
INRI

V
B
J
C
21103
II

Darował
P. Władysław Willusz
Obywatel z Sanockiego
16/2 1852.

THESAURI
POLONO-LATINO-GRÆCI
R. P. GREGORII CNAPII
è Societate JESU
TOMUS SECUNDUS
LATINO-GERMANO-POLONICUS

Novo Synonymorum, Epithetorum, Versuum Authorum Classicorum, pro Authoritate quantitatis, & Phrasium Pòëticarum apparatu Auctus.

Præmissæ sunt huic Operi Annotationes rerum insigniorum ad criticen & variam eruditionem pertinentium. Item, explicatio literarum, vocumq; abbreviatarum. Nec non interpretatio dictionum, quæ in sacris Bibliis duntaxat reperiuntur. Adjecta tandem est eidem Indici Appendix, continens Historias & Fabulas Pòëticas. Item nomina propria Illustrium Virorum, Regionum, Insularum, Urbium, Fluviorum, ac Montium. Descriptionem deniq; ac divisionem Oceani cum suis Etymologiis. &c. &c.

Simulq;

Idem INDEX Verborum primi Tomi ab Auctore confectus, recenti Editioni exactè correctæ, ac multùm auctæ,

ACCOMMODATUS.

Cum Gratia & Privilegio S. R. M.

Facultateq; Superiorum.

POSNANIÆ
Typîs Clari Collegii Societatis JESU Annô Domini MDCCLIV.

Privilegium Regium.

Ne quisquam audeat Libros in Typographia Posnaniensi Societatis JESU excusos reimprimere.

AUGUSTUS III.

DEI Gratiâ REX Poloniæ, Magnus DUX Lithvaniæ, Russiæ, Prussiæ, Masoviæ, Samogitiæ, Kijoviæ, Volhyniæ, Podoliæ, Podlachiæ, Livoniæ, Smolensciæ, Severiæ, Czerniechoviæq; nec non hæreditarius DUX Saxoniæ & Princeps Elector.

SIgnificamus præsentibûs literîs Nostrîs, quorum interest. Universis & singulis. Cùm è Typographia Clari Collegii Posnaniensis Societ: JESU plurimi libri in lucem prodierint non minùs eruditioni Juventutis Nobilissimæ Polonæ, quàm propagandæ gloriæ Divinæ & propugnandæ Ecclesiæ Romanæ perquam idonei, Nos rem literariam promovere, & beneficiis Nostrîs ornare volentes, faciendum esse duximus, ut eandem Typographiam Clari Collegii Posnaniensis Soc: JESU (quemadmodum Serenissimi Prædecessores Nostri facere dignati sunt) inter Nostras Typographias Regias aggregaremus, & adscriberemus præsentibûs literîs Nostrîs, in ordinemq; aliarum Typographiarum Nostrarum Cracoviæ, Vilnæ, Gedani, alibiq; Constitutarum eandem adscisceremus, & iisdem omnibûs & singulis Juribûs, libertatibûs, Privilegiîs, Prærogativîs, & immunitatibus, quibûs cæteri Typographi de more & jure gaudent, donamus, aliisq; omnibus Regni & Dominiorum Nostrorum Typographis & mandamus & inhibemus, ne libros in hac Typographia excusôs, per Jurisdictionem ordinariam approbatos, absq; consensu Authoris, & Præfecti Typographiæ pro tempore existentis, imprimere, & reimprimere audeant, sub pœna Quingentorum aureorum Hungaricalium & omnium librorum confiscationis, quorum medietas fisco Nostro, altera verò Collegio prænominato tribuenda erit. Quod omnibus & singulis, quorum interest, ad notitiam deducentes, mandamus, ut prædictam Typographiam, absq; quoquam impedimento supra præfatis juribûs, libertatibûs, indultîs, exemptionibûs, liberè uti, frui permittant. Pro gratia Nostra Regia. In quorum fidem præsentes manu Nostra Subscriptas, Sigillô Regni communiri jussimus. Datum Varsaviæ Die 30. Mensis Martii Annô Domini Millesimo Septingentesimo Trigesimo Nono, Regni verò Nostri Sexto Annô.

AUGUSTUS REX

(L. S:)

Inductum in Acta præsentia Castrensia Posnaniensia Feriâ tertiâ post Festum SSmæ & Individuæ Trinitatis proximâ. Annô Domini 1739.

PRÆPO-

PRÆPONUNTUR INDICI CNAPII

ANNOTATIONES PERNECESSARIÆ

Annotationes, inquam, rerum insigniorum ad criticen & variam eruditionem pertinentium, in primo tomo positarum, vel ei hìc annexarum, ad illustrandam obscuram Veterum latinitatem, è qua, non pauca in illud opus congesta sunt, & ad ostendendam Polonicæ linguæ copiam, vim, elegantiam, Analogiam, originem, & cum aliis linguis similitudinem, vel ab iis differentiam, idq; exemplô doctorum virorum, qui in suis peregrinis, seu à Latina diversis linguis simile quid tentârunt. Deinde ponitur explicatio literarum pro signis in Indice Cnapii positarum, & abbreviatarum vocum, per quas denotantur Authores tum latinitatis, tum quantitatis Pòéticæ; ut sequitur.

Act: Active. *Adject*:adjectivum. *Al*: aliter. *Apul*: Apuleius. *Arat*: Arator. *Arnob*:Arnobius. *Auson*:Ausonius. *B.* Barbarum. *b.* brevis syllaba. *Beroald*:Beroaldus. *Cæsar*:Cæsarius. *Calphur*: Calphurnius. *Cap*:Capite *Catul*:Catullus. *Caris*: Carisius. *Claud*: Claudius. *Cic.* Cicero. *Colv*: Colvius. *Corr*:Corrige. *Dalecamp*:Dalecãpus. *Despaut*:Despauterius. *Diomed*: Diomedes. *Donat*: Donatus. *Emm*:Emãnuel. *Enni*:Ennius *Ennod*:Eñodius. *F. vel f.* Fæminini generis. *Fann*:Fannius. *Fest*:Festus. *Fillol*:Fillolius. *Fortun*:Fortunatus. *Gell*:Gellius. *Gifan*:G fanius. *Gr*: Græcum. *Homer*:Homerus. *Hor*:Horatius. *Hunter*:Hunterus. *in*: intell gitur. *i.* ideſt. *Jovin*:Jovinianus. *Juven* Juvenalis. l. longa syllaba. *Lactan*: Lactantius. *leg*: lege. *lib*: libro. *Licin*: Licinius. *Lucil*:Lucillus. *Lucan*:Lucanus. *Luci*:Lucius. *Lucr*:Lucretius. *M.v.m.g.*Masculini generis. *Macar*:Macarius. *Manil*:Manilius. *Mant*:Mantuanus. *Mart*: Martialis. *n.g.* Neutrius generis. *Omn*: generis omnis. *Ovid.*Ovidius. *Oven*:Ovenus. *Pacuv*:Pacuvius. *Pass*: Passivè. *Pedon*:Pedonius. *Pers*:Persius. *Plaut*:Plautus. *Pontàn*:Pontanus. *Præp*:Præpositio. *Priscian*:Priscianus. *Prosp*: Prosper. *Prud*:Prudentius. *Renat*:Renatus. *Rutil*:Rutilius. *ſ.* Scilicet. *Sarb*:Sarbievius. *Scalig*: Scaliger. *Sedul*:Sedulius. *Sil*:Silius. *Sm*:Smetius. *Stat*:Statius. *Stroz*:Strozza. *Sub.v.Sub*:Subintelligitur. *Subst*:Substantivum. *Sulp*:Sulpitius. *Syl*:Sylvius. *tr*: translate. *Teren*:Terentius. *Tert*:Tertulianus. *Text*:Textor. *Turpil*:Turpilius. *v.*& *vid*: vide. *Virg*:Virgilius. *Numeri verò Polonismo interjecti denotant: quo loco posita est in fonte Cnapii significatio suæ vocis latinæ. Sciendum porrò est vocabula multa latina plures diversas sonare significationes Polonicas. sic vg:*Ago Czynię *1mo.8vo.9no. 11mo. loco.* Bawię się. Mieszkam gdzie. Pędzę, Pożywam, Prę, Onáczę, Rządzę. *etiam 1mo.* Mowię. *1mo. & 4to. loco.* Nápędzam Rozprawiam Wyrażam gestámi, Nárabiam, Ruszam, żyię. *2do.* Idę wspániále. Iestem. *3tio. & 4to.* Każę do ludu, Sprawę mam. *Item* Caput *vg. significat.* Głowá, członek, Głowká, Łeb, Przodek, wierzch Obuch, Korzeń Koniec Początek, Zdroy, Iścizná *1mo. loco.* Osobá, Rozdział, Artykuł, Przednia rzecz, sumá. *2do.* Sprawcá Zywot, Wolność, Kroksztyny, Rogi, Bydlę, Powiadácz. *4to.* Punkt. *5to. loco. & sic de cæteris.*

A in Pranominibus Aulum significat. Diomedes.
A pro I *priscè.* Fontanalia, *pro* Fontinalia, *Varr:* Javenalis, *pro* Juvenilis, *Ulpian.*
A pro O. Abiisse, *pro* Obiisse, *Fest.*
A pro U Condalus, *pro* Condulus, *Fest.*
Ab pro Ob Abortus, *pro* Obortus, *Silius.*
Ablativos Absolutos Latinos variè reddunt Poloni, ut, Me absente. W niebytności mey. Me inscio. Bez wiádomości mey. Me consule. Zá mego urzędu. burmistrzostwá Me invito. Nád nią wolą. Aczbym nie-rad. Cognito. Zrozumiawszy. Audito. Gdy słuch przyszedł. Excepto quod non simul esses Oprocz tego, Wyiąwszy że cię nie było, Chybá żeś nie był zemną
Ablativus Secunda, olim per Quartam. Ex hac domu, *Plaut:* Domu profugus, *Livi* In hu mu, *Varr.* Meo somnu, *Idem.* Sonu, *Sisenna.* Susurru, *Apule.*
Ablativus, tertia, nunc E, olim I Avi, Ovi, Orbi, *Var:* Absenti me *Plaut.* Amni, *Virgil:* Assi *Lucil:* A civi *Cic:* In colli. *Lucret.* Fusti plectito, *Plaut:* Sorti. *Lucil:* Sordi, *Lucret.* *Contrà,* E *pro* I Mare tranquillo. *Plaut:* Familiare, constante, forte. *Carisi.*
Abundantia Latina, vide infrà Terminatio, Conjugatio, Declinatio.
Abundantia vel variantia Polonica. Pełen, Pełny: Prozen, Prozny, Prożny; Drog Drogi, Drożże, Drogi: Cny, Cnotliwy: Rzęmięśnik, Rzęmięślnik: Litość, Lutość: Lineło, Lunęło: Ukrzyżowan, Ukrzyżowán, Opáctwo, Opa stwo, Opátstwo: Koniowi, Koniewi: siedząc, siedzący: świetno, świetnie: Pisałbymci, Pisałci bym: Zedráło się, Zdarło się: Kopam, Kopię, kopiesz: *nam* Kopię, kopisz *aliud est.* Jesteśmy, Sąśmy, Postáwá, Postáć: Jedliná, Jodłá. Dostátni, Dostáteczny, &c.
Accentum in dictionibus à Gracis acceptis quando servant Latini, quando non v. Nátężanie 2.
Accentus Graci non notabant in dictionibus, Brodaus l. 6. c. 12. ex Quintil l 7. c. 10. ubi ponitur sine accentu. Idem docet Adolphus Mekerchus qui tonum Gracarum vocum à quantitate earum diversam esse & aliter proferendám docet.
Accentus Polonici in penultima semper. Nátężánie 2.
Accumbendi ad mensas mos priscus à nostro diversus, v. Łożko stołowe, & siedzę u stołu.
Activa pro passivis & contrà v. infrà Verba Activa.
Adjectiva Polonica multa, quibus Latina vox respondens non invenitur, quomodo latinè reddenda v. Borowy.
Adjectiva & Substantiva simul Latina. Animans, Rudis, Faber, Fiber, Princeps, Rex, Comes, Senex, Amicus, Natalis, Artifex.
Adjectiva & Substantiva Polonica eadem Szkolny, Gaiowy, Stołowy, Kościelny, Obroczny, Łożniczy, Strażniczy, Łowczy, Piwniczny, &c.
Adjectiva, Summus, Extremus, Ultimus, Infimus Reliquus, Imus, Postremus, *pro suis substant.* Extremum, Reliquum, Finis, &c. *posita, sub:* Ostatek, Początek.
Adjectiva Polonica genus à terminatione Substantivorum aliquando sumunt, ut: Miła brácia, miłe Księża. *pro* Mili. *Kochanovius, vide infrà.* Genere.
Adverbia prisca. Luci, luci, *pro* Luce: Here, heri. Vespere, vesperi. Peregrè; peregri. Præfiscinè præfiscini. Cottidiè, cottidiò. Falsè, falsò. *Carisi.* Avarè. avariter. Promiscuè, promiscam. Communiter, Communitùs. Cautè cautim, conjuratim *Plaut.* Blanditim, juxtim, propriatim, propritim *Lucret:* Postea, postilla *Plaut.* Nenu, non. *Var: Lucret.* Illim. *pro* illinc. Istim, *pro* istinc. *Lucret.* *Cic.* Cottidianò, *Plaut Cic.* Annò hibernò, matutinò, posterò, ingratis, alternis, multimodis. *Plaut. Lucret. &c.*
Adverbia Polonica in E à Nominibus neutris similibus, differunt puncto superposito & pronuntiatione ut Latina. Ostrzé. *Adverbium.* Ostrze,

Nomen,

Nomen. Páńſkié. *Adverbium.* Páńſkie. *Nomen vide infrà* Puncta.

Aëre puro nullum animal vivit. ſub. Jaſzczurká 3.

Ai vel œi Diphthongus Græca pro ae Latina vide infrà Diphthongus.

Amatoria herba. Planta, gemma &c. v. Miło śniczy podárek.

Ambiguæ voces Latinæ ſeu Ancipites, ac Media Gellio, quæ contrarios vel diverſos duos ſenſus recipiunt, ut Altus, Inauratus, Imminutus, Infractus, Infrænatus, Informatus, Inſueto, Intectus, Inſcriptus, Inſertus, Immiſſus, Impotens, Intentatus, Intolerans, Impreſſus, Edurus, Egelidus, Exarmo, Inoſſo, Commereo, Obeſus, Lævus, Nobilis, Siniſter, Vegrandis, Veſcus, Religioſus, Subidus, Inſubidus, Recondo, Recurro, Recludo, Reſtringo, Exoſſo, Omen, Libido, Valetudo, Facinus, Tempeſtas, Illecebra, Improbitas, Dolus, Gratia. *Et priſcè* Periculum, Contagium, Venenum. *etiam in bonam partem.* Honor. *etiam in* malam. *Gelli: Scalig: Caſaubo, Giſani.*

Ambiguæ item voces ſunt, quæ neſcias ad quam partem orationis pertineant. quòd & ad hanc & ad illam reduci poſſint, ut Largior, *apud Plaut. vel* Nomen Largior *oris. v.* Verbum Largior *iris intelligit Lambin. Taubman. Gruter.* Sed quid ego hic properans conceſſo pedibus lingua largior? *i. Cur lingua largus ſum, & interim pedibus meis parco? vel, Cur lingua largior, (i. do) cùm ceſſo pedibus? ſic legit Simeo Boſius & Gruter.* Lecto, Scripto. *apud Horat. 1. Satyr 6. vel Verbum frequentativum Turneb. Lævino, vel Ablativus abſolutus Lævino. Item* v. Intervigilus *in* Przerwány. *Hujuſmodi etiam voces plures leges apud veteres Grammaticos, præſertim quas alii ad Nomina, alii ad Participia trahunt, item quas, alii Adverbia alii Interjectiones vocant, &c. Cariſius, Diomedes Priſcian. &c.*

Ambiguæ voces Polonicæ & Polyſemæ. Łákomy, Nieſłowny, Niełákomy. Słowny, Sławny, Letni, Łowny, Wilk, Poślad, Potrzebny, Przydátny, Práwny, Nieſporny, Czyſty, Nieſpory, Spory, Skryty, Połnocny, Spuſtny, Strawny, Stroyny, Plotká, Trawny, Węgláſty, Sádzony, Sienny, Winny, Podróżnik, Zdrowy, Zimny, Żywy, Pilny, Dwor, Figá, Oczko, Koło, Pánná, Łono, Miárá, Ręká, Robotá, Służbá, Sąd, Stolec, Sztuká, Wrąb, Ość, Rádá, Oſobá, Okno, Szybá, Topotek, Zoraw, Wodká, Pòłlátá, Pòłnocy, Gość, Goſpodarz, Dowieram, Skłádam, Znoſzę, Czyſzczę, *& plurima talia oppoſitos vel diverſos ſenſus habentia.*

Amuleta vulgaria ſuſpecta de ſuperſtitione In. Noſznie 2.

Amuleta Chriſtianorum optima, quæ? ibidem.

Amylum apud veteres cibus erat. v. Krochmal.

Anni ſpatia priſcis varia. v. Rok 1.

Anni partes variæ. Ibidem.

Aphæreſis Polonica. Ni, *pro* áni, Go, *pro* iego, Mu, *pro* iemu. Ki, ká *pro* Jáki, iáka. Oſtawiam *pro* zoſtawiam. Mylny, *pro* Omylny. Czeſny *pro* Doczeſny. Ey *pro* iey, dałem ey.

Apocope Polonica. Miłuiem *pro* Miłuiemy. Srog *pro* Srogi. Spad, *pro* Spadł. Pogrzebion, *pro* Pogrzebiony. Oń *pro* O niego. Poń, po niego. Zań, zá niego. Zeń zniego *ubi ſimul eſt contractio duarum dictionum in unam.* Ogrom *pro* Ogromność. (Nuż go.

Apoſiopeſis Polonica. Niezmilczeć *ſub* Nie 3.

Aquila ingens, ſub Gryf.

Arbor una integrā regionē occupat ſub Roſocháty.

Arbores & frutices in maris profundo creſcunt. ſub Drzewo.

Argenti, æris, plumbi, ad aurum proportio ponderis quanta? ſub Uncya.

As finita Gentilitia & patria Latina, Omnis ſunt generis (non communis ut Priſcian. & Donat. vult) ut Caſſinas oleum. *Lucil.* Arpinas iter *Cic.* Capenas bellum. *Livi.* Noſtras Veſtras, *ſimiliter omnis ſunt generis, & in Neutro* noſtras

ſtras non noſtrate ait *Auguſtin.Saturni.qui tamen* Arpinatis. Caſſinatis, &c. (ex *quibus contractis nata ſunt* Arpinas Caſſinas, &c.) *communia, eſſe fatetur.* Hic & hæc Arpinas & hoc Arpinate. *Cicer. item habet.* Noſtratia verba, à noſtras verbum, *licèt Jul. Scalig.* ducat id ex *Noſtratis ejecto* Tl. *quaſi à Noſtrato verbum. Ipſe etiam habet*, Noſtrate vulgus.

As Genitivus primæ Græcus pro æ Latino. v. infrà Genitivus.

Aſſo ſyllabis terminata verba. lege infra SSO.

B

B *ſolum, ſignificat Brutum, Bonum.*

B & P *priſci indifferenter uſurpabant.* Scapreo, Scabreo. *Noni.* Obpono, Oppono, Obtineo Scripſi &c. *Item* B & V. Ferveo, ferbeo, Conferbuit. *Horat.* Revito, Rebito. *Plaut.* Javolenus, Jabolenus IC. *Sed lege infrà de* F.

B *in Polonica Orthographia duplex. Sine puncto, ut* Łub, łubu. Lub ſtráta, lub zyſk *Et cum puncto, ut* Lub. *Imperativus á* Lubię Dłub, á dłubię, ślub á ślubię. *Sic & P.*Łup. *Spoliū* Łup. *Spolia, verbum imperans.*

Bibendi pro ſalute alicuius mos, quid ſibi velit? & an probandus? v. Piię przez zdrowie.

Bibliorum interpres Polonicus defenſus, ſub Słodziny, Słodkie ſtrącze, ſiedzę u ſtołu, Pomázániec, &c.

Bombycinum idem Serico ſub Jedwab.

Bundus ſyllaba terminata Auguſtin. Saturn. ait eſſe Nomina. ſed dubitat rectè. Melius Gell. Valla. Verrepæus. Participiorum Præſentium vim habere dicunt. Vitabundus caſtra hoſtium *Livi.* Multi mirabundi beſtiam confluebant. *Apul.* Sic lætabundus, ludibundus, populabundus, &c. *i. lætans, ludens, vitans, populans Gell. his vim & copiam ſignificari ait. Valla. autem more Participiorum frequentativorum ſonare*, ut luſitans, &c. *& ſi licet dicere* populitans, *Diomedes talia negat eſſe participia ſed appellationes vocat*, ut Furibundus, *ſimilis furenti, ſed ſine furore*, Vitabundus, *vitare ſe ſimulans.*

C *litera blæſis moleſta v.* Szeplunienie.

C *in prænominibus ſignificat Cajum. in numeris centum, Diomed*

C *litera triſtis, Cic. Nota condemnationis Aſconio.*

C *ſuperflua dictionibus inſerta, lege infrà.* Literæ.

C K & Q *Diomed. Velio, Victorin. ſunt unius literæ tres figuræ & ſola* C. *ſufficeret, quin* K *obſoleuit, &* Q *tranſit ſæpe in* C. Cui Arquus, Querceta querquera, cottidie, &c. C. *Scaurus ſuperfluum vocat &* K *ſufficere cenſet, quia priſci ubiq;* K *pronunciabant loco* C ut Amice, Amici, amike, amiki. *Sic.* Kikero *pro* Cicero, *Jul. Scalig. ſimiliter, ita cenſet initio* C, *proferendum, ut in fine* Nec alec. *Sic & Adolphus Mekerchus. Sed durum contra ſtimulum, uſum dico, calces.*

C & G *commutantur.* Circulio, Gurgulio, Calbei, Galbei, Cerrones, Gerrones. Clucidatum, Glucidatum. Cajus, Gajus. Subicito, Subigito. Cummis, Gummis.

C *pro* F Ecfari, ecfero. C *pro* X Secuſ, *pro* Sexus *Popma ex Plau. Lucil. Saluſt.*

C *medio dictionis inſerta. v. infra Literæ.*

C *fini addita, & detracta. v. infrà Literæ.*

C *adſpiratur in Græcis ferè dictionibus.*

C *Polonicæ voci addita quid ſonet, v.* C. *in primo Tomo.*

C *in Orthographia Polonica duplex. Simplex.* ut Cáły, *Et cum puncto* cicho, tylkić, byłoć, *aliqui id omittunt.* C *cum* z *denſum & aſperum habet ſonum.* Czas.

Caſus Rectus pro Quinto. Stultus tace. *Plaut. Sic in Eccleſiaſticis libris.* Agnus Dei, *pro Agne Dei.*

Catonis Dioniſii Diſticha moralia, quæ aliqui hoc auctore ſpoliant, los, Scalig, cum Simeone Boſio & L. Biſciola ejus germana eſſe cenſet, eaq; poſt Planudem Græcè reddidit, & quidam alius idem fecit. Negat eſſe Catonis Ptolomæus Flavius.

Chaos, Melos, epos, *& ſimilia Græca neutra indeclinabilia eſſe apud Latinos pleriq; Grammatici ſentiunt. Rectius alii declinari ajunt integrè, & more quidem Græco per tertiam.* Chaos

eos, *more autem Latino per secundam*, Chai, chao. *Sic Cerda qui apud Virgilium sextum Casum* Chao, *agnoscit & apud Lactant. est* Melo *sextus casus similiter à melos*; mele *apud Lucret. plurale, more Græco. Nec verò novum est in Græcis vocibus apud Latinos obliquos Græcos & Latinos usurpari*, ut Orpheus, eos, ei. *per tertiam*, & ei eo, *per secundam. Nec valet quidquam quod illi adferunt, non reperiri hæc apud Veteres nisi in recto & quarto casu, nam reperiri patet, & licèt ità esset, argumentum hoc tunc firmum esset, si constaret nobis, illos talem flexionem Latinam, cùm ea uti debuissent, subterfugisse. Sed non constat, alioquin in Neutris Græcis Latini liberrimè casus tres Græcorum indifferenter pro Latinis usurpant*, ut Colon, Enchiridion, Ilion, Chironion, Chamæleon &c. *Sic*. chaos, melos, &c.

Chartæ veterum ex arborum foliis, libris. v Papier.

Christus mensæ non assidebat ut nos, sed accumbebat more prisco. v. siedzę u stołu.

Coccum in Polonia invenitur in herbis variis. v. Kármázynowe iágody.

Collectiva Polonica, Czeladź, Powinowáctwo 4. Przyiacielstwo, Cech, Háłastrá, Gawiedź, Owsd, Ubostwo, Páństwo 3. Robáctwo, Hultaystwo, Chłopstwo, Chorągiew 3. Zarzewie, Narzędzie, Węgle. *neutr, singulare*, e *sine puncto*.

Colorem mutant. Polypus, Tarandus, Chamæleon.

Comparativi varia constructio. v. Młodszy, Wyższy.

Composita voces pro simplicibus priscè. Adoro *pro* Oro. *Propert*. Adopinor, *Lucret*. Incœnare. *Sueton*. Inservo, *Stati*. Emoriri, *pro* mori. *Plaut*. Impasco, *Columella*.

Compositæ voces Latinæ modo inusitatio longissimæ in. Mowá nádęta.

Compositis verbis similia sunt non pauca apud veteres Latinos, quæ eruditi cum hyphen instar unius dictionis divisa, legenda censent. (*Donat Lambin. Gifani. Taubman &c*.) Semper-lenitas heri. *Terent*. Semper-deus. Ante-malorum. *Virg*. Semper-florentis, *Homer. Lucret*. Semper-pauper, *Cato, Scaliger*. Post-faselus *Catul*. Nunc-hominum (*i. præsentis ævi*) *mores*. Ante-parta. Post partores *Plaut*. Ante canis, *Cic*. Ante-fixa, ante-urbanum. *Fest*. In-antecessum dabo, *Senec. Sic apud quosdam Sacrorum scriptores magnos viros legi*, Semper-Virgo, i. S. Maria, *idq; more Græco. Eandem notam aliqui Polonicis vocibus interponunt. ut* z iaiem, dzierż że, od ziewam pod-robić sobie *nam aliud est* ziaiem, dzierzę, Odziewam, Podrobić chleb *ut in præfatione primi tomi monui. Sic* Praw-em, *i*. praw iestem *nam* práwem *aliud est*. Łotr-eś ty dawno, *nam duæ sunt dictiones*. Mowilim o tym *i*. mowilismy, żyw-em, *i*. żywy iestem, bobrowáć to skorá, bobrowáć *aliud, vide C. M. S. in primo tomo*.

Conjugationis duplicis Verba prisco more, Primæ & secundæ. Denso, *as. & es. Lucret. Virg. Primæ & Tertiæ*. Lauo, *as & is*. Sono, Tono, *as & is. Lucret*. Dico, *as & is Plaut*. Fodare & fodere, *Enni*. Gero, *is & ras, unde* aggero *is & as, &c. Primæ & Quartæ* Artare, artire, *Cato*. Dementare, dementire, *eodem sensu absolutè, Lucret. Apulei*. Dolo, *as & is, unde* Dolitus cælo *Varro* Impetrare, impetrire. Obstare, obstire, *Plaut. Secundæ & Tertiæ*, Ferveo, Fulgeo, *& go Lucret. Virg*. Indulgeo, go, *Ter*. Oleo, olo, *Plaut*. Rido, Strato, *& eo Lucret*. Teneo, teno tetini, *Pacuvi*. Video, vido, Diceo, Viueo. *Seruius, Priscian*. Abnueo. *Enni*. Congrueo. *Ter*. Excelleo, *Cic. Tertiæ & Quartæ*, Cupere. cupire *Lucret*. Parere, parire *Enni. Varr. Item vide infrà. Tempus Præteritũ. Tempus Futurum*.

Constructiones Nominum & Verborum cum casibus à communi usu discrepantibus, collegit & exemplis bonorum auctorum illustrauit Popma, Verrepaus, & alii. Talia sunt. Communis, Similis,

milis, Alienus, Lassus, Plenus, Ingens, Refertus, Vacuus, *cum Genitivo.* Abundo, Careo, Indigeo, Abstineo, Adipiscor, Angor, Impleo, Fallor, *cum Genitivo, quorum exempla passim & sparsim habes in primo Tomo nostro.*

Contractio varia Poëtica per Syncephonesin, Crasin Syncopen. &c. Maluîsti, *Lucil.* Surpere *pro* surripere. *Lucret.* Prôbeat, *pro* prohibeat. Lusciniâs, Tênuià texta, *Idem.* Ebulliat *trisyllab' Persi.* Fuit. *Terent.* Fiât. *Lucret. Lucil.* Desiât. *disyllab.* Duellica proles, *Lucret.* Vindemiator, *Horat.* Respondéàmus, *Lucret.* Passûm mille, *pro* passuum. *Idem.* Auréò Omnià *disyllab. Virg.* Arcúàtus *Ovid* Vixêt. *pro* vixisset. Traxê, *pro* traxisse, *Virgil.* Præscripsti, *Ter.* Cêsse, *pro* cessisse, Crêsse, *i* creuisse. Abstraxê, *i.* abstraxisse. Confluxêt, *i.* confluxisset. Protraxê. Consumse. Singulariter. Vnverlus. Caldus. Vemens, Coplata *Lucret.* Sîris. *i.* sueris, *Cato.* Adiûro, *i.* adiuvero. *Cic. Turneb.* Jûsti, *i.* jussisti, Parsis, *i.* peperceris. *Plaut.* Promîsse, *i.* promisisse. *Catul.* Reuixit, *Ennius,* Subduxè, Indixê, *i.* indixisse. *Varro Vide infrà Syllabæ, & Jul. Scalig. c. 12. de causis* L. L. *& Erythræi indicem Virgilianum.*

Contractio in Polonicis vocibus. Cny, Me, Twe, Mościwy, Jeomość, Rzkę, Rzkom, Widzielim, Przecz, Zacz, Nábiegałciem się, *pro* Nábiegałem ci się.

Corallium album, nigrum, viride sub Koral.

Corona Christi, ex qua spina sub Bodlak.

Cornutus homo, sub Goździec.

Cryptæ Kijovienses cujusmodi? sub Pieczáry.

Cz adjectiva particula Polonica, Pronomen. Quid sonat. ut Ni ocz *i.* Ni o co. Przecz *i.* prze co, Zacz *i.* Zá co.

D

D *In Prænominibus significat, Decium, Divum. In numeris* D *vel* Iↄ. *quingentos.*

D *prisco more pro* B. Duonum, Duellum *pro* Bonum, Bellum.

D *pro* L. Dacrima, *i.* lacryma. Dautia. *i.* lautia. Reduvia, *i.* reluvia, Et odefacio, olefacio.

D *pro* R. Medidies, *pro* meridies, Apur. *i.* apud.

D *pro* T. Andruare, *pro* antruare, *à trua. Fest.*

D *insertum & detractum dictionibus mediis, additum fini dictionis. v. infrà Literæ.*

Dæmones hominibus conspicuo habitu familiares & servi. v. Mátołká.

Dativus & Ablativus pluralis secundæ in Is priscè, pro Abus ut Diis, filiis, equis, natis. *Plaut. Var. pro* deabus, natabus.

Dativus singularis Tertiæ priscè E *pro* I. Pede pes hæret. *Virg. pro* pedi. Funere, Morte. *Proper.* Minore. *Var. Senec.* Morte datus. *Plaut.* pro morti. Professione. *Patercul.*

Dativus quartæ in U contractâ vel abjectâ literâ I *ut* Receptu. Exercitu. *Cæsar. Galli. pro* ui Metu Victu. *Virg.* Luxu, *Sal. Tacit.* Vestitu indulges, *Ter. pro* vestitui indulges. Impetu resistere. *Cic: pro ut.* Nisu. *Sal.* Visu. *Lucr.*

Dativus quintæ E *pro* Ei *ut* Ætati facieq; tuæ se fautorem ostendat. *Lucil:* Pars acie dubitavit *pro* ei. *Salust* Jam die vespera aderat *Idem.* Fide *pro* fidei. *Plaut. Cic. Ovid: Horat Lucret.*

Dativus fæmininorum. Una. sola, tota, *priscè in* æ. unæ &c. *pro* uni, *Cic. Ter.*

De Roma. De Capua, locutio improbata ab Augustino Saturnio, qui dicendum censet E *vel* Ex Roma, A *vel* ab Roma, Capua, *pro* Capuano, Romano.

De Præpositio in compositis, Auget, ut Deparcus, Deamo, Deprælior, Decerto, Detestor, Depereo. *Minuit.* ut Detumuit, Despleo, Dejuvo, Depudicare, Devirginare, Detonuit, Depannis, &c.

Declinationis abundantia & varietas. Primæ A *&* Es. Cometa, tes. *Primæ.* A. *Quintæ* Es pigritia, pigrities. *Primæ* A. *Secundæ* Um. Margaritum, *Primæ* A. *Tertiæ* As Lampas, adis. Lampada, æ. *Secundæ* Vs. *Tertiæ* O. Capus, capo. Pavus, pavo. *Secundæ* Vm. *Quintæ*

Es.

Es. Diluvium, es. *Secundæ* Vm. *Quartæ* Vs Cubitum. Euentum, us. *Tertiæ* O *Quintæ* Es. Alluvio, es. *Primæ* A. *Tertiæ* O. *Quintæ* Es. Mollitia, mollities, mollitudo. *vide Grammaticos & infrà Terminatio. Prisco more Declinationis olim Secundæ, quæ nunc Quartæ* Senectus, Tumultus. Ornatus, Strepitus Exercitus. *Declinationis olim Quartæ, quæ nunc Secundæ.* Humus, sonus lectus, somnus, susurrus. *Declinationis olim Quintæ, nunc Tertiæ.* Plebes, fames, quies, requies, requiem & requietem. *Item hæc Secundæ, priscè Tertiæ.* Opiparus, & opiparis, *Apule.* Ma trimes, patrimes, *i.* patrimi. *Fest.*

Diacones, diaconi. *Augustin.* Funestibus, *pro* funestis. *Arnob.* Informus, *pro* informis Elinguus *pro* elinguis *Tertull.* Inermus. *Sal.* Imbecillus, hilarus. proclivus, sterilus gracilus. *Lucret. v. infrà Genere Tertiæ Nominativus & Accusativus pluralis in* Es. *& priscè in* Is. Omnes, omnis, montis, fontis, urbis, navis, *Varr. Virgil. Terent. Salust.*

Desunt sæpe aliquæ dictiones in oratione per Eclipsin ad plenam constructionem necessariæ, quæ absq; vitio imò sæpe eleganter subaudiuntur omissæ, & facilè intelliguntur ex usu vel contextu orationis: alioqui obscuritas vitio non carebit. Ut Nec eum fefellit. *s. opinio Cic.* Calidam frigidam suffundere *Plaut. i. aquam.* Compendiariâ ducam, *i. via. Var.* Tuam fidem. *Plaut. i imploro.* Dii meliora. *Ter:* s, *dent.* Scit fidibus, s. *canere.* Quid multa s. *loquar Cic* Cano, quæ solitus *s. ea. Virg:* Non sum solvendo, s. *sufficiens.* Velis nolis: s *sive.* Plùs minùs, s. *aut.* Plus millies, s. *quàm* Velim nos revisas, s. *ut.* Nunc id prodeo, s. *ob.* Me miserum, s. *o.* Bubula, s. *caro.* Lætor laborum, s. *causa.* Ajunt. *i. homines:* Bidui abesse, s. *itinere.* Primas agere. s. *partes.* Postulare repetundarum, s. *pecuniarum.* In Tusculano, s. *prædio. Plura apud Popmam leges.*

Deus vel dea certæ appellationis, pro virtute vel vitio cognato apud Ethnicos eleganter ponitur sub Dowcip, Gaufność, Piękność, Poduszczenie.

Dextra an sinistra honoratior, sub. Lewy.

Diminutiva propria Latina Græca Polonica, sub. Piesiu. Jásiu.

Diminutiva Polonica intendunt significationem, non item Latina, sub Słodziuchny.

Diminutiva Polonica plurima si qua in lingua alia sub Chłopisko, Płaszczyk, *& in Præfatione primi tomi.*

Diphthongos prisci non exprimebant. Nam hædus *in Urbe,* hedus, *ruri dicebant. Verr. Scalig. Et pro* Aurum *rustici* Orum *dicebant. Fest.*

Diphthongorum permutatio apud veteres varia, Ae *in quibusdam servabant.* Exquæro, Inæquus. *Plaut. pro* Iniquus, Concæsum, Ancæsum. *Contrà.* Pertisum, Distisum *pro* pertæsum I. *pro* æ. *Fest. meminit. Cic.* Ai *Græca diphthongus pro* ae *Latina, etiam initio & medio* Aimilio, aiternus, naimia, operai. *Unam syllabã Poëtæ dividunt in fine.* aulai, pictai. Oe. *pro* U. *vocali:* Pœnio, *pro* punio *unde* pœna. Mœrus. mœnera, pœnicens, œsus, *pro* murus munera, puniceus, usus. Oe *pro* I. Lœbertas, Pilumnœ, Poplœ, *pro* Pilumni, popli. *Fest.* Au *pro* O. Ausculor *pro* Osculor. Aula *pro* olla. *Plautus Fest:* Raudus, *pro* rodus. Caurus, *pro* corus. Caudex *pro* codex. Saurex, *pro* sorex. EI *pro* I. *longo* hi puerei, *vel* pueri, *sed hujus* pueri i *simplex.* Meilitia, *Lucil* Queis Sabinei *pro* I. Oi *pro* ae Proilium, *pro* prælium. *Plaut.* Coitu, *pro* cœtu. *Lucil* Coilum; *pro* cælum, *quæ non placent. Quintil.* Ou *pro* U Jous *pro* Jus. Fourius, foures. *pro* Furius, fures. *Popma ex Vett. Codd: & inscriptionibus.*

Diphthongum Græcam sequente vocali, Latino e *reddendam aliqui, ut Muret. Victorius Volater. Scalig: Bisciola censent, ut Platea, Darius, Alexandrea, sequente verò consonante litera* I. *Pelides, Atrides. v. Gretserum & Mekerchum.*

Diphthongos Poloni an habeant? v. Przemyśl.

Dominatio vestra, tua, an latinum? sub Wáſzmość
Dormientes confiteri omnia facit herba. Konioploch,
Dualis Numerus apud Polonos, v. Podźwá, Podźtá, Náiu, Wáiu. *ibidem & sub* Wá.

E

E *pro* A *prisci usurpabant.* Defetiſcor. *Terent.* Depeciſci, depectus. *Cic: Gelli: Ulpian*, Æquipero. *Enni:* Hieto, *ab hio, as Plaut. Cæcil.* Edor, *pro* ador. *Fest.*
E *pro* I Menerva *Enni.* Genetrix, *Lucret.* Intelligo, Delimentum, Specio, *pro* I *Plaut.* Here, *pro* heri *Quint.*
E *pro* O Hemonem. *pro* homonem *seu* hominem, *Enni.* Pigneris. *Plautus.* Temperi, Temperiùs. *Plaut. Cicer.* Pepoſci, Memordi, Spepondi. *Gelli.*
E *pro* U. pepugi, cecurri, *pro* pupugi, cucurri. *Gelli.*
E *initio, medio & fini dictionis addita & detracta.* v. *infrà* Literæ
E *in Polonica Orthographia triplex. Subtile cum puncto superno.* Czégo. *Medium plenum sine puncto.* Tego. *Densum & per nares sonans.* Częſto.
E *Polonicæ Præpositioni additum euphoniæ causa* Przed, Nád. Od, *sub.* Nád.
Ebrietati quæ resistant. v. Kámień od piiáńſtwá Piiáńſtwá broniący, Więniec 1.
Ebur fossile, sub Słoniowa kość.
Effutitiæ voces Polonicæ & Latinæ sub. Słowo Łáćińſkie 2 *& in Præfatione primi tomi.*
Elementa pura nihil gignunt, nihil alunt. v. Ognik, Sálámándrá.
Elisio In prolatione & (ut Erasm sentit) in scriptione, tam ligatæ orationis quàm solutæ; Latini vocales elidebant. ut Eg' omn' officio; Mult ill' & terris, *Turneb: sub. in scribendo nulla jam ponenda est elisio, verùm omnia integrè scribenda. Soli Poëtæ aliquando elidunt etiam scribendo vocales, ut apud Plaut. & Lucretium in multis exemplis videre est, & quidem tam in fine præcedentis dictionis, quàm initio sequentis. ut* Nequeon' ego. Id actu' eſt. *pro* actum eſt, Captu' eſt, *pro* captus eſt. Locatu' eſt. Conjuncta' ſt. *Lege M. & S infrà.*
Eo ereptum, opitulatum, depreſſum, oppugnatum, conſultum. *Plaut.* Eo ultum injurias. *Sal.* Eo prohibitum. *Cato.* Ire dejectum templa. *Horatius.* Eunt furatum aliena. *Apulei.* Ire perditum vitam. *Livi.* Ire interfectum hominum *Gelli.* Eo inficias *Terent.* Eo ſuppetias. *Cæs. In his, Eo cum Supino, præsens tempus significat.* Inficior, Superior, &c. *At motum localem in his:* Ibo parare. Ire quo ſaturi ſolent, ire aliquò coquinatum. *Plaut.* Ire videre. *Proper.* Juſſit illum ire ſeſſum *Senec. At Futurum videtur esse in illo Plaut.* Credo te facile impetratum ire. *Et Grammatici vulgò Futurum Infinitum ajunt esse.* Amatum ire *vel* amaturum eſſe, iſſe *vel* iviſſe, *eodem modo usurpatur, pro præsenti, Saturn:*
Ellipsis. v. *suprà: Desunt.*
Ephemeridum scriptores, qui probandi, qui minùs. v. Dzień nieſzczęśliwy.
Epenthesis Polonica. Południe, *pro* Pòłdnię, Zdeymuie, *pro* Zeymuie, Ziął.
Epitheta cognata. Anxius angor. Sonitus ſonorus. *Lucret.* Acris acrimonia. *Nævi.* Amœna amœnitas. Pretioſum pretium. Nitor nitidus. Pulchritudo pulchra. *Plaut. qui talibus similitudinibus vocum multùm delectatur.*
Epitheta substantiva vel quasi adjectiva ex substantivis facta Rete jaculum, *Plaut. i. rete quod jacitur.* Manubia machæra, *idem, i. ex manubiis parata.* Agnus curio, *idem.* Ancile ſcutum. Tibicini modi. Lapis ſilex. Pœna mulcta. *Cic.* Laniena taberna. *Varr.* Pallium periſtroma. *Ulpianus.* Hiſpania machæra, *Seneca.* Sexus mas, *Arnobius.* Oceanæ aquæ, *Venanti.* Græcia juventus, *Vellei.* Horatia pila, *Propert.* Libum ſecium: farcimina inſitia; frumentum præmetium. *Fest. plura Scalig. in Catalecta.*

Ethnico-

Ethnicorum verba inepta, obscæna, sordida, impro ba superstitiosa ponuntur in Thesauro, non ut iis utaris, sed ut auctores Latinos intelligas in culcatur hoc sæpè, ut sub Bodzy, Zła rzecz, Zaiste, Idź do kátá, &c.

Ethnicorum voces, ad virtutes vel Religionem spe ctantes ut humilitas, humilis, Sacrum, &c. *an sint Latinæ in sensu Christiano?* v. Pokorá, Pokornie, Pokorny.

F

F *solum significat* Felix, Filius, Fecit, &c.

F *priscis loco* H Fœdus, *pro* hœdus, Fircus, *pro* hircus, *Festus.*

F *pro* V. Dafus. Ofum, Aefum, *i.* Davus, Ovum, Aevum. *Scalig.*

F *consonans semivocalis, sonat Græcum, ut fama. Veteres digamma litera* F Γ *pingebant, unde* F *coaluit. Non rectè Verrep us literam* F *& U consonantem, figurâ tantùm differere ait, sonum eundem utriusq; esse, ut felis velis, fic s, vicis focis vocis. Nos certè Poloni magno discrimine sonorum ista pronuntiamus. Sic bibo & pipo Ridet Jul. Scalig. pronuntiantes Pullam, pro bullam & quibus Vivere, est Bibere. Poloni F loco* w *scribunt post S. Ch. ut* Sfar, Lichfiarz, Brzechfa. *Pleriq;* Sfoy. Tfoy, Modlitfá, &c. *Post D. G. R. L. Z. scribunt w, ut* Dwi, Gwar, Rwę, Lwá, Zwalam. *non im probo, consule aures, nihil literæ* w *notabis in prioribus exemplis, ut in posterioribus.*

F *litera è medio dictionis priscè ejecta* v. *infra Literæ detracta.*

F *literam quidam recentiores pro* Ph *ponunt non solùm in Latinis vocibus, ut profanus, fasellus, sulfur. Sed & in Græcis ut Sifon fratria grosfo.*

Famem arcens herba. v. Sytká.

Fascinum verum & fictum sub Urok.

Fascinare seipsum nemo potest. Ibidem.

Ferro inimicus & resistens lapis sub Magnes.

Festorum nomina pluralia habent Ium, & Orum in Genitivo. Bacchanalium & Bacchanaliorum, &c. *sub* Mięsopust. *vide & infrà Genitivus Pluralis Tertiæ.*

Fore cum Participio Futuro Seneca. Proditurum fore. Perventurum fore. Conficiendum fore.

Fortunæ ludus an licitus? sub Fortuná.

Fortunam experiri in pervigiliis festorum dierum improbum & nefas. sub Kolędá.

Frequentativæ formæ quædam verba, significatione primitiva, Perito, *as Plaut.* Negito, nominito, imperito, renuto, cœpto. *Lucret. pro* pereo, nego, &c. *Item significatione desiderativa,* Capto. *Cic. Mart.* Dormito. *Plaut.* Vendito, Ostento, munito *Cic.* Pransito *Plaut. i. cupio prandere, &c. Turneb.*

Frumenti nostratis multiplex usus: & propè omnes ad vitam tuendam commoditates. sub Pálmá.

Fulmineus lapis an sit quem vulgus putat? sub Piorunek 1.

Futurum pro præsenti eleganter usurpant Poloni v. Obaczam.

G

G *cognata litera* C. *nam est C lene ac molle, & permutatur altera in alteram, ut in C dictum est. Hinc* Quadringenti à Centum gobius. Calbei. *pro* Galbei. G *pro* N *prisci ponebant.* Stagnum. Stagneus *pro* stannum, stanneus. *Plautus Ulpian.* Aggulus agguilla, iggerunt *Var.* G. *ante E & I in Latinis dictionibus rectiùs aliqui proprio sono efferunt, ut in Aggero: Suggero, sic Angelus, genero, gero, &c. ut gibbus, gingiva, sic vigilo, agito, digitus, &c. non verò Anielus, diitus, viiinis.*

G *in Polonicis vocibus locum* K *supplet.* Gmyśli. Gwoli, Grzeczy, *pro* Ku rzeczy. v. Ku.

G *additum dictionibus Latinis initio.* v. *infrà.* Literæ.

Geminare mutas & semivocales prisci Latini non solebant. Fest. Scalig.

Genere duplici multa priscis usitata. Masculino & fœminino, Accubitus accubitio, apparatus, concessus, consensus, convictus, interitus,

ritus, permissus & permissio, Syngraphus, Syngrapha, Tyrannus, *f. Trebellius. Servi.* Dux *f. Tacit. Auctor.f.* Senator, Balneator, Fullo, *f. Servi.* Defensor *f. Ulpian.* Persvasor. *f. Cassian Sic. Græcis. f. Chrysostom. Athanas. Alii tamen Auctrix, Tertull. Clienta. Sidoni Lux. Cura palatii, i.curator Codice. Masculino & Neutro.* Denarius, Fretus, Peccatus, eventus, successus, galerus, gladius, lituus, & lituum, denariu·, dupondium, lectum, stimulum, nasum, &c. *Famin. & Neutro.* Alimonia, Obsidio, Oblivio, Papyrus & papyrum, Setta, sertum. Symbola, Sutrina, & num. Consortio, consortium. *vide supra. Declinationes.*

Generis commutatio, Plaut. Neutro Masculini loco sæpè usus videtur. ut Fac fidele sis fideli, *Idem.* Cocus nundinale. Locus utibile. Cujum ager. *Nonius. Meurs. horum exemplo posset quis excusare illud trivialium cantorum, Largum vesper. At Gruter. Acidal legunt:* fac fidelis sis. *S tantum elisum ajunt, & o pro i irrepsisse. Sic.* cocus nundinalis &c. *Taubman. Affert plura similia Gifani. ad Lucretium.*

Genere diversis substantivis & adjectivis junguntur multa substantiva Latina absq; vitio, idq; vel ex appellativis facta propria in appellationibus, vel per Appositionem, vel per Synthesin. vel Metonymiam, vel ob subauditum aptum substantivum. ut Aurata, Ovicula, Murana, Sura, Scæva Caligula, Vappa lutum Scelus Pietas. Sal, Sapientia, &c. quibus, de hominibus loquendo rectè additur masculinum Nomen aut Pronomen. Hic Caligula, improbus Caligula. Sic Pagnium puer. Erotium, Phronesium. meretrix. Sic piscium, plantarum, herbarum, lapidum, nomina junguntur diverso generi, ut Parthenium sicca, f. herba. Parthenium mas. Hæc hyacinthus, f. gemma vel herba. & fabularum vel Comœdiarum nomina. Hæc Eunuchus, f. comœdia Polonicæ similiter usurpantur ut Pan, Wodká, Szczuká, Szołdrá, Mleczko, Czaplá, Piwo, Misianka, Oczko, Rą...ká, &c.

Genitivus singularis in æ priscè Græca terminatione in As, *etiam in Latinis vocibus.* Filius Latonas, *Livi.* Pax vias, *Enni.* Filii terras, *Nævius* Nihil ille nec auras memor, *Virg. pro* auræ Pater familias. *Cicer Græca forma & Latina* Pater - familiæ *Mart. Sic.* Mater - familias, *Ulpian.* Mater - familiæ *Fest.*

Genitivus singularis quartæ Us & priscè I *ut* Senati, gemiti, sumpti, quæsti, tumulti, pis.ati, sonati. exerciti.

Genitivus singularis quartæ Uis *priscè, pro* Us *ut* Anuis, domuis, fructuis, rituis, senatuis, graduis.

Genitivus singularis secundæ I *&* Us. Hujus lectus, hujus locus, *pro lecti Plaut.* succus, *Apulei pro* succi.

Genitivus singularis ab Ius *&* Ium, *in* I *ut* Tuguri, Peculi, Patavi, Oti, *pro* Otii, *vel* OtI, Pecuari, *Varr.*

Genitivus pluralis secundæ in Um *pro* Orum *contractè* Jugerum, denariûm, modiûm, sestertiûm, medimnûm, senûm, septenûm, denûm tricenûm, fabrûm, deûm, liberûm. *Cic* Thesaurum, studiûm. *Salust*, Cadûm. *Varr.*

Genitivus Græcus tertiæ ab Is *in* Ei *vel* I. Achillei Achilli. Forti. Achati, pellacis Ulyssi.

Genit ab O *Græco, in* Onis *vel* Us. Dido Didonis & Didus Sappho. *similiter.*

Genitivus singularis primæ in Ius & *priscè in* œ, Unæ, Solæ, Totæ Alteræ, Aliæ, *pro* Unius &c.

Genitivo singulari tertiæ olim Nominativus similis in Is. *ut* Hic Vulturis: hujus vulturis. *Sic.* Concordis, Celeris, Memoris, Glandis, Vomeris, Supellectilis, Scobis, Sanguinis. *(quanquam hoc etiam sanguen in recto habet (Lucret.) pro* memor, scobs &c. *Gifani. ex Prisciano, Capro.*

Genitivus singularis Quintæ, similis recto aut in II. *ut:* Hæc progenies hujus progenies, *vel* progeniei & progenii, *& ablata* I Acie pars *Scal. pro* aciei. Fide. *Cicer. Horat.*

Genitivus pluralis tertiæ Um & Ium. Civitatium locuple-

locupletium, fraudiū, apium, voluntatium & contra. mensum, conhortum, partum, pro partium, mensium, &c. *Plura affert Popma.*
Genitivus pluralis Tertiæ à nominibus dierum solennium in Ium *per Tertiam,* & orum *per secundam, ut* Bacchanalium, & orum. Compitaliorum, Novaliorum. *Noni; qui addit* & Vectigaliorum. *Plura Macrob. l. Saturnal c.4 ut* Vectigaliorum, ancıliorum, &c. *Alia item in* Um & Orum *ut* Oleorum. *Lucil. Græca nomina ad Latinos translata, habent* Tum *per tertiam,* & Torum *per secundam, ut* Poëmatorum, Poëmatum. *Sic.* diadematorum toreumatorum, ceromatorum, diplomatorum&c. *à duplici themate. Tertiæ* diadema, tis. & *Secundæ* Diadematum, ti. *Aliqui & per primam talia formant.* ut Schema, æ. *Plautus quod in Genitivo plurali Schematum faciet. Sic.* Lampada, æ. *Plaut.*
Gentilia nomina v.g. Græcus Græcanicus Græciensis, *differre sic ait Popma* ut Græcus *sit, in Græcia natus homo. vel vinum &c.* Græcanicus *Græci formam vel similitudinem habens. ut vestis* Græciensis *Græcis frequens, ut Scimpodium Græciense Gellio. Contrà, Augustin. Saturnius nullum inter hæc discrimen esse ostendit pluribus exemplis ex Catone, Gellio, Livi Cic. De Gentilibus item.* v: *hic suprà* As.
Genus vox cum Genitivo cujuspiam substantivi ponitur eleganter pro substantivo. ut Summum genus infelicitatis *pro* Summa infelicitas, v. Nieszczęście.
Gerundiis carent Poloni. Sed loco eorum utuntur nominibus Substantivis. ut Tempus legendi. Czas czytániá. *lectionis.* Ad legendum. Do czytánia. In legendo. W czytaniu ábo czytaiąc. & *hac posteriore voce Poloni reddunt & Gerundium cum Præpositione In, & absolutum,* Legendo, & *Participium Præsentis temporis,* Legens. Czytaiąc. *vel aliqui magis propriè dicunt.* Czytaiący, Siedzący. Stoiący.
Gigantes an fuerint ingentis staturæ ut vulgò feruntur, v. Olbrzym.
Græca pronuntiatio, lege infrà. Pronuntiatio.
Græcæ voces cum quali accentu apud Latinos pronuntiandæ. v. Nacężanie. 2.
Græcæ syllabæ longæ correptæ, & item breves productæ apud Latinos quosdam, ibidem. & sub Pocisk 2.
Græci recentiores corruptè scribunt & loquuntur. v. Darda Czausz Jánczar. Muszket. *Iidem Latinis vocabulis utuntur suo charactere scriptis. sub* Powierzona rzecz.
Græcismi in Lingua Polonica. v. *infrà. Polonicæ Phrases Græcis similes.*

H

H *non est litera, sed aspirationis nota, Var. Quintil. Gelli. Figuram ejus (majusculam) coaluisse ait Priscian. ex Græco spiritu aspero* F & ꟷ; *idem* H *literam flatilem vocat, quia flatum addit syllabæ cui præponitur, sed tantùm vocalibus præponitur, consonantibus postponitur, iisq; tantùm 4. & ferè Græcis.* C, P, R, T, *postponitur & vocalibus.* Ah. Oh.
H *addita vel detracta dictionibus,* v. Literæ *infrà.*
Hebraismi, seu Hebraicæ phrases. sub Boday 4. Wielki 1. Nalepszego co. Ták á ták. Tako ieft i Jáko się masz? A idzieszże? Nieu o-wiątko. Náśláduię, Porażam 2. Wybiiam ptaki. Do rozumu, Osobá 2. &c.
Herbarum nomina Græca & Latina, diversis herbis attribuuntur à diversis auctoribus & ab uno eodemque v Pieprzycá.
Herbarum nomina Polonicè varii variè explicant. Ibidem.
Herbarum multa nomina ineptè & absurdè à Polonis reddita. v. Czarnowe łayno.

I

I *litera in Numeris solà unum significat, præposita alteri literæ Numerali, unum illi detrahit. ut* IV. IX *i.* 4. 9.
Postposita, unum addit. VI. XI. *i.* 6. 11.
I *vocalis est, sed præposita alteri vocali fit consonans ut Abjicio, Adjicio.*
I *litera in medio dictionis addita vel extrita,* v. *infrà* Literæ.

I prisci usurpabant pro A. Subigito, pro Subagito, Ter. Bacchinal pro Bacchanal, Plau. Aquiminale, pro Aquimanile. Paul. I. C.

I pro E. Exsica arundines, pro exseca. Plaut. prælicatur, augiscit, Var. Lucificit, Plaut. Ter. Putisco Var. Cic. Quatinus, Horat. Fest. Sueton. Im pro eum Fest. Endo pro Indo. vel In. Enni Lucret. Corbi. Mani, Cato. pro corbe. De parti mea. Plaut. A civi Romano Cic. Hæc ædis, pro ædes Var. Peregri pro è Carisi.

I pro O. Craftini, Quarti, Septimi die &c. pro Craftino, Gelli. Abs quivis, pro abs quovis. Ter. Qui cum, Plaut. Virg. pro quo cum, vel cum quo.

I pro U. Manipretium. Cato. Var. Scripulum. Var. Reciperó pro recupero. ICti, Optimus Maximus. Lubido. Velius Longus. Ab Julio Scalig. probatur Victor inscribens talia cum u vel y Optymus. ob vicinum sonum.

I simplex in singulari jubet scribi Lucillus, ut Illi pueri. in plurali e præponi, ut Illei, puerei.

IBo & IBOR futurum Tertiæ & Quartæ prisc. Scibo, Largibor, Demolibor, Aperibitur, Mentibitur, Expendibo, Subblandibitur, Reddibo, pro reddam, sciam. Plaut. Audibo. Enni. Fidebo Nævi Invenibo, Esuribo. Obedibo. Afran. Dicebo Nævius Reperibitur. Pervenibunt, Paribis, pro paries. Pompon.

Imagines ex plumis avium contextæ pulcherrimæ, v. Pierzem ſadzony.

Impersonalibus verbis utuntur arrogantes, proservi. sub Sadząc.

Sub Impersonalibus Passivis subintelligi, Nominativum cognatæ significationis, ait Priscian. ut Curritur, subaudi cursus. Sedetur. s. sessio. ambulatur. s. ambulatio Non rectè, ut patet satis. Nam Nominativus ille superfluus est, & sine illo perfectus est sensus. Quid agitur? ambulatur, Esse resolvi possit in Nomen & Fio ut Curritur, fit cursus &c. Refutat pluribus Priscianum Saturn.

IN Præpositio, aliquando auget, aliquando minuit vim vocis, cui additur per compositionem. v. Niepozwalánie, Nieprzyiemny. & hic supra: Ambiguæ voces.

Incubus mas generare potest. v. Latáwiec 1.

Indeclinabilia adjectiva Latina. Frugi, nihili. & Polonica. Zacz.

Inferi in qua parte mundi sint, immeritò dubitat Rhodigin. sub Piekło 1.

Intereſt meâ qualis locutio. v. infrà Meâ.

Interpres librorum vel auctorum alterius linguæ, spectare & reddere debet sensa non verba. Hoc enim Grammatici est verbum verbo propriùm primò, deinde translatum opponere. Mali ergo sunt interpretes, qui sic reddunt. Beneficio tuo vivo. Dobrodzieyſt wem twym żyię. Cum Phrasis Polonica respondens sit; Tobiem żywot powinien. Tyś mię od śmierci zachował. Sic. Ex animo facere. Z umyſłu, ineptè pro Chętnie, z duſze. Item. Religiosi à causis civilibus abſtineant. Male reddes: Od ſpraw mieyſkich sed świeckich ſądowych &c. Tale est illud triviale quin puerile ridiculum & ineptum. Ja niebora k. &c. Ego cælum cancer, &c. notum satis est.

Exempla habes meliora sub Jakom dobry, Zbiiam groſz, Jákoś dobry, Dzień iázdy, W dobry czas, Ná udry, Załámuię ręce, Roſpisać się ná co, Zámykam oczy: Zámydlam oczy, Zápátrzyć się, W żywe oczy Záprzągam się, Zegnam się z kim, Zegnánie, W iego miárę, Zeydzie mi się, Zgiąłem, Piędzią odſtąpić, Figę pokazáć, W ſtup idą oczy, & plura hujusmodi, in quibus aliquando oppositis verbis sententia alterius linguæ reddenda est.

Interpretari veteris usus Latinorum vocabula, propriè non semper possumus, quando noster usus diversus est; ut sunt Dictator, Fullo, Roſtra. Chlamys Stola Modius. Una Amphora, Salius. Item Sacrorum rituum, feſtorum, ludorum. Item rerum quæ apud nos non naſcuntur, ut

tur, ut animalia rara, arbores, flores, herbas aves pisces, lapides. v. *infra Polonicis item.*

Interpretationes plures unius vocis, vide infrà. Lectio.

Iunci lapidei, sub Fit 1.

K

K *Consonans muta supervacanea Priscian.* v. C. *supra*

K *Polonica in G mutatur.* v. Ku. *supra.*

L

L *Nota praenominis Lucius. Lælius.*

L *Nota censoria, sub* Znáczek.

L *in Numeris significat 50.*

L *prisci ponebant loco.* D Delicare, *pro* dedicare Impelimenta, Callilem, *pro* callidem. *Fest.* Gallina Melica, *pro* Medica. *Var. Colu.*

L *pro* R Machera elephantum diligit *Plaut pro* dirigit. *Fest. Noni. Alii legunt.* dificit. *pro* di fecat, Confiages, *Isidor. pro* confrages, *Fest.* Præl alis, *pro* præliaris: Pellego, *pro* perlego Suffiamen. fufflamen.

Lapidescunt res variæ molles. v. Kámieie.

Latina verba, lege infra Verba Latina.

Latina una phrasis duplici sensu diverso Polonicè reddita, sub Wspániále Weyrzeć 2.

Latinæ linguæ paupertas, sub Spráwność. *& hic infrà Polonicis vocibus multis, &c. & in Præfatione primi tomi.*

Latinè scribentes Polonica verba non inserant. v. Mowá mieszana.

Latinismi in lingua Polonica v. *infrà Polonica phrases Latinis similes.*

Lectio unius vocis Latinæ & interpretatio varia Ambubaia, *sub* Niedźwiednik. Cerimonia, *sub* Obrządek. Culiola, Łupiny 1. Anquina Másztowy powroz. Afinida Ośłatz. Ana lavus, Pacyencya 1. Exfilatus Obnażony 1 Lautumarius *sub* Niecnotá. Lutum, Fár bownik Longao. Kiszká ośłátnia. Mactya Łakoci. Pitylisma, *sub* Szach. Symphradæ, *sub* Rodowity, Ravillellus, *sub* Szary, Sal viatum, *sub* Smáczny, Succisivus. Dorywczy. Salaputum Kárzeł.

Lendes fetus pediculorum animantur, & crescunt in pediculos, sub Gnidá.

Li particula interrogans, dubitans, sub Tákli?

Libra ponderalis in alia materia major, in alia minor. Funt 1.

Librorum forma veteres diversa à nostris. v. Księgá.

Ligna in lapides durescunt, sub Namáczam, Kámieię.

Literæ additæ dictionibus prisco more. Initio. Stlatus, *pro* latus. Stlocus, *pro* locus, Stlis, Lis. Stritavus, tritavus. Scælum, cælum. Gnosco, gnobilis, gnavus, gnatus, gnatus. Harufpex, aruspex Hallucinari, helluari, honus, honustus. *Gellius.* Edurus, egelidus. *In medio.* C. Ferctum, forct s blactero, vietricus, dumectum. *pro* Ferrum, &c. Mederga, tederga, sed erga, redarguo, E. Arbiterium, plebes, trabes, dexterà, supera, *pro* supra I. Audaciter, Cavitor, favitor, vacivus, eijus, peijus, navita, civitatium. anuis Victuis, L. *quidam geminant in h s,* Bellua, sollers, sollicitus, falellus, mantellum, sorbillo, turbella. *quidam non geminant.* M. Aeditumus, *pro* æditus. N. Itiner, *pro* iter Jecinor *pro* jecur: Nequinunt, obinunt, prodinunt redinunt, *pro* nequeunt, obeunt, prodeunt, redeunt. *Item.* Solino. *pro* soleo Ferino, *pro* ferio N. Thensaurus Vicensimus Totiens Quotiens. Fauciens P. Ips, Quips, *pro* quis, R. Lanerus, quercerus. *pro* laneus, S ante M. vel T. Dusmosus Casmænæ, cosmitt ro obstineo, obstrudo, *pro* obtrudo. Præsteregeo T. *aliqui addunt alterum his:* Literæ, l tus, quatuor *aliqui detrahunt* V. Lautumiæ, *pro* latumiæ Ninguo, *pro* ningo. Tinguo, Unguo, Urgueo *pro* urgeo: Duonum, *pro* donum. Duo adduo, creduo, *pro* do, credo, Anguina, *pro* angina. Buva, *pro* boa Nomenculator. Figulinæ, Pluvit. Fluvit. *In fine* C Hic, hæc, istæc *pro* hi, hæ, istæ, istuc *pro* ltud. D. *ante vocales sequentis dictionis.* Estod. habedot, meridot. Catulled. v. Nád 1. E. Lacte, sale, exemplare, pugillare Jamo

pro Jam

pro Jam. I Sicuti, veluti. N. Atquin, cæteroquin, alioquin.

Litera detracta dictionibus prisco more. Initiò. Am *pro* eam *Lucret.* Allex. *pro* hallex. *Fest.* Em, *pro* hem. *Var.* Ircus, Oedus *sine* h. *Quintilian* *In medio* Cludo. defrudo. Asto. ascribo, aspice, *pro* adsto. Afore afui, *pro* abfui, afflui caldus, ardus, *pro* aridus. Lamna. Mna. Subus. *pro* suibus Repostus, Pago, Tago. attigo, *pro* pango. &c. Piso, *pro* pinso Fros, *pro* frons. Columa, *pro* columna. Prægnas, *pro* prægnans, Cos, *pro* Consul. Susum, dosum, rusum, prosum, *pro* sursum. Comisari. *Velius Longus pro* comissari. Pacio, *pro* pactio. Dubio *pro* dubito, Sis, *pro* suis, Sos, *pro* suos, Sas *pro* suas. Em, *pro* eum, Alis, *pro* alius. Alid *pro* aliud, Savior, savium, *pro* suavior. Circlus, oraclum, periclum, sæclum, hercle, figlinæ, tablinum, surclus, promiscus, promiscè, *pro* promiscuus, promiscuè Sumsi, sumtus *pro* sumpsi, *multi scribunt. In fine.* Isti *pro* istic, Illi *pro* illic Volup. Facul. Difficul. *pro* volupe, Prô, prôh. Oti. Peculi. Tuguri. *pro* otij, Die, *pro* diei Datu iri, Visu iri. Antipho, *pro* on. Qui, *pro* quis. Aliqui Nequi, *pro* nequis. Mehercule, *pro* es. Hos ambo, duo, *pro* ambos duos.

Literarum commutationem seu unius pro altera positionem, v. *in Singulis hic.*

Literis majusculis duntaxat prisci Latini utebantur. v. Wersal.

M

M *litera in prænominibus est Marcus: in Numeris mille* M, c I ɔ.

M *in N mutatur in compositis,* Identidem. tantundem, nuncubi.

M *pro* N Mugino, *Var. pro* Nuginor, *i.* nugor. *Popma. Alii aliter.*

M *apud Poëtas passim cum sua vocali predecente eliditur in fine dictionis, pronuntiatione sola. Veteres etiam scribendo elidebant.* M, idque *cum vocali sequentem dictionem inchoante* ut *Lucret* Finitu' st *pro* finitum est *Imò* M. *terminalem solam sine vocali (quemadmodum* S. *) elidebant.* ut *Lucr.* Lanigeræ pecudes & equoru duellica proles, *pro* equorum. *Sic. Lambin.* & *Verepæ: Alii potiùs malunt non elidere* M. *sed facere Dactylum in Duellica, contracto* u & e *in unam syllabam, ita* & *Lambin Non semper item* M. *elidebant.* ut *Priscian aliquot Ennii exemplis ostendit.* & *Gifani. ad Lucretium, apud quem initium Hexametri versus est: Sed dum abest quod aicomus,* &c. M. *Medio dictionis inserta* & *extrita.* v. *suprà Literæ.*

M *Polonicis vocibus additum sonat.* Sum *sub* M *in primo Tomo.*

Macaronicus sermo improbatur. sub Mowá mieszána. & *in Præfatione 1. tomi.*

Mea, tua, sua, nostra vestra, interest. *Substantiva Ablativi casus esse probat cum Valla Augustin. Saturnius etiam Donat. Substantiva esse censet, sed Accusandi casu, subaudito Ad.* Quid tua *quasi:* quid ad tua? *sed hoc rejicit Saturnius* Alii *Rectum esse aiunt, ut in similibus Plauti exemplis.* Negare mea est *Et Senec.* Non tam nostra erat ornare deos, quàm vindicare. *Verùm in his exemplis Saturnius subaudit:* Opera. *ut in illo Plauti.* Da mihi operam. ℞ Tua est. *Quid si per Mei. Tui, ista explicemus? Certè Jul. Scalig.* illa: Meâ causâ fecisti, *explicat.* Mei causa fecisti & *idem esse ait utrūq;* *Sic.* Imago mea & mei. *Quid, quòd recta est constructio?* Illius interest Utriusq; nostrûm interest. *Cic. habet Quare* & Nostra interest *pro* nostrûm, tua *pro* tui *vel* tis. *priscè dictum videri possit. Judicent doctiores. Quidam apud eundem Scaligerum.* Interest mea. *explicant.* In re mea est & Refert mea. *explicat.* Fert re mea. *Ipse explicat.* Interest mea legere, *i.* Inter mea hoc quoq; est, legere Meæ partes sunt legere.

Mediæ voces quæ? vide supra Ambiguæ voces.

Mi Polonica particula emphatica sub Mi.

Monachus & *Episcopus marinus commentum hæreticorum sub* Morski człowiek.

Moneta appellationes barbaras habent vulgò Poloni Latinè loquentes. ut Joan. Ursin. habet: Sexagena, Talerus, Florenus Ferto, Semiferto. Trigrossus, Segrossus, Medians, Semigrossus, Ternarius, &c. pro his habes in primo nostro Tomo, Latinas voces suis locis suppositas.

Moneta Latina nomina, juxta æstimationem & pretium veterum Latinorum, proportione vocibus Polonicis reddidimus. (non ut vulgò vitiosè passim redduntur) v. g. Obolum, Solidum, Sesterrium, Denarium, &c. *sub* Pieniądz, Grosz Srebrnik, Poczworny, siedm pieniążkow, Szeląg, Szelągi dwá, cztery &c.

Mortuorum corpora Romani cremabant. sub Pálácz

N

N *pro* L *priscè positum.* Nuscitiosus, *pro* luscitiosus, Ningua, *pro* lingua.

N *priscè in medio dictionis omissum & additum. v. suprà Litera.*

N *Polonica Præpositioni addita Pronomen sonat. v.* N. *in primo Tomo.*

Neutra Latina Secundæ Declinationis, in Plurali Dat. & Ablat. in Iis & Ibus. *sub* Potrawá.

Neutra Græca Tertiæ Declinat. in Tis & Tibus ut Aroma Pòéma *sub* Kśiążki kámienne.

Neutrum de Masculino loquentes usurpant Latini & Poloni. sub Złe. *substantivum.*

Noctis partes septem item 4 sub Noc.

Nomina adverbialiter posita non esse Adverbia, ut vult Donat & Servi sed vera Nomina, rectè probat August. Saturn. ut Romæ Romam Roma. Athen s. domi, ruri, domum, domos, &c. *exemplis Cic. Liv. Plin Virg.*

Nomina Polonica à studio imposita. v. Wodká.

Nomina propria Romanorum ab appellativis pleraq; ducta. Afinius Marcus Marcellus, Varro Vopiscus Agrippa. Posthumus. Cæsar. Placentinus. Nonius. Octavius. Plancus Pansa, Silius. Ocellæ Lentulus, Serranus. Fronto, Strabo, Co les, Labeo, Scevola, Crassus, Priscus v. Wodká 2. Máłooki, Máńkáty.

Polonica cognominia tam nobilium quàm plebeiorum similiter ut notum est.

Nomina propria Græcorum quam plurima sunt composita; & ab appellativis quoq; ducta id quod ex paucis colliges quæ descendunt à Dorotheus Theodorus, Cassiodorus, Isidorus, Metrodorus, Diogenes, Origenes, Genesius, &c.

Nomine proprio compellari, contemptum olet, sub Imię 2.

Notæ scribentium inusitatæ ad celeritatem vel occultationem, sub Pismo taiemne.

Numerus certus pro incerto, sub Wiele, Często 1.

O

O *prisci pro* A *ponebant.* Posthoc *pro* posthac. Hoc propter, *pro* Propter hac.

O *pro* Au, Clodius, plostrum, plodó, clostrum, coda, copo, polulum, *pro* Claudius, cauda, paululum, &c.

O *pro* E. Voster, vortex, advorsus, advorto mavolim.

O *pro* I. Olli, *pro* illi. Agnotus, *pro* agnitus.

O. *pro* V. Hoc, *pro* huc, Ant quos. divos, servos, ovom volgus, volt, dederont, vixeront, gelo *pro* gelu, sono *pro* sonu.

O E *pro* U Mœri mœnera, *pro* muri, munera, Oe *pro* I. Lœbertas Ollœ, Poplœ, *pro* libertas, olli, &c.

Ob *pro* Ad. Leges obscitæ *Fest. i.* adscitæ, Obesse, *pro* adesse Obstare, *pro* adstare *hinc* obstetrix. *Scalig.* Obs. *pro* Ob. obstineo obstrudo. *Plaut. pro* obtineo.

OV *pro* V. Ioure, ious, *pro* Jure, jus.

O *apud Polonos Interjectio & Præpositio. Eadem litera præter usitatum sonum cum Latinis communem, ut in* Hora; Do &c. *habet sonum ex* v. & o *quasi conflatum ut* Rog, Bog, Woł. Sol, mol, &c. & *alium item in* Słońce, Kończę, Kłomia, &c. *quæ aliqui vellent habere supra*

O *punctum vel literam* u *vel* uo *simul* Kůół, Kuół, Kuół *ego punctum posu ob Typographi commoditatem, quia in his pronuntiandis facilè peccatur præsertim à Pruthenis, Russis, Litvanis.*

Obsoleti obliqui vel tempora. Vetavit, *Persius pro* vetuit. Præstaturus, *Cic. pro* præstiturus Restaverit,

ſtaverit, *Propert. pro* reſtiterit. Præſtaſſe, præſtavit. *Veget.* Inſtaturos victores fugientibus, *Frontin.* Ubi poſiturus eris ſemina. *Cato pro* pones.

Oculi quales olim laudati. ſub Oczu modráwych Oczu czarnych.

Oculorum humanorum 4. differentiæ, ſub Oczu czarnych.

Officialium ſeu miniſtrorum periphraſes. A literis, à manu, ab aure, Ad pedes Ad veſtem Suppromus. Subballio. Magiſter memoriæ.

Opiniones aliquorum auctorum & vulgi inveterata & paſſim recepta examinantur & refelluntur. De cygnorum cantu. De Griphe De Gigantibus, De Baſiliſci viſu exitiali. De coturnice. De Lupo verme. De hirundinibus. De Lynce. De Nicticorace. De Manna Polonico. De Mandragora. De Phœnice. De Orci oſtio, ſeu faucibus. De Pygmeis. De Pytali & Pyrayſta. De Remura. De Torpedine. De Salamandra. De zona torrida habitationi incommodiſſima. De Pelican. De Lunæ cornibus. De ſtruthione. De gallorum cantu. De Ceraſbolis ſeminibus. De lupi aſpectu muros reddente.

Orci ſeu inferiorum partes 4. ſub Otchłáń 3.

Organa veterum ferè hydraulica, vix pneuſtica ſub Orgány.

Orthographiam Græcam in dictionibus Latinis à Græcis petitis, pleriq; recentiores non ſervant, ob eam cauſam (ut inter alios Giſanius ad Lucretium aſſerit) à Græcis ſumpta agnoſcantur, ſed Latina eſſe exiſtimentur, ut ſunt lacrima clipeus, hiems, ſtilus, ſilva, thus, inclitus numiſma &c. quæ ratio nullius momenti eſt: nam præter quàm quòd arrogantiam & ingratitudinem redoleat, nullo modo in omnibus vocibus à Græcis ſumptis ſervari poteſt. ſed nec ab iiſdem ſcriptoribus ſervatur, qui iſta vocabula ſic ſcribunt: Philoſophia, diphthongus, theatrum, chorus chorea, theſaurus, thyrſus, dactylus, rhythmus, machęra, ſyllaba, ſyngrapha. *Sed quis illa recenſeat! ſexcenta ſunt.*

Orthographia Latina & Polonica non petenda à Typographis, niſi valdè peritis qui tamen ipſi diſcrepant, prout. & eruditi viri, quos ſequuntur. v. Niebo.

Orthographiam Polonicam accommodavimus Polonorum pronuntiationi. quare non pauca à Latinis vel Græcis ducta, non ſervata eorum orthographia ſimpliciter conſultò ſcripſimus. ut Filozof, Teolog, Konkurent, Konfederat, Komiſarz, Jenerał. *Vide præfationem primi Tomi.*

Orthographica puncta Polonorũ. lege infrà Puncta

Orthographia priſca, à noſtra diverſa, vide ſingulas literas hîc. & v. Literæ.

Orthographiam pictorum & ſculptorum ac numulariolum priſcorum quidam contemnunt & rejiciunt quòd id genus hominum plerumq; rude ſit in literis, alii æſtimant & ſequuntur, quod illis Latinus ſermo naturalis fuerit, & monimenta clarorum virorum ac publica, non niſi ab exemplari, à viro Latinitatis perito, confecto, exprimere ut & noſtrates faciunt, ſoliti fuerint.

Oſſa foſſilia, ſub Kámieię.

P

P in Prænominibus ſignificat. Publium. *Cognata eſt literæ* B. *v. ſuprà.*

P omiſſum & additum in medio dictionis. v. Literæ ſuprà.

P in Græcis dictionibus adſpiratur.

P in Polonica Orthographia duplex ut & B. v. Iſtic

Palma Indicæ multi fructus & uſus, ſub Palma.

Papa cõmunis olim Clericorũ appellatio v. Papież.

Papiſta nomen minimè probroſum aut erubeſcendum Ibidem.

Paragoge Polonica. Leżęcy *pro* Leżąc, Syniec, Serzec, Zrzebiec, Dzbániec *pro* Syn, Ser, Zrzebię, Dzban, Weżmi, Weź, Podzi. *pro* Podź.

Papyrus frutex, materia funium, florearum veſtium, chartarum, ſtragulorum, velorum, ciborum, ſub Pápierowe drzewko.

Participia NS. præteriti & futuri temporis ſignificatu uſurpantur, ſub Stánąwſzy. Obracam 7.

Partici-

Participia in Dus *à Neutris priscè.* Pereunda *est* navis, probè Placenda est dos. *Plaut.*

Participialia Nomina vocant Grammatici, quæ similia sunt Participiis, sed carent origine verborum cum à nullo duci possunt. ut Tunicatus Pileatus Fretus, Prægnans. *Item quæ amiserunt Verbi significationem, ut* Acceptus *pro* grato. Scitus, *pro* eleganti. Juratus. Potus. tus. apertus *pro* claro. *Item quæ amiserunt con structionem, ut* Appetens alieni, profusus sui, amans otii, fugitans litium. *Item quæ temporis significationem amiserunt, ut* Commemorandus, *pro* celebri. *Sed Compositione & Comparatione (ut Priscian. vult.) ex Participiis non fiunt Nomina ait Saturnius, ut* Inspetatus, Indictus, Indoctus. Incelebris Indemnatus. Injudicatus, *quæ is Participia esse vult: licèt verbis compositis careant, ego malim hæc Nomina vocare cum Prisciano & alijs,* ut Indefessus, Indepravatus, Indefinitus, Indefensus, Indefectus, Indevotus.

Particulæ adjectitiæ Polonicæ initio dictionum G K *In fine* C. M. N. S. Cz. Li. Nal. b.

Partitiva Nomina sunt quæ multa sigillatim significant, ut Omnis, quisq;, nullus, neuter: *vel unum è multis ut* Aliquis, quidam, alter, ullus. *Distributiva eadem aliqui appellant, diversa esse docet Augustinus. Saturn. ut sunt* bini, terni, quaterni, deni. *Dividua hæc Priscianus vocat.*

Pater noster dico An Latina oratio? sub Pacierz 1.

Pecunia scortea, ex testis concharum, &c. sub Pieniądze.

Personæ illustres, quomodo Latinè compellandæ? sub Wászmość.

Persona Secunda loco alterius cujusvis Latinè & Polonicè eleganter usurpatur, sub Czyńże ti dobrze.

Persona Secunda loco Impersonalis Verbi eleganter ponitur apud Latinos, sub Niewiedzieć.

Persona Tertia loco primæ, sub Ja 1. *sub* Dádząc.

Piscium marinorum Polonica nomina nova ponuntur non pauca sed parùm utilia, sub Pław 4.

Pluralia tantùm Polonica. Gody, Chrzciny, Oględziny, Náwiedziny, Zrękowiny, Pięsy, Rozmaczki, Więzy, Krygi.

Pleonasmus Polonicus. Zmartwychwstał iest. ná przykład dał iest. (*non* dan.) *quanquam & Græcismum olet,*

Poloni carent vocibus Philosophicis. vide ciáło.

Poloni penultimam semper elevant in pronũtiandis suis vocibg & peregrinis, licet in aliqui secùs, at minus rectè sentiant. v. Nátężanie 2. Rymopis.

Poloni carmina metrica vel numerosa habent nulla, sed solos Rythmos. vide Rymopis.

Polonicæ Reipub. forma similis, antiquæ Romanæ sub Pospolstwo.

Polonicæ dictiones novæ ab auctore in primo Tomo formatæ. Bágnik, Błotnik, Błyszczak, Chrościk robak. Cieplec, Czerwonak, Czworokoły, Czworoszczepny, Drętwik, Dzielnicá, Jásnotká, Iglicá rybá Koniopioch Krętorok, Lwitrut, Mrowik, Mrowkołow, Náprzemiány, Naráźny, Nárowni, Niebowid, Nieprzystęp, Nieprzywrotny, Nierządnicze, Obiecownik, Náwietrzny, Náziemny, Násłoneczny, Niechcenie, Obłoki, Obrywácz, Oleykuię, Orzechołom, Ognik, Opal kámień, Opustá, Ostropysk, Pagr, Páliur, Plwáczek, Podcyrzliwy, Podkupnik, Podniebie, Podziemek, Popielnik, Poznawácz, Pozdrawiácz, Przynawek rybá, Ryboiad, Sámorusny, Skárbek, Słoiowátość, Spolnicá rybá, Srzednicá, Stofuntowy, świádomia, świetliczká, Sypialnia, Szátnicá, Sześćrzędy, Sześćstopny, Táráfowy, Topielnik, Trzykłykty, Trąbnik, Trzygrániec, Troypászczęki, Troykształtny, Troylecy, Tracz rybá. Trzymonaw, Twarzność Węglik ptak, Wężysko, Wężoiedź, Wielonog, Wieloryczny, Wielowładny, Wielowtor, Winność, Włosowki, Włospad, Wodnorzeczny, Wodnoziemny, Wolnomowność, Wołok, Wtororzędy, Záttzymácz. Zdwoienie. Zębak rybá,

bak rybá, żeleźnik kámień, ziciec rybá. ziołozwierz, Zlewácz, ziołwioledź, złorzeczliwość, Złotook, Złotostrefa rybá, Zmyślácz, Zmyślność, żołtaczek ptak, żywociná, zyworodny, żywopłon. *Quæ ut patet. partim ex Polonicis usitatis secundùm analogiam deducta sunt.* ut Obrywácz, Pozdrawiácz, *partim ex proprietate aliqua vel affectu insigni rei, idq; vel simplici voce, ut* Drętwik Ziaiec, Mrownik, *vel composita ut*; Koniopłoch, Wężoiedź, Złotostrefa *partim Latinorum imitatione, ut:* Jaszczur, Iglicá; Trąbnik, Wieloroczny, *partim Græcorum, ut:* Nieprzystęp, ziołozwierz żywopłon *partim Latinis, vel Græcis vocibus retentis ut:* Pagr, Páliur, Opal, *more aliarum gentium & more Polonorum in his:* Káncer, Koral, Kryształ, Száfir, *& similibus quàm plurimis, quæ infrà, statim legere potes.*

Polonicæ dictiones à Latinis sumptæ, parùm vel nihil mutatæ. Ampułká, Altana, Apetyt, Apelácya, Areszt, Aspekt, Bestya, Cyt. Cebulá, Desperat Dom, Dysputuię, Dyszkuruię, Dyspensuię, Ekstrák, Erekcya. Ewikcya, Fortuná, Forum, Fundator, Familia, Figurá, Fistułá, Figá, Fiiołek, Formá, Fortá, Fałsz, Fántázya, Gołąb, Informácya, Infułá, Inkorporowáć, Inkwizycya, Instrument, Instygator, Intercyzá, Intereśse, Inwestyturá, Háłun, Káduk, Kánikułá, Kádź, Kałámarz, Kálendarz, Káncer, Kánclerz, Kapá Káptur, Kápelan, Kápicá, Kápitela, Kápitułá, Kápłan, Káplicá, Kárá, Kárdynał, Kárp, Kásuię, Kolędá, Koleiiat, Komendá, Kompáturá, Komput, Kondycya, Konfederácya, Konfekt, Konfiszkowáć, Konkurrent Konwiersz, Konop Konserwá Konstellácya, Konstytucya, Konsystorz, Kontent, Kontuz, Konwáliá, Konvent, Konwokácya, Kor, Kordá, Kornet, Koroná, Koronat Koronuię, Korporał, Korryná, Klasztor, Klauzurá, Kot, Kurtá, Kredyt, Kreścencyá, Kretá, Kryminał, Kufa, Kursor, Kurwáturá, Kopułá, Kwartá, Láterniá, Len, Lew, Linia, Maiestat, Mándát, Mántyká, Márcepan, Mámá, Miesiąc, Miętká, Milá, Mápá, Miniia, Moniment, Muł, Muły, Mur, Nos, Oko, Notá, Now, Pal, Paw, Pálmá, Pápáć, Pápier, Pará, Páráfiá, Párgámin, Pásternak, Pásterz, Pátyná, Pátelá, Perfumuię, Piłá, Plácek, Receptá, Recydywá, Respekt, Rutá, śiekę, śit, śiekierá, Stoię, Sygnet Sypię, Szkudłá, Swoy, Twoy, Ty, Tátá, Wáletá, Widzę, Ziemiá.

Sunt alia plurima huiusmodi vocabula quæ longū esset enumerare. Ex his multa rejicienda sunt tanquam supervacanea quæ merè Latina sunt & sine necessitate nova à semidoctis invecta, nec vulgo Polonorum nota, maximè quibus quæ substituantur propria Polonica non desunt, id quod nos frequenter fecimus, ubi festinatio oblivionem non obtulit. Cæterùm nova vocabula quæ propriè rem exprimunt rejicienda non sunt, ut minimùm à docentibus latinitatem, & alioquin usus etiam nova & dura sensim lenia reddit.

Polonicæ dictiones, è Græca origine. Anioł, Aptecká, Ankrá, Architekt, Arcybiskup, Balsam. Cyprys, Cynámon, Cedr, Chyrágrá, Cyndal, Dáktyl, Dyákon, Diábeł, Flegmá, Furá, Fizyonomia, Gryf, Czop, Jáłmużná, Inkaust, Kánonik, Kánonizuię, Kápáry, Kiłá, Kordyáká, Kásztan, Kakáć, Kielich, Kolędá, Koletá, Koliká, Komin, Kmin, Kroniká, Klisterá, Kolokwintydá, Krokodyl, Kryształ, Kuku, Káráś, Lámpá, Łubszezyk, Mármur, Mástyk, Melodya, Mleko, Melon, Mirá, Mirt, Morwá, Mysz, Olbrzym, Pámoflá. Pánák, Páráliż, Plánetá, Podágrá, Scyátyká, żyto. *Et plurima alia, præsertim herbarum, lapidum, morborum, artium, &c Mitto ea quæ cum voce conveniant, significatione discrepant, ut Hard. Junius l. 5. Animadvers.* cap. 6. *Germanicas voces multas à Græcis originibus trahit; Multò plures Goropæus.*

Poloni-

Polonica dictiones Graeco more formata. Odludek Ołownicá, Wielonog, Stráſznomowny Wielooki, Złotowłoſy, Złotouſty, Złotobrew, Nierobotny, Nierozdzielny, żywo rodny, Wolnomowność, Sámoruſzny, Skrzydłobłoniſty *& tales plurima.*

Polonica dictiones aliqua, non rectè à quibuſdam ſcribuntur pronuntiantur, vel ſignificatione non apta uſurpantur, ut Secretarz, Convocácya, *pro* Sekretarz, Konwokácya. Præmislia *in Latinis pro* Premislia. Między, *pro* Miedzy. Częſtuię, *pro* Czeſtuie. Część honor, *pro* Cześć. Synogarlicá,*pro* śinogárlicá Ogarz *pro* Ogar Zewnątrz, *pro deforis.* Z dworu, Bez miáſto iádę, bez las, bez tydzień, *pro* przez miaſto, przez las, przez tydzień.*Sic.* Spráwię ia to bez niego, *abſq; illo:* Spráwię przez niego, *per illum. vel operâ illius*, śiłę tego ieſt, *pro* śiłá. Oſkrzele, *multi cum* Pletwá *confundunt* Szeplunię, *malè intepretantur.* ślnogorz *pro* Skwináncya. *non benè* Apòſtołow, *pro* Apoſtòłow. Mieśiąc: *cum* Kśiężyc *confundunt.* Kołácya *pro* Kolácya *& contra vitiosè.* Zbyt dobry, *pro* Zbytnie.

Polonica voces translata more Latinorum. Wárzę 3. Wybiegam 2. Wyprzągam 2. Utapiam Uśpić kogo 2. Upadłá, &c.

Polonica phraſes, Gracis ſimiles. Wſtydzę śię, Uciekam 1 Uśpić kogo 2. Pácierz 1 Gromię, Oi matki, Wybiiam ptaki, Pawię śię, *ſub* Kokoſzę śię. *Item ſub* Nie 3.Chudy,&c.

Polonica phraſes & voces Latinis ſimiles, & Polonismo apparentes in Latinitate, ſub Jáko śię mało, cięzko ná lud,Choruię. Zárážliwy, Coć ieſt ten? Daię pokoy, Daię ná gálery. Day mu pić, Ná dobre, Do rozumu przyſzedł, Do żywego, Daię ná trzewiki, Byś wiedział, Biorę 7 Zaraz 1. żoná Zły Niektory, Zágrábić Ná robocie ieſt Jáko oká Jákom dobry, Idź do kátá, Idzieſzże? Ná złość, Bądź ráſkaw, 1 że 3. Zdycha bydło Ziadłeś, źle mi iákoś, Zá pálem 2. Ná moc, Nie daię. 3. Ná to uczyniono. Było widzieć Chudy, Podaię kátu Pod kluczem, Stoi zá tyle. Sam 1 Sámá 2 Roſtę w głowę, Idę ſpáć, Wołam 3. 4. świtáć to iuż, Gruby 2. W bieli, *ſub* Nie 1. Mało nie przyſzło.

Polonica phraſes aliqua longè diverſa à Latinis Gracis, lege hic ſuprà Interpres

Polonica phraſes ex uno verbo vel particula facta plurima, ut in theſauris Latinis fit ſub his vocibus: A, Do, Dáię Do, Co, Po, Ták, Ieſt Dla Ná, Nie, Mam, O, Z. Zá, Biorę, Chowam, Dáię, Dochodzę. Czynię, Głos, Jáko, Jeſtem; Kłádę, Koło, Kśiężyc, Łácny Mowá, Náwá, Noſzę,Odbiiam,Oddaię,Spuſzczam, Stoię. Trzymam, Upadam, Uymuię, Ważę, Wiele, Wydaię, Zbieram, Záſtawiam, &c.

Polonicas phraſes & dictiones multas ex una ſimili intellecta, interpretari facile eſt ſub Dobiiam 1. Nábiegałem śię 1. 2. Nábudowáć Náchudł Nálewam, Roſpoczynam, Wybiiam ptaki, Nie wyſtoiſz nic. *vide Præfationem primi Tomi.*

Polonica locutiones & dictiones ſuperſtitionem, maledictum probrum. ſcelus aliquod ſonantes ponuntur in theſauro ad latinas intelligendas, & plerumq; cum cautela & cenſura, & meliores ſæpè ſupponuntur.

Polonica phraſeos unius, ſenſus multiplex. Pobiiam, Po gwiazdách, Pobili śię, Omylam śię, Wiele ná tym, Wiele to ná cię,Máłowány, Mam rozum: Mam kogo ná oku, miey śię dobrze.

Polonicis multis vocibus ſingularjis, Latina ſingularia reſpondentes non reperiuntur, ut ſunt: Podłáwie, Zaſtole, Zárzecz, Podſtole, Záleśie, Záo ocie, Zapiecek, Pácholczno,Konno, Łáncuſzno, Odchodzić, Owtzedzieć, Oparſzywieć, Okroſtáwieć, Chłopiſko, Małpiſko, Wilczyſko, Tuteczny, Támeczny, Náſki, Wáſki, Moyſki, Twoyſki.

Iegoy-

legoyſki, Dłubániná, Kopániná, żebránininá, Mátánina, Doſypiam, Doiadam, Dopiiam, Dopſuię, Idźtá, śiedźtá, śpitá, Wſtańtá, podźwá, śiedźwá, Lekſza Práſk, Trzaſk, Udobrucháć ſię, Upierzyć ſię, Upłakał ſię, Zdychá bydło, Podziewam, Odſtroił ſię Zdaię komu, Chmielę, Pyſk, Pázur, & Łeb *brutorum* Gębá, Paznogieć, & Głowá, *hominum*, & *alia multa, quæ nonniſi pluribus verbis reddi poſſunt, nam idiotiſimi Polonici ſunt.*

Polonicis item ſingulis vocibus Latinæ aliquæ ſingulæ reddi non poſſunt, eò quòd deſint tales voces Polonis, ut ſunt Gerundia Supina, *præſertim poſteriora.* Imperativi tertiæ perſonæ. Paſſiva verba Imperſonalia. Pluit, Ningit Rorat, Grandinat, & *alia multa. Item iſta.* Dimidius, Dimidiatus, Paucus, Cenſor, Cenſura, Devotus, Stipulor, Commodo, Mutuor, *ſub* Pożyczam & *ſub* Naymácz, Naiem, Náymuię, *Lege ſuprà Interpretari.*

Polonicè loquentes ſcribenteſvè, an rectè Latinas voces inſerant ſub Mowá mieſzana.

Poloniſmi in Latinitate vitioſi, ſub Iármárk 2. Jedzą to, Już po obiedzie, omieſzkáć czego.

Polonorum libertas in formandis vocibus undecunque, ſub Chmielę, Bogacz, Borowy.

Poliſema Polonica vide ſuprà Ambiguæ voces.

Pondera, libræ, & partium ejus in Polonia, minora Italicis & Germanicis, ſub Drágmá.

Ponderum nomina. Polonica; Latinis vocibus pro portione ponderum Romanorum reddita ſunt ſæpiùs ut in Drágmá, Funt, Uncya, Łot, Skrupuł, Poſfuntá, &c.

Prandia veterum Latinorum. v. Obiad.

Pronomina priſca Ips, *pro* Is, Quips, *pro* quis. Ipſus, ipſiſſimus, ipſipti Em & Im. *pro* eum Ollus *pro* ille. Hibus, *pro* his, Ijbus, *pro* Iis, Mis, tis, *pro* mei, tui, Mehe, *pro* me. Eæ iſtæ, illæ &c. *pro* ejus, iſtius. Sas, ſis, ſos, *pro* ſuas, ſuis, ſuos, Sos, *pro* eos.

Pronomina omiſſa. Is, *Plaut.* Ego illam reddidi, qui argentum à te attulit. ſ. *ei. Item* Omnes res relictas habeo præ quod tu velis, ſ. *præ illo quod. Curt:* Hæc vociferantem quibus erat imperatum jugulant, ſ. *illi quibus Virg.* Urbs antiqua fuit, Tyrii tenuêre, ſ. *quam Sic.* Memini videre, ſ. *me.*

Præpoſitiones priſcæ Uls & ultis *pro* ultra, *Pompon* Am, *Feſt. & Geminatæ.* Ex ante porticum. *Apul.* Poſt ante, *Var.* In ante, *Propert.* Exaduorſum, *Ter.* Circumſecus, *Apulei* Præter propter, *Enni.* Tranſdo, tranſduco, *pro* traduco. *Contrà.* Traluceo, tramitto, travolo, trameo, trafero, *pro* trans. Eſcendo, eſcenſio *pro* exſcendo.

Præpoſitio præpoſita alteri præpoſitioni cum ejus caſu. In ante diem Calend. Novembr. diſtulit. *Cic.* v. Od kotnych.

Præpoſitionem In, tam in motu, quàm extra motum veteres jungebant Accuſativo & Ablativo, ſæpè admodùm ſub W wodę. *Sub ſimiliter.*

Præpoſitiones diverſos caſus poſtulantes, ante unum caſum ſimul non rarò ponuntur apud veteres, ſub Od kotnych.

Præterita ſimilia à diverſo præſenti. Pavi à paſco paveo. Crevi, à creſco, cerno, Acui, ab aceo, acuo. Luxi, à luceo, lugeo Pependi, à pendeo, pendo. Frixi, à frigeo, frigo *Phocas.*

Præteritorum geminatio priſca. Memordi *pro* momordi, Pepoſci, *pro* popoſci. Pepugero, *pro* pupugero. Occecurrit, *pro* occurrit. Spepondit, *pro* ſpopondit. Cecurri, *pro* cucurri Sciciderat, *pro* ſciderat. Deſcendidit, *pro* deſcendit. Præmorſiſſe, *pro* præmomordiſſe. *Gell. l. 7. c. 9. qui adfert auctores.*

Pronuntiatio Græca & Latina noſtro ſæculo vitioſa admodum eſt apud omnes gentes. Julius Scalig, de Cauſis L.L. & *Adolphus Mekerchus. c. 7. & deinceps.*

Pronuntiatio Græcarum literarū, quæ à vulgo Grãmaticorum traditur, improbatur ab Jul. Scalig. & Adolpho Mekercho, ab aliis eruditis rejicitur omninò, ne legatur angelos, tandalos &c ſed aggelos, tautalos, &c. Græcas vocales & diphthongos

thongos proferendas, ut i *Latinum docet. Hartūgus Decuriā 3. c. 6. § 8. & Achilles Statius* c.24 *Contrarium docet Vergara Adolphus, Mekerchq Jacobq Gretserq,& alii,quæ melior est sententia Propria nomina, vide hic supra Nomina propria*

Prosthesis Polonica Poráda. *pro* Rádá,Zostałem, *pro* Ostałem, Omylny, *pro* Mylny.

Psittacus Credo recitavit, sub Pápugá.

Puncta varia literis Polonicis addenda sunt, ad discernendam significationem & pronuntiationis differentiam, ut Látos,Látoś, Los, Łoś Łopátká,Łopatká: Czyn, czyń,Páńskie,Páńsk e: Ostrzę, Ostrze, Ostrzę: Część, Cześć: *hinc* Cześtuię *nam à* Część,Częstuie,Trzask Trzásk: Tatarká,Tátárka, Łyská, Łyszká Liská: Niekresny, Niekráśny, świniá *sub stant.* świniá pieczenia. *adiect* ćis,Ciż,Czyż Ratá, Ráta: Wolánie, Wołánie: Nenásycenie, Nenásycęnie: Miecz, Mięć, Mieć Mieć,Mięcz,Miedz.(*plur à* miedzá) Miedź Zátrácám,Zátrącam, Postáwá,Postawa, śito, *cribrum.* Syto, *à* Syt, *vel* Syty, Szyto, à Szyię &c.

Neq; verò dicas talia ex sensu & nexu aliorum verborum cognosci; quia id sæpè fallit, ut facilè patet experienti, deinde in dictionibus singularibus extra contextum orationis positis, difficile est de proprio sensu dictionis ambiguæ, semotis punctis, quæ illum indicant, judicare.

Q

Q *in nominibus sonat Quintum. Quæstorem.*

Q *litera superflua cognata literæ.* C.

Q *Sola cum sua vocali* V. *quæ illam extra dictiones & syllabas fulcit,* ut (*literam* B. *fulcit* E. *literam* R. *fulcit* e *sic* er) *semper scribitur in dictionibus posita, nec sine illa unquam est,* ut Quis, quæ, quod. *Unde olim etiam ante alterum* u *non omittebatur.* Arquus, *pro* arqus, *vel* arcus Coquus, *pro* coqus, cocus. *Et contrà ab aliis penitùs absq;u more aliarum consonantium scribebatur, ut* Quis,quid *pro* quis,quid,*quòd facilè u subintelligeretur, ut apud Lucilium* D.T.S. *syllabam constituunt solæ literæ,* e *subaudito post* dt *quasi* de te, & *ante* S. es.

Q *pro* Ch. Equinus, *pro* Echinus, Squinanthos *pro* Schinuantos.

Q *literâ Poloni non indigent, nec utuntur nisi triviales scriptores, & rudes Typographi* v. Q. *in primo Tomo.*

Quantitas exorbitans in Latinis & Græcis vocibus. Suspicio, pi *longa*,melos, e *longa*. E *Adverbiū à Secunda breve.* Supernè, clarè, & O. Serò crebrò, Sorbilo, i. *brevi. Ter. Plaut. & talia multa apud Lucret. correpta legit Gifanius ex aliis etiam Poëtis. Sed alii aliter legunt.* v. g. Superna. &c. *In* melos. &c. *versus ajunt esse lagaros, miuros, acephalos, &c In Græcis multi sequuntur accentum Græcum, neglecta quantitate Græca, ut Græci faciunt. Sic* Idola o *brevi Prudent.* o *brevi Capella.* Euripides, pi *longa Sidonius*, Libanus, i *longo. Sedul Phædromus. Item.* Philippus, *Dactylus, Plauto*, Trigonus o *brevi. Auson* Paralyticus, y *longo. Claudian si ejus est carmen de Christo. Contra Quintil.* Castorem, o *longa more Latino posuit, non ob accentum Multa insuper sunt exempla apud posteriores Latinos sacrorum præsertim scriptores, quæ accentu Græco ab errore excusare non queas nisi ad consvetudinem, ut Gretserus facit, confugias,ut* Eleemosyna o *longo. Alcim.* Ecclesia, le *brevi. Sedul.* Ecclesia, ec *brevi Tertul* Schæra, æ *brevi.* Hæresis hæ *brevi* Ænigma, æ *brevi* Ethicus e *brevi Prudent. Multò minùs sunt imitandi,qui in Latinis etiam vocibus quantitatem inverterunt, ut* Sepulchrum, e *longo. Tertul.* Spiritus, pi *brevi* Sacrificium, fi *longo Prudent.* Socors, so *brevi. Idem.* Ganea, ga *brevi. Idem* Tilia, ti *longo, Sereno.* Præstigia, ti *brevi Alcimo.* Propitius o *longo. Juvenco.* Flagito, a *brevi, Capellæ.* Ravis, a *brevi Smetio, qui talibus auctoritatibus abstinuisset potiùs in sua Prosodia, in quam & Nomina propria inusitata multa congessit, & unius vocis obliquos, ac derivata ad fastidium aggessit; quæ omissa locum so-*

cum fecissent utilioribus & difficilioribus ab ipso omissis, præsertim quæ apud Oratores, Historicos, aliosq; scriptores reperiuntur, cùm ipse ex solis Poëtis nec omnibus, nec omnia attulerit.

R

R *litera traulis, vel ut alii volunt blæsis inimica. In Græcis vocibus aspiratur initio*, Rhetor, *non in medio nisi geminetur, ut* Pyrrhichius.

R *prisci loco* D *ponebant.* Arvenio, arvectum, arfari, arvocatus, arfinis. Monerula, *pro* advenio, Monedula.

R *pro* L Agonaria, *pro* agonalia, Latiaris, *pro* latialis. Mortuaria, *pro* mortualia.

R *pro* N. Architectores strigores, *pro* strigones *Fest.* Extrarius, *pro* extraneus. Præcidarius, præcidaneus, Præsentarius, præsentaneus.

R *pro* S. Quæsere, *pro* quærere. Comperce, *pro* compesce.

R *in medio dictionis priscè additum & omissum*, v. *suprà Litera.*

Re *Præpositionem brevem, producunt Poëtæ in compositis geminatione sequentis consonantis, ut: Rettulit, Reffugio redduco, reccidit, repperit, Lucret. Refferre, Hor. Reppulit Virg.*

Redundant sæpè aliquæ dictiones, ad plenam structuram orationis necessariæ per Pleonasmū absq; vitio: imò addunt vim & affectum aliquem orationi, alioqui si otiosæ & inutiles sunt, non carent vitio. Sic, Homo. *Ter,* Hominem calidiorem vidi neminem, *Sic.* Interea loci. Ubinam est gentium? *pro* ubi est? Si est ut dent, *pro* si dent. Ecce tibi. Hisce oculis vidi. Præscisse ante. *Ter.* Multa quoq; & bello passus. *Vir.* Ab Roma, ad Messanam. Omne quicquid. *Cic.* Nunc jam. Olim quondam. *Plaut.* Genus, Res, Mihi, Sibi, Ergo Igitur, Quamvis Licèt. *Lucr. Plaut. Tertull.*

Res vox, multis diversis vocibus additur, v. Rzecz Pięnięstwo 1.

Resonantia loca seu multas dictiones prolatas sæpius reddentia sub Głosu odbiiánie.

Respirationis duæ functiones, v. Oddech.

Reverentia vestra, an Latinè dicatur? sub Wásżmość.

S

in Polonica Orthographia duplex, S *ut &* C. *Alterum sono cum Latinis communi ut* Solus, Sam. *alterum quod puncto acuto notatur peculiari, Polonis acutum sibilante, ut* śito, Ktoś, Tyś, Wieś.

S *litera blæsis inimica, & molesta. Talibus placeat Poëma Pindari in quo nullus sibilus. Jul Scalig.*

S *malè omittitur in compositis ex Præpositione Ex & Trans sequente* S. *initio compositæ dictionis, ut* Expect, *à specto scribendum* Exspecto. & *à pecto,* Expecto, *Sic.* Exsp s, *à spe, nam* expes, *à pede, Sic.* Exspiro, *non expiro.* Exspolio *à spolio,* Exspolio, *à polio.* Exputo, *à puto* Exsputo, *à spuo vel exspuo, Sic.* Exsævio, exsibilo exscreo. *Item.* Transsilio, transsero transsumptio, &c. *Sic in voce Ditambus a terum* i *non omittitur. In Exspes, s non omittendum quia componitur Ex Spes, non ex Pes; nec verò s in* x *dupla inclusa debet trahi ad syllabam sequentem, cùm ad priorem syllabam pertineat. Exspes, lege infrà* X.

S *priscè positum pro* R. Auselii, Valesii, *pro* Aurelii, Valerii, Fædesum, *pro* fæderum; plusima *pro* plurima. *Var.* Amos, colos, dolos, honos, clamos, labos timos, odos, vapos, arbosem. *Festus, pro* arborem. Colculum, *pro* corculum. Eso. *pro* ero.

S *pro* X. Nugas, *pro* nugax *Caris: Priscian.* Ninsi *pro* ninxi. *Priscian.* Adassint *pro* adaxint, *i. adagerint. Plaut.*

S *pro* M. Demus *pro* demum. *Festus.* Seorsus, *pro* seorsum *Afrani*, Prorsus, *pro* prorsum. *Idē.*

S *olim sæpè à Poëtis elidebatur & aliquando solum ut* Arboribus veteres decidere falcib' ramos *Lucret. Meminit Cic. in Oratore aliquando cum vocali præcedente. ut* Simil' est mei *pro* Similis est mei. *aliquando cum sequente ut* Communi'st, *pro* communis est. Ut nact s habe, *pro* natus es. Certa re' st, *pro* res est *Sequente enclitica etiam tollitur u* Viden' *pro* videsne. *alii scribunt* vide'n' *Elisionem habet Pomponius apud*

apud Varronem post X Nam verè pusus tu tua amica senex' st *Apud Lucilium ter in uno versu*. Tum litera s' dolor certissimu' nuntiu' mortis. *Item bis apud eundem. In veles & incessurus*. Vele' tolutim semper hic incessuru' videtur. *ut legit Douza* F. *qui dubitat an post* e *& post a elidi s soleat, ut post* i *&* ui *eliditur: Lucilius tamen & illa habet, quæ Douza rejicit & corrigit.*

S *literam eodem sibilo tenui efferendam ante omnes vocales docet Julii Scalig: & alii eruditi Poloni passim ad 3 declinant, densum* S *efferentes, in his* Causa, pausa, resurgo, visito, osor, abusus &c. *& in Polonicis.* Ozòr, Kozá, Zobię.

S *litera sola facit syllabam apud Lucilium, qui dicit* S nostrum &c. *observavit Velius Longus, quia fulcitur vocali* e *initio.*

S *in medio dictionis omissum, itemq; initio medio & fini additum*, v. *suprà Litera.*

Sacrorum librorum & scriptorum voces ad religionem pertinentes, etiam minùs Latinas non superstitiosè examinandas aut fastidiosè rejiciendas monuit Muret. sub Sákráment Istność.

SC *pro scilicet, Glossarium Meursii: Lugduni, & apud Petrum Diaconum* SCL. *i. scilicet.*

Scribendi occultè varii modi sub Pismo taiemne.

Senex quadringentos ampliùs annos natus, sub Długo wieczny.

Sera cylindri forma sine clave, sub Pismo taiemne.

Sericum idem bombicino, in Jedwab.

Sexus in plantis, herbis, gemmis. &c. sub Płeć.

Sybilla à quo afflata? an virgines & proba? vide Sybila.

Sibyllina oracula quomodo consulebantur, Ibidem

Similes voces Polonicæ cum differentia tamen: ciskánie, ciśnienie. ciskałem, ciśnąłem, Nierożdzielny, Nierozdzielony, Okreśny, Okreszony, Nástawiam, Nádstawiam, Osobká, Osobki. Oko, Oká w sieci w ogonie pawiem, Stonog, Stonogi. Węgląsty, Węglisty, Niewymowny Nie wymówny. Dzierzę, Dzierżę, ścierw, Trup, Wedla. Wedle, Obyczáy, Zwyczáy, Zlecenie, Zleczenie, Łupam, Łupię.

De differentiis vocum Latinarum similium scripsère non pauci, præsertim Nonius, Agrætius, Donat. Caris. Festus. Isidor. Popma.

Similitudinem vocum in eadem sententia & literarum ac syllabarum in dictionibus vicinis ceu delicias, affectabant veteres Latini præsertim Poëtæ, Cic. O fortunatam natam me consule Romam *Virg.* Tales casu Cassandra canebat, *Item.* Stat pecus omne metu mutum mussantq; juvencæ *Plaut.* Opus est Chryso Chrysalo, Confabulabunt fabulam. Aliqui, aliqua, aliquomodo, aliunde, ab aqui, aliqua tibi spes est Assiduò imò accubuò Multas multavi miserias, *& sexcenta hujusmodi. Recentiores aliqui vocant Annominationem, allusionem, alliterationem communi vocabulo, & speciali à litera prænominante, ut:* Labdacismum, Capacismum. Polysigma, Alphaismũ &c. *v. Erythræum ad Virgil. & Jul. Scalig. de causis* L L.

Simplicia inusitatè pro compositis usitatis veteres usurpabant. Valesco, *pro* convalesco. Clarare *pro* declarare. Clinare, *pro* declinare. *Lucret.* Minisci, *pro* Reminisci. Mentum, *pro* commentum. Vento *pro* advento. *apud Festum.* Termentum *pro* detrimentum, *Plaut* Quæsitæ epulæ. *Sal. pro* exquisitæ. Paratus, *pro* apparatus. *Tacit.* Cedo, *pro* accedo, Jurandum, *pro* jus jurandum. *Plaut* Munero, *pro* remunero. *Idem.* Paret, *pro* apparet. Tribuo, *pro* distribuo *Cic.* Flictus *pro* conflictus. *Virg.* Stinguo *Lucret. pro* Exstinguo.

So *syllaba terminata Verba, loco* Ro. Si occepso, *pro* occepero. Si capsit occasionem *pro* ceperit. Empsim, amsim, emissim, *pro* emerim Adempsit, *pro* ademerit. *Plaut* Si rupsit, si occisit, *pro* ruperit, occiderit *In 17. Tab. Cic.*

Spectra peste grassante apparentia, sub śmierć widoma.

Spiritus asper Græcorum redditur Latinè litera H, *ut* Hy-

ut Hydrá, vel litera S. ut Sex, ſeptem.

Sſo ſyllaba terminata Futura priſca ſunt. ut Amaſſo, exoculaſſo, expugnaſſo, *pro* expugnávero. *Plaut.* ne curaſſis. *idem pro* ne curaveris. Credo me id impetraſſere. *Idem i impetraturum eſſe, Turneb.* Confido reconciliaſſere. *Idem* Si liceſſit. i. *ſi licuerit. Plaut. Lambin. Diverſa multo ab his ſunt,* Laceſſo, faceſſo, capeſſo, incepiſſo, *vel* incipiſſo, *nam præſentia ſunt à lacio. facio, capio, incipio, &c. Meurſi.*

Stimulus carnis apud S. Paulum quid? ſub cieleſna pokuſa. (*ſub* Struś 2.

Struthionis ova incredibili magnitudine & numero,

Subſtantiva addititia, ſeu ſubſtantiva duo pro uno, ut Vis pericli Natura ferri. *Sic.* Res, Vis, Genus, &c. v. Rzecz 1.

Subſtantiva conditionem ſonantia in plurali pro perſonis uſurpantur. ut Servitia, miniſteria, Ergaſtula, Operæ. *Et in ſingulari, ut* Civitas, Senatus, Concio.

Subſtantiva à Participiis facta, crebrò à veteribus uſurpata. Variantia, æ. Retinentia, Repetentia. Negantia. Impatientia. Repugnantia. Cohærentia. Abundantia. Convenientia. Servientia, Audientia. Deſpicientia. Curantia. Properantia. Ignoſcentia. Loquentia. Diſcrepantia. Faventia. Incogitantia. Lubentia. Profluentia &c. *Giſan. ex Lucret. Cic. Sal. Nonio.*

Subſtantiva Polonica pro Adjectivis. Brodá, Gębá, Głowá, &c. *pro* Brodáty, *vel* Brodacz, Gębiáſty, Gębal &c.

Subſtantiva Latina pro Adjectivis, ſub Złe chłopię, żebrak, Młodość 2. Zámkniony.

Subſtantivum nomen apud Grammaticos eſt illud, quod inſtar ſubſtantiæ alicujus in oratione per ſe ſubſiſtit, Saturnius; non addito alio nomine, ut in Adjectivis requiritur. Non rectè vulgò Subſtantivum definitur, quod ſubſtantiam ſignificat nam plurima ſunt Subſtantiva, qualitates & quantitates aliaq; accidentia ſignificantia, ut color, têpus. ſpatium, ſeſſio &c. à ſubſiſtendo igitur, per ſe in oratione, vel à ſubſtando aliis nominibus nimirum adjectivis, quæ ſuſtentant, dicta potiùs exiſtimes, Joan. Urſin. etiam Eſſentiale, Poſitivum Fixum. abſtractum, & cui vir, mulier, animal. addi non poteſt: appellat.

Subſtantivum Verbum eâdem ratione dictum ait Saturnius, quòd per ſe nudum ac ſimplex ſubſiſtat & ſignificationem extrinſecus aſſumat, ſuppoſitum cum appoſito nectens, ut Ego ſum debilis. Tu es fortis. Petrus eſt ſapiens. Et ideo etiam aliis verbis ſubſtare intelligitur ut ſubſtantia accidentibus, ut amo, amans ſum. Memini, memor ſum Oportet, neceſſe eſt.

Subſtantivum Neutrum plurale pro adjectivo, ut Amara curarum. *Hor. pro* amaræ curæ Strata viarum, Clauſa viarum, &c. v Zámknienie.

Subſtantivum unum actum ſonans & plures, diverſa ſunt Polonis, ut ciśnienie, ciſkáni-, *ſic* Strzelenie, ſtrzelánie, &c.

Succinum in Pruſſia & Maſovia, ſub Burſztyn.

Superlativi à Subſtantivis Appellativis: Patrue, patruiſſime. *Plaut. & à Propriis:* Plautiniſſimus verſus. *Gelli. à Pronomine.* Ipſiſſimus. *Plautus.*

Superſtitiones & magica verba apud Latinos & Græcos ſcriptores veteres, ſub Lekuię, Zabobon.

Supina à diverſis Verbis ſimilia. Verſum à verto, verro Paſſum, à pando, patior. Viſum à viſo video. Manſum, à mando, maneo, &c.

Supinis Poloni carent, ſed loco primi utuntur Infinito modo. ut Eo ſpectatum. Idę pátrzáć. *loco ſecundi. Nomine ſubſtantivo.* Dignus lectu. Godzien czytánia.

Syllabæ dictionibus priſco more additæ Initio. Duellum, *pro* bellum, Duonus, *pro* bonus Duis *pro* bis. Duicenſus, i. bis cenſus.

In medio. Æviternus, *pro* æternus. Ancipes, *pro anceps.* Poſtidea, *pro* poſtea, antidea antea. Boverum, *pro* boum. Suerum, *pro* ſuum, à ſus. Coquino, coquo. Natino, nato. Solino ſoleo. Ferino, *pro* ferio. Prodinunt. prodeunt Nequinunt, nequeunt. Negino, nego. Divitior, divitiſſimus; *pro* ditior. Dubienus, dubius. Socienus, ſocius. Fruinor, fruor.

Gnaru-

Gnaruris, gnarus, Induperator, imperator, Endogredi. Indopediti, *pro* ingredi impediri. Itiner, iter. Mavolo. malo, Potesse, potissunt, *pro* posse, possunt. Præhibeo præbeo Speres, *pro* spes. Tamenetsi, tametsi Sciscidi, *pro* scidi. Posiui, *pro* posui.

Obiter addo in Verbis illis. Negino, solino, Scritino, Fruinor, &c. i *breve mihi videri nam apud Festum in fine versus hexametri est.* Neginatæ, seu negunate, *ut legit Scalig. in aliis quæ quartæ Conjugationis formam sequuntur, longũ, nam Ennius, in prodinunt.* I. *produxit apud Festum, & Livius Poëta, in fine carminis habet Ne quinunt:* Partim errant neq; nunc Græciam reddire nequinunt *alii aliter legunt,* At Coquino *longo* I. *à Coquina ducit Taubman.*

In fine Fortasseã, *pro* fortasse. Donicum, *pro* donec Mecum, *pro* me *Plaut.* Tecum *pro* Te *Teren. Gell.* Hæce *pro* hæ; hice, *pro* hi Induendo, *pro* In *extra compositionem, ut* endo pavimento, Agedum, nequedum primumdum, Numnam, Quianam, Quippini, *pro* quippe.

Syllaba dictionibus more prisco detractæ initio Rabo *pro* rrabo. Conia *pro* ciconia. Jurandum, *pro* jus jurandum, *Plaut.* Spania, *pro* Hispania Syria, *pro* Assyria. *Capolla.* Striculus, *Arnob pro* Histriculus. *Tertull. Popma.*

In medio Cuimodi, *pro* cujusmodi, Cujusq; modi, *pro* cujuscunq; modi. Apiscor, *pro* adipiscor. Damnas, *pro* damnatus Dis *pro* dives Porgo, exporgo, *pro* exporrigo. Prendo, *pro* prehendo. Satias, satietas. Dixti, *pro* dixisti Surpuit, *pro* surripuit. Cesse, cessisse. Accestis accessistis, Deûm, meûm *pro* meorum. Postulio, *pro* postulatio. *In fine* Facul, *pro* facultas Famul famulus. Simil. consimil, *pro* consimilis Forsit, *pro* forsitan. Simul, *pro* simulac. Dom *pro* domum. Gaud, *pro* gaudium. Cæl, *pro* cælum. Debil. *pro* debilis. Præter, *pro* præterquam. Dein, exin, proin, *pro* deinde. Augmẽ momen, *pro* augmentum. Plerus, *pro* plerusq; plerum *pro* plerumq; Quæcum, *pro* quæcũq; Uter, *pro* uterq; Ubi *pro* ubique.

Syncope Polonica. Słuk się *pro* Stłukł się. *& simul Apocope. Fateor vulgus ita loquitur, sed tamen usitatè loquitur. Sic.* Ziiał, *pro* Ziadł. Oznał się *pro* obeznał Rzkę, *pro* rzekę. *Sic.* Poczkay *pro* poczekay. Rzkomo, ostátni, *pro* ostáteczni. *Sic.* dostátni. Połnie *pro* Połdnie, *vel* PołudniePádá *pro* powiádaCny, *pro* Cnotliwy *Synonyma Polonicá.* Mączká, Krochmal, Rynká, Tygiel, Kopanká, Nieckà? Wiádro, Węborek &c.

T

T *in Prænominibus significat Titum. Aspiratur in Græcis vocibus, Additur aliquando & omittitur in medio dictionis.* vide *Literæ.*

T *ante* I *proferendum purè, & non sono literæ* C *ut* Litium Vitium, *probat Jul. Scalig. & refutat causam vulgarem ex differentiæ cura petitam, siquidem ob eandem plurima alia essent mutanda, ut constat obiter percurrenti Verba & Nomina similia. Neque verò ubiq; differentiæ respectus prætendi potest, ut in* Fortior, Lectio, Laurentius, retia *Alterum argumentum ex usu sumptum rejicit, quod hic usus sit imperitorum, & ab imperitis & barbaris originem traxerit, lege infrà* Usus. *Contrarium docet Hartungus c. 6.* D. 3. *cum Papyrio Grammatico s.* T. *sequente* I. *cum alia vocali proferendum ut* c. *vel* tz.

T *pro* D *prisci ponebant* Aput, haut, set, *Popmæ. ex Victorino, Quintiliano.*

T *pro* S. Adgrettus. *Enni pro* aggressus Merto *pro* Merso. *Lucret.* Pulto *pro* pulso. *Plaut. Ter.* Ostentus, *pro* ostensus, *Ter.* Terta galea, *pro* tersa, *Var.* Ipsipte, *pro* Ipsipse. *Fest.*

TA *Polonica particula fini Verbi addita Numeri Dualis secũdæ personæ nota. sub* Tá *in imo Tomo.*

Tempus imperfectum Quartæ priscè in Ibam cõtracte. Custo dibam, Gestibam, Lenibam, Sævibam, Scibam, *pro* Sciebam, *Lucret. Ter. Vir.*

Tempus Futurum Quartæ, priscè in IBO Dormibo. Largibo. *Cato* Expedibo. *Plaut* Esuribo *Pompon.* Scibo. *Tet.* Et *Tertiæ* Reddibo, *pro* reddam. *Plaut.*

Tempus Præsens Subjunctivi Tertiæ Am & *priscè*

In.velEm Attingem,dicem,*Cat. Fest. Quint* Remittes *pro* remittas. *Ter.* Arcessit quærit. *Plaut. pro* arcessat, quærat Edim. *pro* edam *Sic.* Comedim. *Plaut. Cic. Cato. Hor.*

Tempus Præteritum. Tertiæ a Præsenti priscè formatum sæpe. Callesco callesci. Premo,premi. *Cato.*Clepo,clepi *Cic.*Consisto,consisti. *Enni* Negligo, neglegi. *Cic. Æmil. Macer.* Nexo, xi. *Propert.* Tollo tolli Abstulo,abstuli. *Plaut.* Cano, canui *pro* cecini, *Sal.* Accedi, decedi, rescindi, rumpi. *IC. Pandect.*

Terminationes Nominum priscæ, A primæ priscis in Es *quintæ*, Effigies,effigia. *Plaut.*Planitia.*Cæl* Amicities,avarities,desidies,notities. *Lucret* Luxuries.*Cic.*Proficies. *Var.* Tristities. *Tur.* Pigrities. *Livi.* Delicies, fallacies, sævities *Apulei ArGræca vocabula per Tertiam.*Ex Phænice exercitum coëgerat *Cæsar. Var.* In Samothrace. *Var. A secundæ Græcorum E. Tertiæ Græcorū per* A *primæ Latinorum formabant. ut* Circa,æ.Glycera Dirca. Penelopa Semela. æ. *pro* Circe Circes Semele Semeles.

ES *primæ Græcorum per* A *primæ Latinorum.* Cometes, æ, Cometa, æ. Anchises,Anchisa. A *Græcum neutrum tertiæ per* A *Latinorum primæ ut* Glaucoma, *tis* Glaucoma,æ. *Sic.* Schema. *Plaut.* Diadema. *Apulei.* Dogma. *Laberio* Syrma, æ. *Valer. P.*

As *Græcum f. Tertiæ per* A *Latinorum primæ: ut* Hebdomas. Lampas, *adis* hebdomada, æ. Lampada. æ. As *Græcum mascul. Latini omisso* S *efferebant: ut* Sosia Olinia, Pausania, Marsya, Ænea, *pro* Marsyas &c.

Ax, An.Ox, Abs & Ops *finita, Græca vel peregrina Latinis priscis per* US *exibant. ut* Thracus Titanus Cappadocus Arabus Æthiopus.

ER & Ris.*promiscuè* Alacer,alacris, acer celeber equester, equestris, vomer, vomeris. ER & Erus *promiscuè*.Puer, puerus.*Sic.* prosperus, exterus, socerus, veter, vetus. Teucer, Teucerus, super, superus.

I *finita aclita neutra priscè in* Is, *ut* Gammis Sinapis.

Is *tertiæ* & Us *secundæ priscè*. Hilaris,hilarus, gracilus, imberbus, inermus, proclivus, sterilus, sublimus.

Is & *priscè* Ius. Articularis, articularius, *sic* Pecularius, vulgarius.

Is & En Sanguis, sanguen.

O & Us *indifferenter*.Pavo pavus.Capo,capus

O & IS Caro, & *hæc* carnis, *Livi.*

O R & O S *priscè*. Colos labos, timos, vapos *pro* vapor.

OR & US Algor,algus Tripector. tripectorus

L *finita priscè* Le.Animale,tribunale, totale.

Ar & *priscè* Arium Exemplar,exemplarium, torcularium, lupanarium, milliarium.

R & *priscè* Re. Forcular, torculare, pugillare, exemplare.

V *quartæ* & Um *neutr.*& Us,masc,*ut* Cornu, cornum, cornus. Gelu, gelum, gelus,Tonitru, tonitrum, tonitrus.

VS *Græcum* & ON.Architectus architecton.

Vs & Ens.Benevolus benevolensOpulēs oppidū Suaviloquēs *pro* Opulētus suaviloquus.

VM & EN Fundamentum, fundamen. *sic* regimen, augmen, munimen.

BILIS *terminata frequentia priscis* Ærumnabilis aversabilis, spirabilis, genitabilis, opinabilis. impetrabilis.

TIA *substātiva à participiis suprà positis, crebra apud veteres* ut opulentia,svaviloquentia &c

TAS *finita itidem*. Famulitas, solitas. dulcitas, squalitas, pulchritas, ponderitas.

Or *finita* ut Ægror, amaror, lonor, canor.

UDO *pro* Tas, Necessitudo sanctitudo, celeritudo, claritudo, *pro* claritas &c.

Lege item suprà. Genere duplici.

Terminatione etiam abundant & variant Verba apud priscos v. Conjugatio suprà & infrà Verba.

Termini Philosophorum & Theologorum tolerandi in scholis præsertim, sub Istność.

Tmesis in simplicibus rara est ut *Ennius* Cere cōminuit brum *i.* cerebrum. *Tale est illud triviale.*Stultus les sua mi calcaria viscitur obli

In com-

In compositis frequentior, & quandoque interposita voce aliqua. Excande me fecerunt *Varr.* Ferve bene facito. *Cato.* Deq; plicatis Inq; peditis. Conq globatis. *Lucret.* Deq; peti- go. *Lucil.* Deq; dicata. *Idem.*

Quandoq; plures voces interponuntur. Cic. Per mihi erit gratum. *Sal.* Venum aut dono datum. *Aliquando nil interponitur.* Animum advetre. *Cato.* Magno opere. Summo opere minimo opere. *Cic. Svet.* Satis ego, *pro* satago. *Cato.* Pessum do *Ter.*

Item cum anastrophe Sis vide ut incedit. *Plau. pro* vide sis Illud minus nihilo exigor. *Cecil.* Ut scire possis ad quo expediant. *Afran.* Ea propter. *Lucret.* Ponit ante *Cic.* Ne illi audeant. *Plaut. pro* Illiné audeant. To *syllaba finita. ut* Audito. Comperto. Excepto Cognito Monstrato. *Participiorum Praeteritorum Ablativi sunt,* vide Doznawízy.

V

V *litera in Numeris significat Quinque.*

V *vocalis praeposita alteri vocali fit consonans. Et quidem Vocalem aliqui sic scribunt.* u Diu *etiã in majusculis.* uterque, *Consonante verò* V *etiã in medio* Servus, Juvenis *alii* Ser Fus *digama hic ponunt. Victorinus DigamaÆolico inverso* ꟻ V. *consonantem* seu Vau *notari solitam scribit. Sed Jul. Scalig.* Digamma *nihil habere cum Vau censet commune, si potestatem spectes Item* Vicarius & Volsci Ungula. *sed haec sunt deterioris saeculi. ut* & *illa.* Visiri. Zibetum Boémi. *ex Glossar Meursii.*

V *vocalis eandem cum* Y *Varrio Flacco.* ut Cuminum Guberno, Suria, Mustax, *vel* Cyminum, mystax.

U *vocalem praecedẽte* v *cõsonante, prisci Latini mutabant* in O Ser Fos Volgos. Volt. Da Fos, *pro* Davg. *Terẽtianꝰ hanc sono respõdere ait Graeco.*

V. *consonantem in Latinis vocibus Graeci reddunt litera* O *vel* v Quintus Quintites *& omisso* v Aquilius & Diphtongo. ov. Torquatus. *ex Vett. Nummis Corintus.*

V *Polonicum Verbis per Compositionem additum, quid sonet?* v. U. 2.

V *priscè pro* A *positum* Pedulé, *pro* pedale. *Ulpian.* fabulia, fabulis, *pro* fabalia, fabalis.

V *pro* E faciundum, dicundum *pro* faciendum.

V *pro* I Fuo, ex stumo, dissupo, optumꝰ, inclutꝰ.

V *pro* O Frundis, fruntis *pro* frontis. Utrubiq; Suboles, Numisma, *pro* nomisma.

V *pro* Y Murrha, *pro* myrrha, murtinus *pro* myrtinus Fruges, *pro* phryges. Illuricus, Mutili pisces Cuminum, lacruma, Sulla.

V *in medio dictionis priscè omissum & additum,* v *Litera supra.*

Ve *particula Latina in compositis aliquando auget, aliquando minuit vim vocis.* v. Nieplenny.

Verba Activa pro Passivis posita Movea *pro* moveor *sub* Ruszam się. Muto *pro* mutor, *sub* Odmięniam się 1. 2. Praecipito Uchodzę. Rugo Marszczę się. Sedo, Pono, Finio, &c.

Verba Activae significationis, priscè in O *multa exibant.* Comperior, Fruticor, Praesagior.

Verba Deponentia olim in O *terminata.* Auguro, aucupo auspico, assentio, contemplo, digno, tudipisco, vocifero, demolio, reverto, nasco, uto, &c.

Verba Deponentia in OR *Passiva significatione olim usitata.* Comitor ab aliquo *Lucret.* Fateor, Loquor, Moror. *Cic.* Interpretor, *Sveton.* Stipulor. *Livi.* Tueor. *Var.*

Verba Passiva Activâ significatione olim usurpata Multor, punior *Sve Cic.* Bellor Sacrificor. *Var*

Verba duplicis conjugationis. v. *suprà Conjugatio.*

Verba Latina ad eandem materiã spectantia, & peculiaribꝰ libellis ab aliis explicata, plurima simul uno loco in primo Tomo reperies explicata, ut Rei vestiariae *sub* Szátá 1. 2. 4. &c. Rei nauticae, *sub* Náwá 1. 2. 3. &c. Equorum appellationes, *sub* Koń 1. 2. 3. &c. Canum, *sub* Pies Piscium, *sub* Pław rybá. Lapidum, *sub* Kámień 1. 2. 3 &c. Arundinum, *sub* Trzciná Ossium *sub* Kość 1. 2. 3. intestinorum, *sub* Kiszká Flak. Librae, *sub* Funt 1. 2. 3. Bilancis partes *sub* Szala,

sub Szala. Coronarum: *sub* Wieniec. Maris, *sub* Morze 1. 2. &c. Aliis partes, *sub* Części cáłey rzeczy. Vini genera diversa *sub* Wino. Unciæ partes, *sub* Uncya. Machinarum bellicarum genera, Báſztá, windá, Szopá, Táran. Vermium, *sub* Robacy. Venarum, *sub* żyłá, *& plurima alia, ut sub* Orzeł, woz, żołnierz, Zęby, Wiárá, Wierſz, Wąż Wróżká, Wieſzczek.

Verba Latina non pauca, à Polonis non ex usu veterum Latinorum, aliqua etiam omninò vitiosè reddi solita. Dolabra Hebel. Calamus, Pioro. Luxuria cieleſna ſpráwa. Caſtellanus. Káſztelan, Palatinus, Woiewodá. Claſſis Szkołá. *de ædificio. nam de personarum turba rectè dicitur ut & Polonicè. Omnes classes studiosorum effusæ sunt ad spectaculum.* Artificialis dies. Dzień 1. Cortina Kortyná. Spira Obárzánek. Tabanus Gzik, Cornus Głok, Cœſtus Kieścień, Carabus Káchel, Modius Korzec, Stiva Koziełá. Pelicanus Pelikan, Evonymus & Terragonia Trzmiel, Platanus Jawor, Superior Starſzy, Poples Czaſzká, Stans ſtánąwſzy, Nectar Brzeczká *& plura talia vitiosa sparsim correcta.*

Verba Latina veterum auctorum apud Nonium, Festum, Gellium, Macrobium, Isidorum collecta item Catonis, Arnobii, Apulei, Plauti, Vitruvii nostro sæculo etiam eruditis viris sunt ignota, quanquam non pauci in multis illorum explicandis divinando tantùm, & conjecturas afferendo elaborarunt, quare etiam à nobis hujusmodi vel omissa sunt, vel sine interpretatione in Indice relicta aut ex conjectura & dubiè explicata.

Versus Poëticus unus, octo verbis constans, bis mille & viginti modis variatur, seu tot versus cōmutatis verbis partt. v. in Indice priori Proteus.

Versus Polonorum quales sunt Kochanovii, etiamsi Sapphicos, Jambicos, Anapæsticos, Phaleucios &c. numero syllabarum, & strophaerum similitudine referant; nihil tamen sunt aliud quàm puri rhythmi, carentes numeris in quantitate syllabarum fundati, quæ apud Polonos non est vide Rymopis.

Victoria Christianorum ex Ethnicis admiranda sub Porażká.

Visu acuto homines, sub Oſtrowidz 2.

Vncia mensuralis & ponderalis, non semper æquales, v. Uncya 2. Funt 1.

Vsum nostri sæculi in lingua Latina, & Græca scribenda & pronuntianda, esse minimi pretii & auctoritatis, censet Juli. Scalig. quia omnia ferè corrupta sunt, & à variis gentibus varia vitia in linguas has illata. Porrò consvetudo quæ legem habet reclamantem corruptela est, ait idem. non consvetudo. Idem sentit Adolphus Mekerchus & multis probat libro de Pronuntiatione linguæ Græcæ. potissimùm à cap. 7.

W

W *Polonica litera seu Vgeminatum Consonans est; & dictio, nempè Præpositio, quæ tamen sola pronuntiari non potest, sed etiam separatim scribi nō deberet, cùm sit Præpositio Inseparabilis* ut & Z

Wá *Polonica particula Verbis addita, Dualis numeri Primæ Personæ nota. sub* Wá, *in 1. Tomo.*

X

X *litera in Numeris sonat Decem tanquam ex duplici VV. sibi opposito, sic* v. *conflata.*

X *Græca nota censoria. sub* Znáczek. *Nulla vox Latina incipit ab hac litera, sed solæ Græcæ.*

X *literâ etiam Poloni non indigent, nec utuntur peritiores.*

X *litera duplex consonans, continet enim* g *vel* c *&* s *ob quam causam aliqui in Compositis ab Ex, sequente S Verbi initio illud omitunt, quòd sub X includatur. Alii consultiùs censent non omittendum* S *Verbi. Primò quidem ut vestigia compositionis remaneant ut in verbo* Exſpolio *à* ſpolio & à polio, *deinde ob differentiam notandam ut in eodem* expolio, exſpolio, *Præterea quia nihil impedit eam scribi, imò non debet perire, cùm nihil noceat. Deniq; S in X inclusum non exserit vim suam in aliis compositis ex* EX

& ver-

& verbis à C. P. Q. *& à vocalibus incipientibus, ut* excurro, expono, exquiro, exaruo, exigo, *ergo nec sequente* S *ut in* exsilio, exsulto *debet exserere. Sic censet Scaurus Cæsellius Cassiod. Priscian Manutius, & pleriq; omnes eruditi recentiores ità scribunt nisi Typographorum impe ritia vel negligentia rectè scripta corrumperet.*

Xo *syllaba terminata, verba sunt futura Indicativi* & Xim *syllaba finita, sunt Præterita, & ut aliqui volunt Futura Induativi Optativi & Subjunctivi, ac insuper Præsentia tempora Sub junctivi. & sic explicantur ut* Faxo. *Plaut.* Quingentos pro uno faxo reperias, *al. re peries i. faciam*, Faxim, *pro* faciam. *Plaut.* Si id fiat ne isti faxim nusquam appareant. *Idem* Ego faxim muli sint viliores cante riis *Ter.*Cave faxis non est opus.*i.facias vel feceris. S li* Nil oro nisi ut faxis hæc mihi propria. *i.facias Enni.* Nemo me lacrymis decoret, nec funera fletu Faxit. *i. faciat Plaut.* Utinam dii faxint. *i. faciant Optativus Idem.*Ne faxis sis. *i. ne feceris si vis. Enni* Si faxim *i. si fecerim vel fecero.*Noxim. *Lucil.* Ne boa noxit *i. noceat.* Taxim *Var.* Ni me um taxis librum *i. tangas vel tetigeris.*

Axo. *Pacuv.* axit. *pro egerit, Fest.*

Adaxo. *Plaut.* adaxint, *al.* adassint, *pro ade gerint vel adigant.* Obiexo. *Plaut.* Ne obiexis manum *i. ne objeceris vel objicias.*

Effexo. *Plau.* Si hoc effexis, *i effeceris.*Si re spexis, *pro respexeris. Idem. Diversa ab his sunt* abstrâxe, protrâxe, conflûxe, *sunt enim contracta pro* abstraxisse, protraxisse, confluxisse *ab integris* abstraho, xi: protraho, xi. &c. *de quibus suprà in Contractis.*

Y

Hæc litera in Græcis tantùm dictionibus scribitur aliquid de illa dictum sub V. *Initio posita adspiratur* Hymnus.*Confundunt aliqui ii geminum cum* y *dum imperitè & vitiosè scribunt*, fily *pro* filii aly, *pro* alii. *Sed & illud ii non adeò probo, ut pote obnoxium confusioni & errori. Nam facilè puncta adduntur & pro* mysterium *fit* miisterium, *pro* Etymologia, etiimologia, *vel omittuntur ut* fily, aly, &c. *mel ùs scribitur*, filii, alii, &c. *De* I *Conjunctione Polonica non scribenda litera* y *sed i. dictum est in primo Tomo sub* I.

Z

Hæc quoq; litera in Græcis tantùm vel peregrinis ac barbaris vocibus scribitur, Olim Latinis erat ingrata, quare S *simplex loco ejus ponebant.* Sagunthus *pro* Zacynthus, *vel geminum, ut* massá, patrisso *vel literam* I. ut jugum *Diomed. Sonus literæ hujus malè passim à Polonis exprimitur in Latinis vel Græcis potiùs vocibus, non eo modo dicunt* Zephyrus, Zona &c *quomodo in sua lingua* Zemnę, z onąd. &c. *vel Latinum causa, cùm verus & germanus sonus zeta literæ sit ds, vel quasi dsona, vel qui est in Polonico* Widzę *Non rectè Grammatici quidam sono efferunt hanc literam lege Mekerchum.*

Præpositio Polonica, sub Z *primi Tomi. vide &* W *hìc proximè suprà.*

NOVUS

NOVUS
SYNONIMORUM, EPITHETORUM, & PHRASIUM POETICARUM.
THESAURUS.

A *Od. Z. Fo.* Germ. Von/ *à Jove principium semper habeto tuum, syn.* ăb, abs, ē, ēx, dē.
ā brūmā, *z Zimy.* Von dem winter.
ā căpĭtĕ, ā prīmōrdĭō, ā prĭncĭpĭō, āccērsō, dūcō, ōrdĭŏr. *Poczynam, z przodku, & Przywodzę.* Anfangen.
ā cōmmēntāriĭs, ā punctīs, *Pisarck.* Ein Schreiber. (vatter.
ā Cōnfēssĭōnĭbūs *Spowiednik.* Ein Beicht-
ā Cōnsĭlĭīs, *Poradnik,* ein Rathsgeber.
ā cūnābŭlis, ā pārvŭlīs, ā pŭĕrō, ā prīmā ætātĕ, ā tĕnĕrīs, *Od młodości.* Von der Jugend.
ā cūrā catĕllæ, *Psiarzu.* (ten Hand
ā dēxtrā, *Po práwey stronie.* Auff der rech-
ā fācūndĭa mūltūm pŏtēst, *Wymowny,* ein wohlredner. (oben,
ā fŏris, ā sūmmō, *z wierzchu, z dworu.* Von
ā fūndāmēntō, *z gruntu.* Von grund.
ā lăgēna sērvŭs, *Málewacz.* Eingiesser.
ā lătĕrĕ ălĭcūjŭs, *Kochány, Wierny z boku.* Ein geliebter.
ā lĭbēllīs, ā rēspōnsīs. *Audytor, Referendarz.*
ā līmĭnĕ, *z dáleká.* Von weiten.
ā mē ēst, stăt, făcĭt, dīcĭt. *po sobie mam. zámną to.* Es ist für mich.
ā mĕmŏrĭā, *Przypominácz.*
ā mŏdo, *Od tego czásu.* Von dieser zeit an.
ā mŏrtĕ, *Po śmierci.* Nach dem todt.
ā nātūrā, *Przyrodzony.* Angebohren.
ā pĕdĭbŭs, *Háłástrá. Kursor.* ein Lauffer.

ā pōtĭōnĕ, *Podczászy.*
ā prīmā lūcĕ, *Z ráná.* In der frühe.
ā prīmordĭo ā prīncĭpĭō. *Od początku,* Von Anfang.
ā pūgĭōnĕ. *Giermek.*
ā rādīcĕ, ā stīrpĕ, *Do czystá, z gruntu, z korzeniem.* Von dem grund.
ā rătĭōnĭbŭs, *Podskarbi, Ráchownik;* Ein Schatzmeister.
ā Săcrīs, *Kápelan.* Ein Priester.
ā Sēcrētīs, *Sekretarz,* Ein geheimer Rath.
ā sēmpĭtērnīs ætātĭbŭs, *Od wiekow.* Von anfang der welt. (sonnen.
ā sōlĕ, *od słońcá,* sub *od rádości.* Von der
ā Stŭdĭīs, *Náuczyciel.* Ein Lehr-meister.
ā tērgō, *pozad, z tyłu:* Von hinten.
ā vēntō, *z wiátru,* von dem wind.
ā vērō sēnsū *Prawdziwie,* Gewis.
ā vŏlūptātĭbŭs, *Roskoszniczy.*

A B

Ab, *Od,* Von. *Discordes fuerant homines ab origine mundi.*
ăb ălĭēnō pēndĕt sūffrāgĭō, *w cudzey to mocy.* Es ist in fremder macht.
ăb ămōre, *Z miłości.* Von der liebe.
ăb ārbĭtrīs rĕmōtŭs lŏcŭs. *Wosobności.* Abgesonderter ort.
ăb ārgēntō, *Kredencerz,* ein Kredentzer.
ăb āspēctū dĕcōrus, *Okazáły.* Ansehulich.
ăb aŭlĕ, *Miánowniczy, Sekretarz, Syndyk.* Ein geheimerfreund. (niedworak,
ăb ēlēgāntĭā pŏlĭtĭōrī ăbhŏrret, *Szczery,*

ăb ĕpĭstŏlīs, *Pisarek*, ein Schreiber.
ăb hāc pārtĕ, *z tey miáry*, von dieser seiten
ăb hīnc, *od tąd, od tego, czásu*, von diesen
ăb hōc, *Po nim*, Nach ihm. (Zeit.
ăb īlĭbŭs, īpsis, *polędzwicé*.
ăb īncūnābŭlīs, ab infantĭbus, ab ĭnĕūntĕ
ætātĕ, *Od młodości*, Von der Jugend.
ăb īnchŏātō, ăb īntĕgrō, *znowu*, auffs new.
ăb īngĕnĭō, *Z przyrodzenia*, Von Natur.
ăb ĭnĭtĭō, ăb ōmni æternĭtāte, ăb ōrbe
condĭtō. *Od początku świátá*, Von an-
fang der welt. (meint.
ăb īntēstātō, *Bez testámentu*, Ohn Testa-
ăb ōrbītā, *nie grzeczny*, Ungeschickt.
ăb ōrĕ hŏnĕstĭssĭmŭs, *Urodziwy*, Wolge-
ăb ōrĕ Prīncĭpis, *Referendarz*. (bohren.
ăb rĕō, *Prokurator*, ein Versorger.
ăb rĕcĕntī mĕmŏrĭā, *zá pámięci*, neulich.
ăb sē, *Sam*. Allein, Selber.

A B A

Abăcēs, *Niemy*, ein Stummer.
ăbăcī cūstŏs, *Kredencerz*, ein Credentzer
ăbăcī vāsă, *Służbá stołowa*.
ăbacĭum, n. Gr. *Ráchownicza tablicá*.
ăbactŏr, *Bydłokradzcá*. ein Vieh-dieb.
ăbāctŭs, us, *Bydłokradztwo*, *Zaimánie*,
Entführung.
ăbāctŭs ti, *Zaięty*, *Złożony*, 2. *Odrzutny*,
& sub, *wpádłość*, Entführet, *O requies dulces medio nunc noctis abactæ*. Virg. syn. abdūctŭs, ăblātŭs vel dējēctŭs, pūlsŭs, expūlsŭs, rĕmōtŭs, rējēctŭs, fŭgātŭs, vel āctŭs ēxāctŭs phr: Pātrĭā fŭgātŭs. Dējēctōs ūltĭmŭs ōrbĭs hăbēt. Pātrĭīs dējēctŭs ăb ōrīs.
ăbăcŭlī, *Liczmany*, Rechen-phennig.
ăbacŭs ci, Gr. *Száchownicá*, *Służbá stołowa*, *Ráchownicza tablicá*, *Stoł kámienny*, *Posadzká ścian*, *Siedzenie*. Credentztisch/ Stuhl/ Sessel/ *Ornamentum abaci, nec non & parvulus infra*. syn. ăbāx, mēnsă strūctōrĭă, epith: mārmŏrĕŭs, ĕbūrnĕŭs, nĭtēns nĭtĭdŭs, ăcērnŭs, aūrĕŭs, ārgĕntĕŭs, vīnōlĕntŭs, phr: Fīctĭlĭbŭs tĭbĭ mēnsă, ă-
băcūsquĕ nĭtēscĭt ăcērnŭs. Hīc Sămĭōs ăbăcō nŭmĕrōs dūplĭcābăt ĕbūrnō. Mārmŏrĕīs cŏŏpērtă ăbăcīs, ŏpĭbūsquĕ rĕfērtă. Sīc ăbăcūm Sămĭō sæpĕ ŏnĕrārĕ lŭcrō.
ăbăgĭō, nis, *Przypowieść*. Ein gleichnüß.
ăbălĭēnātĭō, *Oddalenie*, *Odwrocenie*, Entfrembung. (ter.
ăbălĭēnātŭs morbo, *Zdrętwiáły*. Verfrö-
ăbălĭēnō, *Odrażam*, *Oddalam*. Enufrembden entwenden. *Inde bonum sequitur, bona non quærens aliena*. syn. ălĭēno, dĭsjūngo, āvēro, dīstrăho, dīvēllo. (dern.
ăbălĭēno mē ăb, *Wáśnię się*. Sich abson-
ăbălĭēnŏr, *Odrażam się*. Entfrembdet.
Abambulantes, blbll. *Odchodzę*. Entgehen.
ăbămĭtă, *Práprádziádowa siostrá*, *in Práprádziad*. Die Schwester unsers Alt-vatters
Abannatio, blibb. *Wygnánie* 2. Vertreibung.
Abannitus, blbb. *ná rok wygnány*. Außgeiagt.
ăbăptīstūm, Gr. sub *świder*. (tunckt.
ăbăptīstŭs, Gr. *Niepogrążny*. Vneinge
Abarceo, blb. *Odganiam*, *Niedopuszczam*, Abhalten/ verwehren/ *syn*. ărcĕo, prŏhĭbĕo, āmŏvĕo, āvērto, ăbĭgo, pēllo, fŭgo. *v. Ar-*
ăbărĭs, ios, eos, m. f. G. *Odmorski*. (*ceo*.
ăbăvĭă, *Práprábábá*, uhran Mutter.
Abavunculus, bblbb. *Wuy*, & sub *Práprábábá*.
Der bruder uhran Mutter.
ăbăvŭs, *Práprádziad*, uhranvatter. *epith:* lōngævŭs, grāndævŭs cŏlēndŭs vĕnĕrābĭlĭs, vĕnĕrāndŭs, grāvĭs, sĕnĭŏr, vĕtŭstŭs.
ăbāx, ăcis. Gr. *Stoł kuchenny*, Küchentisch/ vide Abacus.
Abba, lb. *Oyciec*. *Abbas*, bl. *atis* *Opat*. Abt, *syn*. Antĭstēs, Præsŭl, *epith:* Vĕnĕrāndŭs, Vĕnĕrābĭlĭs, Rĕlĭgĭōsŭs, Sānctŭs, Inclўtŭs, Infŭlātŭs, *vide Episcopus*.
Abbatia, llb. *Opáctwo*, *Abbatissa*, llb. *Ksieni*. Abtey.
Abbreviatio lbblb. *abbreviatura*, *Abbrewiácya*. Verkürtzung.

Abbre-

Abbrevio, lbb. Skracam. Verkürtzen/ abkürtzen. *syn.* brĕvĭo cōntrăho. *phr.* Pāucīs cōmplĕctŏr, in paūcā rĕdĭgo.

ABD

Abdērītā Abdērītānŭs. *Głupi.* Ein Narr.

ābdĭcātĭo, *Wyrzeczenie się.* Ausstossung.

ābdĭcō, as, *Odrzucam, Odsadzam, 1. Zápieram się, Wyrzucam, 1. Wyrzekam się, Składam kogo.* Außstossen/ enterben. *Si Versus facis, abdices Poëtam.*(Phal:)Mart. *syn.* Prīvo spŏlĭo ēxŭo ābjĭcĭo dēpōno, rējĭcĭo. *phr.* Imperium dēpōno, Māgīstrātum ābdĭco.

ābdĭco cōnsŭlātūm. ābdĭco mē cōnsŭlātu *Składam z siebie.* Ablegen.

ābdĭco mē lībĕrtātĕ, *Wolność utracam.* Die freyheit verlieren.

ābdĭco mē scrīptō, *Wypisuię się.* Ich entschreibe mich.

ābdĭco is, *Odrzucam, 2. Odsądzam, 1. Nádzieię psuię.* Absagen / abkündigen. *Quid faciat crudele tuos abdicere amores,* Ovid. *syn.* Rējĭcĭo rĕcūso rĕpŭdĭo.

Abditamĕtū, lbUl. Umnieyßánie. Minderung.

ābdĭtē, *Potaiemnie.* Im verborgen. heimlich.

Abditivus, lblb. Pomiotek.

ābdĭtum, *Skrytość.* Verborgenheit.

ābdĭtŭs, *Potaiemny, Skryty.* Verborgen / verhölet. *Abdita fronde levi densa speculabar ab ulmo.* Ovid. *syn.* Cōndĭtŭs ŏccūltŭs, ŏccūltātŭs ābscōndĭtŭs lătēns lătĭtāns tēctŭs ŏbtēctŭs ŏpērtŭs ădŏpērtŭs *vel* ŏpācŭs lătĕbrōsŭs ŏbscūrŭs: *vel* ābstrūsŭs ārcānŭs sĕcrētŭs. *phr.* Lătēbrīs cōndĭtŭs, Tĕnĕbrīs dēfēnsŭs Antrō cōntēctŭs Ĭnāni.Sōlĭs ĭnaccēssŭs radĭīs. Fŭgĭēns ŏcŭlōs, Paūcīs nōtŭs. Cūrvīs dētēntŭs lătĕbrīs. Nĭgrīs spēlūncæ lătĕbrīs ĭnclūsŭs. Essĕ sŭb ūmbrīs. Cæcīs ŏccultŭs ūmbrīs. Rārā pĕr ŏccūltōs dūcē bāt sēmĭtā cāllēs. *vide Obscurus.*

ābdo, is. *Kryię, 1. 2.* Verbergen, verhölen. *Se Pater omnipotens speluncis abdidit atris.* Virg. *syn.* Cōndo ābscōndo rĕcondo ŏccŭlo ŏccūlto, tĕgo, ŏbtĕgo, cōntĕgo, vēlō, ŏpāco, ĭnvōlvō, ŏpĕrĭo cēlo. *phr.* Hōrrēntĭbŭs ūmbrīs ābdĕrĕ. Cōntĭnŭō ĭn mōntēs sēsē āvĭŭs ābdĭtĭt āltōs. Abdĭdĕrāt sēsē, ātquĕ ārĭs ĭnvīsā sĕdēbāt. Claūsūmquē căvā tē cōndĕrĕ tērrā. *vide Occulto.*

ābdor, *Kryię się.* Verborgen liegen. *syn.* Occūltŏr, cōndŏr. *v. Abdo* lătĕo, lătĭtŏ, dēlĭtēsco.

ābdōmĕn, ĭnĭs, *Wymię, Brzuch, Brzuchowá ſtábizná.* Schmeerbauch/Wanst. *Venter adest, abdomine tardus,* Jov. *syn.* Vēntĕ ālvŭs, pĕctŏrā vīscĕrā īlĭā. *ep.* Album ūnctum tŭmĭdum pīnguĕ, turgēns, īnsātŭrābĭle, ĭnēxplētum. *v. Venter.*

ābdūco, xi, ctum, *Odchodzę, 2. Uwodzę, 1. 2. Poymuię, Umykam. 4.* Hinweg führen. *Tollite me Teucri, quascunq; abducite in oras. syn.* āmŏvĕo ābĭgo ābstrăho, aūfĕro, tōllo, *vel* rĕmŏvĕo rĕpĕllo rējĭcĭo.

ābdūcŏr. *Uwodzę się.* Hinweggeführet werden.

ābdūctĭo, *Uwodzenie.* Hinwegführung.

A B E

ābĕāt, *Porwon.* Laſſgehen.

Abecedarium, bbblb. Obiecádło. Ein ABC.

Abecedarius, Obiecádłowy Gregoryánek, Klechá. Ein ABC lerner.

ābĕdo is, *Obiadam, Ogłodáć.* Abessen, verzehren *syn.* ĕdo, cŏmĕdo, dēvŏro, ān-do, is, ābsŏrbĕo. *v. edo.*

ābēllīna nux, *Orzech láſkowy.* Ein Haselnus.

Abemo, bb. is. Odeymuię. Hinnemen.

ābeo, *Odchodzę, 1. Uchodzę, 2. Przemiiam, 2. Uſtáię co Odwlokło się, Obracam się 3.* Hinweggehen *Lata venire Venus, tristis abire solet. Syn.* Dīscēdo: rĕcēdo excēdo ēxĕo, fĕcēsso āvŏlo mĭgro ēgrĕdĭŏr prŏfĭcīscŏr, *phr.* Pĕdem efferrĕ patrĭa tērrā, ūrbĕ. tēctō excēdĕrĕ rĕcedĕrĕ &c. Pātrĭam, pĕnātēs, urbēm, linquĕrĕ. rĕlĭnquĕrĕ, dēsĕrĕrĕ. fŭgĕrĕ. Ardet ābīrĕ fŭgā; dūlcēsquĕ rĕlĭnquĕrĕ terrās. Mĭgrāntēs cērnās tōtāquĕ ex ūrbĕ rŭēntēs Excēssĕrĕ ōmnēs ădўtīs ārīsquĕ rĕlĭctīs Omnĭbŭs īdem ănĭmŭs scēlĕrātā excēdĕrĕ

tērrā. Urbem cĭtō pĕdĕ dēsĕrĕrĕ. Grēſsūs rĕmŏvētĕ prŏfāni. Prŏcŭl, ō prŏcŭl ēſtĕ prŏfānī. Tōtōquĕ ābsīſtĕrĕ lūcō. Tāndēm dēcēdĕrĕ cāmpīs ādmŏnŭit. Cēdĕ ăgĕdum ēt tūtā līmĭnă līnquĕ fŭgā. Ipsă prŏcūl templīs nītidis ōbſcūra rĕcēſsit. Nos pătrĭæ finēs ēt dūlcĭă līnquĭmŭs ārvă. Cērtŭs es īrĕ tămēn mĭsĕrāmquē rĕlīnquĕrĕ Dīdō, Expēctēm qui mē nūnquā vīsūrŭs ăbīſtī. *v. Fugio Proficiſcor.*

ăbĕo ad *Udaię ſię do czego.* Ich begebe mich.

ăbĕo ad commūnem lŏcum, *Umieram* 1 Ich ſterbe.

ăbeo in flammas. *Spłonąć, Zgorzeć.* Verbrennen.

ăbeo in prŏfundum, *Upadam w morze.*

ăbeo măgīſtrātu, *Składam.* Ablegen.

ăbeo trans, *Záchodzę* 1. Vergehen.

ăbĕquĭto, *Odieżdzam.* Wegreiten.

Aberceo, blb. Odganiam. Hinwegtreiben.

ăbērrātĭo, *Chybiánie, Pochybá, Uſtąpienie,* Verfehlung.

ăbērro, *Chybiam, Uſtępuię drogi, Miiam* 2. *Zábłądzić, zábłąkáć ſię, odſtępuię.* Wenig irren, verfehlen. *Ut poma de ramis, proles ſic patris aberrat. ſyn.* Rĕcēdo, dēflēcto dēvĭo: ērro văgŏr. *phr.* Dēvĭūs ērro. Viæ īncērtŭs, īnſcĭūs nēſcĭūs ăbērro. Văgābūndŭs văgŭs, pāſsīm fĕrŏr. Nōta vĭārŭm rĕgĭōnĕ ēxcēdo. Pēr dēvĭă fērri. Pēr dēsērtă văgāri. Errōre lŏcōrum vĭārum āmbāgĕ dēcĭpi. Innŭmĕrās ērrōrĕ vĭās īmplēre. Hūc illūc dēvĭūs ērrăt. Vărĭīs hīnc ūndĕ ērrōrĭbūs āctŭs Hūc illūc văgāntem dēvĭūs ērrŏr ăgĭt. Pēr nĕmŭs īgnōtūm nōn cērtīs pāſsĭbūs ērrăt. Tōtāquĕ văgātŭr Urbĕ fŭrēns. Orās ēt lītŏră cīrcūm ĕrrānt. Errābānt āctī fātīs mărĭă ōmnĭă cīrcum Lŏcă vāſtă pĕrērro. Ignōtās per vĭās dŭbĭōs fērrĕ pāſsūs. Sīc tōtā pāſsīm rĕgĭōne văgāntur. Aſt ĕgo dūmōsōs cōllēs sȳlvāſquĕ pĕr ērro.

ăbeſt, *Niemáſz,* 1. *Nie doſtaie, Nie ſpełná,* Entfernet. (zanckiſch.

ăbeſt à contentione; *Nie ſporny,* Nicht

ăbeſt à culpa. *Niewinny,* Unſchuldig.

ab ſte ălĭquem dŏleo. *Tążę, Tęsknię bez kogo,* *abgrego, Odłączam.* Abſondern.

ăbhīnc, *Odtąd, Ztąd,* von ietz an/von dannē. *Scriptor abhinc annos centum qui decidit, inter.* Hor. *ſyn.* ā ăb *vel* dăhīnc.

ăbhōrrĕo. *Brzydzę ſię, Nienáwidzę, Stronię. nie rad co czynię.* Abſcheu oder Grauen haben. *Felicem dices hominem, qui crimen abhorret. ſyn.* āvērsŏr rĕfūgĭo fŭgĭo āſpērnor fāſtīdĭo temno cōntēmno dēſpĭcĭo *v. Contemno vel* dētēſtŏr ēxĕcrŏr hōrrĕo hōrrēſco ăbōmĭnŏr pĕrhōrrēſco *vel* abſum dīſcrĕpo.

ăbhortor. *Odradzam.* Abmahnen.

A B I

ăbī, *Precz z tąd.* Hinweg/ von hier.

ăbī in mălum. Abì Mopbōniam. Abin hinc *Idź do, Precz z tąd,* Weg von hier.

abjectæ ædes. *Paſtki.* Ein wüſter ort.

ābjēctè, *Podło, Nie męsko.* Gering.

ābjēctĭŏ, *Porzucenie, Zárzucánie, Odrzucánie.* Verwerffung.

ābjēctĭo ănĭmi, *Niemęskość, Podłość.*

ābjēctŭs ti, *Podły Wzgardzony, Upadły, & in Porzucam* 1. Verworffen, verachtet. *Tum ſuper abjectū poſito pede nixus, & haſtâ ſeſe tollit E. quū* Vir: *ſyn.* Cōntēmptŭs dēſpēctŭs ſprētŭs, nēglēctŭs vīlĭs hŭmĭlĭs dēmĭſsŭs. *phr.* Prōjēctā vīlĭŏr ālgā dēſpēctūs tĭbĭ sūm nec quī sīm, quærĭs Alēxī prōtrītūs pĕdĭbŭs.

abiēgnŭs, *Jedlinowy.* Weiß Dannin. *Induit abiegna cornua falſa bovis* Plin. *ſyn.* ēx ăbĭētĕ *Abjegnus, Propert. prima longa, ſed triſyllabum contractè.*

Abiens, euntis *Odchodzący.* Weggehend.

ăbĭēs ābjĕtĭs, *vel* ăbĭĕtĭs triſ. 1. *Jedlina* Dannenbaum/ ſonſt Fichte genant *Populus in fluviis abies in montibus altis.* Virg *epit.* ēnōdĭs aūdāx rĕdŏlēns ūmbrōsă crīſpă procēră vĭrĭdĭs pātŭlă āltă ārdŭă mōntānă ōpācă sūblīmĭs, āĕrĭă: *phr.* Crēſcēns in mōntĭbŭs. Sŭpĕr æthĕră sūrgēns āptă frĕtīs ūndīs, mārī ūtĭlĭs ārbŏr ăquīs. Cāsū ăbĭēs vīsūră mărīnōs. Lābĭtur ūnctă vădīs ăbĭēs ēt mārmŏră sūlcăt, ăd cælūm rāmōs ăbĭēs ēxtēndĭt, & īngēns tōllĭtŭr, ăbĭēs in mōntĭbŭs āltīs crēſcit, nāvĭfrăgōs pĕlăgī vīsūră tŭmŭltūs: *vide Arbor, ſi pro navi ponitur, vide Navis.*

ăbĭēs

ăbĭēs crīſpă, *Fladen.* Ein flader.

ăbĭĕtārĭŭs, adject. *Jedlinowy.* Das von fichten iſt.

ăbĭĕtārĭŭs, ſubſtant. *Drewniczy* einTiſchler

ăbĭgă æ. *Iwá ziele.* Cypreſſen.

ăbĭgĕātŭs, *ûs.* *Bydłokradztwo.* Entführung

ăbĭgĕnă, *bos. lege Ambegnus*

ăbĭgĕŭs, *Bydłokradzcá.* Ein Viehdieb.

ăbĭgō ăbēgī, *Odgániam, Záymuię, Zgániam, Ogániam, 1. 2. porońić. 2 poronienie czynię, Zágániá* Hinweg treiben. *O vir colloquio non abigente Deū.* Ovid. *ſyn.* ēxpēllo pēllo fŭgo prōpēllo. *vide Pello vel* ābdūco ābſtrăho.

ābjĭcĭo, ābjēcī. *Odrzucam. 1. Porzucam, Zrzucam. 1. 2 obalam kogo gárdzę, przetykam. 2.* Ver- oder wegwerffen. Abicit *in 3. perſona.* Verrep: *Abjicito, potiùs quàm quod proferre juberis.* Hor: *ſyn.* Contemno ſpērno āſpērnōr rejĭcĭo dēſpĭcĭo tēmno nēglĭgo. rēſpŭō, *vide Contemno, vel* pōno dēpōno, ēxŭo.

ābjĭcĭo hāſtām, Prov. ſub. *Nádzieię ſtrácić* Nicht hoffen.

ābjĭcĭo ŏbēdĭentĭam, *Niepoſłuſzny ieſtem.* Vngehorſam ſeyn.

ābjĭcĭo mē *Serce trácę, Uniżam ſię Upadam.* Ich demütige mich.

ābjĭcĭo vītām. *Zábiiam ſię.* Ich tödte mich.

ābjĭcĭo vŏlūntātēm. *Odechciáło ſię* Es geliebt mir nicht.

ăbĭtĭo, Abitus ûs *Odeście. Uyście, z. Ucieczká.* Abreiß, Hinweggang. *Amph tryoniades armenta abitumq; parabat.* Virg: *ſyn* Dīſcēſsŭs ēxcēſsŭs rēcēſsŭs prŏfēctĭo. *epith.* Trīſtĭs, dūrŭs mœſtŭs ăcērbŭs *phr.* ăbĭtum părāre.

Abĭto, as. Plaut. *ne quo abitat. per primā* Lambin. *legit: ne quò abitat. per tertiam, pro abeat priſè* Taubman. *à bito, is, Abito, is.*

ābjūdĭco, *Odſądzam, 1. Odrzucam.*

ābjūdĭco me lībĕrtāte, *Wolność utracam* Die freyheit abſprechen.

abjŭgo, as, Wyprzągam, ſub Odłączam, von dem ioch entledigen.

ābjungo, *Wyprzągam, Rozłączam.* Ausſpannen.

ābjurātĭo, *Odprzyſięgánie.* verleugnug.

ābjūro, *Odprzyſięgam ſię, Zápieram.* verſchwören/ verneinen. *Abſtractique boves, abjuratæque rapinæ.* Virg. *ſyn.* Nēgo pērnēgo, ābnēgo, ābnŭo.

A B L

āblāctātĭo, *Odſadzenie od pierſi.* Entwöhnung von der Milch.

āblācto, *Odſadzam od pierſi.* Entwehnen.

āblăquĕātio, *Okopowánie, Obcinánie.* Das umbgraben der baume.

āblăquĕo, *Okopuię.* umbgraben.

āblatīvus caſus *ſub. Słow końcowe odmiány.*

ablecta ædes. Puſtki 1. & ſub. *Porzucam. 1.* Wüſteney.

āblēgātio, *Odeſłánie, Wyſłánie, Zeſłánie.* Die abfertigung.

āblēgmēn inis, *Okrawek.* Abſchnitz.

āblēgo as *Oddalam, 1. odſyłam, záſyłam, odprawiam, rozpuſzczam.* Abſenden, verſchicken *ſyn.* āmāndo, ējĭcĭo, pēllo, ēxpēllo, *vide Ejicio.*

āblēpsĭa, Gr. *Niedozor.* Sinnloſikeit.

āblĭgūrĭo ablĭgurrio, *Pożeram, Przemárnowáć.* verſchlemmen. *ſyn.* Lĭgūrio, vŏro, hēlŭŏr. *vide Ligurio.*

āblĭgūrītio, *Rozrzutność, Pożeránie.* verſchlemmung. (leihen.

āblŏco, as. *Naymuię komu.* umb zins auſ-

āblūdŏ, is. *Niezgadzam ſię,* & *Niepodobny,* vngleich ſeyn/ es ſtimmet nicht ein. *Pan eris hæc à te non multum abludit imago.* Hor. *ſyn.* Dīſſĭdĕo, dĭſſĕro ābsŭm.

āblŭo, *Umywam, Omywam, Płoczę,* & *in Spłokáć,* Abwaſchen/ Reinigen. *---donec me flumine vivo abluero.* Virg. *ſyn.* Lăvo, pūrgo, ēlŭo, tĕrgo, ābſtĕrgo, mūndo ās. *phr.* aquīs rīgārē prōlŭĕrē prŏfūndĕrē, ſpārgĕrē īnſpērgĕrē. Mērgĕrē cōrpŭs ăquā tīngĕrē cōrpŏră lŷmphīs. Pūrō sē in fōntē lăvārē, ūndīs

lābem ēlūĕrĕ mūndārĕ, tūrpēs ōre fūgārĕ nŏtās, ārtūs lĭquĭdō pĕfūndĕrĕ rōrĕ, cŏrpūs dēmīttĕrĕ in ūndās. Sūpĕrfūsīs tīngĕ rĕ cōrpūs ăquīs. Mănĭbus lĭquĭdŏs dānt ōrdĭnĕ fōntēs. Mēmbrōrūm măcŭlās pūrō mūndārĕ nătātū, īrrŏrātquĭ mănūs lўmphīs āblūtĭo, *Umywánie, Mycie.* Die Reinigung *abluvium. Powodź.* Wassergusz.

āblūtūs, ă, um, *Umywány.* Abgewaschen. *Et lætum sociis abluta cæde remisit.* Virg *syn.* Abstērsūs, ēlūtūs, pūrgātūs.

A B M

Abmatērtĕrā, *Prápràbáby siostrá.* vnser Großmutter Schwester.

abmitto, apud, Plaut. corrige Mitto.

A B N

ābnăto, *Odpływam,* Entschwimmen.

abneco, apud Plaut. corrige neco. (nungt.

ābnĕgātĭo, *Záprzenie samego siebie.* verleug-

ābnĕgo, *Zápieram się, Odmawiam komu, Odrzucam, 2,* verleugnen. *Abnegat excīsâ vitam producere Trojâ.* Virg. *syn.* ābnŭo rĕnŭo rĕcūso nĕgo pērnĕgo īmprŏbo retrācto. *phr.* Cēdo ĕquĭdēm, nēc nătĕ tibi cŏmēs īrĕ rĕcūso. Præcēptīs pārērĕ rĕcūsāt. Quīs tālĭă dĕmēns ābnŭăt? Cur mĕă dĭctă nĕgāt dūrās dēmīttĕrĕ in ăurēs? Rēx tibī cŏnjūgĭum ēt quæsītās săngvĭne dŏtēs ābnĕgāt, ēlĭgĕ ăit nūllām pătĭārĕ rĕpūlsām.

ābnĕpōs, ŏtis. *Práprawnuk.* Der Enckel unsers Enckels.

Abnocto, as, Nieśpię domá. Zu nacht dar aussen liegen. (tnüpffen.

ābnōdo, as. *Rozwięzuię, obcinam. 1.* Auff

Abnormis, Gruby Niezgrábny. ungeschickt.

Abnueo es, Nie przyzwalam. Zbrániam się. vorbieten/ abschlagen.

abnuitio, Niepozwalánie Abschlagung.

abnŭo, is, *Nieprzyzwalam, odmawiam komu Nieposłuszny iestem, odkiwnąć głową, zápieram się.* versagen.

abnuitivus, Niepozwalaiący, Niepozwalánie. versagend.

abnūto, *Nie przyzwalam, Odkiwnąć głową.* Mit dem Haupt nicken.

ābŏlĕo, ēs, *Wniwecz obracam, Wymázuię, Zgubiam, Spłokáć.* Austilgen. *Nec poterit ferrum, nec edax abolere vetustas.* Virg: *syn.* Antīquo rēscīndo, tōllo *vel* dēlĕo. *phr.* ăbŏlērĕ nĕfāndī cūnctă vĭrī mŏnŭmēnta jŭbĕt. Prōlēs dēfēcērīt ŏmnīs. Sāngvĭnĕ Cæsărĕō Rōmānūm ēxstīnguĕrĕ nōmĕn. Sī quĭd dēlēvĕrit ætās. Fĕrrōquĕ tŭōs ăbŏlērĕ nĕpōtēs.

ăbŏleor, *Umieram. 1. Niszczeię.* Zu nichte werden.

ăbŏlēsco, *Niszczeię.* veralten/ vergehen *Inque dies primos abolescere quaque creata.* Liv. *syn.* ăbŏlĕor, āntīquŏr, rēscīndŏr, ōbsŏlēsco, *vel* dēlĕŏr.

ăbŏlĭtĭo, *Zápamiętánie, 2. Zniesienie.*

Aboloes in Festo, corrige ab oloes, priscè pro ab ollis: seu illis, æ. pro i. ut Læbesum apud eundem Festum, pro liberùm & consonantes non geminabant prisci. Fest. Scalig: Gottfred.

ăbōllă, *Szátá męska, Szátá żołnierska.* Ein Kriegskleid. *Nescit cui dederit Tyriam Crispinus abollam.*

ăbŏmāsūm, *Slaz flákowy,* sub. *Flák.* Der feistedarm.

ăbōmĭnābĭlĭs, *Brzydki.* Ein abscheulicher

ăbōmĭnāndūs, *Brzydki.* vermaledeulich/ erschrecklich. *Per abominandam nunc opem nato parens.* Jamb. Se. *syn.* Dētēstābĭlĭs, dētēstāndūs, ēxēcrābĭlĭs, ēxēcrāndūs hōrrēndūs.

ăbōmĭnātĭo, *Brzydkość.* Ein grevel.

ăbōmĭnātūs, ti, *Brzydki, Przeklęty.* verflucht.

abomino, ăbōmĭnŏr, *Brzydzę się, Przeklinam.* verfluchen abscheutragen. *Et vires fortuna negat, quod abominer ergo.* Ovid. *syn.* Exēcrŏr dētēstŏr, fūgĭo, hōrrĕo, ăbhōrrĕo. *vide Execror, Imprecor.*

abominosus, Brzydki. Grewlich.

ăbōrīgĕnēs, ăbōrīgĭnēs, hi. *Przodkowie Stárodawni.* Ein Altvater.

ăbŏrĭŏr ĕris *vel* īris. *Poronić niechcąc, ustáie co.* Entspringen auffgehen *Corpori, & infrin-*

infringi linguam vocemque aboriri. Luc. *syn.* ŏrĭŏr, ēxŏrĭor, ēxsūrgo.
ăbŏrĭtur fætus. *Poronieniem odchodzi.* Frü- he-geburt bringen.
ăbōrsūs, ĭi, *Niedonoszony płod.* Mißgebürt.
ăbōrsūs, us. *Poronienie.* Mißgeburt.
abrota sidera, pro oborta, *in Wschodzę 2.*
ăbōrtio, nis, ăbōrtĭum, ăbōrtīvum, *Poronienie.* Mißgebürth. *Abortio is. Poronić.*
ăbōrtīvūs, *Poroniony*, *Poronienie czyniący. Wyrodek, pomiotek.* Mißgebürthig. *Et quod abortivo non est opus illa voluptas. phr.* āntĕ dĭēm nāscēns, īmmātūrō pārtu ēmīssūs, *vel* ēxcūssūs.
ăbōrto, as. *Poronić.* Mißgebähren.
ăbōrtum, *Poronienie*, *Pomiotek.* Ein un- zeitling.
ăbōrtūs, us. *Poronienie 1.* Mißgeburt. *syn.* Immatūrūs pārtūs.
abpatruus Prapradziádow brát. Der bruder des großvatters.

A B R

ābrādo, *Oskrobuię, golę. porywam, obrywam, urywam, ociosuię.* Abschaben/ abtratzen. *Abradit spoliisque ungues exercet ahenos.* Prud. *syn.* Rādo cōrrado.
ābrāsūs, *Ogolony.* Abgertatzt.
ābrĭpĭo, *Odrywam. 1.* Wegnehmen. *Quæ sacer abripitur cæco descensus hiatu. syn.* ābstrăho, rāpio, sūrrĭpĭo, tōllo, ērĭpĭo, aufēro. *vide Furor.*
ābrĭpĭŏr. *Unoszę się.* Sich entführen.
ābrŏdĭætŏn, n. Gr. *Roskosznicży żywot.* Ein wollüstiges Leben.
ābrŏdĭætūs m. Gr. *Roskosznik.*
ābrōdo, sub. *Ugryzam.* Abnagen. *Abrodens ait hæc; an siccis dedecus obstem.* Pers. *syn.* Rōdo, cōrrōdo, ēxēdo.
abrogare, per Satyram, sub *Pomięszánie.*
ābrŏgātĭo, *Zniesienie, Złożenie.*
ābrŏgo, *Znoszę, Odrzucam, 2. składam kogo, kredyt zepsowáć.* Abschaffen/entsetzen. *Et nimiū scriptis abrogat ille meis.* Ovid. *syn.* Rescīndo dīssōlvo ăbŏlĕo antīquo,
Abrotonites æ. m. Gr. *Wino przyprawnę.*
ābrŏtŏnum, n. *& Lucretio* (*m.*) Abrotonus Gr. *Boże drzewko.* Stabwurtz.
ābrūmpo, *Urywam, 1. Przerywam.* Abreis- sen. *syn.* ābscīndo, āvēllo, rūmpo.
abrumus, Odsadzony od piersi. Abgesetzet von den brüsten.
ābrŭptè, *Urywczą, nagle, znagłá.* unbedacht.
ābrūptĭo, *Urwánie, Rozwod, Przerwánie.* Ein Abbruch.
ābrūptum, ābrūptūs lŏcūs. *Przerwá, Urwá, Przepáść.* verfallener orht.
ābrūptūs, ti, *Przerwány, Oderwány, Przepáścisty.* verfallen.

A B S

ābs, *Od.* Ohn.
ābscēdēntĭă, ium n. plur: *Cienie. Rycie wklęsłe, Obraz z perspektywą.* Der schatten.
ābscēdo, *Odchodzę, 1. Odstępuię. 1. Ustaięce, Zątrzy się, Przestaię. 1.* Hinggehen, abtreten. *Conclusa miserans terris abscedere magnum. syn.* ăbĕo, rĕcēdo, dīscēdo, cēdo, ēxĕo, ēgrĕdĭŏr, *v. Abeo, Exeo.*
ābscēssĭo. *Odbyt.* Ein geschar.
ābscēssūs, us, *Wrzedzienicá. Zaiątrzenie, odbyt. 2. Odeyście, 1.* Abgang:
Abscido Ucinam. Abhawen.
ābscīndo, *Ucinam, Urzynam, Odcinam.* Abschneiden. *Quærere plus prodest, & inane abscindere solo.* Hor. *syn.* Scīndo, lăcĕro, āmpŭto, sĕco, rĕsĕco, rescīndo.
ābscīndo dēntĭbūs, *Ukąsuię.* Abbeisen,
ābscīssă, orum, *Urwá.*
ābscīssĭo, *Ucinánie.* Abschneidung.
ābscīssè, *Surowie, Ostro. 2.* Gründlich.
ābscīssūs, si, *Przerwány, Przepáścisty, Oderwány, Rzezániec, Surowy.* Abgehauen.
ābscōndĭtē, *Potaiemnie.* verborgen.
absconditor. Kryiący. Ein verberger.

ābscōn-

ābscōnditūs, *Skryty* 1. verborgen. *Comburens latitat sylvis abscondita flamma.* Lucan. *vide Abditus.*

ābscōndo, *Kryię.* verbergen. *syn.* ābdō, cōndō, tĕgō obtĕgō rĕcōndo, cēlo, *as Phr.* Nēc ĕgo hānc ābscōndĕrĕ fūrtō spērāvī, nēc fīngĕre fūgām dōnēc hūmō tĕgĕrĕ, aūt fŏvĕīs ābscōndĕrĕ dīscānt. Spīsīs nōctis sē cōndīdīt ūmbrīs. Intĭmā mōrē sūō sēsē in cūnābūlā cōndēnt. *vide* Occulto.

Absconse apud Esdram. 4. *pro* Abscondite.

ābscōnsĭo, *Krycie się.* verbergung.

abscōnsŏr. *Kryiący.* verberger.

abscōnsūs. *Skryty.* verborgen.

ābsĕgmĕn. *Ucinek,* & *sub Ogonowy.*

ābsēns, *Nieprzytomny, nieprzytomnie, umarły.* Abwesend. *syn:* Dīssĭtūs, rĕmōtūs.

ābsēntĕ me. nōbīs. *W niebytności.*

ābsēntĭă, *Nieprzytomność.* Abwesenheit *epith.* Lōngă, brĕvĭs, dūra, trīstĭs, mæstă.

ābsēntĭs pārtĭbūs fūngēns. *Namiestnik.* Ein Stadthalter.

ābsento, as. *Odsyłam,* & *Nieprzytomnie.* Abschicken.

ābsĭlĭo, is, *Odskakuię, Uskakuię,* Davon wegspringen. *Aut procul absiliebat, ut acrem exciret odorem.* Lucr. *syn.* Exsĭlĭo, trānsĭlĭo, dīssĭlĭo sălĭo.

ābsĭmĭlĭs. *Niepodobny.* ungleich. *syn.* Dīssĭmĭlis haud sĭmĭlĭs dīspār, īmpar.

ābsīnthĭatum. *Piołunek.* Wermuth.

ābsīnthĭatūs, *Piołunowy,* in *Piołunek.* Das von Wermuth ist.

ābsīnthītēs, æ. m. Gr. *Piołunek.* wermuthwein. *phr.* Vinum ābsīnthĭō mīstum, *vel* cōndītum. Vīnum ābsīnthĭātum.

ābsīnthĭum, n. & m. Absinthius, *Piołun.* Wermuth. *epith.* ămārūm, īngrātum, tĕtrum trīstĕ cārum.

ābsīnthĭum Sāntōnĭcum. *Glistnik.*

Absis, lege Apsis.

ābsīsto, *Przestaię.* 1. *odstępuię.* 1. & in *Nie* 1 Abstehen. *Prælia nec victo possunt absistere ferro.* Virg. *syn.* Dīscēdo, ăbĕo, ābscēdo, cēsso, dēsĭno, dēsīsto. *phr.* Tōtoquĕ ābsīstĭtĕ lūcō. Nēc cūstōs absīstīt līmĭnĕ Jānūs. Nēc prĭūs ābsīstit, quām sēptem īngēntĭă vīctŏr cōrpŏră fūndăt hūmī. Absīstĕ mŏvērī.

ābsīt, *Nie day tego Boże.* Das geschehe nicht

ābsīt verbo invĭdia, *W dobry czas,* *Nie chwaląc się.*

ābsŏcĕr, sub. *Swiekier.* Ein Schwaher.

ābsŏlvo, *Dokonywam; odprawiam* 2. *odbywam, skázuię zá kim, rozprawiam się, wyzwalam.* 1. *zrobić co, zábiiam. Rozgrzeszam.* Entledigen/ loßsprechen. *Ex æquo, quod jura docent, absolvitur omnis. syn* Pĕrfĭcĭo, cōnfĭcĭo pĕrăgo, fīnem īmpōno. *vide Finio, Perficio* cūlpā crīmĭnĕ nōxā sōlvo nōxæ ēxĭmo cūlpā līběro. *Phr.* Scĕlūs rĕmīttĕrĕ. Scĕlĕrī pārcĕrĕ. Indīgnum crīmĭnĕ dūcĕre Vīnclīs ēxsŏlvĕrĕ. Sūbdūcĕrĕ lēthō Ablūtō crīmĭnĕ rĕmīttĕrĕ dīmīttĕrĕ. Ablūtā rĕmīttĕrĕ cūlpā. Insōntĕm făcĕre An cōmmōtæ crīmĭnĕ mentĭs absōlvēs hŏmĭnem, & scĕlĕris dāmnābĭs ĕūndem.

ābsŏlūtē, *Doskonále, zgołá.* volkommentlich

ābsŏlūtĭo, *Dokonánie Wyzwolenie z práwá, Doskonáłość.* Entlösung.

absolutorium medicamentum, Lekárstwo wyborne. Eine erledigende Artzney.

ābsŏlūtōrĭūs. *Skázuiący zá kim, Wyzwoleniu służący.* Ein gefreiter.

ābsŏlūtūs, *Wyzwolony. Doskonáły.* vollkommend, befreyet, loß. *syn.* Pĕrfĕctus, pĕrăctūs; cūlpā *seu* crīmĭnĕ sŏlūtūs līber.

ābsŏnĕ, *Nieprzyiemnie.* unreimlich.

ābsŏnūs, z *głosu nieprzyiemny.* übel-oder mißlautend. *Si dicentis erunt fortunis absona dicta.* Hor. *syn.* Mălĕsŏnāns, dīssŏnūs.

ābsorbĕo, *Wyssam, Wysarknąć, Pożeram.* Gantz verschlucken, außtrincken *Ridiculo totas simul absorbere placentas.* Hor. *syn.* Sŏrbĕo vŏro dĕvŏro haurĭo. *phr.* Orĕ hĭantī ēxcĭpĕre. Illūm sūbĭtō tēllūs ābsorbet hĭātū. A vĭdām dīmīttĕrĕ in ālvum Mĭhī tēllūs prĭūs īmă dĕhīscăt. Dĕvŏrĕr āntĕ prĕcōr sūbĭtō tēllūris hĭātu. Dĕhīscĕ tēllūs, rĕcĭpĕ mē dīrūm chāŏs; Ast īllām ter flūctūs ĭbī-

dĕm,

ātem. Tōrquĕt ăgēns cīrcum, ēt răpĭdūs vŏrăt æquŏrĕ vōrtĕx. v. vero.
ābsquĕ, *Bez.* Præpositio. Ohn sonder,
ābsquĕ te esset, *By nie ty?* Wan du nicht wārest.
Abstantia, æ. *Odległość.* Abgelegenheit.
ābstēmĭum prāndium, sub. *Postna potrawá* Ein Mahlzeit ohn Wein.
ābstēmĭūs, *Bez wina, wodki.* Der nicht wein trinckt. *Vina fugit, gaudetque meris abstemius undis.* Ovid. *syn.* Vini ābstĭnēns.
Abstēntĭo, sub *Wydziedziczeny.*
abstentus Wydziedziczony, Wyklęty. Ausgestossen.
Abstērgĕo, Abstergo. *Ocieram, Scieram, Ucieram.* 2. Abwaschen/ saubern. *syn.* Dētērgo, tērgo, pūrgo, dīlŭo. *v. Abluo.*
ābstērrĕo, *Odstraszam, odpłaszam.* Abschrecken *Ut canis à corio non absterrebitur uncto.* Hor. *syn.* Tērrĕo, tērrōrem īncŭtĭo, *vel* dētērrĕo, āvŏco. *vide Terreo.*
ābstĭnē. *Nie tykay.* Laß sein.
ābstĭnēns. *Powściągliwy* Enthaltend, mäßsig *syn.* Tēmpĕrans sōbrĭŭs, mŏdĕrātūs pārcŭs. *phr.* Lætă sŭō, pārvōquĕ dŏmūs cōntēntă părātu, præbet sōmnōs casă sēcūrōs.
ābstĭnēnter, *Powściągliwie.* Mäßsiglich.
ābstĭnēntĭssĭmūs somni. *Czujny.* Wachtsam.
ābstĭnēntĭssĭmūs Vĕnĕris. *Czysty* Keusch.
ābstĭnēntĭssĭmūs vini. *Trzeźwi.*
ābstĭnēntĭă, æ. *Powściągánie się, Powściągliwość, Nie iedzenie, Trzeźwość* Enthaltung/ Mäßsigkeit. *Illic ditata parcus abstinentia* (Jam.) Prud. *syn.* Pārcūs vīctūs, mŏdĭcūs cĭbūs, sōbrĭĕtas. *epith.* Pārcă, sānă, lōnga, sānctă, dūră.
ābstĭnĕō, *Hámuię się, Nie bywam, Nie iadam,* & *in Nic,* & *sub Przeniodzę co ná sobie.* Sich enthalten/mäßsigen. *Non se conviviis abstinet ille suis.* Ov. *syn.* Tēmpĕro mē, cōntĭnĕo, cŏhĭbĕo *phr.* Est vīrtūs plăcĭtīs ābstĭnŭīssĕ bŏnīs. ănĭmūm ră-ĭōnĕ dŏmārĕ. tĕnŭī vīctū ūtī. Invēntīs mĭsĕr ābstĭnĕt ēt tĭmĕt ūtī Mīnĭmum dĕcĕt lūbĕrĕ, cui mūltum lĭcĕt,
Quod spēctārĕ dĕcēt, nōn quōd lĭcĕt. Dīscĭtĕ quām pārvō lĭcĕat prōdūcĕrĕ vītam; & quāntūm nātūră pĕtăt. *v. Castus, Jejunus.*
Absto, as. Stoię z dáleká. Von fern stehen.
Absto is, pro absum. Menrs *ex Ovidii 11. Metamorph.* & *Plauto Langi. priscum Taubmann.*
Abstollo, is. *Unoszę, Umykam.* Wegnehmen.
ābstōrquĕo, *Ukręcam.* Abdringen.
Abstractum Nomen est, quod formam aliquam cum exclusione subjecti significat ut albedo, sapientia.
ābstrăho, *Odciągam, odrywam, Uwodzę.* Ab- oder entziehen. *Abstrahere nostris conjugem charam toris.* (Jamb.) *syn.* Abrĭpĭo, āvēllō, rĕmŏvĕo, ābdūco, dīvēllo.
ābstrăhŏr à corpŏre, à sensu mentis. *Záchwycenie cierpię, Zápámiętywam się.* von Sinnen kommen.
Abstrīctūs, Liv. Laxare pedem abstricto modo, al. & *melius: abstricto. Sigoni.*
ābstrūdo, *Kryię co.* verbergen, verstossen *vide Abdo, Abscondo.*
ābstrūsĭo, & ābstrūsum. *Krycie, Skrytość.*
ābstrūsūs. *Skryty.* verbergen. *Abstrusa in venis silicis pars densa ferarum. v. Abditus. occultus.*
ābstŭlī, *vide abstollo, abstulo, prisce sub Wynoszę.* Wegnehmen.
ābsūm, *Nieprzytomny iestem, odległy iestem.* Abwesend/ Entfernet seyn. *syn.* Dēsum, dīsto: sum rĕmōtūs dīsĭtūs dīsjūnctūs. *phr.* Lōngīs īntēr sē pāsĭbūs ābsūnt. Nūsquam ăbēro. Collēctīs ŏmnĭbūs una dēfŭĭt: ămantēs nōn lōngē ā chāro cōrpŏre ăbēsse vŏlūnt.
Absumedo, inis. Strawienie. verzehrung.
ābsūmo is. *Trawię, Przemarnowáć.* verzehren. *Ambesas subigat malis absumere mĕsas.* Vir: *syn.* Cōnsūmo, cōntĕro cōnfĭcĭo pĕrdo ĕxhaurĭo.
ābsūmor, *Umieram.* Sterben.
ābsūmptĭō, *Strawienie.* verzehrung.
ābsūrdē, ābsūrdum est. *Niegrzeczy.*
ābsūrdus, *Niegrzeczny, Nieprzyiemny, Nikczemnik.* ungereimt/ unlieblich zu hören. *syn.* ābsŏnŭs, nōn cōnvĕnĭēns.
Absynthium, vide Absinthium.

ăbūndāns, *Obfity.* überflüſsig. — *Nivei quam lactis abundans.* Virg. *ſyn.* Fĕrāx, dīvĕs, fērtĭlĭs, afflŭēns, pīnguis ūbĕr, plēnŭs, refērtŭs. *phr.* Lāctis ăbūndāns. Dīvĕs pĕcŏrĭs Fērtĭlĭs frūgŭm. *vide Dives, fertilis.*

ăbūndāntĕr, ăbūnde. *Obfitie. Buyno, Hoynie, Dość.* überflüssiglich, Reichlich. *Tum contrà Juno terrorum, & fraudis abunde eſt* Vir. *ſyn.* āffătim, sătĭs, cōpĭōsē.

ăbūndāntĭă, ăbūndātio. *Obfitość, żyzność.* überfluſſ/ volauff *ſyn.* Cōpĭă ūbērtās ăcērvŭs, fērtĭlĭtās, vīs, āfflŭēntĭă. *epith.* Lārgă dīvĕs *phr.* Plēnō cōpĭă cōrnū Prōdĭgă rerum lūxŭrĭēs. Bŏnōrum cŭmŭlŭs ăcērvŭs Fœcūnda cōrnū cōpia dīvĭtĕ. Hīnc tĭbĭ cōpĭă mānābĭt id plēnum bĕnīgnō. Rūrĭs ă bŏnōrum ŏpŭlēntĭă cōrnū. Aurĕă frūgēs Itălĭæ lætō dīffūndit cōpĭă cōrnū. *v. Copia*

ăbūndŏ, *Obfituię, Wynikam.* überflüſsig/ vollauff. *Rurſus abundabit fluidus liquor, &c.* Virg. *ſyn.* āfflŭo, cīrcūmflŭo ſum dīvĕs ēxŭbĕro, rĕdūndo, mĭhĭ ăbūndē ēſt. *phr.* Pōmĭs ēxŭbĕrăt ānnŭs. Tērrōrum ēt fraūdĭs ăbūndē ēſt, at ſi lūxŭrĭă fŏlĭōrum ēxūbĕrăt ūmbrā. Rūrsŭs ăbūndābat flŭĭdūs lĭquŏr. Fœtū nĕmŭs ōmnĕ grăvēſcĭt.

ăbūndus, *Obfity, Pełen.* überflüſsig.

Abuſio. blb. Używánie złe, Zámiana ſłow. Mißbrauchung.

abuſiva venditio ſub. *Niewłaſny.* Frembder.

abuſive. Niewłaśnie. Frembd.

ăbūſquĕ Tĭbĕrĭo, *apud Tacitū legit Lipſius: pro* A Tĭbĕrĭo uſque. *Dardaniam Siculo proſpexit abuſque Pachino.* Virg. *ſyn.* Uſquĕ ăb.

ăbūsŭs, us. *Używánie złe, Strawienie.* Mißbrauch. *ſyn.* Mălŭs, *vel* pervērsŭs usŭs.

ăbūtĭlōn, *Słaz wielki.* Ein Mißbraucher.

ăbūtōnōn, Gr. ſub. *Boże drzewko.*

ăbūtŏr. *Zle używam, pſuię, trawię, wyrabiam przeżyć, czynię z kim, wodzę,* & ſub. *Dármo.* Mißbrauchen. *Cōſtituet fruges, & Bacchi nomine abuti,* Luc. *ſyn.* Mălĕ pērvērsē ūtŏr.

ăbyſsŭs, ſi, Gr. f. *Przepáść.* Abgrund/Tieffe. *Objice terrarum patriam ſordentis abyſſi* ſyn. Vōrāgo, gūrgĕs hĭātŭs, bărăthrŭm. *epith.* Cœnōsă prŏfūnda īmmānĭs, hōrrēndă, īngēns hōrrĭbĭlis ăpērtă, hōrrĭdă, ſtŭpēndă, āltă. *vide Vorago.*

A C A

Ac. *I Ják. Rownie iak.* Vnd. *Si ſapiat, vitet ſimul ac adoleverit ætas ſyn.* ĕt, quĕ

ăcācĭă, æ. Gr. *Beſpieczeńſtwo Ciernie. 1. Primam produxit Marcellin. alioqui brevem.*

ăcădēmĭă Gr. *Akádemia.* Hohe-Schul. *Hæc fundata ratis Academia Legibus, ortum.* ſyn. Gўmnăsĭum, ſchŏlă. *epith.* āntīquă, dōctă, cĕlĕbrĭs, ūmbrĭfĕră

ăcænă, æ. Gr. *Miernicży pręt.* Ein Ruth.

ăcăcōs, ni. f. Gr. *Oſtrokrzew,* & *Syka.*

ăcānthālĕuce, es. Gr. *Oſet.* Gummi.

ăcānthĭcă, *vel* Acanthĭcē maſtiche. Gr. *Máſtykowá żywicá.* & *Lepczycá.*

ăcānthĭnŭs, *Barſzczowy* Barenklawicht.

ăcānthis, & ăstălāntĭs, idis f. Gr. *Czyż* Ein Diſtelfinck. (*Oſtrokrzew.*

ăcānthĭōn, & ăcānthĭum. Gr. *Oſet páwłoczny,*

ăcānthŭs chi m. Gr. *Barſzcz, oſtrokrzew, rodzeniec* Bärenklau. *His animis noſtræ dum verſat Acanthus Amica (Herba ſemper frondens, in quam mutatus fingitur Acanthus, puer formoſiſſimus) epith.* Mōllĭs, frōndēns, tōrtŭs, Sīdōnĭŭs, rīdēns, vĭrĭdĭs, vĭrēns, īnflēxŭs, lēntŭs. *phr.* īnflēxī vīmĕn ăcānthī ēt mōllĭ cīrcum ēſt ānsās āmplēxŭs ăcānthō. Băccæ sēmper frōndēntĭs ăcānthi.

ăcānthўlis, idis. Gr. *Czyż.*

ăcāpnă, orum. Gr. *Drewka ſuche* Trucken holtz

ăcāpnōn mel, *Dymny miod,* ſub. *Niedymny.* Rauchender Honig.

ăcărēs, eos. Gr. *Iglicá ziele.* Menßborn.

ăcārne, es. Gr. *Złotook* Ein Meerfiſch.

ăcărōs, ri, f. *Iglicá ziele* Meusborn.

ăcărŭs. *Robacy w woſku.* Eine Schab.

ăcăſi-

ăcăſignēte, es. Gr. *Winne ziele* Weinſtrauch.
Acatalecticus verſus, cui nihil deeſt, neq; ſupereſt in fine Servi.
ăcătălēpsĭă, æ. Gr. *Nieobiętość.* (Schiffs
ăcāthĭum, Gr. *Zagiel.* Eine Gattung eines
ăcāſtŭs, ti. Gr, *Kárbunkul.* Karfunckelſtein.

A C C E

Accānto. *Przyśpiewywam* Zuſingen.
āccēdit, ad. *Przybywa, Podobny.* ſichmechren.
āccēdo, *Przyſtępuię, przybliżam ſię, przyſtaię ná co, wdaię ſię, przybywa.* Hinzugehen/nahen. *Tutus quos optat portus accedet averni* Ovid. *ſyn.* Vĕnĭo, ādvĕnĭo prŏpīnquo ădĕo trānsĕo, ādjūngŏr, ādvēnto, ādvŏlo. *v. venio, eo.*
āccĕlĕrātĭo, ōnĭs. *Spieſzenie.* Eylung *ſyn.* Prŏpĕrātĭo, fēſtīnātĭo. cĕlĕr cŭrsŭs.
ăccĕlĕro, *Przyſpieſzam.* Herzu eylen. *Accele remus, ait, vigiles ſimul excitat, illi.* Virg. *ſyn.* Cĕlĕro, mātūro, fēſtīno, prŏpĕro, prĕmo. ūrgeo. *phr.* ăccĕlĕrārĕ grădum. Mŏrās rūmpĕrĕ, tōllĕrĕ pēllĕrĕ, præcĭpĭtāre. *vide Feſtino, Curro.*
ăccēndĭtūr, *Ima ſię ogień.* Sich entzünden
ăccēndo. *Zapalam, niecę, iáſno czynię, pobudzam iątrzę, oſtrzę, drzę,* & ſub *záchęcić.* Anzünden *Ære ciere viros Martemq; accendere cantu* Virg. *ſyn.* Incēndo, īnflāmmo, ūro. *Metaph:* Impēllo, īncĭto īnſtīgo, ăcŭo, ēxcĭto, ūrgĕo. *phr.* Sūbdĕre, fĕ ēsĭgnem Injĭcĕrĕ, sū jĕctīs ūrĕ ĕ flāmmīs. *vide Incendo.*
Accēnſi. *vel* accenſus ſi. *Sługá mieſki, Zołnierz lekki, poſiłek, Sápient* EinStadtknecht.
Accenſibilis, Ilbbb. ad Hebr: 12. *Zápaliſty nam in Græco textu Pauli, eſt Cecaumenos, Pałaiący.* Anbrennend.
accēnsītī, *Poſiłek.* Ein Stärckung.
accēntĭūncŭlă, accēntŭs. *Nátężanie.* Derthon einer jeglichen Syllaben.
accēntŭs ſcriptŭs *Kropká piſarſka.* Ein Erhebung der Stimm.
accē, sō, pro accēpĕro. *Biorę.* Nehmen.

acceptabulum, ſub. *Octowy ſlátek.* Ein eſsig-Geſchirr.
accēptī, ēxpēnsī cōdex, tăbŭlæ. *Ráchunkowe kſięgi.* Rechnung-Bücher.
accēptĭlātĭo, *Kwit, Długu bez pieniędzy znieſienie* Bekantliche Begnügung.
accēptĭō, *Bránie* Nehmung
accēptīs āddo. *Przybieram czego* Zulegen.
accēptō, *Przyimuię, odbieram pieniądze.* Abnehmen.
accēptō līběrŏr, *Kwituią mię.* Begnüget werden. (Empfanger.
accēptŏr, oris. *Bierácz, pochwalacz.* Ein *acceptor perſonarum. Actor.* 10. *Brákuiący perſonámi. Ná ludzie ſię oglądáiący.*
acceptorius modulus, ſub. *Cewká u rur.*
acceptrica, & *acceptrix,* ſub. *Bierácz, Biorący rad.* Eine Nehmerin.
accēptum, *Wziątek, perceptá.* Das empfahen.
accēptum făcĭo, *przyimuię, wpiſuię w regeſtr.* In das regiſter ſchreiben.
accēptum īllī rĕfĕrēndūm *Winien.* Schuldig
accēptŭs *Przyiemny.* Angenehmen. *ſyn.* Rĕcēptŭs: *vel* grātŭs, jūcūndŭs.
accērsī in *Przyzywam.* Herzu ruffen.
āccērſo, is, ſere & āccērsĭo, is, ſire. *Przyzywam Pozywam, każę przynieść, obwiniam. biorę.* Herzu oder hinzu ruffen, beſchicken. *ſyn.* Vŏco āppēllo, as, ādvŏco, cĭĕo ācrĭĕo. *phr.* ēxtēmplō sŏcĭōs prīmūmquĕ āccērsĭt ăcēſtĕm ādvĕnĭēt jūſtum pūgnæ (ne āccērsĭtĕ) tēmpŭs, Sŏcĭōs ſum āccīrĕ părātŭs Ænēān āccīri ōmnēs, pŏpŭlūſquĕ ēx ōſ ūnt Māgnīſquĕ vŏcānt clāmōrĭbŭs hoſtem. Ænēām māgnā tēr vocĕ vŏcāvĭt.
Accērsītŏr, *Przyzywacz, Ceklarz, Záproſzonych przyzywácz.* Ein beruffer.
āccērsītŭs, ti, *Wezwány, przywołany.*
āccērsītŭs, us, *Przyzwánie,* Beruffung.
āccēſsĭo, *Przybywánie. przydatek, przyście. przypłodek, kreſcencya, obrywká, ſilenie ſię, choroby*

przybywánie. Vermehren/ Zusatz. *syn.* ádjectio, incrementum. *epith.* Multá ámplá, Ingens.
accessio fit. *Przybywa.* Sich mehren.
accessionem ædibus adjungere, *Przybudowáć* Zu bauen. (dren.
accessionem fácio, afféro. *Przyczyniam.* Me-
accessionem non recipit. *Naywięksży.*
accessionem récipit. *Przybywa.* Mehren.
accessor, *Pomocnik.* Helffer.
accessorium, *Przydatek* Ein Zusatz.
accessus ûs. *Przyście przystęp.* Eine Zunahung.
accessus mãris. *Morskie burzenie.* Ungestimmigkeit des meers.
accidens. *Przymiot, przypadek.* Ein Zufall:
accidentalis. *Przypadkowy.* Zufallend.
accidentia, æ. *Trefunek.* Ein Treffen.
accidit *Trafia się, przydzie.* Zufallen. *Accidit in puncto quod non speratur in anno. syn.* Contingit, obtingit, evenit, intervenit, cadit, fit.
accido. *Upadam, padam, 1. & sub klękam.* wiederfahren/ zutragen.
accido, idi isum. *Szkodzę, podskubuię, wynędzić.* Abhauen, abschneiden. *Accidunt orbes, careant ut margine lato. syn.* Cædo, consumo, absumo, circumcido. *vide Scindo, Cado.*
accieo, es, *Przyzywam. vide supra Accerso.*
accinctus, ti. *Ochotny.* Behend.
accingo me, *Gotuię się, záprzągam się, zákrzątnąć się, przypasáć się.* Sich umbgürten. *Hortatus socios, paribusq; accingitur armis.* Virg. *syn.* Cingo, munio, instruo, ármo. *Metaph:* páro, præpáro, compáro. *phr.* Hic ferro accingor, rursus, clypeoque sinistram áptans Loricá induitur, fidoque accingitur ense illi se prædæ accingunt dapibusq; futuris *vide Præparo.* (umbgürten.
accingo ensem láteri. *Przypásuię* Das gewahr
accingor, *Przypásuię, gotuię się, záprzągam się.* Umbgürten.
accino, *Przyśpiewywam.* Zustimmen. *Accinit in sylvis tacitis reparabilis Echo.*

accio ivi, itum, *Przyzywam. vide Accerso.*
accipatina, acci-patina. *Misa płaska* Ein bret (te Schüssel.
accipe, *Ná weź.* Nim.
accipio, *Biorę, 1. przyimuię, słucham, 1. słyszę, witam, przywitáć, wykładam, rozumiem, stánowię, mam to zá, cześuię.* Bekommen/ Annehmen *syn.* Cápio, suscipio, sumo, ássumo, prehendo, prendo. *phr.* Cápe sácra mánu.
accipio ægre, átrocius, durius, fastidiose, grávitet. *Zá złe mam, markotno mi, obrażam się.* Vrr übel auffnehmen.
accipio áliquem male, vehementer. *Łaię, Fukam.* Schelten.
accipio ámi e in bonam partem. *Nieobrażam się.* Vor gut auffnehmen. (nehmen.
accipio mancipio. *Odbierá kupno.* unterthänig
accipior verberibus. *Sieką mię.* Schlagen.
accipiter. *Jástrząb* Ein Raubvogel, Habicht. *Accipitrem aerium cautus me nominat auceps, Quod reliquas possim fallere primus aves. epith.* Prædo rápáx, citus, præceps, ferus, crudelis velox, volucris, nubivágus, áudax, intrepidus. impius, férox, trux, immitis, átrox. *phr.* Prædatrix áles Columbis prædo infestus, ácer pennis & curvis unguibus áles. Sácer áles. Accipiter nulli sátis æquus in omnes sævus áves, ácer sequitur per ináne columbam. Delápsus cælo celsá de sede columbam sustulit, apprensam quam rostro evisceràt unco. Rapto vivit, et omnes terret aves. (Sperber.
accipiter stellaris, *Jástrząb wielki.* Ein grosser
accipiter leporarius, cyanopus. *Karog.*
accipiter minor, fringillarius. *Krogulec.* Ein Kleiner.
accipitrina, *Jástrzębiec ziele.* Sperber Kraut.
Accipitro, as, priscum: Rzucam. Schmeissen.
accisso, as. *Zámyślam, czwárzę się.*
accisa bona. *Nátyráná maiętność.*
accito, as. *Przyzywam.* Beruffen.
accitus, us. *Przyzywánie.* Beruffung, Befehl.

accla-

ăcclāmātio, Krzyk, okryk. Zuruffung, Frolo-ckung. *Acclamatio sibilans corona.* (Phal:) Sidōn. *syn.* Plaŭsŭs, āpplāusŭs, *epith.* Sĕcūndā īngēns, lætā, cănorā. *vide Plausus.*
ăcclāmo, *Krzykam pochwalaiąc.* Miteinander zuruffen. *syn.* Obmūrmūro, plaŭdo, āpplaūdo, plaūsum do. *vide Plaudo.*
acclassis, *Bramá*, & *sukniá z rozporem*, *sub rospor.* Der Saum am Kleid.
ăcclīnātŭs, *Wsparty.* Geneigt.
ăcclīnĭs. *Náchylony, podgorny, wsparty,* Geneigt, anläbnend. *Hac delapsa polo, stetit alno acclinis opacâ ales.* *syn.* Inclīnātŭs, prōpēnsus, prōclīvĭs, ăcclīvĭs.
ăcclīno, ās. *Náchylam się, wspieram się.* Sich neigen, anlähnen. *Circumspexit Atyn seque acclinavit ad illum* Ovid. *syn.* Inclīno, prōpēndĕo, īmpēndĕo.
ăcclīvĭs, *vel* acclīvŭs, *Pochodzisty, z wsparty.* Auffgerichtet. *Arboris acclivis trunco, procul area ramis.* Virg. *syn.* Ardŭŭs, dĭffĭcĭlĭs, ērēctŭs, *vel* īnclīnātus ăcclīnĭs. (tung.
ăcclīvĭtās. *Pochodzistość, przykrość.* Auffrich-
ăccŏlă, æ. *Sąsiad.* Feld-Nachbahr *Accola vulturnū pariterq; Saliculus asper.* Vir. *syn.* Vīcīnŭs, hăbĭtātŏr, cūltŏr, īncŏlă, cīvĭs, cŏlōnŭs
ăccŏlo, is. *Przyległy iestem* Beywohnen. *Accolet, imperiumq; pater Romanus habebit.* Vir. *syn.* Cŏlo, hăbĭto.
ăccōmmŏdātŭs. *Przyzwoity, sposobny, grzeczny.* Geschickt, beqwem. (glich
ăccŏmmŏdātē. *Snádnie, stosownie.* Bequemi-
accommodatio, *Pożyczánie, Stosowánie.*
ăccōmmŏdo. *Pożyczam, przypodobam się, przystosuię, przypasuię, przyprawiam.* Sich bequemen. *Induitur, laterique Argivum accommodat ensem.* Virg. *syn.* āpplĭco, ădjŭgo, āpto, rĕfĕro, cōmpăro *vide Apto.*
ăccōmmŏdŭs. *Sposobny.* Beqwem, füglich *Est curvo anfractu vallis accomoda fraudi.* Virg. *syn.* Cōmmŏdŭs, ōppŏrtūnŭs, āptŭs, ăr pŏsitŭs ĭdōnĕŭs.
ăccōrpŏro, *lege Adcorporo.*

Accredo, Accreduo, priscum. Wierzę 1. & sub *Dowierzam.* Glauben.
ăccrēmēntum. *Przybywánie.* Ein Zuwachs.
ăccrēmēntum măris. *Morskie burzenie.* Ungestümigkeit des Meers.
ăccrēsco, *Przyrastá, Dorastam, przybywa, wylewa z brzegow.* Zuwachsen. (wachs.
ăccrētio. *Przyrastánie, 1. 2. przybywánie.* Zu-
Accubitale, is. Kołdrá. Bettlach.
ăccŭbātĭo, *Leżenie, siedzenie u stołu, biesiádá.* Beysitzung.
Accubita libb. a. Łożko stołowe. Ein Saul-Bett.
ăccŭbĭtĭo, *Siedzenie u stołu.* Zu Tisch-Sitzung.
ăccŭbĭtōrĭă vestis: *Szatá biesiadna.* Ein schlaff Kleid.
ăccŭbĭtum. *Łożko dzienne, łożko stołowe wezgłowie.* Ein Bett.
ăccŭbĭtŭs, ŭs *Siedzenie u stołu.* Beysitz, Beyliegung. *syn.* ăccŭbātĭo.
ăccŭbo. *Leżę podle, siedzę u stołu.* Beyliegen, beysitzen. *syn.* ăccŭmbo, ăccŭbĭto.
ăccūdo, *Przykowáć, przydaię.* Anschmieden.
ăccŭmbo, is. *Siedzę, leżę.* Zu Tisch sitzen. *Concilias, tu das epulis accumbere Divûm* Vir. *syn.* āccŭbo ās, ădjăcĕo, dĭscŭmbo, rĕcŭmbo *phr.* ăccŭmbĕrĕ mēnsīs Tū dās epŭlīs ăccŭmbĕrĕ Dīvûm. Dĭscŭbŭērĕ tŏrīs prōcĕrēs strātōque sŭpĕr dĭscŭmbĭtŭr ōstrō. *vide Epulor,*
ăccŭmŭlātĭo, *Obsypowánie, náwożenie, łupienie.* Zusammen Hauffung.
ăccŭmŭlātĭssĭmē. *Hoynie.* Reichlich.
ăccŭmŭlātŏr, *Gromadziciel.* Ein Samler.
ăccŭmŭlo, *Kupię, obsypuię, náwożę* Hauffen, mehren *His saltem accumulē donis, & fungar inani.* Vit. *syn* Cōngĕro, cŭmŭlo, ĕxăggĕro, cŏăcērvo, cōmpōno, cōllĭgo, cogo *phr.* Dīvĭtĭās cŭmŭlārĕ cădūcas cōmpōnĕrĕ ŏpēs per făsquĕ nĕfāsque. Quidquid Găngĕtĭcŭs ăles cōngĕrĭt in nīdum.
ăccūrātē, *Pilnie, wytwornie.* Fleissig.
ăccūrātē făcĭo, *Wytuarzam się.* Fleissig etwas machen.

ăccūrātĭo, *Pilność.* Fleiß.
āccūrātūs, *Wytworny.* Mit fleiß gemacht. *Nam nunc militiam accuratam miles inveniat volo.* Jamb. *syn.* Pērfēctus, stŭdĭōsē făctŭs, ēxquīsītŭs. *vide Perfectus.*
ăccūro, as. sub. *Przypilnować.* Zulauffen.
ăccūrro, is. *Przybiegam.* *syn.* Cūrro cōncūrro, ădvŏlo, āfflŭo. *phr.* Cūrsū āccēdĕrĕ māgnō.
accūrsŭs, us. *Przybieganie.* Zulauff.
ăccūsābĭlĭs, ăccūsāndŭs. *Przyganny.*
ăccūsātĭo, *Obwinienie, winowánie, skárgá, instygácya, zarzut.* Anklag, verklagung. *Ex interribilis justi accusatio surgens.* Juv. *syn* Scĕlĕrĭs, crīmĭnĭs, dēlātĭo. *epith.* Fālsă, quĕrŭlă, cōntēntĭōsa.
accusativus casus, sub. *Oskárzyciel*, & *sub słow odmiány.* (*vo casui jungi solita.*
Accusativa Prapositiones Isidoro, *Accusati-*
ăccūsātŏr, *Oskárzyciel, Instygator, Prokurator, strona powodna.* Ankläger. *Accusator erit, qui verum dixerit, hic est.* Juv. *syn.* Dēlātŏr. *epith* Quĕrŭlŭs cōntēntĭōsŭs ăcērbŭs, vĕhĕmēns, mŏlēstŭs, ăcĕr, grăvĭs, fālsŭs.
ăccūsātōrĭŭs *Oskárzyciel, prokuratorski.* Ein anklagender.
accusito, *Winuię.* Anklagen.
accūso, *Winuię, obwiniam, instyguię, uskarzam się, gánię, strofuię.* An oder verklagen. *Accusas rumpisque coquum, tanquam omnia cruda.* *syn* Incūso, īnsĭmŭlo, crīmĭnĭs ārgŭo, ărcēsso, rĕdārgŭo. *phr.* al quem rĕum ăgĕrĕ dēfĕrrĕ Crīmĭnĭbŭs ŏnĕrārĕ Crīmĕn ali cui ŏbjicĕre. Crīmĭne lædĕrĕ, Mălĕ ălĭcujus crīmĭnĕ. Crīmĭnĭbus tĕrrērĕ nŏvĭs, īntēntāre rĕō crīmĕn. Scēlĭs dētĕgĕre Cōmmūnis cūlpæ cūr rĕŭs ūnŭs ăgŏr Fālsĭs nē pĕrgĕ quærēlĭs Incūsārĕ tŭōs. Sălĭbŭs īncūsāt. Crīmĭnĭbus fālsĭs īnsĭmŭlārĕ vĭrŭm, cūr mĭhĭ dīctă dĭēs, qui sūm sĭnĕ crīmĭnĕ?
ăccūsātŭs, *Oskárzony.*

ăcēdārĭă, *Sáłatá.* Salat.
ăcēdĭa, Gr. *Lenistwo* Faulheit/Trägheit. *Sic hominem falso deludit acedia vultu.* Mart. *syn.* Ignāvĭă īnērtĭă, pĭgrĭtĭă. *epith.* Tōrpēscēns, lānguĭdă, lēntă, sēgnĭs, tărdă, făstīdĭōsă, jăcēns. *vide Pigritia.*
Acediari. *Ecclesiastici 22.* *Et: non acediaberis in stultitia ejus. id est non afficiaris tadio, & anxietate.* *Trapię się.*
ăcēdōn, *Miod wyborny.* Außerlesener Honig.
ăcēntētă, orum, Gr. *Bez kropek.* Ohn Puncten
ăcĕo, es, *Kwáśnieię.* Saur seyn *syn.* ăcēsco, cōăcēsco, ăcōrem cōntrăho.
ăcĕphălŭs, Gr *Bez głowy.* Ohn Haupt. *Acephalus versus heroicus, qui à brevi incipit.*
ācer. *hujus acris, adject. m.* *Ostry, bystry, gorący.* Scharff/ streng. *Acer, & indomitus libertatisqve Magister.* *syn.* ăcūtŭs, īngēns, măgnŭs, vĕhĕmēns, vălĭdŭs, ăspĕr.
ăcer ĕris, n *sub Jáwor, & Klon.* Ahorn oder Maßholder Baum.
ăcer album. *Grab.* Ein Hagt Büch.
ăcĕratŭs, *Plewisty* Das voll Spreu ist.
ăcērbè, *Cierpko ostro.* Säurlich.
ăcērbè fĕro. *Żáłuię się.* Bedauren.
ăcērbĭtas, ăcērbum *Cierpkość, Ostrość, Jádowitość. Przykrość.* Bitterkeit.
acerbitudo, Cierpkość. Raue.
acerbo as. Ostrzę, drażnię, iątrzę. Verbittern/ reitzen *Artificis scelus, & formidine crimen acerbat.* Virg *syn* ăspĕro, ēxăspĕro, ēxăcērbo, īrrīto, ăcŭo. *vide Irrito.*
ăcērbŭs, *Cierpki przykry, surowy* & *sub. Niedoźrały.* Bitter/ streng. *Persephone nostras pulsat acerba fores.* Ovid. *syn.* Grăvĭs, crūdē ĭs, ătrōx, dūrŭs, mŏlēstŭs, ăcūtŭs, aūstērŭs,
incōmmŏdŭs, ŏnĕrōsŭs ŏdĭōsŭs.
ăcērnŭs, *Klonowy, grábowy, iaworowy.* Maßholderich. *Pracipuè cum jam trabibus contextus acernis.* Virg.
acero, as z plewámi mieszam. Spreu machen

ăcĕrōsŭs, Plewisty. Das voll Sprewer ist. Farre aceroso, olei decumano pane coegit. Luc.

ăcērră, æ. Kádzilnicá. Rauchfaß. Cumque meri patera thuris acerra fuit. Ovid (Vasculum erat; sive arcula in qua thus Diis adolendum reservabatur. Plenâ autem acerrâ, id est, liberali manu, quod ditiorum erat.) syn. Thūrĭbŭlum. epith. săcrĭfĭcă, aūrĕă, fūmans, ŏdōră, accēnsă, ŏdōrată, ŏlēns, rĕdŏlēns, plēnă. phr. Sūpĕrōs plēna vĕnĕratŭr ăcĕrra. Cūstōs thūrĭs ăcĕrră.

ăcĕrsĕcŏmēs, æ. m. Gr. Nieogolony, gálánt Vngeschoren.

ăcĕrvalis, Gromádzisty, & sub dowod 1. Hauffend.

ăcērvatim, Gromádą, ogołem Hauffachrig. Cōnfertos ita acervatim mors accumulabit. Lucr.

ăcērvatio Zebranie czego. Auffhauffung.

ăcērvó, as. Kupię kopię, náwożę. Zusammenhauffen. Hinc populos cecidisse putes, nam crimen acervat Alcim. syn. Cŭmŭlo, accŭmŭlo, cōngĕro. vide Congero.

ăcērvŭs, Kupa, brog & sub Dowod Einhauffen. Non domus & fundus, non aris acervus & auri. Hom. syn. Cōngĕrĭēs, strŭēs, cŭmŭlŭs, cōpĭă. epith. īngens, nūmĕrōsŭs, altŭs, magnŭs, grandĭs, vastŭs. phr. Īngēntēm farrĭs ăcērvum, ærĭs ăcērvŭs, & aūrī. Fīgīgum sēmpĕr ăcērvōs præbĕat.

ăcērvŭs lăpĭdum, Kamionká Einsteinhauffen.

ăcēscēns, Kwaskowáty. Saurend

ăcēsco, Kwáśnieię. Versauren/ sauer werden. Sincerū est, nisi vas, quodcunq; infundit, acescit. Hom. syn. ăcĕo, cŏăcēsco, ăcōrēm cōntrăho.

ăcĕsĭă; & ăcĕsis, eos, Gr. Kley złotniczy.

ăcētabŭlă, æ. Łoże biegunow.

ăcētabŭlum, Czászká biodr, czaszki, miseczká, octowy frátek, rzęsa, stawowych kości końce, szalbierskie stoiki Ein Essig-Geschirr.

ăcētaria, orum, Sałatá, sałsza. Salaten.

acetosa, æ. Szczaw. Saurampffer.

ăcērum, Ocet, bystrość Essig. Amphora Niliaci non sit tibi vilis aceti. syn. Vīnum ăcĭdum. epith. acrĕ, mōrdax, rūbēns, sūbtīlĕ, vĕtŭs frīgēns.

ăchæmanĭdōn, Gr. Koniopłoch ziele.

ăchæmĕnĭs, idis, Gr. idem & Bezlist.

ăchănĕ, es. Łaszt.

acharis, idis, Gr Eccl. 20. Nieprzyiemny Vnangenehm.

ăchatēs, æ. m Gr. Achatek. Ein Edelgestein Achat genannt. Cernitur egregius lap s hic, cui nomen Achates Luc. Gemma versicoloribus venulis distincta. vide Gema.

ăchĕrōn, tis. Gr. Acheront, Acheruns. Piekło.

ăchĕrōntĭcŭs senex. Zgrzybiały.

ăchĕrōntĭs ōstium, Otchłań. Hellen-Thür.

ăchĕrūsĭōn, Gr. Gay. Ein Lust-Walg.

ăchĕrūsĭŭs, Niewesoły, bolesny, nędzny, piekielny. Ein trauriger mühseeliger Schaafdieb.

ăchĭlēă æ. Achilles, i. f Gr. Złocień ziele.

ăchīllēum. Gr. Gębká. Wasser-Schwamm.

achnē, es Gr. Piana morska miękiny, proch. Allerley kleine splitterlein.

achōrēs, hi, ab achor m. Gr. Strupy ciekące. Flüssende Geschwär auf dem Kopff.

achras, adis, f. g. Gruszka leśna. Art der allerrawesten Beeren.

achrēstŭs, Gr. Niepożyteczny. Vnfruchtbar.

A C I

Acĭă, æ. Nić, drátwá. Fleytuch. Ein Fimplein

ăcĭārium, Igielnicá. Eine Nadel-Büchse.

ăcī lă, æ. Nić Ein Faden.

ăcĭcŭla, Szpilká, igiełká. Eine Nadel.

ăcĭdē Kwáśno. Sauerlich.

ăcīdōtōn, Gr. Zylęniec.

ăcĭdŭlă aqua, sub. Trunek piiány. Ein saurer Trunck.

ăcĭdŭlŭs, Kwaskowáty Das sauerlich schmeckt

ăcĭdŭs, Kwáśny uszczypliwy. Saur. - - Atque acidis imitantur vitrea sorbis Virg.

ăcĭe tempĕro, Aciem excito, traho. Stálę ostrzę. Scharffen/ stahlen.

ăcie stare, pugnare, W spráwie stać.

ăcĭĕrĭs, is sub Siekierá. Ein Axt.

ăcĭēs, ei, Ostrze, kończatość, ostrość, bystrość, pole,

pole, plác bitwy. *Szyk, potyczká, ċzoło woyſká, plac do czego.* ſchärpffe/ ſchneide. *Nam neque cum ſtellis acies obtuſa videtur.* Virg. *ſyn.* ā ūmen. *epith.* ā-rĭs ăcūtă, ŏbtūsă, nĭtĭdă, pĕnĕtrāns, cŏrūſcă, ſtrĭctă.

ăciēs fērrī *Stal.* ſtachl.

ăcīnăces, æ. m. & acinacis is, m. Gr. *Száblá* Eine säbel. (*Gladius Perſicus*) *Inſignis manicis, inſignis acinace dextra, epith.* Pĕrsĭcŭs, Mēdŭs. *vide Enſis.*

ăcīnăcĭŭs acinacium, *vel* acĭnāĭum vīnum *Wino poślednie.* Träſt-Wein.

ăcĭnālĭs, *Jágodny.* Das voll Beeren iſt,

ăcĭnārĭŭs, *Jágodny, wytłoczony.*

ăcĭnātĭtiŭs, *Wytłoczony,* Beer-ſafftig.

ăcĭnī lignum, *Jądrko.* Beeren-ſtrauch.

ăcĭnŏr, aris. *Tárguię ſię.* Fälſchen. (iſt.

ăcĭnōsŭs, *lądzyſty, iágodziſty* Das voll Beeren

ăcĭnŭs, ni, m. *vel* acĭnum. *Jágodá, wytłoczyny winne.* Allerhand kleine beer oder Kern. --- *Ex parvis acinos potare ſolebat.* S.

ăcĭnŭs, ni, f. Gr. *Bázyliká polna.* Wild-baſilien.

ăcĭnŭs ārĭdŭs, *Rozynká.* Roſinen.

ăcĭpēntĕr, & acipenſis. *Jeſiotr.* Ein ſtär.

aclaſſis, ſub Roſpor. Ein Naten.

aclētŭs, Gr. *Nieproſzony.* Vngebeten.

ăclĭs, *idis, f Gr. Kulá náwiązána, pociſk náwiązány.* Ein Pfeil.

aclis, is è Græco. Łoś. Ein elent.

Aclita, vide Aptota. Acnua, æ. Połſtaie.

ăcmōn, *Nákowálnia.* Ein Amboß.

ăcŏēmētă, æ. m. Gr. *Nieśpiący.*

ăcŏētōn, n. Gr. *Miod wyborny, treść miodu.* Moſt des Honigs.

ăcŏlăſtŭs, Gr. *Niepowściągliwy.*

ăcŏlūthŭs ăcŏlŷthŭs, & ăcŏlȳtŭs. Gr. *Akolit.* Ein Nachfolger/ Akolit.

ăcōnĭă, æ. Gr. *Brzytwá ryba.* Ein böſer Fiſch.

ăcŏnītum, Gr. *Trucizná, ciemiężrzycá, iáſkier, Toiad ziele.* Wolffs-Kraut.

ăcŏnītum, monococcum, aconitum ſalutiferum. *Wronie oko ziele.*

ăcŏnītum pardalianches Gr. *Paięcznik, kuſz czmerká wilcza, Omieg.*

ăcŏntĭăs, æ. m. Gr. *Strzelec wąż, & ſub miotłá ná Niebie.* Ein langächtiger Comet.

ăcŏpă, orum, Gr. *Lekárſtwo ná ſprácowánie.* Artzney, die Müde vertreibt.

ăcŏpis is Gr. *Kámień drogi.*

ăcŏpŏs, pi, f. Gr. *Bob.* Ein ſtinckend Kraut.

ăcŏr, ŏris. *Kwas.* säure. *Non tamen oblatum Chriſtus deglutit acorem.* Calc. *ſyn* ăcĭdus săpŏr. *epith.* ācer, mōrdāx, tūrgĭdŭs.

ăcŏrēm cōncĭpĭo, *Kwáśnieię.* ſauren.

ăcŏrnă, æ. Gr. *Oſet włoſki.* ein Diſtel-Kraut.

ăcŏrum, acorus, f. Gr. *Tatárſkie ziele.* Gelb Waſſer-Lilien.

ăcŏſmia, æ. Gr. *Nieochędożność, nierząd.* Vnreinigkeit/ Vnordnung.

ăcŏſmŭs, Gr. *Nie gálánt.* Nicht galant.

ăcquĭēſco, *Przyſtaię ná co, odpoczywam, cieſzę ſię, kocham ſię.* Ruhen/ vergnügt. *ſyn* āſsĕntĭō, cōnsēntĭo: *vel* cōntēntŭs ſum.

ăcquīro, *Doſtaię, zdobywam ſię.* erlaugen, überkommen. -- *Vir-ſque acquirit eundo.* Virg. *ſyn.* ădĭpīſcŏr, āſsĕquŏr, cŏmpăro, cōncĭlĭo, păro, cōnsĕquŏr, īnvĕnio, ŏbtĭnĕo, cōllĭgo, quæro.

ăcquīsītio, *Nábywánie.* Vberkommung.

ăcquīsītum. *Zbior.* erobert.

ăcquīsītŭs, ă. um. *Nábyty.* erlangt.

Acquiſita meo ſervit tibi Creta metallo. Sid. *ſyn.* Părtŭs, quæsītŭs, cōmpărātŭs, īnvēntŭs.

A C R

ăcræpălă, orum, & acraepalus Gr. *Piiáńſtwá broniący, & ſub Niepiiány,* Nüchtern.

ăcrātĭſmŭs, Gr. *Śniadánie.* Früſtuck.

ăcrātŏphŏrum, Gr. *Winny ſtátek,* an *wino niemięſzáne.* Vnvermiſchter Wein.

ăcrātŏpŏsĭă, Gr. ſub *Picie.* Trincken.

ăcrĕ, *Oſtro.* ſcharff.

ăcrēdo, *Cierpkość.* Rane/ harte/ herbe.

ăcrēdŭlă, *Słowik.* Nachtigal. *Vere calente novos*

vos componit acredula cantus. Ovid. ſyn. Lŭſcĭnĭă, phĭlŏmēlă. vide Philomela.

Acrĭbŏdĭcæon i. n. gr. Práwo ſąd Surowy, unde Acribodicæi, Sędziowie Surowi.

Acriculus, Gniewliwy. ein Zorniger.

Acrifolium. Słodkie drzewo. ein unbekandter baum. (Schärffe.

Ăcrĭmōnĭa, Cierpkość, Oſtrość, Jádowitość, ăcris, is. Adjectivum Commune. Oſtry, Byſtry, gorący ſurowy. Scharff.

Acritas, Oſtrość. Schärffe.

Ăcrĭtĕr, Oſtro, gorąco. ernſthaff/ hefftig. Acriter elatum pretium ætas altera ſordet. ſyn. Fōrtĭtĕr, vĕhĕmēntĕr, ăcri ănĭmo.

Acritudo, Cierpkość, oſtrość. Schärffe; (der

Acrivox, ocis, Wrzaſkliwy. ein hell ſchreyen-

Ăcrŏāmă, tis, n. Gr. Ucieſzne ſłuchánie. ein kurtzweiliger Rath.

Ăcrŏāſĭs, is. f. G. Słuch, ſłuchácz. ein Zuhörer kurtzweiliger ſachen.

Ăcrŏbătĭcă machina. ſub Drábiná. eine Leiter

ăcrŏbătĭcŭs. Gr. Wſtępny. Der auf die Leiter ſteiget.

Ăcrŏchŏlŭs. Gr. Gniewliwy. Ein Zorniger.

Ăcrŏchŏrdŏn, Gr. Brodawká. Eine Bruſtwartze. (bein.

Ăcrŏcōlĭă, æ, Gr. Kość bárkowa. Ein Arm-

Acrocolia, orum, Gr. Drobki.

Ăcrŏcŏmēs æ, m. ſub Czupryná.

Ăcrŏcŏrĭon, Sniedek.

Acrodryon, Gr. Owoc, Orzech. Eine Nuß.

Ăcrŏſtĭchĭs, idis. Cicer. verſus ita diſpoſiti, ut primæ eorum literæ, aliquam dictionem aut ſententiam conſtituant, ut in carmine Erythrææ Sibillæ, & in Prologis Plauti. Idem Paraſtichis.

Ăcrŏtērĭum. Gr. Gorá, Budowánia ozdobá, Szpicá, Naw przodek. Ein Berg gebaw

ACT

Actă, æ, Gr. Brzeg morſki. Ein geſtad.

Acta, orum. Kſięgi publiczne, Dzieiow kſięgi. Spráwá Handlung.

Acta publica, Protokół, Schrifft entwurff des (ſchreibens.

Actæă, Gr. Chebd.

Actæŭs, Gr. Pobrzeżny. Der am geſtad wohnet

Actĭo, Spráwá, Czynienie, Akcya, geſt Oratorſki. Formułá w práwie, Sąd, ſpráwowánie Odpráwowánie. Das werck.

Actio cĭvīlis crīmĭnōſa, Spráwá. Ein Recht.

Actio damni dăti noxalis, Spráwá o ſzkodę. Ein recht umb den ſchaden.

Actio in rem, Odyſkánie.

Actionem do, edo. Przypuſzczam do práwá. Zu dem recht laſſen.

Actionem in factum do, Sądzę. Richten.

Actionem denego, Roſpiſuię rok.

Actĭto, Czyniam. Machen, Würcken.

ăctĭūncŭlă, Spráwá. Eine handlung.

Actīvŭs, Spráwny. Geſchäfftig.

Actŏr, Sprawcá Prokurator, Aktor, Práktyk, Strona powodna. Ein Comödiant Mentito toties placuêre Actore tragædi. ſyn. Pērſōnă. epith. Thĕātrĭcŭs. ſcēnĭcŭs. vide Hiſtrio.

Actor in villa. Folwarkowy. Ein Verwalter.

Actor publicus, Sługá mieyſki. Ein ſtadtdiener. (Schatzmeiſter.

Actor ſummarum, Podſkarbi, Száfarz,

Actualis, lblb. Uczynkowy. Dienſtwillig.

Actŭārĭŏlum, ſub Łodź. Ein Schiff.

Actŭārĭum, Actuarium nāvigium, Náwá z wioſły. Ein Schiff mit ruderen.

Actŭārĭŭs, adject. de navi. Wioſłowy. Das getrieben wird.

Actŭārĭus. de limite, Przeganielny, ſub Miedzá, übergeiagt.

Actŭārĭŭs, de homine acta ſcribente. Kſiążny, do Kſiąg publicznych należący. Piſarz. Item aliter Pogániácz. Ein Schreiber ſo die händel ſchreibt.

Actum ēſt: Zginąłem. Es iſt geſchehen.

Actŭōſe, Rzetelnie, Rzeſko, Prácowicie. Arbeitſam. (wy. Arbeitſam.

Actŭōſŭs, Prácowity, Rzetelny, Ochotny, Zy-

Actūs us. *Spráwá, Spráwowánie, Dzieło Skutek, Akt, ćwierć, Droga, Miedzá* Eine That
Actus quadratus, *Połſtaie.*
Actūtum, *Wnet, Zaraz.* Behenb/ eilend. *Actutum vindex mea ſi ſuprema referre.* Sil. *ſyn.* Cōnfēſtim, rēpēntē, prōtīnūs, ēxtēmplō, cōntĭnŭō, īlīco. *vide Statim.*
Acu variatus, *Wyſzywány, Háfftowány.*
Acūlă, *Igiełká.* Eine kleine Nadel.
Acūlĕātūs, *Oſtry, Ośćiſty, Kolący, Ządłowáty, Obrażliwy. ſ.* Spitzig/ ſtachlich. *ſyn.* ăcūlĕī, ſtĭmŭlīs plēnūs, āſper; ăcūmĭnātūs, ăcūlĕūs.
Acūlĕŏlūs, *Ządło.* Ein Stachel.
Acūlĕūs, *Ządło, Ość, Tarn, Szczeciná, Oſtrość, Przymowká, Utrapienie.* Stachel/ Spitz. *Jam dudum ille meum pectus punxit aculeus.* (Iamb.) *ſyn.* Stĭmŭlūs. *epith.* Sŭbtīlīs tĕnŭīs, ēxīlīs, ſævūs. *v. Stimulus, Calcar.*
Acūlĕūs călcis, *Oſtrogá.* Ein Spor.
Acūmĕn, *Oſtrość, Oſtrze, Byſtrość, Kończátość Grot, ſubtelność, Kropká piſárſka, Dowcip.* Subtilheit *Nota refers meretricis acumina ſape catellam.*
Acūmĭnātūs, *Kończáty, Spiczáſty.* Zugeſpitzt. *ſyn.* ăcūlĕātūs, ăcūtūs. (*acuo.*
Acumino. as. Zákończam. Zuſpitzen. *vide mox*
Acuncula, blb. Igiełká. Eine Nadel.
Acŭo, *Oſtrzę, Zákończam, Pobudzam, Podſzczuwam.* Spitzen/Schärffen/auffrichten auffmuntern --*Variiſque acuunt rumoribus iras.* Virg. *ſyn.* ēxăcŭo, ăcūmĭno. *metaph.* ēxcĭto, hōrtŏr, āccēndo, ănĭmo, īnflāmmo, pello, īmpēllo. *phr.* ēxăcŭūnt, ălĭī vallōs fūrcāſquē bĭcōrnēs. Sŭbĭgūntquē in cōtē sĕcūrēs. Dēntēſquē sābēllĭcūs ēxăcŭit ſus. Săxōquē ēxaſpērāt ēnſem. Dūrum prōcūdĭt ărātŏr vōmĕrĭs ōbtūsī dentem. Rūrſum cōtē nŏvat nigras rŭbīgĭnē fālcēs ēxēsōſquē sĭtū cōgit ſplēndērē lĭgōnēs cōtē ăcŭit tēlum. Pōſtquam vīsă sătis prīmōs ăcŭīſsē fŭrōrēs. Quam Jūno hīs ăcŭit vērbīs. Dīſcūrrūnt, magnīſquē ăcŭūnt ſtrīdōrĭbūs īrās. Cūrīs ăcŭēns mōrtālĭă corda.
Acupedius, Prędkonogi. Sneller lauffer.

ăcus cī. *Iglicá, rybá & ſatius tenues ducere credit acos.* Marc.
ăcūs ĕris. *n. Plewá.* Spreu/ Keyen. *Ventus acus paleaſque leves ſuſtollit in altum. ſyn.* Pălĕă, ſtĭpŭlă. *epith.* Tĕnŭe, frăgile, sĭccum, lĕve.
ăcūs, us. f. *Igłá, Iglicá, Zgoniny: Plewá Kołek oſtry, Fleytuch Szyk.* Nadel. *Perforat exiguo pannum vel acuncula niſu. ſyn.* ăcĭcūlă ăcūncŭlă. *epith.* Sŭbtīlīs, tĕnŭis crīnālīs, aſsyrĭă, ăcūtă, mōrdāx, ārtĭfex, mūliebrīs. Lȳdĭă Mæōnĭă. *phr.* Pīngĕrĕ ăcū chlămȳdem, ārtĭfĭcī ăcū vēſtem sīgnārĕ, Illī mūltiplĭcēs crīnis vărĭātŭr in ōrbēs, Idălĭā dīvīsūs ăcū, acu trājĭcĕrĕ fīngĕrĕ.
ăcūs crīnālīs, *Przędzielnicá.* Eine Haarnadel.
ăcūtē, *Oſtro 1. 2. Subtelnie, Dowcipnie.* Spitzig.
ăcūtŭlūs, *Subtelny, Sztuczny.* Subtil. (tzig.
ăcūtum, *nomen, Kończata rzecz.* Eine ſpitzige Sache. (Saur ſehend.
ăcūtūm, *pro Adverbio, Byſtro, 3. Oſtro pátrząc.*
ăcūtūs, *Kończáty, 1. 2.3. Byſtry, Głośny, Krzykliwy Subtelny.* Geſpitzt. *metaph* Scharffſinnig. *Frontibus hirſutis & carice paſtus acuta.* Vir. *ſyn.* Sŭbtīlĭs, tĕnŭĭs, *metaph.* Sōlērs sāgāx ācĕr, īngĕnĭōsŭs, ārgutūs.
ăcylŏs, *li. f. Gr. Więzożołdowy owoc.*
Acȳrŏlōgĭă, *eſt figura improprii ſermonis, vel in verbo,* Servius, *vel in ſenſu,* Donatus.

A D

ăd, *Do, Ku, Przy,* Zu/ Bey/ Nah. *ſyn.* ĭn *eum accuſat.* ūſquĕ, *vel* jūxtā, prōpĕ, cĭrcă, cĭrcum *vel* vērsŭs.
ăd ămūſſim, *Pod ſznur, Proſtuię, Gładko; Wytwornie.* Gar eigentlich. (macht.
ăd ămūſſim făctūs, *Wypráwiony.* Recht Gemacht.
ăd ămūſſim făcĭo, *Wytwarzam.* Recht machen.
ăd ăram cōnfŭgĭō, *Uciekam* Antlauffen.
ăd ărbĭtrĭum, *Powoli Wedle* Nach demwillen.
ăd ārgēntum, *Kredencerz.* Ein Kredentzer.
ăd āſpēctum, *Ná ſpoyźrzenie, Okazáły.* Anſehnlich.
ăd āſ-

ad ăſsĕm, *Do pieniążká.* Zu dem Kreützer.
ad băcŭlum, *Páſterz.* Ein Hirt. (beſſern
ad bŏnĭtātĕm vĕnīt, *Poprawia ſię.* Sich ver-
ad cætĕrā, *Z inſzey miáry.* Ein ander Ziehl.
ad cālcŭlōs vŏcō, rĕdūcō, rĕvŏcō, *Ráchuię, 1. 2.* Rechnen. (tag.
ad cālĕndās, *Koło dni pierwſzych.* Den dritten
ad cērtāmĕn, *Ná przepych, Wytwornie.* Zum Streit. (Pulwer verbrennen
ad cĭnĕrem combūrĕrĕ, *Spalić ná proch.* Zu
ad cīrcĭnum, *Wcyrkiel.* Ein Kreis.
ad cŏncŏquendum făcĭlĭs, *Spráwny Strawny.*
ad cōndĭtĭōnēs āddūcō pērdūcō, *Umawam ſię.* Sich vereragen.
ad cōnſtĭtūtum vĕnīrĕ, *Stánąć u práwá.* Zu dem Recht geſtellen. (ſchenck.
ad cyăthōs, *Podczáſzy, Nálewácz.* Ein Mund
ad dēnārĭum, *Do pieniążká.* Zum pfenning.
ad dēxtram, ā dēxtrā, *Po práwey W práwą.* Zu der rechten. (Schafft
ad dĭgĭtōs vĕnīt, *ſub Ráchunek.* Rechen-
ad dĭgnĭtātem āppŏsĭtūs, *Przyſtoyny.* Tau
ad dĭmĭdĭum, *Ná poły.* Zu der helfte. (glich.
ad ĕam făcĭem, *Táki.* Ein Solcher.
ad ĕum fīnem, *Dla tego.* Darumb.
ad ĕxĭtum dēdūcō, pērvĕnĭō, *Dokonywam.* Außmachen.
ad ĕxtrēmum, *Ná oſtátek.* Zu letzt.
ad făbĕllam uſquĕ. *Pletliwie.* Geſchwätzig.
ad glădĭum dăre, *ſub Ná Gálery.* Auff die Galeren.
ad grātĭam, *Udátnie.* Prächtiglich.
ad grātĭam ălĭcūjŭs lŏquŏr, *Pochlebiam.*
ad grātĭam fă ĭo, *Przyſługuie ſię.* Schmei-
ad hōc, *Dla tego.* Derentwegen. (chlen.
ad hōc ēxĕmplum ēſt, *Podobny.* Gleich.
ad hōrās trēs quĭndĕcem, *Koło. Præp.* Umb.
adhūc, ăd id lŏcōrum *Poty.* Biß daher/Biß hieher. (ſub *Met. 1.* Verarmet.
ad ĭncĭtās rĕdāctŭs, *Podupadł, Zubożyć,* &
ad ĭnsānĭam, *Zbytnie.* Unſinnig.

ad īnſtăr, *Ná kſztałt.* Auff geſtalt.
ad īntērdĭctum vĕnīrĕ, *Stánąć u práwá.* Zum Recht geſtellen. (nicht machen.
ad īntĕrĭtum rĕdĭgō, *Wniwecz obracam.* Zu
ad īntĕrnĕcĭōnem cædō, *Porażam ná głowę.* Biß auffs haupt verletzen/ Vertilgen/ Schlagen.
ad īnvĭdĭam, *Skomá,* Zum Mißgunſt.
ad jŏcum, *żartem.* Schertzweis.
ad īſtam făcĭem ēſt, *Podobny.* Gleich ſeyn.
ad lævam, ā lævā, *W lewę.* Zur lincken.
ad lānguōrem mē dĕdī, *Ubiegałem ſię.* Sich Müde lauffen.
ad lătŭs, *Obok* An der ſeyt.
ad lĕctīcam, *Lokay.*
ad lībĕllam, ad līnĕām cōllŏcō, ēxĭgō, *Proſtuię, Uſtawiam proſto.* Vergleichen.
ad lĭbĕllam rēſpōndēns. *Proſty.* Gleich.
ad lĭbĭdĭnem, *Do woli, Po woli* Zum willen
ad līmĭnā, *Odźwierny, Przed domem.* Vor der Kirch.
ad lĭquĭdum, *Zápewne.* Gewißlich.
ad lĭtēs, *Prokurator.* Ein Procurator.
ad lūcem, *Do dniá, Ku dniowi,* Zu Tage.
ad lūcŭbrātĭōnem *Przy świecy.* Bey dem Liecht
ad lūdĭbrĭum rĕcĭdĭt *W ſzyderſtwo ſię obrociło.* Zu ſpotte werden.
ad mănum, *Do ręki, Ná dorędziu, Łácno.* Zu der hand.
ad mănum sĕrvŭs, *Piſarek.* Ein Schreiber.
ad mārgĭnem, *Z wierzchem* An dem Rand.
ad mē āttĭnĕt, pērtĭnĕt, *Do tego mi.* Es gehet mich an. (nus.
ad mĕmŏrĭam, *Ná pámiątkę.* Zum Gedächt-
ad mē rĕfĕrō, *Tykam ſię ſam.* Sich ſelten.
ad mĭnĭmā dēdūcō māgnā, *Udaię ſłábo.*
ad mōrem, *Ná kſztałt* Auff geſtalt.
ad mucrōnēs & mănŭs rĕm āddūxit, *Zárobił ná zwádę* zanck machen.
ad mūltam nōctem, *Długo, Dobrze w noc.* Es iſt lang in die Nacht.

ad mŭltam dĭem, ad mŭltum dĭēi. *Dobrze ná dzień* Es ist gut auff den tag.
ad nĭhĭlum rĕcĭdō, rĕdĕō, vĕnĭō, *Niszczeię* Zu nichten werden.
ad nĭhĭlum rĕdĭgō, *Wniwecz obracam.*
ad nĭmĭum pĕrvĕnĭt. *Przesila się.* über wachsen.
ad nŏrmam dĭrĭgō, *Prostuię.* Gleich richten
ad nŏrmam rĕspŏndĕt, *Prosty, 1.* Gericht
ad nūllum nŭmĕrum rĕdĭgĕrĕ, *Do szczętá, in Szczątek.*
ad nŭmĕrum, *Spełna.* Völlig.
ad nŭmmum, *Do pieniążká.* Bis zum Heller
ad nūptĭās dărĕ ărgĕntum, *sub Ná trzewiki*, Hochzeit anrichten.
ad nūtum, *Powolny.* Dienstbar.
ad ŏccīdĭōnem, ad ŏccīsĭōnem pĕrdūcō, *Zátracam.* Hinrichten.
ad ŏffĭcĭă nātūræ, *Ná dwor.* In den hoff.
ad paŭcĭōrēs rĕdūcō, ad paūcōs rĕdĭgō, *Umnieyszam.* Verkleinern.
ad pĕrpĕndĭcŭlum, *Prosto.* Gerade.
ad pĕrpĕndĭcŭlum ĕxĭgō, *Prostuię*, Gleich richten.
ad plānum rĕdūcĕrĕ, *Rozpłaszczyć.* Verfertigen.
ad plēnum, *Zwierzchem, Zupełnie.* Vollkommentlich.
ad pŏstĕrum, *Ná potym.* Auff sonst.
Ad prǽscrīptū, *Z reiestru*, nach dem Registter
ad præsēns, *Ná ten czas*, Auff diese Zeit
ad prŏpŏsĭtūm refpondere, *Grzeczy.* Fein.
ad quĭd? *Ná co.* Zu was.
ad quīnquĕ pĕdēs, *Ná wzwyż.*
ad quo, *Ile*, wie viel.
ad rāstrōs ĭllĭ res rĕdĭĭt, *Podupadł.*
ad rătĭōnem, *Względem, Jáko kedy, Do rozumu.* Verständig.
ad răvim pōscās, *sub Nábiegałem się.* Müde lauffen.
ad rēctum rĕvŏcō, ad regūlam dĭrĭgō, *Prostuię.* Gleich richten.

ad rem verbă cōnfĕr, *Przystępuy do rzeczy.* Sag die rechte Sache.
ad rēmum dărĕ, *Ná galery.* Auff die galeren
ad rĕquīsītă nātūræ, *Ná dwor.* Hin auß.
ad rēstim ĭllī rēs rĕdĭĭt, *Utrátnik, Nie żal mu.* Ein Durchbringer/ Schlemmer.
Ad revidendum, ineptè dicitur sub Uyrzemy się.
Wir werden noch zu ammen Kommen.
ad săgă īrĕ, *Podnoszę woynę.* Krieg anfahen.
ad sătĭĕtātem, *Do woli, Do sytu*, Zu dem willen.
ad sătĭē ātem trŭcīdō, săucĭō, *Pástwię się.*
ad sătŭrĭtātem, *Do sytu, & sub Nábiegałem się.* Zum gnügen.
ad sēcrētă vēntrĭs, *Ná dwor wielki.*
ad sēnsum ălĭcŭjŭs lŏquŏr, *Pochlebiam*, Schmeicheln.
ad sĭnĭstram, *Wlewą 2.* Zur lincken.
Ad spĕcĭem, *Ná oko, Pozornie, Ná kształt.*
ad spĕcĭem māgnĭfĭcus, *Okazáły.* Ansehlich.
Ad stīpĭtem offĕndĕrĕ, *O pal.* An den pfahl.
Ad stŏmăchum făcĭt, *Podoba mi się.*
Ad stūltĭtĭām prŏpĕ sĭmplĭcĭssĭmŭs, *Ná poły głupi.* Ein halber Narr.
Ad sūmmă vĕnĭt, *Przesila się*, übersteigen.
Ah sūmmum, *Naydáley, Naywięcey.* Ammeisten.
ad tēmpŭs, *Ná czas, Wczas, 1.* Zur Zeit.
ad tĭbĭam, *Przy surmie.* Bey der pfeiffen.
ad trēs hōrās, *Koło, Præpositio, 2. 5.* Umb.
ad vānum rĕdĭgō, *Wniwecz obracam.*
ad vērĭtātem, *Wedle.* Nach.
ad vērum, *Rzeczą samą, Zápewne*, Gewiß.
Ad Vĕstæ, &c. *Do Kościołá.* In die Kirch.
Ad vīnum, *Po Piiánu, Przy kuflu.* Zum Bier.
Ad ūltĭmum, *Ná ostátek.* Zu letzt.
Ad ūmbĭlīcum, *sub Dokonywam.* Aus machen.
ad ūnguem, *Wytwornie Gładko.* Glatt.
ad ūnguem făctŭs, *Gładki 1. 5* Geschlicht.
ad ūnguem căstĭgō, *Wytwarzam się.* Abmartern.

Ad ūnum ōmnēs dēlērĕ. *Porázić ná głowę* biß auffs Haubt vertilgen. (den

Ad vŏlūntātem, *Po woli Gwoli.* Nach belie:

Ad vŏlūntātem lŏquŏr, *Pochlebiam.*

Ad vōtum, *Ku myśli.* Nach dem Wunsch.

ad ŭrbem, *W mieście*, In der Stadt.

ad ūsquĕ, *Aż 2.* & *5.* Biß.

ad ūsūrpātĭōnem, *Dla obyczáiu*, *Ná oko*, Wegen des gebrauchs.

ădāctĭo, *Przymuszenie.* Nöthigung.

Adāctŭs, us, *Uderzenie*, & *sub. Kasánie.*

ădæquè, *Rowníe iák*, *Ták bárzo.* gleich.

ădæquŏ, *Rownam 2. 4.* *Zrownáć*, *Dościgam.* Gleich machen/ ebenen *syn.* Æquo, ēxæquŏ, æquālĕ, pār făcĭo, ēffĭcĭo, rēddo.

Adæratio, bllb. Spieniężenie.

Adæro, bl. as. Spieniężyć.

Adæstuo, as. Pienię się v. Æstuo.

ădāggĕro, *as. Kupię*, *Obsypuię.* Zusammen hauffen. *vide Aggero.*

Adagio, onis. f. ădāgĭum, *Przypowieść*, Gemeines Sprüchwort. *syn.* prōvērbĭum, sērmo trītŭs, vūlgātŭs pērvūlgātŭs. *epith.* Cōmmūnĕ, vūlgātĕ, brĕvĕ, vērum cērtŭ

ădāgĭum est, *Pospolicie mowią.* Gemein sagen

Adalligo, blb. Przywięzuię. Anbinden.

ădămāntæŭs, Gr. *Dyámentowy*, duff Diamant-art. *Ecce adamantæis Vulcanum naribus afflant.* Ovid,

ădămāntĕ noto, *Pámiętno mi.* Ich gedencke

ădămāntĭnŭs, Gr. *Mocny Twárdy.* Von Diamant gemacht. *Colchii flagrantes adamantina subjuga Tauros. syn.* ădămāntæŭs dūrŭs, firmŭs, sŏlĭdŭs. *Metaph.* ĭnēxōrābĭlĭs, ĭn ēxpūgnābĭlĭs, īnsŭpĕrābĭlĭs, īndŏ..tŭs, īnvīctŭs, īnfrāctŭs, cēdĕrĕ nēscĭŭs.

ădămāntĭs, idis. f. Gr. *Dyáment ziele.* Ein Hechsen kraut.

ădămās āntĭs, m. Gr. *Dyáment kámień.* Ein Edelgestein/ Diamant genant. *Solidoque adamante columna.* Virg. *epith.* Dūrŭs, pērēnnĭs, īnvīctŭs, īnfrāctŭs rĭgĭdŭs splēndēns, cōrūscŭs, lūcĭdŭs, īncōrrūptŭs, prĕtĭōsŭs, clārŭs, ætērnŭs nĭtĭdŭs, mĭcāns, sīdĕrĕŭs, pūlchĕr, Indĭcŭs, Eōŭs, rădĭāns, dīvĕs, īndŭs, trĕmŭlŭs, sŏlĭdŭs *phr.* Clārō nĭtōrĕ mĭcāns. Fūlgŏr ădamāntĭnŭs. Dūrĭtĭe lăpĭs īnvīctŭs. Flāmmīs fērrōquĕ ĭnvīctŭs. Nōn ădămās flāmmĭs nēc dūrā īncūdĕ dŏmātŭr: īllĕ sĕd hīrcīnō sānguĭnĕ cōntĕrĭtŭr.

Adambulo, blb. Przechadzam się, umbhingehen.

ădămŏ. *Ulubić sobie*, *Rozmiłowáć się*, Sehr lieben, verliebt seyn. *Stultus Achilleos, non adamasset equos.* Ovid. *syn* Dēpĕrĕo. *v. Amo.*

ădăpĕrĭŏ, *is. Odkrywam*, *Otwarzam*, *1.* Auffthun/ öffnen. *syn.* ăpĕrĭo, rĕsĕro, reclūdo, pāndo. *vide Aperio.*

ădăpĕrĭŏ căpŭt, *Zdeymuię czapkę.* Den hut abnehmen.

Adapertilis, bblbb. Otworzysty, Auffgethan.

ădāptŏ, *Przyprawiam*, *1.* Zurüsten.

ădăquŏ, *Nápawam*, *Pokrapiam.* Wässern. *syn.* ăquŏr, ăd ăquam dūco, *vel* īrrĭgo. *vide Aquor* & *Irrigo.*

ădārcă, æ. f. Adarces æ. m. Gr. *Piáná trzcinna*

ădārĕŏ, *Schnę*, Dürren.

Adasia, æ. Owca, Ein Schaaf.

Adassint, Plaut. *idem Adaxint.* Meuri.

Adaucto, as. Przyczyniam, *1.* Auffhauffen.

Adauctus blb. us. Przyrastánie. Auffhauffung.

ădāugĕŏ, *Przymnażam*, *Przydaię*, Mehren/ vermehren. *syn.* Aūgĕo, cūmŭlo, āccŭmŭlo

ădāugēsco, *Przybywa czego*, *Przyrasta czego.* Wachsen/ zunehmen. *Nam neque adaugescit quidquam neque deperit inde. syn.* Aūgĕŏr ădŏlēsco, crēsco, mājŏr fīo, āmplĭfĭcŏr.

Adaxit, bl. pro Adegerit, priscum. ab Adigo.

Adbello, as. Walczę Szturmuię. Bestürmen.

Adbibo, lb. Podpiiam. über die Nothgurfft trincken.

Adcensi, ll. idem Accensi.

Adcitatio. lblb. Przypozwánie, Zuberuffung.

Adcorporatum est, *Ubl. Przypsnelo.*
Adcorporo, *llb. Przyłączem.* Vereinbaren.
Adcorporor, *llb. Przylipam*, *przyrasta co do czego.* Zu Sammen wachsen.
Adcredo, *vide Accredo. Adcresco*, *vide Accresco.*
Addax acis. ll. B. Krętorog zwierz.
ādde quŏd, *Nád to.* über das.
āddĕcet, *Przystoi.* Es geziemet.
Addecimo, *llb. Dziesięcinę odbieram.* Den Zehenden nehmen.
Addenseo, *es. llb. Sciskam*, 4.
āddēnsŏ, *as. Ugęszczam.* Dick machen.
āddēnsŏr, *Gęśćieię*, Dick werden.
āddēphăgĭă, Gr. *Obżarstwo.* Fräsferey.
āddĭcē ătĭbŭs aŭspĭcĭīs, *Szczęśliwie.* Glücklich.
āddĭcŏ, *is. Daię w moc*, *przywłaszczam*, *Udaię 2. przysądzam*, *Wzdawam*, *Obowięzuię się*, *Poddaię się. poddaię*, *przedaię. Skázuię 5. przystaię 2. Wystawiam 1. Daię zá tyle*, *Udaię się ná. Rządzę się u kogo.* Zusprechen. *Emptor gaudente numero te addicere*, *sed me.* Hor. *syn.* Dēdo, dēstĭno, do, *vel* vēndo.
āddĭctē āddĭctiŭs, *Uprzeymie.* Hertzlich.
āddĭctĭŏ, *Przysądzanie.* Zueygung.
āddĭctŭs, *Obowiązány*, *Zdány*, *Więzień*, *przedayny*, *Dłużnik 3.* Ein Schuldner.
āddĭscŏ, *Uczę się*, *Náuczyć się.* Lernen. *syn.* Dĭsco. *vide Disco.*
āddĭtāmēntum, *Przydatek.* Ein Zusatz.
Additititus, *Przydatny.* zugeben / zusätzig.
Addititius mensis, *lblbb. Przybycień*, Ein Schaltmonath.
āddĭtŏ; *sextus est casus.* *Z tą kondycyą.*
āddĭtŭs, *Namiestnik*, *Nieprzyiázny.* zugesetzt. *Mox & frumentis labor additus*, *ut mala culmos.* Virg. *syn.* ādmōtŭs, ădjūnctŭs, cōnnēxŭs, jūnctŭs nēxŭs, ānnēxŭs.
Addivino as. lll. Wieszczę, *1.* Weissagen.
Addo as. Plaut. corr. *id do.*
Addŏ, is. *Przydaię 1. 2. 3. Przyczyniam 1. Przykładam*, *Przyłączam.* Hinzu setzen.
Addiderat socium, *non inferiora secutus.* Virg. *syn.* ādmŏvĕo, ădjūngo, ădhĭbĕo, āpplĭco, ānnēcto, jūngo, cōnjūngo, cōnnēcto, appōno. āddŏ ad nŭmĕrum antīquum. *Przybieram.* āddŏ cĕlĕrĭtāti, addŏ grădum. *Przyspieszam*, Herzueylen.
āddŏ ālās, ălăcrĭtātem ārdōrem, animos, calcăr, făcem, cōrnŭă. *Pobudzam* Anreitzen.
āddŏcĕo, *Uczę*, Lehren.
Addormisco, *lll.* Sueton. *corr. Obdormisco.*
Addubanū, Fest. *corr. Addubienū vide Dubienus.*
Addubitatio, *Wątpienie*, *Wątpliwość.* zweiffelung. (*vide Dubito.*
āddŭbĭtŏ. *Wątpię nie co*, Woran zweifflen.
āddūcŏ, *Przywodzę*, *Przyprowádzam*, *Nápinam*, *Pozywam*, *Wciągam*, *1.* Hinzu führen / herbeybringen. *Adducitq; cutem macies*, *&c.* Ovid. *syn.* Dūco dēdūco īnvīto cōmpēllo fĕro, āllĭcĭo, īmpēllo, *vel* cōntēndo īntēndo, tēndo. *phr.* āddūctŏ cōnstĭtĭt ārcū. Vīdērāt āddūctō flēctēntem cōrnŭă nērvō. Jam nŏx āddūxērăt ūmbrās.
āddūcŏr, *Námowić się daię*, *Przewodzę sobie.* Sich lassen anreitzen / bereden.
Adduo. lb pro addo P. priscū, *Przydaię*, zulegen.
Adduplico, *Przydaię* zweifaltig machen. *syn.* Dŭplĭco, gĕmĭno, cōndŭplĭco.

A D E

Adedo, *is. bb. Obiadam*, *Ogłodáć*, *Nákęsuię*; Gantz auffessen. *Penitus adedit gangrana medullas. syn.* ēxĕdo, pĕrĕdo, rōdo, ārrōdo, cōnsūmo, vŏro. *vide Edo.* (Palm.
ădēlphĭs idis, Gr. *Pálmá.* sub *Dáktyl.* Ein
ădēmptiŏ, *Odięcie.* Hinwegnehmung.
ădēnēs, hi Gr. ab Adēn, enis. *Gruczoł.*
ădĕo, is. *Dochodzę 1. Przystępuię*, *Mowię do kogo*, *Wdaię się 1. Przychodzę*, *1.* Hinzu gehen / zu einem gehen. *Quin adeas Vatem*, *precibusque oracula poscas* Virg. *syn.* Cōnvĕnĭo īnvīso, vīso, vīsĭto ăccēdo. *v. Eo Unio vel* sŭbĕo, sŭscĭpio. *phr.* ădīrĕ lăbōrēs ădīrĕ pĕrĭcŭlă. Aŭdēt ădīrĕ vĭrum.

ădĕō, *Ták bárzo.* So sehr.
ădēps, *hic, hæc, Smálec, Sádło, & tr. Treść 3.* Schmaltz. *Imitetur adeps ceparū nō sine succo*
ădēps, ărbŏris, *tr Biel. 1.* (*syn.* Prīnguēdo.
ădēptĭō, *Nábycie.* Erlangung.
ădĕquĭtō, *Náciekám ná kozo, Nádbiegam.* Einen verfolgen
Aderro, bl. Przybłąkáć się. Verfehlen.
ădēsdum, *Chodź sam tuś* Kom her zu mir *syn.* ădsīs ăd mē.
ădēspŏtŭs Gr. *Bez głowy, Niepewny, Pusty 2 Swobodny.* Frey/ Unbeherscht
ădēsŭrĭō, *Łáknę, przymierzam* Hungern.
ădēsŭs, *Ogłodány, Nátyráná maiętność.* Verzehret. *syn.* Rōsŭs ărrōsŭs, cŏrrōsŭs, cōnsūmptŭs, ēxēsŭs.

A D F

Adfatim adfecto, &c. lege Affatim &c.
ădfrīngŏ, is. *Uderzam co o co. Łámię co, Obiia się głos* Anschmettern/ zerbrechen. *syn.* Frāngo, Cōnfrīngo.
ădfrĭō, as *Przykrusżyć, Drobię.*
Adgemo, Adgnatus, &c. lege Aggemo, Agnatus. syn Gĕmo, cōndŏlĕo. *phr.* Flēnt mæsti retrō cōmĭtēs, ĕt utĕrquĕ lŏquēntī ădgĕmĭt. & nōstrīs īpsă cărīnă mălīs.
Adgretius, vel Aggretus priscum pro Aggressus. Fest: *ut mertus, pulrus, pro mersus pulsus: &c.*

A D H

ădhæc, *Ktemu.* Zu dem/ darneben/ über dieses. *syn.* Prætĕrĕā.
Adhærentia, przystánie. Anhang.
ădhærĕo, *Przystaię 1. 2. Przylipam.* Anhangen. *Cui canis ex vero dictum cognomen adhæret.* Hor. *syn.* Hærĕo ădjăcĕo. ă ijūngor: sum īnfixŭs. ăffīxŭs. *phr.* ăffīxŭs măněo. ădhærēns stō ărctē īpsī dĕō.
ădhærēscŏ, *Przystaię 1 Przylipam, Przypinam się.* Anhangen. (der reden.
Adhæsè, Spoisto, Zaiąkliwie Anstossen mit
ădhæsĭō, *Adhæsus ûs. Przylgnienie, Przystánie.* Hafft/ Anhang.
ădhālō, *Chucham 1. Nápucham,* Anblasen.
ădhāmō, *Zawadzam o co.* Zu ihm ziehen.
ădhĭbĕō, *Przykładam 3. Przydaię 1.* herzu gebrauchen.-*Capiti non est adhibere necessum.* Mart *syn.* ădjĭcĭo, ădmŏvĕo, āppōnō ădjūngo, ăddo, affĕro.
ădhĭbĕō contēntĭōnēm, nērvōs; stŭdĭum. *Usiłuię.* Sich bemühen.
Adhinnio, Porżam, Bestwię się, 2. Pochwalam, Rad to czynię. Bewilligen. (gen.
Adhorresco, Zdrygam się. Ein Abscheuen tra:
Adhortamen, ădhōrtātĭō, *Nápomnienie,* Ermahnung *syn.* Hōrtātĭo, hōrtātŭs īmpūlsŭs, īmpūlsĭo. *epith.* Grăvĭs. vĕhĕmēns fōrtĭs, acrĭs. dĭsērtă, făcūndă. *phr.* Hōrtātĭbŭs īnstīgārĕ; īncēndĕrĕ ăcŭĕrĕ. *vide Hortor.*
ădhōrtātŏr, *Nápominácz.* Ein Ermahner.
ădhōrtŏr, *Nápominam.* Veroder Anmahnen. *Et dudum Facere res adhortatus tua* (Jamb. *syn.* Hōrtŏr, ēxhōrtŏr, mŏnĕō, ădmŏnĕo īncĭto, īmpēllo, ĕxcĭto. *vide Hortor.*
ădhūc, *Jeszcze 1. 2. Poty* Noch biß jetzund. *Solus adhuc ego sum vestris communis in oris.* Ovid. *syn.* Rūrsŭs, ĭtĕrum, *vel* hāctĕnŭs, *vel* ĕtiāmnum, ĕtiam nūnc.
ădhūc locorum, *Poty 1.* Biß daher.
ădhūccĭnĕ? 2.

A D I

ădjăcēns, *Przyległy.* Nahe beyligend.
ădjăcĕō, *Przyległy iestem.* Nahe beyligen. *Ad jacet Oceanō vasto, quā cernimō urbē syn.* ădhærĕo ădhærēscō, ădjūngŏr, cōnjūngŏr, sum vĭcīnŭs, prŏpīnquŭs prōxĭmŭs. *vide Vicinō*
ădĭănŏĕtŏs, Gr. *Niepoiętny 2.*
ădĭăntum, Gr. *Włoski, Pánny Máryi ziele* Maur Ruhten.
ădĭăphŏrĭă, æ, Gr. *Obostronność.*
ădĭăphŏrŏs, Gr. *Obostronny, Bezróżny.* Das weder gut/ noch böß ist.
ădjĕctĭō, *Przydánie, przyłożenie,* Zuwurff
ădjĕctīcĭŭs, & Adjĕctīvŭs, *Przydárny* Zuwürffig

würffig. *Hinc, Adjectivũ nomẽ, quod qual'tatẽ aliquã significat, & Substãtivo adjicitur, ut albus, sapiens.* (n. e. Zuwurff/ zugabe.
ădjēctŭs ŭs. *Dociśnienie, Przydánie, Przyłoże-*
ădĭgō, is. *Wybijam* 1. *Przymuszam, Przypędzam, Przywodzę, Uderzam.* Nöthigen, Hinzutreiben. *Vel Pater Omnipotens adigat me fulmine ad umbras.* Virg. *syn.* Cōgo, cōmpēllo, īmpēllo. *phr.* Māgnīs īthācī clāmōrĭbŭs āctŭs sæpĭŭs ōccūrrēns hæc līmĭnă tēndĕ ĕ ădēgĭt. *v. Cogo.* (*szam*
ădĭgō ārbĭtrum, vel ārbĭtrĭum, sub. *Przymu-*
ădĭgō ăd jūsjurāndum, *Przymuszam do przysięgi.* zum schwur treiben.
ădĭgō ensem, fērrum. *Przebiiam.* 1. Durchstechen / Stossen.
ădĭgō Săcrāmēnto, ădĭgō jūsjūrāndum & per jūjūrāndum ad jūsjūrāndum *Przysięgą obowięzuię, & sub Przymuszam.* Beschwären, Verpflichten.
ădĭgō stīpĭtem. *Ná pal wbiiam.* Den pfahl
ădĭgō tēlum. *Dostrzelić.* (einschlagen
ădjĭcĭālĭs, *Przydátny.* zusätzig.
ădjĭcĭālĭs cœna, *Nowokśięzyny, Bánkiet,* Ein herrlich Bancket.
ădjĭcĭō, *Przydaię* 1. *Przykładam, Nádmierzam.* Hinzuwerffen, hinzu thun. *Adjiciam faciamque omnes uno ore Latinos.* Virg. *syn.* āddo, ādjūngo, ădhĭbĕo, ādmŏvĕo, āppōno.
Adicit, aliqui scribunt apud Verrepaum.
ădjĭcĭō ŏcŭlos, *Ulubić sobie, & sub Przypátruię się czemu.*
ădĭmō, *Odeymuię* 1. Hinweg nehmen. *Haud impune feres, adimã tibi namque figurã.* Virg. *syn.* Răpĭo, ērĭpĭo, aūfĕrō, tōllo, sūbtrăho, ābrĭpĭo, ēxtōrquĕo, sūbdūco. *vide Furor.*
ădĭmō vītam, *Zábiiam.* 1. Todt schlagen
ădīmplĕō, *Nápełniam* Erfüllen/ vollführen. *syn.* Cōmplĕo, replĕo.
ădīmplet vicem. *Stoi to zá to.* Vergelten.
Adincresco, Eccl. 23. *pro Accresco, quanquam LXX. habent, ne multiplicentur.*

Adindo, Wprawiam, 1.
ădĭnvĕnĭō, *Wynayduię.* Erfinden. *syn.* ēxcōgĭto, cōmmĭnīscŏr.
ădĭnvēntĭō, *Wynálezienie.* Erfindung.
Adipalis, Hojny. Adipalis cœna Bankiet, Ein köstlich Banckėt.
Adipatus, Smalcowány, Tłusty. Gemischt. *Livida materno fervent adipata veneno.* Juv.
ădĭpīscŏr, *Dośćigam, Dostaię* 1. über kommen. *Et potius ventura adipisci præmia vitæ. syn.* ăcquīro, ăssĕquŏr, cōnsĕquŏr, păro, cōmpăro. *vide Acquiro.*
Adiposus, Hojny, Tłusty. Fett.
Adīpsă, *orum, Gr. Prágnienie gászący. Ná prágnienie konfekty.* Artzney die den durst ver-
ădīptăthĕōn, è Gr. *Ciernie.* Dorn. (treibt.
ădīpsŏs, si f. Gr. *Lákrycya, Ostrokrzew,* 2. & *sub Sytkă.* Süß holtz.
Aditiculus, Przystępny. zugehend.
Aditiculus, Przystęp. zutretung.
ădĭtĭō, *Przyśćie, Przystęp.* Ein zugang.
Adito, as. Przychodzę. hin kommen.
ădĭtŭs, us. *Przystęp* 2. 5. *Przystąpienie.* Der Eingang.
ădĭtŭs făcĭlis, Aditus habet. *Przystępny.* Ein leichter zutritt.
Adjubeo, Przydaię, do rozkazánia co. Befehlen.
ădjūdĭcō, *Przysądzam, Przyczytam, Zdaię ná śmierć, Stánowię* 2. zusprechen. *Et nunc si quid abest, Italis adjudicat armis.* Hor. *syn.* Trĭbŭo, āttrĭbŭo, āddīco.
Adjugo, as. Przywięzuię, Podwięzuię, Przyprzęgam, Przyłączam, Zprzęgam, Złączam. zu Sammen binden.
ădjūmēntum, *Pomoc, Pośiłek.* Beyhülff. *Esse duos juvenes firma adjumenta parentis. syn.* Aūxĭlĭum, lĕvāmĕn, sōlāmĕn. *vide Auxilium.*
ădjūnctĭō, *Przydánie, Przyłączenie, Przyłożenie* 2. *Przybywánie, Przydatek* 2. zusammenfügung. (menfüger.
ădjūnctŏr: *in Przyczyniácz.* Ein Zusam-

ădjūn-

ādjūngō, is. *Przyłączam, Przykładam, Przydaię.* zusammen fügen. *Vertere Mecænati, ulmisque adjungere vites.* Virg. *syn.* āddo, cōnjūngo ādjĭcio, āllĭgo, ādmŏvĕo ădhĭbĕo, āpplĭco, āppōno ānnĕcto. *vide Jungo.*
ādjūngō ănĭmum, *Ulubić sobie.*
Adjuratio, Poprzysiężenie, Záklinánie.
Adjurgium, Plaut. *corrige jurgium.* (*Taubm.*
Adjurgo, Plaut. *corr. Objurgo, Lamb.*
ādjūrō, *Przysięgam, 1. Poprzysięgam.* Eydlich beschwören. *Adjuro stygii caput implacabile fontis.* *syn.* Sūpplĕx ōro, ōbĕstŏr, prĕcŏr. (*vide Oro, vel Precor.*
Adjutabilis, Pomocny.
ādjūto, *adjutor aris, Pomagam.* Helffen. *o Tite si quid ego adjuto curamve lacesso.* Ennius.
ādjūtŏr, *oris, Pomocnik.* Helffer. *Magnum adjutorem, posset qui ferre secundas.* Hor. *syn.* Aūxĭlĭātŏr, faūtŏr, sŏcĭūs, ādmĭnĭstĕr.
ādjūtōrĭum, *Adjutus, us. Pomoc.* Hülff.
Adjutorius, Pomocny.
ādjŭvō, *Pomagam, 1.* Helffen. *Adjuvat & magna proclamat voce Diores.* *syn.* Jŭvō aūxĭlĭŏr, sūccūrro sūbvĕnĭo ŏpem fĕro. *vide Auxilior.*
Adlaboro, &c. lege Allaboro &c. (rechnen.
ādlĕgo, *Policzam, Przybieram.* Der zu
Adlivesco, Sinieię. Bleyfärbig seyn.
ādlūbēscĭt, *Podoba mi się.* Es gefält mir.
ādlŏquŏr, *Mowię do kogo.* Anreden. *vide Alloquor.*
ādlātro, *Przyszczekiwáć.* Anbellen. *v. Allatro*

ADM

ādmātūrō, *Przyspieszam.* zueylen.
ādmētĭor, iris. *Mierzę, Odmierzam.* Abmessen
ādmĭnĭcūlātŏr, *Pomocnik.* Ein Helffer.
ādmĭnĭcūlō, *Podpieram.* Helffen, Stewren.
ādmĭnĭcūlŏr, *idem & Rátuię.* Erretten.
ādmĭnĭcūlum, *Podporá, Pomoc, Posiłek.* Stab, Stütze. *syn.* Fūlcrum cōlūmĕn fūlcīmĕntum mūnīmĕn. *epit.* Fīrmum, vălĭdŭ, tutū.
ādmĭnĭstĕr, *Sługá, Sprawcá.* Verwalter, Diener. *syn.* Mĭnĭstĕr, ādjūtor. *epith.* Vĭgĭl, pĕrvĭgĭl, ĭmpĭgĕr,

ādmĭnĭstrātĭō, *Rząd. 1. Spráwowánie 1.* Verwaltung.
ādmĭnĭstrātŏr, *Rządzcá, Sprawcá, Sługá.* & sub *Hetman.* Verwalter. (der.
Administratorius, Spráwuiący. Verwalten-
Administrativus, Spráwny, Spráwuiący. dienend.
ādmĭnĭstrō, *Rządzę, 1. Odprawiam, 1. Posługuię.* & sub *Hetmanię.* Verwalten, dienen. *syn.* Rĕgo, mĭnĭstro, sūppĕdĭto.
ādmīrābĭlĭs, *Dziwny.* Wunderbahr. *Parce Puer, secli decus admirabile nostri.* Ovid. *syn.* mīrābĭlĭs, mīrāndūs, ādmīrāndūs, mīrūs, stūpĕndūs, mīrĭfĭcūs.
ādmīrābĭlĭtās, Admīrātio, *Dziwność, Dziwowánie, Podziwienie.* Verwunderung. *Non propter numos minor admiratio summis.* Juv.
ādmīrābĭlĭter, *Dziwnie.* Vunderbahrlich.
ādmīrāndūs, *Dziwny.* Wunderbahr.
Admirationis formula, sub Boże moy.
Admirationis nota est talis! ut Papæ!
ādmīrātor, *Przypátruiący się, Dziwuiący.* Ein Verwunderer. *syn* ādmīrāns, mīrāns. *epith.* stūpĕfāctūs, āttŏnĭtūs, pĕrcūlsūs, tāçĭtūs, cōnfūsūs.
ādmīrŏr, *Dziwuię się.* Sich verwundern *Sed tamen admiror quo facto judiciū illud.* Hor *syn.* Mīrŏr, dēmīrŏr, stūpĕo ōbstūpĕo, sūspĭcĭo stūpēsco. *phr* Hæc dum Dārdănĭo Aēnēīsæ mīrāndă vĭdēntūr. Dum stūpĕt ōbtūtūquĕ hæret, dēfīxūs ĭn ūnō. *vide Miror.*
ādmīscĕo, *Mieszam, 1. Przymieszywam, Wtrącam się.* Untereinander mischen. *Proderit & tunsum galla admiscere saporem.* Mart. *syn.* Mīscĕo, cōmmīscĕo, pērmīscĕo. *v. Misceo.*
Admissarius, Jurny, Fryierz, Stadnik.
ādmīssĭō, Admīssus us. *Przypuszczanie 1. 2.* zulassung. (2 Pförtner.
Admissionalis, Odźwierny, & sub *Opowiádam,*
ādmīssĭōnēm do, *Przypuszczam,* zulassen.
Admissionis officium, Odźwiernego urząd. Ein Ambt des Pförtners.

Admiſſionum Magiſter, Admiſſionum proximus, ſub *Odźwierny.*
Admiſſivæ aves ſub Ptak wieſzczy. Ein weiſſagender Vogel. (Sünd.
Admiſſum. Dopuſzczenie, Grzech, Wina. Die Admīſsūră, *Przypuſzczanie ſtadniká,* zulaſſung des Viehes zum Weiblein.
ādmīſsūras do, făcĭo, *Przypuſzczam ſtadniká.* zuſammen laſſen.
ādmīſsūs ſi, *Prędki.* Behend, Geſchwind.
ādmīſtĭō, *Przymięſzánie.* Vermiſchung.
ādmīttō, *Przypuſzczam, 1.2.5.4. Dopuſzczam ſię. Przewiniam, Grzeſzę, Rozwieram konia,* & ſub *Łączy ſię.* Hinzulaſſen. *Hoc admiſiſſet nec Catilina nefas.* Mart. *ſyn.* ēxcĭpĭo, rĕcĭpĭo, sūſcĭpĭo, īndūco, *vel* prŏbo, āpprŏbo, cōmprŏbo, *vel* pătro, pērpētro, cōmmīcto.
ādmīttūnt ăvēs, ſub. *Nádzieię czynię.* Hoffnung machen.
ādmŏdŭlŏr, *Przyśpiewywam. Śpiewam.* Darzu ſingen. *Atq; electiferis admoduletur aquis.* Claud. *vide Modulor.*
ādmŏdum, *Práwie, Bárzo, Ták ieſt.* Schier.
ādmŏdum quàm, *Bárzo.* Sehr.
Admoenio, Oblegam, Dobywam. Vmblägern.
ādmōlĭŏr, *Przywalam, Dobywam ſię.* Mit Mühe beybringen. *ſyn.* Mōlĭŏr, ādnītŏr. *v. Molior.*
ādmŏnĕō, *Nápominam,* & ſub *Pogániam.* Vermahnen. *Admonet, & magna teſtatur voce per umbras. ſyn.* Mŏnĕo, cōmmŏnĕo, præcĭpĭo, ſuādĕo, hōrtŏr, māndo, jŭbĕo. *v. Hortor.*
ādmŏnĕō, dēbĭtōrem, *Upominam ſię* Erfordern
ādmŏnĭtĭō, *Nápominánie.* Ermahnung, Warnung. *ſyn.* Mŏnĭtum. mŏnĭtŭs hōrtātŭs, īmpŭlsŭs, hōrtātĭo, præcēptum. *epith.* ūtĭlĭs prūdēns, ămīcă, sălūtĭfĕră, dūră, grātă.
ādmŏnĭtŏr, *Nápominácz.* Ein Vermahner.
ādmŏnĭtum, admonĭtus, us. *Nápominánie* Vermahnung. (Ambeiſſen
ādmŏrdĕō, *Nákęſuię, Kąſam, Szczypię, Szkodzę*
ādmōtĭō, ādmōtus, us. *Przyłożenie.* zuſchub.
ādmŏvĕō, *Przymykam 1. 2. Przykładam, 3. Przypuſzczam. 2. Przyſadzam do pierſi, Rzucam ſię do. Przytaczam, Przytykam, Przywieram.* Hinzuthun. *Properantes admovet horas.* Luc. *ſyn.* āpplĭcō, āppōnō, ădhĭbĕō, ādjūngo, ādjĭcĭo.
ādmūgĭo, *Przyryka krowá, Ryczę.* Anbrüllen. *Mollibus in pratis admugit fæmina tauro.* Virg.
Admulceo, Wabię. Hin zu locken.
ādmūrmūrātĭo, *Szept, Szmer, Pochwalenie, Krzyk ſtucháczow.* Das Geräuſch.
ādmūrmūro, *Pochwalam, Sprzeciwiam ſię.* Murmulen, brumlen *ſyn.* Mūrmūro; frĕmo; *vide Murmuro* āpplaūdo, plaūdo ăcclāmo, prŏbo, āpprŏbo, cōmprŏbo. *vel contrario ſignificatu,* īmprŏbo, rējĭcĭo.
ādmūtĭlo, *Obcinam, 2. Podſkubuię, Ogołocić, Szkodzę.* Stumpffen.

ADN

Adnaſcor, Nadraſtam. Anwachſen.
ādnāto, *Przypłynąć.* Hinzu ſchwimmen
ādnāvĭgo, *Przybiiam do brzegu.* Hinzu ſchiffen.
Adnecto, idem Annecto.
ādnēxŭs, us. *Przyłączenie,* Zu Sammen Knüpffung.
Adnicto, as. Mrugam 1. Anwincken.
ādnītŏr, *Podpieram ſię, Uſiłuię.* Mit aller Macht unterſtehen, ſtreben. *Quid juvat adniti, niſi rem confeceris ipſam.* Anon. *ſyn.* Nītŏr ādmōlĭŏr, cōnŏr. (men. *v Nato.*
ādno *vel* ādnāto, *Przypłynąć.* Herzu ſchwimmen.
Adnominatio, lege Agnominatio, & Añominatio.
Adnoto idem Annoto.
ādnūbĭlo, *Zaćmiam.* Nebelächtig Wetter ſeyn. *Invidet, & velis adnubilat aura ſecundis.* Stat. *ſyn.* ōbſcūro. *phr.* Nūbĭbŭs, nūbĕ tēgo, cōndo, ŏpĕrĭo. *vide Nubes.*
Adnumero lege Annumero.
Adnuntius a, um. Apulei, Ambroſ. eo ſenſu, quo Adnuntio, vel Annuntio, as, Colu. (deutender
Adnutivus, Zeznawaiący, & in Znáczący 1. An-

Ádnuto, Kiwam głową. Mit dem Haupt nicken.

Adnutrito, sub Wychowuię. Ernehren.

ădōbrŭō, *Przywalam, Záwalam, Záſypuię, Oſypuię.* Oberfallen.

ădŏlĕō, *Piekę co. Palę co ná ofiárę, Kádzę, Pachnę, Zálata mię.* Räuchern/ opffern. *His adolere focos his ordine pocula ferre Sil. ſyn.* ūro, cōmbūro īncēndo. *phr.* Flāmmīs fŏcīs, īgnī būs īmpōno do ābsūmo trādo. Sŭbjēctīs ūrĕrĕ flāmmīs īngĕrĕrĕ fŏcīs ĭn īgnēm mīttĕ rĕ. Vērbēnāſquĕ ădŏlē pīnguēs & māſcŭlă thūră. Jūnōnī. ārgīvæ jūſsōs ădolēmŭs hŏnō rēs. Cŭſtōs ădolet dum āltārĭă tædīs, ūrāntur pĭă thūră fŏcīs. Fŭmōsĭs āddĕrĕ thūră fŏcis *vide Uro. Thus adoleo.*

ădŏlēſcēns, ădŏlēſcēntŭlŭs, *Młodzieniaſzek.* Jüngling. *ſyn.* Jŭvĕnĭs, ĕphēbŭs. pūber *epith.* lĕvĭs īncōnſtāns prōdĭgŭs fērvēns vērnans ălăcrĭs pĕtŭlāns mălésānŭs īnsānŭs īncaūtŭs āmēns blāndŭs mīnāx cæcŭs īngĕnĭō sŭs vāgŭs ēffrænātŭs īmpŭdēns gĕnĕrōsŭs. *phr* Prīmī cŭī flōret tēmpŏrĭs ætās Prīmā ſpārſus lānūgĭnĕ mālās Prīmī ævī pārtĕ vĭrēns Prīmō sūb ævō. Prīmæ lānūgĭnĭs ānnīs Tĕnĕrīs īn ānnīs. Bis ōctōnis intĕgĕr ānnis, ăgēns jam trĭă lūſtră pŭer. Tĕnĕræ vērnāns jūcūndō flōrĕ jŭvēntæ. Cuī nūllă tĕnĕrī sōrdens lānūgĭnĕ vūltūs. Fōrmā insīgnīs vĭrĭdīquĕ jŭvēntā. Cum tĭbĭ vērnārēnt dŭbĭă lānūgĭnĕ malæ.

ădŏlēſcēntĭă, Jugend. *Regenda magis eſt fervida adoleſcentia.* (Jamb.) *ſyn.* Jŭvēntă jŭvēntūs, jŭvĕnīlĭs ætās: pūbērtās flōs ætātĭs. *epith.* Fērvĭdă lĕvĭs, īnſtăbĭlĭs īmprūdēns grātă audāx. *phr.* Prīmum ævum Prīmă jŭvēntă. Pūbēſcēntēs flōrēntēs ānnī. Flōrēns jŭvēntă. Ævum flōrēns Vĭrĭdĕ ævum. Vĭrĭdĭs jŭvēntă. Vērnāns ætās. Flōs jŭvēntæ, ævī. Dum nŏvă lānūgo eſt. Dum rŏsĕīs vĕnĭt ŭmbră gĕnīs. Dum vērnat sānguis. Dum rūgīs īntĕgĕr ānnūs. Jūcūndum cum ætās flōrĭdă ver ăgĕrĕt. Dum prīmō ŏpācat flōrĕ gĕnās lānūgo. Tēmpŏrĕ quŏ prīmum vēſtis mĭhĭ tradĭtă pūră ēſt. Prīmoquĕ ēxtīnguŏr ĭn ævō. Quō răpĭtis mĭsĕrōs primæ lānūgĭnĭs ānnōs? āntĕ gĕnās dūlcēs quam flōs jŭvĕnīlĭs ĭnūmbrĕt, ō răquĕ rīdēntī lānūgĭnĕ vēſtĭat ætas Nōndum vălĭdæ tĭbi sīgnă jŭvēntæ irrēpsērĕ gĕnis, ĕt ădhūc dĕcŏr intĕgĕr ævī. *v. Juventus.*

Adoleſcentior, aris. Młodzieńſko ſię ſprá Beſtwię ſię. Geyl ſeyn.

ădŏlēſcēntŭlă, *Dzieweczká.* Ein Mägdel. in

Adoleſcenturio, Młodzieńſko ſię ſpráwuię, Beſtwię ſię. zum Kind werden.

ădŏlēſchūs Gr. *Wielomowny.* Vielredender.

ădŏlēſcō, *Roſnę, Podraſtam, Gorcię, Palę ſię.* Wachſen. *At dum prima novis adoleſcit frondibus ætas. Virg. ſyn.* ūrŏr, Incēndŏr, *vel* āugĕŏr, crēſco āugēſco *phr.* Pānchæīs ădŏleſcūnt īgnĭbŭs āræ. Tēr sēnōs ădŏlēvĕrăt ānnōs

Adonai unum ex 10. Hebraicis Dei nominibus, quæ habet Perer. in Exod. c. 5. Latinè Dominus,, Græcè Kyrios, vel Domini mei plurale: Aliquando pro Tetragrammato ponitur.

ădōnĭdĭs flōs, *Saſanká.* Korn roſen.

ădōnĭs, idis, *Rybá lądowa.*

Adoniꝰ verſus cōſtat Dactylo & Spondeo, ut Vivite fortes

ădŏpĕrĭō, is. *Nákrywam, Zákrywam.* zudecken *ſyn.* ŏpĕrĭo, tĕgo, ābdo, vēlō ās, ōc. ūlto, ās, ōbtĕgo. *vide Occulto.*

ădŏpīnŏr, *Dorozumiewam ſię.* Erwegen.

Adoptarius, Przyſpoſobiony. Erwehlt

ădōptā ŏr, *Przyſpoſobiciel.* Der einen zum Kind annimbt.

ădōptĭō, Adoptatiō, *onis. Przyſpoſobienie,* Anffnehmung zu einem Kind. *epith* Fēlīx, grātă, ſplēndĭdă, nōbĭlĭs

ădōptātĭtĭus Adoptatus, Adoptivus, *Przyſpoſobiony* Ein angenommener an Kindſtatt. *Quæ ſit adoptivis arbor onuſta comis.*

ădōptō, *Przyſpoſabiam, Przyimuię, Obieram, 1. Názywam 2 podpadam pod kogo.* An Kinds ſtatt annehmen *Ergo aliquod gratum Muſis tibi nomen adoptes.*

ădŏr, ōris, *m. Zboże* Sauber und rein Korn *Eſſet ador loliumq; dapis melioꝛa relinqueres ſyn* Frūmēntum far trĭtĭcum. *epith* lēctum, ēlēctum sēlēctum, pūrum. *vide Frumentum*

Adorarius, ſub Wonny, 2. Das geruch bringt.

ădōrātĭo, *Pokłon, 1. Modlitwa, Ukłon.* Anbetung. *ſyn.* Cūltŭs, hŏnŏr. *epith.* pĭă dēbĭtă, mĕrĭtă, sūpplēx.

Adorator, *Chwalcá* Ein Anbeter.

ădōrĕă, *Chwałá Sławá. Zołd, Owoc 1.* **Zboże**, *1. Zboża obfitość.* Lob und Ehr. *Hæc omnes veterum revocavit adorea laurus.* Clau. *ſyn.* Glōrĭă, hŏnŏr. *epith.* īmmōrtālĭs, pĕrēnnĭs, ætērna. *vide Laus.*

Adoreoſus, Sławny, Chwalebny Ehwürdiger.

ădōrĕum, *Zboże, 1. Zyto.* Getraide.

ădōrĕum fār, *Zyto. Jarká.* Sommer Korn.

ădōrĕum lībum, *Talerz z chlebá. ſub Tálerz.*

ădōrĕum, semen. *Zyto, Ziarno 1.* Korn Getraide

ădōrĕŭs, *adject: ſub Tálerz 1. & ſub Zbożowy.* Aus reinem Korn gemacht. *Inſtituuntque dapes, & adorea liba per herbas.* Virg.

ădŏrĭŏr, *Uderzam ná kogo Targam ſię ná kogo.* Anfallen/ Anfahren. *Commutare animum, quicunque adoritur & inſit.* Luc. *ſyn.* āggrĕdĭŏr, ădōrdĭŏr.

Adorioſus, Chwalebny. Löblich.

ădōrnŏ *Zdobię 1. Gotuię, Spráwuię, 7. Ubieram.* Zieren. *ſyn.* ōrno, ēxōrno, dĕcōro, īnſtrŭo, *vide Orno, vel* præpăro, cōmpăro, *vide Præparo.*

ădōrŏ, *Kłaniam ſię, Klękam 2. Modlę ſię, Czczę Szánuię, Chwalę 3. Ważę ſobie, Spráwuię 1. Rzecz od kogo ſpráwuię Mowię do kogo.* Anbeten. *Junonis magnâ primùm prece numen adora.* Virg. *ſyn.* Vĕnĕrŏr cŏlo. *phr.* Prĕcĕ nūmĕn ădōrārĕ. Dīvīnōs pērsōlvĕré hŏnōrēs. Dīvīno hŏnōrĕ dīgnārī. Poplĭtē, gĕnūflēxo cūrvāto ădōrārĕ. Nymphās vĕnĕrābăr ăgrēſtēs. Thūrĕ crĕmātō, pĕcŏrĕ vōtīvō cŏlĕrĕ. Cum prĕcĕ pĭă thūră dăre. Sōlēmnĭă rĕddĕrĕ vōtă. Tū mūnĕră sūpplēx tēndĕ pĕtēns pācem, & făcĭlēs vĕnĕrārĕ Napæās. prĕcĭbūs vōtīſquĕ vŏcārĕ. Tăcĭtō vĕnĕrāntur mūrmŭrĕ nùmĕn. Fārrĕ piō & plēnā sūpplēx vĕnĕrātŭr ăcērrā. Vōtīſquĕ Dĕōs vĕnĕrābĕrĕ sērīs. Hīc vōtīs nūmĕn ădōrăt. Mīrō nūmĕn hŏnōrĕ cŏlĭt. Cŏlĭtur Lātōnă pĕr ārās. Plācātam Eūrȳdĭcen vĭtŭlā vĕnĕrābĕre cæsā, ōmnĭbŭs īllă quĭdēm Sŭpĕrīs pĭă thūră fĕrēbat, āntĕ tămen cūnctōs Jūnōnis tēmplă cŏlēbăt & quīſquam nūmen Jūnōnĭs ădōrĕt prætĕrĕa; aut sūpplēx ārīs īmpōnăt hŏnōrem īmprīmīs vĕnĕrārĕ Dĕōs, ātquĕ ānnŭă māgnæ Sacră rĕfér Cĕrĕrī, pāſsīs dē līttŏrĕ pālmīs Nūmĭnă măgnă vŏcat, mĕrĭtōſquĕ īndīcĭt hŏnōrēs, Dīvum tĕmplīs īndīcĭt hŏnōrĕm. *vide Precor, Sacrifico.*

ădŏxĭă, æ. Gr. *Nieſtawá.* Die Unehr.

ădōxŭs, xi. Gr. *Nieſtawny, Podły.* Schlecht.

Adpetita verba ſub Wyſtáwny.

Adpatula, Varr. corrige Dapatilia.

Adplumbo, adprecor, adprobus, &c. lege Applumbo, apprecor, &c.

Adpugno, Dobywam 1. Szturmuię, Kuſzę ſię Uderzam ná kogo, Oblegam woyſkiem. Mit Sturm erobern.

ADR

ādrāchne, es. Gr. ſub *Nieśplik, 2.*

ādrādŏ, *Oſkrobuię, Podſkrobáć, Podgolić.*

ādrāſtĭă, Gr. *Pomſtá.* Jupiters Tochter. *Ut ſcelere infando quod nec ſinit Adraſtia.* Virg.

ādrēptŏ, *Przyłáżę, Dołażę, Włażę Wkradam ſię*

Adrodo, idem Arrodo. Adrogo, idem: Arrogo

Adrudus, eris. Miedź, W ſztukách miedź. Ertz (Kupffer.

Adrumo, as. Rozgłaſzam.

Adruo, is. Sypię 1. Przyrzucam 1. Zárzucáć, Woráć. Zuwerffen.

ADS

Adſcalpoaurem, Apulei. *Adſcendo idem Aſcendo*

ādſcīſcŏ, is. *Przyimuię 1. 2. 5. Przyłączam, Przywłaſzczam, Przyczytam, Biorę 14.* Ihme zuziehen. *vide Aſciſco.*

ādſcītĭtĭŭs Adſcitus, *Przydátny. v. Aſcitus.*

ādſcrībŏ, *Przypiſuię, Przyczytam, Wpiſuię Policzam, Przyimuię 1. 2. Przyſtaię ná co.* Etwas Zu Schreiben.

ādſcrīptĭŏ, *Przypiſanie.* Zu Schreibung.

ādſcrīptĭtĭŭs, *Adſcriptivus*, Adſcriptus, *Przypiſany, Przywzięty, Kmieć, Pośiłek Zołnierz lekki, Zołnierz tytułowy.* Lehenleuth.

ādſcriptor, *Pomocnik.* Der dem Kläger günſtig iſt.

Adſellare, Wyprożniáć ſię.

Daw

Adſero, is. idem Aſſero.
Adſero as. Zámykam. Zumachen.
ădsĕrtĭŏ, *Wypuſzczenie 3.* Außlaſſung.
ădsīgnĭfĭco, *Daię znáć.* Andeuten.
Adſilio, idem Aſſilio Adſipio is. Trącę.
Adsŏnŏ, *Przyśpiewywam, Odbiia ſię głos.* Zuſtimmen.
Adſpicio. idem Aſpicio. Adſpiratio. *Oddech.*
Adſpīrŏ, *Wieię Powiewam. Záwiewa wiátr, Pnę ſię 2. Pomagam 1. Pucham.* Anblaſen.
Adſpuo, Pluię 2. Anſpzuen.
Adſtaſſint pro ſteterint, priſc: Feſt. Scalig.
Adſtes, itis commune, Przyſtaw. Anführer.
Adſtĭpŭlā tĭŏ Adſtipulātus us *Poświadczánie, potwierdzenie,* Bewehrung, Billigung.
Adſtĭpŭlātŏr, *Pomocnik, Potwierdzciel, Pochwalácz Kontraktniko w pomocnik.* Bewehrer
Adſtĭpŭlŏr, *Poświadczam, pomagam zá kim, Trzymam z kim.* Bewehren.
Adſtituo, Przyſtawiam, 1. Stawiam komu co. Zuſetzen.
Adſtŏ, *Stoię wedle, Pomagam zá kim.* Beyſtehen.
Adſtrĕpŏ, is. *Krzykam pochwalaiąc, Nabiiam ko mu uſzy.* Mit Geſchrey die Ohren brechen.
ădſtrīctă ălvŭs. *Zátwárdzenie.* Verhärtung.
Adſtrīctè, *Sciśle.* Streng.
Adſtrīctĭŏ, *Cierpnienie.*
Adſtrīctōrĭŭs, *Cierpki, Zátwardzaiący, Záwieraiący.* Zu ſammen ſtrengend. (tung.
Adſtrictus, us. Sciśnienie 2. Zu Sammen häfftung.
Adſtrīctŭs, ti *Cierpki, Nie weſoły Zmarſzczony Sciſły, 1. & ſub Mowá krotka. Zmarzły, Powagá.* Verbunden.
Adſtrīngŏ, *Przywiązuię, Związuię, Zátwardza co, Obwiązuię, Obowiązuię ſię, Záwieram 1. Sciągam 1. Zniewalam, Przyſtaię 2. & ſub Dopuſzczam ſię.* Verbinden.
Adſtrīngŏ mē, *vel* ădſtrīngŏr sācrīs, *Poświęcam ſię.*
Adſtrīngŏr frīgŏrĕ. *Márznę.* Gefroren.
Adſtrŭŏ, *Przybudowáć, Przydaię 1.* Hinzu bauen
Adſtupeo, Zdumiewam ſię. Erſtummen

Adſuctus, & Adſugo ſub Przypiiam ſię. Saugen.
Adſum, *Jeſtem przytomny, przychodzę, przyieżdzam, Być przy czym, Pomagam 1. Stawiam* Da ſeyn/ bey/ oder vorhanden ſeyn. *ſyn.* Intērſum, ăſsīſto, præsēns ſum, ăſto, *vel* ŏpem fĕro ăuxĭlĭŏr, jŭvo. *vide Auxilior vel* ăccēdo, *phr.* Improvīsŭs ădĕſt. Cōràm quem quærĭtĭs, ădſum. Hūc ădĕs, ŏ Mĕlĭbæĕ adſis. ŏ plăcīduſquĕ jŭvēs. Cŭpĕrem īpsĕ ſpĕctātŏr adeſſĕt. Quīſquĭs ĕs, ŏ făvĕăs, nŏſtrīſquĕ lăbōrĭbŭs ădſis ĕrgo ădĕrat dĭēs Atquĕ ŭtĭnam Rēx īpsĕ nŏtŏ cōmpūlsŭs ĕōdĕm ăffŏrĕt Ænēās. Sī īpsĕ mĕus nŭnc ăffŏrĕt Hĕctŏr, ĕſsĕ quŏquĕ rēm īnīſcītŭr ăffŏrĕ tēmpŭs. Nōn ădsŭnt īllīc sāltŭs. Nēc Teucrīs ăddĭtă Jūno ŭſquam ăbĕrĭt. Nec dēxtræ ērrānti Dĕŭs ădfŭĭt.
Adteger, Niecáły, Poczęty. Angefangen.
Adtegro, ás. Umnieyſzam, poczynam wino. Verkleinern/ anfangen.
Adtexo, &c. idem Attexo.
Adtubernalis, Społmieſzkániec. Ein Burßgeſel *vide Attibernalis.*

A D V

ădvĕctĭŏ Advĕctŭs, us. *Przywożenie, Náwożenie.* Hinzuführung.
ădvĕctŏ as. *Przywożę.* Hinzuführen.
ădvectŏr, *Przywoziciel.* Ein Zuführer.
ădvĕhŏ, *Przywożę.* Hinzu führen. *Advehitur Teucros, electrum maximus Atlas.* Virg. *ſyn.* hĕho, īnvĕho, fĕro, dēfĕro, īnfĕro.
ădvĕhŏr, *Przyieżdżam.* Herkommen.
Advelitatio, Utarczká, poſwárek. Scharmützlung.
Advēlo, Okrywam, Záſłániam. Zu oder bedecken. - - *Viridique advelat tempora lauro.* Virg. *ſyn.* Vēlo, ās, ŏpĕrĭo, tēgo, ăbdo, ŏccūlto, ăs, ăbſcōndo. *vide Occulto, as.*
ădvĕnă, *Przychodzień, przybycień.* Ein Frembdling. *Non tamen hoſpes eris: nec jam potes advena dici.* Mart. *ſyn.* Hōſpĕs, pĕrĕgrīnŭs, ēxtĕrnŭs. *epith.* Fĕſsŭs, sŭpplēx, nŏvŭs, īgnōtŭs, vāgŭs. *vide Hoſpes.*
Adveneror, Czczę 1. 2. Ehren.

ădvĕnĭŏ, *Przychodzę* Hinzu-oder ankommen *syn.* Vĕnĭo, āllābŏr, cōntīngo. *phr.* ŏptātās sēdēs nŏvŭs ădvĕnĭt hŏſpĕs. Tўrĭam quī ădvĕnĕrĭt ūrbĕm. Prŏpĕrāns ădvĕntăt ĭn ūrbem. Tăcĭtīs hūc grĕſsĭbŭs ăctĭ dēvĕnĭūnt. Dēvĕnērĕ lŏcum. Cōncūrsū ăccedĕrĕ măgnō ūndĭquĕ cōnflŭĕrĕ. Per patrīs hŏſpĭtĭum, & tĕrrās quās ădvĕnă ădĭſtī. Jămquĕ prŏpĭnquābānt pŏrtīs. Hūc tăndem cōncēdĕ: flĕctĕ grădum: pĕdĕm rĕfĕr: cūrſum vĕrtĕ *vide Eo.* Īngĕntĕm cōmĭtum ăfflūxĭſſĕ nŏvorum ĭnvĕnĭo ădmīrāns nŭmĕrum Et tandem Eūbŏĭcīs Cūmārum āllabĭtūr ŏrīs. Fit prŏpĭor tĕrrāſque cĭtā rătĭs ăttĭgĕt ūnā. Pŏrtūſquĕ pătĕſcĭt jam prŏpĭor. *vide Navem appello.*

ădvĕntĭtĭă bŏnă filii, *Własna rzecz.* Eigene ſache. (mahl.

ădvĕntĭtĭă cœnă, *Gościnny obiad.* Ein Gaſt-

ădvĕntĭtĭum gĕnŭs, *Przybycień* 1. Ein Schaltjahr.

ădvĕntĭtĭŭs, *Cudzoziemſki, Przydátny.* Frembder/ ankommender. *ſyn.* ăſcītŭs, ăccērsītŭs, ēxtērnus, pĕrĕgrīnŭs, ălĭēnŭs.

ădvĕntŏ as *Przychodzę* 1. *przyieżdżam, przybliża ſię.* offt ankommen. *v. Advenio.*

ădvĕntŏr, *Gość* 2. *Przychodzień. Fryierz.*

ădvĕntōrĭa æ. *Gościnny obiad.*

ădvĕntōrĭŭs, *Gościnny, przychodniowy, in Przychodzień.* Gaſtfrey.

ădvĕntŭs, us. *Przyiście.* Zu unſſ. *ſyn.* ăccēſſŭs *epith.* Jūcūndŭs, lætŭs, ĭnŏpīnŭs, ŏptātŭs, tārdŭs, sērŭs, īnſpērātŭs.

Adverbero, Uderzam, 8. *Trzpiotam ſię.*

Adverbialis, Adverbialiter, Adverbium ſub Przyſłowie, 2. Ein Sprüchwort. (keit.

ădvērſæ rēs *Przeciwność,* 1. Widerwertigădvērsŭs, *Przeciwny, Odwrocony.*

ădvērsāntē nātūrā, *Niechętnie.* Ungern.

ădvērsārĭă, ōrum, *Ráchunkowe kśięgi. Kśięgi pámiętne.* Rächenbücher.

ădvērsārĭŭs, *adject. Przeciwny.* Widerſacher. *Adverſarius eſt frater, lacus Adria donec.* Hor. *ſyn.* æmŭlŭs, ădvērsŭs, ŏppŏsĭtŭs, ĭnĭmīcŭs, hŏſtĭs. *vide Hoſtis.*

ădvērsārĭŭs, *Subſt.* & *Adverſator, Przeciwnik.*

ădvērsè, *Przeciwnie.* Widerwertiglich.

Adverſio, Adverſione emere. Nie wárownie. Unſicher. *vide Averſio.* (Wind.

ădvērsīs vēntīs, *Wzwiatr.* Gegen den

ădvērsĭtās, *Przeciwność.* Widerwertikeit. *ſyn.* ærūmnă clādēs, dāmnum, ădvērsŭs căsŭs. *epith.* Īnfēſtă, cŏntrārĭă, sĭnĭſtră, ĭnīquă fūnēſtă ăcērbă trīſtis *vide Infortunium.*

Adverſitor, Przeciw Pánu idący. Wider den

ădvērsō animo, *Niechętnie.* Ungern. (Herren

ădvērſŏ flūmine, *Wzwodę.*

ădvērsŏr aris. *Przeczę. Sprzeciwiam ſię.* Zuwider ſeyn, Widerſtreben. *ſyn.* Rĕpūgno, ŏbsīſtŏ, rĕlūctŏr: ſum hŏſtĭs ĭnĭmīcŭs, ădvērsārĭŭs. *vide Reſiſto.*

ădvērſum, *Præpoſitio Ku* 1. *przed kim, przeciw,* 1. *Náprzeciwko.* Wider.

ădvērsum, *vel Advorſum priſcè Adverbium przeciw* 4. Wider.

ădvērſum, *Nomen. Przeciwność* 2. *przeciwna rzecz.* Widerwertigkeit.

ădvērſum quŏd, *Ináczey niż.* Anders nicht.

ădvērsŭs, *prapoſ. Przeciw* 1. *Przed kim. Wgorę*

ădversŭs, *Adverb. Przeciw* 1. (Wider.

ădvērsŭs quŏd, *Ile* 1.

ădvērsŭs tēndŏ, *Sprzeciwiam ſię.*

ădvērsŭs, *nomen Náprzeciwny, przedſobny Wtwarz, Niepotem u.* Zuwider/ entgegen *ſyn.* Cōntrārĭŭs ŏppŏsĭtŭs ădvērsārĭŭs, ĭnfēſtŭs ĭnĭmīcŭs hŏſtĭs. *vide Hoſtis.*

Adverſus lectus, Łożnicá, & *ſub Nowożeńſki,* Ein Schlaffkammer.

ădvērtŏ, *Baczę, Obaczam, Obracam ná ſię, Pilnuię,* 1. Auffmercken/ beobachten. *Et genus auditique advertitis æquore curſum.* V rg. *ſyn.* Nŏtŏ, ănnŏto obsērvo ănĭmădvērto vĭdĕo, cognōſco pērſpĭcĭo. *vide Obſervo.*

ădvēſpĕrăſcĭt, *Ku wieczoru ſię ma.* Abend werden.

ădvĭgĭlāto ŏpŭs ēſt ăccūrātŏ, *Przypilnowáć.* Achtung, fleiß haben. advĭ-

ădvĭgĭ'ŏ, *idem* & *Stáram ſię. Strzegę* 1. *Straz* (*trzymam*.

Advivo, ſub Doczekał. Erwarten.

Adulabilis, Pochlebny. Ein Schmeichlender.

ădūlātĭo, *Pochlebſtwo, Łaſzenie.* Schmeichlerey *ſyn.* ăſsēntā ĭo, blăndĭtĭæ īllĕcebræ, *epith.* Mĕllĕă blăndă pērnĭcĭōſă īnsĭdĭōsă mēllĭtă, pērfĭdă mēndāx lŏquāx vērbōsă īmprŏbă ōccūltă, ābdĭtă dŏlōsă. *phr* Dūlcĭă vērbă. Blāndă dĭctă. Blāndæ vōcēs. Mītĭſsĭmă vērbă. Blāndĭtĭæ mōllēs, aūrēſquĕ jūvāntĭă vērbă. Mūrmŭr blāndæ līnguæ. Nēc blāndæ mūrmŭrĕ līnguæ dēcĭpĭmŭs. *vide Blanditiæ.*

ădūlātŏr, *Pochlebcá,* Schmeichler. *Cæcus adulator, diruſq; à ponte ſatelles.* Jun. *ſyn.* ăſsēntātŏr. *epith* Cæcŭs vīlĭs pērfĭdŭs, īmprŏbŭs, mēndāx fāllāx blāndŭs blāndĭlŏquŭs, lĕvĭs, pērnĭcĭōsŭs mēllītŭs vērsūtus mēllĕŭs fĭctŭs, sūbdŏlŭs, fŭgĭēndŭs gārrŭlŭs. *phr.* Dūlcĭbŭs īnstrūctŭs vērbĭs. Byſsĭnă vērbă lŏquēns. Fāllācī ōrĕ sūbdŏlā līnguā blāndĭēns. Blāndă lŏquēns ōmnĭă dīlaudāns vērbīs cōmpŏsĭtīs ad grātĭam lŏquēns. Dāns blāndă vērbă. Blæsŭs ădūlātŏr mēllītō mūrmŭrat ōre. Mēllītīs fāllĕrĕ vērbīs dŏctŭs.

ădūlātōrĭè, *Pochlebnie.* Schmeichlich.

ădūlātōrĭŭs, *Pochlebny.* Ein Schmeichler.

Adulo, as, ſub. *Ráduię ſię* Erfrewen.

ădūlŏr, *Pochlebuię, Ráduię ſię, Macha ogonem* Schmeichlen *Agmen adulantum media procedit in aula.* Ovid. *ſyn.* Blāndĭŏr, ăſsēntŏr. *phr* Blāndă lŏqui, Byſsĭnă vērbă lŏquī. Dīcĕrĕ blāndĭtĭās, ōrĕ mēllītō fāllĕrĕ. Dărĕ blāndă vērbă. Sūbdŏlă vērbă lŏquī. Vēndēntēs vānōs cīrcum pālātĭă fūmōs. Sē cōmpōni ăd ōmnem mājōris nūtum, vĭtĭīſquĕ īmpērtĭt hŏnēſtă nōmĭnă vīrtutum. Quid quŏd ădūlāndi gēns prūdēntĭſsĭmă laūdăt sērmōnem īndŏctī, făcĭēm dēfōrmĭs ămīci.

Adulor; paſſivè Pochlebſtwo przyimuię. Schmeichlerey annehmen.

ădūltă æſtās, hyems, &c ſub. *Pòł látá.* Ein halb Jahr.

ădūltĕr, *i, Cudzołożnik.* Ehebrecher. *Obrutus*

inſanis eſſet adulter aquis. Ovid. *ſyn.* Mœchŭs. *epith.* Tūrpĭs, ōbſcœnŭs noctūrnŭs, sēcrētŭs, ōccūltŭs, lāſcīvŭs, lūbrĭcŭs, īmpūrŭs, nĕfāndŭs, īmprŏbŭs, dŏlōsŭs, sōrdĭdŭs. *phr.* Fūrtīvæ īndūlgēns Vĕnĕri. Lēctō mărītālī īnsĭdĭātŭs. Thălămī sŏcĭālĭă fœdĕră rūmpēns. Auſus thălămōs vĭŏlārĕ jŭgālēs. Fūrtă in rĕcēſsū & ōbſcūrō īmprŏbŭs quærēns cŭbīlī. Vĕnĕris quī fūrtă nĕfāndæ sēctātur, thălămōſquĕ īncesto pōllŭĭt ausū. Cōncŭbĭtū pōllūtŭs ădūlter. Nūptās, nūptārum fĭdem sōllĭcĭtārĕ, tēntārĕ ausŭs. *vide Adultero.*

ădūltĕrātŏr, *Fałſzerz.* Ein Verfälscher.

ădūltĕrātŭs, *Fałſzywy.* Ein Falscher.

ădūltĕrīnŭs, *Cudzołożny, Nieprawy.* Erdicht.

Adulterio, onis. Cudzołożnik. Ehebrecher.

Adulteritas, Cudzołoſtwo, Fałſzowánie, Szczepienie. Ehebru.

ădūltĕrĭum nātūræ, *Płod dziwny.*

ădūltĕrō, Adulteror. *Cudzołożę, Fałſzuię, Przedárowáć.* Ehebrecher. *Adulteretur & columba Milvio* (*Jamb. pur,*) Hor. *ſyn* Mœchŏr ſtupro ās. *Metaph.* cōrrumpo. *phr.* Fāllĕrĕ jūra tŏrī. Thălămōs vĭŏlārĕ jŭgālēs. Tĕmĕrārĕ cŭbīlĕ. Vĕtĭtum sōllĭcĭtārĕ tŏrum. Cōnjŭgĭī fāllĕrĕ fĭdem, Fūrtīvæ Vĕnĕrī īndūlgērĕ. Thălămī sŏcĭālĭă frāngĕrĕ vĭŏlārĕ tĕmĕrārĕ, fāllĕrĕ ausŭs ĕs hŏſpĭtĭī tĕmĕrātīs ādvĕnă ſacrīs lēgĭtĭmam nūptæ sōllĭcĭtārĕ fĭdem, an mĕtŭis Vĕnĕrem tĕmĕrārĕ mărĭtam. Cāſtăquĕ lēgĭtĭmī fāllĕrĕ jūră tŏri? Tūrpĭtĕr īllă vĭrum cōgnōvĭt ădūltĕră Vīrgo, ārcānō tū cōnnūbĭālĭă jūră vērtĭs ădūltĕrĭō. *vide Adulter.*

ădūltō vēre &c. *Srzod &c.* Ein Mittel.

ădūltŭs, *Roſły,* & *ſub Srzodek.* Auffgewachſen/ -- *Spem gentis adultos Educunt fœtus &c.* Virg. *vide Adoleſcens.*

Adumbratim, Ciemno 2. *Nieznácznie.* Schattiglich.

ădūmbrātĭo, *Ryſowánie* 2. Vberſchattung.

ădūmbrātŭs, *Málowány* 3. *Fałſzywy, Zmyślony.* Vberschattet. *Artis adumbratæ metu*

it ſeu

it seu sedula laudem. Prud syn ēffĭctŭs, dēscrĭptŭs ādŭmbrō, Zastániam, Zácmiam Rysuię 2. Wyrażam 2. überschatten. syn. ēffĭngo, dē scrībo, ēxprĭmo.

Adunatio, *Złączenie*. Vereinigung.

Aduncitas, *Zakrzywienie*. Krumme.

Aduncus, *Haczysty*, *Zákrzywiony ná dol*. Krum. -- *Naso suspendit adunco*. Hor. *syn*. Cūrvŭs, flēxŭs, reflēxŭs īncūrvŭs, rēcūrvŭs.

ādvŏcātĭō, *Przyzywánie*, *Prokurácya*, *Stroná odporna*, *Orszak*, *Odwłóką práwna*. Fürsprechung.

ādvŏcātŭs, *Prokurator 1. Syndyk*, *Woyt*. Ein Fürsprecher. *Quis Deus tibi non bene advocatus?* (Phal.) *syn* Causĭdĭcŭs, patrōnŭs *epith*. Dĭsērtŭs pĕrĭtŭs, făcūndŭs, dŏctŭs. *vide* (*Causidicus*.

Advocito, *Przyzywam*.

ādvŏcō, *Przyzywam*, *sprawę odpráwuię*. Herzuruffen. *Advocat & ramis vastisque molaribus inflat*. Virg. *syn*. Vŏco, āccērso: cōmpēllo ās. *vide Voco*.

ādvŏcō ănĭmum, *Przychodzę ksobie*.

ādvŏlātŭs, us, *Przylatánie*. Zufliegung.

ādvŏlō, as. *Przylátuię*, *Dolatam*, *przychodzę 1*. Hinzufliehen *Advolat*, *haud alia venientis imago*. Virg. *syn*. Vŏlo. *Metaph*. Fēstīno prŏpĕro, āccūrro, cĕlĕro. *vide Festino*.

ādvŏlvo is. *Przywalam 1*. Hinzuwältzen. *Advolvêre focis ulmos ignique dedêre*. Virg. *syn*. Vŏlvo sŭbvŏlvo āddūco āttrăho. *phr*. Vŏlvēndo dūcērĕ. Mănĭbus sŭbvŏlvĕrĕ sāxă, ādvŏlvĕrĕ fŏcīs ŭlmōs. *vide Volvo*.

ādvŏlvŏr gĕnĭbŭs, *Kłaniam się Klękam 2. Upadam 3*. Auff die Knie niederfallen / einen Fußfall thun *phr*. Gĕnŭă ămplēxŭs, gĕnĭbŭsquĕ vŏlūtāns hærēbāt. Vŏlvĭtur āntĕ pĕdēs. Nec mŏrŏr āntĕ pĕdēs prŏcŭbŭīssĕ tŭōs & gĕnŭă ămplēctēns ēffātus tălĭă sūpplēx. ādmŏvēt īllă mănum gĕnĭbŭs en blāndās mănūs ad gĕnŭă tēndēns, vōcĕ mĭsĕrāndā rŏgāt. āntĕ pĕdēs jăcŭit sūpplēx *vide Genua flecto*.

Advrsitor, *prisc. lege Adversitor*.

Advorsum prisc. pro Adversum.

Advorsum tēmpŏrĭ. *Nie ná czas*. Nicht Zeitlich.

Advorsum vĕnĭō, eo, fio alicui, *Wychodzę przeciw*. Wieder einen gehen.

Advosem Fest. corr, *Advorsem*, i. *adversarium*.

Adur, *Zboże 2*. Getreide.

ādūrgĕō, *Przypieram*, *Doieżdżam*, *1. Popycham*. Fast Nöthigen.

ādūrō, *Upalam*, *Opalam*, *Przypalam*, *powárzył*, *Dogrzewa mi*, *Odziębić*. Abbrennen / versengen. *Borea penetrabile frigus adurit*.

ādūrŏr, *Upalam się*, *Zágoryiwam*, *Párzę się czym*; *Przywiera*. Verbrennen.

Adus, *oris*, & *eris Zboże 1*. Getraide.

Adusque idem Ad usq;

ādūstī cŏlōrĭs, *Ogorzáły*. Angebrennet.

ādūstĭō, *Zágorzenie 1*. *Przypalenie*, *Kauteryzowánie*. Anbrennung.

ādūstŭs, *Przypalony*, *Opetzł*. Angebrennet.

Aduror, *Trawię 2*. *Wyrabiam 2*. Verzehren.

ādynămōn vīnum, Gr. *Wino słabe*.

ādytum, Gr. *Skrytość*, *Swiątnicá*. Heimlicher Ort. *Talibus ex adyto dictis Cumæa Sybilla*. Virg. (*Locus secretior Templi ad quem nulli est aditus*, *nisi Sacerdoti*.) *syn*. Tēmplum sacrum săcēllum pĕnetrālĕ pĕnetrālĭă. *epith*. Tērrĭfĭcum, lătēns vĕnĕrābĭlĕ sūblīmĕ īnclytum grāndĕ, īngēns pīctum augūstum, āltum, ēxcēlsum, aurĕum sānctum fūlgĭdum sacrātum prŏfūndum pĕnetrālĕ. *phr*. æternūmquĕ ădŷtīs ēffērt pĕnĕtrālĭbŭs īgnem. Sēcrētŏquĕ ădўto gaudēnt & cœlĭbĕ tēctō & ēx ădўto sŏrtēs audīrĕ prŏfūndo *vide Templum*.

Adzelari aliquem. *Esdra B*. *zelo incitari Rozżarzyć się*.

Æ D I

Æcāstŏr, *Æcere*, *Ædepol*, *Zaiste*.

Ædēs, *vel* Ædĭs *hæc Kościoł 2*. Kirch / Hauß. *Antiqui innumeras struxerunt prolibus ædes*, Cic. *vide Domus vel Templum*.

Ædēs, *hæ*. *Dom 1*. ein Hauß. (Capell.

Ædĭcŭlă, *Domek*, *Komorá 1*. *Káplicá*. Ein

Ædĭfex icis *Budowniķ*. Ein Bauer.

Ædĭfĭcātĭo, *Budowánie 1*. Ein Bau.

Ædĭfĭcātĭūncŭla idem, & *Domek.*
Ædĭfĭcātŏr, *Budownik, Buduiący rad.* Ein Bau Herr. *Ædificator erat Centronius & modo curvo.* Juv. *syn.* Cōnstrūctŏr ēxstrūctŏr, cōndĭtŏr. *epith.* Dīvĕs, sŭpērbŭs, prōvĭdŭs. *phr.* Rōmānæ cōndĭtŏr ārcĭs, Cōndĭtŏr & văcŭōs mūrīs cīrcūmdărĕ cŏllēs dēstĭnăt.
Ædĭfĭcĭum, *Budowánie 2.* Ein Gebäu.
Ædĭfĭcō, *Buduię, Muruię.* Bauen. *Ædificare domos, laribus conjungere nostris.* Juv. *syn.* Strŭo, cōndo cōnstrŭo fabrĭcŏr. *phr.* Mænĭă, mūrōs mūrōrum mōlēs āttōllĕrĕ ērĭgĕrĕ dūcĕrĕ, mōlīrī fīgĕrĕ jăcĕrĕ cælō ēdūcĕrĕ ūrbem, tēmplum dŏmum stătŭĕrĕ, pōnĕrĕ cōnstĭtŭĕre. Tēmplī, dŏmūs, ūrbĭs tēctă ēxstrŭĕrĕ, lŏcārĕ fīgĕrĕ. Fūndāmēntă lŏcārĕ, jăcĕrĕ. Mænĭă prīmă fūndārĕ. Quid prōhĭbet mūrōs jăcĕrĕ & dărĕ cīvĭbŭs ūrbem? ibiquĕ mĕmĕnto prīma lŏcārĕ mănū, mōlīrīquĕ āggĕrĕ tēctă. Tēmplum dē mārmŏrĕ pōnam. Cōndĕrĕ cœpērūnt ūrbēs ārcēmquĕ lŏcārĕ, īnstānt ārdēntēs Tÿrĭī. pārs dūcĕrĕ mūrōs, mōlīrīquĕ ārcem & mănĭbus sūbvŏlvĕrĕ sāxă; pārs āptārĕ lŏcum tēctō, & cōnclūdĕrĕ sūlcō, hī āltă thĕātrīs fūndāmēntă lŏcānt ālĭī īmmānēsquĕ cŏlūmnas rūpĭbŭs ēxcīdūnt ūrbem præclāram stătŭī, mĕă mænĭă vīdī. Fātālēs mūrōrum āttōllĕrĕ mōlēs Sāxăquĕ sūbvēctārĕ hŭmĕrĭs Trōjānă jŭvābĭt. Rōmŭlus ætērnæ nōndum fūndāvĕrăt ūrbĭs mœnĭă. Templă Dĕī sāxō vĕnĕrābar strūctă vĕtūstō Nōn cæptæ āssūrgūnt tūrrēs. Strūctă rĭgēnt sŏlĭdō stăbŭlōrum mœnĭă sāxo, Strūctĭs ēxsūrgunt ōppĭda mūris. Cīngĕrĕ mūrĭs ōppĭdă. Mōlīrī āggĕrĕ mūrōs: *Ætērnam cōndĕrĕ* sēdem ūrbem cōmpōnĕrĕ, tērram mænĭbŭs cīngĕrĕ. Sub tērrā fŏdĕrĕ lārem. Dum cōndĕrĕt ūrbem. Prīmās cum cōndĕrĕt ārcēs. Pōsŭĕrĕ in mōntĭbŭs ūrbem, ūrbem cōnstĭtŭī, lātēquĕ pătēntĭă fīxī mænĭă, fīnĭtĭmīs īnvĭdĭōsă lŏcīs Trōjāmquĕ vĭdētĭs. Quam vēstræ fēcērĕ mānus. Hōc Ilĭum ēt hæc lŏcă Trōjæ ēssĕ jŭbēt, īpsĕ hŭmĭlī dēsīgnat mœnĭă fŏssā. Pārĭĕtĭbŭsquĕ prĕmūnt ārctīs, & quātŭŏr āddūnt, quātŭŏr ā vēntīs ōblīquā lūcĕ fĕnēstrās. Ædĭfĭcat sēmper mŏdŏ līmĭnă pōnit, nūnc fŏrĭbus clāvēs āptāt, ēmītque sĕrās: Nūnc hās, nūnc illās mūtat rĕfĭcītquĕ fĕnēstrās.
Ædĭlātŭs, us. *Budowniczego urząd.* Ein Bau-Meister ambt.
Ædīlĭs, *Budowniczy 2. Podwoiewodzy, Kościelny. Plebis ad ædiles perducta licentia talis.* Ovid. Ein Bau-Meister.
Ædīlĭtās, *Ædilitatus,* Ædilitium, *Budowniczego, publicznego urząd, Podwoiewodzego urząd.* Ein Bau-Meister ambt.
Æditītius, Budowniczy 1 Der Baumeister.
Ædis sâcră, *Kościoł 2.* Eine Kirch. (mann.
Æditimus, Ædituens, Kościelny. Ein Opfer-
Æditimor aris, Kościoł opátruię. Ein Opfer-mann seyn.
Ædituor, aris ab Æditivus vel ædifueor, unde Lucret, ædituentes Kosciot opátruię. Die Kirch besehen.
Ædĭtŭŭs, *Kościelny 3. Zákrystyan.* Ein Glöckner/ Sacrist/ oder Meßner. *syn.* Tēmpli cūstōs. *Ædituus consultus ait: quos prospicit hospes.* Prud.
āēdōn, *onis f, Gr. Słowik.* Nachtigal. *Quodquè leves calami, quod svavis cantat aedon.* Virg *epith.* Svāvĭs, trīstĭs. *vide Philomela.*
Ægæōn, *onis. Gr. Dziewięsioł.*
Ægĕr, *Chory, 1. Smutny.* Kranck/ elend. *Vastos quatit æger anhelitus artus.* Virg. *syn.* Mōrbĭdus ægrōtŭs, īnvălĭdŭs īnfīrmŭs lānguĭdŭs, lānguēns. *phr* Mōrbō lānguēns āffēctŭs mōrbīs grăvĭs dēcūmbēns squālēns tēntātŭs āfflīctŭs, prēssŭs ōpprēssŭs lānguĭdŭs lānguēscēns frāctus. Lānguĭdă mēmbră trăhĕrĕ ōră buxō pāllĭdĭōră gĕrēns. Mōrbī crŭcĭātĭbŭs ūstŭs. Mēmbrīs ægĕr, ārtŭs invălĭdī, īnvălĭdum cōrpŭs. Lānguĭdă mēmbră ōssă mōrbō cōllāpsă Quem lānguŏr hăbēt. Prōxĭmŭs ōrco lētho. Jam prōpĕ dēpositus cērtē jam frīgĭdŭs ægĕr. Quem tēmpŏrĕ lōngō tōrret quārtă dĭēs ōlīmquĕ dŏmēstĭcă febrĭs. Cōntĭnŭo ēst ægrĭs ălĭŭs cŏlŏr hōrrĭdă vūltum dēfōrmat măcĭēs. Cui mōvēnt pōsĭtæ fastĭdĭă mēnsæ. Quem nec Cĕrĕris nec tāngit cūră Lyæi ad Mēdĭcum īpēcto vēnīs fŭgĭēntĭbŭs ægĕr ūltĭm ā pārs ănĭmæ dum mĭhī rĕstăt, ădēs. Nōn ēst in Mēdĭcō sēmper rĕlēvētŭr ŭt ægĕr, īntērdum dŏctā plūs vălĕt ārtĕ mălūm. *vide Moribundus.*
Ægēr ănĭmī, ănĭmō, āb ănĭmō, *Utrapiony.* Betrübt.

Ægĕr cūrīs, *Fráſowliwy.* Sorgfältig.
Ægĭlōps, *opis m. Gr. Owieſek, Dąb Fiſtułá 1.* Die Fiſtel in den Augen.
Ægĭpān, *anis m. Gr. Mieſzániec 1.* Der ein Mann und Weib zugleich iſt.
Ægīrīnum *Gr. Topolowa máść (Kożia ſkorá.*
Ægĭs, *idis f. Gr. Puklerz, Modrzew, propriè*
Ægĭthŭs, *ti, m. Gr. Czeczotka* Ein Vogel.
Ægŭlă, *ſub Siárká,* Schwewel.
Ægŏcĕrās, *atos, vel atis n. Gr. Boża trawká ziele,* Bockshorn.
Ægŏ ĕros, *otis m. Gr. vel* Ægŏcĕrŭs, *ri, Koziorożec.* Steinbock. *Quo pacto aſtivi ſe partibus ægocerotis.* Luc. *ſyn.*Caprĭcōrnŭs, ărĭ-ĕs căp.r. *ep rh.* ūdŭs hūmĭdŭs, frīgĭdŭs gĕlĭdŭs,cĕlĕr,cōrnĭgĕr,nĭvōsŭs. *v.Capricor (nus.*
Ægŏaychon, *n. Gr. Wròble proſo.*
Ægŏnŏmŭs, *Gr, Koziarz,* Ein Gießhirt.
Ægōphthālmos, *ſecunda, hæc, vel hic, lapis pretioſus Gr. Koziook ziele.*
Ægrè *Ledwie,, Trudno,* Schwärlich/ Kümmerlich. *Carulæ quem genitrix, ægrè ſolata dolentem.* Ovid. *ſyn.* Vīx, mŏlēſtē, malē, dīffĭcŭltĕr. (Vor übel| auffnehmen.
Ægrè āccĭpĭō,ægrè mē ĭd hăbĕt,*Zá złe mam.*
Ægrè ēſt mĭhī, *Przykro mi, Smęcę ſię, Złe mi, Márkotno mi, Nie mogę,* Traurig ſeyn.
Ægrē făcĕrĕ ălĭcŭī, *Ná złość.* Zu trutz thuen. (Verdrieſſen.
Ægrè fĕrō, ægrè mē hăbĕt, *Márkotno mi.*
Ægreo, es, Choruię 1. Kranck ſeyn.
Ægrēſcō, *Choruię 1. Truchleię Źle mi, Zarzy ſię, Przybywa.* (Krancken.
Ægrio. is, ire. Ægriſco, is; ere. Choruię 1.
Ægrimonia, Zal 1. Bekümmernuß.
Ægrĭtūdĭnĕ āffĭcĭor, ōpprĭmŏr. *Smęcę ſię.* Betrüben.
Ægrĭtūdō, *Chorobá 1. Smutek, Zal.* Kranckheit. *Soletur ſenium, ægritudinemque.* Phal. *ſyn.* Mōrbŭs, lānguŏr. *vide morbus, vel* ānxĭĕtās, cūră, sŏllĭcĭtūdō, *vide Cura.*
Ægrĭtūdō mēntĭs, *Száleńſtwo 1.* Vnſinnigkeit

Ægror, oris, m. Chorobá. Kranckheit.
Ægrōtātĭō, *Chorowánie, Chorobá,* Schwachheit
Ægrōtō. *Choruię, Słábieię,* Kranck ſeyn. *Ægrotant Medici, fraudantur Jurepériti. ſyn.* Lānguĕo, dēcūmbo, dŏlĕo. *phr.* Mŏrbō, mōrbĭs lăbōrārĕ,lānguērĕ,lānguēſcĕrĕ,dēcūmbĕrĕ,cōnfĭcī, ēxĕrcērī, tēntārī,āffĭcī prĕmī,vĕxārī tōrquērī, crŭcĭārī, cōnflīctārī, ſquāllērĕ, ătrōcī prēſſum dēcūmbĕrĕ mōrbo. Grăvĭbus morbī crŭcĭātĭbŭs ūrī.Trīſtēs īncēſsūnt pēctŏră mōrbī: Mēmbră frāctă, lāſsōs ārtūs īn ōmnī tŏrō vērsārĕ, ad præsēpĕ gĕmit, mōrbō mŏrĭtūrŭs Ynērtī.Sălūtĕ dēſtĭtūī. Pāllēnt ēxsāngŭī cōrpŏră mōrbō, īmă lăbōrānt cōntĭnŭīs crŭcĭātĭbŭs ōſſă.Tābĭfĭcæ cōrpŏră lānguŏr hăbĕt,ægrō ſum cōrpŏrĕ,ægrum trăhĕrĕ corpŭs trīſtīſquĕ sĕnĕctŭs ſubit Līnquēbānt dūlcēs ănĭmās, aut ægră trăhēbānt cōrpŏră Pāllĭdă vĭx cŭbĭtō mēmbră lĕvārĕ pŏtēſt. Vīs mōrbī dĭſtrāctă pĕr ārtūs. Tūrbāt ăgēns ănĭmam. Pāllĭdăquĕ ēxsānguī ſquāllēbānt cōrpŏră mōrbō. Mōrbŭs mĕmbră pŏpŭlātŭr Morbus dēcērpit cōrpŏrĕ vĭrēs Fŭrĭt ātquĕ ārtūs dēpāſcĭtŭr ārĭdă fēbrĭs.
Ærōtŭs, *Chory 1.* Kranck/ ſchwach. *Ærote domini deduxit corpore febres.* Hor. *v. Æger.*
Ægrum, Chorobá 1. Kranckheit.
Ælūrŭs, *Gr. Kot.* Eine Katz.

Æ M

Æmidus, Nádęty, Auffeblaſen.
Æmŭlāndŭs, *Pożądány,* Begehrt.
Æmŭlātĭō,Æmŭlātŭs, *us Miłość záwiſna, Zazdrość, Przeciwiánie ſię 2. Náśládowánie záwiſtne, Przepych.* Nachfolgung.
Æmŭlātŏr, *Náśládowcá, záwiſtny.* Nachfolger *Viventis atrox æmulator beſtiæ.* (Jamb.)
Æmŭlātus ĕgō, *Wáśnię 1. Przeciwiam ſię.* Sich Widerſetzen.
Æmŭlŏr, *Náśláduię, Przeciwiam ſię 2. Wyrázić chcę Podobny ieſtem, Zayrzę, Ná przepych, Ná udry.* Nachfolgen/ Nachaffen. *Ipſe meas ſolus, quod nil eſt, æmulor umbras.* Promp.*ſyn.*ĭmĭtŏr,īnvĭdĕo sēctŏr.*v.Imitor.*
Æmŭlŭs, *ſub. Náśládowcá 1.2. Konkurent Przeciwnik, Zawiſtnik.* Nachfolger/ Nachaffer;
Æmu-

Æmulus exceptum Triton (*si credere dignum est*) Virg *syn.* imitator, sectator, *vel* invidus, adversarius, contrarius.
Æmulus, *adject.* *Zazdrościwy.* Neidiger.
Ænea tarka homo. *Lisowaty.*
Æneator, *Trębácz.* Ein Trommeter. (fel
Æneolum, *Miedziány ſtátek Kociełek.* Ein Kes-
Æneus, *Mosiądzowy*, Von Ertz. *Lætus ut in circo spatiere, aut æneus ut stes.* Hor. *syn.* ahenëus. *vide aheneus.*
Ænigma, *tis,n.Gr.* *Mowá trudna.* Ratzel. *pro priiq; ænigmata vultus.* Prud *epith.* obscurum difficile, dubium cæcum Thebanum tenebrosum anceps abditum recönditum arcanum ædipæum involutum latens, latitans, secretum. *phr.* Cæca ænigmata solvit.
Ænigmaticus, Gr. *Trudny.* Irrig.
Ænobarbus, *Lisowáty.* Ein Rothbart.
Ænos, *vel* ænus, Gr. *Bayká, Gadká 3. Chwálenie.* Ein Rätzel frag.
Ænulum, *idem Æneolum.*
Æolipyla *æ. Gr.* *Alembik.*
Æonia, *æ. Gr. sub* *Dąb*, Ein Eyche.

ÆQU

Æquabilis, *Jednostayny, Łáſkáwy 1. Rowny 1. 3.* Gleichförmig.
Æquabilitas, *Jednostayność, Łáſkáwość 2. Rowność.* Gleichformigkeit. *Nec enim de æquabilitate movebor.* Mart.
Æquabiliter, *Jednostaynie Rowno.*
Æquævus, *Rowiennik 2.* Gleichen Alters. *Ut Regem æquævum crudeli vulnere vidi.* Virg. *syn.* coævus coætaneus, æqualis.
Æqualis, *Adject.* *Rowny, 1. 3. Jednostayny.* Gleich. *Et nunc æquali tecum pubesceret ævo* Virg. *syn.* æquabilis, æquus, par, compar similis. *vel* æquævus.
Æqualis, *subst.* *Rowiennik.*
Æqualitas, *Rowność.*
Æqualiter. *Rowno.* Gleichlich. *Gratia pyramidum nobis æqualiter adsit.* Ovid.
Æquamentum, *Klubá 2. Wagá rowna. Szala klubá Szal ſtánie.* Gleich gewichte.
Æquanimitas, *Cierpliwość*, Gedultigkeit.
Æquanimiter, *Skromnie*, Gedultig.
Æquanimus, *Nieobruſzony*, Gedultig/ Gutwillig. *Æquanimus fiam te judice sive legenda.* Aus.*syn.* Moderatus patiens, tolerans.
Æquatio, *Pomiar*, Mässigkeit.
Æquator, *Porownánia dniá z nocą punkt. Ultra æquatorem gens est asperrima bello.* Nat. C.
Æquè *Rownie, Iednáko, Spráwiedliwie, Ták bárzo.* Eben so/ billig. *Æque pauperibus prodest, locupletibus æque.* Hor. *syn.* Pariter, similiter; æqualiter, non secus, haud secus, non aliter, haud aliter.
Æquè ac, æquè atque, æquè quasi, &c. *Rownie iák.* Nicht desto minder.
Æquè quidquam, *Nic 2.* Nichts.
Æquè quàm, *Ták. Ják*, Also/ wie.
Æquè ut olim, *Po ſtaremu.* Nach altem Gebrauch. (gutt haben.
Æqui bonique facio, *Zá dobre mam.* Vor
Æqui servatissimus, *Spráwiedliwy.* Gerechter
Æquidiale, *Porownánie dniá y nocy.*
Æquidici versus Diomedi, in quibus singula verba, singulis opponuntur, ut Alba ligustra cadunt; &c. Rober Constantin
Æquidies, ei, vel *Æquidium*, *Porownánia dniá z nocą, punkt.* Gleicher Tag und nacht *Æquator Solemstatione reflexit, æquidiemque facit &c.* Archid. *Æquidium duplex, pacato frigore & æstu.* Mant.
Æquiformes versus, Diomed. in quibus nulla vox est composita. Rober Constan.
Æquilotium, *Æquilanium*, *al.* *Æquilanium sub Pol.* Die Helffte.
Æquilatatio, *Rowność*, Gleichheit.
Æquilaterus, *Rowny 3.* Gleich.
Æquilibrio, ſtabilio, *Ustawiam prosto.* Gleich setzen. (Wage.
Æquilibris. *Rowny wagą. Wagi rowne* Gleiche
Æquilibritas, *Rowność, Waga rowna Szala klubá, Szal ſtánie.*

Æquĭlībrĭum, *Wagá rowna* Gleich Gewicht. *syn* Æquābĭlĭtās: æquālĭtās. *phr.* Jūstă pă rī prĕmĭtur cum pōndĕrĕ lībră: Prōnă nĕc hāc plūs pārtĕ sĕdet, nec sūrgĭt ăb īllā.

Æquimanus, Oborĕczny. Derlinck und recht ist

Æquĭnōctĭāle tempus, Æquinoctium, *Porownánie dniá z nocą.* Gleich des tags und Nachts.

Æquĭnōctĭālĭs, *Jesienny, Wiesienny, Porownánie 2.* Tag oder Nacht gleich. *Jam cæli furor æquinoctialis* (Phal.)

Æquĭnōctĭālĭs cĭrcŭlūs, *Porownánie dniá y nocy punkt.*

Æquipar, aris. Rowny 2. Gleich Paar. *Bissenas partes qui continet æquipares? as.* Aus. *syn.* Pār, nōn īmpār.

Æquĭpărābĭlĭs, *Porownánia godny.* Werth zu Vergleichen. *Velut æquiparabile quicquā.* Pru.

Æquĭpărātĭō, *Rowność.* Gleichmachung.

Æquĭpărō, *æquipero, Lipsius, Przyrownywam, Zrownywam.* Gleich machen. *Solum æquiparas sed voce Magistrum.* Virg. *syn.* Cōmpăro, cōnfĕro, æquo, ēxæquo, ădæquo. *v. Comparo.*

Æquiperabilis apud Platum, Trinummo legunt quidam pro Æquiparabilis.

Æquipes edis, Rowny 5. Gleich.

Æquipollentia, Rowność. Gleichheit.

Æquipolleo, Rownam 6. Gleich so viel gelten. *vide Æquivaleo.*

Æquipondium, Przeźmiąnowa wagá. Gleich gewicht.

Æquĭssĭmum, ōptĭmum, *Słuszne.* Billig.

Æquĭtās, *Rowność, Słuszność, Spráwiedliwość, Łáskáwość* Billigkeit. *syn.* Æquum. *v. Justitia.*

Æquiter, Rowno, Gleich.

Æquivaleo, Rownam. Gleichgelten / gleich werthl seyn. *Nulla potest modiis æquivalere tuis.* Ovid. *syn.* Æquĭpōllĕo. *phr.* Tāntum vālĕo, pōllĕo. Tāntī sum prĕtĭī. Pār sum prĕtĭō.

Æquivocum nomen commune multis, ratione substantia diversis. Sipont. Homonymum idem.

Æquivocus versus Diomed. in quo syllaba altima congruit penultimæ grata malis. Ethoicus Sermo.

Æquō, *Rownam 1. 2. 3. Zrownáć Dościgam Nádążam za kim, Stoi ná tyle.* Gleich / eben machen. *syn.* ădæquo, ēxæquo, pār. æquālĕ rĕddo, făcĭo, ēffĭcĭo. *phr.* Pārtĭbūs jūstīs æquō. Nūllō dīscrīmĭnĕ Quātŭōr in pārtēs dīvīsum mēnsĭbūs æquīs & pĕdĭbus summās æquābĭs, ărēnās. Jūstă pārī prĕmĭtur, vĕlŭti cum pōndĕrĕ lībră. Prōnă nĕc hāc plūs pārtĕ sĕdēt, nec sūrgĭt ăb īllā.

Æquō, *as.* sōlo. *Znoszę 5. z ziemią rownam.*

Æquō anĭmō, *Zá dobre.* Vor gut.

Æquŏr, ŏris. *Rownia, Morze 1. Pole.* Das Meer. *Vastum maris æquor arandum.* Virg. *syn.* Mărĕ āltum, prŏfūndum, pōntŭs frĕtum, sălum, cærŭlă, pĕlăgŭs, mārmŏr; ōcĕănŭs, Nēptūnŭs. Nēptūnĭă ārvă *vide Mare. vel* plānĭtĭes cāmpŭs ăpērtŭs, lātŭs. *vide Planities.*

Æquŏrĕŭs, *Morski.* Das zum Meer gehört *Sterneret æquoreas æquore nata vias.* Ovid.

Æquum, *subst: Rownia, Słuszność Spráwiedliwość* Das billich ist. *syn.* Fās ēst, pār ēst. Fās & jūră vŏlūnt.

Æquum bŏnum, *Łáskáwość, Słuszność.* Recht.

Æquŭs, *Rowny 1. 5. Słuszny Spráwiedliwy, Kontent.* Billig. *Victor erat quamvis æquus in hoste fuit.* Prop. *syn.* Jūstŭs. *phr.* ōbsērvāntĭssĭmŭs æquī, jūstĭtĭæ fautŏr Jūrĭs, *vel* æquī dēfēnsŏr. *v. Justus.*

Æquŭs dīscēdō. *Przestaię.*

Æ R A

Aēr, *eris: Powietrze 1.* Die Lufft. *Alta petunt aër, atque aëre purior ignis.* Ovid. *syn.* Æther, æthră, văcŭum, ĭnānĕ, Jupĭtĕr, aūră, nūbĭlă, āstră, dĭum. *epith.* Lĭquĭdŭs, văcŭŭs, tĕnŭĭs, humĭdŭs tĕnĕr, pūrŭs, spīrābĭlĭs, rōrĭfĕr, mĕābĭlĭs, săgĭttātŭs plŭvĭŭs, cĭrcūmflŭŭs, ūdŭs rōscĭdŭs aūrĭcō-

rĭcōmūs līmpĭdūs, īgnĭfĕr, fūlgēns, mūtābĭlĭs, fĕrēnūs, nĭmbōsūs, rārūs, prōcēllōsūs. *phr.* āĕrĭī trāctūs, āĕrĭī cāmpī, āĕrĭă plāgă, āĕrĭæ ōræ, dŏmūs plāgæ, āuræ, ĭnānĭă cœlī. Cælī fpīră bĭlĕ nūmĕn, ĭn æthĕrĕās vŏlŭcrĭs sē sūstŭlĭt ōrās. Vēctūs pĕr ĭnānĭă cūrrū. Lăpis văcŭum pĕr ĭnānĕ vŏlūtūs. Jupĭtĕr hūmĭdūs aūstrīs. Nĕc in văcŭum pŏtĕrunt sē ēxtēndĕrĕ rāmī Lāxīs per pūrum īmmīssūs hăbēnīs. Sĭnĕ nū bĭbūs āĕr līmpĭdūs. Călīgāns nūbĭbūs āĕr. Cœlī in rĕgĭōnĕ fĕrēnā āĕrĭs in cāmpīs lātī. āĕra per văcŭum fĕrrī atquĕ āssūrgĕrĕ ĭn aū rās. Vŏlat rubrâ fulvūs Jŏvĭs ālĕs ĭn æthrā. In nūbem cōgĭtūr āĕr. Plŭvĭus tĕrrīs īrāscĭ tūr āĕr. Tĕpĭdum vŏlŭcrēs cōncēntĭbūs āĕrā pūlsānt. Lĭttŏrā plāngūntur flūctū & vāgūs ĭn tŏnāt āĕr, āĕrĭs ut pătŭlī jam cōnscĭă pĕrmĕăt æthram. Tūrgĕt vēntī āĕr nĕbŭlōsūs. Nūbĭlă sī fūlgēnt, in tēmpŏrā vĕrtĭtūr āĕr.

Aēr mānēns, pĭgĕr, dēnsātūs, *Zaduch 1. 2.*

āĕres, *hi Powietrze.* Die Lufft.

Æră, *a.* Kąkol. *Rok, 1. Ráchownicze litery, Znák ná pieniądzach.* Ein Zeichen auff dem Geld.

Ætă *in plurali Pieniądze, Wina pieniężna.* Geld.

Ærāmĕn, *Miedziány ſtátek.* Ein Kupffernes Gefäß.

Ærāmĕntum, Ærāmĕntă orum. *Dzwon, Mosiężne rzeczy.* Ein glock.

Ærārĭă, *Mosiężna gora.* Ein Kupfferberg.

Ærārĭă făbrĭcă, *Mosiężne rzemięſto.* Werckſtatt der kupffer Schmid.

Ærārĭă fŏrnāx, *Ruda 1. Mosiężna hutá.*

Ærārĭă ŏffĭcīnă, *Kotlarſki warſztat.*

Ærārĭi Præfĕctūs, Quæstŏr, Trĭbūnūs, *Podſkarbi.* Schatz-Meister.

Ærārĭum, *Skarb Rzeczypoſpolitey 1. 2.* Schatzkammer. *Regales ut opes & ſacra ærariа ſervent.* Man. *ſyn.* ŏpēs pūblĭcæ, fĭſcūs.

Ærārĭūs, *ſubſt. Kotlarz, Micarz, Mosiądzem robiący, Podſkarbi.* Ein Keßler.

Ærārĭūs, *adject. Mosiądzowy, Podły.* Kupffern.

Ærārĭūs mīlĕs, *Zołnierz pieniężny.*

Ærārĭūs scrĭbă, *Podſkárbi.* Ein Schatz-Meister

Ærātūs, *Mosiądzowy, Miedziány.* Verkupffert. *ſyn.* ærĕ tēctūs, obdūctūs, mūnītūs, īnstrūctūs, ārmātūs grăvĭs.

Ærātūs hōmō, *Dłużnik 1.* Ein Schuldner.

Ærĕ dīrūtus mīlĕs, *Zołnierz ſkarány.* Ein Gestraffter Soldat.

Ærĕūs, *Mosiądzowy.* Das von Ertz oder Kupffer gemacht. *micat æreus enſis.* Virg. *ſyn.* ăhēnūs, ăhēnĕus, ærātūs.

Æreus, lege Ærius.

Ærica, a. Sledź Ein Hering.

Ærifer, Mosiędżyſty, Ærificè ſub Miedziány Der Kupffer trägt. *Æriferæ comitum concrepuere manus.* Ovid.

Ærĭfĭcĭum, *Miedziány ſtátek, Mosiężne rzeczy, Mosiężne rzemięsło.* Ein Ertzen gefäß.

Ærimen, Miedź. Ertz / Kupffer.

Ærinĕūs, Ærinūs, *ab æra, a. Kąkolny.*

Ærĭnūs, *ab ære, Mosiądzowy.* Ertzen.

Ærĭpēs, *edis omne adject: Prędkonogi, Wiátronogi.* Ein Kupfferner Fuß. *Fixerit æripedem cervam licet, &c.* Virg. *ſyn.* vēlōx, cĕlĕr, præcēps, præpĕs.

Ærĭs ălĭcūjūs, *Zacz,* Wie viel.

āĕrĭs flŭŏr, flūxūs, *Wiátr.* Der Wind.

Æris glăcĭēs, *Zwierciádło.* Der Spiegel.

Ærĭs mīllĭă, *ſub Złoty.* Ein Gulden.

Ærĭs pālĕă, ſquāma, *Mosiężna ſkwárá.* Die Hitze des Ertzes.

Ærĭs tērnī: ærĭs dēnī, cēntēnī, *& ſub Siedm Pieniążkow.*

Ærisonus, Brzmiący. Wider thönend.

Aĕrĭūs, *Powietrzny, Wyſoki, Biały iáſno.* Lufftig. *Nec gemere aeria turtur ceſſabit ab ulmo.* Virg. *ſyn.* æthĕrĭūs *vel* æthĕrĕūs cœlēstĭs, fȳdĕrĕūs, *vel* āltūs, sūblīmĭs, ēxcēlsūs, ēdĭtūs, ārdŭūs, cēlsūs, prōcērūs.

Ærīzūsă gēmmă, *Turkus.* Ein Jaspis.

Æro, as, Mosiądzem abo miedzią robię. Mit Ertz machen. (Perle.

Ærŏīdēs, *lapis gemma, m f. Gr. ſub Beryl* Ein

Ærŏmāntĭă, *Gr. Wrożká 2.*

Ærŏmĕlī, n. Gr. *Mánná.* Himmel brod.

Ærŏsum ăurum, *Fałſzywa monetá.* Falsch Geld

Ærōsūs, *Mosiężysty*, *Nieszczery*.

Ærūgă, *Rdzá* 1. *Gryszpan*. Spongrün.

Ærugino, *as*, *Rdzewieię*. Rosten.

Ærūgĭnōsus, *Zárdzewiáły*. Rostig.

Ærūgŏ, *Rdzá*, 1. *Gryßpan*, *Suchość*, *Nieszczerość*, *Łákomstwo*. Ertz/ oder Kupffer Rost. *Si reddat veterem cum tota ærugine follem*. Juv: *syn*. Rubīgo, *prim. anc. epith*. Scabră, tētră, nigră, tūrpis, vĭrĭdĭs. *vide Rubigo*.

Ærūgŏ scolecia, rasilis, *Mosiężny proch*. Moß pulwer.

Ærumen, *Miedź*, Allerley Metall/Ertz/ Kupffer.

Ærumnă, æ, *Utrapienie Nieszczęście*. Mühseligkeit/ Elend. *syn*. Mœrŏr, dŏlŏr. *epith*: Grăvĭs, mălă, dūră, lūctĭfĭcă, trīstĭs, crūdēlĭs, lūgūbrĭs. *vide Mæror*, *Miseria*.

Ærumnabilis, *Záłosny*, Traurig.

Ærumnalis, *Cięszki* 2. Scher.

Ærumna, *Ærumnula*, *Widły* 1. Ein Gabel.

Ærumnatus, *Plaut. cor: Deartuatus*.

Ærūmnōsŭs, *Nędzny*, Mühseelig/ *syn*. Infēlīx, mĭsĕr, īnfōrtūnātŭs. *vide Miser*.

Æruscator, *Szálbierz*, Ein Betrieger.

Ærusco, *as*, *Zbieram*, Samlen

Æs, *æris*, *Miedź*, *Mosiądz*, *Dzwon*, *Wagá* 7. *Winá pieniężna*. Ertz/ oder Kupffer *Nonnunquam gravis ære domum mihi dextra redibat*. *syn*. æris mĕtāllum. *vide Metallum epith*. dūrum, sŏlĭdum, splēndĭdum, grăvĕ, tĭnnulum Cŏrīnthĭum. *phr*. ārgēntī rīvōs, ærĭsquĕ mĕtālla ōstēndit vēnīs tēllūs. Nēxæ ærĕ trăbēs fōrĭbus cārdo strīdēbăt ăhēnĭs, ēxcūdēnt ălĭī spīrāntĭă mōllĭbus æra. *Vid. pecunia nummus*, Tŭbă būccĭnă, lĭtŭŭs cōrnū, clāssĭcum. *phr*. *Tinnulaque æra sonant*, *arguta cavis tinnitibus æra*, *cum bellicus ære canoro*, *signa dedit tibicen*. vide Tuba.

Æs ălĭēnum, *Dług* 1. Schulden.

Æs ălĭēnum cōgŏ, cōnflŏ; cōntrăho, hăbĕŏ, făcĭŏ &c. *Dłużę się* 1. Schulden machen.

Æs cāldārĭum, fūsĭlĕ, cāmpánum, tĭnnŭlum, *Spiża*, 1. Kupffer.

Æs cŏrōnārĭum, *Mosiądz*, Messing.

Æs cuprĕum, Cyprĭum, dūctĭlĕ, rēgŭlārĕ, *Miedź*, Allerley Metall.

Æs grăvĕ, *sub Poczworny grosz*, *Pieniądze*.

Æs mănŭārium, *Wyrobek*, *Wygráne* Gewinn.

Æs mīlĭtārĕ, *Zołd*, Lohn.

Æs nātum, *Obrywká*, Zinsen Gewinn.

Æs rŏtūndum, *Cymbał*, Ein Cymbal.

Æs sīgnātum, *Pieniądze*, Geld.

Æsălŏ, æsălōn, *onis*, *Gr Drzemlik*.

Æschrolōgĭă, *Gr*. *Mowá plugáwa*, Garstige reden.

Æschynomene, *es*, *Gr*. *Zywopłon ziele*.

Æsculator, *Szálbierz*, Ein Lügner/ betrieger.

Æsculus, *lege Esculus*.

Æscopicum onus, *sub Nadrożne*, Zehrgeld.

Æstās, *Láto*, & *sub Rok* Der Sommer *Qualis apes æstate nova*, *per florea rura*. Virg. *syn*. ustīvum tēmpŭs. *epith*. Pūlvĕrŭlēntă īgnĕă tōrrĭdă călĭdă fērvēns, fērvĭdă sĕrēnă īnērs sĭtĭēns mōrbōsă lāscīvă fōrmōsă fērtīlis, lætă, jūcūndă, flōrēns, ōptātă spērātă pīctă pēstĭfĕra flāmmĕa sīccă *phr*. æstĭfĕrī dĭēs Sīrĭŭs ārdŏr, æstīvă tēmpŏră. Pārs fērvēntĭŏr ānnī. Calĭdīssĭma sōlĭbŭs æstās. Fōrmōsa mēssĭbŭs æstās Spīcĕă sērtă gĕrēns Fīndēns Phæbæis īgnĭbŭs ărvă. Vēstĭēns, ōrnāns, cūlmīs Cĕrĕālĭbŭs ăgrōs. Tēmpŭs quō tōrrĭdŭs æstŭăt āer. Glēbāsquĕ jăcēntēs pūlvĕrŭlēntă cŏquit mātūrīs frūgĭbŭs æstās.

Æstātĕ, *Lecie*, Zur Sommers-Zeit. *phr*. Dum tērrīs īncŭbăt æstās. Cùm tērræ ārdōrĕ dĕhīscūnt ārvă, călōrĭbŭs hĭānt ărvă, hĭūlcă sĭti rūmpūntŭr; ūtūntur grāmĭnă cāmpīs: Dēnsæ tōrrēntur arīstæ. Cùm grăvĭs ēxūstōs æstŭs hĭūlcăt agrōs. Cùm ēxūstŭs ăger mŏrĭēntĭbŭs æstŭăt hērbīs, ŭbi hĭūlcă sĭti fĭndit cănĭs æstĭfĕr ărvă. Cùm sĭtĭūnt hērbæ & pĕcŏrī jam grātĭŏr umbră ēst, ŭbi pūlsam hÿĕmem Sōl āurĕŭs ēgĭt sub tērrā cœlūmquĕ æstīvā lūcĕ reclūsĭt. Cùm per sūmmă pŏlī phœbum trăhĭt āltĭŏr æstās. ārēntēs cùm fīndit Sīrĭŭs agrōs. Cum sīccās īnsānă cānīcŭlă mēssēs tōrrĕt, cŏquĭt. Cùm călĕt & mĕdĭo Sōl ēst āltīssĭmŭs ōrbĕ ārĭdă cum sĭtĭēns ēxcŏquĭt ărvă Lĕo Cum cūlmīs agrōs vēstit Cĕrĕālĭbŭs æstās. Cum Cĕrēs īncūrvā fālcĕ rĕfēctă cădĭt. Mātūrīs cum flāvet cāmpŭs ărīstis. Cum sīccōs cāncĕr ădūrit agrōs Cum lætæ tūrgēnt in pālmĭtĕ gēmmæ.

Æstifer, *Pałaiący*, *Gorący* 1. Sommerachtig. *Æstiferæ Libyes viso Leo cominus hoste*. Luc. *syn*. Fērvĭdŭs, æstīvŭs,

Æsti-

Æstĭmābĭlĭs, *Zacz, Ważny, Oszácowány. sub Nieoszácowány.* Geschätzt.
Æstĭmātă pœnă, *Winá 2.* Schuld.
Æstĭmātĭō, *Cena 1. Szácowánie.* Schatzung.
Æstĭmātĭō cēnsŭs, *Popis 1.* Musterung.
Æstĭmātŏr, *Szácownik, Sędzia.* Ein Schätzer. *Rerum æstimator, si tamen tecum exigas,* (Jamb.) *syn.* Jūdēx. *epith.* æquŭs, jūstŭs, ĭnĭquŭs. *vide Judex.* (ist.
Æstimatorius, Szácunkowy. Das zu schätzen
Æstimia, Szácownie. Schatzung.
Æstĭmō, *Száçuię. Ważę sobie co, Rozważam 1. Trzymam o kim, Mierzę.* Schätzen, hoch achten. *Quo redit ad fastos, & virtutem æstimat annis.* Hor. *syn.* Jūdĭco, ēxĭstĭmo, cēnsĕo, *vel* cōnsĭdĕro, *vel* māgnī, pārvī făcĭo, pēndo.
Æstĭmō lītem, *Przesądy nákázuię.*
Æstīvă, *orum Letnie mieszkánie. Leżá letniá, Chłodnik 1.* Sommerhauß. *Sed tota æstiva repente.* Virg *syn.* æstīvă căstră.
Æstīvă ăgō, æstīvō, *as Letnieię.* Den Sommer verschliessen. *Amnibus & nudo juvat æstivare sub æmo.* Stat.
Æstīvè *Lekko. Letnie.* Sommerlich.
Æstīvōsŭs, æstŭāns. *Gorący,* Sudend hitzig.
Æstīvŭs, *Letni.* Sommerlich. *Solibus hybernis æstiva est gratior umbra.* Ovid.
Æstŭārĭă, *orum, Morskiego przychodzenia mieysce.* Meersumpff.
Æstŭār um, *Wylewki, Odnogá worska, Miáłkość. Dziurá,* Lufftloch.
Æstŭātĭō, *Pałánie, Chciwość,* Berennung.
Æstŭō, *Pałam, 1. Gorąco mi, Pram, Znoię się, Burzy się 1. 2. Żądam, frásuię, Trudność mam.* Erhitzt sey. *Et cum exustus ager morientibus æstuat herbis.* Virg. *syn.* Fērvĕo, flăgro, exæstŭo, *vel* flūctŭo, ăgĭtŏr.
Æstŭōsĭŭs, *Gorąco, 1.* Heiß
Æstŭōsŭs, *Gorący,* Hitzig. *Gregem æstuosa torret impotentia.* (Jamb: pur.)
Æstŭs, *us, Gorącość, Pałanie. Wrzáwá 1. Burzenie 2. Morskie burzenie. Chciwość, Zátrwożenie.* Sonnenhitz / grosse fewers. Hitz *syn.* Călŏr, ārdŏr, fērvŏr, *vel* flūctŭs, mōtŭs. *epith.* Flāmmĭfĕr: sīdĕrĕŭs, fērvēns, ūrēns, mălīgnŭs, grăvĭs, fērvĭdŭs. *phr.* Ēxsŭpĕrānt flāmmæ, fŭrĭt æstŭs ăd āurās. Prōpĭŭsquĕ æstŭs īncēndĭă vōlvūnt, ūndĭsōnō mōtum mărĕ flūctŭăt æstū, æstŭs ĕrat măgnūsquĕ lăbor, gĕmĭnāvĕrăt æstum āspērquĕ sĭtĭ ătquĕ ēxtĕrrĭtŭs æstū. Lāssōs æstū fērvēntĕ lă ĕrtŏs. Cum grăvĭs ēxūstŏs, æstŭs hĭūlcăt ăgrōs. Varĭō mărĕ flūctŭăt æstū. *vide Fluctus maris.*

ÆTA

Ætās, *Wiek, Czas, 1. Rok, 1. Látá, 1. Zywot* Das Alter. *Ætatis facta est tanta ruina meæ.* Ovid. *syn* ævum, sæcŭlum, ævī spătĭum *vel* vītă, ănnī, tēmpŭs, vītæ tēmpŭs. *epith.* Fŭgĭtīvă brĕvĭs, īrrĕvŏcābĭlĭs, mātūră, vēlōx, præcēps, prŏpĕră, cĭtă, īnstăbĭlĭs, īrrĕquĭētă cădūcă præpes, fāllāx, fŭgĭēns rĕvŏlūbĭlĭs, lūbrĭcă, prætĕrĭtă *phr.* Cĭtō pĕdĕ fŭgĭēns. Sīngŭlă vērtēns, ōmnĭă fert ætās, ūtēndum ēst ætātĕ, cĭtō pĕdĕ lābĭtŭr ætās. Lābĭtŭr ŏccultē, fāllītquĕ vŏlātĭlĭs ætās, & dūbĭæ sūbmĭttit cūnctă rŭīnæ. Nōstră brĕvis vēlōxquĕ ætās & plēnă lăbōrŭm. Cùm mātūră ădōlēvĕrĭt ætās, ŭbi quārtă ăccēssĕrĭt ætās, nūnc tērtĭă vīvĭtŭr ætās. *vide Pueritia, Adolescentia, Juventus, Virilis ætas, & Senectus.*
Ætās bŏnă, *Młodzieństwo.* (*rość.*
Ætās dĕcūrsă, ăctă, ingrăvelcēns, mala. *Stáość.*
Ætās dĕcrĕpĭtă, extrema, præcipita, summa. *Zgrzybiáłość.*
Ætas lĕgĭtĭma, *Látá. Rok 1.*
Ætas mĕdĭă, *sub Srzednie latá.*
Ætātĕ āffĕctā, ingrăvescentĕ, homo, *Letni.*
Ætātĕ cōnfĕctŭs, *Zgrzybiáły.*
Ætātĕ părĭlī, ætātē păr, *Rowiennik.*

Æ'tātĕ prōgrĕdĭēntĕ, *Zá láty.*
Ætātĕ prōgrĕſsūs, prōvēctus, æ:ātĕ prŏpĕ ācta, dēcūrſa, *Podſtarzał ſobie.*
Ætātĕ præſtăt, āntĕcĕllĭt, āntĕĭt, *Starſzy.*
Ætātĕ sĕnēctā, *Stáry.* (*chuię ſię.*
Ætātem ad cōmpŭtātĭōnem rĕvŏcārĕ, *ſub Rá-*
Ætātĭs pārs pējŏr, *Stárość 1.*
Ætātĭs vĕnĭă, *Przyznánie lat,* (*rádości.*
Ætātĭs vĭtĭō, *vel* ætātĕ, *Od ſtárości ſub Od*
Ætātŭlă, *Látká 1.*
Ætērnālĭs, *Wieczny.*
Ætērnĭtās, *Wieczność.* Die Ewigkeit. *Æternitatis janua.* (Jamb. Dim.) Prud. *epith.* Lōngă, pĕrēnnĭs, īmmūtābĭlĭs. *phr.* Tēmpūs fĭnĕ cărēns, ævum pērpĕtŭum. Vītă pĕrēnnĭs, ævum ætērnum, ēxpērs prīncĭpĭī, fĭnĕ cărēns. Quæ ſēmpĕr ădēſt, ſēmpērquĕ fŭit, sēmpērquĕ mănēbĭt. Cui nĕquĕ prīncĭpĭum ēſt, ūſquam nec fīnĭs. Nēſcĭă fīnĭs. Quæ ſpătĭō nōn claūdĭtŭr ūllō.
Æterno, as. Wieczę, Wiecznym czynię Słynę.
Ætērnò, *Uſtáwicznie.*
Ætērnùm, *Wiecznie, Ná długi czas, Záwſze.* Ewiglich. *ſyn.* Sēmpĕr, pērpĕtŭō. ūſquĕ, nūnquām nōn ōmnī tēmpŏrĕ: ævō *v. Seper*
Ætērnŭs, *Wieczny, Wielki, 1.* Ewig/ immerwährend. *ſyn.* Pērpĕtŭūs, pĕrēnnĭs, cōntĭnŭūs, sēmpĭtērnŭs, īmmōrtālĭs. *phr.* Fīnĕ cărēns. Hīs ĕgo nec mētās rērum, nec tēmpŏră pōno: īmpĕrĭum sĭnĕ fĭnĕ dĕdī, ætērnūm nōſtrōs lūctūs ēxtendĭt ĭn ævum, nobīs cērtă fĭdēs ætērnæ in ſœcŭlă laūdĭs, īmmōrtālĕ dĕcus trĭbŭĭt. Mănĕt, ætērnūmquĕ mănēbĭt.
Æthēr, *eris, m. Gr. Powietrze, Ogień 2. Niebo, 1.* Der Lufft Himmel. *Inde mare, inde aër, inde æther ignifer ipſe.* Virg. *ſyn.* Cœlum, pŏlŭs, ŏlȳmpūs. *vide Cœlum, vel Aër. epith.* ārdŭŭs, lĭquĭdŭs, sĕrēnŭs, vāſtŭs, sīgnĭfĕr, săcĕr, īgnĕŭs, ſtēllātŭs, cūrvŭs, ōmnĭpărēns aūrĕŭs, lūcĭdŭs, lætŭs, cōnſpĭcŭŭs, pūrpŭrĕŭs, cāndēns, ardēns. *prb.* Rŭĭt ārdŭŭs æthēr. Grăvēs ŭdō fūndūntŭr ăb æthĕrĕ nīmbī. Lætĭfĭcūſquĕ dĭes ĕrăt ōmnĭbŭs æthĕrĕ pūrō.
Æthĕrĕūs, ætherius Gr. *Powietrzny, Niebieſki.* Lufftig, himmliſch/ göttlich. *ſyn.* āĕrĭūs. *Æthereas, telum contorſit in auras.* Virg.
Æthra, a. Gr. Powietrze 1.
Æthĭŏpĭă, *Murzyńſka ziemiá.*
Æthiŏpĭs, *idis. Gr. Dziewanná.*
Æthĭōps, *opis, Æthiopus, pi Gr. Murzyn.* Die Mohren. *Æthiopum verſemus oves, ſub ſidere cancri.* Virg. *epith.* Nigrī, ūſtī, atrī tōrrĭdī, nūdī hōrrĭdī, dēfōrmēs, fūſci, văgī, ēxūſtī, tōſtī, ferōcēs.
Ætĭolŏgiă, *Gr. Spráwowánie ſię.*
Ætītēs, *a m. Gr. Kámień orli.*
Ævitas, Stárość 1. Wiek.
Æviternus, Wieczny.
Ævum, *Ævus, m. priſcè. Wiek. Wieczność, Czas, 1. Zywot.* Die Ewigkeit oder immerwährende Zeit *ſyn.* Vītă ætās, ævī ſpătĭum. *epith.* āngūſtum, brĕvĕ mĭsĕrābĭlĕ vŏlāns lūbrĭcum, lōngum lābĭlĕ incērtum flŭĭdum lāmēntābĭlĕ. *phr.* Tūrbĭs ĭnōpſquĕ sĭmul mĭsĕrābĭlĕ trānsĭgĭt ævum. Tāntum ævī lōngĭnquă vălet mūtārĕ vĕtūſtās. *vide Ætas, & vita.*

AFF

Affaber, Sztuczny.
Āffābĭlĭs, *Rozmowny 1. Łágodny.* Holdſelig mit reden. *Nec viſu facilis, nec dictu affabilis ulli.* Virg. *ſyn.* Cōmĭs, mītĭs, plăcĭdŭs, bĕnīgnŭs, urbānŭs, humānŭs.
Āffābĭlĭtās, *Rozmowność, Łágodność.*
Āffābĭlĭtĕr, *Łágodnie.*
Āffābrè, *Sztucznie.* Künſtlich. *ſyn.* Pūlchrē, sōlērtĕr: bĕllē pĕrītē, ēlĕgāntĕr.
Affabulatio, Bayki przyſtoſowánie.
Āffāmĕn, *inis. n. Mowienie do kogo.*
Affania, Bayki. Geſchätz.
Āffārī *ſub Mowię do kogo.* Zuſprechen/anreden. *Tunc ſic affari & curas his demere dictis.* Vir. *vide Affor, aris.*

āffā-

affatim, Obficie Hoynie, Dostátecznie, Dość Do zdechu Reichlich. Affatim plenis, quibus imbuatur. (Saph.) syn. ăbūndē, lārgē mūltum.
affătŭs, us, Przemowienie do kogo. Anred/Anspruch Audeat affatu, quæ prima exordia su
affectātē Wystáwnie, zbyt przesadnie. (mat. Vir.
affectātiō, Pokazowanie się, Przesadzánie się
affectātōr, Chciwy, Pożądácz, Wystáwny. Ein Sorgfältiger. syn. Cŭpĭdŭs, āppĕtēns
affectātōr sum, Przesadzam się. (stūdĭōsŭs.
affectatūs, Wystáwny, Zmyślony, Dobrowolny. Sorgfältig. syn. Quæsītŭs, ēxquīsītŭs, āccērsītŭs.
affectiō, Afekt 4. Poruszenie, Sposobność 2. Námietność, Miłość, Postánowienie 2.
affectiō ănĭmī, Żądzá.
affectio cōrpŏrĭs, Komplexya.
affectiō cœlōrum, Influencya.
affectō, as, Pnę się 2. Umyślnie czynię. Wystáwnie co poczynam, Czynię się 2. Nábawiam. Embsig begehren. Per populos dat jura, viáq; affectat olympo. Virg. syn. Cŭpĭo appĕto, ēxquīro, ambĭo, aūcŭpŏr, dēsīdĕro.
Affector, aris, Pnę się.
affectŭōsŭs, Afektu pełny.
affectus, ti, adject: Skłonny Afekt 7. Sposobny, Chętny, Maiący, Chorobie podległy, Náruszony, Zaczęty, Niedokończony, Chory 1. Ná schyłku. Kranck/geplagt. syn. Cŏmmōtŭs, vēxatŭs, afflīctŭs, vel īnfirmŭs languĭdŭs.
affectŭs malè sum, Nie sprzyiam.
affectŭs mălè, grăvĭtĕr, Utrapiony.
affectŭs sum, Radbym.
affectŭs, us, subst: Afekt, Miłość Poruszenie, Eine Bewegung des Gemüths. Hæc dabit affectus, ille excludatur amicus. Juv. syn. Stŭdĭum mōtŭs ănĭmī, mēntĭs pĕctŏrĭs, epith. vĕhĕmēns tūrbĭdŭs, vĭŏlēntŭs.
Affectus, hi, Dzieci.
affectŭs ămōrĭs, Chęć.
afferō, Przynoszę, Przywodzę, Nábawiam.
afferō aūxĭlĭum, ŏpem, Rátuię.
afferō īncrēmēntum, Przymnażam.
afferō mĭhī mănŭs, mōrtem, Zábiiam się.
afferō pēstem, ēxĭtĭum, īntĕrĭtum, Zátracam.
affērtŭr, Słyszeć, Wieść iest.
affĭciō, Nábawiam, Trapię 1 2 Częstuię. Bewegen. Sed potius largis, afficie muneribus. Catull. syn. Mŏvĕo, cōmmŏvĕo, tūrbo, vēxo, pērtūrbo, afflīgo, tōrquĕo.
affĭcio glōrĭa, hŏnōrĕ, mūnĕrĭbŭs, Uraczyć.
affĭcĭō mōrtĕ, cœdĕ, Zábiiam 1.
affĭcĭō, vŏlūptatĕ, gaūdĭo, Rozweselam.
affĭcĭŏr, Zeymuie mię, Poruszam się, Święcę się. Aetrüben.
Affictitius. & Affictus, ti, Przydátny, Erdichtet. syn. Fīctŭs sĭmŭlatĭtĭŭs.
affīgō. Záwieszam, 1. Przybiiam 1. Przylepiam, Przyprawiam. Anhefften. Concretam patitur radicem affigere terræ. Virg. syn. Fīgo, īnsĕro, adnēcto, cōnnēcto, jūngo, adjūngo cōnjūngo.
affīgŏr, Wieszam się, Przylepiam.
affīgŏr mōrsu, Przypiiam się, Przystaię.
affīngō, Przyczytam, Wmawiam 2. Przydaię 3. Przyzywam 2. Daię mowę. Andichten. syn. Fīngo, sĭmŭlo, asĭmĭlo.
affīnis, Powinnowáty z małżeństwá, Przyległy Ucześnik, O granicę mieszkaiący. Schwager/Blutsverwandter. Jus aliquod faciunt affin a vincula nobis. Ovid syn. Cōgnatŭs, cōnsanguĭnĕŭs, agnatŭs, prŏpīnquŭs sanguĭnĕ jūnctŭs, vel æqualis, sĭmĭlĭs cōnsĭmĭlĭs vel prŏpīnquŭs, vīcīnŭs.
affīnis scĕlĕrĭs, affīnĭs vĭtĭō, Winien 2.
affīnĭtas, Powinnowáctwo z małżeństwá
affīnĭtatē cōncĭlĭō, Zpowinnowacam kogo.
affīnĭtatēm jūngō, Spowinnowacam się.
affīrmans, Twierdzący.
affīrmatē, Twierdząc, Mocno, Zápewne.
affīrmatĭō, Twierdzenie.
affīrmatĭō Rĕlĭgĭōsă, Przysięgá.
affīrmatŏr, Twierdziciel.

āffīrmō, *Twierdzę, Potwierdzam, Utwierdzam. Dowodzę 2. ztwierdzam.* Bekräfftigen *ſyn* āſsĕro āſsĕvēro ājo, cōnfīrmo, jūro āffīrmō jūrĕjūrāndo, *Przyſięgam.*

Affixa, orum, Ruchome rzeczy.

āffīxūs, ſum *Káwęczę, Przybity ieſtem.* Angeheft *ſyn.* Fīxūs, dēfīxūs, ānnēxūs, ādjunctūs.

āfflātu trāhō pĕrī ūlum, *Zárażam ſię.*

āfflātūs *us, Chuchanie, Nátchnienie, Powiewánie Wionienie, Zálatánie, Nápuchnienie.* Angeblaſen. *Afflátá ex numine quando* Virg. *ſyn.* īmpūlsūs ăgĭtātūs *phr.* Nūmĭnĕ āfflātūs.

āfflātūs īncēndĭō, *Opezł.*

āfflātūs Nūmĭnĕ, *Prorok.*

āfflĕō, *Przypłákiwam.*

āfflĭctĭō, Afflīctātĭō, *Trapienie, 1. Utrapienie.* Trúb al, Bekümmernuß, Angſt, Noth *ſyn.* Cāsūs, mĭsĕrĭă, mălum, ādvērsă fōrtūnă. *vide Caſus, Infortunium.*

āfflīctō, *as, Trapię, 2.*

āfflīctŏr *oris, Trapiciel.* (*Afflicta occidit.*

Afflictus, us. Cic. Afflictu occidit, corr. Lambin.

Afflīctūs, *ti, Utrapiony, Upádły, Utrząſnął ſię.* Betrúbt/ geplagt. *Afflictus vitam in tenebris, luctuque trahebam.* Virg. *ſyn.* Prōſtrātūs, jăcēns, ōpprēſsūs, *vel* infēlix. mĭsĕr, ānxĭūs *phr.* Fātīs jăctātūs ĭnīquīs, Fātīs ūsūs ăcērbis, ōbrūtūs īnnūmĕrīs cūrārum flūctĭbūs. *vide Curis angi, Infelix.*

āffīgō *Trapię, 1. 2. Uderzam o ziemię Obalam 1 2.* Betrúben/ plagen/ ängſten. *Flectit, & aſſuetum ſpoliis affligit egeſtas.* Claud. *ſyn.* Vēxo, ăngo, *vel* proſtĕrno, dēprĭmo, dējĭcĭo, pĕſſundo. *phr.* Clādĭbūs īnnūmĕrīs mĭsĕram vēxāvĭt, īnsōntem ōpprĕſsĭt fātōrum mōlĕ. Fātīs vēxārĕ crŭēntīs, ăſſvē tum ſpŏlĭīs āfflīxĭt ĕgĕſtas, īndŏmĭtōs ănĭmōs & cōrdă sŭpērbă, clādĭbūs āfflīxĭt.

āfflīgŏr, *Smęcę ſię.*

āfflō, *Owiewam, Nádymam, 2. Nápuchnąć, Chucham 2. Dmucham, 2. Natchnąć, Zárażam,* *Pomagam.* Anblaſen. *ſyn.* īnſpīro, *Metaph.* īncĭto, īndūco.

āfflŏr, *Zálata mię. Nátchniony ieſtem.*

āfflŏr īncēndĭō, *Záchwycić ognia.*

āffluēns, *Obfity.* āffluēntĕr, *Obficie.* (*Copia,*

āffluēntĭa, *Obfitość.* Vberfluß. *vide Abundantia*

āffluo, *Obfituię, Opływam, Przypłynąć, Przybywa, & ſub: Gromádzą ſię, Zbiegaią ſię.* Vberfluß haben. *ſyn.* ăbūndo, *vel* ăccūrro, cōncūrro.

Affodio, is, ere, Przykopáć, Przydaię 1. An oder übergraben. *ſyn.* Fŏdĭo, ēffŏdĭo, ērŭo.

Affor, aris, Mowię do kogo. Anſprechen. *Ergo his aligerum dictis, affatur amorem.* Virg. *ſyn.* āllŏquŏr, cōmpēllo, ās *phr.* vōcĕ, vērbīs, dĭctīs, cōmpēllo.

Affore in Przychodzę 1. Künfftig ſeyn/ ſeyn werden. *Generos externis affore ab oris.* Virg. *vide Adſum.*

Affirmido, Obawiam ſię, Boię ſię.

Affrango, Obiia ſię.

Affremo, Szumię. (*chram ſię.*

Affrico, Nácieram, Námázuię Zárażam 1. Czo-

āffrīctūs, *us, Náciеránie 1.*

Affringo, Łámię co, Affrio, Drobię.

āfrā ăvĭs, *Struś, 1.*

Africia, æ. Arnob. Pultes, aut libi genus in ſacris.

Africus, Wiátr zachodnemu poboczny ku południowi. Sudweſtwind.

āffūlgĕo. *Zaiáśnieć.*

āffūndĭtur, *Podlewa rzeká.*

Affundo, is, Przylewam, Zálewam.

ăgāllŏchum, Gr. *Aloe 1.*

ăgāmus, Gr. *Bezżęniec.*

ăgăpē, es. Gr. *Bieſiádá, miłość.*

ăgāpētă, æ. Gr. *Náłożnicá.*

ăgārĭcum, Gr. *Modrzewowá gębká.*

ăgāſo, onis. *Oſlarz. Máſztálerz, Páſterz, Pogániácz.* Eſeltreiber. *Ut modo ſi patinam pede lapſus frangat agaſo.* Hor. *ſyn.* ăgĭtātŏr ăsĕllī.

Agathodæmon, Gr. 1. bonus genius, apud Lamprid.

Aga-

Agathodæmones, sunt dracunculi magici.
ăgĕ. Agĕdum. *Nuż*, Wolan. *Dic age, nam cunctis eadem est audire voluntas.* Ovid. *syn.* ăgĕdum. ăgĕsīs, ējă ăgĕ.
āgeă, *a Chodzenie, 3 è produxit Ennius.*
ăgĕlăstŭs, Gr. *Niewesoły, Melancholik.*
ăgĕlæŭs, *vide Panis agelaus.*
ăgĕllŭs, *Rola 1.* Äckerlein *Quod nunquam veriti sumus ut possessor agelli.* Virg.
ăgĕllŭs virēns, *Ogrod.*
ăgēmă, *tis Gr. Połek.*
ăgēnda, *orum, Aienda.*
ăgēns, *Rzetelny.*
ăgēns in rebus, *Sprawcá.*
ăgĕr. *Rola 1. Okolicá,* Feld, Acker. *Huic ager ille malus, dulcesque à fontibus undæ.* Virg. *syn.* Cămpŭs ărvum jūgĕră tĕrră sŏlum, rūră tēllūs, hŭmŭs ăgĕllŭs. *epith.* dīvĕs frūgĭfĕr fœcūndŭs lŭxŭrĭōsŭs fĕrāx, bĕnīgnŭs, īngrātŭs; vĕstītŭs; trĭtĭcĕŭs, ārĭdŭs, lăpĭdōsŭs; grāmĭnĕŭs; mōllĭs, hĕrbĭfĕr, rĭgŭŭs īrrĭgŭŭs ālmŭs cŭltŭs mădĭdŭs, bŏnŭs; ŏpĕrōsŭs īncūltŭs vĭrĭfĕr, cĕrĕālĭs; flāvēns flāvŭs pŏmĭfĕr; săxōsŭs spīnōsŭs; aprīcŭs līmōsŭs. *phr.* Dīvĭtĭs ūbĕr ăgrī. Jūgĕră tĕrræ. Cămpōrum æquŏr ăger ŏnĕrātŭs mĕsĭbŭs. Vĕstītŭs mĕsĭbŭs. Rĕnŏvātŭs ărātro Frūgēs cūm fœnŏrĕ rĕddēns. Fērtĭlĭs cămpŭs, ămœni jūgĕră cămpī. Hūmĕctat flāvēntĭă cūltă Galēsŭs. Cōnsĭtŭs ārbŏrĭbus. Flāvēns mĕsĭbŭs. Lætō grāmĭnĕ vērnāns Dē prōmēns văriĭs grāmĭnă pĭctă nŏtĭs. Rĕddēns sătă lætă, ăgĕr mĕsēs fĕrt pīnguĭs ŏpīmās. Præbet pŏmă bĕnīgnŭs ăgĕr. Fœcūndă fŭĭs pūbēscūnt frūgĭbŭs ărvă. Părtŭrĭt ālmŭs ăger. Stērnĭt ăgrōs, stērnit sătă lætă; boumquĕ frūgĭfĕrĭs ĕst īnsŭlă nŏbĭlĭs arvĭs. Quā cōllĕs Băccho lætī flāvēntĭăquĕ ărvă mĕsĭbŭs, & sēgnem pătĭĕrĕ sĭtū dūrēscĕrĕ cămpum.
ăgĕr păscŭŭs, cōmpăscŭŭs, *Błonie.*
ăgĕr rĕquĭĕtŭs, *Ugor.*
ăgĕrătum, Gr. *Zeniszek ziele.*
ăgĕsis. *Nuż.* Wolauff. *Nunc agesis, quoniā docui nil posse creari.* Lucr. *syn.* ăgĕdum, ējă, ăgĕ.

AGGE

Aggemo, Wzdycham. Zuseufftzen/ *Aggemit & nostris ipsa carina malis.* Ovid. *vide Adgemo.*

ăggĕr, *Wał, 1. Grobla, Págorek.* Ein Schantz/ Tamm. *Aggeribus septam circum, & fluvialibus undis.* Virg. *syn.* Văllum, mūnīmĕn, prōpūgnācŭlum, tĕrră ăggĕstă. tĕ rĕă mōlēs. *epith.* Tĕrrĕŭs, hĕrbōsŭs, lăpĭdōsŭs, grāmĭnĕŭs, īncūrvŭs, tĕrrēnŭs, fīrmŭs, cērtŭs, āltŭs, cēlsŭs, ēxcēlsŭs, ārdŭŭs, bĕllĭcŭs, Mārtĭŭs, sŭblīmis, īngēns, īnsŭpĕrābĭlĭs. *phr.* Văllō sēptās vĭdĕ. ăggĕrĕ tĕrrās. *vide Munimen.*
ăggĕrātio, *Támá, Sypánie, Záſypowánie.*
ăggĕro, *as, Kupię, Obſypuię, Záſypuię.* Auffhauffen. *Dictis, atq. aggerat iras.* Virg. *syn.* Cōngĕro, cŭmŭlo, ăgglŏmĕro ăccŭmŭlo cōllĭgo *phr* incēndītquĕ ănĭmūm dĭctīs, ătquĕ ăggĕrăt īrās, ăggĕrĭtur tŭmŭlō tēllūs, stānt mœnĭbŭs ătæ. *vide Accumulo.*
ăggĕstio, *Záſzorowánie.*
ăggĕstum, *Náwoz, Záſypowánie, Grobla, Ząb 2.*
ăggĕstŭs, *us. Sypánie, Záſypowánie.*
Agglomero, Kupię, Przyłączam. Zusammen winden. *Et lateri agglomerāt nostro, &c.* Virg.
ăgglūtĭno, *Przykleiam, Lituię co, Spaiam.* Anleimen. *syn.* Glūtĭnĕ nĕctō, adnĕcto, cōnnĕcto, jūngo, cōnjūngo; cŏpŭlo.
Aggravatio sub: Klątwá 2. Obciążenie.
Aggravescit, Sili się Szerzy się, Pogorsza się. Je länger, je schwärer werden *syn.* Dēprĭmŏr, ăggrăvŏr, grăvŏr, ōpprĭmŏr, ōbrŭŏr.
ăggrăvo, *Obciążam.* Vberladen/ beschwären, *Illa meos casus aggravat, illa levat.* Ovid *syn*, Dēprĭmo ŏnĕro, grăvo, ōppĭmo, ōbrŭo.
ăggrĕdĭor; *Przystępuię 1. Przychodzę 1. Poczynam, Záczynam, Popadam kogo Szturmuię, Ważę się 2. Uderzam ná kogo.* Angreiffen/ anfallen. *His vatem aggredior dictis &c.* Virg. *syn.* Invādo, lăcēsso, prōvŏco, ŏppūgno, prĭŏr īrrŭo, ădŏrĭŏr. *v. Iruo vel ordior* sūscĭpĭo. īn ĭpsĭc, *v. Incipio. phr* tĕnŏĕrĕ. īnvādĕrĕ ăggredi. Dēnĕīs īncūrrĭmŭs ārmĭs. Tălĭbŭs ăggrĕdĭtur Vĕnĕrĕm Sătturnia

tūrnīă dīctīs, āppĕtĭt ādvĕrsōs. *vide Hostem invado.*
āggrĕgo, *as. Przyłączam, Przypuszczam, Przyimuię 1* Zu sammen samblen. *Aggregat, & secum petulans amentia certat. syn.* Cōngrĕgo, cōllĭgo, cōgo.
āggrĕssĭo, Aggressus us, *Naiazd, Przystąpienie, Szturm, Záczęcie 1.*
āggrĕssŏr, *Rozboynik, Szárpácz.* Ein Rauber
āggrĕssūră, *Naiazd, Rozboy 1. Szárpánie.*
Aggrettus, prisce, lege Adgrettus supra.

A G I

āgĭlĭs, *Chybki, Prędki, Zártki,* hurtig/ geschwind. *Lassabāt agiles aspera bella viros.* Ov: *syn.* Lēvĭs, cĕlĕr, prōmptŭs, ēxpĕdītŭs, vēlōx, vŏlŭcĕr, ălăcĕr, pērnīx, cĭtŭs. *v. Velox.*
āgĭlĭtās, *Prędkość, Chybkość,* Behendigkeit. *syn.* Lĕvĭtās vēlōcĭtās, mōbĭlĭtās.
āgĭlĭtĕr, *Prędko, Chybko.*
āgīnă, *a. Szal gwoździk, Szal rękoieść.*
Aginator, Zyskownik, Targownik.
āgĭnŏr, *aris Tárguię, Máchluię.*
āgĭpes, *edis, Prędkonogi, Raycá.*
āgĭtābĭlĭs, *Ruchomy,* Beweglich. *Terra feras, cepit, volucres agitabilis aer.* Ovid.
āgĭtānt mē fŭrĭæ. *Szaleię, Złym iest.*
āgĭtātĭo, *Chwiewánie, Ruszánie 1.2. Mieszánie 2. Trzęsienie, Poruszánie, Burzenie 2.*
āgĭtātĭo mĕntĭs, *Myśl 2.*
āgĭtātŏr, *Pogániácz, Káłwákátor, Woźnicá.* Ein Treiber. *Et equorum agitator Achilles.*
āgĭtātŭs, *us, Ruszánie.*
āgĭtātŭs, *ti, Utrapiony, Okrzesány.* Hin und wieder getrieben. *syn.* Lāctātŭs, vērsātŭs, āctŭs. *Incursant ramis, agitataq; pulsant.* Ovid.
āgĭtĕ, āgĭtĕ dum, *Nuż.*
āgĭtō, *Rucham, Ruszam 2. Pędzę, Trzęsę 1. Mieszkam gdzie, Ucieram 5. Rozprawiam, Zyię 3. Rozważam 1. Myślę, 1. Zywię się 1* Bewegen treiben. *Illa choros lucis agitabat in altis.* Virg. *syn.* Jăctō, ăgo vērso, vēxo, tūrbo, dĭstūrbo, *phr.* Cūrsū tĭmĭdō āgĭtābĭs ŏnagrōs, īntōnsōs āgĭtārĕt Apōllĭnĭs aūră căpīllōs. Sæpĭŭs vēntĭs āgĭtātŭr īngēns pīnŭs, īllă chŏrōs lūcīs āgĭtābăt in ăltīs. Per sōmnōs, āgĭtātŭs īmāgĭnĕ fālsă, ēxtīnctŭs ūmbrās āgĭtăt īnfēstŭs
āgĭto cōnvīvĭă, *Biesiáduię.* (mĕās.
āgĭtō prædam, *Rozbiiam.*
āgĭtō săt, *pro satăgō, Usiłuię.*
āgĭtŏr, *Chwiewam się, Ruszam się.*
āgĭtŭr, *Idzie o co, Ogłowę idzie, O to grá, & sub: Toczę się.*
Aglaophotis, *idis f.* Gr. *Jáśnotká ziele.*
Aglaspis, Livi. legio à scutis albis Gr.
āgmĕn, *Rotá ciągnąca, Gromádá ludzi, Wielkość, Pąd, Zastęp, Kupá.* Ein Hauff/ ein Heer. *Agmen agens, magnique ipse agminis instar.* Virg. *syn.* Tūrbă, cătĕrvă, ēxĕrcĭtŭs, cōhōrs, phălānx lēgĭo mănĭpŭlŭs. *epith.* Clȳpĕātum fortĕ, ārmātum, tĕrrĭfĭcum răpĭdum, hōrrēndum. *phr.* Sūccīnctum phărĕtrīs āgmĕn. Cām pō flĕtĭt āgmĕn āpērtō. Tōtumquĕ īnsīgnĭbŭs ārmīs āgmĕn āgmĭnĕ făctō, īnvādūnt hōstem. Vĭdĕo pēr dēnsă vŏlāntēm āgmĭnă Dūctōrem Lȳbĭæ. Sēsĕ mĕdĭum īnjēcit mŏrĭtūrŭs ĭn āgmĕn. Clȳpĕātăquĕ tōtīs āgmĭnă dēnsāntur pōrtīs. Quadrūpĕdāntĕ pŭtrem sŏnĭtū quătĭt ūngŭlă cāmpum. Pŏpŭlatăquĕ plēnis agmĭnă sē fūndūnt pōrtīs. *v. Acies militaris. Exercitus.*
āgmĕn cōmpŏsĭtum, *Szyk 2.*
āgmĕn flūmĭnĭs, *Nurt.*
Agminalis, Ciężarowy.
Agminatim, Agmĭnĕ, *Hurmem.*

A G N

āgnă, *Owcá.* Ein Lamb. *Ipse atri velleris agnā.* Virg. *syn.* Bĭdēns, ŏvĭs bālāns. *epith.* Lānĭgĕră, tĕnĕră, plăcĭdă, păvĭdă, tĕnēllă, īmbēllĭs. *vide Ovis.*
āgnā mōllĭŏr, *Łágodny.*
āgnă nŏvēllă, *Jágnię.*
āgnāscŏr, *Nadrastam, Przyradzam się.*
āgnātă pĕcŏră, *Przypłodek.*
āgnātĭo, *Powinnowáctwo po Oycu.*
āgnātum mēmbrum, *Przyrostek.*
āgnātŭs, *Powinnowáty po Oycu.* Anverwandter Blu-

Blutufreund. *ſyn.* Cōgnātŭs, āffīnĭs, cōnsānguĭnĕŭs, prŏpīnquŭs. *phr.* Sānguĭnĕ jūnctŭs. Cōnsānguĭnĭtātĕ prŏpīnquŭs.
āgnīnă, *Báránina.*
āgnīnŭs, *Báráni.* das von Lämmern. *Cruda per agninos exercent funera rictus.* Prud.
āgnĕllŭs, *Báránek, Jágnię.*
āgnĭtĭo, *Poznawánie, Uznánie.* Erkandtnuß. *Agnitione notas rerum vel grossibus errant.* Prud *ſyn.* Nōtĭo, cōgnĭtĭo, nōtĭtĭă.
Agnitor, Poznawácz.
Agnomen, āgnōmĕntum, *Przezwiſko,* 3. Zunahmen. *Adjectique probent genitiva agnomina Cotta.* Ovid *ſyn.* Cōgnōmĕn. *epith.* Clārum, aŭgūſtum. *vide Nomen.*
āgnōmŏn, ŏnis, *m. Gr. Wyroń.*
āgnōmĭnātĭo, *Názwánie, Zámiáná ſłow.*
āgnōſcō, *Uznawam, Poznawam, Zeznawam* 1. *Znam ſię.* Erkennen. *Æneas agnovit eum lætusq; precatur.* Virg. *ſyn.* Nōſco, cōgnōſco pērſpĭcĭo, ſcĭo, vel fătĕor, cōnfĭtĕŏr, ădmĭtto. *phr.* Cāſus cōgnĭtŭs ūrbĭs. Līttŏră nōtă tĭbi. Nēc lătŭērĕ dŏlī frātrem Jūnōnĭs. Sed cŏram āgnōſcĕrĕ vūltŭs, vēlātăſquĕ cŏmās præſēntĭăquĕ ōră vĭdēbăr (*vide Cognoſco.*
Agnua, Połſtaie.
āgnŭs, *Báránek, Jágnię.* Ein Lamb. *ſun.* Bālāns, bĭdēns. *epith.* Mōllĭs, lānĭgĕr tĕnĕr, tĕnĕllŭs tĭmĭdŭs, mītĭs, īmbēllĭs, blāndŭs. *phr.* Lāſcīvī sŏbŏlēs grĕgĭs, Fætŭs ŏvĭum Bālātŭs mātris per jūgă lōngă sĕquēns Lūxŭrĭāns lætīs tĕnĕr āgnŭs in agrīs. Sūbsĭlĭēns, mōllīquĕ in grāmĭnĕ lūdēns. Pāvĭdōquĕ fūgācĭŏr āgnō. Sūb mātrĭbŭs āgnī, bālātum ēxĕrcēnt. *vide Ovis.*
āgnŭs căſtŭs, *Wierżbá włoſka.*
āgnŭs fœmĭnă, *Owcá.* Ein Schaaff.
āgnŭs lāctēns, sūbrumŭs, *Jágnię.*
ăgō, *is, Czynię* 1.8.9.11. *Báwię ſię* 1. *Mieſzkam gdzie, Pędzę, Pozywam* 1. *Prę Onácze, Rzą dzę* 1. *Mowię* 1. 4. *Nápędzam, Roſprawiam, Wyrażam* 2, *geſtámi nárabiam, Ruſzam* 2, *Idę wſpániále, Jeſtem* 3. 4. *Każę do ludu, Spráwę mam, Zyię* 3. *Wbiiam* 1. *Spráwuię* 1. *Náradzam ſię Stawiam ſię* 3. *Wydaie żięmia, Pobudzam.* Thun machen Handlen. *ſyn.* Gĕro făcĭō, ēffĭcĭō, *vel* ăgĭto, *vel* pēllō, *vel* ūrgĕo; pērsĕquŏr, *vel* tēnto, mōlĭŏr, āggrĕdĭŏr, *vel* trācto, cūro, prōcūro, āctŭs a. um. *Poſt actum poſt factum pænitet acti. ſyn.* Făctŭs, ēffēctŭs pērfēctŭs, *vel* pūlsŭs: ădmōtŭs. *phr.* ăctī fătis. Vărĭīs ērrōrĭbŭs ăctŭs. Sīvĕ ērrōrĕ viæ, sēu tēmpeſtātĭbŭs āctī.
ăgō ămīcum, *Poſtępuię z kim łáſkáwie.*
ăgō ănĭmam, *Konam.* in dem letzten ſeyn.
ăgō cāuſām, ăgō ad pŏpŭlum, *Rzecz mam.*
ăgō cōllem, cōllĭcŭlum, cāulĭcŭlum. *Wyrá-ſtam* 2.
ăgō cŭnĭcŭlŏs, *Podkopuię.* (ſtam 2.
ăgō dĭēm, vītam, *Zyię.* Leben.
ăgō dĭem fēſtum, *Swięcę.* (mam.
ăgō ēxcŭbĭas, ſtătĭōnem, vĭgilias, *Straż trzy-*
ăgō fērĭās, ōtĭum, *Próżnuię.*
ăgō fŏrum, *Sądzę urzędownie.* (treiben.
ăgō in ēxĭlĭum, *Wygániam.* ins Elend
ăgō in fūgam, *Obracam wzad.*
ăgō jūdĭcĭo, jūre, lege, *Poſtępuię práwem.*
ăgō plăcĭdē, ſēvērē, īrācŭndē *Poſtępuię z*
ăgō prō mĕō jūrĕ. *Dochodzę.* (kim.
ăgō săt *pro* ſatăgo, *Uſiłuię.* Sich bemühen.
ăgō ŭt, ăgō ne, *Staram ſię.*
Agōgă æ. Gr. *Row* 1.
Agōlum, *Páſtuſza laſká.* ein Hirten-ſtock.
ăgon, ōnis. m *Gr. Igrzyſko, Zawod, Dziwowiſko,* 2. *Konánie.* Streit/ Kampff/ Ubung. *Nuntius adveniens narrat ſub agone jacere.* Pr:
ăgōn gymnĭcŭs. *Gr. Igrzyſko.* (ſyn. Cērtāmen.
Agonalia, ium, Mięſopuſt.
ăgōnālĭs, *Zawodniczy. Janus, agonali luce piandus erit.* Ovid.
Agones, hi ſub Odwłoczyciel. (
ăgōnia, *æ. Ofiárá* 2.
Agonia, Gr. Ucíſk, an Konánie.
ăgōnĭă, *orum, Gr. Mięſopuſt, Igrzyſk mieyſce.* *Et prius antiquus dicebat agonia ſermo* Ovid.

ăgōnĭum, Gr. *Zawod 3. Igrzyſk mieyſce.*
ăgōnīzŏ, Gr. *Konam* in den letzten ligen.
ăgōnŏthĕtă, *a. m. Gr. Igrzyſk ſprawca. Spectat agonothetes, certantes athere ab alto.* Anon.
ăgōræus, *Gr. Nieuczony, Rynkowy.*
ăgōrănŏmŭs, *Gr. Podwoiewodzy.*

A G R

ăgrammătos, *Gr. Nieuczony.*
ăgrăphum jus, *Gr. Podánie 2.*
ăgrārĭă, Agrārĭa ſtătĭo, *Czárá.*
ăgrārĭas făcĭo, *Straż trzymam.*
ăgrārĭus *ſubſt:* ăgrĭpĕta æ. m. *Rolnik Ziemiánin.*
ăgrārĭŭs, *adject: Rolny.*
ăgrĕſtĕs, *hi, Chłopſtwo.*
ăgrēſtis *ſubſt: Chłop 2,* Baur.
ăgrēſtis, *adject: Gruby 2. Polny.* Baurisch *Col lectos armat agreſtes.* Virg. *ſyn.* Sўlvēſtrĭs agrĭcŏlă, rūrĭcŏlă. īncŏlă rūrĭs *vide Agricola. Metaph.* īnūrbānŭs, īncūltŭs, hŏrrĭdŭs īncōndĭtŭs.
ăgrĭcŏlă, æ. m. Gr. *Oracz.* Ackermann Bauer. *Agricolæ ſtringunt frondes, &c.* Virg. *ſyn.* Rūrĭcŏlă, ărātŏr, cŏlōnŭs, vīllĭcŭs rūſtĭcŭs agrēſtĭs fŏſsŏr. *epith.* ăvārŭs, rōbūſtŭs, īmpĭgĕr, īnsŏmnĭs, īrrĕquĭētŭs, īndŏmĭtŭs, hīrsūtŭs, paūpĕr, mĭsĕr, īnfēlīx, pătĭens gnāvŭs dēcŏlŏr dēſpĕctŭs, rūgōsŭs, vĭgĭl, quĭētŭs săgāx ānxĭŭs lăcērtōsŭs. *phr.* Cūltŏr ăgēllī, ărvă cŏlēns. Rūrĭs cŏlōnŭs. Cūrvī mŏdĕrātŏr ărātrī. Quī tērram ărātrō vērtĭt mōlĭtŭr ſcīndĭt, ēxērcēt. Rūſtĭcă pūbēs. Rūſtĭcă tūrbă āttrītīs dŏctă lĭgōnĭbŭs vērsārĕ glēbās. Fŏrtis pătĭēnſquĕ lăbōrum, Agrĭcŏlă. Dīvĭtĭæ cūjus sūnt mēſsĭs & ărbŏr. Rūſtĭcus īncūrvō tērram mōlītŭr ărātrō, ŏnĕri sūppōnĭt, sūb jŭgă dūcĭt. Rōbūſtus quŏquĕ jam tāurīs jŭgă sŏlvĕt ărātŏr Lēgēſquĕ diērum rūſtĭcŭs ōbsērvāt. Fŏrtĭs ărat vălĭdŏ rūſtĭcŭs ărvă bŏvĕ Eccĕ săgāx tăcĭtĕ vĕnĭēntĭs rūſtĭcŭs ānnī, cūram cŏrdĕ cŏquĭt. Mĭsĕrĭs hēu præſcĭă lōngē hŏrrēſcūnt cŏrdă agrĭcŏlīs.
Agrĭcŏlārĭs, Agrĭcūltūră, *Oracza náuká.*
ăgrĭcūltŏr, *Oracz.*
Agrifolium, Oſtrokrzew.
ăgrĭmēnsŏ, ăgrī mēnsŏr. *Mierniczy.*
Agrimoniala, Rzepnik.
Agrimonia ſylveſtris Srebnik ziele.
ăgrĭmăſtărōn, Gr. *Swini kaſztan.*
ăgrĭos, Gr. *Polny 2.*
Agripeta, Rolnik.
ăgrĭppă, *a. m. appellativum Nogámi ſię rodzący.*
ăgrōſtĭnŭs, Gr. *Trawny 2. 3*
ăgrōſtĭs, *f. ios, eos. Gr. Trawá 1.* Graß.
Agroſus, Rolny.
Agumentum, ſub: Ofiárá 2.
Agupedius, Prędkonogi.
Agytēus, *Gr. Drożny.*
Agyrtēs, *a Gr. Szálbierz. Et caſo genitore infamis agyrtes* Ovid.

A H

āh *ſub A. 1. &* Ach. *Ah ego nec poſſim tanta videre mala!* Ovid.
ăhēnĕum, ăhēnum, *Kocieł 1.* Keſſel. *Pars calidos latices & ahena undantia flammis.* Virg. *ſyn.* Lĕbes, ŏllă, ăcăbŭs. *epith.* ūndāns, pătŭlum, tĕpĭdum, călĭdum căvum, ārdēns, ſpūmāns, Spārtānum, Tænărĕum, Tўrĭum Sīdonĭum, ăgēnŏrĕum, aſsўrĭum, Gĕtūlum, *à locis purpurâ tingendi celeberrimis. phr.* Sūbjēctĭs īgnibŭs ſpūmāns, ŏrdĭnĕ ăhēnă lŏtānt ălĭī, Māgnō vĕlŭti cūm flāmmă sŏnōrĕ Vīrgĕă sūggĕrĭtur cŏſtĭs ūndāntĭs ăhēnī. Fŏlĭĭs ūndam tĕpĭdī dēſpūmāt ăhēnī, ārdēntī dĕcŏxĭt ăhēnŏ, ămўclæĭs mĕdĭcātum vēllŭs ăhēnĭs.
ăhēnĕŭs, ăhēnus, *Miedziány Mosiądzowy. Mocny 2* Ertzin/ Kupfferen. *Si recte facies, hic murus aheneus eſto* Ho. *Indulgent vina, & vertunt crateras ahenos.* Virg. *ſyn.* Ænĕŭs, ēx ærĕ.
Ahenobarbus, Liſowáty.
Ahorta, corr. Aorta.

A I

ăjēns, *Twierdzący, Mowiący.*
Aigleucēs, *eos, n. Gr. Wino ſłodkie.*
Ain, A prawdáſz to, iáko Żeby, 2.
Ajŏ, *Mowię, 1. Twierdzę,* Sagen/ Reden. *loco dejecit ut ajunt* Hor. *ſyn.* Dīcŏ; āſsĕrŏ, āffĭrmo, lŏquŏr, *v. Loquor.*

Ajugă, æ. *Iwá ziele.* (*pro adjutate*
Ajutamini Pacuvi, pro Ajutate Nonius priscum
Aizōon mājŭs, Gr *Rozchodnik wielki.*
Aizōon, n: ĭnŭs, Gr. *Rozchodnik máły.*
Aizōon, *vel* aizōum ŭrēns. *Przyszczenicá ziele.*

A L A

ālă *Pacha, Podpaszę. Skrzydło, 1 2. Połá u száty. Lędygá, Páchy w budowániu* Flügel. *Ut re duces illi ludunt stridentibus alis:* Virg. *syn.* Pēnnă *epith.* Cĕlĕrĭs, vēlōx, lēvĭs, cĭtă, sūbĭtă, trĕmŭlă, strīdŭlă, strīdēns, tĕnĕră ĕxtēnsă ăgĭ tătă, pīctă, præcĕps, fŭgāx, strĕpĭtāns āĕrĭa, pērnīx, præpĕs, aŭdāx, trĕpĭdă, vŏlŭcrĭs, vĕn tōsă. *phr.* Vŏlăt ĭllĕ pĕr āĕră măgnum, rēmĭgĭo ālārum in cœlum pĕdĭbŭs sē sūstŭlĭt ālīs. Pĕdĭbŭs cĕlĕr, & pērnīcĭbŭs ālīs. Sĭmŭl ætherĕă vērbĕrăt ălīs. Mŏvĕrĕ, ăgĭ ărĕ pĕr āĕră pēnnīs. Rādĭt ĭter lĭquĭdum cĕlĕrēs nĕque cōmmŏvĕt ālās. Strĕpĭtāntĭbŭs ādvŏlăt ălīs. Trĕpĭdās in pēctŏră cōntrăhĭt ălas. Fĕrĭt æthĕră pēnnīs. Præpĕtĭbus pēnnīs ausus sē crēdĕrĕ cœlo, āĕrĭis sūblīmem sūstŭlit ălīs ĭtĕ lĕvēs mēnsēs, ālĭsquĕ săgācĭbus ānnī. Vĕlōcēs ăgĭtat pēnnās & sīdĕrĕ gaūdĕt. *vide Volo as.*
ālæ, *Wąs,* Alæ ĕquĭtum, *Rotá 2.*
ālæ fabŭles, *Bobowiny.*
ālæ præfēctus, *Połkownik.*
ălăbāndĭcă rŏsă, *Roża cielista.*
ălăbastĕr, *Słoiek 2. Alábástrowy słoiek.*
ălăbastrĭtēs, æ. m Gr. *Onich* & sub *Alabástr.*
ălăbastrum, Gr. *Słoiek. Oczna przypráwá.* Ein Büx von Alabaster. *Vas ad conservanda unguenta. Redolent alabastra focique Deorū.* Ma.
ălăbăstrŭs, Gr. *Kłobuczki roży nie rozwitey, Słoiek.*
ălăbetă, æ. & Alabetes, æ. m. *al.* Alabes, *etis Gr. Piiawká 1. Piskorz, Węgorz 1.*
ălăcĕr, & Alăcris *Adject: in Masculino abundans terminatione, Ochotny.* Müthig/ Fröhlich/ Hurtig. *Sic ruit in densos alacer Mezentius hostes.* Virg. *Ergo alacris, cunctosq; putant excedere pugna* Virg: *syn.* Vĕlōx, cĕlĕr, lĕvĭs, *vel* hĭlărĭs, părātŭs, prōmptŭs, ĕxpĕdĭtŭs.
ălăcrĕ, Alacriter, *Ochotnie rzesko.*

ălăcrĭtās, *Ochotá, Rzeskość.*
Alala *sub Lálá.*
ālāpă, æ. *Policzek 2.* Backenstreich. *Sustentas alapas, ludibria, verbera, vepres.* Sid. *syn.* Cŏlă-
ālārĭa, *orum, Łono u száty. Połá* (phŭs.
ālăcĭī ĕq uĭtēs, *Rotá konnych.*
ālārĭs ālārĭŭs, *Skrzydłowy.*
ālātŭs, *Skrzydlásty.* Geflügelt. *Ut primum alatis tetigit magali, plantis.* Virg. *syn.* ālĭgĕr. *phr.* ālīs īnstrŭctŭs, ōrnātŭs, mūnītŭs.
ālaūdă nōn crĭstātă, *Skowronek, & sub Dzierlatká.* Lerch. *Prole nova exultans galeaque insignis alauda.* Matt. *epith.* Mātūtīnă, lēvĭs, trĕmŭlă lŏquāx, gārrŭlă, dūlcĭs blāndĭsŏnă, fŭgāx, păvĭdă, cĭtă, præpĕs. *phr.* ĭtĕrāns dūlcēs quĕrēlās. Gălĕātum căpŭt, īnsīgnĭs gălĕa. Văriōs quæ dūcĭt ĭn āĕrĕ pyrōs. Quæ sīdĕră cārmĭnĕ mūlcĕt ālaudam līnquēntem tĕrrās, & sīdĕră vōcĕ sĕquēntem. Rĕdĭēns nūntĭă lăborĭfĕrī vērĭs Gaūdēns ŏpĕrĭs rūrĭs ădĕīsĕ cōmĕs. Quæ trĕmŭlō fŭndēns dĕ gŭttŭrĕ cāntŭs. Præpĕtĭbus pēnnīs vŏlucrēs dēcīrcīnăt aūrās & lātō dēcīrcīnăt āĕră gўrō. Prōlĕ nŏvă ĕxŭltat, gălĕāquĕ īnsīgnĭs ălaūdă căntăt ĕt ăscēndit dūctōquĕ pĕr āĕră gўrō. Sē lĕvăt in nūbēs, & cārmĭnĕ sīdĕră mūlcĕt, ŏccŭlĭt nīdum sĭbi grāmĭnĕ ălaūdă.
ālaudă lĕgĭō, sub. *Połek.*
Alaudum, B. idem Allodium.
Alausa, sub. Sárdelá, & Mintus.

A L B

ălbă, æ. *subst: Perłá.*
ălbă, spīnă, *Bodłak.*
Albardeala, Czáplá 2. (*ściánie, & Gipsowánie.*
ālbārĭum, *Tynk 1,* Albarium opus, *Tynk ná*
Albārius, *Tynkarz.* Albatus, *Wbieli.* Weiß angethan/geweisset. *Festos albatus celebret, cor. ipse bilibri.* Hor. *vide Albus.*
ālbēdo, *Białość,* Weisse Farb. *Et nitet inducta splendens albedine tectum* M. *syn.* Cāndŏr *epith.* Nĭvĕă, ărgēntĕă, ĕbūrnĕă. *phr.* Cŏlŏr cāndĭdŭs ĕbūrnĕŭs. Sŭpĕrānsquĕ nivēs & līlĭă cāndŏr. Păr nĭtŏr īntāctīs nĭvĭbŭs.
Cān-

Cāndŏr ĕrat, quālem præfĕrt Lātōnĭă Lūnă. Quīppĕ cŏlor nĭvĭs ĕst; quam nec vēstīgĭă dūrī cālcāvērĕ pĕdīs, nec sōlvĭt ăquātĭcŭs Aūstĕr.

Albegmina, *Fest: corr. Ablegmina.*

ālbĕō. *es*, *Biel: się* Weiß seyn. *syn.* ālbēſco cāndĕo, cānĕo.

Albeolus, *Cicero corr. Alveolus.*

ālbēſco, *Bielę się*, Weiß werden. *Flammarum longos à tergo albeſcere tractus.* Virg. *ſyn.* ālbĭco, cāndĕo, ālbĕo, cānēſco.

ālbĭcē ătă fīcŭs, *Figá.*

ālbĭ ō. *as*, *Bielę się.* Weißlich seyn. *Albicat insignis miſto viridante ſmaragdo.* Lact.

Albicaſcit, *Cn. Marius.* i. *albicat.*

Albicor, *Bieleię*, Weißlich werden.

Albicula, *ſub Pliſzká.*

ālbĭdŭlŭs, ālbĭdŭs, ālbĭnĕŭs, *Biáłáſy.* Weißlächtig. *Spumaque peſtiferos circumfluit albida rictus.* Ovid. *ſyn.* ālbŭs.

Albitudo, *inis. Albor*, *oris*, *Białość.*

Albo, *as*, *Bielę.* Weissen.

Albogalerus, *Czapká 1.*

ālbūcum, Albūcus, *Złotogłow ziele.*

ālbūgō ŏcŭlī, *Bielmo*, *Białek ná oku.*

Albula, *Biała rybá.*

ālbŭlŭs, *Bieluczki.*

ālbum, *Białość*, *Reieſtr*, *Sznur cieſielſki.*

ālbum ŏcŭlī, *Białek w oku.*

ālbūmĕn, *inis*, & ālbum ovi, *Białek w iaiu.* Das Weiß im Ey, Eyerklar.

ālbūrnum, *Biel 1.*

ālbŭs, *Biały*, *Dobry*, *Szczery*, *Szczęśliwy.* Weiß. *Sulphurea Nár albus aqua, fonteſque Velini.* Virg. *ſyn* Cāndĭdŭs, cānŭs, lāctĕŭs, ēbūrnĕŭs. *phr.* ālbēdĭnĕ tīnctŭs, īndūtŭs, ōrnātŭs, dĕcōrŭs, fūlgēns. Cāndĭdĭŏr nĭvĭbŭs. Quī cāndō ĕ nĭvēs sŭpĕrăt. Quī cāndōrĕ nĭvēs, cāndōre āntĕīrĕt ŏlōrēs. Cui pār nĭtŏr īntāctīs nĭvĭbŭs. Lāctĕă cōllă ēbūrō īnnēctūntŭr, ĕbūrnĕă cōllă dĕcūſquĕ ōris, & in nĭvĕo mīſtum cāndōrĕ rŭborem Tōtō cāndĭdĭŏr pŭēllă cygnō. Cerūſsāta cāndĭdĭōră cŭtĕ Sīgnātŭs tĕnŭī mĕdĭă īnter cōrnŭă nigro, ūnă fŭit lābes, cætĕră lāctis ĕrānt. Et nōn cālcātā cāndĭdĭōră nĭvĕ.

A L C

ālce. *es*, & ālces *is.* *Gr Łoś.*

ālcēa, *æ.* *Gr. Ogon*, *Slaz 4.*

Alcedo, *lege Halcedo*, *Halcedonia*, &c.

ālchimĭa, *Alchimia.*

ālcĭbiădĭon, *Gr. Czerwieniec*, *1. Wołowy ięzyk.*

ālcĭbĭon, *Gr. Wołowy ięzyk.*

ālcion, *onis.* *Zimorodek.* Ein Eys-Vogel, so gern an sandig und wüsten Orten wohnet. *Dilectæ alcyones Thetidi* &c. Virg *ſyn.* Alcēdō Cēycis ăvĭs. *epith.* æquŏrĕă, părvă, lĕvis, dĭsērtă mœſtă. *phr.* Tĕpĭdum ad sōlem, pĕnnas in līttŏrĕ pāndūnt ālcyŏnĕs. Pĕndēntĭbŭs æquŏrĕ nīdīs, īncŭbăt hўbērnō tĕmpŏrĕ ĕxclūdĕos in æquŏrĕ pūllōs. *vide Alcyon.*

ALE

ālĕă, *Koſtká 6.7.* *Niebeſpieczeńſtwo Niepewność wygrány*, *Trefunek*, *Fortuná 3.* *Szanc 2.* Würffel, oder Würffelspiel. *Nam neq; me Vinum, nec me tenet alea fallax.* Ovid. (*Sumitur pro omni ludo incerto & periculoſo, Gallicè* dĕ haſard. *ac præſertim pro* Teſſerarum *ludo*) *epith.* Pĕrīcŭlōsă, vĕtĭtă, præcĕps, blăndă, fāllāx, pērnōx, dāmnōsă, ăncēps, īnīquă, tūrpĭs, dŭbĭă, fŭgĭēndă. *phr.* Lūdĭtŭr ālĕă pērnōx. Nōn mē tĕnĕt ālĕă fāllāx. *pro Periculo. vide Periculum.*

ālĕam jăcio, *Wdaię się 1.* Würffel spielen.

ālĕam sĕquī, sŭbīrĕ. &c. *Koſtkę rzucić, Odważam się.* den Mantel nach dem Winde wenden.

Alearius, Aleatorĭus, *Koſterſki.*

ālĕātŏr, *Koſterá*, Ein Würffelspieler. *Ædilem rogat udus Aleator.* (Phal.) *ſyn.* ālĕo, lūsŏr ālĕæ cŭpĭdŭs. *epith.* Turpĭs, fāllāx.

ālĕātŏrĭum, Aleatorium forum, *Koſterowe mieyſce.* ein ort zu Würffel spiel.

Alebra, *alebria*, *n. plur.* & *Alebrius*, *Pośilny.*

ălec. ēcis m. f. n. Rybki drobne, Rosół. non Śledź.
Pervertunt stomachū siser, alec faecula coa. Hor.

Ălēctŏ'ĭa, a. Gr. Alectorius lapis. Kámień ká-

ălĕctŏrŏlŏphos, Gr Grzebień u kury. (płuni.

ălē ŭ'ă æ. Rybki drobne, an Śledź.

ălĕo, ōnis, Kosterá. Brettspieler. *Nisi impudicus, & vorax & Aleo.* Jamb. pur. *syn.* ălĕātŏr.

ălĕs, ĭtis, *subst: hic, hæc,* Ptak. Gresse Vögel/ als Hüner/Gänse/ &c. *Fulvus Jovis ales in æthera* Virg. *syn.* ăvĭs, vŏlŭcrĭs. *epith.* Sylvēstris, pēnnātă, *vel* pēnnātŭs, quĕrŭlă, cănōră, gărrŭlă, lŏquāx, strĕpĭtāns, crīstātă, vēlōx. *v. Avis.*

ălĕs, *itis, adject: omn: g.* Skrzydláśty, Skrzydłobłonisty, Prędki. Das Flügel hat. *syn.* Vēlōx, cĕlĕr, præcēps: ālĭgĕr.

Ălēs ăb Indīs, Indyk.

Ălēs, Satytia, Kruk 1.

Alesco, is, Rosnę 1. & sub Uchowa się.

Aletudo, Tłuste.

ălēx, ēcis, f. Rybki drobne, Rosół, 3. Smrod 3. *In Alex primam corripuit, Anienus & Renatus.*

ălēxĭcăcŭs, Gr. Odwrotny 3. (Carisio.

ălēxĭphārmăcum, Gr. Lekarstwo.

A L G

ălgă, & Alga marina, Porost, an Glistnik Wasserkraut/Meergrauß. *laterique illisa refunditur alga.* Virg (*Herba vilissima, in aquis marinis nascens.*) *epith.* Mărīnă, ĭnūtĭlĭs, mōllĭs, vĭrĭdĭs, lĭttŏrĕă, hūmĭdă, tŏrtĭlĭs, tĕnŭĭs, vīlĭs, æquŏrĕă, flŭctĭvăgă, ŭndĭvăgă, hūmēns, vĭrĭdāns, vĭrēscēns, văgă, pŭtrĭs, prŏjēctă.

ălgēnsĭs, Porostowy.

ălgĕŏ, es, Ziębnę. Frieren. *syn.* Frīgĕo, ālgēsco, frīgēsco, frīgŏrĕ rĭgĕo.

ălgĭdŭs, *Algificus,* Zimny 1. Kalt. *Algidus aut hærens, aut Tuscula protegit umbra.* Stat. *syn.* Frīgĭdŭs, gĕlĭdŭs. *v. Frigidus.*

ălgŏr ōris, m. & Algus, us. m. Zimno 1.

ălgōsŭs, Porostowy.

A L I

Ali rei Fest: pro aliæ vel alii priscum.

ălĭă, Inędy.

ălĭā vĭcĕ, Drugą rázą. ein ander mahl.

ălĭās, Inędy, Drugą rázą, Gdzie indzie 1. z innszey miáry. Ein andermahl *Hactenus hæc, aliàs justum sit necne poëma.* Hor.

ălĭās rēs ăgĭs, sub Niedbasz.

ălĭbī, Gdzie indzie. Anderstwo. *Nec tam præsentes alibi cognoscere Divos.* Virg.

Alibilis, Posilny.

ălĭcă, æ. Pęczak, Krochmal, Ptyżáná, an żyto.

ălĭcārĭă, Nierządnicá.

ălĭ ārĭŭs, Krupnik.

Alĭcāstrum, Jarká.

ălĭcŭbi, Niekędy, Gdziekolwiek. Etwan an einem Ort. *syn.* ūsquam, ūspĭam.

ălĭcŭjŭs ærĭs, Zacz, (*scazon.* Mart.

ălĭcŭlă, Kurtá. *Mittebat aliculam mihi paurer*

ălĭcŭndè, Zkąd, Zkądkolwiek. Etwanher. *Pervigil incubuit si quando alicunde veniremus.*

Alid pro Aliud priscè. Drugi. (Fort.

ălĭēnă vŏlŭntās, Nieżyczliwość.

ălĭēnă'ĭo, Oddalenie, Odwrocenie, Odrażenie. Entfrembdung. (Zápámiętywánie się.

ălĭēnātĭo mēntĭs, Szaleństwo 1. Záchwycenie,

ălĭēnātŭs mēnte, sēnsĭbŭs, Zápámiętáły.

ălĭēnī tēmpŏrĭs, Nie zwyczayny. Unzeitlich.

ălĭēnĭgēnă, *Alienigenus,* Cudzoziemiec. Ein Frembder, Außländischer. *Et nervos alienigenis ex partibus esse.* Lucr. *syn.* ēxtērnŭs; ēxtĕrŭs.

ălĭēnŏ, as, Oddalam, 2 Odrażam. Entfrembden. *Invidiosa tuos alienant murmura sensus.* Clau.

Alĭēno tēmpŏre, ălĭēnĭs mēnsĭbŭs, Nie swego czásu. Nie ná czas. Zur unrechten zeit.

ălĭēnŏr, Odrażam się. (cenie cierpię.

ălĭēnŏr mēnte, Zápámiętywam się, Záchwy-

ălĭēnum à &c. Nie pátrzyć to z oczu.

ălĭēnum instĭtūtis, alienum rătĭōnĭbŭs, Nie kmyśli, Nie mojśki. Ungewöhnlich.

ălĭēnŭs, Cudzy, Nienależyty, Niechętny. Frembd *Hic alienus oves custos bis mulget in hora.* Vir.

 syn.

syn. rĕmotŭs, āvērsūs dīstāns, dīscrĕpāns, ăbhōrrēns
ălĭēnŭs à lītĕrīs, *Nieuczony.* ungelehrt.
Alienus salutis, Niezdrowy 2 Ungesundt.
Alifer, Aliger, *Skrzydlásty. Skrzydłobłotnisty.* Das Flügel hat. *Transit, & alifero tollitur axe Ceres.* Ovid. *syn.* ālĭgĕr, ālātŭs, ālĕs, pēnnātŭs, pēnnīs īnstrūctŭs.
Alĭmă, orum. Gr. *Ná łáknienie konfekt.*
ălĭmēntārĭa rēs, *Spiżá 2.* (*darz.*
ălĭmēntārĭŭs, *Zywności służący, & Preben*
ălĭmēntum, *Zywność, Karmia 2. Podnietá.* Nahrung. *Atq; ipsa vitiis sunt alimenta vices.* Ovid. *syn* Pābŭlum, ēscă, cĭbŭs, nūtrīmēntum. *epith.*Mītĕ, vīlĕ, jūcūndum, svāvĕ ūtĭlĕ. *phr* ălĭmēntă præbĕo, dō, mĭnīstrō. Ipsĕ ălĭmēntă sĭbi māxĭmă præbĕt ămŏr. Dēsĭdĭæ mōllēs vĭtĭīs ălĭmēntă mĭnīstrānt. Lāctīsquĕ ălĭmēntă dĕdērĕ. *v.*
Alimodi, pro Aliusmodi, Inákszy. (*Cibus.*
ălĭmŏn, *n.* ălĭmōs, *f. Gr. Sytká ziele. Gignitur hic alimos. quam siquis mordeat herbam.* Prisc, *Priscian. mediam corripuit, Græci producunt.*
ălĭmōnĭă, æ. *Zywność.* Ernährung. *Compositos reparet sensus alimonia, libras.* Fill. *v. Alimentū.*
ălĭmōnĭum, idem & *Zywienie.*
ălĭò, *Gdzie indzie.* Anderßwohin. *Atque satas alio traducere messes.* Virg.
ălĭōqui, ălĭōquin, *Z inszey miáry, Ináczey.* Sonsten. *Quamvis alioqui candidus orbis.* L.
ălĭōrsum, *Gdzie indzie, Ináczey niż, ná co inszego.*
ălĭpænum, Gr. *Nie tłusty plaster,*
ălĭpes ĕdis, Gr. *Prędkonogi.* Das Flügel an Füssen hat. *Instratos ostro alipedes, pictisq; tapetis.* Virg. *syn.* ālĭgĕr, ālātŭs, pērnix vēlōx, *vel* ĕquŭs.
ălĭpĭlārĭŭs, & ălĭpĭlus, *Bárwierz.*
ălĭptērĭum, Gr. *Smárownia.*
ălĭptēs, æ m. Gr. *Łáziębnik. Grammaticus Rhetor, geometres, pictor, aliptes.* Juven.
ălĭquă, *Poniekąd Ktorędykolwiek.*
ălĭquă ĕx pārtĕ, *Poniekąd.* Zum Theil.

ălĭquàm mūltum. *Nieco.*
ălĭquāndĭu, *Trochę 2.* ein Wenig.
ălĭquāndō, *Podczas, Kiedyś 1. Kiedykolwiek 2. Wzdy kiedy.* Bißweilen / *Et bene dic neutrū, dic aliquando malè.* Mart. *Orbatura patres aliquando fulmina ponat.* Ovid. *syn.* Nōnnūnquam, īnrērdum, quāndōquĕ, *vel* sæpĕ, *vel* quōndam, *vel* tāndem.
ălĭquāntī, ălĭquī, *Kilá ich.*
ălĭquāntīspĕr, *Trochę 2.* Eine kleine Zeit, unterweilen *Hos aliquantisper posci, &c.* Ovid.
ălĭquānto, *Nieco.*
ălĭquāntŭlùm, ălĭquāntùm, ălĭquāntillùm, *Nieco, Trochę, & sub Náchudk.* Ein klein wenig. *syn.* Paūlŭlum, nōnnĭhil, lēvĭter, paūlĭspĕr, ălĭquāntīspĕr.
ălĭquāntus, *Niektory, Mierny.*
ălĭquātĕnŭs, *Poniekąd.*
Aliqui, pro Aliquis, Kto 2.
ălĭquĭd, *Coś, Cokolwiek, Nieco.* Etwas. *Jam solus audes aliquid, & claro die.* (Jamb.) *syn.* Quĭd, quĭdpĭam, nōnnĭhĭl.
ălĭquĭs, *Kto, 2. Ktokolwiek, Ktoś 1. 2. Ktoryś, Niektory, Ktory, 2. Drugi 2.* Etwa einer/ Jemand. *Hinc aliquis à te traditur quondam puer.* (Jamb.) *syn.* Quis, quĭdam, nōnnūllŭs *Aliquispiā Cic. corr. Alius quispiā.* (quīspĭam.
ălĭquo nŭmĕro, ălĭquo ĭn numero, *Zacz.*
ălĭquōrsum, *Gdzie 4.* Irgentwohin.
ălĭquōt, *Kilá.* Etliche. *Post aliquot mea regna videns, mirabor aristas.* Virg. *syn.* Quīdam nōnnūllī, ălĭquī.
ălĭquōtfārĭam, *Rozmaicie, 1. & in Kilá.*
ălĭquotĭēs, *Kilákroć,* etliche Mahl.
ălĭquotĭes dĕcĭēs, *Kiladziesiąt kroć.*
ălĭquŏūsquĕ, *Poki poty.*
Alis, pro aliud priscè, Drugi 1.
ălīsmă, *n. Gr. Anielski trank, Konopká ziele.*
ălĭtĕr, *Ináczey Zle* Anders/ auff andere Weise *Sed quia non aliter vires dabit omnibus aquas.* Vir. *syn.* Sĕcŭs ălĭās, ălĭā rătĭōnĕ, ălĭā vĭa.
ălīthĭnŭs, Gr. *Szarłatny.* ălĭ-

ălĭtură, *Karmienie 2. Wychowánie.*
ălĭŭbĭ, *Gdzieindzie.*
ăliud cūra, *Niefrasuy się.*
ălĭŭd ēx ălĭō, *Niepospołu mowiąc, Iedno po drugim.* eines aus dem anderen.
ălĭum făcĭo, *Odmieniam 1.* Verenderen.
ălĭūndĕ, *Zkąd inąd.* Anderßwoher/ von einem andern Ort. *Sive aliunde fluens alicunde extrinsecus aer L.*
ălĭus, *Drugi 1. Inszy 1.2. Rożny, Inákszy, Ieden 3. Zły.* Ein anderer. *Hoc facias aliis, quod cupis ipse tibi.*
ălĭus atquĕ ălĭus, *Inszy co raz.* Vnbeständig
ălĭŭsmŏdi, *vel* ălĭus mŏdi, *Inákszy.*
Aliura pro aliter priscè. Ináczey 1.

A L L A

āllābŏr eris, *Przyłażę, Przylátuię, Przybiiam do brzegu* Hinzufallen. *antiquis Curetum allabimur oris.* Virg. *syn.* āccēdo, ādjūngŏr, āddŏr, pērtingo, vĕnĭo. *vide Accedo.*
āllăbōro, *Usiłuię.* Grosse Arbeit thun. *Simplici myrto nihil allabores.* (Sapph.) *syn.* Lăbōro, ēnītŏr, cōnŏr, cōntēndo, mōlĭor. *v. Laboro.*
āllāctum, Gr. sub *Powerek.*
āllævo, as, *Gładzę* Glatt/ oder eben machen.
āllāmbo, *Dotykam, Liżę 1.* Belecken/ Vorhinlecken. *syn:* Lāmbo, lībo, dēgūsto.
āllāntopoeūs Allantopōles, æ *m. Gr. Kiełbáśnik*
āllāpsŭs, *Przyłáżenie, Przybycie.*
āllātrō, *Szczekam ná kogo, Obmawiam, Lżę, 1.* Anbellen. *Allatres licet usq; nos &c.* (Phal.) *syn.* Lātro ās. *Metaph.* Mălĕdīcō, cōnvīcĭŏr. *phr.* Mălĕdīctă, cōnvīcĭă fūndo, īngĕro.
āllason, *ontis. Gr. Mięniony.*
āllasōntes pīctūræ, *Obraz z perspektywą.*
Allaudabilis opera, Plaut. P. pro Laudabilis.
Allaudium, B. sub Wolne dobrá.
āllaudo, *Pochwalam.* Loben.
āllec, *Rybki drobne.*
āllēctatĭō, *Łakocenie, Przymilenie.*
āllēctĭō, *Przyięcie 2.*
āllēcto, *as. Przyłudzam, Wabię, & sub Gwiżdżę*
āllēctŏr, *oris Wab 1. Przyłudziciel.*
āllēctŭs, *Przywzięty, Namięstnik.*
āllēgātĭō, Allegatus, us, *Przyczyná, Przywodzenie, Násyłánie.*
āllēgō, *as, Przywodzę 2. 5, Posyłam, Násyłam, Szczycę się 1.* Zu einem schicken. *syn.* Lēgo, ās, mīttō. *Allegātq; suos utroq; à sanguine divos. S.*
āllēgo, *is. Przyimuię 5.* Erwehlen. Item Zum Zeugnuß ansichen. *syn.* Lēgo, is, ēlĭgo, sēlĭgo, dēlĭgo, ādscrībo, ābdo, jūngo.
āllēgŏrĭa, & Allegoricos, Allēgoricus, Gr *sub Ináczey rozumiem. & Mowá trudna.* Verwendte/ oder anderst zuverstehende Red. *Dic allegoriā, sensu si verba repugnent.* Desp.
Alleluja, Hebræa vox, sonat: Laudate Deum Herbarii inepti, ut solent, id nomen herba cuidam dederunt. v. Szczawik. (*Ulżenie.*
Allenimentum, Allĕvamentum, Allĕvatio.
Allevio apud S Jacobum. Et alleviabit eum Dominus, id est eriget, excitabit surgere faciet è lecto.
āllĕvo, *Podnoszę, Ulżywam.* Auffheben/in die Höhe heben *Evolat, ut gelidos complexibus allevet artus* Ovid. *syn.* Lĕvo, sūblĕvo, mītĭgo, mōllĭo, tēmpĕro, lēnĭo. *vel* tōllo, ērĭgo.
āllēx *m.* & Allus, li. *Palec wielki u nogi.*
āllex, f. *Rybki drobne.*
Alliaria, Alliaris, Czosnáczek.
Alliatum intritum cui allium admistum est. Junius.
ālliātŭs, *Czosnkowány.*
Allicefacio is. Wabię. herzu reitzen.
āllĭcĭo, is, *Przyłudzam, Wabię, Zácięgam 2. Ciągnę 1.* An, oder herzu reitzen. *Alliciunt somnos tempus, motusque merumque.* Ovid. *syn.* Invīto, căpĭo, cāpto, trăho, attrăho, dūco, īndūco, ēxcīto, pēllĭcĭo.
āllĭcĕrĕ sōmnum, *Uśpić.*
āllīdo, *Uderzam co o co, Uderzam o ziemię.* Anstossen. *syn.* īllīdo, īmpīngo, frāngo.
āllĭgatĭo, *Przywięzowánie.* Anbindung.
āllĭgatŏr, *Przywięzuiący.* (*zanká.*
āllĭgatūră, *Przywięzowánie, & sub Wię-*

ăllĭgŏ, *as*, *Przywięzuię*, *Wiąże*, *1. Obowięzuię* & *in Dopuszczan się*. Anbinden. *unco non alligat anchora morsu*. Virg. *syn*. Lĭgo, cōllĭgo, vĭnc ĭo, strĭngo, āstrĭngo, ōbstrĭngo. *v. Vincio.*

āllĭnĭo, is, *Zalepiam*. Zukleben.

āllĭnŏ, *is*, *Przymusnąć*, *Pomusnąć*, *Przypisuię*, *Przymieszawam* Anstreichen *syn*. Lĭno, ĭnungo *Culpavit duros, incomptis allinet atrũ*. Hor.

āllĭsĭo, *Scieránie*. ein Anstoß.

āllĭum, *Czosnek 1*. Knoblauch *Allia*, *serpillumq; herbas contundit olentes*. Virg. *syn*. Būlbŭs *epith* ŏlēns, rĕdŏlēns, acrĕ. grăvĕŏlēns *phr*. Grăvĕ spīrāns ŏdōrem, Grăvĭtĕr rĕdŏlēns

āllĭum ālpīnum, ānguīnum, ūrsīnum, *Czosnek dziki*. (*łuczek*

āllĭum Cyprĭum, āllĭum Pūnĭcum, *Czosnek*

āllŏcūtĭo, *Mowienie do kogo*, *Przemowienie*, *Pociechá*. (*brá.*

Allodium, B. sub Własna rzecz, & *sub Wolne dobrá.*

āllŏquĭum, *Mowienie do kogo*, *Przemowienie*. *Rozmowá*. Anred/Anspruch. *Cujus ab alloquiis animæ hæc*, &c Ovid. *syn*. Cōllŏquĭum āffātŭs, vērbă sērmo ōrātĭo. *epith*. Mītĕ dūlce blāndum grātum jūcūndum, bĕnīgnum ōptātum, mūtŭum, brĕvĕ, lōngum hŏnēstum ūtĭlĕ mēllĭtum hŭmĭlĕ, ārcānum, nĭmĭum. *phr*. Fruiturquĕ Dĕōrum cōllŏquĭo, Lōngīs Cæsar prōdūcĕrĕ nōctem īnchŏāt āllŏquĭīs.

āllŏquŏr, *eris*. *Mowię do kogo*, *Cieszę*. Anreden. *Extrema moriens tamẽ alloquor horâ*. Virg. *syn* Cōmpēllo, ās āffŏr, āffārĭs. (*inusitatũ in prima præsentis persona*) *phr*. dīctīs āggrĕdĭŏr. Cōrāmquĕ pārēntēm āllŏquĕrĕ, ad sŭpĕrōs tālĭă vērbă dĕdĭt. Dīctīs āffātŭr ămīcīs. Tālĭbŭs āggrĕdĭtŭr, Vĕnĕrem Sātūrnĭă dīctīs. Tūnc sīc Rēgīnam āllŏquĭtŭr, cūnctīsquĕ rĕpēntĕ īmprŏvīsŭs ăĭt. *vide Loquor.*

āllūcĕo *es*, *Przyświecam*, *Roświeca się*. Anleuchten. *syn*. Lūcĕo, splēndĕo, rĕsplēndĕo, fūlgĕo, mĭco. *vide Luceo.*

āllŭbēscĭt, *Podoba mi się*. Gefallen *syn*. Plăcĕo (sūm grātŭs, ārrīdĕŏ.

āllūcĭnātĭo, *Błąd*.

āllūcĭnātŏr, *Bałamut*.

Allucinor, *Omylam się*. *Száleię 1*. Fehlen/Irren. *Stirpitus*, *an lippis oculis allucinor*, *audet*. Calc. *syn*. Fāllŏr, ērro, dē- ĭpĭŏr.

Allucita, *æ*. *Komor.*

Alludio as, *priscum*, *Pobłażam.*

āllūdŏ, *Igram 1*. *Pobłażam*, *Przymawiam ná co*, *Obiia się o uszy*. Schertzen *Nec plura alludens ea vox audita laborum*. Virg. *syn*. Dīctă ălĭī rĕfĕro, *vel* lūdēndo blāndĭor.

āllŭo, *Podlewa rzeká*. Hinzuflieſſen. *syn*. Prætērflŭo, cīrcŭmflŭo, āllābŏr, hūmēcto, īrrĭgo, *vel* ăblŭo.

Allutia, *orum*, *lege Elutia*, & *Alutatio.*

āllŭvĭes, āllŭvĭo, *onis*, *Podbieránie 1*. *Powodź*. Ein Wasserguß. *Fecit*, & *alluvie mons est deductus in æquor*. Ovid. *syn*. āllŭvĭo, āllŭvĭum, ēlŭvĭo, dīlŭvĭum. *vide Diluvium.*

ālmă, *Zywicielká*, & *sub Zywotny.*

Almanac B. sub Minucye.

Almities, *ei*, *Rostość*, *Krasność*, *Piękność.*

ālmŭs, *Zywotny*, *Swięty 2*,

Alnĕus, *Olszowy sub Olszá.*

Alnetum, *Olszyná*, *ibidem.*

Alnus, *f*. *Olszá*. Ein Erlen/Erlenbaum. *Arbor proveniens in aquosis locis*, *utilis navigiis*. *accipitur quandoque pro navi*. *epith*. Prōcēră, vĭrĭdĭs flūmĭnĕa, prŏcēllōsă, vĭrēns, tĕrĕs ŏpācă. Phăĕtōntēă, frōndēns, flŭvĭālĭs, āltă, āĕrĭă vĭrĭdāns, lōngă. *phr*. Flūctĭbus āptĭŏr ālnŭs, āmīcă frĕtīs, āptă mārī, ūndīs, ātquĕ sŏlō prōcērās ērĭgĭt ālnōs. Quāntum vērĕ nŏvō vĭrĭdīs sē sūrrĭgĭt ālnŭs. Prōcūmbĭtquĕ tĕrēs vūlsīs rādīcĭbŭs ālnŭs. Sūbmĭsĭt cānās ālnŭs ŏpācă cŏmās *pro Navi*

ālnus băccĭfĕră, nigrá, an *Kruszyná*? (*v. Navis.*

ALO

ălŏ, *is*, *Karmię 1. 2*. *Zywię 2*. *Chowam Wychowuię* Ernähren. *Binos alit ubere fœtus* Virg. *syn*. Nutrĭo, pāsco. *phr* ălĭmēntă dō pōrrĭgo, sūbmĭnĭstro, sŭppĕdĭto. Parvōs ēdūcătă nātōs. Fērrĕ cĭbum. *v. Nutrio*, & *alimẽtũ*

ălŏe, *es*. *Gr Aloe 1. 2*. Ein bitterſafftig Kraut (*Herba saporis amarissimi*) *Plus aloës quam mellis habet*, &c. Juven. *epith*. ămāră, āspĕră, trīstĭs.

Alŏgĭā, *æ. Gr. Bezrozumność.*
ălŏgīſtŭs, *æ. m. Gr. Wolny od ráchunkow.*
ălŏgĭſtĭă, *æ. Gr. Ráchunkow odpuſzczenie.*
ălōpecĭa, *æ. Gr.* ălōpĕcĭōsĭs, *ſub Włoſow opadánie. Uſtus alopeciam commiſto ſanat aceto.*
ălōpĕcĭas, *æ m. Gr Lis morſki, rybá.* (Cat.
Alŏpĕcūrŭs, *Liſi ogon ziele.*
Alōlă, *Sárdelá.* Alpha, *tr. Przedni.*
Alphă, & Bētă *Obiecádło.*
Alphabeticus, Obiecádłowy.
ālphĭtum, *Gr Gryz 2.*
Alsĭnē, *es. Gr. Kurzyślep.*
ālſiōsŭs, Alſus, *Zimny 1. 4.*

ALT

āltānŭs, *Wiátr południowemu poboczny ná záchod, Wiátr z dołu.*
āltārĕ, *Ołtarz,* Ein Altar. *ſyn.* ārā. *epith.* Fūmĭdum, Thūrĕum pīnguĕ, fēſtum, cūltum dīvīnum, thūrĕ văpōrātum. *vide Ara.*
Altare portatile, Portátyl.
Altarium apud S. Paulum i. Altare.
āltè, *Wyſoko, Głęboko, Z dáleká.* Hoch. *Non tamen hæc alte volucris ſua corpora tollit.* Ovid. *ſyn.* ēx ēlsē, sūblīmĕ, prŏfundē.
Altellus, W chowániec Porzutek.
Alter. Drugi 1. 5, Wtory, 1 Jeden 5. 5. Bliźni, Inákſzy. Der ander. *Alter ab alterius funere menſus erat.* Ovid. *ſyn.* ălĭŭs, dīvērsŭs dĭſsĭmĭlĭs dĭſpār. *vel* sĕcūndŭs *phr.* Tū mōx ĕrĭs (ālter ab īllo.
Alter pro malo, Zły.
āltĕr ĕgŏ, *Bliźni.*
Alteras, pro Alias, Inędy.
Alteratio, Odmiáná 2.
Altercabilis, Sporny. Sprzeczny.
Alter cangenon, B. Bielun.
Altērcātĭō, *Przegádywánie, Spor* Hader/Zanck *ſyn.* jūrgĭum rīxă, cōntēntĭō, pūgnă, līs, dīſcōrdĭă dĭſsĭdĭum. *epith.* āſpĕră, vēsānă īnsānă, īmprŏbă, ĭnīquă, mŏlēſtă, āncēps.
ăltērcātŏr, *Kłotnik 2. Warchoł.* (*v Rixa.*
Alterco, Altercor, Sprzeczam ſię. Hadern, Zancken. *ſyn.* Rīxŏr, jūrgor, cōntēndo, pūgno, (cērto. *v. Rixo.*
Alterculum, Altercum, Bielun.
Altērnāns, *Ná przemiány.*
āltērnātim āltērnā vĭcē, *Ná przemiány.* Eins umbs ander, wechſel weiß. *ſyn.* āltērnīs vĭcĭbŭs, vĭcīſſim, pēr vĭcēs, īnvĭcem.
āltērnātĭo, *Przemiáná.*
āltērnātĭonē, *Ná przemiány 2.*
āltērnīs, *Ná przemiány 1. 2. Co trzeci dzień.*
Altērno, *as, Ná przemiány czynię.* Eins umbs ander machen/abwechſeln. *ſyn.* āltērnīs ăgo āltērnŭs *ſub Ná przemiány.* (dīco, vărio.
Altero, as, Odmięniam 1. Mięnię fárbę. Veren dern. *Ille ſuam faciem transformat, & alterat arte.* Sil *ſyn.* mūto, *vel* pērdo, dēprāvo, cōrrumpo, īn pējus vērto.
āltĕro tanto, Alterum tantum; *We dwoynaſob, & ſub Tyle troie. & ſub Weczwornaſob, Tyle drugie.* (*dliwy.*
Alterplex, icis, Dwoiáki, Dwoiſty, Chytry, Zdrá-
āltĕrŭtĕr, *Jeden ze dwu.* eraußzweyen. *Quo caret alteruter. ſumit ab alterutro.*
āltĕrutērquĕ, *Obá.*
āltĕrŭtrīnquĕ, *Z obuſtron.* Von dieſer/ oder (iener ſeiten.
ālthæă, Gr. *Slaz 1. 5.*
Alticinctus, Ochotny.
āltĭlĭs, *active Poſilny.*
āltĭlĭs, *paſſive Karmny.* Maſt-Viehe. *Ad nos jam veniet minor altilis, inde parato.* Juv.
Altiſonus, Altiſonans ſub Grzmotliwy.
āltĭtūdo, *Wyſokość, Głębokość, Wſpániáłość.* Die Hohe. *ſyn.* Căcūmĕn, ăpēx, vērtēx, fāſtīgĭum. *vide Cacumen.*
Altivagus, Altivolans, Altivolus. Gornolotny.
āltō vūltu, *Wſpániále.*
āltĭŭs, āltĭſcūlè, *Przywyżey.* Höher.
āltĭūſcūlŭs, *Przywyżſzy.*
āltŏr, *Karmiciel, Zywiciel.*
āltrīnsĕcŭs, *Z drugiey ſtrony.* Von der andern Seiten *Invectumq; ſibi cohibens altrinſecus amnem.* Av.

ăltrīx, *Żywicielka.* eine Säug amme.
āltrōrsūs. *al.* ăltĕrōrsūs, *Gdzie indzie 2.*
Altroversum, Altrovorsum, Z drugiey strony.
ăltum, *Głębokość, Morze 1. Niebespieczeństwo, Niebo 1.* Die Tieffe/ Höhe.
āltum pĕto, *Odbiiam od brzegu.* hoch ziehlen
ăltūs, *ūs, Karmienie.*
ăltūs, *ti, adject. Wysoki 1. 2. Głęboki, Skryty 1. Miąższy* Hoch/tieff. *Altitum, pecudumque genus sopor altus habebat.* Virg. *syn.* Cēlsūs ēxcēlsūs, īngēns, prǣcēlsūs sūmmūs ēlātūs sūblīmīs prōcērus suprēmūs, ēdītūs ārdŭūs āĕrĭūs *vel* prōfūndūs īmūs *vel* māgnūs ēxcēllēns. *phr.* Sīdĕră tāngēns. Nūbĭbūs īnsērtāns āltīs căpŭt. Stābăt ăcūtă sĭlēx āltīssĭmă vīsū. Aĕrĭī cūrsū pĕtĭt ārdŭă mōntĭs. Tūrrĭs ĕrat vāstō sūspēctū & pōntĭbūs āltīs. Ætnæōs frātrēs cœlo căpĭtă āltă fĕrēntēs īpsĕ ārdŭūs, ă tăquĕ pūlsăt sīdĕră, Cōnsūrgūnt gĕmĭnæ quĕrcūs īntōnsāquĕ cœlo āttōllūnt căpĭtă & sūblīmī vērtĭcĕ nūtānt. Hīnc ătquĕ hīnc vāstæ rūpēs, gĕmĭnīquĕ mĭnāntūr in cælum scōpŭlī. Sēsē āttōllĭt īn aūrās, ēgrēdĭtūrquĕ sŏlō, & căpŭt īnter nūbĭlă cōndĭt. Tūrrim in præcīpĭtī ſtāntem sūmmīsquĕ sub āſtră ēdūctam tēctīs. Rēgĭă sōlĭs ĕrat sūblimĭbūs āltă cŏlūmnīs. Mōns ĭbi vērtĭcĭbus pĕtĭt ārdŭūs āſtră dŭōbūs nōmĭnĕ Pārnāſsus. sūpĕrātquĕ căcūmĭnĕ nūbēs. Urbs ĕrăt in sūmmō nūbĭbūs æquă jŭgō. Mōles prōpĭnquă nūbĭbūs ārdŭĭs, āctă ad sīdĕră pīnus, āltīſsĭmă vīsū. Quāntūs ad æthĕrĕum cælī cōnspēctūs ōlympum. Nūllō quā vērtĭcĕ tēllūs āltiūs īntŭmŭit prōpiūsquĕ āccēſsĭt ŏlympō. Dum pĕtĭt īnfĭrmīs nĭmĭum sūblīmĭă pēnnīs Sūblīmīquĕ mĭcāns sūbrūmpĭt in æthĕră tēctō ōſtēntāns āltam Phārōs ut Mēmphītĭcă tūrrim. Sīc tūrrĭbūs āltīs ārdŭă, ut āĕrĭās īntrēnt fāſtīgĭă nūbēs, *Altus pro excellenti* (3. *Æn.*) Tē sĭnĕ nīl āltum mēns īnchŏăt. *Pro Magno.* (10. *Æneid.*) Sīc pātĕr īllĕ Dĕūm făcĭt sīc āltūs Apollo. *Pro recondito & profundo.* (9. *Æneid.*) Quid mē āltă sĭlēntĭă rumpĕrĕ cōgĭs? 1. *Æneid.* Mānĕt āltă mĕntĕ rĕpōſtum. *vide Mons.*

A L U

Aluco, onis, B. Lelek.
alvĕārium, ālvĕăr, ālveārĕ, *Ul. Pszczelnik,* Binenſtock/Immenhauß. *quadrisyll. Seu lente fuerint alvearia vimine texta.* Virg. *syn.* ālvĕārĕ, ālvĕar ālvĕus. *dissyl vel* ālvĕūs. *epith.* ŏ'ēns rĕdōlēns pīnguĕ ŏdōrĭfĕrum ŏdōrum vīmĭnĕum mēllĭflŭum līquēns căpāx dūlcĕ Cecrŏpĭum Hyblæum ŏpĕrolum. *phr.* ālvĕarĭă vīmĭnĕ tēxtă ăpum sēdēs, dŏmūs cūbīlĕ Cērĕă tēctă. Rūrĕ lēvīs vērnō flōrēs ăpĭs īngĕrĭt ālvĕō ăpēs dūlcī dīſtēndūnt nēctărĕ cēllās ăpēs īgnāvum fūcōs pĕcūs ă præsēpĭbūs ārcēnt. īllæ dīſcūrrūnt īntus per cērĕă cāſtră. Sēdēs ăpĭbus ſtătĭōquĕ pĕtēndă.
alvĕātūs, *Dołkowáty.* Außgehölt.
alvĕōlātūs, *Wydrążony.*
alvĕŏlum, *n. Warcabnicá.* Waſſer-Trog.
alvĕŏlūs id *m* & *Száchownicá, Niecka, Korytko, Miſká máła, Korczak 1. Cujus & alveolos & lævam pignorat Atreus.* Juv.
alvĕūs, *Ul. Koryto, Czołn, Niecká, Száchownicá, Warcabnicá, Wánná, Łoże rzeki, Naw, dno.* Ein Waſſer-Kanal. *proripit alveus amni.* Virg. *epith.* Flūĭdūs, cāvūs ōblīquūs lātūs, ăngūſtūs, sērpēns ērrātĭcūs ſpătĭōsūs hūmĭdūs, ūdūs, bĭbŭlūs, ārēnōsūs sĭnŭōsūs. *phr.* īmpōsĭtās ōrnōs sūſtĭnĕt, fērt ālvĕūs. Spūmāntīquĕ īncūbăt ālvĕō. Alvĕus īncrēvit vāſtīs ſpătĭōsūs in ūndīs. Lātō dēlāpsūs in ālveō Nīlūs. Sūſtĭnĕt īmpōsĭtōs sūmmā căvūs ālvĕūs ūndā.
alvīnūs, *Żołądká chorego, Biegunkę cierpiący, 1.*
ālūmen, *n. Háłun.* Alaun. *Cum nitro veniens & alumine sulphur.* Mac.
ălūmĭnātūs, *Háłunowány.* mit Alaun.
ălūmĭnōsūs, *Háłuniſty,* Voll Alaun.
ălumnă, *active Żywicielká.* Pfleg-Mutter.
ălūmnă, *paſſive, Wychowánicá.* Pfleg-Kind.
Alumnatus, ti Wychowány. Gepflegt.
Alumno, as, & Alumnor aris, Wychowuię.
ălūmnūs, *paſſive Wychowániec. Quid voveat dulci nutricula majus alumno.* Hor.
ălūmnūs, *active. Żywiciel Karmiciel.* Ein Pfleg-Vater. *Ebibit inde ſuæ ra'iē nutricis alumnus.* Ovid. *ſyn.* āltŏr, faūtŏr. *vel* dīſcĭpŭlūs.
ălūtă, *Zámſz.* Lind Leder *epith.* Nĭgră, ālbă, Sĭcyŏnĭa *phr.* Sūccīnctūs nīgrā tĭbī sērvūs ălūtā. Pes mălūs in nĭvĕā sēmper cēlētŭr

aluta

ălūtă, āppŏsĭtam nigræ lūnam sūbtēxĭt ălūtæ. Pedēs Sĭcўōnĭa vīnxĭt ălūta.
Alutacinatus, *Alutacinum*, *Alutamen*, *Aluta mentum*. *Zamſzowy*.
ălūtārĭus, *Zámeſznik*. Ein Weißgärber.
Alutatio, *Złotożyłá zięmiá*.
ălūtātŭs *Zamſzowy*.
ălvum ejĭcĕrĕ, dūcĕrĕ, ĭnānīrĕ movērĕ, sūb dūcĕrĕ clyſm trăhĕrĕ &c. *Purgácyą bráć*.
Alvum sūbdūcēns, sŏlvēns, *Ruſzaiący*.
ălvŭs dūră ădſtrīctior, sūpprēſſă *Stolec trudny*.
ălvŭs lĭquĭdă fūsĭor, bŏ ă, *Stolec łátwy*.
ălvŭs sūpĕrĭor, *Zołądek* Der Bauch. *Arguturmq; caput, brevis alvus, obeſaq; terga*. Vir. *ſyn*. Vēntĕr, ŭtĕrŭs, vīſ ĕră, īlĭă. *epith*. ăvĭ dă, căpāx, tŭmĭdă, dūră. *phr*. Tŭmĭdam sĭc ēxplĭcăt ălvūm. Cĭbŏs ăvĭdam cōndēbăt ĭn ălvum. *v*. *Venter* (*Purgácya*, *Gnoy*, *1*.
ălvŭs, *i*. *m*. & *f*. *Brzuch*, *Ul*, *Zywot nie wieści*,
ălvī causă ălĭquĭd dărĕ, *Purgácyą dáć*.
ălvūm bŏnam făcĭt. *Purgácyą czyni*.
ălvum dejĭcĕrĕ ēxĭnānīrĕ, lĕvārĕ, &c. *Wyprożniáć ſię*. den Leib außlären/ reinigen.
ălx, *cis*, *f*. *Łoś*.
ălyă, *Pługowe nogi*.
Alypĭa, alypon, alypum, *Gr*. *Cwikłá*, *Turbit*.
alyſsōn, *Gr*. *Konopká 2*. *Siedliczká*.

A M

Am pro eam. *Lucret*. *priſcum*.
am, *Præpoſitio*, *in Koło*.
ămă, *æ*. *Rydel*. Schauffel, Spade.
ămābĭlĭs, *Miłoſny*, Holdſelig/ lieblich. *ſyn*. ămāndus, ſvāvĭs, āffābĭlĭs. *phr*. Dīgnŭs ămōrĕ, Dīgnŭs ămārī, mūltō dīgnāndŭs ămōrĕ, frōntĕ & mēntĕ bĕnīgnŭs. Dīgnŭs ămōrĕ pŭer, quī sĭbi cōncĭlĭat mēntēs. Quī pēctŏră mūlcĕt, dēlīnĭt, răpĭt, ălĭcĭt Ocŭlĭs quī ſpīrăt ămōrem, ŏcŭlus rīdēns jăcŭlātŭr ămōrēs.
ămābĭlĭtās, *Przyięmność*, *Miłość nieuczciwa*. Liebligkeit.

ămābĭlĭter, *Mile*, *Przyiemnie*, *Łáſkáwie*. Holdſeliglich/ Freundlich. *Luſit amabiliter*, *donec ja* *ſævus apertam*. Hor.
ămābŏ, *Interject*. *Proſzę cię*. Ich bitte dich/ lieber/ Ey. *ſyn*. Prĕcŏr, ōro. *Dic verum mihi Marce*, *dic amabò*. Phal.
ămālthēa, *Gr*. *Kſiążnicá*. *Nais amalthea*, *Cretea nobilis Ida*. Ovid.
ămāndātĭo, *Odeſłánie Záſłánie*. Abſendung.
ămāndo, *as*, *Odſyłam*, *Záſyłam*. Wegſchicken. *Longius amandat*, *vaſtaſq; relegat in cras* Vir. *ſyn*. āblēgo, rĕlēgo, pēllo, ējĭcĭo ēxpēllo.
ămāns, *tis*, *Miłośnik*, *Nierządnik* Der da liebet/ Liebhaber, Buhler. *quid non ſperemus amantes*. Virg. *ſyn*. ămātŏr, prŏbŭs ămīcŭs ſtŭdĭŏsŭs; *epith*. Stūltŭs, āmēns, īnsŏmnĭs, sŏllĭcĭtŭs lānguēns, trīſtĭs gĕmēns īnsānŭs mĭsĕrāndus, lānguĭdŭs ĭmpătĭēns īncērtŭs, căptīvŭs, pērvĭgĭl dĕcōrŭs ĭrrĕquĭētŭs pāllĭdŭs ĭmprūdēns pĕrjūrŭs excōrs, fĭdēlĭs, mĭ ĭs dŏlŏsŭs īnsĭdĭŏsŭs, fūcātŭs ūrbānŭs mēndāx, dēmēns. *phr*. ămāns ſtĭmŭlĭs ăgĭtātŭs ămŏrĭs, ămōrĕ căptŭs răptŭs cŏrrēptŭs, āttĕnŭatŭs. Saucĭus cŭpīdĭnĕ cŭjŭs ŏſsĭbŭs tăcĭtŭs ignis glīſcĭt quem mŏllĭtĕr ūrĭt ămŏr mīles mŏdŏ făctŭs amŏre sēntit grătam ſub pĕctŏrĕ flămmam, quem cūrŭs ămor crūdēlĭ tābĕ pĕrĕdĭt. Păllēăt ŏmnĭs ămor cŏlŏr ēſt hīc āptŭs ămāndī. Dūră pārĭ dĭſcit plūrĭmă quĭſquĭs ămăt. *v*. *Amicitia*, *Amo*, *A*.
ămāntĕr, amantiſsime. *Mile*. Freundlich.
Amantia, *æ*. *Przyięmność*.
ămānuēnsĭs, *Piſarek 1*. ein Schreiber.
ămărăcĭnūm, *Gr*. *Maieránowy oleiek*. Mayeron-Oel/ oder Balſam. *Poſteſque ſuperbos ungit amaracini*. Lucr.
ămărăcĭnūs, *Gr*. *Maieránowy*.
ămărăcum ămărăcŭs, *Gr*. *Maieran*.
Amaranthus Plin. *corr*. *Amarantus*.
ămărāntŏn, *Gr*. *Rádoſtká ziele*.
ămărāntŭs *adject*. *Gr*. *Niezwiędły*.
Amărāntŭs *ſubſt*: *Gr*. *Szarłat 2*. *Krwáwnik wodny*. ein Blum/ Tauſentſchön genandt.
ămărāntŭs cĭtrĭnŭs, *Kocanki żołte*.
ămārĕ, *Gorżko*, *Rzewno*. Bitterlich.

Ama-

Amarefacio Plaut. ut tabefacio, rarefacio Lambin. Amarefacitis, al. amarè facitis.
ămārēſco, *Gorżknę.* Bitter werden.
ămĕrĭce, *es, Támáryſzek.*
Amarico & Amaricor, Gorżko czynię, Gorżknę,
ămārĭſsĭmè, *Uſzczypliwie, Gorżko.*
Amaritas, Amarities, Amaritudo, Amaror, *Gorzkość*, Bitterkeit. *Quæ dulcem curis miſcet amaritiem.* Cat. *ſyn.* ămārŏr. *epith.* ăſpĕră ĭngrātă, mōrōsă.
ămārŭs, amarulentus, *Gorzki, Rzewny, Przykry.* Sehr Bitter. *Florentem Cythiſum & ſalices carpetis amaras.* Virg.
Amaſco, is, Miłuię. Lieben.
Amaſius, ămāſo, *onis, &* ămāsĭus, *Miłośnik nieuczciwy.* ein Buhler/ Liebhaber.
Amatio, Miłość, Liebung Buhlerey.
ămātŏr, *Miłośnik 1. 2. Nierządnik, Fryierz.* Ein Liebhaber. *Invenias, cacum verſat amator iter.* Prop. *vide Amans.*
ămātōrcŭlŭs, *Miłośnik nieuczciwy, Nierządnik, Fryierz.*
ămātōrĭè, *Nierządnie.* Buhlerischer Weise.
ămātōrĭum, *Miłośniczy podarek.*
ămātōrĭŭs, *Miłośniczy. nierządniczy, Nierządny, Frántowſki.* Buhlerisch.
ămātrīx, *Miłośnicá, Fryierká.* eine Buhlerin. *Et quod amatrices tam prope ſervat aquas.* Mart. *ſyn.* ămāns, ſtŭdĭōsă, cŭpĭdă. *epith.* Vĕnŭſtă, ōrnătă, cōmptă, fūcātă, fōrmōsă, blāndŭlă, mălĕsāna, dēmēns, dĕcōră.
ămāurōsĭ, *eos, ios f Gr. Slepotá iáſna.*
ămāzōn ŏnis, *Niewiáſtá mężna, & ſub Ubogi. Pulſant, & pictis bellantur amazones armis.* V.

A M B

Ambacti, Pácholſtwo.
ămbāctŭs, *Naiemnik,* ein Umbläuffer.
Ambadedo, Obiadam.
āmbāgēs, *hæ, Bayki, Krążenie,* Umbschweiff Umbwege. *Obſcura ſortis, patres ambagibus errant.* Ovid. *ſyn.* āmbāgo, ĭnĭs, mæāndrī sĭnŭs, flēxŭs, gȳrŭs, ſpīræ. *epith.* Lōngæ, dĭffĭcĭlēs, ōbſcūræ, mōlēſtæ, hōrrēndæ, mŭltĭvĭæ. Lăbȳrĭnthĭăcæ, pērplēxæ, īnvĭæ, cæcæ lūbrĭcæ, făllācēs nōxæ, mŭltĭfōrmēs cōnnēxæ, lătēbrōſæ. *phr* Hōrrēndās cănit āmbāgēs, āntrōquĕ rĕmūgit Fēceptus mūltā āmbāgĕ vĭārum Cōnnēxīs rērum āmbāges ac fātā rĕsōlvit. Nōn hīc tē cārmĭnĕ fīctō, ātquĕ pĕr āmbāges & lōngă ēxōrsă tĕnēbo. *v. Labyrinthus.*
āmbāgēs āllēgŏrĭcæ, *Mowá trudna.*
Ambagio, ōnis, f. Przypowieść.
Ambagioſus, Záwikłány Umbschweiffig/Weitläufftig. Item, Krum *ſyn.* ōbſcŭrŭs īntrīcātŭs, ĭnēxtrīcābĭlĭs. *Metaph.* Dĭffĭcĭlĭs, ānceps īgnōtŭs.
Ambago, inis hæc, Krążenie,
Ambarvale, ſacrificium, ſub Okoliczny.
Ambarvalia, orum, & ium ſub Krzyżowe dni.
Ambarvalis hoſtia, ibidem.
Ambaxi, Ambaxes hi ſub Koło Præpoſitio.
Ambeciſus, us, Obcinánie.
āmbĕdo, *is, Obiadam. Ogłodáć.* Umbnagen/ Rundumb abessen. *ſyn.* Rōdo, ārrōdo, cōrrōdo, cīrcŭmrōdo.
Ambegnus, Ambeſtrix, ſub Ofiárá 2.
āmbēsŭs, *Ogłodány.* Umbgefressen. *flammiſq; ambeſa reponunt,* Virg. *ſyn.* Rōsŭs, ārrōsŭs, cōrrōsŭs, cīrcŭmrōsŭs.
āmbēsŭs flāmmĭs, *Opalony.*
āmbĭdēns, *adject: Dwoyzęby.*
āmbĭdēns, *ſubſt: Owcá.*
Ambidexter, Oboręczny.
Ambiegnus ſub Ofiárá 2.
āmbĭfārĭam, *Ná obie ſtronie,*
Ambiformiter, Oboiáko. Gleichförmig.
āmbĭgĭtŭr, *Spor ieſt, Pytánie ieſt.*
Ambignus ſub Ofiárá 2.
āmbĭgo, *is, Wątpię.* Zweifflen. *Ambigeret raperetne roſis Aurora ruborem.* Aul. *ſyn.* Dŭbĭto, āncēps ănĭmī ſum, *v. Dubito.*

āmbĭgŭē. *Wątpliwie.* Zweiffelhafftig. *syn.* Dŭbĭē, vărĭē.

āmbĭgŭĭtās ambiguum, *Wątpienie, Wątpliwa rzecz.* Zweiffelhafftigkeit einer sach.

āmbĭgŭŭs, *Wątpliwy 1 2. Obostronny 1. Niepewny, Niestateczny 1. Mieszániec 1.* Zweiffelhafftig. *In vulgum ambiguas, & quaerere conscius arma.* Virg. *syn.* Dŭbĭŭs, īncērtŭs, ānceps vărĭŭs.

Ambilavus, Ambisinister, sub Oborgczny.

āmbĭo, is, *Okrążam, Obskáku ę, Dostoieństwá zábiegam.* Umbgeben/ wornach streben. *Heu quid agat quo nunc Reginam ambire furentem.* Virg. *syn.* Cīrcŭmdō, cīngo, *vel* sēctŏr, prēnsō, cŭpĭo, aūcŭpŏr.

āmbĭtĭo, *Okrążenie 1. Czci prágnienie. Dostoieństwá zábiegánie, Dostoieństwá zákupowánie, Przepych, Kräniec.* Ehrgeitz/Ehrsucht. *Sollicitaq; fugax ambitionis eram.* Ovid. *syn.* Vānĭtās fāstŭs sŭpērbĭa: āmbĭtŭs. *epith.* lēvĭs sōllĭcĭtă, īmpătĭēns, dēmēns cæcă, tūrpĭs īnfēlīx vēsānă ārdēns mălĕsānă, pērvĭgĭl, īnsōmnĭs īrrĕquĭētă īnflātă ēlātă pērnĭcĭōsă trux fĕră mĭsĕră nĕfāndă mălă prāvă pēndŭlă, dēgĕnĕr, īmpōtēns, īnvĭdă lĭvēns īmpĕrĭōsă tĕmĕrārĭă *phr.* Hŏnōrum dīră cŭpīdo. Quærēndī nōmĭnĭs ārdŏr, āmbĭtĭōsŭs ămŏr. Dŏmĭnāndī vēsānă sĭtĭs, lĭbīdo īmmēnsŭs ămor laūdĭs. Lēvĭs āmbĭtĭo pērfūsăquē glōrĭa fūcō āmbĭtĭo mēntēs āgĭtat vēsānă sŭpērbās. Laūdis tĭtŭlīquē cŭpīdo Laūdum ărrēctă cŭpīdo. Vānō splēndĭdă făstū. Cæca sŭpērbī pēctŏrĭs āmbĭtĭo. Quæ māgnōs sĭbi pōscĭt hŏnōrēs. Quæ tērgĕmĭnōs sūspĭrăt hŏnōrēs, āmbĭtĭo cæcīquē sŭpērbĭă cōrdĭs, & sĭtĭs ætērnă quæ spē sŭccēndĭt hăbēndi. Mōrtālēsquē ănĭmō ūrĭt āmbĭtĭo quā vēstĭbŭlĭs fŏrĭbŭsquē pŏtēntŭm, ēxcŭbăt & prĕtĭĭs cōmmērcĭă pōscĭt hŏnōrum. Nīmĭum mōrtālĭa cōrda vŏlūtăt ambĭtĭo. Hēu pēstĭs dāmnōsă hŏmĭni & fūnēstă lĭbīdo, Nōmĭnĭs āmbĭtĭōne mălă aūt ărgēntī pallēt ămōrē *v. S.*

Ambĭtĭōne rĕlēgātă, *Niechwaląc się.* (*peibia*

āmbĭtĭōse, *Wystawnie, Ná przepych.*

āmbĭtĭōsus, *Wystawny, Wytworny, Dostoieństwá nieporządnie zábiegaiący, Czci prágnący, Storzypiętká, Wspániáły.* Ehrgeitziger, Ehrsüchtiger. *Nota quidem sed non ambitiosa domus* Ovid *syn* Vānŭs sŭpērbŭs tŭmĭdŭs. *phr.* āmbĭtĭōne lăbōrāns fūrēns tŭmēns Vānĭs hŏnōrĭbus īnhĭāns āuræ pŏpŭlārĭs căptātŏr, Laūdum măgnō pērcūlsus ămōre. Laūdĭs ămōrē căptŭs flăgrāns āccēnsŭs æstŭāns. Vārĭe jăctātus laūdĭs ămōrĕ. Quem āmbĭtĭo tŏrquĕt sōllĭcĭtăt. Quem tāngĭt quærēndi nōmĭnĭs ārdŏr. Quī vānōs āmbĭt hŏnōrēs, căptăt sēctătŭr, sĕquĭtŭr. Mēndīcŭs hŏnōrum. Fāmam căptāns & nōmĭnis āuram. Quem laūdĭs ămŏr īncēndĭt, ăgĭtăt tĭtĭllăt pērcēllĭt ēxcĭtăt īmpēllĭt. Quem fāmæ laūdumve cŭpīdo ēxăgĭtăt. Ætērnæ quærēns præcōnĭă fāmæ. Cūjŭs ănĭmus spērātæ laūdĭs ămōrĕ īgnēscĭt Quem prĕmĭt laūdĭs ănhēlă sĭtĭs. Cūjŭs ūrĭt mĭsĕrum glōrĭa pēctus. *v. Superbus, & supra Ambitio.*

āmbĭtĭōsus in verba, *Wspániáłomowny.* (*iący.*

Ambitor oris, dostoieństwá nieporządnie zábiegá-

āmbĭtŭs, nom: *Otaczánie.*

āmbĭtŭs, *us, Ambitudo, Obbieg, Obchod 1 Okrążenie 1. Okrągłość 2. Koło 1 Dostoieństwá zábiegánie, Dostoieństwá zakupowánie.* Umbkreiß. Cīrcŭĭtus. *v. Ambitio.*

Ambitus Partic: { *Oblężony Otoczony* Jussit & *ambita circumdare littora terra.* Ovid.

Ambiturio, is, sub Chcę Verlangen.

āmbo, *orum. hi, Obá Ambo & uterq; differunt ibidem.* Allebeyde. *syn.* Dŭo, utērquē.

Ambo, onis, hic, Gr. Zágięcie. Brzeg zákrąglony, Pukiel, Kazálnicá. eine Kantzel.

Ambra, æ. B. Ambrá, Bursztyn Birnstein.

Ambrices, Łátá dáchowá, & Dáchowká. Dach-

Ambro, onis, Utrátnik. (ziegel.

āmbrōsĭa, *æ Gr. Słodycz, Molownik zióle, Rozchodnik wielki, Boży byt.* Beyfuß, oder Kraut/ oder Speiß der Götter. *Liquidum Ambrosia diffudit odorē. V. dicitur esse Deorum cibus, nectar verò potus epith.* Cælēstĭs dīvīs, ŏdōrā, ŏdōrātă, æthĕrĕă, ætērnă, ŏptĭmă, ŏdōrĭfĕră, sacră. sălūbrĭs *phr* Dĕōrum cĭbūs. Cibī. Cœlēstĭă pābŭlă Dīvŭm cĭbī. Sălūbrĭs āmbrōsĭa sŭccī. Nēctăr & āmbrōsĭam, lătĭcās, ēpŭlāsquē Dĕōrum,

H āmbrō-

ămbrŏsĭŭs, Ambroſiacus, Gr. *Pachnący, Słodki.* Vnſterblich *ſyn* Immŏrtālĭs, *vel* dūlcĭs fra *(grāns.*

Ambu, ſub Około, Præpoſitio.

ămbūbāiă, æ. *Surmácz, Niedźwiedńik.*

ămbubēĭă, æ. *Podrożnik ziele, Pápáwá.*

ămbugĭa, *Podrożnik ziele.*

Ambulacium, Gránatowych iábłek kwiát.

ămbŭlācrum, *Chodzenie 2.* Vmbgang / Spaziergang. *In ambulacris, rivulos, aquæ propter.* (Scaz.) *ſyn* ārĕa, pōrtĭcŭs *epith.* ămœnum, jūcūndum, grātum. *phr.* Trītum ſpătĭum, ărbŏrĭbus tēxtum grātĭs ĭter. Sēmĭta trīta, vĭrēns quā sē vīta dūcit. Jūcūndīquĕ fĕrunt cōllēs, ădĭtūſque pătēntes Grāta pĕr ŏptātos dūcēbat sēmĭta cōlles.

ămbŭlātĭlĭs, *Chodzący, Ruchomy.*

ămbŭlātĭo Ambulatiuncula *Ambulatus, us, Chodzenie 2. Przechadzká.* Spaziirung *In magna ſimul ambulatione* (Phal.)

ămbŭlātŏr, *Biegácz, Chodak, Biegun, 2.* Spaziirer / gaffen tretter *Hoc quod tranſtibe rinus ambulator* (Phal.)

ămbŭlātōrĭŭs, *Chodzący, Ruchomy.*

ămbŭlātrīx, ſub *Biegun 1.*

ămbŭlo, as, *Chodzę.* Spaziten. *Ambulat, & ſubitò miratur funus amici* Prop. *ſyn.* Ĭnămbŭlo, ĭncēdo, dĕămbŭlo, ĭngrĕdĭor, grădĭor ſpătĭor, prōgrĕdĭor. *phr.* Ipsĕ unō grădĭtur cōmĭtātŭs ăchātĕ ĭtquĕ rĕdītquĕ vĭam. Pēr lĭttŏră lēntĭs pāssĭbŭs, ut sŏlĕo ſpătĭābăr & sōlă in sĭccā sĕcum ſpătĭātur ărēnā. Itĕ pĕdēs quōcūnquĕ fĕrēnt. *Quō tē Mæri pĕdēs?* Per tăcĭtum nĕmŭs īrĕ, ŏptātās ĭtquĕ rĕdītquĕ vĭās. Tū mŏdo Pōmpĕĭā lēntus ſpătĭārĕ sūb ŭmbrā, ĭnſtābĭlĭ grĕssū mētĭtur lĭttŏră cōnjūx.

ămbŭlo ſuſpenſo gradu: in ſummis digitis.

Amburbale, lege Ambarvale. (*Dybię.*

Amburbia orum & Amburbiales hoſtia, ſub Krzy

Amburbium lege Amburvium. (*żowe dni.*

ămbūro, is, *Opalam.* Anbrennen, verſengen. *ſyn.* ūro, ădūro, ēxūro. *v. Uro.*

Amburnare, ſub Rey wodze.

Amburvale, Amburvium, ſub Okolicá.

Amburviale ſacrificium, ſub Okoliczny.

ămbūſtio *Spárzeliná.* Verbrennung.

ămbūſtŭs, ămbūſtŭlātŭs, *Opalony.* Angebrant. *ſyn.* ūſtŭs, ădūſtŭs, ēxūſtŭs.

Ambuſtanea avis, ex Am & buſto, non ab ambu ro ſub Wągłik ptak.

Amcido, Obcinam 1. Beſchneiden.

Amciſus, us, Obcinánie. Beſchneidung.

Amciſus, ſi. Obcięty. Beſchnitten.

AME

Ameletis, Ovid: corr. Analectis.

ămēllŭs, *Gwiazdeczki ziele.*

Amen, Boże day to. Gott geb es. *Et reſponſuris ferit aera vocibus amen.* Auſon. *Qui mihi ſpes veniæ, cauſa ſalutis amen.* Fortun.

āmēns, ti, *Nieprzyſobie, Głupi, Szalony 1.* Vnſinnig, Närriſch, doll. *Colligit amentes, & adhuc terrore paventes* Ovid. *ſyn.* Dēmēns ſtūltŭs, ſtōlĭdus fŭrĭōsŭs, mălēsānŭs, fŭrēns ĭnsānŭs, lȳmphātŭs fătŭŭs vēcōrs ēxcōrs ſtŭpĭdus ĭnsĭpĭēns. *phr.* Mēntĕ căptŭs ĭmpŏs sŭī. Rătĭonĭs ĕgēns Rătĭōnĕ cărēns. Mēntĭs ĭnŏps. *v. Stultus.*

āmēntātæ hăſtæ ſententiæ *ſub. Dowod.*

āmēntātŭs, *Náwiązány, Sznurowány.*

āmēntĭa, *Szaleńſtwo* Vnſinnigkeit, dollheit *Amiſſaſq; refert frendens amentia vires.* Ser. *ſyn.* Dēmēntĭa, ĭnsānĭa, fŭrŏr, ſtūltĭtĭa vēcōrdĭa. *epith.* Præceps, pĕtūlāns, cæcā. ăudāx, tĕmĕrārĭa, mălēsāna, văga, grăvĭs fŭrēns, răbĭdă, fŭrĭbūnda. *v. Stultitia.*

ămento, *as, Náwiężuię,* & ſub *Dowod.*

āmēntum, *Náwiązánie Proce náwiązánie* band Reim. *Intendunt acres arcus, amentaque torquent.* Vir. *ſyn.* Lōrum, vĭncŭlum lĭgāmen.

ămĕrĭmnōn, *Gr. Rozchodnik wielki.*

ămēs, *itis, m vel f. Soſzki łowcze, Laſká ptaſznicza, Rękoieść, Podſtáwek.* Vogelſtange. *Oſtendatur ames, nomen victumque machæ*

ămĕthyſtĭna pūrpūra. *Szarłat 4.* (Juven.

ămĕthyſtĭnŭs, Amethyſtinatus, *Brunatny* das von Amethiſt, iſt *Cauſidicum vendunt amethyſtina convenit illis.* Juven.

ămĕthyſtĭcōn, tis, *Gr. Rubin Kárbunkul, & in Brunatny.*

ămĕ-

Ămĕthyſtŭs ămĕthysŭs, *Gr. Ametyſt.* Edelgeſtein Amethiſt (*Gemma fulgore purpureo*) *Hic Paphias myrthos hic purpureos Amethyſtos.* Ovid. *epith.* Pūrpŭrĕus mĭcāns. *vi*

Amfractus, lege Anfractus. (*de Gemma.*

Ămĭă, *æ. Gr. Spolnicá ryba.*

Ămĭāntus ti. hic, *Gr Kámień niezgorzyſty.*

Ămĭcă, *Nałożnicá.* Eine Freundin/Buhlerin. *Ne modo decipiant voces fallacis amicæ.* Ovid. *epith.* Fōrmōſa mōllĭs fāllax, tĕnĕra, dīlēcta, vēnālis, blānda, tūrpis, cūlta lĕvis. *phr.* Lĕvĭor fŏlĭis aūrāquĕ īncērtĭor. Blāndīs vĕrbis ănĭmōs mūlcēns. Quæ incautōs ămāntes fāllĕrĕ dĭdĭcit. Flĕxănĭmis, mūlcēns vĕrbis. Vērbis blāndĭlŏquīs dŏcta mŏvēre, ādmōtis rĕpĕtēns lāſcīva lăbel lĭs băsĭa. *vide Meretrix.*

Ămīcābĭlĭs, *Amicalis, Przyiázny.* Freundlich.

Amicarius, Rufian.

Ămīcè, *Amiciter, Po przyiacielſku.*

Ămīcè accipere, *Zá dobre mieć, przyiąć.*

Amicimen, Odzienie. Kleidung. (*Kubeł*

Amicinum, Amicines. Uście kubłá, Uście 1. &

Ămĭcĭo, *is, Okrywam, Obieram.* Bedecken, bekleiden. *Et piper, & quidquid chartis amicitur ineptis.* Hor *ſyn.* Vēſtĭo, tĕgo, ŏpĕrĭo, īnvŏlvo, vēlo.

Ămīcĭtia amicĭtiēs, *Przyiacielſtwo.* Freundschafft *Nomen amicitiæ barbara corda movet.* Ovid. *ſyn.* Cōncordĭă cōnjūnctĭo fœdŭs ămŏr, *epith.* sānctă sīncēră pŭdīcă, vēră hŏnēstă cōnſtans frātērnă pācĭfĭcă īmmōrtālĭs īntĕmĕrātă, pērpĕtŭă tĕnāx ŏptātă fīdă. *phr.* Fœdŭs ămŏrĭs. Vīncŭla ămōrĭs, Fœdus, nēxŭs ămīcĭtiæ. Lōngă fīdēs. Nūllus ămor, tālĭ cōnjūnxit fœdĕrĕ ămāntēs. Quālĭs ădēſt Thēſĕĭdī quālis cōncōrdĭă Pēlĕo. Rēbus ĭn hūmānīs nil dūlcĭus ēxpĕrĭērĕ altĕrno cōnvīctu, & fīdo pĕctŏre, ămīcī, ūſus, ămīcĭtĭæ vīnclĭs & fœdĕre certo. Hic tĕnŏr hæc vĭrĭdi cōncōrdĭa cœpta jŭvĕntæ Vēnĭt ăd ălbēntēs īllābĕfācta cŏmās. Tē mŏvit ămīcĭtiæ cōnſtāntia lōngæ, ānte tŭos ōrtus quæ mĭhi cœptafuit. Vūlgūs ămīcĭtĭās ūtĭlĭtāte prŏbăt Fœdus ămīcĭtĭæ nōn vis chărĭŏr ĭe nŏſtræ. Nēc sī fōrte vĕlis, dĭſsĭmŭlārĕ pŏtes. Qui dŭo cōrpŏrĭbus mēntĭbŭs ūnus ĕrānt. Vēllĕ āc nōllĕ āmbōbus īdem sŏcĭă ăque tōto mēns ævo plēna fŭit vōbĭs ōmni cōncōrdĭa vīta, & ſtĕtĭt ād fīnem lōnga tĕnāx quĕ fĭdēs. Frātrum quŏquĕ grātĭă ră ă ēſt. Si quid lōngă fĭdēs cānăquĕ jūră vălent.

Ămīcĭtĭas diſſolvere, diſtrahere, divellere, renuntiare, &c. *Rozbráćić ſię.*

Ămĭcĭtĭor, *pro* amicior, *Przyiázny.*

Amico as, Błagam, & ſub Zachęcić.

Amicoſus, ſub Nierządny Buhleriſch.

Ămīctōrĭum, Amiculum, *Metlik.*

Ămīctus, us, *Odzienie, Ubior, Odziewánie.* Kleidung. *Duplicem ex humeris rejecit amictum.* Ovid. *ſyn.* Vēſtĭs, chlămys, vēlāmĕn, tēgmen, tūnica, vēſtīmēntum, tŏga, pāllĭum. *Mulierum amictus,* Pallă, carbăsŭs, līnum, peplum. *epith.* Pūrpŭrĕus, fuſcus, nĭvĕus, crŏcĕus, aurātus, pūnĭcĕus, nĭtĭdu, plēbēius sōrdĭdus tĕnŭis, pīctŭs. *v, Veſtis.*

Ămīctus plēbēius, *Sukmáná.*

Ămīcŭla, *Nałożnicá.* Eine Buhlerin.

Ămīcŭlus, *Przyiaciel.* Freundlein. *adhuc quid cenſet amiculus, ut ſi.* Hor.

Ămīcus, ſubſtant: *Przyiaciel.* Freund. *Verus amicus erit, qui plus me, quàm mea quærit. ſyn.* Chārus dīlēctus. *epith.* Fīdus mĕmor pūrus cērtus ūnănĭmis cōnſtāns, tĕnāx, fĭdēlis, īmmūtābĭlis cāndĭdus pĕrēnnis cōncŏrs, ætērnus, charus sīncērus dūlcis, ŏffĭcĭōsŭs. *phr.* Jūnctus ămīcĭtĭa. Dēvīnctŭs ămōre. Vĕrŭſă pēnĕ pŭĕr pŭĕro jūnctus ămīcĭtĭa. Quō nōn ēſt chārĭor ālter. Lōngo cōgnĭtŭs ūſu. Prīmīs jūnctus ăb annīs Chāros nōn ūltĭmus īntēr ămīcos ănĭmæ dīmĭdĭum mĕæ. Plēnă fuit vōbīs ōmni cōncōrdia vīta & ſtĕtĭt ad fīnem lōnga tĕnāxquĕ fĭdes His ămŏr ūnus ĕrāt. O lūcĕ măgĭs dĭlēcta sŏrŏri. Māgnūs mĭhi tēcum ūſus ămīcĭtĭæ. O mĭhi dilēctos īnter sōrs prīma sŏdāles. Pārs ănĭmi, ănĭmæ pārs mēlĭor. Rēbus in ādvērsīs cōnſtāns. Dūrīs ĭn rēbus rĕmānens Opēnĭ us tōto cōrde rĕcēpte mĭhi. Tu quŏquĕ nōſtrārum quōndam fīdūcĭa rĕrum. Quī mĭhi cōnfŭgĭum qui mĭhi pōrtus ĕras. Tū tămen ō nōbis ūſu jūnctĭſsĭme lōngo. Pars dēsīdĕrii māxĭma pēne mĕi. Nōn mĭhi quàm frātri frāter ă-

măta mĭnus. O mĭhi chāre quĭdem sēmper tēmpŏre dūro cōgnĭte, rēs pŏstquam prŏcūbŭ ēre mĕæ Nūllus dĭsjūngĕt ămōres ībĭmus ūnā ămbo flĕntes & pāsĭbus iisdem ībĭmus æterno cŏnnĕxi fœdĕre. Tu cŏmĕs ăntĭquus tū prĭmis jūnctus ăb ănnis. O mĭhi post ūllos nūsquam mĕmŏrānde sŏdālis. O cui præcĭpŭe sŏrs mĕa vĭsă sŭa est. Quid nĭsi cōnvĭctu caūsĭsque vălēntĭbus ēssem Tēmporis & lōngi jūnctus ămōre tĭbi? quid nĭsi tót lūsus & tot mĕa sērĭa nŏssĕs. Quŏquĕ ĕgo dīlĕxi frātĕrno mōrĕ sŏdālēs. O mĭhi Thēsēa pēctŏra jūncta fĭde. Ægrōtăt ămīcus Phœbĕ vĕni laūs māgna tĭbi trĭbŭētur, In ūno Cŏrpŏre sĕrvātō rĕstĭtŭĭsse dŭŏs. Chăre mĭhi ănte ălĭos. Tūnc quŏquĕ sī fŏrsān nŏstrum dĕlēvĭt ămŏrem. Tēmpus ĕram nĭmĭo jūnctus ămōre tĭbi, ūnus ĕrat Pўlădes, ūnus qui māllĕt Orēstes ipse mŏri.

ămīcus, *adject. Przyiacielſki, Przyiázny.* Lieb/ angenehm/ hold. *Tacita per amica silentia Lunæ.* Virg. *ſyn.* Grātŭs, jūcūndŭs, dīlēctus, chārus, *vel* ūtĭlis, āptus.

Amigdala corr. Amygdalá.

ămĭnĭa ūva, *Jágodá winna leśna.*

ămĭnēum vīnum, *Wino przednie.*

ămĭssĭo, Amissus, us. *Utrácenie.* Verlust.

ămita, *Stryienká.* Baas/oder Vatters Schwester. *i. breve Perſio, Jam reliqua ex amitis patruelis, nulla proneptis.* Perſ. *priſcis longum. Scaliger ex Feſto.*

ămĭta major, idem, & ſub *Pradziad.*

ămĭtīnus, *Cioteczny.* Geschwistrig Kind. *ſyn.* Gērmānus, āgnātus, cōgnātus.

ămītto, *Utracam 1. 2. Pozbywam, Odpráwiam 2. Puſzczam od ſiebie, Upuſzczam 2.* Hinwegschicken/ verlieren. *Turbat an haurit aquā, neque vitam amittit in undis.* Horat. *ſyn.* Dīmītto pērdo, ābjĭcĭo.

ămītto cōrpus, *Chudnę.* Mager werden.

AMMO

ămmĭum, Gr. *Aminek, Minia.* Minien.

Ammoveo, lege Admoveo.

ămmŏchrysus, Gr. *Złotopiaſek kámień.*

ămmŏdўtes, æ. Gr. *Wąż nákrapiány.*

ămmŏnĭăcum, Gr. *Amoniiák ſok.*

Amnenſis. Przyrzeczny, & in Przyrzece.

ămnistĭa, æ. Gr. *Zápomnienie, 2. Zgodá.*

ămnĭcŏla, *Przyrzeczny*, der an einem Fluß wohnet. *Amnicolæq; ſimul ſalices, &c.* Ovid.

ămnĭcus, *Rzeczny.* Zum Flußgehörig. *Magnum ſuper amnica terga vagantem.* Aul.

ămnĭs, *Rzeká.* Ein Fluß. *ſyn.* Flūmen, flŭvĭus, rīvus, ūnda. *epith.* ămœnus, ărgĕntĕus, līmpĭdus pēllūcĭdus, văgŭs, præcēps, răpĭdus frīgĭdus tŭmĭdus. *vide Fluvius.*

AMO

ămo, *Miłuię, 1. Kocham ſię 1. 2. Podoba mi ſię, Lubię, Zwykłem, Dziękuię 1. Proſzę 1. Nie rządu pátrzyć, & ſub Dogadzam.* Lieben. *Non ut ames oro verum ut amare ſinas.* Ovid. *ſyn.* Dīlĭgo ărdĕo. *phr.* īncĕndor cōrrĭpĭor, īnflămmor tŏrquĕor. Chārum hăbeo. Cōmplĕctor ămōre. Vĕnĕrānde pŭer quĕm pēctŏre tōtō āccĭpĭo. Fŏrmōsum pāstŏr Cŏrўdon ărdēbat ălēxin ăcĕr in ĕxtrēmĭs ŏssĭbŭs hæsĭt ămor Sŭccumbĕre ămōri. Tŏto pēctŏre flămmăs cōncĭpĕre. Pēctŏre spīrat ămōrem Tăcĭtum nūtrit sŭb pēctŏre vulnŭs. Dīlĭgo lūcem măgis ĭn pēctŏre rēgnet ămŏr. Hūnc ămŏr ĕxĕrcet nŏctēsquĕ dĭēsquĕ Māgnum huic vērsat ĭn ŏssĭbus īgnem īnfēlix ămōri īndūlgĕre. Flāmmis tăcĭtis ărdēntĭbus ūrī. Tŏtĭs ŏssĭbŭs īgnes pērcĭpĕre, sĕntīre. Gĕrĕrĕ saucĭa cōrda tēlis cŭpīdĭnis. Sēntīre cŭpīdĭnĭs ărcŭs. Nŏvās ăssŭmĕrĕ flămmās. Răpī cōrrĭpī ĭmăgĭne fōrmæ Frātĕrno mōrĕ Thēsēa fĭde dīlĭgĕre. Sŭccēdi cŭpīdĭne, ănte ălĭōs ămăt Ascănium. Cŏlit măgis ŏmnĭbus ūnum. Tēquĕ tŭis jūrat chăram ĕssĕ mĕdūllĭs. Hæsĕrūnt tĕnŭēs in cōrde săgĭttæ & pŏssĕssa fĕrus pēctŏra vērsat ămŏr. Flămma ĕxtīncta rĕlūcet. Tăcĭtæ sērpūnt in vīscĕra flămmæ. Rūrsŭs rĕsūrgens sævĭt ămor īgnēs in pēctŏre crēscūnt ut sŏlĕt ăllēctō crēscĕrĕ flămma rŏgo pēctŏrĭbus quāntum tu nŏstrĭs, ūxor ĭnhærēns. *v. Amans.*

ămœbæus, Gr. *Ná przemiány.*

ămœna, orum, *Poyrzenie weſołe.*

ămœnĭtas, *Weſołość, Przyięmność.* Lustbarkeit.

Amœniter, amœnissimè, *Weſoło 1.* Lustig.

Amæno as, Rozweſelam. Belustigen/erfrischen

Labitur & teretes saltus Jordanis amœnat.
Vict: *syn.* recrĕo, rĕlāxo, sōlor, cōnsōlŏr.
Amœnus, *Wesoły.* Lieblich. *Devenere locos lætos, & amœna vireta.* Virg. *syn.* Jūcūndus, grātus, dēlĭcĭīs plēnus.
āmōlĭor, *iris, Odwalam Oddalam 1.* Hinweg thun/ abwelzen. *Amolitur onus, sperantes omnia dextras.* Luc. *syn.* āvĕrto, āmŏveo, rĕmŏvĕo, ārcĕo, prohĭbeo.
āmōlĭtio, *Oddalenie.* Abwelzung.
āmŏr, *oris, Miłość 1.5. Kochánie.* die Lieb. *Semper amet fructu semper amoris egens.*Prop.*epith.* Dūlcĭs blāndus jūcūndus suāvis grātus tĕnĕr mōllĭs plăcĭdus māgnus īngens flagrāns ācĕr fērvĭdŭs vĕhĕmēns īndŏmĭtus fērvēns urēns ārdus īgnĭpŏtēns sōllĭcĭtūs. sēdŭlus, gnāvus tĭmĭdus vĭgĭl, īngĕnĭōsus sævus vērus fĭctus, āntīquus ānxĭus săgĭttĭfer ālĭger pēnnātus sŏcĭus vĭgĭlāns nūdus āpērtus īmpĭger; fōrmōsus dĕcōrus dēmūlcēns, ārcĭtĕnēns ārrĭdēns, ōffĭcĭōsus mūtuus fēstīvus frātērnus sīngŭlārıs *phr.* īgnĭs æstus, ārdor, flāmma fāx; īncēndia āmōrĭs Pēctŏris æstus. Vīs āmōris. Pēctus ādūrēns. Præcōrdia īnflāmmāns ūrēns mĕdūllas ārdōrem cūpĭes dīssīmūlāre mĕum ōmnĭa vĭncĭt āmor, ōccūlto pēctus cōmbūrĭtur īgne, īlle mĕos prīmus quī mē sĭbi jūnxit, āmōres ābstūlit. *vide Amor.*
āmŏr īnsānus, pērdĭtus, *Miłość nieuczciwa.*
āmōrem cōncĭpĕre sūscĭpĕre, *Rozmiłowáć się.* Liebe gegen einen fassen.
āmōrem ēxcĭtāre, āccēndĕre. *Záchęcić.*
Amorabundus, Miłośnik. Ein Liebhaber.
Amotio annuo. Fest. corr. Annos annua infra & sub Bábá 2.
āmōtĭo, *Oddalenie.* Hinwegthuung.
āmŏvĕo, *Oddalam, Odsyłam* Hinwegthun. *Vetustate amovet ætas,* Lucr. *vide Removeo.*

A M P

Ampendix, i. appendix. Festo, quia am, i. circum pendet, priscum.
āmpĕlĭtis *idis.f.gr.ziemiá lekerska, rudá ognista.*
āmpĕlŏdĕsmŏs, *f. ad herbam relatum, Gr. sub Wiś.* Ein Weide.
āmpĕlŏleūce, *es. Gr. Przestęp biały.*
āmpĕlŏprăsum, *Gr. Łuczek ziele.*
āmpĕlos agrĭa, *Mácicá płonna.*
āmpĕtos Chīrōnĭs, *Przestęp czarny.*
āmphēmĕrĭnus, *Gr. Codzienny.*
āmphĭbĭa, orum. *Gr. Wodnoziemne rzeczy.*
āmphĭbĭus, *Gr. Wodnoziemne zwierzę.* Ein Thier/ das so wol auff dem Land/ als im Wasser lebet. *Amphibium Numen terras atq; aequora miscet.* (*Mowá wątpliwa.*
Amphibologia, āmphĭbŏlon āmphĭbŏlĭa. *Gr.*
Amphibrachus, Pes Poëticus, Quintil. trisyllabus mediam syllabam longam habens, extremas breves, ut vox sonat, quasi utrinq; brevis: ut Beatus.
āmphĭcyrtos lūna, *Gr. Księżyc po pełni.*
āmphĭmăcĕr, *Quintil. Pes Poëticus Amphicho oppositus, mediam syllabam brevem, & extremas longas habens, ceu vox Græca indicat; ut confluunt.* M. *syllaba brevis Verrepao & aliis; sed v. Macrob.* (*smáta.* ein rauhes Kleid.
āmphĭmālla, Amphitapa vestis. *Gr. Szátá kosmáta.*
āmphĭmāllum, amphitapa, æ. amphitapon, *Gr. Koc 1.* Ein Decke.
āmphĭmāchălos, *Gr. Szátá z rękawámi.*
āmphĭppus, *Gr. Podwodnik.*
āmpīprōstylos, *Gr. in Filarowánie.*
āmphīshoena, *Gr. Wąż dwoygłowy.*
Amphiscii, homines utrinque umbram habentes quotannis, i. & à meridie, & à septemtrione, hi nempè qui sub Æquatore habitant.
āmphĭtāne, *es, Gr. in Magnes.*
āmphĭthălămus *Gr. Przedpokoie.*
āmphĭthēātrăsis, Amphitheatricus *Gr. in Dziwowisko.* Das zum Schauplatz gehört. *Amphitheatrales inter nutrita magistros.* Juv.
āmphĭthēātrum, *Dziwowisko* Ein Ring/ Schauplatz. *Omnis Cæsareo cedat labor amphitheatro.*Mart. *epith.* Cōnspĭcŭum, āltum sūblīme, māgnum, præclārum, īngēns, rŏtundum. *phr.* Hīc ŭbi cōnspĭcui vĕnĕrābĭlĭs āmphĭthĕātri, ēxĭgĭtur mōles.
āmphĭthĕtos, *Gr. Dwojuszny.*

āmphŏra, *Gr. Bániá 1. Beczká, Korcá Krákowſkiego połowicá.* an *Dzban.* Wein oder Bier kanne. *Amphora non meruit tam pretioſa mori.* Mart. *epith.* Aūrĕa, ārgēntea căpāx, ✱ă vă, cōncăva, pūlchră aurātă, vīnāriă

āmphŏra āttica. *Połbáryle, Korcá Sendomirſkiego połowicá, & ſub Dzban.*

āmphŏra Romana, *Połbáryłki.*

āmphŏra ſemĭſtērtĭa. āmphora ſeſquitertia

āmphŏra ſpārtĕa, *Słomianká.* (*Wiádro, miárá go ćwierć.*

āmphŏrălis. *Korcowy, Wiádrowy.*

āmphŏrārĭus, *Beczkowy.*

āmphŏrĕus, *ei vel eos. Gr. Korcá, Sendomirſkie*

āmphotis, idis, vel idos, *Gr. Náuſzká.*

āmplè, āmplĭfĭcè, *Wſpániále Swietno.*

Amplecto, is. Amplector *eris. Obłapiam, Ogarnąć 1. Rozmiłowáć ſię.* Vmfahen/ Vmbhalſen. *Fuſcis tellurem amplectitur alis.* Virg. *ſyn.* āmplĕxor ārĭs cōmplĕctŏr. *phr.* Cōmplĕxu tĕnĕo fŏvĕo cīngo āmbĭo ēxcĭpĭo āmplēxus pĕto. Dō āmplēxus. Do cīrcum brăchĭa cōllō Fŏvĕo ĭn ūlnīs. Cōllō hærĕo ĕo ĭn āmplēxūs cōllă īnvādo pĕto tĕnĕo. Hŭmĕris cōllō brăchia pōno, īmpōno fĕro īnjĭcĭo īmplĭco. Cōlla lăcērtīs căpto cōmplĕctor, īmplĭco nĕcto īnnĕcto prĕmo ōptātōs dĕdĭt āmplēxūs. Implĭcuit mātērno brăchĭa cōllō. Ter cōnātus ĭbi cōllō dăre brăchĭa cīrcum. Sēmiănĭmēmquĕ sĭnu gērmānam āmplēxa tĕnēbat ĭllĕ ŭbi cōmplexu Ænēæ cōllōquĕ pĕpēndit. Cōmplēxi ĭnter sē nŏctēmquĕ dĭemque mŏrāntur. Nōn sīc āppŏsĭris vīncĭtur vītĭbus ūlmus, ut tŭa cum cōllō brăchĭa nēxă mĕo. Tē tĕnĕt āmplēxu pērfrŭĭturquĕ tŭo. Vūltquĕ sūb āmplēxūs īrĕ pŭella tŭos. Dēquĕ virī cōllā dūlce pĕpēndĭt ŏnus. Sīc mĕmŏrāns hŭmĕros dēxtrāſquĕ tĕnēbas āmbōrum. Trĕpĭdæ mātrēs prĕſsēre ad pĕctŏra nātos. Hīc ălăcer cōllă āmplēxu mātērna pĕtēbat. Cōllō pēndŭlus hærĕt īrrŭit in cōllum āmplēxus nāti Cўthĕrēs pĕtīvit ăvĭdis āmplēxĭbus hærēnt. Tēne mānūs ūnquam nōſtræ dīmĭttĕre vēllĕnt. Tēnĕ mĕo părĕret vĭſus ăbīre sĭnu? ēxcĭpĭt āmplēxu fēlĭcĭaque ōſcŭla jŭngĭt. *vide Oſculor, & Amplexus.*

Amplexo, as, Obłapiam. Vmbarmen.

āmplēxor, *aris, Obłapiam, Miłuię, Rozmiłowáć ſię.* Vmbhalſen.

āmplēxus, *ut, Obłapiánie, Obięcie* Vmbfahung/ Vmbhalſung. *Conjugis amplexus, oſcula, verba, manus.* Prud. *ſyn* Cōmplēxus. *epith.* fūrtīvus chāru s, cāſtus, fēlīx, ſānctus, cōncōrs ĭtĕrātus, grā us sĭmŭlātus, vērus fĭdēlĭs, fīdūs, ſtrīctus ōptātus *phr* Quīs tē nōſtris āmplēxĭbus ār ĕt. Tē cōmplĕxu nē sūbtrăhe nōſtrō. Nōn ego nūnc dūlcī āmplēxu dīvēllĕrer ūnquam. Nāte, tŭo āmplēxus nāti Cўthărēa pĕtēbat.

āmplĭātio, *Odwłoka.* Vermehrung.

āmplĭfĭcātio, *Rozſzerzánie, 1. 2. Przyczynienie.* Erweiterung

āmplĭfĭcātor, *Przyczyniácz, Rozſzerzácz.*

āmplĭfĭco, *Rozſzerzam, 1 2. Przyczyniam, Rozprzeſtrzeniam* Groß machen/ erweitern. *Porrigere, & fatis amplificare moras &c.* Auſ. *ſyn.* Aūgĕo, ădāugĕo, extēndo, dīlāto, dīdūco, prōtrăho, prōdūco, pōrrĭgo.

āmplĭo, *as, Odkładam 3 Przyczyniam 1 Rozſzerzam 1.* Vermehren. *v. Amplifico.*

āmplior, *aris ſub Przybywa.* Mehren.

āmplīſsĭmus *Zacny. Poważny, Mościwy.* Mächtig/ *item* beſonders Groſſmächtiger.

Ampliter, Choynie, Wſpaniále, bárdzo.

āmplĭtūdo, *Wſpániáłość, Wielkość. Szerokość, Obfitość. Powagá, Doſtoieńſtwo.*

Amplivagus, Biegácz, Eine Lauffer.

āmplĭùs, *Więcey 1 2 3. Dáley 1. Dłużey Jeſzcze, Nád 1.* Mehr/ Länger. *Amplius objectam paſſu tranſire paludem.* Virg. *ſyn.* Măgis plùs, *vel* īnsūpĕr, *vel* dĕinceps pōſthāc.

āmplĭùs ăccĭpĭo, *Przybieram czego.*

Ampliuſculus, Przyſporſzy.

āmplus, *Szeroki, Przeſtworny, Wſpániáły; Obfity.* Weit. *ſyn.* Lātus, măgnus, ſpatĭōſus, lātē pătens.

āmplūſtra, orum, & āmpluſtria, ium, *Bándera.* Schiffgezierd.

Ampron, ri, n. Gr. Poſtronek,

Amptruo, as, ſub Rey wodzę,

āmpūlla, æ Fláſzá, Łagiew, Ampułká, Bánieczká. Eine Flaſche. *ſyn.* āmphŏra. *epith.* Căva tŭmĭda, căpax, tūrgĭda.
āmpūllācĕus, *Bániáſty, Bánieczny.*
āmpūllārĭus, *ſubſt:* *Łagiewnik, Bánieczník.*
āmpūllārĭus, *adject:* *Bánieczny.*
Ampullor, aris, Mowię głośno. Auffgeblaſen ſeyn. *An tragicâ deſævit, & ampullatur in arte.* Hor. *ſyn.* Tŭmēſco: tūrgēſco, īnflŏr. *metaph.* ſŭpērbio. (Abhauen.
āmpŭtātĭo, *Obcinánie 2. Ucinánie, Scinánie.*
āmpŭto, *Obcinam, Ucinam, Uſtzygam.* Abhauen. *Amputat enſe manus, caput obterit, oſſaq; ſaxo.* Luc *ſyn.* Sĕco, rĕsĕco, ſcīndo; reſcīndo ābſcīndo, īncīdo, ēxsĕco. *vide Scindo.*
Amſanctus, ſub *Otchłáń Smrod 1.*
Amſegeres, hi, ſub Przydrożny.
Amtermen, inis, n. Okolicá.
Amtermines, Antermini, ſub Okoliczny.

A M U

āmūlá *Kropielnicá.* Ein Weyhkeſſel.
Amulam 3. Reg. 7. phialam quidam interpretantur, vel vas aliquod ad libandum vinum, quidam Aquiminale.
āmūlētum, *Noſzenie od czárow*, Ein Artzney für boſe Kranckheiten, oder Gifft. *Amuleta gerit collo ſuſpenſa, nec audet* M *Quod ſibi amuletum veluti, vicinia quærit* Fil *ſyn.* āntĭdŏtum, phārmăcum, mĕdĭcāmĕn. *v. Medicamen.*
Amulum, idem Amylum Gr.
āmūrca, Amurga, *Gr Fuz.* Oeld Truſen. *Et nigra perfundere amurca* Virg. *phr.* Fæx ŏlĕi. *epith.* atră ſpīſſa, nĭgră, putrīs.
āmūrcārĭus, *Fuzowy ibidem.*
āmūsĭa, *Gr. Nieumieiętność.*
āmūsium, *Gr. Tablicá 2.*
Amuſſim, ab Amuſi. Pod ſznur.
Amuſſim, à muſſo, & A privante particula. *Głośno* Hell.
āmūſsĭs, *Sznur cieſielſki, Tablicá 2. Szorulec, Gładzeniu ſtużące naczynie.* Richtſchnur Bleywag. *Partibus ut coëat, nihil ut deliret amuſſi.* Auſ. *ſyn.* Līnĕa, rēgŭla. *epith.* Rēcta, ēxācta.
āmūſsĭātus, *Wypráwiony, Wytworny, Pod ſznur.* Werckliçh.
āmūſsĭum, *Sznur cieſielſki, Tablicá 2.*
āmūſus, *Gr. Nieuczony.*
āmўgdăla, æ. *Gr. Migdał drzewo.* Mandelbaum. *Nec glandes, amarylli, tuæ, nec amygdala deſunt.* Ovid. *ſyn.* Phўllĭdĭs ārbor. *Quia in hanc arborem Phyllis mutata eſt ex Poëtis. epith.* Vĭrĭdĭs, vĭrēns, pătŭla, frōndōſa. *vide Arbor.*
āmўgdălæ, hæ, *Slinne iágody.*
āmygdălĕus, *Migdałowy.* Was vom Mandelbaum iſt. *Quin & amygdaleos ſubeunt piſtacia ramos.* Ser.
āmygdălĭnum, amygdalinus, *Migdałowy.* Das von Mandeln gepreſt iſt. *Fertur amygdalina ſuccus, nucis eſſe bibendus* Ser.
āmygdălītes, æ. m. *Gr. Czartowe mleko ziele.*
āmygdălum, *Gr. Migdał owoc* mendlen.
āmygdălus, *f. Gr. Migdał drzewo*
āmўlum, *n. Gr. Krochmal.* Ammelmeel.
āmĭllĭde bĭbĕrĕ, *Duſzkiem.* Gantzauß.
āmyſtĭs Threjicia, Gr. *Wilkom.*

A N A

ān, *Interrogatio Koło.* Ob / oder. *Quis ſcit an objiciant hodiernæ craſtina ſummæ?* Hor. *ſyn.* utrum, ānnĕ, nūnquid.
ān, *adverbium, Czy, Jeżli, Abo 2. An infelices anticipare dies* Prop.
An nōn? An num? *Izá?*
Analibras, Anadrachmas, ſub Po funcie.
ănăbāptīſta, æ. m. Gr. *Nowochrzczeniec.*
ănăbăſis, is, vel eos. *Gr. Przyſtká, Bezliſt.*
ănăbăthra, orum, *Gr. Wſchod 1.*
ănăbŏlĕus, eos, vel ei, *Gr. Strzemię.*
Anabolicæ ſpecies. Vopiſc corr. embolicæ
ănăcălyptēria, orum, *Gr.* ſub *Przenoſiny.*

ănăcāmpsĕros, otis, f. Gr. *Miłośnicze ziele* in *Miłośniczy podárek.*
ănă ĕphălæōsis, is, vel eos, f. Gr. *Sumowá* (*nie*
ănăchērēsis, f. Gr. *Osobność.*
ănăchōrētă, æ. m. Gr. *Pustelnik. Apud Sidoniū* ănăchōrēta, *sed non rectè.* Ein Einsidler/ Eremit. *Anachoreta tremit, qui quanquam frigora portet.* Sidon.
ănăchītes, ănăchytes, æ. m. Gr. *Dyáment.*
Anaclasis. Rutilo Lupo. figura eadem qua Antaclasis i. repercussio.
ănăclīntērium, Gr. *Łożkowa deská.*
Anacoluthon Servio, figura cum non redditur aliquid superioribus verbis respondens quasi inconsequens.
Anacænosis Rufiniano; figura sententiarum cum Orator auditores consulit. Communicatio *Ciceroni.*
ănăcrĭsis, f. Gr. *Skrutynium, Roztrząśnienie.*
ănacrūsis, f. *Rosztowánie 2.*
ănăctōrium, Gr. *Mieczyk 2.*
ănădēma, Anadesma, atis, Gr. *Bindá 2. Tkánicá.* Ein Hauptgezierd. *Et bene parta patrum fiunt anademata mitra.* Lucr.
ănădēndrŏmălăche, es, Gr. *Slaz wielki.*
Anadiplosis figura Poëtica verbum præcedentis versus ultimum, initio sequentis repetens. Diomed. Palilogia Rufiniam, Huic gemina Conduplicatio.
ănăgăllis, idis, f. Gr. *Kurzyślep 1.*
ănăglypha, orum, Gr. in *Ryty.* Erhebte/oder außgestochene Arbeit.
ănăglyphyce, es, Gr. *Snycerstwo.* Bildschnitzerey-Kunst.
ănăglyphĭcum opus; *Rycie wypukłe.*
ănăglypta orum, Gr. sub *Ryty,*
ănăglyptes, æ. m. Gr. *Snycerz.*
ănăgnōstes, æ. m. Gr. *Czytelnik.*
ănăgōgĭcus sensus, & ănăgōge, es, Gr. *Duchowny wykład.* was höhers eutend.
ănăgrăphe es, Gr. *Regestr 3.*

ănagyris, is, vel eos Gr. *Bob.*
Analabus, Analaus, Pácyencya Mniská.
ănălēctă, ōrum, Gr. *Pobietki Odrobiny stołowe, Ostátki, Księżki zbierálne.* Bißlein/ oder was von Tisch fo lt. *Sed pretium scapis nunc analecta dabunt.* M.
ănălēcta, æ. vel ănălēctēs, æ. m. Gr. *Zbierácz 2. Stołowy 2.*
ănălēctides, f. Gr. *Nárámiennik białogłowski.* Ein Bißlein. *Conveniunt tenues scapulis analectides altis.* Ovid.
Analemma, tis, Vitruvio i. collectio. Instrumentum sphæra in plano descripta ad umbras solis venandas & horologia describenda. Bernandin, Baldus.
ănălŏgia, æ. Gr. *Podobieństwo Proporcya.*
ănălŏgīsta, æ. Analogos, Gr. *Wolny od ráchunkow.*
Analogium nomen, apud Grammaticos, quod similem cum aliis habet terminationem, inflexionem, comparationem, &c. ut pater, frater, labor, dolor, honor, amo, clamo, &c. Apud Dialecticos verò Analogum, nomen est, quod ob proportionem quam habet ad aliud tale dicitur, ut pes montis, pomi, mali, ob proportionem ad pedem animalis. Sic caput, oculus, auris &c. homo pictus ad verum. Salubris cibus & homo sanus, &c.
ănălphĕbētŭs, Gr. *Nieuczony.*
ănălysis, is, eos, Gr. *Rozwiązánie Rozważánie.*
Analytica resolutioni servientia; libri Aristotelis, docentes rationem judicandi seu resolvendi argumenta.
ănănteæum, Gr. *Wielki Kielich, Koleyny puhar.*
ănănchītis, ănăncītis, idis, Gr. *Czárowniczy kamień.*
Anantopodocon: Figura orationis cum deest membrum præcedenti respondens, quasi non redditum.

Anapa-

Anapæsticus versus, *ex Anapæstis constans*.
Anapæstus pes trisyllabꝯ Dactylo oppositus,i. duabus brevibꝯ syllabis & una longa constans ut Veniēt
ănăphŏra, æ Gr. *Wschod słońcá.*
Anaphora, *figura Rhetorum generalis*, *repetens idem verbum initio*, *vel medio*, *vel fine sententiarum* Repetitio. Cic.
Anaphora item speciatim sumpta figura, *idem verbum initio multarum sententiarū repetens Caris. Diomed. Epanaphora aliis eadem.*
ănăphŏrĭcus, Gr. *Chrachałá.*
ănăphŏrum, Gr. sub *Powerek.*
ănăphysēma, tis, Gr. sub *Wybuchnąć.*
ănārrhīnum, Gr. *Wyżlin ziele.*
ănăs, aris, f. *Káczká.* & sub *Kaczor.* Ein Ente. *Cœlicolæ sed anas & mergus & anser.* Mant. *epith.* Flŭvĭālis, īnglŭvĭus, tĭmĭdus ăquōsŭs, lā:ĭpēs, pălūstrĭs, ŭndĭvăgus, ăquātĭcus, tārdŭs, īnglŭvĭosus, flŭctĭvăgus, āmnicŏla. *vide Avis.*
ănăs, *m. morbus vetularum sub Stárość.*
ănăstŏmōsis, is. *Gr. Krwią plwánie*, *Zył otworzenie.* Blut:Speyung.
ănăstŏmōtĭca, orum, *Gr. Apetyt czyniący.*
ănăstrŏphe, es *Gr. Wrácánie się.*
Anastrophe, *figura*, *duorum verborum ordo præposterus*, *Diomed.* Inversio *Quintil. Et ejusdem Verbi*, *ut Facit are pro arefacit.* Lucret
ănătārĭa, æ. *Orzeł* Ein Adler.
ănătārĭus, adject. *Káczy* 1.
ănătārius, subst: *Káczy pástuch.*
ănăthĕma tis, *Gr. Przekleństwo*, *Przeklęty.*
ănăthēma, *Gr. Záwieszenie Rzecz Bogu poświęcona* Eine Gab foman in der Kirchen. auffhänget. *Dum vetiris insigne legens anathema favillis.* Prud.
ănăthĕmătizo, as, *Gr. Przeklinam*
ănătĭcŭla, *Káczká.* Ein Entvöglein.
ănătīnus, *Káczy 1.*
ănătŏcīsmus, *Gr. Lichwá z lichwy.*
ănătŏle, es, *Gr. Wschod słońcá.*
ănătŏmen ēxērcĕo, *Rozbieram.*
ănătŏmia, æ. *Gr. Rozbieránie 1. Anatomiia.*
ănătŏmicus, *Gr. Anátomik.*
ănăxyris, idis, *Gr Szczaw*, 2. *Ubránie.*

A N C

Ancapes, *pro ancipes i anceps*, *sub Tycz.*
Ancarius. Podwodnik.
Ancea, *ex Græco sub Doliná.* Ein Thal.
Ancasus, *Ryty.* Sechnitzelt.
ănceps, *pitis*, & *cipis*, *Oboięty*, *Obosieczny*; *Obostronny* 1. 2. *Dwoisty*, *Dwoygłowy*, *Wątpliwy.* Zweiffelhafftig. *Tum verò ancipiti mentem*, &c. Virg. *syn.* Dŭbĭus, āmbĭgŭus, īncertus, ānxĭŭs.
ănchŏra, è Græco, *Kotwicá.* Ancker. *Anchora jam nostram non tenet ulla ratem.* Ovid. *syn.* Dens fērrĕus, fērrĕus ŭncus. *epith.* Mōrdāx tĕnāx, cūrvă, rĕcūrvă, ădūnca, naūtĭca, mărīna, grăvĭs pōndĕrōsa, æquŏrĕa, mērsa īmmērsa fērrĕa. *phr.* ănchŏræ dēns ădŭncus. ănchŏræ mōrsus. Hic fēssas nōn vīncŭla nāvēs ūlla tĕnēnt. Tum dēntĕ tĕnācī ănchŏra fūndābat nāvēs. Nāvēs ūnco nōn āllĭgāt ănchŏra mōrsu. Nexu ănchŏra cūrvo. Tĕnāx ūnco classem prĕmĭt ănchŏra rostro. Hic tĕnĕat nōstrās ănchŏra jāctæ rātēs, ănchŏra de prora jăcĭtur, stānt lĭttore puppes.
ănchŏrāle, *Kotwiczná lina.*
ănchŏras tōllo, *Odbiiam od brzegu. Ruszam się.*
ănchŏrārĭus, ănchŏrālĭs, *Kotwiczny.* Das zu dem Ancker gehöret. *Seu sit rudens*, *sive anchorarius funis.* (Scaz.)
ănchūsa. æ. *Gr. Obrazki ziele Czerwieniec.*
ăncīle, *Puklerz.* Ein Schildlein. *Sudavit clypeis ancilibus*, *ô pater urbis.* Juv.
ăncīlla, *Służebnicá.* ein Dienstmagd. *syn.* Fămŭla, mĭnĭstră. *epith.* Fĭdēlĭs, vĭgĭl sōllĭcĭta īnsōmnis, īndīgna. *phr.* ŏpĕrum hăud īgnāra Mĭnērvæ. Dŏmĭnæ māndāta ōbsērvāns ad nūtum părāta.
ăncīllārĭolus, *Nierządnik.*
ăncīllāris, *Służebniczy.*
Ancillarius, *Nierządniczy sługá.*
Ancillor, *aris*, *Służę*, 1.2. Dienen. *syn.* Fămŭlor mĭnīstro sērvĭo. *vide Servio.*

ancillula; Służebnica. Ein Eienerin.
Ancipes securicula, Siekierá obosieczna.
Ancisus, us. Obcinánie. Anhawung.
Ancisus, si, Obcięty. Angehauen.
Anclabra, Anclabraria vasa, Anclabris mensa, sub Stoł, 1. Ein Tisch.
Anclator, Czerpácz, Sługá, 1.
Anclo, as. Czerpam. Schopffen.
ancon onis, m. Gr. Węgielnicá, Zákrzywienie Łokieć, Łokietek, Kubek, Krokſztynki.
Ancora, idem Anchora.
Ancra, Angna, sub Doliná.
ancter, eris, m. Gr. Háft. ein Geſtück.
Anculo, as, Czerpam; Posługuię.
Ancunulenta, æ. sub Krwotoczny.
ancus, è Gr. Rączká 2.
ancyle, is. è Gr. Puklerz.
ancylogossum, Gr. Języḱá przyrośnienie.

A N D

andabatæ, hi Gr. Gonitwę czyniący.
andrachne, es Gr. Kurza nogá, ziele.
andrachne agria, Gr. Wronie másło, ziele.
andrapodon, Gr. Niewolnik.
androdamas, antis, Gr. Srebrnik kámień, Krwá-wnik kámień, & sub Mágnes.
androdas, æ. & Andrades. Rok podeyzrzány.
androgynus, Gr. Mieszániec. halb männlich halb weiblich. Androgynum inter utras, nec (&c. Luc.
andrŏlepsia, æ. Gr Areszt. 2.
andron, onis, m. Gr. Scianki. Sień podługowáta, Męſkie mieszkánie.
andronitis, idis f. gr. Męſkie mieszkánie.
andronium, Celso, è Græco medicamentum uvæ faucium.
androsaces, is, n. gr. Rzęsa ſkálna.
androsæmon, vel um, mi. n. gr. Dzwonki.
androsphinx gis, gr. Chytry.
Andruo, Rey wodzę, & Wracam się.

A N E

anelitra, orum, gr. sub Skrzydło.
anellus, Pierścień, A producta & uno n. legunt apud Horat: doctiores. Ein Ring. Sæpè ex anellis rodit pendentibus ex se. Lucr.
anemone, es, gr. Záwilec ziele Klapper oder Korn-Rosen. Cespite dimittunt, lacryma pariunt anemones.
anemone sylvestris, Sasanká.
Aneo, es, gr. Stárzeię się.
anethatus, Koprowány, sub Kopr.
anethum, gr. Kopr 1. Dill. Et florem jungit bene olentis anethi Virg. epith. olens odoriferum, redolens, viride, odorum. phr. a ethi flos, g amen.
anethum sylvestre. Oleśnik. (Kopr.
anethinus vel anotinus, gr. Koprowy & sub
Aneuretatus, vel Aneur tatus, gr Nie náleziony.
anexetaſtus, gr. Wolny od rachunkow.

A N F

anfractum, Krążenie, Krzywość.
anfractus, us, idem & Zakręt.
Anfractus, a. um. cor Anfractum sub Krzywy. Ein krummer Weg. syn. ambages, flexus, epith Curvus, i acteſſus, longus, obscurus cæcus, inflexus obliquus, difficilis tortus, irremeabilis, inextricabilis, ambiguus.

A N G

Angaria, æ. G. Podwodá, Robotá dzienna, Przymuszenie, an Suchedni.
Angario, as, Przymuszam. Nec semel hoc pia jussa canunt, angariat, inquit Arat.
Angarius, Podwodnik, corripit ga. Lucillius.
Angarus ri. gr. Podwodnik, corripit ga. Æschylus
Angelica. Dzięgiel.
angelicus, gr. Anielſki. Engielisch. Angelici Christo famulantur rite ministri. Sed.
Angellus, Kącik. 1.
Angelus, gr Anioł, Nowiná. Posłániec. Engel. Inventor vitii non est Deus, Angelus illud. Prud. syn. ales, aliger nuntius cœlestis. epith. Cœlestis, æthereus, formosus, citus, præpes, sydereus, alipes. phr Cœlestis nuntius aulæ. Pennatus juvenis cœli demissus ab arce.

arce. Aūlæ cælēstis ălūmnus, alĭtĭbus dē fratrĭbus ūnus. Sȳdĕrĕa mĭssus tĭbĭ nūn tĭus arce. Qui jūssa Dĕī rīte mĭnīster ă git, ales jŭvĕnis cœlo dēmīssūs ăb alto. Vŏlŭcer dēmissus æthĕrĕ præco. Dĕi pōr tans mandata per aūras. Vīsus cœlo dē scēndĕre ăpērto Nūntĭus. Pŭer ăb æthĕre præpes pūlcher ădest, ēccĕ autem ēffūl gēns sŭbĭto delapsus ăb axĕ stēlligĕro pīctīs jūxta pŭĕr astĭtĭt alis. Nūntĭus albis aĕra scīndēbat pēnnis, & rēmĭg dēxtro Francĭgĕnis īllapsus agris,& man datā Tŏnantis pōrtabat.

Angerona, & *Angeronalia*, *orum sub Skwinán cya*, & *sub Milczenie*.

angīna, é græco, *Skwináncya*, *Máſztowy po wroz*, das Zäpfflein im Halß / Halß-Geschwär. *Verum angina tibi miſtum ſale po ſcit acetum*. Ser.

angīpōrtum, Angiportus, ti, & us, *Ulicá cia ſna*. Ein eng Gäßlein. *Flebis in ſolo levis angiportu*. (Saph)

Anglones, *ſub Stoł iadálny*.

Ango, *is*, *Trapię i Dawię*, *Trapi mię*, *Gryzę ſię*. ängsten. *ſyn*. Tōrquĕo, vēxo, crucio

Angor, eris, *Duſzę ſię*, *trapi mię co*, *Boleię Frá ſuię ſię*, *Márkotno mi*, *Smęcę ſię*, *Zátroſnym*.

Angŏr, oris, *Utrapienie*. Angst. *Nec caput humanis angoribus excruciari*. Prud.

Angŏr faucium, *Skwináncya*.

Anguĭcŭlus, *Wężyk*.

Anguifer Wężownik ná niebie Schlangenträger *Gorgonis anguifera pectus operta comis*. Prop.

Anguigena, *a*. *ſub Wężowy*. Schlangen-zucht. *Quis furor anguigenæ proles Mavortia veſtras*. O

Anguīlla, *Węgorz*, & ſub *Bicz*. Ein Aal. *epith*. Lūbrĭca, ōblōnga, vŏlūbĭlis. *phr*. Cōgnata cŏlūbræ. Flexĭbus īnnūmĕris anguillæ īn lĭttŏre rēpūnt.

Anguillarius, *Węgorzny*.

Anguimanus, *Bezkoſt*.

Anguina, *Wężownik 3*. *Máſztowy powroz*.

Anguĭnĕus, *Wężowáty*, *Wężowy* Von Schlangen. *Eumenides*, *quibus anguineo redemita*

Anguīnum, *Wężyſko 1*. (*capillo*. C.

Anguīnus Anguinius. *Wężowy*. Schlangen-artig. *Totaq; in anguinos ducis veſtigia greſſus*. M.

Anguipes, *pedis*, *1*. *Nogi włoczący*. Schlangen-fuß. *Injicere anguipedē captivo brachia cælo* Ov.

Anguis, m. f. *Wąż 1 2*. Ein Schlang. *Frigidus ô pueri fugite hinc*, *latet anguis in herba*. Virg. *ſyn* Sērpēns drăco, cŏlŭber chĕlȳdrus, aſpis. *epith* Frīgĭdus, tōrtīlĭs, ſquammĕus, reflēxus lūbrĭcus, tōrtus īntōrtus, īmplĭcĭtus, mĭnax, hōrrĭdus, sĭnŭōſus, tŭmĭdus. *vide Serpens*. (träger.

Anguitenens, *Wężownik ná niebie*. Schlangen-

Angularia, ium ſubſt. *Węgielnicá*. (*ſty 1*

Angŭlaris, *Kątny*, *Węgielny*, *Narożny*, *Węglá-*

Angŭlaris appendix, *Narożnicá*.

Angularius, *Narożny*. Eckicht.

Angulatim Pokątnie, & ſub *Po domách*.

Angŭlatūs, *Węgláſty 1 Narożny*.

Angŭlōſus, idem & *Kąciſty*.

Angululus, *Kącik 1*. ein Kleiner Winckel.

Angŭlus, *Kąt*, *1*. *2 Rog*. *2* Ein Eck-Winckel. *Inque domo lacrymas angulus omnis habet*. Ov. *epith*. Secrētus, abdĭtus, ōccūltus, lătens.

Angūrĭa, æ. ſub *Melon*.

Angūſta, orum, *Cieśni* Angst.

Angūſtè, *Ciáſno*, *Sciśle*, *Wąſko*. eng.

Angūſtĭa, *Wąskość*, *ciſk*. die Enge.

Angūſtiæ, hæ, *Cieśni*, *Niedoſtátek Wąwoz*, *Uboſtwo*, *2*. Beängstigung / Noth. *ſyn*. Mæror, dŏlŏr, angor, trĭstĭtĭa, ærūmna. *epith*. Grăvēs, īntŏlĕrabĭles, sōllĭcĭtæ, quĕrŭlæ. *vide Dolor*.

Anguſticlavia veſtis, *Szátá z kutaſami*.

Anguſticlavius, *Rycerſki człowiek*.

Anguſtio as. *vel anguſtior*. *Sciſkam ſię*, *Uciśniony ieſtem*. Sich ängsten.

Anguſtitas Cieśń. Angst.

ăngŭsto, *Zácieśniam, Ścieśniam, Zwężam. Ści ſkam* Beängſtigen.
ăngūstus, *Wąſki, ciaſny, Ściſły*. Eng. *Angustos habeant aditus, nam frigore mella*. Ovid. *ſyn*. ă ctus, cōntrāctus.
ăngūstus clavus, *Rycerſki ſtan, Szátá z kutaſami*.

A N H

ănhēlātĭo, *Dycháwicá, Duſzenie, Tchnienie*.
ănhēlus, ănhēlātūs, ti & ănhēlātor, *Dycháwiczny, Dyſzący*. Keicher. *Noſque ubi primus equis oriens afflavit anhelis*. Virg.
ănhēlĭtum effundo, ēmitto, ſub *Pucham*. Ein Geruch geben, *item* Sterben.
ănhēlĭtum duco, *Dyſzę*. Keichen.
ănhēlitus, us, *Dyſzenie, Párá* Der Athem. *Vaſtos quatit æger anhelitus artus*. Virg. *ſyn*. Hālĭtus, ſpīrĭtus, flātŭs. *epith*. Ægĕr, crēber, lānguĭdŭs, fœtĭdus, dīffĭ īlis, lēnis, ārĭdus, tĕpĭdus, călĭdus, fērvēns, fērvĭdus. *phr*. Fēſſos quătĭt ægĕr ănhēlĭtus ārtus. Æthĕris haūſtus. Vītālĭs aūra.
ănhēlo, *Dyſzę, Pucham, Ządam z*. Keichen *Nullus anhelabat ſub adunco vomere taurus*. Ovid. *ſyn*. Rĕſpīrō, ſpīro. *phr*. Spīrĭtum, aūram trăhĕre, dūcĕre. Aūras căpĕre, căptāre, haurīre. Non taūri ſpīrāntēs nārĭbus ĭgnem Būcŭla cœlum ſūſpĭcĭēns pătŭlis căptāvit nārĭbus aūras. Pĕctŏra raūca gĕmūnt, quæ crēbĕr ănhēlĭtŭs ūrget.

A N I

ănĭătrŏlŏgētos, ti, gr. ſub *Nieuczony*.
Anĭcētum, *Gr. Anyż Anicetus apud Tertull: e breve, juxta accentum Græcum*. Anyß. *Atq; pio ſuſcepit anicetus ordine ſortem*.
ănĭcŭla, *Babká 1*. Alt: Weiblein. *Siticuloſa anicula, ſenes rauci*. (Scaz.)
ăgĭlis, ănĭcŭlāris, *Bábi*. Altweibiſch. *Contulit & rugis peraravit anilibus ora*. Ovid.
ănīlĭtas, *Stároſć*. Das weiß oder graue Alter. *Cana tempus anilitas*. (Dactyl.) Can.
ănīlĭter, *Po babſku*.

ănĭmă, *Duſzá, Człowiek, Wiátr, 1. Powietrze 1. Oddech, Dech, Zywot. 3. Cuchnienie, Kochánek, Miły 1*. Die Seel. *Vipeream inſpirans animam, fit tortile collum*. Virg. *ſyn* ănĭmus, vīta, ſpīrĭtus. *epith*. vīvāx, īmmōrtālĭs, dīvīnă, ætērna, pĕrēnnis, mī ābĭlis, vĭgil, pērvĭgil, īrrĕquiēta, īnsōmnis, cælēſtis æthĕrĕa, fōrtis, săgāx, sōlērs, mĕmor. *phr*. Spīrācŭla vītæ. Spīrāmēnta ănĭmæ. Quæ dīffūſa pĕr ārtus, Cōrpŏrĕam mōlem rĕgĭt ăgĭtat: & tōtō sē cōrporĕ mĭſcĕt. Vītæ fōns, ŏrīgo, Spīrĭtus īntus, ălēns corpora. Vis ārtus ănĭmās vĕgĕtāns.
ănĭma vītālis, *Mlecz drzewny*.
ănĭma vōcis, *Nátężánie Animabus ut Equabus. Deabus- non malè*.
ănĭmæ plenus, *Nádęty*.
ănĭmābĭlis, *Zywotny* ſub *Zywotność*.
ănĭmādverſio, *Poſtrzegánie Baczenie 1. Karánie*.
ănĭmādvērſor, *Karzący*.
ănĭmādvērto, *Baczę, Upátruię, Zrozumiewam, Obaczam, Karzę*. Vernehmen/ mercken. *His animadverſis terram, &c.* Virg. *ſyn*. ădvērto, ōbsērvo pērſpĭcĭo, cōgnōſco, īntēllĭgo, sēntĭo, vĭdeo.
Animæquus Sapient: 18. animæquiores eſſent, animo æquo ſum Kontent.
ănĭmal, *Zwierzę*. Ein Thier. *Pronaq; cum ſpectent animalia cætera terras*. Ovid. *ſyn* ănĭmans, pĕcus, brūtum, fĕra, bellŭa, bēſtĭa. *epith*. īmmāne, tērrēſtre, ſævum, fĕrōx, īndŏmĭtum, ăgrēſtĕ, dŏmēſtĭcum, păvĭdum, cōrnĭgĕrum, ſylvēſtre, văgum, errans, răpax, aūdāx. *vide Fera, & Grex*.
ănĭmal capillorum, *Weſz 1*.
ănĭmal nondum rationale, *Niemowlątko*.
ănĭmal ventris inteſtinorum, *Gliſtá*.
ănĭmal volucre, biforme, *Nietoperz*.
Animalculum, *Zwierzątko*.
ănĭmālis, *Zwierzęcy, Duſzny, Zyiący. Wietrzny Wiatrowy, Zywotny*. Was ein Seel hat.

Ergo animalis homo quondam nunc &c. Prud.
Ănĭmālis facultas, *Zywotność*
Ănĭmāns, *subst: f. & n Zwierzę Tchnąca rzecz.*
Ănĭmāns, *adject: Zyiący.*
Ănĭmāns ēxōs ēxsanguĭs, *Robáctwo.*
Ănĭmātio, *Ożywiánie.* Das lebendig machen.
Ănĭmātum, *Zywociná.*
Ănĭmātum ovum, *Jaie zálęgłe.*
Ănĭmātur, *sub Zyię 1.*
Ănĭmātus, us, *Zywotność.*
Ănĭmātus ti, *Smiáły 1. Zywy 1. 2. Afekt kto iáko 2.* Lebendig.
Ănĭmātus sum, *Umyśliłem, Rad co czynię.*
Ănĭme, mi, *Moy ty.* Du bist mein.
Ănĭmi hi, *Pychá.* Stoltz.
Ănĭmi causa, *Ták sobie, żartem.*
Ănĭmi impetus, applicatio, *Usilność.*
Ănĭmi ingentis, validus, *Mężny.*
Ănĭmi mentis integer, *Przy sobie.*
Ănĭmi nimius, plenus, *Smiáły, Pyszny.*
Animitus; Dusznie 1.
Ănimo, as, *Ożywiam, 2.* Behertzt machen. *Quas humus exceptas varios animavit in ungues.* Ov. *syn.* Īncĭto, cōmmŏveo Īncēndo, ăccēndo, cōmpēllo, ēxcĭto, hōrtor. *vide Hortor.*
Ănimo abjecto. pusillo, fracto, *Sercá małego.* Kleinmüthig.
Ănĭmo excelso. forti, magno, *Sercá wielkiego* Hochmüthig.
Ănĭmo sis bŏno, *Nie frasuy się.*
Ănĭmo gaūdēnti, lĭbenti libentissimo, *Rad*
Ănĭmo præsenti, fidenti, *Smiele* Verwogen.
Ănĭmo sum alieno, *Nienáwidzę.*
Anĭmo suo obsequi, morem gerere, animo suo volupe facere, *Dogadzam sobie.*
Ănĭmo, aris, *Zyię, Zálęgá się.*
Animōsè *Smiele.* Tapfferlich/ Hertzhafftig *syn.* Fŏrtĭter gĕnĕrōsè.
Ănĭmōsum signum, *Obraz żywy.*
Ănĭmōsus, *Zywy, Smiáły, Sercá wielkiego.* Beherzt/ muthig. *At fratres animosa phalanx,* *accensaq; luctu.* Virg. *syn.* Fōrtis, aūdāx, māgnănĭmus, gĕnĕrōsus, Īntrĕpĭdus, Ĭmpăvĭdus, Ĭntērrĭtus, Īnvĭctus, præstāns ănĭmi. *vide Generosus.*
Ănĭmula, *Duszyczká,* Die Seel.
Ănĭmum advocare ad se ipsum, & secum esse cogere, ănĭmum abstrahere, sevocare à &c. *Uspokoić się.* (*się.*
Ănĭmum benignum accipere, *Rozdobruchać*
Anĭmum contraho, demitto, *Serce trácę.*
Anĭmum erigo, excito, do, facio, confirmo. *Sercá dodaię.* Stärcken.
Anĭmum occŭpo, fătīgo, intendo, *Robię głową.* mit dem Haupt arbeiten.
Ănĭmum sumo, recipio, *Serce bráć.*
Ănĭmum quătĭo, debilito; retardo, frango. *Serce psuię.* Den Muth verderben.
Ănĭmus, *Umysł, Myśl, 1. 2. 6. Duch 1. Duszá Wola 1. Zdánie 1. Otuchá, Uciechá, Serce 2. Chciwość, Lubieżność, Rozum.* Das Gemüth/ Sinn. *Extemplo turbati animi, concussaq; vulgi.* Virg. *syn.* Ănima, *vel* mēns, rătĭo *vel* fōrtĭtūdo, vīrtus ănĭmi rōbur, cōnstāntĭa; vĭgor, vīs, ārdor. *epith.* Impăvĭdus, măscŭlus, vĭrīlis, nōbĭlis, ārdēns, dūrus, fērrĕus sævŭs, crūdēlis, trox, ătrōx, crŭēntus, săngŭĭnĕus, Īmmītis, Īmpērtērrĭtus, ābjēctus, Īgnāvus, ĭnērs mōllis, lēntus, Īncōncŭssus, Hērcŭlĕus, bārbărus, Mārtĭus sōlērs, mĕmor, sūbtīlis, ācer, dīvīnus, Īmmōrtālis. *phr.* ănĭmi vīs, vĭgor. Fāri nēscĭus. Dīvīno sēmĭne crētus. Pārs īgnĕa nōstrī Mens cōgnātā pōlo: Æthĕre nāta, Mōrte cărēns. Post fāta supērstes. Nunc sī cui vīrtus ănĭmusque in pēctŏre præsens adsit, Īngēntes ănimos āngūsto in pēctŏre vērsāns. Nūnc ănĭmis ŏpus, Ænēa pēctŏre fīrmo mēns dīvīnĭtus ōrta, dēlāpsa Cœlo.
Ănĭmus a jectus, fractus, languescens, *Serce małe.* Klein-Hertzig.

ănĭmus extra omnem patientiam positus Niecierpliwość. Ungedult.
ănĭmus fortis, excelsus, rēgius. Serce wielkie.
ănĭmus inimicus, Nienawiść.
ănĭmus se colligit. Ráchuię się. Miárkuię.
ănīsŏcycla, orum, Gr. Narzędzie, & in Kolisty 1. Werckzeug.
ănīsum, Gr. Anyż, Anyß. Sive vaporifero tunicas inducat aniso. Mill. epith. Fragrāns, dūlce.
ănĭtas, Stárość. Das Alter.

ANNA

Anna, Perenna, ibidem & sub Rok temu.
ānnāles, hi, vel hic ānnalis subst. Kroniká Jahr-Register. Sacra recognosces annalibus eruta priscis. Ovid. syn. Hĭstŏrĭæ, scrīpta: vĕtustātis mŏnŭmēnta epith. Vērī āntīquī, mĕmŏres, prīsci, īmmōrtāles. phr Si vŏlvĕrĕ prīscōs lūbĕat, & văcĕt ānnāles nōstrōrum aūdīre lăbōrum.
ānnālis, adject: Roczny, 1. & Látá.
ānnālis annaria lex. Ustáwa o leciech sub Látá.
ānnārĭus, sub Roczny, & sub Látá.
Annascor, annavigo &c. lege Adnascor &c.
ānnĕ, Czyli, Abo 2. Ist es nicht/ ob/ oder. Fratre magis subito glorier, anne viro. Ovid.
ānnēcto, Przywięzuię. Anknüpffen. syn. Nēcto, lĭgo, ālligo.
ānnēlli frōns, Pierścieniowa głowicá.
Annellus, Pierścień. ein Ringlein.
ānnēxus, us. Przywięzowánie, Przyłączenie. Anknüpffung
ānnĭcŭlus, Roczny 1. Roczeń. Jährig. Anniculus sacer ille tibi redeuntibus annis. Prud.
Annifer, ri Co rok rodzący.
annis, & ānnis lābēntibus, volventibus, Zá láty. Nach Jahren.
ānnis vērgēns, annis obsitus, Stáry.
Annitor, lege Adnitor.
ānnĭvērsārĭa sacra, anniversaria dies, Rocznicá. Jahrzeit.
ānnĭversarius, Co roczny, Roczny.
ānnōmĭnātio, Podobieństwo. Item figurá Prosonomasia, Paronomasia, infrà.
Anno, as, Trwam.
ānno, Przed rokiem, Łoni, Dawno.
ān non? Iza? Ob.
ānnōna, Zywność, Stráwá, Zołd, Obrok, Dochod 1. Prowent, Jurgielt, Zboże. Nahrung. His opibus nunquam cara est annona veneni. Juv. epith. Cōpĭōsa cōmmŏda, ăbūndans, lārga, ūtĭlis, mŏdĭca, cāra, ābscōndĭta, brĕvis, dŏmēstĭca.
ānnōnæ præfēctura, Száfarstwo, Podwoiewodztwo. Ein Schafferey.
ānnōnam ēxtāndēfăcio, flāgēllo, īncēndo, ŏnĕro, Drożę.
ānnōnārĭus, adject: Obroczny, 1. Strawny.
ānnōnārius, subst. Przekupień.
ānnōs excedere, transmittere, Przeżyć.
Annos, otis, m. Stáry. (tyle.
ānnos tot natus, ēgrēssus, explevi. Lat mam
ānnōsus, Letni 2. Alt/ bejahret Pontificum libros, annosa volumina Vatum. Hor. syn. āntiquus, vĕtūstus, prīscus, lōngævus grāndævus. phr. ævō, ānnīs grăvis, cōnfēctus, frāctus, ævī mātūrus. vide Senex.
ānnŏtātio, Adnotatiuncula, adnotamentum; Náterminowánie, Náznáczenie.
ānnŏtātor, Podstrzegácz, alioqui Znáczyciel sonat.
ānnōtĭnus, ab anno Roczny. Látosi. Ein Jahr alt. syn. Annŭus, ānnōtārĭus.
ānnŏto, Znáczę 2. Náznaczam, Spisuię, Náterminowáć. Auffzeichnen. syn. Nŏto, ōbsērvo, ănĭmādvērto, vel īnscrībo, rĕfĕro.
Annua subst: Bábá.
ānnŭa sacra, ānnŭa solēnnia, Rocznicá.
ānnŭa vĭcĕ, Annuatim, Po roku. Co rok.
Annualis, Roczny. Jährig.
ānnŭis vĭcĭbus, Co rok.
ānnŭlare, is, neutr, Bielidło.
ānnŭlaria, subst: sub Pierściennik.

ānnūlārĭæ ſcalæ, *Schody kręcone.*
ānnūlārĭs ānnularius, *adject: Pierścienisty, Pierściceniowy, & Palec czwarty u ręki.*
ānnūlārĭus ſubſt: *Pierściennik.*
ānnūlārus *Pierścienisty, Pęto noſzący.*
ānnūli cŏmārum, *Kędzior.*
ānnūli cūra, *Kánclerzſtwo.*
ānnūli jus donare, annulô aureô donare, *Doſtoieńſtwem uſzláchcić.* (*nábyć.*
ānnūli jus impetrare, obtinere, *Doſtoieńſtwá*
ānnūli vēlāres, *Kołká do ópon.*
Annullo, as. Wniwecz obracam.
ānnūlus, *Pierścień, Refa, 1. 2. Pęto 1.* Ein Ring *Annulus ut fiat, primò collid:tur aurum.* Ovid. *ſyn.* lĕvĭs, āurĕus, prĕtĭōſus, jŭgālis.
ānnūlus ſigillaris, ſigillatitius, ſignatorius, *Pieczęć.* Ein Pietſchierring.
ān num? *Izá?* Ob,
ānnum ăgo cēntēſimum, *Dochodzi mi lat ſto.*
ānnŭmĕro, *Liczę Odliczam, Policzam.* Darzu rechnen, oder dargu zehlen. *Dum properat verſus annumerare ſibi.* Mart. *ſyn.* āſcrībo, āccēnſeo: in nŭmĕrum rĕfĕro: īn nŭmĕ (ro pōno.
Annuntiator, Opowiádácz.
ānnūntĭatĭo, *Zwiáſtowánie.* Verkündigung.
ānnūntĭo, *Obwieſzczam.* Verkündigen.
ānnŭo, *Kiwam głową, Skinieniem pokazáć. Przyſtaię ná co, Przyzwalam.*
ānnuo oculô, *Mrugam ná kogo.*
ānnus, *Rok,* Jahr. *ſyn.* Tĕmpus, ſpătĭum ānni. *epith* Lubrĭcus, vērtēns, lābĭlĭs, prŏpĕrans, rĕvērtens, īrrĕvŏcābĭlis, fērtĭlĭs, flōrĭger, pōmĭfer, trītĭcĕus, vīnĭfer: tăcĭtus, vărĭābĭlis, rĕvērſus. *phr.* tēmpŏra, ānnŭa mŏra, ānnŭus ŏrbĭs, cūrſus rĕvŏlūbĭlĭs ānni, ānnŭa ſpătĭa, in sē ſua per vēſtĭgĭa vōlvitur ānnus. Annus ăgit cērtā lūcĭda sīgna vice, īntĕrĕa magnum Sōl cĭr umvŏlvĭtŭr ānnum. Flūminis īnſtăr lābēns. Ipsĕ tămen dĕdit in gўrum, vī-
rēſque rĕſumit īmpĭger, ætērnō sēmper rĕmĕābĭlĭs ŏrtu.
ānnus ăgĭtur, cōmplētur, ēxplētur, eſt. *Dochodzi rok, Rok temu.*
ānnŭs rĕmīſsĭōnis, ſæcularis, *Miłościwe láto.*
ānnŭum, *ſubſt: Jurgielt, Roczny jurgielt. Co rok prebenda. Spižá.*
ānnŭus, *Roczny, Coroczny.* Jährlich. *Annuus exactis completur menſibus orbis.* Virg.

ANO

ănŏmalia, æ. *Gr. Nierowność.*
ănōn s, idis. *Gr. Ogon liſi ziele.*
ănōnymos, *Gr.* adject: *Bez imienia.*
ănōnymos herba, *Gr. Zywokoſt.*
ănōptĭce es. *Gr. Pátrzenie.*
ănŏrexia. *Gr. Apetytu ſtrácenie.*
ănōrmis *Gruby* ohn ordnung. *Ruſticus anormis, ſapiens craſſaq; Minerva.* Hor.
ănōtĕrĭca, orum, *Gr.* in *Lekarſtwo purguiące.* Purgir-Pulwer/ Artzney.
ānquīna, *Máſztowy powroz, Lina.* Segel/oder Maſt-Seyl *ſyn* ānchŏra. *epith.* fŏrtĭs. *Atq; anquina regit, ſtabilem fortiſſima curſum.* Cic.
Anquiro, Dowiáduię ſię, Inkwizycyą czynię Wizytuię. Erkündigen.

ANS

ānſa, *Rękoieść. Ucho u ſtátku, Szal rękoieść, Rzemyk u obówia, Powod 1.*
ānſa fērrĕa, *Klámrá* ein Klammer.
ānſam do, quæro, *Powod 1. 2 Záczepiam.*
ānsāta, *Pociſk náwiązány.*
ānsātus, *Náwiązány, Uſzáty, 2. Toporzyſko maiący.*
ānsātus īncēdo *Podeymuię boki.*
Anſegetes, hi ſub Przydrozny.
ānſer, mas, & Anſer fœmina *Gęś.* Ein Ganß. *Anſeris & tutum voce fuiſſe jovem.* Prop. *epith.* Garrŭlus raucus, ſtrīdulus, cānōrus, ārgūtus pălūſtris, flŭvĭālĭs, grăvis, ăquōſus, ăquātĭcus, īmprŏbus, ĕdāx, īnglŭvĭōſus clāmōſus, sēgnĭs, tărdus, inērs, vŏlŭcer, tĭmidus,

mīdus, lātīpes, āmnī ŏla. *per.* ānser ăquis gaūdēns. Tārpējæ quōndam cūstōd ă rūpis. Cănĭbus săgācĭor ānser. Rōmānæ ser vātor cāndĭdus ārcis. Quæ sērvāvit ăvis Tārpeji tēmpla Tŏnāntis. Strĕpit hīc & ăquātĭcŭs ānser. Sĕnŏnes dum gārrŭlus ānser nūntiat.

ānser mās ānser māscŭlus, *Gąsior 1.*

Anser camelus, *Struś.* ein Strauß.

Anserarium, *Kotec gęsi.* ein Ganß hauß.

ānsĕrcŭlus, *Gąsię*, *Gąská.* Gänßlein.

Anserina, *Srebrnik ziele.*

ānsĕrīnus, *Gęsi.* Das von einer Ganß ist.

ānsŭla, *Ucho u ſtátku, Rzemyk u obówia, Klamra*

ānsulæ, *Exodi 26 funiculi ad margines cortinarum assuti per intervalla laqueati, quibus cortina nectebantur. Jáko u poduszek teraz bywa.*

ānsŭlātus, *Uszáty 2.*

ANT

ānta, æ. āntæ, ārum, *Podwoy*, *Słup, 1. Filar, 2 Filary ná przodku.*

Antăcæus, *Gr. Wąż rybá.*

āntăchātes, æ. m. *Gr. Achátek.*

Antaclassis (i, reverberatio) figura quæ idem verbum in contrarium sensum retorquet. Quintil.

āntāndrus, *Gr. Namiestnik.*

āntăpŏcha, *Gr. Cyrograf. & sub Kwit.*

Antapodosis. Quintil, figura i redditio contraria in comparatione.

āntārctĭcus, *Gr. Południowy 2.*

āntārĭus, *Przedmieyski.*

āntārĭus funis, *Liná.* ein Seyl.

āntāxon, onis, *Gr. Biegun.*

āntĕ, Præpositio, *Przed.* Vor. *Ante Jovem nulli subigebant arva coloni.* Virg. *syn.* āntĕa, prĭus.

āntĕ Adverbium, *Przedtym*, *Wprzod.*

āntĕ ālpha & bēta, Prov. *Od młodości.*

āntĕ dĭem, Călēndas, Nōnās, Idus, *Dniem vel dwomá przed. &c.* Den dritten Tag.

āntĕ lūcĕrnam, *Wieczor.* Der Abend.

āntĕ ŏmnia, *Naybardziey*, *Nádewszystko.*

āntĕ pedes, *Ná doręczu.*

āntĕā, *Przedtym.* Zuvor. *Pecti nihil me sicut antea juvat.* Jamb.

āntĕāctus, *Przeszły* Vorgeschehen. *syn.* Prætĕrĭtus, ēlāpsus, ēxāctus, trānsāctus.

Anteambulo, onis Poprzednik, *Márszałek 1.*

Antecanis, *Gwiazdá psia mnieysza. Antecanem, Procyon Graco qui nomine fertur.* Cic.

Antecantamen, *Antecantamentum*, *Przegrawek.*

āntĕcăpĭo, *Uprzedzam*, *Ubiegam kogo.* Zuvornehmen/ Vorkommen. *Ante locum capies oculis.* Virg. *syn.* ŏccŭpo; præŏccŭpo, āntĭcipo, prior ŏccŭpo, căpĭo, āntĕvĕnio.

āntĕcēdens, *Poprzedzaiący*, *Przeszły.*

āntĕcēdo, *Przewyższam*, *Uprzedzam*, *Przodkuię.* Vorgohen. *Succinctus neque cursor antecedit.* (Phal.) *syn.* Præcēdo, præĕo, āntĕeo, āntĕgrĕdĭor, āntĕvērto, prævērto prægrĕdĭor, *vel* āntĕcēllo.

āntĕcēllo, *Przewyższam*, *Przodkuię.* Vbertreffen. *syn* anteeo, præsto, ēxcēllō, sŭpēro, præcēdo.

āntĕcēssĭo, *Uprzedzánie.* Vbertreffung.

āntĕcēssor, *Proprzednik 1. 2. Promot*, *Práktyk. 2.* Ein Vorhergeher.

Antecessorius, *Poprzedzaiący.* Vorgehend.

āntĕcēssio, ānteceſſus, ûs, *Uprzedzánie.*

Antecœna, *a. Antecœnia*, *a. Antecœnium*, *Podwieczorek*, *Antypast:* ein Vesperma̅l.

Antecursor, *Poprzednik*, Vorlauffer.

Antecursoria potio, *Antypast.*

Antecursorius, *Poprzedzaiący.* Vorlauffend.

Antedenuntio, antedico, *Przepowiádam.* Vorsagen.

Antedictus, *Przerzeczony*, Vorgesagt.

āntĕĕō, is, *Uprzedzam*, *Przodkuię Przewyższam.* Vorhergehen. *Si quis vult forma tabulas anteire vetustas.* Prop. *syn.* āntĕcēdo, præĕo. *vide Antecedo.*

Ante expectatum Niespodziánie,

Antĕfăcta orum, *Przeszłe rzeczy.*
Antĕfĕro, *Przenoszę 3.* Vorziehen. *Quæ quibus anteferam &c.* Virg. *vide Antepono.*
Antefixa, orum. Bunty, Budowánia ozdobá.
Antegenitalis, Stárszy, Dawny.
Antegestus, Przeszły. Voriger.
Antĕgrĕdior, *Uprzedzam.* Vorgehen.
Antĕhăbĕo, *Przenoszę.* Mehr achten.
Antĕhac, *Przed tym.* Vor diesem.
Antela, æ. Podpierścień. Brustriem.
Antĕ-ătus, *Przełożony 1.* Ein Vorsteher.
Antelogium Anteloquium. Przedmowá.
Antĕlūcānis temporibus, Antĕlūcānò, Ante luciò, Antĕlūcŭlo. *Przededniem.* Vor tage
Antĕlūcānus, *Przededniowy.* Frühe.
Anteluco, as, Antelucor, aris Poránić się.
Anteludium, idem Antiludium. (tagt.
Antĕmĕrīdiānus, *Przedpołudniowy.* Vor mit-
Antĕmna, urbs, sub *Zárzecze.*
Antemurale, Przedmurze. Vor Maur.
Antĕmūrānus, *Przedmurowy.*
Antĕnna, æ. *Másztowy drąg, Zaglowy drąg* Segelstang. (*Lignū transversum ad medium cui velum alligatur.*) epith. Vēlĭfĕr, vēlĭfĕr, Virg. 3. Æneid.) Cōrnŭa, vēlātārum ōbvērtĭmus āntēnnārum.
Antĕŏccŭpātio, *Uprzedzánie, Zábieżenie. Item figura, v. Prolepsis.*
Antĕpāgmēnta, orum, *Odrzwie.*
Antĕpārta, orum, *Zbior.* Geamlet.
Antependium, Antipendium, ein Vorhang.
Antependuli crines, Czupryná.
Antepenultima syllába. Priscian. tertia à fine. Antepenultimus. Quantitatem syllabæ pe. v. *in penultimus.*
Antĕpīlāni, *Zołnierz przodkowy.*
Antĕpō lĕ, *Przewyższam,* Vbertreffen.
Antĕpōno, *Przenoszę, 3. Kłádę potráwy.* Vorsetzen/ Vorziehen. *syn* āntĕfĕro. præfero, præpōno: plūris æstĭmo.
Antĕquam, *Pierwey niż.* Ehe dan Alsdan. *Antequam magnum fabricaret orbem.* (Saph.) *syn.* Prĭūsquam. *phr.* āntĕ pŭdŏr quàm tē vĭŏlem, āntĕ nŏvis rŭbĕant quàm prāta cŏlōrĭbus.
Antĕrĭor, *Przedsobny.* Das vordere. *Anterior numero est cui filius unicus uni est.* Hor.
Anteris, idis, vel idos f. *Gr. Zastrzał.* Gewölb *Commoda nec dura desunt Anteridos ipse.* N.C.
Anterius, Ná przodku. Zu vor.
Antermen, in s, n Okolicá, Aflos.
Antermines, Antermini, Okoliczny.
Anteros oris. Gr. sub *Miłośniczy podárek.* (*Veneris & Martis filius.* Cic. lib. 3. *de natura Deordm.*)
Antes, bi. sub Słup 1. & sub Winnicá 2.
Antescholanus, Lokát. Vnter Lehrmeister.
Antesignānus, Antesignarius, *Przedpropornik, Zołnierz przodkowy.* Herbst. & sub *Kopiynik* Der vor dem Fähnlein geht. *Anteambuloni militi antesignano.* S.
Antestatus, sub *Swiadczę.*
Antesto, Stoię przed kim. Przewyższam.
Antestor, aris, Swiadczę 1. Zeigen.
Antĕvĕnio, *Uprzedzam, Przewyższam.* Vorkommen. *Antevenis tempus, non exspectantibus ultro.* Virg. *syn.* Prævĕnĭo, prævĕrto, antĕcēdo, antegrĕdĭor.
Anteventuli crines, Czupryná.
Antĕvērsio, *Uprzedzánie.*
Antĕvērto, *Uprzedzam, Ubiegam kogo.*
Antĕvŏlo, sub *Lecę, & Uprzedzam.* Vorfliegen *Turdus ut anterolans tardū præcesserat agmen.* Virg. *syn.* Prævērto, præcurro, prævĕnio.
Anteurbanus, Przedmieyski. Vorstädtisch.
Anthēdōn, onis, f. *Gr. Niesplik.*
Anthĕmis, idis, *gr. Rumien.*
Anthĕrĭcus, *gr. Złotogłow ziele.*
Anthēstĕrĭa, *gr. Mięsopust, Kwietna Niedzielá.*
Anthĭas æ. m. *gr. Tracz rybá.* (Fastnacht.
Anthĭnum mel. *Gr. Lipiec.*
Anthŏlŏgia, *Gr. Zielnik.*
Anthră ĭnus, *Gr. Czarny.* Schwartz.

Anthrăcītēs æ. m. *gr. Krwáwnik kámień, Kámień ogniſty.* Carfunckelſtein.
Anthrāx, acis, ſub *Minia.*
Anthrīſcum, *gr. Sniedek.*
Anthrōpŏphăgus, *gr. Sámoiedź.* Leutfreſſer. *epith.* Dīrus, īnhūmānus, crūdēlis.
Anthropomorphitæ Hæretici, Deo formā humanam (*aſſingentes.*
Antrōpŏmŏrphon, *gr. Pokrzyk.*
Anthus, ti, m. *gr. Konik ptak.*
Anthyllīŏn, Antyllis, idis, *gr. Solnik ziele.*
Antypophora. Subjectio, Budæ, ex Quintil cum Orator interrogato adverſario, ipſe ſibi reſpondet.

ANTI

Antīæ, hæ, ſub *Czupryná* Haarlocken.
Antĭădes hæ, *gr. Slinne iágody, Gruczoły.*
Antibachius, idem Palimbacchius, pes triſyllabus oppoſitus Bacchio, ut Concurre.
Antībăſis, is, eos, m. gr. in *Bunty.*
Antīca, *æ. Domu przednia ściáná.*
Anticanis, Gwiazdá pſia mnieyſza.
Anticategoria, Mutua accuſatio. Quint. Recrimi- (*natio Budæo.*
Antīcellīum, *Solnik ziele.*
Antichrēſis, is, *gr. Zaſtáwá 1.*
Antichriſtus 1. Joan: 2 i. *contrarius Chriſto.*
Antĭcĭpātĭo, *Uprzedzánie Otuchá, Przeięcie,* 2. *Ubieżenie, Zábieżenie.*
Anticipatio figura Gramm: & Rhetorica Rufinian, eadem Prolepſis infra.
Antĭcĭpo, *Wprzod co czynię, Uprzedzam.* Vorkommen. *Æſtivam ſvadens anticipare diem.* Virg in Roſ. *ſyn.* Præōccŭpo, āntĕvērto, prĭor ōccŭpo, căpĭo.
Antīcus, *Przodkowy.* Vorbertheil. *Et ſuper anticos in frontis imagine crines.* Mil.
Antīcyrĭcon, *gr. Cięmierzycá.*
Antideo, anteeo priſcum. Uprzedzam.
Antihac, pro antehac priſcum. Przedtym.
Antĭdōrum, *Gr Oddánie* ein gegengeſchenck.
Antĭdŏtum, Antidotus, ti, f. *gr. Lekárſtwo.* Artzney wider Gifft. *Qui facili potu antidotos imitatur honeſtas.* S. *ſyn.* āntĭdŏtum, ālexĭphārmăcum, mĕdĭcāmĕn, ămūlētum. *epith.* ēffĭcāx, præſens, sălūtārĕ. *vide Medicamen.*
āntĭēchon *Gl.* & ſub. *Głos 10.*
Antigerio priſcum ſub Bárdzo, & Rychło.
āntīgraphārius, Antigrapheus, *Gr. Poborcá* ein Rechen-Schreiber.
Antĭlĕgŏmĕna, orum, *Gr. Przeciwne piſanie.*
Antilena, Antilena, æ. Podpierścień.
Antĭlŏgĭa, æ. *Gr. Przeczenie.*
Antĭlūdĭum, *Przegrawek.* Vorſpiel.
Antimenſia, orum, Portatyl.
Antimeria, Figura Gramatica, cùm Pars Orationis una pro altera ponitur Enallages ſpecies, cujus multa exempla elegantiam & antiquitatem ſpirantia, affert Verrep in Grammatica ſua, & Pompa de antiquis locutionibus.
Antimeſuranion Gr. Połniebá. (*tur.*
Antimetabole, Figura, cùm verba mutata repetun-
Antimonium, B. Antymonium, Oczna przypráwá. Spießglaß.
Antinomia Quintil. cum duæ leges colliduntur.
Antios, apud Feſtum, corrigit Scaliger, actos i. excruciatos legens, ab ango.
Antĭpāgmĕnta, orum, *Odrzwie.*
Antĭpăthes, is, n. *Gr Kámień od czarow.* R...
Læſtrigonum, melampodis, ſeu, ut alii volunt Lami filius qui formicarum oppidum condidit. ſyn. Læſtrȳgon. *epith.* crūēntŭs, trūx, hōrrēndus, fērus.
Antĭpăthīa, æ. *gr. Przeciwność 2. Nieprzyiaźń wrodzona.* Widerwärtigkeit.
Antĭpĕlārgĭa, æ. *gr. Oddánie dobrego.*
Antĭpĕrĭſtăſis, is *gr Ściśnienie 2.*
Anthipherna, orum, gr. Wiáno.
Antĭphōna æ. *gr. Antyfoná.*
Antiphraſis, Figura cum dictio aut ſententia contrario ſenſu profertur Donat. Servius.
Antĭpŏdes, Antichtones, *Podziemni ludzie* die Leut/die ihre Füß gegen uns kehren. *Non hic Antipodas: ſalumq rubrum. (Phal.) phr.* Qui nōſtris ādvērſa prēmunt vēſtigia plāntis.

Antiptosis, Figura Grammatica casum pro casu ponens
antiqua fide virtute, &c. *Szczery 2.*
antiquarius, *Starożytności zakrawaiący; Pisarz.* Ein Liebhaber. *Ignotosque mihi tenet antiquaria versus.* Juv.
antiquatio, *Zniesienie.* Abstellung.
antiquè, *Po stároświecku.* Nach Alters.
antiqui, *Przodkowie*, Vorfahrer.
antiqui officii homo, *Prosty*, Einfaltig.
antiquior, *Lepszy*, Besser.
antiquis moribus, *Stárożytnie.*
antiquissimum est mihi, *Mam to ná bacżeniu. Staram się, Ważę sobie.*
antiquissimus, *Przedni 1.* Vorderst.
antiquitas, *Dawność 1. Stárożytność, Stáránie* die alte Zeit. *Antiquitatem Romulæ, & mavortiam.* (Jamb.) *syn.* Vĕtūstās, Sĕnĕctus. *epith.* Prīsca, vĕnĕrānda sāncta.
Antiquitùs, *Zdawná.* Vor Alters/ Alten Zeiten. *Capyn posuisse antiquitus urbi.* Sil. *syn.* āntīquē, quōndam, ōlim, ălĭas.
Antiquo, as. Znoszę. Abschaffen/ Abstellen *syn.* ăbŏlĕo; rescīndo, īrrĭtò ābrŏgo.
Antiquô opĕre, ārtĭficio, *Po stároświecku.*
Antiquor, Wietrzeię. Veralten.
Antiquum, *Zwyczay, Obyczay, Po stáremu* der Gebrauch. (Du bist lang so.
āntīquum ōbtĭnes, *Dawnoś ty táki, Táki on iest.*
Antiquus, *Dawny, Stárodawny, Miły, prosty 2. Szczery 2. Hospitis antiqui solitas intravimus ædes.* Ovid. *syn.* Prīscus, vetūstus, lōngævus.
āntīrrhīnum, *gr. Wyżlin ziele.* (tes.
Antiscii, hi homines oppositas nobis umbras haben-
āntĭscŏrŏdon, *gr. Czosnek 3.* Knoblauch.
Antĭsigma, *atis, gr. Stoł iadalny.*
Antisophistes æ. m. gr. Quintil. i. oppositus Sophista.
Antĭspŏdon, *n. gr. Mosiężne, Miedziáne, Zużele*, Schaum des Metalls.
Antistasis, Figura, cum vox in alio sensu repetitur. Rufinian.
Antistes, itis, hic, hæc, *Przełożony, 2. Biskup Prałat, Kśięni, Przystaw, Dozorcá, Folwárkowy 2.* Vorsteher. *Ante fores templi crater antistitis auro.* Prop. *syn.* Săcērdos Præsul, Epīscŏpus. *epith.* Dīvīnus, săcĕr, cōnspĭcŭus, cāstus, pĭus, vĕnĕrābĭlĭs, vĕnerāndus vīttātus, īnfŭlātus. *phr.* Sacrōrum āntistes. Sacrōrum morumque măgīster. Mitræ quem săcĕr ōrnat hŏnos. Mitrātī dĕcŏrat quem cūlmen hŏnōris: cui tēmpŏra mitra bĭcŏrnis āmbit; Quem săcĕr ōrnat ăpex, quī dĕxtra pāstorāle pĕdum gĕrĭt. Mitrā lĭtuōque decorus, infŭla cui nĭtĭdos ādvēlat cāndida crīnes Chrīsti qui sērvat ŏvīle, dīvīni cuī crēdĭta cūra grĕgis.
Antīstita, *Antistia, Kśięni.* Abtissin. *Stabat apud sacras Antistita Numinis aras.* C. Sev.
Antīstĭtium, *Przełożeństwo, Biskupstwo, Prelatura.* ein Vorstand.
Antisto, Przechodzę kogo, Przewyższam, & in *Ważę sobie co.* Vorgehen.
Antistœchon, Tropus literam pro litera ponens, ut Magalia, magaria: olli, illi.
Antistrophe, conversio retrorsum Figura Grammatica, cùm syllaba una alteri vel plures ex adverso sibi respondent. Rhetorica, cùm dictiones, & Comœdiæ pars respondent Strophæ.
Antĭthălămus, *gr. Przedpokoie.*
Antĭthĕos, *gr. Czart.* der Teuffel.
Antithesis, Figura eadem quæ Antistechon, & Antitheton. (ponens.
Antitheton Figura Rhetorica cōtraria cōtrariis op- Contentio & contrarium. *Cicer.* Relata ad singula. *Cicer. cùm in aliquot membris verba singula singulis opponuntur vel respondet.*
Antitora, æ. B. Morzymord, Cytwar.
āntĭtypum, *gr. Konterfekt.* Konterfey.
Antlĭa, *æ. gr. Czerpáczká.* Eymer. (*Machina ad hauriendam aquam*) *Curva laboratas antlia tollit aquas.* M.
Antlo, as, gr. Czerpam. Schöpffen.

Antonomasia, al. *Tropus loco proprii nominis aliud ponens. Quintil.*

Antonymia, Gr. *idem Pronomen.*

Antora, *a. B. Morzymord.* Cytwar.

Antra in Doliná. ein Thal.

Antroo, *as sub Jáskinia.*

Antrum, gr. *Jáskinia*, *Páciepi*, *Dziub.* Ein Höle. *syn.* Spĕcus, căvērna, lūstrum, spē lūnca, spelæum, lătebră, crȳpta, fŏvĕa fŏssa, *epith.* dēclīvĕ, ărcānum, cōncăvum, frōndōsum convēxum, ūmbrōsum sīnŭōsum, fūrtīvum, ŏccūltum, hōtrēndum, căvērnōsum, pīcĕum, fuscum, mōntānūm, ftŭpēndum, văcŭum ăbdītum căpăx īnhōspītum vīrĭde, rōrĭdum, nigrāns vīrēns sēcrētum, mūscōsum frīgēns, rōrāns nĕmŏrōsum. *phr.* Dŏmus atră fĕrārum, Inăspēctı cœlo rădĭisquĕ pĕnātēs. Vīrĭdes dânt vel sērvānt āntra tĕnebrās, īnvīsī rădĭus sōlis mēdĭo sēntītur in æstu, āntrum lūcĕ cărens. Sōlis īnăccēssum rădĭis. Rūpis ēxēsæ căvum. Lōngō spēiūnca rĕcēssu; Căvum săxum, Rōrāntĭa fōntĭbus āntra. Căva rūpes Căvāta sĭlĕx, āntra sūbit tōphis āquĕata; & pūmĭce vīvo. Pēndēntĭa săxo āntra. Scrūpĕa tūta lăcu nigro nĕmŏrumquĕ tĕnebris. Effĭcĭēns hūmī lem lăpĭdum cōmpāgĭbus ărcum. Cūjūs īn ēxtrēmo ēst āntrum mĕmŏrāle rĕcēssu ārte lăbōrātum nūlla, sīmūlăvĕrăt ărtem īngĕnio nātūra sŭo nam pūmĭcĕ vīvō, & lĕvĭbus tōphīs nātīvum dūxĕrat ărcum, in cōnvēxō nĕmŏrum sub rūpe căvāta. Vītam in sȳlvīs īnter dēsērta fĕrārum. Lūstra dŏmōsque trăho, in sēcēssu lōngo sub rūpe căvāta, prōque dŏmo lōngīs spēlūncă rĕcēssĭbus īngēns, ābdīta, vīx ipsis īnvĕnĭēnd- fĕrīs. Gărrŭlus in prīmō līmīne rīvus ĕrăt. Stăbat ăcūta sĭlex præcīsis ūndĭquĕ săxīs. Spēlūncæ dōrso īnsūrgēns āltīssĭma vīsu Vērum mortĕ fĕræ sȳlvis dēgebăt ĕt antrīs.

Antruo. as, sub Rey wodzę, & in *Jáskinia.*

ANU

Anulare, *Bielidło.* *Anulus lege Annulus.*

Anŭs, *ni. m. Odbyt.* der hinder. *Excruciant tur pes anum si forte papillæ.* Ser. *syn.* Pōdex.

ănŭs, us f *Bábá*, 2. & sub *Długowieczny.* Altes Weib. *Ecce anus in mediis residens annosa puellis.* Ovid. *syn.* Vĕtŭla. *epith* Trĕmēns, marcīda, sēdŭla, frīgĭda, trīstis, rūgōsa, cūrva, sēgnīs, mōrbōsa mūltĭlŏqua, lānguĭda dēlīrāns, ēxsānguĭs sōrdĭda, părca, ārĭda, dēfōrmĭs, vĭgĭl, sĕvēra. *phr.* Grāvis ānnis, ānnōsā părēns. Grāndĭor ævo Cŭi frōns rūgis cōntrācta. Invălĭdis ănūs ēnērvata lăcērtis. Lānguĭdā sōrdet ănūs: ădmōto ădmūrmurat īgnī. *vide Senex.*

ānxĭē, *Frásowliwie*, *Ostro.* Angstlich.

ānxĭētas atis, *Utrapienie*, *Frásowliwość.* angst/Bangigkeit. *Anxietate carens animus facie omnis acerbi.* Luc. *syn* Cūra, sōllĭcĭtūdo. *epith.* Trīstis īnfōrmis, mōrdax, mŏlēsta, păvĭda, grăvis, stĭmulāns, mōrdens, rōdens. *vide Cura.* (bringend.

Anxifer. Frásowliwy, *Frásunek przynoszący* Angst

Anxitudo, *Frásowliwość.* Bangigkeit.

ăngĭus, *Frásowliwy*, *Pieczołowity.* Angsthafft. *Solicitam timor anxius urget.* Virg. *syn.* āmbĭgŭus, īncērtus, dŭbius ăncēps, sōllĭcĭtus. *vide Sollicitus.*

ānxūrus, Azurus, *Nie záросły.* Kahl. *Circæumque jugum queis Juppiter anxurus arvis.* V.

ănypeūthīnos, vel us, *Wolny od ráchunkow.* Frey von Rechenschafft.

APA

ăpăge, Gr. *Precz z tąd*, *Schoway się.* Hinweg. *Debueram dixisse apage hæc immitia poma.* Gaz.

ăpălæstros, vel us, *Gr. Gruby.*

ăpārctĭas, æ. m. *Wiatr pułnocny práwy. Frigidus à summo descendit aparctias axe.* Hor.

ăpărīnē, ēs, *Gr. Ostrzycá ziele.*

ăpărtĭlŏgia, *Gr. Ráchunki dobre.*

ăpăstia, æ. *Post* 1. Fast.

ăpăthēs, is. *Gr. Niecierpiętliwy*, *Bez namiętności.* ungedultig.

ăpăthĭa, æ. *Gr. Niecierpiętliwość.*

Ape, *i. prohibe.* v. *Apeo.*

ăpēlĭotes, æ. m. *Gr. Wiátr wschodni práwy. Nec savi Borea aut apeliota.* Alcai.

ăpēlla, æ. m. *Obrzezániec.*

Apenarii Trebel: Pollio i. gladiatores, arenarii, ingentes, immanes, crudeles, à voce Cræca sævus. Marcellus, Donat accedit & Rhodigin, hi Galieno lusere Cyclopem. al. Apinarii.

ăpĕniaūtīſmos, vel us, *gr. Wygnánie doczesne* ein Zeitliche außtreibung.

Apeo, es, apere, Apes in. Zwiezuię, Niedopuszczam, Hámuię, Odſtraſzam.

ăper, *Wieprz dziki. 1 2.* Wild=Schwein. *Trux aper insequitur, totosque sub inguine dentes* Ovid. *ſyn.* Spūmĕus mĭnāx; fŭrĭbundus fŭrēns, ĭmmānis, fĕrus tŏrvus fŭlvus trux fūlmĭnĕus, hīſpĭdus vĭŏlēntus fĕrox, trŭcŭlēntus frēndens hĭrsūtus fĕrvĭdus vŭlnĭfĭcus sānguĭneus ĭmpĕtŭōſus, sōrdĭdus dēntātus sētĭger, sētōſus crŭēntus hōrrĭdus prŏtērvus aūdax, ĭmpăvĭdus ſpūmōſus văſtātor frĕmens răbĭdus ĭngluvĭōſus ācer ſævus, ſpūmāns ărcădĭus, Mænălĭus Mārſus. *phr.* ōblīquo dēnte tĭmēndus ăper. Dēnte mĭnāx. Vūlnĭfĭcos ăcūtit dēntes ăper, ēxĭlit ēxērto dēnte prŏtērvus ăper. Văſtans rūra cŏlōnis ĭmmēnſa mēmbrōrum mōle crŭēntus ĭndŏmĭtus regnābat ăper Sævus ăper lōnge ſȳlvis lātrāntĭbus āctus, Fūlmĭneo cĕlĕres dĭſsĭpat ōre cănes.

Aperio, *Otwieram. Wyrawiam Odmykam Odkrywam. Hoc ipſum ut strueret. Trojamquè aperiret Achivis* Virg. (abnehmen

ăpĕrĭo căput, *Zdeymuię czapkę,* die Mütze

ăpērtă cœli, *Podniebie.*

ăpērtè, *Otworzyście Jáwnie, Szczerze, Wyrozumianie, Wżywe oczy.* öffentlich. *Tu modo quem poteras vel apertè tutus amare.* Ovid. *ſyn.* Pălăm, mănĭfēſtè. *vide Palàm vel* Ĭngĕnuè.

Apērtĭlis, *Otworzyſty:* Auffzuſchlüſſen.

ăpērtĭo, *Otwieránie.*

ăpērtis tibiis, *Głośny.* Hell.

ăpērto capite, *Niewſtydliwie.*

ăpērto pectore, *Szczerze.* Auffrichtig.

ăpērtum, *Golá, Widok 1. Przeſtwor.*

ăpērtum pectus, *Szczerość.* Auffrichtigkeit.

ăpērtūra, *Otwieránie, Otwor, Drzwi 1. Dziura 1.* Auffſchluß.

ăpērtus, *Otworzony, Otworzyſty, Nági, Nieokryty, Szczery, 2.* Offen/Offenbahr. *Quid miseros toties, in aperta pericula cives* Virg. *ſyn.* Reclūſus, rĕsĕrātus, pătēns.

ăpes, is, f. vel *um*, vel *ium*, plur. num. *Pszczołá.* Bienen/ Immen. *Principio ſedes apibus ſtatioq́ ponenda* Virg. *epith.* Mēllĭfĕræ sēdūlæ flōrĭgĕræ, fŭgāces, ĭngĕnĭōſæ, mēllĭflŭæ, căſtæ, vĭgĭles, ſōlĭcĭtæ, ĭnnūbæ, mēllĭtæ, văgæ, pērvĭgĭles, părvæ, grăcĭles ĭndūſtrĭæ, āttĭcæ. Cecrŏpĭæ Sicănĭæ Hȳblææ *phr.* Vŏlucres ăvēs Hȳblææ. Cecrŏpĭæ mēllĭfĭcæ, ăpum āgmen ēxāmen ēxērcĭtus. Cārpit ăpis ſtŭdĭōſa thȳmos. Dēnſa pĕr hērbōſos vŏlĭtant exāmĭna cāmpos, ăpes thȳmo păſtæ: mēlle grăvidæ. Flōrum ſtŭdĭōſa cŏhors. Vēris pŏpŭlāntur ăpes. Flōrĭbus ĭnsĭliunt vărĭis, rōremque mădēntem ōre lĕgunt. Mēllis ăpes ăvidæ vŏlĭtant pĕr ămœna vĭrēta. Rōris ŏdōrĭfĕri. Sĭcănĭas dētĭnet hōrtus ăpes Cērāque lĭquēntes cōnfĭcĭunt dūlcēſquĕ lăres in pūmĭce fīgunt, ĭncūmbunt ŏpĕri, grātīſquĕ lăbōrĭbus ĭnſtānt āmĭſſo dŭbĭæ rēge văgāntur ăpes ōmnĭbus ūna quĭes ŏpĕrum: lăbor ōmnĭbus ĭdem.

ăpex, *Kropká. Wierzch 1. Czub, Szłyk. Czapká 1.* Knopff/ Spitz. *Jamque volans apicem & latera ardua cernit.* Virg. *ſyn.* Făſtīgĭum, vērtēx, căcūmen, cūlmen. *epith.* altus, ēxcēlsŭs, arduŭs ăpērtus ſummus, sŭpērbus, cēlſus, sūblīmis.

ăpex glūmæ, *Ość u kłoſia.*

ăpēxăbo, onis, f. *Jqtrznicá. Corripit penultimam Rob Stephan. quam in Longabo producit, cum tamen analogia ſimilis utriuſque ſit.*

ăphăca, vel ce *gr. Pápáwá, Gołębi groch Wyká polna, Szałwia leśna.*

ăphærēma, n. *gr.* *Pęcak.* Gerſt.

ăphærĕſis, *is, gr. Odięcie. Item Figura Ablatio Diomed. quæ literam vel ſyllabam initio dictionis aufert.*

ăphĕrēria, æ. *gr. Kres zawodniczy.*

ăphŏrſmus, *gr. Summowánie, Klątwá.*

Aphoriſmus Rufiniano. figura ſententiarum temerè dicta corrigens, al. Diotiſmus. Correctionis ſpecies.

ăphrāctum, *gr. Náwá nie nákryta.*
ăphrōdes, is, gr. in *Pienisty, & Mák.*
ăphrōdes meconium, *gr. Jary mlecz ziele.*
ăphrŏdīsiăce, es, *gr. Achátek*
ăphrŏdīsias, æ. *gr. Tátárſkie ziele.*
ăphrŏn, *ri, gr. Mák.*
ăphrŏnitrum, *gr. Sáletrá.* Salpeter.
ăphrŏscŏrŏdon, *gr. Czoſnek.* Knoblauch.
āphthæ arum, *gr. Warg oſypánie.*
ăphye, *es, gr. Mrzewká.*
Aphyllānthes, is, n. *gr. Dryákiew polne ziele.*
ăphyllon, li, *gr. Gniazdo ziele.*
ăpia braſſica, Aapiacos caulis, *Kápuſtá kę dzierzáwa.*
ăpiāna vītis, *Muſzkátelá.* ein Muſkat traub
ăpiānus, *Pſzczelny.* Apianum, *Pſzczelnik.*
ăpiārius, adj ❡: *Pſzczelny.* Immenpfleger.
ăpiārius, ſubſt: *Bártnik.*
ăpiāſter, Apiaſtra, *Zołná.*
āpiāſtrum, *Jáſkier,* an *Pſzczelnik ziele.*
ăpiātus, *Fladrowáty drobno.*
āpica ovis, *adject. Græcum. Owcá, 1. corripit Rob: Stephan. ſed ratione originis Græcæ duplicis, poſſe etiam produci*
ăpĭcŭla, *Pſzczołká.* Ein klein Bienlein/ Ymmlein. *Nunc haurit apicula, quæ te.* Scal
ăpĭcŭlus, *Kropká, Bindá.* Das Höchſte eines jeden Dings. *parvus apex.*
Apilaſcus, f. Złoto, 1. Das Gold.
ăpīnæ, hæ, *Bayki.* unnutze reden. *Sunt apinæ tricæq; & ſi quid vilius iſtis.* Mart.
Apinarius, Szyderz. Ein Verſpotter.
ăpios, *ii f. Rzodkiew. Gruſzká ziemna.*
Apioſa affectio, Słonecznicá.
Apioſus, Słonecznicę cierpiący.
ăpis, is, *Pſzczołá.* Ein Ymme. *Non apis inde tulit collectos ſedula flores.* Ovid. *vide Apes.*
ăpis imperfecta, *Trąd.*
Apiſcor, eris. Doſtaię 1. Erlangen.
Apiſterium, B. in Báré.
ăpium, *Opich.* Eppich. *Floribus atq; apio crines ornatus amaro.* Virg. *(Herba amariſſima, quâ olim in Acheia Victores ſacri certaminis coronabantur.)* *epith.* ămārum, vĭrĭde, vĭrens, vīvāx, ūdum, vĭrĭdans.
ăpium agreſte, *Jáſkier.* Meliſſen.
ăpium hortenſe, Apium verum, *Piotruſzká.* Peterſilge.

APL

ăplānes, is, vel eos, *gr. Nie błędny.*
ăplūda, *æ Miękiny, Otręby.* Treber.
ăplūda, Apluſtrum, Apluſtra, & Apluſtria. *Bánderá.* Schiffgezierd *(Ornamentum in ſummitate navis.)* *Navibus aſſumptis fluitantia quærere apluſtra.* Cic. *in concuſſa vehit tranquillus apluſtria flatus.* Rut. *epith.* Flūitans, Græcum.
āplyſia æ. *gr. Gębká 1.* Waſſer Schwamm.
Apnōea, æ. *gr. Bezetchu. ,Bez tchu.*
Apocalypſis, eos, is, *gr. Obiáwienie.*
ăpŏcha æ. *gr. Cyrograf, Kwit.*
Apocoloſyntoſis, gr. ſub Kánonizowánie.
Apocope, es, gr. Ucinánie. Item Figura Grammatica, literam vel ſyllabam fini dictionis adimens.
Apŏcŏpus, *Gr. Rzezániec.* *(Flák.*
āpocrĭfius venter. *gr. Slaż flákowy.* & in
ăpocryphus, *gr. Niepráwy, Pokątny.*
Apocynon apocynum, *gr. żábia koſtká Toi-*
Apocynum repens, *Obwoiná.* *(ná ziele.*
ăpŏdes, *hi, vide* Apus.
Apŏdidrāſcinda, *gr.* ſub *Zmrużek.*
ăpŏdixis, is, eos, *gr. Dowod, Kwit.*
ăpŏdŏſis, is, *gr. Oddánie. Item Figur Rhetorum, cùm membrum periodi poſterius, priori membro reſpondet. Donat.*
Apŏdyterium, *gr. Zzuwálnia.*
Apŏgæos, *ei, gr. Wiátr z dołu.*
ăpŏgrăphum, *gr. Wypis, Konterfekt, Przemálowány obraz.* ein Copey.
Apolactizo, gr. Odwierzgam.
Apŏlēctŏrium, *gr. Rádá poſpolita, taiemna de perſonis.*

Apolectum, *gr. Rosołowá ſtráwá*, ibidem Tomus piſcis, *Dzwono ryb.*
Apŏlĕctus, idem & *Tuńczyk, Trybunáliſtá Rosołowa ſtráwá.*
ăpŏlis, idis, *gr. Wygnániec.* ein Gebanter.
Apologatto, Gadká, Baiánie. Rätzel.
Apollīnāris, *Bielun.*
Apŏlŏgĕtĭcum, Apologeticus, *gr. Obroná ſławna.* Verantwortung.
Apŏlŏgia Apologiſmus *g. idem.*
Apologo, as, Przymawiam komu, Oddaię wet zá wet.
Apŏlŏgus, *gr. Bayká.* Ein Fabel. *Apologon audi lector, & verum puta.* (Jamb.)
Apomagdalia, æ. in Ręcznik.
Apŏmĕlis, *gr. Miod pity.* Meth.
ăpŏphăſis, *gr. Odpowiedź 1. Reieſtr 3.* & in *Mowię że nie.* Verlaugnung
ăpŏphlĕgmătīſmus, *gr. Mſtykátorium.*
Apŏphŏrēta, orum, *gr. Podárek.*
ăpophtēgma, tis, n. *gr. Powieść známięnita.* Ein kurtzer wolgefallner Spruch.
ăpŏplĕctĭcus, *gr. Apoplektyk.*
ăpŏplēxĭa, æ. *gr. Apoplekſya* Schlag. *Corripit extemplò trepidans apoplexia corpus.* Anor
Apŏpŏmpæus, *gr. Odwrotni.*
Apoprŏegmĕna, *gr. Odrzutek. Cic: de Finib.* Außwurff.
Apor, pro apud, Feſto priſcum.
Aporia, gr. v. *Wątpienie, Trudność, Niedoſtá tek Eccleſiaſtici 27. Aporia hominis in cogitatu illius. LXX. Polonus interpres. Utrapienie, reddidit.*
Aporior, aris, Niedoſtaie mi. Uciśnionym, Trwożę. Mangel haben.
Apŏron, *gr. Wątpliwa rzecz.*
Apŏsiŏpēſis, is, *gr. Zámilczenie. Item figura Oratoria, qua ſententiam inchoatam abrumpit ſic, ut tamen quod abſciſſum eſt, intelligatur. Quintil.* Reticentia *Cic* Obticentia. *Celſo.* Interruptio. *Quintil.*
Apŏſprāgiſma, tis, *gr. Pieczęć, Herb ſygnetowy.* Ein Petſchier.
ăpŏſtăſia, æ. *gr. Odſtąpienie.* Abfall.
ăpŏſtăta, æ m *gr. Odſtępcá, Zbieg.* Ein Abgefallener/Abtrinniger. *Tunc vir Apoſtolicus, nunc vilis Apoſtatá factus.* Sed.
Apoſtato, as gr. Odpadam.
Apoſtatrix, ſub *Odſtępcá.*
ăpŏſtēma, tis, *gr. Wrzodziennicá, Ziątrzenie* Ein Geſchwär.
ăpŏſtēmătĭca, æ. *gr. Dryakiew polna.*
Apoſtolatus, us, apud S. Paulum Apoſtoli munus vel Apoſtolica dignitas.
Apoſtoli, hi, Liſt s. Swiadeczny liſt.
Apŏſtŏlĭcus, *gr. Apoſtolſki.* Apoſtoliſch. *Tunc vir Apoſtolicus, nunc &c* Sed.
ăpŏſtŏlus *gr. Apoſtoł, Amiiał, Poſłániec. Creditur extra oculos, ut Apoſtolus edocet author.* Prud.
ăpŏſtrŏphē, es, *gr. Odwrocenie, Item figura. Oratoria ſermonem ab una perſona ad aliam convertens. Converſio, Rufinian. Quintilian.*
Apoſtrophus, ſ. i. nota. Averſio Diomedi, etiam Apoſtrophi idem. Nota Orthographica circuli dextra parte conſtans, ſed ſummum fini dictionis appoſita, ſignificans i vocalem ablatam eſſe, ut Ain. Tanton Diomed. At Priſciano Synalœphe *hæc dicitur. Sed & conſonantem ablatam ſolam vel cum vocáli, deſignat apoſtrophus, ut Mult. ille. Horridus miles amatur, & Inter ſe coiiſſe vir, & decernere ferro: pro viris. Ecclypſis hac vocatur, quæ exterit M. vel S. exempla plura collegit Gifan. ad Lucret. & Verrepæus in ſua Grammatica, eadem Mario Victorin.*
ăpŏtĕlēſma, tis, *gr. Przepowiedzenie.*
Apŏthēca, æ. *gr. Lekárnia, Spizarnia, Skład, Winna piwnicá* Ein Apotheck. *Aut apotheca procis intacta eſt, aut pecus atqui.* Ho:
ăvŏthĕōſis, is, eos *gr. Kánonizowánie.*
Apŏtrŏpæus, *gr. Odwrotny.*
Apŏxyŏmĕnos, *gr. Scieraiący ſię.*

ăpōzĕma, tis *Dekokt.* ein Gekoch.

APPA

ăppărātè, *Kosztownie, Swietno*, Köstlich.

ăppărătio, *Gotowánie, Przygotowánie*, Zubereitung.

ăppărātu nullo, *Nie wytwornie. Nie ozdobnie*

ăppărătus, adject: *Opátrzony.* Zugerüstet

ăppărătus, *us, Opátrzenie. Przygotowánie Do státek 2. Sprzęt, Ubior 1. Aparat 1* Bereitschafft/ Rüstung. *Persicos odi puer apparatus.* (Saph)

ăppārens, *Widoczny.* Erscheinend.

ăppārĕo, *Stawiam.* Erscheinen. *Apparent rari nantes in gurgite vasto.* Virg. *syn.* vĭdĕŏr, compārĕo,ŏrĭor,ēxŏrĭor sūrgo, ēxsūrgo.

Apparesco 4. Esdræ 7. pro Appareo.

ăppāret, *Pokázuie się co, Widáć,* an *Widzieć?* En scheinet.

ăppārĭtio; *ukazánie się, Geklarskie stánie, Ceklarz.* Ein Erscheinung.

ăppārĭtĭonis magister, *Hetman w Miástách.* Ein Hauptmann inder Stadt.

ăppārĭtor, *Ceklarz, Hálábartnik,* Diener/ Stadtknecht. *Apparitores sed furenti fugge runt.* (Jamb.) *syn.* Sătĕlles lĭctor, stīpātor. *epith.* Clāmōsus, sævus, pēllītus,trūx, răbĭdus, rĭgĭdus.

ăppārĭtūra, *Ceklarstwo.* Stadtdiener.

ăppăro, *Gotuię, Spráwuię* Zubkreiten / Zurüsten. *Incertus quid Juno ferat, quas apparet iras.* Vel *syn.* Păro cōmpăro, ōrno, ădōrno, præparo.

ăppellātio, *Názwisko 1. Názwánie, Przezwisko, Appellácya.* Nennung.

Appellativus, Názywaiący, ein Nennender.

ăppĕllātor, sub *Apellacya*, ein Nenner.

Appellatorius, ibidem.

ăppēllĭto, *as, Názywam,* Nennen.

ăppēllo, *as, Názywam, Mowię do kogo, Miánuię 1. Wymięniam, upominam się, Odwoływam się 2. Pozywam 1. Naradzam się, Appelluię, Námawiáć ná nierząd, Przerywam 2.* Nennen. *syn.*Vŏco, nōmĭno, cōmpēllo, as *phr.* Nōmĭne dīco; Nōmĭne clāmo Rĕfĕro nomen.

ăppēllo, is, *Przybiiam do brzegu, Przypędzam Przykładam, Popędzić, Kiwam głową.* Anländen. *Aut quis te gnavum nostris Deus appulit oris,* Virg. *syn.* ădmŏvĕo, ăpplĭco, *vide Navem appello.*

ăppēllo animum ad, *ulubić sobie.*

ăppēllŏr, aris *Zowią mię.* Genennet werden

ăppēndĭcula, *Przypadek.* ein Zusatzlein.

ăppēndix icis, *idem* ab appendo. Ein Anhang.

ăppēndix spina, *Głog.* (hang.

ăppēndo, is, *Záwieszam, Ważę wagą,* Anhangen. *syn.* Sūspēndo, *vel* pōndĕro.

ăppēndor, *Wiszę,* Hencken.

ăppĕtēns, *Chciwy,* Begierig.

ăppĕtēnte lūce, *Przededniem.* Vor tage.

ăppĕtēntĭa *Pożądánie, Prágnienie, Apetyt 1. 2.* Begierd.

ăppĕtēntia milvina, *Appetit 4.* Apetyt.

Appetibilis, Pożądány, Gewünscht.

ăppĕtit verba sub *Wystáwny. Czci prágnący.*

ăppĕtītio, *Ządza, Pożądliwość; Chciwość, Prágnienie, 4. Apetyt 1. 2.* Wunsch.

Appetitor, Pożądácz, ein Begehrer.

ăppĕtītus, us, *Ządza, Chciwość, Apetyt 2.* Grosse Begierd/ Lust.

Appetitus, i. *Pożądány syn.* Optātus Pĕtītus.

ăppĕto, is, *Ządam 1. Chwytam 1. Sciągam rękę, Tárgam się, Rzucam się do czego. Przybliża się.* Begehren/ Wünschen. *Possim quin oculos appetat ille suos* Tib. *syn.* Cŭpĭo, ōpto, ēxopto, pĕrōpto, ēxpĕto.

Appeto, onis, Pożądácz ein Begehrer.

ăppĕtor, *eris. Rzuca się kto, powstaie przeciw.*

ăppīngo, *Przydaię, 1. Przypisuię, Przyszywam 2.* & in *Máluię.* Herzu mahlen.

ăpplaūdo, *Pochwalam, Przyklęskam rękomá Krzykam pochwalaiąc, uderzam o ziemię.* Frolocken. *vide Plaudo.*

āpplāūsor, *Pochwalácz.* Frolocker.
āpplaūsus, us, *Pochwała, Okrzyk.*
Applĭcātio, *Przyłożenie 2. Spadek maiętności.*
Applicationis jus. *Spadek Maiętności.*
Applĭco, as, *Przykładam 1. 3. Przybiiam do brzegu, Przystawiam 2. Przyszywam 2. Przygarniam. Obracam kogo ná co Udaie się ná, Podpadam pod kogo, Przytula 2. Przytykam. Quæ vis immanibus applicat oris.* Virg *syn.* jūngo, ădjūngo, addo, attēxo, admŏvĕo.
Applōdo, is, Uderzam co o co.
Applōro, sub Płácze.
Applūda, æ. *Otręby 1.*
Appluit, Deszcz pokrapia.
Applumbo, Ołowiem spaiam, Przylutowáć.
Appōno, pŏsŭi. *Przydaię 3. Przykładam 1. Kłádę 1. 12. Náprawiam kogo. Cantat & apponit, meus est amor, &c.* Hor. *syn.* Af fingo, adscrībo, jūngo, admŏvĕo, jūxtă (pōno.
Apporrectus, Rościągły.
Apporrigor, Leżę podle.
Apportatio, *Przynoszenie.*
Apporto, *Przynoszę, Nábawiam.*
Apposco, *Żądam 1. Domagam się.*
Apposĭtè, *Snádnie, Ják przymusnął.*
Appŏsĭtio, *Przydánie, Przyłożenie, Wykład.*
Appositio Grammatica Figura, cùm duo Substātiva ad eandem rem pertinentia, sine copula ponuntur, ut Passer deliciæ. Animal boves. Epithece eadem.
Appositum, *Przydatek 1.*
Appositum apud Grammaticos est posterior Nominativus Verbi inter duos Rectos positi, Saturnius.
Appŏsĭtus, ti. *Sposobny Przystoyny.*
Appŏsĭtūs, us, *Przyłożenie. Te magis appositis delectat, &c.* Hor. *syn.* Pŏsĭtūs, *vel* cōnvĕnĭēns, aptūs.
Appōtus, *Piiány 1.* & in *Podpiiam.*
Apprecor, Modlę się. Życzę.
Apprĕhendo, *Uymuię 1. 11. Porywam Obeymuię. Poymuię, Chwytam syn.* Apprēndo, prĕhēndo, prēndo, căpĭo, arrĭpĭo.
Apprehensio, *Uchwycenie.*
Apprendo *idem* Apprehendo.
Appretio, B. Szácuię, Cęnię, Poważam.
Apprimà. Adprimà, Adverbium, Przednie.
Apprĭmè, *vel* Apprimà, *Wybornie, Przednie, Bárzo. Flos apprimà tenax, animas, & olentia Medi.* Virg.
Apprĭmo, is, *Przyciskam. Przytulam 1. 2. Przykładam 7.* & in *Ocisnąć się.*
Apprĭmus, *Przedni 1.*
Approbantis affectus, sub Chwała Bogu.
Approbatio, *Pochwał Potwierdzánie, Baczenie.*
Apprŏbator, *Pochwalácz, Potwierdziciel.*
Approbè, *Bárzo dobrze.*
Apprŏbo, as. *Pochwalam, Potwierdzam, Poświadczam, Krzykiem pochwalam. Dum putam cupis approbare cunctis.* (Phal.) *syn.* Prŏbo, cōmprŏbo, annŭo. *phr.* Ratum id habeo, *vel* Album calculum adjicio sententiæ alterius, *vel* Comprobo meâ sententiâ aliquid, *vel* Rem accuratiore trutinâ perpensam meô judiciô confirmo.
Approbo me, *Zálecam się.*
Approbus, Cnotliwy.
Apprŏmissor, *Rękoymia.*
Appromitto, *Ręczę, Obiecuię 2.*
Approno, as, Náchylam się, Klękam 2.
Apprŏpĕro, *Przyspieszam. ratio approperemus ut hostis.* Sil. *syn.* Prŏpĕro, fēstīno, accĕlĕro, advŏlo, cūrro, matūro, accēdo, gradūm ūrgĕo. *vide propero.*
Apprōpiquans, *Zbliżaiący się, Przychodzący.*
Apprōpinquatio, *Przybliżánie.*
āpprŏpīnquo, *Przybliżam się.* Herzu nahen. *syn.* Prŏpīnquo, ācēdo, ādvēnto. *phr.* Fit prŏpĭor, tērrāsquĕ cĭtâ rātīs āttĭgit aūrâ. Pōrtūsque pătēscit. Rēspĭcit īnstāntem tērgo. & prŏpĭora tĕnēntem Jāmquĕ prŏpīnquābānt pōrtis. *vide Advenio.*

Appropio, as, B. Approximo B. Przyblizam się. Beynahen. *Tepidoq; approximat Austro.* Mar.

Appulsus, us, *Przygnánie, Przypłynienie, Przyście.* Zulándung.

A P R

ăprārĭus, *Wieprzowy.* Von dem Schwein.

ăprĭcāns, *Pogodny.*

ăprĭcātĭo, *Słońce,* & in *Ná słońcu.*

ăprīcĭtas, *Pogodá, pojrzenie wesołe. Wesołość.*

Aprīcŏr, aris, *Ná słońcu rad bywam.*

ăpricŭlus, *Wieprz. dziki morski.*

ăprīcum in *Násłoneczny.*

ăprīcus, *Pogodny, Násłoneczny, Suchorláwy, Wesoły,* Ein Sonnächtiger Ort. *Et terris immittit apricis* Virg. *Duceret apricis, in collibus una colorem.* Virg.

ăprīlis, subst: *Kwiecień* Der Monat April. *Aprilem memorant ab aperto tempore dictum.* Ovid. *Findit aprilem.* Horat. *phr.* ăb āpērtō tēmpŏre dīctus, Mēnsis Cythĕrējus, à Vĕnĕre hic māgnā dēscēndit ŏrīgĭne mēnsĭs. Aprīlem Vĕnĕri sacrum fēcere Quī rītes. Cum lætis dĕcŏrāntur flōrĭbus hōrti Cum jam tīnnire vŏlūcres īncĭpĭuntQuo mēnse ărbŏr habet frŏndes & pābŭla tēllus. Mēnsis, quo ver cūncta ăpĕrit.

ăprīlis, adject. *Kwietniowy.*

ăprīnus, *vel* Aprugnus. *Wieprzowy,* Von einem wilden Schwein *Sumina te atq; amiæ, ne dicam viscus aprugnum.* Lucr.

ăprōnĭa, æ. *Przestęp czarny.*

Aprōxis is eos. *gr. Nieprzystęp ziele,* & sub *Ognisie ziele.*

ăprūgna, æ. *Dziczyzná,* Wild-Schwein-Fleisch.

ăprūgnus, *Wieprzowy.* Wild Schweinisch.

Apsinthium, *idem* Absinthium.

ăpsis, idis, *gr. Obod, Sklep.*

Apsychos, Apsyctos, *gr. Cieplec.*

A P T

ăptātus, *Przyprawiony,* & sub *Uwiązány.*

ăptè, *Grzeczy. snádnie.* Geschicklich. *Semper in his aptè narrantis verba resistunt.* Cyil.

ăptĭtūdo, *Snádność. Sposobność.*

ăpto, as, *Gotuię, Náprawiam* 1. *Sposobię, Przystosuię, Násadzam, przyprawiam,* 1. *Temperuię.* Zusammen fügen/ ordnen. *syn.* ăccŏmmŏdo, cŏmpōno, ădăpto. *phr.* ăptārī cĭthăræ mŏdis.

Aptotum Nomen: Prisciano, quod solum Nominativum casum habet, ut Jupiter, nefas, pondo, frugi, tot, opus, nequam, centum.

ăptus. *Sposobny, przygodny, Grzeczny, Uwiązány, Wszący, Spoiony, Upstrzony.* Geschickt, tüchtig. *syn* ăccŏmmŏdātus āppŏsĭtus, cŏnvĕnĭens, *vel* cŏnnēxus cŏhærēns, *vel* cŏmmŏdus ĭdŏnĕus, *vel* ōrnātus. *phr.* ăptos jūnge păres.

ăptus, id: adeptus sub *Dostaię.*

ăpua, æ. è Græco, *Mrzewká.*

ăpud, *U.* 1. *Ná* 2. *Przed kim, Wmieście,* Bey *Scævola, tu cænas apud omnes, nullus apud te.* Mart. *syn* Pĕnes, jūxta in.

ăpud se, *Z. sobą* Mit sich.

ăpud te sis, *Miey się ná pieczy.*

ăpum căstra, cubīlia, pabulatio, statio, *Pszczelnik* 1. Ein Bienstock.

ăpum globus, grex, examen. *Roy pszczoł.*

ăpum pullus, pullities, *Pszczołká.*

ăpum rex, rector, ductor regulus, *Pszczol (mátká.*

ăpum servītia, *Trutnie.* Aussatz.

ăpus, odis, *gr. Jerzyk, Latawiec ptak.*

ăpyrīnon, *gr. Bez iądrek owoc, Gránatowe iabłko.* Granat-Apffel.

ăpȳrīnus fructus, *Bez iądrek owoc. Lecta suburbanis mittuntur apyrina ramis.* Mart.

ăpyron, Apyrum, *Gr. Siatká.*

ăpyrōtos, *Gr. Kárbunkuł* 2. *& Niezgorzysty.* Carfunckel.

ăqua, *Woda, Uryná.* Wasser. *Alter aquis, alter flamis ad sidera missus.* Juv *syn* Lympha, unda lătex, hūmor, līquor, flumen, rīvus, fluvĭus, fons.

fons. *epith.* clāra, ămœna, plăcĭda, flŭens cōrrŭpta, īmmōta jăcens, līmōſa, pălūſtrĭs, īrrĭgŭa, sŏnōra proſĭliens ſtăgnāns *phr.* Tērræ cĭrcūmflŭus humor. Cōntrārĭus īgnĭbus hūmor. Lĭquores gĕlĭdi, ăqua de flūmĭne sūmpta, Mōlli lāpſu per ſaxa sŏnāns, Rīvulus ſerpentis lēnĭter ăquæ. Seu fons purus ăquis īlle sŏnāntĭbus. Placiduſquĕ sŏnōræ lāpſus ăquæ Currēntem dubii pōrtāre cănālĭbus undam Sūmmōque hauſit de gūrgĭte lymphas. Lymphiſque à fonte pĕtītis Tēllure rĕfōſſa ŏccŭltos lătĭcēs abſtrūsăque flūmĭna quærunt. Tempĕret ānnōſum sōbrĭa lўmpha mĕrum. Dānt famŭli mănĭbūs lĭquĭdo dānt ōrdĭne (fōntes.

ăqua căduca, *Wodá zbytnia.*

ăqua fervens, *Ukrop* Heiſſiedend Waſſer.

ăquā immunda, *Uryná.* Vrin/ ſeich.

ăqua in ſe contorta, *Wir. Zakręt.*

ăquă intercus, *Puchlina.* Waſſerſucht.

ăqua lactis, *Serwatká.* Molchen.

ăqua maris, *Roſół 2.* Suppen.

ăqua mulſa, *Miod pity.* Meth.

ăqua perennis, viva, *Zrzodło.* Ein Brunn.

ăqua ſalſa, *Roſół 2.* Saltz-Waſſer.

ăqua ſtativa, reſes, *Wodá ſtoiąca.*

ăqua ſtillatitia *Wodká palona.* gebrennt Waſſer.

ăqua tritico incocta, *Piwo,* Bier.

ăqua vitæ, *Gorzałká,* Brandwein.

ăquæ hæ, *Cieplice,* Badſtuben.

ăquæ guttæ concrētæ grandiores, *Grad.*

Aquaculo, as, Ruſiáńſką trzymam.

ăquædūctĭo, *Wody prowádzenie.*

ăquæductus, *Rurmus, Rumuſowy row.*

Aqualitium, Wody doſtawánie, Rurmuſowy row.

Aquagium, Młyn, 4. Rurmus, Rurmuſowy row

ăquāle, is, u. *Aqualiculum, Wodny ſtátek.*

ăquālĭcŭlus, *Koryto, Brzuch, Zołądek.*

Aqualicus, Brzuch, Kiſzká miąſzá.

ăquālis, m. & f ſubſt: *Wodny ſtátek, Miednicá, Nalewka, 2. Doniczka.* Waſſer-Geſchirr *quidam quoq; aqualibus undam* Fill.

ăquam aſpergo, obſipo, offundo, *Cieſzę Chłodzę, Pokrapiam.*

ăquam petere, ſumere, ſub *Puſzczam wodę*

ăquam traho, ſub *Rzucam.* ultimo.

ăquārĭa libra, *Rurmiſtrſkie práwidło.*

ăquārĭa provincia, *Wodniczy urząd.*

Aquaricolum, Pomywálnik, Stek

ăquārĭŏlus, *Nierządniczy ſługá* & ſub *Ruſian.* ein Kupler.

ăquārĭum, *Nápawálne mieyſce, Pomywálnik, Młyn 4. Stek*

ăquārĭus, adject: *Wodny 1.* Wäſſerig.

ăquārĭus, ſubſt: *Rurmiſtrz, Wodnik 1. 2. Nierządniczy ſługá.*

ăquārĭus ſinus, *Száſlik.*

ăquātĭcus, *Wodny 1. Quam mollis aquaticus Auſter.* Ovid.

ăquātĭle, *Pław wodny 1.*

ăquātĭlia, ium, *Pław 9.*

ăquātĭlis, *Wodniſty, Wodny 1.* Das im Waſſer lebt. *Nymphas natantes, incolaſq; aquatiles.* (Jamb)

ăquātĭo, *Wody doſtátek, Wody czerpánie, Nápawánie, Nápawálne mieyſce.*

ăquātione plantam adjuvo, animo, *Pokrapiam.* Beſprengen.

ăquātor, *Wodnik.* Waſſerträger. *Ad Tartheſiacum venit Indus aquator Iberum.* Ser.

ăquātus, *Wodniſty,* Das voll Waſſer iſt.

Aqueus, Modroblady. Liechtblau.

ăquĭfolĭa, æ. *Wiązożołd, Oſtrokrzew.*

ăquĭla, *Orzeł,* & ſub *Chorągiew. Romanaq; aquilæ ſignifer hoſtis erat.* Ovid.

ăquĭla anataria, *Orzeł 2.* Ein Adler.

ăquĭla bărbăra, *Orzeł łomignat.*

ăquĭleium, *Zbieránie wody. Atq; ſinum penetrans aquileium, colligit undas.* Priſcian.

Aquilenta, ſub Oſtrokrzew.

ăquĭlex, *egis, & icis, Rurmiſtrz.* Brunnenmeiſter. *An Deus ipſe Aquilex, cacis &c.* Mill.

Aquilicium, Rurmuſowy row.

ăquĭlĭfer, *Chorąży,* Fähnrich.

Aquilina, Aquilegia, Orlik ziele.

ăquĭlīnus, *Orli,* & in *Byſtry,* Adler-Art. *Cervix curta, brevis tibi frons, naſuſq; aquilinus.* Anom.

ăquĭlo, *Wiátr połnocnemu pobocżny ku wſchodowi.* Nordwind. *Aut actum cælo magnis aquilonibus imbrem.* Virg. *ſyn.* Bŏreas. *epith.* nĭvālis nūbĭlus, ĭnīquus sĕrēnĭfer, Scȳthĭcus glăcĭalis ālgens tĕrrĭbĭlĭs Gĕtĭcus Threicĭus raucus. Riphæus ăcūtūs, hōrrĭfer, ēffrænus sălūtĭfer, Bŏrĕalis; pūrus, pēſtĭfŭga. *phr.* Vis răbĭes, īmpĕtus ăquĭlōnis ăb āxĕ hybĕrno fŭrens. Nĭves ſpārgens, Gĕlĭda bacchātus ăb ārcto ārmātus tūrbĭne. Cōncrētus grăndĭne pennas. Quī gĕlidam ſpārgit ăb āxe nĭvem. Frīgĭdus & ſylvis ăquĭlo dĕcuſſit hŏnōrem. Quālis Hȳperbŏrĕis ăquĭlo cum dēnſus ăb ōrĭs īncŭbŭit Scȳthĭæque hȳĕmēs, ātque ărĭda dĭfflat Nūbĭla āĕrĭōs răpĭdo pĕrvĕrtens tūrbĭne cāmpos. Cum dĕfōrmis hȳĕms răpĭdis ăquĭlōnĭbus hōrret. Cum glăcĭālis hȳĕms ăquĭlōnĭbus āſpĕrat ūndas Tālĭa jāctānti ſtrīdens ăquĭlōne procella. Vēla ădvērſa ferit, flŭctuſq; ad ſȳdera tollit. Tāntăque cūmmōti vīs eſt ăquĭlonis ut āltas æquet hŭmo tūrres tēctăque rāpta fĕrāt. Frīgĭdus ut Bŏrĕas ŏbſtŭpĕfēcit ăquas, ită fĕrtur: ut ācta præcĭpiti pinus Bŏrĕa Cum grăvĭs ārmētur Bŏrĕās glăcĭēq; nĭvālibĭſpĭdŭs. Cum Bŏrĕas Scȳthĭca ſtrīdŭlus ārce fŭrĭt. Bŏrĕās īncēndĭa miſcet, Flāmmārūmque æſtus, tōllit vĭŏlĕntus ad aūras. Rĕsŏnānt Bŏrĕă īnsūltānte rŭdēntes, atra mĭhi vīs ĕſt, hāc triſtĭa nūbĭla pĕllo; hāc frĕta cōncŭtĭo, nōdōsăque rōbŏra vĕrto, īndūrōquĕ nĭves & tērrās grāndĭne pūlſo, Tānto mōlĭmĭne lŭctor, ut mĕdĭus nōſtrĭs cōncūrſibus īntŏnet æther. Hæc Bŏrĕas, aut his nōn īnferĭōra lŏcūtus ēxcūſſit prūnās, quārum jāctātĭbus ōmnĭs afflāta eſt tēllus, lātumquĕ pĕrhōrrŭĭt æquor. *v. Vento.*

ăquĭlonāris, Aquĭlōnius, *Połnocny.* Das gegen Norden gelegen iſt. *Huc duo ſectati fratres aquilonia proles.*

ăquĭlus, *Orli;* Adler-Art.

ăquĭlus cōlor, *Sniády.* Brau-Schwartz.

Aquimanile Umywádlnik. ein Handfaß.

Aquiminale Korczak 1. Wiádro.

ăquĭpĕnſer, *Jeſiotr,* Ein Stár.

aquor aris. Wodę cżerpam, Ciągnę, Piię. Waſſer holen/ ſchöpffen. *Tuæ ſub mœnibus urbis aquantur.* Virg. *ſyn.* ăquam haūrĭo trăho, ēxtrăho, *vel* ădăquo: ăd ăquam dūco. Potum dūcō, ăquas mĭnĭſtro, præbeo, Flŭvĭos mĭnĭſtro.

ăquōſus, *Wodniſty, Wodnowżożyſty.* Wäſſeriſſer ring. *Dum pelago deſævit hyems, & aquoſus Orion.* Virg.

ăquăla, *Wodká 1.* Wäſſerlein.

A R A

Ar. pro Ad priſcè Do 1. Zu.

āra, *Ołtarz, Obroná 2. Ucieczká 1.* Ein Altar, *Fumida cingatur florentibus ara coronis.* Ovid *ſyn* ălt āre, fŏcus *ſpith.* ŏdōrātă, sŏlĕmnis, pīnguĭs, flagrāns, fūmĭda, fūlgēns, vĕnĕrābĭlĭs māgnĭfĭca, ſplēndĭda, īnvĭŏlābĭlĭs sāncta, pĭa, mārmŏrea, ĕrēcta rŭſtĭla fēſta vōtĭva, thūrĭfĕra ſacrĭfĭca, ārdēns, cŏrōnāta *phr.* Thūrĕ căl ēns. Flāmmĭs lūcens, īmbūta crŭōre. Mūlto quæ fūmat ŏdōrĕ, īmpōnĕrĕ dōna, āras frōndĭbus ōrnāre, frōnde cŏrōnāre. Tĕgĭdo taurōrum īmbūta crŭore. Fūmāns săcris ĭgnĭbus. Sūrgit ŏdōrātis sūb, īmis fūmus ăb ārĭs. *vide Sacrificio, Victima.*

āræ & foci, *Oſiádłość.*

ārābĭlis, *Orálny.* das ſich bald ackeren laſt.

ārăcĭa ficus, *gr. Figá.* ein Feige.

āracidna, æ. *gr. Podzięmek płonká.*

ărăcoīdes, ărăcus, *gr. Lędzwiec, Podzięmek.* Der vnter der Erden iſt.

ăræos, ăræum, *Gr. Rzadki 1.*

ăræōſtylos, *Gr. Ná filarách,* & in *Filarowánie.* Vnterſtützung.

ărānĕa è Græco, *Paięczyná, Paiąk.* Ein Spinn *In foribus laxos ſuſpendit aranea caſſes.* Virg. *ſyn* ărānĕus, *epith.* Văga pēndŭla sūblīmis, dŏcta, ārĭda, īngĕnĭōſa ārtĭfex, ēxĭlĭs, vĕnēnĭfĕra, īndūſtrĭa, sūbdŏla, āĕria sūſpēnſă pēndēns, tūrpis vĭgil, ſtūdioſa tūmĭda ŏpĭfer pervĭgil. *phr.* Dēdūcens filum grăcĭli pĕde. Stāmen de pēctŏre dūcēns. Pĕdĕ quæ grăcĭli dēdūcĭt ărānĕa filum, & lēvĕ dēsērta ſub trābe figĭt ŏpus. Sūmmo quæ pēndet, ărānĕa tīgno īncaūtas quæ figit ărānĕa mūſcās, āntīquas ēxercet ărānea tēlas.

Araneola, ărānĕolus, *Paiąk,* ein Spinlein. *(parvus araneus.)* *Atq; ut araneoli tenuem formavimus orſum.* Virg.

ărānĕ-

ărānĕōrum opera, textura, vestis, rete. *Pajęczyná*, Spinwebe.
ărānĕōsus, *Pajęczysty*, Spinwebig. *Araneoso turpis & squallens situ.* (Jamb.)
ărānĕum, *Pajęczyná*. Spinwebe.
ărānĕus, *Pająk*, Ein Spinne.
ărānĕus mus, *Mysz brytáńská*.
ărātĭo, *Oránie, Rola*. Ein Ackerbau.
ărātiuncŭla, *idem*.
ărātor, *Oracz*, Ein Ackermann. *Tempora quæ messor quæ curvus arator haberet.* Vir. *syn.* Cŏlōnus, agrĭcŏla, rūrĭcŏla, rūstĭcus, agrēstis, cūltor ăgēlli, vīllĭcus. *vide agricola.*
aratro, as, *Poorywam 3. Orzę.*
aratricus, *sub Oráczy*. Ackerig.
ărātrum, *Pług*. Der Pflug. *Aspice, aratra jugo referunt suspensa juvenci.* Virg. *syn.* Vōmĕr. *epith.* Flēxum, cūrvum, īncūrvum, dēprēssum, ōblīquum vălĭdum, trāctābĭle, mŏrdax, ūtĭle, īnflēxum, ădūncum, dūrum, prēssum, rūstĭcum, sŏrdĭdum *phr.* Cūrvi pōndus ărātri. Tērram rĕnŏvans, scīndens. Glēbam; vērtēns. Sūlco āttrītus vōmer. Prīmus ăratră mānu sōlērti fēcit Osīrĭs, & tĕnĕram fērro sōllĭcĭtāvit humum. *vide aro.*
ărātrum simplex, *Rádlicá*. Pflug-eysen.
ărbĭlla, Arbina sub *Łoy*. Talch.
ărbĭtrĭa, orum, *Zapłátá*. Bezahlung.
ărbĭter, *Iednácz 1. 2. Rozjęmcá, Dozorca, Probierz. Et sub Komisarz.* Eine Scheidsmann. *Arbiter & forma, certamina siste Dearum.* Ovid. *syn.* Jūdex. *epith.* Æquus, jūstus, ămīcus, sĕvērus, ĭnīquus, īnjūstus. *phr.* Quem pĕnĕs ărbitrĭum ēst, Rēs ēst ărbitrĭo non dĭrĭmēnda mĕo. *vide Judex.*
ărbĭter bibendi, *Biesiádnik*.
ărbĭter honorarius, *Iednácz*.
ărbĭtrālis, *Iednácki. Godzący.*
ărbĭtralis indicatio, *Sąd przyiacielski.*
Arbitramentum. *Iednácki wyrok.*
ărbĭtrārie, Arbitriò, *Po woli swey*.
ărbĭtrārium est, *Wolno mi*. es ist mir frey.
ărbĭtrārius, *Jednácki, Swobodny*. Zweiffelhafftig. *Nunc pelago perii certo haud arbitrario.* (Jamb.)
ărbĭtrātu tuo, *Jáko chcesz, Po woli twey; Wedle & in Zdaię się ná dobre.*
ărbĭtrii ălieni, *Nie swobodny*.
ărbĭtrii mei est, *Wolno mi*.
ărbĭtrĭo suo carēns, *Nie swobodny*.
ărbĭtrĭo suo vivens, *Swobodny*.
ărbĭtrĭum, *Mniemánie, Rozsądek, 2. Sąd przyiacielski, Wolność 1. Swobodá, Wola 1. Zdánie 1.3. Władza.* Meynung/ Vrthel. *Quem penes arbitrium est & jus &c.* Hor. *syn.* Vŏlūntas, jūdĭcĭum, sēntēntĭa. *epith.* Æquum jūstum, ĭnīquum, īnjūstum, ămīcum, sĕvērum.
ărbĭtrĭum facio, *Rozsądzam*. Vrtheilen.
ărbĭtrĭum habeo, *Wolno mi*. es ist mir frey.
ărbĭtrĭum honorarium, *Iedná ki urząd.*
ărbĭtrĭum tuum sit, *W twey to mocy.*
ărbĭtrum do, sumo, *Zdaię się ná dobre.*
Arbitro, & Arbitror, *Mniemam, Szácuię, Raię Roztrząsam, Wypátruię, Twierdzę, Przypátruię się.* Vrtheilung/ Schätzen. *Testes factorum stare arbitrabere Divos.* Syl. *syn.* Pŭto, jūdĭco, cēnsĕo, sēntĭo, crēdo, ēxīstĭmo.
ărbor, *oris*, *Drzewo*, ein Baum. *Et mala radices altius arbor agit.* Ovid. *syn.* ărbos, ărbūstum, vīrgūltum, rāmus, frōnde. *epith* fērtĭlis, folĭāta, ālta, prōcēra, rāmōsa āltĭcŏma, rĭgida, fæta, nōbĭlis, ŏdōrĭfĕra, vĭrēscēns, cūlta īncūlta ămbĭtĭōsa, fœcūnda, cēlsa, rĕdĭvīva, ămœna, lūxŭrĭōsa, ānnōsa, cădūca. *phr.* Pāndēns, ēxtēndēns, lātè sŭa brāchĭa. Ramis dĭffūsă, īnfixis āltè rādĭcĭbus hærēns. Pătūlis lūxŭrĭōsa cŏmis, īngēntem quæ sūstĭnet ŭmbram. Lārgis frūctĭbus ŏnĕrāta, ŏnūsta. Frōndĭbus ărbos lūxŭrĭăt fœcunda nŏvis, ăvĭbus frōndōsa præbens hōspĭtĭa. Frūctĭbus dĕcōra ēxcēlsos tēndēns ad sydĕra rāmos. Tōllēns se vērtĭce ad aūras Nŏvis cōllūcēns dĕcorātis flōrĭbus ărbŏr.

ārbor, *bolua, & planta marina, idem.*
ārbor felix, *Drzewo płodne, Granat drzewo.*
ārbor inanis, vetula, *Dziub, Drzewo płonne.*
ārbor infelix, *Drzewo płonne, Szubienicá.*
ārbor lanigera, *Báwełnicá, Báwełniány chrost.* Ein Wollen-Baum.
ārbor urbana, *Drzewo pożyteczne.*
ārbŏrārĭus, *Drzewny.* Baumáchtig.
ārbŏrātor, *Sádownik.* Ein Gartner.
Arboresco, Drzewieię Wyrastam.
Arboretum Las Ein Baum-Garten/Wäldlein
ārbŏrĕus, *Drzewny, Rosocháty, Gáłęzisty* Baumáchtig. *Arborei fœtus alibi &c.* Virg.
ārbos, *Drzewo,* Ein Baum
ārbŭſcŭla, *Drzewko,* Ein Baumlein. *Contemptis aliis explosa arbuscula dixit.* Hor.
ārbūſtīvus, *Drzewny, Náwiązány,* in *Mácicá náwiązána,* & in *Winnicá podwiązána.*
ārbūſtīvus locus, *Las 1.* ein Wäldlein.
ārbuſto, *Zápuszczam las.*
ārbuſtum, *Las 1. Chrościná,* & in *Mácicá náwiązána.* Gebüsch/ Gestrauch/ Baumgarten. *syn.* Frŭtēx, vīrgŭltum. *apith.* Lætum, ōrnātum, frūctĭfĕrum, frōndēns, grātum, ămœnum, vērnum, tūrgēſcēns, ſȳlvēſtrĕ frūctĭcōſum ūmbrans. *phr.* Vīx aū dēns ăttōllĕre rāmos. Pūllŭlat ārbūſtum rāmīs fēlīcĭbus.
ārbŭtĕus fœtus, *Jeżowkowy owoc.*
ārbŭtum, *Jeżowkowy owoc, Jábłko leśne, Niesplik 2.* Holtzäpffel. *Glande sues lati redeunt, dant arbuta sylvæ.* Virg.
ārbŭtus, *Jeżowká drzewo.* Holtzapffel-Baum. *Item* eine grüne Wiese. *Et quæ vos rarâ viridis tegit arbutus umbrâ.* Ovid. *epith.* Vĭrĭdis, hōrrĭdă, fœcūnda, ŏpāca, ūmbrōſa, ūmbrĭfĕra, vĭrĭdans, ŏnĕrāta, vĭrēſcēns, pōmĭfĕra, frōndēns, lātēns.

A R C

ārca, *Skrzyniá, Kostkowá puszká, Dách 3. Truná, Lada u Organ,* Ein Kasten/ oder Lade *syn.* Căpſa, căpsŭla, ārcŭla, ſcrīnĭum. *epith.* Fērrāta, ærāta, pătŭla, sŭpērbă, plēna, văcŭa, clauſa, apērta, līgnĕa, aūrāta, dīves, capāx, pīctă, rĕfērta.
ārca robuſtea, *Ciemnicá kłodá.*
ārcānè, Arcanò, *Potaiemnie,* Heimlich.
ārcānum, *Taiemnicá,* ein heimlich ding.
ārcānus, *Potaiemny,* Heimlich. *Te colore, arcanos etiam tibi credere sensus.* Virg. *syn.* Sēcrētus, ōccūltus, ābdĭtus, ābſcōndĭtus, lătēns, ābſtrūſus, ŏpērtus rĕcōndĭtus, lătĭtāns. *vide abditus.*
ārcārĭus, *Stolarz.* Arcarum faber, *idem.* Kastenmeister.
arcatus, Ovid. corr. arquatus.
arcebion, Czerwieniec 1.
arcedo, pro accedo priscè Turpilius.
arcella, arcellula, Skrzynká ein Kastlein.
arcensis, B sub. Zemkowy 2 Geschlossen.
ārcĕo, *Nie dopuszczam, Odgániam, Nie przypuszczam, Zámykam 7. Oddalam, Obeymuię Biorę 10. Każę przynieść, Przynoszę.* Abhalten/ wehren. *Arcebat longè Latio, multosq; per annos.* Virg. *syn.* ăbārcĕo, āmŏvĕo, āvērto, prŏhĭbĕo, pēllo, ēxpēllo: *phr.* ārcēri pătrĭa, Fūcos præsēpĭbus ārcent.
ārcēta, & Arcera, *Kolasa nákryta, Mediam producit Renatus.*
ārcēſſĭtor, *Oskárzyciel.* ein Werklager.
ārcēſſo, *Przyzywam, Pozywam, Przywodzę 2 Obwiniam, Poczynam, Każę przynieść.* Beruffen/ Forderen. *syn.* Vŏco, ādvŏco, ăccĭo, *vel* ăccīſo.
ārcēuthĭnus, *gr. Jáłowcowy.*
ārchāĭcus, *gr. Staroświecki.*
Archaismus, imitatio prisci sermonis, Donat. ut Operam abutitur Ter. Alienis rebus curas. Plaut. Parce metu. Exspectate venis Virg.
ārchĕtypum, *gr. Wizerunek, Robotá właſna, Exemplarz.* ein Vorbild.
ārchĕtypus, *gr.* adject: *Przedni 1.*
ārchĕtypus, ſubſtant. *Wizerunk, Robotá własna.*

ſna; *pierwſzy ſtátek. Et jubet archetypos plurentm ſervare Cleanthas.* Juv.
ărchiatros, tri, *gr. Cyrulik* Der oberſt artzt
ărchĭdiăconus, *gr. Arcydyákon.* Archidiakon.
ărchĭdux. *Arcykſiąźę.* Churfürſt.
ărchĭĕpĭſcŏpus, *gr. Arcybiſkup.*
ărchĭgrămmătĕus, *gr. Káncle rz.*
Archigubernus. Admirał 1.
ărchĭmăgīrus, *gr. Kuchmiſtrz.*
ărchĭmăndrīta, æ. m. *gr. Przeor, Opát.* Ober in einem Kloſter.
Archimia, a. *B Alchimia.*
ărchĭmīmus, *gr. Kuglarſki miſtrz.* führ der Comödianten. *ſyn.* Mīmōrum Princēps.
ărchĭpĕlăgus, *Morze.* das Meer.
ărchĭpīrāta æ. m *gr. Arcyrozboynik.* Führer der Meer-Rauber. *Famelicoſus. turpis Archipirata.* (Scaz.) *ſyn.* Prīncēps pīrātārum, Prædonum.
ărchĭppŏcŏmus, *gr. Koniuſzy.*
ărchĭſynăgōgus, *Bożniczy.*
ărchĭtĕſtātĭo, ărchĭtĕctĭo, *Sztuká.*
ărchĭtĕcton, onis *gr. Architekt, Budownik, Szálbierz.* Baumeiſter.
ărchĭtĕctonĭce, es, *gr. Archytektońſka náuká.*
ărchĭtĕctonĭcus, *gr. Archytektońſki.*
Architector, aris, Buduię, Spráwuię. Wymyślam. Ich baue. *ſyn.* Ædĭfĭco ſtrŭo, cōnſtrŭo. *vide Ædifico.* (Meiſter
Architector, oris, Architekt. Budownik. Bau-
ărchĭtĕctūra, *Architektońſka náuká.*
ărchĭtĕctus, *Archytekt, Sprawcá Wynáleźcá, Herſt. Sztukmiſtrz.* Baumeiſter. *Præconem facias, vel architectum.* (Phal.) *ſyn.* ărchĭtĕctŏr, māchĭnātor.
ărchĭtrīclīnus, *gr. Márſzáłek weſelny.*
ărchīum, ărchīvum, *gr. Metryká, Káncellarya.* ein Schatz-Kammer / oder Kantzley.
Arcifinius ager. qui objectu montium, fluminum, ſylvarum arcetur, non certis limitum finibus terminatur Liber de limitibus. vel ab arcendis hoſtibus à finibus. Aggenus.

Arcio, is, Każę przynieść ich tringe ein.
ărcīon, *gr. Łopian* 1. ein Klette.
Arcitenens, Strzelec niebieſki. Ein Bogenſchütz. *Quam pius arcitenens oras, &c.* Virg.
Arcima, a. Lektyká.
Arcivus, Nieſzczęſliwy, & in *Nie dopuſzczam.*
Arctatio, Sciśnienie. Einſchleiſſung.
ărctē, *Ściśle. Ciáſno, Gęſto* 3.
ărctĭcus, *Pòłnocny* 2. Von Mitternacht *Arcticus eſt primus glaciali dictus ab arcto.* Ovid.
ărctĭon, *gr. Łopian máły.*
ărcto, *Ściśniam, Sciſkam.* Zuſammen trucken *ſ n.* Strīngo, cōnſtrīngo, cŏărcto, prĕmo, cōmprĭmo.
ărctŏnys; yos, m. *gr. Skrzeczek.*
ărctŏphylax, acis, *gr. Pogániácz.*
ărctos, ri, f. *gr. Woz niebieſki, Gwiazdá żeglarſka.*
ărctōus, *gr. Pòłnocny* 2. Von Mitternacht. *Solibus arctois, ſideribuſque ducem.* Mart. *ſyn.* ărctĭcus, sĕptĕmtrĭōnālĭs, ăqĭlōnĭus, Bŏrĕ-
ărctūrus, ri, *gr Pogániácz, Łopian máły.* (ālis.
ărctus, *Ciáſny, Sciſły* 1. 2. Zuſammen getruckt. *ſyn.* Strīctus. cōnſtrīctus, ărctātus, cōmprĕſſus.
Arcuamentum, Obłączyſtość. Gewölb.
Arcuarius, Łucznik, Bogenmacher.
ărcŭātim, *Obłączyſto.* & in *Szczerka wodá.*
ărcŭātus, *Obłączyſty* 1 Gewölbt.
ărcŭātus, i. *Arquatus. Zołtą chorobę cierpiący.* Der von der gelbſucht kranck iſt.
ărcŭātus currus, *Woz nákryty.*
Arcubaliſta, a. Kuſzá ręczna ein Armbruſt.
Arcubiæ, Straż 2. ein Wächter.
ărcŭla, *Skrzynká* 1. Ein Kiſtlein. *Sic micat innumeris arcula ſyntheſibus* Mart.
Arcula avis Feſt: corr. Arciva. ab Arcivus.
ărcŭla loculata, *Szkátułá.*
ărcŭla thuris, *Czołnik* 3. ein Schifflein.
Arculatum, Obárzánek. Schlangen-Wirbel.
ărcŭlum, *Wieniec* 2. *Koroná króleẇſka.*

arcu-

ārcŭlus, *Kołko 7.* ein Ringlein.
arcuma, *Lektyká.* ein Senffte.
ārcŏo, as, *Náginam* Wölben/ Gewölb ma: chen. *ſyn.* Cūrvo, īncūrvo, cămĕro. *phr.* ĭn ārcum sĭnŭo; flĕcto, cūrvo.
ārcŭor, *Náginam ſię, Gibam ſię, Wyprężam ſię.* Sich bücken.
ārcŭs, ci, *Sklep. 1.* & ſub *Tęcza.*
ārcus, us, *Łuk, Sklep 1. Frámugá Bramá 3 Bukſztele.* Bogen. *ſyn.* Cōrnu, nērvus *epith.* Lēthĭfer, īncērtus, cōrnĕus ſĭnŭātus ădūncus, Ĭnīquus tēnſus, dūbĭus, hōrrĭsŏnus, hăbĭlis, fūlgens lēntus flĕxĭlis Cȳdōnĭus achœmonĭus cūrvātus ſtrīctus sŏnōrus bēllĭger, săgĭttĭfer aūrātus ăpōllĭnĕus ĕbūrnus, Hērcŭlĕus nō xĭus vūlnĭfĭcus, nŏcŭus rĕmīſſus ārmenĭus, sūbdŏlus āurĕus ăcēr. *phr.* ārmă Dĭānæ. Flĕ xĭle cōrnu. Nĭtĭdo ſpĕctābĭlis ārcu. Hŭmĕ rĭs de mōre hăbĭlem sūſpēnderat ārcum. Aū rĕus ĕx hŭmĕris sŏnat ārcus. Cōnſtĭtĭt hic ārcumque manu cĕlĕreſquĕ săgĭttas cōrrĭpŭit. Sōlvi cūrvātos īmpĕrat ārcus, ăddūcto cūr- vāns ſe in cōrnŭa nērvo.
ārcus lyricinis, *Smyczek.* ein Fiddelbogen.
ārcus plŭvĭŭs, cœlēſtis, īmbricus, *Tęcza.* Regenbrgen. *ſyn.* Īrĭs. *epith.* Pīctus, plŭvĭus, nūbĭlus, īmbrĭfer, pūrpŭrĕus, mūltĭcŏlōr. *phr.* Nūbĭlus ārcus, mĭlle trăhīt vărĭos ădvērſo sōle cŏlōres, ārcum vărĭata lūce rŭbēntem, Sŭos ārcus per nūbĭla cīrcĭnat Īrĭs, Pūrpŭrĕus plŭvĭas cūr bĭbĭt ārcus aquas. Plŭvĭus dēſcrībĭtur ārcus.

ARD

ārdĕa, *Czáplá 1. Łyſká.* Ein Reyer. *epith.* Tĕnŭĭs, āĕrĭa, āltĭvŏlāns. *phr.* Nōtāſquĕ pă lūdes dēsĕrit, ătque āltăm sūprā vŏlat ār- dĕa nūbem. Ausă vŏlāre ārdĕa sūblīmĭs pēnnæ cōnfrīſa nătānti. *Dicta.* Ardea, *quaſi* ā dua. *quia volando alta petit vide Avis.*
ārdĕlĭo, onis, *Nátręt.* Fürwitz/ Hanß in allen Gassen. *Omnino nihil eſt ardelione ſene.* Mart.
ārdens, *Gorący. 1. 2 Pałaiący. Ochotny. Popędliwy.* Brennend/ inbrünſtig *ſyn.* Flăgrans, īgnĭtus, flāmmāns, fērvēns, īgnĕus, fērvĭdus, ārdēſcēns, flāmmātus, īnflāmmātus, īncēnſus. *phr.* Īgnĭbus, flāmmīs ăccēnſus, ūſtus ēxūſtus. Flāmmīs cōllūcens. Dīra fĕrens īncēndĭa.
ārdēnter, *Gorąco 1. 2. Chciwie.*
ārdĕo, *Goreię, Gniewam ſię 2. Pałam 2. Chcę, Chce mi ſię, Miłuię bárzo, Pokuſę mam, 2. Swiecę ſię 1 Wre co 3. Tántoni ſię, Żądam 2. Prágnę.* Brennen *ſyn.* Crĕmor, īncēndor, ăccēndor, īnflāmmŏr, flăgro, cōnflăgro, ārdē- ſco, ēxārdēſco ūror fērvĕo, æſtŭo, īncāndē- ſco *vel* cŭpĭo, dēsīdĕro ŏpto ēxŏpto ăppĕto, *vel* dēpĕrĕo, amo, *vel* fūlgĕo, ſplēndĕo, mĭco ſplēndēſco. *phr.* Flāmmĭs, īgnĭbus cōrrĭpĭor, ūror cōnsūmor ābsūmor, pĕrĕo, Ignem ăccĭ- pĭŏ ōmne mĭhi vĭſum cōnſīdĕrĕ in īgnēs Ī- lĭum, īncāndēſcĕre flāmmĭs. Cōncĭpĕre flām- mas Flāmmĭs crĕpĭtāre. Nē fōrte săcer tot ab īgnĭbus æther cōncĭpĕret flāmmas tōtūſq; ār- dēſcĕret āxĭs. *vide Incendium.* Fōrmōſum pā- ſtor Cōrȳdon ārdēbăt ălēxin i. e. *amabat* ūror, ŭt īndŏmĭtis īgnem ēxērcēntĭbus Eurĭs, Fērtĭlis ăccēnſis mēſsĭbūs ārdet ăger īm- plēre mēntem nĕquit ardeſcitque tuēndo, ār- det ămans Dīdo, trăxitquĕ per ōſſa fŭrorem, ārdēmus ſcĭtāri, & quærĕre caūſas.
Ardeola, *Czáplá 1.* Reyer.
ārdēſco *Goreię* Ich werde inbrünſtig. *v. Ardeo.*
ārdor, oris, *Gorącość. Palenie 2. Zápalenie 2. Gorliwość 1. Popędliwość, Chciwość, Gorączká 3.* Brunſt/Hitze. *ſyn* Æſtus, cālor, fēr- vor, *vel* ămor, dēsīderĭum, cŭpīdo. *epith.* Flāmmĕus, tūrbĭdus, Vūlcānĭus, ănhēlus īgnĕus, rădĭans nŏcŭus sĭtĭbundus, nĭmĭus tōrrens, vĕhĕmēns, ĭnērs, īgnāvus, rĕpēn- tīnus, dēſes, mōrbōſus, sōlāris *phr.* īgnĕus ārdor ĭneſt. Ignĭs & īnſolĭtis rădĭāns ſplēndōrĭbus ārdor. *vide Fervor, Calor.*
ārdŭa, orum, Arduitas, *Przykrość 1.*
Ardus, pro Aridus, *Suchy.* Trucken.
ārdŭus, *Przykry 1. Trudny,* Hoch. *Arduus armatos mediis in mœnibus adſtans.* Virg. *ſyn.* Cēlſus, ēxcēlſus, ſūblīmis, āltus, *vel* dĭffĭcĭlis mŏlēſtus.

ārĕa,

ărĕă, *Plac prozny, Siedlisko, Boiewisko. Podwo rze, Plámá Grządká, Koło iásne.* Ein tenne/ oder Platz *Ne quicquam pingues paleæ teret area culmos.* Virg *syn.* Plătĕa, *epith.* Plāna, strāta, lāta, pătēns, brĕvis, spătĭōsa, ĭnānis văcŭa, căpax, māgna, āmpla, trītĭ ĕa. *phr.* Æquāto plāna ărĕa tĕrgo Strātăquĕ ărē nōsis īnclūdĭtur ārĕa sēptĭs.

ărĕalis, *Gumienny.* Tennen meister.

ărĕfácio, *Susze 1* dürr machen. Sīcco ēxsicco ărefio, *Więdnę.* Verwelcken.

ărēna, *Piasek 1. Piaski, Plác do czego, Zapásko w mieysce, Szermierski plác, Smieci 2.* & in *Dziwowisko 1.* Sand. *Exultantq; vada, atque æstu miscentur arenæ.* Virg. *syn.* Săbŭlum *vel* līttus, *vel* cāmpus. *epith.* bĭbŭla, flāvēns, grăcĭlĭs, lĭttŏrea flūmĭnĕa, mōbĭlĭs, mārī na, attrīta, limōsa, mōllĭs, pŭlvĕrĕa, mădēns. Lĭbyca, ārdēns, sīcca, tōsta, ārens, tŏrrĭda. *phr.* ăggĕr ărēnæ. Nŭmĕro cărēns: Spīssa cāmpos pērfūndĭt ărēna, Mōbĭlĭbus tūrbātur ărĕnis, ālta pŭĕllāres tārdat ărēna pĕdēs. *Arena pro campo vel pro littore* Īn nōstras quonĭam nŏva puppis ărēnas vĕnĕrăt. Māgno tēllūris ămōre ēgressi, āptāta pŏtĭuntur Trōes ărēna. Hōspĭtĭo prŏhĭbēmur ărēnæ.

ărēna ventis acta, *Zámieć.*

ărēnăĕa terra, *Piaski.* Sandige erd.

ărēnācĕus, *Piaskowy, Piaszczysty.*

ărēnārĭa, orum, & ărenarĭæ, arum, *Piaskowánia.*

ărēnārĭus, adject: *Piaskowy, Piaszczysty.*

ărēnārĭus, substant: *Zapáśnik, Mocarz.*

ărēnārĭus numerorum, *Ráchmistrz.*

ărēnātĭo, *Piaskowánie.*

ărēnātum, *Wapno rozczynione.*

ărēnātus, *Piaskowány, Piaszczysty.* Mit Sand bedeckt. *syn.* ărēna tēctus, ōbdūctus.

ărēnātus calix, *Wapno rozczynione.*

ărēnĭfōdĭnæ, arum, *Piaskownia.*

Arenivagus, in *Piaskowy.*

ărēnōsus, *Piaszczysty* Sandächtig *Littus arenosum Libyes ventosque secabat.* Virg.

ărēnŭla, *Piasek 1.* Sand.

ărĕo, *Schnę, 1. 3. Więdnę.* Fast dürr seyn. *Tantalus in media garrulus aret aqua.* Ovid. *syn.* ārēsco, ārĕfĭo, sīccŏr, mārcēsco.

āreŏla, *Plác prożny, Grządká.*

ārēs, eos, *gr. Walecznik* Ein Kampffer.

ārēfăcĕre patior, *Susze 1.* Verdürren lassen.

ārēsco, *Schnę,* Verdurren. *Inserto arescunt radicum fila colore.* Juv. *syn.* ārĕfio, ārĕo.

Arestatio, Arestum, B. Arest 1.

Arestum, è Græco, v. Wyrok 1.

ărĕtalŏgus, *Gr. Mowcá, Zártownik.*

Aretinus, sub Gliniány. Aretina nimis ne spernas vasa, monemus. Mart.

Arfacio, Susze 1. Dürren.

Arferia aqua ab arferius, Pogrzebny.

ARG

Argatilis, al. urgathylis, agatilis, avis ex genere Pararum, Plin: lib: 10. c. 33. *ex genere parorum Gasnero, acanthylis apud Plin: legit Delecamp: hæc. & Sikorá, Czayká, Czyż.* Ein Distelfincke. *Nidum ex filis vel ex pilis ovali figura cōficit instar reguli. Delacamp: ex Plinio.*

ārgăma, æ. Argĕma, atis, *gr. Zrzenice chorobá.*

ārgĕmōne, es, *gr. Bielmok ziele. Gwiazdeczki ziele.* Odermenig.

ārgēnnus, ni, *gr. Biało iásny Srebrny,* & in *Srebro szczere.* Silbern.

Argĕnon, *Gr. Jáspis.*

Argēntāria, *a. Srebrna gorá, Bánk, minnica, Bankierski Kram.*

Argentariæ *arum*, *Gory.*

Argēntārĭum, *Służbá 5, Srebrowe olstro.*

Argēntārĭus, adject. *Srebrowy.*

Argēntārius, substant: *Bánkierz.* Ein Wechßler. *Argentaria Polla dat Poëtas.* Phal.

Argēntātus, *Srebrzysty, Zołnierz pieniężny;* Versilbert. *Argentata tuos etiam sandalia talos.* Virg. in Op.

Argēntĕus, substant. *Srebrnik moneta, Poczworny.* groß Silbergeld.
Argēntĕus, adje: *Srebrny, Biało iásny.* Silbern. *Fons erat illimis, nitidis argenteus undis.* Virg.
Argenti exterebronides, a. in Szálbierz.
Argēntĭfŏdīna, *Srebrna gora.* Silberberg.
Argēntĭfŏdīnæ, arum, *Gorá 2.*
Argēntōsus, *Srebrzysty, Srebrem mieszány.*
Argēntum, *Srebro, Służbá stołowa, Pieniądze 1.* Silber. *syn.* ārgēnti mĕtāllum, *epith.* Purum, sŏlĭdum clārum dīvĕs nītēns, nĭtĭdum splēndēns, grātum prĕtĭōsum pāllĭdum ălbum. *phr.* ārgĕnti lāmĭna, ārgēnti pōndus, ārgēnti splēndor, ārgēnti vāscŭla pūri, ārgēnto fūlgēbat ŏpus. Cȳmbĭaque ārgēnto pērfecta ātque āspĕra sīgnis, ārgēnti māgnum dat fērrĕ tălēntum, Jăcēnt pēnĭtus dēfōssa tălēnta cælāti ārgēnti. *Si sumatur pro pecunia, vide Pecunia.*
Argēntum ăsperum, *Moneta dobra.* Gut-gelt
Argēntum concisum, *Monetá.* Geld.
Argēntum escarium, mensale, potorium, *Służbá stołowa. Servis.* Kredentztisch.
Argēntum vivum, *Srebro żywe* Quecksilber
Argĕstes, æ. m. *Gr. Wiátr zachodniemn poboczny ná połnocy.* Westerwind.
Argĭlētum, *Glinki,* Leimgruben.
Argĭlla, *Gliná.* Weicher Lett/ Leymen. *epith.* Dŭlcĭs, tĕnŭĭs, ūda.
Argĭllācĕus, *Gliniány, Gliniásty.* Lettächtig/ Leymächtig.
Argĭllæ fodinæ, Argilletum, *Glinki,* Leym-Gruben.
Argĭllōsus, *Gliniásty 1.* Leymächtig.
Argŏnaūtæ, *Martial, i. pigri nauta, ab piger. ignavus. Ex alia origine vocantur argonautæ celebres viri Græci, qui ex Argo civitate navigarunt in Colchos, quod describit Orpheus, Apollonius. Valer. Flaccus.*
Argumentalis, Dowodny 1. Bewährig.
Argūmēntātiŏ, *Dowod 2.* Bewahrung.
Argūmēntor, *Dowodzę 2. Dorozumiewam się.* Bewährung brauchen.
Argumentosus, Dowodny 1. Das viel Bewährung hat. *Argumētosis dat retia syllogismis.* S.
Argūmēntum, *Dowod 1. Rzecz do mowienia, Znák 1. Probá 2. Sztuká od roboty, Summá 2. Rycie 2. Kompozycya.* Ein Beweiß. *Certaque perpetui sint argumēta pudoris.* Cl. *syn* Sīgnum īndĭcĭum, mūnīmēntum, nŏta *vide Signum.*
Argŭo, *Strofuię. Winuię, Dowodzę 2 Pokázuię 1. Przekonywam, Zádaię co sromotnego,* an *Zákázuię,* Straffen. *Arguet ambiguè dictum, mutanda notabit* Hor. *syn.* īnsĭmŭlo īncūso, rĕprĕhēndo, incrĕpo, accūso, *vel* ōstēndo, rĕdārgŭo, cōnvīnco. *vide Redarguo.*
Argus, *Wielooki, Ostrowidz 2.*
Argūtātĭo, *Skrzyp.* Geschwätz.
Argutator, Mędrek, Chytry. ein Klügling.
Argutatrix, Swiegotká, Schwätzerin.
Argūtè, *Subtelnie, Sztucznie, Dowcipnie Chytro.* Subtil/ Künstlich.
Argūtĭa, *hæc Dowcip,* Spitzfindigkeit. *Quod mihi sit clara resonans argutia vocis.* Text.
Argutĭæ, argutiolæ, *Subtelność, Wykrętánie.*
Arguto, as, sub Szpaczkowáć, Zártowáć.
Argutor, aris, Swiegocę, Swierkocę, Skaczę 2. Pląszę, Szpaczkowáć.
Argūtor pedibus, *Depcę skory.* Ledertretten.
Argūtŭlus, *Dowcipny, Wykrętny, Sztuczny, Mędrek.* Spitzsinnig/ Geschmätzig.
Argūtus. *Sztuczny, Wykrętny. Dowcipny. Chytry, Głośny, Krzykliwy, Ostry, Máły, Subtelny* & in *Głos 10.* Listig/ spitzfindig. *Argutoq; canat lingua diserta sono.* Tex. *syn.* Sūbtīlis, sōlērs, īngĕnĭōsus, ăcūtus.
Argyrānchē, *Gelli, Argentanginam voce nova sed propria reddidit Erasmus. quæ sonat Anginam ex argento ortam. Hinc jocus est in eum qui argento seu muneribus corruptus, non loquitur quæ debet. Argentanginan patitur.*
Argyraspis & Argyroaspis, Chysoaspis, idis, *Gr. Puklerznik 2.* ein Schildmacher.

Argўrītis, idis, Gr. *Srebrna piána.*
Argyrodămas, antis Gr. *Srebrnik kámień.*
Argyrognomon, *onis, gr.* Argyroptătes, *æ.m. gr. Odmieniácz pieniędzy.*
Ariănis, idis, Gr. *Ognifte ziele.*
ărĭdē, *Sucho, Ofchło.* Dürrächtig.
Arĭdĭtas, *Suchość.* Trucke/ Dürre. *Corripit ariditas, nervifq: regentibus arctat.* M. *fyn.* Sīccĭtas. *epith:* Fērvĭda, īgnĕa, flāmmāta ārdēns. *vide Siccitas.*
Arĭdŭlus, *Suchy,* Dürr.
Arĭdus, *Suchy, Ufchły, Skąpy, Skromny, Niewy mowny.* Dürr/Außgetrucknet. *Offa fub incur vis extabant arida lumbis. fyn.* Mārcĭdus sīccus, ārēns, ārēfcēns, sīccātus. *phr.* Hūmōrīs ĕgēns, ēxpērs. *v. Siccus.*
ărĭes etis, *Báran 2. Taran 1.* Ein Widder. *Creditur ipfe aries etiam nunc vellera ficcat.* Virg. *epith.* Cōrnĭgēr, pĕtūlcus, pūgnāx, trūx, tōrvus, lānĭger, vīllōfus, pĕtulāns, mĭtis, bālāns, cĕlĕr, præcēps *phr.* Dūx ŏvĭum. Pĕcŏris īnnŏcŭi tūtēla. Dēfēnfor lānĭgĕri grĕgis. Trūx ărĭes cōrnu dĕcēr tat, ărĭēs vīllōfus, & hīrtīs cōrnĭbus, bēllator, cōrnūque fĕrox.
ărĭes ărĭetaria teftudo machina, *Táran 1. Szopá woienna.* ein Kriegs dach. *Cum lacer as aries baliftaq; concutit arces.* Ovid.
ărĭĕtarius, fub *Taran 1.*
ărĭetīna mens, *Głupiec.* ein Narr.
ărĭĕtīnus, *Báráni.* Von einem Widder.
ărĭĕto, *Trykfam, Zbiiam fię, Táránem biię Potykam fię, 2. Tłukę 1. 5. Szturmuię.* Zu Boden ftoffen. *Arietat in portas, & duros obice poftes.* Virg. *fyn.* Quătĭo, cōncŭtĭo, cornĭbus īmpĕto, vērbĕro.
Arilator, Kuchenny mieyfki, Zmigrofz.
Arinca, Zyto, Ofiárá 2. ein Opffer.
Aringa, Ofiárá 2. ein Opffer.
Ariolor. Ariolus, lege Hariolior &c.
ăris, idis, f. *Ar, Obrazki, Kleszczeniec ziele.*
ărīftarum, *Obrazki* & in *Języczki wężowe.*
ărīfta, *Ość u kłofia, Ość rybia,* & fub *Rok.* Spi tzlein an den Kornähren. *Molli paulatim flavefcet campus arifta.* Virg. *fyn.* Spīcæ cūlmi, segĕs, mēſsīs, frūges. *epith.* Mōllĭs pīnguis, grăvĭda, æftīva, cana, grăcĭlis, læta. Cĕrĕalis, jējūna, fērtĭlis, aurata, aurĕa, lōnga, grăvis, dīvĕs, cūrvata, panda, ŏdōrata, ŏdōrĭfēra, ēxīlis, mŏdica, exĭgŭa, annŭa, mūlta, plūrĭma, ēxpēctata. *phr.* Cōrtĭcē fub mōllī tĕnŭes glŏmĕrantur ărīftæ. Cīnўphĭæ sĕgĕtis cĭtĭus nŭmĕrabis ărīftas
ărīftalthæa, *Gr. Slaz.*
ărīftarchus, *Gr. Probiercz.*
ărīftĭda, Arīftidia: æ. *Kłofowká ziele.*
ărīftis armatus, *Ofciſty.*
ărīftŏcrătĭa, Gr. in *Rzeczypofpolitey fpráwowánie.*
ărīftŏlŏchia, Gr *Kokornak,* & in *Kokorycz.*
ărīftŏphŏrum, *Gr. Nofiádło.*
ărīthmētĭcē, es, *Gr. Ráchmiftrzfka náuká.*
ărīthmētĭcus, *Gr.* fubft: *Ráchmiftrz,* adject: *Ráchowniczy.* Rechenmeifter.
ărito, as, *Orzę.* Ackern.
Arĭtūdo, *Suchość. Ofchłość.* Dürre.
Arma orum, *Broń, Narzędzie, Rynfztunek, Sprzęt, Zbroiá Woyná,* & in *Kárácena.* Waffen *fyn.* Fērrum, ēnfis glădĭus tēlum hăfta, frāxĭnŭs, jacŭlum. *epith.* Dĭfcōrdĭa vūlcānĭa rădĭāntĭa. grăvĭa fōrtĭa pīcta furĭālĭă ĭnĭmĭca nŏcĭtūra, călēntĭa, trĕpidāntĭa, sŏnāntĭa crŭēntata, cāftrēnsĭa vĭctrĭcĭa fātālĭa grăſsāntĭa ftrĕpēntĭa, ăhēna trĭftĭa răbĭda. *phr.* vīres ārmōrum, īnvīfa mātrĭbūs ārma. Cæde călēntia. Aure cēlāta. Sānguĭne pīcta īnfēcta tābo. ārma rĕcērcūffo fūlgēnt rūtĭlāntĭa Phœbo ārma rĕnĭdēntem tōllūnt ad nūbĭla flāmma.m. ārmōrum crīspo rădĭatur lūmĭne cāmpus. Rĕsŏnānt crebris tĭnnĭtĭbus ārma. ārmis crĕpĭtāntĭbus īngēns ĕxŏrĭtur frăgor. Tūta mūnĭmĭna cōrpŏris clārēfcūnt sŏnĭtus ārmōrūmquĕ īngrŭit hōrrŏr, ārmōrum sŏnĭtum tōtō Gĕrmānĭa cœlo, aūdĭit, īnsŏlĭtis tremŭērunt mōtĭbūs ălpes. Hōrrēfcit ftrĭctis sĕges ēnsi-

ēnsĭbus æräque fūlgēnt Sōle lăcēſcīta & lūcem ſub nūbĭlā jăctānt. Sūmmāque in căſsĭde lārgus ūndāntes vōlvīt flāmmās ad sĭdĕra vertēx. Vibrāntĭbūs āēr Fūlgūrat ārmōrum rădĭis. Flāmmĕūs ætātis trĕmor ērrat ĭn armis. Tum lāte fērrĕus hāſtis hōrret ăger cāmpīque ārmis sūblīmĭbus ārdēnt Trĕmŭlus vĭbrātur ĭn ārmis ārdor ĕt ērrāntes lūdūnt pĕr căſsĭda flāmmæ, ĭtĕrum ātquĕ ĭtĕrum frăgor īntŏnat īngēns, āc ēnſes, clȳpĕīquĕ sŏnānt. *vide Armo & Bellum.*

ārma căpĭo, ſumo, *Wálczę.* Schlagen.

ārma dēcrētorĭa vērſa, ſub *Broń.*

ārmāmēnta, orum, *Sprzęt,* & ſub *Inſtrument muzyczny,* Reſtzeug.

ārmāmēntārium, *Zbroiownia.* Zeughauß / Büchſenhauß. *Quidquid habent telorum armamentaria cæli.* Juv.

ārmāriŏlum, Armarium, *Szafká.* Ein Schaff allerley Rüſtung. *Stantibus, anophorum, tripodes, armaria, ciſtas.* Juv.

ārmātūra, *Broń Zbroiá, Rynſztunek Zołnierſki, Zbroyny, Zołnierz lekki.* Waffnung / Harniſch. *Sparſa per extremos levis armatura maniplos.* Luc.

ārmātūræ ars, *Zołnierſka ı.*

ārmātūræ levis miles, *Zołnierz lekki.*

ārmātūrārum tribunus, Rector, *Zołnierſki miſtrz.* Rittmeiſter.

ārmātus, ti, *Uzbroiony, Zbroyny, Obronny.* Gewaffnet. *hic torre armatus robuſto.* Virg. *ſyn.* ārmis īnſtrūctus, mūnītus tēctus cīnctus, āccīnctus cīrcūmdătus. Clȳpĕātus ſquāmmĕus āuro: crīſtis rŭtĭlus: Căſsĭde mājor, ārmōrum lūce cōllūcēns īnsīgnĭbus ārmĭs īnſtrūctus fērro, īnsīgnis gălĕā, & fūlgēntĭbus ārmis. Pūlchris cōnſpēctus in ārmĭs. Thōrāca īndūtus. Ære căput fūlgēns: crīſtāque hīrsūtus ĕquīna Quĭbus ibat in ārmis. Chălȳbe īndūti ĕquĭtēs, & ĭn ærĕ lătēntēs īpſi īntus dēxtra āc læva prō tūrrĭbus āſtānt ārmāti fērro & crīſtis căpĭtă ālta cōrūlei *Armati pro Militibus.* Virg. ārdūūs ārmātos mĕdĭis in mœnibus ădſtans fūndit ĕquus. *vide Armo & Bellicoſus.*

ārmātus, us, *Zbroiá, Rynſztunek.*

Armĕnia, æ. *Ormiańſka ziemiá.*

ārmĕnĭca malus, *Morelá drzewo.*

ārmĕnĭca minora, *Morelki.*

ārmĕnĭacum, *Zielonomodra farbá.*

ārmĕnĭacum malum, *Morelá owoc.*

ārmĕnĭacus, *Ormiáńſki.* ein Armenianer.

ārmĕnĭcus lapis, *Lázur, Kámień złotopſtry.*

ārmĕnĭcè, *Po Ormiáńſku.*

ārmĕnĭum, *Zielonomodra farbá, Lázur.*

ārmēntālis, ārmenīnus, Armentitius, *Stadny.* Ein Ochs zur Herd gehörig. *Armentalis equa mammis &c.* Virg.

ārmēntārĭus, *Páſterz.* Ein Vieh Hirt. *Præterea jam Paſtor & armentarius omnis, &c.* Luc. *ſyn.* Būbūlcus, Pāſtor.

ārmēnti dux, rex, *Stadnik 2.*

ārmēnti cuſtos, *Páſterz.* ein Hirt.

ārmēntĭtĭus grex, *Stádo.*

ārmēntoſus, *Bydłá ſiłá maiący.*

ārmēntum, ti, ārmēnta, æ. *Stádo.* Ein Herd/ oder Hauffen groſſen Vieges. *ſyn.* Grēx, pĕcus. *epith.* Lætum, vălĭdum, dĭſcŏlor, mōntānum, lānĭgĕrum, pīnguĕ ērrāns, nūmĕrōſum, cōāctum ſquammāns fōrte, cōrnĭgĕrum, mōntĭvăgum tārdum, pĭgrum, ĕdāx, ŏbēſum. *phr.* Vālĭda in sȳlvīs rĕbōānt ārmēnta. Paſcuntur vĭrĭdes ārmēnta pĕr agrōs *vide Grex.*

ārmĕnus, ſubſt. *Ormiánin* Armenianer.

ārmĕnus, adject: *Ormiáńſki*, Armeniſch.

Armidoctor. Zołnierſki nauczyciel.

Armifer, Zbroyny. Waffenführer. *armiferos potuit memorare labores.* Stat,

Armigata organa, 2 Reg: 6 in Veteribus Bibliis quaſi irmoſmena organa, ut eſt apud LXX. ſed ea vox portentoſa ejecta eſt è Bibliis in Sixtiana vulgata editione, vocem Græcam, reddes aptatus, concinnus, affabrè factus.

Armiger ſubſtant. Giermek. Waffenträger/ *Hæc eſt armigera feſtis de quinque Minerva.* Ovid.

Armiger, adject: Uzbroiony. Gewaffnet.

Armilabus, Armilauſus, Armilavus, Pácyenczyańſka.

Armile, is, alter Armille, Dzbánek, Száfá.

ārmīlla, *Narámiennik 1. 2. Obroż, Łoże biea gunow, Kolce u ſzuflad*, & ſub *Węzidło.*
ārmīllātus, in *Narámiennik*, & in *Obroż.*
ārmīllum, *Száfa, Dzban Dzbánek, Krużyk.*
ārmīlūſtrīum Armiluſtrum, *Okaſká.*
Armipotens, Waleczny. dapffer, mächtig mit Waffen. *genus armipotentis Achillis.* Virg.
ārmis decretoriis verſis pugnare, *Bez obłá zu.* Ohn Waffen.
Armiſonus, Waleczny, Von Waffen klingend. *Palladis armiſonæ, quæ prima, &c.* Virg.
ārmo, as, *Zbroię,* Sich waffnen. *phr.* ārmis īnduo, cīngo, īnſtrŭo, mūnĭo, sŏcĭos sĭ mul īnſtrŭit ārmīs. *vide Armor.*
ārmon, ārmoracea, *Brzoſkiew polna, Rzodkiew.* wilder Rettig.
ārmŏrācia, Armoracium, *Rzodkiew.* Rettig
ārmōrum ars ludicra, *Gonitwá 2.*
ārmōrum doctor, *Zołnierſki náuczyciel.*
Armorum geſtus, Zołnierſka.
ārmus, *Łopátká,* Die Schulter.
ārna, *Owcá,* ein Schaaff.
ārnăcis, idis, *Gr. Kożuch, 1. Suleiáty.*
Arnelaus, Pácyencya Mniſká.
ārnŏglōſſa, *Gr. Babká ziele.* Weggerich.
ăro, *Orzę,* Pflugen/ ackeren. *Frugibus infelix, ea nec manſveſcit arando.* Virg. *phr.* Tērram, tēllūrem, hūmum, ārvă ăratro, vōmĕre fērro rāſtris, līgōne cōlo sŭbīgo, ſcīndo vērto, īnvērto, proſcīndo; vērsō, ĕxērcĕo, rūmpo ſŏ dĭo, rĕnŏvo, ĕxērcēre sŏlum, sūb vōmĕre. Vōmĕris īctu agrōs sūlco. Jŭvēncis ĕxērcĕo sŏ lum. Prima Cĕrēs ūnco glēbam dīmŏvĭt ăratro. āntĕ Jŏvem nūlli sŭbĭgēbānt ārva cŏlōni Hōrrēntem cāmpum frāctis īnvērtēre glēbis īncūmbĕre ăratro. Vālĭdis tērras prōſcīnde jŭvēncis. Pīnguĕ sŏlum primis ĕxtēmplo ā mēnſibus ānni Fōrtes īnvērtunt taūri, Glēbas līgōne, rāſtro cōnvēllĕre, dīſrūmpĕre, āttrīto tērram rĕnŏvāre līgōne, Rāſtris tērram rīmāri Tēllūri īnfīndĕre sūlcōs. Dūcĕre ărātūros ſub jŭga cūrva bŏves. Tĕnŭi vītem cōmmīttere ſūlco. Dūrīſque līgōnĭbus ārva excŏlit, exĕrcēnt vōmĕre cōlles. Tua cum mūlti vērſārēn rūra cŏlōni. Rūrăquĕ cĕntēno ſcīndat ŏpīma bŏve. Tērram cēntum vērtēbat ărātris, sūppŏsītŏſque jŭgo pōndus grăve cōgĭt ărātri dūcĕrĕ ĕt īnſvētum fērro prōſcīndĕre cāmpum, āſsīduis tērrām īnsĕctābĕrĕ rāſtris. Dēprēſſo īncĭpĭat jam tum mĭhi taūrus ărātro īngĕmĕre & sūlco āttrītūs ſplēdēſcĕre vōmer cōlla jŭbe dŏmĭtos ŏnĕri sūppōnĕrĕ taūros ſaūcĭet ut dūram vōmĕr ădūn..os hūmum ŏbrŭe vērsāta cĕrĕālĭa sēmĭna terra. Quæ tĭbi cum mūlto fœnŏre rĕddăt āger. Rāſtrōque īntācta, nēc ūllīs ſaūcĭa vōmĕrĭbus per ſe dăbăt ōmnĭa tēllus, in ſtĕrĭles agros nōlūnt jŭga fērre jŭvēnci. Nūllo sūlcāntur vōmĕre cāmpi. Non rāſtrōs pătĭētur hūmus nōn vīnĕa fālcĕm. Nōn ĕrgo prēſſo tēllus consūrgĭt ărātro: Rūrā cōlit nēmo mōllēſcūnt cōlla jŭvēncis: Nōn glēbam prōno cōnvēllit vōmĕrĕ taūrus: Squāllĭda desērtis rūbīgo īnfērtur ărātris.
ărōma, *vel* aromata um, *Wonne rzeczy, Perfumy, Korzenie Aptekárſkie.* Gewürtz. *Solus odor ſparſi ſpiramen aromatis efflat.* Prud. *ſyn.* ŏdŏr. *epith.* Dūlcĕ grātum, ŏlēns, Sābæum, Indĭcum, bālsămĕum, āſsyrĭum.
ărōmătārius, *Korzennik.* ein gewürtz Kramer.
ărōmătĭcus, *Gr. Korzenny.* Das von Gewürtz iſt. *Meſſis aromaticæ noctu &c.* Sedul.
ărōmatītes æ. m. *Gr. Wino przypráwne, Burſztyn.* Wein mit Gewürtz gemacht.
ărōmătīzo, Gr. *Pachnę.* Gruch geben.
ărōmătŏpōla, æ m. Gr. *Korzennik.*
ărōmătŏpōlĭum, Gr. *Korzenna Kramnicá.*
ăron, n. ăros, f. Gr. *Obrazki ziele.*
Arpendium, Mierniczy pręt.
ārquātus, *Obłączyſty 1. Zołtą chorobę cierpiący.* ein Gelbſüchtiger.
ārquātus morbus, *Zołta choreba.* Gelbſucht.
Arquitenens Diana, Atnob, i. arcitenens.
Arquites, hi Strzelec łuczny, l. corripio ut in Equites ab Equus, arquites ab arquo priſco pro arcus.
Arquus, arqui, Tęcza. ein Regen-Bogen.

A R R

ārra, *Zadatek, Upominek.* Ein Mied/ oder Gottſpfennig.
Arrăbo, ārrhăbo onis, m. *Zadatek, Zaſtawá Upo-*

Upominek 2. Zakładnik. Leno arrhabonem hunc pro mina mecum fero, I.
ārrăbōni relinquo, Zastawiam.
ārrēctārĭa, orum, Słupiec, Klesżcze.
ārrēctārĭus, Nástorczony.
ārrēctārĭus paries, Sciáná z desk.
ārrēctus, Nástorczony, Chciwy. Auffgerichtet syn. rēctŭs, ērēctus sublātus, cēlsŭs, ēxcēlsŭs phr. ārrēctĭs aūrĭbus āſtāns, ārrēctæque hōrrōre cŏmæ, ārrēctĭs ſpēctāns ănĭmis.
ārrēpo, ārrēpto, Przyłażę, Herzu Kriechen.
ārrēptĭtius, Opętány.
ārrha ārrhăbo; idem Arra &c.
ārrhĕnŏgŏnum, Gr. Rodzeniec.
ārrīdo, Uśmiecham się, 2. Smieię się 2. Anlachen, gefallen. His Deus arrisit, velut arridere solemus. Mant. syn. Plăcĕo ſubrīdĕo. phr. Lætūs & aūgūſto fēlīx ārrīdĕat ōre. Sēu pŭer ārrīſit, sīve pŭella tĭbi, &quāndōquĕ mĭhi fōrtūnæ ārrīsĕrĭt hōra.
ārrīdet mihi Podoba mi się. es Gefällt mir.
ārrĭgĭtur coma, Wstaią Włosy.
Arrigo, Podnoszę, Pokrzepiam, Nástorczyć Podstuchywam. auffrecken. Nunquid secu rus non potes arrigere? Mart. syn. ērĭgo, sūb rigo, tōllo, āttōllo.
ārrĭgor in dĭgĭtos, Wspinam się.
Arrilator, Zmigrosz.
ārrĭpĭo, Porywam 1. 2. Podpadam kogo, Dopadam, Biorę 1. Uprząść sobie, Kładę zá pewną, Spopádł sobie. Ergreiffen. Arripuitq; locum, & sylvis insedit iniquis. Virg. syn Răpĭo, sūbrĭpĭo, căpĭo prēndo, āpprēndo prēhēndo.
ārrīſor, Smieszek, Pochlebcá.
ārrōdo, Nákęsuię, Przygryzam, Gryzę Ogłodać. Szkodzę. Nagen. Invidus arrodit sibi viscera tortor iniquus. Anon. vide Rodo.
ārrōgāns, Pyszny, Stoltz/ hoffartig. Resistit arrogantibus. (Jamb.) vide Superbus.
ārrōgo vel ădrōgo, Przyczytam, Trzymam o sobie, Przydaię 1. Przyspośabiam, Poprzysięgam Przywłaszczam. ihm selbsten zumessen Jura neget sibi nata, nihil nō arroget armis Ho: syn. sūmo, āſsūmo, āſcīſco, vēndĭco, trĭbuo.
ārrōſor dīvĭtum, Pásorzyt, vel Páſobrzuch.
ārrūgĭa, Złota gorá. Ein Goldberg.

A R S

ārs, Náuká, 1. Sztuká, Rzemiesło, Przemysł. Ein Kunst. syn. ārtĭfĭcĭum facultas, ſcĭēntĭa, dōctrīna ſtūdĭum vel fraūs, dŏlus. epith: Măgĭſtra, mīra sălūtāris āptă dīvīna, ŏpĕrōsă, ĭmĭtātrix, mīrānda nŏva, īngĕnĭōla, sōllĭcĭtă, ābjēcta cĕlĕbris dŏlōſa. phr. īnvēntrīx ŏpĕrum. īngĕnii fœtus. Nātūræ æmŭla, ĭmĭtātrīx. Nātūræ quæ sūpplĕt. Quæ fœtum nātūræ mātrĭs ădūmbrat. Nōn hæc hūmānis ŏpĭbus, nōn ārte măgĭſtra prōvĕnĭunt. Quis Dĕus hānc Mūſæ, quis nōbis extulit ārtem? (& vărĭos ūſus mĕdĭtāndo ēxcūdĕret ārtes Ars pro fraude (Virg: 2. Æn:) Dŏlis īnſtrūctus & ārte Pĕlāſga. vide Dolus.
ārs mēchānĭca, hūmĭlĭs sōrdĭda, Rzemiesło. Ein Handwerck.
Arse vorse i incēdiū avertere. Festus Incēdii deprecatio ostiis inscribi solita meminit, Fin: lib: 32.
ārsĕnĭcum, Gr. Aurypigment. Meußgifft.
ārsĕnĭum rūbrum, Sándáráká.
ārsĕnŏgŏnum Gr. Rodzeniec.
Arsineum, Arsinium, in Przedzielnicá.
Arsis, elevatio syllabæ in pede Poëtico, Diomedi, Terētino, Sublatio Diomedi Quintil. Elatio (Diomed.
Arsura, sub Pieczenia Das braten.

A R T

ārtăbă, ſub Korcá Krákowskiego połowicá. Nam q; decem modiis explebitur artaba triplex. (Fann:
Artatio, Varr: idem Arctatio,
ārtè, Sztuczne. Künstlich.
ārtē lăbōrātus, Przyprawny, Sztuczny.
ārtĕmīsĭă, Gr. Bylicá 1. Málownik, Boży byt. Beyfuß.
ārtĕmon onis, m. Gr. Zagiel 1. Klubá 1.
Artena, a Krużyk, Czerpáczká.
ārtērĭa, æ. Gr. Zyłá pulsowa.
ārtērĭa, orum Arteria aſpera, Krtąń.
ārtēs lĭbĕrāles, Náuki 1. Die freye Künsten. epith. īngĕnŭæ, ēgrĕgĭæ, præclāræ, doctæ. phr.

phr. Nĕrvi vītæ fōntēſquĕ bŏnōrum. Musārum & ăpōllĭnis ărtes. Quæ pōlĭunt ănĭmos hŏmĭnum vīlīquĕ pŏpēllo diſtīnguūnt. Quĭbus pĕctŏra mōllēſcunt, ăſpĕritāſque fŭgĭt īnvēntas multi vītam ĕxcŏlŭere pĕr ărtes, ĭpsĕ sŭās ăr tes sŭa mūnĕra lætus ăpōllo. Aūgŭrĭum Cȳthărāmquĕ dăbat ădde quŏd īngĕnŭas dĭdĭcīſsĕ fĭdēlĭter ărtēs. ēmōllit mōres. nĕc sĭnĭt ēſſe fĕros. Dĭſcĕ bŏnas ărtes mŏnĕo Rō măna jŭvēntus. Scĭlĭcet īngĕnĭum plăcĭda mōllītŭr ăb ărte ēxcūdĕnt ălĭi ſpīrāntĭa mōllĭus æra. Tū rĕgĕrĕ īmpĕrĭo pŏpulos Roma mane mĕmēnto, hæ tĭbi ĕrūnt ărtes.
ărtes ſubtīles, *Náuki.* Die ſubtile Künſte.
ărtes sēcrētæ, nĕfāndæ funeſtæ. *Czáry.* Zau:
Arthalion Mák. Mehn/ Magſamen. (berey.
Arthricus, Cic. corr. Arthriticus.
ărthrītĭca, *Gr. Bukwicá 2. Betonien.*
ărthrīĭcus. *Gr. Łámánie w ſtáwách cierpiący.* Podagramiſch (*mánie w ręku.*
ărthrītĭs, idis, *Gr. Łámánie w ſtáwiech Łá*
ărtĭcŭlāmēntōrum dŏlŏr, *Łimánie w ſtáwiech*
ărtĭcŭlāmēntum, *Staw 2.*
ărtĭcŭlāns, *Wymawiaiący.* Außredender.
ărtĭcŭlāris, *Członkowy, Stáwowy.*
ărtĭcŭlāris dolor, *Łománie w ſtáwiech.*
ărtĭcŭlārĭus, ſubſt: *Podágryk, Łámánie cierpiący.* der das podagra hat.
ărtĭcŭlārĭus adject: *Stáwowy.*
ărtĭcŭlārĭus dŏlor, ărtĭcŭlōrum dŏlor, *Łámánie w ſtáwiech.*
ărtĭcŭlātè, *Wyráznie.* Außdrücklich.
ărtĭcŭlātim, *Członkámi.* Von Stück zu Stück *Digitis, nunquid manus articulatim?* Lucr.
ărtĭcŭlātĭo, *Kolánkowátość.*
ărtĭcŭlātus, *Wyrozuminy 2. Wyráźny.*
ărtĭcŭlo, & ărtĭcŭlor, *Wymawiam dobrze.* Zertheilen. *Mobilis articulat verborum dædala lingua.* Lucr.
ărtĭcŭlōrum nōdi, *Staw 2.*
ărtĭcŭlōſus, *Członkowáty, Kolankowáty, Drobny.* Von Glied.
ărtĭculus, *Członek 1. Staw 2. Kolanko, Rámię 1. Artykuł, Potrzebá Czas 2. Hárap 2.* Ein Gleid. *Nec premit articulos lucida gemma meos.* Ovid. *ſyn.* Dĭgĭtus. *epith.* Mōllĭs mōllĭcŭlus, tĕnŭis, rŏsĕus, nĭtĭdus, cāndĭdus. *phr.* at rĕdĭtus jam quiſquĕ sŭos ămăt; & ſibi quid ſit ŭtĭle, sōllĭcĭtis sūppŭtat ărtĭcŭlis. *Ovid.*
ărtĭcŭlus dĭgiti, *Kłykieć.* Finger Knot.
ărtĭcŭlus ſŭffrāgĭnis. *Przegub.*
ărtĭcŭlus tĕmpŏris, *Punkt Czáſu.*
Articulus Gramaticorum eſt Pronomen Hic hac, hoc, Generis in nominibus & Participiis index: Græci ſeparatam orationis partem faciunt.
Articulus Oratorum eſt, cùm ſingula verba inciſis diſtinguuntur.
Articulus Arithmeticorum, quo poſt notam ſignificantem, habet circulum unum vel plures.
ărtĭfĕx, ſubſt: *Sprawcá, Rzemieśnik.* Ein Künſtler. *Artibus, artifici quæ nocuere ſuo.* Ovid. *ſyn* ŏpĭfex. *epith.* Dŏctus, clārus, pĕrĭtus mănŭālis, cĕlebris, vĭgil, mătūtīnus, īngĕnĭōſus, ēgrĕgĭus, nōbĭlis, săgāx, sōlērs præclārus, sōllĭcĭtus, mīrābĭlĭs *phr.* ēxpĕrĭēntĭa dŏcti ărtĭfĭcis, ēgregĭus labor ărtĭfĭcis.
ărtĭfex, adject: *Sztuczny.* Kunſtreich. (tĭfĭcis.
ărtĭfĭcĭālis, *idem.*
ărtĭfĭcĭālĭter, ărtĭfĭcĭo ſingŭlāri, ărtĭfĭcĭōsè. *Sztucznie.* Künſtlich.
ărtĭfĭcĭōſus, *Sztuczny.* Kunſtreich.
Artĭfĭcĭum, *Rzemięsło, Sztuká.* Handwerck/ Kunſt. *ſyn.* Ars. *vide Ars.*
Artio, is, ire, Wkleśniam, Wſzczepiam, Wtykam,
Artis plēnus. *Sztuczny.* (*Sciſkam 1.*
Artito, Sciſkam. Zuſtricken.
Artītus, ab artubus, *Mocny.* Starck.
Artītus, ab arte, *Uczony.* Gelehrt.
Arto, as. *Sciſkam.* Zuſammen trucken.
Artŏcŏpus, *Gr. Piekarz.* Brodbecker. *Salva ſit Artocopi reverentia: finge tamen ſi.* J.
Artŏcrĕa, æ. *Gr. Páſztet.* Ein Paſteten. *oleū, artocreaſq; popello.* Perſ.
Artŏlăgănum, Artŏlăgănus, *Gr. Mákároн.*

Artōpta, æ. *Gr. Piec chlebowy, Brytfanná, Piecyk.* Ein Backoffen/ ein Beckerin.

Artōptæum, *Gr. Piec chlebowy, Piekárnia.* ein Backſtub.

Artōptēsĭus, Artōptĭtĭus panis, *Mákáron,*

Artotrōgus, *Gr. Chleboiedźcá.*

Artua, n. plur. priſcum, Członek 1.

Artŭatim, *Członkámi.* Von ſtück zu ſtück.

Artuatus, Artuo, Rozbieram ná częśći.

Artus, us, ſubſt: m. *Członek 1 Staw w ciele* Glieder. *Matura virgo, & fingitur artubus.* (Alcaic.) *ſyn.* Mēmbrum. *epith.* Rŏbūſtꝰ, cădūcꝰ, frăgĭlis, pūlcher fōrmōſꝰ fēſſꝰ *phr.* Magni mēmbrōrum artus. Vīrtūſque artus ănĭmōſa făt ĭgăt.

Artus ti, adject: *Ciáſny.* Eng.

Artuum dŏlor, *Łámánie w ſtáwiech.*

A R U

Arva, orum, priſcè Rola. Der Acker.

Arvalis, *Rolny.*

Arvīna, *Sádło,* vide *Łoy* Schmár. *Arvinâ pingui ſubiguntq; in cute ſecures* Virg. *epith.* Mōllĭs, pīnguĭs, tĕnax. *phr.* arvīna tērgĕre.

Arviga, ſub Ofiárá 2. Ein Opffer.

Arviguus, Arvigus, Báráni. Von dem Schaaff

Arvipendium, Mierniczy pręt.

Arvipyrium, Pożar, mixobarb.

Arvīsĭum vīnum, *Małmázya,* Malmeſey.

Arvix ignis ſub Báran, & *Ofiárá.*

Arula, Faierká; & ſub *Ogniſko.*

Arulator, Kuchenny mieyſki, Zmigroſz.

Arum, *Gr. idem* Aron.

Arum Ægyptĭum, *Czerwieniec.* Rothe.

Arūncŭs, *Brodá,* Geißbart.

Arundifer, Trzciniáſty. Das Rohr trägt. *Tibris arundiferum medio caput extulit alveo.* O.

Ărūndĭnācĕus, *Trzciniáſty.* Rohrächtig.

Ărūndĭnētum, *Trzciná.* Ein Rohrbuſch im Waſſer.

Ărūndĭnĕus, *Trzciniány.* Rohrächtig. *Paſtor arundineo carmine mulcet oves,* Ovid.

Ărundĭnōſus, *Trzciniáſty.*

ărūndo, *Trzciná, Piſzczałk 1 Strzáłá 1. Pioro piſarſkie,* & in *Wędziſko* Ein Rohr im Waſſer *Ludere par impar, equitare in arundine longâ.* Hor. *ſyn.* ăvēna călămus cānna *vel* fīſtŭla. *epith.* flŭvĭālis ūmbroſa ēxīlis lōnga dēfōrmis pălūdris, prōcēra frăgĭlis ăquătĭca, flūmĭnĕa, ăquōſa vĭrēſcēns vĭrēns vĭrĭdĭs mōbĭlĭs, īnconſtāns ăgĭtāta. *phr.* utquĕ lĕvī Zĕphўro grăcĭlis vībrātur ărūndo. Hīnc vĭrĭdes tĕnĕra, prætēxit ărūndĭne rīpās. Crēbĕr ărūndĭnĭbus trĕmŭlis ĭbi sūrgĕre lūcus *vide Fiſtula.*

ărundŭlatĭo, *Podwięzowánie winá.*

ărūſpex, *idem* Haruſpex, Ein Wahrſager. *Cenſore opus eſt, an aruſpice nobis.* Juv. *ſyn.* Aūgur, vates. *epith* Thūſcus, Rōmanus, Etruſcŭs, vanŭs ōbſcūrus, tērrĭfĭcus, sōlērs, săgax, sēdŭlus pĕrītus, ancēps, mēndax, dŭbĭus, dīvīnus, lōngævus, altĭlŏquus, ſanctus, vĕnerabĭlis, sĭnīſter. *v. Augur.*

ărūtēna è Græco, *Krużyk, Czerpáczká.*

Aruum *vel* Arvum, *Rola 2.* Gebautes Feld. *Ante Jovem nulli ſubigebant arva coloni.* Vir. *vide Ager.*

Arvum requĭētum, *Ugor.* Brachland.

Arvus ăgĕr; *Rola 2.*

Arx *Obroná 2 Twierdzá, Zamek* Schloß/Veſtung. *Condidit & magnis munitas turribus arces ſyn.* Mūnīmen, vallum, tūrrĭs, caſtrum căſtēllum prōpūgnacŭlum. *epith.* Sūmma sŭpērba āĕrea sūblīmĭs ărdŭa cēlſa, ēxcēlſa tŭrrīta fōrtis mūnīta vāllāta sŏlĭda, Măvōrtĭa. *phr.* ăb auris sūrgēns ēdŭcta sŭb aura, tŭtāmen ūrbis tūrrĭgĕræ sūrgūnt ărtes. *v. Turris*

ărytēna, *Gr. idem Arutena, Primam Græci corripiunt.*

As, Tuzin plura in Aſſis, infrà.

As unicæ, pēs, *Stopá.*

Aſa fœtida B. Czartowe łayno.

Aſarina B. Omylnik ziele

ăsărōtum, *Gr. Tło wytwornie ſadzone.*

ăsărum, *Gr Kopytnik.*

Asbēſtĭnum, *Gr. Len niezgorzyſty.*

Asbēſtos, *Gr. Niezgáſzony.*

Asbōlus, *Gr. Pies czarny.*

āſcālĭa, æ. è Græco, *Kárciof.*
āſcālŏbōtes, æ. m. *Gr. Krzeczek robak.*
āſcālŏbōtĭon, *Gr.* ſub *Kárzeł* Ein Zwerg.
Aſcarìpeda, æ. è Græco, Nogi włoczący.
āſcāules, æ. m. *Gr. Gaydá.*
āſcēllæ, hæ, *Podpaſze.*
āſcēndēns, *Wſtępny,* Auffſteigend.
āſcēndo, *Wſtępuię 1. 5. Włáżę, Wſiadam 1. Zoſtaię czym.* Auffſteigen. *ſyn.* Scāndo, cōnſcēndo, evado, sŭpĕro ēxsŭpĕro *phr.* Cūrſu pĕtit ārdŭa mōntis, āſcēnſu vĭncēre mōntem, ēvādĕre ad sūmmi fāſtīgĭa mōntis. Mōntis in ārdŭa nīti. Hōc sŭpĕrāte jŭgum. Pĕdĭbus sŭpĕrāre căcūmĭna mōntis. Sē-ē āttōllĕre in aūras Sŭpĕras ēvādĕre in aūras. Sūmmi fāſtīgĭa tēcti āſcēnſu sŭpĕro. Idquĕ dŏmōs sŭpĕras ſcāndĕre cūra fŭit, Tōllĭmur in cœlum. Sē tōllĕre sūrſum, & sē prōtĭnus æthĕrĕa tōllit in āſtra vĭa. *vide Cœlos aſcendo.*
āſcēnsĭónem făcĭo, *Wſtępuię 1.*
āſcēnsĭo, āſcēnſus, us, *Wſtęp 1.*
āſcēnſor, *Wſiadácz, Jeźdźiec.*
āſcēta, æ. m. *gr. Bogomyślny.*
āſcētērĭum, *Gr. Kláſztor.* ein Kloſter.
āſcētrĭa, *Gr. Mniſzká,* ein Kloſterjungfer.
āſcĭa, *Topor, Bártá,* & in *Obuch,* non *Hebel,* ein Beyl/ oder Zimmer-achs.
āſcīllæ, hæ, *Podpaſze.*
āſcĭo, as, *Cieſzę drzewo.* Holtz Hoblen.
āſcĭŏla, *Toporek,* ein Beyl.
āſcīſco, *idem* Adſciſco, *Przywłaſzczam,* Herzuruffen/ Zueygnen. *generumq; aſciverit urbi.* Virg. *ſyn.* Vŏco, ādvŏco, convŏco, āccērſo, āſcĭo, *vel* ādſcrībo ādjŭngo. *vide Accerſo.*
āſclēpĭon, *Gr. Pánák.*
āſclēpĭas, adis, *Gr. Toieść ziele.*
āſcŏgefrus *cor:* Aſcŏgĕphyrus pons, *Gr. Moſt prędki.*
āſcōlĭāſmus, *Gr. Skakánie 2.*
āſcŏlŏpax, acis, è Græco, *Pardwá.*
āſcŏpēra, *Gr. Mięſzek pieniężny, Łagiew.*
āſcrībo *lege* Adſcrībo, Zuſchreiben/ Zueygnen *phr.* Sūbſcrībo, āſsīgnŏ, trĭbŭuo, āttrĭbŭo, īmpōno, do.
āſcȳrōn, *gr. Dzwonki,* Bartheu.
ăsēllus, ăsēllŭlus, *Oſiełek, Stonog 1. Szczuká 2.* Ein Eſelein. *miſeranda ſortis aſellus.* Virg.
ăsēma vēſtis, gr. in *Szátá z kutaſami.*

A S I

Aſibida, æ. m. Oślarz Ein Eſeltreiber.
ăsīlus, *Gzik.*
ăsĭna, *Oślicá,* ein Eſelin.
ăsĭnārĭus, ſubſtant, *Oślarz Pogániácz.*
ăsĭnarĭus, adject: *Ośli.*
Aſinida, Aſiniga, æ. Oślarz.
ăsĭnīnus, *Ośli,* Das von einem Eſel iſt.
ăsĭnīnus pūllus, *Oślę,* ein klein Eſelein.
ăsĭnus, *Oſieł 1. Głupiec, Nikczemnik.* ein Eſel. *Auriculas aſini Mida Rex habet &c.* Juv. *ſyn.* ăsellus *epith* Tārdus, vīlĭs, pĭger, dēsĕs; ŏnĕrātus, ĭnērs, bārdus, aūrītus, tūrpĭs, sēgnĭs, ārcădĭcus, grăvĭs, rūdēns ſtŏlĭdus, īgnāvus, vīllōſus. *phr.* pĕcus ārcădĭcum, āſsĭduo vērbĕre dŏmĭtus, īndŭĭtūrquĕ aūres tārde grădĭēntis ăsēlli. Silēni vēctŏr ăsēllus. Vēnĕrăt & sĕnĭor pāndo ſilēnus ăsēllo.
ăsĭo, onis, *Nocny kruk, Sowá łężná.*
Aſivida, æ. Oślarz. ein Eſeltreiber.
ăsĭus lâpis *Kámień trunny.*
āſmătōgrăphus, *gr. Muzyk 1.* ein Singer.
ăsōmătos, *Gr. Bez cielny.*
ăsōtus, *Utrátnik, Roſpuſtnik.* Schlämmer. *ſyn.* Impŭdīcus, lāſcīvus, prōdĭgus, bēllŭo.

A S P

āſpălăthus, *gr. Ciernie 3.* Dorn.
āſpărăgus, *gr. Szpárag, Jármuż, Podczos.*
āſpēctābĭlĭs, *Widomy.* Sichtbar.
āſpēctĭo, *Pátrzenie.* Anſchauung.

ăſpĕctum ēffugit, *Niewidomy*.
ăſpēctus ûs, *Weyrzenie, Widzenie 1. 2. Postáć. Oblicznosć*. Das Angeſicht/ anſchauen. *ſyn.* Făcĭes, vūltus, os, frōns, ŏcŭli, lūmĭna, vel cōnſpēctŭs, ōbtūtus. *epith.* Vĕnūſtus, grātus, bĕnīgnus, ămābĭlis, dūlcĭs, rīdens ămīcus, plăcĭdus, comis mītis lāſcīvus, tĕrrĭbĭlĭs fĕrōx, trūx, sĕvērus trŭcŭlēntus, hōrrĭbĭlĭs *phr.* Sīc īſta vĕnūſto ſplēndŭit āſpēctu. Cŏlŏr āſpēctu jām lūmĭna pūlchro, jām nāres īnvītat ŏdor. Læto rīdĕt āſpēctu. Dum văgor ā ſpēctu. vīſumque pĕr ōmnĭa dūco. Sīſtĕ gră dum, tēque āſpēctu nē sūbtrăhe noſtro. *v. Aſpicio.*
ăſpēllo, is, *Odgániam*.
Aſpendios, gr. uva vel vitis. *wino nie kościelne*
ăſpĕr, *Chropowáty, Ryty, Cierpki. Surowy.* Scharff/hart/rauh. *Ah tibi ne teneras glacies secet aſpera plantas.* Ovid. *ſyn.* Scăbĕr. *Metaph.* ăcērbus, dūrŭs, mŏlēſtus, ārdŭŭs, dĭfſĭcĭlĭs, grăvĭs, īnjūcūndus, īngrātus. *phr.* Cȳmbĭaquĕ ărgēnto pērfēcta, ātquĕ āſpĕra sīgnĭs pōcŭla, Rēbūſque vĕni nōn āper ĕgĕnis, īmprōvīſum āſprĭs (*pro aſperis*) vĕlŭti quī sēntĭbus ānguĕm prēſsit.
ăſpĕrè, *Chropowato Oſtro* 2. Rauhlich.
ăſpērgĭmen, *Potrząs.*
ăſpērgĭllum, *Kropidło.* Sprenger.
ăſpērgō, inis, *Kroplá, Kropienie, Potrząs.* Beſprengung. *Objecta ſalſa ſpumant aſpergine cautes.* Virg.
ăſpērgō, is, *Kropię, Pokrapiam, Pluſkam, 1. Zákrapiam, Pluię 2. Potrząſam, Przymawiam komu.* Beſprengen/ Beſpritzen. *ſyn.* Spārgo, īrrĭgo, pērfūndo. *vide Rigo.*
ăſpĕrĭtas, *Przykrość 1. 3. Niełágodność, Chropowácizná, Pſtrość, Nieprzyiemność.* Rauhe *Aſperitatis & invidiæ corrector & iræ* Hor. *ſyn.* Scabrĭtĭes, *vel* grăvĭtas. *epith.* agrēſtis, fērālis, hoſtĭlis, flēbĭlis, ăcērba, īntŏlĕrābĭlis, dūra, grăvis.
Aſperiter, Chropowáto. Verdrüßlich.
Aſperitudo, Przykrość, 3. Verdruß.
Aſpernabilis, Brzydki, Wzgardy godny.
Aſpernanter, Wzgardzenie Verachtlich.
ăſpērnātĭo, *Pogardzánie.* Verachtung.
ăſpērnor, *Gárdzę, & ſub Niepoſłuſzny teſtem.* Verachten. *Nec Peluſiacæ curam aſpernabere gentis.* Virg. *ſyn.* Spērno, tēmno cōntemno făſtīdĭo, neglīgo, ābjĭcĭo, dēſpĭcĭo. *phr.* Māgno fāſtu, grăvī vūltu făſtīdĭo, reſpŭo, cōntēmno, Dēſpēctus tĭbi ſum, nĕc quis ſim quæris ălēxi, illud ămīcĭtĭæ sānctum & vĕnĕrābĭle nōmen. Nūnc tĭbi pro vīli, sūb pĕdĭbūſquĕ jăcet. Mĕtus ōmnēs ĕt īnēxōrābĭle fātum sūbjēcit pĕdĭbus
Aſpĕrō, as, *Oſtrzę 1. 3. Chropowáto czynię Strzępię, Drażnię, Jątrzę.* rauh machen/ erbittern. *Et glacialis hyems aquilonibus aſperat undas.* Virg.
ăſpĕror, *Chropowácieię, Oſowieć 1.*
ăſpērsĭō, ăſpērſus, ûs, *Pokrapiánie, Potrząſánie.* Beſpreugung.
ăſpĕrūgo, *Oſtrzycá 1.*
Aſphaltion, gr. *Konicz.*
Aſphaltis limine, gr. *Morze martwe.*
Aſphaltites, æ. m Gr. *Kleiowáty.*
Aſphodelus, li, Gr. *Złotogłów ziele.*
ăſpĭcĭo, *Pátrzam, Obaczam co, Uyrzeć co, Weyrzeć 2. Lituię ſię.* Anſehen/ Anſchauen *Extremo veniens Sol aſpiciebat olympo.* Virg. *ſyn.* Vĭdĕo, tŭĕor, īntŭĕor, cĕrno, cōnſpĭcĭo īnſpĭcĭo, reſpĭcĭo, ſpēcto, āſpēcto *phr.* cōnvērto, flēcto, cōnjĭcĭo, ŏcŭlos figo, defīgo, ŏcŭlis āſpĭcĭo, lūſtro. Hūc ĭllūc vŏlvēns ŏcŭlos. Quāntum ăcĭe pŏtĕrānt ŏcŭli sērvāre sĕquentem. Quo sē cūnq; ăcies ŏcŭlōrum flēxĕrāt, in quāmcūnque dŏmus ādvērti lūmĭna pārtem. Æquŏra prōſpēctu mētĭor ālta mĕo, ŏcŭlos ad sīdĕra tōllo, tendo oculis lēgo, pērlĕgo, prōsĕquor, ŏcŭlos pāſco, recrĕo, rĕfĭcĭo pĭctūra ŏcŭlos, vūltus ādvērto, ŏcŭlos pĕr sĭngŭla vŏlvĭt, ŏcŭlos fērt ōmnĭa cĭrcŭm, in tē ōra Lātĭni, in tē ŏcŭlos rĕfĕrūnt. Cōnſtĭtit, ātque ŏcŭlis Phrȳgĭa āgmĭna cĭrcūmſpēxit Cōnſtĭtit, & Lĭbȳæ dēfīxit lūmĭna rēgnis. Rēſpĭcĭo & quæ ſit mē cĭrcum cōpĭa lūſtro. Tālĭa dĭcēntem jam dūdum avērſa tŭētur. Tōrva tŭēri, illā sōlo fīxos ŏcŭlos āvērſa tĕnēbat. Cōrpūſquĕ pĕr īngens lūmĭna vŏlvit, ōbĭtquĕ trŭci prōcul ōmnĭa vīſu. Trēs līttŏre cērvos prō-

prōſpĭcit ērrāntes, ōmnem āccēſſum lūſtrāns, hūc ōra fērēbat, ēt īllūc, os ŏcŭlōſquĕ lŏquēntis. Hæc sūper ē vāllo prōſpēctānt Trōes, ŏcŭlis ſpātĭum ēmēnſus. Cūnctiq; Lătīni cōnvērtēre ŏcŭlos. Cælum sūſpĭcēre: ŏcŭlos ad cælum, ad sīdĕra tēndĕre, āttōllĕre lūmĭna cælo. Sūſtōllĕre ăd æthĕra vūltus. Lūmĭna fīxa tĕnēre sōlo, ĭn hŭmum dēflēctĕrĕ ŏcellos. Fīgĕre lūmĭna tērræ, ōbtūtūque hæret dēfixus ĭn ūno, ŏcŭlōrum ōrbes ad mœnĭa tōrſit. Hæc ŏcŭlis pāter āſpĭcit æquīs: Mīrātur, făcĭlēſquĕ ŏcŭlos fērt ōmnĭa cīrcum. Lūmĭna fixa tĕnēt plēna pŭdōris hŭmo, ādvērsāſquĕ āſpēctat desūper ārcēs, & nūſquam lūmen dētōrquet ăb īlla, ēxplēri mēns nēquit, ārdēſcītquĕ tŭēndo. Lūmĭnăquĕ in vūltu vĕlūti dēfixa tĕnēbam, ātquĕ ănĭmum pĭctūra pāſcĭt ĭnāni. ūtquĕ ăcĭēm pārtes dīmīſit ĭn ōmnes, ālter in āltĕrĭus jăctāntes lūmĭna, vultum. Dum văgor āſpēctu Æneāſquĕ ŏcŭlīs sēmper vĭgĭlāntĭbus hæret, īlle quŏque ōblīquos dīlēcta ad mœnĭa vūltus dēclīnat. Cōnvērſi ĭnter sē ŏcŭlos ātquĕ ōra tĕnēbānt, dūm ſpēctānt ănĭmālĭa cætēra tērram, ōs hŏmĭni sūblīmè dĕdit, cœlūmquĕ tŭēri jūſsĭt, ēt ērēctos ad sīdĕra tōllĕre vūltus. Hūc gĕmĭnas nūnc flēcte ăcĭes, hānc āſpĭcĕ gēntem. *vide Video.*

Aſpidion, *lbb.* gr. *Puklerz.* Jáſtrzębiec *ziele.*

Aſpilates, æ. *lbb.* m, gr. *Kámień ogniſty, Srebrnik kámień.*

āſpīrātĭo, *Oddech. Aſpiritum idem.*

Aſpirationis nota apud Grammaticos Græcos eſt F. *in majuſculis, & in minuſculis vocalibus: apud Latinos eſt* H. *&* h. *quam aliqui literam eſſe ajunt, alii negant.*

āſpīrō, *lege Adſpiro, Oddycham Wieię, Pucham.* Anblaſen/ Anhauchen. *Vos, ô Calliope, precor, aſpirate canenti* Virg. *ſyn.* āfflo, ſpīro, *vel* făvĕo, ŏpem fĕro. *phr* āſpīrat prīmo fōrtūna lăborī, Dīj cœptīs āſpīrāte mĕis: āſpīrāte cănēnti.

āſpis, idis; gr. *Zmiiá.* Eine Schlang. *Aſpides in mediis ſitiebant dipſades undis.* Luc. *ſyn.* Sērpēns, ānguīs *epith.* Sōmnĭfĕra, Phărĭa, lēthĭfĕra, sĭcca, vēnēnōſa, lubrĭca, hōrrĭda, tūrgĭda, tŭmēſcēns. *phr.* āſpīs fōrmīdabĭlīs ĭctu. Stābānt in mārgĭne sĭccæ aſpĭdes, āſpida sōmnĭfĕram tŭmĭda cērvīce lĕvāvĭt

Aſplenium, Aſplenum. gr. *Stonogowiec ziele.*

Aſpondios, Aſpondos, ſub *Wino nie Kościelne.*

āſpōrtātĭo, *Odwoz.* (Weiutraben.

āſpōrto, *Zánoſzę 1. Donoſzę, Unoſzę 2.* Hinweg tragen. *ſyn.* aūfĕro, āvĕho. (*wácizna.*

āſprēdo, inis, āſprētum, Aſpritudo, *Chropo-*

A S S

āſſa, æ. *Mámká, Bábá, 3.*

āſſa, orum, *Izbá 1. Pocielnicá.*

āſſa būbŭla, *Pieczenia.* Ein Braten.

āſſa fætĭda, *Czártowe łayno.*

āſſa vox. ſub *Głos 4. & ſub Sam 1.*

āſſa vōce cănĕre, *Aſſate, in Muzyká 3, & Spiewam 1. 2.* Singen.

āſsāmēntum, *Deſká 1. Wierſz 2. Drwá, Wánczos, Tárcicá.* Laden/ bretlein. *Sanctius erexit, atq; aſſamenta, baſeſq;* Fill.

āſsārĭa dāps, *Pieczenia.* Ein Braten.

āſsārĭum, *Funt.* ein Pfund.

Aſſaratum, melius Aſſiratum.

āſsārĭus, Aſſatus, *Pieczony.* Gebraten.

āſsărum ſub *Połtorá gárcá.*

āſsātūra, *Pieczenia, Pieczenie.* ein Braten.

āſsĕcla, m. *Páchołek, Dworzánin.* Ein Nachfolger. *Vos humili aſſeclæ, vos indulgebitis unquam.* Juv *ſyn.* Cŏmĕs, sŏcĭus sēctātŏr.

āſsĕcla mēnsārum, *Páſorzyt.* āſsĕcŭla, *idem.*

āſsĕclæ, hi, *Hałáſtrá.*

āſsēctātĭo, *Chodzenie zá kim, Poſtrzegánie.*

āſsēctātor, *Náśládowcá 1. Páchołek, Pozad idący* & ſub *Páſorzyt.*

āſsēctor, *aris. Chodzę 6. Zábiegam 5.* begleiten *Cùm aſſectaretur, nunquid vos, occupat ille.* Ho.

āſsĕ lo, onis, *Siedzący podle, Ławnik.*

āſsēnsĭo, *Przyzwolenie* Verwilligung.

āſsēnsĭōne cōmprŏbo, Aſsēnsĭōnem ādjūngo *Przyzwalam.* Verwilligen.

Aſsēnſor, *Przyzwalácz.* ein Verwilliger.

Aſsēnſus, ûs, *Przyzwolenie.* Bewilligung, *ſyn.*

syn. Cōnsēnsus. *epith.* Līběr, ōptātūs, grā tus cōmmūnis.
Assēntātĭō, *Przyzwolenie, Pochlebstwo.* Liebkosung/ Schmeichlung. *v. Adulatio.*
Assēntatĭūncŭla, *Pochlebstwo.*
āssēntātŏr, *Pochlebcá* Schmeichler. *Assentatores jubet ad lucem ire Pöeta.* Hor. *vide Adulator.*
Assēntātōrĭè, *Pochlebnie.* durch Schmeichlerey
Assēntĭō, is, *Przyzwalam.* Verwilligen.
Assēntĭor, iris, *Przyzwalam, Przystaię ná co, Trzymam z kim.* Verwilligen/ überein stimmen. *syn.* āssēntio, cōnsēntĭo, ānnŭo, ādstĭpŭlor.
Assēntor, aris, *Pochlebuię Przyzwalam.* Schmeichlen. ădūlŏr, blāndĭor. *v. adulor.*
Assĕquŏr, *Dościgam, Dostaię 1. Poznawam Dorozumiewam się.* & in *Zgádniy mi* Erlangen erlauffen. *Assequitur nec opinantem in caput insilit ipsum.* Sis. *syn* Cōnsĕquŏr, ădĭpīscŏr, ā-quīro, păro cōmpăro. *vide Acquiro vel attingo*
āssĕr, *żerdź. Łátá dáchowa.* an *Deská?* Ein Brett. *Qui sequetur, ferit hic cubito, ferit assere duro.* J.
Asserculum, Asserculus, Ubb. *żerdź.*
Assĕro, evi. *Przysiewam, Przymykam, Przytykam, Sádzę 3.*
Assĕro, rui, *Twierdzę, Wyzwalam 1. Wolność dáruię, Przywłaszczam, Wpieram się, Udaię się 2* Bestätigen beiahen. *Scilicet asserui jam me, fugiq; catenas.* Ovid. āffīrmo, āssĕvēro, jūro, *vel* vīndĭco.
Assērtĭō, *Twierdzenie, Przyzwolenie, Wyzwolenie 3. Wypuszczenie 3. Imanie się.*
Assērtor, *Obrońcá, Wyzwalacz, Wybáwiciel, Odkupiciel, Imácz.*
Assērvio, *Pomagam.* Helffen dienen.
Assērvo, *Strzegę 1. Więżę kogo.*
Assērvo in cārcĕre, *Osadzam więźniá.*
Assēs, hi, *Pieniądze 1.* Geld.
Assēs tres sub *Szelągi trzy* drey Kreützer.
Assēssĭō, *Siedzenie podle.*
Assēssor, *Siedzący podle, Łáwnik.*

Assessorium, Łáwicá. ein Sitz
Assēstrix, *Bábá przy położney.*
Assessura, Łáwniczy urząd Beysitzung/Ambt.
Assĕvērānter, *Mocno Zápewne.* Gewiß.
Assĕvērātĭo, *Twierdzenie.* Bekräfftigung.
Asseveratio cum execratione, sub Dałbym ná to, Dałbym sobie.
Asseveratio cum juramento, in Dali Bog.
Assĕvērātè, *Mocno.* Starck/ fert.
Assĕvēro, *Twierdzę, Wpieram się.* Bekräfftigen. *Profitebitur, jurabit, asseverabit.* (Scaz.) *syn.* āffīrmo, āssĕro.
Assĕvēro frōntem, *Marszczę 3.*
Assīccēsco, *Schnę 1.* trucken werden.
Assīcco, *Suszę 1. Przysuszam.* Dürr machen.
Assiculus, Colu, potius Axiculus.
Assidelæ mensæ, sub Stoł 2. ein Tisch.
Assīdĕo, *Społsiedzę, Przysiadam, 1. Siedzę 1. 2. 4. Siadam 3. Oblegam.* Beysitzen. *Te mæsta decet assidere matri.* (Phal.) *syn.* Sĕdĕo cōnsīdĕo āssīdo cōnsīdo: juxtà, prŏpĕ sĕdĕo.
Assīdo, is, *Siadam 3. Przysiadam się.* (à Sīdo) Hinzusetzen. *vide Assideo.*
Assīdŭè, *Ustáwicznie.* Embsiglich. *Hi bellum assiduè ducunt cum gente Latina.* Virg.
Assĭdŭĭtās, *Ustáwiczność, Pilność, Obecność, Siedzenie nád czym* Ambsigkeit.
Assĭdŭò, *Ustáwicznie.*
Assiduo as, Ecclesiastic. 30. apud LXX. qui diligit filium suum, assiduabit illi flagella. Alii legunt assiduat i. assiduo, infligit.
Assĭdŭus, *Ustáwiczny, Obecny, Pilny 1. Bogáty.* Embsig. *Ipsa quoq; assiduo labuntur tempora motu.* Ovid. *syn.* Pĕrpĕtŭus, cōntĭgŭus, frĕquēns, dīlĭgēns.
Assīgnātio, *Náznáczenie.* Zueygnung.
Assignator. Náznáczyciel. in *Naznaczam.*
Assīgno, *Náznáczam, Przyczytam, Przypisuię* Zueygnen/ Zuordnen. *syn.* āttrībuo.
Assĭlĭo, is, *Przyskákuię, Doskákuię.* Hinzuspringen. *Cùm sæpe assiliit defensæ manibus urbis.* Ovid.

Aſsĭmĭlātĭo, *Przypodobánie.*
Aſsĭmĭlis, *Podobny 1.* & ſub *Przypodobywam co.* Gleich.
Aſsĭmĭlis rătĭo, *Rowność.* Gleichheit.
Aſsĭmĭlĭter, *Podobno,* Viel gleich.
Aſsĭmĭlo, *Przypodobywam co, Przypodobywam ſię, Przyrownywam, Wyrażam 2.* Vergleichen. *Grandia ſi parvis aſſimilare licet,* Ovid. *ſyn.* Sĭmĭlo, cōnsĭmĭlo, cŏmpăro, cōnfĕro, cōmpōno. *phr.* ăſsĭmĭlē nĕquĕ sŭi lōnga ăſſvētūdĭne fēcit. Sĭc pārvĭs cŏmpōnĕre māgna sŏlēbam. *vide Similis.*
Aſsĭmŭlatĭo, *Przymyślenie.*
Aſsĭmŭlo, *Zmyślam 1. Pokrywam, Wyrażam, 1. 2. Czynię ſię 2. Przypodobywam, co* Sich ſtellen/ wie dergleichen thun. *Aſſimulavit anum, cultoſq; intravit in hortos.* Ovid. *ſyn.* Fĭngo, sĭmŭlo.
Aſsĭpōndĭum, *Funt 1. Pieniądz.*
Aſsirărum, *Trunek.*
Aſsĭs, is, m, idem *As, Funt, Cálego co, Części cáłey rzeczy, Pieniądz, ſiedm pieniążkow,* ein Heller.
Aſsĭs, is, *m. alterius originis, ſub Deſká.*
Aſsĭs æſtĭmo, *Gárdzę.* Verachten.
Aſſiſtentia Aſyſtencya, Beyſtehung.
Aſsĭſto, *Stoię 1. Stoię podle.* Beyſtehen. *ſyn.* ădſum, ĭntĕrſum, ăſto.
Aſſiſtrix, Sapient. 9. ſed apud LXX. eſt i. Aſſeſtrix
Aſsĭtus, in *Przyſiewam,* Darbey gepflantzet. *Atria quid memorem viſentibus aſſita pratis. A.*
Aſsĭus, lapis, *Kámień trunny.*
Aſſo as, *Piekę, Spiewam 2. Gram 1. Piſzę okim,* & in *Muzyká 3.* Braten. *ſyn.* Tŏrrĕo. *phr* Sūbjĭcĭunt vĕrūbus prūnas, & vĭſcĕra tŏrrēnt: Dum tūrdos vērsăt ĭn ĭgnĕ. Pinguĭăque in vĕrŭbus tŏrrēbĭmus ēxta cŏtūrnis.
Aſsŏcĭo, as, *Przyłączam* Sich zugeſellen. *Dulcibus aſſocias lymphis me iq; liquenti. S. ſyn.* ădjūngo, cōnjūngo, āddo, sŏcĭum do.
Aſsŏlet, *Bywa to, Zwykł, Zwyczay ieſt,* Es iſt alſo der Brauch.

Aſsŏno, *Przyśpiewywam.* Zuſtimmen *Plangentibus aſſonat echo.* Ovid. *phr.* Sŏno sĭmul, Sŏnānti rēſpŏndeo. *vide Echo.*
Aſtrĭctus &c. *lege* Adſtrictus.
Aſsūdēſco, *Pocę ſię.* Switzen.
Aſsūēfăcĭo, *Nákładam kogo.* Einen gewehnen.
Aſſuētĭo, *Nákładam ſię.* gewohnen.
Aſſuēſco, *Nákładam ſię, Przypiiam ſię winu, Obeznáć ſię.* Gewohnen. *Pluribus aſſuevit mentem, corpuſq; ſuperbum.* M. *ſyn.* Cōnſuēſco, sŏlĕo. *phr.* ădĕo ā tĕnĕris ăſſuēſcĕre mūltum ēſt. Illĕ mănum pătĭens, mēnſæquĕ ăſſuētus hĕrīli. Pătĭens ŏpĕrum, pārvōquĕ ăſſuēta jŭvĕntus. Tūa cernĕre facta ăſſuēſcat. Vĭrgĭnĭbus Tўrĭis mōs eſt gĕſtāre phărĕtram. Fortĭtĕr ēdĭſco trĭſtĭa pŏſſe păti, ătquĕ hĭnc, atq; ĭllĭnc hŭmĕros ad vŭlnĕra dūrăt. Dūrătăquĕ mūlto sōle gĕlūquĕ cŭtis. Quō mōre sŏlēnt. Rĭtus ŭt ā prĭſco trădĭtus ēxtat ævo. Senſumquĕ măli dētrăxĕrăt ūsŭs. Nam mōrtem fēcĕrat ūsŭs.
Aſſuētūdo, *Zwyczay,* Gewohnheit. *Fac tibi conſueſcat, nil aſſuetudine majus.* Ovid. *ſyn.* Mōs ūſus, cōnſuētūdo. *epith.* Longa, făcĭlĭs, ŭtĭlĭs, tĕnax *phr.* Nam mōrem fēcĕrat ūſus.
Aſſuētus, *Przywykły.* Gewehnet. *Aſſuetus tauri ſaltus, aſſueta leones.* Ovid. *ſyn.* Suētus, aſſuēfactŭs, cōnſuētus. *vide Aſſueſco.*
Aſsŭla, *Deſká, drzazgá, Wior, Okruſzyná,* ein Brettlein.
Aſsŭlas făcĕre, *Potrzaſkáć.* Spöhn machen.
Aſsŭlatim, *Drobno, Wtrzaſki,* & in *Potrząſkáć.* Vou brett zu brett.
Aſsŭlōsè, *Wtrzaſki, Wzdłuż,* & in *Potrząſkáć.*
Aſsŭltim, *Przyſkákuiąc,* & in *Poſkákuię.*
Aſsŭlto, *Przyſkákuię.* auff einen Springen.
Aſsŭltus, ûs, *Naiazd, Przyſkákowánie.*
Aſſum, *Pieczyſte, Pieczęnia.* ein Braten.
Aſſumentum ſub Łátá 1.
Aſsūmo, *Biorę 1 9. 24. Kłádę zá pewną, Przyimuię 4. Przyczytam, Przybieram, Záwziął ſię* & in *Kokoſzę ſię.* An/ oder zu ſich nehmen. *Præſertim cautum dignos aſſumere,*

 parva.

prava. Hor. *ſyn.* Căpĭo, ac. ĭpĭo, mĭhi trĭbŭo, arrŏgo.
Aſsūmptĭo, *Bránie. Zábránie.* Annehmung.
Aſſumptio apud Dialecticos & Rhetores, pars ſyllogiſmi altera, per quam id quod ex propoſitione ad oſtendendū pertinet, aſſumitur. Cic. Aſſumptū vulgò Minor, vel propoſitio minor. vide Sumptio.
Aſsūmptīvus, Aſſumptus, *Przydátny.*
Aſsŭo, *Przyſzywam.* Anbutzen. *Aſſuitur pannus, cum lucus & ara Dianæ.* Hor.
Aſsūra, *Pieczęnia, Karmienie 1.*
Aſsūrgo, *Wſtaię, Powſtaię, Podnoſzę ſię, Roſtę, Wzmagam* Auffſtehen. *Aëra per vacuum ferri, atq; aſſurgere in auras.* Virg. *ſyn.* Sūrgo, cōnſurgo *vel* creſco, ēxcrēſco, aūgĕor, *vel* cēdo. *phr.* Sē tōllĕre ſurſum, aſsūrgĕre īn aūras. Sēptēmquĕ aſsūrgit īn ūlnas. Aſsūrgit Mūſæ nōſtra Cămœna tuæ.
Aſſurrectio *Powſtánie.* Aufferſtehung.
Aſſus, *Pieczony, Sam 2. Gorący, Suchy.*

Aſt, *Ale,* Aber. AST
Aſtacus, *lbb.* Gr. *Rák morſki.*
Aſtaphis, *lbb.* idis, gr. *Rozynká.* Roſinen.
Aſtaphis, agria, gr. *Gnidoſz, Jágodá winna leśna* Wolffſkraut.
Aſteiſmos, gr. *Zart 3. Sznypká. Item tropus, quem urbanum jocum Latini vocant. Allegoriæ vel Ironiæ ſpecies.* (*ziele.*
Aſter eris, gr. & Aſter Atticus. *Gwiazdeczki*
Aſtĕrĭa, g. *Gwiazdeczká kámień.*
Aſteriace Plin: corr: Arteriace.
Aſtĕrĭas, æ, m, gr. *Bąk 1. Jáſtrząb wielki.*
Aſtĕrĭcum, gr. *Pomurne ziele.*
Aſtĕrĭon, Aſterium gr. in *Paiąk, Tranſit & aſterion genitus de patre comete. Homer.*
Aſtĕrĭor, gr. *Kſiężyczny kámień.*
Aſtĕrīſcus, gr. *Gwiazdeczká Znáczek.*
Aſterno, Adſterno. ſub Scielę, 1. hinzulegen.
Aſtes, vide *Adſtes.*
āſthma, tis, gr. *Dychawicá.*
āſthmătĭcus, gr. *Dycháwiczny.*
āſtĭcus, gr. *Mieyſki.*

Aſtipulor &c. lege Adſtipulor, &c.
āſtĭtuo, *Przyſtawiam,* Zuſetzen.
Aſto lege Adſto
Aſtrabe, es, gr. *lb. Łęk u ſiodłá, Siodło.*
Aſtragalizo, gr. *lbblb. Kuty gram*
āſtrăgălus, gr. *Kut do grania, Orzech ziemny.*
Aſtrapias, æ, m, gr. *Błyſkáwicá kámień.*
Aſtrapolectos, gr. *Piorunem uderzony.*
Aſtrepo aſtringo, &c. lege Adſtrepo, adſtringo &c.
Arifer lbb. Gwiazdziſty. ein Geſtirntrager.
Torquet, & aſtriferos inclinat Juppiter axes. St.
Aſtrĭos, *vel* Aſtĕrios, *otis, f.* Gr. *Kſiężyczny kámień.* ein Mondſtein.
āſtrŏbŏliſmus, gr. *Zágorzenie 2.*
Aſtrŏbŏlus, *Gr. Rybak.*
Aſtrŏītes, æ, m, Gr. *Gwiazdeczká kámień.*
Aſtrolabium inſtrumentum dioptricū, ex quo aſtrorum motus, intervalla, horæ cognoſcuntur. Sipont. Rhedig. inventum Ptolomæi Sineſio teſte.
Aſtrŏlŏgia, gr. *Gwiazdarſka náuká, Práktyká,* die ſternenn Kunſt.
Aſtrŏlŏgus, gr. *Gwiazdarz. Práktykarz.* Sternſeher. *Bellus Grammaticus, bellus es Aſtrologus.* Mart. *epith.* Vĭgĭl, præsāgus, fātĭdĭcus, dŭbĭus. īncērtus, mēndāx, nēſcĭus ānceps. *phr.* Quid Lūnă fĕrat, quid grāndo quid æſtus, aut quĭd sāngŭĭneo præ nūntĭat īgne cŏmētes, ārbĭter. Qui ſtēllārum ōrtus cōmpĕrit ātque ŏbĭtus. Nec quicquam tĭbi prōdeſt āĕrĭas tēntāſſe dŏmos, ănĭmōq; rŏtūndum pērcūrrīſſe pŏlum mŏrĭtūro. Vūlgī crēdŭlĭtāte sēquāci ūtĭtur āſtrŏlŏgus, māgna ātque hŏrrēnda mĭnātur, īnsānāmque fāmem, pŏpŭlāntēmquĕ ōmnĭa pēſtem. & bella, & quĭdquid bēllōrum īnsānĭa clādis īnvĕhit humānīs īrātăquĕ nūmĭna rēbus. Sȳdĕra cūnctă nŏtat Diſtīnguēns circūmſpĭcit āſtra, & cērtis sīgnīs plŭvĭas prædīcit ēt æſtus. *vide Philoſophus.*
Aſtrŏnŏmia, gr. *Gwiazdarſka náuká.*

Astrŏnŏmus, gr. *Práktykarz 2.* Sternkündiger *epith.* īnsŏmnis præscīus, pĕrvĭgil, āttēntus, vĭgĭlāns, vērāx, săgāx, pĕrītus. *phr.* Cæli āstrōrumq; pĕrītus, stēllārum āspĭcĭēns cursum, cœlīquĕ mĕātus. Cœli ōbsērvātor. Cœli mēntēs & sīdĕra sīgnat. Cœl mĕātus dēscrībit rădio, & sūrgēntĭa sīdĕra dīcit. Aurōram ērrōtēsquĕ sĭtumquĕ dŏces, flēxusquĕ rĕcūrsūsquĕ īnnŭmĕros, quī sōlērti īndāgĭnĕ nōvĭt, quā vĕnĭt ēxŏrĭēns, quā dēfĭcĭt, ūndĕ coāctis cōrnĭbus in plēnum mēnstrua Lūna rĕdit.

āstrōrum īntērprēs, *Gwiazdarz.*

āstrum, gr. *Gwiazdá.*

Astruo, lege Adstruo Przybudowáć Hinzubauen *syn.* Constrŭo, ædĭfĭco, cōndo, cŏmpōno.

āstu, *ab Astus, Chytro.* Listiglich.

Astu, græca vox sub Miásto. ein Stadt.

āstŭla, æ, *Trzáská.* ein Splitter/ Spohn.

āstur, *Jástrząb wielki.*

āstur ĕquus, *Iednochodnik.*

āstūrco, onis, *Iednochodnik.*

āstus, ûs, *Chytrość, Sztuká 5.*

āstūtē, *Chytro* Listiglich.

āstūtĭa, *Chytrość, Sztuká 5.* Arglist/ Betrug *Hinc instrumentis humana astutia nisa.* Tert. *syn.* āstus, fraūs, dŏlus, tēchnæ fāllācĭa, cāllĭdĭtas. *epith.* Vērsūta, păvĭda, fāllāx, āllĭda dŏlōsa, īnīqua, lătens tăcĭta cāptĭōsa sūbdŏla, īnsĭdĭōsa, ĭnŏpīna, ārcāna dētēstānda, sōlērs săgāx, hōstīlĭs fīcta. *vide Fallacia*

āstūtus, āstūtŭlus, *Chytry.* Arglistig/ Listig. *Dixi equidē & dico, captes astutus ubique* Ho: *syn.* Vērsūtŭs. văfĕr, cāllĭdus, cāutus, dŏlōsus *vide Fallax.*

Astylis, *idis, lbb.* gr. *Sałatá.* Salaten.

āstynŏmĭcus, gr. *Budowniczy.* subst.

Asyctos, è græco, Cieplec kámień.

āsȳla, æ, è græco, *Zdrowiec bydlęcy.*

āsylĭa, gr. *Wolność 1.*

āsylum, gr. *Ucieczká 1.*

āsylus, gr. *Nietykány.* Vnberührt.

āsymbŏlus, gr. *Pásorzyt, Earmoiad.*

Asyndeton Figura Diomedi, Donato, quasi non ligatum, cùm plura incisa, vel membra conjunctione carent, Dialyton, i. dissolutum Dissolutio, Rufinian.

Asyntheton idem Rufiniano.

Asystaton blbb. Budæ i. non consistens, vel secum gnans, vel non existens in rerum natura.

AT

āt, *Ale, 1. Jednák, przynamniey, Wszákże, Tedy, Lecz.* Aber. *Dixit at illa furens acrique incensa dolore.* Virg. *syn.* āst, sēd, vērum.

āt tāndem, *Ale iednák.*

āt te, *Boday, 4.* Wolte Gott.

Ata, gr. *sub Lucyfer.*

Atagen, lege Attagen.

Atanuvium, Atanuvius, Krużyk.

ātārna, æ, ātārne, es, *Złotook rybá.*

āt at, *Bá, wey, Ahá,* Ei.

ātăvĭa, *Práprádziádowá mátká,* Vrannutter.

ātăvus, *Práprádziádow oyciec,* Vran Vatter. *Turnus avis, atavisq; potens, quem regia conjux.* Virg.

Ate, es, gr. *Szkodá, Lucyfer.*

ātechnĭa, gr *Grubość,* die Dücke/ Grobheit.

āt ĕnim, *Aleś, Lecz,* Doch/ Aber.

āter, *Czarny, Nieszczęśliwy,* Schwartz. *Calculus immitem demittitur ater in unam.* Ovid *syn* Nĭger fūscus, nigrāns, nigrēscēns, fūlĭgĭne tīnctus. *vide Niger.*

ātĕrāmnus, gr. *Niewrzący.* nichtkochend.

ATH

āthănăsĭa, gr. *Wrotycz ziele, & Nieśmiertelność.* Vnsterbligkait.

āthāra, gr. *Kászá dziecinna* Gritze.

ātheos, ei, gr. *Bezbożny,* Gottlos.

āthĕr, ris, gr. *Ość u kłosia.*

āthēra, æ. gr. *Kászá dziecinna.* Gritze.

āthĕrōma tis, gr. *Krupká, Gużik ná głowie.*

āthlēta, m, gr. *Zapáśnik, Szermierz.* ein Fechter/

chter/ Ringer. *nunc athletarum ſtudiis nunc arſit equorum.* Lucr. *ſyn.* Pŭgil, lūctātor glădĭātor. *epith.* Gўmnĭcus, lēnis, īntrĕpĭdus, lăcĕrtōſus, nĕrvōſus, măgnănĭmus, pŏtēns, ūnctus; aūdāx, rōbūſtus, fĕrus, ſævus, īmmītis, hōrrēndus, sānguĭnĕus răpĭdus, crŭēntus, fĕrox, atrōx īmpērtērritus. *phr.* Pŏtēns āthlēta lăcĕrtis, ācĕr ĭn hoſtem.

āthlētĭca, æ, āthletice, es, gr. *Zapáſki.*
āthlētĭcè, *Szermierſko.*
āthletĭcus, Gr. *Zapáśniczy poſilny.*
āthlŏthĕta, æ, vel es, æ, m. gr. *Igrzyſk ſprawcá.* ein Ring-außgäber.
Atĭnĭa, & ātīna, æ. *Wiąz. Tela novante atina potens Tiburq; ſuperbum.* ein Vlmen Baum.
Atīzoes, æ, m, Gr. *Srebnik kámień.*
Atlāntes, hi, *Odrzwie.*
ātnĕpos, *Prápráwnuk* Meines Enckelſohn.
ātŏcĭum, gr. *Poronienie czyniące lebárſtwo.*
ātŏmos, ſubſt: *f.* G. *Proſzek, Kádzidło 2.*
ātŏmos, *vel* ātŏmus, adject. *Nieſiekomy.* Sonnenſtäublein. *Parvarum ſerie conſtant connexa atomorum.* A. *epith.* Lĕvis, vŏlĭtāns, pārvus, *vel* pārva tĕnŭis.
ātquĕ, *I, Jáko 4. Záraz, Zwłaſzczá.* Vnd *Atque Deos, atque aſtra vocat crudelia mater.* Virg. *ſyn.* ăc, ĕt, quĕ.
ātquĕ ădĕo, *I owſzem.* Gemehr.
ātqui, *Jednák, Ale iednák, Lecz.* Ja/ Ehn *Invertiſſe graves. atqui non Maſſica Bacchi.* V. *ſyn.* Sĕd, ăt, ĕtĕnim, sĕd ĕnim, āſt vērum.

ATR

ātră bīlis, *Meláncholia.* Melancholey.
ātră bīli pērcĭtus, *Szaleię 2.*
ātrāctўlis, idis, gr. *Krokos dziki.*
ātrāmēntārĭum, *Káłámarz 1.*
ātrāmēntum. *Inkauſt, Pulveres.* Dinte: *Atramenta ferè ſcriptores carmine fœdo.* Hor. *ſyn.* Sēpĭa, sūc ŭs ātĕr. *epith.* Nigrum, ſplēndēns, cŏlōrātum.
ātrāmēntum cŏrĭārĭum, *Czernidło.*
ātrāmēntum mĕtāllĭcum, Atramentum ſepiæ *idem.*
ātrāmēntum lībrārĭum, ſcrīptōrium, fulgineum *Inkauſt* Dinte.
ātrāmēntum sūtōrĭum, *Koperwas,* & ſub *Moſiężna ſkwárá,* & ſub *Dziegieć.*
ātrātus, *Czarny, Załobę noſzący.*
Atrebatica veſtis, Hárás.
ātrĭārĭus, Atricus, *Odźwierny.* ein Thür-hütter
Atricapilla, Figoiadká.
Atricolor, lbbb. Czarny. Schwartz.
ātrĭēnſis, ſubſtant. *Odźwierny.*
ātrĭēnſis, adject: *Sienny 2.*
Atrilicium, Tkaczownia,
ātrĭŏlum, *Przyſionek, Sionká.*
ātrĭplex, *Atriplexum, Łobodá.*
Atritas lbl. Czarność. die Schwartzigkeit.
ātrĭum, *Sień, A longo non ancipiti. Renato ab Ater, Podworze.* Vorhof. *porticibus longis fugit, & vacua atria luſtrat* Virg. *ſyn.* Pōrtĭcus, veſtĭbŭlum, līmen. *epith.* Ærātum, mārmŏrĕum, pūlchrum, fūlgĭdum, sūblīmĕ, nōbĭle, lātum ſpătĭōſum, măgnĭfĭcum nĭtĭdum, ēxĭmĭum, præclārum, nĭtēns.
ātrŏcĭtas, *Okrucieńſtwo,* Grimmigkeit.
ātrŏcĭter, *Okrutnie Srogo,* Grauſamlich. *Linquit in ignotis morituram atrociter oris.*
ātrŏpĭa, gr. ſub *Suchoty chorobá,*
ātrŏphos Gr. *Suchoty cierpiący.*
ātrŏr, oris, *Czarność* die Schwartzigkeit.
ātrōx, ocis, omne, *Okrutny.* Grimmig/ Grauſam. *Ecce inimicus atrox, magno ſtridore per auras.* Virg. *ſyn* Dīrus, crūdēlis īmmītis, bārbărus, ĭnhūmānus fĕrox, āſper.

ATT

Atta, æ, m. Tátá, Stáruſzek, Ná palcách chodzący, Nogi włoczący.
āttāctus, ûs, *Tykánie, Dotknienie.*
āttăgen, enis, m, āttăgēna, f. gr. *Járząbek.*
āttămĕn, *Wſzakże Iednák, Ale iednák.* Aber/ Jedoch

Jedoch. *Nil bene cum facias, facis attamen omnia belle.* Mart. *syn.* Vērumtămen, ăst, ăt, (sĕd.
Attāmĭnō, as, *Plugáwię, gwałcę.*
Attărăgus, *Gr. Skorká ná Chlebie.*
Attate, *vel At at tatæ. Boday cię.*
Attegiæ, *arum, lbb. Dirue Maurorum attegias, castella Brigantum Juv. Cháłupá.*
Atteger, *lbb. Nie cáły : Poczęty.*
Attegro, *lb. Dotykam się kąsek; Umnieyszam, Ofiaruię, 1. Poczynam wino, chleb.*
Attĕlăbus, gr. *Száráńcza.*
Attēmpĕratē, *Pomiernie 2. Wczas 1.*
Attēmpĕro, *Przystosuię, Temperuię.*
Attēndo, *Pilnuię, 1. Słucham 1. 2 4.* Achthaben/ Auffmerckēn. *syn.* Intēndo, audīo ăd vērto, aūscūlto. *phr.* Dīctīs ădvērtĕre mēntem Vōcĭbus āures ăccōmmŏdāre, præbēre: Mēntem ădjĭcĕre. Pāucis (ădvērte) dŏcē bo. His dīctis, ărrēctis aurĭbus ădstat. Tu tē ăttentum dīctis præbēre mĕmēnto, ălĭō mēntes ălĭō dīvīsĭmŭs āures. Făvēte lĭnguis cārmĭna nōn prĭus āudīta Vīrgĭnĭbus pŭĕrĭsquĕ căno. *v. Audio, Ausculto.*
Attendor, *llb. Przyległy iestem.*
Attēntē, *Bácznie, Pilnie,* Fleissiglich.
Attēntĭo, *Przyłożenie chęci, Pilność.*
Attēntĭor; ad rem, *Skąpy.*
Attēnto, *Doświadczam 1. Kuszę się.*
Attēntus, *Dozorny, Pilny 1. Łákomy.*
Attĕnŭātē, *Subtelnie* dünn/ Subtil.
Attĕnŭātĭo, *Wycieńczánie, Umnieyszánie.*
Attĕnŭātus, *Chudy.* Mager/ dünn.
Attĕnŭo, *Wycieńczam, Umnieyszam, Udaię co lekko. Nátyráć.* Dünn machen. *Debuerant luctus attenuare tuos,* Ovid. *syn.* Tĕnŭo, ĕxtĕnuo, immĭnuo, dīmĭnuo.
Attĕnŭor, *Subtelnieię, Wyciera się 1.*
Attĕro is, *Wycieram 1. 2. ścieram 2. 4. Czochram się, Dzierżę sźáię, Wyńędzić, Pode ptáć. Osadnić.* & sub *Trę się.* Zerreiben. *surgentes atterat herbas,* Virg. *syn.* Tĕro, prōtĕro, contĕro, cālco, cōncūlco prōcūlco.
Attĕro aures, *Strofuię.* Straffen.
Attĕro coti, *Ostrzę 1.* Schärffen.
Attĕro, famam, *Uwłaczam 2.* Verachten.
Attĕror, *Wyciera się 1.* Außwischen.
Atterraneum fulmen sub Piorun. Donner.
Atterruisse, pro attrivisse, sub Scieram.
Attēstātĭō, sub *Poświadczánie.*
Attēstātor, *Pochwalácz.* Zeuger.
Attestatum fulmen sub Piorun. Donner.
Attēstatus, sub *Twierdzący.*
Attēstor, *Poświadczam, Swiadczę.* Zeugen.
Attēxo, *Przyplatam przyłączam.* Anweben. *syn.* Addo, adjūngo, annēcto, applĭco.
Atthis, *idis, gr. Słowik.* Nachtigal. *Atthides in nidis una remansit avis.* Mart. *v. Philomela.*
Attibernalis lbll. Społmieszkániec Budkarz.
Attĭgit eum dēsīdĕrĭum, *Zachciáło mu się.*
Attigo is, lb Dotykam się, & sub *Umnieyßam.*
Attĭgŭus, *Przyległy* Aneinander gefügt. *Gurgitis attiguam mediis hic impigra in arvis.* Am.
Attīlus, *Rybá padowá.*
Attĭnĕo, *Trzymam 1. Zátrzymawam 1. Więżę 2.* Beyhalten.
Attĭnet, *Przynależy, Dotycze się, Pomaga co, Do tego mi.* Gehet mich/ oder dich an. *Cervice tingit, te nihil attinet.* (Alcaic.) *syn.* Pērtĭnet, spēctăt.
Attĭngit me, *Obchodzi mię, przynależy.*
Attĭngo, *Dotykam 1.2.3. Doieżdżam 1. Dosięgam, Dopadam, Docisnąć, Kosztuię 1. Sięgam 4 Wspominam 2. Przyległy iestem sub Dochodzi 2.& sub Pulsu mácáć.* Anrühren. *Innixus arces attigit igneas* (Alcaic.) *syn.* Tango, pērtĭngo, vĕnĭo, pērvĕnio, accēdo.
Attĭngo voce, *Miánuię,* Nennen.
Attis, *idis, gr. Słowik.* ein Nachtigal.
Attōllo, *Podnoszę, 1. 3 Dźwigam, Rozszerzam 2. przynoszę,* Auffheben. *Tranquillo silet, immotaque attollitur unda.* Virg. *syn.* ērĭgo, ēvĕho, ēffĕro, tōllo, in sūblīmĕ fĕro.

ăttōllo ŏcūlos contra, *Weyrzeć 1.*
āttōllo, sustollo supercilium, *Pyszníę się.*
āttōndĕo, *Golę, Strzygę 3. Podskubuię 3. Obcinam 1. Ogołocić Wyiadam 1. Szkodzę.* Beſcheeren.
Attondentur Nahum. 1. pro attondebuntur, quasi ab attondo per tertiam Barb.
āttōnĭtè, *Zdumiále Pilnie.*
āttōnĭtus, *Zdrętwiáły, Zápámiętáły, Przelękły, Wryty.* Erſchreckt. *Gutta per attonitas, ibat oborta genas.* Ovid. *syn.* Tērrĭcus, pērcūlsus, stūpĕfăctus, stŭpēns. *vide Territus Obstupefactus.*
āttōno, as, *Zdumiáłym czynię.* Erſchrecken *Nomine contactas attonuère suo.* Ovid.
āttrāctio, *Przyciągnienie.*
āttrăho, *Przyciągam 1. Przywłoczę, Záciągam 3.* An ſich ziehen. *syn.* ăllĭcĭo, trăho.
āttrĕctātĭo, *Trykśánie, Głáskánie.*
āttrĕctātus, us, *Dotykánie, Tykánie.*
āttrĕcto, *Dotykam się.* Anrühren/ antaſten. *syn.* Trăcto, pālpo.
Attremo, attrepido. Drzę, & sub *Przyśpieszam.*
āttrĭbŭo, *Przyczytam, Przywłaszezam, Náznáczam.* Zueignen. *Attribuit, totumq; hominis per sidera censum.* Man. *syn.* Trĭbŭo, ăssĭgno āddīco ădscrībo, cōncēdo.
āttrĭbūtĭo, *Przymiot, Przypisanie.*
āttrĭbūtum, sub *Zołd.* Bezahlung.
Attritio, sub Skruchá.
āttrītus, us, *Tarcie, Scierán'e 1. Czochránie się, Otręt Sádno.* Zerſchleiſſung.
āttrītus, ti, *Wytárty, Zdarty, Ogłodány, Nácierány.* *Et gravis attritá pendebat cantharus ansa.* Virg.
Attubernalis, idem Attibernalis.
ătȳpus, *Gr. Blekot.* ein Stamler. *Nec non orá atypo monitor fecunda recipit.* Fil.
ău, *vide Au, & sub Hap, hap.*
ăvārè, Avariter, *Łákomie, Drogo.* Geitziglich.
ăvārĭtĭa, Avārĭtĭes, *Łákomstwo.* Geitz. *Fervet avaritia miseraq; cupidine pectus.* Hor. *Deni-que avarities, & honorum ceca cupido.* Lū. *epith* Crŭēnta, hĭans. răbĭda sōllĭcĭta vīlis, fœda; sĭtĭbūnda, īndiga īnsomnnis, cæca fūrēns īrrĕquĭēta vĭgĭl, pērvĭgĭl, răpax sæva trūx fĕrox vēsāna mălĕsāna fŭrĭosa. *phr.* Nūmmōrum, vel auri sĭtis, cŭpīdo, fămes ŏpum fŭrĭōsa cŭpīdo. Auri sacra fames, ămor īmmŏdĕrātus, vēsāna hăbēndi, Nūmmī tūrpis ămor fŭror ēxĭtĭālis habendi. Auri īmpĕrĭōsa fămes. Auri cæcus ămor. Trĭstis ăvārĭtĭæ răbĭes. Auri vēsāna cŭpīdo, opum dīra fămēs. Vīlis ăvārĭtĭa & nūmmi tam fæda lĭbīdo. Pĕrgit īnēxplēta pāllor ăvārĭtĭæ. Quid non mōrtālĭa pĕctŏra cōgis auri sacra fămes? Crēscĭt ămor nūmmi quāntum īpsa pĕcūnĭa crēscit. Mōrtemquĕ tĭmēre, auri nēscĭt ămor; ĕrgo sōllĭcĭtæ tŭ causa pĕcūnĭa, vītæ es. Per tē īmmātūrum mōrtis ădīmus ĭter, īnsătĭābĭle mōnstrum, ŏrcus ăvārĭtĭam stȳgĭis ēmĭsit ăb āntris. Gērmāna Hārpȳæ făcĭes, Trīstis hĭānt rĭctus, tĕtrĭcis frōns ăspĕra rūgis ōră făme pāllēnt, cōrpus mĭsĕrabĭle cūra āttĕnŭat, vīrus prōmptam in perjūrĭa linguam īnfĭcit, & trĕpĭdam ēxĕrcēnt īnsōmnĭa mēntem. Prŏdĭga nam vītæ, sĭtis īnsătĭābĭlis auri. *vide Avarus.*
ăvārus, *Łákomy.* Geytzig. *Semper avarus eget* Hor. *syn.* Părcus, tĕnax sōrdĭdus *epith.* Mēndĭcus pauper, vĭgil sōllĭcĭtus, īnsătĭābĭlis cŭpĭdus mĭsĕr īnfēlix, lānguĭdus, īnfāmis, dīves, răbĭdus, sĭtĭbūndus ĕgēns, trĭstis, īnēxplētus, mĭsĕrāndus ārdēns. *phr.* Auri cæcus ămor, auri quem dīra cŭpīdo sōllĭcĭtat. Quī nūmmos nūmĭnis īnstar hăbet īntĕr ŏpēs mēndīcus ŏpum Cŭi pĕctus fērvet ăvārĭtĭa. Quem nōctes ătquĕ dĭēs fērvēns ămor ūrgēt hăbēndi. Auri īnflāmmātus ămōre Quī ămōre sĕnēscĭt tābēscit hăbēndi. Tūrpis ăvārus quærĭt & īnvēntis mĭser ăbstĭnet, ăc timet ūri. Cōngēsto pauper ĭn aūro. Sĕper ĭnops lūcriq; cŭpīdĭne fērvēns īmmŏrĭēns lūcris. Cŭmŭlāndi ărdōrĕ tābēscēns ămor cŭi sĕmper crēscit hăbēndi. Cōndit ăvārus opes dēfōssōque īncubat auro. Nōn Tărtēssĭăcis īllum sătĭāret ărēnis tēmpēstas prĕtĭōsa Tagi, nōn stāgna rŭbēntis aūrea Pāctōli: tōtumque ēxhausĕrit Hērmum, ărdēbit măjōre sĭti, Părcum gĕnus est, pătĭēnsquĕ lăbōrum, Quæsītīquĕ tĕnāx, & quod quæsīta resērvet.
ăuceps, *cupes, commune, Ptászník 1. Podchwytácz.* Vogelfanger. *famulus nunc aucupis idem.* Mart.

Mart *epith* Cāllĭdus, vērsūtus, īnsĭdĭātor, īnsĭdĭōsus, fāllax, vĭgĭl, vĭgĭlāns, pēllax, āſtūtus, prōmptus, sōlērs, dŏlōſus, ābdĭtus, pērvĭgil, īmmōtus, ăvĭdus, īmpĭger, prŏpĕrus, sūbdŏlus, īnsōmnis. *phr.* Aucŭpĭi dŏctus, pĕrītus. Fāllāces tēndēns lăquĕos. Vŏlŭcrum, ăvĭum venātor vŏlucres fāllēns lăquĕis, vīſcōquĕ tĕnāci. Qui cāntu dēlūdit ăvēs, Quī fĭctæ vŏlucres dēlūdit ĭmāgĭne vōcis.

Aūctārĭum, *Przydatek, Przymiárek, Podkopne* Zugab/ übermaß.

āuctarĭum adjĭcĭo, *Nádmierzam.*

Auctifico, Arnob. i. augeo, Pomnażam, Czczę.

Auctificus, ſub Pomnożyciel. ein Mehrer.

āuctĭo, onis. Auctionarius *Przyday publiczny.*

āuctĭōnor, Aūctĭōnem facio, propono, vendo, *Wyſtawiam ná przeday.*

Auctito, as. Przyczyniam 1. Mehren.

Aucto, as. Przymnażam, Pomnażam, Rozmnażam. Groß mahen.

āuctor, oris, hic, hæc. *Sprawcá, Iściec, Piſarz 1. Powod 1. Fundator, Wynalezcá, Dzierżáwca 1. Pomnożyciel, Rodzic, Powiádacz, Przodek 4. Przedawácz, Rádziciel, Potwierdziciel, Przyſtaw.* Urheber/ Anfanger. *O ptima tu proprii nominis auctor eris.* Ovid *ſyn.* Suāſor, īmpūlſor, hōrtātor, *vel* dŏctor, măgīſter *vel* căput, prīncēps, Dūx, *vel* nūn

āuctor ſecundus *Rękoymia.* Nachfolger (tius

āuctor ſum, *Rádzę 1. Wáruię.* Rathen.

āuctōrem habeo, *Szczycę ſię.* Rühmen.

āuctōres ſunt, *Powiádaią.* es wird geſagt.

āuctōrāmēntum, *Obowiązek, Zadatek, Zakup, Rękodayſtwo, Umowá, Zapłátá przenaiętemu.*

Auctoratio, Przedánie wárowne.

āuctōrātus, ti *Obowiązány, Zákupiony, Promot, Zołnierz zmowiony.* Verbunden.

āuctōrĭtas, *Powagá, Powod, 1. Muniment Odyſkánie Swiádectwo, Protokoł, Dawnosci używánia práwo.* Groß Anſehen/ Gewalt.

Si auctoritatem poſtea defugeris. Jamb. *ſyn.* Pōndus, mōmēntum, vīs, pŏtēſtas, impĕrĭum, *vel* fides, nōmen.

āuctōrĭtāte prædĭtus, gravis, &c. *Poważny.*

āuctōrĭtāte alicujus nitor, &c. *Szczycę ſię kim.* Sich auff eines Anſehen verlaſſen.

āuctōro, *Przeciągam 2. Nábawiam, Obowiązuię.* Verpflichten. *Auctoratus eras, an turpi clauſus in arca.* Hor.

Auctoror, Obowiązuię ſię, Powod daię.

āuctum, ti, *Przybywánie.*

āuctus, ūs, *Przyraſtánie, Przybywánie, Pomnożenie, Rośnienie, Przymnożenie, Roſtość, Cieliſtość, Kreſcencya, Podkup.* Gemehrt. *ſyn.* ădauctus, āmplĭor, major āmplĭfĭcātus.

āucŭpātĭo, *Łowienie ptáſtwá.*

āucŭpātor, *Ptáſznik.* ein Vogelfanger.

āucŭpātōrĭus, *Myśliwczy.* ein Jäger.

āucŭpātorĭus calamus, in *Trzciná.*

āucŭpātum, *Ná ptáki.*

āucŭpĭum, *Myśliſtwo, 1. Obłow 1. Podchwytowánie, Łápáczká w mowie.* Das Vogelfangen. *Faunus plumoſo ſum Deus aucupio.* Prop. *ſyn.* ăvĭum vēnātĭo, *epith.* Sūbtīle dŏlōſum, fallax. āſtūtum.

āucŭpo, as, āucŭpor, aris, *Łowię ptáſtwo, Chwytam, 1. Podſłuchywam, Wypátruię, Pytam, Podchwytawam, Staram ſię, Zábiegam.* Vogelfahen. *Aucupor infelix incertæ murmura famæ.* Ovid. *phr.* ăves căpto. Vēnātu ăvēs sĕquor, ăgĭto, īnſĭdĭas ăvĭbus pōno, mōlĭor, ăves lăquĕo pĕdĭcis, călămo, vĭſco, lino, căpĭo, ăves dĕcĭpĭo fāllo. Tum lăquĕis căptāre fĕras, & fāllĕre vīſco. Vŏlucres nōdōſis plăgis dĕcĭpĕre ăvĭbus rētĭa, lăquĕos tēndĕre, ăvēs mĕdĭcāta fāllĕre vīrga. Grŭĭbus, pĕdĭcas & rētĭa pōnĕre cĕrvis. Illa dŏlis, vīſcoq; sŭper cōrrēpta sĕquāci. Nēvĭbus hærēntes pĭcĕis frūſtra ādmŏvĕt ālās, ārtēſquĕ dŏlōſas tōllĭte, nec vŏlŭcres, vīſcāta fāllĭte vīrga.

Audācĭa, *Smiáłość 2. Zuchwalſtwo.* Kühnheit. *in vultu eſt audacia miſta pudori.* Ovid. *ſyn* Impătĭens ĭndŏcĭlis ănĭmus, ārdŏr ănĭmi. Vīrtus āccēnſa, āudāces ănĭmi. *epith.* Præſens, pugnāx fĕra ĭnsŏlens ĭncauta fĕrōx pĕtŭlāns, pērdĭta fīdēns cæca fŭrēns fŭribūnda tĕmĕrārĭa ĭnsānā dēmēns tērrĭbĭlĭs ſecūra mălēsāna hŏrrēnda, ĭnttĕpĭda crūdēlis ārdēns āccēnſa Mārtĭa bēllĭca rābida trūx mĕtŭēnda. *phr.* Nūlla mĕos trāxit pĕtŭlāns audācĭa sēnſus Nēc cæca mĕas aūdācĭa vīrēs fāllat. Præcēps audācĭa crēvĭt. Cōrdăq; lănguēntem, dēdĭdĭcēre mĕtum. *v. Audeo.*

āudācter, & Audaciter, *Smiele 1. Zuchwale.* dapfferlich *ſyn.* Audēnter, audāci ănĭmō, gĕnĕrōsè, fōrtĭtēr.

āudācŭlus, *Smiáłek.*

āudāx, *Smiáły 2. Zuchwáły,* & ſub *Deſperat.* Verwogen/ kühn/ keck. *Dicat & audaci tu timor eſſe potes.* Prop. *ſyn.* Īntērrĭtus, Īmpērtērrĭtus, Īntrĕpĭdus, Īmpăvĭdus āudēns gĕnĕrōſus, fōrtis, *vel* tĕmĕrārĭus, Īncōnsūltus ănĭmi præcēps. *phr.* Tērrōrĭs ēxpērs. Tērrōre cărens ănĭmo fōrtis. Quem nūllus ūrget mĕtus. Quī mĕtum pēctŏre ēxcūſſit ējēcit, Īngēntes ănĭmos āugūſto in cōrpŏre vērſant. *vide Audeo, Fortis, Generoſus.*

āudēnter, *Smiáło názbyt.* Dapfferlich.

Audentia, *Smiáłość 1.* Kühnheit.

audĕo, *Smiem.* Dürffen/ ſich erkühnen/ Vnterſtehen. *ſyn.* Audāx ſum, nōn tĭmĕo, ſum Īntrĕpĭdus, *vel* nōn dūbĭto, *vel* cōnfīdo. *phr* Audēndum ēſt, fōrtēs ādjŭvat ipsĕ Dĕus. Tū ne cēde mălis, ſed cōntra aūdēntĭor ĭto. Aūdēntes fōrtūnā juvat. Prō te vel sōlus dēnis ōbsīſtĕre turmis. Quis tē jŭvĕnum cōnfīdēntĭſſime, nōſtras jūſsĭt ădīre dŏmos? Tānta nĕ vos gĕnĕris tenŭit fīdūcĭa, vēſtri. Quod sī dĕfĭcĭānt vīrēs, audācĭa cērte laus ĕrit in māgnis *v. pericula adire.*

Audiat Reverentia veſtra, vel ſua & Audiat Dominus ſub Słuchay WacPan.

āudĭendi ſenſus, *Słuch 1.* das Gehör.

āudĭens impĕrii, Audiens dicto, *Poſłuſzny.*

āudĭentĭa, *Audyencya.* Auffmerckung.

āudĭn; *Słyſz.* Hör.

āudĭo, *Słyſzę 1. 2. 3. 4. Słucham 1. 4. Poſłuſzny ieſtem. Uſłucháć. Wyſłucháć. Maią go zá. Zowią mię, Ták ieſt 2. Dobrze 2.* Hören *Audiat hæc genitor qui fœdera fulmine ſancit.* Virg. *ſyn.* Aūſcūlto *vel* Īntēllĭgo căpĭo. *phr.* Aūre sŏnōs sŏnĭtum haūrĭo căpĭo āccĭpĭo. Sŏnus ăd aures fērtur vĕnĭt pērvĕnit sŏnus vōx aures pēllit pĕnetrat, ōccūpat vērbĕrat. Fāndo sī fōrtè tŭas pērvĕnit ăd aures. Vōx rēddĭta fertur, ăd aūres. Vēſtras ſi fōrtè pēr aures Nōmen iit. Vōcēmquĕ hīs aūrĭbus hauſi. Vōx aūrĭbus īnſtrĕpit. Sūbĭto cum crēbĕr ăd aūres, vīſus ădēſſe pĕdum sŏnĭtus. Cum grăvĭor mĭhi nūntĭo aurēs vērbĕrat, aures āccŏmmŏdat. Aurĭbus āĕra căptat. Vocēmquĕ hīs aurĭbus hauſit. Gĕmĭtus lăcrўmābĭlĭs īmo audĭtur tŭmŭlo & vōx rēddĭta fērtur ăd aurēs mūlta āurĭbus haūſi. Mātērnas īmpūlĭt aures lūctus. Pēndet nārrantis ăb ore. Vūlgi quæ vōx ut vēnit ăd aūrēs. Cōntĭgĕrat noſtras īnfāmĭa tēmpŏris aures. Cōnſtĭtit Ænēas ſtrĕpĭtumquĕ ēxtērrĭtus hausĭt Aurĭbus īntērdum vōces căptāmus ĕt ōmnem ădvēntus ſtrĕpĭtum crēdĭmus ēſſe tŭi audĭo āttēntè. *vide Auſculto.*

āudio ſurdè, Audio parùm. *Niedoſłyſzę.*

āudit benè *Dobrze o nim mowią.*

āudit malè, *Zle o nim mowią.*

āudītĭo, *Słuch 2.* Der Gehör.

āudītĭoni opĕro, *Przyſłuchywam ſię.*

āudītĭuncŭla, *Słuch 2.* das Gehör.

āudīto, *abſolutè ſub Doznawſzy.*

Audito, as, Słucham 1, Hören.

āudītor, oris, *Słuchácz, Audytor.* Zuhörer. *Excitat auditor ſtudium, laudataq; virtus.* Ovid. *ſyn.* Audĭēns, Diſcĭpŭlus.

āudītōres, *Słuchácze.* Zuhörer.

āudītōrĭum, *Słuchálnia, Szkołá, Słuchácze.*

āudītōrĭus, *Słuchalny.*

āudītus, us, *Słuch, 1. 3.* Das Gehör. *Viſus abit, fugit auditus, trahit omnia ſecum.* Mant.

āudītûs gravitas, *Niedoſłyſzenie.*

āudītus, ſenſus, *Słuch 1.* Gehör.

A V E

āve, *Witay.* Gott grüſſe dich. *Et matutinum portas*

portat ineptus ave. Virg. *syn.* Sālve. *phr.* Jŭbēo sălvēre, Sălūtem dīco, nūntĭo, fěro, āffěro. Te sălūto.
āve portans, *Pozdrawiácz.* ein Begrüsser. (ho
āvěho, *Uwożę.* Hinweg führen *syn.* Vĕho, dēvĕho
ăvēlla, avellana, *Orzech láskowy.* Non ab avellēdo dicta, sed ab Abella oppido, quasi Abellina. Et pauper sulci cerealis avella. Sil.
ăvēllo, is, *Odrywam, 1. Oddzieram, Uczosnąć.* Ab oder hinweg reissen. *Fatale aggressi sacrato avellere templo.* Virg. *syn.* vēllo, cōnvēllo, ēxtĭrpo, ābstrăho, aufĕro.
ăvena, *Owies, Zdźbło, Łodygá.* Haber/ Halm. *Et levis obsesso stabat avena solo.* Ovid. *syn.* Călămus, ărūndo, fīstŭla, cĭcūta, cūlmus *epith.* ēxīlis, ēxĭgŭa, grăcĭlis, těres, ĭnērs bĭbŭla, dŏcĭlis, rěsŏnāns, ăltĭsŏna sēptĭfŏris. *phr.* Īnfēlix lŏlĭum & stěrĭles dŏmĭnāntur ăvēnæ, ēxpĕctata sĕges vānis ēlūsit ăvēnis. *vide Fistula.*
ăvēna stĕrilis, *Owiesek.* Strohalm.
ăvēnācea puls, *Grucá.* Habergreitze.
ăvēnacĕus, *Owsiány.* das vom Haber ist.
Avenata, *B. sub Grucá.* Habergritze.
ăvēnārĭus, *Owsowy.* Von Haber.
ăvēns, *Chciwy.* ăvēnter, *Chętnie.*
ăvĕo, *Radbym Ządam, Chcę.* Begehren *E quibus unus avet quamvis aspergere cunctos.* Hor. *syn.* Cŭpĭo, ōpto, ēxōpto, vŏlo, dēsīdero.
ăvērni līmen, *Otchłáń piekielna.*
ăvērna loca, *Ptakow niemaiący.*
ăvērnālis, *Piekielny.* Hellisch. *Inter avernales haud ignotissima Nymphas.* Ovid. *syn.* ăvērnus ă, um, ăvērnicus, Tārtărĕŭs, īnfĕrnus, Stўgĭus Tænārĭ9, Phlĕgĕtōnthæ9, ăchĕrōnĭcus
ăvērnus, substant. *Otchłáń piekielna, Piekło.*
ăvērnus, adject: *Piekielny.*
ăvērro, sub *Zágrábić.*
Averruncandus, *Brzydki.* Abscheulich.
Averruncans, *Odwrotny 3.* Versöhnend.
Averruncatio, *Odwrácánie, Oczyścienie 2.*
Averrunco, *Odwracam co złego.*
Averruncus, *Odwrotny 3.* Versöhnt.
ăvērsa mēns, *Odwrocenie 2.* Abwendung.
ăvērsa pĕcūnĭa, *Obrywká.* Gewinn.
ăvērsābĭlis, *Brzydki.* Häßlich/ abscheulich. *incautum scelus aversabile cumq; est.* L.
ăvērsātĭo, *Odwrocenie 2. Brzydzenie, Nienáwidzenie.*
Aversatrix, Hierem 3 quæ aversatur.
ăvērsĭo, *Odwrocenie 1.* Abwendung. *syn.* Fŭga ŏdĭum. *epith.* Īmprŏba, cæca, grăvis.
ăvērsĭōne emere, *Nie wárownie.*
ăvērsĭōne stomachi laboro, *Apetytu nie mam.*
ăvērsor, oris, *Odwrotny 3.* ein Abkehrer.
ăvērsor, aris, *Odwracam oczy, Brzydzę się.* Sich weg kehren/ scheuen *Officioq; levē non aversatus honorem.* Ovid. *syn.* Fŭgĭo, rĕfŭgĭo, ŏdi, dētēstor, ăbŏmĭnor, ēxecror. *phr.* ŏdĭo prōsĕquor, ŏdĭo hăbeo.
ăvērsus, *Tylny, Niechętny, Wtył.* Abgewendet. *Diva solo fixos oculos aversa tenebat.* Virg. *syn.* ălĭēnus, ĭnĭmīcus, īnfēnsus.
ăvērsus à Musis, *Nie uczony.*
Averta, æ. Nábiodrki.
ăvērtat Deus, *Nie day tego Boże.* Das Geschehe (henicht.
ăvērtens, *Odwrotny 3* Abwendend.
ăvērto, *Odwracam 1. 2. Odstraszam, Obracam wzad, Obracam rzekę, Obracam się tyłem, Składam winę, Krádnę 1. Zwalam, Zsádzam.* Abwenden. *Quò regnum Italiæ Lybicas averteret oras* Virg. *syn.* ābdūco, ăvŏco, āmŏvĕo. *phr.* Dĭi tālem avērtite cāsum. Nec pōsse Itălĭa Teucrōrum ăvērtĕre Rēgem.
ăvērtor, *Odstępuię 5.* Abtreten.
aufĕro, *Krádnę 1. Unoszę 2. odeymuię 1.* Hinwegnehmen. *Auferor, ut rapida concita navis aqua.* Ovid. *syn.* Tōllo, ēxtōrquĕo, ădĭmo, răpio, ērĭpĭo, ābrĭpĭo. *vide Furor aris.*
aufer tē hinc *Precz z tąd.* Weg von hier.
aufero me, *Odchodzę 1.* Weggehen.
aufĕro vitam, *Zábiiam.* Todt Schlagen.
aufert me aliquid, *Uwodzę się.*
aufŭgĭo, *Uciekam 1. Zbiegam 2.* Fliehen. *Quisquis*

quis es, assiduas aufuge blanditias. Virg. *syn* Fŭgĭo, dĭffŭgĭo, *vel* vĭto.

āugĕo, *Przymnażam, Pomnażam, Rozmnażam, Przyczyniam 1. Przydaię 1. 3. Nábáwiam, Rozszerzam 2. Ofiáruię 1.* & sub *Obdarzam Zalecam* Vermehren *& numerum Divorum altaribus auget* Virg. *syn* ădāugĕo āmplĭo āmplĭfĭco; ēxtĕndo. mūltĭplĭco, cŭmŭlo, āccŭmŭlo. *vide Accumulo.*

Augĕor, *Rośnę.* Zunehmen. *syn.* Augēsco ădaugĕor, crēsco.

āugēsco, *Rośnę, Rozmnażam 1. Pomnażam się Przybywa czego, Przyrasta* Zunehmen.

Augifico, Przymnażam. Groß-machen.

āugītes, æ. m. *gr.* in *Turkus.*

āugmĕn, *Rośnienie, Rostość, Pomnożenie Przyrastánie, Przybywánie, Cielistość, Ofiárá 1* Zunehmung.

āugmĕn sumere sub *Przybywa* Mehren.

āugmĕn addo, *Przyczyniam 1.* (Zulegen *Augmento, Przyczyniā 1 Przymnażam* Mehren/

āugmēntum, *Przymnożenie, Ofiárá 1.*

āugur, *Wieszczek 2.* Ein Wahrsager *Vana diu visa est vox auguris, exitus illam* Ovid *syn.* ărūspēx, vātēs, aūspēx. *epith.* Pĕrītus Phæbeius vĭgĭl, cērtŭs. *phr.* os fātĭdicum. Præscīa lĭngua, īntērpres Dīvūm. Fāta cănēns ēvēntūra vĭdēns Plenus Phœbō. Vēri prōvĭdus Augur. Qui vŏlucrum trāctus sōlērti īndāgĭnĕ sĭgnat. Cui pĕcŭdum fibræ, cœli cui sīdĕra patēnt, & līnguæ volucrum & præsāgi fūlmĭnis īgnēs. Nō scēns quæ mōx vēntūra trăhāntur. Cui fātōrum lēges ævīquĕ fŭtūri ēvēntūra pater pōsse vĭdēre dĕdit. Tu prŏcul ēvēntura vĭdens tĭbi dĕdĭtus augur. Scit bĕne quid fāti prō vĭda cāntēt ăvis. Dum sacra sĕcundus ărūspēx nūntĭet. *vide aruspex, Vates.*

āugur aquæ, *Wron 1.*

Auguraculum, Wieszczbiarnia, Zamek.

āugŭrāle, *Káplicá* ein Capell.

āugŭrālis, *Wieszczy.* ein Wahrsagender.

āugŭrātĭo *Wieszczbá 3.* Weissagung.

āugŭrātō *Obrządnie.* Mit rath der Vöglen.

Auguratorium, Káplicá. ein Capell.

Auguratrix, apud Isaiam Latinum. Wieszczká, Wrożka. ein Weissagerin.

āugŭrātus, *us, Wieszczbiarstwo* in *Wieszczek.*

āugŭrātûs scientia, *Wieszczbá 1.*

āugŭrĭōrum interpres, *Wieszczek.*

āugŭrĭum, *Wieszczbá 3. Wrożká 2. Przepowiedzenie.* eine Weissagung vom Vogel-Geschrey. *Ni frustra augurium vani docuere parentes.* Virg. *syn.* Vātĭcĭnĭum, auspĭcĭum *epith* Fātĭdĭcum, trīste, cæcum, īnfēlīx, bŏnum, mălum, cērtum, īncērtum, prōspĕrum, fātāle, fēlix ădvērsum, ănceps, dŭbĭum præsāgum, tērrĭfĭcum, optātum, sĭnīstrum. *phr.* Vātum præsāgĭa, prædĭcta ō. āculă. Dīvīnī mŏnĭtus.

āugŭrĭum mĭhĭ facit aliquid, sub *Sercá dodaie.* ein Hertz machen.

āugŭrĭus, *Wieszczy.* Wehrsagender.

Auguror, *aris, vel auguro, as, Wieszczę 2.* Weissagen. *Auguror uxoris fidos optabis amores* Tib. *Et reor, & si quid veri mens augurat opto* Virg. *syn.* Vatĭ inor. prædīco, is *phr.* Cāsus fŭturōs ăpĕrĭo, nūntĭo, dēnūntĭo, ēxpĕdĭo. Per mēdĭās fŭĕrat dīvīno cōncĭta mōtu vātĭcĭnāta vĭas. Tĭbi cāsus āntē fŭtūrūs Vātĭcĭnātus eram. *v. Prædico, is*

āugŭrum ars, *Wieszczbá.* Wahrsagung.

āugŭsta, *Cesarzowa.* Keyserin.

āugŭstāle, *Pałac Namiot,* ein Fürsten zelt.

Augŭstālis; Augustianus, Augustinus. *Cesarski.* Keyserlich/ Herrlich.

āugŭste, *Wspániále, Obrządnie, Swiątobliwie.* Hochmütig/ prächtig.

Augŭstus, substant. *Cesarz.* Ein Römischer Keyser *syn.* Cæsar. *epith.* Victor, fēlix, indŏmĭtus, gĕnĕrōsus, pācĭfĭcus, bēllĭger, īnvĭctus, pĭus, mĭtis, fōrtis.

āugŭstus, adject: *Panięcy, Wspániáły Czci godny Swięty 2. syn.* Vĕnĕrāndus, vĕnĕrābĭlis, cōlēndus, sānctus, săcĕr, sacrātus, rĕlĭgĭōsus.

āugŭstus, *mensis Sierpień.* Der Augstmonat *syn.* Sexti-

Sextīlis. *epith.* Spīcĕus, frūgĭfer, cālĭdus, tōrrĭdus, ārĭdus, ūstus, fērvēns sĭtĭbūndus, ĭnērs, pĭger, ĭgnāvus, sēgnĭs pūlvĕrŭlēntus, trĭtĭcĕus. *syn.* Mēnsĭs. *phr.* ārĭda quo sĭtĭēns excŏquĭt ārva Lĕo. Quō Phœbus sīccī tērga Lĕōnĭs ădit Quō Cēres *seu* mēssis cūrva falcĕ rĕsĕcta cădit. Quō răpĭdis sōl tērga Lĕōnĭs ūrĭt ĕquĭs. Nōmĭne Cæsăreo gaūdēns. Cæsăre ăb Aūgūsto dūcēns sŭa nōmĭna mēnsis.

A V I

ăvī sĭnīstra, *Nieszczęśliwie.* Glückselich.
ăvĭa, æ. *Bábá 2.* Großmutter. *Deque avia nihilum superest, &c.* Pers.
ăvĭa, orum, *Bezdrożność.* Unwegsam.
ăvĭārĭum, *Ptasznik, Gay, Sad ptaszy.*
ăvĭārĭus, *Ptásznik 2.* Ein Vogelsteller.
ăvĭbus bŏnis sĕcūndis, *Szczęśliwie.*
ăvĭcŭla, *Ptaszek.* Ein Vöglein.
ăvĭcŭlārĭus, *Ptásznik 2.* Vogelsteller.
ăvĭdè, *Łákomie, Chciwie.*
ăvĭdĭor, *Przyskępszy.*
ăvĭdĭtas, *Chciwość.* Begierd. *syn.* Cŭpĭdĭtas, cŭpīdo, fămes, sĭtis, ārdor, desīdĕrĭum.
Aviditer, *Chciwie.* Begierlich.
ăvĭdus, *Chciwy.* Begierig. *Contemptrix superum, sævaque avidissima cædis.* Virg. *syn.* Cŭpĭdus, stŭdĭōsus, ămans, āppĕtēns.
ăvīlla, *Jágnię* Ein Lamb.
ăvis, *Ptak.* Ein Vogel. *Nunc avis in ramo tecta laremque parat* Ovid. *syn.* Vŏlucrĭs āles. *epith.* ācrĭs, ārgūta, văgă, păvĭda dēvia nūbĭvăga āĕrĭa præpes, răpĭda, lĕvis, tĭmĭda cĭta fŭgĭtīva pēnnĭgĕra cĕler, fŭgax, sĕcūrāta. *phr.* ālĭtuum gĕnus. Vŏlucrum ālĭtuum pēnnātă cŏhors. Pēnnĭgĕri grĕges Incrĕpŭĭt vŏlucrum dēnsis ēxērcĭtus ālis. Tĕpĭdum vŏlucres cōncēntĭbus āĕra mūlcēnt. Păssīmquĕ văgāntēs dūlce sŏnānt tĕnŭi gŭttŭre carmen ăvēs Rĕsŏnânt ăvĭbus vīrgulta cănōris vērnis mēnsĭbus āles gārrula. Cŏncēntum suāvem rĕsŏnĭs ē frōndĭbus ēdēns. Dūlci mŏdŭlāmĭne mūlcēnt; ăves sōlātĭa rūris āssvētum sўlvis īnnŏcŭumquĕ gĕnus. Et cĕcĭnit mœstum devĭa cārmen ăvis, īnnūmĕræ cŏmĭtāntur ăves stĭpātquĕ vŏlāntum ālĭtuum sūspēnsa cŏhōrs. Quam mūlta in sylvis ăvĭum sē mīllĭa cŏndūnt. Quam mūltæ glŏmĕrāntur ăvēs & in æthĕre pūro ēffĭngūnt vărios lūsus.
ăvis cāntrix, *Ptak śpiewaiący.*
ăvis caucăsĕa, *Sęp.* ein Geyer.
ăvis gūttāra, *Indyk.*
ăvis glōrĭōsa, *Paw.* ein Pfaw.
ăvis īmbrĭum dīvīna, *Wroná.* ein Kräh.
ăvis imitatrix, *Fglarz ptak.* sub *Sowá.*
ăvis ĭnaūspĭcĭāta. Avis incendiaria, *Waglik ptak.* ein unglückseliger Vogel.
ăvis māgnă, *Sęp, Orzeł.* ein Adler.
ăvis mălĭtĭōsa, Mēdĭă, *Paw* ein Pfaw.
ăvis, non ăvis, *Struś z.* Ein Strauß.
ăvis ōre auspĭcĭum faciens, *Ptak śpiewaiący.* Ein Vogel der singet.
ăvis Pālātīna, *Sęp.* Ein Geyer.
ăvis părădīsi, *Latáwiec ptak.*
ăvis părăsĭta, sub *Sowá 1.* ein nacht Eule.
ăvis præpes, ăvis rēgālis, *Orzeł 1.*
ăvis săltātrix, sub *Sowá.* ein Nachteule.
ăvīta bona, *Dziádowizná.*
ăvĭcĭum, *Ptástwo* Federspiel. (Vögel.
ăvĭum īnfāntes, ăvĭum pūlli, *Ptászętá.* junge
ăvĭum cūstos, *Ptásznik.* ein Vogelhütter.
ăvĭus, *Bezdrozny.* Unwegsam. *Avia dum resonāt avibus virgulta canoris.* Virg. *syn.* Invĭus impērvĭus, dēvĭus, āmbĭgŭus, ānceps, incērtus, cæcus. *phr.* Plēnus ambāgĭbŭs, dēcĭpĭēns ērrōre lŏcōrum.

A U L

Aula, *Dwor 1. 3. Podworze Sala, Surmá.* Ein Saal, eines Fürsten Hoff. *epith.* Văcŭa nĭtĭda, sūblīmis, pŏtēns vĕnĕrābĭlis, magnĭfica aūgūsta, văria, prædīves, spătĭōsa, pūlchra, splēndĭda, aurata, pīcta sūpērba clara, īllūstris, Rēgĭa, marmŏrea, părata, ōrnata cŏrusca, *v. domus Regia.*
Aula, pro Olla, priscè, Kociel 1 ein Kessel.
Aula ăhēnea, *Kociel 1.* ein Kessel.
Aulæa, orum, *Gr. Oponá, Zagiel 2.*

Aulæ-

Aulæum, *Gr. Obicie.* Decken.
Aulæus, *Oponny.* Außgewirckt.
Aular Pokrywká. ein Sürtze.
Aulētes, æ. m. *gr. Surmácz.* ein Pfeiffer.
Aulētĭcus, *Gr. Surmaczny* dat da Pfeiffer.
Aulētĭcus călămus, sub *Trzciná.* Ein Rohr.
Aulĭca dŏmus, ædes, *Dwor 1.* Ein Hoff.
Aulicacademia, Polityká *zła.*
Aulicaster, *sub Kortezyan.*
Aulicoquus, *sub Wárzony.*
Aulicum fămulĭtĭum sub *Dworzánin.*
Aulĭcus, subſtant. *Dworzánin* ein Hoffmann
Aulĭcus, adject: *Dworowy, Nadworny.* Peächtig. *Tunc cætus juvenum, sed aulicorum*(Phal)
Aulōdia, *Gr. Gránie.* ein Spiel.
Aulœ̆dus *Gr. Surmácz.* ein Sänger/pfeiffer
Aūlos vel Aulus, *Błyszczak; Pław.*
Aulula, *Garnuszek.* Ein Söpfflein.
Aumarium, Aumatium, *automatium.* *Wychod pospolity.* (*rzecz*
Avŏcamēntum, *Rozrywánie*, *Odwabiaiącá*
Avŏcat me aliquid, *Uwodzę się.*
Avŏcatio, *Odwabiánie*, *Odciągánie*, *Odwodzenie*, *Rozerwánie.*
Avŏco, *Odwabiam, Odwodzę 2. 3. Odciągam 1* Ablweg ruffen. *Sed nisi forte tuas melior sonus avocet aures.* Calph: *syn.* avērto, abdūco, abſtrăho.
Avŏlo, *Odlatam, Ulatam, Odchodzę 1. Uciekam 1.*

AUR

Aura, *Wiátr 1. Wiátrek, Wionienie.* Lufft.
Aura popularis, *Łáská, Sprzyiánie, Pochwałá.* das lob. lieb. Gunſt.
Aura rumōris, *Wieść.* Neue Zeitung.
Auramentum. Plin: *corr: Authoramentum.*
Aurantia mala, Pomáráńcza, ein Pomerantz.
Auraria, *Złota gorá.* ein Goldberg.
Aurarĭum metallum, *Złota rudá.*
Aurarĭum nĕgōtĭum, sub *Podskarbſtwo.*
Aurarius, ſubſtant. *Złotnik.* gold-Schmid.
Aurarĭus adject: ab auro. *Złotowy.*
Aurata, *Złotobrem*, & sub *Jażdż.*
Auratilis, *Pozłocisty.* Vbergoldt.
Aurator, *Złotnik.* ein gold Schmid.
Auratūra, *Pozłotá.* Vergüldung.
Auratus, *Pozłocisty, Złoty.* Vbergoldet. *Auratis his sex radii fulgentia cingunt.* Virg *phr.* aūro īllūſus, dĕcōrus, pērfūſus, ardēns ſquallĭdus ſpēctabĭlis, īnsīgnis fūlgēns, fūlvūs, flavis, rŭtĭlans, rŭtĭlus, nĭtĭdus, tēctus ŏpērtus, cīrcūmdătus auro dīves.
Aurĕa, æ. & Aureæ, hæ. *Gałeczká Uzdá.*
Aurea, orum, *Sentencya 1.*
Aureax, *Woźnicá, Jeżdziec konny.*
Aurelia, *Gąsięnicá.*
Aurem admoveo, arrigo, *Podsłuchywam.*
Aurem præbeo, Aurium operam do. *Słucham 1.* Hören.
Aurem pērvēllo, vello, *Przypominam.*
Aurĕŏlus, adject: *Złociuchny, Pozłocisty, Piękny. Aureolos ultro quattuor ipse petit.* Mart.
Aurĕŏlus, *subſtant: Złocik.* Goldgulden.
Aures ărатri, *Płużowe nogi* Pflugſtab.
Aures arrĭgo, ērĭgo, *Słucham pilno.*
Aures vēnabŭli, *Knebel.*
Auresco, *Złocę się.*
Aurĕus, adject: *Złoty, Piękny, Wyborny, Złotoczerwony.* Gülden. *Aureus & simili frondescit virga metallo.* Virg *phr.* nūmmus aurĕꝰ auro factus, ēffĭctus sŏlĭdus, grăvis auro.
Aurĕus, ſubſt: *Złoty czerwony*, & in *Srebrnik monetá.* Ein Ducaten.
Aurĕus ſolidus, Aureus ſtater. *Złoty czerwony*
Aurĭbus acutis homo, *Rozsądny.* Klug.
Aurĭbus blandior, ſervio. *Pochlebuię.*
Aurĭbus ſit honos, *Z przeproszeniem.*
Aurĭbus, ſurdis, vanis. &c. ſub *Nie słyszę*
Aurĭchalcum, *Mosiądz.* Ertz.
Auricomus, *Złotowłosy.* Der ein goldgelb Haar hat. *Auricomus cum qui decerpserit arbore fœtus,*

Auri-

Aurĭcŭla, *Ucho* 2. *Tum vetulo, auriculis alternis colligit escas*. P.
Aurĭcŭla infima, *Uchá część dolna*.
Aurĭcŭlæ, *Słucháczé*. Zuhörer.
Aurĭcŭlāris, *Pálec máły u ręki*. Der Ohren/ oder kleine Finger. *Octavum prabet summum digiti auricularis* M.
Aurĭcŭlārĭus, adject. *Uszny*.
Aurĭcŭlārĭus subst: *Podchwytácz, Sekretarz*.
Aurĭfăber, *Złotnik* 1. ein gold Schmid.
Auri legulus, *Złotarz*, sub *Złotnik* 1.
Aurifer, Złotorodny. Gold bringend. *Quidquid ab auriferis ejectat Iberia fossis*. Stat.
Aurĭfex, *Złotnik* 1. Goldschmid. *Est data ab Aurificum nostris incudibus aris*. M.
Aurĭfĭcīna, *Złotárnia*. Der Goldschmiden Werckstatt
Aurĭfŏdīna, *Złota gorá*. ein Goldberg.
Aurĭfur, *Złotokradzcá*. ein Golddieb.
Aurīga, *Woźnicá, Sternik, Powoźnik*. Ein Fuhrmann. *Hic situs est Phaëton, currus auriga paterni*. Ovid. *epith*. Docĭlis, imprŏpĕrus, pĕrītus, prūdēns, sōllĭcĭtus, cĕler, cĭtus, vēlōx fōrtis, lăcĕrtōsus, rōbūstūs, impĭgĕr clāmōsus, īndŏcĭlis, imprūdens. *phr*. ĕquōrum dūctŏr, rēctor, moderātor, ăgĭtātor. Manĭbus qui flēctit hăbēnas.
Aurigāndi ārs, *Woźnictwo*. Fuhrkunst.
Aurĭgārĭus, sub *Woźnicá*. ein Fuhrmann.
Auriger, Złotorodni. das Gold tragt. *Aurigeris Divum placantes numina tauris*. Cic.
Aurīgĭnōsus, *Zołtą chorobę cierpiący*.
Aurīgo inis, *Zołta chorobá*. gelb Sucht.
Aurigo, as. Powożę końmi.
Aurigor aris, idem. *Rządzę*. Fahren.
Aurĭpĭgmēntum, *Aurypigment*, & sub *Sandárąká*. Bergroth/ Arsenik.
Auriplices, *ha sub Obrazek*.
Auris, *Ucho* 1. 2. & tr. *Podchwytácz, Wiernek* & *Pługowe nogi*. ein Ohr.
Auris ima, *Uchá część dolna*.
Aurisalix, *Złotowierzb*.
Aurĭscālpĭum, *Uszká*. ein Ohrleffer.
Aurĭtus, *Uszáty* 1. *Słyszący*. *Słuchaiący rad*. der grosse/ oder lange Ohren hat. *Auritosq; Asequi lepores, & figere demas*. Virg.
Aurĭum gravitas tarditas. *Niedosłyszenie*.
Auro, as. *Pozłacam*. Vergolden.
Auro certans, *Zołtoczerwony*. Goltroth.
Auro clāvāta vestis, *Szátá z kutasami*.
Auro cōntra, sub *Zá tyle*.
Auro cōntra carus. *Drogi Nieoszácowány*.
Auro cōntra non carus, *Wyborny*.
Aurora, *Zorza zaranna*. die Morgenröht.
Aurosus, Złoty. Golden.
Aurūgo, *Zołta chorobá*. *Suchość*.
Aurum; *Złoto* 1. *Pieniądze*. Gold. *Thesauros, ignotum argenti pondus & auri*. Virg. *epith*. Rēgāle, cŏrūscāns, fūlgēns, obrȳzum mĭcāns, nĭtĭdum clārum, sōlĭdum, dīves, rŭtĭlum pūrum, rădĭāns, pāllĭdum, prĕtĭōsum, tērsum. Dālmătĭcum, rŭtĭlāns, īnvĭdĭōsum, flāvum, fūlvum, nobĭle, fātāle, ēxĭtĭāle, pŏtēns spĕcĭōsum, nŏcēns, ōptātum, grātum, jūcūndum. Hispānum ădōrātum; ēxpĕtītum; lēntum; fūtĭle; cœlātum. *phr*. Auri mĕtāllum Aūri pōndus. Aūri lamĭna. Fūlvum mĕtāllum. Aūri tălēnta. Flāva vīscĕra tērræ. Māgni pōndĕris aurum. Sūnt auri pōndĕra făcti; īnsectīquĕ mĭhi.
Aurum Comicum; *Czerwony złoty márchwiány*.
Aurum elutum, *Złoto szczere*. fein Gold.
Aurum in balucis; in glebis; in ramentis. *Minerá*.
Auruneo, as. *Odwracam co złego*.

AUS

Auscaripeda; m. sub Krzywonogi.
Auscultor, prisce. *Cáłuię*. Küssen.
Auscūltātĭo, *Usłuchánie, Posłuszeństwo*.
Auscūltātor, *Słucháczz*. ein Zuhörer.

Aūscūltātus, us, *Słuch 2.* das Gehör.
Aūscūlto, *Podsłuchywam, Posłuszny iestem, Usłuchać.* Zuhören/ mercken. *syn.* āudĭo ādvērto. *phr.* ārrēctis aurĭbus ādsto. Dīctīs mēntem aures ănĭmum cōrda ādvērto. Dīctis vōcĭbus aurēs ăccōmmŏdāre præbēre. Dīctis ādjĭcĭo mēntem. Quodsī quis mŏnĭtis tārdās ādvertĕris aures. Cōrda părūmpĕr, hūc ādvērte lĭbēns. Sī nōstris præbēre văcat tibi cāntĭbus aurem ĭncĭpe sŭspēnsis aurĭbus īsta bĭbam: ăccĭpĭte ērgo ănĭmis ătquĕ hæc mĕa fīgite dīcta. Nōstram nūnc ăccĭpe mentem. Sed căpe dīcta mĕmor. His ănĭmum ărrēcti dīctis. Quæ dīcam ănĭmis ădvērtĭte vēstrīs. Nārrāntis cōnjūx pēndet ăb ōre vĭri, īntēntīquĕ ōră tĕnēbānt. Dīcta ănĭmis fīgĕre, dēfīgĕre.
āusim, *Smiem.* Dürffen.
Ausŏnĭa, *Włoska ziemiá.* Welschland. *Arva neque Ausoniá semper cedentia retro* Virg. *syn.* Itălia, Lătĭum. *epith.* Dīves sŭpērba, ārmĭpŏtēns, fērtĭlis. *phr.* Ausŏnii fīnes. Ităla tēllus, Satūrnĭa rēgna. *vide Italia.*
Ausŏnĭus, *Włoski.* ein Italiener.
āuspex, *Sprawcá, Powod 1.* & sub *Dziewosłąb.* ein Wahrsager. *Diis equidem auspicibus reor &c.* Ovid. *v. Augur.*
Auspicabilis, Sprzyiaiący Günstig.
āuspĭcālis; *Wieszczy.* das etwas anzeiget.
āuspĭcāto, *Szczęśliwie, Obrządnie.*
āuspĭcātus, *Szczęśliwy, Szczęsny.* Glückselig *Non auspicatos contulit impetus.* (Alcaic.) *syn.* Faustūs prōsper felix, făvēns.
āuspĭcĭo optimo. *Szczęśliwie.*
āuspicĭis addicentibus bonis, optimis, salutis. *Szczęśliwie.* Glückselig.
āuspicĭis malis, non captatis. *Nieszczęśliwie.* unglückselig.
āuspĭcĭum, *Wieszczbá 3. Szczęścia znák 11. 12. Powod 1. Przodek 3. Hetmánienie, Rząd 1.* Weissagung. *Auspicio felix totus ut annus eat.* Virg. *vide Augurium.*
āuspĭcĭum mihi facit. *Sercá dodaie.*
āuspĭco, as, & Aūspĭcor, aris. *Wieszczę 2. Szczęścia szukam, Poczynam, Záczynam 2.* Weissagen. *Hinc auspicari regna tantalidæ solent.* (Jamb.) *vide Auguror.*
āustēllus, Auster. *Wiátr południowy práwy.*
Austērĭtas, *Srogość.* Herbe/ Rauhe. *Adeone nulla Austeritas.* (Jamb: Dim:) *syn.* Aspērĭtas, dūrĭtĭes, grăvitas, sevērĭtas.
āustērus, *Cierpki, Ostry 3. Zły 3.* Rauh/ sauer. *Qui volet austeros, arte ferire viros.* Prop. *syn* Sĕvērus, grăvis, durus, āsper, īmmītis.
āustrālis, *Południowy 2.* Das gegen Mittag liget. *Nulla dies adeò est Australibus humida nimbis.* Ovid.
Austrĭa, *Rákusy.* Oesterreich.
āustrīnus, *Południowy 2. Wilgotny.* Mittägig. *Austrinos tulerit quæ terga obverterit axi.* Vir.
āusus, us, m. āusum, i. n. *Śmiały uczynek.* ein kühne That. *Ausibus illicitis nihil obstiterit.* Prosp. *syn.* Ausum. *epith.* Hērcūlĕus, stŏlĭdus grāndis, fŭrĭālis, vălĭdus, cæcus, pĕtŭlans, sōns, īmpĭus, mălĕsānus, răpĭdus præstāns, nĕfāndus, māgnănĭmus, prŏtērvus. *phr.* Audāces cōmpēscūit ausus. Măgnănĭmos ausus ĭmĭtāta pārēntum, en ăge; si quĭd ĭnēst ănĭmo pār fōrtĭbus ausis. *v. Audax.*

AUT

Aut, *Albo 1. 4.* Oder. *Aut artis servire sacris aut scindere terram.* Virg. *syn.* vel seu, (*monosyll.*) sive, ve, (*postpositiva particula.*)
āutem, *A rożne, Záś, Jáko 3.* Aber.
āuthēntes, æ. m. *Gr. Iściec.*
āuthēntĭcæ tabulæ, *Oryginał.*
āuthēntĭcè, *Dowodnie.* Scheinbarlich.
Authēntĭcus, *Gr. Dowodny, Pewny, Poważny.*
āuthēpsa, æ. *Gr. Faierká.*
Author, lege Auctor.
āutŏcĕras, atos, *Gr. Wino słábe,* & in *Nietrzwie stworzony.* Gewässerter Wein.
āutŏgrăphum, *Gr. Własna ręká, Pisánie własney ręki.*
āutŏgrăpus, *Gr. Ręką własną pisany.*
āutŏmăta, orum. *Gr. Samoruszne rzeczy.*

āutŏmătārĭus, ibidem, & *Sztukmiſtrz.*
āutomătum, *Sámoruſzne rzeczy.*
āutŏnŏmia, æ. Gr. *Swáwola.*
āutŏphŏrus, *Gr. Złodziey z licem.*
āutŏpȳrus panis. *Gr. Chleb 2. Pſzenny.*
āutūmnālis, *Jeſienny*, & ſub *Oziminá.* Herbſtig. *Mollia fraga leges, ipſa autumnalia corna.* Ovid.
Autumnat, ſub Jeſień.
Autumnitas, Jeſień, Obrodzenie. Herbſt-zeit.
āutūmnus, ſubſt: *Jeſień.* Herbſt-zeit.
āutumnus, adject: *Jeſienny.* Herbſtig.
āutŭmo, *Mniemam, Powiádam 1. Mowię.* Vermeynen/ ſchätzen. *Autumat hæc populos, hæc magnus &c.* Hor. *ſyn.* Pūto, ēxīſtimo, ŏpīnŏr, judĭco, cēnsĕo, sēntĭo.
āvūlsĭo, *Uczośnienie Oderwánie.* Abreiſſung.
āvūlſor, *Obrywácz*, & ſub *Gębkarz.*
āvūncŭlus, *Wuy.* Der Mutter Bruder. *Et furere incipias, ut avunculus ille Neronis.* Ju.
āvus, *Dziad 1.* Großvatter. *Stat fortuna domus, & avi numerantur avorum.* Virg. *ſyn.* ătăvus, prŏăvus. *epith.* Lōngævus, vĕtūſtus, grăvis, sĕnĭōr vīvāx, vĕnĕrāndus. *phr.* Huic gĕnus à prŏăvis, īngēns clārumquĕ pătērnæ Nōmen ĕrat vīrtutis. Tūrnus ăvis ătăvīſque pŏtens. Dum prŏăvos ătăvoſq; rĕfērs, & nōmĭna mīlle. Mĕcænas ătăvis ēdite Rēgĭbus.
āuxĭlĭa, orum. *Poſiłek.* Húlff.
āuxĭlĭāris, Auxiliarius. *Pomocny.* Behúfflich. *Cæruleus frater juvat auxiliaribus undis.* Ovid.
āuxĭlĭārĭus miles. *Poſiłek.* ein Helffer.
āuxĭlĭāres, hi. *Zołnierz lekki.*
āuxĭlĭātor, idem & *Pomocnik.* ein Helffer. *Infirmus. Auxiliator. invadant virum.* Jamb. *ſyn.* ădjūtor, fautor.
āuxĭlĭātus, us. *Pomoc.* Húlffe.
āuxĭlĭo ſum. *Rátuię.* Erretten.
āuxĭlĭor, *Pomagam 1. Rátuię.* Helffen/behúfflich ſeyn. *Nec formidatis auxiliatur aquis.* Ovid. *ſyn.* Jŭvo, ādſum, sūccūrro, ŏpitŭlor, ſubvĕnĭo, sūblĕvo, ādjūvo, făvĕo. *phr.* Aūxĭlĭum, sūppĕtĭas. ŏpem sūbsĭdĭum fĕro, āffĕro, do. Auxĭlĭo sŭbĕo, vĕnĭo. Dēxtram do pōrrĭgo, tēndo ănĭmos vīrēſquĕ sĕcūndas sŭffĭcĕrĕ. Auxĭlĭoq; lĕvāre vĭros vīmque addĕre vĭctis ēſſe sūbsĭdĭo. Sōlāre ĭnŏpem & sūccūrre relīctæ. Rēbus sūccūrrĕrĕ lāpſis. Tūq; o dŭbĭis nē dēfice rēbus, auxĭlĭo tūtos dimĭttam, ŏpĭbūſquĕ jŭvābo. Auxĭlĭātricem mănum pōrrigere, tēndĕre. Patriæ fūlcīre rŭinas Jūppĭter ŏmnĭpŏtens, precĭbus sī flēctĕris ūllis, āſpĭce nōs. Rēgĭa, crēde mĭhi rēs ēſt sūccurrĕre lāpſis; āddere sē sŏcĭum. Jungĕre vīres. Quam pŏtes, ādfer ŏpem, & sīdĕra cœlo læta ferās. Cūmquĕ pĕrhōrrērēt cāſus pārs māxīma nōſtros. Naufrăgĭumquĕ mĕum tŭmŭlo (*id eſt, aggere*) ſpēctārit ăb ālto: Sēmĭnecem ſtygĭa revŏcāſti sōlus ăb ūnda. Rēſpĭcĭs ābsēntem lāpſis in rēbus ămicum, Fōmēntiſquĕ jŭvas vūlnĕra nōſtra tŭis. Părce pro gĕnĕri & prŏpĭus res āſpĭce noſtras: Quid dŭbĭtas ūnam fērrĕ dŭobus ŏpem? Tu præsēns nōſtro sūccūrre lăbōri, ērgo fer auxĭlĭum & tāndem res āſpĭce nōſtras. In tē jam ſpes ūna mĭhi, sūccūrre rŭēntī. *vide Auxilium.*
āuxĭlĭum, *Pomoc.* Húlff. *Auxilio tutos dimittam, opibuſq; juvabo.* Virg. *ſyn.* Sūbsĭdĭum, sūppĕtĭæ ādjuvāmēntum ŏpis (*in gen:* & ŏpem *in Accuſ, à nom:* ops *inuſitato*) Sōlāmen, præsĭdĭum jŭvāmen lĕvamen cŏlūmen, sōlātĭum. *epith.* Præsēns, dīvīnum ēxpēctātum cŭpĭtum, pĕtītum, făvēns hūmānum, cœlēſte, sălūtĭfĕrum, mutŭum, sŭbĭtum rĕpēntīnum prōmptum sēgne. *phr.* Rēbus sōlamen in ārctis. Rērum tūtēla mĕarum Nōſtris pōrtus & aura mălis. Tū quŏque noſtrārum quōndam fidūcĭa rērum. Spēs sōla sălūtis cŏlūmen vitæ præsĭdĭumquĕ mĕæ. Tu clypĕus tūtēla mihi tu cērta sălūtis ănchŏra tu ſtătĭo tŭti plăcĭdĭſsĭma pŏrtus. Mĕa vis, mĕa sōla potēntĭa, tūrris præsĭdĭum ſpēs & rēbus sōlāmen in ārctis. Tū lăcĕræ rĕmănes anchŏra sōla răti. Qui mĭhi perfŭgĭum quī mĭhi pōrtus ĕras, ad mĕdĭcam dŭbĭus cōnfŭgit æger ŏpem. *vide Aulilior.*
āuxĭlĭum fĕro, affĕro. *Rátuię* Retten.
Auxilla, Gárnuſzek. ein Töpfflein.

A X

Axamenta, orum. Wierſz 2. ein Spruch.
Axare, ſub Miánuię. Axe Retámi.

Axe adglomerati, *sub Skupiony*.
āxes, hi, *Łátá dáchowa*. ein Lapp.
Axicia, orum. *Nożyczki do świec, & in Szczotká 2*. Putzscheer.
āxĭcŭlus, *Oś, Zerdź. Deszczká, Oś wozowa*. Brettlein. *Fur velut axiculo trocleaq; extenditur ipsum*. Col.
āxĭcŭlus trŏch'ĕæ ; *Biegun 2*.
Axies, *Fest: corr: Axites*.
āxīlla, *Páchá*, *Podpaszę*.
āxĭnŏmāntĭa, *Gr. Wróżká 2*.
āxĭōma, tis. *Gr. Sentencya 2*. Ein ungezweifelter Spruch. *Penult: corripuit Martial: Advenit & Scholicum præstruit axioma*. Pent. *syn*. Sēntēntĭa, ēffātum, mĕmŏrābĭle dĭctum. *epith*. Cērtum, vērum, dōctum, rĕcēptum, nōtum, brĕvĕ.
āxis, is, m. *Oś wozowa, Wał 2. Deská 1. Biegun 3. & sub Piżmo*. ein Holtz am Wagen/ darin die räder umbgehen. *Subsidunt undæ, tumidumq; sub axe sonanti*. Virg. *epith*. Rēctus, sŏnōrus, fērvĭdus, cĭtus, cĭtātus. *Procurru. vide Currus*.
Axites, *hi. hæ sub Społrobię*.
Axitiosus, *Buntownik*.
āxūngĭa, *Mać*, & sub *Smálec*.
āzȳmus, *Gr. Niekwászony*.
āzȳmus, panis, *Podpłomyk*, *Przáśnik*.

B A

Băbæ, *A. J. Way*.
Băbȳlon, *Kair*, *Tum Bábylon, Persæa licet secretaq; memphis* Lucan.
Băbylōnĭcus, Babyloniacus, & Babylonius, *Háftowány*. Babylonisch. *per Metonymiam nam propriè est is, qui Babylone est vel prodit aca. ut aliqui scribunt, lege Bacca*. (*inde Bacar, Winny ſtátek*. ein Weingeschirr.
Băcca, *Jágodá drzew, Perłá. Bobek*. Perle *syn*. Gēmma, ūnio. *epith*. Cōnchĕa, cāndĭda, īnsignis, Nĕreia, lĕvis, rŏtūnda. *phr*. albēntes cōnchārum gērmĭna băccæ. Lūdēbānt nĭtĭdæ per cōlla argēntĕa baccæ Cōnchĕa bācca măris. *vide Gemma*.
Baccalaureus, *B. Bákáłarz*. ein Schulmeister.
băccalĭa, æ. *Bobek drzewko*. Lorbeerbaum.
Baccar, *Wonny ſtátek*.
Baccario, *Nierządniczy ſługá*.
Baccario, *Baccarum*. *Dzbánek*, *winny ſtátek* & sub *Kielnia*.
băccar, n. Baccaris, f. *gr*. *Szláchtáwa*. *Obłápá wonna*, ein Kraut.
băccātus, *Perłámi osadzony*. mit Perlen gestickt. *Non niveo retinens baccata monilia collo*. Virg. *syn*. Gēmmātus. *phr*. Băccis, lapĭllis gēmmīs ōrnātus, dĕcōrus, dīvĕs, prĕtĭōsus, nĭtēns, fūlgĭdus, ŏnĕrātus, grăvis.
bacchānal, *Kárczmá*, *Rozgárdyas*.
bācchānal exerceo, facio, *Rozgardyas ſtroię*.
bācchānālĭa *ium*. *ocum*. *Mięsopust*. Fastnacht. *Qui Curios simulant, & Bacchanalia vivunt*. Juv. *syn*. ōrgĭa. *phr*. Bācchō fēsta, săcra, nōx, *vel* dĭes. Tēmpŏra Bācchō săcra. Bācchō fēsta dĭes, sacra lux Fēsta tēmpŏra Bācchō.
bācchānalĭa vīvo. *Rozgárdyas ſtroię*, *Mięsopuſtuię*. Fastnachten.
bacchar, baccharis, idem. baccar.
bacchatim, *Szalenie*, *1*. *Okrutnie*.
bacchatĭo nocturna, *Gáchowánie*, *Rozpustá*. Geylheit/ Vppigkeit.
Bacchius pes tryſſyllabus, conſtans prima syllaba brevi reliquis longis, Diomed. ut remittunt.
bacchus, *Gr. Wino*. *Głowacz ryba*. Wein.
bacchus cerealis, *Piwo*. Bier.
bacchor, *Wykrzykam*, *Rozgardyas ſtroię*, *Hulam*, *Gáchuię*, *Gromię*, *Szaleię*. *Mięsopuſtuię*, *Weselę ſię*, *Buiam*, *Bełkocę*. *Wołam*. Wüten. *Bacchatur vates, magnum ſi pectore poſſit*. Virg. *syn*. Fūro, īnsānĭo. *phr*. Fŭrore corrĭpĭor. Bācchī fŭrĭis ăgĭtor. Sævit in urbe ōps ănĭmi, tōtamquĕ īncēnsa pĕr urbem bacchatur. Mēntĕquĕ fertur īnsana. Mōles sĭbi sūmĕre Thȳrsŏs īncĭpĭunt. *v*. Ebria
Baccifer, *Jágodorodny*. Das Perlen tragt, quod

quoq; Bacciferam Pallada rarus ager. Ovid.
Bacceolus, Baceolus, Bacelus, Gr. Głupiec.
baccŭla, *Jágodká.* ein Perlein.
băcīllus, Băcīllum, *Kosztur, Laską.* Stöcklein. *Porto meis, nullo dextram subeunte bacillo.* Juv. *vide Baculus.*
bacīllum furcillatum, *Soszká, Widły.*
Baccario, Bacrio, onis. Winny ſtátek, Kielnia kuchenna. ein Wein-geschirr.
băcŭlus, & Băcŭlum, *Kiy, Laſká do podpieránia, Páſtuſza laſká.* ein Stab. *Prætentes baculo luminis orbus, iter* Ovid. *syn.* Fūstis, stī pēs, băcīllus, ărūndo. *epith.* Nōdōsus, acclīvis, dūrus, rēctus, tērēs, agrēstis, ăcērnus, quērnus, fīrmus. *phr.* băcŭlo īnnīxus ăcērno. Lassa cŭtis tĕrĕti măle sūstĕntata băcŭlumque tĕnens agrēste sĭnīstra. Trūnca mănum pīnus rĕgĭt & vēstīgĭa fīrmat.
Badius, Ciſawy. Braunroth.
bădisso, Bădizo, as. *Gr. Idę 1.* & in *Jednochodá.*
băētĭcatus, *Rydzáwy.* Sauchfarb.
Baeto, is. priſcum Idę 1. Gehen.
Baharas, B. ſub Jáſnotká ziele.
Baiolus, Plaut. idem Baius.
bajŭlo, *Dźwigam.* Tragen. *Cerberus effuſam gradiens vix bajulat alvum.* M. *syn.* Hūmĕris fĕro, dēfĕro, ēffĕro, gĕro, pōrto.
bajŭlus, *Tragarz. RecentioribusGræcis. Pedágog.* Lastträger/ Träger. *Bajulus, & custos ad munera, &c.* Mant.
Bajus, Ciſawy, Szarłatny. Braunroth.
balæna, *Gr. Wieloryb.* Walfisch. *Quanto Delphinis balana Britānica major.* Juv. *epith.* Stūpēnda, squammōsa, ūndĭvăga, magnă, prædatrix, mărīna, Brĭtannĭca, văga. Nēptūnĭa. *phr.* Īmmani cōrpōre cētus. Magna sē mōle movēns Hōrrĭda pōnti bēllŭa īmmanis bēllŭa pōnti ūndas īngēnti pēctōre (sūlcans
balænata virga. *ibidem.*
bălănatus, ſub *Muſzkátowy.*
bălăninum oleum, ſub *Bukiew.*
bălăninus, *Gr. Muſzkátowy.* Kastenien-farb
bălănītes, æ. m. *Gr. Kámień przeg-ogniſty.*
bălănītis, idis. *Gr. Káſztan.*
bālans, Balantum pecudes. *Owcá.*
bălănus, *Gr. Káſztan, Żołądź 1. 2. Dáktyl 2. Czopek.* Dattelkern. *Hoc ex unguento, conſtat & ex balano.* Mart.
bălamus myrepsica, *Gr. Bukiew 2.*
Balastriæ, Balaustriæ, è *Gr. Báláſy.*
bălătro, onis, *Báłámut, Páſorzyt, Szyderz, Smrod,* & ſub *Błoto* Nichtswertige Leuth *Mendicæ, mimæ, balatrones, & genus omne.* H.
bālārus, us. *Beczenie.* Das Geblâck. *Balatu pecorum, & crebris mugitibus auras.* Virg.
bălāustĭnus color. *Indych, Granatowa farbá.* Granat-farbe.
bălūstĭum, *Granatowych iábłek kwiát.*
bălbē, *Niewyráźnie.* nicht klârlich.
bălbe significo, *Szeplunię.* Stammlen.
bălbus, *Szeplun, Zaiąkliwy, Blekot.* ein Stammler.
bălbūtĭes, *Szeplunienie. Blekotánie, Zaiąkánie.*
bălbūtĭo, *Szeplunię, Zaiąkam ſię, Blekocę 1. 2. Świerkocę, Mowię pieśćliwie.* Stammlen. *Balbutii, ſcaurum pravis vultum male talis.* Hor. *syn.* Līnguā hæsĭto, hærĕo. *phr.* Bālbas dăt ōre lŏquēlas; bālbas rĕfĕrēbat pēctore vōces. Măle vōcēs ēxprĭmit ōre. Dĭffĭcĭles dĕdit ōrē sŏnos Raucĭdŭlum quĭddam bālba dē nāre lŏcūtus.
bălĕārĭca funda, machina. *Procá woienna.* Sturmzeug *epith.* Mĭnax, horrĭda, crŭēnta, fæva. *phr.* Jăcĭēns lăpĭdes, īnvērtens mūros & tēcta. Māgnus bălĕāris măchĭna mūros īncŭtit, & dūrō mūnīmĭna vērbĕrat īctu.
Balneatus, lege Balanatus.
bălĭnĕæ, *Łaźnia poſpolita.* ein Badstube.
bălĭneum, *Łaźnia domowa* ein hauß-Badstub
Baliolus, Ciſawy. Braunroth.
bălis, is. *Gr. Stokroć ziele.*
bălĭto, *Beczę.* Blâcken. *Balius ciſawy.*
Ballaria, Fioletká 1.
băllĭo, onis. *Rufian.* Huren-Wirth.

bāllīſta, Gr. *Kuſza woienna, Kuſza morſká.* Maurbrecher. *Quam grave balliſtæ mœnia pulſet onus.* Ovid *ſyn.* Cătăpūlta.*epith.*Tōrta, fērrĕa bēllĭca, dūra, Mārtĭa, pŏtēns Vūlcānĭa,īmmītis vălĭda, tūrrĭfrăga,Māvōrtĭa,trūx,hōrribĭlis, fĕra, horrens, exĭtĭōſa,ēxĭtiālis. *phr.*Strīdēntes tōrquet bāllīſtā mŏlāres, atquĕ ĕadem īngēntis mūtāto pōndĕre tēli fērrātam ēxcūtĭēns, ōrnum mĕdĭa āgmĭna rūmpit.Ballīſtāque pōrtas săxo cōnfrēgit. Nec ĕnim sōlis ēxcūſſa lăcērtis Lāncĕa, ſed tēnſo bāllīſtæ tūrbĭne răpta. Haud ūnum cōntēnta lătus trānsīre quiēſcit.

bāllīſta fulminalis, centenaria talentaria *Kuſzá woienna.* Maurbreher.

Balliſtea, orum ſub Pieśni. Ein Geſang.

bāllīſtarii, *Kuſzni ſtrzelcy.* die Armbuſter.

bāllīſtārĭum, *Kuſzne ſchowánie.* ſub *Kuſzá.*

bāllīſtra, *Kuſzá woienna.*

bāllōtē, es. Gr. *Szátá czarna.*

bālnea, orum, balneæ, arum. *Łáźnia poſpolita.* Gemeine badſtuben.

bālnĕārĭa, orum, ſub *Łáźnia.* Badſtuben.

bālnĕāris, balnearius, *Łáźienny.* Das zum baden dienet. *O fatum! optime balneariorum.*

Balneaticum, Łáźienne. (Phal.)

bālnĕātor, *Łáźiennik.* Ein Bader. *Quos di videbat balneator elixus.* (Scaz.)

Balneatorius, Łáźienny. das zum bade gehört.

bālnĕŏlum, bālneola, orum, balneolæ. *Łáźienká.* Badſtüblein. *Balneolum Gabiis, Roma conducere furnos.* Juv.

bālneum, *Łáźnia domowa.* Ein Bad. *Redde Lupi nobis, tenebroſaque balnea Grilli.* M. *ſyn.* Thērmæ.*epith.*Dulce, mūlcēns, sūdāns tĕpĭdum grātum,jūcūndum,humĭdum, fērvĭdum, sălūtĭferum, amœnum, ōptātum, frīgēns,ūdum, ſalūbre.*phr.*Călĭdis sūdāntia thērmis bālnea. Quæ de călĭdo sulphŭre fumat ăqua. Nĭtĭdas vărĭo de mārmŏre thērmas ēxſtrūxit. Bālnĕa pūra pĕtē bant sē flūmĭne pūro āblŭit. Nĭtĭdis īmmergĭtur ūndis. Mēmbra lavātūras mānĕ pĕtēbat ăquās. *v. Abluo.*

bālo,as.*Becze.*Blœcken wie ein Schaaff. *Tantaq; fumanti ſulphure balet ovis.* Ovid. *phr.* Bālātum dō, ēdo, fūndo. Bālātĭbus agros īmplĕo. Bālātu caulas replĕo, pērsŏno.

bālsămĭnus, Gr. *Balſamowy.* auß Balſam. *Balſaminum Jerichu ſuccum qua &c.* Fill.

bālsămum, Gr. *Balſam.* Balſam. *Balſama qui ſemper, Cinnama ſemper olet.* Mart. *epith.* Sūdāns, ſpīrāns, ŏdōrum, rĕdŏlens, grātum, ŏdōrĭfĕrum,prĕtĭōſum,īndum,ŏdōrātum, fragrāns,mīre gĕnĭāle, sălūtāre,dūlce.*phr.* Lætos ſpīrans ŏdōrāto ſtīllāntia bālsăma ŏdōrāto rĕfĕram sūdāntĭa līgno Bālsămas.

Balſamina, Bálſamká. Balſenholtz.

bālſamōdes caſia, *Fiſtułá 4.*

bāltēŏlus, baltheolus, *Pas rycerſki.*

bālthēus, balteus, balteum. *Pas rycerſki, Pendent, Zwierzyniec 2. Kołaczowy kràniec.* ein breiter Gürtel. *Baltheos, & tereti ſubnectit fibula gemma.* Virg. *ſyn.* Cīngŭlum. *epith.* Pēndŭlus, dīſcŏlor, sīgnĭfer, ſplēndēns, ēnsĭfer, sūtĭlis.*phr.* Lāto, bāltēus auro Nōbĭlĭbus gemmis & cōcto lūcĭdus auro bāltēus. Bāltheo cīngĕre lūmbos, rĕlĭgāre. Tĕrĭtur qua sūtĭlis ălvo bālthēus. Hŭmĕro cum āppārŭit ālto Bālthēus, & nōtis fūlsērunt cīngula bullis Pāllāntis pŭēri āllĭgat à læva fūlgēntem bālthēus ēnſem.

Baluca, Piaſek złoty. gold-Sand.

bălux; ūcis, f. idem. & *Bryłá złota,*

B A M

bāmbăcĭon, Gr. *Báwełná.* Baumwolle.

bāmbălĭo, bambalo. *Zaiąkliwy.*

bāmbăta, *æ. è Græco origine breve a medium; Latina forma longum, Przyſmák mokry.*

bāmmum, Gr. *Octowy ſłátek.*

bānchus, Gr. *Głowacz rybá.*

Bandum, B. ſub Chorągiew.

Bannitio, bannum, B. ſub Bánicya, Wywołánie.

bāphē;

bāphēus, *Gr. Fárbierz 1.* ein Fårber.
bāphĭæ, hæ, *Gr. Farbiernia.* die Fårberey.
bāptæ *hi apud Juven: molles saltatores.*
bāptes, æ. m. *Gr. Bursztyn.* Birnstein.
bāptīsma, atis, vel bāptismus, *Gr. Chrzest.* Die H. Tauff. *Victricem victos abolens baptismate labem. P. epith.* Sānctum, sōlēnne, sālūtĭferum, sacrum, sălūbre. *phr.* Fōns săcer: Sacrum lăvācrum, ūnda sălūtĭferi flūmĭnis, Lūstrālis, ăqua, lȳmpha ūnda tōllens crīmĭna, ūnda lăvāns prīmæ vēstīgĭa cūlpæ. Sacræ ă spērsio lȳmphæ. Sacrātus gūrges. Rōs sălūtĭ fer ūndæ queis ănĭmæ scēlus ēlŭĭtur, vĕtĕrumq; părēntum. Nōmĭne cōntrāctæ ēxcēdunt cōntāgia lābis, Flūmĭna bāptīsmi. Quō dēlicta Adæ Chrīstus in āmne lăvat. Nōs fēcit Chrīsti sŏbŏlem băptīsmătis ūnda. Vĕtĕris mūndāns vēstīgĭa cūlpæ.
bāptīzo, *Gr. Chrzczę.* Tauffen. *phr.* Mērgo, īmmērgo, tīngo āblŭo pērfūndo lăvo, āspērgo sacra bāptīsmătis ūnda, āblŭo sacro fōnte, sacro flūmine sānctō lăvacro lūstrālĭbus ūndis, sacris lȳmphis pūris ūndis sacri fōnte lăvacri. Pūrgāntĭbus lȳmphis āblŭēre. Tīngĕre săcris ūndis. Sacro pērfūndĕre flūmĭne cōrpus. Sacro pūrgāre lăvacro Sacris āspērgĕre lȳmphis. Crēdēntes omnes rĕnŏvat bă ptīsmăte sacro. Cūncti ăccĭpĭunt ūndāmquĕ, auramq; sălubrem. Hōsq; jŭbet sacro dē fōnte rĕnasci; Sălūtĭfĕri bāptīsmătis āmne nŏvātur. Pūras ănĭmas sacrā lăvacra bĕānt. Pērgĭte, & āblūtos hōmĭnes pūrgāntĭbus ūndis Nōmĭne sub sāncto Pătris, nātīquĕ lăvāte, Vīvĭfici părĭter cūrrānt spīrāmĭna flātus. Sacro lūstrātus fōnte sălūtis. Lūstrāli pērfūsus ăqua fōntĭbus īmmērsus sacris.
bāptīsta, *a m. Gr. Chrzciciel* ein Tauffer.
bāptīstērĭum, *Gr. Chrzcielnicá, Wánná, Kąpiel.*

B A R

Bărăthro, barathrus, barathrum, *Gr. Przepáść, Zárłok.* ein tieffer Ort *Obsidet, atq; imo barathri ter gurgite vasto.* Virg.
bārba, *barbatinm, Brodá 1.* Ein Bart. *Candidior postquam tondenti barba cadebat.* Virg. *epith.* Īmpēxa, hīspĭda, mōllis, fœda sōrdĭda, rĭgĭda, cūlta sĕnīlis, cāna, cāndĭda, nĭvĕa, rĕnāscēns, hīrta āspĕra hōrrĭda, prōlīxa, cōmāns, lōnga vĕnĕrānda. *phr.* Gēnas mālas ōrnāns, ēxōrnāns, tēgens, pīngēns. Mālis gĕnis īnsērpens ārgūmēnta vĭri in pēctus sōrdĭda bārba cădit. Cūi plūrĭma mēnto Canĭtĭes īncūlta jăcet. Sūmmo cădit hīspida mēnto bārba. Pāssus erat mœstam mālis īncrescĕre barbam, īllam mănū mūlcet prōpēxam ad pēctŏra bārbam. Bārba rēsēcta mĭhi bisvĕ sĕmēlve fuit, & părĭter mōllem mālis pērmīttĕre bārbam. Nōsco crines īncānăquĕ mēnta Rōmāni Rēgis. Jam lĭbet hīrsūtam tibi fālce rĕcidĕre bārbam, pēctŏris īndĭcĭum lĭcet hōrrĭda bārba sĕvērĭ præbĕat.
bārba in acutum desinens, *Pontá.*
barbăralēxis, *gr. Mowá łáciń ſka zła.*
bārbărè, *Grubo 2. barbarzyńsko.*
bārbărĭa, barbaries, *Nieludzkość. Grubość, bárbárzyński kray. Grubomowność, Okrucieństwo* Grimmigkeit/ Tyranney *Inter inhumana nomina Barbaria.* Ovid. *syn.* Crūdēlĭtas, sævĭtĭa, fĕrĭtas rūsti ĭtas, sævĭtĭes, bārbăries. *epith.* atrōx, fĕrox răbĭda, tȳrănnĭca, ēffera, ēffrēnis, tĕmĕrārĭa, mĭnāx, īmpĭa, acērba, hōrrĭda. Stȳgĭa, Tārtărĕa īnaudita, āspĕra. *phr.* Dīssōna rītu bārbărĭes. Hōrrĭda rūstĭcĭtas. *vide Crudelitas & Barbaries.*
bārbărĭca, orum. *Háftowány.* Gehefft.
Barbaricarius, Háftárz. ein Hefftер.
bārbărĭcum, *Krzyk żołnierski.*
bārbărĭcus, *Cudzoziemski. bárbárzyński.* Barbarisch. *Barbarico postes auro spoliisq; superbi.* Virg.
bārbărīsmus, *Gr. Słowo złe.*
bārbărus, *Gr.* substant: *Bárbárzyniec.*
bārbărus, *Gr.* adject. *Nieludzki, bárbárzyński, Okrutny, Gruby 2. Cudzoziemski, Grubomowny.* Grausam/ Grimmig. *Barbarus hic ego sum quia non intelligor ulli. syn.* Crūdēlis īmmānis, fĕrus, ēffĕrus, dīrus āsper, atrōx, fĕrox, īmmītis, trūx *vel* lōngīnquus, ēxtērnus; ălĭēnĭgĕna. *phr.* Gēns dūra ātquĕ āspĕra cultu Gēnsquĕ vĭrum trŭocis, & dū-

& dūro rōbore nāta. Queis nĕque cūltū ĕrat, is gĕnus īndŏcĭle āc dīſpērſum mōntĭbus āliis cōmpŏſuit. *vide Crudelis.*
bārbărīzo, *Gr. Bárbárzyáſko grubo mowie.*
bārbātus, *Bárbátulus barbiger, Brodáty.* Gebartet. *Si promiſſa facit ſapientem barba Magiſtrum. Barbatus poſſit, quam caper eſſe plato ſyn.* Bārbĭger. *phr.* Cūi plūrĭma mēntum bārba tĕgit. Mūlta tēctus lānūgĭne mālas. *Barbigeræ pecudes. Kozy.*
bārbitos, hæc, bārbit n hoc, bārbitus hic *Lutnia.* ein Leyre/ Harffe (*Inſtrumentum Muſicum, quod plectro; digito ſeu calamo pulſatur.*) *Non facit ad lachrymas Barbitos ulla meus.* Ovid. *ſyn.* Tēſtudo, lȳra cĭthăra, chĕlys. *phr.* Făcĭlis, quĕrŭla, cănōra, nĭvĕa, mōllis, æōlia aurea, aōnia dūlcis, sōnōra, ārgūta. *phr.* ad quĕrŭlam dōcto Bārbĭton ōre cănit. *vide Cithara.*
Barbocha, barbota. Mientus. ein Fiſch.
bārbus barbo, onis, *Barwená.* ein Barb.
bārbŭla, *Brodká.*
Barca. B ſub Łodź.
bārdăicus, & bardiacus cucūllus *Káptur 1.*
bārdŏcūcūllus, *Káptur, 1. Płaſzcz.* (*Genus veſti à militibus in caſtris, & in agris ruſticis uſitata ad cubandum*) *Gallia Santonio veſtit te bardocucullo.* Mart.
Bardi. Lucan. ſunt Cantores Gallorum. Turneb.
bārdus, *Głupi, Tępy. Latina vox Bradæo non Græca, ut vult Nonius:* ungeſchickt. *ſyn.* Stūpĭdus, ſtŏlĭdus, hĕbes, tārdus.
bārĭcæ, barycephalæ, *Gr. Báláſy.*
bāris, idis. *Gr. Czołn.*
băro, *Barones Iſidoro ſunt milites mercenarii & fortes à Græco, Barones apud Hirtium legit Pithereus pro militibus præcipuis ſeu cuſtodibus. Apud Perſium eandem vocem Cornutus & Caſaubon, accipit pro ſervis militum, Baro inquit Pithoeus hodie ſonat generoſum & nobilem, in Gloſſar Latinogræco, marem ut & Francis. Eandem vocem legunt apud Ciceronem aliquoties & apud Perſium, pro agreſti, ſtupido, fatuo, Caſaubon. Pithoeus, ubi alii legunt Varronem, vel Tertullian. Barones cum rupicibus jungit Cujaci. Douz. ſed apud Perſium, A. longum eſſe debet in Varro.*
bārro, ſub *Słoń.* Schreyen wie ein Elephant *ſyn.* Bārrītum edo.
bārrītus, us, idem. & *Krzyk żołnierſki.*
bārrus, *Słoń.* Ein Elephant. *ſyn.* Elĕphas. *vide Elephas.*

BAS

băsāltes, æ m. *gr. Mármur żelázney máści.*
băsănītes, æ. m. *gr. Kámień probny, Możdzierzowy kámień.*
Baſcauda, æ. Miſa ſpora.
Baſella, ba Kętnáry.
băſiātor, ſub *Cáłowánie.* ein Küſſer. *Effugere non eſt, Baſſe, baſiatores.* (Szaz.)
băſĭlica, *Gr. Pałac, Ratuſz, Kośćioł.* Ein Königliches Hauß/ Sahthauß. *ſyn.* Regia Tēmplum.
băsĭlĭcè, *Páńſko, Krolewſko, Szumno, Pięknie.* Herrlich/ Königlich.
băsĭlĭcon, *Gr. Bázyliká, Mieſzánká.*
băsĭlĭcus, *Gr. Krolewſki, Panięcy.*
băsĭlīnda, *Gr. Krol grá.*
băsĭlīſcus *Gr. Bázyliſzek.* Ein Baſiliſk.
băſio, as. *Cáłuię.* Küſſen.
băſis, is, *Gr. Podſtáwek, Dno, brzeg, Fillar 2.* Fuß/ Grund. *Quoq; minus dubites, ſtat baſis orba Dea.* Ovid *ſyn* Fūndamēntum, fūlcīmēntum. *epith.* Fōrtis, sŏlĭda, ænĕā, pĕrēnnis.
Baſſa, B. Báſzá. ein Oberſter.
Baſtigiarius, B. Tragarz. ein Träger.
Baſternis, Lektyká.

BAT

Bat, Flaſk.
bătīlla, *Wkowká.*
batīllum, vel batillus, *Pátelá, Pogrzebaczká, Kádzielnicá, Łopáta 1. Fairká 2.*
Batiatica, batioca, batiola. Czárá 1.

batis, battis, idis, *Sol bábia ziele.*
bătis hortensiana, *Szparag.* Spargel.
bătos, *Gr.* *Płászczká, Ciernie.* Dorn.
bătrachĭon, *Gr.* *Jáſkier.*
bătrăchītes, æ. m. *Gr* *Zábieniec,* & in *Zábá.*
bătrăchĭus lapis. *Zábi kámień* ein Kröttstein.
Batrachomyomachia ranarum & murium pugna. Homer.
bătrăchus, *Gr* *Zábá.* ein Frosch.
battologia, *Gr.* *Zaiąkanie.* Viel Geschwätz.
Batualia, ium batuatores, Szránki. Gatter.
bătuo, *is.* *Biię kogo, Obiiam gębę, biię ſię z kim.* Schlagen mit ruthen.
Batus, ti. Korcá Sendomierſkiego połowicá, Wiá dro 2. Item v. Batos.
baubari, *Hápáć.* Bellen wie die hund.
baūcălis, is. *f.* *Gr.* *Bánieczká,* & sub *Chłodzeniu ſłużący.*
Baxea, æ. Trepká, Muły, Trzewik Pantoflen.
bdēllĭum, *Bdelium drzewo.*
bdēllĭus color, *Perłowá máść.* Parlen farbe.

B E

Be, *Be.*
bĕasti, *Chwałá Bogu,* & in *Cieſzę.* Gott lob.
bĕatè, *Błogo, Dobrze, 1. Szczęśliwie.*
bĕatĭtas Beatitudo, *Szczęście.* Seligkeit *Beatitates influunt cunctæ in ſinum.* Jamb *ſyn.* Bĕatĭtas, fēlīcĭtas. *phr.* Bĕata sōrs, vīta.
Beatifico, Błogoſłáwię. Selig machen.
Beatificus, ſub Dobroczynny.
bĕatŭlus, beatulus, *Błogoſłáwiony, Szczęśliwy, Niebośzczyk.* Selig. *Beatus ille qui procul negotiis.* Jamb. pur. *ſyn.* Fēlix fortūnatus. *vide Felix.*
Becario, onis. Dzbánek. ein Krug/ Flasche.
bēchion, Bechium, *Gr.* *Podbiał. Lepiężnik.*
bēe, in *Be.* *Beelare,* idem *Belare.*

B E L

Bēla, orum. sub *Owcá.* ein Schaaff.
Belare, vide Belo.
bēlēnĭon, *Gr.* *Wilcza knieć,* Oman.
Bēlga, *Niderlánczyk.* Niderländer.
Bēlgĭum, Niderland.
bēlloculus, *Kámień biały.*
bēllārĭa, orum. *Wet 1. Łákoci, Czaczko.* Allerley Confett. *Jam bellaria adorea pluebant.* Phal. *epith.* Mēllīta, lauta, mōllĭa, quæsīta attĭca.
bēllator, *Waleczńik.* Kriegsmann. *Pygmæus parvis currit bellator in armis.* Juv. *ſyn.* Bēllĭger bēllĭcōsus, bēllĭcus, bēllĭpŏtens. *phr.* Bēlli pĕrītus ūtĭlis ārmis. Bēllō māgnus præclārus, ēgrĕgĭus, sŭpērbus, tērrĭbĭlis fŏrtis, dūrus, āſper. Bēllo māgnus & ārmis, ārmis ēgrĕgĭus īnclȳtŭs īnsīgnis præſtāns ācer. Prōmptus ăd arma. Sævīs ăgĭtātus in ārmis. Fōrtĭa bēllō pēctora. Vīvĭda dēxtĕra bēllō īnvīctăquĕ dēxtĕra bello. Dextĕra bello ūtĭlis. Căput īnsŭpĕrābĭle bēllo. Gĕnus īntrāctābile bēllo, ācer in ārmis, ācērrĭmus, Mārte fĕrox & vinci nēſcĭus ārmis, Māvortĭus hēros, ācer ĕrat, bēllōque fĕrox ad vimquĕ pārātus. Nūlli cēſſūrus in ārmis, ārmōrum præſtāns, ănĭmiquĕ, īnsīgnīs fāma & fēlīcĭbus ārmis. Rōbūſtus acri mīlĭtĭă pŭer. Gemĭnos dŭo fūlmĭna bēlli Scīpĭades ēxpērti bēllo jŭvĕnes, Prīmus ĭnīre mănu, pōſtrēmus pōnĕre Mārtem. Prōdĭga gēns ănĭmæ ſtŭdĭīſque āſpērrĭma bēllī ēffēra quī Mārtis prælia sēmper ămat. Cûī Mavōrtĭa cōrdi bēlla Mārtēmquĕ fatīgāns ēxpērs tērrōris Achīlles. Nōn īlli quīſquam bēllo sē cōnfĕrat hēros nōn īlli quīſquam sē īmpūne tŭlīſēt ōbvĭus ārmāto, sēu cum pĕdes īrĕt in hōſtem ſeu ſpūmāntis ĕqui fōdĕret cālcarĭbus ārmos. Hōſtĭbus haud tērgo, ſed fōrti pēctōre nōtus, īdem ēxpūgnāti prīmus ſtĕtit āggĕre mūri. Prōdĭga gēns ănĭmæ, & prŏpērāre făcīllima mōrtem. Nĕq; tērga īra dăre aut vīrtus pătĭtur. Quī ſe in bēlla sĕquāntur præſtāntes vīrtūte lēgit Dŭctor fōrtīſsĭme bēllo; Cēlsĭor ō cūnctis ūnīquĕ æquānde Cămīllo; ălĭus ſit fōrtĭs in ārmis Stērnat & ădvērſos Mārte fāvēnte dŭces. Nam tē nōn ălĭus belli tĕnet āptĭus ārtes, quā dĕcĕat tūtam cāſtris prædūcĕre fōſſam, quālĭter ādvērſos hōſti defigere nērvos, quemve lōcum dūcto mēlĭus ſit claudĕre vallo ut făcĭliſquĕ tūis ădĭtus ſit & ārdŭus hoſti. Jam sĭmul audācis vĕniunt cērtāmīna Mārtis ādverſiſquĕ pārānt ăcies cōncūrrĕre sīgnis. Tūnc tĭbi nōn dēſit făcĭem cōm-

cōmpōnĕre pūgnæ ſeu ſit ŏpus quādrātum,ā rĭes cōnsīſtāt īn āgmen: Dēxtraque ut lævum tĕnĕat dēxtrumq; sĭnīſtra Mīles & quānquam fūndi ſē cīrcum pūlſa vĭdēret āgmĭna, dēlēta gēntīli pūbe cătērva. Cæſōrum īmplēbat ſōlus lŏca. Nēc te mīſſa sŭper jăcŭlōrum tūrba mŏrātur. Nec quœ vĭpĕrĕō tēla crŭōre mādent ſpĭcŭla cum pīctis hærēnt in căſsĭde pēnnis, pārsq; fĕre ſcuti vūlnĕre nūlla văcat, ut prŏpĭus vēntum eſt, ādmōtāque dēxtĕra dēxtræ. Rēlquĕ fĕre pŏtŭit cōmĭnus ēnſe gĕri, dīcĕre dĭffĭcĭle eſt, quid Mārs tuus egĕrit īllic. Quōdquĕ nĕci quōsq; quĭbusq; mŏdis ēnſe tŭo ſā ctos cālcābas vīctor ăcērvos impōsĭtoque Gĕtēs ſub pĕde mūltus ĕrat. Sunt nōbis fŏrtĭa bēllo pēctŏra ſunt ănĭmi, & rēbus ſpēctāta jŭvēntus. *vide Bellum gero, & Armatus,*

bellātōrĭus, *Woienny.* **Kriegiſch.**

bēllātŭlūs, *Piękny*, **Galant.**

bēllè, *Dobrze 1. 2. Błogo, Pięknie*, & ſub *Przyiemny.* **Wol.**

bellĭca dīſcīplīna, virtus, *Zołnierſka, Woienna umiejętność.* **Kriegs-Kūnſt.**

bèllĭca res, *Woyná, Zołnierſka*, **Krieg.**

bēllĭcōsè, *Walecznie.* **Kriegiſch.**

bēlĭcōſus, *Waleczny.* **Kriegiſch.** *Quid bellicoſus Cantaber, & Scythes.*(Alcaic.)*v. Bellator.*

Bellicrepa ſaltatio, Skakánie żołnierſkie.

bēllĭcum, *Pobudká 1. Trąbienie.*

bēllĭcus, bellĭcrĕpus, *Woienny.* **Kriegiſch** *Bellica non dextræ convenit haſta tuæ.* Ovid *ſyn.* Mārtĭus, Māvōrtĭus.

Bellifer, Waleczny. **Krieg bringend.** - *Quid belliferam communibus urunt.* Clau.

Belliger idem, & Woienny. **der Krieg führet** *Aut fera belligeras addite in arma manus.* Ov:

Belligerator, Walecznik. **Krieger.** *belligeratores nutrit tellus arimaſpas.* Aul. *vide Bellator.*

bēllĭgĕro, *Walczę.* **Kriegen.** *Solus ego nequeo belligerare tribus.* Terr. *vide bellum gerere.*

bēllĭus, bēllis, *Stokroć ziele.*

bēllior, *Lepſzy.* **Beſſer.**

bellipotens, bello bonus, potens, belloſus. Waleczny **Im Krieg mächtig.** *bellipotens aptat rorantes ſanguine criſtas.* Virg.

Bellitudo, Piękność. **Schönheit.**

bēllo, as, bellor, aris, *Walczę.* **Kriegen.**

bēllŭa, *beſtya, Zwierz, Zwierzę. Wieloryb.* **Ein wildes Thier.** *briareus, ac bellua Lernæ. vide Fera.*

bēllŭīnus, bellualis, *beſtyálſki, Zwierzęcy.* **Viehiſch.** *Exceptus inde belluinis faucibus.* Jamb.

bēllŭātŭs, *beſtyálſki, Wzorzyſty.*

bēllŭlè, *Dobrze 1 Pięknie.* **Gut/ ſchön.**

bēllum, *Woyná.* **Ein Krieg.** *ſyn.* Prælium cērtāmen, cōnflīctus, pūgna Mārs ārma mīlĭtĭa. *epith.* Trīſtĕ, hōrrĭdum crūdēle, mōrtĭfĕrum, ēxĭtĭāle, dīſcōrs nĕfāndum, īnfāndum, fĕrāle, īmmāne, īnfāuſtum, crŭentum, īrrĕquĭētum, fĕrrĕum, fōrte, atrum fĕrvĭdum fŭrĭbūndum, fūrĭāle rĕdĭvīum tūrbātum rāpax pērfĭdum, hōſtīlĕ ĕffĕrum sānguĭneum lūctĭfĕrum, ăcērbum lachrўmābĭle flēbĭle, rābĭdum sŭpērbum, pēſtĭfĕrum lēthāle fūnĕrĕum rĭgĭdum, audax trĕmĕndum ārmĭſŏnāns tērrĭbĭle furĭōſum īncērtum. *phr.* Rĭgĭdi cērtāmina Mārtis. Grăve dūrum Mārtis ŏpus. Bēlli rābies fūror, tūrbo nūbes. Fērrĕa tĕmpēſtas. Bēllōrum flūctus, ūndæ prŏcēllæ. Bēlli pĕrĭcŭla, dīſcrīmĭna. Sævit amor fērri & ſcĕlĕrāta īnsānĭa bēlli īnvĭſaquĕ mātrĭbus ārma. Flēnda cŏlōnis ārma Dūri cērtamĭna bēlli. Sævis tōto Mārs īmpĭus orbes īngēnti bēllōrum Rōma tŭmūltu mīſcētur cōncŭtĭtur, atram bēllis ăccērsĕrĕ mōrtem horrĭda bēlla & Tybrim multo ſpūmāntem sānguĭne cērno. Lăſsābant ăgĭles āſpĕra bēlla vĭros. Frĕmŭit cum Thrācia bēlli tēmpēſtas. Bēlli nūbes cum dĕtŏnet ōmnis. Bēlla tŏnant tōtumq quătit dīſcōrdĭa mūndum, īnfēſto nos Mārte pĕtet. Incēndāmq; ănĭmos īnsāni Mārtis ămōre Quĭd in ārma fūrēntem īmpŭlĕrit pŏpŭlum, quid pācem ēxcŭſsĕrit ōrbi. Sĭne mīlĭtis ūſū Mōllia sēcūræ pĕrăgēbant ōtĭa gēntes, ēmērsūra brĕvi flagrāntĭs bēllĭa per ōrbem, dūbĭus mĕdĭis Mārs ērrat in ārmis. Nūlla sălus bēllo. Cōnsērtæ cāmpis ăcĭes, mūltūsq; per ārva fērvēbat Mavors, ēcce rĕpēntīno sūrgunt hōrrēntĭa mōtu, prælia, ōcўus haud rŭĕrat dāmnōſa in prælĭa mīles. Non sēgnĭus āmbo Ænēas Tūrnusq; rŭūnt per prælĭa. Non Mārtĭus ūnquam īmpĕtus āſpĕrĭor nec ăcērbĭor ūlla

perōr:

per ōrbem pūgna fŭit nec ĕnim prĕtĭo cōndūcta gĕrēbat Bēlla cŏhortis. Quās ĭpsi ēdĭdērant ŏdĭōrum ēxtīnguĕre flāmmas. Heu quāntis lŭĭmus nōs trĭſtĭa prælĭa dāmnis. Quis fŭit hōrrēndos prīmus quī prōtŭlit ensēs? Quam fĕrus & vēre fērrĕus ille fŭit; Tūnc cædes hŏmĭnum gĕnĕri tum prælĭa nāta! Tūnc brĕvĭor dīræ mōrtis ăpērta vĭa est. Dĭffūgĭunt ălii nūllīsq; tŭēntĭbus agros īncūſtōdītæ dīrĭpĭūntur ŏpes. Quæ nĕquĕunt sēcum fērre aut ābdūcĕrĕ pērdunt: & cremat īnsōntes hōſtĭca flāmma căſas. Squāllēnt ābdūctis ārva cŏlōnis. *vide Bellum gerere & Certamen.*

bēllum cōnflo, facio, infero, ſuſcito &c. *Podnoſzę woynę* **Krieg anfangen.**

bēllum gero, habeo, obeo, adminiſtro. *Walczę.* **Krieg führen.** *ſyn.* Pūgno, cērto dĭmĭco, cōnflīgo, cōngrĕdĭor. *phr.* Dēcērnĕre fērro Lăcēſsĕre bēlla; in ārma in fērrum rŭĕre. Bēllo cōntēndĕre cōncūrrĕre glŏmĕrāre mănum bēllo. Prælĭa cōnsĕrĕre cōmmīttĕre mīſcēre. Bēlla cĭēre, mŏvēre, mănum cōnfērre cōmmīttĕre ūndĭq; prælia cŏĕunt, Mārtēmq; fătīgānt. Cæſar dum māgnus ād āltum fūlmĭnat Eūphrātem bēllo. Prīma mănu tēntāre pĕrīcŭla bēlli ārmis cōncūrrĕre cāmpo. Sūccēdĕre pūgnæ. Tēcum tēlis cōncūrrĕre vēllet. Tēndĭt in ādverſos cāmpo sēsē ārduq īnfērt. Nēc mŏra nēc rĕquĭes, vāſto cērtāmĭne tēndunt. Sŏcĭis tūnc ārma căpēſſant ēdĭco & dūra bēllum cum gēnte gĕrēndum, īrrŭĭmus dēnſis & cīrcum fūndĭmur ārmis. Cum prīma mŏvēnt in prælĭa Mārtem. Fērrĕa sānguĭnĕa bēlla mŏvēre ēxūltānt tēlis ītur per tēla pĕr hōſtes. Tōtis in pugnam vīrĭbus ītur Clўpĕātăque tōtis āgmĭna dēnsāntur cāmpis, ārdēnt ănĭmi pūlchrūmq; mŏri sūccūrrit in ārmis. Tūrnus in ārma vĭros ārmis cīrcūmdătus ipse ſūſcĭtat ærātăsq; ăcĭes in prælĭa cōgit Hi bēllum ăſsĭdŭē dūcūnt cum gēnte Lătīna. Æneădæ fērrum pro lībērtāte gĕrēbant. Bēllum īngēns gĕrĕt Ītălĭa pŏpŭlōsq; fĕrōces cōntūndet Illi īnter sēsē dūri cērtāmĭna belli Cōntŭlĕrant īmmīſcēntq; mănus mănĭbus pūgnāq; lăceſsūnt Illi ăltērnāntes mūlta vī prælĭa mīſcent. Ære căvo īnvādunt sŏcĭi & novă prælĭa tēntant ŏmnĭbus īdem ănĭmus fōrti dĕcērnĕre pūgna. Nāte Dĕa ſi nemo audet ſe crēdĕre pūgnæ, trĭſtis ŭbi īnfauſto cōmmīttĭtur ŏmĭne pugnă. Heu quāntum īnter ſe bēllum ſi lūmĭna vītæ āttĭgĕrint quāntas ăcĭes, ſtrāgēmquĕ cĭēbūnt, una cum gēnte tot ānnos bēlla gĕro. Quæ caūſă fŭit cōnsūrgĕre in ārma Eurōpāmque Aſĭāmq Hīnc mŏvĕt Euphrātes, īllīnc Gērmānĭa bēllum vīcīnæ rūptis īnter ſe lēgĭbus ūrbes ārma fĕrūnt: ſævit tōtis Mārs īmpĭus ārvis. Nē pŭĕri ne tānta ănĭmis āſſvēſcĭte bēlla Neu patriæ vălĭda in vīſcĕra vērtĭte vīres Sīgnăq; fērre jŭvat sŏnĭtūsq; audīre tŭbārum, ŏptatas audīre tŭbas cāmpīque crŭēnta tēmpēſtāte frŭi. Clāſsĭca jamq; sŏnānt īmpŭlit īpſa manu pōrtas & cārdine vērſo, bēlli fērrātos rūpit Sātūrnĭa pōſtes. Mārtĭus, ille æris raucĭcănor īncrĕpat & vōx audītur frāctos sŏnĭtus īmĭtāta tŭbārum. Tū pŏtes ūnănĭmes ārmāre in prælĭa fratres. Disjice cōmpŏsĭtam pācem sĕrĕ crīmĭna bēlli. Haud ălĭter Trōjānæ ăcĭēq; Lătīnæ cōncūrrunt hæret pĕde pes dēnsūsq, vĭro vir. Nōn nos ŏdĭum rēgnīquĕ cŭpīdo īmpŭlit ad bēllum prō cōnjŭge mŏvĭmus ārma. Mīſcēntur măgnīſquĕ vŏcānt clāmōrĭbus hōſtem. Mūltăq; per cæcam cōngreſsi prælĭa nŏctem cōnſerĭmus, mūltos Dănăum dēmīttĭmus ōrco Bēllāntem gĕmĭnis tĕnŭit te Gāllĭa lūſtris, Bēllōrum o! Sŏcii qui mīlle pĕrīcula Mārtis mĕcum ăit, ĕxpĕrti dĕcĭmo jam vīncĭmus ānno. *v. Bellū, Bellicoſus & Arma.*

bēlluōſus, *Zwierzá pełny, Beſtyi pełny.* **Sehr wild.** *Tk belluoſus qui remotis.* (Jamb. Hyp.)

bēllus *bellutus, Dobry 1. 2. Piękny Storzypięłká Gálánt.* **Gut/ ſchön.**

bēlo, as, *Beczę,* & ſub *Be.*

bēlŏne, es. *g. Iglicá rybá, Igłá.*

bēlua idem bellua.

belus, *gemma juglandis magnitudine, vitrea ſpecie Plini. Tecolithi ſpeciem eſſe ait Dalecamp.*

* E N

bĕnè, *Dobrze 1. 2. Bárzo, Sporo.* **Recht/ wol.**
Et memorē famam qui bene fecit, habet. Ovid.

bĕnè cădit, cēdit, it, habet, vertit, procedit. *Powodzi ſię.* **es gelingt gut.**

bĕnè factum, *Chwałá Bogu.* **Gott lob.**

bĕnè habet, *Dobra náſzá, Chwałá Bogu, Dobrze ſię dzieie.* **es iſt uns gutt.**

bĕnè habere ætatem, *Dogadzam 2.*

bĕnè manè, *Ráno, lárdzo ráno.* **Früh.**

bene mereor, *Dobrze czynię.* Gut thuen.
bĕnè natus, *Rodzayny 1. Szláchcic, żyzny.*
bĕnè ominatus, *Szczęsny.*
bĕnè sit, bĕnè vertat, bene verruncent hæc. *Szczęść ci Boże.* Gott gebe glück.
Benedicè, Dobrorzecżliwie. Łagodnie.
bĕnè dico, benedico, *Błogosławię, Zegnam słoł, Zegnam kogo, Dobrorzeczę.* Segnen. *Nec tibi cessaret doctus benedicere lector.* Ov. *syn.* Bĕnevŏlo, bĕne cŭpĭo, bĕne prĕcor, fausta prĕcor.
bĕnĕdīctĭo, *Zegnánie 2. Błogosłáwienie.*
bĕnĕdīctĭo nuptiarum, *Slub.* Trauung.
bĕnĕdīctum, *Dobrorzeczenie.* ein gut wort.
bĕnĕdīctus, *Błogosłáwiony.* Gebenedeyet.
bĕnĕdĭcus, *Dobrzerzeczliwy*
bĕnĕfăcĭo, *Dobrze czynię.* Recht/ wol/ und gutes thun. *Si charta sileat, quod benefeceris,* Asclep. *phr.* Mūnĕra dōno, cōnfĕro, do trĭbŭo.
Benefactor, Dobrodziey, Ein Wolthäter.
bĕnĕfăctum, *Dobrodzieystwo* Gutthat.
bĕnĕfĭcēntĭa, *Dobroczynność, Szczodrobliwość.* Guthätigkeit.
bĕnĕficĭārĭæ res, *Mánstwo.*
bĕnĕfĭcĭārĭus, substant, *Jurgieltnik, Man, Beneficyánt,* & sub *Kortezyan.*
bĕnĕfĭcĭārĭus, adject: *Zásłużony, Dármy.*
bĕnĕficĭārĭus, miles, *Zołnierz wyzwolony.*
bĕnĕfĭcĭum, *Dobrodzieystwo, Mánstwo 1. Srzodek 2. Winá.* Ein Gutthat/ Dienst. *syn.* Dōnum, mūnus, bĕnĕfăctum. *phr* Grātum māgnum māgnĭfĭcum rēgĭum, prĕtĭōsum, dătum, grānde, āmplum.
bĕnĕficĭum legis *Dyspensacya, Przywiley.*
bĕnĕfĭcĭum militare, *Mánstwo 2.*
bĕnĕfĭcĭum pono, colloco, *Przysługuię się.*
bĕnĕficĭum principis, *Przywiley.*
bĕnĕficus, *Dobroczynny, Szczodrobliwy.*
bĕnĕficus oratione, *Obiecownik.* Dienstbar wolthätig. *syn.* Mūnĭficus, lībĕrālis, lārgus, bĕnīgnus.
bĕnè longus, *Przydłuższy.*

bĕnè meritus, *Dobrodziey.* ein Gutthäter.
bĕnè olens, *Pachnący* Wolriechend.
Beneplacitum, Upodobánie. Wolgefallen.
Beneventum, sub Twarz wesoła.
bĕnĕvŏlè, *Łáskáwie.* Gutwilliglich.
bĕnĕvŏlens, *Łáskaw.* Gutwillig.
bĕnĕvŏlēntĭa, *Łáská, Chęć, Sprzyiánie, Dobrotliwość.* Geneigter Will. *syn.* Stŭdĭum ămor, ămīca vŏlūntas.
bĕnĕvŏlus, *Dobrotliwy, Przyiázny.* Gutwillig. *syn.* Bĕnĕvolens, ămans, ămīcus stŭdĭōsus.
bĕnīgnè, benigniter, *Łáskáwie, Łágodnie, Ochotnie, Hoynie.* Güttiglich.
bĕnīgnè facio, *Dobrze czynię.* Gutthuen.
bĕnīgnĭtas, *Łáskáwość, Szczodrobliwość.* Güttigkeit. *Satis, superq; me benignitas tua.* (Jamb:pur.) *syn.* Bŏnĭtas; lenĭtas, mānsvētūdo, clēmēntĭa. *epit.* Clēmēns grātă mītis.
Benignor Esdræ 3. Omnes benignantur in oper: ejus. Wszyscy się cieszą, Kontenci są.
bĕnīgnus, *Łágodny, Szczodrobliwy, Cierpliwy.* Güttig. *animum mentēq; benignā.* Vir: *syn.* Cōmis ūrbānus, făcĭlis, blāndus, hūmānus, mānsvētus, lēnis, mītis, plăcĭdus, bŏnus. *benivolus* l. Benevolus.
Benna, æ. Woz 1.
beo, *as. Szczęszczę, Rozweselam kogo, Błogosłáwię, Kanonizuię, Obdarzam.*

B E R

Bero; onis. lege Pero Hero. onis.
Berula, æ. Potocznik ziele.
bēryllus, *Gr. Beryl.* Ein grüner Edelgestein. (*Gema viridis quæ in India tantùm reperitur.*) *Et solitū digito beryllon adederat ignis.* Prop. *Heliadum crustas & inæquales beryllos.* Juv. *epith.* Glaucus, ĭnæquālis, ĭndus, īndĭcus.
bēs, bĕssis m. & hic bĕssis. *hujus* bessis *Ośm części* sub *Części cáłey rzeczy* & sub *Kieliszek.* Zween dritte theil eines dings.
bēs altĕrum, *Dziesięć.* Zehen.
bĕssālis, *Ośm uncyi mający.* sub *Części cáłey rzeczy,* & *Ośmpálcowy.*

bēſſes uſuræ, i. beſſ*a*les ſub. *Lichwá.*
bēſtĭa, *Zwierz, Zwierzę.* Ein Vieh/ Thier.
Beſtialitas, Beſtyálſtwo, Cieleſność. Viehheit.
bēſtĭārius, adject: *Beſtyálſki.* Viehiſch.
bēſtĭārĭus, ſubſtant: *Zapáśnik, Wyſiekácz 1 Beſtyalnik.*
bēſtĭola, *Zwierzątko, beſtyiká.* ein Thierlein.

B E T

Bēta, æ. *Cwikłá.* Mangold. (*Herba genus no tiſſimum.*) *Ut ſapiant fatuæ fabrorum prandia betæ* Mart. *epith.* Cāndĭda, fătŭa, tĕnĕra *phr.* Dēprĭmĭtur fŏlĭo vĭrĭdis pĕde cāndĭda bē(ta.
bēta, n. *gr. Nienagorſzy, Podleyſzy trochę.*
bētācĕus, adject: *Cwiklány.*
bētācĕus ſubſt: *Cwikłá.* Mangold.
Betizo, as, Słábieię. Schwach werden.
Beto, is. Idę 1. & ſub *Wracam ſię 1.*
bētŏnĭca, *Bukwicá 1. Quantitas Sereni eſt, & Honteri.* Betonien. *Betonicā ex duro prodeſt aſſumere Baccho.* Seren.
betūlla, *Brzozá, ſi à batuo, e breve: ſi à beta, longum.* Birckenbaum.
bētūllētum, *Brzeziná.* Bircklaub.
Betulloleum, Dziegieć.
bētŭlus, *Piorunek.* Donnerſtein.
Bezoar, B. in bezoár.

B I

Bĭæōn vinum, *gr. Wino mocne.*
bĭārchus, *gr.* ſub *Podwoiewodzy.*
Bibacitas, Opilſtwo. Weinſucht.
bĭbāx, bibācŭlus, *Opiły.* een Sauffer. *Officiū tentare bibaces.* Mant. *ſyn.* Pōtātor. *phr.* Vīni āvĭdus. *vide Ebrius.*
Bibeſia, Opilſtwo 1. Weinſucht.
bĭblĭá, orum, *gr. Biblia.* Die bibel.
bĭbliŏgrăphus, *gr. Drukarz.* Ein Buchdrucker.
bĭbliŏpōla, æ. m. & bibliŏpegus, *gr. Kſięgarz 1. 2.* Ein Buchhändler. *Sed quid me vendi bibliopola putat.* Mart.
bĭblĭŏthēca, æ. *Gr. Kſiążnicá 1. Kſiąſzki zbierálne, Kſięgi 1.* Ein Buchkammer. *Quem mea non totum Bibliotheca capit.* Mart.
bĭblus, li. *Gr. Papier 1. Pápierowe drzewko.* Papier.)
bĭbo is, *Piię, 1. biorę w ſię. Wſiąka, Nábieram w ſię.* Trincken. *Nec ſi frigoribus mediis Hebrumq: bibamus.* Virg.
bibo ad numerum, bibo majoribus poculis bibo more Græco, bibo optima fide, bibo pro ſummo, *Pełnię 2.* Füllen.
bibo in orbem, *Pełnić rzędem.*
bibo pro ſalute, *Piię przez zdrowie.*
bibo sūctu, *Sſę 2.* Saugen.
bĭbo, onis, *Piiánicá.* ein Sauffer.
bibosſus, Opiły. Ein guter Trincker. *vide bibax.*
bĭbŭlus idem & *biorący w ſię.* Der gern Trinckt *Collectum humorum bibulâ deducit arena* Virg.

B I C

Bicameratus, Dwupiętry.
bĭcēps, itis, adject: ōmne. *Dwoygłowy Rozdwoiony.* Zweyköpffig. *Nec in bicipiti ſomniaſſe Parnaſſo.* (Scaz) *ſyn.* bĭvērtex, bĭfrōns *Jane biceps ſolus qui tua terga vides.* Ovid.
biclinium, Łoſzko ſtołowe.
bĭcŏlor adject omne. *Dwoiſtey farby, Pſtry.* Zweyfarbig. *Myrtea ſylva ſubeſt, bicoloribus obſita baccis. ſyn.* Gemĭno cŏlōre dīſtīnctus, clārus, īnsīgnis.
bĭcōngĭus, ſubſtant. *Dwugarcowa miárá.*
bĭcōngĭus, adject: *Dwugarcowy piiánicá.*
bĭcōrne fĕrrum, *Motyká* Ein Karſt.
bĭcōrnis, adject: Commune, *Dwoyrogi.* Zweyhörnig. *Exacuūt alii vallos furcaſq: bicornes* V *ſyn.* bĭcōrnĭger, gĕmĭno cōrnu hŏrrĭbĭlis.
bĭcōrpor, Omne, bicorporeus, *Dwoiſtego ciáłá, Mieſzániec.* Das zween Leiber hat. *formæq; bicorporis aſtrum.* Mant.
bĭcubĭtālis, *Dwułokietny.* Zwo elen lang.
Bidellus, B. ſub Sápient.
bĭdēns, adject: Omne. *Dwoyzęby. Dwuletn.* Ein Zweyjährig Schaaff. *mactant lentas de more bidentes.* Virg. *epith:* Mītis, lānĭgĕra; cāndĭda; plăcĭda, mānſvēta. *vide Ovis.*

bĭdens, ſubſt: maſc: *Motyczká, Widły 1. Hak dwoyzębny.*
bĭdens, ſubſt: fæmin: *Owcá* ein Schaaff.
bĭdental, *Piorunowiſko, Piorunem uderzony.* Ein vom Wetter getroffener Ort. *Triſte jacet lucis, evitandumq; bidental.* Perſ.
bĭdui biduum, *Dwá dni 2.* Zwey Tag.
biēnnis, adject: Commune. *Dwuletni 1.*
biēnnĭum, *Dwie lecie, Dwuletni czas.*

B I F.

bĭfārĭam, *Dwoiáko, Ná dwoie.* In Zweyerley Weiß. *Ut diſpartirem obſonium hoc bifariam.* (Jamb:)
bĭfer, ra, rum, adject: & bĭfĕrus. *Dwákroć rodzący.* Das zweymal in Jahr Frucht trägt. *At quibus in bifero Cētauri corpore ſors eſt.* M.
bifidatus, bifĭdus, *Roſpádły, Rozdwoiony.* Zweyſpaltig. *Erigimur Setæq; cadunt bifidoſq; relinquit.* Ovid.
bifolium, Podkolan ziele.
biforis, adject commune. Dwuſkrzydláſty 2. & ſub *Drzwi 5.* Das zwey Thüren hat. *Dindima ubi aſſvetis biforem dat tibia cantū.* Vir:
biformatus, bĭformis, *Dwoiſtego ciáłá, Mieſzániec 1.* Zweyförmig. *miſtumq; genus prolesque biformis.* Virg.
bĭfrōns, adject: Omne, *Dwogłowy, Dwoiſtego czołá.* Das zwey Stirnen/ oder zwey Angeſichter hat. *Saturnuſq; ſenex, Janiq; bi frontis imago.* Virg.
bĭfūrcus, *Roſochaty, Rozdwoiony.* Das zwey Spitzen han. *Enſe jacet noſtro: ramum prior ille bifurcum.* Ovid.
bīga, æ. *Cug koni, Woz 2.* Ein Wagen/ dar an ein paar Roß neben einander ziehen. *Et nox atra polum bigis ſubvecta tenebat.* Virg *epith.* cōncĭta, răpĭda, ſpūmāns, ālĭpes, vēlōx. *vide Currus.*
bīgæ cōrnūtæ, ſub *Woł.* Ein Ochs.
bĭgămĭa, *Dwoyżęńſtwo.* de Eheſtand mit zwey weiber.
bĭgămus, *Dwoyżon*, der zwei Weiber hat.

bīgārĭus, *Woźnicá.* Ein Fuhrmann.
bīgātus, ſub *Poczworny.*
bīgēmmis, ſub *Pąk.*
bigener, ris, adject: Omne. Dwoiſtego ciáłá.
bignus, bigna, bliżniak. ein Zwilling.
bĭjūge curriculum, *Woz 3.* ein Wagen.
bĭjūges, *Para 2. Podwoyne konie.*
bĭjūgi, abſolutè *Woz 1.* Ein Karren/Wagen
bĭjūgi equi. *Podwoyne konie, Para 2.*
bĭjūgis, *bijugus, Woźnik.* Zweyſpännig. *Martis equi bijuges & magni currus Achillis V Interea bijugis infert ſe Leucacus albis.* Virg.

B I L

Bilanx, Szale. Schüſſelwag. *Judicis en exacta bilanx nil tranſit inultum.* Virg.
bilbit, bełkoce, Glekoce 1.
bilem movere Prover: Brzydzę ſię. (big.
bīlībra, æ. bilībre, is. *Dwá Funty.* Zwey Funt.
bīlībris, hic, hæc. *Dwufuntowy.* Zweyfündig.
Nolo mihi ponas rhombum, nullumve bilibre. M.
bīlībris nummus, ſub *Siedm pieniąſzkow.*
bĭlīnguis, *Nieſzczery, Dworzyczny.* Zweyzungig. *Timet ambiguum, Tyrioſq; bilingues.* Virg. *ſyn.* Gĕmĭno hŏrrens cūſpĭde līnguæ, *vel* mēndax.
bīlis, *Cholera, Gniew 2.* Die Gall/ Zorn. *Bilis tumet Nerio jam ſeptima conditur uxor.* Perſ, *ſyn.* īra īrācūndĭa. *epith.* Dĭffĭcĭlis, ămāra, măſcŭla, ārdēſcēns, flāva ātra, ĭnīqua, pĕr ūrēns, crŏcĕa fĕrox, răpĭda, ăcūta, īrācūnda. *vide Ira.*
bīlis atra, *Melancholia.* Melancholey.
bīlis ſuffuſio, *Zołta choroba.* Gelb Sucht.
bīlĭōſus, *Choleryczny.* Zornmüthig.
bĭlix, icis, adject: Omne. *Wzorzyſty.* Ein doppel Pantzer. *Lance conſequitur, rupitq; infixa bilicem.* Virg.
bĭlūſtris, Comm: *Dzieſięcioletni.* Zehenjährig. *Pergama cum caderent, bello ſuper alta biluſtri.* Ovid. *ſyn.* Dĕcēnnis. *phr.* Per dŭŏ lūſtra mănēns.

bilych:

bĭlychnis lucerna, *Lámpowy noſek.*
Bimaris, adject. Comm: Miedzymorſki. Ein Erdreich/zwiſchen zweyen Meer liegend. *Quaq; urbes aliæ bimari clauduntur ab iſthmo.* S. *phr.* Inter bīna lŏcātus æquŏra. *vide Iſthmus.*
bĭmātus, us. *Dwuletni czas.*
bimater, Dwie Mátki maiący. Der 2. Mütter hat. *Satumq; iterum ſolumq; bimatrem.* Ovid.
bimembris, hic, hæc, Dwoiſtego ciáłá, Mieſzániec 1. Das zweyfache Glieder hat. *Pertuleris, tu nubigenas invicte, bimembres.* Virg.
bimenſis, bimeſtris, Dwumieſięczny. Von zweyen Monaten. *Extaq; de porca cruda bimeſtre ferant.* Ovid.
bīmus, bimulus, *Dwuletni 1.* Zweyjährig. *Tum vitulus bima curvans jam cornua fronte.* Virg. *ſyn.* Dūos ānnos nātus.
bīnī, *Dwá. Po dwá.* Zwey und zwey. *Pocula bina novo ſpumantia lacte quotannis.* Virg. *phr.* Gĕmĭnus, duplex.
bīnĭo, onis, *Tuz.*
binoctium, Dwie nocy. Zwey Naht.
binominis, binomius, Dwoiáko zwány. Der zwey Nahmen hat. *Stat vetus urbs, ripæ vicina binominis iſtri.* Ovid. *ſyn.* Gĕmĭno dēnōmĭne dĭctus, āppellātus.
biŏthănātus, *Gr. Zibity.* Erſchlagen.
bĭpālium, *Motyczká.* grab chauffel.
bĭpālmus, *Dwudłoıny; Dwupiędziſty.*
bipartio, bipartior, Dwoię 1. in Zwey Theil zertrennen.
bĭpārtīto, *Dwoiáko 1. 2.* Zweitheilig.
bĭpătens, *Przeyzrzyſty, Dwuſkrzydláſty* & in *Drzwi 5.* An zweyen Orten offen. *portis alii bipatentibus adſunt.* Virg.
bipeda, Łokietnice, Poſadzká 1.
bĭpĕdālis, bipedaneus, & bipedanus, *Dwuſtopny.*
bĭpĕdum impuriſſimus, nequiſſimus, *Niecnotliwy.* Schändlich.
bĭpēnnis, adject: *Oboſieczny, Dwuſkrzydláſty.* Das zwey Flügel hat. *ſyn.* Dŭābus pēnnis īnſtrūctus, mūnītus.
bĭpēnnis, ſubſtant. *Siekierá oboſieczna, Hálábart.* Ein Hellebart. *Duris ut ilex tonſa bipennibus.* (Alcaic.) *ſyn* Sĕcūris. *epith.* Vălĭda, ſæva, dūra fūlgens, ærāta; vūlnĭfica, fērrĕa, cruenta; lēthĭfĕra rĭgĭda, mĭnax; nĕfāndă *phr.* Fērro sŏnat ācta bĭpēnni Frāxinus. Ille inter prīmos cŏrrēpta dūra bĭpēnni Līmĭna pērrūmpit; pōſtēſquĕ ā cārdĭne vēllit. *vide Securis.*
bipennifer, Hálábártnik. Der ein Hellebart trägt. *Ecce furens contra ſua fata bipennifer arcas.* Ovid. *phr.* Sĕcūri ārmātus, īnſtrūctus mūnītus.
bipertior, idem bipartior.
bĭpes, edis, *Dwunogi Auſonius*, es *corripit.* Zweyfüſſig. *Adjuncto bipedū, curru metitur equorū.* Virg. *phr.* Gĕmĭno pĕdĕ nīxus, īnnīxus.
bipenſilis, ſub Kleſzcze, 1.
bipinella, Sowia ſtrzáłá ziele.
bĭrēmis, *Náwá 11.* Schiff mit zwey Riemen. *Sic memorat geminaſq; legit de claſſe biremes.* Virg. *ſyn.* Nāvis. *vide Navis.*
biretum, B. Biret.
birota, Woz o dwu kołách.
birotum vehiculum. Kárá ein Karre.
birotus, o dwu kołách. Mit zwey Rädern.

B I S

Bĭs, *Dwákroć.* Zweymal. (*anceps eſt, meliùs tamen corripitur*) *Hic tibi bis æſtas, biſve, cucurrit hyems.* Ovid. *Tum bis ad occaſum, bis ſe convertit ad ortum.* Ovid.
bis centum, *Dwieśćie.* Zwey hundert mal.
bis dēni, *Dwádzieśćiá.* Zwanzig mal.
bis quinque, *Dzieſięć.* Zehen mal.
bis ſeni, *Dwánaśćie.* Zwölff mal.
bis tanto, bis tantum, *Dwoy naſob.*
biſaccium, Bieſagi. ein Knap ack.
bis cŏctus panis, *Biſzkokt.* Zwieback.
biſellium, biſſellium, Zedel. ein Seſſel.
biſetus, Rozdwoiony. Zerſpalten.

bīsēxtīlis bisextus, *Przestępny rok.* ein Schalt- (jahr.
bislingua, *Jágodá listna.*
bīson, ontis, *Gr. Zubr.* Ein Büffel. (*animal sicut bos.*) *epith.* fĕrus, tūrpis, vīllōsus.
bispellio, *Szalbierz, grubarz.* ein Lügner.
bistarda, *Drop.* ein Trapgans
bistorta, *Wężownik 3.* ein Schlangenträger.
bīsūlcus, *Rozdwoiony*, *Rosochâty*, *Kopyt ro zdwoionych.* Zweygespalten gespitzt. *Pulsat eumq; solum pede pulsavere bisulco.* Ovid.
bīsūltor, *Mściciel.*
bīthymum, *Miod przáśny.*
bitiensis, *Biegun 1.* ein Landstreicher.
bito is, & *as*, *priscum. Idę 1.* & sub *Wracam się 1.* Gehen/ zurück gehen.
bitortile, *auriplices*, *sub Obrazek.* ein bild.
bĭtūmen, *Kley* / Juden-Leyn/Pech. *Et fragiles incende bitumine lauros.* Virg. *epith.* atrum pīngue, tĕnāx, tēntum, lĭquĭdum fūmāns Sēmĭtāmĭum, nigrum. *phr.* Tęnāx grăvĭdā mānat tēllūre bĭtūmen.
bĭtūmĭnātus, *Kleiony.* Gepicht.
bĭtūmĭnĕus, *Kleiony.* Von solchem Leym. *Sive bituminea rapiunt incendia vires.* Ovid.
bĭtūmĭno, *Kleię.* Pichen/ Kleistern.
bivertex mons, Sidon, *Dicoryphos*, *Dwuwierzchowa gorá.* Zweyköpffig. *Delius insurgit, summaq; biverticis umbra.* St. *syn.* Bĭcēps.
bivira, *Wdowá.* ein Witwe.
bĭvĭum, *Rozstánie drog.* Wegscheide. *Et tuus in bivio detineatur amor.* Ovid. *epith.* ānceps dŭbĭum, sēctum, scĭſſum. *phr.* ĭter āmbĭguum, āncēps, āmbĭgŭos păndens sēmĭta căllēs. Sē pārtes vĭa scīndit in āmbas. Lŏcum īn ĭdĭis cōnspēxĭmus īpsi. Qui păcet in bĭvĭo pōrtæ quæ prōxĭma pōnto. *Virg.*
bĭvĭus, *Dwoydrogi*, *Rozdwoiony.*

B L A

Blaceolus, *Głupiec.* ein unsinniger Mann.
blactero, *Beczę*, *Bladam B. Zboże 1.*
blæsĭtas, *Szeplunienie.* Strommelheit.
blæsus, *Gr. Szeplun*, *Krzywonogi.*

blāndē, *Łágodnie.* Lieblich.
blandicellus, *blandiculus*, *Łágodniuchny.* lieblich. *Secum blandicula venustulaque.* (Phal.)
blandiloquus, *blandiloquens*, *blandiloquentulus.*
blandidicus, *Łágodnomowny.* Liebkosender. *blandiloquis olim capta est sermonibus Eva.* Ar.
blandiloquentia, *Łágodnomowność.*
blāndīmēntum, *Pobłażánie*, *Łásżenie*, *Przyłudá*, *błagániu służąca rzecz*, *Łágodzeniu służąca rzecz.* Schmeichlung. *Cor blandimenta precesque.* Ovid. *vide blanditia.*
blāndĭor, *Pobłażam*, *Pochlebuię*, *Łechcę*, *Lubo iest.* Liebkosen / Schmeicheln. *Mentiris vanoq; tibi blandiris honore* M. *phr.* Blāndĭsŏnis dĭctis mūlcĕo, dēlīnĭo, cāpto, fāllo. *v. blandior.*
blanditer, *blanditim*, *Łágodnie.* (*Adulor.*
blāndĭtĭa, blāndĭtĭes, blanditiæ, hæ, *Łágodność*, *Pieszczotá*, *Pobłażánie.* Schmeichlerey. *Mistaq; blanditiis puerilibus oscula junxit.* Ovid *syn.* īllĕcebræ, lēnōcĭnĭa, blāndīmēnta. *epith.* dŏlōsæ, mēllītæ, tĕnĕræ, mūlĭēbres sūbdŏlæ, lŏquāces, ūxōrĭæ, mātērnæ fĭctæ. *phr.* Bȳſsĭna vērba. Dūlcĭá vērba. Aures mūlcēntĭa vērba. blāndæ vōces. Mĭtĭſsĭma vērba. Blānda dĭcta. Mēllītæ vōces, di *syllaba corripitur apud Poëtas contra naturam suæ originis.*
blanditus, *Pobłażánie.* Liebkosung/ Freundligkeit. *Blanditaeq; fluant per mea colla rosæ.* Prop.
blāndus, blandulus, *Łágodny*, *Łáskawy.*
blāpsĭgŏnĭa, *Gr.* sub *Poronienie 1.*
blāsphēmĭa, *Gr. bluznierstwo.* Lästerung. *Non tulit ulterius capti blasphemia monstri* P.
blāsphēmo, *Gr. Bluźnię.* Lästeren *Blasphemat Dominum Gens*, &c. Prud.
blāsphēmus, *Gr. Bluźniercá.* ein Lästerer.
blatea *sub Błoto.*
blătĕro, as, *Blekocę 2. Bałámucę*, *Swiegocę*, *Plotę 2.* & sub *Wielbłąd.* Schwätzen *Audit cum magno blateras clamore, furisque.* Hor.

blăterō, onis, *Bitámut*, *Pltotká 2. Swiegot Mowcá.* Ein Schwätzer. *epith.* Clāmōsus, īnē tus.
Blatio is, Plotę 2. Blato, is. idem. Schwätzen.
blatta, æ. *Mol, Jedwábnicá 1 Szarłat 4. Kieł ki morskie* ein Schabe/ motte.
blāttāria, *Knáfliczká ziele.*
blāttārius, *Mòlow pełny.*
blāttĕus, *Szarłatny.* Scharlach.
blāttĕum, *vel* blatrium pāllium, & blattea, subst: *Szarłatna szátá.*
Blattio, is. Plotę 2. Swätzen.
blavus, Modrobłády Liechtblau.
blāx, cis, *Gr. Nikczemnik. Głupiec.*
blē hum, *Gr. Poley 1*
blēnnus, *Gr. Głupiec, Smarkacz.*
blĕphăro, *Gr. Brwisty.*
Bliteus, Bliteolus, Głupiec, Nikczemnik.
blītum, *Gr. Zmindá ziele.*

B O A

Bŏa, è Græco, *Ociekłość, Odrá, Wołowa choroba, Wąż wielki Kufa.*
bŏæ, hæ, *Ospice.* Blattern. (*wnia*
boalia, ium, & orum, Wołow gonitwá, Wołowy.
bŏārius, *Wołowy. Arvaq; mugitu sancite bo aria longo,* Prop.
bōcas, æ. m. *Gr. Wołok rybá, Cielę morskie.* Ein Meer Kalb.
Bodones, B sub Kopiec.
bŏēmus, *Czech.* Ein Böhm.
Boiá, æ. Kuná żelázna, Pánná 3. Więzy.
Boiari, hi. B. sub Boiárzyn.

B O L

Bōlbĭtum, *Gr. Gnoy.* Mist.
bōlchōn, n. *Gr. Bdelium*
bōlĕon, onis, m. *Gr. Gnoiewisko.*
bōlĕtāre, is, *Misa spora, Rydzowy flátek.*
bōlĕtārium, *Rydzowy flátek*
bōlĕter, eris, m. *Gr. Ość do łowienia ryb.*
bōlĕtus, *gr. Rydz.* ein Pfifferling.
bōlis, idis. *Gr. Głowianka żeglarska.*

bŏlĭtum, n. *gr. Gnoy 2.* der Mist.
bŏlōnæ, hæ, è Græco, *Rybne iátki.*
bŏlōnæ, hi, & bolones, è græco. *Rosołowych ryb przekupień.*
bōlus, *Gr. Kąsek, Kęs 2. Sztuká 2.*
bōlus, *Gr. Rzucenie kostki, Zárzucenie sieci.*
bōlus, Armenia, *Rubryká 2.*

B O M

Bombarda, B. Muszkiet, & in *Dziáło.* Ein Büchs/ Feur-Rohr. *epith.* Bēllīca, Mārtĭa, *phr.* æs căvum īgnĭvŏmum. Cānna vūlnifica, Fātĭfĕram glāndem īgne vŏmēns. Vix mūris tŏlĕrānda lŭes. Lēthĭferam ērūctans non cāsto vūlnere sphæram, Ingēnti fūlmĭne mūrōs cōncutit īgnĭvŏmo pūlsus ab ære glŏbus Æris lōnga căvi sĕrĭes cīrcūmtŏnat, ōre cēntēno, cēntum ructāns in mœnia sphœras quēis ădĭtus clausam pătĕant in urbem. *v. Tormentum.*
bombax, Gr. A. J.
bombilo. as, Becz꯭ę Brummen wie die Immen *Bombilat ore legens munera mellis opes.* O
bombilatio, Beczęnie. Das Brummen.
bombizatio Fest: corr: bombitatio.
bōmbus. m. *gr. Brzęczenie pszczoł, Trąb dźwięk.* Thon einer Trommeten. *epith.* Grăvis raūcĭsŏnāns, sŏmnĭfer, rĕsŏnans, tŭmĭdus, raucus, surdus, cōnfusus, tērrĭficus, horrĭsŏnus. *phr.* Māchĭna tērrĭfico, cūm fūlminat ænea bŏmbo, Sĭmĭlātquĕ tŏnĭtrua bōmbus.
bōmbyces, hi *Gr Pomort.*
bōmbycĭas. æ. *gr.* sub *Trzciná.*
bōmbycĭna. orum, *Gr. Jedwábnicá szátá.*
bōmbycĭnum, *Jedwab.* Seyden.
bōmbўcĭnus, *Jedwábny.* Auß Seiden gemacht. *Delicias, & panniculus bombycinus urit.* Juv.
bōmbyx ycis, hic. *Jedwábnicá 1. Osa.* Seydenwurm. *Nec si qua arabio lucet bombyce puella.* P. *syn.* Vĕrmis Īndĭcus. *epith* Lānĭf r, Indicus,

dĭcus, lānĭvŏmus, ārtĭfer, īngĕnĭōſus, īndūſtrĭus, ŏpĭfer. *phr.* Vērmis lānifex lānĭvŏmus. Quī fila tĕnācĭa Sērum ōre vŏmunt, ēffūndunt quæsīta pĕr ævum ſtāmĭna, dīt's ŏpes ŭtĕri. Dūcunt, ēdunt nĭtĭdum dē pĕctŏre filum.

bōmbyx, *hæc Jedwábnicá ſzátá.*

bōmōnĭcæ, *gr.* ſub *Bıczowánie.*

B O N

Bŏna, orum, *Dobra, majętność.* Güter/ Reichthum *ſyn.* ŏpes, dīvĭtĭæ, fōrtūnæ. *epith* blānda, plăcĭda, fŭgācĭa, frăgĭlĭa. *v. Divitiæ*

bŏna cum venia, *Z łáſką.* auß Gunſt.

bŏna dies, *Dobry dzień.* Einen gutentag.

bŏna fæmĭna, *Dobra żoná,* in *Mátká.* Ein gutes Weib. (*Sumnieniem dobrym.*

bŏna fide, *Szczerze, Wiernie, Prawdziwie,*

bōna fōrtūna, *Nikt.* z *Szczęściem.*

bŏna gratia, *Z łáſką. z pozwoleniem.*

bŏna mala, *Wſzyſtko.*

bŏna obvenientia, *Spadek 2.*

bŏna prædia, *Rękoymia dobra.*

bŏna ſalute; ſub *Wdobry czas.*

bŏna verba, *Nie ták ſrogo.*

bŏnaſus, *Zubr.* ein Büffel.

bŏni conſulo, *Zá dobre mam.*

bŏnis avibus, Prov: *Szczęśliwie.*

bŏnis rebus, *Zá Szczęściá.*

bŏno modo, *Przyſtoynie.*

bŏnĭtas, *Dobroć, Zyzność.* Gütigkeit/ Frommigkeit. *Cecropium ſuperas qui bonitate ſemen* Mart. *ſyn.* Probĭtas. *epith.* Sāncta pĭa, mĭtis, dūlcis, clēmēns, ămābĭlĭs, hūmāna, cāndĭda, īnnŏcua, nātīva, īnnāta.

Bonitarius, ſub Pan właſny.

bŏnum, *Nomen. Dobro, Pożytek, Srzodek.*

bŏnum, *Interjectio, By się! Wan du.*

bŏnum factum, *Słuſz. Dobra náſza, Toś chłop Grzeczny 1.*

bŏnum ingenii, bonum ingenitum, *Przymiot.*

bŏnum manè, *Dobry dzień 2.* Guten Morgen.

bŏnum ſit, *Szczęść Boże.*

bŏnus, *Dobry 1. 2. Łáſkaw.* Gut/ fromb. *Nec bonus Euryteon prælato invidit honori.* Virg. *ſyn.* Jūſtus, prŏbus, rēctus, īntĕger. *phr.* Fāllĕre nĕſcĭus, ămāns æqui, Æqui cūltor. Vĭtĭo cărens. Rēcti cūſtos, īmĭtātor hŏnēſti. Īntĕger vītæ ſcĕlĕrīſquĕ pūrus, ēxpers dŏlī Quō nōn eſt juſtior ălter.

bŏo, as, boo, is. *Beczę, Wołam 1. Ryczę.* Brüllen als ein Ochs *ſyn.* Rĕbŏo, mūgio.

bŏops, pis, *gr. Wołok rybá.*

bŏōtes æ m *gr. Pogániácz. Frigidá circum agunt pigri ſarraca bootæ* Juven.

bŏrēa gemma, *Turkus.*

Bŏrēas, æ. m. *Gr. Wiátr pòłnocnemu pobocżny ku wſchodowi* Der Nordwind. *Aut Boreæ penetrabile frigus adurat.* Virg. *ſyn* ăquĭlo. *epith* Frīgĭdus, gĕlĭdus, ſævus, hŏrrĭfer, præceps răpĭdus, Scȳthĭcus, hȳbērnus crūdēlis, īnſānus ſævĭens, ſtrīdŭlus, vŏlŭcer, vĭolēntus, mĭnax, īmmītis fĕrox, nĭvōſus, prŏcēllōſus nīmbōſus cāſpĭus, tŭrgĭdus, sŏnōrus, ārctĭcus, ăcērbus *vide Aquilo.*

bŏreus, *Gr. Pòłnocny.* Mitternächtig. *Vita procul peragenda ſub axe Boreo eſt.* Ovid.

borith, *Hierem. 2. eſt herba fullorum Malach 3.*

bŏrrāgo, inis, *Bòrak.* Borꝛetſch.

Boruſſus. Pruſak.

Bŏryſthĕnes, è Græco. *Dniepr.*

B O S

Bōs, bovis, m. *Woł* Ochs. *Qua bos ex homine eſt. ex bove facta Dea.* Ovid. *ſyn* Taurus; jŭvēncus. *epith.* Vălidus tārdus pĭger tūmĭdus, hĭrſūtus, lābōrĭfer, săgīnātus ŏpīmus ŏbēſus, ărātor, rūrĭcŏla; fĕrus *phr* Cōrnu frōnte mĭnāx Dŏcĭlis tērram prōſcĭndĕre ărātro. Fōrtis ărat vālĭdo ruſtĭcus ărva bŏve. Cūltor agri. Bŏum gĕmĭtu nĕmus ŏmne rĕmūgit.

bōs; fœmina, f. *Krowá.* Eine Kuhe. *ſyn.* Vĭtŭla, jŭvēnca; văcca. *epith.* Gravĭda fōrmōſa; pīnguis; fæda, prægnans. *vide Vacca.*

bōs luca, *Słoń.* ein Elephant.

bōs ſylveſtris, *Báwoł.* ein Büffel.

bōſcas, adis, boſchis, idis, *Gr. Cyránká.*

boſpho-

bŏſphŏrānus, bŏſphorius, ſub *Morze ciáſne.* *Plaudentes ſtupuēre Boſphorani.* (Phal.)
bŏſphŏrus, boſporus Gr *Morze ciáſne.* *Æquora quà rigidos eructat boſphorus amnes.* Valer.
bŏſtar, aris, *Wołowniá.*
bŏſtryches, hi. *Gr. Kędzior.* Haarlocken.
bŏſtrychītes, æ.m. *Gr.* ſub *Kámień niezgorzyſty.*

B O T

Bŏtănīſmus, *Gr. Plewidło.*
Botaurus, è Græco Bąk 1.
bŏtĕllus, botŭlus, *Kiełbáſá.* ein Bratwurſt.
bŏtŭlārĭus, *Kiełbáśnik.*
botryt:s cadmia. *Miedziáne odmioty Tucya.*
bŏtrus, ri botryon, onis, m. *Gr. Grono.* Ein Traub. *Nectareis colles botris ſpoliantur apri-ci.* Mart. *vide Uva.*
bŏtrys, yos, f. *gr. Molownik, Bożybyt ziele.*
botrўtes, æ. m. *Gr. Groniſty kámień.*
Bova, idem Boa.
Bovatim, Po wołowſku.
Bovile inuſitatum. ſub Chlew. ein Kubſtall. *vi-de ſtabulum*
bŏvīllus, *Wołowy.*
Bovinator, Ociągaiący ſię, Szálbierz.
Bovinor. aris. Ociągam ſię, Rozwieram gębę, Szczypię 2. Saumen.
bŏvinus; *Wołowy.*
Bovo. as. Beczę, Ryczę. brüllen.
bŏx, ocis, *Gr. Wołek ryba.*

B R A

Brăbeutes, æ. m. *Gr. Igrzyſk ſprawcá.*
brăbīum, vel brăvīum, *Gr. Podárek zwyciſki.* Ehren kräntzlein. *Solus bravii duplicis* (Jam: Dim.) *ſyn.* Cĕrtāmĭnis, pălæſtræ præmīum.
brăbyla, æ *Gr Śliwá leśna.*
brăbyla, orum, *Gr. Dámáſceny.*
brăcca, æ. *Szátá koſmátá, Szubá.*
brăccæ, hæ: *Ubránie.* Hoſen. *epith.* Lāxæ, flūxæ, tūmĭdæ, tūmĕntes. *phr.* Pēllĭbus & lāxis ārcent măla frīgora brăccis.
brăccæ laxæ. *Pludry.* Hoſen/ Büchſen.
brăccārĭus, *Kráwiec.* Ein Schneider.
brăccha, bracha, *Szubá, Szátá koſmátá.*
brăchæ, *Szárawáry, Ubránie.*
brăchĭa, orum, *Bárki.* Die Arm. *Illi inter ſeſe magna vi brachia tollunt* Virg *ſyn.* Lăcērti ūlnæ *epith.* Cāndĭda lāctĕa cāndēntĭa pūlchra, fōrmōſa vĕnūſta firma āmīca. *phr.* Īntēntăquē brăchia rēmis. Brāchĭa cōllo īnjicit. Sūbmīttĭtquē grăves hūmĕros & fōrtĭa lāxat brāchĭa. Contendit tēlum dīvērſaquē brāchĭa dūcēns, ōſtēndit lātos hūmĕros āltērnăq; jăctat brāchĭa prōtēndens & vērbĕrat ĭctĭbus auras. Illi īnter sēsè mūlta vī brāchia tōllūnt in numĕrum & dum pīla vălent fōrtes tōrquēre lăcērti ōcȳus ābdūcto tōrquent hāſtīle lăcērto.
brāchĭāle, is, *Mánelá, Nárámięnnik, Ręki przegub* Armgezierd/ Armband.
brāchĭālis, *Bárkowy.*
brāchĭātus, *Roſocháty.* Zerlegt.
brāchĭo mōlli, levi, *Niedbále.*
brāchiŏlum. ſub *Bark.* ein Armlein. *Mittat brachiolum teres &c.* Cat.
Brachionarium, Narámiennik 1.
brāchĭum, *Bárk, Roſochá, Odnogá morſká, Wylewki, Pletwá, Wał 1.*
brāchĭum arboris, *Gáłąź, Gáłązká.*
brāchĭum polypi, ſub *Czáſzki.* (*vius.*
Brachycatalect:9 verſus, cui deſunt duæ ſyllabæ Ser-
Brachycatalectus, cui deeſt unus pes Diomed.
brăchylŏgĭa, *Gr. Krotkomowność.*
Brachyſyllabus pes. idem Diomedi qui Tribrachys.
brāctĕa, æ. *Bláchá 2.* Ein Metalln Blat *Ilice ſic leni crepitabat bractea vento.* Virg. *ſyn.* Aurĕa, ārgēntĕa, ſplēndēns, mĭcāns.
brāctĕă ventorum index, *Wietrznik.*
brāctĕārĭus, bracteator, *Bláchárz.* Ein Goldſchlager.
brāctĕātus, *Bláſzkowány, Powierzchny.* Mit Blech bedeckt. *phr.* Brāctĕis ōrnātus, fūlgēns, mĭcāns, cōrūſcāns.
brāctĕola, *Bláchá 2.* Blätlein auß Metal. *Neptuni, qui bracteolam de Caſtore ducat.* Juv.
brădȳpus, *Gr. Drop.* Ein Trapganß.
Brancaurſina, Barſzcz. Bärenklau.
brānchĭæ, hæ. *Gr. Skrzele.*

brāſsĭcā, *Kápuſtá 1. 3. 4. 5. 6.* Kohl/ Kappis *Me notat & junco braſſica vincta levi.* Prop.
brāſsĭca canīna, *Bážánká ziele.*
brāſsĭca ſylveſtris, *Brzoſkiew polna.*
Brat erat aries, ſub Báran 1. & Beczę.
brăthy, yos, n. *Gr. Sábiná 1.*
brēchmaſis, is. *Gr.* ſub *Pieprz.* Pfeffer.
brĕphŏtrŏphīon, *Gr. Szpital dzieci, Dzieczcy.* Ein Wayſenhauß.
brĕve, ſubſt; *Kſiąſzki pámiętne, Spiſek.*
brĕvi, *Wkrotce,krotko,trocbę.* In kurtzem/bald *ſyn.* Mōx, mŏdo, jam jam, brĕvi tēmpŏre.
brĕvĭa, ium. *Brod, Miáłkość. (Vadoſa loca in mari, navibus invidioſa.) phr.* in brĕvĭa & sȳrtes ūrget.
brĕvĭārĭum, *Spiſek, Sumowánie, Skrocenie, Dzięnnik,* & ſub *Brewiarz, Dyurnał.*
brĕvĭārĭus, *Krotki.* Kurtz.
Breviculus, Kſiąſzki pámiętne, Spiſek.
Breviloquens, Krotkomowny. Kurtzredend.
Breviloquentia, Krotkomowność, Mowá krotká. ein Kurtze red. (cōntrăho.
Brevio,as. Skracam. Ab kürtzen. *ſyn.*ābbrĕvĭo,
brĕvĭs, adject: *Krotki, Miáłki.* Kurtz. *Tytire dum redeo, brevis eſt via, paſce capellas* Virg. *ſyn.* Pārvus, pŭsĭllus, ēxĭgŭus, āngūſtus, cōntrăctus, nōn lōngus, cōncīſus. *phr.* Brĕvĭbus ăgĕre. Paucis ēxpĕdīre. Nōn te lōngo sērmōne mŏrabor. Paucis mūlta rĕfert. Mūlti plăcēnt brĕvĭtāte lŏquendi. Quid mŏror in pārvis? ănĭmus mājŏrĭbus īnſtat.
brĕvis, m. ſubſt: *Kſiąſzki pámiętne, Spiſek.*
brĕvĭtas, *Krotkość, Miáłkość.* Kürtze. *Non licet hic vitæ de brevitate queri.* Mart.
brĕvĭter, brevibus, *Krotko.* Kürtzlich.- *Atq; modus breviter ſit naribus uncis.* M. *ſyn.* ēxĭgŭe, āngūſte, cōncīſe brĕvi.

B R I

Brĭărĕus, eos, ei. *G. Dziewięziot.*
Briſa, æ. Wytłoczyny.
Briſare,eſt uvam exprimere Cornut: ad Perſium. à briſam facere. Eandem vocem aliqui legunt in Afranij verſu apud Nonium loco vocis braſire, & interpretantur conſumere. Bruſire è Græco legit Junius & Henric. Steph. pro conſumere.
Brĭtānnĭa, *Angelſka ziemiá.* Engelland. (*vide Anglia.*) *Dicitur & noſtros cantare Britannia*
brĭtānnĭca, *Wężownik 3.* (*verſus.* M.

B R O

Brŏccus, *Zębáty 2. Wárgáty.*
Brochitas, Wygłodánie. Außhungerung.
brŏ hon, *bdelium.*
brŏchus, brocus, bronchus, broncus, & brocis dentibus, *Zębáty 1.*
bromus, m. *Gr. Owies.* Der Haber.
brōnchŏcēle,es *gr. Gárdła ſpuchnienie,* in *Wole.*
brōnchus, *Gr. Wárgáty, Zębáty.*
brōntēum, *Gr. Bęben* ein Heerpaucke.
brōntĭa, æ. *Gr. Piorunek.* ein Donnerſtein.
brūchus, *Gr. Szaráńcza,* & ſub *Gąſięnnicá.* ein Käfer. *Aut populator edit gemmantia gramina bruchus.* Pr.
brūma, *Zimá, Rok.* Im Winter der kurtze Tag des Jahrs. *Bruma novi prima eſt, veterisq; noviſſima Solis.* Ov. *ſyn.* Hyĕmis *epith.* Intrāctābĭlis, frĭgĭda, gĕlĭda, cāna nīmbōſa, mădēns, rĭgĭda glăcĭālis, ālgĭda, rĭgēns: intŏlĕrābĭlis ālba, ĭnīqua, Dĕcēmbrālis. *vide Hyems.*
brūmālis, *Zimowy 2* Winteráchtig. *Quale ſolet ſylvis brumali frigore viſcum.* Virg.
brūſcum, *Flader.* ein Maſer.
brūta, al. brute, es an *Sábiná.*
brūtĭa, *Smołá 3.* Pech.
Brutianus, Podwodnik.
brūtus, *Nieczuły 2. Tępy, Niemy, Munia.* Unvernünfftig. *Quo bruta tellus, & vage flumina.* (Alcaic.)
brya, æ. *Gr. Támáryſzek.*
bryon n. *Gr. Chmiel. Mech, Poroſt, Rzęſa.*
bryŏnĭa, *Gr. Támmáryſzek, Rodzeniec.*

bryŏ-

bryŏnĭa alba, *Przeſtęp biały.*
bryŏnĭa nigra, *Przeſtęp czarny.*
brȳtum, n. *Gr. Piwo 1.* Bier.

B U (*mina Feſt*

Bu particula auget in Compoſitis, ut Bupes, Buli-
Bua vox puerorum potum poſcentium. Napoy, i.
tem v. Napełniam, Papu, item Ampułká.

B U B

Bubália, orum. Gr. Mánelá.
būbălīnus, *Báwołowy.*
būbălis, idis, *Gr Báwolicá* ein Bűfflin.
būbălus, *Gr. Báwoł.* eine Büffel. *Illi ceſſit atrox bubalus atq; biſon.* Mart.
bubbatio. Plin: l. 34. c. 14. corrigit Hermol. ex vet. Codice, & ſcribit Bullatio.
bubĕtii ludi, *Wołow gonitwá.* Rinderſtall.
būbīle, *Chlew. Wołownia.* (*vide Bovile.*
bubilo, Huczy ſowá, & in *Sowá 2.*
būbīno, *Plugáwię* Beſudeln.
būbo, is. *Bąkam 1. Inq. paludiferis buteo bubit aquis.* Ovid.
būbo, onis, m. & f. *Sowá łężna.* Ein Nacht-eul *Nunc bubone gravi nunc philomela ſonet.* Epith: *epith.*trĕpĭdus, fædus, īgnāvus prŏfānus, Stȳgĭus raucus, dāmnōſus, īnfeſtus dīrus lūctifer mœſtus nŏctĭcănus quĕrŭlus raucĭſŏnus. trīſtis. *phr.* Nŏctis ăvis vŏlŭcris prænuntĭa fāti. Trīſte canēns. Vēntūri nūntĭa lūctus Ignāvus būbo dīrum mŏrtālĭbus ōmĕn. Vīlis fĕrāli cārmĭne būbo Sæpĕ quĕri, & lōngas in flētum dūcĕre vōcēs. Trīſtĭa mīlle lŏcis Stȳgĭus dĕdĭt ōmĭna būbo. Sēdit ĭn ădvērſo nŏctūrnus cūlmĭne būbo. Fūnĕrĕōquĕ sŏnos ēdĭdit ōre grăves. Pāllădis āles. Lūctus prænūntĭus āles. Quī dīræ mŏrtis nūntĭus ĕſsĕ sŏlet. Hūmāno generi trīſtĭa fāta cānens Quid tŏtĭes gĕmuit nŏſtris fĕra nŏctŭa tēctis? *v. noctua*
būbōnes, hi, *gr. Dymienice.*
būbōnĭum, *gr. Gwiazdeczki ziele.*
būbōnŏcēle. es, *Gr. Wydęcie chorobá.*
būbsĕqua. æ. m. *Pogániácz, Wołowiec.*
būbŭla, *Wołowiná.* (*Woły páść.*
būbŭlcĭto, as, būbŭlcĭtor, aris, *Páſę bydło,*
būbŭlcus, *Pogániácz, Wołowiec.* Kuh-Hirt

Venit & upilio tardi venêre bubulci. Virg. *ſyn.* Armēntārĭus, pāſtor. *epith.* īgnāvus, tārdus, lăbōrĭfer, hīrsūtus, pānnōſus, sŏrdĭdus, īnfēlix *phr* Bŏum ārmēnti cūſtōs, măgīſter, *bubulo, as. Huczy ſowá.* (pāſtor.
būbŭlus, *Wołowy* Rinderen. *Meus iſte ſanguis verus eſt, non bubulus.* (Jamb.)

B U C

būcārdĭa, *Gr. Turkus, Serdecznik kámień.*
būcæda, æ. m. *Smágániec,* & in *Rzeźnik.*
bucca, *Gębá 1 Kęs 2.* Die Hole der Backen/ oder des Munds. *epith* Tŭmens, tŭmĭda, rŭbens, tūrgēns, tŭmĕfacta. *phr.* Tōllĕre tūrgēntes būccas, & grāndĭa verba būccĭſquĕ tŭmēntĭbus haurit. *vide Os.*
būccĕa būccella, *Kęs, Sztuczká.* ein Biß.
buccellarius, Kiryśnik 1. & in *Ciurowie,* & *Páſorzyt, Picownik.*
buccellatum. Biſzkokt. Zwiebacḱen.
būccĭna, *Trąbá 1 2* & *Pław 2.* Trommete. *Et gravis obſtreperet modulatis buccina nervis.* L. *ſyn.* Tŭba, cōrnu, lĭtŭus. *epith.* dīra, mĕtŭēnda, rĕsŏna. *vide Tuba.*
būccĭnātor, *Trębacz.* Horn-oder Poſaunen blaſer.
būccĭno, *Trąbię 1. Dukam 1.* (blaſer.
būccĭnum, *Trąba 2 Pław 5. Szarłat farbá.*
bū-cis fluentibus homo, *Gębá.*
būcco, onis, *Gębá 3. Głupiec, Chełpliwy.*
buccŭla, *Gębká.* ein Mündlein.
būcŭlæ, hæ. *Pucki, Policzki.*
būccŭlārĭus, *Płatnerz.*
būccŭlēntus, *Gębá.* Der Mund.
būcēntes, æ. m. *Gr. Gzik, Roſmik.*
būcēntrum, *Gr. Pogániácz.* Roßtreiber.
būcĕphălus, *i. bovis caput, nomen equi Alexandri Magni. Item Orzech wodny* Des Alexandri M. Pferd. *ſyn.* ĕquus Alexāndri *v.*
būcĕras, atos n. *gr. Boża trawká.* (*Equq.*
bucerda, Gnoy wołowy, ſub *Gnoy 2.*
būcĕrĭus, bucĕrus, *gr. Rogáty.* Das Ochſen Hörnerƚ hat. *Buceriiq; greges, ſub eodem te-*

gmine cæli. Lucr. Lanigerosq; greges, armentaque bucera pavit. Ovid.
bū ērum pecus, Wol. ein Ochs.
būcētum, Páſtwiſko. das Weyden.
buchianos. Gr in Trąbá.
bucida, idem Bucada.
bucina, ut aliqui ſcribunt, idem buccina.
bucitum, idem Bucetum.
būcŏlĭca orum. gr. Skoropaſki.
būcŏlĭcus, gr Páſtuſzy. Das zu den Rindern gehört. Bucolicis juvenis luſerat ante modis. Ovid ſyn. Pāſtōrālis, āgrēſtis, rūſtĭcus.
bucŏlĭcon panaces, Pánák.
bū rānum, bucranion, gr. Wyżlin 2.
būcūla, Jáłowicá. bū ūlus, Ciołek.
būfo, Żabá ziemna. ein Krott. Inventuſq; cavis bufo & quæ plurima terræ. Virg. epith. Nŏcŭus, cœnōſus, tūmĭdus, fædus fætĭdus, vĕnēnōſus, turgĭdus, tūrpis, hōrrĭdus lēthĭfer, tūmĕfāctus, pālūſtris.
būglōſſum agreſte; Wołowy ięzyk.
būglōſſus, f. gr. Wołowy ięzyk.
būgon, onis. m. gr Pſzczołá, Ein Biene.
būgōnĭa, gr. Pſzczelnik 2. ein Bienſtock.

BUL

būlăpăthum, gr. Szczaw kobyli.
būlbācēus, Członkowáty, Głowiáſty.
būlbīne, es gr. Śniádek 2.
bulbūlus, Członek 3 Głowá.
būlbus, Członek Śniedek 2 3. Główká, Korzeń okrągły, Wilder Knoblaych. ſyn. ālĭum. epith. Sālax, cāndĭdus.
būlbus vomitorius, Pſia cebulá,
būle, es. gr. Rádá 5 Der Rath.
būleuta, æ. m. gr. Radzcá. ein Ratsherr.
būleutērĭum, gr. Rádziecki dom.
būlga, Mieſzek pieniężny, Sumki, Torbá, Zywot niewieśći, Błoná 4.
būlīmĭa, bulimos, gr. m. Apetyt 4.
bulla, Bąbel, Cętká, Pukiel 1. Noſzęnie drogie, & in Brátnal.
būlla aurea, Zaponká.
būlla dignissimus, Dzieciuch.
būllātæ nugæ, Mowá nádęta.
būllātĭo, Bąbeliſtość.
būllātus, Nádęty, Bąbeliſty, Puklámi oſadzony, Cętkámi ozdobiony. Hoch/ Prächtig. Non equidem hoc ſtudeo, bullatis ut mihi nugis. Perſ.
būllĭo, is, Kipię. Sieden. ſyn ēbūllĭo, fērvĕo.
būllīre deſiit, Odkipiáło.
būllĭtus, us. Kipienie Auffwerffung.
būllo, as. Bąbelę ſię czynię, Pienię ſię, Wzwiram. Auffwerffen.
būllūla, Bąmbelek. ein Biſemknöpfflein.

BUM

būmăſtos ti. f. gr. Jágodá winna ſpora.
būmĕlĭa, æ. gr. Jeſion Lein Eſchbaum.
būnĭas, adis. gr Rzepá podługowátá.
būnĭum, Rzepnik Rüben Samen.
buo, is. Nápełniam. Anfüllen.
būpæs, Gr. Dziecię 2. ein kind, Jung.
būphŏnĭa, gr. ſub Wołow gonitwá.
buphthălmum, gr. Nogietek.
būphthălmus, gr Rozchodnik Wielki, Wołowe oko ziele. Gansblumen.
būphŏnon, gr. Páſkudnik ziele.
būpleuron, gr. Aminek. Kraut.
būprēſtis, is. f. gr Páſkudnik robak.

BUR

būra, Naſad, Burdicus, Muł 1.
būrdo. Muł 2. Zrzebię, Zmudzinek.
burgus è gr. Burgimagiſtri B. Zámek.
buriſbus, gr. Zmudzinek. ein Zwerg.
būris, Naſad, Uſſino bura & buris, Kleks Kozicá. ein Pflugkümme. In burim, & curvi formam accipit ulmus aratri. Virg.
būrrānĭca potio, burranicum vas. Słodycz.
būrrhīnon, gr. Wyżlin ziele.
burrio, is. pro Bullio, Sypię ſię 2. Szmer czynię.
būrrus, è gr. Liſowáty, Rumiány.
burſa, in Gloſſ. eſt Cloaca ſed non eſt vox latina, Græca etiam Byrſa, (à qua videri poteſt ducta burſa) corium ſonat non crumenam.

bursa pastoris, e Táśznik ziele.

BUS

būsĕlīnon, gr. sub Pietruszká. Petersilien.
būsĕqua, æ. m. Wołowiec, Pogániác z.
Bustar, aris, n. Wołownia, Zgliscze.
būstĭrăpus, Niecnotliwy, Grobowiec.
būstrŏphe, es. gr. Uwroć.
būstuārĭus, adject: Grobowy, Pogrzebowy. Zum Grab gehörig.
būstŭārĭus, subst: Wysiekácz. Fechter bey den Gräbern. Admittit inter bustuarias mœchas. (Scaz)
būstum, Zgliszcze, Pogorzelisko, Grob. Ein Grab. Regis Decerni terreno ex aggere bustū Virg syn. sepūlchrum, tŭmŭlus pyra, rŏgus. epith Hŏrrĭficum, ĭnhŏnōrum, căvum, dīrum, săxĕum, mūtum, mĭsĕrābĭle. phr. Mors grăvis à tĕmplis in săva būsta trăhet, ĕxănĭmem būsto cōndit ŏdōrĭfĕro. v. (Sepulchrū.
būsȳcon. gr. Figá 6 ein Feig.

BUT

būtĕo, Jástrząb, an Raroq ein Raubvogel. Inque paludiferis buteo bubit aquis. Ovid.
buthysia, gr. Bicie bydłá.
butio, onis. Bąk Löffelgans
būtŏmon, gr. Rzeżączká.
butŏmos, gr. Wilcze bobki ziele.
Butorius, B. sub Bąk Löffelgans.
buttio, is. Bąkam. Murmeln.
buttis, gr. Kadź.
Buttubata. Bayki. Nichts würdige dinge.
butȳrum, gr. Másło, y Valgius corripuit, & Græcis hoc y anceps. Butter. Qui lacte, caseoq; sive butyro. (Scaz.) Lac niveum, butyrumq; novum cum melle comedit. Sed. epith. Mŏl'e, pīnguĕ, novum, ŏdōrum, līquĭdum, liquēns, flāvēns.
buxans, buxosus, Bukszpanowey farby.
buxētum, Bukszpanowy ogrodek. Buchswald Lacus ad Europes tepida buxeta recurrit. Mar.
buxĕus, buxĭfer, Bukszpanowy, Zołtą chorobę cierpiący. Buchsbaumin.
buxus, buxum gr. Bukszpan 1 2. Buchsbaum Fluctuat hic denso crispata cacumine buxus Cl. Et densum foliis buxum, fragilesq; myrice Ov: epith. Crīspāta, vĭrēns, pāllens, tōnsĭlis, pālĭda crīspa vĭrĭdis Aĕ ĕcȳnthia, flāva frōndens, frōndōsa, ŏpāca, incūlta. phr. Flŭctŭat hic denso crīspāta căcumĭne buxus: Flāvăque pērpĕtŭo buxus honore vĭret. pro fistula. v. Fistula. Pro pectine. v. Pecten.
byne, es. gr. Słod. Malz.
byrrhus, gr. Szátá zwierzchnia.
byrsa, gr. Skora s.
bysīna verba, Słowá łágodne.
byssus, byssinum, gr. Bisior, Płotno cienkie. Die allerköstlichste Leinwand syn. Līnum epith. Tĕnŭis, cānēns, ālbus, cāndĭdus, nĭtēns, tēxĭlis, tĕres.
Byturus. Robacy winney micice.
Byzantium, Cárogrod. Constantinopol.

CAB

Căbăla, Cabalista, sub Pismo taiemne.
Cabalarius, Konsuch.
Caballatio, Rostruchárstwo.
Căbāllīna, Szkapiná.
Căbāllīnus, Szkápi. Zu einem Roß gehörig Nec fonte labra prolui Caballino. (Scaz.)
Căbāllĭo, onis. Konik morski.
Căbāllus, Szkápá. Ein Roß/Pferd/oder Hengst syn: Optat ephippia bos piger, optat arare caballus. Hor. equus, quadrŭpes, sŏnĭpēs. epith. Pĭger, vŏlŭcer, sŭpērbus. vide equus.
Cabus, Gr, Trzykwartowa miárá.
Căcăbo, as. sub Kuropátwá Ganen.
Căcăbŭlus, Garnuszek. ein Keßlein.
Căcăbus, Gr. Gárniec 1. 2. ein Kessel. Alborum calicum, atq; cacaborum. (Phal.)
Căcălĭa, Gr. Miłośna ziele.
Căcāre, è Gr. Kákáć, Wypróżniáć się.
Căcāturĭo, is, Ná dwor mi się wielki chce.
Cacabata ædificia, B. Paulin. i instar ollæ denigrata. Hrydnia, Czarna izbá. Cacabactus, Tertulian. i. instar ollæ bullientis.

Căcemphăton, Cacephaton, *Gr. Mowá plugawa.* ein unzüchtige rede.

Căchĕctes, æ. m. Cachectos, Cachectus, *Gr. Niezdrowy, blády, Cerę złą maiący.* Ungesund

Căchēxĭa, *Gr. Cerá zła.*

Cachinnabilis, Smiechowi podległy.

Căchīnnātĭo, *Smiech 2.* das Gelächter.

Căchīnno, onis *Smieszek.*

Căchīnno as. Cachinnor, aris. *Smieię się zbytnie.* Oberlaut lachen. *Fiat uti ritu tremulo concussa cachinnent.* Lucr. *syn* ŏbgānnĭo, rĭdeo. *phr.* Căchīnnis āppĕto, lăcĕro, tŏrquĕo, āttŏllĕre rīsum, īngĕmĭnāre căchīnnos Sŭspēndĕre nāso, ēffūso căchīnno excĭpĕre. *vide Rideo, & Derideo.*

Căchīnnum sustulit: sub *Rośmiać się.*

Căchīnnus, *Smiech zbytni.* Groß Gelächter. *Ingeminant tremulos náso crispante cachinnos.* P. *syn* Rīsus, jŏcus, gānnītus *epith.* Lætus pĕtŭlāns, trĕmŭlus, ărgutus, tĕner, mōllĭcŭlus, subsānnāns, mŏrdax, rĭgĭdus.

Cāchla, *gr. Wołowe oko ziele.* (*v. Risus.*

Căchrys, ys, yos. *gr Rzęsa,* & sub *Rozmáryn.*

Căcŏchymia, *gr. Wilgotności zbytek.*

Căcŏdæmon, *Gr. Czart* & sub *Smrod.* Der böse Geeist. *Videas cacodæmona, nigris* Text *vide Dæmon.*

Căcoēthes, is, n. *gr. Nałeg zły Káncer.* Eine böse Gewonheit *syn.* Prāvus mos *Scribendi cacoethes, & ægro in corde senescit.* Juv.

Căcŏphăton, *gr.* sub *Mowá plugáwa,*

Căcōstŏmăchos, vel us. *gr. Zołądká chorego, Niestrawny.*

Cacosyntheton, mala compositio dictionum. Lucill. Quintill. Servi. Figura grammatica.

Cacotechnia mala ars. Pravitas artis. *Quintil.*

Căcŏzēlĭa, *gr. Náśládowánie głupie.*

Căcŏzēlus *gr. Náśládowcá głupi.*

Căctos vel Cactus, *gr. Kárciof.*

Cacubalum, Plin: corr: Cucubalum.

Cacŭla, hic. *Giermek.* ein Troßbub.

Caculatus, us. ibidem.

Căcumen, *Wierzch 1,* Gipffel/Spitz. *Nunc herbæ ruptâ tellure cacumine tollunt,* Ovid: *syn.* Culmen, vertex, āpex, făstīgĭum. *epit.* ŭmbrōsum mōntānum ăcūtum frōndōsum, nĭmbōsum sāxōsum, virĭdans, ārduum āĕrĭum tămōsum āpĕrtum sŭpĕrbum, frōndĭferum īnhōspĭtum vĭrēns, stĕrĭle, ĭnāccēssum scŏpŭlōsum, dēclīve, āvĭum. *phr.* Sūmmi făstīgĭa mōntis. Prærūpti nīmbōsa căcūmĭna sāxi Sūmmi fastīgĭa cūlmĭnis. Summus āpex, Săxa mĭnāntĭa cœlo. Frōndōso vērtĭce mōntes cōnspĭcui; ălpīni mōntōsa căcūmĭna dōrsi. Ardŭa tūrrĭgeræ sŭrgēnt in cūlmĭna rīpæ. Extruit īngēntes sŭlbīmi cūlmĭne sēdes Amittunt rāmōsa căcūmĭna frōndem. Præceps per acuta căcūmĭna vādit. Aĕrĕum nĭvĕi mōntis līquĕre cacūmen, āb ĕxcēlso mĕdĭtētur vērtĭce sāltus. Vertĭce cēlso cānus āpex. *v. Altus.*

Căcumen arboris, *Látorośl 1.*

Căcumĭnātus, *Kończáty 1 Szpiczásty*

Căcumĭno, *as, Zakończ. m.* Zuspitzen *Dat spatium collo, summasq; cacuminat aures* Ovid. *syn:* ăcŭo, ăcumĭno

Cădāver, *Trup, Ciáło 4* Ein todter Cörper/ Aas. *In stabulis turpi dilapsa cadavera tabo* Virg. *epith.* īnfōrme mœstum, tetrum, tūrpe, dĕfōrme, mĭsĕrābile, ēxsāngue fædum, gelĭdum crŭēntum flēbĭle, trānsfōssum frīgĭdum frīgēns pāllĭdum, pālēns, bōrrēndum. *phr.* ārtus ĭnānes, ēxsāngues, ēxănĭmes, Cōrpus vītā spŏlĭatum Mūtum & sĭne sānguĭne cōrpus. Jăcet īngens līttŏre trūncus, āvulsumq; hŭmĕris cāput, & sine nomine cōrpus. Trūncus vītāq; ănĭmāque sŏlŭtus. Dēfūnctăque cōrpŏra vīta, ēxănĭmum cōrpus. Spolĭatum lūmĭne cōrpus cōrpus ĭnāne.

Cădāver capulare, *Zgrzybiáły* Ziemlich Alter

Cădāvĕrōsa facies, *Trupia twarz,*

Cădāvĕrōsus, *Blády, Nabrzmiáły, Szpetny,*

Cădīscus, *gr: Wotowá skrzyneczká*

Cădit, *Powodzi się, Trafia się, Przyszło, Dostáło mi się,* Es begibt Sich

Cădit in sensum videndi, cadit sub aspectum, sub sensum, *Widomy, Dotkliwy*

Cădīvus, *Padaiący,* Hinfällig. *v, Caducus*

Cadmi-

Cādmĭâ, *gr. Tucya, Moſiężne ábo Miedziáne zużele, Kámień miedziány.*

Cādmītes, æ. m. *gr.* ſub *Skorupiaſty.*

Că o, is *Upadam 1. 2, 9. Padam 1. 3. Spadam 1. 2. Powalam ſię, Opada 2. Západam Prze- padam, Przypada 1 Wpadam 1 Zachodzę 9* & ſub *Upadłá.* Fallen. *Multa renaſcentur, quæ nunc cecidere, cadentque* Hor. *ſyn.* Dēcĭdo cōncĭdo, ēxcĭdo, prōcĭdo. lābor, dēlābor collābor, rŭo. cōrrŭo, præcĭpito, prōcūmbo. *phr.* Pénĭtŭſq; vădis ī'līſa recūmbit Cum sŏnĭtu trăhit Rŭit de vērtĭce præceps. in tērram tōtus ruit. Vōlvĭtur in căput. Lābĭtur in præceps ab āncĭpiti dēlapſus culmĭne mōntis, præcĭpĭtrēſque cădunt. Cōllăpſa rŭunt īmmăn a mēmbra. Cætĕra nē sĭmĭli cădĕrent lābĕfācta rŭīna. Cēlſæ grăvĭōre căſu dēcĭdunt tūrres, īpsĕ grăvis, grăvĭtērquĕ ad tērram pōndĕre vāſto cōncĭdit. In măre lăſsātis vŏlucris văga dĕcĭdit ālis, īpſa ſuo quōndam pŏndĕre trăcta ruūnt Jāmquĕ dŏmus, pluvĭa rīmam făcĭēnte dĕhīſcit, ac velŭtī mōntis ſāxum de vĕrtĭce præceps. Cum rŭit ēvūlſum vēnto, ſeu tūrbĭdus īmber. Prōluit, aut annis sōlvit, sūblapſa vĕtūſtas. Cum dŏmus īngēnti sŭbĭto mea lāpſa ruīna cōncĭdĭt, īn dŏmĭni prōcŭbŭitquĕ căput. *Pro mori. vide Morior.*

Cădo cauſa, fōrmŭla, *Utracam ſpráwę*

Cădŭca bona, *Nábyta Kádukiem maiętność*

Cădŭcārĭum jus. *Káduk práwo.*

Cădūcārĭus, adj. & : *Kádukowy* Erbfellig.

Cădūcārĭus, ſubſt: *Káduk biorący.*

Cādūceātor, *Poſeł* ein Friedbott.

Cādūceūm, Caduceus, *Laſka poſelſka:* Ein Herold Stab. *epith.* Pācĭficus, fēlix, faūſtus, pācĭfer. *e Alcia: corripuit.*

Caducifer, Poſeł 2. Ein Friedbott. *Hinc ſe ſuſtulerat paribus caducifer alis. v. Mercurius*

Cădūcĭter, *Prędko.* Behend.

Cădūcum, *Káduk maiętność.* Erbfellig.

Cădūcum mali punici, *Granatowych iabłek kwiat.* Granat-apffelblút.

Cădūcus, *Nietrwáły, Upadku bliſki, Słáby, Kaduk cierpiący, Blákuiący, Upadły.* Hin-

fállig. *Vidi ego labentes acies & telæ caduca.* Prop: *ſyn.* Frăgĭlis īnfirmus, lăbāns pĕrĭtūrus, flūxus, dēbĭlis, *vel* cădens lābēns.

Cădūcus morbus, *Káduk chorobá.*

Cādūrcum, *Przeſcierádro, Námiotek, Taſz, Pościel, Kołdrá.* ein Kramer Deck.

Cădus, *Gr. Báryłá. Bániá 1. Miárá, Korcá Sędemierſkiego połowicá,* an *Kadź?* Ein Weinfaß *Vina bonus quæ deinde Cadis onerârat Aceſtes.* Virg. *ſyn.* Dōlĭum. *epith.* Pīcātus vĕtŭlus, frăgĭlis, nĭvĕus, nĭger, fūmōſus fălērnus, īlīgnus. *phr.* Lyæum sērvāns Spūmāntĭa Bāccho pōcŭla, in Vātĭcānis cōndĭta vīna cădis. Flāvăquĕ dē rubro prōmĕrē mēlla cădo: Mōllĭaquĕ īlīgnis vīna rĕpōſta cădis, ēſt ter vāppa cădo ſuper dīffuſa prĭcāto.

Cădus ſalſamentārius, *Sledziowká.*

Cādytas, æ. m. *Gr. Kániá przędzá.*

Cæcātus, *Slepy z przodku.* Verblindt.

Cæcia, æ. m. *Gr. Wiátr wſchodniemu pobocżny ná połnocy.*

Cæcigenus, Slepy od národzenia. Blind gebohren *Nam cum Cæcigeni ſolis qui lumina nunquam.* Lucr.

Cæcĭlia, æ. f. *Wąż ślepy.*

Cæcĭtas, *Slepotá Záślepienie.* Blindheit. *In cæcitate corporis mente intuens.* (Jamb.)

Cæco, as, cæcitatem infero, conſciſco, *Oślepiam.* Blind machen. *ſyn* ēxcæco ōbcæco. *phr.* Lūmĭna, ŏcŭlos fŏdĕre ēffŏdĕre, ērŭĕre ērĭpĕre. Dĭgĭtos in lumĭna cōndĕre. Mănu lūmina haurīre, ŏcŭlōs, *vel* lūmĭna gĕnis ēxpĕllĕre, sēdĭbus sŭis ērŭĕre. Lūmĭna pĕrpĕtŭa nŏcte damnare. Lūmen ădĭmĕre, ērĭpĕre. Lūce prīvāre. ōrbāre. Rādīce ăb īma fūndĭtus ēvūlſus sĭmul ēvōlvit ōrbes, ŏ ŭlōrum ōrbes ūnguĭbus, *vel* fĕrro ēffŏdere. Lūmen traiſvērbĕrat ēnſe, & pătĭar fōſſis lūmen ăbīſſe gĕnis.

Cæco dies reluxit, *Przejrzał ślepy.*

Cæcŭbum, *Wino przednie. Cæcuba vina ferens, alcon Chium maris expers.* Hor.

Cæculto, as. Niedoyrzę. Vbelsehen.

Cæcŭlus, *Slep.*

Cæcus, *Slepy r. 2. Niewidomy r Skryty r. Nie rozmyślny, Nieznaiomy.* Blind. *syn.* ōbcæcātus, ēxcæcātus. *phr.* Lūmĭnis ēxpērs. Lūmĭne cassŭs. Pērpĕtua nōcte dāmnātus Ætērna nōcte, æternis tĕnebris, ætērna calīgĭne ŏcŭlos nactus. Lūmĭnĭbus, vīsu ōrbus, *vel* vĭdŭātus. Trīstem trăhēns sĭne lūmĭne vītam. Lūcĕ prīvatus. Rāptis, ēffōssis lūmĭnĭbus, ŏcŭlis, prīvātus ōrbātus, cāptus. Cui lūmen ădēmptum. Răptis lūmĭnĭbus rĕpēnte cæcus. Vītam pērpĕtŭa sub nōcte trăhens. Lūmĭne cāptus. Lūce cărent ŏcŭli ĭnanes lūmĭnis ōrbēs. Trĕpĭdūsq; mĭnĭstro. Prætēntat băcŭlo lūmĭnis ōrbus iter. Sōlis qui lūmĭna nūnquam ăspēxit. Cūjus lūmĭna lūcis ĕgent, Quīquĕ ŏcŭlis caruit. Stat lūmĭne rāpto. Sĭ tu quŏq; lūmĭnis hūjus ōrbus, ait, fiĕres.

Cæcūtĭo, is. *Niedoyrzę.* Vbel sehen. *Cæcutire etiam, quoniam per munera acutum.* B.

CÆD

Cædes is. *Záboy r. Rąbánie 2. Siekánina 2. Gárdło 2.* Todtschlag/ Mordthat. *Tunc cædes hominum generi tunc prælia nata.* F. *syn* Clădes, strāges, fūnera. *epith.* Sæva, dīra, fŭrĭālis, dūra mĭsĕrānda fērālis, īnfausta lēthĭfĕra fūnēsta, ĭmprŏba, īnsāna, ătrōx hōrrĭfica, crūdēlis, mĭsĕra, atra lūctŭōsa flēbĭlis trīstis hōstīlis rĕpēntīna, ēffera, vĭŏlēnta. *phr.* Īnfēlix cædit vĭolēnta cæde pĕrēmptos. Læsa crŭēntābat turpi cōnvĭvia cæde: Crūda vĭrum cædes flūmĭnis instat. Plēna fĕræ cædis, plēna crŭōris ĕrānt. *v. Occisio Strages.*

Cædo, is. *Biię 4. Zábiiam r. Siekę r. 2. Rąbam, Biię bydło, Biię, rzezę. Wybiiam 10. Zácinam, Ofiáruię Łámię kámień, Rozbieram ná części* Schlagen/ Tödten. 4. - *quod nulla ceciderat ætas.* Ovid. *syn.* Vērbĕro, pĕrcŭtio, fĕrĭo, *vel* ŏccīdo, īntērfĭcĭo īntērĭmo pĕrĭmo nĕco: *phr.* ēnsem pēctŏre cōndo rĕcōndo. Dēmītto in īlĭa fērrum. Tēlis, hāsta, ărūndĭne cōnfigo trānsfōdĭo. Mucrōnem sānguĭne tĭngo. Trānsădĭgo cōstas, & cāndĭda pēctŏra rūmpo! Mānu pĕrcūrrĕre, pūlsāre, fūndĕre. Mănĭbus īnsĕqui, Pūgnis fœdāre. Vērbĕra darĕ, fērre. Tērga, lātus scīndĕre, nŏtāre. Sīc tĭbi de fūrĭis scīndat lātus ūna flāgĕllo. Qui mĕa crūdēli lăcĕravit vērbĕre tērga. Nūnc dēxtra īngĕmĭnans ĭctus, nunc ĭlle sĭnĭstra. *v. Occido,* (*Verbero.*

Cæduus, *Rębny, Odrastaiący.*

CÆL

Cæl. pro Cælum apocope. Niebo r.

cælāmen, *Rycie.* Die Kunst des Außstechens/ Außgrabens. -- *Neque enim clypei cælamina novit.* Ovid.

cælator, *Snycerz.* Ein Außstecher. *Sit mihi præterea curvus cælator, & alter* Juv.

cælātus, *Ryty.* Außgegraben/ Außgestochen. *Cælatus ferro, tristēsq; ex arbore diræ* Virg. *syn.* Scūlptus. *phr.* Ære ēffictus, ēxprēssus. Sīgnis aspēr.

cælātūra, *Rycie r. 2. Snycerstwo.* (*wiec.*

cælebs, substant, *Bezżenniec, Nie mężáta, Wdowy.*

cælebs, ibis, adject: *omne. Bezżeński, Niepłodny.* Ehe-loß/ledig. *Nil ait, esse prius melius, non cælibe vita* Hor. *syn* Īnnūptus, Īnnūbus. *phr.* Cōnjŭgis ēxpērs nēscĭus, īgnārus. Cāstum sērvāns īntācto cōrpŏre flōrem. Vĭrgĭnĭtātis ămōrem īntemĕrata cōlit. Virgo īgnāra vĭri Tædæ non nōta jŭgāli Cōntēmpto mūnĕre Phæbi īnnūba pērmā*n*ĕo Cīrcum pūĕri īnnūptæque pūēllæ sacra cănunt *vide Castus.*

cælēstes, *Niebiescy, Święci.* die Heiligen.

cælēstis, *Niebieski* Himmlisch. *Tantane animis cælestibus iræ?* Virg: *syn.* Ætĕrĕus, ætĕrĭus, sȳdĕrĕus, sŭpĕrus.

cælēstis vis, *Influencya Niebieska.*

cæli, hi, *Niebiosa, Niebo r* der Himmel.

cælia, æ. Piwo r, das Bier.

cælĭ āris, *Bezżenski.* (Standt.

cælĭbātus, *Bezżeństwo.* Der unverheuratheteStandt.

cælicola, Swięty. ein Heiliger.

cælicolæ, hi. Niebiescy. Die Heiligen Himmelsbürger *Nulla super nubes convivia Cælicolarum* Juv. *syn.* Cœlĭtes, Cœlēstes Sŭpĕrĭ Dīvi, Bēāti. *phr.* Qui cœlēstes aulas, sŭpĕras domos cæli tēcta īncōlunt. Cœlĭtum cōhors, cætus. Cīves ōlȳmpi: Æthĕrei prōcĕres. Cæli cīves. Dīvōrum, *seu* Dīvûm. Gens āddĭta cæ-

lo. Sīdĕrĕi chŏri īllūſtres ănĭmæ,quās pūrior accĭpit æther āllĭgĕri prŏcĕres,æthĕrĕos īnter prŏcĕres sānctumquĕ sĕnātum. Quī pĕdĭbus nūbes & sīdĕra calcant.

cælifer. *Niebon-śny.* Der den Himmel trägt *Extra anni ſolisq; vias, ubi cælifer Atlas.* Vir:

cælimodia, *hæ ſub Obrząd.*

cæliſpex, *Niebowidz.*

cælites, hi, *Niebieſcy*. & ſub *Swięty*, *Niebieſki.* Die Himmliſchen. *Non ita cælitibus viſum eſt*, &c Ovid. *ſyn.* Cœlĭcŏlæ, Sŭpĕri. *v. Cælicolæ.*

cælĭtŭs, *Z niebá.* Vom Himmel herab. *Cælitùs inſeritur. ſi quis modo &c.* E. *ſyn.* Cœlo, vel dīvīnĭtus.

cælo,as. *Ryſuię 2.* Außgraben/Außſtechen *ſyn.* Sculpo, īncīdo. *phr.* Ære fingo, ēxprīmo. Auro, lăpĭde, lĭgno ēffingo. Cœlātăquĕ in auro fōrmĭa făctă vĭrum.

cælum, plur hi. cœli. *Niebo 1. 2 Podniebienie. Strop, Sklep, Wyſokość, Kraina, Powietrze,* Der Himmel. *ſyn* Æther, sīdĕra, āſtra, æthera aura āxis pōlus, ŏlȳmpus. *epith.* prŏfŭndum nĭtĭdum ſtēllans, magnum plŭvĭum liquĭdum cōnvēxum īgnĭfĕrum cærŭlĕum cŏlōrātum ſplēndĭdum flammĭgĕrum rĕfūlgēns, ſtēllātum pĭctum, vărĭābĭle, bĕātum, īncūrvum pūlchrum rutĭlum ŏblīquum, sĕrēnum, īmmēnſum cŏrūſcum, gēmmĕum, rĕcūrvum, vērsătĭle nīmbŏſum, nūbĭlum plăcĭdum. *vid. Aer.* *phr* Cœlēſtes ōræ. Sŭpĕræ dŏmus. Cœli atrĭa, pă ăria. Tēcta inclyta cœli. Cœli rēgia, ā ſs, vērtex. Fūlgēntĭa cœli tēmpla. Cœlēſtĭa tēcta ſpatĭa rēgna ōræ cœlēſtes æthĕrĕæ āĕriæ sŭpĕræ sīdĕrĕæ. Cœli tēmpla, ſpătĭa æthĕris. Æthĕris ōræ. Æthĕrius vērtex. Æthĕrĕa plāga. Sīdĕrĕæ sēdes. āxis Sīdĕrĕi. Līmĭna Dīvûm. Tēcta tŏnāntis. Cœlēſte sŏlĭum. Rēgia māgna Jŏvis. Cælēſtis aula. Jŏvis atria sūmmi Stēllĭfer ŏrbis Cœli cōnvēxa dŏmus ārces ŏlȳmpi āltus ŏlȳmpi vērtex. Tēmpla ſtēllāntis ŏlȳmpi Sŭpĕrum cōnvēxa (ōrum) Æthĕris ārces ātria Dīvûm Stēllāntĭa cæli tēcta Rēgna bĕāta pŏli Stellis ārdēns lūcēntĭbus æther. Ætērnæ rēgna să ūris Quod tēgit ōmnia cælum. Păter ŏmnĭpotens ter cœlo clarus ab āltŏ īntŏnŭit. Tædet cæli cōnvēxa tŭeri. Quā păter ut sūmma vīdit Sātūrnĭus ārce dēſĭlit ăb ălto ūnde hæc tam clāra rĕpĕnte. Tēmpēſtas: vĭdĕo mĕdĭum dīſcīndĕre cœlum Sŭpĕrāſquĕ Dĕorum īmplēvēre dŏmus. Sīdĕrĕas cœli tĕntābĭmus ăd ārces. Fās īlli līmĭna Dīvûm tāngĕre. Māctĕ nŏva vīrtūte pŭer, sīc ītur ăd āſtra ubi ſtēllāntis rēctor ŏlȳmpi īnnŏcŭas ănĭmas vĭtĭŏrum lābe cărēntes cōllŏcat, ubi nec mŏrbĭ nec lūctus nĕve ănxĭa cūra Sŏlĭcĭtant mĭsĕras trĕpĭda fōrmīdĭne mēntes. Sed ſecūra quĭes & nēſcĭa vīta sĕnēctæ, & cum pāce fides hăbĭtānt:

cælum, plur: hæc cæla, *Dłoto, Rylec.* ein Meiſſel/ oder Grabeyſen. *ſyn.* Scalprum. *epith:* Pŏlyclētæum, lābōrĭferum, Phīdĭăcum, ferrĕum, mēntōrĕum, mōrdax.

cælum capitis, *Czaſzká.* die Hirnſchal.

cælum dubium, nubilum. *Chmurá.*

cælum immite, nubilum, *Niepogodá.*

cælum imum, *Strop ſklepowy.*

cælus, priſcè unde, hi cæli. Niebo 1.

CÆM

Cæmēnta, æ. *Kámień łámány.*

cæmēntārĭus, *Kámiennik, Mularz 2.*

cæmēntĭtĭus, *Kámienny.* Steinern.

cæmēntum, *Kámień łámány*, *Budowánie 3. Geneſis c. 11. Cæmentum, vulgò reddunt Poloni cum Vuieco Wapno. LXX. habent, argilla figulorum.* lutum, limus.

Cæna lege Coena.

cænōſus, *Błotniſty.* Schleimig.

cænum, *Błoto*, *Nikczemnik*, *Smrod.*

CÆR

Cærĕfŏlĭum, è Græco. *Trzebulá* Körbel.

cærite cera dignus, ſub *Poniżam.*

cærites, hi ſub *Podły.*

Cærim nia, vel Cerimonia, Obchod. Kirchen-Brauch/ *Conſecratio Cærimoniarum* (Phal.) *ſyn.* Cĕrĕmōnia. *phr.* Cūltus săcer, rĕlĭgĭōſus.

cærŭla orum, *Morze.* Blaue Meer *Adnixi torquent ſpumas & cærula verrunt.* Virg.

cærŭlĕatus, *Modry.* Blau.

cærŭlĕum, *Lazur.* Blaufarb.

cæru-

cærŭlĕis oculis, *Modrych oczu.*

cærŭlĕus, adject: *Modry, Morski* Himmelklar/blau. *Ipsaq; cæruleis charta feritur equis.* Vir *syn* Glaucus cæsĭus, vĭrĭdis, mărīnus.

cærŭlĕus, substant: *Kráśká.*

cærŭlĕus lapis, *Lazur.* Blaulasur.

cærŭlus, *Modry* Himmelblau.

cæsa, æ. subst: *Cięta rana.*

cæsale, *Columel. corr. Caseale.*

cæsar. *Wyprotek*, *Cesarz.*

cæsărĕus, cæsărĭānus, *Cesarski.* Keyserlich. *Et qui Cæsareo juvenes sub nomine crescunt.* Ov:

cæsărĭātus, *Kosmáty.* Haarächt.

cæsăries, *Włosy.* Lange Haar. *Aurea cæsaries ollis, atq; aurea vestis.* Virg. *syn.* Căpilli, crīnes, cŏma *epith:* Nĭtĭda, rŭtĭla, pēndŭla, rădĭans, flŭĭtans, cāndĭda, aurĕa, gĕnĭālis, flāvicŏma, pūlchra, īntōnsa, flāva, dĕcōra, fūlva. *vide Capilli.*

cæsim, *Siekiem, Przerywaiąc.* mit Hauen.

cæsio, onis, *Rąbánie.* Hau/ oder Schnitt. *syn.* Cæsūra, scīsūra, īncĭsĭo.

cæsitĭum, absolutè, & cæsitium linteum. *Podwiká.* (& *Biały* ein Schleyer

cæsītĭus, vel albus, vel incisus, sub *Podwika*

cæsius, *Modroblády* Himmelblau. (*Color sub viridis igneo splendore intermicans, oculorum proprius.*) *syn.* Cærŭlĕus, glaucus.

cæsius homo, cæsiis oculis. *Oczu modrawych.* Ein Mensch der blaue augen hat

cæso, onis. *Wyprotek.* Auß Mutterleib geschnittenens Kind. (*Qui cæso matris utero nati sunt, unde & Cæsares dicuntur.*)

cæsor, *Porębnik.* Ein Zerhauer.

cæstus, us, m. *Szermierskie rzemienie,* & sub *Nierząd.* non Kieściń.

cæsullia, corr: Cæsulla. Oczu modráwych.

cæsum, *Członek 7.* Ein Glied.

cæsūra, *Rąbánie.* Erhauung/ oder Beschneidung der Bäumen/ oder Räben. *Extima membrorum circum cæsura tamen se.* L. cæsĭo, īncĭsĭo, scīsūra.

Cæsura Pòëtica, Prisćian, Sectio, Mansio, Diomedi, Tomæ Incisio. Mario, Victori; Comma, Priscian: Fortunatian. Concisio, Incisum: Articulus aliis Ea nunc accidit, eum in eodem versu, post pedem absolutum in aliqua dictione manet syllaba pedem sequentem inchoans. Et quidem cùm post unum pedem manet syllaba dicitur Cæsura. Trithemimeris. *Semiternaria cum post duos.* Penthemimeris *Semiquinaria, post tres pedes.* Hepthemimeris. *Semiseptenaria. post 4. pedes. Enneemimeris, de his Terentian. Priscian Diomedes & alii, qui addunt duas.* Trochaicam *cùm post duos pedes manet Trochæus dictionem claudens, & sequentem pedem Dactylum inchoans. Item* Buccolicam *cùm post tres pedes syllaba manens cum duabus syllabis, (dissyllabæ vocis) additis, Dactylum efficit.* Tetrapodia, *ideo quoque dicitur. Addis Erythræus item duas post quintum pedem manente syllaba, & cùm versus a monosyllaba non elisa incipit.*

cæsuratim, *Drobno.* Klein.

cæsus, *Rąbany.* Gehauen.

C Æ T

Cætĕra, *Nápotym, Zinszey miáry.* Vbrige/ dergleichen *Cætera turba palam titulos ostendit apertos* Ovid. (*Absq; recto masculino singulari*) *syn* ălia rĕlĭqua.

cætèra alia. *Y co zá tym.*

cæterò, cæterùm, Adverb: *Ná potym. Ale iednak. Zinszey miáry.* Sonst/ aber/ doch. *syn.* Dēnique tămĕn ăttămen, dĕnceps & cĕnceps *dissill* (Virg: 9 Æneid.)

cætĕrōque, *Zinszey miáry.* Ohn das.

cætĕrum, Nomen. *Ostatek* das Letzte.

cætĕrus, *Inszy 2. Zwyczayny.* Ein Anderer.

cæyx e Græco Zimorodek. ein Meer-Vogel.

cajatio, priscum. Zaboy 2 Todtschlag.

cajo as priscum. Zábiiam. Todtschlagen.

catrus, *Kair*

ăla, *Kiy.* ein höltzene Kolb. *Scinde calam ut caleas &c.* Lucil.

călăbōtes, æ. m. *Gr. Krzeczek.*

călămăgrōstis, *gr.* in *Trawá.* Das Graß.

călămārĭa theca, *Pisarska szkátułá.*

călămārĭum, *Pennal pisarski.*

călămārĭus, *Piòrny.* călă-

călamĭſter, vel calamiſtrum, *Kędziorny drot.* Ein Ey en/da man das Haar mit Krau et
călămĭſtrātus, calamiſtrata comâ homo, *Kędzierzáwiony.* Dem die Haar gekraut *ſyn* Călămĭſtro ĭnūſtus, pēxus, ōrnātus vĕnūſtus.
călămĭſtris inuro, criſpo, *Kędzierzáwię. Zdobię.* Krauſen.
călămĭta, æ. *gr. Zábá drzewna.*
călămĭtas, *Nędzá, Klęſká, Utrapienie; Nie ſzczęście, Szkodá, Porážká, Zła rzecz, Grad Grádowizná, Zárázncza, Szkodnik.* Jammer/ Elend. *Nec permoveri calamitate, nec flere* (Sc) *ſyn.* Ærūmnæ, mĭsĕria, ægrĭtūdo, mœror, măla, dŏlōres, ādverſi căſus: fōrtūna, ādvērſa, īnfōrtūnĭum, clādes, ſtră ges, dāmnum, ĕxĭcĭum, dētrīmĕntum, Incōmmŏdum. *vide Malum.*
călămītes, al callaites, æ. m. *gemma à calami tubo, cui ſimilis eſt, dicta.* Plin.
călămĭtōsè, *Nędznie.*
călămĭtōſum frumentum *Grádowizná.*
călămĭtōſus, *Nędzny, Gradowy, Nieſpogodny.* Jammerlich. *In calamitoſo riſus etiam injuria eſt.* (Jamb)
călămŏ hnus, m. *gr. Piána trzcinna,*
călămus, *gr. Trzciná, Zdzbło, Trzcienká, Piſczałká i. Pioro Piſarſkie, Miernicze pręt, Lat roſł do ſzczepięnia. Strzáta i. rayſka trawá* Feder/ Rohr/ Halm *Ludere quæ vellem calamo permiſit agreſti* Virg. *ſyn.* ărundo, ăvēna, cĭcuta, fiſtŭla. *v. Fiſtula, vel* săgĭtta, ſpīcŭlum. *v Sagitta. Epith:* Grăcĭlis, frāgĭlis, tĕnuis, pălūſter. *Pro fiſtula* lŏquax, dul ĭlŏquus, sŏnōrus, cănōrus.
călămus, arom⁊ticus, Arabicus, odoratus. *Rayſka trawá, non Tatarſkie ziele.*
călantĭca, æ. *Czapká niewieścia, Podwiká.*
calafaſter *Gołowas* ungebartet.
calaſis, *calaſſis, Gzło, Roſpor, Pętlicá.*
călăthĭānæ vĭolæ, *Fiołki rozwinione.*
călăthĭſcus, *gr. Koſzyk.* ein Korblein.

Vellere virgati cuſtodibant calathiſci. Cat.
călăthus *gr. Koſzyk, kwiát rozwiniony, Koſzek.* ein Weidenkorb. *Ecce ferunt Nymphæ calathis &c.* Virg: *ſyn:* cănĭſtrum, cĭſta, cĭſtŭla fiſcĭna, fiſcĕlla. *epith.* nēxus, căpax, ĭnērs, vīrgātus, ĕburnus, fœmĭnĕus, ŏdōrus, flōrĭger, fragrans, rĕdŏlēns, pătens. *phr.* Cĕrĕrēmque cănĭſtris ēxpĕdĭunt. Nunc vīmĭne tēxtos, irrīdens călăthos folĭis, agrēſtibus īmplet. Tēxtĭlis à dēxtra călathus dēpēndet. Tĭbi filia plēnis ĕcce fĕrunt Nymphæ călăthis. Stat pŭer, & mănĭbus lāta cănistra tĕnet.
călātor, *Sługá mieyſki.* Ein ſtadt Knecht.
calautica, idem Calantica.
călbĕus, *Narámiennik męſki.*
călcānĕus, vel calcaneum, *Piętá.* Die Ferſe. *Continuis rimis calcanea ſciſſa rigebant* Virg:
călcar, aris, n *Oſtrogá.* Sporen. *Seu ſpumantis equi foderet calcaribus armos.* Virg: *ſyn:* Stĭmŭlus, ăcŭlĕus. *epith:* aurātum rigĭdum, ſtellātum crēbrum; sŭbĭtum, rĕpĕtitum, pĕrpetuum, īmpŏrtunum *phr* Calx ferrĕa, fērrāta, ærĕa, ærātā, Calcāribus călce, ĕqui călcāribus ārmos vel equum fŏdĕre urgēre, īncĭtāre, ĕquō ſubdĕre calcar; cōrnipĕdem q; citum fĕrrāta calce fătīgat. Quo lătus ĕqui tunditur Quo urgēntur ĕqui Sævis calcaribus urgent. *vide Stimulus.*
călcar admoveo, ſubdo, *Zwieram koniá.*
călcārĭa fornax, & calcarium, *Wapiennia.* Kalck-Ofen.
călcārius, adj & : *Wapienny.*
călcārĭus, ſubſt: *Wapiennik.* Kalckbrenner. *Caſu inventa locis fornax calcaria vaſto.* M.
călcātæ hæ ſubſt: *Mierzwá.*
călcātor uvæ, *Tłokarz.* ein Tretter. *Ut nudus ruptas ſaltat calcator in uvas.* Calph:
călcātōria, orum, *Podnoſzki tkacze.* (tretten
călcātus, ti. *Udeptány, Podły, Tynkowány.* Zer⸗
călcātus, us. *Deptanie.* Zertrettung.

cālceāmen, calceamentum, *Obow 1.* Geſchuh. *ſyn:* cālcĕāmēntum, calcĕārĭum, cālcĕus.
cālcĕārĭum, *Ná trzewiki.*
cālcĕāris, ſub *Obow żołnierſki.*
cālcĕārĭus, ſubſt: *Szwiec, & ſub Ná trzewiki.*
cālcĕātus, us. calciatus. *Obow 1. Obuwánie* Geſchuhe *Qui dixit caput eſſe calceatū (Ph) ſyn.* Cālcĕos gĕrēns, cālcĕis īndutus.
cālcĕi lanei, *Kápcie* ein Filtz-Schuh.
calcĕo, as. *etiam Caltio, as. habet Priſcian. Obuwam, Podkowáć.*
cālcĕŏlārĭus, *Szwiec* ein Schuhmacher,
cālcĕŏlus, *Trzewiczek* ein Schüchlein,
cālces, hæ. à Calax. *Wierżgánie Bierká.*
cālces, *hi contractè i. calices, ſub Kubek,*
calces contra ſtimulum. Verbum an Nomen? ſub Wierżgánie.
cālcĕus, *Trzewik.* Schuch. *Cui non conveniat tua res, ut calceus olim.* Hor. *epith:* āptus, ūtilis, hăbĭlis, lĕvis. *phr* Vīncula pĕdum Vīncŭla plāntæ. Cīrcumdăta vīncŭla plāntis, Tyrrhēna pĕdum cīrcumdat vīncŭla plāntis. Nĕxæ tĕgmina plāntæ. Taurĕa nudātis cīrcumdat tĕgmĭna plāntis. Vīnclāque de nĭvĕo dētrăhet īpſe pĕde.
cālcĕus linteus. *Szkarpetká.*
cālcĭārĭum, *Ná trzewiki.*
cālcĭfrāga, æ. *Łomikámień.* Steinbrech.
cālcĭtrātus, us. *Wierżgánie.*
cālcĭtro, as. *Wierżgam, Niepoſłuſzny ieſtem.* Hinden auſſchlagen/ ſcharren. *Calcitrat, & poſitas aſpergit ſanguine menſas.* Ovid.
cālcĭtro, onis, calcitroſus, *Wierżgaiący, Koń bucący* Etwas/das gern hinden außſchlägt.
cālco, *Depcę 1. Podeptáć, Náſtępuię ná co, Nátłaczam. Tłoczę 2.* Mit Füſſen tretten *ſyn.* Cōntĕro, obtĕro, prōculco. *Metaph:* Cōntĕmno. *phr.* Cālce tĕro, prōtĕro ŏbtĕro. Sub pĕdĭbus tĕro, āttĕro, prĕmo, cōmprĭmo. Mīſtāquĕ crŭor cālcātur ărēna. Quīcquid cālcāvĕris hic, rŏſa fiat.
cālcŭlārĭus, *Ráchowniczy.* ein Rechner.
cālcŭlātōrĭus, *Ráchunkowy.*
cālcŭlātor, *Ráchmiſtrz, Ráchownik.*
cālcŭli ſupputatorii, *Liczmany.*
calcŭlo, as. *Ráchuię 2.* Rechnen. *ſyn.* Nŭmĕro, Suppŭto.
cālcŭlōſus, *Gruzłowáty, Kámieniſty, Kámień cierpiący,* ſub *Kámień 2.*
cālculum album adjicio, Prov: *Pochwalam, Wotuię.* Billigen.
cālcŭlum pono, ſubduco, *Ráchuię 1. 2.*
cālcŭlus, *Kámyczek 1. Gruzłá, Szách, Bierká, Warcab, Liczmany, Ráchunek, Wotum, Wotowá tabliczká, Kámień chorobá 5.* & ſub *Węgiel 1* Kißling-ſtein. -- *argilla & dumoſus calculus arvis.* Virg.
cālcŭlus conchæ, *Perłá.* ein Perle.
cālda, *Wodá ciepła.* Warm Waſſer.
cāldāria, æ. *Kociełek.*
cāldārĭa cella, *Pocielnicá,* & ſub *Łáźnia.*
cāldāriis utor, *Kąpię ſię,* Sich baden.
cāldārĭum, *Kociel, Pocielnicá,* & ſub *Spodnica.* ein Keſſel.
caldarius, Zágrzewaiący. Wärmend.
caldor, oris. Ciepło 2 die Wärme.
caldus, Ciepły 1. Warm.
calecatus, Tynkowány. Gepflaſtert.
caleco, as. Tynkuię. Vertäffel.
cālĕfăcĭo, *Zágrzewam, 1. Dogrzewam komu, e anceps apud Grammaticos. ſed pot. ius brevis.* Einhitzen/Erwärmen. *Sanguine quam longo Graios calfecerit amnes.* Claud. *ſyn.* Calfăcĭo. *phr* īncēndo călōre, tŏrrĕo, ūro.
cālĕfāctĭo, *Zágrzewánie.* ein Erwärmung.
călĕfăcto, as. *Zagrzewam.* Erwärmen.
călĕſīo, *Zágrzewam ſię* Warm werden.
cālĕndæ, *Dzień mieſiącá pierwſzy.* Jedes Monats erſter Tag. *Nec totidem veteres, quot nunc habuere Calendas.* Ovid.
cālēndārĭum, *Kalendarz, Komput, Minucye, Ráchunkowe kſięgi.*
calēndas tertio, ſexto, Ante calendas &c. *V' Dniá trzeciego.* Der dritten Tag.

Calendula, *Nogietek*.
căleo, es. *Ciepło mi, ciepły iestem, Trudność mam*. Warm seyn. *Paulatimq; animâ caluerunt mollia saxa*. Juv. *syn*. Călēsco, ārĕo, æstuo, ardĕo: fervĕo, siccor, ēxsiccor. *phr*: fērvēnti tōrrĕor æstū. *vide Sudo*.
călēsco, *Zágrzewam się*.
călētur hic *Ciepło tu*.
călfăctus, us. *Zágrzewánie*. Erwärmung.

C A L I

Caliandrium *Arnob. corrigit Meurs. Caliendrum*
Calicatus. *Tynkowány*.
Calico, as. *Tynkuię*
Calicularis *Bielún*. Bilsenkraut.
călĭcŭlus, *Kieliszek*, *Garnuszek*. & in *Czaszki*. ein Trinckglaß/ geschirr.
călĭda, *Woda ciepła*. warm Wasser.
Calidarium, *ustiutius*, *caldarium*.
călĭdārĭus, *Zágrzewaiący* Wärmend.
călĭdus. *Ciepły 1. 2. Gorący 2. Chciwy, Skwápliwy, Prędki, Nierozmyślny* Warm. *Ille rapit calidum frustra de pectore telum*. Virg: *syn* Æstŭōsus, ardens, īgnītus, tōrrĭdus, fērvĭdus, flāmmĕus fērvēns, ārdēscēns fērvescens,
călĭēndrum, *Włosy przypráwne*
călĭgæ, *bæ*, *Obow żołnierski, Obow stároświecki* an *Ubránie*? an *Pończochy*, Hosenoder Kriegs-Stieffel *Cæsar, cognomen caliga cui castra dederunt*. Aus.
călĭgāris. caligarius, adject: sub *Obow żołnierski*. Die zu den Hosen gehöret.
călĭgārĭus, subst: *Szwiec*, an *Kráwiec*.
calīgātĭo, *Zacmienie 3. Slepiánie*.
călĭgātus, sub *Obow żołnierski*.
călīgĭnōsus, *Chmurny, Mglisty Ciemny*. Dunckel. *Caliginosa nocte premit Deus*. (Alcaic.) *syn*.Tĕnebrōsus ōbscurus, nĭger, ōpācus.
călīgo,as. *Niedowrzę, Záciemniam, Zá/páć oczy*. *Záchmurzyć się, Cmić się*, & sub *Kurzy się zrzeki*. Nicht wol sehen/ im finstern seyn. *Et caligantem nigra formidine lucum*. Virg: *syn*. ōbscuror, sum ōbscurus, *vel* cæcutĭo, *phr*. Tĕnebris invōlvor. Călīgĭne tĕgŏr. Călīgānte lătēnt āstra sub æthĕre. Călīgāns nigra fōrmīdĭne lucus.
călīgo, inis. *Mgłá. Zacmienie 1. 2. 3. Zámięszánie*. Finsternüß/ Dunckelheit. *Pandere res altâ terrâ, & caligine mersas*. Virg. *syn*. Tĕnebræ, nox.*epith*: tērrĭbĭlis, nubĭla,fumōsa, gĕlida, stўgĭa, hōrrens, ăvērnālis, tetrĭca, lurĭda. *v*. *Tenebræ*, *Nubes*.
călĭgŭla, sub *Obow żołnierski*, & *Pończochy*.
calim i. clam, priscè Fest. (Strümpffe
călix, *icis*, *è Græco, Kielich, Kubek, Kocielek, Gárniec 1. Skorupá 1. Rurna cewká. Wnętrze dzbana. Czerwięniec 1. Roża nierozwitá*. Ein Kelch/ Trinckgeschirr. *Plebeios calices & paucis assibus emptos*. Juv. *syn*. Crātĕr pătĕra. *epith*:Pĕrspĭcuus, fœcundus, gēmmātus,crystāllĭnus. *phr*:Fœcundi călĭce,quem non fēcēre disertum. *vide Poculum. Patera*.
călix terginus, *Kubełek*, sub *Kubeł*.
călla, *Czerwięniec 1*.
căllăus, *Gr. Grzebień* 3. ein Kamm.
căllăis, idis, *gr*. *Turkus*. & sub *Topázyn*.
călĭărĭas, *æ. m*. *Gr. Szczuká*.
căllens, *Umieiętny*. Wolkönnend.
căllĕo, *Znam 1. Umiem, Drętwieię, Nábiiam uszy*. Ein Ding wol verstehen/ können/ wissen. *syn*. Scio. *vide Scio*.
căllĭblĕphărum, *gr*. *Oczna przypráwá*.
căllĭcĭa, *æ. gr*. *Lodownik kámień*.
căllĭdè, *Chytro, Rostropnie, Umieiętnie*.
căllĭdĭtas, *Chytrość*. Arglistigkeit. *Teque mea lædi calliditate puto*. Ovid: *syn*. āstutĭa, fraus vērsutĭa. *epith*: Prōtērva. vērsuta, āstuta, fāllāx, cauta. *v*. *Astutia, Dolus*.
căllĭdŭlus, *Chytry*. Listig/ verständig.
căllĭdus, *Chytry, Zdrádliwy, Biegły, Mądry, Umieiętny, Rostropny. Swiádom*. Listig. *Non ego natura, nec sum tam callidus usu*. Ovid: *syn*. Cautus, āstutus, subdōlus, vērsutus. *vide Felix*.

căllĭgŏnon, *gr. Sporyż 2.*
căllĭmus, mi, m. *gr. Kámień orli.*
căllĭon, *gr. Miechunki.*
căĭliŏnymus, m. *gr. Nieboiwid ryba.*
căllis, m. f. *Ścieżká.* Gebahnter Weg. *Secreti celant calles, & myrrhea circum.* Virg: *syn.* Sēmĭta, trāmes. *epith:* āngustus, occultus, hērbosus ărctus, āmbĭguus. *vide Via, Iter.*
callisco, Drętwieię. Erstarren.
căllisthrutĭa ficus callisthrutis. *Figá 1.*
callithrix *gr. Máłpá, Rzęsa ſkalna.*
căllĭtrĭcha, callitrichum, *Rzęsa ſkalna.*
căllo tectus, *Stwardniáły* Verhart.
căllōsĭtas, *Odrętwiałość* die Härte.
căllōsus. *Stwárdniáły, Zdrętwiáły, Twárdy* Vol chwellen. *Humida calloſa cum pinſeret hordea dextra* Ovid.
căllus, callum, *Odrętwiáłość, &* sub *Wiąz.* Schwellen an den Händen von Arbeit *syn.* Căllum. *epith:* Rĭgidus, durus, aſper.
căllum aprugnum, *Szołdrá.*
căllum obduco, *Drętwieię, Twardzieię, Stwárdzam, Zátwardzieć, Odbolałem, &* sub *Przyuczam się.*
căllus terræ, *Grzyb 1.* Piltzken.
Călo, as. è Græco, *Wołam 1.* Ruffen.
călo, onis, à Cala, *Trepká, Giermek, Drewnicży, Ch łáſtrá.*
călosonis à Calonas. *Woźny.* ein Schreyer.
călobathrārĭus. *Drążnik* ein Steltzner.
călophănta, æ. m. *gr. Szalbierz.*
calophorus, *gr. Giermek, Drewniczy.*
călŏpŏdĭum, *gr. Trepká, Kopyto.*
călŏpus, odis, *gr. Kopyto* eine Leist.
călŏr, *Ciepło 2.* Hitze/Warme. - - *animos faciuntq; caloribus aptos.* Ovid. *syn.* ărdor, æstus, fervor. *epith:* vălĭdus, ărĭdus, flāmmāns ĭgnāvus, sēgnis, pĭgĕr lēthĭfer, Phœbæus, ĭnsŏlĭtus, ĭngens, nātĭvus, vītālis. *phr.* Sōlāri tēlūs sēmper ſubjēcta călōri. Tērrās ărdor hĭulcat. Grăvĭ exustis æſtu hĭulcat agros, ēxsŭpĕrānt flāmmæ fŭrit æstus ad auras. Lēthĭfĕros ăccēndens Sirĭĭ ĭgnēs. Tŏrret anhēlāntem ſævis ărdōrĭbus ŏrbem. *vide Æſtatis tempore Ardor.*
calorificus, Zágrzewáiący Warmend.
călpar, *Bániá 1. Beczká, Pierwiáſtki.*
caltha. Gr. *Nogietek* Korn-Rose, oder Ringelblum. *Mollia luteola pingit vaccinia caltha.* Virg: *epith:* Lŭtĕa, lutĕŏla flāmmĕŏla usta, rŭbēns, flōrēns pulchra, vĕnusta, ŏdō(ra)
călthŭla, *Metlik.*
călthŭlārĭus, *Farbierz 1.* ein Färber.
călthŭlus, *Żołty* Gelb.

CALV

Călva, *Czaſzki 2* die hirn-Schbal.
călvārĭa. *Głowia kość Czáſzká 2. Bániá ryba Occiput, atq; aures cilium calvaria naſus.* Hont.
(c)ālvārium, *Głowizná.*
calvaſter, călvātus, & calvēna, *Łysy 1* Kaal.
călvāta vinea, *Winnicá nie obrodziłá.*
călveo calveſco, calvefio, *Łyſieię.* Kaal ſeyn. *syn.* Călvo, călvĭtĭe ſum dēfŏrmis.
calvitas, Oszukánie. Betrug.
călvĭtĭes, calvitium. *Łyſina* Kaalheit. *Teſta hominis nudum iam cute calvitium* Auſ.
călumnĭa, *Potwarz, Chytrość.* Läſterung/ Verläumbdung. *Quo dente ob nitens ſinioſa calumnia punget* Prud *syn* Injurĭa, ŏnvĭtĭum. *epith:* ĭnīqua, nŏxĭa, turpis fœda, nĕfāria. *vide Convitium.*
călumnĭātor, *Potwarcá.* Ein Läſterer/ Verläumbder *Et Delator es & Calumniator* (Ph)
călumnĭor, *Potwarzam.* Schmähen, Läſteren, verläumbden. *syn.* Cōnvĭcĭor, dētrăho. *vide Convicior.*
călumnĭōſus, *Potwarliwy.*
Calvo as i. calvum facio, Calepin. unde Decalvo ejuſdem ſignificationis in SS. literis.
Călvo, is, & Călvor, eris. *Oſzukiwam Omylam.* Betriegen.
Călvor, aris *i. calvus fio vel calveſco affert Rhodig, lib. 13. c. 29. ex Columell.*
călvus, *Łysy, Goły 2.* Kaal.

călx,

călx, cis. m. & f. *Piętá Napiętek, Ostrogá 1. Kopyto, Szách, Koniec, Kres zawodniczy, Wapno, Łupiny 1 2. Czaszká żołędziciwá.* Kalck *epith* ūrens, cāndĭda fērvēns, tĕnax, *vel pro pedis parte.* Die Ferse. Dūrus, văgus, ăgĭlis *seu fam. gen.* dūrā, fĕrrāta. *phr.* Cōrnĭpĕdēmquĕ cĭtum fērrāto cālce fătīgat.
călx mali, *Máſztow odzięmek.*
călȳbīta, æ m. *gr. Cháłupnik.* ein Hirt.
calyculus, *Gałuſzká 1. Kłobuczki roży, Łupiny.*
calyptra, æ. *gr. Podwiká.*
călyx, ycis, *gr. Kłobuczki roży, Łupiny 1. Czáſzká żołędziowá.* Die Hülse einer jeden Frucht/ Rosenknöpff/ so ein wenig auffgegangen. *Prada nucum calyces cultro enucleare molestum.* Mant.

C A M

cămăra, *gr. Sklep.* (*ſię.* Wechſelen
cămbĭo, is, *Odmięniam pieniądze, Mięniam*
cāmbium, *Odmięniánie pięniędzy.*
cămēla ſub *Dzieżá.* ein Multe/ faß.
cămēlārĭa, *Wielbłądow opátrowánie.*
cămēlārĭus, *Wielbłądnik.* (*trowánie.*
cămēlăsia, camelelasia, *gr. Wielbłądow opá-*
cămēlăsium, ſub *Wielbłądnik.*
cămēlīnus *Wielbłądowy.* Von einem Kamel-
camelota tela, Czamlet. (Thier.
cămēlus, *gr. Wielbłąd, an Kotwiczna liná.* Ein Kamel-Thier. *Texta camelorum fuerant velamina ſetis* Juv. *epith*: Hīrtus, dēformis, īngēns, vēlox, cĭtus, cĕler, vŏlūcer, ŏnĕrārĭus, hīrſūtus.
cămēlŏpārdălis, is. eos. *gr. Wielbłądorys.*
cămĕra, è Gr. *Chłodnik 2. Sklep 1* & ſub *Puklat* Ein Gewölb/ Kammer. *Effulgent camera vario veſtigia vitro.* St. *ſyn.* Tēstūdo ārcus, fōrnix. *epith* rĕpānda, ĕbūrna, pīcta, mārmŏrea, aurāta, ſplēndĭda, mĭcans, præclāra, pulchra, fūlgĭda, mīrābĭlĭs, mūltĭcŏlor, rūtĭla cŏrūſca, sĭnŭāta.
cămĕrārĭus, *Sklepowy.* Von den Gewölb.
cămĕrātio, *Sklep 1.* ein Gewölb.
cămĕrātum vehiculum, *Rydwan. Káretá.*
cămĕrātus, *Sklepiſty.* Gewölbet. *ſyn.* Incūrvātus, cūrvātus in ārcum.
cămĕrus, *Záwiły 2.* Krum.
cămīllum, *Słomianká.* ein Strohalm.
cămīllus, *Młodzieniaſzek, Pácholę.*
cāmīlus, *Gr. Kotwiczna liná.*
cămīnēuta, æ. m. *gr. Kominnik.*
camino, as. Sklepię, Kámień robię.
cămīnus, *Komin 1. 2. Piec 1.* Ein Ofen. — *Ruptis flammam exſpirare caminis.* Virg: *ſyn.* Fōrnax. *epith*: Fūmĭfer, ăvĭdus, călĭdus, fŭrens, tĕrrĭficus, hōrrĭficus, flāmmĭfer, mĕtāllĭcus, flagrāns, ănhēlans, nĭger. *vide* cămīrus, *Záwiły 2.* (*Fornax.*
camiſia, Koſzulá.
cammăron, cămmŏron, *Gr. Omięg.*
cammărus, *gr. Rák morſki.*
cămŏmīlla fœtida, *Pſi rumień.*
cāmpa, æ. *Gr. Koń wodny.*
cāmpæ, hæ *Bayki,* & *ſub Plotę 2.*
campagus, Obow ſtároświecki.
campana, Dzwon. Ein Glock. *Æs quoque; cui nomen noſtras campana per oras.* M. *epith*: Sŏnans, clāngens, rĕsŏnāns; rĕsŏna, rauca.
campanarium, campanile, B ſub Dzwonicá.
campaniſticum, B. ſub Dzwonne.
campanula: Powoy ná płocie roſnący.
cāmpānum æs. *Dzwon.*
campas dicis, ſub Plotę 2. (ein Raup.
cāmpe, es. *gr. Gąſięnnicá, Robacy w iárzynie.*
cămpēster, campeſtris, adject: *abundans terminatione in maſculino Polny.*
cămpēstre, ſubſt: n. *Spodnicá.*
camphora, Kámfora żywicá. Kampffer.
campidoctor, campiductor. Hetmánow namięſtnik; Zołnierſki náuczyciel.
campigenus, Przedpropornik.
cāmpſo, as, è græca origine. *Mięniam co, Odmięniam 1.* Wechßlen.
campſor, Odmięniácz pieniędzy.

cămptaules, æ. m. gr. Kornecista.
campus, Pole 1. 2. Plác Bitwy. Boboiewisko, Powod. Ein flach Feld. Obliti ignoto camporum in pulvere linquunt. Vir: syn. ărvum, ăger tēllus rūra jūgĕra plānĭtĭes cāmpōrum, æquor. epith. Pīnguis jăcens plānus lātus hērbĭdus spēctābĭlis stĕrĭlis hūmĭdus pălūster, ărēnōsus ūdus flōrens pūlvĕrĕus flōrĭger; frūgĭfer, ŏpīmus præpīnguis fĕrax. vide Ager.
cămpus jaculatorius, Strzelnicá.
cămpus Martius, Gonitwy mieysce, Seymowe mieysce. Plác woienny.
cămūrus, Zákrzywiony, Záwiły, Rogow zákrzywionych, Krum/ gebogen. Pes etiam & camuris hirtæ sub cornibus aures. Virg.
cămus è Græco, Nagębek, Ogłowká, Wędzidło. ein Halffter/ Strick/ Band.
cănă, orum, gr. Kosz 1.
cănăche, es. gr. Pies szczekułá.
canacleus, canaclinus, Podkomorzy Krolewski.
cănālĭcĭum aurum, Złoto kopáne, sub Złoto. Indianisch Gold.
canalicola, Háłástrá 1. Hultay.
cănālĭcŭla, canaliculus, Krtąń, Korytko, Rynienká, Rowek, Łubká, Fugá, Láskowánie wklęsłe. Holkel an einer Sülen/ oder Müssiggänger.
cănālĭcŭlātus, Lochowáty, Láskowány.
cănālĭense aurum, Złoto 1.
cănālis, m. f. Rynná 1. Rynsztok, Koryto, Rurá wodna, Krtąń, Fugá, Łubká ná złámáną nogę. Rurmurfowy row. ein Kanal/ Rinne. Currentem ilignis portate canalibus undam. O. syn. Tŭbus. epith. Plūmbĕus lōngus, āngūstus flĕxŭōsus īrrĭgŭus patŭlus; ŏccūltus, ărūndĭnĕus rĭgŭus cūrvus cūrvātus flĕxus, īnflēxus. phr: Mūltĭfĭdis dīvīsa cănālĭbus ūnda Vīrĭdes rĕcrĕāre cănālĭbus hōrtos. Rŭit ācta rĕpēnte cănālibus ūnda. Cūrrēntem īlĭgnis pŏrtāte cănālĭbus ūndam. Ovid.
cănătĭa, Kłosienniczká, Psia pásza ziele.
cănārīnus, canarius passer. Kánarek.
cănārĭus, à Cane. psi.
Canatum apud Plautum legi Turneb; pro tomo, falso piscis cánis marini. Cammarum. Scalig.
canatim, Po piesku.
căncămum, gr. Láká.
căncēllātim, Kraciásto, Ná krzyż.
căncēllātio, Rozmierzánie, & sub Krzyż.
căncēllātus, Kraciásty. Durchstrichen/ auff gekratzt item vergättert. Quem cancellata tegit area culmine turris. P.
căncēlli, orum. Kratá 1. Szránki 1. 2. Okryślenie. Gatter/ Tralien. epith: Tĕnŭes, rārī cōnspĭcŭī pătĕntes.
căncēllo, as. sub Kracę & Przekrzeszam.
căncēllus, Ráczek sub Rak 1.
căncer, cri. Przesilenie dnia, Rák 1. 2. 3. ein Krebs. epith; Līttŏrĕus, tēstūdĭnĕus, tārdĭgrădus, rŭbĭcŭndus, rŭbens, pĭger, tārdus īgnāvus, squāmmĕus, āmnĭcŏla. phr. Pīscis nŏctĭper, Grădĭens non recto trāmĭte căncĕr.
căncer, (morbus.) Káncer, Piekielny ogień, Pław 2. eine Krackheit, die Krebs genant epith: Īmmĕdĭcābĭlis, īnflāmmatus mŏrdax mŏlēstus, ăcērbus. lānguēns, mŏrtĭfer, lēthālis, crūdēlis, īnexplētus, rōdens vŏrax phr: ūtque mălum lātē sŏlet īmmĕdĭcābĭle căncer sērpĕre, Ovid.
căncrys, gr. sub Rozmáryn 2.
căncri, hi, Kratá 1.
căncrīnus, Rákowy.
căndĕfăcĭo, Rozpálam co. Biele, Drożę.
căndēla, Świecá 1. Ein Kertz/ Liecht. Candelæ cujus dispenso & tempero filum. Juv: syn: Cērĕus tæda fax. epith: Clāra, trĕmŭla rŭtĭlāns ărdens lūcēns cērĕa. pinguis mĭcāns, rădĭāns, pērspĭcua flāmmĭvŏma. phr. Trĕmŭla lūce cŏrūscans. Quæ suo absūmĭtur īgne. Quæ sēnsim à suis flāmmis pĕrĕsa dēficit & nŏctem căndēla fŭgat Hic tĭbĭ nŏctūrnos præstābit cērĕus ĭgnes. vide Fax.
Candelaber m. priscis usitatum pro Candelabrum. Arnobi: & Cæcil: hunc Candelabrum Noni.
căndēlă-rum, Lichtarz. ein Leuchter/ Liecht steck. De candelabro magna lucerna tibi. Mart.

Cande-

Candelaria, orum. Gromnice.
candelosbeſtes, a. m. gr. Muchá 2.
cāndens, Zarzyſty.
cāndēntĭa, æ. Jáſność 1.
cāndĕo, es. Swiecę ſię 1. 3. Weiſſen/ weiß ſeyn. Tincta ſuper lectos canderet veſtis eburnos Hor: ſyn: ālbĕo, ālbēſco, candĭco, cānĕo, canēſco, cāndēſco.
cāndēſco, cāndĭco, Bielę ſię, Swiecę ſię. Glüend/ item weißwerden. ſyn. īncāndēco, īgnēſ o, vel ālbēſco.
Candetum, ſpatium 100. pedum in agro urbano, & 150. in agreſti Iſidor, & Auctor de limitibus.
cāndĭcāns, è rufo. Mieniony.
cāndĭcāntĭa, Glánc. (ſtan.
Candidatorius, ſub Doſtoieńſtwá zábiegaiących
cāndĭdātus, Wbieli, Doſtoieńſtwá porządnie zábiegaiący, Wſtęp do czego maiący, proſzący ſię. Weiß bekleidet. Chriſtus illic candidatis præſidet cohortibus. (Troch.) ſyn. āſpīrāns, ālūmnus, vel ālbātus, cāndĭdus, ālbus.
cāndĭdè, Biało, Szczerze.
cāndĭdè veſtitus, Wbieli. Weiß bekleidet.
candido, as. Candifico, as. Bielę 1. Weiſſen.
cāndĭdŭlus, Bieluczki. Extra & candiduli divina tomacula porci. Juv.
cāndĭdum ovi, Białek w iaiu.
cāndĭdus, Biały iáſno. Jáſny 1. Szczery 2. Bez przygány. Weiß. Candida barba viro, coma candida, &c. Marc. ſyn: ālbus nĭvĕus, ĕbūrnūs, ĕbūrnĕus, lāctĕus, cānus, cānēſcēns, cāndēſcēns ālbēſcēns ālbēdĭne tīnctꝰ cāndōre dĕcōrus, vel sīncērus, īngĕnuus, vel īntĕger, īnnŏcēns, īnnŏxĭꝰ īnnŏcŭꝰ v Albꝰ
cāndor, Białość, Jáſność, Glánc, Szczerość. Weiſſe. Qui candore nives anteirent, curſibus auras. Virg: ſyn: ālbēdo. epith: Nĭvālis, nĭvĕus, ālbus, pūrus, cōnſpĭcŭus, ārgēntĕus, lāctĕus, virgĭneus, mīrābĭlis, ĕbūrnĕus, īntēmĕrātꝰ, pŭēllāris, āngēlĭcus, īnnŏcŭꝰ.
Candoſoccus, B. Látorośl. (v. Albedo
cānĕo, cānēſco, Siwieię, Bielę ſię, Doźrzewa, Státecznieię. Weiß/ grau/oder alt werden. Nec renovatus ager gravidis canebat ariſtis. Ovid. ſyn: Cānēſco, ālbēſco, cāndĭco, ālbĭcot phr: Cānis ālbēſco, cānis cāpīllis cāput āſpērſum eſt, tēmpŏrĭbus cānēbat ſparſa sĕnēctus. vide Seneſco.
cānēphŏra, æ. gr. Koſz nioſący.
cānī, orum, ſubſt: Siwizná. Graue Haar. Intempeſtivi funduntur vertice cani. Boet. vide mox Canities.
cānīa, Pokrzywá 1. Brenneſſel.
cānĭcācĕus; canicæ, Otręby. & ſub Oſpá.
cānĭceps, Pſiogłowy.
cānĭcĕus, Otrębny. von Kleyen.
cānīcŭla, Gwiazdá pſia 1. 2. Suczká, pies morſki. Es ná koſtce, Szczypácz, an Wydrá. Der Hundsſtern. En quid agis, ſiccas inſana canicula meſſes Perſ. Signum cæleſte in cujus exortu calores ſunt maximi. epith: Æſtĭfĕra, īcārĭa mălĕsāna ārdēns īnsāna sēgnis īnērs, pēſtĭfĕra pĭgra ūrens ĭgnĭvŏma fervĭda sĭtĭbūnda ĭgnĕa acris īgnita exĭtĭōſa lēthālis, pērnĭcĭōſa cālens ūſta adūſta tōrrĭda mōrbōſa dāmnōſa. ſyn. Cānis Sīrĭus. phr. īcārĭum sīdus Sīrĭus ārdor. Sidĕrĕus cānis æſtĭfer, īcārii ſtēlla prōtĕrva cānis. Tōrquet & ēxhauſtat cum ſicca cānīcŭla fauces. Quum cāput āttōllit mălĕsāna cānīcŭla: æſtīvæ mōrbĭda sīgna cānis. Sīccāns īnsāna cānīcŭla mēſſes. Jam dudum eōquit. Hōc ubi hĭulca ſiti findit cānis æſtĭfer ārva. Scīre ĕrat in vōto dāmnōſa cānīcŭla quāntum rādĕret, ēſt cānis, īcārĭum dīcunt, quo sīdĕre mōto vōta sĭtit tēllus præſĭpĭturqnĕ sēges. Cālĭdi cum sīdĕris æſtu dēpōnit flāvas annŭa tĕrna cŏmas ūnda ſub æſtīvum nōn ădĕūnda cānem. Vĕnit ĕnim tēmpus quo tōrrĭdus æſtŭat āer īncĭpĭt & sīcco fĕrvēre tērra die: īncēndit tōrret ūrĭt sĭtĭēntes Sīrĭus agros. vide Canis Aſtrum.
cānīcŭla damnoſa, Koſtek rzucenie nieſzczęſliwe.
cānīcŭlāres dies, Kánikułá. (ſliwe.
cānĭcŭlus, Pieſek 1.
cānīle, Pſiarnia.
cānīna, Pſia ſkórá, & ſub Pokrzywá (rácya.
cānīna ēlŏquēntĭa, caninum ſtudium, Prokurácya.

Caninum prandium, vide *Prandium caninum*.
cǎnīnus, adject: *Pſi*. Hundiſch. *Inde canina foro latras facundia toto*. Prud.
canīnus dens, *Kiel*.
cǎnis, commune, *Pies 1.3. Es ná koſtce, Kur, koſtek rzucenie nieſzczęśliwe, Łáńcuſzek, Gwiazdá pſia więkſza Pochlebcá, Niewſtydliwy ſpieg, Stroż 1.* ein Haußhund. *Hinc canibus blandis rabies venit &c.* Virg: *ſyn*: Lўcīſca mŏlŏſſus. *epith*. Vigil lēvĭsŏmnus vŏcĭfer, cŏmēs sōllĭcĭtus fīdus fĭdēlis pērnix vŏcālis pērvĭgil săgax cūstos ĭmpăvĭdus, tērrĭbĭlis, ſēdŭlus āttēntus cĕler, fĕrus ĭnfēſtus cĭtus ăvĭdus audax horrĭsŏnus, aurītus ŏdōrĭsĕquus prŏpĕrus tērrĭfĭcus răpĭdus. *phr*. Cūrſu fŏrtis. Nārĭbus ācĕr. Fūrĭbus ĭnvīſus. Grēſſum cŏmĭtātus hĕrīlēm. Vĭgĭles sēdŭla tūrba cănes. Cănes quĭbus eſt audācĭa præceps. Tūrba cănum cĭrcŭmsŏna Nūntĭat hōſtem cūra cănum, fūrēſq; prŏcul latrātĭbus ărcet. Cănes vēſtīgĭa nōſtra sĕquuntur ſollĭcĭti cănes, latrātĭbus ĭnſtānt. Latrātĭbus æthĕra cōmplent. Domus ālta mŏlŏſſis pērsŏnuit ēxagĭtant & Lār & tūrba Dĭāna fūres Nōn ego tē vīdi Dāmōnis pēſsĭmè, caprum ēxcĭpēre ĭnsĭdĭis multum latrānte Lўcĭſca? sævitq; cănum latrātus in auras cănum latratĭbus ĭntŏnat æther, ſtўgĭus ſævis tērret latrātĭbus
cănis fæmĭna, *Suká, Pſicá*. (jānĭtor.
cănis gregarius, pecuarius, paſtoralis, villaticus, *Kundel*.
cănis minuſculus, *Gwiazdá pſia mnieyſzá*.
cănis ponticus, *Bobr*.
cănis venaticus, inquiſitor, ſagax, *Pies łowczy*. Ein Jaghund. *epith*: ācĕr, săgāx ĭnfēſtus, cĕler prŏpĕrus, răpĭdus, cĭtus pērnīx, vēlox ānhēlāns āſtūtus ăvĭdus răpax audax, ĭntrĕpĭdus vŏcĭfer mordax ĭrrĕquĭētus sēdŭlus ŏdōrĭſequus hōrrĕndus ărmĭlĭārus, hĭrsūtus raucus trūx fĕrus lēvis fŏrtis. *phr* Nārĭbus ācer Nāre săgax. Pĕdĭbus cĕler; păvĭdæ nāctō vēſtīgĭa cērvæ. Nāre lĕgens vēſtīgia fĕræ prŏdens clāmōre fĕram ērrōrēſquē fĕræ per devĭa mērſa Nāre lĕgit tăcĭtoq; premens veſtīgĭa rōſtro lūſtrat ĭnāccēſſos vĕnāntum ĭndāgĭne sāltus ut cănis in văcŭo lĕpŏrem cum Gāllĭcus ārvo vĭdit & hīc prædam pĕdibus pĕtit ĭlle sălūtem, ālter ĭnhæsūro sĭmĭlis jam jāmquĕ tĕnēre ſperat & ēxtēnſo ſtrīngit vēſtīgĭa rōſtro: ālter in ămbĭguo eſt an ſit cōmprēnſus & ipſis Mōrſibus ērĭpĭtur tāngēntĭaquē ōra rĕlīnquit Nec crēdĭtur ūlli sўlva cănī; niſi qui prēſſo vēſtīgĭa rōſtro cōllĭgit & prædā neſcit latrāre rĕpērta, cōntēntus trĕmŭlo mōnſtrāſſe cŭbīlĭa lŏco in nĕmus ĭre līber, ſæpĕ cănes fruſtra nĕmŏrŏſis mōntĭbus errānt latrāntes. *vide* (*Venor*.
cănīſtēllum, *Koſzyk, Łowczy*.
cănīſtrum, n. & caniſter, è græco, *Koſz 1*. Brodkorb. *Pabulaq; in florum plenis appone caniſtris*. Virg: *ſyn*: Călăthus, cīſta, cīſtŭla. *epith*. pătŭlum, lăcum, grăvĭdum, vīmĭneum. *v. Calathus*.
cānĭtĭes, canitudo, *Siwizná*. Dan graue Alter *Canities inculta jacet. dans lumina flammas* Virg: *ſyn*. Cāni. *epith*. Sōrdĭda, sānĉta, prŏlīxa prīſca, nĭvĕa ĭncŭlta vĕnerānda ārĭda rāra hŏnōrāta sĕnīlis, ĭmpēxā ēffuſa *phr*. Tēmpŏra cānis ālba ālbēntĭa cōnſpērſa. Cānum căpŭt tēmpŏra cāna. Jam mĭhi canĭtĭes pūlſis mĕlĭŏrĭbus ānnīs vĕnĕrat āntīquas mīſcuĕrātq; cŏmas; jam mihi dētĕrĭor canis aſpērgĭtur ætas. Jam mĕa bўgnæas ĭmĭtāutur tempŏra plūmas. Tūrpem cānĭtĭem pārī. Māgna fuit quondam căpĭtis rĕvĕrēntĭa cāni, ĭnquē ſuo prĕtio rūga sĕnīlis ĕrat. Mŏrŏſis nōndum ſquallent tibi tēmpŏra canis. *v. Senectus*.
cānna, *Gr. Trzciná, Fletnia, Piſzczałka 1. Rogoża*. Rohr. *ſyn*: călămus, ărūndo fiſtula. *epith*: Pălūſtris, vĭrĭdis, crāſſa, pāludĭgĕna ſtrĭdŭla, trĕmŭla.
cānnăbīnus, *Konopiány*.
cānnăbis, hæc cannabum, *Konopie 1. 2.*
cānnăbis torta, *Liná*. Hanff. *Tunc mare transilias? tibi torta cannabe fulto*. Perſ.
cānnăbus, *Szczupły*.
cānnăche, es. *gr.* ſub *Pies*.
cānnārĭa, *Kłoſienniczká*.
cānnēnſis, *Trzcinny*.
cānnētum, *Trzciá*.
cānnĕus, cannĭnus, *Trzciniány*.
căno, is. *Spiewam 1. 2. Pieię, Brząkam, Trąbię 1 2.3. Gram ná lutni, Nábiiam uſzy*. Singen *Lata fere latus cecini, cano triſtia triſtis. O. ſyn*.

ſyn. Cōncĭno cānto mōdŭlŏr. *phr.* Cāntuś do, ēxērcēo: ætheră mūlcen cāntu Lūdo vērſu că nōros dat per cōlla mŏdos. Mūſam mĕdĭtor īngĕmĭno liquĭdas cōmprēſſo gūttūre vōces. Cāmīna vōce mŏdúlor. Fĕrio āĕra cantu ārgūta mŏdŭlāri cārmĭna vōce. Lætos ōre cĭēre mŏdos Cāntus vel cārmen dūlci gūttūre prōmĕre fūndere. Vōces īnflēctĕre cāntu. Liquĭdum fūndĕre ăb ōre mĕlos. Flēctĕre vōcem in dūlces mŏdŭlos cāntu fāllĕre sōlāri cūras lăbōrem, ōtĭa īnflāre cālămos cĭthăram ăgĭtāre Dōctas āntεīre cănēndo āŏnĭdas. Spirāre īncĭpĭunt dūlces cĭto pēctŏra cāntus. Nec nōn Thrēĭcĭus lōnga cum vēſte săcērdos ōblŏquĭtur nŭmĕris sēptem dīſcrimina vocum. Tu Tytўre lēntus in ūmbra fōrmōſam rĕsŏnāre dŏces ămărўllĭda sўlvas, ĭn cāntum cōnsūrgit mēntēſquĕ lĕvāre cănēndo eſt sŏlĭtus cāntu lātē rĕsŏnābat ăcūto. Hўmnĭsŏno cāntu nōctūrna sĭlentĭa rūmpit. Mūlcēns mŏdŭlāmĭne cūras, Cīrcum pŭĕri īnnūptæq; pŭēllæ ſacra cănūnt; ōmnĭbus hoc vĭtĭum eſt cāntōrĭbus īntĕr ămīcos ut nūnquam īndūcant ănĭmum cāntāre rŏgāti īnjūſſi nūnquam dēsīſtānt. Dīcta ēſt sўlvas & săxa mŏvēre, & mūlcēre fĕras flūmĭna lōnga mŏrāri ōre ſuo vŏlŭcrēſquĕ văgas rĕtĭnēre cănēndo. Rūrăquĕ mūltĭsŏno cāntu mūlcēbat ăēdon. Fēſtīvis fĕrĭunt cāntĭbus āſtra tūbæ. Nōs ōtĭa vītæ sōlāmur cāntu. Mēcum ūna in sўlvis ĭmĭtābĕre; Pāna cănēndo. Cārmĭna jam mŏriens cănit ēxĕquĭālia cўgnus. ăvĭa tum rĕsŏnānt ăvibus vīrgūlta cănōris, īntĕrĕa dūrum cāntu sōlāta lăbōrem dōctăquĕ mēllĭflŭis vērtĕre vērba sŏnis.

căno bĕllicum, *Trąbię ná trwogę, Pobudzam.*

căno foris, *Gram ſmyczkiem,* ſub *Gram ręką lewą.* (*lodyinie śpiewam.*

căno modulatè, muſicè, ſymphoniâ &c. *Me-*

cănon, onis. m. *Gr. Práwidło 1. 2. Wizerunek Reieſtr 7 8. Probierz, Kompáſowy biegunek, Szal ięzyczek Zywność, Obrok. Dochod 1. 2. Pobor, Podymne, Podſtáwek 2.* Regel/ Richtſweid/ Linial. *Is demum excesſit Grammaticos canonas* Auſ. *ſyn:* Rēgŭla nōrma, lēx.

Canonicorum Collegium, & Conclave Kápituła.

cănŏnĭcus, *Gr. Kánonik.* Las nach dem Richtſcheid iſt.

canonicum, Kánonia 2.

canonizatio, Kánonizowánie.

cănŏnīzo, as, *gr. Proſtuię, Rownam 2.* an *Kánonizuię?*

cănor, oris. *Dzwięk, Brzmienie Głos.* Ein guter Thon. *Mænia Phœbeæ ſtructa canore lyræ.* Ovid. *ſyn:* Sŏnor, sŏnus, cāntus.

cănōrus, *Canoroſus, Głośny Brzmiący.* & in *Głos wdzięczny.* Wollautend. *Avia tum reſonant avibus virgulta canoris.* Virg: *ſyn:* Sŏnōrus, sŏnāns, rĕsŏnāns, ſtrĕpēns ſtrīdēns, (ſtrīdŭlus.

canoſus, Siwy.

canſtriſius, B. Szátny.

CANT

Cantabilis Pſalm 118. aptus cani. Cantabiles juſtificationes Dei i. ſuaves inſtar cantici. Bel- (*larmin.*

cāntăbrĭca, *Orlik, Węzy mord.*

cāntăbrum, *Otręby 1.*

cāntāmen, *Czáry.* Geſang. *O utinam Magicæ noſſem cantamina Muſæ.* Prop. *vide Cantus.*

cāntātĭo, *Spiewánie, Czáry.*

cāntātor, *Spiewak.* Ein Singer. *Cantator cygnus funeris ipſe ſui.* Mart.

cāntātor fidibus, *Skrzypek.*

cāntātrix avis, *Ptak śpiewaiący*, & in *Spiewak.* Singerin.. - - *cythara cantatriceſq; choreas.* Claud.

cāntatus, *Sławny, Oczárowány.*

cantelius, Wáłách.

cāntērĭatus, *Laſzczkámi wſparty*, in *Máciek podwiązâna*, & in *Podpieram.*

cāntērii, *Krokwy, Szrági.*

cāntērīnus, *Końſki 1.*

cāntērĭoli, *Laſzczki.*

cāntērĭŏlus, *Soſzká.*

cāntērĭus, *Wałách, Kozły do drew.*

cānthārĭas, æ. m. *Gr.* ſub *Krowká 2.*

cānthăris, idis. *gr. Kántárydá. Cantharidum ſuccos dante parente bibas* Ovid.

cānthărŭlus, ſub *Konewká.*

cānthărus, *Gr. Konew, Młotek 2. Krowká rogáta, Krowká rybá morſka.* eine Kanne. *Cātharus ingratus ſucco, tum concolor illi* O. *epith:* Līgnĕus, ſpūmans, tūrgidus, dūlcĭfer, grăvis.

cānthēlĭus, *Osieł, Gruby.*
cāntherĭolus, *Soszká.*
cāntherĭus, *Wáłách.* Ein Wallach.
cānthus, *Gr. Obod, Szyná 2. Kołko bez szpic, Krąg grá, Kącik w oku.*
cānticum, cantilena, *Pieśń.* Ein Lied/ oder Gesang. *Cantica qui Nili, qui Gaditana susurras.* Mart. *syn:* Cārmen, cāntus, mēlos.
cāntillo, *Spiewam 1. 2. Przyśpiewywam.*
cāntio canticula, *Pieśń.* ein Liedleen. *Nunc condidere cantiunculas turpes.* Scaz.
cāntito, canto, *Spiewam 1. 3. Nabiiam uszy.* offt singen. *Facturum credo, ut habeas quicum cantites.* (Jamb:) *v. Cano.*
cānto alicui ocyma, *Strofuię.*
cāntor, cantrix, *Spiewák.*
cāntor circumforaneus, cyclicus, *Smyk 3.*
cāntŭrĭo; *Swierkocę.*
cantus, ti. idem Canthus.
cāntus, *us. cantulus, Spiewánie, Czáry.* Gesang. *Magicis adjurant cantibus herbas. Gr. syn.* Cōncēntus, cārmĕn, cāntĭo, mŏdŭlamen. Mūsa cămœna, mŏdi, mŏdŭli, mĕlos. *epith:* ōrphæus, trĕmŭlus, ārgūtus, dūlcis; āmbrŏsius mēllĭflŭus, ămœnus, raucus mātūrīnus, sŏnāns, ăcūtus. Mæŏnĭus, grātus rūstĭcus *phr.* Vōcis mŏdŭlāmen. Aures mūlcens Lăbōrem, cūrās, ōtĭa fallens. Cūrārum dūlcĕ lĕvāmen. *vide Cano.*
cāntus buccinarum, *Trąb dźwięk.*
cāntus inclusus, *Melodya.*
cānus, *Siwy, dawny, Stáróświecki.* Grau. *Frigora nec tantum canâ concreta pruina.* Virg. *syn.* Cāndĭdus, cānēscens, cāndēns, ālbꝰ. *phr.* Cānis căpīllis āspērsus, ālbēns, ālbēscēns.

CAP

Căpācĭtas, *Obiętność. Poiętność, Przestwor, Szerokość, Wnętrze 2. Dziurá.*
căpax. *Przestworny, Poiętny, Obiętny 1.* Fähig. *Tu potius ripis effuse capacibus amnis.* Ov: *syn.* āmplus, spăcĭōsus, lātus, lātepătens, *vel* āptus ĭdōnĕus.
căpax est, capit, sub *Zmieści się, Przydaie się*
căpēdo, capeduncula, *Krużyk.*
căpēlla. *Kozká, Koziełek ptak, Czayká.* ein klein Ziegleín Geißlein. *Ite domum saturæ venit Hesperus, ite capellæ.* Vir: *vide Capra.*
căper, *Kozieł czyszczony, Jurny.* ein Bock. *Non aliam ob causam Baccho caper omnibꝰ aris.* V. *syn.* Hœdus. hīrcus. căprĕolus. *epith,* Bārbĭger, bārbātus bĭcornis, sōrdĭdus lāscīvus pĕtŭlans, cāmpēstris, tĭmĭdus, văgābūndus, īmmūndus, sȳlvēstrīs, īntōnsus pĕtŭlcus, tōrvus ācer, fædus. *phr.* Dūx gregis cōrnĭbus frōnte mĭnax Sē căper ācer in hōstem cōrnĭbus īntōrtis īnfert. Cōrnĭbus īntōrtis īnsūrgit in hōstēm capreōlus. Bārbĭgĕrumq; pĕcus cōrnu lūctatur in hōstem: ut sătŭras gēstit dux gregis īnter ŏves. Stābat săcer hīrcus ad āram sēcum agit īmmūndos & ŏlēntes tūrpĭter hīrcos. Tĕner & lāctens, & prīmis cōrnĭbus hœdus. Hædīq; pĕtūlci flōrĭbus īnsūltant. Prætĕrĕa trĕmŭli tĕnĕris cum vōcĭbus hædi. Mōlli pĕtŭlans hœdus īn hērba. Nōn lōngĭus hædos īnsultāre sōlo pătĭtur sine mātre văgantes.
căper, è *Gr.* origine. *Wieprz dziki, morski.*
căpĕrans frons, *Koziel tr.*
căpĕrātus, *Zmarszczony.*
căpĕro. as. *Marszczę się.*
căpes, is. *Pokolenie.*
căpĕsso, ivi. vel ij. vel si itum. *Biercę się Imam się, Gotuię się &c.* An die Hand nehmen/ ergreiffen. -- *mihi jussa capessere fas est* Virg. *syn:* Căpĭo, āccĭpĭo, tĕnĕo, ōbtĭneo.
căpēsso jussa, *Spráwuię co roskázano.*
căpēsso me, *Idę, Udaię się gdzie, Grámolę się*
căphūra, *gr. Kámforá żywicá.*
căpĭdŭla, capiduncula, æ. *Czárá 1.*
capidulum, Zawicie.
căpillācĕus, *Włosiasty.*
căpīllamēntum, *Włosy, Ploty kosmáciny, Włosy przyprawne, Prgá.* Ein gemachte Haar-haube. *Dividere mæchæ pauperis capillare.* Scaz
capillare, *is.* Czepek. capillaris, *Włosowy.*
căpīllātus, *Kosmáty, Gálánt.* Haarächtig. *Parere gaudent villico capillati.* (Scaz.) *phr.* cui

căpilli, crīnes effusi longi. Căpīllis hōr:ĭ (dus.
căpīlli intorti, *Kędziory.*
căpīlli impexi, incompti, horridi, *Roztargáne włosy.*
căpīllĭtĭum, *capillum*, n. *Włosy.* Eine Paruque. *syn.* căpillis capillo trahere. *Zá włosy.*
căpīllor, aris. *Włosami obrastam.*
căpīllus, *Włos, Włosy.* Haupt-haar. *Tota coercebat positos sine lege capillos.* Matt.
căpīllus veneris, *Włoski. Pánieńskie ziele.*
căpio, *Biorę 1. Chwytam 2. Porywam, Imam kogo, Rzucam się do czego. Poymuię, myślą Dochodzę, Obeymuię. Ogarnąć. Podeymuię 3. Uwodzę, Bierze w się.* Nehmen/ fangen. -*fructum caperetis amoris.* Luc. *syn.* ăccīpĭo, sūmo, āssūmo, prĕhēndo; prēndo. *phr:* Căpe sacra mănu.
căpĭo usu, *Dawnością używánia práwá dostaię*
capio, onis. Bránie, Dawnością używánie práwá.
căpĭor, eris. *Lubię. Smakuię sobie, Chce mi się, Uwodzę się. Ułowić się.*
căpĭs, idis *Konew, Krużyk, Misa 2.*
căpīstĕrĭum, *Wieiaczká.*
căpīstrātus, *Ouzdány.* Gezaumt. *Inque capistratis tigribus alta sedet* Sid.
căpīstro, as. *Nágłowek kłádę.*
căpīstrum, è Gr. *Nagłowek. Uździenicá, Rękoieść, Toporzysko, Obwiosło, Kagániec 2.* Halffter. *Audiat, inque vicem det mollibus ora capistris.* Virg: *syn.* Frænum hăbēna. *epith.* Nōdōsum, fērrātum, mōlle, pūrpŭrĕum, īmpōrtūnum.
căpit me satietas, satiat odium. *Przyiada się co.*
căpita, n. plur. *Ludzie.* & in *Bydlę.*
capital, Zawicie, Podwika, Humerał, Niecnotá, Grzech.
capital, vel capitale id est. *Pachnie co gardłem.*
căpĭtālem fraudem admittit, tibi creas, idem & sub *Przypłacam czego.*
căpĭtālis, *Głowny 2. śmiertelny 2. 3. Niecnotliwy, Krotki, Niezgwałcisty. Dowcipny.* Des Todts werth/ Halßbrechend. *Sen capitale nefas operosâ diluis arte.* Lucr.
căpĭtālĭter, *Głownie, Niebespiecznie.*
capitaneus, B. Stárostá 1.
căpĭtārĭum, capitarium æs. *Pogłowie Iścizná.*
căpĭtātĭo, idem & *Podymne.*
căpĭtātus, *Głowiásty. Nierosochaty.*
căpite cavere, *Gárdłem obowiązáć.*
căpite censūs, *Gołotá, Komornik. Podły,*
căpĭte aperto, nudo, *Nieuſtydliwie.*
căpĭte diminutus, sub *Ponizam.* item *Podły, Wywołániec.*
căpĭte tuo, sub *Boday mię.*
căpĭte stare, *Ná głowę.*
capite iosum. iusum suspendi. Nogámi wzgorę.
căpĭtĕllum, *Kápitelá, Głowicá, Gałka.*
căpĭti tuo, *Ná twą duszę.*
căpĭtis causa dimicatio, *Sąd o głowę.*
căpĭtis diminutio, *Poniżenie, Wywołánie.*
căpĭtis magni, *Głowiásty.*
căpĭtis minor, *Poniżony,* sub *Poniżenie.*
căpĭtis status, *Wolność 1.*
căpĭtĭum, *Podwiká, Káptur 1.* & sub *Ksztalcik.*
căpĭto, onis, *Głowá 3. Uporny, Głowacz rybá.*
căpĭto durus capitosus, *Uporny.*
capitulo, as. *Rozkładam. Godzę.*
căpĭtŭlātus, *Głowiasty.*
căpĭtŭlum, *Głowká 1 3. Kápitelá, Kápitularz* & sub *Zawiaja, Sumá 2.* an *Kapitulum?*
căpnĭas, æ. capnites æ m. *gr. Dymnik kámień.*
căpnītis cadmia, *Mosiężne ábo Miedziane odmiany.*
căpnos, m. *Gr. Rotá 4. Kokorycz 2. Dym.*
căpnumā gos, *gr. Ziemiá czerwona.*
căpo, onis. *Kápłon.*
cappa. Kapa kościelna, Ornat.
cappa. Fest: corr. campa.
căppăris, is f. *Gr. Kapáry. Capparin & pueri capes ale e natant s.* Mart.
căpra, *Koza.* Ein Geiß/ eine Ziege *Non illa feris incognita capris.* Virg: *syn:* Capæa, căpēlla. *epith:* Lāscīva, sīma, hīrta, vīllōsa,

cārbīgĕra, hīrſuta, sȳlvēſtris, sĕqūax īn tōnſa, tīmīda, cūpīda, dūmīvăga, păvīda, pĕrūla, vaga fūgītīva bārbăra, fūgax, hī ſpīda, lūctifica, grăcīlis quĕrūla. *phr.* Caprīgĕnum pĕcus ămāntes sāxa căpēllæ. Dīſtēntæ lācte căpēllæ. Tĕnĕra ārrō dent ſimæ vīrgūlta căpēllæ, flōrēntem cȳtīſum, sĕquītur lāſcīva căpēlla. Nōn me pāſcēnte, căpēllæ, flōrēntem cȳtīſum, aut sălīces cārpētis ămāras.

căpra ſylveſtris, *Koza dzika.*

căprārīus, *Koziarz.* Ein Geiß-Hirt. *ſyn* Căprārum cūſtos, pāſtor.

căprĕa f. *Sarna.* Ein Rehbock. *Imbelles capreæ ſollicituſq; lepus. vide Capra.*

căprĕŏlus, *Koziełek, Sarn, Bunty w budowániu, Szragi, Stęple, Zaſtrzał w budowániu, Witeczki.* Ein Steinböcklein. *Capreoli ſparſis etiam nunc pellibus albo.* Virg.

căprĕolus bicornis, *Hak dwoyzęby.*

capriceps capitis. Koziogłow.

capricōrnus, *Koziorożiec.* Steinbock *Corpore ſemifero magno capricornus in orbe.* Cic.

caprificiāles dies, ſub *Kánikułá 2.*

caprificātio, *Fig opátrowánie.*

căprificor, ſub *Figá leśna.*

caprificus, *Figá 3.* Wilder Feigenbaum. *Qui modo ficus eras, jam caprificus eris.* M.

caprigenus, Kozi 1. Geiß-Geschlecht. *Caprigenumq; pecus nullo cuſtode per herbam.* Virg.

caprīle, is caprilis caſa *Koziarnia.* ein Geiß-(ſtall

caprīmūlgus, *Kozodoy 2.*

caprīnus, caprilis. *Kozi. Alter rixatur de lana ſæpe caprina.* Hor.

caprīpes, edis omne. *Koziánogi.* Das Geiß-Füß hat. *Capripedes agitat tum læta protervia* (panos. A.

caprīſcus, *Wieprz dziki morſki.*

căprō a, *capronea, Czupryná, Grzywá.*

capruncūlum, Donicá. ein irden Geschirr.

cāpſa, *Gr.* *Puzdro 1, Pudło, Kápſa, Torbá.* Ein Kiſte *ſyn.* cāpsūla, cīſta, ārca. *epith.* āngūſta, ārgēntĕa.

capſaces, a. m. gr. Bánieczká.

cāpsārius, *Páchołę, Stroż 1. Szátny, Stolarz.*

cāpsārum opifex. *Stolarz.*

cāpsĕlla fictilis. cāpsŭla, *Kápſa, Puſzká 1. Krubká, Torbeczká, Pudełko.*

capſus, ſi. Wozowy zad koláſa nákryta.

Căptātio, *Podchwytawánie, Chwytánie.*

căptātor, *Podchwytácz, Dziedzictwá zábiegácz.*

căptātōrĭus, *Podchwytliwy, Wykrętny.*

căptĭo, *Bránie, Chwytánie, Oſzukánie, Łápáczká 2*

căptĭōsē, *Podchwytliwie, Wykrętnie.*

căptīvĭtas, *Poimánie 2.* & *Poimániec.* Gefängnüß. *Captivitas & cæcitas.* (Jamb: Dim:)

căptĭūncŭla, *Łápáczká 2.*

căptīvo, as. *Imam kogo.* Gefangen nehmen. *Exiles telis captivat aranea muſcas.* Text. *phr.* Subjŭga mītto cŏmpĕdĭbus, vīnclis, cătēnis vīncĭo, ăb hōſte căpĭo.

căptīvus, adject: *Jenſki.*

căptīvus, ſubſt: *Poimániec.* Gefangen. *Captivum portatur ebur, captiva Corinthus* Hor. *phr.* Sub jŭga mīſſus, căptus ăb hōſte Vīnctus ăhēnis tērga nōdis. Vīncla gĕrens cērvīce. Vīnctus cōlla cătēnis cōmpĕde nīxus Vīnctus ĕram vērſas in mĕa tērga mănus gĕmĕns vīctōris jūſſi sŭpērbi. Jam nōbis audax. Gērmānĭa sērvit, Lībĕra Rōmanæ sŭbjēcit cōlla cătēnæ. Vīcta poteſt flēxo sŭccūbŭiſſe gĕnu Tĕnebrōſo in cārcĕre vīnctus, clauſus. Mīſſus & in rĭgĭdi lătĕbrōſum cārcĕris āntrum. Squālidus īllum cārcer hăbet clauſus tĕnĕbris & cārcĕre cæco, clauſa dŏmo tĕnĕor, grăvĭbūſque cŏërcita vīnclis cārcĕrībus clauſus cæcis & cōmpĕde vīnctus. Nunc cārcĕris āngūſti vīncŭla tĕnent. v. *Carcere mulctare.*

căpto, *Chwytam 1. Podchytawam, Łowię zwierzę, Łowię tr. Pilnuię 2. Staram ſię, Godzę, Wabię, Záchodzę ná kogo, Zábiegam 5.*

captūra. *Obłow, Połow, Nierządnicza zapłátá, Obrywká.* Ein Fang. *Implevit captura ſinus, ut plebe redundans.* Sedul.

căptus, us, *Bránie, Połow, Pojętność, Zdolność.*
căptus animi, animo, corde, mente, *Szalony 1. Zápámiętáły, Głupi.*
căptus auribus, *Głuchy.*
căptus membris, *Niedołężny.*
căptus oculis, *Slepy 3.*

CAPU

Căpŭla, *Dzban, Konew, Krużyk.*
căpŭlāris, *Grobowy, Smiertelny.*
căpŭlāris senex. *Zgrzybiáły.* Einer der jetzt auff der Grube gehet/ Steinalt. *Ne dicas igitur dum capularis ero.* Text.
căpŭlātor, *Zlewácz.* einer der schöpffet.
capulica, Gellio, navis capacissima Mosellanus.
căpŭlo, as. *Zlewam.* Schöpffen.
căpŭlo proximus, *Zgrzybiáły.*
căpŭlum, *Rękojeść, Truná, Máry, Grob.*
căpŭlus, *Rękojeść,* an *Ielca* Ein Handhebe. *Lateri capulo tenus abdidit ensem.* Virg. *epith:* Aurĕus, ĕbūrnus aurātus, mĭcans, splēndens, splēndĭdus, ărgēntĕus, īnsīgnĭs, pūlcher, rūtĭlus, cŏrūscus, gēmmātus. *phr.* & căpulo īnsignis rădĭābat ăcīnăcis auro.
căpus, *Kápłon.* Ein Capaun.
căput, *Głowá, Człowiek 1. Osobá 2. Głowká, Łeb, Przodek 1. Punkt 5. Przednia rzecz, Summá 2. Artykuł, Rozdział 2. Uście. Wierzchołek 1. Obuch, Korzeń, Wierzch 1. Koniec 1. Zdroy, Iścizná, Początek, Herßt Sprawcá, Zywot, Wolność, Krokszty ny Rogi. Bydlę, Powiádácz.* Das Haupt/Kopff *Thesaurus caput est, pro capite æra petit.* Nov. *syn.* Tĕmpŏra; vĕrtĕx, cĕrvix, cōllum. *epith.* Rutĭlum auricŏmum cēlsum hŏnēstum nĭtĭdum, ămbrōsĭum, flāvum, rŏsĕum, īntōnsum, cānum, grăndē, jŭvenīle īllūstre fidēle īgnāvum sōl lĭcĭtum īnsŭpĕrābĭle hūmānum, ăcūtum, vĕnĕrābĭle ērēctum sūbmīssum cŏrōnātum. *phr* Prōmīssos ēffūndēns vērtĭce crīnes. Tēmpŏra pērfrīngit fūlvo prŏtēcta căpīllo, vērtex căpĭtis. Cæsărĭe dēnsum Rĕdĭmītq; tēmpŏra lauro. Prærădĭat căput aurĭcŏmum rŏsĕāsque per auras it, dĕcorat. Sūmma flāvum căput ēxtŭlit ūnda Fōrma bŏvis cui turpe căput cui plūrĭma cērvix. Căput ŏbjēctāre pĕrīclis, sŭperant căpĭte & cērvīcĭbus āltis.
căput brachii, *Rámię 1.*
căput cœnæ, *Potráwá pierwsza.*
căput facio emitto, *Wyrastam 2.*
căput femoris, *Stáwowych kości koniec.*
căput fluminis, caput aquæ, *Zrzodło.*
căput malignissimum, *Niecnotliwy.*
căput oppugno, peto. *Stoję ná głowę.*
căput porcinum, sub *Szyk.*
căpŭtium. *Kápur mniski.* Ein Kaptur.
căpys, yos. *Gr. Sokoł (Unus è comitibus Æneæ, qui Capuam condidit.) Et Capis, hinc nomen Capuanæ ducitur urbi. Virg.* (Ovid: in fast.) Trōs est genĕrātus ab īllo. Assărăcūsq; Căpyn.

CAR

Cará, lege Chara.
cărăbus, *Gr. Rák pręłkonogi.*
cărăcalla, *Szátá długa, Kápicá.*
cărbăsĕus, carbasineus, carbasīnus, *Płocienny in Płotno.* Auß reiner Leinewand gemacht. *Pest hac carbaseis humorem tollere velis.* Tib.
carbasinus item, & Carpasinus. Zielony, Carbasinũ, ac spatiis gemmata monilia colli.. Fil.
cărbăsus, carbasum. *Płotno, Zagiel.* Subtil Leinwand. *item* ein Schiffsegel. *Carbasa deducit, ne qua levis effluat aura.* Ovid. *syn.* vēla līntĕa. *epith.* Flūxa, văgā, spūmāntĭa, căva ālba, prŏspĕra sĕcūndă sŭpīnă rĕcūrva, plēnă, cōnttrācta *phr.* ējēcto āffixa mālo cārbăsa. Tumĭdōquē īnflātur cārbăsus Austro *v. Velum, navis. Pro veste, vide Vestis.*
cărbătĭnæ, *Gr. Kurpie.*
cărbo, *Węgiel 1. 2* Ein Kol. *Quorum abeant sani creta, aut carbone notandi.* Hor. *vide Ignis.*
cărbo unguentatus, *Trociczká.*
cărbōnārĭa, *Węgielnia.*
cărbōnārĭus, adject: *Węglisty.*
cărbōnārĭus, subst: *Węglarz.* Ein Koler.
cărbōne noto, Prov: *Odrzucam, Przyganiam.*
cărbūncŭlātĭo, *Zágorzenie 2.*

cārbūncŭlo, as. & carbunculor, aris. *Zapala się wrzod, Zagorywa Usycha.*
carbunculans, Czerwony.
carbunculosus, Wygorzáły, Czerwony.
cārbūncŭlus, *Węglik 1. Kárbunkuł 1. 2. Piasek czerwony, Wygorzelina Ziemia czerwona.* **Ein Karfunckelstein.** *Fulmineo rutilans Carbunculus igne coruscat.* M. *syn.* pўrōpus *epith:* Præfūlgens, rādĭāns, splēndĭdus, nĭtĭdus, lūcidus, scīntĭllans, rūtĭlans, rŭbĭcūndus, lūcēns. *phr.* Vŏ nēns, īnsĭtus in fūlvo radĭans cārbūncŭlus auro, Igni rūtĭlānte pўrōpo clara mĭ ānte auro, flāmmāsque ĭmĭtānte pўrōpo; īgnívŏmi lūcēnt de nŏcte pўrōpi, pēctŏra flāmmĭgĕris rădĭābant clāra pўrōpis, ārdēnti, cīrcūmvēstīta pўrōpo. *v. Pyropus Gemma.*
cārbūncŭlus amethyſtizon, *Rubin.*
cārbūncŭlus carhedonius, Garamanticus, *Granatek kámień.*

CARC

Cārcer, *Więzienie 3 Więzień, Niecnotliwy, Smrod, 2. Kres zawodniczy 1.* **Ein Gefängnüß/ Kercker** - *Clauso ventorum carcere regnet.* Virg: *syn.* cūstŏdĭa, cārceris āntrum. *epith:* sōllĭcitus squāllĭdus mœstus, tenebrōsus tēter, hōstīlis ĭnērs, āngūstus, sævus rĭgĭdus, fērus, prŏfūndus īngrātus īufaustus mœrens, căvus rigĭdus fĕrox prŏfūndus mœrens cāvus ūmbrōsus; ĭnvīsus fērrātus ābstrūsus fœtĭdus, hōrrĭbilis tērrĭficus dīrus crūdēlis mŏlēstus, mĕtŭēndus, gĕmĕbūndus, inămœnus quĕrŭlus căvērnōsus. *phr.* Squālēns situ Fœtore plēnus Spīssa calīgine sēptus, Sĭne lūce dŏmus Sĭne lūmine tēctum Cārcēris ūmbrōsi nigro sub fōrnice rĭgidi lātebrōsum cārcĕris antrum. Nēc auras Rēspĭcĭunt clausi tēnebris & cārcēre cæco, Inquĕ fĕrōci cārcēre cōnstrīctus. Sōlĭdus claudet cārcer utrūmquĕ rēum. *vide Vincio.*
cārcer robuſtus, *Ciemnicá.*
cārcerārĭus adject: sub *Táráſowy.*
cārcĕrārĭus, subſt: *Táráſowy.*
carceraticum, Táráſowe.
cārcĕres, ĭum. *Kres zawodniczy od ktorego.*
cārcĕris præfectus, *Táráſowy.*
cārchărias æ.m. carcharus, *Gr. Pies morſki.*
cārchēdŏnius, *Kárbunkuł 2.*
cārchēſium, *Gr. Roſtruchan, Kredens złoty Máſztowy wierzch, Windá 1. Hic duo rite mero libans carcheſia Baccho.* Virg.
carcinetrum, Plini al. Carcinethrum.
cārcinias, æ. m. *Gr Rákowy kámień.*
cārcīnōdes, *Gr. Kánceroway, ſub Rákowy.*
cārcīnōma, *Gr. Káncer.* **der Krebs.**
cārcīnōthrum, *Gr. Sporyż.*
cārcīnus, *Gr. Rák niebieſki. Pars geminis Chiron, & idem quod Carcinus ardens.* Lucr.

CARD

Cārdămōmum, *Gr. Rayſkie ziarnká.*
cārdămo, *Gr. Rzeżucha 2. Rayſkie ziarnká.*
cārdĭăca, *Gr. Serdecznik 2.*
cārdĭăcus, *Kordiaczny, Żołądká bolenie cierpiący. Non eſt cardiacus, craterum dixeſſi putato.* Hor.
cārdiacus morbus, *Kordyáká Żołądká bolenie.* **Das ſtehen des Ingeweydts.**
cārdĭnālis, adject: *Zawiáſowy, Biegunowy Przedni 1.*
cārdĭnālis subſt: *Kárdynał.* **Ein Cardinal.** *epith:* Săcer, vĕnĕrāndus, vĕrēndus, pūrpŭrĕus. *phr.* Vĕnĕrāndus mūrĭce Præſul, cardĭnĕā Infūlā cōnſpĭcŭus. Rōmŭlĕo vēſtītus ŏſtro. Frōntem cŭi pūrpŭra cīngit. Pūrpūrĕi pārs Sĕnātūs. Romāno nōbĭlis ōſtro.
cārdĭnātus, *Sworowány.*
cārdĭnĕus, *Przedni 1.* **Fürnehm.**
cārdĭnĭbus concludo, *Wcinam.*
cārdĭnĭbus includo. *Wiążę.*
cārdĭnĭs cavum, cardinis fœmina, *Zawiás (czep.*
cārdĭno, as. *Wcinam.*
cārdiſce, es. *gr. Serdecznik kámień.*
cārdo, inis. *hic. hæc. Zawiáſá, Biegun 3 Czop Sworzeń, Kołowrot, Grunt 4 Pogoda 5 Punkt 5* **Ein Thürangiel.** *Poſteſq; á cardine vellit.* Virg: *epith:* Fĕrrātus, vāgus, dūrus, ærātus, ſtrīdens, sōlĭdus, fērrĕus. *phr.* Vĭſĕrum

dērunt clāuso, fērrāto cardīne pōstes.| Stānt duo cārdine pōstes, erūmpit vērsis strīdēnti cārdīne pōrtis.
cārdo, limes sub *Miedza*.
cārdūēlis, *Szczygieł, Czyż*, ein Distel-Vogel.
cārdūus, *Oset 1*. Distel. *Carduus & spinis surgit paliurus acutis*. Virg. *epith:* agrēstis āsper, sēgnis, ăcūtus mōrdax, pūngēns, hōrrĭdus, ĭnāmœnus. *phr*. Vāstis hōrrēsc it in agris Cārdūus.
carduus benedictus. *Oset włoski*.
cārdūus fullonum, *Szczeć 1*.
cardūus galaxias, *Oset biały*.
cārdūus sativus, *Kárciof*.

CARE

Carè, *Drogo 1*. Theur.
cārēctum, *Sitowisko*. Ein Ort da viel Schwärtel wachset. *Tytire coge pecus, tu post carecta latebas* Virg.
cārenāriæ, sub *Wino wárzone*. *Prima anceps ob duplicem originem*.
cārēnum, *Wino wárzone* an *Kárny*.
carentia, *B. sub Niemienie*.
cārĕo, *Niemam 1*. *Niedostaie*. manglen. *Quod caret alterna requie durabile nonest*. Ovid. *syn*. Prīvor, ĕgeo, īndĭgĕo, non hăbĕo, ĕgēns sum.
cāreum, *gr*. *Kárny A anceps à Caribus*.
cārex, f. *Sit ostry, Tátárskie ziele* Schwärtel. - - *vel acuta carice tectus*. Calph. *epith*. ăcūta, lōnga.
cārĭca, *gr*. *Figá*. Dürre Feigen. *Qui vult palma sibi rugosaq; carica? dixi*. Stat
cārĭem sentio, traho, recipio, *Prochnieię*.
cārĭes, *Prochno*. *Prochnienie*. *Pieśń*. *Item Spleśniáły, Zgrzybiáły*. Wurmstiche. *Vertitur in teneram cariem, rimisq; dehiscit*. Ovid. *epith*. *vide Cariosus*.
cārīna. *Náwy dno*. Der Schiffboden. *Restat adhuc humeris fulta carina tuis*. Ovid. *epith:* Cūrva, pānda, īnflēxa, cĕler ūncta, lōnga, căva, trepida, pīcta, īncūrva, audax, vēlĭfĕra, ærāta, bēllātrix, cĭta, lĕvis, frăgĭlis, velĭvŏla. *vide Navis*.
cārīnæ putaminum. *Łupiny 2*.
carinantes in Łaię, & Szydzą.
cārīnārius, *Farbierz 1*. *Woskowáto farbuiący*.
cārīnātim, *Wypukło*.
cārīnātus, *Wypukły*.
carino, *as*. *Wkięsło czynię*.
carinor, aris *Łżę 1*. *Szydzę*.
cārĭōsus, *Sprochniáły*, *Spleśniáły*, *Zgrzybiáły*. Wurmstichig. - - *Nisi vos cariosa senectus*. Ovid. *phr*. Cārĭē vĭtiātus, cōrrūptus, ădēsus, exēsus.
caristia vel charistia. *pro caritate*. *Bárbárum*.
cārĭtas, *Miłość*, *Drogość*. Die Liebe. *vide Charitas*.
carium, *idem Careum*.
cārmen, à cano is. *Wiersz 2.5*. *Pieśń*. *Formulá* Ein Gedicht/ Gesang *Non me carminibus vincet nec Thracius Orpheus*. Virg. *syn:* Vērsus, nūmĕri, mōdi Mūsa. *epith*. Dūlce nōbĭle, grātum, ŏpĕrōsum, ămābĭle, phœbæum lēnĕ, vīnūstum, vōcāle, mōlle, sūblīme, tenĕrum, vĭgĭlātum, cāstālĭum jŏcōsum, fātĭdĭcum Dīvīnum, mōdūlābĭle excūltum cūltum ămīcum blāndĭsōnum, lætum, æternum, nĕctārĕum, cōmpŏsĭtum, præclārum; gārrūlum lætificum, sŏnōrum, lĕpĭdum, īngĕnĭōsum, quĕrŭlum mēllĭtum fēstĭvum, grāndĭsŏnum dēdūctum, scēnĭcum grăve, nōbĭle, nūmĕrōsum apōllĭnĕum cōmptum, cōncĭnnum, cœleste, Pīĕrĭum, ămātum, tŏnans, furēns, fŭrĭōsum, măcĭlēntum abjēctum, hūmĭle. *phr*. Vērba nūmĕris nēxa, lĭgāta, vīncta ădstrĭcta Metrĭcis vērba cōācta modis, in pĕdes vērba coacta, īmpārĭbus cārmĭna făcta mŏdis. Flet nōctem rāmōquĕ sĕdens mīsĕrābĭle cārmen īntĕgrat. Res gēstæ Rēgūmquĕ, Ducūmquĕ & trīstia bēlla. Quo scrībi pŏssēnt nūmĕro mōnstrāvit. Hŏmērus ărma grăvi nūmĕro vĭŏlēntaq; bēlla părābam ēdĕre mātērĭa, cōnvĕnĭēnte mōdis. Pārvăquĕ ne dīcam scrībēndi ūlla vŏlūptas est mĭhi, nec nūmĕris nēctĕre vērba jŭvăt. *vide Carmina scribere*, *Carmen pro incantatione*, *Veneficium*.
cārmen à caro, is *Greplá*, *Szczotká do wełny*.
cārmen ballisticum, *Zwycięski wiersz*.
Carmen item alio sensu quasi charmen, *Barb: sub Karmázyn 2*.

cārmen magicum, *Czáry.*
carmesinum, *Kármázyn 2.*
cārmĭnārĭus, carminator, *Wybiiácz wełny.*
cārmĭnātĭo, *Wybiiánie wełny.*
cārmĭno as. Cārmĭne traho lanam. *Wybiiam Czesżę wełnę.* Kämmen/ Hecheln.

CARN

Carnalis, Cielesny, Podwoiewodzy. Fleischlich. *Nec carnale genus minuit factura creando.* D.
cārnārĭa taberna, *Játki mięśne.* Fleischbanck
cārnārĭum, idem & *Mięśna grzędá.*
cārnārĭus adject: *Mięśny.* Fleischig.
cārnārĭus, subst: *Rzeźnik, Mięso rad iadaiący.* Ein Metzger/ Fleischhacker *Ut lucrare tur lardum, & carnaria furtim.* Luc.
cārnes facere, ex: sub *Rąbam.*
cārnem perdens, *Suchoty cierpiący.*
cārnĕus, *Ciáłowy, Cielesny.*
carnicula, Priscian. idem Caruncula.
cārnĭfex, subst: *Kát, Niecnotliwy.* Ein Hencker Scharffrichter. *Carnifici duras præbuit illa manus.* Ovid. *syn.* Tortor, lĭctor. *epith:* Crŭēntus, crūdēlis, mĭser, ĭmmītis, dīrus, sānguĭnĕus ĭnhūmānus hōrrēndus, tĕrrĭficus, āter, ĭmpĭus, mĕtŭēndus, ĭnĕxōrābĭlis, fĕrreus, tēter sānguĭnŏlēntus, ĭnfāmis, ferālis, ĭmmānis. *phr.* Lĕgum vīndĕx Cōrpŏra dĭscrŭcĭāns. Quōrum scĕlĕrātorum mĕtŭīt măla tūrba nĕpōtum, cūjus ăd āspēctum facies fūnesta lātrōnis pāllet. Crūdeli jŭgŭlum trādĕre cārnĭfici.
cārnĭfex, adject: *Kátowski.*
cārnĭfĭcīna, *Kátownia, Kátowánie*; *Męká.* Richtstatt. *Tam diversa locis hæc carnificina pererrat.* A
carnificinum, vel carnificum cribrum. Smágániec. Peinigung.
Carnificinus, Carnificius, Carnificus, Kátowski.
cārnĭfico, *Katuię, Ćwiertuię.* Martern.
carnis, hujus carnis, f. priscum. Livius Poëta, & Historicus, apud Priscianum,
carnisprivium, Mięsopust

cārnĭum dies, carnariorum dies. *Mięśny dzień*
cārnĭvŏrus, *Mięso rad iadaiący.* Der Fleisch isset. *Mittere, carnivoris præberi pabula mandat. phr.* Cārnis, ăvĭdus, vŏrāx ĕdax.
carnositas, Cielistość.
carnosus, carnulentus, Cielisty 1.2. Fleischhafftig
cāro, ris. *gręplwię, Wybiiam wełnę, Postrzygam.*
căro, *carnis, hæc. Mięso.* Fleisch *Ægra caro prodest animo. defuncta revixit.* Mart. *epith:* Mōrtālis, frăgĭlis, īnfirma rŭbēns, rĕbēllis, ĭmmūnda, ægra, sēdĭtĭōsa, vilis, lānguĭda
căro arboris, *Biel 2. Mięsistość.*
căro morticina, *Scierw.*
carodunum Krákow.
cāros, m. *gr. Spiączká, & Káruy.*
carota Pásternak 1.
cārpăsium, *Lęn niezgorzysty.*
cārpătĭnæ, hæ. *Kurpie.*
cārpătus, *Krepak, Tátry.*
cārpēntārĭa, *Kołodzieystwo.*
cārpēntārĭus, subst: *Kołodziey.*
cārpēntārĭus, adject: *Kołodzieyski.* Operè carpentario. *Exodi 35. 1. fabrili, fabri lignarii Vuiecus. Cornel à Lapide.*
cārpēntum, *Káretá.* Ein Wagen. (*Vehiculi genus, quasi carmentum à carmenta Evandri matre*) *Nam prius Ausonias matres carpenta vehebant. Hæc quoque ab Evandri dicta parente reor* Ovid.
cārphĕōtum, è *gr. Kádzidło, Żywicá.*
cārphos, n. *gr. Boża trawká ziele.*
carpĭneus, *an grabowy? I. producit Robert. Steph: corripit Calepin.*
cārpĭnus, an *Grab?* an *Klon?* v. & *Trzmiel*
carpio, B. Kárp.
Carpisculus. Vopisc. barbaricum calceamentum, simile carpisculo architect. rū Casaubon. ex Vet. Inscript. & L. Bisciola, l ultimò c. 20. Tom. 2.
cārpo, is. *Obrywam 1. Urywam 3. Skubię, Szczypię, 1. 4. Szarpam, Drápię, 1 Dręczę, Drobię Szydzę, Obmawiam, Przymawiam, Przyganiam.* Ergreiffen. *syn.* căpĭo, ăccĭpio

dē-ērpŏ; lĕgo, cōllĭgo. *vide Colligo.*
cārpŏbālsămum, *gr.* sub *Balsam.*
cārpŏphŏrus, *gr.* *Owocny.*
cārpŏphyllum, *gr.* *Jágodá bábia.*
cārpŏphyllos, *gr.* sub *Bobek 2.*
cārptim, *Szczyptą, Częściámi, Tu y owdzie.*
cārptor, *Kraycży, Przygániácz.*
carptura, Zbieránie 1.
cārptus, us. *Szczyptá. Urywczá.*
cārpus, *gr.* *Rękt przegub.*
cārpus, Latinum, *Kraycży.*
cārrāgĭnem facere, sub *Tabor.*
cārrāgo, inis. f. *Tabor.*
carro, is. idem Carois.
carrobalista. *Kusza woienna.*
cārrūca, *Woz 1.*
cārrūcārĭus, adj: *Wozowy.*
cārrūcārĭus, substant: *Woznicá.*
cārrum, cārrus. *Kárá 2. Woz 2.*

C A R T

Cartallus, gr. *Kosz 1.* **Ein Brodkorb.**
cartamus, Krokos 1. 2.
carthegum, in Bukszpan 1. sed lege Crataegon.
cartibulum, Stoł 2, Służbá stołowa.
cārtĭlāgĭnĕus, *cartilaginosus, Chrząstkowáty.*
cārtĭlāgo, *Chrząstka 1 corripiendum suadet Analogia: auctoritas deest. A quibusdam anceps.*
cārtĭlāgo arundinis, sub *Trzciná.*
cārum, *gr.* *idem* Careum.
caruncula, Mięsko, Ciáło.
cārus, *Drogi, miły.* **Lieb.** *Hoc mihi venturum jam tum carissime vidi.* Ov: *syn.* Dīlēctus, ămātus, jūcūndus, grātus, āccēptus, suāvis.
cāryătĭdes, hæ. *gr.* in *Odrzwie, prima syllaba, à Car longa. à Caryon brevis.*
cāryca, *gr.* *Figá sucha, Jątrznicá.*
cāryĭnus, *gr.* *Orzechowy.*
cāryītes, æ. m. *gr.* *Wilczy mlecz ziele.*
cāryon, *gr* *Orzech 1. & Káruy.*
cāryon Basilicum, Persicum, *Orzech Włoski.*
cāryŏphyllāta, *Zarzyczká, Benedykt ziele, Czyściec ziele.*
cāryŏphyllum, *Goździk, Jágodá babia.*
cāryŏphyllus, *gr.* *gozdziki kwiatki, Gozdziki Indyiskie.*
cāryōta, cariotis, idis. *gr.* *Dáktyl.*

C A S

Cāsa, *Cháłupá.* **Bauren-Häußlin/ Hütte.** *Atq; humiles habitare casas, & figere cervos.* Māgālĭa, māpālĭa, tŭgŭrĭum. *epith:* frōndĕa, strāmĭnĕa, īmmūnda angūsta, agrēstis, cāmpēstris vĭrĭdis, lūtĕa, rŭdis frīgĭda rūrālis, grāmĭnĕa, tūrpis pauper mūltĭfŏris sĕcūra lăcĕra tūta mŏdĭca īndĭga pācĭfica. *phr.* Rūstĭca tēcta. Lāres āngūsti pārvi tĕnŭes ēxĭgui. Dŏmus hūmĭlis, agrestis. Pārvæ fŏres hūmĭlis vĭlĭa tēcta căsæ. Jūncis cānnaquĕ īntēxta pālūstri strāmĭne tēxta dŏmus. Strāmĭnĕas hābĭtāre casas, & frōndĕa tēcta. Rāris hābĭtāta māpālĭa tēctis. Cōngēsto nōn cūlta māpālĭa cūlmo. Paupĕris & tŭgŭri cōngēstum cĕspĭte cūlmen. Stĭpŭlâ tūnc tēcta vĭrēbant & pārıes lēnto vĭmĭne tēxtus ĕrat. Dŏmus hūmĭli culmĭne, hōrrens fimo & strāmĭne: strāmĭnĭbus cōntēxta: pērvĭa vēnto. De cānis strāmĭnĭbusq; dŏmus. Cum frīgĭda pārvas, præbēret spēlūnca dŏmus ignēmquĕ lārēmq;& dŏmĭnos cōmmūni clauderet umbra. Pārva sĕd ēxĭlis tēcta cŏlēnda casæ. Securas quīcūnque cāsas & rūris ămæni vērnāntes cōntēmnit agros ô tāntum lĭbēat tibi mēcum sōrdĭda rūra, ātquĕ hūmĭles hābĭtāre cāsas. (*blisk.*
casabundus, Upadaiący, Walący się, Upadku
cāsātĭa, *Domu pilnuiąca.* **Eine Hütterin.**
casus, Staroświecki, Stary.
cāseāle, caseāria taberna, *Sernik.*
cāseārĭus, *Serny.* sub *Serowy.*
cāsēllæ, *Przegrody.*
cāseōlus. *Serek, Ser.* **ein Käßlein.** *Hæ dant ova nurus, caseolosq; die.* N.
cāseus, Caseum. *Ser.* **Ein Käß.** *Caseus allatus conviviis est male gratus, nam sua natura non signat fercula plura.* *epith*: Pīnguis, ŏvīlis mōllis, dūlcis cāndĭdus, nĭvĕus, vēnālis prēssus, mōllĭcŭlus. *phr*: prēssi cōpia lāctis. Per tōtum nĭvĕus promĭtur mĭhi cāseus annum. Prēssus & āngūsto cāseus ōrbe fluet.

căſia, caſſia è gr. *Fiſtulá, Láwendá, Wilczy pieprz więkſzy.* Wolriechendes Kraut. *Tum Caſia, atq; aliis intexens mollibus herbis.* Virg: *epith:* Mitis, humilis, viridis, olens, florens, rubea.

caſiaca, Szátá żołnierſká

caſignete, Plin: corr: Acaſignete.

caſito, Kápię à cado ut Raſito, à rado.

căſſa nux, căſſa glans, *Fraſzká.*

caſſare promiſſum, Fulgent: irritum reddere.

căſsĭcŭlum, caſſiculus, *Siatká.*

căſsĭda, æ. *Przyłbicá* Ein Helm. *Aurea cui poſtquam nudavit caſſida frontem,* P. v. *Caſſis.*

caſſidile, Torbá, Tobołá.

căſſis, is. *uſitatiùs eſt plural: 1. 3. Siatka paięczna* Ein Jäger-Garn. *Caſſibus impoſitis venor, ſed arundine ſumpta.* P. *ſyn.* Lăquĕi, rētia, plăgæ. *epith:* Dŏlōſi, lāxi, ărcti, latēntes, părāti, făllāces, ŏccūlti, sŭbdŏli, mĕtuēndi, ăbdĭti, pŏsĭti, ăppŏſiti, dĭſpŏſiti, căuti, fērrĕi tĕnāces, impŏrtūni. *vide Retia.*

căſſis, idis, f. *Przyłbicá.* Ein Helm/ Sturmhut. *Spicula cum pictis hærent in caſſide pennis.* Ovid. *ſyn.* Gălĕa, căſsĭda. *epith:* Fŭlva, crīſtāta, ... mīnax, nĭtĭda, tōrva, Mārtĭa īnfēſta hīrſūta, flāva, fērrĕa, ăhēna, ærāta, cælāta. *phr* Ærāta, dēfēndit căſsĭde crīnes. Seu căput abdĭdĕrat crīſtāta căſsĭde pēnnis, ēxĭt in auras căſsĭdis ăltus ăpex *vide Galea.*

căſsĭta, *Dzierlatká.* Ein Lärch.

căſsĭtĕron, *gr* ſub *Cyná 1* weiß. Bley.

caſſitias, æ Jemiołá.

caſmillus, Młodzieniaſzek.

caſnar, priſcum, Stáry.

caſo as. Upadam Náchylam ſię. offt fallen.

căſſum, *Czczość*

căſſum pal-æ, *Zdziebłko.*

căſſus, *Czczy.* Leer/ Ledig. *ſyn:* ĭnānis, văcŭus, frăgĭlis *vel* prīvātus, ŏrbātus.

C A S T

Caſtaldus, B. in Ochmiſtrz.

căſtănĕa, *gr Kaſztan 1. 2.* Kaſtanien/ oder Kaſtanienbaum. *Et nunc caſtaneas nunc amat ille nuces.* Ovid Mōllis, hīrsūta.

căſtănea aquatica, *Orzech wodny.*

căſtănĕum, *Káſztánowy laſek.* Kaſtanienwald

căſtănĕus, *Káſztánowy Ciſawy.*

căſtănīnus, *Káſztánowy.* Auß Kaſtanien gemacht.

caſtè, *Czyſto,* Keuſchlich.

căſtēllāmēntum, *Párkan.*

căſtēllānus, an *Káſztelan.*

căſtēllārĭus, caſtello aquæ præfectus, *Rurmiſtrz.*

căſtēllātim, ſub *Po domách rzędem.*

căſtēllum, *Miáſteczko obronne, Twierdzá, Zamek, Rurmuſowá ſkrzyniá.*

căſtĕrĭa, è græco. *Pokład 2.*

caſtifico, Oczyściam.

caſtificus, Czyſtość ſpráwuiący.

caſtigabilis, Strofowánia godná, Karánia godny. Straffürdig

căſtīgātĭo, *Strofowánie Karánie.* Züchtigung/ Beſtraffung. *ſyn:* ŏbjūrgātĭo, pœna, mūlcta, cōrrēctĭo. *epith:* Jūſta, pĭa, ūtĭlis, ămīca, ămāra, dūra, ăcērba. *vide Punio.*

căſtīgātĭus vivo. *Uymuię ſię ſam, & Karnie Skromnie.*

căſtīgātor, *Karzący, Strofuiący.*

căſtīgo, *Karzę, Strofuię, Siekę 1. Poprawiam.* Züchtigen/ ſtraffen. *Corripies nimirum, & caſtigabis acerbè.* Juv: *ſyn:* ēmēndo, pūnĭo, plēcto, mūlcto, cōrrĭgo ŏbjūrgo, incrēpo. *v. Punio.*

căſtĭmōnĭa, *Czyſtość 2.* Reinigkeit.

Caſtimoniale liquamen, ex pyris. Pallad. forte idē vel ſimile quid garo: quod ad caſtimoniarum ſuperſtitionem ſacris Judaicis dicatum erat, teſte Plinio, & idem in caſto. Veneris ſacro contentiſſimo & frugaliſſimo Romanorum conceſſum, Dalecamp: ex Plinio Feſto.

căſtĭtas, *caſtitudo, Czyſtość ſub Niewinność.* Keuſchheit. *Pacis quietem. caſtitatem corporis* (Jamb.) *ſyn* Pūrĭtas, īntegrĭtas, pŭdīcĭtia. *epith:* Pūra, ... ſāncta, vĕnĕrānda īntācta, pŭdīca īnnŏcēns hŏnēſta incōrrūpta īntĕmĕrāta vīctrix, cœlēſtis, āngelica, dīvīna, mīra. *phr.* Nulla rĕpărābĭlis ārte. Thălămus ſi ne crī-

ne crĭmĭne vītæ. īngĕnuæ sīgna pudicĭtiæ, Sēmpērquĕ vĭrēntes flōre pŭdīcĭtĭæ āpprŏbat & căſtam căſta pŭdīcĭtĭam. Credo pŭdīcĭtĭam Sātūrno Rēge mŏrātam in terris, Sērvāvi fātĕor mōrte pudīcĭtĭam. Līs ēſt cum fōrma magna pŭdīcĭtĭæ. Vel Pătĕr ōmnĭpŏtens ădĭgat mē fūlmĭne ad ūmbras, ānte pŭdor, quam te vĭŏlem aut tua jūra rĕsōlvam. v. *Conjugiū odiose.*

căſtor, *gr. Bobr.* Ein Byber

căſtŏrĕum, *gr. Bobrowe ſtroie.* Bybergeil.

caſtŏrĕus, *gr. Bobrowy.* Von einem Byber. *Caſtorea. eliadum palmas epirus aquarum.* Virg. *ſyn:* Caſtŏrīnus fibrīnus.

caſtra, orum *Oboz* Ein Kriegs-Lager. *Caſtrorum & campi medio, &c.* Virg. *ſyn.* Cōpiæ, tŭrmæ, phălānges, cătērvæ āgmĭna *epith.* Hŏrrĭda ăcērba nĕfānda Mārtĭa fūlgĭda ſæva, ŏpŭlēnta fida tūta. *phr.* Tēntōria ērēcta. Strīctīs fūlgida tēlis. Mūlto rĕfērta mīlĭte in tūto lŏcāta lŏco. Semiănĭmes in cāſtra trahens hōſtīlĭa tūrmas Pūlſus ădeſt ārmis, cāſtrăquĕ ſæva fūgat, Strīctis quem fūlgĭda tēlis inter laurĭgĕros ălŭērunt căſtra triumphos. *v. Agmen.*

caſtrametor, pono loco, habeo *Oboz ſtawiam.* Das Lager ſchlagen. *phr.* Fīgĕre caſtra. Caſtra lŏcare. Tūto figĕre, *vel* pōnĕre caſtra lŏco, cōnsīdere caſtris. Tēntōrĭa figĕre ērĭgĕre, cum lōnga cŏhōrtes explĭcŭit lĕgĭo, campo ſtĕtit agmen ăpērto. agmina penſantur campis: late lŏca mīlĭte cōmplēnt Mīles campo sēsē ardŭus īnfert Hūc ăcĭes dūcit Rōmanăquĕ circum, Caſtra lŏcat parvūmquĕ lĕvi ſtrŭit aggĕre vallum.

caſtrămētatĭo, *Obozu ſtáwienie.*

caſtrămētator, *Oboźny.* Lagermeiſter.

caſtrămētor, *Oboz rozbiiam*

caſtratĭo, *Czyſzczęnie, Rzezánie, Obcinánie.*

caſtratōrĭus, ſub *Rzezániec 3.*

caſtratum vinum, *Wino łagodne.*

caſtratura, *Przeſiewánie*

caſtratus, *Czyſzczony, Przeſiewány, Rzezániec.*

caſtrēnſis *Obozowy, Woienny,* an *Zamkowy? Grodzki?*

caſtrenſis ratio, *Wolenna umieiętność.*

caſtrēnſis rei curator, adminiſter, magiſter, *Oboźny.* Was zum Lager gehört.

caſtro, as. *Rzezę 2. Czyſzczę 2. Obcinam 1 Sádzę, Przeſiewam, Suſzę 1. Podbieram miod,*

caſtrōrum præfectus, *Oboźny (Urzynam*

caſtrum, *Zamek.* Ein Schloß/ ein Burg.

caſtŭla, *Cieſnocha*

caſtus, ti. adj. *&: Czyſty.* Keuſch/rein/züchtig. *ſyn.* Pūrus pŭdīcus intĕmĕrātus īllibātus, mūndus cœlebs. *phr.* Quō nōn eſt căſtior ălter, cŭi nŭlla vŏlūptas nŏcŭit, cūjus mōres nūlla lĭbīdo cōrrūpit, non vĭctus mōlli lĭbīdĭne; laude pudīcĭtĭæ cĕlebris, ănĭmōque & cōrpŏre căſtus. Hi nec cōncŭbitu īndūlgent, nec cōrpŏra ſegnes in vĕnĕrem sōlvūnt; căſtum sērvāns cŭbīle, Frigidus in venĕrem, veneris qui præmĭa nĕſcit. Tūrpia lāſcīvi fŭgĭēns cōnſōrtĭa cœtus; me nātūra pŭdīcum fecĕrat. Et căſto pēctŏre dūrus ĕram. Nūlla tŭōs ūnquam cōrrūpit fæmina mōres.

caſtus, ſubſt: *Czyſtość 2 Obrząd, Wilia.*

caſualis, lege infrà Præpoſitio 2.

căsŭla *Chałupka, Ornat.* Ein Hüttlein *Vivite contenti caſulis, & collibus iſtis.* Juv. *vide Caſa.*

caſum, fortunam ſequor. *Puſzczam ſię ná ſzczęście.*

caſus, us *Przypadek. Trefunek. Upádnienie 1. Spádnienie, Przygodá. Kazus, Powod 1.* Fall Gefahr. *Per varios caſus, per tot diſcrimina rerum* Virg. *ſyn* Lapſus, prōlapsĭo, rŭīna, *vel* īntĕrĭtus, ĕxĭtĭum, pērnĭcĭes *vel* īnfōrtūnĭum, damnum, clades, ſtrages, *vel* ălĕa, pĕrīcŭlum. *epith.* ĭnŏpīnus cĭtus, advērſus, fūnēſtꝰ īnsŏlitꝰ. lūctŭōſꝰ, lūctĭficꝰ, īnfandꝰ, ĭniquꝰ, ăcerbꝰ. *v. Cado, Strages, Periculū.*

caſus Grammaticorum. Słow końcowe odmiány.

caſus nominandi Nominativus. Rectus ibidem.

caſus ſecundus, gignendi, paternus, poſſeſſivus, ibidē.

caſus tertius, dandi. dativus. ibidem.

caſus quartus accuſandi, accuſativus ibidem.

caſus quintus, ſalutatoriꝰ, vocādi, vocativus. ibidē.

caſus ſextus, Latinus, auferendi. Comparativus Ablativus. ibidem.

caſus ſeptimus, Caſus octavus, ibidem.

cata ſub Kot.

cătăbăſis, is *gr. Zſtępowánie,*

cătăbŏlĭcus, *gr. Czart.*
cătăbŭlum, *gr. Chlew, Klatká 2.*
cătăchrēsis, is *gr. Zamiáná słow.*
cătăclītum, *gr. Łoszko stołowe.*
cătăclysma, tis. n. *gr. Klistera.*
cătăclysmus, *gr. Potop.* Sündfluß. *Armenus qui post veterē cataclysmū.* Mant *v. Diluvium.*
cătădrŏmus, *gr. Powroz kuglarski. Gonitwy mieysce.* Ein Rennplatz (*kách. Szum*
cătădūpa, orum, catadupi. *hi gr. Progi ná rze*
cătăgĕlăsĭmus, *gr. Naśmiewcá.*
cătăgrăphum, *Obraz z perspektywą.*
cătăgūsa, æ. *gr. Prządká.*
catalecticus versus, cui una syllaba deest, Servio Catelectus Diomedi.
cătălēpsis, is. *gr. Poięcie.*
cătălīptos, *gr. Poiętny.*
cătălŏgus, *gr. Reiestr 5. Wybránie, Popis, Wyliczánie.* Ein Regißter. *syn.* Index.
cătălysis, *gr. Rozłączánie.*
catamidio, as. Wyśmiáć kogo.
cătămītus, *Sodomczyk. Aut Jovis Elysii tu catamitus eris.* Aus.
Catampo. Festo.ludus quo duo se exercent,vel potiq, Catambo. i. deorsum, ut retro secessus. Scalig.
cătēnance, es. *gr. Miłosna ziele,* & in *Miło-*
cătăpĕtasma, tis. *gr. Zasłoná.* (*śniczy 2.*
cătăphŏrĭcus somnus, *Spiączká.*
cătăphracta, æ. *gr. Kiryś.*
cătăphractus, cataphractarius, *Kiryśnik; Raytar.* Allenthalben bewahrt / Küriffer / geharnischt. *Ferreus aurato ceu cataphractus equo.* Pr. *vide Armatus.*
cătăphractum, *gr. Skarłupá.*
cătăphrates, æ. m. *gr. Ołowianká żeglarska.*
cătăplasma, tis. *gr. Maść 2. Námáczánie.*
cataplasmo, as. B. Námázuię.
cătăplēxis, is, eos. *gr. Przelęknienie.*
cătăplus, li. *gr. Port, Przypłynienie.*
cătăpŏtĭa orum. *gr. Pigułká, Lekárstwo.*
cătăprŏrates, æ. m. *Ołowianká żeglarska.*
cătăpūlta, æ. *gr. Bełt, Pocisk Kusza wożenna.* Ein Armbrust. *Non quæ stridentes torquet catapulta molares.* Sid. *vide Ballista.*
cătăpūltarĭus, subst: *Kuszny strzelec.*
cătăpūltarĭus, adject: *Kuszny.*
cătăpūtĭa, æ. *gr. Kleszczowiná.*
cătăracta, æ. è *gr. Kratá żelázna, Stáwidło, Kátarákta, Szum, Upust* Ein Schützfort / Wasserfall. *Excepere duos, & præcipites cataractæ.* Luc.
cătăractes, & catarrhactes, æ. m. *gr. Progi ná rzekách, Czáplá 1. Rybitw ptak.*
cataractria, ut infra Cuelendrum.
cătarrhus, ri *gr. Rymá.* Der Snopff. *Hinc tussis, spasmus, tetanus, d spnæa, catarrhus.* H.
cătarrhytus locus, *Mokrzyzny.*
cătascŏpĭum, *gr. Łodź.*
cătascŏpus, *gr. Spieg.*
cătasta, è *gr. Wendetá niewolnikow, Probá, Naczynie Kramnicá* Ein Ort der Sclaven *Barbara gypsatos ferre catasta pedes.* Tib: (*Locus ubi venales servi exponebantur*) epith: Barbărĭca, ăvara, arcana, ĭnērs, rĭgĭda, barbara. *phr.* Cŏmpĕdĭbusquĕ sŭĭs & ĭnērti ŏpprēssa cătăsta. Non te barbărĭ æ vērsabat tūrba cătastæ, Nōta lŏquor Rēgnum ĭpse tĕnet, quem sæpe cŏēgit.
cătastĭctos, *gr. Nákrapiány.*
cătastrŏma, tis. *gr. Podkład w budowániu.*
cătastrophe, es *gr. Odmiáná. Item. Actus Comœdiæ extremus conversionem fortunæ continens.* Donat.
cătastus, è G. *Niewolnik kupny, Młodzieniaszek. Cum tibi Niliacus portet crystalla catastus.* M.
cătax, cis. *Chromy.*

CATE

Catè. Ostrożnie.
cătēchēsis, *Gr. Náuká 1. 2.* Ein Bericht.
cătēchĭsmus, *Gr. Náuká Chrześciáńska.*
cătēchĭzo, *Gr. Uczę kogo, Náuczam wiáry.*
cătēchūmĕnus, *Chrztu czekaiący. te aliqui corripiunt,* Sic. *Deniq; cum exstincto catechumenus ore jaceret.* Fort.

cătēgŏrēma, *Gr. lege infrà* Prædicatum.
cătēgŏrĭa, *gr.* ſub *Obwinienie* 2. & *infrà Prædicamentum.*
Categoricus, lege infrà Prædicativus.
cătĭia, *Pocifk, Kulá náwiązána.*
cătēlla, *Suczká, Łáńcuſzek żelázny.* Ein klein Hündlein. --*acumina ſæpe catellam.* Hor. *ſyn.* Cătŭla; *vel* parva cănis.
catellulus, Pieſek.
cătēllum, n. *Łáńcuſzek.* Ein klein Kettlein.
cătēllus, idem & *Szczęnię, Łáńcuſzek żelázny, Nikolanki.* Ein Hündlein. *v. Catulus.*
cătēna, *Łáńcuch* 1. 2. *Taniec* 3. *Sżpągá* 1. *Łátá dáchowa.* Ein Kette. *Stridor ferri, traƈtæque catenæ.*Vir *ſyn.* Vīncŭla, nēxus, cōmpēdes: mănĭcæ,lăquēus,fūnis,nōdos,lōra, līgamen *epith* Grăvis nēxa, fērrūgĭnéa, tēres sŏlĭda, ærēa, īmprŏba, ŏnĕrōſa, pōndĕrōſa,rĭgĭda crŭēnta, fēra, ăcērba, ænēa vūlcanĭa,ſērvīlis,probrōſa.*ph:*.Pōndĕre laſſa catenæ eſt manus,cēntum vīnctus cătēnis pōſt tērgum nōdis, īnvadit vīncītquĕ mănus poſt tērga cătēnis. *vide Vincio.*
cătēna lignea, *Łyczak. Wić.*
cătēnæ, *Więzy.*
cătēnarĭus, *Łáńcuchowy.*
cătēnatim, *Páſmem.*
cătēnatĭo, *Wiązánie.*
cătēnatus, *Łáńcuchowy, Związány.* mit Ketten gebunden. *Expectant curæq; catenatique labores.* Mart. *ſyn.* Vīnctus, *vel* cōntĭnŭus. *phr:* Cătēna, vīnclīs, mănĭcis cōmpēde vīnctus, lĭgatus, ſtrīctus, cōnſtrīctus, adſtrīctus, cătēnis rēvīnctus, vīnclis tēnacĭbus adſtrīctus, cōmpēde vīnctus,vīnclis pēdes, mănūſq; lĭgatus.
cătēno, as. *Łáńcuchem związáć, Wiążę* 1.
cătēnŭla, *Łáńcuſzek.* Ein Kettlein. *Et erit geminata catenula pendens.* F.
cătērva, *Orſzak, gromadá, ludzi Kupá, Połk, Rotá* 1. Ein Schaar Kriegsleuth. *Inceſſit magnâ juvenum ſtipante catervâ.* Virg. *ſyn:* Tūrma, phalanx; agmen, cŏhōrs mănus, lēgĭo, mănipulus, ēxērcĭtus, glŏbus.*epith:* Flōrēns, fūlgens īnſana, armĭfēra. ſpūmantes cæde cătērvæ, agmen ăgēns ĕquĭtum & flōrēntes ære cătērvas. *v. Exercitus* (& *Turba.*
cătērvalis, *Gminowy, Podły.*
cătērvarĭus, *Podły.* Schlecht.
cătērvatim, *Hurmem, Gromádą.* Rotten/oder Schaarenweiß. *Jamq; catervatim dat ſtragem,atq; aggerat ipſis.* Vir. *ſyn:* Tūrmatim.

CATH

Cătharma, atis. *Gr. Oddány &c.*
cătharticus *Gr. Purguiący. Lekárſtwo purguiące.*
căthēdra. *Gr. Kátedrá, Stolec* 1. Ein Stul / Seſſel/ Cantzel. *Et ſteriles cathedras. baſia ſola crepant.* Mart. *Hinc atq; inde patens, & nuda pæne cathedræ.* Juv.
cathedralitium, Biſkupizná.
căthēdralĭ ius, *Paſhálę.* Das zu dem Stul gehört. *Cum Cathedralitios portet tibi rhedа miniſtros.* Juv.
cathedrarius, Pokątny.
căthemâ, tis. *Gr. Noſzenie, Łáncuch złoty.*
căthĕtus, ti, *Gr. Linia z gory ná doł.*
căthŏlĭcus, ſubſt: *Gr. Kátolik.*
căthŏlĭcus, adject: *Kátolicki, Powſzechny. Prima aliquando ob neceſſitatem producitur, Catholico in templo Divini fontis ad aram.* Prud.
cătĭlatĭo, *Polizawánie, Łupieſtwo.*
cătĭllo, as. *Polizuię.*
cătĭllo, onis. *Zarłok, Polizácz, Łupieżcá* 1 *Szczuká* 2. Ein Schlemmer.
cătĭllus, *Miſká máła, Tygiel* 2. *Młyńſki kámień zwierzchny,*& ſub *Pęlice.* Schüſſlein *Incretum, puris circumpoſuiſſe catillis.* Hor.
catinellus, catinulus, *Miſká máłá.*
cătīnum, *Krużyk. Miſká.*
cătīnus, *Krzynow, Miſa ſporá.* Schüſſel. *Auguſto piſces urgere catino.*Hor. *ſyn:* Cătīnum, lanx, dīſcus. *epith:* Fīctĭlis, căpax, lautus.
catlaſter, Szczęnię, Dziecię 2. *Golowąs.*
catlitio, Beſtwięnie ſię.

căcōblĕpas, æ. m. gr. *Głowacz* 1.
cătŏchītēs, æ. m. gr. *Kámień lipki. Hanc solam perhibent catochiten gignere terram.* Pril.
cătōgēum, gr. sub *Podziemny.*
catomio, vel catomo, vel catomis suspendi. Nogámi wzgorę.
cătōmum, è gr. *Łáńcuch piekło.*
cătōnĭum, sub *Piekło.*
cătoprĭce, es. gr. *Pátrzenie.*
cătōptrŏmāntĭa, gr. *Wrożká z.*
cătōrchītes, æ. m gr. *Figowe Wino.*
cátōrthōma, tis. gr. *Uczynek dobry.*
cătōrthōsis, is. gr. *Spráwowánie 1.*
cătōtĕrĭca, orum. gr. *Lekárstwo purguiące.*
cătta, *apud Martialem, avis edulis ignota. Rader.*
cattus, catta. idem Catus subst: & sub Szopá (*woienna.*
cătūla, *Suczká.*
cătūlārĭus, catulinus. *Psi, Szczenięcy.* Zum Hündlein gehörig.
catulaster, Szczenię. Dziecię 2. Gołowąs.
cătūli, *bi. Dzieci 5.*
catullio, is. Bestwię się. Ramßlen.
cătūllītio, *Bestwienie się.* Das Ramßlen.
cătūlus, *Piesek, Szczenię, Prosię. Łáńcuszek żelazny.* Hündlein. *At consveta domi catulorum blanda propago.* Lu r *syn.* Cătĕllus. *epith:* Pārvus, ēxĭgŭus, tĕnēllus. Lāctāns, mōllis timĭdus tĕnĕr blāndus, păvidus. fŭgitīvus, fŭgāx, mōrdax, păvēns, dŏ ĭlis cănis.
catumeum, Arnobi, libi genus in sacris ethnicorum
cătus. adject: *Umieiętny, Mądry, Ostrożny.* Klug. *Voce formasti catus & decora.* (Saph)
syn: Cautus ăstūtus căllĭ us. vērsūtus.
catus, subst: Kot ein Katz. *Produxit à Petronius, & aliqui Cattus scribunt, aliis ejusdem origenis, est cum Adjectivo ā Non secus ac muri catus ille invadere pernam.* M. *syn.* Fēlis. *epith:* āstūtus, mūribus hōstis.

C A V

Cava, Kulá náwiązána.
căvædĭum, *Sień 1. Podworze.*
căvāmen, *Loch, Grubá, Wydrożenie.*
căvāta dextra, *Garść.*
căvātĭ us, *Lochowy.*
căvātor, *Dłubácz.*
căvātus, *Wydrożony.*
caucălis, idis. f. gr. *Pietrásznik ziele.*
caucon, gr. *Przęstká, Bezlist ziele.*
caucus, Czárá 1. Korczak.
cauda, *Ogon, Plusk 1.* Ein Schwantz. *epith:* Lōnga, sĭnūōsa vērsĭcŏlor, stellāta. *phr.* Lōngo caudæ sўrmāte cōndit hŭmum.
cauda salax, *Członek.*
cauda platens piscis, *Szczuká.*
caudam jacto, traho, Prov: *Kokoszę się.*
caudātus, *Ogoniásty.*
caudētum, in *Przęsłkowy.*
caudĕus, *Przęsłkowy sitowi.*
caudex, icis m. *Pniak, Kłodziná, Odziemek, Głupiec, Nikczemnik.* Der Stamm an einem Baum. *syn.* Trūncus liber. *Quin & caudicibus sectis. (mirabile dictu.)* Virg.
caudĭca navis, *Komięgá.*
caudĭcālis, *Pniakowy Kłodzinowy, in Kłodziná*
caudĭcālis provincia, *Rąbánie drew.*
caudĭcāria, & caudicata navis, *Komięgá.*
caudĭ ārius, caudicatus, *Pniakowy, Kłodzinowy, Dylowy.*
caudĭces connexi, *Tráftá.*
căve, cave malo, *Wará 2.*
căvē ne, *Niech 1.* Siehe zu/ daß nicht. *Lucū ligna, cave ne portas occupet alter.* H. *Vade, vide cave ne titubes, mandataq; frangas.* Hor.
căvea, *Klatká 1. 2. Kosz koło płonek, & in Dziwowisko 1.* Ein Käfig/ Vogelkorb. *Exoritur caveis qualis resonantibus olim.* Cl. *syn* Fŏvĕa, fŏssa, căvērna, spĕcus, āntrum. *epith.* ōbscūra, prŏfūnda, īma.
căveo, *Przestrzegam 1. Wáruię 1 2. Zákázuię, Zágradzam 2. Ochraniam, Zápisuię 4 Chronię się, & in Nle 2. Rádzę o kim.* Meyden/ hüten/ fürsehen. *Ergo cavete viri, ne sit sententia discors.* P. *Quiq; aliis cavet, non cavet ipse sibi.* Ov: *syn:* Video, prŏvĭdĕo, āntĕvĭdeo

deò, prōſpĭcĭo, ădvĕrto, præcăvĕo, ŏbsērvo. phr. Cōmmĭsĭſſe căvet, quod mox mūtāre
căvĕo alicui obſidibus, *Zakłádnik dáć* (lăbōret
căveo alicui prædibus, *Rękojmią daię.*
căveo mihi obſidibus, *Zakładniki wziąć.*
căveo fœdere, *W przymierze ſię kłádę.*
căvĕrna, *Jáſkinia, Grubá.* Ein Höle. *Regia, & umbroſa penitus patuêre caverna* Virg. *ſyn:* ăntrum, ſpĕcus ſpēlūnca, ſpēlæum lătebra, lūſtra fĕrārum *epith:* ūmbrōſa, ūmbrĭfĕra, īma, clauſa căva, vāſta, ēxēſa fōſſa, fŭlva, sēcrēta, īmmānis. *phr* ābrūptis ſpecus ătra căvērnis æſtīva in fōſſis condēns frūmēnta căvērnis. Cuivĭſquĕ immūgi t Ætna căvērnis. *v de Specus, Antrum.*
căvērnōſus, *Lochowáty.* Voller Hölen *Perque cavernoſos juſſit penetrare meatų* P. *ſyn:* Căvus, *vel* căvernis frĕquēns, mūltis cōncăvų āntris
căvērnŭla, *Dziurká 1. Oddechowa dziurká.*
caveus, i. *Korczak 1. Czárá 1.*
caviar, aris. n. ſub Ogonowy.
căvīlla, *æ. Szyderſtwo.* Ein Spewort.
căvīllātĭo, *Przymowki, Szyderſtwo Wykręcánie.* Geſpey/Geſpott *ſyn:* Jŏcātĭo, jŏci jŏcus, căvīllus ſcōmma. *epith:* Tūrpis sŏlūta, pŭĕrīlis, mōrdax, līvēns, prŏcāx, inimīca, pĕtŭlāns, audax. *phr:* Plēna cōnvicĭis, ōpprobrĭis vērba. Rīdiculi mōrdāces prŏtēr vi săles jŏci. Scūrrīlia ſcōmmăta. *vide Riſus.*
căvīllātor, *Szyderz, Szczypácz, Wykrętarz.* Ein Spottvogel. *ſyn:* jŏcŭlātor. *v. Cavillatio*
căvīllātus us. *Szyderſtwo, Wykręcánie.*
cavilles, ha ſub Szyderſtwo.
căvīllo, as. *Szydzę Lżę.*
căvīllor, aris. *Lżę 1. Szydzę Szczypię 4. Przymawiam, Przygáiam, Potwarzam, Oſzukiwam, Wykręcam 2. Zártuię.* Höhnen/ ſpotten. *ſyn:* Rīdĕo, īrrīdeo, lūdo, īllūdo, jŏcor. *phr* Prŏcācĭter īllūd arrīdĕo. Prŏtēr vis cōnvīcĭis lăcēſſo. Jŏcis ſcūrrīlĭbus excĭpĭo. Mōrdacĭa ſcōmmata jacto. *v. Derideo.*
căvillum, cavillulum. *Szyderſtwo.* Speywort. *vide ſupra Cavillatio.*

Cavitio, Feſto i. cautio priſcè.
caula, *Chlew 1. Owczarnia, Loch.* Ein Schaffſtall. *Cum fremit ad caulas, ventos perpeſſus & imbres* V. *ſyn:* ŏvīle, ſtăbŭlum, sēptă *epit.* Clauſa tuta, āngūſta, lāta pīnguis ŏpīma, plēna călida, ăpērta, mūnīta. *vide Stabulum*
caulæ, *Dziurki 1.*
caulam facio, *Wyraſtam 2.*
caulēſco, is. *Głąbieię.* Stengeln.
caulias, æ. m. *gr. Głąbowy.* & in *Cyrenayſkie ziele.*
cauliator apud Plautum legit Lipſius, à caula, alluſiſſe Poëtam aiens, ad vocem Cavillator, quam ibi alij ſimpliciter legunt argutè & aptè ad mores ſervi ruſtici fictis vocibus exprimendos.
caulĭculum ago, facio. *Wyraſtam 2.*
caulĭculus, *Łodygá, Pipá, Podczos* Ein Krautſtenglein *Nigra caliculų virens patella.* (Ph.
caulis è *gr. Głąb Łodygá Pipá, Pioro gęſie piſarſkie, Rząp 1. Kápuſtá 1. Bobowiny, Wyroſtek.* Ein Krautſtengel. *Caulibus, & pomis & aperto viveret horto.* Juv: *epith:* Tĕner nŏvus, frăgĭlis, trĕmŭlus vĭrĭdis, vĭrēns, vērnans, tūrgēns, pătŭlus.
caulium planta, *Rozſádá.*
caulla ſub Máły.
caulodes, gr. Głąbiáſty. & in *Kápuſtá zielona.*
caululis, Plaut. Lipſ. diminut à caule, pro cavillulis ut ſupra Cauliator pro Cavillator.
cauma, gr. Upalenie Gorącość.
caunăce, es. *gr. Guniá 2.*
căvo, ás. *Wydrazam.* Hölen/ außgraben. *Dura tamen molli ſaxa cavantur aqua.* Ovid. *ſyn.* ēxcăvo, fodĭo, ēffŏdĭo, pērfŏro.
cavo, is. per tertiam, in Niecb 1.
caupa, *Przekupká.*
caupo, *Przekupień, Szynkarz, Kárczmarz.* Ein Wirth. *Differtum nautis cauponibus, atq; malignis. epith:* Bibulus, pērfĭdus, mălīgnus, sōrdĭdus.
caupōna, *Kárczmá, Szynkarká, ſub Szynkarz.* Wirthshauß/ Garküch. *Aſperſus volet in caupona vivere, nec qui* Hor. *ſyn.* Pŏpīna tăberna

bērna. *epith:* ăpērta, cōmmūnis, pătēns, īnsīgnis, sōrdĭda, (*Szynkuię*

caupōnam, *vel* cauponiam artem exerceo.

caupōnarĭa, cauponia ars. *Szynk.*

caupōnĭus, *Kárczmárſki.*

caupōnŏr, aris. *Kupczę, Szynkuię, Przekupuię.* Wirthſchafft treiben. *Nec cauponantes bellum, ſed belligerantes.* Enn.

caupūnŭla, *Kárczmá.*

caurio, is, in Ryś 2. ſchreyen wie ein Panterthier

caurus, *Wiatr zachodniemu poboczny ná połnocy.* Nord-Westwind.

C A U S

Cauſa, *Przyczyná 1. Spráwá 1.6. Rzecz 2. Sąd 11. Wymowká, Pokrywká 2. Przypadek 3. Chorobá 1. Początek 2.* & in *Dla tego. Dla boiáźni, Dlá obyczaiu* Ein Vrſach. *ſyn.* Prīncĭpĭum fons orīgo căput rādīx *vel* rătĭo, *vel* lis cōntrōvērsĭa jūdĭcĭum. *epith.* ōccūlta ĭnanis Sūffĭcĭēns hŏnēſta pia lĕvis dĭffĭcĭlis ōbſcūra; īnnocŭa *phr.* Tānti cauſa căpūtquĕ măli. Hīnc mĭhi prīma mali lābes. Hŏc fōnte dĕrīvata clādes in pŏpŭlum patrĭāmquĕ flūxĭt. Quæ cauſa sūbēgit īgnōtās tēntāre vĭas? Causās nē quĭcquam nectis ĭnānes. Hīnc ĭllæ lăchrȳmæ Sēmĭna cūrārum dē căpĭte ōrta tŭo Tū vĭtiis hŏmĭnum crūdēlĭa pābŭla præbēs? ērgo ſollĭcĭtæ tu cauſa pĕcūnĭa vītæ ēs? Neū mātri mĭsēræ tānti ſim cauſa dŏlōris.

cauſa capitis, de capite. *Sąd o głowie.*

cauſa cauſarum. *Bog.*

cauſalis conjunctio, ut igitur. Probus.

cauſam ago, oro. dico. *Obwiniono mię, Spráwuię ſię 1. Wymawiam ſię, Rzecz mam, Prokurácyą ſię báwię.*

causārĭa miſſio, *Odpráwá 3.*

causārĭe miſſus miles. *Żołnierz odpráwiony.*

causārĭus adject: *Chory 1. Słuszny, Przypadkowy Zołnierz odpráwiony.*

cauſarum actor, &c. *Prokurator.*

cauſarum concīnnator, *Práktyk 2.*

cauſas, oro, ago, &c. *Spráwy odpráwuię.*

causātĭo, *Wymowká.*

causātĭūs, ſub *Słuſznie.*

Cauſativus caſus in Słow odmiány.

causĭa, *gr. Zawoy, Kápeluſz, Szopá woienna.*

cauſidicina, Prokurácya.

causĭdĭcus, *Prokurator 2.* Ein Fürſprecher. Advocat. *Et se patronum, cauſidicumq; putas.* Mart. *ſyn.* Pātrōnus ădvŏcatus. *epith* Raucus, ăvārus lŏquāx. *phr.* Lītĭbus āptus. Lītes jūrgĭa ămāns Lītĭs ămāns. Fāma dĕcūſquĕ ŏri Qui cīvĭca jūra reſpōndet. Cūjus auxĭlĭo trĕpĭdis vōx sŏlet ĕſſe rĕis. Qui căpĭtāle nĕfas fācūnda dīlūit ārte. Qui magnis clāmōrĭbus īmplet fōrum. Clāmōſi gloria cīrci. Qui līnguam causis ăcŭĭt. Cōactus cauſas ăgĕre & cōmpōnĕre lēgēs: exērcet raucōs tērtĭa (*hora*) causĭdĭcos. Nōn ſum causĭdĭcus, nec ămāris lītĭbus āptus Turba eădem ſtīpat fŏra, cum tua mœſtos dēfēnſura rĕos vōcem fācūndĭa mĭttīt, & laudĭbus īpſa tŭis rĕsŏnānt fŏra tu quŏque, Pīſo, Jūdĭcis ăffēctum pōſsēſsăque pēctŏra dūcis Vīctor ſpōnte sŭa sĕquĭtur quōcūnq; vŏcāſti; flet ſi flēre jŭbes gaudet gaudere cōactus, & tē dānte căpit Judēx quam nōn hăbet īram Quis nōn āttŏnĭtus Jūdex tŭa reſpĭcit ōra? Quis rēgit īpsĕ sŭam nĭſi per tŭa pōndĕra mēntem. Nec te Pīſo tămen pŏpŭlo ſub jūdĭce sōla mīrantur fŏra ſed nŭmĕrōſa laude. Sĕnātus ēxcĭpit & mĕrĭtās rēddit tĭbi cūrĭa voces. Quæ ſit ĕnim cūlti fācūndĭa ſensĭmus oris cīvĭca pro trĕpĭdis cum tŭlit ārma rĕis: Mōx ūndāre fŏro victrix ŏpŭlēntĭa līnguæ Tūtārique rĕos, īpſa hæc amplĭſſĭma sēdes ōrāntem ſtūpŭĭt. V

cauſificor, aris. Wymawiam ſię. (*Orator.*

causōdes, is. *gr. Gorączká cięſzka.*

cauſon, onis. m. gr. Idem.

cauſor, aris. *Daię przyczynę, Wymawiam ſię czym, Uſkarżam ſię, Ociągam ſię* Verurſachen. *Sed jam cauſaris barbamq; annoſq; poloſq;* Juv. (*ná.* Ein Vrſach

cauſſa, an cauſa melius ſcribitur? ſub Przyczy:

cauſtĭcum, *gr. Kauteryum 2.*

cauſtĭcus, *gr. Palący.* Brennend.

causŭla, *Przyczyná 1. Sprawká.*

C A U T

autè, *Oſtrożnie.*

cautēla, *Warunek, Przeſtrogá.* Furſehung. Vorſicht. *Atq; hominum cautela fuit ſolerſq; bonorum.* Ser. *ſyn.* cautĭo, vērsūtĭa, āſtūtĭa, cāllĭdĭtas, Prūdēntĭa.

cauter, eris. m. *gr. Piętno, Kauteryum 2.*
cauterieta *scientia i. cauteriò adusta, insensibilis. Rhodig.* (*Smelcmistrz*
cautērium. *gr. Kauteryum 1. 2. Zegádło*, & in
cautēs, is. f. *Skáłá 1 4.* Ein harter Felß. *Starvel insanis cautes obnoxia ventis* Tib. *syn:* Rūpēs, scopŭlus, sāxum *epith:* Dūra Mārpēsia, crūda, sŏlida, spīnōsa, āspĕra, sāxōsa; rĭgĭda, rĕgēns. *vide Rupes.*
cautim, *Ostrożnie.*
cautio, *Ostrozność Intercyzá, Wárunek, Zápis, Przestrogá, Formułá.*
cautionalis, *Wárunkowy.*
cautĭōnem adhibeo, *Przestrzegam.*
cautĭus, nomen subst: *Sum rybá.*
cáutor, *Przestrzegácz*, & sub *Formułá.*
cautus, *Ostrożny, Warowny.* Behutsam.
căvum, *Loch, Jámá, Dołkowátość, Gruba, Dziurá 1. Láskowánie wklęsłe*, & in *Dziub.*
căvum ædium, *Podworze. Sień 1.*
căvum liminis, *Biegunowá dziurá.*
căvus, vi subst: *Jámá, Loch, Dziurá 1. Czárá 1. Korczak.* ein tieff Loch. *Juventusq; cavis bufo, O qua plurima terræ.* Virg. *syn:* căvum. ī. fōssa căvĕrna, spĕcus antrum.
căvus, vi. adject: Holl. *Mons cavus, ignavi domus &c.* Ovid *syn.* căvātus, cōncăvus, ēffōssus altus. prŏfŭndus, hians, pătēns.
caxo, *onis. Chromy.*
Cecidit malè, irritum, *Nie poszło mu.*
cecua, cecuma *Sowa 1.*
cĕcryphălus, *gr. Czepek 3.*
cēdēns annis, *Nie trwáły.*
cēdit, *Powodzi się, Uchodzi, Dostáło mi się.*
cēdo, is. *Ustępuię 1. 6. 7. Puszczam 4. Uchodzę 1. Uchodzi 2. Zginam się. Umykam się 1. Upádam 8. Umieram 1.* Weichen. *Cede repugnanti; cedendo victor abibis.* Ovid *syn.* Dīscēdo, rĕcēdo, făcēsso, ēxĕo, ēvādo, ēxcēdo, vel cōncēdo.
cēdo pro dic vel da. *Day 1. daię 1. Powiadam 1. Pytam, Proszę 2.* Gib her/ sag her. *Facti crimen habet, cedo, si cuncta peregit.* Juv. *Hoc cedo ut admoveam templis & farre litabo.* Pers.
cēdo auctoritati, *Przystaię ná co.*
cēdo precibus, *Uprosić się daię.*
cēdo quemvis arbitrum *Zdaię się 2.*
cedrātus, *Cedrowány.*
cēdrelāte, es, & Cedris idis. *gr. Cedr.*
cēdrĭa, & Cedrium, *Cedrowá żywicá*, & in *Smołá.* Hartz von Cederbaum.
cēdrĭnus, & cedrius, *Cedrowy.* Cedern. *Ac etiam cedrinam cedrinis cum vestibq arcā.* Fill.
cēdrōstis, is. *gr. Przestęp biały.*
cēdrus ri. *Cedr*, an *Modrzew.* Cederbaum. *Posse linenda Cedro, & levi servanda Cupresso.* H. *Urit odoratam nocturna in lumina Cedrum.* Virg. *epith:* odōrāta, ŏdōra, ŏlēns, ēnōdis, ætērna, Lĭbānītis fērālis īmmōrtālis, frāgrans, dēnsa, ālta, ūmbrĭfĕra, pūlchra, ārdŭa, ēxcēlsa, sūblīmis, dūra, īncōrrūpta. *phr.* prōcēra ārbor, pērpĕtuo vĭrēns, nec cārĭem nec tĭnĕas sēntĭens lōngæque sĕnēctæ non mĕtuit cārĭem cedros: cārie īmpĕnetrābĭlis ārbor. Sēmper hăbens frōndes. Nec tĭtulus mīnĭo, nec cedro chārta nŏtētur. Dānt ūtĭle lignum: Nāvĭgĭis pīnos, dŏmĭbus cedrum atq; cūprēssos. *vide Arbor.*

C E L

Cēlātè, celatim, *Potaiemnie.*
cēlĕbrābĭlis, celebrandus, & celebratus, *Sławetny, Chwalebny, Zacny.*
celĕbrāta, orum, *Pogrzeb.*
celĕbrātĭo, *Sławienie, Spráwowánie, Kupienie się. Zgromádzęnie, Swiecenie, Chwalenie*
celebrator, *Zdobiciel.* (Ruhm.
celĕbrēsco, *Słynę.* Berühmt werden.
cēlĕbris, adject: commune, *Sławny. Uroczysty, Ludny.* Berühmt. *Gentis Aquitanæ celeber Messala Triumphis.* T. *syn.* Cārus, nobĭlis īllūstris īnsīgnis, fāmōsus, lāudātus, spĕctātus *vel* frĕquēns. *phr.* Nōbĭlis & fāma

mūltis

mūltis cĕlĕbrātus in ōris. Cĕlebri cāntātus laude per ōrbem. Cĕlebri fāma laudātus in ōrbe. Factis quem fāma īngēntĭbus ēffert. Fāma sūper æthĕra, sīdera nōt9. Cārmĭne mūlto cĕlebrātus v. *Illustris*.
cĕlĕbrĭtas, *Kupienie się Tłum, Zgromádzenie*
cĕlĕbrĭter, *Sławnie.* (Ruhm.
cĕlĕbro, *Sławię, Chwalę 1. Zdobię, Spráwuię 7 Bywam gdzie, Święcę, Stroię igrzyská.* Lob/ben/ rühmen *Semper honore meo semper celebrabere donis.* Virg. *Seque celebrari quolibet ore finit.* Ov: *syn:* Laudo prædĭco. v. *Laudo*.
cĕlĕbro vindemiam, *Sprawiam tłukę, in Tłuká*
cĕlĕr, *Prędki, Rychły. Porywczy* & in *Prędko.* Schnell/ Geschwend. *Sic celeri missa præceps per inane volatu.* Ovid. *syn:* Vēlox, pērnix prōmptus ēxpĕdītus, cĭtus, præpes vŏlūcer lĕvis fēstīnus prŏpĕrus cĭtātus, prŏpĕrāns, fēstīnans, haud sēgnis, īmpĭger, vŏlāns. *phr.* ōcyor Euro, Nŏto, aura, vēnto, fūlmĭne fūlmĭnis ālis. Cui sŏnĭpes cūrsu, cui cēssĕrit īncĭtus āmnis. v. *Festino. velox.*
celerè, pro Celer, v. *Prędki.*
celerissimus, Ennio.
celerè, celeranter, & celeratim: Rychło Prędko.
cĕlĕres, hi sub *Hilábartnik.*
cĕlĕrĭpes, *Prędkonogi.*
celeris, is. hic & hæc Prędki.
cĕlĕrĭtas, celeritudo, *Prędkość.* Behendigkeit. *syn.* Vēlōcĭtas.
cĕlĕrĭter, celeriuscule, *Rychło, Prędko, Spiesznie.* eylend. *syn.* Vēlōcĭter, prōmptè prŏpĕre, lĕvĭter ōcyùs, cĭto cōntĭnuo, ēxtēmplo, quamprīmum, rĕpĕnte, mŏx, confēstim sūbĭto, sinè mōra.
cĕlĕro, celeritatem facio, *Przyspieszam, Spieszę się, Bieżę 2.* Eylen. *Sed celerare fugam in sylvas, & fidere nocti.* Virg. *syn:* Prŏpĕro, fēstĭno. māturo, accelĕro. *vide Festino.*
cĕles, itis. *gr. Koń wierzchowy, Koń iezdnego noszący, Łodź.*
cĕlĕrīzontes, hi. *gr. Gonitwę, czyniący.*
cĕlĕuma, vel celeusma, tis. *gr. Pobudká 1. Krzyk żołnierski, Wsiadana pieśnká, Pieśń* Ein Ermahnung.
cĕlĕustes, æ. m. *gr. Wioślowych rządzcá.*
celia, æ Piwo 1.
cĕlla, *Komora 1. Piwnicá, Cela, Swiątnicá. Schowánie, Ziemianka, Szpichlerz,* & sub *Pieczáry*
cĕlla frigidaria, *Chłodnik.*
cĕlla promptuaria, penuaria, mellāria, oleāria, *Szpiżarnia.*
cĕlla vinaria, *Winna piwnicá.*
cĕllæ favorum, *Susz pszczelny.*
cĕl ārĭa, æ. in *Piwniczny.*
cĕllāris, *Piwniczny*
cĕllārĭum, *Schowánie,* & in *Spiżarnia.* Speißkammer. *Plena domus curas abigit cellaria pleno.* M. (Kellermeister.
cĕllārĭus, subst: *Piwniczny 1. Szafarz 1.* Ein
cĕllārĭus, adject: *Piwniczny 2.*
cellūla, *Komorká 1. 2. Cela.*
cēlo as. *Taię co, Zákrywam.* Verdecken. *Sed bene celetur, bene si celabitur index.* Ovid. *syn;* ŏccūlo, tĕgo, cōndo, rĕcōndo, vēlo, ābdo, ŏbtĕgo. ŏbūmbro. prætēxo *phr:* Hōc prætēxit nōmĭne cūlpam; ērror qui factī crīmen, ŏbūmbret, ĕrit. Fāctumq; diu cēlāvit; ut vāstis jăcĕas tĕnebris, cēlābĕre nūnquam: Ille quidem cēlare cŭpit, cūrpīquĕ pŭdōre tēmpŏra pūrpŭreis tēntat vēlare tĭāris. *vide Abscondo.*
cēlōnēum, celonium, *gr. Zoraw 2,* cĕlox, ocis. f. *Łodź.* ein Jah-Schiff.
cēlphus, *Koczkodan.*
cēlsĭtas celsitudo, celsum, *Wysokość.*
cēlsus, *Wysoki 1. 2.* Hoch. *syn.* āltus, ēxcēlsus sūblīmis, ārdŭus. *vide Altus.*
cēltes, is. n. celtes, is. m. & f. *Rylec dłoto.*
cēltis, is. *Zolw, Słodkie drzewo.*
cĕmas, *gr. Kánia przędzá. Miłośniczy podárek* an *Jęzenski fiwe? Hic & odora crocus, tum cardamon, hic quoq; cemus.* Hom.
cĕnchrămis, idis. *gr. Przepiorká wielká, Figowe ziarnko.*

Cena æ. ut aliqui scribunt. lege Cœna.
cēnchrias, æ. m. gr. *Wrzod.*
cēnchris, is, hic gr. *Wąż nakrapiány.*
cēnchris, idis hæc gr. *Pustołká.*
cēnchrītes, æ. m. gr. *Jaglasty kámień.*
cēnchros, ri. gr. *Dyament.*
cēnŏtăphĭum, gr. *Máry poczesne.*
cēnsĕo, *Mniemam, Uchwalam, Popisuię 2. Czynsz nakázuię Zda mi się, Szácuię, Pobor odbieram, Naradzam się. Rádzę 1.* Achten/ schätzen. *Quam scit uterq; libens censebo exerceat artem.* Hor. *syn:* Pŭto, sēntĭo, ārbitror, ēxīstĭmo, jūdĭco. *v. Opinor.*
cēnsĕor, *Popisáć się daię.* & in *Zdá mi się.*
censĭo, *Szácowánie, Karánie, Zdánie 1. Popis, Penowánie.*
cēnsĭōnem, facio *Popisuię żołnierzá, Penowáć.*
cēnsĭtĭo, *Czynsz 3. Popis 1. Poboru odbieránie.*
cēnsītor, *Czynszownik 2. Popisowy urzędnik.*
cēnsitus, *Czynszownik 1. Kmieć.*
cēnsor, *Popisowy urzędnik, Obyczaiow poprawiácz, Szácownik, Probierz, Karzący Censor* Schätzer. *-- Animum censoris sumet honesti.* Hor. *epith.* Rĭgĭdus, tetrĭcus, sĕvērus, hŏnēstus.
cēnsōrĭa nota, virgula, *Censura.* (*dek.*
cēnsōrĭa n. ratio, censorium judicium. *Rozsą-*
cēnsōrĭa virgula noto, *Censuruię.*
cēnsōrĭus, *Obyczaiow poprawiácz. Popisowy 1. Surowy 1.* Das dem Zuchtmeister zugehört. *Quem censoria cum meo Severo.* (Phal.)
cēnsōrius stylus, *Rozsądek 3.*
cēnsu libera prædia, *Wolne dobrá.*
cēnsuālis, adject: *Popisowy 1. Czynszowy.*
cēnsuālis, substant: *Poborcá Pisarz.*
cēnsuārius, *Czynszowy.*
cēnsui censendo agri, prædia. *Właśna rzecz.*
cēnsum, n. subst: *Popis 1.*
cēnsum ago, habeo, *Pobor odbieram, Popisuię maiętności.*
cēnsūra, *Rozsądek 2. 3. Popis 1. Karánie, obyczaiow złych ganienie.* Das Zucht-meisters Straff. *Dat veniam corvis: vexat censura columbas.* Juv. *syn* ōbsērvātĭo. *epith:* Sŭpērba, rĭgĭda, fāstŭōsa, sevēra, īnjūsta, dūra.
cēnsūram facio. *Kosztuię 1. Probuię Obieram 2.*
cēnsus, us *Czynsz 2. 1. Dochod 1. 2. Bogáctwá, Pobor, Popis 1. Zdánie.*
cēnsus colonicus, census per focos, *Podymne.*
cĕntaurēa æ. centaurea, orum, centaureon, centaurium, gr. *Centurya 1. 2.*
cēntaurion, *Panak.*
cēntauris idis. gr. *Centuryá 2.*
cēntaurus, gr. *Miesząniec.*
cēntēnārĭum pondus, *Cetnar.*
cēntēnārĭus, adject: *Setny 2. Stoletni, Cetnarowy, Setnik 1. Wielki.*
cēntēnārĭus, subst: *Setnik 2. Portugał.*
centenionalis, Portugał.
cēntenus, centeni sub *Sto.* Hundert. *Et ter centenis erroribus implicat urbes.* T.
cēntēsĭma usura, *Lichwá, Zysk.*
centesimare, Setkowáć.
cēntēsĭmātĭo, *Setkowánie.*
cēntēsĭmus, *Setny 1. Stokrotny Hic poscit quintam partem cantesima summa.* Manil.
cēntĭceps. *Stogłowy.* Das 100. Häupter hat. *Demittit atras bellua centiceps.* A.
cēntĭes, *Stokroć, Często 1.*
centifolius, Stolistny.
centigranus, Stoziarnisty.
centimanus, Storęki. Der 100. Hände hat.
centinodia, Sporyż. Wegtritt.
cēntĭpēda, æ. f. *Gąsięnicá.* Gräßwurm.
cēntĭpēllĭo, *Flak, Kiszki flakowe.*
cēntĭpes, adject: *Stonogi.*
cēntĭpes subst: *Stonog morski.*
cēnto, onis. *Koc 1. Łáchmány, Sámodział, Szmátá. Kiść 1.* Ein schlecht Kleid.
cēntrālis, *Pośrodkowy.*
centratus circulus. Fulgentio, centrum habens.
cēntrīne, es. gr. *Pies morski.*
cēntrīnes, æ m. gr. *Komor.*
cēntrōsus, *Twardy.*

cēntrūm. *Srzedni punkt, Srzodek, Twárdość, Mátmurowy sek.* Ein mittel-punckt.
cēntrum cœli, *Biegun 3.*
cēntum, *Sto, Wiele czego.* hundert.
cēntum capita, *Mikołaiek ziele.*
cēntumgeminus, *Dwuſetny.* Hunderfältig. *Et centumgeminus Briareus &c. V.*
cēntūmnōdĭa, *Sporyż 2.*
cēntūmpōndĭum, *Cetnar, Waga 1.*
cēntum quadrantes, *Dzieſięć groſzy.*
cēntumvir, *Łáwnik.*
cēntūmvĭrāle munus, *Łáwniczy urząd.*
cēntūncŭlus, *Kocyk, Płatek do oká, Kocáńki, Ukwap, Łáchmány.*
cēntŭplĕx centuplus, *Stokrotny.* Hundertfacht. *Centuplicemq; ferant virtutis robore fru-* (*gem.* Juv.
cēntŭplĭcātĭo, *Stokrotnie.*
centuplico, Stokrotno czynię.
cēntŭrĭa, *Sto, Setnik 3 Rotá 1, Dwieście ſtay.* Ein Hauffen Kriegsleuth.
cēntŭrĭātim, *Stámi, Rotámi, Gromádą,* mit Hauffen/ mit Rotten.
*centuriare,*centuriatim diſtribuere, *Setkowáć 1.*
cēntŭrĭātĭo, *Rozmierzánie.*
cēntŭrĭātus, ti adject: *Setny 3.*
cēntŭrĭātus, ſubſt: *Setnictwo Popis.*
cēntŭrĭātus mulus, ſub *Setnik 3.*
centurio, *as. Popiſuię żołnierzá. Rozſpiſuię.*
cēntŭrĭo penſas, *Ważę 1.*
cēntŭrĭo onis, *Rotmiſtrz Setnik 1.*
cēntŭrĭonātus, us. ſub *Setnictwo.*
centurionus, Setnik.
cēntŭſſis, is, m. *Koronat,* & in *Siedm pieniąſzkow.*

C E P

Cēpa, æ. & cēpe, n. ceps, pis. *Cebulá 1.* ein Zwibel. *Cedenda eſt hortis eruta cepa meis.* Ovid. *vide Capa.*
cēpæa, *gr. Kożi parſk ziele.*
cēpārĭus, *Cebulnik.*
cēpētum, *Cebulny ogrod.*
cĕphălæa, ſubſt: *gr. Głowy bolenie, Głowizná.*
cĕphălæa, adject: & cĕphĕlæa, orum, in cĕphălĭcus, *gr. Głowny 1.* (*Głowizná.*
cephale. & cephalis, *Głowá.*
cĕphălus, *gr. Głowacz rybá.*
cēphen, enis. m. *gr. Trąd 3.*
cephus & cepus, *pi gr. Mieſzániec. Koczkodan.*
cēpīna, æ. *Cebulny ogrodek.*
cēpiōnis, idis. f. *Kámień zwierciádłowy.*
cēpītes, & cepocapites, æ. m. *gr. Achátek, Kámień zwierciádłowy.*
cēpitĭus, *Cebulny.*
cepphicus. Cic: *ad Attic: i levis. Victorio in terp: vel futilis, vanus.* Junio.
cēpphos, cepphus, *gr.* in *Rybitw ptak.*
cēpūla, *Cebula.*
cēpūrĭcus, *gr. Ogrodny 1. 2.*

C E R A

Cēra, Wosk, *Kſięgá, Bielidło.* Wachs. *Excudunt ceras & mella tenacia fingunt.* Virg. *epith:* Pīnguis, liquida, flāva, ŏdōrāta, flāvens dūlcis āttĭca tēnūis; mōllis dīves tēnēlla, liquāns cecrōpĭa ŏdora, tĕnĕra, liquēſcēns, trāctābĭlis dūctĭlis, ŏdōrĭfĕra tĕnax lābōrāta, Imprēſſa ārte lābōrāta. Rĕdŏlens thymum, Hŷmētia. *phr.* Sōle cēra rĕmōllēſcit, ttāctāque pōllĭce mūltas vērtĭtur in făcĭes; ipsōque fit ūtĭlis ūſu ādmōto cālōre liquēns. Quæ liquēſcit ab igne. Quæ reſluit călĭdis sŭpĕrāddita flāmmis. Hinc ārte rĕcēntas excūdunt cēras. Tābeſcēre flāvæ igne lēvi cēræ, mātūtinæque prūinæ sōle tĕpēnte sōlent.
cēra illota, immunda, *Woſzczyny.*
cēra miniatula, *Woſk czerwony, Cenſurá.*
cēra punica, virgo *Woſk biały.*
cēra ſexancula, *Dzienie.*
cēræ, *Obrázy Przodkow.*
ceræ apum textæ. *Dzienie.*
cēræ ſecundæ ultimæ *Teſtáment.*
cērăchātes, æ. m. *Achátek.*
cerago, Rdzá 2.
cērāmĭum, *gr. Połbáryle, Báńiá 2.*
cērārĭum, *Ná woſk, Woſkowe,* & ſub *Zapłátá od piſánia.*
cērārĭus, *Woſkownik.*

cĕras amalthæas, *Obfitość.*
cĕrāsbŏlum semen, *gr. Niewrżący.*
cĕrāsbŏlus, *gr. Nieogłaſkány.*
cĕrăsĭa, orum, *gr. Trześnie.*
cĕrăsĭnus, *gr. Wiśniowy.*
cĕrāstes, æ. m. *gr. Zmiiá & in Figá 2. Genus ſerpentis quadrigemina cornua præferens. Alta. Ceraſtarum ſpiris caput aſperat atrum.* S. *epith:* Lȳbĭca, văga, ănhēlans, crīnā lis, lēthĭfĕra. *vide Serpens.*
cĕrăſus, f. & ceraſum *gr. Wiśń 1.* Kirſche. *Hic dulces ceraſas, hic autumnalia pruna.* P. *epith:* Dūlcis, ſvāvis, jūcūndus, rubēns. *v. Arbor Fructus.*
cĕrăſum album, *Trześnie.*
cĕrăſus humilis pumila, *Wiſienká.*
cĕrătĭa, *gr. Jednoliſt ziele, Pieprzycá.*
cĕrătĭa, æ. m. *gr. Miotłá ná niebie.*
cĕrătīne es. *gr. Trąbá.*
cĕrătīnus, *gr. Rogowy, & in Mowá trudna.*
cĕrătĭtis, is. *gr. Mák.* (Ceratinæ,
cĕrătĭon, ceratium, *gr. Słodkie ſtrącze, Wagá mnieyſza.*
cĕrătŏīdes, *tunica oculi ſecunda cornea. Rhodigia.*
cĕrătōnĭa, æ. *Słodkie ſtrącze.*
cērātum, *Cerot áptekárſki.*
cērātūra, *Woſkowánie.*
cērātus, *Woſkowány.* Gewächſt. *Cerula ceratas accipit unda rates.* Ovid.
cĕraules, æ. m. *gr. Korneciſta.*
cĕrāules monumentarius, *Piſzczek ná ſtypie.*
cĕrāunĭa gemma *gr. Piorunek 1.*
cĕraunĭum, *gr. Grzyb piorunowy.*
cĕrāunŏbŏlus, *Piorunem biiący.*
cerber *aſtri Hałáſtrá woienna.*
cĕrcŏlŏpex, pĕcos, *gr. Małpá 1.*
cercius, *Wiátr wielki.*
cĕrcolips, *gr.* ipis. *Małpá 1.*
cercolopis. *Feſt corr: Cercolips.*
cĕrcŏpĭthēcus, m. *gr. Koczkodan.*
cĕrcŏps, opis. *gr. Chytry, Zyſkownik.*
cĕrcūrus, ri. *gr. Náwá 1. 9.*
cērdo, onis. *Pártácz, Rzemięśnik, Zyſkownik.* Ein Lapper/ Schuhflicker.

CERE

Cĕrĕāle donum, *Zboże.*
cĕrĕāle ſolum, *Tálerz.*
cĕrĕālis, *Zbożowy, 2. Zytny, Chlebowy 1. 2. Hoyny.* Das zum Korn gehört. *Et cereale ſolum pomis agreſtibus augens.* Virg.
cĕreālis pompa, *Bánkiet.*
cĕrĕbĕllum, *Mozg.*
cĕrĕbro laboro, *Szaleię 1.*
cĕrĕbrōſus, *Mozgowiec, Szalony 1. Uporny.* Hirnwütig. *Sentimus, donec cerebroſus proſilit unus.* Hor.
cĕrĕbrum, *Mozg.* Das Gehirn. - - *globos pariter cerebrumq. merum.* Ovid. *Sanguine cernis adhuc, ſparſoque infecta cerebro.* Virg: *epith:* Mōlle călĭdum, dŏctum, īngĕnĭōſum tĕnĕrum, călens. *phr:* Pērquĕ căvas nāres, ŏcŭlos aureſquĕ cĕrebrum Mōlle flŭit. Tēmpŏra cōntūndens mōlli præfixa cerebro.
cĕrĕbrum arboris, *Mlecz drzewny.*
cĕrĕbrum longum, *Mlecz w pacierzách.*
ceres, Boginia, Zboże 1. Chleb 1 Flava ceres alto ne quidquam ſpectat olympo Virg. *Ut nova fruge gravis arat dactylicum.* Bóėt.
cerefolium, Trzebula.
cereolarium, Woſkownia.
ceremonia, vide Cærimonia.
cĕreolus, *Swiecá woſkowa.*
cĕrĕvīſĭa, *Piwo.* Bier. *Hoc anno paſſim cereviſia denſa coquetur.* Buchl.
cĕrĕum opus, apum, *Dzienie.*
cĕrĕus. adject: *Woſkowáty Zołtáwy, Płowy, Miekki 1. Tłuſty.* wachſen. *Cereus in vitiū flecti monitoribus aſper.* Hor. *ſyn.* Cērĭnus, excĕra *vel* mōllis, trāctābĭlis, dūctĭlis, flēxĭbĭlis.
cĕrĕus, ſubſt: *Swiecá woſkowa.* Wachſkertz. *Hic tibi nocturnos præſtabit cereus ignes.* M. *ſyn.* Fūnālĭa, cāndēla, lūcērna. *epith:* pīn-

guis, ignĭfer, cŏrūſcus flāmmĭvŏmus, rŭtĭlāns, ārdens. *phr.* Trĕmŭla lūce cŏrūſcans, ērĭpĭēns nŏctem, vīncēns tĕnebras, *vide Candela Fax.*

C E R I

Cĕrĭā, æ. *Piwo 1.*
cērĭfico, *Wosk robię.*
cerilarium *Woskownia.*
cērĭmŏnĭa, æ. *Obrząd.* Kirchen-Brauch. *Prima syllaba anceps ratione originis varia.*
cerimoniosi dies Oktawá święta.
cerĭmŏnĭālis, ceremoniosus, *Obrządkowy.*
cerĭmōniis omiſſis, *Nieobrządnie.*
cērĭnārĭus, *Fárbierz Wolkowáto farbuiący.*
cērintha, cerĭnthe, es. *gr. Pſzczelnik, Genus herbæ, cujus floris apes ſunt avidiſſimæ. Cerinthæ ignobile gramen.* Virg.
cērĭnthus, *gr.* idem & *Rdzá miodowa.*
cērĭnus, *Woskowáty 1. Zołtáwy Płowy.*
cērītes, æ. m. *gr. Woſzczyná kámień.*
cerites hi. lege Carites.
cērĭtus, *Szalony 2. Błędy.* Wütig. (*Is fuit dictus, qui in Cereris ſacris furore corripiebatur.* Hor: 2. Serm:) *Ceritus fuit, an commota crimine mentis, abſolves hominem.* Hor.
cērĭon, cerium, *gr. Ognipiorá.*

C E R N

Cērno, *Widzę 1. Pátrzam, Pátrzę przez, Oglądam się 2. Doyrzę 1. Ustępuię 2. Potykam się Rospieram się, Stánowię 1. 2. Dziedziczę, Dzielę, Dochodzę dziedzictwá, Rostrzygnąć 2. Ważę 6. Cadzę Przesiewam.* Sehen. *Debita quæ nati coram me cernere lethum.* Vir: *ſyn.* Vĭdĕo, āſpĭcĭo, cōnſpĭcĭo, pĕrſpĭcio, rēſpĭcĭo, tŭĕor, īntŭĕor. *phr:* Lūmĭna ŏcŭlos vērto, cōnvērto, flēcto. Lūmĭne, ŏcŭlis lūſtro, pērlūſtro. *vide Aſpicio.*
cērnŭa, æ. *Jazdz.*
cernualia, *Koziełek 4.*
cernuator, *Kuglarz, Mietelnik.*
cērnŭatĭo, *Kołyſanie.*
cernulo, as. ſub *Kozielek, 4.* ſub *Mietelnik* ſub *Upadam ná twarz.*
cērnŭlus, *Mietelnik.*
cernuo, *as. Upadam ná twarz, Náchylam 1. Uczepnąć, Koziełká przewracam*, in *Koziełek 4.* & in *Mietelnik.*
cērnŭus, ſubſt: v. *Mietelnik.*
cērnŭus, adject: *Padaiący ná twarz, Náchylony, Koń potkliwy.* Nidergebogen.

C E R O

Cēro, as. *Woskuię.* Wichsen
ceroferarius. Akolit.
cērōma, atis. *gr. Zapaſkow mieyſce, Máść zapáśnikow.* Ein Oel/ damit ſich die Fechter ſalben. *Vare nec injecto ceromate brachia tendis. ſyn.* Cērōtum. *epith:* Pīnguē crāſſum, lēne, ūnctum.
cērōmătĭcus, in *Máść zapáśnikow.* Mit dem Oel geſalbet. *Et ceromatico fers niceteria collo.* I. *vide Ceroma.*
cērōplāſta, æ. m. *gr. Woſkownik, Piękrzyciel*
cērōſtrōtum, *gr. Tło rogiem ſadzone.*
cērōſus, *Woskowáty* Voll Wachs.
cērōtum, *gr. Cerot.* Wachs Pflaſter. *Nec læbra pingui delibuta ceroto.* (Scaz.
cērrĕus, cerrinus, *Dębowy.*
cerriſuber Węzożołd 2.
cērrĭtus, *Szalony 2. Cerritus fuit an commota crimine mentis.* Hor.
cerro, onis Bełamut.
cērrus, *Dąb.* Ein Cyrnen-Baum.

C E R T

Cērta mente, *Upornie.*
cērtæ fidei, *Pewny.*
cērtāmen, *Spor, Potyczká, Szránki, Gonitwá, Biedzęnie się, Przeciwienie się 1. 2. Niebeſpieczeńſtwo.* Streit/ Kampff *Demens, & cantu vocat in certamine Divas.* Virg. *ſyn.* Pūgna. cōnflĭctus, Prælĭum, bēllum, Mārs. *epith:* Mārtĭum, trĕpĭdum ănbelum mĭsĕrum lūctŭōſum misĕrābĭle vālĭdum, cēlebre, īmpĭum, ănĭmōſum, mĭsĕrāndum, ăvĭdum, ālācre *phr:* Certāmen atrōx mūlto cum sānguĭne sūrgit. rĭgĭdi cērtāmĭna Mārtis. cōntĭnŭo pūgnās ĭnĕūnt, & prælia tēntānt pūgna āſpĕra sūrgit. Vălida

lida ad cērtāmina tārdos mōlītur grēssus & mī-nītāns ăvīda ad cērtāmína fértur. Sūblātāmquĕ acri rĕpĕtit certāmine pālmam; īmpĭa vīcīni cērtamĭna cāmpi. Lūdus ĕnim gĕnŭit trĕpĭdum cērtāmen & īram. *vide Pugna.*

cērtāmen ēst de hoc, pro hoc, certatur hoc, ob hoc. *O to grá.*

cērtāntibus animis, *Usilnie.*

cērtātim, idem, & *ná przepych*, *Ubiegaiąc' się* Kampffweiß. *Certatimq; omnes uno ore, &c.* Ovid.

cērtatim cūrro, ruo. *Ubiegam kogo.*

cērtātĭo, *Spor, Przeciwiánie się 2. Biedzenie*

cērtātĭo cŏrporum, *Zapáſki.* (*się.* Zanck.

cērtātus, us. *Biedzenie się, Potyczká.*

cērtè, *Zaiste, Zápewne, Ták iest 1. Przynamniey, Wżdy.* Gewißlich. *His certe nec amor causa est, &c.* Virg. *syn:* Cērtò, prŏfē-cto, vēra lŏquor.

certioro, *as.* & *certioror. Upewniam.*

certifio, *as. Dowiáduię się.*

cērtĭtūdo, *Pewność.* Gewißheit.

cērto as. *Biedzę, Potykam się, 2. Sprzeczam się Rospieram się, Przewyższyć chcę, Zrównáć, Równam się 2. Zákładam się o co, Przeciwiam się, Przegádywam się, Kosztuię się, Wściągam się. Nie daię wprzod, Walczę.* Streitten/ Kämpffen. *syn.* Pūgno cōnflīgo, dīmĭco congrĕdĭor. *phr:* īnīre, ăcēs-sĕre, Cērtāmen īnīre. Cērtet Phœbun sŭpĕrāre cănēndo, āltērnis cōntēndunt vērsĭbus. Tu dic mecum quo pīgnŏre cērtes. *vide Bell. in gero Pugno.*

Certor *Depenens pro contendo Ecclesiastici 11. De ea re quæ te non molestat ne certeris.*

cērtò, *Ták iest 1, Zápewne, Zaiste.*

cērtum ēst, certa fides, *Pewna to.*

cērtum, certiorem facio, *Oznaymuię.*

cērtus, *Pewny, Pewien Opisany, świádomy, Práwy, Dobry 1. Łożá dobrego, Rezolut, Státy.* Gewiß Nōn dŭbĭus, non īncērtus, clārus, mănĭfēstus, īndūbĭtātus. *phr.* & cērtis pŏtĕris cŏgnōscĕre signis, Nē dŭbĭtā, nam vēra vĭdes; Auspĭcĭis mănĭfēsta fides Rēspōnsa dăbāntur Fīda sătis.

cērtus necis, destinationis, mortis, *Odważam się.*

CERU

Cērva, *Łáni.* Ein Hind.

cērvārĭum venenum, *Trucizná, & in Wilczá knieć.* Hirschgifft.

cērvārĭus, cervinus, *Jeleni.*

cērvārĭus lupus, *Ostrowidz.*

cērūchus, *chi. gr. Rogáty,* & in *Másztowy drąg Temperet ut tremulos Zethes Fraterq; ceruchos.* Valer.

cērvīcal, *Poduszká.* Ein Hauptküssen. *Tingo caput nardi folio, cervical olebit.* M.

cervicatus, cervicosus, *Uporny.*

cērvīcŭla, *Szyiká, Szyiá.* ein Hälßlein.

cērvīsĭa, *Piwo 1.* Bier. *Cervisia, coctor, tonsor pistorque manebat.* B. *syn.* Zȳtum.

cērvīx, *Szyiá 1. s. Szyie tył, Kárk, Podgardłek* Nacke/ Gnick. *Emicat, arredeoque fremit cervicibus alte.* Virg. *syn:* Cŏllum, fauces. *epith:* cāndĭda, nĭtēns, āmbrosĭa, blānda, mŏllis ŏlōrīna, vĕnūsta, tŭmens, tŭmēscēns. *phr* Grāt's fōrmōsi sŭbĭt ōris eburnea cērvix. Aurea cæsaries dēmīssăquĕ lāctĕa cērvix. Præbēnda ēst glădĭo pulchre hæc ēst cāndĭda cērvix. *v. Collum.*

cērula, *Wosk 1.*

cērŭōli, *Rosochate pale.*

cerus i. sanctus, Obrząd.

cerus manus, i. creator, bonus. Fest: priscum.

cērūssa, *Bielidło 2.* Bleyweiß. *Nec cerussa tibi nec vitri spuma rubentis.* Ovid. *epith:* ālba, cāndĭda, nĭtēns. *vide Fucus.*

cērūssātus, *Bielony.* Mit Bleyweiß angestrichen. *Et cerussata candidiora cute.* Mart. *syn:* Cērūssā īllĭtus, pĭctus nĭtēns, splēndēns. *vide Fucus*

cērūsso, *Bieliczkuię twarz.*

cērvus. *Jeleń, Rosochate pale. Socha.* Ein Hirsch. *Agmina præcipitant, volucres formidine cervi.*

Sil. *epith:* Lĕvis imbēllis, fŭgax păvēns ālĭpes, ālātus, vēlox, quadrŭpes păvĭdus, cōrnĭger vŏlŭcer, trĕpĭdus celer vāgus timidus ānnōsus, vīvāx lōngævus, fugĭtīvus. cĭtus sȳlvēstris, āgĭlis văgābundus; pērnix ērrans, præpes tērritus pērtērrĭtus. *phr.* Pērnix fēra in cōrnŭa cēlsus. Rāmōsa ēxtōllens cōrnŭā cērvix. Cērvi cœlo căpita ālta fĕrēntes cōrnĭbus ărbŏrĕis vŏlŭcres formĭdĭne cērvi cĕlĕres per āvīa cērvi diffŭgĭunt ālĭa de pārte pătēntes trānsmĭttūnt cŭrsu cāmpos ătq; āgmĭna cērvi pulvĕrŭlēnta fŭga glŏmĕrant mōntēsq; rĕlĭnquūnt.

cērvus palmātus, *Jeleń zamorſki.*

cērycīum, *gr. Laſká poſelſka.*

cērȳlus, *gr. Zimorodek.*

cēryx, *gr. Poſeł 2. Woźny. Pław 5.*

C E S

Ceſale Colu; corr: Caſeale.

ceſna, pro cana priſcum, Wieczerza.

cēſpes, *vel* cæſpes, itis, *Darn,* & in *Kępá. Ein Waſen buſch. Ceſpitibus menſam, ceſpitibuſq; torum.* Tib: *ſyn.* Glēba, vel grāmen. *epith.* grāmĭnĕus crāſſus hērbifer ŏdōrus gĕl dus agrēſtis ŏdōrātu s, hērbōſus mōllis hŭmĭlis vīvus lĕvis *phr.* Grātus ŏdōrāto cēſpite mānat ŏdor. Tĕnĕro cēſpĭte tērra vĭret. Gramĭnĕus tōrus, paupĕris & tŭgŭri cōngēſtum cēſpĭte cūlmen & sŭbĭtus rāpti mūnĭmĭne cēſpĭtis āgger præbet sĕcūros. Intra tēntoria sōmnos. Grāmĭnĕam vĭridi fŏdĕret de cēſpĭte terram.

cēſpĭtātor, *Koń potkliwy.*

cēſpitis radices ſiccatæ, *Perż 2.*

cēſpĭtĭtius, *Darnowy.* (labo labaſco.

cēſpito, *Potykam ſię. Straucheln. ſyn.* Văcĭllo

cēſpōſus, *Darniſty.*

cēſsātĭo, *Przeſtánei, Odpocznienie, Próżnowánie*

cēſsātor, *Leniwy, Próżnuiący.*

cēſsātor, ſum *Proznuię.*

ceſſicus, in *Opiekun.*

cēſſim, *Wſpák.* (*czánie maiętnośći.*

cēſsĭo, *Uſtąpienie práwne, Wlanie práwá. puſzceſſionarius ſub Uſtępuię,* & ſub *Wlanie 2.*

ceſſitius, in Opieká.

cēſſo, *Przeſtaię, Próżnuię, Uſtáie co, Mieſzkam Báwię ſię gdzie. Auffhören/ nachlaſſen Nunquam meus ceſſabas in pœnas furor.* (Jam-*ſyn.* Dēſĭſto, ābsĭſto, dēſĭno, quĭēſco. Fĭnīre lăbōres ŏpus īntērmĭttĕre sĭſtĕre sŭſpēndĕre lăbōre ābſtĭnere īncēpto dēsĭſtĕre. Sed tu dēſĭne plūra pŭer. & mūtatā sŭos rĕquĭērunt flŭmĭna cūrſus, & jam tempus ĕquum fūmāntĭa sōlvĕre cōlla, ōmnĭbus ūna quĭes ŏpĕrum. Jūſa vĭri făcĭunt īntērmĭttūntquĕ lăbōrem. Lūce ſacra rĕquĭēſcat ărātor & grāve sŭſpēnſo vōmĕre cēſſet ŏpus. Clāudite jam rīvos pŭĕri ſat prata bĭbērunt & sĭ quid cēſsāre pŏtes, rĕquĭēſce ſub ŭmbra. *v. Finio Quieſco.*

ceſticillus Ceſtillus, Kołko álbo obrączká ná głowę

cēſto pellacius, Prov: ſub *Przyłudá.*

cēſtrĕus, *Gr. Głowacz rybá.*

cēſtron, *gr Bukwicá 1.*

cēſtrōſphēndŏne, es. *gr. Bełt Strzáłá procnà*

cēſtrōtum, *gr.* ſub *Rycie 2.*

cēſtrum, *gr. Rylec.*

cēſtrus, *gr Glewia.*

cēſtu pugno, *Szermuię 2.*

cēſtus, ti. ſubſt: *Związek. Nierząd, Pas i Przyłudá, Szermierſkie rzemięnie.*

cēſtus, ti adject: *gr Wyſzywány.*

C E T

Cētārĭa, æ. cetaria, orum. *Sadzawká rybná i Wielorybi ſadz.*

cetarĭum, *Rybna beczká. Plures annabunt thynni, & cetaria creſcent.* Hor.

cētārius, *Rybny przekupień, Roſołowych rzeczy przekupień, Wielorybi 1. 2.*

cēte, n. plur. cētos, n ſingulare, *gr. Wieloryb Ein Wallfiſch. Ad murmur cete toto exultantia ponto.* Sil. *ſyn.* Cētus. *epith* Grāndĭa; hōrrĭda, ſcŏpŭlōſa, īmmānĭa *phr:* īmmānis bēllŭa pōnti. Māgnā ſe mōle mŏvens. Sŭlcans īngēnti pēctŏre flūctus. Mōnſtra īngēntĭa & hōrrĭda vĭſu īmmāni cōrpŏre Cē ē cēntum ōrbes cēntumq; ūndōſa vŏlūmĭna tōrquens. Tūrbāns īmpūlſu pēctŏris ūndas. Abrŭpta crēdas rādĭcĭbus īre Ortygĭam aut frāctum pĕlăgo dēcŭrrēre mōntem.

cētra, *Tarcza. Ein Schild.*

cētrātus, *Páwęźnik.*

Cette, i. cedite sub Daię, prosżę 2.
cētus, ti. gr. Wieloryb. ein Wallfisch.
cĕu, Jákby. Gleich. Præcipites atra ceu tempestate columbæ Virg. syn. ŭt,quăsi tānquam, nōn sĕcus ac, haud, sĕcus ac, nōn ălĭter.
ceuetes,hi. Tertull: i.mollet, obsceni, sub Psotliwy.
cēyx, ycis, m. Zimorodek.

C H A

Chærefolium, chærĕphyllum, chærophyllum. gr. Trzebula. Korbel.
chălăsis, gr. Rospor.
chălassis, Gzło.
chălātōrĭus funis. Liná.
chălazĭas, æ. m. gr. Grádowáty kámień.
chălazĭon, gr. in Jęczmyk.
chālcānthum, gr. Koperwas.
chālcānthĕmum, gr. Belicá 2.
chāl ēdŏnĭus, gr. Kálcedon.
chāl ĕntĕrus, gr. Mocny.
chāl ĕos, gr. in Miedziány 1.
chālceutĭce, es gr. Kotlarstwo.
chal idĭca lacerta, Pádálec.
chālcĭdĭce, es. gr. & Jaszczurká.
chālcis idis. gr. Sledź. Pádálec. Jászczorká.
chālcītes, æ. m. gr. Miedzisty kámień, Iskrzyg krzemień.
chālcĭs, is. idem Gr. Mosiężna rudá, Háłun.
chālcŏgrăphus, gr. Drukarz.
chālcŏphōnos, gr. Kámień brzmiący.
chālcŏsmărāgdus, in Smárugd.
chālcus, ci. gr. Biały.
chāldæus, Práktykarz 1.
chalo, as. gr. Spuszczam.
chălybe irrigo roboro, Stálę.
chălybs ybis, m. Gr. Stal, Musat. Stahl. Hæc ære & duri chalybis perfecta metallo. S. epith: Dūrus, rĭgĭdus, vūlnĭfĭcus, lĕthĭfer, strĭctus phr. Chalybis massa. Vūlnĭfĭcūsque chălȳbs vāst fōrnāce lĭquēscit. Insŭla ĭnēxhaustis chălȳbum gĕnĕrōsa mĕtāllis.
chāma, æ. m. gr. Zieyká, & sub Pław.

chămæ, hæ. Modrzewnicá ziele.
chămæăcte, es. gr. Hebd.
chămæbūxum, gr. Bukszpan 1.
chămæcypărĭssus, gr. Cyprys.
chămæcĕrăsus,gr. Trześnie poziemne. Wiśienká.
chămæcĭssus, gr. Bluszcz poziemny.
chămædāphne, es. gr. Barwinek, Jágodá bábia Wilcze łyko mnieysze, & in Bobek.
chămædrops, gr, Ozánká.
chămædrys, yos. gr. idem & Zawiczká. 3.
chămæleia, gr. Pław 4.
chămælĕon,ontis.gr.Jászczorká cudzoziemska.
chămælĕon, onis, ālbus, niger. Dziewięć sił. Lepczycá.
chamæleos, Plin: corr: Chamæleia.
chămælēuce, es. gr. Kwiát.
chămælīnon, gr. Lnicá. Linum Latinum i. longo, Græcum brevi.
chămæmēlon, gr. Rumień.
chămæmyrsīne, es. gr. Iglicá ziele.
chămæpĕlōris, idis. gr. Pław, 4. & Zieieć. 2.
chămæpēuce, es. gr. Iwá. 1.
chămæpĭtys, ys, yos. gr. idem & Zywiczká, & sub Dzwonki.
chămæplătănus, gr. Niedźwiedzia stopá.
chamæropes, Plin: corr. chamærriphes, ha. gr. Pálmiczká.
chămærops, opis. gr. Ożanká.
chămælyce, es. gr Jary mlecz.
chămætrăchĭæ, gr. Pław.
chămæzēlon, gr. Pięciornik, Kocánki.
chămēlæa, gr. Wilczy groch większy.
chametæræ, Plin: gr. i. parva, socia, simulacra duo, item scorta vilia.
chămēunĭa, gr. Sypianie ná ziemi.
chămūlcus, gr. Wałek 2. Sanie.
chămus, m. gr. Ogłowka. Ein Gebiß.
chānna, æ. channe es. gr. Zieiec.
chăos, eos, & ai, n. gr. Zámieszánie Mieszániná, Pomięszánie, Przec qg. ein vermischung aller ding. (Confusus rerum omnium acervus, mundi prima materies,) In chaos antiquum

quum confundimus, eripe flammis, Ovid. *ſyn:* Māſſa, congĕrĭes. *epith.* ăvĭdum, vĕtŭſtum, āntīquum ĭnāne, cīmmĕrĭum, trīſte, hōrrēndum prŏfūndum dūrum ātrum dēfōrme, īnfōrme, obſcūrum hōrrĭficum ŭmbrōſum ōmnĭgĕnum cæcum, cōnfūſum tetrum. *phr:* Pōndus ĭnērs. Cōnfūſa sĭne ōrdĭne mōles, cæcus ăvērnus, Sĭne păce rĕlābĭtur ōrbis in chăos āntīquum ānte mare & tērras & quod tĕgit ōmnĭa cælum. Ŭnus ĕrat tōto nātūræ vūltus in ōrbe. Quem dixēre chăos rŭdis, īndīgēſtăquĕ mōles. Nec bĕne jūnctārum dīſcōrdía sēmĭna rerum. Quāquĕ ĕrat & tēllus illic & pontus & āer. Sic erat īnſtăbĭlis tēllus, innābĭlis ūnda, lūcis egēns āer, nulli sŭa fōrma mănēbat, *Ovid.*

chăra, *gr. Brzoſkiew polna.*

chărăcātus in *Mácicá, & Winnicá podwiązána.*

chărăcĭas, æ. m. *gr Wilczy mlecz, & Trzciná*

chărăcter, eris, *gr. Piętno, Cechá 2. Kſztałt, Piſmo 1. Mowy kſztałt.* Ein Mahlzeichen/ Merckzeichen. *Fronte characterem geſtant & verbera tergo,* Anon. *ſyn.* Fōrma, Fĭgūra, īnsīgne, sīgnum.

characteriſmus deſignatio rei per notas proprias, corpus, ingenium, mores effingens. Figura Rhetorum, Proſopographia ſpecies.

chărădrĭus, *gr. Zołtáczek ptak.*

chărāx, *gr. Tycz. Zębak rybá.*

chărāxo, as. *gr. Drápię.*

chărĭēntīſmus, *gr. Łágodnomowność,* & ſub *Zárt uczciwy.*

chărīſma, tis. *gr. Dar. Pneumatis expectans ventura chariſmata ſancti.* Mart.

chărīſtērĭa, orum. *gr. Bieſiádá.*

chărīſtĭcum, *gr. Podárek.*

chārĭtas, *Miłość.* Liebe. *ſyn.* Dīlēctĭo, ămor *epith:* Cœlēſtis īgnĕa, vīvax, pătiēns, sērēna īllūſtris, bĕnīgna, bōna, celĕbrāta, clāra. *phr.* Dīvis prōxĭma vīrtus. (*Mant:* Vēnit invĭdĭæ chărĭtas (Cha, *licenter breviatur.*) ĭnĭmīca sŭārum prōdĭga opum, Tū cīvem patrēmq; gĕris, tu cōnsŭle cūnctis Nōn tĭbi: nec tŭa tē mŏvĕānt, ſed pūblĭca vōtă, *vide Caritas.*

chărĭŏblĕphăron, *in Koral,* & *in Miłośniczy.*

chărōnea ſcrobs. *Otchłáń 2.*

chărōnĭa, orum, *gr. Otchłáń piekielna.*

chărōnĭum, *gr.* ſub *Piekło, 1. & Kátownia.*

chărŏpus, pi. *gr. Oczu ſzárych.*

chārta, *gr.* ſed *gr.* maſc: Latinis fœmin. *Kártá 1. 2. Pápier 1. Papyr. vide Papyrus.*

chārta bibula tranſmittens, *Pápier przebiiaiący*

charta deletitia, *Kſięgi kámienne.*

chārta dentata, *Gładzony pápier.*

chārta emporetica, *Pápier gruby.*

chārta hieratica, *Pápier rygałowy.*

charta plumbea, *Bláchá 3.*

charta pura, *Niepiſany pápier.*

charta regia, *Pápier rygałowy.*

chārta ſalutatrix, *Liſt 3.*

chārta virgo, *Kártá niepiſana biała.*

chārtĭcĕus, *Pápierowy.*

chārtārĭa officina; *Pápiernia.*

chārtārĭus, *Pápiernik 1.*

charti, orum. m. Græco more, an recte? Pápier 1. Kártá 1.

chartiaticum, gr. Pápierne. Zapłátá od piſania.

chārtŏphylăcĭum, *gr. Káncelárya.*

chārtŏpōla, chartoprates, æ. m. *gr. Pápiernik 2.*

chārtŭla, *Kartká.* (*leniec.*

chārtŭlārĭus, *Referendarz, Káncl erz, Wyzwo-*

chartus ti. m. gr. an recte? Pápier 1. Kártá 1.

chārus, *lege* cārus.

chărybdis, is. *gr. Topiel.* Tieffer Schlund des Meers. *Alternante vorans vaſta charybdis aqua.* Prop.

chāſma, tis. chaſmatias æ. m. *gr. Rozſtąpienie ziemi.* Ein groſſer Riß der Erden. *ſyn.* Gūrges, vŏrāgo, bărătrum, hĭātus *epith:* Hĭāns, lātum.

chāſmate pereo, *Západam.*

chāſmarĭcus, *gr. Rozſtępny.*

chāus, ai. *Oſtrowidz 1.*

C H E

Chēlæ, hæ. *gr. Nożyce rákowe.* Krebs-ſcheeren.

hēle, es. *gr.* chēlon, n. *Stroż u kuſze.*

chĕleūma, n. *gr. Drátwá.*

chĕlīdon, *gr.* *Jáſkolká 1. 2.* ein Schwalb.
chĕlīdŏnĭa, æ. *gr.* *Jáſkolcze ziele.* *Jáſkolczy kámień.*
chĕlīdŏnĭas, æ. m. *gr.* *Tunczyk.*
chĕlīdŏnĭum minus, *Jáſkolcze ziele.*
chēlon, n. *gr.* *Stroż u kuſze.*
chĕlon, m. *gr.* *Głowacz ryba.*
chĕlōnĭa, chĕlōnītis, idis. *gr.* *Zołwi kámień.*
chĕlōnĭum, *gr.* *Windowe wręby.*
chĕlōnŏphăgus, *gr.* *Zołwioiad.*
chĕlydrus, *gr.* *Wąż ziemnowodny.*
chĕlys, ys, yos *gr.* *Lutnia.* Eine Laute. *Si chelyn odriſiam pigro tranſmiſit averno.*St.*ſyn:* Tēſtūdo, cĭthăra, lўra. *epith:* Pīndărĭca, Gĕtĭca īncŭrva, mūltĭlŏqua, culta, Pĭĕria, Dīrcæa aurĕa, tĕnĕra dŏcta, blāndĭsŏna. *phr.* Cūrārum dūlce lĕvāmen īlle tĭbi prīma chĕlys dīſtēndis fila sŏnōræ dūctum sŏllĭcĭtāve chĕlyn pulsābatq; căvam dēxtĕra dŏcta chĕlyn. Mūlcet ăpŏllĭnĕa sўdera cēlſa chĕly. Mŏvet trĕmŭla pālma tĕnĕlla chĕlyn. Flēctĭtur ad fēſtas tāndem chĕlys aurĕa laudes. 1. *Cithara.*
chēnălōpex, ecis hic, ſed græcis hæc *gr.* *Gęś.*
chēnĭſcus, m. *gr.* *Gąſká.*
chēnŏbŏſcĭum, *gr.* *Koiec gęſi.*
chēnŏmychon, *vel* chenomychos, *gr.* *Swietliczká ziele.*
chēnŏpos, vel us. *Serdecznik.*
chĕra, æ. cheria. *Brzoſkiew polna.*
chĕrēmbŏlon, *gr.* *Skinienie.*
chĕrnītes, æ. m. *gr.* *Kámień trunny.*
chĕrsĭna, *gr.* *Zołw. Producit l. Renatus.*
chĕrsĭnus, *gr.* *Ziemny.*
chĕrsĭphron, *gr.* *Sztukmiſtrz.*
chĕrsŏnēſus, *gr.* *Wyſep. Cherſones.*
chĕrſos, vel us. f. *gr.* *Ziemiá.*
chĕrſydros, vel us. m *gr.* *Wąż ziemnowodny.*

CHI

Chĭa terra, *Ziemiá lekárſka.*
chĭāſmos, *gr.* *Krzyż 1.*
chĭlĭārcha, chiliarchus, *gr.* *Tyſiącznik 3. Potkownik.*
chīlĭas, adis. *gr.* *Tyſiąc.*
chīlĭŏdynămis, is. ios. *gr.* *Stoſik ziele.*
chīlo, onis. *gr.* *Wárgáty.*
chīmĕrĭnus, *gr.* *Zimny 2.*
chĭmĕtlon, chimethlon, n. *gr.* *Odziębnienie.*
chimĭce, es. *gr.* *Dyſtylowánia náuká. Alchimia.*
chĭmĭcus, *gr.* *Alchimiſtá.*
chima, B. Chiná.
chĭrăgra, *gr.* *Łámánie w ręku.* Das Zipperlein an Händen. *Nodoſa corpus nolis prohibere chiragra.* Hor. *Tortorem metuis? podagra, chiragraq; ſecatur.* M. *epith:* Nōdōſa, dūra, lăpĭdōſa, frīgĭda, ſæva, mŏlēſta, ăcūta, vĭŏlēnta, dīra ăſpĕra, crūdēlis, īnsŏmnĭs ăcĕrba, īmmĕdĭcābĭlis, īmpōrtūna, rĕdĭvīva, rĕnāſcens, fĕra clān ōſa, īmmĭtis, quærŭla, vĭgil, pērvĭgil, trīſtis. *phr.* cum lăpĭdōſa chiragra frēgĕrit ārtĭcŭlos. *i. Multi producunt.*
chīrămăxĭum, *gr.* *Lektyká.*
chīrēmbŏlon, *Imánie ſię, Skinienie ręką.*
chīrĭdōta, æ. *gr.* chiridota tunica. *Szátá z rękawámi.*
chīrĭdōtus, chirodotus, *gr.* *Rękawy maiący.*
chīrŏgrăphārĭus, *Cyrografowy.*
chīrŏgrăphum, chirographus, *Cyrograf.* Handſchrifft. *Vana ſupervacui dicens chirographa ligni.* Juv.
chīrŏmăctrum, *gr.* *Ręcznik.*
chīrŏmāntĭa, *gr.* *Wrożká 2.*
chīrŏmāntes, æ. & chiromantis is. m. *gr.* (*Wrożek.*
chīrōnia ampelos, *Przeſtęp 2.*
chīrōnĭa herba, *Centurzyia.*
chīrōnĭon, chironium, idem & *Pának.*
chīrōnĭum hulcus, *Wrzod nieuleczony.*
chīrŏnŏmia, *gr.* *Pięſy, Jeſtow náuká.*
chīrŏnŏmon, *gr.* *Kuglarz, Kraiczy.*
chironomus, *gr.* *Kuglarz, Jeſtow miſtrz.*
chīrŏthĕca, *gr.* *Rękáwicá.*
chīrūrgĭa, *gr.* *Bárwierſtwo.*
chīrūrgus, *gr.* *Bárwierz.* Wundarzt. *Chirurgus fuerat, nunc eſt veſpillo Diaulus.* M.

chium

chīum vinum, *Małmázya.*
chlæna, *gr. Szátá żołnierſka. Szubá.*
chlămydātus, & chlamydula, idem.
chlămys, ydis. *gr.* idem & *Opończa* Reuter Rock. *Quin & Sidonias chlamydes, & cingula baccis.* Cl. *ſyn.* Vēſtis, ămĭctus, tēgmen vēlāmen, tūnĭca, vēſtīmēntum. *epith:* Phœnĭcēa. Tўrĭa, ŏdōrāta, cŏccĭnēa pūrpŭrēa, mīlĭtāris, bēllica. *phr:* Īndūtus Tyrĭam chlămўdem, quam līmbus ŏbībat aurĕus. Cæsărĕos hŭmĕros ārdēnti mūrĭce tēxit cīrcŭmfūſa chlămys. *vide Veſtis.*
chlĭdon, onis. f. *gr. Mánelá.*
chlōrĭus, chlorio, chlorion; onis. m. *Gr. Wywielgá.*
chlōrītes, æ. m. *gr. Kámień zielony.*

CHO

Chŏa, *æ. gr: Gárniec miárá.*
chod.x, Vitruv. lege Cnodax.
chœnix, icis. m. *gr: Trzykwartowa miárá Dwá funty.*
chærădes, *ha. gr. Slinne iágody.*
chærŏgryllius, *gr. Jáżwiec.*
chŏledochus, ſub *Zołć.*
chŏlĕra, *gr. Cholerá 2.* bitter Blut. *Noxia ſi penitus Choleram ſævire venena.* Ser. *ſyn.* īrā, ūndia. *vide Ira.* (*cundus.*
chŏlĕrĭcus, *Cholerуk.* zornmuthig. *vide Ira*
chōlĭāmbus, *i. claudus iambus verſus, idem.* Scā- (zon *infrà.*
chŏma, tis. *gr Grobla.*
chondrīlla, vel e, es. chondrillon, *Kozi mlecz.*
chŏndris, is. f. *gr. Dyptan 2.*
chŏrālīſtrĭa, *Taneczniçá 1.*
chŏragĭum, chorēgium. *gr. Taneczniçá 2. Aparat, Przygotowánie.* Tantzplatz. *Quà corporum, quà mentium choragium.* (Ja)
chŏrăgus *Márſzáłek taneczny.* Tantzmeiſter. *Ipſa ſuperborum domitrix gerit ipſa choragum.* M. *Produxit à, Lucill. Sveton.*
chŏraula, æ. choraules, æ. vel is. m. *Gr. Szurmácz, Piſzczek 1.*
chŏrda, *gr. Stroná 3.* Seyte/ Schnur. *epith:* Tĕnŭis tīnnŭla rĕsŏna lĕvĭs vŏcālis Phœbēa ăpollĭnĕa, gārrŭla jūcūnda lŏquax sŏnāns, rĕsŏnans. *ſyn.* Nērvus, fides, ium. *phr.* Vŏcālēs īmpēllĕre pŏllĭce chŏrdas. Cāllĭopa quĕrŭlas prætĕntat pŏllĭce chŏrdas: ātquĕ hæc pērcŭſſis ſubjūngit cārmĭna nērvis. Rīdētur chŏrda quī sēmper ŏbērrat ĕadem. *vide Fides.*
chŏrdăpſus, pſi, m. *gr Gryzienie 1.& in Kolká.*
chŏrdus, *Poźny.*
chŏrea, *gr. Taniec 1.* Ein Tantz. *Deſidiæ cordi juvat indulgere choreis.* Virg. *Pars pedibus plaudunt choreas & carmina dicunt.* V. *ſyn.* Chŏrus sāltātĭo. *epith.* Lūdens fēſta, mŏllis cāntātrix lĕpĭda sŏcĭa grāta dūlcis læta. plăcĭda, făcĭlis plauſa hĭlăris ăgĭlis, blānda, rĕvŏlūta, sāltāns, pŭĕlāris, nŏctūrna, jūcūnda sŏnōra, nŭmĕrŏſa cŏncors lāſcīva lūxurĭans pūblĭca, īrrĕquĭēta. *phr.* Indūlgere chŏreis. Chŏros cĕlebrārĕ ĕxērcēre dūcere. Pārs pĕdĭbus, plaudūnt chŏreas. Mānum īmplĭcāre chŏreis Mēmbra mŏvēre ad nŭmerum. Sāltat & īmmĭſcet rĕvŏlūtas ārte choreas; ad cĭtbāræ cāntus ăgĭles. cĕlebrāre chŏreas. *vide Salto.*
Chorepiſcopi, Sigeberto, iidem Archidiaconi, Ordines minores conferebant, i. regionis aut provinciæ Epiſcopi.
chŏrēuma, *gr. Taniec 2.*
chŏrēus, chorius. cordax. *Cicer. Pes Poëticus longa & brevi ſyllaba conſtans.* idem Trochēus.
chŏrēuſa, *gr. Skoczká.*
chŏrēutes, æ. m. *gr. Tanecznik.*
chŏrĭāmbus, *Pes Poëticus ex Choreo & Jambo conſtans, ut Convenient.*
chŏrĭcus, *gr. Muzyk regent, Tanecznik.*
chŏrŏbătes, æ. m. *gr. Kurmiſtrſkie práwidło,*
chŏrŏcĭthărĭſta, æ. m. *gr. Lutniſtá.*
chŏrŏdĭdaſcălus, *gr. Muzyk 3. Márſzáłek Taneczny.*
chŏrŏgrăphia, *gr. Kraiopiſanie.*
chorographus, *gr. Kraiopis.*
chŏroſtātes, æ. m. *gr. Muzyk reient, Márſzałek taneczny.*
chors, tis. f. *Podworze, Grodź, Kurnik 1.*
chortālis, *Podworny. ſub Podworze.*
chortes, is. f. *Cháłupká, Kurnik 1.*

chortinus, *Trawny 3.*
chorus, *Gromádá ludzi, Kupá, Taniec 1. 3. an Chor? Chorus in Pfalmis Inftrumentum Muficum incertum quale, vel cœtus voce canentium Bellarmin.*

CHR

Chreftum, *gr. Podrożnik ziele.*
Chreftŏlŏgus, *gr. Łágodnomowny.*
chria, *Quintil. dictum breve vel factum fcitum alicujus perfonæ. Exercitatio Rhetorica.*
chriftiānus, *Chrześciánin.*
chriftus, *appellativum, gr. Pomázániec.*
chrōma, ătis. *gr. Melodya.*
chromus, corr: chrŏmis, *idis. gr. Kwiczek rybá.*
chrŏnĭca, *orum, gr.* chronici libri. *Kroniká.*
chrŏnĭcus, *gr. Doczesny.*
chrŏnŏgrăphia, *gr. Opifanie czáfu.*
chronographus, *ibidem.*
chrȳsălis, *idis. gr. Gąfienicá* l. & in *Moryl, Chrząfzcz.*
chrȳfammos, mi. *gr. Piafek złoty.*
chrȳfanthĕmum, *gr. Kámień, Rádoftká, Słonecznik 7. Bylicá 2.*
chrȳfafpis, idis. *gr. in Puklerznik 2.*
chrȳfēlectrum, *gr. Burfztyn.*
chrȳfendĕta, orum. *Gr. Złote naczynie.*
chrȳfeus, *gr. Płowy.*
chrȳsītes, æ. m. *gr. Kámień złotáwy, Kámień probny.*
chrȳsītis, is. *gr. Piafek złoty, Złota piáná, Krwáwnik wodny.*
chrȳsŏbălănus, f. *Gr. Mufzkátowa gałká.*
chrysŏbĕllus, *gr. fub Beryl.*
chrysŏcarpum, chryfocarpos ciffus. *Bluszcz.*
chryfoclabus, chryfoclauus. Szátá z kutafami.
chrȳsŏcolla, æ. *gr. Kley złotniczy, Lit, zielona farbá.*
chryfocolla medicorum, fub *Kley złotniczy.*
chrysŏcŏme, es. *gr. Krwáwnik wodny Lenek.*
chrysŏgŏnum, *gr. Siedmiſſt ziele.*
chrysŏgrăphatus, *Ryfowány złotem.*
chrȳsŏlăchănum, *gr. Łoboda.*
chrȳsŏlampis, idis. *gr. Kámień złotáwy.*
chrysŏlĭthus, ti. *gr. idem.*
chrȳsŏmēlum, *gr. Pigwá 2.*
chrysŏmītres, æ. m. *Szczygieł.*
chrȳsŏphŏrum, *gr. Kley złotniczy.*
chrȳsŏphris, m. *Złotobrew.*
chrȳsŏphis, chrȳsŏpis, *Kámień złotáwy.*
chryfoplȳtes, æ. m. chryfoplȳfium, *gr. in Wodká 5.*
chrysoprăfus, *gr. Beryl.*
chryfoptĕros, *gr.* in *Topazyn.*
Chryfos, Ovidii, corr: Chryfophys.
chryfofpermum, *gr. Rozchodnik 1.*
chrȳfoftomus, *gr. Złotoufty.*
chrysŏthăles, is. *gr. Rozchodnik 1.*
chrȳfulca, æ. *gr. Wodká złoto zganiaiąca.*
chrȳfus, fi. *gr. Złotnik rybá.*
chus, m. *gr. Gárniec miárá.*
chūtra, chytra, æ. *gr. Gárniec 1.*
chȳdæi, *Dáktyl 2.*
chytrīnda, æ. *gr. Zmrożek.*
chytrŏpus, odis. vel odos. *gr. Gárniec ná nogách, Pánew. Inde venit cochlear, chytropus, mantile, parofis.* Hor.

CIB

Cībālis, *Pokármowy, Sniedny.*
cĭbārĭa res. *Sniedna rzecz.*
cĭbārĭa, orum. *Obrok, Stráwá; Zywność. Sniedna rzecz, Zob.*
cĭbārĭus. *Obroczny 1. Pokarmowy Sniedny; Podły* das zur ſpeiß gehört *Ajunt cum fibi funt congeftæ cibaria ficus.* Hor. *fyn.* ălĭmēnta cĭbi, ēfcæ, vīctus.
cĭbātus, us. *Pokarm, Strawá.* Speiſung. *Aut alios hominum paftus, pecudumq; cibatus.* L.
cibi minimi eft: *Máło iada.*
cibi multi eft. *Obżarty.*
cibicida, an Zárłok?
cibilla, Stoł iadálny.
cibyratici, lege Cybiratici.

cibo, as. *Karmię.* Speisen. -- *Nisi à terra paulatim quiq; cibentur.* Lucr. *syn.* Nūtrio, pāsco ălo. *vide Nutrio.*
cĭbô grăvis, onustus, sub *Obiadam się.*
cĭbōrium, *gr. Kieliszek, Bob Egipski.* & in *Cyborium.*
cĭbum capesso, capio sumo, &c. *Jem.*
cĭbus, *Karmia* 2. *Pokarm, & tr. sub Rad co czynię.* Allerley Speiß. *Non domus apta satis, non hic cibus utilis ægro.* Ovid. *syn:* ēsca, dăpes, ĕpūlæ, ălĭmēntum. *epith.* Nēctărĕus, săpĭdus, lautus, grătus, rēgĭus, sōlēnnis, ūtĭlis, părcus, vīlis, mēndicātus. *phr:* Cōrpŏra sūstēntans, īnstaurāns vĭres, ănĭmīquĕ vĭgōrĕm. Mœstos ĕxhĭlărāns ănĭmos. Rĕfĭcĭens vīres. Vīxque capit svāves mēnsa ŏnĕrāta cĭbos. Lautis mēnsą părāta cĭbis. Jūnctăquĕ nēctărĕis vīna jŏcōsa cĭbis.
cĭbus diurnus. *Obrok.*

CIC

Cĭcāda, *Konik robak. Sole sub ardenti resonant arbusta cicadis.* Virg.
cĭcātrīco, as. *Goię.*
cĭcātrīcōsus, *Náſiekány, Szrámowáty.*
cĭcātrix, cicatrīcŭla, *Blizná, Blizneczká, Szram.* Ein Wundmal. *Cerne cicatrices veteris vestigia pugnæ* Ovid. *syn.* ūlcus. *epith:* mārcĭda, vĕtus, ŏbdūcta, tūrpis, dĕfŏrmĭs. *phr:* Sīgnāta in frŏnte, cĭcātrix Vūlnĕris īnflīcti vēstīgĭa, sīgna vĕtĕris vēstīgĭa plāgæ, īnfixi vūlnĕris īmprēssa sīgna.
cĭccum, ciccus, *Gránowátych iáblek przegrodká, Fraszká* 1. *Nie kęsa.*
ciccum non interdum, Niedbam.
cĭcer, n. cicera, cicerula æ. *Cieciorká.*
cĭcĕrcŭlum, *Rubryká* 2.
cichela, cichla, *gr. Drozd morski.*
cĭchŏrēum, cichorium, *gr. Podrożnik ziele.*
cĭchŏrēum agreste, *Mlecz ziele.*
cĭchŏrēum verrucarium, *Brodawnik.*
cĭci, *gr. Kleszczowiná.*
Cicilendrum, Cicimandrum, Citaractria. Polindrum Sancaptis, Hapalosis, apud Plautum sunt vocabula ficta aromatum seu condimentorum coqui gloriosi.
cĭcīndēla, *Swiecá, Złotnik robaczek.*
cĭcĭnus, adject: *gr. Kleszczowinny.*
cĭcōnĭa, *Bociąn, Zoraw studzienny.* Ein Storch. *Ipsa sibi plaudat crepitante ciconia rostro.* Ovid. *epith:* Cāndĭda grăcĭlis, pĭa ălba. *phr:* Nūntĭa Vēris, īnsignis pĭetāte cĭcōnĭa. Cūltrix pietātis. Cum Vēre rŭbēnti cāndĭda vĕnit ăvis] lōngis īnvīsa cŏlubris, ēxpānsis cāndĭda pēnnis īpsa sĭbi plaudit crĕpĭtante cĭcōnĭa pūllus nūtri, & īnvēntis per dēvĭa rūra lăcērtis.
cĭcŭma, æ. è *gr. Sowá* 1.
cĭcur, ŭris. *Omne, Ogłaſkány, Chowány,* Zahm. *Qui cicurum sensus, quæ tanta indago ferarum.* M. *syn:* Mānsvĕfactus, cĭcŭrātus, plăcĭdus, mĭtis.
cĭcurātio, *Ogłaſkánie.*
cĭcŭro, cicurem reddo. *Ogłaſkáć.* Zahm machen. *syn:* Mansvĕfăcio, mītigo, lēnio.
cicus, leg. Ciccus.
cĭcūta, *Swinia wesz ziele, Piszczałká.* Bangenkraut/ Wüterich. (*Herba venenosa*) *Et mihi disparibus septem compacta cicutis.* Virg: *epith:* Frăgĭlis, vĭrĭdis mœsta, cāna, gĕlĭda, dīra, sæva, frīgĭda, lēthĭfĕra, lēthālis vĕnēnōsa vĕnēnĭfĕra, frīgens fūnēsta, mōrtĭfĕra, trīstis, ālgĭda, hōrrēnda, tōrpēns, ēxĭtĭōsa ēxĭtĭālis, nōxĭa nŏcŭa, īmmĕdĭcābĭlis, glăcĭālis. *Si pro fistula sumatur.* v. *Fistula.*
cĭdăris, is, *gr. Koroná krolewska, Zawoy.*
cĭeo, es. *Pobudzam, Poruſzam, Przyzywam, Miánuię, Wymieniam, Poczynam, Dzielę, Ruſza lekarstwo.* Bewegen. *Condimus & magna supremum voce ciemus,* Virg *syn:* Mŏvĕo, cōmmŏvĕo, ēxcĭto, cōncĭto, ănĭmo, accēndo, stĭmŭlo, *vel* vŏco, ăccĭeo. *phr:* Tŏ-

nītru cælum ōmnes cīebo. Ærĕ cīēre vīros, at tu bēlla cīe, cōncēptumq; ēx cūre fœdus. Ægīda cōncŭtĕrer dēxtra, nīmbōsquĕ cīēret.
cieor, *Ruszam się.*
cilía, orum & cilium, *Powieki, Powiek włosy, Powiek brzegi. Horrescunt setis ciliove umbrante teguntur.* Prud.
cilibantum, *Stoł 2.*
cīlīcīna vestis, *Włosiennica.* (Gemacht.
cīlīcīnus, *Kocowy, Włosiany.* Auß Haaren
cīlīcium, *Koc, an Włosiennicá?* Ein harin Kleid. *epith:* āspĕrum, rīgidum, acūtum mōrdax, pūngēns hīrsūtum. *phr:* Cīlīcum tēxtum. Mōllibus ābjectīs, Cīlīcum dānt tēgmīna sētæ.
cilleo, *Poruszam 1. Ruszam 1. 2.*
cilliba in Stoł iádálny.
cīlo, onis. *Czołowáty, Głowy podługowátey.*
cīmēlīa, orum, *gr. Kleynot.*
cīmēlīarcha, *gr. Kościelny.*
cīmēlīarchīon, *gr. Skarb Kościelny.*
cīmex, *Pluskwá. Smrod.* Ein Wandlauß.(*Vermiculus ex ligno nascens.*) *Nec toga. nec focus est, nec tutus cimice lectus.* Mart. *epith:* fædus, fætidus rōdens, ēdax.
cīmōlīa, *Ziemiá lekarska.*

CIN

Cīnædīa, *gr. Kámień drogi;* sub *Rybá psia.*
cīnædīcus, *Frántowski Taneczník.*
cīnædus cīnædulus, adject: *Niewstydliwy.* Ein Tantzer. *Pulchrè convenit improbis cinædis. epith:* īmpūrus, obscænus, pĕtūlāns, prōcāx, īmprŏbus, prōtērvus, īmpūdens.
cīnædus, subst: *gr. Kuglarz, Pliszká, Rybá psia.*
cīnără, *gr. Kárciof.*
cinason, cinasones. Fest: corr: Cnasones.
cīncīnnātus, *Kędzierzáwy.*
cīncīnnus; è *gr: Kędzior, Ozdobá.* Krausse (Haarlocken.
cīnclus, *gr. Pliszká.*
cīnctīcŭlus, *Szorc.*
cīnctōrīum, *Przepaská.*
cīnctūra, *Przepasanie.* Ombgürtung.
cīnctus, ûs. *Cięgáturá Szorc Pas 1.*
cīnctus Gabinus sub *Stroy 1. Płaszcz.*
cinctutus, Przepasany.
cīndălīsmus, *gr. Kołek gra.*
cine particula in Li. & że 1.
cīnĕfăcio, *Palę 1. Spalić ná proch, obracam w niwecz.*
cinefactus, Spalony.
cineraceus. Popielisty. Aschfarb. *syn.* cīnĕrĕus.
cineralia, ium, orum, Popielec 2.
cīnĕrārīus, *Popielnik, Kędziornik.* Der mit Aschen umbgehet. *Nunc tuum Cinerarius liquorem.* (Phal.)
cīnĕrēs, hi. *Smierć 1.*
cīnĕrĕus, cinerosus, *Popielisty.*
cinerula, Popioł.
cingarus, B. Cygan.
cingiliones, apud Trebelliũ legit Casaubon loco vocis Siquiliones, & cingula parva interpretatur.
cīngo, is. *Opásuię, obstępuię, obwodzę oblegam Przypásuię 1.* & in *odzieram 1. Pobiiam 2. Podsprobáć, Przewiężuię.* Ombgüren/ umbgeben. *Ascanius longam muris cum cingeret Albam.* Vir. *syn:* āmbīo, cīrcumdo, corono cīrcūmcīngo.ōbĕo, īnclūdo, sēpīo,āmplēctor, cōmprĕhēndo *vel* cōmprēndo. *phr.* īnfērt sē sēptus nĕbūla;ūndīquĕ cīrcūmfūndīmur;& mūlto nĕbūlæ cīrcūm Dĕa fūndit āmīctu. Quem fūlva lĕōnis pēllis ōbit tōtum. Sȳlva cŏronat āquas, āscānīus lōngam mūris cum cīngĕret ūrbem. Tērram āmplectītur ōrbis. Sāltūsque īndāgīne cīngunt. Cīngit mĕdīum līquīdis āmplēxībus ōrbem at Vĕnus ōbscūro grădīentes āĕre sēpsit: Jūssīt & āmbītæ cīrcūmdāre līttōra tērræ īpsa nătat tēllus pĕlāgi lūstrāta cōrōna; ūndīquĕ ĕnim dēnsa Teucri īnclūsêre cōrōna, ātq; hīnc văsta pălus,hīnc ārdŭa mœnīa (cīngunt.
cingria, Fest: corr: Gingrina.
cīngŭla, æ. *Poprąg.* Ein Roßgurt. *Ut nova velocem cingula lædat equum.* Ovid.
cīngŭlam substringo, vel adstringo. *Przypinam popręgow.*
cīngŭlum, *Pas, Kraykă 4.* Ein Gürtel. *Balteus & notis fulserunt cingula bullis.* Vir. *syn:* Bālteus,

tĕus, zōna, cīnctus, us. *epith*: Lĕve, hăbĭle. *phr*: Prĕtĭōsăque cīngŭla gĕmmis. Auro lūcēbānt cīngŭla mūndo: īpse Quĭrīnāli trăbĕa, cīnctūque Gabino īnsīgnis. *v.*
cīngŭlum bullatum. *Pas rycerski.* (*Balteus.*
cīngŭlus, *Pas.* & tr. *Szczupły.*
cīnīflo, onis. *Kędziornik.* der das haareysen zum kausen warm macht. *Custodes, lecticæ ciniflones. parasita.* Hor.
cīnips; iphos; *Wesz, komor.*
cĭnis, m. f. *Popioł, Ług, Umarły, Grob, Kości zmarłych.* Asche. *Non servata fides cineri promissa Sichæo.* Virg. *epith*: Fūmāns, fĕrvēns, ēxĭgŭus, vērmĭfer īngrātus, tĕpĭdus, īmmūndus, tĕnŭis, levis sēpŭlchrālĭs. *phr.* Sed nĕquĕ jam cĭnĕres ējēctatāmq; făvīllam fĕrre pŏtest. Pōstquam cōllāpsi cĭnĕres & flāmma quĭēvit. Cĭnis ŏbdūctæ cēlābat lūmĭna prūnæ, īncēdis pĕr ignes sŭppŏsĭtos cĭnĕri dŏlōso. Non sātius cĭnĕres patrĭæ īnsēdĭsse suprēmos Cinĕres pro manibus. (*Æneid.*) Nec patrĭs Anchīsæ cĭnĕres mānēsve rĕvēlli. Vōs cĭnis ēxĭgŭus, gĕlĭdæq; jăcēbĭtis ūmbræ. *vide manes.*
cĭnnăbări, n. cinnabaris, is. m. & f. *gr. Cynobr.* Cynnober/ (*monowy.*
cinnameus, cinnamominus, cinnaminus. *Cyna-*
cīnnămŏlŏgus, *gr. Cynámonik ptak.*
cīnnămōnĭum oleum. *gr. Cynámonowy.*
cīnnămōmum, *gr. Cynámon 1. 2.* Zimmetrinde *Nam cinnamomi quod &c.* (Scaz.) *syn.* Cīnnămum. *epith*: ŏdōrum, rĕdŏlens, ărōmătĭcum, ŏdōrātum ŏdōrĭferum gratum, frāgrans, spīrāns, olens, svāve, dūlce, jūcūndum, ămœnum. *phr*: Grātum lāte quod jăctăt ŏdōrem. Svāves quod spīrat ŏdōres. Nāres grāto quod replĕt ŏdōre.
cīnnămum, *gr. Cynámon 1.* Zimmetrinde. *Gressus, adolebunt cinnama flammæ.* Ovid.
cīnnes, *Kędzior, Słodycz. Pomieszánie.*
cīnyps, yphis, sub *Wesz.*
cīnyra, *gr. Cytrá, Lutnia.*
cĭo, is, *Poruszam, Pozywam kogo, Rusza lekárstwo* bewegen. (*mil znák.*
cīppus, *Pal 1. Kłodá 4, Nagrobek 2. Pęto, Sidło,*

circa, *Około, Koło.* Præpositio *1. 2. 3.* Umb. *Multa boum circa mactantur, corpora morti.* Virg. *syn.* circum, circĭter.
circa domos mitto, *Po domách.*
circa reges mitto, *Obsyłam.*
circanea avis *Kániá 1.*
circæa, *gr. Czárownik ziele.*
circator, *Strażniczy.*
cīr ĕium, *gr. Pokrzyk.*
circēnsis cursus, *Zawod 1.*
circeum poculum, *sub Przedzierzgnąć się.*
circĭnātio, *Okrągłość 1 Obracánie, Koło.* Ring/ (kreiß.
circĭnātor, *Koło 1.*
circĭno, as *Cyrkluię, Okrągło czynię, Okrążam 1.* Mit dem Circkel rund machen. *Ut que tuos arcus per nubila circinat iris.* M.
circĭnus, *Cyrkiel, Ogień piekielny.* Ein Circkel *Integer immensum vertebat circinus annum.* A.
circĭter, Præpositio, *Koło.* Præposit *2. 3.* Umb.
circĭter, Adverbium, *Koło.* Præpositio 2.
circites, *hi Kolce do opon.*
circito, *as. Kolę 2.*
circĭtor, *Węndetarz 2. Strażniczy śpieg 2.*
circĭus, *Wiátr wielki.* Ein grosser Wind.
circlus *Virg: P. idem Circulus.*
circo, *as. Kolę 2.* (hen.
circŭeo, *Obchodzę, Obieżdżam* herumb ge-
circŭĭtio, *Obchodzenie, Krążenie.*
circŭĭtiōne nihil usus, *Nieochylaiąc.*
circŭĭtiōne utor, *Okrążam*
circŭĭtor, *Strażniczy 2. Przekupień 1. Wendetarz.*
circuitu pĕrvenio, *Okrążam.* (*tarz.*
circŭĭtus, us. *Okrągłość 2. Obieg, Krążenie.* Ein Umbgang. *Savaq; circuitu curvantem brachia longo.* Ovid. *syn*: ămbĭtus, ŏrbis, circulus gyrus,
circŭlāris, *Okolny.* (
circŭlātim, *Kołem.*
circŭlātĭo, *Obracánie, Krążenie.*
circŭlātor, *Szálbierz, Czarlatan, Lekarz, iármarkowy.* Ein Landstreicher. *Quos sæpe falsus circulator decipit.* (Jamb.) *syn*: Præstĭgĭātor, hĭstrĭo, lūdĭo, lūdĭus, mīmus.

circŭlātōrĭa jactatio, Szalbierſtwo.
circŭlātōrius, Poſpolity, Podły, Tretowy, Szálbierſki.
circŭli Tropici, ſub Koło ná niebie.
circŭlo as. vel circulor, aris. Kolę 2. Obracam ſię 2. Okrągło czynię. Umbgeben/umbzirckeln ſyn. cingo, ămbīgo, circŭmdo.
circŭlus, Okrąg 2. Krąg 1. Obręcz, Koło 2. Obarzanek, Koło iáſne, Koło wozowe Kolcá uſzáty, Gromádá ludzi, Tálerz 2. Wić, Obartuch. Ein Circkelring/ Kreyß. Flexilis obtorti per collum it circulus auri. Virg. ſyn. ōrbĭs ōrbĭcŭlus, circŭitus, āmbitus, gȳrus. epith: Flēxĭlis, ōblīquus, tōrtĭlis, rŏtŭndus. phr: Tōrtĭlis à cōllo rădĭāns it circŭlus aŭro. vide Gyrus.
circum, Præpoſitio, Koło & Około.
circum, Adverbium. Około. Rund umb. ſyn: (circa.
circumædifico, ſub Otaczam.
circum amicos dimitto, Obſyłam.
circumaggĕro, Obſypuię, Okładam.
circŭmăgo, Obracam, Oglądam ſię.
circumamicio, Obieram 1. Przyodziewam.
circŭmăro, Oborywam.
circŭmăſpĭcio, Oglądam ſię 1.
circŭmcæsūra, Obrzezánie.
circŭmcălco, Odeptáć.
circŭmcămpānus, ſub Okolicá.
circumcellio, Hultay.
circŭmcīdānĕus, Obrzeżany.
circŭmcīdo, Obrzezuię, Obcinam 1. Okrawam Odeymuię 1. Podſkubuię. Beſchneiden. Quod falſi fratres ſe circumcidere ſuaſos T. ſyn. Cīrcŭmsĕco, rĕsĕco, āmpŭto. vide Scindo.
circŭmcingo, Okrążam 1. Otaczam.
circŭmcīrca, Około.
circŭmcīsè, Krotko, Skromnie 1.
circŭmcisio, Obrzezánie. (poſlednie.
circumciſitium, Circumciſitum vinum. Wino
circumciſitius, circumciſitus. Obrzezány.
circŭmcīsūra, Obrzezánie, Obcinánie.
circŭmcīſus ſi Obrzezány. Beſchnitten. Circumciſus adeſt, & jure renaſcitur undis. Arat.
circŭmclūdo, Otaczam. Allenthalben beſchlieſſen. vide Cingo.
circŭmcŏlens, Okoliczny.
circŭmcŏlŭminum, Ambit, Krużgánek.
circŭmcŏlo, Mieſzkam gdzie.
circŭmcŭlco, Odeptáć.
circŭmcŭrrens linea, Koło 1. Obod.
circŭmcŭrro, Okrążam 2. Zábiegam.
circŭmcŭrſo, Zábiegam, Schodzić pole.
circumdatio, 1. Petri 3. circumpoſitio. Obłożęnie.
circŭmdo, Otaczam, Obſtępuię, Okrążam, Obwodzę 3 2. Obwiiam, Oprawiam 5. Kłádę w poſrzodku. Umbgeben. Septemq; una ſibi muro circumdabit arces Virg. ſyn. āmbĭo, cingo, cŏrōno, sēpĭo, circŭmcīngo, circumvāllo ŏbĕo. vide Cingo.
circŭmdo ferrô, Okowáć.
circŭmdo foſſulas, Okopuię.
circŭmdŏlo, Oſkrobuię, Cioſáć. umbhobleu.
circumduco, Obwodzę 1. Wodzę, Káſuię, Ogołocić, Oſzukiwam. umbführen.
circŭmdūco dolis, Zdradzam.
circŭmdūctĭo, Obwodzęnie 1. Oſzukánie.
circŭmdūctus us. Okrągłość 1. Obracánie.
circŭmdūctus, ti, Ogołocony.
circŭmĕo, Obchodzę 1. obieżdżam 1. okrążam, Otaczam, Kolę 2. Herumbgehen Cujus non hederâ circumiére caput Prop. ſyn: obĕo ŏbāmbŭlo, pĕrāgro, pĕrērro, lūſtro, pērluſtro, vel āmbĭo cingo.
circŭmĕquĭ o, Obieżdżam 5. Jeżdżę około.
circŭmĕrro Około błądzę. (Umbreiten.
circumferentia, Okrągłość, Koło 1.
circŭmfĕro, Noſzę około, Noſzę przy ſobie, & in oczyściam 2. & Wodą święconą pokropić. Umbtragen Idem ter ſocios pura circumtulit unda. Virg. ſyn: Cīrcŭmdūco, circŭmvĕho. (
circŭmfĕro oculos, Oglądam ſię.
circŭmfirmo, Obwárowáć.
circŭmflĕcto, Záwracam 1.
circŭmflexĭo, circumflexus, ûs. Koło 1 obod.

cīrcūmflŭo, *Oblewam, okrążam 1. obfituię. Otaczam, & ſub Náwodzić.*
cīrcūmflo, *Owiewam, Wieię 1.*
cīrcūmfluus, *Okrążaiący, Ná wodzie.* Vmbrinnend. *In geminas partes circumfluus amnis.* Ovid. *ſyn* cīrcūmflŭēns.
cīrcūmfŏdĭo, *Okopuię.* Vmbgraben.
cīrcūmfŏro, *ſub Wiercę 1.* Vmbbohren.
cīrcūmfŏrānĕus, *Rynkowy, Podły, Lichwiarſki. & ſub Czarletan, Szálbierz.*
cīrcūmfoſſor, *Okopuiący.*
cīrcūmfōſſūra, *Okopywánie.*
cīrcūmfrĭco, *Ocieram, oſkrobuię.*
cīrcūmfringo, *Obłámuię.* Abbrechen.
cīrcūmfūlgeo, *Zaiáśnieć.* Vmbſcheinen.
cīrcūmfūndo, *Oblewam 1, oblegam, otaczam, Obſtępuię.* umbgieſſen.
cīrcūmfūndo, *ſub Okładam ſię, & Wykipia.*
cīrcūmfūsĭo, *Oblewánie.*
cīrcūmfūſus, *Ná wodzię.* umbgegoſſen. *Nam circumfuſo conſiſtit in àére tellus.* T. *ſyn:* Cīrcūmfūſus dīffūſus.
cīrcūmgĕlātus, *Obmárzły,* umbgefroren.
circumgemo, Tchnę.
cīrcūmgēſto, *Noſzę przy ſobie.*
circumglobor, Kupię ſię, ſub Kupię.
circumgredior, Otaczam. umbgehen.
cīrcūmjă-ēns, *Okoliczny.*
cīrcūmjăceo, *Leżę około, Przyległy.*
cīrcūmjăcĭo, *Otaczam.*
cīrcūmjĕctus, ti. *Okoliczny.*
cīrcūmjēctus, ûs. *Okrążenie, Polepá.*
cīrcūmjĭcĭo, *Obwodzę 2. otaczam.*
cīrcūmlămbo, *Oblizuię 1. 2.*
circumlego, Obieżdzam,
cīrcūmlĭgo, *Obwięzuię, Sciągam.* Vmbbinden *Quando lien tumido circumligat ilia vinclo.* Seren. *ſyn* Cīrcūmlĭgo, nēcto, vīncĭo. *vide Ligo.*
cīrcūmlīno circumlinio, *Oblepiam, obmázuię,*
cīrcūmlitĭo, *Polepá, Oblepiánie.*
cīrcūmlĭtus, auro. *Pozłocisty. Verti in notitiam nullo circumlitia fuco.* Lucr.

circumloquium, Iſidoro, Periphraſis aliis.
cīrcūmlŏquor, *Okrążam 2.*
cīrcūmlŏcūtĭo, circumloquutio, *Okrążenie.*
cīrcūmlŭitur, *Ná wodzie.*
cīrcūmlŭo, *Oblewam.* Benätzen.
cīrcummĭtto, *Obſyłam.* Vmbſchicken.
circummœnitus, ſub Obwodzę murem.
cīrcūmmŭlcĕo, *Ogłaſkać, oblizuię.*
circummunio, Ogradzam, obwodzę 2. obiiam (kołmi.
cīrcūmmūnītĭo, *Obwodzę murem.*
circummuranus, Przedmurowy.
circumnaſcor, Obraſtam. umbwachſen.
cīrcūmnāvigātio, *Obieżdżánie.*
cīrcūmnāvigo, *Obieżdżam.*
cīrcūmnēcto, *Obwięzuię, Sciągam.*
circumno, Okrążam.
cīrcūmōbrŭo, *Zagrzebáć.*
circumornatus, ſub Ubieram 1.
circumpadanus campus. ſub Okolicá.
cīrcūmpāngo, *Obiiam kołmi.*
circumpavio, Ubiiam.
cīrcūmpĕdes, hi. *Háłáſtrá, Ponczochy.*
circumplecto, Obeymuie, Spinam.
cīrcūmplēctor, *Obeymuię. Otaczam, Ogarnąć 1.* Vmbfangen.
cīrcumplēxus, ûs. *Obłápienie, Obwinięnie.*
cīrcumplĭco, *Obeymuie, Obwiiam.*
cīrcumplĭcor, *Obwiiam ſię.*
circumplumbo, Oblewam ołowiem.
cīrcumpōno, *Okładam 1.*
cīrcumpōtātĭo, *Picie uſtáwne, Rozgárdyaſ.*
cīrcumrādo, *Oſkrobuię.*
cīrcumrētio, *Sidlę, Otaczam.*
cīrcumrōdo, *Ogłodáć, Gryzę 2.*
cīrcumrōdor; *Obmawiaią mię.*
cīrcumrŏto machinam, *Obracam.*
cīrcumrŏtundātĭo, *Okrążánie, Obracánie.*
cīrcumſcălpo, *Oſkrobuię.* Vmbſchaben.
cīrcumſcarifico, *idem. Quantitatem vide in (Scarifico.*
cīrcumſcīndo, *Obcinam 2.*
cīrcumſcrībo, *Okrzeſam, Przekrzeſam, Kłádę w ſzránki, Składam kogo, Oſzukiwam.* Vmbſchre:

ſchreiben. *ſyn.* Cōncludo, cōmprēndo, dēfīnĭo, lĭmĭto.

cĭrcumſcriptè, *Gładko 1.*

cĭrcumſcrīptĭo, *Określenie 1. Okrągłość 2. Oſzukánie.* Vmbſchreibung.

cĭrcumſcrīptor, *Szalbierz.* Ein Betrieger.

cĭrcumſcrīptus, *Określony, Ná wodzie.*

cĭrcumsēco, *Obrzezuię.*

cĭrcumsēctus, *Obrzezány, Obrzezániec.*

circumſecus, Około.

cĭrnmsĕdĕo, *Oblegam, Otaczam.*

cĭrcumsēpĭo, *Ogradzam, Otaczam.*

cĭrcumsēro, *Obſiewam.*

circumſeſsĭo, *Obleżenie, Opánowánie.*

cĭrcumſĭdeo, circumsīdo *Oblegam.*

cĭrcumſīgno, *Oznáczyć, Okryślam.*

cĭrcumsīſto, *Obſtępuię.*

circumſitius, in Obrzezány.

cĭrcūmsŏnans, *Głos trácące mieyſce.*

cĭrcūmsŏnat, *Rozlega ſię, Obiia ſię o uſzy.*

cĭrcūmsŏno, *Brzmię około.* umbſchallen.

circumſpectatrix, ſub Swidrzące oczy.

cĭrcumſpēctè, *Oſtrożnie.*

cĭrcumſpēctĭo, *Oglądánie, Opátrzność, Oſtrożność, Rozważánie.*

cĭrcumſpecto, *Oglądam ſię.*

cĭrcumſpēctor, *ſub Oſtrożny.*

cĭrcumſpēctus, ti. *Oſtrożny.*

cĭrcumſpēctus, ûs. *Przeglądánie 2. Oſtrożność.* Das Vmbſehen.

cĭrcūmſpērgo, *Kropię około, Potrząſam co.*

cĭrcūmſpĭcĭēntĭa, *Opátrzność, Oſtrożność.*

cĭrcūmſpĭcĭo, *Oglądam ſię, 1. 2. Rozważam, Poglądam po ſobie, Kokoſzę ſię, Upámiętywam ſię.* umbherſehen. *Diverſi circumſpiciunt hoc acrior idem.* Virg. *phr:* Hūc ŏcūlos vērto, ŏcūlis ōmnia lūſtro, cōllūſtro, ŏcūlos per ſīngŭla vōlvo. Hūc vōlvens ŏcūlos, tōtūsque pĕrērrat līmĭnĭbus tăcĭtis: ŏcūlos cĭrcumferre, pārtes ĭn ōmnes vērtĕre, vērsāre lūmĭne văgo lūſtrāre, āſpēctu vagāri, in quāmcūnque dŏmus ādvērti lū..ĭnā par-

tem, īmmēnſæ ſpēctāntur ŏpes. *v. Aſpicio.*

cĭrcūmſtāntĭa, *Obſtąpienie, Okoliczność.*

circumſtatio, Obſtąpienie.

cĭrcumſtīpo, *Obſtępuię.*

cĭrcūmſto, *Stoię około, Obſtępuię.* umbherſtehen. *Curvata in faciem montis circumſtitit unda.* Virg. *ſya:* Sto cĭrcum, cĭrcūmsīſto. *vel* cingo, āmbĭo.

cĭrcumſtrĕpo. *Grżmot czynię.*

cĭrcumſtrŭo, *Ogradzam.*

cĭrcumsudo, *Pocę ſię.*

cĭrcumsŭo, *Obſzywam.* umbnehen.

cĭrcumtĕgo, *Okrywam.* umbdecken.

cĭrcumtēxo, *Oplatam.*

circumtinnio, Brząkam. Klingen.

cĭrcumtōnſus, *Oſtrzyżony.*

cĭrcumtŏno, *Grżmot czynię.*

circumtrecto, Obmácywam.

cĭrcumtrĕmo, *Drżę.*

cĭrcumvādo, is. *Otaczam, Obeymuie mię.*

cĭrcumvăgus, *Biegun 1.*

cĭrcumvāllātĭo, *Okop.*

cĭrcūmvāllo, *Otaczam, Oblegam, Obwodzę 2.* Mit Bollwercken umbgeben, belägern. *ſyn:* Vāllo, ōbvāllo, cĭngo, āmbĭo ŏbĕo, inclūdo, mūnĭo. *vide Vallo.*

cĭrcūmvēctĭo, circumvectus, *us. Obbieg.*

cĭrcūmvēctor; Circumvehor, *eris, Obieżdżam, Przeieżdżam ſię.* umbfahren.

cĭrcūmvĕnĭo, *Obchodzę 2. Otaczam, Ogárnąć, Ogołocić, Oſzukiwam.* Vmbgeben. *Multa ſenem circumveniunt incommoda, vel quod.* H. *ſyn:* Cĭrcūmdo, āmbĭo, cĭngo, ōbsĭdĕo.

cĭrcumvēntio, *Oſzukánie.*

cĭrcumvēntor, *Szalbierz, Zdraycá.*

cĭrcumvērto, *Omiatam.*

cĭrcūmvērſor, aris, & circumvertor, eris. *Obracam ſię.*

cĭrcūmvērto *ſub Ogołocić.*

cĭrcūmvēſtĭo, *Okrywam, Ochylam.*

cĭrcūmvĭncĭo, *Obwiężuię.* Herumbbinden.

cĭrcūmvŏlĭtio. *ſub Latam, Zabiegam.* hin und wieder fliegen. *Aut arguta lacus circumvoli-*

volitavit hirundo. Virg. *fyn.* Vŏlĭto, vŏlo circum.
cĭrcumvŏlo, *sub Latam.* umbhin fleigen.
cĭrcumvŏlvo, *Obwiiam co, Okrącam i.*
cĭrcumvŏlvor, *Obwiiam się.*
circumvolutor, Łászę się.
circumvortor. idem Circumvertor.
Circuncido, Circundo, Circunfero, Circungesto, Circunscribo, Circunsedeo, Circunsono, Circunspicio; Circunvenio, &c. lege circumcido, circumvenio, &c. ut scribo cum Lambino, Gifanio, Coluio. Cerda, & aliis qui M. scribunt N. scribit Erythræus, Scalig. Nizolius. At Turneb. nunc M. nunc N. ut rem non magni momenti esse existimes.
cĭrcus, *gr. Koło i. Rynek. Szránki i. Zawod, Gonitwy mieysce, Jástrząb.* Ein Vmbkreiß. *Multa capax populi commoda circus habet* O. *syn:*Cĭrcŭĭtus ămbĭtus, cĭrcŭlus *epit.* Thĕātrālis, ămphĭthĕātrālis, cĕlĕber, măgnus, lŏngus, căpax, clāmōsus, măgnĭficus, fēstus, ăpērtus, pătēns, spătĭōsus. *phr.* Fēsta thĕātrālis cĕlĕbrant sōlēnnĭa cĭrci; ămphĭthĕātrālem cĭrcum făcĭt ărĕa. Mŭlta căpax pŏpŭli cōmmŏda cĭrcus hăbet. Mēdĭăque in vālle thĕātri Cĭrcus ĕrat pōmpa cĕlĕber; ĕxūltat rauco vĭctōrĭa cĭrco.
cĭris, *idem* Ceiris.
cirnea, Dzban z.
cĭrrātus, *Cirriger, Kedzierząwy, Gálánt.*
cĭrris, is. *gr. Rybitw ptak, vide & Czerwonak, & Dzierlatká.*
cĭrrhus, *gr. Płowy.*
cĭrrus, *Kędzior, Czub, & sub Pierwá.*
cĭrsĭon, *gr. Ostrożeń ziele.*
cĭrsŏcēle, es. *gr. Kitá.*

C I S

Cĭs, *Zonę stronę, Z tę stronę, Koło, Præpositio i. 2. Precz.* Dießeyt.
cĭs paucas tempestates, *Wkrotce.*
cĭs paucos dies, *Zá kilká dni.*
cĭsiārĭus, *Woźnicá.*
cĭsĭum, *Kárá z. Woz o dwu kołách.*
cispello, Odgániam.
cĭssāmpĕlos, *gr. Powoy ziemny.*
cĭssānthĕmus, *gr. Gdulá ziemna z.*
cĭssītes, æ. m. *gr. sub Bluszczowy.*
cĭssŏphyllum, *gr. Toieść ziele.*
cĭssus, *gr. Bluszcz i.*
cĭssybĭum, *al.* cissymbium, *gr. Kufel.*
cĭsta, *gr. Skrzynia, Wozowa skrzyneczká, & in Pudło.* Ein Kast. *syn:* ārca, cĭstŭla, calăthus. cănĭstrum. *epith:* Căvă, tēxa, vīmĭnĕa, cōncăva, căpax, āmpla, pătŭla, claūsa, lĭgnĕa, pĭcta. *phr.* Pārs ŏbscūra căvis cĕlebrābant ŏrgĭa cĭstis. Nāmque vĕtus Græcos sērvābat cĭsta lĭbēllos.
cĭsta, viminea, *Kobiel, Kosz.*
cistarcia, æ. vel orum. sub Torbá.
cĭstĕlla, cistellula, & cistula, *Skrzynká i.*
cĭstĕllātrix, *Służebnicá.*
cĭstĕrna, *Krynicá, Studnia, & sub Pieczáry.*
cĭstĕrnīnus, *Kryniczny.*
cĭsthus, & Cistus, *gr. Róża pszczelna.*
cistifer, Cistiger, Tragarz.
cĭstŏphŏrus, *gr. Krubnik, Podwoyny grosz.*
cĭstŏphŏrum talentum, sub *Tálent.*
cĭstŏphŏrus, *gr. Krubnik Podwoyny.*
cĭtātim, *Prędko.* Behend. *Corpora, quæ fuerant præcursibus apta citatim.* Fill.
cĭtatĭo, *Pozwánie i. 2. z. Przypowieszczenie, an Pozew?*
cĭtātus, *Prędki.* Schnell. *Non Tigris catulis citata raptis.* (Phal.) *syn.*Citus, cĕlĕr, vēlox, (prŏpĕrāns.
cĭtĕrĭa, *Swiegotká, Klekotká.*
cĭtĕrĭor, *Bliski. Z tę stronę.* Viel näher. *syn.* Prŏpĭor, vĭcīnĭor, prŏpĭnquĭor.
cĭtĕrĭus, *Bliżey.*
cĭthăra, *Gr. Lutnia, Cytrá,* Ein Harpffe. *Non studeo Citharæ, nec Musæ deditus ulli.* Hor. *syn.* Chĕlys, lyra. bărbĭtus tēstūdo, plēctrum, fĭdes. *epith:* Sŏnōra bĭcōrnis rĕsŏnāns, blănda, ārgūta, delĭcata sŏnāns dūlcĭsŏna, quĕrŭla, Apŏllĭnĕa ŏrphea jūcūnda gărrŭla tĭnnŭla, dūlcĭsŏna Rhŏdŏpē-a, ŏrpheia. Lēsbĭaca, grata. *phr.*

ta. *phr.* Quæ dūlces rēddit pōllĭce tāctā sŏnos. Mēntis sōllĭcĭtæ rĕlĕvāns cūras. Cĭthăra ĭm pūlsis rĕsŏnat Rhŏdŏpēia nērvis. Bĭstŏnĭam dĭgĭtis cĭthăram fac pūlset ĕbūrnis. Thrēĭcĭa frētus cĭthăra fĭdĭbusq; cănŏris, jam mănĭbus cĭthăram fac pūlset ebūrnis. Pĭĕrĭa cĭthăra rĕsŏnat. Jammănĭbq cĭthăram, Jam pēctĭne pūlsat ĕbūrno. Cĭthăræ vōcālestā ngĕre nērvos Trāctat ĭnaurātæ gārrŭ ā fila lўræ. Trēĭcĭam dĭgĭtis ĭncrĕpŭĭsse lўram. Patrĭŏquĕ cănŏram ĭncrĕpŭit de mōre lўram; dūlcēdĭne mīra ŏrphēa pērcūssit sŏcĭāntem cārmĭna nērvis. Pūlsis ad cārmĭna nērvis Blāndo rĕsŏnāntes mūrmŭre nervi. Hæc pērcūssis lub ūngit cārmina nērvis. Vōcāles ĭmpēllĕre pōllĭce chŏrdas ĭmbēllis cĭthăra & bēllis haud apta cănēndis. Bēlla sătis cĕcĭni cĭthăram jam pōscit ăpōllo. Tūnc ĕgo nec cĭthăra pŏtĕram gaudēre sŏnōra. Cūncti cĭthăra rĕsŏnānte sĕquūntur. *vide Lyra*

cĭthărĭsta, æ m. *Cytrzysta, Lutnistá.*

cĭthărĭstria, sub *Lutnistá* Ein Harpffenschlägerin. -- *Casu Citharistria virgo.* Mant.

cĭthărizo, *gr. Gram ná lutni.* Harpffenschlagen. *Et citharizantes Nymphas comitatur Apollo.* M. *syn:* cĭthăram pulso, tāngo. *v. Cithara.*

cĭthărœdĭa, *gr. Gránie 1.*

cĭthărœdĭcus, *gr. Lucienny.*

cĭthărœdus, *gr. Cytrzysta, Lutnista,* & *Rybá ię zyczasta.* Ein Harpffenschläger *Accipis uxorem de qua citharœdus Echion.* J *syn:* Cĭthărista cĭthăram pūlsans, cĭthăræ pūlsandæ pĕrītus. *epith:* ĭnsĭgnis blāndus grātus, lætus, dūlcĭsŏnus Phœbēus apōllĭnēus mūlcēns āŏnĭus, Pĭērĭus. *phr.* Fĭdibus plēctroq; pŏtēns. Dŏctus nŭmĕris ĭntēndĕre nērvos. Plēctra mŏvēns ĭmpēllens pōllĭce chŏrdas, sāxa mŏvēns, fĕrāsque lўra. Lætam pūlsāre pĕrītus pōllĭce vōcāli cĭthăram plēctrōq; cănōro. Thrēĭcĭa frētus cĭthăra fĭdĭbūsq; cănōris. Vĭx dum fĭnis ĕrat dăpĭbus cum cōmptūs in ōstro āstĭtit ārgūtus jŭvĕnis, pātrĭŏque cănōram ĭncrĕpŭit de mōre lўram sŏnĭtum mŏx vērba sĕcūndant.

cĭthărus, *gr. Rybá ięzyczásta, Płaszczká.*

cĭtĭmus, *Bliski, Zagrániczny.* Allernähest. *Qua citimus limes dispescit turbida puris.* F. *syn.* Prŏxĭmus, vĭcĭnus.

citipes, *Prętkonogi.*

cĭto as. actīvum, *Pozywam 1. Przyzywam, Rodzę, Poruszam, Przywodzę 5. Mianuię, Wydaie ziemia,* & sub *Przypowieszczam.* Beruffen/ fordern. *Integer ambigua si quādo citabere testis.* Juv *syn.* Cĭĕo, vŏco, urgĕo.

cĭtŏ, as neutrum. *Przyspieszam.*

cĭtŏ, Adv: *Rychło, Prędko* Schnell/ behend. *Si benè quid facias, citò nam citò factum. Ille citò monitus rigidos eludere cæstus.* Mant. *syn:* Cōnfēstim, rĕpēnte, sŭbĭto, mōx, cōntĭnŭo, ēxtēmplo, prōtĭnus, haud mŏra. *vide Celeriter.*

citra, *Bez 2. Koło.* Præpo: 1. 2. *Z tę strony* Hie/ dißeyt/ ohn. *Vincens aspiciet citraq; carnis.* (Phál.) *Quos ultra, citraq; nequit consistere rectum* Hor.

cĭtrāgo, citreago, *Pszczelnik ziele.*

Citratus ager à citra. Ageno Urbico, qui citra (*est.*

cĭtrātus, à citrus, *Cytrynowy.*

cĭtrētum, *Cytrynowy ogród.*

citrĕus, citrinus, *gr. Cytrynowy.* Das von Citronen Holtz ist. *Scribitur in citreis, calidum scis ponere semen.* P. *syn.* Citrĭnus.

cĭtrĭon, citrium. *gr. Cytryn owoc.*

cĭtro, *vide* Ultrò, *Cum quo semper conjunctum reperitur Direptæ volitant ultroque citroq; per auras.* L.

cĭtrŏmēlon, *gr. Cytryn -woc.*

cĭtrōlus, *Cytrynowy.*

cĭtrus, cĭtrum. *gr. Cytr drzewo, Cytrynowe drewno, Cytryn owoc.* Citronenbaum.

cĭtrā, *gr. Sroká, Apetyt brzemiennych.*

citulè, Prędko.

citumus, idem citimus.

cĭtus, à cieo, cio. *Rozdzielony,* in *Dzielę, Prędki, Rychły.* Schnell/ geschwind. *Solvite vela citi, Deus æthere missus ab alto.* Virg. *syn:* Cĕlĕr, vēlox, cĭtātus, pernix, prōmptus, præpes, vŏlŭcer, lĕvis, fēstĭnus, prŏpĕrus; vŏlāns. *vide Velox. Celer.*

cīvĭcus, *Mieyski.* Stådtlich/ bürgerlich. *Clausit & æterna civica bella fera.* Ovid.

cīvīle judicium, *sub Sąd o głowę, sed aliud sonat.*

cīvīlis, *Mieyſki, Swiecki 4. Gromádny, Łágodny.* Bürgerlich. *Exclamat, nec te civilibus inſere bellis.* Ovid. *ſyn.* Cīvicus, urbānus, mītis, lĕpĭdus, cōmis, pŏtītus.

cīvīlis actio, *Spráwá.* (*wowánie.*

cīvīlis ſcientia, ratio, *Rzeczypoſpolitey ſprá*

cīvīlĭtas, idem, & *Łágodność, Obyczayność, Mieyſkie 2.*

cīvīlĭter, *Po mieyſku, Łágodnie, Práwnie.* Höfflich/ bürgerlich. *Exercet memores pluſ quam civiliter iras.* Ovid.

cīvis com: *Mieſzczánin 1.* Ein Bürger. *Et feſſi tandem cives infanda furentem.* Virg *ſyn:* Incŏla. *epith:* Clārus, nōbĭlis, āntiquus īnsīgnis, cĕlĕber, cĕlĕbris.

cīvĭtas, *Miáſto, Mieſzczánie, Rzeczpoſpolita, Kráiná.* Stadt/ Bürgerſchafft. *Tu civitatē quis deceat ſtatus.* (Alcaic. *ſyn:* urbs, ŏppĭdum. *epith:* Clāra pulchra, āntīqua, sŭpērba, pŏtens, bēllĭca, munīta, sēcūra, īmpăvĭda, ĭnăccēſſa. *vide Urbs.*

cīvĭtātem furatus, *Mieſzczanin niepráwy.*

cīvĭtātis jus, *Mieyſkie práwo.*

cīvĭtātis pretium, *Mieyſkie. ultimum.*

cīvĭtăcŭla, *Miáſteczko.*

CLA

Clābŭla, *Látoroſl do ſadzenia.*

clādes, *Klęſká, Porażká, Szkodá.* Niederlag. *Cladibus irruimus, nociturąq; ponimus arma* L. *ſyn:* Cædes, ſtrāges, cāſus, funĕra. *epith:* Tetra, bēllĭca, mōrtĭfēra, ăcērba, ĭniqua īmmēnſa ſæva, funēſta; ăſpĕra, mĭsĕra, fœda, ēxĭtĭōſa, ēxĭtĭālis, fŭrĭōſa, lămēntābĭlis, rĕpēntīna, luctŭōſa hōrrēnda fēra. dura, măvōrtĭa pērnĭcĭōſa. *v. Occiſio Strages*

clam, Adv: *Potaiemnie.* Heimlich. *Clam ferro incautum ſuperat ſecurus amorem.* Virg. *ſyn:* Clāncŭlum, clāncŭlo. *phr:* Tēſtes rĕmōto. Tēcto in recēſſu, ōcculta fraude.

clam, præp: *Bez wiádomośći,* & ſub *Kryię ſię* clam me eſt. *Niewiem.* (2. *Krádnę.*

clāmātor, *Wołácz, Woźny.*

clāmātōrĭus, *Krzykliwy,* vide *Nieſzczęśliwy.*

clāmĭtātio, *Wołánie.*

clāmĭto, *Wołam 1.* Embſig ſchreyen. *Hoc ſi terque quaterque clamitatis.* (Phal.) *phr:* Crebrò, ſæpĭus clāmo.

clāmo, *Wołam 1.4. Pokázuię po ſobie.* Schreyen/ ruffen. *Clamabis capiti vina ſubeſſe meo.* Prop. *ſyn.* ēxclāmo, cōnclāmo, vōcĭfĕror. *phr.* Cœlum auras æthĕra, cāmpos dŏmum, ædes vías ŭrbem vōce clāmōre īmplĕo; tŭmūltu vōcĭbus, clāmōrĭbus ſono, ŭlŭlātu rēpléo cōmpléo. clāmōrem ad sȳdĕra tōllo: clāmōre īncēndunt cœlum Trōesq; Latīnīq; cælum rumpo Clāmōre cōncutio: ōmnes māgno cīrcum clāmōre fremēbant atq; intŏnant ōre: ībat & īngēnti ſēſē clamōre fĕrēbat. Socĭi māgno clāmōre sēquūntur. Mæſtam īncēndunt clāmōrĭbus ūrbem, ŭlŭlātuſquĕ dedêre. Sŭbĭto ērūmpunt clāmōre frĕmēntēſque ēxhōrtăntur ĕquos. Fœmĭnĕum clāmōrem ad cœli ſidĕra tollunt. Auſus quin ĕtĭam vōces jāctāre pĕr ūmbram, īmplēvi clāmōre vĭam mœſtūſquĕ Crĕūſam ne quicquam īngĕmĭnans itĕrumquĕ vŏcavi. Tēr ſcŏpŭli clāmōrem, īnter cava ſāxa dĕdere. Hīc tōtum caveæ cōnsēſſum īngēntis & ōra prīma patrum māgnis Sălĭus clāmōrĭbus īmplet. Clāmōrem īmmēnſum tōllit, quo pōntus & ōmnes īntrĕmŭēre ūndæ; penĭtūſque extĕrrĭta tēllus. Itălĭæ cūrvīſquĕ īmmūgĭit *Ætna* căvērnis. Itălĭam prīmus cōnclāmat ăchātes. Ităliam læto sŏcĭi clāmōre sălūtant, īnsĕquitur clāmōrq; vĭrûm ſtrīdōrq, rŭdentum. Clāmōres sĭmul hōrrēndos ad sȳdĕra tōllit, ūndĭq; clamor tollĭtur, it trīſtis ad æthĕra clāmor Bellāntûm jŭvĕnum, & dūro ſub Mārte cădentûm. Hic ūndĭque clāmor. Dēſsēnſu māgnus vărĭo sē tōllit in auras. Magnīque vŏcānt clāmōrĭbus hōſtem. Clāmōrēmq; fĕrūnt ad līttōra. *v. Echo.*

clāmo aliquem, *Przyzywam.*

clāmor, *Wołánie, Wrzaſk, Krzyk, Gwałt.* Ein Geſchrey. *Magnisq; vocant clamoribus hoſtem.* Virg *ſyn:* Vōx, sŏnus, sŏnĭtus. mūrmur frĕmĭtus. ſtrĕpĭtus, frăgor, clāngor, ŭlŭlātus, gĕmĭtus lamēntum, quēſtus, mūgītus. *epith:* Flēbĭlis dīſsŏnus, hōrrĭsŏnus, trīſtis, īngēns, lætus fœmĭnĕus māgnus cōnfūſus vāgus, tĕrrĭbĭlis pŏpŭlāris ĭnsānus: īnsŏlēns, īnsŏlĭtus, mŏlēſtus, rĕsŏnus, ēmĭſſus, tūrbĭdus, nĭmĭus,

mulie

muliebris, subĭtus, faustus, rĕpĕtītus, ĭtĕrātus, ĭnanis, trĭumphālis. *phr.* Sūblātus ad æthĕra clāmor. Tum vēro īngĕmĭnat clāmor. Fūrit ūndĭque clāmor dīsŏnus. Fĕrit æthĕra clāmor Nauticus it clāmor cœlo, cælum sŏnat ōmne fragore, æthĕra cōmplet. Tūm vēro īmmēnsus sūrgēns fĕrit aurĕa clāmor sydĕra. Tōtumquĕ vĭdĕres mīscĕri ānte ŏcūlos tāntis clāmōrĭbus æquor. Pūlsāti cōlles clāmōre rĕsūltant, cōnsŏnat ōmne nemus strĕpītu cōllĕsq; rĕsūltant, it clāmor tōtis per prōpūgnācūla mūltis. Tum vēro ĕxŏrĭtur clāmor rīpæque lācūsq; Rĕspōnsant cīrca, & cœlum tŏnat ōmne tumūltu. Clāmor vărĭo dīscrīmĭne vōcum sydĕra pūlsat, strĕpit ōmnis mūrmŭre cāmpus. Clāmor jūvĕnīlis & ūna Fœmĭnĕæ vōces īmpūlsaque tympăna pālmis cōncāvaq; æra sŏnant. Nautĭcus ĕxŏrĭtur vărio cĕrtāmĭne clāmor. Insĕquĭtur clāmōrq; vĭrūm clāngōrquĕ tūbārum ĕrgo ōmnes māgno cīrcum clāmōre frĕmēbant. *vide Clamo, Murmur.*

clāmōre ĕxcĭpĭo, āpprŏbo, *Krzykam.*

clāmōre flagito, posco, *Przyzywam*

clāmōrem tollo, *Wrzeszczę.*

clāmōsè, *Głośno.*

clāmōsus, *Krzykliwy, Wrzaskliwy, Głośny Wołánia pełny.* Ein Schreyender. *Clamosus juvenem pater excitat, accipe ceras.* Juv. *syn.* Clāmans, ēxclāmans, *vel* clāmōre rĕsūltāns, frĕmēns.

clāncŭlārĭus, *Pokątny.* (

clāncŭlo, *Milczkiem 2. Potaiemnie.*

clāncŭlum, *Kryiomo, Bez wiádomośći.*

clāndēstīnè, *Potaiemnie.*

clāndēstīnus, *Potaiemny, Pokątny.* Verborgen *Et clandestinis surgentia fraudibus arma.* M. *syn.* ărcānus, secretus ŏccūltus.

clānga, clangus, *gr. Orzeł 2.*

clāngo, *Skrzeczę. Trąbię, Krękam,* & sub *Orzeł*

clāngor, *Krękánie, Trąb dźwięk.* Klang *Magnis quatiunt clangoribus alas.* Virg. *syn.* Tūbārum sŏnus, strepĭtus. *epith:* Raucus, lūctĭficus sævus. Mārtĭus, rĕsŏnāns, tĕrrĭfĭcus, ærĭsŏnus, hōrrĭsŏnus trĕmŭlus, mĭnax, creber, hōrrēndus sŏnāns rĕsŏnus, strīdēns fremēns trīstis, Māvōrtĭus, bēllĭcus, horrēns, hōrrĭdus. *phr.* raucus strīdenti mūrmŭre clāngor. *Classicum Tuba.*

clāngor anserum, *Gęgánie.*

clārè, *Głośno, Jáśno.* Scheinbarlich.

clārĕo, claresco, *Jaśnieię, Swiecę, Słynę* Hell/ klar/ berühmt seyt. *Ergo postq; magisq; viri nunc gloria claret.* E. *syn:* Clārēsco ēniteo. *phr:* vīrgĭnum glorĭa claret. clarēbant Lumĭna cæli: ēgrēgĭo tāntum dĕcus ēnĭtet ōre. *vide Luceo.*

clāret, clarescit. *Jáśna rzecz.*

claricito, Nápomykam. Burczy.

clarifico, Obiaśniam, Jáśno czynię.

clārĭgātĭo, *Wypowiádánie przymierza, areszt cudzoziemcá, odyskánie.* (*Upominam się.*

clārĭgātĭōnem exerceo, *Wypowiádám pokoy,*

clārĭgo, as. *Wypowiadam pokoy, Odyskuię.*

clarisonus, Głośny.

clarissimatus, B in Mośćiwy.

clārīssĭmus, *Wielmożny, Oświecony 2. Mośćiwy.*

clārĭtas, *Jáśność 1. Zacność, Głosu brzmienie.* Klarheit *Summum ad gradum cum claritate veneris.* (Jamb.) *syn.* Splēndor, lūx, lūmen. *v. Lux. vel* hŏnor, fāma, nōmen. *vide Honor.*

clārĭtūdo, *Sławá, Jáśność 1. 2 Zacność, Swiętność 2. Głosu brzmienie.* Klarheit.

clāro, as. *Obiaśniam, Sławię.* hell machen. *Mitis iter longa claravit limite flamma.* St. *syn:* īllūstro nōmen, fāmam do, cōnfĕro.

clāror, oris. *Glánc, Jáśność.*

clārus, *Jáśny, Przezrzoczysty, Głośny, Oświecony 2 Zacny, Sławny.* Klar/ hell. *Ipse peregrina ferrugine clarus & ostro.* Virg. *syn:* Pērspĭcuus *v. Lucidus vel* ēvĭdēns, āpertus mănĭfēstus, lūcĭdus, dīlūcĭdus, pēllūcĭdus, splēndĭdus, nĭtĭdus nōtus, nōtīssĭmus, nōn ōbscūrus, *vel* cēlebris, īnsīgnis, īllūstris, ēxĭmĭus, ēgregĭus. *v. Illustris.*

clāssĭārĭus, *Zołnierz wodny.*

classicen, Trębácz.

clāssĭcŭla, *Naw woiennych kilká.*

clāssĭcum, *Trąbá 1. 2. Trąb dźwięk, Trąbienie, Trwogá 2. Szálamaie.* Feldgeschrey der

der Trompeten/Traminlen. *Increpuêre simul feralia classica signum.* Sil. *syn*: Clāngor tūbārum, fremītus, ſtrĕpĭtus. *epith*: Fērāle, Mārtĭum, fĕrum, tūrbĭdum, pĕrfĭdum, Māvōrtĭum. *phr*: ābrūmpūnt dūlcem, Māvōrtĭa clāſsĭca sōmnum. Nēc dum ĕtĭam aūdĭĕrant īnflāri clāſsĭca. Clāſsĭca jāmq; sōnant, it bēllo tēſsēra sīgnum. Jāmq; autem hōrrĭsōno rūmpunt fĕra clāſsĭca sīgno. Mārtĭa fĕrvēntes āccēndunt clāſsĭca pūgnas. *vide Tuba.*

clāſsĭcum certamen. *Wodna bitwá.*

clāſsĭcus adject: *Okrętowy, Zeglarſki, Przedni.*

clāſsĭcus ſubſt: *Powoźnik, Zeglarz.*

clāſſis, *Náwá, Naw woiennych kilká Woyſko wodne, Rząd 2. Szkołá 1.* Schiff-Armee/oder Flotte. *Classibus hic locus, hic acies certare solebant.* Virg. *epith*: Ærāta, lūnāta, profūga, vŏlucris, vēlĭvŏla flūmĭnĕa, ārmāta quāſsāta, æquorĕa, fūgax, cĭta dēnſa Mārtĭa, flūctĭvăga, bēllĭca. *phr*. Vŏlucris frēta clāſsĕ pĕrĕrrat. Fērtur cĭta gūrgĭte clāſſis *v.* (*Navis.*

clāſſis primæ, *Przedni.*

clāthratus, clātrātus, *Kraciáſty.* vergüttert *Objectos caveæ vulvis non frangere clathros.* Hor. *epith*: Sēptus, clāuſus, cāncēllātus.

clāthri, clatri, *Kratá 1. Báláſy.*

clāthro, clātro, *Kracę.*

clāva, *Bułáwá. Máczugá, Látorośl do ſadzenia.* Ein Kolbe *Ipſa capit clavamq; gravem ſpoliumq; leonis.* Ov. *syn*. Stīpes Hērcŭlĕus *epit*: trĕmēnda, bōrrēnda, crūēnta lĕthĭfĕra, rēcūrva vĭctrix, īmmītis, vūlnĭfica pōndĕrōſa. *phr*. Clāvæ rōbur. Fĕrrātæ mūnitus rōbŏre clāvæ, īnſtrūxītq; mănum clāva dōmitrīce fĕrārum, āptābat dĕxtrīs īrrāſæ rōbōra clāvæ. Pīnĕa nōdōſa quāſsābat rōbōra clāva: ōſſa mei frātris clāva pērfracta trīnōdi. Quæ nēſcĭa frāngi Ducat ad āſsĭdŭos ſemper fīrmāta lābōres.

clavarium *ſub Ná trzewiki, & Obow żołnierſki.*

clavarius, *ſub Ná trzewiki.*

clāvāta veſtis, *Szátá ná tryumf. Szátá z kuta*

clāvātor, *Giermek.* (*ſami.*

clāvātus, *Goździſty, Podkowány, Háftowány.*

Genagelt/Geknöpfft. *syn*. Clāvo, *vel* clāvis fīxus, āffīxus.

claudĭcātĭo, *Chramanie.*

claudĭcātĭonem afferre, *Ochromić.*

clāudĭco, *Chramię, Náchramuię, Szwánkuię Skrzypię 2.* Hincken. *Turpiter obliquo claudicet ille pede.* Ovid. *phr*: Claudo pĕdĕ grădĭor, nūto văcīllo.

claudĭtas, *Chromotá.*

claudo, *Zámykam 1. 4. 5. Otaczam, Obſkákuię, Oblegam, Ściesniam.* Zuschliessen. *Depulſos à lacte domi qua clauderet agnos* Virg *syn*. Occlūdo, īnclūdo, īntērcludo cīrcūmclūdo, ōbſtrŭo, ōbsĕro, *vel* ōccūlto, ābſcōndo. *phr*. Ærāta līmĭna clauſa sēra. Fērro & cōmpāgibus ārctis: Claudēntur bēlli pōrtæ. portas ōbīce fīrmo clausĕrat. Pōſtĭbus ōbdĕre sĕram, obſtrŭĕre ădĭtum. Fores ōbsĕro, ſtringĕre līmen: īllīc clauſa tĕnēnt ſtăbŭlis ārmēnta: Clauſa dōmo tĕnĕor, grăvĭbŭſq; cŏērcĭta vīnclis. *vide Occulto, & Carcere mulctare.*

claudo benignitatem, rem familiarem. *Skąpię.*

claudo muro, ſub *Zámurowáć.*

clāudus, *Chromy.* Lahm.

clāvīcūla, à clave; *Kluczyk. Witeczki, Roſotowa ſtráwá. Qualis ferratos ſubicit clavicula dentes.* G.

clāvīcŭla, à clava. *Kulá 2.*

clāvīcŭlā, *Klucznik.*

clāvīcŭlārĭm, *Zátoczyſto.*

clāvĭcŭlus, *Goździk 1. Cwieczek.* Nägelein. *Claviculo medium fulgenti ſibila ferro.* Mant.

clāvĭger, à clava ſub *Máczugá.*

clāvĭger, à clave, *Klucznik.* Schlüſſelträger. *Cùm duce clavigero claviger ipſe fave* N.

clāvis, *Klucz, Zapora.* Ein Schlüſſel. *Nec prohibet claves, & canis ipſe tacet.* Tib. *epith*: Fĕrrĕa, ærāta, ſtrīdens. ăhēna, ærĕa *phr*: Pōrtas rĕsĕrāns, păndēns, rĕclūdēns. Pōrtas præbēbat, clāvis ăhēna pătēntes.

clāvis adultera, clavis adulterina, *Wytrych.*

clavis

clāvis Laconica, ſub *Wytrych* 1. & *Zamek ślepy.*
clāvo, as. *Pobiiam* 1.
clāvo trabali figo, *Utwierdzam.*
clāvŏla, *Látorośl do ſadzenia.*
clauſa domorum, ſub *Zámkniony.*
clauſtrārĭus, *Zamkowy.*
clauſtrārĭus artifex, *Sloſarz.*
clauſtritimus, *Odźwierny.*
clauſtrōrum magiſter, *Táráſowy.*
clāuſtrum, *Zámknienie* 1.2 *Zamek* 1 2. *Klaſztor* Ein Schloß. *ſyn.* Vālvæ, fŏres, jānŭa pōrta, ŏbex. *epith:* Fērrĕum tĕnax, ăhēnum, ōbſcūrum, ſtrīctum, ōbſtāns, ĭnēxpūgnābĭle, rēlĭgiōſum, sĭlens, quĭētum. *phr:* Clauſa dŏmus, clauſæ fŏres.
clauſtrum pœnale, *Więzienie.*
clausŭla, *Zámknienie, Artykuł, Klauzulá.*
clausŭlam impono, *Dokonywam.*
clauſum, *Zámknienie.*
clausūra, *Zamek* 1.
clauſus, *Zamkniony.*
clavularis, *ſub Cwieczek.*
clāvŭlus, *Cwieczek, Goźdźik.*
clavum teneo, *Rządzę* 1. *Steruię.*
clāvus, *Goźdź, Cwieczek, Ufnal, Ster, Guzik* 2. *Szrubá* 1 *Rząd* 1 *Szyſzká w ciele, Zágorzenie* 2. v. & *Pętlice, Obow żołnierſki Szátá z kutaſami.* Ein Nagel. *Millia clavorum quis tam procul abſit ab urbe.* Juv. *epith:* Fērrĕus, ærĕus, ăcūtus, hŏrrĭdus, trăbālis, dūrus, vălĭdus, firmus, ăhēnus. *pgr:* Clāvum īn fīgo, clāvis fīgo.
clāvus capitatus, *Brátnal.*
clāvus uncinatus, *Haczek.*
claxendix, *Nákrywká.*
clēma, atis. *gr.* *Sporyż, Látorośl winna, Soſnká* 1.
clēmătis, idis. *gr.* *Bárwinek, Powoy* 1.4. *Wołowy ięzyk* 2.
clēmens, *Łáſkáwy* mild/ gnädiglich. -- *primo clementior avo.* Claud. *ſyn:* Mītis, cōmis, bĕnīgnus, hūmānus, mānſvētus, lēnis, bŏnus făcĭlis. *phr:* Vĕnĭæ părātus, in mĭsĕros bĕnīgnus. Quī cum trīſte ălĭquid ſtătŭit, fit trīſtis & īpsĕ: cuīq; fĕre pœnam ſumĕre, pœna ſua eſt. Flēcti făcĭlis. Reſpĭcĭēns plācāto vultu, in mĭsĕros lēnis. Sed plăcĭdus, făcĭlīſque părens venĭæque părātus, ādde, quod eſt ănĭmus sēmper sĭbi mītis, & āltæ īndĭcĭum mōres nōbĭlĭtātis hābēnt. *vide Comis.*
clēmēnter, *Łáſkáwie, Pomáłu, Pochodziſto.*
clēmēntĭa, *Łáſkáwość* 1.2. *Pogodá.* Mildigkeit Gütigkeit/ Gnade. *Tantaque in Auguſto clementia, ſi quis ab illo.* Ovid. *ſyn:* Bŏnĭtas, lēnĭtas, mānſvētudo, comitas, mītis ănĭmus. *epith:* Hĭlăris, făcĭlis, bĕnīgna, cōmis, pācĭfica, æqua grāta, rēgĭa. *phr:* Pigra ad pœnas: ad prœmĭa vēlox. Cum vīncāmur in ōmni munĕre, sōla Deos æquat clēmēntĭa nōbis. *vide Clemens.*
clenodium. *B. in Kleynot.*
clēōnīcĭum, *Storzyſzek ziele.*
clĕpo, *è gr.* *Krádnę* 1. *Podſłuchywam.*
clēpsāmmĭdĭon, *gr.* *Zegárek ciekący.*
clēpsȳdra, *gr. ibidem* Ein Sanduhr. *Clepſydra mentitur veriſſima, nempe foramen* Ovid. *Septem Clepſydras magna tibi voce petiſti.* Mar.
clēpta, æ. m. *gr.* *Złodziey.*
clērĭcus *gr.* *Kleryk, Duchowny.* Ein Geiſtlicher *Clerici ne quid maculet rigorem.* (Sapph:)
clērŏmăntĭa, *gr.* *ſub Wróżká* 1.
clērus, *gr.* *Suſz pſzczelny, Ulowy owád & in Rdzá miodowa.* Ein Loß/ Geiſtlichkeit. *Clerus hinc tantum peperit triumphum.* (Sap.)
clērus, Clericorum collegium. *Duchowieńſtwo* 1. *Klerykow zgromádzenie.*

C L I

Clībănārĭus, *Kiryśnik.*
clībănītes, æ. m. *gr.* *Chleb* 1.
clībănus, *gr.* *Piecyk, Piec chlebowy, Faierká, Kiryś. Brytwánná.* Ein Ofen. *Signum monte dedit claro, nam clibanus igne.* M. *ſyn:* cucŭmĕlla, furnus.
clīdĭum, *gr.* *ſub Roſołowa ſtráwá.*

clīdūchus, *gr. Kluczník.*
cliens, *commune, & clientá, f Przyiaciel przy powiedziány, Podpadaiący pod kogo, Rękodayny, Man* Ein Unterthan/ der sich in jemandes Schutz ergebenhat. *epith*:Quĕrŭlus, sōllĭ ĭtus, mĭser, ălĭ ĭuus
clīentēla, *Opieká, Przyiacielstwo 2. Rękodayſtwo, Obroná 2. Máńſtwo, v. & Przyiaciel* Schutz/ Schirm. *Prole, clientelá felix & conjuge quondam.* M. *ſyn*: Tutela, pātrōcĭnĭum. (*gam.*
clĭēntelas amplissimas mihi obligo, *Záciąg*
clīma, tis. *gr. Kray świátá 1.* Eine gewisse Außtheilung des Himmels. *Quæque colunt medii devexo in climate mundi.* Tert.
climaris, *idis. gr. Wſchodek.*
clīmăctēr, eris, m *gr Stopień. Rok podeyrzány. Quamvis grandævo neq; climactera timēte.* S.
clīmăctērĭcus, *gr Wſchodowáty.*
clīmăctērĭcus annus, *Rok podeyrzány.*
climacula, ſub Miecz.
clīmax, acis. *gr. Wſchod 1. Item Gradatio. Quintil. Figura Rhetorica. Aſcenſus. Aquil. Rom cum dictio præcedentis membri, ſequens membrum inchoat.*
clinamen, Náchylenie. clingo, Zámykam.
clīnĭce, es. *gr. ſub Chory 4.* Leibartzney.
clīnĭcus, *gr. Lekarz, & Chory Clinicus Herodes trullam ſubduxerat ægro.* Mart.
clīno, as. *gr. Náchylam ſię.* Zuneygen.
clīnŏpus, odis. *gr. Nogá, tr. Łoſzkowá nogá.*
clīnŏpŏdĭum, *gr. Łoſzkowá nogá. Czyścicá, Storzyſzek ziele.*
clītellæ, *Siodło 2. Burdy 1.* Ein Saum-Sattel. *Clitellas ſerus impingas, aſinæque paternum.* H
clītēllārĭus, *adject: Tłomokowy, Ciężarowy. Ro-*
clītēllārĭus, *ſubſt: Tragarz.* (*botny.*
clivina. avis. à Clivinus, ſub Nieſzczęśliwy.
clīvōſus, *Pochodziſty 1.* Bühelächtig. *Ecce ſupercilio clivoſi tramitis undam.* Virg.
clīvum, *Podgorze 1. Pochodziſtość.*
clīvŭlus, *Pochodziſtość, Przykrość.*
clīvus, *adject: Pochodziſty 1.*
clīvus, *ſubſt: Pochodziſtość, Podgorze 1.* Ein Bühel. *Caſtaliam molli divertitur orbita clivo.* Virg. *ſyn*: Cōllis mons. *epith*:Săxōſus, mōllis, hērbĭdus. grāmĭnĕus, vĭrēns, mōntānus, pāndus, ăn œnus, patens, inutilis. *phr*: ărdua săxōſo pērducit sēmĭta clīvo. Quā sēsē ſubducĕre cōlles īncĭpiunt, mōllīque jugum dēmīttere clivo. *vide Mons.*
Clŏāca, *Wychod 2.* Ein Ort an einer Stadt/ da der Unflath durchfleusst. *Vernula riparum pinguis torrente cloaca.* Juv. *ſyn*: Latrina. *epith*: Immunda, fœda sōrdĭda, turpis. *phr*: Grăvem quæ ſpīrat ŏdōrem. Quæ dīram ĕxhālat, ēffundit, opāca mephītim. Quæ īngrārum dīffundit ŏdōrem. Quæ dīrum pēr āera vīrus ēxhalat. *v. Mephitis.*
clŏācāle flumen, *Plugaſtwo.*
clŏācālis, *Prywetowy.*
clŏācārĭum, *Prywetne.*
clŏācārĭus, *adject: Prywetowy.*
clŏācārius, *ſubſt: Prywetnik.*
cloaco, as. Plugawię.
clŏācŭla, *Prywet.*
clocitant cervi, in Jeleń.
clodico, idem Claudico.
clodo, idem Claudo.
cloſtellum, Zamek 1:
cloſtrum, Támá, Zamek 1.
clucidatus, è Græco, Słodki.
cludēn, inis. m. Puinał, Granat.
cludidatum, Feſt: corr. Claucidatum.
cludo, *Otaczam. Zámykam 1. Oprawiam 2.*
cluĕo, *es. Zowią mię, Názywam ſię, Bez mię Słynę, Chędożę.* geacht werden.
cluina, in Nieſzczęśliwy.
cluma, *Szupinká.*
cluna, cluninum pecus. *Máłpá.*
clunaculum *idem* Clunaculum.
clunāculum, *Puinał, Noż.*
clunes & clunis, *Pośládek 2. Zadkowe częśći.* Hinderbacken. *Quod pulchræ clunes breve*

breve quod caput ardua cervix. H. *syn:* Nāres.
clunicŭlus, in *Zadkowe części,*
cluno, is. à Græco, Clyo, Słynę.
clŭpĕa, & clypea, *gr. Sardelá.*
clupellarius, Kiryśnik.
clupeo, as. Zastaniam 1. Okrywam.
clupeum, & clupeus, Puklerz.
clurinum, al. clusinum pecus, Máłpá.
clusilis, *Zamczysty.*
clūsor, *Obożny.*
clusura, Zamek.

CLY

Clўmĕnum, *gr. Powoy wielki.*
clymĕnos, f. *gr. Powoy wonny.*
clўpĕātus, *Puklerznik 2.* Ein Schildträger. *Incedis quoties clypeatus & auro.* Clau, *syn:* Scutātus. *phr:* Clypĕo, scutō, umbone, pārma, pēlta ārmatus, munītus, prōtĕctus. *vide Armatus.*
clypĕo, as. *Puklerzem zastaniam.*
clўpĕō: ēntrum, *gr. in Puklerz.*
clўpĕum, n & clўpĕus, *m. Puklerz.* Ein Schild *Et totum clypei ferro dejecerat orbē.* Virg. *syn:* Scūtum. pārma. pēlta. ūmbo. ægis, cētra. *epith:* Sānguinĕus fūlgens ārdens, dūrus ingens cāvus cruentus dīrus aurātus, æneus ferrĕus splēndidus ăhēnus minax rŭtilāns nitēns cōrūscus oppōsitus. rūtilus pēndens cūrvatus levis hăbĭlis sē templex aurĕus. *phr.* Clўpĕi tēxtum, Clўpĕī orbis. Clўpĕi īnsigne dĕcōrum. Ære cāvo clўpĕus. Ære munītus. Sævo fūlgōre mīcans. Flāmmas ad nūbĭla jactans Clўpĕum tum deinde sinīstra ēxtūlit ārdēntem. Clўpĕumque ex ære sinīstræ sūbligat. Clўpĕo pūgnas meditātur ăhēno. Hic fĕrro accīngor, rūrsus clўpĕōque sinīstram īnsērtam āptas. Hāstā vŏlāns clўpĕi trānsvērbĕrat æra. Tōtum clўpĕi fērro dĕjĕcĕrat ŏrbem. Pōstquam hăbĭlis lăteri clўpeus lōrīcăque tĕrgo est. Simul āptat hăbēndo ēnsem, clўpĕumque. Nē mĭsĕro clўpĕi mōra prōfuit ærei. Cyclopeoque mīcāntia fūlgŭra. Mittit. Vāstos ūmbo vŏmit aurĕus īgnes. Illa tamen clўpĕo ŏbjĕcto cōnvērsus in hostem ībat. Clўpĕus sŏnat ærĕus hāstis. Tĕgmĭna tūta cāvant, căpĭtum, flĕctūntquĕ salīgnas ūmbŏnum crātes; lævo dēpĕndet pārma lăcĕrto; at pius Ænĕas hāstam jăcit īlla per ŏrbem ære cāvum trĭplĭci, per lĭgnĕa tĕrga trĭbusque trānsiit īntextum taūrīs ŏpus. Clўpĕum tot fĕrri tĕrga, tŏt æris cum pēllis tŏtĭes ŏbĕat cīrcŭmdăta tauri. Vibranti cūspis mĕdium trānsvērbĕrat ĭctu, Lævas cētra tegit. Scūtis prōjĕcti cōrpŏra lōngis. Fĕrrĕa scūta tegūnt hŭmĕros, & pĕctora late.
clypĕus minervæ, *Misa spora.*
clysmus, m. *gr. Klisterá 2. Purgácya:*
clyster, eris. m. & clysterium, *gr. Klisterá 1.*

CNA

Cnāso, cnason, onis. m. *gr. Przędzielnicá.*
cnĕōrum, *gr. Wilczy pieprz.*
cnĕphōsus, *gr. Ciemny.*
cnēstron, *gr. Wilczy pieprz, Tarká.*
cnēstis, is. eos. f. *gr. Tarka.*
cnīcus, cnecus, *gr. Krokos 1. 2.*
cnīde, es. cnide s. n. *gr. Pokrzywá.*
cnīssa *gr. Swąd.*
nōdaces, hi. *gr. Iokárskie czopy.*

COA

Cōa vestis, *Száta cienka.*
cŏăcēdo, *Przystępuie 1.* Hinzukommen.
cŏăcērvatim, *Gromádą.*
cŏăcērvātio, *Skupienie.*
cŏăcērvātus, *Skupiony.*
cŏăcērvo, *Kupię, Gromádzę.* Zusammen hauffen. *Et coacervatis ardebant corpora, membris. M. syn:* ăcērvo, cōngrŭo, cŭmŭlo, accŭmŭlo, āggĕro, cōllĭgo.
cŏăēsco, *Kwáśnieię, Wystárzeć się.*
coacta, orum. Gunia.
cŏācta alvi, *Gnoy 1.*
cŏăctilĭa, ium, *Pilśń, Gunia. Tłomok.*
cŏăctĭlĭārius, *Filśniarz, Czapnik.*
cŏăctĭlis. *Pilśniány.*
cŏăctio, *Przymuszenie, Wyciągánie.*
coacto, Sciskam, Przymuszam.
cŏāctor, *Przymusiciel, Wyciągácz. Pásterz, Przekupień 1. Poborcá, Porucznik.*
cŏāctum, lac. *Zsiádłe mleko.*

cŏāctus, ûs. *Przymuszenie.* (*woli.*
cŏāctus, ti. *Przymuszony, Poniewolny, Ponie*
cŏāctura, *Zbior.*
cŏāddo, Coadjicio, *Przydaię 1.*
cŏadŏlēsco, *Społrosię.*
cŏădūno, *Spaiam, Ziednoczyć, Kupię.*
cŏædĭfĭcātus, *Násiadły.*
cŏædĭfico, *sub Buduię.*
cŏæquālis, *Rowiennik 1* Gleich. *Una coæquali lustratur linea Phæbo.* M.
cŏæquo, *Rownam 1. 4*
coæquus, Pl n. corr. æquus.
cŏæstĭmo, *sub Policzam.*
cŏætānĕus, coævus, *Rowiennik 2.*
cŏaggĕro, as. *Zásypuię.*
cŏāgĭ ātĭo, *Poruszánie 1. Trzęsienie.*
coagito, Potrząsam 3.
cŏāgmentātĭo, *Spoienie, Fugá, Skupienie.*
cŏāgmēntātŭs, *Spoiony, Złożony, Skupiony.*
cŏāgmēnto, *Spaiam, Składam 1. Klecę.*
cŏāgmēntum, *Szpągá.*
cŏāgŭlātio, *Zsiadánie.*
cŏāgŭlātum lac. *Zsiadłe mleko.*
cŏāgŭlātĭo, *Podpuszczam, Zsiádło czynię.*
cŏāgŭlor, *sub Zsiada się.*
cŏāgŭlum, *Serzyſko, Spoienie, Zsiadánie Stek.* geronnene Milch. *Vimque meri & cum lacte coagula passo.* Ovid.
cŏălēsco, *Spaia się, Zrasta się, Przyimuie się, Ziednoczyć* Zusammen wachsen. *Ut ceris annosi sinus ut coalescere possit.* S. *syn:* Cŏĕo, cōnvĕnio, cōncurro, cŏhærĕo, cōncrēsco.
cŏălĭtus, ti. *Spoiony, Złożony.*
cŏălĭtus, ûs. *Spoienie, Złączenie.*
Coambulo i. simul ambulo, Sapientiæ 19. coambulantium.
Coamicus, Cic. corr. Comicus. (*tium.*
cŏāngusto, *Scieśniam, Zwężam.*
cŏārctatio, *Cieśń, Scieśnienie.*
cŏārcto, *Scisſkam 4. Scieśniam, Kupię 2.* Eine/ zwingen/engen. *syn:* Prĕmo, cōmprĭmo, strĭngo, cōnstrĭngo, āstrĭngo.
cŏārctor, *Ciásno mi.*

cŏārgŭo, *Przekonywam 1 2. Pokázuię 1. Zbiiam czyi dowod, Dowodzę 2.*
Coarticulo, Mowę daię
Coarto, as. idem Coarcto.
Coaspernor, Gárdzę. mitverachten.
Coassatio, Spoienie, Pokładanie 1. Pokład.
Coasso, Táreicámi pokładam.
Coaugmentatio, Cic, corr. Coagmentatio.
cŏaucţĭo, *Przydatek.*
cŏāx, *gr. Skrzeczenie.*
cŏāxātĭo, *Spoienie. Strop 1.*
cŏāxo, *ab axis. Tárcicámi pokładam.*
cŏāxo, *à coax Græco, sub Skrzeczą żáby.*
Cŏbălus, *gr. Skarbek, & sub Sowá.*
cōbĭo, onis. *gr. &* cobius. *Kiełb.*
cŏbĭon, *Románowe ziele.*
cŏbītis fluviatilis, *Sliz.*
cobius, *Kiełb.*
Coccentum, coccetum, Fest: corr: cocetum.
cŏccĕus, *Kármazynowy, Szkarłatny.*
cōccĭna purpura, *Szarłat.*
cōccĭnātus, *Szkarłatno chodzący, & in Kármázynowy.* In Scharlach gekleidt/gefäbt. *Qui coccinatos non putat viros esse.* Scaz. *syn.* Cocco muricе tīnctus, *vel* īndutus.
cōccĭnĕus, coccĭnus, *Szarłatny, Kármázynowy.* roth wie Scharlach. *Coccineas armis chlamydes aurique nitorem.* M. *syn:* Cōccĭnus, a. um. cōccĭnātus.
cōccĭnum, *gr. Kármázyn máterya.* Scharlach. *Si fuerit sanus, coccina quid facient?* M. *syn:* Cōccĭnea vēstis. *vide Purpura.*
cōccônĭdium, *Wilczy pieprz mnieyszy.*
cōccum, *Karmázynowe iágody, Kármázyn.* Ein Körnlein Scharlach.
cōccus, *gr. Kármázyn 2. Szarłatne iágody.* Ein Körnlein Scharlach. (*Granum ex rubenti gramine nascens, quo purpura tingitur.*) *syn:* Murex purpŭra, ōstrum. *epith:* rūber, purpŭrĕus, rŏsĕus. *vide Purpura.*
cōccus frutex, *Szarłat krzewinká.*
cōccygria, æ. *Fárbierſkie drzewko.*

cōccyx, ygis *vel* ycis. *m. gr. Gzegżołká, Guzica.* Ein Guckguck.
cōccyzo, *as. gr. Kukam.*
cocetum, Plácek, Mákowy plácek.
cōchlācæ, hæ. *Kámyczek głádki.*
cōchlax, acis. *m. ſub Jámá*
cōchlĕa, *gr. Slimak 1. 2. Pław 3. S hod kręconv, Szrubá 1. 5. Drzwiczki niſkie.* Ein Schneck. *Sum cochleis habilis, ſed non minus utilis ovis.* Mart. *Curvarum domus una cochlearum* (Phal) *epith:* Flŭviālis, cūrva, reptĭlis, nēxilis afra.
cōchlĕa hauſtoria, *Rurmuſowe koło.*
cōchlĕæ domus, calix, *Slimacza ſkorupá.*
cōchlĕar, cochlĕare, *Łyſzká 1. Miárá.* Ein Löffel. *Numquid ſcis potiùs cur cochleare vo*
cochlearia, æ. Wárzęchá ziele. (*cor.* Prop.
cōchlĕāris, *adject: ſub Łyſzká. 1.*
cōchlĕārĭum, *gr. Slimaczy ſadz, Łyſzká ápte-karſka, menſura & pondus.* ein Löffel der Apotecker.
cōchlĭdĭa, orum. *Pław 5.*
cōchlĭdĭon, *gr. Schod kręcony.*
cōchlis, idis *gr. Slimaczy kámień, Schod kręcony, & ſub Kręcony.*
cochlites, Plin: corr. cochlides à cochlis.
cocio, onis. Kuchenny mieyſki, Zmigroſz, Intercyzá, Kucharz.
coclaca, gr. Kámyczek głádki.
coclea, idem cochle. Sic cochlearium, &c.
cōcles, itis. *Jednooki.* Einäugig. *Coclitis abſciſſos teſtatur ſemita pontes.* Pr. *ſyn:* Lūſcus *phr:* Lūmĭne cāſſus, lūmĭne, ōcŭlo ōrbātus, vĭdŭātus, captus, orbus. Cui lūmĕn ădēmptum eſt, ūno ſtat lūmĭne rāpto. Lūminis ōrbus.
Coclis, Trebelli. ornamentum capitis ſcalari forma Rhodignus. Cyclas alii legunt. Ignorat Caſaub quid ſit.
cōcta lĭgna, *Drewká ſuche.*
cōctăna & coctona, orum. *Figá 4. Parvaq; cum canis venerunt coctana prunis.* Mart.
cōctĭbĭlis, *Wrzący, Strawny.*
cōctĭlĭa ligna, *Drewká ſuche.*
cōctĭlĭāria, *vel* coctilitia taberna, *Dymnik, Ozdownia, Piekárnia.*
cōctĭlis, *Wárzyſty, Palony.*
cōctĭlis murus, *Cegláný.*
coctĭlĭtĭus, *Suſzeniu ſłużący.*
cōctĭo, *f. Wárzenie, Piwo 1.*
cōctĭo, *m. Kuchenny mieyſki Przekupień 1. Zmigroſz,* Die Kochung.
cōctĭto, *Wárzę.* coctivus, *Wrzący.*
coctor, Senec. corr. Decoctor.
cōctum, *Warza.*
cōctūra, *Wárzenie, Pieczenie.* Kochung.
cōcŭla, æ. *Brytwánná; Piecyk, Piekárká, Kucharká.* Eine Pfann.
cōcŭlum, *Kocieł 1 Gárniec 2. Kociełek, Drewká ſuche, Brytwanná,*
cocura, Cocurra, Saydák.
cōcus, *Kucharz.* Ein Koch. *Malim convivis quàm placuiſſe cocis.* Mart. *vide Coquus.*

COD

Coda priſcè, Ogon.
codatremula Pliſzká. Ein Waſſerſtelz.
cōdētum, ſub *Przeſłkowy.*
cōdex, icis, hic. *Pniak, Kloc 3. Kſięgá.* Ein Buch. *Codice qui miſſo, quem vix juga bina moverent.* Ovid. *ſyn:* Caudex, trūncus, lĭber
cōdex accepti & expenſi, codex rationarius, *Ráchunkowe kſięgi.*
codex robuſtus, *Kłodá, Ciemnicá.*
cōdĭămĭnon, *Snidek. è graeco: ſed corrupta eſt dictio apud Plinium.*
cōdĭcārĭa navis. *Komięgá.*
codicarius, idem Caudicarius.
codicillarius, Kſięźny.
cōdĭcĭllāris magiſtratus; *Kánclerſtwo* & ſub *Przywiley 2.* (*Przywiley 2.*
cōdĭcĭlli, *Kſiąſzki kámięnne Liſt 3. Mándat,*
cōdĭcĭllus, *Skorká.* Ein Büchlein. *Cultellum, tenueſq; codicillos.* (Phal)
cōdon onis. *gr. Dzwonek.*
cōndonōphŏrus, *gr.* ſub *Dzwoniarz.*

Cœlĭă:us, *gr. Biogunkę cierpiący.*
cœlĭăcus morbus, *Biegunká 1.*
cœcus, *idem* Caecus, *sic Cœlebs, Cœlum, Coementum, vide suprà Cœlebs, &c*
cœmētērium, *gr. Cmentarz.* Ein Kirchhoff/ Gott Sacker. *syn:* Sēpūlchrētum.
cōĕmo, *Skupuię.* zusammen kauffen *Omnia cō ductis coëmens obsonia numis* Hor *syn* ĕmo.
coēmptĭo, *Skupowánie, Zrękowiny, Slub mai żeńſki.*
cōēmptĭōnālis, *Kupuiący rad.* & ſub *Opiekun.*
cœna, *Wieczerza 1. Bánkiet Wieczernik.* Ein Nachtmahl. *epith:* Sēra,cōncīnna,nōctūrna, dīves, mōllis. *phr.* Mūlto ſplēndĭda lūxu cœna părāta fŭit. Gĕnĭtālis fērcŭla cœnæ. Sūme vŏlūptātem cœnæ gĕnĭālis hŏnēſtam. Hæc ōlim nōſtri, jam lūxŭrĭōſa sĕnātus, Cæna fŭit. *v. Convivium.*
cœna cynica, cœna terreſtris, *Wieczerza 3.*
cœna terreſtris, cœna ſine ſanguine. *Postna (potrawá*
cœna popularis, dubia. *Bánkiet.*
cœna pura, *Postnik, Post suchy.*
cœna ſacerdotii adicialis, *Nowokſięży ny.*
cœnăcŭlārĭa, æ. *Komorá 4.*
cœnācŭlārĭus, *Komornik 1. Naymácz.*
cœnăcŭlum. *Wieczernik, Mieszkánie gorne. Stołowa izbá.* Sommerhauß. *Totá cohors rarus venit in cœnacula miles.* Juv.
cœnătĭca, orum, ſub *Stácya.*
cœnātĭcus, *Wieczerzny.*
cœnătĭo, cænatiuncula. *Stołowa izbá, Wieczernik.* Nachtſpeiſung. *Quid ſim cernis ? cœnatio parva.* M. *(bieſiádna.*
cœnātōrĭa veſtis, cœnātorium, ſubſt: *Szát-*
cœnātōrĭus, *Bieſiádny.* was zum Nachtmahl gehöret. *Cœnatoria mittit advocato.* Phal.
cœnăcŭrio, ſub *Wieczerzam.* Begierde haben zu Nacht zu eſſen. *Cœnaturit Vacerra, non cacaturit.* Jamb.
cœnĭpĕta, æ. m. *Páſorzyt.* Ein Schmeichler
cœno, cœnito. *Wieczerzam.* zu Nacht eſſen *Cum quo præterita cœnavit nocte, nec illos,* Juv. *vide Epulor.*

cœnŏbĭārcha, æ. m. *gr. Przeor, Gwardyan.*
cœnŏbĭum, *gr. Klaſztor 1 2* Ein Kloſter. *Cænobium dicunt, quod ſint comunia cunctis* M.
cœnŏnya, *gr.* ſub *Pſia muchá.*
cœnŭla, ſub *Wieczerza, & Poſtnik.*
cœnum, *lege cenum.* Koth/ Miſt. *Aut ubi odor cœni gravis aut ubi concava pulſu.* Virg *ſyn:* Sōrdes, lūtum. *epith.* sōrdĭdum. *phr:* Seu cœna vĭrĭdānte pălus, ſeu nigra rĕ ĕlŭi per văda rēptābat cœno sūbnīxa tĕnāci; ānte fōrēs cœnōſus mērſa jăcēbat ŏlēnti.
cōĕo, is. *Spáia ſię, Zraſta ſię, Zſiada ſię, Goi ſię, Łączy ſię, Zſycha ſię. Zſtępuie ſię, Spinąć ſię, Schadzaiq ſię.* Zu ammen kommen *Qui nunc pro nivea coiere in prælia vacca.* Ne. *ſyn:* Cōnvĕnĭo,cōngrĕdĭor,cōncūrro.jūn (gor*
cōĕo in denſitatem, *Gęścieię.*
cœpi, *cœpio. Poczynam,* Anfangen.
cœpta, orum, *Początek.* Der Anfang.
cœpto, *Poczynam.*
cœptum, *Zaciąg, Zamyſł, Początek.*
cœptum immane, *Niecnotá.*
cœptus, ûs. *Początek 2.*
cŏĕpulonus, *Gość 1. Społbánkietnik,*
cŏĕquĭto, *Jádę ſpołem, Społ iádę.*
cŏērcĕo, *Hámuię, Uymuię kogo, Zátrzymawam 1. Związ uię, Martwię 3. Sciſkam 4. Zámykam.* abhalten. *Multa dies, & multa litura coërcuit, atq:* H. *ſyn:* cōntĭnĕo, rĕtĭnĕo, cohĭbĕo, reprĭmo, cōmprĭmo, frænō.
cŏērctĭo, coërtio, & coërcitio. *Hámowánie, Ciążánie.* (Cic.
coëro, i. *curo priſcum, eo pro u. ut in multis aliis*
cœſna, *priſcum, Wieczerza*
cœtus, ûs *Schadzká, Potyczka, Zgromádzenie 1 Potkánie, Zbor 2* Verſamlung. *Excierat, ſe to complêrant littora cœtu.* Virg. *ſyn:* Cōnvĕntus, cōncĭlĭum, tūrba frĕquens. *epith:* Lætus īnnūmĕrus, cīrcūm vāllāns. *v. Turba.*
Cōggygrĭa, æ *è græco. Fárbierſkie drzewko.*
cōgĭtābĭlis, *Pomyślny, Łácny do myślenia.*
cōgĭtābūndus, *Zámyślaiący ſię.*

Cogita-

Cogitamentum, i. *cogitatio*, 4. *Esdra.*

cōgitātè, cogitatim, *Rozmyślnie.*

cōgĭtātò, idem & *Usilnie.* besinnlich.

cōgĭtātĭo, *cogitatiuncula*, *Myśl* 2. 3. *Koncept.* Betrachtuug *Morosa sine cogitatione.*(Phal *syn:* Mēns, sēntēntĭa, cōnsĭlĭum.

cōgĭtātĭo informata, *Koncept*, *Domyśl.*

cōgĭtātĭone fingo, depingo. *Wymyślam.*

cogitatorium, *B sub Klasztor.*

cōgĭtātum, *Koncept*, *Myśl.*

cōgĭtātus, ti. *Umyślny.*

cōgĭto, *Myślę* 1. *Pomyślam* 1. *Rozmyślam się*, *Zápuszam się.* Gedencken/ betrachten. *Non tamen Æneam quamvis malè cogitet odi.* Ov: *syn:* Pŭto repŭto, vērso ăgĭto mĕdĭtor. *phr:* anĭmo mente pēctŏre, cōrde ăgĭto vŏlūto, vērso vōlvo; rĕvōlvo in mēnre sub mēnte sub pēctŏre vŏlūto vērso &c. Cœcōsque vŏlūtat ēvēntūs ănĭmo sēcum. Tēcum prĭus ērgo vŏlūta hæc ănĭmo. Sīc ĕquĭdem dŏcēbam ănĭmo rēbārque fŭtūrum ōmnĭa præcepi ātque ănĭmo mēcum ante pĕrēgi. Tālĭa flāmmāto, sĕcum Dea cōrde vŏlūtāns, īlla dŏlos dīrūmque nĕfas in pectŏre vērsat. Pārtes ănĭmum vērsābat in ōmnes, ănĭmo nunc hūc, nūnc flūctŭat īllac; ănĭmūm nūnc huc cĕlĕrem nūnc dīvĭdit īllūc in pārtēsque răpit vărĭas. Mūlta mŏvēre ănĭmo. Hīc māgnus sĕdet Ænĕas, sēcumque vōlūtat ēvēntus bēlli vărĭos. Nōndūmque sŏlūtus Scīpĭo cūrārum lăquĕis, suprēma vŏlūtāns ēxcidĭa īnfāndæ gēntis, tēmpūsquĕ lŏcūmquĕ, ātque ădĭtus fōrmāmque rei & dīscrīmĭna sēcum. Cūncta sĭmul tăcĭtus vĭgĭli sub mēnte mŏvēbat. Id quĭdem ĕgo tăcĭtus mēcum īpse vŏlūto, at pĭus Ænē.s per nōctem plūrĭma vōlvens, nūnc hūc īngēntes, nūnc īllūc pēctŏre cūras mūtābat. Vĕtĕris fauni vōlvit sub pēctŏre sōrtem ōbstŭpŭit vărĭa cōnfūsus ĭmāgĭne rērum. Tāles jāctāntem pēctŏre cūras ōmnĭa sēcum vērsānt sŭbĭto vix hæc sēntēntia sēdit; mūlta vĭrĭ virtus ănĭmo, mūltūsque rĕcūrsat. Gēntis hŏnos hærēnt īnfixi pēctŏre vūltus Vēnātor dēfēssa tŏro cum mēmbra rĕpōnit, mēns tămen ād sÿlvas, & sua lūstra rĕdit; ŏccūrrūnt ănĭmo pĕrĕūndi mīlle figūræ; Vĭdŭāmque dŏmum gĕmĭtūsque rĕlĭctæ cōgĭtat: ŏccūltus sub cōrde rĕnāscĭtur (ārdor.

cōgĭto altiùs, *Zámyślam się.*

cōgnātĭo, *Przyrodność*, *Powinnowáctwo* 1. *Złączenie.* Verwandtschafft/ Freundschafft. *Chara daret solenne tibi cognatio munus.* M. *syn:* āffinĭtas, cōnsānguĭnĭtas. *epith:* Chāra, grāta; ămīca.

cōgnātĭone amplissima homò, *Rodowity.*

cōgnātus, *Krewny* 1. *Powinowáty.* Ein Verwandter/ Freund. *Cognatiq; patres, tua terris edita fama.* Virg. *syn:* āffīnis, cōnsānguĭnĕus, āgnātus, sānguĭne jūnctus.

cōgnĭtĭo, *Wiádomość.* *Umiejętność* 1. *Poznawánie*, *Pojęcie*, *Sąd*, *Zrozumienie.* Erkandtnuß. *Intonet horrendum! jam cognitione peractâ.* Juv. *syn:* Nōtĭtĭa, nōtĭo. *epith:* Cērta, vēra, dŭbĭa, fāllax, clāra.

cōgnĭtĭoni operam do, *Słucham spraw.*

cōgnĭto, *Doznawszy.*

cōgnĭtor, *Poznawácz*, *Sędzia*, *Prokurator*, *Swiádomieć.* Ein Erkenner *Quas aliquis duro cognitor ore legat.* Ovid.

cōgnĭtūra, *Prokurácya.*

cōgnĭtus, *Swiádomy.* *Znaiomy.* Bekandt. *Jam ex illo mihi casus cognitus urbis.* Vir. *syn:* Nōtus, āgnĭtus, spēctātus, pērcēptus.

cōgnōmĭna impono, affingo, *Przezywam.*

cōgnōbĭlis, *Łácny do poznánia.*

cōgnōmen, *Názwisko*, *Przezwisko* 2. 3. Zunahm. --*sua merito cognomine gentis.* Pr. *syn:* Cōgnōmēntum āgnōmen. *epith:* āntīquum hŭmĭle, nŏvum. *v.* *Nomen.*

cōgnōmēntum, *Przezwisko* 3.

cōgnōmĭne, *Przezwiskiem.*

cōgnōmĭnātĭo, *Názwanie.*

cōgnōmĭnis, *Drużbá* 1. *Przezwisko też mam.*

cōgnōmĭno, *Názywam.* Zunahm geben. *Mare, quod magnus cognominat altas.* M.

Cognoscibiliter. Sapient 3. *sed apud LXX. est analogos Proportione.*

cōgnōsco, *Poznawam. Przyznawam*, *Wyrozumiewam*, *Znam* 1. *Przyimuię*, *Zrozumiewam*, *Znáczę się.* *Sądzę urzędownie*, *Słucham spraw.* Erkennen. *Perventum, & nati*

fletus cognovit inanes. Virg. *syn:* Nōsco, āgnōsco īntēllĭgo, pērcĭpĭo, nōvi. *phr:* Līttōra nota tĭbi. Rīsu cōgnōscĕrĕ mātrem. Nec lătuēre dŏlī frătrem. *vide Agnosco.*

cōgnōscĕre virum, aut mulierem, *Dziewictwo utrácić, Małżeństwá zážywáć.*

cōgo, is. *Przymuszam, Przypędzam, Gromádzę Zganiam 1. Zwodzę 1 Zbieram 1. 2. Pogániam, Zgęszczam, Zsiádło czynię, Zwłaczam 1 2. Obrywam 1. Scisłam 4.6* Zwingen/ treiben. *Cogor & exemplis te superare tuis.* P. *syn.* Cōmpēllo īmpēllo, adĭgo, *vel* cōngrĕgo, cōnvŏco, *vel* āccūmŭlo cŏăcērvo cōllĭgo. *phr.* Rēs dūra & rēgni nŏvĭtas, mē tālĭa cōgunt mōlīri. Tot ădīre labōres īmpŭlĕrit. Hic tĭbi nāte prĭus vīnclis căpĭēndus; ut ōmnem expēdĭat mōrbi causam, ēvēntūsquē sĕcūndet. Nam sĭne vī nōnnūllă dăbit præcēpta, nĕque illum ōrāndo flēctes: vīm dūram & vīncŭla căpto tēnde, dŏli circum hæc frāngēntur ĭnānes. (*Gęścieię.*

cōgor, *eris. Muszę, Przymuszaią mię, Zsiada się*

C O H

Cōhăbĭto, *Społmieszkam.*

cŏhærens, *Zgadzaiący się. Lgnący.*

cŏhærēnter, *Złączenie, Snádnie.*

cŏhærēntĭa, *Spoienie, Przyległość.*

cŏhærĕo, cohæresco, *Zgadzam się, Spaia się, Klei się* an ein ander hangen. *Si quacunq; solo defixa cohæserat harum* Ovid. *syn:* Cŏhæresco, hærĕo, adhærĕŏ, ădhærēsco, nēctor, ānnēctor, cōnnēctor, cōnjūngor.

cohæsus, *si. sub Złączam się.*

cŏhæres, *Społdziedzic.* Ein Miterb. *Forte cohæredum senior male &c.* Hor.

cŏhĭbens, *Zámykaiący. Zátrzymuiący.*

cŏhĭbĕo, *Zámykam 2. Záſtánawiam, Niedopuszczam, Uymuię kogo, Spinam, Ocisnąć się Hámuię się.* Sich enthalten/ wehren. *Non potuit fortes auro cohibere lacertos.* Ovid. *syn:* ārcĕo, frǣno, tĕnĕo, rĕtĭnĕo, cōntĭnĕo, reprĭmo, cŏĕrcĕo rēfrǣno, cōmprĭmo. *v. Freno cohibilius conscribere, Apulei.* v. Coibilis.

cŏhĭbĭlo, *Hámowánie.*

cohibuli, *Cohivuli sub Nierozwiniony.*

cohircinatio, *pro hircorum lascivia, Apul: inepta vox*

cŏhīvum, *Kłobuczki.*

cŏhŏnesto, *Zdobię 1. Czczę, Uraczyć.*

cŏhŏnēsto exequias, *Umárłego prowádzę.*

cŏhōrrĕo, *Zdrygam się.* Erschrecken.

cŏhōrs, *Kurnik, Podworze, Obora 1. Owczarnia, Połek, Rotá 1. Kupá, Orszak, Gromádá ludzi,* & sub *Háłábartnicy.* Ein Schaar Kriegsvolck. *Ut sæpe ingenti bello cum longa cohortes.* Vir. *syn.* cătērva, tūrma, āgmēn phālānx, ēxērcitus, cūnĕus, cōpĭæ, ăcĭes, mănus, lĕgĭo, mănīpulus. *epith:* vălĭda, clȳpēāta, scūtāta, fūnēsta, trĕmēnda, săgīttĭfĕra. *phr.* Pīlis ārmāta ībat in aurātas nūllo tērrōre cŏhōrtes. Phăretrīgĕræ rĕfĕrunt sŭa sīgna cŏhōrtes. Fŭrĭāta cŏhōrs ausīsque ăccēnsa sŭpērbis Dum licet in mĕdĭum vălĭdas ārmāre cŏhōrtes. *v Caterva Turcohōrtālis ratio, Prá znictwo.*

cŏhōrtātĭo, *Napominánie.*

cŏhortĭcŭla, *Rotá 1.*

cŏhōrtor, *Napominam.* Ermahnen. *syn.* Hōrtor, ēxhōrtor, ădhōrtor, ăcŭo, ēxăcuo, īmpēllo, stĭmŭlo, īnflāmmo. *v. Hortor.* (*dyßel.*

cōhum, *Niebo, Járzmowe wici,* & sub *Pługow*

C O I

Cōibĭlis, *Składálny, Secundam syllabam producunt, qui ab indicativo formant, corripiunt qui à Supino: coitum.*

coibiliter, *Gládko 2. Spoisto.*

coinquinatio, *Poszpecenie*

coīnquĭno, *Zmázáć 1. Zarastam.* Beflecken/ besudeln. *In vitium versa monumenta coinquinet artis.* Hor. *syn:* īnquĭno, măcŭlo, fœdo, dĕmo, pollŭo, tūrbo *vide Maculo.*

coinqueo, *coinquio. Obcinam drzewo,* & sub *Uczepnąć.*

cōĭtĭo, *Społkanie, Schadzká, Zbieránie, Potyczká, Potkánie, Łączenie, Bunt.*

cōĭtus, *Łączenie, Zaście, Księżycá zaście.* Zusammen kunfft. *Perq; suos coitus continet omne*

mne genus. Ovid. *syn*: Cōĭtĭo, cōncŭbĭtŭs. *conjux, Cæcilius. Minutiam. lege, Conjux.*
cŏlăphīzo, *gr.* cŏlaphum do, infligo, incutio infringo, *Policzkuię.* Beckenstreich geben *phr*: Cŏlăphis pērcŭtĕre, vērbĕrārĕ, ferire. Cŏlăphos īmpīngĕre. Dūrĭōri mănu pūlsāre gĕnas, ōs mănĭbus cædĕre *vel* cŏlăphis pūlsāre căput, *vel* cædĕre pālmis.
cŏlăp us, *gr. Policzek 2 Kułak, Poszyiek,* sub *Poszyikuię* Ein Backenstreich. *Nos colaphū incutimus lambenti crustula servo.* Juv. *syn*: ălapa, īctus. *epith*: Grăvĭs, dūrus, sŏnorus, ă ērbus, vĭŏlēntus, vălĭdus. *vide Alapa.*
cŏ'ăx, acis m, *gr. Pochlebcá.*
cŏlchĭcum, colchicus flos. *Rozsiad.*
cŏlĕătus equus, *Koń 1.*
cŏles, is, *Członek 5.*
cŏlĕus, *Jądro u zwierząt.* Ein Hode.
cŏlĭăcus dolor, *gr. Kolká 1.*
cŏlĭas, æ. m. *gr.* an *Jaszczor rybá.*
cŏlice, & colicus dolor, *Kolká.*
cŏlĭ ŭlus, *Latorośl 1. Wyrostek, Podczos.*
cŏlĭcŭlus intortus, *Witeczki.*
cŏlĭcus, *gr. Kolikowy, Kolkę cierpiący.*
colina Culina, priscè Nonius. Sipont.
cŏlĭphĭum, *gr. Gniotká, Chleb zapáśniczy.*
cŏlis, is, m. *Członek 5. Wyrostek.*
cŏlla, æ. *gr. Kley 1.* Pappen oder Leym.
cŏllăbāsco, coll beſco, & collabesio, *Upadam.*
cŏllăbĕfăcto, *Osłabiam.*
collabello, Cáłuię, & sub *Złączam.*
cŏllăbor, *Upadam 1.2.* zu hauffen fallen. *Dixit & exanguis collabitur, ac velut ipsum. P. syn*: Cōncĭdo, cădo, lābor. *vide Cado.*
collăboro, Społ robię.
cŏllăbus, *gr. Goździk u lutni.*
cŏllăcĕro, *Drapię 1.*
cŏllăcrymātĭo, *Płácz.* Beweynung.
cŏllăcrymo, *Płáczę 2.* Beweynen.
cŏllăctānĕus, collacteus, *Społwychowániec.* So von einer Säugammen gesäuget. *phr*: Mămmam, nūtrīcem sōrtītus ĕāndem. Nūtrītus ĕōdem ūbĕre. Qui ĕădem ūbĕra sūgīt.
cŏllāre, *Obroż, Kuná żeláżna, an Kołnierz.* Ein Halßband. *Sæva ligant, & ferratis collaribus armant.* M.
cŏllārĭa, æ. collarium, *Kuná żelazna.*
cŏllătĕrālis, *Poboczny.*
cŏllātio, *Skład 1. Znoszenie, Rownánie, Czcze-nie 2. Podawánie Plebaná, an Postnik.* zusam mentragung. (*wam.*
cŏllātĭonem facio, *Rownam 2, Przyrowny-*
cŏllātis signis, castris, *Wręcz.*
cŏllătitia stips, pecunia, *Jałmużná.*
cŏllātĭtĭus, *Składány, Zbierány.*
cŏllātīvus, *Nátkány, Społeczny, Wzaiemny.*
collato, as. Roszerzam 1.
cŏllātor, *Podawcá 2. Składácz.*
cŏllātus, us. *Rownánie.* Zusammen getragen. *Qui tibi collatus, perfide Cæsar erit.* Mart.
cŏllaudātĭo, *Pochwałá.* Lob.
cŏllaudo, *Pochwalam.* mitloben.

COLLE

Cŏllēctă, æ. *Skład 1. Zbieránina, Jáłmużná, Pobierki, Składána w eczerza.* Samblung.
cŏllēctānĕa, orum. *Zbieránina, Księgi zbie-rálne.* Außzung.
cŏllēctānĕum æs *Zbior.*
cŏllēctānĕus, *Zbierány 1.*
Collectarius, Wyciągácz. Odmieniácz pieniędzy.
collēctio, *Zbieránie, Kupienie czego, Zámknie-nie, Pobor, Dowod 2. Wrzod 2.* Zusammen samblung.
cŏllēctĭtia, ōrum. *Pobierki, Zbieránina.*
cŏllēctĭtĭa stips. *Jáłmużná.*
cŏllēctĭtĭus, *Zbierány 1.* Gesamblet.
Collectivum Nomen apud Grammaticos est, quod singulari numero multitudinem significat ut: Populus, Plebs, Concio. Priscian. Diomed. vocat. collectivus idem, & Zgromadny, Dowodny 1.
collectrix, Plaut. corr. Conjectrix.
cŏllēcto, *Wżobki.*
cŏllēctum, *Zbior.*

collē-

cŏllĕctus, ti. *Zgromádzony.*
cōllēctus, ûs. *Zgromádzenie.*
cōllēga, æ. m. *Społurzędowy, & sub Kolegiat.* Ein Amtsgenoß. *At novius collega gradu post me videt uno.* Hor.
Collegatarius, Społdziedzic, Odkazánego co maią
cōllēgiācus, *B. Kolegiat.* (*cy*
cōllēgium, *Zgromádzenie 5. Cech, Spolność urzędu. Kápituła, Kolegium, 1. 2. Towarzystwo.* Versamlung.
cōllēvo, *Ulżywam.*
cōllībērtus, *Społwyzwoleniec.*
cōllībet, collibitum est, *Podoba mi się.*
cōllibro, *Rozmierzam, Ustawiam prosto.*
cōllīciæ, *Rynná dáchowa.*
cōllīcŭlus, *Págorek.* Ein Bühel. *Credas colliculis, arboribusque meis.* M.
cōllīdo, *Uderzam, Scieram 2. Klaskam rękomá.* Zerknirscher. *Annulus ut fiat primo colliditur aurum.* Ovid. *syn:* Frāngo, cōntĕro, āttĕro, confrīngo.
collīdor, *Tłukę się, Zbiiam się, Uderzyć się.*
cōllīgātĭo, *Związánie, Spoienie, Wiązánie.*
cōllīgĭtur, *Idzie zá tym.*
cōllīgo, as. *Wiążę 1. Spinam, Záwięzuię.* Zusammen binden. *Ansaque compressos colligat arcta pedes.* Tib. *syn:* Līgo, cōnstrīngo, vīncĭo, rĕvīncĭo. *vide Vincio.*
cōllīgo, is. *Sumuię, Zdobywam się, Zámykam 11. Dowodzę 2. Poymuię myślą Ruszam się 3. Uchodzę 1. Podkásuię się, Dorozumiewam się Zwiia się wąż, Czyni tá sumá, Zbieram 1. 2 6. 7.* Sambleñ. *Luna revertentes cum primum colligit ignes.* Virg. *syn:* Cōgo, āggrĕgo, cōngrĕgō cōngĕro. *vel* lĕgo, cārpo dēcērpo. *phr.* Plēnis pōmārĭa cārpĕre rāmis. Juvātquĕ nŏvos dēcērpĕre flōres. Quō dum Prōsĕrpina luco lūdit, & aut vĭŏlas aut cāndĭda, līlĭa carpit; Dumque pŭellāri stŭdĭo cālātos quĕ sĭnūmquĕ īmplĕt & æquāles cērtat sŭpĕrāre lĕgĕndo. Illa lĕgit cālthas, huic sunt viŏlārĭa cūræ. Illa păpāvĕrĕas sūbsecat ŭngue cŏmas. Aurĭcŏmos dēcērpseris ārbŏre fœtus, & cūltis cum sĭmplēx ērrat in hŏrtis, Pōmăque non nōtis lēgit āb ārbŏrĭbus; ista lĕgit vĭolas, cārpit & illa rosās; pōmaque sēlēctis dētrāhit ārbŏrĭbus. *vide Lego.*
cōllīgo vasa, sarcinas, colligo orbem. *Sciskáć się, Prowádzę się, Wybieram się.*
cōllīgĕre se, animum, *Ośmielić się. Ostrászyć się, Roztrzeźwić Upámiętywam się, Uspokoić się 2. Przychodzę ksobie.*
cōllīmātĭo, *Rychtowánie. Zmierzánie.*
colliminium, Collimitia, orum Pogránicze.
collimitatus, O gránicę mieszkaiący.
collimito as. O gránicę mieszkam.
cōllīmo, as. *Zmierzam. Trafiam.* Zielen. *syn:*
Cōllīnĕo, āttīngo scŏpum.
cōllīnĕo, as. *idem & Nárychtowáć.*
cōllīnĭo, is. *Námázuię.*
cōllīno, is. *Plugáwię, Szpecę.*
cōllīnus, *Págorkowy.* Bergächtig. *Quippe & collinas ad fossam moverit herbas.* Virg. *syn:* Mōntānus, clīvōsus.
cōllīphium, *idem* coliphium.
cōllīquĕfăcĭo, *Rostapiam.*
cōllīquĕfio, *Rozpływam się.*
cōllīquĕsco, colliquo, is. *Topnieię.*
cōllīquĭæ, *Rynná dáchowa.*
cōllis, *Págorek.* Ein Bühel. *Liber pampineas invidit collibus uvas.* Virg. *syn:* Mōns, jŭgum, clīvus, ăpēx, vērtex. *epith.* pătŭlus ūmbrōsus, cēlsus. fœcūndus, flōrifer, vĭrĭdans, sălēbrōsus, vērnus, ăcclīvis flōrens vĭrens frūgĭfer. promĭnēns, sūrgēns *phr:* Frondoso vērtĭce colles Colle sub ūmbroso: Florĭfĕri colles, pīctāque prāta virent: Grāta cŏlŏrātis spēctācŭla collĭbus offert.
cōllīsus, ûs. collisio. *Scieránie 1. Uderzenie Zbiiánie się.* Zerknirschung, zerstossung. *Græcia Barbariæ lento collisa duello.* Hor.

COLLO

Collŏcātio, *Posadzenie. Rozłożenie, Wydánie corki.*
collŏco, *Posadzam 1, Pokładam 1. Stawiam Ustawiam, Obracam, Stánowię, Kłádę się, Daię zichwę.*

lichwę, *Wystawiam 1. 5. Wstawiam Udaię się ná co, Post-nowić się 1 2 Wydaię corkę, Pokonáć, Uspić 1. 2.* An einen Ort legen/ setzen. *Collocat, ipsa procul nebuli obscura recessit.* Virg. *syn:* Pōno, stătuo cōnstĭtuo compono, dēpōno.

cōllŏcuplēto, *Bogácę kogo.*

cōllŏquor, *Rozmawiam.* mit einander reden. *syn:* āllŏquor, āffor, āffāris, *inusitatum in prima persona praesentis temporis.* cōmpēllo, as. *phr.*Vărĭo nŏctem sērmōne trăhebant. Lĭcĭto tāndem sērmōne frŭūntur. Mūlta Inter se se vărĭo sērmōne fĕrēbant. Tālĭbus īnter sē dĭctis ad tēcta sŭbībant. Sĭc Venus ac Vĕnĕris cōntra sīc fīlĭūs ōrsus. Tālĭbus atque ălĭ̆is nŏctem sērmonĭbus illam īnsomnem trāxēre. *vide Loquor.*

collŏquĭum coll(oq)uutio colloquutio. *Rozmowá.* Ein Gespräch. *Nec juge colloquium, nec si tibi &c.* Ovid. *syn:* ālĭŏquĭum, sērmo congrēssus.

Collubet, Podoba mi się.

collucatio, Przerzedzánie.

collūcĕo, *Swiecę, Swiecę się,* Glänzen. *Collucet ajax, omne resplendet fretum.* (Jamb.) *syn:* Rĕfūlgeo, cŏrusco. *vide Luceo.*

collūco, as. *Przerzedzam.*

collūctātĭo, *Biedzenie się.*

collūctātor, *Zapáśnik.*

collūctor, *Biedzę się.*

collūdo, *Gram z kim, Zmowę z kim uczynić.* mit einander halten/ spielen. *Aut summa nantes in aqua colludere plumas.* Vir. *v. Ludo.*

collum, *Szyiá 1. 5.* Der Halß. *Ille ubi complexu Æneæ, colloque pependit.* Virg: *syn:* Cērvix *epith:*Nĭvĕum, ĕbūrnum,ărgĕntĕum, tĕnĕrum, formōsum, lāctĕum, vĕnūstum cāndens, ālbum,pūlchrum, tŭmĭdum. *phr.* Formōsoque mĭcant bāccātă mŏnīlĭa collo. Lāctĕo gēmmāto rēdĭmĭūntur colla mŏnili. Pēndēbant tĕrĕtī gēmmata mŏnīlĭa collo: solvĕre colla jŭgo.

Collumino, Oświecam.

colluo, is. *Płoczę, Collus. li. m. Szyiá.*

collūsĭo, (c)lludium, *Zmowá, Igránie.*

collūsor, *Spoigraiący, Zmowni áktorowie collusorie, Zmownie.* (*Towárzysz.*

collūstro, *Oświecam 1.* Besichtigen. *syn:* Lūstro, cīrcumspĭcĭo, *vel* īllūstro. *phr.* omnia collūstrāns hānc prīmum ad littŏra classem conspēxi vĕniēntem. *Virg.*

collŭtŭlo, *Kalam, Plugáwię.*

collŭvĭāte vas. *Pomyinik.*

collŭvĭārius, *Pomyiowy.*

colluviarium, sub Rynsztok, & Stek.

collŭvĭes, colluvio, *Plugástwo, Pomyie, Mieszán ná, Smrod 3 Hałástrá 2 Stek 2. 5.* Zusammen geflossener Vnflat/ Wust. *Colluvies in majus abit, seniumque libido.* M. *syn:* Collŭvĭo ēlŭvĭes,dīlŭvĭum. *epith:* Sordĭda, fœtĭda, cœnosa pūtrĭda fœda, tūrpis, collŭvĭo ciborum, *Obżarstwo 2.* (fœtens

COLLY

Collўbīsta, æ. m. *gr. Odmieniácz pieniędzy.*

collўbus, m. *gr. Odmieniánie pieniędzy, Odmieniánia pieniędzy zysk.*

Collyphium, lege Coliphium.

collўra, *gr. Bochen chlebá, Gniotká, Ciásto, Klosek 1* (*Plácek.*

collўris, ĭdis, *gr.* collyrida, æ. *Bochenek,*

collўrium, *gr. Oczne lekárstwo,Czepek, Máść 1.*

COL

Cōlo, as. *Kádzę, & in Łowię ryby.* Durchsyben. *Et colare vagos inductis retibus Amnes* M

cōlo, is. *Czczę 1. 2. Szánuię 1. Zdobię, Chwalę, Miłuię Záchowuię, Przestrzegam, Mieszkam gdzie. Báwię się. Orzę.* Bauen: *Cura Deum, Dii sint, & qui coluere colantur.* Ovid. *syn:* Incŏlo, hăbĭto, *vel* cŏlo. *syn:* vĕnĕror,hŏnoro, ădoro. *vide Adoro.*

cōlŏbĭcus, è *gr. Obcięty.* (*mnichow.*

cōlŏbĭum, *gr. Serdak. Káftan, Koszulá stárych*

cōlŏcāsia æ. colocasium, *gr. Bob 3.* Egypier Bonen *Mistaque ridenti colocasia fundet acantho.* Virg.

cōlŏcynthis, idis. *gr Kolokwitynda.*
cōlon, *gr. Kiszka kotkowa.*
colon, *gr. Członek.*
cōlona, *Kmiotká.* colonarius, *Kmiecy.*
cōlonārĭum, colonicus cenſus, *Podymne.*
cōlonia, *Wola Oſadá Folwárk 1* Meyer oder Lehn=Hoff *Vellet Alexandri ſi quarta colonia poni. A.* (*kray.*
cōloniam inſtituo, impono. *Oſadzam puſty*
cōlonĭcus, *Folwárkowy 1.* Das zum Lehn=Hoff gehöret. *Et tingit piceo lachrymoſa colonica fumo. A.* (*ſty kray*
cōlonos deduco, mitto, colloco, *Oſadzam pu-*
cōlonus, *ſubſt: Zagrodnik. Kmieć, Oracz.* Ein Ackermann. *ſyn:* Agrĭcŏla, arātor, rūſtĭcus, vīllĭcus, cūltor agri. *epith:* Fortis pauper, mĭ er la ertoſus, ăvĭdus, dūrus, sĭmplex ſollĭcĭtus pervĭgĭl, ſolērs. *phr:* Lăcērto fŏ dīēbant ărva cōloni, ānnūa ſollĭcĭti con ſummant vota cōloni. Pērvĭgĭlāns lū ſtrāt sūa rura cōlonus. *vide Agricola.*
cōlonus, *adject: Oſadzie ſłużący, in Oſadá.*
cōlŏphon, onis. *gr. Koniec 1. Zámknienie.*
cōlŏphonia, *gr. Socznicá ziele*
cōlŏr, *Fárbá 1.2.5. Bárwá 1. Kráſa, Ozdobá, Przyprawá, Wymowká, Pokrywká.* Farb. *Ante novis rubeant quam prata coloribus ante* Virg *epith:* Grātus, vīvus ſplēndens, lūcĭdus, pūlcher, nitēns, vărĭus micāns, cŏrūſcāns, rūtĭlans; vĭrĭdis, rūbēns, rūber, rūbĭcūndus, pūr pūrĕus, rŏsĕus, nĭger, ātĕr, pĭcĕus, fūſcus, ŏbſcurus, flavus, crŏcĕus, lūtĕus, aurĕus, ālbus cāndĭdus, nĭvĕus, lāctĕus, ŏlorĭnus, cærulĕus, vĭŏlacĕus. *phr.* Inſignis vărĭo ſplēndōre cŏlŏrum. Vani rādĭis dīſtīncta cŏloris. Vărĭis dĕcorata cŏlŏrĭbus, āſpĭce, lāctĕŏlo blāndĭtur ut illa cŏlōre: ātquĕ ĕrat in nĭvĕo pūlchra cŏlŏre cŏma. Cērva fūit rarō tērris ſpēctāta cŏlōre.
cōlor, dīlūtus, languidus, obſoletus, ſurdus *Fárbá blada.* Color floridus, ſatus, vivus. *Fárbá iaſna.* Color pūrpureus, verecundus, ſanguinolentus, *Rumiánoſć,*
cōlor ex auro flavus, color violam ſentiens color ambiguus, color communicatus cum cæruleo, color vergens in candidum. *Fárbá mieniona.*
Colorator, oris. Liberius apud Gellium, Fárbierz.
cōlorātus, *Málowány, Fałſzywy, Przyprawny* Gefärbt. *Fluxa coloratis aſtringunt carbaſa gemmis. L. ſyn:* cōlore, cōloribus, dīſtinctus ornātus, decorātus, pīctus.
cō ore contactus, coloreus, coloriſeus. *Fárbowány.*
colorius, Fárbowány, & Nie farbowány.
cōloro, colorem do, *Fárbuię, Zdobię 1. 2.* Anſtreichen/ färben. *Quos aurora ſuis rubra colorat equis.* Prop *ſyn:* Pingo. *epith:* Do cōlorem, confĕro, īndūco. Cōlore cōloribus dīſtīnguo, orno decoro, pingo.
cōloror, *Zrzeię. Ogorzeć.*
cōloro, in pejus, *Udaię źle.*
cōlo ſēros, è *gr. Olbrzymſki, & ſub Wyſoki.*
coloſsēus è *gr. idem, & Wielki 1. & in Obraz* Groſſlăſtig.
cōloſsĭcotĕrus, *gr. Wielki 1.*
cōloſsĭcum ſignum *Obraz 7.*
cōloſsĭcus, *gr. Wielki. Olbrzymſki.*
cōloſſus, *gr. Kolos. Obraz.* Ein groß Bild. *Qua ſuper impoſito moles gemmata coloſſo. S.*
cōlōſtra, & coloſtrum, *Siárá. De primo matrum lacte coloſtra demus.* Mart.
cōlōſtrātio, coloſtratus, *ibid ſed aliud ſonat.*
colōtes, æ. m. *gr. Krzeczek robak.*
cōlūber, colubra, *Wąż 1 2.* ein Hauß=Schlang *Et aſſvetus coluber ſuccedere tecto.* Virg. *ſyn:* Sērpēns, anguis, draco. *epith:* Lōngus, hĭrtūs terrĭficus. Mēdūſæus, mŏrdēns, măcūlōſus tōrtĭlis Gōrgŏnĕus nĭger, flĕxĭlis. *phr.* Aut tĕ cto āſſvētus cōlūber sūccēdere & ūmbræ. Peſtis ăcērba bŏum. Mōtæ sŏnūere cōlubræ. Pārs quĕ jăcēnt hūmĕris: ēcce lātens hērba cōlūber rugiēntis ădūnco dēnte pedem ſtrīnxit. Sævĭs cădēt iſta cōlūbris. Quālis ūbi in lūcem cōlūber măla grāmĭna pāſtus. Frīgĭda ſub tērra tŭmĭdum quem brūma tĕgēbat, nūnc pŏsĭtis novus ĕxūvĭis, nĭtĭduſque juvēnta. Lūbrĭca cŏnvŏlvit sūblāto pēctōre tērga. *vide Serpens.*
cōlubra cæca, *Gliſtá.*

Colu-

Colubrifer, *Wężowáty*.

colubrina, *Wężowńik*, *Mączyniec*.

cōlum, *Latinè*, *Cedziworek*, *Durszlák*, *Łużnik*, *Sieć rybia*. *Et quamvis subitò per colum vina videmus*. Virg.

cōlum, *Græcæ originis*, *Kiszká kolkowá*.

cōlum, *gr*. *Członek w mowie*.

cŏlūmba, *Gołębicá*, *Gołąb dziki*. **Eine Taub.** *Oscula dat cupido blanda columba mari*. Ovid. *syn*. Pălūmbes. *epith*. Mōllis, imbēllis, blānda. tōrquāta, *D*ōdōnæa nĭvĕa, lāctĕa, mītis, ālba, pūlchra sīmplex, cĕlĕr trĕpĭda, īdălia, văgă, călĭda văgābūnda Cyprĭa, mānsveta. *phr*. ăvis, vŏlŭcris, āles Cўthĕrēĭa. ăvis Păphĭa Dĭōnæa Chāŏnĭa idălĭa Dōdōnæa. Vŏlucris Vĕnĕri dīlēcta, expers fēllis ăvis. Chāŏnis āles, āccĭpĭtrum metuens; trĕpĭdāntĭbus ālis, ut fŭgĭunt ăquĭlas tĭmĭdissĭma tūrba cŏlūmbæ. Quās ŏdĭum nūllum nec fellĕus ĭnquĭnat ărdor. Tĕnĕræ prædūro dēnte cŏlumbæ Sīmplĭcĭtāte tāmen dūras sŭpĕrāre cŏlūmbas. Mūrmŭr ăprĭcantes nĭvĕa dānt tūrre cŏlūmbæ ēxpāndūnt ālās & ămīcam blānda rŏgāntes ōscŭla cĭrcŭmeunt. īnsertātque ōrĭbus ōra Utque cŏlūmbino mădĕfāctis sanguĭne plūmis hōrret ădbuc, ăvĭdōsque tĭmet, quibus hæsĕrat, ūngues. Cum tēmpĕstāte rĕpēnte ŭrgēnti cæco mĭscēri mūrmŭre cœlum ĭncĭpit & nīgræ cinxērunt æthĕra nŭbes cōntinŭo līnquunt arva ūndĭque, & ārdŭa pēnnis tēcta pĕtunt, cĕlĕresque căvis se tūrrĭbus ābdūnt ŭbi mĭtes ăquĭlam vīdêre cŏlūmbæ. Nata pĕr āĕrĭos trāctus, nec pīnguĭa rūra, nec placĭdæ rĕtĭnent epŭlæ; tĭmor ōmnĭa vĭncĭt, pārs lătet ūmbrōso săltu, pārs alta vŏlātu tēcta petit, pārs mōntānis căva sāxa lătēbris.

cŏlūmba Livia, *Turkawká*.

cŏlūmbar, *Kuná żelázna*. *Gąsior 2*. *Smrod*, *Łoże u cieśli*, *Káchel 2*. *Wistowy*.

cŏlūmbārĭus, *adject*: & columbaris, *Gołębi*.

cŏlūmbārĭum, *Gołębieniec*.

cŏlūmbārĭus, *subst*: *Gołębnik*.

cŏlūmbīnus, *Gołębi*. **Das von Tauben ist.** *Vina, columbino limum bene colligit ovo*. H.

cŏlūmbīnus pullus, *Gołębię*.

columbor, *Cáłuię*. **Küssen.**

cŏlūmbŭlus, *Gołąbek*. **Ein Täublein.**

cŏlūmbus, *Gołąb 1*.

cŏlūmbus, è *gr*. origine, *Sadzawká do kąpánia*.

cŏlŭmĕlla, *Słupik*, *Nagrobek 2*. *Wał*, *Ochmistrz*, *Przedni sługá*. *Effultum cedrinis columellis surgere quinis*. Fillul.

cŏlūmĕllāres dentes, *Zęby trzonowe 2*.

cŏlŭmen, *Wierzch*, *Podporá*, *Podłożká*, *Grunt*, *Przedni sługá*, *Pánowie przedni*. **ein Pfeiler/ Auffenthaltung.** *Emathiæ columen Peleu*, *cui Jupiter ipse*. Cat. *syn*: Tūtēla, dēfēnsĭo. *phr*: Tūtāmen rerum, īnclīnāta rĕcūmbit in te tōta dŏmus.

cŏlŭmen famĭliæ, *Ochmistrz*.

cŏlŭmis, *Zdrowy 1*. **Gesund.**

cŏlumna, *Słup 1*. *3*. *Podporá*, *Słupiec*, *Filar 2*. *Wał*, *Dzielnice*. **Ein Pfeiler/ Seule.** *Est ubi non parva parva columna notæ*. Ovid. *syn*. Fūlcrum, cŏlŭmen. *epith*. Fērrĕa, sūblīmis, cēlsa, ēxcēlsa, fērrāta, sōlĭda fĭrma, nĭtĭda fūlgĭda, īmmānis pūlchra mārmŏrĕa lōnga ārdŭa ēlāta, ērēcta pĕrēnnis ætērna, sŭpērba, māgnĭfĭca. *phr*. Sūrgēntes ære cŏlūmnæ. Regĭa solis ĕrat sūblīmĭbus ālta cŏlūmnis. Fērrātis īncūmbūnt tēcta cŏlūmnis. Tēmplum ĕrat aurātis cēntum sūblīme cŏlūmnis. Ter cēntum fūlta *vel* īnnīxa cŏlūmnis pōrtĭcus: īmmānēsque cŏlūmnas rūpĭbus ēxcīdunt cēlsis: sūggēsta theatra cŏlūmnis, Tēctum augūstum īngēns cēntum sūblīme cŏlūmnis. Părĭīsque nitet qua fūlta cŏlūmnis pōrtĭcus.

cŏlūmnārĭum, *Fobor filarowy*, *sub Filar*.

cŏlūmnārĭus, *Filarem podpárty*, *Utrátnik*, *Niecnotliwy*.

cŏlūmnātio, *Filarowánie*.

cŏlūmnātus, *Filarem podpárty*. **mit Pfeilern oder Seulen unterstützt.** *Facta columnata est*, *intus quæ fulta columnis*. Fill.

cŏlūrnus, *Leszczynowy*.

Colurus, *Macrob*. *Coluri*, *Proclo*, *sunt duo circuli maximi in sphæra obliqua per polos mundi*, & *per puncta solstitiorum* & *æquinoctiorum transeuntes*, *dicti coluri*, *quasi mutili quòd supra horizontem dimidiati tantum appareant*. *Hi æquinoctiorū*, & *solstitiorum puncta designant*.

cŏlus, ûs. & li. f. & aliquando m. *Kądziel*, *Przęślicá*, & sub *Krężel*. **Ein Kunckel/ Spinnrock.** *Et colus*, & *fusus*, *digitis ceci-*

Cc

dêre

dere remissis. Ovid. *epith:*Fœmĭnĕa, frăgĭlis, imbēllis, lānĭgĕra, lȳdă, pāllădĭa, ēxīlis levis, lōnga, mŭlĭebris, tĕres, plēna, rŏtūn- (da. *v. Neo.*
cōlūstra, *Stará.*
cŏlūtĕa, æ, *gr. Moszenki drzewo.*
cŏlūthĕa, orum. *gr. Wet 2.*
colyce; vel colix, Plin: corr: Cochlax.
colycia, orum. gr. sub *Ptaw 5.*
cŏlymbas, adis. f. *gr. Oliwká, Nurek ptak.*
cŏlymbus, m. *gr. Sadzawká 2. Nurek ptak.*

C O M

Cŏma, hæc. & Comæ, hæ. *Włosy, Ploty, List drzewny, Pierzysko, Listki ziot.* Haar. *Comuntur nostra matre jubente coma.* Ovid. *syn.* Cæsăries, căpīlli, crīnes. *epith.* ūncta, nĭtĭda, prōlīxa, flavēns, dīvĭdŭa ŏdōrāta, dĕcōra, flēxĭlis, flāva, splēndĭda, ŏdōra, hĭrsūta, aurĕa, cāna, flexa, pēndŭla, rŭtĭla, aurāta, pūlchra, cōmpta, rĕpēxa, *phr.* Cāndĭda dīvĭdŭa cōlla tĕgēnte cŏma. Pēxăque orōntĕo frāgret ŏdōre cŏma. Aurātis lūcēre cŏmis. Pāllas hăbet rŭtĭlam căssĭdĕ tēcta cŏmam. *vide Capilli.*
cŏma ovium, *Wełná 1.*
cŏmăgăne, es. *Narlá.*
cŏmărches, æ. m. *gr. Woyt ná wsi.*
cŏmāns comatus, *Kosmáty.* Das haar hat. *Et conum insignis galea, cristasq; comantes.* Virg Voll Haar *Calvus cum fueris eris comatus* (Phal) *syn:* Căpīllatus, crīnītus. *phr:* Crīnĭbus cæsărie, căpīllis, dĕcōrus, ōrnātus, crīne dĕcōrus Qui dat crīnes dīffūndĕre vēntis Prōlīxis qui tĕgit ōra cŏmis. Flŭĭtans cur pēndet ăb ārmis cæsăries?
cŏmarus, *gr. Jeżowká drzewo.*
comasser aris. Rozgardyas stroię.
comatoria, acus Przedzielnicá.
combennones, in Woz 1.
combĭbo, is *Wypiiam. Nábieram w się, Nápiiam się, tr.* mit einander trincken *I precor & totis avida cute combibe soles.* M, *syn* Bĭbo ēbĭbo, haurĭo.

combĭbo, onis. *Społpiiący.* Sauff oder Zechbruder. *syn.* Mēnsæ, cauponæ sŏcius, cŏmes, compotor.
combīnātio, *Składánie.* Combinatus, *Składny.*
combretum, sub Oblapa wonna.
combūro, sub *Spalić 1.* Verbrennen. *syn* ūro exūro, ādūro, crēmo, īncēndo: flāmmis consūmo. *v. Uro, Incendo.*
combūstĭo, combustura, *Spalenie.*
cŏme, es. *gr. Kozia brodká ziele.*
cŏmĕdo, *Jem, Zjadam. Wyiadam. Przeiadam Trawię 2. Przemárnowáć.* Essen *Hæc hodie porcis comedenda relinquas* Hor *syn.* ĕdo, pāscŏr, māndūco, māndo. *vide Edo.*
comedo, onis. Żarłok, Utrátnik.
comedos, Żarłok. Verzehrer.
cŏmes, itis. *commune. Społdący. Náśládowcá 1. Towárzysz 1. 2.* Ein Reißgesell/Geleitsmann. *Tu tibi dux comiti, tu comes ipsa duci.* Ovid. *syn.* Cŏmĭtāns, cŏmĭtātus, sŏcĭus, sŏcĭātus. Sŏdālis āssĕcla. *epith.* Fīdus, fĭdēlis. *vide Comitor, Sodalis.*
cŏmes, m. *Hrabiá, Kniążik.* Graaff.
cŏmes domesticorum, *Ochmistrz.*
cŏmes stabuli *Koniuszy*
cŏmes thesaurorum, largitionum, *Podskarbi.*
comesābūndus incedo, *Gáchuię.*
comēssātio, *Wiecz rza droga, Rozgárdyas.* Schlemmerey *Mihi fit commessatio tanti* M
comēssātor, oris *Rospustnik* Ein Prasser/ Schlemmer *Potest nec comessator haberi* Mart. *syn:* Hēllŭo *vide Gulosus*
comēssor aris *Rozgardyas stroię* Verschlemmen/ verprassen. *Comessiere, M. ximus(Glycon) syn:* ĕpŭlor, convīvor.
comēstĭo, comestura, *Jedzá.* Das Essen.
comestor, Żarłok, Ein Prasser.
comēsum. *Zjádło się. in Zjadam.*
comēsus, us. sub *Zjadam. Et cito rapturus de nobilitate comesa.* Juv. *syn.* ēsus, ădēsus, exēsus, consūmptus.

comē-

cŏmēta, æ. m. Cometes, æ. m. *Miotłá ná niebie Kometá.* Ein Commet-stern. *Fulgura, nec diri toties arsere cometæ.* Virg. *syn*: Stēlla crīnīta. *epith.* Dīrus, crīnītus, sānguĭnĕus, cāndĭdus, fātālis, præceps, trīstis fūlgēns flāmmāns lūcens, īnfēlix, hōrrĭficus, rūbĭcŭndus īgnĭfer, clārus, rūbēscēns, īgnītus, hōrrēndus, fūnēstus mĭnax, fævus, crŭēntus, flāmmĕus, īgnĕus mĕtŭēndus, vĕrēndus, īnfaustus pēstĭfer, sĭnīster, ēxĭtĭōsus, pērnĭtĭōsus, capīllātus, ēxĭtĭālis, prænūntius. *phr.* Fāx dīra, cŏmētæ. Stella fa cem dūcēns. Rŭbēscēntēs fērāli crīne cŏmētæ. Nōn ūnus crīnĕ cŏrūſco Rēgnōrum ēvērſor rūbŭit lēthāle cŏmētes. Cōnſcĭus, īngēntis dāmni. Fērāle cŏrūſcans. Trīste mĭcans, Crīnēmquĕ trĕmēndi Sȳdĕris & tērris mūtāntem rēgna cŏmēten. Nec dīri tŏtĭes ārſēre cŏmētæ. Sānguĭnĕi lūgubrĕ rūbent. Flāmmĭgĕrūmque trāhens ſpătĭōſo līmĭte crīnem. Sānguĭnĕo præceps dēlābĭtur īgne cŏmētes prōdĭgĭāle rŭbēns Nōn īllum nāvĭta tūto nōn īmpūne vĭdēnt pŏpŭli. Cum bēlli mōtus, aut fūnĕra rēgum pōrtēndunt, crīnem īrāto ſpārsēre mĭnācem æthĕre sānguĭnĕique rŭbent lūgubre cŏmētæ Spĕctātum nūnquam tērris īmpūne cŏmēten. Crīnēmque vŏlāntĭa dūcūnt sȳdĕra. Vŏmit atrā rŭbēntes. Fāx cælo rādĭos, & fæva lūce cŏrūſcum ſcĭntĭllat sȳdus, tērrĭſque ēxtrēma mĭnātur. Crīne mĭnāci nūntĭat aut rātĭbus vēntos, aūt ūrbĭbus hōſtes. Quī sūmmi nūmĭnis īram nūntĭat ēxĭtĭāle mĭcāns fax dīra cŏmētæ. Quālis ab æthĕre trīſtis nūnnĭus īmpĕrĭis sŏlet āppārēre cŏmēta. Quīn & bēlla cănūnt, īgnēs, sūbĭtōſquĕ tūmūltus & clāndēſtīnis sūrgēntia fraudĭbus ārma.

COMI

Cŏmĭcus, *gr.* *Komedyiny.* Eine Comedien-Dichter. *Versibus exponi tragicis res comica non vult.* Hor.

Cŏmĭnus, *Zbliſká, Wręcz, Tudzież.* Von nahe. *Cominus ense ferit, jaculo cadit eminus ipse.* Ovid. *syn*: Prŏpe, prŏpĭus: haud prŏcul.

Cŏmis, *Łágodny, Ludzki, Ukłádny.* Freundlich. *Conveniunt partes hæ tibi; comis anus.* Ovid. *syn.* Hūmānus cōmmŏdus făcĭlis, bĕnīgnus ūrbānus blāndus, mānſuētus mītis lēnis, plăcĭdus. *phr.* Pŏsĭtōque pĕr omnĭa fāſtu, īnter & æquāles ūnus nūmĕrārĭs āmicos. Tāntāque in Augūsto eſt clēmēntia, sī quĭs ab īllo, hæc pĕtĕret pro me, fōrsĭtan īlle dărĕt; āccēde, rŏgāque: Cæsāre nīl īngens mĭtĭus ōrbis hăbet Qui vĭncit sēmper, vĭctis ut părcĕre pōſſit. Tāmen īlle prĕcānti mĭtis, & āffātu bōnus, & pătĭentĭor æqui. Tē lēnem misĕris gĕnŭit nātūra, nĕc ullĭ mitius īngĕnĭum quàm tĭbi Brūte dĕdit. Făcĭlis, vūltūquĕ sĕrenus. Dā mĭhī te plăcĭdum Prĭvātāquĕ pāſſim. Vīsĕre dĕpŏsĭto dīgnātus, līmĭna fāſtu. *vide Clemens, Mitis.*

Comiſſatio, comiſſor; lege Comeſſatio Comeſſor.

cŏmĭtas, *Rozmowność, Łágodność, Ukłádność. Łágodnomowność.* Freundlichkeit. *Quiete Nervas, Comitate Drusones.* (Scaz) *syn*: Bĕnīgnĭtas, hūmānĭtas, ūrbānĭtas.

cŏmĭtas aſſentatrix, *Kortezya.*

Comitaſſet, apud Accium explicat Nonius, cubuiſſet: Gotfred, cum aliis explicat, comitem miſiſſet eodem lecto. alii, cobitaſſet eodem lecto, pro cubitaſſet.

cŏmĭtātus, us. *Prowádzenie poczesne, Orszak, Pácholſtwo 2. Grafoſtwo* ſub *Graff, Komitywá* Die Gesellschafft. *Et ſimul ex uſu raris comitatibus uti.* F. *syn*: Cœtus, căterva tūrba. *vide Turba.*

comĭtātus tribus, quatuor, quinque &c. *Sámoczwart.* (magno. *Pácholczno.*

comitātus benè, comitatus multis, comitatu

cŏmĭter, *Łágodnie, Ludzko, Ukłádnie.* Freundlich, lieblich. *Comiter excipitur, ſanguine junctus erat.* Ovid. *syn*: Hūmānè, hūmānĭter bĕnīgnè.

cŏmĭtĭa, orum. *Seym, Gromádá 3. potiùs tamen omnes ſyllabas corripe,* Landtag *Cernebat Paulus, namq́ huic comitia campus.* Silius. *Cras manè quæſo in comitia eſtote obviam.* (Jam.) *syn*: Cōnvēntus: cōncĭlĭum. *epith* Cēnturĭāta, cōnsūltārĭa.

comitia gero, habeo, perago, *Seymuię.*

cŏmĭtĭālis, *Seymowy.* Zum Landtag gehörig. *Et comitiali obnoxia coturnices.* (Scaz.)

comitiālis homo, comitialiter ſub *Káduk cierpiący, Krzywoprzyſiężcá: Przyſięgácz, Zádowny.*

comitiālis morbus, *Káduk chorobá.*
cŏmĭtātus, ûs. *Seym.* comitio, as. *Seymuię.*
comitĭum, *Seymowe mieysce, Gromádá.*
cŏmĭtor, aris. & comito, as. *Prowádzę 3. Jádę z kim.* Einen begleiten. *Ille meum comitatus iter maria omnia circum.* Virg. *syn:* Sŏcĭo, sĕctor, sĕquor stīpo, ăssĕctor. *phr.* Sum comes, ĕo ăddo mē cŏmĭtem. Vēstīgĭa sĕquor cui fīlius ăchātes it cŏmes. Nec nāte tĭbi cŏmes ire rĕcūso, licet sē sē Māvŏrtius ăddet Rŏmŭlus. Lătĕri alĭcūjus ădhærēre, ălĭcūjus ĭter, grĕssum, cŏmĭtāri. Nēve nĕget quĭsquam mē dŭce sē cŏmĭtem: īncēdit māgna jŭvĕnum stīpānte cătĕrva ĭpse ūno grădĭtur cŏmĭtātus ăchātē; sĕquĭturquĕ patrem nōn pāssĭbus æquis. Nec & Phrȳgĭi cŏmĭtes, & lætus Jŭlus īncēdūnt; ĭpse ăute ălĭos pŭlchērrĭmus ŏmnēs īnfert se sŏcĭum Ænēas; atq; ăgmĭna jūngit. Neu cŏmes īre nĕges quămvis vĭa lōnga părētur; ĭllĕ è cōncĭlio mūltis cum mīllĭbus ībat. Nūlla mĕĭs sĭne tē quærētur glŏrĭa rēbus. *Dicitur & Comito.* Quem pĭa nōbĭscum prōles cŏmĭtāvit ĕūntem. *Ovid.* & nōstros cŏmĭtāte grădus, & in ărdŭa mōntis īte sĭmul. *Idem.*

COMM

Cŏmma, *gr*, *Upust, Członek 7. Item Cæsura supra.* Cŏmma *item. Nota Orthographica semicirculi dextra parte constans, qua incisa oratoria distinguuntur Diomed.*
cŏmmăcŭlo, sub *Zmázáć 2. 3.* besudlen/ beflecken. *Comaculare manus, crudelis tu quoque mater.* V. *syn:* Măcŭlo, fædo, īnquĭno. *v. Maculo.*
commadeo, *Moknę &c.*
cŏmmădŭit, *Uwrzáło.*
commalasso, commalaxo. Miękczę co.
commando, is. żuię: Commanduco, & commanducor. Deponens Lucill. Ziadam, żuię, Skąsáć.
Commanducatu. Nomen per quartam Plin. corrige Commanducato, Participium per secundam.
commaneo, Społmieszkam.
commanipularis, *subst: Towárzysz.*
cŏmmănĭpŭlātĭo, *Połek.*
cŏmmanĭpŭlo, onis. *Jednego usca piechotá, wspoł Towárzysz 3.*
cŏmmănsum, *Máßtykátorium.*

cŏmmărcĕo, *Truchleię. Więdnę.*
cŏmmărgino, as. *Obrąbiam.*
Commaritus, Społzaletnik, Commasculo, sub Mężni. Commator sub Kmotr.
cŏmmeātor, *Jednacz, Pośrzednik.*
cŏmmĕābilis, commeatum continet, *Przechodzisty.* (*v. powiadam.*
ŏmmeātum dŏ. *Folguię, Dozwalam. Przę*
cŏmmĕātus, us. *Spráwá, Spiżá 2. Odeściá czas, Prowádzenie 1. Przewoz 1. żywność, Przeście, Komityiwá.*
commenditor, Rozważam. (*v. Memini.*
cŏmmĕmĭni, *Pámiętam.* Ich bin ingedenck.
cŏmmĕmŏrābĭlis, commemorandus, *Wspominánia godny,* Denckwürdig. *syn:* mĕmŏrābĭlis.
cŏmmĕmŏrātĭo, commemoramentum, *Wspominánie, Przypominánie.*
cŏmmĕmŏro, *Wspominam 1, 2. Przypominam.* Etwas gedencken/ erzehlen. *Est & vis morbi, quod telum commemoratur.* Ser. *syn.* Mĕmŏro, mĕmĭni, cŏmmĕmĭni. *vide Memini.*
Commemoror in SS. libris Deponens, Commemoro Activum.
cŏmmĕndābĭlis, *Zálecenia godny.*
cŏmmĕndātĭo, *Zálecenie, Udawánie.* Ein Befehl. *Forma sa facies muta commendatio est* J.
cŏmmĕndātĭtius, *Zalotny.* Zur Beförderung dienlich.
commendator, *Záleciciel.*
cŏmmĕndo, *Zálecam, Poruczam Udaię pięknie, & in Kładę się, & sub Przyiemnym czynię.* Befehlen/ loben. *Verum ita risores ita comendare dicaces* H. *syn:* Laudo, crēdo, cŏmmītto, trādo, crēdo, dēpōno, māndo, as.
cŏmmēnsus, ûs. *Proporcya.*
commentaculum, Laska ceklarska.
commentariensis, Pisarek 1. Pisarz 2. Tárásowy.
cŏmmēntărĭolum, *Ksiąszki pamiętne.*
cŏmmēntārĭum, *idem & Wykład 1.*
cŏmmēntārius, *Ksiąszki pámiętne, Spisek, Dziennik 1.* Eine ausführliche Erklärung. *syn:* cŏmmēntārĭum.

cōmmēntātĭo, *Rozważánie, Myśl, Cwiczenie.*
cōmmēntātor, *Wykładácz 1. Wynálezcá.*
cōmmēntior, *Zmyślam 2.* Erdichten.
cōmmēntītĭus, *Zmyślony.* Erdicht. *syn.* Fīctītĭus, fīctus, effīctus, sĭmŭlātus.
commento, as. Obiiam gębę, Zbiiam gębę.
cōmmēntor, aris. *Zmyślam 1. Wymyślam 1. Myślę 1. Rozważam 1. Roztrząsam. Rozmawiam, Piszę 2* Etwas in sich selbst betrachten. *syn:* Cogĭto īnvenĭo, ădīnvĕnĭo, rĕperĭo, fingo; cōmminīscor, *vel* ēxplāno, trācto, dīspŭto.
cōmmēntor, ōris. *Wynálezcá.*
cōmmēntum, *Wymyśl 1. Wykład 1. Zmyślona rzecz, Zbieránie rzeczy.* Erdichtung *syn:* Fīctĭo, fābŭla. Fīcta. vērba: Fīctæ res.
cōmmĕo, *Przeieżdżam się, Przebiegam się.*
cōmmērcĭum, *Społeczność, Hándel 2. Towárzystwo, Kontrakt 1. Zamiáná.* Kauffmannschafft. *Tu's belli commertia Turnus.* Virg.
commercor, Skupuię.
cōmmĕrĕo, commereor culpam. *Zásłuğuię, Przewiniam Grzeszę.* Verschulden/verdienen. *syn:* mĕrĕo, mĕrĕor.
cōmmētĭor, *Mierzę 1. Pomierzam, Wygadzam.*
cōmmētiri numero, *Zliczyć.* Rechnen.
commeto as. pro commeo, Przebiegam się.
commictilis, Podły.
commigratio, Przeprowádzenie.
cōmmĭgro, *Prowádzę się, Wyprowadzám się.* Wegziehen. *syn.* Migro, ēmigro, dīscēdo ēxĕo.
cōmmīles, commilito, onis. *Towárzysz.* Ein Mitgesell im Krieg/ ein Cameradt. *Germanū vidit commilito, non timet ensem P. syn:* Bĕlli socĭus, pūgnæ cōmes. *vide Miles.*
cōmmīlĭtĭum, *Społżołdowánie, Towárzystwo* Kriegs-Gesellschafft. *Et commilitii sacra tuenda putas.* Ovid.
comminandi formula, in Dámci. (Drauung
cōmmĭnātĭo, *Groźbá. Comminatim, Grozno*
comminativa Adverbia. Diomed. Grożęniu służące.

Commingo, Mokrzę się.
cōmmĭnīſco, is. Commiſnīſcor, *Zmyślam, Wymyślam.* Erdenken/ erdichten. *Post hæc cachinnat, comminiscitur libros,* (Scaz.) *vide supra. Commentor.*
comminiſtro, Plini. corr. Commonstro.
cōmmĭno, as. *à mino as. Zganiam & in Pędzę.*
cōmmĭnor, *à minor aris. Grożę 2.* Drauen. *vide Minor.*
cōmmĭnuo, *Kruszę, Kruszę, Drobię, Zbiiam* leb. Mindern/ zerbrechen. *Ingenii vires comminuêre mei.* Ovid. *syn:* Mĭnŭo, immĭnŭo, frāngo, contĕro.
cōmmĭnutus, *Podupadły, Nátyráná. rzecz.*
cōmmīſcĕo, *Mieszam 1. 4. Łączy się, Nierządu pátrzyć.* zusammen mischen.
cōmmĭsĕrātĭo, *Litość.* Mitleyden. commiſeresco, *Lituię się.*
cōmmisĕror, aris. *idem & Nárzekam.*
Commiſſarius, sub Podkomorzy, Komisarz.
cōmmīſsĭo, *Spuszczánie szermierzow, Záczęcię 1. Poruczánie, Kompozycya, Winá 1.*
Commiſſorius, sub Przydatek 2.
cōmmīſſum, *Dopuszczenie, Zwierzona rzecz Winá 1. Wyſtępek, Grzech.*
cōmmĭssūra, *Spoienie, Staw 2. Figá, Szew 2. Łátá 1.* Eine Fug.
cōmmīſſus, *Spoiony, Konfiszkowány, Odpádły, & sub Dziedzictwo.*
cōmmīſtĭo & commiſtus, us. *Pomieszánie* Vermischung.
cōmmiſtus, ti. *Pomieszány.* Vermischt.
cōmmītĭgo, *Miękczę, Wypiiam.*
cōmmitto, *Powierzam, Dopuszczam się, Poruczam 1. Ważę się 2 Wdaię się 1 2. Przepadam winę, Spaiam, Poczynam, Złączam, Wádzę drugich. Szczepię, Potykam się 4. Zszywam, Ufam. Wydaię, Konfiszkowáć. Pokázuię się komu, Utracam 1. Grzeszę, Háftuię, Przewiniam.* Anvertrauen/ anbefehlen. *Primus in expertæ commisit semina terræ.* Tib. *syn:* ādmĭtto, pātro, fācĭo, *vel* crēdo, confīdo,

commēndo, *trādo, *vel* ēxpono, óbjĭcĭo. commīttó bellum, *Zwodzę bitwę.* Committo literis. *Wpiſuię.* Committo ludos, *Stroię igrzyſká.* Committo me fortunæ. *Puſzczam ſię ná ſzczęśćie.* Committo me fluctibus. *Puſzczam ſię ná morze.* Committo me viæ. *Udaię ſię gdzie.* Committo noxam: *Przewiniam.*

Commixtio, *idem Commiſtio.*

commĭxtum, *Mieſzániná.*

Commodatarius, Commodator, *Pożyczalnik 2.*

Commodatio, *Pożyczánie 1. 2.*

Commodatitius, *Pożyczalny*, *ſine auctore.*

commŏdātò, *Pożyczkiem.*

commŏdātum, *Pożyczana rzecz 2.*

Commodatus i. commodus, *vel accommodatus*. *Pożyteczny.*

commŏdè, *Ráżno*, *Wczas 1: Snádnie.* Poręce, *Dobrze mi* fúglich.

commŏdĭtas, *Snádność*, *Łágodność*, *Wczás*, *Pożytek.* Gelegenheit Nützlichkeit. *Cogimur ipſius commoditate frui.* Ovid. *ſyn:* ūtĭlĭtas, *vel* occāsĭo, commoda, tēmpŏra.

commŏdĭto, as. *Pożyczam 1.*

commŏdo. as. *idem*, & *Pożyteczny ieſtem*, *Dogadzam 1.* & *ſub Rad co widzę* Einem nützlich ſeyn. *Tarpeio Deus hic commodet ora patri.* M. *ſyn:* āccommŏdo, mutŭum do, præbeo.

commŏdŭlātĭo, *Proporcya 1.*

commŏdŭlè, commodulum, *Wczas.*

commŏdum, *Ná ſzczęśćie 1. Ienom uſzedł, Dobrze mi 2. Wczas.*

commŏdum, *Pożytek*; *Wczas.*

commŏdum eſt, *Podoba mi ſię*, *Czas po temu*, *Łácno mi.*

commŏdus, *Wczeſny*, *Spoſobny*, *Pożyteczny*, *Powolny*, *Ráżny*, *Mierny*, *Ludzki*, *Łágodny*, *Ukłádny*, *Znośny.* Nützlich/ bequehm. *Jam bene pro merito commoda mille precor.* Ovid. *ſyn:* āccommŏdus, ūtĭlis, opportūnus āptus tēmpēſtĭvus, ĭdonĕus.

commolĭor, *Knuię 2. Wymyślam*, *Idę ná kogo*, *Zwalam*, *Sztuki zażyć.* Fürnehmen. *Cum commoliri tempeſtas fulmina cœptat.* Luc. *ſyn:* Molĭor, nītor, ānnītor, connītor.

commŏlo, is. *Mielę.*

commŏnĕo, commonefacio, *Nápominam.* Erinnern/ Mahnen. *ſyn:* Mŏnĕo, ādmŏnĕo

commŏnĕfĭo, *Nápominaią mię.*

commŏnĭtĭo, *Nápominánie.*

commŏnĭtorĭum, *Kſiążki pámiętne*, *Nápominánie.*

commonſtro, *Pokázuię 1.*

commŏrātĭó, *Mieſzkánie 1. Omieſzka. Pomieſzkánie*, *Przebywánie.*

commŏrātĭo, *Item Cic. Figura Oratoria*, *in aliquo argumento firmo diutius hæret.*

commordĕo, *Skąſáć.*

commŏrĭentes, *ſub Máſtokowie Tarecey.*

commŏrĭor, *Umieram ſpołem.*

Commoro, *as. Mięſzkam 3.*

commŏror, *Mieſzkam gdzie*, *Báwię ſię 2. Báwię kogo.* ſaumen/ ſich auffhalten. *ſyn:* Mŏror, mănĕo, consīſto.

Commorſicare, *Skąſáć.* *Commortalis*, *Smiertelny.* Commoſis, *gr.* *Pierzgá.*

Commotaculum, *Laſká Ceklarſka.*

commotĭo, *Poruſzenie 2*, *Afekt.* Bewegung. *ſyn:* Motus, tŭmŭltus, pērtūrbātĭo.

commotĭuncŭla, *Poruſzenie ſię*, *Ograſzká.*

commotus mente, *Szalony 2.* Bewegt. *Ergo ubi commota fervet plebecula bile.* Perſ. *ſyn.* Motus, pērtūrbātus, tērrĭtus, pērtērrĭtus, trepĭdus, āttonĭtus, ſtŭpĕfāctus.

commŏveo, *Ruſzam ſię 2 3. Pobudzam*, *Ruſzam 2. Wzruſzam*, *Przenoſzę 3. Podnoſzę.* Bewegen. *Celeres neque commovet alas.* V. *ſyn:* Mŏvĕo, pērtūrbo, affĭcĭo, concĭto, ĭncĭto.

commŏvĕo ſacra, *ſub Proceſſya.*

commŏvĕor, *Obchodzi mię 2. Poruſzam ſię*

commūlcĕo, *Ogłaſkáć.*

Commulco, *commulto*, *Zbiiam komu gębę.*

commi-

commūne, *Pospolita rzecz. Pospolite dobro, Pospolitość, Rzeczpospolita.*
commūne est, *Pospolito iest.* Commune fit, *Dzielmy się.* Communem se facere. *Nierządu pátrzyć.*
Communicarius dies in Wszech świętych dzień.
Communicator, Uczestnik.
commūnĭcātĭo, communicatus, us. *Społeczność, Obcowánie.*
commūnĭcātĭo sermonis, *Rozmowá.*
commūnĭcatĭo, *figurá Oratoria; suprà.* Anacœnosis, *eadem.*
commūnĭco, *Społkuię, Uczestnikiem czynię, Zwierzam się, Rozmawiam.* Mittheilen. *At sua Tydides mecum communicat acta.* Ov: *syn:* Confĕro crēdo, pārtĭor, īmpērtĭor, partĭcĭpem făcĭo.
commūnĭo, onis. *Uczestnictwo, Społeczność.*
commūnĭo sermonis, *Rozmowá.*
commūnĭonem abnuens, *sub Niespołkuiący.*
commūnĭo, is. *Obwárowáć.* Befestigen. *syn:* Mūnĭo vāllo. *vide Munio.*
commūnis, *Pospolity 1. 3.* Powszechny, *Społeczny, Nieczysty.* Gemein. - - *Tantumque bonis communibus absto,* Virg. *syn:* Vūlgāris, pŏpŭlāris, plēbēius, pērvāgātus, trītus, non rārus frĕquēns.
commūnis Mercurius, *Prov. sub Dzielmy się.*
commūnĭtas. *Społeczność, Obcowanie 1. Pospolitość.* Gemeinschafft. *syn:* Cōmmūnĭo, cōmmĕrcĭum, fœdus, sŏcĭĕtas. *epith.* Socĭa fĭda svāvis. *phr.* ĕōsdem habitāre pĕnātes ĭisdem cōnsīdĕre regno. Consōrtĭa tēcti urbis hăbēnt in medium quœsīta rĕpōnunt. Mens ōmnĭbus ūna est, ōmnĭbus ūna quĭes ŏpĕrum, lăbor ōmnibus īdem Quō res cūnque cădent ūnum & commūne pĕrĭclum, ūna sālus āmbŏbus erit. Cōmmūnem hūnc ergo pŏpŭlum părĭbūsque rĕgāmūs ausplciis. Si Jupĭter ūnam ēsse velit Tyriis urbem Trŏjāque prŏfectis Miscērive prŏbet pŏpŭlos aut fœdĕra jūngi?
commūnĭter, communitus, *Społecznie, Powszechnie, Pospołu, Pospolicie.* Gemeiniglich. *Item, capitur communiter herba.* Ser. *syn.* Vūlgō, pāssim, ŭbīque, *vel* sæpĕ, sæpĭus, crĕbro, plērumque, frĕquenter.
commurmuratio, Szmer. Das Geräusch.
cōmmūrmŭro, commurmuror. *Mamrzę, Márkocę.*
cōmmūtābĭlis; *Odmienny.*
cōmmūtātĭo, commutatus, ûs. *Zamiáná, Odmiáná.* Veränderung.
cōmmūtātio, *Cic. figura Rhetorica, unam sententiam in aliam sensu contrario formans.*
cōmmūto, *Odmieniam 1.3. Mieniam się, Mienię farbę, Prowádzę się.* Wechseln/tauschen/verändern. *In commutatum veniunt &c.* Lucr. *syn:* Mūto, pērmūto, cōnvērto, īnvērto. *vide Muto.*
cōmmūto pecuniâ, *Przedaię.* commuto verbum, *Sprzeczam się.*

C O M O

Cōmo, is. *Pięknię, Trefię* Zieren/ auspuzen/ kämmen. *Comat Virgineas hasta recurva comas.* Ovid. *syn:* Pĕcto, dēpĕcto, ōrno, ădōrno.
cōmœdĭa, *gr. Komedya 1.* Schauspiel. *Interdum tamen & vocem comœdia tollit.* Ovid.
cōmœdĭcè, *sub Komedyę stroię.*
cōmœdĭcè adstitit, *Uprządł postáwę.*
cōmœdĭŏgrăphus, *gr. Pisarz wierszow.*
cōmœdus, *gr. Aktor 1.* Comediant. *Hæc de Comœdis te consulit, illa Tragœdum.* Juv.
cōmŏpŏlis, *gr. Wieś.* *Comosus Kosmáty.*
cōmotrĭa, f. *gr. sub Pięknię ciel.*

C O M P

Cōmpāctĭlis, *Składny 2. Spoisty, Siádły, Pleciony.*
cōmpāctĭo, *Spoienie, Zbicie gwoździmi.*
cōmpācto, *Zmownie.* compacto corpore; *(Siádły.*
cōmpāctor librorum, *Księżnik.*
cōmpāctum, *à con: & paciscor Zmowá.*
cōmpāctus, *à Compingo, Składány, Spoiony, Siádły.*
cōmpāges, is. *hæc. Spoienie, Szew, Staw w ciele.* Zusammenfügung. *In latus, inque feri*

curvam compagibus alvum. Virg. *ſyn:* Cōmpāgo, cōmmīſsūra, vĭncŭlum. *epith:* Sŏlĭda, rĭgĭda, sēcūra, īncōncuſſa. *phr:* Fērro & cōmpāgĭbus ārctis claudentur bēlli portæ. Dūra cōmpāge tĕnēbānt. *vide Vinculum*

Compagino, *Zwieram* 1,

cōmpāgo, inis. *Spoienie* Eine Fuge. - - *In nebulam clara compagine verſus.* Mart.

cōmpar, ăris. *adject: omne.* *Rowny*, *Podobny* *Przyzwoity.* Gleich. *Bellatorque tuo penſus ſine compare pugnes.* Ovid. *ſyn:* pār, ſimīlis, æqualis.

cōmpar, *Towárzyſz* 1. *Małżonek.*

cōmpar, *Cic. Figura Rhetorum, quæ membra orationis pari numero ſyllabarum componit.*

cōmpărābĭlis, *Rownániu podległy.*

cōmpărātè, *Względem.*

cōmpărātĭo, *Rownánie, Przyrownánie, Nábywánie, Przygotowánie.*

compărātum eſt. *Zwyczay ieſt.*

cōmpărātīvus, *Rownaiący.*

Comparativus Gradus Grammaticorum, qui comparationum ſignificationem continet, Quintil.

Comparco. is. Oſzcządzam.

cōmpārĕo, comparet, *Widáć, Znáć.* *Nayduie ſię, Pokázuie ſię co. Stánąć, Pokázuie ſię komu.* Erſcheinen. *Lucifer in toto comparuit orbe.* Ovid. *ſyn:* āppārĕo, vidĕor, adſum, ēxſto.

cōmpăro, as. *Przyrownywam, Gotuię 1. 2. Doſtaię 1. Nábawiam, Spoſabiam, Pogadzam ſię. Spráwuię 14 Kupuię, Uſadzam.* Vergleichen zubereiten. *Divinis hoc factum comparat auſis.* Syl. *ſyn:* Cōnfĕro, āſsĭmĭlo, ăpto, compōno, æquo, coæquo, adæquo, *vel* păro, āſsĕquor, cōnsĕqur, acquiro, ădĭpīſcor. ōbtinĕo cōllĭgo. *phr.* Sī pārva lĭcet cōmpōnĕre magnis Grandĭa ſi pārvis āſsĭmĭlāre lĭcet, aptāri māgnis īnfĕriōra lĭcēt. Nōn īlli quīſquam bēllo ſe cōnfĕret hĕrōs, & merum cōnfērtur Ulўſſes. Quid vetat à magnis ad res ēxēmpla mĭnōres sūmĕre - Sīc pārvis cōmpōnĕre māgna sŏlēbam. Sī lĭcĕat sŭpĕris hŏmĭnum cōnfērrĕ lăborēs, Sī lĭcet à pārvis ănĭmum ad mājōra refērre, Si lŏcus eſt ălĭquis tānta Inter nōmĭna pārvis. Sī lĭcet ēxēmplīs in pārvō grāndibus ūti. Dēnique ut ēxēmpli īpſos æquāntībus ūtar, *v. Similis.*

Comparticeps, Uczeſtnik. Compartior, Dziele.

cōmpāſco, *Páſę bydło.* Compaſcor, *Páſę ſię.*

cōmpāſcŭus. *Poſpolity* 1.

cōmpāſcŭus ager, *Páſtwiſko* 1.

compater, Kmotr.

compatior, ſub Społżałuię.

cōmpătrōnus, *ſub Opiekun.*

compaveſco, Przelęknąć ſię.

compavio, Zbiiam gębę. Compavitus. Zbity.

Compectum, lege Compactum.

cōmpĕde vinctus, *Spętány.*

cōmpĕdes adĭmo, reſolvo, *Roſpętáć.*

cōmpĕdes indo, compedio, *Pętam.*

cōmpĕdītus, *Pęto noſzący, Spętány.* Der mit Fußbänden gebunden iſt. *Tum compediti januam lima terunt* (jamb.) *ſyn:* Cōmpĕdibus vīnctus, lĭgātus.

cōmpĕdum tritor, *Okowániec.*

cōmpēllatĭo, *Nálegánie, Nápominánie, Mowięnie do kogo.*

cōmpello, as. *Mowię do kogo, Miánuię Pozywam 1. Námáwiáć ná nierząd.* Anreden/ anklagen. *Compellabat. & has triſtes Latonía voces.* Virg. *ſyn:* Vóco, ādvŏco, allŏquor. *vide Alloquor.*

cōmpēllo, is. *Zgániam, Wganiam, Przymuſzam, Przypieram, Przywodzę 4 Pozywam 1* Nöthigen/ zuſammen treiben. *Hædorumque gregem viridi compellere hibiſco.* Virg. *ſyn:* Pēllo, ūrgĕo, ădĭgo, cogo, īmpēllo.

cōmpēndia ſequor, *Oſzcządzam.*

cōmpēndĭa ſcribendi, compendĭa vocum, *Abrewiácya.*

compēndiārìò, *Krotko.*

compēndĭārĭus, *Krotki.*

compendĭfăcĭo, compendium facio, *Skrácam, Zyſkuię, Krotko mowiąc.*

compēndiis ſcribendi utor, *Piſzę prędko.*

compēndĭolus, *Sumowány, Zyſkowny.*

compendĭum. *Krotkość, Sumowánie, Zysk 1. Pożytek.*
compēndĭum dicendi, *Mowá krotka.*
compēnſatio, *Nagrodá, Rownánie.* Vergeltung: -- *Homo eſt, hæc compenſatio rupit.* Sid.
compenſativus, ſub Nagrodny.
compēnsŏ, *Nágradzam* Vergelten/ erſetzen. *ſyn:* Pēnſo, mūnĕror, rĕmūnĕro. *phr:* Rēddo mūnus, refero, rependo.
compēnſo pedibus pecuniam, *Odchodzić.*
comperce, pro compeſce priſcum. in Nie, & Hámuię
comperendinatio, comperendinatus, ûs. Odwłoká 2.
comperendino, as. Odkładam.
comperendinus, ſub Rękoiemſtwá dzień.
compĕrio, Comperior, *Doświadczam 2. Nayduię 2. Wyrozumiewam.* Etwas erfahren. *Unde hæc compererim, tam bene quæris, amo.* Ovid. *ſyn:* Dēprĕhēndo, ſcĭo, novi.
compērnis, *Krzywonogi.*
compērtĭus, *ſub Doświadczam.*
compērto, *Doznawszy.*
cŏmpērtum ēſt mihi, habeo compertum, compĕri, *Wiem pewnie.*
compērtus, ti. *Doświadczony.*
compes, ĕdis, hæc. *Pęto.* Fußband. *Sed neque compedibus, nec me compeſce catenis.* Ovid. *ſyn:* Cătēna, vīncŭla, lăquĕus. *epith:* Dūræ, prædūræ, ſævæ, tĕnāces, firmæ, sērvīles, pondĕroſæ, vălĭdæ, tārdæ, grăvēs, fērrĕæ, mŏlēſtæ. *vide Catena.*
compes linea, *Sidło.*
compēſco, *Uſkramiam, Hámuię, Społpáſę* Zähmen. *Lanea, quæ pœnis compeſceret inferiorem* Hor. *ſyn:* Cŏhĭbĕo, rĕtĭnĕo, contĭnĕo, cŏĕrcĕo, fræno, rĕfræno comprĭmo.
compĕtens, *Słuszny, Przyzwoity, Przynależący*
compĕtēnter, competentiſſimè, *Przyſtoynie, Przyzwoicie, Pomiernie.*
compĕtēntia, *Przynależytość, Proporcya.*
compĕtit, *Przynależy, Przyſtoi, Zgodzi ſię. Zgadzam ſię.*
compĕtītor, *Społproſzący.*
compĕto, *Społproszę, Władam 2. Dogadzam (Domieszczam.* mit einem andern begehren. *ſyn:* Convĕnio, congrŭo, dĕcĕo.
compĕto animo, auribus, lingua, *Przyſobie ieſtem.*
compīlātĭo, *Złupienie 1. Okrádzenie.*
compīlātor, *Wyłupiciel, Złodziey 1. Przewabiácz.*
compīlātus, *Okrádziony.*
compīlo, à pilus, vel à pilo as, ſub *Obrywam, Krádnę 1. Nec te compilent fugientes hoc juvat horum.* Hor.
compīlo, à pilum vel à pilo as, *Sciſkam 4. Kupię, Krádnę 1. 3. Wykradam, Wyłupuię 1. Porywam zá łeb, Okráść kogo, Biię kogo, Przewabić.* Stelen/rauben. *Compilare Cilix volebat hortum.* (Phal.) *ſyn:* ēxpīlo, dīrĭpĭo, ērĭpĭo, fūror, prædor.
compīngo, *Spaiam, Spinam, Wtaczam 1. Fáſuię, Tarcicámi pokładam, Rzucam w oczy, Oſadzam więźniá.* Zuſammen hefften. *ſyn:* Compēllo, dētrūdo ădĭgo, ūrgēo, *vel* compono, conjūngo.
compĭtalis, compĭtalitius, *Tretowy, Poſpolity.*
compĭtālĭa compitalia feſta, *ſub Krzyżowá drogá,*
compĭtum, *Tret Rozſtánia drog.* Creutzweg. *Compita grata Deo, compita grata cani.* Ovid. *ſyn:* Vĭa, ĭter, vĭcus, plateæ. *v. compitus. ti. Krzyżowa drogá.* (*Via.*
complăcet, complacitum eſt. *Podoba mi ſię, Ulubić ſobie.*
complăcĭtus, *Ulubiony. Complaco, Błagam.*
complāno, *Rownam 1. 2. Náwożę, Poleruię.* Eben machen. *Complananda domus, deſolandiq; penates.* F. *ſyn:* Æquo ădæquo, ēxæquo, *vel* ſōlo æquo, ēvērto.
complantor, ſub Szczepię.
complaudo. Cic. corr. Plaudo.
complecto, Obłapiam.
complĕctor, idem & *Obeymuię 1. Poymuię co*

myślą

myślą, Ogárnąć. Umbfahen. *Et patris Anchisæ gremio complectitur ossa.* Virg. *syn:* ămplēctor, complēxu tĕnĕo, fŏvĕo. *vide Amplector.*
complēmēntum, *Dopełnienie.* Erfüllung. *syn:* Sūpplēmēntum.
complĕo, *Dokładam; Dopełniam, Dolewam, Nápełniam, Nátykam się, Stoi to zá to; Dokonywam, Spełniam, Zástępuię. Nábiiam uszy.* Erfüllen. *Annuus exactis completur mensibus orbis.* Virg *syn:* īmplĕo, ădīmplĕo, *vel* pērfĭcĭo, ăbsolvo fīnio, confĭcĭo, īmpono fĭnem.
completio, Wypełnienie.
complētus, *Pełen, Zupełny.* Erfült/ voll/ gantz. *Completos lapidum labiis, tum spuma per oras.* J. īmplētus, plēnus,*vel* pērfēctus
complex, Towárzysz 1. & Pomocnik.
complēxĭo, *Záwikłánie, Splecienie, Złączenie, Obięcie, Zámknienie, Kompleksya, Dowod.*
complēxus, ūs. *Łono 2. Obięcie, Obłápienie, Powikłánie.* Umbfahung. *Quis te nostris complexibus arcet?* Virg. *syn:* ămplēxus.*epith* ăvĭdus,tĕnax, mollis,nēxĭlis, ărctus, mutŭus,dulcis,tĕner, plăcĭdus. *vide Amplexus.*
complĕxus, xi. *Spleciony.*
complĭcāri, complicatus, *Powikłáło się.*
complĭco, *Składam 2. Zwiiam 1.* Zusammen wickeln. *syn:* Plĭco, convolvo, īnvolvo, contrăho.
complodo, *Klaskam rękomá.*
complorātĭo; comploratus, us. *Płácz.*
complorātus, ti. *Opłákány.*
comploro, comploratu persequor, *Opłákiwam.*
compluor, Moknę. Complutus, *Zmokły.*
complūres, compluscŭli, *Niemáło ich.* Viel mit einander. *Complures alios doctos ego quos & amicos.* Hor. *syn:* Mūlti, pērmūlti, plūres, plūrĭmi.
complurie, *compluriens. prisci, Często 1.*
complŭvĭātus, *Czworográniásty, & in Winnicá powiązána.*
complŭvĭum, *Dách 1. Stek, Podworze.*
compondĕro, *Pomierzam.*
compono, *Składam 1. Układam, Jednam, 1. Rownam, Pogadzam 2. Złączam, Uspokoić co, Przyprawiam, Przyrownywam, Spuszczam kogo, Zmyślam 1. 2. Piszę 2. Grzebię umárłego, & sub Doszłá ugoda.* Zusammen ordnen/ vergleichen. *Sic parvis componere magna solebam.* Virg. *syn:* Compăro confĕro, apto, ăssĭmĭlo, æquo, ēxæquo, ădæquo; cŏæquo. *vel* conjūngo, commītto, *vel* (scribo.
compono me, *Kłádę się.*
compono vultum, *Uprząść postáwę.*
comporto, *Znoszę.* comportatio, *Znoszenie.*
compos, ŏtis. *adject: omne. Uczestnik.* Mächtig. *Insequere,& voti postmodo compos eris.*O.
compos fio. *Otrzymawam, Dostáło mi się, Dostaię 1.* Compos animo, compos mentis, sui *Przy sobie.*
compŏsĭtĭo, *Składánie, Spuszczánie szermierzow, Ugodá. Przyprawá, Receptá.*
compŏsĭtĭo, amicabilis, *Zdánie.* Compŏsĭtē *Gládko, Pięknie; Skromnie.* Compŏsĭtō. *Zmowonie.*
compŏsĭtor, *Składácz.* Ordner/ Zusammenfüger. *Plus tibi permisit compositor suo.* Ov.
compŏsĭtūra, compostura, *Składánie, Spoinie, Przyprawá, Receptá.*
compŏsĭtus, *Porządny 1. Ksztáłtowny. Umowiony,Zmyślony.* Zusammen gemacht. *Mollia composita littora fronde tegit.* Prop.
compŏsĭtus pretio, *Naięty.*
compostus, Umarły.
compotātĭo, *Społpiiánie, Dobra myśl, Bánkiet, Biesiádá 1.*
compotem facio, *Nábawiam, Domieszczam Przyimuię 1.*
compotio, is. Nábawiam.
compoto, *Zpołpiię.* Mit einander trincken. *vide Poto.*

compotor, oris. compotrix, *Społpiiący.*
compras, adis. Społrękoymia.
comprānſor, *Społiádaiący, Gość 1.*
comprĕcātĭo, *Modlitwá.*
comprĕcor, *Modlę ſię.*
comprĕhendo, comprendo, *Imam kogo, Chwytam 1. Ogárnąć 1. Poymuię co myślą, Przyimuię ſię, Záchwycić ogniá.* Begreiffen. *ſyn:* ăccĭpĭo, căpĭo, ăpprĕndo, ăpprĕhēndo, ăſsĕquor, *vel* concĭpĭo, īntēllĭgo, pērcĭpĭo.
compṛĕhēnsĭbĭlis, *Poiętny 2. Obiętny.*
comprĕhēnſio, *Imánie, Poięcie, Obięcie, Poimánie 2. Chwytánie, Uchwycenie, Okrągłość.*
comprēſsè, *Sciśle, Krotko.* Compreſſió, *Sciśnienie 1. 2.* comprēſsĭuncŭla, *Sciſkánie.*
comprēſſor, *Gwałciciel.*
comprēſſus, us. *Sciśnienie 1. Zgwałcenie 2. Drogość 2.*
comprĭmo, *Dławię, Sciſkam 1. Zadłáwić, Hámuię, Uſkromiam, Uymuię kogo; Stulam, Tłumię, Trzymam co ſkąpo, Zátrzymawam 2. Otrzymáć ſię 2. Utłoczyć, Zgwałcić, Wściągam 1. Zámykam.* Zuſammen drucken *Fare, age quid venias Jam iſt hinc & comprime greſſum.* Virg. *ſyn:* Tenĕo rĕtĭnĕo, cŏērcĕo, cŏhĭbĕo, compēſco sīſto, rĕtārdo *vel* ăbſcondo; occŭlto, tĕgo obtĕgo, *vel* contrăho, ſtrĭngo, conſtrĭngo, *vel* prĕmo, opprĭmo.
comprĭmo animos, *Składam pychę.*
comprĭmo manus, *Zakładam ręce.*
comprĭmor, ſub *Otrzymáć ſię.* (*chwalácz.*
comprŏbātĭo, *Pochwałá.* Comprobator, *Pocomprŏbo, Pochwalam, Potwierdzam.* Loben/ billigen. *Comprobat ô quantum diſtant huma-na ſupernis.* A. *ſyn:* Prŏbo, ăpprŏbo, laudo.
compromiſſarius, Jednacz.
Compromiſſum, *Zakład iednaczy, zdanie.*
Compromītto, compromiſſum facio, *Zdaię ſię ná dobre ludzie.*
Comptus, ti. *Ozdobny, Gálánt, Upſtrzony.*
Comptus, us. *Piękrzenie.*

compŭgno, *Biię ſię z kim, Swárzę ſię.*
compŭlſio, *Przymuſzenie.*
compŭlſor, *Przymuſiciel.*
compŭnctĭo, *Kłocie 2. Skłocie, Sztychowy Raz, Skruchá.*
compŭnctus, *Skłoty; Pryſkowány.*
compŭngo, *Kolę 1. Skłoć.*
cŏmpŭtābĭlis, *Łácny do obráchowánia.*
computătĭo, *Ráchunek.*
compŭto, *Ráchuię 1.* Erwegen/ ermeſſen. *Utile ſollicitis computat articulis.* Ovid. *ſyn:* Nŭmĕro, cēnsĕo, puto.
compŭtrēſco, *Próchnieię, Gniię.* Verfaulen. *vide Putreſco.* (*Komput.*
computus, per 2. & per 4. tus. ti. Ráchunek ...

CONA

Conāmen, *Uſilność, Pąd.* ein Fúrnehmen. --- *Exiguo funem conamine traxit.* Ovid. *ſyn: Conatus.*
conāmen ſumo, *Zápuſzczam ſię.*
conāmēntum, *Drąg 2. & Silenie 1.*
conatio, Uſilność. conatum, ti. *Zamyſł.*
conātum capio, *Záwodzę ſię.*
conātus, us. *Uſilność. Zamyſł, Zápuſzczánie.* Vnterſtehung. *Sed quoniam canitis fatum conatibus obſtat* Ovid. *ſyn:* Conāmen, tēntāmen, molīmen, nīſus, vīs. *epith:* Māgnus, conſtāns, audax, gĕnĕroſus, fortis māgnănĭmus laudābĭlis, īngēns, vălĭdus, sŭmmus gĕmĭnātus, ēxĭgŭus, cŭpĭdus mŏdĭcus. *phr:* Stŭpŭēre patres tēntāmĭna tānta. Conātuſque tuos; & frăgĭlis vălĭdo conāmĭne ſolvĭtur ēnſis, & nobĭle nērvis. conāmen călĭdus præbet crŭor, in mĕdĭis conātĭbus ægri sŭccĭdĭmus, non lĭngua valet, non corpŏre vires.
concăco, *Plugáwię.* concæde claudo, *Zárębuię drogę.* concædes, is f. *Obrąb*
concălĕfăcĭo, *Zágrzewam, Rozruchać ſię.*
concălĕfactorĭus, *Zágrzewaiący.* (*ſię.*
concălĕo, concaleſio, concaleſco, *Zágrzewam*
concalleo, *Drętwieię, Odrętwieć.*

Concalo as. *Zwoływam.*
concămĕrātĭo, *Sklep.* concămĕro, *Sklepię.*
concanui, *à concino*, *in Spiewam.*
concapes is. f. *Drewno wyrobione*, *Tycz*, *winniczne roszty.*
concaptivus, *Spolwięzień.*
concăstigo, *Strofuię.*
concateno, *Łáńcuchem wiążę*, & sub *Łáńcuszne.*
concătĕrvāti, *Zátárli się*, & sub *Scisnąć się.*
concăva orum, *Gruba.*
concăva pars, *Złobkowatość.*
concăvo as. *Wydrążam*, *Nákrzywiam.* Auß-hölen. *Est locus, in geminos ubi brachia concavat arcus.* Ovid. *syn:* Căvo, ēxcăvo.
concavum, *Złobkowátość*, *Wydrążenie.*
concēde hinc, *Precz z tąd.*
concēdĭte, *Wárá 1.*
concēdo, *Dozwalam*, *Przyzwalam.* *Ucholzę*, *Dáruię*, *Daię 1.* *Podaię 1. 2.* *Ustępuię*, *Przyznawam 1.* *Daymy to*, *Umieram 1.* Zulassen/ erlauben. *Quo mihi fortuna*, *si non conceditur uti.* Hor. Dōno, do, lārgĭor, trĭbŭo, pērmītto, cēdo, *vel* fătĕor, non nĕgo, non rĕpūgno non rĕcūso, non ābnŭo, *vel* āccēdo, transeo. (*Odpuszczam.*
concēdo alicui dicto, concedo impunitatem,
concēdo de mēo jure, *Ustępuię swego.*
concedo in jus, ditionem, *Podaię się.*
concedo petitioni, *Uprosić się daię.*
concĕlĕbro, *Sławię*, *Stroię igrzyská.* ein Fest halten. *Concelebra & multo tempora funde mero.* T. *vide Celebro.*
concelo, *as.* *Taię czego.*
concĕntĭo, *Spiewánie*, *Melodya.*
concentor qui simul canit: Calepin. *ex Decret.*
concēntrātio, *Scisnienie 2.*
concenturio, *as.* *Rozpisuię*, *Sporządzam*, *Zbieram 1.* *Rozmyślam się.*
concēntum servat, *Stroyny 2.*
concēntus, us. *Spiewánie*, *Melodya.* *Zgadzánie się*, *Zgodá.* Zusammenstimmung. *epith:* blāndus. *phr:* Concors cāntus. Vocum dĭscordĭa concors. Lætis mulcēnt cōncēntĭbus auras. Vŏlŭcrum rĕsŏnat cōncentus ad auras; argūti concēntus mūrmŭra. Fēsti concēntus aĕra, *vel* ædes mūlcēnt. *vide Cantus.*
cōncēptācŭlum, *Poczęcia mieyste*, *Doł*, *Káłużá.* Ein Ort da etwas empfangen/und behalten wird. *Intercepta sinu per conceptacula sese.* Prud.
cōncēptātur, sub *Poczyna niewiástá.*
conceptela, *Rozmusowá skrzyniá.*
cōncēptĭo, *Poczęcie*, *Obięcie*, *Formułá*, *Koncept.*
cōncēptio verborum, formularum, concepta verba. *Formułá.*
cōncēptis verbis, *Rozmyślnie*, & sub *Przysięgam*
conceptiva feria sub Swięto ruchome. *conceptivus*, *Zápowiedny.* *Concepto as.* *Zámyślam co*
Conceptor, *Práktyk podły.*
cōncēptus, ti. *Rozmyślny.* Conceptus, us. *Poczęcie*, *Poięcie*, *Płod 1.* *Jámá*, *Koncept.*
cōncērno, an *Bacze.*
Concernit. pro pertinet ac respicit, *tangit*, *fert secum*, *recentiorum est Latinorum.*
cōncērpo, *Drápię*, *Concerra sub Bálámut.*
concerro onis, *Towárzysz 1.* *Bálamut.*
cōncērtātĭo, *Swar*, *Spor.* ein Zanck. *Concertativus*, *Swárliwy.* Concertator, *Przeciwnik*, *Wárchoł* Concertatorius, *Swárliwy*, *Sporny 1*
concerto, *Sprzeczam się*, *Swárzę się*, *Wyściągam się.* *Concertor*, *pro*, *certo cum*, *Sapient. 15.*
concessatio, *Przestawánie*, *Przestánek.*
concessivus Dozwalaiący. *Concesso*, *as.* *Przestaię.* Concessio, concessum, concessus us. *Dozwolenie*, *Godziwa rzecz.*
cōncha, *gr.* *Slimacza skorupá*, *Pław*, *Skorupá*, *Korczak 2.* *Łupiná*, *Czárá 1.* *Umywádlnik.* Fisch in Muschlen/allerley Fisch mit harten Schalen. (*Genus est piscis firmiorem habens testam.*) *Interdum accipitur pro gemmis*, *quæ nonnunquam in ea reperiuntur* ep th: Squāllens, pretiōsa, vīlis, dētrīta, [illegible]

tĕnuis,tōrta, æquŏrĕa, lūcĭda,adūnca,nĕrvōsa,Inda,gēmmĭfĕra,gēmmāta squāllĭda sārrāna,sĭdōnĭa,spūmans,lĕvis,aurata.*phr:* Bācca rĕnidēbat cōncha derāsa tĕnāci, & nivĕos hŭmĕros lūcĭda cōncha tĕgit. Sīc lĕvēs cūrvo spērnuntur lĭttŏre cōnchæ. *Sumitur quandoq; pro tuba.* Nōn făcit ad nostros ærĕa cōncha sŏnos, ēxpāvit tōrtæ cērtāntĭa mūrmŭra cōnchæ. *vide Tuba.*
cōncha,ærea ferrea. *Miednicá.* Cōncha bibo, *Pełnię 1.* Concha margaritifera, *Perłowa mácicá.* Concha Porcellana, Venerea, *Pław.* Conchæ calculus, nucleus, *Perłá.*
cōnchātus, *Dołkowáty.* (*skach.*
cōnchis, idis. *gr. Slimaczy kámień, Groch w łu*
cōnchīta, æ. m. *gr Rybak.*
conchlace, Kamyczek głádki.
cōnchŭla, *Skorupá, Niecká, Korytko, Pław.*
cōnchylāta vestis, *Szarłat.* Cōnchylĭātus, *Szarłatny.*
cōnchȳlis, is & *vel* idis. *vel* tincta fuco purpura. *Catul Seren. vel à Conchyli. vel adjective conchylis purpura. vel conchyli fuco i. conchylii vide Scalig. Pafferatium. Tincta tegit roseo conchylis purpura fuco.*
cōnchȳlĭum, *Pław 4. Szarłat 5.* Ein Fisch in einer Schalen/von welchem Purpurfarb oder Scharlach gemacht wird *Lubrica pascentes implent conchylia luna.* Hor. *Genus conchæ idem cum murice, cujus sane pretiosissima lana tingebatur. vide Murex.*
cōncīdo, *Rąbam, Kraię, Siekę 1. Drobię. Posiekáć, Krusię 1.* Zerschneiden/ zerstücklen. - *Scrobibus concidere montes.* V. *syn:* Cædo, scindo.
cōncĭdo *à cado. Upadam 2. 8. Serce tracę.* Zahauffen fallen. *Concidit immundoq; fimo sacroq; cruore.* Virg. *syn:* Cădo dēcĭdo, rŭo, cōrrŭo lābor. (*eris*) *vide Cado.*
cōncĭĕo, *Porusząm, Pobudzam, Zwoływam* be-
cōncĭlĭābŭla, ōrum. *Sąd.* (wegen.
cōncĭlĭābŭlum, *Schadzka, Grod, Podwod, Opida, mercatus, & conciliabula, & artes.* Prud.
Cōncĭlĭātĭo, *Jednánie 2. Ugodá, Uięcie 3.*
cōncĭlĭator, *Jednácz 1.3. Nierządniczy sługá, Sprawcá, Rufian.* Verföhner/ Friedmacher.
cōncĭlĭātor carnĭs, *Rzeznik 1.*
cōncĭlĭātrīcŭla, *conciliatrix, Jednaczká, Rufiánká.*
cōncĭlĭātūra, *Ugodá, Jednánie 2. Rufiáństwo.*
cōncĭlĭātūram exerceo, *Rufiáńską trzymam.*
cōncĭlĭātus, ûs. *Ziednoczenie, Złączenie.*
cōncĭlĭ, *Stręczę 1.2. Złączam, Pogadzam 1. Pilśnionego co robię, Nábáwiam, Jednam tá ską ziednáć, Raię, Stłaczam 2. Kupuię, Przyimuię sługę.* Versöhnen. *1. Iste tibi dominam conciliavit amor.* Mart. *syn:* Cōnjūngo dēvīnco, *vel* acquīro, păro, cōmpăro.
cōncĭlĭor, *Rádzę 1.*
cōncĭlĭum, *Rádá 2. Seym, Gromádá, Zgromádzenie, Rádziecki dom, Powoy.* Eine Versammlung des Volcks. *Ille concilio multis cum millibus ibat.* V. *syn:* Cætus, cōnvēntus.
cōncĭnēntĭa, æ. *Melodya.* Cōnnĭnnātĭo, *Przyprawá 1.* Concĭnnātor, *Pięknozyciel, Sprawcá, Kędziornik.* (*ktyk.*
cōncĭnnātor causarum, litium, *Prokurator Prá-*
concinnatitius, Skromny 2.
cōncĭnnè, concinniter, *Ozdobnie, Gładko.*
cōncĭnnĭtas, concinnitūdo, *Piękność, Składność Wypráwá, Gładkość mowy.*
cōncinno, as. *Náprawiam 1. Gotuię, Chędożę, Wyprawiam 3. Przyprawiam 3. Nábawiam, Wmawiam 2.*
cōncĭnnus, *Składny, Gładki.* Galant.
cōncĭno, is. *Spiewam 1. 3. Zgadzam się, Gram 1. Trąbię.* Zu stimmen stimmen. *Dicitur ad clausas concinnuisse fores.* Ovid. *syn.* Cano, canto. *vel* cōncēntum edo, cāntu rēspōndĕo. rĕspōnso āccĭno.
cōncĭo, is. *Porusząm, Nábawiam kogo Wzbudzam 1. Buntuię.*
cōncĭo, ōnis. *Zgromádzenie, Gromádá 2. 3. Słuchácze, Kazánie, Kazálnicá.* Eine Ver-

 samm-

sammlung des Volcks/ oder Rede zu einer Gemeind/ Predig. syn: Cōncĭlĭum, vel ōrātĭo, sermo.
cōncĭōnālis, concionarius, concionatorius, Gminowy, Káznodźieyski, Kazániu służący.
cōncĭōnārĭus populus, Słuchácze.
cōncĭōnātor, Káznodźieiá. Ein Prediger syn. orātor. epith: Săcer; sānctus, pĭus, pŏtens. phr: Vērbi Dĕi præco. Sacra dogmăta tractans. Quod sit ĭter mōnstrāns ad sīdĕra cœli. Commĕmŏrāns jūssā vĕrēnda Dĕi.
cōncĭōnor, Każę do ludu. Eine Predig oder Rede thun. syn: ōro peroro. phr: Fĭdĕi vērba sŏno, īllustro dŏgmăta Christi, ōrācŭla lēgis pāndo. Chrīsti dŏgmăta spārgō pĕr ōrbem, Jūstĭtĭæ lēges, vītæque sălubrĭa jussa. Vĭrtūtes patrĭas sĭmul īnsĭnŭāndo dŏcēbat. Pŏpŭlum plērūmque dŏcendo, ad vērum cōnvērtit ĭter. Pŏpŭlum dūcens per lumen ăpērtum: ērrōrem per te spērnent, mortĭsque tĕnĕbras ābrūmpēnt omnes, tŭa quī præcĕpta sĕquēntur.
concipilo, Biię kogo, Porywam zá łeb, Rozszarpáć.
cōncĭpĭo, Poymuię myślą, Poczyna niewiásta, Dopuszczam się, Zaymuie się, Przyzwalam, łma się ogień, Nápiiam się, Záchodzę. Begreiffen/ empfahen. Pinguia concipiunt, sive illis omne per herbam. V. syn: Pĕrcĭpĭo, nōsco, cōgnōsco, ăssĕquor, īntēllĭgo, căpĭo.
cōncĭpĭo flāmmam, Zápalam się, Zágorzáło się.
cōncĭpĭo morbum, Zárażam się, Záprzeć. (Psuię się 1.
cōncĭpĭo summas, Rachuię 1.
cōncĭpĭo verba, jusjurandum, Mowię z kim,
concĭpĭor, concipitur, Wszczyna się.
concīsē, Drobno. Concīsĭo, Zsiekánie.
concisura, Siekánie. Rozdzielność, Drobność.
concitamentum, Pobudká.
cōncĭtātĭo, Poruszánie 2. Buntowánie.
cōncĭtātor, concitor, oris. Buntownik, Pobudká 3. Warchoł.
cōncĭtātus, Poruszony, Prędki. Getrieben. Si concitata ferveant ventis freta. (Jamb.) syn:

Concĭtus, cĕlĕr, răpĭdus, vēlox.
cōncĭto, Pobudzam, Poruszam, Podszczuwam, Wzbiiam 1. Wzwieram, koniá, Wzruszam, Záwodzę się, & sub Buntuię. Erwecken/ anreitzen. At malus interpres populi mihi concitat iram. Ovid. syn: ēxcĭto, mŏveo, sōllĭcĭto, stĭmŭlo, īncēndo, ăgo, pēllĭcĕo, ăcŭo.
concitor oris, Pobudká, buntownik, Warchoł.
cōncĭtus, à Concitor, Poruszony. angereitzt. Inde ruunt toto cōcita pericula mundo. Luc. syn: Cōncĭtātus, ēxcĭtus, ēxcĭtātus, vēlox.
cōncĭtus, à Concieor, ibid. Bewegt.-- Rapidi cum concitus astu. Virg.
concivis, an rectè, Ziomek tegoż miástá.
cōncĭūncŭla, Gromádá 3. Kazánie.
cōnclamātĭo, Krzyk 1. 2. conclamatum èst, sub Nadźieię stráćić.
cōnclāmātus, Odsłąpiony od lekárzow, Zwątpiony, Umarły Wielki. Immensis eum conclamate querelis. M.
cōnclāmĭto, Rozwoływam 1.
cōnclāmo, Krzyczę 1. Krzykam 3. 4. Obwoływam. mitschreyen. Italiam primus conclamat Achates. Virg. syn: Clāmo, exclāmo, Vocĭfĕror.
cōnclāvātus, Záwárty.
cōnclāve, conclavium, Komorá 1 Łożnicá 1 Zámknienie 1. Pokoy 4. Stołowa izbá, Klatká ptasza. Ein Gemach. Currere per totum pavidi conclave, magosque. Hor.
conclinescere, Uczepnąć.
cōnclūdĭtur, Idzie zá tym.
conclūdo, Zámykam 5. Dokonywam, Sciskam 4. Kończę 1. 2. Beschliessen. Pars aptare locum tecto, & concludere sulco. Vir. syn. Claudo, īnclūdo, vel collĭgo, īnsĕro, vel absolvo, pērfĭcĭo.
conclūsē, Záwárcie. Conclūsĭo, Zámknienie, Zámykánie, Dowod 2.
conclūsus, Zámkniony. Beschlossen. Svave locus voci resonat, conclusus inanes. Hor. syn: clausus, Inclūsus, īntērclūsus.
conclūsūræ fornicum, Kosz sklepowy.

conce-

concoctio, Trawienie l. Strawienie.
concœna, a. m. Gość ná bieśiedzie.
concœnātio, Bieśiádá l. Bánkiet.
concŏlor, omne. Jedney máśći. Gleichfärbig. Cum fetu concolor albo. Virg.
concopūlo, Spaiam.
cŏncŏquo, Trawię l. Wárzę l. Strawić 2. Zumal kochen/ verdeuen. Pulchrè concoquitis, nihil timetis. (Phal)
concordia, concordatio, concorditas, Zgodá, Przeiednánie, Ugodá, Bocian Einigkeit/ Einhelligkeit. Qui mihi si tanto felix concordia bello. P. phr. Pāscēns tūtas dulcis concordia mēntes. Virtus contrāria līti Nūllis concordia rūpta quĕrelis, ūna qui dem fácies sĕmper, mēns ūna dŭobus, ūna quies ūnūsque labor. vide Pax.
concordia vocum discors, Melodya.
concordialis subst: Bielmok ziele.
concordialis, adject: Concordis, is. Zgodny.
concorditer, concordissimè, Zgodnie. Einhelliglich. Viximus, ut nostis, totos concorditer annos. M.
concordo, Zgadzam się. gleichsinnig seyn.
concorporalis, Towárzysz. Concorporatio, Zśiadánie, Zrastánie. Concorporo, Spaiam. Concorporor, Zrasta się. Zmieszáć. Wpada rzeká.
concors, dis. adject: omne. Zgodny, Zgadzaiący się. einhellig.
concratitius, Kraciásty. v. Cratitius.
concratitius paries. Sciáná spolna.
concrēdo, Powierzam, Zwierzam się.
concrĕmo, Spalić l. Verbrennen. Ut concremarem prolis & thalami rogos. (Jamb) syn: ūro, combūro, ădūro, ēxūro, īncēndo, cremo. v. Uro.
concreo, sub Stwarzam.
concrĕpo, Grzmot czynię, Brzmię, Brząkam 2. Trzaskam, Gruchocę, Skrzypię, Kłapam, Klaskam l. Poldern toben Cymbala Thebano concrepuēre Deo. Ovid. syn: Crĕpo, crĕpīto, concrĕpito, strīdeo, strĕpo, străpito.

Concresco, Zrasta się Zśiada się, Skrzepnąć, Gęśćieię, Márznę. Zusammen wachsen. syn: Conflor, cōĕo, commīscĕor, condēnsor, dēnsor, cogor, īndūror. phr Concrēscunt sūbitæ cūrrēnti in flūmĭne crūstæ.
concrētio, Zrastánie Zrośnienie, Zśiadánie, Spoienie. Zusammenwachsung. syn. Mīxtio.
concrētus, Spoiony, Złożony, Skrzepły, Gęsty, l. Zusammen gefrohren/ geronnen. Multa diu concreta modis inolescere miris. Virg. syn: compŏsĭtus, conflātus.
concribillo, Dziurawię, & sub Pokreślić.
concriminor, Zmyślam. Concrīspo, Porrząsam.
concrucior, Boleię l. zboleć.
concrūstātus, Spiekły.

CONCU

Concŭbia nox, Pierwospy.
concŭbīna, Nałożnicá.
concŭbīnātus, ûs. Nałożnictwo.
concŭbīnus, Nałożnik. Ein Beyschlaffer. Quid nobis, Proculina, concubino. (Phal.) syn: Mœchus, adūlter, lŭxurĭosus.
concubitor, Społsypiaiący, & Sodomczyk.
concŭbĭtus, ûs concŭbĭus, adject: Łączenie Beylag/ Beyschlaff. Concubitu vetito naturæ pollue fœdus. Ovid. syn: Cŏitus. epith: Nĕfāndus, īmpūrus, noctūrnus, scĕlĕrātus, sons, vĕtĭtus, īmprŏbūs, dŏlosus.
concūbĭtus vagus, Porubstwo.
concŭbĭum, Łączenie, Pierwospy.
concŭbo, as. sub Społsypiaiący. beyligen.
concŭlcātio, Podeptánie.
concŭlco, Wtłaczam, Podeptáć. Zertretten. syn: Cālco, tĕro, protĕro, contĕro, procŭlco. phr: Cæsos cālcāre dŭces. Colla ducum comprĭmĕre planta, sub pĕdĭbus tĕrĕre. Nĕque ŏves hœdique pĕtūlci Floribus īnsūltēnt, aut errāns būcŭla, cāmpo dĕcŭtĭat rorem, & surgēntes āttĕrat hĕrbas. Spārsas, pĕdĭbus protĕrit ēscas & lævo prēssit pĕde, tālia fātus.
concumbo, sub Społsypiaiący, & Małżeństwá záżywáć.

Cocŭpiſcēntĭa, *Chciwość*. Begierd.
concupio, Concupiſco, Żądam 1. Begehren/ gelüſten. *Quod reges, dominiq; concupiſcunt.* (Phal.) *ſyn:* Cŭpĭo, opto, pĕropto, āppeto.
concupiſcibilis, Pożądány, Pożądliwy.
concupitor, Pożądácz.
concurator, ſub Sprawcá.
concuro, as. Opátruię.
concurro, is. *Zbiegam ſię, Potykam ſię, Gonie ná oſtre, Schadzaią ſię, Zbiegaią ſię.* Zuſammen lauffen. *ſyn:* āccurro, ādvŏlo, convŏlo cŏĕo, conflŭo, *phr:* Concurſu accēdĕre, mā gno. Rāptis concurrunt undĭque tēlis. Audetque viris concurrĕre vĭrgo bēllātrix.
concursātĭo, concurſio, *Zbiegánie 1. Kupienie ſię*
concursātor, *Potykácz.*
concurſatorius, Potyczkowy.
concurſo, as. *Biegam 5. Schodzić polá, Zbiegaią ſię, Zwiedzić.*
concurſus, ûs. *Zbiegánie 1. zbiiánie, Kupienie ſię, Konkurencya.* Zulauff. *ſyn.* āccurſus. *epith:* Māgnus īngēns, cēlĕbris frequēns. *phr* Turba frequens. Quid vult concurſus ād āmnēm.
concurſus fit, *Zbiegaią ſię.*
concurſus ludicri, *Gonitwá.*
concurvo, Nákrzywiam.
concuſsĭo, concuſſura, *Stłuczenie.*
concuſſor, ibidem.
concuſſus, us. *Poruſzony.* Zerſchüttelt. *Et tremefacta comā cōcuſſo vertice nutat.* V. *ſyn:* Quāſſus, ēxcuſſus, motus, ăgĭtātus, concĭtātus, jāctātus. *phr.* Cāſu concuſſus ăcērbo.
concŭtĭo, *Tłukę 4. Trzęſę 1. 2. Potrząſam 1. Utrząſnął ſię.* Erſchütteln/ bewegen *Ægida concuteret dextra, nimboſque cieret* V. *ſyn.* Quătĭo, mŏvĕo, commŏvĕo, ăgĭto, concĭto, ēxcŭtĭo, jācto.
concŭtĭor, *Utrząść ſię.*

COND

Condălĭum, condălus, è Græco, *Pierścień.*
condĕcens, *Przyſtoyny.* Condĕcēntĭa, *Przyſtoyność.* Condĕcet, *Przyſtoi.*
Condĕcēnter, condecorè, *Przyſtoynie.*
condĕcŏro, *Zdobię 1.* Zieren/außputzen. *Dignè digniloquis picturis condecorari.* Ovid. *ſyn:* Dĕcŏro, honēſto, orno, ēxorno, ădorno.
condelector, ſub Kocham ſię.
condeliqueſco Rozpływam ſię.
condēmnātĭo, *Potępienie, Skazánie przeciw*
condemnabilis, Przyganny.
condemnator, Sędzia 2.
condēmno, *Skázuię przeciw komu, zdáię 2. Poſądzam.* Verurtheilen/ verdammen. *ſyn:* Dāmno. *phr:* Crīmĭne dāmno. Scĕlĕris ārgŭo; morte ēxĭlĭo mŭlcto. Morti, nĕci āddīco, dēdo: ălĭcujus nomĭnī, *vel* ălĭcujus crīmĭni nigrum præfīgĕre Thĕta. Mortĭfĕrum āddĕre sīgnum, Nec mĕa dĕcrēto dāmnaſti fācta Sĕnātus. Nec mĕa sēlēcto judĭce juſſa fŭga eſt.
condēnſeo, *Cōdenſeo, es. Zgęſzczam, Stłaczam, Nátłaczam, Gęścieię, Gromádzą ſię, Sciſkáć ſię.* Dick machen. *ſyn.* Cogo, ſpīſſo, dēnſo, duro, īnduro.
condēnſum, *Gęſtwá 1.* Condēnſus, *Gęſty 2.*
condēpſo, ĭs *Gniotę, Depcę 2.*
condīco, *Zmawiam 1. Záprаſzam ſię do kogo Umawiam ſię, Naymuię ſię.* An oder Zuſagen. *ſyn.* īndīco, sīgnifĭco, dēnuntĭo, conſtĭtŭo.
condīctĭo, condictum, *Umowá.*
condictitius, Umowny. Condictus, *Umowiony.*
condīctum militare, *Háſło.*
condīdĭci, *Zwykłem.*
condīgnè, *Przyſtoynie.* Condignus, *Godny.*
condīmēntārius, *Przyprawny.*
condīmēntum, *Przypráwá 3. Przyſmák.* Ein lieblicher Zuſatz allerley Gewürtz. *Quæ ſalis admiſto tundetur condimento.* Sp. *ſyn:* Condītĭo, condītura. *epit.* Svāvĕ, dulce, grātum
condĭo, is. *Przyprawiam 3. Zdobię.* Mit Gewürtz beſprengen. *Et quadringentis nummis condire guloſum.* Juv. *phr.* Condīmēntis, ſvāvi săpore tēmpĕro. Dulcem aſpergo sa-

go sāpōrem. Cōndīmenta mīſcēo.
cōndīſ ipūlatus, us. *Społuszenniſtwo.*
cōndīſcipūlus condiſcipula, *ſub Społuczeń.*
cōndīſco, *Przyuczam ſię, Nakładam ſię.*
cōndīta, condītānea roſa, *Konfekt.*
cōndītānēus, *à Condio. Przyprawny.*
cōndītānēus, *à condo Chowaniu ſłużący.*
cōndītio, *Tworzenie, Przydatek 2 Kondycya, Stan, Zywot 7. Zręk winy, Wárunek Umowá, Obowiązek, Poſtánowienie, Małżeńſtwo* Eine Außdingung/ Beding. *Accipe & h c munus conditione mala.* Mart. *ſyn:* Lēx pāctum *vel* modus, *vel* fōrtūna, sōrs, ſtātus, *epith:* Mīsēra, cōmmōda, dīfficilis.
cōndītio, *à Condio. Przyprawá 4.* Einmachung Einſaltzung. *ſyn:* Cōndīmēntum, cōndītūra. *epith:* Svāvis, dūlcis grāta.
cōndītionem filiæ quærere, *ſub Raię.*
conditionalis Conjunctio, apud Grammaticos, quæ appoſita, conditionalem ſermonem reddit, ut Si venerit. Caris.
cōndītiōnālīter, *ſub Przydatek.*
condititius, *Chowány,*
cōndītīvum, *Grob, Truná.*
cōndītīvus, *Chowány 1. Chowániu ſłużący.*
cōndītor, *Przyprawiácz.* Der ein Ding wol ſchmäckig macht. *epith.* Sōlērs, perītus, īndūſtrius.
cōnditor, *Spráwcá, Stworzyciel, Stánowiciel, Fundator, Początek.* Erſchaffer/ Urheber/ Stiffter - *Romanæ Conditor arcis* Virg.
cōndītōrium, Conditum. *Schowánie, Skład 2 Gruba, Grob. Truna, Szpichlerz, Zbrojownia, Relikwiarz, Spiżá 2.*
cōndītum, *Przyprawna rzecz, Przypráwá 2.*
cōndītūra, *Przyprawá 2. 3. 4.* Das eingemacht iſt/ Einſaltzung. *ſyn:* Cōndīmēntum, cōndītio.
cōndītus us, à condio, *Przyprawá.* Einmachung mit Gewürtz *Ne male conditum jus apponatur, & omnes.* Hor.
cōndītus, us. à condo. *Zakładánie, Chowánie.* Verbergung. *Conditus in nubem medioq; refugerit orbe* Virg. *ſyn:* ābſcōnditus, ābdītus, ōccūltus lātens.
cōndītus, ti. *Pogrzebiony.* Verborgen.
cōnditus, ti. *Przyprawny.*
cōndo, is *Buduię Chowam, Skarbię, Pokrywam; Grzebię 2. Piſzę 2.* Verbergen *Condidimus terra maſtaſque ſacravimus aras.* Virg. *ſyn:* ābſcōndo, ōccūlo, ōccūlto, tēgo, ōbtēgo, *vel* ſtruo, cōmpōno, cōllīgo, cōācērvo *vide Occulto, & Ædifico.*
cōndo in cārcerem. *Oſadzam więźnia.*
cōndōcēfācio, condoceo. *Przyuczam.*
cōndōctus, pro edoctus. *ſub Uczony.*
cōndōleo. *ſeu potius.* condoleſco et condoluit aliquid. *Zaboláło 1. Bolię 1. Zboleć, non Społżáłuię* Faſt wehe thun/ Mitleyden haben. *At ſi condoluit tentatum frigore corpus.* Hor. *ſyn:* Dŏlĕo, īndŏlĕo, mœrĕo.
cōndōleſcere, *Zboleć Condolium, Przykrość.*
cōndōnātio *Darowánie.*
cōndōno, *Odpuſzczam, Dáruię.* Schencken/ nachlaſſen. *ſyn:* Dōno, *vel* rēmitto, pārco, Ignōſco. (*ſic.*
cōndōrmio cōndōrmīſco *Uſypiam Przeſypiam*
cōndūcibĭlis, *Pożyteczny.* Nützlich/fürderlich *At bene vivendum conducibile, atq; beate.* S. *ſyn* Cōmmŏdus, āptus, ūtĭlis.
cōndūco, is. *Naymuię 2. 3 Kupuię, Arenduię, Pomaga co. Zſiada ſię.* etwas bedingen/ kauffen. *Quod non propoſito conducat, ut hæreat apte* Hor. *ſyn:* Dūco *vel* ſum cōmmŏdus ūtĭlis āptus; cōnvĕnĭo *vel* rĕdĭmo, lŏco.
cōndūco nummos. *Lichwę daię.*
cōndūcta opera. *Naiemnik.*
cōndūctio, *Naiem 2. Arendá.* Bedingung.
cōndūctio nervorum. *Kurcz.*
cōndūctĭtius, *Naiemny*
cōndūctor, *Naymácz, Arendarz.* Ein Dinger
cōndūctum, *Naiemna rzecz.*
cōndūctus, *Naięty* Bedingt.
cōndūlco, *Słodzę.* Süß machen.

cōndŭlus, è Græco. *Pierścień.*
cōndŭplĭcātĭo, *Powtarzánie, Zdwoienie, Dwoyká.*
conduplicatio. figura Oratorum, idem verbum initio & in fine sententiæ ponens. Cic. Carisio.
cōndŭplĭco, *Przydaię 2.* zugeben.
condurdum, sub Rzep 2.
cōndūro, *Zatwardzam.*
cōndus promus. *Szafarz.*
cōndȳlōma, gr. *Szyszká w ciele.*
cōndȳlus, gr. *Kłykieć, Kułak, Szczudłek, Pierścień.* Ein Knöchel an den fingern.
cōndȳli tibiæ, *Martial. id est, foramina, Rader.*
confabricor. Buduię 1. (wiam.
confabulo, confabulor. Baię, Zmyślam 2. Rozma-
confamulor, Społsłużę.
confarreatio, confarreationis vinculum, Zręko-winy Małżeńſtwo.
confarreo, as. sub Slub Małżeńſki.
cōnfātālis, sub *Złączony.*
cōnfĕctĭo, *Spráwienie, Czynienie, Dokonánie, żwánie, Zbieránie 1. ſkażenie Przyprawiona rzecz. Konfekt.*
cōnfĕctor, *Sprawcá, Dokończyciel, Skáziciel, Zwycięzcá, Niſzczyciel, Rzemieśnik, Kát.*
cōnfĕctor coriorum, *Garbarz.*
cōnfĕctor ferarum, *Zapáśnik.*
cōnfĕctor purpuræ, *Szarłatnik.*
cōnfĕctum est sidus, *Ucicha & in Zimá.*
cōnfĕctum relinquo, *Dokonywam.*
cōnfĕctum sidus, sub *Wyiaśnia się.*
cōnfĕctūra, *Przypráwá 1. Robienie 1. Podbieránie miodu,* & sub *Sycę.*
confercio, is. *Nápełniam, Nátykam 1. Sciſkáć się.*
confĕro, *Znoſzę 1. Daię, Rozmawiam, Składam winę. Składam się.* & sub *Obdarzam Przyrownywam.* Zusammen tragen/ gegen einander rechnen. *syn:* Fero, *vel* cōmpăro *vel* cōngĕro, cōnjĭcĭo.
cōnfĕro accepta, & data. *Ráchuię się.*
cōnfĕro me. *Udaię się 1. 2. 1. Podpadam, Podziewam się.*
confero gradum, pedem, *Potykam się,* & sub *Przystępuię do rzeczy.*
conferre capita. *Naradzáć się.*
confert, *Pomaga co, Pożyteczno iest.*
confērtè, *Sciśle.*
confērtim, *Tłumem. Gęsto.*
confērtus, *Skupiony, Pełen, Nábity, Nátkány 1. Gęsty 2.*
conferua, Gębká 1. Wasserschwam.
confērvĕfăcĭo, *Roztapiam.*
confērvĕo, *Ztaſtam się.*
confērvēſco, *Wzwieram, Burzy się,* Pram.
confēſſa res. *Jáſna rzecz.*
confeſſarius. an *Spowiednik recte?*
confēſsĭo, *Wyznánie, Spowiedź.* Bekäntnuß.
confeſſivus, sub Wyznawaiący.
confēſſor, *Wyznawcá,* an *Spowiednik.* Ein Bekenner.
confeſſoria res, Jaſna rzecz.
confeſſorius, Zeznawaiący.
confēſſus, *Jáwny, Wyznawaiący się.*
confēſtim, *Zaraz 2.* Bald.
confeta *sus. Máciorka.*
confēco, confetui, *Rodzę.*
confĭbŭla, *Szpągá, Zworá.*
confĭcĭo, *Spráwuię 1. 14. Dokonywam, Zrobić co, Urobić, Przekonywam 2. Docieram 4. Gryzę, Żuię, Trawię 1. Buduię, Psuię, Porażam, Pośiekáć, Zábiiam, Rozprawiam się, Poprawiam 1. Piszę 2. Trapię, Upaiam, Przegadáć, Pokonáć, Przemárnowáć, Nabawiam, Zbieram 1. 2. Przewodzę 4.* Außmachen/ vollbringen. *Conficit & tenebris nigrescunt omnia circum.* Virg. *syn:* Făcĭo ēffĭcĭo pērfĭcĭo, ābsōlvo, ēxpēdĭo, *vel* ābsūmo, pēſſŭndo, āttĕro, *vel* ōccīdo, intērfĭcĭo pĕrĭmo.
confĭcĭor. *Smęcę się. Fráſuię się, Trapi mię co.*
confĭcĭtur, *Idzie zá tym.*
confĭcĭtur sidus, signum, sub *Niepogodá & Zimá 1.*
confĭctĭo, *Zmyślánie 2.*
confidejuſſor. Społrękoymiá.
confīdens, *Smiáły 1. 2. Zuchwáły.* Unverzagt/ vertrauend. --*Si juvenum confidentiſſimè noſtras*

ſtat. Virg. ſyn: Fīdēns, fiſus cōnfīſus audax.
cōnfīdēnter, Zuchwale, Beſpiecznie, Ufaiąc. unverzagt.
cōnfīdēntia, Zuchwalſtwo, Smiáłość 1. 2. Beſpiecżeńſtwo, Upor, Ufanie. Tapferkeit/Vertrauen.
Confidentiloquus, Beſpieczny 3.
cōnfīdo, Ufam 1. 2. Nádziewam ſię, Tuſzę. Vertrawen. Deſinat elatis quiſquam confidere rebus. Cl. ſyn: Fīdo, fidem hăbĕo, vel crēdo, cōmmītto, cōmmēndo, trādo. vide Fido.
confiduſtus, Sprzyſięgły.
cōnfīgo, Wykalam, Poſtrzelić, Krzyżuię, Wykalam oczy Utapiam myśl, Zwieram gwoździmi Nábiiam. ſub Nábudowáć. Zuſammen hefften/ durchſtechen. Nil pueri faciunt, ipſam configite matrem. Juv. ſyn: Fīgo, trānsfīgo, vŭlnĕro cōnfŏdio, ſaucio.
cōnfīgūro, Formuię, Przypodobywam co.
cōnfīne, Pogránicze.
cōnfīngo, Zmyślam 1. 2. Sztuki zażyć. Erdichten. ſyn: Fīngo, ēxcogĭto, cōmmĭnīſcor, cōmmentor.
cōnfīnis, O gránicę mieſzkaiący. Nachbar/ anſtoſſend/ angrentzend. Sed cum luce tamen dubia confinia noctis. O. ſyn: āffīnis, vīcīnus prŏpīnquus, fīnĭtĭmus cōntērmĭnus.
cōnfīnium, Gránicá, Pogránicze, Bliſkość, & ſub Konánie. Perſica cum natis Latio confinia reddens. Porph.
cōnfīnium lucis, & noctis. Mierzch.
cōnfīo, Staię ſię, Zrobić co, Niſzczeię, Spráwuię 1 Gemacht werden.
cōnfīrmātio, Potwierdzenie, Pokrzepienie, Bierzmowánie.
cōnfīrmātor, Potwierdziciel.
confirmitas, Stáłość.
cōnfīrmo, Potwierdzam, Twierdzę, Utwierdzam, Poſilam, Pokrzepiam 1. 2. Dowodzę Bierzmuię. beſtättigen/ bekräfftigen. ſyn: āſsĕro, āſsĕvēro, āffirmo.
cōnfiſcātus, confiſcāta pēcunia. Suet. Tertull: i in fiſco ceu in tuto loco repoſita, & adſervata Lipſ.
confiſco, as. Konfiſzkowáć.
cōnfiſio, Ufanie. Vertrauen.
cōnfīſus, Ufaiący. der ſich auff etwas verläſt: O nimium cœlo, & pelago confiſe ſereno. Virg. ſyn: Fīſus, fīdens, cōnfīdens, audax.
cōnfītĕor, Zeznawam 1. Wyznawam, Przyznawam ſię, Spowiadam ſię 2. Bekennen. Et ſceleris numeros confiteare tui. Ovid. ſyn: Fătĕor, āgnōſco.
cōnfīxĭlis, Zbity gwoździmi, Składálny.
cōnfīxum, Báſztá 3. Ruchome budowánie.
cōnflāccĕo, conflacceſco, Słábieię, Upada mo-(rze.
conflages, ha. Wiátrowiſko.
cōnflāgro, Zápalam ſię, Pogorzeć, Zgorzeć. Gantz feurig ſeyn/verbrennen. ſyn: Flāgro ārdĕo, crĕmor, ūror, cōmbūror, ārdēſco, ēxārdēſco, īncēndor. vide Ardeo.
conflatile, Bałwan 1. Conflatilis, Odlewány. Gegoſſen. Non eſſet ullus Jupiter cōflatilis. I.
cōnflātio, conflatūra, Zlewánie, Zlewánia kruſzcow náuká. Das ſchmeitzen des Metall.
cōnflātor, Mincarz. Ein Gieſſer.
conflatorium, Piec. Ein Gieſtiegel.
cōnflātus, Odlewány, Lity, Złożony. Zuſammen gegoſſen -- Tyndarides flamma conflatus amore. Lucr. ſyn: cōnflātĭlis, vel cōmpŏsĭtus, mīxtus.
cōnflēxus, xi. Zákrzywiony 1. Krzywy.
cōnflēxus, us. Zákrzywienie.
cōnflīctātio, Biedzenie ſię.
cōnflīctio, Zbiiánie ſię, Scieránie 1.
cōnflīcto, Trapię 1.
cōnflīctor, aris. Biedzę ſię 1. Roſpieram ſię Sprzeczam ſię, Trápi mię co.
cōnflīctor judicio, Práwuię ſię.
cōnflīctor morbo, Choruię 2.
cōnflīctus, us. Scieránie, Potyczká, Zbiiánie ſię Przegádywánie. Streit/ Kampff. ſyn: Pugna prælium, cērtāmen, cōngrĕſſus. vide Certamen, Lucta.
confligium, Zbiiánie ſię.
cōnflīgo is. Zbiiam ſię, Roſpieram ſię, Sprzeczam

czam się, Potykam się. Uderzyć w się, Zusammen schlagen/ streiten. Tot simul objectis posset confligere rebus. Cl. syn: Pūgno, cōngrĕdĭor, cērto dīmĭco. v. Certo as. Pugno. Luctor.
conflo, Wzniecam 2. Zlewam 1. Zbieram 1. 2. Nabawiam kogo czego, Przykowáć. Zusammen blasen/ schmeltzen. Te patiente mea cōflavit imaginis aurum. Ovid. syn: Fābrĭcor, fabrĭco ĕx ære auro, &c. fūndo, cūdo, ĕxcūdo, lăboro ĕlăbōro, cōnfĭcĭo.
cōnflo familiaritatem, societatem. Stowárzyszyć się.
conflictuor, Chwieię się 2. Poruszam się.
cōnflŭens, subst: m. Zbiegánie 2.
cōnflŭentia, æ. idem, & Sciekánie. Zusammenfliessung.
confluges, ha. Sciekánie rzek.
cōnflŭo, Scieka co, Sciąga się, Sciągaią. Zchadzaią się, Zieżdżaią się, Zbiegaią się, Schodzi się rzeká. Zusammen fliessen. syn: Convĕnĭo, cōncūrro, cŏĕo.
cōnflŭvĭum, Zbieganie rzek. Zusammenfluß vieler Wasser. Donec confluvio revolutis æstibus amnis. S.
cōnfŏdĭo, Przebiiam 1. Wkopywam, Ryię. Zergraben. Telaq; confodiunt hostes, &c. Val. syn: Fŏdĭo, dēfŏdĭo, vel fĕrĭo, pērcŭtĭo.
cōnfœdĕrātĭo, Sprzymierzenie, Spiknienie.
confœdustus, Sprzysięgły.
conforio, is. Plugáwię.
cōnfōrmātĭo, Ksztalt, Konterfekt Formowánie, Rysowánie 2. Wyráženie. gleiche Gestalt.
Conformatio ad. Herenni. & Priscian. Figura Oratoria, qua personæ absenti, fictæ, vel mutæ orationem & actionem dat.
cōnfōrmis, Podobny. Gleichförmig. syn: Sĭmilis, pār, cōmpār.
cōnformo, Konterfektuię, Formuię, Sposabiam się, Przypodobam się. Eine Gestalt geben/ abbilden syn: āssĭmĭlo, vel cōmpōno, formo, īnfōrmo, fĭguro.
cōnfornĭco. Sklepię.
confossior, i. magis confossus v. Przebiiam.
cōnfŏvĕo, Zágrzewam.
confracesco, Gniię. Confractio, Złámánie.
confrages, ha. Wiátrowisko.
cōnfrăgōsa oratio, Mowá trudna.
cōnfrăgōsus, Rowisty, Nierowny 1. zerbrochen/ rauch/ hart. Clivosa planis, confragosa ut lenibus. (Iamb.) syn: āsper, scăber, sălĕbrōsus, scrŏpĕus, petrōsus, lăpĭdōsus. vide Saxosus.
cōnfrăgus, Chropáwy, Rowisty. uneben. -- Castella vocant, & confraga densis. Luc. syn: īnăccēssus, cōnfrăgōsus.
cōnfrĕmo, Sapam, Grzmot czynię.
cōnfrĭco, Drápię, Pocieram, Strofuię Obrażam 2.
cōnfrīngo, Kruszę, Łámię. Tłukę 4. Psuię, Rozbiiam, Przemárnowáć. Zerbrechen. syn: Frāngo. īnfrīngo.
confuga Uciekácz, sub Zbieg 1.
cōnfŭgĭo, Uciekam 2. 3. Podpadam pod kogo, Hinzufliehen/ Zuflucht nehmen syn: Fŭgĭo dĭffŭgĭo. phr. ad te cōnfŭgĭo, & sūpplex tŭa nūmĭna pōsco. vide Fugio.
cōnfŭgĭum, Confugela, Ucieczká 1. Zuflucht. Fulmine percussæ confugiumq; rati. Ovid. syn: Pērfŭgĭum v. Perfugium.
cōnfŭlgĕo, Swiecę się
cōnfŭndo, Mieszam 1. Zlewam 2. Pomieszáć Záwstydzam. Zusammen schütten/ vermischen. Ore Arethusa suo siculis confunditur undis. syn: Mĭscĕo, pērmĭscĕo, tūrbo, pērtūrbo
confundor, Wstydzę się.
confusanea doctrina, Ksiąszki zbierálne.
confusaneus, Mieszány.
cōnfūsè, confusim, Pomieszánie, Pospołu, Nieporządnie, Nierożdzielnie. Vermischt.
cōnfūsĭo, Pomieszánie, Zámieszánie, Zatrwożenie, Wstyd 2. Vermischung.
cōnfūsus, Pomieszány, Nierozumny, sub Głupi Vermischt/ erschrocken Obstupuit variá confusus imagine rerum. Virg. Tūrbātus, mīxtus, pērmīxtus.

cŏnfūtātĭo; *Odpor słowny.* Widerlegung.
cŏnfūto, *Mieszam w gárcu, Przerażam, Zbiiam czyi dowod, Przegadáć Przekonywam i* & in *Kipię.* Widerlegen. *An confutabun nares, oculiq; revincent.* L. *syn:* Rĕfuto, rĕfĕllo, rējĭcĭo, ĕxplōdo, dīlŭo, infirmo, cŏirguo, dĭsōlvo, frāngo.

CONG

Congaudeo, sub Weselę się.
cŏngĕlāsco, *Márznę.* Verfrieren.
cŏngĕlātĭo, *Zmárznienie.* Verfrierung.
cŏngĕlātus, *Zmárzły.* Congĕlidus, *Zimny 1.*
cŏngĕlo, *as. Zięnę, Zmárzłym czynię. Márznę. Zsiádło czynię.* Zusammen frieren. *Congelat hybernâ vultus Jovis &c.* Vel, *syn:* Cŏnglăcĭo, gĕlo. *vide Gelo.*
cŏngĕlo caleum, *Tworzę ser.* (*nieć.*
cŏngĕlor, *Márznę, Zámarzam, Zsiada się, Zlecŏngĕminātĭo, Zdwoienie, Dwoyká.*
cŏngĕmĭno, *Przydaię, Powtarzam.* Zweyfach machen. *Congeminat sors & virtus, miscentur in unum,* V. *syn:* Gĕmĭno, dŭplĭco, cŏndŭplĭco, *phr.* & crēbros ēnsĭbus ĭctus cŏngĕmĭnant.
cŏngĕmo, *Wzdycham.* Mitseuffzen. *Congemuit; traxitq; jugis. &c.* Virg. *vide Gemo.*
cŏngĕner, *Przyrodny.*
congenero, Spowinowacam, Dotyká się mnie powinowáctwem.
cŏngĕnĕtor, *Przyradzam się do kogo.*
cŏngĕnĭtus, congĕnĕrātus, *Przyrodzony, Społurodzony.* Mitgebohren. *Cives congenitos concludat mœnibus undis.* P. *syn:* Ingĕnĭtus, īnsĭtus, īnnātus, nātīvus.
congenuclo congenulo, congenuo. Klękam.
cŏnger, *gr. Węgorz morski.*
cŏngĕrĭes, *Kupá Págorek.* Ein Hauff. *Congeriem secuit, tectamq; &c* Ovid. *syn:* ăcĕrvus, strŭes, cŭmŭlus, cōpĭa. *vide Acervus.*
congermanesco, Spowinowacam się.
congerminasco, ibidem vitiosè.
cŏngĕrmĭno, *Krzewię się, Rozwiia się.*
Cŏngĕro, is. *Kupię. Składam się 1. Gromádzę, Náwożę, Nánaszam. Znoszę 1. Gnieżdżę się, & sub Obdarzam & sub Nábudowáć.* Hauffen sammlen. *Congerere arboribus, cœloque educere tentant.* Virg. *syn:* āggĕro, ăcĕrvo, ăccŭmulo augĕo ădaugĕo cŏnglŏmĕro, cŏăcervo, glŏmĕro āgglŏmĕro. *v. Accumulo.*
cŏngĕro, onis. *Smyk.* (*sell.*
cŏngărro, onis. *Towárzysz.* ein Schwatzgecŏngestĕ, *congestim, Gromádá, Nieroździelnie.*
cŏngĕstĭo, *Nawożenie, Kupienie czego.*
congĕstĭtĭa humus & congĕstus, us. *Náwoz, Náwożenie, Kupá, Znoszenie 1 Kupienie czego*
cŏngĭālis, congiarius. *Gárncowy 2.*
congĭārĭum, *Podárek 3. Gárniec winá.*
congĭus, *Gárniec, 4. Miárá 4.* ein Maß.
conglăcĭātus, *Zmárzły,*
conglacio, as. *Márznę, Skrzypię 2.*
conglisco, sub Powstaię.
conglŏbātim, *Gromádą.*
conglŏbātĭo, *Skupienie, Scisnienie, Gromádá ludzi.* Conglobatus, *Skupiony.*
conglŏbo, *Kupię Toczę.* rund auffhäuffen. *Conglobat in cuneum Latio simul ac peregrino.* Pr.
conglŏmĕro, *Zwiiam nici, Kupię.* Zusammen häuffen/ oder winden. *Continuat parvo si possit conglomerari.* L. *syn:* Glŏmĕro, āgglŏmĕro, cŏăcĕrvo. *vide Congero.*
Conglorifico, ad Roman: 8. ut & conglorificemur Abyśmy byli społuwielbieni.
conglūtĭnātĭo, *Kleienie, Spoienie.*
conglūtĭno, *Kleię, Spaiam, Zlepiam, goię.* Zusammenkleben/leymen. *Quæ lemures norūt, facinus conglutinat ante.* Mant. *Conglutinentur aquâ, scopulas se condit hirundo.* Cor Gal. *syn:* agglūtino, jungo, copŭlo, conjūngo, glūtĭne nĕcto.
congraecare, Przemárnowáć. (tĭne nĕcto.
congrātŭlātĭo, *Winszowánie.*
congrātŭlor, *Winszuię.* Mit Frolocken glück-wünschen. *syn:* Grātŭlor, congaudĕo.
congrĕdĭor, *Potykam się 4. Schodzę się Uyrzeć się.* Hinzugehen/streiten/kämpffen. *Vix bestem,*

ſtem, alterni ſi congrediamur, habemus. V. *ſyn:* Confligo, pūgno, cērto, dēcērto, dīmicc. *vide Luctor, Pugno.*
congrĕgābĭlis, *Łácny do zgromádzenia.*
congrĕgātĭo, *Zgromádzenie.*
congregator, Zgromádny.
congrĕgo, *Gromádzę, Przyłączam, Gromádzą ſię.* Verſammlen. *Congregat & longum dat cornua mixta, &c.* Sc. *ſyn:* Congĕro acērvo, cōācērvo, cogo, collĭgo, contrăho, āggrĕgo, conjungo, glōmĕro āgglōmĕro.
congrĕſſio, congreſſus, ûs. *Schadzká, Potyczká, Obcowánie, Oglądánie 7.*
congrex, egis. Jedney trzody.
congrŭēns, *Zgadzáiący ſię, Składny, Przyſtoyny.*
congrŭēnter, *Przyzwoicie, Snádnie.*
congrŭēntĭa, *Przyzwoitość, Przyſtoyność, Proporcya 1.* Congruit, *Podobny.*
congrŭo, *Zgadzam ſię.* Sich reimen/ſchicken. *Et pars quaque ſuo congrueret titulo.* Prop. *ſyn:* Convĕnĭo, quadro consōno, consĕntio.
congrus, *gri Węgorz morſki.*
congrŭus, *Przyzwoity.*
congȳlis, idis. *gr. Rzepá okrągła.* Rättig. *Cōgylis illuſtri mittit quàm Nurſia campo.* Col.
congyro, Otaczam, Kupię.

CONI

Conia, pro Ciconia, aphereſi ridicula, in Bocian & Zadatek.
conjēctānĕa, *Kſiążki zbierálne, Domyſł.*
conjēctans, *Ná domyſł.*
conjectariū, Cicer: apud Nonium corr: Conſectarium
conjectatoriè, Domyślnie, Ná domyſł.
conjēctĭo, *Domyſł, Rzucánie, Wieſzczká.*
conjēcto, as. *Dorozumiewam ſię, Oſadzam wię-zniá, & ſub Zgádni mi.* rathen.
conjector, oris. *Domyślácz, Gadácz, Wieſzczek.*
conjēctor ſomniorum, conjectrix, *Sennik.*
conjēctūra, *Domyſł.* Muthmaſſung. *Augurium, ratio eſt, & conjectura futuri.* Ovid. *ſyn:* Conjēctĭo, opinĭo, sūſpĭcĭo, dīvīnātio.
conjēctūrālis, *Domyślny.*

Conjecturo, as. conjectura aſſequor, ducor. *Dorozumiewam ſię; Ná domyſł.*
conjectus, ûs. *Rzucánie, Ciśnienie, Pociſk.*
conjēctus oculorum, *Weyrzenie.*
conifer, coniger, Spiczáſty, Szyſzkorodny.
conjĭcĭo, *Wrzucam. Dorozumiewam ſię, Zgádnąć. Zrzucam, Kryię ſię 1. Składam winę, Nábawiam, Wmieſzać ſię, Podziewam ſię. Wpadam 1.* Zuſammen werffen/muthmaſſen -- *Salices & grandia conjice ſaxa.* Virg. *ſyn:* Augŭror, dīvino, sūſpĭcōr, conjēcto, *vel* jăcĭo, īnjĭcĭo.
conjĭcĭo in tricas. *Zádaię trudność.*
conila, lege Cunila. conciſco, as. Trykam.
cōnīſtērium, *gr. Piaſkownia zapáśnicza.*
cōnīſticus, *gr. ſub Piaſkuię.*
conjucundor alicui. Eccleſiaſtici 37. Dobrey myśly pomagam. Conjuga, æ. Zoná.
conjŭgale jus. *Slub małżeńſki.*
conjŭgālis, conjugiālis, *Małżeńſki.* Ehelich. *Dii conjugales, tuque genialis tori.* (Iamb:)
conjugata, apud Rhetores ſunt verba ejuſdem originis, ut Sapiens, ſapienter, ſapientia. Cic. qui etiam Conjuncta vocat.
conjŭgātĭo, *Związánie.* conjŭgātor. *Sprzęgácz.*
conjŭgis, is. *ſub Spolſprzężony.*
conjŭgĭum, *Stadło, Małżeńſtwo, Para, Złączenie.* die Ehe. *Ni dare conjugium, & dicto parere fatetur.* V. *ſyn:* Connubĭum, Hȳmĕnæus *epith;* Stābĭle fĭdēle fidum, sōcĭāle sānctum firmum sācrum sōllicĭtum, pĕrēnne, fĭdēle gĕnĭāle fauſtum fēlix, pŭdicum sōcĭum cōncors ămīcum, Sōlēnne. *phr.* Tædœ jŭgāles, sōcĭāles. Sōcĭi cōnsōrtĭa lēcti Cōnnubĭale jŭgum. Jūra tŏri. Lēcti sōcĭālĭa jūra, ſacra jŭgālĭa. Thălămi Tŏri fœdus Dēbĭta jūra tŏri. Sōciālis ămor: at tĭbi ĕgo ignārus thălāmos tædāſque pārābam. Quāmvis cōnnubĭa nōſtra prōcērum Tūrba pĕtat ſtŭdiis. Per cōnnubĭa nōſtra per īncēptos hȳmĕnæos. Conjŭgĭum per lūſtra nōvum sĭne crīmĭne cōncōrs ūnum hăbui. Quod sī fēlicĭor ēſſem, nec mĭhi cōnjŭgĭum fata īmpōrtūna nĕgārent. Rex tĭbi cōnjŭgĭum & quæſitas sānguĭne dōtes ābnĕgat; ēxtĕrnuſquē in rēgnum quæritur hæres.

conjūgo, as. *Złączam, Sprzągam.* Zusammen binden/ jochen. *Conjugat excelsum tabulis laquearia pictis.* M. *syn:* Jūgo, jūngo: collīgo, as.
conjugul*9*, myrt*9*; *Cato* Cōjugula myrt*9* *Pl. 1.*
conjugata, *Społtrosty, Społsprzężony.*
conjūgus, *Sprzężony, Jednego stadła Para.* Ehegemahl. *Conjuga permisit, servatus & extulit aras.* F.
conjūncte, conjunctim, *Pospołu. Scisle, Ogołem*
conjūnctio, conjunctus us. *Złączenie, Przyiacielstwo.* zusammen bindung.
Conjunctio, pars orationis apud Grammaticos. Priscian. Carisi. nectens vel ordinans dictiones.
conjūnctionem dirimo, perfringo. *Rozbrát czynię.*
conjūnctis sententiis, *Zgodnie.*
conjunctivus modus, idem Subjunctivus.
conjūnctus, ti. *Złączony.* Conjunctus amicitiâ, gratiâ, officiis. *Przyiaciel 2.* conjunctus consvetudine, societate, usu. *Towárzysz.*
conjungo, *Złączam 1. 2. Spaiam, Spinam, Sprzęgam, ziednoczyć.* herzu fügen.
conivolus, Origo eadem quæ vocis Conivum: sub Nierozwiniony 2. Stulony, Slep.
conjūrātio, *Sprzysiężenie.*
conjuratus, conjurator. *Sprzysięgły, Popisowy:* Zusammen geschworen. *Conjurata tuas rumpere nuptias.* (Asclep.)
conjūro, *Sprzysięgam się, Zgadzám się.* Zusammen schwären. *Altera poscit opem res & conjurat amicè.* H *syn:* Conspīro, īnsīdīor, vel jūro.
conjūx, *adject: Społsprzężony.*
conjūx, *vel* conjunx: *sub: hic. hæc. Małżonek, żoná.* Mann oder Eheweib: *Exemplumque bonæ conjugis esto mihi.* Ovid. *syn:* ūxor, sponsa *epith:* Pūlchra, grāta, sollicīta. *phr:* Sōcīa tа fœdēre lēcti. Sī qua tibi sponsa est. Sērvāns cāsti sōcīālīa fœdēra lecti. Multos dīlēcta pēr annos. Sīmīlis probitāte mārīto. Fācīēns vīrum pulchra prole pārēntem.
conivum, à coëundo, dictum videtur. Kłobuczki.
coniza, lege Conyza. Conlatro, as. Lżę 1.
conlaxo, Rozprzestrzeniam.
Concluso, lege Colluco.

Connatatio, connato, sub Społpływam.
Connatio, ibidem. & sub Społzaletnik.
connēcto, *Wiążę 1. Záwięzuię 1. zwięzuię, złączam.* Zusammen binden. *syn:* Nēcto, ānnēcto, jungo, ādjungo, conjungo, āddo copūlo, āllīgo, compono.
connēxio, connexum, xi: connēxus, us. *Złączenie.* Zusammen bindung.
connexivus, Złączaiący.
connēxus, xi. *Spoiony.* Zusammen gebunden.
connītor, *Usiłuię, Opieram się, Usadzam się, Pnę się.* Sich unterstehen. *syn:* Nītor, īnnītor, conor.
connīvēntia, *Pobłażánie* Ubersehung.
connīvĕo, ivi, & xi. *Mrugám często, Stulam, Pobłażam 4.* Durch die Finger sehen. *Connivens, oculis ibat, lucoque ferebat.* Sil. *syn:* Dīssīmūlo, īndulgĕo, pārco.
connivum, idem Conivum.
connūbiālis, *Małżeński.* Zur Hochzeit gehörig. *Tradere mirificis, dum connubialia festa.* M
connūbium, *Małżeństwo.* Die Ehe. *Hectoris Andromache, Pyrrhi in connubia servas.* Virg. *Connubio jungam stabili propriamq; dicabo.* Vir. *vide Conjugium.*
connubo, is, żenię się. Connumero, Policzam.
connŏīdes, is. *gr. Kończáto okrągły.*
connudo, Obnażam.
conōpēorum animal, *Komor.*
conopēum, *gr. Námiotek.* Ein Fürhang. *Penultima variat: Fœdaq; Tarpeio conopea tendere saxo.* Proper.
conor, *Usiłuię.* Unterstehen. *Molliter impresso conor adire toro.* Prop *syn:* Tēnto, nītor, ēnītor, contēndo mōlīor. īncūmbo, āggrēdīor, connītor, ānnītor. *phr.* Vīrībus ēnītor, tōto connīti corpore. Cōnāri plūrīma frūstra. Mōlīmīne māgno tēntāre. Vīres omnes īmpēndĕre ādhibēre, īnstāre, ātque ōmnes īmpēndĕre vīres. Hōc actīus ōmnes īncūmbunt. Fērt īngēns tōto connīxus corpore ferrum. Hūc ōmnes vērtĕre vīres ōmnīa cōnāndo dōcīlis sōlērtīa vīncit. Fātāle āggrēssi sacrāto āvēllēre templo Pāllādīum. Cāptīvus pātrīos tēntat ādīre focos.

Ter conātus ibi cōllo dăre brāchĭa cĭrcum,ill simul mānĭbus tĕntat dĭvēllĕre nōdos.
Conquadrātus, *Czworográniasty.*
conquădro, *Czworográniásto czynię.*
conquăssātĭo, *Poruszenie się, Stłuczenie.*
cōnquāsso, *Trzęsę 2. Tłukę 2.* zerschmettern.
cōnquāssor, *Utrząść się.*
cōnquĕror, *Uskarżam się 1. 2. Nárzekam.* Klagen. *Conqueror, ire à me seria verba precor.* Tib. *syn:* Quĕror. *phr* Querēlas,quēstus fūndo,ēffūndo, edo prōmo, prōfero: pĕctŏre rūmpo quēstus. ēffūn lo. *v. Queror.*
conquestio conquestus *us. Uskarżánie.*
conquexi sub Uczepnąć.
cōnquiesco, *Odpoczywam 1. Przestaię, Ustaie co. Ucicha Kocham się.* Ruhen. *syn:* Quiēsco, rĕquĭēsco, cēsso, dēsĭno.
conquinire, Uczepnąć syllabæ qui: anceps quantitas, tamen aliqui potius corripiunt.
conquinisco, idem, & Náchylam się.
cōnquīro, *Zdobywam się, Szukam, Zbieram 1.* Mit Fleiß suchen/erforschen. *Non illi studium vulgo conquirere amantes ?. syn:* Quæro, scrūtor, pērscrūtor, īnvēstīgo, vēstīgo. *v. Quæro.*
cōnquīsītē, *Wytwornie.*
cōnquīsītĭo, *Wynaleźienie, Szukánie.*
cōnquīsītor, *Popisowy woienny, Pochwytácz, śpieg.*
cōnquīsītus, *Wybránie?, Wyborny.* Genau gesucht. *Conquisita diu, dulcique reperta labore. L. syn.* Quæsītus.
conregio, onis. Poyrzenie, Okolicá.
conregione, Náprzeciwko. conregno, Społkroluię.
conresuscito, Społ wzbudzam. Ad Ephesios 2. sermo est de mortuis.
conreus, Społobwiniony.
conruspor, Zbieram 1. Szukam, Wyszperáć.

CONS

Cōnsălūtātĭo, *Pozdrawiánie.*
cōnsălūto, *Pozdrawiam 1. Witam się.*
cōnsānēsco, *Wzmagam, Goi się.*
cōnsānguĭneus, *Krewny 1.* Blutsfreund. *Et Consanguineus lethi sopor, &c.* Virg. *syn:* Cōgnātus, āgnātus prŏpīnquus, affinis. *phr.* Cōnsanguĭnitāte prŏpīnquus.Cōnsōrs gĕnĕris Cōgnāto sanguĭnĕ vīnctus,stīrpe ăb ūna. Sānguĭne nātus ĕodem;jus ălĭquod făcĭūnt āffinia vīncŭla nōbis: ab īīsdem fontibus ōrti. *Dūcūnt* ăb ĕodem stēmmăte rāmum: iīsdem mājōrĭbus ōrtus: ĕōdem sānguĭne prōgnāti, ĕādem quos līnĕa jūngit stēmmătis. Gĕnus āmbōrum fundit se sānguĭnĕ ăb ūno.
cōnsānguĭnĭtas *Krewność* Blutsfreundschafft. *Impacata consanguinitate ligavit.* St.
cōnsānāre, *Zleczyć.* Consānari, *Goi się.*
cōnsārcĭnātor causarum, litium. *Prokurator 2. Praktyk 2.*
cōnsārcĭno, *Szyię 1 Zszywam Kleię, Zmyślam 2*
cōnsārtĭo, *Wkopywam 2. Grabię.*
cōnsaucĭo, *Ranię.*
cōnscĕlĕrātus, *Niecnotliwy.* Lasterhafftig *Conscelerata pia discernit vincula sede.* V. *Scelerata.*
cōnscĕlĕro, *Gwałcę, Zmázáć co 2.*
cōnscēndo. *Wsiádam 1 Wstępuię* Auffsteigen. *Conscendebat equos, patrio mucrone relicto.* V. *syn:* Scāndo, āscēndo sŭ ēr ... *phr.* Cōnscēndĕre in ĕquum Bīs dēnis Phrȳgium cōnscēndi nāvĭbus æquor.
cōnscēnsio, *Wsiádánie.*
cōnscĭēntia, *Sumnienie, Wiádomość, Porozumienie.* Das Gewissen. *Abacta nulla vera conscientia* (Jamb.) *epith.* Mōrdax, mōrdēns stĭmŭlāns, crŭcĭāns, dūra, rĕmōrdens, tŏrquens. *phr.* Cōnscĭa mēns, ănĭmus cōnscĭus Tēstis dŏmēstĭcus.stĭmŭlūs ĭntĕrior. Quōs dīrī cōnscĭa făcti mēns hăbet āttonitos,& sūrdo vērbĕre cædit. Nŏcte dĭeque sŭum gĕstāre in pĕctŏre tēstem. Nil cōnscīre sĭbi, nūlla pāllēscĕre cūlpa. Prætĕrĭtis ādmĭssa mălis pēccāta rĕmōrdēns, āffidŭos in pĕctŏre tēstis. Cōrrōdēns vērmis. Cārnĭfices hăbēt ōccūltos cōnsciēntia mōrdēns Quī măgis ătque măgis tōrquent quām vērbera pĕctus: ōccūltum quătiens ănĭmos tērrore flăgellum. Hī sunt quī trĕpĭdānt, & ad ōmnia fūlgŭra pāllēnt, cum tŏnat ĕxănĭmes prīmo quŏque mūrmŭre cœli. Hăbĭtāns sub ālto pĕctŏre.
cōnscĭēntĭā mordeor, *Sumnienie mam.*
cōnscĭēntĭæ angor, *Sumnienie trwożliwe.*

conscindo, *Rożdzieram, drapię r. Lżę r. Szczypię.*
cōnscĭo, *Czuię się 2.* Bewußt seyn. *Nil con scire sibi, nullâ pallescere culpâ* Hor. *syn*: Cōnscĭus sum, tēstis mĭhi sum.
cōnscīsco, *Uchwalam. Dopuszczam się, Stáno wię i Nabawiam kogo, Zbroić co. Zabiiam się* Etwas wissentlich ordnen. *syn.* Dēcēr no, *vel* Infēro
cōnscīsūra, *Dziurá. Rospor.* ein Spalt/ Riß.
cōnscĭum facio, *Zwierzam się*
cōnscĭus, *Swiádom. Wiedzący Społwiedzący Czuiący się.* Bewußt *Consc us audacis facti caudamque remulcens.* V *syn*: Pārtĭcēps, sŏcĭus, testis, *vel* reus nō ēns.
cōnscĭus sum *Czuię się, Wiem co ná kogo.*
conscreor, *Popluwam.* *Conscribillare. Pokreślić*
cōnscrībo, *Spisuię Popisuię r. 3. Piszę 2 Wybiiam. Pokreślić* Beschreiben. *Ordinis extremus conscribi in secula civis* S. *syn* Scrībo, inscrībo, cōmpōno, *vel* cōllĭgo cōgo
cōnscriptĭo. *Spisowánie, Spisek* Beschreibung
cōnscrīptor, *Pisarz i. Dzieiopis.*
cōnsĕcāre, *Zsiekać* cōnsĕcrānĕus, consecratus, *Poświęcony.* Consĕcrātio, *Poświącánie* Consĕcrātor, *Poświęciciel.*
consĕcro, *Poświącam i Ofiáruię i Kanonizuię.* Weyhen *Post fata consecratus. & templis datus* (Jamb) *syn*: Săcro, do, dĭco, dēdĭco.
consectaneus; *i. al os sequens, consentiens, Calepin. Casaubon.*
consĕctārĭum, *Zámknienie* 5.
consĕctārĭum ēst, *Idzie zá tym.*
consĕctārĭus, *Nastę pny.*
consĕctātĭo, *Nábywánie, Sádzenie się, Wytrwánie, Goni enie, Stár nie Chwytánie.*
consĕctātor, *Zabiegácz,* Nachsteller. Consĕctĭo, *Rąbánie.*
consĕctor, aris *Naśláduię, Scigam, Zábiegam 5. Doścignam, Idę zá kim, Staram się Chodzę 5. Zdobywam się. Wyráźić chcę.* Nachfolgen/ nachgehen *syn*: Sĕctor, sĕquor pērsĕquor, consĕquor: aucŭpor, cāpto,

Consĕcūtĭo, *Nábycie, Nástępowánie.*
consedeo pro Consideo. ad Ephesios 2.
consedo, onis. Społsiedzący, Siedzący podle.
consellæ hæ in Stolec r.
conseminalis, consemineus, Mieszány
consĕnēsco, *Stárzeię się, Zstárzeć się, Niszczeię Gnuśnieię* Alt werden. *Marcesco c nsenesco, tabesco, miser.* (Jamb.) *syn*: Sĕnēsco, sĕnex fīo,
Consenior r. Petri 5. qui & ipse est Presbyter, quæ vox plures sensus habet.
consēnsĭo, *Zgadzánie. Zgodá, Zezwolenie, Sp łnienie, Jednomyślność.*
consē su omnium, *Zgodnie.*
consēnsus us. *Zezwolenie, Przyzwolenie. Zgodá, Proporcya r. Skłonność 3.* Gleicher Sinn/ Einwilligung *syn*: āssēnsus. *vel* concordia *epith*: ămīcus, quæsītus, făcilis. *phr*: Consŏnat āssēnsu pŏpŭli, prĕcĭbusque făventum Rēgia. *v Consentio.*
consēntānĕum ēst. *Przystoi.*
consēntānĕus, *Przystoyny, Przyzwoity, Zgadza się, Zgodny.*
Consentia sacra Festa, quæ statuta sunt ex consensu multorum: ut familiarum. gentium. Et Consentes dii apud Varronem earundem.
consēntĭens, *Zgadzaiący się, Zgodny.*
consēntĭo. *Zgadzam się. Zezwalam.* Verwilligen/gleiches Sinnes oder Meynung seyn *Consentire su s studiis. qui crediderit te.* Hor *syn*: Cōnvĕnĭo, āssēntĭo āssēntĭor āssēntĭor ānnŭo, cōngrŭo *phr* Mēns ŏmnĭbus ūna est ŏmn bus īdem ănĭmus Cūnctī āssēnsere, īdem ŏmnes sĭmul ărdor hăbet, Cūnctæ sĭmul āssēnsēre cŏhōrtes Quod si Dĕus ore sĕrmno ānnŭĕrit Nōn āvērsātă părēnti ānnŭit. Dĭcta Jŏvis pārs voce prŏbānt stĭmŭlōsq; frĕmēnti ādĭĭciunt ălĭi pārtes āssēnsĭbus īmplēnt Sīc ille ĕffātus & ŏmnes āssēnsēre ănĭmis nūtūque & murmure lǽto.
consēntit, *Przystoi. Consepelio sub Grzebię.*
consēpĭo, *Ogradzam i Zagradzam i* Einzäunen *syn*: Sēpio, mūnio. claudo.
consēptum, *Grodź. Zámknienie, Osadá.*
consĕquens, *Nástępuiący.*

consĕquens est. *Idzie zá tym.*
consĕquēnter, *Náſtępnie, Porządkiem, Zátym.*
consĕquēntia, *a. Náſtępowánie,* & ſub *Idzie zá tym.*
consĕquēntia, *ium à Conſequens neutro, ſub Zamkniente domu. Conſequæ hæ Orſzak.*
conſequium, Náſtępowánie, Pacholſtwo.
consĕquor, *Náſtępuię 1. 2. Scigam, Doścignam, Idę zá kim, Poślądowáć, Chwytam, Doſtaię 1. Poymuię myślą* Erlangen/ nachfolgen. *Conſequor hic, ut me nec timeat, nec amet.* M. *ſyn:* Sĕquor, *vel* ădĭpīſcor, ăequīro, păro, compăro, ăſsĕquor. *v Acquiro vel æmŭlor,* ĭmĭ-
conſequus, Náſtępuiący. (tor
conſerenat, Wyiaśnia ſię.
consĕro, rui *Potykam ſię 4. Zaſadzam,* & in *Złączam.* Zuſammenſetzen. *Conſerimus multos, Danaum dimittimus Orco. ſyn:* Mīſcĕo, Immīſceo, conjūngo, connĕcto, confĕro *phr:* Mūltaquĕ per cæcam congrĕſſi prælĭa noctem. Consĕrĭmus, Lōrīcam conſertam hāmis aurōque trilicem.
consĕro evi. *Záſiewam, Sádzę płonki, Zyznym czynię.* Beſaen. bepflantzen. *Conſerere atq Olea magnum veſtire Taburnum.* V. *ſyn:* Sĕro, Insĕro, sĕmĭno, plānto *phr:* en queis consĕrĭmus agros.
consērtè, *Scisle.* consērtĭō, *Spoienie.*
consērtor, *Potykácz, Przeciwnik.*
consērtus, *Spleciony.*
consĕrvātĭo, *Chowánie.* Erhaltung.
consĕrvātor, *Obroniciel Obrończá.*
conſervitium, Społniewola.
consĕrvo, *Záchowuię 1. 2. żywię. Pochowáć, Przeſtrzegam 3.* Bewahren/ beſchirmen. *Conſervabat opes humilis caſa, mitia porro.* P. *ſyn* Cūſtodio, tŭĕor, tūtor, sĕrvo, āſsĕrvo.
consĕrvorum laſſitudo, *Smágániec.*
consĕrvus, *Społſługa.* Mitknecht.
consĕrvŭla, *Seneca, Rhetor.*
consĕſſor, *Społſiadaiący, Siedżący 2. 3.*
consĕſſus, *Zgromádzenie 3. Siedzący.* Zuſammenkunfft Verſammlung.

Consīdeo, es. *Siedzę 1. Siadam 3. Społſiedzę, Upada morze.* Bey einander ſitzen. *ſyn.* ăſsĭdeo, ăſſido, ūna sĕdĕo, *vel* quĭēſco, mŏror commŏror, consīſto, consīdo.
Conſiderantia. Cic. corr. inconſiderantia.
consīdĕrātè, *Upátrznie, Bacznie.*
consīdĕrātĭō, *Upátrowánie, Przypátrowánie, Rozważánie, Opátrzność.* Betrachtung.
conſiderator, Przypatruiący ſię, Rozważaiący.
consīdĕrātus, *Baczny, Opátrzny, Oſtrożny.* Fürſichtig.
consīdĕro, *Rozważam co, Przypátruię ſię, Oglądam 1. Náradzam ſię, Ráchuię ſię.* Betrachten. *Aut latum picta veſtis conſiderat aurum.* J.
consīdo, is *Siadam 3. Sadowię ſię, Siedzę u ſtołu Uſtaię co, Uſtaie ſię co, Upada co na doł, Poſtánowić ſię.* Sich ſetzen. *vide ſupra Coſideo Vultus & his mecum pariter conſidere regnis* V.
consīgnātĭo, *Pieczętowánie, Swiádectwo, Muniment. Zegnánie.* Zuſieglung.
conſignatius, Conſignatiſſime. Wyráźnie.
conſignificatio, Obwieſzczenie.
conſigno. *Pieczętuię Piſzę 2.* Verſieglen. *ſyn:* obsīgno, sīgno, firmo, *vel* dēpono.
consīgno publicis literis, munimentis. *W wodzę w kſięgi.* (*cichá*
conſilere. Umilknąć. conſileſcō idem. &, *U-*
consĭlĭa ſtruo, *Zmawiam ſię.*
consĭlĭārius, Conſiliator. ſubſt. *Porádnik, Senator.*
consĭlĭārius, adject. *Porádny.*
consĭligo, *Gorzykwiát, Płucnik ziele.*
consĭlĭis, iri, ad conſilium adhibeo. *Rádzę ſię.*
consĭlĭi magni, *Rozſądny.*
consĭlĭō, *Umyślnie, Conſilio as. Pilśniánego co robię.*
consĭlĭo. is. *Wſkákuię.* (
consĭlĭo meo, *Zá radą moią.*
consĭlĭo princeps, *Raycá przedni.*
consĭlĭor, aris. *Rádzę 1. Náradzam ſię.* Rathſchlagen.
consĭlĭorum dux, moderator, miniſter, auctor, ſocius. *Porádnik, Radźiciel.*
conſilioſus, Porádny.

Consī-

Consilium, *Rádá 1. 2. 4. Porádá, Náradzánie, Sąd 2. Sposob, Przemyſł, Koniec ſpraw, Rádziecki dom.* Ein Rath / Anſchlag. *Conſilium ne ſperne meum; tibi fama petatur* Virg *ſyn:* Sententia, mens, ſenſus judicium animus *epith.* arcanum, providum, ſalutare, utile, fidele, amicum, quæſitum ſecretum, cæcum maturum, ſalutiferum *phr* Quis jam ſolatia victo conſiliumq; ferat? admonitu cœpi fortior eſſe tuo. Conſilium nobis reſque locuſque dabunt arcanum jocoſo conſilium retegis Lyœo.
consilium alicujus ſequi, ſub *Rádá 1.*
consilium ſanctius interiusq; quaſi. *Rádá taiemna.*
consilium do; affero. *Rádzę.*
consilium accipio. capio, exquiro, peto. *Rádzę ſię.*
conſimil: consimilis, *Podobny.*
consimiliter, *Podobnie.*
conſip'o, is. ſub Tracę Conſiptus. ſub Zagradzam
conſiſtio, Záſtanowienie ſię.
consiſto, *Záſtánawiam ſię, Niedobiegam, Uſtáie co, Otrzymáć ſię, Pokazuię ſię, Stoię w ſpráwie, Oſtaię ſię, Zoſtaię ſię* beſtehen.
consiſtere mente, animo. *Uſpokoić ſię, Przychodzę kſobie.*
conſiſtorium Konſyſtorz, Sądowa Sala; & Rádá taiemna 2.
consitio, *Sſánie.* Consitor, *Sádownik.*
consitor uvæ. *Winiarz.* consitura, *Zaſiew.*

CONSO

Conſobrinus *Wuieczny, Stryieczny, Cioteczny.* Geſchwiſter-Kind. *Conſobrine meis immemoratus eris* Auſ. *ſyn:* agnatus, cognatus, affinis, propinquus.
consocer, *Społświekier.*
conſociatim, Społecznie.
consociatio, *Stowárzyſzenie, Złączenie.*
consocio, *Złączam.* Zugeſellen. *Umbram hoſpitalem conſociare amant.* (Aſclep.) *ſyn.* Jungo, conjungo, socio.
consocio conſilia, ſub *Spiknąć ſię.*
consolabilis, *Pocieſzny, Łacny do cieſzenia.*
consolatio, *Cieſzenie, Pociechá.* Troſt. *ſyn:* Solamen, ſolatio, ſolatium. *vide Solatium.*
conſolator, *Pocieſzyciel.* conſolatorius, *Pocieſzny.*
conſolida, Zywokoſt.
conſolida regalis, Oſtrożká. Conſolidatio, Utwierdzenie consolido, *Spaiam, Utwierdzam.*
conſolino, pro conſolo priſcum. Rádzę.
consolor, *Cieſzę, Cieſzę ſię.* Tröſten. *His me conſolor victurum ſvavius ac ſi.* Hor. *ſyn:* Solor levo. *vide Solor aris.*
conſomnio, *Sni mi ſię. Zámarzyło mu ſię, Zmyślam 1.*
consonans, *Zgadzaiący ſię, Brzmiący, & in conſonantes literæ apud Grammaticos ſunt, quæ per ſe nec ſyllabam facere, nec efferri poſſunt, ſine vocalium præpoſitarum vel poſtpoſitarum auxilio Diomed.* Conſonæ. *Terentiano.*
consonantia, *Melodya, Zgodny dźwięk.*
consono, *Zgadzam ſię* Mitthönen/Zuſammenſtimmen. *Conſonat omne nemus, vocemq; incluſa volutant.* Virg. *ſyn:* Sono, reſono, perſono, *vel* consentio, convenio.
consonum eſt. *Przyſtoi.*
consonus, *Zgodny, Stroyny.* Gleichſtimmig. *Habitus noti, & vox conſona linguæ.* Sil.
conſopire, Uśpić conſopior, Uſypiam.
conſors, *Uczeſtnik, Towárzyſz. Społkupiący* mitgenoß. *ſyn:* particeps socius. *phr.* Conſors. sociuſque laboris.
conſors tori, *Małżonek.* Conſortio, onis & conſortium, *Towárzyſtwo 1. Złączenie.*
conſpector, Pátrzacz. Conſpectus, ti. *Okazáły.*
conſpectus, us. *Weyrzenie, Obliczność, Widok 2.* Anſchauung.
conſpergo, *Pokrapiam, Poſypuię 2 Rozczyniam;* & ſub *Pſtrzę* Beſprengen *ſyn:* aſpergo, perfundo, ſpargo.
conſperſio ſub Komplekſya. & Rozczynienie.
conſpicilium, conſpicillum, *Strażnicá, Okulary.* Brill.
conſpicio, onis. Poyzrzenie.
conſpicio, *is. Obaczam co, Widzę 2 Upátruię 2, Uyzrzeć co, Pátrzam.* Anſchauen/beſchauen

 Et pre-

Et precor illi ipsi conspiciare senex. Ped. syn: āspicĭo, conspĭcor, considĕro, vĭdĕo intŭĕ r. vide Aspicio.
conspĭcor Widzę 2. Obaczam co. anschauen. Fontibus in liquidis quoties me conspicor ipse. Ovid. vide supra Conspicio.
conspĭcŭus conspiciendus, Okazáły, Widoczny 2 Znakomity, Znáczny, Wielki 1. & in Krasny Achtbar/ scheinbar. Occultum stellæ conspicuumq; polum. Ovid. syn: conspĭciēndus. clārus, pērspĭcŭus, illūstris.
conspīrans, Zgadzaiący się, Zgodny. einhellig/ einmüthig
conspīrātē, conspiratus. Zgodnie.
conspīrātĭo, Spiknienie się, Zmáwiánie się, Zgodá Zgadzánie się Vereinigung/ Verbündnüß. syn: conjurātĭo: consēnsus, concordia
conspīrātus, ti. à spira Skupiony.
cōnspīrātus, ti. à spiro. Sprzysięgły.
cōnspīrātus, us. à spiro. Spiknienie, Zmawiánie się. Vereinigung.
conspiritus, us. Zgodá.
cōnspīro, à spira. Kupię, Zwiia się wąż.
cōnspīro, à spiro. Zmawiam się, Spiknąć się, Zezwalam. Zusammen schwären/ oder sich zusammen verbinden Æ.eq. assensu conspirant cornua rauca. Virg. syn: conjūro, consēntĭo, convĕnĭo.
conspīssātus, Twardy. Cōnspīsso, Zgęszczam.
Conspolium. Arnob. Ibi genus in sacris.
conspondeo, sub Społrękoymia.
consponsio, Obietnica, & sub Zakładnik 2.
cōnspōnsor, consponsus. Obiecownik, Społrękoymia. Sprzysięgły, Wierny.
cōnspŭo, conspuo, Pluię ná co. bespeutzen.
cōnspūrcātus, Pomazany, Zeszpecony.
cōnspūrco, Plugawię. besudlen.

CONST

Cōnstăbĭlĭo, Utwierdzam wol bewahren/ versicheren
constāgno, Rozlewa rzeká.
constāns, Stały Standhafftig/ dapffer. syn: Firmus, immōtus, immōbĭlis, tenax. phr: Prōpŏsĭti tĕnax. Mens nēscĭa flēcti. Nēque me sententĭa vērtit. Nūlla mĕam vērtet sēntēntĭa mēntem. Sī mĭhi non ănĭmo fīxum immotumque măneret. Quod sĕmĕl ōre prōfūdi, nūlla immūtabit vēnturi tēmpŏris ætas. Sĕdet vūltu grăvĭtas immōta sĕrēno. Pērstitit ille ănĭmo vūltūquĕ immōtus ĕōdem. Nūllis frangitur ille mĭnis. Mĕtus ōmnes & inexōrābĭle fātum sūbjēcit pĕdĭbu, illum nōn pŏpūli fasces nōn pūrpūra Regum flēctit mōvĕt, turbat. Fōrtūnæ sūbdĕre cōlla nēscĭus, haud ălĭo vūltu quàm si cōnvīva jăcērĕt. Inter plēna mĕri rĕdīmitus tēmpŏra sērtis. Fōrtūnāmquĕ tŭens ūtrāmquĕ rēctus. Invīctum pōtŭit tĕnēre vūltum. Tālia pērstābat mĕmŏrāns fīxūsquĕ mănēbat. Ille nĭhĭl vūltum mūtātus, inānēs pērdit ăit, lăchrymas. Sed nūllis ille mōvētur flētĭbus, aut vōces ūllas trāctābĭlis audit. Jūstum ātquĕ tĕnācem prōpŏsĭti vĭrum Nōn cīvĭum ărdor prāva jŭbēnĭum. Nōn vūltus īnstāntis Tyrānni mēnte quătit sōlĭda, nēque Auster nec fūlmĭnāntis magna Jŏvis mănu. Sī frāctus illābātur orbis, im, āvĭdum fĕrient rŭīnæ. Flāmma Mĕlĕāgrus āb illa ūritur & cæcis torrēri vīscĕra sēntit īgnĭbus, ac māgnos sŭpĕrat virtūte lăbōres. Nec tămen hīc mūtāta quĭes prōbĭtāsve sĕcūndis intŭmŭit, tĕnēr idem ănĭmus, mōrēsquĕ mŏdēsti fōrtūna crēscēnte mănent.
Constanter, Stale.
Constāntĭa, Statość Pewność Standhafftigkeit. syn: Grăvĭtas. epith: impĕnētrābĭlis, invīcta firma, intrĕpĭda, sĕcūra, fōrtis audax, gĕnĕrōsa; māgnănĭma, vĭrīlis, stābĭlis, immōbĭlis, impāvĭda, pērpĕtŭa, māgna, impātiens intērrĭta, stŭpēnda, inexpūgnābĭlis. phr. ănĭmus fīrmus cōnstāns, immōbĭlis, immōtus, Mēns invīcta mĭnis: nēscĭa mōvēri, vūltu grăvĭtas immōta sĕrēno.
constat, constat mihi, Wiem 1. 2. Kosztuie mię Stoi zá tyle. Wiádomo iest. Przychodzi mi, Iásna rzecz, Umyślnem, & sub Złożony.
constat mens in aliquos, Przy sobie.
constat sibi, Stały. (lácyá.
Constellatus, Gwiaździsty. Constellatio, Konstellatio.
constērnātĭo, Przeięknienie Kosterk. Constērnātus, Przeleknły, Struchlały, Zhukany.
constērno, as, Trwożę. Przestraszam, Zhukác schrecken.

constēr-

cōnſtĕrno, is. *Ścielę, Nakrywam, Trzcicám, pokładam, Obalam 1.* beſpreiten. *ſyn:* effūndo, ſtĕrno, ſpărgo, cōnſpĕrgo. *phr.* Conſternunt tĕrram, con ūllo ſtĭpĭte frondēs.
cōnſtĕrnor, aris. *Truchleję, Serce trácę, Upadam 2. Przelęknąć ſię.* erſchrecken.
cōnſtĭpātĭo, *Skupienie. Ściśnienie, Słaczánie.*
cōnſtĭpo *Kupię, tłaczam 2 U tłoczyć, Zátarli ſię* zuſammen trucken. *Inter carnifices, & conſtipata ſedebat.* Prud. *ſyn:* ſtīpo, dēnſo, condēnſo, cogo.
cōnſtĭpor, *Wtłaczam ſię, Ściſkáć ſię.*
conſtitio, Záſtánowienie ſię.
cōnſtĭtuo, *Stánowię 1.2. Stawiam 2.5. Uchwalám, Umawiám ſię, Náznaczam, Sp rządzam Poſtánowić 1 2. Arenduię, Gotuię Wyſtawiam* Ordnen/ fürnehmen. *Conſtituunt taurum ante aras, &c. ſyn:* ſtătŭo, dēcĕrno dēlĭbēro, cogit, dēſīgno, *vel* pono, cōllŏco.
cōnſtĭtŭo, judicium. *Oſadzam práwo.*
cōnſtĭtūtĭo, *Poſtanowienie 1. 3. Stanowienie, Uſtawa 1.*
cōnſtĭtūtĭo cauſæ, *Wſtąpienie w práwo.*
cōnſtĭtūtĭo corporis. *Komplekſya.*
cōnſtĭtūtio perſonalis *Przyiáćiey.*
cōnſtĭtūtor, *Stanowiciel.*
conſtitutorius, ut acta Conſtitutoria: Paul: I. C. Spráwa o umowę niezáchowáną.
cōnſtĭtūtum, *Umowá 1. Czas umowiony.*
cōnſtĭtūtus, ti. *Afekt, kto, tako.* Georđnet/ beſtellt *ſyn:* ſtătūtus, decrētus, *vel* pŏsĭtus, lŏcatus. *(Gromada 2.*
cōnſtĭtūtus, ûs. *Zaſtánowienie ſię. Skupienie,*
cōnſto, *Społſtoię. Zgadzam ſię Stoię przy tym Stateczným bydź, powſtawam 1. Przy ſobie* Stand halten/ zuſammen ſtehen *Adducto conſtitit arcu V ſyn:* ſto, perſto, pērsēvēro.
cōnſtrātum, *Pokładam w budowániu.*
cōnſtrĕpo, *Grzmot czynię.*
cōnſtrĭctĭo, *Sciśnienie.*
cōnſtrĭctus, *Sciſły. Związany, Ściśniony, Niewesoły, Zmarſzczony.*

cōnſtrĭngo, *Związuię, Spináam, Wiążę 1.* Zuſammen ziechen. *ſyn:* ărcto, cŏarcto, cōmprimo, ſtrĭngo, āſtrĭngo, lĭgo. *v. Vincio.*
cōnſtrūctĭo, *Spoienie. Składánie, Budowánie 1.* ein Bau.
cōnſtrŭo, *Składam 1. Buduię, Kupię, Gromádzę, Klecę* Auffbauen. *ſyn:* cŏndo, ſtrŭo, ædĭfĭco. *vide Ædifico*
cōnſtŭprātor, *Gwałciciel.*
cōnſtŭprātus, *Zhańony*
cōnſtŭpro, *Zgwałcić* Ein Frauenbild ſchwächen. *ſyn:* ſtŭpro, vĭŏlo.

CONSV

Cōnſuādĕo, *Rádzę 1.* Cōnſuāſor, *Ráziciel.*
Conſualia, orum, ludi in honorem Conſi. Vart. Plin: Arnob. v. infra Conſus.
cōnſuḍāſco, conſudo, *Pocę ſię, & ſub Puſzczą drzewo.*
cōnſuēfăcĭo, *Nakładam kogo do czego* Gewehnen. *ſyn:* āſſvēfăcĭo.
cōnſuēſco, *Nakładam ſię, Nakładam kogo do czugo, Przyuczam, Nierządu patrzyć 1. 2.* Gantz gewohn. *Conſrevere iocos veſtri quoque ferre &c M. ſyn:* āſſvēſco, sŏlĕo, āſsŏlĕo. *v. Aſſveſco.*
cōnſuētūdo, *Conſvetio, Zwyczay, Obcowánie 1. Towárzyſtwo 1.* Gewonheit *Conſvetudo mali, tenet inſanabile multos] ſyn:* Mos, ūſus, āſſvētūdo. *epith:* āntīqua vĕtus, nŏva, bŏna, māla, pēſsĭma, ūtĭlis. *vide Aſſveſco.*
cōnſuētūdo diſſoluta *Roſpuſtá.*
cōnſuētus *Zwyczayny.* Gewohnet. *Cum Prſeus conſveta petens e fluctibus antra.* Virg. *ſyn:* āſſvētus, āſſvēfăctus, cōnſvefāctus.
cōnſul, *Burmiſtrz* Bürgemeiſter. *Atria ſunt illis Conſulis alta mei.* Mart. *epith.* Vigil, ānxĭus, sōllĭcĭtus, æquus, jūſtus, pŏtens. *phr.* ūrbis rēctor. Quem pĕnes, eſt cōmmūnis cūra sălūtis, urbis fræna tenens urbis sŏrtĭtus hăbēnas. Qui jūſt s moderātur lēgĭbus ūrbem. Quem pēnes ſit lēgum vĕnĕranda pŏtēſtas. Qui ſcribit lēges. Qui plācida

cīdā pŏpūlos in pāce gŭbĕrnans, ūrbis sūmma tĕnēns. Pūblĭca res & Cōnsūlĭbus dat cōndĕre fāstos.
cōnsūlāris, *Burmistrzowski, Rádziecki.* Dem Bürgermeister zugehörig. *Non enim gaza neque Consularis,* (Saph.)
cōnsūlāris vir. *Raycá.*
cōnsūlāriter, *Burmistrzowsko.*
cōnsūlco, *Brodzę, & sub Marszczę się.*
cōnsulo, *Rádzę się, Rádzę o kim Porádzić sobie, Náradzam się, Staram się, Szánuię 2. Oszczędzam, Zábiegam 5. Dogadzam 1. Ochraniam. Opátruię 2.* sich berathen. *Consulis o-bone rex cuncti se scire fatentur.* Virg.
cōnsūlo in aliquem &c. *Postępuię z kim.*
cōnsūlo in me malè, &c. *Zle sobie postępuię.*
cōnsūlor, *Rádzą się mnie.*
cōnsūlta operâ, *Umyślnie.*
cōnsūltātio, *Naradzánie, Porádá, Rozmyśl.*
cōnsūltātor, *Rádzący się.*
cōnsūltè, consultissimè *Mądrze* Weißlich.
cōnsūltò consultis verbis. *Umyślnie Rozmyślnie*
cōnsūlto, as. *Náradzam się, Rádzę się.*
cōnsūltor, oris. *Porádnik.* Ein Rathgeber. *Sub galli cantum consultor ubi ostia pulsat* H.
cōnsūltum, *Uchwałá 3. Wyrok 8* ein Erkäntnuß des Raths.
cōnsūltus, consultorius, *Porádny, Biegły, Rozmyślny, Uczony.* Weiß/ wohlberathet. *Consultus erro, nunc retrorsum.*(Jamb.cum syll) *syn:* Quī cōnsūlĭtur, *vel* pĕrītus.
cōnsūltus juris, *Práktyk 2.* (*Zpełná.*
cōnsūmmābĭlis, consummatus, *Doskonáły,*
cōnsummātĭo, *Dokonánie, Sumá 1.* Vollendung.
cōnsūmmo, as. *Dokonywam, Sumuię, Czynię ta sumá.* Vollenden. -- *Effectam cum consummaveris ædem.* Al. *syn:* cōnfĭcĭo, ābsŏlvo, pĕrăgo. *vide Finio.*
cōnsūmo, is. *Trawię 2. Ziadam 1. Przemarnowáć, Psuię.* Verzehren. *Accisis coget dapibus consumere mensas* Virg. *syn:* Tĕro, cōntĕro, ābsūmo. īmpēndo, ēxhaurio, dissĭpo, cōnfĭcĭo, pĕrdo.

Cōnsūmŏr," *Niszczeię, Schnę 2.*
cōnsūmor incendiô, *Pogorzeć, Zgorzeć.*
cōnsūmptĭo, *Trawienie 2. Strawienie, Niszczenie.* consumptio sui. *Suchoty chorobá.*
cōnsūmptor, *Trawiciel, Niszczyciel.*
cōnsŭo, *Zszywam.* Zusammen sticken.
cōnsŭo dolos, *Sztuki zażyć.*
cōnsūrrēctĭo, *Powstánie.*
cōnsūrgo, *Wstaię, Powstaię, Podnoszę się 2. Oburzam się.* mit einander auffstehen.
Consus, Deus consiliorum Varr. Arnobi. Cyprian. idem Neptunus.

CONTA

Cōntābēsco, contabefacio. *Schnę 2.* außdörren *syn:* Tābesco, cōntābeo.
cōntăbŭlātio, *Piętro, Fałdowánie.*
cōntăbŭlo, as. *Tarcicámi pokładam, Piętruię Most buduię.*
cōntāctus, us. *Dotknienie.*
cōntāctus ab auro, *Pozłocisty.*
cōntāctus sale, sapore, *Okraszony.*
cōntāgĭo conscientĭæ, *Porozumienie.*
cōntāgione patris, *Z oycá.*
cōntāgĭōsus, *Przyrzutny.*
cōntāgĭum, contagio, contāges, is *Zarazá 1. Przyrzut, Dotknienie, Złączenie, Uczesnictwo.* Ansteckende Kranckheit. *Nec mala vicini pecoris contagia lædent* Virg. *syn:* Cōntāges, cōntāgĭo, lŭes. pēstis *epith:* Mălum, dīrum, sōrdĭdum pūtrĭdum, morbĭdum, īnfēstum, horrēndum. *phr:* Dīra per ōmnes mānābant pŏpŭlos fœdi cōntāgĭa morbi, īnvādunt tōtum cōntāgia mōrbĭ la mūndum. *vide Pestis.*
cōntāmĭnātĭo, *Pośpecenie, Pomázánie, Zelżenie.*
cōntāmĭnator, *Lżyciel, Plugáwiec.*
cōntāmĭnātus, *Niecnotliwy, Sprośny.*
contāmĭno, *Szpecę, Plugáwię, Zarażam, Pyskię się, Zmázáć 2. 3.* Beflecken/ besudlen. *Sic interpositos vitio contaminat unco.* M. *syn:* Fœdo, inquĭno, cōīnquĭno, pollŭo; īnfĭcĭo, măcŭlo. *vide Maculo.*

Cōntānter, *idem* Cunctanter, Contātio, *idem* Cunctātio.
contārtus, *Kopiynik 1. 2.*

CONTE

Contēchnor, *Zmyślam 2.*
contēgo, *Nákrywam, Zakrywam, Pobiiam.* Zudecken. *Aut hic Tanaïs contegat exul ego.* syn: Tego, condo, ābscondo, occūlo, occulto. *vide Occulto.*
contēmēro, *Zmázáć 2 3. Zgwałcić 3.* Schänden. *Ausus tam notas contemerare manus* M. syn: Tēmēro, viŏlo, corrumpo.
contēmno, *Gárdzę.* Verachten syn: Tēmno, fāstīdio respuo, spērno, āspernor, dēspĭcĭo, conculco abjĭcĭo neglĭgo pārvī, nĭhĭli dūco, fácĭo, æstimo pēndo pūto nōn cūro. *phr:* Sōrdēnt tĭbi mūnĕra nōstra. Nec mūnĕra cūras. Hōc tĭbi pro vĭli sub pĕdĭbūsque jăcet. Nĭhĭl il e Deos nec talĭa cūrat; invĕnĭēs ălĭum. si te hĭc fāstīdit ălēxi. Dūmque tĭbi est ŏdĭo mĕa fīstŭla. Nī rĕfūgis tĕnuēsque pĭget cōg ōl ĕre causas. Respŭis, hæc ănĭmo lōngēque rĕmĭttis Tu căve nōstra tŭo cōntĕmnas cārmina fastu. *vide Aspernor.*
contemnificus, sub Wzgardzony.
contēmplābĭlis, *Widoczny 2 Przypátruiący się*
contēmplātĭo, *Przypátrowánie, Rozważánie, Bogomyślność.* Beschauung. (*iący.*
contēmplātīvus, *Przypátruiący się, Rozmyśla*
contēmplātor, *Przypátruiący się, Bogomyślny.* Anschauer. *Contemplator item, cum se nux &c.* Virg.
contēmplātus, ûs. *Przypátrowánie.*
contemplo, Pátrzam, Przypátruię się.
contēmplor, *idem, & Oglądam, Rozważam 1. Wlepiam oczy, Bogomyślnością się báwię.* Betrachten/ besehen/ Anschauen. syn: ănĭmo lūstro, cōnsīdēro, mēdĭtor, cogito. v. *Cogito.* vel vĭdĕo, pērspĭcĭo, cōnspĭcĭo, spĕcto, āspĭcĭo, īntŭĕor. *vide Aspicio.*
contemporaneus, Rowiennik 2.
contēmptĭbĭlis. *Wzgardy godny, Podły.*
contēmptim, *Gardząc, Wzgardzenie.*
contēmptĭo, *Wzgardá 1. 2. Pogardzánie.*
Contēmptĭus, *Niedbále.*
contemptor, aris. Plaut. corr. Contemplor.
contēmptor, oris. *Gardziciel.* Ein Verachter. *Est hic, est animus lucis contemptor, & istū.* V.
contēmptus laboro, *Gárdzą mną.*
contēmptus, ti. *Podły, Wzgardzony.* Verachtet. syn: Dēspēctus, fāstīdītus, sprētus, ābjēctus, rējēctus, nēglēctus. *phr:* Dēspēctus tibi sum, nec qui sim quær s ălēxi, Sprētæque īnjūria formæ. Posthăbĭta cōlŭīsse Sāmo *v Abjectus.*
contēmptus, us contemtus. *Wzgardá 1, Pogardzenie* Verachtung. syn: Fāstīdium. *epith* Sūpērbus, ē ātus, tŭmēns, tŭmidus, grăvis. *phr:* ātquĕ sūpērba pāti fāstīdĭa.
contēndo, *Sprzeczam się, Swárzę się, Przeciwiam się, Przegádywam się, Usadzam się, Gárnę się, Wyścigam się, Pnę się 2. Silę się 1. 2. Nápinam. Udaię się gdzie, Rospieram się, Przyrownywam, Zakładam się o co. Wádzę się Usiluię. Jádę 1. Idę, Nie daię wprzod, Rościągam co, Biezę 1 2 Sciągam 1* Spannen/ Zancken/ streiten. *Abnuat, aut secum malit contend re bello* Virg. syn: Conor, nītor, mōlĭor *v. Conor. vel* īntēndo āddūco, *vel* rīxor, jūrgor, āltērcor. *vide Rixor.*
contĕnĕbrat, *Mierzcha się.*
contēntè, contentĭus *Scíśle, Usilnie, Głośno;*
contēntĭo, *Usilność, Nátężánie, Nápięcie, Przeciwiánie się. 2 Spor, Przyłożenie chęci, Rownánie, Przegádywánie się.* Zanck/ Unterstehung syn: Līs, rīxa, *vel* conātus. *epith:* īnīqua ămāra, mŏlēsta, vāna, răbiōsa clāmosa, vēsāna, īnsāna, sānguĭnĕa, tūrpis, īmprŏba. *vide Rixa.*
contēntĭo vocis, *Wołánie.*
contentio Figura. idem Antitheton.
contēntĭonem excito, injicio. *Poswárzyć się.*
contēntĭonem facio, *Przyrownywam.*
contēntĭose, *Spornie.*
contēntĭosus, *Zwadliwy, Sporny.*
contēnto studio, *Usilnie.*

Contentus, à contendo, Napięty, Usilny.
contentus, à contineo, Kontent, Zawarty.
contentus sum, Przestaię 3.
contermino, as. O granicę mieszkam.
contermĭnus, O granicę mieszkaiący,
Conternans vitula Isaiæ 15. i. tertium annum agens Franc Lucas Brugens, LXX. i, vitula triennis. Emman Sa.
contĕro, is. Psuię, Scieram 2.3.4. Kruszę, Tłukę 3. Wiercę 2, Rozcieram, Przegadać kogo Zertretten/ Zerreiben. Conterit una tribus, Gargiliane foris. M. syn: Tĕro ătĕro, pr te ro, câlco, concŭlco, pro ŭlco, prĕmo, vel consūmo, ābsūmo, conficio,
contĕror, Dzierżę się, Zdzieram się, Skruszyć się
conterraneus, ziemek 2.
contĕrrĕo, es. Straszę, Przestraszam, schrecken. syn: Tĕrrĕo, ĕxtĕrrĕo, tĕrrĭco.
con esseratio, Złączenie, Stowarzyszenie 1.
contēstātĭo, Oświadczánie, Wzywánie 1.
contēstātĭo lĭtis. Wstąpienie w prawo. Wdánie się w prawo.
contēstātò, Swiadecznie,
contē tātus, Swiádomy.
contēstor, Oświad zam się, Protestuię się. zum zeigen nehmen.
contēstor litem. Wdaię się w prawo.
contēxo, is. Tkam, Plotę, Składam 1. Zmyślam 1.
contēxtè, contextim. Scisle,
contēxtĭo, Splecienie, Spotenie, (kształt.
contēxtŭs, ûs. Splecienie, Wiązánie, Mowy
contextus, ti. Spleciony.

CONTI

Contĭcĕo, conticesco, Milczę, Umilknąć, Ucicha. Still schweigen. Conticuere omnes, intentique ora tenebant. Virg. syn: Contĭcēsco, tăcĕo, rĕtĭcĕo, sĭlĕo. vide Sileo.
contĭcĭnium, Pierwospy, & sub Noc 1. proprie Umilknienie. Nachtstille. In conticinio, vel crepusculo noctis (Scaz.)
contificium, & Contifigium, Sztych, Sztychem.
contĭgnātĭo, Piętro 1.2. Strop 1. Dách, Wiąza nie. Pokład 2 Zu ammenfügung der Balcken
contĭgno, Nákrywam, Piętruię, Wiążę.
contĭgnum, Schab.
contĭgnus, Dotykaiący się, Nieroździelny 1. Nieprzerwány. Przyległy. Anstossend. Hunc tibi contiguum, missæ fore, credidit hastæ. Vir. syn: Proximus, prŏpinquus, vĭcīnus, prŏpĭor, jūnctus, ădjūnctus.
contĭnens, gen. omnis, adject: Ustáwiczny 1, 2. Nieprzerwány, Cały 2. Dotykáiący się Przyległy, Zamykaiący, Powściągliwy. anstossend. Utriusque haberi continentis legimus.(Jamb. vide Castus
contĭnens, subst: f. Ląd, ziemiá 3.
contĭnens, subst: n. Grunt 4.
contĭnēnter, Bez przestanku, Ustáwicznie, Nieroździelnie 2. Powściągliwie, Stäte/ ohn unterlaß. An continenter quod sedetis insulsi (Scaz.) syn: Contĭnŭē, pĕrpĕtŭo, ăssĭdŭē.
contĭnēntĭa, æ. Przyległość, Zátrzymánie, Powściągliwość Behut amkeit/Eingezogenheit. Terente continentia (Jamb.) syn: Abstĭnēntĭa. vide Castitas.
contĭnēntĭ, orum Okolicá, Przedmiescie.
contĭnĕo, Zátrzymawam 1 2. Trzymam 9. Strzymać Zamykam 5 7 Uymuię kogo, Matwię 3. Behalten/ enthalten (ontinuêre diu, n c aperti copia Martis Ovid syn:Comprĕhēndo, ĭnclūdo, cōmplēctor vel cŏhĭbĕo, ŏĕrcĕo, cŏmprĭmo, fræno, refræno, compēsco.
contĭnĕo me. Zátrzymawam się 1 2. Otrzymać się. (mi się.
contĭngit, Trafia się, Dotyka się mnie, Dostáie
contĭngo, Dotykam się, Dosięgam, Trafiam, Pomuśnąć, & sub Powinowáty. Anrühren, syn: Tāngo, āttingo, ātrēcto, vel ēvĕnĭo, āccĭdo. phr: Fūnĕrăque mănu contingere gaūdēnt.
contĭngo saltu, Doskakuię.
contĭnŭātè, contĭnuē. Ustáwicznie.

Contĭnuātĭo, *Konánie czego, Przyległość, Złączenie.* Beharreung/ Vollstreckung.
continŭāto protelo, *Bez przestanku, & in Ciąg z*
contĭnŭātus, *Ustáwiczny, Przyległy.*
contĭnŭātur, *sub Ieden zá drugim, O gránicę mieszkam.* (*ściągłość.*
contĭnŭĭtas, *Nierozdzielność, Złączenie, Ro-*
contĭnŭò, *Zaraz 2. Ustáwicznie, Wnet.* Unaufhörlich. *Continuo ventis surgentibus, aut freta ponti.* V. *syn:* Sēmpĕr, perpĕtuo, *vel* confēstĭm, rĕpēnte, mox sŭbĭto, protĭnus, extēmplo, haud mŏra, īlĭcet, ocyŭs, stătim, confēstim.
contĭnŭo, as. *Konam, Nieustaię, Nieprzestaię, Trwam 1. Złączam, Bez przestanku czynię, Przyczyniam 1. Przybudowáć.* Fortsetzen beharren. *Continuatq; dapes, nec non vernaliter ipsis.* Hor. *syn:* Pĕrgo, pērsĕvēro, non absīsto, non dĕsīsto, non cēsso non dēsĭno.
contĭnuus, *Nierozdzielny, Nieprzerwány, Cáły Ustáwiczny* Immerwährend/unaufhörlich *Sed quam continuis & quantis longa senectus.* J. *syn:* Pĕrpĕtŭus, pĕrennis, contĭnŭātus.
contĭnŭus alicujus, *Kochan, Wierny.*

CONTO

Contŏgātus, sub *Szátá 7.*
contollo gradum, *Schodzę się.*
contŏphŏrus, *gr. Kopiynik.*
contor, & cunctor, aris. *Pytam.*
contorquĕo, *Kręcę co, Kieruię, Wywracam, Obracam rzekę, Záwikłánie mowię.* Krümmen/ biegen. *Spicula contorquent, cursuque &c.* Virg. *syn:* Torquĕo, flĕcto, īnflĕcto, *vel* vibro, jăcŭlor, ēmĭtto, conjĭcĭo.
contorrĕo, *Suszę.* Contorsĭo, *Kręcenie.*
contorta oratio. *Mowá trudna.* (*nie.*
contortè, *adv: Záwikłánie.* contortĭo, *Záwikłá-*
contortiplicatus, *Záwikłany, & sub Mowá trudna.*
contortor, *Wykręcarz.*
contortus, contortŭlus, *Záwiły, Záwikłány, Kręcony. Kręcący się.* Getrümmet/ gebogen. *Mollia contortis alligat ossa comis.* Prop. *syn:* Tortus, īntortus, flexus, inflĕxus, *vel* vĭbrātus, conjĕctus, ēmĭssus.
contortus crinis. *Kędzior.*

COMTRA

Contrā, *adv: Náprzeciwko 1. Ku, Przeciwnie.* hinwiderumb/ dargegen.
contrà, ac atq; quâm. *Ináczey niż.*
contra, Præpositio, *Przeciw, Náprzeciwko.* Wider/ gegen. *Carthago, Italiam contra Tyberineq; longè.* Virg. *syn:* ĭn *cum Accusativo.* ādvērsus, ādvērsum, *vel* vĭcīssim, ēx ādvērso, è rĕgĭone.
contra facio, pugno, sto. venio. *Sprzeciwiam* (*się.*
contra aquam, *Wzwodę.*
contra aurum, *Drogo.* (Recht.
contra fas, jus, legem. *Niesłusznie* wider alles
contra flatum, contra ventum. *Wzwiátr.*
contra pilum, *Ná wskroś.*
contrāctĭo, *Skrocenie, Zmarszk, Krotkość, Spuszczenie 2. Skurczenie 1. Marszczenie.* Zusammenziehung.
contrāctĭo animi. *Smutek.*
contrāctĭūncŭla, *Skurczenie* & sub *Smutek.*
contrāctūra, *Szczupłość Wązkość, Wycieńczenie*
contrāctus, ti. *Wąski, Zmarszczony & in Mowá krotka.*
contractus, us. *Szczupłość, Umowá, Kontrákt.*
contrādīco, contrà dico, pugno. *Przeczę; Sprzeciwiam się.* Widersprechen. *syn:* ādvērsor, rĕsīsto, rĕpūgno.
contrādīctĭo, *Przeczenie.*
contradictor, Przeciwnik.
contrādictum, *Przeczenie. Contrado, Podaię.*
contrăĕo, contra eo. *Idę przeciw, Sprzeciwiam się.*
contrăho, *Kurczę, Skracam. Zsiádło czynię, Kurczę się, Marszczę się, Smęcę się, Hámuię się, Zwodzę 1. Przepadam, minę Spuszczam 3.* Zu ammen bringen. *Contrahimusq; tiros vix, prima inceperat æstas.* Virg. *syn:* Congrĕgo, collĭgo, cogo. *phr:* contrăhēns, vēnto, nĭmĭum sĕcūndo Tūrgĭda vēla.

 Con-

Contrăho familiaritatem. *Stowárzyszyć się.*
contrăho humeros, *Zżymam się.* (*rzeć.*
Contrăho morbum, valetudinem, sub *Zácho-*
contrăhor, *Smęcę się. Serce trácę, Zśępuię się.*
contrălĭcĕor, *Podkupuię.*
contrāpŏsĭtus, contrà positus, *Náprzeciwny.*
contrārĭè, *Contraversum, Przeciwnie.*
contrārĭĕtas, *Przeciwność 2.*
contrārĭum, *Przeciwna rzecz, Opák wszystko.*
contrārĭum æs. *W sztukách miedź.*
contrarium. vel contraria, orum, Figura Rhetorica Anthitheton.
contrārĭus, *Przeciwny, Náprzeciwny, Ciężki 1* Widerig/ zuwider. *Quæ colat, elegit contraria flumina flammis.* Virg. *syn:* ādvērsārĭus æmŭlus, ĭnĭmīcus, oppŏsĭtus, ādvērsus, pūgnāns, rĕpūgnāns, īnfēstus.
cōntrā scrīptum, *Odpis.* contrasto, contrà sto, *Sprzeciwiam się.* contrāvĕnĭo, contrà venio. *Idę przeciw, Sprzeciwiam się Przeczę.*
contrectabiliter, Dotkliwie 1.
contrēctātio, *Dotknienie, Macánie.*
contrēctātus, *Ubrudzony.*
contrēcto, *Dotykam się.*
contrĕmīsco, contrĕmo, *Drżę Wzdrygam się.*
contrĭbulis, *Ziemek 1. Cechowy.*
contrĭbulo, *Kruszę. Trapię się.*
contrĭbuo, *Skłádam się, Daię 1. Policzam, Dzielę 1.* Mittheilen/ beytragen. *Contribuêre aliquid juncosaq; littora Babes.* Ovid. *syn:* Confĕro, trĭbŭo. (betrüben.
contrĭbūtĭo, *Skłádánie.* contrīsto, *Zásmucam,*
contrīstor, *Smęcę się, Osowieć.* sich betrüben.
contritio sub Skruchá.
contritor, Scierácz. Skáziciel.

CONTRO

Contrŏvērsè, *Spornie. O produxit Ausonius, corripiunt alii.*
contrŏvērsĭa, controversiŏla, *Spor, Przypadek 3.* Streit/ Hader/ Zanck. *Declamatio, Controversarium.* (Phal.) *syn:* Dīscēptātĭo, contēntĭo, discrīmen, pūgna, līs. *vide Lis.*

controversor, aris. *Sprzeczam się.*
Controvērsus, *Controversiosus, Sporny 1. 2. Przeciwny, Wątpliwy 2.* Da von man zancket oder ungewiß ist. *Si controversum dissentio subjiciet non.* Aus. *syn:* ambĭgŭus, dūbĭus, īncērtus, ān ēps.
contrŭcido, *Zabiiam, okrutnie Zsiekáć.*
contrūdo, *Wtłaczam, Wpycham, Tkam. Fászę.* hinein stossen. *Dupliciter: nam vis venti contrudit & ipsa.* Lucr. *syn:* Compēllo, īmpēllo, compīngo.
contrūdo in carcerem, *Osadzam więźniá.*
contrūnco, *Knuię 1. Zrąbáć co, Zsiekáć.*
contŭbērnālis, *Społmieszkániec, Domownik, Towárzysz 1. Iednego usćá. żoná.* Stubengesell. *Salax taberna vosq; contubernales* Catul. (Scaz.) *syn:* Domēstĭcus, fămĭlĭāris, convīctor, sŏcĭus, sŏdālis.
contŭbērnĭum, *Społmieszkánie, Towárzystwo 1. 3. Bursa 2. Dziesiątek 2. Nałożnictwo.* Ein Rott Kriegsleuthe.
contubulatio, Nádęcie, Wypukłość.
contŭĕor, *Widzę 2. Pátrzam, Wlepiam oczy, Ochraniam.*
contui, pro Contueri, sub Widzę 2.
contuitus, ûs. Pátrzánie.
contŭmācĭa, *Zuchwalstwo, Upor. Niepostuszeństwo, Pychá, Niestánie u práwá.* Halßstarrigkeit. *syn:* ārrŏgāntĭa, sŭpērbĭa, fāstus, obstīnātĭo, mēntis obfīrmatæ sŭpērbĭa.
contŭmācĭter, *Zuchwále, Upornie.*
contŭmax, *Zuchwáły, Niepostuszny, Niestáiący u práwá, Uporny.* Halßstarrig/ widerspenstig. *Ne me dixeris esse contumacem* (Phal.) *syn:* Pērtĭnax, obstīnātus, sŭpērbus rĕbēllis.
contŭmax emori, *Trwáły 1.*
contŭmēlĭa, *Zelżywość, Potwarz, Łaiánie.* Schmachred. *Docet exercendas ferre contumelias.* Iomb. *syn:* Convīcĭum, īnjūrĭa, călŭmnĭa. *epith:* Grāvis, mălīgna, īnfāndă, dīra, nĕfāndă. *vide Convitium.*
contŭmēlĭam dico, *Łżę 1.*

Contŭmēlĭōsè, *Zelżywie.*
Contŭmēlĭosus, *Obelżywy, Zelżywy.* Schmachhafftig. *Nec te barbara contumeliosi.* Phal.
Contumio, *onis. Poyrzenie.*
Contŭmŭlo, *Grzèbię umárłego.* begraben.
Contūndo, *Tłukę, Wybiiam 3. 4. 5. Zbiiam gębę.* Zerstossen/ zerstampffen. *Contuderit vites, oleamq; momorderit æstu.* Hor. *syn:* Tūndo obtĕro, commĭnŭo, frāngo, pĕrcŭtĭo, vērbĕro.
Conturoli. *Fest: lege Conivolus.*
Contuor, *Widzę 2. Pátrzam.*
Contūrbātĭo, *Zátrwożenie, Zámieszánie* Verwirrung.
Contūrbātor, *Utrátnik, Fałszerz ráchunkow.*
Contūrbo, *Mieszam rzecz, Máchluię, Pomięszać, Trwożę, Zásmucam, Przemárnowáć, Nie uiścić się.* Verstören/ verwirren. *syn:* Tūrbo, pērtūrbo, mīscĕn, commīscĕo, cōnfūndo
Conturmalis, *Towárzysz woienny.*
Conturmo, *Scifkam się.*
Contus, ti. *gr. Koncerz, Kopiia 1. Spryś 2. Drąg.* Ein Stoßstang/ damit die Schiffleuth die Tieffe des Wassers erfahren. *syn:* Sŭdes, *vel* hāsta. *epith:* Pūgnāx, ăhēnus, fērrĕus. *phr:* Fērrātāsque sŭdes, & ăcūtos cūspĭde contos, ēxpĕdĭunt. Nūnc sŭde nūnc dūro contrārĭa pectŏra conto dētrūdit mūris. Tēlorum ēffūndĕre contra omne gĕnus. Teucri, & dūris dētrūdĕre contis: Īpse rătem conto sŭbĭgit. Per mārmŏra contīs dīscūrsant.
Contūsĭo, *Stłuczenie, Uderzenie.* Zerstossung
Contūsus *Stłuczony,* Zerstossen. *Ignotus pecori, nullo contusus aratro* Cat. *syn:* trītus, ōbtrītus, pērcūssus.
Contutor, *aris 2. Machabæ 1. contutati sunt. ignem Záchowáli, Obronili.* (wam
Contutor, *oris. sub Opiekun. Convador, aris Pozywam*
Convălĕo, convalesco. *Wzmagam, Zámagam się, Mocnieię siłę się, Szerzy się, Wylegam się 2. Záwziąt się, Tántoni się.* Wieder gesund werden/ genesen. *Herodem scripsit me Numá, convaluit.* Mart. *syn:* Vălĕo, cōnvălĕo ex mōrbo, recrĕor.
Cōnvāllis, *Doliná.* Ein Thal. *Lucus, & obscuris claudunt convallibus umbræ.* Virg. *syn:* Vāllis. *epith.* Căva dēprēssa ōbscūra virēns ābrūpta, ūmbrōsa, ūmbrĭfĕra, præbēps, īma, cūrva. *v. Vallis.*
convallo, *Otaczam. Convario, Pstrzę, Szpecę.*
convaso, *Zágárnąć, Zágrábić Sprzątnąć, ultimum.* Einschlagen/ zusammen packen. *Convasare nefas fuerit, ceu falce rapaci. syn:* Vāsa collĭgo, ŏbĕo.

CONVE

Cōnvēctĭo, *Wożenie, Zwożenie.* Zuführung.
convectitius, *Przywożny.*
cōnvēcto, convĕho, *Zwożę.* Zusammen führen. *Convectare juvat prædas, & vivere rapta.* Virg. *syn:* Vĕho, trānsvĕho, trānspōrto, dēfĕrio.
cōnvēctor, oris. *Społiádący.*
cōnvēllo, is. *Wywracam 2 Obalam 1 Wywiiam Ostabiam, Kásuię, Wyrywam* Auß den Handen reissen. *Vincere nec duro poteris convellere ferro.* Virg. *syn:* Vēllo, āvēllo rĕvēllo, ēvēllo.
cōnvēllo, as *Zákrywam, Záwiiam, Zdobię.* Zudecken. (landisch.
cōnvĕna, *Cudzoziemiec, Zbiegaiący się.* Auß-
cōnvĕnĭentia, æ. *Przyzwoitość, Składność, Zgadzánie się, Skłonność, Proporcya 1.* Vertrag/ Vergleichung.
cōnvĕniens, *Zgadzaiący się, Zgodny,* Das sich Schickt/bequem/füglig *Non bene cōveniens tu finis esse jugum.* Fr. *syn:* āptus, cōnsōnus, cōngrŭēns, dĕcēns, cōnsēntānĕus, ĭdōnĕus
cōnvĕnĭenter, *Przystoynie, Przyzwoicie, Prawdziwie,*
cōnvĕnĭo, convenit *Przystępuię, Dochodzę 1. Pozywa 1 Zgadzam się Ziezdzaią się. Schadzaią się, Stárgowáć się, Uyrzeć się, Zgadzi się, Trafia się, Doszłá ugodá, Umowá się stałá, Przystoi, Ráchunki dobre* Zusammen kommen.

Cōnvēnta conditio; *Zrękowiny.*
conventionalis, Umowny.
conventitius pater, Nierządnik.
convento, as: sub Schadzáią się.
cōnvēntus, ti. *Umowiony.*
cōnvēntus, us. Cōnvēntĭcŭlum, conventum, & conventio. *Zgromádzenie 1. Gromáda, Schadzká, Umowá, Sąd 4.* Zusammen kunfft *syn:* cœtŭs, cōncĭlium, tŭrba.
cōnvērbĕro. *Zbiiam gębę. Wybiiam* schlagen.
cōnvērritor, *Umiátácz. Zbierácz 2.*
cōnvērro, *Umiatam, Zámiatam 2. Zágárnąć, Zgarnąć.* Segen/ wúschen. (nung.
cōnvērsātio, *Obracánie, Obcowánie 1.* Beywoh-
convērsè, *Chędogo.* Conversim, *Wzad.*
cōnvērsio, *Obracánie. Náwracánie, Obbieg.* Umbkehrung.
cōnvērsio, *Figura in Apostrophe supra.*
cōnvērso me. *Obracam się 1.*
conversor sub Obiecuię. cōnvērsus, us. *Obracánie.*
cōnvērto, *Obracam 1. 2 3. 4. 6. 12. 14. 15. Kieruię, Náwracam kogo, Przedzierżgnąć się, Przekłádam 7. & sub Oburzam się.* kehren.
cōnvērto iter. *Udaię się gdzie.* sich begeben.
cōnverto me, convertor. *Wzad idę, Udaię się, ná co.*
convescor, sub Spoliadam. mitessen.
cōnvēstio, *Skrywam.* bekleyden.
conveteranus. sub Zołnierz stary.
cōnvēxio, convexitas, convexum. *Obłoczystość 2. Wypukłość.* die außwendige Runde.
cōnvēxus, *Wypukły, Obłoczysty 2.* außwendig rund.
cōnvexo, as. *Szarpam, Trapię 1.* peinigen.
Convibro, Okracam 1, Szoruię.
cōnvīciātor *Potwarcá, Łżyciel, Szczypácz.* Ein Schmäher/ Lästerer *Conviciator sentias. Jamb syn:* Calumniator, mălĕdīcus.
cōnvīcio efflagitare, exfundere, *Wyfukáć.*
cōnvīcĭŏlum, *Przymówká.*
cōnvīcior, *Łżę 1. Łáię 2. Zadáię co sromotnego* Schmähen/ lästeren. *v. mox convicium.*
cōnvīcium, *Łáiánie zelżywe, Złorzeczenie, Swar.* Lästerung/ Schmachred. *Neve in me stolidæ convicia fundere linguæ.* Ovid. *syn.* Prŏbrum ŏpprobrĭum mălĕdĭctum călūmnĭa. *epith.* īnjūrĭōsum, văgum rustĭcum āspĕrum *phr.* Prævĭa lĭnguæ, Cōnvīcĭa fūndĕre, ēffūndere, vŏmĕre. jāctāre. Quid quĕror. & tōti fācio cōnvīcĭa cœlo? Quæ mūlĭer grăvĭdâ jāctat cōnvīcĭa līnguâ. Mīnāsque ni prŏcul ābscēdāt cōnvīcĭaquĕ īnsŭper āddunt. Mŏvent rīxās cōnvīcĭaque āspera mīscent. Fāmam, *vel* nŏmen prŏbrŏsis lædĕre vērbis, lăcĕrāre. dīvĕllĕre; Clāmŏsæ rĕprīmit cōnvīcĭa līnguæ. Līngua nŏtam īmprĭmĕre. Dīctus mŏrdēre Stŏlĭdæ cōnvīcĭa fūndĕre līnguæ īncĕssĕre dīctis. Vērbis vĕxārĕ. Prŏscīndĕre cārmĭne āspĕra dīcĕre vērba. Dīra prĕcāri. Pĕtŭlānti lædere līngua āddit cōnvīcĭa facto rŏdĕre svēta bŏnum nŏmen.
cōnvīcium dico, *Łáię.*
convictor, *Społżyiący.*
cōnvīctus, us. *convictio, Społżycie, Obcowánie 1. Bursa 2.* (wod, Dowodzę 2.
convīnco, *Przekonywam 1. 2. Zbiiam czyi do-*
convinctio. Quintil. corr. Conjunctio.
conviso, Oglądam 1. Náwiedzam, Zwiedzić.
cōnvītium, *lege* convicium.
cōnvīva, *Gość 1. Godownik 2.* Ein Gast. *Tres mihi conviva prope dissentire videntur.* Hor. *syn:* Cōnvīctor, cōmmensālis, cōmbĭbo: mĕnsæ sŏcĭus. *epith:* ăvĭdus lætus, cōmĭs, prŏcāx, făcētus, īnsānus, hĭlăris, vŏcātus ādmĭssus ŏptātus, īmpŏrtūnus, ĕxpĕctātus. *phr* Vīvĕret ānte sŭos dūlcis cōnvīva pĕnātes Cōnvīvas ăvĭdos cœdam, sērvōsq; tĭmēntes. Cōnvīva jŏco mŏrdēnte făcētus.
cōnvīvālis, convivialis, *Biesiádny.*
convivator, convivii magister, pater, rex. *Biesiadnik 2.*
convivifico, Ephes: 3. Społożywiam.
cōnvīviis dissipare. *Przeczęstowáć.*
cōnvīvium, *Bánkiet, Biesiádá 1. Gość.* Ein Gastmahl/ Gastung. *Mutuaq; inter se læti convivia curant.* Virg. *syn.* ĕpŭlæ dăpes, mēnsa *epith.* vīnōsum, sūmptŭōsum, cĕlĕbre bŏnum

bŏnum, fœcūndum, sōlēnne, părātum, fēstīvum dēlĭcĭōsum, hўmĕnæum, nūptĭle, cōnjŭgāle, īnstructum rĕpĕtītum. *phr.* lūxŭrĭōsa părānt lautis cōnvīvĭa mēnsis; Fēsto cōnvīvĭa læta tŭmŭltu, īnstrŭctum lautis ĕpŭlis. *vide Convivor.*

cōnvīvo, is. *Społżyię, Biesiáduię.* Beywohnen. *Non convivere nec videre saltem,* (Phal.) *syn:* Sĭmul, ūnā vīvo, dēgo.

cōnvīvor, aris. convīvo, as. *Biesiáduię.* Gastung halten *Quod convivaris, sine metum,* &c. Mart. *syn:* ĕpulor. *phr.* Mutŭăque īnter sē lætī cōnvīvĭa cūrant. Pīnguĭa sub vĭrĭdi cĕlĕbrānt cōnvīvĭa frōnde. Dūlcĭa cum mūlto cĕlĕbrat cōnvīvĭa Baccho. Tū das ĕpŭlis ăccŭmbĕre Dīvum. Cĕrtātim īnstaurānt ĕpŭlas ătquĕ ōmĭne măgno Crātĕras læti stătŭūnt, & vīna cŏrōnant, īndŭlgēnt vīno, & vērtunt crātĕras ăhēnos, fēstāmque pĕr ūrbem. Rēgĭfĭce ēxtrŭctis cĕlebrānt cōnvīvĭa mēnsis. Mĭscēbānt fēstīs cōnvīvĭa lauta dĭēbus. Tum văcŭi cūris vīcīno in līttŏre mēnsas īnstĭtŭūnt fēstōque ăgĭtānt cōnvīvĭa luxu; splēndĭda rēgāli fēcit convīvĭa luxu. Lūcis pārs ŏptĭma mēnsæ ēst dăta. Dānt fămŭlī mănĭbus lўmphas cĕrĕrēmque cănīstris ēxpĕdĭunt, tōnsīsque fĕrunt māntīlĭa vīllis? Quīnquāgīnta īntus fămŭlæ, quĭbus ōrdĭne lōngo cūra pĕnum strŭĕre & flāmmīs ădŏlēre pĕnātes: Cēntum ălĭi tŏtĭdemquĕ păres ætāte măgīstri; Qui dăpĭbus mēnsas ŏnĕrēnt & pŏcŭla pōnānt: nec nōn & Tўrĭi per līmĭna læta sĕquēntes. Cōnvēnĕre tŏris jussi dĭscūmbĕre pictis. Pōstquam prīma quĭes ĕpŭlis mēnsæque rĕmōtæ. Fit strĕpĭtus tēctis, vōcĕmque, pĕrāmpla vŏlūtānt atrĭa, dĕpēndent lўchni lăquĕārĭbus aureis īncēnsi, & nōctem flāmmis fūnālĭa vīncunt. Hīc Rēgīna grăvem gēmmis, aurōque pŏpōscit īmplēvītquĕ mĕro păteram, & mūlto īmprīmis hĭlărans cōnvīvĭa Bacho ānte fŏcum, sī frīgus ĕrit, si messis. in ūmbra; vīna nŏvum fūndam călăthis ărvīsia nĕctar. Cŏrpŏra sub rămis dĕpōnunt ărbŏris āltæ īnstĭtŭūntque dăpes & ădŏrĕa lība per hĕrbas sŭbjĭcĭunt ĕpŭlis; sīc Juppiter īpse mŏnēbat) & Cĕrĕāle sŏlum pomis ăgrĕstĭbus augent. *vide Epulor.*

cōnvŏcātĭo, *Zwołanie. Gromada, Konwokácya.*

cōnvŏco, *Zwoływam.* Zusammen ruffen. *Amicos medicosque convocare.* (Phal.) *syn:* Vōcātus, cōncĭtus, ăccĭtus.

convomo, in Womitowáć.

cōnvŏlo, *sub Zlataią się, Zbiegaią się.* Zusammen fliegen, lauffen *Datum iri gladiatores, populus convolat.* (Jamb.) *syn:* ăvŏlo, cōnvĕnĭo, cōncūrro.

cōnvōlvo, *Zwiiam 1. 2 Gmatwam.*

cōnvōlvo in offas, *Toczę 5.*

cōnvōlvŏlus, convolvŭlus. *Gąsięnicá 1. Powoy 2. 6. Robacy, & sub Kolká 1.*

cōnvōlvor, *Wiklę się.*

convotus, Poślubiony, Slubu winien.

cōnus, *Szyszká 1 Szyszakowy wierzch, Kończáta rzecz ku gorze, Kończata okrągkość.* Die oberste Spitz von einem Helm. *Et conum insignis galea, cristasque comante syn:* Galeæ crĭstātus ăpex. *epith:* īnsignis, micans, tĕrrĭfĭcus. *vide Galea.*

cōnvulnĕro, *Ránię.*

cōnvulsĭo, *Skurczenie, Kurcz.* Krampff.

cōnvulsus, *Skołátány.*

cōnzya, *gr. Szláchtáwá, Chłapá wonna.*

COO

Coolesco, Spaia się co.

cŏŏnĕro, *Obciążam, Cooperator, Pomocnik.*

cŏŏpĕrcŭlum, *Nákrywká.* ein Deckel.

cŏŏperimentum, *Nákrycie.*

cŏŏpĕrĭo, *Nakrywam, Okrywam.* Bedecken. *syn:* ŏpĕrĭo, tĕgo, ŏbtĕgo, cōntĕgo, ābscōndo ŏccŭlo, ŏccūlto. *v. Occulto, Abscondo.*

cooperor, Społrobię.

cŏŏptātĭo, *Policzenie, Przyięcie 2.*

cŏŏptātus, *Przywzięty, Namięstnik.*

cŏŏpto, *Przyobieram, Przyimuię, Obieram.*

cŏŏrĭor, *Powstaię 1. Poczyna się, Wszczyna się. Poywam się,* auffgehen.

cŏŏrtus, ūs. *Powstanie, Wschod słońcá.* Auffgang.

Cōpa, *Przekupká, Szynkarká, sub Szynkarz. Copa syrisca caput Gratiá redimita mitella.* V.

cŏphĭnus, *gr. Kosz* Ein Korb. *Cum dedit ille locum*

locum cophino, 'tænoq; relicto. Juv.
Cōpĭa, *Dostátek 1. Obfitość, Wielkość liczby, Woyfko 1. Przemożenie, Doręcz.* Vberfluß/ vollauff. *Post messem præda copia major erit.* Ovid. *syn:* Jus, pŏtēstas, făcūltas, *vel* ăbūndāntĭa, ūbērtas, vis, cŭmŭlus, ăcērvus. *epith:* āfflŭēns, făstīdĭōsa, dīves, aurĕa, lārga, bĕāta. *phr:* Prēssi cōpĭa lactis. Bŏnorum ingēns ăcērvus, cŭmŭlus, cōngĕrĭes, at sī lūxŭrĭa fŏlĭōrum ēxŭbĕrat ārbŏr. Quæ cuique est cōpĭa, læti dōna fĕrunt.
cōpĭa est, *Wolno mi, Dołęgę mam.* Copia parva, minima. *Máło ich.* Copia dīcendi, *Wymowá.*
cōpiæ, hæ. *Potrzeby, Woyfko 1. Bogáctwá Mająętność, Stráwá.* Kriegs-Schaaren. *vide Exercitus, Agmen.*
cōpiæ instructæ, *Szyk 2.* Copiæ cornu, *Obfitość, Pokarm, Zywość, Kfiążki zbierálne.*
cōpiam mĕi facio. *Nádaię się, Przystęp daię.*
cōpĭārĭus, *Przystaw.* cōpĭŏlæ. *Maiętnostká.*
copior, Zdobyczy nábyć Grosse Beuth erlangen.
cōpĭōsè, *Buyno, Dostátnie, Obficie.* Reichlich.
cōpiōsus, *Copis, is. & Cops optis. Bogáty Obfity.* Wolhabend.
cŏpis, idis. *gr. Száblá.*
copo, onis. Szynkarz. cōpōnă, *Kárczmá.*
cŏprēus, coprias, æ. m. *gr. Smrod; Błazen.*
cŏprŏnȳmus, *gr. in Smrod 3.*
copta, gr. Copta Rhodica, Gniotká, Piernik, Osuch.
cōpŭla, *Związek, Sworá, Więzy.* Ein Band/ Zusammenhefftung. *Latrantem frustra, copula dura tenet.* Ovid. *syn:* Vīncŭla, līgāmen, nēxus. *epith:* Dūra, īrrŭpta, tĕnāx, ārcta, strīcta.
cōpŭlātè. *Złączenie.* Bey einander.
cōpŭlātĭo, *Spoienie.* Zusammenfügung.
copulativus, Złączaiący. Fugbar.
cōpŭlātus, ûs. *Złączenie.*
cōpŭlo, *Złączam, Wiążę 1.* Zusammenfüffen heffcen. *Quo symplegmate quinque copulentur.* Phal. *syn:* Jūngo, cōnjūngo, ādjūngo līgo, āllĭgo, nĕcto; cōnnĕcto.

Cōpŭlo societatem, *Stowárzyszyć się.*
Copulor, Deponens, Złączam.
cŏqua, *Kucharká.* Eine Köchin. Cŏquĭbĭlis. *Wrzący.*
cŏquīna, *Kuchnia 1.* Eine Küche. *syn:* Cŭlīna.
coquīnŭla, *Kuchenká.* Coquināria, *Kucharstwo.* Die Kunst zu kochen. Coquīnāria; taberna, coquinarium forum, *Kuchnia mieyska.* Cŏquīnārĭus, *adject: Kuchenny mieyski.* Das zu Küche gehört. Coquinatōrius, & coquināris, *Kuchenny.* Cŏquīnus, *Kucharski.* cŏquĭtur, *Wre co.*
coquino, coquinor, *Coquito, as. Kucházę, Wárzę.* Mit der Küchen umbgehen.
cŏquo, is. *Wárzę 1. 2. 3. Palę 2. Wrę Myślę 1 Trapi mię.* Kochen. *Mitis in apricis coquitur vindemia saxis.* Virg. *phr:* Īgne flāmmīs, tŏrrēre. Dŏmat cārnem fērvēntĭbus ūndis. Sĕmĭnĕces pārtim fērvēntĭbus ārtus: Mōllit ăquis pārtim sŭbjēcto tŏrrŭit īgni. Pārs in frŭsta secat vĕrubŭsque trĕmēntĭa fīgit. Lĭttŏre ahēna lŏcānt ălĭi, flāmmāsque mĭnīstrant. Sŭnt quæ mītēscĕre flāmma Mōllĭrĭque quĕant hĕrbæ. Sŭppŏsĭtum cĭnĕri pānem părat. Mēmbra dīlănĭat pārs īnde căvis ēxultat āhēnis. Pārs vĕrŭbus strīdet.
cŏquo igne, asso. *(ab assus.) Piekę.* Braten.
coquula, Piekárká, Kucharká.
cŏquŭlum, *Kociełek. vide* Cŭculum.
coquulus, Kuchcik.
cŏquus coquinarius, *subst: Kucharz.* Ein Koch. *Sed coquus ingentem piperis consumet acervum.* M. *epith.* Sævŭs pīnguis āter nĭger, ūnctus sŏrdens sordĭdus, clāmōsus, sōllĭcĭtus. *phr.* ore nĭger fūmo pāstus, fūlĭgĭne tīnctus, & cūjus făcies căcābus ălter ădest. Cuĭ sŭa sordēntem pīnxērūnt ārma cŏlōrem. Fīxūræ cŭcŭmæ, scāpha, pătēlla, trĭpes. *Mart.* Non sātis ēst ārs sōla coquo servīre pălāto. Nāmque cŏquus dŏmĭni dēbēt hăbere gŭlam.

C O R

Cŏr, *Serce, Rozum 1. Mlecz 2. Głębokość. O anceps, sed potius breve. Verrepaus.* Das Hertz. *Confiteor misero molle cor esse mihi.* V. *Molle meum llevibus cor est violabile telis.* Ovid. *syn:*

Pĕctus, præcōrdĭa. epith: Călens, ăvĭdum, pūrpŭrĕum. phr: Sănguinis, & vītæ fōns cōr, dē pĕctŏris āntro vītālē spargit præ cætĕra mĕmbra cālōrem. Cor mĕdĭa rĕgĭōne lŏcātum est cŏrpŏris Tĕnĕro rĭgĭdus stat tĭbī cōrde lăpis īmo in cōrde pudor. Mĭsĕrīs hēu præscia lōnge Hōrrēscunt cōrda agrĭcŏlis.
cŏrăcīnus; adject: gr. Kruczy. Wrony, Czarny. das vom Raben ist. 1. producunt aliqui, sed magis ex Latina anologia quam Græca.
cŏtăcīnus, subst: gr. ī. circumflexo notatur, Káraś 1. 2. & sub Dubiel. Princeps Niliacis raperis coracine macellis. Mart.
cŏrālĭtĭcus lapis, Kámień biały
cŏrālium, Koral Corall. Nunc quoque coraliis eadem natura remansit. Ovid. Cum virides algas, & rubra coralia nuda. Aus. epith: Frăgĭle, pūnĭcĕum, lĭquĭdum, rŭbĕum, rŭbēns rāmōsum, rŭbĭcūndum, tĕnĕrum, sŏlĭdum, æquŏrĕum mărīnum, dūrum.
cŏrālis, idis. gr. Miniowy kámień.
cŏrāllĭum, corallum. gr. Koral. Eine Corall.
cŏrāllŏāchātes, æ. m. gr. in Achátek.
cōram. Præpositio, Przed kim. Postquam introgressi & coram data copia fandi. Virg.
cōràm, Adverb: Obecnie. Ustnie. W oczy. Gegenwärtiglich. Improvisus ait, coràm, quam quæritis, adsum. Virg. syn: Ante, in ŏcŭlis, ānte ŏcŭlos, ānte ōra, in cōnspĕctu, vel pălam, ăpērte.
cŏrāmble, es. Kápustá czarna. Nunc veniat, quamvis oculis inimica corامble. Colum.
cŏrax, ăcis. m. gr. Kruk. Pies, kruczek.
corbam, Corbanæ, Skarb Kościelny.
corbĭcŭla corbŭla, Koszyk 1. Ein Körblein
corbis, m. f. Kosz 1. Ein Korb. Corbis ut impositi pondere messor ero. Prop. vide Calathus.
corbīta, Okręt. Ein Last-Schiff
corbito, as. Ładuię. Corbitor, oris. Kuglarz.
corbulum, Sveto. corr, Corbula.
corchŏrus, gr. Kurzyślep 1. Hünerdarm.
cŏrcŭlum, Serduszko, Mędrzec, Mądry.
corcŭlus, sub Mądry.
Cōrdātè, Odważnie, Mądrze. behertzt.
cordātus, Mądry 1. Wol behertzt/ verständig. At te, cui sapiens fuit & cordata juventus. M. syn: Prūdēns, săpĭēns, sŏlērs, ingĕnĭōsus.
cordax, saltatio rustica inepta; item pes Poëticus, idem Trophæo vel Choreo. Cic.
corde, Serdecznie.
cordi est mihi, Staram się, Mam to ná baczeniu.
cordis compresśio, Sercá ściskánie. Drucken des Hertzens.
cordis dilatatio, Sercá podnoszenie.
corditura, B. in Załogá. Cordophorus, in Kordá.
cordolium, Przykrość, Utrapienie, Zal 1. Litość. Bertrübnuß/ Hertzleyd.
cordolium est mihi, Przykro mi, Trapi mię co, źle mi. Gryzę się, Skomá mi,
cordula, cordyla, cordylla. in Tuńczyk.
Corgo, al. gorgo, i. ergo. priscum. Fest.
cŏrĭăcĕsĭa, gr. Lodownik kámień.
cŏrĭăgĭnōsus, Chudy. cŏrĭāgo, Chudość.
cŏrĭandrum, è gr. Koryánder. Coriander.
cōrĭārĭus, adject: Gárbárski.
cŏrĭārĭus, substant. Białoskorniśk, Garbarz, Skornik. Ein Leder-Gärber.
Corias, Plin. corr. Colias.
coriceum, gr. Bár wiernia.
cŏrinthăs, ădis. gr. Wężownik 4.
cŏrĭon, gr. Dzwonki 2.
cŏris, is. gr. Dzwonki 4. Wrzosowiec.
Coriscus, vitiosè sub Saydak.
cŏrium, 1. Skorá 5. Rzemień 1. 2. Polepá, Tynk 2. Łupiny 1. Cebulna skorká. Leder/Haut. Ut canis à corio non absterrebitur uncto. Hor epith. ūnctum, pīngue, ātrum, fūscum, lĕve.
corĭum veteramentarium. Skurłat.
Corius m. prisce Skorá 1 5.

C O R N

Cŏrnĕa fĭbra homo, Nieczuły. 1.
cornĕŏlus, cornĭcŭlātus. Rogowy.
cornēsco, Rogowácieię. hart werden wie Horn.

cōrnētum, *Dereniowy gay.* Da Haṭedorn wachsen.
cornĕus, *à cornu. Rogowy, & tr. Twardy, Nie czuły.* Hagedörnen
cornĕus, *à cornus f. Dereniowy.*
cornĭcen, *Kornecista, Trębácz.* Hornbläser. *Illinc cornicines, hinc præcedentia longi.* Juv.
cornīcor, *Kraczę 2. Mamrzę, Przechadzam się* Schreyen, wie eine Kräh. *Nescio, quid tecum grave, cornicaris inepte.* Perf.
cornīcŭla; *Kawká.* Ein Krählein. *Grex avium plumas, moveat cornicula risum.* Hor.
corniculans luna. Księżyc rogáty.
cornīcŭlārĭus, corniculus *sub Rotmistrz.*
corniculatio lunæ sub Księżyc rogáty.
cornīcŭlum, *Rożek & sub Rotmistrz 1.*
cornifer, sub Dereniowy.
corniger cornifrons, Rogáty. Hornträger. *Corniger Hesperidum fluvius regnator aquarum* Vir. *syn:*Cōrnu cŏrnŭa gĕrens cōrnĭbo hōrrēns
cornĭpēs, ĕdis. *owne Rogonogi, Kopyta u nog maiący.* Hornfüssig. *Cornipedes arceantur equi, quod littore currum.* Virg.
cornipeta, cōrnūpĕta, *Bodący rad.*
cornix, īcis. f. cōrnix cinerea. *Wroná.* Eine Kräh. *Raucisonos cantus cornicum ut secla vetusta.* Lucr. *epith.* Lŏquax, præsāga, sĭnĭstra, rauca, gārrŭla, ānnōsa, vīvāx lōngæva, ātrā; nĭgra, vĕtula fūsca, īngrata īmprŏba. *phr.* Vŏ lŭcrĭs īnvīsa Mĭnĕrvæ. Prōyĭda fati, fæcŭla pāssa nŏvem. Plŭvĭōsæ nuntĭa lūcis. Pluvĭæ vātes. Sæclis vīx mŏritūra nŏvem. Ter tres ætātes hūmānas gārrŭla cōrnix vīncit. Tum cōrnix plēna plŭvĭam vŏcat īmprŏba vōce: & sōla in sīcca sēcum spătĭātur ărēna. Cum plŭvĭæ vātes cōrnix, ātque căput spārgens ūndis vēlut ŏccŭpat īmbrem. Scit bĕne, quid fāti prŏvĭda cāntet ăvis. Sæpe sĭnĭstra cava prædīxit āb īlĭce cornix.
cornĭx nigra, frugĭlĕga, frugivŏra. *Gáwron.*
cornū, *Rog 1. Kornet, Trąbá 1. 2. Laternia Skrzydło w szyku, Wylewki. Zatoki rzek.* Ein Horn. *Deprompsit pharetra, cornuque infensa tetendit.* Virg. *syn:*Bŭccĭna, tŭbă, lĭtŭŭs. *v. Tuba, vel* ărcus, *vel* ūngŭlă. *v. Ungula. epith.* ăcūtum, flēxum, cūrvum, rĕcūrvum tōrvum; tōrtum, īntōrtum, prōmĭnēns, prōcērum, pătŭlum, lūnātē, rĭgĭdum, īnflēxum, tērrĭfĭcum, dĭstōrtum, rāucĭsŏnum, mĭnax, pugnāx, fĕrum, sævum, gĕmĭnum, fōrtē, rāmōsum. *phr.* ārmă bŏvĭs. Quæ bōs ārma gĕrit. Nātum frōnti in tĕrgă rĕcurvum. Cŭi frōns āspĕră cornu, in cōrnŭă (celsŭs.
cornū ferio, peto. *Bodę.*
cornŭa, *Smiáłość 2.*
cornŭārius, *Rogownik, Trębácz.*
cornŭcōpĭæ, Cornu copiæ. *Obfitość, księżki zbierálne.*
cornum, *Dereniowa iágodá, Rog 1.*
cornŭo, *Náginam.*
cornū stibi, *apud Jobum 42. nomen filiæ sonat Elegantem vel opulentam, nam stibio in cornu asservato fæminæ fucabant oculos, & sic Græcè dicendum esset. Apud LXX. est, i. Amalthææ cornu, quo significatur copia, opulentia. Emma S.*
cornus, us. & ni f. *Dereń.* ein Kornelbaum.
cornus fæmina, *Głog 2.*
cornus m. Rog 1. ein Horn.
cornūta, *Kiryśnik rybá.*
cornūtus, *Rogáty.* das Hörner hat. *Occubuit tandem cornuto ardore petitus.* Mart.

CORO

Cŏrōlla, *Wianek.* Kräntzlein. *Et modo solvebam nostra de fronte corollas.*
cŏrōllārium, *Podárek 3. Obrywká, Przydatek & sub Wieniec.* ein Zusatz.
cŏrōna coronamen, *Wieniec 1. 2. Koło 1, Koło iásne Gromádá ludzi, Zgromádzenie 5, Obdách, Listwá 4. Obrąbienie, Sklepu rzezánie. Nádkopycie. sub Kopyto Gzemsy an Paciorki 1. 2.* Ein Krantz/ Kron *Omnibus in mortem tonsa coma pressa corona.* Virg. *syn.* Cŏrōllă vĭttă, sērtum, *vel* tūrbă, cætŭs. *v. Turqa. epith.* Aurĕă, gĕmmĭfĕră, nĕxă nĭtĭdă gĕmmĕă, implĭcĭtă, fūlgēns, īnsignis splĕndĭdă rēgĭă clāră nōbĭlis, gĕmmātă prĕtĭōsa, dĕcōră trĭumphālis, laurĕă, cŏ-

rĕă, cŏrūſca, pūlchră, nĭtēns, ſpēctābĭlĭs cŏmă. Ŏdōrĭfĕră săcra rēgalĭs. *phr*: Fūlgēns aūro radĭāntĕ cŏrōnā. Gēmmĭs dĭſtīnctā. Gēmmĭs aurōque cŏrūſcā. Strinxĕrāt aurātos, ſtēllātā cŏrōnā căpĭllos. Pīctās dat flōre cŏrōllas. Rūrĕ pŭer vērnō prīmum dē flōrĕ corōnam fēcit. Nēctūntquĕ cŏrōnas. Sertăquĕ cœlēſtēs, īmplĭcĭtūra cŏmās. Tēmpŏră fūtĭlĭbus cīngūntur tēctă corōnis. Cŏrōnă căpŭt. *vel* tēmpŏră cīngĭt ŏrnăt, īmplĭcat, āmbĭt. Lætĭ nautæ īmpŏsŭērĕ cŏrōnas Pūppĭbŭs, Duplĭcem gēmmis aurōque cŏrōnam. *Corona pro cœtu.* v. *Turba*.

cŏrōna aurea, *Korona Krolewſka*.

cŏrōna florea, plexa. *Wieniec*.

cŏrōna caſtrenſis, civica, Muralis, Navalis, Obſidionalis, Oleāgina, Ovalis, Triumphalis. *ſub Wieniec żołnierſki*.

cŏrōnam habens, *Ramami opráwiony*.

cŏrōnāmēntum, *Wieńcowe ziołá*, coronaria (herba.

cŏrōnārĭa, *Wieńczarka*.

cŏrōnārĭum opus, *Gzemſy Sklepu rzezánie*.

cŏrōnārĭus *adject*: *Wieńcowy*.

cŏrōnārĭus, *ſubſt*: *Wieńczarż*. **Krantzmacher**.

cŏrōnĕŏla roſa, *Roża cieliſta*. **ein Herbſt-Roſe**

cŏrōnis, idis, *Koniec 1. Przydatek 3. Zamknienie 4.* **End oder Spitz**. *Si nimius videor ſeráque coronide longus*. M. *ſyn*: apēx fīnĭs.

cŏrōnix, icis, è Græco. *Gzemſy*.

cŏrōno, *Otaczam, Obſtawáć, Koronuię, Nálewam*. **Krönen**. *Crateras magnos ſtatuunt, & vina coronant*. Virg. *ſyn*: Cĭrcŭmdo, cīngo, āmbio. *phr*. Cŏrōna căpŭt, tēmpŏra, crīnēs căpĭllōs, cŏmam, frōntem ōrno. Cŏrōnâ *vel* dĭădēmăte ēxōrno cīngo rĕdĭmio vincio, āmbĭo, īmplĭco præcīngo vēlo cĭrcŭmdo prĕmo tĕgo, vēſtĭo impōno sērta cŏmæ. Cīngo flōre căpŭt īnnēcto tēmpŏra sērtis. Prœcīngĕre flōre căpĭllos. Căpĭti dăre sērta. Frōndēnti tēmpŏra rāmo īmplĭcat. Vĭrĭdique ădvēlat tēmpŏra lauro. Laurōque īnnēctit crīnem ĭlle căput flāvum lauro Părnāſĭde vinctus. Fēſta frōnde rĕvīnctus. Tum căput atque hŭmĕros, plēxis rĕdĭmite cŏrōnis. Mĕrĭtos ōrnat dĭădēmăte crines. Dĕbŭĕram sērtis īmplĭcŭiſſe căput.

cŏrōnŏpus, ŏdis. *gr*: *Wrònia nogá Kłoſieniczká*. **Goldblumen**.

Corophia. *Plin. lege*. *Corythia*.

ŏroplăthus, *gr*. *Łątkarz*.

CORP

Cōrpŏra parviſſima, prima minima. Corpora principiorum. *Proſzek*.

cōrpŏra prima genitalia, *Zywioł*.

corporalis, *cieleſny 1. ziemek 2.*

corporaliter, *cieleśnie*, *Rzeczą ſamą wyráźnie*.

corporaliter jurare, *ſub Przyſięgam ná co*.

corporatio, *cieliſtość*, *Wzroſt*.

corpŏrātūra, *cieliſtość*, *Kſztałt*, *Wzroſt*.

corpŏrātūra modica, *Siádłość*.

corpŏrātus, *Roſły*, *Cieliſty*, *Máteryálny*.

corpŏre effugio aliquid. *Uchylam ſię*.

corpŏreus, *Cieleſny*, *Máteryálny*. **Libhafftig**.

Corporeæ abſcedunt peſtes, penituſq; &c. Virg.

corporo, *Zábiiam 1. Corporor*, *Ciáłem ſię ſtaię*.

corpŭlēntia, *Cieliſtość*.

corpŭlēntus, *Cieliſty 2.* **Wolbeleibt**.

corpus, *Ciáło 1. 4. Mięſo*, *Cáłego co*, *Rzeczpoſpolita*, *Máteryálna rzecz*. *Pośrzodek 2.* *Cech*, *Poſpolitość*, *Zgromádzenie 3. ſitá 2. Kſięgá Tom kſiąg*. **Ein Leib**. *Corporis exiguum praçonum ſolıbus aptum*. H.

corpus civitātis. *Miáſto*.

corpus collegii, *Bráctwo*.

corpus individuum, inſecabile. *Proſzek*.

corpus nucis. *Jądro*.

corpūſcŭlum, *Ciáłko*, *Proſzek*. **Ein Leiblein**. .. *Tantum corpus corpuſcula poſſem*. Luc.

CORR

Cōrrādo, *Zdobywam ſię Zbieram 1.* & ſub *Nábudowáć*. **Zuſammen kratzen**. *Argumenta fidem dictis corradere noſtris*, L. *ſyn*: Rādo ābrādo, *vel* cōllĭgo.

cōrrāgo, īnis *Borak*. Cōrrēctĭō, *Poprawá*. **Verbeſſerung**.

corrēctor, *Poprawidz*, *Karczący*.

correctura, *Przyprawá 2.*

corrēpo, *Właźę*, *Wmykam ſię*. **ſchleichen**.

correpte, *Krotko*.

Cōrrēptio, *Karánie ſtrofowánie, Porownánie ſub Ręki uięcie.* **Beſtraffung.**

correptor Karzący, Strofuiący.

correus, idem Conreus Cōrrīdĕo, *Smieię ſię.*

cōrrĭgĭa, *Rzemyk 1.2.* Ri *producit Arator*; *corrip t Fortunatian. & qui à Corrigo ducunt.* **Ein Riem.** *Quæ ligat excelſas humilis corrigia plantas.* Arat. *Corrigiamq; pedum quoniam eſt non Solvere dignus.* Fort.

corrigentes dicta, phraſes. ſub Nie ták 4.

corrĭgo, *Poprawiam, Náprawiam 1. Karzę, Uymuię kogo, Náwracm kogo, Zácieram 2* **Beſſern.** *Corrigere, at res eſt tanto magis ardua quanto.* O. *ſyn:* ēmēndo *phr:* ērrāta pūngo, ēxpūngo, delĕo. Līmam ădhĭbĕo & mălĕ tūrnātos īncūdi rēddĕre vērsūs. Sæpe ĕgo cōrrēxi ſub tē cēnsōre lĭbēllos, ſæpĕ tĭbi ādmŏnĭtu făcta lĭtura mĕo ēſt. Scīlĭcet īncĭpĭam līma mōrdācĭus ūti, ut ſub jūdĭcĭum sĭngŭla vērba vŏcem.

corrĭpĭo, *Porywam 1. 2. Popadam kogo, Strofuię Karzę.* **ſtraffen.**

corrivalis, Społzaletnik.

corrīvātio, *Sciekánie.*

corrīvātur, *Scieka co, ściąga ſię.*

corrīvo, *Prowádzę wodę, ściągam wodę.*

corrivus, vel corrigus, ſub Rzeká.

corrōbŏro, *Utwierdzam, Potwierdzam, Poſilam Pokrzepiam 1. 2.* **befeſtigen.**

corrōdo, *Gryzę.* **Zernagen.** *Corrodet ſanies, & putrida contrahet oſſa.* C. *ſyn:* Rōdo, ārrōdo, cīrcūmrōdo.

corrogatio, Eccleſiaſtici 32. Zbieránie, quidam reddit: Towárzyſtwo.

corrŏgo, *Zbieram 1.* **Zuſammen leſen.** & ſub *Nábudowáć.* (*czynię.*

corroſivus, Wygryzaiący. Corrotundo, Okrągło czynię.

Cōrrūda, *Szparag.* Cōrrūgātus, *Zmarſzczony, Gorrugis idem.*

corrūgo, *Marſzczę ſię, Záſępić ſię.* **Zuſammen runtzlen.** *Corrugat nares, nec non & cantharus & lanx.* Hor. *v. Ruga.*

corrugus ſub Rurmuſowy row, & ſub *Rzeká.*

corrumpo, *Pſuię 1. 2 Zgwałcić 4 Fałſzuię Przedárowáć, & ſub Pſuie ſię człowiek.* **Zerbrechen/ verderben.** *Non corruperit, ut ſolet licebit.* (Phal.) *ſyn:* Vĭtĭo, dēprāvo, cōntāmĭno, deſtrŭo.

corrŭo, *Upadam 2. Sypię 1. Obalam 1. Wrzucam.* **Fallen.** *ſyn.* Vĭtĭo, dēprāvo, cōntāmĭno, dēſtrŭo

corrūptè, *Zle* **böß.** & ſub *Mowię źle.* Cōrrūptēla, *Skazá zakupowánie.* **verderbung.** *1.* cōrrūptĭo, *Skażenie.* Cōrrūptor, *Skáziciel, Gwałciciel, Zakupnik 4.* Cōrrūptus, *Skażony, Zgwał ony.* **verdorben.**

cors, tis. f. *Chálupá, Podworze, Obora 1.* **Ein Hoff/ da man Hüner/ Endten/ und dergleichen Vieh erhalten kan.**

corsŏīdes, cōrsŏītes, æ. m. *gr. Kámień niezgorzyſty.*

CORT

Cortālis, *Podworzowy in Podworze.*

cortālis offĭcina, *Kurnik ſzopá.*

cortes, ti. f. *Kurnik, ſzopá, Chálupká* & ſub *Kortezyan.*

cortex, hic hæc. *Łub, ſkorá Skorupá 1. Skorká 5. Pływáczká* & ſub *ciáło.* **Rinde.** *Oraque corticibus ſumunt horrenda cavatis.* Virg. *ſyn:* Lĭber. *epith:* Pĭnguĭs, vĭrĭdĭs, cāvātŭs, rūgōſus, rīmōſus, tūrgĭdus, ārbŏrĕus, frāgĭlis, tĕner, tĕnŭis, mōllĭs, rĭgens. Clauſa, *phr:* ārbŏrĕi ſub cōrtĭce lĭbri. Nūnc tūmĭdo gēmmas cōrtĭce palmes ăgit. Dum nŏvus in vĭrĭdi cŏālēſcit cōrtĭce rāmus, ērĭpĭtur frăgĭlis nōdōſo ē rōbŏre cōrtex.

cortex lini, *Pázdzior.*

cortĭcātus, *Korzyſty, Skorą obroſty.*

cortĭcĕus, cortĭcius. *Korkowy.* **Zu Rinden gehörig.** *Ducit corticeis fluitantia retia ſignis.* A.

cortĭcōſus, *Korzyſty, Łupiniáſty, Skorą obroſty.* **Rindächtig.**

cortīna, *Kociel, Pokrywká 1. Połniebá, an Kortyná*

Kortyná. Mons circum. & mugire adytis cortina reclusis. Virg. (*Tripus Apollinis unde oracula reddebantur.*) *epith:* ăpōllĭnĕa, Dĕlphĭca, fatĭdĭca, phœbēa, prænūntĭa: præsāga, verĭdĭca, tērrĭfĭca, vĕnĕrānda.

cortīnāle, *Browar 2.* **Ein Kesselgestell.**

cortinipotens, Lucil.

cortīnŭla, *Kociołek.*

cortumio onis. Pojzrzenie 2.

CORV

Corvīnus, *Kruczy.* das vom Raben ist. *Corvinus patriis intermiscere petita.* Hor.

corvito, as. Kugluię, Pląsżę, Łáduię.

corvitor oris Kuglarz.

cōrus latina vox. *Wiátr zachodniemu poboczny ná połnocy.* Nord Westwind -- *Hyberni condunt ubi sidera cori. v. Caurus* Virg.

cŏrus, *vox ab Hebræis sumpta. Kufa, Kłodá 2. Korzec 2.* & sub *Łaszt corripit o Prudent.*

cŏrūscāmen, coruscatio. *Błyskánie.* Blitz

cŏrūsco, *Lśknę się, Błyska się, Miga się co, Trykam.* Blitzen/ glántzen. -*Inter se coëunt, pennisque coruscant* Virg. *syn:* Lūcĕo, splēndēsco, splēndĕo, mĭco fūlgĕo, rĕfūlgĕo, nĭtĕo, rădĭo, *vel* vibro, īntorquĕo *phr.* Lūcem sub nūbĭla jacto. Māvōrs ădămānte cŏrūscăt. *v. Luceo. v. Corusco pro vibro* (10 Æn.) Tālĭa vocĭfĕrans sĕquitur, hāstāmque cŏrūscat. *v. Jacto.*

coruscus, *Błyszczący się, Lśknący się, Migáiący się.* Blitzend/ glantzend. *Exultat telis & luce coruscus ahena.* Virg. *syn:* Lūcĭdŭs, rŭtĭlus nĭtĭdus, lūcens, fūlgens rūtĭlans, nĭtēns, ārdens, mĭcans, rĕlūcens, splēndĭdus, splendens cŏrūscans, radĭans. *v. Lucidus.*

corusso, as. Vel is Gifanius. gr. Trykam.

corvus, *Kruk 1 3. żoraw woienny. Kárás 1.* Ein Rab. *epith:* Nĭger garrŭlŭs, crŏcĭtans, lŏquax, vōcālĭs, raucus, vĭvĭdus, ānnōsus fĕrālis; vŏrax, lōngævus, sĭnĭster, fūnĕstus ōbscænus fatĭdĭcus fūnĕrĕus, prænūntĭus, īnfaūstus, mălus. *phr:* ales Phœbo săcer, ăpōllĭnis āles Nūntĭus imbris. Trīste mĭnans Nigrāntĕsque pĕtunt prōjecta cadavera cōrvi, prēsso ter gūttŭre vōces īngĕmĭnant. Trīstĭa nam crŏcĭtant, sĕmper vŏmĭt ōmnĭa cŏrvus; ălbus ĕrat quŏndam vŏlucris Phœbēĭa cŏrvus. Nūnc īmpŏrtunæ præmĭa vōcis hăbet.

cōrvus demolitor, *żoraw wo enny.*

cōrvus minor frugivorus, *Gáwron.*

CORY

Cŏrybāntĭa, æ. *gr. Spánie oczy otworzywszy.*

cŏrybāntĭo, as. *gr. śpię nie śpiąc, uszu pisk cierpię*

cŏrycēum, *Piłá 3. Ry anceps videtur ex origine Græca, potiùs tamen brevis.*

cōrycæus, *gr. Podchwytácz.* cŏrycŏbūlus Cōrycus, *gr. Piłá 3 ry potius brevis.* Cŏrydălis is. *gr. Kokorycz 1.* Cŏrydălĭum, è *gr. Rutá ptaszá.*

cŏrydălus, coridus. *gr. Skowronek.* **ein Lerch.**

cŏrylētum, *Leszczyná, lasek leszczynowy.*

cŏrylus, f è *gr. Leszczyná drzewo.* Haselstaude *Phyllis amat corylos, illas dum Phillis amabit.* Virg. *epith:* Dūra, frăgĭlĭs, sylvēstris, flēxĭlis dēnsa.

cŏrylus edura, *Orzech laskowy.*

cŏrymbĭa è *gr. Bluszcz. 1.* cŏrymbĭātus, sub *Bluszczowe iágody* & sub *Mar.* Cŏrymbifer sub *Bluszczowy.* Cŏrymbĭon, è *gr. Płoty Chochol, Włosy przyprawne.*

cŏrymbĭtes, *æ. m. Czartowe mleko ziele.*

cŏrymbos, m. *gr. Bluszczowe iágody, Jágodá máłych płonek, Grono, Okołki. Maj 2. Chochol.* Träubelin wie ein Ebheu. *Diffusos hederâ vestit pallente corymbos.* Virg. *epith:* Dīffūsus grăvĭdus, cŏmans, tĕner, Băcchæŭs, tēxtĭlis, bĭcŏlor, crŏcĕus, trĕmŭlus, vĭrĭdis, mōllis, nĭger, frōndens, frōndōsus, ămænus, răcēmĭfer, Nȳsæus, spīssus, hĕdĕrōsus. *phr:* ūmbrăq; tēxtĭlĭbus, circum văriăta cōrymbis, antra racēmĭfĕris sēmper vēstita cŏrymbis.

cŏryphæus. *gr. Herzt, Wodz, Muzyk regent.* Ein Regelsführer.

cŏryphæa, coryphia. colydia, corycia, orum

corymia orum *Pław 5.* cŏryphe, as. *gr. Brz.ściec 1.*
cōrytus, *gr. Saydák.* Köcher/ da man die Pfeil einlegt. *Corytiq; levis humeris & æthifer arcus.* Virg. *epith:* Lĕvis, săgīttĭfer. *v. (pharetra.*
cŏryza, *gr.* in *Rymá.*

COS

Cŏs, tis. *Ostá* Ein Wetzstein. - *Subiguntq; in cote secures* Virg. *epith:* Dura, trīta, āſpĕra exīgŭi tĕnŭis lŏnga, mŏrdax, ĕdax. *phr:* Sŭbīgŭnt in cōte sĕcūrēs. Cōte nŏvat nigrās rūbīgĭne fălces. Cōte ăcŭit tēlum; fungar vĭce cōtis ăcutum. Rēddĕre quæ fērrum vălet ēxors īpſa sĕcāndi.
cōſmēta *gr. Piękrzyciel.* Cōſmĭcus, *gr. Swiecki.* Weltlich. *(szánie.*
cōſmophthŏrīnē, coſmŏtŏryne es *gr. Zámię-*
cōſſes, hi coſſi. *Robacy w drzewie.*
coſſegero, Roſkraczam się.
coſſilires, Kráczochowie, Łażękowie, ibidem.
coſſim, Roſkráczywszy się, & ſub *siedzę 9.*
cōſſus, *Zmarszczony. Coſſus, Meurſ. idem Coxus*
cōſta, *Zebro, Szpągá 2. Náwy szpągi.* Ein Rip.
cōſtātūs, *Zebrowáty.* cōſtātus ſub *Mánelá.* Cōſtum, *gr. Kost.* heidnisch Wundkraut. cōſtus aroma. *gr. Kost, Cytwar.* cōſtus, *herba. Miętká 4.* & ſub *Dzięgiel 1. 2.*

COT

Cōtāria, ſub *Ostá.* Cōthon, onis. *Port.*
cōthūrnārius, ſub *Obow 1. & Mowá ſpániáłá.*
cōthūrnātus, ibidem & *Znáczny. Illa cothurnatas inter habenda Deas.* Ovid.
cōthūrnus, *gr. Obow 1. & mowá wſpániáłá.* Tantz-Schuch/beyden Tragedien gebräuchlich. *Purpureoque alte ſuras vincire cothurno.* Virg. *Calceamenti genus ſubere ſublevatum, pro Tragœdia quandoque ſumitur. epith.* Sŏphoclēus grāndĭs Trăgĭcŭs grăvis grātus, ăltus pĭctus, Lydĭŭs tērrĭfĭcus măgnĭlŏquus ăcer prĭſcus ăltĭſŏnus herōĭcus sŭpērbus sŭblīmis ăntīquus æſchȳlēus pūrpŭrēus Cēcrŏpĭus. *phr.* Cărmĭna dīgna cŏthūrno. Lydĭus ălta pĕdum vĭncla cŏthūrnus hăbet Mātĕrĭa ēſt quānquam ſŭblīmĭbus āpta cŏthūrnis.

cōtĭcŭla, *Oſełká, Kámień probny, Ti corripiunt aliqui analogiâ, nam auctoritas deeſt, quamvis & pro longa non pauca analogiæ ſint.*
cotidie Cotidianus, &c idem Quotidie, &c.
cotifico, Apulei corrigit Lipſius & Colvius Cotim ſico 1. ſeco ex Lactantio.
cōtĭnus, *gr. Oliwá leśna, Fárbierſkie drzewko. Gárbarſkie drzewko, Szarłat 2.*
cotio ſub Interyżá. cottana orum. *Figá.*
cōtōnĕa herba ſub *Prágnienie 5.*
cōttōnĕum, & coconeum malum, *Pigwá owoc.* Quitten Apffel.
cōttăbum, facio. *Klaſkam.*
cōttăbus, *gr. Klaſk 1. Trzaſk.*
cotula fœtida. Psi *rumień.*
coturnium, i. gutturnium priſcè, Feſt. Scalig.
cōturnix, *Przepiorká. O quidam producunt, corripuit Ovid.* Ein Wachtel. *Ecce coturnices inter ſua prælia vivunt.* Ovid. *At capris adipes & coturnicibus auget.* Lucr. *epith:* Pĭa pĕregrīnă, advĕna. *phr.* Mātērtēra phœbi. Rēgum grātīſsĭma mēnſis. Sēdŭla per ſtĭpŭlas tĕnĕra cum prōle cŏtūrnix pāſcĭtur.
cŏtūrnix major, *Chrościel.*
cŏtŭla, cŏtyla, cotyle, es *gr. Kubek, Korczak Pułſzoſtaká, Stáwowych kości końce.*
cŏtylēdon, ōnis. *gr. Rozłog ziele, Rzęſa 2. Stáwowych kości końce.*
cŏtyŏs ſodalis, *Sodomczyk.*

COV

Cŏvīnārius, *Woźnicá* & ſub *Woz woienny.*
cŏvīnus, *Woz nákryty, Rydwan.* ein Kriegswagen. *Et docilis rector monſtrati Belga covini.* L.
cōum, *latinè. Jarzmowe wici.*
cōum, *gr. Jedwab. coutor Społkuię.*
cōus, *gr. Kostek rzucenie szczęśliwe.*
cōxa, *Ud, Kierść. Kość udowá.* cōxendicum herba. *Rzęſa 2.* cōxēndix, *Biodrowy ſtaw Łopátká 3. Ud, Stáwowych kości końce.* die Hufft *Coxim Roſkráczywszy się,* & ſub *siedzę 9. coxon, coxus. Chromy.*

CRA

Crabatus lege Grabatus.

Crăbro, m. *Sierſzeń.* Ein Weſpe. *Aut aſper crabro imparibus ſe miſcuit armis* Virg. *epith* Fĕrus, fĕrox, cēlſus, vĭ ens, vĭrĭdis.
crā ca, *Wyká, Lędzwiec. Cracentes Craceo, in* Szczupły Crāmbe, es *gr. Kápuſtá czarna* ein gattung Kappyſkal.
crānĭum, *gr. Czaſzka głowy.* hirn Schaal.
crāpŭla, *gr. Pijáńſtwo 2. Głowy bolenie od pijáńſtwá* Trunckenheit/ und darauß entſtehendes Kopffweh. *It male digeſtis ſi crapula ſæviet eſcis.* Ser. *ſyn:* ēbriĕtas. *epith:* fŭrĭoſa, audax, īmpăvĭdă, fŭgĭenda, hōrrida. *v. Ebrietas.*
crapulatus. Crāpŭlentus, *Pijány 1.* Crāpŭlōſus, *Opiły.*
crās, *Jutro 1.* Morgen. *Dic mihi cras illud, Poſthume, quando venit?* Mart. *phr:* Crāſtina lūx, dies, aurōra. Crāſtĭnus Sōl Quum primum crāſtĭnă cœlo Pūnicĕis īnvĕcta rŏtis aurōra, rŭbēbit. Cum crāſtĭnă fūlſerit ēos. Crāſtĭna pūnicĕos cum lūx induxerit, ōrtus,& lūx cum prīmum tĕrris sē craſtĭna rēddet: ŭbi prīmōs crāſtĭnŭs ōrtus ēxtŭlĕrĭt Tītan, rădĭīſque rĕtexerit ōrbem.
crāſis, is. *vel* eos. f. *gr. Mięſzánie 1.*
crāſis, *medicorum, gr. Komplekſya.*
crāſis, *Grammaticorum, lege infra Synæreſis.*
crāſsāmen, *Uſtoiny, Mut 2. Gęſtość, Zgęſtego co 3 Drożdże.*
crāſsè, *Mięſiſto, Grubo 2*
crāſsēſco. *Mięſzſzeię. Gęścieię, Tyię, Twárdzieię*
crāſſitūdo. craſſamentum. *Miąſzſzość, Gęſtość.* Dicke/ Feiſte.
Craſtini, Craſtĭno, *Jutro 1.*
crāſſus, *Miąſzſzy, Gęſty 1. Gruby 2. 3. Tłuſty, Otyły.* Dick. *ſyn:* Dēnſus, ŏpācus, pīnguis, ſpīſſus.
craſtinus. Jutrzeyſzy. Morgender. *Ordine reſpicies, nunquam te craſtina fallent.* Virg.
Crategius, Plin. l. 26. 1. 10. corrigit Dalecamp: legens Cratægonon.
crātægon, cratœgos, *ſub Nieſplig 2. Bukſzpan 1*

Crătægŏnum, cratæogonum, *gr. Płodzieniec 1.* Hennkraut.
crāter, ēris. m. *gr.* cratēra. *Czárá 1. Czáſzá Uścię 1. Kurná czáſá. Otchłań piekielna.* Trinck-Schal/Pokal. *Indulgent vino,& vertunt crateras ahenos.* Virg. *ſyn:* Pătĕra, calix. *epith:* ăhēnus, īnaurātus, cŏruſcus, īmprēſſus, prŏfūndus, lātus, pŭlcher, ſplēndens, grātus, sīgnĭfer, ūndans, lætus. *phr:* Gēſtat crātēra cŏrūſcum. Crātēras læti ſtătŭunt,& vīna cŏrōnant. Quam dulce aurāto, fūſum crātēre fălērnum. *v. Poculum* (*patera.*
crāter philotēſius, *Wilkom.*
crateritas, æ: gemma prædura flava Plin: quaſi à Crateros fortis.
crātērra, æ. *Wiádro,* Crātes, is. *f. Kratá 1.* Ein Egge/ Hurd. Crātes dentata, *Broná.* Crātes favorum, *Dzięnie.* Crātes texta, *Płot 3.* Crātes ſtercorariæ, *Gnoiowki.*
crātĕutērĭon, *gr. Wilk Kuchenny.*
crātīcŭla craticulum, *Kratka Roſzt.* Ein Rooſt. *Parva tibi curva craticula ſudet ofella* Hor. *epith:* Fērrĕa, ārdens, cāndens, fērvens, accēnſa, īgnīta, sŭppoſĭta, ātră, nĭgra.
crātĭo, is. *Kracę, Bronuię.* mit Hurden überziehen. (*Cratio longa.*
crātīcius, *Kraciáſty.* Ti. *ſi à crates, brevis; ſi à* crārītius paries, *Sciáná z deſk, Zápierzenie.*

C R E

Crĕābĭlis, *Stworzyſty.* Crĕagra, *gr. Widelca 2.* Eine Fleiſch-Gabel.
crĕātĭo, *Tworzenie Obieránie urzędu.*
crĕātor, *Sprawcá, Stworzyciel, Fundator.*
crĕātus & crētus. *Stworzony, Kreaturá.* Erſchaffen. *Eſte, precor, memores, qua ſitis ſtirpe creati.* Ovid. *ſyn:* Gĕnĭtus, prōdūctus, sătus: ex nĭhĭlo factus.
crēber, *Gęſty, Dziurkowáty.* Offt/ vielmahl. *Non tam creber agens hyemem ruit æquore turbo.* V. *ſyn:* Frĕquens, dēnſus, rĕpĕtītus mŭltus, plūrĭmus.
crēbra veſtis, *ſub Nátkány 2.*

Crebrà, crebrè; Często 1.

crēbrēſco, crebeſco. Często co czynię. Wſzczyna ſię co, Rozgłaſza ſię, Gruchnęło. Je långer ſe mehr zunehmen. Crebreſcunt, optatæ auræ portuſque pateſcit. V. ſyn: īncrēbrēſco, crēſco, augĕor, vel vūlgor, dīvūlgor.

crēbri, Wiele czego 1. Crebriſurus. Oſtrożenie.

crēbrĭtas crebritudo, Uczęſzczánie. Embſigkeit. Crebriter, Często 1. Crebrò, Często 1 Gęſto 2. & ſub Dziurkowáty. Offt/Welmahl. Eſt mihi purgatam crebro qui perſonet auram. H. ſyn: Sæpĕ, ſæpĭus, frĕquĕnter, non rāro.

crēdĭbĭlis, Podobny 1.4. Glåublih Credibile eſt, ipſos conſuluiſſe Deos. Ovid. ſyn: Fĭdem, mĕrens, non sŭpĕrans, Cūi crēdĕre fās eſt.

crēdĭbĭlĭter, Podobnie 2. Glaublich.

crēdĭtor, Wierzyciel, Pożyczalnik 1. Der einem Geld vertrauet. Solvas cenſeo, Sexte, creditori. (Phal.)

crēdĭtum, Pokład 1.2 3 Dług gelehntes gach.

credo, Wierzę 1 2.3. Powierzam, Zwierzam ſię, Poruczam, Ufam 1 Tuſzę Pożyczam 2. Mniemam, Borguię, & ſub Puſzczam ſię ná morze. Glauben/ vertrauen. Nec cito credideris, quantum cito credere lædas. Ovid ſyn: Fīdo, cōnfīdo, cōmmītto, vel fĭdem dō, hăbĕo, adhĭbĕo. phr Nĭmĭum nē crēde cŏlōri v fido

crēdŭlĭtas, Lekkowierność. Leichtfertigkeit zu glauben. Et tumidus Gallæ credulitate fruar. M.

crēdŭlus, Lekkowierny, Wierzący łácno, Podobny ku wierzeniu, Pewny. Gleichtlaubig. Credula res amor eſt ſubito &c. Ovid.

crĕmāſter, ĕris. in gr: ſub Jądro 2. Crĕmātĭo Palenie 1 ein Brand. Crēmbălon, gr. Dremla Crēmēntum, Rośnienie. Crĕmĭālis, ſub Suſz drzewny. Crĕmĭum, Skwárki, Drewká ſuche, Suſz drewny,

crĕmo, as. Palę 1. Spalić 1. Brennen. Des tuæ ſuccenſa membra cremanda pyræ. Ovid. ſyn ūro, ēxūro, cōmbūro, ădūro, īncēndo, inflāmmo. v. Uro Incendo.

Crĕmor, aris. Goreię, Wſpłonąć. crĕmor, oris. Káſzá tarta, Pcleuká. Milchram Safft.

crĕmor hordei, Bielidło. crĕmor lăctis, Smietáná. Crēna, Nárzynánie, wrąb 3.

crĕo, Stwarżam, Obieram ná urząd. Rodzę, Czynię 1. Koronuię, Nábawiam. Erſchaffen. Emineat, magnique immenſa creaverit orbis Pr. ſyn: Prōcrĕo gīgno, prōdūco. phr: ēx nĭhĭlo ēffĭcio, ēffĭngo, făcĭo, cōnflo.

crĕo ſacerdotem, Poświącam. Weyhen. Crĕor, Zoſtaię czym. Crĕŏcāccăbus. gr. Siekánina 2.

crĕōdetes, æ. m gr. Kraycży,

C R E P

Crepa; Kozá. Crĕpax. Trzeſzczący.

creperus, Wątpliwy. Vngewiß/ zweiffelhafftig. Exæquataque ſunt creperi certamina belli. L. ſyn: Dŭbĭus, ănceps, īncērtus.

crepiculum, crepidulum. crepitulum Pol tká.

crĕpĭda, crepidula, Pántoflá Pantofflen. Sed tales crepidas ligare cura. (Phal.) Calceamentum in uſu apud Grætos. Nōn hic qui in crĕpĭdis Grājōrum lūdĕre gēſtit. Perſ A crepitu duci debent, non à Græca voce quæ primam longam habet. Sipont. P. Moſellanus.

crĕpĭdārĭus, ſubſt: Szwiec, Pántoflarz. Ein Pantoffelmacher.

crĕpĭdārĭus, adject: Szewſki, Pántoflarz.

crĕpĭdātus, Pántofle noſzący.

crĕpīdĭne coërceo, Obrąbiam 2.

crĕpīdo, inis. Brzeg 2.4. Kràniec das Vfer.

crepis. gr. Placek, M herba ignota Plinio.

crepitacilla, orum. apud Lucret. aliqui legunt. Crepitacula. Lambin Giſani.

crĕpĭtācŭlum, Klekotká, Grzegotká, Gruchotká, Brząkádło ein Geſchirr damit man Geräuſch macht. Allicit, & tremulis quaſſat crepitacula palmis. Nemes

crĕpĭto, Gruchocę, Trzeſzczę, Glegocę, Chrupa, Klekocę, Kłapam, Szczekam zębomá. Geräuſch machen/polderen. Illic ſic leni crepitabat bractea vento. Virg. ſyn: Strĕpĭtō, ſtrideo, sŏno. vide Crepo.

Crĕpi-

Crĕpĭtus. ûs. *Grzmot, Trzask 2. Trzeszczenie Chrobot, Gruchot, Chrupánie. Skrzyp, Szum, Szeleſt. Klápánie, Klaſk 1. Puk, Chrzoſt, Szczekánie zębomá, Wiátru przyrodzonego upuſzczenie.* Knall/ Thon - *Incenſo crepitum dedit aurea fundo* J. *ſyn:* Strĕpĭtus. sŏnus, sŏnĭtus. frăgor *epith:* Sŏnōrus, hōrrisŏnus. *vide Sonitus.*

crĕpo. as. *Skrzypię, Trzaſkam, Roſpuknąć ſię, Padam ſię, Pukam ſię, Mowię głośno, Chełpię ſię, Kruczę, Wiátru przyrodzonego upuś ie.* Thönen. *ſyn:* Sŏnŏ, pĕrcrĕpo, crĕpĭto *phr:* Crĕpăt ad mĕdĭos laurus ădūſta fŏcos. Manĭbus fauſtos t r crĕpūĕre sŏnos.

crĕpūndia, orum. *Czáczko, Noſzenie,* Kinder-Gaben - *Puerique crepundia parvi.* J. *epit.* Pŭĕrīlia pārva.

crepuſculaſcens hora. Mierzch.

crĕpūſcūlo, *Zmrokiem. Crepulus, Wrzaſkliwy.*

crĕpūſcūlum, *Swit. Zorza wieczorna, Mierzch, & ſub Noc 1* Die Morgenröth oder Schömmerung. -- *Saturas ad prima crepuſcula luſtret* Ov: *epith:* Obſcūrum sērum nŏcturnum, rŭbicūndum nigrum vĕſpertinum. *phr.* Confīnia nŏctis. Dŭbiæ crĕpula nŏctis ĕxtrēma pĕrăctæ pārs lūcis. Nŏx prima. Trăhĕrent cum sēra crĕpūſcŭla nŏctem. Pĕcŭdes rĕvŏcant cum sēra crĕpūſcŭla pāſtas. Sērus ſub nigra crepūſcŭla vĕſper ūltĭma pārs lūcis, prīmăquĕ nŏctis ĕrat. Nŏctem dūcēntĭbus āſtris. In nŏctem vĕrgēnte diē, indūcūnt nŏctūrna crĕpūſcula nŏctem. Tempuſque sŭbībat, quod tū nec tĕnĕbras, nec pŏſsīs dīcĕra lūcem. Sed cum lūce tămen dŭbiæ cōnfīnĭa nŏctis. *v. Veſper & Aurora*

crĕpūſcŭlum inceſſit, *Mierzcha ſię.*

crepuſcus, dicitur crepuſculo natus, ut Lucius, luce natus. Varro, Wieczorek.

crēſco, *Rosię Rozraſtam ſię, Przybywa czego, Przyraſta, Silę ſię, Pogarſza ſię.* Wachſen/ zunehmen. *Altaque nativo creverat herba ſolo.* Prop. *ſyn:* Augeor, ădaugĕor augēſco ēxtēndor, ăccreſco.

Creſpinus, & Criſpinus, B. Cieśnie 2.

C R E T

Crēta, cretŭlà, *Kretá, Kreś zawodniczy.* Kreyden. *Illa prius creta: mox hæc carbone notaſti.* F. *epith:* ālba, tĕnax, putris, cĭmolia. crēta argentaria alba *Trypela.* Cretā figularis. *Gliná biała, Gliná zduńſka.* Cretâ noto. *Prov:* Pochwalam, Creta ſutoria, *Czernidło.*

crēācĕus, crēteus *Kreciány, Kretowy.* Von Kreyden gemacht. *Cretaceis coronibus lacus farcit.* (Scaz.)

crētārius deſignator. *Stánownicży.*

crētæ fōdīnæ *ſub Kretny.*

crētāta ambitio, *Perſi. pro candidatis.*

crētātus, *Kretowány.* mit Kreyd geweiſſet. *Quam cretata timet Fabulla nimbum.* (Phal.) *ſyn:* Crēta obdūctus, colorātus, fūcātus.

crētĕrra, *Wiadro.* Waſſergelde.

crethmos, *gr. Sòl bábia ziele.*

crētĭcus, *Cic. Pes triſyllabus, extremis ſyllabis longis media brevi conſtans. Prædam pro tervis in mare Creticum.* Alcaic.

cretio, *Dziedzicznie.*

crētoſus, *Kretny.* Kreydächtig. -- *Mycennen, cretoſaque rura cimoli.* Ovid.

cretura, Obſiewiny. cribellatus, Przeſiewány.

crībārius, *Sitny.* **cribro,** *Przeſiewam.*

crībrum, cribellum. *Sito 1. 2. & ſub Durſzlák.* Ein Sieb. *Lac ſolet, utve liquor rari ſub pondere cribri.* Ovid.

cribrum areale, cribrum, cereale. *Opałká.*

cribrum rudĕrarium. *Kratá mularſka, Rzeſzoto mularſkie.* cribrum pollinarium. *Pytel.*

C R I M

Crīmen, *Grzech. Winá 1. Zarzut 1. Obwinienie 2. Niecnotá.* Ein Laſter. *Famaque non ficto crimine, crimen habet.* Ovid. *ſyn:* Scĕlus, nĕfas dēlīctum mălum. piăcŭlum, pēccātum, nŏxa, vĭtĭum, cūlpa Făcĭnus flāgĭtĭum ērrātum cōmmīſſum. *epith.* Nŏxĭum pārvum, īnjūſtum ſcelĕrātum, īnfandum, dŏlōſum, dāmnabĭle, pērfĭdum, ŏccūltum, ĭnēxcūſābĭle. *phr.* Cŏmmăcŭlāre mănus ſcĕlĕrāto crīmĭne. Sōntes auſus. Scĕlĕrāta lĭbido infandum crīmen pāſſa nĕfaſque grăve. *Dētēſtānda* lūēs & ĭnēxcūsābĭle crīmen. Crīmĭnis īnjūſti tūrpĭa sīgna păti. Nōn ĕgo mēndoſos auſim defēndĕre mōrēs,

rēs, Fālsăque pro vĭtĭis ārma mŏvēre mĕis. Cōnfĭteor sī quid prōdest dēlĭcta fātērī in mĕa nūnc dēmēns crīmĭna fāssus eo. *vide Scelus.*

crīmen diluo, dissolvo, purgo. *Oczyściam.*

crimen majestatis, perduellionis. *Kryminał.*

crīmĭnālis actio, criminale judicium, *Sprá-wá. Sąd o głowę.*

crīmĭnālĭter, *Ostro, sub Práwnie.*

crīmĭnātĭo, *Obwinienie z. Winowánie, Zádá-nie,* Sz*káłowanie, Łżenie, Potwarz.* Lă-sterung.

crīmĭnātor, *Potwarcá.* Läfterer. *Cum illum reposces criminatorem meum.* Jamb.

crīmĭnor, *crimino. Odnoszę, Zádaię co sromo-tnego, Obwiniam, Potwarżam, Wykładam źle.* Lästeren. *Nec crimineris impios.*(Jamb. Dim.) *vide Accuso.*

crīmĭnosa actĭo, *Sprawá karánia godná.*

crīmĭnosè, *Potwarliwie, Przygánnie.*

crīmĭnosus, *Potwarliwy, Zarzutny, Przygan-ny. Uszczypliwy, Wádę maiący.* Lästerig. *Quem criminosis cumque volet modis.* Alc.

crīmĭnosus liber, *Pászkwil.*

crīmnum, *gr. Gryz 1. Krupá.*

CRIN

Crīnāle, *Przedzielnicá.* Haarhaube/Haarna-del. *Et madidos myrrha curvum crinale ca-pillos.* Ovid.

crīnālis, *subst. idem.*

crīnālis, *adject. Włosowy,* Das zum Haar gehört. *Solvite crinales vittas, capite orgia mecum.* Virg.

crīnānthĕmon, crinonĭa, *gr. Lilia 1.*

crines seni, crines septem, *sub Ploty,* Die Haar. *Dulcis compositis spiravit crinibus au-ra.* Virg *syn:* Căpĭllī, coma, cæsărĭes. *epith:* văgī, rŏsĕi, ŏdorāti, flāvēntēs, compti, compŏsĭti, connēxi, hīrsūti, aurati, dĕ-cēntes. *vide Capilli.*

crīnes propenduli, anteventuli, *Czuprynà.*

crīnītus, *Criniger, Kosmáty.* Haaráchtig. *Nec metues atro crinitas angue sorores.* Ovid. *v. Comatus.*

Crinīle, *Tkánicá. Crinior, Włosami obrastam.*

Crinis, *m. sub Włosy.* Crīnis fulguris stellæ. *Promień.*

crīnorrhŏdon, crīnon *gr. Lilia czerwona.*

criŏbŏlĭum, *gr. Rzeznicży warsztat.*

criŏdŏce, es. *gr. sub Taran.*

criŏmachĭa, *Gelli, i. arietum pugna.*

CRIS

Crīsĭmus dies. *gr. Dzień lekárski.*

crīsis, ios. eos. f. *gr. Choroby odmianá.*

crīspans lignum, *Fladér.*

crispisulcans, crispisulco, Strzępię.

crīspo, *Kędzierzáwię, Strzępię, Potrząsam.* Krauß machen. *Bina manu lato crispans hastilia ferro.* Virg. *syn:* ūndo, fluctŭo, *vel* vibro, quătĭo, quăsso.

crīspor, *Strzępię się, & sub Lśnę się.*

crispatus, crīspŭlus, crispus. *Kędzierzáwy.*

crīspus undatim, *Fladrowáty.* Krauß. *syn:* Cīrrātus.

crīsta, *Czub, Federpusz, Grzebień u kurá.* Ein Hanenkamm *Item* Ein Federbusch auf dem Kriegs-Helm. *epith:* Cŏmans, rŭtĭla, tērri-fĭca ālta, cŏrūsca, hōrrēns ūndans, mĭcans ē-lāta, mĭnax: splēndĭda rĕfūlgēns, ĕffūsa, sūr-gēns, tērrĭbĭlis, fōrmĭdābĭlis, mīlĭtāris. *phr.* ūn-dāntes rŭtĭlāntī in vērtĭce crīstæ. Trĕmunt in vērtĭce crīstæ sānguĭnĕæ. Crīstam quătit aura vŏlāntem; ūndantes căsĭde crĭstæ ārma ĭn-ter, galĕāsque vĭrum crīstāsque rubēntes; āt-tollam ēxcelso tŭmĕfactas vērtĭce crīstas. Ærĕ căput fūlgens, crīstāque hirsūtus ĕquīna. Căvo prōtēgit ære căput.

crīstātus, *Czubáty.* Das ein Kamm oder Strauß hat. *Cristatæque sonant undique lu-cis aves.* Mart.

crīstŭla, *Grzebień u kurá. Czub,*

crīthe, ēs. *gr. Jęczmyk ná oku.*

crīthămum, crithmum, crithmus. *gr. Sol bebia ziele.*

crītĭcus, *gr. Probierz, Wykładácz. Ut Critici dicunt leviter curare videntur.* H.

crītĭcus dies *Dzień lekárski.* die Täge daran man von der Kranckheit urtheilen mag.

Crŏăta,

crŏāta; crŏātĭa, *sub Kárwát.*

crocallis, is. Wiśniowy kámień.

crŏcātĭo, crocitus, us. *Krakánie.* das Raben-geschrey.

crŏcĕus, *Szafránny, & Zołtoczerwony.* Saf-franfárbig. *Invitent croceis halantes floribus horti* Virg. *syn:* Rŭtĭlus, lūtĕus, flāvus.

crŏcĭas, æ. m. *gr. Szafránek kámień.*

crŏcīnum, crobomagmasis. *gr. Száfránowy oleiek.*

crŏcīnus, crocatus. *gr. Szafránny.* gelb wie Saffran. *Fulgebat crocina candidus in tunica.* Cat.

crocĭo, is. *Producit primam Renatus, fortè à Græco, Kraczę 1.*

crŏcis, ĭdis. f. *gr. Paięcznik 3.*

crŏcĭto, *Kraczę 1.* Schreyen wie ein Raab.

Et crocitat corvus, graculus at frigulat. Ovid. *Qui à Crocio ducunt, O. & I. producunt: qui à Croco as I. corripiunt: Auctor Philomelæ quisquis ille est, utrăque corripit, sed apud Plautum aliqui idem faciunt: recentiores tamen pro voce Crocitabat apud Plau legunt Crocibat. utraq; longa & rectius, aliqui Croccibat: O. quam brevem putant gemino c c fulcientes.*

crŏcitus, *Krakánie.*

croco, as. Sipont: idem Crocio.

crŏcŏdīlĕa, sub *Krokodyl.*

crŏcŏdīlīnus, crocodilides. æ. m. *gr. Mowá trudna.*

crŏcŏdīlĭum, *gr. Oset czarny.*

crŏcŏdīlus, *Krokodyl.* Ein Crocodill. *Ægyptus portenta colat, crocodilon adorat.* Juv.

crŏcŏta, æ. crocotula, crocotularius. *Szátá crocotilus, Crotilús.* sub *Máły, Szczupły.*

crŏcŏtĭnum, *Chleb żołty.*

crŏcum, crocus. *gr. Szafran.* Saffran.

crŏcŭta, gr. Wilk murzyński.

crŏtălĭa, orum. sub *Perłá.*

crŏtălīstrĭa è Græco, *Bocian, Klekotká;*

crŏtălum, crŏtălus. *gr. Brzękádło, Klekotká.* Ein Schell. *Crispum sub crotalo docta movere latus.* Virg. *syn:* Cȳmbălum.

croton, *gr. Kleszczowiná, Kleszcz 2.* Poplier-baum.

Cruciabilis, crucius. Okrutny, Przykry, Cięźki.

cruciabiliter, Okrutnie.

crŭcĭāmĕntum, cruciabĭlĭtas. *Męká, Trapienie Kátowánie.* Peinigung.

crŭcĭāns canterius. *Koń cięszko noszący.*

crŭcĭārĭus, *Szubienicznik, Wyświecony, Smáganiec.*

cruciata, Tyrlicz. Cruciator, Morderca.

crŭcĭātus, us. *Męká, Trapienie, Utrapienie.* Pein/ Quaal/ Marter. -- *Lateris cruciatibus uror.* Ovid. *syn:* pœna, sŭpplĭcĭum, tŏrmĕntum. *epith:* mœstus, Sīsȳphĭus, fĕrus, hŏrrĭdus, sĕvērus. *phr:* Mōlĭtur mŏrtem & sævis crŭcĭātĭbus īnstat, & crŭcĭātu ămbos păssim affĭcĭēbat ātrōci. Sīsȳphĭis lăbor æquālis crŭcĭātĭbus ŏssa cŏrrĭpit. *v. dolor, Supplicium.*

crŭcĭfīgo crucifigo, suffigo, do. *Krzyżuię.* Creutzigen. *O Præses, crucifige, cito crucifige, nec unquam.* Calc. *phr.* Mēmbra crŭcĭfīgo, ăffīgo suffīgo in trăbe fīgo, in crŭcem tŏllo, īnfāmi suspĕndĕre trūnco, ērēcto affīgĕre līgno īnsŏntem ăffīgunt trăbĭbus. Nūda dĕhinc tĕndunt trānsvērso brāchĭa līgno. Dīvērsă. quĕ ămbas ăffīgunt cūspĭde pālmas. Hīnc ătque hīnc, mŭcrōne pĕdēs tĕrĕbrantur ĕōdem. Fūnestō ăffīgĕre līgnō & rēcto dīstēndĕrĕ līgno ăffīxum, & lenta paulātim pērdĕre mŏrte, ērĭpĕre vītam sŭffīxo stīpĭte. Sŭspĕndi in *vel* ăb ărbŏre. Sŭpplĭcĭo īnfāndo dŭos fīnīre lăbŏres. Sālus homĭnum īnfānda trăbe nĕxa pĕpĕndĭt.

cruciatus: ti. Crucyger. Połgroszá, *Krzyżak.*

crŭcĭo, *Krzyżuię, Męczę 1. Trapię 1.* Peinigen/ plagen. *Quantum sit cruciat lumina vestra dolor.* P. *syn:* Tŏrquĕo, vēxo, ăgĭto, prĕmo, ăngo, măcto, ăfflīcto, ăfflīgo, cŏnfĭcĭo. *phr:* Clādĭbus īnnŭmĕris mĭsĕram vĕxāvit. *v. Affligo.*

crŭcĭor, *Frásuię się, Gryzę się, Przykro mi. Trapi mię co.*

crŭcis figura, Crucis signum. *Krzyż.* Ein Creutz.

crucium vinum, Wiński.

crūdārĭa sub *Zytá krufzcowá*.

crūdēlĭter, crude. *Okrutnie*, *Surowo*. **Grausamlich**. *Crudelis officio nimium crudeliter usi*. Mart.

crūdēlis, *Okrutny*, **Grausam**. *Tolleret heu fortuna, quis est crudelior in nos*. H. *syn*: Sævus, ātrox, fĕrus, fĕrox, trūx, dīrus, bārbărus, dūrus, īnhūmānus, trŭcŭlĕntus, fĕrrĕus ăcērbus īmmānĭs, crŭēntus, ĕffĕrus, tēter, īmmītis furens, īnclēmēns, āsper, īmprŏbus, sānguĭnĕus. *phr*: Sānguĭne gaudens. Prĕcĭbus mānsvēscĕre nĕscĭa cōrda. Crŭōris, cædis, ăvĭdus, cŭpĭdus, Mūlta cæde crŭēntus, mădens; īndŏcĭlis flĕctĭ. Dūrĭor æquŏrĭbus, æquŏre quŏvis āspĕrĭor. Quem nec lōnga dĭes, pĭetas nec mītĭgat ūlla. Sed nūllĭs ĭlle mŏvētur flĕtĭbus aut vŏces ūllas trāctābĭlis audit. Fērrum & scŏpŭlos in pĕctore gēstat,in dūro stat tĭbi cōrde sĭlex. Mītĭus īnvēni quàm te gĕnŭs omnĕ fĕrārum. Dūris gĕnŭit te cautĭbus hōrrens Caucāsus Hyrcānæque ādmōrunt ūbĕra Tĭgres. Tē lăpis, & mōntes, īnnātāque rūpĭbus āltis Rōbŏra tē sævæ prōgĕnŭēre fĕræ. Dūros sĭlĭces, sŏlĭdumq; in pĕctŏre fērrum, ātquĕ ădămānta gĕrit. Nōtus ferĭtāte Lycāon. Sævĭores trīsti Būsīrĭde, sævĭor īllo quī fālsum lento torruit īgne bŏvem, āsper & īmprŏbus īra. Gēns sævæ ăvĭdīssĭma cædis. Nec vīsu făcĭlis nec dīctu ăffābĭlis ūlli: īnsīgnes fĕrĭtāte vĭri: ō dīris bārbăre făctis, ō crūdēlis! ... Fĕrus ātque īpsis trŭcŭlĕntĭor Euris. Quam fĕrus & vĕre fērrĕus ĭlle fuit. Nec mæstis lacrymis, nec blānda vōce mŏvēris. Sævĭor Hyrcāna sŭblāto Tĭgrĭde fœtū. Sīve hŏmĭnes, vīx sunt hŏmĭnes, hōc nōmĭne dīgni. Quāmque lŭpi sævæ plus fĕrĭtātis hăbent. Tua sunt sĭlĭcis cīrcum præcōrdĭa vēnæ, & rĭgĭdum fērri sēmĭna pēctus hăbent. Præ tē nōn dūri mōntes, nōn rōbŏra dūra; Dūrĭor ēst glăcĭes pĕctŏre nūlla tuo. Nōn ădămas præ tē dūrus nōn mārmŏra dūra: Dūrĭtĭem vĭncunt nūlla mĕtālla tŭam. Nātūramq; sĭmul, frātrēmq; hŏmĭnēmq; crŭēntus ēxŭit. Gaudet pērfūsus sanguĭne frātris. Quænam tē gĕnŭit sōla sub rupe lĕæna? Quod măre cōncēptum spūmāntĭbus ēxpŭit undis? Quæ Syrtis? quæ Scylla vŏrax? quæ văsta Chārybdis? Tālĭa qui rĕddis pro dūlci præmĭa vīta. Nec ūsque ădĕo sunt cōrda fĕrōcĭa nōbis? Pĕctŏre sub nōstro nec mēns tam bārbără vīvit. Nātus ēs ĕ scŏpŭlis, nūtrītus lăcte fĕrīno. Tūnc mē de Tĭgride nātam. Tūnc fērrum ac scŏpŭlos gĕstāre in cōrde fătēbor. Quid mĕmŏrem īnfāndas cædes, quid făcta Tyrānni ĕffĕra? Nēmo ădĕo ut nŏcĕat, bārbărus esse sŏlet.

crūdēlĭtas, *Okrucienstwo*. **Grimmigkeit**, **Grausamkeit**. *Crudelitate non metu mortis tremens* (Jamb.) *syn*: Fĕrĭtas īmmānĭtas, bārbărĭes, sævĭtĭa, sævĭtĭes, īnclēmēntĭa dūrĭtĭes, āspĕrĭtas fĕrōcĭa; ăcērbĭtas, ātrōcĭtas. *epith*. īnhūmāna fĕrīna, crŭēnta hōrrēnda īnfāna, īmmītis dūra īnvĭda cæca, fŭrĭōsa, prăcēps, fĕra scĕlĕrāta, fŭrĭbūnda, īmpătĭens, tērrĭbĭlis ŏdĭōsa. *phr*. ĕffĕra mēns. Mēns crŭōris avĭda. Mēns flĕcti īndŏcĭlis, ănĭmus ferox, Fĕrĭtas īnāmābĭlis. Nĕscĭa flĕcti Bārbărĭes. Nil īllæsum scĕlĕrata rĕlĭquit Barbărĭes, & bārbărus īnfrĕmit hōrror. Quid nōn sæva dŏmat duræ inclēmēntia mōrtis? Dūrĭtĭes pĭĕtāti īnĭmīca rĕsīstit flētĭbus & sūrda cōntēmnis vērba precāntum aure; extīnxĕre furĕntem sævĭtiam.

crūdēlĭtātem exerceo, expleo, depromo. saturo, *Pástwić się*.

crūdēsco, *Jątrzę się*, *Pogorsza się*, *Sili się*. **Roh werden** *Sin in processu cœpit crudescere morbus*. Virg. *syn*. Rĕcrūdēsco, īngrăvēsco, augĕor.

crūdĭtas, *Niestrawność*, *Surowizná*. **Rohigkeit/ Unverdaulichkeit**.

crūdĭvŏrus, *Surowo iedzący*.

crūdus, *Surowy* 1. 2. 3. *Niedoyzrzáły* 1. *Okrutny*. **Roh/ unzeitig**. *Seu crudo fidit pugnam committere cæstu*. Virg. *syn*: Īmmātūrus, dūrus, crūdēlis.

crŭēntatus, *Krwáwy* 1. **Blutdürstig**. *Ecce cruentati redeunt, &c*. Virg. *vide* Cruentus.

crŭēntè, cruentiùs. *Krwáwo*.

crŭēnto. *Krwáwię*, *Rozkrwáwić kogo*. **Blutig machen**. *phr*. crŭōre, sānguĭne fœdo, tūrpo, īnfĭcio, pērfūndo, spārgo, cōnspērgo, imbŭo.

crŭēntus, *Krwáwy*, *okrutny*. **Blutig**. *Tytides multâ vastabat cæde cruentus*. Virg. *syn*: Crŭēntātus, sānguĭnŏlēntus. *phr*: Tum crīnes ārdēntiaquĕ ōra crŭēntis fōrĭbus, & tĕrra mo-

ră mŏrĭēntūm ăſpērgĭne mānānt,ibāt pūrpūrĕus nĭvĕo de pēctŏre sānguis. v. Sanguis

crūma, tis. gr. Brzękádło.

crŭmēna, crumina. Káletá, Mießek pieniężny. Ein Beutel. Et mundus victus non deficiente crumena. H. ſyn: Mārsūpĭum, lŏcŭli. epith: Plēna, rĕfērta, grăvis, dīves.

crumeniſeca, Rzezimieſzek.

cruor, Krew, Juchá. Blut. -- ſparſo latè rigas arva cruore. Virg. ſyn: Sănĭes, sānguis. epith: ōbſcœnus, tĕpĭdus, că ĭdus, ātĕr, rŭtĭlus, fœdus, nĭger. phr: Crāſſum vŏm tore crŭorem, Spārſo lāte rĭgat ārva crŭōre, Per cāndĭda mēmbra it fūmāns crŭor, āc tēllus pērfūſa rŭbēſcit. Tĕpĭdumque crŭōrem Sūſcĭpĭunt pătĕris. Cāndĭda pūnĭceo, pērfūdit mēmbra crŭōre, v. Sanguis

crupellarius, Kiryśnik.

crūrales, Ponczochy. crūrales faſciæ, Podwiązki. crūrĭ tĕpĭda, Okowánie.

crucifragium, crucifrangium, crurumfrangium, Nog złámánie.

crūs, cruſcŭlum, Goleń. der Schenckel vom Knie biß auff den Fuß.

crus arboris, Odziemek, Pniak.

crūſma, tis. gr. Brząkánie.

crūſta, Strup, Skorká ná chlebie, Krá Kożuch 2 Przywárá Skorupá 2 Tynk 2. Poſadzká, ścian Sztuká 1. Skrzydło 1. Łupiny 1. Złotniczey roboty ſztuká, & ſub Grudá, ſub Lod. ein Harte/ Ronde. epith: Cōcta, dūra, præ-dūrā frāgĭlis.

crūſtārĭus, ſubſt: Tynkarz, Futruiący, Snycerz. ein Vertäffler.

crūſtārĭus panifex, Márcepannik.

crūſtāta, orum. Pław. Cruſtata humus frigore, Gołoledź. cruſtatio, Tynk 2. Vberzichung. cruſtator, Futruiący.

cruſtatus, Skorupiáſty, Sádzony, Zmarzły Futrowány. überzogen.

crūſtatus ferro Okowány mit Eyſen beſchlagen. cruſtōſus, Kruchy.

Crūſto, as. Polewam, Tynkuię, Sádzę ściány. Vertäfflen/ überziehen.

crūſtŭla, æ. Poſacká ścian, Okruſzyná Strup. Rindlein. -- Ingenium tantum nova cruſtula promit. H.

crūſtŭla orum; Łákoci. crūſtŭlārĭus, ſubſt: Páſztetnik, Márcepannik Łákotnik. cruſtulata, caro, perna. Páſztet. cruſtulum, Androt, Opłátek. cruſtum, Sztuká, Tálerz.

crux, Krzyż 1. Szub enicá 1 2. Pal, Zła rzecz, Szubienicznik. Ein Creutz. Carnifici duras præbuit illa cruces. Ovid. ſyn: Trābs lĭgnum trūncus, ſtīpes, ārbor rōbor pātĭbŭlum. epith: ſæva rĭgĭda, crŭēnta, atrā, āmāra mĭsēra lūrĭda fūnēſta, lūctŭōſa, sālūtĭfēra. phr. Crŭcis lignum īnfāmis, trūncus Fūnesta trābs, Fātāle rōbur, Tēſsēra Chrīſtĭădum. Tērror ăvērni. Dīgna Dĕo trābs hōſpĭte lĭgnum, ōlim sūpplĭcium māncĭpĭis grăve. Nūnc Rēgum căpĭti præcĭpuum dĕcus, īnfelix ōlīm fŭĕrat; ferāleque lĭgnum Supplĭcii gĕnus īnfōrmis, trābs hoſpĭta lēthi: Nūnc prŏpè nūmen băbet sāncta & vĕnĕrābĭlis ārbos: Hāc ōlim ſcēlēra ĭmpĭa Rēges, ūrgēbant pœna ſōntēſque hāc mōrte nĕcābant, totum: Tum nĕque hŏnos ĕrat; īnfami nec glōria trūnco, at nūnc nūmen hābet Crūx dūcis æthērĕi vēxĭllum & fōrte trŏphæum. Rōre quŏd īntīnxit sānguĭnis ĭlle sūi en sĭgno ſacrāta crucis vexilla cŏrūſcant.

crypta, gr. Gruba 1. Sklep podziemny. Ziemiánká, Chłodnik 3 Pieczáry. Eine Klufft.

cryptĭcus, gr. Podziemny Verborgen.

cryptŏpōrtĭcus, gr Sklep podziemny; Chłodnik, & ſub Krużganek.

cryſtallĭnus, gr. Kryſztałowy. das von Criſtall iſt.

cryſtallium, Pſi len.

cryſtallum, cryſtallus, f. gr. Kryſztał, Lod. Cryſtall.

ctēsĭbĭa machina, Pompá wodna.

cuba, æ. Łoże. Cuba Dea, præſes cunarum & cubandi Varro, cubātus, us. cubĭtūra Leżenie.

cŭbĭcŭlārĭōrum decurio, magiſter, præfectus. Podkomorzy 1.

cŭbĭcŭlāris, cubiculatius, adject: Komorny,

Łożniczy 1. Kämmerling. *Cubiculario, ostiario, eunucho.* (Scaz.)
cūbīcŭlāris, cubicularius, subst: *Łożniczy 2.* an *Komornik.*
cubiculata navis, *Náwá z pałácem.*
cūbīcŭlātus, *Komorczásty.*
cubiculi & cubiculo præpositus. *Łożniczy.*
cūbīcŭlum, *Komorá 1. Komorká, Łożnicá.* Schlaffkammer. *Sed à cubiculo lectuloq; jactatam.* (Scaz.) *epith:* Vāstum, ārcānum, ōrnatum.
cūbĭcus, *gr. Czworgrániśty.*
cūbīle, *Łoże 1. 2. Łożysko, Początek 1. Fugá, Gniazdo* Ein Ort da man ligt/ Bett. *Aut quater ingeminant, & sæpe cubilibus altis.* Vir. *syn:* Lēctus, thălămus, torus, strātum. *epith.* cōnjŭgāle ārcānum, pūtum, lātĕbrōsum, dūlce, rŏsĕum, tĕnĕrum, ŏccūltum, tĕnĕbrōsum, tĕpĭdum. *phr:* Īgnāvo tēmpus tĕrit ōmne cūbīli, ēnērvant ănĭmos plūmōsa cūbīlia fōrtes. Cum sūbit aurīcŏmus nŏctūrna cūbīlia Tītan. Tĕpĭdōque trăhunt sēcura cūbīlī ōtia. *vide Lectus.*
cūbīlia fenestrarum, *Ramá.* Fensterrahm.
cūbĭon, cubium, *Románowe ziele.*
cūbĭtal, cubitale, sub *Wezgłowie.* Ein Polster-Küssen/ Armlähne. *Fasciculus, cubital, focalia potus ut ille.* Hor.
cūbĭtālis, *Łokciowy.* Einer Ellen lang/ oder hoch. cūbĭtālis litera. *Wersał.*
cūbĭto, as. *Legam.* Offt ligen. v. *Cubo.*
cūbĭto emungitur. *Proverb:* Podły.
cūbĭtor, *Legáwy.* cūbitōria vestis, *Szátá legálna.*
cubitura, Leżenie.
cūbĭtus, ti. cubitum. *Łokieć 1. 2. 3. Kość łokciowa większa.* ein Elbogen.
cūbĭtus, us. *Legowisko, Leżenie.* das Ligen. *Ter se se attollens, cubitoq; innixa levavit.* Vir.
cūbo, *Leżę 2. Choruię 1.* Ligen/ ruhen. *Et timet in vacuo sola cubare toro.* Ovid. *syn:* Jăcĕo, stĕrnor, prōstĕrnor, recumbo, prōcumbo; rĕcūbo, quĭēsco, requĭēsco. *phr:* Mēmbra rĕpōnĕre lĕcto, prōcumbĕre lĕcto, Dēfēssaque mēmbra mārmŏrĕo rĕfĕrunt thălămo, strātisque rĕpōnunt. *vide Jaceo, & Lectum peto.*
cūbus, *gr. Kostká figurá, Czworográniásta rzecz.*
cubus, *Korcá Krákowskiego połowicá* ein jeglich Ding/ das 4. gleiche Seyten hat/ wie ein Würffel.
cuctio, onis. Zmigrosz, Przekupień 1.
cucu, gr. Kuku.
cūcūba, *Sowá 1.* ein Nacht-Eule.
cūcūbălum, *Psinki.*
cucubo, Huczy sowá. Schreyen wie ein Nacht-Eul. *Noctua lucifuga cucubat in tenebris.* O.
cūcūli flos. *Smolanká.*
cūculla, sub *Kápicá, Káptur 1.*
cūcullātus, *Káptur noszący sub Káptur 1.*
cūcullus, vel cuculus, *cucutium. Kápicá, Gżegżołká, Trąbká 2. Cudzołożnik, Leniwy, Fryjerz, Głupiec.* Eine Kappe. *Contentusq; illic Veneto duroq; cucullo.* Juv.
cūcullus sagatus, *Kapa 3. Káptur.*
cuculo, as. Kukam.
cūcūlus, *Gżegżołká.* Ein Guckgugg. (*Avis notissima, quæ in aliarum avium nidis ova parit, quod sciat se aliis invisam.*) U *medium, breve in Philomela, & Verrepæo: reliqui producunt, multi etiam hoc sensu geminum l scribunt ut suprà. Cessisset magna compellans voce cuculum.* Hor. *Et cuculi cuculant, fritinnit rauca cicada.* Ovid. *epith:* Īngrātus.
cūcūma, æ. *gr. Kocieł 1 Gárniec, Sowá 1, Chałupá Granat 1.* Ein ähriner Kessel. *U Utrumq; corripuit Martialis Græci utrobiq; 8 Scribunt.*
cucumēlla, *Kocielek.* cucumūla, *Garnuszek. Quantitas ut in cucuma.*
cūcūmer, *eris &* cucumis. *Ogorek 1.* ein Gurcke. *Cresceret in ventrem cucumis, nec ferè comantem* Virg. *epith:* Tōrtus, īntōrtus, cærŭlĕus, līvĭdus, frīgĭdus ... rēstis. *syn:* Tōrtusque per herbam crēscĕret in vĕntrem cŭcŭmis.

Cūcū-

Cŭcŭmĕrārĭum, *Ogorkowy ogrodek.*
cŭcurbĭta, *Korb, Báńká 2.* Ein Kürbs *Cæruleus cucumis, tumidoq; cucurbita ventre.* P. *epith:* Grăvis, prægnans, vĭrĭdis, sÿlvēstris, ūnca. Tŭmĭdoque cŭcūrbĭta vēntre. In lătu n dēmīſſa cŭcūrbĭta sērpit.
cŭcūrbĭta ſylveſtris, *Kolokwintydá.*
cŭcūrbĭtas adhibeo. admoveo. *Stawiam báńki*
cucurbĭtīnus, *Korbáſowy.* cŭcūrbĭtula, *Báńká 2. Cucurrio, is. Kokorykam.*
cucus, gr. Gżegżołká.
cūdo, *is Kuię, Biię pieniądze, Młocę.* Schlagen/ schmieden/ müntzen. *Mulciber Ætnæis fulmen cudebat in antris.* M. *ſyn.* ēxcūdo, prōcūdo. *vide Procudo.*
cūdo, onis. *Szyſzakowa czapká.* Eine lederne Beckelhaub. *Scipio contorquens haſtam cudone comantes* S.
cuja, *ſub Czyi.* cūjas atis. *Z kąd rodem.* cūjatis, is. *idem, & Ktorego rodu. cuiciūmodi,* cujuſcunque, *Jáki táki 1.* cujus, a. um. *Czyi.* cujus generis, cujus notæ, cujuſmodi, *Jáki 1.2.* cujuſdammodi, *Jákiś.* cujuſquemodī. *Wſzeláki.*

CUL

Cul, pro Qualis, priſcè Jáki 1.
cūlcĭta, culcitra. *Máterac, Płatek do oká Pierzyná 1. Poduſzká, Siedzenie, Podſtáwek 5.* Ein mit Pflaumenfedern gefüllt Vnterbett. *Tertia nec vacuo ceſſaret culcitra lecto.* Juv. *ſyn:* Pūlvīnus, lĕctŭlus. *epith:* Făcĭlis, pīcta, lĕvis. *phr* Molli tūmĕat făcĭlis, tĭbi cūlcĭtra plūma.
cūlcĭta ſubaltris, *Wezgłowie.* culcĭtella; culcitula, culcitrula, *Poduſzká.* culeare labrum, *Połkádek.* cūlĕaris, *Kufny.*
culeola, culuola; orum. Łupiny 1.
cūlĕus, *gr. Kufa, Kłodá Kubek ſkorzány, Wor ſkorzány.* ein Sack von Leder.
cūlex. *m. f. Komor.* Eine Mücke/ Schnacke. *Tota abit hora, mali culices, ranæq; paluſtres.* Hor. *epith:* Mălus, īnfōrmis, rŏtūndus, tĕnŭis, lĕvis ēxīlis āĕrĭus, vŏlĭtāns, īmpōrtūnus, văgus, mŏlēſtus, văgābŭndus, mōrdax. ēxĭguus, pārvus.
cŭlĭgna, *Kubek, Dzban 2.* gattung eines Trinckgeschirrs.
cŭlīna, *Kuchnia 1. Zgliſzcze, Prywet.* Küche. *Captum te nidore ſuæ putat eſſe culinæ.* Juv. *epith:* Nīgra, pūtĭda, unčta, crāſſa, pīnguis āngūſta, fætĭda fūmōſa. *phr:* Călens crēbris īgnĭbus alget ădhuc nĭrĭdo clauſa cŭlīna fŏco, īpſa dăbit lautas ūncta cŭlīna dăpes.
cŭlīnārius, *adject: Kuchenny.*
cŭlīnārĭus, *ſubſt: Kucharz.* ein Koch.
cŭlīx *herba, in cujus tritæ ſucco ſemina cucumerum macerata, ſine ſemine gignunt cucumeres.* P.
cŭlĕum, *Kufa.* cūlĕus, *Wor ſkorzány.*
cūlmārĭus, *Zdźieblny.*
cūlmen, *Wierzch 1. zdźbło Poſzycie, Dách 4.* Gipffel/ Spitz. *Solaque culminibus ferali carmine bubo.* Virg. *ſyn:* Căcūmen, ăpex, vĕrtex făſtīgĭum. *epith:* ſublīme, ăltum, ſummum, celſum. *vide Cacumen.*
culmen fabarum, *Bobowiny.*
culmĕtum, *Sciernifko, Rżyſko.*
culmus, *Zdźbło, Słomá, Bobowiny.* Halm. -*Et fragili jam ſtringeret hordea culmo.* Virg. *ſyn.* Călămus ſtĭpŭla, ăvēna. *epith:* cĕrĕālis ūdus tĕner lăctāns, flāvēns, ſpīcĕus, flāvēſcens, crŏcĕus. frūgĭfer, vērnans, ſpīcātus, fĕrax fœcundus, aurĕus, cūrvus. *phr:* Cānis flāvēſcit cūlmus, ărīſtis. Gravĭdis prōcūmbit cūlmus ărīſtis. Vĭrĭdes ăgĭtānt cum flamīna cūlmos. Turgēſcunt lăctēntĭbus hordĕa cūlmis.
culpa, *Winá 1.* Eine Schuld/ Vrsach/ Fehl. -- *Tacita ſudant præcordia culpa* Juv. *ſyn.* Nŏxa, dēlīctum, vĭtĭum, crīmen ſcĕlus, pĕccātum. *epith.* tacĭta; sōrdĭda ŏperta, latēns. *phr.* Fædæ cōntāgĭa cūlpæ, & tu īnfamis ĕris, tūrpīque nŏtābĕre cūlpa sŭis. Tăcĭta sūdant præcōrdĭa culpa, ŏpertæ cōnſcĭa culpæ, cūncta păvet. *v. Crimen Scelus.*
culpābĭlis, *Przygánny.* ſcheltbar.

Culpāndus, *Strofowánia godny.*
culpatio, *Winowánie*, *Przygana.*
culpīto, culpo, as. *Winuię*, *Gánię.* Schelten, beschuldigen. *Est lepidum bellum, cum culpat asellum.* *syn*: āccuso īncuso, īnsīmūlo *vide Accuso.*
culta, orum. *Rola sprawiona.*
cultellator, *sub Nożowáty*, *Ostry.*
cultello, *as.* *Zrzynam*, *Rownam 1.*
cultēllus curvus, *Siekácz*, *noż ogrodniczy.*
cultēllus crepidarius. *Gnyp Szewski.*
culter, cultēllus, *Noż*, *Siekácz 1. 2. Brzytwá, Kráwądź.* Ein Messer. *More super vacuam cultris abrumpere carnem.* Juv. *syn*: Glādius. *epith*: ăcutus, ſtrīctus, fulgēns, crŭēntus, mīnax, ēxīlis, tĕnŭis. *v. Gladius.*
culter aratri. *Kroy pługowy.*
culter curvus, *Szablá.* culter, Saginarius Sanguinarius, victimarius. *Noż.*
culticula, *Laską ceklarską.*
cultĭo, cultus, cultura agri. *Oránie.*
cultĭo deorum. *Czczenie 2.*
cultor. *Chwalcá*; *Miłośnik*, *Szánuiący.*
cultor agelli virentis, *Ogrodnik.*
cultor terræ, *Oracz.* cultor vineæ. *Winiarz.*
cultrārĭus, *Nożownik*, *Ofiárnik*, *Pop pogánski.*
cultrātus, *Nożowáty*, *Ostry.*
cultu humili edŭco, *Noszę podło.*
cultu liberali habeo. *Noszę strojno.*
cultu vacans regio. *Pustynia.*
cultura, æ. *Náługowánie*, *Cwiczęnie i* Acker-bau. *Dulcis inexpertis cultura potentis. amici.* Hor.
cultus, ti. *Gálánt.*
cŭltus, us. *Ubior 1.* *Nábożeństwo*, *Ochędostwo*, *Odzięnie.* *Czczenie 2.* *Chwałá 3.* *Gálánterya.* Gottesdienst, Zierd, Schmuck. *Servit Roma Deo, cultus exosa priores.* Prud. *syn.* Hŏnor, rĕvĕrentĭa ōrnātus. *epith.* Sŭpplex dēbĭtus mĕrĭtus, dīgnus, hŭmĭlis, pius, rēgālis, sŏlēnnis, dĕcēns, nĭtĭdus, gēmmātus, mŭlĭĕbrĭs, īnsŏlĭtus. *phr.* Strāta, cŭbilĭa cŭltu Māgnĭfĭco. Cŭltus gēſtāre dĕcōros. Cŭltūque sŭpērbo, Pēndēbant nĭvĕo gēmmāta mŏnīlĭa cōllo. Cŭltūque ōrnāta dĕcēnti. Stābat sĭne divĭte cŭltu. Nulli cēſſūra Dĕārum ŏccūrrit jŭvĕnī mŭlĭer, nōn cŭltus in īlla sēgnĭor ēffĭgĭe, varĭis nam pūrpūra gēmmis īntērtēxta tĕgit. *v. Honor, Adoro, vel* ōrnātus, *vide suprà.*
cultura agri. *Oránie.*
cullullus, *Kieliszek*, *Kruzyk.*

CUM

Cùm, *Adverb*: *Kiedy 2.* Jáko, Jednąrázą, wenn.
cum, *præpositio*, *sub Z.* mit. *Et in sequentibus. Cum alter pro cum altero prisce brevitatis causa.* Fest.
cum bona gratia. *Z łáską.* cum bona venia. *Łáskáwie Z odpuszczeniem.*
cum dicto. *Zaraz.*
cum dignitate. *Wspániále.*
cum eo. *Z tą Kondycyą.*
cum ignarissimis f io. *Niewiem.*
cum imperio, cum potestate. *Z urzędu i Zwierzchność mam* cum lucu. *Ráno.*
cum maximè, *Naybárdziey.*
cum muliere esse. *Małżeństwá záżywáć.*
cum præsidio. *Obronno.*
cum pulvisculo, cum ramento. *Prover*: *Doczysta.* cum tota ærugine. *Prover.* *Zupełnie.*
cumātĭlis, *Modry*, *Modnowzorzysty.* Himmelblau. *A longum est juxta analogiam Latinam: alioqui ratione originis Græcæ, breve esset, ut cumba*, *Łoże.* (*in Gymnatos*
cŭmēra, cumerum, *Słomianká*; *ná Szpichlerz.* *Cur tua plus laudes cumeris granaria nostris* H
cŭmīnum, *gr.* *Kmin 1.* Kümmel. *Rugosum piper, & pallentis grana cumini.* Perſ.
cŭmīnum Æthiopicum, *Kminek.*
cummi, n. *Indeclin.* & *hæc* cummis is. *gr.* *Kley drzew.*
cumprimè, *Bárzo.*
cumprīmis, Imprimis. *Przednie*, *Práwie.*
cŭmŭlātè, cumulatim. *Obficie.* überflüßig. *syn*: ăcēr vātim.
cŭmŭlātus, *Wierzchowáty.*

Cŭmŭlo, as. *Kupię, Przydáię 1. Przyczyniam czego, Gromádzę, Obdarzam & sub Wierzchowáto.* Häuffen. *Qui m. lè congestos auri cumularet acervos.* A. *syn:* acērvo, ăccūmŭlo, āggĕro, cōngĕro, cōllĭgo, cōngrĕgo, cōgo. *phr:* Dīvĭtĭās cŭmŭlāre că lucas. Cōmpōnĕre ŏpes per făsque nĕfāsquĕ. *vide* Accumulo.

cŭmŭlus, *Kupá, Przydatek, Wierzch miáry.* Ein Hauff. *Insequitur, cumulusque ruit male pinguis arena* Virg. *syn:* ăcērvus, cōngĕrĭes, strues, vis, cōpĭa. *epith:* īngēns, magnus, nŭmĕrōsus, cōpĭōsus, grāndis, nĭmĭus. *phr.* Īngēns fărris ăcērvus. Æris acērvus & auri īngēntēm mīstæ glŏmĕrāntur in ŏrbem Dīvitĭæ. *v.* Acervus.

C U N

Cūnābŭla, orum. *Kolebká 1. Początek, Gniazdo 1.* Wiege. *Ipsa tibi blandos fundent cunabula flore.* Virg. *syn:* īncunābŭla, cunæ.

cunæ, arum. *Kolebká 1.* Wiege. *Cunarum labor est angues superare mearum.* V rg. *syn:* Cūnābŭla, īncūnābŭla. *epith:* Tĕnĕræ, tĕpĭdæ dulces, sŏpōræ, sōmnĭfĕræ, mōlles pŭĕrīles, sŏpōrĭfĕræ, plăcĭdæ. īnērtes, quĭētæ flēbĭles, prīmæ, lăcrȳmōsæ. *phr:* Tĕpĭdas prīmæva īnfāntĭa cunas trānsĭĭt, & sĕgmentatis dōrmīsset pārvula cunis.

cunctābundus, *Ociągaiący się, Rozmyślaiący się, Niechotny.*

cunctānter, *Ociągaiąc się, Leniwo, Nierychło, Rozmyślnie.* gemach sam.

cunctāntĭus, *al.* contantius. *Nieochotnie.*

cunctātĭo, *Odwłoká 1. Rozmyśl, Lenistwo; Ociągánie się, Nieochotá.* Verzug.

cunctātĭōne abjecta. *Zaraz.*

cunctator, *Odwłoczyciel, Rozmyślaiący się Nieochotny, Nierezolut, Niesz wáplitwy, Rozmyślny.* Ein Auffzieher.

cuncti, *Wszyscy.* alle.

cunctio, onis. *Zmigrosz. Cunctim, Ogołem.*

cunctor, asis. *aliqui scribunt Contor, Ociągam się, Rozmyślam się.* Verziehen. *Cunctaris animo: subitus an vultus gravat.* (Jamb.) *syn.* Mŏror, hærĕo, subsĭsto. *vide* Moror.

cunctus, *Wszystek.* Alle zusammen. *Cunctus ob Italiam terrarum clauditur orbis.* Virg. *syn:* ŏmnis, tōtus, unĭvērsus.

cŭnĕātim, *Rotámi.* cŭnĕātĭo, *Końcżátość.*

cŭnĕātus, *Kliniasty, Szpiczásty,* das wie ein Keil gespitzet ist.

cŭnĕi, *Poliee szaf, & sub Dziwowisko 2.*

cŭnĕo, as. *Zákończam, Kliniásto czynię, Zákliniam, Klinem rozbiiam, Szczepam, Zwieram 1.* Einkeilen.

cŭnĕŏlus, *Klinik sub Klin.*

cŭneus, *Klin 1.2. Rotá 1. Szyk 2. & in Dziwowisko 2. Gromádá.* Eine Keil. *Nam primi cuneis scindebant fissile lignum.* Virg. *epith:* Fĕrrĕus, līgnĕus. *vide* Findo, & Exercitus.

cŭnīculārĭus, *Podkopnik.* cŭnīculātim, *Lochowáto.* cunīcŭlōsus, *Lochowáty.*

cŭnīculis oppugno, cuniculos ago. *Dołki kopáć, Szánuię się*

cŭnīcŭlus, *Jzmá, Podkop, Rurmusowy row, Rynięnká, Krolik zwierzę.* Ein Gang unter der Erden. *Gaudet in effossis habitare cuniculus antris* Mart.

cŭnīla, *Cząbr i longa Græcis, licet* Robert Steph. *corr.*

cŭnīlāgo; *Szlachtáwa. Cunio, is. sub Wyprożniáć się.*

cunque, *particula addititia sub Kolwiek.*

cuntor, Cuntater, *&c. lege Cunctor, &c.*

cunizois, Plin. *corr. Conyza.*

C U P

Cūpa, æ. cuppa. *Kufa, Kadź, Beczká Dzban z Stągiew.* ein Trinckgefäß.

cupa, *ex caupa contractum Przekupká, & Szynkarká, sub Szynkarz.*

cŭpēdĭa, æ. *Łákotliwość, Obżarstwo 1,* Leckerbißlein. *Melius dicis, nihil moror cupedia.* J.

cŭpēdĭa, orum, cŭpediæ, arum. *Łákocı.*

Cŭpē-

Cŭpēdĭārĭus, & cŭpēdĭnārĭus. *Łákotnik; Kuchenny mieyſki.*
cŭpēdo, inis. *Chciwość.* Begierd.
cŭpella, *Beczułká. cupellarius, Kiryśnik.*
cŭpes, is. cŭpēdĭus, cuppes, is. *Łákotliwy, Przekwintarz, Smákowániu, dogadzaiący.*
cŭpĭdè, cupienter. *Chciwie.* begierlich.
cŭpĭdĭnĕus, *Nierządniczy, Miłośniczy.* Begierig. *Molle cupidineis nec inexpugnabile telis.* Ovid.
cŭpĭdĭtas, *Chciwość, Pożądliwość, żądza, Prágnienie, Námiętność Apetyt 1.* Begierd. *vide Cupio.*
cŭpĭdĭtāte ardeo, flagro, incendor, *Żądam bárzo.* faſt verlangen.
cŭpīdo, *f. Żądza, Chciwość, Pożądliwość, Prágnienie 4.* Begierd.--*prædæ tam cæca cupido eſt* Ovid. *ſyn:* Cŭpĭdĭtas. ārdor, lĭbīdo, dēsīdĕrium ămor. *epith:* Vĭgil, ăvĭda, mĭsĕra jējuna, ĭnōps, mălĕſana, prōna, īmmŏ dērāta, vĭŏlēnta, pērvĭgil, īnsŏmnis, sōllĭcĭta, ānxĭa, ĭnēxplēbĭlis, ĭnēxplēta. *phr:* ēxăgĭtans ănĭmum, ŏpum fŭrĭōſa cŭpĭdo Nē tĭbi rēgnāndi vĕnĭat tam dīra cŭpīdo. Quod ſi tāntus ămor mēnti, sī tānta cŭpīdo eſt. Quæ lucis mĭsĕris tam dīra cŭpīdo? Vīncet ămor patriæ, laudumque īmmenſa cŭpido. Fērvet ăvārĭtĭa mĭsĕrāque cŭpidĭne pēctus. Dēlĭcĭæ īnfĭcĭunt ănimos, præcēpſque cŭpido. *vide Deſiderium Amor.*
cŭpīdo, *m. Bożek, Miłość nieuczciwa.*
cŭpīdo eum cepit, incēſſit, *Záchciało mu ſię.*
cŭpĭdus, cupītor. *Chciwy, Miłośnik.* Begierig. *Quid cupidum Titana tenes jam, &c.* Virg. *ſyn:* ăvĭdus, ămāns, āppĕtēns.
cŭpĭo, *Żądam 1. Sprzyiam.* Begehren. *Sæpe fugam Danai Troja cupiêre relictâ.* Virg. *ſyn:* Vŏlo, ōpto, ēxōpto, dēsīdĕro, āppĕto, ăvĕo. *vide Deſidero.*
cŭpītus, ti. *Pożądány.* Gewünſcht. *Mars videt hanc, viſamque cupit, potiturque cupita.* Ovid. *ſyn:* ōptātus, ēxōptātus, quæsītus.
cupo, onis. Szynkarz. Cupola, Cupla. Kupułá.
cuppēdĭa, *Obżarſtwo.*
cuppēdo, ĭnis. *Chciwość.*
cuppes, is. *Łákotliwy.*
cŭprēſsētum, *Cypryſowy laſek.* ein Cypreſſen-garten.
cŭprēſsĕus, *cupreſſifer, Cypryſowy 1.*
cŭprēſsĭnus, *Cypryſowy.* Von Cypreſſen.--*juvenes paſſiſque cupreſſina quorum* F.
cŭprēſſus, ſi & us m.f. *gr. Cyprys 1.* Cypreſſen Baum.---*tumulos tectura cupreſſus.* Cl. (*Arbor funeſta, funebris ſigno ante Defunctorum ædes poni ſolita.* (*ſyn:* Cўpărīſſus, sĕpulchrālis, arbor. *epith.* Mœſta, fūnĕrĕa, ŏdōrāta, triſtis, fūnēſta flēbĭlĭs fērālis īnfauſta, īnfēlix, Stўgĭa, īdæa, virens, vĭrĭdans frondōſa, ūmbrĭfĕra, dēnſa, ālta pătŭla, prōcera cēlſa, ēxcēlſa, ārdŭa āĕrĭa, sūblīmis, fūnĕbris, lūgŭbrĭs, lāchrўmābĭlis, sĕpūlchrālis. *phr.* Tŭmŭlos, tēctura cuprēſſus. Nōn plēbēios lūctus tēſtāta cŭpreſſus, ērexēre pўram, dēplōrātāſque cuprēſſos, ī puer & pōſtes fūnēſta cīnge cŭprēſſo. Fūnĕris āra mĭhi fērāli cīncta cŭprēſſu.
cŭprēſſus cretĭca. *Sábiná 2.*
cŭprēſſus ſilveſtris, *Jáłowiec.*
cŭprum, cupreum æs. *Miedź.* Kupffer.
cŭprĕus, cuprĭnus. *Miedziány.*
cupula, *Beczułká.*

CURA

Cur, *Czemu 1.* Warumb.
cura, *Stáránie Fráſunek, Powinność.* Sorg/ Fleiß/ Angſt. *O curas hominum, ô quantum eſt in rebus inane.* Paſ. *ſyn:* Sōllĭcĭtudo, ānxĭĕtas. *epith.* āmbĭgŭa, vĭgil, sēdŭla, dīlĭgens ĕdax, vĭtĭōſa, sĕquax ăcērba, acris, vĭgilans, lōnga, ămāra, lānguĭda, mĕmor, dāmnōſa āttōnĭta, mœſta, ăvāra, ārcāna, īnfānda dēſes, sōllĭcĭta, tūrpis, pērvĭgil, pāllens pāllĭda ūrgens, implăcĭda, fūnēſta, ānceps, mĭsĕra grăvĭda, ĭnānis, vāna. malīgna, sĕvēra, flagrans, ānxĭa, ĭnīqua, tētrĭca, prĕmens, tūrbĭda īngrāta, nōxĭa, pērnĭtĭōſa. tăcĭta, nŏcens, crŭcĭans, dīra, īmpōrtūna. *phr.* Cūrārum ſtĭmŭlus āſper cūrārum mōrſus, Stĭmŭlans præcōrdĭa, pēctŏra dīſcrŭcĭans. Sōllĭcito lătĭtans in pēctŏre.

ĉtôre. Nec plăcĭdam mēmbrĭs dat cūra quĭe-tem. Mēntis sēntēntia Dum cūræ āmbĭgŭæ dum ſpēs ĭncērta fŭtūrĭ. At tū ſi qua piæ rĕmănet, tibi cūra părēntis. Tālia vōce rĕfert cu-rĭſquē īngēntĭbus æger, ſpem vūltu sĭmŭlans. Extĕnŭant vĭgĭles cōrpus mĭsĕrābĭle, cūræ, Mœſtas ēxēdit cūra mĕdullas.

cūra rei domeſticæ. *Goſpodarſtwo 2.*

curæ eſt. *Radbym.*

curantia ſub Niedbalſtwo.

cūra palatii. *Márſzałkoſtwo.*

curălĭum, *gr. Koral.*

cūrātè, *Wytwornie Pilnie.*

cūrātĭo, *Stáránie, Opátrowánie Leczenie. Sprá-wowánie 1. Powinność, Zleczenie, Opieká.* Heylung.

cūrātor, *Sprawcá; Dozorcá, Rządzcá, Opiekun, Urzędnik.* Sorger/ Pfleger. *Curatoris eget, qui navem mercibus implet.* Juv.

cūrātor Reipublicæ, *Raycá.*

cūrātor ſartorum tectorum. *Budowniczy 2.*

cūrātum dabo *ſub Spráwuię 1.*

curatura, Wychowánie, Skromność.

cūrātus, *Cieliſty Tłuſty.*

curax, acis. Pilny 1. cūrcūlio, *Gardłá uście Gárdło 1 Czopek 2. żarłok, Głodny, Robacy w życie.* Eine Kornmilbe.

cūrcūlĭūncūlus, *Robacy w życie.*

cūrĭa, *Rádziecki dom, Ratuſz, Dwor 3. Cech, Páráfia, Plebánia, Fárá 2.* Rathhauß. *Curia pauperibus clauſa eſt, dat cenſus honores* Ovid

cūrĭāle templum, *Fárá 2.* Pfarrkirch.

cūrĭālis, *Cechowy, dworowy, Fárſki, Páráfian, Kortezyan 1.*

cūrĭātim, *ſub Cech.* cūrĭātus, *curionius Ce-chowy.*

cūrĭcētum, *gr. Bárwiernia.*

cūrĭo, *Cechmiſtrz, Woźny 1. Pleban, Chudy.* ein Zunfftmeiſter.

curionatus curionium, Plebánia.

cūrĭōnis fundus, *Poświątne.*

curionus i curio priſcè Feſt.

cūrĭōsè, *Dwornie, Oſtrożnie.*

Cūrĭōsĭtas, *Dworność, Chęć do náuki, ſub Náuk pilny.* Fürwitz. *Iſthæc juventæ damna curioſitas.* (Jamb.)

cūrĭōsĭùs, *Pilnie.* cūrĭosŭlus, *Dworny.*

cūrĭōſus, *Dworny, Pilny 1. Pieczołowity, Náuk pilny, Podwodny urzędnik, świdrzące o-czy, Chudy.* Fürwitzig. *Et ipſe noſtri cu-rioſus, & poto.* (Jamb.)

cūrĭus, ut curium infortunium. *Plaut.* ca-ve tibi à curio infortunio i. *à vita curarum plena,* ut agnus curio *in Aulalario. Taub-man. Lambin. Lipſius qui etiam ſuſpicatur le-gendum Curtio. i. in foveam præcipitante fato Curtii at Iſaac* Pontan, *à Crutio infortunio i.* (*concitantte.*

curmi, Piwo 1.

cūro, *Staram ſię, Dbam, Opátruię 1. 4. Leczę; Spráwuię 1. 2.* Sorgen/verſchaffen/heylen. *Tu recte vivis, ſi curas eſſe quod audis.* Hor. *ſyn:* Lăbōro, ſtŭdĕo, vel mĕdĕor, sāno. *v. cu-* (*ra.*

cūrŏpălātes, æ. m. *gr. Pałácowy 2.*

curopalatiſſa, ſub. Marſzałkoſtwo.

cūrŏtrŏphĭum. *gr. ſub Dziecinna komorá.*

currax, ſidło.

currax nodus. Węzeł bez zadzierzgu.

cūrrĭcŭlō, *Biegiem. Ná prędce 1.*

cūrrĭcŭlum, *Bieg 1 Woz 2. 6. Wozek 1. Szrań-ki, Gonitwy mieyſce, Zawod 1. 2. 3. Plác do czego.* Ein Kärrlein. *Curriculo gravis eſt facta ruina meo.* Ovid. *ſyn:* cūrſus, *vel* ſpătĭum ſpătĭa.

cūrrĭcŭlum conficere. *Wzawod biegáć.*

cūrrĭcŭlus, *Woz o dwu kołách. WozekZawod 2.*

cūrro, *Bieżę, Biegam 2. Ubiegam 2.* Lauffen. *Hæc mea per placidas cymba cucurrit aquas.* Ovid. *ſyn:* Fēſtīno, prŏpĕro, vŏlo, ādvŏlo, fŭgĭo. *phr:* Cūrſu fēſtīnus ănhēlô ādvŏlat Cūrsû pērnix ad littŏra tēndit āĕrii cūr pĕtit ārdŭa mōntis. Fŭgit ōcyor aura. Cūrſu trānſmĭttĕre cāmpum. Cursū vŏ-lŭcres sŭpĕrat. Hæc sătur Vĭrgo & pēr-nĭcĭbus īgnĕa plāntis trānſit ĕquum cūrſu Nunc hūc, nūnc ĭlluc; & utrŏque sĭnĕ ōr-

dine cūrro; ālĭgĕro prŏperat per ĭnānĭa nūbĭla cūrrens. v. *festino.*
cūrrŏdrĕpănus, *Woz woienny.*
cūrrūca, *Piegżá.* Ein Graßmück.
cūrrus, ûs. *Woz 1.* Ein Wagen. *Aut cum su perbo victor in curru stetit.* Jamb. *syn:* Plaustrum, āxis, tēmo, rŏta (*partes pro toto sæpius usurpatæ*) *epith.* Præceps quādrĭjúgus cĕler, cŏncĭtus prŏpĕrus, sūbĭtus, sūpĕrbus īnsīgnis trĭŭmphālis, ŏvans, pīctus. *phr.* Quādrĭjŭgo vĕhĭtur cūrru ĕquis cūrrūque sŭpĕrbo Fĕrtur. Grăvĭbus jūga dūcere plaustris. Sāltūque sūpĕrbus ēmĭcât in cūrru, & mănibus mōlītat hăbēnas. Cœlōque īnvĕctus āperto Flĕctit ĕquos cūrrūque vŏlans dat lora sĕcūndo. Jūngit ĕquos cūrru gĕnĭtor spūmāntĭāque āddit fræna fĕris, mănĭbusque ōmnes ēffūndi hăbēnas. Hæc nostro sīgnābĭtur āĕra cūrru. Cūrrus ăgĭtâre sŏnāntes. Vĕrsant agĭles in pūlvĕre cūrrus. Cĕntum quādrĭjūgos ăgĭtābo ād flūmĭna cūrrus, ŏccūpat ille lĕvem jūvĕnīli cŏrpŏre cūrrum.
cūrrus arcuatus. *Woz nákryty, Ryduan.*
currus falcifer. *Woz woienny.*
cūrrus triumphalis, *Woz zwycięski.*
cūrsim, *Biegiem, Prędko, Ná prędce 1.* im Lauff.
cūrsĭto, *Biegam 1.* Viel lauffen. -- *Velut i succinctus cursitat hospes.* Hor. *phr.* Varĭos cūrsus ĭtĕro, rĕnŏvo, ĭnĕo.
curso *idem & Uwiiam się, Przebiegam się.*
cursor, oris. *Kursor, Zawodnik.* ein Laüffer.
cursor armillatus, *Podwodnik.*
cursorius, *Biegániu służący.* cursu contendo, *Wyścigam się.* cursu valet, *Prędkonogi.*
cūrsu vinco, supero, *Wyścigam.*
cursura, *Bieg 1.* Lauff.
cursus, *Bieg 1. Powod 1. Plac do czego, Zawod 1. zywot 5. An Kurs?* Der Lauff. *Ventos sequantur, cursibus motu citis.* (Jamb.) *epith:* Răpĭdus, præceps, cĕler, sūbĭtus, dĕclīvus, văgus, ēffrēnis, vīvax, cŏncĭtus, fūrĭōsus, ēffrēnātus, ănhēlus, vŏlūcer, prŏpĕrus, cĭtātus pĕrnix, fulmĭnĕus, præpes, āvĭdus, ăgĭlis, ălăcer, āles āudax īncĭtus, īrrĕquĭētus ārdens ēffusus, vēlox, āmens præ răpĭdus, vŏlans, ālĭger, fūgax. *v. Currorius* continens. *Ciąg.*
cursus publicus, *Pocztá.* die Post.
cursus publicus vehicularius fiscalis. *Podwodá*
curto, as. *Skracam, Umnieyszam.* abkürtzen.
curtus, *Kusy. Krotki 1. Obrzezániec & sub Ułomek 2.* Kurtz/ Klein.
curvāmen, *Obłączystość 2.* Krumbheit *Hic tibi dum sequitur Patria curvamina ripa* Ovid
curvātio, *Krzywość, zatoki 1.* Krumbheit.
curvātura, *Nágięcie Krzywość, Obod, & sub Kurwáturá.*
curvè, *Krzywo.*
curvipes, Krzywonogi.
cūrulis, f: subst: *Stolec dygnitarzow.* Ein Helffenbeiner Sessel/ darinn man der Römer Obrigkeit führt. *Prætor adest, vacuaque loco cessêre curules.* Luc.
cūrulis, *adject: Wozowy 1. żołnierz 2. 5.*
cūrulis dimicatio, certamen. *Gonitwá.*
cūrulis equus, *Woźnik.*
curvo, *Náginam, Nákrzywiam.* Krümmen/ biegen. *Portus ab Eoo fluctu curvatur in arcum.* Virg. *syn:* Incurvo, flecto, īnflĕcto, sĭnŭo, īnclīno: rĕcurvo, cămĕro, tŏrquĕo īntŏrquĕo *phr:* Māgna vī flĕxa dŏmātur in burim & curvi fōrmam accipit ulmus ărātri.
curvor, oris. Krzywość. curvum, *Nasad.*
curvus, *Krzywy.* Krumb. *Interit, & curvis frustra defensa latebris.* Virg *syn:* Curvātus, īnflĕxus, rĕcurvus, sĭnŭātus.

CUS

Cusculium, Szarłat 2. Kármázynowe iágody.
cusor, *Kuźnik.* cusor monetæ. *Minczarz.*
cuspĭdātim, *Kończáto.* mit der Spitz.
cuspĭdātus, *Kończaty 1. Grot maiący.* spitzig.
cuspĭdo, as. *Zákończam.* Spitzig machen.
cuspis, *Kończatość, Włocznia 1. Grot 1.* Eine Spitz am Eysen. *At tibi dat clypeum dat acuta cuspidis hastam.* Ovid. *syn:* Spīcŭlum tēlum, fĕrrum, hāsta mucro. *epith:* aurata ærāta,

ærāta, āurĕa, fulgens, vĭŏlēnta, rĭgens, ăhena, tremēnda. *v. Hasta.*
cussiltres, Łązęgowie sub Roskraczam się.
custōde remoto. *Sámopas.*
custodela, Strzeżenie.
custōdes vitæ, *Hálábartnicy.*
custōdia æ.& custodiæ arum. *Strzeżęnie Straż 1. Strażnica, Więzień, więzienie 1. 2. 3. Wypełnienie, Przestrzegánie.* Wacht/ Hût. *Sunt quibus ad portas cecidit custodia sorti.* Virg. *syn:* ēxcŭbĭæ, vĭgĭlĭæ, præsĭdĭum, *vel* tutēla, *vel* cārcer. *v. Carcer. epith:* Vĭgil, pērvĭgil, sōlers, dura, ārmāta, ārmĭgĕra, sēdŭla āttēnta, īnsōmnis, īrrĕquĭeta, fīda, fĭdēlis, văga nŏcturna.
custōdio *Strzegę 1.* Behûten/ bewahren. *Custodite animas, & nulli credite mensæ.* Juv. *syn:* Sērvo, āſsērvo, tuĕor. *phr:* Lēcto custodĕ, tŭēri. Quĭbus ad pōrtam cĕcĭdit custōdĭa. *v. Vigilo.*
custōdĭtĕ, *Ostrożnie.* Behutsammlich.
custōdĭtĭo, *Strzeżenie* Hûtung.
custos, *Stroż 1, Látorośl zostáwiona, Pies.* Hûter/ Wächter. *Palladium cæsis summæ custodibus arcis* Virg. *epith:* Vĭgil vĭgĭlans, fīdus, ānxĭus, īnsŏmnis, īrrĕquĭētus, fĭdēlis, nōcturnus, sōlērs, ārmĭger ārmātus, sōllĭcĭtus pērvĭgil. *phr:* Vĭgĭlans in lĭmĭne. Fīdusque ad lĭmĭna custŏs. Pōstĭbus āngustis ĕădem fīdĭſsĭma custos ānte fōres stābat. Sub fīdo custōde rĕlīquit.
custos corporis, salutis *Hálábartnik.*
custos herilis. *Pedágog.* custos mutus, *Pies.*
custos luci, nemorum. *Gaiowy 1.*
cŭtĭcŭla, *Skorká 1.* cutĭcŭlāris, *Skorny.*
cŭtĭo onis, *Stonog 1.*
cŭtis, *Skorá 1. Skorká 2. 4. Łupiny 1.* Die Haut *Vix habeo tenuem, quæ tegat ossa cutem.* Virg *syn:* Pēllis. *epith:* cāndĭda, ārĭda, clāra hīrsuta, fāllōſa fucēta.
cŭtis terræ, *Darn, Cuui, pro cui. P. Auson.*
cyămēa, *gr. Bobiásty kámień.*

Cyămus *gr. Bob 5.* eine Bone. cyănĕus, color, *Modra farbá.* cyănŏpus, *gr. Rarog.*
cyănos cyanus, *gr. Lazur, Modrek Modra farbá, Turkus.* blaue Kornblumen.
cyătuſlo, *gr. Nálewam 1.*
cyătus, *gr. Kieliszek, naczynie i miarká.* Ein Becher. *In Priami cyathis Astyanacta bibes.* Mart. *syn:* Călix, crater, cratēra, scyphus, pōcŭlum. *epith:* Cōmmŏdus, căpax, utĭlis. *v. Cratera, poculum.*
cўbēa, *Okręt.* cўbēles avis. *Kápłun.*
cўbĭŏsăctes, *æ. m. gr. Rosołowych rzeczy przekupień.* (Ekler.
cўbĭstēter, *eris. m. gr. Mietelnik, Nurek 2.* Gau=
cўbĭum, *gr. Rosołowa stráwá, Dzwono ryby, Tuńczyk rybá, Czworográniásta rzecz, Korcá Krákowskiego połowicá. Vel duo frusta rogat cybii, tenuemq; lacertum.* Marc.
cўcĕon, *onis. gr. Słodycz Pomięszánie.*
cўchrămus, *gr. Przepiorká wielka.*
cўclămĭnum, cyclămĭnus. *gr. Gdulá ziemna.* Ein Erdnuß. *1. 2. Quantitas hic posita, Theocriti est.*
cўclas, *adis cycladatus, gr Szátá Białogłowska.* Ein Unterrock. *Hæc nunc aurata cyclade verrit humum.* P. *epith:* Lōnga, dĕcōra, purpŭrĕa aurāta. *phr:* Purpŭrĕa cyclăde verrit hŭmum.
cўclĭtus, *gr. Podły, Tretowy, Kolisty.*
cўdōnia, *æ. cydonium è gr. Pigwá 1. Illis munus erat decussa cydonia ramo.* Proper.
cydōnĭtæ vites. cydonitæ vinum, sub *Pigwowy,*
cўdōnĭum, *gr. Pigwá 2.* Quitten=äpffel.
cyfra, Cyfrá,
cўgnĕus, *æ gr. Łábędzi.* Von Schwanen. *Battare, cygneas repetamus carmine voces.* Cat.
cўgnus cycnus *gr. Łábędź.* Schwan. *Fit nova cygnus avis, nec se cæloque Jovique.* Ovid. *Quæ capta est alio nuda Lacæna cygno* Mart. *Avis candida, voce arguta, præsertim imminēte morte,*

morte, quo tempore dulcius cantare dicitur. syn. ŏ-
lor. *phr.* Cāndĭdŭs ālbus niveus, raucus Dīr-
cæus; flūmĭnĕus mōllis, Nēptūnĭus, văgus,
blāndus mītis, dūlcis, cănōrus sŏnōrus flŭvĭ-
ālis ăquōſus pălūſtris īmbellis,păvĭdus āmnī-
cŏla, sēgnis tārdus. *phr.* Cāyſtrĭus āles Mæān-
dri īncŏla Flūmĭna Cygnus ămans. Cāntātor
fūnĕris īpſe sŭi. Cāndēnti cōrpŏre cygnus.
Nĭvĕis ărgēntĕus ālis. Dat sŏnĭtum raucus
per ſtāgna lŏquācĭa cygnus. Cārmĭna quī
mŏrĭens cănit ēxĕquiālĭa atque jăcens rīpā
dēflēte Cayſtrĭus āles dīcĭtur ōre ſuam dēfĭ-
cĭente nĕcem. Cygnus in āugŭrĭis nāutis grā-
tĭſsĭmus āles at cygnus lĭquĭdis per prāta rĕ-
cēntĭa rīvis. Rīmātur rōſtro lătĭces & āmæna
cănōros ēmīttit per cōlla mŏdos, aut rēmĭge
pēnna āltērnātque chŏros & cāntu ſtūbila
plaudit: Quālis ŭbī ēx ālto nōtis: Mæāndrĭa
rīpis pērſpēxit vāda ſeū plăcĭdī ſtāgna āmpla
Cayſtri. Præcĭpĭtem sē sē cāndēnti cōrpŏre
cygnus mīttit āgens jāmque īmplūmis sēgniſ-
que vĭdētur īpſe sĭbī donec tandem pŏtiātur
āmātis Victor ăquis.

cўlĭbantum, cylibatum cyliceum. *Stoł iadál-ny, Służbá ſtołowa.*

cўlīndrăcĕus, *Wałkowáty, okrągło długi.*

cўlīndrus, *gr. Wał 3. Kámień drugi.* Ein Rollſtein. *epith:* Tĕres longus. *Area tum primùm ingenti eſt æquanda cylindro.* Virg.

cyllo, cylo. *Pſotliwy, Sodomczyk, S.*

C Y M

Cўma, æ. cymatis, *gr.* cymoſus. *Podczos.*

cўma ſylveſtris. *Brzoſkiew polna.*

cymatĭlis, idem cumatilis, cymatĭon. *gr. Kápitelow ésy.*

cymba. *gr. Czołn,* Ein Kahn/ Schifflein. *Et ferruginea ſubvectat corpora cymba.* Virg. *ſyn:* Nāvĭcŭla lēmbus, phăsēlus, līnter. nāvĭgĭum ſcăpha. *epith:* ădunca cōncăva præcēps, īnſtābĭlis, nătans, flŭvĭālis, ēxĭgŭa ānceps, pārva, sŭbĭta, āngusta, prŏpĕra ĕrrātĭca. *phr:* Nōn ita præcĭpĭtes ăgĭtāntur in æquŏre cymbæ. Mēque lĕvis māgno gurgĭte cymba vĕhit. Dīrĭge flūctĭvăgam vēntōſa per æquŏra cymbam. *v. Navis.*

cymbalaria, Zwieſieniec.

cymbaliſſo; *gr. Brząkam.*

cymbălīſta, æ. cymbaliſtria m. *gr. Brzękácz 1.* Ein Cymbal-Schläger.

cymbălum, *gr. Cymbał.* Cymbal. *Tinnituſq; ciet matris quate cymbala circum.* V. *epith:* Cōncavum, căvum, Cŏrўbāntium: Bĕrĕcynthĭum, ærĕum, sŏnōrum, raūcum tīnnĭens. *phr:* Phrўgiæ Bĕrĕcynthĭa. cўmbăla mātris. Cymbăla pūlſare, tūndere fĕrīre Tūndet ăd Īdæos cymbăla rauca sŏnos & căva cymbăla pūlſant Raūcos fūndens sŏnos.

cymbĭum, *gr. Czárá 1.* Trinckgeſchirr wie ein Schifflein. (*Poculum oblongum & anguſtum*) *v. Poculum.*

cymbŭla, *Członek.*

cўmīndis, is. idis. *gr. Sochá 1. Nocny kruk.*

cўmīni ſector. *Mrzygłod.*

cўmīnum arsum agreſte, ſativum. *gr. Kmin 1. Rugoſum piper. & pallentis grana cymini. P.*

cimōſus, *Podczos.*

C Y N

Cўnăcāntha, *gr. Roża polna, Koſmatki.*

cўnædus, *gr. Rybá pſia.*

cўnâgroſtis, is. *gr. Pſia paſza ziele.*

cynamologus, Plin. corr. cinnamlogus.

cўnānche, es *gr. Skwinancya.* Die Halßſträuß

cўnānthĕmis, *gr. Pſi rumień.*

cўnas, *adis. gr. ſub Ręcznik.*

cynaſones Feſt. corr. Cnaſones.

cўnēgĕtĭca, *orum. gr. Łowcze kſięgi, Myśliſtwo, zwierz.*

cўnīps, *iphis. gr. Pſia muchá.* Waſſer Mück.

cўnŏcĕphălia, *gr. Jáſnotká ziele.*

cўnŏcĕphălĕum, *gr. Zawilec.* cўnŏcĕphălis, *gr. Wyżlin ziele.* Hundſkopff. cynŏcĕphălĭum, *gr. Szláchtáwa.* cўnŏcĕphălus. *gr. Pſiogłowy Niewſtydliwy.*

cўnŏcrāmbe, es. *Bázánká Toyná.* cўnŏdōntes, hi. *gr. ſub Kieł 1.* cўnŏglōſſus, f. *gr. Pſi język.* Hundszung. cynŏīdes. *hoc gr. Pſi len.*

Cўnŏmŏrion, *gr. Gniazdo ziele, Zaraza ziele.*
cўnŏmia, *gr. Psia muchá, Psi len.* Hunds-múck.
cўnŏphŏntes, *a. m. gr. Psiarz, co psy biie.*
cўnops, *opis m. gr Kłosieniczká ziele.*
cўnŏpûs, *gr. sub Korczak.*
cўnŏrŏdon, cynorrhodon. *gr. Roża polna, Lilia czerwona.* Wilde Risen.
cўnŏsbătos, *gr. Roża polna.* Hagedorn.
cynosdexia. *piscis rotundus ex cocharum genere Plin. Synodontes corrigit Dalecamp.*
cynŏsŏrchis, *gr. Lisie iayká ziele.* Knaben-kraut.
cўnŏspăstos, *gr. Jásnotká ziele, Roża polna.*
cўnŏsūra, *Woz niebieski, Gwiazdá żeglarska. Esse duas Arctos, quarum Cynosura putatur.* Ovid. *v. Ursa signum cœleste, Arctos.*
cynŏsūrum ovum. *Jáie zálęgłe.*
cўnŏzŏlon, *gr. Dziewięćsił Lepczycá.* Eber-wurtz.
cўpărissias, *a m. gr. Pochodnia 2. Sosnká máłá.*
cўpărissus, *f. gr. Cyprys 1.* Ein Cypressen-Baum. *Aeriæ quercus, & comifera cyparyssi.* Virg. *v. Cupressus.*
cўpĕris, *idis gr Ostrzyż wonny.*
cўpĕrus, *idem & Kásztánki ziemne, an Ptászek żob?* Wildengalgen.
cўpērus Babylonius. *Gałgan.*
cўpērus Indicus. *Ostryż Indyiski.*
cўphon, *onis gr. Pánná 3.*
cўphus, *Kubek.* Ein Trinckgeschirr. *producit primam Renat. At Sipontenis cyphus idem cum Scypho y brevi.*
cўpīrius, *Ostrzyż wonny.*
cўprīnus, *adject: sub Cypr.* cyprīnus, *sub gr. Kárp, kárás Dubel Kárp.* Ein Karpffen.
cyprinus latus. *Leszcz.* Ein Pressen. cyprīum æs. *Miedź.* Kupffer. cyprĭus, *Miedziány.*
cўpros cyprus. *Cypr.*
cypsĕlus, *gr. Jerzyk.*
cyrēnăĭcus succus. *in Cyrenayskie ziele.*
cyrnĕa, *Dzban 2.* Ein Krug.

Cysĭtes, *æ. m. gr. sub Bluszczowy.*
cyttărus, *gr. Rzęsa leszczynowa.*
cўtĭnus, *gr. Granatowych iábłek kwiát.*
cўtĭsus, cytisum. *gr. Szczodzeniec.* grosser Geißklee. *epith:* Florens, vĭrĭdis, ăgrĕstis, tĕnŭis, grăvis. *Florentem cytisum sequitur lasciva capella.* Virg.
cўtos, eos. n. *gr. Głowia kość.*

D A

Dā, *loco Dic. Virg. Ecloga 1. Horat. 2. Satyr. 8. P.*
Dā veniam. *Z odpuszczeniem.*
Dăcia; *Wołosze Siedmigrod.*
Dăcnas, ădis. *gr. Szczypawká.*
Dacryma, pro lacryma. gr. Fest.
Dactylicus numerus, Cic. ex dactylis constans.
Dăctylĭŏthēca, Dactylotheca. *gr. Pierścienniczá.*
Dăctylis, idis. *gr. Máciçá nienáwiązána.* Weinreben eines Fingers dick.
Dăctylus, *gr. Pálec 1. Dáktyl 2. Błyszczak rybás Jeża trawi, Kiełki Pław 4. Krwáwnik 2. Pálcowe ziele in Pálcowy, Pálczásty kámień, Máciçá nienáwiązána.* Dattel.
Dăcus, *Wołoszyn.*
Dædălus a um. *adject: Sztuczny.* Kunstreich.
Dæmon, *gr. Anioł, Czart.* Der Teuffel/böser Geist. *Dæmonis, ac talem prohibet se pondere testem.* S. *syn.* Căcŏdæmon Diăbŏlus. *epith.* Mălīgnus, pērversus, vĭŏlēntus, răpĭdus, tēter hōrrĭdus, hōrrēndus, īnfērnus, tōrvus pērfĭdus sævus pērvĭgil fērox fœdus dīrus, mălus hōrrĭfĭcus căllĭdus, făllax, vĭgil, rĕbēllis, sŭpērbus, īnfēstus, Stўgĭus, crūdēlis, nĕfāndus, ăstūtus dŏlŏsus subdŏlus īnsĭdĭātor. *phr:* Tўrānnus īnfērni: Tārtărēus drăco Phlĕgĕthōntæus ănguĭs cŏlūber hōstĭs ārbĭter orci. Mŏdērātor ăvērni Hūmāni nōmĭnis hōstis Tōrtor ăvērni, ārtes cui mīlle, nocēndi mĭsēræ dēcēptor sŭbdŏlus Evæ. Stўgiæ āgmĭnă. Tārtărĕi frātres. Sŭpēri quōs īra părēntis Cœlo immānē nĕfas ănĭmis excŭssit ortos. Quærens răbĭdō quem dēvŏret ōre ŭmbrārum pătēr. Tārtără nigră cŏlens Stygiis quī præsĭdet ŭndis.

Tænărĕo quī rēgna tĕnent īnferna sŭb ōrco. Cui trīstĭa vērba, īræque: īnsĭdĭæque, nōxĭa crīmĭna cōrdi. Immūnda mălōrum āgmĭna spīrĭtŭum. Lūcĭfŭgī răptim trĕpĭdo ădsunt āgmĭnĕ frātres. Hūmāna facĭe crūrum tĕnus īndę drăcōnes. Nītūntur rēcto cāptas ăbdūcĕre mĕntes. (*Teuffel.*

Dæmŏnĭăcus. *gr. Opętány*. besessener von dem dæmōnĭcus, *Czartowſki*. Teuffliſch. *Dæmonico cuneata globo, ſquameus &c.* S.

dæmŏnărches, æ. *gr. Lucyper*.

dæmŏnĭum meridianum, *Przypołudnicá*. Böſer Geiſt. *Dæmonis auxilio, qui princeps dæmoniorum*. Juv.

dæmŏnŏmāntia, *gr. ſub Wrożká 2*.

Dagnas corr. Dacnas.

Dalius, potiùs. Dalinus, Nikczemnik.

dālmăta, *Słowak*. Dalmatĭcus, *Słowinſki*.

dalmătia, *Słowieńſka ziemiá.*

dalmătica, *Dálmátyká*. Dalmaticatus *ibidem.*

dāma, æ. *hæc hic Koza dzika*. Gembß. *Et canibus leporem, canibus venabere damas.* Virg. *epith:* Tĭmĭdus păvĭdus, mōllis, agrēstis, păvens, tĕrrĭtus, īmbēllis prōnus, ĕrrāns, fŭgax, lĕvis, præceps, fŭgĭtīvus văgus cĕler. *phr:* Prospĭcit ĕrrāntes ſpătĭōſa pĕr æquŏra dāmas Cūrrit ŭt audĭtis tĕrrĭta dāma lŭpis. In fugam prōni dāmæ. Præcĭpĭtēs ībant dāmæ, lūcōſque pĕtēbant. Cum cănibus tĭmĭdi vĕnĭĕnt ad pōcŭla dāmæ Dēnte tĭmetur ăper, dēfēndunt cōrnŭa cervum, īmbēlles dāmæ quid nisi præda sūmus?

dămāſcēna pruna, Damaſci pruna. *Dámáſceny.*

dămaſcēna tela, *Adámáſzek*. (*Sliwki*

dămasōnium, *gr. Anielſki trank.*

dāmnābĭlis, Damnandus. *Przygánny.*

Damnas, atis pro damnatus, ſub Powinienem 1.

damnātĭo damnatus, us. *Potępienie Skazánie przeciw komu.* Verurtheilung/ Verdammnuß. *Judicium veſtrum fugiat damnatio ſæva 1*

dāmnatōrius, *ſub Skazánie 3.*

dāmnātus, ti. *Skazány*. verdambt/ verurtheilt. *Hos juxta falſo damnatis crimine mortis.* Virg. *ſyn.* Stÿgĭo dāmnātus ăvērno. Ætērnis ăddīctus īgnĭbus, flāmmis, rŏgis, camīnis Ætērnis præda vōrāndă rŏgis Stygĭis dăta præda căvērnis. Ætērnis ĕrĕbi tĕnebris dāmnātus ădōr cumTrādĭtus ætērnis pœnis. Ætērno īnfēlix quī fīet Stÿgĭis grāta răpīna fōcis, carpitur igne, quī īnfērnālis præda cămīnis. Ætērnis ĕrĕbi dāmnāta cātēnis āgmĭna. Quam vellent æthĕre in ālto, (*id eſt inter vivos ſive ſuperſtites.*) Nunc & paupĕrĭem dūros pérferre lăbōres. Fāta ōbſtant trīſtīque pālus īnnabĭlis ūnda ăllĭgat. *Vir.*

Damni conciliabulum, Szkodnik Szkodliwy.

dāmni infecti ſatiſdo, promitto. *Wáruię 3.*

dāmno, as. *Potępiam Poſądzam Zdaię 2. Skázuię 4. 5. 6. Odrzekam Gánię Przyczytam, Nákázuię.* Verdammen. *Abſolves hominem, & ſceleris damnabis eundem.* H. *ſyn:* Cōndēmno, mūlcto. *v. condemno vel īmprŏbo;*

dāmnōsē, *Szkodliwie.* (ārgŭo,

dāmnōſus, *Szkodnik, Szkodliwy, Rozrzutny, Szkoduiący.* Schädlich *Damnoſus pecori curris, damnoſior agris* Ovid. *ſyn:* Nōxĭus, nŏcŭus, nŏcĭvus, nŏcens, īncōmmŏdus, īnfēſtus.

dāmnum, *Szkódá.* Ein Schade. *Me Damnis urgere ſolet qui ſemper acerbis.* Cl. *ſyn:* ĕxĭtĭum, pērnĭcĭēs, nōxă, dĕtrīmēntum, jăctūra, dīſpēndĭum, īncōmmŏdum. *epith:* fātāle, fērale īrrĕpărābĭle, īntŏlerābĭle, crŭĕntum, hōſtīle, vĭŏlĕntum, mœſtum, mŏlēſtum, fūnēſtum, sŭbĭtum, īnŏpīnum. *phr:* Nē fŭĕrint dīſpēndĭa tānti, Mārte sŭb ădvērſo trīſtĭa dāmna tŭlit, līngua fŭit dāmno. Tū mŏdo ſi quŏd hăbes dāmni sōlāmen ăcērbi, īmmānis dāmnum īrrepărābĭlĕ căſus. Tēmpus ăd īnsĭdĭas, ad dāmna hoſtīlĭa cōnfert. *v. Noceo.*

dāmŭla, *Kozá dzika.* Dämlein.

dān, ſavium. *Plaut pro* daſne ſuavium.

dănăce, es. *gr. Pieniądz.*

dānĭa, *Duńſka ziemiá.* Dennemarck.

danīſta, *gr.* daniſticum genus. *Lichwiarz.* Ein Wucherer.

danīſtĭcus, *gr. Lichwiarſki.* Wuchriſch.

Dānŭ-

Dānūbīus. *Dunay* die Thonau. *Danubius latum profero fonte caput* Aus.
danunt, i. dant. prisce Pla.
dānus, *Dunczyk.* Dennemärcker.
dăpālis, *Hojny.* Schleckerhafft. *Lætitiamque sequi, mensasque dapales.* M.
dapatice, Hojnie. Schleckerhafftig.
dapaticus dapatilis, Hojny Wspániáły.
dăpēs, hæ. *Potráwá, Biesiádá, Bánkiet.* Herrliche Speiß. *Nam sim.l expletus dapibus, vinoque sepultus.* Virg. *syn:* Cĭbus, ĕpŭlæ, pābŭlum, esca. *epith:* sŭpērbæ, vīvĭficæ, fēstæ, sŏciæ, āmbrŏsiæ, mēllĭfluæ. *phr.* ăt sĭbi quīsque dăpes, & fēstas ēxtrŭet ālte Cēspĭtĭbus mēnsas Mōx lætæ dē mōre dăpes, pōst prāndia lūci *v. Cibo, Epulæ convivii.*
dāphnĭa, daphnias, æ.m. *gr Káduk, chorobá.*
dāphnŏīdes, is. *gr. Bobek 2. Bárwinek, Wilcze łyko wierzse Fistulá 4.* Kelterehlas.
dāphnītis, is. *gr. Jágodá bobia. Bobek drzewo.*
dāphnōn, ōnis. *gr. Bobkowy Ogrodek* (*Locus Lauru consitus*) Dīspŏsŭit Dāphnōnă sŭo Tōrquātus in agro. *Mart.*
dapifer, Stolnik. Ein Speißtrager.
dapino, Karmię, Goruię,
daps, apis f. sub Bánkiet.
dapsile, Dapsiliter. Hojnie.
dapsilis, Hojny, Obfity Köstlich. *Dapsilis excepit dictis Cereremque ferentes.* F. *syn:* ăbūndans, māgnĭficus lautus, opīpărus.
darda, Dárdá. (Wucherer.
dărdănārĭus, *Przekupień 1. Zákupnik 3.*
dārdănĭa ars, *Czarnokśięſką náuká.*
dārīcus, *gr. Złoty czerwony.*
dăsia, (*i. densa*) *Nota adspirationis apud Græcos.* F. *vel c. Diomed. Priscian vulgò, spiritus asper.*
dăsypus, ŏdis *gr. Krolik zwierzę.* ein Haaß.
datarius, Dátny 2. Datatim, Podawaiąc.
dāthĭātum, dathyatum, *Kádzidło żywicá.*
datio, Dawánie, Dozys, Datek. das Geben.
Dativus, Dátny. Dăto, as *Dawam.*
dător, *Dawcá Pilarz, & in Podawaiąc.* Ein Geber. *Adsit lætitiæ Bacchus dator, & bona Juno.* Virg. *syn:* Dōnātor, lārgītor.
datum, *Datek.* Ein Geschenck.
dāucus, *gr. Márchew polna.* Pasternack.
dāucus hortensis. *Márchew włoſka.*
dautia, orum. Poczesne Posielſka izbá.

D E

Dē *particula in compositis aliquando auget verbi significationem, ut deamo, dealbo, defraudo deturpo, &c aliquando minuit, ut deamo, dehonesto, depretio, aliquando in utramque valet, ut desavio.*
dē, *pro* Apud *in U. 1.* Von/ auß. *De cœlo tactas memini prædicere quercus.* Virg. *syn:* ē ēx ăb *vel* super.
de aqua rogo. *O co proszę.*
de cætero, *Nápotym, Z inszey miáry.* übrigens
de capite agitur, *O głowę idzie.*
de circo, *Podły.* De centum tres. *1. Absq; tribus centum, Bez Kilká.*
dē coena surgere, *Od wieczerzy.*
dē compacto, de compecto, de composito, *Zmówienie.* dē complexu, *Kochánek, Wiernek.* dē consilio. *Zá rádą, & Rády się czyiey imam.* dē delectu ejus est, *Wiernek.* dē die *Z ráná, we dnie.* dē eodem genere. *Táki De fide est aliquid, sub Wierzę iák Bogu.* dē fæce *Ostátki.* dē genu, *Klęczkiem.* dē hoc. *O te 1. 2 O tym rzecz.* dē improviso, *Z prędká, Nieostrożnie.* unverhofft dē industriā. *Umyślnie.* dē integro. *Znowu.* dē intus. *Ze wnątrz.* dē jure decedo. *Ustępuię 7.* de lapide emptus. *prov: Niewolnik.* dē loco superiore. *Z Kazálnice.* dē malo. *Zle.* dē manu in manum. *W ręce dáć.* dē me experior, dē meo sensu, judicio. *Po sobie znam* dē medio sumptus. *Podły.* dē meliore nota *Prov: Dobry 2.* dē more. *Zwyczaynie.* Gemeiniglich. dē multa nocte. *Dobrze w noc* dē nare loquor. *Gęgnię przez nos mowię.* dē nihilo. *Ni ocz, dármo 1.*

Dē no-

Dē noctē, *Wnocy*. dē nomine dicor. *Zowią mię*. dē plano. *Nie práwnie, Pewnie Niedbále, & in Obiecuię 2*. dē plaustro loqui. *Prov: sub Szczypię ſłowy Rozwieram gębę Lżę 1*. dē plebe. *Podły*. dē postfetantes. *Od Kotnych*. dē præfacili. *Zácno*. de prandio. *Po obiedzie*. dē procul. *Zdáleká* Von weiten. dē prope. *Zbliſká*. dē proprio, de suo. *Swym kosztem*. de proximo. *Z bliſká*. dē pulmone revello. *prov: Wybiiam z głowy*. dē reliquo. *Nápotym Náostátek*. dē repente. *Záraz*. dē scripto. *Z kárty*. dē sententia. *Zá rádą & rády się czyiey imam*. dē sinu ejus est. *Prov: Wiernek Kochánek*. dē sub Alpibus, de sub massa. *sub Od kotnych*.
dē summo pectore, *Proverb: Nierozmyślnie*.
de suo, *Swym Kosztem*.
de tempore, *Wczas*.
de toto genere, *Powszechnie, Powszechny*.
de tuo, *Z twego*. de vetito, *Złe*.
de via homo, *Prov: Hultay*.
de viginti duo, *Bez kilku, Osmnaście*.

Dĕă, *Bogini*. Göttin. *Quatuor his aras, alta ad delubra Dearum*. Virg. *syn*: Dīva. *epith*: Fōrmōsa, cœlēstis, æthĕra pŏtens, ālta, īnclўta, vĕrēnda. *v. Deus*.
dĕăcīnatus, dĕăcīno. *Chędożę, & in Jágodá 1*. *deactio Sprawienie*.
dĕālbātus, *Tynkowány, Pobielány*. beweiſſet.
dĕālbo, *Bielę Pobielam*. Beweiſſen.
dĕāmbŭlātio, *Przedzhacká*. Spatzierung.
deambulatorium, corrige dĕāmbŭlācrum, *Chodzenie 1. Kurytarz*.
dĕāmbŭlo, *Przechadzam się*. Spacieren gehen. *syn*: āmbŭlo, īncēdo, prōcēdo vādo, ĕo prōgrĕdĭŏr, ſpătĭor, grădĭor. *v. Ambulo*.
deamo, Miłuię bárzo.
deārgĕnto, *Posrebrzam, Łupię*. Verſilbern.
deargentaſſere, sub Łupię 2.
dĕārmo *Odeymuię broń*. das gewehr benehmen
dearturo, Rozbieram ná częsci, Posiekáć, Ogołocić.
dĕāſcĭo, *Ociosuię, Ogołocić*.

Deauro, *Pozłacam*. Vergulden.
dēbacchor, *Gromię, Páſtwię się*. Wüten. *Quâ parte debacchentur ignes*. (Jamb. cum syll.) *syn*: Bacchor, füro.
dēbācchātur ignis. *Gore, Buiam*.
dēbēllāto, *Po woynie, Po harapie*.
debellator, Zwycięzcá. ein Vberwinder.
dēbello, as. *Zwyciężam, Zwalczyć*. überwältigen/überwinden. *Parcere subjectis, & debellare superbos*. Virg. *syn*: Vinco, sŭpĕro, dĕmo, sŭbĭgo. *phr*: Bĕllo frāngo, tūndo, cōntūndo, stĕrno, sub jŭgă mīttō. Sĕrvĭtĭo prĕmo, cōmprĭmo. Gēns dūra atque āspĕra cūltu dēbēllānda tĭbi. Stĕrnet Pœnos Gāllumque rebēllem. Quī ōmnem Hĕspĕriam pĕnĭtus sŭa sub jŭga mīttet. Nōbis āudax Gērmānĭa sērvit Lībĕra Rōmānæ sŭbjēcit cōlla cătēnæ. *vide vinco*.
dēbĕo, *Dłużenem, Powinienem 1. 2. Przyczytam*. Ich Soll/Ich muſſ/Ich bin ſchuldig. *Nec sumus ingrati, tibi nos debere, fatemur*. Ovid. *syn*: Tĕnĕor, ōblĭgor.
dēbētur mihi. *Winno mi*. es iſt Mir ſchuldig
debibo, Piię 1. trincken.
debil, dēbĭlis, *Słáby Niedołężny*. Schwach/matt krafftloß. *Corpora debilibus nituntur siſtere membris*. S. *syn*: īnvălĭdus, infirmus, fĕſſus, dēfĕſsŭs, fractus, iners, lānguĭdus, frăgĭlis, īmbēllis, lāſſus, dēfĭcĭens ēffætus, mōllis. *phr*: Dēfĕcta mēmbra vīrĭbus, Dēbĭlĭtāta mălis, mōtu grăvis, āſpĕra trāctu.
dēbĭlĭtas; *Słábość*. Schwachheit/Mattigkeit. *Scilicet, & morbis, & debilitate carebis*. Juv. *syn*: īnfīrmĭtas, lānguŏr. *epith*: īnfīrma īnērs mŏlēſta, quĕrŭla, īnvălĭda. *v. languor*.
dēbĭlĭtātĭo, *Osłábienie, Náruszenie, Zwątlenie*. Schwächung.
dēbĭlĭter, *Słábo*. Schwach.
dēbĭlĭto, *Osłabiam, Mdlę*. Schwächen. *Dicere conantem debilitabit onus* Ovid. *syn*: īnfīrmo. *phr*: īnvălĭdum rēddo. Tōllo vĭgōrem. Vires dē cŏrpŏre tōllĕre. Dēbĭlĭtat vīres

vīres ănĭmi, mūtātque vigōrem. Dīcĕre cōnāntem dēbĭlĭtābit ŏnus, ut Vĕnus ēnĕrvat vīres, sīc cōpĭa Bācchi, & tĕntat grĕſſus dēbĭlitatque pĕdes.
debilitor, *Stábieię*. debitio, *Winność*.
dēbĭtor, *Dłużnik 1. Winien 2.* ein Schuldner. *Perpetuusque animæ debitor hujus ero.* Ovid.
dēbĭ um, *Dług 1.2* Schuld. *Debitrix, Ulpian.*
dēbĭtus, *Powinny.* Schuldig. *Reddatur grata debitus urbis honos.* Ovid.
dēblătĕro, *Rozwoływam 1. Mowię głośno, Obmawiam, Bałámucę, Blekocę.* da her blappe/ (ren/ schwätzen.
debuccino, Ogłaszam.

DECA

Decachinno, Smieię ſię z kogo.
dĕ:ăchordum, *ſub Harfa.*
decacuminatio, *Obcinánie, ścinánie.*
decacumino, as. *Obcinam 1. ścinam.* abhauen.
dĕ ădārchus, dĕcădūchus, *gr. Dzieſiątnik 2.*
decalantico, as. Obnażam, & in Czapką niewieścia, Odzieram 2.
dĕcălŏgus, *gr. Przykazánie Boże.* die zehn Gebott Gottes. *epith:* Săcer, dīvīnus, sānctus, cŏlēndus. *phr:* Dei mandāta, jūſſa, Præſcrīpta, ēdīctă. Dīvīnæ ōrācŭla lēgis. Præcēpta dĕcem Aurĕa jūſſa dĕcem. Lēgis jūra trĕmēnda ſacræ.
decalvo Łyſym czynię ſub Łyſieię Kahl machen.
dēcāntātus, *Znaiomy, Sławny, Oczárowány.* Gepriesen. *Et maribus Curiis, & decantata Camillis,* Hor. *ſyn:* Lāudātus, cĕlĕbrātus, īllūſtrĭs.
dĕcānto, *Rozgłaßam, Nábiiam uſzy Nágadał ſię.*
dĕcānus, *Cechmiſtrz, Dzieſiątnik 1. 2. Dziekan.*
dĕcăpŏlis, is. *Decem civitatum regio.*
dĕcăprōtīa, decarchia. *gr. Dzieſiątnictwo.*
dĕcăprōtus, decarchus. *gr. Dzieſiątnik 2.*
dĕcăpūlo, *Przelewam 1. Zlewam 3. 4.*
dĕcās, ădis. *f. gr. Dzieſiąt k 1. Per decades numerat collectas undiq; turmas.* Anon.
dĕcăſtĭchon, *gr. ſub Sześćrzędy.*
dĕcătĕută, æ. m. *gr.* dĕcătŏlŏgus *gr. Dzieſiętnik.*

Dĕcăulēſco, *Wyraſtam 2.* dĕcēdĭte, *Wárá 1.*
dēcēdo, *Uſtępuię 2. 3. 7. Odchodzę 1. Umieram 1. Uchodzę 1. Składam z ſiebie. Zſtępuię 2. Puſzczam 4. Odmieniam zdánie. Ubywa.* Abweichen. *Vicina invitet decedere, ripa calori.* Virg. *ſyn:* ăbĕo, ĕxĕo, rĕcēdo, dīſcēdo, excēdo, migro, ēgrĕdĭor. *v. abeo, vel* morĭor, īntĕrĕo, ŏccumbo cădo, ō ɩ ĭdo. *v. morior.*
dĕcem, *Dzieſięć, Wiele czego.* Zehen. *Uſque decem decies inſpicienda viris.* Ovid. *ſyn:* Bis quinque.
dĕcēmber, bris & Decembris is. *Grudzień.* Der Christmonath. *Talia luduntur fumoſo menſe Decembri.* Ovid. *epith:* Gĕlĭdus fūmōſus, rĭgĭdus, cānus, frīgĭdus, hōrrĭdus, ătrox, brumālis, pĭger ſtrīngens hybērnus, fēſtus. (*ob Saturnalia conviviis ludiſque hoc menſe celebrata*) *phr:* ultĭmus, ănni mēnſis. Dĕ:ĭmus mēnsĭs *apud Antiquos, qui initium anni ſumebant à menſe Martio.* Mēnſis, quō cānent Bŏrĕālĭbus ărva prūīnis. Luna nŏvum dĕcĭes īmplērat cōrnĭbus ōrbem. Bīs quinōs plēna quum frōntĕ rĕſumĕret ōrbes Cȳnthĭa. Dēna rĕsurgēbant ŏrĭēntis cōrnūa Lunæ, ebrĭa vīnōſus fēſta Dĕcēmber hăbet.
dĕcēmbris, decembrius. *Grudniowy.*
dĕcĕmjŭgis, *Podzieſiątny.* Ein Wagen daran zehen Roß ziehen. (*miárá.*
dĕcēmpĕda, æ. f. *Mierniczy pręt, Dzieſięćſtopna*
dĕcĕmpĕdātor, *Mierniczy.*
dĕcēmplex dĕcēmplĭcātus, *Dzieſięckrotny.*
dĕcēmprīmātus, us. *Dzieſiętnictwo.*
dĕcemrēmis, deceris, *Náwá 12.*
dĕcēmvir, ſub *Dzieſiątnik 2.* einer auß den Zehen-Männer/welche die Stadt regieren
dĕcēmvĭrātus, us *Dzieſiątnictwo,*
decemſcalmum navigium. *Náwá.*
dĕcēnnālia, decennia orum. *Dzieſiątoroczny.*
dĕcēnnālis, dĕcennis. *Dzieſięcioletni.* Zehenjährig. *Atq; decennali quod Laomedontia bella.* Mart.

Dĕcēnnĭum, *Dziesięć lat.* Zeit von 10 Jahr. *Et pergas placidam per multa decennia vitam.* M *phr:* ānnōrum dĕcem spătĭum, cūrrĭcŭlum, vĭces, Dĕcēnnis mōra.
dēcens *Przystoyny.* Sich gebürend/geziemend *Esset caca decentior Philenis.* (Phal.) *syn:* ăptus, cōnvĕnĭēns, cōngrŭus, cōnsŏnus: dĕcorus, cōnsēntanĕo,āppŏsĭto,cōngrŭus
dĕcēnter, decentissimè. *Przystoynie.* Gebürlich. *Mille habet ornatus, mille decēter habet.* T
dĕcēntĭa, *Przystoyność.* Erbarkeit/ Ziemligkeit. dĕ eptĭo, *Oszukánie.* Betrügung.
dēcĕptor, *Szálbierz, Zwodziciel.* Ein Betrüger. dĕceris, is. *gr. Náwá.*
decermen, Swięcone ziele.
decermina, n. pl. Obrywki, Ksiąſzki zbierálnie.
dĕcērno, *Stánowię 1.2. Uchwalam, Nákázuię 1 Wyrok czynię, Skázuię z kim, Skázuię przećiw komu, Kostkę rzucam Potykam się, Rospieram się, Uymuię, Urywam 2.3. Ważę 6. Umyślilem, Zastawiam się, Práwuię się. O reszte idzie.* Erkennen/ Ordnen. *Et non decernis, Taure, quid esse velis.* Mart. *syn:* Stătŭo, cōnstĭtŭo, *vel* dēfīnĭo, jūdĭco, cēnsĕo, *vel* sāncĭo.
dēcērpo, *Obrywam 1. Szczypię 1.* Abbrechen. *Adducto pomum decerpere ramo.* O. *syn:* Lĕgo cōllĭgo, cārpo, dētrăho, dēlībo, aufĕro, ēxcērpo, āvēllo. *vide Colligo.*
dĕcērto, *Rospieram się, Przygádywam się Walczę, Przeciwiam się, Koszłuię się z kim Potykam się 4.* Kämpffen. *Agmina decertant belli, &c.* St. *syn:* Pūgno. prælĭor, dīmĭco, cōnflīgo, cērto, cōngrĕdĭor. *vide Bellum gero, Pugno.*
dĕcēssĭo, decessus us *Ziáchánie, Ustąpienie, Ustawánie, Umnieyszánie.* Abweichung.
dĕcēssĭonem *facio. Uymuię 3.*
dēcēssor, *Poprzednik 2.*
decet, *Przystoi.* es gebüret sich. *Tum decuit cum sceptra dabas, &c.* Virg. *syn:* Cōnvĕnit, cōngrŭit, jŭvat, quadrat, ēxpĕdit.

Decidium, Seneca. corrigit Muret. Discidium.
dĕcīdo, *Pocinam. Scinam. Ucinam, Żnę Rosprawiam się Rostrzygnąć 1 Stárgowáć się. Stánowię, Pogadzam się, Umawiam się, Dociéram.* Abhauen. *Falcibus arboribus veteres decidere ramos.* Lucret. *syn:* Sĕco, rĕsĕco, scīndo, ābscīndo, rescīndo. *v. Scindo.*
dĕcĭdo, à cado. *Upadam 2. Spadam 1. 2. Opadam 2. Wpadam, Serce tracę, Umieram.* Herabfallen. *Decidit in casses præda petita meos.* Ovid. *syn:* Cădo, ēxcĭdo, lābor, cōllābor, cōncĭdo, rŭo, cōrrŭo, prōlābor, dēlābor, præcĭpĭto, prōcūmbo. *vide Cado.*
dēcĭdŭus, à cædo. *Podcięty. Contremuit, gemitumq; dedit decidua quercus.* Ovid.
dēcĭdŭus, à cado. *Opadzisty, Uwiędły.* Baufällig. *Deciduam frugem legit, & matertera Phœbi* M. *syn:* Cădūcus, cădens, lābāns, flūxus
deciens, dĕcies. *Dziesięćkroć Często.* Zehenmal. *Ægrotus uno decies aut sæpius anno* M.
dĕcĭma, *Dziesięcina, Meszne.* der zehend/ so von Früchten gegeben wird.
dĕcĭmānus, *Zołnierz przedni.*
dĕcĭmātĭo, *Wytycz, Dziesiątkowánie.*
dĕcĭmo, as. *Wytykam 2. Dziesiątkowáć.* den Zehenden auff ein Ding schlagen.
dĕcĭmōdia, *æ. sub Korzec Lubelski.*
dĕcĭmum, *Dziesiąty raz.*
dĕcĭmus, *Dziesiąty, Wielki, Naywiększy.* Der zehende. *Hæsit, & in decimum vestigia detulit annum.* Virg. *syn:* Denus, bis quīnus, ālter a nōno.
dĕcĭmus octāvus. *Osmnasty.* der acht zehende.
dĕcĭmus septimus *Siedmnasty.* der siebenzehende
dĕcĭpĭo, *Oszukiwam.* Betriegen. *Nam neque decipitur ratio, nec decipit unquam.* M *syn:* Fāllo, cīrcūmvĕnĭo dēlūdo ēlūdo. *phr:* āgĕre in fraūdem, īnsĭdĭīs hōmĭnum dēlūdĕre mēntes. Sĭmŭlāta mēnte lŏcūtus. Fāllĕre mīlle mŏdis, nec nōn īntēxĕre fraūdes, Fraūdem īnvŏlvĕre vērbis īnsĭdĭāsque părāt, sōlĭtāsque rĕcūrrit ad artes. *vide Fallo.*

Deci-

Decipula, Decipulum, Łápicá, Łápáczká 1. Ein Vogelschlag. *Decipula muri fit comes, lepori plaga.* (Jamb.)
dēcīrcīno,as. *Okrągło co czynię.* rund machen.
dēcīrēmis,is *Náwá 12.* ein Schiff mit 10 Ruden
dēcīsīo, *Rosprawá, Ugodá.* Beschliessung.
decisionem facio. *Rosprawiam się.*
Dēclāmandi mag ster *Krásomowski mistrz.*
dēclāmātīo, *Krásomowskie ćwiczenie.* Vbung im reden. *Ut pueris placeas, & declamatio fias.* Juv.
dēclāmātor, *Krásomowski uczeń.* Ein Redner. *Declamatoris Muta infis corde Vagelli.* J.
dēclāmātōrīè, *Krásomowsko.* (*żący.*
dēclāmātōrīus, *Krásomowskiemu ćwiczeniu słu-*
dēclāmīto, *Krásomowsko się ćwiczę.*
dēclāmo, *idem & Rozwieram gębę.* Eine Red thun. *Declamare doces, ô ferrea pectora vecti.* Juv. *syn:* Ciāmo, ēxērcēor. *Ovid 2. de arte.* Sed nēq;dēclāment mēdīo sērmōne dīsērti.
dēclārātīo, *Pokazánie,Obiáśnienie.* Erklärung.
dēclārātor, *Opowiádácz.*
dēclāro, *Obiaśniam, Ogłaszam, Pokázuię.* Erklären/ kundbar machen. *Declarat, viridique advelat tempora lauro.* Virg. *syn:* Sīgnĭfĭco dēnūntīo, ăpĕrīo, vūlgo, dīvūlgo, rĕvēlo, ēxpōno, mănĭfēsto, ēxprimo, ēxplĭco, īndīco, *as. vide Manifesto.*
declavo; *Obcinam 1.* behauen.
declinante sole. *Po południu, Ku zachodowi.*
dēclīnātīo, *Zstępowánie 2. Ustąpienie, Náchylánie, Nákłonienie, Uchylenie, Kray świátá 1. Chronienie się, Skłonność 1.* Entgehung/ Abweichung.
dēclīnātus, ti. *Pochodzący. alioqui sonat Náchylony, Ustaiący &c.*
dēclīno, *Ustępuię 3. Uchylam się, Udaię się gdzie, Umykam się 1. Skłaniam się 2. Stronię, Chronię się, Miiam co, Schraniam się Obracam 1. Zstępuię 2. Ustaie co.* Niderbiegen/ entweichen. *Declinamus item motus, nec tempore certo.* L. *syn:* Dēflēcto, fūgīo, vīto,ēvīto.
dēclīvis, *Pochodzisty, Náchylony.* Niderwärts abschüssig. *Fluminaque obliquis cinxit declivia ripis.* Ovid. *syn:* īnflēxus, īnclīnātus, dēvēxus.
dēclīvītas, *Pochodzistość, Spádzistość.*
Dēcōcta, *Przewarzána wodá.*
dēcōctor, *Utrátnik, Fálit. Banit.*
dēcōctum, *Wywárzane rzeczy, Dekokt.*
dēcōctus, us. *Wywarzánie.* das Gekoch.
dēcōctus ti. *Wypráwiony, Gładki,Łágodny.* ge=(kocht.
dēcōllātus, *Scięty.* enthauptet.
dēcōllo, as. *Scinam,Zrzucam 2. Omylam, Utracam 1.Chybia co* Enthaupten.v. *Caput amputo*
dēcōlo, as. *sub Utrącam 1. sonat alioqui Rospływam się.*
dēcŏlor, *oris. Szpetny, Spłowiáły, Fárby nápsowáney,Ogorzáły.* übel gefärbt/entfärbt. *Deterior donec paulatim & decolor ætas.* Virg. *syn:* Pāllens.pāllīdꝰ *phr:* Pāllēnte cōlōre līvīdꝰ.
dēcōlōrātīo, *Farby odmiáná, Blákowánie. Szpetność.* dēcōlōrātus, *Opełzł.* Entfärbet.
dēcōlōro, *Szpecę, Fárbę psuię, Smolę, Zmazáć 2.* Entfärben.
dēcōlōror, *aris. Mięnię farbę, Blákuię,Ogorzeć.*
decolorus Arnob. Meurs. pro Decolor,
dēcŏquo, *Wywarzam, Podwarzam, Wárzę, Strawić 2. Przegrawam 1. Przemárnowáć, Omylám kogo Popiłowáć, Odgniewáć się, Utracam 4. 6. Chybia co, Niezgodziło się, Nieuiścić się.* Ein kochen/verschwenden. *Decoqueretur olus soliti, quicquid sum, &c.* Hor. *syn:* Cōquo, ēxcōquo, *Metaphoricè.* rem prōdīgo, ēffūndo, pērdo, dīspērdo, dīssīpo, dēvōro, ābsūmo, cōnsūmo.
dēcōquor, decoquitur. *Ubywa.*
dēcor, *oris. m. subst: Krása, Piękność, Ozdobá.* Zierd/ Schönheit *Mira decore pio servabas nata penates.* St. *syn:* Pūlchritūdo, vēnūstas, fōrma, spēcīes dēcus, cūltus, ōrnātus *epith:* Cōnspīcūus, rōsēus, mōllis grātus, pūrpūrēus, lēpīdus tēner, dīvīnus, pērēnnis āmābīli, nīvēus, lāctēus, pūēllāris. *phr:* Rēgāli

plēna dĕcōre. Fŭit, mōllis in ōre dĕcor. Fūlget in ēgrĕgĭo dĕcor īnsūpĕrābĭlis ōre Dīvīno vĭcīna dĕcōri.
Cecor, oris. adject: dĕcōrātus, Ozdobny.
decoramen, decoramentum; Ozdobá.
dĕcōrè, decoriter, Ozdobnie, Przystoynie, Pięknie. Zierlich.
decorio as. Odzieram, abziehen.
dĕcōro, Zdobię 1. Zieren/ schmücken. Tarpeij clamant Jovis, & delubra decorant. Sil. Absenti ferat inferias decoratq; sepulchro. Virg. syn: ōrnō, ēxōrno. vide Orno.
dēcōrtĭcātĭo, Odzieránie, Oskrobánie.
dēcōrtĭco, Odzieram. die Haut abnehmen.
dĕcōrum, Przystoyność. Erbarkeit.
dĕcōrus, Piękny. Hübsch/ schön/ zierlich. In quamcunq; voles, verte, decorus ero. P. syn: Pulcher, fōrmōsus, dĕcēns, cōnvĕnĭens, hŏnēstus, clārus, īnsīgnis, cōnspĭcŭus, cōnspĭcĭēndus, cōncīnnus. vide Pulcher.
decotes, Decotes, ha sub Wytárty.
decrĕpat, Parska.
dĕcrepĭtus, Zgrzybiáły. Alt. Sic cito decrepitus qui puer ante fuit. Ravis.
dēcrēscentĭa, Księżycá zschod.
dĕcrēsco, Ubywa, & sub Wyrastam. abnehmen.
dēcrētōrĭus, Nieodwołány, Szkodliwy, Niezartowny, Głowny 2. Surowy 2. Niebespieczny & sub Oreszt.
dēcrētōrĭus dies. Dzień lekárski.
dēcrētum, Skazánie 1. Ustawá 1. Wyrok 1. Uchwałá Dekret, Rozsądek, Mándat. Erkantnüß. Sic decretorum moderabor jura meorum. V.
dēcrētus, ti. Nákazány. bestellet.

DECU

Dēcŭbo, as. Leżę 2. Ligen. Deculco. Tłoczę 2.
deculpatus, Przygánny. angeklaget.
deculto pro Occulto. Kryię co.
dĕcŭma, hæc d cumæ hæ. decuma pars. Dziesięciná, Dochod publiczny.
dĕcŭmanum, subst. sub Miedzá.
dĕcŭmanus, adject: Wielki, Podły, Naywiększy, Zołnierz przedni, Dziesięcinny.
dĕcŭmanus, subst: Wytycznik, żołnierz przedni Dziesiętnik. ein Zehender.
dĕcŭmas exigo. Wytykam 2.
decumatio, idem Decimatio. Forderung des Zehenden.
dĕcŭmbo, is. Kłádę się, Polegam 1 Leżę 2. Umieram: Niderligen. Te sumus obliti decubuisse senem. Ped. syn: Rĕcŭmbo, cŭbo, rĕcŭbo, quiēsco, jăcĕo. v. Cubo, jaceo.
dĕcŭmo, as. Dziesięcinę daię, Dziesięcinę odbierám, Ofiáruię 1. Obrywam. die Zehenden nehmen.
dĕcŭmum, Dziesiąta część.
dĕcūncis, is m. & Decunctor, al. Decontor. Apulei. demoror, insisto cunctabundus. Beroald.
dĕcūnx, cis. m. sub Części cáłey rzeczy.
decŭplo, decuplum. Dziesięciornásob. Zehenmahl.
decŭplus, Dziesięciornásobny, Dziesięcioráki. Zehenfältig.
decures, 1. decuriones sub Dziesiątnik.
dĕcūrĭa, Dziesiątek 1. 2. Eine Ordnung so zehen in sich halt.
decūrĭātĭo, Dziesiątkowánie 2. Rospisowánie Popis 2. Werbung.
dĕcūrĭātus, us. Dziesiątkowánie 2. Popis 2.
dĕcūrĭo, onis. Dziesiątnik 1. 2. Woyt. Ein Hauptmann über 10. Mann.
dĕcŭrĭo, as. Dziesiątkowáć 2. Popisuię żołnierzá, Rospisuię 3. werben.
dĕcūrĭōnātus, us. Dziesiątnictwo.
decurionus, Dziesiątnik 1. 2.
dĕcurro, Zbiegam 1. Dobiegam 2. 3. Uciekam 2. Ubiegam 2. Przebiegam 4. Rzucam się do czego, Gonię 4. Sumuię. Hinab lauffen. Laocoon ardens summa decurrit ab arce. Virg.
dĕcūrsĭo, Gonitwá Wycieczká. Ablauff.
decursorium, Gonitwy mieysce.
dĕcursus, us. Zbieżenie, Sciekánie, Dobiegánie, Stoczenie, Schyłek, Gonitwá. Ablauff. Nil opus est verbis, magnus decursus aquarum. Lu. syn: Cūr-

syn: Cūrsus, incūrsus, impĕtus.
decurtator, *sub Obcinacz*, *Skrocitiel.*
dēcūrto, *Skracam.* verkürtzen.
dĕcus, *Ozdobá,Poczciwość.* Ehr/ Lob/ Zierde. *Veterum decora alta parentum.* Virg. *syn:* Pūlchrĭtūdo, vĕnūstas, dĕcor, *vel* cūltus, ōrnātus, ōrnāmĕntū *vel* laus, glōrĭa. hŏnor, dignĭtas, splĕndor, nōmĕn. *v. Honor. epith:* Rēgāle sŭpērbum, āltum, īmmōrtāle īndēlēbĭle. *phr:* Fōrmæ ēgrĕgĭum mīrātă dĕcus, ēgrĕgĭe tāntum dĕcus ēnĭtet ōre, ārmis dĕcus īmmōrtāle mĕrēri. Vītamque vŏlunt prō laudĕ pācīsci.
dĕcussātim, *Ná krzyż położeni 1.*
dĕcūssātĭo, *sub. Ná krzyż 2.*
dĕcūssis,is.m *Krzyż 1. Dziesiątek 1. Pocżwórny.* das 10 in sich begreifft *& sub siedm pieniąszkow subsiant: & adject*
dĕcussisĕxis, *sub Pocżwerny & sub Szostak.*
dĕcusso,as. *Ná krzyż dzielę.* Creutzweiß legen
dēcūssus, us. *sub Strącenie.* Abschlagung.
dĕcūtĭo, *Zbiiam 14. Utrącam, Strącam, Obiiam 1. Obrywam 3. Trzęsę 3 Otrząsam, Przesiewam, ścinam, Urywam 2.* Abschlagen/abschütteln. *Decutiat rerem & surgentes atterat herbas* Virg. *syn:* ēxcūtĭo dējĭcĭo,dĕtūrbo *phr:* & sūbĭta frōndes dĕcŭtĭūntur ăqua. Aut ērrāns būcŭlă cāmpo Dĕcūtĭat rōrem & sūrgēntes āttĕrat hērbas.

D E D E

Dĕdĕcet, *Nie przystoi.* Es stehet übel/es gezieme sich nicht. *Admoviquе procos quorum me dedecet usus.* Ovid. *syn:* Nōn dĕcet,nōn convĕnit: tūrpe ēst.
dĕdĕcŏro, *Lżę 2.* schänden. *Aut faciam turpi dedecorare bove.* Prop. *syn:* Dēturpo, fœdo īnfāmo.
dedecorosè, *Zelżywie. Dedecorosus, Zelżywy.*
dēdĕcŏrus, *idem, & Nieprzystoyny* Abscheulich
dĕdĕcus, *Zelżywość, Niesławá.* Schand/Unehr. *Non ego dedecori tibi sum, mea vita futurus.* Ovid. *syn:* ŏpprŏbrĭum, prŏbrum, īnfāmĭa, īgnōmĭnĭa,măcŭla,nŏta,lābes,*epit:* īnfāme. *phr:* Dēdĕcus ūrbis hăbes,ah prŏcul īnfāmēmque nŏtam ātque āvērte pŭdēndum dēdĕcus. *v Infamia.*
dĕdĭcātĭo, *Poświącánie, Poślubienie.* Weyhung/ Zueygnung.
dēdĭco, *Poświęcam, Przypisuię, Wystawiam, Pokázuię 1. & sub Obwiesczam* Zueygnen Weyhen. *Templa jugo posuit, tres illi dedicat aras.* Ovid *syn:* Dĭco, as, săcro, cōnsĕcro, vŏvĕo, dēvŏvĕo, ŏffĕro.
dēdignātĭo, *Wzgardá 2. Zbrániánie 1. Niegodność.* Verschmähung.
dēdignor, *Gardzę.* Unwürdig achten/ verschmähen. *Dicere se fratrem si dedignaris amicum.* M. *syn:* Nōn dīgnor, āspērnor. *vide Aspernor.*
dēdīsco, *Odkładam się.* entlernen. *v. Obliviscor.*
dēdĭtĭo, *Wydánie, Poddánie się komu.* Ergebung. *Et jam cuncta acies in deditionis amorem.* P.
dēdĭtĭtĭus, *Poddániec, Wydány.*
dēdĭtus, *Poddány 1. Obowiązány; Przyiázny, Uprzeymy.* Ergeben. *Cognatiq; patres, tua terris dedita fama.* Virg.
dēdĭtus sum. *Báwię się, Kocham się, Sprzyiam, Zápátrzam się.* ich bin ergeben.
dedĭtus libidini, voluptati. *Lubieżny, Psotliwy.* unkeusch.
dēdo, is. *Wydáię 4 Poddaię się, Udaię się ná to* Sich ergeben. *Ultrò quod Solymam Chaldæis dedidit urbem.* P. *syn:* Dō, trādo, trĭbŭo, āddīco, cōmmītto.
dēdo me in fămiliaritatem, *Stowárzyszyć się.*
dedo me la rymis *Rozpłákáć się.*
dēdŏceo, *Odkładam.* Entlehren. *Dedocet uti* (Adoni.)
dēdŏlĕo, *sub Użáłowáł, Obolałem.*
dēdŏlo, *Obcinam 1. Ociosuię.* behauen. *Fractaq; fabrili dedolat ossa manu.* Mart.
dēdūco, *Prowádzę 3. 4. Sprowádzam, Záprowadzam, Doprowadzam, Náprowadzam,*

Przywodzę 2. 4. Odwodzę 1. Ujmuię, Przyprowàdzam, Przeciągam, Nábawiam, Náwodzę, Sciągam wilgotnośći, Odradzam 1. Wytrącam 3. Von einer Summe abziehen. Ille tamen nostrâ deducit origine nomen. Virg. *syn*: ābdūco, rĕdūco, rĕvŏco retrăho, rĕmŏveo vel dūco, prōsĕquor, cŏmĭtor.

dēdūcor, Uwodzę się, Odwodzę się. Abgeführt werden.

dēdūctĭo, Przywodzenie 1. 3. Umnieyszánie, Wytrącánie. Abziehung.

dēdūctor, Prowádziciel 2. Przystaw.

deductorium. Brozdá 2. dēdūctus, Subtelny.

dĕērro. Chybiam, Ustępuię, Omylam się, Zábłąkáć się. Zábłądzić Sich verirren/ vergehen. Vir gregis ipse caper deerraverat; atque ego Daphnin. Virg. *syn*: ērro, ăbērro, dēflĕcto dēvĭo. vide Vagor.

dĕērro visu. Nie Doyrzę. nicht gut sehen.

dĕest, Nie dostaie, Nie spełná. es fehlet.

D E F

Dēfæcātus, Wystały, Przezroczysty, Łágodny, Szczery 1. Wesoły 1. sehr gut.

dēfæco, Kláruię, Cedzę abklaren. dēfæcor, U staie się co Dostaie się. Defalco as? Wytrącam, & sub Koszę. Defamatus, Osławiony, Szpetny. defanatus, Sprofanowány dēfăscĭnātio, Urok.

dēfătīgātĭo, Sprácowánie. dēfătīgātus, Sprácowány, Wyrodziły. abgemattet.

dēfătīgo, Morduię 1. Müd machen. *syn*: Fătīgo, frăngo, īnfīrmo, dēbĭlĭto. v. Fatigo.

dēfătīgor, Morduię się, Ustaię, Przyiada się co, Wyradza się. müd werden.

defatiscor lege Defetiscor.

dēfectĭo, Ustánie, Niedostátek 2. 3. Upádnienie 1. Odstąpienie, Zbieżenie 2 Księżycá zaćmienie, Omdlewánie, Zaćmienie. Abfall/Ohnmacht. *syn*: Rĕbēllio, vel dēlĭquĭūm ănĭmi.

defectivus, Niedostáteczny. dēfĕctor, Odstępcá, Zbieg 1. dēfĕctum, Niedostatek 3.

dēfĕctus, us. Niedostátek 2. Koniec 1. Omdlewánie. Mangel. Defectus solis varios Lunaque labores. Virg.

Dēfĕctus, a. um. Niedostáteczny, Niepotężny, Słáby, Zaćmiony, & sub Podupadam, & sub Bez. Præpositio.

defectus ægritudine. Schorzáły.

defectus ætate. Stáry. alt.

defectus viribus, genibus. Słáby. abgemattet.

dēfĕctus fenio, Wyrodziły, Wystarzeć się.

dēfĕndo dēfēnso, dēfēnsĭto, Bronię 1. Zastániam, Odgániam, Odbiiam, Szánuię 2. Vertheidigen/ beschirmen. Assveti longo muros defendere bello. Virg. *syn*: Tŭĕor tūtor tĕgo protĕgo, prōpūgno sĕrvo cūstōdĭo. *phr*. Sum tūtēla ārmis tŭēri. Dĕxtra tŭēri ărma fĕrunt ălĭi & pĕrgunt dēfĕndĕre mūros. Fŭĕrat tūtātus mœnĭa fœpĕ. Sī pĕrgăma dĕxtrâ dēfĕndi pŏssent ĕtĭam hac dēfēnsa fuissent. Mūlcĭber in Trōjam pro Trōja stābat Apōllo, ŏppŏsŭi mōlem clўpĕī tēxīque jăcēntem sĕrvāvique ănĭmam (mĭnĭmum est hōc laudis) īnĕrtem. vide Auxilior.

defeneror, Lichwię. wucheren.

dēfēnsĭo, Bronienie, Obroná. Schutz/ Schirm. *syn*: Tūtēla, pătrōcĭnĭum, aūxĭlium.

dēfēnsor, Obrońcá, Prokurator, Syndyk, Stroná odporna. Beschirmer/ Beschützer. Non tali auxilio, nec defensoribus istis Virg. *syn*: Cūstos, tūtāmen, tūtēla, sērvātor, cūstōdĭa auxilium cŏlūmen prōpūgnātor, tūtor, pătrōnus. *epith*: Fīdus, fĭdelis, fortis, māgnănĭmus gĕnĕrōsus ămīcus, audax. *phr*. Sălūsque dĕcus & tūtela pĕlasgi nōmĭnis. Auxĭlĭumque dŏmus sĕrvātōremque fatēntur. Rērum cērtă sălus, īnsigne mœstis præsĭdĭum rĕīs. vide Auxilium.

dēfēnsor corporis. Hálábartnik.

dēfĕro, Donoszę, Oznaymuię, Daię 1. Ofiáruię 1.3. Obwiniam. abtragen/ anbringen Deferimus, sævoque gelu duramus & undis. Virg. *syn*: ōffĕro, trādo, trĭbŭo, cōncēdo, vel nūntĭo, sīgnĭfĭco, vel ăccūso, vel ăffero.

defero alicui primas, palmam. Ustępuię.

dēferor, Obwiniáią mię. ich werde verklagt.

dēfērvĕfăcĭo, Wywarzam.

dēfērvĕo, defervesco. Wzwieráć przestaię, Wyszumieć, Ochłodnąć. Opłonąć 2. Stygnę, Ucicha, Ustaie co, Upada morze, Ustaie się co 2. & sub

2 & sub Burzy się 2. Odgniewáć się. vom Sieden ablassen/ erkalten. syn: Defervēsco.

Dēfēssus, Sprácowány, Náhiegałem się 1. Wybiegałem się. Müd/ krafftloß. Pandite defessis hospita fana viris. Prop. syn: Fēssus, dēfătīgātus, ēxhaustus, lānguens. languēscens, lānguĭdus, frāctus, dēbĭlĭtātus, ēnērvātus, dēbĭlĭs, lāssus.

defetiscor, Ustaię, Przestaię 1. vom Vorhaben abstehen.

dēfĭcĭo, Ustaię, Mdleię, Opádłá wodá 2. Słábieię, Zácimia się. Niestaie mi czego, Serce trácę, Psuie się 2. Abnehmen/ krafftloß werden. Deficerent sylvæ, & victum Dodona negaret Virg. syn: Dēbĭlĭtor, īnfirmo, ēnērvor, ēxhaūrior, frāngor, īnfrīngor, lānguēsco, vel dēsum, vel dēsĭno, vel rĕcēdo, dēsĕro dēsciſco.

dēfĭcit, Ustaie, Kończy się, Nie dotrzymáć, Schodzi mi, Niedostaie, Niestaie. ein End haben.

dēfīgo, Utykam 3. Wstawiam, Stawiam 5. Usadzam się, Utapiam myśl. Czatuię. Wlepiam oczy, Zámyślam się, Przeklinam, Sádzę 2. Uprząść sobie co. Anhefften/Annageln.-- Terræ defigitur arbos. Virg. syn: Fīgo, īnfīgo, plānto, īmmĭtto, cōllŏco, pōno. phr. altius, vel pĕnitus dēfīgo.

dēfīngo, Robię 2. Formuię. machen/formieren.

dēfīnĭo, Stánowię 1. Opisuię 1. Náznaczam, Mierzę 2. Ein Ziel setzen die Eigenschafft erklären synFīnĭo, cīrcūmscrībo, dēscrībo

dēfīnītĭo, Opisánie, Okreszenie. Beschliessung.

dēfīnītīva sententia. Skazánie 1. Ein Vertheil

dēfīnītīvè, dēfīnītè. Okreśnie. Wyráznie.

dēfīnītīvus, Okreszaiący. beschliessend.

dēfĭōcŭlus, Jednooki. Einäugig.

dēfit, Niedostaie. Es mangelt Et nullo vacuus tempore desit amor. P. syn Dēēst, dēfĭcit. phr: Lāc mĭhi nōn æstāte nŏvum, nōn frīgŏre dēfit.

dēfīxus, Mocny, Zámyślaiący się, Oczárowány.

dēflāgrātĭo, Zgorzenie. Abbrennung.

Dēflāgro, Zgorzeć, Opłonąć 2. Ustaie się co 2. Ucicha, Odgniewáć się, Gniew ustaie. Verbrennen.-- Sic deflagrare minaces. Lucr. syn: Flāgro, ārdĕo, ūror, ēxūror, cōmbūror, ardēsco, ēxārdēsco, cōnflāgro, īnflāmmor v. Ardeo, Uror.

dēflāmmo, Gászę, außlöschen.

dēflēcto, Ustępuię, Składam się, Náginam, Wstępuię 2. Zstępuię 2 Odstępuię 5. Obracam rzekę, Psuię się 2. Biegen/ abweichen. syn: Dētōrquĕo, flĕcto, dēvĭo. ăbērro.

dēflĕo, Opłákiwam Beweinen. Hectora tot fratres, tot deflevere sorores P syn: Flĕo, dēplōro, lūgĕo. vide Fleo & Lacrymor.

dēflēxus, xi. Náchylony, Kręcący się. gebogen

dēflēxus, us. Náchylánie, Wyboczenie, Ustępowánie. Abweichung.

dēflo, Odmuchnąć. Zdmuchnąć. abblasen.

deflocratus, Oblázły, Wytárty, Łysy 1. Kahl gemacht.

deflocco, Skubię, Wybiiam, Wyciera się.

dēflōreo, Okwitam. Verblühen. Idem cum tenui carpras defloruit ungui. Cat. syn: Dēflōrēsco, flōrem āmītto, flāccēsco, mārcēsco.

dēflōrēsco, idē & Nisczeię Zgásnąć verdorren.

dēflōro, Kwiát Obrywam, Zespecam, Uymuię Zbieram 1. Sumuię. Blumen abreissen syn Cōnspūrco, cōntāmĭno, pollŭo, vĭtĭo: v. Maculo.

dēflŭo, Sciekam, Oblata co, Opadaią włosy, Ocieka co, Wpływam, Spadam 1. Ubywa. Abfliessen. Versatur missusque secundo defluit amni. Virg. syn: Flŭo, lābor, dēlābor, cădo, rĕcĭdo, dēcĭdo.

deflustrare, Uspokoić. bestillen.

dēflūvĭum, Włosow opádnienie. das Abfallen der Haar. (cădūcus.

deflŭus, Opádzisty. Abfliessend. syn Flūxus,

defluxio, Rymá, Sciekánie. Abfliessung.

D E F O

Dēfōdĭo. Kopam, Zákopywam, Wkopywam, Ryię, Wykopywam. Vergraben. Hoc duce, nec viva

nec viva defoderetur humo. Ovid. *v. Fodio.*
Defōre, in *Niedostaie. Deforis*, *Zwierzchu.* von aussen.
dēfōrmātĭo, *Zeszpecenie, Ukßtałtowánie, Model* 1. *Rysowánie, Zelżenie.* eine Ungelstalt.
defōrmātus, *Szpetny. Obcięty, Przykowány,* & *sub deformo plura.* ungestaltet.
dēfōrmis, *Szpetny.* Ungestalt. *Sermonem indocti, faciem deformis amici.* Juv. *syn:* Tūrpis, infōrmis, fædus, squālĭdūs, tēter, hōrrēndus, hōrrĭbĭlĭs *phr:* Fōrma cārens, āspēctu hōrrĭdus. Hōrrēndus vīsu. Cui dĭffĭcĭlis fōrmam nātūra nĕgāvit Nōtat īnfōrmis pāllĭda mēmbra cōlor, ēst făcĭes rīdēnda tĭbĭ. Quō nōn est tūrpĭor ālter, & mānsit tōto nūllus in ōre dĕcor.
defōrmĭtas, *Szpetność, Sprosność.* Heßligkeit.
dēfōrmĭter, *Szpetnie, Sprośnie.* heßlich.
dēfōrmo, *Opisuię* 1. *Szpecę, Formuię, Rysuię* 2 *Konterfektuię, Robię* 2, *Okreszam.* Ungestalt machen. *Nec male deformet rigidos censura capillos.* Ovid. *syn:* Dētūrpo, fædo, mācŭlo, īnquino. *v. Maculo.*
dēfōssus, *adject: Wkopány.* Vergraben. *Demersus, ac defossus, & toro insuper.* (Jamb.)
dēfōssus, us *subst: Wkopánie, Row.* Vegrabung.
dēfraudator, *Szalbierz.* Betrieger.
defraudo, *Oszukiwam, Zdradzam, Uymuię, Ubliżam.* Betriegen. *syn:* Fāllo, decĭpĭo, cīrcūmvĕnĭo. *vide Fallo,* & *Decipio.*
dēfrēnātus, *Wyuzdány.* Außgezaumt. *Defrensus, Pożęty.*
dēfrĭco, *Wycieram, Ocieram, Drápię, Nácieram* co, *Scieram się* 1. *Martwię, Szczypię. Strofuię.* Abkratzen. *Urbem defricuit chartâ laudatur eâdem.* Hor.
dēfrīgēsco, *Ochłodnąć, Oziębnąć.* Erkalten.
dēfrīngo, *Utrącam, Ułámuię,* & *sub Wybyiam,* & *sub Poduczyć się.* Abbrechen.
defrudo, as. Zdradzam, Odeymuię sobie, Wypłonić. u *produxit Ter. Plaut. Corripuit Paulinus ob ablatam fortè vocalem à Diphtongo* au. *à Defraudo.*

Dēfrūgātĭo, *Wypłonienie.*
dēfrūgātur, defrūgātione exinanitur. *Widzą* (*się.*
dēfrūgo, *sub Wypłonić.*
defruor, Zażywam, Wyżyć.
defrustrari, Zedrzeć się.
defrustrastus, sub Sztukuię 1. & *Sukniá zdarta.*
dēfrūto, as. *sub Wino wárżone.*
dēfrūtum, *Wino warzone.* gesottener Wein.
Defruta, vel Psythia passos de vite racemos. V.

DEFU

Defūgĭo, *Zbraniam się. Stronię.* Entgehen.
defunctio, sub Skonánie. Absterbung.
defunctoriè, Niedbále, Ná oko. überhin nach-
defunctorius, Ladaiáki. (lässig
dēfūnctus, *Umarły, Wybáwiony.* Gestorben. *O tandem magnis pelagi defuncte periclis.* Virg. *syn.* ēxtīnctus, ēxănĭmus, mōrtŭus, ēxănĭmis, fātis ērēptus, vītā fūnctus, mōrte pērēmptus, lūmĭne cāssus. *v. Mortuus.*
defūndo, *Zlewam* ; *Przelewam* , *Nálewam.* Abgiessen.
dēfūngor, *Pozbywam, Odbywam, Uchodzę, Wybrnąć* 2. *Spráwuię* Außrichten/ was endigen *syn:* Fūngor, pērfungor, *vel* lībētor, ēxĭmor.

DEG

Dēgĕner, *Wyrodek.* Der auß dem Geschlecht/ oder Art schlägt/ ungerathen *Degeneremque Neoptolemum narrare memento* Virg. *phr:* Patrĭī nōmĭnis, virtūtis āvītæ īmmĕmor, haud mĕmor, ōblītus. Dēdĕcus ēgrĕgiī gĕnĕris Dēgĕnĕres ănĭmos tĭmor ārgŭit.
dēgĕnĕro, *neutr. Wyradzám się, Odstępuię.* Auß der Art oder Geschlecht schlagen. *Degenerare tamen, ne vis humana &c.* Virg. *syn:* Dēfĭcĭo, dēscīsco, dēflēcto, sum dēgĕner. *phr:* ā vīrtute pătērna dēfĭcit. Vīrtuti nōn rēspōndēre pătērnæ. Dēgĕnĕres āfferre ănĭmos. Pomaq; degĕnĕrant sūccos ōblīta priōres, Sōbōles sŭa dēgĕner extat Mājōrum, ăvōrum, părēntum făcta dēdēcōrāre.

Degenero. activ. Nikczemnym czynię.
dēgĕnĕro in feritatem. *Dziczeię, Leśnieię.* wild werden.
degĕro, *Donoszę, Umnieyszam.* abtragen.
deglabro, deglubo, is. *Odzieram, Wyłuszczam.* abschelen.
degluptus, Obrzezániec. Ein beschnittener.
deglutio, is. *Połykam.* Schlucken. *Deglutire virum fauces. implere capaces.* A. *syn:* Sōrbĕo, ābsorbĕo, haurio, exhaurio.
deglutino, *Odkleiam.* von einander trennen.
dego, is. *Mieszkam gdzie, żyię 2. 3. Zbieram, Wybiiam, Umnieyszam.* Vollführen/leben. *Tempore in ante acto cum pulcher degeret ævum.* Lucr. *syn:* Hăbĭto, ăgo, vīvo.
degrado, in Składam. absetzen. degrāndĭnat. *Grad omiia.*
degrassor, Porażam 2. Degrassantur nubes. Apulei i. degravantur, deprimuntur. An decrassantur i. resolutæ in aquas crassitiem perdunt.
degrăvo, *Uważam 1. Pogrążam.*
degrăvor, *Uważam się.*
degredior, *Zstępuię 1.* herunter gehen.
degrūmo, degrumor. *Rownam, Wyrownywam.* gleich machen/ glatt machen. *Vis degrumari, ut castris mensor facit olim.* Luc.
degulator, Utrátnik.
degŭlo, *Połykam, Pożeram, Przemárnowáć.* verschlucken.
degumare degumiare, degumere, priscè Pożeram, Kosztuię. außessen.
degustamentum, Probá 2. der Geschmack.
degustat ignis. *Ima się ogień, Zapala się, Opalam.* anbrennen/ anzünden.
degustātio, *Kosztowánie.* Versuchung.
degusto, *Kosztuię 1. Doświadczam 3, Dotykam, Macam.* Versuchen/ schmecken. -- *Celer degustat singula sensu.* Claud. *syn:* Gusto, delībo, āttingo.
dēhaurio, *Zlewam 3.* außschöpffen/außleeren.
dēhinc, *Nápotym.* Hinführo. *Cervici subnecte dehinc ubi libera colla.* Virg. *syn:* Dĕinde, ēxin, deinceps, pōstĕa.

Dēhīsco, *Padam się, Rozstępuię się, Rozpukąć, Rozwiia się, Szczepa się, Rozwiera się, Rozdziewiam gębę, Západam.* Von einander spalten/ aufthun. *A media cœlum regione dehiscere cœpit.* Ovid. *syn:* Dīscedo, hīsco, fīndor, ăpĕrior. (*wość.*
dehonestamentum, Oszpecenie, Zelżenie, *Zelży-*
dehonesto, Lżę 2. Beschümpffen.
dehonestus, Niepoczciwy, Szpetny. unehrlich/ unflätig.
dēhōrtatio, *Odradzánie.* Abrathung.
dēhōrtor, *Odradzam.* Abmahnen/ abrathen. *Annibal audaci dum pectore dehortatur.* Enn. *syn:* Dīssvādĕo deterrĕo.
Dei mons, Dei sopor. Wieki 1. (werffung.
dejectio, *Zrzucenie 2. Wyprożnienie się.* Ab-
dejectus vultus. *Ponury.* untersichtig.
dejectus, a. um. *Obálony, Zrzucony.* Abgeworffen/ gestürtzt. -- *Oculos, dejecta decoros.* V *syn:* Demīssus, strātus, prōstrātus, dīrŭtus
dejectus, us *Obálenie, Zrzucenie.* (eversus.
deilectus, *pro delectus sub Zbierénie.*
dejĕro, *Przysięgam 1.* hoch schweren *Illum liquet mihi dejerare his mensibus.* (Jamb.) *v. juro.*
deifica lues Káduk chorobá. schwere Noth.
dejicio, *Zrzucam 1 Obalam 1. 2. Pocinam, Pocinam, Ponizam. Zrażam 2. Postrzelić, Zsadzam 1* Niderwerffen/ stürtzen. *Dejicitur passus quod pater ipse tulit.* Nov. *syn:* Sterno, prōsterno, destrŭo, everto, dīrŭo, *vel* deturbo debello, exturbo. *phr:* Stĕrnĕre hŭmi effundĕre terræ, āgmĭna stĕrnĕre ferro, cuspĭdis īctu ingentis turbĭne fāxi prōsternĕre. Dejicit aut quot hŭmi mŏrientia cōrpŏra fundit. Dejectūrum, ārces Itălum excĭdĭōque dăturum. *vide Everto.* dejici alvum superiorem. *Womituię.* sich brechen/ übergeben.
dein, *Potym.* Darnach/ demnach. *Dein usq; altera mille, deinde centum.* (Phal.) *syn:* Deinde, *vel* deinde, exin, exīnde, dĕhinc, *vel* dĕhc:

dĕhinc: deinceps, *veldein.*

Deĭnceps, *Adverb: Potym, Napotym, Náſtępuie, Powtore.* nachmahls.

dĕĭncēps, *cipis, vel cipitis Nomen. Náſtępuiący.*

dĕĭncĭpĭti, die. *Názaiurz.* den anderen Tag.

dĕĭnde, *Ktemu, Potym.* hernach. dĕinsūper, *Z gory.*

deintegro, as. Umnieyſzam, Poczynam wino, Lgwałcić. abnehmen/ verkleineren.

dĕĭtas, *Boſtwo.* Gottheit. *Qui negat intuitu fontem deitatis adiri.* Prud.

dejūgo, as. *Rozłączam.* dejūngo, is. *idem & Wyprzągam.* auß ſpannen *dejurium, Przyſięgá.* Ein theurer Schwur.

dejūvo, *Nie ratowáć.*

dēlābor, *Upadam 1. Wypadam 1 Nápadam 3. Zmykam ſię, Unoſzę ſię.* hinabfallen. *Scilicet in terram delabi pondere cogit.* L. *ſyn:* Lābor, cădo, dēcĭdo. *phr:* Sērta căpĭti dēlāpſa jăcēbānt *v. Cado.*

dēlăcĕro, *Drápię.* zerreiſſen.

dēlăcrȳmātĭo, *Oczu płynienie.* das Weynen.

dēlăcrȳmo, as. *Sączę ſię, Soczy ſię, Puſzcza drzewo, Krople wypuſzczam.* weinen.

dēlævo, *Gładzę.* glatt und eben machen.

delambo, Liżę delamentor, Opłakiwam. beweynen. *delapidatus, Brukowány.* mit ſtein gepflaſtert.

delapido, Brukuię, Wybieram kámień.

delāſſo, *Morduię.* dēlātĭo, *Obwinienie 2.*

dēlātor, dēlātōrĭus *Oſkarżyciel, Potwarcá.* Anbringer/ Verkläger. *Et delator habet, quod dabat exilium,* Mar. *ſyn:* ăccūsātor.

delatura, in Ecclesiaſtic. 38. pro Calumnia, Detractione Odnieſienie, Obmowiſko, Przymowká. Ehr abſchneidung.

delavo, Plaut. corr. Elvo.

dēlēbilis, *Zmazániu Podległy.* Leicht außzulöſchen. *Caſibus hic nullis, nullis delebilis annis.* Mart.

dēlĕctābilis. delĕctātior *Roſkoſzny* ergetzlich.

delĕctābiliter, *Roſkoſznie.* ergetzlich.

Delectāmentum. *Uciechá Kochánie.* Luſtfreud.

delectātĭo, *idem & Roſkoſz.* Luſtigkeit.

delectator, *Roſkoſzny.*

delecto, *Cieſzę ſię, Ucieſzyć. Báwię kogo, Zábawiam.* Beluſtigen/ erfreuen. *Quæ te plus nimio delectavere ſecunda.* H. *ſyn:* ōblēcto, recrĕo, rĕlāxo, rĕfĭcio, *vel* căpio, dūco, trăho.

delector, *Roſkoſz mam, Kocham ſię, Lubię.* Sich erluſtigen *Carmine tu gaudes hic delectatur Jambis.* Hor. *ſyn:* Căpĭor trăhor, dūcor rădĭor, tĕnĕor, gaudeo. *phr:* Hōc mĭhi plăcet, ărrīdet grātum ēſt jūcūndum eſt. Nos ārbūſta jūvant. Mūſæ nōſter ămor. Dum me Gălăthea tĕnēbat. Nōbis plăcēant ānte ōmnĭa ſylvæ. Sed me Pārnāſſi dēsērta per ardūa dūlcis rāptat ămor, jūvat īre Jūgis. *vide Voluptas.*

delēctus ti. *Wybrániec.* Außerleſen. *Nec tu & pecori eſt idem delectus equino.* Virg.

delectus Judex *Trybunáliſtá.*

delectus, us. *Obieránie 1. Rozſądek 1. Zbieránie. Popis 2. Brák.* Erwehlung.

delectum adhibeo, facio. *Obieram, Przebieram.* außleſen.

delectum ago, habeo, inſtituo. *Popiſuię Zołnierzá, Zbieram.* ſamblen. (zb

delectum edico, inſtituo. *Przypowiádam.* Stw

delēgātĭo, *Zlecenie, Wlanie práwá.* gegebener Gewalt.

delegātus jūdex *Komiſarz.*

delēgo, as. *Poruczam Spuſzczam urząd. Wlewam 2. Poſelſtwo wypráwuię.* Einem befehlen etwan außzurichten. & ſub *Dług ſ.*

delenificus, Łágodnomowny, Námowny 1.

delenīmentum, *Uciechá.* Erluſtigung.

delĭnĭo, *Błagam, Łágodzę* verſohnen. & delinio.

delenitor beſtiarum *Niedźwiednik.* Ein Bärenführer.

deleo, *Zmazáć 1. Zgłádzić, Wniwecz obracam, Grażam 2. Zápámiętywam.* Abwiſchen Außlöſchen. *Neve operis famam poſſet delere vetuſtas.* Ovid. *ſyn:* ēxpūgno, tōllo, ădĭmo. āb-

mo, ābstērgo, *vel* ēvērto, dēstruo, vāsto, pērdo, dīrūo, ēxstīnguo. *v. Everto vel* cōrrīgo, ēmēndo, *vide corrigo. phr.*Lacrȳmæ fecēre lītūras. Hæc erit ē lacrymis făcta lītūra mĕis.
deletĭo, *Zmazánie*, Porażká, *Zgubá*. Ausʒlöſchung.
deletĭlis. *Zmázuiący*. das außlöſchet.
deletītĭus *Zmázániu podległy*. das außgelöſcht kan werden.
deletor, ſub *Niſzczyciel*.
delevo, *lege potiùs. ſub delævo*

DELI

Dēlĭăcus, *Kurnik 2*. delībātĭo, *Koſztowánie* Verſuchung.
delībātus, *Náruſzony*. (ſchlaffung.
delībĕrātĭo, *Náradzánie*, Rozmyſł. Rathſ.
delībĕrātīvus, *Náradzániu ſłużący*.
delībĕrātor, *Rozmyślaiący ſię*.
delībĕrātum eſt. Pewna *to*. es iſt gewiß.
delibitor aris. *Podiadam ſobie*.
delībo as. *Koſztuię 1*. *Náruſzam*, *Uymuię 5*. *Dotykam 3*. *Szczypię 1*. *Oczoſnąć*. Ein wenig verſuchen. *Delibaſſe cibos contentus &c*, Cla. *ſyn*. Lĕvĭter āttīngo gūſto, pērſtrīngo.
Delibor 1. *ad Timotheum 4. i. immolor addito libamine quod in honorem Dei in ſacrificiis effun* (*debatur*.
dēlībrātus, *Odárty*.
dēlībro, à lībra. *Ważę 1*. *Odważam 1* Prowádzę *wodę*, *Spuſzczam ſław*, *Sciągam wodę*, *Wody prwádzenie wymierzam*. wägen. *Tempore de mortis me delibrare valens*. Lucr. *ſyn*: dēcōrtĭco.
dēlībro, *à liber ſubſtantivo*. *Odzieram drzewo*, *Oczoſnąć*. die Rinden abziehen. Delibuo, *is. ſub Námázány*.
delībūtus, *Nápuſzczány*, *Oleykowány*, *Námázány*. Geſalbt. *Hoc delibutis ulta donis pellicem*.(Jamb.) *ſyn*: ūnctus, pĕrūnctus, inūnctus, oblĭtus, īmbūtus, pērfūſus, ſpārſus.
dēlĭcātē, *Roſkoſznie*, *Lubieżnie*.
dēlĭcātus, *Roſkoſzny*, *Roſkoſznik*, *Roſkoſzniczy* *1*. *Pieściwy*. In Wolluſten erzogen. *Et delicata laureum nemus Flora*. (Scaz.) *ſyn*: Dēlĭcĭārum āmāns. Dēlĭcĭis dēdĭtus *vel* lautus.
delicia æ. *Kochań*, *Roſkoſz*, *Moy* t; *Rynná dáchowa*
dēlĭcĭæ arum. *Pteſzczotá*, *Lubieżność*. *Roſkoſz*, *Roſkoſzny*, *Kochan*, *Kochánie*, *Krotofilá*, *Komedya 2*, *item Krokwy*. Wolluſt/ Kurtzweil.
Delicia populi, qui fuerant Domini Mart. *ſyn*: Gaudĭum, vŏlūptas. *epith*: Flūentes, blāndæ, mōlles, āmœnæ, dūlces grātæ, jūcūndæ fugāces ōptātæ, quæsītæ, ætērnæ pērēnnes. *v. Voluptas*.
deliciæ populi. *Gálánt*.
dēlĭcias dico. *Zartuię*. ſchertzen.
delicias facio. *Czwárzę ſię*.
dēlĭcĭāres tegulæ, *ſub Dách*, & *ſub Krokwá* & *ſub Sciągaiący*.
dēlĭcĭātum tectum. *ſub Dách*, & *ſub Krokwá*.
dēlĭcĭes, *Kochań*. dēlĭcĭo, is. *Wabię*. herzureitzen. (tzung.
dēlĭcĭŏlæ delicium. *Roſkoſz*, Kochań, Erluſti-
delico as. *Obiaśniam*; *Pokázuię 1*. *Oznaymuię*, *Wykładam*, *Morduię*, *Poświęcam 1*.
delico is. *Noni*: *corrigit Sipont Delicio is*.
dēlĭctum, *Wyſtępek*. Miſſethat/ Fehler. *Et pro delictis hoſtia blanda fuit*. Ovid. *ſyn*: ērror crīmen, cūlpa, ſcĕlus, errātum peccātum, nōxa, pĭācŭlum. *epith*: Nĕfāndum, tūrpe, īndīgnum, grānde, lĕve. *v. Culpa peccatum*.
deliculus, *Niedołężny*. *delicus*, *Odſadzony od pierſi*. *delicuum*, *Mniey Niedoſtate*.
delĭgo, as. *Przywiezuię*, *Obwiezuię*.
delĭgo, is. *Obieram 1, 2*, *Obrywam 1*. *Przebieram 1*. *Wyrzucam*, *Záwiezuię 1*. Erwehlen/ außleſen. *Et primam tenui deligere ungue roſam*. O. *ſyn*: Lĕgo elĭgo, ſelĭgo.
delimito as. *Grániczę*.
delĭmo, as. *Piłuię*, *Nákrywam*. abfeylen.
delīngo, is. *Połykam 2 Lizę* & *ſub Lambitivum*. ablecken.
delīnīmentum, *Przyprawá 5*. *Błagániu ſłużąca rzecz*, *Łágodzeniu ſłużąca rzecz*, *Czáry*,

Ermeichung. *Mala ætas nulla delinimenta invenit.* (Jamb.) *syn:* Blānditiæ, blāndimĕnta, lēnōcĭnĭum.
delĭnĭo, as. *Rysuię 2. Określam 1.* Etwas in Ertz oder Stein außstechen
delĭnĭo, is. *Łagodzę, Zniewalam, Głaszczę, Mamię, Czáruię, Nimázuię.* bestreichen/ besänfftigen. *Disce libens longum delinitura laborem.* Virg. *syn:* Lēnio, mūlcĕo, demulcĕo, blāndĭor, ădulor, lenōcĭnor.
delinior, *Uwodzę się.*
delinītio. *Łágodzenie. Ukoienie.* Versöhnung
delinītor, *Błagácz.*
delīnĭtus, *Zápámiętáły, Oczárowány, Szalony 2.* Bestrichen/ besänfftiget. *Crimen erat nostrum, si delinita fuissem.* Ovid.
delĭno, is. *sub Zmázáć 1.*
delĭnquit, *Niedostaie, Ustaie co.*
delĭnquo, *Występuię 2. Grzeszę. Zgwałcić co Opuszczam 1.* Sündigen/ fehlen *Majus peccatum est, paulum deliquit amicus.* Hor. *syn:* Pecco, erro. *v. Pecco.*
delĭqueo, delĭquesco. *Rospływam się, Taię 3. Rospuszczam 1.* Zerschmeltzen.
delĭquiæ, *arum Krokwy.*
deliquio, onis. Deliquium, Utratá.
delĭquium, *Omdlewánie, Zaćmienie, Upádnienie sił.* Abgang/ Abbruch. *Sentit deliquio, quantumque armenta saporum.* P. *syn:* Defectĭo, defectus. *epith:* Pĕrīcŭlōsum; exĭtĭale, mĕrŭendum.
delĭquo, as. *Oznáymuię, Obiaśniam, Pokázuię 1. Zlewam 4 Przelewam, Cedzę.* ansagen *De liquat, & multo vacui minus intus habere.* Lu
delĭquor, *aris. Ustaie co, Ustáie się.*
delĭquum, *Mniey.*
delĭquum est. *Niedostaie mi czego, Niedostátek 2.* es fehlet
delīrāmentum, *Szaleństwo 1.* Unsinnigkeit. *Consule barbati deliramenta Platonis.* Prop.
delīratĭo, *Bronowánie, Szaleństwo 1.* Unsinnigkeit
Delīritat, delīrium, *Szaleństwo 1*
delīro, *prop: Bronuię, & tr. Szaleię, Omylam się, Zbroić co.* Unsinnig/ närrisch seyn. *Quicquid delirant Reges plectuntur Achivi.* Hor. *syn:* Dēsĭpĭo, īnsānĭo, *vel* devĭo erro, aberro.
delīrus, *Szalony 1. Głupi.* Unsinnig/ närrisch. *Aversus mercaturis delirus & amens.* Hor. *syn:* Stūltus, īnsānus, demens. *v. Demens.*
delītĕo, delitesco. *Taię się, Kryię się 2. Podpádam pod kogo.* Verborgen seyn,
delitigo, Swárzę się sich zancken.
delitus, sub Zmázáć co, Podmázuię.
Delphĭca mensa. *Stoł o trzech nogách.*
delphĭcum vas. *Narzędzie.*
delphin, *inis. gr. Swiniá morska.* Ein Meerschwein
delphīnĭum, *gr. Sená, Ostrożká ziele.*
delphīnus, *gr. Swiniá morska Wagá żeglarzow* Ein Meer=schwein. *Delphini mensaria vasa, vel ornamenta.* Plin. *Orpheus in sylvis inter Delphinas Arion.* Virg. *syn:* Dēlphīn, delphis. *epith.* Cūrvus. pāndus, blāndus, cærūlĕus, æquŏrĕus, vĭrĭdis vāgus, lĕvis cĕler, squāmmōsus, pinnĭfer, vēlox, fūgax, squāmmĕus lāscīvus, lūdēns *phr:* Lūdens vărĭo per cærŭla cūrsu. Dēlphīnes in ōrbem æquŏra vērtēbant caudis, æstŭmquĕ sĕcābant. Nec sē sŭpĕr æquŏra cūrvi Tōllĕre cōnsuētis audent dēlphīnes in ūndis. Cærulĕus pōnto cum sē Dēlphīnus in āstra ērĭgit Vāgique pĕr æquŏra cīrcum ādnābant Dēlphīnes. Tum nĕque se pāndi pōssunt dēlphīnes in auras Tōllĕre ūndīque dānt sāltus mūltāque āspergīne rōrant ēmērguntque ĭtĕrum, rĕdeūntque sŭb æquŏra rūrsus, inquĕ chŏri lūdunt spĕcĭem, lāscīvăque jāctant cŏrpŏra, & āccĕptum tūmĭdis māre nārĭbus ēfflant.
deltōton, *gr. Trzygraniec.*

DELU

Delūbrum, *Bałwan 1. Báłwochwálnicá, Kościoł* Ein Heydnischer Tempel. *Ad delubra venit, monstratas excitat aras.* Virg. *syn:* Fānum, templum, ædes. *epith:* Dĕcōrum, præclārum, cāndĭdum. *v. Templum.*
delucto, deluctor, Biedzę się. ringen.

Deludificor, *Plat. corr. Ludificor.*
delūdo, *Oszukiwam, Odegrać.* Verspotten/ verlachen. *Aut quæ sopitos deludunt somnia sensus.* Virg. *syn* Lūdo, īllūdo, rīdeo, derīdeo, fallo, decĭpio, cĭrcūmvĕnio. *phr:* Cĭbò delūsum guttur ĭnāni. Hŏc ūno respōnso ănĭmum delūsit ăpollo. *v. Decipio, Fallo.*
delūmbāta camera, *Sklep łamany.*
delumbātus, *Naruszony.*
delūmbis, *idem & Słaby, Niewieści 2.* schwach.
delūmbo, *Náruszam, Osłabiam, Obcinam 1.* schwäch und Krafftloßmachen.
deluo, *Płoczę, Płaczę.* waschen.
delūtāmentum, *Polepá.* delūto, *Oblepiam, Ochronie.* mit Leym bestreichen.

D E M

Dem, *Particula sub że 1. & Sz.*
demadeo, demadesco, *Moknę 1.* gantz naß seyn.
demagis *Bardziey, Dáleko więcey.*
demando, as. *Poruczam, Spuszczam urząd.* befehlen.
demāno, as. *Scieka co.* abfliessen.
demārchus, *gr. Urząd 3.* Ein Fürst
demeaculum, *Schod.*
dememini *Zápámiętywam.*
demens, *Szalony 1. Głupi.* Sinnloß/närrisch. *Demens & cantu vocat in certamina divos.* V. *syn:* amens, fŭrĭōsus, īnsānus, malĕsānus, furens, lўmphātus, stūltus, fătŭus, vecors, *phr.* Sævit inops ănĭmi tōtāmque īncensa pĕr ūrbem Bācchātur. *v. stultus.*
demensum, *Órok, Miesięczny obrok Meszne.*
demensus, *Wymierzony.* abgemessen.
demensus cibus. *Miesięczny obrok.*
dementer, *Szalenie.* Närrisch. *Tabuit ex illo dementer amoribus usa.* Ovid.
dementĭa, *Szaleństwo 1* Sinnlosigkeit/Thorheit. *Ah virgo infelix! quæ te dementia cepit.* Virg. *syn:* āmentĭa, īnsānĭa, stūltĭtĭa, fŭror. *epith:* Spumĕns, frendens, spūmāns, fera, īnsānābĭlis, mălĕsāna. *v. Stultitia.*
dementĭo, is. *Szaleię, Głupieię.* unsinnig seyn.

Demento, *Mamię, Szalonym czynię, Zdumiáłym czynię, & sub Szaleię.* unsinnig machen.
demeo, *Zstępuię 1.* hinabfahren.
demĕreo, demĕrĕor. *Zarabiam co, Przysługuię się.* verdienen.
demergo, *Ponurzam, Sádzę 2.* Eintuncken/ untersencken. *Dum licet obscænam ponto demergito puppim.* Ovid. *syn:* Mergo, īmmergo ōbrŭo.
demersio, *Pogrążenie.*
demersus, us. *sub Tonienie.* Vetergebung. *Demersus ac defessus & toto insuper.* J. *syn:* Mersus īmmersus, ŏbrūtus.
demĕtĭor, *Rozmierzam, Odmierzam.* abmessen
demĕto, is. *żnę, ścinam Urywam 2. Szczypam Podbieram miod.* Frücht abhauen/ schneiden. *Sole sub ardenti flaventia demetit arva.* Virg. *syn:* Lĕgo, cōlligo, mĕto. *phr:* & vōs āgrestes dūro quī pōllĭce mōlles demĕtĭtis flōres. *v. Meto.*
demĕtor, *aris. Mierzę 1. Rozmierzam.* messen.
Demĭgrātĭo, *Prowádzenie się.* Wegziehung.
demĭgro, *Prowádzę się, umieram.* Wegziehen abziehen. *Animam amittunt, priusquam demigrent loco.* Jamb. *syn:* Migro, ăbeo, exĕo, rĕcedo excedo dīscedo. *v. Abeo, exeo.*
deminoratio, Ecclesiastici 22. diminutio.
deminutio. Umnieyszenie. verkleinerung.
deminuo deminutio idem diminuo, &c.
demīror, *Dziwię się.* Sich sehr verwundern. *syn:* Mīror, ădmīror, stŭpĕo obstŭpĕo, obstŭpesco, suspĭcĭo. *v. Miror obstupeo.*
demissa loca. *Niżiná.* demīsse, *Podło Pokornie* demüthiglich. demīssio, *Spuszczenie pokorá.* Demuth.
demīssitus, *Długi & sub Szátá długa.*
demīssus, *Podły, Niski, Nachylony, Długi 2. Opuszczony, sub Opuszczam.* herabgelassen.
demītĭgor, *Ogłaskáć się dáię.* sich lassen besänfftigen.
demitto *Spuszczam 1.4.5. Zniżam, Opuszczam 3. Zárzucam, Nachylam się.* herab lassen.

Demisêre neci nunc cassum lumine lugent. V. *syn*: inclino, deprimo, abjicio. *phr*: Jam nova progenies, cœlo demittitur alto.
demium, *è Græco. Sárdyk kámień.*
demiurgus, *gr. Dziesiątnik 2. Rzemieśnik.* Ein Zechender.
demo, *Umnieyszam, Uymuię 5. 6. Odeymuię 1. Uwłaczam 2. Poniżam sumy.* Hinweg nehmen. *Exiguam pleno de mare demit aquam.* O. *syn*: Tollo, aufero, adimo, detraho.
democratia, *gr. Pospolstwá przodkowánie, Rzeczypospolytey spráwowánie.* Ein gemein Regiment / worin das volck selbst die Ambt leut erwehlet.
demolio demolior. Obalam 1. Zwalam 2. Znoszę 6. Niderreissen / schleyffen. *Subruit hæc ævi demoliturque prioris.* Ovid. *syn*: Deturbo, dejicio, destruo, everto. *v. Everto.*
demolitor, *Obalácz 1. Burzyciel, Wywrociciel.*
demonstratio, *Pokazánie Dowod.* Beweiß ziegung.
demonstrative, *Pokázuiąc, Oczywiście.*
demonstrativus, *Pokázuiący, Chwalący.*
demonstrator, *Pokáziciel.*
demonstratorius, *Pokázuiący, Pálec wtory.*
demonstro, *Pokázuię 1.* Erweisen / Kundbahr machen.
Demordeo, *Ukęsuię.* Abbeissen. *Nec pluteum cadit, nec demorsos sapit ungues. Per. v. Mordeo.*
demorior, *Báwię kogo, Mieszkam gdzie, Czekam Zátrzymawam,* auffhalten.
demortuus, *Umarły.* gestorben.
demoveo, *Zwalam 1. Porúszam. Składam kogo, Odradzam 1. Odwracam 1. Zdeymuię 1.* verrücken / von einem Orth an den andren thun
demugio *sub Ryczę.*
demulceo, *Głaszczę, Błagam.* Besänfftigen / streichlen / versönen. *v. Mulceo.*
demum, *demus. Náostátek, Wżdy, Dopiero. 2.* Endlich / zuletzt. *Sic demū socios cōsumpta nocte reviso.* V. *syn*: Tandem denique, postremo.
demus casum. Ná przykład.
Demusso, *sub Zmilczeć, Strawić 2.*
demutilo, *Scinam.* abhauen.
demutatio, Plin. corr. Mutatio.
demuto, *Odmieniam Odmięniam się* veränderen.
Denarius, *adject. Dziesiątkowy, Podziesiątny.* das so in sich 10 halt. *Unus sæpe tibi tota denarius arca.* M. *Denariis tribus invitas & mane togatum* idem. *In denario substantivo a breve quidam faciunt auctoritate Catonis nixa illa: Dilige denarium. Quidam ancipitem dicunt ex Martiali. Sed utrobique longa esse potest cōtractione scilicet* Denarium Denariis
denarius, *subst: Poczworny.* ein alter Pfennig.
denarro, *Rospowiadam, Powiadam 1.* erzehlen.
denascor, *Umieram. & sub Ubywa.* sterben.
denaso, as. *Nos ukąsić.*
denato, *Przypłynąć, Wypływam.* Hinab und unter sich schwimmen. *Tusco denatat alveo.* Glyconic. *syn*: Nato, no. *phr*: Fluvium transmitto natatu Flumina nando trajicio supero, Secundo flumine niti. *v. Nato.*
dendrachates, æ. m. *gr. Achátek.*
dendrites, æ. m. *gr. Kámień drzewny.*
dendrocissus, *gr. Blusz[cz] drzewny.*
dendrofalcus, Kobus.
dendroides, is. n. *gr. Románowe ziele.*
denego, *Odmawiam 2. Nie daię 3 Zápieram się Niedopuszczam, Martwię 2.* Abschlagen / lauben. *Amnis tibi deneget undas* Ovid *syn*: Nego, abnego, abnuo, renuo, recuso. *v. Abnego. Recuso.*
deni, *Dziesięć czego, Dziesięć á dziesięć.* Zehen. *Bis denas Italo taxamus robore naves.* V.
deni æris. *subaudi* asses. *sub siedm pięniąszkow, Pięniądz, Poczworny grosz.*
denicales feriæ. *żałoba 1.* (chen.
denigro, *Czernię, Brudzę, Kopcę* schwartz ma-
denique, *Ná ostátek, Dopiero 2.* Zu letzt. *Est modus in rebus, sunt certi denique fines.* Hor. *syn*: Tandem, demum postremo.
denodo arcum. *Spuszczam łuk,*

dēnōmĭnātĭō, *Nazwánie.*
Denominativum nomen apud Grammaticos quod ab alia voce quomodocunq; simili ducitur, ut prudentia a prudens, cubile à cubo, Officium ab Officio is Sipontio. Denominativū apud Dialecticos, quod ab alio nomine voce & Significatione simili ducitur, ut candidū à candore.
dēnōmĭno, *Názywam 1. 2 3.* **Ernennen.** *Denominatus & nepotum* (Jamb.cum syll.) *syn:* Vŏco, āppēllo, nōmĭno, dīco.
dēnormo, *Szpecę.* (*Nazianzen: sic usurpat.*
denotatio, Ecclesiastici 5. 1 damnatio, Unieco &
denotatus, us. Tertull: i. denotatio; nota infamia.
dēnŏto, *Náznaczam, Znáczę 2. Lżę 2 Ostawiam* **Abzeichnen/ anschreiben.** *syn:* Sīgnĭfĭco, dēsīgno, nŏto. (*v. de dentes*
dēns, *Ząb 1. 2. Hak, sub Grzebień.* **Ein Zahn.**
dēns aratri vomeris. *Kroy płużowy Najad.*
densa pro densè. Gęsto.
dēnsātĭo; *Sttaczánie, Zgęstnienie.* **Dickung.**
dēnsātus *Gęsty 2* **Dick gemacht.** dēnsè, *Gęsto 3.*
dēnsĕo, *Gęścieję, Zgęszczam Zsiada się* **dick wer**
dēnsĕor, *Sciskam się, Gromádzą się.* (**den.**
dēnsitas, *Gęstwá 1. Gęstość.* **Dicke.**
dēnso, *Stłaczam 2 Zgęszczam, Kupię.* **Dick machen.** *Vela dabit, vos unanimi densate catervas.* Virg. *syn:* Cōndēnso, stīpo, cōgo, spīsso. *phr:* Juppĭtĕr hūmĭdus Austris Dēnsat, ĕrant quæ rāra mŏdo; & quæ dēnsa rĕlāxat. *Virg.*
dēnsor, *Gęścieię ściskam się.*
dēnsus, *Gęsty 1. 2. 3.* **Dick.** *Corvorum increpitat densis exercitus alis.* Virg. *syn:* Dēnsātus, cōndēnsātus, cōmpāctus, crassus, spīssus.
dēntāle, *Najad. Rádło, an Broná? & Zębak ryba.* **Krumme des Pflugs** *Bina aures, duplici aptantur dentalia dorso.* Virg.
dēntālis, *Zębak ryká.*
dentaria major, Gniazdo ziele.
dentaria minor, Babie zęby ziele.
dēntārpăga, f. dentarpax, *agis.* m. *Zębne kleszczyki báruierskie.*
dēntāta charta. *sub Gładzony, dupli ci sensu.*
dēntātus. *Zębáty 1. 2. Ostry 3.* **Der Zähne hat.** *Sic dentata si videtur Ægla.* (Phal.)

dēntes nudo, restrīngo. *Oszczerzam się.* dēntēs, *Zęby.* **Die Zähne.** *Sputaque per dentes ire cruenta cavos.* P. *epith:* Răbĭdi, dūri, vălĭdi, cāndēntes, albi vūlnĭfici ūnci spūmōsi, mĭnāces nĭvĕi cāndĭdi prædūri mōrdāces ăcūti, mōlāres genūīni sērrāti fædi pūtrĭdī, sōrdĭdi. *phr.* Cāndĭdŭli dēntes; ŏcŭlīque vĕnŭsti. Dīsjēctīque ŏssĭbus ōris ăvĭdo cōnvēllĕre dēnte. Quid dēntem dēnte jŭvabit rōdĕre, īmmēnsūm que căput; dēntes utrīnque mĭnāces. Sœvus & īnfēlix fūriāli dēnte pĕrēmit. *v. Mordeo.*
dēntex, ĭcis. m. *Zębak ryba.*
dēntĭcŭlātum olus. *Spinak.*
dēntĭcŭlātus, *Zębáty 2. Nárzynány.*
dēntĭcŭlus, *Ząbek.* **Ein Kleiner Zahn.**
dentiducus, idem quod Dentarpaga Calio Aureliano è Græco. (*vigit Junius: Dente, faber.*
dentifabres, al. dentesabres rastros, apud Enniū cor-
dentifrangibulum. Pięść 1.
dentifrangibulus, Zębotłuk ibidem.
dēntĭfrĭcium, *Zębny proch.*
dentilegus, Zębow zbieráćz, & sub wybiiam 3.
dentiloquus Plaut. corr. dentilegus.
dēntio, is. *Zęby puszczam, Szczękam zębomá.*
dēntĭscālpium, *Zębna szpilká.* (**Zähnen.**
dēntĭtĭo, *Zębow puszczánie.*
dēnto, *onis Nomen parasiti vel helluonis à dentibus fictum, ut bucco, capito, &c. Zęboal.*
dēnubo, *żenię się.* **verheyrathen.**
dēnūdo *Obnażam.* **Entblössen/berauben.** *Denudat, artus durus, atque ossa amputat.* (Jam.) *syn:* Nūdo, ĕxŭo, spŏlio.
dēnūntĭātĭo, *Obwieszczenie, Wskazánie, Wypowiádánie, Odpowiedź 4.* **Verkündung.**
dēnūntĭo, *Oznaymuię, Obwieszczam 1. Odpowiadam 2. Nákázuię. Sądy zápowiedzieć.* **Verkündigen.** *Tristes denuntiat iras.* V. Nūntĭo, sīgnĭfĭco dēclāro īndĭco ās prædīco is.
dēnŭo *Znowu.* **Wiederumb/ abermahl.** *Denuo qui mihi det veteres arcessere Musas.* S. *syn* Rūrsum, rūrsus ĭtĕrum.
dēnuo fingo. *Przerabiam.*
Deo făvente, vŏlente, *Dali Bog 1. 3.*
Deo teste promitto. Przysięgam.

Dēoc-

Deocco, as. *Bronuię.* Eggen.
deŏnĕro, *Ulżywam, Rozſiodłáć.* Entladen.
deoro, Kończę rzecz.
dĕorſum, *Ná doł, Ná dole. Corporis Officium eſt quoniam premere omnia deorſum.* Lucr.
dĕoſcŭlŏr, *Cáłuię.* Küſſen. *Hos amplectitur, hos deoſculatur.* (Phal.) *ſyn:* ōſcŭlor, ămplĕctor. *v. Oſculor.*
Dēpăcīſcor, *Umawiam ſię, Wymawiam ſobie, Przyſtaię ná co, Ważę ná ćo gárdło.* Einen Vertrag machen.
dēpāctus, *à depango, Wcięty.*
dēpāctus, *à depaciſcor, v. depaciſcor.*
depalatio Wybieganie.
depalmo, Policzkuię. (Einſchlagen.
dēpāngo, *Sádzę płonki, Wtykam, Wbiiam 1.*
depannis, Nienákryty.
deparcus, Skąpy.
dēpaſco, dēpaſcor, *Przypaſam, Spaſam, Wyiadam, Wniwecz obracam.* Abweiden. *Luxuriem ſegetū tenera depaſcit in herba.* Virg. *ſyn:* Pāſco pāſcor, ĕdo, *vel* mĕto, dēmĕto.
dēpaſtio, *Spas.* dēpāſtus, *Ogłodány.*
dēpăvio, *Biię kogo, Wybiiam 10. Zbiiam gębę.* Schlagen.
depaupero, Zubożyć. arm machen.
depeciſcor, idem depaciſcor.
dēpēcto, is. *Czeſzę, Skubię.* Abkämmen.
depector Apuleo, qui depaciſcitur Colvius G. Stevechius. (*litych.*
depeculator, Wyłupiciel, Złodziey dobr poſpo
depĕcŭlor, *Wyłupuię 1. Krádnę 1. 3. Wykradam.* berauben.
dēpello, *Zgániam 2. Odgániam, Odradzam 1. Odſądzam 2.* Von ſich ſtoſſen. *Depulit & cœlo tandem miſeratus ab alto eſt.* Virg. *ſyn:* Pēllo ēxpēllo, rĕpello, propūlſo, Propello dejĭcĭo, detūrbo, extūrbo. *v. Pello.*
dependeo, es. *Wiſzę 1. Záwiſło.* hinab hangen. *Atria dependent lychni laquearibus aurei.* Virg. *ſyn:* Pendĕo, sūſpenſus ſum.
dependo, is. *Płácę 1. Odważam 1. Karzą mię.* Bezahlen.

Depenſa lana. *ſub Odważam.*
depenſum, Koſzt Winá 2.
deperdo, *Utracam co.* Verlieren/ verderben. *Et membratim vitalem deperdere ſenſum.* L. *ſyn:* Perdo, āmītto,
depĕreo, *neutr. Ginę.* Zergehen/ verderben. *Gens hominum vitio deperitura fuit.* Ov. *ſyn:* Pĕrĕo, dīſpĕrĕo, īntĕrĕo, cōncĭdo.
depĕrĕo, *activ: Miłuię bardzo.*
depeſta, Konew. depĕtīgo, *Liſzay.*
depexus, *Wyczoſany tr.* abgekämmt.
depīlātĭo, *Skubienie.* depīlātor, *Obrywácz.*
depīlātus, *Oberwány.* depīlis, *Goły.*
depīlo, *Obrywam 2 Skubię, Gárbuię.* abreiſſen.
depīngo, *Máluię, Opſuię 1. Poymuię myślą.* Abmahlen. *Quæ manus obſcœnas depinxit prima tabellas.* P. *ſyn:* Pīngo, pīctūro, adūmbro.
deplanis runcinarum lævigata ſimulacra. Junch. 1. lævigationibus à Deplanum, an à Deplana inſtrumento lævigante?
deplāngo, *Opłakuwam.* Beweynen.
deplāno, as. *Rownam. Wykładam 2* eben machen
deplānto, *Oczoſuiąć, Uczoſnąć. Uznam.*
depleo, *Zlewam 3. Przelewam 1. Ulewam, Wy-*
deplōrāndus *Záłoſny.* (*prożniam.*
deplōrātus, *Odſtąpiony od lekárzá. & in Zginąłem.*
deplōro *Opłakiwam, Nárzekam, Uſkarzam ſię Nápłákáć ſię, Záłuię.* Beweynen/ beklagen. *Et deploratæ limen adire domûs.* Ovid. *ſyn:* Lāmentor, lūgĕo, fleo, plango, quĕror, conquĕror, gĕmo, dŏlĕo. *vide Fleo, Queror.*
deplūmis, *Goły.* depluo, *Deſzcz pada.*
depŏlĭo, is. *Gładzę, Poleruię. Szoruię, Wyciérám.* außbutzen. depŏlītĭo, *Wypráwá.*
Deponens, verbum apud Grammaticos eſt, quod in or exiens, activam vel neutram habet ſignificationem & conſtructionem. Per Antiphraſim ſic dictum ait Cariſ. quod literam R deponere & amittere non poſſit.
depōno, *Składam, Pokładam 1. 2. Sádzę 2 Uymuię, Zakładam ſię o co.* Powierzam, *Odwodzę ſię.* Ablegen/niederlegen *De grege non auſim quidquam deponere tecum* Virg. *ſyn:* Pōno, rĕpōno, ābjicĭo, dīmītto, exŭo, rĕlinquo *vel* cōm-

vel committo, crēdo, vel pīgnŏre certo.
Depono feritatem, Ogłaſkać ſię daię.
depōno hoſpitem, Rozgoſcić ſię.
depono vino aliquem. Upaiam.
depōntānus, Zgrzybiały, Wolny 2.
depŏpūlātĭo, Puſtoſzenie, Spuſtoſzenie. Berau=(bung.
depŏpūlātor, Spuſtoſzyciel.
depŏpūlor, depopulo, Puſtoſzę. Blündern/ berauben. Agmine laſuro depopulentur aves. Ov. ſyn: Vāſto, pŏpūlor, deprædor. v. Vaſto.
depōrtatĭo, Záwiezienie, Noſzenie, Wygnánie, Abtragung
depoitātus. Wygnány. vertrieben.
depōrto, Zánoſzę, Záwożę, Przynoſzę. Wygániam. abtragen.
depōſco, Zadam 1. Domagam ſię, Podeymuię ſię, Upominam ſię. Begehren. Aut prius infecto depoſcit præmia curſu. P. ſyn: Pōſco, expōſco, rĕpōſco, pĕto, pōſtŭlo.
depŏsĭtārĭus, Pokładnik.
depŏsĭtĭo, Pokładánie 2. Złożenie 2. Składánie 3. Zwłoczenie 1. Ablegung.
depŏsĭtor, Pokłádnik 2. depŏsĭtum, Pokłádnik. Hinterlag.
depŏsĭtus, Odſtąpiony od lekarzow, Zwątpiony. Hinterlegt Ille ut depoſiti proferret fata párentis. Virg. ſyn: Pŏsĭtus, ăbjectus, rĕlictus, cōmmĭſſus, credĭtus.
depoſt fetantes, ſub Od kotnych. depoſtulo, Domagam ſię. deprædātĭo, Łupieſtwo Beraubung.
deprædor, Łupię 2. Berauben. v. Prædor Depopulor.
deprælĭor, Potykam ſię, Zbiiam ſię, ſtreiten.
deprandius. Ná czczo. nichtern.
deprāvāte, źle, Przewrotnie. böß.
deprāvātĭo, Pſowánie, Wykrzywiánie, Wykręcánie, Skáźa. Verderbung
deprāvo, Pſuię 1. 2. Obcinam 2. Zgwałcić. Verderben/ verkehren. Depravare fidem, Chriſtique invadere regnum. ſyn: Cōrrŭmpo, vĭtĭo, ădŭltĕro.
deprecabilis eſto, Pſal. 89. Day ſię ubłagáć.

deprecaneum fulmen, ſub Piorun.
deprĕcātĭo, Przepraſzánie, Przyczyná, Wypraſzánie, Proźbá, Odpraſzánie, Odwracánie czego złego, Záklinánie. Fürbitt/ Abbitt einer Miſſetchat.
deprĕcātor, Przyczyńcá, Wyproſiciel.
deprecatorius 1 Machab. 10. Verba deprecatoria Słowá proźby, ábo proſzące.
deprĕcor, Proſzę 1. Przepraſzam, Przyczyniam ſię. Wypraſzam ſię 1. 2. Złorzeczę. Abbitten Sæpe precor mortem, mortem quoque deprecor idem. Ovid. ſyn: Prĕcor, rŏgo, sŭpplĭco. vide Precor.
deprĕhendo, Obaczam co, Doświadczam 2. Domácáć ſię 2. Doyrzę 2. Nayduię co u kogo, Dochodzę, Záſtáię 1. Schodzę 1 2. Erfinden/ mercken. Deprendes animæ tormenta latentis in agro. Juv ſyn: Cōmprĕhendo, āgnōſco, cōmpĕrio, ădverto, ănĭmădverto.
deprĕhenſio, Przeſtrzegánie. Ergreiffung.
deprendo, contractum ex deprehendo Poëticum idem Deprehendo.
depreſsĭo, Zniżánie. depreſſitas. Niſkość. Unterdruckun. depreſsĭus, ſub Głęboko. depreſſus. Niſki. unterdruckt.
depretiatus, ſub Tánieię. depretio, as. Cenę ſpuſzczam. gring ſchätzen.
deprĭmo, Obcinam, Zniżam, Náchylam 1. Tłumię, Poniżam, Przeważam 1. Pogrążam. Unterdrucken. Et ne deprimeret fluctuſve, lápiſve carinam. Ovid. ſyn: Cōmprĭmo, āfflīgo, āttĕro, prōtĕro, cōntĕro, cōnculco, dejĭcĭo, demĭtto, depello.
deprĭmor, Uważam ſię, Uniżaią mię.
deprōmo, Dobywam, Wybieram, Wymyſlam. Herauß ziehen/ herauß nehmen.-- Et ultricem pharetra depromo ſagittam. Virg. ſyn: Prōmo, exprōmo, prōfĕro, expōno, erŭo, extrăho. (eylen.
deprŏpĕro, Przyſpieſzam, Pilnie co robię. feſt=
depſiticus, vel potius depſiticius, depſtitius panis Nágnieciony, Gniotká.

Depſo, ui. *Gniotę, Depcę, Rozczyniam, Nierządu pátrzyć.* weich machen mit den Händen/ Knetten.

dēpūber, dēpūbis. *Niedorosły.* jung.

depubes, *Niezarosły.*

dēpūdere didicit *Niewſtydliwy.* unverſchambt

depudicare, Zgwałcić. Ein Frauenbild ſchwächen. (mus *Niewſtydzę się*

dēpūdui, *à depudeſco quo uſus eſt S. Hierony-*

dēpūgnātio, *Potyczká.* Streit.

dēpūgno, *Potykam się. Biedzę się.* Streiten/ kämpffen. *Non mea magnanimo depugnat teſſera telo.* M. *ſyn:* Pūgno, cērto, dēcērto, dīmīco, cō flīgo, cōngrĕdĭor.

dēpūlsio, *Odpor 2. Oddalenie.* Abtreibung/ Verſtoſſung.

dēpūlſo, *Zganiam 2. Rum czynię.* abtreiben.

dēpūlſor, *Odgániácz.* (nigen.

dēpūrgo. *Chędożę Pelę, Skrobię, Strugam.* rei-

depuro, as Klaruię. Klaren

dēpūto, *Obcinam 1. Szacuię Ráchuię 1 Skázuię, Mniemam.* Dafür halten *Non mihi falx nimias Saturnia deputat umbras.* Ovid. *ſyn:* Pūto: ſtătŭo, cōnſtĭtŭo, deſtĭno, *vel* mĭtto, lēgo, ās.

depuvio, Biię kogo. Wybiiam. Zōliam gebe.

dēpȳgis, *ſub Zadkowe części.*

dequeror, Uſkarzam się. ſich beklagen.

DER

Dērādo, *Odſkrobuię, Strugam, & ſub Odſzpuntowáć.* abkratzen/ abſchaben.

dērĕlīctĭo, derelictus, us. *Opuſzczenie.* Verdērĕlīctus, *Puſty* Verlaſſen. (laſſung.

dērĕlīnquo, *Odbiegam 2. Opuſzczam.* verlaſſen.

dērĕpentè, *derepentino, Nagle.* ſchnell/ unverſehnlich. dērĕpo, *Złażę.* abſchleichen.

dērīdeo, *Wyśmiewam.* Verlachen/ verſpotten. *Derident ſtolidi verba Latina Getæ.* Ovid. *ſyn:* Rīdĕo, īrrīdeo, lūdo, īllūdo, dēlūdo. *phr:* īngĕmĭnāre căchīnnum. Mā no āllātrāre căchīnno. Lōrĭpĕdem rēctus dērīdĕat, æthiŏpem ālbus ēxcūſſo pŏpŭlum ſūſpĕndĕre năſo. Mōrdente căchīnno āſsĭlit. *vide Jocus, Irrideo.* (tet.

dērīdĭcŭlo, *eſt Szydzą z niego.* Er wird verpot

dērīdĭcŭlum, *Naśmiewiſko. Szyderſtwo.* Ver-

dērīdĭcŭlus, *Błazeńſki.* (ſpottung.

dērĭpio, *Zdzieram, Zrywam.* Hinnehmen. *Deripit ex humeris auro &c.* Virg. *v. Eripio.*

dēris, *gr. ſub Kołdrá.*

dērīſor, *Naśmiewcá* Veſpotter. *Qua Timeleu ſpectás, deriſoremque Latinum* Mart *ſyn:* īrrīſor, īllūſor. (*ſko* Auf lad ung.

deriſorius, Szyderſki. dērīſus, us. *Naśmiewiſko*

dērīvātĭo, *Prowádzenie, Náciągánie, Pochodzenie.* Abwendung.

dērīvātīvus, derivativus. *Pochodzący.*

dērīvo, *Prowádzę wodę, Ciągnę 2. Náciągam ná ſwoy, Udzielam Obalam ná się, Obracam Zwalam 2. Składam winę: Zácieram 2.* Ein Bächlein anders wohin führen. *Derivant queunt, animam curaque levare.* Lucr. *ſyn:* ăquam, rīvum dēdūco.

dērōdo, *Gryzę, Ogłodáć.* abbeiſſen.

derogatio, *Naganá, ſub Uſtawę gánię.*

dērŏgātio, *Naganá, ſub Uſtawę gánię.*

dērŏgātor, *Uymácz, Przyganiácz.*

derogativus, derogatorius, Umnieyſzaiący.

derogito, Pytam Fragen.

dērŏgo, *Uſtáwę ganię, Znieważam, Uwłaczam 2, Uymuię, Umnieyſzam, Kredyt zepſowáć* benehmen/abziehen. *ſyn:* dētrăho av-

dērōſus, *Ogłodany.* (fero v minuo, v. ābrŏgo

dērūncino, *Cioſuię, Ogołocić.* beſchneiden. *Quantitatem ambiguam vide in Runcina.*

deruncio, Chędożę.

dēruo, *Stryczuię. Upadam 2.* abfallen.

dērupta, *orum. Przerwa 1. Przepáść.* ein Ritz in

dēruptus, *Zawieſiſty, Przepáściſty.* (der Erden

Des, idem Bes. Deſabulo, Utwierdzam.

deſacro, Sproſanowáć, Entweyhen.

dēſævĭo, *Srożeię, Páſtwię się, Aliquando Łagodnieię, Przeſtaię, Uſtaię się co 2.* Wüten. *Nec dum deſæviat ira.* Luc. *ſyn:* Iraſcor *vel* Mĭtīgor, plācor, mītēſco.

Deſalo

Dēſ-lto, *ſub Odtáńcowáć* Auffhören zu tantzen
Deſcapulatus, apud Senec. Scalig. pro homine dejectio, molli, fluxis veſtibus: alii legunt, De capſula totus, eodem ſenſu.
dēſ ēndo, *Zſtępuię, Zſiadam, Przyſtępuię 1 Przyſtaię. Wyſtępuię 1. Uciekam.* Hinab ſteigen. *Aut ſalvum deſcendere monte leonem.* Virg. *ſyn:* L. Lābor, delābor, illābor, dēmittor dēſilio. *phr.* Sūbdūcta ad mānes īmo delcēndīmus unda. Sūmmo delābor ōlympo. Dēlāpſus āb æthēre ſūmmo dēſilit in terras. Dē cœlo lāpſa per ūmbras ſtella fācem dūcēns mūlta cum lūce cūcūrrit. Hārum ūnām cē ēcem dēmittit ab æthēre ſūmmo, illa vōlat cēlērīque ad terram tūrbine fertur: nōn ſecus āc nērvo per nūbem īmpūlſa ſāgitta, ſtrīdens & cēlēres īncognita trānsilit ūmbras. Gēminæ cum ſorte cōlūm hæ īpſa sūb ōrā viri cœlo vēnēre vōlāntes. *vide è Cœlo deſcendere.*
deſcendo in aciem. *Potykam ſię.*
deſcendere in le *Ráchuię ſię.* (gung.
dēſcēnſio, deſcēnſus, us. *Zſtępowánie.* Abſteidēſciſ-o, *Odpadam 2 Oddaię, Odſtępuię 2. Wyſtaię Zoſtaię* Abweichen.
deſcōbīno, *Oſkrobuię.* Abkratzen.
dēſcrībo, *Opiſuię 1. Przepiſuię 1. Roſpiſuię 1 Popiſuię 2. Náznaczam. Mierzę.* Abſchreiben/ beſchreiben - *Rhenum aut pluvius deſcribitur arcus.* Hor. *ſyn.* ēxaro ēxſcrībo ſcrībo, cōnſcrībo, tranſcrībo *vel* dē-ſigno dēlīnĕo. *phr.* Īmo hæc in vīrīdi nūper quā cōrtīce fāgi Cārmīna dēſcrīpſi & mōdulans, ālterna nōtāvi.
dēſcrīptĭo *Opiſanie, Popis 2. Roſpiſanie, Określenie, Wypis.* Beſchreibung.
deſcrīptiūncŭla, *Opiſanie.*
deſcriptum, *Wypis.*
dēsĕco, *Podcinam, Ucinam, Scinam Obcinam 2. Koſzę, żnę, Odcinam, Piłuię 2.* Abſchneiden/ abhauen. *Ni patrium crinem deſecuiſſet amor.* Ovid *ſyn:* Sĕco Scīndo. (go. entweyhen
dēsĕcro, *Sproſtnowáć Degrádowáć. Składam ko-*
dēsĕctĭo, *Siekanie.* Abſchneidung.
dēsĕro, *deſerui. Odbiegam 2. Przeſtaię czego. Opuſzczam 2 Odſtępuię czego, Sercę tráćę, Nieſtánąć ná rok, Nie rátowáć.* Verlaſſen. *Littora deſeruere, latet ſub claſſibus æquor.* Virg. *ſyn:* Dēſum, līnquo, rēlīnquo, nēglīgo, mītto ōmītto, prætērmītto *vel* dēſtĭtŭo, prōdo, *vel* sērō dēfīgo. *pgr:* Dē ērīmur, vītiis, fūgit, īndīgnātā vōlūptas. Hic ſtērīlem ēxīgūus nē dēsērat hūmōr ārēnam in Dōmīnum vĕtērem dēsērūiſſe fidem. Hānc quōque dēsērīmus sēdem, paucīſque rēlīctis.
Dēsĕro, *deſevi. Wſiewam. Sádzę płonki. Szczepię, Wtykam. & ſub Sádzony.* ſaen/ pflantzen.
dēsērtĭo, *Opuſzczenie Uſtąpienie* Verlaſſung.
deſerto, as. Opuſzczam 2. verlaſſen.
dēsērtōr, *Odſtępcá. Zbieg 1. Nieſtawaiący żołnierz,* Ein Abtrinniger flüchtling.
dēsērtum, *Puſtynia.* Einöde/ Wüſte. -- *Lybia deſerta peragro.* Virg. *ſyn:* ērēmus ſolĭtūdo, rēcēſſus, *epith:* ārdūum longum īncūltum trīſte, mæſtum āvīum. *phr:* Lōcus avĭus āvĭa cūrſu; dum sēquor, & nōta ēxcēdo rēgiōne viārum. Deſērta terra ōra tēllus. Dēsērta lōca dēsērta rēgĭo in dūmis īntē que hōrrēntĭa lūſtra Sōlis ēxēgit mōntĭbus ævum Qua nūlla hūmāno ſit vĭa trīta, pēde. Hæc cērte deſērta lōca & tācitūrna quērēnti: & vācūum Zēphȳri pōſſidet aura nēmus. Hī licēt occūltos prōferre īmpūne dōlōres. Sī mōdo sōla quēant sāxa tēnēre fidem; & quōdcūnque mēæ pōſſūnt nārrare quērēlæ, cōgor ād ārgūtas dīcēre sōlūs āves. *Prov:* Nōn ālĭa eſt māgis & lībēra & vitĭo cārens Rūſtĭque mēlius vitaque prīſcos cōlat, quām quæ relīctis mœnĭbus sȳlvas āmat. Non illum āvāræ mēntis īnflāmmat fūror Quī sē dīcāvit mōntĭum īnsōntum jūgis: Sed rūre vācŭo pōtĭtur & āpērto æthēre: Nūnc īlle rīpam celēris ālphei lēgit. Nūnc nēmŏris ālti dēnſa mētītur lōca ūbi Lērna pūro gēlida pērlūcet vādo Sēdēmque mūtat. Hic āves quērūlæ frēmunt. Rāmīque vēntis lēnē pērcūſſi trēmunt vētērēſque fāgi: jūvat hic amnis vāgi prē sīſſe rīpas, cēſpite aut nūdo lēves dūxiſſe sōmnos sive fōns lārgus cītas Dīffūndit ūndas sive per flōres nōvos fūgiēnte dūlcis mēmōrat rīvo sōnus, ēxcūſſa sȳlvis pōma cōmpēſcunt famem, & frāga pārvis vūlſa dumētis cībos fācīles minīſtrant Rēgĭos lūxus procul eſt īmpētus fūgiſſe: ſōllĭcĭto bibant auro sūpērbi: Quam jūvat nūda mānu cāptāſſe sōnum. *Senec. vide Antrum.*
dēsērtus. *à deſerui. Opuſciáły, Puſty.* Verlaſſen. *Deſertis olim fleverat æquoribus.* Prop. *ſyn:* Rēlīctus, *vel* rēmōtus, dīſsĭtus, vāſtus.

 Dēsēr-

Dēsērvĭo, *Służę 1. Dogadzam 2.* **deinen**

dēses, *idis. om. Gnuśny.* **Faul träg.** *It vacuum in montem, quâ desidis atria somni.* Ovid. *syn:* Dēsĭdĭōsus, ĭnērs, ignāvus, sēgnis, ēnervis, lānguēns, tōrpēns, tārdus, pĭger. *vide Piger.*

Desico, pro disseco, Rozcinam.

dēsĭdæmon. *gr. Sumnienia trwożliwego.*

dēsĭdeo, *Próżnuię. Siadam z Gnuśnieię.* **Sitzen faulentzen.** *Desidet atq; aliqua semper in aure sonat.* Mart. *syn:* Dēsĭdo, rĕsĭdo, rĕsĭdĕo, sum dēses. (**wird.**

dēsīdĕrābĭlis, *Pożądány.* **werth das begehrt**

dēsīdĕrātio, *Pożądánie.* **Begierde.**

dēsīdĕrātur, *Niedóstaie.* **es mangelt.**

desideriô desidero. *Bárdzo prágnę.*

dēsīdĕrĭum, *Pożądánie, Załobá* **Begierde Verlangen.** - *Domusq; subit, desideriumq; locorum.* Ovid. *syn:* Vōtum cŭpīdo āmor, ārdor, sĭtis, fāmes. *epith:* ārdēns, flāgrāns, īmmēnsum, vĕhĕmens, īngens, vēsānum, nĭmĭum, dīrum. *phr.* Cūrīs ăcūens, stĭmŭlāns. Vēlle sŭum cuīq; est nec vōto vīvĭtur ūno. Vōta trānscēndi mĕa, sĕcŭndet, qui pŏtĕst, nōstrum Dĕus. Ne tĭbi rēgnāndi vĕnĭat tam dīra cŭpīdo: opum fŭrĭosa cŭpīdo. Sed si tāntus āmor cāsus cōgnōscĕre nōstros āmor ūrget hăbēndi. Laudum pĕrcussus āmōre, auri sācra fāmes, īmpĕrii sĭtis crŭēnta ĕxăgĭtāns ănĭmum, ō dēsīdĕrii sūmma căputque mĕi, āccūrre ō nōstrum dĕcus, ō mĕa māxima cūra. Votis, ōmnĭbusque bŏnis, prĕcĭbūsque vŏcātus āpprŏpĕra: Idem ōmnes sĭmul ārdor hăbet. Tāntus āmor laudis. *v. Cupido.*

dēsīdĕrĭum alicujus ferre non possum. *Tążę.*

dēsīdĕro, *Potrzebuię 1. 2. Niebaczę.* **Verlangen, begehren wünschen.** *Sed neq; jam fœtus desiderat arbore demptos.* Ovid. *syn:* Cŭpĭo, ōpto, ĕxōpto, quæro vŏlo āspiro, ārdĕo lĭbet, plăcet, cōrdi ĕst. *phr.* Idem ōmnes sĭmul ārdor hăbet; ălĭquid jam īnvadĕre māgnum mens ăgĭtat mĭhi. Jŭvĕnili ārdēbat āmōre. Fert ănĭmus causas tāntārum ĕxprōmĕre rērum. Cōncūrrĕre in ārcem cum sŏcĭis ārdĕnt ănĭmi. Sūspīrāre alĭquem Lōngo sŏcĭos sērmō ne rĕquīrunt: Nĭmĭos ōptābat hŏnores. Lætĭtiăque, mĕtŭque ăvĭdi cōnjŭngĕre dĕxtris ārdēbant. *vide Desiderium, & Opto.*

dēsĭdĭa, desidies *Gnusność, Próżnowánie.* **Trägheit, Faulheit.** *Desidia, aut quidquid vitá meliore parasti.* Hor. *syn:* Pigrĭtĭa, tōrpor, sēgnĭtĭes, ignāvĭa, ĭnērtĭa. *epith:* īmprŏba īnānis mōllis, īmbēllis, sēgnis, tōrpens, sōrdĭda ĭners, māla, trīstis, fāstĭdĭōsa. *vide Pigritia.*

dēsĭdĭæ se dare *Zleniéć.* **Faul seyn.**

desidiabulum, Jáskinia, Piwnica.

dēsĭdĭōsè, *Gnuśno, Próżnuiąc.* **Faul.**

dēsĭdĭōsus, *Gnuśny, Próżnuiący.* **Faul.**

dēsīdo, is. *Pogrążam się. Tonę. Zapadam, Upáda morze. Klękam.* **sich sencken sitzen.** *Cur vada desident, & ripa coërceat undas.* Sc. *syn:* *desiduo, Długo 1.* (Dēsĭdĕo, rĕsĭdĕo, rĕsīdo

dēsīgnātĭo, *Náznáczenie, Okreslenie, Model, Rozłożenie, Rysowánie 2.* **Angebung, Ordinantz.**

dēsīgnātor, *Stáno wniczy, Igrzysk spráwcá, Márszałek.* **ein Anweiser, Regelführer.**

dēsīgnātus, *Miánowány.*

dēsīgno, *Znáczę 1 2. Opisuię 1. Obieram 2 Zbroić co.* **Verzeichnen.** *Designatorem decorat lictoribus atris* Hor. *syn:* Nŏto, dēnŏto, dēmōnstro, ōstēndo dēscrībo, dēfīnĭo.

dēsĭlĭo, *Zskáuię, Zsiadam.* **hinab springen.** *Desiluit Turnus bijugis, pedes apparat ire.* Virg. *syn:* Dēscēndo, ēxĭlĭo, cādo.

dēsĭno, is. *Przestaię, Zániechawam, Ustáię się Kończy się, & sub Nie.* **Auffhören, ablassen.** *Atq; ut vivamus, vivere desinimus.* M. *syn:* Cēsso, fĭnĭo, ĭntērmītto, dēsīsto, ōmītto, sĭno. *desino, as. sub Nieráto wać.* (*vide Cesso.*

dēsĭpĭēntĭa, *Szaleństwo 1.* **Unsinnigkeit.**

dēsĭpĭo, *Głupieię, Szaleię 1. Trącę, Kwaszę 2.* **Narrisch seyn.** *Desipit, extendit nervos torquetur, anhelat.* L. *syn:* Delīro, īnsānĭo.

dēsĭsto, *Przestaię 1 Zániechawam, Zástawam 1. Odstępuię czego, Odmieniam zdánie.* **Abstehen.** *Desistit extinctos natos lugere parentes.* C. *syn:* Īntērmitto, desĭno, cesso.

desitus; *à desero evi Sádzony sub Wtykam.* **gepflantzet.** *Desita ne meriti vilescat gratia facti.* F. desĭtus. *à desino, sub Przestaię.*

desinare, Nierátowáć.

desolatio, *Opuściałość, Spustoszenie* **Verlassung.**

desolatorius, *Pustoszący. sub Pustoszyciel.*
desōlātus. *Pusty, Opuściały, Opuszczony.* Verlassen *Disjectique duces, desolatique manipli.* Virg.
desōlo, *Pustoszę* Berauben, verwüsten. *Vidimus, ingentes & desolavimus agros.* Virg. *syn:* Vāsto, depō ūlor.
despectā io, *Pojrzenie.* Abschung.
despectio, *Pogardzánie.* Verachtung.
despecto, *Pátrzę ná doł z gory. Gárdzę, Przeyrzał* herunter sehen, verachten
despectus, ûs *Pojrzenie, Wzgardá.* Verachtung *syn:* contemptus, neglectus.
despectus, a. um. *Wzgardzony.* Verachtet, schlecht. *syn:* Spretus, rejectus, posthabitus, *vel* vilis, sordidus, abjectus. *vide Abjectus.*
despērānter, *Desperácko* verzäglich.
despērātio. *Rospacz. Zwątpienie, Desperácya.* Verzweifflung. *Oscula delectant & desperatio barba.* Juv. (verzagt.
desperatus, *Zwątpiony, Desperat.* verzweifflet
desperno, *is Gárdzę.* verachten.
despēro, *Rospaczam, Nádzieię strácić.* Verzweiflen. *Nec quia desperes invicti membra Glyconis.* Hor. *syn:* Diffīdo. *phr.* Spem pōno perdo, abjicio, ānimo cādo, mentem dēm ttto. Superest spes nulla salutis. Nullam s, erāre sălūtem. Spēs ōmnis adēmta est Fūndĭtus occidimus. Nec spes lībērtātis ĕrat. Nec spes ŏpis ūlla dabātur; āblumpta salus, nec spes jam restat Jūli. Nec mĭhī jam pă rĭam antiquam spēs ūlla vĭdēndi; ōmnis spes ābiit.
despĭcatio, *Wzgardá 1.* Verachtung.
despicat issimus, *Podły.* schlecht.
despĭcatus, ti. *Wzgardzony.* verachtet.
despicatus, us. *Wzgardá 1.* Verachtung.
despĭcientia, *Wzgardá 1. 2. Pogardzenie, Poková.* Verachtung.
despicio, *Pátrzę ná doł z gory, Przeyrzał, Gárdzę.* ginabsehen, Verachten, verschmähen *Et Regum magnae despiciuntur opes.* Tib. *syn.* Spērno āspernor, temno, cōntēmno nēglĭgo respŭo, fāstīdio, pōsthăbĕo, nōn cūro. *v. Contemno.*
despĭcor, aris. *Gárdzę.* Verachten. *v. Despicio.*
despicus despicuus, *sub Pilny 1. Wzgárdzony.*
despoliabulum, *idem Dispoliabulum.*

despŏlio, *Wyłupuię 1. Odzieram 2.* berauben. *Despolies, tanta calliditate rapis.* Mart.
despondeo, *Obiecuię 1. Serce trácę, Nádzieię trácę, Oświeć, Ozionąć, Zrękowáć 1. 2.* versprechen, Vermächlen.
desponsa desponsata. *Zrękowána.*
desponsatio, *Zrękowány.* Vermählung.
despretus, *Wzgárdzony.*
despūmo, *Piánę zbieram, Szumnię, Wyrzucam 2. ścieram 1 Szoruię, Gładzę, & sub Pienię się, Wyspiam się, Ochłodnąć.* abschaumen. *Et foliis undam tepidi despumat aheni* Virg.
despuo, *Spluwam, Lekuię, Brzydzę się, Gárdzę.* Außspeutzen. (schupen
desquāmo, *Skrobię 1. Oskrobuię, Oczosnąć.* ent-
Destercoro, Chędożę. reinigen.
desterno, *Rozsiodłáć.*
desterto, *Wyspiam się 2.* auß schlaffen.
destico, Piszczę. Et grillus grillat desticat inde so rex. Ovid.
destillātio, *Kápánie, Rymá, Spadki 1. Sapká & sub Dystylowánie.* Abtropffung.
destillo, *Sciekam, Osiąkam. Ocieka co, & sub Dystyluię.* hinab tropffen.
destinulare, *Skłóć, Natykáć.*
destina, e. Uwiązek, Podporá.
destināta, *Zręko wána.*
destinate destinatò *Umyślnie, Zmownie.*
destinatio, *Upor, Postanowienie, umyśl.* Fürsatz.
destinatus, *Uporny, Stały, Mianowány, Uwiązány, Związány.* Verordnet.
destino, *Stanowię 1. 2. Náznaczam, Upieram się, Umyśliłem, Wiążę 1. Przywięzuię, Zwiężuię, Zrękowáć, Zmierzam Tuszę, ozionąć & Kupuię, oduważam sobie.* Fürsetzen, verordnen. *Destinat imperio clarū, praenuncia veri.* O. *syn.* Trĭbŭo ăttrĭbŭo āssigno: dēcērno cōnstĭtŭo.
destituo, *Opuszczam 2. Odbiegam 2. Opadłá wodá, Stawiam, Utwierdzam.* Verlassen. *Non odio quidnam destituere mei.* Ovid. *syn:* Desēro, līnquo. rĕlīnquo, derēlīnquo
destitutio, *Opuszczenie 2.* Verlassung.

Destrīgmentum, *Oskrobiny*.
destrīngo, *Oskrobuię, Omykam, Urywam 3.* Abbrechen, abstreiffen.
destringor, *Scieram się.* destructio, *Skáżenie. Zepsucie* Ein Zerstörung.
destruo, *Obalam 1. Psuię 1. 2.* Zerbrechen/ zerstören. *Destruat, aut captam ducat Getulus Jarbas.* Vir. *syn.* ēvērto, dīrŭo. *v. Everto.*
desuasor, Odradzaiący. desubito. as. Obalam 1.
desubĭtò, *Nagle.* in der eyl.
desubulo, as. Przekalam, & in Szydło.
desudasco, Pocę się. desudatio, *Usilność.*
desūdo, *Pocę się, Usiłuię.* schwitzen.
desvefacio, *desueo, Odkładam kogo, Odzwyczaiam.* Einen abgewehnen.
desuētūdo, *Odzwyczaienie.* Abwehnung.
dēsūgo, *Ssać przestaię.*
desultor, *Przesiadácz, Oklep iádący, Powodnik, Káłwakátor.* der von einem Pferd auff das andere springt.
desūltōrius, *Powodnik, Oklep bieżący, Koń powodowy, Niestáteczny.*
dēsultūra, *Zskakánie.* Abspringung.
dēsum, *Niedbáły iestem, Przesypiam spráwę, Niemász 1* Mangeln/ nicht da seyn *Desumg ecce rates Deus has.&c.* St. *syn*: ābsum, dēfĭcio dēsīdĕror.
dēsūmo, *Odbieram 1.*
dēsŭo, *Zszywam.* zunähen. *sub Zwieram 1.*
dēsŭper, *Zgory.* von oben/ auff *Inspectura domus, venturaque desuper urbi.* Virg.
dēsurgo, *Ná dwor wielki.*
desursum, Z gory.
Dētēctio, *Odkrycie, Wydánie 1.* Entdeckung.
dētĕgo, *Odkrywam.* Entdecken/ auffdecken. *Detegit imbelles animos,&c.* Luc. *syn.*: ăpĕrĭo, pāndo, rĕsĕro, ōstēndo, rĕtĕgo, rēclūdo, ēxplĭco. (Auffhaltung.
dētēndo, *Spuszczam 3.* dētēntĭo, *Zatrzymánie.*
deter inusitatum, Zły. (*się.* abwischen.
dētērgo, is. *Ocieram, Scieram 1. & sub Obliżuię* dētērgeo, es. *Ocieram, Scieram 1 Obrywam 3. Ucieram, & sub Liżę.* Absauberen. *Elicis & fœdo deterges sœcula victu* Claud. *syn*: ābstērgo, tērgo, mūndo, dētērgo. *v. Abluo.*
deteria, i. macilentæ, sub Chudy.
dētĕrĭor, *Gorszy* bößer. *Perculit imperio deterioris heri.* Cat. *syn*: Pējor.
dētĕrrĭus, *Gorżey* Büser. (stellung.
dētērmĭnātĭo, *Określenie, Zámknienie 4.* Bestētērmĭno, *Określam 1. Rozmierzam, Mierzę 2 Naznaczam Graniczę, Kończę* Ein Ziel setzen. - *Ut hinc teli determinet ictus.* Lucr.
dētĕro, *Scieram 3. 4. Dzierżę szatę. Trę 4. Młocę, Wygłodáć,* Przemárnowáć Abschleiffen. *Deteret invalidos & via longa pedes.* J. *syn*: Tĕrŏ, cōntĕro, āttĕro, ābsūmo.
dētērrĕo, *Odstraszam.* Abschrecken. *Cædibus & victu fædo deterruit Orpheus.* H. *syn*: Dehōrtor, āvŏco, rĕvŏco, dēdūco, āmŏvĕo, āvērto, ābdūco, *vel* tērrĕo.
dēterrĭmus, *Zły.* Böß. schändlich. - *Movet ut deterrimus error.* P. *syn*: Pēssĭmus.
dētēstābĭlis, *Przeklęty.* Verflucht *Exemplum in nostro tam detestabile sexu* Juv. *syn* Dētēstăndŭs, ēxĕcrandŭs, ēxĕcrābĭlis, hŏrrēndus.
dētēstātĭo, *Odrzekánie,* Przeklinanie *Czyszczenie, Brzydzenie,* Protestácya. Verfluchung/ Abscheu.
dētēstor, *Brzydzę się, Odrzekam się, Przeklinam, Oświadczam się* Verfluchen/ Abscheu haben. *Detestata manet sub Jove frigido.* Alc. *syn*: ăbōmĭnor, ēxĕcror, ăbhōrrĕo, fŭgĭo, āvērsor, hōrrĕo.
dētexo, *sub Odetkáć 1. Ogołocić, Obnażam.*
Dētĭnĕo, *Trzymam 4. Wiążę 2. Zátrzymawam Báwię kogo, Zabawiam, Zwłaczam.* Auffhalten/ verhalten. *Sæpe oculos etiam detinuere tuos* Ov. *syn*: Tĕnĕo, rĕtĭnĕo, mŏror dēmŏror. (*skramiam.* Abscheeren.
dētondeo, *Strzygę 1. Postrzygam, Obcinam 1. Ucinam* detonuit. *Odegrzmiáło* hinein polder dētōno
detonso, as. *Strzygę 2.* detorno as *Toczę.* drähen.
detorqueo, *Kieruię, Nákrzywiam, Wykrzywiam 2. Odwracam 1. Odwodzę 2. Udaię się gdzie.*

gdzie. Neben sich drucken/ abtringen *syn*: deflecto averto.

Detractio. *Umniejszánie, Zwłoczenie 1. Wyprożnianie się, Obmowa, Krádzież 1. Pusz-czanie krwie 1.* Abziehung Verläumbdung.

detracti alvi. *Purgácya.*

detracto, *i male tracto sub Czesłuię.*

detractor, *Obmowcá.* Ein Verläumbder.

detraho, *Uymuię 5 Umniyszam, Uwłaczam 1 Zdeymuię 1. Zdzieram, Zwłoczę 1. Składam kogo, Poniżam 1. 2. Wiarę psuię, Ustawám się, Zbieram ptaki.* Abziehen. *Detulerit fasces indigno detrahet idem.* Hor. *syn*: Minuo, derogo, aufero, decerpo, tollo.

detraho soccos. *Zzuwam.*

detrectatio, *Ociąganie się, Zbraniánie 1. Umniey-szánie.* (met.

detrectator. *Uymácz.*

detrectator imperii. *Nieposłuszny.* ungehorsa-

detrecto, *Ociągam się, Obmawiam, Ustępuię Zbrániam się, Wybiiam się, Uwłaczam 2. Nie posłuszny iestem & sub Częstuię.* Sich widdern ab schlagen. *Verbera, detrecto non ego vincla pedum* Tib. *syn*: Vito, evito, fugio, defugio, recuso, devito, abnuo declino.

Detrimentum, *Okruszyna, Szkodá.* Verlust/ Schade. *Detrimenta fugas servorum, &c.*H. *syn*: Damnum, noxa incommodum.

detrimentosus, *Szkodliwy.*

detritus, us. *Wycieránie.* Abschleiffung.

detritus, ti. *Wytárty.* Abgeschliffen. *Omnia detritu vincula fune cadunt-* Prop.

detrudo, *Strącam, Spycham, Wtrącam 1. Zwalam 1. Wpycham, Osadzam więźniá & sub Przypędzam.* Herab stossen. *Aggressi superisque Jovem detrudere regnis* V. *syn*: Depello, expello, dejicio extŭrbo, deturbo.

detrulo, *Przelewam 1.*

detruncatio, *Obcinánie 2. Scinánie* Behauung.

detrunco, *Obcinam 1. 2. Scinam, Ociosuię.* be-

detrux, *i. detrusus, sub Desperat.* (hauen.

Detudes, *sub Ogłodány.*

detumeo detumesco *Tęchnę upada morze.* Auff-schwellen. *Detumuere animi maris & clementior æther.* St. (*Nonius obsoletum.*

Detundeo *Lucil. Proras detundere Mars: Tictorin:* detundo, *sub Uderzam się.*

deturbatio, *Strącenie.* Abstossung.

deturbatus, *sub Szubienicznik.*

deturbo, *Obalam 1. 2. Spycham.* Abstossen/ abstürtzen. *Agmina deturbat gladio,&c.* Sil. *syn*: Depello, dejicio, exturbo. *v. Dejicio.*

deturgeo, *Tęchnę, Upada morze*

deturpo, *Szpecę.* Verwüsten/ ungestaltig machen. *syn*: Turpo, maculo.

D E V

Devasto, *Pustoszę.* Verwüsten.

deveho, *Zwożę, Zawożę, Spuszczam rzeką.* Abführen. *Hactenus historiæ, nunc ad tua devehor astra.* Virg. *syn*: Defero, veho.

devello, is. *Obrywam 1. Urywam 2. Zrywam skubię.* Abreissen/ scheiden.

develo, as. *Odkrywam.* Entdecken. *Oraque develat misera pudibunda sororis.* Ovid. *syn*: Revelo, detego, retego, aperio.

deveneror, *Czczę 1.* Ehren.

devenio, *Przychodzę 1. 10. Dochodzę 1. Wpadam 1.* hinkommen. *Devenient adero, & tua si mihi certa voluntas.* Virg. *syn*: Pervenio, venio advenio, accedo. *v. Advenio.*

devenusto, *Szpecę.* Ungestaltig machen.

deverbero, *Zbiiam kogo.* Außschlagen.

devergentia. *Náchylenie, Kray świátá 1.*

deverro, *Wymiatam.* außkehren abfegen.

deverto, *Plant. Apulei, lege Diverto.*

deversus, *Náchylony Na doł.*

devestio, *Obnażam.* Entblössen.

devexitas, *Pochodzistość, Náchylenie, Stoczystość, Devexo idem divexo.*

devexus, *Pochodzisty, Náchylony.* Nider sich hangend. *Ad terramque fluit devexo pondere cervix.* Virg *syn*: Declivis, pronus.

devincio, *Zwiężuię, Záwiężuię 4. Złączam, Zniewalam, Poddaię 2. Przywiężuię, Dopuszczam się, Przedarowáć, Spowinowacam się*

Przysłu-

Przyſtuguię ſię, & in Przeklinam verbinden
Dēvinco, *Zwyciężam 2.* überwinden.
devinctus, *Obowiązány.* Verbunden.-- *Neque quis me ſit devinctior alter.* Hor. *ſyn.* Vīnctus rĕvinctus, lĭgātus.
dēvio, *Uſtępuię z drogi, Chybiam, Miiam 2.* irr gehen.
devirginata, Nie Pánná.
devirginatio, Zgwałcenie 2.
devirgino ſub Zgwałcić 4. dēvītātio, *Uscie 2.* Vermeydung.
dēvīto, *Chronię ſię, Schraniam ſię.* Vermeyden. *Ut mala devites, præ cunctis otia vites.* B. *ſyn:* Vīto, ēvīto, dēclīno, fŭgĭo, ēffŭgĭo, dētrē cto.
dēvium, *Uſtronie, Z drogi.*
dēvius, *Zdrożny.* von dem Weg Abirrender. *Cum juvenes placido per devia luſtra vagantes.* O. *ſyn:* ērrans, ăbērrāns, *vel* āvĭus. *v Avius.*
Dēunx, cis. m. *Jedenaście części, ſub Części cáłey, & ſub Kieliſzek.*
dēvŏco, *Zwoływam, Wywoływam, Przyzywam, Wabię.* Zuſammen ruffen.
dēvŏlo, *Zlatam. Ulatam, Przybiegam. Zbiegam 1. Przychodzę 1.* Abfliegen.
dēvolvo, *Zwalam co 1. Zwiiam 1* Abwältzen *Verba devolvit, numeriſque fertur.* (Saph.)
devolvor, *Spada 1. Spada ná kogo, Oſtoi ſię, Zbiegam 1.*
dēvŏmo, *Womituię.*
dēvŏrandum eſt, *Pácyencya.*
devorátio, Pożeránie,
devorator, Pożerácz ſub Zárłok.
dēvŏro, *Pożeram. Strawić 2. Oziunąć 2. Ztádleć, Pátrzam 1. Przemárnowáć Wytrwáć 1.* Verſchlucken *Devorat & clauſum pectore vulnus alit,* Ov. *ſyn:* Abſumo, conſumo.
dēvoror, *Ginę.*
devotatio 2. Reg. 8. apud LXX. eſt i votum, precatio. Polonus interpres reddit. Przekléctwo, quo ſenſu, etiam Preces Latini uſurpant & Poloni Pacierze mowi i. Przeklina.
dēvōtātus; *Czárowány.*
dēvōti, *Máſtokowie Tureccy. Rękodáyny.*
dēvōtio, *Poſłubienie, Oddánie ſię, Nábożeńſtwo, Czáry przekléctwo.* Andacht. *Una eademque viâ tanta eſt devotio legum.* Vict. *ſyn:* Rĕlĭgĭo, pĭĕtas *v. Pietas.*
dēvōto, as. *Oddaię ſię, Czáruię, Bluznię, Przeklinam.*
devotorius, ſub Oddány.
dēvōtus, *Poddány, Oddány, Poſłubiony, Uprzeymy, Rękodayny, Zprzyiázny, Przeklęty, Nábożny?* Der Andacht ergeben -- *Peſti devota futura,* Virg. *ſyn:* Vōtus ăddĭctus, dēſtĭnātus, (*kl:nam.*
dēvŏveo, *Oddaię ſię, Ofiáruię 3. Poświącam 1. Slubuię 1. Wydaię ſię 2. Przeklinam, & ſub Przyiacielſtwo przyiąć.* Geloben, verheiſſen. --*quorum ſe devovet aris.* Virg. *ſyn:* Vŏvĕo, cōnsēcro, dĭco ās, ăddĭco, ĭs, dēſtĭno.
dēūro, *Spalić 1.*
Deus, *Bog, & tt Przedni 1.* Gott. *Devotos, Auguſte, Deo cui ſordida templa.* P. *ſyn:* Nūmen. *epith:* ŏmnĭpŏtens, ætērnus, clēmens vĭndex, ūltor, prŏvĭdus, cœlĭpŏtens, āſtrĭpŏtens, ĭmmŏtus, măgnus, ĭnāccēſſus trĕmēndus mĕtŭēndus, ĭmmēnſus, ĭnfĭnĭtus, jūſtus, æquŭs vĕrēndus sŭblĭmis, ĭnvĭctus vĕnerandus tērrĭbĭlis. *phr.* Păter ŏmnĭpŏtens. Cēlſi mŏdĕrātor ŏlȳmpi, Tērrārum cœlīque sător. Hŏmĭnum rērumque rĕpērtor. Rēx măgnus ŏlȳmpi, Sŭpērum, Cælĭcŏlûm Rēx, Rēctor Cæli ſcēptra tĕnens. Mūndi ŏrbis cŏndĭtor. Cœli tērræque creator. Tŏt quot quī sȳdĕra cœli. Cūncta sŭo quī nūmĭne tŏrquet. Quī tēmpĕrat orbis hăbēnas. Qui ſcēptra tĕnet rădiăntis ŏlĭmpī. Quī măre, quī tērras, quī cælum nūmĭne cŏmplet. Ætērno quī nūmĭne cūncta gŭbērnat. Nūtu quī tēmpĕrat ŏrbem. Cūjus ŏb ŏbtūtum tēllus cŏmmŏta trĕmĭſcit. Cūncta sŭpērcĭlĭo quătĭens Ætērno nūmĭne cūncta mŏvens, ŏpĭfex rērum, & mūndi mĕlĭōris ŏrīgo. Quī fĕra tērrĭbĭli jăcŭlatur fūlmĭna dēxtra. O măgne ŏlȳmpi rēctor, & mūndi ărbĭter, ŏ quī rēs hŏmĭnūmque Dĕūmque ætērnis rēgis ĭmpĕrĭis, & fūlmĭne tērres. Quī tēmpus ăb ævo īre jŭbet, ſtăbĭlĭſque mănens dat cūnctă mŏvēri. Cērnens cūncta Dĕus, præsēntia prĭſca, fŭtūra. Quī mŏtus ănĭmi, sēnſuſquē lătēntes. Pērſpĭcit & tăcĭti pĕctŏris īma videt. Cūjus ăd ĭmpĕrĭum fūndit sŭa mūnĕra tēllus. Quī sēmper adeſt, sēmpērque fŭit, sēmperque mănebit. Quī cōnſpĭcit ŏmnĭa juſtus ărbĭter. Prĭncĭpĭum, rēctor dūxī sēmĭta, tērmĭnus, ĭdem. Quī jūſto ēxāmine novit par-

vit, pārcĕre sūbjĕctis, & dēbĕllare sūpērbos. Quī dūro in dīscrīmine vērsat, rēs hūmĭlis pŏpūli affĭīctas, ŏcŭlīque sūpērbōs, dējĭcit ēlāti fastus, Mēntīsque mălæ scĕlĕrāta rētū dens Cōnsīlia. Quī rĕgit īmmĕnsam jūsto mŏdĕramĭne mōlem. Quīque mŏvet nostros per tot mīracŭla sēnsus. Cœlum nūtu quī tēmpĕrat ālmum Æthĕra quī librat līquĭdum quī rōris ăcērvos, quīque nĭves spārgit gĕlĭdas & nūbe sălūbri ēlĭcit ŏptatos hērbīs sĭtĭēntĭbus īmbres. Quī tŏnat, & trĕpĭdum rapĭdis quătit āĕra flāmmis. Tēmpora sȳdĕrĭbus, quī dat sŭa sēmĭna tērris. Qui pĕlăgus flūĭtare jŭbet cōnsistĕre mōntes. Quī cōrpus mēntēmque dĕdit, quĭbus āddĭdit ārtes īnnūmĕras, gĕmĭnum cŭmŭlans āb ŏrīgĭne mūnus.

deūtĕragōnīsta, æ m. gr. *Podleyßy, Wtororzędy.*

Deutĕritas, æ. gr. *Wino poślednie.*

Deutĕrŏlŏgus, gr. *Pośledni.*

deūtĕrŏpotmos, gr. *Zmartwychwſtały.*

dextrans, tis. m. *Części cáłey rzeczy & sub Kielßzek.*

dextella, *Prawa ręká, quasi Práwiczká.*

dexter, Práwy 1. *Po práwey ręce, Łaskaw, Ro ſtropny, & sub Roſtropnie.* Gerecht an der rechten Seyte. *Et ſellam cubito dexteriore premit* Mart. *ſyn:* īngĕniōsus, săgax sōlers, īndūstrĭus, ăcūtus, *vel* sĕcūndus, prōsper, faustus, fēlix, fōrtūnātus.

dexter ſenio. *Kostek rzucenie ſzczęśliwe.*

dextĕre. *Roſtropnie.* geſchlicklich.

dexterior, *Práwy.*

dextĕrĭtas. *Roſtropność.* Geſchicklichkeit.

dextimus, Práwy.

dextra dextera *Práwa ręká. Mánelá* Die rechte Hand. *Dextera per ferrum eſt, pietas ſpectata per ignes* Ovid *ſyn:* Dēxtra. *epith:* īndŏmĭta. *phr.* Jūnctāque bĕllo Dēxtĕra. Si Pĕrgăma dextra Dēfēndi pŏssent. Cōngrĕssi jūngent dēxtras Jūncta ēst mĭhi fœdĕre manus. Dēxtram lăbēnti tēndit īnĕrmem. Cūr dēxtræ jūngĕre dēxtram Nōn dătur. v. *Manus.*

dextrâ, *Wpráwą. Po práwey ręce,*

dextra ejus eſt. Wiernek.

dextralis, is. f. Toporek 1.

dextram jungo interjungo. *Witam 2.*

dextrariolum. Mánelá. dextratio, Witánie. dextrationem vocat ſcalig: ad Manil: exteriorem ſideris fluxum, vel cum ſidus dextros it per orbes, ut ait Manilius.

Dextrè, *Baczni*e. geſchicklich. dextrŏchērĭon, *Mánelá.*

dextrorſum, dextrorsùs. *dextroverſum, W práwą.* auff der rechten Hand.

dextrum, *Po práwey ręce.*

DIA

Di Præpoſitio Inſeparabilis, reſpondet Polonicè *Roz.*

diăbăthra, gr. *Pátynká.*

diăbăthrāria, *Szwiec, Pátynkarz.*

diăbētes, æ. m. gr. *Hewar, Trcionká, Uryny ciec- czenie.*

diăbole, es. *Potwarz.*

diabŏlĭcus, gr. *Czartowſki.*

diăbŏlus, *Czart, Potwarca, Oſkárżyciel.* Ein Läſterer/oder: ein böſer Geiſt. *Furvum Diaboli nomen eſt in amoribus.* (Jamb.) v. *Dæmon.*

diăchĕrum, è gr. *Ciernie 3.*

diăchȳtum, gr. *Wino ſłodkie.*

diăcōdium, gr *Mákowa Máść, & ſub z żelázá & ſub żyła pulſowá.*

diaconatus, us ſub Dyákon.

diăcōnus. gr. *Dyákon* Ein Kirchen-Diener. a *breve eſt, licèt producant, Gretſer & Vergara.*

diăcŏpe, gr. *Rozcięcie,*

diăcŏpe, *Rufinian. Figura inter duo verba ſimilia, diverſum interponit Duc age, duc. Diaſtole etiam vocatur. vide Tmeſis.*

diăcŏpus, gr. *Upuſt.*

diactor, gr. *Jednácz 1. Pośrzednik.*

diadema, a Koroná Krolewſka. Eine Kron.

diădēma, atis gr. idem & *Przepaſka.* Ein Hauptbinde/mit Purpur durchſtrichten/ wie die Könige tragen Kron. *Dignior eſt ſceptro, & regni diademate virtus.* M. *ſyn:* Cŏrōna. *epith.* cōnspĭcŭum, fūlvum, pūnĭceum, dīves, rŭtĭlans. *phr.* Rēgis īnsīgne, Frŏntis dĕcus, īmpŏsĭtum căpĭti gēmmis dĭădēma, cŏrūscis, Rēgem, rēgīlque īnsigne gĕrĕntem, āspĭcis īnsīgni cūltam dĭadĕmăte frŏntem. Huic nōbĭle flāvum Præcīnxit dĭădēma căput. Cuī frōns dĭădēmate ful-

te fulvo Cincta erat ipse; tenens sceptrum & nitido diademate fulgens.
Diadematicum forum, *sub Koronowány.*
diadematus, *Koronowány.* gecrönet.
diadicasia, æ. *gr. Spor.*
diadochus, *gr. sub Beryl & następcá.*
diæresis, is. *gr. Dział.*
diæresis figura syllabam dividens: ut Aulai Donat.
diæta, *gr. Izbá 1. Stołowa izbá, Letne mieszkánie, Sąd 1. Wieczernik, Skromność 3. Obrok* ein Saal/ darin man isset/ *Item* Ordnung im essen und trincken.
diætarius, *Obroczny 1. Stołowy, Prebendarz.*
diætetes, *a. m. gr Roziemcá, Iednacz 1.*
diætetica, *a. gr. Skromność 3.*
diætula, *Wieczernik.*
diaglaucion, *gr. Mákowy sok.*
diaglyphice, es. *gr. Snycerstwo.*
diaglyphicum opus. *gr. Rycie wklęste.*
diagonia, diagonalis, diagonica linea. *Linia od rogu do rogu, Węgielna linia.* (*linia:*
diagonios, *f. secundæ vel Diagonia f. Węgielna*
diagramma, *gr. Rysowánie 2. Figury 2.*
diagrammismus, *gr. Bierki kiłki.*
diagraphice, es. *gr. Malárstwo.*
diagrydion, Dyágryd.
dialectica, *a. gr. Dyálektyká.* Ein Kunst Ordentlich zu reden.
dialectice, dialecticus. *adject: substan: ibid.*
dialectus, *f. gr. Mowy iednego narodu rożność.*
dialeucon, *gr. sub Szafran 1.*
dialis, *à die Jednodzienny.* (*lus.*
dialis, *à dios. Flamen dialis Livi. Jovis sacrificu-*
diallage, *gr. Jednánie 2.*
dialogicus, *gr. Rozmowy 2.*
dialogismus, *gr. Rozmowá.*
dialogista, æ. m. *gr. sub Rozmowny 1.*
dialogus, *gr. Rozmowá 1.* Eine Red.
dialutensis, *Błocisty.* (*ton*
dialysis is. vel eos. Dialyton figura, idem Asynde-
diamastigosis is. eos. *gr. Biczowánie.*
diameter, diametros, *f. gr. Linia 3.*
diamoron, *sub Morwá owoc.*

Dianaria, *Bylicá.*
dianome, *gr. Dział, & infra Merismos.*
diapasmata diaplasma. *n. plur. gr. Perfumy.*
diapason, gr. ex omnibus intervallis Sonorum symphonia constans, nempe ex quinque tonis, & duobus Semitonis, seu ex diatessaron & diapente; consistitque in dupla proportione, vulgò una octava, veces octo, intervalla septem habens. Bardzo, Dáleko.
diapensia, Zánkiel, Łyszczak ziele.
diaphanus, *gr Przezroczysty.*
diaphora, *gr. Rożność.* Unterscheid.
diaphoreticus, *gr. Purguiący.*
diaphragma. n. *gr. Przegrodá 1. Błoná 3.*
diapsalma, *gr. n. sub Boże day to, & Przestánek.*
diarium, *Dziennik 1. Obrok.* täglicher Brauch/ *item.* Register.
diarrhæa, *gr. Biegunká 1.*
diarrhytum, *gr. Mokrzyny.*
diarthrosis, *eos. vel is. f. gr. Spoienie.*
diasphendones, es. *gr. sub Roztargáć.*
diastema, *gr.* Przeciąg.
diastole nota Orthographica, dextra pars circuli ad imam dictione posita, malè cohærentia disjūgens.
diastylos, diastylus. *gr. sub Filarowánie & Ná filarách.*
diasyrmos, *vel us. m. gr. Szyderstwo. Item figura cum rem vel personam elevando irridemus.*
diasyrticus, *gr. Szyderski, Uszczypliwy.*
diatessaron, *Vitruv Macrob. intervallum symphoniæ musicæ proportionis sesquitertia, quartam vulgo vocant.* Vt. Et. *Phil and.*
diatheca, *a. gr. Testament. O quantum diathecæ valent, & quinque comati.* Mart.
diatheca, *orum idem & Dziedzictwo.*
diathyrum, *gr. Portyerá, Słup 7.*
diatomus, *gr. Przezgłownik.*
diatreta, *orum gr Toczone rzeczy.*
diatretarius, *Tokarz.* Ein Dräher.
diatretus, *gr. Toczony. Sádzony 2.* gedräht.
diatriba, *a. gr. Szkołá 1. Obcowánie, Apud Poëtas Græcos iota anceps est sed sæpius longa.*

Diatypofis figura oratoria idem quod distractio.
diāulos, diaulus. gr. Stay duote.
diaulŏdrŏmus, gr. Zawodnik.
dibalo, as. Rozgłaszam, Rozwoływam 1.
dībăpha purpura. Szarłat 4.
dībăphus, gr. sub Fárbowány.

D I C

Dica, gr. Pozew Eine Ladung. Ego te cognatum dicam, & tibi scribam dicam. (Jam.)
dĭcācĭtas, Uśczypliwość, żártowność żart 2. 4. Szyderstwo Schwätzigkeit/Ein Geplapper Risus, serietas dicacitates. (Phal) syn: Lŏquacitas, gărrŭlitas
dicāčŭla, Swiegotká.
dicacŭlus, Wielomowny. schwätzig.
dicæŏdŏtes, æ. m, gr. Surogator.
dĭcæŏlŏgia, gr. Obroná 4. Item figura Oratoria Rutilio, quæ æquitatem, causæ brevi sententia complectitur.
dĭcāstĭcum, gr. Sędziemu podárek.
dĭcātio, Podlánie, Przystánie, Przypisánie 1. Zueygnung. (Ein Plapperer.
dĭcax, żártowny, Uśczypliwy, żwawy, Szyderz.
dicendi genus. Mowy ksztalt. Art zu reden.
dicendi ubertas, vis, copia, facultas. Wymowá. Wolredenheit.
dĭces, hi. à dix. m. gr. Robacy w drzewie.
dĭchalcum, gr. Kwartnik.
dĭchŏtŏmos, vel us. f. gr. sub Połksiężycá.
dichus, cos. & es. gr. Dwugarcowy.
dicibulum, Bayki 1.
dici causa, dici gratia. Ná oko, Niedbále, Dla obyczaiu Rzekomo, Zmyślnie, Wsłowie, & sub Nowoksiężyny. Quantitas anceps sub Nadicitur. Powiádaią. man spricht. (oko.
dĭco, as. Ofiáruię 3. Przypisuię 3. Poddaię się Záwieszam 2. Obwieszam 5. Poświącam 1. Zueygnen/ heiligen. Connubio jungam stabili, propriamque dicabo. Virg. syn: Dēdĭco. cōnsĕcro, săcro, nūncŭpo, vŏvĕo, dēvoveo, vel dēstĭno āddīco, ĭs.
dīco, is. Mowię 2. Każę do ludu, Náznaczam czynię 5. Podaię 9. Obieram 2. Powiádam, Poświącam 1. Segen/ reden. Diceret, hæc mea sunt, veteres migrate coloni. V. syn: Lŏquor, ēlŏquor fāris, ĕffāris prōfāris (sec: persona ab inusitato, for.) pāndo, nārro, enārro, rĕfĕro, mĕmŏro. phr. ōre sŏnos ēdo, prōfĕro, prōmo, ĕxprōmo. v. Loquor.
Dico bona verba alicui. Winszuię.
dico causam, Obwinionę mnie.
dico diem alicui. Pozywam Stánowię.
dico in aliquem acerbè, graviùs, inclementer, Łaię.
dico jus gladio alicui, Karzę.
dico legem alicui. Uymuię kogo Stánowię.
dico multam alicui. Skazuię winę.
dico non rectè alicui. Bluźnię Złorzeczę.
dico nummos, pecuniam, dotem alicui. Obiecuię się. (się.
dico salutem alicui. Rozstaię się.
dico sententiam, dico pro sententia. Wotuię.
dico supremam, dico vale. Zegnam.
dicondylus, gr. Dwukłykty.
dīcor, Zowią mię. dīcrŏtum, gr. Náwá 11.
dicta aurea, laudabilia. Sentencya.
dictamnum, dictamum, dictamus. Dyptan 12.
dĭctāta, orum Pisánie powiádánie.
dīctāta excipio, Piszę po kim
dictatio, Powiádánie, sub Powiadam 3.
dictātor, Rządzcá, Biesiádnik 2. war der oberist Gewaltthaber zu Rom.
dictatorius, sub Rządzcá. dictatura idem.
dictēria dico. Szydzę. spotten.
dicterium, Szwypká. Schmäh-Wort. Omnibus arrides, dicteria dicis in omnes. M.
dictio, Słowo Mowá 1 Mowienie czego, Powieść, Przypowieść, Kazánie, Wyrok 2. Ein Wort.
dictio causæ, Obroná 4. Spráwienie się. Odpráwowánie.
dictio oratoria, Kazánie. Eine Predig.
dictio sententiæ, Wotowánie.
dictionarium sub Słownik. Ein Buch worin alle Wort erklärt werden.
dictiosus, żártowny. dīctito, Mawiam.
dicto. as: Mowię z kiem pacierz Pokázuię 1. Powiádam offt sagen.

Dicto pecuniam. *Pożyczam 2.*
dictum, *Słowo, Powieść, Przypowieść, żart Uczynek.* Ein Wort/ Red.
dictum est. *To wiedz.*
dictum factum, *Rychło, Zaraz.*
dictum falsum, *Sznypká.*
dictum vernile, *Szyderstwo.* Spottung.
dictūrio, *świerzbi mię język.*
dictyŏthĕtum, dictyōton. *gr. sub śiatkowy.*
Didactron, *vel um. gr. Kwartał.*
dīdascălus. *gr. Mistrz, Náuczyciel.*
dīdĭci, *Zwykłem.* dīditur, *Rozchodzi się.*
dīdo, is. *Rozdaię.* Außtheilen. *Albuti senis exemplo qui munera didit.* Hor *syn:* Dīvĭdo, dīstrĭbŭo. Dīdĭtur hīc sŭbĭto Trōjana per āgmina rūmor. (*Virg. 7. Æneid.*
dĭdōrum, *gr. Dwupiędzista miárá, sub Piędzisty*
didrachma, æ. Urt.
dĭdrāchmum, *gr. Osmak 2. Urt.*
dīdūco, *Rosprowadzam. Rośczepierzam, Rozrożniam, Rozdziewiam gębę.* Zertheilen/ zerziehen. *Tum verò in partes animus diducitur omnes.* Virg. *syn.* Dīstrăho, dĭrĭmo.
Die *We dnie.* im Tag Die cæca emo. *Borguią mi*
Die crastini, die pristini, die proximi, die quinte &c.. Jutro, & zá Kilká dni.
die oriente. *Ráno. Indueras oriente die, duce fertilis anni.* Tibul.
die oculta vendo. *Zá gotowe.*
die pristine, Dzień przed tym.
die quarta, die quarti. *Zá cztery dni, Onegdá zá Kilká dni, Dniá trzeciego,* e *corripuit Joan: Ursin.*
die quarto. *Dziś czwarty dzień.* den Vierdten
diecŭla, *Dzionek.* (Tag.
diĕgērtĭcum, *gr. Eynał.*
dieicystinda, *Junio Polluci ludus, in quo ordines puerorū sibi oppositi. porrectis manibus alteri alteros ad se pertrahunt, Przeciągánie się.*
diem de die, Diem ex die. *Odedniá do dniá.* Von Tag zu Tag.
Diem dico, do. *Pozywam 1.* für Gericht laden.

dierecto, Nieszcześliwie. unglücklich.
dierectus, Nieszcześliwy, Szubienicznik.
dierectus abi. Idź do złego.
dies, *hic. hæc. at hi dies. Dzień Czas Rok sub Pozwánie.* Ein Tag/ Eine Zeit. *Non ulli pastos illis egêre diebus.* Virg. *syn:* Lūx Sōl lūmen Aurōra. *epith:* Lætĭfĭcus, vŏlŭcer; fōrmōsus, īnstābĭlis, cĕler, vēlox nĭtens fŭgĭtīvus, fŭgax, fluens, brĕve spērātus, grātus fēlīx, exspēctātus. *phr.* Dĭūrnum tēmpus Dĭūrna mora Dĭūrnī mora tēmpŏris. Cāndĭda Lūcĭfĕro prævĕniēnte dĭes: Rĕvŏlūta ruēbat Mātūra jam lūce dĭes nŏctĕmque fŭgābat. Lætĭficusque dĭes ĕrat ōmnĭbus æthĕre pūro. Hæc mĭhi lūx tōto jam lōngĭor ānno est ĕrgo ădĕrat prōmĭssa, dĭes & tēmpŏra Părcæ, dēbĭta cōmplērant. Tēcum ĕtĕnim lōngos mĕmĭni cōnsūmĕre sōles, Tē vĕnĭēnte dĭe tē dēcēdēnte cănēbat. Lūx tērris sē crāstĭna tōllet Vēnit summa dĭes & inēlŭctābĭle tēmpus. Tōtus & īlle dĭes & quī nāscēntur āb īllo ēxāctum ad mēnsem plŭvĭis vēntōque cărēbunt, ōmnem crēde dĭem tĭbi dīlūxĭsse sŭprēmum, ōrta dies tōtum rădĭis īmplēverat ōrbem. Hīc prīmum nŏva lūx ŏcŭlis āffūlsit, āltus ĕquis Tītan rădĭantibus īnstat Sī nĕque clāra dĭes nec nōx dăbĭt ātra quĭētem ēxpēctāta dĭes ădĕrat.
dies adscripta literis. *Dátá.*
dies *artificalis, Dzień 1.* Dies civilis. *idem.*
dies *criticus, Dzień lekarski.* Dies decretorius *idem.* (vertlagt.
dies dicta mihi est. *Obwiniono mię.* ich bin
dies Dominicus. *Niedzielá* der Sonntag.
dies fastus. *Dzień Sądowy.* Ein Gerichts-tag.
dies funestus, infaustus, religiosus *Dzień Nieszczęśliwy.* Ein unglücklicher Tag.
dies in noctem vergens, *Wieczor 1.* Abend.
dies in plurali. *Wednie.*
dies Jovis, *Czwartek.* Donnerstag. d ēs Lunæ *Poniedziałek.* Montag. dies Martis, *Wtorek.* Dienstag. dies medius. *Południe 12.* Mittag dies Mercurii, *Szrzodá.* Mittwoch
dies nascens. *Swiát.* Anbruch des Tags. dies natalis, *Dzień národzenia.* dies naturalis, *Dzień 1.* diēs noctibus æquare, *Ustáwiczn...* dies otiosus, *Dzień wolny.* dies Saturni, *Sobotá*

bota. Sonnabent. dies Solis, *Niedziela.* Sonntag. dies Veneris, *Piątek.* Freytag. dies ultimus, *śmierć.* di- fcit. *świtá* der Tag brichtan. dĭēsis is *gr. Cedzenie.*

Diesis. *item apud Musicos, est primus sonus, qui sensu percipitur. Arist:* Diesis, *Vitruvio toni quarta pars, & sic in semitonio duæ.* dieses *erunt. Macrobio Semitonium est, Sonus minor tono, ut 8. quam 9. hoc semitonium olim.* diesis, *vocabatur, Posteriores.* diesim *minorem semitonio faciunt, & semitonium minus vocant. Suidæ.* diesis *mensura intervallorum musicorum minima. Boëtio sesquioctavæ quadrans, cùm semitonium majus sit sesquioctavæ dimidium. Junius: dimidium.* dieseos. *minimum quid.*

diespiter Horat. i. Jupiter quasi dies aut diei pater: Lucretius Festo diei & lucis pater. Varro àërem interpretatur.

diĕtēris, *idis. f. gr. Dwuletni czas.*

DIFF

Diffamatus, *Osławiony* Verleumbt/geschändet

diffāmo, *Osławiam Rozsławiam 2 Rozgłaszasię.* Schänden/verleumbden. *Vulgat adulterium diffamatumque parenti.* Ovid.

diffarratio diffarreatio, Rozwód.

differcio *Natykam, Roztykam.* anfüllen.

diffĕrens, *Rożny* unterschieden. differenter, *Ro*(*żnie*

differentia *differitas Rożność.* unterscheid.

diffĕro, *Roznoszę, Rozgłaszam, Rozrywam 2. Roztargáć, Rozszárpáć, Rozbieraią, Szczypię 4 Lżę 1 Osławiam, Pomięszáć, Przesadzam, Odkładam 2. Rożny iestem.* Auffschieben *Pleraque differat, & præsens in tempus omittat.* H. *syn:* Dīsto, dissentĭo, dīscrĕpo. *v.* tārdo cūnctor, mŏror, prōcrāstĭno.

differor, *Ni go tam, ni go sam, Szydzę z kogo.*

differt, *Rożność iest.* es ist der Vnterscheid.

differtus, *Pełen.*

dīffibulo, *Rospinam.* auffhefften. diffĭcĭle, difficiliter, difficulter. *Trudno.* schwarlich.

diffĭcĭlis, *Trudny, Niegodny, Nieludzki, Przykry 1. Dziwak* schwär *Difficile est fateor sed tendit in ardua virtus* Ov. *syn:* ārdŭus ŏpĕrōsus, lābōrĭōsus. *v.* mōrōsus, quĕrŭlus *phr.* Tāntæ mōlis, ĕrat Rōmānam cōndĕre gĕntem.

difficul: sub Trudno, Trudny.

diffĭcŭltas, *Trudność, Przykrość* Schwäre *syn:* Nĕgōtium, mŏlĕstĭa, lăbor. *phr.* Hoc ŏpus, hic lăbor est. Tāntæ mōlis ĕrat Rōmānam cōndĕre gĕntem.

Diffidens, *Niedowiárek.* übeltrauender.

diffidenter, *Niedowierzaiąc, Boiáźliwie, Wątpliwie.* Mißtraulich.

diffidentia, *Niedowiarstwo Boiaźń* Mißtrauen *Longus amor quem diffidentia nutrit* Ovid.

diffido, is. *Niedowierzam, Nádzieię strácić.* Mißtrauen. *Heu nimium faciles læsis diffidere rebus.* Sil. *syn:* Nōn fīdo, nōn cōnfīdo, dēspēro. *v. Dispero.*

diffido, as. sub Odpowiádam 2.

diffindo, *Szczepam, Przerywam 7. Odkładam 3. & sub* Przesypiam *się.* Zerspalten.

diffingo, *Odmieniam 1. Przerabiam, Przekowáć psuię.*

difficio, diffinitus, &c. ut aliqui scribunt, lege Definio &c.

diffisio, Odwłoka *2. Diffissus, si. Zwleczony.*

dīffĭtĕor, *Zápieram się.* Läugnen. *Et pudor obscœnum diffiteatur opus.* Ovid.

diffagellatio, Biczowánie.

diffleti oculi sub Wypłakáć oczy.

difflo, *Rozdmuchnąć* Zerblasen.

difflor, *Rozchodzi się.*

diffluo, *Rospływam się.* Zerfliessen. *syn:* Flŭo, ēffluo, lĭquēsco, lĭquor, ĕris.

diffluo lasciviâ, luxuriâ, otio. *Rospuszczam się*

diffluus, *Rospływaiący się.* Zerfliessend:

diffrīngo, *Łámię co, Rozłámuię.* Zerbrechen.

diffŭgio, *Uciekam 1. Rozbiegaią się.* Hin und her fliehen. *Diffugimus visu exanguel, &c.* Vir. *syn:* Fŭgĭo, aufŭgio, ēffŭgĭo *v Fugio.*

diffŭgĭum, *Rozpierzchnięnie.* Außflucht.

diffūlmĭno, *sub Rostrzáskáć, Rostrzeláć.*

diffūndĭto, as. *tr. Przemárnowáć, alioqui propriè sonat. Rozlewam.*

diffūndo, is. *Rozlewam 2. Zlewam, Przelewam 1. Rosprowadzam, Rospuszczam.* Zergiessen. *Hæc ait & liquidū ambrosiæ diffundit odore.* V. *syn:* Fūndo, ēffūndo, prōfūndo, dīspērgo, dīssĭpo.

Diffūndo faciem, vultum ănimum. *Rozweselam, Wesoło patrzę.*
diffūndor, *Rozpływam się, Rozchodzę się, Rozrastam się.* Zerfließen.
diffūse. *Szeroko.* Weitläufftig.
diffūsilis, *Rozchodzisty, Rozstępny.*
diffūsio, *Rozlanie.* Vergiessung.
diffūsus, *Rozlany, Rozłożysty, Przestworny, Szeroki, Zwleczony.* Vergossen. *Diffusos hedera, vestit pallente corymbos.* Virg. *syn:* fūsus, ēffūsus.
Dĭgāmma, *Cic. 9. ad Attic. 14. vocat F, literam à qua Fenerator incipit.*
dĭgămus, *gr. Dwoyżon.* der 2. Eheweiber nach einander hat.
dīgĕrens, *Rospędzaiący.* dīgĕries, *Rozłożenie.*
dīgĕro, *Rozsadzam, Rospro wadzam, Sporządzam, Rozliczam, Rospędzam, Roskładam, Rospowiadam, Trawię.* ordnen/ vertragen/ verdäuen. *Digerit in numerum &c.* Virg. *syn:* ōrdĭno, distĭnguo, dĭstrĭbŭo, dĭspōno, *vel* cŏquo, cōncŏquo.
dĕgēstĭo, *Rozłożenie, Trawienie.* Verordnung Däuung. *v. & Merismos, infra.*
dīgēstĭōni accommodătūs, *Strawny 2.*
dīgēstus, us. *Szafowánie.* Ordnung. -- *Vacuos si sit digesta per agros.* Virg.
dīgēstus, ti. *Rozczosany.* dĭgĭtāle, *Naparstek.* Ein Fingerhut. dĭgĭtālĭa, ium. *Palczáste rękáwice.* dĭgĭtālis, *Ná páleç miąższy.* dĭgĭtătus, *Pálczásty, Pázurowáty.* der finger hat
dĭgĭtellum, *Rozchodnik wielki.*
dĭgĭti in condylos complicati. *Kułak, Pięść 1* Die Faust. *Et digitos digitis & frontem fronte premebam.* Ovid. *syn:* ārtĭcŭli. *epith:* ĕbūrni, nĭvĕi, rŭbĕntes, dŏcĭles, fōrmō.ī, tĕrĕtes, īndūstrii, ārtĭcŭlāti. *phr:* Dĭgĭtis mōllĭbus ārcum. Cĭthăram dĭgĭtis pērcŭssit ĕbūrnis.
dĭgĭtis duobus, tribus digitis eminulis, *Szczyptą.* dĭgĭtorum percussione *Łácna.*
dĭgĭtŭlus, *Páluszek.*
Dĭgĭtum, ostendere, *Gardzę, Figę pokázuję.*
digitus, *Pálec 1. Pázur.* der Finger.
digitus auricularis *Palec ostátni.* der letzte finger
digitus demonstratorius, *Pálec wtory.* der andere finger. (finger.
digitus famosus, *Pálec trzeci.* der dritte
dĭgĭtus medicus, medicinalis, *Palec czwarty.* der vierdte finger.
digitus medius, digitus verpus. *Pálec trzeci.* der dritte finger.
digitus salutaris, digitus silentii, *Pálec wtory.* der zeite finger. (*minor. Rhoding.*
Digitus Arithmeticorū, est numerus quivis denario
dīglādĭor, *Szermuię, Biię się, Wadzę się.* Zanken/ habern. *syn:* Pūgno, prælĭor, cērto, dē ĕrro, rĭxor, cōntēndo. (*sub Rączę*
dĭgnānter, *Łáskáwie, Uczciwie.* gütiglich. &
dĭgnātĭo, *Dostoieństwo, Poczciwość. Száno wánie, Uraczęnie, Poszánowánie.* Würdigkeit.
dĭgnè, *Godnie, Uczciwie.* würdig.
dĭgnĭtas, *Godność 1. Dostoieństwo, Powagá, Uczciwość, Wspániáłość, Urodá.* Würde/ Ehr/ Hoheit. *Nunc est reddita dignitas equestris.* (Phal.) *syn:* Hŏnēstas, hŏnor, splēndor dĕcor, dĕcus, ōrnāmēntum. *epith:* īnsīgnis, ĕxĭmĭa, ōptāta mĕrĭta.
Digno, as. Raczę Godnym rozumiem.
dignor, *Rączę 1. 2. Czczę, Zdobię 1. Godnym bydź rozumiem.* Würdigen. *Jussa aliena pati, & dominos dignabere Teucros.* Virg.
dignoro. Cechuię, Znáczę, Rozeznawam.
dĭgnōsco, *Rozeznawam.* unterscheiden.
dĭgnus, *Godny 1 2. & sub Przystoi to.* Würdig. *Te superesse velim tua vita dignior ætas* Vir. *syn:* Mĕrĭtus, prōmĕrĭtus. *phr:* Dīgnus ămāri. Cāntāri dīgnus. Mūlto dīgnāndus hŏnōre
dīgrĕdĭor, *Odchodzę 1. Odstępuię 1. Umieram, Rozstaię się, Roschodzę się, Unoszę się.* Wegziehen. *Digrediere, simul fugiet pars altera terra.* M. *syn:* Dĭscēdo, ăbĕo, ēxĕo, mīgro, dēmīgro, ēxcēdo, rĕcēdo. *v. Abeo.*
digressio, Odstąpienie, Rozstánie się.

digressus, us. Przechod, Rozstánie się. Abweichung.
Dii, Boże mów. Die Götter. Non ego te Diis & mensi accepta ferundis. Virg. syn: Superi, Divi, Numina, Cœlicolæ, cœlestes. epith: Falsi ficti, inanes, vani, v. Deus.
dijambus, pes Poëticus ex duobus Jambis con stans ut propinquitas.
dijūdĭcātio, Rozeznanie. Unterscheidung.
dijudico, Rozsądzam 1. Rozeznawam. Unterscheiden.- Nam qui dijudicet isthuc. Luc. syn: Jūdico, discept , vel dis ērno, distinguo.
dijugatio, Rozłączenie Rozprzężenie. zertrenung.
dijugo, as. dijungo, Rozłączam Zertrennen.
dīlăbĭda vestis, Szátá rzadka.
dīlăbĭdus, Rozlázły Słaby.
dīlābor, Rozsypuię się, Niszczeię, Rozbiegáią się, Rozłażą, Rozchodzą się, Rozlatuię się, Rozlata się. Zerfallen. syn. ēlābor.
dilaceratio, Rozszarpánie. Szárpánie.
dīlăcĕro, Rozdzieram, Rozszárpáć. Zerreissen Intereatque feris dilaceratus equis. Prud. syn: Lăcĕro, dīl ērpo, lănio, dīlănio, discĕco. v.
dīlămĭnō, Rozłupuię. (Lacero.
dīlancĭnātus, à Dilancino sub Rozszárpáć.
dīlănio Rozszárpáć, Roztargáć. Zerstücklen Zerhauen. Dilaniata foras dispergitur, interit ergo. L. v. Lacero.
dīlăpĭdo, Rozpraßam, Przemárnowáć. Verzehren/ verschlämeren. Grandia dilapidans bona minimque, &c. C. syn: Dīspērdo, cōnsūmo. vide Lapido.
dīlārgĭor, Rozdaię. austheilen. dīlātātio, Rozszerzánie. Außbreitung.
dīlātio, Odwłoka 1. Sublewácya. Ein Auffzug/ Verzug. O miseri, quos jā justa dilatio pœna M
dīlāto, Rozszerzam 1. 2. Rozwodzę się. Außbreiten. Ipsaque dilatant patulos convicia rictus. Ovid. syn: ēxplĭco, ēxtēndo, propāgo.
dīlātor, oris. Odwłoczyciel.
dīlātōrius, Odwłoczny.
dilatrantes, sub Rospieram się.
dīlaudo, Chwalę 2. loben. dīlāxo, Rosktaczom

Dĭlēctĭo, Miłość 2. Liebe. Tantus amor terra tanta est dilectio nostri. F. syn: ămor, studium.
dilector, Miłośnik 1.
dīlēctus, ti. Kocháń. Geliebet --- O luce magis dilecta sorori. V. syn: ăm ātus chārus ămīcus.
dīlēctus, us. Zbieránie. Außlesung.
dīlĭgo, as. Rozsylam. Außschicken.
dīlĕgo, is. unde Delectus, ut sub Zbieránie.
dīlēmma, n. gr. Dowod.
dīlĭgens, Pilny 1. Fleissig. Quem si terseris aure diligenti. (Phal.) syn. īmpiger, sēdūlus, studiōsus īndūstrĭus sōlērs, gnāvus vĭgĭlāns āssĭdūus āttentus. phr. Segnĭtiem fūgiēns. Dēsĭdiam exōsus pērōsus. Dētēstans ōtia, mūltæ sēdūlĭtātis homo. Dēsĭdis vĭtæ fūgĭēns ōtia. Nōn tibi dēsĭdĭas mōlles nec mārcĭda lūxu ōtia, nec sōmnos gēnĭtor pērmĭsit. Ĭnērtes īmpātĭēns mōra, īmpātĭens tōlĕrāre moras.
dīlĭgēnter, Wyborem, Bacznie. Pilnie. Fleissig. Quidam me modo Ruffe. diligenter. (Phal.) syn: Stŭdĭōsē, sēdūlo, nāvĭter, āssĭdŭē.
dīlĭgēntia, Brák, Pilność. Fleiß. Curata hac vultis magnā diligentiā. (Jamb.) syn: Stŭdĭum sēdūlĭtas īndūstrĭa, sōlērtĭa, cūra. epith Laudāta, nōbĭlis ōffĭcĭōsa gĕnĕrōsa fortis ūtĭlis, bōna. phr ōmnĭa vĭncens. Tēndens ăd ārdŭa. Vĭrtus quæ pūĕrum nōn sĭnit ēsse pĭgrum. Quæ mēntem ēxcĭtat īngĕnŭam, acri cōrrĭge cēssātos sēdūlĭtāte dies. Prōvĭda sēdūlĭtas, rēbusque īmēnta gĕrēndis. (inie.
dīlĭgēntĭa minuta, accuratissima, Wytwarzanie
dīlĭgo, Miłuię 1. Rozcinam. Lieben. Diligitur nemo, nisi cui fortuna secunda est. Ovid. syn: ămo dēpĕrĕo, ārdĕo phr: ămōre tĕnĕor, căpĭor, ūtor, flāgro, īncēndor. v. Amo.
dilogia, gr. Mowá wątpliwa. (reissen.
dīlōres. sub Strefisty dīlōrĭco, Rozdzieram. Zer-
dīlūcēscit, świtá, Oświtło. Jasna rzecz, Jáśnieię. es wird liecht.
dīlūcĭdē Wyrozumienie, Jáśno sehr liecht/ klar
dīlūcĭdo, Obiaśniam. Erklären.
dīlūcĭdus, Jáśny 1. 2. Sehr liecht/ klar. Dilucide expedivi, quis me oportuit. (Iamb.) syn: Lūcĭdus, clārus, nĭtĭdus, pērspĭcŭus, cōnspĭcŭus, mānĭfēstus, āpērtus, nōtus.

Dīlūcŭlat, *diluculascit*, *Switá*.
dīlūcŭlīvit, *Oświtło*.
dīlūcŭlò, *Ráno, Przededniem*. des morgens.
dīlūcŭlum, *Świt*. der Morgen *Pudor sit ut diluculum*. Jamb. Dim. *syn.* Aūrōra lux prīma, māne. *epith:* nitĭdum; pērspĭcŭum cōnspĭcŭum splĕndens; rubrum ălbum. *phr.* & fuscis nōx hūmida trānsfŭgĭt alis. Nōx ŭbi trānsĭĕrit cœlūmque rŭbĕscĕre prīmo cœpĕrit. Vix sūmmos spārgĕbat lūmĭne mōntes ōrta dies,ōrtus ĕrat sūmma tāntummŏdo mārgĭne Phœbus. Cum prīmum alto sē gŭrgĭte tōllūnt sōlis ĕqui. Tēmpus ĕrat, vitrĕa quō prīmum tērra prŭīna spārgĭtur, & tāctæ rōre quĕrūntur ăves. *vide Aurora, Mane*.
dīlūdĭum, *Fryszt* 1.
dīlŭo, *Rozmaczam, Rozczyniam, Rozrzedzam, Roztwarzam, Rozpuszczam, Wniwecz obracam, Przyprawiam, Oczyściam* 2. *Spłokáć, Zbiiam czyi dowod*. Saubern/abwischen *Stantia currenti diluerentur aqua*. P. *syn*: ēlŭo, ăblŭo, tērgo, ābstērgo, lăvo, *v*. cōnfūto rĕfūto.
dīlūtum, *Roztworzone, Wino mieszáne, Infuzya*.
dīlūtum absinthii. *Piołunek*.
dīlūtus. *Roztworzony, Rzadki* 1. Gespület. *Dilutas querimur geminet quod fistula putas* P.
dīluvialis, *sub Powodź*. dīlŭviem facio *Rozrzedzam* dīlŭvies, *Rozmoczenie, Powodź*. Wasserguß/ Sündfluß.
diluvio, as. Zálewa rzeká überlauffen.
dīlŭvĭum, *Powodź, Potop*. Sündfluß *Diluvio ex illo tot vasta per æquora vecti*. Vir. *syn*.īllŭvĭes, ĭnūndātĭo. *epith*. ūndāns, hōrrēndum vāgum, răpĭdum fŭ ĕns, tērrībĭle, răpax stŭpĕndum trīste, īmmīte fŭrĭōsum præceps, sŭbĭtum rĕpēntinum. ĭnŏpīnum, īngens. *phr*. Deŭcălĭōnis ăquæ, ūndæ Deŭcălĭōnēæ, ūltrīces ūndæ, īllŭvĭes. strāges fātāles ăquæ, ōmnia dum lātē sĕrĭes cōnvēllit ăquārum. Quum grăvis īnfūsa tēllus fōret ōbrŭta pōnto īmpĭa quum plŭvĭis tērra pĕrīret ăquis. *v. Inundatio Et fusiorem Diluvii descriptionem. lib.* 1.*Metamorphos*.
Dīmăchæ, *bi. Zołnierz lekki*.
dīmădĕo, *Taię* 3. Zerschmeltzen.
dīmāno, as. *Rozlewam, Rozchodzi się co, Słynę, Rozgiaszá się*. Zerfliessen/zerrinnen. *Illacrymasse sponte dimanantibus* (Jamb.) *syn*: Māno prōmāno, ēmāno. flŭo,dīfflŭo,prōfl ĭscor.
Dīmēnsio, *Rozmierzánie* Außmessung.
dīmēnsum, *idem demensum*.
dīmēnsus, *ſi, Rozmierzony, Wymierzony*. gemessen. *Omnia sint paribus numeris dimēsa vi*-dīmĕrātus, dīmĕtītus. *Wymierzony*. (*arum*.
dimeter, versus, duo metra 1. *duas mensuras habens, sed pedes quatuor*.
dīmētĭor, dīmetor. *Dzielę* 1. *Ráchuię* 1. *Mierzę* 1. *Rozmierzam*. ermessen. *syn*: Mētĭor mēnsūro dēfīnĭo. (Kampff.
dīmĭcātĭo, *Potyczká, Niebespieczeństwo*. Streit
dīmĭco, *Potykam się, Rospieram się* Streiten/fechten. *Ut vincam, toties dimicuisse pudet*. Ovid. *syn*: Pūgno.cērto,dĕcērto, cōnflīgo, cōngredĭor *v. Bellum gero, & Pugno*.
dimidia *ex parte. Pòł*
dimidiam *in partem. Ná poły*.
dīmĭdĭātus, dimidiatum, dimidium. *Pòł*. In zwey getheilt.-- *Vas vini dimidiatum*. Enn.
dimidio as. *Połowicę czynię*. in zwey theilen.
dīmĭdĭum facio. *Dwoię*. *Dimidium curæ debet habere tuæ*. Ovid.
dīmĭdĭum supra tres *Półczwartá*.
dīmĭnuo, *Umnieyszam, Urmnię, Poniżam, Poniewazam, Wybiiam. Zbiiam* Mindern/ kleinern. *Diminuis si qua Numinis ira potest* Ov. *syn*: Mĭnŭo, īmmĭnŭo, āttĕnŭo,ēxtĕnŭo, dētrăho tōllo, rĕsĕco, dēmo, aufĕro.
diminuo caput sub Damci.
dīmĭnuitur, *Ubywa*. es nimbt ab. (derung.
dīmĭnutĭo *Umnieyszenie, Uyma.poniżenee*. Minderung.
dīmĭnūtĭo mentis. *Szaleństwo, Zápámiętywam się*. Unsinnigkeit.
Diminutiva verba sunt.quæ thematis significationem minuunt: ut Sorbillo, Catillo Vellico fodico Potisso, &c. & nomina diminutiva; ut Muliercula, villum corculum, homuncio, flagellum. (*soluti*
Diminutivum Nomen, quod minuit significationem Ab-dīmĭnūtus. *Niecáły & sub N tyrány*. Geminder. *Deficit pastor grege diminuto*. Saph.
dīmĭssĭo, *Odprawká* 1.2. *Rozestánie*. Verlaubung Hinschickung.

Dimissoria litera, *Swiadeczny list*, *Formaty*.
dimissus, *Odpráwiony*.
dimitto, *Rospuszczam* 1. 2. *Puszczam*, *Wypuszczam* 1. *Opuszczam* 1. 2. *Rozsyłam*, *Odprawiam* 2 *Upuszczam* 2. Hinweg schicken/gehen lassen. *Dimissitq. animam nobiliore rogo*. M. *syn*: Mitto, ōmitto āmitto, rēmitto, dēpōno.
dimitto circa, dimitto circum. *Obsyłam*.
dimŏvĕo, *Oddalam*, *Odpychan*, *Składam winę*, *Poruszam*, *Rozruchać*. Verrücken. *Æthere se mittit, spirantes dimovet auras*. Virg. *syn*: Pēllo, dēpēllo, pūlso, rēmŏvĕo, dējĭcĭo.
dimŏveor, *Odmieniam*, *Nawodzić się dalę*.
dimyxos, *gr. sub Lámpowy nosek*.
dīnosco, *idem* dignosco.
dīnŭmĕrātĭo, *Wyliczánie*. Abzehlung. *item* dinumeratio. *Cic. Figura Oratoria*. Enumeratio *eadem*.
dīnŭmĕro, *Liczę*, *Odliczam*, *Płácę*. Abzehlen. *Tempora dinumerant, nec me, &c*. Virg. *syn*: Nŭmĕro, ēnŭmĕro, rĕcēnsĕo, pērcēnsĕo.
Diŏbŏlāris, *Dwupieniężny Podły*.
diŏbŏlus, *subst: Szelągi cztery*.
diŏbŏlus, *adject: Podły*. (*lekki*.
dioctæ diogmitæ, dioctōnitæ. *hi gr. Zołnierz*
diœcēsis, is. eos. *gr. Biskupstwo* 2. *Powiát*. Ein Verwaltung. *Prima diœcesis dedit incunabula & ortum*. Man.
diœcētes, æ. m: *gr. Sprawcá*.
diŏmēdēa avis. *Rybitw*.
diŏnȳsia, *orum Mięsopust*.
diŏnȳsĭăcus, *gr. Kuglarz*.
dionȳsĭas, *adis f. gr. Kámień od piiáństwá*.
diŏnȳsŏnȳmphas, *adis. gr. Winne ziele*.
diŏpĕtes, *eos adject: gr. Zábá dżdżowá*.
diŏptra, diŏptrĭce *es. gr. Rurá. Perspektywá*.
diorismus figura, eadem Aphorismus.
diŏryx, *ygis. gr. Row* 2.
diŏta, *æ. gr. Bániá* 1. *Kruż*.
diŏx, *ocis. m. Wyz*.

DIP

Dīphtĕra, *gr. Párgámin Kożuch*.
diphthongus, *gr. Dwugłośna litera, duos sonos habens*
Diphthongus Grammaticorum, duas vocales in unam syllabam conjungit, duosque habens phthongos, i. sonos ae. oe. ei. cum apud Poëtas dissolvuntur. Diomed.
diphris, diphyis *eos. gr. sub Mieszániec*.
diphryx, *ygis. gr. Mosiężne odmioty*.
diplăsiasmus, *gr. Dwoistość. Item figura Orthographica, quam alii Epenthesin vocant*.
diple *apud Cicer. & Græcos nota trianguli imperfecti* 7> ∠ *in margine apposita aliquid dignum observatione indicans, varias ejus formas, leges apud Isidorum*.
dīplīntĭus, *gr. Sciáná we dwie cegle*.
diplŏis, *idis. f. gr. Szátá podszyta*.
diplōma, *tis. gr. Bulá* 1. *Mandát*, *Alembik*, *Pászport*, *Podwoyny list*. Ein Gewaltsbrieff von Einer Obrigkeit. *Rumor succincto referens diplomate avitum*. Sidon.
dīplōmătĭca officina. *Káncelárya*.
dipnītis, *idis. gr. Szátá biesiádna*.
dīpōdĭa, *Mario Victorin. Ratio metiendorum versuum pedibus binis pro una mensura computatis, ut Monopodia singulis pedibus singulas mensuras constituentibus Quare unus & idem versus constans sex pedibus, dicitur senario per monopodiã, Trimeter per dipodiam & Octonario per monopodiã, Tetrameter per dipodiam &c*.
dipondiarius, Dipondium idem Dupondiarius &c.
dīpsăcus, *m. gr. Szczeć* 1. 2. 3. *Greplá*, *ciernie* 3. *Uryny cięczęnie*, *Prágnienie czyniący*.
dīspas, *adis. gr. Wąż máluczki*.
dīpsĕticus, *gr. Prágnienie czyniący*.
diptĕros, *vel us. hic. hæc. gr. sub Filarowánie*.
diptōton, *nomen, quod duos tantùm casus diversos habet ut Fors, forte, Verua, verubus*. Priscian.
diptȳcha, *orum. gr. Reiestr*, 6. *Kśiąszki kámienne*.
diradio, *Rosprowadzam*, *Rozczepierzam & sub Promienie wypuszczam*.
dīræ. *hæ &* diræ exsecrationes. *Przeklęctwo*. Die hellische Göttinen. *At procul ut Dira stridorem agnovit, & alas*. Vir. *v. Furiæ*.
directarius, *Złodziey*.
dirēctè, directim, directò. *Prosto* 1. 2. gerad.
dīrēctĭo, *Prostowánie*, *Rychtowánie*, *Tynkowánie* Richtung.
dīrēctum, *Prost. directura*, *Tynkowánie*.
dīrēctus, *ti. Prosty* 1. gerad. *Inque vicem modo directo contendere passu*. T. *syn*: Rectus.

Dirēmptio, *ſub Rozdaię, & Przeglądam.*
dirēmptus, us. *Rozerwánie, Rozłączenie.*
dirēptio. *Rozſzarpánie, Roztárgánie, Szarpánie, Puſtoſzenie.* Beraubung.
dīreptor, *Rozboynik, Łupieżcá, Puſtoſzyciel.*
dirēptus, a um *Rozſzárpány* Beraubt. *Illas direptiſq; comis, tuniciſq; ſolutis P ſyn:* Răptus.
diribeo, *Rozdaię, Rozcinam,* zertheilen. *diribitio, Rozdawánie. diribitor, Kſiąci, Rozdawácz.*
diribitorium, *Popiſu żołnierſkiego, mieyſce, Okáſki mieyſce.* dīribo, *is. Rozdaię.*
dīrĭgeo, *Martwieię.* Vor Kält erſtarren. *Diriguit viſu in medio, &c.* Virg.
dīrĭgo, *Kieruię, Zmierzam, Miarkuię, Proſtuię, Mierzę 2. Nárychtowáć, Składam grot, Szykuię, Rozcinam, Tynkuię.* Richten/ ordnen. *Certoq; haſtilia dirigit ictu.* Virg. *ſyn:* Rĕgo, ōrdĭno, compōno, dīſpono, *vel* tēndo.
dīrĭmo, *Rozwadzam, Rozrywam, Przerywam 1 2. Roztrzygnąć 2. Rozeymuię, Dzielę 2. Zwłaczam 1. Odkładam, Przeglądam, Targam 1.* Von einander ſcheiden/ trennen/ E. *qui cæruleum dirimebat Nerea Delphin:* Perſ. *ſyn:* Dīvĭdo, dĭſtrăho, sēpăro, dēcido.
dīrĭmor, *Odległy ieſtem.*
dīrĭpio, *Rozrywam, Rozchwycić, Rozſzarpáć, Roztargáć, Targam 1. Plondruię, Wyłupnię 1. Puſtoſzę.* Plünderen/ rauben. *Non audituri diripuêre Noti* Prop. *ſyn:* Răpio, prædor, dēprædor, pŏpŭlor, dēpŏpŭlor, vāſto. *v. Prædor*
dīrĭtas, *Nieludzkość. Srogość, Okrucieńſtwo, Surowość.* Grauſamkeit. (Zebrechen.
dīrŭmpo, diſrumpo. *Rozrywam, Przerywam*
dīrŭmpor, *Pádam ſię, Pukam ſię. Roſpuknąć ſię.*
dīrŭncio, *Chędożę, Wyczyścić.*
dīrŭo, *Rozwalam.* Nideretſſen. *Diruit ædificat mutat quadrata rotundis.* Hor. *ſyn:* Dīrĭpĭo pērdo, ēvērto, dēſtrŭo. *v. Everto.*
dīruptio *Rozerwánie, Roſpuknienie* Zerreiſſung
dīruptus, *Przepukły.* Zerbrochen.
dīrus, *Okrutny, Srogi, Stráſzliwy* Grauſam. *Cuſtodes lecti, Phœnix. & dirus Ulyſſes.* Virg. *ſyn:* Crūdēlis, ſævus, dūrus, atrox,

Dīs, *Præpoſitio Inſeparabilis:ut Polonicè. Roz.*
dīs, *Nomen adject comm: & hoc dite, Bogáty.*
dīs, *ſubſtant: Lucyper, Noctes atq; dies patet atri, janua Ditis.* Virg. *v. Pluto.*
dīſcălcĕātus, *Boſak 1.* diſcalceo, *Zzuwam.*
diſcapedio, Rozczepierzam.
diſcaveo Chronię ſię. ſich hüten.
dīſcēdo, *Odchodzę 1. Rozbrát czynię, Rozſtępuię ſię, Przeſtáię 1. Rozroznili ſię, Rozchodzę ſię, Zápámiętywam ſię, Umieram 1.* Wegziehen/ weichen. *Tecum diſcedit, ſi tu diſcedere poſſis.* Ovid. *ſyn.* ăbĕo, ēxĕo, cēdo, rĕcēdo, ēxcēdo, fŭgĭo, ēffŭgĭo, mĭgro dēmĭgro, dēcēdo. *vide Abeo.*
dīſcĕpătĭo, *Spor, Przegádywánie ſię.* Streit mit Worten.
dīſcĕptātĭūncŭla, *Przegádywánie, ćwiczenie.*
dīſcēptātor, *Jednácz, Rozſądnik, Roziemcá.* Ein Scheidſmann.
dīſcēpto, *Roſpieram ſię, Przegádywam ſię, Rozſądzam, Roztrząſam, Práwuię ſię.* Diſputiren/ ſtreiten mit worten. *ſyn:* Dĭſpŭto, cōntēndo, cērto, dēcērto.
dīſcērno, *Rozeznawam, Rozeymuię, Dzielę 1.* Vnterſcheiden. *--tenui telas diſcreveras auro* Virg. *ſyn:* Dījūdĭco dīſtĭnguo, ĭntērnōſco, dīvĭdo, dīſcrīmĭno. (ſcheid.
dīſcērnĭcŭlum, *Rożność, Przedzielenie.* Vnter
dīſcērpo, *Drápię 1. Rozdzieram, Roztárgáć. Rozſzárpáć.* Zerreiſſen. *ſyn:* dīlăcēro. lănio dīlănĭo, dīſsĕco dīſcĭndo, lăcĕro. *v. Lacero.*
diſcerptio, 4. Eſdra 12. Rozſzarpnienie, Roztargnienie.
dīſcēſſĭo, *Odeście, Rozwod.* Abzihung.
dīſcēſſus; *us. Odeście, Odiazd, Rozſtánie, śmierć 1.*
dīſcēus, *ei. gr. Miotłá ná niebie.* (Abzichung
dīſcĭdĭum, *Rozłączenie, Rozſtánie, Rozbrát, Rozwod, Przedział.* Zweytracht. *Diſcidium parere, & nexum diſſolvere poſſet.* Lucr.
diſcido, Plaut. idem Diſcindo.
dīſcīnctus, *Rozpáſány, Niedbáły 1. Niewieśći 2. żołnierz wytrąbiony.* nachläſſig/ auffgegürtet
dīſcīndo, *Rozcinam, Rozrywam, Rozdzieram, 1.*

Przerębuię, Sztukuię 1. Przekrawam, Przecinam. Zerschneiden. *syn.* Scindo, sēco dīscērpo, dīvēllo. *v. Scindo.* (ven einanderhanen.
dīscīngo, *Rozpásuie, Odpásuie, Składam kogo.*
dīscīplīna, *Cwiczenie 1. Karánie, Kárno 1. 2. Wychowánie, Uczęnie, Náuká 1. Przykład, Dyscyplina.* Lehr/ Zucht. *Et disciplinas adnotabunt sobrias Jamb.* C. *syn:* Dōctrīna, ārs sciēntĭa *v. Artes.* Sci. *Hllabā corripuit Prudētius nam anceps est*
dīscīplīnābĭlis, *Náukom służący*, Poiętny.
disciplinalis disciplinosus, ćwiczony, Kárny.
disciplinatus, *Cwiczony, Disciplinatos discessit pro-*
discipulatu, sub Uczęń. (*mere fructus.* Alc.
dīscīpŭlus, *Uczeń*, Poięłny. Ein Lehrjünger.
Duc age discipulos ad mea templa tuos. O. *syn:* Auditor
dīsclūdo, *Przedzielam, Odłączam, Dziele 2.* Entschliessen/ absondern *Tum durare solum, & discludere, Nerea Ponto.* Virg. *syn:* Dīsjūngo, sēpāro, *vel* rēclūdo.
dīsclūsĭo. *Przegrodá, Oddzielęnie.*
dīsco, *Uczę się Wyrozumiewam, Zrozumiewam* Lernen. *Jam didici Geticè, Sarmaticeq; loqui.* Ovid. *syn:* ēdīsco, āddīsco, pērdīsco, pērcĭpĭo, cōgnōsco, *phr.* ārtĭbus īngĕnŭis văco, Mūsas cōlo. Stŭdĭis ĭntēndĕre mēntem. Stŭdĭis dare tēmpŏra, Mūsis sērvīre. *v. Studeo.*
dīscŏbŏlus, *sub Kámień.*
dīscŏlor, *adject: omne, discolorius, discolorus Rożny. Pstry* Mancherleyfärbig. *Calculus hic gemino discolor hoste perit.* M. *syn.* Cŏlōrę dīspār vărĭus dĭssĭmĭlis, dīvērsus.
disconducit, Szkodzi. Disconvenit, Niezgadzam się. es Kommt übel überein. *Discooperio Odkrywam.* bedecken. Discŏquo, *Rozwarzam, Discordabilis, Niezgodny.*
dīscōrdĭa, *discorditas. Niezgodá.* Uneinigkeit/ Zweytracht. -*Sociiq; comes discordia regnis.* Stat. *syn.* Dīssēnsus, dīssēnsĭo dĭssĭdĭum, cērtāmen, cōntēntĭo, rīxa, prælĭum, līs, sēdĭtĭo pūgna. *epith.* Dēmēns ēffĕra, fĕrox, ēxĭtĭalis flāgrans, ĭnvĭda, crūdēlĭs, sæva præcēps, bārbăra, āmēns, lĭtigĭōsa, ĭmmĭtis, fēralĕffrænis bēllĭca, fūnēsta trŭcŭlēnta, ātra, ĭnhumāna, ĭmmanis, fĕrālis. *phr.* Lăcĕro dīscōrdĭa crīne. Vīpĕrĕum crīmen vĭttis ĭnnēxa crŭēntis. Infīdos āgĭtāns dīscōrdĭa frātres. Repēns dīscōrdia sūrgit. Exŏrĭtur trĕpĭdos ĭnter dīscōrdĭa cīves. Rēgĭbus ĭncēssit māgno dīscōrdĭa mōtu Tum măgis ĭncrescunt ănĭmis dīscōrdĭbus īræ. Scindĭtur, ĭncērtum stŭdĭa ĭn cōntrārĭa vulgus & bēllum bēllĭque pārēns dīscōrdĭa & īræ. Regit flāgrāns dīscōrdĭa cīves. *vide Seditio.*
Discordialis, discordiosus, & discordis, is. Niezgodny.
dīscōrdĭas facio *Wádzę drugich.* Zunck machen
dīscōrdo, *Niezgadzam się, Rożny iestem, Rozrożnili się.* uneinig seyn. dīscors, *Niezgodny.* uneinig.
Discredo apud SS. Scriptores, pro non credo. Ea forma Plautus usurpavit Disconducit. & Horat. Disconvenit.
dīscrĕpans, *Zádzieraiący, Niezgadzaiący się.* uneinig. (*zła.* Unterscheid.
dīscrĕpāntĭa, *Niezgodá, Rożnienie, Proporcya*
discrepito, Niezgadzam się. uneinig seyn.
dīscrĕpo, *idem & Rożnię, Zádzieram, Odstępuię, Rozrożnili się.* Zweyträchtig/ uneinig seyn. *Ut signum à signo, sic à se discrepat ipso.* M. *syn.* Dĭssēntĭo, dĭssĭdĕo, dīsto, ābsum, *vel* dĭffĕro: sum dĭssĭmĭlis dīspar.
dīscrētè, *discretim. Rozdzielnie.* unterscheidentlich. (scheid.
dīscrētĭo, *Rożność. discretor, Rozsądnik.* Unter-
dīscrētus, *Rozdzielny.* Unterschieden *Hic ubi discretas insula rumpit aquas.* Ovid. *syn.* Dīstīnctus dīvīsus, dīsjūnctus, rēmōtus.
dīscrīmen. *Przedział 1. 2. Rożność, Niebespieczeństwo, Spor 1. Brák, Spora.* Unterscheid. *Compositum discrimen erit, discrimina lauda.* Ov. *syn.* Dīssĭdĭum, *vel* pērīcŭlum. *epith:* Sævum dūrum āncēps, lēthāle dīrum. *v. Periculum:*
discriminale, Przedzielnicá. Discriminatim, Rożnie. Discriminatio, Rozłączenie. Discriminator, Przedzielácz, Dzielcá. Discrīmĭnātus, *Rozdzielny.*
dīscrīmĭno, *Rożnym czynię, Dziele 2.* Unter- oder entscheiden.--*Et picto vestes discriminat auro.* L. *syn:* Dīstīnguo dīscērno.
dīscrŭcio, *Męczę 1.* Peinigen/ plagen. *syn:* Crŭcĭo, tōrquĕo, vēxo. *v Crucio. Affligo.*
dīscrŭcĭor, *Boleię 2. Gryzę się. Absente me à domina vertice discrucior.* Ovid.
dīscŭbĭtōrĭus, *Leżeniu służący.*

Dīscŭbĭtus, ûs. *Siedzenie u stołu.*
dīscŭbo, as. *Leżę z* Ligen.
dīscŭmbĭtur, discubitum itur. *Siadaią.*
dīscŭmbo, *Siedzę u stołu.* bey Tisch sitzen.
dīscŭmeo, *Klinem rozbiiam, Szczepam.(pere.C.*
discupio, żądam. Quis credat nisi te vendere, discu-
dīscŭrro, *Przebiegam się, Przeieżdżam się 2.*
Rozbiegaią się, Rozważam 1. Rozwodzę się,
Dyszkuruię. Herumb lauffen. *Ilicet in muros*
tota discurritur urbe. Virg. *syn:* cŭrro, cōn-
cŭrro, ăccŭrro. *v. Curro.* (*Przebiegácz.*
dīscŭrsātĭo, *Buiánie.* Lauffung. discursātor,
discursim, Tam y sam, Prędko hie und dort.
dīscŭrsĭo, *discursitatio,* discursus, ûs. *Przebie-*
gánie, Wycieczká. Ein Gelauff.
dīscŭrso, *Przebiegam się.* herumb lauffen.
dīscus, *gr. Kámień ciskániu służący, Misa płaska*
Ein breite Schussel.
dīscŭssĭo, *Roztrząsanię, Rozpędzánie, Rozry-*
wánie, Rozlegánie, *Bádánie,* Rácbunek. Er-
forschung/ Betrachtung.
dīscŭssor, *Bádácz, Podskárbi, Popisowy 2.*
discŭssōrĭus, *Rozpędzaiący.*
dīscŭtĭo, *Rozpędzam, Rozbiiam 1. Przerywam*
1. Roztrzeźwić. Erschútten/ zerschútten.
Vincula rumpamus, juga discutiamus eorum. Plau.
syn. Dīspĕllo rĕmŏvĕo tŏllo *vel* ēxcutĭo ăgĭto,
quătĭo, quăsso, *vel* ĕxămino. *phr.* pāllēntes dī
scŭtit ŭmbras, ut prīmum dīscussæ, & lūx
rĕddĭta mēnti ēst.
dīsdiapason, *gr. Harmonia, musicá constans ex*
duabus octavis Dáleko 1. (trúcklich.
dīsērtè, disertim. *Wyráźnie, Wymownie.* auß-
disertio, onis. Dział. Disertitudo, Wymowá.
Wolredenheit/ Beredsamkeit.
dīsertus, *Mowny 1. Wymowny.* Wol beredt. *In*
causa facili, cuivis licet esse diserto. Ovid. *syn:*
Fācūndus, ēlŏquens. *v. Eloquens.*
dīsertus leporum, *żartowny.*
dishiāsco, *Rozczosnąć się.* dīsjēcto. *Rozrzucam.*
von einander werffen. disjēctus, us. *Rozrzucenie*
dīsjĭcio, *Rozrzucam, Roztarchać.* Zerwerffen.
Disjicit, & sparso lato rigat, &c. V. *syn:* Dĭsĭpo spār-
go, dīspĕrgo.

Disjūnctĭo, *Rozłączenie, Rozbrát.* Absonde-
rung. (derlich.
disjūnctim, *disjunctivè Rozdzielnie.* Abson-
disjunctivus, Rozłączaiący. trennig.
disjūnctus, *Odległy.* Abgesondert.
disjūngo, is. & disjūgo, as. *Rozłączam, Roz-*
prządam, Wyprzągam, Odłączam, Odrażam,
Rozbrat czynię. Absonderen. *syn:* ābjūngo,
dīvīdo, sēpăro.
disjūngor, *Odległy iestem. disortio, onis. Dział.*
Dīspālesco, *Rozgłasza się. a breve à Palam, nisi*
velis ducere à Palo, as. quod innuit Lambin.
nam tunc longum esset.
dīspālo, *Rozpędzam.* dispālor, *Rosprasżaią się.*
Rozbiegaią się. Rozłáżą się.
dīspāndo, *Rościągam, Rospościeram, Rozczepie-*
rzam. Außdehnen/ Außspannen.
dīspānsus, *sub Rościągam.* Außgedehnt.
dīspār, *aris. omne Rożny, Nierowny 2.* Vngleich.
Est mihi disparibus septē cōpacta cicutis V. *dissimilis*
dīspāreo, *Znikam.* Verschwinden. *syn:* Nōn
āmplĭus, āppārĕo, āspēctū mē sūbtrăho, ā-
spēctum fŭgĭo, ēvanēsco. *v. Evanesco.*
dīspărĭlis, *Rożny.* dispărĭlitas, *Rożność* Vnter-
dīspărĭlĭter, *Rożnie.* (scheid.
dīspăro, *Rozłączam, Rosprasżam* absonderen
Id nos petentes alium in aliam disparat. Jamb
syn: Dīsjūngo, sējūngo, sĕpăro.
dīspăror, *Uchodzi ściana.*
dīspārtĭo, Dispārrĭor, *idem* Dispērtio 8.
dīspāstis, *sub Rościągam.* (*Klubá.*
dīspāstos, *f. alioqui adjectivum est comm. gr. sub*
dīspēctĭo. *Przeczuwánie.*
dīspēctus, us. *Rozważánie, Przeglądánie 2.*
Upátrowánie, Rozsądek 2.
dīspēllo, *Rozpędzam.* Vertreiben. *Dispulerat,*
penitusq; alias advexerat oras. Virg. *syn:* Dī-
scŭtĭo, dīsjĭcio, pēllo, ēxpēllo.
dīspēndĭōsus, *Szkodliwy.* schädlich.
dīspēndĭum, *Koszt, Szkodá.* Verlust/ Schad.
Ne qua mora fuerint, dispēdia tanti. V. *v. damnū*
dīspēndo, *dispenno.* *Rościągam, Rozkraczam się,*
Dzielę 1. Rozczepierzam.

Dĭspēnsātĭo, *Spráwowánie, Száfowánie*, Rozłożenie, & *sub Dyspensacya, Przywiley*. Verwal:
dĭspēnsātor, *Száfarz. Podſkarbi*. Verwalte(tung
dĭspēnso, *Száfuię*, Rozkłádam, Rozdáię, *Sporządzam*, *Dzielę 1* nach Billigkeit außtheilen
dispercutio, Rozbiiam 1.
dĭspērdĭtĭo, *Zgubá, Burzenie 1*. Verderbung.
dĭspērdo, Rozpráſzam, *Utrácam Wniwecz obrácam*, *Przemárnowáć*. verderben.
dĭspēreo, *Ginę, Niſzczeię*. Verderben.--*Inferior pars horum disperit omnis*, L.
dĭspergo, Rozrzucā, *Rospędzam*, *Rosprowadzam* Rozgłáſzam, *Rosprysk áć*. Zerstreuen. *ſyn*: Spārgo, dĭssemĭno, dĭffundo, ēffūndo, prōjĭcĭo.
dĭspērgor, Rozpierzchnąć *ſię*.
dĭspersē, dĭspersim. *Tu y owdzie*. hin und wieder zerstreuet. (ung.
dĭspērsĭo, dĭspērsus, us. *Rosproſzenie*. Zerstreu-
dĭspērtĭo, dĭspertior, *Dzielę 1. 3. 4*. Rozdáię, *Dwoię*, Rozbiiam 1. theilen.
dĭspēsco, *Dzielę 2 Odległy ieſtem, Zganiam Przedzielam*. von der Waide führen. dĭspeſſus, *ſub*
dispendomena, corr. Diaſphendone. (Rośćiągam.
dĭspĭcĭentĭa, *Upátrowánie*. fleiſſige Entſcheidung und Außrechnung.
dĭspĭcĭo, *Upátruię 2. Przypátruie ſię*, Rozważam Beſehen. *Diſpicit omne nemo &c. O.v. Aſpicio*
diſpico. as. pro diſpicio priſcum. ſub Przeglądam.
diſplicentia. diſplicina. Mierziączká, Melánkolia.
dĭsplĭceo, *Niepodobam ſię. Nie miło mi 2. Omierznąć* Mißfallen. *Pœna eſt, quam tanto diſpliciſſe viro*. Ov *ſyn*: Nōn plăceo. nōn ārrīdeo ſum ŏdĭoſus, ĭngrātus, īnjūcūndus. *phr*. Aurĭbus īngrātum cārmen. Ocŭlos ĭnhŏnēſtă ŏffēndit ĭmāgo. Anĭmos ŏffēndit & aures ĭncŭltum cārmen.
dĭsplĭco, *Rosplatam*. das gefalten auffthun
dĭsplōdo, Rozbiiam 1. *Kláſkam*. von Einander treiben. dĭsplōſus, *ſub Puka ſię*.
dĭsplŭvĭātum tectum, *Dách nie dwoiſty*.
diſpoliabulum, Rozboynia. *Piwnicá 1 ſed propria*
diſpolio. *Petroni. idem* Deſpolio. (*voce Odzieralnia*
diſpondeus i. ouplex ſpondeus pes quatuor longis ſyllabis conſtans, ut Contemplantes.
diſpono, *Roſkładam*, *Sporządzam*, *Rozſadzam*. Ordnen. *Et quinq; in partes totus diſponitur orbis*. Tib. *ſyn* Compōno, dĭrĭgo, ōrdĭno.
dĭspŏsĭtō, *Rozłożnie, Rozdzielnie, Porządnie*. Ordentlich. (nang.
dĭspŏsĭtĭo, Rozłożenie, *Poſtánowienie 2*. Ordi
diſpoſitor; Rozkłádácz. *diſpoſitura*, Rozłożenie.
dĭspŏsĭtus, us. *Rosprawiánie*. Ordnung. *Diſpoſiti in turmas, &c*. Stat.
dĭspŏsĭtus, ti. *Sporządzony, Porządny*, *Rozrzadzone konie*. wol geordnet.
dĭspŭdet, *Wſtydzę ſię, żal mi*. ſich faſt ſchämen.
diſpulvero, Scierā 3. Rozrzucā Roſypuię. zerreiben
diſpunctio, Ráchunek. *diſpunctor*, Ráchownik.
dĭspūngo, *Przeplatam*, Ráchuię 1.2. Außſtechen/ verstechen. (ren mag.
dĭspŭtābĭlis, *Wątpliwy 2*. davon man diſputiren
dĭspŭtātĭo, *Przegádywánie*, Rozmowá Ein Diſputation/ Geſpräch. *Quidquid decenter docta diſputatio*. (ſamb.)
dĭspŭtātĭuncŭla, *Przegádywánie*. Geſpräch.
dĭspŭtātor, Gadácz.
dĭspŭto. *Przegádywam ſię*, Roztrząſam. Diſputiren. *Quod optimū ſit diſputat convivium*. Iamb *ſyn*: Dĭſcēpto, cōntēndo, rīxor, *vel* dĭſsĕro.
dĭsquīro; *Dowiáduię ſię*. Umbſuchen/nachforſchen. *Verum hic impranſi mecū diſquirere cur hoc*. H. *ſyn*: Quæro īnquīro ſcrūtor īnvēſtīgo.
dĭsquīsītĭo, *Badánie*. Nachforſchung. (chen.
diſrāro, as. Przerzedzam, Rozrzedzam. dünnmachen
dĭsrumpo *idem* Dirumpo. *Diſſavior*, idem *Diſſvavior*, *Diſſcindo*, idem *Diſcindo*.
dĭssēctĭo, *Rozcięcie*. Zerſpaltung.
dĭssĕco, as & *Diſſico, is. priſcè Manutius, Putean*. *Colui* Rozcinam, Rozbieram 2. Zerſchneiden.
Offam molaris diſſecarent invidi. (Jam.) *ſyn*. Sĕco lănĭo dīlănĭo dīſcērpo ſcĭndo dīſcĭndo. *v. Lacero*.
dĭssēmĭno, *Sieię 2*. Rozgłáſzam, *Roſpraſzam*. hin und her ſäen/außſprengen. *ſyn*: Sēmĭno ſpārgo dīſpergo dīſsĭpo *Metap*. vūlgo, dīvūlgo.
dĭssēnsĭo, dĭſſenſus, us. *Niezgodá Roſterk*. Zweytracht/ Uneinigkeit. *ſyn*: dĭſcōrdĭa dĭſsĭdĭum, dĭſsēnſus. *vide Diſcordia*.
dĭssēntāneus, *Niezgodny*. Zwytrachtig.

Difsēntio, Rożnię, Niezgadzam się, Rozrożnili się. Anders gesinnet seyn. *Tres mihi convivæ prope dissentire videntur*. H. *syn*. dīfsīdĕo, vārĭo.
dissepimentum. dissĕptum. *Przegrodá, Błoná*. Verzäunung. (Verzäunen.
difsēpio, *Przegradzam, Dzielę, Rozgradzam*.
difsērēnat, *Wyiaśnia się*, es wird Klar.
differendi ars, ratio. *Dyálektyká* (und her säen
difsēro, *evi*. *Rozsiewam, Rozsadzam sieię*. hin
difsēro, *rui*. *Mowię, Rostrząsam, Przegádywam się* Ein lange Red halten. *Infantum discerne animos, & differe quales*. P. *syn*: Lŏquor, narro, ēnārro, dīco, ēdifsēro, *vel* dīspŭto, dīscēpto
differpo, Rozkáżą się. difsērtātĭo, *Spor*. Ein vielfältige Red.
difsērto, *Sprzeczam się*. *dissico as*. *dissico, is*. *Rozcinam*. von ein ander hauen.
difsīdēntĭa, *Niezgodá*. Uninigkeit.
difsīdĭum, *idem & rożność, rożnienie, rozłręt, rozłączenie rozwod*. Uneinigkeit. *Dissidium nō est hoc sed Proculeia lucrū est*. M. v. d. *scordia*.
difsīdeo, *Niezgadzam się, rozrożnili się*. Uneins seyn *Matris ab ingenio dissidet ille suæ*. Ovid. *syn*: Difsēntĭo, dīscrĕpo, dīscordo.
Dissignator, Dissigno, lege Designo.
difsīlio, *Rozskákuię się, Pádam się, rospuknąć się rozpierzchnąć się, rozsypuię się*. Zerspringen. *Dissiluisse ferunt, cum protinus utraq; tellus*. V.
Dissimilaris pars, apud medicos. I. *Dissimilis*.
difsīmĭlis, Rożny. Ungleich. *Illis dissimiles, & nostro tempore natæ*. Juv. *syn*: Nōn sīmĭlis absĭmĭlis, dīspār, īmpar, divĕrsus, vărĭus, dīscrĕpans, īnæquālis.
difsīmĭlĭter, dissimili ratione. *Rożnie*. ungleich
difsīmĭlĭtūdo, *Rożność*. Ungleichförmigkeit.
dissimulamentum, *Zmyślánie*.
difsīmŭlānter; difsīmŭlātim. *Niesczerze Zmyślnie*. Verhäliglich/ fälschlich.
difsīmŭlāntia; *Zmyślánie* 1, *Zart* 3. Verhälung
difsīmŭlātĭo, *Niesczerość, Szyderstwo, żart Pobłażánie* 3. *Zmyślanie* 1. Werhälung.
difsīmŭlātor, *Zmyślácz*. Verhäler. *Nam mihi jam notus, dissimulator eris*. Hor.
difsīmulo, *Zmyślam, Przeglądam, Pobłażam, Pokazuię* 2. *Zámilczeć*. Verhälen/ durch die Finger sehen. *Dissimulare etiam sperasti perfide tantum*. Virg. *syn*: Fīngo, sīmŭlo; ŏcculto cōnnīveo *phr*. Fŭerat sīmŭlata mēnte lŏcūtus. Trīsti fīngĕre mēnte jŏcum. Imĭtāri gaudia falsa. Spem vūltu sīmŭlat. Dīfsīmŭlāre ĕtĭam spērāsti pērfide tāntum posse nĕfas, tācĭtusque mĕā dīscēdĕre tērrā.
Difsīpābilis *Rosproszysty Rozstępny* Zerbrüchlich
difsīpātĭo, *Rozproszenie, Rozsypánie, Rozsądzánie Rozrzucánie, Rozrywánie* Verwüstung/Zerstreuung.
dissipator, Rosproszyciel. (Zerstreuung.
dissipātur, *Rozchodzi się*. *Rozsypuie się* 2. 3. *Ná strony idzie*.
difsīpĭum, *Błoná* 3. *syllaba si longa à Dissepio quasi dissepium, nam prisci has vocales commutabant*.
difsīpo, *Rospraszam, Rozrzucam, Rozgłaszam, Rozpędzam, Przemárnowáć, Sieię* 2. Zerstreuen. *Fulmineo celeres dissipat ore canes*. Ovid. *syn*. Spārgo dīspērgo dīsjĭcio, *vel* cōnsūmo, ăbsūmo pērdo, prŏfūndo.
difsīpor, *Rozsypuię się* 2. 3. *Rozpierzchnąć się*.
difsĭtus, *Odległy, & sub Rozchodzi się*. Abgelegen *Cætera pars animæ per totum dissita corpus*. L. *syn*: Rĕmōtus, dīsjunctus distans.
difsŏcĭābĭlis, *Rozdzielny, Rozłączysty, Rożny*.
dissociātio, *Rozłączenie, Przeciwność*. Absonderung.
difsŏcio, *Rozłączam, Rozrożniam*. Absondern. *Dissociata locis concordia pace ligavit*. Ovid. *syn*: Dīsjūngo sēpăro, sēpōno sēgrĕgo.
difsŏcior, *Rozbrát czynię*.
difsŏlŭbilis, *Łácny do rozwiązánia, Skáżitelny*. Leicht auffzulösen.
dissolvo, *Rozwięzuię, Rozbrát czynię, Roztápiam, Płácę* 1. *Kásuię, Rozprawiam się, Rozsypuię* 2. *Odprawiam* 2. *Zbiiam dowod, Długi płácę, Oczyściam*. Aufflösen. *syn*: Sŏlvo, rĕsolvo, dīlŭo *vel* ăpĕrio, reclūdo, v. Expĕdĭo.
dissolvor, *Rozsypuię się* 2.
dissolutè, *Niedbále, Rozwieźle*. nachlässig.
difsŏlūtio, *Rozłączenie, Rozwálenie, Rozwiązánie, Rozsypánie, Rospusta. Odporstowny, Oczyścienie* 3. *Niedbálstwo Smierć*. Aufflösung.
difsŏlūtus *Rozwiązány, Rozrzutny, Rospustny*. Auffgelöst.

Dissonantia, Zádzieránie.
dissono, Niezgadzam się, Zádzieram.
dissonus dissonorus, Niezgodny, Niestroyny, Zádzieraiący, Rożny & subGłos ii Vbel lautend Dissona quàm vario flectant ad murmura cursus. Ovi syn: absonus non consonus, discors, diffidens.
dissortio onis. Dział.
dissuadeo, Odradzam 1. Widerrathen. Hinc dissuadet amor, victus pudor esset amore. Ovid. syn: Dehortor deterreo.
dissuasio, Odradzánie. Abrathung.
dissuasor, dissuasorius. Odradzaiący. (iony.
dissuavior, Cáłuię. Küssen. Dissulcus, Rozdwo-
dissulto, Rozpierzchnąć się, Rozskakuią się, Miga się. Zerspringen.
dissuo, Porzę, Rosparzam 1. Aufftrennen.
dissupo priscum idem Dissipo.
dissyllabus, idem disyllabus infrà.

DIST

Distabesco, Taię 3. verschwinden/außdörren.
distædet, Tesknię sobie.
distans, Odległy. Abgelegen.
distantia, Odległość Vnterscheid/Weit eines Orths vom andern syn Spatium, discrimen
distega, æ, vel Distega orum. gr. Dwupiętry.
distendo, Rościągam, Rozdziewiam, Rozrywam 2. Rospieram, Nátykam, ciągnę 1. 3. Distenno, Rozciągam, Rozczepierzam. Zerstrecken/außspannen.
distensio, Rozerwánie 3 Zabáwá. Außdehnung
distentio nervorum. Kurcz. der Krampff.
distento as. Rospieram, & in Nábieraią. Embsig spannen. (nung
distentus, ûs. Nádęcie, Rościągnienie. Außdeh-
distentus, ti à distendor, Opuchały, Pełen, Obiadam się. Außgedehnt.
distentus, ti. à distineor, Zábáwiony.
distermino, Dzielę 2. Zertheilen.
disterno. Ścielę, Rospościeram.
distero, Rozcieram. Wiercę 2. Zerreiben.
distichia, gr. Włosow wyrastanie &c.
distichon, carmen Mart duobus versibus constans Ein Gedicht von zweyen Versen. Si quãdo ex nostris distichà pauca legis. Mart.

Distichus, adiect: m. gr. Dwoyrzędy.
distillarius, Wodek palacz. Ein Wasserbrenner.
distillatio, Rymá, Wodki palenie. Abtropffung.
distillo, Ciekę 2. Puszcza drzewo. Abtropffen.
distimulo idem destimulo.
distinctè, Rozdzielnie. unterschiedentlich.
distinctio, Rozdzielność, Rozłączenie, Rożność, Rozeznánie, Dział, Punktowánie. Zeichen zu Vnterscheiden.
distinctor Sędzia 1. Ein Richter.
distinctus, Upstrzony, Nákrapiány, Rożny iest.
distinctus auro, gemmis. Háftowány. mit Gold gehäfft.
distinctus, us. Upstrzenie, Rożność Vnterscheid
distineo, Rozrywam kogo, Báwię kogo. Hindern auffhalten. Quæ tuto tibi magna, volant, dum distinet hostem. Vir. syn: Teneo retineo detineo tardo moror remoror vel impedio occupo.
distineor, Rozerwány iestem, Zábáwionym.
distinguo, Rozłączam, rozdzielam, rozeznawam Przedzielam, Przeplatam, Pstrzę, Zdobię Dzielę 2. Osądzam 2. Vnterscheiden. syn: discerno, discrimino, v. separo, v. vario.
distisum pro distæsum, priscum Gest.
distito, as. idem, & Rożny iestem.
distorqueo, Wykrzywiam 2. Wywracam. verdrähen/ verkrümmen. (mung.
distortio, Krzywość, Nákrzywienie. Verkrüm-
distortio oculorum. Rosokwátość.
distortis talis. Krzywonogi.
distortus Krzywy Wykrzywiony, Szpetny. krumb
distractio, Rozbrát, Rozerwánie 3. Rozrożnienie, Rozprzedánie. Verziehung.
distractor, Przedawácz.
distractus, ti. Rozerwány. Zerriessen. syn: abstractus, divulsus, disjunctus.
distraho, Rozrywam 2. Przerywam 1. rostrzygnąć, Przedaię, Rosprzedawam. Verziehen/ verhandlen Distrahitur magis hoc magis est, ut cernere possit. L. syn: Separo, sejungo, disjungo divello diduco, abstraho.
distrahor, Rozstaię się, rozrożnili się, rozerwány, Ni-go tám, ni-go sam.

Distri-

Distribuo, Rozdaię, rozliczam, rozkładam Dziele 3. Auß und zertheilen. Distribuenda pios hominum mandavit in usus. M. *syn:* Divido partior, dispertior, tribuo.
distributè, Rozdzielnie. distributio, Rozdawánie, Dział. Außtheilung. distributor, Dziel- (cá.
districtè, Upornie, Srogo.
districtim, Upornie. districtio, Trudność.
districtus, *ta. adject:* Zábáwiony 1. 2. Rozdwoyny, Dobyty, Fráfobliwy. Verhindert.
districtus ûs. Powiát. Landschafft.
distringo, Oskrobuię, Drápię 2. Krușę 2. wyskrobáć. ścieram 3. ścieram się, Drasnąć, Dobywam mieczá, Omykam, Oliwki zbieram, Rozrywam 2. Przymawiam, rozdzieram 1. Verstricken.
distringor, Zábáwionym. distrunco, Przecinam. von Einander hauen. disturbatio, Rozwálenie. Erwehrung/ Verjagung.
disturbo, Rozrzucam, Rozwalam, Rozrywam, Rosparam 2. Rozbiiam 3. Rosprászam, Obalam, Zrzucam 3. verhindern/ zerstürmen. *syn:* disjicio everto, diruo.
dysyllabus, Z dwuch Sylab złożony.
ditesco, Bogácę się, Ditatio, Bogácenie. Reich werden. Suscipere & partu possunt ditescere dulci, Lucr. *phr.* opes, divitias pâro, comparo assequor, consequor, acquiro, cumulo: acervo, congero, conquiro.
dithalassus, *gr.* Miedzymorski.
Dithyramus Hor. Cic. Dithyrambicum Poëma, quod carmen fuit in honorem Bacchi, solutis numeris ac pedibus constans, & verbis audacter & obscurè compositis, quod à lymphaticis canebatur, furori concitando aptum. Sylla-ba Di apud Græcos anceps est. Non eodem metro Dithyrambi currunt, sed vario, neç lex pedum in eo servatur, sed Syllabarum Acron: quia in eo Pöëta metrum sibi fingit, sic tamen, ut quem ordinem sibi initio statuit, in eo decurrat ad finem Porphyrio.
ditio, onis. Pánowánie, Páństwo 2. Dzierżáwá. Herrschafft/ Ein Gebiet. Qui mare, qui terras omni ditione tenerent. V. *syn:* Potestas, imperium.
dito, Bogácę. Reich machen. Sueverat innumeras hominum ditare catervas. C.
Ditrochæus. Pes ex duobus trochæis constans, ut Cantilena Diomed: Ditis Pater *in Recto Patron: Dis.*
Diu, Długo 1, Dawno, Wednie. lange Zeit.

Phœbe, diu, res si qua diu mortalibus ulla est. Virg. *syn:* Multos annos multos dies, longum tempus.
Diva, Bogini. divalis, Boski.
divagor, Błąkam się. Umbschweiffen. *syn:* Vagor, erro, oberro, curro, discurro.
divarico Rozkraczam się, rozprowadzam, rozwieram się, rozczosnąć się. Zerthun/ aufthun.
divitus sub Niebosczyk.
divello, Rozdzieram 1. rozłączam, Odrywam, Odzieram. Von einander reissen. Non ego nunc dulci amplexu divellerer unquam. Virg. *syn:* Separo, distraho, disjungo, avello, abstraho.
divello, Rostaię się. divendo, Rozprzedawam. Verkauffen.
diverbero, Rozbiiam 1. Hart schlagen. - Volucres diverberat auras. Virg. *v.* Verbero.
diverbium, Rozmowá, Sentencya 3.
divergium, Rozchodzenie. (dherley Art.
diversè, roźnie, ináczey, y tám y sam. auff mane
diversio, Podkarm, Wstąpienie.
diversitas, Rożność, rożnienie. Unterscheid.
diversito as. Skłaniam się 2.
diversitor oris. Gość 2. Przychodzień Gospodarz 1.
diversor, aris. Stoię gospodą, zur Herberg seyn/ wohnen.
diversor, oris. Przychodzień, gość 2. Ein Gast.
diversorium diversoriosum. Gospodá 1. 2. skłonienie, Wstęp 3 Podkarm. Herberg. Mutandus locus est, & diversoria nota H. *syn* Hospitium (domus.
diversorius, Wstępny 3. Gościnny 2.
diversum, Ná przeciwko 1. tám y sam.
diversus, Rożny rozmaity, & sub Osobno. Abgewendet. Diversos ubi sensit equos, currumque referri. Virg. *syn* Dissimilis dispar, varius discrepans alius.
diversus animi. Niestáteczny. unbeständig.
diverticulum, Ustronnie, Wyboczenie, Odstąpienie 2. Skłonienie 1. Zstępowánie 2. Ucieczká 1. Wstęp 5. Gospodá pospolita, Sciesżká, Odnogá morská Wymowká Ein. Wirts-hauß am Weg gelegen. In diverticulum bivius nec pluribus anceps. Pr. *syn:* diversorium, *vel* semita, tramed.
diverticula persequor. Ustępuię drogi.

Diver-

Dīverto, *Zstępuię 2. Skłániam się 2. Stoię gospodą, rożny iestem, Odstępuią od rzeczy, wstępuię 2.* Abkehren. *Castaliam molli divertitur orbita clivo.* Virg. *syn:* Dē v. ēx vīa dēflēcto: ălĭō flēcto, ĭter fēro: alĭo fĕror, *vide Hospitor.*

Diversor, *Wstępuię 2. stoię gospodą.*

Dīvēs, *itis. Omne. divitior. Bogáty.* Reich. *Dives agri, dives pecorum, ditissimus agri.* M. *syn:* Lŏcŭples, ŏpŭlēntus dītissĭmus prædīves. *phr:* Dīves ŏpum, ŏpĭbus dīvitiis ăbūndans, ăffluens, pŏtens sŭpērbus. Quem mūltæ comitāntur ŏpes. Dītissĭmus ăgri, Lārgus ŏpum. Dīves positis in fænŏre nūmmis. Quō nōn dītĭr ălter. Crēvĕrat ăggĕstis jam dēnsa pĕcūnĭa nūmmĭs. Nec dŏmus ĭmmēnsas ărcta tĕnēbat ŏpes ĭngens ărgenti pōndus & auri pōssĭdet ĭntāctis ŏpūlēntĭor Thēsauris Arăbum & dīvitĭs Indĭæ Auro dīves & ōstro. Dīvĭtijs & mūlto splendĭdus auro. Dīves ŏpum dīves pīctāi vēstis & ăuri. Auri cōngēsto pondĕre dives. Quam dīves pĕcŏris nīvĕi quam lăctis ăbūndans ĭmmēnsas nūmĕrans opes. Aurĕa cui, cui sūnt mīlle tălēnta. Cui ēst fūlvi văsta mĕtălli Cōngĕrĭes, ĭndŏcĭlis paupĕrĭem păti. Qui rēbus ăbūndat ŏpĭmis Cui măgna mănent rūra. Dīvĭtĭis nōscēnda dŏmus. Mille mĕæ Sĭcŭlis ĕrant in mōntĭbus ăgnæ. Lac mĭhi nōn æstāte nŏvum nōn frigŏre dēsit. Mille grĕges illi tŏtidem qua ărmēnta ... hērbas ĕrrābant; & hūmum vīcīnĭa nūlla premēbat. Tērram cēntum vērtēbat ăratris, ille tĕnet cūlti jūgĕra măgna sŏli; Qui fŏrtūnæ mūnĕra pŏssĭdet, jactat hăbet nūmĕrat ĭmmēnsas ŏpes. Pŏssĭdet rŭtĭli cōngēstos æris ăcērvos. (Heiligen

Dīvexo, *Trapię. peinigen 1.* Dīvi, *Niebiescy* die

Dividia, Niezgodá, przykrość 3 Vneinigkeit. *Dividia est mihi Niemogę. dividia est mihi Przykromé. Dividia magna aliquid. Przykry.*

Dividiculum, Rurmusowá skrzyniá.

Dīvĭdo, *Dzielę 1. 2 Dwoię rąbam rozdaię.* Zertheilen. *Dividimus muros & mœnia pandimq urbis* Virg. *syn:* Sĕpăro disjūngo, dīstrăbo dīstĭnguo pārtĭor, dīspērtĭor dīstrĭbŭo in pārtes sēco, dīssĕco, frāngo.

Divido diem. *sub Trawię czas.* (części.

Divido artuatim membrātim, *Rozbieram ná*

Divider, *Rozstaię się. dividua idem dividia.*

Dividuitas, Dział. dividuus, Osobny 1.

Dividuum facio. *Dzielę 1.* Theilen.

Dīvĭduus, *Rozdzielny 1. 2. Pol, Połmiesiącá.*

Dīvīna, *substant: Wrożká 1.* (Theilsam.

divinaculus, Wieszczek 1. Wrożek.

Divinans, *Wieszczy.* (sagung.

Divinatio, *Wieszczbá 1 Práktyká 1 Wrożka* Wardivinationis ars, *Wieszczbá.*

Divinē, *Boskim zrządzeniem, wybornie.* Göttlich

divinipotens, Czárownicá 1. (übernatürlich.

Dīvīnĭtas, *Bostwo.* Gottheit. *Divinitatis vim coruscantem capit.* Jamb. *syn:* Dĕĭtas: dīvīnum Nūmen: Dĕi mājēstas.

Dīvīnĭtus *Z niebá, Boskim zrządzeniem, wybornie* von Gott/ durch Gottes Schickung. *Quia sit divinitus illis.* V. *syn:* ēx Dĕo cælĭtŭ.

Dīvīno, *Prorokuię. Wieszczę 1 Zgádnąć, zgádnimi.* Errathen/ warsagen. *Ut divinatas auferat augur opes.* Ovid. *syn:* Vātĭcĭnor, āugŭror, cōnjĭcio prædīco is, hărĭŏlor. *v. Auguror.*

Dīvīnum, *Bostwo.*

Divinus, *adject Boski, Zacny, Wyborny, Wieszczy.* Göttlich. *Atque deinde canit divino ex ore Sacerdos.* Ovid. *syn:* Dīvus Dius, æthĕrĕus, cælēstis. *phr:* Cœlō demīssus āb alto Dīvīna stirpe creātus Sătus crētus. gĕnĕrātus sānguĭnĕ Dīvum. Qui gĕnus ŏlўmpo, Divum cērtĭssĭma prōles igneus ēst illis vīgor & cœlēstĭs ŏrĭgo.

Divinus *subst: Práktykarz, Wieszczek, wrożek.* *divi potest, Dii potentes. Varro.*

Divisio, *Dział.* Theilung.

Divisis temporibus, *Tedy owedy.*

Divisor, *Dielcá, Przedzieláćz, Zakupnik 4. Kraycży, Sodomczyk.* Ein Zertheiler.

Dīvīsūra, *Przedział* Theilung.

Divisus. us, & divisio. *Dział.* Theilung *Et penitus toto divisos orbe Britannos.* Virg. *v. supra Divido.*

Dīvĭtiæ *Bogáctwá.* Reichthumb. *Divitiis homines, an fint virtute beati.* Hor. *syn:* ŏpes, fŏrtūnæ, cōpĭæ găza nūmmi, thēsauri pĕcūnĭa aurum, ărgēntum. *epith:* mĭsĕræ, rēgāles invĭdĭŏsæ măgnæ pĕrĭtūræ mōlles grātæ nĕfāndæ. *phr:* auri ărgēntique tălēnta. Măgnum, *vel* ĭngens auri pōndus. Cēnsus ĭngēntes. Rēgāles găzæ. Cūnctārum, cōpĭa rērum, Măgna mĕtălli cōngĕrĭes ēffŏdĭūntur ŏpes Irrĭtāmēnta mălōrum & tūrpi frēgērunt sæcŭla lūxu Dīvitĭæ mōlles. Cum măgnis ŏpĭbus dŏmus ămpla nĭtēret, Nec mē

rēgna jŭvēnti nec Lȳdĭus aurĭfer āmnis nec quās tĕrrarum sūſtĭnet ōrbis ŏpes. Crēſcit ămor nūmmi quāntum īpſa pĕcunia crēſcit. Vĕtĕrēs tēllūre reclūdit, Thēſauros, ignōtum ărgēnti pōndus & aurī, īmmenſas dīves hăbēbat ŏpes. Hūncce lĕves nōn cŏmĭtāntur ŏpes. Mĭhi mūnĭfica pārca nĕgāvĭt ŏpes. Nōn ŏpĭbus inēntes hŏmĭnum, curæque lĕvāntur Dīvĭtĭas ălĭus fūlvo sĭbi cōngĕrat auro & tĕnĕat tūlĭt auri ărvaque sī paſcant pīnguĭa. mīl'ē bŏves. Quīdve dŏmus prŏdeſt Phrȳgĭīs īnnīxa cŏlumnis Auratæque trăbes marmŏrĕumq; sŏlum. *vide peccunia & Regia.*

Divitatio, Bogácenie. Divito as. Bogácę.

divito aures verbis. Obiecuię.

dīum, *Podniebienie.* der blaue Himmel *de gente sub dio moreris.* (Jamb. cum ſyllab.

Divo as. Kánonizuię. divolvo, *Rozważam,* be*divorſum, Tám y ſam.* (trachten.

dīvortium, *Rozrożnienie, rozwod, rozbrát rozchodzenie, rozſtánie drog,* Przedział: *ściefzká, odnogá morſka* Ein Ehſcheidung.--*In gemini ſpargit divortia ponti.* Luc.

Divorto idem diverto.

diūrētĭcus, *gr. Urynę ruſzaiący.*

diurni commentarii. *Kſiąſzki pámiętne.*

Diurno Zyię długo. lang leben.

diurnum, *Robotá dzienna, Obrok, Dziennik 1. Kſiąſzki pámiętne, Dyurnał, Zebrániná.* Ein Tags-buch/ *item* Taglohn. *Diurnum ſpatiū,*

diurnus, *Dzienny 1.* (*Dzień.*

Dīus, *Boſki, Dzienny 1. Wyborny.* Göttlich. *Italides quas ipſa decq ſibi dia Camilla.* V. *ſyn:v. Diving*

Diutile diutinè, diutino. Długo 1.

diūtĭnus diurnus. *Długi 1,* Langwirig. *Poſtquam Vapor diutinus.* (Jamb. Dim.)

diūtius, *Dłużey.* Längere Zeit. *Fortunæque velit meminiſſe diutius oro.* F.

Diutulè, diuturnè. *Długo 1.* lang.

diūturnĭtas, *Długość.* Langwirigkeit.

dīvulgatus, *Spoſpolitowány.* gemein gemacht.

dīvulgo, *Rozgłaſzam, Wydaię kſięgi.* Gemein/ offenber machen. *Divulgata vetus ad cælum gloria fertur.* Luc. *ſyn:* Vūlgo, ēvūlgo, pērvūlg.

Dīvus, *Boſki, święty 3. Kánonizowány.* Ein Heiliger. *Accipit & numero divorum altaribus aut Dixi, To wtedz.* (*get.* Virg.

Dō, *Daię, Dáruię, Daię znáć, Dozwalam, Dopuſzczam, Podaię Przyznawam Przyimuię, Powiadam, Stawiam Czynię. Day mu pić, Wydaię 4. vide & ſequentia.* Geben/ ſchencken. *Sic ego do pœnas artibus ip e meis.* Ovid. *ſyn:* Dōno præbeo trĭbŭo, lārgĭor, īmpērtĭo īmpērtĭor, *vel* cōmmītto, māndo. trādo, *vel* sūppĕdĭto, *vel* pērmītto, cōncēdo. *v. Dono as.*

do aditum, acceſſum, munio aditum. *Przyſtęp*

do auribus, *Pochlebiam.* (*daię.* Zulaſſen.

do ad languorem, *Mdlę.* do ad remum *Skázuię 6.* do animam. *Umieram.* ſterben.

do anſam. *Nápomykam.* do artem magiſterio *Uczę.* lernen. do ad terrā, *Obalam.* Zerſtöhren do crepitum, fragorem *Trzeſzczę.* do crimini, cūlpæ. *Winuię.* do damnum alicui. *Szkodzę.* do detrimentum incommodum, *idē* do exitio. *Wniwecz obracā, Zatracam.* umbbrin

do fidem, *Przyſięgam.* (gen.

do filiam nuptum, in nuptias, in matrimonium. *Wydaię corkę.* do foras. *Pożyczam,*

do fræna. *Popuſzczam.*

do guſtum, libamentum. *Kosztowáć daię.* do habere. *Daię.* do impunitatem. *Odpuſzczam.* Nachlaſſen. do incrementum *Przymnażam* vermehren. do in literas. *Piſzę.* beſchreiben. do in mandatis *Roſkázuię* befehlen. do in manū. *Podtykam co, Przedárowáć.* do in publicum. *Wydaię Kſięgi.* do in ſplendorem. *Poleruię.* do in terram. *Obalam.* umbwerffen. do in vincula. *Oſadzam więźniá.* do iter. *Przepuſzczam* durchlaſſen. do judicees. *Oſadzam práwo.* do jusjurandum. *Przyſięgam.* ſchweren. do legatis curiam, Senatum. *Słucham Poſłow,* die Geſandten hören. do locum. *Uſtępuię Komu. Umykam ſię.* do malum alicui. Szkodzę, *wyrządzam złość.* Einen ſcheden. *& Dam ci.* do mandata. *Roſkázuię.* befehlen. do manus, *Poddaię ſię.* ſich untergeben. do me alicui. *Wkradam ſię* do me foras. *Wypadam.* do me ſeu rem in cauſam

Puſz-

Puſzczam ſię ná Szczęście. do me in pennas *Ulatam.* do me in viam. *Udaię ſię w drogę.* ſich auffdie Peyß machen. do me otio. *Prożnuię.* müſſig gehen. do me ventis. *Puſzczam ſię ná morże.* do mutuum. *Pożyczam.* leyhen. do negotium, *Poruczam.* do nequam. *Szkodzę wyrządzam złość.* do nomen. *Wpiſuię. ſię.* ſich einſchreiben. do novitatem. *Odnawiam.* neu machen. do occaſionem. *Nápomykam.* do operam. *Robię.* do operam aſſiduam. *Pilnuię.* do operam funeri. *Umarłego prowádzę.* Einen Todten begraben. do operam præceptori. *Uczę ſię.* lernen. do pabulum morbo. *Przyczyniam choroby.* do partes *Poruczam.* do paulam. *Odpoczywam komu* do peccatum pietati *Odpuſzczam.* do pignus *Zákładam ſię.* wetten. do præcepta, *Uczę.* renteh. do precibus. *Uproſić ſię daię,* do Provinciam. *Poruczam.* do ratem fluctibus *Puſczam ſię ná ſzczęście.* do requiem. *Odpoczywam komu.* do ſalutem. *Zywię.* do ſpecimen. *Pokazuię.* do ſtragem. *Pobiiam.* niderſchlagen. do ſtudium. *Uczę ſię.* do Symbolam. *Składam ſię.* do tranſitum. *Uſtępuię komu Przepuſzczam.* do vacationem. *Odpoczywam komu.* do vadem. *Rękoymią daię.* Ein Bürg ſetzen. do veniam. *Odpuſzczam.* do verba. *Oſzukiwam.* do verberationem. *ſub Przymawiam.* ſtraffen. do viam alicui. *Uſtępuię komu.* do vitio *Winuię.* do uſuram lucis. *Zywię.* do utendum. *Pożyczam.* leyhen. do uxorem. *Zenię.*

Do, per Aphæreſin, i. domum ſub Dom. 1. & Do domu.

DOC

Dōceo, *Uczę, Dowodzę, Oznaymuię.* Lehren. *Expediam, & paucis, animos adhibere docebo.* Vir. *ſyn;* ēdŏcĕo, ōſtēndo mōnſtro, īndĭco *vel* īnſtrŭo ērŭdĭo. *phr.* ārtĭbus īnſtĭtuĕre, īnſtrŭĕre, īmbŭĕre īnfōrmāre ĕrŭdīrĕ ārtes tradĕre. Sē præbēre măgiſtrum. Dăre præcēpta dŏcŭmēnta. Tum quōs ad ſtŭdĭum ātque ūſum fōrmabĭs ăgrēſtem; īlla etĭam ſtāntes rădĭo pĕrcūrrĕre tēlas ērŭdĭit, ūnum Trītōnĭa Pallas ēdŏcŭit, mūltāque īnsīgnem rĕddĭdĭt ārte. Phȳllĭrĭdes pŭĕrum cĭthăra pĕrfēcĭt Achīllem. Sŏcios sĭmul īnſtrŭit ārmis in patrias ārtes ērŭdĭēndus ĕrit. Hōrtāre, vĭāmque īnsīſte dŏmāndi. Dum făcĭes ănĭmi jŭvĕnum dum mōbĭlis ætas. Cārmĭna fēci ārtĭbus ut pōſsēs nōn rŭdis ēſſe mĕis. Făcĭles jŭvĕnum ănĭmos tĕnĕras mēntes ad ſtŭdĭum ātque ūſum fōrmāre. Pōſſum mūlta tĭbi vĕtĕrum præcēpta rĕfērre ut rŭdĭbus pŭĕris mōnſtrātur lĭttĕra prīmum per făciem, nōmēnque sŭum: tum Pōnĭtur ūſus. Tum cōrjūncta sŭis fōrmātur sȳllăba nōdis? Hīnc vērbis ſtrūctūra vĕnit per mĕmbra lĕgĕndi, Tum rērum vīres ātque ārtis trādĭtur ūſus, pērque pĕdes prŏprios nāſcentĭa cārmĭna sūrgunt Sĭngŭlaque in sūmma prōdeſt dĭdĭcīſſe prĭōra: Quæ nĭſi cōnſtĭtĕrint prŏpriis fūndāta ĕlĕmēntīs Quæ prŏpĕre pŭĕris dĕdĕrīnt præcēpta măgīſtri ēffŭet in vānum rerum præpōſtĕrus ōrdo. *Manil.* ātque ănĭmŏs mōllī cōncutit ārtĕ fĕros. Nūnc quā rătĭōne quod īnſtat Cōnfĭtĕri pōſſit paucis adverte dŏcēbo.

Dochimus, Cic. Pes oratorius ex Jambo & Cretico conſtans ut Reipublicæ.

docibilis, Poiętny 1. Lehrſam *docibiliter, Poiętnie.* (iętnie

dŏcĭlĭs *Poiętny 1.* Lehrſam *Ex nobis geniti quoniam dociles imitandi.* Juv. *ſyn:* Dīſcīplīnæ *v.* dōctrīnæ căpax, āptus ad ārtes *vel* făcĭlis trāctābĭlis mitis. *phr.* Cērĕus in vīrtūtem.

docilĭtas. *Poiętność* Lehrſamkeit. dociliter, *Podoctè, Uczęnie.* gelehrt.

doctiloquus, Uczony. Scharffſinnig. *Doctiloqui morietur Muſa Maronis?* Aug.

doctor, *Náuczyciel, Doktor* Ein Lehrer. *Doctor argutæ fidicen Thaliæ.* (Sapph:) *ſyn:* Magīſter præcēptor. *epith.* dūrus biāndus cĕlēbris. *v. Magiſter.*

doctrīna, *Náuká 1. Uczęnie, ćwiczenie 1.* Lehr. *Doctrinâ pretium triſte magiſter habet.* Ovid. *ſyn:* ērŭdītĭo, ſcĭēntĭa, dŏcŭmēntum, præcēptum, dīſcīplīna ārs. *epith.* Senīlis, lābōrĭōſa, hŏnōrānda, ūtĭlis, pūlchra, īnſignis *phr.* ūtĭle dōctrīnis præbēre sĕnīlĭbus aures. (Kunſt.

doctrinæ liberales. *Náuki wyzwolone 1.* Freye

doctus, *Uczony.* Gelehrt/wol erfahren *Dicitor hic, aut eſt quia doctior eſt locus uni.* Hor. *ſyn:* ērŭdītus, pĕrītus haud īgnārus nōn nēſcĭus. *phr.* ārtĭbus īnſtrūctus āōnĭi glōrĭa răra chŏri. Rērum fāndīque pĕrītus Quem mūſæ ſtŭdĭis ēxcōluĕre sŭis Trītōnĭa Pāllas Quem dŏcŭit mūltāque īnsīgnem rĕddĭdit arte. Quem căſto ērudĭit dŏcta Mĭnerva sĭnu. Theſſălĭcum cĕ-

cus im-

cus immortale sororum Doctae non ultima glorîa turbae. Qui ingenuas animum exco- luere per artes.
Documentum, documen. inis. Nauka 1. Dowod 1 Przykład eine Vnterwei ung/Anzeigung Et documenta damus qua simus origine nati. Ov. syn. Praeceptum, praeceptum, monitum.
docus, m. gr. Pochodnia.
dodecatemorion, gr. sub Części całey rzeczy.
dodecatheon, vel dodecatheos herba. Dwunadodra, è gr. Polewka 2. (stnik ziele.
dodrans, tis. m. Dziewięć części sub Części całey rzeczy & Trzy ćwierci. & sub Kieliszek.
dodrans pedis, Piędź wielka.
dodrantalis, Piędzisty, Trzy ćwierciowy.
doga, Kadź dogarius. Bednarz ibidem.
dogma, gr. Wyrok 1 Ein Erkäntnüß/ Gesatz. Dogmata si sequeris talis ut esse velis. M. syn. Placitum, decretum sententia scitum. epith. Certum clarum perspicuum constans receptum tritum vulgare nobile antiquum.
Dolabella, Toporek 1. Siekierka.
dolabra, Topor, Oskard, Siekierka, Ein Schaab/ Hobel Si lentus pigra munitus castra dolabra. J. dolabrata securis. Oskard. (syn. ascia securis.
dolamen sub Rzezanie. dolatorium, Hebel.
dolenter, żałośnie, Boleśno. Schmertzlich. Post Phaëtontheos vidisse dolentius ignes. Ovid. syn. Moesto, tristius, cum gemitu.
doleo, Boleię 1. 2. żałuię 1. Smęcę się, Gryzę się, żałosny iestem, Niemgę 3 Schmertzen haben Aut doluit miserans inopem aut invidit habenti. Virg. syn. indoleo gemo, ingemo. v. Queror phr: Dolori bus uror crucior vexor angor agitor premor urgeor torqueor conficior macerôr, indulgere dolori. Nec corpus querulo nec mens vacat aegra dolore. Curisque ingentibus aeger, spem vultus simulat Mens hebetata malis torpetCon fecta dolore Funereas spectat languida vita faces. Tacitum nutrit sub pectore vulnus. Ille dolet vere, qui sine teste dolet, Membra vigor liquit mors unguibus imminet atris! v. Dolor.
doleo ab animo, ab aegritudine. Zle mi.
dolere & plaudere dico. Rozbrat czynię.
dolet mihi. Zal mi, Boli. es ist mir leyd.
doliare vinum, Wino młode 2. Beczkowe, stołowe, mętne. (gehör. & sub Opiły.
doliaris Beczkowy Kufny. Pękaty. was zu Fässern doliarium; Piwnica. Keller. doliarius, Bednarz. ein Faßbinder/ Bittner.
dolichodromus, gr. Zawodnik.
doliolum, Beczułka. Ein Fäßlein. dolito as. Boli dolitus sub Ryty. (li mię
dolium, Beczka, Kufa Kłoda 2. 3. Polkufek Fasa. Stągiew. Ein Weinfaß Dummodo purpureo spument mihi dolia Baccho. Prop. syn. Cadus. ep. vacuum, plenum spumans fictile cavum rimosum amplum capax profundum. phr. exundant pingui spumantia dolia musto, in cava lethaeas dolia portat aquas. Purpureo spumant tibi dolia musto. v. Cadus.
dolo as. Ciesze drzewo, Gładzę. Strugam. Hoblen. Fuste dolat, quarta vix demum exponitur hora. Hor. syn. Laevigo, caelo, sculpo.
dolon, onis. gr. Granat 1 żagiel 1. vide & Pugiał. Ein Stab/ darin ein Degen verborgen/ Pila manu, saevosque gerunt in bella dolones Virg. epith: Teres, durus, saevus, validus.
dolor, oris Ból, żal. Schmertz/ Kummer. Nulla fides damnis, verisque doloribus adsit. Hor. syn. Moeror angor tristitia cruciatus, aerumna. epith Crudelis moestus infelix, sollicitus ferus, ululans rabidus asper intestinus malus ardens crudus, vesanus indomitus, gemebundus flebilis, impatiens pervigil funereus irrequietus vigil. phr. Longi tormenta doloris. Stetit acri fixa dolore. Subito mentem turbata dolore. Hic Venus indigno nati concussa dolore. Duris dolor ossibus ardet. Furit ima dolor delapsus ad ossa. Premit altum corde dolorem. Gemitusque dolorem testantur. Nostro doluisti saepe dolore. Tum vero exarsit juveni dolor ossibus ingens. Terens, conficiens, macerans mordens arrodens, exedens, lancinans, excrucians praecordia animos, & corpora curis. Sume animos nec te vesano trade dolori. His dictis curae emotae pulsusque parumper corde dolor tristi. Subito omnis de corpore fudit quippe dolor. Nec dum etiam causae irarum saevique dolores exciderant animo infandum Regina jubes renovare dolorem expletur lachrymis, egeriturque dolor. Nunquam tibi causa doloris haec erit. Nec fini licet tantos mihi morte dolores Quid me alta silentia cogis rumpere, & obductum verbis vulgare dolorem O! ego ne possim tales sentire dolores. v. Luctus.

Dolor articulamentorum, articularis articulorum. *Łamánie w ſtáwiech.*
dolor arripuit, invaſit. Zábolálo.
dolose, *Zdrádliwie Chytro.* mit List.
dolosus. *Zdrádliwy Chytry.* Listig. -- *Mulier ſi fortè doloſa.* Hor. *ſyn.* Fallax, aſtutus, callidus cautus vafer. (*zażyć.*
dolum confingere, conſuere, ſtruere. *Sztuki*
dolus, *Zdrádá, Sztuká 5.* List/Betrug. *Ex templo dolus infandum pateſactus ad auras.* Virg. *ſyn.* fraus aſtus fallacia aſtutia inſidiæ. Mens ſimulata. Fictum pectus. *epith:*callidus compoſitus fictus inopinus, abditus metuendus pervigil, vafer, ſecretus, falſus, fallax, veritus laſcivus bilinguis nocturnus, at mihi fallaces tum patuere doli. Nil tacito quæſita dolo victoria durat illa parat vario corda tenere dolo. Nullum quippe nefas quod non verſuta Tyranni Calliditas finxiſſe queat Sed calliditate proterva Principibus regnique graves inducere caſus. Eſt Deus occultos qui vetat eſſe dolos. *v. Fallacia, fraus.*
Doma atis. gr. Dach 1. Ein Dach. -*Supremo domate creſcit.* Sir.
domabilis, *Głaſkliwy.* das man zähmen kan.
domator, Uſkromiciel. Zwyciężcá. Kálwákátor. Ein Zähmer. *Te duce non alias converſus terga domator.* T. *ſyn* Domitor debellator victor.
domeſacta tellus Petros. i. domita ſubacta.
domeſtica prudentia. *Goſpodárſtwo 1* Haußverwaltung.
domeſticatim. Po domách.
domeſticus. *adject. Domowy i Chowány 2 Prywatny 2. Ille ego convictor denſoque domeſticus uſu.* Ovid.
domeſticus, *ſubſt: Domownik* Ein Haußgenoß *Domeſticus apud græcos recentiores juxta Citrum ſignificat Præfectum ſeu præſidem. ut præfectus menſæ, ſcholarum primi & ſecundi chori, Et apud Balſamon. in Canon. 17. Apoſt. Officia domeſticorum. Plura. de hac re Gretſer. C. 11. Commen.*
domi Domá.
domicilium, *Mieſzkánie 1. Oſiádłość.* Wohnung.
domicanium. Domowa wieczerza.
domina, *Páni 1. Ceſarzowa żoná.* Ein Herrscherin/Frau *Concurrunt trepidæ comites dominamque ruentē.* Vir. *epith:*Grata ſuperba pulchra, fallax, potens. *phr.* Mihi non vivo ſuperba.

Dominatio, *Pánowánie 1. Jednowładztwo, Swobodá.* Herrschafft/Beherrschung. *Summa poteſtatum, ſimplex dominatio rerum.* Pr. *ſyn.* Dominatus, ûs. ditio, poteſtas, imperium regnum. *v. Imperium.* (*mość.*
dominatio ſua fatigatus eſt ineptè dicitur ſub Waß-
dominator, *Pan 1. 3.* Herrscher -- *Poſtquam dominator Olympi.* P.
dominatrix, *Páni 1.* Herrscherin.
dominatus, ûs. *Pánowánie 1.* Herrschafft.
Dominicum, Kościoł 2.
dominicus, *Páńſki 1.* das dem Herrn zugehört
dominicus dies *Niedzielá* Sonntag.
dominium, *Właſność. 2. Dzierżáwá, Bieſiádá, práwo 1.* an pánowánie. Beherrschung.
Domino pro domo as. Nigid: Priſcian: Arnob, ut negino pro nego, fruinor pro fruor priſcè Meurs.
dominor, *Pánuię.* Beherrschen/gebieten. *Et victis dominabitur agris.* Virg. *ſyn:* impero rego, præſum. *phr:* imperio teneo, rego, moderor, premo, imperii fræna teneo. *v. Impero.*
dominulus, *Panek 1.*
dominus, *Pan 1 2.3 5.8. Goſpodarz 4. Bieſiádnik 4. Chlebodawcá, Małżonek, Igrzyſk ſprawcá.* Ein Herr. *Romanos rerum dominos gentemque togatam.* Virg. *ſyn:* Rector herus. *epith:*Superbus mitis tremendus atrox. *phr.* Nos patria amiſsa dominis parere ſuperbis cogimur. Vendidit hic auro patriam dominumque potentem impoſuit quid domini facient, auſint cum talia ſervi?
domiporta, Żołw.
domitio, Uſkromienie.
domito as. *Uſkromiam, Ukrocić* Zähmen.
domitor, *Uſkromiciel, Zwyciężcá, Kálwákátor.* Ein Zähmer. --*Hominum domitorque ferarū* M. *ſyn:* Victor debellator dominator. *v. Victor.*
domitura domitus. *Ukrocenie.* Zähmung.
domitus, ti. *Chowány 2. Skromny 7.* Gezähme. *Creſcere jam domitis finito, &c.* Virg. *ſyn:* Domatus victus devictus ſuperatus ſubactus expugnatus debellatus ſub juga miſſus.
Domna, B. ſub Ceſarzowa.
domo as *Uſkramiam, Ukrócić, & in Ukracam 2.* Zähmen machen. *Non anno domuere decem non mille carinæ.* Virg. *ſyn:* Vinco, ſupero ſubigo debello

bĕllo dēvīnco. *phr*: Sūb jūga mĭtto. Cōmpēfcĕrt frᴂno. Pœnos Gāllumque sŭperbum. Pŏpŭlosque fĕrōces cōnfūndit vĭctor. *v. Vinco. Debello.*

Dŏmuĭtio *Wracánie 3.* Chod do domu Heimfahrt domuitionem do. *Rospuszczam 1.* (*Domu.*

dŏmuncŭla, *Domek.* Ein Häußlein. domum *d*

dŏmus, ûs. *gr. Dom 1.2.3.* Hauß. *Hic domus Æneæ cunctis dominabitur agris*, Virg. *syn*: Tēcta, ædes, atrĭa līmen pōrtĭcus, aula sēdes Pĕnates lăres pĕnĕtrālĭa: hōfpĭtĭum, cāfa, rēgĭa. līmen. *epith*: cōnfpĭcūa ārdūa, īngens ēxīlis, ēxĭgua māgna, pūlchra rēgĭa ābjēcta dēsērta, incūlta. *phr*. Mĕdĭīfque rĕfident ædĭbus. Stābat in ēxĭgūa mā xĭmus æde Dēus, & Dēa mārmŏrĕa cūjus in æde sūmus. Ædes emit āper fed quās nec nōctūa vēllet ēlfe sūas; ădĕo, nigra vĕtŭfque cafa eſt. Sēpta tēcta dŏmōrum Sūblīmĭbus ālta cŏlūmnis Aūgūſti fāſtīgĭa tēcti. *v. Regia. v. Casa.* Tēctis sūccēdĭte nōſtris. Nōſtris sūccēde pĕnātĭbus hōfpes, āpparet domus, intus & ātrĭa lōnga pătēfcunt. Tēctis mātres ingēntĭbus ērrānt aſt ŭbi jam pātrĭæ pērvēntum ad līmĭna sēdis, īllos pōrtĭcibus rēx āccĭpĭēbat in āmplis Aulāi in mēdĭo lībābant pōcūla Bācchi. Sub tērra fōdēre larem Rĕdĕūnt in tēcta. Sīne ūllis hōfpĭtiis Fit ſtrĕpĭtus tēctis vōcēmque pĕr āmpla vŏlūtant ātrĭa, adĭtis ēffĕrt, pĕnetrālĭbus ignem. Hōfpĭtĭum āntīquum Trōjæ sŏcĭīque pĕnātes Inhofpĭta tēcta Tȳrānni īngrĕdĭor. Gĕmĭtu tēctum ōmne rĕplēbat ūnāque jām tōta ſtābat in ūrbe dŏmus. Cum folem nōndum prŏhĭbēbat, & īmbrem Tēgŭla. Dīgnāre tūos ăpĕrire pĕnātes.

Domus Dei, *Kościoł 2.* Kirch.

domus cæmentitia, domus lateritio opere ſtructa. *Kamienicá*, Ein Stein-hauß.

domuſcula, *Domek.*

Dōnārium, *Dar, Záwieſzęnie 2. Kościoł 2.* Eine Gab. *Si tua contigimus manibus donaria puris.* O

donatarius in Cod: qui dono aliquid accipit. (*v. Donū.*

donaticus, *Dárowny.* Ein Geſchenck/ Gab.

donatio, *Dárowánie. Longius oſtendit culpa donatio mitem* M. (*Wiáno.*

donatio propter nuptias donum nuptiale.

donativum, *Podárek 3.* Ein Geſchenck ſo ein Fürſt ſeinen Kriegsleuten thut.

donātum, *Dárowizná.*

dŏnax, *acis. m. gr. Błyſzczak rybá, Trzciná 1.* Ein Gattung eines Rohrs.

dōnec, *Poki, Aż 1.* Biß daß. *Donec eris felix, multos numerabis amicos.* Ovid. *syn*: Dum quāmdiu, *vel* quŏad. & *Monoſyll* Quŏūſque.

Donicum Aż 1.

Dōno, *Dáruię, Obdarzam* Begaben/beſchencken *Quem pater ipſe Deum ſceptri donavit honore.* Virg. *syn*: Do, trĭbŭo, largĭor, impērtĭo, ēlargĭor. *phr*: Dōno dăre, mūnĕrĭbus, dōnis cūmŭlāre, ōrnare ŏnĕrāre. Nēmo ēx hoc nŭmĕro mĭhi nōn dōnātus ăbībit. Quæ tĭbi quæ tāli rĕddam pro cārmĭne dōna. Hoc sĭbi pūlchra tŭum fērri Prōſerpĭna mūnus īnſtĭtŭit. Lætum āmplēxus ăcēſtum mŭnĕribus cūmŭlat māgnis. Hāc tā nōs frāgĭli dōnāvimus ānte cĭcūta. Mūltis ŏnĕravit līmĭna dōnis. Quōdvis pĕte mūnus & īllud mē trĭbŭēnte fĕres, invĭtat prĕtiis ănimōs, & mūnĕra pōnit, ēxtrēmum hōc mūnus mŏrĭēntis hăbēto. Nil tĭbi quod dĕmus majūs hăbēmus ăit. Cūi dīves ĕgenti Mūnĕra mūlta dĕdit. Hōc tĭbi quō pōtŭi cōnfēctum cārmĭne mūnus. Prō multis ălĭis rĕddĭtur offĭcĭis. Sīdōnĭo sūbvēctus ĕquo, quem cāndĭda Dīdo ēlfe sūi dĕdĕrat mōnĭmēntum & pīgnus amōris. Dōna dehinc auro grăvĭa, sēctōque ĕlĕphānto, īmpĕrat ad naves fĕni ſtīpatque cărīnis īngens ārgentum. Textĭlĭbuſque ŏnĕrat dōnis, āc tālĭa fātur, āccĭpe, & hæc mānŭum, tĭbi quæ mŏnŭmenta mĕārum sīnt, pŭer, & lōngum Andrŏmaches tēſtēntur āmōrem Cōnjūgĭs Hēctŏrĕæ, cape dona ēxtrēma tŭōrum. *v. Donum Premium & Liberalis.*

dono civitate. *Przyimuię 1.*

dōnum, *Dar, Záwieſzenie 2. ślubne záwieſzenie.* Ein Gab/ Geſchenck. *Et cur non alii eadem dare dona licebit?* Ov. *syn*: Mūnus mūnūſcŭlum præmĭum *epith*: grātum, accēptum rēgāle, ſplēndidum, ēxĭgŭum. *phr*: Vēſtra, īnquit, mūnĕra vōbis Cērta mānēnt. Dŏmĭnamquĕ pŏtēntem Sŭpplicibus sūpera dōnīs at tĭbi prima pŭer nūllo mūnūſcŭla cūltu, ērrāntes hĕdĕras fūndet cum bāccare tēllus, an quidquam nōbis tāli ſit mūnere majus? adhūc & īnēnārrabĭle mūnus. Hæc tĭbi vir quōndam nūnc frāter cāſta Nĕæra Mittit, ut āccĭpias mūnĕra pārva rŏgat. Nōn sī mūnĕrĭbus certes, cōncēdet sōlās. Tĭmeo Dānaos & dōna fĕrēntes. *v. dona.*

Dōrcas, *adis f. gr. Sarn.* Ein Rehe.

dorcĕus, *gr. Pies łowczy.* dōrĭs, *idis f. gr Czerwienice 2*

dormiendi neceſſitas. *Spiączká.*

Dōrmiens, *Niebosczyk*. dōrmiens vigilō. *Mżę*.
dōrmĭo, *Spię 1. 2. Plotę 2* Schlaffen/ ruhen. *Certatim tandem fessus dormire viator.* H. *syn.* Quĭēsco dōrmito. *phr.* Sōmnum sŏpōrem cārpo, căpĭo, cāpto, dūco pĕto. Sōmno frŭor, jăcĕo prĕmor, sĕpĕlĭor. Sōmno sūccūmbo, īndūlgĕo. Lābor in sōmnum, in sōmnos sōlvŏr sōmno mēmbra quiēto. Dō plăcĭdam per mēmbra quĭētem. Sūbiit lūmĭna fēssa sŏpor, in dulcem sōlvūntur lūmĭna sōmnum. Plăcĭdi căpĭēbat mūnĕra sōmni. Premi gravĭtāte sŏpōris. Dūlci dēclinat lūmĭna sōmno. Tōto proflābat pēctŏre sōmnum plăcĭdæ dīmittĕre mēmbra quĭēti. Hūnc sŏpor āltus habet. Dăre cōrpŏra sōmno Plăcĭda lāxāre mēmbra quĭēte. Requĭēscĕre lēcto. Lūmĭna cum plăcĭdo victa sŏpōre jăcent. Sic dant sŭa lūmĭna sōmno: Blanda quies fūrtim vīctis sūbrēpsit ŏcēllis, & cădit aměnto lānguĭda facta mănus. Prīma quĭes ădĕrat cum cūris fēssa dĭūrnis pectŏra sōmnus hăbet, & cum tē fūsco sōmnus vēlavit ămīctu: fēssis ŏcŭlis mūlcentem ādmīttĕrĕ sōmnum. Sōmnō lumĭna vīcta dĕdi dānt cōrpŏra fēssa sŏpōri, ātque ŏmnes părĭterque sĭlent părĭterq; quĭēscūnt. Nec pŭdor in stĭpŭla plăcĭdām cēpisse quĭētem. Nec fœnū căpĭti sūppŏsŭīsse sŭo Nōx ĕrat & vīno sōmnū făcĭēnte jăcēbānt Cōrpŏra dīversis vīcta sŏpōre lŏcis. Vēsta jăcet placĭdāmq; căpit sēcūra quĭētem. Cīrcūmfūsa tŏris, nigrōque rĕcūmbit ămōmo. Dōrmit & in plūma pūrpŭrĕōque tŏro. Sōmnūmq; pĕtēbat Sēcūrus vărias, dūm grĕgis īnter ŏves. Nōx erat & tērris ănĭmālĭa sōmnus hăbēbat, in tānto frĕmĭtu cūnctis sĭne fīne jăcēbat Sopītus vēnis, & inēxpērrēctus ăpbĭdas. Nōx est dăta cætĕra sōmno. Cum păter in rīpa gĕlĭdīque sūb æthĕris āxe procŭbŭit sēramque dĕdit per membra quĭētem. Plăcĭdumq; pĕtīvit īnfūsus mātris grĕmĭo per mēmbra sŏpōrem. Cætĕra per tĕrras ōmnes ănĭmālĭa somno Lāxābant cūras & cōrda ōblīta lăbōrum. Tum mē confĕctum cūris sōmnōque grăvātum infēlix hăbŭit thălămus prēssitq; jăcēntem dūlcis & ālta quĭes. Pāssīm vīno sōmnōque pĕr hērbam cōrpora fūsa vĭdēnt. Lūmĭna cūstodis sūccūmbĕre nēscĭa sōm(no. *v. Somnus*.

dormisco, Plat. corr: Condormisco.

dormitatio, Drzymánie. Schlaffung.

dōrmītātor, *Ospáły, Drzymiący, Zmyślacz.* der (da schlaffet

dōrmĭtĭo, *Sen 1.* Schlaff.

dōrmīto, *dormiturio. Drzymię, Sypiam, Niedbáły iestem.* Schläfferen. *An dormitabo, aut ridebo tristia mæstum.* Hor.

Dōrmītōrĭum *subst: Sypialnia.* Ein Schlaffstub

dōrmītōrĭus, *Sypiálny.* dōron, *gr. Dłoń miárá.*

doronicus, sub Serdecznik. dorsuale, Deká. Dorsualis, Grzbietowy.

dōrsum, *dorsus, masc: priscè. Grzbiet 1. 2. Tył.* der Rücken.

dorsuosus Grzbiecisty, Wydátny, Górzysty.

dōrum, *gr. Dłoń 2.* dŏrȳcnion. *gr. Strzáły ziele.* dŏrȳpĕtron, *gr. Język zki siwe.*

dŏrȳphŏrus, dorȳphorēma. *gr. Halabardnik.*

D O S

Dōs, *tis. f. gr. Posag. Przymiot 2. Sprzęt.* Morgengab/ Heyrathspfenning/ Brautschatz. *Et numeras in dote triumphos.* M. *epeth:* Pătērna, mātērna, grăndis, jŭgalis, dīves, ampla. *phr.* Rēgnum dōtale rĕliquit.

dŏsis, is. *gr. Dozys, Miara, Waga.*

dōso, *onis. Latina forma à dabo, vel doson Dosontis ex Græco Futuro daturus. Obiecownik.*

dōssŭārius, *adject: Ciężarowy Robotny.*

dōssuārĭus, *subst: Tragarz.* Ein Träger. *dossum Grzbiet.*

Dōtalĭa dona dotalitia, *orum. Wypráwá.*

dōtalis, *Posagowy.* Das zu dem Heyrathspfenning gehört. *Est mihi fæcundus dotalibus hortus in agris.* Ovid.

dotalitium, Wiáno. dōtatus, *Obdárzony.* begabet.

doti dico, promitto, dotis nomine do. *Zápisuię, Wyposażam, Daię zá posag, W wiánie.* zum Brautschatz. geben.

dōto, as. *Wyposażam, Obdarzam. Nádaię.* den Brautschatz geben/ *item* reich machen. *Sanguine Trojano, & Rutulo dotabere, ungo.* V.

D R A

Drāba, *gr. Rzeżuchá Turecká.*

drāchma, *æ. gr. Dragmá 1. 2. Poczworny grosz.* Ein Groschen. *& in Uncya.*

drachmalis, sub Dragma 2. Drachmalis usura Lichwá.

drāco, *Smok, Wąż 1. Chochoł, Látorośl winna & pro Ceto. Ezechiel 32. Sa Cornel. à Lapide.* Ein Drach. *Aut hæc Massyli poma draconis erant.* Pat. *syn:* Sērpēns, ānguis. *epith:* īmmānis,

insopi-

însopîtus sævus, âlîger, mâcûlôsus, hōrrîdus. fêrus pērvîgil, crūdēlis ātrōx trūx cærūleu- fōrmidābîlis. *phr.* Prīma tîbi ut flēxi tōrque tur spira drāconis. Vîdîmus îmmāni spēcie tōrtūmq; drăcōnem tērrîbîlem. *Distōrtos nē- xus* sînuat qui cōrqōrē lōngo. *v. Serpens.*

Drăcōnarius. *Chorąży 1.* Ein Fahnenträger.

drăcōnîtes, draconcias. *æ m. gr. Smoczy kámień.*

drăcōntîum, *Wesz wodna.*

drăcōntîum majus. *Wężownik 4.*

drăcūncûlus, *sub Smok, Jászczor rybá.*

drăcuncūlus hortenfis, *Torun ziele,*

drăcūncûlus major, *Wężownik,*

dragma, *tis. gr Garść 2 3. Wiązanká,*

drama, *tis. gr. Akt 1.* Ein Schauspiel. *Navum recusat drama, quippe servile.* Scaz.

Drama vel Dramaticum Pöëma est, in quo solæ personæ loquuntur, Pöëta tacet.

drāpēta, *æ.m.gr. Zbieg 1.* drāpētinda, *æ.m. Zmrużek grá.* Draucus, *Sodomczyk.*

drensant Cygni sub Łábęć,

drēpanis, *idis. vel idos. f. gr. Grzebieluchá.*

drindit mustecula sub Łásicá.

drŏmas, *adis f. gr. Drabarz, Wielbłąd, pro prędkonogi.* drŏmēdarius, *Drabarz.*

drŏmōn, *onis. m. gr. Łodź, & parvus cancer.*

drōpăcismus, *gr. Włosow wyrywánie.* Außreissung der Haaren.

drōpăcīsta, *m. gr. Obrywácz,*

drōpax, *acis. m. gr Włosow wyrywániu máść.*

drosca, drosta. Drost: Drungarius, B. Półkownik, *drungus, B. Półek.* druppa, *Oliwká.*

dryîtes, *æ m. gr. Kámień drzewny.*

dryŏphŏnon, *gr. Rzeżuchá Turecka.*

dryŏphўta, *v. dryophytes, eos adject: gr. żabá drzewna.*

dryŏptĕtis, *f. gr. Strusie pioro ziele.*

dryos hyphear, *gr. Jemiolá.*

D U A

Dua pro duo, Dwá. dua pondo, Dwá funty.

duafis, *Dwoykowy. dubenus 1. dominu priscum, Pan 1.* dubiè, *Wątpliwie. dubienus, dubiosus, dubitativus, dubitabilis, Wątpliwy.* dubietas, *Wątpienie. dubio as. priscum, wątpię.*

dŭbītănter, *dubitatim Wątpliwie.* Zweiffelhafftig.

dubitatio *Wątpienie.*

dŭbĭto, *Wątpię, Ociągam się* Zweifflen *Et dubitamus adhuc virtutē extēdere factis.* V. *syn:* ămbĭgo flūctŭo hærĕo *phr:* in dūbĭo sum vēr sor. Mēns in cōntrārĭa fērtur. Mēns hæret in ămbĭguo. Mēns ănĭmus hæret pendet. Mēns dūbĭis pērcūssa păvet ănĭmus stat încērtus. Quid sēquar? in dūbĭo ēst; ănceps æstus încērtam mēntem răpit ut vīdit vūlgi vārĭare lābāntĭa cōrda. Mēns tĭtŭbat: pārtes fērtur in ōmnēs Spēque tĭmor dūbĭā spēsq. tĭmore cāditNec sum ănĭmi dūbĭus, vērbis ea vīncēre, māgnum quam sit. Pēctŏre sēnsus vērtuntur vărĭi, ănĭmo încērto dūbĭo flūctūare nūtāre Quo ferar ĭgnōro. Nōn hăbet ēxāctum quid āgat; & lĭbet & tĭmēo; nec ādhuc ēxācta vŏlūntas est sātis in dūbĭo pēctŏra nōstra lābant mŏdo vūlt tēntāre pŭdētque; & cūpit & quid agat, nōn învēnit: utque sēcūri saūcĭa trābs ĭngēns, ŭbi plāga nŏvīssĭma rēstat. Quō cădat in dūbĭo ēst, ōmnĭque ā pārte tĭmētūr. Sīc ănĭmus vārĭo lābēfāctus vūlnĕrē nūtat. Huc lēvis ātque ĭllūc mōmēntāque sūmit ūtrinque. Mens încērto flūĭtans ērrōre vāgātur. Lābāt ămbĭgŭo spēs mēa mīsta mētu. Heu quid āgat; vārĭo nēquīcquam flūctuat æstu. *v. Curis angor.*

dŭbium, *Wątpienie wątpliwa rzecz.* Ein Zweiffelhafftige Sach.

dubium genus *sub Płeć.*

dŭbĭus, *Wątpliwy 1.2. Niepewny. Niestáteczny, Nie dobry.* Zweiffelhafftig. *Sæpe mihi dubiam traxit sententia mentem.* Claud. *syn* încērtus ămbĭguus, ănceps vărĭus sūspēnsus ānxĭus. *phr.* dūbĭis āffēctĭbus ērrans. Mēnte lābans, ēxĭtus in dūbĭo ēst Rūmor in ămbĭgŭo est ut stat & încērtus quā sit sĭbi nēscit ēūndum cum vĭdet ēx ōmni parte vĭātor iter. Dīcam ēquĭdem nec te suspēnsum nāte tēnēbo. Tuque in dūbĭis nē dēfice rebus. Nūnc ădēo quæ sit dūbĭæ sēntēntĭa mēnti ēxpēdĭam. Auctor in încērto eſt. Dūbia mārtis ālēa & pēndēbat adhuc bēlli fōrtūna dıūque inter utrūmq; vōlat dūbĭis vĭctōrĭa pēnnis. Nēscia quem mānēat tānti vĭctōrĭa rēgni. *v. Dubito.*

Duc te ab ædibus. Precz. weg mit dir.

dŭcālĭs, *Hetmáński, Książęcy.*

ducatio 1. ductio, Prowádzenie.

ducator. ducatrix, Prowádziciel.

ducatus, ti. B. Dukat.

Dūcātus, ûs. *Powod 1. Hetmánienie, Kſięſtwo. Hetmáńſtwo.* Ein Hertzogthumb/ Fürſtenthumb. *At vos ſignifero qui talia vota ducatu.* A duce 1. duc *ſub Prowádzę 3.* dūcenārius, *adject: Dwuſetny.* von Zweyhundert. dūcēnārius, *ſubſt: Rotmiſtrz 1.* dūcēntēsĭmus, *Dwuſetny.* dūcēni, ducenti. *Dwieście.* zwey Hundert. *Nam fuit hic vitioſus: in horas ſæpe ducentas.* H
dūcēnties, *Dwieście kroć.* Zwey Hundertmahl *Ducenties accepit & tamen vivit.*
duciſſa, Kſiężna.
ducit colorem ūva. *Zrzeie, Doſtawa ſię owoc.*
dūco, *Wiodę 1 Prowádzę 1. Prowádzę 1.2.4.6. Wywodzę, Náwodzę, Hetmánię, Poymuię 1. Zwłaczam 1 2. Przedłużam, Ciągnę 4 Robię 3 Kuię. Mam to zá, Gárdzę, Korzyſtam, Piię 1. Leię, Imam 3. Wypiiam, Idzie drogá tám.* Führen. *Ducite ab urbe domum, mea carmina ducite Daphnim: ſyn:* Dēdūco, āddūco, ăgo, *vel* ēdūco, *vel* cogĭto. *phr* Dĭc, ăge dūc ad nōs fas illi līmĭna Dīvum tăngere. *Pro Exiſtimo,* (Virg 10. Æneid.) Tāntone mē crīmĭne dīgnum dūxīſti? *Pro Volvo.* Virg. 6. Æneid.) Sīc ēquĭdem dūcēbam ănĭmo rēbuſque fŭtūrum. *Pro Contraho.* (Virg. 11. Eclog. 9.) Dūcēret aprīcis in cōllĭbus ūva cōlōrem. *Pro Stringo.* (Virg. Æneid.) Auxĭlĭum dūcto mucrōne pĕtēbat.
dūco āérem, animam, ſpiritum. *Oddycham żyię* Leben. dūco agmen, funem, reſtim. *Rey wodzę.* dūco uxorem. *Żenię ſię.*
duco dictis aliquem. *Obiecuię.* Verſprechen.
duco familiam, *Przodkuię.* Vorgehen.
duco gladium, *Dobywam mieczá.*
duco magnum, *Ważę ſobie.* hoch ſchätzen.
duco me *Idę, Prowádzę ſię.*
duco os *Wykrzywiam gębę.*
duco otia. *Prożnuię.* müſſig gehen.
duco potiùs. *Ważę ſobie.*
duco rationem. *Oglądam ſię.*
duco vitium, *Zarażam ſię.*
duco vultum, *Zaperzyć ſię.*
dūcor, *Lubię, Uwodzę ſię, Przyſtrzegam.*
ductabilitas, Powolność.
ductariè, Ciągnąć, Nie ochotnie.
ductārius, *Ciągnieniu ſłużący.*
Dūctārius funis. *Liná, Windowe liny* ein Seyl
ductilis, *Ciągły, Ciągniony Kowány.* leicht zu ziehen. *Palmites, hoc rigua ductile flumen a-*
ductim, *Pomáłu. Duſzkiem* langſam. (*quæ M*
ductio, Prowádzenie 1. Windowánie. Leytung.
ductio alvi, *Purgácya.*
ductĭtius, *Ciągły Ciągniony.*
ductĭto follitim, *Wodzę 2. Szkodzę.*
ducto, *Wodzę 1 2. Hetmánię, Zwłaczam 2. Szkodzę.* führen. Ducto dolis. *Zdradzam.*
ducto mulierem. *Nierządu pátrzyć.*
ductor, *Prowádziciel, Hetman.* Ein Hauptmann. *Ipſis præcipuos ductoribus addit honores.* Virg. *vide Dux.* (*miſtrz.*
ductor gregis, *Stadnik.* ductor ordinis, *Ro-*
ductus *us. Powod. Prowádzenie, Hetmánienie.*
ductus aquæ, *Dukt, prowádzenie wody.*
ductus, cultri falcis. *Rzezánie.*
ductus oris. *Twárzy kſztałt.*
dūdum, *Przed tym, Dawno.* Vorlängſt. *Ipſa egomet dudum Beroen digreſſa reliqui.* Virg. *ſyn:* Jam dūdum, jam prīdem, jam diu.
duella, *ſub Uncya, Skociec.* (*woynie.*
duellator, Waleczník Ein Kämpffer *duelli, Ná*
duellica ars. *Woienna umiejętność, Zołnierſka.*
duellĭcus, *Zołnierſki, Waleczny.* Das zum Streit gehörig *Et caput abſcindit ſic pugna duellica per te.* P.
duellis, Nieprzyiaciel 1. Ein Feind.
duellum, *Poiedynek Wojná.* Ein Streit zwiſchen zweyen. Pūgna, cērtāmen, bēllum. *epith.* Fōrte, īncērtum, răbĭdum, īnsānum dīrum fŭrĭōſum. *phr.* Quī tōties auſus fōrti cērtāre duēllo īra per īncērti glădĭos rŭĭtura duēlli. Vix tŭlĕrit dīri sĭtis īnsătĭata duēlli.
duellus, Dobry 1. Duicenſus, Mieſzczánin nieprawy. Duidens, Dwuzęby. Duis, 1. bis. Dwákroć. Duis, 1. Dederis, frequens apud Plaut. priſce. Duitas, Dwoyká.
dulcacidus, ſub Kwaſkowáty dulcè, *Słodko.* ſüß.
dulcēdo, *Słodkość.* Süßigkeit. *Neſcio qua præter ſolitum dulcedine læti* Virg. *ſyn:* Svāvĭtas. *epith:* Māgna, grāta jūcūnda mīra blānda, ſvāvisMēllīta nēctarēa. *phr:* Lōci cāptus dūlcēdĭne mōlli.

Nēctărea dūlcēdīne lăctānt. Nēscio,qua nātāle sōlum dūlcēdīne cūnctos, dūcit & immēmores nōn sĭnit ēsse sŭi. *Ovid.*
Dulceo, dulcesco, *Słodnieię*. süß werden.
dulcia, *iūm. vel orum. Miodownik, Łákoci.*
dulciaria, *orum. idem.*
dulciārius, vel dulciarius panis. *Márcepannik, Piernikarz.* Marzipan. (*Słodki*
dulcĭcŭlus, *Słodziuchny.* dulcifer, dulcifluus.
dulcĭlŏquus, *dulcioriloquus. Wdzięcznomowny* Der süßiglich redet. *Mollit dulciloqua canorus arte.* (Phal.)
dulcis, *Słodki Przyięmny, Miły 1.* Süß/lieblich. *Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri.* V. *syn:* Svāvis, mēllēus mītis, nēctăreus. *Metap:* jūcūndus grātus, chārus, *vel* āmœnus.
dulcis langu:dè, *Słodkáwy.*
dulcisonus, Wdzięcznie brżmiący. das lieblich lautet. *dulcitas.* dulcĭtūdo, *Słodkość* Süßigkeit. dulciter, *Słodko.* süß. dulco, *Słodzę.* süßmachen. (*łá Boża.*
dūlia, *gr. Niewola.* Dienstbarbeit. *& sub Chwa-*
dulicè, Niewolnicze.
Dum, *Kiedy 2. Byle 1. Poki, Aż 1. że 1 Jedno 1 Jeszcze nie.* Dieweil/ so fern/ als. *syn:* Dōnec, *vel* quāndo, *vel* mŏdo, dūmmodo.
dum particula addititia sub Sz.
dum calet res, *Záśwież.* (*pogody.*
dum constat serenitas, dum sudum est. *Za*
dum loqueris, *Tudzież.*
dūmēctum, dumētum. *Cierniśko.* Ein Dornwald. *Ter centum nivei tondent dumeta juvenci.* Virg. *syn:* Spīnētum vēprētum rŭbētum. *epith:* Hŏrrēndum hŏrrĭdum flōrēns. *syn.* Quæ dūmēta cŏlūnt hŏrrēnda fĕræ. āvĭa pāscentes īntdr dūmēta cădēllæ.
dūmēsco. *Leśnieię, Dumicola, Avieno, in dumo habitans.* Der in Buschen wohnet. *Caucaseas arces, & dumicolas avienos.* A.
dūmōsus, *Ciernisty.* Dornächtig. *Dumosa, pendere procul de rupe videbo.* Virg. *syn:* Spīnōsus spīnĭfer. *phr:* Dumis, spīnis, rŭbis plēnus, hŏrrens āsper. *v. Spinosus.*
dūmus, *Ciernie.* Ein Dornheck. *Per juga, per sylvas, dumos & saxa vagatur.* Ovid. *syn:* Rŭbus, Dūmētum, sēntes vēpres spīnæ. *epith:* Hŏrrĭdus

āvĭus ūmbrōsus, spīnōsus, vĭrēns, vĭrĭdis ĭmpērvĭus, spīnĭfer. *phr:* Sylva fŭit lāte dūmis, ātque īlĭce nigra hŏrrĭda quam dēnsi cŏmplērunt ūndĭque sēntes, āspĕra dūmis rūra tĕnent. *v. Rubus.* (meinsten.
dūntāxat, *Jście, Tylko.* sonderlich/allein/ zum
Duo, *Dwá* Zwey *Vel simulacra duo forsan duo de na fuère.* M. *Sed par atque eadem cana duobus erat.*M.
duodĕcĭes, *Dwanaście kroć.* Zwölffmahl.
duodĕcim, *Dwanaście* Zwölff
duŏdĕcĭmus, *Dwanasty.* Der Zwölffte. *Duo decimo Turnus divinis occidit armis.* V A.
duŏdēnārĭus, *Podwanasty.* Das 12.in ihm hat *Quam duodenarius circumtulit &c.* Ar.
duŏdēni, *Dwanaście.* Zwölff.
duodennis. *Dwanastoletni.* der Zwölffte.
duodeno, *Dwunastoletni.* Zwölffjährig. *Per duodena regit mundum sol aureus astra.* Virg.
duoden:naginta. *Ośmdziesiąt y ośm, sub Dwadzieściá.* Zwey und achtzig.
duodeoctoginta, *Siedmdziesiąt y ośm.* Zwey und siebenzig.
duodequadraginta, duodequadrageni, duodequinquagesimus. *ibidem.*
duodetrīcies, *Dwádzieścia y ośm rázy.* acht und Zwantzigmahl.
duŏdētrīcēsĭmus, duodetrīginta. *Dwádzieściá y ośm.* acht und Zwantzig.
duŏdēvīcēni, *Ośmnaście.* Achtzenhen.
duŏ:ēvīcēsĭmus, *Ośmnasty.* der chchtzehende
duonus, priscum. Dobry 1. duorum pedum semis, *Półtrzecia.*

DUP

Dūpla, æ. *Dwoynasobna winá.* (*nierz.*
duplares armaturæ, duplarij, duplicarij. *Żoł-*
duplāris, duplārius. *Podwoyny, & żołnierz po-*
duplāris numerus. *Cetno.* (*dwoyny.*
duplātio, *Dwoynasobna winá.*
duplēx, *Dwoy, Dwoiáki, Dwoisty, Wielki, Chytry, Nieszczery 2. Miąższy.* Zweyfach.- *Et duplicem gemis auroq;coronā.* V. *syn:* Gēmĭnus āmbo.
dūplĭcatio, *Dwoistość, Powtarzánie, Dwoynasobna winá.* Zweyfaltigung.

Dupli-

Duplicatò *Wedwoynasob Dwoiáko 1* Zweyfaltig
duplicatus, dupliciarius, duplicarius *Podwoyny.* duplices, *adject: Dwá.* duplices, *substant: Ksiąszki kámienne.*
duplicitas, *Dwoistość.* Zweyfaltigkeit.
dupliciter, *Dwoiáko 1. 2.* Zweyfachig. *Dupliciter, nam vis venti contrudet & ipsa.* Luc.
duplico, as. *Powtarzam, Przydaię 2. 3.* Zweyfach machen. *Nobilitas duplicatur, & impetus ille gravescit.* Luc. *syn:* adduplico, condu plico; gemino, congemino. *phr.* Sol crescentes duplicat umbras. (mahlyso viel.
duplio, *onis. Dwoyká, Dwoysobna winá.* Zwey-
duplo, as. *Przydaię 2.* Zugeben.
duplo, *Wedwoynasob, & sub Weczwornasob, Dwá kroć.* Zweyfach. (pel
duplum, *Tyle dwoie. Dwoynasob. Dwákroć.* Dop=
duplus, *Dwoynasobny, Dwoiáki, Dwá kroć.*
dupondiarius, *Dwustopny, & sub Siedm pieniąszkow*
dupondium *Dwustopna miárá, & sub Siedm pieniąszkow. Sed aliud Sonat.*
dupondius, *sub Siedm pieniąszkow.*
Pupondius, & semis. *sub Grosz. & Połtrzecia.*
Durabilis, *Trwáły 1.* Langwirig. *Quod caret alterna requie, durabile non est.* Ov. *syn:* Diuturnus, stabilis manens permanens constans *phr* Diu manens durans, stans multos per annos permanens
durabilitas, Trwałość Bestandigkeit.
duracinus, *Trwáły 2. Twardoskory zimostradki.*
duramen, *Twárdość. Rosochá: Gáłąski, Látorośl zostáwiona Látorośl winna. Lod.* Härtigkeit.
duramentum, *Rosochá, Gáłąski, Umocnienie, La*
duras dabis *Nieprzepiecześć się.* (torośl.
durate, *Pácyencya.* durateus, *gr. Drewniany.*
duratrix, *sub Trwáły 1.* (verhart.
duratus, *Stwardniáły, Zátwardziáły, Okrzesány*
duracus frigore, glacie. *Zmárzły* gefroren
dure, *Twárdo* Duresco, *Twardzieię* Erhärten
Limus ut hic durescit, & haec ut cera liquescit Vir. *syn:* induresco, concresco, astringor premor, rigen.
duri oris. *Twardousty.* *v. Gelo.*
duricordia, Nieużytość, Zátwardziáłość. Eigensinnigkeit.
duricorius. Twardoskory. der hartes Leder hat.
duritas, *Twárdość, Surowość, Nieludzkość.* Här=tigkeit. *Oblita terra duritatis hyberna* (Scaz) *syn:* durities rigor, *vel* saevitia, crudelitas.
Duriter, durius *Twárdo, Surowie, Ostro, Nieprzyiemnie.* härtiglich. *Dur ter & duro terram pede pellere matrem.* Ovid.
duritia, durities, duritudo *Twárdość, Trwáłość, Zátwardzenie. Nieużytość, Surowość, Upor.* Härtigkeit *Ponere duritiā capere suūq rigorē.* Ovid. *syn:* Duritas, rigor, saevities crudelitas, barbaries. *epith:* adamantina, acerba ferrea.
duritie spissari. *Zatwárdzieć.* hart werden.
duritiem induo. *idem & Odrętwieć.*
duriusculus, *Przytwardszy.* Etwas härter.
duro, as. *Trwam 1. 2. Stwardzam, Zatwardzam Wytrwáć* Härten/ hart machen. *syn:* induro: astringo, constringo premo gelo: firmo *vel* sto maneo, permaneo diu maneo stabilis sum diuturnus *phr* inde ubi pubentes calamos durāverit aestus. Durāvitque animum, destituiq; preces. Deserimus saevoque gelu durāmus & undis. *pro Tolero.* Virg. 1. *Aen:* Durate & vosmet rebus servate secundis.
duror, *aris. Mocnieie, Twardzieię. Drętwieię.*
durus, *Twardy. Nieużyty. Nielutościwy, Surowy 2. Nieludzki, Cierpki, Ciężki 2 Uporny, Zły,* Hart/ unfreundlich. *Durus uterque labor laudate ingentia rura* Virg. *syn:* Solidus firmus ferreus adamantinus, marmoreus. *Metaph:* molestus, ingratus inīquūndus, *vel* severus rigidus crudelis. *vide Crudelis.*
durus capite, *Uporny.* hartneckig.
dusmosus pro dumosus, priscum. Fest.
Duumvir, *Cic. Duumviri olim carceris curam habebant negotia Reipub. curabant, & publica locabant, ex decurionibus creabantur, & fasces habebant, immunes à muniis urbis. Erant & Municipiorum & Navales & Capitales. Hos Tribunis plebis & Magistris civitatum similes aliqui dicunt apud Schardium. Hinc Duumviratus Cic. Duumvirum munus.* Et Duumviralis. *Ulpia: ad Duumviros pertinent. & Burmistrz 1.*
dux. *comm Wodz, Hetman, Kśiążę* Ein Führer *Consedere duces & vulgi stante corona* Ov. *syn:* Ductor. *epith:* Cruentus audax Martius magnanimus indomitus generosus prudens sagax solers providus vigil Mavortius terrificus metuendus, trux atrox ferus cristatus insignis magnus tremendus ferox acer callidus astutus cautus. versutus, fidelis, potens, sedulus, strenuus mi-

nax, impērtērrītus invīctus. *phr.* Prīmus Ynīre mănu bellum. *v. Bellicosus.*
Dux ex:rcitûs provincialis, *Woiewodá.* Ein (Woiewod.
dўnămis, *eos. f. Wielkość 2.*
dўnămis olivi. *Oliwek urodzay.*
dўnāſta, dynaſtes. *a m gr. Pan wielki.* Eingroſ:(ſer Herr
Dyota, Rob: Steph: corr. diota.
dўſchreſtia, *gr. Trudność.*
dyſcŏlus, *gr. Niegodny.*
dyſenterĭa diſenterica paſſio. *gr. Biegunká, Gryzienie.* der Durchlauff. *Tum diſenteriæ fluxus & tormina ventris.* Honter.
dysēntĕrĭcus, *gr Biegunkę cierpiący, Gryzienie cierpiący.* der den Durchlauff hat.
dyſgargălis, *eos. vel* dyſgargalus, *li. gr. Łechciwy.*
dyſperſia, *gr. Nietrawienie.*
dyſphīmĭa, *gr. Nieſławá.*
dyſphŏrĭcus, *gr. Nieſzczęśliwy.*
dyſpnoea, *gr. Dycháwicá, Duſzność.*
dyſpnoĭcus, *gr. Dycháwiczny.*
dўsūria dyſuricum pathos. *gr. Uryny trudnosć.*
dysūrĭăcus, *gr. Uryny trudność, cierpiący.*

E

E *Præpoſitio, ſub Z. ze 1. Od kogo 1.* Von/ auß. *Tu quòd es, è populo quilibet eſſe poteſt.* Mart. *ſyn:* ēx, dē.
E cōntrarĭa parte, è regione. *Ná przeciwko.* richt über/ widrigen theils.
E contrario, è diverſo. *Przeciwnie.*
è ferro, *Z żeláza.* auß Eyſen.
e loco Superiore. *Z Kazalnice* von der Cantzel
e longinquo, *Z dáleká.* von Weiten.
e multis unus e vulgo unꝰ *Poſpolity Człowiek.*
e natura, *Z przyrodzenia,* von Natur.
e plano, *Niepráwnie.* (& Sąſiad.
e propinquo, e proximo. *Z bliſká.* von Nahe
e re mea eſt. *Pożytecżno ieſt Pożyteczny.* es iſt mir nützlich.
e re nata. *Ják przymuſnął, Ják obaczę.*
ē ſublimi *Z gory.* vom Berg.
e tranſverſo, *Z boku.* von der Seitte.
e trivio, *Podły.* ſchlecht.
e veſtigio, *Wnet, Zaraz.* gleich.

Eâ, eâ cauſa, eâ re. *Dla tego.* (Beding.
eâ cōndĭtione, ea lege *Z tą kondycyą.* mit dieſem
Eabus ſcopis, pro iis. Coto priſce & Hemina.
eăle es. *Koń rogáty. Eapſe, pro ea ipſa Tá.*
eātĕnus, *Poty 1 2. Z tey miary, Ták bardzo, Tym ſpoſobem.* So fern/ ſo lang/ in ſo weit. *Ortus erat, cum Rex inſomnis eatenus altum.* M.
Ebachari apud Lamprid. legit Rob. Conſtantin. alii legunt Debacchari.
ĕbĕnum, ebenus. *gr. Heban.* Ein Indianiſcher Baum/ Ebbenholtz *Fert Ebenum Solis eſt thurea virga Sabeis.* Virg. *ſyn:* ĕbĕnum *neutr: gen. epith:* Dūra ſplēndĭda ſplēndens, atra vĭrens, nĭtĭda, īnda, fŭſca, nĭgra.
Ebeo, as. i. felicitate privo. Sipont.
ēbibo, *Wypiiam, Pożeram* Außtrincken. *Filius aut etiam, libertus, ut ebibat heres.* Hor.
ĕbiſcus, *m. gr. Słaz.* Eblandior, *Wyłudzam* abſchmeichlen
ebŏrārius, *Snycerz 1.*
ebŏrātus, eboreus. *Słoniowy.*
ebriacus, al. Ebriatus, Piiány 1.
ebriamen, Trunek piiány.
ēbrĭĕtas, ebrĭōsĭtas. *Piiáńſtwo* Trunckenheit. *Non ſemel ebrietas eſt ſimulata mihi.* Ov. *ſyn:* Crāpŭla, temŭlēntĭa. *epith:* Tūrpis, dēmēns āmēns, īmprōvĭda, fæda, ĭners ſtŭpida īnsāna ōbſcæna lŏquax, gārrŭla; trēmŭla tĭtŭbans, grăvis, fŭrens mălēsāna, exĭtĭōſa, pernĭcĭōſa. *phr:* Cōrpŏri rōbur frāngens, ēnērvāns, ēxhaurĭēns īngenti frāngens vīres ănĭmīque vĭgōrem. Ebrĭetas māter fœcūnda malōrum Cērta jŭventæ pernĭcies. Rīxis gaudens, Sānæ mēnti inĭmīca īllĕcēbris ēxĭtĭōſa ſuis ārcānum dēmēns dētĕgit ēbrĭĕtas. Arcānī mala cūſtos ŏpērta rĕclūdens ēxtīnctæ prodĭga famæ ārcāna rĕvēlans in prælia quæ trūdit ĭnērmem ēbrĭĕtas fŭgĭēnda vĭro cuicunque ſed āltis Prīncĭpĭbus fūnēſta lŭes ut Vĕnus ēnērvat vĭres, ſic cōpĭa Bacchi, & tēntat grēſſus, dēbĭlĭtatque pĕdes. v. Ebrĭus.
ēbrĭo, as. ebriŏlo, as. *Upaiam.*
ebriōſus, ebrĭōlātus. *Opiły.* Ein Vertrunckener Menſch. *Ebrioſa acina ebrioſioris.* Phal. Catull.
Ebriulatus, ab Ebriulo, ſub Upaiam.
ēbrĭus, *ebriolus. Piiány 1. Pełen trunku.* Truncken. *Non magis audierit quam Faſius ebrius olim.* Ho. *ſyn.* ēbriōſus temŭlēntus vīnōlēntꝰ. *phr.* Sōmno vīnōque ſepūltus ſŏlūtus, Vīno mădĭus mădēns ūdus, mădĕfactus grăvis, Cui tĭtŭbat mūlto lĭnguaque

quaque mensq; mĕro. Nīmĭo vēnas īnflātus Jăccho. Mitī dē'ŭsus Jăccho. Mūlto tĕmpora pērfūsus Băccho, cībo vīnōque grăvis. *Ægre tĭtŭbāntes* sūstĭnet ārtus Mūltōque jăcēbat mem bra dĕo vīctus īlle mĕro sōmnōque grăvis tĭtŭbāre vīdētur Cōnvīvæ vălĭdo tĭtŭbāntia vīno. Mēmbra mŏvēnt dūbii ftāntque lăbāntque pēdes gaūdēbitque mĕro mērgētque in pōcŭla mĕntem Pallim vīno sōmnōque per hērbam cōrpora fūsa jăcēnt Sĭlēnum pŭĕrī sōmno vīdēre jăcēntem, īnflātum hĕftĕrno vēnas, ut sēmper Jăccho, ēbrĭus īmprūdens vērtitur ărte mĕri. Fŭrĭāta mēnte văcīllant. Nam sĭmul explētus dăpibus vīnōque sĕpūltus. Cērvīcem īnflĕxam pōsŭit, jăcuitque per antrum īmmēnsum sanĭem ēructans. Sōmno vīnōque sĕpulti prōcŭbŭēre sĭlent lāte lŏca. Fūsique per hērbam īndūlgēnt vīno; & vērtunt crātĕras ăhēnos. Crātĕras læti ftātuūnt & vīna cŏrōnant īmmŏdĭco nūtant tēmpora quāssa mĕro. Nēscītque rĕgi mēns plēna Lyæo Vīno cōncūssa văcīllant tēmpŏra vīnōque grăvatum fūlcītur læva căput. *vide Vinum.*

ēbrĭus veratro. *Szalony 2.* unsinnig.

ēbullĭo, *Kipię, Wykipiam, Wzwieram, Wydaię ná świát, Wymyka się, & sub Chełpię się.* Auffsieden, auffwallen. *Ebullit patrui præclarum funus, & ô. si.* Pers.

ēbullītĭo, *Kipienie, Wykipienie.* das Sieden. *ebullo, as. Wykipia.* sich auffblähen und zersprin gen. *Atq, alia fletus ebullant parte viriles.* F.

ēbūlum, ēbūlos. *Chebd.* Attich. *Sanguineis ebuli baccis miniōq; rubentem.* Virg.

ĕbur. *Słoniowa kość.* Helffenbein. *Munera portantes, eborisq; auriq; talenta.* Virg. *epith.* Īncum īndĭcum nĭtĭdum, cāndēns Assyrĭum sēctĭle nĭvĕum splēndĭdum lĭquĭdum, ărtabĭcum pŏlĭtum. *phr.* nĭvĕi mūnĕra dentis, ĕbur nĭtĭdum fāstīgia summa tĕgēbat. Sēctĭle dēlĭcĭis īndĭa præbet ĕbur. *pro Cithara.* dum cānĭt, & lĭquidum Dĕa pūlsat ĕbur.

ĕbŭrātus eburneolus, eburnus. *Słoniowy.* mit Helffenbein gezíert.

ĕbūrnĕus, *idem & Białoiásny.* Helffenbeinen. *Oppida turritis cingantur eburnea muris.* Ovid. *Portabat nitidis currus eburnus equis.* Tib.

Ecăstor, *Zaiste.* Ecbasis, *gr. Wyiście, odstąpienie.*

Ecbŏlas, *adis.* ecbŏlĭmos, ecbŏlĭos *gr. Poronienie czyniący.* *nei processit Cæsaris astrū* V. *syn.* ĕn.

Ecce, *Oto, Owo, Ali.* Siehe/Siehe da *Ecce Dio-*

eccheūm, *gr. Wylanie.*

eccillum, eccistum, eccos. *Owoż.*

ecclēsia, *gr. Zgromádzenie, Kościoł 1 2* Ein Kirch/Christliche Versammlung. *Cujus de manibus sumens Ecclesia corpus* Vict: *syn:* Tēmplum dēlūbrum fānum ædes. *phr.* Ædes sacra Dĕo. Sacra tēcta tŏnāntis. *V. Templum vel* Chrīstĭădum cœtus pŏpŭlus gēns. Pĭōrum fŏrtūnāta mănus gēns pia ēlēctum gĕnus. Chrīsti cūltōres Grēx Chrīsti qui mīlĭtat ārmis.

ecclēsiastes, *æ. m. gr Káznodzieia.* ein Prediger

ecclēsiastĭcus, *gr. Duchowny.* Ein geistlicher.

ecclēsiastērium, *gr. Dziwowisko.*

Ecclēsis, *gr. Wywołánie, Wyzywánie. Item figura Gramatica Latinè quæ personam tertiā ad primā vel secundā trahit: ut Ego pauper laboro.* Calliopius recen- *sus subaudito, Ego.*

Eccum, Eccus. *Owoż iest.*

ecdĭcus, *gr. Syndyk Pospolstwá obrońcá.*

ĕcĕre, Eccĕre. *Oto, Zaiste.*

ĕchēa, *n. plur. gr. Głosu odbiiánie.*

ĕchĕbæum, *gr. sub Pługowy.*

ĕchĕmȳthĭa, *gr. Málomowność.*

ĕchĕmȳthus, *gr. Málomowny.*

ĕchĕnēis *is vel idis. f gr. Trzymonaw.* Ein kleiner Meerfisch. *syn:* rĕmŏra. *Parva echenais adest, mirum mora puppibus ingens.* Ovid.

ĕchētæ, *hi. gr. Konik robak.*

ĕchētle, *es. gr. Plugáwe nogi.*

ĕchētlĭon, *gr. Sadz rybny.*

ĕchīdna, *gr. Zmiiá.* Ein Natter/Schlang. *Lernææ sanguis echidnæ.* Ovid. *epith:* Lērnæa tūmĭda fēra, dīra răbĭda fŭrĭālis lēthĭfĕra vĕnēnōsa, vĕnēnĭfĕra, tŭmēns hōrrĭda. *v. Serpens.*

echīdnĭum, *gr. Wołowy ięzyk.*

echīnātus, *Naieżony 1. Kolący 1.*

ĕchīni pellis, *Szczotká do sząt.*

ĕchīnŏmētra, *Jeż morski.* (*rupá.*

ĕchīnŏphŏra, concha. *Slimak, Slimaczá sko-*

ĕchīnŏpus, *odis. f. gr. Jeża nogá ziele.*

ĕchīnus, *gr. Kásztánowa łuská, Jeż morski, Węzdidło, Kśiąszki flákowe, sub Flák Mánelá, Pław morski 2. 3. Umywáá nik, & sub Doniczká. (Animal spinis obsitum.)* epith: Rūber, hīrtus vŏlŭbĭlis æquŏrĕus sylvēstris cautus.

ĕchīnus terrestris, *Jáżwiec, Jeż 1.*

 echion,

ěchĭon, Echium, *n.* Echios, Echite es.*gr. Wołowy ięzyk.*

echītes, *æ. m. gr. Jaszczurnik 2. Zmiiowiec.*

ēchĭum, *gr. Oczne lekarstwo.*

ěcho, *us, vel* echonis, *hæc gr. Głosu odbiiánie.* der Widerthon eines Schalls. *Nec prior ipsa loqui didicit resonabilis Echo.* Ovid.

Echoicus versus. idem Æquivocus.

eclecta, *orum. gr. Pismo przebráne.*

ecligma, *tis. gr. Kołaczyk, Lambitywum.*

eclipsis, *gr.* Zaćmienie, *Księżycá zaćmienie Ustánie.* Eine Verfinsterung. *syn:* Dēfēctus, dēlĭquĭum. *epith.* Mĭnāx, fatālis fŭnēsta trīstis īnfelix hŏrrēnda mĕtuēnda nīgra atra.

Eclipsis Grammatica figura Quintilian. cùmq; dictio ad constructionem plenam necessaria deest.

Eclipt ĭca linea, *vel* cīrculus *Macrob. Via solis. Circulus solis & aliorum planetarum transiens per mediũ zodiacum oblique in quo fiunt eclipses Planetarum: idẽ mõstrat loca, altitudines latitudines, delineationes planetarum.*

Eclipt ĭcus, *gr. sub Zaćmienie 4.*

eclŏga, *gr. Pisanie, zbieránie.* Außlegung *Vernans per varii carminis eclogas.* (Asclep.)

eclŏgārĭus, *Zbieracz* Ecclŏgĭum, *gr. Napis.*

ecnĕphĭas, *æ. m. gr. Wicher.*

Econtra. Ná przeciwko. Dargegen. *Æmulus econtra speret, quos viceris, odit.* Sid.

Ecphŏra, *gr. Wydatność.*

ecphrăsis, *gr. Rospowiádánie.*

Ecquando, *Kiedy* wenndach. Ecquid, *Jeżeli, Czy, Li.* Warumb/ was denn.

ecquid audis. *Słysz.*

ecquis, *Kto 1. Ktory 1. Ktoż, Jeżeli 1.* wer doch.

ecquīsnam, *Ktoryż?* wer doch.

ecrўsis, *gr. Wyciekánie.*

ecstăsis, *gr. Záchwycenie.* Verzückung des Gemüths.

Ecta, æ. Pryszczel 2.

Ectasis figura, eadem Diastole 1. supra.

Echlipsis, *Carisio, Diomed. figura Poëtica cum duæ dictiones, asperè cõcurrentes vocalẽ cum cõsonante elidunt ea cõsonans est M apud antiquos etiã S ut apud Lucret & Lucill. sæpè raro apud posteriores vocat Marius Victor. Collisionẽ Donat. Valer. Prob. Recentiores Elisionem verbo proprio licet novo, vide Apostropho*

Ectrăpĕlos, *gr. Olbrzym, Wzrostu niezwyczáynego.*

ectrōma, *atos. gr. Pomiotek.*

Ectromătĭum vinum. *gr. Poronienie czyniące.*

ectrŏpe, *es. gr. Skłonienie 1.*

ectrŏpium, *gr. Powieki niskiey upadnienie.*

ectўpum, *gr, Konterfekt, Obraz formierski, Probá, Wykonterfektowánie.*

ectўpus, *gr Wyrażony 2. Wykonterfektowány.*

ĕcŭleus, *Probá naczynie. Eviscerandum corpus eculeo eminus.* (Jamb.)

ĕdācĭtas, *Obżarstwo 1.* Fräsferey. *Gula est ferina sed socors edacitas.* J. *syn.* Vŏrācĭtas īnglŭvĭes gŭla

ĕdax, *Kąsaiący, żarliwy. Obżarty.* Ein Fraaß. *Tempus edax rerum, &c.* Ovid. *syn;* Vorax gŭlōsus, hēllŭo. *v. Gulosus.*

ĕdĕātra, æ. Edeatres, æ. m. *gr Kryaczy.*

ēdĕcĭmātus, al. Edecŭmatus. *Wyborny.*

edecimo, *Obieram 1.* Außlesen.

ēdēntātus edentŭlus. *Bez zębow.* Zahnloß. *Edentularum cantilenæ svaserint.* Jamb.

edēnto, *as. Wybiiam zęby.* die Zähn außschlagen.

Edera, lege Hedera.

ēdīco, is. *Nákázuię, Obwoływam, Roskázuię urzędownie, Mándát daię Wyrok czynię, Wywoływam, Przykazuię. Sądy zápowiedzieć* Außschreiben gebieten. *Tantaque concedis tu menti edicere donis.* Prop. *syn.* Dēnūntĭo sīgnĭfĭco, dīco, præmŏnĕo, *vel* stătŭo cōnstĭtuo, dēcērno sāncĭo, jŭbĕo.

Edictalii, sub Mándat.

ēdĭctum edictio. *Mándát, Wyrok* Ein Mandat/Gebot. *Adde quod edictũ quãvis imite minaxq; O.*

edicto, as. *Wypowiádam* gebieten.

ědīlis, *sub Sniedny, potiùs edulis.*

Edim, i: edam. Noni. ex Cælil. Plaut. Pompo.

ēdisco, *Uczę się 1. 2. Náuczyć się, wyuczam się.* Außwendig lernen. *Audiit Eurotas jussitque ediscere Lauros* Virg. *syn.* Dīsco perdīsco pērcĭpĭo cōncĭpĭo. *vide Disco.*

ēdīssĕro, edisserto. *Powiádam 1.* Rozpowiadam *Wypowiádam 1.* Außsagen.

ēdĭtio, *Wydánie,* Porodzenie, *Národzenie.* Außgebung.

ēdĭtĭtĭus judex. *Jednácz.*

ēdĭtor, *Sprawcá, Igrzysk sprawcá.* Der etwas außgehen last. *Vulturnusq; celer, nocturnæq; editor auræ.* L.

ēdĭtus, ti *Wyniosły. Miánowány* herfürgebracht *Felicemq; trahunt limum quique editus Austro.* V.

ēdĭtus,

ēdĭtus, *us. Gnoy bydlęcy.*

ēdo. *is Wydaię 7 8 11 19 Wyiawiam, Powiadam 1 Rodzę, Mianuię, Zbroić co, Niesie się kokosz, Zniosłá, Dopuszczam się.* außgeben/ Etwas außgehen lassen *syn:* Fā io, *vel* prōfēro, dīvū go, ēmītto, ēxprōmo.

ēdo ludos, munus. *Stroię igrzyská.*

ēdo, *dis. vel es. Iem.* Essen *syn:* Cŏmĕdo, mān dūco māndo pāscor vēscor. *phr.* Mēmbra cĭbo fŏvĕo ĕpūlis sūstēnto restauro vīctu vīres rĕ vŏco. Pōstquam ĕpūlis exēmpta fāmes ut dă pĭbus cōmprēssa fāmes, Tum cōrpŏra cūrant fēssa lăbōre grāvi. Dăpes ăvĭdam dēmīttēre in ālvum Dăpes ăvĭdo cōnvēllĕre dĕnte. Sē dăpĭbus rĕplēre. Cōnsvēvit quĕrna jĕjūnĭa sōlvĕre glānde. *vide Manduco.*

ēdo usque affatim. *Najadam się.* sich satt essen

ēdo, *onis. Zarłok.* Ein Schlemmer.

ēdŏceo, *Uczę, Wyuczam, Oznaymuię, Powiadam 1. Rozgłaszam.* wol lehren. *Edoceat, multasq; viro se adjungere gentes.* Virg.

ēdŏlātus, *Gładki 1.* glatt ēdŏlo *Poleruię* glätten

ēdŏmĭtus, *Uskromiony* Zahm gemacht.

ēdŏmo, *Ulkramiam. Ukrocić.* Zähmen. *Edomat in validas mentes quæ simplicitatē.* P. *syn:* Dŏmo dŏ (mĭto.

ēdor, *eris. sub Wychodzą księgi.*

ēdor, *ŏris. Zboże.*

ēdŏrmĭo, edormisco. *Wysypiam się 1. Przesypiam się 1.2.* Außschlaffen. *Cum Ilonam edormit Catienis mille ducentis* Hor. (hung

ēdŭcātio, educatus, us. *Wychowánie.* Aufferzie-

ēdŭcātor, *Zywiciel* Ein Aufferzieher.

ēdŭcātrix, *Zywicielká, Kwoczká.* ein Säugamm

ēdŭco, as. *Wychowuię. żywię 1. Rodzę, Odchowáć* Aufferziehen. *Non ager hic pomum, non dulces educat uvas.* Ovid. *syn:* Nūtrĭo ălo. *v. Nutrio vel* īnstĭtŭo. īnfōrmo, ĕxĭmo.

ēdūco, is. *Wywodzę 1.4. Wychowuię, Wyciągam 1 5 Wypiiam, Spuszczam staw.* Hinauß führen herfür bringen. -- *Caloq; educere certant* V. *syn:* t ăho ēxtrăho lībĕro sōlvo ēxpĕdĭo ēmītto

ēdŭlco, *Słodzę.* süß machen.

ēdūlia, *ium & orum. Potrawá.* das man neben dem Brodt essen mag.

Edulia, æ. Dea cibi, infantum præses.

ĕdūlis, *śniedny* das gut zu essen ist *Vinea summittit capreas non semper edules.* Hor.

edūlĭtas, *Stráwá 1.* wnośćz

Edulitas pro annona minus latinè quid significat v. żyw

ēdūlium. *Jadło śniedna rzecz.* das man neben dem Brodt essen mag.

ēdūre, *Upornie* hartneckig.

ēdūro as *Zatwardzam, Przeżyć.* hart machen.

ēdūrus, *E minuente. Miękki.* weich.

ēdūrus, *E augente Twardy.* Das fast hart ist *Eduramq; pyrum & spinas jam pruna ferentes.* Virg

ēffābĭlis *Wypowiedziány* Außsprechlich (pffen

Effasilatus Obnażony: ēffārcĭo *Nátykam.* außsto

ēffāri, *Wymawiam 1 Przemawiam.* Außsagen/ außreden. *Incipit effari, mediaq; in voce resistit.* V *syn:* Fāri lŏqui ēlŏqui dīcĕre prōfĕrre. *v. Loquor*

ēffascĭnātĭo, *Urok.* Verzauberung.

ēffāscĭno, *Urzekam.* Verzauberen.

ēffātum, *Wyrok Boski, Wyrzeczenie, Wrożkow odpowiedź. syn:* Dīctum, sēntēntĭa, sĕrmo.

ēffēctĭo, *Działánie, Sprawowánie.* Außmachung

Effectivus status, sub Sprawuiący. (ger.

ēffēctor, *Sprawcá, Stworzyciel.* Ein Vollbrin-

ēffectum, effectus, us. *Skutek.* Wirckung.

ēffēcūndo, *Zyznym czynię.* fruchtbar machen

ēffēmĭnātè, *Nie męsko.* verzagt. effēmĭnātĭo, *Niemęskość* Verzaghafftigkeit. ēffēmĭnātus *Niewieści.* Zaghafft. ēffēmĭno, *Niewieściuchem czynię.* weibisch machen.

ēffemĭnor, *Niewieścieię.*

ēffĕrātĭo, *Bestwięnie 2. 3. Roziuszenie.*

ēfferātus, *Roziádły, Okrutny, Zdziczáły, Roziadł się* Erwildet. *Et efferata per nefas ingens ruunt.* J. *syn:* ēffĕrus fĕrox fĕrus sævus crūdēlis.

ēffērcĭo, *Nátykam, Obiadam się.* Anfüllen.

ēffĕresco, *Roziuszam się.*

ēffĕro, *as. Roziuszam, Dzikim czynię, Bestwię, Srogim czynię, Straßnym czynię, Formuię.* Erwilden. *Quod te efferarit f. novo suffixerit.* J.

ēffĕro, *ers. Wynoszę 1.2.3 Wydaię, Wystawiam 1. Wymawiam 1. Wypowiadam 1. Chwalę 1. Prowádzę umarłego.* Außtragen/ erhöhen. *Sæpè efferendus interim hæc ignes ferant.* Jamb. *syn:* Tōllo, ēvĕho, prōvĕho *vel* laudo.

effĕror aris. *Pustoszeię, Dziczeię.*
effĕror, reris. *Pysznię się, Wzlatam.*
effĕrtus, *Pełen, Obfity, Nátkány 1.*
effĕrvo, effervesco, *Wybuchnąć, Wzwieram, Kipię, Wykipia, Burzy się, Unoszę się, Wykipnąć, Rozgadał się, Rozgniewáć się.* ubierauß sieden. *Stridere apes utero, & ruptis effervere costis.* Vir. *syn:* effĕrvēsco, fĕrvĕo, ēbūllio.
effĕrvēscens, *tr. Gniewliwy.*
effĕrus, *Okrutny, Roziádły.* **Wild/ grimmig.** *At trepida, & captis immanibus effera Dido.* Vir. *syn.* Fĕrus, īndŏmĭtus, sævus crūdēlis. *vide Crudelis.*
effĕtātĭo, *Wyrodzenie się.*
effĕtē, *tr. Mądrze.* **Klug.**
effētus, *Wyrodziły, Wyradza się, Wylęgłá się, Wylęgłe, & sub Pierwiastká.*
Effexo, pro effecero Plaut. Casin. Si effexis hoc.
Effibulatus, lege Exsilatus.
effĭcācĭa, efficientia, efficācĭtas. *Skuteczność.* **Krafft.**
efficacĭter, efficienter. *Skutecznie.* **Kräfftig.**
effĭcax, Efficiens. *Skuteczny.* **Kräfftig.** *Jam jam efficaci da manus scientiæ.* Jamb.
effĭcĭo, *Spráwuię 1. Czynię 1. Urobić co. Dokázuię 1.2. Przewodzę swoie.* **Außmachen.**
effictio, *Wyrażánie.* **Ein Außgedruckte Gestalt.** *Item.* **Dichtung.** (*raziciel.*
effictor morum. *Wyráziciel, in Obyczaiow Wy*
Effigia, æ. Obraz 1. Effigiatus, ti. Znákowány Ryty, Effigiatus, ûs. *kształt.*
effĭgies, *Wyrażenie 2 Podobieństwo 3. Obraz 1. Kształt.* **Ein Bild.** *Effigies inter vestras statuamq; Vagelli.* Juv. *syn:* īmago sĭmŭlācrum, spĕcĭes sīgnum. *epith.* Pĭcta dĕcōra, pulchra aurĕa, ænĕa, *v. Statua.*
Effigio, as. Wyrażam 1. Effio, effit, Staię się.
effingo, is. *Wymyślam, Wyrażam 1.2. Trafiam 6.* **Abmahlen/ gleich gestalten** *syn:* ēxprĭmo, fōrmo, īnformo.
Efflāgĭtātĭo, *Nálegánie, żądánie 1. Wyciągánie, Upominánie się.* **Außbittung.** (*tung.*
efflagitatus, us. *Wyciąganie. żądánie 1* **Außbit-**
efflāgĭto, *żądam 2 Domagam się.* **mit Ernst fordern.** *-Notumque efflagitat ensem.* Virg. *syn:* Flāgĭto, pĕto, pōsco, ēxpōsco, pōstŭlo.
Effleo. Wypłákáć oczy. Efflictim, *Uprzeymie.* (**hefftig.**
Efflicto, as. sub Pokonáć.
effligo, *Porażam, Zabiiam 1.* **Außschwingen.** *& sub Pokonáć.*
efflo, *Wywiewam, Wylewam, Wybucknąć, Wytchnąć 1. Wydmuchnąć.* **Außblasen.**
efflōreo, *Okwitam.* **verblühen/ oder fast blühen.** *syn:* ēfflōrēsco, splēndĕo, splēndēsco, *vel* māno, ēmāno.
efflōrēsco, *Kwitnę, Rozwiia się, Wynikam 1. wychodzi 3. Pochodzę.* **fast anfahen zu blühen.**
effluentia, *Wyciekánie.* **Außfluß.**
Effiueris, Lucret. corr. & flueris.
effluo, *Wyciekam 1 Rozgłaszá się, Upuszczam 1. Wybiia się Rozsypuie się, Zápámiętywam Zbiega dzień, Uchodzi czas.* **Außfliessen.** *syn:* Flŭo ēlābor, ēffūndor, ēxcĭdo, ăbĕo, ēvānēsco.
efflŭvium effluxio *Wyciekánie, Upust.* **Außfluß**
effōco, *Dawię kogo.* **Erwürgen.**
effōdio, *Wykopywam, wykalam wygrzebáć.* **Außgraben.** *Effodiuntur opes, irritamenta malorum.* Ov. *syn:* ērŭo, ēvēllo, ēxtrăho fŏdĭo.
Efforo as. Wywiercieć. **Außbohren.**
effossio, *Wykopywánie.* **Außgrabung.**
effractārius, effractor. *Wyłupiciel & Złodziej.* **Ein Einbrecher in die Häuser zu stehlen.**
effrāctūra, *Wyłupienie.* **das Einbrechen zu stehlen.**
effrēnātē, *Nieuhámowánie Popędliwie Rospustnie.*
effrēnātio, *Wyuzdánie, Rospustá, Popędliwość.* **Unbändigkeit.**
effrenatus effrenis effrenus. *Wyuzdány, Nieuhámowány, Nieouzdány, Rospustny, Popędliwy.* **Unbändig/ ungezäumt.** *Effrenatorum moderamine pacificator.* Prop. *syn:* ēffrēnis ēffrēnus præceps, īndŏmĭtus. (*ram.*
effrēno, *Wyuzdáć.* **Außzäumen.** effrĭco, *Wycie-*
effringo, *Wyłámuię, Wyłupuię 1* **Außbrechen.**
effrons, *adject: omn. Niewstydliwy* **un schamhafft**
effūgĭo, *Uchodzę 1 3. & sub Zayrzeć.* **Entfliehen/ entlauffen.** *Effugerent aliquâ stagna profunda viâ.* Ped. *syn.* Fūgĭo, ēvādo, ēlābor. vīto, dēvīto, dēclīno, ēvīto.

Effu-

Effūgium, *Ucieczká 2. 3. Uście 2.* Wypráwienie *się* Eine Außflucht. *Res occurrere & effugium præcludere eunti.* L. *syn:* Fūga, *vel* rĕfūgium.
effulcio, *Nátrkam.*
effulgeo. *Jáśnieię. Lśknię się świecę się 1.* Glänzen/blitzen. *Reperitur &* ĕffūlgĕre, *ab ant:* ĕffūlgo. *Fervere Leucaten, auroque effulgere fluctus.* V. *syn:* Fūlgĕo, ēmĭco, cŏrūsco, splendĕo ēlūcĕo.
Effumo, Serenus, i. *fumum emitto.*
effundo, *Wylewam 1 5. Rozlewam 1. Wyrzucam 2. Wydaię 1.7 Wysypuię, Mowię nierozmyślnie. Sypię się, Popuszczam 3 rozsypuię 1. Rozwieram konia. Przemárnowáć* Außgiessen/ außschutten. *Talis & ipse jubam cervice eff.dit equina* V. *syn* Fūndo profūndo ēmĭtto, spārgo.
effundor, effunditur. *Sypie się 2. Rozlega się, wycieka 1. wypadam 3. wysypuie się.*
effundor in luxum, epulas. *Rozgárdyás stroię.*
effūsè, *Hoynie, Hurmem, Szeroko Rozrzutnie, Zbytnie, Chciwie, Bardzo, Bez miáry, Pędem 2.* häfftig.
effūsio, *Wylanie, Wysypánie Wydánie 11. Rozrzutność Szczodrobliwość.* Außgiessung.
effūsōriè, *Hurmem, Tłumem.*
effūsus, *Rozrzutny, Zbyteczny, Niezmierny, Prędki.* Außgegossen. *Exciderat puppi mediis effusus in undis.* Virg.
effūtio, *Mowię nierozmyślnie. Wymykam się 2. 3. Wydaię 11. Wylewam 1.* schwetzen/Außplaudern. *Effutire leves indigna Tragœdia versus.* Hor. *syn.* Gārrĭo. *phr:* Tĕmĕre dīco: īnānĭa vērba fūndo, profĕro.
effūtĭlia, *ium:* effutīlia, *orum. Słowo 3.*
effūtuo, *is. sub Przemárnowáć.*

EGE

ĕgĕlĭdor, *in Márznę.* (Gethauet.
ĕgĕlĭdus, *E minuente Ciepły 2. Letni.* Lau/auff=
ĕgĕlĭdus, *E augente, Zimny 1.* Kalt. *Sed gelidum Borean, egelidumque Natum.* Ovid. *syn:* Gĕlĭdus.
ĕgeus, *Niedostáteczny, Ubogi, Potrzebny 2 żebrak.* dürfftig. *& sub Łaczenie czego.*
ĕgēnus ĕgestōsus. *Niedostáteczny, Potrzebny 2.* Arm/ bedürfftig. *Crescit enim in cumulos, quidquid præstatur egenis syn:* ĕgens, īndĭgēns, īndĭgus pauper, ĭnops, mēndĭcus. *v. Pauper.*
ĕgeo, *Niemam 1. Potrzebuię 1 Niedostaię.* bedürffen/ mangeln *Accersas & egere vetes, & scribere cogas* Hor. *syn:* īndĭgĕo, carĕo, opus hăbĕo, ŏpus mĭhi est: pauper sum.
ĕgĕries, *Wyrzutek, Gnoy 1.*
ēgĕrmĭno *Wyrastam 1 Rozwiia się.* Außwachsen
ēgĕro is. *Wyprożniam, Wyprzątam wynoszę 1.* Hinauß tragen. *Expletur lacrymis egeriturque dolor.* Ovid. *syn:* ĕxpĕllo, ējĭcĭo. dējĭcĭo, aufĕro, rĕmŏvĕo, ārcĕo.
ĕgestas *Ubostwo, Niedostatek 1 2* Armuth/ Bedürfftigkeit. *Et metus, & malesvada fames & turpis egestas.* Virg. *syn:* Paupertas, paūpĕries ĭnŏpĭa, penūria *epith:* Sōrdĭda g. ăvis tūrpis crū dēlis, dū a, īmmĭtis īnfēlix. mĭsĕra, dāmnōsa prædūra mŏlēsta lānguĭda, ūrgēns cōntempta, dēspēcta, hūmĭlis dīra, ăcērba, lăcĕra. *v. Paupertas*
ĕgestas rationis *Nierozum.* Vnverstandt.
egestate perditus. *Ubogi.*
egestatem afferre. *Zubożyć.*
ĕgesti , *Wynoszenie 1.* Außtragung.
Egestosus, Ubogi.
ēgestus, us. *Wyrzucánie, Wyprożniánie się.*
ĕgĕtur, *Nędzę klepię. Egignor, Wyrastam 1.*
ĕgō *Ja.* Ich. *Ille ego qui quondam gracili modulatus avena.* Virg. *Ausus ego primus castos violare pudores* Virg.
ĕgŏmet, *sub Sam* Ich selbst. *Vidi egomet duo de numero quum corpora nostro.* Virg.
ēgrĕdior, *Wychodzę 1. Wywodzę się, Odstępuię 5. Przestępuię 2.* herauß gehen. *Egreditur, ferroque manus armata bidenti.* V. *syn.* ēxĕo, ēxcedo dīscēdo, ăbĕo. *v. Abeo. Exeo.*
egrĕgiè *Wyborny Osobliwie Bárdzo.* fürtrefflich.
ēgrĕgius. *Wyborny.* fürtrefflich. - *Tantum egregio decus enitet ore.* Virg *syn:* īnsīgnis, ēxĭmius ēxcĕllens, præstans.
egressio. Egressus us. *Wychodzenie, Odstępowánie.* (*nie* Außgehung.
Egressus sub Occiam się.
ēgūla, *ab* Eglula, Æglula *sub Siárka.*
ēgūrgĭto, *Wyrzucam 1. Wylewa z brzegow, Wydaię 1.* Außgiessen.
ĕhem, *Báwey.*

ĕheu, *Ah. Eheu quàm pingut macer est mihi taurus in arvo.* V. Eho, *Słysz, co mowiß, A iuż*
ĕhō dum, *Chodź sam.*
ējå, en age *Nuż, A* Aja. *Ferret ad aurifera arboris, eja per ipsam.* Val. Flac. *Eja Calliope nitente palma* Sid.
Eja age, *Nuż.* Eja autem, *Jáko?* 3.
ējăcŭlor, *Wystrzelam 2. Siekam.* Abscheissen *Ejaculatur aquas, atque ictibus aera rumpit.* O.
ejecta, *orum.* Ejectamenta, *orum. Wymiot 2.* Außwerffung.
ējectĭo, ejectus, us. *Wyrzucenie.* Außwerffung
ējectīvus, *Wyrzucálny, Poroniony.*
ejectītius partus, Ejectus pārtus. *Pomiotek.*
ejecto, as. *Wyrzucam 1.* Außwerffen.
ējĕro, *Odprzysięgam się.* Verschweren.
ejĭcĭo, *Wyrzucam 1. Wyganiam 2. Wypadam 3.* Hinauß werffen/außstossen *Turpius eiicitur, quam nō admittitur hospes.* O. *syn:* Pēllo, ēxpēllo dējĭcĭo dētrūdo ēxtrūdo dētūrpo *v. pello*
eĭnăter, ĕros. *à gr. Brátowa.*
ejulabĭlis, *Krzykliwy.*
ējŭlātĭo, Ejulatus, ûs, *Nárzekánie, Krzyk żałosny, Płácz.* Heulung. *Et illa non virilis ejulatio.* Jamb. pur. Hor.
ejŭlĭto, as. *Nárzekam.* Klagen. *& sub Rżę.*
Ejulo, *Krzyczę, Nárzekam.*
ējuncĭdus, *Szczupły.* *(Odrzekam się,*
ejūrātio, *Odprzysięgánie.* Verschwerung. *& sub*
ējuro, *Odprzysięgam się, Odrzekam się, Przysięgą zbyć, Składam z siebie* Verschweren.
Eiusce vis, apud Cicer. Corr. Ejus Scelus.
ejusdemmodi, *Tákiż.* Eiusgeneris, *Táki.*
ējusmŏdi, ejusmodi. *Táki.*
ēlābor, *Wymykam się 3. Uchodzę 1. 3. Wyśliznąć się. Upuszczam 1* Entrinnen/außfallen *Maximus hic flexu sinuoso elabitur anguis.* Vir. *syn:* ēvādo, ēxcēdo, ēffŭgio, lābor ēxcĭdo.
ēlăbōrātio, *Wypráwá 3. Wytwarzánie, Praca,* Außarbeitung.
ēlaborātus, *Wypráwny wytworny* Außgemacht verfertiget. *Non elaboratum ad pedem.* Jam. Dim.

ēlăbōro, *Pilnie co robię, Usiłuię, Wypráwiam 1. Ćwiczę się, Urobić co.* mit fleiß arbeiten/ außarbeiten. *Dulcem elaborarunt saporem.* Jamb. cum syll. *syn* ēxōrno expōlio, pērpŏlĭo, *vel* lăbōro, ēnitor excŭlo,
ēlăcăta. Elacare, es. *gr. Rosołowa sträwá Másztowy wierzch, Kądziel, Jaszczur, Wrzecienicá, Tuńczyk.*
ēlăcăten, *gr. Wrzecieniennicá, Tuńczyk.*
ēlăcătēna, *gr. Rosołowa sträwá.*
ĕlæŏmĕli, *Oley.*
ĕlæŏdeusium, Elæothesium. *gr. Smárowánie.*
ĕlæōnes, a. m. *gr. Oleynik.*
ēlangueo, elanguesco, *Osłábieć, Zleniec.* Erweichen/ ermatten. *Dubiisque elanguit alis.* (Val.
ēlăphŏboscum, *gr. Jeleni korżen.*
ēlăpĭdo, *Wybieram kámień* von Steinen säubern/ die Stein hinweg raumen.
ēlaps *vel* elops, *opis. gr Wąż 1.*
ēlăqueo, *Wywikłać.* Außwicklen.
ēlargĭor, *Daię, Wydaię się ná kogo.* Verschencken. *Quantum elargiri deceat, quem te Deus esse.* P.
ēlassesco, *Wysilá się.* müd werden.
ĕlătæ; *arum sub Pálmá.*
ĕlātè, *Wyniosło, Pysznio, Wspániále.* hoffärtig.
ĕlăte, ès. *gr. Jedliná & sub Pálmá. Cetraq; populus, atq; elate quàm proxima cælo.* Hom.
ĕlătērĭum, *gr. Ogorek leśny.*
elătīnè, es. *gr. Powoynik ziele.*
ēlātio, *Wyniesienie, Wynoszenie 2. Windowánie.* Erhebung.
ĕlātītes, æ. m. g. *Krwáwnik ziele.*
ēlåtro, *Wyrzucam 2. Wyszczekáć ibid.*
ēlātus, *Wyniosły, Pyszny.* erhebt/ erhöhet. *Contra elata mari respondet, Gnosia tellus.* Virg.
ēlaudo, *Chwalę, Sławię.* loben.
ĕlăvo, *as. & is. Omywam, Płoczę, Wypłokáć, & sub Przepiiam.* abwaschen.
ēlĕcĕbra, *Wab 1.* Anreitzung/ Lockspeise.
ēlecta, *orum. Pisanie przebrane.*
ēlectè, *Wybornie.* außerlesen.

electilis, *Flectibilis*, *Wyborny*.
electio, *Obieránie* 1. Erwehlung. *syn:* Dēlēctus, ûs. ŏptio.
electo, as. *Wywabiam*, *Wyłudzam*, *Wybádáć* *Wyklektáć* hinauß locken.
ēlector, *Obiera.z.* Erwehler/ Churfürst.
ēlectrēus, *gr.* *Srebrny*.
electrinus, *gr* *idem* & *Bursztynowy*.
ēlectrum, *gr* *Srebro wyborne*, *Złoto przypráwne*, *Bursztyn. An Kontryfał?* Agstein. *Pinguia corticibus fundent electra myricæ.* Virg. *epith.* Pīngue lăcrўmōsum, rŏscĭdum pāllens, pāllĭdum præfūlgens, lĭquĭdum flāvum, splēndens mĭcans lūcĭdum. *phr:*Pīnguĭa cŏrtĭcĭbꝰ sūdant ēlēctra.Pallĭdāque ŏcĕăno,quærunt ēlēctra sub ālto.
Electus *ti. Obrany.*
ēlectus ûs. *Obieránie*, Erwehlung. *In necis electu parva futura mora est.* Ovid.
ēleēmŏsўna, *gr.* *Litość*, *Jáłmużná* Allmosen *Vis eleemosynæ quæ, quantaq; noscere promptus.* Ni : Oudart *syn:* Bĕnīgna mūnĕra, dōna, *vel Liberalis*.
ēlĕgans, *Ochędożny*, *Wytworny* 1. *Wyborny*, *Czysty* 1. *Piękny*. *Dost. tni* 2.*Gálant.* wol geziert/ schön *Nec sane nimis elegante lingua* (Phal.) Cat *syn* Cŏncinnus, pŏlītus; vĕnūstus.
eleganter, *Chędogo*, *Pięknie*, *Hoynie*. Zierlich.
elēgantia. *Ochędostwo*, *Piękność*, *Gładkość mowy*. Schönheit.
ēlĕgēĭa, *Poet:* *Ovid.* *idem Elegia.*
Elegia arundo apud Plini. lege Epigia.
ēlĕgia, *gr.* ēlĕgīdion, Elegus *gr.* *Pogrzebna piosnká*, *Wiersz* 2. Ein Traur-Lied *Blanda pharetrales elegia cantet amores.* Ovid. *Quas inter multum petulans elegia propinquat.* Stat. *Hic elegos impune diem consumpserit ingens.* Juv. *epith* Flēbĭlis trīstis, mœsta, īnfēlix, mīsĕ ābĭlis,quĕrŭla gĕmĕbūnda mōllis lēnis īmbēllis ăcūta, pārva blānda pĕtŭlans. *phr.* Vērsus juncti impares īmpăriter nūmĕri. Vēnit ŏdōrātos ēlĕgēĭa nēxa căpĭllos. Hūc ēlĕgi trīstes,lăcĕræ huc prŏpĕrā te Cāmœnæ. Nec cēlĕ:es ēlĕgos dūlce quĕrentis ŏpus.
Elegiacus, *gr.* *sub Wiersz.*
ēlelisphăcon, Elelisphacos. f. *gr.* *Szałwia.*
ēlĕmenta literarum,*vel* puerorum. *Obiecádło*, das A B C.
Elementalis, *Zywiołowy*.
elĕmentariæ literæ, *Obiecádło.* das A B C.
elementarius, *Obiecádłowy*, *Zywiołowy*, *Gregoryánek.*
ēlĕmĕntum, *Początek* 1. 2 *Zywioł*, *Proszek*, *Zywność.* Element/ ein Anfang eines jeden Dings *Mos elementorum edit, regnique futuri.*Sed. *phr.* īnter se pugnāntia sĕmper. Quātŭor hæc sĭmĭlĭ cum sint ĕlĕmĕnta fĭgūra, prædĭta nōn ūno pĕrgunt tămen īncĭta mōtu Ire,sed hæc sūrsum lĕvĭtas răpit īlla dĕōrsum. Quānquam mūtātis pĕrĕant, rĕdĕantque fĭgūris:Quŏtĭdĭe tămen ætĕ na sē lēge prŏpāgant. *Numero quatuor, scilicet Ignis, Aer Aqua, Terra.*
ēlenchus, *gr* *Perłá*, *Rejestr* 1. *Obwinienie* 2. *Dowod.* Eine Perl/ gleich einer Birn gespitzt. *Item* Ein Register/ Inhalt. *Auribꝰ Intensis magnos commisit elenches.* Juv. *Elenchus apud Dialecticos, est Syllogismus contradicentem conclusionem alicui propositioni inferens, ex Arist.*
ēlencticus, *gr.* *Dowodny* 1 ēleo, es *Kalam.*
eleones, æ m.*Oleynik.* Eleŏsĕlīnum.*gr.* *Opich.*
ĕlĕphāntia, Elephantiasis. *gr.* *Trąd.* Außsatz.
elephanticus, Elephantiacus. *gr* *Trędowáty*, der den Außsatz hat. Bārrīnus.
ĕlĕphantini libri. *Ksiągi wielkie*, *Penultima anceps ibidem.*
ĕlĕphantīnus, *gr* *Słoniowy* 1. 2. von einem Elephant,
ĕlephantistes, æ. m. *gr.* *Słoniowy jezdziec*.
ĕlĕphantus. *Słoń*, *Słoniowa kość* 1. *Rák morski.* Ein Elephant *In foribus pugnam ex auro solidoq; elephanto.* Virg.
ĕlĕphas *gr* *Słoń*, *Trąd* 2 *Párch.* Ein Elephant, *Vel dentes stringunt Elephantis ab ore revulsos.*Pris. *syn:* Barrus *epith:* Īndĭcūs, fŏrtis, lăcĕrōsus, īmmānis, Gĕtūlus, pŏtens, rŏbūstus, dŏcĭlis, bēllĭcus, vāstus, Eōus, īngens mĭtis clemens, sŏlers, Indūstrĭus *phr:* Bēllŭa Getula īndĭca Tūrrĭtŏ bēllŭa dŏrso. Quæque sŭis ŏbtem, ĕrat īnda măgĭstris bellŭā. Tūrrĭtas mōles, āc prŏpŭgnā ŭla dorso, Bellŭa nigrānti gestans. *Sumitur pro Ebore* in fŏrĭbus pŭgnam ex auro sŏlĭdŏque ĕlĕphānto ăltĕro căndenti perfecta nĭtens ĕlĕphānto ōrnentur pōstes aūro nĭtĭdōque ĕlĕphānto *Pro Morbo.* Lăcĕrōsque ĕlĕphas effūsus in ārtus ūlcĕra sānguĭnĕo sĭste mānāntia tabo.

ēlĕvātĭo, *Podnoſzenie.* Erhöhung.

ēlĕvo, *Podnoſzę, Wymawiam 4. Poniewaźam, Udaię lekko, Uwłaczam 2* Erheben/ auffheben. *Neve inimica meas elevet aura preces.* Pro. *ſyn:* Lĕvo, tōllo, *vel* ēxtōllo, *vel* mĭnŭo dĭmĭnŭo.

ēleuthĕrĭa *orum gr. Wolnośći świętą.*

Elexi, ab Elicio, Wywabiam.

ēlĭces, *hi ab elix. m. Brózdá 2.*

Elichryſum Plin. corr. Helichryſum.

ēlĭcio, *Wytłaczam, Wyciſkam 3. Dobywam żrzodłá, Wywabiam, Wybadáć, Wyklektáć, Krzeſzę 1.* Herauß locken. *Elicit illa cadens raucum per devia murmur.* Virg. *ſyn:* āllĭcĭo āttraho, ēdūco.

ēlĭcius, *Wab 2.*

ēlīdo, *Rozbiiam, Dawię, Utłoczyć, Zadławić, Podeptáć. Wybiiam oczy, Wytłaczam.* Außschlagen/ außſtoſſen. *Elidit geminos infans, nec reſpicit angues.* Mar. *ſyn:* Frango, īncīdo, *v.* ēlicio.

ēlĭgo, *Obieram 1 2. Wyrzucam 1. Morduię.* Erwehlen. *Eligitur, locus hunc anguſtique imbrice tecti.* V. *ſyn:* Lĕgo, dēlĭgo, sēlĭgo, ŏpto. *phr.* Sŏbŏlem armĕnto sōrtīre quŏtānnis, Vīdi lĕcta diu & mūltō ſpĕctāta lăbore. Dēgĕnĕrāre tămen nivis hūmana quŏtānnis Māxĭma quæque mānu lĕgĕret. Hūc dēlĕcta vīrûm sōrtīti cōrpŏra fūrtim īnclūdunt. Nec nōn & pĕcŏri ēſt īdem dēlĕctus ĕquīno.

ēlīmĭno *Wypycham, wynoßę 1. wychodzę* Hinaußſtoſſen. *Sic qui dicta foras eliminet, ut coëat par.* Hor. *ſyn:* ējĭcĭo pēllo, ēxpēllo, ēxclūdo.

ēlīmo, *Poleruię. Piłuię 2 Wyprawiam 1.* Abfeylen/ außbutzen. *Elimas, non illud opus tenuiſſima, vincat.* Ovid. *ſyn:* Pŏlĭo, ēxpŏlĭo, ēxōrno, ēxcŏlo.

ēlingo, *Wyliżuię.* Ablecken. *(ięzyká.*

elinguatio, *Język á urznięcie.* Elinguatus. Bez

ēlīnguis, *idem & Niemy, Zámilkły, Milczący, Niewymowny* Der keine Zung hat. *Elinguis oris organum fautor move.* (Iamb.)

ēlīnguo, *Język urznąć* die Zung abſchneiden

ēlĭquāmen, *Roſoł 1.* die außgeſchmeltzte Feiſte

ēlĭquātum muſtum, *Klaret.*

ēlĭquātus, *ſub Wyſtałe wino.* Geſchmeltzet.

ēlĭquēſco, *Wyciekam, Topnieię, Sączy ſię.* Zerg

ēlĭquo, as. *Klaruię; Wylewam, Odlewam 2. Mowię pieśćliwie, & in pieſzczę ſię.* ſchmeltzen. *Eliquat, & tenero ſupplantat verba palato.* Pat.

ēlĭquor. *aris. Uſtaie ſię co 2.*

ēlīxo, *Wárzę 1* ſieden/ Kochen. ēlixum *Wárza*

ēlīxus, *Wárzony* geſotten. *Miſcueriſque elixa ſimul conchylia turdis* Hor.

ēllĕbŏrum, &c. *idem* Helleborum. Nießwurtz

Ellipſis idem Ecclipſis 2. ſupra.

ēllūm, *Owoż ieſt.* ēllychnium, *gr. Knot.*

ēlŏgĭum, *Napis 1. Tytuł 2. Obwołánie, Przyczyná 1. Páſkwil, Nagrobek. Chwalenie.* Ein herrlich Zeugnuß/ Lob *Elogium tacitâ formant quod littera voce.* Virg. in Cul.

ēlŏco, *as. Naymuię komu.* Vermieten. *an Wynaydnię?*

ēlŏcūtio, *Wymowá.* Außſprach. ēlocūtrix *ſub Wymowcá.* ēlōngo *Przedłużam* verlängern

ēlŏps, *opis. m. gr. Rybá Azyáńſka, Wąż 1. non*

eloquendi vis. *Wymowá.* (*Jeſiotr.*

ēlŏquēns. *Wymowny. Wymowcá, Kráſomowcá.* wol beredt *ſyn:* Fācūndus, dĭsērtus *phr:* Flĕxānĭmo sērmōne pŏtens, ŏs mĕlle flŭens Cĕlĕbris fācūndæ mūnĕre līnguæ. Fāndi pĕrītus. Cui lārga eſt cōpĭa fāndi, dŏctīſſimus quī præſtat dūlcēdĭne līnguæ; ūnum Trītōnĭa Pāllas quem dŏcŭit, mūltaque īnsīgnem rēddĭdit ārte; ārgūto făcĭens vērba dĭserta sŏno. Quī Pieris pōllet ſtūdĭis mūltoque rĕdūndat ēloquĭo Lārga fŭit sĕmper cui cōpĭa fāndi. Lēgĭmus ō jūvĕnis pātrĭi nōn dēgĕner ōrīs, Dĭcta sĭbi plēno vērba dĭsērta fŏro. *v. Cauſidicus.*

ēloquentia, *Wymowá, Kráſomoſtwo, Mowność.* Wolredenheit. *ſyn:* Fācūndĭa. ēlŏquĭum. *epith:* āmbrŏsĭa dŏcta flĕxānĭma, dūlcis mĕllĭta, ōrnāta pŏtens, dīvīna, cūlta, ēxcūlta fūlmĭnĕa, fāllax, dŏlŏſa, cāllĭda īnsĭdĭŏſa blānda vĕnuſta, mĕllĭflŭa. *phr.* Dĭcēndi vĭs, ūbērtas cōpĭa. Lārga cōpĭa fāndi ōris fācundĭa cūlti. Blāndæ mŏdūlāmĭna līnguæ. Fācūndĭa mĕlle dūlcĭor ēlŏquĭi dĕcor, nĭtor grātĭa. Vērba dĭsērta. Lĭquĭdo vērba flŭēntĭa cūrīu, ōrentis ēlŏquii vīrtus Grātĭāque ēxcūlti dēfuit ēlŏqui Fācūndæ ſuāvīſsima grātĭa līnguæ. Lĭquĭdi mel flūit ēloquii:

quii: Grātĭa facūndi quānta sĭt ēlōquĭi flūmen lābĭis īnstīllat āpērtis.

Eloquentiſsĭmè, *Wymownie.* wol beredt.

ēlōquĭum, *Mowá 1. Wymowá.* Eine Red/Außſprach. *Hic tibi ad eloquium cives, hic ampla nepotum.* M. *ſyn:* Fācūndĭa ēlōquēntĭa. *epith:* Nēctărĕum, fā-ūndum. *v. Eloquentia.*

ēlōquor, *Wymawiam 1. Wypowiadam 1. Miá nuię, Powiadam 1. & ſub Domawiam 2.* Außſagen. *Eloquar, an ſileam? gemitus lacrymabilis imo.* Virg. *ſyn.* Dĭ-o, prōfĕro, rĕnūntĭo, ēxprĭmo. *v. Loquor.*

E L U

Elūācrum, *ſub Fáſki 2. & Potok 2.*

ēlūceo, ēlūcēſco, *elucescit.* *J śnieie, Pokázuię ſię co, Wyda e ſię, & ſub Oświtło.* Herfür lauchten/ ſcheinen. - *Elucent aliæ & fulgore coruſcant.* Virg. *ſyn:* Lūcĕo, ēnĭtĕo, ēmĭco, āppārĕo ēmĭnĕo, *v.* ēxcĕllo

Elucido. *Obiaśniam.* Eleuchten *Elucifacio Elucifico, Oślepiam. Elucteat. Plaut corr. Delecto*

ēluctor, *Grámolę ſię, Dobywam ſię 1. Wybija ſię płomień, Wygrámolić ſię, Wydzieram ſię, Wywikłáć, Wybrnąć.* Hinauß ringen/ überringen. -*Atque eluctabitur omnis.* Virg.

ēlūcūbrātus, *Wypráwiony.*

ēlūcūbro, ēlucūbror. *Piſzę 2. Wyprawiam.* bey Liecht arbeiten. *ſyn:* ēlābōro, ēxpōlio, pērpōlĭo, āccūrro.

ēlūcus, *adject: Gnuśny, Głupiec, Piiánicá ziewácz, Bałámut.* faul.

ēlūcus, *ſubſt: Gnuſność prima brevi, i. animo concido, dicit Gellius, aliqui tamen producūt eandē.*

ēlūdo, *Zbywam kogo, Szydzę, Omylam, Oſzukiwam Odegráć, Wyſzydzić.* Verſpotten. *Quæ vafer eludi poſſit ratione maritus.* Hor. *ſyn:* Lūdo, ĭrrīdĕo, fāllo dēcĭpĭo.

ēluellæ, *hæ. Ogrodna ſtráwá.*

ēlūgeo, *Opłákiwam. żałobę złożyć.* beweynen

ēlūmbis, ēlūmbus. *Słáby, Ciáſtoch, Niewieśc: 2* ſchwach.

ēlūo, *Omywam, Płoczę. Odmywam, Wypłokáć, wydaię ſię 3. Przemarnowáć, Przepiiam.* Außwaſchen. *Infectum eluitur ſcelus, aut exuritur igni.* Virg. *ſyn* Lăvo, dīlŭo, tērgo, abstērgo, dēlĕo. *v. Purgo.*

ēluſcātĭo, *Oślepienie.* ēlūſcātus, *Slepy 3* blind.

ēlūſco, *Oślepiam.* Einäugig machen.

ēlūtia, *orum. Wypłoczyny, ſub Wypłokáć, Złotożyłá ziemiá.*

Eluto. Virg. Aquæ elutabitur corr. Eluctor.

ēlūtum aurum. *Złoto ſzczere* rein Gold.

ēlūtrĭo, *as. Przelewam 1. Płoczę, Pięrę chuſty. & ſub Potok 2.* durchgieſſen/ außwaſchen.

ēlŭvĭes, *Plugáſtwo, Smrod 3 Przerwá, Potok 1. Powodź, Przepáść 1.* Waſſerguß.-- *Eluvie mons eſt deductus in æquor.* Ovid. *ſyn:* Dīlŭvĭum āllŭvĭum, dīlŭvĭes, āllŭvĭes. *epith: v. Diluvium.*

ēlŭvĭo, *Powodź, Pożar.* Waſſerguß.

ēlūxātus, *Wywiniony.*

ēlūxŭrĭor, *Buyno roſtę, wyſiła ſię zboże.*

ēlўtron, *gr. Skrzydło 1.*

Em, *Owo.*

Em, pro cum priſcè Feſt: Macrob.

ēmăcĕrātus, *Chudy. Wyſchły* mager.

ēmăcĭo, *Chudzę, wypłonić* mager werden.

ēmăcĭtas, *Kupowánie chciwe.*

ēmācror, *Chudnę, wyradza ſię.*

ēmăcŭlo *Chędożę, an wymázuię?* Die Flecken außreiben/ reinigen. *ſyn:* Purgo, măcūlas tērgo, abstērgo, deleo, aufēro, ēlŭo, dīlŭo.

ēmancĭpatĭo, *Powzdánie, Odpráwienie ſyná, Wypuſzczenie 3.* Freygebung auß ſeinem Gewalt

ēmāncĭpātus, *Odpráwiony ſyn, Wypuśćzony, Poddány 1.* auß ſeiner Gewalt gelaſſen *Emancipatus fœmina. (Jamb. Dim.)*

ēmancipo, *Poddaię 1. 2. Wzdawam 1. Odpráwiam 3. Wypuſzczam z Oycowſkiey władzy, Oddaię 4.* auß ſeinem Gewalt geben.

ēmānco, *as. Obcinam 2.* die Händ abhauen.

ēmăneo, *es Nieprzytomny ieſtem, Niebywam.* außerhalb bleiben. *& ſub żołnierz odbiegác z,*

ēmāno, *Wyciekam 1. Słyſzeć, Rozgłaſza ſię.* Herauſsflieſ-

außfliessen. *Emanarit, ut fumus diffusa animæ vis* Lucr. *syn:* Māno, dīmāno, prōmāno ēfflŭo, ēxĕo, profĭcīſcor, orior.
ēmanſio, *sub Zołnierz 9.*
Emanſor, Zołnierz odbiegácz.
Emarceo, Schnę 2. 1. welck werden.
ēmārgĭno, *Rownam, Goię ránę.*
Emaſculator, Sodomczyk.
Emaſculo, Rzeżę 2. Verschneiden.
ēmātūrēſco, *Doſtaię ſię 1. Uſtaię ſię co 2.* reiff werden.
Emax, Kupuiący rad. Ein Krämer. - - *Non tu prece poſcis emaci.* Perſ.

E M B

ēmbammă, *atis. n. gr. Muſztardá, Przyſmak mokry.* allerley Brühe darinn man tuncket.
Embaſicata. gr. Nierządnik & Trunek 3.
ēmbătеutĭcum, *gr. Wſtępne.*
Embatica embaenetica, embibatica. gr. Zeglárſtwo
ēmblēma, *gr. Złotniczey roboty ſtuká 1. Ozdobá Szczep.* Ein werck hie und da geblümt. *Arte pavimento atque emblemate vermiculato.* Luc. *ep. th.* Dīvŭs, mĭnūtum, vērmĭcŭlātum.
Emblemata, apud Poëtas ſunt Poëmata quibus imagines, ſimulacra, pegmata ſcitè inventa acutè & eruditè explicantur. Tria autem requiruntur ad Emblema 1. Sententia brevis ſcita & acuta ceu rei totius anima 2. Pictura v. imago 3. Poëſis picturam explicans.
embŏla, *æ. gr. Naiazd.* embŏli, *gr. hi Podſienie.*
embŏlia, *orum. gr. Stąpory.*
ēmbolica ſpecies, *Ładunek ſzkutny.*
embŏlicus, *gr. ſub Wrzucony.*
emblīſmus, *gr. Przybyciesz.* der Tag/ so im Schaltjahr wird zugesetzt. embŏlion embolium, *gr. Stępel, Krotoſilnego co.*
embŏlon, *Nawy przodek.*
embŏlus, *gr. Lon, Stępel, Biegun 2.*
embolus maſculus. *Biegun 2.*
embrēgma, *gr. Pokrapiánie.*
Embryo, embryum. *yi. n gr. Niedonoſzony płod.* Ein junges kind noch in Mutterleib
Emeditarius. Zmyślony Außgedicht. *ſub Zmyślam*
ēmĕdullo, *wytłaczam, wypowiadam.* außdrucken
Emem, i. eundem priſcè Feſt.

ēmendābĭlis, *Kárny.* das man besseren mag. emendatè, *Bez fałszu.* ohn Fehl.
ēmendatio, *Popráwá* Verbesserung emendator, *Poprawiacz.* emendicatę cibę *Zebrániná.*
ēmendīco, *Wyżebráć.* Außbetteln.
ēmēndo, *Poprawiam Naprawiam 1. Leczę.* Verbessern. *Cultus & in pomis ſuccos emēdat acerbos.* Ovid. *ſyn:* Cŏrrīgo, mēndis pūrgo. *v.* (*Corrigo.*
ēmentior, *Zmyślam 2. Udaię co fałſzywie, Wyłgáć Czynię ſię 1* Erliegen, erdichten. *Ementitus erat clypeo quoque flumina ſeptem.* Ovid. *ſyn:* Mēntior, fīngo, cōnfīngo.
ēmĕreo, emereor *Zaſługuię, Wyſługuię, Kończy ſię* Verdienen.
emĕrĭtum, *Wyſługá.* Verdienſt.
ēmĕrĭtus, *Wyſłużony.* der Verdient hat.
ēmergo, is *Wynurzam ſię, Wynikam, Wſchodzę 1. Wygrámolić ſię, Wybrnąć 1. 2. Wydaie ſię co, Wſzczyna ſię, Ziawia ſię, Ozywam ſię, Wychylam 1. 2. Wſkoráć.* Auß dem Wasser sich erheben. *Haud facile emergunt, quorum virtutibus obſtat.* Ovid *ſyn:* ēxĕo, ēvādo, ēxurgo.
ēmerſus, *us. Wynurzenie, Wſchod ſłońca 1.*
ēmĕrĭca, *orum. gr. ſub Womitowy.*
ēmētior, *Wymierzam, Przymierzam 2. Uchodzę co drogi, Ubiegam 2.* Außmessen. *Non aliud patriæ tanto emetiris acervo.* Hor.
Emeto. Horat. Emetit, Orcus. corr. Metit.

E M I

ēmĭcātio, *Wynikánie ſub Wyraſtánie.* herfür Scheinung.
ēmĭco, *Błyſzczę ſię, Wynikam, Łſknię ſię, Drgam Szczerka, ſikam, Wybuchnąć, Wytryſkę, Wybiia ſię.* Herfür glantzen/ oder blicken -- *Juvenum manus emicat ardens.* Vir. *ſyn:* Mĭco lūcĕo, ſplēndĕo, ēffūlgĕo, lūcēſco, ēnĭtĕo.
ēmĭgro, *Wyprowadzam ſię, Umieram.* Außweichen. *Nemo intro retulit ſemel ut emigravimus* (Jam:) *ſyn:* Mīgro, dēmīgro, dīſcēdo, ēxcēdo, ēxĕo
Eminatio, Groźbá. Dräuung.

ēmĭnens, Wydátny. Okazały. Fürtreffend.
ēminentia, Wydátność, Pozor, Fárby Wydátność. Erhöhung.
ēminentissimus, Przedni 1.
ēmineo, Wydáie się co, Wychodzi 1. Wybiega 2. Pokázuie się co, Przewyższam Przodkuię. Vbertreffen/ herfürgehen. - Ambas in partes eminet hasta. Ovid. syn: exsto, appāreo, ex edo, sŭpero, excēllo.
Eminor, Groźę Trawen. ēmĭnŭlus, Wydátny.
ēminus, Z dáleká.
Emiror, Dziwuię się. verwundern.
Emiscéo, Mieszam 1.
ēmissarium, Upust, Skrzyniá 4. Ein Außgang dadurch man ein Wasser durchläst.
ēmissārius, Śpieg, Podśłwytácz, Náieżdnik, Hárcownik, Flear, Stadnik 1. Ein unruhiger Mensch Item. Ein Läuffer/ Bott.
ēmissārius, vel emissus palmes. Látorośl zostáwiona. Emissim pro emerim sub Kupuię.
ēmissio, Wypuszczenie, Látorośl 1. Außlassung.
ēmissĭtiæ, & emissĭtius. sub Wypuszczalny.
Emisti pro Emisisti. P. Plaut.
ēmitto, Wypuszczam, Upuszczam 2 Wystrzelam 2. Spuszczam staw, Toczę piwo, wydaię kśięgi. Herauß lassen. Ipse Deus somno domitos emittere vocē. Lib. syn: Mitto, dimitto, vel ējicio.
emmēlia, gr. Taniec 1. ein tantz.
ēmo, Kupuię, & sub Borguią mi. Kauffen. Hæc emis, hirsuto spirant opobalsama collo. Juv. syn. Pāro, compāro.
Emo, pro accipio, prisce Fest.
emo bĕneficiis, Zniewalam.
ēmŏdulor, Wyśpiewáć. Außsingen.
Emolæ, 3. Esdræ 1. Coxerunt in emolis al. in amulis, ahenis, Emman. Sa quid si legas in Amulis?
ēmōlior, Wywalam, Wytłaczam, Burzę 2. mit Gewalt außwerffen/ außtreiben.
emolior tussi, Wykaszláć.
Emollida corpora Liu. lege Mollia.
ēmollio, Miękczę, Zmiękczam, Ogłaskáć. erweichen.
ēmŏlo is. Miele. wol Zermahlen
ēmŏlŭmentum, Pożytek. Nutz/ Gewinn. Atque alia emolumenta notemus. Juv. syn: ūtĭlĭtas, lucrum, commodum.
ēmŏrior, Umieram 1. Niszczeię, Martwieię. Ersterben. Et rogus igneus emoritur, &c. Fr. syn: Mŏrior, exstinguor.
emorior risu, Do zdechu.
Emortualis, Umieraniu należący, śmierci dzień.
ēmortuus, Martwy. Gestorben.
ēmŏveo, Wypycham, Wystawiam drzwi, Wygarnąć Außwetzen. Emovet, & fidum capiti subduxerat ensem. Virg.
empetrum, gr. Łomikámień.
emphăsis is. Figura, cum subest voci tacita quædam major vis & significatio. Quintil.
emphȳteusis, gr. Máiętności cudzey trzymánie, Emphyteuta, vel es. a. m. gr. Emphyteuticarius, Emphyteuticus, gr. ibidem.
empīnētica, gr. Penetica sub Żeglarstwo.
empĭrice, es. gr. Lekarska náuká.
empīrĭcus, gr. sub Lekarz. Ein Artzt allein durch die Erfahrnüß. -- Methodus simplex empirica pangit. M. (pfung ibidē.
emplastratio, Szczepienie, Plastrowánie. Impfeu/ pflantzen.
emplastro, as. Szczepię. impffen/ pflantzen.
emplastrum, gr. Máść 1. Zras. Ein Pflaster über ein Geschwür/ ein Salb.
emplecton, gr. Kámienicá.
empŏrĕtĭcus, gr. Kupiecki.
empŏrium, gr. Skład 3. Ein Gewerb oder Handelstadt da eine Niederlag ist. Pisarum emporio, divitiisque maris. Rutill.
emprosthotonus, gr. Szyie kołowáość.
emprosthŏtŏnĭcus, gr. Skurczony ku przodku.
Empsim, pro emerim, sub Kupuię,
Empsitem Plaut. corr. empsim vel emsim vel emissim, pro emerim.
emptio, Kupowánie. Ein Kauff.
Emptionalis, Cic. corr: Coemptionalis.
emptītius emptīvus. Kupny Żołnierz pieniężny. der zu Kauff stehet.
emptor, Kupiec. empturio Kupuię. Lust und Begierd haben zu Kauffen.

ēmptus, *Kupiony, Przedárowány.* gekaufft.
empūsa, *Nocnicá Przypołudnicá.*
empusæ ludus *Biesiádá.*
empyrĭcus, *gr. sub Ropity.*
Empyrium cælum Ignitum cælum, apud Theologos. nam Philosophis & Mathematicis non ita de illo constat est cælum omnium supremum immobile & sedes beatorum, sive illud sit undecimum sive duodecimum, aut aliter, nam sunt opiniones de numero orbium cælestium variæ Crystallinum etiam à recentioribus vocatum, vulgò Empyreum.
Emsim pro emerim. Kupię.
Emtio Emtus ut aliqui scribunt; lege Emptus Nam Priscianus ait, hæc adsciscere P. Euphoniæ causa.
ēmūcĭdus, *Spleśniáły* schimmlich
emūgio, *Mówię głośno wybeknąć.* (melcken
emulgeo, *Doję Wysuszam, Spuszczam staw.* Auß
emunctæ naris. *Rozsądny, Wytworny*
emunctio, *Ucieránie nosá.* das Außbutzen.
Emunctorium, Nożyczki do świec. Szczypce. ein Liechtbutz.
ēmunctus, *tr. Ogołocony.* Außgebutzt.
ēmūndo, *Chędożę, Wyczyścić* Außreinigen saubern. *syn:* Mūndo pūrgo ēlŭo.
emungo, *Nos ucieram, ucieram świecę Doję wytłaczam, wyciskam 3 Ogołocić* Auß schmitzen. *Emunctæ naris duros componere versus.* H
emungor, *Nos ucieram.*
ēmūnio, *Ogradzam Obwárowáć, wywodzę 4.*
ēmūnĭtus, *Obronny 1.*
emusco, *Mech obrywam.*
Emussitatus, Wyprawiony. (tuo
Emutis quasi ab Emutio Plaut. corr metuis à me
ēmūto, *as. Odmieniam.* ēmys, *ydis f. gr. Żołw.*

E N

ēn ecce *Ono, Oto, Owo, wey.* Sihe. - *Hoc tibi dant calamos, en accipe Musa.* Virg.
ēn tibi, en sum. *Ná, Náści.*
enæmon, *vel um. gr. Krwáwne lekarstwo.*
enæōrēma, *gr Uryny obłoczek powierzchni.*
ēnallăge, *gr Zamianá Item figura Grammatica, cum pars orationis una pro altera, aut accidens pro accidente ponitur, illa est Antimeria, hæc*
ēnargia, *gr. Rzetelność.* (*Heterosis.*
ēnarrābĭlis, *Wypowiedziány.* Das man erzehlen mag. *Hastamque & clypei non enarrabile textum.* Virg.
enarratio, *Wykład 1. Rospowiádánie.*
ēnārro, *Rospowiádam, Wypowiádam* Erzehlen. *syn:* Nārro ēxplāno, mĕmŏro, cōmmĕmŏro, rĕfĕro.
ēnascor, *Wyrastam 1.* Auffwachsen.
ēnăto *Wypływam Wybrnąć* - Hinauß schwimmen. - *Tabulis si fractis enatat exspes.* Hor. *syn:* Năto, nō *vide Nato.*
ēnāvĭgo, *Przepływąć 2 wybrnąć 2* Außfahren, außschiffen. *Enaviganda sive reges.* (Iam. ē.āvo, as *sub Postługuję.* (cum syll. Hor,
ēncænia, *orum gr. Poświącánie, Kiermasz.* Kirchweyhung.
ēncārdia, *gr. Serdecznik kámień.*
ēncārpi ēncarpa, & *orum. Sindá.*
ēncaustēs, *æ. m. gr. Szmelcmistrz.* (*carstwo*
ēncausti e, es ēncause, encaute, es. *gr. Szmel-*
ēncausto pingo *Smelcuję.* ēncaūstum. *gr. Szmelc.*
ēncaustus ēncăūstĭcus. *Szmelcowány.*
ēncēntris, *idis gr. sub Ostrogá.*
ēnchīrĭdion, *gr. Spisek, Puinał, Rękoieść.*
ēnchrīstum, *gr. Smárowániu służący.*
ēnchūsa *gr. Czerwieniec 2.*
enchȳtum, *gr. Tort.*
Enclĭtĭcæ *particulæ, vel dictiones monosyllabæ præsertim, aliquæ etiam dissyllabæ apud Græcos sunt quæ accentum suum in præcedentem dictionem inclinant seu transferunt apud Latinos, & dissyllabæ sunt, ut Tamen Quidem. & monosyllabæ ut Que NeVe &c. Inclinativas vocant recentiores scriptores aliquando, cum præcedentibus simul scribuntur, aliquando separatim maximè apud Græcos.*
ēncōmboma *gr Sukmaná Szorc.*
encōmiāstĭcus. *gr Chwalący.*
encōmium *gr. Chwalenie kogo* Lob/ Ruhm.
Encrātĭcæ, *quasi continentes, abstinentes. Hieron. Hæretici carne & matrimonio abstinentes, iidem Severiani; continens, abstinens.*
encyclios, *gr. Okolny.*
encyclios discĭplīna. Encyclŏpædia. *Náuká wálna, Umiejętność walna.*
Endĕlĕchia, *gr. Ustáwiczność.*

Endìæon, ĕnĕma, *tis. gr. sub Klisterá.*
Endo, pro In, priscè sub Do Domu, Ku, Ná. Præpositio
Endogredi pro ingredi priscè. Lucret:
Endoitium, priscum. Początek.
Endopeditus pro impeditus. priscè. Lucret. Endoperator. al. Induperator. pro Imperátor. Lucret.
Endoploro, priscum sub Wrzeszczę.
ēndrŏmis, *idis. gr.* Endromidatus, *sub Szátá kosmata, Szátá miąższá, Gunia 2,* Ein langer Winterrock (*Vestis lōgior è villo ventorū pluviæq; injuriis arcendis accommoda.) epith:* Tўrĭa, pĕrēgrīna vīllōsa, hīrsūta. *phr.* Sōrdĭda sed gĕlĭdo nōn ăspĕrnānda dĕcēmbri; dōna pĕrēgrīnam mīttimus ēndrŏmĭdem. *Mart.*
ēnĕco, *Umarzam, Zábiiam.* Tödten. *Jam, jurgio enecabit si intro rediero* Jam. Plau *syn:* Nĕco, ŏccīdo, pĕrĭmo, īntĕrfĭcĭo. *v. Occido.*
ēnērgia, *gr. Skuteczność, Dosadność. Item figura Oratoria Quintil. Illustratio. Evidentia Cic. Repræsentatio aliis.* (ffel besessener.
ēnērgūmĕnus, *gr. Opętány.* Ein von dem Teü-
ēnērvātus, *Stargány, Słáby, Niewieśći.*
ēnērvis, ēnērvus. *Ciástoch, Słáby, Niewieśći.* Vntapffer *Scorta placent, factiq; enervi corpore gressus.* Per.
ēnērvo, *Mdlę, Osłabiam, Niewieśćiuchem czynię, Targam się, Siły odeymuię,* Krafftloß machen/ außmärgeln. *Ut Venus enervat vires, sic copia Bacchi.* Virg. *syn:* Debĭlĭto, īnfīrmo. *phr.* Et tĕntat grĕssus dēbĭlĭtatq; pĕdes.
ēngībăta, *orum. gr. Łątki wodne.*
ēngŏnăsis, is. *gr. Klęczek seu z nágiętym kolánem.*
ĕnhæmon, *gr. Krwáwne lekárstwo.*
ēnchўdris, is. eos. *gr.* Enchydrus, *Wąż wodny Wydrá Egipska.*
Eniber, Nieszczęśliwy. Enibra, æ. Omieszkanie.
enico, pro eneco, Zábiiam, Przykrzę się, Niemogę
ĕnim, *Bo Zaiste.* Dann. *Progeniem sed enim Trojano à sanguine duci.* V. *syn:* Nam, namque, ĕtĕnim.
ĕnimvēro, *Práwie, Táko, sub Jáko, Lecz.* Nun wolan. *Neq; hoc, neq; illud, neq; enimvero serio* J
ēnĭtĕo; enitesco *Lśknię się, Pokázuie się co, Wydaie się co, Przewyższam.* Herfür scheinen. *Et quantum faciles enituère Deæ.* Tibull. *syn:* Nĭtĕo, mĭco ēmĭco, splēndĕo, cŏrūsco, lūcĕo, ēlūcĕo ēlūcesco, fūlgĕsco, ĕffūlgĕsco.
ēnītor; *Usiłuię, Pnę się, Rodzę, Grámolę się, Wydaię ná świát, Niesie się kokosz. Usadzam się, Przebyć co.* Sich unterstehen. --*Nec si enitar tragico differre colori.* Hor. *syn:* Nītor, cōnor, mōlĭor, cōntēndo, *vel* părĭo.
ēnixa, *Położnicá.*
nixâ operâ. *Pilnie.* fleissig.
ēnixè, enixim. *Usilnie, Chętnie, Stále.* mit gantzer Macht.
Enixus, ēnisus, xi. *Usilny, Zrodzony.* genesen/ entbunden.
ēnixus, us. *Rodzenie.* Gebärung.
Ennam, pro Etiamne, Fest. priscum.
ēnneăpharmăcum, *gr. sub Kopiący.*
ēnneăphyllon, *gr. Dziewięćlistnik.*
Enneăĭcus, *Dziewiątny.*
Eno, *as. Wypływam.* Außschwimmen.
ēnōdātè, *Wyráźnie, Jásno, Dokłádnie* Außdrücklich.
ēnōdătĭo, *Rozwiązánie, Wykład 3.* das Entknüpffen.
ēnōdis, *hic. hæc. adject: comm: Bez kolankow, Nie sękowáty, Nie kolankowáty* Ohn Knopff *Aut rursum enodes trunci resecantur & alte.* V.
ēnōdo, *Rozwięzuię, Wykładam, Odcinam.* Aufflösen.
ēnoplia saltatio, *gr. Skakánie żołnierskie.*
ēnorchis, *is. gr. sub Jądro 2.*
ēnōrmis, *Wielki, Krzywy, Niekształtny.* unmäßig/ unrichtig/ über die Maß.
ēnōrmĭtas, *Ogrom 2. Wielkość, Nadmiar* Vber-*Enormitas simplicitatis. Grubość.* (maß.
ēnōrmĭter, *Zbytnie, Znácznie.* über die Maß.
ēnōtēscit, *Rozgłasza się co, Wychodzą księgi.*
ēnōtāre, *Náterminowáć.*
Enovo, apud Cic. Robert. Steph: legit. corr. Renovo.
Ens, sub Istność. ēnsĭcŭlus, *Mieczyk.*
Ensifer, Miecznik. Ein Schwerdtträger.
ēnsis, *Miecz.* Ein Degen/ Schwerdt *Horrescit strictis seges ensibus, æraque fulgent* Virg. *syn:* Fĕrrum, glădĭus, mucro cūspis *epith:* Rĭgĭdus nĕfăndus, fĕrvĭdus, fĭdus, īnfidus fūtĭlis cŏrūscus, fūlmĭnĕus, ærĕus, fātĭfer, dĕcŏrus, martĭus bellĭ-

bellicus letbhālis īmprŏbus, īmmītis, īnfaustus vŭlnificus ānguinĕus, crŭentāus īmmītis, pūgnāx, hōrrēndus, sĕquax īnsānus, vălidus hostīlis bărbărus, māvortius crūdēlis sānguinŏlēntus. *phr:* Stēllātis lāpide fūlva ēnsis ĕrat. Vīribus ēnsis ā ādctus trānsādīgit cōstas, & cāndida pēctŏra rūmpit. Per cōstas exigit ēnsem. Fērrum ādvērso sub pĕctŏre cōndit Vāgīna erīpit ēnsem fūlmĭnĕum, ēnsemque rĕ lūdit Dārdănium. Vāgīnāq; căva fūlgentem dirīpit ēnsem; Sīmul ēnse reclūso ībat in Eurialum. Mīcat ærĕus ensis. Spūmātq; crŭŏre tērrĭficus glădius. Strīctis hōrrēscunt ēnsībus ārva. Cōrrīpit hic sŭbīta trĕpĭdus fōrmīdĭne fĕ rum. Sūblātum ālte cōnsūrgit īn ēnsem Strīctum rŏtat ēnsēm. Lātĕri că pūlo tenus abdĭdit ēnsem. Strīctamque ăciem vĕnĭēntĭbus ōffĕrt. Lātĕrīque āccōmmŏdat ēnsem. Fīdōque accīngītur ēnse, ēnsem cōllo sūspĕndit ĕbūrnum. Lātĕrīque āccīnxĕrat ēnsem. Tum lātĕri ātque hūmĕris Tĕgæum sūblĭgat ēnsem. Glădĭōsque tĕgat vāgīna mīnaces & tĕnerum dūro tūnditur ēnse latus; ēnsem tŭmĭdo in pūlmōne rĕcōndit.

ēnsis falcatus, Persicus, Scythicus. *Száblá.*

ēntĕlĕchia, *gr* *Ustáwicznosć.*

ēntĕriōne, *gr* *Mlecz drzewá.* (*tr.*

ēntĕrŏcola, *gr. Kiła* ēntĕrocelĭcus, *gr. Kilowa-*

ēnthеāsticus, *gr. Nátchniony* 1.

Entheca, Ulpian Papinian, i. *prædii supellex, annona, penus. Turneb.*

ēnthēma, *gr. Láterosl, Plastr.*

ēnthūsiasmus, *gr. Natchnienie, Záchwycenie.*

ēnthȳmēma, *n. gr. Dowod* 1. entŏmaorum *gr. Owad.* ēntŏmon, *gr. Czmierzycá.*

Enūbo, *żenię się.* **heyrathen.** (**trucklich.**

Enŭcleātĕ, *Wyrwornie, wyráźnie, Chędogo* **Außz-**

ēnŭ lĕo *Wyłuszczam, Wykładam 3* **Außkernen.**

Item **außlegen/ erklaren** *Præda nucum calices cultro enucleare molestum. syn.* ēxpōno, pāndo, ēxplĭco, ēnārro āpĕrĭo-

Enudo, Cic. cor Enodo Habes tamen Enudo Apulei Cotu.

Enula campana, Oman. ēnūla, *orum. gr. Dziąstá.*

ēnŭmeratio, *Wyliczánie.* **Außrechnung.** *Item figura Oratoria. Cic. & in Propositione, & in Confirmatione & in Conclusione locum habens.*

ēnŭmĕro, *Wyliczam, Odliczam, Zliczyć* **Erzehlen außrechnen.** *Enumerat miles vulnera, pastor oves, Ovid. syn* Nŭmĕro, recēnsĕo, dīnŭmĕro, pĕrēnsĕo.

ēnūntiātio, *Rospowiádánie, Sentencya.* **Ein Hauptspruch.**

Enuntiativus, sub Opowiádácz. (**spruch.**

enunciātum, *Wyrzeczenie Sentencya* **ein Grund**

ēnūntio, *Wymawiam* 1 *Wypowiádam* 1 *Wykładam* 3. *Wydaię* **außkünden** *syn* Prōnūntio ēlōquor, prōfĕro, ēxprimo, nūntĭo.

Enuptio, *onis Wydánie corki.*

ēnūtrio, *Wychowáć* **aufferziehen.** *syn* Nūtrio ālo, pāsco. *v Nutrio.*

enȳdrus, *gr. Wydrá.*

ēnystrum, *gr Slaz flakowy.* *sub Flák Kruszki.*

ĕo, is. *Idę* 1. *Jádę Chodzę gramolę się Zapuszczam się, Targam się ná kogo* **Gegen.** *Ieinde eo dormitum non sollicitus, mihi quod cras. Hor. syn:* īncēdo grādior prōgrĕdior tendo vādo prŏfĭcīscor fĕror prōcēdo pergo pĕto. *phr:* Vīam tēnto cārpo tĕro mētior. Quībus vēnīstis ab ōris. Quōve tĕnētis ĭter? dextram tēndēbat ăchātes. Pātrīas vēnto pĕtĕre Mycænas. Vādīmus haud dūbiam in mōrtem mĕdiamque tĕnēmus ū bis iter. Pērge mōdo & quā te dūcit via dīrīge grēssum īnde dătum mō ītur īter. Cōrrīpŭēre viam īntĕrea qua sēmīta mōnstrat. Prīncīpĭo dēlūbro ădeunt Pērge mōdo atq; hinc te rēgīnæ ad līmīna defer. Grēssumque ad mœnĭa tēndi. Tālem Dīdo sēsē læta fērēbat. Mēque ēxtra tēcta fērēbam. Fērīmur, pēr ŏpāca lŏcōrum ad āltos tēndēbat mūros, grēssumque in cāstra fĕrēbat. Itālĭam pĕtĕre, & tērras tēntāre rĕpōstas. *v. Abeo.*

eo in aliquem. *Rzucam się ku Komu, Rzuca się*

eo perditum, *Zatracam.* (*pies.*

eo præ, *Uprzedzam.*

eo secundum, *Idę zá kim.*

Eò, *adverb: Tam* 2. *Dla tego* **Biß dahin.** *Ibit eò quovis qui Zonam perdidit, inquit. Hor.*

eò ad, dum, eo usque, *Poty* 1. eò redit, eò res adducta deducta, devoluta redacta est *Do tego przyszło.*

eo pacto, *Ták.* eodem vestigio, *Tudzież* 1. *Zaraz.*

eōne. es. *gr. sub Dąb.*

ēōs, *ois. vel oos. f. gr. &* ēōus, *Zorza zaranna.*

Die Mor-

Die Morgenröth. *Tres ubi Luciferos venientis præmiserit Eos.* Ovid. *syn:* Auröra. *epith:* Lūtĕa, crŏcĕa, fūlgĭda, pūrpŭrĕa, clāra, ālma; căndĭda rŭbens, pāllens pāllĭda fōrmōsa, rĕbra Tīthōnia, Pallantis. *v. Aurora.*

ĕous, *adject Wschodni.* Morgenländisch *Portus ab Eoo fluctu curvatus in arcum.* Virg. *Tradimus Hesperia gentes aperimus eoas.* Lucan.

ĕpacta, *inserta dies. Epactæ sunt dies, qui post duodecimam lunationem restant in mense Decembri. quibus diebus superat annus solaris lunarē, hi incohant lunationem anni sequentis, & ætatem Lunæ indicant. Ipsa at epactarum series novilunia signat.* Fillol.

ĕpăgōge, *es. gr. Wabienie, Dowod. Item figura Rufiniano: similium rerum vel argumentorum collectio.*

epăgōgium, *gr. Obrzezek.* ĕpălīmma, *Máść.*

ĕpănădĭplōsis, *gr. Powtarzanie. Rufiniano figura cùm idem verbum in una sententia primum & ultimum est.*

ĕpănălepsis, ĕpanaphŏra, *gr. Powtarzánie. Item figura eadē cum præcedenti Diomedi; cum Anadiplosi, Carisio.*

ĕpănŏdos, *f. gr. Wracánie się. Item figura Oratoria post digressionem poni solita.* Reditus ad rem Cic. *Epanodos Rufiniano; cum pluribus rebus propositis ad singularum narrationem redimus.*

Epăphærĕsis, *Martial: coma scansili modo gradatim ad ornatum succisa Rhodigin. Juni.*

Epascor, Ziadam. ĕpaulĭa, *orum, gr. Pokładźiny.*

ĕpēnthĕsis, *gr. Wkładánie. Itēm figura Poëtica, Donato, literam vel syllabam in medium dictionis interponens ut productior fiat quantitate aut numero syllabarum, ut Reliquiæ. Induperator. Interpositio. Interjectio Eadem Parenthesi Donatio.*

ĕphēbēum, *gr. Sala, Szermierska szkołá.*

ĕphēbīa, *gr. Dziecinna komorá.*

ĕphēbīcus, *gr. Młodzieńśki.*

ĕphēbus, *gr. Młodzieniaszek.* ein Jüngling der über vierzehen Jahr alt ist *Quo pacto partes tutetur amantis ephebi.* H. *syn:* ădŏlēscēns jŭvĕnis, *epith:* Gĕnĕrōsus, fōrtis audax, fōrmōsus, pūlcher dĕcōrus. *v. Adolescens.*

ĕphectĭcus, *gr. Rozmyślaiący się.*

ĕphĕctum, *gr. Siodmak.*

ĕphĕdra, *vel on. gr. Prześlká ziele.*

ephedriasmus, *gr. Wsiadány gra.*

ĕphelcis, *idis. gr. Strup.*

ĕphēlis, *is, vel idis. gr. Ogorzáłość.*

Ephelmator è Græco, Powrozobiegun.

ĕphēmĕra, *f. febris gr. Gorączki. & neutr: plur: Robaczek iednodniowy.*

ĕphēmĕris, *idis gr. Dziennik 1. Księgi pámiętne, Reiestr, Czytánna, Minucye. Cernis ephemeridas quæ nullum consulis, & jam.* Juven

ĕphēmer. n, *vel um. gr. Robaczek iednodzienny, Łániczká Brodawnik.*

ĕphēmerum Colchicum, *Szafran dziki.*

ĕphestris, idis. *gr. Szátá zwierzchnia, Koszulká ná zbroię.*

Ephi sub Korcá Sendomirskiego połowicá.

ĕphialtes, *a. m. gr. Duszenie nocne.*

ĕphippiātus, *sub Siodłány.*

ĕphippium, *Siodło.* Ein Sattel. *Optat ephippia bos piger, optat arare caballus.* Hor.

ĕphŏdos, *f. gr. Weście 1.*

ĕphŏrus, *gr. sub Poseł ziemski.*

ĕphthŏpōlĭum, *gr. Kuchnia.*

ĕphydor, *gr. sub Zegármistrz.*

ĕphydros, *gr. Prześlká ziele.*

ĕpĭbas, *adis f. gr. Łodź.* (*nierz. wodny.*

ĕpĭbăta, *vel* Epĭbătes *a. m. gr. Wsiadácz, żołnierz*

ĕpibăthra, æ. ĕpibăthron, *gr.* *Wschod, żoraw 2, Báształ Wo'enna.*

ĕpĭbătĭca, *æ. gr. Zeglarstwo.*

ĕpibaris, *idos. gr Łodź.* Ein Schifflein.

ĕpĭblēma, *n. gr. Szátá zwierzchnia.*

ĕpĭbŏlus, *m. gr. Lon.*

ĕpĭcēdĭum, *Pogrzebná piosnká.*

ĕpĭcĕphălium, *gr. Pogłowie.*

ĕpĭchĕrēma, *n. gr. Dowod 1.*

ĕpĭchĭsis, *gr. Leiek Nalewká 1.* Trichter.

ĕpĭcœnum genus, *gr. sub Płeć 1.*

ĕpĭcŏpănum, *gr. Stoł kuchenny.*

ĕpĭcŏpus, *m. gr. sub Wiosło.*

ĕpĭcrŏcum, *gr. Podwiká. Szátá białogłowska.*

ĕpĭcūrēus, *Rozkoszńik.* der denen wollüsten ist ergeben *Cur epicureq vel Stoicq impia soli.* Ara

ĕpĭcus Poëta, *sub Wierszow pisarz.*

ĕpĭdēmēticus, epidemetica. *orum. gr. Stánowniczy.*

ĕpĭdēmia, *gr. Łożna chorobá.* (*czy.*

ĕpĭdermis, *idis. f. gr. Skorá 1.*

ĕpĭdīctĭcus, *gr Chwalący* ĕpĭdĭcus *gr. Wątpliwy* ĕpĭdipnis, *idis. f.* epidopisma *gr. W et 1*

ĕpĭdrŏmus, *gr. Nawłoká, Pas łoſzkowy, żagiel.*
ĕpigāſtrion, *gr. Brzuchowa ſtabizná.*
ĕpĭgīa arundo, *gr. ſub Trzciná.*
ĕpĭglŏſſis, epiglottis, *idis. gr. Krtoni błonká.*
ĕpĭgŏnus, *gr. Páſierb* Ein Stiefſohn.
ĕpĭgrāmma, ĕpĭgrăphe, *gr. Napis, Wierſz* Vberſchrifft. *Hexametris epigramma facis, ſcio dicere Tuccam. M. epith:* Blāndum, īngĕnĭōſum ārgūtum, sūbtīle, lĕpĭdum, fēſtīvum, brĕve, vīvĭdum gratum, āſtrīctum. *phr:* Blāndăque lāſcivīs ĕpigrāmmăta pīngĕre chārtis. Quīque āſtrīcta brĕvi claudunt ĕpĭgrāmmăta nōdo.
ĕpĭgrāmmătārĭus, ĕpigrāmmaticus. *Wierſzow piſarz.*
ĕpĭīcīa, *gr. Łáſkáwość, Słuſz, Sąd łáſkáwy.*
ĕpĭlēpſia, *gr Káduk chorobá* die ſchwáre Branck
ĕpilēptĭcus, *gr. Káduk cierpiący.* (heit.
ĕpĭlimma, *gr. Máść 1.* ĕpĭlŏgus, *Zámknienie.*
ĕpĭmēdĭon, *gr. Bezkwiat ziele.*
ĕpĭmĕlas, *anos. gr. Perłá.*
ĕpĭmēlis, *idis. gr. Jábłko, Tarnośliwá.*
ĕpĭmēlĭtes, *a. m. gr. Sprawcá.*
ĕpĭmĕnĭdion, *gr. Bezkwiat ziele.*
ĕpĭmēnĭon, *gr. Mieſięczny obrok.*
Epimetaticum, Zápiſanie goſpody.
ĕpimŏne, *es. gr. Trwánie, Dotrwánie. item. Figura verborum, eandem ſententiam aut verſum ſæpè repetens.*
ĕpĭmȳthium; *gr. Bayki ſtoſowánie.*
ĕpĭnīcion, *gr Zwycięſka pioſnká.*
ĕpĭnȳctis, *idis. gr. Piſanie, Kroſtá, Cieczenie.*
ĕpipactis, *idis. gr. Jarzmianká.*
ĕpĭpĕtrum, *gr. Bázyliká polna.*
ĕpĭphānīa, *Ziawienie Páńſkie, Trzech Krolow święto.* das Feſt der H. 3. Konigen. *Hæc epiphaniam Graij Solennia dicunt.* Mant.
ĕpĭphŏnēma, *gr. Krzyk, Item figura Oratoria rei narratæ vel probatæ ſumma acclamatio.* Quintil.
ĕpĭphŏra, *gr. Cieczenie, Oczu płynienie.*
ĕpĭphŏrēma, *gr. Wet.*
ĕpĭphȳllis, *idis gr. Oſtatkow zbieránie, Grono.*
ĕpĭploŏcēle, *es. gr. Kiłá.*
ĕpiplŏŏmphălon, *gr. Przepukliná.*
ĕpirhēdĭum, *gr. Woz 2.*

ĕpīſēnĭum *gr. ſub Dziwowiſko, & ſub Brew*
ĕpiſchis, *idis gr. Klin.*
ĕpiſcŏpa, ĕpiſcopium *gr. Biſkupi ſtolec.*
Epiſcopalis, Biſkupi. Epiſcopātus, *us Biſkupſtwo.*
ĕpiſcŏpĭus, *gr. Spiegierſki.*
ĕpīſcŏpus, *gr. Biſkup, Dozorcá* Ein Biſchow. *Dum refugit deinceps Gudualdus epiſcopus eſſe.* Ov. *ſyn:* Præſul Antīſtes. *epith:* Inclȳtus lōngævus, rēlĭgĭōſus, vĕrendus pūrus, intĕger. *vide Antiſtes.*
ĕpiſcopus titulo tenus, Epiſcopus villarum. *Sufragan.* Weibiſchoff. (*kowy 2.*
ĕpīſtăta, ĕpiſtătes. *a. m. gr. Dozorcá Folwar-*
ĕpiſtăthmia, *gr. Stánowniczego urząd.*
ĕpiſtathmus, *gr. Stánowniczy.*
ĕpīſtŏla. ĕpīſtŏlium *gr. Liſt 3* Ein Sendbrieff *Nunc oculos tua cum violârit epiſtola noſtros.* Ovid. *ſyn:* Līttĕra, ĕpīſtŏlĭum, chārta lĭbĕllus. *epith:* Nūntĭa īntērnūntĭa, brĕvis. *v. Littera.*
ĕpiſtŏlāris, *Liſtowny.*
ĕpiſtŏlĭcæ quæſtiones. *ſub Kſiążki zbierálne.*
ĕpiſtŏmium *gr. Czop 1 Kurek u antfuſa, Szpunt.*
ĕpiſtrŏphe, es *gr. Wracánie.*
Epiſtrophe item Rufiniano figura, cùm plures ſententiæ in idem verbum definunt.
Epĭſȳnălœphe, *Figura Poëtica, duas ſyllabas in unam contrahens, Cariſ: Diomed Synæreſin alii vocant.*
ĕpiſtȳlium, *gr. Tram, Kápitelá.*
ĕpĭtăphium, *gr. Nagrobek.* Ein Grabſchrifft. *phr:* Signātum cārmĭne sāxum, īnſcrīpta sĕpūlchro făcta. Sub saxo cārmĭna fīxa. Tŭmŭlo sŭpĕrāddĭta vērba, Incīſum in mārmŏre nōmen.
ĕpĭtăſis, *gr. Natężánie, Nápięcie.*
epităſis item *eſt Actus Comœdiæ vehementiſſimus ante Cataſtrophen. Donat.*
ĕpĭthălămĭum, *gr. Pioſnká, weſelná.*
ĕpītchēce, *gr. Przydatek 1. Appoſitio figura eadem*
ĕpĭthĕma *tis gr. Plaſtr.* ĕpichĕſis, *gr Páſzkwil.*
ĕpĭthĕton, *gr Przydatek.*
Epithetum apud Grammaticos, eſt Nomen adjectivum Subſtantivo additum, ad laudē vel vituperium. Diomed.
ĕpĭthȳma, *gr. Pragnienie.*
epĭtimia, *gr. Sławá nienáruſzona.*
ĕpĭtŏgium *è gr Szátá zwierzchnia, Giermak.*
ĕpĭtŏme, es. *gr. Skrocenie, Sumowánie.*
Epitomo, as. Skracam.

ĕpĭtŏnium, *gr. Gwoździki u lutni Kurek u* antfuſa, *Kolka.*
ĕpĭtŏxis, *idos.* ĕpizȳgis, *gr. ſub Kuſza.*
ĕpĭkrĭtus, *gr. Trzecią część wiekſzy.*
Epĭtrītus, *pes tetraſyllabus aliter Hippius dictus Diomedi, ſupra tres longas ſyllabas unam brevem habens, vel primo loco ut* Vŏlūtātes, *vel ſecūdo, ut* conſonantes *vel tertio, ut* Conſentiunt, *vel 4to; ut* Expectate.
Epĭtrochăſmus, *Figura multa diſtantia citò percurrens* Aquil: *Inſtans & multiplex interrogatio. Donat.*
ĕpĭtrŏpe, *gr. Opieka. Zdánie ſię ná iednácże.*
Epitrope, item Figura Oratoria. Permiſſio *Cicer: cum cauſæ ſuæ multùm confidens Orator, totam alieno judicio & arbitrio tradit. Synchoreſis eadem i. Conceſſio.*
ĕpĭtȳrum, *gr. Oliwká.* Epĭtūrus, *gr. Gwoźdź.*
Epizeuxis, *is. Figura eandem dictionem ſine interpoſitione repetens. Cariſ. Diomed. item cùm ſingulis diverſarum rerum c'auſulis, verbum debitum apponitur Subjunctio.*
Epobelia, *ſexta pars drachmæ, mulcta calumniatoris Rhodig. Dwá ſzelągi.*
ĕpŏche, *es. gr. Zátrzymánie.*
Epolonus, idem Epulo. Feſto priſcè.
Epodos, i. incantator, vel poſt odas poſitus, Apud Horatium liber epodas, aut epodon vulgo explicatur, quaſi poſt odas ſcriptus vel poſitus.
ĕpōmis, *idis. f. gr. Hałas.* ĕpops, *opis, m. gr. Dudek.* ĕpoptes, *æ. m. gr. Dozorcá.*
ĕpŏs, *eos n. gr. Wierſz 2* ein Gedicht. *Facta canit pede ter percuſſo forte epos acer* Hor *v. Carmen.*
ĕpos, *odis m. gr. idem & Płaſzczká.*
ĕpoſtrăcĭſmus, *gr. Skorupki grá.*
ĕpōto, *as. Wypiiam.* Außtrincken. *ſyn:* Pōto, haurio, ĕxhaurio.

EPU

Epula, hæc & ĕpulæ, hæ. Potráwá. Allerley Speiß. *Item.* Gaſterey. *Turgidus hic epulis atq; albo ventre lavatur.* Perſ. *ſyn.* Dăpes cibi cōnvīvium ĕpŭlum. *epith:* Dūlces, rēgālēs, ŏpŭlentes, gĕnĭāles sōlūtæ, ſvāves, ūnctæ fūmantes. *phr.* Rēgāles ĕpūlæ & fēſtō cōnvīvia lūxu Rēgāles ĕpulæ mēnſis, & Băcchus in auro pōnitur ĕpūlæque ānte ōra părātæ rēgĭfĭco lūxu ŏnĕrāntur ŏpīmis Structæ ĕpūlis mēnſæ. Dăpĭbus mēnſas ŏnĕrābat ĭnemptis Nōn illis Māſsĭca Bacchi mūnĕra nōn ĭllis ĕpūlæ nŏcū ēre rĕpōſtæ. Nōn pūtrī lūxu aut ĕpūlis mārcēre sŏlūtis *v. Edulor.*
ĕpūlāris, *Bieſiádny.*
ĕpŭlātĭō, *Bieſiádá, Bánkiet.* Gaſtmahl.
Epulatorius, i. epulis aptus. Sipontino.
ĕpūlis, *idis f. gr. ſub Dziąſłá.*
Epulo, as. Bieſiáduię. zu Gaſt ſeyn.
epulo, *onis Bánkietnik Hic premitur paraſitorum, lurconum, epulonum. M.*
ĕpūlor, *aris. Bieſiáduię* Zu gaſt ſeyn *Extruimuſq; toros, dapibuſq; epulamur opimis.* Virg. *ſyn:* Cōnvīvor *phr.* Cōnvīvĭa ăgĭto, cĕlĕbro; ĕpūlis văco ĕpūlas inſtauro īnſtĭtŭunt de mōre ĕpūlas. Nūtrīmus lautis mōllīſsĭma cŏrpora mēnſis Tu das ĕpūlīs āccūmbĕre Dīvum. Pātriīſque ĕpūlāndum āppōnĕre mēnſis. Cæſis mēnſa eſt ĕpūlāre jūvĕntis. Spēs bĕue cænāndi vos dēcĭpit, ēcce dăbit jam sēmēſum lēpŏrem, ătq; quid de clūnĭbus apri. *v. Convivor.*
epulum, *Bánkiet.*
ĕqua, *equila,* ĕquūla. *Kláczá.* Ein Stut. *Caſtorea, Eliadum palmas Epirus equarum.* Virg. *epith:* ărmēntālis, lāſcīva.
ĕquārĭa, *æ. Końſkie ſtádo.*
ĕquarĭus, *ſubſt: Maßtalerz, Pogániácz, Konował.*
ĕquārĭus, *adject: Końſki 1.*
ĕques, *itis. Jeźdźiec konny* Ein Reutter/ Ritter. *Quod non vidiſti, faciant equites Aſiani.* Juv. *epith:* Sĕvērus, clārus, bēllātor, sūpērbus, hāſtātus cēlſus ēgrēgĭus. *phr.* ĕquōrum domĭtor ăgĭtator. Flĕctĕre doctus ĕques; qui flĕctit hăbēnis, Spūmāntis ĕqui fŏdiens călcārĭbus ărmos. Tŏrquens frænis ōra fūgācis ĕqui: ĕquum ſævis călcāribus, ūrgens, ădmīſſo sūbdĕre doctus călcar ĕquo: acĕr ĕquis vōlat ēcce per hŏſtes. Vectus ĕquo ſpūmānte Lăges. Qui ſpumāntĭa frænis ōra cĭtātōrum dēxtra cōntŏrquet ĕquōrum; Qui fūrit āctus ĕquo. Quis ūrſus trādūcit ĕquēſtres. Cōllæ fĕrōcis equi lūctāntĭa tŏrquens. *v. Equito.*
ĕquĕſter, adject: *m.* ĕqueſtris, comm: *Konny, Szláchecki.* Das zu Pferden dienet. *Tu cum projectis inſignibus, annulo equeſtri H.*
ĕqueſter ordo. *Rycerſki ſtan, Szláchtá.*
ĕqueſtres copiæ. *Jázdá 2.*
equeſtri loco natus. *Szláchcic.*
ĕqueſtria, *ium. Rycerſkie mieyſce, Szláchecki e, Łáwy wſchodowáte, & ſub Dziwowiſko 1.*
ĕqueſtrĭs ordinis. *Rycerſki 1. Szláchcic.*

Equicervus, *Jeleń brodáty.*
ĕquidem, *Zaiſte.* Fürwar.- *Per me equidem ſint omnia protinus alba.* Perſ.
ĕquĭferus, *Koń dziki.*
ĕquīle, *Staynia.* Ein Pferdſtall. *In vaſtis habeat nec plurima equilia regnis.* E.
ĕquīmĕntum, *Stadnicze.*
ĕquīnus, *adject: Końſki, Kobyli.* Das vom Pferd iſt *Humano capiti cervicem pictor equinā.* H.
Equinus, ſubſt pro Echinus priſcè Plaut. Scalig.
Equio, *is. Beſtwię ſię 2.*
equiria, *orum. Gonitwá.*
ĕquis, & quadrīgis. *Prov: Uſilnie.*
ĕquīsĕlis, ĕquīsētis, ĕquīsētum. *Przeſſká ziele.*
ĕquīſo, & ĕquiſio, *onis. Kálwákátor, Pogániácz.*
ĕquīſo nauticus, *Przewodnik, Przewoznik ná wodzie.*
ĕquitābĭlis, *Jezdny 2.*
ĕquitātĭo, ĕquitātus, *us. Jázdá.* Ritterey Ritterſchafft. *Jamq; adeo exierat potiis equitatus apertus.* Virg.
ĕquĭtes, *hi. Jázdá 2. Szláchtá.*
ĕquĭtiarius, *Koniuch.* ĕquĭtium, *Końſkie ſtádo.*
ĕquĭto, *Jádę ná koniu* Reiten *Ter circum aſtantem lævos equitavit in orbes.* Virg. *ſyn.* ĕquo ūtor, vĕhor, īnvĕhor, īnsĭdĕo, fĕror, dĕfĕror. *phr.* Subdo cālcar ĕquo, ĕqui tērga premo. Quadrupĕdis fŏdio cālcārībus ārmos, ĕquo ibat in ārmis īre in ĕquo Quadrūpĕdem fĕrrāta cālce fātīgat. Tērgumq; prĕmēbat acris ĕqui, terga prĕmēbat ĕqui ſpūmāntĭaque ōra rĕgēbat.
ĕquŭleus, ĕquŭlus. *Konik 1. Zrzebię, Probá.* Ein Füllen. *v. Eculeus*
ĕquŭs, *Koń 1 2 &c.* Ein Roß/ oder Pferd. *Ille equus, ille meos in caſtra reponet amores.* Prop *ſyn:* Cornĭpes, quadrŭpes, sŏnĭpes. *epith:* Bēllātor, ſpūmans, frĕmēns, mordax, ā nĭmōſus, ānhēlus, rāpĭdus, nōbĭlis, vōlūcer, præceps, īntrĕpĭdus, pūgnāx, gĕnĕrōſus, īmpāvĭdus, sŭpērbus, fūrĭbūndus, crīnītus, īntērrĭtus, īmpertĕrrĭtus, ſtērnax. *phr:* Fræna rĕcūſans, ōblūctans frænis ōſtro īnſignis & auro. Māndēns ſpūmāntĭa fræna, ēlāta cērvīce sŭpērbus.
ĕquŭs caſtratus, *Wáłách.* ĕquus inanis, *Koń powodny.* ĕquus Indicus, *Koń rogáty.* ĕquus ligneus, *Náwá 1.* ĕquus muſmon. *Konik*
Era, æ. apud Iſidor, corr. Aera æ.
Eradicatio, Wykorzeniánie. Ausswurtzlung.
Eradicitus, Do gruntu. gäntzlich.
ĕrādīco, *Wykorzeniam, Wyrywam.* Mit der Wurtzel außrupffen. *Dii te eradicent, ira me miſeram tertius.* Terent. *ſyn:* āvēllo, cōnvēllo, ēxtīrpo, ēvēllo.
ērādo, *Wyſkrobáć, Wymázuię, Podbieram, Zrzucam z godności.* Außkratzen. *Eradenda Cupidinis.* (Choriamb.) Hor *ſyn:* Rādo, ēxpūngo.
ērānista, *æ. m. gr. Składácz.*
ērānthĕmum, *gr. Rumień.* ērāſus, *Złożony.*
ērcīſceor, ercĭſco, ercīſcor. *Dzielę 1 2.* Theilen.

ERE

ĕrĕbeus, *gr. Piekielny.* Hölliſch.
ĕrĕbinthus, *gr. Cieciorká.* Erbis.
ĕrĕbus, *gr Piekło.* die Hölle. Ad Gĕnĭtōrem īmās ĕrĕbi dēſcēndit ad ūmbras (*Infernorum Deus, vel ut aliis placet, fluvius Frequentiſſimè ſumitur pro ipſa infernorum ſede.*) *ſyn:* orcus, Stȳx, īnfĕri, Avērnus, Tārtărus *phr:* Pāter nōctis, ēx chāos & cālīgĭne progĕnĭtus. *v. Infernus.*
erēctio, *Podnieſienie.* Auffrichtung.
erēctus, *Naieżony, Ochotny.* auffgericht. *Erectas in terga ſudes, hoc defuit unum.* Luc.
erēmĭgo, *Przepłynąć 2.*
ĕrēmīta, *æ. m. gr. Puſtelnik.* Einſiedler.
ĕrēmĭticus, *gr. Puſtelniczy.*
ĕrēmŏdĭcium, *Sąd w niebytności. Nieſtánie (u práwá.*
ĕrēmus, *gr. Puſtynia.* Ein Einöde. *Tempore quo vaſta Hebrai verſantur eremo.* Alc. *vide Deſertum.*
erēpo, *Wyłażę, Wygrámolić ſię, Pnę ſię 2. Włażę 2.* Außtreeȝen.
erēpto, *as. Wygrámolić ſię.*
ereptor, *Wydzierácz.*
ereptus, *Umarły.* außgeriſſen. *Conſulis erepti publica damna refert.* Ovid.
eres, *is. Jeż.* Igel. *1.* ereſiōne, *gr. ſub May 2.*

erga,

ērga. Ku Náprzeciwko 1 gegen.
ergāstērium, gr. Warſtat. Werckſtat.
ergāstŭl*, orum. Ergaſtulus. Niewolnik 2.
ergāstŭlārius, Więźniow, Niewolnikow ſtroż.
ērgāstŭlum, Kierat 2 Więzienie Ein Gefängnüß. Lucanos; aut Thuſca ergaſtula mittas J
ērgăta, gr. Kierat 1. Windá ſtoiąca.
ērgo, o commune. Przetoż, Więc, Też, Tedy Darumb. Tu captas alios, jam Sumus ergo pares Mart. Ergo juſſa parat, &c. Virg.
ērgō, o longum habens, pro cauſa Feſt. Dla tego. Derhalben.
ērgō igitur, Przetoż. ērgŏlābus, gr. Naymacz.

E R I

ērīca ērīce,es gr erix,icis.f Wrzos.Heydkraut
ērīca baccifera. Zorawie iágody.
ērīcæum mel. gr. Miod podły.
ēricius, Kobylenie. Quantitas varia eſt & incerta Jeż 1.
ērīgĕron, gr. Przymiot ziele.
ēr gitur coma. Wſtaiq włoſy.
ērīgo, Podnoſzę 1. 2. Pokrzepiam 1. 2. Náſrożyć, Oſtrzę 2. Dodaię ſercá, & ſub Przyſtawiam 2. Auffrichten. Corticis atq; ſolo pro certa erigit alnos. Virg. ſyn: ēxtōllo, ēxcīto, ēvēho, ēffĕro, āttollo. phr: Tōllere humo. Tōllere in auras, ad sydĕrā tōllĕre pālmas, ēducere cælo turrim. Cælōque āttollere mōlem. (eſt.
ērīnacēus, Jeż 1. Quantitas variat, & incerta
ērīneŏs, erinos. f. gr. Frrletka wodna.
ērinnȳs, ys. yos. f. gr. Niewiaſta zła. Eine von den höllischen Furien. Dedecus Egypti, Latii feralis erinnys. Luc. epith: Trīſtis, fērālis īnsāna, nōctūrna, ānguifĕra, fŭrĭālis, ſtȳgĭa, īmpătĭens, fūnēſta, răbĭda, imprŏba, īnfelix, vēſana. phr. Săta nōcte. Tēnebrārum incola. Cui triſtia bēlla, īræque īnsidĭæque & crīmina nōxĭa cordi. in ārma fĕrer. Quo gĕmitus vōcat & sāltu ſe tollit ērīnnȳs crīne mĭnax. Pōſtquam vīſa sătis prīmos ăcūīſſe fŭrōres. Prōtĭnus hinc fūſcis trīſtis Dea tō lĭtur ālis, acribus ēxcĭvit ſtimŭlis fŭrĭālis ērīnnȳs. Quōque māge īnfeſtor, diſcors bācchātur ērīnnȳs Qua terra pătet, fēra rēgnat ērīnnȳs. v. Furia.

ērĭŏphŏrus, gr. Sniodek 2.
erioxȳlon, gr. Bawełná Baumwoll.
erīphia, æ. Koziełek ziele.
ērīpio, Wydzieram. Odeymuię. Wyrywam 2. 3. Wymuię. Abdringen Eripit hærentes adverſo littore naves. Hor ſyn: Răpio, præripio, aufĕro, ădimo, ēxtōrquĕo, tōllo.
ēriſma, æ è gr. Zaſtrzał.
eriſma, atis. gr. Podporá.
Eriſtalis, al. Erythrilla gemma candida ad inclinationes rubeſcens. Plin.
ērithăce, es. gr. Rdzá miodowa, Pſzczelnik ziele
ērithăcus, gr. Gil.
erithăles, gr. Rozchodnik máły, eos n. alioqui adjectivum eſt Comm.
Eritius, lege, Ericius.
Erittudo, priſcum, Niewola.
ērīvo, as. Sczgam wodę. Waſſer Schöpffen.
Erix, icis. f. Wrzos. Heydkraut.
erix, icis. m. Jeż ziemny.
erneum, Ciáſto ſmażone.
ēro, futurum, & ejus periphraſes, ſub Będę.
ēro, onis. Słomianká, Rogoża, & ſub Wor.
ērōdius, gr ſub Czaplá. ērōdo, wygryzuię außnagen.
ērōgātio, Wydánie 1. Száſowánie.
ērŏgātor, Podſkárbi. Schatz-Meiſter.
ērogātorius, Rozdawaiący. ērōgĭto, Wybádáć.
ērōgo, Wydaię 1. Wypraſzam. Außtheilen. ſyn: Lārgĭor, do, dīſtrĭbŭo, dōno, ēxpēndo.
ērōlio, Wygryzienie, Wyglądánie.
ērōtēma, gr. Pytánie. Item Figura Oratoria. Interrogātio. Cic. cum ad augendum aliquid interrogamus nos vel alios. Aquila.
ērōtōpagnion, gr. ſub Frantowſki.
ērrābūndus, Błędny. Obſchweiffig. Errabunda Jovis veſtigia, &c. Virg. ſyn: Văgabūndus văgus, ērrāns, ăbērrāns.
ērrātĭcus, ērrātor, erro, onis. erroneus, Błąkaiący ſię, Hultay, Błędny, żołnierz odbiegáiący, Planeta. Was hin und wieder irret Orbem interdici, quam vix erratica Delos O.
ērrātio, erratum. Błądzenie, Zmyślenie, Uſtąpienie Błąd. Verfehlung.

ērrhīna, ērum. *gr. sub Kichawká.*

ērro, as. *Omylam się, Błądzę, Błąkam się* Irren fehlen. *Excutimur cursu, at mediis erramus in undis.* Virg. *syn:* Vāgor, dēflēcto, ăbērro, dēvĭo. *v. Aberro. Vagor. vel* Pēcco, lābor, dēlīnquo, ōffēndo, cūlpæ sūccūmbo. *v. Pecco.*

ērror, *errantia, æ. Błąd.* Fehler. *Paulatim vitia atq; errores exuit omnes.* Juv. *syn:* ērrātum, pēccatum, cōmmīſſum, culpa, mēndūm. *epith:* Dŭbĭus, vānus, mălus, grăvis, tĕmĕrārĭus, pērplexus, prāvus, cæcus, tŭrpis, āvĭus, dēvĭus, vĕrēcūndus, īndēlēbĭlis, ĭnēxtrīcābĭlis. *v. Peccatum.*

Eruangina, Zarazá ziele.

ērŭbēſco, *Wſtydzę się, Zapalam się.* Roth werden/ ſich ſchåmen. *Saxaq; roratis erubuiſſe roſis.* O *syn.* Rŭbĕo. *phr.* rubore sūffūndor, Rŭbor ōra; vūltum, gĕnas pīngit, nŏtat, īnfĭcit tingit, cŏlōrat sŭbit, sūccēndit pērfūndit ērŭbŭērĕ gĕnæ, ōra vĕrēcūndus tīngit rŭbor. Mānat cōnſcĭus ōre rŭbor, īncānduit ōre, Confēſſus sēcrēta rŭbor. Cŭi plūrĭmus īgnem ſubjēcit rŭbor. Flāva vĕrēcūndus tīnxĕrat ōra rŭbor: ērŭbŭit Phăĕthon, irāmque pŭdōre rĕprēſſit sūbĭtūſque in vita notavit ōra rŭbor rūrsūſque ēvānŭit. ut sŏlet āer pūrpŭrĕus fĭĕri cum prīmum aūrōra mŏvētur ērŭbuit grĕmĭōque pudor dējēcit ŏcēllōs. Hæc sătis in tăcĭta fatentis sīgna ĕrant; ĭlla vĕrēcūndo vix tollēns lūmĭnă vūltu. Sēnſi me tōtis ērŭbŭĭſſe gēnis. Sūſpĭcor īngĕnuas ērŭbŭiſſe gĕnas ērŭbŭere genæ, tōtōque rĕcāndŭit ore, āc ſi vīrgĭnĕum sūffūdĕrit ōre rŭbōrem. Nōn ălĭter, quam pōma sŏlēnt, quæ cāndĭda pārte, Pārte rŭbēnt ălĭa, aut vărĭis sŏlet ūva răcemis dūcĕre pūrpŭrĕum nōndum mātūra cŏlorem: āvērtis vultus, & fit in ōre pŭdor.

ērŭbēſcendus, *Wſtydliwy.*

ērŭbēſcentĭa, *Wſtyd.* Scham.

ērūca, *Gorczycá 1. Gąſiennicá, Robacy w járzynie.* Ein Raup *Nec minus erucas aptum eſt vitare ſalaces.* Juv.

ērūctatio; *Rzygánie.*

ērūcto, *Rzygam, Wyrzucam 1.* Wybuchnąć, *Mowię głośno.* Herauß werffen. *Erigit eructans ſcopulos, &c.* Virg. *v. Ejicio.*

ērūctum vinum. *ſub* W *omit 2. Wino poſlednie.*

ērŭdēro, *Wyprzątam.*

ērŭdio, *Cwiczę. Uczę.* Veterweiſen. *In patrias artes erudiendus erat.* Ovid. *ſyn:* Inſtĭtuo, inſtrŭo. *v. Doceo.*

ērŭdior, *Uczę się* ērŭdĭtè, *Uczenie.*

ērŭdĭtiùs, *Umieiętnie.*

ērŭdĭtio, *Uczenie kogo, Cwiczenie, Náuká.* Lehr/ Erfahrnuß.

ērŭdĭtor, *Cwiczyciel.* ērŭdĭtŭlus, *Przeżak.*

ērŭdĭtus, *Uczony, Umieiętny, Biegły.* Erfahren/ gelehrt. *Nil exactius eruditiuſq; eſt.* Ph: Mart. *ſyn:* Dōctus pĕrĭtus. *v. Doctus.*

ērūgātio, *as. Rozmarſzczam, Wymarſzczam.*

ērūgo, *is. Rzygam, Wybucham.*

ērūgo, *inis. Rdza w zbożu.*

ērvĭla, eruilia ervilla. *Cieciorká dziká, nō Groch.*

ērumpo, *Wypadam 1. 2. Wynikam, Wyłámuię, Wytryſka, Wyſypuie się, Wylewam gniew, Wybiia się płomień, Rzuca się płacz, Gniew wyrzucam, Pokázuię 2.* Außbrechen *Clamore rumpunt ſubito &c.* Virg. *ſyn:* ēxeo, ēgrēdĭor, ăbĕō, ēvādo, cum sŏnĭtu ēgrĕdĭor, vī ēxĕo. *v. Abeo.*

ērūnco, *Pelę, Wyczyścić.*

ērŭo, *Wyrywam, Wykopywam Wyłupuię 2. Wyſzperáć, Wygrzebáć, Wywracam 2 Dobywam, Burzę 1.* Außgraben/ außziehen. *Cornicum immeritas eruit ungue genas.* Prob. *ſyn:* Vēllo, ēvēllo, ēxtīrpo, ēffōdĭo, *vel* dīrŭo, ēvērto. *v. Everto.*

ērūptio, *Wycieczká, Wypádnienie. Wytryſkánie, Wyſtępowánie.* Außfall. *& ſub Cieczenie.*

ērūptio pituitæ. *Oſpice 1. 2.* die Blattern.

ēruptio ſanguinis. *Krwotok z noſa.*

ēruptor, *Wyciekácz.*

ērūtus; us, *Wyrwánie.* Außgezogen. *-Radicibus eruta pinus.* Virg.

ērŭum, *Gęſia wyká.* Roßwicken.

ērynge, ērynginm. *gr. Mikołaiek ziele, & ſub Boży byt.*

ērȳsĭmon, *gr. Gorczycá polna, Tátarká.*

ērȳsĭ-

ĕrȳsĭpĕlas, atos. gr. Roża chorobá, Káncer, non Ogień piekielny.
ĕrȳsisceptrum, gr. Ciernie.
Erysithales, Plin: corr. Erythales. Erythace, Var. corr. Erithace.
ĕrȳthrăĭcum, gr. Storczyk.
ĕrȳthrănus, erythrŏcārpus. Bluszcz 1.
ĕrĭthrīnus, gr. Jaż, Kárp.
ĕrȳthroceon, gr. Granatowe Jábłko.
ĕrȳthrŏdănus, gr. Márzáná.
ĕrȳthrophtălmos erythoptĕros. gr. Płocicá.
ĕrȳthrŏpus, odis. gr. sub Czerwonak.
ĕrȳthros, gr. Garbárskie drzewko.
ĕrȳrhrŏtaon, gr. Cietrzew.

E S

ĕs, pro Sis, Plaut. es, pro soles, sub Zwykłem.
ēsca, Zob, Nętá, pokarm, Podnietá. Speiß. syn: Cĭbus, dăpes, ălĭmĕntum, pābŭlum. v. Cibus.
escālis, escarius. Pokármowy, Stołowy 1. Strá wny 1. & sub Stoł iadálny.
Escalium, ēscarium vas. Misa spora.
escando, Wstępuię 1. Wsiadam 1.
eschăra, gr. Strup. eschărŏticus, gr. Strupiásty.
Escit, pro erit. priscum: Fest.
Esco, as. esso is. edere, Jem.
escŭlentum, Sniedna rzecz, Potráwá.
escŭlentus, Sniedny, Strawny 1.
escŭletum, Bukowiná.
escŭlĕus, escŭlīnus. Bukowy. Vom Mispelbaum. Vicerat, esculea capiebat frondis honorem.
escŭlus, f. Buk, Dąb. Mispelbaum. Interea veteres, quæ porrigit Esculus umbras. Cal.
esĭto, Jadam 1. 2. esox, ocis. m. Wyz rybá.
Esse pro edere Jem.
Esse pulchrè. Dobrze się mieć.
essĕda, æ. essĕdum di. Wóz 1. Ein Wagen Karren. Belgica vel molli meliùs feret esseda collo. Virg. epith: Bēlgĭcum, strīdēns, mūltĭsŏnōrum, Brĭtānnum, curvum. phr: ēssĕda cōncōrdes mūltĭsŏnora trăhunt, ēssĕda cælātīs siste Brĭtānna jŭgis.
essĕdārius, Woźnicá.
Essentia, Istność. das Wesen.

Essetur, pro estur, editur, Jedzą to.
Esse, ab edere, sub Jem, & Rozgardyas stroię.
ēstrix, f. Zarłok.
est à sum. Może być, Godzi się, Przedaią.
est ab, pro abest. Nie mász.
est alicui rei, est ad aliquid. Pomaga.
est Annus. Rok temu.
est belli gerendi. Do tego.
est boni judicii. Przystoi.
est cùm. Pod czas, est ejus. Przystoi.
est fieri. Może być. est gymnasii. Zgodzi się.
est hoc illi crimini, fraudi, invidiæ wádzi mu to (go.
est in cibis. Jedzą to.
est in deridiculo. est in fabulis. Szydzą z nie-
est in desiderio, In optatis. Pożądány.
est in merce. Idzie, Przedaią.
est in pabulo. Jedzą to. est in pretio, Popłaca.
est in quæstione. Niepewny.
est in vitio. Winien. est in votis. Ządam.
est ità. Ták iest. (Márkotno mi.
est mihi &c. Imię mam, Mam zá to, Mam z kim
est mihi fraudi, invidiæ, offensioni. Zaszkadza
est modiis, sestertiis duobus &c. Przedaią.
est moriendum. Potrzebá iest. Est multos annos, pro sunt multi anni, Dawno.
est operæ Stoi zá moie. est operæ pretium idem.
est palæstræ. Zgodzi się.
est potui Piły. est pro, Stoi zá to.
est quando. Pod czas.
est quatenus posit. Łácno. est qui Niektorzy.
est quod Iest o co stać. est quomodo Iest iáko.
est tanti. Stoi zá co. Iest o co stać. est ubi Niekędy Pod czas. est vescendo. Sniedny.
est unde Mam z kąd. est usui Zgodzi się Pożyteczno iest. est uti possit. Może być.
est ab edo. est me aliquid. Trapi mnie.
est ne ut? A prawdáżto? Estur Jedzą to.

E S U

ēsŭla major, & esula minor. Sosnká. Wolffs-(milch.
Esula latifolia, Czartowe mleko ziele.
Esuriales feriæ Post. Esurialis. Głodny, postny. Hungerig.

-V v ēsŭries,

ēsŭries, ēsuritio. *Łáknienie* Hunger. *Esuries ignota cibos non posceret ullos.* Alcim.
ēsŭriens, *esurio, onis. esuritor, Głodny.*
Esurigo, idem & Głod.
ēsŭrĭo, is. *Łáknę, Przymieram 1. 2.* Hungern. *Sustulit esuriens, minus hoc jucundus amicis.* Hor. *phr:* Făme prĕmor, cōnfĭcĭor. Lenta dēpĕrit īlle făme. *v Fames.*
ēsus us. *Jedzá.* Das Essen. *Solennisq; novo cultu deponitur esus.* Alcim.
Et, & autem. *J.* Vnd. *Natus & ipse Dea,&c.* Virg. *syn:* āc ātque que.
ĕt cætera, *Idem & Ostátek, I tám dáley.*
et id, et idipsum, & quidem. *I to.*
et quæ sequuntur. *I co zá tym.*
et ut, *Zwłaszczá.*
ĕtĕnim, *Bo.* Dann/ fürwar. *Nulla etenim mihi te sors obtulit: optimus olim.* Hor.
ĕtēsia flabra, etesiæ *arum hi. ab.* etesias *æ. m. gr. Wiátr coroczny. Pulverulenta Ceres & etesia flabra. Aquilonum.* Lucr.
Etesiaca vitis, quæ Etesiis variat. Plini.
ĕtēsius, *Coroczny.*
ēthĭca imago, statua, *Obraz żywy.*
ēthice es. *gr. Obyczaiow dobrych náuká.*
ētchnĭcus, *subst: gr. Pogánin.*
ēthnĭcus, *adject: gr. Pogáński.*
ēthŏlŏgia, *gr. Obyczaiow wyrażenie.*
Ethologia. Quintil. & Rutilio, est figura mores & affectus personarum exprimens. (*żenie.*
ēthŏlŏgus, *gr. Kuglarz,& sub Obyczaiow wyra-*
ēthŏpœia, *gr. Obyczaiow wyrażenie.*
ĕtiam, *Toż, Owszem, Ták ieszcze 2. Chociaż, A gniewasz się?* Auß. *Nunc etiam pecudes umbras & frigora captant.* Virg. *syn:* ĕt, āc quŏque parĭter, sĭmĭlĭter. (noch.
ĕtiamdum etiamnum, etiamnunc. *Poty.* oder etiam atq; etiam. *Pilnie.* fleissig.
ĕtĭamsi, *Acz, chociażby.* obschon.
ĕtiam tunc *Jeszcze.* etsi, *Acz.* Obschon. *syn:* Lĭcĕt, quamvis, quanquam.
ĕtȳmŏlŏgia, *gr Wykład. apud Grammaticos pars artis, dictionum singularum originem discrimina,*
proprietates explicans. Varro. disciplinam etymologicam, *seu* de origine verborum. *appellat. Notationem & veriloquium Quintil: Alii Analogiā eandem esse dicunt. Nam. (ut rectè Verrepaus) Etymologia propriè & strictè sumpta, initium vocis respicit, ejus originem & derivationem examinans; Analogia verò spectat finem vocis, unam, ad alterius Similitudinem inflectere docens.*
ĕtȳmŏlogicus, etymologus *gr. Wykładacz.*
ĕtȳmum, *gr. Wykład.* Außlegung.
evăcuātio, *Wyprożniánie.* Außleerung.
Evacuatoria R. sub Cyrograf.
ēvăcuo, *Wyprożniam.* Außleeren. *Evacuat quod culpa gravat, truncata libido.* Ar.
ēvādo, *Uchodzę 1. 3 Uciekam 1. Wybrnąć 1 2. Wychodzi 3 Wybiegam, staię się.* Entgehen/ entfliehen. *Exsuperatq; jugum sylvaq; evadit opaca.* Vir. *syn* Fĭo, v. ēxĕo, fŭgĭo, aufŭgĭo, ēxcēdo, ērumpo *vel* effŭgĭo, vīto, ēvīto dēclīno. *phr.* Hōstĭbus ēlābi. Cāsus ēvasĕrat ōmnes. Tēne āspĭcĭo tāntis ērēptum, nāte pĕriclis? ērĭpŭi mē lētho, & vincŭla rūpī. Hōstes, vīncŭla, pĕrīclum ēffŭgĕre. Vīnclis sē ēxpĕdīre. *v. Abeo.*
ēvăgātio, *Wybiegánie, Błąkanie, Buiánie.* das Vmbschweiffen. (ziehen.
ēvāgīno, *Dobywam mieczá.* das Schwerdt auß
ēvāgor, *Buiam, Odstępuię od rzeczy, wyboczyć, Rożlewa rzeká, Szerzy się, Rozrastam się.* Herumb lauffen/ außschweiffen. *syn:* Văgor, ērro, dīvăgor. *v. Vagor.*
ēvăleo, evălesco. *Wyradza się.*
ēvălēfăcio, *Wyrzucam 1.*
ēvāllo, as. *Wyłuszczam.* ēvallo, is. *idem & Opalam, Wypycham, Wyrzucam 1.*
ēvānesco, *Niszczeię, Taię, Znikam 1. Ustaie co, Wywietrzeć 1. 2. Spełzło 2.* Verschwinden/ vergehen.-- *In tenuem ex oculis evanuit auram* Virg. *syn:* Vānēsco, ēxĕo ēxcēdo. *phr:* ŏcŭlos fŭgĭo, umbris me cōndo, ex ŏcŭlis fŭgĭo rĕfŭgĭo, cēdo dilābor, me sŭbtrăho prōrĭpĭo. Tĕnŭes fŭgio ceu fūmus In auras. Mōrtāles vītus mĕdĭo sērmōne rĕlīquit, & prŏcul in tĕnŭem ex ŏcŭlis ēvānuit ūmbram; ēffŭgit ĭmāgo par lĕvibus vēntis, vŏlucrique simillima sōmno. Dīxit & ex ŏcŭlis sŭbĭto, ceu fūmus in auras Cōmmīstus tĕnŭes fŭgit, dīvērsa nĕq; īllum prēn-

prēnsāntem nec quīcquam umbras, & mūlta vŏlēntem dīcĕre præterea vīdit. Tēr frūstra cōmprensa mănus ēffūgit Ymāgo.

Evangĕlia, *orum. gr. Nowinne, Podárek poſtowi.*

Evangĕlĭcus, *Ewangeliczny. Haud Evangelici pietas ſpernenda libelli.* Prud.

Evangeliſta in SS. libris Ewangeliſtá. ein Ewangeliſt. *Evangeliſta ſcripſit talia.* (Jamb.)

ēvāngĕlium, *gr. Ewangelia, Podarek.* Frŏliche Verkündigung. *Clara Evangelij verbiq; ardente, lucerna.* Alc.

Evangelizo apud SS. & profanos ſcriptores, bonum nuntium affero. (*datum apud Vitruvi.*

Evangelus, *i. bonus nuntius. Paſtori nomen ex eventu*

ēvānĭdus, *Niſzczeiący, Marny, Nietrwáły.--In tenues evanidus exeat auras* Ovid.

ēvānno, as. *Opałam, Wieię 2.*

Evantes origia. Virg. *i. celebrantes. Turneb. ſ.* Evan. reſonantes. *Beroald.* Bacchantes. *i. Baccho canentes. cui Evan. nomen. Servius.*

ēvăpōrātio, *Wilgotności, Wychodzenie, Wywietrzenie, Kurzáwá 1. 2.* Außdämpffung.

ēvăpōro, *Wywietrzeć 1.* Außdämpffen.

ēvāſio, *Wyprawiánie ſię.*

ēvāſto, *Puſtoſzę.* ēvax, *Hey, Hu, Hup.*

ēucæria, *gr. Czas 4.*

ēuchāris, *itis. vel itos. gr. Przyięmny.*

ēuchārīſtia, *gr. Dzięká, Sákrament.* Das H. Abendmahl. *phr:* Cælēſtes ĕpŭlæ, Sacræ lībām̄ina mēnſæ. Dīvīnæ dăpes. Sălūtĭfĕra cæna ēſca sălūtifĕra. Strūctis cælēſtia pābŭla mēnſis. Sacra mēnſæ mūnĕra Chrīſte tuæ, & ſævi mŏnĭmēnta dŏlōris. Cērta sălus jūſtis. Vīta pĭis ĕrit, ātque ĕādem mōrs sōntĭbus ēſca, ūno eōdemque ſalus flŭet ātque è fonte vĕnēnum. Dīvīnas lībāre dăpes lībare bĕāta pōcŭla. Vĕlātumq; dăpis ſub Ymāgĭne nūmen. Hōc eſt cōrpus ăit, mĕus hīc de vŭlnere sănguis fūndēndus, cōmmīſſa hŏmĭnum qui dīlŭat. Quæ pānis erat quæ vīnī ēſſentia quōndam, fēcit ut in Chriſti corpus, săcrūmq; crŭōrem trānsĭĕrit sŭbĭto, săl vis utrĭūſque fĭgūris.

ēuchărīſticus, *gr. Dziękowániu ſłużący.* zur Danckſagung dienend.

ēuchīmus, euchȳlus. *gr. Poſilny ſmáczny.*

ēuclea herba. *gr. ſub Sławá.*

ēucrăſia, *gr: Zdrowie, Powietrze.*

eudīxon, eudiæus. *gr. ſub Kliſterá 1.*

ēvēctus. us. ēvēctio. *Wywoz, Podwodny liſt.* Außführung. *Morte tua mox. æthereas evectus in auras.* Claud.

ēvĕho, *Wywożę, Sławię.* Außführen/ erhöhen. *In pelagus rapidis evehat amnis aquis.* Tibul. *ſyn:* ēxtōllo, āttōllo, ēffĕro, prōmŏvĕo.

ēvĕhor, *Wyieżdżam.*

evello, is. *Wyrywam, Wykorzeniam, Wydzieram, Wybiiam, Rwę 2.* Außreiſſen. *Nec quicquam cœno cupiens evellere plantā.* Hor. *ſyn:* Vello, cōnvēllo, ēffŏdio ērŭo, ēxtīrpo, ēxtraho. *phr:* Īmis rādīcĭbus ērŭĕre, ārbŏris ābſtrāxit mōlem pĕnĭtuſque rĕvūlſam ēvērtit. Rādīcĭtus ērŭta pīnus cōncĭdit. Vĭrĭdēmque ab hūmo cōnvēllĕre sȳlvam cōnātus fūndo & rādīcĭbus ērŭit īmis. Sŏlĭdoque ēvēllĕre dōrſo ānnōſam pinum māgno mōlĭmĭne tēntat. *v. Vello.*

evēlo, as. evelatus, eventilo. *Wieię 2. Wywiewam.*

evĕnio, vēnit. *Trafia ſię, ſpada ná kogo, ſtaie ſię.* Es trägt ſich zu. *Evenit, inquirant vitia ut tua rurſus & illi.* H. *ſyn:* Cōntingit ōbtīngit fĭt ācĕĭdit

eventum, *Przypadek 2. Powodzenie.*

eventus, us. *idem & Skutek, Koniec, Nieſzczęście* Außgang. *Quiſquis at eventu facta notanda* (*putet.* O

everbĕro, *Wybiiam.* Außſchlagen.

evergăneus, *è gr. Wypráwiony, Składany.*

evergo, *à vergo, Wylewam 1.* everræ *hæ. Smieci.*

Everriator, Umiátácz. (außgekehrter ſtaub.

everrĭcŭlum, *Pomiotło, Niewod, Włok.*

everro, is. *Wymiatam, Wygrzonąć.* außfegen,

everſio, *Wywrot, Przewracánie, Zburzenie, Spuſtoſzenie, Puſtoſzenie.* Umbkehrung/Zerſtörung. (*ſtoſzyciel.*

everſor, *Wywrociciel, Obalácz, Burzyciel, Pu-*

everto, *Wywracam 1. Przewracam, Obalam 1,* Umbkehren/ zerſtören. *Disjecitque rates evertitq; æquora ventis* V. *ſyn:* Vērto īnvērto, pērvērto, sūbvērto dēſtĭtŭo dīrŭo dēmōlĭor, vāſto pŏpŭlor, dēpŏpŭlor: vi frāngō, dējĭcio, quătĭo, cōncŭtĭo. *phr:* Æquāre sōlo īnclēmēntia Dīvum hās ēvērtit ŏpes ſtērnītque à cūlmĭne Trōjām, ōppĭda cum totis prōſtĕrnĕre dīrŭta mūris Mūros in plānum ēffūndo. Jam sĕges eſt ŭbi Trōja fŭit. Præcĭpĭtem; dĕdit tūrrim. Tōrmēnta utrīque Mœnia dīrŭĕrent, tērrūmque, īgnīſque sŏnāret. Phrȳgĭæ res vērtĕre fundo cōnāmur

īpſo

ipse mīnu Thēbas, cōrrēptāque mœnĭa fūndo excūtĭam vērsālque sōlo sūper īnclita tēcta ēffūndam tūrres. Hic ubī dīsjēctas mōles,āvūlsaque sāxis sāxa vĭdes, mīstōque ūndāntem pūlvēre fumum; Nēptūnus mūros māgnōque ēmōta trĭdēnti Fūndāmēnta quătit, tōtāmq; à sēdĭbus ūrbem ērŭit. v, Vasto, & Dejicio.

evēstīgāre, *Wyszperáć.* nachforschen.

Eufragia, *Swietlik ziele 1. 2.*

eugălactum, *gr. Mleczne ziele.*

ēuge, *A Hey*, *Báwey*, *Dobrze 2.* Ey/das ist recht *Euge puer sapias,diis depellentibus agnam.* Per.

eugĕpæ, *Báwey.* (*v. Hortor.*

eugnīmōsȳna, es. *gr. Łáskáwość 1.*

evĭbro, *Wyrzucam.* Außwerffen.

Evictio, Wárunek, Ewikcya Záſtąpienie, Odyſkánie.

ēvĭdens, *Dowodny 2. Jáſny.* Augenscheinlich. *syn:* Clārus, pērspĭcŭus, cōnstans, mănĭfēstus, cērtus, apērtus, nōn dŭbĭus.

ēvĭdēnter, *Dowodnie, Jáſno.*

ēvĭdēntia, *Jáſność, Rzetelność.*

ēvĭgĭlo, *Ocucam się, Czuię, Pilno co robię, Piſzę 2. Wyprawiam.* Erwachen. *Quos studium cunctos evigilavit idem.* Ovid. *syn:* ēxpērgĕfăcio, *v.* ēxpērgīscor, ēxcĭtor, *v.* vĭgĭlo, īnvĭgĭlo.

evileſco, *Tánieię.*

ēvīncĭo, *Wiążę 1. Obwięzuię.* Binden. *Puniceo stabis suras evincta cothurno.* V. *syn:* Vincĭo līgo, āllĭgo, cōllĭgo, strīngo, ādstrīngo constrīngo

ēvīnco, *Zwyciężam 1. Pokazuię, Przywodzę, Przewyżſzam, Odyſkuię, przeplynąć 2.* Obsiegen/ überwinden. *Exiit, oppoſitaſque evicit gurgite moles.* Virg. *syn:* Sŭpēro, vinco; dēbello, ēxpūgno. *v. Vinco.*

ēvĭrātio, *Czyſzczenie.* ēvĭrātus, *Rzezániec, Niewieści.* Ein Verschnittener.

evireſco, Zielenie się, Wynikam grün werden.

eviro, as. Rzezę. Verschneiden.

ēvīscĕrātē, *Cálym sercem, Wypáproſzyć.* (dung

ēvītābĭlis, *Uchronny.* ēvītātio, *Uście.* Vermeid-

vīto, *à vito as. Uchodzę 3.* Vermeiden. *Officit evitare bonam deperdere famam.* Hor. *syn:* Vīto, dēvīto, fŭgĭo effŭgĭo dēclīno.

evito à vita a. Zábiiam 1. Ermorden.

eulŏgĭa, *gr. Błogosłáwieństwo.*

Eûm, pro eorum priſcè Feſt.

eumēces, n. *gr. Balſam.*

eumēces,m. *gr.* eumĕnes *gr. Kámień wieſzczy.*

eunŏmĭa, *gr. Práwość.*

eunūchĭum, *gr. Sáłata 1.* (schneiden

eunūchizo, *gr. eunucho, as. Rzezę 2.* Ver-

eunūchus, *gr. Rzezániec.* Ein Verschnittener *Eunuchum ipſe facit cupiens evadere damno.* Ju *epith:* mōllis, īmbēllis, rūgōsus, tēner.

evŏcati, *Zołnierz 4.* (fung.

evŏcātio, *Wywołánie 1. Wyzwánie 1.* Außruf-

evŏcator, *Wywoływácz, Popiſowy 3.* & *ſub Buntownik.*

evŏco, *Wywoływam 1. Wyzywam, Wołam. popiſuię żołnierzá.* Herauß ruffen. *Evocat.* & *multâ terra madeſcit aquâ.* Ov. *syn:* Vŏco, accĭo, ēxcĭo, ăccērso, cĭĕo, *v.* excito ēxsūscĭto.

ēvŏco ſacra. *ſub Poświęcenie znieść.*

ēvœ, ēvohe. *hu hey.*

ēvŏlo ēvŏlĭto, *Wylatam, Wypadam 3.* Außfliegen/ entfliegen.-- *Madidis notus evolat alis.* Ovid. *syn:* āvŏlo, fŭgĭo, effŭgĭo, ēxĕo, excēdo erumpo.

ēvŏlo, *à vola, i. eripio è manu, in Ciſtellaria,* & *pro Dejotaro legit Rob: Steph: vitioſe, corr. à volo as.*

ēvolvo, *Rozwiiam, Roſplatam, Wytaczam, Wywalam, Wywikłáć, Wyſzperáć, Wywiiam, Wywracam 2. 6. Wyślizgnąć się, Wártuię, Otwrzam 1. Zwiiam 1.* Außwelzen/ Außtollen/ erblättern. *Et mecum ingentes oras evolvite belli.* Virg. *syn:* Vŏlvo, pērvŏlvo, ēxpēndo, dīscŭtĭo, *vel* ēxplĭco, ēxpōno.

ēvŏlūtio, *Rozwiiánie, Wártowánie, Czytánie.*

ēvŏmo, *Wyrzucam 1. 3. Wylewam 5* Außspeien/ außbrechen. *Tartarus evomuit, proceres patreſque beati.* Virg. *syn:* Vomo, ēmĭtto, ējĭcĭo, ēgĕro, erūcto. *v. Vomo.*

ēvōnȳmus *gr. ſubſt: an. Trzmiel.*

evōnymus, *adject. Lewy.*

Eupătōria, *gr. Rzepik.*

eupătōrium, *gr. Sądziec, Rzepik.*

Eupe-

Eupĕtălos, gr. ſub Opal, & Bobek 2.
euphōnia, gr. Głoſu brzmienie.
euphorbia; euphorbium. gr. Mleczník ziele.
euphrăſia, gr. Swietlik ziele 1.
euphosyne, gr. Weſołość.
euphrŏsynum, gr. Wołowy ięzyk ziele.
Euplea Plin. corr: Euclea. (ſimilis Plin.
Eureos, al. epicoros, epichloros, gemma ſtriata nucleo olivæ
eurīnus, Wſchodni. eurinus ventus, Wiátr 2.
eurīpi, hi; Wodá przywiedziona.
eurīpus, gr. Okop, Rurmuſowy row.
Euroafrĭcus, Wiátr południowemu poboczny ku zachodu. (wſchodowi.
Euroăquĭlo, Wiátr północnemu poboczny ku
Euroauſter, Wiátr południowemu poboczny.
Eūrōpa, gr. Europá. Tertia pars orbis, quam nos incolimus. Non genitrix Europa tibi eſt, ſed inhoſpita Syrtis.O. epith: Dīves pŏtens fērtĭlis fĕrax Mārtĭa. bēllĭgera, ŏpŭlēnta ſecūnda præclāra cūlta, dŏcta, fæcūnda. phr: Rēgna Eūrōpæa. Eūropææ ōræ Magnōrum gĕnitrix Eūrōpa vĭrōrum Frūgum ăltrix, vīnīque fĕrax, fœcūnda vĭrōrum Rōbūrque dĕcūſque pŏtēntis Eūrōpæ.
eurōtias, æ. m. gr. ſub Pleſnieſ.
eurus, gr. Wiátr wſchodniemu poboczny ku południowi. Der Oſtwind. Tartareus turbo. atque inſano ſævior Euro. S. ſyn: Vūltūrnus. epith. Eūrus Phœbēus Năbăthæs, fĕrox, nūbĭfer. phr: Năbăthæăque rēgna rĕceſſit. Eūrus ab Aūroræ pŏpŭlis nĕbŭlōſus ănhēlat. Rŭtĭlo vŏlat Eūrus ab ōrtu īmpĭger; ubĭ nūbĭfer Eūrus nāufrăgĭum ſpārgens ŏpĕrit frĕta, ubi trūx īnsībĭlat Eūrus Flat lēvis Eūrus ab ōrtu. v. Ventus.
eurythmia, gr. Proporcyá 1. geſt orátorſki.
eurythmus, gr. ſub Puls.
euſchēme, è gr. Grzecży.
euſcheme adſtitit. Uprząd poſtáwę.
euſtȳlos, gr. Ná Filarách, & ſub Filarowánie.
Euthĕriſtron, gr. Balſam. euchygrammum gr. Práwidło. euthȳmia, gr. Spokoyność.
eutrăpĕlia, gr. Zártowność.
evulgo, Wydaię taiemnicę, Wydaię kſięgi. Offentlich außruffen/ allen Kundbar thun.
evulſio, Wyrwánie. Außreiſſung.
euzōmos, gr. Gorczycá. Senff.
Ex Od, Od kogo Z ze 1, Według. auß. & ſub Urzędnik przeſzły.

Ex abundanti. Nád wzwyż.
ex aceto. Z octem. auß Eſſig. & Weukrze.
ex adverſo exadverſum, exadverſus. Náprzeciwko. gegen über. ex æquo. rowno, rownie, Spráwiedliwie. gerecht ex æternitate præſcitum, definitum. Przeyzrzány. ex albo decoloratur. Mieniony. ex alterius arbitrio. Po cudzey woli. nach dem Willen eines anders. ex animi Sententia. Prawdziwie.
ex animo. Chętnie uprzeymie z ſercá, Szczerze, Duſznie. gern/ mit geneigtem Willen.
ex ante diem. Dnia trzeciego.
ex argumento agere. Grzecży.
ex arte. Sztucznie. Künſtlich.
ex aſſe Zupełnie. gäntzlich.
ex auro flavus. ex aureolo varius. Mieniony.
ex bona fide. Prawdziwie. mit gutem Gewiſ(ſen.
ex carne. Z mięſem.
ex commodo. Pomáłu. langſam.
ex compacto, ex compoſito. Zmownie. auß (Abred.
ex confeſſo. Bez wątpienia.
ex conſul. ex conſule. Urzędnik przeſzły.
ex denunciato. Opowiednie.
ex deſtinato. Umyślnie.
ex contraria parte. Przeciwnie. gegentheils.
ex eo quod. Dlatego. deſwegen.
ex eventu. Jáko Obaczę.
ex facili. Łácno. leicht.
ex faſtis evellendus. Pámięci Niegodny. unwürdig der Gedächtnüß.
ex fide, ex fide bona. Szczerze, Wiernie. mit gutem Gewiſſen.
ex hypotheſi. Zmownie.
ex illo. Od tego czáſu. von der Zeit.
ex improviſo. Z nieobacżká. unverſehentlich.
ex induſtria. Umyślnie. beſinnlich.
ex inopinato. Nieſpodzianie. unverhofft.
ex inſidiis. Zdrádliwie. betrüglich.
ex inſperato. Nieſpodzianie. unverhofft.
ex integro. Znowu. z gruntu
ex intervāllo. Nierázem, Zdálekǎ, Rozdzielnie, Przeſtawaiąc. nicht zugleich.
ex intimis alicujus eſt. Wiernek.

Ex jüre *Prawnie* gerecht. & *sub w Cukrze.*
ex jure manu conſertum voco. *Pozywam.*
ex juſtitia *Sprawiedliwie.* gerecht.
ex lege *Prawnie.* nach dem Recht.
ex longinquo. *Z daleka.* von weiten.
ex longo. *Z dawna.* von längſt.
ex me, ex animo colligo meo. *Po ſobie znam.*
ex melle *w Cukrze.* ex memoria. *Na pamięć.*
ex more. *Zwyczaynie.* gewöhnlich.
ex neceſſitate *Poniewolnie.* auß Noth.
ex Obedientia Z *Poſtuſzeńſtwa.* außGehorſam
ex obliquo *Nau kos.* (Seiten
ex omni parte *Z każdey miary.* von allen
ex ôpere. *Z roboty.* (nung.
ex ordine *Koleią, Porządkiem.* nach der Ord-
ex pactione *Zmownie.* nach Abred.
ex pari *Rowno.* gleich.
ex parte *Częścią, Po części.*
ex paupertate *Dla.* ex pictura *Grzeczy.*
ex præparato *Umyślnie.* ex præſcripto Z *rege-*
expræſes *Urzędnik przeſzły.* (*ſtru.*
ex profeſſo, ex propoſito *Z urzędu.*
ex proximo *Z bliſka.* von nahe.
ex quo? *Jako?* als. ex re *Z rzeczy.*
ex re & tempore; *Jako obaczę.*
ex re natum *Jak przymuſnął.*
ex ſcripto Z *karty.*
ex ſe nobilitatus *Szlachcic uczyniony.*
ex ſententia *Gmyśli, Gwoli.* nach Wunſch.
ex ſinu alicujus *Proverb. Wiernek.*
ex ſupero *Z gory.* von oben.
ex ſuppoſitione *Zmownie.*
ex tanto intervallo *Tak nierychło.* ſo unzeitzig
ex tempore, *Nagle, Porywcze, Nierozmyślnie.*
ex toto *Zgoła, Zupełnie* gäntzlich. (ſchnell
ex tranſverſo *Z boku* von der Seit.
ex tunc *Od tego czaſu.* von der zeit.
ex veritate, ex verô *Prawdziwie.* wahrlich.
ex vino *Od piiańſtwa ſub Od radości.*
ex voluntate *Gmyśli, Gwoli.* nach Wunſch.
ex uſu meo eſt *Pożytecznoieſt.* es iſt mir nütz-
ex vulnere æger. *Ranny.* Verwundet. (lich.
Exaceo, Kwaśnieię. ſaur werden.

Exacerbatio, Rozdrażnienie, Drażnienie.
Exacerbeſco, Rozgniewać ſię. Verbitteren.
exacerbo. *Drażnię Jątrzę 2.* ſcharpff machen.
exăcon centaurium, *è gr. Centurya 2.*
exactè, *Wyprawnie.*
exactio, *Wyciąganie, Wybieranie 2. Wyrzucenie, Wytwarzanie Doſkonałość Pobor* Außtreibung
exactor, *Wyciągacz. Poborca,* W*yganiacz, wyko-*
exactor ſupplícii, *Kat,* der Hencker. (*nacz.*
exactus, ti. *Wygnany, Doſkonały, Wytworny.*
exactus us. *Wyciąganie.*
exactus ad libellam ad regulam. *Rowny.*
exăcuo, *Oſtrzę 1.2. Zakończam Zacioſać.* Spi-
tzen/ Schärpffen *Exacuunt alii vallos fur-caſque bicornes.* Virg. *ſyn:* acŭo, acŭmĭno. *v. a-cuo v.* ăſpĕro, exăſpĕro, ĕxăcĕrbo, *vel* ĕxcĭto accĕndo, ĭncĭto, impĕllo.
exăcūtio *Oſtrzenie, Zakończenie.* Schäpffung.
exadverſum, *exadvorſum*, exadverſus *Na-przeciwko 1.*
exædĭfĭcātio, *Budowanie 1.* Außbauung.
exædĭfĭco, *Buduię 1. Budować,* W*ypycham.* Auß-
exæquātio, *Pomiar.* (bauen.
exæquo as. *Rownam 1. 4. Zrownać.* Eben/ o-der gleich machen. *Exæquamus avis. tamen & ſi bella quierunt.* Luc.
exæſtuo, *Gorąco mi, Pałam 1. 2. Wybuchnąć, Bu-rzy ſię, Przychodzi morze, Wydaie ziemia.* ſehr hitzig ſeyn/ brennen. *Hos igitur tel-lus omnes exæſtuet æſtus.* Lucr. *ſyn:* æſtŭo, fla-gro, ārdĕo ĕxārdĕo, ārdēſco.
Exaffilatus idem exſilatus, ſub Wykładam ręką.
exaggĕrātio, *Sypanie, Wynieſienie Przyczynienie*
exaggĕro, *Przyczyniam 1. Rozſzerzam 2.* Er-heben/ groß machen. *ſyn:* āmplĭfĭco, extol-lo, *vel* āggĕro, cōngĕro cŏăcĕrvo.
exăgĭtātor, *Prześladowca, Szyderz.*
exăgĭto, *Roztrząſam, Obracam 11. Szarpam, Prześladuię.* Hin und her treiben. *Exagitat noſtros manes ſectetur & umbras.* Prop. *ſyn:* ăgĭto, vĕxo dīvĕxo īnsĕctor, ĕxĕrcĕo, jăcto.
Exagium è Græco, Ważenie.
exăgōga, *gr. Wynoſzenie, Wywoz.*

Exăgōgī um, è gr. *Cło* 1.
exalbesco, *Blednieię*. weiß werden.
exalbĭdus, *Białasy*.
Exalburno, *Biel odzieram z drzewá*.
exaltatio, *Podnoszenie*. Erhöhung.
exalto, *Wywyższam* Erhöhen. *syn*: āttōllo, ēxtollo, ērĭgo, tōllo.
Exaluminatus, *Glancowny*, & *sub Perłá*.
Exambio, *i. ambiendo assequor*. *Cyprian*. *Arnobi*.
Exāmen, *Wielkość liczby*, *Gromádá ludzi*, *Examen*, *Języczek u szal*. Ein Immen oder Bienen chwarm *Item*. Erforschung. *Sic tua Smyrnæas fugiant examina taxos*. V. *syn*: Dīscūsĭo *vel* āgmen *Apum*. *vel Apes epith*: jūstum, æquum, īnjūstum, ĭnīquum sĕvērum.
examen apum, *Roy pszczoł*.
exāmen pullorum. *Stádo*.
examĭnant apes, *Roią się*.
exāmĭnātio, *Ważenie*, *Bádánie*, *Rozważánie*, *Skrutynium*.
examinatiùs, *Pilnie*.
exāminātor, *Bádácz*, *Rozsądnik*, *sub Sędzia*.
exāmĭno, *Doświadczam* 1. *Prostuię*, *Roztrząsam* *ważę* 1. Erforschen. - *Male verum examinat omnis* H. *syn*: Pērpēndo, ēxpēndo, pōndĕro, dīscŭtio, ēxquīro: ănĭmo vōlvo, ăgĭto.
Examo. *Plaut*. *corr*. *Hamoxo*.
exămurco, *Kláruię*, *Zlewam* 4.
Exămussim, *Pod sznur*, *Wytwornie*. nach dem Richtschnur. (*trwáć* 1. *Spráwuię*.
exanclo, *Wylewam*, *Wypiiam*, *Wyczerpáć*, *Wy*-
Exanimalis, *Martwy*, *Zábiiaiący*.
exĭnĭmātio. *Przelęknienie*, *Uśmiercenie*.
exănĭmo, as. *Zabiiam* 1. *Przestraszam* & *sub Nie mogę* 3. tödten. *Cur me querelis exanimas tuis*. (Alcaic. H.
exănĭmis, *exanimus*, *exanimasus*. *Bez duszę*, *Umarły*, *Martwy*, *Przelękły*. todt.
exantlātus, *Sprácowány* mud.
exantlo, *Wylewam* 1. *Wyczerpáć*, *Podeymuię* 3. (*Prácuię*, *wytrwáć* 1.
Exaptus. *Uwiązány*.
exarchiātros, *sub Urzędnik przeszły*.
exardeo, exardesco, *Rospalam się*, *Zápalam się*, *Gniewam się*. *Rozgniewáć się*, *Záchciało mu się* Inbrünstig seyn/ brennen. *Exarsere ignes animos*, &c. Virg. *syn*: ēxārdesco īnflammor, ārdesco, ārdĕo.
ēxārĕo exaresco, exāfĕsio. *Więdnę*. *Schnę*, *wywiędnieć*, *Usycha* Verdorren. *syn*: ārĕo ārēsco, ēxārēsco, mārcĕo, mārcēsco.
Exareno. *Piasek odbieram*.
exarmo, *Odeymuię broń*, *Zbroię zdzieram*, *Pázury Obcinam*, *Ucieram rogow*, *Ukrocić*. die Waffen benehmen.
exăro, *Wyoráć* 3. *Piszę* 1. Außpflügen/schreiben *Ad fratrē scriptas exaret illa notas*. O *syn*: Pīngo, scribo.
exarticulatio, *Wywinienie*.
exasciātus, *Gładki* 5. glatt. (hauen.
exascio, *Poctosuię* 1 *Ociosuię* 1. *Wyprawiam* 1. be-
Exasperatrix domus, *Ezechiel Apud LXX* i. *exasperans domus*, *Drażniący*. v. *Drażniciel*.
exaspĕrātur, *Sili się*.
exasperatus, *Rozdrażniony*. erbittert.
exaspĕro, *Ostrzę* 1. 3. *Jątrzę* 2. *Odzieram*. Erbitteren. *Quod sic concussas Triton exasperet undas*. O. *syn*: āspĕro, ēxăcerbo, *vel* ēxăcŭo.
exauctōrātus, *Wysłużony żołnierz*, *odpráwiony*, *żołnierz wytrąbiony*, *Odrzucony*.
exauctoro, *Wytrębowáć*, *Rospuszczam wojsko*, *Degrádowáć*. Einem die Macht benehmen. *Atque Magistratus exauctorare vetustos*. M.
exaudio, *Słyszę* 1. *Usłyszeć*, *Wysłucháć* 2. Erhören/ sich erbitten lassen. *Plane exaudiri discernique articulatim*. Luc. *syn*: ānnŭo. *phr*. ānnŭo vōtīs. Audĭo prĕcāntem. Vōtis ădsum. Aures præbĕo prĕcānti. Prĕces ēxcĭpĭo, rătas hăbĕo. Prĕcibus nōn āvĕrtĕre vūltum. Dăre sĕ facĭlem vōtis. Vĕrba ēxaudĭre prĕcāntis. Vōtis favēre rŏgāntis. Prĕcĭbus flĕcti mōllĭri. Aures prĕcĭbus præbēre bĕnīgnas. Pōstrēmīs annŭo vōtis Vānas nōn sĭnit ēsse prĕces, ānnŭit & nūtu tōtum trĕmĕfēcit ŏlympum. Sed nūllis īlle mŏvētur flĕtĭbus aut vōces ūllas trăctābĭlis audit.
Exauditio. *Wysłuchánie*. *exauditor*, *Wysłuchácz*.
exaugeo, *Przymnażam*. mehren.
exaugurātio, *sub Sprofanowánie*.
exaugŭro, *Składam kogo*, *Poświęcenie zniesć*, *Sprofanowáć*. *Degradowáć*, *Składam z siebie*. Entweyhen. degradiren.

Exauriculatus. *Uſu obrzezánych*, Wyśw)ieceny.
exauſpico ſub Uchodzę 1. *Exballiſto.* Wyſtrzelam
exbua, exbueres in Piiánica 2. & in Nápełniam.
exbuo. *Nápełniam.*
excæco, *Oſlepiam.* Des Geſichts berauben/ verblenden. *ſyn:* Cæco. *v. Caeco.*
Excalceātus, *Boſak.* excalceo, *Zzuwam* die Schuch abziehen.
excalceor, *Zzuwam ſię.* *Excaldatio, Kąpánie.*
excaldor excaleſio, Myię ſię, Zágrzewam ſię.
excalefacio, Zágrzewam, e potius breve. Warm machen. (wärmung.
excalĕfactio; excalfactio. *Zágrzewánie.* Er:
excalfactorius, Zágrzewaiący.
excandĕfăcio excandĕfio. *Roſpalam co, Drożę.* glüend machen. *e anceps ſed potius breve.*
excandeo, excandeſco. *Roſpalam ſię, Rozgniewáć ſię, wybuchnąć.* glüend werden. *& ſub go-*
excandeſcentia, *Gniew 1.2.* der Zorn. (*rącość.*
excantātus, *Oczárowány.* bezaubert.
excanto, *Czáruię, Lekuię, Czarami przewabiam, wywabiam.* bezaubern.
excarnifico, *Trapię 1.* *excaſtratus, Czyſzczony.*
excăvātio, *Wydrążenie.* außhölung.
excaudico, idem excodico. excăvo, *Wydrążam.*
Excedo, *Wychodzę 1. Przewyżſzam, Uchodzę 3* *Wyraſtam 4. Odwlokło ſię. Wytaczaſię, Umieram 1. Wylewam z brzegow, Przebieram miárę, Przeważam.* Ent oder außweichen. *Si jubeat patria dānatū excedere terra.* Man. *ſyn:* Dīſcēdo, rĕcēdo ăbeo, fŭgio, ēvŏlo, *v.* metior.
excellens, *Zácny, Wyborny.* fürtrefflich.
excellenter, *Zacnie, Wybornie.*
excellentia, *Zacność.* Fürtrefflichkeit.
excelleo es. excello is. *Przewyżſzam.* übertreffen. *ſyn:* Sŭpĕro, præfĕro, ēxsŭpĕro sŭpĕrēmĭnĕo præſto ēmĭnĕo. *phr:* ānte ălĭos præſtāntĭor ōmnes; Vĭctōrque viros sŭpĕrēmĭnet ōmnes. Vērùm hæc tāntùm ălĭas ĭnter căput ēxtŭlĭt ūrbes, Quāntum lēnta sŏlent ĭnter vibūrna cŭpręſſi. Mĭcat ĭnter ōmnes Julĭum sȳdus vĕlut ĭnter ĭgnes Lūna mĭnōres, ĭpſe ĭnter prĭmos præſtānti cōrpŏre. Tūrnus vērtĭtur ărma tĕnens & toto vērtĭce sūpra eſt. Quāntum ĭpſe fĕrōci vĭrtūte ēxsŭpĕras tānto me ĭmpēnsĭus æquum eſt cōnsŭlĕre. Tāntùm ĭllos virtus tua prætĕr ōmnes, āntè cito, quam tùm Pegăſus ĭbat ĕquos āntĕ ălĭos pŭlcherrĭmus ōmnes. Grădĭens sŭpĕrēmĭnet ōmnes. Qua nĭhil in tērris ad finem sōlis ab ortu Clārĭus (ēxcēpto Cæſare) mūndus hăbet.
Excelsè, excelſiùs. *Wyſoko.* hoch.
excelsĭtas excelſum. *Wyſokość. Wſpániáłość.*
excelſus, *Wyſoki 1. 2.* hoch. (Höhe.
exceptio, *Wyięcie 2. Wymowienie, Wybiiánie ſię Uchrona prawna, Odwłoká.* Verbehaltung.
Exceptione caveo. *Wymawiam ſobie.*
exceptĭtius, excēptivus, *Wyięty, Oſobny 1.*
exceptiuncŭlas, *Przydatek 2. Wybiiánie ſię.*
excepto, as. *Chwytam 1. & ſub Wynoſzę 3.*
exceptô, *ſexto caſu Chybá 1. Oprocz.*
exceptor, *Piſzący po kim Przyimuiący.*
exceptorium, Podſtawialny ſtátek.
exceptorius Podſtawialny & ſub Podſtawiam.
exceptus, *Wyięty, Oſobny.* Vorbehalten/ außgenommen.
Exceptus ſorti. *Wyborny.*
Excercbro canem. Iſaiæ 66. i. macto cerebrum excutio, poteſt dici (nā apud LXX. hæc vox nō eſt) quod propriè ſonat emedullo, ſed & pro cerebro uſurpatur. Polon. Zábiiam pſa, Łeb pſu roztrącam, aż mozg wypádnie.
excērno, *Wieię 2. Oſączam, przeſiewam, Wyprożniáć ſię.*
excerpo, *Wybieram 5* außleſen.
excerptio, *Wybieránie* Außleſung.
exceſſio, ēxceſſus, *us Záchwycenie, wyśćie, śmierć* Außgang/ das ſterben.
excĕtra, *Zmiia, Niewiáſtá złá. Corripuit Cic mediam ſyllabam, alii producunt.*
Exchalciare i. ære ſpoliare. Rhodigin. ex epigrammate in Voranum libertum Catulli furacem quem nummularius æra ſubtrahentem & in calceos mutentem advertens, excalciavit & exchalciavit.
Excĭdium, *Excidio, onis. Burzenie, Zburzenie* Zerſtörung. *Vidimus excidia, & captæ ſuperavimus urbi. V. ſyn:* ēvērsĭo, dēſtrŭctĭo, rŭīna, clādes ſtrāges. *epith:* Mĭsĕrābĭle nĕfāndum crūdēle, ĭmmĭte, lāmēntābĭle, flēbĭle lūctĭfĭcum, fūmans, ĭnhūmānum ăcērbum cōmmūne ĭmmērĭtum. *v. Ruina, Everto, Cædes.*
excīdo, *Wycinam, wyrzynam, Burzę.* Außhauen. *Rupibus excidunt, ſcenis decora alta futuris. Virg.*

ris. Virg. *syn*: Scindo, sēcō, ēxsēco, ēx scindo. *v. Scindo. Cado.*
excīdo, *Wypadam 1. Upuszczam 1. Chybiam co, Zápámiętywam, Utracam 1. 2. Wymyka się, Zápámiętywam się.* Außfallen. *Excidet, aut auras tenues dilapsus obibit.* V. *syn*: Lābor, cōllābor, procūmbo dēficio. *phr*: ēxcīdit, & mīsĕro, vōxque cōlōrque fūgit. Subītōque dōlōre cōllāpsus cĕcīdit *v. Cado.*
excieo, es. *sub Pobudzam.*
excio, is. *Poruszam, Wzruszam, Pobudzam, Wywoływam, Wyzywam, Budzę, Wzbiiam 1* hinauß beruffen. - *Animas imis excire se pulchris.* Virg. *v. Evoco.*
excīpio, *Wyimuię 1. 3. Wyzwalam 2. Przywitáć 2. Uchwycić, Wáruię, Wymawiam sobie, Podeymuię 3 Przysłuchywam się. Násłępuię 1. Chwytam 1 & sub Klękam.* Außnehmen. *Inter & exciperet cœli indulgentia terras.* Virg. *syn*: āccīpio, rĕcīpio *vel* sĕqnor.
excīpŭla excipulus. *Státek.*
excīpŭlum, Jaz. *excipulus; Wyięty.*
excīsio, *Wycinánie. Burzenie, Zburzenie, Wyrznienie, Pustoszenie* Außhauung/Zerstörung. *Exciso, excisatus sub Ránny.* (*Ránny.*
excīsōrius, *Wytrzymániu służący. Excissatus sub*
excitātè *Rzesko, Jásno.* hurtig. excitātio *Budzenie, Eynał.* Erweckung. *excitator, Budziciel.*
excitatus, *Rzeski, Głośny, Krzykliwy. Mocny, Ostry 3.*
excīto, *Budzę, Pobudzam, Poruszam 2. Pokrzepiam, Niecę, Poddymam, Podnoszę 5 wypycham Wystawiam 3 Wzbiiam 1. Buduię 1. Wskrzeszam Wzruszam 2.* Antreiben/auffmuntern. *Ad delubra venit monstratas excitat aras.* V. *syn*: ădhortor, incīto, cōncīto ăccēndo stīmŭlo cōmmŏveo *vel* ērigo *vel* sōlor cōnsōlor *vel* ēxpērgefăcio, sŭscīto. *phr*: Sōmno mĕmbra rĕsōlvo, *vel* Vitæ rĕstĭtuo, rĕddo, ā mŏrte rĕdūco. Rĕvŏco sub lūmĭnis auras. Sōmnos ābrŭmpit cū ra salūbres; expŭlĕrant sōmnos hæc mĕă verba tŭos. Quis mātūtīnos ābrumpet mūrmŭre sōmnos. Neve Æneam sōmnūsque rĕlīnquat Evāndrum lūx sŭscĭtat ālma & mātūtīni vŏlūcrum sub cūlmīne cāntus; Tĕrrĭtus exsŭrgit, fūgit ōmnis ĭnĕrtia sōmni.
Excĭtus, *ab excito.* Excītus, *ab excio Obudzony sub Ocucam się.* Auffgemahnet. - - *Stratis excita juventus.* Lucan.
exclāmātio, *Záwołánie Wrzask.* Außschreyung
exclāmo, *Krzyczę 1 Podnoszę głos, Záwołáć.* Außschreyen. *Tum miser exclamas, ut Stentora vincere possis.* Juv. *syn*: Clāmo, proclāmo, cōnclamo, vocīferor. *v. Clamo.*
Exclaror, exclaratur. Jáśnieie, Wyiaśnia się.
exclūdo, *Wywieram, Wytłaczam, Wyimuię 3. Wypycham, nieprzypuszczam, wylęgá ptak Wydziedziczam, Wyzwalam 1. Wyłupić oczy, Rodzę, Ocielitá się.* Außschliessen *Credit, & excludit sanos Helicone Poëtas. syn*: ārcĕo, ăbārcĕo, prohĭbĕo, ēxpĕllo, ējĭcio.
exclūdor, *Wylęgá się, Być odzielonym.*
exclusīo, *Wyłączenie Wyięcie 2. Nieprzypuszczenię.* Außschleissung. *Exclusissimus, Wygnány. exclusive, sub Do piątku exclusorius sub Wyięcie.*
exclūsus, *Wyrzucony.* Außgeschlossen *Manibus exclusos duro in certamine linquit.* Virg.
excodico, *Wykopywam, Okopuię.* (dung.
excōgĭtātio, *Wymysł 2.* Außdenckung/Erfin=
excōgĭtātor, *Wymyślácz.*
ēxcōgĭto, *Wymyślam.* Erdencken/ersinnen *Excogitavit homo sagax & astuto* (Scać M.) *syn*: Cōgĭto, mĕdĭtor, māchĭnor, fĭngo, invĕnio.
excŏlo, is. *Cwiczę, Orzę.* außzieren. *Inventas aut qui vitam excoluere per artes.* Virg. *syn*: Colo, ēxōrno, ēxpŏlio.
excōlo, as. *sub Cedzę.* durchsiben.
excōlŭbro, as. *Plaut. Lamb. an Swidrzę.*
excommunicatio, *Wyłączenie, Wywołánie, Klątwá 2.* Außsonderung/Bann.
excommunicatus, *Wyklęty.* verbannet.
excommunico, *Wyklinam.* in den Bann thun.
exconsul, *Burmistrz stáry, & sub Urzędnik stáry.*
excōquo, *Wywarzam, Wypalam 2. Wymyślam, Wypocić się, Dożrzáło rzynię.* außkochen *Excoquitur vitiū atque exsudat inutilis humor.* V.
excoriatio, *Odzieránie 2.*

Excorio, Odzieram 2. Schinden/die Haut abziehen *phr.* ōssa pēlle ēxuo, nūdo, spŏlio. Pēllem ōssĭbus ēxtrăho, ēripĭo dētrăho ădĭmo. Vīscēra nūdo. Tērgore, pēllem dīrīpĭo cōstis, Pēllis cōstis dētrācta fērārum. Clāmānti cŭjus est sūmmos dīrēpta per ārtus. Nec quicquam nĭsi vūlnus ĕrat, crŭor ūndĭque mānat: Dētēctīque pātent nērvi, trēpĭdæque sĭne ūlla pēlle mĭcant vēnæ: sălĭēntĭa vīscēra pōsses, & pēllūcēntes nūmĕrāre in pēctŏre. Tērgŏra dīrĭpĭunt cōstis, & vīscēra nūdant. Nūdavē dīrēpta pāteant tua vīscēra pēlle.

excornis, *Bezrogi*.

excors, *Głupi Szalony 1* thorächtig/ närrisch. *syn:* Vēcors, stūltus, āmens, īnsĭpĭens, stŏlĭdus.

excrementitius, *Niepoſilny*.

excrēmentum, *Gnoy 1*, *Plwociny*, *Zbytnie rzeczy*. allerley Vnflath/ so auß einem Ding außgehet.

excresco, *Wyraſtam 1.* außwachsen.

excretio Odbyt 2. excrētum, *Obſiewiny*.

excruciabilis Bicia godny.

excrucio, *Męczę 1 Przykrzę ſię*. Peinigen/ martern. *Quare jam te cur amplius excruciet*. Cat. *syn:* Crucio tōrquĕo, vēxo, āngo, cōnfĭcĭo.

excrucior, *Gryzę ſię*, *żáłuię*.

excŭbātio, excubitus. *Nieſpánie*, *Strzeżenie*. Wachthaltung.

excŭbiæ, *Straż 1. 2* Die wacht. *Interea vigilū excubiis obſidere portas*. V. *syn:* Cūstōdes. *epith.* sōllĭcĭtæ īmpăvĭdæ. *phr.* Fīdūsque ad līmĭna cūstos pōnĭtur. Præbēnda vigil cūstōdĭa vāllo Nōctem cūstodĭa dūcit īnsŏmnēm lūdo. *v. Vigilo*.

excubicularius, *ſub Urzędnik przeſzły*.

excŭbĭtor, *Stroż 1 Strażniczy 2.* Ein Wächter.

Excubitorque diem cantu prædixerat ales. Vir.

excubitorium, *Strażnicá*.

excŭbo, as *Straż trzymam*, *Mam ſię ná pieczy*, *Czuię 1. Czuwam*, *Strzegę 1 ſiedzi ná iaycách* Wacht halten. *Excubat. exercetque vices &c.* Virg. *syn:* Vĭgĭl, ēxcŭbĭas āgo, sum in ēxcŭbĭis *phr.* Vēstĭbūlum īnsōmnes sērvant; ōmnis per mūros lēgĭo sōrtīta pērīclum ēxcŭbat ēxērcetque vĭces. Vĭgil sērvat cūstōdĭa mūros, Pōrtam stătĭōne tŭērĭ. *v. Vigilo*.

excucullatus, *Zbieg 2. & ſub Wyſtaię*.

Excūdo, *Krzeſzę 1. Wykrzeſáć. Wykluło ſię*, *Piſzę 2. Drukuię*, *Wybiiam 7. Wylęga ptak*, *Wymagam co*. Außschmieden. *Excudent alii ſpirantia mollius æra*. V. *syn:* Cūdo prōcūdo, *vel* cōmpōno ēlucūbro *vel* ēlĭcĭo ēxcŭtio. (*ptā.*

Exculcata verba, *Gellio*, *i. abjecta*, *ab uſu rejecta & contē*

exculcator, *Poocarz 3. Ruſzni ſtrzelcy*.

exculco, *Wytłaczam*, *& in Wybiiam 10.*

excultus, *Wyczoſany Ochędożny Ozdobny Uczony*.

excuneatus excuneo ſub Wypycham.

excuratus Kráſny, *Wytworny*.

excurio, *as*. *Wyrzucam 5.*

excurro, *Wybiegam 1 2. Wyciągam 2. Rozwodzę ſię*, *Rościąga ſię*, *Dobiegam 3. Wynoſzę 7.* Außlauffen.

excurſator, *Wyciekácz*, *Elear*.

excursio, excursus us. *Wybiegánie*, *Odſtąpienie od rzeczy*. Außschweiffung/ ein Außfall.

excursor, *Wyciekácz*, *Harcownik*.

excuſabilis, *excuſatus*. *Wymowki godzien*. das man entschuld gen kan.

excuſatè, *Z wymowką*, *ibidem*.

excusatio, *Wymowká*. Entschuldigung.

excuſatorius, *Wymowkom ſłużący*.

excūso, *Wymawiam 4, 5. 6. 7* Entschuldigen

Excuſatores non ſollicitemus, amicos. Juv. *phr:* Crīmĭne purgo lībēro ēxĭmo. Crīmen remŏvĕo ā cūlpa ēxĭmo Dā vĕnĭam nĭmĭōque ĭgnōscĕ dŏlōri. Cūlpam prætēxit hŏnēsto nōmĭne. Si qua mĕis fŭĕrĭnt, ut ĕrunt vĭtĭōsa lĭbēllis ēxcūsāta sŭo tēmpŏre lēctor, hăbe. Cūlpa lĭbērāre, ēxĭmĕre nŏcēntem.

excūsor, *oris*. *Kotlarz*, *Snycerz*, *Drukarz*.

excuſſe, *Pilie*. *excuſſio*, *Wybicie*, *Strzelánie 1.*

excussorium cribrum. *Sito 2.* ein Syb.

excussōrius *in Przeſiewány*.

Excuſſus, *Pſal. 126: Filii Excuſſorum pro excuſſi i. expediti validi. Emma. Sa. ab excutio: apud LXX. ubi Symmach. habet; juventutis filii' i. juvenes, Scholiaſt. vinctorum ligatorum. Polonus vertit; Utrapionych. Bellarmin. Filios excuſſorum, interpretatur diſcipulos & imitatores Prophetarum, & Apoſtolorum, à mundo ejectorum & expulſorum, fortes in perferendis perſecutionibus & morte, & triumphatores mundi & Diaboli.*

excutia orum. *Szczotká 2.* ein Bürst.

Excutio, is. Wytrząsam, Otrząsam się, Otrząsam co, Trzęsę 5. Roztrząsam, Młocę, Rácbuię się 2. Rozbiiam 1. Zrzucam 2. Krzeszę 1. Wybiiam 1. 3. 10. 12. Wytrącam. Außschwingen/ abschütten. Excutiat Teneros vello &c. Virg. syn: Dīscŭtĭo, ăgĭto, quăsso, quătĭo, dējĭcio, vel ējĭcĭo, excūdo.
excŭtio, somnô. Ocucam. auffwachen.
exdecimo, as. Obieram 1.
exdorsuo, as. Płatam ryby.
exduta, i. exuviæ. prisçum. Fest.
ĕxĕdo is. Wyiadam 1. Wygłodáć, Przegryzam 1. Außessen. Sive calens febris iactatos exedit artus. Ser. syn: ĕdo, ābsūmo, rōdo, cŏrrōdo, cīrcūmrodo, cōnsūmo, cōnficĭo.
exĕdor, Gryzę się, Fráśuię się.
exedentulus, Bez zębow. der keine Zän hat.
ĕxĕdra exedrium. gr. Siedzenie, Stolec 1. Formá, Kápitularz, Sala. ein Stul. Item. ein Gemach voller Stül/ darin man Gespräch (halten kan.
exeffĭcio, Spráwuię.
ĕxēmplar, Model 1. Wizerunek, Konterfekt, przykład, Przemálowány obraz, Ksztalt, Exemplarz 1. Przepis, Przykłádny. Ein Beyspiel/ Vorbild. Utile proposuit nobis exēplar Ulyssem. Hor. syn: ēxēmplum, ĭmāgo, spĕcĭes. epith: ūtĭle, ĭmĭtābĭle, vērum.
exemplare is. Przykład.
ēxēmplāris, Wizerunkowy, Przykłádny.
exemplarium, Exemplarz 1. (pel.
ēxēmpli causâ, gratiâ. Náprzykład zum Exem-
ēxēmplum, Przykład, Ksztalt, Konterfekt, Przepis, Przykłádny. ein Copey/ Abschreifft.
ēxēmptĭlis, Wyiętny leicht außzunehmen.
ēxemptĭo, Wyięcie 1. Wolność. Außnehmung.
ēxēmptor, sub Kámiennik.
exēmptus, Wolny, Wyborny, & sub Przemiiám. 2. außgenommen.
exēntēro, Płatam rybę, Wykrzyć, Wypátroszyć, Wyprożniam, Ogołocić.
exēnteror, tr proprium sume ex activo: Gryzę się.
exĕo, Wychodzę 1. 2. Wyieżdżam, Wyrastam, Wschodzę, Rostę, Wychodzi, Puszczá się zboże w kłos, Słyszeć, Odwlokło się, Ubodzę, Umieram 1. & sub Ná dobre, Zápamiętywam się. Außgehen. Quamvis mula meis exiret victima septis. Vir. syn: ēgrĕdĭor, abscēdo, ēxcēdo, dīscēdo. phr: ēxcēssēre ădўtis ōmnes. Lūsuque ābscēde vĕrēndo, v. Abeo.
exēquor, & exsequor. Wykonywam, Odpráwiam 1. Spráwuię 1. Powiadam 1. Pogrzeb spráwuię. Vollenden. Jussa tamen divum exequitur, classemq; revisit. Virg. syn: Pērfĭcĭo cōnfĭcĭo, pĕrăgo, ābsōlvo, finĭo.
ĕxĕrceo. Robię 2 Obracam, Prześláduię, Báwię się 1. Záprawiam 2. Cwiczę 1. 2. Naymuię komu, Trzymam, Daię ná lichwę, Trapię, trapi mię co, & sub Nágradzam. üben. Uterq; libens, censebo; exerceat artem. H. syn: Fătīgo, vēxo, v. trādo, prōfitĕor. phr: Membra ēxērcēre lăbōre Per dūros, īnstrūxit mēmbra lăbores
exerceo corpus, vires. Przebiiam się.
exerceo imperium. Rádzę. (downie.
exerceo judicium, quæstionem. Sądzę Urzę-
exerceo pugnos. Wybić kogo.
exerceo simultatem. Mam z kim waśń.
exercio is pro exsarcio, sub Nágradzam.
exĕrcĭtĭum, exercitatio, exercitio. onis. Cwiczenie 1. 2. 3. Robotá dla zdrowia, Kompozycya. Vbung. syn: ūsus. epith: āssĭduum, sēdūlum, īndēfessum.
exĕrcĭtātissimè. Biegle. erfahren/wissentlich.
exĕrcĭtator, Cwiczyciel Náuczyciel Kalwakátor
exercitatus, Cwiczony, Biegły. geübt. Exercitatas aut petit Syrtes Noto. Jamb: H.
exercito. as. Cwiczę. üben.
exercĭtor, oris. Cwiczyciel.
exĕrcĭtus, us. Woysko, zastęp, Cwiczenie 2. Wielkość 1. Trapienie 2. Ein Kriegeheer. --Dolopumq; exercitus omnis. Virg. syn: ăcĭes cŏhōrs, tūrma, phălānx, āgmen. epith: īnfēstus, trĕmēndus, dūrus sævus mĭnāx crŭēntus, ĭnĭmĭcus pŏtens vălĭdus. phr: Cāmpis ēxērcĭtus ībat ăpērtis. Fērvet crīstătis, ēxērcĭtus ūndĭque tūrmis. Rŭit vărĭis ēxercĭtus ārmis, ăcĭes stĕtĭr ōrdĭne cērto Pugnāces ĕquĭtum tūrmæ, pĕdĭtumque cătērvæ. Cāmpo stetit agmen

āgmen āpĕrto; implēbānt vălĭdas nŭmerōso mīlite tūrmas. v. Agmen.
exercitus, ti Cwiczony, Wychylam; Trwały.
ēxĕro & exsero Wyrywam, wychylam i wywießam 2. wykładam, Stawiam się, Otrząsam się, Dobywam mie żá. Hinauß thun. Primus ab Oceano caput exerit Atlanteo. Spond.
exerro, Błądzę außirren. & sub wyslępuię 2. (hie
exesor, wygryzacz. Exesto, Precz z tąd weg von
exēsus, Wygłodány Wyrobiony 2. Ogłodány, Łochowáty, Dupniásty. Zernagt/ außgegessen. - Pumicibusq; caves, exesaq; arboris antro. Virg.
exfibulatus, Obnażony 2.
exfibulo, Obnażam. Terror & avulsis exfibulat ilia Zonis. Prud.
exfilatus, idem & in Wykładam, rękę.
exfio, is Rádzę, Oczyszczam 1. (niu służący.
exfit Nomē Acletum, Rádzenie, & sub Oczyszcze-
exfitus, us. Oczyszczenie, Kádzenie.
exfodio, potius, effodio. (ab scorto
exfornicata, in epistola Juda. i. fornicationi dedita
exfundo, as. Wywracam 3. Burzę 1. Zerstören.
exfuti, pro effusi, priscè ut merto pro merso; Festus.
exgruminantes. Varro: lege Exruminantes.
exgrumo, as Wygrámolić się.
exgūrgĭto, Wyrzucam 1. außwerffen.
Exhālātĭo, Kurzáwá sucha, Wilgotność. ein Dampff/ Außblasung.
exhālo, Wydaię, Kurzy się 2. Wilgotność wydaię, Pachnę 1. Rzygam, Umieram. Herauß blasen/ herauß athemen. Savamque exhalat opaca Mephitim V syn: ēmitto effundo, spīro, hālo
exhaurio, Wyczerpać, Wyprożniam, Wypiiam, wyikrzyć, wynędzić, Ogołocić przemárnowáć, Lichtuię, wysilam się. Außschöpffen. Exhauriebat ingemens laboribus. (Jamb.) Hor. syn: Haurio, văcŭo, ēvăcŭo, ēbĭbo, ēxsicco.
exhausto, as. Wynoszę, Wyczerpáć.
exhaustum, Przebránie, Wyprożniánie.
exhaustus. ti. Chudy, Przecharsty außgeschöpfft.
exhĕbĕnus, Kámień Probny.
exhĕrbo, Pielę. das Graß außrupffen/ jäten.
Exhedra, idem Exedra.
exherēdātio, Wydziedziczenie. Enterbung.
Exherēdo, Wydziedziczam. enterben.
exheres, Wydziedziczony.
exhĭbeo, Pokázuię 1. Stawiam, Zdaię, Stawiam się, Stroię igrzyska. Fürhalten/ fürweisen. Exhibuit pulsa sidera clara die. Ov. syn: Prōfĕro, ōstēndo, prōdo ēdo. (Erzeigung.
exhĭbitio, Pokazánie, Stawiánie. Fürhaltung/ Exhibitorius, Ulp. ad exhibitionem pertinens.
exhĭlăro, Rozweselam. Erfreuen/ frölich machen. Exhilarent ipsos gaudia nostra Deos. Mar. syn: Hĭlăro, recreo ōblĕcto. v. Recreo.
exhinc, Potym. von jetzo an. Exhonoro, Ponieważam. verunehren. (haben.
exhŏrrĕo, exhorresco. Zdrygam się. abscheu
exhŏrtatio, Pobudká. Ermahnung.
exhortor, Pobudzam, Nápominam. Ermahnen.
Auctor ego audendi, sic exhortata relinquit. Vir. syn: Hŏrtor, ădhŏrtor, ēxcĭto īncĭto ăccēndo, ăcŭo v. Hortor.
Exicia, orum. Nożyce. ein Scheer.
Exicco, Exico, lege Exsicco, Exsico Exiet pro exibit,
exigentia, Potrzebá 1. (in SS libris.
exigo, is. Wyciągam, Wygániam 2. Wypychám, Wyrzucam 1. Prostuię, Miárkuię, przebyć co, Dokonywam, Upominam się, wytrwáć. Fordern außtreiben. Exigat, & pulchra faciat te prole parentē. V syn: Pĕto pōsco rĕpōsco, vel ēxclūdo ējĭcio ēxpēllo vel pĕrăgo ābsōlvo, cōnficĭo.
exigo perpendiculum. Rownam, Ustawiam prosto.
exigo annos, vitam. Żyię.
exigo tempus. Trawię czas.
exiguè, Skąpo, Trochę. Wenig. (keit.
exĭguĭtas, Trochá 1. Máłość 1. Krotkość. Wenig-
exiguum, Trochę, máło ich. wenig.
exĭgŭus, Máły. Klein/wenig. Et quamvis igni exiguo properata maderent. Virg. syn: ēxilis: pārvŭs, tĕnŭis, grăcĭlis.
exilicus, vel exulicus. Wygnáńczy.
exīlis, Szczupły. Dünn/ mager. In latere exiles digiti pro curribus harent. Ovid. syn: Pārvus, tĕnŭis, ēxĭgŭus, grăcĭlis.
exīlĭtas, Szczupłość, Subtelność, Máłość. Magerkeit.
exīliter, Szczupło. Podło. (heit.

Exĭlium, *Wygnánie.* Das Elend. *Exilioque domos, & dulcia limina linquunt.* Virg. *epith:* Dūrum lōngum, acērbūm turpe, īnfēlīx, īnfaustum ămārum īnfāmĕ quĕrŭlum tædĭosum. *phr.* Nōs patriæ fīnes & dūlcĭa līnquĭmus ārva. Rēgnōque dŏmōque pellĭmur ējēctos ūltĭma orbis hăbet. Lōnga tibī ĕxĭlĭa & vastum mărĭs æquor ărāndum. Dīvērsa ēxĭlĭa & dīvērsas quærĕre tērras Augŭrĭis ăgĭmur Dīvûm, ēxĭlĭoque dŏmos & dūlcia līmina mūtānt. *vide Exul; & Exulo.*

exilii venia. *Przywrocenie do Oyczyzny.*

eximiè, *Wybornie* fürtrefflich.

exĭmius, *Wyięty, Wyborny, Uprzywileiowány.* Trefflich/ fürnehm. *Quattuor eximios præstăti corpore tauros.* V. *syn* ēgrĕgĭus, excēllēns, præstāns. præclārus, īnsīgnis, nōbĭlis.

exĭmo, *Wyimuię 1. Wyzwalam 1.2 Wymázuię, Zwłaczam 1. Trawię czas, Wyrzucam, Przewracam.* Herauß nehmen. *Nulla dies unquam memori vos eximet ævo* V. *syn:* lĭbĕro, sōlvo, ēxpĕdĭo, ērĭpĭo, *vel* aufĕro.

exin, *Zaraz, Potym.* Derhalben/darnach. *syn:* Dĕin, deīnde, *vel* dēinde *Diff.*

exĭnānĭo, *Wyprożniam, Wyikrzyć, Czczym czynię, Pustoszę* außleeren.

exĭ ānĭtio, *Wyprożnienie. Bieguntá.* Außleerung.

exīndĕ, *Potym, Od tego czásu* Von deßwegen. *Quisq; suos patimur manes exinde peramplū.* V.

Exinsulare, est exerere. Fest. priscum.

Existentia. idem Exsistentia.

existimatio, *Mniemánie, Rozumienie 2.* ein Meynung von einem Ding.

existĭmātor, *Probierz, Sędzia 1.*

existĭmo, *Mniemam, Dorozumiewam się, Sądzę o czym, Rozważam 1. Trzymam o kim, Mam to zá. Mierzę Ważę sobie.* erachten/ darfürhalten *Et bene procedit, bonus es cum hæc existimas* Jamb. *syn:* Pŭro sēntio cēnsĕo, jūdico.

exīsto, & exsisto. *Jestem 1.5. Pochodzę z kąd Wynikam. Wynurzam się, Wydaie się co, Wschodzi, Wychodzi 1. Rzuca się choroba.* seyn/ auffkommen. *syn:* ēmĭnĕo, ēxūrgo, prōdĕo, āppārĕo, ēxŏrĭor, *v.* sum.

exĭtium *Zatrácenie, Zgubá.* Ein böser Außgang/ Untergang. *Imminet exitio vir conjugis illa mariti.* O. *syn:* Clādes, strāges, pērnĭcĭes. *epith:* Dūrum, fĕrĭāle, crūdēle trīste, īnfāndum, mĭsĕrābĭle grăve, flēbĭle ăcērbum. *phr.* agris tēmpēstas tŭlit ēxĭtĭum Fœmĭna Trōjæ āttŭlit ēxĭtĭum.

exit, *Kończy się.* (*vide Ruina.*

exit in folia. *Rozwiia się* auffblühen.

exita ætas. Zgrzybiałość. das hohe Alter.

exĭtābĭlis, ēxĭtiālis, exĭtiōsus. *Szkodliwy.* Schädlich *Dumq; manu tentat trahere exitiabile telum.* Virg. -- *Donum exitiale Minervæ.* Virg. *Tu, ne quid pecces exitiose vide.* Mart.

exitu anni. *Ná schyłku roku.*

exĭtus, us. *Koniec 1 2. Wyiście 1.2 Skutek, Odbyt, Zámknienie, Smierć.* Ein Außgang. -- *Docuit post exitus ingens.* Virg.

exĭtus is fuit. *Ná tym stáneło.* bey diesem ist es beschlossen.

exjuro, Przysięgam 1. mit dem Eyd bestättigen.

exlecebra. idem elecebra.

exlex, *egis. Práwu niepodległy, wolny 2 Swawolny.* gesatzloß.

exlibērtus *sub Wyzwoleńcow syn.*

Exmas, aris. Arnob. pro cástráto. Pecudes fiunt exmares. Exmatres, legit Meurs. i. sine matre.

exobrūtus, *sub Wykopywam. exobsecro, Proszę.*

exŏche, is. *gr. Zacność, Wybor.*

exōcœtus, *gr. subst: Rybá lądowa.*

exōcœtus, *adject: Nieśpiący domá.*

exŏcūlātus, *Slepy.* blind.

exoculo, unde exoculasso, pro exoculavero, Subjunctivus apud Plaut. Oślepiam. der Augen berauben.

exŏdiārius, *Krotofilnego co,*

exŏdium, *gr. Koniec, Wyiście 2. Konánie 1. Skonánie, Krotofilnego co. Urbicus exodio risum movet Attelanæ.* Juv.

exŏlēsco, *Niszczeię. Słábieię, Stárzeię się, Wyradza się Wystárzeć się, Wywietrzeć 2. Wyrodziły, Stároświecki, Sodomczyk.* Veralten/ abstrehen. *Quam nullo sacer exolescet ævo.* Phal. Stat.

exŏlētus, *Młodzieniaszek. Dorosły. Wywietrzáły 2. wyrodziły, Stároświecki, Sodomczyk.* Veraltet. *Stat exoletus suggeritque ructandi.* Jamb.

exolvo, & exsolvo. *Rozwiązuię, Długi płácę, Rozjegtáć,*

ſpętáć, Wyzwalam 1. Płácę 1. Odpuſzczam, Oczyściam, & ſub Dyſpenſowáć. außzahlen. Auffloſen. ſyn: Sōlvo, ēxpĕdĭo, lĭbero.
Exōmis, exōmĭum. gr. Serdak.
exōmphălum, gr. ſub Pępek.
exŏnĕrātio, Wyprożniánie 2. Entledegung.
exŏnĕro, Wyprożniam, Ulżywam, Wyrzucam 1. Wyzwalam 1. Entledigen Poſſumus impoſitis caput exonerare tenebris. O. ſyn: Lĕvo, sūblĕvo. phr: ŏnus dēpōno sōlvo pōndĕre cōrpus lībĕro, ēxĭmo. Pōndĕra pōno, dēpōno ēxcŭtio ābjĭcĭo.
exōptābĭlis, exoptatus. Pożądány. gewünſcht.
exōpto, Żądam 1. życzę. hertzlich wünſchen. ſyn: ōpto, pĕrōpto cŭpĭo dēsīdĕro, vŏlo. v Opto.
exōrābĭlis, Uproſzony 2. Łácny do uproſzenia. Erbittich/ gutig. Gaudia cum parvis, non exorabilis auro. Hor.
Exorabulum, Prozbá. exoratio, Uproſzenie.
exorātor, Uproſiciel. exōrbĭto, Uſtępuię drogi. außdem Geleyß fahren/ fehlen.
Exorbo Plaut. corr. exſorbeo.
exōrcĭſmus, gr. Záklinánie 2. Poprzyſiężenie. Beſchwerung der Teuffel.
exōrcĭſta, æ. exōrcizator, m. gr. Záklinácz.
exōrciſſo, exōrcizo. gr. Záklinam, Lekuię. be- exorcizatio. Záklinánie 2. (ſchweren.
exōrdior, Poczynam. anfahen. exōrdium, Początek. Anfang. (auffgehend.
exōriens, exortus, us. ſubſt: Wſchod ſłońcá 2.
exōrior, Wſchodzę 2. Wynikam, Wſchodzi, Rodzi ſię, Pochodzę Wſzczyna ſię. Poczynam, Powſtaię, Poczyna ſię Entſpringen/ auffgehen Exoriare aliquis noſtris ex oſſibus ultor. Virg. ſyn: orĭor, ēgrĕdĭor, nāſcor, ēmĕrgo, ēxūrgo.
exormiſtos, gr. Węgorz morſki.
exōrnātio, Piękrzenie, Zdobienie Ozdobá. Zierd.
exōrnātor, Piękrzyciel, Zdobiciel.
exōrnātus, Stroyny.
exōrno, Zdobię 1.2. Piękrzę ſię. Zieren/ ſchmücken. ſyn: ōrno, ādōrno, appāro, īnſtrŭo, decōro.
exōro, Upraſzam, Wyklektáć. Erbitten. Exorat pacem Divum vittaſq; reſolvit. Virg. ſyn: Plāco sēdo, mītĭgo, lēnĭo, vel ōro.
exōrſa, orum. exorſus, Początek.
exōtĭvus, Wſchodni.

Exos, exoſſis, adject: omne. Bezkoſt, Niekościſta ryba.
Exos, ſubſt. m. Wyz rybá.
Exoſculatio Cáłowanie. exoſculor Cáłuię Küſſung
exoſſatus, exoſſis, is. Bezkoſt.
exoſſo, as. Kámienie wybieram, Płatam rybę, Kości odbieram, Wybieram, Wybiiam, Obiiam gębę. die Bein außziehen.
exōſtes, æ. m. gr. Alkierz. exoſtra, gr. Wzwod.
ēxōſus, Brzydki, Nienawiſtny 2. Verhaſt.-- Si nondum exoſus ad unum. Virg. ſyn: Pĕrōſus.
exoſus ſum illum. Nienáwidzę. ich haſſe.
exōtĭcus, gr. Wytworny, Zbyt wymyślny. Sensibus in veſtris, ne ſecta exotica tectis. Prud.
expālleo, expallēſco. Blednieię Erbleichen.
Expalliatus, ſub Obnażony. Expallio, as. Obnażam. den Mantel abnehmen.
expālpo, Wyłudzam, Wyklektáć, Wybadáć. abſchmeichlen/ abſchwetzen.
Expalponides, æ m. Græco more fictum. ſub Wyłudzam. Expanditor, Roſpościeracz.
expāndo, Roſpościeram co, Kośćiągam co, Roztacza paw ogon, Rozwiia ſię. Außſpannen ſyn: Pāndo, explĭco expōno ăpĕrio.
Expango is. Plin. lib. 2 c. 27. Sidera ad normam expangere. i. (ſi vera eſt lectio) diſponere expandere alia lectio ad nomen expungere, i. ſtellas ad ſidera redigere & annumerare ac nomina ſingulis reddere. Dalecamp.
Expăpillatus, Obnażony do pierſi.
Expapillo, Wykładam rękę. Expartus, Wyrodziły.
Expāto, as. Wypadam, Wyſtępuię.
Expatro, as. Przemarnowáć. (ve-
expavefacio, Przeſtraſzam. ſchrocken. e potiùs bre-
expăvĕo, expăveſco. Przeleknąć ſię Sich vor Forcht enſetzen/ erſchrocken Fratrem expaveſcat frater. & natum parens Jamb. S. ſyn: Tĭmĕo, mĕtŭo, păvĕo, vĕrĕor.
Expectoro, as. Wyrzucam 1 2 & in Wypycham.
expeculiatus, expeculio. ſub Ogołocić.
expĕdio, Spráwuię 1. Dokonywam, Wyzwalam 1. Wyważam 2. Wywikłáć, Uprzątam, wyprawiam. Dobywam 2.3 Gotuię, wybrnąć 2. wypowiadam 1. Wybieram 2. Powiadam 1 Roſpętáć, Rezolwowáć ſię, Odprawiam 2. Odpowiadam 1. Płácę 1. Oczyściam Ułacniam ſię. Entledigen außrichten. Expediunt tonſiſq; ferunt mantilia villis.

villis. Virg. *syn*: Sōlvo, līběrō ēxīmo.
expědit, *imperf*: *Pożyteczno iest, Potrzebá iest.* es ist nützlich. (gesaumt.
expědītè, *Rostropnie. Łácno* leichtlich/ un-
expědītio, *Wyprawá 1.2 Ruszenie pospolite. Sprá wowánie 1* Ein Kriegszug/ Außfärtigung. *Nam quis praesidis expeditionem* Phal.
expeditionalis, Nadr żny, & in Wyprawá 1.
expedītum, est. *Łacno iest.*
expěditus, *Wyprawny, Łácny.* gerüst/ fertig. *Terminum curis vagor expeditus.* S.
expedivit nequiter. Nieposzło mu.
expello, *Wyganiam, Wypycham* Außtreiben. *syn* Pēllo. ējicio, dejīcio, ēxigo, dētūrbo. *v. Pello*
expēndo, *Odważam 1. Pomierzam, Rozważam, Ważę 1. Przypłacam 2. Wydaię, Roztrząsam.* Erwegen. *syn*: Ponděro, *vel* ēxsōlvo.
expēnsa, æ expensum. *Wydatek.* Außgab.
expensi ratio, relatio. *Ráchunek.*
expēnso, as. *Wydaię 1. Wpisuię w Reiestr 2. Nagradzam.* außgeben. (*cę przez list.*
expensum fero *Policzam, Wpisuię w regestr, Płá*
expensum mihi feras. *Ná mą szkodę.*
expergēfácio, expergo. *expergifico. Budzę, e anceps, sed saepius breve.* Erwecken *syn*: ēxcīto, sūscīto. *v. Excito.*
expergesio, expergisco, expergiscor, expergor, *Ocucam się.* auffwachen.
Expergificum carmen. Eynat.
Expergificus, Budzący. Expergitè. Pilnie.
Expergitus, ti. sub Ocucem się.
expěriens, *Biegły.* erfahren.
expěrientia *Biegłość Doświadczenie.* Erfahrnüß *Ingressus hominum experientia cepit.* Virg.
expěrīmentum, *Doświadczenie, Sztuka.* Versuchung. *Et experimentū cape* (Jam:Dim:)P.
expěrior, *Doświadczam 1. Probuię, Postępuię práwem Ważę się 2 Koszłuię się z kim, & sub Przymierzam. 1.* Erfahren/ versuchen. *Tigna cava, & pictos experiēre metus.* Prop. *syn*: Tēnto āggrědior. *phr*: Nĭhil īnēxpērtum, īntēntātum rēlīnquěre. Cuncta prīus tēntānda. Quid tēntāre nŏcēbit? Těthin rātĭbus. Per vārĭos ūsus ārtem ēxpěrĭentia fēcit ānĭmum, tēntāre, prěcāndo.
Expertus, imperitus, Nieuczony.
Expernatus, sub Podcinam 2.

Expērrectus, *Czerstwy, & sub Ocucam się.*
expers, *adject omne Nieucześnik, Nieuczony, Nie świádom, Prożen, Bez Praepositio, & sub Swiádom.* untheilhafftig/ unwissend.
expers cibi. *Náczczo.*
Expertio, Doświadczánie. Expertor, oris. Swiádom.
experto, *Swiádō, Doświadczony Biegły.* erfahren
expětendus, *Pożądány.* gewün;chet; (wünschen
expětēsco, expětesso, expetisso. *Życzę, żądam.*
expětit *Trafia się, Przypłacam, & sub Powodzi się*
Expetivit nequiter, sub Nieposzło mu.
expěto, is. *Proszę 1. żądam 1. Trwam 1. Zwalam 2.* fast begehren.- *Toto nitidissima saltu expetitur conjux, &c.* Ov. *syn*: ōpto, ēxōpto cūpĭo, dēsīděro. *v. Opto.* (nicht kan werden
Expiābĭlis, *Oczyścialny.* versönig/ das gerei-
expiāmentum, expiatus, *tus. Oczyścienie.*
expiātio, *idem & Odwracanie.* Versönung.
expīlātio, *Wyłupienie.* Beraubung.
expīlātor, *Wyłupiciel.*
expīlo, *Wyłupuię 1 2.* Berauben. *Expilatq; genas oculos: facit ira valentē.* Ov. *syn*: Dīrĭpĭo spŏlĭo
expilo, Obrywam. expingo, *Máluię.* außmahlen.
expinso far. *Młocę, Wybiiam, Otłukam.*
expĭo, *Oczyściam 2. Odwracam 2. Odczárowáć Poświęcenie znieść, Przypłacam 1. Poświęcam znowu Zabobonámi opátrzyć, Odchod spráwuię.* versönen/ reinigen. *Expiare seu poposceris.* (Jam.pur.) Hor. *syn*: Pĭo, pūrgo, dēlěo.
expio injurias, scelus. *Mszczę się.* rächen.
expiscor, *Dowiáduię się, wybadáć.* erforschen. *an*
explānābĭlis, *Wyrozumny 2.* (*Wyławiam*
explānātè, explanatiùs *Jásno, wyrozumnie* klar
explānātio, *wykład 1. wymawiánie.* Außlegung.
explānātor, *Wykładácz.*
explāno, *Wykładam.* Außlegen. *Quam amicum ais fuisse istum, explana mihi.* (Jamb. v. Explico.
explānto, *Wyrywam 1. Wywracam, Wycinam.* außreissen, (*nie.* Erfüllung.
explēbĭlis, *Násycony.* explēmentum, *Dopełnie-*
Explenunt i. explens. priscè Fest.
Explěo, *Nápełniam, Wypełniam, Dopełniam, Dokonywam, Zátykam 1. Násycam 1. Rownam 1. Dogadzam 1. 2. Zlewam, Naiadam się, Do woli Nábiegałem się 2.* Czyni tá suma, Nażył się. Erfüllen. *Discedam* explebo,

explebo' numerum, reddarque tenebris. V. *ſyn:* īmplĕo ădīmplĕo cōnficĭo, pērficĭo, ābsōlvo, pĕrāgo, *vel* sătūro, sátĭo. (Erfullung.

explētĭo, *Wypełnienie, Nápełnienie, Náſycenie. Expletivæ Conjunctiones Quidem, Autem, Tamen] Quoquo Porro &c. Cariſi. Donat. Probus.*

explētus, *Náſycony, Dołożny, Zupełny, Doſkonáły* Erfüllet. *Nam ſimul expletus dapibus ſomnoq; ſepultus.* V. *ſyn:* īmplētus, *vel* sătĭātus sătūrātus.

explĭcābĭlis, *Wypowiedziány.* das man kan auß legen. explicatè, *Jáſno 2.* klar. explicătio, explicatus, us. *Rozwiiánie, wykład.* Erklårung. explĭcātor, *Wykładácz.* explĭcatus, ti. *Jáſny 2.* erklårt. *Explicit. Kończy ſię.*

explĭcĭtus, *Łácny, Jáſny 2 & ſub Dokonywam.* Erklårt. *Verſibꝰ explicitũ eſt omne duobꝰ opꝰ.* M

explĭco, as. *Wykładam 2. Rozwiiam ſię Roſpoſcieram Roztacza paw ogon, Odprawiam 1. Spráwuię 1. Wypowiadam 1. Otwarzam 1 Czytam 3.* außwåltzen entfalten/ *Item* Erklåren/außdeuten. *Explicuit vino contractæ ſeria frontis.* Hor. *ſyn:* Prōmo, pāndo, ēvōlvo, ēxpōno, ăpĕrĭo, ēxplāno īntērprĕtor. *phr.* Tōtam rem ōrdĭne pāndo Fērt ănĭmus caūſas tāntārum ēxpromĕre rērum; ēxpēdĭam dĭctis, & te tŭa fāta dŏcēbo. Fās mĭhi Grājōrum sācrāta rĕsōlvĕre jūra. (erfreuen.

explĭco frontem, *Weſelę ſię Weſoło pátrzę* ſich

explōdo, *Wypycham, wyrzucam, wykſzykáć, Odrzucam 2.* Mit Handklopffen antreiben. *Quin etiam gallum noctem explodentibus alis,* Luc.

explōrātè *Zápewne* gewißlich. exploratò, *wiá-*

explōrātĭo, *Doświadczánie, ſpiegi.* (*domo*

ēxplōrātor, *Spieg* Ein Außſpåher. *Exploratores equitum levia improbus arma.* Virg.

Exploratorius, Spiegierſki. Exploratum, *Wiádomo.*

explōrātum eſt mihi, exploratum habeo. *Wiem pewnie.* es iſt mir gewiß.

explōrātus, *Doświadczony, Pewny* erkündiget.

explōro, *Doświadczam 1. Dowiáduię ſię, Koſztuię 1. Macam, ſpieguię, Upátruię 1. Przymierzam & ſub Ráchuię ſię 1.* Erkundſgen außforſchen. *Explorare labor, mihi juſſa capeſſere fas eſt.* Virg. *ſyn:* īnquīro ēxquīro.

expŏlĭo, *Poleruię, Cwiczę 1. 2. Wyprawiam, Piſzę 2 Gładzę.* Außſtreichen/ außbutzen. *Quare etiam quædam nunc artes expoliuntur.* Luc. *ſyn:* Pŏlĭo, pērpŏlĭo, ēxcŏlo, ēxōrno.

Expŏlītio, *Polerowánie.* Außbutzung.

expŏlītus, *Wypráwiony, Gładzony, Wyczoſany, Ozdobny, Galánt.* Außgebutzt. *Arida modo pumice expolitum* Ph: Cat. *ſyn:* Pŏlitus, ēxcūltus.

expōno, *Wykładam 1. 2 Wyſtawiam, Wſadzam, wyrzucam 1 wypowiadam 1. Roſpowiadam, Powiadam 1 Porzucam* Außlegen. *Veſtibus exponi tragicis res comica non vult.* Hor *ſyn:* ōbjĭcĭo, *vel* ēxplĭco, *vel* ēxprōmo.

expŏpŭlātio, *Puſtoſzenie.* Verwüſtug.

expōrrēctus, *Niezmarſzczony.*

Exporgo, expōrrĭgo, *Sciągam rękę, Rościągam, Wydaię.* fürauß ſtrecken.

expōrrĭgo frontem. *Weſelę ſię.* ſich erfreuen.

expōrtātĭo, *Wynoſzenie, Wywoz, Wygnánie,* Außtragung.

expōrto, *Wynoſzę 1. Wywożę* außtragen.

expōſco, *żądam 1. Proſzę 1. Modlę ſię* Heiſchen/ fordern. *ſyn:* pōſco, pĕto, pōſtŭlo.

Expoſitè, Jaſno. (Außlegung.

expoſitio, *Wykład 1. Rozumienie, Porzucenie.*

expŏsĭtĭtĭus, *Porzutek.*

expoſitivus ſtatus, ſub Wykładácz.

expŏsĭtus *Wyſtáwiony, Nawietrzny, Poſpolity.*

expoſivit, ſub Wykładam 1. (außgelegt.

expoſtŭlātio, *Uſkarżanie, Záłowánie, Załobá,* Verweiſung/ Beklagung.

expōſtŭlo, *Uſkarzam ſię 2. Modlę ſię.* Erfordern *ſyn:* Quĕror, cōnquĕror.

expotum, ſub Przeiadam.

expreſsè *expreſſim. Wyrażnie.* außdrücklich

exprēſsĭo, *Wyciſkánie, Wytłaczánie, Cádzenie, Pompá wodna.* Außdruck.

Expretus, Doświadczony, Prożen.

exprĭmo, *Wytłaczam, Wyciſkam, Wyrażam 1. 2 Tłoczę 2 Wyzywam, Wydzieram, Wypowiadam, Drukuię, Muſzę, Męczę 2 Trafiam kogo, Wymawiam 1. 2.* Auß prechen/ außdrucken. *Exprimet, & molles imitabitur ære capillos.* Hor. *ſyn:* ēlĭcĭo, *vel* ēxpōno ēxplĭco ēxpāndo, *vel* ēffīngo, ĭmĭtor, repræsēntor.

Exprobrabilis, Proverb: 18. apud LXX. ſed c 26. Verbum exprobro a quo exprobrabilis ſum. ſeu probro, exprobratione dignus, Nátrząſania, Urągánia godny.

Exprŏbrātio, *Urągánie*, Wyrzucánie. Verwei-
exprobrator, *sub Wyrzucam ná oczy*. (sung.
exprŏbro *Wymawiam komu*, *wyrzucā 3*. Verwei
sen fürwerffen. *Est aliqua ingrato meritū ex-probrabre voluptas*. O. *syn*: ōbjĭcĭo, ēxpōno, ōbjecto
exprōmissio, *Rękoiemstwo*.
exprōmissor, *Rękoymia*.
exprōmitto, *Obiecuię 2. Ręczę, Biorę ná się*.
exprōmo, *Dobywam*, *wydaię 1. wyrzucam 2. Wymawiam 1. Trawię 2*. Heruß ziehen/ herfür thun. *Compellare virum & mæstas expromere voces*. V. *syn*: Prōmo, prōfĕro ēxpōno dēpromo.
exprōmptę, *Prędki* expūgnābĭlis *Dobyty*. leicht
expugnassere, *sub Dobywam*. (zu gewinnen
expūgnātĭo, *Dobycie*. Eroberung mit Gewalt
expūgnātor, *Burzyciel*.
expūgnātor pudicitiæ. *Gwałciciel*. Frauen-
expugnatorius, *Dobywálny*, (schänder.
expūgno, *Dobywam 1. wyłupuię 1. Burzę wymagam*, *Zgwałcić*. Erstreiten/ mit Gewalt erobern *Expugnabis*, & *est qui vinci possit eoque* H *syn*: Vĭnco, sŭpĕro, dēbēllo, ōccŭpo. v. *Debello*
expulsim, *Odbiiaiąc*, *sub Podawaiąc*.
expulsio *Wygániánie*, *wygnánie 3* Außtreibung
expulso, *Wybiiam*. außtreiben.
expulsor, expultrix. *Wygániácz*.
expumicare, *Tertull*: *pro expolire*.
expūngo, *Wymazuię*, *Kássuię*, *Wyrzucam 1*. *Obrywam 2*. *W niwecz obracam*, *Długi płácę & sub Kwituię*. Außtilgen/ außlöschen. *syn*: Dēlĕo, tōllo.
expūrgātio, *Oczyszczenie*. Reinigung.
expūrgo, *Oczyszczā Chędożę*. reinigen/saubern
expŭto, *Wycinam*, *Roztrząsam*, *Rozważam*, *Dorozumiewam się*. außhauen/ errathen.
expūtesco, expūtisco, expŭtresco. *sub Wygnić*.
exquæstor, v. exquæstore *sub Podskárbiego urząd*
exquīro *Dowiaduię się*, *Ráchuię się* außforschen erkündigen. *Æstibus ac mediis umbrosam exquirere vallem*. V. *syn*: Quæro, īnquīro, pērquīro, scrūtor.
exquīsīte, *exquisitim*. *Wytwornie*. sonderlich.
exquisitio, *wymyśl*. erforschung *Exquisitor Bádácz*
exquīsītus, *Wyborny*, *Kosztowny*. Ersucht/ erkündigt/ außerlesen. *syn*: Præstans, ēxcēllens, præclārus, ēgrĕgĭus.
Exrŏgo, *Wyimuię 3*. *Dyspensowáć*.
Exruminantes, *sub Przeżuwam*.
Exsacrifico, *Ofiáruię 1*.
exsævĭo, *sub Ustaie się co 2*.
exsanguis, *Niekrwáwy*. *Blády* Blutloß/ bleich.
exsănio, *as*. *Ropę wyciskam*, *Osączam*. *Wytłaczam*, *Sączy się*, *Posoká ciecze* Zlewa Eyter auß
exsanior, *Wyciekam*, *Posoká ciecze*. (drucken.
exsartio, *Nágrādzam*.
exsătio, exsătūro, *Násycam* ersättigen. *Bellua visceribus exsaturanda meis*. Ov. (gen.
exscālpo, *Ryię 2*. exscēndo, *Wysiadam*. außsteigen
exscēnsio; exscensus, us. *Wysiadánie*.
exscĭdium *ab exscindo*, *melius scribitur*, *quàm* excidium, *suprà*.
exscindo, *Wyrzynam* *Wycinam*, *wykrawam*, *wykowáć*, & *sub Urzynam języ*k außschneiden zerstören. *syn*: ēxcīdo, ēvērto, dīruo dēlĕo.
exscreabilis, *Łácny do wycharchnienia*. leicht auß zuwerffen. (sung.
exscreātio, *Wycharchnienie*, *Plwociny*. Außwerf
exscreo, *Charcham*. *Wycharchnąć*, *Wycharcháć się*. außspeutzen/ außwerffern.
exscrībo, *Wypisuię*, *przepisuię 1*. *Wyrażam* auß
exscriptum, *Wypis*. (schreiben.
exsculpo, *Wydrążam*, *Ryię 1*. *Wyciskam 3*. *Wykiwał*, *Wydzieram 1*. *Wyłádáć*. *Wyłupuię oczy Wymázuię*, *Dobádáć się*. außschnitzeln.
exsĕco *Wycinam*, *Wyrzynam*, *Urzynam* außhau
exsĕcrābĭlis, *Brzydki*. abscheulich. (en.
exsecrabilitas, *Exsecramentum Brzydkość*.
exsecrando, exsecratus. *Bezecny*, *Przeklęty*, *Brzydki*, *Wyklęty*. abscheulich.
exsĕcrātio, *Odrzekánie*, *Klątwá*. *Przeklęctwo*, *Wyklinanie*, *Záklinánie*. Fluch/ Verfluchung
exsecro *Przeklinam*. verflüchen (Verschwerung
exsĕcror, *idem*, & *Odrzekam się*. *Bluźnię*, *Brzydzę się* Verfluchen/ ein Abscheu haben.
exsectio, *Wyrznienie*. außhauung.
exsector, *Rzezánicow Rzeziciel*. (tener.
exsectus, *Rzezániec*, *Wyprotek*. ein Beschnit-

exsĕcūtio, *Wykonánie, Wypełnienie, Spráwienie.* Außmachung/ Vollendung.
exsĕcūtor, *Wykonácz, Exekutor, & sub Mści-ciel* ein Außrichter/ Vollzieher.
exsensus. Nieczuły. Exsĕquiæ, *ba. Pogrzeb.* Leichbegängnuß. (nuß gehöre.
exsequialis, Pogrzebny das zum Leichbegäng-
exsequias eo prodeo, Exsequias cohonesto. *Prowádzę Umarłego* einen Todten zum Grab
exsequior, Pogrzeb spráwuię. (begleiten.
Exsĕquor *vide* Exequor.
Exsero, *Wyrywam, Wychylam, Wywieszam, Wykładam. Stawiam się, Otrząsam się, Dobywam miecza.*
Exsertè, *Głośno.* (szam &.
Exserto, as. *Wychylam, Wysmuknąć, Ręce wywie-*
Exsībĭlāre, *Wykszykáć.* Exsiccesco, *Schnę.* trucken werden.
exsicco, *Wysuszam, Wypiiam.* außtrucknen.
Exsicco, is. al. exico, is. priscè (ut Dissico supra, Plaut. Apule, idem exseco. Turneb. Colui. (nen.
exsigno *Wypisuię, Spisuię Wyimuię z Ksiąg.* zeich-
exsĭlio *Wyskakuię Pierzchą, wytryska.* außsprin-
exsilium, ut aliqui scribunt lege Exilium. (gen.
Exsinceratus, Ránny, Chudy, Odarty.
Exsincero, Wybiiam 10, Exsinuo. *sub Rozwiia się.*
Exsistentia, Bytność.
exsisto, *vide* Existo, Exsolvo, *vide* Exolvo.
exsolūtio *sub Płácenie.* Exsomnis *Nieśpiący.*
exsorbeo, *Wysysam, Wysarknąć, Wyłknąć, Wypiiam, Wytrwáć 1.* außsupffen.
exsordesco, *Smierdzę.* unflätig werden.
exsors, *ortis adject: Omn. Nieucześnik, Osobny; Wyborny.* (*Niespotkuię.*
exsors, culpæ *Niewinny* unschuldig. exsors sum
Exspargo, Rospraßam, Wyrzucam 1. außstreuen.
exspătians, *Rozłożysty.*
exspătior, *Buiam, Wybiegam 1. Rozwodzę się, Rozchodzi się, Wylewa z brzegow rzeká, Rozbiegáły się konie.* hinauß spatzieren. *Ignes clare exspatiantur in ausus.* Sil. (tet.
exspectābĭlis Exspectatus. *Oczekiwány.* erwar-
exspectatio *Oczekiwánie.* erwartung hoffnung
exspecto, *Czekam, Oczekiwam.* warten.
exspergo, *Wyrzucam 1.* außwerffen.
exspergor *sub Rozpierzchnąć się.*

exspes, *adject. Omn: indecl. Bez nádzieie, Zwątpiony* der ohne Hoffnung ist.
exspīrātio, *Wydymánie, Wilgotność 1. & sub Oddech* Außblasung.
exspīro, *Wilgotność wydaię, Kurzy się 2. Wydáię 7. Konam, Umieram 1. Pachnę 1. Więdnę, wybuchnąć, Zgásnąć.* sterben. (gläntzen.
exsplendeo, Exsplendesco. *Jáśnieię, zaiáśnieć.*
exspoliatio Złupienie. Beraubung.
exspŏlio, *Obnażam, Ogołocić.* berauben.
exspuitio, *Plwánie, Wyplwánie.* Außspeyung.
exspūmo, *Wypięnić się, Pięnie się* außschaumen.
exspuo, *Wypluwam, Wyrzucam 1.* außspeyen.
Exsta lege exta.
Exstales. 1. Regum 5. Et computrescebant prominentes exstales eorum. s. partes an. exstantes cùm procidunt Emma. Sa. aliqui legunt extales ab extis, & Polonus reddidit. J. gniły wychodzące trzewá ich. Alij żadnie lelita. tność.
exstans. *Wyniosły.* erhoben. *Exstantia æ. wydá-*
Exstasis lege Ecstasis, nam non Latina, sed Græca vox est ineptiùs etiam Extasis scribunt aliqui.
exstercoro, Chędożę saubern.
exsternātus, *Przelękły, Szalony 3.* erschrocken.
exsterno, *Szalonym Czynię.*
exsternor, *Szaleię od stráchu.* (tropffen.
exstillo, *Wyciekam, wypłákáć oczy, Osączam.* auß
exstimulator, *Podszczuwacz.*
exstĭmŭlo, *Pobudzam, Podußczam.* Ermahnen anreitzen. *His solita est dictis exstimulare virum* Ov.
exstimulor, *Bestwię się 1.* (rum Ov.
exstinctio, Exstinctus us. *Zgáśnienie.* Außlö-
exstinctor, *Gásiciel, Nißczyciel.* (schung.
exstinguo, *Gáßę, Porażam 2. Zagubiam. Zábiiam 1.* außlöschen. (ram.
exstinguor, *Gásnę, Nißczeię, Zgásnąć, Umie-*
exstirpātio, *Wykorzenianie.* Außwurtzlung.
exstīrpo, *Pelę, Wyrywam, Wykorzeniam.* außrotten. (1. seyn.
exsto, *Jestem, Wydaie się co, Wychodzi 1. zostaie*
Exstringo Cic: 4. Academic. corr. Contraho.
exstructio, *Budowánie Murowánie.* Auffbauung
exstrūctio fornicis. *Sklepienie 1.* Machung eines Gewölbs.

exstruo,

exſtrŭo, *Budułę 1. Kupuię, Kopię 2. Sypię groblą; wywodzę 4.* auffbauen *Exſtruimuſq; toros dapibuſq; epulamur opimis.* Virg. (*Chudy.*

exſuccus, *Nieſoczyſty, Niewymowny 1. zwiędły,*

exſuctĭo, *Wyſyſanie.* Außſaugung.

exſuctus, *Wyrodziły, Płonny, Chudy, Suchorláwy.*

exsūdo, *Pocę ſię, Wypocić ſię. Silę ſię 1. Puſzcza drzewo. Soczy ſię, Wilgotność wydaię. Schnę 1. Prácuię & ſub Oſączam.* außſchwitzen.

exſufflo, Wydmuchnąć. außblaſen.

exſugeo, Ex*ſugo. Sſę 1. Wyſyſam.* außſaugen.

Exſugula ſub Smyk.

Exſul, Exſularis. Exſulatio, Exſulium, Exſulo, ut aliqui ſcribunt, Caper, Scaurus. Cæſellius: Mánut: lege Exul, exilium, exulo &c.

exſultanter, exſultim. *Wyſkákuiąc* mit Sprüngen. (den prung/ Freud.

exſultantia, exſultātio. *Wyſkákowánie 2.* Freu-

exſulto *Wyſkákuię 1 Skaczę 2. Weſelę ſię, Chełpię ſię.* auffſpringen vor Freuden.

exſupĕrantia, Exſuperatio. *Nadmiarz* Ober-

exſuperatorius. Zbytni. (maß.

exsŭpĕro, *Przewyżßam.* übertreffen *Sanguineæ exſuperant undas, pars cætera pontum.* Virg.

exſurdātus, *ſub Głuchy 1.*

exſurdo, *Zagłuſzam, Drętwię* taub machen.

exſurdor, *Cierpnę, Ogłuſzeć.*

exurgo, *Wſtaię,* Po*wſtaię 1. Podnoßę 3. Wſpinam ſię* auffſtehen. *& ſub Nie klęcz.*

exſuſcĭto, *Budzę, Przebudzam.* Aufferwecken.

Exſynceraſtus. Exſynceratus Chudy, & ſub Potrawa, & ſub Wybiiam kogo.

exta. *orum Wnętrznoſci gorne.* Das Ingeweid. *ſyn:* Vīſcĕra īntēſtīna. *epith:* tŭmĭda călēntia. *phr:* Spīrantĭa cōnsŭlit ēxta. *vid: Viſcera*

extābeſco, *Schnę 2. Niſzczeię* Verſchwinden/ außdorren. *ſyn:* Tābēſco, tābĕo, mārcēſco. *phr:* Tābe cōnficĭor, ēxĕdor

Extales lege Exſtales.

Extar, *aris n. Garniec 2. & ſub Wnętrznośći 2.*

Extaris, *Trzewowy. Extaſis melius ſupra exſtaſis.*

extemplò, *Zaraz 2.* extemplò, *ſub* Już *4.* Alſobald. *ſyn* Cōntĭnŭò, prōtĭnꝰ, sŭbĭto, haud mŏra, rĕpēnte, ōcўus, cōnfēſtim.

extempŏrālis, *Nierozmyślny, Nagły, Náprędce 2.* Behend. *Extēporalis factꝰ es meus Rhetor.* Sc.

Extēmpŏrālĭtas, *Nagłość.* ein behende Geſchwindigkeit.

extendo, *Rościąggam co.* Außſtrecken. *Fuſus humi, totoque ingens extenditur antro.* Vi. *ſyn:* Tēndo, pāndo, expāndo, dĭffūndo, pōrrĭgo ēxplĭco, *v.* prŏpāgo. *phr:* Vĭrtūtem ēxtēndĕre făctis. Sē fūlva mŏrĭbūndum ēxtēndit ărēna.

extenſio, Extentio. *Rościągłość.* Außſtreckung.

extenſivus, Extentus. *Rościągły.*

extento, as. *Doświadczam 1 Chełpię ſię.*

extĕnŭātio, *Umnieyßánie. Wycieńczenie.* Verkleinerung.

exténuātus, *ſub Nátyrány.*

extĕnŭo, *Wycieńczam, Umnieyßam, Ochraniam, Ochylam, Udaię lekko.* Dünn machen/verkleinern -- *Vacuas priùs extenuandus in auras.* O. *ſyn:* Tĕnŭo, mĭnŭo, īmmĭnŭo, *vel* dēprĭmo.

extĕnuor, *Cieńczeię. Exter Cudzy.*

extĕrêbro, *Wywiercieć, Wyſzperáć, Wybadáć, Wyciſkam 3.* außbohren.

extergeo, Extergo, Extĕro *Wycieram, Ocieram* außwüſchen.

extĕrior, *Powierzchny, Nadworny, Lewy, Ná dworze.* Außwendig. *Tu comes exterior, ſi poſtulat ire recuſes.* Hor.

extermĭnatĭo, *Niſzczenie.* Vertreibung.

Exterminātor, *Niſzczyciel.*

Exterminatorium inſtrumentum. Taran 1.

Exterminium, Sapient 3. Zgubá zátrácenie.

extermĭno, *Wyganiam,* Wy*rzucam.* auß dem Land verweiſen *Te* Paulus *hinc exterminat.* Jamb. Dim. *ſyn:* ăbŏlĕo *vel* ējĭcĭo, pēllo, ēxpēllo, ăbĭgo.

Exterminant faciem Phariſæi, Matthæi 6. demoliuntur, deturpant, extenuant, pallore & ſeveritate affectata, Wychudzaią, Wyniſzczaią.

Externo. as. lege potiùs Exſterno.

Externꝰ *Exterraneus. Cudzy, Cudzoziemiec. Pogánin* Außländiſch / frembd. *Item.* äuſſerlich. *Monſtra ſinunt, generos externis affore ab oris.* V. *ſyn:* ēxtĕrus, ēxtrānĕus.

extĕrŏ, *Wycieram, Szoruię, Młoćę.* W*ykruſzam.* außreiben. exterreo, *Przeſtraßam.* ſchrecken.

exterreor, *Przelęknąć ſię Exterricineus, Pomiotek. Exterritatio, Przeſtrach.*

exterritus, *Przelękły*. Erschrocken. *Tum verò Æneas subitis exterritus umbris*. V.
exterius, us. *Scieránie się*. Außwüschung.
exterus, *Cudzoziemiec Zagraniczny*.außländisch
extexo, *sub Ogołocić, Wybiiam 10*. Obnażam.
extima, orum. *Ostátki, Zágránice*.
extimēsco, Extimeo. *Przelęknąć się*. Erschrocken seyn/ fürchten. *Nec quemquam nervos extimuisse tuos*. Ped.
extimus, *Ostátni, Cudzy, Zagraniczny*. *Extima membrorum circum cæsura tamen se*. Luc.
extispex, *spicis*. *Wieszczek z trzew*.
etispicium, *Wieszczba 4*.extispicum ars. *idem*.
extollentia, *Wyniosłość*.
extollo, *Wynoszę 3*. *Podnoszę 1. 2*. *Wyważam*, *Pysznię się*. Erheben/ loben. *syn*: ēffēro, ēdūco is. *vel* laudo, prædico as celēbro.
Extorqueo, *Wydzieram Wykręcam 1*. *Wyciskam 3 Wywitam 2 wystraszyć, męczę 2. dobádáć się*. Abtringen *Tendunt extorquere poëmata, quid faciam, vis*. Ho. *syn*: Aūfēro, rāpio, ēripio.
extorris, *Wygnániec, wyklęty*.Ein verbannter.
extorris talis homo. *Krzywonogi*.
extortor, *Wydzierácz*.
extra, *Z wierzchu, Oprocz, Z dworu*. Draussen. *Quemvis nil extra numerum fecisse, modumq*; Hor.
extra culpam. *Niewinny*. unschuldig.
extra se. *Niemasz*. extra fero. *Wynoszę*.
extra fieri. *Wyrzucić*. (ohne Maß
extra modum. *Bez miáry, nád miárę, Zbytnie*.
extra numerum est. *Nieidzie w liczbę*, *Niepoliczony*. über die Zahl.
extra omnem aleam, *Dowcipny*.
extra ordinem, *Niezwyczaynie*, *Niepotocznie*,|*Osobno*,
extra ostium, *Ná dworze*. *Osobliwie*.
extra portam, *Precz z tąd*.
extra pretium est. *Nieoszacowány*. *Extra propriū idem*
extra teli jactum. *Osobno*. *Extra turbam idem*.
extra visum, *Niezwyczayny*.
Extraclusus ager. *Frontino, qui extra limites finitima linea claudebatur, & ad subsecivorum jus pertinebat*.
extractio, *Wyciągánie*. Außziehung.
extractōrius, *Wyciągaiący*.
extrăho, *Wyciągam, Wywłaczam, Wyrywam, Wywikłáć się, Zwłaczam 1. Wybiiam 11. Oddalam 2. Wywabiam*. Außziehen. *Nec pransæ Lamiæ vivum puerum extrahat alvo*. Hor.
Extrāmūrānus, *Podmurowy*. *Zamurowy*.
extrāneus, *Obcy, Cudzy, Nienáleżyty, Cudzoziemiec, Przywzięty, Przydátny*. Außländisch. *Tollat pedes indomita strato extraneo*. Jamb. *syn*: ēxtērnus, ēxtērus.
extraordinārius; *Niepotoczny, Nadzwyczayny*. ungewöhnlich.
extrārius, *Niewłasny, Obcy, Cudzy, Nienáleżyty, Powierzchny*. außländisch.
extrēmitas, *Kray 1. Koniec*. das eusserst/ das *extrema fortuna*. *O reszię*. (allerletzt.
extremâ hyeme. *Ná schyłku*. *Extrema linea*. *Bardzo*
extrema oratio. *Zámknienie*. End der Red.
extremis digitis. *Powierzchnie*.
extremò, *Náostátek*. zum letzten.
extremo anni, *Ná schyłku 2*. am End des Jahrs
extrēmum, *Kray 2. Ostátek, koniec, Schyłek*. das Allerletzt.
extrēmus, *Ostátni*, & *sub Ostátek*. Der eusserste/ letzte. *Impiger extremos currit mercator ad Indos*. Hor.
Extremus spiritus. *Skonánie*.
extricābilis, *Wywikłány*.
extrico, *Wywikłáć, Wybádáć, Wyczyścić. Chędożę*. loß knüpffen.-- *Aut nummos unde extricet amaros*. Hor. *syn*: ēxpēdio, sōlvo, lībero.
Extrilidus, Galli i. *exalbidus*. *Robert. Constantin. vel securus extra læsionem positus*. *Petr. Mosselan*. *Impavidus Rhodig*.
extrinsēcus. a. um. *Powierzchny*. außwendig.
extrinsecùs, *Zwierzchu, z dworu*. von aussen.
extritis talis homo. *Krzywonogi*.
extro as. *Wychodzę 1*.
extrūdo, *Wypycham, Wyprawiam 5. Przetykam 2*. Hinauß stossen. *Laudat venales qui vult extrudere merces*. Hor. *syn*: Dētrudo, dētūrbo, pēllo, ēxpēllo, ējicio.
extūberans, *Wydátny 1*. extūberātio, *Nádęcie*. auffschwöllung.extuberatio *Nádęty, wspuchły*.
extūbēro, *Wyrastam*, *Nádęto czynię*, *Nápuchło czynię*, *Wydaie się co*. Auffschwöllen. *Plumboque cervix verberata extuberet*. Jamb. (len.
extūmeo, extumesco. *Nádymam się*. auffschwöl-
extūmidus. *Wyniosły, wydátny 1*. auffgeblasen
extumus, *Varr. prisce idem Extimus*. (gen.
extundo, *Wybiiam 1. 7. 10*. *Wyklektáć*. außschla-

Exturbatio, *Wypychánie.* Außstossung.
exturbo, *Wypycham, Wyganiam, Wyrzucam.*
extussio *Wykáslnąć.*
Exūber, *eris. Odsadzony od piersi.*
exūbĕrātio, *Nádmiarz, zbytek 1.* Vberfluß.
exūbĕro, *Rozrastam się, Buyno rodzę Obfituię, Nápełniam, Obfito czynię.* Vberflüssig haben. *At si luxuriâ foliorum exuberat umbra. V. syn:* abūndo, āfflŭo.
Exuerreæ, Smieci 1. Umiátánie.
exugo, *is lege Exsugo, Wysysam.* Außsaugen. *syn:*
exuinrisso *Wyćwierkuię.* (Sūgo.
exul *Wygnániec.* Ein Vertriebener. *Exul ab octava Marius bibit & fruitur Diis.* Juv. *syn.* ēxpūlsus, ējēctus, prōfŭgus, ēxtōrris *epith:* Vāgus mĭser, vāgabundus, flēbĭlis, sōllĭcĭtus, lāngŭĭdus mærens, īncōgnĭtus. *phr* Pātrĭa pūlsus ēxpūlsus Pātrĭis ōris, fīnĭbus sēdĭbus pūlsus ēxpūlsus ējēctus. Fīnĭbus ēxtorrĭs *v. Exulo.*
exŭlāris, *Wygnáńczy* Exulatio, *Wygnánie 1.* Außtreibung/ Verjagung.
exulcĕrātio, *Roziątrzenie.* Versehrung.
exulceratōrius, *Roziątrzaiący.*
exulceratrix, ab exulcerator. Plini. (erzürnet.
exulceratꝰ, *Obrażony, Roziątrzony.* Verwundt.
exŭlcero, *Jątrzę 2 Drażnię, Obrażam 2. Nárusząm.* das Geschwär auffrühren. *Item.* Verbitteren *syn:* āspĕro, ēxāspĕro, ēxăcerbo.
Exulicus Wygnánczy.
exŭlo, *Wygnániec iestem.* Im Elend seyn. *Victus abit. longeque ignotis exulat oris.* Virg. *phr:* Patrĭis ēxpēllor ab ōris. Patrĭam fūgĭo ēxĭlĭōque dŏmos, & dūlcĭa līmĭna līnquo ēxcēdo pātria. *v. Exul, Exilium.*
exŭlŭlo, *Krzyczę, Wyię.* Heulen. *Nec puduit scissit exululare comis.* O. *syn:* ŭlŭlo vōcĭfĕror. *v. ululo*
exundātio, *Powodź.* Vberlauff/ Außlauff.
exundant apes. *Roią się pszczoły.*
exundo, *Rozlewam 2. Wylewa z brzegow wybuchnąć.* außgiessen. Exungo, *Namázuię.* besalben (Fingern.
exunguis, *Bez páznokci.* ohne Nägel an den
Exungulo as. sub Smyk 2. & sub Pázury obrzynam, & sub Ucieram 4.
Exuo, *Exsuo scribit Cassiodor cum Cæselio, &c. Zwłoczę 2. zZuwam 2 Wyzuwam 1.2. Obnażam, Pozbawiam*

Dobywam 2. Lenieię, Wybiiam się, Wywikłać, Składam 3. außziehen. *Abstulit hæc animas dextra & totidem exuit armis.* V. *phr:* artus nūdo. Vēstem, āmĭctum dōno, dēpōno ēx hŭmĕris vēstem rāpĭo, ērĭpĭo. Duplĭcem ēx humĕris dējēcit āmĭctum. *v. Nudo.*
Exuo ferociam. Ogłaskáć się daię. Exuo hospitem. Rozgościć się. Exuo vitam Umieram sterben. *Exuo hominem, humanitatem Okrutnieię.* grausam. *Exuo me animâ. Zábiiam się.* sich todt
exurgeo, *Wytłaczam, Wyżymam.* (schlagen.
exūro, *Wypalam, Spalić.* Verbrennen. *Infestum eluitur scelus, aut exuritur igni.* V. *syn:* ūro, ădūro, crĕmo īncēndo, āccēndo, īnflāmmo. *v. Uro.*
exuror, *Zágorywam, Pogorzeć, Wygorzeć.*
exustio, *Wygorzenie, Wypalenie, Spalenie, Upalenie.* Außbrennung.
exustus, *Upalony, Wypiekły.* außgebrennt.
exutum, *ab exuo, sub Przeiadam.*
exūtus, *tr. Złożony, propriè wyzuty.* abgesetzt.
exŭviæ, *Skorá, Łup, Wężowa skorá, Zewłoká.* Die außgezogene Kleider/ Raub/ Beute. *Dulces exuviæ, dum fata Deusq; sinebant.* Vir. *syn:* Spŏlĭa, præda. *phr:* ēx hōste ēxŭvĭas rāpĕre, ērĭpĕre. *v. Præda.*
exuvias facio. Zwłoczę. abziehen.
Ey, ey, vel sub Psa.

FAB

Făba, *Bob 1.* ein Bon. Faba fressa, *Grochowká.*
Faba lupīna, suilla. *Bielun. Et faba fabrorum, protomique rudes.* Colum. *epith:* Dūra, pāllens, pīnguis, pĭcta, vēntōsa.
Fābācĭa, æ. fabāta. *Bobowy plácek.* (winy.
Făbāgĭnum acus fabale, & fabale acus. *Bobo-*
Fabāgĭnus, fabālis, fabārius, fabatus. *Bobowy.* das von Bonen ist.
Fabālis stipula, Fabarum alæ, caules, culmi, culmina, scapi.
Fābāta puls, *Bobowa polewká.*
Fābātārium, *Bobowa misa.*
Fābella, *Bayká.*
Făber, *Rzemięślnik, Kowal rybá.* Ein Werckmann/ Smied. *Æmylium circa ludum faber imus & ungues.* Hor. *syn:* ārtĭfex ŏpĭfex: *epith.* Fērrārĭus, līgnārĭus, ærārĭus, īndūstrĭus, rŏbustus

būstus, fōrtis. *phr:* Māgna vi brāchĭa tōllēns, Īngēnti, mōlīmĭne vīres ēxērcens. Multo cō-nāmĭne nītēns Rĭgĭda ēxērcens, vălĭdis īncū-dĭbus æra. *vide Produco.*

Faber ærarius, *Kotlarz.* ein Kupfferschmid.

Faber æris. *idem & Konwisarz, Mosiężnik.*

Făber auri. *Złotnik.* Goldschmid. Faber ferrarius, *Kowal.* Grobschmid. Făber marmoris. *Kámiennik.* ein Steinhauer.

Faber lignarius. *Cieśla.* Zimmermann.

Făber, *ra, um. Sztuczny.* Künstlich.

Făbētum, *Bobowisko, Bobowy ogrod.* ein Ort da (Bonen wachsen

Făbia, *Rusianka.*

Făbrè, faberrimè. *Sztucznie.* Künstlich.

Făbrĕfăcĭo, *Buduię, Knuię.* werckllch machen.

Făbrefacio fallaciam. *Sztuki zażyć.*

Făbrĭca, *Rzemięsło, Práktyká, Sztuká, Ciesielstwo, Budowánie r. 2. Ciesielski warstat, Proba naczynie.* Ein Werckstatt. *Deniq; ut in fabrica si parva est regula prima.* Luc.

Făbrĭca ars. *adject:* fabrica materiaria, *subst:* *Ciesielstwo.*

Fabricam admovere, *apponere fingere. Sztuki zażyć*

Fabricarum tribunus. *Budowniczy.*

Făbrĭcātor, *Budownik, Spráwcá.* Ein Werckmeister. *Et Menelaus & ipse doli fabricator Epeus.* Vir. *syn:* ārtĭfex, ŏpĭfex, strūctor, ēxstrūctor

Făbrĭcātĭo, *Budowánie 1.* (faber.

Făbrĭcēnsis, *Płatnerz.*

Făbrĭco, as, & Fabrĭcor. *Buduię 1. Robię 1. Tworzę, Knuię 2.* Schmeiden zimmern, bauen. *Pugnabant armis, quæ post fabricaverat usus.* H. *syn:* Făcĭo, ēffĭcĭo, cōndo, ēxstrŭō, ædĭfico, mōlĭor, cūdo, ēxcūdo. *v. Procudo, ædifico.*

Fabricus, *a. um. Rzemieślniczy.*

Făbrĭlis, *idem & Kowalski ciesielski.* was zu einem Werckmann gehört. *Fabriles operas rudibus contendere massis.* Sen.

Fabriliter Prudentius, i. fabrorum more. meisterlich *Est illud quod nemo opifex fabriliter optas.*

Făbŭla, *à Fari, Bayká, Rozmowá.* Ein Gedicht Mährlein. *Nomine sub nostro fabula nulla fuit.* O. *syn:* Cōmmēntum figmēntum fābĕlla. *epith:* ānĭlis, mēndax, gārrŭla, mōnstrōsa, vūlgāris pŏētica, āntīqua, dēlīra. *phr:* Vēri ēxpers, Fābĕllas gārrīre pĕrītus ānĭles, Nēscĭa vērī. Fābula dēlūdit făcĭles, īndīgna rĕlātu.

Făbŭla, *à faba. Bob 1.* ein Fabel.

Fabula est. Mowią o nim.

Fābŭlāris, *Bayczany.* Fābŭlator, *Baiacz.*

Făbulia, *ium. Bobowiny.*

Făbulis, *Bobowy. Fabulo as Baię.* schwätzen.

Făbŭlor, *Baię, Plotę 2. Rozmawiam.* Schwätzen unnütz reden. *Dum fabulamur millibus decem dixit.* (Scaz) (weiß.

Fabulosè, Fałszywie. Lügenhafftig fabelweiß.

Fābŭlōsĭtas *Baiánie Bayká Zmyślanie* Fabelwerck

Fābŭlōsus, *Zmyślony*, *Plotliwy.* Voll Fabeln. *Caucasum vel quæ loca fabulosus.* Saph. Hor. *syn:* Fāctus, fĭctĭtĭus ēffĭctus: vānus, īnānis.

Făbulum, *Bob 1. Bobowiny.* Făbulus, *Bob.*

Făc esse, velle, potuisse. *Daymy to.* mache thue *Non possunt, fac enim minimis e partibus esse.* Luc. *Hos fac Armenios hæc est Danaeia Persis.* Ovid.

Facela, Facella, Facellaria. Antypast.

Făcesse hinc. Precz z tąd weg von hie.

Făcēsso, *ssiui. ssi situm, Spráwuię 1 10. Wypełniam Wychodzę 2. Nabawiam. Odchodzę 1.* machen, thun.-- *Matris mandata facessit.* Virg.

Făcētè, *Zartem, Zartownie, Ucieszenie.* schertzlich, schimpfflicher weise.

Făcētiæ; *arum.* Facētia, *Zárt 3.* Schertz, Schimpffrede. *Disertus puer at facetiarum* (Phal.) *syn:* Jŏci. sāles, lĕpōres, fēstīvĭtas.

facetias facio. *Zartuię.* schertzen.

facetiis condītūs. *Uciesżony.*

Făcētus, facētosus, *Zartowny, Uciesżny.* Schimpfflich, schertzhafft. *Ut cuique est ætas, ita quique facetus adopta.* H. *syn:* Lĕpĭdus, festĭvus, sāltus jŏcōsus, ūrbānus, ārgūtus.

Facetus cum aculeo, maledicto. Uszczypliwy.

Faciare, B. sub Licuię.

facie vestigii, *Ná ksztalt.* (tet.

faciem obtinet alicujus, *Podobny* gleich gestaltet

faciendum, *Muszę.* ich musse

Făcĭes, *Ksztalt, Twarz 1. 2. Widok 3 Obraz 1. Postáć, Postánowienie.* Das Angesicht *Vertitur ex templo facies & mentis & oris.* O. *syn:* ōs vūltus frōns. *epith:* cāndĭda, vĕnĕrānda, vĕnĕrābĭlis. *phr:* Gĕnis făcĭes squāllēntĭbus hōrret in āurīgæ făcĭem mūtāta Mĕtĭscī. *v. Os. oris.*

Făcĭlè, făcĭlĭter. Łácno, Dobrze 1. 4. Bez máłá, Bez wątpieuia, Rad 1. Leichtlich. Nec temperari facilè nec reprimi poteſt. Jamb. Ingenio facilè conciliante placens. Ovid.
facĭlis, Łácny, Łágodny, Przyiázny. Námowny Uproſzony 2. Leicht zu thun Et faciles motus mens generoſa capit. Ovid.
facilis iraſci, Gniewliwy.
facilitas Łácność, Łágodność Łáſkáwość, Snádność, Powolność. Skłonność. Leichtigkeit Gütigkeit
facilitas multa mala docet, ſub Pſuię 2.
făcĭnŏrōſus, Niecnotliwy. gottloß.
facĭnus, Niecnotá, Grzech wielki. Dzieło, Spráwá 2. Eine That. Te per meorum facinorum laudem precor. Jamb. ſyn: āctĭo ŏpus, factum vel ſcĕlus, crīmen, flāgĭtĭum. epith: ēgrĕgĭum, gĕnĕrōſum, hōrrēndum. phr. Trīſtc părat făcĭnŭs tăcĭtāque ēxæſtŭat īra. Sed quō nĕfāndum făcĭnus ādmīſſum lŏco eſt? v. Scelus
Făcĭo, Czynię 1. 5. Robię 2. Zrobić co, Spráwuię 1. 2. 10. Czynię ſię 2. Dokázuię, Dopuſzczam ſię, Nabawiam, ieſtem tym. Báwię ſię 1. Onáczę Ofiáruię, Biię bydło. Biię rzeź, żywię ſię czym. Powolny ieſtem, ważę ſobie. Thun, machen. - Nucibus facimus quæcunque relictis. L. ſyn: ēffĭcĭo, cōnfĭcĭo, ēxĕquor, ăgo, perăgo mōlĭor, ŏpĕror, pătro pērpĕtro.
facio agnas. Ofiáruię opfferen. (muntern.
facio animum. Pokrzepiam, Sercá dodaię. auff-
facio are pro arefacio. Suſzę. trucknen.
facio beneficii mei aliquid Przywłaſzczá ſobie
facio cædem. Zábiiam. tödten.
facio caput. Wyraſtam, Składa ſię, Wiąże ſię.
facio caulem. Wyraſtam. Facio cymam idem.
facio cautum. Przeſtrzegam. warnen.
facio certiorem, certum. Oznaymuię. etwas hinterbringen.
facio citari. Każę przywieść. zu Gericht laden.
facio conſpirationem. Spiknąć ſię. Facio factionem idem. (ben.
facio copiam. Dozwalam, Przyſtęp daię. erlau-
facio corpus. Tyię. feiſt werden.
facio currere. Przymuſzam. zwingen.
facio facultatem. Dozwalam. erlauben.
facio fallaciam Sztuki zażyć ſücken zu betrie-
facio famam. Sławię. hoch rühmen. (gen.
facio fetum. Płodzę, Wydaię. gebären.
facio fidem. Dowodzę.
facio finem. Przeſtaię, Dokonywam. endigen.
facio fucum. Oſzukiwam, Mamię. einen verblanden, betriegen.
facio gradum. Poſtępuię. weiter gehen.
facio gratiam. Dozwalam, Wypuſzczam, Wyzwalam. erlauben.
facio jacturam. Utracam. verlieren.
facio intercapedinem, intermiſſionem. Przeſtaię.
facio iter. Toruię, Jádę, Idę.
facio viam. idem. reyſen.
facio judicium, Rozſądzam.
facio jus. Dozwalam. erlauben, vergonnen.
facio lacunam. Nálewam.
facio literas. Piſzę. ſchreiben.
facio lucrum. Zyſkuię. gewinnen.
facio ludos. Stroię igrzyſká, Szydzę z kogo. vexlachen / außſpotten / ein ſpiel machen.
facio manum. Zbieram żołnierzá.
facio me glorioſum, magnum. Stawiam ſię Zmyślam, Kokoſzę ſię.
facio mei copiam, poteſtatem. Nádaię ſię, Przyſtęp daię. zu ſich laſſen.
facio me intimum. Wkradam ſię w affekt. die Gewogenheit eines gewinnen.
facio meliorem aliquem alicui. Zálecam.
facio meum. Biorę ná ſię. (żyię.
facio mihi, vel animo meo volupe. Roſkoſznie
facio miſſum. Daię pokoy.
facio modum. Przeſtaię Dokonywam. nachlaſſen
facio motus. Mieſzam rzeczy. eine Bewegung machen.
facio naufragium. Utracam. verlieren.
facio negotium. Zadaię trudność. Beſchwärligkeit machen.
facio nomen alieni. Sławię. rühmen.
facio operæ pretium alicui. Zyſkuię, Wyſługuię
facio palam. Wyiawiam. außbreiten / offenbar
facio par. Zrownáć. gleich machen. (machen
facio partes, particulas. Dzielę. theilen.
facio periculum. Doświadczam. verſuchen.
facio piraticam, prædas. Rozbiiam. berauben

facio planum. *Dowodzę.* erklären.
facio plurimi. *Ważę sobie* hoch schätzen.
facio potestatem. *Daię ná wolą, Dozwalam, Przystęp daię.* erlauben.
facio pretium. *Száćuię.* schätzen. (weyhen.
facio profanum, profestum. *Sprofanowáć.* ent-
facio profectum, progress. *Postępuię.* fortfahren.
facio quæstum, rem. *Zyskuię.* gewinnen.
facio reliquum. *Daię pokoy.*
facio rem divinam. *Ofiáruię, Mszą mieć.* opffe-ren/die H. Meß halten. *Facio Sacrum idem.*
facio reum. *Winuię.* verklagen.
facio scripturam. *Pisarzem iestem.* schreiben.
facio sermonem. *Mowię.* sagen.
facio silvam. *Wyrastam.* außwachsen.
facio sobolem. *Płodzę.* gebären.
facio spatia. *Przechadzam się.* (dienen.
facio stipendia. *Służę Wysługuię się* umb Lohn
facio summam cogitationem *Rezolwowáć się.*
facio sumptum. *Wydaię.* außgeben.
facio technam. *Sztuki zażyć.* suchen zu betrie
facio telam. *Tkę.* waben. (gen.
facio turbas. *Mieszam rzeczy.* Bewegung ma-
facio verba. *Mowię.* sagen. (chen
facio ut alias res. *Táki on iest.*
facio eleganter redundat sub Czynię.
facionatus terminus B. sub Pozwanie.
facit *Zgodzi się.*
facit ad *Pomaga co, Przynależy, Podobam się.*
facitergium B. sub Ręcznik.
facitur pro fit Negid: Noni: priscum.
fāctio, *Rozróżnienie, Sektá, Stroná, Bunt* 1. *Czynienie, Powinowáctwo* 4 *Pánowánie Bogáctwá Zacność, Przyiacielstwo, Działánie Towárzystwo* 2. das machen/ thun. *Item.* Aufftruhr.
factionarius sub Stroná 2.
Fāctīōsus, *Sprawny, Rodowity, Buntownik, Buntowny, Kortezyan* 2. *Możny.*
Factitium nomen, Priscian, apud à proprietate soni per imitationem factum est. Fictitium. Jo Ursin. ut Tintinábulum, Taratantara. Stridor, murmur.
fāctītius, *Robiony* 2. *Przyprawny, Przypisany.*
fāctīto, *Czyniam, Báwię się.* embsig machen.
facto as. Czynię 1.

facto vel Factis, *Rzeczą samą.* (*sub Sprawcá.*
factor *Folwárkowy* 2. *Pilarz, & sub Podawaiąc &*
factor cerevisiæ, *Piwowar.* ein Bierbrauer.
factor olei. *Oleynik.*
Factorium Robienie iedno.
factu difficile, *Trudno.* beschwärlich.
factum, *Uczynek, Sprawa* 2. *Robienie* 3. *Pieczywo, Kazus, Ták iest.*
factum do, *Spráwuię* 1. machen.
factum est: Quid factum est de *sub Podziewam*
Factum est mihi melius. Wzmagam,
Factum malè. Złe Sobie postąpił.
Factum puta. Bárdzo dobrze.
factūra, *Robienie, Robotá* 1.
factura *corporis, Ksztalt.*
factūrio, *sub Zapuszczam się.*
factus ti. *Robiony* 1. gemacht.
factus us. *Robienie* 3 *Budowánie* 1. *Pieczywo,*
facul, Łácno: Fă cŭla, Pochodnia.
facultas, *Zdolność, Przemożenie. Łácność, Moc, Snádność, Wolność* 1. *Dozwolenie, Dostátek* 1. *Powod* 1. *Náuká* 1. Macht/ Gewalt.
facultas dicendi, *Wymowá.* Wolredenheit.
Cujus Aristæi quoniam est ablata facultas V.
Facultas *est mihi. Mogę.*
facultates, *Maiętność.*
facūndè Facundissimè, *Wymownie.*
facundia, *Wymowá* Wolredenheit. *Nec facundia deseret hunc, nec lucidus ordo. H. v. Eloquentia.*
Facundia canina homo. Zwány.
facundus, *Facundiosus. Wymowny.* wolberedt.
Non formosus, sed erat facundus Ulysses. O. v Eloquēs
facunditas, Wymowá. Wolredenheit.
fæcārius, *Drożdżowy.*
fæcūlēntus, fæcātus. fæcīnius, fæcīnus. *Mętny Drożdżysty.* voll Heffen. *Et faeculentos gurgites horrescere.* Jamb. *syn;* Cœnōsus *vel* crāssus.
Fæcialis lege Fecialis.
Fæcŭla, *Sok winny.* Fæcŭlentia, *Plugástwo.*
Fæcutinæ, Smrodliwe mieysce. Corripit u Renat. contra Analogiam.
fæx, *Drożdże, Fuz, Smrod* 3. *Chálástrá* 2. Heffen/ Trusen. *- Ego facem primus & hales.* Hor. *syn.* sēdīmen, sēdīmēntum, cænum. *epith:* Līquīda, vīrōsa, crāssa, lēnta, fœtīda.

Fæx urbis. *Pospolstwo.* das gemeine Volck.
fafæ, *Pfa.* Fāgea glans. *Bukiew.*
fāgeus, fāgīneus fagīnus. *Bukowy.* büchen.
fagīna arbor, faginea sylva, *Bukowiná.* Büch-
fagopyrum, *Tatarká.* (wald.
fāgus, *Buk*, & *sub Dąb.* Ein Büchbaum. *Fagus,* & *Arcadia pinus amata Deo,* Prop. *epith:* Pătŭlă, ārdŭă ēxcēlsă, āltă, ūmbrōsă, frōndōsă dēnsă. *phr:* Lātè rāmos, ānnōsăque brachĭă pāndens, ūmbrōsă căcūmĭna fāgi. Rūgōsō cōrtĭce fāgus. Patŭlæ rĕcŭbans sub tĕgmĭne fagi.
Fāla. *Zdrádá, Sztuká* 5. *Báſztá* 3.
Fălārĭca, *Pocisk* 2. *Włocznia* 1. *Glewiia, Belt, Podpały woienne.* ein dicker Pfeil.
falcārius, *Kosiarz.* der mit Sichel schneidet & *sub Száblá.*
falcātus, *Kosisty* 2. Krumb wie ein Sichel. *Lævas corra tegit falcati cominus enses.* V.
falcātus currus falcatæ quadrigæ. *Woz woienny*
falcĭcŭla, *Siekacz ogrodniczy.*
falcĭfer, *Kosiarz. Kosisty.* & *sub woz woienny*
falco, -ōs. *Kosę.* mit einem Sichel abschneiden.
falco; *onis. Sokoł, Pázurowáty.* ein Falck. *epith:* vōrax ātrox, crŭēntus. *phr:* Pēnnis & cūrvis ūngŭĭbus ācer. Sūblīme vŏlans tĕnŭem sēcat āĕra falco. *v. Accipiter.*
falco arborarius, *Kobus.*
falcŭla, *Kosecżká, Sierp.*
falĕre, *is. hoc Podstáwek* 3. *Támá.*
falernum, *Muszkátelá wino.* Falerner-Wein. *Malueris, quam si muta Falerna bibas* Mart. (*Vinum generosissimum, ex agro Falerno in Campania Italiæ.*) *syn:* Vīnum. *epith:* Fūmōsum, īndŏmĭtum, ācre. *phr:* Lūdĕre fūmōsum pŭĕro ūndēnte fālērnum. Cāmpāni mōllīsĭma vīna falerni. *v. Vinū.*
falīscæ clathratæ, *Drábiná* 3.
fallācia, falla *Zdradá Sztuká* 5 Betrug/Schalckheit. *Verum ubi nulla fugam reperit fallacia victus.* V. *syn:* Dŏlus, fraus, āstus, āstŭtĭa callĭdĭtas, vafrĭtĭes, īnsĭdiæ, *epith.* Īnĭqua, mēndax, mālĭgna, tēcta. *phr:* Fraus mēndāci tēcta cŏlōre. Cōnfĭcta, dŏlo mēndācĭa tūrpi. *v. Dolus.*
fallaciam facere, ntendere *Sztuki zażyć* einen suchen zu betriegen.
fallācĭes, *Oszukánie.* Betrug.
fallaciloquentia Fałsz, Nieszczerość.
fallaciosus fallisicus, Zdrádliwy.

Fallaciter, *Zdrádliwie. Chytro, Fałszywie.* Betrüglich. *Quaque vocant animæ, fallaciter Omnia transit.* Ovid.
fallax, *Omylny* Betrüglich/treulos. *Nec fraus te incolumem fallaci perforat anno.* V. *syn:* Mēndax, dŏlōsus pērfidus. *phr:* Vir pēctŏre fĭcto. Dŏlis īnstrūctus & ārte pĕlasga. Qui dīrum nĕfas in pēctŏre vērsat. *v. Decipio.*
Fallo as Zwłaczam 2.
Fallo, is. *Omylam kogo, Oszukiwam, Zdradzam, Záwodzę kogo, Zwłaczam* 2. *Uchodzę* 3 4. *Potykam się* 1. *Chybia co, Taię się* Betriegen. *At regina dolos, qui fallere possit amantem?* V. *syn:* Dēcĭpio, fraūdo, dēlūdo, ēlūdo. *phr:* Dŏlis, āstu căpĕre căptāre, dēcĭpĕre. Fāllĕre dŏlo. Fraudem āstūto pēctŏre vērso. Nŏvās ārtes, nŏva pēctŏre vērsat cōnsĭlĭa. *v. Decipio.*
fallo horas, tempꝰ *Tracię czas.* die Zeit unnütz
Fallo morbum. Ulżywam. (zubringen.
fallor, *Omylam się* fehlen.
fallor memoriâ. *Zápámiętywam się.* vergessen.
fallor sermonis. *Niedosłyszę.*
fallor visu. *Niedowidzę.*
falsarius, *Fałszerz* 2. ein Fälscher.
falsè, falsò. *Fałszywie.* falsch.
Falsidicus, falsil quus falsus a um. Kłamcá fałszywy. Ein Lügner. *Falsidicus confidensque, quid tum po tea.* Jamb.
Falsiturus, Krzywoprzysięzcá.
Falsimonium, falsitus, falsum. Fałsz.
Falsiparens. Bękart. der für eines Manns kind wird gehalten/und eines andren Sohn ist.
Falso as. Fałszuię. fälschen. *Invidia est, falso plurima vulgus amat.* Tib. *syn:* Falsè.
falx, *Sierp, Kosa.* Ein Sichel/Sense. *Vomeris huc & falcis honos, huc omnis aratri* V. *syn:* Cūrva prōcūrva, ŏbtūsa, ăcūta, ădūnca, fērrĕa, dūra æstīva pānda, rēpānda, phœnīcēa longa mordax, cāmpēstris. *phr:* Fālce mēto, sēco. Mātūris falcem sūppōnit ărĭstis. Cēres falce rĕsēcta cădit. Mēssem prōstērnēre fālce.
falx putatoria, vinitoria. *Siekacz ogrodniczy.* ein Rebmesser.
fāma, *famella, Sławá, Wieść, Niesławá.* Ein Geschrey/Gericht. -- *Magnas it fama per urbes.* V. *syn:* Rūmor, mūrmur sērmo. *epith:* Nūntia,

tia,

tia, vōlĭtans, sūpērstes, pĕrennis, prænūntia, vērbōsa, sūbĭta. *phr:* Rērum prænūntia fāma. Tam facti prāvīque tĕnax, quàm nūntia vēri. Vōlĭtans per rēgna, per ūrbes. Văcūas īmplens sērmōnĭbus auras. *v. Rumor.*

Fāma adversa *Niesławá* vnehr/verleumbdung.

fama celebrat, crebrescit, fert, vulgavit obtinet. *Wieść iest, Powiadáią.* man spricht.

fama in vulgus est pessima. *Zle o nim mowią.* es wird über von ihm gesprochen.

famam alicujus lacero, saucio. *Osławiam kogo.* einen verleumbden.

fame confectus. *Głodny.* hungerig.

fame conficior *Mrę głod.* hungeren.

fame integra. *Naczczo.*

fame laboro, urgeor. *Łáknę* hungeren.

famēlĭcus fāmēlĭcōsus *Głodny, Suchy.* Hungerig/ außgehungert. *Nocte boves acri lassoque famelica collo.* Juv. *phr:* Nīl hăbēt, & lēnte dēpĕrit īlle făme răbĭdā tria guttūra, pāndens īmpactus ceu plēna lĕo per ŏvīlia tūrbans (Suādet ĕnim vēsāna fames) mānditque trăhitque. Mīlle pĕcus, īllos lōngā dŏmant īnŏpi jĕjūnia victu.

Famen, n. Paul. Diacon. pro sermone.

fămeo, famelco. *Łáknę.* hungeren.

fămes *Głod.* Hunger. *Et metus & male suada fames, & turpis egestas,* V. *syn:* ēsūrĭes. *epith:* Răbĭda, mălĕsuāda, mĭsĕra, stĭmŭlans dūra, crūdēlis, īmpōrtūna, prædūra, languĭda, vĭŏlēnta impătĭens, īrrĕquĭēta, rĕdĭvĭva. *phr:* ārdor ĕdendi. Tristi mōrĭentia tōrpent mēmbra făme. Cōllecta fătīgat ĕdēndi ex lōngo răbĭes. Tum quŏque dira fames īmplăcātæque vīgēbat Flāmma gŭlæ. *vide Famelicus.*

famiger famigerator. Nowiniarz. der neue zeitung tragt.

famigerabilis famigeratꝰ. Sławny.

famigeratio, Sławienie.

fămĭlia, *Czeladź, Dom 2. 3. Maiętność, Dziedzictwo, Sektá.* Haußgesind/ Geschlecht. *Pater familiæ verus est. Quirinalis.* Scaz. M. *syn:* āgnātio, cōgnātĭo, stĭrps, gĕnus.

Familiam duco. Przodkuię, & sub Przednia rzecz.

Famĭlĭārica sella. *Prywet.*

Fămĭlĭārĭcus famĭlĭarium. *Czeládny.*

famĭlĭāris, *subst Domownik, Towárzysz 1.* Haußgenoß/ ein gemeiner Freund. *Ego par sum familiaris ex hac familia.* Jamb.

Familiāris, *adject: Pospolity 3. 4. Zwyczayny, Znaiomy, Towárzyski, Gospodarski 1.* was zum Haußgeschafft. sind gehört.

familiari as, *Towárzystwo 1.* geheime Freundschafft.

Familiarĭter, *Po przyiacielsku, Po znaiomu, Bespiecznie, Famino, sub Mow.*

Familias filius, familias filia. *Gospodarski Syn.*

fāmōsum carmen, epigramma, scriptum. *Páskwil* schrifftliche Verleumbdung.

Fāmōsus. *Sławny, Niesławny, Niepoczciwy, Bezecny, Osławiáiący, Ußczypliwy.* berühmt. *Item.* Verleumbdet *Nec sponsæ laqueum famoso carmine nectit* H. *syn:* īnsīgnis præclārus, fāmâ sūper æthĕra nōtus, vel tūrpis, īnfāmis. (*effet.* L.

Famul, Sługá 1. Ossa dedit terræ proin ac famul infimus

fămŭla, *Służebnicá.* Dienstmagd. *Famulabus, ut filiabus, recte.* Famulanter. *Pokornie.*

famulare, *Służebnicze.*

famŭlaris, *Czeládny, & Służbisty, Służebny, Domowy, Służebniczy.* Dienstbar. *Famularis retinet errantem manus.* (Jamb.) S.

famularis turba *Pácholstwo.*

famŭlātus us. *famulatio, famuletium.* Orszak *al: Służbá.* Ein Dienst. *Damnatos cohibent ergastula quos famulatu.* Pr.

famŭlĭtium, *idem & Czeladź Pácholstwo.* ein Hauffen Dienstleute.

Famulitas, Niewola.

fămŭlor. *Służę 1.* Dienen. *Et studiis celebrare bonis, famulemur ut illi.* Ar.

fămŭlus, *subst: Sługá 1. Czeládnik.* Knecht/ Diener. *Cæsareum famulo vertice ferre pedem.* Ovid. *syn:* Mĭnĭster, servus, puer. *epith:* Prōmptus, cĕlĕr, fidus, sūccīnctus, gnavus, sōlers, săgax, fĭdēlis. *v Servus.*

famŭlus, *adject: Posłuszny, & sub Służáły.*

fănātĭcus, *Nárchniony, Szalony 2. Kościelny, Pionunem uderzony, Opętał go czart* unsinnig/ besessen von einem Geist *Et crine senex fanaticus albo.* Juv. (*Niestychány.*

Fando audivi. Wyrozumiewam. Fando Fando inauditus plicá.

Fāndum, *Słusz.* Fandus, *Sprawiedliwy.*

Fano, as. Poświącam 1. heiligen. *Fanulum, Káplicá.*

fānum, *Bałwochwalnia, Kościoł 2.* Eine Kirch. *Agros atque lares proprios habitandaque Fana* H. *syn:* Templum, dēlūbrum. *epith:* Săcrum, vĕtūstum, āntīquum. *v. Templum.*

Far,

Far, ris. n. Zboże 1. 2 Zyto, Mąká. Allerley Korn.
Far erat, & puri lucida mica salis. Ovid.
far adoreum, *Zyto.* far caninum, *Ospá.*
far hordei, *Krupá.* (Wurst.
farcimen, *Kiszká nádziewána, Kiełbasa.* eine
farcio, *Nádziewam, Nátykam.* außstopffen.
Farctilis, idem Fartilis, Farctor, idem Fartor.
Farctum, Farctus. *idem Fartus.*
Farfará major, B. sub Lepieźnik ziele.
Farfaria, Bukwicá.
Farferum, Farfugium, *Ziele.*
fari, *sub Mowię 1. & Przepowiadam.* reden.
-- Dictisq; ita fatur amicis. Virg.
farina, *farinula, Mąká.* Meel. *Nam quæ pulvereæ fuerint confusa farinæ.* Ovid. *epith:* Triticea adorea, pultifica, candida, levis, attrita.
Farina conspersa subacta. *Ciasto 3.*
farinæ tritici flos, *Mąka pszeniczna 1.* Weitzen-
farinacea, *orum. Ciasto 3.* (meel.
farinaceus, *Mączny 2.*
farinarium, *Mączne schowánie.* ein Ort Meel auffzuhalten. *sub Mączny.*
farinarius, farinulentus, *Mączny 1.*
farto onis. Pstrąg. farnus *Dąb.*
fariolus priscè, pro hariolus, Scaurus.
farraginarium, *Mieszanka 2.*
farrago, *idem & Mieszániná żyto.* Ein gemischt Futter von allerhand Gekörn für das Vieh.
Tum demum crassa magnum farragine corpus. Virg.
farranum, *Kniat.* farrarium, *Szpichlerz.* Ein Speicher.
farrarius, farreatius, farreus, *Zytny, Zbożowy 2. Mączny.* farratum, *Kászá 1.*
farratus, *Kászány.*
farreatio *sub Slub małżeńſki.*
farreum, *Gumno, Stodołá, Kołacz, Rynká, Brytanna.* ein Kuchen von Weitzen.
farriculum sub Kwas 2. (stopffung.
fartura, fartile is. fartura, *Nádziewánie* auß-
farta *orum.* fartalia, *ium Nádziewánego co.* etwas außgestopfftes.
Farta salsitia sub Kiełbása. Farticulum ibidem. dá.
fartilis, *Karmny.* füllig. fartim, *Natkáno, Gromá-*
fartor, Nádziewácz, Kiełbáśnik, Miánownįczy.
fartum, Nadzienia, Nádziewánego co, & sub Karmny & Siekániná.

fartus, *Nadziany. Nátkány, Pełno gdzie czego.* gefüllet.
Fas, *Słuſz.* Richt/ billich. *Fas & jura ferunt, rivos deducere nulla.* Virg. *syn:* Jus æquum licitum, justitia, æquitas.
fas est, *Godzi mi się.* es ist billich.
fasceatim, *Wiązankámi.*
fasces, *hi. Laska ceklarska, Urząd 1. Wspániáłość.* ein Zeichen der Obrigkeit/ Ehr/ Ampt.
Fascia, *Przepaskâ 1. 2 Bindá, Chustká 2. Strefa, Obwiąsło Zierzyniec 2. Kray.* ein Bäudlein/ Windelein. *epith.* Tenuis gracilis, sinuosa, mollis, purpurea, pendens, pendula.
fascia lecti, *Pas łoſzkowy.* Bettband.
fasciæ, *ha. Pieluchá.* Windelein. fasciatio, *Powicie 1.* Bindung mit Bäuden.
fasciatus *Przepasány* Verbunden mit Bändlein
fasciculus, *Wiązanká, Garść 2. Rowniánka & sub Kiść 1.* Ein Büschlein. *Fasciculum portes librorum, ut rusticus agnum.* Hor.
fascinans, fascinator. *Urzekácz.* ein Zauberer.
fascinatio, fascinum fascino. *Urok. Urzekanie.*
fascino, *Urzekam.* Verzauberen *Nescio, quis teneros oculus mihi fascinat agnos.* Virg.
fascio, *as. Powijam dziecię. Záwijam.* mit Bän-
fasciola, *Podwiązká. Bindá 1.* (den verbinden
fascis, *Wiązanká, Ciężar 1* ein Gebund Ruthen
faselinus, *Bobowy.* Faseolus, *Bob 2.*
faselus, fasellus *m. f. Łodź.* ein Gattung schnell fahrend Schiffs *Et circumpictis vehitur sua rura*
fasti, *hi Kálendarz.* Kalender. (*faselis.* V.
Fastidienter, Fastidiliter. Ckliwie, Teſkliwie.
Fastidio, *Brzydzę się, Mierżę się czym, Ckliwo mi, Nie rad co czynię, Niechce mi się nie, Gárdzę, Czwarzę się Przekwintuię* Unwill haben/ab cheu haben *Invenies alium, si te hic fastidit Alexis.* V *syn* abhorreo, aversor, refugio, contemno, aspernor *v. Contemno & Aspernor.*
fastidiosè, *Ckliwie, Teſkliwie, Niechętnie, Niepilnie, Ostro 2.* verdrüßlich.
Fastidiosus, *Ckliwy, Nieucżynny, Niedogodny, Niechotny, Teſkliwy, Gardzący, Roſkoſzny 2. Łakotliwy, Przekwintarz.* Verschmacht/ verdrüßlich.
Fastidiosa tristis ægrimonia. Jamb: Hor.
fastidium, *Brzydkość, Teſkno cá Ckliwość, Przekwintowánie, Wzgarda 1. Mierziączka.* Ver-

druß/Eckel, Abschen. *Metri longa decem tulerint fastidia menses.* V. *syn:* Tædium, nausea, contemptus *epith:* Lentum, difficile, morosum, longum.

Fastigatio Fastigiatio, *Kończatość.*

fastigiatus, *Kończaty* 1. *Szpiczasty.*

fastigio, as *Wierzch czynię zakończam.* auffwerts außspitzen.

Fastigium, *Wierzch* 1. *Szczyt, Szpicá w budowániu, Kátafalk, Kończatość Kropká pisarska Stan, Koniec, Przodek* 2. *Głębokość, Domu przednia śćiáná* ein Spitz Gipffel.-- *Et summa sequar fastigia rerum.* V. *syn:* Culmen, vertex, apex, cacumen. *epith:* summum, altum, celsum, excelsum. *v. Cacumen.*

fastigio, *as. Zákończam, Wierzch czynię.* auffwerts außspitzen.

fastosus, fastuosus. *Pyszny.* voll Stoltzheit. *Ad nocturna jacet fastosæ limina mœchæ.* M. *syn:* Superbus, fastu tumens, tumidus.

Fastus, *ti. Práwny* 2. *Sądowny, Dzień sądowy.*

Fastus, *us. Postáwa, Pychá, Kálendarz, Pogardzánie.* Stoltzheit, Vbermuth. *Tu quoque qui pleno fastus assumis amore* Prop: *syn:* Superbia, ambitio *epith:* inanis, superbus, tumens, ventosus, turgidus, elatus. *phr:* Laxet terribiles majestas regia fastus. Ille truces fastus violentaque pectora lenit. Turgida ventosus pectora fastus agit.

Fatale *v. fatatum est illi. Niepomyślna.*

Fatalis, *Niepochybny, Zrządzony od Bogá, Gwałtowny, Wieszczy, Śmiertelny* 2. *Záwity rok* von Gott beschlossen. *Quod si fatales, jam nunc explevimus annos.* T.

fataliter, *Niepochybnie, Koniecznie, Zápewne.* Durch Gottes Rathschluß. *Ut solers Orator ait fataliter urbem.* P.

Fatantur à fator. Wiele mowią.

fateor, *Wyznawam, Przyznawam, Spowiadam się* 2. Bekennen. *Ipse fatebatur, sed reddere posse negabat.* V. *syn:* Confiteor, non nego, concedo.

Fatbisco, idem Fatisco.

fatidicus, *faticanus, faticinus. Prorok, Wrożek.* Wahrsager. *Vatis fatidicæ cecinit, quæ prima futuros* V.

Fatidica anus. Wrożká 1.

fatifer, Śmiertelny. Tödtlich. *Fatiferumq; ensem loricam ex ære rigentem.* V.

fatigatio, *Sprácowánie.* Müdigkeit.

fatigatus, *Sprácowány.* Müd, abgemattet. *Ite fatigatas ubi Dædalus exuit alas.* Juv.

fatigo, *Przymálegam, Morduję* 1 *& sub Pogániam.* Müd machen *Terga fatigamus hasta ne tarda senectus.* Virg. *syn:* Lasso *vel* urgeo, premo.

fatigor, *Morduję się.* *fatiloqua, Prorokini.*

fatim, Dość 1. genugsam.

fatisco, *Rozstępuję się, Rysuię się, Padam się, Puszczam ultimum. Ustaię, Zgrzybieć, Wyradzá się.* sich von einander thun. *Ne pulvere victa fatiscat.* V.

fatiscor, *Przestaię* 1. *Puszczam ultimum.*

Fator aris. Wiele mowię. viel reden.

Fatuarius, Nátchniony. Fatuellus, Latáwiec.

Fatuitas, Głupstwo. Thorheit.

Fatum, *Bieg* 2. 3 *Kondycya* 2. *Nieszczęście, Śmierć* 1. *Wyrok* 2. *& sub Boskie zrządzenie.* Schickung Gottes *Item.* der Todt. *Concordes stabili fatorum numine Parcæ.* V. *syn:* Sors, fortuna, *vel* mors funus, lethum. *epith:* ineluctabile, miserabile, deflendum, malignum, lamentabile, amarum, instans. *phr:* Fatalis lex. Nulli mutabile fatum. Fati æternus ordo. Fatorum ferreus ordo. Divum decreta, immotæ cœli leges atque aspera fata. Nulla prece mobilis ordo. Parcarum ferrea fata. Trium decreta sororum.

Fatuor, *Głupieię, Nátchniony iestem.*

fatuus, *Głupi, Niesmáczny, Latáwiec.* Narrisch. *Id quod verbosis dicitur & fatuis.* Catull. *syn:* Stultus, stolidus, vecors, insanus. *v. Stultus.*

Fauces, *ba. Pászczęká. Ustá* 1. *Gardła uście, Oddechowá dziurá, Wąwoz, Niebespieczeństwo, Weście* 1. *Otchłáń piekielna.* Der Rachen/Schlund. *Faucibus exsuperat gravis halitus inspice sedes.* P. *syn:* Jugulum guttur, ora. *epith:* obscuræ, avidæ, angustæ, patulæ.

Fauciňo, as. sub Dawię.

Favens, favitor. *Sprzyiázny.*

Faventia, æ. Mowá życzliwa, Sprzyiánie, Winszowánie. Gunst.

faventia, ora. *Mowá życzliwa.*

Faveo, *Sprzyiam, winszuię. krzykam pochwalaiąc & sub Rad co czynię.* Gunstig seyn, wol wöllen. *Casta fave Lucina: tuus jam regnat Apollo.* V. *syn:* aspiro, adsum. *phr:* Da facilem cursum atque audacibus annue cæptis. Quisquis es, ô faveas nostrisque laboribus adsis, adsis ô pede Diva secundo, adsis, ô placidusque juves Dexter à des aspiret primo fortuna labori. *v. Auxilior. Aspiro.*

Faveo ore Milczę.

Faveus

Favens Favea, al. Favia. i puer puella, Scalig. en Plaut.
Fāvi expressi *Wosczyny.* (Tibul. Juvena l. Gloss.
favīlla f. villaceus. *Perzyna* heiſſe Aſche. - *Rapidis ambusta favillis.* Cl. *syn:* Scīntīlla, cĭnis. *epith:* Cāndens, incēnſa, bĭbūla, mobĭlis, āltĭvŏla flāmmans. *phr:* Vŏlĭtans per nūbĭla ſumma Cōntĭnŭo volĭtant per ĭnāne favīllæ. v. *Ignis.*
Fāvīlla æris & cadmiæ *Mosiężne odmioty.*
Favilla vivens. *Zarzewie.*
Favillæ. *Pieczary.* *legit* Favitor.
Favissor. *Apuleio, Coluio. Stevechio i. fautor. Lipsius*
Faunorum ludibria, *Duszenie nocne.*
Fāunus, *sub Mieszániec 2. Dźki mąż, stráchy nocne.*
favōnius, *Wiatr zachodni práwy, Bękart.* Der Weſtwind. *Primo restituent vere Favonii.* *Choriam.* Ho. *syn:* Zĕphўrus. *epith:* Spīrāns, cāndĭdus lĭquĭdus, flōrĭdus. *phr:* Aūra făvōni tēmpĕries. Sub ādvēntum ſpīrāntis lēne fāvōni. Spīrat genĭtābĭlis aūra fāvōni. v. *Zephyrus.*
favor, *Chęć, Sprzyiánie, łaska.* Gunſt *Uncta det favor arbiter coronæ.* Phal. M. *syn:* Studĭum, grātia. *epit:* Dulcis, bĕnĭgnus prŏpēnſ9 sĕcūnd9.
favōrabĭlis, *Sprzyiazny, Záchowáły, Przyię mny, Fáwory maiący.*
favōrābilĭter, *Sprzyiáźnie, Przyiemnie.*
faustè, *Szczęśliwie.* Fauſtitas, *Szczęście.*
fauſtus, *Szczęsny.* Glückſelig. *syn.* Fēlix, Fōrtūnātus, bĕātus. *vide Felix.*
Fāutor, fautrix. *Sprzyiázny* 1. *Fautor czyl. Przyiaciel* 2. Ein Gönner. *Hic ubi nequitiæ fautoribus & tumidus nil.* Juv. Fāvēns, ſtŭdiōſus, prōtēctor, dēfēnſor, ādjūtor, āmīcus.
Fāvŭs, *Plastr, Susz pszczelny, Posadzká Ognipiora, Księski zbieralne.* Honigroß, Honigſeim. *Mella favit illi tiliæ atque uberrima pinus.* V. *syn:* Mel. *epith:* Prēſſus mēllĭtus, sĭcūlus, ŏlens, ŏdōrātus, pīnguis cæleſtis. *vide Mel*
Faux, usitatius plurale Fauces supra Fauce habet. Ov.
Fāx, *facis. Pochodnia* 1 3. *Pobudká* 1.5. *Noc* 1. *Podszczuwácz.* Ein Fackel. *Jamq; faces & saxa volant furor arma ministrat.* V. *syn.* Tæda lāmpas, lūx lūmen. *epith:* Fūmida, flāmmēa, ſplendĭda, grāta, fūnĕrea. *phr.* Pīnĕa tæda. Flāmmĭfera pīnus indūcto cēratæ sūlphŭre tædæ.
fax noctis. prima. *Mierzch.*
faxo, faxim, faxis. *Czynię.* machen.
Fēbri æſtuo, caleo, jactor, aduror. *Gorączkę mam.* das Fieber haben. & febrīcito, febrio, febrito, *is. idem.*
fēbrīcula, *Gorączka mała.* Ein klein Fieber.
febrīcŭlōſus, febriens. *Gorączkę maiący.* der das Fieber hat. *Verum nescio, quid febriculosi.* (Phal) C. *syn:* Febrem āccēndēns, vel febrĭcĭtans.
febrilis, *Gorączkowy.* Das zum Fieber gehört.
fēbris, *Gorączká* 1. 3 4. Das Fieber. *Cum furit atq; artus depascitur arida febris.* V. *syn:* Fēbrialis, æſtus ārdor ignis. *epith:* ārida, mālĭgna, ĭnsāna, rĕcĭdĭva, sĭtibūnda, rĕcūrrēns mūtābĭlis. *phr:* Cŏrpŏris ārdor, ārida cōnvĕllit fĕrvēns præcŏrdia febris. v. *Febricito.*
febris accifio horrida. *Ograżká.*
febris acuta, ardens, flagrans. *Gorączká cięszka.*
fēbris ephemera. *Gorączká iednodzienna.* das tägliche Fieber.
febris intervallata, *Gorączká nieustanna.*
febris periodica ſtata. *Gorączka iednostayna.*
febris quartana, quadrini circuitus, *Czwartaczka.* das viertägige Fieber.
febris quercera, querquera, frigida. *Zimnicá.* das kalte Fieber (*szny dzień.*
fēbrŭa, *orum. Oczyścieniu służąca rzecz, Zadu-*
Februa festa, Gromnice.
februārius, *subst: Luty.* Der Hornung. *Brumales Janus Februarius atque December.* Aus. *epith:* Brūmālis, ĭmbrĭfer, gĕlĭdus. *phr:* Mēnſis. Qui sĕquĭtur Jānum rēlĭquis quŏq; mēnsĭbus ĭmpar.
Februarius *adject. Lutniowy, & sub Oczyściam.*
Fēbruo, *as. Oczyściam.*
Fēcĭālis, *subst: Poseł* 2. Herold. *Prima syllaba variat quantitatem, ibidem.*
fecialis; *adject: Heroldski.*
Fecilitra al. felicitra, sub Nieszczęśliwy.
fēcŭla, *Sok winny, Pięknzydło.*
fēcūndè, *Zyzno.*
fēcūnditas, *Płodność, Zyzność.* Fruchtbarkeit.
fēcundo, as. *Zyznym czynię.* fruchtbar machen *Fecundavit amor materno viscera partu.* Prud.
fēcundus *Płodny, Zyzny, Pożyteczny.* fruchtbar *Atsi non fuerit tellus fecunda sub ipsum.* Virg.
Fecutinæ arum. Smrodliwe mieysce.
Fedus sub Koziel 2.
Fel, *Zółć.* Die Gall. *Sive fel ursinum tepefactâ dilue*

dilue lymphâ. Seren. epith: atrum, vipéreum mōrdax, ămārum, vīrĭde, vīrōsum, mālum, trīste, cærŭlĕum.
Fel terræ, Centurya 2.
Feles, is. idem Felis, is.
fēlīcĭtas, Szczęście 1. 4. Powodzenie, Zyzność, Glück, Wolstand. O nulla longi temporis felicitas. Jam. Sen. syn: Prōspĕrĭtas. phr: Rēs sĕcūndæ, prōspĕræ, Fōrtūna, prōspĕra, sĕcūnda. v. Felix
fēlīcĭter, Szczęśliwie. Glücklich. Nam spirat tragicum satis & feliciter audit. H. syn: Fōrtūnātē, bĕātē, faustō. phr: Sĕcūndo ālĭtĕ. Dēxtro ālĭte ōmĭne dēxtro. Aūspĭcĭo fausto Dĭis Aūspĭcĭbus. Aūspĭce Chrĭsto.
felis, is. Kot. Ein Katz. Fele soror Phœbi, nivea Saturnia vacca. Ovid. syn: ælūrus, cătus. epit: Cāllĭdus. phr: Mūrĭbus īnfēnsus.
felis, vel feles virginea, felis pullaria. Ludokradzca. Felis pardus sub Ryś 2.
fēlix, Szczęśliwy 1. Zyzny, Płodny, Niebosczyk. Glückselig. Nos amiternus ager felicibus educat hortis. M. syn: Bĕātus, fōrtūnātus, vel prōsper faustus, sĕcūndus, vel cōmmŏdus, ūtĭlis, ŏppōrtūnus. phr: Quo non fēlīcĭor ălter. Tērque quătērque bĕātus, ab ōmni pārte bĕātus. Cui vūltu rīdet fōrtūna sĕrēno. Cui vū...um sērvat fōrtūna bĕnignum. v. Fortuna.
felle ferīre, tr. sub Przymawiam komu.
fellebris sub Ssę 1. fellĕus, Żołciany.
fellico fellito fello. Ssę 1.
femen, inis. femur, Ud. Dicke des Beins über dem Knie. Rostro femur hausit adunco. Ovid. syn: Crūs, fĕmen. epith: Tĕnĕrum, hirsūtum trĕmŭlum, mōlle, tūmĭdum, tĕnĕllum, cāndens, nĭvĕum, firmum, rōbūstum, fōrte vălĭdum, lāctĕum, hīrtum tītūbāns.
fēmĭna, Białagłowá, Dziewká, Sámicá. Ein Weib, Frau. v. Fæmina.
femina cardinis. Biegunowá dziurá.
femina prostituta, femina publicata, impudica. Nierządnicá. eine gemeine Hur.
femĭnal, Członek.
femĭnālia, ium. femōrālia. ium. Ubránie, Gácie. Brúch, Gesäß, Schürtztuch.
Feminata virtus, pro effeminata apud Cic. in versu Poëtico, legit Lambin.
femĭneus, femininus. Białogłowski. (Arnobi.
Feminine, i. feminino genere; Gramaticorum, vox Carisi
femininum genus. sub płeć 1.
femininum raptum Sámicá.
femorale, Nogáwica. Brúch. Femur v. femen.
Fēnārius, Sienny 1.
Fendica i. hira Arnob. priscum.
fēnĕbris fenerator us, Lichwiarski.
fenĕrātor us, fenerator, Lichwiarz. Wucherer.
fenĕratio, feneratus, us Lichwá 1. Wucher.
Fenerato sumo. Lichwę daię. auff Wucher nehmen.
fenerato, Lichwą.
fenĕro, Lichwię, & sub Pożyczam 2.
feneror, Lichwię, Lichwę daię.
fenestella, Okienko.
fenestra, Okno 1. Błoná 7. Oko 1. Powod. Ein Fenster. Densa per angustas tela intorquere fenestras. V. epith: Căva, āngūsta, pătēns apērta pătŭla, sūblimis bĭforis, claūsa, līgnea vĭtrēa. phr: Qua lūmen thălămi, pārva fenēstra dăbat.
Fenestra animi. Oko. Fenestralis sub Okienny.
Fenestram aperio. Powod daię. (pány.
fenestrātus. Oknisty, Kraciásty, Dziuráwy, Oßary
fenestro, Okno czynię. Fenster machen.
Fenestrula, Okienko.
fēneus fenicularius, Sienny 1.
feneus homo, Strászydło 1.
fēnĭcium, sub Mieszániná.
fēnĭcŭlum, Kopr włoski.
feniculum sylvestre. Kopr kobyli.
fēnīle, Siennik. (Heuhauer.
fēnĭsĕca, fenisector, fenĭfex. Kosarz. ein
fēnĭsĕcium, Siáno, Koszenie. das Heuhauen.
fenisecia æ. fen licia æ. Fenisecia arum. Koszenie. fenisicium. idem.
fēnōre vel fēnori sumo. Lichwę daię auff Wucher nehmen.
fenori do. Lichwię
fēnum, Siáno. Heu. Fena plur: Apulei.
fenum autumnale, fenum cordum. Potraw.
fenum Græcum. Boża trawká.
fēnus, fenusculum. Lichwá 2. Owoc 1. die Fracht der erden. Item. Wucher.
fera, Zwierz. Ein Wild, Wildpret. Certum est; in sylvis inter spelæa ferarum. V. syn: Bēstĭa, bēllŭa, brūtum. epith: Hōrrĭbĭlis rĭgĭda mōntāna, crūdēlis, ĭnhūmana, ātrox, frĕmens, īmpĕrtĕrrĭta, fōrmĭdābĭlis. phr: Per ŏpāca văgāntes Lūstra

ſtrâ feræ. Fĕra vĕnāntum ſēpta cŏrōna. Vēſtīgāre feras ſylvis. Féræ cānum lātrātibus ăctæ, ſylvăque mōntānas ŏccŭlit ālta feras ĕrrāns per cămpos vīrídeſque rĕcĕſſus Cōntra tēla furēntes. Peragrāntes dēvia lūſtra.
Feræbitis Siſenna corr. Fera vitis ſub Mácica 4.
ferācĭtas, *Płodność:* Fruchtbarkeit.
Ferraculum. Ulpian. corr Serraculum. Servaculum.
fērāle, *Straſzliwie.* greulich, Kläglich.
ferāle epulum, *Pogrzebny obiad.*
ferāle officium, *Pogrzeb.* Begräbnuß.
fērāles dies. *Zaduſzny dzień* aller Seelen Tag.
Fĕrālia,*ium Ejuſdē originis cujꝰ Feralis quod tamē e longum habet* Tag daran man der Todten pflegt *Hanc quia juſta ferunt, dixêre feralia lucem.* Ovid *Feriæ erant Romanis, diis manibus ſacratæ, ſic dictæ à ferendis ad tumulum epulis.* Hānc quia jūſta ferunt dīxēre ferālĭa lūcem, ūltĭma plācāndis mānĭbus īlla fuit Ovid.
fērālis, *Okrutny, Straſzliwy, Smiertelny 2. Pogrzebny.* Kläglich Grauſam *Solaque luminibus ferali carmine bubo.* Virg. *ſyn* Fūnēſtus: dīrus, ĕxĭtiālis.
fērax, *Zyzny, Płodny, Buyny 2. Obfity.* Fruchtbar. *Terra ferax Cereris, multoq; feracior uvis.* Ovid. *ſyn:* ūber, fæcūndus, fērtĭlis, ăbūndans. *v Fertilis.* (*Karmny*
fercŭtum, *Nádziewánego co, Ofiárá 2. & ſub*
ferculum, *Noſidło, Noſzenie potraw, Potrawa, Mary, Zwycięſkie łupy &c. Lektyká.* Ein Gericht Eſſen. *Multaque de magna ſupereſſent fercula cæna.* Hor. *ſyn:* ēſca, dăpes, ĕpŭlæ: cĭbus. *epith:* Lautum, ŏpīmum, ſuāve dūlce, rēgāle, sŭpērbum tĕnue. *v. Epulæ.*
ferculus, Tragarz.
fĕre, *Poſpolicie, Práwie. Niemal.* bey nahe. *Num tecum fere totus ero quocunque recedam.* Auſ. *Jamque fere ſicco ſubductæ littore puppes.* Vir. *Ultima raro brevis.*
fĕrentārius, *adject: Prędki.*
ferentārius, *ſub Zołnierz lekki, Zołnierz pociſkowy, Poſiłek*
fĕretrun *Mary gr* Ein Todtenbahr. *Auxiliū v tale tulit tactaque feretro.* Sedul. *epith:* Nigrum pūrum mĭsĕrum. *ſyn:* Sĕpūlchrum, tŭmŭlus. *phr:* Jam virgo effertur nigro cōmpōſta feretro. Dūro pŏsŭērunt mēmbra feretro.
fēria,*ſu Sobota. Feria ima Niedziela.* Sontag *Feria quarta, Srzodá.* Mitwoch. *Feria quinta Czwartek.* Donnerſtag. *Feria ſecunda, Poniedziałek.* Montag. *Feria ſexta Piątek.* Freytag. *Feria tertia, Wtorek.* Dienſtag.
fēriæ, *Dzień wolny, Swięto.* Feyrtag. *Fœrarum celebres ſubſt ſtyge feriæ.* Dihoriamb. P.
feriæ belli, *Fryſzt, Przymierze.*
feriæ Feſtæ, *Swięto 1.* Feyrtag.
feriæ Imperativæ. *Swięto nakazáne.*
feriæ ſtatæ, ſtativæ. *Swięto nieruchome.*
feriæ piſcatorum. *Mięſopuſt.* Faſtnacht.
ferīālis, *ſubſt: Poſeł 2.*
fēriālis *adject:an. Powſzedni ſub Powſzedni dzień*
fēriātĭcus dies, feriatus dies. *Swięto 1.*
fērĭātus, *Odświętny. Prożnuiący, & ſub Prożno 2.* Der müſſig iſt. *Sacra mentito male feriatos.* Sapph. Hor.
fĕrīna. ferina caro. *Zwierzyná.* Wildgebrath.
Ferinunt, pro feriunt: Priſcè ſub Wracam ſię.
ferīnus *Zwierzęcy, Zwierzynny.* Dem Wild gleich. *Armētalis equæ mammis & lacte ferino.* V
fĕrio, is. *Biię kogo, Uderzam 1 Poſtrzelić, Kluię Ogołocić Tnę, Traſiam, Pociſkiwam Biię Pięnądze.* Schlagen *Sublimi feriam ſidera vertice.* Chorian b. Hor. *ſyn:* Cædo pĕrcŭtĭo, vērbĕro, tūndo, pūlſo. *phr:* Nūnc dĕxtra īngĕmĭnans ĭctus nūnc īlle sĭnīſtra. Dēnſis ĭctĭbus hērōs crēber utrăque manu pūlſat vērſatque dĭrēta. Crūdēli lăcĕrăvit verbere terga. Mānu pĕrcutĭo, mănĭbus īnsĕquor ſædis.
ferio cornu, *Bodę.*
ferio fædus. *Przymierze czynię.*
Ferio femur, frontem ſub Uymuię ſię zá głowę.
ferio *palma. Policzkuię.*
ferior, *aris. Prozniuię.* Feyren. *ſyn:* Cēſſo, quĭēſco, văco, ŏtĭor *v. Ceſſo.*
ferĭtas, *Dzikość Okrucieńſtwo.* Grauſamkeit. *Quamquam ſæpe lupi plus feritatis habent.* O. *ſyn:* Fērōcia, bărbăries, crudēlĭtas. *epith:* Tōrva, ſæva, Scȳthĭca, īmmānis, īndŏcĭlis *v. Crudelitas, & Barbaries.*

Ferme

Fērme, *Práwie, Bez máłá.* ſchier, bey nahe. *Mob lis & varia eſt ferme natura malorũ.* Juv.

fermentātio, *Kiſanie, Kwáſzenie.*

fermentatum ſolum. *Pulchna ziemiá.*

fermentatus, *Kwáſzony & ſub Smętny.* geſaurt geheffl et. (*Námiękam.*

fermenteſco, *Kiſam, Kwáśnieię, Pulchnieię,*

fermento, as. *Pulchno czynię, Kwáſzę 1.2.* mit Heffen aufftreiben, ſauren.

fermentor, *Kwáśnieię.*

fermentum, *Kwas 2. Pulchność.* Saurteig.

Fĕro, *Nioſę 1. 2. Wiozę, Znoſzę 5. Odnoſzę 2. Wydaie ziemiá, Wyrwáć 2. cierpię 1. 2. Rodzę.* Tragen *Item.* dulden, leyden. *Quo ferar in partes ipſe fuiſſe tuas.* Prop. *ſyn:* Pōrto, tōllo sūſtĭnĕo gēſto, gĕro, *vel* sūffĕro, pătĭor, *vel* prōdūco, părĭo, gīgno, *vel* ōbtĭnĕo cōnsĕquor *vel* ōffero, *vel* aufero, *vel* āffero, *vel* dūco. *phr:* Hŭmĕros ŏnĕri sŭppōno. Onĕri sŭccēdo. Cōngēſtăque rōbŏra dūris fērt hŭmĕris āxem Atlas hŭmĕro tōrquet gēſtat. Fērt īngens tōto cōnnīxus cŏrpŏre săxum. Onĕri cērvīcem sŭbjĭcĕre. Hæc fātus lāto hŭmĕros, sŭbjēctă que cōlla vēſte sŭper, fūlvīque īnſtērnor pēlle Lĕōnis. *Pro Duco* (Vird: 6.) Æn. Hīnc vĭa tărtărĕi quæ fert ăhĕrōntis ad ūndas. *Pro dico* Virg: 1. Æn: Quam Jūno fertur &c. *Pro Offero.* Id 3 Æn. Sacra Dĭōnēæ mātri Dīvīſque ferēbam.

Fero acceptum. *Wpiſuię 3.* Fero acerbè ægrè moleſtè. *Markotno mi.* Fero atrociter, indigniſſimè. *Przykro mi.* Fero bene ætatem, annos &c. *Trwáły.* Fero hanc auram. *Służy mi powietrze.* Fero impunè, inultum, tantum. *Przepiekło ſię.* Fero legem, *Stánowię* Fero palmam. *Wygrawam.* Fero pœnam. *Przypłacam.* Fero ſententiam, Suffragium, *Wotuię. Fero vultu aliquid. Znáć*

fercōcia, *Zuchwałſtwo* Frechheit, Stoltz, Hochmuth. *V. Barbaries.*

ferōcio, *Beſtwię ſię 1.* Muthig werden. *Mox intractati more ferocit equi.* Ovid.

ferōcitas, *Zuchwałſtwo.* Frechheit, Stoltz.

ferociter, *Zuchwale.* hochmúthiglich. *Arguit.*

ferōculus, *Smiáłek.*

feror, *Ferris, fertur. Diomed. Bieżę 1. 2. Lecę 2. Spadam 1. Unoſzę ſię 1. 5.*

feror equô. *Jádę ná koniu.* reiten.

feror natatu navi, *Płynę.* ſchwimmen.

ferox, *Nieogłaſkány, Nieuhámowány, Zuchwáły, Okrutny, Pyſzny.* Grauſam. *Ægis feroces ore ſaxifico minas.* (Jamb.) Sen. *ſyn:* Fĕrus ēfferus, bārbărus, trŭcŭlēntus, crūdēlis, atrox. *v. Crudelis, Barbarus.*

ferramenta, *orum. żelazne naczynie* Eyſenwerck

fertāmentārius, *Kuźnik.* ein Eyſenmacher.

ferramentum bifurcum. *Widły 1.*

ferrānum. *Kniat.*

ferraria officīna. *Kuźnia, Rudá 1.* ein Schmiede

ferrariæ, *Zelażne gory.* Berg wo man Eyſen-

ferrarium metallum. *Zelazna rudá.* (grabt.

ferrārius, *adject: Kowalſki.*

ferrarius, *ſubſt: Kuźnik, Kowal.* ein Schmidt.

ferrātĭlis ferratus, *Zelázny.*

ferrea fabrica, *Kowalſtuo.*

ferreus, *Zelázny, Nieużyty, Nieludzki Nielutościwy, & in Nieprzebudzony.* das von Eyſen

ferri acies, ferri nucleus. *Stal.* (iſt.

Ferricrepina in Kierat 2. Ferriterium Więzienie 3. Ferritĕrus Okowániec.

Ferritriba a Ferritribax acis. idem.

ferrô armatus. *z Zelazem.* gewaffnet.

ferrô cruſtatus. *Okowány.*

ferrô præfigo, circumdo. *ſub Okowáć.* mit Eyſen beſchlagen.

ferrūgĭneus, ferrūginus, *Zelazny, Rdzáwy, Brunatny, Modry, Drętwiący.* Rauchfarbig. *Et pinguem tiliam & ferrugineos hyacinthos.* V

ferrūgo, *Rdza żelaza.* Eyſenroſt. *Cum caput obſcura nitidum ferrugine texit* Virg. *ſyn:* Rubīgo. *epith:* atra, ſcabra, ōbſcūra, ŏpāca, pĭcĕa, pāllens, pīcta. *v. Rubigo.*

ferrum. *Zelazo* Eyſen. *epith:* Dūrum, grăve, mōrdax, crūdēle rĭgens, ſtrĭctum. *ſyn:* ēnſis glădĭus, mūcro. *phr:* ōbductum rūbīgĭne fērrum īgne rŭbens. Vērsānt tĕnāci forcĭpe fērrum. Intĭma fatĭfero rūpit præcordĭa ferro. Vītam crudeli ābrūmpĕre fĕrro. *v Enſis, & Telū.*

ferrum miſsĭle, pennatum, volucre, *Strzała 1.* Pfeil.

ferrum vivum, *Mágneſowáne żelázo.*

ferrūmen; *Lit, Kitá Mularſka.*

ferrumen cæmentorum, *Wapno.*

Ferrūminātio, *Lutowánie, Nitowánie.* Das zusammenlöten.
ferrūminātus, *Nitowány.* Gelötet.
ferrūmino, *Nituię, Lutuię, Spaiam, Utykam.* Eysen zusammenlöten.
fert consvetudo, usus. *Zwyczay to iest.* Es ist die Gewohnheit.
fertĭlis, *Zyzny.* Fruchtbar. *Fertilis æstiva Nilus abundat aqua.* Tibul. *syn:* Fœcūndus, ferax, dīves, ăbūndans, ūber, grăvis, pīnguis, ŏpīmus. *phr:* Tēllus dītīſsĭma frugum. Pŏtēns ūbĕre glēbæ frūgum ferax. Cĕrĕris, Băcchīque ferax. Dātum semen multo cum fœnŏre rēddens Dīvĭtis ūber agrī. Turgens nūmĕrōso grāmĭne tēllus, Frĕquēns hērbis, & fērtĭlis uhēre cāmpus. *v. Fructuosus.*
fertĭlĭtas, *Zyzność. Płodność* Fruchtbarkeit. *Hosne mihi fructus, hunc fertilitatis honorem.* Ovid. *syn:* Fæcūndĭtas, ūbērtas, ferācĭtas, ūber, ăbūndāntĭa. *epith:* māgna fēlix, læta, ŏpūlenta, grāta, spērāta īngēns, Cĕrealis. *phr:* Tēllūris ălmæ læta sĭnum bĕans. Cŏlōnis, quāmvis ăvĭdis, pārēnt Bĕnīgno Prŏvēntu dŏmĭnum: dītat ager. Aurea frūges. Ităliæ lœto dīffūndit cōpia cōrnu. *v. Abundantia.*
fertilĭter, *Buyno, żyzno.* Frauchtbar.
fertum, *Nádziewánego co, Ofiárá 2. 3. & sub Karmny.* Ein Kuchen den man vor zeiten Auffopfferte.
fertur, *Powiadaią.*
fertus, *a. um. Zyzny.*

FERV

Fervat, *pro ferveat sub Gore.*
fervĕfacio, *Podwarzam. Wzwárzyć.* Hitzig machen *Ea ipsa se se patinæ fervefaciūt illico.* P
fervĭdus fervens, *Gorący 1.2.3. prędki.* Sieden/heiß. *Atque manum pinis flagranti fervidus implet.* Virg. *syn:* Fērvens, ardens, īgnēus, fervěnter, *Gorąco.* hitzig. (æstŭans.
ferveo fērvesco, *Wre co 1. 2. Pałam 2. Burzy się 1.2. Rospalam się, Kipi 2. pełno gdzie czego Gorąco mi, Zágrzewam się* Sieden heiß seyn *Fervebit sæpe insulso cænanda Glyconi.* Pers. *syn:* Fērvēsco, æstŭo, ĕxæstŭo ārdeo, būllĭo ēbūllio. *phr:* Sūbjēctis īgnĭbus ūnda fervet, & exūltat, spūmīsque tŭmēntĭbus ālbet, Pārs cālĭdos lātĭces, & āhēna ūndāntia flāmmis ēxpĕdĭunt, exusto clausus lĭquor īndĭgnātur āhēno, ēxūltant æstulātĭces, fūrit intus ātque vis, tūmĭdus ātque ālte spūmis exūbĕrat āmnis. Nec jam sē capit ūnda, volat vapor āter ād auras. Nĭmĭo āccēnsis fervōre ēxubĕrat ūndis.
ferŭla, *Zapáliczká, Rozgá 1. Pátyczek, Palmatká szkolna* Birckwurtz. *Et nos ergo manū ferulæ subduximus, &c.* Juv. *epith:* Mĭnāx trīstis; ferula silvestris, *Łoczydło.* (īnvīsa dūra
ferula Syriaca, *Galban drzewko.*
ferūlāceus, *Zapaliczkowy.*
ferūlago, *Zapaliczká.*
Fervo, fervis fervēre, Gore, Wre co, Palę 2. Gniewam się 1. Sieden. *Collucere faces, jam fervere littora flammis.* Virg.
fervor, *Gorącość, Wrzawa 1. Gorliwość 1. Burzenie 2.* Hitz/ Brunst. *Mediis, fervoribus acrior instat.* Virg. *syn* ārdor, æstus. călor. *epith:* Æstĭvus, călĭdus, sĭccus răpĭdus. *phr:* Nātūra suīsmet ægrōtat mōrbis, nĭmĭos ŏbsessa pĕr æstus. Tāntus per sȳdera fērvor fundĭtur Flāmmĭferis tēllus rădĭis cum ēxūsta dēhĭscit. Cāndēntique glŏbo mĕdĭus cŏquit æthĕra fērvor, tum prĭmum sĭccis āer fērvōrĭbus ūstus. Cāndŭit, īncēndĭtque āĕra fērvor æstĭvus. *v. Siccitas, Æstus Æstatis tempore & calor.*
ferus, *subst: Koń.* ein Pferd.
ferus, *adject: Dziki, Leśny, Nieogłaskány, Okrutny, Srogi, nieludzki, nieorány & sub Pustynia.* Wild grausam. *Gloria Teucrorū, ferq omnia Juppiter agros.* V. *syn:* efferq, crūdēlis, bārbărq, immānis, īmmītis, ferox, trŭcŭlēntus. *v. Crudelis.*
ferus oculos, *Zdrowiec Bydlęcy ziele.*

FES

Fescennina licent a, *Wesełna piosnká.*
fescennini versus; *idem & Paskwil.* Paschkwil
fescennīnus, *Frántowski. Sprosny. Hi fescenninas acies, æquosq; Faliscos.* Virg.
Fesnoe. Fest: corr. Fascinoi. priscè pro fescin: sub Urzekácz.
essus, *Sprácowány, Nábiegałem się 1. Ubiegałem się.* Müd/matt/krafftloß *Et statuit fess s fessus & ipse boves.* Prop. *syn*; Dēfēssus, lāssus, fatigatus, trāctus, lānguens, lānguĭdus.

Festilogium, *B. vox hybrida sed apta, sub* Cyzyójanus.
festīnatè, festīnatim, *Spiesżno.*
festinanter, *Skwápliwie, Spiesżno.* Geschwind.
fēstīnātio, *Skwápienie się Spieszenie się.* Eylung.
festinatò, *Spiesżno.* in der Eyl.
Festinator. Quintil. corr. Festinatio.
festinè; *Spiesżno.*
fēstīnātus, *festinis* festinus, *Spiesżny.* Eylend.
festīno, *Spieszę się, Przyspieszam, Skwapiam się. Pilnie co robię, Uwiiam się, Gotuię 3.* Eylen. *Festinate vidi, quæ vos tam sera moratur, Segnities?* Virg. *syn:* Prŏpĕro, maturo cĕlĕro, vŏlo, ădvolo ēvŏlo. *phr:* Mŏrās rūmpo, pĕllo, tōllo. Hăud mora, fēstīnant jūssi, răpĭdĭsque ferūntur pāssĭbus. Præcĭpĭtare mŏras. Grădum cĕlĕrare, ăccĕlĕrare, ēvolat: hæc pĕdĭbus cĕler, & pērnīcibus alis ăvŏlat illa Noto cĭtius, vŏlucrīque săgĭtta. Tĕnŭit mŏra nūlla vŏcātos. Nec mora, nec rĕquĭes. Jussa Deæ cĕlĕres pĕrăgunt ocyus omnes, impĕrio læti părent, ăc jūssa facēssūnt. Mātūrāre fugam, cĕlĕri pĕde hūmum pūlsāre. Sēgnes mŏras pēllĕre. v. *Curro.*
Festissimus, Uroczysty Feyrlich.
festivè, *Zartownie, Dobrze 2.* Frölich.
festīvissimè. festiviter, *Uciesznie.* lieblich.
festīvitas *Zart 3. Zartowność, Wesołość.* Festtag Frölichkeit.
festīvus, *Zartowny. Uciesżny, Wesoły 2. Piękny.* Lieblich/frölich. *Ardua festivo pulsemus sidera cantu.* Text. *syn:* Lĕpĭdus, facetus urbanus, lætus, jŏcōsus, hĭlăris.
festra, *Okno.*
festūca, *Zdziebłko, Owiesek, Laská. Non in festuca, lictor quam jactat ineptus.* Pers.
festūcārius, *sub Laska 4.*
festum festus dies, *Swięto 1.* Ein Fest/Feyrtag *epith:* Insīgne, sōlenne, ānnŭum, lætum. *phr:* Dĭes Fēstus, fēstīva dĭes, Fēsta lūx, ānnŭa sōlennia Sacra lūx. Sōlēnnĭa sacra. Fēsta dĭes ānno rĕdĕunte rĕsūrgit, ānnŭa jam fēstis vēnerunt sacra diēbus. Sōl fēstam lūcem rĕdūxit, rĕtŭlit, Lūce sacra rĕquiescat hūmus, rĕquiescat ărātor, & grāve sūspēnso vōmĕre cēsset ŏpus. Poplitĭbus flexis rĕcōlent solēnnĭa fēsta. Festīvum cĕlēbrāre dĭem, ipsa dĭes ăgĭtat fēstōs illuxit festīva dĭes. Sālve fēsta dĭes, melior que rĕvertĕre sēmper. Dēlubra Dĕūm fēsta velāre frōnde; ānnŭa sōlvāntur Musis sōlennĭa nōstris. Sacra dĭe pĕrăgēnda sacra. Fēstum cĕlĕbrāre Săcērdos jūssĕrit. Dum fēstas pĕrăgunt lūces. Judæis ădĕrant sōlēnnia Pāschæ.
festus, *Wesoły 1. 2. Odświętny, Uroczysty.* Frölich

F E T

Fēta, *Cielna Máciorká Prośna, Brzemienna.* Schwanger.
fetialis *idem* fecialis.
Fetifer, fetificus, fetosus, Płodny Kotny. Fruchtbar
feto, *as. Rodzę, Płodzę, Lęgą się.* gebähren.
Fetuosus, sub Cielna.
fētifico, *Rodzę, Płodzę, Lęgą się.* Gebähret.
fētūra, *Płodzenie, Niesienie, Noszenie w żywocie, Przypłodek.* die Tracht der jungen.
fētus, *a. um. Obrodzity, pełen, Kotna.*
fētus, *us. Płod 1. 2. Noszenie w żywocie, Rodzenie, Urodzay dzieci 5.*
fetus arboreus, fetus arborum, *Owoc drzewny.* fetus gallinæ. Jaie.
Feudalia bona, B. sub Mańſtwo.
Feudatarius, B. sub Mań.
Feudum, B. Lenne práwo, Máńſtwo 2.
Fex idem fax.

F I

Fi verbum, Bądź 1. fiat, *Daymy to.*
Fĭber, *subst. Bobr.* Ein Biber. *Enatat intento prædæ fiber avius hoste.* Sil.
fiber, *adject: Ostátni.* der Letzte.
fibra, *Żyłá 13.* Ein Kleine Ader. *Item.* Ein Bord am Wasser. *An quia non fibris oviū Ergennâque jubente.* Pers. *Consultare fibras & rupere vocibus angues.* Manil *epith:* Vītālis, tĕnĕra, spīrans, ārcāna, tĕnŭis, ŏccūlta.
fibræ, *Kosmáczny, Wnętrzności gorne.*
fibræ, arborum, herbarum, &c. *Włokno.* Kleine Beywurtzen.
fibratus, *Kosmáty, łupiniásty, Słoiowáty.* haarächtig.
fibrinus, *Bobrowy.* das vom Biber ist.
fibula *Haft Háftká, przęczká, Kolca u śáty Szpilká 2. Kobyłká u pętlic, Szpągá, Ankrá, Wić, Zworá, & sub Pętlicá* Ein Ring/Häfftlein. *Aurea purpuream subnectit fibula vestem.* Virg. *epith:* Rāsĭlis, mōrdax, ēburnĕa, aurĕa, argentea,

gēntēa, fērrēa ænēa, dūra tēnax, curva, ă-dūnca. *phr*: Sūmmam mōrdēbat fibūla vē-stem, Stringit ebūrnēa vēstem fibūla. Lātērum, Jūnctūras fibula mōrdet. Nīmio jūvat aurēa mōrsu fibūla torto, Mōrdax dēntea vōrat Tūnīcæ mōrdācia vīncla rēlāxat.
fibūlar.o, *Ankrowánie. Wiązánie 2.* Zusam-men Hefftung.
fibulātorius, *Kolcá maiący, sub Kolca u száty.*
fibūlo, *Spinam*, Zusammen Hefften.

F I C

Fīcāria fici arbor ficulnea. *Figá 1.*
ficārius, *Figowy.*
ficatio, *Szyszká w ciele.*
ficēdūla, *Figoiadká.* Ein Schnepff. (*Avis, quæ ficuum esu pinguescit*) *Mergere ficedulas didicit nebulone parente.* Juv. *Cerea quæ patulo lucet ficedula lumbo.* Mar. *epith*: Vīridis, cērēa natans
ficedulensis, *ibid. Przekupień figoiadek.*(pinguis
ficeōla, *Figowy pal.* ficētum, *Figowy sad.* Ein
fici arbor, *Figá.* (Feygen Baumgarten.
ficītas, *Fig obrodzenie.* ficītor, *oris. Figownik.*
ficolea, *Pal.*
ficōsus *sub Szyszká 3.*
ficte, *Zmyślnie, Nieszczerze.* Falschlich.
fictile, *is. subst: Garnczarska robotá.* Irrdin Geschirr.
fictīlis, *Gliniány.* Auß Leym gemacht. *Fictilibꝰ crevere Diis hæc aurea templa.* P. (dicht.
fictio, fictura, *Zmyślánie 1 Formowánie.* Ein Ge
fictitius, fictus, *Zmyślony.* Erdicht. *syn*: Fīctus, effictus, sīmūlātus.
ficto officio, *Nieszczerze.*
fictor, *Zmyślacz. Formierz, Snycerz 1.*
fictrix, *Bábá 4.* ficulnea ficulus, *Figá 1.*
ficulneus, ficulnꝰ, *Figowy, Niepożyteczny, Słáby*
ficus, *ci. & us. f. Figá 1. 2.* Eine Feyge/. Feygenbaum. *Cum me ficus alat cum pascar dulcibus uvis.* M. *epith*: Pīnguis, vīrēscens, lāctea mūnīfica, nectārēa; dūlcis, svavis fæcūnda ēst prope lābentes cōnsīta fi us, āquas at tibi dum lactens hærebat in arbore ficus.

ficus Ægyptia, *Figomorwá.*
ficus arida, Livia, *Figá 7.*
fide conspicuus, *Wierny.*
fide mea, *Ná moie słowo.*
fide mea jubeo, *Ręczę.*
fide nulla homo *Niewierny.*
fide optima, spectatissima vir. *Szczery.*
fidei bonæ *Wierny, godny.*
Fidei commissarius subst: Powierzoną rzecz przyimuiący, Ekzekutor.
Fidei commissarius adject: sub Powierzona rzecz
Fidei commissum, Powierzenie, Pokład 1. Odkázánego co, Powierzona rzecz 2.
Fidei comissꝰ, Powierzony sub Powierzona rzecz.
fidei lubricum, *Niewierność.*
fidei plenus, *Prawdziwy.*
Fidejussio, Ręczenie, Rękoiemstwo wyłożyć.
Fidejussor, Rękoimia, Kmotr. Ein Bürg.
Fidejussorius, Rękoiemski.
fidēle, *sub* fidēliter, *Wiernie.*
fidēlia, *Bániá 1. Dzban 2.* Ein irrdener Krug *Respondet viridi non cocta fidelia limo.* Pers. *epith.* Cōcta, cōctilis lūtēa.
fidelia cōngialis *Gárniec 4.* Ein Dreymassiger Krug.
fidelis, *adject: Wierny, Pewny.* Getreu. *Parca tenax veri seu nata fidelibus hora.* Pers. *syn*: Fīdus amīcus. *phr*: Fāllere nēscius. Fīdēi tēnax, mēmor, Fide cōnspīcuus, īnsīgnis, spēctātus, īnclytus, īllūstris, cōnstans. Pēctōra nēscia fraūdum, mēntīri nēscia, īgnāra fāllēndi. Cūjus fides mūltis spēctata pēriclis Cērta manet. Qui mūtāre fidem nēscit. Qui fāllēre nēscit āmīcos. Cūjus īncōncūssa fides nōn cēdit ōrēsta. Qui fidem, gēssīsse cādūcam mōrte māgis tīmet. Thesēa pēctōra jūncta fide. *v.*
fidelis, *subst: Wiernek Máń.* (*Constans.*
fidelitas, *Wierność Máństwo* Getreulichkeit,
fideliter, *Wiernie.* Treulich. *Non retinent patulæ commissa fideliter aures.* Hor.
fidem adhibeo, arbitror, habeo, tribuo *Wierzę komu 1. 2.* Fidem do. *Obiecuię 1. 2.* Fidem

dem exonero, exſoluo, libero, præſto. *Iſzczę ſię komu.* Fidem id excedit, fide caret, fidei abſonum. *Nie podobny ku wierzeniu.* Fidem jurandi addendo firmare aliquid. *Przyſięgam 1.* Fidem meam adſtringo, obligo, obſtringo. *Obiecuię 1.* Fidem meam interpono. *Obowięzuię ſię, Ręczę.* Fidem nego, non adhibeo. *Nie wierzę.* Fidem tuam! Fidem veſtram! *Rata.*

Fīdenter, *Beſpiecznie, śmiele 1.* ohne Scheu.

fidentia, *Ufanie.* Zuverſicht/ Vertrauen.

fides, ei. *Wiárá 1 2. 3. 4. Kredens, Páſzport, Ubeſpieczenie, Wiernośc, Prawdá, Sumnienie dobre, Slub 3. Obroná Mańſtwo.* Treu/ Glaub Cana fides & Veſta, Remo cum fratre Quirinus. V. *ſyn:* Fiducia. *epith:* Chāra, impōllūta, recta, intācta, rēlligiōſa, ingĕnŭa, immōta, invīŏlāta. *phr:* Fīdes longos intĕmerāta pĕr ānnos. Nūlla fides rēgni sŏciis. Sērvābo pāctam tēmpus in ōmne fidem. Nūlla fides pīĕtaſque vĭris quī cāſtra sĕquūntur. & ſtĕtit ad finem lōnga tĕnāxque fides, Rēctus ămor piĕtas intĕmĕrata fides. *v. Fido & fidelis.*

Fides abiit, concidit, defecit. *Nie wierzą.*

fides curiæ, *Páſzport.* Ein Paſſ.

fides penes auctores ſit, fides auctores appellet. *Wierz kto chce.* es Glaub wer da wil.

fides publica, *Gleyt, Páſzport,*

fides, is. *Stroná 3. Lutnia, Skrzypce 1. 2. Inſtrument muzyczny.* Ein Seyten-Spiel/Seyte. *Threiciâ fretus cythara fidibusq; canoris.* Virg.

fidĭcen, fidĭcĭnius fidicinus *Muzyk ná ſtronách Skrzypek.* Ein Seyten-Spieler. *Romanæ fidicen lyræ.* (Glyconic.) Hor *ſyn:* Lyricen, cythăriſta. *epith:* Doctus sōlers, perītus īnsīgnis. *phr:* Fidĭbus plēctrōque pŏtens. Nērvos, pulsāre perītus. *v. Cytharœdus.*

fidĭcina, *ſub Muzyk ná ſtronách.*

fidĭcŭlæ, *Probá, Naczynie.*

fīdo, *Ufam 1. 2.* Trauen/ glauben. *Fidite ne pedibus, ferro, rumpenda per hoſtes* Virg. *ſyn:* Cōnfīdo, fidem hăbeo, crēdo. *phr:* Cŏrpŏre primævo fidis. Nūnquam rēbus crēdĕre lætis Nē dŭbĭtes, ādsītque tŭæ fīdūcia fŏrmæ Dēsĭnat ēlatis quīſquam cōnfidere rēbus. Crēdĭdĭmus, blandis, quōrum tĭbi cōpia vērbis āfflĭctis cōnfidere rēbus. *v. Fiducia.*

fīdūcia. *Ufanie, Nádzieiá, śmiáłość 2. Ufność Pokład 1. Záſtáwá 1 2. Wyderek.* Zuverſicht. *Tantane vos generis tenuit fiducia veſtri?* Virg. *ſyn:* Cōnfīdentia, audācia aūſus vel fidēlitas. *epith:* Audax, firma, cōnſtans, immōta, temerāria, fāllax. *phr:* Mēndax fidūcia famæ. Quæ ſit fiducia capto in vōlŭcri tēnŭis fidūcia cūrſu. Dēcēpit vānæ fidūcia fōrmæ. Audāci cēſſit fidūcia Tūrno. Spēſque. audaxq; ūna mētus &. fidūcia pāllens ōmnis ſpes Dănāum et cœpit fidūcia bēlli Pāllādis auxĭlio sēmper ſtĕtit. *v. Audacia Spes, Fides.*

Fiducialiter, *Ufaiąc.* Treulich/ mit vertrauen

fiduciaria res. *Powierzona rzecz 2.*

fiduciaria mancipatio, venditio, *Wyderek.*

fiduciariam poſſeſſionem do, *Wyderkiem daię.*

fīdūciārius, *adject: Wyderkowy, Záſtáwny, Zmyślony.*

fiduciarius, *ſubſt: Pokłádnik, Powierzoną rzecz przyimuiący, Wyderkownik.* Einer dem etwas zu halten vertrauet iſt.

fīdus, *fiduſtus, Wierny.* Treu. *Fortunata domus, modo ſit tibi amicus.* P. *ſyn:* Fīdēlis. *v. Fidelis.*

F I G

Fīglīna figulīna, *Gárnczárſki wárſztát.* Töpfer-Werckſtatt.

figlīnam exerceo. *Gárnce robię.*

figlīnum, *ſubſt: Gárczárſka robotá.* Hafnere

figlīnus figularis figulinus. *Gárnczárſki.* (arbeit

figmentum, *Wymyſl 1. Stworzenie, Bałwan 1.* Ein Erdichte Sach. *ſyn.* Fābŭla cōmmĕntum. *v. Fabula.*

fīgo, *Utykam 3. Wtykam, Wbiiam 1. Przybiiam 1 Záwieſzam 2. Szyię 2. Zátykam.* Anhefften. *Oſcula & in collo figere dente notas.* Tib. *ſyn:* āffīgo, dēfīgo, īnfīgo, præfīgo, cōnfīgo, *vel* ferio, vūlnĕro, *vel* īmmītto, piānto cōndo, fodio. *Metaph:* Fīrmo, rōbŏro ſtătŭo *phr:* Scōpŭlōque īnfīxit ăcūto, in hōſtis præfīgunt cāpĭta. Hæret lātĕri lēthālis ărūndo. Stat fīxa ănĭmo sēntēntĭa.

figo clavis, *Zwieram 5.* Anheffen.

Figo

Figo leges. *Stanowię.* Gesatz geben. (ten-
figo mentem, *Zmyślā się, wlepiam Oczy* Betrad
figo pedem. *Zástānawiam się* Still stehen.
figulus, *Garncarz.* Ein Hafner/Töpffer *Sicaniæ figulo sum genitore satus.* Aus. *syn:* Fictor, argillæ fabricator, teltarum opifex. *phr.* Formas humum manibus Signa facitque luto Testamque peritus e molli finxisse luto Fictile figulinum, figlinum, luteum opus, simulacra argillacea fingere doctus. *v. Artifex.*
figura, *Ksztalt. Model 1 Postać Podobieństwo 3 Zamiana flow* Figur/Gestalt/Form *Inde figurarum positas sine pulvere formas.* Luc. *syn.* Forma, species, imago, facies. *epith:* Recta, varia, certa, apta, decora.
Figuranter, figurate, *Niewłaśnie.*
figuratio, *Formowánie.* Gestaltung.
figuratus, *Zámieniony, Niewłasny.*
figuro, *Formuię, Tworzę, Leię obrazy, Biię pieniądze.* Gestalten/bilden. *Os tenerum pueri balbumque Poëta figurat.* Hor. *syn.* Formo fingo effingo, compono, quadro. *phr:* Figuris signo, describo. Figuras duco traho, effingo, exprimo.
Filaneta, *n. Przędzá.* Garn.
filamen, filamentum. *Bindá.*
filamenta, *orum. Niciáne rzeczy. sub Nić.*
filatim, *Po nici.* filectum, *Páprocina.*
filex, filix, *Páproć* Fahrenkraut. *Neglectis urenda filex innascitur agris.* Hor.
filia, *Corká.* Eine Tochter. *Quid tibi filiolus, vel filia nascitur ex me.* Juv. *syn:* Nata, soboles proles. *epith:* Pulchra, venusta, verecunda, pudica, nubilis, casta. *phr.* Superans reliquas forma præstante puellas Cujus Purpureas vincunt ora colore rosas. Habens purpureis æmula labra rosis. Cui facies niveo pulchra colore nitet, Jam matura viro, jam plenis nubilis annis. *Virg.*
filialis, *Synowski. Filiatio, Synostwo.*
filicatus, *Páprocią ryty, sub May 1.*
filico, *onis. Nikczemnik.*
filictum, *Páprocina.* filicula, *Poprotká.*
filiola, *Coreczká* Töchterlein.
filius, *Syn.* filiolus filiaster, *Synaczek.* Ein Sohn. *Luserat in campo fortunæ filius omnes.* Hor. *syn:* Natus, proles, soboles, progenies, puer, satus, creatus, genitus, sanguis. *epith:* venustus, blandus suavis. *phr:* Mascula proles. Parentis spes, adjumentum, solamen. Curarum & seni dulce levamen. Spes firma parentis. Socii pignora chara tori. Filius huic fato Divum prolesque virilis nulla fuit.
Filipendula B. Kropidło ziele.
filo (*a filum sextus casus*) pendet, *Ná łyczku.* Es Ligt an einer Kleinen Sach
filo, *as. Przędę 1.* Spinnen.
filum, *Nić, Stroná 3. Drot, Bindá 1. Linia 2. Ksztalt, Twárzy ksztalt.* Faden. *Omnia sunt hominum, tenui pendentia filo.* O. *syn:* Stamen, linum, fili stamen *epith:* textile. *phr:* Tereti deducit stamina filo; ac quicquid levibus filis connectit & auro. Deducit aranea filum. Deducens pollice filum. *v Neo.*
filum arborum, *Włokno.* Striemen wie Faden am Holtz.
fimbria, *Kray száty, Bráma 2. Strzępki* Saum/ Belege/Verbremung *syn:* Lacinia instita, limbus vestis, ora. *phr:* Et circumtextum croceo velamen acantho. Quam plurima circum Purpura Mæandro.
fimbriatus, *Nárzynány, Bramowány, Brzeżysty*
fimetum, *Gnoiewisko.* Verbremt.
fimus fimum, *Gnoy 1.2.* Mist/Koth. *Necturave fimo pingui pudeas sola, &c.* Virg. *syn:* Lutum cænum, stercus. *epith:* abjectus, putris, vilis. *phr:* immundus pulvis, cinis, arida. *v. Stercoro.*
fimum ovillum. *Owcze bobki.*
finalis, *Końcowy, Gráníczny.*
findo, *Szczepam.* Spalten. *Finditur incertum studia in contraria vulgus.* Virg. *syn:* Diffindo scindo, proscindo, seco, divido. *phr:* Partes ubi via findit in ambas. Finditur in solidum cuneis via. Paries tenui rima fisus. *v. Scindo.*

Findor

Findor, Padam się. Zerbrechen/von ein ander (fallen.
fines, bi. Gránicá. Grentze
fingo, Zmyślam 1.2. Formuię, Roię 2 Garce robię Erdichten. *Fingeris ad rectum & per te sapis hoc tibi dictum.* Juv: *syn:* ēffīngo, *vel* sĭmŭlo, dissĭmŭlo, *vel* creo, fōrmo, ēffōrmo, īnfōrmo, *vel* ĭmĭtor, exprĭmo.
fīnio, Kończę 1 Dokonywam, Okrzesżam 1 Ustáię co, Umieram 1.Opisuię 1. Enden/ beschliessen. *Si bellum finire manu si pellere Teucros.* Virg. *syn:* Cōnficio, pērficĭo, ābsōlvo, cōnclūdo, finem facio, dō, pōno, impōno, vel līmĭto, tērmĭno, *phr.* Finem dĕdit ōre lŏquēndi, ōptātam cōntĭngĕre mētam, pōrtum. Nōn vestra căpit discordia finem. Finem pŏsŭīsse lābōri gaudet. Vēntum ad sŭprēmum eft. Fācĕre mŏdum. Ad finem pĕrdūcĕre. *v. Finis.*
fīnis, *m. & f.* Koniec 1.2. Gránicá. Das End/ Beschluß. *Nullane finis erit nostro cōcess: dolori* Prop. *syn:* ēxĭtus, tērmĭnus, mēta līmes, vel ēvēntus, sūccēssus, ēffēctus *phr:* Hīc finis Prĭami fātōrum, hīc ēxĭtus īllum sōrte tŭlit. cœptis sūpremam īmpōne mănum ēxtrēmo sub fine lābōrum. Quis scēlĕrum mŏdus ēst? Quem das finem Rēx māgne lābōrum? Exĭtus ācta prōbat. Fīnis ādest; & jam finis ĕrat. *v. Finio.*
fīnītè, Pomiernie.
fīnītĭmus, Ogránicę mięszkaiący. Anstossend/ angrentzend. *Hic ego finitimis quamvis circum sonor armis.* Ovid. *syn:* Vīcīnus, prōpīnquus, prōxĭmus.
fīnītio. Dokonánie, Opisánie, Beschliessung.
finitor, Dokończyciel, Okryśliciel, Gránicznik, Mierniczy 1. Kray świátá. finitur, Kończy się, Okiem obięty. es Endiget sich.
fīnītus, Określony. Geendet. *Scriptus es in tergo, nec dum finitus Orestes.* Hor.
finium regūndorum *vel* regendorum præfectus, arbiter. Komisarz, Podkomorzy ziemski
fīo, Staię się, Stánąć u práwá, & *sub* Podziewam Wyrzucam 5. Gemacht werden. *Omnia jam fient, fieri quæ posse negabam.* Ovid.
Fircus, pro hircus, sub Kącik w oku.
fīrmāmen, Utwierdzenie. Veste/Stärcke. *Porrigitur radix longi firmamine trunci.* Ovid.
fīrmāmēntum, *idem & Grunt 4. & sub Ramā 2.* Grundfeste/oder Firmament des Himmels.
fīrmāmēntum, *in Genesi & Psalmis pro cœlo, aliqui aërem intelligunt, alii extensionem.*
fīrmātor, Potwierdziciel. Befestiger.
fīrmĭter firmè, Motno Stále. Festiglich. *Fluctibus à ventisque adversis firmiter essent.* L.
firmitas, firmitudo. Moc, Stáłość.
firmo, Utwierdzam. Pokrzepiam 1 & *sub* Przyśięgam 1. Befestigen/ Bestätigen. *Hinc ibi jam firmata virum te fecerit ætas.* Virg. *syn:* Rōbŏro cōrrōbŏro, cōnfirmo, stābĭlĭo, mūnio.
fīrmus, Mocny, Stały, Trwały 1.2. Posilny, Opátrzny. Beständig/ fest. *Non hydra secto corpore firmior.* (Alcaic.) Hor. *syn:* Cōnstans īmmōtus, īmmōbĭlis, cērtus, stābĭlis, fixus. *v. Constans.*

FIS

Fiscālis, Skarbowy. Fischkaal.
fiscārius, Podskarbi, Naymácz 3.
fiscella, Koszałká, Ogłowká. Ein Korb.
fiscellum, fiscēllus, Koszyk. Ein Körblein.
Fiscellus, Łákotliwy.
fiscīna, Kosz 1. Koszałká, Koszyk. Ein Korb. *Pressaque flammeolâ rumpatur fiscina calthâ.* Col. *syn* Fīscēlla, fiscēllum, *Dimin.* cīsta, cīstŭla, cănistrum călăthus. *epith:* Vimĭnēa, frăgĭlis, tĕnŭis. *phr:* Vās lēnto, vīmĭne tēxtum. Virĭdi fiscellam texit hybisco. Fīscēlla lĕvi dētēcta ēst vīmĭne jūnci. Cōntēxtāq; cānnis Fīscina.
fiscina lixivia, fiscus lineus. Łużnik.
fiscus, Kosżyk, Cedziworek, Skarb 5 das Einkommen eines Fürstein von seinem Eygenthumb.
fiscus, vimineus. *idem &* Kosz do cedzenia.
Fissiculatio, *sub* Rozbieram 2.
fissiculatus, Rospádły. Gespaltet.
Fissiculo, Kárbuię, Porzę 2. Rozbieram. Von einander nehmen.
Fissiculor, Padam się.
fissile lignum, Szczepá. Ein Spohn.
fīssĭlis, Łupny. Leicht zu spalten. *Nam primū cuneis scindebant fissile lignum.* Virg.

fissio,

fissio, *Łupánie, Szczepánie, Rozbiiánie.* ſpaltung.
fiſſum, fiſſūra, fiſſus *us. Rozpadliná 1.* ein Spalt
fiſſus, *ſi. Rozpádły Rozszczepiony.* Geſpaltet.
fīſus, *Dufaiącj.* Wol vertraut. *Sæpe hac qui fiſus victor ab hoſte redit.* Nov. *ſyn.* Fīdens, cōnfiſus.
fiſtuca, *Bábká 5. Klepádło, Szláchtawá.*
fiſtūcātio, *Ubiiánie.*
fiſtūco, *as. idem Ubiiam ziemię.*
fiſtŭla, *Piſzczałká, Fletnia, Fiſtuła 1. Dziurki 3. Rurá wodna ciecżenie 6.* Wieher. Eine Pfeiff Fleet. *Quem mea carminibus meruiſſet, fiſtula caprum.* Virg. *ſyn:* ăvēna, călămus, tībia, ărūndo, cānna, cĭcūta, būxus. *epith:* ărgūta, dūlcis tĭnnŭla, īndŏcta, agrēſtis, ămœna, sȳlvēſtris. *phr:* Fīſtŭla dīſpārĭbus ſeptem cōmpăcta cĭcūtis. Sēptem cĕcīnit fiſtŭla blānda mŏdos. Svādētque lēves căva fiſtŭla blānda mŏdos. Svādetque lēves căva fiſtŭla sōmnos. Lūdĕre quæ vēllem călămo pērmīſit agrēſti. *v. Chelys.*
fiſtŭla farraria, *ſub. Stąpor.*
fiſtula paſtoritia, *Kſzyk.* Eine Pfeiff.
fiſtula viſoria, *Rurá 2. Perſpektywá.*
fiſtŭlaris, *Piſzczałkowy, Dziurkowáty.*
fiſtulāris calamus, *Trzcina do Piſzczałek. Fiſtularis verſus Diomedi, Rob. Conſtantin. Junio quaſi Gradatus. Scalaris. Rhopalius idē infra.*
fiſtulator, *Piſzczek 4. Strzelec 2.*
fiſtulatorius Surmaczy.
fiſtulatoria ars. Surmactwo. (hat.
fiſtulatus, fiſtŭlōſus, *Dziurkowány.* was Löcher
fiſtulo, *as. Dziuráwię.* Löcher Machen.
Fitilla, Káſzá dziecinna. Kindermuß.
Fixula Szpągá.
fixus, *Mocny 3. Nieodmienny.* Feſt.

FLAB

Flabellifera, Służebnicá. Eine Magd.
flābĕllum, *Ogánká 2. Wáchlarz.* Wädel. *Profuit in tenui ventos moviſſe flabello.* Ovid. *Et modo Pavonis caudæ flabella ſuperbæ.* Prop.
flābilis, *Dmuchnieniem ruchomy, Oddechowy.*
flābrum, *Wiátr 1. Powiewánie, Dęcie 1.* Wehung der Wind. *Lenibus horreſcunt flabris, ſummaque ſonorem.* Virg. *ſyn:* Flāmen flātus, aura, vēntus, *vel* flabellum. *epith:* vēntōſum, dĕcōrum, ănĭmōſum, pĕtŭlans. *phr:* Profuit & tenŭi vēntos mōvīſſe flābello. Quæ tĕnet in nivĕa flabra dĕcōra mănu, ut mōvit crines vēntōſo Cælĭa flabro. *v. Ventus & Ventilo.*
flabrum ſilvifrăgum, *Szum.* (werden.
flăcceo, flacceſco *Słábieię Mięk czeię Gniię* Mitt
flaccidus, *Słaby, Nie tęgi, Obwiſły, Kłápouchy.* Nicht Steiff/ Matt/ welck.
flaccus, *Wielkouchy, Kłapouchy, Nietęgi.*
Flaces, Plin: *corr. Fraces.*

FLAG

Flagellatio, Biczowánie Schlagung/Geißlung
flăgello, *Mioczę, Biczuię, Trzymam co ſkąpo & ſub Drożę.* Geiſſeln/ mit Ruthen hauen. *Lumina ſideribus, certent, molleſq; flagellent. ſyn:* Cædo, pĕrcutio, vērbĕro. *phr:* Flagēllis, virgis, vērbĕrĭbus, cædo, tūndo, cōntūndo, lăcĕro, flăgello ĕquos, ĕxcĭto, ſtĭmŭlo, ūrget ĕnim ſtĭmŭlis aurīga crŭēntis. Sōntes ūltrix ăccīncta flăgēllo Tisĭphōne quătit. Mars fŭrit, & dūrum quătĭens Bēllōna flăgēllum. Tērrĭbĭli furĭæ īnsōnŭēre flăgēllo. *v. Flagellum.*
Flăgellum, *Rozgá 1. Wierzchołek, Bicz, & ſub Tępy, Dyſcyplíná.* Ein Geiſſel/ Peitſche. *Cōtinuo fontes ultrix accincta flagello.* Vir. *ſyn:* Flagrum, vērber, vĭrga, lorum ſcŭtĭca. *epith:* atrum, grave, vūlnĭficum, mĭnax, ăcērbum, nŏdōſum, rĕsŏnans, īmmīte. *phr:* Sānguĭneum vĕlŭti quătĭens Bēllona flăgellum. Vīſcēra vūlnĭfĭcis tăndem cōntūſa flagellis. Nūdat & attrōci prōſcīndit tĕrga flagello. Nec dūra tĭmēbis Flagra păti, tĕrrĭbĭli furiæ īnſonŭēre
Flagellum, Polypi. *ſub Czáſzki.* (flăgello
flăgellum vitis, *Latorośl winna.* Zweig.
flăgitator, *Wyciągacz, pożyczalnik 1.* der etwas Außbettelt.
flagitarius, *Oſtawiony, Sodomczyk.*
flagitiōsè Flagitioſiſſimè, *Pſotliwie, Zelżywie, Niecnotliwie. vide & Skprzypam 1.* Gottloß.
flagĭtiōſus, *Sproſny, Pſotliwy, Niecnotliwy, Nieſluſzny.* Bubiſch/ voll Schelmerey.
flāgitium, *Niecnotá, Nierząd 3. Nieſławá, Pſotá, Grzech wielki, Zelżywość, Sproſność, Upominánie ſię.* Laſter/ Miſſethat. *Poſſis & in tanto*

tanto vivere flagitio. Prop. *syn:* Scēlus crīmen. *epith:* Dētēstābīle, tūrpe, īnaūdītum, īnfandum. *v. Crimen.*
Flāgito, *Upominam się, Nálegam, Potrzebuię, Wołam 4.5. Ostawiam, Pozywam 1. Námawiáć ná nierząd.* Etwas erbitten. *Flagitat in morsus refici, quin omnia malit.* Hor. *syn:* Pēto, pōstūlo, ; ōsco, exposco, prēcor. *v. Precor.*
flāgrans, *Gorący 1.2 4.* Heiß/ Brennend.
flagrantia, *Gorliwość 1. Zapalenie 2. Pałánie.* Hitze das Brennen.
Flagrator, Dyscyplinant.
flagrio, *onis. Smágániec.*
Flagriciba, Flagritribá, idem.
flāgro, *as. Pałam 2. Gorę, Wrę co.* Brennen. *Trepidare metu, crinemque flagrantem.* Virg. *syn:* Dēflagro, ārdeo, ēxārdēo, īncēndor. *v. Ardeo Incendium.*
flāgrum, *Rozgá 1. Bicz.* Eine Ruht. *Ad sua qui domitos deduxit flagra Quirites.* Juv. *Exposuit sua membra flagris. v. Flagellans.*
flāmen, *n. Dęcie 1. Wiátr 1.* Wind/ Blasung. *Rapido terram cum flamine portant.* Virg. *syn:* Vēntus, flatus, spīrītus. *epith:* Spīrans, rāpīdum, īncērtum, sōnōrum, lēne. *v. Ventus.*
flāmen, *m. sub Kapłan.* Ein Priester.
flāmeum, *Podwiká.*
flāmīnia, Flāmīnīca, *sub Kapłan.*
flāminium, Flaminius, *ibidem.*
flāmma, *Płomień 1. Chciwość.* Flamm. *syn.* Īgnis, fax, Vūlcanus. *epith:* crēpitans, īgnēa, vēlox, rogālis, rosēa, radīans, rāpax, ārdens, Ǽtnæa, mōbīlis, fūlgens, pōpūlātrix, fera, crūdelis. *phr:* ēxūpērant flāmmæ Cōrrīpūit, trēmūlis āltāria flāmmis īgnis ēdax. Flāmma prōpīōre cālēsco. Mænia cōllūcent flammis. Lūcet vīa lōngo ōrdīne flāmmārum, & lāto dīscrīminat agro, īgnea. tēmpēstas flāmmisque sōnāntībus. *vel Ignis Incendium.*
Flammans, Flammator, *Płomienisty, Pałaiący.*
flāmmēa viola, *Firletká 1.*
flammeōlum, *Podwiká, żołty rąbek.*
flammeōlus, *Żołtoczerwony.* Gelbroth.
flammeleo, *Rospalam się.* Hitzig/ feurig werden. *syn:* Īgnēsco, āccēndor, īncēndor, īnflāmmor. *phr:* Flāmmas cōncīpio sūmo Flammis cōrrīpīor.
flammēum, *Żołty rąbek, an Podwiká.*
flammeus, *Płomienisty, Żołtoczerwony, Żołty,* Feuroth/ glüend. *Se facies aperit tum flammea torques.* Virg. *syn:* Flāmmātus, īgnītus, īgnēus, āccēnsus, ūrēns, flāmmīvōmus, flāmmīfer, flagrans.
flāmmīfer, flammīdus, flammigena, *idem.* Flammentragender. *Flammiferis implent pedibus quæ &c.* Ovid.
Flammigero, Gelli. potius Flammigo.; Gorę, Płomień wydaię.
flammis corripi, cremari, *Wspłonąć.*
flammis, *idis. f. Złotnik robaczek.*
Flammivomus, Płomienisty. Fenerspeyend. *Flammivomo, sub sole jacet, &c.* Arator.
flammo, *as. Płomień wydaię. Rozpalam, Pobudzam.* Flammen/ Flamgeben.
flammūla, *Płomyk sub Płomień, Brát z siostrą, Przyszczeniec ziele.* Ein Flämmlein.
Flammula item seu flamula, æ. & flammulum, li. & flammula, orum interdum simplicium interdū geminato, est signum militare, Imperatori prælatum domi belliq; Vegeti, Lipsi. Gretser.
flātīlis, *Dmuchány Dmuchaiący.*
Flato, as. Nádymam.
flātor, *Surmacz, Trębácz.* Ein Bläser.
flator æris, *Mosiądzem robiący.*
flātu impellere, *Wdmuchnąć.*
flātura, *Dęcie 1. Zwiewánie.*
flatum ventris emittere, *(Wiátru przyrodzonego upuścić.*
Flaturarius, Zlewácz kruszcow.
flatus, *ti Dmucháný.* Geblasen.
flātus, *us. Wiátr 1. Wiátr w żołądku, Dęcie 1. Wionienie, Powiewánie, Pychá.* Wind/Blasung. *Hybernis parcebant flatibus Euri.* Vir. *v. Flamen, Ventus.*
flāvus flavens flavidus, *Płowy żołtáwy,* Gelb. *Et crines flavos, & membra decora juventæ.* Vir. *syn:* Rū-

syn:Rŭtilus crŏcĕus,lutĕus,flāvens,aūrĕus.
Flāvesco,flāveo *Płowieię więdnę* Gelb werden *Paulatim molli flavescet campus arista.* Virg. *syn.* Flavĕo. *phr*: Flāvum cōlōrem īndŭo, cōntrăho, sūmo.
flavissæ, *Pieczáry, Skarb 1.*

F L E

Flēbĭle, Flebiliter, *Płácżliwie.* Beweynlich.
Flēbĭlis, *Płácżliwy 2.Żáłosny,Opłákány,Smętny* Beweynlich. *Nec jaceam clausam flebilis ante domum.* Tibur.
flēcto, *Náginam,Klękam 1. Námawiam, Miiam co.* Biegen. *Juppiter omnipotens precibus si flecteris ullis.* Virg. *syn*: Īnflēcto, tōrquĕo, cōntōrquĕo, cūrvo, *vel* plāco mītĭgo, movĕo. *vide* Curvo.
flecto iter, *Udáię się gdzie.* Wohin reisen.
flecto precibus. *Wypraszam.*
flegmĭna, *n. plur. Ociekłość, żyłá ociekłá.* Ein Entzündung.
flemĭna, *n. plur. idem & Nádęcie. Item sub Ocieka co & sub Nápuchło. sub Ochwacić.*
fleo, *Płácżę.* Weynen. *Flebat & abductas, Tityrus æger oves* Mart. *syn*: Dēflĕo, lugĕo,lăcrȳmor, lāmēntor, quĕror, dŏlĕo, gĕmo, sūspīro. *phr*:Flētus fūndo, cĭĕo,dūco.Quid lūges, īmōque trăhis dē pectŏre quēstus? Lōngis, sīngūltĭbus Ilia pulsat. Quis talia fando,Tēmpĕret a lacrȳmis in amāros lūmĭna flētus, sōlvit, explētur lacrȳmis, ēgĕrĭturque dŏlor. *v. Lacrymo.*
flētus, *us. Płácz.* Das Weynen. *Et tremulus mœstis orietur fletibus horror.* Prop. *syn*: Lachrȳmæ, lamēnta, lūctus, gemĭtus, quēstus *epith*:mĭser, īmmēnsus, mūltus, lūctĭsonus, lūgŭbris, inēxplētus *phr*:Flētu madŭēre rĕpenti ōra īgnĕa tūrgescunt rorāntia flūmĭna flētu. Flētĭbus aūla frĕmit. *v. Lacryma.*
fletus ciĕo, excĭto, *Rozrzewniam.*
Flexabulum; *Nákrzywiaczká.* (*Nomen.*
Flexanimo, as. sub Náchylam corr. Flexanima
flexănimus, *sub Námawiácz.*

flexĭbĭlis, flēxĭlis, *Gibki Powolny.* Das leicht zu biegen. *Nobilis flexibiles curvantur Apollinis arcus.* Ovid. *Flexilis obtorti per collum circulus auri.* Virg.
Flexiloquus, Wykrętarz. Ein Betrieger. & *sub Mowá trudna.*
flexio, *Náchylánie, Przeginánie Krążenie, Zákręt, Ustąpienie.* Biegung.
flexiones molliores in cantu, *Wybiegi, Wytworność w śpiewániu.*

Flexipes Krzywonogi.
Flexumines, sub Halábartnik.
flexuosa, *orum. Krzywość.*
flexuosè, *Krzywo.* Krumb.
flexuosus, *Krzywy, Kręcący się.* Krumb.
flexūra, *Nágięcie, Zakręt, Krzywość.* Biegung.
flexus, *us. Krzywość, Náchylęnie, Przeginánie, Uchylenie. Zginánie, Ustąpienie 1 Zakręt, Schyłek, Gibkość, Gest Oratorski, Zawrot, Uwrot, Nágięcie, Kres zawodniczy do ktorego &c.* Biegung/ Umbweg/ Abwendung. *syn*: Sĭnus: gyrus, spīra cīrcuĭtus. *epith*: Sĭnŭōsus, văgus, mūltĭvăgus, sŭpīnus. *phr*: Cūrvātus claudens, īngēntem flexibus ōrbem. Cūrvātas sĭnŭātis flēxĭbus āmnis ōblīquor rīpas. *vide Gyrus.*
flexus capillorum, *Przedział ná głowie.*
flictim, *Uderzaiąc się sub Uderzam co o co.*
flictus, *us. Uderzenie 1.* Ein Streich.
fligo, *Uderzam o ziemię, Uderzam się o co, Obalam kogo, Wniwecz obracam Uderzyć w się, Biię pieniądze.* Schlagen.
Flo, *Dmucham 1. Wieię 2.* Blasen/ wehen. *syn*: Spēro, āspīro. *phr*: Flātus mitto, īngĕmĭno. Lenĭis āspīrans, aūra sĕcūnda vĕnit, & tērras turbĭne pērflant,Sævis fera mūrmūra vēnis Dēmittunt. *vide Venti.*
floccĭdus, *Apuls.* floccida vestis, *i. floccis plena. Kosmata.* (schätzen.
floccifăcio, floccipendo, *Gárdzę.* Gering
floccifacteon, *Cic. ad Attic. pro floccifaciendū est sed hac vox tota Græca, illa hybrida ex Latina*

 & Græ-

& *Græcâ conflata, vel Latino-Græcè inflexa.*
floccŭlus, *Kosmek sub Kosm.*
floccus, *Kosm, fraszká 1* Flocken von Wolle.
floces ha à flox. Turneb. *Drożdże, wytłoczyny.*
flōra, *sub Kwiatkowy.* Göttin der Blumen.
Chloris eram in qua flora vocor, corrupta Latino. Ovid. (*Dea florum, cui forales ludi instituti sunt à Romanis.*) *syn:* Chlōris. Laurēntia. Zephyridis. *epith:* Rūstĭca, ŏlens, jūcūnda, ŏdōrĭfera, bĕnigna, vĕnūsta, mītis, cūlta, rĕdĭvīva. *phr:* Zephÿri pulcherrima conjux. Impĕrĭum qui Dea flōris hăbet? Cūi Zĕphÿrus dōtāle trādĭdit hōrtos. Flōrĭbus ārva cŏrŏnam Rĕdĭmīta rŏsis. Lūdis cĕlĕbrāta jŏcōsis Tāntus vērnus hŏnos & ŏdōræ grātia Flōra Vĭrĭdi rĕsĭdens in grāmĭne. Cīncta flōrĭbus. Vūltu vērsĭcŭlōre dĕcens. (*Ovid. 4. Fest.*) Chlōris ĕram, quæ flora vocor. Hitum mūlcēbat. Dŏmĭnam Zephÿrida dictis.
flōrālĭa, *ibidem & sub Krzyżowe dni.*
florēns, *Sławny*, *żołtoczerwony.*
floreo floresco, *Kwitnę, Słynę, Płużę.* Blühen. *Floreant, irriguumque bibant violaria fontem.* Virg. *syn:* Flōrēsco. *phr.* flōres īnduo fūndo, trūdo, ēxplĭco, spārgo, mĭnistro gĕro, fĕro, Flōrĭbus, īndŭor, pūbeo, comor, vēstĭtor, varĭor, ālbĕo, hālo, īndŭĕre se in flōrem. Trudo de cōrtĭce gēmmas. Flōrĕa gēmmāto grāmĭne prāta vĭrent īncānŭit albo flōre pÿri. Spīrat ārva crocĕis vēstĭta flōrĭbus arbor.
flores serti. *Wieniec 1.* Ein Krantz.
flōrĕus, *Kwiatkowy, Zołtoczerwony.* Blühend.
flōrĭdŭlus, *Kwitnący, Kráśny, Wesoły, 1. 2. Zołty, Kwiatkowy, Kwietny, Upstrzony, Kwitnący, & sub farbá iasna.* Blühend.
florifer, Kwietny. Das Blumen trägt.
florifertum, sub Pierwiastki.
flōrĭlĕgus, *sub Kwiát obrywam.* Der Blumen sammlet. *Florilegæ nascuntur apes, &c.* Ovid.
flōrŭlentus, *Kwitnący, Kwietny.* Blühend.
flōrus, *adject: Kwitnący, żołty, żołto czerwony.*
flōrus, *subst: Konik ptak, żołna.* (Blühend
flōs, *Kwiát, Treść, Wybor,* Eine Blum. Virg. *syn:* Sĕrtum: flōscŭlus, *Dimin. epith:* Blāndus, mōllis, dūlcis, æstīvus, grātus, crŏcĕus, āmænus, vārius, gĕmmāns. *phr:* Prātōrum honos. Vĭrĭdānti in grāmĭne gemmans. Lātè fūndens ŏdōrem. Cŏlit nĭtĭdis gĕmmāntem flōrĭbus hōrtum. Quem mūlcent auræ, firmat Sōl, edūcat īmber ŏdōrāto gramĭne rĭdens, Dāns, lūmĭna prātis. Quī dūlcem lāte dĭffūdit ŏdōrem. Mūlcēbant Zĕphÿri nātos sĭne sĕmĭne flores. *v. Floreo.*
flos ævi, ætatis, *Młodzieństwo.* die Jugend.
flos æris, *Mosiężna treść.*
flōs calcis, gypsi, marmoris, *Tynk 1.*
flos farīnæ, trĭtĭci, *Mąká pszeniczna 1* Weitzen= (Meel.
flos Poëtarum Equitum, &c. *Przedni.*
flos pratensis, *Belweder 2.* (Wein.
flos vĭni, flos Lĭberi. *Wino przednie.* Güter
flos virginei pudoris, *Dziewictwo.* die Jungfrauschafft.
flōscŭlus, *Kwiatek sub Kwiat.* Ein Blümlein. *Flosculus angustá miseræque brevissima vitæ.* J.

F L U

Flucticulus, sub Wał 6.
Fluctifragus, Wełnołomy sub Wełnisty 1. Das Wällen zerschlägt.
Fluctivagus, Wełnisty, & sub Pływácz. Der über die See/ oder Gewäll schwimmet. *Fluctivagi, nautæ scrutatoresque profundi.* S.
fluctuōsus, *Wełnisty 2.* Ungestümig.
Fluctuatim, Czwálem, Szumno, & sub Suwam się. Schwebend wie die Wällen.
flūctuātio, *Chełbánie, Chwiewánie, Rzucánie, Glukánie, Wątpienie.* Schwebung auff dem (Wasser.
Flucto, as. Pływam.
fluctuo, *Chwieię się 1. 2. Pływam po wierzchu, Chełba się. Wątpię.* Hin und her schwimmen/ Wällen Werffen/ *item:* zweifflen. *Cor fluctuatur, circa pietatem fugat.* (Jamb.) Sen. *syn:* Flūĭto, æstŭo, ŭndo, vel flūctĭbus æstu luctor, ăgĭtor, īmpĕllor, ūndis īnnāto, sūpĕrnăto. *Vel Metaph:* Dūbĭto văcĭllo, tĭtŭbo. *phr:* Spūmōsis volvĭtur ūndis. Vēntōrum vălĭdis fervēscit, flūctĭbus ūnda Vōlvit pĕlagus vāstos ad lĭttora flūctus īnsĕquĭtur cūmŭlo prærūptus ăquæ mōns. Fūrit æstus ărēnis.
Vāsta-

Vāſtaque vorāgĭne gūrges æſtŭat, īmo barā-triter gūrgĭte vāſtos. Sōrbet in abrūptum flūctus rūrsūſque ſub auras erĭgit āltĕrnos, & ſidĕra vĕrbĕrat ūnda. v. *Fluctus.*

fluctus, *us.* *Wał ná wodzie. Zámięſzanie, Tłum.* Ein Waſſerwālle. *Fluctibus in mediis & tempeſtatibus urbis.* Hor. *ſyn:* Æſtus. *epith.* tūmens, rāpĭdus, āgĭtans, vesānus, sălĭens, ĕrrans, vălĭdus, ūndans. *phr:* Spūmōſæ impĕtus ūndæ ĭngens mōtus āquarum ūnda tūmens. Prærūptus āquæ mōns āquārum mōles ūnda dĕhīſcens, Rĕsŏnans īmmĕnſo mūrmūre flūctus, ŏbrŭĕrat tūmŭlos īnsāna licēntia pōnti, flūctus ŭbi prīmo cæpit cūm ālbēſcĕre vēnto, paulātim ſe ſe tōllit māre, & āltius ūndas ĕrĭgit, īnde īmo cōnsūrgit ad æthĕra fūndo, Cūmŭlus āquārum. v. *Tempeſtas & Fluctus.*

fluctus decimus, decumānus, *Nawałność morſka* Ungeſtümmigkeit des Meers.

fluens. *Płynący, Obwiſły.* Flieſſend.

Fluenter, Ciekącym ſpoſobem, Rzadko 3.

Fluentia, Cieczenie, Mowność.

Fluentiſonus, Szumiący.

fluentum, *Strumien 2. Potok.* Ein Waſſerfluß. *ſyn:* fluvĭus, flūmen, āmnis.

flŭĭdus, *Ciekący 1. Rzadki 1. Nie tęgi, Słáby, Obwiſły.* Flieſſend. *Luminis effoſſi fluidum levit inde cruorem.* Vid. *ſyn.* Flūens, flūxus, lābĭlis, lĭquĭdus, dēflŭus prōflŭus.

flŭĭto, *Pływam po wierzchu, Trzepotam ſię.* Embſig flieſſen. *Fragmina remorum quos & fluitantia tranſtra.* Virg. *ſyn:* Flūctŭo, ūndo.

flūmen, *Rzeká, Cieczenie, Kápánie 3. Pąd Obfitość.* Ein Waſſerfluß. *Fluminibus ſalices craſſique paludibus alni.* Virg. *ſyn:* Flŭvĭus, āmnis, flūēntum. v. *Fluvius.*

flumen hibernum. *Potok 3.*

flumentanus, Rzeczny.

flumineus idem. fluminoſus, ibidem. Flieſſend. *Et quam fluminea luſit adulter ave.* Ovid.

flŭo, *Ciekę 1. Opływam, Pochodzę z kąd Płynę 3 Upuſzczam 1, Niſzczeię, Uchodzi 2. Pluſzczy Upadam 2.* Flieſſen/rinnen. *Inter opima virum, leni fluit agmine Tibris.* Virg. *ſyn:* Dēfluo, īnflŭo, prōflŭo, lābor, īllābor, dēcūrro. *phr:* Variis fluo cūrsĭbus. Cōnſvētos āgo cūrſus. Sĭnŭōſis flēxĭbus ĕrro, vŏlvor. Cĭtāto, cūrſu īn ārva feror, āquas vōlvo, cōnĕĭto āquis pīnguĭa cūltu humēcto, īrrōro, ēxſpātĭāta rūūnt pĕr āpĕrtos flūmĭna cāmpos, Vāſto cum mūrmūre mōntis, it māre prærūptum ūrbes āngūſto īnterflŭit æſtu. Per sāxa vŏlūtus pūrior ēlĕctro cāmpum pĕtit āmnis. v. *Inūdatio & Fluvius.*

Fluor, oris, Cieczenie 1.

Fluſtra, orum. Morſkie uſpokoienie.

flūta, *Węgorz morſki, & ſub Trzciná.*

flūto, *as. Trzpiotam ſię, Ruſzam ſię, Pływam.*

Flutus, an. adject: Pływaiący, ſub Pław 1.

Fluvia, æ. Siſenn. i. fluvius, priſcum.

flŭvĭālis, fluviatĭcus, fluviatilis, *Rzeczny.* Flieſſend. *Vimina per ſylvam, & ripis fluvialis arundo* Virg. *ſyn:* Flūmĭnĕus, āquātĭcus.

fluviātus, *Moczony, Flandrowáty, & ſub Zyłowáte drzewo.* Wol Gewäſſert.

flūvidus, *Ciekący 1. Rzadki 1.*

flŭvĭus, *ſubſt: Rzeká.* Ein Waſſerfluß. *Populus in fluviis, abies in montibus altis.* Virg *ſyn:* Flūmen āmnis, flūēntum, tōrrens, palus, rĭvus. *epith:* sŏnōrus, ĕffūſus, tumĭdus, sĭnuōſus, fluxus, hĕrboſus, āmænus, cærūlĕus, rĭgŭus. *phr:* Rĭgŭæ dūctĭle flūmen āquæ. Dēclīvis cūrſus āquārum. Cĕlĕres āquārum lāpſus. Rivus lēne flŭēntis āquæ cūrrens, flūmĭnis ūndæ, ārdŭa rīpis flūmĭna, ōblīquis cīnxit declīvĭa flūmĭna rīpis. Sĭnŭōſo, trāmĭte cūrrens, ēxĭgŭo sŏnĭtu fugiens per dēvĭa sāxa. Jūcūndo mūrmūre lābens. Mōlles īrrĭtans mūrmure sōmnos, ĕrrantes lāte sĭnuāntia flūmĭna flēxus, gyros, Vĭŏlēnta rūunt abrūptis flūmĭna rīpis, exērcĭta cūrſu flūmĭna hĕrbōſo mārgĭne cīncta. Flŭvĭus dēvēxa rūpe vŏlūtus ūbĕribus fœcūndus āquis. v. *Rivus.*

flŭvĭus, *adject: Rzeczny.*

flūxa veſtis, *Szátá długa.* Ein langes Kleid.

flūxe, *Obficie, al. Ciekącym ſpoſobem.* überflüſſig.

flŭxio, flŭxūra, flūxus, *Cieczęnie 1. 2.* Das Fliessen. (der Augen.
flūxio oculorum, *Oczu płynienie.* das Fliessen
flūxus, *adject: Fluxosus, Ciekący 1. 2. Niestáteczny, Nietrwáły.* unbständig.

F O

Foba, *gr.* Pierzysko. Fŏcāle, *à foco. Lentwal.*
Fōcāle, *à faucibus, Kołnierz.*
Fōcālĭa, *ium. Krezy. corripiunt o aliqui ibidem.*
Fōcānĕus, *Gárdłowy.*
Fŏcāria, *Kucharká, Nałożnicá.* Eine Köchin.
Fŏcarius, *subst:* Piecuch, *Kucharz, Stroż domowy.*
Fŏcārius, *adject: Kuchenny.* Das zur Küch gehört.
Focarius panis. *Podpłomyk.*
focĭllātio, *Naparzánie, Zágrzewánie.*
focĕllo, *à foco, Ciepło co chowam. Posilam się.* Erquicken.
fōcĭllo, *à fauce, Dawię.*
focĭllor, *foculo, Ciepło co chowam.*
focŭla, *orum.* Pokarm, *Drewká suche.*
Foculor, Wárzę 1. Foculum, Komin.
focŭlus, *Faierká 1. 2. Ognisko.* Ein Herdstättlein. *Jam lavat, & buccá foculum excitat & sonat undis.* Juv.
fŏcus, *Ognisko, Komin.* Ein Herdstatt. *Admovêre focis ulmos, ignisq; dedêre.* Virg. *epith:* Cā-lēns, tĕpĭdus, ārdēns, sacrĭfĭcus, ŏdorātus. *phr:* Sūbdĕre. Impōnere līgna foco, āssĭduo luceat īgne focus ārdēnti sūbdĕre līgna foco. Fūmĭfico īmpōnit plūrĭma līgna foco. ŏrĭtur in cālĭdis alba cŏlūmba focis. *vide Caminus, Ignis.*
fŏdĭco, *Sturſam, Trącam kogo; Szczypię Trapi mię* Graben. *Qui fodicet latus, & cogat transpondera dextram,* Hor.
fŏdĭo, *fodo, as. fodo, is. Kopam, Kolę 1. Sturſam, Trącam kogo.* Graben. *Et spumantis equi foderet calcaribus armos.* Virg. *syn:* Fŏdĭco, ēffŏdio, cōnfŏdio, *vel* ēxcăvo, pērforo, *vel* fĕrio *phr:* Lăcērtōsi fŏdĭebant ărva cŏloni. Dūrātam, rĕnŏvat nūnc mĭhi fŏssor hūmum Fŏdiunt răstris, dūrĭsque lĭgonibus ărva, *vel* Scrŏbĭbus cŏncīdĕre mōntes ocŭlis căpti fŏdere cŭbīlĭa rālpæ. Sub tĕrram fodere lărem. Vēnas rīmāta sĕquāce ăbdĭta tēllūris gēns fŏdit ăvāra. *v. Are.*
Fæcialis, lege Fecialis, sic Fecundus, &c.
fœdè, *Brzydko, Sprośnie, Sromotnie, Okrutnie.* Abscheulich.
fœdĕrātus, *Sprzymierzony, Sprzysiężony.*
fœdĕro, *Przymierze czynię, Stánowię 1.* Bündnuß machen.
fœdĕror, *Sprzysięgam się.*
Fœdifragus, Przymierza gwałciciel, Zbieg.
fœdĭtas, *Sprosność, smrod.* Abscheuligkait.
fœdo, *as. Szpecę, Gwałcę, Lżę 2 Krwáwię, Porażam, Zgwałcić, Zmázáć 1. & sub Pyplę.* Besudeln. *Fœdavit vultus, duci hac vulnera cerno.* Virg. *syn:* Măcŭlo, inquĭno, cŏinquĭno. *v. Coinquino, Maculo.*
fœdus, *adject: Sprośny, Szpetny, Plugáwy, Nieczysty, Brzydki, Okrutny.* Unflätig. *Semesam prædam & vestigia fœda relinquunt.* V. *syn.* Fœdātŭs, sōrdĭdus, tūrpis ŏbscœnus. *v. Turpis.*
fœdus, *di. subst: m. Koziel 2.*
fœdus, *eris. subst: n.* Ein Bund/ verbündnuß. *Multa Jovem, & læsi testatus fæderis aras.* Ter *syn:* Păctum, păctio, cōncordia. *epith:* Sŏcĭāle, plăcĭdum, fīrmum, sŏcĭum, lætum, pērpĕtŭum, fĭctum, făllax, pĕrēnne, lēgĭtĭmum. *phr:* Lēx fœdĕris, Fīrmātæ pācis lēges. Pācis ămor. Hī cōnjūrāto mŏvērunt fœdĕre bēlla. Cŏmpŏsĭto jūngebant fœdĕre cūras. (Ehe.
fœdus cōnjugāle fœd9 tori *Slub Małżeński* Die
Fœmĭna, *Białagłowá, &c. vide* Femĭna, Ein Weib/ Frau. *Una dolo Divûm si fœmina victa duorum est.* Virg. *syn:* Mŭlĭer. *epith:* Cūlta, cāndĭda, cāllĭda, īnsĭdĭōsa, vĕnŭsta, īnvĭda, mūtābĭlis, vărĭabĭlis, pērfida, fŭgiēnda. *phr:* Fœmĭnĕum gĕnus, nec fidum fœmĭna nomen, Vărium & mūtābile semper fæmĭna. Quot scelerata gerit fœmĭna mente dolos. Notūmque furēns quid fœmĭna pŏssit. Dedita blandĭtiis, curāndæ dedita formæ.

Fœmĭnĕus, *Białogłowſki* Weiblich *Et de fœmineo reparata eſt fœmina jactu* O.*ſyn*: Mŭlĭĕbris.
fœnĕr..., & fœnĕtor, *Dep. Lichwię. Pożyczam.* Wuchern. *Hæc ſapit, hæc omnes fœnerat una Deos.* M. *phr*: Do fœnŏri, *vel* in usūram fœnore loco, cōmmŏdo. Fœnŭs, usūram exĕrceo usūras infīgo, *vel* fœnŏri ăccĭpĭo, in fœnus căpio. Fœnŏre mūtŭor. Pĕndo usūram. Cum fœnŏre reddo Fœnŏre lucrum, dīvĭtias, cō mmŏda quæro. Făcĕre lucrum, pŏsĭtis in fœnŏre nummis, illĭcĭtis quæstĭbus auget opes Mūltis occūlto res fœnore crēſcit.
fœnum, *vel* fēnum, *Siáno.* Heu. *Sed tuta fœno curſor ova portabat* (Szcas.) *ſyn*: Hērba, grāmen. *epith*: Rĭgēns, rĭgĭdum, ăſperum, vīle, vĭride, tĕnŭe, grātum, vērnans, ŏdōrum, rĕdĭvīvum, ămœnum, ūtĭle, ārĭdum, autūmnāle, hērbōſum.
fœtĕo, *Smierdzę* Stincken *ſyn* Puteo. *phr*: Măle, grăvĭter olĕo, rĕdŏlĕo, ſpīro: Fœtĭdum odōrēm mĭtto, ăfflo, ēxhālo ăſpīro. *v. Odor & Oleo.*
fœtor, *oris. fœtiditas. Smrod.* Geſtanck. *ſyn*: Pūtor, mĕphītis *epith*: Pūtĭdus, ŏlēns, pēſtifer, grăvis. *phr*: Tēter ŏdor.
fœtĭdus, *fœtulentus, Smierdzący.* Stinckend. *Parare porco fœtido volutabrum.* (Scaz.) *ſyn*: Pūtĭdus fœtens, purēns, măle olēns. *epith*: tēter grăvis, pēſtĭfer.
fœtus, *us. vide* fetꝰ, *us. Płod, Noſzenie w żywocie, Rodzenie. Urodzay, Dzieci.* Leibsfrucht Jungen eines Thiers *Sic quoq; mutatis requieſcūt fœtibꝰ arva ſyn*: Pārtus, *vel* prōles, *vel* frūctus.
fœtutina, *ha. Smrodliwe mieyſce.*

FOL

Fŏlĭa arbor agit, mittit, *Rozwiia ſię.*
fŏlĭacĕus foliātus, foliōſus, *Liściány.*
fŏlĭātum, *Nardowy oleiek.*
fŏlĭātura, *Liścia kſztałt.*
fŏlĭum. *Liſt drzew, ziół. Náč, Nárdá, Kártá 2* Ein Blat. *Spargit humum foliis, inducite for tibus umbris.* V. *ſyn*: Fōns, *vel* brāctĕa. *epith*: Mŏlle, crĭſpum, ŏdorātum, cŏmans, flĕxĭle, căducum, vĭrĭdāns. *phr*: Fŏlĭŏrum umbræ ărbŏris cŏmæ. Luxŭria fŏlĭorum umbræ, ēxubĕrat umbra ărbor *v. Frondeo.*
fŏllĭco, *Dmuchá 2 Sapam.* Ein Blaßbalg ziehen *Folliculare, is. ſub Wioſłá rękoieść.*
fŏllĭcŭlus, *Mięſzek 1. Skorká 2. Łupiná, Piłá 1. Strąk 1. 2. Jądrek ſkorká, Gałuſzká. Ciało 1.* Ein ledern Säcklein. *Folliculis ut nunc teretes aſtate cicadæ* Lucr.
fŏllis, *Miech ſkorzány, Mięſzek pieniężny, Pęcherz 3. Piłá 2. Pieniądz, Wezgłowie.* Blaßbalg. *Follitus. Pieniężny.*

FOM

Fŏmēntātio, fŏmentum. *Náparzánie, Zágrzewaiąca rzecz.* etwas das zur Wärmung dienet. *Frigida curarū fometa relinquere poſsēt.* H.
fŏmes, *itis. Podnietá, Pobudká 1. Proch 2. Wior, Trzaſká, & ſub Zagiew.* Zundel. - *Rapuitq; in fomite flammam.* Virg. *ſyn*: Fŏmēntum, nūtrĭmēntum, nūtrīmen. *pro igne*, arĭda, pīnguis, mātĕrĭes, sūlphur, bĭtūmen. *phr*: ac prīmum sĭlĭcis ſcĭntĭllam excūdit achātes. Sūſcēpĭtque īgnem fŏlĭis, atque arĭda circum. Nutrĭmēnta dĕdit răpŭitque in fŏmĭte flămmam.

FON

fōns, *ontis. Zrzodło, Początek 1. 3.* Ein Brunn. *Fontis egens erro, circaq; ſonantia lymphis.* Ovid. *ſyn* Lătēx, flŭēntum. *phr*: Lȳmpĭdus, gĕlĭdus, săcer, ămœnus, văgus, præceps, rĭgŭus, vĭrēns; grātus, sūsūrrans, fŭgiēns, ērrāns, prŏpĕrāns, ŏblīquus, pĕllucĭdus, vĭtrĕus, pūmĭcĕus. *phr*: Fōns ăquæ, fōntis ăquæ. Lătĭces fŏntāni. Vēna pĕrēnnis ăquæ. Sălĭēns rīvus aquæ, Spīrācŭla fōntis. Scătēns rīvulus. Fōns lārgus ăquæ. Lēne flŭēns. Splēndĭdior vitro. Tēnŭis fŭgiēns per grāmĭna rīvus. Nĭtĭdis argenteus ūndis. Mŏlles invītans mūrmŭre sŏmnos. Lĭquĭdi fōntes & flāgna vĭrēntia mūſco. Mūſcōſi ădŏpērta nĭtēnti. Manābat ſaxo vēna pĕrēnnis aquæ. fōns tĕnŭi pĕllŭcĭdus ūnda, nĭvĕo de pūmĭce fŏntes. Rōſcĭda mōllĭbus lambēbant grāmĭna rīvis.
fōns inclusus, *Studnia.* Ein Schöpff-Brunn.
fōns jugis, perennis, vivus. *Zrzodło.*
fōns muſcōſus, *Zrzodliſko.*

Fons surgens, Zdroy. Brunnquelle.
fontanalia, ium. fontanalis, fontinalis, fontalis, fontanus, Zdroiowy. Das vom Brunnen ist, Bis caput intosum fontana spargitur unda. O
fonticulus, Zrzodelko. Ein Brunnlein. Quam ex hoc fonticulo tantundem, &c. Hor.

FORA

Fora, n. plur. sub Tłokárnia, Chodzenie.
forabilis, Łácny do przebicia.
forago, Przedzielnicá.
foramen, Dziurá. Ein Loch. Æmula sed tenuis, simplexq; foramine parvo. Hor. syn: Meatus, cavus, antrum, rima, fissura, spiramentum. epith: Cavum, apertum, patens, hians, tenue, angustum. phr: angustus aditus, arctus exitus. v. Rima.
foramina invisibilia, Dziurki 1.
foraminosus, Dziuráwy. das Löcher hat.
foras, Ná dwor, Precz z tąd. Hinauß. At qui dicta eliminet, ut coeat par. Hor.
forasgero, onis. Wynosiciel.
foratus, us. Wiercenie. Bohrung. Pace salutantis sese intulit, atque foratus. Sedul.
Forba, forbea, Pokarm.
Forbum, i. calidum in Obcęgi.
Forceps, ipis. m. & f. Kleszcze 1. Kleszczyki, Obcęgi, Nożyce. Ein Zang. A carbone & forcipibus gladiosq; pacavit. Juv. syn: Forfex, vel volsella, vel vulsella. epith: Tenax, curva, adunca, ahena, bifida, mordax, habilis, acuta, bisulca. phr. Versantque tenaci forcipe ferrum. Ferrum quod forcipe curva. Cum faber eduxit, lacubus demittit. Bifida torres ambustos forcipe versat.
Forcillo, lege Furcillo.
forcipes in plur usitatius quam forceps. in sing:
forcipes denticulati, Nożyce rákowe Krebs forcipicula sub Obcęgi. forda, Cielna. (scheeren.
forctis, Mocny, dobry.
fore, sub Będzie. Seyn werden. Hinc fore ductores revocato à sanguine Teucri. Virg.
Fordicidia, orum. dies, quibus boves frondæ seu hordeæ 1. gravidæ, immolabantur. Fest: Fordicalia
forensis, ium. Targowe. (alij.
forensis, Rynkowy, Pewny, Sądowny. Das zum Marckt/ Item Rechtshändel gehört. Posita gravitate forensi. Ovid.
fores, hæ foris, is. f Drzwi. Eine Thür Pfort In foribus laxos suspendit aranea casses. Virg. syn Janua, ostia, aditus, vestibulum. epith: asperæ robustæ, pictæ, validæ, æreæ, fortes duræ. phr: Difficilem moto cardine pande forem, impulit acri. Tum validas stridore fores, Janua fortes Demonstrat duplicata fores & sedeo duras Janitor ante fores. v. Porta Janua.
Foresta, B. sub Obora 2.
Forestalia B. sub Oborne.
forfex, m. f. forficula, Nożyce Kleszczyki zębne. Eine Scheer. Forfice læsa cutis, tacitum ne pustula virus. Calph: syn: Forceps.
fori, hi. Grządká, Chodzenie, & sub Dziwowisko 1. Die Gäng in den Schiffen/ hin und wieder zu gehen. Laxatq; foros, simul accipit alveo. Virg.
Foria, æ. morbus suum Varroni. sed forte communis cum homine an Biegunká.
foria, orum. Gnoy. dünn Dreck.
forica, æ. Wychod. Conducunt foricas, & cur non omnia? cum sint. Juv.
foricarius, Prywetnik. (w oknie.
foriculæ, Drzwiczki, Błoná w oknie, Kwáterá
forinsecus, Z dworu, Z wierzchu. Außerhalb
foriolus, Plugáwiec. Smrod.
foris, adverb: Z dworu, Nie domá. Draussen. Ne biberis diluta foris est promus & atrum. H.
foris est. Niemász 1,

FORM

Forma Formamentum, Formatura, Kształt, Obraz 1. Postáć, Podobieństwo 1. Twarz 1 Model 1. Formá 3. Twárzy kształt, Twarzność Figury 2. Litery drukarskie. Kopyto u szewcá, Mowy kształt, Urodá, Tworzydło. Ramá 2. Postępek práwny, Widok. Eine Gestalt/Form. At mihi quod formas unus vertebat in omnes. Prop. syn: Figura, effigies, imago, vel exem-

xemplar, typus, vel pūlchritūdo, vēnūstas, dĕcor, spĕcies. *epith*: ēximia, hŏnēsta, vēlox, cădūca, dĕcōra, vēnūsta īnstābĭlis, nōbĭlis. *phr*: Nŏxia fōrmæ blandĭmēnta. Fōrma plăcet, nĭ vĕusque cŏlor, flāvĭque căpĭlli adĕrat nūlla factus ab arte dĕcor. Nātīvum fōrmōsi cŏrpŏris dĕcus, & brĕvis est ætās, brevis est & fōrma pūēllis. Tĕnĕræ māgnā īncōnstantĭa fōrmæ. Frăgĭlis quam nŏxia fōrmæ Blāndimēnta. *v. Pulchritudo*.

Forma, item puls miliacia ex melle Fest.

fōrma ab ēxēmplāri sumpta. *Konterfekt.*

forma ad dignitatem apposita liberalis. *Urodá*

fōrmācĕus pariēs, *formacium, formatum. Lepianká ściáná lepiona.*

Formamentum, Formowánie, Kſztałt.

fōrmāli epistola, *Formáty, Liſt powſzechny.*

Formata Epistola. Formaty.

Formatium, Lepianká, ściána lepiona.

fōrmātor, *Náuczyciel, Pedágog.*

fōrmātus cælo, *Rytv. formella, Gomołká.*

fōrmīca, *Mrowká.* Ein Ameiß. *Parvula nam exemplo est magni formica laboris.* Hor. *epith*: Īmpigra, sōllĭcĭta, prōvĭda, prompta, ē xĭlis, pārvŭla, lăbōriosa, sedŭla. *phr*: Prō vĭda bēstia. Pārcum gĕnus. Nigrum āgmen. Quæ sĭti formĭca tenax. Farris pōpulātrix tūrba. Pătĭens fōrmīca lăbōrum. Nōn īncāuta fūtūri Præsāga fūtūri. Stūdĭosa lăboris, inŏpi mĕtŭens sĕnēctæ. Hyĕmis mĕmor. Condit in brūmam nŏva fārra, ōre trahit quōdcūnque potest, atque addit ăcērvo.

fōrmīcans, verminans, pulsus, *Puls zły.*

fōrmīcārum agmen classis, *Mrowiſko.*

fōrmīcātio, *Tarnienie.* Eine beissige Raute & *sub Mrowiſko.*

fōrmīcātiōnem sentio, *Tárnę.* Gehört

fōrmīcinus, *Mrowczány* Das zu den Ameisen

Formicopes sub Obcęgi, & Winniczne roſzty.

fōrmīcōsus, *Mrowiſty.* Voll Ameißen.

fōrmīcula, *Mrowká.*

fōrmīdābĭlis, *Stráſzliwy.* Schröcklich/das zu fürchten ist. *Nullæ in fronte minæ nec formidabile lumen.* Ovid. *ſyn*: Trĕmēndus tērrĭbilis, hōrribilis, hōrrēndus, formidāndus tĭmēndus mĕtŭēndus.

Formidamina, inum. Stráchy nocne.

fōrmīdātæ pennæ, *Stráſzydło i.*

fōrmīdātus, *Stráſzliwy.*

fōrmīdo, *as. Boię ſię.* Fürchten. *Judicis argutum quæ non formidat acumen.* Hor. *ſyn*: Mĕtuo, tĭmeo, păvĕo. *vide Timeo.*

fōrmīdo, *inis Boiaźń, Strách, Stráſzydło 2* Forcht *Tu nihil admittes in te formidine pœnæ.* H. *ſyn*: Făvor mĕtus tĭmor tremor, hōrror. *epith*: ānceps, ānxia, trepĭda, exsānguis, rĕpēntīna, īmbēllis, păvēns, gĕlĭda, segnis, sollicĭta vĭgil in sōmnis pallĭda hōrrida, ægra, dūbia, frigĭda, subĭta inōpina. *v. Timor.*

fōrmīdolōsè, *Stráſzliwie.* Forcht amlich.

fōrmīdōlōsus, *Stráſzliwy, Boiaźliwy.* Forchtsam Zaghafftig.

Formidus, Ciepły, & sub Obcęgi.

Formio, onis. idem Phormio.

Formis vel formus priscū. pro formoso. Andr. Schoc. ex Plauto. Nonio, Servio, al. Fortis, eodē sensu.

fōrmis ligneis inclusus, *Ramámi opráwiony.*

fōrmo, *Formuię, Tworzę Ryię 2. Przekowáć. Uczę, Przyuczam. Wymawiam.* Gestalten/ein Form geben. *Et simili formata videbant esse figura L ſyn*: ēffōrmo, fingo, ēffĭngo, figūro.

fōrmo; *me. Przypodobywam ſię.*

fōrmōsĭtas, *Piękność.* Schönheit.

fōrmōsŭlus, *Gálánt.*

fōrmōsus, *Kráſny* wol gestaltet. *Sic etiam positis formosus amore capillis* Mart. *ſyn*: Pūlcher, dĕcōrus vĕnustus. *phr*: Fōrma īnsīgnis, cōnspĭcŭus, ēgrĕgĭus, cōnspĭcĭēndus, præstans: facie spēctabilis. Cui plūrima frōntis Mājestas & hōnos. *vide Pulcher.*

Formucales, an Obcęgi?

Formucapes hæ Obcęgi, & sub Winniczne roſzty.

fōrmŭla, *Wizerunek, Kopyto u ſzewcá, Kſztałt Pozew, Poſtępek práwny, Spráwá Umowá, Ser, Gomołká, Kráſa.* Eine Unterrichtung Und Weise zu handeln.

formulam alicui scribo, intendo. *Pozywam.*

fōrmulārĭus formularum cantor *Frákt yk podły*

Formum, sub Obcęgi. formus, Ciepły

Fōrnā-

Fōrnācalia, *ium sub Piec.*
Fornacarius, fornacator Piecuch, Piekarz.
Fornaceus paries. Lepianka. Ein Leymwandt.
fōrnācŭla, *Piecyk, Podszczuwácz.*
fōrnāx, fornax fusoria, *Piec 1. 2. 3.* Ein Ofen. *Vidimus undantem ruptis fornacibus Ætnam.* Virg. *syn:* Cămīnus. *epith:* Căva, căpāx, ārdens, īgnĭvoma, ætnæa, sūlphūrea. Sĭcula, prŏfūnda, cālcaria. *phr:* Fōrnax longo īncandŭit æstu. Chalybs vāsta fōrnace lĭquēscit. Rūpitque căvis fōrnacĭbus īgnes. Fōrnace căpāci īgnĕa vis fŭrit è fōrnace profūnda, Sāxa īgni tōrquenti credānt.
Fornicarius, Piecuch, Budkarz, Sklepow an Porubnik. Ein Ofenhitzer. *Item.* Ein Krämer/ so unter offentlichem Gewölb feyl hat. *Item.* Ein Hurer.
Fornicatio, Sklepienie 1. Sklep, & Porubstwo. Das Wölben/ *Item.* Hurerey.
Fornicator, Piecuch, an Porubnik.
fōrnicātus, *Sklepiony.* Gewölbet.
fōrnĭco, *as. Sklepię.* Ein Gewölb machen/wölben. *syn:* Cămero, ārcŭo, cūrvo. *phr:* Fōrnicis in mōrem strŭo, ērĭgo, ædĭfico, sĭnuo, fōrmo, edūco, incūrvæ strŭit in testūdĭnis ārcus. Camĕræ sinŭōsa strŭit cūrvāmĭna. Camĕ ræque sĭnus molĭtur ŏpācæ, inflēxos tēctum edūcit in ārcus.
fōrnicor, *aris. Wypręzam się, & sub Nierządu pátrzyć 1. 2.* Hurerey treiben.
fōrnix, *m. Sklep 1. 4. Bramá, Nierządny dom.* Ein Gewölb/ Schwibbogen. *Item.* Ein gemein Hurenhauß. *Zenonum pueri quocunq; in fornice nati.* Juv. *syn:* Cămera, testūdo, ārcus; thŏlus, *testudinis umbilicus. Epith:* Căvus, căvērnōsus, pēndens, nĭger. *phr:* Cōnvexi fōrnĭcis ārcus incūrvus lāto cūrvamĭne fornix. Căvērnosi fōrnĭcis āntra lŏcas.
Fŏro, *as. Dziuráwię, Wiercę 1.* bohren.
fōrpices, à forpex sub *Obcęgi.*
fōrpicŭla, *Kleszczyki. & sub Nożyce 1.*
Fōrs, *fortis, Nomen. Szczęście, Trefunek.* Glück.
fōrs mala, *Nieszczęście.* Vnglück.
fōrs, *Adverb:* forsan, forsitan, forsit. *Podobno.* vielleicht. *Mittite, forsan & hac olim meminisse juvabit.* Virg. *Hac à Sardoris tibi forsitan exulat oris.* Mart.

Fōrtāsse, Fōrtāssen; fōrtassis, *Podobno, & Może bydź.* vielleicht. *Crediderant, caloque animum fortasse ferebat.* Virg.
Fortax, Tło nábiiáne & sub Piec.
Fōrtè an. *Podobno, Snádź, Trefunkiem.* vielleicht. *Forte sub arguta consederat Ilice Daphnis.* Virg. *syn:* Fōrs, fōrsan, fōrsitan, fōrtāsse, fōrtassis, *vel* fortŭito, fortūnæ cāsu.
fōrtesco, *Mocnieię, Mężnieię.* Starck werden.
fōrticŭlus, *Fortiusculus, Mocny.*
Fortifico, Sercá dodaię. Stärcken.
fōrtis corpore, *Mocny, Mężny.* starck von Leib. *syn:* Rōbūstus, vălidus vīrĭbus, īnsignis, pŏtens, ācer. *v. Robustus.*
fōrtis animo, *Sercá mężnego.* Großmüthig/tapffer. *syn:* Māgnanĭmus, gĕnerōsus, ănĭmōsus, invĭctus, audax. *phr:* Quem mascūla vĭrtus ēxcĭtat. Invĭctăque bēllo Dēxtĕra quam fōrti pēctŏre & ārmis ănimi, & rēbus spēctāta jŭvēntus. Ō præstans ănĭmi jŭvĕnis, quāntum īpse ferōci vĭrtūte ēxŭpĕras. *v. Bellicosus, Generosus.*
fōrtĭter, *Mocno, Mężnie, Státo* tapfferlich/hertzhafftig. *Solo, nil verbi, pereas quin fortiter addam.* Hor. *syn:* ănĭmōsè, cōnstănter, *vel* vălĭdè, nervōsè.
fortiter ago, facio. *Stawiam się.*
fōrtĭtūdo, *Moc, Męstwo.* Starcke/Tapfferkeit *syn:* Rōbur, vīres, vĭgor, ănĭmus. *epith:* Fīrma, vălĭda, prævălĭda, fōrtis, sŏlĭda, dūra, īnvĭcta, rĭgida, īndŏmĭta, ĭnēxpūgnābĭlis, nērvōsa *v. Animus & Robur.*
fōrtŭĭtò, fōrtŭĭtus, *Trefunkiem.* Ohngefehr. *syn:* Cāsu, fortè, fōrtūna.
fōrtŭĭtus, *Trefunkowy, Nierozmyślny.* zufällig. *Nec fortuitum cernere cespitem.* (Alcaic.) *Nam neq; fortuitos ortus surgentibus astris.* M *Alii* fōrtvitus. *Trisylli faciunt.*
fōrtūna, *Szczęście 1. Nieszczęście, Powodzenie, Trefunek, Fortuná 1.* Gūt/Glück/ Fall *epith:* Fōrtūna, ămīca, prōspēra, bĕnīgna, favēns. *phr:* Vūltus fōrtūnæ benīgnus. Vūltus rīdet fōrtūna serēno, Faūstis sūccessĭbus, fatis ămīcis ūti, ălĭte dēxtro, lætis aūspĭcĭis frŭi. Vĕntis secūndis, sĕcūndo flatu ūti Dum flaret vĕlis aura sĕcūnda mĕis. *v. Felix.*

Fōrtūna advērſa, afflicta, miſera, *Nießczęście* Vnglück/ Widerwärtigkeit *ſyn*: Fōrtūna, īnīqua, ſæva dūra īncōmmŏda, īnīmīca trīſtis, āſpera, fērrĕa, īnvīda, nŏxĭa, dira, crudelis, mala, grāvis. *phr*: Triſtes cāſus. Res āfflīctæ ārctæ, dūbĭæ, dūræ. Fātis trīſtibus āngi. Duris exērcēri fātis Vāriis, īnīquis ūrgeri cāsībus, Misērum trīſtis fōrtūna tĕnācĭter ūrget. Nec vēnit in ceptis mōllĭor aura mĕis. *v. Infortunium.*

fōrtūnæ, *hæ. Maiętność, Szańc 2. Bogáctwá.*

fortūnæ fōrum. *Fortuná.* (Reichthumb.

fortūnātè, fortūnātim, *Szczęśliwie.* Glücklich. *Ingenium miſeræ qui fortunatius arte.* Hor. *ſyn*: Fēlīcĭter, bĕāte faūſtè. *phr*: Sĕcūndo sūccēſſu. Fēlicĭbus aūſpĭciis. Diis auſpĭcĭbus. Auſpĭce Chrīſto, cœlo. Aūſpĭcĭo fauſto ōmĭne dēxtro. *vide Feliciter.*

fōrtūnātus, *Szczęśliwy.* Glückselig. *Fortunatus & ille Deus qui novit agreſtes.* V. *ſyn*: Fēlix, bĕātus, *vel* prōſper, fauſtus. *phr*: Blānda ūtēns fōrtūnā Dĕos ēxpērtus āmīcos. *v. Felix*

Fortunipeta, a. m. Zołnierz dobrowolny.

Fortūno, *Szczęśćię.* Segnen/ beglücken. *Tu quamcunq; Deus tibi fortunaverit horam.* Hor. *ſyn*: Bĕo, prōſpĕro, fēlīcĭto, sĕcūndo: favĕo, vōtis ānnŭo.

Fōrūli, *Przegrodki. Szkátułká.* Ein Schränckelein darinn man Bücher ſtellt.

Fōrum, *Rynek, Targowiſko, Sąd Grod, Trybunał, Forum 1.* Ein Marckt/ da allerhand verkaufft wird. *ſyn*: Plătea, ārea, cōmpĭta, mērcatus, măcēllum, nūndĭnæ. *epith*: Sōlēnne frĕquēns, vēnāle, vēnālĭtĭum. *phr*: ānnōnæ gĕnus, ōmne, mērcēs vēnālĭtĭas prōpōnens.

fōrum civile, *Ratuß, Sądowa ſala, Rádá poſpolita* Rath-Hauß *ſyn*. Curia, Senātus, rōſtra. *epit*: Lĭtĭgĭōſum, frĕmēns, vērbōſum, ārgūtum, lĕgĭfĕrum, sĕvērum, injūſtum. *phr*: Rĭgĭdi flēctēre jūra fōri. Fœdĕra lēgĭfĕri, jūrāque fōri. Fōra Mārte sŭo līti̇gĭōſa văcānt. Crepānt vērbōſi gārrŭla vērba fōri. Strīdŭla clāmōſa ēxērcet per fōra līres caūsĭdĭcus.

fōrum conſcientiæ, *Sumnienie.*

fōrum coquīnārĭum, *Kuchnia Mieyſka.*

fōrum olĭtōrium, *Rynek zielony.* fōrum piſcatium, *Rybne iátki.* fōrum promērcāle, fōrum ſcrūtārium, *Wendeta.* fōrum vinarium, *Tło*

Forus, Sąd 4. Chodzęnie. (*kárnia.*

Fōſſa, *Row, Okop, Łoże rzeki.* Ein Graben. *Ingentes; tenent foſſas, & turribus altis.* Virg *ſyn*: Fŏvĕa, lăcūna, ſcrōbs, vel vāllum. *epith*: Præceps, pătŭla, prōfūnda, pătens, āpērta. *phr*: Pārs in præcĭpĭtes fōſsās ūrgēnte rūīna vōlvĭtur. Cæco fŏvĕæ dēceptus hĭātu pătŭlos cōncāva fōſſa lăcus. Cīngēre, cīrcūmdare mænia fōſſis.

Foſſa, ſub Wiele czego.

fōſſam duco, facĭo, perduco, *Kopam.* Graben.

Foſſantes, ſub Kolę 1. foſſātum, *Okop, Row.*

fōſsĭlĭa, *ium. Kopánie rzeczy, Minerał.*

fōſsĭlis, fōſsĭtius, *Kopány.* Das man auß der Erden grabt.

Foſſim, Sztychem. fōſsĭo, *Kopánie* Grabung.

fōſſōrĭum, *Rydel.* Grabſchauffel.

fōſſor, *Kopacz, Grabarz, Grubarz.* Ein Gräber.

fōſsŭla, *Dołek 1. Rowek.* (*v. Arator.*

fōſſum, fōſſūra, *Row, & Kopánie, Podkop.*

fōtus, *us. Náparzánie, Zagrzanie.*

fŏvĕa, *Doł.* Ein Grube. *Donec humo tegere, ac foveis abſcondere diſcunt.* Virg. *v. Foſſa.*

fŏvĕo, *Zágrzewam, Ciepło co chowam Náparzam Wárzę 1. Siedzę w wodzie, Záchowuię 1. Mi-łuię.* Ernähren/ beſchützen/ wärmen. *ſyn*: Cālĕfacio, vel alo tĕgo, vel mūlcĕo, vel tŭĕor, tūtor, dēfēndo. *phr*: Prōgĕnĭem nīdōſque fŏvēnt. Fœtūſque tĕnĕllos blānda fŏvet. Sūppōsĭtis īncūbat ŏvis Vūlnĕra cruda fŏvet lymphis. Caſtra fŏvet mīles.

FRA

Frăceo, frăceſco, *Gniię. Námiękam, Niepodobam ſię. Uleżał ſię.* Faul werden.

frăces, *Frages. hæ. Fuz, Wytłoczyny.*

frăcidus, *Nágniły, Zgniły, Uleżał ſię.* Faul.

fracta pronuntiātio, *Pieſzczona mowá.*

Fractillum, Tárká. frāctĭo, *Łámánie czego.*

Fractor, ſub Szkodnik.

frāctūra, *Złámánie, Spadánie.* Zerbrechung

frāctus, *Zerwány, Utrápiony, Niewieści 2* gebrochen *ſyn*: īnfrāctus, ēffrāctus, cōntūſus, Obrītus, *vel* dēbĭlĭtatus, āfflĭctus.

Frœno, vide freno, frœnum, vide frenum.

frāga, frāgātĭa *orum. Poziomki.* Erdbeer. *Et humi na-*

mi nascentia fraga. Virg *epith*: Mōntāna, mōllĭa, rŭtĭlāntĭa, rŭbēntĭa, rĕdŏlēntĭa. *phr*: Flōres, & hŭmi nāscēntia frāga, jucundi frāga săpōris.

Frageo, Niepodobam się. (cę.

frăgēsco, *Łámię się, Słábieię, Truchleię, Serce trá-*

frăgĭlis, *Kruchy, Łomisty, Słaby, Nietrwáły, Krewki.* Gebrechlich/ schwach. *Jam subeunt anni fragiles, & inertior ætas.* Ovid. *syn*: Tĕnŭis tĕner, cadūcus, *vel* dēbĭlis, īnfirmus.

frăgĭlĭtas *Kruchość, Słábość, Krewkość.* Schwechheit/ Blödigkeit.

frăgmen, *inis.* fragmentum, *Ułomek, Okruszyná, Sztuká 1. Trzáská.* Ein abgebrochner Stock. *Ilioneus saxo atq; ingenti fragmine montis.* V. *syn*: Frāgmēntum, sēgmēntum, frūstum. *epith*: Pārvum, exĭgŭum exĭle, tĕnŭe, mĭnūtum.

frāgmĭna sylvarum, *Łom.*

frăgor, *Grzmot, Łomot, Trzásk, Trzęszczęnie.* Ein Knall/ Thon/ Krachen. *Cœlum sonat omne fragore.* Virg. *syn*. Sŏnĭtus strĕpĭtus, strīdor, mūrmur. *epith*: rĕpēntīnus, vĕhĕmēns, rĕsūltāns, præcēps. *phr*: Cælum frāgōre tŏnat, rĕbŏat ārmis crĕpĭtāntĭbus ingēns exŏrĭtur frăgor. Terrĭfico rĕbŏant mōntāna frāgōre, ēcce nŏvæ gēntis rĕsŏnāns frāgor īmpŭlit aūres, ĭtĕrum frāgor īntŏnat īngēns, ēnsēsque clўpĕīque sŏnānt. *v. Murmur.*

frăgor cœlestis, fragor nubium, *Grom.*

frāgōsē, *Chropáwo.* mit Knall. (rauh.

frāgōsus, *Kruchy, Chropáwy Nierowny.* Scharpff

Fragrantia, æ. Wonia. lieblicher Geruch. *syn*: Svāvis ŏdor. *vide Odor.*

frāgro, *as. Pachnę.* wol riechen. *Redolentque thymo fragrantia mella.* Virg. *syn*. Rĕdŏlĕo, svāviter, olĕo, spīro. *vide Oleo.*

frămĕa, *Miecz Włocznia.* Ein Spitzig Gewehr *Et Martis frameam, & Cyrrhei spicula vatis.*].

frāngo, *Łámię 1. 2. Tłukę 4. Kruszę, Krzę, Gryzę Rozbiiam 2. 3. Mdlę Nárușzam, Martwię, Uymuię kogo, Zgwałcić 2. Niewieściuchem czynię Tresię włosy. Uskramiam 1. Zwyciężam 2 Targam się 2 Przerywam 1. Pokonáć, Zbiiam czyi dowod, Drobię, Uderzam 3.* brechen. *syn*: Infrīngo, cōnfrīngo, rūmpo, ērūmpo, pērfrīngo, cōmmīnŭo, cōntūndo, ēlīdo, vel īnfīrmo, fatīgo dēbilito. *phr*: ad sāxum cŏrpŏra prensa mănŭ frāngēbat. Vī pērfrīngĕre pŏrtas ŏppŏsĭto gĕnu pērrŭmpo. Fregĕrat saxo grăvi Balīsta pŏrtas. Fit vīa, vī rūmpunt ădĭtus. Bĭpēnnis īnstāns quătit ĭctĭbus ārcam. Et ēmōti prŏcŭmbunt cārdĭne pŏstes. Vīrĭbus ŏbnīxus quāssātam dīrŭit ŭlmum. Cŏrrēpta dūra bipēnni līmĭna pērrūmpit, pŏstēsque ā cārdĭne vēllit īnstābat quo frāngĕret āltos pŏrtārum pŏstes.

frango furorem, petulantiam alicujus, *Uskramiam.* Zähmen.

frango in caput ollam. *O łeb stłuc.*

frango vocem, *Mowię pieszczliwie.*

frango vires, membra. *Złámáć się.*

frāngor, frangitur aliquid, *Przesila się, Ustáńco, Padam się, Łámię się, Targam się, Serce trácę, Słábieię.*

frāngor precibus, *Uprosić się daię.*

Frangula, Krușzyná. Fratellus, Bráciszek.

Frāter, *Brát 1. Podobny 1 & sub Miłośnik 2. & sub Siekániná.* Bruder *Frater ut Æneas pelago tuus omnia circum.* Virg. *syn*. Gērmānus. *epith*: Chārus, dīlēctus, ūnănĭmĭs, fidēlis. *phr*: Gērmāna prŏpāgo, Prŏles, sŏbŏlēs. Frātērno, gērmāno sānguĭne jūnctus. Gēmĭni frātres, fœcūndæ glŏrĭa mātris. Gēmĭnīque sub ūbĕrĕ nāti. Frāter nē dē-ĕre frātrem. Frātrum quŏque grātĭa rāra ēst, O. *de Ætate ferrea.*

Frāter germanus, uterinus, *Brát.* leiblicher

frātercŭlus. *Bráciszek.* (Bruder.

frātercŭlus gigantum, *Podły.* (brüderlich.

Fraterculo, as. Pęczniеię. Frātērnē, *Bráterskо.*

frātērnĭtas, *fratria, Bráctwo, Bráterstwo.*

Fraternitas vestra, an recte? sub Wászmość.

frātērnus, *Brácki, Bráterski.* brüderlich.

Frātilli, sub Strzępek.

fratrĭcīda, *Brátobоycá. & sub Męzoboycá.* Ein Mörder seines Bruders/ oder Schwester. *Quid fratricida, quid peremptor invidę.* Jamb. *Fratibus, vel frattibus, sub Siekániná.*

fraudātĭo, *Oszukánie, Zdrádá.* Betriegung.

fraudātor, *Krzywdziciel. Przeymacz, Szálbierz*

fraudātōrĭus, *Zdrádziecki.* (Betrieger.

fraudem committo, suscipio. *Zdradzam.*

fraudem facio, *Zdradzam, Przestępuię ustáwy, Zgwałcić.*
fraudi tibi erit, *Przypłacam, & Ná mą szkodę.*
frāudo, *fraudavi & frausus sum Zdradzam, Oszukiwam, Ubliżam, Pozbawiam, Nieuiścić się, Nie daię komu 1. Odeymuię sobie.* Betriegen. *Nec cibus ipse juvat morsu fraudatus aceti.* M. *syn:* Frustro, as, & frustror aris: fāllo, dēcĭpĭo. *phr.* Mēnte dŏlōsa, āstu fallāci mălīgno urgē. Fraudem mĕdĭtātur ĭnīquam. Clam fraudes ĭntēxit. *vide Fallo, Decipio.*
fraudŭlēnter, *Zdrádliwie, Krzywdą.*
fraudulenter tracto aliquem. *Uymuię obroku.*
fraudŭlēntus, *Zdrádliwy.* Betrüglich. *Cum populo & Duce fraudulento.* (Dact:) Tert.
fraus, *audis. fraudulentia. Zdrádá, Uymá, Karánie, Winá 1. Zdrádliwy.* Betrug. *Tum cognata Juno, terrorum & fraudis abunde est. syn:* Dŏlus, tēchnæ, fāllācĭa, præstīgĭæ, āstūtĭa, āstus, insĭdiæ. *epith:* occulta, nĕfānda, māla, tăcĭta, hōstīlis, īnvīsa, āstūta, īngĕnĭōsa, sūbdŏla. *phr:* Crīmina fraūdis, āstūta mŏlīmina. Vĕnus ĭntĕrĕa fraūdem mĕdĭtāta mălīgnam. Tūrpi fraūde sălus hōstī quæsīta, & clāndēstīnis sūrgentĭa fraudĭbus ārma. O dīra ĭnvīsæ spĕctācula fraudis. *v. Dolus Fallacia.* (*dzam.*
frausus, *sub Dopuszczam się, & Zdrobić co & Zdrá-*
Frāxĭnus. *subst. Jesion.* Ein Eschbaum. *Fraxinus in sylvis pulcherrima pinus in hortis.* Virg. *syn:* īngēns, ālta, prōcēra, āĕrĭa, umbrōsa *phr:* Hāstis ŭtĭlis ărbos. Frāxĭnĕæ sudes, trăbes īnvīsa cŏlŭbris.
frāxĭnĕᶈ. frāxĭnᶈ. *adject Jesionowy.* vonEschenholtz. *Fraxineaq; trabes cuneis & fissile robur.* V
Fraxo, as. Straż trzymam.
frĕmĭtus, *Sapánie, Rżęnie. Szum, Trąb dźwięk.* Das Murren/Gereu ch. *Circumstant fremitu denso, &c.* Virg. *syn.* Strēpĭtus. *epith.* Trĕpĭdus, flēbĭlis, trīstis. *phr.* Strīdēns murmur. Clāmōre fremēnti cŏncĭtus. Frĕmituque sŏnōro cŏllūctāntur ĕquæ. *v Murmur fremo*
frĕmo, *Sapam, Dąsam się, Mámrzę 2. Mruczę. 2. Gryzę się. Zgrzytam, Gniewam się, Szumię, Tátkaią, Ryezę.* Schnorren/ murren. *Post tergum nodis fremet horridus ore cruento.* Vir. *syn.* Īnfrĕmo, strīdĕo, frĕndĕo, murmŭro, *vel* īndīgnor *phr.* Frĕmĭtu rĕsŏnānt cuncta sŏnōro. Fremitu āssurgens unda mărīno. Frĕmĭtuq; sŏnōro cŏllūctāntur ĕquæ Vēnti īndīgnāntes măgno cum murmŭre montis cĭrcum claustra frĕmunt.
frĕmor, *oris. Szum. Szmer 1. Gwar.*
Frenator, *Powciągácz.*
frēnātus, *freniger, Ouzdány.*
frēndĕo, *es. & is. Zgrzytam. Mielę, Srotuię, Gryzę. Kruszę.* mit den Zähnen knirschen von Zorn *syn.* Īnfrendĕo. frĕmo, fūr. *phr.* Dēnte mĭnor. Dēntem dēnte fătīgat īnfrēndēns, Dēntibus īncŭtio dēntes, frēndens.
frēni hi. *Wędzidło, Monsztuk, Hámulec z* Zaum.
frēno, *as. Ouzdáć, Ogłowek kłádę Hámuię, Uymuię kogo, Miarkuię.* Zäumen. *v. Freno.*
frēnum, *Uzdá, Wędzidło.* Ein Zaum *v. Frænum*
frĕquens, *frequentarius, Częsty, Ludny, Násiadły, Pełen, Wielki.* viel. *Odusq; viro, telisq; frequentibus instant.* Virg. *syn.* Crēber, nŭmĕrōsus, multus, plūrĭmus, *vel* celĕber, frĕquēntātus, *vel* āssĭdŭus.
Frequens, pro frequenter, Często 1. Offt.
Frequentamentum, Uczęszczánie.
frĕquēntātĭo, *Uczęszczanie, Chadzánie, Przebywánie, Kupinie się. Zgromadzánie.* Offtere Besuchung.
Frequentativa verba apud Grammaticos sunt, quæ frequentem rei actionem significant, ut Clamito. Verso Minitor. Iterativa Carisio.
frĕquēnter, *Często.* Offt. *Currus numerant elephanta frequenter.* Mart. *syn* Crēbro, sæpe nōn rāro, *vel* ā sĭdŭe contĭnŭo.
frĕquēntes, *Gromadą, Wiele czego.*
frĕquēntĭa, *Orszak, Zgromádzenie, Tłum, Gromádá ludzi, Uczęszczánie.* Ein grosse Menge/ Versammlung. *Spreviſſe tradunt criminum frequentiam.* (Jamb.) *syn* Multĭtudo, turba cōpĭa, vīs nŭmĕrus īngens: turba frĕquens dēnsa cŏhōrs.

Frĕquēnto, *as* *Uczęszczam. Nápełniam, Bywam gdzie, Chadzam, Często co czynię, Zágęszczam.* Viel gebrauchen/ offt besuchen. *Ultima quæ bello clari secreta frequentant.* Virg. *syn.* Sæpè ădĕo, cōnvĕnio, vīso, īnvīso, frĕquēns ădeo, pĕto, cĕlĕbro. (*Bok.*
frĕssus, frĕsus, *Szorowány, sub Szoruię, & sub*
frĕtalis, fretensis, *sub Morze.*
frĕtum, *fretus, ûs. Morze 1. Przedział.* Enge des Meers. *Item.* die See. *Crebris freta cōcita ventis.* Virg. *syn:* Măris angustiæ, fauces *vel* mărε. *epith.* Tūmens, ăpērtum, undans. tōrrēns, mĭnax, sălĭēns. *phr.* Cæco, undāns æstu. Crebris frĕta, cōncĭta vēntis. Frĕmēntis īra frĕti, īmo frĕta cōntōrquet Nēptunia fundo tēmpēstas. *v. Mare.* (*dział.*
Fretus anni, sub Porownánie dniá z nocą, & Prze-
frĕtus, *a. um* frētus gratiâ, humanitate, conscientia, &c. *Ufaiąc.* Vertrauend. *His ego fretus amo, Cynthia rara mea est.* Pr.

F R I

Friabilis, Kruchy. Friatura, Kruszenie czego.
Fribusculum, Ulpian. Friguſculum legit Holoander Rozwod.
frĭcātio, frĭctio, *Drápánie 2. Scieránie* Kratzung
frĭcātura, *Szorowánie.*
frĭcātus, *ûs. Tárcie. Nácierânie.*
frĭco, *as. Drápię 2. Nácieram co.* Kratzen/ reiben. *Hinc oleo corpusq; frico, molliq; palæstra.* Mart. *syn:* Pērfrĭco, *vel* ungo, ōblĭno. *phr.* Frĭcat ārbŏre cōstas.
frictus, *Smażony, Przypiekány.* Gebraten.
Frigedo, Zimno. die Kälte.
frīgĕo, *Zimno mi, Nie ochotny iestem, Słábieię, Skrzypię 2* Frieren/ kalt seyn. *Corpusq; lavant frigentis & ungunt.* Virg. *syn.* Algo. *phr.* Frigore cōrrĭpĭor, cōntrăhor, lædor, tōrpĕo, pāllĕo, rĭgĕo. Frīgus mēmbra, cōrpus ārtus lœdit prĕmit, īnfēstat, ūrit, ădūrit, āstrĭctum gĕlĭdo frīgŏre pĕctus ĕrat. Rĭgĭdum pērmānat frīgus ad ōssa, Rĭgĭdæ frīgŏre pāllet āquæ. Gĕlĭdus cōncrēvit frīgŏre sānguis. Tōrpetque vĭctus frīgĭdo sānguis gĕlu, & păvet ōbsessum glăcĭāli frīgŏre cōrpus. *v. Frigus.*

Frīgĕfăcto, *Ziębnę, Chłodzę 1.* Kalt machen. *e anceps, sed potius breve.*
frīgēsco, frīgĕsco, *ziębnę.* Frieren kalt werden. *Pulsus amor, segniq; juvat frigescere luctu.* Val
frīgĭda, *Wodá zimna.* Kalt Wasser.
frīgĭdārĭa cēlla, *Chłodnik.* Ein Eyß-Keller.
frīgĭdārĭum, *sub Spodnice.* (*& sub Łáźnia.*
frīgĭdārĭus, *Chłodny.* (hurtig.
frīgĭdè, *Nieochotnie.* Kalt/ nicht Frisch und
Frigidefacto, as. Chłodzę 1. Kalt machen.
frīgĭdīssĭmè, *Nieskutecznie, Oziębłe.*
frīgĭdĭtas, *Zimno.* Kälte/ Frost. *Ardorem, domita frigiditate facit.* Mart. *vide Frigus.*
frīgĭdĭuscŭlus, *Przyzimnieyszy.*
frīgĭdŭlus, *Zimny, Przyzimnieyszy.*
frīgĭdus, *Zimny 1. 3. Nieochotny, Nieskuteczny, Nieżartowny, Słáby, Umárły.* Kalt/ frierend. *Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis.* V *syn.* Frīgēns, gĕlĭdus, ālgĭdus, ālgēns. *phr.* Gĕlu, frīgŏre, pallent mĕmbra. Glăcĭāli cōnstrīctus frīgŏre. Frīgĭda bĕllo dĕxtera.
frīgīlla, fringilla, fringillāgo, *Ziębá.*
frigo, *is. Porywam się.*
frigo, *is. Smażę, Skwárzę, Párzę.* Braten.
Frigorificus, Zimny 1.
frīgus, *Zimno.* Kälte/ Frost. *Frigoribus parto agricolæ prelūq; fruuntur.* Vir. *syn.* Gĕlu. *epith.* Cōntrăctum, Scy̆thicum, rĭgĭdum, durum, mălignum, Rīphæum, Hy̆pērbŏrĕum, pĕnĕtrābĭle. *phr.* mĭnæ, vis, Frīgĭdus hōrror. Frīgĭdus āer. Crudo sub frīgŏre tēllus cōncrēvit. Strĭcto cōncrēscunt frīgŏre guttæ. Intrat pĕnetrābĭle frīgus in ārtus. Jacēns lēthāli frīgŏre Sæva rĕcurrēnti mĭtēscunt frīgŏra vēre. ah te nē frīgŏra lædant Aut Boræ pĕnetrābĭle frīgus, ădūrat. Extēmplo Æneæ sŏlvuntur frīgŏre mēmbra. *vide Frigeo, & Hyems.*
frigutĭo, & friguttio, *is. Drżę, Drgam, Podskákuię, Swiegocę.*
Fringulat fringulit sub Kraczę 1. (*koce ptak.*
frīngultio, *Przekęsuię słowá, Zaiąkam się, Swiet*
fringŭtĭo, *Drżę.* frio, *Krzę, Kruszę.*

Frior,

Frior, *Rozsypuie się 3.*
frit, *Pużyná. an. Ość u kłosia?*
Fritilis, Smáżęniu służący, Primam syllabam aliqui corripiunt Analogia, nam ex origine longa esse deberet, quasi frictil s, ut Renat. producit.
fritilla, *Kászá dziecinna.*
fritillus, *Kostkowá puszká.* Ein Spielbret. *Parvoq; eadem movet arma fritillo.* Juv.
fritinnio, *Swierkocę, Cwierkam, Trzepocę się, Podskákuię & in Drżę.*
frivola, *orum. Skorupá 2. Rupieci.* Klein brüchig Hauß-Geschirr.
frivolarius, *Wendetarz 1.* Ein Krämer der schlechte Ding feyl hat.
frivolus, *Stłuczony, Błazeński* unnütz. *Nocte metus jam poscit aquam, jam frivola transfert.* J.
frixorium, Rynká. frixum, *Skwarki.*
frixus, *Smáżony.*

FRON

Frondarius, *Gáłęźny.*
frondatio, *Obcinánie, Gáłęzi obcinánie.* Behauung der Bäume.
frondator, *Obcinácz, Sádownik.* Der die Bäume bebauet. *Hic alta sub rupe canet frondator ad auras.* Virg.
frondeo, frondesco, *Gáłęzie wypuszczam.* Grünen/Blatter gewinnē. *Balsamaque ad baccas semper frondentis abanit.* Vir. *phr:* Frondes, fundo effundo, profundo, spargo, aperio, expleo, gero, mitto, emitto, induo Frondibus induor, tegor, comor, vestior, vireo, verno, adolesco, como in patulas luxuriante comas. Patulo se tegmine vestit arbor & ingentes attollit ad æthera ramos, arbor foliis & fronde comans, ramis tegitur frondentibus arbos. Perpetuos gere frondis honores. *v. Frons.*
frondes aridæ; *Susz 1.*
frondes festæ, *May 2.*
frondeus, *Chrostowy, Gáłęzisty.* das von Blättern oder ästen ist.
Frondifer frondifluus, *Gáłęzisty.* ästig. *Frondiferasq; domos avium, &c.* Pr.
Frondo as. Obcinam 1.
frondosus, *Gáłęzisty.* voll Blätter. *Semiputata tibi frondosa vitis in ulmo est.* Virg. *syn.* frondifer. *phr.* Frondibus, foliis abundans, opertus, opacus.
frons, *dis. hæc Gáłąź.* Laub, Blat/grüne Ast. *Exstructosque toros Obtentu frondis abundant.* Virg: *Epith:* arborea, graminea comans, umbrosa crispans, læta odorifera, densa rediviva, decidua caduca, flavescens. *phr:* Sylvarum arboris decus honos, arboris tegmen, umbræ arboreæ comæ Brachia ramorum, frondesque tulere comantes, arbor erat patulis ambitiosa comis arbor decidŭis vidŭata capillis. Hic tamen hac mecum poteris requiescere nocte Fronde super viridi. *v. Frondeo.*
frons, *tis. hæc & priscè hic Czoło 3. 2. Wstyd 1. Powaga, Przodek 1. Domu przednia ściáná Twarz 3. 4.* Die Stirn. *redis, mutata frontis ut arte.* Hor. *syn.* Os, vultus, facies. *epith.* Tenera, nivea, veneranda, remissa, elata, obscœna, obducta, senilis. *phr:* Frontis honor. Castigatæ collecta modestia frontis anus obscœna rugis erat frontem. Rugaque in antiqua fronte senilis erit Gravem remittere frontem. Sollicitam explicuere frontem. Contra-
frons aversa, *Domu tył.* (ctæ frontis.
frons obducta, caperata, contracta, *Twarz nie wesoła.* Betrübtes Gesicht.
frons erugata exporrecta. *Twarz wesoła.* Frölich Gesicht. (ne Scham.
frons ferrea. Frontis firmitas, *Niewstyd.* Ohfrons illi periit, *Niewstydliwy.* unschamhafft.
frontem exporrigo, explico, *Wesele się.* Sich frons lecti, *Łojzkowa deska 2.* (freuen.
frontale, *Naczelnik.* Zierahe an der Stirn.
frontanus, frontanus lapis, *Przezgłownik.*
fronte, *Nieszczerze.* nicht treulich.
fronte contracta, matutina *Niewesoło* Traurig
fronte verissima, *Szczerze.* Auffrichtig.
fronte molli, *Wstydliwy.*
frontem adstringo, contraho. *Zásępić się.*
frontis integræ, *Wstydliwy 2.* Schamhafft.
frontis mollities, teneritudo, *Wstyd.* Schamhafftigkeit.
Frontispicium, Domu przednia ściáná.
fronto, *onis.* frontosus, *Czołowáty.*

 Fructi-

Fructĭfer, *Owocny Płodny*. Fruchtbar. *v. fructuosus*

fructĭfico, *sub Zyzny*. Frúcht bringen. *Laurus fructificant, vicinaque nascitur arbor.* C. *syn.* Fructus părio, fĕro, promo, fundo, ēdo pārtŭrio, profĕro.

Fructificus, fructuosus *żyzny, pożytki daiący.* Fruchtbar/ núgzlich. *Saturnalia fructuosiora* (Phal.) *syn*: Frūctĭfer frūctĭficus, frūgifer, fērtĭlis. *phr*: dives ăbūndāns lŏcūples arvis onērātus. Frūctu ūber vel ūbere, dives. Dūlces frūctus nōn ēducat arbos. Pōmis sē fertilis arbos īndŭĕrat. Prōdĭga læto prōvēntu bĕat agricolam, ārbos ŏpes fūndit. Curvāntur pōndĕre rāmi. Nec flōre căduco ārrīdēns blānda dŏmínum. Pōmăque læsīssent mātrem, *id est arborem* nĭsi sūbdĭta rāmo lŏnga lăbōrānti fūrca tŭlīsset ŏpem. *v. Frugifer.*

fructuaria porca. *Maciorká.*

fructuarius, *adject.* *Owocny, pożytki rodzący.*

fructuarius, *subst.* *Pożytek biorący.* der die Nútzung eines Dings hat.

fructuosum est *Pożyteczna iest.* Es ist nutzbar

Fructus, cti. sub Zażywam.

fructus, *us. Owoc 1. 2. Pożytek, Pożytki ziemie, Zażywánie, Używánie.* Baum/ Frucht/ Nutz. *Fructus amicitiæ magnæ cibus, imputat hunc Rex.* Juv *syn*: Pōma, *vel* fetus, pārtus, *vel* ūtĭlĭtas. *epith*: Tērrēstris, ămænus, dēliciōsus, æstīvus, præcox, dīves, tēmpēstīvus. *phr*: Præmia tēllūris, ārbŏris ŏpes. Dīvĭtiæ rāmōrum, ārbŏrĕa proles prōpāgo. Fætus ārbŏre dēmpti. Pōma pătulis pēndēntia rāmis. Prēssos cūrvāntia rāmōs. Pēndēntes ārbŏre frūctus. Cālăthos replet, frūtĭcĭs Pōmōna bĕāti Fœtĭbus. *v. suprà Fructuosus.*

fructus arationis, *Krescencya.*

fructus defloratus, deformatus *Gogołká.*

Frudo, priscè pro fraudo. Zdradzam

frugālis. *Skromny 2. Oszczędny.* Mässig haußlich. *Ventre nihil novi frugalius, hoc tamen ipsum.* Juv. *syn.* Frugi, bonæ frugis, sobrius mŏdĕrātus, mŏdēstus, tēmpĕrans tēmpĕrātus, ābstĭnens prudens *phr* Pārvo contēntus Luxum perosus, ēxosus. Sobrĭetātis, virtutis, pārcitātis prŏbĭtātis ămans.

Frugālĭtas, *Mierność w życiu, Oszczędzánie, Zywność, Zboże, Urodzay.* Mässigkeit Vergnügung. *Frugalitatis lege pollet exacta.* (Scaz.) Per A. *syn.* Sobrĭētas, mŏdēstia

frugālĭter, *Oszczędnie, Miernie.* Mässiglich/ sparsam. *Cum me hortaretur parco, frugaliter atque* Hor.

fruges, *hæ. frugamenta orum. Owoc 1 Zboże 1. 2. Owoc drzewny.* allerley Frucht der Erden. *Nocēt & frugibus umbra* Virg. *syn. Generatim* ŏlĕra, lĕgumĭna, vites, sĕgĕtes &c. *complectendo speciatim.* ămœnæ, nĭtĭdæ, nŏvæ, ŏpīmæ, fœcundæ, cultæ, tostæ. *phr.* Ruris ŏpes. Frugum prīmĭtĭæ, mĭtĭa dona, ăcērvi lūxŭrĭes āstrum quo sĕgĕtes gaudērēnt frŭctibus, mĕdĭo tōstas æstu tĕrit ārĕa frūges. Quīnq; nŏvas ălatis nōn ūllo sēmĭne frūges tēllus ĭnarata ferēbat *v. Seges.*

fruges rōburneæ, *Zołądź.* (nútzlich/ gut,

frūgi, *Skromny 2. Oszczędny, Pożyteczny, Dobry 2.*

frūgi bonæ, frugis bonæ, *Dobry 2 Pożyteczny.*

frugi, fio, *Uymuię się 1. Polepszam się.* (gut.

frūgĭfer. *Frugiferens. Zyzny.* Fruchtbar. *Prima frugiferos fætus mortalibus ægris.* Lucr.

frūgĭlĕgus, *Ziárná zbieraiący.*

Frugipeda, Niedozrzewaiący.

Frugiperda salix. Wierzbá 1.

Fruiniscor, fruinor, Zażywam.

Fruiscor idem & Dostaię 1.

frūmen, *Guz w gárdle, Gárdłá uście Krupá.* der Schluck an der Gúrgel.

frūmentāceus, *Zbożowy 1.* das von Korn ist.

frumentaria res, *Zboże 1. Zywność.* Korn.

frumentariæ rei curator, præfectus. *Podwoiewodzy, Dozorcá.*

frūmēntārĭus, *adject*: *Zbożowy.* von Korn.

frumentarius, *subst*: *Zbożem handluiący, Miernik 2.* Kornhåndler. (Kornhåndler.

frumentarĭus negotiator, *Zbożem håndluiący.*

frumentatio *Zbieránie zboża, Zboża rozdawánie Doglądánie, Podatek 1.* Kornsammlung.

frumentator, *Zbożem idący.*

Fru-

Frumentor aris. Zboże zbieram. Korn sammlen/ nach Korn außgehen. syn Frūmentātum ĕo, Frūmēntum quæro, frūmēnta pābŭla cūro. v. Pabulum.

frūmēntum Zboże 1.2.3 Figowe ziarnko. Korn Getraid. Si quis ingentem frumenti semper &c. Hor. syn: Frūges, Cĕres, sĕges, mēssis, trīticum epith: Pūrum, æstīvum, aurĕum, grăve, lāctens, grande. phr: Hūmanis ūsī bus āpta Ceres, Frūmenta in vīrĭdi stīpŭla lāctēntia sŭrgunt. v. Fruges.

fruniscor, Doſtaię 1. Zażywam.

frūnītus, Mądry, Roſtropny, Baczny. Klug.

frŭor, Zażywam, Używam. Geniessen/ nützen. Posse frui fruarè solus amore meo Prop. syn: Pŏtĭor, ūtor, tĕnĕo, pŏssĭdĕo. phr: Frŭāris sōlus ămōre mĕo optāta lūce frŭāris. Jŭvĕnis pālmæ pŏtĭētur ămōre & vānas audit vōces, frŭiturque Dĕōrum Cōllŏquĭo.

frusta facio, Sztukuię 1.

frustātim, Sztukámi, Ná ſztuki. Stückweiß. Frustatim secuit, mox est congressa Leoni. Virg. syn: in frusta, mĭnutim, membrātim.

frustillatim, Kąſkámi, Sztukámi, Po kąſku. Stückweiß & sub Sztukuię 1.

frustillum, Sztuczká. Ein Stücklein.

frustrā, Dármo 1. Vergebens/ umbsonst. Nequid inexpertum frustra moritura relinquat. V. syn: in cassum, nēquīcquam, ĭnanĭter, ĭnūtĭlĭter. phr: Vāno cōnāmĭne. Mōlīmĭne cāsso, ĭnāni cōnātu nīsu, stŭdĭo. Cāsso ēventu. Vānis sŭccēssĭbus. Quid prōdest? Quid jŭvat?

frustra habeo aliquem. Omylam kogo, ſzydzę wo(dzę zá nos.

frustra habitus, Wzgárdzony.

frustra sum, Omylam ſię.

frustrābĭlis, frustratōrius, Omylam.

frustrātio, Oſzukánie p chybá. Betrug/ Ver(ſaum(nuß.

frustrationem differo. Omylam.

frustrationem do, Oſzukiwam

Frustrator, Odwłoczyciel, Nieſłuwaiący u práwá

frustro, as. Omylam. Oſzukiwam. Betriegen/ versaumen. Credito vera fient, nec spe frustrabor inani. Arat. syn: Fraudo, fāllo, decĭpio.

frustror, idem & Chybiacę Betrogen werden.

frustror tempus, Zwłaczam 1. Auffschieben.

frustŭlentus, W ſztukách 1.

frustŭlum, Sztuczká. Ein Stücklein.

frustum, Sztuká 1. Ein Stück. Tempore & exigua frustis imbutus ofellæ. Juv. syn. Frustŭlum partĭcŭla sēgmen, segmēntum, frăgmen, frāgmēntum: mīnūtal. epith: tĕnŭe pārvum ēxīle, mĭnūtum. phr: in frūstŭla, frūstātim, mĭnūtātim, mĭnūtim cōncīdĕre, pārtīri.

frustum hominis, Chłopię.

frŭtētōsus, Krzewiſty, sub Chrośćiná & Chroſtowy. staudecht/ voll Gestand.

frŭtētum, Chrośćiná. Ein Orth/ da viel Stauden wachsen. Non piget, attritis pedibus per acuta fruteta. Prud.

frŭtex, icis. m. Krzew, Chroſt w pniu, Łodygá Nikczemnik, Gruby 2. Ein Stauden. Sylvarū fruticumque viret nemorumque sacrorū. V. syn: ārbustum, ārbuscŭlum, virgultum. epith: Rāmōsus, arbŏrĕus, pārvus, umbrōsus, tĕner, hŭmĭlis, ābjēctus, dēnsus, crīspans, ŏpāc9, vīrĭdis, frōndōsus, vīrens. v. Arbustum.

frutex sanguineus, Głog Drzewo.

frŭtĭcātio, Krzewienie.

fruticatio inutilis, Wilk 4.

frŭtĭcesco Chrośćieię Krzewię ſię zum Gestande werden.

frŭtĭcētum, Chrośćiná. Ein Orth wo viel Stauden wachsen.

frŭtĭco, frutĭcor, Krzewię ſię. zum Gestaude werden/ viel Außschlag gewinnen. Cernas ramosis palmas fruticare lacertis. Sidon. syn. Frŭtĭcēsco, Pūllŭlo, gērmĭno. phr: Frŭtĭces, sūrcŭlos, rāmos, pālmĭtes ēffūndo, prōfūndo, spārgo, ēxplĭco Frūtĭcum rāmis, sўlva vĭrĕo, vīrēsco, ădŏlēsco, lŭxŭrio, ēxŭbĕro, quam mūltus ŏpācat frūtex. v. Germino.

frŭtĭcōsus, Krzewiſty. Dick in einander gewachsen. Vallibus, agrestes illic fruticosa legebant. Ovid. syn: Frūtĭces ēmīttens, fundens, frŭtĭcibus, frĕquens, dīves, crēber ăbundans.

Frutil-

Frutilla avis eadem lynx, Veneri Fruti dicata, Sca-
frux, *ugis. f.* Owoc *1.* Frucht. *(liger.*
Fu, *Pfa.*
Fuam, fuas fuat à Fuo prisco sub Jestem.
fūcātus, *Fárbowány, Zmyślony, Fałszywy, Przypráwny, Nieszczery, & sub Gálant* Angestrichen/ geschmuckt. *Hyali saturo fucata colore.* V. *syn:* Fucōsus, īnfucātus. *phr:* Fuco illĭtus, pīctus, āspērsus, nĭtens, splēndens Fucāta gĕnas, & ămīcta dŏlōsis īllĕcēbris. Făcies ŏpĕrōsa cultu: sătūro fucāta cŏlōre. Cerussātis īncēndit cāndĭda buccis.
fucilis, Przypráwny, Zmyślony.
fuco, *as. Fárbuię, Piękrzę, Fałszuię.* Ein frembde Farb anstreichen. *Alba nec Assyrio fucatur lana veneno.* Virg. *syn:* īnfūco. Fūcŏ pīngo, cŏlōro, tīngo, lino, īllĭno, ōblĭno, āspērgo, ădūltĕro, ōrno. *phr:* Fūcum īllĭno, īndūco. Fūco cŏlōrem mēntior, Nātīvum cŏlōrem fĭcta ārte mūtāre. Mĕdicāmĭne, cōmpŏsĭtis vĕnēnis, cūltu nātūrāle dĕcus jŭvāre. Pīgmēntis ōra genas, cōlla, manus ēxcŏlēre, comĕre ădōrnāre. Dĕfōrmes ōre fūgāre notas. Rūgōsam făciem ūnguēntis colorare celare, ōbtĕgĕre. Nātūrāle dĕcus fĭctæ nōn cōmmŏdat ārti ēxtērno formam cŏrrumpĕre luxu.
fucō circumlĭnio, *Piękrzę.*
fucōsus, *Przypráwny. Fałszywy.*
fucum facio, *Mamię, Oszukiwam.* die Augen verblenden.
fucus, *Trąd 3. Bárwiczká, Piękrzydło, Przypráwá, Zdrádá, Kluczká 2. Oszukánie.* Ein Farb/ damit man die Masen und Flecken am Leib überstreicht. *Tincta tegit roseo conchylis purpura fuco.* Virg. *(Herba in Creta nascens, quâ vestes tinguntur. Sumitur metaphoricè pro adulterino colore, quem deformes usurpant, ut pulchriores appareant.)* *syn:* Cērūssa, pīgmēntum, ūnguēntum, *Metaphoricè* Fraus, dŏlus. *epith:* Mendax; vanus, inanis, pictus, fāllax, fæmĭnĕus, splendens quæsītus. *phr:* Vūltūs mĕdĭcāmen: Cŏlorātum, pīctum vĕnēnum Cŏlor fūcātus, ēmēntītus, fĭctus, quæsītus, pĕrĕgrīnus extērnus nĭtor. Sūccus splēndēns Fūcus ūbi fāllax mēntītur; nōsse lābōres. Nē quĭdquam vērum. Mēndāci rĕsplēndens glōrĭa fūco. v. Fuco.
fucus marinus, *Porost.*

Fue. Plaut. vox ructātis. Camerar. Gruter Taubm.
Fūga, *Ucieczká 2. Chronienie się, Uście 2.* Flucht. *Longumq; fuga ne linque laborem.* Virg. *syn:* ēffūgĭum. *epith:* Fūrtīva, præceps, păvĭda, tĭmĭda, probrōsa, prŏpĕra, ōccūlta, prŏvĭda, sōllĭcĭta. *phr:* Fugæ cūrsus, fūgax, fŭgiens. Fūgæ lābor. Præceps discessus, ēxĭtus, ēxcĕssus. Tūrpia fœmĭnĕæ tĕrga dĕdēre fūgæ at văga sūltāntes campo fūga vōlvit ăchīvos. Quid tūrpes jam mēnte fŭgas. Quid Gāllĭca rūra rĕspĭcis? v. *Fugio.*
fŭgācissimus, *Płochy.* fŭgācitas, *Płochość.*
fugæ mando, fugam capesso. *Uciekam.*
fŭgax, *Pierzchliwy, Płochy, Nie trwáły 1.* Flüchtig. *Ventosa in lingua pedibusvè fugacibus e-stis.* V. *syn:* Tĭmĭdus, ĭgnāvus mōllis, ĭners; ad fŭgam pĕde fērvĭdus, *vel* fŭgĭens, fŭgītīvus prōfŭgus, *vel* cĕler, velox, pērnix, *vel* cădūcus frăgĭlis, fluxus brĕvis.
Fugela, Ucieczká 2. Flucht.
fŭgiens, *Słáby 2. Nie trwáły* fliehend.
fŭgiens litium, *Nie zwádliwy.*
fugientes literæ, *Blákuiące Pismo, Niewyraźne*
fŭgio, *Uciekam 1. Chronię się, Stronię, Wietrzeię Zbiega* fliehen/ scheuen. *Implicuit bello qui nos fugiatis amicos.* Virg. *syn:* ēffūgĭo, ānfūgio, *vel* ŏdi, vīto, cāvĕo, *vel* ēvānēsco. *phr:* Fūgam căpĭo, mātūro, fēstīno cĕlĕro, mōlior, ārrĭpĭo cŏrrĭpĭo, tēnto, ăgĭto. Fūga abīre, sē prōrĭpĕre. Fūge in fūgam, fūga tĕrga do. Cāmpos fūgâ pĕto, cŏrrĭpĭo Fūgâ, pĕdĭbus quæro sălūtem: Pĕrĭcŭla vīto, ērĭpĭo mē lētho aspĕctu clam me sūbtrăho. Tăcĭtus dĕcēdo Tĕrga do, præbĕo, vērto, cŏnvērto. Dato vēstĭgĭa tĕrgo vērtēres. Tūta pĕtunt, & ĕquis āvērsi ad mœnĭa tĕndunt. Dīffŭgĭunt quōcūnque ăgit ērror. Fūgit īlĭcet ōcĭor Euro. Dīvērsa mĕtu per līttŏra pāssim Dīffŭgĭunt, Fūga sylvas, sāltusq; pĕragrat Fŭgĕre, & patrĭis ēxcēdĕre tĕrrīs. Răpĭdo tĕmĕrārĭa cursu tūrba fūgit.
fŭgio me, *Melancholii zbywáć.*
fugit me, fugit meam sciéntiam. *Niewiem.*
fugit te ratio. *Nierozumiesz.*
Fugitivarius, Pogonia 1.
Fugitivarius locus, Verroni qui fuga patet. ex quo fugere licet.
fŭgĭtīvus *fugitor, Zbieg 1. Nietrwáły, Smrod 3.* Flüch-

Flüchtig. *Victorem fugitivus agit, quis sufferat hostem?* Sid.

Fŭgĭto, *as. Chronię się, Prześláduię.* fast fliehen

fŭgo, *as, Rozgramiam, Rospędzam, Odganiam, Prześláduię, Wyganiam* 1. Verjagen/ vertreiben. *Trans pontum fugat, & terris immitis apricis.* Virg. *syn:* Pēllo, prōpello, ăbĭgo. *phr:* in fugam dō, vērto, cōnvērto, cōnjĭcĭo: Fŭgam īmmĭtto. Sæpè fŭga vērsos dūx ēxegĕrat hōstes. *v. Pello,*

fulcimen fulcimentum, Podporá. Vnterstützung *syn:* Cŏlŭmen, fūlcrum.

fulcio, *is. Podpieram* 1. *Podiadam sobie.* Vnterstützen. *Et serie fulcire genus, mihi cymba volenti.* Marc. *syn:* Sūffūlcĭo, sūstĭneo sūstēnto, fĕro. *phr:* Rōbūstis fūlta cŏlūmnis Tēcta Fērrātis īncūmbunt tēcta cŏlūmnis Hŭmĕris stēllātum fūlcit ŏlȳmpum Māgnum Māgnus Atlas. *v. Fero.*

fulcrarius, *Stolarz.*

fulcrum, *Podporá, nogá tr. Podstáwek u skrzypcow Łozkowa nogá.* Eine Stütz. *syn: Fulcimen, fulcimentum,* cŏlŭmen, ādmĭnĭcŭlum. *epith:* ăcernum. *phr.* Fūlcro nītūntur ăcērno ĭners sĕnēctus ādjŭvat băcŭlo gradum. Lūcent gĕnĭālĭbus ālte Aurĕa fulcra tŏris. Fūlcro stērnātur lēctus ĕbūrno.

fulgeo, *Swiecę się* 1. *Lśknę się, Błyska się.* Scheinen/ glåntzen. *Picta nec inducto fulgebat Parma pyropo.* Pr. *syn:* ēffūlgĕo, rĕfūlgĕo, fūlgŭro, splēndĕo, lūcĕo, nitĕo, corūsco mico. *phr.* Nec dŏmus ārgēnto fūlget aurōq; rĕnīdet. Jăcet ignĕus hāstæ Dīrum lūmen ăpex. *v. Luceo, Splendeo,*

fulgero fulgerat fulgo is. Błyska się, Lśknę się.

fulgētrum, fulgētra, *æ. Błyskánie.* Wetterleuchten/ blitzen. *v. infrà Fulgur.*

fūlgĭdus fulgĭdŭlus *Lśknący się.* Scheinend/ hell. *Fulgida præsertim cum cernere sæpe nequimus.* Luc. *syn:* Fūlgens, lūcĭdus, cŏrūscus, rŭtĭlus, splendĭdus, mĭcans *v. Splendidus.*

fulgor, *Jasność* 1. 2. Schein/ Glantz *Attollit nitidis pectus fulgoribus, & se, syn:* Splēndor, lūx, nitor *epith:* splendĭdus, gēmmĕus, flāmmans. *phr:* āspĭcĭes ŏcŭlos tremŭlo fūlgōre mĭcāntes, in pĕdibusq; mĭcant īgnes, mĭcat īgnĕus ōre fūlgor. Cum tŏnĭtru, mĭcat īgnĭferis fūlgōrĭbus æther.

fūlgur fulguratio, *Błyskánie.* Blitz. *Nam præter pelagi casus, & fulguris ictum.* Juv *syn:* Fūlgetrum. *epith:* Răpĭdum, clārum, īgnītum, flāmmĕum, īgnifĕrum, vĕlox, fōrmīdābĭle, rădĭans. *phr:* Fūlmĭnis īgnes ēlīsi nūbĭbus īgnes. Rūpti, dĕhīscēntis cœli crēbra lūx. Vibrātus ăb æthĕre fulgor. Cum sŏnĭtu trĕmulum vibrāntia lūmen Fūlgŭra. Terrĭfĭco mūgītu ārdēns sĕcat āĕra fūlgur, ēxcūssa nūbĭbus atris fūlgŭra. *v. Fulmen, Tonitru Fulguro.*

fūlgŭrat, *Błyska się.* Es blitzet. *phr:* Fulgor cœlo cădit. Cŏrūscat. Fūlmĭnis īgnĕa īngemĭnant ābrūptis, nūbĭbus īgnes, Rūptōque pŏlo mĭcat īgnĕus æther. Spārgit rŭtĭlas per nūbĭla flāmmas Jūpĭter. Nōn ălĭas cœlo, cĕcĭdērunt plūra sĕrēno Fūlgŭra. Căvis ēlīsi nūbibus īgnes ēxĭlĭunt. Tŏnĭtru cum rūpta cŏrūsco īgnĕa, rīma mĭcans pērcūlerit lūmĭne nīmbos Cæci in nūbĭbus īgnes. Tērrificant ănimos. Sŭbīnde Dissĭliunt rutĭlo, vibrāntia fūlgūra trāctu, īgnĕa dĕcūssis ērūmpit nūbĭbus æthra, & ātritus sūbĭta făce rūmpĭtur āer. Rūptīsque mĭcant ē nūbĭbus īgnes Flāmmĭfĕræq; vŏlant manuum pĕr ĭnāne sāgĭttæ. *v. Fulmen.*

fulgurālis, *Błyskáwiczny.*

fulgŭrātor, *Błyskáwice puszczaiący. Błyskáwiczny, Wieszczek* 4.

Fulguritatem arborum, à fulguritas. Lucill. cor: Lipsius, fulguritarum arborum.

fulgŭrītum, *Piorunowisko.*

fulgŭritus, *Piorunem uderzony.*

fulgŭro, *as. Błyska się, Lśknę się. Poraża.* Blitzen *Insidiæ, vetitoque domus jam fulgurat auro* St. *syn:* Fūlgur jăcĭo, jacŭlor, vibro ēxcutio ēmĭtto, spārgo. *phr:* Jăcŭ ārii nūbĭbus īgnes. Rĕ, ĕ ĭto fūlgŭre tērret īgnĭpŏtens *v. Fulgurat.*

fūlĭca fulix. *Łyska* Ein Wass rvogel/ Taucher.

fuligineus, *Okopciały, śni dy.*

fūlīgĭnōsus, *Okopciały* Russig. *Fuliginosi thuro placantur Lares* (Jamb:)

fulīgo, *inis. Sádze, Kopeć* Ruß *Semper & assidua potest fuligine nigri,* Virg. *syn:* Pĭcĕa, atra, nigra, terra,

terra, obſcūra, mădĭda. *phr:* atro cōncrēta fumo īllŭvĭes, aſsĭdua nigri fūlīgĭne pōſtes. Æſtŭat, ăc nigra sēmper fūlīgĭne ſquāllet Tōta domus.

Fullo, *Pilſniarz, Pracz, Fárbierz 2. Blacharz, an Wátkarz?* Ein Walcker.

fūllōnia, *Fárbierſtwo 2.* die Walckerkunſt.

fullōnĭca, *idem* fullonica ars, *idem.*

fullōnĭca *aliter Farbiernia 2.*

fullonica pila. *Folusz.*

fullōnĭc9, fullōni9, *Fárbierſki.* das zum Walchen gehört

fulmen *Piorun* der Donnerſtrahl/ Donuer keyl *Fulmen erat, toto genitor quæ plurima cælo.* Virg. *epith:* Hōrrēndum, tōrtum, ætnæum, vĭŏlentum, ŏcciduum, vălĭdum, cŏrūſcans, trĕmēndum, pĕnetrābĭle, præſagum. *phr:* Fūlmĭnĕus, trĭsŭlcus ĭgnis, ĭgnĕa tēla Jŏvis ārma īnsīgnĭa, trĭsŭlcum, flagrans tēlum. Cyclopĕa tēla. Vīndĭces flāmmæ Jŏvis haud ĭmĭtābile fūlmen. Sacrum sūlphur, cōncŭtĭens cēlſas vērtĭce tŭrres pērmīſtăque nīmbis fūlmĭna mĭſſa pŏlo. *v. Fulgor & infrà Fulmino.*

fulmen luſorium, *Ráćá.*

fulmenta, æ. Podeſzwá 2. die Fußſole.

fulmēntatus, *ibidem.*

fulmentum, *Nogá tr. Podporá, Łoſzkowá nogá.* (Vnterſtützung

fulmĭnat, *Piorun bije.* Es donnert. *ſyn:* Fūlmen cădit, præcĭpĭtat, mĭnātur *v. fig.* tŏnat, fūlgŭrat. *phr:* Trĭfidos jaculatur Jupiter ignes, iratus cæli ārbiter. Tŏnĭtru mĕtŭēnda cŏrūſco fūlmĭna præcĭpĭtant. Cădit īn tērras vĭs flāmmĕa vibrat īgnĭpŏtens. *v. Fulmino.*

fulmĭnātĭo, *Piorunowy raz.*

fulmĭnātor, *Piorunem bijący.*

fulmĭnātrix legio, *ſub Połek.*

fulminātus, *Piorunem uderzony.* Vom Donner geſchlagen. *phr.* Fūlmĭne ĭctus pērcūſſus, ēxūſtus, dē cælo tăctus

fūlmĭneus, *Piorunowy.* Strahlächtig/ donnerächtig. *Laudavitque ſono fulmina fulmineo.* S.

fūlmĭno, *as Piorun bije. Gromię, Strzelam z dział.* Mit den Strahlen ſchieſſen/ blitzen/ donnern. *Fulminat Euphratem bello, &c.* Virg. *ſyn:* Fūlmĭna mitto, vibro, jăculor, libro, tŏrquĕo mōlĭor, jăcto ſpārgo. *phr:* Tōto vindex Plūrima cælo. Dējicit īn terras Dīvum Rēx fūlmĭna. Mŏvet tŏnĭtru vibrātăque fūlmĭna infēſto quătit, Mēntēſque nōſtras īgnibus tērret ſacris; Mĭſſo pērfrēgit ŏlȳmpum fūlmĭne. Quatit immāni mĕtŭēndum pōndĕre fūlmen. Fĕra, tērrĭbĭli jacŭlāri fūlmĭna dextra. Fūlmen ābrūpta mĭttere cælo at păter ōmnipŏtens: denſa ĭnter nūbila tēlum cōntōrſit. Quăter indĕ cŏrūſcum Contorſit dextera fūlmen quam tōta rēlūxit Mæŏnĭdum tēllus. Jāmque erat in tōtās ſpărsūrus fūlmĭna terras Jūpĭter, ĭpſe pater medĭa nĭmbōrum in nŏcte coruſca Fūlmina mōlĭtur dēxtra, quo maxĭma mōtu. *v. Fulminat & Fulgor.*

Fulcificus, Poſilny.

fultio, *onis. Wſpieránie, Podbudowánie.* Vnterſtützung.

fultūra, *Podporá. Podbudowánie.* Stütz.

fulvus, *Zołty.* Goldgelb/ Leberfarb. *ſyn:* Flaveus rŭtĭlis crŏcēus aurĕus.

Fumaria Rutá polna, Kokorycz 2.

fūmārĭŏlum, *Kominek.* ein Rauchlöchlein. *& ſub Komin 2.*

fūmarium, *Dymnik 1. Izbá czarna, Ozdownia, Komin 1.* ein Rauchloch.

fumi ſpĭraculum, *Komin 1.* ein Rauchloch.

fumĭdus, *Dymny 1. Okopciáły.* rauchächtig/ voll Rauch *Fumidus, atque altè ſpumis exuberat amnis.* Virg. *ſyn:* Fŭmōſus, fumĕus, fumans, fumo, plēnus, ŏpacus, undans fœda nigro sĭmŭlācra fumo.

fumeus *fumifer, fumificus, Dymny 1.* Voll Rauch. *Fumea Maſſilia ponere vina poteſt.* Martialis. *Fumiferam noctem commiſtis igne tenebris.* Virg. *Fumificiſque locum mugitibus implevere.* Ovid.

fumĭgo, *as. Dymię.* Beräuchern/ Rauch machen. *ſyn:* Fumo īmplĕo ſpārgo, ſuffio, vapōro, ŏdōro.

fumo, *as. idem, & Kurzy ſię 2.* Rauch geben. *Thura dabant, tepiduſque cruor fumabat ad aras.* V. *ſyn:* Fūmum, ſpārgo, volvo glŏmĕro. *phr:* Cœtum sūbsēxĕre fūmo. Crăſſa vōlvit cālīgĭne fūmum, inclūſum glŏmĕrans æſtu expīrānte văpōrem ērĭgit atro. Nigrāntem fūmo, rŏgū āltā ad sȳdera nūbem Tūrbĭne fūmāntem pĭceo, & cāndente fāvīlla Sūlphureum vŏmit ēxēſo vērtĭce fūmum, ēxūndat fūmans pĭcĕ9 cālĭgĭne vērtex. Faucibus ingēntem fūmum (mīrābĭle dictu) ēvŏmit; invōlvītque dŏmum calīgi-

caligine cœca, ūdo sub robore vīvit stūpa'vŏmens tardum fūmum, ignibus ātria fūmant.
Fumo inficere, *Przydymić*.
fumos vendo, *Szalbieruię*. Betriegen,
fumosus, *Dymny*, *Okopciáły*. *Collaque prælorum fumosis diripe tectis*. Virg. *syn*: Fumĕus, fumĭfer, fumĭficus, fumidus.
fumus, *Dym*. Rauch. *Saxa vides, mistoque undantem pulvere fumum*. Virg. *syn*: Fūlīgo, cālīgo, *epith*: sordĭdus, sequax, tĕnŭis, cālĭdus, ārens, vāpŏrosus, vānēscens, āmātus, īgnitus. *phr*: Fūmĕus văpor, hālītus. Fumi nūbes, ūmbr. Fūmĭfer æstus. Spatiōsa vŏlūmĭna fūmī. Nebūla atræ cālīgĭnis. Nēbŭlæ quas ēxĭgit īgnis. Vŏlat văpor āter ad aūras Vŏlvitur āter ad auras. Vŏlvĭtur āter ŏdor. Văcŭas it fūmus ăd auras, intĕrrupti īgnes ātĕrque ad sydĕra fūmus ērĭgitur. Per mūlta forāmĭna fūmus ēvŏlat, īpsos penātes nūbe dēfōrmi ōbsĭdet.
funāle, *is*. *Lana świecá*. Wachskertz/Sackel *Incensi*, & *noctem flammis*. *funalia vincant*. Virg *syn*: Fax, tæda, lāmpas *v*. *Fax*.
funāle fundæ, *Procy náwiązánie*.
funālis cereus, *Lana świecá*. ein Wachskertz.
funālis equus *Lncowy koń*.
funāmbŭlus, *Powrozobiegun*. einer der auffdem Seyl gehet. *Funābulo eodē accessit expectatio*. J
funārius, *Powroźnik*. ein Seylmacher.
fūnctio, *Spráwowánie*, *Smierć*. Ambt/Pflicht
functus, *Umarły*. gestorben.
funda, *Procá 1*. *Mięszek pieniężny*, *Sak 2*. *Więcierz*, *Káletá*, *Trzos*, *Pierścieniowá głowicá*, *Oprawá*. Eine Schlauder / damit man wirfft. *Item* Diebsack/ Sacklein *Stupea torquentem Balearis verbera fundæ*. Vir. *epith*: Baleāris, strīdens, vŏluta, āēria, vālĭda. vērsātĭlis. sŏnāns. *phr*: Fūndæ vērber. Bālĕāris habēna. Hābēna teres. Stūpĕa bālĕāris vērbēra fūndæ. Fūnda pĕr īnāne vŏlūta, āĕrĭas plūmbum jăcŭlātur in auras ārcta manu. Glande mĭnāx. Tĕrĕtes pars vērtere fūndas āssvēti. Strīdentem fūndam tĕr āddūcta cīrum caput ēgit hābena.
funda talentăria *Proca woienna*.
fundamen, fundamentum *Grunt 1.2.4*. Grund feste. *Prima favis ponunt fundamina, deinde tenaces*. Virg. *Fundamēta locāt alii, imanesq; columnas*. Vir. *phr*. sŏlum, stăbĭlīmen, stăbĭlīmēntum. *epith*: āltum, stābĭle, firmum, sŏlĭdum, mānsurum, tutum, suppositum.
fundāmēnta jacio, loco, ago, ordior, *Zakładam budowánie*. den Grund legen.
fundātio, *Zakłádánie*, *Grunt 1*. Stifftung.
fŭndātus, *Gruntowny*, *Stárodawny*. gestifft.
Fundibalum, *fundibulum fundibalus*, *Procá woienna*.
fundībūlāris, *Procny in*: *Procá*. (*na*.
fundībūlārius, funditor, *oris*. *Procarz*. der mit Schlaudern krieget.
fundito *as*. *à fundo is*. *Leię 1*. *Wiele mowię* endtlich giessen. (werffen,
funditō, *as à funda*. *Procą biię*. mit Schlauqern
fundĭtus, *Do gruntu*, *do czysta*, *Zgołá*. Von Grund auff *Omne malum miseris nec funditus omne*. Virg. *syn*: Stirpitus, rādĭcitus, *vel* pĕnĭtus, prōrsus, ōmnīno. *phr*: à sēdĭbus īmis à rādīcibus īmis.
fundo, as. *Buduię*, *Zakładam 2*. *Utwierdzam Zámagam się*. Festen/Grund legen *Fūdatur Veneri Idaliæ*, *tumuloq; sacerdos*. Virg. *syn*: Fundāmēnta, Fundāmina pōno, jacio, mōlior. *phr*: Hīc ālta Thĕatris fundamenta lŏcant ălii. *v*. *Ædifico*.
fundo, *is*. *Leię 1.2*. *Nálewam*, *Wlewam*, *Sypię 1*. *Funduię*, *Obalam kogo*, *Porażam*, *Wydaie ziemiá*. Giessen/ schütten. *Funditur* & *vastos umbo vomit aureus ignes*. Virg. *syn*: effūndo, spārgo, dīspĕrgo, projicĭo, ēmītto, *vel* dīssĭpo prōstĕrno, *vel* lŏquor. *phr*: & pēssīma fūndit vīna cădit. *Pro Prosterno*. *Virg. 1*. *Æneid*. Nec prius absīstit quàm sēptem īngĕntia vīctor Cōrpŏra fūndat humi. *Pro Largior Idem Eclog. 4*. ipsa tĭbi blāndos fūndēnt cūnābŭla flōres. *Pro Loquor*. *idem 1*. *Æneid*. Tālia fūndebat lăcrўmāns, *Pro Demitto idem*. Crīstīsque à vērtīce flāmmam fūndit.
fundo imô, *Z gruntu*. von Grund.
fundolum, *vel* fundulum, *Kiszká kątna*.
fundor, *eris*. *Rozchodzi się*: *Wybuchnąć*.
fundŭla, *Ulicá bez wyiazdu*, & *sub biegun*.
fundŭlus, *Biegun 2*. *Kiełb náski*.

Fundum, *Dno.* Grund *& sub Káletá.*
fundus, *Grunt, Włość, Folwárk, Przedawáct, Potwierdźićiel* ein Theil Felds. *Item* ein jeder Boden/oder Grund.*& sub Dobrodziey.*
funĕbre epulum, *Pogrzebny obiad.*
funĕbre vestimentum, *żałobá 1.* Trauer Kleid.
funĕbria justa, sacra, *Pogrzeb, obchod zaduszny.* Begräbnüß Leichbegängnüß.
funĕbris, *Pogrzebny, Załobny, Załośny 1.* Zur Leich gehörig. *Ira truces inimicitias & funebre bellum.* Hor.
funem contentionis duco, *Sprzeciwiam się.*
funem reduco, *Odmieniam zdánie.* seine Meinung verändern.
funera, a. Płaczká.
funĕrālia, *ium. Wilie zá umárłego.*
funĕrārius, *subst. Grabarz 2.* ein Todtengräber
funĕreus, funĕrārius, *adject: Funeratitius, Funerus, Pogrzebny, Załobny, Załośny.* zur Leich gehörig/ traurig. *Funereasq; inferre faces, tibi nomina mille.* Virg.
funĕre fœdare, *Zaboiem zgwałcić.*
funĕro, *as.* funeror, *aris. Grzebię umárłego.* einen Todten bebraben.
funerum arbiter, *Márszałek pogrzebny.*
funerum solennis, *Zaduszny dzień.*
funesta vestis, *Załobá 2.* Trauer Kleid.
funĕsto, *Zaboiem zgwałcić, Krwáwię, Lżę 2. Zásmucam, Zgwałcić 1. 3. Sprofanowáć.* zum Leydt bringen.
funestus, *Funerus, Załobny, Załośny, Pogrzebny Nieszczęśliwy, Smętny, Szkodliwy, Smiertelny 2.* Kläglich/ tödtlich. *Lumina funesti conscia facta mali.* Ovid. *syn:* Funebris, funerĕus, *vel* lēthalis, *vel* mæstus.
funētum, *Winnicá podwiązána. Chłodnik sklepisty.* ein Bogen von weinreben/ oder andern Reusern geflochten.
fungibilis, *Stáwny.*
fungīnus, *Grzybiásty 1.* schwammächtig.
fungor, *Zażywam, Odprawiam 1. Spráwuię, Záwiáduię. Jestem, Cierpię 1. Dostoieństwo mam, Stoi to zá to. Zástępuię kogo, Obrażam się, Urząd mam.* Verwalten/ vertreten. *syn:* Defungor, pērfungor præsto ēffĭcio, ēxērcēo, ēxĕquor, ŏbĕo. *phr:* Fungi trīste mĭnĭsterĭum ōffĭcio fungi pĭĕtātis.
fungor diem, fungor fato. *Umieram.* sterben.
fungōsĭtas. *dziurkowátość.* Schwammächtigkeit
fungosus, *Grzybiásty, Dziurkowáty.* Schwammächtig.
fungus, *Grzyb 1. 2. Głupiec, Nikczemnik, Zágorzenie 1. & sub Jelcá.* Ein Pfifferling/ Schwamm. *syn:* Bōlētus. *epith:* Pratēnsis, frīgĭdus, hūmēns, fædus, plŭvĭālis. *phr:* Irrītāmen gūlæ fūngus. Prātensibus ŏptĭma fūngis (nātūra ēst fūngus arĭdus. *Zagiew, Proch 1.*
fungus putidus, *Nikczemnik 11.*
funiculus, *Powrozek, Sznur miernicki, Cząstká* Ein kleynes Seyl.
Funiculus, Psalm 138 pro mansione in hæreditatē, vel pro serie vitæ filo, mensura, spatio. Sa.
funĭcŭlo ardens *Lana świecá.* ein Wachsliecht
Funirepus, Powrozobiegun. ein Seyltantzer.
funĭs, *Powroz 1. Kordá, Sznur miernicki, Cząstká dziedzictwá.* Ein Seyl/ Schnur. *Nec tibi Thyrrbena solvetur funis arena.* Pr. *syn:* Rēstis, lōrum rūdēns, retĭnācula, stūpĕa vĭncŭla, catēna. *epith:* volutus, dŭctarĭus, sāltātōrĭus, stūpĕus, cānnabĭnus, lineus lōrĕus, spārteus. *v. Catena.*
funis antarius ductarius, subductarius chalotorius, *Liná.* ein dicke Schiffseyl.
funis junceus, *Łyczak.*
funis tractorius, *Postronek.*
funus ĕris. *Pogrzeb.* Ein Leich-Begräbnüß. *Felix eois lex funeris una maritis.* Prop. *syn:* ēxæquiæ. īnfĕriæ, jūsta. *epith:* Crūdēle mĭsĕrābile, ēxtrēmum, ĭnīquum, lacrўmōsum, Fēlix, hŏnēstum, cōnspĭcŭum. *phr:* Fūnebris pōmpa, lūctus. Supremus hŏnos. Mūnĕra suprēma, Sēpūlchri hŏnores. Fūnĕbria sacra. Fūnera dūcĕre, & nōs sæva manu mittāmus fūnĕra Tēucris. Mĭsta senum & jŭvēnum dēnsāntur fūnĕra. Fūnĕra ducēbat mĕdĭam lacrymōsa per ūrbem, cāntābat mœstis tĭbia fūnĕribus.
funus celebro, duco, deduco *Umárłego prowádzę.* einen Todten zum Grab begleiten.
funus curo, exsequor, facio, *Pogrzeb spráwuię* ein Begräbnüß außrichten.

Funus ducitur, procedit, *Umarłego niosą.* man trägt einen Todten.

Fur fŭrculus, *Złodziey 1. Trąd, Smyk 2. Smrod 3.* Ein Dieb *parvus pendetur, Fur magnus abire videtur. syn:* Latro, prædo, prædātor, pōpŭlātor, rāptor, ērēptor, ăbāctor. *epith:* Rāpax văgāns, pervĭgil, ĭngĕnĭōsus, ăstūtus, ĭmprŏbus, rĕcōndĭtus, nōctĭvăgus, auritus. *phr:* Nūmmōrum spŏlĭātor. Fūrtum ĭngĕnĭōsus ăd ōmne, ūncis manĭbus răpax Vīvēns ēx răpto. Assvētus tēlo, fĕrro ăccinctus fŭrēns, in sylvis subsīdēns. Nōn fŭit Autolўci, tam pĭcĕāta mănus. Nōctūrni prŏcul hīnc dĭscēdite fūres. Cāllĭdus ēffrăcta nūmmos fūr aūfĕret ārca. *vide Furor, aris.*

fur manifestarius *Złodziey 2. 6.*

fur marĭtimus, *Rybak.*

furācĭtas, *Kradzieżność* Liederlichkeit zu stehlen.

furācĭssimè *Złodzieysko* verstohlen.

furatrina, Kradzież. furatus civitatem, *Właz.*

furax, *acis omn: Krádnący rad.* zu stehlen geneigt. *Furaces moneo manus repellas.* (Phal) *syn:* Răpāx, răptor. *v. Fur.*

furca, furcilla æ *Socha, Widły oracze, Nosidło. Szubięnicá 1. Jáślá.* Ein Gabel. *Exacuunt alii vallos, furcasque bicornes.* V. *epith* Bĭcŏrnis, fērrĕa, firma, bĭfida, bĭcuspis, trĭcŏrnis, trĭcuspis. *phr:* Bĭcuspis cōntus sudes lĭgnum bĭfŭrcum.

furca, *Szubienicá 1 2* Ein Galgen *v. Patibulum.*

furcæ. *Sośzki, Szragi, Piętro 2. Sośzká.*

furcæ bicornes, *Widły oracze.* Korngabel.

furcæ cancrorum. *Nożyce rákowe* Krebsscheere

furcifer, *Szubieniczník, Wyświecony, Niecnotliwy.* einer der henckens wert ist.

furcĭlla, *orum. Widły.* Gabel.

furcillis, hac idem furcilis is. f.

furceliis, *hac idem* furalis.

furcillo, furcilo. Uwłaczam komu, Wyrzucam.

furcŭla, *æ. Widły oraeze, Kość rámienna.*

furēnter, *Szalenie.* unsinnig.

furfur, *uris, m. Otręby.* Kleyen.

furfures, *hi. Otręby w głowie, Piegá.* die Schuppen des Haupts.

furfurōsus, *Otrębny.* Kleyächtig/vollKleyen.

fūrĭa, *Niewiástá zła, Jędzá.* ein rasender Mensch.

fŭriæ, *Sumnienie złe, Czárt, Szaleństwo.* die Pein und Vnruh des Gewissens *Nescis furis accubuisse novis.* Prop.

fŭrĭālis, furiis actus, captus, *Szalony 2* Fast wütend. *Serpentis furiale metum &c.* Vir. *syn* Fūrĭōsus, fŭrēns, răbĭdus īrātus, īnsānus, dēmens *phr:* Fŭrĭis ăccensus, & īra tĕrrĭbĭlis.

fŭrĭālĭter, *Szalenie.* Vnsinniglich. *Non habeo exactum quid adit, furialiter odit.* Ovid.

furĭas sinvoco, *Przeklinam.* verfluchen.

fŭrĭātus, fŭribundus, *Szalony.* Vnsinnig.-- *Hanc speciem furiata mente Chorabus.* Virg. *Cum semel accepit solem furibundus acutum.* Mart. *syn:* Furĭōsus.

furiis agitor, agor. *Szaleię 2.* Wüten.

furīnŭs, *Złodzieyski.* diebisch.

fŭrio, *as. Wściekłym czynię, Bestwię 2.* wütig machen.

fŭrĭōsè, *Szalenie 1.*

fŭrĭōsus, *Szalony 1.* Wütig unsinnig *Nempe tuo furiosus.* Hor. *syn:* Fŭrĭbūndus, furĭātus, fŭrēns,

fūrnāceus, *Piecowy.* fūrnātĭa, *Piekarstwo.* die Kunst Brodt zu backen.

furnārĭus, *Piecuch.* Ein Brodtbecker.

fŭrnŭlus, *Piecyk.*

fūrnus, *Piec chlebowy.* Ein Backofen.

fŭro, *onis. Łásicá leśna.*

fŭro, *is. Szaleię 2. Wściekę się, Gniewam się, Burzy się 1.* Wüten/toben. *Quid furis, aut quonam nostri tibi cura recessit.* Virg. *syn:* īnsānĭo bacchor, īrāscor. *phr:* Mēnte fŭrōres cōncĭpĭo. Fŭrĭas cōncĭpĭo. Fūror īrăque mēntem prăecĭpĭtat. Cæco īnsānīre fŭrōre. Fŭrĭis īncēnsa fĕror, ārdet fŭrōre pēctus. Mēntem cæcus īnstīgat fŭror. Hīs ăgitur fŭrĭis, tōrōq; ārdēntis ăb ōre scīntīllæ ābsīstunt, ŏcŭlis mĭcat ācrĭbus ignis. Æstŭat īngēns īmo in cōrde pŭdor, mīstōque īnsānĭa lūctu & fŭrĭis ăgĭtātus āmor. Quæ te gērmāne; fŭrēntem Mēns ăgit in făcĭnus? Fŭrēns, spūmas ăgit ōre crŭēntas, ōs răbĭdum, fĕra cōrda gĕrit, īndŏmitos gēstāre in cōrde fŭrōres. *v. Furor oris, & Irascor.*

Fūro per rīsum, Szaleię wesoło.
fūror, aris. Krádnę 1.2. Wkradam się 2. Stehlen/ rauben. oculos furare labori. Virg. syn: Răpĭo, ābrĭpĭo, dīrĭpio erĭpio, sūrrĭpĭo, pŏpūlor, depīlo, ēxpīlo, sūbtrăho, āvērto, sūbdūco aufĕro, tōllo. phr: ādmīttēre fūrtum, vīvĕre rāpto. Fūrto, vi, clam sūbdūcēre, ābrĭpĕre. Trīsti spŏlĭāntur tēmpla răpīna. Non ego te vīdi Dāmōnis pēssĭme caprum ēxcĭpĕre īnsĭdĭis mūltum latrānte Lўcīsca? Quātŭor à stăbūlis prœstānti cŏrpŏ e tauros avērtit, tŏtĭdem fŏrmâ præstānte jŭvĕncas. Fātāle āggrĕssi săcrāto āvellēre tēmplo. Pāllădĭum cœsis summæ cūstŏdĭbus arcis.' Cŏrrĭpŭēre săcram ēffigiem, mănĭbŭsq; crūēntis, Vīrgĭnĕas ausi Dīvæ cŏtīngēre vīttas, Nec ego hoc ābscŏndēre fūrto spērāvi. v. Prædor.
fūror, oris. Szaleńſtwo 2. Zapalczywość. Das wüten/ Unſinnigkeit. Jamq; faces & saxa volant, furor arma ministrat. Virg. syn: insānĭa āmēntia dēmentĭa, vēsānia, fŭriæ, răbĭes, īra. epith: īmpius īmmānis, īnflāmmātus, īmplăcābĭlis, sŭbĭtus, Mārtĭus. Māvōrtĭus, atrox, ārmātus. phr: Fŭrōris stĭmŭli, măla mēns, fŭrŏrque vēcŏrs. Mēns fŭrĭt, Lўmphātæ vĭŏlēntia mēntis, ănĭmi ēffĕra vis, īmpĕtus, ārdor Nēscĭus rēgi fŭror: prōnus in ārma. Fræni īmpătĭens, āccēnsis lāmbēns præcŏrdĭa flammis in præcēps ŏmnia vērtens, ănĭmos cæco călīgĭne vērsans, in clādes, sævăque bēlla trăhēns. Tīmidis vălĭdus fŭror īncĭtat īras. v. Furor,
furor ab æstro, Gies. (Rabies, Furia.
furore captus, percitus, Szalony. Unſinnig.
furorem objicio, Szalonym czynię.
Furtificus Kradzieżny; Pokątny.
furtim furtīvè Kradzieżą, Pokątnie, Potaiemnie Ukradkiem, & sub Krádnę. Geſtohlner Weiſe
furtīvus, Krádziony, Kradzieżny, Pokątny. Geſtohlen. Furtivis nudata coloribus, ipse quid furtô manifesto, Z licem. (audes. H.
fūrtum, fūrtīva res, Złodzieyſtwo, Kradzież. Ein Diebſtal. syn: Præda, răpīna, rāptum, latrocĭnium. epith: Păvidum, tācĭtum, īnīquum sacrĭlēgum. phr: Fūrti crīmen Fœdum lucrum. Fœdi īnsānĭa lucri. Lætātur fūrtis quōndam dŏlĭtūrus īnīquis. Nōn hăbet ēvēntus sōrdĭda præda bŏnos. (święża.
furtum lance & cilicio conceptum, Kradzież
furtum manifestarium, idem Lice.
fūrūncŭli, Száchy. Schachſtein.
fūrūncŭlus, Złodziey. Smyk 2. Łáſicá leśna, Szyszak w ciele, Látorośl zoſtáwiona, Szách.
furvus, Czarny. Schwartz/ finſter. syn: fūscus, ŏbscūrus, nĭger, ater. v. Niger.
Fusaria B. sub Trzmiel.
Fusanei pisces; Ryby gromádne.
fūscātor, Chmurny.
fūscīna Ość do łowienia ryb. ein Gabel mit drey Spitzen. Fuscina dente minax, nexu fuit anchora, curvo M. syn: Trĭdēns, Nēptuni scēptrum. epith: Sæva, mĭnax, ădūnca, Nēptūnia. v. Tridens.
fūscĭnula, Widelcá 1, 2. Gabel.
fūsco, as. Chmurzę, Sniádo czynię, Czernię. Verdunckeln. Et fuscata situ corrupit lana colorem. Prud. syn: īnfūsco, obscūro, fūlcro cŏlōre tīngo, īnficio. (tig.
fūsco, Sniády Schwartz fūsè, Szeroko Weitläuff
fūsĭlis, Odlewány. Das man gieſſen mag. Fusile per rictus aurum fluitare videres. Ovid.
fūsĭo, fūsus, us. & fūsūra. Lanie, Zlanie.
fūsor, Konwiſarz, Zlewácz 2. Giser. ein Gieſſer
fūsor æramēntārĭus, Puszkarz.
fusōrium, Piec 1. Tygiel 2. Steh.
fūsōrius, Odlewániu służący. Gegoſſen.
fūstērna, Jedlinowy wierzchołek, sub Jedliná.
Fustibalus, Procá Schleyder. (Steineychel.
Fustibulator, Procarz. der mit ſchleyderen kriegetſtock ſchlagen.
fūstĭcŭlus, Kiiek, sub Kiy, Łodygá.
fūstīgātio, fustigo, Biię kiiem Priglen/mit dem
fūstis, Kiy. Ein Stock. Rumpuntur summi fustes huc ocyus inquit. Juv. Băcŭlus, băcūlum, stipes, sŭdes, cōntus. v. Baculus.
Fustitudina insulæ, sub Kierat 2.
fūstŭārĭum, Kiiowe karánie.
fūsus, fi. subst: Wrzeciono, Wrzecionicá ryba. Ein Spille/ Spindel. gravidos penso devolvere fusos. Virg. epith: Grăvĭdus, prægnāns, tŏrtus, vērsātilis, vŏlūbĭlis, sŭccīnctus. phr: Tĕres, vērsātĭle līgnum. v. Neo.
Fūsus,

Fūsus, *fi, adject.* *Odlewany* *Szeroki* Gegossen. *Tum victu revocant vires, fusiq; per herbam.* Virg.
Fūtĭle, futiliter. *Lekko* 2. *Dármo* 1. liederlich.
futatim, Rozrzutnie, Często 1.
fūtĭlis, *Bez denká, Lekki* 2. *Ciekący* 2. *Błażeński Wylewczy, Bezecny* 2. *Márny. Wielomowny, Bláhy. Języczny.* Schwatzig/ plaudrisch. *consilii habitus non futilis auctor.* Virg. *syn:* Garrŭlus, lŏquax, *vel* lĕvis, vānus, ĭnānis, ĭrrĭtus. (Liederligkeit.
fūtĭlitas, *Prożność, Lekkomowność.* Unklugheit/
fūtis, *is. m Wodny státek.*
fūto, *as. Mięszam w garcu, Bywam, Zbiiam czyi dowod, Wykipieć nie daię, sub Kipię.*
fututim, Często, & sub Rozrzutnie.
fūtum, *Wárzechá, Wodny státek.*
futuo, olim sonabat effundo, unde Effutuo supra jam obscanum est, apud Mart. explicat Sipont.
fŭtūrus, *Przyszły.* Das seyn wird. *Hic victor pugnis, ille futurus equis.* Cl.
Fuvi, pro Fui. Fuverat, pro fuerat. Plaut. Fuvat. pro fuat. Lucret. Poëtica epenthesi, ad producendam primam syllabam Sic Pluvit. Livi, Priscian. Annuit. Enni.

GAB

Gabalus, Szubienicá 2. der Galgen.
Găbăta, *Misa spora.*
Găgātes, *æ. m gr. Gágátek. Nascitur in Lydia lapis & prope, gemaGagates* M. Gæsum *lege* Gesum
Gălactītes, *æ. m. gr. Mleczny kámień.*
Gălactŏpŏta, *vel es, æ. m. gr. Mleczko.*
Gălæna, *Ołowna rudá.* Gălanga, *Gałgan.*
Galaxia & galaxias, *æ. gr. Kámień & Mleczna drogá.* (wie.
galba, *æ. gr. Nárámiennik męski, Robacy w drzewie.*
gālbăna vestis, *sub Gałbánowy.*
galbăna, *orum. sub Niewieści* 2. (ści.
galbănātus, *Modroblády, Perfumowány, Niewieści.*
gălbănĕus, *è gr. Gałbánowy, Niewieści.*
galbănum, *gr. Gálbánowy sok, Perfumowána száta, Gałban. Cærulea indutus scutulata, & galbana.* Juv.
galbanus, *f. subst: Gałban.* (na resa. Juv.
galbănus, galbanes, *adject: Modroblády, Niewieści.*
galbĕus, *Nárámiennik m-ski.*
gālbĕus, galbŭlus color. *Zołtáwy.*
galbĭna vestis, *sub Gałbánowy.*
galbĭnus, *Modroblády* 1. *apud Martialem correptum legit Turneb. Pulman. & alii apud Juvenalem Britanic. &c. Producunt alii, & apud Martialem legunt* Galbānus.
galbŭla, *Figoiadká, Wywielgá, an Zołtaczek.*
galbŭlus, & Galgŭlus, *Cypryşowa gałká, Gałuszká, Máchárzyná, Wywielgá.*
galbus color, *Zielony, Zołtáwy.* Grüne Farb.
Gălĕa *Przyłbicá, Szyszak.* Ein Helm/ Sturmhut. *Et conum insignis galea cristasque comãtes.* Virg. *syn:* Căssis căssĭda, cūdo. *Partes & Ornamenta.* ăpex, cōnus crĭsta jubæ, pēnnæ. *epith:* cruenta, rădĭans, hōrrĭda, ārdens, pēnnĭcŏma, hōrrĭfica. Māvōrtĭa, mĭcans. *phr:* Fērrātus apēx, æs căvum. Căpĭtis ārma, tūta tĕgmĭna, mūnĭmēntum, tūtāmen ære rĭgēns. Crīstis dĕcora. Crīstis sūbnĭxa cŏrŭscis. Tērrĭbĭlem crīstis gălĕam, flāmmāsque vŏmēntem. Căpĭti īntrĕmit ærĕa căssis. Nĭtor gălĕæ clāro rădĭantis āb auro. Galĕæ hōrrĭda flūctu ādversæ ārdēscit gălĕæ.
gălĕārius, *sub Giermek.*
gălĕātus, *W przyłbicy, sub Przyłbicę kłádę.* Der einen Helm auffhat. *Hac animante tuba galeatum, fera duelli.* Prop.
gălēna, *Ołowna rudá.*
gălĕo, *as. Przyłbicę kłádę.*
gălĕobdŏlon, *gr. Pokrzywa martwá.*
gălĕola, *Czárá* 1. (ski.
găleōnўmus, galĕos, *vel us. i. gr. Pies morski.*
găleopsis, & galion. *Pokrzywá martwá.*
găleōtes, *æ. m. gr. Krzeczek.*
galērĭcŭlus, *Jámułká.* gălerĭculum, *idē & Płoty*
galeriūm, *Czapeczká.* (Włosy przypráwne.
gălērĭcus, gălerītus, *subst:* gălērīta, *Dzierlatká.*
gălērītus, *adject: Czapkę maiący.*
gălērus, galerum, gălēria. *Czapká* 2. *Jámułká, Kápelusz, Włosy przypráwne.* Ein Hut. *Bina manu, fulvosq; lupi depelle galeros.* Virg. *syn:* Pĭlĕus, pĕtasus. *v. Pileus.*
gălĭlæa, *græcis quid? in Wielkánoc.*

Gālĭum, *gr. Przytuliia, Pokrzywá.*
Gālla, *a. Gálás, Winſko, Szydło.*
gallantes, ſub Száleię.
gallĭcæ, *ha ſub Pántoflá.*
gallicinium, *Kuropoy,& ſub Noc 1.* Hahnengeſchrey. *ſyn.* Gālli cantus, *phr:* Jam cĕcĭ it mĕdiam vŏlucris Tītānia nŏctem. Quŏd tămen ad galli cāntūm făcit īlle sĕcūndum. Sŏmnia ēxcūſſit nūntĭa lūcis ăvis.
gallīna, gallinăceum genus, *Kokoſz 1.* Ein Henne. *Nec gallina malum reſpondet dura palato.* Hor. *epith:* Crĭſtāta, ſtrĕnūa, sēdūla, sōlērs sōllĭcĭta, vĭgil. *phr:* Pullōrum fidĭſsĭma cūſtos. Quæ fætus ſtŭdĭōſa fŏvet, Crĭſtāti fœmina galli, conjunx criſtati fœta mārĭti. Tegens ālārum tēgmĭne pūllos. Gāllīna nūtrit ămōre sŭōs fœtus lāſcīva tĕnĕllos. Quæ ſi labēntem vĭdĕat pērnīcĭbus ăccĭpĭtrem, à tēcto sūblāta voce grăcĭllāns, ārrēctis sūrſum pēnnis, cērvīce rĕcūrva exponit tŭmĭdas pūllis glōcĭtāntibus ālas.
gallina Africāna, gallina gibbata, *Indyk.*
gallina coryllorum, *Járząbek.*
gallina incŭbans, *Kokoſz naſiadká.*
gallina ovipăra, *Kokoſz nieśna.*
gallina pomilio, *Kokóſzká.*
gallina ruſtica, *Járząbek.*
gallina ſcripſit, *Proverb: Niewyráźnie.*
gallinācĕus, *ſubſt:* *Kur.*
gāllinācĕus, *adject: Kokoſzy. Kurzy.*
gāllinācĕus pes, *Kokoryćz.*
gallinago, Pardwá.
gāllīnārium, *Kurnik Szopá.* Hünerhauß.
gallinārius, *adject: Kurzy, Kokoſzy.*
gāllīnŭla, *Kokoßká. Gallitricum, Granatek ziele.*
gallo. as. Puſtuię.
gallopavus, Indyk. Gallulaſco, Zaraſtam, Mutuię.
gallus caſtratus; gallus ſpado, *Kápłun.*
gallus gallinaceus, *Kur.* Ein Han. *Quoniam avolavit gallus gallinaceus.* (Jamb:) *ſyn:* Gāllīnācĕus. *epith:* Titānius, mātūtīnus, pērvĭgil, Mārtius, bellĭger. *phr:* āles, ēx cŭbitor, ēxcŭbias ăgens Lūcis prænūntia ālēs, vŏlŭcris Tĭtānia, pērsĭcus āles. Nuntĭa lūcis, ăvis. Aūrōræ præco vĭgil. Quī tĕpĭdum vĭgĭli prōvŏcat ōre dĭem. Mārmarĭcis mĕtŭēnda Lĕōnĭbus ales. Crĭſta ſpēctābĭlis ālta, īnſtāntis quod sīgna canēns det gāllus ĕoi: & rĕvŏcet făꝛmulas ad nŏva pēnſa manus. (*mieñ*
gāmītes, *a. m.* gamitis idis *f. gr. Nowożeńſki kámień.*
gammărus, *gr. Rák morſki.* Seekrebs. *Concolor in noſtra gammare lance jaces.* Mart.
gānea, *Kuchnia mieyſka, Nierządny dom Piwnicá 2.* Ein Sauffhauß/ Hurenhauß. *Corripuit primam Prudent. tu potius produc.*
Ganerius, ſub Bieſiádny, Roſkoſzuiący.
gāneo, *onis. Łákotliwy, Roſkoſznik, Nierządnik* Ein Hurenwirth. *Sed laudem ſiliquas occultus ganeo pultes.* Juv.
gānĕum, *Nierządny dom, Piwnicá.*
gānglĭon, *vel um gr. Zył nádęcie.*
gāngræna, *gr. Kancer, Martwięnie, Zarazá.*
gānnio, *is. Szczekam iáko Lis Skowyczę, Skolę, Skwierczę 2. Gagam, Szepcę, & ſub Piſzczę.* Plappren.
gānnītus, *ûs* gānnītĭo. *Skolęnie* Bellung wie ein Fuchs *Et gannitibus improbis laceſſit.* Phāl:
Ganza B. Gęś. Ein Ganß. (Hor.
Gāramāntītes, *a m. gr. Kámień gwiaździſty.*
Gargaridio, as. gargarido, as. Swiegocę, Chracham.
Gargarizatio. gargarizatus us. Krztuſzenie ſię, Chracháńie das Gurgelen.
Gargarizo, gr Krztuſzę ſię, Chracham.
garivitium, *Roſoł 3.*
garrio, *garridito. Swierkocę. Szepcę, Wiele mowię, Rzekocą żáby* Schwetzen/ plauderen. *Garris in aurem ſemper omnibus Cinna.* (Scaz) *ſyn:* Gārrītum ĕdo *vel* nūgor *phr:* Nūgas lōquor, sēro Do ĭnānĭa verba, ĭnēpta lŏquor Gārrŭlĭtāte acri nunc hos, nunc mŏdĭcus (illos vēxat.
Garritor, Swiegot.
garrula, garrulatrix, *Swiegotká.*
garrŭlĭtas, *Mowność, Wielomowność.* Geſchwetz das Plauderen *Auctoris pereunt garrulitate ſui.* M. *ſyn:* Vērbōsĭtas, lŏquācĭtas. *epith:* ŏdĭōſa, ĭnsāna, ātrox, īntēmpēſtīva, īmpōrtūna, mŏlēſta

mŏlēsta, prŏcax, lītīgĭōsa. *phr:* Lŏquācis mūrmūra līnguæ: Raūcāque gārrŭlĭtas stŭdiumq; immāne lŏquēndi. Imprŏba gārrŭlĭtas, vērbīsque prŏcācĭbus ārdēns. Gārrŭlĭtas ŏdĭōsa mĭhi; līnguæque vĕnēnum. Hæc tua gārrŭlitas, intēmpēstiva facessat.

Garrŭlus, *subst:* *Soyká.* Ein Schwetzer.

garrŭlus *adject.* *Rzekotliwy, Swiekotliwy, Wielomowny.* Swetzig. *Percunctatorem fugito nam garrulus idem est.* Hor. *syn:* Lŏquāx, nūgāx, dĭcāx, vānilŏquus. *phr:* Gārrŭlitātis āmāns. Vānis sērmōnĭbus aures īmplēns. Inānes ĭtērans voces. (*Rosol.*

gărum, garum arcanum, garum sociorum, Gărus *Siláwá.* *Pressit cella, garo de succis piscis Iberi.* Hor. *Gasidane, es. Bezar.*

găster, *eris.* gastra, *a. f. gr. Gárniec, Naczynie.*

găstrĭmărgia, *gr. Obżárstwo 1.* Fresserey.

GAU

Gau pro Gaudium, priscum. Enni. Auson.

gaudeo, *Weselę się. Kocham się.* Sich erfreuen. *Gaudet equis, canibusq; & aprici gramine campi.* H. *syn:* Lætor, ŏvo, ēxŭlto gestĭo. *phr:* Gaūdia cōncĭpĭo, căpĭo, āgĭto. Lætĭtiā pērfūndor, exūlto, trĭumpho. Lætus hĭlăris, gaudens gēstio. Lætos sumo, indŭo vūltus, gaūdia blando vūltu, lætis vōcĭbus, gĕmĭnatis plausĭbus ēdo, tēstor, prōdo. Fēstum cĕlebrāre diem, ēxūltātque. & vix ănĭmo sua gaudia differt. Sēnsĭtque ălăcres in pĕctŏre mōtus. Tācĭtam pērtentant gaudĭa mēntem, vūltum pulso mœrōre sērēnant. Lætitiæ dăre sīgna, & tōllēre plausus. Gaudens ănimus vīx se capit. Cæca cārpēre mēnte gaudĭa.

gaudia mala mentis. *Roskosz.*

Gaudialis, Apuleji. vox nihili. Gaudimonium, Baruch 4. pro gaudio.

gaudium, *Wesele.* Freud. *Gaudia percepit nato secura recepto.* Ovid. *syn:* Lætĭtia, voluptas, ōblectāmēntum, jocus, plaūsus. *epith:* bĕātum, vērum, fugax, nĭmium, īnsōlĭtum, prōfānum. *phr:* Vūltus hĭlāres, Exhĭlārans ănĭmos, à cūnctis hĭlāri pĭĕtate cōlāntur. Fallācis vaga gaudĭa mūndi. Gaudĭa principĭum quæ sunt plērūmq; dōlōris, gaudĭa nunc rĕmeant, sēd fugĭtīva vŏlānt. *v. Gaudeo.*

gavia, *Łyska, Rybitw ptak.*

gavĭa cinerea, *Kulik.*

gaulus, *gr. Łodź, Czárá.* ein Kahn.

gaunăce, *es. gr.* gaunăcum, *è gr. Koc. Gunia.*

gausăpa, *a.* gausăpa, *orum. Szátá* ein Kotz. *Gausapa si sumpsit, gausapa proba.* Ovid.

gausapa villosa, *Obrus, Szátá 1.*

gausăpātus, *sub Gunia 2.*

gausăpe, *is. n.* gausapum, *Szátá 1. Gunia 1. Szátá żołnierska.* ein Kotz.

gausăpina, *a. Szátá miąższa.*

gaza, *gr aut Persica vox. Skarb 1. 3* Reichthumb. *Nobilibus gazas, opibusque cubilia surgant.* Cl. *syn:* Dīvitiæ, thēsauri ŏpes, pĕcūnĭa. *epith:* pĕrēgrīna, Eōa, Persica, Asiatica, Lўda. *phr.* opulenta sūpellex Lўdæ pōndĕra gazæ *v. Divitiæ.*

gazŏphўlăcium, *gr. Skarb kościelny.*

gĕhĕnna, *Piekło.* Die Höll. *Mundani involvant populi damnētque gehennæ.* Prud. *epith:* ŏbscūra, hōrrĭda, mĕtŭenda, căva. *phr:* Quod si forte cāvæ mĕtuis tōrmĕnta gĕhēnnæ.

Gehenna in Sacris libris: Hieronymo teste, fuit vallis filiorū Hennon amænissima, irrigua nemorosa, in qua Judai idolo Moloch filios urebant, Tophet. aliter dicta, i. extumulus mortuorū. In novo Testamento sumitur pro incendio inferorū.

GEL

Gelasco, *is. Márznę.*

gĕlăsīnus, *gr. adject.* & gĕlăsīnus, *gr subst: Smieszek. Nec grata est facies cui gelasinus abest.* M.

gĕlăsīni, *gr. Zęby przednie, Smiechowe dołki.*

gĕlātio, *Mróz.* gĕlĭcidium, *Lod, Złod. Mroz.*

gĕlīda, *Wodá zimna.* gĕlīde, *Ozięble.* Kalt.

gĕlīdus, *Mrożny. Zimny.* Frostig/ Eyßkalt *Sed gelidum Boream, egelidumq; Notum.* Ov. *syn:* Gĕlātus, cōngelātus, frīgĭdus. *phr:* Gelu cōncrētus, rigĭdus, rigēns. *v Frigidus.*

gello *onis,* vel *us f. ut Dido us. Bánieczká, Strászydło.*

gĕlo, *as.* gelo *r aris* & gĕlāsco, *is Márznę.* Zusammen frieren. *centum me tetigere manus aquilone gelata.* M. *syn:* Congĕro, cōnglăcio, īndūro *activè* dūrēsco gĕlāsco. *passivè phr:* Gĕlūsq stringo, īndūror. īndūrēsco āstrīngor, rĭgĕo, prĕmor, hōrreo, Stānt flūmina dūro, īncrūstāta gĕlu. Concrēscunt, sŭbĭtæ cūrrenti in flū-

mĭne crūſtæ. Aſtricto coit ūnda gelu. Sŏlĭdiſ hærēnt flūmĭna lўmphis, vĭdimus ĭn glăcie pīſces hærēre lĭgatos. Hўēms dum ſæva rĭgēnti. Stringeret ārva gĕlu. Mārmŏrĕo păllet, ăddūcta gĕlu, & mūlta cōncrētus grāndĭne crīnes, Pēndŭla tēctis. Hōrrēſcit glăcies, glăciem cum flūmĭna trūdunt. *v. Frigeo, Hyems.*

Gĕlo caſeum, *Tworzę ſer.* Käß machen.

gĕlōtŏphyllis, *idis gr Smieſzek ziele.*

gĕlu, *gelum, n. gelus m. Mroz.* Kälte/oder Eyß. *Rura gelu cum claudit hyems, nec ſemine jacto.* Virg. *ſyn:* Glăcies, frigus. *epith:* hўēmāle, āſtrictum, cānum, nĭvāle, dēnſum. *phr:* Cōncretum frīgus, Rĭgĭdo, cōmpācta per ĭnānĭa grāndo. Decidit hўberno prægrăvis ūnda gĕlu, Tēllus ſub ſtĕrilī lānguet ădūſta gĕlu. Dum ſæva rĭgenti ſtrīngĕret ārva gelu. *vide Frigus, Gelo.*

gĕlu aſtrictus, ſtans, torridus, rigidus, *Zmárzły.*

G E M

Gĕmēllar, *n.* Gĕmēllāria, *a.* *Státek 1.*

gĕmēlli & gĕmĭni, *Bliźniętá.* Brüder einer Geburt/Zwilling. --- *modo namque gemellos. Procubuiſſe lupā, geminos huic ubera circum.* V. *ſyn:* Gĕmini. *phr:* Gĕmĭni ſub ūbĕre nāti. Gĕminus pārtus, fætus, prōles gĕmĭna. Gĕmĭni frātres, fæcūndœ glōria mātris.

gemellipara, *Bliźniętá rodząca.*

gĕmēllus, *adject:* *Podwoyny, Dwákroć rodzący, Rodzony.*

gemia, Lucill. Rob. Steph. corr. Humia.

gĕmĭnātim, *Dwoiſto.* gēmĭnātio, *Powtarzánie.*

geminatus, *Dwoiſty, Podwoyny, Powtarzány.*

geminitudo, Podobieńſtwo.

gĕmĭno, *Powtarzam, Przydaię 2. Przyczyniam 1 Złączam 1.* Dopplen. *Jamq; decem vita frater geminaverat annos.* O. *ſyn:* īngĕmĭno, dŭplĭco, cōndŭplĭco, cōmbĭno, *vel* rĕpĕto, itĕro.

gĕmĭnus, *Dwoy, Dwoiſty, Rodzony, Podobny 1 Rowny 3. Dwá.* Zweyfach doppel. *Terga premit pecoris geminis amor aureus alis.* M. *ſyn* Gĕmēllus, gĕmĭnātus, duplex, dŭo, bĭni.

gĕmiſco, *Wzdycham, Stękam.*

gĕmĭtes, *ita. gr. Nowożeńſki kámień.*

gĕmĭtus, *ûs Wzdychánie, Stękánie.* Das Seufftzen/Klag/trauren. *Extremosq; ciet gemitu tristis arator.* Virg. *ſyn:* lămēntum, flētus, quĕrēla, quēſtus, clāmor, ŭlŭlatus. *epith:* frĕmens, lăcrўmābĭlis, lōngus, crĕber, pērpĕtŭus, ēxortus. *phr:* āttrāctus ab ālto ſpīrĭtus, īntērdum gemĭtu grăvis, Gemitus lacrўmābilis īmo aūdĭtur tŭmŭlo, lāmēntis gĕmĭtūque & fœmĭnĕo ŭlŭlātus tēcta frĕmunt. *vide Gemo.*

gēmma, *Pąk, Kámień drogi, an Perłá?* Ein Edelgeſtein. *Sæpe velut gemmas ejus penumque probatum.* T. *ſyn:* Lăpillus, cōncha, băcca, *gemmarum ſpecies aliquot.* ăchātēs, ădămas, ămĕthўſtus. Bĕrўllus, Chrўsŏlĭtus, Cўănus, Hўăcīnthus, Jāſpis, Mārgărita, *ſive* ūnĭo, ōnўx, Sārdōnix, Sāpphirus, Smăragdus, Tōpāzius, Pўrōpus. *epith:* tŭmens, mĭcans, Gărămāntis, Hĭdāſpæa, rădĭōſa, flāmmāta, sўdĕrea, Gāngētĭca. *phr:* Spŏlĭa rubrī măris. Lăpis rubris advēctus ab ūndis. Rubri mūnĕra Pōnti. Dōna măris Indi. Pelagi dona rubentis. Conchea bacca maris i *unio.* Gēmmĕus fūlgor, nĭtor, lux, īgnis. Gēmmārum prĕtĭum. Nĭtĭdo fūlgōre cŏrūſcans gēmma. Gēmmæ aūro īntēxtæ radĭant. Pŏsĭtæque ēx ōrdine gēmmæ.

gēmmĕus gemmātus gemmoſus, *Perłowy 1. 2. Perłámi oſadzony.* Von Edelgeſtein. *Gemmeus iſte tibi miles & hoſtis erit.* Marcell.

gemmeſco, & gemmo, *as. Pąkowie puſzczam.*

gemmeſco, die Augen herfür laſſen. *ſub Kámięnieię.*

gēmmifer *Perły rodzący* das Edelgeſtein trägt *Et freta gemmifer fundere claſſe maris.* Prop.

gĕmo, *is. Wzdycham 1.2. Stękam, Huczy Sowá, Grucha gołąb, Skrzypię 1.* Seufftzen/weynen. *Et gemuit, gemitu verba parētis erāt.* O. *ſyn:* īngĕmo, gemiſco, lugēo, sūſpīro, quĕror plāngo. *phr:* ālto de cōrde, pectŏre ab īmo gĕmĭtum do, edo, dūco, ēmitto, traho, haūrio, fundo, cĭeo, tollo. Gĕmitu loca impleo. Pērdiu & pērnox ālto de cōrde pĕtītos edebat gĕmĭtus: īmo de pēctŏre dūcens illachrymat anxia nōcte. Anxia luce gĕmit. Ingēntem gĕmĭtum tūnſis ad sīdera tollunt pēctŏribus. Mœſtūsque, per ōmne it gĕmĭtus. *v. Gemitus, Fleo, Lachrymæ.*

gĕmōniæ, gemoniæ ſcalæ, gemoni gradus. *Przepáść 2. Kátownia.*

gĕmōnis, *dis è gr. Kámień położniczy.*

Gemulus, Wzdychaiący.

Germula, Szparny wrzod, aliter ibidem.

Gĕnæ, *hæ. Policzek nátwarzy, Powieká.* Die Wangen/Back. *Pendentisque genas,& tales aspice rugas.* Juv. *syn:* Mālæ. *epith:* Pūlchræ, pūrpŭreæ, ambrŏsĭæ, cāndēntes, ālbēntes, jŭveniles, rubēſcentes, ālbēntes, rugōſæ, sēveræ: *in luctu* tābĕntes, ūdæ. *ph:* Gĕnārum pūrpŭra, cāndor, grātia, dĕcus, blāndĭties, vĕnŭſtas. Quĕis blănda ēſt gratia. Occŭpat ut tĕnĕras pūrpŭra grāta gĕnas. Lăchrў mis mōlles īmmădŭêre gĕnæ, it dĕcor, atquĕ genis ſtīllat rōs fūſus ēbūrnis, & tāntus nĭvĕis ſtat decor in genūlis. Cāndĕntes vīncunt līlia cāna gĕnæ.

genavius, Varro corr. Gentanus.

gĕnĕalŏgia *gr. Rodzaiu opisanie.* Geſchlechts Regiſter. *syn:* Gĕnĕris dēſcrīpta sĕrĭes, Sĕries actōrum, Stēmmătis ōrdo, dēſcriptio, *a ob necessitatem producitur. ut in genealog9.*

gĕnĕālogus, *gr. Rodzaiu pisarz.* Geſchlecht-Schreiber. *Esse Deum velut illud ait genealogus idem* Prud.

gĕner, *ri. & ris. prisçè. Zięć.* Tochtermann. *Mōſtra sinunt, generos externis adfer ab oris.* V

gĕnĕrabilis, *Płodny, Rodzayny.* bald gekohren.

gĕnĕrālis, *Powszechny, Rodowity.* Allgemein. *Oſtendat maculas generales corpori inesse.* Lu.

generaliter, *Powszechnie.* Allgemein.

generaſco, *Rodzę się.* gebohren werden.

generātim, *Powszechnie Ogołem, Rozdzielnie, Rodzaiem.* Dem Geſchlecht nach/ allgemeinlich. *Quare agite ô proprios generatim discite cultus.* Virg.

gĕnērațio, *Rodzenie.* Gebährung. *syn:* Prōdūctio, *vel* prŏgĕnĭes, prŏpāgo, genus.

generator, *Rodzić.* gebehrer.

genere clarus, *Urodzony zacnie.* Vornehmes Geſchlechts.

genere proximus, *Powinowáty.* naher Freund.

gĕnĕro, *as. Rodzę.* Gebären/ ſchaffen. *Felici jam morte Deo generarer, ut esset.* Alcim. *syn:* Prōgĕnĕro, gīgno, prōgigno, crĕo, prōcrĕo, prōdūco, *vel* pārĭo. *phr:* Fōrtes crĕāntur, fortĭbus & bŏnis, ēſt in jŭvēncis, eſt in ĕquis patrum virtus, nec īmbēllem fĕrōces progĕnĕrant, aquilæ cŏlūmbam ēdēre ſatum Sālrem sī qua mĭhi de te sūſcēpta fuīſſet ānte fŭgam sŏbŏles, Quī tanti tālem genuêre patēntes? Gĕmĭnam pārtu dăbit īlla prōlem. *v. Pario.*

Gĕnĕroſe, *Urodziwie, Wspániále, Mężnie.*

gĕnĕrōſitas, *Urodá, Rosłość.* Tapfferkeit/Großmútigkeit *syn:* Nōbĭlĭtas, *vel* fōrtītūdo, virtus, ănĭmi rŏbur, vis. *phr:* Māſcūla vīs ănĭmi. Gĕnĕrōſum pĕct9. Mēns gĕnĕrōſa, Martiq ārdor. Nōbĭlis, vĭrilis, cōnſtans anĭmus. Fōrte pect9. Invīctæ vīres Māſcŭla, vīrt9.

gĕnĕrōſus, *Urodziwy, Rosły, Mężny, Zacny, Sercá wielkiego, Przyrodzony* Edel/ tapffer Heroiſch. *Incoluit fines, nemo generosior est te.* H. *syn:* Nōbĭlis, *vel* fortis, audax, māgnănimus, īntrĕpĭdus, ănĭmōſus impavidus, īntērritus. *phr: vel* Præſtans anĭmi. Virtūte pŏtens. Bēllo fōrtis, īnvictus. Vir forti pectŏre. Vīribus, īnvīctus. Fīdens ănĭmi. Vīnci nēſcius. Armis ācer, Ingens ănĭmis. Cūi gĕnĕrōſus ēbūllit sānguis. Quem māſcŭla vĭrtus ēxcĭtat. *v. Fortis.*

gĕnĕſis, *is. f. gr. Národzenia godziná, Konstelácya.* Geburt. *Nota Mathematicis genesis tua, sed grava tardis.* Juv.

gĕnêthlia *orum gr. Okupiny, Národzenie Páńskie,*

gĕnêthliacus, *adject: gr. Národzeniu służący.*

genethliacus *subst:* genethlălŏgus *gr. Práktykarz 1. Scire genethliacos fatalia sidera dicunt* Mar.

gĕnĕthlialōgia, *Práktyk 4.* Geburtſchrifft.

Genetrix In scripc. Vet. Idem Genitrix.

gĕnĭālis, *Nowożeński, Małżeński, Płodny, Godowy, Gościnny 1. Biesiádny, Wesoły 2. Imminet assimilis lucent genialibus altis.* Val. *syn:* Gĕnio ſacer, feſtus, *vel* lætus, fēſtīvus, dēlĭcĭōſus, amœnus, dāpsĭlis, lautus.

gĕnĭālitas, *Wesołość.* Freude.

genialiter, *Roskosznie, Hojnie.*

geniānus, *Biesiadny.*

genib9 repere, *Nabałyku.* auff Knien kriechen

genibus prævolvor, *Klękam.* niderknien.

gĕnĭcŭlaris *f. subst: Firletká 5.* (Knoden.

geniculatim, *Kolánkowáto.* von Knoden zu

geniculatus, *Kolánkowáty.*

Genĭcŭlō, as. *Kolankowácieię.*
gĕnĭcŭlum, *Kolanko 1.* die Knolle an den strohalmen.
gĕnĭcŭlus, *Zákrzywienie.*
genımen, Płod 2. Owoc. frucht.
gĕnĭsta, *Jánowiec, & sub Zarnowiec ziele.* Primen/ oder Ginstern.- - *Molle siler lentaque genistæ.* Virg. *syn:* Spārtum. *epith:* Hŭmĭlis, vĭrĭdis, lēnta, flēxĭlis. *phr:* Spārti vīmen Spārtĕa vīmĭnă.
gĕnitābĭlis, *Płodny, Rodzeniu służący. Et reserata viget genitabilis aura Favoni.* Luc. genitale: is, genitales res, genitalĭa, genitalia loca, *Członek 4.* genitale tempus, *Dzień národzenia.*
gĕnitale solum, terra, *Oyczyzná.* Vatterland
genĭtālis genitabilis, *Rodzeniu służący, Národzeniu służący, Przyrodzony, Zyzny, Płodny, Własny, Rodowy, Oyczysty 2.* Dienlich zu gebähren. *Romulus in cælo cum Diis genitalibus ævum.* P.
genĭtalis deus, *Rodzenia bożek.* gebuts/Gott.
genitalis hora, *Národzenia godziná.* geburtsstunde.
genĭtīvus, *Społurodzony, Rodowity, Rodzeniu służący.*
genitivus casus, *sub Słow odmiány.*
gĕnĭtor, *Rodzic.* Vatter.--- *Penes genitoris ad undam. syn.* Gĕnĕrātor, progenitor, sator pārens, pāter. *v. Pater.*
gĕnĭtrix, *Rodzicielká.* Mutter. *Jamque domum mirans genitricis & humida tecta.* Virg. *syn.* Pārens, māter. *v. Mater.*
gĕnĭtūra, *Národzenia godziná, Rodzenie się, Bieg 2. Konstelácya, Nasienie 1.* geburt.
genituræ peritissimus, *Práktykarz.*
genĭum defraudans suum, *Mrzygłod.*
gĕnĭus, *Anioł, Rodzenia bożek, Skłonność przyrodzona 1. Przyrodzenie, Szczęście 3.* der gute oder böse Engel/ der einem jeden von seiner Geburt zugeeignet ist. *Magne Geni, cape thura libens, utrisq; faveto.* Tibul.
genius ater, malus, sinister. *Czart.* Teuffel.
genius salax, *Latawiec.*
Genito, is. Rodzę.
gens, *Narod, Dom 2.* Volck. *Gentibus in nostris risu quatiare sed illis.* Juv. *syn:* Sŏbŏles, progĕnies, prōles, gĕnus, stirps, sānguis, prŏpāgo, *vel* Pŏpŭlus, natĭo.
Gentes, Pogánie. die Heyden.
Gentiana, Goryczká. Gentiana minor, Tyrlicz.
Gentiana pumila, Nostrzek modry.
gēntĭcus, gēntĭlis, *idem & Narodowy, Powinowáty, Rodak, Rodowy, Domowy, przyrodzony, Herbowny.* Eines Geschlechts. *Obliquas, nec non gentilia tympana secum.* Juv.
gēntīlĭtas, *Pogáństwo, Powinowáctwo 1. n. Rod 1. Społeczność, Narod.* Viele des Geschlechts *Item.* das Heydenthumb. *Gentilitatis sordida nubila.* (Alcaic.) Prud.
Gentiliter, Pogáński. Heydnisch.
gēntīlĭtius, *Rodowy, Herbowy.* Das zu einem Geschlecht/ oder Stamm gehört.
Gĕnu, *Koláno.* Knie. *Dixerat, & genua amplexus genibusque volutans.* Virg. *syn:* Poples, *epith:* prōcĭdŭum, sūmmĭssum, tĭtŭbans, dūrum. *phr:* Qua crūs ēsse ĭncĭpit, & *junctura genuum.* Tārda trĕmēnti genua labant. *pro* gĕnūa *per synœresim.* Gĕnua ægra trăhēntem. Rĭgĭdō nīxus gĕnu. Trĕmŭlo mĕdios ābrŭmpit pŏplĭte gȳros.
gēnu nixus, genibus curvatis. *Klęczkiem.*
Genua, Lucill. corr. Gumia.
gĕnuāle, *Podkolánek 2.* (bändel.
genualia, *Nákolánki Ponczochy Podwiąski.* Hosen
gĕnuīni, *Zęby kątne.*
gĕnŭīnus, *Własny, Przyrodzony, Przodkowy, Kieł.* Natürlich. *Te Lupe, de Muci, & genuinum fregit in illis.* Pers.
Genus, ni. m. priscum Koláno.
gĕnus, *eris n. Rod 1. Linia rodu, Rodzay, Narod, Płeć 1. Powszechność, Twarzność, Sposob.* Geschlecht. *Nam genus, & proavos & quæ non fecimus ipsi.* Ovid. *syn:* Gēns, gēntīlitas, ŏrtus ŏrigo, stirps, sanguis, *vel* prŏpāgo, prŏgĕnĭes,

vel ftēmma. *epith:* Nōbĭle, regĭum, nōtum, ăd jĕctum, sōrdĭdum, ĭgnōtum. *phr:* Gĕnĕris prĭmōrdia grădus Gĕnus ĭmmōrtale mănet, mūltosq; pér ănnos Prĭmōrdia gēntis. Crēdo ĕquĭdem, nec vāna fides gĕnus ēsse Dĕōrum. Mūlta vĭri vĭrtus ănĭmo, mūltusque rĕcūsat gēntis hŏnos. Ab Jŏve prĭncĭpĭum gĕnĕris. *v. Nobilis Ignobilis.*

Genus eleganter redundat. *sub Każdy 1.*

Genus Grammaticorum, est indicatio sexus vocum, veri in animalib9, vel similitudine in aliis, per Pronomen Hic,hæc,hoc appositum, ut Consentiu docet, vel per terminationem, ut Jul. Scalig.

genus hominum, *Ludzie.*

genus pollens, *Rodowity.*

genus pro re, *Rzecz.*

Geōdæsia, *gr. Rozmierzánie.*

geōdætes, *a. m. gr. Miernik 1.*

geōgrăphia, *gr. Kraiopisánie.* des Erdbodens Beschreibung.

geōgrăphĭcus, *gr. Kraiopisowski.*

geographus, *gr. Kraiopis.* Ein Beschreiber der Landschafften.

geōmĕtra, geōmĕtres, *æ. gr. Miernik 1 Mierniczy* Ein Landmesser. *Corripuit o Juvenal. Latino more. Gramaticus. Rhetor geometres, pictor a-* (*lypres.* Juv

geōmĕtria, *Mierniczká náuká.*

geomĕtrĭca, *orum.* geometricus, *gr. Miernicki.*

Geōrgica, *orum. gr. Oraczey náuki Księgá.* Bücher vom Ackerbau.

georgĭcus, *gr. Oraczy.*

Gerănītes, *æ. m. gr. Zorawi kámień, sub Zoraw 3*

gĕrănion, *vel um. gr. Zorawie noski.*

gĕrănos, *m. gr. Zoraw 1. 3.*

gerāria, *Piástunká.*

geraria navis, *Náwá 9.* gĕrārius, *sub Nosiciel.*

geritio, sub Czynienie.

gerdius è Græco, Tkacz.

GERM

Germāne, *Bráterskę.* Brüderlich.

germānia, *Niemiecka ziemiá.* Teutschland.

germānĭcus, *Niemiecki.* Teutsch. *Quem Germanicus ore non rubenti.* (Phal.)

germānĭtas; *Bráterstwo, Powinnowáctwo 1. Społeczność.* Nahe Freundschafft.

germānitus, *Bráterskie, Prawdziwie.*

germānus, *adject: Rodzony, Práwy 2. Podobny 1. Własny, Szczery, & addita negatione, sub Przypisany.* Ein Teutscher. *Sed regna Tyri Germanus habebat.* Virg.

germanus, *subst: appellativū, Brát 5.* Ein Natürlicher Bruder von Vater und Muter.

gērmen, *Pęk, Wyrostek, Látorośl do szczepienia Obrodzenie, Płod.* Ein Zweig/Schoß. *aliena, ex arbore germen.* Virg *syn:* Sēmen, ſtĭrps, *epith:* Mōlle, tūrgens, flōrĭferum, ămbrōsium pūbens. *v. mox germino.*

germĭnālis, *Owocny.*

germĭnātio, germĭnātus, *us. Rodzenie 2. Pąkowia puszczánie, Obrodzenie.* Außschlag der Bäume.

gērmĭno *as. Pąkowie puszcza.* Außschlagen/ außwachsen. *Germinat & nunquam fallentis termes olivæ.* Virg. *syn:* Prōgērmĭno, pūllŭlo; gēmmo. *phr:* Gērmen ēdo, părĭo, mĭtto, ēmĭtto, fūndo, trūdo. Gērmĭne pūllŭlo, frōndĕo, flōrēsco. Dĭvĭte gēmma, vĕſtit Pāmpĭnĕas vĭtis ŏpāca cōmas. Gērmine pūbet ŏpāca cōmas. Gērmĭne pūbet ŏdōro. Effūndit gemmas. Tūrgēnti & gērmĭne frōndet. Ambrŏsio gērmĭne fragrat hūmus. Mūltĭplĭces fūndit frūtĭces, & vĭmĭne, crēbro gērmĭnat. *v. Frutico.*

Gero, as. priscè Plaut. unde Aggero Exaggero, as. Meursi.

gĕro, *is. Noszę 3. Spráwuię 1.2 Jestem tym, Rządzę 1. Postępuię z kim, Chodzi z synem.* Tragen/ außrichten. *Aspera si geritis corda, redire licet. M. syn:* Făcĭo, *vel* pōrto, gesto, fero.

gero me pro, *Udaię się.* gero negotium, *Stáram się*

gero personam, *Czynię się.* (*sobie.*

gero potestatem, magiſtratum, *Urząd mam ná*

Gero onis. Wynośiciel, Podwodnik.

gĕrontŏcōmium, *gr. Szpital stárych.*

gerræ, *arum. gr. Kratá 1. Bayki, Páwęzá.*

gerres, *hæ. Rybki drobne, Stelawá.*

gerro, *onis. Bałámut, Plotkarz.* Ein Schwätzer.

Gerulifigulus, Nowiniarz.

gĕrūlus. *Nosiciel, Tragarz,* Ein Träger. *Festinat calidis malis gerulusque redemptor.* Hor.

gĕrulus literarum, *Kursor.* die Post.

Gerundia apud Gramaticos, sunt voces quædā, quæ Verborū vices gerunt & præsertim Infinitivi loco ponuntur, Priscian. Verba hæc vocant pleriq; Infinita, sine personis & numeris. Participia aliqui Separatam partem orationis ut & Supina Augustin: Saturni. Gerundiū modū Servius. Carent iis Græci & Poloni. vide Indicem hic in fine.
Gerundivus modus. v. infrà Modi 2.
gĕrūsia, *gr. Stárych zebránie, Szpital stárych.*
gessum *idem* gesum.
gesta, *orum. Dzieiow Ksiegi. Spráwá 2.* Bücher
gestæ res, *Spráwá 2.* (der Geschicht.
gĕstāmen, *Noszenie 1. Noszenie drogie.* Ein Bürde/ Last *magni gestamen abantis.* Virg.
gestamen religiósorum, *Noszenie od czárow.*
gĕstātio gestatus, *ûs. Noszenie 1.4 6.* das Tra-
gestator, *Nosiciel.* (gen.
gestatorium, *Lektyká.* Ein Roßbaar.
gestātōrius, *Noszeniu służący.*
gestĭcūlaria, *Kuglarká.*
gestĭcūlarius; gesticulator, *Kuglarz.*
gesticulatio, *Kuglowánie, Plęsy, Jestámi nárabiánie.* das Gauckleu.
gestĭcūlor, *Pląsam, Kugluię, Jestámi nárabiam. A Gestio, i producit quidam: meliùs alii à Gesto, ut Sipontin. vel à Gestus ducunt, & corripiunt, ut à Fructus, Fructiculus, áb Artus, Articulus, à Testor. Testiculor.* Plautus.
gestĭcūlus, *Kuglowánie, Jest orátorski.*
gestio, *is. Skaczę 2. Żądam 2. Bestwię się 1. Chce mi się, Weselę się.* Frolocken *Et studio incassum videas gestire lavandi.* Virg. *syn:* ĕxūlto, lætor, gaudeo. *phr:* Gēstu ĕxūlto. Lætĭtĭā ĕxĭlĭo, sūbsĭlĭo, ŏvo, trĭūmpho. *v. Gaudeo.*
gestio, *onis. Czynienie, Spráwowánie 1.*
gĕsto, *Noszę, & sub Chodzi z synem.* Tragen/ führen. *Non obtusa adeo gestemus pectora Pœni.* Virg. *syn:* Gĕro, pōrto, fĕro.
gesto in sinu, *Piástuię, Szánuię.* Schonen.
gestor, *Nosiciel.* Ein Träger.
gestōrius, *ibidem & sub Náwá 9.*
gestuōsus, *Jestámi nárabiáiący.*
gestūrio, *Chce mi się.*
gēstus, *ûs, Jest orátorski, Spráwá 2. Spráwowánie* Weise Manier Geberde. *syn:* ăctĭo, mōtus. *epith:* Lŏquēns, grātus, sŏlūtus, hŏnēstus, scēnĭcus. *phr:* Lūmĭnibus mōtis, āptè, gĕstūq; vĕnūsto. Hĭnc dūlcis lĕpor & grāto făcūndia gēstu. Mōlli dēdūcit cāndĭda gēstu Brāchia.
gēsum, & gæsum, *Pocisk 2.* Gattung eines Pfeils. *Nobis erectis fundere gesa totis.* Propho: Lēvi jăcūlātur Gallĭca gēsu mănu ālpīna cŏrūscans Gēsa mănu.
gĕthyon, *gr. Cebulá 1.*
Gibber, *eris m.* gibbus *subst: Garb.* Ein Buckel.
gibber, gibberosus, gibbosus gibbus, *a. um. adject: Gárbáty.* Gebuckelt.
Gĭgāntēus, *gr. Olbrzymski.* Vom Riesen-Geschlecht. *Sive Gigātea spatiabere littoris ora.* Pr.
gĭgas, *antis. gr. Olbrzym* Ein Rieß.
gīgĕriæ, *hæ Dróbki.* gīgĕrium, *Pempek 2.* Nabel
gĭgno, *Rodzę.* Gebähren. *Sacula qui tanti talem genuêre parentes?* Virg. *v. Genero.*
gignor, *Rodzę się, Rosłę.*
gilvus, *Płowy, Rydzáwy.* Gelbächtig/ fahl.
gingĭdium. *gr Bucięń, Pieprzycá máłá, Trzebułá*
gingīvæ, *hæ.* gingīvŭla, *æ. Dziąsłá* Zahnfleisch
gingras, *æ m. gr Gingrica tibie. Gingrinæ, Surmá.*
Gingriator, Gingrinator, Surmácz.
gingrio, *is. Gęgam.* Schnaderen wie ein Ganß.
gingrītus, gingrum. *Gęgánie.*
girgillus, *Kołko 4.* Haspel/ oder Garnwinde *non Wiiádło non Motowidło.*
gith, *Czarnuchá.* glăbella, *Miedzybrwie.*
glăbellus, glăber, *Goły.* Kahl.
glăbrentia loca, glabretum. *Golizná.*
glabreo, glabresco, *Gładnieię, Włosy mi pádáią*
Glabritas, Glabrities, Gołość. Kahl werden.
glăcĭāl's, *Lodowy.* Eyßächtig. *Et glacialis hyems cavos hirsuta capillos.* Ovid. *syn.* Gĕlĭdus, prŭĭnōsus, ālgĭdus, frĭgidus.
glacians, *Mroźny.*
glaciat, *Márznie, Zsiada się.* es Frieret.
glăcĭātus, *Zmárzły.* gefroren *syn:* Gĕlātus cōn-

gĕlā-

gĕlātus, cŏnglăciātus. *phr*: in glăcĭem cŏncrētus Glăcie rigens, astrīctus, cŏncrētus. (hōrrens.
Glaciatus humor, *Gołoledż*.
glăcĭes, *Lod*. Eyß. *Ab! tibi ne teneras glacies secet aspera plantas*. Virg. *epith*: ăspĕra cŏncrēta, īndūrata Rīphæa, frăgĭlis *phr*: Gelu cŏncrētus lătex Crūsta lūbrĭca pēndens. Dē ĭdit hȳbĕrno prægrăvis ūnda gĕlu. Vēntis glăcies ăstrĭcta pĕpēndit. *v*.
glăcies suspensa, *Grad*. Hagel. (*Gelu*
glăcio, *as*. *Lodowácieię*. überfrieren. *Ventis & Positas ut glaciet nives*. (Hor. iamb.) Hor. *syn*: Cŏnglăcĭo, gĕlo, cŏngĕlo, *Neut*. Glăcĭor, cŏngĕlor. *Pass*. *v*. *Gelo*.
glatio caseum, *Tworzę ser*. Käß machen.
glacior, *Idem & Marżnę*, *Zsiada się*, *Scina się*.
glacito, *as*. *Gęgam*. glădĭarius, *Miecznik 1*.
glădĭātor, *Poiedynkiem się biiący Wyśiekácz*, *Miecznik 1*. Ein Fechter. *Lustravitq̃ fugâ mediam gladiator arenam* Juv. *syn*: Pŭgil, lūctātor lănista *gladiatorum Magister epith*: nūdus tūnicātus. *phr*: ārmātæ pĕrītus palestræ. Mĕdĭa pugnat glădĭātor ărēna. *v*. *Athleta*.
gladiatores, *Szermierskie igrzysko odpráwniący*.
gladiatorie, *Okrutnie*.
gladiatorio animo, *Desperácko*. (*igrzysko*.
gladiatorium, *Zwycięski upominek*, *Szermierskie*
gladiatorium certamē, *Poiedynek*. Ein Kampff mit Degen. (*igrzysko*.
gladiatorium munus, certamēn. *Szermierskie*
gladiatorius, *Szermierski*. gladiatūra, *Szermierska*. glădĭŏlus, *Mieczyk 1. 2*.
glădĭŏlus palustris, *Ostrzysz wonny*.
gladiorum artifex, *Miecznik 2* Ein Schwerdt
gladium *n*. *prisce*. *Miecz*. (macher
glădĭus, *m*. *Miecz Ostropysk*, *Powod 1*. Schwerdt/ Degen. *Nescierint primi gladios extendere fabri*. Juv. *syn*: ēnsis, ferrum, pūgĭo, sīca mucro cuspis, ăcĭes. *v*. *Ensis*.
gladius anceps. *Szpadá*.
gladius Medus, Persicus, *Száblá*. Ein Sebel.
glăma, *æ*. *f*. *Oczny gnoy*. (trägt.
glandārius, glandĭfer, *Żołędny*. das Eychlen
Glandionia, *Glandionica*, *Podozorze*.
glandium, glandŭla, *idem* Geschwulst.
glandŭlæ, *Gruczoły* Geschwulst am Schlund
glandŭlōsus, *Gruczołowy*, *Szyzowáty*. voller
glănis, *idis f*. *gr sub Sum ryba*. (Geschwulst.
glans, *dis*. *f*. *Żołądź*. Ein Eychel. *Sin autem existit durum tibi glandibus ingens*. (*Hoc fructu homines ætate aurea vescebantur*.) *epith*: Dūra, ēxcūssa, agrēstis, hyberna, quērna, Chāŏnia. *phr*: Quērnea, īlīgna, vel æscŭlea nūx, frūx, băcca. Quĕrcus, īlĭcis, æscŭli fœtus, frūctus. Quĕrnum, īlĭcĕum pōmum. Glāndōria nūx. Chāŏniæ frūges. Cōntēntus nĕmŏrum pōmis & glānde sŏnōra vivit. Tōllat & īmmŏdĭcam glāns mĭhi strīcta fămem.
glāns, *dis*. *f*. *globus tormentarius*, *Kulá 2*. Ein Stück/ oder Feuer-Kugel. *epith*: Plūmbea ăhēna, vŏlāns, mĭssĭlis, vūlnĭfica. *phr*: Glŏbus ænĭus, Pīla fērrea, Plūmbea māssa. Mīssĭle plūmbum. Vŏlātĭle ferrum. Vibrat, evŏmit īgnītas hŏstīlis māchĭna glāndes. Fērrea lævam glāns īgnīta mānum fĕrĭit. Vŏlŭcres ĭmĭtāntur fūlgura glāndes.
glans Ægyptia, *Bukiew 4*.
glans plumbea, *Pocisk 2*. *Kulá 2*. Eine Bleygel
Glanus. *Plini*. *lege Glanis*.
glăphȳrus, *gr*. *Gálánt*.
glarea, glareŏla, *Piasek gruby*. Grieß/ Sand. *Nam jejuna quidem clivosi glarea ruris*. Virg. *syn*: ărena. *epith*: Flāva, jējūna, dūra. *phr*: Jējūna clīvōsi glārea rūris. Vīx hūmĭles ăpĭbus căsĭas, rorēmq; mĭnīstrat. Crēber līttŏris ăspĕrat ōram cālcŭlus, silex, scrūpŭlus, lăpīllus.
glareōsus, *Piaszczysty*.
glastīnus, *Modry*. Himmelblau.
glastum, *Farbo wnik*.
glauce, *es*. *gr*. *Mleczne ziele*, *Glaucicomans oliva Juvencus*. glaucĭnus, *Modroblády*. Leichblau.
glaucĭon, *um*. *gr*. *Mák leśny*.
glaucĭscus, *gr*. *Modrzeniec ryba*.
Glaucito, *Skolę*. glaucōma, *æ*. & *atis Kátáráktá*.
glaucōpos, *opis* & glaucops, *opis*. *gr*. *Oczu modráwych*.
glaucus, *a*. *um*. *adject*: *Modroblády*, *Oczu modráwych*, *Rydzáwy*. Leichtblau. *syn*: Cærŭlus, vĭrĭdis, vĭrens, cæsĭus, prăsĭnus.

Glaūcus, *subst: gr. Modrzęniec rybá.*
glaux, *cos. vel cis. f. gr. Mleczne ziele, & Sowá.*
glēba, *Brylá, Bałwan 3.* Ein Erdscholl. *Liquitur & Zephyro putris se glebá resolvit.* Virg. *syn:* Cēspes. *epith.* Jăcens, sŭpīnata, fœcūnda, cāmpēstris, spīcea. *phr.* Glēbæ dīvĭtis ūber. Dītes sīne vōmĕre glēbæ. Fūlīgineis tellus ūberrima glēbis. Ubĕre glēba, tĕrra fĕrax. Rāstris glēbas frāngĕre ĭnĕrtes. Vōmĕre vĕrtere glēbas.
Glebale aurum, Podymne.
glebalis, *Darnowy.*
glēbārius, *Rolny. Robotny 3. Bronownik.*
glēbōsĭtas, *Nierownośc.* (Erdschollen
glēbōsus. glebulent*9*, *Brylásty, Gruzłowáty.* voll
glēbŭla, *Brytká.* glēssāri*9*, *Bursztynowy.* von Ag:
glessum, *Bursztyn.* Agstein. (stein.
gleucinum, *Moszczowy oleiek.*
glirārium, *Szczurzy sadz.*
glis, *iris. & Gliris is. m. Szczurek.* Feldmauß. *Somniculosos ille porrigit glires* Scaz. Matt *syn:* Mūsīlpīnus. *epith:* pīger, sŏpōrātus. sōmnĭbŏlōsus. *phr:* Glis brĕvis hȳbĕrno sŏlĭtus pīnguēscĕre sōmno. & pīnguĭor illo tēmpŏre sum, quo me nil nisi sōmnus ălit, Rēbus glis hȳbĕrnus ădēmptis ēvĭgĭlat.
glis, *itis. Ił, & sub Ubity.*
Glisćera mensa, sub Rostę 1. & sub Stoł 6.
glisco, *Rostę 1. Tyię, Sile się. Szerzy się, Przybywa.* auffwachsen. *syn:* Crēsco, ăcerēsco, augēsco, īnvălēsco.
glisco gaupio, *Weselę się, glittus, potius glutus.*

GLO

Glŏbātim, *Gromádą.* Mit Hauffen.
glŏbo, *as. Okrągło czynię, Toczę 3.* Rund ma:
glŏbor, *sub Gromádzę się.* (chen/häuffen
glŏbōsĭtas, *Okrągłość 1.* die Runde.
glŏbōsus, *Okrągły 1.* Kugelrund *Scilicet exse globosa tamē cū &c* Luc. *syn:* Rŏtūnd*9*, ŏrbĭcūlāt*9* *phr:* fĭgūrāt*9*. Tŏrno cīrcūm dūcens.
glŏbŭlus, *Gałeczká, Pączek, Kupká. sub Kupá, Kłosek 1. Pętlice.*
glŏbus, *Okrąg. Kulá, Gałká, Pączek, Pągorek, Gromádá ludzi, Rotá 1.* Ein Kugel/ Kloß. *Quis globus ô cives caligine volvitur atra?* Vir. *syn:* Sphæra, ŏrbis. *epith.* lævis, dēnsus tŏrnātĭlis.
globus apum, *Roy pszczoł.*
globus terræ, *Ziemiá 1. Glocidatio, Gdakánie.*
glōcīdo, *Gdaczę. O primum hic & in sequentib9 produco, ob cognationē significationis & originis quam iñuit Sipontin: cum Glutio. GluctioGlucio. Et proGlocire apud Festū legit Gluctire. Gotfred*
glōcio, *Kwoká, Krekorze.* Gaggzen wie eine Henne.
glōcīto, *Kraczę, vide & Jeleń 1.*
Glocitoro sub Bocian 1. & sub Glekoce.
Glomeramen, Kupá 1. Ein runder Hauff. *Dissimiles igitur forma glomeramen in unum.*
glŏmĕrātim, *Zwiiánie.* Häuffung/ Kuglung.
glomeratio, *curru mollis, Jednochodá.*
glŏmĕro, *Gmatwam, Zwiiam nici, Kupię, Toczę 5. Mięszam 1. & sub Jednochodą.* auffwinden. *In speciem & villæ parvos glomerabis in orbes S. syn:* āgglŏmĕro āggĕro, cōnvĕho, ăcŭmŭlo. *phr:* Mănum mistæ glŏmĕrāntur in ŏrbem. Grēss*9* glŏmĕrāre sŭperbos. Vŏlvŭntur in ŏrbem. Immēnsos sĭnŭāntur in ăr 9
glomerantur. *Zbieraią się.* (*v. Accumulo.*
glomerōsus, *Okrągły 1.* Rund.
glŏmŭlus. *Kupká. sub Kupá, & Kłębek, sub Kłąb.*
glŏmus, *mi. m. & eris. n. Kłąb, Pączek.* Ein Klauen Garn. *Produxit o Lucret. contra Analogiam. tu corripe potius.*
glōrĭa, gloriola, *Chwałá, Sławá, Pochwałá* Ehr/ Ruhm/ Lob/ Preiß. *hortatrix, animosi gloria lethi*, Stat. *syn:* Laus, hŏnor, dĕcus, nōmen, fāma, splĕndor. *epith:* īnclȳta, vēntōsa, fŭgĭtīva, dēbĭta. trĭūmphālis, fēlīx. *phr.* Nūllo ūnquam dēlēbĭlis ævo. Immēnsum glōria călcar hăbet. Nēscit mortis glōria, expers sēpŭlchri. Pōst fāta sŭpĕrstes. Mēndāci rēsplēndens glōria fūco. Clārăq; ĕrit scrīptis glōria vēstra mĕis. *v. Nomen.*
glōrĭābĭlis, *Chwalebny.* Ehrsam.
gloriātio. *Chełpienie się, Chwalenie kogo.* Ruhm.
glōrĭabundus, *Adverbii loco, Chełpliwie.*

Gloriator, Chełpliwy. glōrĭfĭco, *Uwielbiam.*
glōrior, *Chełpię się.* Sich rühmen. *Vis cursu pedibusque gloriari.* (Phal.) Mart. *syn.* ōstento, jăcto, jăctĭto. *phr:* Dōtes ōstēntāre suas. Vērbis īmmŏdĭcis, sūpērbis ēxtōllēre, fērre in āstra, fērre pŏlo. *v. Superbio.*
gloriose, *Chełpliwie, Chwalnie, Chwalebnie.* Mit grossen Ehren.
glōriōsus, *Chwalebny, Chwalny 1. Sławny, Chełpliwy.* Hoch/ gelobt/ Ehrsam.
glōs, *oris. f. Swieść.* des Manns Schwester.
glossaria mortuaria, *Baiá.*
glossārium, *Wykład, Glosſká.* Außlegung.
glossa, *æ gr Glosſká, Wykład 1. Mowá trudna.* Außlegung.
glōssēma, *tis. gr. Mowá trudna, Wykład 1.*
glossēmătĭcus, *gr. Wykładácz.*
glossito, Gęgam. glossula, Glosſká.
glossŏgastor, *oris. gr. Pochlebcá.*
glotorat, Glegoce, & sub Bocian 1.
glottis, *idis. hæc gr. Przepiorká wielka.* der Wach-
glūbeo, glubet, *Drze się.* (tel känig.
glūbo, *is. Odzieram 1. 2. Obnażam.* Schelen/ die Rinden abschelen.
glūcĭdo, *Kwoká. glucidatus è Græco Słodki.*
glūcio, *Kraczę, Kwokam.*
glūctio, *is. Gdaczę. Kwokam.*
glūma, *æ. Szupinká* Ein Kornhülse.
Glus, glutinis. hæc Carifico, gluten *inis n. glux ctis f. Kley.* Leym. *Glutine materies, taurino ita jungitur una.* Juv. *syn:* Glūtĭnum, vīscus, vīscum. *epith:* fōrte, vīscōsum.
glut, glut, Glu, glu, & sub Bełkocę.
glūtĭnā mentum. *Kleiona rzecz.* Leymung.
glūtĭnātor, *Książnik 2.* Papierleymer. (wy.
glutinatus. *Kleiony.* Geleymt glutinosus, *Kleio-*
glūtĭno, *as. Kleię, Stulam.* Zusammen leymen. *Quod fuerat verbum carnis dum glutinat usum,* Prud. *syn.* Conglūtĭo, āgglūtĭno. *phr:* Glūtĭne jūngo, strīngo, cōmpīngo, nēcto, cōnnēcto.
glūtĭnum, *Kley 1. Klaister.* Leym.
glūtĭnum ferri, *Lit.*
glūtio, *is. Połykam.* Schlucken. *pro glocido etiā usurpari ait Sipontin.*

glūto, *onis.* gnatho, *onis Zarłok Łákomy 1.* Ein gluttus, *ti. Gárdło 1. Zarłog.* (Fraaß.
gluttus, *ti. Ubity 2.* wol geknetet.
glўcyrrhiza, glycyrrhizon, *gr. Lukrecya.*
glўcўsĭde, *es. gr. Piwonia.* (*Kocanki.*
gnăphălion, gnaphalium, *gr. Ukwáp, Pięciornik*
Gnarrigavit, i. narravit. Gnarruisse, i. narrasse, Fest. Prisca.
Gnaritas Swiádomość das Wissen und Verstand
Gnaruro, sub Oznaymuię. gnaruris, Swiádom, y znaiomy.
gnārus, *idem & Umieiętny.* Wissenhafft. *Non cultor instans non arator gnarus est.* (Jamb.) *syn.* Pērĭtus sōlers, ēxpērtus, scĭens, dŏctus, nāvus, prūdens.
gnātula, *Coreczká.* Ein Töchterlein.
gnātus, *Syn.* Sohn. *Gnatum exhortarer ni mislo matre Sabella.* V. *syn* Nātus, fīlĭus. (nüß.
gnavitas, *Biegłoś* Fleiß/ Embsigkeit/ Erfahr-
gnāvĭter, *Rzeſko.* Fleissiglich/ hurtig. *morantur agendi gnaviter id, quid.* N. *syn* Fōrtĭter aū dācter, sōlērter.
gnavus, *Rzeſki.*
gnēsius, *gr. Práwy 2.*
gnĕphŏsus, *è græco. Ciemny.*
Gnobilis, Znaiomy.
gnoma, *æ. è græco, Miernicży ſtátek,* Ein Maß da mit man die Aecker messet.
gnōmon, *onis. gr. idem & Práwidło 1. Zegará słonecznego pręt, Zęby trzonowe 2 Węgielnicá* Ein Richtscheyd/ Richtschnur. *Item:* der Zeyger einer Sonnuhr. *Tertia Solque micant ad sextos gnomonas ibat.* Cl. *syn:* Nōrma, rēgŭla, *In Horologiis,* īndex stўlus ăcus. *phr.* Stўlus hōrārĭus. Hōrārum īndex, ăcus. Horas umbra nŏtans.
gnōmōnice, *es. gr. sub Zegárá słonecznego pręt.*
Gnosco, Znam 1. Gnide, lege Cnide.
Gōbio, *onis.* gōbius, *ii. gr govius, Kiełb:* Ein Gründling. *Ne multum capias, cum sic tibi gobio tantum.* Juv. *epith:* Căpĭtātus, ŏpĭmus, flūvĭalis, āmnĭcŏla. *phr:* Princĭpĭum cœnæ gōbĭus ēsse sŏlet. Tu quŏque flūmĭnĕas inter mēmŏtānde cŏhōrtes Gōbio.

Gomor, *ſub Půłtorá garcá.*
gŏnorrhŏéa, *gr.* *Płynienie 2.*
gordŏnia, *gr.* *Koral.*
goſſampīnus, *goſsīpīnus*, *Báwełniány.* (baum.
goſsīpion, *um.* *Báwełniány chroſt* Baumwollen
grăbătus, grăbātŭlus, *Łoſzko dzienne.* Ein Lo-derbeth. *Sed ſic nec focus eſt nudi nec ſponda grabati.* Mart. *ſyn.* Cŭbīle, tŏrus, thălămus, ſtrātum lĕctus. *epith:* Tĕnŭis vīlis. *phr:* Tĕnŭi tum sōla grăbāto. Dĕcŭbuit. Mēmbra lĕvat sēnſim vīli dēmiſſa grăbāto. *v. Luctus.*
graccito, *Gęgá gęś.*
gracila, *à gracilus*, *gracileus*, *gracilentg*, *Szczupły*
gracileſco, *Chudnę*, *Szczupleię.* Dünn/ und mager werden.
grăcĭlis, *gracilipes*, *Szczupły*, *cienki 2* Mager/ dünn/ rann. *Et gracilis ſtructus effugit umbra rogos.* Ovid. *ſyn:* Grăcĭlēntus, ēxīlis macer, măcĭlēntus tĕnŭĭs, pārvus, ēxīgŭus.
gracĭlĭtas, *gracilitudo*, *Szczupłość.* Magerheit/
gracillo, *as.* *Krekorzę.* (Dünnheit
grăcŭlus, *Káwká. Sujká*, *an Jaſzczur rybá.* Ein
gracus, *Káwká.* Ein Tale. (Tale.
Grădālis, *Krokowy.* *gradalis pes Jambus Diomed.* *gradariæ pugnæ apud antiquos aptus.*
grădārius, *Jednochodnik*, *Zmudzinek.*
grădātim, *Po ſtopniách*, *Po wſchodách*, *Wſchodowáto.* von Tritt zu Tritt. *Uſque ad principium placeat damnare gradatim.* Phr. *ſyn:* Sēnſim, paulātim, pĕdĕtēntim.
gradatio, *Poſtępowánie*, *Wſchodowáte ſiedzenie.* Fortgang.
Gradatio, Figura Oratoria, eadem Climax ſuprà.
gradationes ſcalarum, *Wſchod 1.*
gradātus gradilis, *Wſchodowáty*, *Stopniſty*, *Nierowny.* Geſtaffelt.
gradibus, *Po ſtopniách.*
grădĭor, *graderis Infinit. gradi*, *Idę*, *Brnę.* Gehen/ tretten. *Ipſe unà graditur comitatus Achate.* Virg. *ſyn:* Īncēdo, ĕo, vādo, āmbŭlo, vērſo, Cŏmpŏſitōſque grădus, ăgit ātque lĕves cīrcumfertque grădus īnque tŭo cĕlĕrem līttŏre sīſte gradum. *v. Incedo.*

Gradipes, *Iſidor. cor. Bradypus.*
Grădivus, *ſub Woienny.* *Gradivumque patrem Geticis, qui &c. Inclyta Amazonidum magnoque exorta Gradivo.* Val. *v. Mars.*
gradivus, *Krokowy.*
grădus, *ûs.* *Krok 2. 3. 4.* *Stopień*, *Szczebel*, *Wſtęp*, *Mieyſce 2.* Ein Tritt/ Staffel. *In gradibus ſedit populus de ceſpite factis.* Ovid. *ſyn:* Grĕſſus, pāſſus, īncēſſus. *phr.* Cĕler, præceps; cĭtātus, velox præpes văgus, prŏpĕrus, tārdus, lēntus, sēgnis, ĭners, dŭbĭus, cērtus, firmus, tĭtŭbans, trĕmŭlus, răpĭdus, fŭgax, sŭbĭtus, īncērtus, ănhēlus sŭccĭdŭus, lābans, fēſſus, æger, cōmpŏsĭtus, sŭſpēnſus, sūblīmis, sŭpērbus. *v. Gradior.*
gradus militaris, *ſub Krok 4.*
gradus ſuſpenſus, *Dybanie & ſub Dybię.*
græcanicum pavimentum, *Tło nábiiáne.*
græcănĭcus, *Grecki.*
græcè, *Po grecku*, *ſub Greckim ięzykiem.* (cki.
græcĭa, *Grecya.* Griechenland. græcienſis, *Gre-*
græciſſo, *Greckim ięzykiem mowię.* Griechiſch reden. (fen obligen.
græcor, *Rozgardyaſ*, *ſtroię* dam frrſſen und ſauf
græcoſtăſis, *gr.* *Poſelſká goſpodá.*
græcŭlus, *ſubſt:* *Greczyn.*
græculus græcus, *adject:* *Grecki.*
græcg. *ſubſt.* *greczyn.* gralla, *Drążek* Ein Steltz/ oder Steck daran man Sich lehnet im gehen
grallātor, *Drążnik 2.* *Kuglarz*, *Mietelnik.* Ein Steltzner/ der auff Steltzen gehet.
grallatorio gradu eo, *Kroczą idę.* (chodzę.
grallatōrius, *Spory Szeroki*, *& ſub Kroczę*, *Sporo*
grāma, *æ.* *Oczny gnoy.* Butzen der Augen.
grāmen, *inis.* *Trawá 1.* Graß. *Libavit quadrupes neque graminis attigit herbam.* Virg. *ſyn:* Hērba. *epith:* tĕnax, frōndens, fœcŭndum, hūmĭdum, āmænum, jŭcŭndum. *phr:* Hērbæ grāmĭnĕæ. Grāmĭneus cēſpes, tŏrus. Tērræ gēmĭna pŭbēſcunt cāmpis, Læta vĭreſcunt, flŏrent, hălant, rĭdent, vērnant Grāmĭna. Vărĭis grāmĭna pĭcta mŏdis. Hērbŏſo vēſtĭti vĭrĭdes, vērnāntes grāmĭne cāmpi. Vĭrĭdi sēmper ſe grāmĭne veſtit. *v. Herba.*

Gramne

Gramen aculeatum, *Krwáwnik 2. Mánná.*
gramen canium, *Psia pasza ziele.*
gramen mannæ, *Mánná 2.*
gramen parnassi, *Bluszczoperz.*
grămia, gramiosus, gramosus, *Oczny gnoy.* Butzen der Augen.
gramĭneus, graminosus, *Trawny 2.* Das von Graß gemacht ist. *graminea ripa religavit ab aggere classem.* Virg *syn:* Hērbōsus, hērbĭdus.
gramma, *tis. gr. Szkrupuł, Pisanie 1. Literá, List 3. Księgi publiczne.* Ein Buchstab.
grammăteus, grammătias, *æ. m gr. Pisarz 2.*
grammătĭca, *æ vel e es. Grámátyká.* Sprach und Schreib-Kunst. *epith:* Dōcta, pĕrīta, nōbĭlis, măgīstra, pălæmŏnia. *phr;* ārs Pălæmŏnis ārtem, īlle pălæmŏnia nōn īnscius ārte rĕvōlvit īmplicita.
grammaticalis, grammaticaliter, grammaticè Idē
grammaticus, *adject: sub Grámátyká.*
grammătĭcus, grammatista, *subst: Grámmátyk, Mistrz szkolny, Klechá* Das zu der Grammatick gehört. *Grammaticas ambire tribus, & pulpita dignor.* Hor,
grammatŏphylăcium, *gr. Káncellarya.*
Grana benedicta, an rectè? Paciorki święcone.
grānārĭum, *Gumno, Szpichlerz.* Ein Kornhauß/ Konspeicher. *Cum tua plus laudes cameris granaria nostris.* Hor. *syn* Hōrrĕum. *epith:* Căpax, āmplum, dīves, trĭtĭcĕum, cĕrĕāle,
grānātim, *Po ziarnku.* (rĕfērtum.
grānātum, *granatowe iáblko grucá.* granat-Apffel
grānātum, *sub Wzobki* grānātus, *sub Ziernisty.*
grānātus, *ûs. Ziarn zbieránie.*
grāndævĭtas, *Stárość 1.* das hohe Alter.
grāndævus, *Stáry* Eines grossen Alters. *Vecto abes & qua grandævus alethes.* Vir. *syn: v. Senex*
grāndesco, *Rosłę, Rozrastam się, Dorastam 1. Pęcznieię, Miąszeię, Obradzam, Podrastam, Nárastam, Przyrasta czego.* Großwerden,
grandiloquq Wspániáłomowny, Poważny. Prächtig mit Worten. *Inter grădiloquos per mille* Ar.
grāndĭno, grandinat, *Grad pada.* Es hagelt. *syn:* grāndo plŭit, rŭit, præcĭpĭtat. *phr:* ēffūsa grāndĭne nīmbi præcĭpĭtānt. Strīdĕnti rĕsŏnāns crĕpĭtu rŭit āĕre grāndo. Rŭit crĕpĭtans grāndĭnis īmber. Tēstis crĕpitans sălit hōrrĭda grāndo Vītes, sĕgĕtes tĕrram, tecta grāndo vērbĕrat, lædit, pĕrcŭtit, icit, pūlsat, quătit. Culmĭna grāndĭne crēbra icta sŏnat. Crēbra sonans volĭtābat ab āĕre grāndo. Grāndĭnis & crēbra tēllus crĕpĭtānte prŏcēlla pūlsa, sŏnat, ruptīsque mĭcānt ē nūbĭbus īgnes. Cum sălĭēnte grāves cĕcĭdērunt grāndĭne nimbi. Hōrrĭda grāndo cōntrīvit sĕgĕtem.
grāndĭne verberata vinea. *Grádowizná.*
grāndĭnōsus, *Grádowy, Gruczołowáty.*
grāndio, grandiri facio *Rosłym czynię* Grössern
grāndio gradus, *Kroczę, Sporo chodzę, Stąpam, Przyspieszam.* Eylen.
grāndĭor, *Buyno rosłę, Rosłę 1. Rozrasta się.*
grāndis, grāndĭcŭlus, *Rosły, Spory 1. Dorosły, Plenny Wielki 1. Wspániáły, Poważny* Groß/ hoch/ alt.
Grandiscapius, Pniakowáty, gruby 3. Krzewisty.
grāndĭtas, *Stárość 1. Powagá.* Grösse.
grāndĭtas verborum, *Mowá nádęta.*
grāndĭuscŭlus, *Rosły,* Großlecht.
grāndo, *inis Grad, Gruczoły, ięczmyk* Hagel.
Hic ego nigrantem commista grandine nimbum Vir. *epith:* Săxĕa, hўbĕrna, pĕrnĭcĭosa, brūmālis, hўpĕrbŏrea, cōncrēta. crĕpĭtāns, sălĭēns, nĭvālis. *phr:* Grāndĭnis ictus, iræ. Nimbi mūlta grāndĭne mīxti. Nix īndūrāta, cōncrēta. Gĕlĭdis cōncrētis vēntis nīmbi. Lăpĭdum dūræ hyemes. Dūris grāndo īnvīsa cŏlōni, prōstērnēns sĕgĕtes. Tēctis crĕpĭtāns. Sŏnĭtu strĭdēnte rŭēns Lăpĭdōsæ grāndĭnis īmber. Quătĭēns sўlvas. Grāndĭne nīmbus. *v. mox Grandi.*
grānĕa, *Grucá.*
grānĭfer, *Ziarná zbieraiący.* das Kerner trägt. *Graniferúque agmen subjectis spargere &.* Ov.
grānĭfĕrum agmen. *Mrowisko.*
grānōsus, *Ziarnisty.* voll Kerner.
grānum, *Ziarno 1. 4. Pęczak, Gruzłá, Grucá, Iądrko woienney iágody, Kármázynowe iágody, Członek czosnku.* Korn oder Kern an der Kornfrucht. *Punica sub lento cortice grana rubent.* Ovĭd. *epith:* Pūrum, lăctēns, flāvēscens, cĕrĕāle, tŭmens.

Grānum cocci, granum illicis aquifoliæ. *Kármázynowe iágody.*
Grăphiarium, è gr. *Pisarska szkátułá.* (lerey.
graphĭce, *es gr. Málárstwo* die Kunst der Mahl
grăphĭcè, *grzeczy, świetno, stroyno.* Außtrücklich
grăphĭcus, *gr. Grzeczy, Stroyny, Sztuczny, Ukłádny. Frant, Wyborny.*
grăphĭcus nugator, fur. *Wierutny.*
grăphĭdis scientia, *Rysowánia náuká.*
grăphis, *idis. gr. idem, & Málárstwo.*
grăphĭum, *gr. Pioro pisarskie.* Ein Pensel damit man Mahlet. *Quid digitis opus est graphium lassare tenendo* Ovid. (berey.
grăssātio. grăssātūra, *Rozboy, Gráffowánie.* Rau:
grăssātor, *oris. Rozboynik, Ponocnik.* Ein Rauber. *Subitus grassator agit rem.* Juv. *syn:* Pŏpŭlātor, latro, fur. *v. Fur.*
grăssor, *Rozbiiam, Pędem idę 1. Srożeię, Bobruię, Chodzę 1. 4. Brodzę 1. Szaleię, Páſtwię się, Uderzam ná kogo, Postępuię práwem, Chádzam.* Berauben/ überfallen/ Gewalt brauchen. *Miscuit, aut ferro grassatur saepius illū* Juv. *syn.* Fŭror, āris, *vel* invādo, *vel* dīffūndo, spārgor.
grātè grātānter, *Wdzięcznie, Przyięmnie.* Danckbarlich. (chend.
grātè-olens, grateolens, *Pachnący* Schön rie-
grātes, *hæ. Dzięká.* Danck sagung. *Jam jam superno numini grates ago.* (Jamb.) S.
gratias ago, grates ago, habeo, reddo. *Dziękuię.* Danck sagen. *syn:* grātes solvo red dō, pēndo, rĕpēndo, ēxsŏlvo, pērsŏlvo, rĕfĕro, dīco, cōncĭno. *phr.* Jūsta rĕpēndĕre dōna. Quas dicĕre grātes. Quāsve rĕfĕrre pāras? Nōmĭnis ante mei vĕnĭent ōblīvia nōbis, pēctŏre quam pĭĕtas sit tua pūlsa mĕo, Fōrtūna est īmpar ănĭmo. Dum lūmen vītāle vĭdebo, Spīrĭtus ōffĭcĭo, sērvĭet iste tŭo. Vērba sed ŏffĭciis cūncta mĭnōra tŭis. Ætērni pĭgnora mŏnŭmēnta ōbsĕquii dăre. Haud ŏpis est nostræ. Mĕrĭtis hæc grātia tāntis rĕddĭtur & lĕvis hæc mĕritis rĕfĕrātur grātia tāntis. Si mĭnus īnvīto te quŏque, grātus ĕro. Vēstri non īmmĕmor ūnquam. Qui măla sŏllĭcite nŏstra lĕvātis. Dĭi tĭbi (si qua pios rĕspĕctant nūmĭna? si quid ŭsquam jūstĭtĭæ est & mens sibi cōnscia rĕcti) præmĭa dĭgnă ferant. Nec laudāre sātis dīgnāque rĕpĕndĕre grates sŭfficiam, rĕfĕrēnt sŭpĕri. *v. Remunero.*
Grātia, *gratiola. Łáská, Przyiemność, Sprzyiánie, Pięknosć, Udátność, Dobrodzieystwo.* Danck/ Schönheit/ Gunst *Adolescet gratia facti.* V. *syn:* Lĕpor vĕnūstas, pūlchrĭtūdo, vel ămor, stŭdĭum pietas, fāvor, dōnum, mūnus, ōfficium vel grātus ănĭmus grāta mĕmoria vŏlūntas. *epith:* Bĕnigna, ămica, sīncēra. *phr:* grātĭa dēbētur mĕrĭto pro rebus ĭnĕptis, Grātia, quæ tārda est, īngrāta est Sī bene quid ficias, facias cĭto făctum nsm grātum ĕrit, īngrātum grātia tarda făcit.
grātiâ, gratis, *Z łáski, Dármo.*
grātia hominum, meâ, tuâ, *Ná przyczynę, Dla* 4. 6. auß meiner Gnad.
gratia legum, *Dyspensacya.*
gratiâ verbi, gratiâ exempli, *Ná przykład.* zum Exempel.
gratiæ causâ, *Ná przyczynę, Pochlebuię.*
gratiam effundere exulcerare. *Zárobić ná niełáskę.*
gratiam creo, quæro, aucupor. *Przysługuię się, Przypochlebiam się.* gratiam facio. *Dziękuię. daię pokoy, Dyspensowáć, Odpuszczam, & addita præpos:* Przysługuię się.
gratiam habeo, *Wdzięczenem.*
gratiarum actio, *Dziękowánie.* Danck sagung
grātĭficātio, *Chęci pokazánie, Dogadzánie, Przysługá.* Dienst oder Gefallen/ den einer dem andren bewiesen hat.
grātĭficor, *Dogadzam 1. Przysługuię się, Łáskę komu uczynić, Doświadczam: Winszuię, Chęć pokázuię, Pochlebuię.* Einem willfahren/ Dienst oder Freundschafft beweisen. *syn:* Făvĕo, mūnĕro, dōnis ōbstrīngo, ōffĭcĭis, dēvĭncio.
Gratilla libi genus Arnob, vel pultis Muret.
gratiosa missio, *Odpráwá żołnierská.*
gratiosus, *Przyiemny, Fáwory maiący, Miłośny Sprzyiázny, Záchowáły.* Angenehm/ wolgefallig.
grātis, *Adverb. Z łáski, Dármo.* Vmbsonst/ ohn

ohn Wiedergeltung. *Dat gratis, ultro dat mihi galla, nego.* Mart. (barkeit.
Gratito, Gęgam. grātitūdo *Wdzięczność.* Danck
grātor, *aris Winszuię, Dziękuię 2* Sich freuen Glück wünschen. (umbsonst.
grātuīto, *Z łáski, Dármo 2.* Guts Willens/
grātuītus, *Dobrowolny, Dáremny, Prożny.* Unverdient. *Largis gratuitum capit rapinis.* Phal Stat. *syn.* Grātis, ūltro dătus, oblātus.
gratulantis affectus. sub Chwałá Bogu.
grātūlātio, *Winszowánie, Dzięká* Glückwünschung. *Lacrymas in ipsis gratulationibus* (Jamb. Prud.
grātūlor, *Winszuię, Dziękuię.* Glück wünschen/ sich darüber erfreuen. *Gratulor ingenium non latuisse tuum.* Ovid. *syn:* Cōngrātūlor, grātor. *phr:* Gaudĭa tēstŏr, prodo, Lætĭtiæ dare sīgna tuæ. Fēlīci sĕcūndo lætor ămīci sūccēssu. Cērtātim sōlēnnĭa gaudĭa jūngit, celēbrat tōtōque lĭbēns mĭhi pĕctŏre grātātur rĕdūces, & gāza lætus āgrēsti. *v. Plaudo.* (es ist mir lieb.
grātum est, gratum habeo, *Podoba mi się, Lubię.*
grātus animus, *Wdzięczność.* Danckbarkeit.
grātus *Przyiemny Wdzięczny* Angenehm/danckbar. *Flecte viam velis, an sit mihi gratior ulla.* Virg. *syn:* Jucūndus, ăccēptus, dūlcis suāvis ămātus, vel mĕmor ŏffĭcĭi, nōn īngrātus, nōn īmmĕmor. *phr:* grātus ănĭmus, Bĕne āpud mĕmŏrem vĕtĕris stat grātia făcti. *v. Gratias ago.*
Gravastellus, Stáruszek, Prożny chleb.
gravātim grăvātē, *Leniwie, Niechętnie, Cięszko* Beschwärlich/ ungern. *Qui nimia levitate vadunt plerumq; gravatim.* Lucr.
grăvātus, *Ociężáły.* beschwärt.
grăve æs, *W sztukách miedź.*
grăvēdĭnōsus, *Głowy bol cierpiący.* & *sub Sapká.*
grăvēdo, *Sapká, Głowy bolenie, Rymá, Pluwciny.* Hauptschwäre. *Fœcundos aperit partus matura gravedo.* Nemes.
grăvĕōlens, *Cuchnący, śmierdzący* uber riechend stinckend. *Ad fauces graveolentis averni.* Virg.
grăvĕōlentia, *Cuchnienie, Smród.* böser Geruch Gestanck.

grăvēsco, *Pogárszá się, Obrażam.* Schwär werden *Nec minq interea fœtis nemq omne gravescit.* V
grăvĭda, *Brzemienna, Chodzi z synem.* Schwangere Frau. *syn:* Prægnāns, fœta. *phr:* Grăvis pōndĕre fœtus, Hăbēns īntra vīscĕra fœtum, ŭtĕro, lăbōrāns pŭella. Mārte grăvis gĕmĭnam pārtu dăbit ălia prōlem Sūrgēntemq; ŭtĕrum, ătque ægros in pōndĕre mēnses ōccŭlŭit, plēnis dōnec stăta tēmpŏra mensis ăttŭlit, & pārtus īndex Lūcīna rĕsōlvit, ălvus pōndĕre tūrget ūrgent māturi pōndĕra vēntris. Sūs fĕra jam grăvĭor mātūri pīgnŏra vēntris ēmisit fœtum. Jăcet īlla grăvis jam scīlĭcet īntra vīscĕra Rōmānæ cōndĭtor ūrbis ĕrat.
grăvĭdĭtas, *Brzemienność.* Trächtigkeit.
grăvĭdo, *as. Brzemienia nábáwić.* Schwanger machen. *Nec nobis fundasse solum gravidare novales.* Helpid.
grăvĭdus, *Cięszki 1* Voll, schwär, schwanger. *Bis gravidos cogunt fœtus duo tempera messis.* Virg. *syn:* Grăvis, ŏnĕrōsus, ōnūstus.
gravior quàm ut ferri possit. *Nieznośny.*
grăvis, *Cięszki 1. Ociężáły, Obciążliwy, Niezdrowy 2. Przykry 3. Ważny 2. Gruby, Powáżny 1. 2. Otyły, Drogi, Letni 2. & sub Brzemienna.* Schwär, wichtig. *Aut gravibus rastris galeas pulsabit inanes* V. *syn:* Pōndĕrōsus; grăvĭdus, vel austĕrus, sĕvērus. *phr:* Sŭpĕrans grăvĭtate Cătonem. *v. Gravitas.*
grăvis armaturæ miles. *Kirysnik.* Kürisser.
Gravistellus, Zgrzybiáły, Prożny chleb, Otyły.
grăvĭtas, *atis. Cięszkość, Obciążenie, Ociężáłość.* *Ignava nequeunt gravitate moveri.* Ovid. *syn:* Pōndus, ŏnus, mōles. *epith:* Īngens ŏnĕrōsa.
grăvĭtas, *atis. Powaga.* Majestät, Erensthafftigkeit, Gravität O. *syn:* Majestas auctōritas tĕrrĭcitas sĕvērĭtas. *epith:* Tĕtrĭca, mātūra, dĕcēns, dĕcōra, insīgnis. *phr:* Sĕvērus, tĕtrĭcus, grăvis vūltus. Plēnus grăvĭtāte sĕvēra vūltus, in tĕnĕro grăvĭtas ōre sĕnīlis ĕrat. Sŭpĕrat grăvĭtāte Cătōnem. Spĕctāre senem Jŭvĕnīlĭbus ănnis Vūltu grăvĭtas īmmōta sĕreno. Habĭtus grăvĭtate dĕcōrus Trīste sŭpĕrcĭlium dūrĭque sĕvēra Catōnis Frons. Rīgĭdi sed plena pŭdōris ēlūcet grăvĭtas, fāstu jūcūnda remōto.

Grăvĭter, *Cięſzko*, *Obciążliwie*, *Poważnie*. Schwärlich. *Ipſe gravis, graviterq; ad terram pondere vaſto.* Virg.
grăvĭuſcŭlus, *Przyciężſzy*, *ſub Przymiążſzy*.
grăvo, *Obciążam.* Beſchwären *Non poterat veſtras illa gravare manus.* Prop. *ſyn*: Prægrăvo, ŏnĕro, prĕmo, ŏpprĭmo, cŏmprĭmo, ŏbrŭo.
grăvor, *Cięſzko mi, Lenię ſię, Nie rad co czynię, Obciążaią mię.* Ich werde beſchwärt.
Graxo, Plaut à Craxo i ſtrepo Cave ne graxis Me-
grĕgāles, *hi. Towárzyſtwo 2.* (*urſi Giſani.*
grĕgālis, *Towárzyſz 1. Poſpolity.* Zur Schaar gehörend. *Quod plebs gregalis incolat.*(Jam. Dim.) Pr. (*podły*. Gemeiner Soldat
grĕgārĭus, *Stádny, Podły, Poſpolity, Zołnierz.*
grĕgātim, *Gromádą, Stádem.*
gregoriana, orum. Gregoryanki, ſub Gregoryanek
gregoriani modi, Gregorianus cantus, Chorał.
Grĕmio complector, foveo, *Piáſtuię.*
grĕmĭum, *Łono 1. 3. Zanádrza.* Die Schooß *Ut cum te gremio accipiet lætiſſima Dido* Virg. *ſyn*: Sĭnus, pĕctus. *epith*: pērdūlce ămœnum, jūcūndum *phr*: ēxcĭpiet grĕmio protĭnus ĭlle ſuo *v. Sinus.*
grēſſ9 *ûs.* greſſio, *onis Chòd Krok 3 4* Ein Tritt Staffel *Greſſib9 impreſſis ſpatiat9 triverit udū* Prud. *ſyn*: ĭngrēſſus, gradus. *v. Gradus.*
grēx, *egis. m. Trzodá, Orſzak, Towárzyſtwo, Gromádá 2.* Eine Schaar, He d Viehes. *Ut gregibus tauri ſegetes ut pinguibus arvis.* Virg. (*Ab Armento diſtinguitur, quod Grex propriè ſit minorum animalium, puta ovium, porcorum caprarum & ſimilium. Armentum verò de majoribus, ut de equis, bobus &c. dicatur. Pöëtæ tamen nonnunquam has leges non ſervant, & gregem etiam pro Armento uſurpant.*) *ſyn*: Pĕcus, pĕcŭdes, pĕcŏra, pĕcŭarĭa, ărmēntum. *epith*: Hĭrſutus, ĕrrātĭcus, ŏpĭmus, fæcūndus. *phr*: Pĕcūdum grex gĕnus. Grēx ărmēntŏrum. Lūnatīq; grĕges claūſo ſtăbŭlāntur ŏvĭli, Lānĭgeros ăgitāre grĕges. Grĕgem vĭrĭdi cŏmpēllĕre hĭſco Quadrŭpĕdum ŏmne gĕnus. Lānigĕrumq; pĕcus rūrĭcŏlæque bŏves. Rĕpĕtunt cĕlĕres pāſcŭa nōta grĕges. Pērsūltānt pĕcŭdes paſsĭmq; vāgāntur per agros.
grēx, *f. ſub Stádo.*
grēx anatum, ovium, anſerum, armentorum. *Stádo.* grēx apum, *Roy pſzczoł.*
Gricena gricenea priſcum. Lina. (Rede.
grĭphus, *gr. Mowá trudna, Wierſzá.* Schwäre
Grillat ſub Swiercz. Griſeus B. ſub Száry. Grau.
Grocito, Kraczę. grōma, *Miernicży ſtátek.*
grōmătĭca, *Miernicka náuká.*
grosſus, *ut aliqui ſcribunt, ſed meliùs.* grosphus, *gr. ſub Spis.*
Groſſitudo, Miąźſzość. Dicke.
grŏſsŭlus, grŏſſus, *m. Figá niedoyzrzáła.*
Groſſus, m. ſubſt: an Groſz. Ein groſchen.
Groſſus, adject: Miąźſzy.
grūma, *Miernicży ſtátek, Rurmiſtrzſkie práwidło Krzyżowa drogá, Rozſtánie drog ſub Wiertel*
grūmo, *as Rownam 1. Wyrownywam, Mierzę 1.* Meſſen.
grūmŭlus, *Bryłká.*
grūmus, *Bryłá, Gruzłá, Págorek.* Ein Bühel.
Grundio grunio, grunnio, *Kwiczę.*
grūnnītus, *us. Kwiczenie.* das grunzeln der
Gruo, gruunt, Krękaią. (Schwein.
grus, *gruis f.m. Zoraw 1.4.* Ein Kranich *Jam gruibus pedicas, retia ponere cervis.* Virg. *epith*: aĕrĭa, quĕrŭla, brūmālis, Thrēĭcia, Strȳmŏnĭa, Bĭſsŏnĭa. *phr*: Thrēĭcĭa vŏlucris, Pălămēdis ăvis, āles. Quæ pĭgmæo sānguĭne gaūdet ăvis. Grus ŏrdine lōngo, Cum clamore vŏlat Strȳmŏniæ cĭnxĕrē grŭes lōngo ŏrdĭnę cælum. Rĕdeŭntq; grŭes, & sēmĭna sūlcis jacta legunt. Clangunt Naūpliadæ vŏlucres, & pērvĭa pēnnis Nūbĭla conſcrībūnt Tūrmatim Pălămēdis ăves cēlſæque per āltum aĕra clāmāntes ve-
gryllus, *Swiercz.* (nĭunt.
grȳphus, *i. gr. Wierſz, Gryf.* Ein Greiff.
grȳphus, *i gr. Noſa wypukłego* Ein Krumme
gryps, *yphis, vel ypis. gr. Gryf.* (Naaß.
Guberna, orum. Ster. Steuer ruder.
gŭbernăcŭla tĕneo, tracto; *Steruię, Rządzę.*
gŭbērnācŭlum, *Ster, Poiazd, Rząd.* Ein Steur Ruder auffm Schiff. *Ipſe gubernaclo rector ſubit. ipſe magiſter.* V. *ſyn*: Clāvus, temo, nāvis mŏderāmen, rĕgimen, hăbenæ *vel figur.* Temo, gŭbērnātio, ădmĭnĭſtrātio,

impe-

Imperium, mūnus, ōfficium. *epith*: Nauticum, prŏpĕrum, fidum, flēxile. *phr*: Rĕgimen dextra mŏderānte cărīnæ flĕctĕre dū ĕre, tōrquēre, mŏderari, rēctor ĕrit pūppis clāvōque īmmōbīlis hærens mūtābit pĕlago tērras. *v. Clavus navalis.*

gŭbērnātio, *Spráwowánie, Rząd* Rehierung.

gŭbērnātor, *Sternik, Rządcá.* Ein Verwalter, Regent, Steurmann. *Ipse gubernator puppi palinurus ab alta* Virg. *syn*: Rēctor, mŏderātor. *epith*: Prōvĭdus, pērvīgil, sōllĭcitus. *phr*: *de nautico.* Nāvis măgīster, dūx, cūstos, dŏmĭtor, īpsē sēdēns, clāvūmq; rĕgit, vēlīsq; mīnistrat. Quī rĕgit ārte rătem. Vīncĭtur ārs vento nec jam mŏderātor hăbēnis ūtitur. Dŏmito frĕti navārrhus.

gubernium, sub Rządcá. Regierung.

gŭbērno, *as. Rządzę 1. Steruię, Spráwuię, Miárkuię.* Regieren, verwalten *Quid qui gubernat astra, qui nubes quatit.* (l) *syn*: Rĕgo, dīrīgo, dūco, mŏdĕror, īmpĕro. *v. Impero.*

gŭla, *Szyiá 1. Gárdło 1. Gębá, Smák 2. Obżarstwo.* Gurgel Kehle *Item.* Fraß. *Quanta est gula quæ sibi totos* Juv. *syn*: Fauces, jŭgŭlum, gūttur, *vel* īnglŭvies, ĕdācĭtas, vŏrā ĭtas. *epith*: īnsatiābĭlis, tūrpis, inēxpleta, nĕfānda, īmmēnsa, nŏcēns. *phr*: Cībōrum īnsatūrāta fāmes, & nūnquam sōbrĭus ārdor, ēscārum īnfīnita vŏrāgo. Quæsītōrum tērra pelăgōque cĭbōrum āmbĭtiōsa fāmes, ēsŭrĭes, Lūxŭriōsa gŭlæ fāstidia. *v. Fames.*

gŭlæ extrēmum, *Gárdło.* Gullioca, *Łupiny.*

gŭlosè gŭlosiŭs, *Łákotliwie, Smáczno.*

gŭlŏsitas, *Obżarstwo.* Viel Fräſſerey.

gŭlōsus, gŭlo, *onis. Obżarty, Zarłok. Łákotliwy, Smákowániu dogadzaiący, Rosomak* Fräßig. *Non opus est nobis nimium lectore guloso.* Mart *syn*: Hēllŭo, gŭlo, lūcro. *phr*: Vŏrāx, ēpūlo, Gŭlæ dēdītus, āddīctus, sērvĭens, ōbsequens. Vēntri nātus. Vŏrāns ōmnia lūrco ēscārum vŏrāgo, gūrges. Dăpībus īndūlgēns, īnsătiābilis ōre, īnglŭvĭem dăpĭbus vīnōque replens. Nōn dāns frænа gŭlæ. Lurco ōmnia vŏrans Plurĭma dīspēndens mūltò quæsita lăbōre Sēctāns lāūtæ fērcŭla mēnsæ. Dīlapĭdans patrias hēllŭo tūrpis ŏpes. *v. Famelicus.*

gumia, *æ. Zárłok.*

gūmma, æ. gumen, gummis, *is. f.* gummi, *n. indecl. è græco, Kley z drzew.*

gūmmātus, gumminus, gummōsus, *Kleiowáty, Smolny.* Hartzig, voll Gummi.

gūmmĭno, gummo, *as. Kley puszczam.*

gummitio, *Kleiu puszczánie, sub Kley pusżcza, Násmalánie.*

gummosus, *Kleiowáty smolny.*

Gurdus, Głupiec.

gūrges, *itis. m. Głębokość, Topiel. Zarłok, Utrátnik.* Waſſerschlund, Wirbel. *Gurgitibus miris & lactis vortice torrens syn*: Vŏrāgo, bărāthrum, ăbȳssus, hiātus. *epith*: Præcēps, cūrvus, sĭnuātus, raucus. *phr*: Spūmōsi gūrgĭtis æstus. īra ŭndæ. Sĭnŭati gūrgĭtis ŏrbes. Tūrbĭdus, hīc cœno, vŏrāgo pēstĭfĕras ăperit faūces. Cūrvos sĭnuātus in ārcus. Spūmea rotans ăquas. Tŭmuitq; īntōrto gūrgĭte vŏrtex. *v. Hiatus & Charybdis.*

gūrgŭlio, *Czopek 2. Gárdło 1. Gárdłá uście, Członek 5.* Gurgel.

gūrgūstiŏlum, gurgūstium, *Chálupá.* *Gurgustium apud Jobum 40. LXX. habent fiscellam reddit Emmam. Ia Wierszá. Vuiecus.*

gūstātio, gustātus, *us. Kosztowánie 1. Smák Antypast 1.* Geschmack.

gūstatorium, *Hewar, Czárá 1. Stoł iadalny & sub Kosztowániu służący.* Tischgeschirr.

gūsto, *Kosztuię 1. Zákusić, Podsłuchywam.* Versuchen, kosten, schmäcken. *Ut nihil omnino gustáremus, velut illi.* Hor. *syn*: Dēgusto, lībo, dēlībo. *phr*: Gūsto lābris āttingo ēscas, gūstare pālāto.

gustus, gustulum. *Smák 1. Ukuszenie, Antypast 1. Czucie 2.* Geschmack. *Interea gustus elementa*

menta per omnia quærunt. Juv. *syn*: Gustātus, gustāmen, săpor. *epith*:Dulcis, grātus,svā vis, jūcūndus, săpĭdus, nectăreus. *v. Sapor*

gūtta, *Kroplá. Mirowy oleiek* Ein Tropff. *Gutta cavat lapidem consumitur annulus usu*. Ovid *syn*: Stīlla. *epith*: Mānāns, tūrgens, flūitāns, rĭgua, lūcida, stīllāns, liquēns. *phr*: Ros ēxĭguus. Ténŭis ăquæ liquor, āspērgo. Rūpe cădēbat ēxĭguis hūmor gūttis. Văga sūccĭduis gūtta cădēbat, flŭēbat ăquis ōra crŭentis Roribus & terra mŏriēntum āspērgĭne mānant. Gūtta căvat lăpĭdem, non vi sed sæpè cădēndo, ĭrrĭgŭæque cadunt ab aĕre gūttæ pērque mēos artus frigida gūtta fluit.

gūttāns, guttātus, *Kápány, Kroplisty, Nakrapiány, Járzębáty*. Triepffend.

gūttātim, *Kroplámi*. Tropffen weise. *In quam lacrymæ guttatim cadunt*. Jamb.

gūttŭla, *Kropelká, Trochá 1*.

gūttŭlus, guttum, *Bánieczká, Ampułká*.

gūttur, *Gárdło 1. Szyiá, Zárłok*. Die Gurgel, Kehl. *Objicit ille fame rabida tria guttura pandens*. V. *syn*: Jūgŭlum, faūces. *epith*:Căvum, rāucum, canōrum, blāndĭsonum. *phr*: Dum spĭrĭtus ūdo gūttture,dum querulo dūcĭtur ōre sŏnus. Fūndĕre cāntus ărgūto gūttŭre, dum quĕrŭlo dūcitur ōre sŏnus. Cōncăva dētrusit rĭgidum per gūttŭra fērrum. Hæsit enim sub gūttŭre vulnus, & ūdæ vōcis ĭter, tĕnŭemq; Ĭnclūsit sānguĭne vītam. Pariterq; lŏquentis vōcem ănimāmque răpit.

gūttur tumidum, turgidum, *Wóle 1*.

gutture turgido, *Wóláty* gutturis tumor, *Wóle*

gutturinium, *Nalewká*. (*Zarłok*.

gutturōsus, *Gárdłowáty, Szyiowáty, Wóláty*,

gūttus, *Nalewká 2. Ampułká, Bánieczká*. Gieß-kann. (*Poculum angusto collo, quo in sacrificiis utebantur*) *syn*: ūrcĕus, urcĕolus. *epith*: ămbrŏsius, fāgĭnus, sămius, căvus, concavus

Gўmnas, *adis. gr. Zapáski*. (căpāx.

gўmnăsiărcha, æ. gўmnăsiarchus, *m gr. Szkolny 2. & Zapáśnik*. Schulmeister.

gўmnăsii præfectus, *Szkolny 2*. Lehrer.

gўmnăsium, *gr. Szkołá 1. Zapáskow mieysce, Robotá*. Ein Hohe-Schul, darin man sich übet zu studiren und disputiren *Gymnasiis aderint, studioque ignava palæstra*. Luc. *syn*: Pălæstra: lūdus gўmnăstĭcus, palæstrĭcus, *vel* Schŏla, cōllēgĭum.

gўmnăsium flagri, *Smágániec*.

gўmnăstĭcus, gymnĭcus, *gr. Zapáśniczy*.

gўmnăstĭca ars, gymnici ludi, *Zapáski*.

gўnæceum, *gr Niewieście mięszkánie* Frauenzimmer. *Grāde gynæceū, quo seque suasq; reclusit* M.

gўnæcēum sacrum, *Klasztor 1*. Ein Kloster.

gўnæciārius, *Rzezániec*. Beschnittener.

gўnæcōnĭtis, *f. gr. Francymer*.

gўpsātus. *Gipsowány, Bielony, Pobielány, & sub Oblepiam*. Weiß gemacht. *Barbara gypsatos ferre catasta pedes*. Tib.

gўpso, *as gr. Pobielam, Polewam, Oblepiam* Mit Gyps bestreichen. (crāssum.

gўpsum, *gr. Gips*. Gyps. *epith* ālbum tĕnax,

gўrātus, *Okrągły 1. Kolisty. 2*. rund.

gўrīnus, *gr. sub Zábá 1*. (Kreyssen.

gўro, *as. Okrągło czynię*. Rund machen, umb-

Girofalco, onis. Białozor.

gўrus, *gr. Krążenie, Koło 3. Zatoki, Szránki*. Ein Wirbel, Kreyß. *Septem ignes gyros septena volumina traxit* Virg *syn*: ōrbis, cīrcŭitus, cīrcŭlus, ămbĭtus, nēxus ārcus, vŏlūmen, flūxus, sĭnus, spīra, rŏtātus glŏmĕramen. *epith*: vŏlutus, spătiōsus, căpax, rŏtātilis *phr*: Sinūōsus flexu ēlābĭtur ănguis. Mūltĭplices sĭnuētur in ŏrbes. Cōrpus sūblīme vŏlūmĭne gўrat. Gўros dūcĕre, ăgere, pĕrăgĕre, fōrmāre flĕctĕre, trăhĕre. Pēr īmmēnsos sĭnŭāre vŏlūmĭna gўros. Gўrūsq; rŏtālis ōrbes īmplicat īnnūmĕros. Volvĭtur ăncĭpiti gўro, in gўrum flĕctĕre, sĭnŭāre, glŏmerāre, vŏlvĕre in ōrbem.

H A

Ha *Interjectio cohibens, increpans, apud Plautum* Ha! nimis sæviter, & *Catull*. Ha nimis fero corde. *aliter*. O. *vel* Ah *ibi alij legunt*.

Ha ha, *Chá Chá.*
Habeant, *Porwan.*
Hăbēna, *Lec, Procy náwiązánie, Bicz.* Der Zügel am Zaum. *Ipse ter abducta circum caput egit habena.* Virg. *syn:* Lōrum, frænum, rĕtĭnaculum, căpistrum. *epith:* ăngūsta, flexĭlis, tĕres. *phr:* Mŏdĕrāmen ĕquōrum. Frænōrum, hăbēnæ Mănibus mōlītur, rĕgit, mŏdĕrātur hăbēnas. Lōra tĕnēre mănu. Habēnas lāxare, āffundere, īmmīttĕre, ādmīttĕre, pērmittĕre, cōncēdĕre. Lāxas dăre hăbēnas. Prōni dant lōra, volat vi fērvĭdus axis. Hăbēnas contrăhĕre, ādducĕre, prĕmĕre, sūpprimĕre: Hăbēnis cursus cŏhĭbēre cĭtātos. *v. Fræno Frænum.*
hăbēnæ, *Wodza, Rząd.* Regiment.
hăbēntĭa, *æ. Mięnie czego, Maiętność.* Habung, (Gut.
hăbēnŭla, *Zrzaz.*
habe tibi, *Schoway się.*
hăbĕo, *Mam 1. 2. Mieszkam gdzie, Mogę, Chcę, Chowam co ciepło & sub Niech 1, Często.* Haben besitzen. *Qui primi fines aliquando habuere Latinos.* Virgil. *syn:* ēst mĭhi, pōssĭdeo, ŏbtineo, tĕneo, *vel* sērvo, cōnsērvo, pŭto, æstĭmo. *phr:* Nīl tĭbi, quod dēmus, majus hăbēmus ăit. Sūnt mĭhi bis sēptem præstānti cōrpŏre Nўmphæ.
habeo acerbum aliquem, *Przykrzę się.*
habeo alicui dignitatem, *Szánuię.*
habeo aliquem artĕè, *Trzymam.*
habeo aliquo loco, *Ważę sobie.*
habeo aliquem malè, duriùs. *Często ile.*
habeo amicam, habeo rem cum, *Nierządu pá-(trzyć.*
habeo audire. *Radbym.*
habeo bellè, *Zdrowem.*
habeo certum, habeo pro certo *Pewna to, wiem (pewnie.*
habeo coctum, *Wárzę.*
habeo cognitum, *Znam.*
habeo compertum. *Wiem pewnie, Pewna to.*
habeo concionem. *Każę do ludzi.* Predigen.
habeo conventionem, convivium. *Czynię.*
habeo corpus jucundè. *Dogadzam sobie.*
habeo curæ, habeo curam. *Záwiaduię.*
habeo deliberatum, *Umyśliłem,* Es ist beschlossen.
habeo delicatum aliquem. *Pieszczę.* woll (thun.
habeo dictum *Rzekłę.* habeo effectum. *Czynię*
habeo factum. *Uczyniłem, Czynię.*
habeo in custodia. *Więżę.* Gefangen halten.
habeo in deliciis. *Kocham się.* woll thun.
habeo indulgenter aliquem. *Pieszczę.*
habeo in levi *Gardzę.*
habeo in loco, in numero. *Ważę sobie.*
habeo in potestate. *Wolno mi.* (Verlachen.
habeo licentiam. *idem* habeo ludibrio, *Szydzę*
habeo me malè, graviter. *Choruię.*
habeo miserum aliquem. *Trapię kogo.*
habeo notitiam, habeo notum. *Znam.*
habeo notitiam viri, vel fæminæ. *Nie pánną & Nierządu pátrzyć.*
habeo occultum. *Taię czego.*
habeo orationem. *Każę do ludzi.*
habeo perspectum. *Znam.*
habeo persvasum. *Pewna to.*
habeo pondus. *Ważę.*
habeo potius, habeo præpositum. *Przenoszę.*
habeo primùm. *Ważę sobie co.*
habeo pro certo, pro facto. *Pewna to.*
habeo pro deliciis. *Kocham się.*
habeo pro matula, pro nihilo. *Gárdzę.*
habeo pro stercore, *idem* habeo pro voluntate *Kocham się.* habeo pudicè, *Szánuię.*
habeo quid agam. *Wiem.*
habeo rationem alicujus. *Szánuię.*
habeo reverenter aliquem *idem.*
habeo rem cum femina. *Nierządu pátrzyć.*
habeo rem factam. *Czynię.*
habeo satis. *Przestaię ná czym.* (ten.
habeo secretum. *Taię co.* Das Secret hal-
habeo sensum oculorum, sensum videndi *Wi-(dzę.*
habeo sermonem. *Każę do ludzi.*
habeo statutum. *Umyśliłem.* Es ist beschlossen.
habeo tacitè, *vel* tacitum. *Taię czego.*
habeo visum *Widzę.*
habeo voluptati. *Kocham się* woll thun.
habeor, habetur, *Maią go zá.*

Habeſſit, *ſub Mam 1.*
habet, *Ma*, *Doſtał*, *Chwytam.*
habet bene, *Powodzi ſię.*
habet commendationem. *Zálecenia godny.*
habet dubium. *Wątpliwy.*
habet gratiam. *Przyiemny.*
habet momentum. *Zac.*
habet partes. *Przynależy.*
habet quæſtionem. *Niepewny.*
habet vicem. *Stoi zá to.*
Habet pro majori, *Ma.*
Hăbĭlis, *Spoſobny*, *Mierny*, *Trafia ſię 2.* Geſchickt fähig. *de morte habilem ſuſpenderet. arcum.* Virg. *ſyn:* āptus, cŏvĕnĭens, cōmmŏdus, *vel* ălacer, ăgilis, dĕxter sŏlers.
hăbĭlitas, *Snádność*, *Poſtánowienie.*
hăbĭliter, *Snádnie.*
hăbitābilis, *Mięſzkániu ſłużący*, *Mięſzkáią tám* Wohnhafft/ bewohnlich. *Æternet ô qua Sol habitabiles.* (Alcaic.
hăbĭtācŭlum, habitatio, *Mięſzkánie* Einwohnung. *Accipiuntq; cavis habitacula digna latebris.* Alc. *ſyn:* Hăbĭtātio, sēdes, dŏmus *vide* (*Domq.*
hăbĭtātor, *Obywátel.* Einwohner.
Habitio, *Mienie czego.*
hăbĭtĭor, *Cieliſty 1. Kráſny*, *Tłuſty* Feiſt.
hăbĭto, *Mięſzkam gdzie*, *Bywam gdzie*, *Uczęſzczam*, *Miewam.* Wohnen beſitzen. *Nulli certa domus, lucis habitamus opacis.* Virg. *ſyn:* Cŏlo, īncŏlo, tĕneo, frĕquēnto. *phr:* Nūlli cērta dŏmus, lūcis hăbitāmus ŏpacis. Quæ nĕmŏra aut vōs săltus hăbŭĕre? īllo me tēmpŏre dūlcis ălēbat Pătrĭa. Flūmĭna prŏpe agit, & in sȳlvis sōla & sēcūra mŏrātur. Quas cōndĭdit ārce. īpſa cŏlat. Stăgna cŏlit, rīpīsq; hăbĭtat, ūrbs antīqua fuit Tȳrii tĕnŭēre cŏlōni. Rīpārūmq; tŏros & prāta rĕcēntia rīvis īncŏlimus. Tāntum lĭbeat mēcum tibi sŏrdĭda rūra, ātque hŭmĭles hăbĭtāre căſas. Quo fūgis, ah dēmēns, hăbĭtārunt Dĭi quŏque sȳlvas.
hăbĭtu ſtudentis, *ſub Po włoſku.*
hăbĭtūdo, *Poſtáć*, *Poſtánowienie*, *Cerá*, *Cieliſtość*, *Komplekſya* Komplexion.
hăbĭtus, *ti.* habitior, iſſimus. *Tłuſty.*
hăbĭtus, *ûs.* *Nałog zły*, *Spoſobność 2.* *Poſtáć 1.*

Kſztałt, *Stroy.* Weiſe/ Geberde. *Virginis os habitumq; gerens*, *&c.* Virg. *ſyn:* Fŏrma cūltus gēſtus. *epith:* Dĕcēns, cūltus, sŭpērbus, præſtāns. *phr:* Cūltusq; hăbitūsq; cŏlōrum, Vāde, ſed īncūltus, quālem decet exŭlis ēſſe: īnfēlix hăbĭtum tēmpŏris hūjus hăbe.
hābĭtus malus corporis, *Suchoty.*
hăbĭtus oris, *Twarz 2.* das Geſicht. (lohren
hăbŭi, *ſub Utracam 1.* *Umieram 1.* ich hab Ver-
hāc, *adverb:* *Tędy.* Hiedurch. *Hac iter eliſium nobis, at læva malorum.* Virg.
hâc conditione, hac lege, *Z tą kondycyą.*
hac illac *Tám i ſam*, *Tędy owędy.*
hac propter, hac re, *Dla tego*, *Ták.* Derowegen.
hāctĕnus, *Poty 1.2.* *Ták bárdzo.* bisher/ſo fern. *Hactenus arvorum cultus & ſidera cœli* Virg.
hădrŏbŏlum, *gr.* *Bdelium*, *&* *Brylaſty.*
hădrŏſphærum, *gr.* *Narda.*
Hæc faciat mihi Deus, *Boday.*
hæccine fieri, *A z gniewem.*
hædīle, *Koziarnia.* Geiſenſtall.
hædillus, hædŭleus, hædŭlus, *Koźlę.*
hædīnus, *Kozłowy.* hædus, *Koziel.* Ein Bock.
Hæmachtrates, *a. m. gr.* *Achatek.*
hæmāntŏpq, hænătŏpq, *odis. m. gr.* *Czerwonak.*
hæmătĭnus, *Czerwony*, *Krewny.* Blutroth.
hæmătītes. *a. m. gr.* *Krwáwnik kámień.*
hæmorrhăgia, *gr.* *Krwią plwánie.*
hæmorrhŏia, *gr.* *Krwotok.* Blutflüſſung.
hæmorrhōicus, *gr.* *Krwotoczny.*
hæmorrhŏis, *idis. gr.* *Krwotok 2.* *Zyłá krwotoczna*, *Niewieścia chorobá.*
hærēdĭtas *atis.* *Dziedzictwo.* Erbſchafft. *Hæreditate tibi trecenta veniſſe.* Scaz. *ſyn:* Pātrĭmonium, pătrĭæ ŏpes, bŏna, prædĭa, fortūnæ.
hæreo, *Zaſtánawiam ſię*, *Ociągam ſię*, *Wątpię*, *Báwię ſię 1. 3.* *Więznę*, *Zoſtaię 1.* *Stoię 2.* *Wieſzam ſię.* *Zácinam ſię*, *Ni go tám*, *Ni go ſam*, *Tkwi mi co*, *&* *ſub Nie pewny.* Anhangen/ entkleben. *Quod non propoſito conducat & hæreat apto.* Hor. *ſyn:* ădhærĕo, *vel* dŭbĭto, hæsĭto. *phr:* ōbtūtu hæret dēfīxus in ūno. Hæret līngua metu. Vōx faucĭbus

hæſit,

hæsit, ăspĕctu cōnterrĭtus hæsit Hæret in ămplexu, ăttŏnĭtis hærēre ănĭmis.
hæresco, *Zostaię 2.* Verbleiben. (ster.
hærĕsiărcha, *a. m. gr. Kácermistrz.* Ratzermei-
hærĕsis, *is. f gr. Sektá, Szkołá, Kácerstwo.* Ketzerey/ Sect. *Rapit perit hæresis horrida membris, Pr. epith:* ĭmpĭa, nĕfanda, ătrōx, hōrrĭda, ĕffrenis, ĭnsāna, mēndāx, pērfida. *phr:* Hærĕtĭcus ĕrror Dōgma hærĕtĭcum. Pērversum, fālsum dōgma, ĭmpĭa tēcta. Nŏvĭtātis ămans. Nŏvos rĭtus fīcta pĭĕtāte ĭndūcens. Săcra jūra rĕsōlvēns. Fĭlĭa nōctis ōrco ēdĭta. Pĭĕtātis vēræ fidĕi hōstis, ĭnĭmīca āntĭquis, ĭnfēsta săcris, ĭncāstis insĭdĭans ārte nĕfānda. Vĭrtus fātale tĕgens.
hærĕtĭcus, *adject: gr. Kácerski.* Ratzerisch.
hærĕtĭcus, *subst: Kácerz 2.* Ein Ketzer/ Abtrinniger. *Cum tamen hæretica nigredine plenus averni. syn:* Nŏvātor: fidei hōstis. *epith:* Impĭus, scĕlĕratus, *&c. v. Hæresis. phr.* Hōstis rēlĭgiōnis ăvītæ. Gens ēxlēx, Apōstŏlĭcam rēscĭndēre sēdem cōnjūrāta cōhors scĕlĕrātis ēxcidit ausis Dēvĭa tūrba nŏvātōrum Hærĕsĕos lethāli āfflāta vĕnēno. Multa sŭper sānctis blāsphēmāns, Ille nŏvos rĭtus nŏva săcra per ūrbes īnstitŭit prīscāsq; audet rēscĭndēre lēges, abŏlēre pārēntum āntīquas cŭpit, ātque nŏvos īndūcēre rĭtus.
hæsitans, *Zaiąkliwy.* hæsĭtātor, *Nie rezolut.*
hæsĭtāntia, hæsitatio, *Zaiąkánie, Wątpienie.*
hæsĭto, *Wątpię, Zácinąm się, Zaiąkam się, Więznę. Ulgnąć.* Stutzen/ stammlen/ zweifflen *Sub terris igitur tremulum jubar hæsitat ignis. L. syn:* Frĕquens hærĕo, sæpe hœreo, *vel* tĭtŭbo, văcīllo, dŭbĭto.

HAL

Hălăpanta, *a. m. gr. Szálbierz.*
halcēdo, *inis f.* halcyon, *onis, hic & hæc Zimorodek*
halcēdōnĭa, *orum. Morskie uspokoienie.*
halcyŏnĭdes, *hi vel hæ* dies, *gr.* halcyonĭi dies. *Morskie uspokoienie.*
halcyŏnium, halcyonum. *gr. sub Piáná morská.* Meerschaum.

halec, *è græco, Rybki drobne, an Sledź vide Alec.*
Halecula. lege Alecula.
halex, *ecis. f. Sledź, & Rosołowá stráwá. Halecem, sed quam protinus ipsa voret.* Hor.
hălĭæĕtus, haliætus, *gr. Orzeł morski.* Ein Art von Adler. *Fecit & in terris haliectus ales ut esset.* Virg. *Dicitur à nonnullis Falco, ab aliis Accipiter, ab aliis Nisus. Et modò factus avis fulvus haliatus in alis.* Ovid.
hălicăcăbum, *gr. Miechunki ziele.*
halicaria, halicarius, *lege* Alicaria *&c.*
Halicastrum, lege Alicastrum.
halieutica, *orum. gr. Rybołowcze księgi.*
halieutĭcus, *gr. Rybitwi.* Zum fischen gehörig.
hălĭmon, hălĭmos, *hic frutex gr. Sytká ziele.*
hălĭphlœos, *gr. Dąb.* Ein Eychenbaum.
hălĭtus, *ûs. Tchnienie, Dech, Párá, Wilgotność i Wonia, Kurzáwá sucha* Der Athem. *Abluam & extremus si quis super halitus erat.* Virg. *syn:* Spĭrĭtus, flātus, aūra. *v. Spiritus.*
hallūcĭnatio, *Błąd.* Eine Fehlung.
hallūcĭnor, *Omylam się.* Irren.
hallus, *li. Páleć wielki u nogi.*
hallex, *idem, & Smrod,* (*práwna.*
halmades, *plural à recto Halmas, sub Oliwká przyd*
halmyrĭdion, *gr. Kápustá Przymorska.*
hālo, *as* halito, *Pucham, Tchnę, Sapam, Pachnę 2. Wilgotność wydaię.* den Athem lassen.
hālo-*onis, Piánicá 2.* hălo, *ûs. gr. Koło iasne.*
hălŏnĭtrum, *gr. Sáletrá,* Salpeter.
hălŏphanta, *a. m. g. Szálbierz.* Betrieger.
hălŏsachne, halo-sa hne, *gr. Piáná morská Kropla.* Meer-Schaum, (Stadt.
hălŏsis, *gr. Dobycie Miástá.* Errobetung einer
hălter, *ēris. m. gr. Kámień ciskániu ábo skakániu*
hălus, *li. hæc sub Prágnienie gásząćy.* (*służący.*
hălĭpleumon, *onis. m. gr. Płucnik morski.*

HAM

Hāma, *a. Wodny ſtátek, Kubeł do gászenia ogniá Turnebio Dzban, vel Dzbánek.*
hāmāta hāmātĭlis, *Wędziśty, Haczysty, Zákrzywiony 2.*
hāmaxa, *gr. Wóz chłopski.* Wagen.

Hămăxăgōga, *æ. m. gr. Wyworziciel Furman.*
hămăxŏpŏdes, *gr. Nogá tr. Kołko bez ſzpic.*
hamaxor, aris. è Græco Ciągnę woz.
hāmī, *Kolcá u páncerzá, Gręplá.*
hāmiōta, *æ.m. Wendkarz rybak.* Ein Fiſcher der mit Anglen fiſchet.
hāmmītes, *æ. m. gr Kámień ikrzáſty.*
hammonium Var. corr. Armentum.
hāmo, *as. Hakámi ſpinam.* Häckeln.
hamotrahō, onis. Rybak, Grubarz 2.
hāmŭla, *Kubeł do gáſzenia ogniá. At habilem lymphis hamulam Bacchove lagenam.* Columel. *Hamula 3. Regum 7. vide ſupra Amula.*
hāmŭlus, *Haczek.* Ein Kettenring. *Loricam conſertam hamis, auroq; trilicem.* Virg.
hāmus, *Wędá, & ſub Szczotká do lnu.* Ein Angel.
hanulum i. famulum priſcè Feſt.
Hanum, hanus, Száſlik. Ein Gefäß.
hăpălă ova, *hapalaria, gr. Jaie ná wodę.*
hăphe, *es. gr. Dotykánie, Piáſtowánie.*
hăpſus, *Garść, ſub Suſzwałki.*
Hāra, *Swinnik, Karmnik.* Ein Schwein oder Gänß-Stall. *Tertius immundæ cura fidelis haræ.* Ov. *ſyn:* Sŭīle, ſtăbulum. *epith:* fœda, ŏlens. *phr:* ōbſcœnis ſtăbŭlāntur hāris. Hŏſtiăque ē plena ruſtĭca pōrcus hāra.
hara anſerum, Koieć gęſi.
haringa haruga harviga. Ofiárá 2. (ſagen
hăriŏlātio, *Wieſzczbá 2. Wróſzká 2.* das Wahr-
hăriŏlor, *Wieſzczę 1.* Wahrſagen.
hariolor naribus, *Węchem ſzukam.*
hăriŏlus, hariola, *Wrożek, Wieſzczek 1.* Ein Wahrſager. *v. Augur.*
harmŏge, *es. gr. Farby odmiáná.*
harmŏnia, *gr. Zgodny dźwięk, Melodya.* Einhelligkeit/ zuſammenſtimmung. *Harmoniam Graji quā dicunt, quod &c.* Lucr *ſyn:* Cōncēntus, mĕlos, cōncōrdia vōcum. *epith:* jūcūnda muſica dōcta. *phr:* Cōncors dĭſcōrdia vōcum. Cōnsŏna fēſtīvi mŏdŭlāmĭna cāntū.
hărmŏnĭus. *gr. Melodyiny.* Zuſammenſtim- (mend.
harpa, *gr. Czáplá 1.*

harpactīon, *vel potius.* harpactĭcum, *Siárká.*
harpăga, *æ. Hák woienny.* Ein Hack. (hen.
harpago, as. Porywă. mit einem Hacken wegzie-
harpăgo, *onis. m. græco more inis. Robert. Stephan. Latino flexu Hak 1. 2. Widelcá 2.* Ein Hack. *Mutati ab illis clavium harpagonibus.* (Jamb.) *ſyn:* Hārpax, ūncus *epith:* ūncus recūrvus, mōrdax. (Hund.
hārpălus, *gr.* harpўia, *gr. Pies ſmyk.* Kuppel-
harpaſtum, *g. Piłá 2.* Ein Holtz-Säge.
harpax, *agis. gr. adject: ſub Porywácz.*
harpax, *gis. ſubſt: m. Burſztyn, Widelcá 2, Chábias Hak 1. Száblá.* Ein Spinnwirtel.
harpe, *es. gr. Orzeł łomignat, Kániá 1.*
harpĕdŏne, *es. gr. Wiiádło, Cięciwá, Powroz.*
harundo lege Arundo. (*ſpex Augur.*
hārūſpex, hāruſpica, *Wieſzczek z trzew. v. Aru-*
hāruſpĭcīna, haruſpicium, *Wieſzczbá z trzew Wrożká 2.* Wahrſager der auß Anſchauung der Ingeweyd der Thier wahrſaget.
hāruſpĭcīnus, *Wieſzczy.*
Haſta, *Włocznia 1. Kopiia 1. Włoczenká.* Ein Spieß/Stang/Lantz. *ſyn.* Lāncea, Spĭcŭlum, hāſtīle, cūſpis, tēlum jăcŭlum, ferrum, frāgĭnus, ābies, pīnus. *epith:* grăvis, ŏblōnga, Māvōrtia, fūnēſta, rĭgĭda, trĕmens, ſcĕlĕrāta. *phr:* Ærātæ cūſpĭdis hāſta. Tēlum fērro mĭcans Sānguĭnea mānus hōrrĕat hāſta, ārmātq; cŏrūſca. Hāſta mānum. Hāſtam jăcŭlāri vibrāre, cŏrūſcāre, quătĕre, quaſſāre, cōncĭtāre. *v Jaculor*
haſta donatĭca, haſta pura. *Włocznia goła.*
haſtæ ſubjectio, *Wyſtawiam ná przedáy.*
haſtarium, *Wendetá mieyſce.* Verkauffplatz
hāſtātus, haſticus. *Kopiynik, Kopiyny.* Der ein Spieß trägt. *Nec magis ardentes Mavors ha-*
haſtici ludi. *Gonitwá.* (*ſtatáq: pugna.* Stat.
haſtīle, *Drzewco u Kopii, Oſzczepiſko, Drąg 1. Zerdź, Tycz, Słupiec 2.* Ein Schafft eines Spieſſes. *Bina manu lato criſpans haſtilia ferro.* V. *epith:* dūrum, lēntum, ſānguĭnĕum *phr:* Fērro præfixum rōbur ăcūto, Hāſtīlis vĭrga ſtīpes, Hāſtæ fatālia rōbŏra, Pīctūrāta ferunt lōngis hāſtīlia rōſtris, Bīna mānu la-

to cri-

to crīſpans, vibrans hăſtīlia fĕrro. v. *Haſta.*
haſtŭla, *Włoczenká, Trząſká.*
haſtula regia, *Złotogłow ziele.*
Haud, *Nie ;* Nicht. *Haud obſcura cadens mittet tibi ſigna Bootes.* Virg. *ſyn:* Nōn.
haud auſpicato, *Nieſzczęśliwie.* Vnglücklich.
haud cauſam dico. *Nie od tegom.*
haud diu, haud dudŭm eſt, *Niedawno.* Nicht (längſt.
haud nihil, *Nie co.* Etwas.
haud paternum id eſt. *Nie po Oycowſku.*
haud præmittendus, *Nienagorſzy, Niezáwſtydzi ſię zań.* nicht übel.
haud quaquam, *Nie ;* mit nichten. *Dividit, haudquaquam dictis &c.* Virg. *ſyn:* Haud, non mĭnĭme, nĕquāquam.
haveo Lepſi, lege Aveo.
haurio, *hauſi & haurivi hauſtum & hauritū Czerpam, Piię ; Wypiią.* ſchöpffen/herauß ziehen. *Hauriat hunc oculis ignem crudelis ab alto.* V. *ſyn:* Exhaurio, trăho, āttrăho, ĕxtrăho, ēdūco, sōrbeo, ābsōrbeo, vŏro. *phr:* Impĭger haūſit Spūmantem pătĕram, *id eſt vinum.* ăvĭdo călĭces ĭngūrgĭtat haūſto. Haūrītura căvis pŭtĕi pĕrĕtrālĭbꝯ ūndas. Tăndem haurīre părat dēmīſſis flūmĭna pălmis. At pōſtquam ēxhauſto jam flūmĭne vīcĕrat æſtum āccĭpĭmus dăra pōcula dēxtra. Quæ sĭmul ărĕnti ſitĭēntes hausĭmꝯ ōre
hàurior, *Tonę, Pogrążam ſię, Zapadam ſię.*
hauſtim, *Duſzkiem.* hauſtor, *Czerpácz.*
hauſtōrium organum, *Rurmuſowe koło.*
hauſtrum *Czerpáczká, Rurmuſowe koło, Kubełki* Maß zum waſſer ſchöpffen gehöret.
hāuſtus, *us. Czerpánie. Połykánie. Picie ;. Trunek ;.* Schöpffung/ ein Trunck. *ſyn:* Pōtus *epith:* ăvĭdus. grătus. *phr:* ăvĭdo călĭces, ĭngūrgĭtat haūſtu. haūſtus ăquæ mĭhi nēctar
heautontīmōrūmĕnos *gr. ſub Fráſobliwy.* (ĕric
hebdōmăda, *gr. Tydzień.* Eine Woch.
hebdomadarius, Oficyant, Hebdomadarz.
hebdōmas, *dis f gr. Tydzień.* Eine Woch. *phr:* Sēptĭma clāra sŭos Aurōra ōſtēndĕrat ōrtus. Sēptĭmus è tērra cĭīvoſum ſcāndit ōlympum. Sēptĭmus hēbdōmădi venit sŭpērăddĕre sēxto, Phæbus. *Prud.*
hebdōmătĭcus, *gr. ſub Poſiodmy.*
hĕbĕnum, *&c idem.* Ebenum, *&c.* Ebbenholtz/ ein Baum der in India und Æthiopia wachſt/ und ſchwartz iſt. *Fert hebenum, ſolis eſt thurea virga Sabeis.* Virg. *epith:* ēnōdis, grăvis, sŏlida, dūra, polīta, ātra, nigra. Eōa ŏriēntalis, Mĕrēōtica, Indĭca, Inda, ſplēndĭda ſplēndens. *v. Ebenus.*
hĕbeo, *es. Tępieię.* Stumpff werden. *Sanguis hebet frigentq; effœte in corpore vires.* Virg.
hĕbes, *etis. omn Tępy, Słáby* 2. Stumpff. *Jamq; hebes & craſſo non aſper ſanguine mucro.* Luc. *ſyn:* ōbtūſus, rētūſus, hebēns, hĕbēſcens, hĕbĕtēſcens, hĕbĕtātus, ăcūmĭnis ēxpers, *vel* ſtŭpĭdus pĭger sēgnis. *phr:* Ingĕnĭo tārdus Inōps īngĕnii, Mĭnērva nātus ĭnīqua.
hĕbēſco hĕbeteſco, *Tępieię.* Stumpff werden.
hĕbĕtūdo, hebetatio, *Stępienie ſub Tępość, Zdumiewánie.* Stumpff. *ſyn:* ōbtūſa, rĕtūſa, ăcĭes *vel* pĭgrĭtĭes, tōrpor ſtŭpĭdĭtas.
hebetātus, *Hebetatrix ſub Tępy.* Abgearbeitet
hĕbĕto, *Tępię.* Stumpff machen. *Verbis hebetāt & carmine dentem.* Sil *ſyn:* ōbtundo rĕtūndo.
hebræus, *ſubſt: Zyd. adject: Zydowſki.* Ein Jud. *Exutæ hebraisq; toris, ſacrisq; vacantes.* Prud.
hĕcăte, *es. gr. Przypołudnicá.* (Opffer.
hĕcătombe, *es gr. Ofiárá Pogáńſka.* Ein Heiden
hectĭca, *gr. Gorączká uſtáwna taiemna.* Schwindſucht.
Hĕdĕra, *Bluſzcz ;.* Ebbhew. *Inter victrices hederam tibi ſerpere lauros.* Tib. *epith:* ērrāns, sērpens, vĭgens, frōndōſa, flēxĭlis, cōrnāns, vīvax, crīnālis, vĭctrix. *phr:* Frōndĕntes băccis hĕdĕræ. Cŏrymbis vĭrēſcens. Frōnde sĕquāci rōbŏra lĭgans. āmplēctens. Băcchica sērta, Insīgnia Băcchi. Dōctārum præmĭa frōntĭum. Nōbĭlis cŏrōna vātum, Grātĭſsĭmo Băccho.
hĕderaceus, *hederoſus, Bluſzczowy Kyty.* voll Ebhew. *Lucus erat felix hederoſo conditꝯ antro.P.*
hedĕrārius, *Bluſzczem ryty ſub May 2.* (tro.P.
hedus lege Hædus.
hēdyoſmos, *gr. Miętká, Rajſka trawá.*
hēdychronum hedychrum. *gr. ſub Oleiek.*

 Hedy-

Hēdypnoïs, *idis gr. Podrożnik ziele.*
hēdȳsăron, *vel* um. *gr. Siekiernicá, Wytrych ziele*
hēdyſma, *tis. gr. Perfumy.*
hēgūmĕnus, *gr. Opat.* Hei, *Ah nieſtety!*
Hejulito, lege Ejulito.
Helciārius, *Flis.* Helcium, *gr. Chomunto.*
helcium ſparteum, *Szla.* Ein Pferdgeſchirr.
helcyſma, *tis. gr. Zużel.* Hĕlĕnium, *gr. Oman*
helenium Indicum, *Słonecznik 7.* Soñenblum.
hĕlĕpŏlis, *is. vel eos. f. Taran 1. Dziáło.*
hĕlīce, *es. gr. Woz niebieſki. Gwiazdá żeglarſka.* Ein Geſtirn am Himmel/ der Heerwagen
Illa vel ad flatus Helices oppande ſerena. Gr. *v. Urſa, Arctos.*
hĕlĭchryſum, *gr.* holochryſium. *Rádoſtá ziele.*
hĕlĭŏcăminus, *Sala, ná ſłońcu ſala.*
hĕlĭŏchrȳſon, *um.* heliochryſos, *f. gr. Rádoſtká*
hĕlion, *gr. Chleb.*
hĕlioſcŏpium, *gr. Brodawnik. Kołowrot ziele.*
hĕlĭŏtrŏpīum, *gr Brodawnik, Słonecznik kámień*
hĕllānŏdices, *a. m. gr. Sędzia 1.* Ein Richter.
hellĕbŏrīne, *es. gr. Járzmianká.*
hellĕbŏrītes, *a. m. gr. Wino robione.*
hellĕbŏrōſus, *Szalony 2.* Närriſch.
hellĕbŏrum, hellieborus, *m. gr. Ciemierzycá.* Nieſzwurtz. *Danda eſt Hellebori multo pars maxima avaris. epith:* Grăvis trīſtis.
hellēnīſmus, *gr. Grecka mowá.* Griechiſche ſprache.
Helleniſmus apud Grammaticos, Gracè figura Servio: aliis Graca conſtructio, cùm dictio Latina eum caſum habet quem Graca Syntaxis habere ſolet, ut in Ecclipſi, Pleonaſmo. Enallage, Antiptoſi. Adi Linacrum. Verrapeum.
hellēſpontus, *gr. Morze ciáſne, Morze Cárogrodzkie.*
Helops, Quintil. corr. Elops.
hĕluātio, *Obżarſtwo 2. Rozgardyas.* Freſſerey.
Helucus, è gr. Piiánicá 2. Głowy bol od Piiáńſtwá. Kopffſchmertzen vom ſauffen.
helvellæ, *Ogrodna ſtráwá.*
helveŏlus, heluolus, *Cegláſty, Płowy. Rydzáwy.*
heluĕtius, *Szwaycar.* Ein Schweitzer.

hĕluo, *onis. Utrátnik, Zarłok. Aliqui geminant l.* Ein Fraaß. *v. guloſus.*
heluŏlum vinum, *Klaret.*
hĕlŭor, *aris. Rozgardyas ſtroię.* Freſſe/ praſſen. *Parū expatravit, an parum heluatur eſt.* (Jamb pur.)
Helus, pro holus, priſcè Feſt.
heluus, *Rydzáwy.*
helxīne, *es. gr. Powoy ziemny, Pomurne ziele.*
Hem, *Owoſz, Wey. Báwey.* Sihe da.
hem tibi, *Ná, Náści, Otoſz maſz.* Da haſt du.
hemĕrēſius, *gr. Jednodzienny.* Eintägiger.
hĕmĕris, *idis. f. gr. Dąb.* Eychenbaum.
hēmĕrŏcalles, *gr. Lilia żołta.* Ein gelbe Lilg.
hēmĕrŏdrŏmus, *gr. Prętkonogi, Jednodzienny; Kurſor.* ein ſchnell lauffender.
hēmĭcădium, *gr. Połkadek.*
hēmĭcrania, *gr. Głowy bolenie.* Hauptwehe.
hēmĭcȳclus, *gr. Połcerklá, Stolec.* Ein Bogen-ſeſſel.
hēmĭcȳlindrus, *gr. ſub Wał 3.*
hēmĭdrachmium, *gr. Podwoyny groſz.*
hēmimneum, *gr. Połgrzywny.* (Pfund.
hēmina hēmīnārius, *Funt 1. Połſzoſtaká* Ein
hēmiobŏlium, *gr. Pieniądz.* Geld.
hēmiŏlum, *gr. Połtora czego* Anderthalb.
hēmiŏlus, *gr. Połtorny.*
hēmiŏnion, *vel um. Ożanká Strożgowiec.*
hēmiŏnītis, *idis. Jeleni ſzczaw.*
hēmĭplexia, *gr. ſub Páraliż.*
hēmiſpherium, *gr. Połgałki Połniebá, Sklep okrągły Kompas,* halbe Kugel.
hēmiſtichium, *gr. Połwierſzá.* halber Verſch.
hēmĭcŏnium, *gr. Cięciwá 2. Item v. ſupra.* Dieſis, & *infra* Semitonium.
hēmĭtrĭtæos, *gr. Trzeciaczká, Połtercyáná gorączká.* dreytägiges Fieber.
hemixeſton, *gr. Połſzoſtaká.*
Hemona, hemonem ſub. Człowiek.
Hendecăſyllăbus, *i. undecim ſyllabarum, epitheton Verſus Phalacii & Saphici.*
Hendiadis, is. Hendyas, dis Hendias. & Heniadys, vel potiùs. Hen diadio, *Servi. Figura Poëtica, cum pro uno duo dicuntur, ut Chalybem frenosq; pro chalybeos frenos. Aggeres murorum, pro muris Cerda.*

Hepar,

Hēpăr, *atis. n.* hēpăcium *gr. Wątrobá.* die Leber. *Per medium tunc transfixit Pelusion hepar.* Ho.
hēpătica, *gr. Płucnik, Wątrobnik, Troianek.*
hĕpătĭcus, hepatarius, *gr. Wątrobny, Wątroby chorobę cierpiący.* der ein böse Leber/ oder Pein in der Leber hat.
hēpăticus morbo, *Wątroby chorobá.* Lebersucht.
hēpătītes, *a. m. gr. Wątrobny kámień.*
hēpătītis, *idis f. gr. Rzepik ziele.* Rübenkraut.
hēpătōrĭum, *Rzepik.* hēpătus, *gr. Wątrobnik.*
hēphæſtītes, *æ. m. gr. Zwierciádłowy kámień.*
Hephthemimeris, vide supra in Cæsura.
hēpiŏlus, *gr. Muchá 2.* Eine Fliege.
hēpsēma, *tis gr. Wino wárzone* Gekochter wein
hepsēthia, *gr. Skorká ná chlebie.* Brodtrinde.
heptăphōnus, *gr. sub Głos 8.*
heptăpleuros, *f. de herba, alioqui adjectivum est, Com. gr. Babká ziele.*
heptaſtădium, *gr. Zawod 3.*
heptēris, *is. vel eos. f. gr. Nawá 12.* Ein Schiff

HER

Hēra, *gr. Rodzenia Bogini* Geburts-Abgott.
hĕra, *Latinum.* hera major, *Páni 1. Gospodyni.* Hauß Frau.
hera minor, *Corká páńska.* Fräulein/Tochter.
herăclēa, *gr. Złocień.*
heracleos, *vel us. vel eon. neutr. gr. Mágnes.*
hērăcleotĭcum origanum, *Lebiotká.*
hēraclium, *Mák leśny.* wilder Mohn.
heraclius lapis, *Kámień probny Magnes.*
herbă, *Ziele.* Kraut. *Quippe frequens herbis & fertilis ubere campus.* Virg. *syn:* Grāmen, cēſpes. *epith:* vērnans, flōrens, prŭinōſa, flŭviālis, fragrans, rĕdŏlens, trĕmŭla, Mĕdica: Mĕchāōnia, Măgica, Cīrcæa, Mēdeis, Mĕcătēis. *phr:* Gramĭnis hērba. Mīxtis rĕdŏlēntes flōrĭbus herbæ. Sūrgit ŏdōrātis fērtĭlis herba jŭgis. Hērbæ rūpta tēllure căcūmĭna tōllunt. Quum rōs in tĕnera pecōra gratĭſsĭmus, herba, īlĭce sub nigra păllentes rūmĭnat herbas. Săpĭdas ăſpĕrgĭne rēddĭdit hērbas, īnnūmeris dīſtĭnctæ flōrĭbus hērbæ *v. Gramen.*
herba ignobilis ſurda, *Chwaſt.* wildes kraut
herba pura, *Koszyszczko.*

herbaceus, *Chwaściſty, Wyroſły.* Krautig.
herbāria, *Ziół náuká* Kunſt kräuter zu kennen
herbarium, *Zwierzyniec.* kräutergarten.
herbarius, *adject: Zielny.*
herbārius, *ſubſt: Zielnik 3. Ziołopie. Aptekarz.*
herbarius liber, *Zielnik 2.* kräuterbuch.
herbarum ſylva, vitium, *Chwaſt.* Vnkraut.
herbaſco. *Chwaścieię.* Verwachſen.
herbātĭcus, *Trawny 3.*
Herbens pratum. Apulei 1. herbiferum.
herbeſco *Zielęnię ſię Wſchodzi Chwaścieię.* kraut werden/ grünen. herbens, *Zielony.* grün.
hērbĭdus, *Chwaściſty, Zieliſty.* voll kraut. *Miſit aprum quanto majores herbida tauros.* Ovid.
Herbifer, Zieliſty.
Herbilis, Trawny 3. & ſub Przypráwny.
hērboſus, *Chwaściſty, Zieliſty.* Voll Kraut/ſo viel Kräuter trägt. *Paſcentem niveos herboſo flumine cygnos.* Virg. *ſyn:* Hērbĭdus, hērbĭfer. *phr.* Hērbis dīves fœtus, crēber, frĕquens, ăbūndans, fērtĭlis, Hērbārum ūbĕre lārgo Dīves Frĕquens hērbis, & fērtĭlis ūbĕre cāmpus.
herbŭla, *Ziołko.* herbum, *Gęſia wyká.*
hercisco, herciſcor. Dzielę 1. theilen.
herctum citum, herctus, idem Erctum ĕrctus.
hercle certe, hercŭle, hercules. *Zaiſte.* Sicher:
hercle hoc eſt. *Táki ieſt.* (lich/ fürwahr.
hercŭlānea formīca. *ſub Mrowká.* Brenneſſel.
hercŭles, *is. Kleczeń.*
hercŭleus, *Mocny.* Starck. *Addit & Herculeos arcus, haſtamque Minervæ.* Juv.
herculeus lapis. *Magnet.* Magnetſtein.
herculeus morbus, *Káduk chorobá.* Schwäre kranckheit. (*præter apium.*
herè priſcè Wczorá. Et poſitum eſt nobis nil here
heredem facio, ſcribo, inſtituo, *Dziedzicem czynię.* Einen zum Erb machen.
Hereditarie, Dziedzicznie. hērēdĭtarius, *Dziedziczny.* Erblich. (Erbtheil.
hērēdītas, hereditas, commiſſa. *Dziedzictwo.*
hereditas ſine ſacris, *Puścizná.*

Heredi-

Hereditatem adeo, capio, cerno. *Dziedziczę.*
herediŏlum, heredium. *Dziedzina.* (Erben
hērēdĭpĕta, *a. m. Dziedzictwá zábiegácz.*
Heredito, Dziedziczę. das Erbtheil antretten.
Heres, *edis idem* hæres. *Dziedzic.* Ein Erb.
Heres, ris idem. Ein Erb.
hĕri, *Wczorá.* gestern. *Nec victoris heri tetigit captiva cubile.* Virg.
hĕri, *hi Páństwo 3.* Ein Knecht so von seinem Herren fliehet. hērĭcius, *Jeż* Igel.
Herifuga, Zbieg. hĕrilis filius, *Pánic 3.*
hĕrīlis, *Páńſki 1. Goſpodárſki 1.* Das dem Haußherren zugehört/ haußvätterlich. *Ille manum patiens, mensæque assuetus herili.* Virg.
herinacĕus, herix *icis. Jeż ziemny.*
herinaceus Africus, Indicus, *Jeż cudzoziemſki*
hermăphrŏdītus, hermathēna. *gr. Mięſzaniec.*
Cumq; forem natus jam hermaphroditus eram.
hermelinus, Gronoſtay. (Hadria.
hermion, *gr. Ożanká.* (fran.
hermŏdactylus, *gr. Szafran dziki.* Wilder Saf-
hermūpoa, *gr. Szczer ziele.*
hernia, *Kilá.* Ein Bruch der Gemächten.
herniōsus, *Kilowáty. Vaiecus interpret. Levitici 12. herniosus uno testiculo Herbæ cōtusis testiculis,*
hĕro, *onis hi Rogoża, Słomianká ſub Wor.*
herodius, *gr. & herodion onis. Czaplá.* Ciconia, *Suidæ.* Ardea, *Plinio.* Milvius, *Hiero.* Fulica, *August.*
hērōĭcus, herous. *gr. Páńſki. Bohaterſki.* Heldisch ritterlich. *Qui faciunt reges heroica carmina laudes.* O. *Carminis heroi tangere jussit opus.* Pro.
hērōina, herois, *idis Bohátyrká Páni 1. Goſpodze* Eine Heldin. *Illa sit inachiis & blandior heroinis.* (Spond.) Pr. *idem Mutatas formas heroidas insuper iisdem.* Mart.
hēros, *ois gr. Rycerz, Bohátyr.* Ein Held. *Heros Æsonius potitur spolioque superbus.* Ovid. *epith:* Māgnănĭmus, māgnus, pŏtens, gĕnĕrŏsus. *pbr:* Vir sēmideus. Deōrum gĕnus, sānguis, prŏgĕnĭes. Fāma sŭper æthĕra nōtus, īngentes Hērōum ănĭmæ. Magnănimi prŏcĕres. Vīrtūtum nōmine clarus. Vīrĭbus, īnvīctus.
Satū sānguĭne Dīvum prōgĕnies Nōbĭlis ārmis Dīvīsq; vĭdēbit pĕrmīstos heroas, & īpse vĭdēbĭtur īllis. Hīc gĕnus āntīquum, Teūcri pūlchĕrrĭma prōles Māgnănĭmi hĕroes, nāti mĕlĭoribus ānnis. Entelle hĕrōum quōndam fōrtīsſīme. *Illustris.*
hērōum, *gr. Kátáfalk.* Ein Grab zu Ehren einer Person gemacht zur Gedachtnuß dero grossen Thaten.
herous, *Bohatyrſki, Rycerſki.*
herpes, *etis. m. gr. Wrzod pomykaiący ſię.*
Herpestiomenes, inepta vox ſub Wilk robak.
hĕrus, *Pan 1.* Ein Hauß Herr *Hic herus albanum Mecœnas, ſive falernum.* H. *ſyn:* Dŏmĭnø. *epith:* Pŏtens, mĕtŭēndus, fĕrox. *v, Dominus.*
herus & hĕra, *Páństwo 2.* der Herr/ die Frau.
herus, major, *Goſpodarz 4.* der Herr.
herus minor, *Pánic 2. Goſpodárſki.* des Herren Sohn.
hesperia, *gr. Włoſka ziemiá.* Italien. *ſyn: Sedquis ad Hesperiæ venturos littora Teucros.* Virg.
hesperis, *d s gr. Fiiołki oz me.*
hesperūgo hesperus, *Gwiazdá wieczorna.*
hesterna luce, hesterno die, *Wczorá* gestern.
hesternø, *Wczorayſzy, Przeſzłodniowy* gestrig.
Hĕtæriarcha, *æ. m. gr. Bráctwu Przełożony, Przeor. Cechmiſtrz.* Vorsteher.
Heteriſſa, Nierządnicá. Eine Hur.
heterōclĭtum, *Nomen i. alter inclinatum, quàm Analogia postulat; propriè Heteroclita ſunt, quæ variant declinationem. Grāmatici tamen etiam Deficientia & Abundantia his ſubjiciunt.*
hĕtĕrocrānea, *Głowy bolenia* Kopff-schmertzen
heterogenea, orum. *gr. i. diverſi generis.*
hĕtĕrómaſchălos, *gr. ſub Szátá 4.*
heteronyma, Nomina quæ circa idem diverſa ſunt; ut aſcenſus, deſcenſus.
heteronymia, diverſitas nominis.
heterosis, *figura grāmatica Enallages ſpeciei, cum accidens pro accidente ponitur, ejus exemplá plurima congeſſit Verepæus & Popma.*
hetta, *Trząſká, Pryſzczel 2.*
hettematicus, *gr. Podły.*

Heu

Hēu heu heu, *Nieſzczyſz.* Ach. *Heu tibi pacta fides, ubi quæ jurare ſolebas!* Ovid.
Hēus, *Hey ſłyſz, Słyſz.* Holla. *Ac prius, heus juvenes, &c.* Virg.
heurētes, *æ, m. gr. Wynálezcá.* Ein Erfinder.
heurothrum, *gr. Náleżne.* gefundene Sache.
hexaclinum, *gr. Łoſzko ſtołowe.*
hexāgōnus, *gr. Sześć węgielny.* Sechſe-eckig.
Hexameron, i. ſex dierum Apud Piſidam ſeu liber. i. ſex dierum opus, ſeu mundi creatio.
Hexameter, verſus. Ciż ſex menſurarum ſeu pedū.
hexāmitos, *gr Akſamit. Adſ not voci græcæ Polonica ſex liciis conſtans. Græcis adject. Commune.*
hexāphŏrum, *gr Poſzoſtny woz. Káretá.* Wagen mit ſechs Pferd.
hexēris, *is. eos. gr. Náwá 1 2.* Ein Schiff.
hexaſtichum, hexaſtichos, *Sześćrzędny.*
hexaſtylos, *gr. ſub Filarowánie*
hexīcontālitos *gr Kámień farb wżlicznych.*
hians, *Zieiący, Chciwy.* Begierig (*puknąć ſię,*
hiasco, *Pad.m Zia ę, Otwiera ſię. Puka ſię 2 Koſ-*
hiāto, *as Ziaię hiatula, Zieieć 2.*
hiatu haurior, ſorbeor, *Zapadam.*
hiātus, *us. Rozdziewiánie gęby, Ziewnienie, Przerwá 2. Przepáść 1. Náciecie Roſtąpienie.* das Gehnen/ein Spalt der Erden/Kluff
Et miſer inviſam traxit hiatus aquam. Prop. *ſyn:* Rīma, vel vōrāgo, gūrges bărāthrum ābyſſus. *epith:* Vāſtus, pātŭlus. *phr:* Tērra dehīſcens. Vaſtæ fauces, īmmānes pāndit, ſōlvit, dīdūcit hīātus. Vācūo dīſcēdit hīātu. Sūbīto tēllus ābsōrbet hīātu ūnda dĕhīſcens Tērram īnter flūctus āpĕrit. Vāſtus tēllūris hīātus, ō quæ sātis īma dĕhīſcat. Tērra mĭhi mānēsq, Dĕum dĕmīttat ād īmos. *v. Gurges Vorago.*
hīberna, *orum. Leża zimowa, Namiot 1.* winter qwatier.
hiberna ſiligo, *Oziminá.* winter-getreide.
hībernāculum, *Zimne mieſzkánie, Izbá 1. Namiot 1. Hibernalis* biemalis. *Zimny 2.*
hiberni fructus, *Zimoſtradki.* winter-frucht.
hīberno, *as. Zimuię.* Vberwinteren.
hibernò, *Wzimie.*
hibernum, *Namiot 1.* Ein Zelt.
hibernum cubiculum, *Izbá 1.* Ein Stube.
hibernus, *a, um. Ozimy zimny 2.*
hībīſcus, hibīſcum, *Słaz wielki.* Jbiſch/ wild Pappelen. *Viridi fiſcellam texit hibiſco.* Virg. *epith:* Vīrīdis, tĕnuis vīrens, grăcīlis.
Hibris, lege Hybris.
Hibo, pro his. Plaut. Caris. priſcum.
Hic, Hic iſte, Hic ille. *Ten, To 1.* Der.
Hic ipſe, Hic ipſius, *Tenże.* Eben dieſer.
Hic, *Tu.* hier in dieſem Orth. Hicce, *Owdzie*
Hiccine, *Ten li, Tenże Hiccine deflebit vero mea fata dolore?* Mart. (*Pryſzczel 2.*
Hicta Fraſzká 1 Granatowych iábłek przegrodká,
hiemalis, *Zimny.* (ret.
hiĕmat, *Zimá ieſt, Zamarza, Niepogodny.* es frie
hiemātio *Zimowánie.* Winterleben.
hieme, *Zmie.* hiemem ago, *Zimuię.*
hiemem tolerare, *Przezimowáć* überwintern
hiems, *non Hiemps. Zimá.* der Winter.
hiĕmo, *Zimuię Zięb ię* wintern. *Naviget & mercatur in undis.* Hor.
hiera, Senecæ media linea in ſtadio i. ſacra.
hiĕrācia lactuca, hieracium *gr. Jáſtrzembiec.*
hiĕrācītes, *æ. m. gr. Jáſtrzębi Kamień.*
hierārchia, *Sacer pincipatus.*
hiĕrŏbŏtāne, *es gr. Koſzyſzczko.*
hiĕrŏdūlus. *gr. Zákryſtyan.* Kirchenbedienter.
hieroſalco, Białozor.
hiĕrŏglўphica *orum.* hieroglyphicæ, literæ, *gr. Piſmo święte.* Schrifft.
hierŏmŏnāchus, *gr. Profes.*
hiĕrŏnīca, *æ. m. gr. Zwyciężcá.*
hierophўlax, *cis. gr. Wytrykus.*
hieto, *idem* hiato.
Hīla, *æ. Kiſzká cienka.* klein Gedärm.
hīlărè, hilarem in modum, hilariter, *hilaritus, Weſoło.* Fröhlich/ Ergetzlich.
hilareſco *Weſelę ſię.* Sich ermuntern/ergetzen
hīlăria, *orum. ium. Swięto 1. Mięſopuſt* frölich
hīlăris, hilarus, *Weſoły 1.* Frölich/ freudig.
Oderunt hilarem triſtes, triſtemq; jocoſi. Hor. *ſyn.* Hīlărus lætus, gaūdens, ălacer, ŏvans, geniālis, fēſtīvus, jŏcōſus, făcētus. *phr:*

Lætĭtĭa pērfūsus: Lætĭtĭæ dans sīgna, Frōnte sērēna gaūdens. v. *Gaudens.*
hĭlăro, *as Rozweselam kogo* Erfreuen. *Hos ubi facundo tua vox hilaraverit ore.*O *syn:*ĕxhĭlăro, ōblĕcto, lætĭfico, recrĕo. *v. Gaudio afficio.*
hilaror, *Rozweselam się, Kochánie mam.*
hĭlărĭtas, hilaritudo, *Wesołość.* Frölichkeit/ Freude. *syn:* Lætĭtia, gaūdĭum, fēstĭvĭtas, ălacrĭtas. *phr:* Læta mēns Fēstīvum īngĕnĭum. *v. Gaudium Lætitia.*
hilărōdus, *gr.* hĭlărŭla hilarulus, *Wesołek, Smyk 3.* Erlustiger.
hilla, *æ. Kiełbasa, Kiszká cienka.*
hillas cædere, *sub Sodomczyk.*
hillum hīlum, *Fraszká, Bobowá plámá, Nieco, & sub Zapaliczká, & Złotogłow ziele.*
himantŏpus, *odis. gr. sub Czerwonak.*
Hin, sub Dwugárcowa miará.
hinc, *Z tąd, Z tę stronę.* von hier.
hinc civis, *Tuteczny.* Ein hiesier.
hinc inde, *Zewsząd.* allenthalben herr.
hinnībundè, hinnibūndus, & hinniens. *Rżący*
hinnio, hinĭlĭto, *Rżę.* wiehern wie ein Roß. *Hac inquam rudet ex rostris atque hinnilitabit.* Lucil. *phr:* Hīnnītum edó, tōllo, fūndo, Hīnnītĭbus aūres, āēra, cāmpos īmplēre pulsāre, ārrēctis aūrĭbus, ăcrem Hīnnītum fundebat ĕquus.
hinnītus, *us. Rżęnie.* Roßgeschrey. *Deniq; non hinnitus item differre videtur.* Lucr. *syn:* ĕquōrum frĕmĭtus, clāmor. *epith:* Sōnōrus, ăcūtus, ăcer, horrĭficus. *phr:* Hīnnitu cāmpus sónat, *vel* āssŏnat ōmnis ăcūto.
hīnnŭleus, hinnulus, *Młody płod.*
hinnus, *Koń z oślice, Muł osieł, Mieszániec 1. Zmudzik.* Meulesel.
hio, *Rostępuię się, Ziaię, Rozwiia się, Padam się, Rozwiera się 2. Otwiera się.* gehnen/auffthun
hippa, *æ potiùs.* hippeus, *sub Rák prędkonogi.*
hippāce *es gr. Ser kobyli, Lakrycya.*
Hippaco, as. Hippito, as. Dyszę. keichen.
hippăgo, *inis* hippăgōgos navis hippăgo. *idem gr.* Prum. ein Schiff darin man Pferd führet.
hippĕus, *ei eos. gr. Jeździec 1, Rák prędkonogi,*
hippelaphos, *Jeleń brodáty.* (*Miotłá ná niebie.*
Hippice, Plin: cor. Hippace. Alioqui Hippice, es. gr. sub Káwalkator.
hippicum, *Połcwierci mile Włoskiey.*
Hippius pes, idem Molossus.
hipŏcampa, *æ. f. gr. Koń wodny.* Meerstute.
hippŏcentaurus, *gr. Mięszániec 1. Dziewięsioł.*
hippŏcŏmus, *gr. Másztálerz, Rostrucharz konny.* Pferdknecht. (bemachter Wein.
hippŏcrătĭcum vinum, *Wino przyprawne.* ant
hippŏdrŏmus, *gr. Gonitwy mieysce szránki.*
hippŏglossum hippoglottion, *gr. Jágodá bábia.*
hippelăpătum, *Szczaw Kobyli.*
hipŏmănes, *is. gr. Szaley szkápi, Brodawká babia Zrzebięca. ibidē duas alias significationes leges.*
hippomărăthrum, *gr. Kopr kobyli.*
hippŏpēra, *gr. Tłomok, Sumki.* Bethsack.
hippophàes, *eos.* hippophŏes, *n. eos. gr. szczeć morska.*
hippophæston, *gr. sub Gręplá* (
hippŏphŏbas, *adis al.* hippophorbas, *adis Bezlist, & Końteopłoch ziele.*
hippŏpotamus, *gr. Koń wodny.* wasserpferd.
hippŏsĕlīnum, *g. Dzięgiel, Giersz, Opich, Lubszczyk swoyski.*
hippŏtoxŏtes, *æ. m. gr. Strzelec 1.* Schütz.
hippūris, *idis gr. Przęsłká ziele.*
hippūrus, *gr. Nurek rybá.*
Hir, *hiris. f. Dłoni dołek.* flache Hand.
hira, *Kiszká czcza.* Ein leerer Darm. *Hirceus, Arnob. Meurs idem Irceus.*
hircīnus, *Kozłowy. Hircipilus, Twardowłosy.*
hircōsus, *Smierdzący, Brodáty, Parkotem śmierdzący, Jurny.* das stincket wie ein Bock. *Hic aliquis de gente hircosa centurionum.* Pers.
Hirculor, Bestwię się 2. hirculus, *Koźlik ziele.*
hircus, *Kozieł stadnik, Kącik w oku, Párkot, Jurny.* Ein Bock. *Carmine qui tragico vilem certavit ob hircum.* Hor. *syn:* Hœdus, căper. *epith:* sētiger, hīrsūtus, săliens, grăvis, ŏlens, prŏcax. *v. Caper.*
hircus, hirquus, *Kacik w oku.*
hircus castratus, *Kozieł czyszczony.*

Hir nea,

Hirnea, *Gárniec, Bániá, Dzban.* ein Topff/Krug
hirnella, *Dzbánek, Kubek.* Ein grugtel.
Hirpus pro lupo, prisca vox Oscæ, ut hircus pro Capro Jos. Scaligier Cerda.
Hirquicervus, Jeleń brodáty.
Hirquicus, hirquitallus, Młodzieniaszek. Mutant.
Hirquio, is. Beśtwię się leichtsinnig/muthwillig
Hirquitallio, idem & Mutuię. (*scyn.*
Hirrio, is. Hirrivi, & ii Diomed. Carisi, Wárczę
hirsutia, *Kosmátość.* Rauch von Haar.
hirsutiæ, *Kosmáciny.*
hirsūtꝰ, *Kosmáty* Haarächtig/rauch von Haar.
Hirsutumque supercilium promissaque barba. Virg. *syn:* Hīspīdus, vīllōsus, pīlōsus, sētosus, hīrtus. *phr:* Vīlis āsper, hōrrīdus, dēfōrmis īmpēxus rīgens.
hirtuosus, hispidosus hispidus *Naieżony* Haarächtig. *v supra Hirsutus summoque cadit barba hispida mento.* S.
hirtus, *idem & Srogi.*
hīrūdo, *Piiawká.* Ein Blut Egel. *Non missura cutem nisi plena cruoris hirudo.* Hor. *epith:* Pāllūris, mōrdax, tēnax.
hīrūndināria, *Jáskołcze gniazdo.* Schwalb-
hirundīnius, *Jáskołczy.* (kraut
hirundine prima, *Z zimy.* im Frühjahr.
hīrūndo, *Jáskołká 1.2.* Ein Schwalb. *Aut Arguta lacus circum volitavit hirundo.* Virg. *syn:* Prōgne, Daulĭs. *epith:* ārgūta, vāga, pērēgrīna, lōquax. *phr:* Daūlias āles. Bistŏnis āles. Pandĭōnis. Cecropia āles ăvis āttĭca. Thrācia vōlūcris. Vēris nūntĭa, prænūntia, āmīssum quæ gĕmit āles Ĭtym. Tīgnis nīdum sūspēndit hīrūndo. Lūtĕum cēlsa sub trābe figit ŏpus. Sub lūcem mōdulos ĭterat, mĕditātur, fūndit hīrūndo. Lascīva lācus perstrīngit hīrūndo. Vēris prænūntĭa, vēnit hīrūndo, cāntuq; sălūtat. Nīdōsq; rĕvērsa lūtābat hīrūndo. *v. Progne.*
hirundo marina. *Kulig.*
hirundo riparia, *Grzebieluchá.*
Hisce, pro hi priscè Plaut. Terent. Pompá.
hīsco, *Ziaię, Tchnę, Otwiera się.* gehnen *syn:* Hio, *vel* ōs didūco, āperio. *phr:* Vīx paūca fūrēnti Sūbjĭcio, & ratis turbātꝰ vōcibꝰ hīsco. *Vir.*
histŏbŏéus, *eos. ei. gr. Dyszel płngowy.*
Hister, Thusce, idem Histrio. Livi,
hīstŏria, *gr Dzieiow księgi.* Ein Geschicht. *Crispus Romana primus in Historia.* Mart. *syn:* ānnāles. *epith:* cĕlĕbris, ārgūta, rĕcens, māgīstra. *phr:* Vĕterum scrīpta mōnumēnta. Hīstŏriæ fāma, sĕries, fides. *Ætātis* mōnumēnta vĕtūstæ. Hīstŏricæ, vīctūræ chārtæ. Prīsci tēmpŏris, ævi, făcta, ăcta. Quæ facit ut lōngos dūrent bĕne gēsta per ānnos, & pōssint sēra postĕritate frui. Qua sine vīrtuti nullus ădēsset hŏnos.
Historialis sub Dzieiopis.
historice, *es. gr Dzieiow pisanie.*
histŏrīcus *subst: gr. Dzieiopis.* Ein Geschicht-schreiber. *Quis dabit historico quantum daret*
historicus *adject:gr ibidem.* (*acta legenti J.*
histrīcus histrionalis histrionicus, *Kuglárski.*
hīstrio, *onis. Kuglarz.* Ein Schauspieler/Comödiant. *syn:* Mīmus, gēstĭculātor, ludio, cīrculātor, præstīgiātor, cōmœdus. *epith:* Hīlăris, gārrulus, mēndax, jŏcularis, pĕtŭlans scēnicus *phr:* Mōvens rīsus. Vestibus & vūltu rīdĭcŭlus. Mīmīq; lĕves, scūrræque lŏquāces.
histriōnia *Kuglárska náuká.* Schauspieler kunst
hittio, is. Pryszczeię, Skolę. Hitta idem Hicta.
hittus us. Pryszczenie Skolenie.
hiulcè, *Rozwozisto.*
hiulco, as Rysuię 1. Szczepam. Aufftun/spalten.
hiūlcus, *Ziaiący. Rospádły, & sui Łákomy.* gespalten *Hoc ubi hiulca siti fudit canis æstifer arva.* V. *syn:* Hīans, pătens, hīscens, dehīscens, ăpĕrtus, rīmōsus, fīssus vāstus. fătīscens.
Hiulcus versus Hexameter, seu exilis Diomedi, in medio losus Victorin. qui in medio pro dactylo Tribrahym vel Jambum aut Troheum habet, vide Erithræum.
Hoc habe, *Otoż masz, Trzymayże.*
hoc hominis, hoc literarum, hoc morbi *Ten.*
hoc magis, *Dla tego.*
hoc modo, *Ták* auff die Art.
hoc Noctis, *O tey dobie.* Umb diese zeit.
hoc nomine, *Dla tego* des wergen.
hoc opus, hic labor est. *Tu sęk.*
hoc plus, *Tym więcey.* so viel mehr.
hoc fit vide, *Bawey.* hoc vide *Wey.* sie da.
Hŏdie, hodiernè, *Dziś* heut. Hodierno. *Dzi-*
hodie natus, *sub Okupuię się.* (*sierszy.*
hŏdieque, *Po dziś dzień.* biß heutiges Tages.

Hodædŏcus, *gr. Rozboynik.* Ein Rauber.
hodæpŏrium, *Drogá ó* Ein Weg.
hædus &c. *vide* Hircus.
Hoi, *Ter. Interjectio plorantis.*
Holce, *es. gr. Poczworny grosz.*
holcos, holcus, *gr. Kłosowká ziele.*
hŏlŏbera vestis, sub. *Jedwábny.*
hŏlŏcaūstum, holocatoma, *gr. Cáłopalona ofiárá* ein Opffer. *syn:* Săcrĭficium, lībamen. *epith:* pīngue, pūrum. *phr:* Fūmosis ēxtra crĕmāta fŏcis. Săcris, āddĭta flāmmis. Māctāta Dĕo. *v. Victi*(ma
hŏlŏphānta, *æ. m gr. Szálbierz.* Betrieger.
hŏlŏschœnus, *gr. Sit morski.*
hŏlŏschœnus juncus, *Rogoż.* Ein Gattung Bintz
hŏlŏsericus, *gr. Jedwábny.*
holŏsphўrātos, *gr. Nie czczy.* nicht nichtern.
hŏlŏstēum, *gr. Kościeniec ziele.*
hŏlŏtūria, *orum. Pław & sub Grzyb morski.*
holus, *idem* Olus. (dung.
homagium B. sub Mánstwo. Rękodaystwo. Hul-
homelium priscum Czapká 1.
hŏmĭcida, *Mężoboycá.* Ein Todtschläger. *Si fur displiceat Verri, si homicida Miloni.* I.
homĭcidĭum, *Mężoboystwo.* Todtschlag.
Homillus apud Lucret. scribit Lambin, Homulus, Gifani,
hominium, B. sub Mánstwo.
hominum genus, *Ludzie.* Menschen Geschlecht.
hŏmo, *Człowiek 1. Męszczyzná, Chłop.* Ein Mensch. *Ex oculis, loculis, poculis, cognoscitur homo. syn:* Mortālis, tērrĭgĕna. *epith:* Fragĭlis, ærūmnōsus, īncaūtus, prŏvĭdus, mēndax, inŏps. *phr:* Pūlvis & ūmbra. Tūrpi ex lūto cōncrētus. Tērræ hŏspes. Nātus in curas. Sōrtis ĭnīquæ lūdus, lūdĭbrium. Vărĭis fōrtūnæ vĭcĭbus cāsĭbus, ēxpŏsĭtus, ōbnōxius, īrrĕquiētus hŏmo. Pērque ōmnes ānxĭus ānnos, ad mōrtem fēstīnat ĭter. Quem nāsci ūna dĭes cōnspĭcit, ūna mŏri.
hŏmo, *pro ipse vel ille: On.*
homœomeria, *Lucretio i. similitudo partium.*
homœoptotōn, hŏmœŏtĕleuton. *gr. sub Rym.*
hŏmŏgenea, *quæ ejusdem generis sunt.*
hŏmōnymĭa, *est, cum unū nomen plura significat vel cum uno nomine plures res vocantur, ut Leo Taurus, Lupus, Nepos, Gallus, Diomedi consentio. Apud Gramaticos Homonyma nomina sunt eadem ac Æquivoca, quæ voce non significatione conveniunt. Sipontin. opposita his Polyonyma.*
Apud Dialecticos quibus nomen tantùm commune est, ratio substantiæ diversa. Sipontin.
hŏmūnciŏ, hŏmūncŭlus, hŏmūllus, hŏmŭlus. (Człowieczek.
honēstāmēntum, *Ozdobá.*
hŏnestas, *honestitudo. Uczciwość, Poczciwość,* Ehrsamkeit/ Ehrbarkeit. *Curat honestatem justitiāq; Deg. M syn:* Hŏnēstum, dĕcus dĕcōrum, vīrtus. *phr:* Hŏnēsti glōria, lēx dĕcus ă-(nimi.
hŏnestè, *Uczciwie* Ehrlich.
honēsto, *as. Zdobię* Ehren/ ehrlich halten.
hŏnēstus, hŏnōrābĭlis, hŏnōrātĭus hŏnōrātus. *Uczciwy, Poczesny.* Ehrlich/ löblich ehrbar. *Participem qui te secreti fecit honesti.* Juv. *Cujus honoratis ossa vehantur equis.* Pro. *syn:* Dĕcōrus, dĕcēns, vel laudābĭlis, vĕnerābĭlis, vĕnerāndus, laudātus, hŏnōrātus hŏnōrāndus, laudāndus, cŏlēndus, cĕlĕber, īnclўtus, ēxĭmius, īnsīgnis. *vide Celeber.*
hŏnor, honos, *oris.* hŏnorificentia, *Uczciwość, Poczciwość, Dostoieństwo, Poczesne, Cześć.* Ehr/ Beehrung. *Quid favor, aut cætus, pleni quid honoribus anni.* C. S. *syn:* Glōria, laus, fama, dĕcus, nōmen: dīgnĭtas *vel* rĕvĕrentia, cūltus. *epith:* mūndānus, pŏpūlāris, āmbĭtiōsus, ōptātus. *phr:* Hŏnōris apēx Nōmĭnis glōria, dĕcus. Vĭrtutis mĕritum. Cŭpidas stĭmŭlans méntes. Proprium dĕcus, & pārtum indĭgnātur hŏnōrem. Sémper hŏnos nōmēnq; tŭum; laudēsq; mānēbunt. Virtūti cālcāria præbēns. Nōn me cōnspĭcui fūcus tītĭllat hŏnōris. ebría tītĭllāns pectŏra mōllis hŏnor. *v. Gloria.*
honor dicto, *Z uczczeniem.*
hŏnōrābĭlĭter, honoratè, *Poczciwie.*
hŏnōrāria opera. *Kortezya.*
hŏnōrārĭum, *Poczesne, Odazue, Przypustne.* Ein Ehrengeschenck.
hŏnōrātio, *Czczenie.* Beehrung.
hŏnōrĭficè. *Wspaniále, Poczciwie.* mit Ehren.
hŏnōrificus, *Poczesny.* Ehrwürdig.
Honoripeta, Dostoieństwá porządnie zabiegáiący.
hŏnōro, *honorifico, Czczę 2. Wielbię.* Ehren/ loben. *Cum quo consenuit miles, honorat equum,* M. *syn:*

M. *syn:* Cŏlo, vĕnĕror. *phr:* Hŏnōre prŏsĕquor. ăfficio, ēxtŏllo, dĕcŏro, cōndĕcŏro, orno, ēxōrno cŏlo. cĕlĕbro. Tērgĕmĭnis tŏllĕre hŏnorĭbꝰ. (*v Adoro Laudo*

hŏnōrus, *Poczesny Wspániáły.*

hŏplŏmăchus, *gr. Kiryśnik.* Ein Kürisser.

hōra, *æ. Godzina.* Ein Zeit/ Stund. *Gallo, cujus amor tantum mihi crescit in horas.* Virg. *epith:* Brĕvis, īrrevŏcābĭlis, mōbĭlis, răpĭda, sŭbĭta, præceps, flŭēns, cĭta. *phr:* Hōræ spătĭum mŏra, tēmpus, īntērvālla diei, fŭgiēns fræno nōn rĕmŏrānte. Prōh sŭpĕri, quid nōn hŏmini brĕvis ērĭpit hōra? fŭgax, & ănhēlo cōncĭta cūrsu. Qui vāno sērmōne lĕves cōnsūmĭtis hōras? Nōx flŭit Ænēa nos flēndo dūcĭmus hōras; cērta dies nūllīque dătur mūtābĭlis hōra.

horæ, Horæ Canonicæ. Pacierze Káplańskie. das Gebet der Priester.

horæa, *orum. Rosołowa stráwá.*

hōræus. *gr. Piękny, Krásny.* schön/wol gestaltet

hōrārĭum, *Zegar, & sub Sala.*

hōrārĭus, *Godzinny, & sub Godzinki.* stündlich.

hōrda, *Cielna krowá.* Eine trächtige Kuh.

hōrdeācĕus, hordeārius, *adject: Jęczmienny.*

hordeārius, *subst: Kruparz.*

hordeatio, Ochwat.

hordeius, a, um. fictum rusticane sub Jęczmienny.

hordĕolum, *Jęczmyk.* hordĕum, *Jęczmień.* Gerst.

hordĕum murinum, *Wyczyniec, Jęczmień myszy.*

hordeum restibile, *Owiesek.*

hordeum tostum, *Słod.* Maltz zu brauen.

Hordicalia, & Hordicidia. idem Fordicidia.

Horia æ lege potius Oria.

Horito pro Hortor epenthesi. Diomed. ex Plauto P.

hŏrīzon, *ontis. gr. Kray świátá okiem obięty.* Erdkreiß. *Atq; trahens a se titulum memoratur horizon.* Manil.

hormēsio, *Kámień żołtáwy.*

hormĭnus, *gr. Granatek ziele, Szałwiiá.*

hornò. *Tego roku, Latoś* In diesem jahr.

hornŏtĭnus, hornus, *Jary, Látosi, Látoś.*

hōrŏlŏgĭum, *gr. Słonecznik. Zegar, Kompas, Godzinnik 2. Zegárek ciekący.* Ein Uhr.

Horoscopans, Firmio, i. horam indicans Et Manil. l. 3. astrum horoscopat.

horoscŏpum, *gr. Kompas.* Sonnenuhr.

hōroscŏpus, *gr. Konstelacya. Narodzenia czyiego godzina.* Geburts zeichen/Stern. *Discrepet hic alius: geminos, horoscope, varo.* Pers.

horrea, æ. Gumno, Stodołá. Ein Scheuer.

horreārius, *Gumiennik.* Ein Speichermeister.

horrendè, *Strászliwie.* grausam.

horrēndum dictu, *Strach*

horrēndꝰ, horribilis, *Srogi, Strászny.* Erschröcklich/Grausam. *Nunc etiã horribili visu portenta sequentur* V. *syn:* Hōrrĭdus, hōrrēndus.

horrens, *Naieżony, Chropáwy.* Erschröckend.

horreo, horresco, *Zdrygam się, Boię się, Strách 2. Osowisć, Wstaią włosy.* Sich entsetzen/schüttern *Aut impacatos à tergo horrebis iberos.* Vir. *syn:* Hōrrēsco, ēxhōrreo, ēxhōrrēsco, ĭnhōrreo, pĕrhōrreo, trĕmo, rĭgeo, tĭmeo. *phr:* Nĕc vānos hōrret strĕpitus Sævus, cīrcumstĭtit hōrrŏr. Cor pĕpŭlit horror. *v Tremo & Timeo.*

hōrrĕum, horreŏlum, *Stodołá, Gumno, Szpichlerz, Skład 2 Gumienko.* Ein Korn-Boden/Korn-Scheuer *Illius immensæ ruperunt horrea messes.* Virg. *syn:* Grānārĭum. *epith:* plenum văcŭum, stīpātum, altum, pēnsĭle. *phr:* Mēssis ubi nŭmĕrōsa framēnti, frūgum, cōmpŏsĭti ăcērvi, cōndita mēssis.

horreum vinarium, *Winna piwnicá.* Winkeller.

horri-comus, i. horridus coma.

horrĭdè, *Grubo 2.* horrĭdŭlus, *Gruby 2. 3.*

horribilis, hōrrĭdus, *horrifer, horrificabilis, horrificus, Chrapáwy, Naieżony, Srogi, Strászliwy.* Häßlich/grausam. *Horridus in jaculis & pelle Lybystidis ursæ.* Virg. *At nos horrifico cinefactum te prope busto.* Hor. *syn:* Hōrrĭbilis, hōrrēndus, hōrrĭficus, tērrĭbilis, mĕtŭēndus, trĕmēndus, stŭpēndus tērrĭficus, vel hīspĭdus hīrsūtus, āsper.

horrifico, Strászę, Strásznym czynię. schrecken. *Terribili monitu horrificant, agit ipse furente.* V

horripilatio, Naieżenie włosow.

horripilo, horripilor, Naieżam się, Włosami obrastam.

horrisonus, Strászliwy. Szumiejący Erschröcklich *Tum demum horrisono stridentes, &c* Virg.

hōrror, *horriditas, Brzydkość. Zdrygánie, Strách 1.* Forcht/Zitterung. *Arrectaq; horrore comæ, & vox fau-*

vox faucibus hæsit. Virg. *syn:* Frĕmitus, trĕmor, vel tĕrror, fōrmīdo? *epith:* Lūrĭdus, tĕrrĭbĭlis, Mārtius, ĕxĭtiālis, sŏnōrus. *phr:* Fŭrit implācabilis hŏrror, gĕlīdusq; cŏit fōrmīdīne sānguis, ŏbstŭpui, gĕlidŭsq; cŏmas ērĕxĕrat hŏrror, at me cum prīmum sævus cīrcŭmstĕtit hŏrror ŏbstŭpui, at vēro Ænēas āspĕctu ŏbmūtŭit āmēns. v. *Timor.*

horsum, *Ku, Tu 2.* Hieherwerts.

hŏrtămen, hortātio, hortātus, *us. Nápominánie.* Eine Ermahnung. *Nec non consvetæ norint hortamina voces.* N. *Persvasit certe hortatu non impulit atri.* Pr. *syn:* Hŏrtātio, ădhŏrtātio, īmpŭlsus, īmpŭlsio, mŏnĭtu n: stĭmuli. *epith:* Vĕhĕmens grăvis, fōrtis, ācris, ŭrgēns fĭdēlis, dĭsērtus, fācŭndus.

hŏrtātor, *Nápominácz.* Ein Ermahner. *Hortator scelerum Æolides &c.* Virg.

hortātōrius, hortātīvus, *Nápominalny.*

hortēnsia, *ium Ogrodna ſtráwá.* Gartē gewächs

hortēnsiām*9*, hortensis hortēnsi*9*, *a. m. Ogrodny.*

hortor, *Nápominam, Poganiam* Ermahnen *Impetus hortamur sacri, quo sanguine certus* Virg. *syn:* ĕxhŏrtor, ăcŭo, sŭscĭto, stĭmŭlo, īncēndo, ăccēndo, īnflammo, īnstĭgo, sŏllĭcito, īncĭto, pēllo, īmpēllo, fĕro, mŏneo, svādeo, ĕxăcŭo, exstĭmulo. *phr:* Hŏrtāndo ĕxcĭto, fŏveo. Hŏrtātĭbus īnstĭgo, ăcuo. Mŏnĭtu īncrĕpo. Dĭctis ănĭmos do, āddo, tŏllo, sŭffĭcio, sŭscĭto, Vērbis ănĭmum vĭrtutem ăccēndo. Jŭvĕnem facta ad mavōrtia flāmmat, jŭvĕnes ănimis aŭdācĭbus īmplet. Cōrda vĭrum fŏve[illegible]rtāndo, rĕvŏcatq; vĭgōrem. Sīc ĭlle pāvĕntes īncēndit vĭrtus ănĭmos. Nŭnc prĕce, nŭnc dĭctis vĭrtŭtem ăccēndit ămāris.

hortorum germina, *Ogrodna ſtráwá.* Garten

hortŭlān*9*, *Ogrodnik* EinGärtner. (gewächs.

hŏrtus, hortulus, hortŭli, horti, *Ogrod.* Ein Garten. *Hortus ubi & tecto vicinus jugis aquæ fons.* Lucr. *syn:* Vĭrĭdārĭum vĭrētum, pŏmārium. *epith:* Pĭnguis, hĭlăris, pomĭfer, jŭcŭndus, frŭctĭfer, frŏndēns, vĭrens. *phr:* frŭctibus, hērbis flōribus cŭltum sŏlum. Hortōrum sēpta. Sēcrētus & cŭltus ager flōrĭbus, hērbis ŏdōrātis, arbŏribus cōnsĭtus, cŭltus: dives ŏdērātis cultĭssĭmus hērbis. Crŏcei balāntes, rodŏlēntes, spĭrāntes flōrĭbus hŏrtī. Rūris amœni Delĭcĭæ. Sēctus rīvo lēnte sonāntis aquæ, ubi crēbra rosaria viŏlāria spĭrant. v. *Flos, Fructus, Arbor,*

Hortus arboribus consitus, *Sad* Baumgarten. hŏrum eſt. *Jednego ſtanu.*

Hoſanna. Hebræa vox sonat, salva obsecro. Acclamatio prō speritatē à Deo petēs Messiæ ut vulgò clamatur: Vivat Rex

hoſpes, hoſpita, *æ. comm Cariſio, omn: Prziaciano, Gość 1. 2. Goſpodarz 1. Przyiaciel gościnny, Pan, an Cudzy? Niebywáły, Niewiádomy* Ein Gaſt/ ein Frembder. *Vivitur ex rapto, non hoſpes ab hoſpite tutus.* O. *Hoſpita Damophoon tua te Rodopeia Phyllis.* Ovid.

hoſpĭtium, hoſpĭtāle, hoſpitiolum, *Goſpodá 2. Przyiacielſtwo gościnne 1. 2. Zachowánie.* Eine Herberg/ Wirtshauß. *Si jungi hoſpitio properat, ſciusq; vocari* Vir. *epith:* Cōmĕ ămœnum, quæsitum, apĕrtum, parātum. *phr:* Hōspĭta tēcta, Sŏcii penātes. Tēllus, domus, hoſpes. Hōspĭtii jūsq; fĭdēsque. Hōspĭtis ofſĭcium. Pĕrēgrīnæ gĕntis amœnum hoſpĭtium. Tērra prōcul vastis colĭtur mavōrtia campis. Hōspĭtium antīquum Trōjæ, sŏciīque penātes. Tu quæso, bĕnĭgno īndŭlge hōspĭtio, caŭsasque innēcte mŏrāndi.

hoſpĭtālis, hoſpĭtus, *a. um Gościnny 1. 2. Ludzki 1. Przyiacielſki.* Gaſtfrey.

hoſpĭtālĭtas, *Przyiacielſtwo, gościnne záchowánie 2. Gośćinność* Leutſeligkeit.

hoſpĭtālĭter, *Ludzko.*

hoſpitor, *aris. Stawam goſpodą* Einziehen in die Herberg/ beherbergen. *phr:* Utor hōspĭtio. Sŏcĭa domo frŭor. Hoſpĭtium adĕo, sŭbĕo. Tēctis hŏſpes sŭccēdo, mŏror. Per patris hoſpĭtia, & mēnsas quas ădvĕna ădīsti, Hōspĭtibus jānŭa nostra pătet. Longis errōribus ăcto Thrēĭcios pōrtus hōspĭtumq; dedi. Sŭper omnia vultus accēssĕre bŏni, nec iners paŭpĕrq; vŏlŭntas Nec Trōjam Aŭsŏnios grēmio excēpisse pĭgēbit. Illos porticibus Rex ăccĭpiēbat in āmplis.

hōſtia, *Ofiára, Ofiár : pogáńſka an Hoſtya 1 2 recte? an Opłátek* Ein Opffer. *Et pro delictis hoſtia blanda fuit.* Ovid. *syn:* Vĭctĭma, piācŭlum. *epith:* Placābĭlis, mўstĭca, pia insōns, sacra. v. *Victima.*

hōſtĭātus, *ſub Ofiárá 2.* (Land.

hōſtĭcum, *Nieprzyiacielſka ziemiá* des Feindes

hoſtĭcus, hoſtĭlis, *Nieprzyiacielſki, Nieprzyiázny* Feindlich. *Dira venena nec hoſticq auferet enſis.* H. *Incluſo muris, hoſtiliq; aggere ſeptus* V.

Hōstīlĭtas, *Nieprzyiaźń* Feindschafft. *syn:* odĭum, ferĭtas, crūdēlĭtas sævĭtĭes.
hōstīlĭter, *Nieprzyiacielsko.* Feindlich. *Armentum sternit q; hostiliter omnes.* Ovid.
hōstīmentum, *Nagrodá, Oddánie.* Vergeltung.
hōstĭo, *is. Oddaię wet zá wet, Obrażam 2. Uymuię k..go, Rownam, Oddaię dobrodzieystwo, Hamuię.* vergelten.
hōstis, *comm. Nieprzyiaciel 1. 2. Odpowiednik.* Ein Feind. *Hostis habet muros, ruit alto à culmine Troja.* Virg. *syn:* inĭmīcus advērsārĭus. *epith:* ādvērsus, inīquus, sānguĭnolentus, vĕrēndus, ĭnhūmānus, furĭbūndus, fōrmīdābĭlis, versūtus, pērvĭgil. *phr:* invĭus, infēstus hŏmo, făcĭes hōstĭlis, inĭmīca. Gēns inĭmīca. Hōstīle, ōppositum āgmen. Hōstīlēs animi. Tūrba, mānus inĭmīca. Hōstis cæde nŏcēns: Viŏlentus armis: Fērro metŭēndus: Mitēscēre, flēcti nēscĭus. Bēllĭger īngrŭit hōstis. Mūros ōbsĭdet hōstis, en fērus hōstis ădest, dēfēndite ab oris. Mūris hērum īmmĭnet hōstis.
hostōrium, *Strychulec.*
hostus, *Robienie iedno.* Ein Truck Oels.
Hu. vel Hy, Interjectio qua olfactantes vel olfactu aliquid vestigantes, utuntur. Plaut. Hu! hu! olet profecto. *Taubman. Douza. Apud Aristophanem parasitus sentiens nidorem culinæ ait: Poloni simile quid habent flatum naribus attrahentes.*
Huber, lege Uber.
huc, huc locorum, huc viciniæ. *Sam, Tu 2.* Hieher. *Huc ades, o formose puer: tibi lilia plenis.* V.
huc illuc. *Tam i sam, to támto sam* Hie und dort.
hucusq; *Poty 2.* biß hieher hui. *Báwey,* schau.
hujus generis, hujus modi, hujus notæ. *Taki.*
hujus non facio *Gardzę.* (Eben ein solcher.
hūlcērōsus, *Wrzodowáty.* voll Geschwar.
hulcus, *Wrzod, Przykrość.* Ein geschwár.
hulcus apertum, erumpens, *Wrzedzienicá*
hulcus serpens, *Wrzod pomykaiący się.*
hūmanè humaniter, *Ludzko, Łáskawie.* Freundlich/ menschlich. (licher.
humanista, B. sub Ludzki, Uczony. Ein Freund-
hūmanĭtas, *Ludzkość, Człowieczeństwo. Krewkość, Ludzkie przyrodzenie, Náuki wyzwolone.* Menschheit/ Holdseligkeit/ Freundlichkeit *syn:* Cōmĭtas, urbānĭtas, bēnĭgnĭtas, clēmēntia, lēnĭtas.

Hūmānĭtas politior, humanitatis studia, *Náuki wyzwolone.*
humanitatis politioris expers. *Grubian.*
hūmānus, *Człowieczy, Ludzki 1. 2 Uczony, & Człowiek 1* menschlich/ leutselig/ freundlich. *Non hac humanis opibo non arte magistri.* V. *syn:* Cōmis, ūrbānus, mītis, affābilis, grātus, trāctābĭlis, bēnīgnus, lēnis, clēmēns. *v. Comis.*
hūmātio, *Pogrzeb.* Vergrabung. *Humator, Grabarz.*
hūmātus, *Pogrzebiony* vergrabet. (
hūmēctātĭo, humefactio, *Odwilżánie.*
hūmēcto, *Odwilżam, Pokrapiam.* Befeuchten. *Qua niger humectat flaventia culta Galesus.* V. *syn:* Mādēfăcĭo, īrrĭgo, īrrōro īmbuo.
hūmēns, humecto, humidulo, *Wilgotny.* Feucht *Humentemq; Aurora polo dimoverat umbrã.* V.
hūmeo, humesco, *Wilgnę* feucht werden.
hūmerāle, *Humerał, Narámiennik, & sub Rámienisty.* Was auff den schultern lieget.
hūmērosus, *Rámienisty* hūmērŭlus, *Rámionko.*
hūmērus, *Rámię, & Bárk.* schultern/ Achseln.
hūmi, *Ná ziemi Ná ziemię.* auff der Erde.
hūmidum, *Wilgotność, Mokrzyny* feucht/ naß.
hūmidus, *humifer, humificus Wilgotny, Mokry.* Feucht/ naß. *Et jam nox humida cœlos.* Virg. *Naribus humiferum duxere ex aere succũ.* C. *syn* Hūmēns, mādidus, mădens, ūdus.
hūmigo, *Odwilżam.* feucht machen.
humiliatio, Upokarzánie się Erniedrigung.
humilio, as. Upokarzam się. demütbigen.
hūmĭlis, *Podły, Niski 1. Miałki Pokorny.* Unterthänig/ demüthig/ niedrig. *Atque humiles habitare casas & figere cervos.* V. *syn:* Dēmĭſſo, sūbmĭſſo, vel vīlis ābjēctus, cōntēmptus, ignōbilis.
hūmĭlitas, *Podłość, Niskość, Pokorá.* Demuth.
hūmĭlĭter, *Nisko, Podło, Pokornie.*
humi repens humi serpens, *Poziemny.* Auff
humi rubus. *Jeżyny.* (der Erd kriechend
hūmo, *as. Grzebię 2 Zákopywam, Zágrzebáć,* vergraben *Quisq: suum pro te consortem mœsto humabat* I. *syn:* inhŭmo, tŭmŭlo. *v. Sepelio.*
hūmor, *Wilgotność 1. 2. Mokrość, Miazgá.* Feuchtigkeit/ Näſſe *Unde cava tepido sudant humore lacunæ.* Virg. *syn:* Hūmĭdĭtas, mădor, vel aqua,

quæ liquor. *epith:* Gĕlĭdus, aquātĭlis, dūlcis, frīgĭdus, tĕnāx, fpārfus. *phr:* Spūmĕus, íniquc hŭmĕros & pĕctŏra dĕflŭit hūmor. Vĕre nŏvo gĕlid9 cānis quum mōntĭb9 hūmor linquĭtur.
hūmor, corporis humor obſcænus, præſſandus. *Uryná.*
humorem reddo, *Puſzczam wodę.*
humor s alumnus, *Komor.*
humu in humo, Ná ziemi.
hūmus. *Ziemiá 2.* Die Erd. *Spargite humum foliis, inducite fontibus umbras.* Virg.
Hungaria, Węgierſka ziemiá Ungerland.
Hungarus, Węgrzyn. Ein Unger.
hurpex, *hi* hurpĭces, *Broná.*
huſo, onis. B. Wyz rybá.

H Y A

Hўăcĭnthĭnus, *gr. Brunatny, Fiołkowey máśći.* Violbraun. *Annua prælata redeunt hyacinthina pompa.* Ovid.
hўăcĭnthus lapis.*gr.Jácynt, Modra farbá* Edelgeſtein Hyacinth genant *Et pinguem tiliam, & ferugineos hyacinthos* Vir. *epith.* Vjŏlaceus, fūlgĭdus, mĭcāns. *vide Gemma.*
hўăcinthus, herba, *Márcowy kwiát.*
hyacinthus, *item arbuſcula ſepium à Vaccinio & ab hyacintho flore diverſa, Dalecamp: confundit Plin.*
hўăcĭnthus. *Exodi 25. lana vel tela, ſericum cerulei coloris Sa. Cornel. à Lapide.*
hўădes, *ba. gr. Dżdżownice.*
hўălĭnus, hiali colore, *Modroblády.* Lichtblau.
hўălostrōton, *gr. Tło ſzklánę poſadzką ſadzone,*
hўălus, *ſubſt: gr. Szkło.* Glaß. *Carpebant hyali ſaturo fucata colore.* Virg.
hўălus, *adject:græ: um accentu d verſo. Modroblády*
hўbrĭda, *è græco, Złaynik, mieſzániec 1. Poł ſzláchcicá. Hybrida ſum, ſi das, Gallice verba mihi.* V
hўbris, *idis. gr. Mięſzániec 1. Poł ſzláchcicá.*
hўdnŏphillum, *gr. Jelenia bedłká.*
hўdra, *gr. Wąż wodny.* Waſſerſchlang.
hўdrăgōgium, *Młyn.*
hўdragўrum, *gr. Srebro żywe.* Queckſilber.
hўdraŭla, *vel es. m. Orgániſtá.* Ein Organiſt.
hўdraŭla, *f, gr. Młyn wodny.* waſſermül.
hydraulicum organum, hydraules, *æ. m. gr.*
hydraulis, *is. Wodne orgány, & ſub Orgány.*
hydraulum, *gr. Piſzczałká wodna, Wodne orgány*
hydreuma, *gr. Stánowiſko 1.* Weſſerorgel.
hўdriă, *gr. Wiádro 1. Loſowy ſtátek, Ceber Wodny ſtátek, Státek 1. & Miárá dwunaſtogárcowá ſub Korcá Sędomierſkiego połowicá* Waſſerkrug
hўdrŏcēla, *æ. vel e. es. gr. Kiłá.*
hўdrŏcēlĭcus; *gr. Kiłowáty.*
hўdrŏgărum, *gr. Roſoł* Eine Suppe.
hўdrŏlŏpătum, *gr. Szczaw kobyli.*
hўdrŏmeli, *gr. Miod pity.*
hўdrŏmeli anthinum, *gr. Lipiec miod.*
hўdrŏmўla, *gr. Młyn wodny.* Waſſermül.
hўdrŏphŏbiă, *gr. Szaleńſtwo, Wśćieczenie.*
hўdrŏphŏbos, *ſubſt: gr Przelęknienie.*
hўdrŏphŏbus, *adject. gr. Przelękły, Szalony.*
hўdrŏpĭcus, *gr. Puchlinę cierpiący.* Waſſer ſüchtiger. *Si nolis ſanus, curres hydropicus, & in.* Hor.
hydrŏpĭper, *è græco. Rdeſt biały*
hўdrŏps, *opis. m gr* hydrŏpĭsis, *f. Puchliná.* Die Waſſer ſucht *Creſcit hydrops, aut cum ſiccatæ febre medullæ.* S. *ſyn:* Hўdrŏpĭsis vel hydropĭcus. *epith:* Tŭrgĭdus, tŭmĭdus. ăquōſus, sĭtĭens. *phr:* Distĕnto ventre tŭmēſcit plēnus ăqua. Sĭc quibus, vĕnter īntŭmuit sŭffūsa ăb unda. Quò plus sunt pōtæ plus sĭtĭuntur ăquæ. Crēscit īndūlgēns sĭbi dīrus hўdrŏps nec sĭtim pĕllit, nĭsi causa mŏrbi fūgĕrit vĕnis, & ăquōsus aibo cŏrpŏre lānguor.
hўdrus, *gr. Wąż wodny, Wydrá Epipſka.* Ein Waſſerſchlang. *epith:* Venēnŏsus, niger tortus ſtrīdēns, răbĭdus, livēns, sĕvus, Nīligena, Lĭbĭcus, Gŏrgŏnĕus. *v. Serpens.*
hyems, *ut aliqui ſcribunt è Græco. idem.* hiĕms, *Zimá.* Der Winter. *Eſt ubi plus tepeant hyemes ubi gratior aura.* Hor. *ſyn:* Brūma. *epith:* īntŏrmĭs, ăquōsa, īmmĭtis, ūndōsa, sēgnis. *phr:* Hўbernum, hўĕmāle, brūmale tĕmpus, sўd9, frīgus. Brūmæ īntrăctăbĭlis hŏrror, īmbres sўdĕra brūmæ, frīgidus ānnus Hўberni sōles, mēnses. Glăciălĭbus ăspĕra vĕntis. Rĭgĭdis ăquilōnĭbus hŏrrēns. Cŏntrĭſtāns rūra gĕlu: frīgŏre cœlum. Cānis ădŏpĕrta prŭīnis. Raūco mūgĭens ăquĭlone, & glăcĭālis hўems cānos hĭrsūta căpĭllos. Vīs hўĕmis glăcie cūrrentes ălligat ūndas, *v. Glacies, Gelu, Nix, Frigus.*

Hygremplastrum, *gr.* *sub Máść 1.*
hylăctor, hylax, *gr.* *Pies, szczekułá.*
hylæus, *gr.* *Pies lásek.* (Brautlied.
hymen, hyměnæus, *gr.* *Weselna piosnká.* Ein
hymenæi, *hi.* P. *Gody.* *Hymnifer, Muzyk.*
hymnölögus, *gr.* *idem.* & *Wierszow pisarz.*
hymnus.*gr.* *Wiersz 2.* *Pieśń.* Ein Lobgesang.
epith: Săcer, fēstivus, dīvinus, blāndĭsonus, hĭlăris. *phr:* Dŏmini matrem dĕcŏrāvit, & hymnis ēxcŏluit sacris āltĭsŏnis ălăcres cĕcĭnērunt vōcĭbus hymnos, sēmper hŏnōrātos ūni tĭbi cōncinet hymnos. *v.* *Cantus.*
hyoscĭămĭnus, *gr.* *Bielunowy.*
hyoscĭămus, *Bielun*, *Tábáká.*
hyŏsĕris, hyŏsīris, *idis.* *gr* *Prosienicżká ziele.*
hypæthrus, *gr.* *Nadworny 2.*
hypæthrum, *gr.* *Podniebie.* *Podworze.*
hypagus, *Plini. corr.* *Hippagus.*
hypallăge, *es.* *gr.* *Zamianá słow.*
hypapāntes, *es.* *f.* *n Martyrologio Romano & apud SS Scriptores, Grammnica proprie, Zabieżenie, Zaście.* Entgegenlauff / commung.
Hypăte, *Vitruv:* *chorda suprema opposita Netæ, i infimæ, Principalis Cap llæ.*
hypēcoon, *gr.* *Mák żytny.*
hypelăte. *es.* *gr.* *Jágodá bábia.* & *in Bobek.*
hypēnĕmĭum ovum, *gr.* *Jáie czcze.*
hypērbăsis, *gr.* *Przestąpienie.*
hyperbăton, *quasi Transgressio.* *Donat, vel Transpositio, apud Grammaticos figura.*
hyperbŏle, *es.* *gr.* *Nádmiarz.* *Przyrzucenie.*
Hypperbole figura Oratoria, cùm dictio fidem excedens ponitur, augendi vel minuēdi causa. Donat.
hyperbŏreus.*gr.* *Pułnocny 2.* Von Mitternacht her. *Talis hyperboreo semper subjecta Trioni.* V *syn:* Bŏrĕālis, ăquĭlōnĭus. ārctōus.
Hypercatalecticus versus, cui supra legitimos pedes syllaba superest. Servius.
Hypermeter versus, cui syllaba ultra legitimā mēsuram superest in vocalem desinens, sed ea à vocali sequentem versum inhoante absorbetur Diomed.
hypěrēndyma, *tis.* *n.* *gr.* *Rokiet.* (*ziele.*
hypĕrĭcon, hypericum. *Wrzosowiec, Dzwonki.*
hypercthyrum, *gr.* *Kámzans.*

hyphear, *ris.* *gr.* *Jemiołá.*
Hyphen nota orthographica; qua syllabis interposita unam dictionem esse legendam monet. (mer.
hypŏcaūstum, hypŏcaūsis, *is.* *gr* *Izbá* Ein Zim-
hypŏcheris, *idis.* *f.* *gr.* *Prosienicznik.*
hypŏchōndrion, *gr.* *Słábizná.*
hypŏcistis, *idis.* *gr.* *Podrost.*
hypŏcŏrisma, *Carisi.* *gr.* *Umnieyszenie.* Verkleinerung.
hypŏcrĭsis, *is.* *eos.* *gr.* *Nieszczerość, Obłudá.* Gleißnerey. *O odium crudele nimis quod hypocrysis ornat.* Calc. *syn:* Fĭcta Prŏbĭtas, vĭrtus, rĕligio, pĭĕtas. Vāna ōstentātio. Vĭrtūtis făllax sĭmŭlātio. *epith:* īnfida, subdŏla āmbĭtĭōsa sūpērba, fraūdŭlēnta, ĭnīqua. *phr:* Fĭgēns, lumĭna tērræ. Fĭcto sĭmŭlans pĭa pectŏra vūltu plaūdit ămor. Făllāx modēstĭa vūltus, ōre dēlūdēns hŏmĭnum mēntes.
hypŏcrĭta, *æ.* *m.* *gr* *Nieszczery* Ein Gleyßner. *Et cognosce tuum deformis hypocryta morbum.* Virg. *epith:* Fĭctus, mēndax, fucātus, spĕcĭŏsus. *phr:* Fĭcto vūltu, spĕcĭe rēcti fallens Hŏnēsti, pĭĕtātis sĭmŭlator, făllax ĭmĭtātor, Sānctos mōres ēffingens, mēntītus; ōre pius, mēndax ănĭmo. Nēquĭtiam vūltu tĕgēns. *v.* *Hypocrisis.*
hypŏdĭdascălus, *gr* *Lokat, Suplent.*
hypŏgēson, *gr.* *Rozchodnik wielki.*
hypogēum, *gr.* *Ziemianká, Gruba, Sklep podziemny* Ein keller / Speißkammer in der Erden
hypŏglossa, *gr.* *Jágodá lisłna.* & *sub Bobek.*
hypoglottium, *gr.* *sub Bobek 2.*
hypomarathăle, *orum* *gr.* *Nabiodrki końskie.*
hypomnēma, *tis.* *gr.* *Spisek, Ksiąszki pámiętnej Zbieránie rzeczy* Eine Zusammenlesung.
hypoptum, *gr* *Łoczydło.* hyporrhīnĭon, *gr.* *Wąs*
hypostăsis, *Bytność, Dno*, *Zasádzká, Istność*, & *infra suppositum.*
hypothēca, *gr.* *Zastawá 1.2.* Ein Unterpfand.
hypothēcarius, *Zastáwnik.*
hypŏthēsis *gr.* *Rzecz, ktory mowá 2* Ein kurtzer
hypŏtrymma, *tis.* *gr.* *Wet 1.*
hypotўpōsis, *Figura Oratoria, eadem Diatiposis*
hypozeuxis, *figura cum singulæ res aut personæ suū verbū habēt. subjunctū. Carisi. Subjūctio aliis*
hysca, *æ.* *gr.* *Wyz.* *Itē aliter, sub Potráwa.* (*vulgò*,

hyſge, *es. gr.* hyſgīnon, *vel um. gr. Szarłat 2. 3. Márcowy kwiát.* Mertzblum.
hyſgīnus, *gr. Szarłatny.*
hyſītium, *Wątrobá pieczona. v. Iſitium.*
hyſsōpītes, *a. m. gr. Izopek, Wino robione, Wino przypráwne.*
hyſsōpum, hyſſopus, *hac gr. Izop.* Yſop. *In vino prius hyſſopum, validam quoque rutam.* Sep.
hyſtĕrĭca, *a. gr. Máruná.*
Hyſterologia, cùm Præpoſitio Verbo jungitur, quam caſus requirebat. ut Advenio urbem. Livacer. Hyſterologia, & Hyſteron proteron. Diomedi. & Donato eſt præpoſterus ordo verborum aut rerum.
hyſtrĭchis, *idis. f. Bicz.*
hyſtrix, *cis. gr. Jeż cudzoziemſki.*

IAC

Ià *orum. Plin. lege* Iōn.
Iacea, B. ſub Brát z ſioſtrą.
Iăcēns, *Upádły, Nędzny, Zániechány, Nieochotny.* Liegend. *Silinum pueri ſomno videre jacentem.* Vir. *ſyn:* Cŭbāns rĕcubāns, fūſus hŭmi, extēnſus, ſtrātus, prōſtrātus, prōjēctus, rĕvŏlūtus, rĕsŭpīnus. *phr:* ŏpāca fūſus ĭn hērba, ŭmbra. Mĕdia rĕsŭpīnus ărena. Vĭrĭdi mēmbra ſub ărbūſto ſtrātus. *v. Jaceo.*
Iăcĕo, *Leżę, Choruię 1. Serce trácę, Gárdzą mną, Nieochotny ieſtem, Odłogiem leży, Tánieię, Prywatem bydź.* Liegen/ Ruhen. *Corpora per campos, ferro quæ fuſa jacebant.* Virg. *ſyn:* Cŭbo, ĭncŭbo, recŭmbo, procŭmbo, dĭſcŭmbo, ſtĕrnor, prōſtĕrnor, ĕxtĕrnor. *phr:* Grāmĭnĕos dĕdit hērba tŏros. Prōpter ăquæ rivum ſub rāmis ărbŏris āltæ procŭbat, immānia tērga rĕsōlvit fūſus hŭmi, tōtōque ĭngēns ēxtēnditur āntro. Mōlli in ceſpĭte mēmbra pōnĕre. Mĕdĭis prŏcŭmbĕre cāmpis, in grāmĭnĕa pōnĕre cōrpus hŭmo. Stĕrnĕre cōrpus hŭmi; in gramĭne pōnĕre cōrpus. Strāto dĭſcŭmbĕre, ăccŭmbĕre tŏris. Rĕcŭmbĕre in āntro. *vide Jacens.*
Iăcio, *Ciſkam 1. 2. Rzucam 1. Uciſkam, Zárzucam ſieć, Zrzucam, Strzelam 2.* werffen. *Anchora de porta jacitur, ſtant littora puppes.* Vir. *ſyn:* prōjĭcĭo, cōnjĭcio, ējĭcio, jăcto, mĭtto, ēmitto, fūndo, ēffūndo.
Iăctănter, jactantiùs, *Chełpliwie, Wyſtáwnie.*
Iactāntia, *Pokázowánie ſię, Chełpienie ſię, Pychá.* Ruhmſucht/ Pralerey. *ſyn:* Jactātio, ōſtēntātio, faſtus, sŭpĕrbia.
Iăctātio, *Chełpienie ſię, Mowá nádęta, Rzucánie 2 3. Pokázowánie ſię* das hin und her werffen.
Iăctātor, jactantiſſimus, *Chełpliwy, & ſub Obmowcá 1.* Iăctātus, *us. Rzucánie.*
Iăctĭto, *Rzucam 1. Uciſkam 3.* Hin und her werffen. *Jactitat ignavæ mentis deformia nu*(*dat.* C.
Iactĭto ridicula, *Szydzę.*
Iăcto, *Ciſkam 1. Rzucam 1. Miecę, Számocę, Uciſkam 3. Chełpię ſię.* Rühmen/ hin und her werffen. *Deucalion vacuum lapides jactavit in orbem.* Virg. *ſyn:* Iactĭto, ōſtēnto, prædĭco, glōrĭor, *vel* jăcio, vibro.
Iactūra, *Szkodá* ein Verluſt *Exuviaſque petet facilis jactura ſepulchri eſt.* Virg. *v. Damnum.*
Iactus, *us. Iaculatio, Rzucánie 3. Pociſk 1. Strzelánie, Zárzucenie ſieci, Toń, Ciśnienie.*
Iactus baſilicus, venereus, *Koſtek rzucenie ſzczęśliwe.* Iactus vulturius, *Koſtek rzucenie nieſzczęśliwe* Ein glücklicher Wurff.
Iaculabile pondus. Pociſk. Iaculabilis, Pociſkowy.
Iăcŭlātor, *Ciſkácz, Zołnierz pociſkowy. Rybak, Strzelec 1.* Ein Schütz. *Felix orator quoque maximus, & Jaculator.* Juv. (rig.
Iăcŭlātorius, *Strzelecki.* zum ſchieſſen gehörig.
Iăcŭlatorĭus campus, *Strzelnicá.*
Iaculo, as. Strzelam 1. ſchieſſen.
Iăcŭlor, *aris. Strzelam, Ciſkam, Piorun bie.* Schieſſen. *Non ſegnes radios triſti jaculatur ab æthra.* N. *ſyn:* ējăcŭlor, jăcio, tōrquĕo, ĭntōrqueo, ēmitto, vibro, ſpărgo, ēxcŭtio, dĭrĭgo. *phr:* Tēlum, jăculum, haſtam vibro. Telorum ſpīcŭla vibro ēxcŭſſo jăcŭlum vĭbrāre lăcērto, jăcŭlo quāmvĭs diſtāntia mĭſſo sĭſtĕre dŏctus erat. Sed tēndĕre doctior ărcus, ĭntōrq; sŭmmis ădnĭxus vĭribus hăſtam. Tōto cōnnĭxus cŏrpŏre tēlum cōnjĭcit: ĭlla vŏlāns clўpĕi trānſvĕrbĕrat æra. Hăſta vŏlāns nŏctis dĭvĕrbĕrat ŭmbras. *v. Jaculum.*
Iăcŭlum, *Pociſk 2. Strzáłá 1. Więcierz.* Ein Wurffpfeil. *Neq; enim jaculo vitam ille dediſſet.* Virg. *ſyn:* Tēlum, ſpīcŭlum mĭſsĭle pīlum, săgĭtta. *epith:* Trĕmŭlum, āles, cōrūſcum. *phr:*

phr: Mīsīle tēlum, ūtque mănu jăcŭlum fātāle părābat mīttere. Fūlmĭnēisq; mănum jăcŭlis ārmātus, & īra mŏdo læve mānu jăcŭlum, mŏdo sūmpserat ārcum. Cōnjēčto stērnit jăcŭlo. v. Telum, Hasta, & supra Jaculor.
Iăcŭlum mitto. Strzelam. Pfeil werffen.
Iăcŭlus, Strzelec wąż. Et natrix violator aquæ, Jaculique volucres. Luc.
Iam, Już. Schon. jam, jam, Zaraz. gleich.
Iam alio tempore, Iam inde à Jeszcze i. Zaraz. nun gleich. Iam, jam. To to, To owo.
Iam jamque. Tudzieſz, Wnet.
Iambeg versg. Hor. Iambicg. Cic. ex Iambis cōſtans.
Iambus, Cic. pes diſyllabus ex brevi & longa ſyllaba conſtans, ut Sedens, Par temporibus Tribrachi, & Choreo etiam ſyllabis.
Iam dudum, jam diu, jam olim, jam pridem. Dawno. Vorlängſt. Et pater Æneas jam dudum erumpere nubem,
Iana, Varroni eſt Luna, Scalig. ab eundo quaſi Eana; ut Janus, Eanus, Nigidius, D. præponit ut ſit Diana. v. Sipont.
Iānēus, Iānus, Progowy bożek, ſub Prog.
Iānĭtor, Odźwierny. Pförtner. Iānĭtrices, Ianitrix, ſub Odźwiern', Brtowa.
Ianitari, B. Jánczárowie.
Iānthĭna purpura, Szarłat. (braun.
Iānthĭnus, gr. Brunatny, Fiiołkowy. Violen-
Iānŭa, Drzwi, i 3. Powod 1. Przyſtęp. ein Thür
Iānŭa animi, Czoło. Stirn.
Iānŭa cancellata reticulata, f nestrata, drzwi
Iānuārius, ſubſt: Styczeń. der Jenner. Item pro Janitore uſurpat Nierembergius.
Iānuārius, adject: Styczniowy.
Iāpix, gis. gr. Wiátr zachodniemu poboczny ná połnocy, alias. Eurus.
Iāſiōne, es. gr. Powoy płotowy.
Iaſme, es. gr. Jáźmin.
Iaſpis, idis. hic, hæc, lapis, gemma. Iaſpĭdĕus, Iaſpōnix, ychis. gr. ein Edelgeſtein Jaſpis. Et pretium magnis fecit jaſpidibus. Mart. epith: Fūlva, rutilāns, tēres, Īndĭca. phr: ēffulgens ōbnūbit, tempora: jāſpis. Mūlta sīnus & cōlla vīrens ōrnābat jāſpis, vĭridīque āngūſtat jāſpĭde pēctus: illi ſtēllātus jāſpĭde fūlva enſis ĕrat. Multāq; ōrnātur jāſpĭde clārus eōa. v. Gemma.
Iaſpis àérizuſa, Jaſpis Caſpia, Turkus.
Iatraleptes, æ. m. gr. Barwierz, Łáziębnik. Bader. l. & a duæ ſyllabæ ſunt in iſtis Græcis.
Iatrāleptĭcè, es gr. Bárwierſtwo.
Iātrēum, gr. Podárek lekárzowi.
Iātros, vel us tri. gr. Lekarz. Artzt.
Iberica herba, Jánowiec.
Ibērĭcus, Hiſzpáńſki. Auß Spanien. Et primum ruptas ſe pōtg Ibericg illinc. Au. ſyn: Ibērg Hiſ-
ibēris, idis. gr. Pieprzycá 2.
ibērus piſcis, Jaſzczur.
ibex & ibix, ĭcis. f. Kozá dziká.
ibi, ibi loci, Tám. Daſelbſt. Aut ibi flava Ceres mutato ſidere farra. V. Ter conatus ibi collo dare brachia circum. Id.
ibĭdem, Támże. eben daſelbſt Crebra ferit, demiſſa aures, incertus ibidem Virg.
ibis, idis vel is. f. gr. Bocian 2 Ein Aegyptiſcher Storch Illig ambages imitatg in ibide di-
ibiſcum, idem Hibiſcum. (car. Prop.
ibri, hi, ab iber ibrida. Mieſzániec 1.
Ibus pro iis. Plaut Pompon. priſcum.
Ices, ab Ix gr Robacy winnicę pſuiący ein Wurm.
ichneumon, onis. m. gr Oſa, Wydrá Egipſka.
ichnogrăphia, gr. Model gruntu.
ichthyŏcolla, gr. Káruk, an Wyz rybá.
ichthyŏphăgus, gr. Rybojad. Ein Fiſch freſſer.
ichthiŏtrophion, gr. Sadz rybny. Fiſchkaſten.
ico, is Biię kogo. Uderzam 1. Poſtrzelić Schlagen treffen Percuſſa eſt exin corpus propellit, & icit, Lucr. ſyn: Fĕrio, vērbero pērcutio, cædo, lædo. vide Percutio.
icon, onis. f gr. Obraz. Bildnuß. Sidoniæ Aſtartes ſublata ab icone Belli. Fillol.
icōnicum ſimulacrum, idem.
icōnĭca ſtatua, Obraz żywy.
icŏnĭcum, gr. Minczarſka formá.
icōnĭcus gr. Wyraźny. Eigentlich abgemahlet
icōniſmus, gr. Wyrażanie.
icŏnoclaſta, æ. m. gr. Obrazoborcá.

Icŏnŏmăchia, *gr. Obrazoborſtwo.* Spötterey der Bilder.
iconomachus, *gr. Obrázoborcá.*
Ictĕrias, *a. m. gr. ſub Zołta chorobá.*
ictĕricus, *gr. Zołtą chorobę cierpiący.*
ictĕrus, *gr. Zołta chorobá, Wywielga, Zołtaczek.*
ictis, *idis. gr. Łáſicá leśna.*
ictis Scythica, *Sobol.*
ictu inflexo, obliquo; *Sluzem.*
ictu uno, *Do rázu.* mit ein mahl.
ictus, *us. Uderzenie, Pociſk 1. zamach, Pad, Puls Sztych, Cięcie. Tákt, Raż, Nowen 2. Ukąſzenie.* Ein Streich/ oder Stich. *Procumbunt, vaſtis tremit ictibus area puppis.* Virg. *ſyn:* Percŭſſio, pĕrcūſſus, ûs: vērber, plāga, vūlnus. *epith:* Vălĭdus, durus, hōrrĭficus, fōrtis, dēnſus, īnnŭmĕrus. *phr:* Rĕfugo sūbsāltat mălleus ĭctu Crebro ictu, vĭŏlēntis ĭctĭbus ōrnum percŭtit, quatit cōntūndit. Dēxtra īngĕmĭnant ĭctus Vēsānos ēxcĭpit, sūſtĭnet ĭctus. Vāſtis trĕmit ĭctĭb9 ārbos. Rĕpĕtītis ĭctĭbus æra sŏnant. Ille ĭctum vĕnĭēntē ā vērtĭce vēlōx prævīdit, cĕlĕrīq; āllāpſus cōrpore cĕſſit. *v. Percutio, & Verbero.*
icuncŭla, *Obrazek.*
Id ago, *Má tym ieſtem, o to grá.*
Id ăgĭtur, *O to grá idzie.*
id cauſæ eſt, *Dla tego.* (*O tym rzecz.*
id controverſum eſt. Id controverſiam facit.
id *pro Ob id, Dla tego.* Das. *Quidquid id eſt, timeo Danaos & dona ferentes.* Virg.
id genus, *Táki.* ſolcher.
idea, *gr. Kſztałt, Wizerunek, Model 1.* Vorbild Muſter. *ſyn:* Species, Fōrma, figūra, ĕxĕmplar, ĭmāgo.
idem, *m. Podobny, Tenże.* Eben derſelbe/ einerley. *amor omnibus idem.* Virg.
idem, *n. Toż.* Daſſelbig. *Nil prodeſt quod non lædere poſſit idem.* Ovid.
idem ætatis, *Rowiennik 3.*
idem ille, *Onże.*
idem ipſe, Idem iſte, *Tenże.*

Identĭdem, *Często 1 Kiedy niekiedy. Qui ſedens adverſus identidem te.* (Saph.)
idĕo ideò quia Ideò ne Ideò ut, *Dla tego.* Deroh halben. *Rhetica ne cellis ideo cōtende falernis* V
idiŏgrăphum, *g. Własna ręká.* Eigene Schrifft
idiōma, *gr. Język, mowá, ſub Polſzczyzná.* Eigenſchafft der Sprach.
idiōta, *a. m. gr. Nieuczony.* ein ungelehter.
idiōtiſmus, *gr. Mowy iákiey wolność.*
idiotiſmus, *vitium orationis ſub Polſzczyzná.*
Idipſum, Toż.
Idōlium, *gr. Báłwochwalnia.*
idōlŏlātra, *a. m. gr. Báłwochwalcá* Götzendiener *ſyn:* Idōlorum cūltor. *epith:* Dēmens, āmens, īnsānus, ſtŏlĭdus, ſcĕlĕſtus. *phr:* Bărbăra gēns. Fĭdei ēxpers. Qui vāna cŏlent & cōrde sĭnĭſtro Rĕllĭgĭōſa sĭbi ſcūlpunt sĭmŭlacra, sūmq; făctōrem fugiunt & quæ fĕcĕre vĕrēntur. Lūdicra nūmĭna, fictos Dĕos cŏlēnte. Quōs ēxcæcat vāna sūpērſtĭtio. Fēlīces pŏpŭli, quōrum in hōrtis nūmĭna, *de Ægyptiis qui porrum, cœpe, &c. ſicuti Deos venerabantur.*
idōlŏlātria, *æ. gr. Báłwochwalſtwo.* Getzendienſt/ Abgötterey. *phr:* Idōlōrum cultus, vĕnĕrātio, vāna sūpērſtĭtio.
idōlothȳſia, *immolatio qua idolis fit. Sipont.*
idolothȳton, *idolis immolatum ... Paul.*
idōlum, *gr Bałwan, Obłudá 2 Fántázya 2.* Ein Götzenbild. *Et plures orare Deos idolaque multa.* Victo. *ſyn.* Sĭmŭlăcrum. *epith:* Vānum prŏfānum, figĭle. *phr:* inānis ĭmāgo, ĭnāne sīgnum. Prŏfāna ēffĭgies, ſtătŭa Fĭctĭlis, fĭctus, vānus, lĭgneus, aūreus, ārgĕntĕus mārmŏreus Dĕus. Fĭctum nūmen in āuro Lūdībrĭa cæca Dĕōrum.
idoneè, *Snádnie.* geſchicklich.
idōneus, *Godny 1.2. Spoſobny, Snádny, Grzeczny, Przyſtoyny.* Tüchtig/ bequem. *Si facit ut patriæ ſit idoneus, utilis agris.* Juv. *ſyn:* āptus, commŏdus, ŏppōrtunus, utĭlis.
idoneus ſum, *Godzę ſię.* Tauglich zu was ſeyn.
idus, *uum. f. Dzień 7.*

Idylis,

Idulis adject. ibidem.
Idus tertio, quarto, *&c. sub Dniá trzeciego.*
Iĕcĭnŏrōsus, *Wątroby chorobę cierpiący.*
Iĕcur, *oris vel iecinoris.* die Leber. *Iecinus n.obsoletum.* Iĕcuscŭlum, *Wątrobá, Mądrość, Aspice quam tumeat magno jecur ansere majo.* Mar. *syn:* Hēpar. *epith:* Călĭdum, pālpĭtāns, fērvens, ārdens, sānguĭficum. *phr:* Fērvens, dīffĭcĭli bīle tŭmet jĕcur.
Iejunatio, Post. das fasten. Iejunator, *Postnik.*
Iejūnè Iejuniosiùs, *Ná czczo,* Słábo, *Niedbále.* nüchtern/ schwach.
Iejuniosus, Głodny. hungrig.
Iejunitas, Czczość Nüchterkeit.
Iējūnium, *Niejedzenie, Post 2.* die Fast/Fastage. *Longa domant illos inopi jejunia victu.* Ov. *syn:* ābstĭnēntia. *epith:* trīste ăcērbum, mŏlēstum, ĭners, pĭum, cāstum. *phr* Dĕo grātum, āccēptum, ĭnŏpi jējūnia vīctu Cōrpus āttĕnŭans, vīres dēbĭlĭtāns.
Iejunium olet. Proverb. Cuchnie mu.
Iejūnium servo, celebro *Poszczę.*
Iējūno, *as. Poszczę 1. 2* fasten. *JEsus dicato corde jejunaverat.* (Iamb:) Prud *phr:* Cibis ābstĭneo Jējūnia cōlo, sērvo, āppŏsĭtis ābstĭnet ora cĭbis, tĕnŭi cĭbo cōrpus āttĕrĕre. Fămem tŏlĕrāre. Nūllos ōre cĭbos contingĕre. Sŏlĭtas sĭbi nĕgāre dapes, Pērq; nŏvem loeos expers ūndæq; Rōre mĕro lacrymisq; suis jējūnia pāvit.
Iējūnus, *Ná czczo, Głodny, Suchy, Niewymowny.* Nüchtern *Iratus pariter jejunis dentibus acer.* Hor. *vide Famelicus.*
Ientācŭlum, *Sniadánie 1. 2,* Frühstük. *Sed sine carne velis ientacula sumere frugi.* M.
ientaculum sumo, *Sniadam.* Frühstücken.
Ientatio, Sniadánie. Iento, *as. Sniadá.* Frühstücken
IEsus, i. Salvator. Der Erlöser/ und Seligmacher. *Sidera venturum præmisso nomine JEsum.* Sed. *Funere solenni tumulatum nuper JEsum.* Alc. *epith:* Sālvātor, sērvātor, clēmens, ămābĭlis. *phr:* ālmus Rĕdēmptor. Hūmāni gĕnĕris repārātor sālus. Cērtæ sālūtis āŭtor dūxq; sălūtis. Quī crīmĭna nōstra pĭāvit, *vel* alŭit affixus crūci, lĭgno. Spēs mĭsĕris. Sălūtis ŏrĭgo. Nŏvus Adam. Mūndi melĭōris ŏrĭgo. Nōster ămor: dūlces dĕlĭciæ: ūnĭca volūptas, & dēsīdĕrĭum. Nōmen ădōrāndum, vĕnĕrābĭle, stȳgĭis fōrmīdābĭle rēgnis. Qui Dĕus īndŭit ārtus mortales: Spērātum per sæcŭla mūnus, sŭpĕras cælo quæ mīssa pĕr aūras, āntīquam gĕnĕris lābem mōrtālibus ægris āblŭit, ōbstrūctīq; vĭam pătĕfēcit ŏlympi. Nāscĭtur hūmāna sub ĭmāgine, nāscĭtur Ille. *v. Christus.*
igĭtur, *Więc 1. Tedy 1. Toć tedy.* Derohalben *Alternis igitur contendere versibus ambo.* Virg *syn:* ĭdĕo Idcīrco, quŏcīrca prōptĕrĕa.
Ignarium, Sene corr. linguarium.
ignārus, *Ignaruris Ignarurus, Nie biegły, Nieświádom, Niewiedzący, Nieumieiętny, Nieznaiomy.* Unwissend. *Miratur rerumque ignarus imagine pendet.* Virg *syn:* īnscĭus, nēscius, indŏctus, impĕrĭtus. *phr:* Nūlla prædĭtus ārte, prædĭtus ēlŏquio nūllo. Rērūmq; ĭgnārus ĭmāgĭne gaūdet.
ignavè, Ignaviter, *Gnuśno.* faul.
ignāvĭa, ignavitas, *Gnuśność,* Faulheit/ *Tyrrheni: quæ tanta animis ignavia venit?* Virg. *syn:* ĭnērtia, dēsĭdia, vĕcōrdia. *epith:* tōrpens, tūrpis, lānguĭda, ĭners. *phr:* Sōmnĭq; ĭgnāvia māter. Fŭgĭens lābōres, pĕrīcŭla. Parca lābōris, ēxōsa labōris. Damnātrĭx ŏpĕrum, Făcit tārdos ĭgnāvia sēnsus. Nūmquam vĭgĭli tōrpēns ĭgnāvia vūltu, ābscĭssis tĭtŭbans ĭgnāvia cērvis, ōria mūlcebant vĕnĕrem ătq; ĭgnāvia dēses. Dĕdĕcet Ingĕnuas mentes ĭgnāvia mōll s. *v. Pigritia.*
ignavissimus, *Nikczemnik, Niecnotliwy.*
Ignavo is, Leniwo czynię.
ignāvus, *Gnuśny,* Faul/träg. *Ignavū fucos pecus à præsepibus arcent.* V. *syn:* Dēses vecors inērv s, ĭnērs dēsĭdiōsus pĭger. *v. Piger.*
ignem immitto, subjicio, *Zapalam.* anzünden.

Ignesco, *Goreię, Pałam 2 Gniewam się 2.* Feurig werden/ glüen/ glitzeren. *syn:* ārdēsco, ārdeo, flagro, exārdesco, īncēndor, īnflāmmor. *phr:* īgnēscūnt īræ, & dūris dŏlor ŏssĭbus ārdet. *v. Ardeo.*

ignĕus, ignescens, *Ognisty.* Feurig. *Cæruleus pluviam denuntiat, igneus Euros.* Virg *syn* Flāmmĕus, flāmmātus, āccēnsus īgnitus, īncēnsus fērvens, ārdens, ēxārdens, cāndens, īgnĭfer, flāmmĭfer, īgnĭvŏmus *phr:* īgne mĭcans, corūscus ārdens, scīntīllans, rūbens.

igniarium, *Krzesiwo.* Feurzeug.

Ignicolora nubes Juvena P.

igniculus, *Ogień 1. Iskra.* Feurlein. *Nec dolet igniculum brumæ si tempora poscant.* Juv.

Ignifer Igniflug Igniarius. Ognisty. Der Feur trägt. *Inde mare inde aër, inde æther ignifer ipse* Lucr.

Ignigena Ognig. Ignigenus ibidem.

Ignio, Prudent. i. ignifacio Sipont.

Ignipites, Ignipotens, Ognisty. Feurgwaltig. *Tum sciet ignipedum vires expertus equorum.* O. *Haud secus ignipotens, nec tempori &c. V.*

ignis, *Ogień 1. 2. Miłość nieuczciwa, Gwiazda.* Feuer. *Panchæis adolescunt ignibus aræ.* Virg. *syn:* Flamma, īncēndia: fāces: Vūlcānus, Mūlcĭber, rŏgus. *epith:* Tōrrĭdus, āvĭdus, cēler, trĕmŭlus, dāmnōsus, splēndĭdus, scīntīllans, fērvens *phr:* īgnis ardor, ignea vis, īgneus ārdor, fervor. Vūlcānia pēstis. Jăcĭens per ĭnāne fāvīllas, Sēmĭna flāmmæ vŏlvens. Prūmæ ārdēntes, īgnis ēdax sūmma ad fāstigia vēnto vŏlvĭtur. Māgno frāgōre fūrens āmplēxu quæque rāpāci cōrrĭpit, āltam īgnis prōrūmpit, vŏlvit ad æthĕra nūbem. *v. Flamma.*

ignis cæcus, vivus, *sub Zyie ogień.*

ignis fulmineus cælestis, *Piorun* Donner strahl

ignis Græcus, *Ogień Przyprawny.*

ignis lapideus, *Karbunkuł 2*

ignis sacer, *Ogień piekielny.* kalter Brand.

Ignispicium, Wrożka 2.

ignītābŭlum, *Faierka, Krzesiwo.* Feurzeug.

ignitus, *Ognisty.* Feurig/glüend *Colla vel ignitis sincera incingere ferris* P. *syn:* ārdens, flammans cāndens, flāmmātus, flāmmeus, īgnĭvŏmus.

Ignōbĭlis, *Niesławny, Nieznáczny, Podły, Hultay, Nieszláchcic.* Unedel/ schlecht. *Studiis florentem ignobilis otii.* Virg. *syn:* īgnōtus, hŭmĭlis ŏbscūrus, dēspēctus, inglorius, vīlis, ābjēctus. *phr:* īnfimæ plēbis hŏmo, sīne nōmine, Quem fērtes īnhŏnora pārēntum prōgĕnuit. Prŏavis ŏbscurus. Sānguis Parentum pauperum.

Ignobĭlĭtas, *Podłość.* Unbekantnuß/ Geringigkeit.

ignōmĭnia, *Zelżywość.* Schand/Hohn. *Multa gemens, ignominiam Plagas que superbi.* Virg. *syn:* īnfamia dēdecus, macula lābes, probrum. *v. Infamia.*

Ignominiatus, Zelżony Beschimpfft.

ignominiōsus. *Obelżywy zelżywy* schmählich/ schändlich *Imunda crepent ignominiosaq. dicta* (Hor.

ignōrans, *Niewiedzący.* Unwissend.

ignoranter, *Niewiádomie.*

igdōrāntĭa Ignoratio, *Nieumieiętność.* Unwissenheit. *Ignorantia causarum conferre Deorum.* Lucr. *syn:* īnscĭtia, īgnōrātio, īmpĕrītia *epith* Rŭdis, tūrpis, nōxia.

ignōro, *Niewiem 1. Nieumiem, Nieznam* Nicht wissen/ unbewust seyn *Ne fugite hospitium neve ignorate Latinos* V. *syn:* Nēscio. *phr:* Mēns hŏmĭnum īgnāra, cæca futūri Scīre nēfas homini quid crāstĭnus afferat ortus. Nec lātūere doli frātrem Jūnōnis, & īræ. Fāti nēscius incertus.

ignoscens, Ignoscentior *Łacny do odpuszczenia.*

Ignoscentia, Odpuszczenie. Verzeihung.

Ignoscibilis, Odpuszczenia godny. werth der Verzeihung.

Ignoscibilis noxa Powszedni grzech.

ignōsco, *Odpuszczam, Folguię* verzeihen *Ignoscere humanū, ubi pudet cui ignoscitur.* (Jan b)

ignōtus, *Nieznaiomy, Niewiádomy* unbekandt. *Rara per ignotos errant animalia montes* Virg. *syn* īgnōtus ābdĭtus ārcānus, vel īgnōbĭlis, ijsdem vestigijs, *W też tropy.*

I L E

Ile, *is. Kiszka cienka* Gedärm.

ileos, Ileus. *m. gr Gryzienie 2. & sub Kolka 1.*

ilex, *icis. Więzożoł 1 & sub Jedlina* Stein Eichel. *Conticibusq; cavis vitiosaq; ilicis alvo.* Virg. *epith:* frōndens, līttorea, curvata, hirsuta. *phr:*

ta. *phr:*

ta. *phr:* Ilignĕum, īlĭgnum īlĭceum rōbur, īlex plena favis Tōrrēntem pātula vītabant īlice sōlem. Gĕmit icta sĕcūribꝰ ilex. *v. Quercꝰ.*
Ilex aquifolia, *Kármázyn drzewko Szarłat.*
ilex coccigera, Ilex pumila, *Szarłat 2.*
Ilia ducens, *Dychávwiczny.*
ilia duco, traho, *Dyszę.* schwär Athem holen.
ilĭcet, *Iście* wer wil mag gehen. *Ilicet ignis edax summa ad vestigia vento.* Vir. (Eichel.
il cĕtum, *Więzożołdowy gay.* Orth voll Stein
ilicĕuſ, īlĭgneus, īlignus, *Więzożołdowy.* von Stein-Eichel. *Ornique, iliceisque trabes, metuendaq; succa.* St. *Currentem ilignis portare canalibus undam.* Virg.
iliosus, *Gryzienie cierpiący, Kolkę cierpiący.*
Ilium, an rectè idem quod ile? sub Kiszká cienka.
Illa, Illac, *Onędy, Támtędy.* dar durch.
Illabefactus, Nienáruszony.
illābor, *Wpadam 1. Wpada rzeká, Wsiąka.* einfallen/hinein schleichen. *Illa subit mediaque minans illabitur urbes.* Virg. *syn:* īncĭdo īrruo, īnfluo.
illābōrātus, *Niewytworny.* ungearbeitet.
Illaboro, Robię 2. Mit fleiß was machen.
Illacerabilis, Nierozerwány.
illăcessītus, *Nienágábniony.* Vnangefochten.
illăcrȳmābĭlis, *ex in affirmante, Záłosny.* den man zu weynenn icht bewegen kan. *Amice placet illacrymabilem.* (Alcaic.) Hor.
illacrymabilis, *Ex in negante, Nieopłákány, Niepłácżliwy.*
illàcrȳmo, īllăcrȳmor. *Płáczę 2. Zápłákáć.* Anfangen zu beweynen. *Et mœstum illacrymat templis ebur, &c.* Virg.
illas, *adis. gr.* illiăcus turdus, *Drozd.*
illæsus, *Nienáruszony, Nieobrażony.* Vnversehrt.
Illatabilis, Niewesoły. allzeit betrübt.
illævīgātus, *Gruby 3.*
Illamentatus, sub Nieopłákány.
illapsus, *us. Wpádnienie.* das Einfallen.
illaqueo, *Sidlę.* illăqueor, *Więznę.* Verstricken *Sævos illaqueans duces.* (Glyconic.) Hor. *syn:* īrrĕtio, īmpĕdio; īmplĭco, īntrīco, īllīgo, īnvōl(vo, cīrcūmretio.
Illatebra, Otwor.
Illatebro, Wtłoczyć się. (fung/Folge
illātio, *Wnoszenie, Zámknienie dowodu.* Schlieſ
Illativus, Wnoszący.
Illatro as. Szczekam ná kogo. anbellen.
illaudabilis, *Nie grzeczny & sub Chwalny.* Vnlöblich *Juvat heu juvat illaudabile carmen.* St.
illaudatus, *Niesławny.* Vngelobt. *Aut illaudati nescit Busiridis aras.* Virg.
illatus, *Wniesiony.* hineingetragen.
ille, *On, Ow.* Ille, Ille, *Isty, Onże.* Der jener. *Sic Juppiter ille monebat.* Virg.
illĕcēbra, *Przyłuda, Pobudká 1. Wab 2. Przyjemność, Obłudá 1. Pryszczenicá, Wronie másło ziele* Anlaß/ Anreitzung.
illĕcēbrōsus, *Łákotliwy* der anreitzt. *Illecebrosꝰ enim sapor est & pestifer horum.* P.
illectamentum, illectatio, *Łákocenie, & Námowá, Zachęcenie* Anreitzung.
illectus, *ti. Nieczytány, Niezebrány, Przychęcony.*
illectus, *us. Wabienie.* Anreitzung.
illēgĭtĭmus, *Niepráwy.* nicht nach dem Gesatz.
illĕpĭdè, *Nieſztucznie.* unlieblich.
illĕpĭdus, *Nieprzyjemny, Nie żartowny, Gruby 2 3. Zły 3.* Vnzierlich/unlieblich *Compositum illepidive putetur, sed quia nuper.* Hor. *syn:* īnsūlsus, ineptus, stŏlĭdus.
illex *egis. Omne Swáwolny, Niecnotliwy.* Anlaß/ Enreitzung. *Ut tibi nunc esca Pharao velut illice captus.* M.
Illex icis. Plaut. corr. illix is.
Illī, *pro illic. Tám 1.*
illībātus, *Nienáruszony, Cáły 4.* Vnbefleckt/unberührt. *Seque per hoc voluit quod si illibata maneret.* Virg. *syn:* pūrus, īntĕmĕrātus, īntāctus, īntĕger īllæſus, īncōrrūptus, īntamĭnātus.
īllībĕrālis. *Łákomy, Skąpy, Zmindak, Niepocżciwy.* Nicht freygebig/ geitzig.
illiberalis labor, *Rzemięsło.*
illiberalitas, *Skępstwo, Zmindáctwo 1.* Geitz.
illiberaliter, *Skąpo, Surowie, Nieprzystoynie.*
illic, illæc, illoc, *Tám.* Der derselbst. *Illic officinat latis ne frugibus herba.* Virg.

Illic,

Illic, *Adverb.* illic ibi, *Tám 1.* dar.

illĭcio, *Wabię, Náwodzę, Sidlę, Przywodzę 4.* Anreitzen/ anlocken. *Illicere ut cuperent vitā mutare priorē* I. *ſyn:* āllĭcio, pēllĭcio, āttraho, cāpto, inēſco. *phr:* Aūceps īllĭce, cānna, vel īllĭcio cāptat ăves.

Illicitatio Pobudká 2. illicitator, Záchęcaiący.

illicĭtè, *Nieſłuſznie, Niegodziwie.* unbillich.

illicitum eſt, *Niegodzi ſię.*

illĭcĭtus, *Niegodzący ſię.* Verbotten/unerlaubt *Illicitas tentare vias &c.* Virg. *ſyn:* Vĕtĭtus, nōn lĭcĭtus, iniquus.

illĭcium, *Nęta, Pobudká 1. Gromadá 3.*

Illicius. ſub Wab 2.

īllĭco, *Zaraz 3.* So bald/ plötzlich. *Illico mundanum diſperit omne decus.* Buc. *ſyn:* Stătim cōntĭnŭo, prōtĭnus, ōcyus, cōnfēſtim, ēxtēmplo, cĭto, ſine mŏra.

illîdo, *Uderzam 2 4. Rozbiiam 1.* Anſtoſſen. *illiditque vadis atque aggere cingit arena.* Vir *ſyn:* āllīdo cōllīdo, frāngo, īnfrīngo īmpīngo, cōnfrīngo, ōffēndo, ōbtĕro cōntĕro.

illīdor, *Uderzam ſię o co.*

illĭgatio, *Záwiązánie, Zadzierg.* Einbindung.

illĭgo, *Wiążę 1. Wiążę ſię, Więźnię, Wiklę 1. Uwięzuię, Wprawiam 1. Wplatam, Przywięzuię, Oprawiam.* Einbinden/ einwicklen. *Non ut juvencis illigata pluribus.* (Jamb.) H. *ſyn:* Lĭgo, vīncĭo, īmplĭco, īrrētio īllăqueo, īntēxo, īnnēcto, īmmīſceo.

illīmis, *Niebłotny.* Ohn Kot/ lauter. *Fons erat illimis, nitidis argenteus undis.* Hor. *ſyn:* Limpĭdus, pūrus, nĭtidus.

illinc, illim, *Z támtąd, Z onąd.* von dort.

illĭnio, *is. Námázuię 1.* illino, *is idem.* Hinein ſalben/ anſtreichen *Quod ſi bruma nives albanis illinet agris* H. *ſyn:* Lĭno ōblĭno, cīrcumlĭno, īllĭnio, ūngo, ĭnūngo, pĕrūngo, īndūco.

illino aurum, *Pozłacam.* Verguldẽn.

illĭquĕfăcĭo, *Wlewam 1 Oblewam 2.*

illiſus, *us. Uderzenie 1.* Anſtoſſung.

illitĕrātus, *Niepiſany, Nieuczony.* Ungelehrt. *illiterati num minus nervi rigent.* (Jamb.) H. *ſyn:* īndōctus īgnārus, īmpĕrītus.

illītus, *ti. Przypráwny.* beſtrichen.

illĭtus, *us. Námazywánie.* Beſtreichung. *Crines & aurum veſtibus illitum.* (Alcaic.) Hor.

Illiuſmodi, *Onáki, Owáki* Ein ſolcher.

illix, *icis. Omne Wab 1 2.* Anlaß/ Anreitzung.

illò illorſum, *Tám 2.* dahin. illo modo, *Owak.*

illŏcābĭlis, *Niewydátny.*

illōtus, *Nieumyty.* Ungewaſchen. *Et Tyrias dare circa illotas talia veſtes* Hor.

Illuc, *Tám 2.* An den Orth/ dahin/ dorthin. *Huc caput atque illuc humero ex utroq; pepēdit.* V

illūceo *Rozświeca ſię, Záświetnąć.* Hinein ſcheinen/ liecht werden *Illucere ſolent magnis & ferre triūphos* M *ſyn:* īllūceſco īrrădio. *v. Luceo.*

illuceo aliquem, *Oświecam.* Erleuchten.

illuceſco, *Zaiáśnieć.* ſcheinen/ heyter werden.

Illuctor, Biedzę ſię. (*bile quare* Lucr.

illud, *Ono 1.* Das *Illud in his rebus non eſt mira-*

illud durum, *Tu ſęk.* das iſt ſchwär.

illūdo. *Szydzę-Pſuię, Zgwatcić 4.* Verſpotten/ verhönen/ anßlachen. *Circumfuſa ruit certantque illudere capto.* Virg. *ſyn:* Lūdo, dēlūdo, rīdĕo, īrrīdeo, *vide Derideo.*

Illum ſub Zapaliczká. illuminatè, *świetno.* liecht

illumĭnātio, *Oświecánie, Przeyrzenie 3.* Erleuchtung.

Illuminator, Oświeciciel.

illūmĭno, *Oświecam 1, Rozświecam, Zdobię 1. & Illuminowáć obrázy.* Erleuchten. *Vix evecta dies illuminat, omneque late.* Ar. *ſyn:* īllūſtro, cōllūſtro. *phr:* Lūmen do, præbeo. Lūmĭne rēpleo pērfūndo, cīrcūmdo, sērēno. Lūce nōctem, tĕnĕbras pēllĕre vīncĕre, fŭgāre. Lārgōque sērēnat īgne dŏmum aſt ălii tĕnĕbras & ŏpācam vīncĕre nōctem āggrĕſſi, tēndunt aūrātis vīncŭla lychnis. Nōctem flāmmis fūnalĭa vīncunt. Lūna mihi trĕmūlum lūmen præbebat ĕūnti. Cōllūcent īgnĭbus ædes. *v. Lumen.*

Illuminus, Nieiáſny. Cięmny. finſter.

Illūnis, *Illunus, Bezkſiężyczny, Cięmny, Nieiáſny.* ohn Monſchein. *Illunem nacti per rura tacentia noctem.* S. (*Oratoria, eadē Ironia.*

illūſio, *Szyderſtwo.* Verſpottung *Item Figura*

Illuſor,

Illusor, *Naśmiewcá, Szyderz.* Verspotter.
Illūstrāmentum, *Obiáśnienie, Ozdobá.*
Illustrātio, *Obiáśnienie, Rzetelność.* Erleuchtung
Illūstris, *Jáśny. Swietny, Sławny. Zacny, Mościwy.* Scheinbar/ berühmt/ Edel. *syn:* Lūcidus cōrūscus, clarus: vel īnsīgnis, cōnspīcuus, spēctāndus, præcellēns fāmōsus, Inclȳtus, præstans, ēximius, cēlēbris spēctatus, nōbilis. *phr:* Clārum nōmen ădēptus. Clārus apud pōpūlos. Fāma īnclȳtus. Pērpētuo vīgens hōnōre. Piĕtāte īnsīgnis & ārmis. Quem glōria rērum cōmmēndat, clārūmque dĕcus. *v. Celeber.*
Illustrissimus, *Oświecony 2.* (ten.
Illustro, *Oświecam 2 Obiaśniam, Zdobię.* Erleuch-
Illustror, *Swiecę się. illutibilis, Nie odmyty.*
Illūtus, *Nieumyty, Niepokaláný.* ungewaschen. *Monstravit coquere illutus Cotillus echinos.* H.
Illūvies, *Brud, Plugástwo, Niecochędożność, Pomodź.* Mist/ Unflat. *Nec tondere quidem morbo illuvieque peresa.* V. *syn:* Cōllūvies, sōrdes squāllor. *epith:* Fœda īmmūnda ōbscœna sōrdida lūtōsa, fœtīda, crāssa. *v. Sordes.*
Illȳria, illyris, *idis. Słowieńska ziemia. An tibi sum gelidâ vilior Illyriâ.* Prop.
Illȳrīcus, *Słowieński.*
Im, *pro eum priscè Lucret. Fest. Macrob.*
Īma arbor, ima stirps. *Odziemek.*
Imāgīnārius, *adject: Zmyślony.* erdicht.
Imāgīnārius, *subst: Chorąży 1. Obráźnik.*
Imaginātio, *Fántázya 2.* Einbildung.
Imagines majorum, *Obrázy.*
Imagines subitæ. *Szalbierstwo nowe.*
Imaginifer, *Chorąży. imagino as. Obraz czynię.*
Imāgĭnor, *Myślę 1.* Ihm etwas einbilden/vorbilden *syn:* Fīngo, ēffingo, ēxcogīto, cōmmentor: ănīmo cōncīpio, dēsīgno.
Imaginosum, *Spánie 2. Uszu pisk.*
Imāgĭnōsus, *Fántástyk.*
Imago, *Obraz 1. Podobieństwo 3. Málowánie 2.* Ein Bild. *Vanum nocturnis ludit imaginibus.* Tibul. *syn:* ēffigies, spēcies, ēxemplar, figūra, īcon, sīmūlācrum, stătua, sīgnum. *epith:* lūcida, scūlptīlis, ēxpressa, ădūmbrāta. *phr:* pīcta tăbella, ārtĭfĭci fabricāta mănu. Quam dūxit in ære scūlpsit, ēxcūdit dŏcti ārtĭficis mănus. Vīvos sīmŭlans vūltus. Trīstis īmāgo sæpius ōccūrrens. Me tūrbida tērret īmāgo. *v. Statua.*
Imago soni, vocis. *Głosu odbiiánie.*
Imaguncula, *Obrazek, Łątká.* klein Bild.
Imbalnicies, Plugástwo. Imbarbesco. Zarastam.
Imbēcīllus, imbēcillis, imbellis, *Słáby 1. 2.* Schwach/ Krafftloß. *Imbecillus iners sim quid adde popino.* H. *syn:* īmbēcīllis. īnfirmus. *Sunt quos Eunuchi imbelles & mollia semper.* J. *v. Infirmus.*
Imbecillītas imbellitas, *Słábość.* Schwachheit
Imbecilliter, *Słábo.* imber, *ri. Mięszániec 2.*
Imber, *bris. Deszcz 3.* regen. *Imber atrox tempestosq; tenens in mœnia vultus.* St. *syn:* Plŭvia. *epith:* Dēnsus, lārgus, ūndans, ēffūsus, tūrbĭdus, hȳbērnus, sævus, nīmbōsus tērrĭficus, ŭtīlis. *phr:* Tūrbĭdus īmber aquæ ēffūsus nūbĭbus, ăctus cœlo īmber, āgmen ăquārum, ēffūsi rūmpūntur nūbĭbus īmbres. Tāntus se nūbĭbus īmber Rūpērat. Rīgat imber agros. Hūmēctans agros in mĕdia qui gīgnitur āēris aūla. Plūvii erūmpunt de nūbĭbus īmbres. Rūit æthēre toto Tūrbĭdus īmber ăquæ. *v. Pluvia.*
Imber concretus, conglaciatus, *Lod.*
Imberbis, *Bez brody.* ohne Bart/ Jüngling. *Imberbis juvenis tandē custode remoto.* H. *syn:* Īmpūbis, īmpūbes. *v. Adolescens & Lanugo.*
Imbibo, *Nápijam się tr. Uprząść sobie, Nábieram w się, Ukowáł sobie, Usadzam się, U siąka co.* hinein trincken. *Imbiberat dirum spargens per rura cruorem.* Alcim. *syn:* Bibo cōmbibo, haūrio, vel cōncīpio.
Imbītō, is. priscum, Wchodzę 1.
Imbractĕatus auro, *Pozłocisty.* Verguldet.
Imbrăcteo, *Blachą pokładam.* mit Blech decken.
Imbrex, *icis m. f. Dáchowká.* hole Ziegel. *Eligitur locus hunc augustiq; imbrice tecti.* Virg.
Imbrĭcātim, *Złobkowáto, w dłuż.* (kandelt.
Imbricātus, *Laskowány Złobkowáto zchodzisty* ge-
Imbricium, *Dáchowká 2.* ein hole Ziegel/Dach
Imbrĭco, *Dáchowką pokładam.* decken. (kandel
Imbricus, imbridus *imbrifer, imbricitor, Dżdżáwy.* Das Regen bringt. *Venturam admittens imbrifer arcus aquam.* Tib.
Imbūbĭno, imbulbito, Plugáwię, *W prożniáć się.*
Imbŭo, *Námaczam co, Nápaiam 2. Nádymam 3.*

Uczę, Przyprawiam 3. eintuncken beytzen. Cum semel imbuerit speramus carmine fingi. H. syn: Rīgo, tīngo, pērfundo, līno, vel īnstruo

Imbuo vitiis aliquem, Psuię kogo. verführen.

imbuor, Nábieram w się. Nápiiam się, tr.

Imburum. Varr. corr. In urbum, vel In urvum.

ĭmĭtābĭlis, Wyrázisty. gut nazufolgen. Demens qui nimbos & non imitabile fulmen. Virg.

Imitamen imitamentum, Násládowánie, Zmyślánie Nachfolgung Priscique imitamine facto. O

ĭmĭtātĭo, Násládowánie 1 2. Zmyślánie 2. Wyrażenie, Zgorszenie 2. Nachfolgen. Sedula promisit summos imitatio fasces. Rutil.

Imitativa Verba apud Grammaticos sunt quæ thematis sui Græci significationem imitantur, ut Patrizo, Cretizo, Græcizo. Latini dicunt Græcor Baccor Philosophor Poetor, Verrepæ, & Nomina Imitativa ut Parasitaster, Philosophaster. Donatista Platonicus. Christianus. Nicolaita. Simoniacus &c.

ĭmĭtātor, Násládowcá. Nachfolger. Interpres, nec desilies imitator in arctum. Hor.

ĭmĭtor, Násláduię, Konterfektuię, Wyrażam 2. Podrzeźniam, Formuię, Zmyślam Nachfolhen nachthun. Exprimat & molles imitabitur arte capillos. Hor. syn: Æmŭlor, sĭmŭlo, assĭmŭlo. phr: ĭmĭtando sĕquor, āssĕquor, sēctor, æquo, ēxæquo, ēxprimo, āffīngo. Vestīgia sĕquor, lĕgo

Ĭmĭtùs, Z dołu, Zgruntu. von unter.

Immaculatus, ex in negante. Niepokalány. unbefleckt. Quamquam immaculata parentis. Paul.

Immaculo, ex in affirmante. Szpecę. beflecken.

immădeo, immădesco Námakam, Moknę w wo- (dzie.

immāne, Sroga rzecz. Strách 2. Dziw 3.

īmmānĭs, Wielki 1. Okrutny, Strászliwy, Niezmierny, Sprosny. Grausam/ Tyrannisch. At trepida & cœptis immanibus effera Dido. V. syn: īmmītis, crūdēlis, fĕrus, bārbărus, fĕrox, vel īngens

Īmmānĭtas, Okrucieństwo, Srogość, Wielkość 2. Grausamkeit. Nam si ferina im̃anitas. (Jam: Dim:) Pr.

immaniter, Okrutnie. grausam.

immansuetus, Nieogłaskány. Wild.

Immarcescibilis, Niewiędnący. unverwelcket.

Immarcesco, Horat. corr. Inamaresco.

immaturè, Ráno 2. Przed czásem Unzeitig/früh

immātūrĭtas, Niedoyrzáłość, Skwapiánie się.

immaturus, Niedoyrzáły 1. 2. Niedorosły, Przed czásem. unzeitig. Filius immaturus obiisset, flere quis esset. Hor.

Imediatè, Gelli. corr. Im̃ediatè Recentiores tam̃ in scholis præsertim, usurpāt Im̃ediatiùs Im̃ediatè.

Immediatè, Bez odwłoki, zaraz.

immediatus, Bárdzo bliski, Leżący przy.

immedicabilis, Niemogący być uleczonym.

immĕdĭtātè, Nierozmyślnie. unbedacht.

immejo, sub puszczam wodę.

immemor, immemoris, is Niepámiętny. vergessend Immemor herbarũ quas est mirata juvenca. Vir.

immemorabilis, Niepámiętny 2. Niewystáwiony, Pámięci niegodny, Wspominánia niegodny.

immemoratio, immemoria. Zápámiętánie.

immemoratus, Niesłycháný. Unerhöret.

immensĭtas, Niezmierność. Unermeßlichkeit.

immensò, Drogo.

immenso plus, Zbytnie, Názbyt. zu viel.

immensum, Dziw 3. Wiecznie.

immensum est referre. Wieleby o tym mowić.

immensum quantum, Zbytnie. sehr viel.

immensus, Niezmierny, Nieskończony. unermeßlich. Horresco referens im̃ensis orbibus angues.

immeo, as. Wpada rzeká. Einfliessen. (Vir.

immĕrens, Niewinny. unverdient. Quid immerentes hospites vexas canis? Jamb.

immerenter, Niewinnie. Unschuldig.

immergo me, aliquid. Ponurzam, Topię, Wkrádam się 1. Utapiam myśl, Wmięszáć się, Włażę, Przypochlebiam się. eintuncken. Sparserit, aut præceps Neptuno immerserit Eurus Vir. syn: Mērgo, dēmērgo, submērgo. v. Mergo.

immergo, Wpada rzeká. Rospasać się.

immĕrĭto, immeritissimo, Niewinnie, Niesłusznie. immeritum, Niewinność. Unschuld.

Īmmĕrĭtus, Niezásłużony. unverdient. Et rapit immeritas sordidus unctor opes. Marr.

immersabilis, Niepogrążny, Nietonący.

immētātus, Nierozmierzony. ungemessen.

īmmĭgro, Wprowadzam się. einziehen zu wohnen. Postea quàm immigravi in ingenium meũ. (Jamb.

(Jamb:) *syn*: Migro, cōmmigro, ăbĕo.
Immĭnentia, *Przybliżánie*.
immĭneo, *Nálegam, Nástępuię, Nád szyią stoię, Godzę, Czuwam, Wiszę 2 Pilnuię, Wywieśsam się, Przybliża się co, & sub Blisko*. vorhanden seyn/ einem nachstellen *Imminet & lenta texunt umbracula vites*. V. *syn*: insto, ĭmpendeo ĭngruo.
imminuitur, *Ubywa*. Vermindert.
immĭnuo, *Umnieyszam, Uymuię 5. Uwłaczam 2 Podskubuię 3. Zgwałcić 4. Ponieważam 2*. mindern. *Postquam se dolor imminuit, mea pectora planxi*. Ov. *syn*: Mĭnŭo, dĭmĭnuo, ēxtenuo.
imminuta virgo. *Dziewicá 2*.
immĭnūtio, *Uymá, Umnieyszánie, Ponieważenie* Vergeringerung/ Verkleinerung.
Immĭnūtus, *ex in Affirmáte Niecáły*. gemindert *A se imminuti corporis damni novum*. (Jamb.)
immĭnūtus, *ex In negante, Cáły 4*. Gantz.
Immĭscĕo, *Wmięszáć się, Wdaię się 2. Wtrącam się, Wiążę się 2*. vermischen. *Si macula incipient rutilo im[...] er[...] igni* V. *syn*: Mĭs[...]ĕo, cōmmĭscĕo, pērmĭscĕo, ādmĭscĕo, cōnfūndo.
immiserabilis, *Użalenia niegodny*.
immisericordia, *Nielutość*. umbarmhertzigkeit.
immisericorditer, *Nielutościwie*.
immĭsĕrĭcors, *Nielutościwy*.
immissarium, *Skrzyniá 4*. ein Schaff.
immissio, *Wpuszczánie, Wtykánie, Sádzenie*. *Szczepienie*. Einleitung.
immissis habenis, *Prędko*. geschwind.
immissulus, *Orzeł łomignat*.
immītis, *Niedozrzáły 1. Surowy, Okrutny*. Vnmild/ unbarmhertzig. *Ore ferunt dulcem nidis immitibus escam*. Virg. *syn*: Barbărus, fĕrus, dīrus crūdēlis, ĭnhūmānus. *v. Crudelis*.
Immītto, *Wpuszczam, Wtykam, Násyłam 1. Nápráwiam kogo. Szczepię Rospuszczám żagiel Roz wieram koniá, Szczuię, Háftuię*. Hinein schicken *Tantū effata furens antro se imisit aperti*. Virg. *syn* Mītto, Ĭmpēllo, Ĭnjĭcio, infĕro.
immixtim, *Bez przymięszánia*, & *Nierozt wo-rzony*. unvermischt.
imô, & Immô, *Owszem, I owszem*. Viel mehr. *Vendere nil debet, fœnerat immo magis*. Mart. *Quinimo nil nō causa, Deus alme tuorū* Mar[...].
immōbĭlis, *Nieruchomy, Krzepki, Mocny*. unbeweglich *Capitolii immobile saxum* Virg. *syn*: Ĭmmōtus, fixus, hærēns, firmus, cōnstans stābĭlis, ĭncōncŭssus. *phr*: Velut pĕlagi rūpes ĭmmota rĕsĭstit, Mănet ĭlla, sŭōque est pōndĕre tūta, ōbvĭa vēntōrum fŭriis, ēxpōstăque pōnto. Vim cūnctam, ātque mĭnas perfert cœliq; mărisque Scōpulus hærens ĭmmōta. Haud sēcus ac mōles quam māgno mūrmure flūctus ōppūgnat mănet ĭmmōtus. *v. Constans*.
Immobilitas Nieodmienność, proprie. Nieruchomość
immobiliter, *Krzepko*. unbeweglich.
immòderatè immodeſtè, *Bez miáry. Zbytnie, Niestromnie, Niecierpliwie*. zu viel/ohne Maß
immŏdĕrātio, *Bezmierność, Zbytek*.
immŏdĕrātus. *Niezmierny, Zbytczny* unmässig unbescheiden. *Et pateat tantum immoderatum* Luc. *syn*: Ĭmmŏdĭcus, Ĭmmŏdēstus, Ĭntēmpĕrans nĭmĭus.
immodestia, *Nieludzkość, Surowość, Rospusta, Niestromność* Außgelassenheit.
Ĭmmŏdestus, *Niestromny, Rospustny*.
Ĭmmodĭcè, *Zbytnie*. zu viel.
Ĭmmŏdĭcus, *Zbytczny*. Vnmässig. *Cuncta sed immodicum tempora frigus habent*. Ovid.
Ĭmmŏdŭlātus, *Niemelodyiny*. Vngereimt,
Inmodulus, Nieprzyiemny. Vnlieblich.
Ĭmmŏlātio, *Ofiárowánie*. Auffopfferung.
immŏlātor, *Ofiárnik*. Ein Opfferer. *Nati immolator unici*. (Jam. Dom.) Prud.
Ĭmmŏlior, *sub Zábudowáć*.
Ĭmmŏlo, *Ofiáruię* Opffern. *Et immolamus hostiam laudis Deo*. (Jamb.) Paul. *syn*: Măcto, lĭto, săcrĭfico. *v. Sacrifico*.
Ĭmmŏrior, *Umieram 1* sterben über einer sach.
Ĭmmŏror, *Báwię się 1. 2*. sich verweilen.
Ĭmmōrtālis, *Nieśmiertelny*. Vnsterblich *Dum nostra tentat, cessit immortalibus* (Jamb.) *syn*: Pĕrpĕtŭus, pĕrēnnis, ætērnus. *phr*: Mōrtis ēxpĕrs, nēscĭus ĭmmūnis făti. Mŏri nēscĭus Nūllo pĕrĭtūrus ævo. Cui mōrtis ădēmpta est cōndĭtio. Vīvax, expēsque sĕpūlchri. Fato mă-

jor. Stat sĭne mŏrte dĕcus. Nōmenque ĕrit indēlēbĭle nŏstrum. Sēmper hŏnos, nōmēnque tŭum laudesque mănēbunt. Nūlla dĭes ūnquam mĕmŏri vōs ēxĭmet ævo. Nec ignis nec potĕrit fērrum nĕc edax ăbolere vĕtūstas.

Immortālitas, *Nieśmiertelność.* Vnsterbligkeit *Mortale corpus sumit im̃ortalitas.* (Jamb.) *syn:* Pērpĕtŭum ætērnum īmmōrtale, mansūrum ævum tempus. Vīta īmmōrtālis, īmmūnis lēthi, immōrtale jus, fas, lēx.

immortāliter, *immortalitùs, Nieśmiertelnie barʒo* Vnsterblich.

immortuus, *Obumarły* 2

immōtus, *Nienáruszony, Nieporuszony.* unbewegt. *Mens immota manet, &c.* Virg.

IMMU

immūgio, *Záryczeć. Rozlega się.* Brüllen wie ein Ochs. *Curvisq; immugiit Ætna cavernis.* V.

immūlgeo, *Wkrapiam, Karmię 2. Doię.* hinein melcken.

immūndĭtia, *Plugástwo.* Vnflat.

immūndus, *Plugáwy, Nieczysty, Sprosny* unrein

immūnes agri, *Wolne dobrá.* Freye Gütter.

Immunificus, Skąpy. Ein unfreygebiger

immūnis, *Uprzywileiowány, Wolny 3. Frożen, Skąpy Prożnuiący, Nieprzyiemny, Wielki 1. Nieucześnik, Zołnierz wyzwolony, Dármoiad.* Ledig frey. *Pars nulla regni im̃unis exitio vacat.* Jam. *syn:* Līber, văcāns, vacuus sōlūtus, ēxpērs

immūnĭtas, *Wolność, Przywiley.* Freyheit.

immūnĭtātem dare, *Uprzywileiowáć.*

immūnītus, *Nieobwárowány.* Vnbewahrt. *Eurotan immunitamq; frequentat.* Ovid.

immūrmŭro, *Szepcę, Szemrzę, Szumię, Mamrzę.* drein brummen. *Ut quondam sylvis immurmurat Auster.* Virg.

Immusculus, immussulus, corr. immissulus.

immūtābilis, *Nieodmienny.* unveränderlich. *immutabile materiæ quoq; corpus habere.* Luc.

immūtabĭlĭtas, *Nieodmienność.* beständigkeit.

immūtabĭlĭter, *Nieodmiennie.* unveränderlich.

immūtātio, *Odmiáná.* Veränderung.

immūtesco, *Oniemieć, Umilknąć.* erstummen.

immūto, *Odmieniam 1. Mięnię farbę. Przewłoczę szátę* Veränderen. *Immutatq; meam videor sensisse figurã.* O. *syn:* Mūto, permuto, vărio.

impācātus, *Niespokojny.* Vnversöhnt. *Aut impacatos à tergo horrebis iberos.* Virg.

impāctio, *Uderzenie 1. 3.* Ein schlag.

impāges, *is m. f. Szpągá, Kwáterá.* ein eingeschlagener Nagel.

impālleo, impallesco, *Nábladł, Blednieię* gantz erbleichen.

Impancro, impancror, Wpadam 1.

impar, *aris. adject: omne, Zbytni, Nierowny.* Vngerad/ ungleich *Crebro imparibus se im̃iscuit armis.* V.

impar, *subst: n. Licho.*

impar es, *Niezrownasz.* Vngleich seyn.

imparatè, *Niegotowo.*

impărātus, *Niegotowy.* ungerüst. *Ego imparatus, quæ loquantur. suggeram.* (Jam.)

impārens, *Nieposłuszny.* Vngehorsam.

impārientia, *Nieposłuszeństwo* Vngehorsamkeit

Imparilitas, Nierowność, Mowá łácińska zła. Vngleichheit.

impărĭter, *Nierowno.* ungerad *Versibus impariter junctis querimonia primum* Hor.

impartio, *lege* impertio.

impāsco, *Pasę.* einwäiden. impascor. *Pásę się.*

Impassibilis, Niecierpiętliwy. der nichts leiden kan.

Impassibilitas, Niecierpiętliwość.

impastus, *Głodny.* ungespeiset.

impătĭbĭlis, *Nieznośny, Niecierpiętliwy.* unleydlich.

impătĭens, *Niecierpliwy, Niecierpiętliwy, Nietrwáły.* ungedultig. *Mollis & impatiens ante laboris eram.* Ovid. *syn:* Păti nescĭus, īndŏcilis Dŏlori, fōrtunæ, īmpar vel fŭrĭōsus, præceps. *phr:* ādvērsos cāsus qui fērre rēcusat, nĕquit.

impatiens laboris, *Nierobotny.*

impatienter, *Niecierpliwie.* ungedultig.

impătientia, *Nieznoszenie, Niecierpiętliwość, Niecierpliwość.* Verdruß/ ungedult.

impăvĭdè, *Nielękliwie.*

impăvĭdus, *Nielękliwy* unforchtsam/unerschrocken. *Impavidus frangit telum &c.* Virg. *syn:* īntrĕpĭdus, īntērrĭtus, aūdax *v. audax.*

impēccābĭlis, *Bezgrzeszny* der nicht kan sündigen.

Impeccabilitas, impeccantia. Bezgrzeszność.

Impecto, an rectè sub Uderzam.

Impĕdĭco, as. *Wiklę.*
Impĕdimĕnta, *orum. Obłogi, Cięźary, Sprzęt.*
Impĕdīmĕntum, *Przeszkodá, Zawadá.* Verhindernuß. *Illos dicebat impedimentū eoma* Jamb.
Impĕdio, *Przeszkadzam, Zawadzam, Niedopuszczam, Podwięzuię z Wiklę, Záwodzę.* Verhindern / verwirren. *Impediuntq; loqui lacryma & dolor, &c.* Ovid. *syn:* prohĭbeo, vĕto, obsto, obsum, obsisto. *phr:* Vōtis ōbstat, ōbstĕtque me is. Quippe vĕtor fatis ārcēre ădĭtu. Hŏspĭtio prohĭbemur ărenæ. Prōhĭbēte ā nāvĭbus ĭgnes Prīmaq; vĕtant cōnsistere tērra. Fata obstant. Pabŭla vĕnti fērre dōmum prŏhĭbent. Dii prŏhĭbete mĭnas. Dii talem āvērtite cāsum.
Impedior, *Więznę.* impeditio, *Przeszkadzánie*
Impedītus, *Uwikłány, Nieprzebyty, Przeszkodzony Ni go tám, ni go sam.* Verhindert. *Aut impeditam casibus refert damam.* Scaz.
Impĕdo, *Podwięzuię* 2.
Impēllo, *Wgániam, Nápędzam, Nápycham, Pobudzam, Przywodzę, Námawiam, Potrącam.* antreiben *Hoc geritur Zephyris primum impellentibus undas.* V. *syn:* Pĕllo, īnjĭcio īnfĕro, īndūco, īncĭto, ūrgeo, prĕmo, cōgo.
Impĕndĕo, *Wiszę* einhangen.
Impendiosus, *Rozrzutny.* Verbringerisch.
Impēndiō, *Bárzo, Bárziey, Dáleko więcey.*
Impēndium, *Nakład, Koszt, Lichwá,* die Unkosten.
Impēndo, *is. Nákładam* 2. *Wydaię ziemię.*
Impēndo laborem *Prácuię* 1. *Podeymuię pracą.*
Impĕnĕtrābĭlis, *Nieprzebity, Nieprzebyty, Niezgwałcisty, Twardy.* undurchtringlich. *Mens impenetrabilis iræ.* Sil.
Impēnnata, *Kłos nieościsty.*
Impenetrale. Pokoy 4. Ein geheimes Zimmer.
Impēnsa. *Nakład. Tło, nábiiánie, Polepá, Tynk, Nadzienie.* Unkosten *Cæmenta sine impensa, Ecclesiastici* 22. *explicat Em. Sa. sine arte, cura, neglect m: alij sic Wapno bez nakładu aliqui: Wapno nie zalane. Rectius interpretaberis. Kámienie w murze bez tynku, ábo wapná, ktore między kámienie ábo cegłę kłádą. vide Cæmentum. Apud LXX. habetur, i. ornatus arenosus muri elegantis, politi.*

Impēnsè, *Usilnie, Bárzo.* sehr / hefftiglich.
Impēnsius, *Bárziey.*
impenso pretio, & impensò absolutè. *Drogo.*
Impensibilis, Gell corr. Incomprehensibilis.
Impēnsus, *Niewydány, Usilny, Drogi, sub Drogo, Wielki, Niezapłátny, Nikczemnik.*
Impĕrātoriæ feriæ, *Swięto nakazáne.* ein geboten Fest
Impĕrātivè, *Rozkázuiąc.*
Imperativus modus apud Grammaticos quo aliis imperamu, ut aliquid agant, vel patiantur. Priscian. Diomed. Roskázuiący.
Impĕrātor, *Cesarz, Hetman. Rządcá, Mistrz an Kuglarsk. mistrz.* Ein Keyser / ein Gebieter. *Eone nomine, imperator amet.* (Jamb.) *syn:* Rex *vel* Dux.
Imperatoria, *f. herba. Mistrzownik ziele.*
Imperatoria ars. *Hetmáństwo.*
Imperatoriè, *Po Cesarsku.*
Impĕrātōrius, Imperialis, *Cesarski, Hetmáński.*
Impĕrātrix, *Cesarzowa* Keyserin.
Impĕrātum, imperatus, *Roskazánie.* ein Befehl.
Imperce, ab Imperco, is. Folguię.
Imperceptus, *Niepoięty* 2. Unbegreifflich.
Impercussus, *Nieobrażony.* Unverletzt.
Imperditus, Pozostały. Unverlohren.
Impērfectè, *Niedoskonále.*
Imperfectio, *Niedostátek* 3. Unvollkommenheit.
Imperfectus *Niedokończony.*
Imperfossus, *Nieprzebity.*
Imperfundies, ti. Plugástwo.
Imperiabiliter, Roskazuiąc. befehlend.
Imperialiter, imperiosè. *Roskázuiąc, & Hardzie.* Befehlend.
Impĕrĭōsus, *Pánuiący, Obciążliwy, Ciężki; Gwałtowny, Hárdy.* Gewaltig. *Imperiosa trahit proserpina, vive valeque* Hor.
Impĕrĭtè, *Nieumieiętnie.* Unverständig.
Impĕrĭtia, *Nieumieiętność.* Unwissenheit.
Impĕrĭto, *as. Roskázuię* 1. *Pánuię* Herrschen. *Qui pecori imperitet, quē tota armēta sequātur.* V
Impĕrītus, *Nieumieiętny, Nieświádom, Nieuczony, Niebiegły.* Unerfahren. *Homine imperito nunquam quidquam injustius.* (Jamb.) *syn:*

Indōctus, īgnārus, rūdis, illitĕrātus.

Impĕrium, *Pánowánie, Roſkázowánie, Hetmánienie, Spráwowánie, Urząd 1. Hetmáńſtwo, Roſkazánie, Zwierzchność, Páńſtwo 2.* Gebott *Item* ein Herrſchafft/ Reich. *Imperium Oceano, famam qui terminet aſtris.* Vir. *ſyn:* Jūſſum, præcēptum, mādātum, vel rēgnum, pōtēſtas, dītio dōmĭnātus, dōmĭnatio, mōdĕrāmen ſcēptrum. *epith:* viŏlēntum, aūdāx, mōlēſtum, in tolĕrābĭle, pŏtēns. *phr:* Impĕrĭī jus, jūra, pŏteſtas, fræna, mŏdĕrāmen, hōnor, mājeſtas, impĕrĭī mōles, pōndus, onus Rēgĭum. Impĕrium tērris æquāre, ocĕano tērmĭnāre, ōmnĭsq; potēſtas ĭmpatĭens cōnsōrtis ĕrit. Mŏdĕrāmĭna rerum. Pāter ōmnĭpotens rērum cui sūmma pōtēſtas. Rēgis ĭmpĕrium, jūſſā, lēges pāti, vĕreri, impĕrium prŏferre.

Imperium teneo. *Pánuię.*

Imperiuratus, ſub Niezgwałcony. (iſt.

impermiſſus, *Niedozwolony.* das nicht erlaubt

Impĕro, *Roſkázuię 1. Pánuię 1. Nákázuię, Przykázuię.* Gebieten/ regieren/ herrſchen. *Rex imperavit, inſtitit virtus mihi.* (Jamb.) *ſyn:* Pērcĭpio, præſcrībo, jubĕo, māndo, ēdīco, vel dŏmĭnor, rēgno præſum. *phr:* Trācto; Jūra do popŭlis, Lēges ĭmpōno. Dĭtiōne tĕnēre. Pŏpŭlis lēges īndīcĕre, ſtātŭere. Scēptra tĕnēre, gĕrĕre. Pŏpŭlos ſub lēges trāhĕre. Rēgno ſcēptroq; pŏtīri. Māgnas rēgnāre per ūrbes per pŏpŭlos, dāre jūra. Jura dabat lēgēſque vĭris. Tōtaque ſub rēgno tērra fŭtūra tŭo eſt. Māre & tērras ōmni dĭtiōne tĕnēbat. Quīcquid ŭbīque vĭdes cœlum, măre, nūbĭla, tērras, omnia ſunt nōſtrā clauſa, pătēntque mănu, qui măre, qui tērras ōmni dĭtiōne tĕnērent. *vide Regno.*

Impĕror, *Poſłuſzny ieſtem.* gebotten werden.

Imperſonale verbum eſt, quod carens ſuppoſito recto ſeu Nominativo, caret & Numeris ac perſonis excepta tertiæ perſonæ ſingularis quadam imagine & Specie. Saturnius.

Impērſpēctus, imperſpĭcuus, *Nieprzeyrzyſty.*

Impērtērrĭtus, *Nielękliwy.* Unerſchrocken.

Impērtĭo, impērtior, *Udzielam, Uczeſtnikiem czynię, Daię.* mittheilen. *Atq; eadem mēbris impertitura medelas.* Drac. *ſyn:* Dō, trĭbŭo, prǽbĕo, lārgĭor, ēlārgĭor. *v. Do.*

Impērturbātus, *Nieobruſzony, Niezátrwożony.*

impērvĭus, *Nieprzebyty.* nicht durchgengig.

Impeſco, is. ſub Wpuſzczam.

impĕtē, *i. impetu ab impes etis. Priſcian ſub Pąd.*

Impetibilis, Niekuſzony, *Nieuproſzony.* (*Pędem*

impĕtīgĭnōſus, *Liſzaiowáty.*

impĕtīgo, *Liſzay, Trąd, Kántárydá.* geflecktgte Malazyam Antlitz.

impĕtix, *igis. Liſzay.* Flecken am Antlitz.

impĕto, *Uderzam ná kogo, Targam ſię* Anfallen

Impetito felix quod in hæc tibi ſæcula primos. C. *ſyn:* Invādo, īrrŭo, īmpūgno, āggrĕdĭor, ădŏrĭor.

impĕtrābĭlis, *Uproſzony z Upraſzaiący, Łacny do uproßenia.* leicht zu erbitten & *ſub Dokonywá*

Impetraſcere. Impetraſſere ſub Upraſzam. Bitten

Impetrātio, īmpetratus, *us. Uproſzenie.*

impĕtro, *Upraſzam, Dokonywam 2.* Erbitten/ erlangen *Impetrat & pacem locupletem frugi-*

impĕtu, *Pędem.* ungeſtümm. (*bus añum* H.

impetum do, facio. *Uderzam ná kogo.* mit Ungeſtümm anfallen.

impetum mōllio, *Pſuię 1.* (*ſię.*

impetum ſumo, capio, *Záwodzę ſię Zápuſzczam*

impĕtus, *us. Zápuſzczenie ſię, Pąd, Pochop, Náiazd, Porywczość, Poruſzánie 2. Popędliwość, Żądza, Chciwość, Námiętność, Nátchnienie, Raz, nomen.* Ungeſtümmigkeit/ Sturm. *Æquora, ſic illam impetus ipſe volantem.* Virg. *ſyn:* Vis, vĭōlēntia, īncūrſio, incūrſus. *epith:* vīvĭdus, vălĭdus, dĕmēns, īrātus, pōtēns, văgus. *phr:* Præcēps tōtam īmpĕtus ōbrŭit ārcem. Impĕtus, aūdītur ſtrĭdēns. Sŭbito rŭit ĭmpĕte præcēps.

impexq *Nieczeſany Kudłáty Gruby.* ungekämmt

impia herba, *Ukwap.* (ſterhafftig.

Impiatq, Niecnotliwy, Bezecny, Splugáwiony. la-

impĭco, *Naſmalam, Polewam.* Begieſſen.

impĭē, *Niepobożnie.* Gottloß.

impĭetas *Niepobożność, Niezbożność* Gottloſigkeit *Impietatis habet feſtum celebrare ſacerdos.* Ov. *ſyn:* Nĕfas, crīmen, ſcĕlus, vel crūdēlĭtas. *epith:* Aūdax, ſacrĭlēga, fĕrra, ēffrēnis, petŭlāns.

impĭger, *Nie leniwy, Rzeſki.* unverdroſſen/ luſtig/ hurtig. *Impiger extremos currit mercator ad Indos.* H. *ſyn:* Dīlĭgēns, āſsĭdūus, sĕdŭlus, ſtrenŭus, acĕr,

Impigre, *Nleniwo, Rzeſko.* hurtig.
Impigritas, Rzeſkość Hurtigkeit *& ſub Prędkość*
Impīlia, *ium. vel orum ab impile vel Impilium, ut Torale, & Toralium, Pilśń.*
Impīngo, *Wrzucam, Rzucā w oczy, Nátrącam ſię, Zárzucam kogo,* Nábawiam *kogo. Nápadam 1. Wtykam, Záwadzam 1. 2. Uderzam 1. 3. 4. Bić kiiem.*
Impīngo compedes alicui *ſub Okowáć.*
Impīngo dicam, *ſub Pozywam kogo.*
Impingvo, Tuczę. Feiſt machen/ mäſten.
Impingvor, ſub Roſtył ſię.
Impio, as. Zmázáć. beflecken.
Impius, *Niepobożny.* Gotloß. *Quam punit pœnis vindex Deus, impia ſævis! ſyn:* Scĕlĕſtus, ſcĕlĕrātus, nĕfārius, nĕfāndus, vel crūdelis. *phr:* Dĕi cōntemptor. Quem nūlla mōvet rĕlĭgio. Quem cæca răpit impĭetas. Quem im pĭus ăbſtŭlit ĕrror. Spĕrnēns jūſſa vĕrēnda Dĕi. Per ōmne fās nĕfaſque rŭit.
Implācābĭlis, implacatus, *Nieubłagány.* unverſöhnlich *Effice ſit nobis non implacabilis ira.* Ov. *ſyn:* Inēxōrābĭlis, Immītis. *phr:* Indŏcĭlis flĕcti. Prĕcĭbq mānſvēſcĕre nēſcius *v Crudelis.*
Implācābĭlĭtas, *Nieużytość.* Unverſöhnlichkeit
Implacĭdus, *Nieubłagány, nieludzki* unfriedſam *Druſus Genaunos implacidum genus.* (Alc.)
Implano, Oſzukiwam.
Implĕcto, *Wplatam.* einwicklen. *Złączam.*
Impleo, *Nápełniam, Naſypuię 2 Wypełniam, Spełniam, Obtadam ſię, Brzęmienia nabáwić, Nábiiam uſzy, Doważa. Wyciągam 4.* Erfüllen. *Implevit magni Ciceronis opus.* Matt. *ſyn:* Cōmplĕo, ădīmpleo, replĕo, cŭmulo.
Implexus, *xi. Spleciony, Powikłało ſię.* eingewickelt eingeflochten.
Implexus. *us Spotenie, Złączenie, Wplecienie.* Zuſammenfügung/ Umbfahung.
Implicatĕ, Implicitĕ, *Powikłánie, Záwikłánie.*
Implicātĭo, *Powikłánie, Záwikłánie, Matanina.*
Implicātus, implicatiſſimus, implicĭtus idem *Záwikłány, Uwikłány. Spleciony.* Verwicklet. *Candida brevibus implicata viperis.* (Jamb.) *Implicitaque errore via, &c.* Lucr.

Implĭco, *Wiklę co, Záwiiam, Mieſzam ſię.* Einwicklen. *Implicuit bello, qui nos fugiatis amicos.* Virg. *ſyn:* Illăquĕo, Irrĕtio cĭrcŭmrĕtio, Invōlvo Impĕdio.
Implĭcor, *Wiklę ſię, Więznę, Wiążę ſię, Mieſzam ſię, Powikłało ſię.*
Implōrātio, *Modlitwá, Wezwánie 2.* Eine Bitt.
Implōro, *Modlę ſię 1. 2. Wzywam, Rátá wołáć.* Kläglich bitten/ anruffen. *Cœleſtes implorat aquas doctâ prece blandus.* Hor. *ſyn:* Invŏco, ĕxpōſco, ōbtĕſtor, prĕcor ŏpem, tĕſtor, āppĕllo.
Implūmis, *Goły 1. Niezároſły.* ohn Federn. *Obſervans nido implumis detraxit, at illa.* V. Impōlitq
Implŭo, *Deſzcz pada, Kápie.* einregnen.
Implūvia, *æ. Kapá kościelna.*
Implŭvĭatus, *Czworográniáſty, Śniády, Okopciáły Rudáwy. & ſub Mácicá.* (gnet.
Implŭvium, *Podworze.* ein Orth wo es einregnet.
Impœnitens, cor^r. Roman 2. Bez pokuty, Serce twarde, nie kaiące ſię. Unbußfertig.
Impœnitendus, ſub Nieżal., (Hinläſſigkeit.
Impŏlītĕ, *Grubo* ungebutzt. Impŏlĭtia, *Grubość.*
Impŏlītus, *Niepolerowány, Gruby 2. 3.* Grob.
Impŏllūtus, *Niepokalány.* unverletzt/rein/Unbefleckt. *Impolluta fides, &c.* Sil.
Impomenta, orum, W et 1.
Impōno, *Kładę 2. 5. Nakładam, Wſadzam 2. Nákázuię Oſzukiwam.* aufflegen/auffſetzen. *Vidi, thuricremis cum dona imponeret aris:* Virg. *ſyn:* āddo ſūpĕrpōno, ăggĕro, vel Injūngo, mando impĕro, vel fāllo, dĕcĭpio, illūdo.
Impŏrcĭtor, *Oracz, & Brozdziciel ſub Brożdżę.*
Impōrco, *as. Brożdżę.* ackern.
Importabilis, Niezdolny. Impōrtātus, *Przywoźny* anders woher gebracht. (tragen.
Impōrto, *Wnoſzę 1. Przynoſzę, Przywożę.* eintragen
Impōrtūnĕ, *Nálegaiąc, Nie ná czas.* zu unzeiten
Impōrtūnĭtas, *Nieſkromność, Nalegánie, Zuchwalſtwo, Nieodbytość.* Ungelegenheit Unbilligkeit. *ſub Niezbyty.*
Impōrtūnus, *Nálegaiący, Niezbyty, nieuczeſny, Nieſkromny, Okrutny, Przykry* ungeſtümm/unruhig. *Seras canit importuna per umbras:* *ſyn:* incom-

īncōmmŏdus nŏcēns, nŏcuus, nōxĭus, īnfēctꝰ (molēstus.
Impōrtuōſus, *Nieportowny.*
īmpos, *abſolutè adject: omne.* Nie *przy ſobie.*
impos animi, Nie *przy ſobie, Szalony.*
īmpŏsĭtio, *Wkłádánie.* Aufflegung.
īmpŏſitīciꝰ, *Wkłádány, Przydáwny, Początkowy.*
īmpositītium nomen, *ſub Názwiſko.* ein zu⸗ (nahm.
īmpŏsĭtīvus, *Przydátny.*
īmpŏsĭtor nominum, *Miánowniczy.* (lich.
īmpōſsĭbilis, *Niepodobny ku czynieniu.* Vnmög⸗
Impoſſibilitas, Niepodobieńſtwo ku czynieniu.
īmpōſsĭbĭlè, *impoſſibiliter Niepodobnie.* unmög⸗
lich. *Eſt impoſſibile ſpectare profunda Sabaoth.*
Pr. *ſyn:* Vīrĭbus, conatĭbus mājus. Nūnquam
fŭtūrum. *phr:* ab ōrtu Sol ānte cēdet quam hōc
cōntīngĕre fas ſit. Prĭus ab ōccāſu nāſcētur
Tītan. Crībro ăquam haūrīre. Măre ēxhaū-
rire lĭcēbit: Prĭus tērra fĕret ſtellas, cœlum
findetur ăratro: ūnda dăbit flămmas, & dăbit
īgnis ăquas: Dēsĭnet ēſſe prĭus cōntrārius īg-
nĭbus humor, ānte lŭpos căpĭēnt hædi, vĭtŭlī-
que lĕones. *vide Nunquam.*
īmpoſtor, *Szalbierz, Potwarca.* ein Betrieger.
īmpoſtūra, *Potwarz, Zdrádá.* Betrug.
īmpŏtens, *Nieuhámowány 2. Niepowściągliwy*
Okrutny, Słáby. Ohnmächtig/ Krafftloß.
Illam deperit impotente amore. Phal.Gar *ſyn:*
īmbēcīllis, īnfirmus, dēbĭlis īnvălĭdus.
īmpotens animus, *Zapalczywość.*
īmpotens iræ, *Zapalczywy.* hitzig.
īmpotenter, *Niepowściągliwie, Niepohámowánie*
Popędliwie, Gniewliwie, Okrutnie. krafftloß.
īmpŏtēntia, *Niepotęgá, Niepowściągliwość, Po*
pędliwość, Słábość. Vnmögligkeit. *Gregem a*
ſtuoſa terret impotentia. (Jamb.) Pur.
īmpŏtēntia mentis, *Szaleńſtwo.* Vnſinnigkeit

I M P R

Impræpeditè, Impræpeditò Bez zawády.
Impræpeditꝰ, Bez zawády. Nomē Vnverhindert.
īmpræſentiarum, *Teraz, Ná ten czas.* jetzo.
īmprānſus, *Ná czczo, Bez obiadu.* Nüchtern.
Imprecatio, Złorzeczenie. Verfluchung.
īmprĕcor, *Przeklinam.* Verfluchen/ Böses
wünſchen. *Imprecor arma armis, pugnent ip*
ſique nepoces. Virg. *phr:* Măla ōmnia pōſco. Dīra
prĕcor. Dīris ŏnĕro, īncēſſo. Dīris dēvovĕo.
Măla mūlta prĕcor. Măla mūlta ōptāre. Thy-
ēſtēas prĕces mīttĕre. Căpiti cārmĭna dīra că-
nit. Sānguinĕas ĕdat īlle dapes, ātque ōre
cruento trīſtĭa cum multo pōcŭla fēlle bĭbat.
Tērra tibī frūges, āmnis tibi dēnĕget ūndas,
Dii tibi dēnt nūllōſque lăres, ĭnŏpemque ſe-
nēctam & longas hyemes, pērpĕtŭamque ſĭ-
tim, ēvĕnĭat nōſtris, hōſtibus īlle pŭdor, īpſa
făme ſtĭmŭlānte fūrēns, hērbāſque sĕpūlchris
quærat, & à ſævis ōſſa rĕlĭcta lŭpis.
īmprĕcor ſalutem, *Pozdrawiam 1.* begrüſſen.
imprēſſio. *Naiazd, Nácieránie 2. Nátężánie 2.*
Wyrażánie, Drukowánie. Eindruckung.
imprēſſionem do, facio, *Nácieram kogo.*
imprēſſor, *Drukarz.* imprēſſus, *us. Naiazd.*
imprēſſus, *ſi. Wybiiány, Rysy.*
imprīmīs. *Naprzód, Nabarziey.* Vorab/ voraus.
Imprimis una diſcat amare domo. Ped.
imprĭmo, *Náciſkam, Wyrażam 1. Wyciſkam 1.*
Wprawiam 1. Wbiiam w Pámięć, Drukuię,
Nápaiam 2. Eindrucken. *Felix, non levior*
cippus nunc imprimis oſſa. Perſ. *ſyn:* Sīgno,
ōbsīgno, īnſcribo īnfōrmo, figo, īnfigo.
imprŏbābĭlis *niedowodny Przygánny* Scheltens
werth/das nicht kan bewieſen werden.
imprŏbātio, *Gánienie, Odrzucánie, Przygáná.*
Scheltung, Verwerffung.
imprŏbātor, *Przygániacz.*
imprŏbātus, *Przygánny.*
imprŏbè, *Niecnotliwie, Nieſłuſznie.* Boßhafftig
imprŏbĭtas, *Złość 1. Dowcip.* Vnfrommkeit,
Boßheit *Improbitas ipſos audet tentare paren-*
tes. Mart. *ſyn:* Scēlus, crīmen, īmpietas.
imprŏbo, *Gánię, Káſſuię, Odrzucam* ſchelten,
verwerffen *ſyn:* Rējĭcio, dāmno, crīmĭnor, (ărguo,
Improbro, Plaut. corr. Opprobro.
imprŏbŭlus, *Złośnik.* Ein Schalck, Böswicht.
imprŏbus, *Niecnotliwy, Złośliwy, Zły 1 Szpetny;*
Niewſtydliwy, Obżarty vnfromm, boßhafftig.
ſyn: Mălus, malīgnus, ſcĕlĕrātus.
imprŏbus ab ingenio, *Wierutny łotr.* ſehr Boß⸗
improbus, impensè *idem.* (wichtig.
Imprōcērus, Niewyſoki. nicht hoch.
Improcreabilis, ſub Nieſtworzony.

Improfessus, *Niepopisany*, *Przemycony*.
improles, *improlis*, *improlus*, *Bez Potomká*, *Nieprzypuszczony do práwá*, & *Mieszczánin nieprawy*. der Ohne Erben ist.
impromiscuus, *Niepomięszány*. Unvermischt.
impromptus, *Nieochotny*, *Niechętny*. Ungern
Impröpĕrāta vestigia. i. *tarda sub Urągam się*.
Improperium, *in SS. libris frequens*, *Urągánie*, *Lżenie*, *Obmowisko*, *Zelżywość*. Spottung/ Verläumbdung.
Impropero, *Spieszno gdzie wchodzę Urągam się*, *Wyrzucam ná oczy* Sehen/Verlachen/hinein eylen/ *Item* verweisen.
imprŏpr è, *Niewłaśnie*. imprŏprius, *Niewłasny*
imprŏsper, *Nieszczęśliwy*. Unglücklich.
imprŏspĕrè, *Nieszczęśliwie*. nicht nach Wunsch
impr ŏtectus, *Nieobroniony*. Unbeschützt.
imprŏvĭdè, *Nieostrożnie*. *Nieopátrznie*. unversehnlich.
imprŏvid9, *Nieostrożny*, *Nieopatrzny*. Unfürsichtig. *Atq; improvida pectora turbat*. Virg.
imprŏvĭsò, *Niepostrzegle*, *Nieopatrznie*, *Z nienacká*. Unversehens.
improvisò accedo, *Schodzę*, beschleichen.
imprŏvĭsus, *Niepostrzegły Niespodziany*. unversehen *Improvisus ait*, *corā quē quæritis? adsum*. V. *syn*: ĭnŏpīnus, ĭnŏpīnātus, rĕpentīnus, inĕxpĕctātus, īnspĕrātus, sŭbĭtus.
imprūdens, *Niewiádom*, *Niebiegły*, *Nioſtrożny*, *Niechcąc*, *Niechcący*, *Niebaczny* Unverständig *Nunquam imprudentibus imber*. Virg. *syn*: īmprŏvĭdus, īncaūtus īnscĭus, ĭgnārus.
imprudens, *pro imprudenter*. *Niechcąc Niewiádomie*, & *sub Nieobacżyłem się*. (domie.
imprūdenter *Nieostrożnie*, *Niebacznie*, *Niewiá*
imprūdentia, *Nieostrożność*, *Niewiádomość*. Unfürsichtigkeit *Quid enim imprudētia prodest*. S
Impūber, *eris*. *Omne*. *Niezárosły*, *Gołowąs*.
impūbes, *bis idem* & *Niezárosły* Jung. *Dividit*, *impubesq; immani vulnere malas*. Virg.
impūbis, *is*. *hic*, *hæc*, *com*. impūbescens, *Niezárosły*, *Gołowąs*. Ohne Bart.
impŭdens, *Niewstydliwy*. Unverschambt. *Impudens liqui patrios penates*. (Saph:) Hor. *syn*: ĕffrōns, īnvĕrecundus, prŏcax, prŏtērvus, aŭdax's tĕmĕrārĭus. *phr*: pudōre vel pudōrem ĕxūtus. Hŏmo dūrĭōris, pĕrfrĭctæ frōntis. Cui nūllus ĭn ōre pŭdor. Cūjus ĕxŭlat ore pŭdor. Qui mĕnte pŭdōrem ĕxpŭlit. Perfrĭcŭit frōntem, pŏsŭitq;pŭdōrem Frōnte cărēns. Pŭdōris ĕxpērs. Cūjus fugit ab ore pŭdor. Nīl tŭa, Cydĭppe făcta rŭbōris hăbēnt. Vōs ŭbi cōntĕmpti rūpĭstis fræna pŭdōris.
impŭdenter, *Niewstydliwie*. Unverschambtlich. *Non impudenter vita quod* &c. (Jamb.)
impŭdentia, impŭdīcitiæ, *Niewstyd* Unzucht.
Impudicatus, *Zgwałcony*, *Sodomczyk*.
impŭdīcus, *Niewstydliwy* unkeusch unzüchtig *Nec impudica Colhis intulit pedem*. Jamb: Pur: *syn*: Tūrpis, impūrus, īnfāmis, lāscīvus, lĭbīdĭnōsus.
impūgnatio, *Nácieránie*. *Dobywánie*. Bestürmung.
impūgnātor, *Naiezdnik*.
impūgnātus, *ex In negante*, *Bez potyczki*. Unbefochten.
impūgno, *ex in*, *affirmante*. *Nácieram ná kogo*, *Dobywam*. Stürmen widerfechten.
impūlsio, impulsus *us*. *Pobudká* 2. *Popchnienie*, *Porußenie*, *Chciwość* Anstossung/Anreitzung
impūlsor, *Námawiácz*, *Pobudziciel* Anreitzer.
Impulstrix, *apud Nonium*.
impulvis, *idem* inpūlvis.
impūnctus, *sub Rity*.
impūnĕ, inpūnitè, inpunitissimè, *Bez karánia*, *Przepiekło się* unsträfflicher weiß. *Et sæpè alterius ramos impunè videmus*. Virg.
impūnĭtas, *Niekarność*, *Rospustá*, *Odpuszczenie*, & *sub Przepiekło się*.
impūnĭtus, impunis *Niekarány*. ungestrafft. *Tergo plector enim*, *quid tu impunitior illa*. H.
impūrātus, *Bezecny*, *Niecnotliwy*. Beflecket.
impūrè, *Sprośnie*. Unkeusch.
Impurgabilis, *Bez wymówki*. Ohne Außred.
impūritas, *impuritia*, *Sprośność*, *Plugáſtwo*. Unreinigkeit.
impūrus, *Sprośny*. *Pſotliwy*, *Niecnotliwy* unrein *Sed quæ se impuro dedit adulterio* Cat. *syn*: īmmūndus, fœdus, spūrcus obscœnus, sōrdĭdus, tūrpis.
impūtātor, *Przyczyniacz*, *Potwarcá*.

impū-

Impūtātus, *ex in negante*, *Nieqkrzesany*. Vnbehauen.
Impūto, *ex in affirmante*, *Przyczytam*, *Wymawiam co komu*, *Przypisuię*, *Winuię*, *Nákázuię*, *Wytrącam sobie*. *Ráchuię 1*. *Przydaię*. Zurechnen/ die Schuld geben. *Imputet ipse Deus, nectar mihi fiet acetum*. Mart. *syn*: Trĭbŭo, āttrĭbŭo ărrŏgo, ābscrībo, vel sūppūto, nŭmĕro.
impŭtrēsco, *Gniię*. faul werden.
Imputribilis, *Niepruchnieiący*.
Imula auricula, *Uchá część dolna*.
Imŭlus, *Nadolny*. der unterste.
Imum arboris, imum virgultum, *Odziemek*.
Imŭs, *Nayniższy*, *Nadolny*, *Niski 2*. *Odziemny*, *& sub Ostátek czego*. Der Vnterste. *Sed graviter gemitus imo de pectore ducens*. V. *syn*: Infimus, ēxtrēmus, vel prŏfŭndus, intĭmus.
In, *Præpositio*, *Między*, *W*, *i*. *Ná*. in/an/auff. *&c*.
Si nullam nostris ultra spem ponis in armis. Vir.
In, *pro A*. vel *Ab*. v. *Od*. Von.
in, *Præpositio redundat*, *sub W*.
in, *Præpos*: *cum sexto casu posita loco quarti*, *& cum quarto*, *loco sexti*, *multis exemplis ostenditur sub w wodę*.
in aciem, in æquum, in arenam descendo. *Potykam się*. streitten.
in acutum procudo, *Zákończam*. spitzen.
in æquo stare, *Przy słuszności*. *Zrownáć*.
in ærarios refero, *Poniżam kogo*. (*niec*.
in ære meo est, *Przyiaciel stołowy*, *Wychowá*-
in album refero, *Policzam*, *& sub Przeyrzány*.
in alia abierunt, *Rozrożnili się*. uneynig seyn
in aliquem dicere, *Przeciw*.
in amore est *Kocham*. lieben.
in anchoris *Stoię ná kotwicách*.
in angulo, *Potaiemnie*, *Pokątnie*. heimlich.
in angulos exit, *Węgłásty*. winckelecht.
in angustum cogo, claudo, *Ściskam*. zusammendrucken.
in annos, in annis singulis, *Co rok*. alle Jahr.
in ante, *v. inante potius*, *Od kolnych*, *wprzod*.
in antecessum, inantecessum accipio, do, *Przed czásem Płácę*. vor der zeit.
in ante diem calendas, *Dniem przed*.
in armis est, *Gotowy*. bereit seyn.
in articulum ire, *Wyrastam*.
in asse, *Zupełnie*. gäntzlich.
in auctoritate alicujus sum. *Posłuszny iestem*.
in aurem, *Do uchá szepcę*.
in beneficiis ad ærarium delatus. *Zásłużony*.
in beneficio, in beneficii loco pono: *Mam to zá*
in brevi, *W krotce*. in kurtzem.
in Caieta *pro* Caiete, *w Rzymie*.
in caput tuum, *Ná twą duszę*. auff deine Seel.
in Cassum, *Dármo*, *Wniwecz*. unnützlich.
in causa fuisti, *Dzieie się mną*, *tobą*.
In causa velle aliquid; *apud Theologos*, *est velle causam*, *& nolle ejus effectum*, *vel semper ut plurimum ex ea consequentem*, *ut velle indulgere genio*, *versari cum lascivis personis*, *spectare facta impudica*, *& nolle damnum pati honestatis*, *hoc est astute velle effectum*, *& ficte nolle*, *voluntatē hanc illi interpretati vá apellant*.
In causa item nolle aliquid apud eosdem est velle effectū & nolle causam ejus quod est ficte velle, *& astute*, *sed verè nolle eundem*, *ut est*, *velle esse pudicum & nolle carni quidquam jucundum negare*, *nolle abstinere occasionibus impudicitiæ*, *nolle uti mediis ad illum finem*, *& effectum necessariis & utilibus*.
in causis versatus, valet *Prakryk*. erfahren.
in cibo est, *Śniedny*. in cīnctu, *Zá pasem*.
in commissum cecidit, *Konfiskowáno go*.
in commune, *Wobec*. insgemein *Powszechnie Ogołem o wszytko*, *połecznie*, *& sub Dziel*-
in commune vocare, *Spospolitowáć*. (*my się*
in congressum, *Do uyrzenia*.
in conscientiam adscisco, assumo, *Zwierzam się*. einem etwas Vertrauen.
in continenti, *Tudzież zaraz*.
in contraria, in diversa abierunt, *Rozrożnili się*. Vneynig seyn.
in controversia res est. *Spor iest o co*.
in coram, *lege incoram*.
in crimen duco, verto, voco, *Gánię*.
in culpa est, *Winien*. er ist schuldig daran.
in eo culpa est, *idem*. (schuldigen.
in culpa pono, in culpam voco, *Winnuię*. be-
in custodia sum, *Straż trzymam*.

In cymam prosilit, *Wyrastam.*
in decusses, *Ná krzyż.*
in deditionem, in ditionem accipio, redigo. *Podbiiam pod moc.* unterwerffen.
in delicias amo, *Miłuię bardzo.* sehr lieben.
in deliciis habeo, *Kocham się.*
in desiderio sum, *Ządąm.* verlangen.
in deterius ago, *Ważę co źle.* (außlegen
in deterius torqueo, *Wykładam co źle.* übel
in diebus pauculis, *Zá kilká dni,* nach wenig
in dies, *Codzień.* alle Tag.
in discrimen venio, vocor. *Przychodzę.*
in disquisitione est, *Niepewny.*
in diversum, *Rożnie.* in dotem, *W Wiánie.*
in dubio, *Wątpię.* zweifflen.
in duplum, *Wedwoynasob.* zweyfach. *sub We-czwornasob.*
in eam rem aliquid. *sub Godny.*
in eam sententiam itum. *Ná tym stánęło.* bey dem ist es beschlossen.
in eo cardo, res, spes vertitur. *O to grá idzie.* es geht darumb.
in eum casum venire. *Przyszedł ná to.*
in exemplum usque. *Wytwornie.*
in exitu, in extremo, *Ná schyłku, Ná końcu.*
in expedito est, *Gotowy, Łácny iest.*
in extremis pono, *Gárdzę.* verachten.
in fabulas muto, *Udaię kogo źle.*
in fabulis est. *Proverb: Mowią o nim,* es ist die
in faciem, *W żywe Oczy.*
in falsum, *Ná niepewno, zbytnie.*
in famam laboro, *Robię.*
in fermento esse. *Proverb: Gniewam się, smęcę*
in foveam, *Prov: Ná prásk.* (*się.smętny.*
in fronte gerit amicitiam, *Prov: Nieszczery.*
in fronte gerit animum, *Szczery.* auffrichtig
in funus prodeo, venio. *Umarłego prowádzę* einen Todten begraben.
in furto deprehendo. *Z licem.*
in gloria est. *Sławny.* rühmsam.
in gratiam, *Dla kogo, Czynię dla kogo, Gwoli.* wegen dessen.
in gratiam aliquem ponere. *Łáskę ziednáć.*

in gyros, *Kołem.*
in hoc factum est. *Ná to tu uczyniono.*
in hoc sum, *Ná tym iestem.*
in honorem, *Dla tego czynię, Gwoli.*
in horas, *Co godzina* alle Stund.
in hunc diem, *Po dziś dzień* biß heutiges Ta-
In idipsum Pospołu. (ges.
in immensum, *Bárdzo, Bez miáry.*
in incerto est, *Niepewny.* ungewiß.
in incertum, *Ná niepewną.* auff ungewisses.
in infimum ago, dejicio. *Poniżam.*
in infinitum, *Bez miáry.* ohne End.
in initio, *Ná początku.* im Anfang.
in integro, *Wcále.* gantz.
in intimis ejus est. *Wierneк, Kochan.*
in ipso tempore, *W czas.*
in judicium voco, *Pozywam* zu Gericht laden
in jure prudens, instructus. *Práktyk.* erfahren
in jus voco, duco, rapio. *Pozywam.* zu Gericht
in labore est. *Ná robocie Polonismũ olet.* (laden.
in latus, *Ná bok, obok, ná ukoś.*
in loco, *Miásto kogo.* an stat.
in longum ævum, *Wiecznie.* (zac.
in lucem, *Do dniá.* in lucro deputo, *Mam to*
in majus, *Sowicie, Názbyt.*
in majꝰ fero, proveho. *Rozszerzam.* außbreiten
in majus augeo, vulgo, fero. *Przydaię* zugeben
in malam partem accipio. *Zá złe mam.* übel
in maledicta provehi. *Do złych słow* (außlegẽ.
in manu est. *Wolno, Łácno iest, Przed sobą.* es ist frey. in medio, *Wśrzod.*
in medio est positum, *Wolno.*
in medio fit, in medio relinquo, *Zostawiam.*
in memoriam, *Ná pámiątkę* zu Gedächtnuß.
in memoriam excito, redigo, reduco. *Przypominam.* erinneren.
in minimis pono. *Gardzę.* verachten.
in modum, *Ná kształt.*
in modum mirum, mirum in modum. *Bárdzo*
in modum ecorum, *Jáko bydło.*
in modum peregrinum. *Po Cudzoziemsku.*
In monte habitat. v tiosè.
in morbo consumere, *Przyboleć.*

In morbum incidere, delabi. *Záchorzeć.* kranck werden.
in more eſt. *Zwyczayny.* gebräuchlich.
in more poſitum. *Zwyczay ieſt.* es iſt der
in morem, *Ná kſztałt.* (Gebrauch
in morem venit. in mores tranſiit, inductum eſt. *Weſzło w obyczay.*
in mortem vulnus. *Smiertelny.* tödtlich.
in multis numerandus. *Podły.* ſchlecht.
in mundo eſt. *Gotowy, Pewny, Spieſzno.*
in nervum ire. *Prov: Dług więzieniem.*
in notitiam venit. *Poznawam.* erkennen.
in noxa ſum. *Przewiniam.* ſchuldig ſeyn.
in notitiam venio, *Poznawánie, Zábieram znaiomość.* erkennen.
in numerato, *Gotowo, Pod liczbą.* (*Gotowy.*
in numero habet ingenium. *Prov: Dowcipny,*
in numero decem millium. *W tyſiąc.*
in numeros æternos relatus. *Przeyzrzány.*
in numero pono, repono. *Policzam.* rechnen.
in numerum. *W takt.* (ſeyn.
in nummis ſum alicujus. *Dłużenem.* ſchuldig
in obliquum, *Poprzecz, Ná ukoś.*
In octavo liber. vitioſè.
in oculis eſt. *Obecny, mam kogo ná oku, mam to ná baczeniu, bliſko.* gegenwärtig.
in oculis fero. *Prov: Kocham ſię.*
in omne tempus, *Ná wieki.* ewig.
in omni memoria. *Jáko żywo.*
in opere eſt. *Ná robocie.*
in opere faciendo. *Robiąc.*
in opinione eſt. *Niepewny.* nicht gewiß.
in optimam partem. *Zá dobre mieć.* Vor gut halten. (*ſię.*
in orbem, *Kołem, Toczkiem, Koleią, Obchodzę*
in ordinem cogo. *Poniżam.* (*wiam.*
in ordinem redigo. *idem & Uymuię, Wyſta-*
in ore eſt omnium. *Mowią o nim, Szepcą.* man redet davon.
in ore & oculis omnium. *Jáwnie.* offentlich.
in pabulo eſt. *Sniedny.*
in parte, *Częścią.* theils.
in parte ſum. *Uczeſtnikiem ieſtem.* Theil haben
in partem, *Ná przemiány.*
in partem venio, *idem & Składam ſię z kim.*
in pecuniam ludere, *O pieniądze gráć.*
in pedes me conjicio, do. *Uciekam.*
in pejorem partem rapio. *Wykładam źle.* übel außlegen. (außlegen.
in pejorem partem verto. *Udaię co źle.* übel
in pejus coloro. *idem.*
in pejus mutatum, verſum. *Pogarſza ſię.* es wird böſer. (*w daię.*
in periculum venio. *Wniebeſpieczeńſtwo ſię*
in perpetuum, *Wiecznie.* ewig.
in plano, *Jawna.* in pollicem, *Ná pálec.*
in pollinem, *Miáłko.* in porrectum, *Wdłuż.*
in poſſeſſionem colloco, ire jubeo. *U więzuię kogo.* in poſteritatem, in poſterum. *Ná potym.* ins künfftige. (fallen.
in præceps decido, *Ná Szyię ſpáść.* herunter
in præceps dejicio, deturbo. *Na ſzyię zepchnąć.* herunter ſtoſſen.
in præſens, *Teraz.* jetzt.
in præſens tempus, in præſenti. *Ná ten czas*
in præſentia, *Teraz.* jetzt. (jetzt.
In præſentiarum Gell: corr: Impræſentiarum
in prælio eſt, *Zacz.* (ſicht.
in prima viſione, *Ná weyzrzeniu.* von Ge-
in primis, *Nabardziey, Naprzod.*
in primis eſt, in principibus, *Przedni.*
in primo, *Naprzod.* zu erſt.
in primoribus labris. *Ná końcu ięzyká.*
in procinctu, *Gotowo, Poryw cze, Spieſzno, Nádorędziu, Zapaſem, Bliſko.* bereit.
in procinctu ſum, *Wybieram ſię.*
in proclivi eſt, *Łácno.*
in prodigium acceptum, *Za dziw.* wunderlich
in promptu, *Nádorędziu, Spieſzno.* fertig bereit
in propatulo, *Ná dworze, ná goli.*
in propinquo, *Bliſko.* nahe.
in pulverem, *Miałko.* gantz fein.
in puncto temporis, *Wczas.*
in quadrum, *Czworográniáſty 1. 2. & Wypráwiam co gładko co ozymię.* viereckig.
in quarto liber, *vitioſe Ná takie modum.*

In quæ-

In quæstione est, *Pytánie iest.* es ist die Frag.
In quæstione habeo, *Wątpię, Pytánie iest.* zweif
in quæstione versatur. *idem.* (flen.
In questo liber vitiosè. *Ná iáką formę.*
in rectum, *Prosto.* richt.
in reliquum, *Nápotym.* übrigens.
in re præsenti, *Obecnie, w rzeczy samey, iáko obaczę, Być przy czym.*
in rem est, *Pożyteczno iest.* es ist nützlich.
in rem præsentem eamus, *Przystąpmy do rzeczy*
in respectum, *Dla* wegen.
in ruborem do. *Záwstydzam.* beschämen.
in Salo stare, *Ná kotwicách.*
in scripto, *Ná piśmie* schrifftlich
in se bonus, *sub Łáskaw.*
in se quisq; jurat, *Zá się każdy.* (außwachsen
in semen abit, crescit, exit, maturescit *Wyrastá*
in senioribus est, *Starszy.* ein Oberer.
in senium vergens, *Letni.* alt.
in sententiam alicujus eo, venio, *Przystáię ná co.* einwilligen.
in sententiam duco, *Rádzę.* rathen.
in sermone est. *Mowią o nim.* man spricht.
in sermonibus est. *Sławny.* berühmt.
in simul, *Pospołu.* zusammen.
in singulos dies. *Co dzień* alle Tag.
in sinu. *Prov: Potáiemnie, & Táię co.* heimlich
in sinu gesto, teneo. *Piástuię.*
in societatem assumo. *Stowárzyszam.*
in sodalibus est. *Towárzysz.* Mitgesell.
In solas terras, *Ná kray Swiátá.*
in solido, *Wcále.* gantz.
in solidum, *idem & Zupełnie.*
in solum, *Prov: Ládá co.*
in somnis video, videor. *Sni mi się.* trömen.
in speciem, *Zmyślnie, Ná oko, Ná poyrzenie.* durch falschen Schein.
in specula sum, *Straż trzymam.* Wach halten
in splendorem do, *Wycieram, Docieram się.* auß
in sublime in summum, *W gorę.* (butzen.
in tantum, *Ták bárdzo.*
in te, in te uno, in tua potestate. *W twoiey to mocy.* in deiner Macht.
in tempore. *W czas.* in tempus, *W czas.* zur zeit
in totum, *Zupełnie wszytko, Zgołá, Ogołem, Powszechnie, Ustáwicznie.* gantz.
in transcursu, *Przemiiaiąc.*
in transennam duco, *Prov: Byle.*
in transitu, *idem & Niedbále.*
in triduo, *Zá kilká dni.* umb 3. Tag.
in tuo loco & sano, *Prov: W twey to mocy.*
in turbinem, *Kołem.*
in tuto, in vade. *Bespiecznym.* verschwinden
in vicem, *Miásto kogo, Ná przemiány.* an statt.
in viros, *Każdy z osobná.* (& invicem.
in vita sum, dego &c. *Żyię.* leben.
in vitio est, ponitur. *Przygánny* Straffwürdig
in ultimas gentes, terras, *Ná kray Swiátá.*
in ultimis pono, *Gárdzę.* verachten.
in unguem, *Gládko.* (lich.
in universum, *Powszechnie, Ogołem.* sammen-
in unum redigo, *Ziednoczyć.* eynigen.
in usu est, *Zwyczay.* es ist gebräuchlich.
in utramq; partem. *Obostronny.*
in vulgo numerandus, *Podły.* unedel.
in vulgus acceptum, grātum est, vălet, *Pospolstwu miły.*
īna, *æ. gr. Żyłká & sub Pápier 1.*
īnabruptus, *Nieprzerwány.* Unabgerissen.
Inabsolutus, *Niedokończony.* Undeendiget.
īnăccēssus, *Niedostępny, Nieprzystępny.* Da man nicht zu kommen mag. *Dives inaccessos, ubi solis filia lucos.* Virg. *syn:* īnvĭus, impērvĭus īnăccēssĭbĭlis, vel īnbŏspĭtus. *phr:* Cārēns ădĭtu, ăsper ăccēssu, ădĭtu īmpērvĭus ŏmni. Quāque est difficilis, quāque est vĭa nūlla. Sālebrōsa rūpes. Pērtīngēre grēssu Quo nēmo vălĕat.
inacesco *Kwáśnieię, Przykro mi co.* saur werden
Inadulabilis, *Pochlebstwem się nie uwodzący.*
īnædĭfĭco, *Obalam 1.* Umbwerffen. & *Oppositum Zbudowáć.* (gleich.
īnæquābĭlĭter, inæqualiter, *Nierowno.* Un-
īnæquālis, inæquābilis, *Nierowny.* ungleich.
Haud bene inæquales veniūt ad aratra Juvenci.
īnæquālĭtas, *Nierowność.* Ungleichheit. (O.
Inæquatus, in negat Nierowny.
Inæquo, as. in affirmat. Rownam 1.

Inærātūs, *Miedziány*. kupfferin.
inæstĭmābĭlis, *inæstimatus*, *nieoszácowány*, & *contra*, *Nikczemnik*. Unschatzbar.
inæstuo, *Burzy się*. sehr hitzig seyn. *Quod si meis inæstuat præcordiis*. (Jamb.) Hor.
ināffĕctātus, *Niewystáwny*, *Sámorodny*.
inăgĭtābĭlis, *nieruchomy*. inăgĭtāt9, *nieokrzesany*
inālbeo, inalbesco. *Bieleię*. weiß werden.
inālbo, *Bielę*. weiß machen inalgesco, *ziębnę*.
Inalienatus, *sub nieprzypráwny*. (kalt werden.
Inalto, *as*. *Podnoszę*. Erhöhen.
inămābĭlis, *niemiłosny*, *nieprzyiemny* unlieblich *Non cadit in mores feritas inamabilis istos*. O.
inămāresco, *Gorżknieię*. bitter werden.
inămbĭtiōsus, *Niepyszny* unerhrgeitzig. *Secretos montes & inambitiosa colebat*. Ovid.
inămbŭlātio, *Chodzenie 2*. *Przechadzká*.
ĭnămbulo, *Przechadzam się*. Spatzieren / Umb gehen.
inămœnus, *Niewesoły*. unanmüthig. *inamanaque regna tenentem*. Ovid.
ĭnāne, *Czczość*, *Prożność*, *Prożne mieysce*.
ĭnānia, *hæc*. ĭnānĭæ, *hæ*. *Prożność*.
Inanilogista, *inanilogus*, *inaniloquo*, *Prożnomowny*
Inaniloquium, *Prożnomowność*. Unnütze Red.
ĭnănĭmālis, inanimatus *nieżyiący*. nicht lebend.
Inanimentum, *Czczość*. Eytelkeit.
inănimus, *Bez duszę*, *nieżyiący*. nicht lebend.
ĭnānio, *is*. *Wyprożniam*, *Purgácyą bioręs*. Leer
inānior, *iris*. *Wyprożniam się*. (machen.
ĭnānis, *Prożny*, *Czczy*, *Márny*. Leer ledig. *Perque Domos ditis vacuas & inania regna*. V. *syn*: Văcŭus, văcŭātus, *vel* vanus, ĭrrĭtus.
inānĭtas, *Czczość*, *Prożność*. Eytelkeit.
inānĭtāte plenus, *Prożny*. eytel.
ĭnānĭter, *Dármo*. Umbsonst. *Ne sibimet quisquam de rebus inaniter ullis*. A.
ĭnantè, *Náprzodku* *Przedtym*.
ĭnăpertus, *Nieotworzony*. Ungeöffnet. *Fraudique inaperta senectus*. Sil.
Inaquosus, *Bezwodny*. ĭnărata terra, *Odłog*.
inăratus, *Nieorány*. ungeackert. *Nec nulla interea est inaratæ gratia terræ*. Virg.

ĭnārcŭlum, *Wieniec*, *Koroná Krolewska*. krantz.
ĭnārdēsco, *Zápalam się*. inbrünstig seyn. *Solis inardescit radiis lōgèque refulget*. V. *syn*: ĭnārdĕo, ĭncēndor, ĭncāndeo, ĭncăndēsco, ĭgnēsco, ārdeo.
Inarefactus, *Sasżony*. Getrucknet.
ĭnārdesco, *Schnę*, *Więdnę*. trucken werden.
inargentatus, *sub Posrebrząć*. Versilbert.
ĭnargūtè, *Niestucznie*, *Niedowcipnie*. Unwitzig
ĭnargūtus, *Niesztuczny*. inarmātus, *Bezbronny*.
ĭnăro, *In affirmante*, *Orzę*, *Poorywam 2.3*. *Wyorác*. Einackern (lich.
inartĭficialis, *niestuczny*. *Prosty 3*. nicht künstinartĭficiālĭter, *Niestucznie*, *Po prostu*. schlecht.
Inarticulatus, *Niewyrozumny*, *Niewymawiaiący dobrze*. Ein nicht wol redender.
ĭnascensus, *Niedostępny*. Unbestiegen.
inaspectābilis, *Niewidomy 1*.
ĭnāspēctus, *Niewidány*. unangesehen. *Sedis in aspectos cœlo radiisque penates*. Virg.
Inaspicuus, *Niewidomy*. inassātus, *Pieczony*.
Inassero, *as*. *Tárcicámi pokładam*. mit Brettern belegen.
inassvētus, *Nieprzywykły*. ungewohnt *Lunam inassveti vix patiuntur equi*. Ovid.
inăter, *eris* *sub Brátowa*.
Inattenuatus, *Cáły 4*. unverkleinert.
Inattestatus apud Plautum quidam legunt i integ (status
Inaudax, *Nieśmiáły*.
inaudio, *Zásłychnąłem*, *nasłuchąć*. Etwas hören
Inauditiuncula, *Spiśek*, *alioqui sonat*. *Słuch Słuchánie*, *Násłychnienie*.
inauditus, *Niesłycháný*, *Niesłucháný*. Unerhört.
inaugŭrātĭo, *Ogłoszenie 1*. Einweyhung.
inauguratò, *Obrządnie* & *sub Wieszczę 1*.
inauguro, *Ogłaszam Ná godności osadzam*, *Wieszczę 1*. einweyhen. *syn* Cōnsecro, dēdĭco.
inaurator, *Pozłotnik*, *Złotnik*.
ĭnaurātus, (*Affirmans*) *Pozłocisty*, (*negans*) *Niezłocisty*. übergöldet. *Cujus inaurati celebrārunt limina currus*. Prud.
ĭnauris, *Náuszká*, *Zausznicá*. Ohrenzierd. *Excoluit digitos*, *geminas & inauribus aures*. F.
inaurĭtus, *Bez uszu*. Ohne Ohren.

Inauro,

Inauro, *Pozłacam.* übergolden *Confestim liquidus fortunæ rivus inauret* H *syn*: Deauro, auro, decoro, exorno, illustro, dito, tego, obduco.
inauspicata avis, *Węglik ptak.* (induco.
inauspicato, *Nieszczęśliwie.* unglücklich.
inauspicatum, *Znák zły.* böses Zeichen.
inauspicatus *Nieszczęśliwy* unglückselig. *Per inauspicatū sanguinis pignus mei.* (Jamb.) *syn*: infelix adversus, sinister, inf.ustus, lævus.
inausus, *Niekuszony. Ast ego magna Jovis conjunx nil linquere inausum.* Virg.
inauxiliatus, *Bez pomocy.* (incestus.
incædus *Nierąbány.* unbehauen. incæstus, *idem*
Incalatio, Wzywánie 2. Anruffung.
Incalesco, *Zágrzewam się, Rozgadał się.* warm werden/ erhitzen. *Incaluit quoties saucia vina mero.* M *syn*: Calesio, inardesco, inflammor.
incalesco merò, *Upiiam się.* sich betrincken.
incalefacio, *Zágrzewam.* Erwärmen.
incallidè, *Nieszturznie Niechytrze, Niedowcipnie, Głupie.* nicht argliftig.
incallidus, *Niechytry, Szczery 2.*
Incălo, as. Wzywam, Przyzywam anruffen.
incana herba, *Ukwap.*
incanesco, *Rospalam się.* entzündt werden.
incanesco, *Siwieię.* grau werden. *Tortaq; remigio spumis incanuit unda.* Cat.
incantamentum, *Czáry. Záklinánie.* Zauberey.
incantatio, *Záklinánie 3.* Bezauberung. *syn*: incantamentum, cantamen, fascinatio. *phr*: Magicum carmen, incantata vox. Magici cantus, soni susurri. Magica cantio, ars Circæa, Magicum murmur. Veneficus cantus. Noxia, venefica verba. *v. Magia Veneficium.*
incantator, *Záklinácz, Czárownik.*
incantatus, *Oczárowány.* bezaubert. (ren.
incanto, *Czáruię, Záklinam 3. Lekuię.* verzaube-
Incanus, *Siwy.* grau von Alter. *Nosco crines incanaq; menta.* Virg. (gen.
Incapistro as nágłowek kłádę. Einhalffter anle-
Incarcero, Osadzam więźnia. gefangen nehmen
incardino, *as. Wcinam.*
Incarnatio, *Wcielenie.*
Incarnatus sub Cielesty 2. & sub Wcielił się Bog.
Incassum, lege in cassum.
Incastè, Nieprzystoynie. Unzüchtig.
Incastratura, Fugowánie.
incasurus, *Plini. ab incido i. eventurus Ktory się przytráfi, ábo Przytráfić może.*
Incaveatus, sub Klatká i Eingesetzt/ gefangen.
incavo, *Wydrażam.* hölen. incautè *nieostrożnie.*
incautus, *Nieostrożny.* Unfürsichtig.
Incedo, *is. Idę 1. 6. Chodzę 1. 3. Idę wspániále* hinein tretten. *Exuit, & gressu gradiens incedis Juli.* Virg. *syn*: eo, vado, ambulo, gradior. *phr*: gressum tendo, fero, effero. Vestigia flecto, torqueo, Haud mora: festinant jussi, rapidisq; feruntur passibus.
incedo passu anili, tardo *Łáżę* langsam gehen
Incelebratus, incelebris, Niesławny. nicht beruhmt
incendia facio, *Palę 1.* anzünden.
incendiaria avis, *Wąglik ptak.*
incendiarius, *subst: Zápaláciz.*
incendiarius, *adject: Zápalaiący.*
incendio hauriri, *Zgorzeć.* Verbrennen.
incendium, *Zápalenie i Zapał, Zágorzenie 3. Pożar, Pobudká* ein Brand/oder Feuersbrunst *Glomeransq; ferens incendia ventus.* Vir. *syn*: ignis, flamma, rogus Vulcanus. *epith*; Vagum, Vulcanium, furibundum, lethale, fumosum, rapidum. *phr*: Cuncta jacent flammis, & tristi mersa favilla. Dant clara incendia lucem, fumidus atra vagis Phlegeton incendia volvit Volucres volitant per inane favillæ, alimenta vorat strepitu. Vulcanus anhelo; arida & ex omni manant incendia tecto, dedit ampla ruinam Vulcano superante domus. Sigæa igni freta lata relucent, ignis flagrantes prunas, liquefactaq; saxa sub auras cum strepitu agglomerat. *v. Incendo, ignis & fumus.*
incendium annonæ, *Drogość 1.* Theurung.
incendium excito, offero. *Zapalam* anzünden
incendo, *Zápalam, Rádzę, Rospalam, Pobudzam* anzünden *Fragiles incende bitumine lauros.* V. *syn*: Succendo, inflammo, uro, exuro, aduro, comburo, cremo, vel incito, concito, provoco, impello, hortor. *phr*: Flammas, faces, ignem subdo, subjicio, ignes injicio, subjectis urere Flammis, igni, flammis dare, Fer stabulis ini-

mīcum īgnem. Vūlcānum ſpārgēre tēctis. Sacrīlēgos Tēmplis ādmōvērat īgnes. Flāmmi: dēlēre ēxtinguēre, ābōlēre. v. *Uro.*
Incendor, *Gniewam ſię 2. Záchciało mu ſię 2. Ządam bárdzo.* zornig werden.
incensè, *Gorąco 2.* incēnſio, *Zápalenie.*
incenſior, *Zapalczywy.*
incenſor, *Zápalácz, Buntownik, Pobudká 3.*
incenſum, *Kádzenia materya.Stroż.* Weyrauch.
in enſus, *ab incendo. Zapalony.* (gerechnet.
incenſus, *à cenſeo, i. non cenſus* Niepopiſany.Vn-
incentio, *Spiewánie, Gránie 1.Záczynánie, Czáry 1.* Geſang/ zauberey.
incentīvæ tibiæ, *ſub Surmá,*
incentivum, *Pobudká 1. Podſzczuwácz, Rozjuſzenie.* Anreitzung/ Stachel.
incentīvus *Záczynaiący. Pobudzaiący.* Vrheber
incentor, ab incino, *Trębácz, Pobudká, Buntownik & ſub Dyſzkant.*
inceptio, *Záczęcie 1. Początek 1* der Anfang.
Inceptiva litera, Werſał. groſſe Buchſtab.
Inceptivus, Początkowy. (fangen
incepto, *as. Poczynam, Zádzieram z kim.* an:
incepto ābſiſto,abſcedo,*Przeſtaię 1.*auffhören
inceptor, *Záczynáiący, Początek 3.* Anfänger.
inceptum, *Początek 1.* Zam: ſt, *Zaciąg 1.*
incērātus, *Woſkowány.* Gewichſt.
incernīcūlum, *Rzeſzoto, Sito 1. Kratá mulárſka do piaſku.* Ein Sieb.
incerno, *Potrząſam 4 Przeſiewam* durchſieben
incēro, *Woſkuię.* wichſen. *Propter quæ fas eſt genua incerare Deorum.* Juv.
Incertè, Niepewnie, Wątpliwie. Vngewiß.
incertitudo, *Niepewność.*
*Incerto as.Wątpię.*zweifflen. incertò,*niepewnie*
incērtus, *Niepewny, Wątpliwy, Ni go tám, Ni go ſam, Nieſtáteczny.* ungewiß/ zweiffelhafftig. *Incerti quò fata ferant,ubi ſiſtere detur* V. *ſyn:* ānceps dūbīus, nōn cērtus, ambīgūus, ānxīus, dūbītans.
incertus ſum, *Niewiem 1 2.Wątpię.* zweifflen.
incelſabilis, *Nieuſtáły.*
inceſſio, *onis. Strofowánie.*
inceſſit cupido, *Záchciáło mu ſię.* begehren.
inceſſit mos, *Weſzło w obyczay,Spodobał ſobie.* Gewohnlich ſeyn.
inceſſit timor, *Przelęknąć ſię.* förchten.
inceſſit valetudo, *Záchorzeć.*
inceſſo, *is ſſivi. ſſi. itum. Nagábam, Przeſláduię, Nácieram ná kogo. Przegáržam. Strofuię. Dogrzewam komu, Fukam, Nápada mię, Imam ſię, Ciſkam 2. Náſtaię 1. Rzuca ſię chorobá, Obeymuie mię, Podupadł.*
inceſſo diris exſecrationibus, *Przeklinam* Ver
inceſſus, *us. Chod.* Ein Gang. (fluchen.
inceſtè, *nierządnie, Kázirodzko* Blutſchändlich
Inceſtificus, Kázirod, Nierządny.
īncēſto, *as. Plugáwię, Zgwałcić 4. Gwałcę, Kázirodztwem zelżyć.* Blutſchand begehen. *Thalamos auſum inceſtare noverca.* V r, *ſyn:* īncēſto pōlluo, vīolo, mācūlo, vītio tēmero, fœdo, īnquino, cōrrūmpo.
inceſtum, inceſtus, *us. Kázirodztwo. Nierząd 2.* ein Blutſchand. *epith:* īmpūrum ſcēlerātum, arcanum, īmpium. *phr:* īncēſtum ſcēlus, crīmen, flāgītium, nēfas, īncēſtus tōrus. Crīmen, īncēſtus, īncēſti thālami, cōncūbītus.
inceſtus, *ti. Kázirod, Niewſtydliwy, Nierządny 2. Nięczyſty* Der ein Blutſchand begangen hat. *ſyn:* īncēſtūōſus. *phr:* īncēſti tēgi, cōnſcīus, īncēſti lābe nōtātus.
Inchoatio, Záczęcie Ein Anfang.
Inchoativa Verba apud Grammaticos ſunt, quæ rem inchoatam augeri & creſcere ſignificant.
inchoātivus, *Záczynaiący* der anfanget.
inchoo, *Poczynam* anfangen/ Vrheber ſeyn.
inciçor, incīcur, *Nieogłaſkány* nicht zam.
incīdit, *Trafia ſię, Przypada 1. Náwina ſię co, Zábażyło mu ſię* Es trifft ſich.
īncīdo, à cado. *Wpadam 1 Padam 3.Potykam ſię 3. Nápadam 1. 2.3 Nátrącam ſię* hinein oder einfallen *Incidit in caſſes præda petita meos* O *ſyn:* Lābor, cādo,dēcīdo,vel cōntīngo ēvēnio.
īncīdo, à cædo. *Nácinam, Kárbuię. Náſczepiam, Ryię 2. Ryſuię 3 Tnę, Podcinam 2 Ucinam, Przerywam 1.Podſkubuią ſkrzydeł komu* Ein; ſchnei-

schneiden/einhauen. *syn*: Cædo, præcīdo, sĕco, āmpŭto, *vel* īnscŭlpo, scŭlpo, cælo. *v. Scindo.* (*sylva per annos.* O.
Incidus idē Incædus. Stat vetus & multos incidua
inciens, *Położnicá.*
incīle, *ium.* incilia, *is.* *Row 2.* Ein Graben.
incīles canales, *Rynsztok.* Rinnstöcke.
inciles fossæ, & inciliæ, *hæ.* *Row 2.*
Incilo as. *Szczypię 4. Lżę 1. Strofuię, Łaię.* Straffen mit Worten.
incingo, *Opásuię, Obwodzę 2. Obłoczę 1.* umb:
incingulum, *Pas 1.* Ein Gürtel. (geben
īncĭno, *Záczynam, Spiewam 1. Gram 2. Brachia seu varios incinit ore modos.* Ovid.
incipiens, *Náſtaiący, aliqui propriè poczynaiący.*
īncĭpĭo, *Poczynam.* Anfangen *Et furere incipiāt ut avunculus ille Neronis.* Juv. *syn*: ōrdĭor, īnchŏo cœpi, āggrĕdĭor: sūscĭpio, ingrĕdĭor. *phr*: īnĭtium dūco. Mōx tămen ārdĕntes āccĭngat dĭcĕre pūgnas. Talĭbus ōrsa mōdis. Tē sĭne nīl āltum mēns īnchoat. Prīma rĕpĕtens ab ōrīgĭne, mīra Pāndam. Rērum prīmōrdia dĭctis āggrĕdiar. *v. Initium.*
Incipisso, incipesso, idem.
incipit, *Poczyna się.* Es wird angefangen.
Incircumcisus, *Nieobrzezány.* unbeschnitten.
incisè, incisim, *Drobno, Członkámi, Sztukámi Przerywaiąc.*
īncīsĭo, *Náćięćie, Przecinanie, Karb 1. Ucinek 2 Członek 7.* Ein Schnidt in ein Dingt.
Incisitiva securis. Plin. ab incidendis radicibus. Dalecamp. ex aliis, ipse tamen scribit Insitia.
incisor, *Kraycży.* incīsum, *Członek.* Ein Gleid.
incisores dentes, *Zęby przednie.* Vorder zähn.
īncīsūra, *Nárzynánie, Náćięćie, Karb 1. Prąſzká 2. Członek 1. Dłoniową prąſzká. Ucinek 2. Urznienie, Zákończánie.* Ein Hau.
incisuram habens, *Przewięziſty.*
incisus, *si*: *Naćięty, Prąſzkowáty, Wyryty.* Eingehauen. *Nō incisa notis marmora publicis.* Ho.
incīsus, *us.* *Náćięćie.* Ein Schnidt.
Incita, æ. incitæ, *hæ.* *Trudność, Uboſtwo 1. Met.*
Incitabulum, incitāmentum, *Pobudká.*
incitatè, incitatiùs, *Prędem.* geschwind.
incitātio, *Prąd Pochob, Prędkość, Pobudká 2. Zbudowánie.* auffmunterung.
incitatio animi, *Ochotá, poruſzenie.*
incĭtātor, *Pobudká 3.* incitatus, *Prędki.*
Incītĕga, Obrus, Tálerz 2.
Incitego, *Nákrywam.* decken.
incĭto, *Pobudzam, Poduſzczam, Podſzczuwam, Szczuię, Pogániam, Przyſpieſzam.* Antreiben anmahnen. *Stimulis aut mollibus incitat iras.* Vir. *syn*: Sūscĭto, cōncĭto, ăcŭo, ēxăcuo, īncēndo, cŏhōrtor, stĭmŭlo, compello, ŭrgeo, īnstīgo, prōvŏco. *vide Hortor.*
incitor, *aris.* *Popędzić się.* angereitzet werden.
Incitum, *Trudność, Uboſtwo 2.*
incītus, *ti. à Cieo, Nieruchomy, & sub Trudność.* Angetrieben. *Poplite subsidens, apicem tamen incita summum.* Virg. (*Prąd.*
incītus, *à Cio Prędki.* Geschwind. incitus, *us.*
incīvilis, *Nieobyczayny.* Vnhöfflich.
inciviliter, *Nieludzko.*
inciviliùs, *Nieobyczaynie, Niełágodnie.*

INCL

Inclāmĭto, inclamo, *Wołam 5. Przyzywam, Łaię.* einem zuruffen/zuschreyen. *Fit sonus: inclamat comites, & lumina poscit.* Ov. *syn*: īnclāmo, clāmo, ēxclāmo, *vel* vŏco, ādvŏco, āccērso.
inclareo inclaresco, *Słynę, Wſławiam się.* heyter werden *Item,* berühmt werden.
inclemens, *Okrutny* ungnädig/streng. *syn*: Īmmĭtis, īnhūmānus, īmplācābĭlis, crūdēlis, īmmānis, sævus, dūrus, āsper.
inclementer, *Niełágodnie, Surowie, Oſtro.*
inclēmēntia, *nielutość, niełagodność.* Vnmildigkeit. *Et labor, & dura rapit inclementia mortis.* Virg. *syn*: Crūdēlis sævĭtia. (Kan.
inclinābilis, *sub Skłonny.* der geneigt werden
Inclinamentum, *sub Nákłonienie.*
inclinans ad alium colorem, *Mieniony.*
inclinātio, *Náchylenie, Nákłonienie, Skłonność 1. Náchylánie, Nátężánie 2. Odmiáná, Kray świátá.* Eine Neigung/Wendung.
inclinato sole, die, *Po południu, ku wieczorowi.*
īnclinātus, *ti Náchylony, Pochodziſty Ná schyłku* geneig:

geneigt. *In te omnis domus inclinata recubit.* V.

Inclinatus, *us. sub Náchylenie.* Neigung.

inclīno, *Náchylam 1 2 Nákłániam się, Má się ku Szwankuię, Ku wieczoru się ma, Zwalam 2.* sich zu etwas neigen. *Si modo plura mihi bona sunt, incliner amari* H. *syn:* īnflecto, īncūrvo, vel prōpēndeo, īmpendĕo, vērgo.

īnclūdo, *Zámykam 5. Otaczám, Obskákuię, Oprawiam 2. Wkładam 1. Wprawiam 2. Osadzam więźniá.* einschleissen. *Nec prius æstivo pecus includatur ovili.* C. *syn:* Claudo, cōnclūdo, ambio, cīrcŭmdo, cīngo, sēpio, cōmplector.

īnclusio, *Zámknienie kogo, Oblężenie.* Einschleissung.

Inclusivè vg. ad Martium. Aż do Marcá. Zámykaiąc y Márzec.

Inclusor, Zámykaiący, Klucznik.

inclūsus, *Zámkniony.* eingeschlossen. *Mors tamen inclusum protrahit inde caput.* Pr.

inclȳtus, *Sławny, Chwalebny.* berühmt. *Tuque inclyte Mavors.* V. *syn:* Clārus nōbilis, īnsīgnis, īllustris.

Incoactum lac. (*pro coactum, in auget.*) *z Siádłe mleko.*

īncoactus, (*ex negat.*) *Nieprzymußony.* Ungezwungen.

incoctīle, *is. Pobieláný státek.*

incoctus, (*In negat.*) *Niedowárzony, & tr. Nierozmyślny.* ungekocht.

incoctus (*In affirmat.*) *Wárzony, Náwrzał, Ogorzáły, Przypalony* eingekocht. (speiser.

incœnatus, incœnis *Niewieczerzawszy* Ungespeiset.

Incœpi, Incæpto, &c. at aliqui scribunt idem Incepto &c.

incōgĭtābĭlis, *Nierozmyślny 1. 2.*

incōgitantia, *Nierozmyślnoć.* Unbedachtsamkeit.

incogitato animó, *Nierozmyślnie.* unbedacht.

incōgĭtātus, *Nierozmyślny 1. 2.*

Incogito In Affirmat. Myślę 5.

incōgnĭtus, *Nieznaiomy.* unbekandt. *Vidit Joannes nobiscū incognita scripsit.* A. *syn:* ōbscūrus.

Incognosco, sub Znam 1.

Incohibilis, *Nienhamowány.*

Incoibilis, Niespoisty.

Incoinquinatus. Niepokalány. Unbefleckt.

Incola, Obywátel, Przychodzień 2. Swoyski. Einwohner. *Naso Tomitanæ non jam novus incola terræ.* O. *syn:* Hōspes, cīvis, cŏlōnus, ācŏla.

Incolatus, Obywátelstwo, in SS. libris, pro commoratione, habitatione. Bewohnung.

incŏlo, *Mięszkam gdzie.* einwohnen bewohnen. *Sic veteres sedes incoluistis avi.* Tibull. *syn:* Cŏlo, hăbĭto, māneo.

incŏlŭmis, *Zdrowy 1. Zywy 1. Cáły 4.* Gesund/ starck/ frisch *Gratulor incolumi quantum &c.* O. *syn:* Sālvus īnteger īllæsus, sōspes tutus, sēcūrus sānus. *phr:* Mōrbo līber. Talos ā vērtĭce sānus ad īmos. Si me vīvēre vīs sānum rēctēq; valēntem Sæpe Dĕos supplex ut tū scĕlĕrāte vălēres.

incŏlŭmĭtas, *Cáłość Zdrowie. Zostánie przy zdrowiu.*

Incomedisticus, sub Niewczesny.

Incomes itis. Szczegulny. Ein eintziger.

incōmis, *is. Gruby 2. 3.* Ungestaltet.

incŏmĭtātus, *Szczegulny Sama, Sam.* unbegleitet. *Cur sine me cur sic incomitatus abis?* Prop.

Incomitio, as. Nágábám.

Incommeabilis, Nieprzebyty.

Incommendatus, Niezálecony.

Incommobilitas, sub Nieczułość.

incommŏdātio, *Niewczas.* Ungelegenheit.

incommodè, *nie ná czas, nie ná rękę* ungelegen

Incommodisticus, sub Niewcześny 1.

incommoditas, *Niewczas, Niedogodá, Niepożytek, Przeszkodá 1.* Ungelegenheit *& sub Przerywácz mowy.*

incommŏdo, *Przeszkadzam, Szkodzę.*

incōmmŏdum, *Niewczas 2. Przeszkodá 1 niedogoda, Niepożytek Szkodá* Schad/ Verlust *Locus miserantē incommoda nostra.* Vir. *syn:* Dāmnum, nōxa detrīmēntum. v. *Damnum.*

incommŏdus, *Niewczesny 1. Nieskromny, Nieráźny.*

Incommunicabilis, Niespolny.

incompărābĭlis, *Nierowny 2.* unvergleichlich.

incompertum habeo, incompertum mihi est. *Niewiem*

incompertus, *Nieznaiomy* Unbewust.

incompertus vetustate. *Niepámiętny 1.*

incompletus, *Niedokończony.* Unvollendet.

incompositè, *Nieporządnie. Pomięszánie.*

incompositus, *Nieskładny, Nieuszykowány, Prosty 3. Gruby, Pomięszány.* das ohne Ordnung ist

Dei mo-

Det motus incompositos & carmina dicat. Vir.
Incōmprĕhensĭbĭlis,*nieobiętny* unbegreifflich
incomptus *Gruby, Prosty, Rostargány* ungezeirt
inconcĕssus. *Niedozwolony.* nicht erlaubet.
inconcĭlĭo,*as Wáśnię 1. Draźnię, Mięszam 3. O szukiwam, Rozroźniam*, *Psuię* uneins machen.
inconcinnè, inconcinniter, *Grubo, Niewdzięcznie, Nie miło.*
inconcinnitas, *Nieprzyięmność, Nierymowność.*
Incōncĭnnus, *Nierymowny, Gruby 2.*
inconcitus, *Nieprędki.* Langsam/ faul.
Inconcupisco, pro concupisco, sub Żądam. begehren
inconcussus, *Niestłuczony.* Standhafftig.
incondĭtè, *Nieporządnie. Grubo, Po prostu.*
incondĭtè, *Niepokrycie.*
incondĭtus, *Nieporządny, Niezaprawny, Gruby*
incondĭtus, *Niepochowány, Niepogrzebiony. Assiduè veniebat ibi hæc incondita* &c Virg.
Inconfusibilis, sub Niewstydzilz się.
Inconfusus, Niepomięszány. Unverwirrt.
incongĕlābĭlis, *Niemarznący.*
incongrŭens,*niezgodny nieprzystoyny, niesposobny*
inconnīvens, *nieprzyświadczaiący.* der nichts Verschonet.
inconnīvus, *idem & sub Czuyny.*
inconscius, *niewiedzący, nieuczestnik, Bez wiádomości.* unwissend.
incōnsĕquens, *nieporządny.* ohne Folge.
inconsĕquentia, *nierymowność.*
incōnsīdĕrans, *nieostrożny.* Unbedachtsam.
inconsīderantia,*niebáczność* unbedechtsamkeit
inconsīderatè, *nierozmyślnie.* (slny.
incōnsīdĕrātus,*nieostrożny, niebaczny, nierozmyinconsolabilis,nieucieszony* das nicht zu tröſten ist *Jura sui, mœrens inconsolabile vulnus. O. syn:* Insōlābĭlis.
inconspicŭus, *nieokazáły.*
Inconspretus, Bez przygány.
Inconstabilitio 4. Esdra 15. i. Seditio Emma Sa.
Incōnstans, *niestáteczny.* unbeständig/ wanckelmüthig. *syn:* Lĕvis, mōbĭlis, Instābĭlis, mūtābĭlis. *phr:* ănĭmus incērtĭor aura, ănceps ănĭmi, ănĭmo lĕvi, incērto, instābĭli, lăbānti ămbĭguo. Vitĭum ac mūtābĭle sĕmper fœmina. Eurĭppo incōnstāntĭor. Sĭbi non cōnstans, ănĭmo nūnc hūc, nūnc flūctŭat illuc. Sĕmper impatĭens sui. Nĭl dūbĭo plăcet. Non sic incērto mūtāntur flāmĭne Syrtes. Nec fōlĭa hybērno tam trĕmĕfācta Nŏto.
inconstanter, *niestátecznie.* unbeständig.
Incōnstāntĭa, *niestáteczność.* Unſtandhafftigkeit/ Unbeständigkeit *syn* Lĕvĭtas, mōbĭlĭtas. *phr:* Mĕntis incertæ levĭtas. Mēns instābĭlis. Văgi ērrōres. *v. Fortuna & inconstans.*
Inconsvetę, niezwyczaynie. Ungewohnt. (keit.
inconsulta ratio, *niebáczność.* Unbedachtsamkeit
inconsultè, *nierozmyślnie, niebacznie*
inconsultò, *vg.* me. *niedołożywszy się mnie.*
inconsultò, *nierozmyślnie.* unbehutsam.
inconsultu meo, *niedołożywszy się.*
inconsultus, *ti. nierozmyślny 1. niebaczny Bez porady.*
inconsultus, *us. niedokładánie się.* (rady.
Inconsummatus, niedokończony. ungeendiget.
inconsumptę *niestrawiony, Pozostáły.* unverzehret.
inconsutilis, nieszyty. ungenáet
incontāmĭnātus, *niepokalány* Unbefleckt.
incontanter, *nieodwłocznie, nierozmyślnie.*
incontatus, *Bezodwłoczny.*
Incontentus, nienáciągniony, niestroyny.
incontĭguus, *Niedotykáiący się, Niedotkliwy.*
incontĭnens, *niepowściągliwy, Rozpływaiący się.*
incontĭnenter, *niepowściągliwie.* (keit.
incontĭnentia, *niepowściągliwość* Unmässigkeit.
inconvĕniens. *nieprzystoyny, niesposobny.* Ungebührlich.
Incopriare, sub Zartuię.
incŏquo, *Warzę 2 náwrzał 1. Pobielam. żelazo, Posrebrzam. Pozłacam, Polewam.* ein-kochen. *Hujus odorato radices incoque Baccho.*
incoquor, *Spieka się.* (Virg.
Incorporalis, incorporeus, *Bez ciáłá,* der ohne Leib ist.
Incorporalitas, Bezcielesność, Bez ciáłá.
Incorporo, Łączę, Wprawiam 1 & sub Inkorporowáć, incorporor Wrastam. Einverleiben.
Incorrectus, *Niepopráwiony.* Unverbessert.
incorruptè, *Nieskáżitelnie, Bez nieśmiertelności, Prawdziwie Sprawiedliwie, Bez podárkow,*

Incorruptibilis, *Nieſkáźitelny*. Dernicht kan zerſtört werden. (*zitelność*.
Incorruptibilitas, *incorruptio*, *incorruptela*, *Nieſká-*
Incōrrūptus, *Nieſkáźitelny*, *Niezepſowány*, *Nieprzedárowány*, *Nienákáżony*, *Nienáruſzony*, *Wierny*. unzerſtört/ ungefälſcht/ unbeſtochen *ſyn*: Inviolātus, Intēmerātus, Intēger, pūrus, ſanus, ſincērus caſtus.
Incoxo as. *Siedzę po Turecku*.
incraſſor, incraſſatus, *Miąższeię*, *Roztył ſię*.
Increatus, *Nieſtworzony*. Vnerſchaffen.
increbeſco, increbeſcit & increbreſco, increbuit *Spoſpolitowáło ſię*, *Weſzło w obyczay*, *Gruchnęło*, *Słyſzeć*, *Náſtaie 1*. *Rozgłáſza ſię*, *Powiadaią*. *Powſtaie 1*. je länger je mehr zunehmen. *Et latè increbeſcere nomen*. Virg.
Increbro, *Uczęſzczam*. Offt widerholen.
incrēdĭbĭlis, *Paſſivè*. *niepodobny ku wierzeniu*, & *activè niedowiárek & ſub niewierzą mi*. unglaublich. *Hic incredibilis rerum fama occupat aures*. Virg. *epith*: Fĭde mājor. Crēdĭbĭli major. Fĭdem excēdens, sūpĕrans. Hōc crēdi nĕfas. Crēdĕre quis pŏſſit? Si crēdĕre, dīgnum eſt. Si qua fides Cui pŏſtĕrĭtas non hăbitura fidem. Nĭſi vātibus ōmnis ĕrĭpiēnda fides, excēſsĭtq; fidem mĕrĭtōrum sūmma tŭōrum. Quo mĭnus accĭderit, non hăbĭtura fidem.
Incredibilitas, *Niepodobieńſtwo ku wierzeniu*, *Niedowiarſtwo*.
incredibiliter, *Nád wiárę 2*. *Bárdzo*.
incrēdŭlĭtas, *Niedowiárſtwo*. Vnglaub. *Si non vult*, *pœnas incredulitate meretur*. Pr.
Incrēdŭlus, *Niedowierzaiący*. ein Vnglaubiger *Quocūque oſtēdis mihi ſic*, *incredulꝰ odi*. O
incrementi majoris, *Roſły*. Gewachſen.
incrementi minuti parvi, *Drobny*. klein.
incremento augeor, *Roſtę*. Zunehmen.
Incrēmentum, *Rozmnożenie*, *Pomnożenie*, *Przymnożenie*, *Przybywánie*, *Wzroſt*. Mehrung/ Zuwachs. *Magnum Jovis incrementũ*. Spond *ſyn*: Acceſſio, augmēntum. *epith*: Māgnum, āmplum, īngens, mīrāndum.
Incrementum capio, recipio, affero, *Roſtę*, *przybywa*
increpatio, *Łaiánie*, *Strofowánie*. (*bywa*

Incrĕpĭto; *Strofuię*. *Łaię*. Verſpotten. *Hoſtis amare*, *quid increpitas*, *mortemq́; minaris?* Vir.
Incrĕpo, *Trzaſkam 1*. *Klapam*, *Uderzam 1*. *Kołácę*, *Chłoſzczę 1*. *Brzmię*, *Gruchocę*, *Gruchnęło Słyſzeć*, *Zádaię 8*. *Strofuię łaię*. Ein Geräuſch machen. *Item*. ſtraffen. *Pollicibus fragiles increpuere manus*. Pr. *ſyn*: Crĕpo, ſtrepo, Inſtrĕpo, vel ārgŭo, ōbjūrgo, Incūſo.
increſcit, *Przybywa*, *Sili ſię*, *Pogarſza ſię*.
Increſco, *Roſtę*, *Náraſtam*. Auffwachſen. *Telorum ſeges & jaculis increvit acutis*. Virg.
Increto as. *Bielę*. *In Affirmante*. außweiſſen.
Incretus, *Horat*. *incerniculo purgatus*, *ab incerno*. *Apulei*: *non purgatus quaſi non cretus*. *In*, *negante*.
incruentatus, *Niekrwáwy*. nicht blutig gemacht.
incruentus, *idem & Łágodny*. (macht.
incruſtātio, *Sztukáterya*, *Tynkowánie*, *Sádzenie ścian*. Vertäfflung
incruſto, *Polewam 3*. *Tynkuię*, vertäfflen überziehen.
Incŭbātio, *Przyſiadánie*, *Náſadzenie*. das brüten.
Incubator, *Domak*. (ten.
Incubitatus, *Sodomczyk*.
incŭbātus, *us*. incŭbĭtio, incubitus. *us*. das brüten.
Incŭbo, *as*. *Leżę ná czym*, *Przeleżeć*, *Siedzę ʒ Strzegę 1*. *Naſiada*. auffliegen. *Incubuere mari totumq́: à ſedibus imis*. Ovid. *ſyn*: Incūmbo, Indormio, vel fŏvĕo.
incubus, & *Incubo onis*. *Leżący ná wierzchu & Poczwará napaſtuiąca*.
Incubus morbus, *Duſzenie nocne*. das nächtliche drucken.
Incūdi reddo, *Poprawiam*, *Znowu co czynię*.
Incūdo, *is*. *Wybiiam obrázy*. außſchlagen.
Inculco, *Wtłaczam*, *Wpychaw*, *Nátłaczam*, *Nábiiam uſzy*, *Przypominam*. einſtampffen. *Item* offt etwas ſagen.
Inculpabilis, *Niewinny*. Vnſträfflich.
Inculpatus, *ex in neg*. *Bez nagány*, *Niewinny*.
inculpatus, *ex in affir*. *Obwiniony*.
Incultè, *Grubo 2*. Vngeſchickt/ unzierlich.
Incūltus, *ti*. *Nieorány*, *Nieozdobiony*, *Nienáſádły*

Nieoſa-

Nieosadzony, Niegálánt, Gruby 2. 3. Pusty 1. unbewohnet ungeehret/ ungewirckt. syn: Incōmp:9 Inōrnāc9, Inurbān9, incōncīnnus. Incōmpōsit9, hōrrīd9, squāllidus.

incultus, us Zániedbánie.

Incumbá, Kosz. sklepowy. (leget

incumbit mihi, Powinienem Es ist mir auffer:

Incūmbo, Leżę ná czym, Nalegam, Wspieram się 3. Podpieram się, Si dzę 4. Náklániam się. Uchylam się. Usiłuię nácieram 3. Staram się, Przypilnowáć. Uczę się, Zákrzątnąć się, Báwię się 1. Przebiiam się auff oder anliegen/ Item einem Ding fleissig obligen. syn: Incubo, Innītor vel stūdeo, Invīgilo vāco īntēndo.

In ūnābūla, orum. Kolebká, Początek. Die Wiege/ oder Kinds Windeln Jovis incunabula Crete. V. syn: Cūnābūla, cūnæ. v. Cuna

Incunctabilis, Niewątpliwy.

Incūrīa Zániedbánie, Niedbálstwo. Sorglosigkeit. Ostendar maculis quas aut incuria fudit. H. syn: Pigritia. epith: Tārda, lēnta, segnis, dēses. v. Pigritia.

Incuriosè, Niedbále. sorglosiglich.

Incūrīōsus, Niedbáły. nedworny 1. 2. Niegálánt

Incuriosius, Niedbále sorglosz.

Incurro, Wbiegam 1. Wpadam 1 Wtargam, Nábiegam, Napadam 1. 2. Natrącam się, Natieżdżam, Łaię, Leżę Kele co kogo, Przypada co. ein oder anlauffen. Densisq; incurrimus armis. Virg. (dko.

incursātio, Naiazd ein Anfall Incursio, Pręincūrsio, Naiazd, Wbieżenie. Anfall.

incursionem facio, Wtargam.

incūrsīto. Náieżdżam, Nácieram ná kogo. Wtargam, Nápadam 1. Uderzam się o co. anfallen.

incurso, nácieram ná kogo, naieżdżam anfallen

Incursus, incursitatio, Naiazd, Wtargnienie. Wbieżenie. incurvatio, Krzywość. Anfall.

Incurvesco, incurvisco, Uginam się, Náginam się

Incurvicervicus, Náchylony. (Gárbię się.

Incūrvo, Nákrzywiam, Náginam, Zakrzywiam;

incurvor, Náginam się. Uginam się (Náchylam

incurvus, Krzywy, Náchylony 4 nidergebogen.

Incus, udis hæc owádło. ein Amboß. Gemit impositis incudibus Ætna. Vir. syn: Hōrrisōna, rīgīda, dūra: ferrēa, grāvi-sōnans, resōnans, Ætnæa Vūlcānia. Æōlia, Sīcūla. v. Procudo.

Incūsātio, Strofowánie Anklag/ Scheltung.

Incūso. Uskarżam się, Zdaię 8 anklagen. Quem non incusavi amens, &c. V. syn: āccūso dāmno, ārgūo, īncrēpo. v. Accuso.

incussus, us. Uderzánie 1. Ein Schlag.

incustōdīt9, Niestrezony. Niostrożny, Bez straży.

Incūsus lapis, Zárná 1.

Incūsus, Násiekam. eingehauen. Incusum aut atræ massam picis urbe reportat. Virg.

Incūtio, Wbiiam 1. Uderzam 3 4. einschlagen. Incute vim ventis submersasq; obrue puppes. V. syn: Quātio, īnflīgo īmpīngo.

Indagabilis, Naleźny indaganter, Sládem.

Indagātio, Sládowánie, Szukánie Erforschung

indagator, Sládownik, Szukacz, Wypytywacz.

indagator aquarum, Kurmistrz.

indagator umbræ, Zegárá pręt. Uhrzeiger.

Indagatrix, sub Szukácz (czam.

indagine cingo, claudo, Otaczam, Sieci rostaIndāgo, as. Sláduię, Wynayduię, Macam 4. nachsuchen/ erforschen. Saltusq; indagine cingunt. V. syn: Rēte, cāsses vel Indāgātio, pērscrūtātio. epith: Vīgil, sōlers, sōllicita, ānxia, sāgax, strēnua lōnga, cōnstans. (wánie.

Indago, inis. Sieci rozłożenie, Okrążenie, Sládo-

Inde, Z támtąd. von dannen. Inde thoro pater Æneas sic orsus ab alto. Virg.

inde loci, Od tego mieyscá. Von dannen.

inde usq; Zdáleká. Zdawná.

indebitè, indebitò, Niepowinnie, Nienależy ie

indēbitus Niepowinny das man nicht schuldig ist. Præmia magna quidē. sed nō indebita posco.

Indēcēns, Nieprzystoyny Unziemlich. (Ov.

indēcēnter, Nieprzystoynie. ungebührlich.

indēcentia, Nieprzystoyność. Unziemligkeit.

Indēcet, Nieprzystoi.

Indeclinabile Nomen apud Grammaticos, quod non declinatur sive monoptotum sit, sive aptotum Diomed.

Indeclinabilis, indeclinatus, *Nieuchronny.*
Indĕcor, *oris omne.* & indĕcōris, *is comm. nie poczciwy.* unzierlich/ ungebühvlich. *Non e rimus regno indecores, nec vestra feretur.* Virg
Indĕcōrè, *Nieprzystoynie, Grubo 2.*
Indĕcōrus, *nieprzystoyny, niepoczciwy.* unzierlich schändlich *Nō indecoro pulvere sordidos.* (Alc. Hor. *syn:* inhōnēstus, inglōrius, tūrpis, īnfamis.
Indefatigabilis, niesprácowány. unermüdet.
Indefectus, Nieustáły. indefensus, *Nieobroniony.*
Īndefessè, *Bez sprácowánia.*
Īndefēssus, *Niesprácowány.* unverdrossen. *Nunc validam dextra rapit indefessa bipennem.* Virg
Indeficiens, nieustáły. Unaufhörend. indefinitè, indēfīnītio, *sub nieskończoność,* (*nieokreśnie.*
indefīnītus, *nieokreślony, niezmierny* unbeschlos(sen
Īndējēctus, *Nieobálony.* Unabgeworffen.
indēlēbilis, *Niezgłádziſty, Nieodmyty.*
Indelector, Nierad co czynię
Īndelībātus, *Nienáruszony.* unversucht. *Indelibatas cuncta sequantur opes.* Ovid.
Indelictum, Niegrzech.
Īndēmnātus, *Niepotępiony.*
indemnem servo. *Ochraniam.*
idemnis, *Nieuszkodzony.*
Indemnitas, Bezszkodność, Nieszkodowánie.
Indemnitati consulo, Ochraniam schonen.
indēplōrātus, *Nieopłákány.* unbeweynt. *Indeploratum barbara terra teget.* Ovid.
indeprāvātus; *Niezepsowány* Unverdorben.
indēprĕcābilis, *Nieuproszony* Unerbittlich.
indeprehensibilis, *Niepoślákowány.*
indēsērtus, *Nieopuściáły.* unverlassen. *Indeserta meo pectore regna gero.* Ovid.
Indeses, idis. omne. Nieleniwy. nicht faul.
indēsĭnēnter, *Bez przestanku.* ohne Unterlaß.
indētōnsus, *Niegolony, Zápuszczone włosy maiący*
Indevoratus, Plaut. corr. Et devoratus.
Indevotio, Nieuczynność. & vulgò Nienabożeństwo
Indevotus, Nienábożny unandächtig.
index, *Skáziciel 1. Wydawácz. Wyiawiácz. nafis Regestr 1. 3. Kámień probny, Pálec wtory Znák 1. Rączká 3.* Ein Zeiger.

Indĭcātio, *Wydánie, Odniesienie spráwy.* Anzeigung.
indĭcātīvus, *Skázuiący.*
indicativus modus, *ibidem, & infrà* Modi 2.
indĭcātūra, *Pokazánie.* (*Cenienie.*
Indicina, Wydánie, Podatek, & sub Należne.
indĭcium, *Znák 1. Probá 2. Odniesienie spráwy, Wydánie, Podatek, Należne.* Anzeigung. *Indicium mores nobilitatis habent.* Ovid. *syn:* index sīgnum, ārgūmēntum, nōta, īnsīgne, spēcīmen.
indicium profiteor; *Wydaię 11.*
indĭco, *as. Pokázuię 1. Odnoszę kogo, Skázuię 1. Wydaię. Cenię.* Zuwissen thun/ anzeigen. *Indicat & nomen litera pacta tuum.* Tib *syn:* ōstēndo, mōnstro, sīgnīfico, āpĕrio.
indīco, *is. Nákázuię, Zápowiádam, Oznaymuię, Obwoływam, Odpowiádam komu. Zapraszam się do kogo, Sądy zápowiedzieć.* Verkündigen. *Tecta simul Divûm templis indicit honorem.* V. *syn:* ēdīco, dēnūntio, prōmūlgo
indicta causa, *Bez Sądu, Niepráwnie. Niespráwiwszy się, Nieosądzony.*
Īndīctio, *Zapowiedź 3. Nákazánie, Pobor, Piętnaście lat.* ein zeit 15 jahr *Item.* Steuer.
Indictivus, Zápowiedziány. indictum, *Nákazánie*
Īndīctus, *in negante Niemowiony, Niewysławiony, Nieosądzony, Niesławny.*
Īndīctus, *in affirmante. Zápowiedziány, Nákazány.*
indīcum, *Indych* (*zány.* befohlen,
Īndīdem, *Ztámtąd że Támeczny* eben von dort
Īndīffĕrens, *Oboiętny, Obostronny.*
Īndīffĕrēnter, *Oboiętnie, Bez bráku, Miernie Skromnie 2.* ohn Unterscheyd.
Īndīffĕrēntia, *Bezrożność, Obostronność* ohn Unterscheyd
Indifficilis, Ulpian: corr: Indifficili est.
Īndīgĕna, *Rodzię z tąd, Maßyniec, Swoyski, Támeczny Obywátelski* Ein Einländischer. *Suspicit, indigena Sidonida nomine dicunt.* Ovid.
Indigenus, Obywátelski. (tiger.
Īndīgens, *Potrzebny 2. Niedostáteczny.* Bedürfftiger.
Īndīgĕntia, *Niedostátek 1,* Gebrech/Mangel.
Īndīgĕo, *Potrzebuię 2. Niedostaie mi.* Bedürffen/ mangelen. *Quin tu aliquid saltèm potius quorum indiget usus* V. *syn:* ĕgĕo, cārĕo, ŏpus hăbĕo.

Indĭgĕs, etis. m f. Pátron, Swięty. ein Heyliger dessen Nahm jemand führt. (ordnung.
Indĭgĕstè, Nierozdźielnie. Unverdauet/ ohne
Indĭgĕstus, Nierozłożony, Niestrawiony. ungeordnet. Rudis indigestaq; moles. Ovid.
Indĭgĕtes, hi, Niebieścy. Einheimische Götter Dii patrii indigetes, & Romule Vestaq; mater V
Indigestamenta, indigitamenta, orum. Pontyfikał.
Indĭgĕto, as. & Indĭgĭto, Wytykam 11. Nápálcách liczyć. (Gniewliwie
Indĭgnābunde, indĭgnābundus, indignanter,
Indĭgnātio, Gniew 2. Zorn/ Unwill. Si natura negat facit indignatio versum. Hor. syn: īra. epith: præcēps, sŭbĭta, rĕpēntīna sæva, cæca, dēmēns mĭnax. v. Ira.
Indignātiūncŭla, Poruszánie 2.
Indĭgnè, Nieprzystoynie, Niesłusznie, Sprośnie Sromotnie, Okrutnie, an Niegodnie. unwürdig/ ungebührlich.
Indignè fero, Zá złe mam. vor übel halten.
Indignis modis, Niepoczciwie.
Indignissimè, Nie słusznie.
Indĭgnitas, Nieprzystoyność, Niesłuszna. Sprośność Zelżywość, Niegodność Ungebührlichkeit
Indĭgnor, Gniewam się, mam to zá to. Zörnen/ unwillig werden. Et cœsum insontis mecum indignantur, amici. Virg. syn: īrāscor, -ūccēnseo. stŏmăchor. v. Irascor.
Indĭgnum, Niegodna rzecz, Niesłuszna, żal się Boże. Unrecht.
Indignus, Niegodny, Nieprzystoyny. Niesłuszny, Okrutny, Niewinny. & sub Nieprzystoi to ná cię.
Indignus majoribus, Wyrodek. (unwürdig
Indĭgo, Potrzebny, Niedostáteczny. mangelhafft dürfftig/ arm. Ut propriá nituntur opisq; hand indiga nostra. V. syn: ĕgēns, ĕgēnus, inōps, paūper.
Indĭligens, Niedbáły, Zániechány. Unfleissig.
Indĭligĕnter, niedbále. indiligentia, niedbalstwo.
Indimensus, sub Niezliczony.
Indĭtectus Krzywy. Indĭreptus, nierozerwány
Indisciplinatus, indisciplinosus, Niekárny.
Indiscretè, Bez bráku. indiscretio Niebáczność.

Indĭscrētus; Nierozeznány, Nierozdzielony, Bez bráku an Niebaczny. Unbedachtsam. Indiscreta suis gratusq; parentibus error. Virg.
Indĭscrīmĭnātim, Bez bráku, Bezrożnie.
Indĭsertè, Niewymownie.
Indĭsertus, Niewymowny. unberedtsam.
Indispensatus, Niemierny, Nieporządny.
Indĭspŏsĭtè, Nieporżądnie. unordentlich.
Indĭspŏsĭtus, Nieporządny, Niegotowy.
Indĭsĭmĭlis, indissimillimus, Podobny. Gleich.
Indĭsĭmūlābilis, Niezmyślony, Przebaczánia
Indĭssŏcĭābilis, Nierozdzielny. (niegodny.
Indĭssŏlūbĭlis, Nierozięgny. Nierozerwany, nierozwiązány.
Indĭssŏlutus, Nierozerwány. (wywikłány.
Indĭstīnctè, Nierozdzielnie 1.
Indĭstīnctus, Nierozłożony. ohn Unterscheid.
Indĭstrīctus, Niezraniony.
Individuitas, Nierozdzielność.
Indīvĭduus, indivisibilis, Nierozdzielny unzertheilt. Mors individua est noxia corpori. Cho.
Indīvīsus, indīvulsus. Nierozdzielny 2. Nierozerwany 1. unzertheilt. Indivisus honos iterumq; & rursus eidem. Sil.
Indo, is Wtykam Wprawiam. Wpuszczam, Wkłęśniam 1. Zdaiąc. eingeben/ einlegen.
Indo catenas, Okowáć kogo. In Ketten legen.
Indŏcĭlis Tępy, Niewiádom unlehrsam. Is genus indocile ac dispersum montibus altis. Virg.
Indŏctè, Nieumiełętnie.
Indŏctus, Nieuczony. ungelehrt. syn: impĕrītus ignārus, īllĭterātus, rudis. phr: Dŏctrinæ, Pāllădis expers. Stĕrĭlis dŏctrīnæ fœtĭbus, arte incūltus, rŭdis expers. Qui dūlce nectar Pēgăsei fŏntis non haūsit. v. Ignarus.
Indŏlentia in negans Bezbolność ohne Schmertz
Indŏleo in affirmans. Boleię 1. Żałuię, Żal mi, Litnję się, Żáboláło. Schmertzen oder Wehe haben. Indoluit facto, &c. Ovid.
Indŏles, Dowcip, Przymiot, Przyrodzenie, Właśność 1 Przybywánie, Płodność. Zyzność, Wspániáłość Twarz. kształt. Art/ Zuneigung Quid pius Æneas tanta dabit indole dignum. Virg. syn: ingĕnĭum, nātūra epith: ēgrēgia gĕnĕrōsa, nŏbĭlis, īngĕnua, præstans, ămābĭlis, cŭlta. v. Ingenium.

Indolesco, Arnobi, & Justin. idem Indoleo.
Indolor, Bezbolny. Indoloria, Bezbolność.
indŏmĭtus, indomabilis, nieogłaskány, nieuhámowány, niezwyciężony. ungezähmt. Sternimus indomitū quod te spumare falernū. Pers. syn: īnvīct9 īnsŭpĕrābilis inēxpūgnābĭlis, fōrtis
indōrmio, Leżę ná czym, Niedbały iestem, Spię 1 Przesypiam spráwę. Einschlaffen.
indōtāta, Bez posagu, Bez wiana, Niewyposażona Posagu niemaiąca. Ohne Brautschatz.
īndōtātus, Nieozdobiony. unbegabet. (pienia.
indŭbĭtānter, indubitatè, niewątpliwie Bez wąt
indŭbĭtatus, indubitabilis, Niewątpliwy. ungezweiffelt. Indubitata fides cui nūquā munera. A
Īndŭbito, as. in, hic affirmat, in praeedentibus negabat. Wątpię 2. zweiffen. Viribus indubitare tuis, ea verba locutus. Virg.
indūcĭæ, Fryszt Odwłeczenie. Stillstand. Suspiciones, inimicitia, inducia (Jamb.) Ter.
Īndūco, Wprowadzam, Przywodzę, Náwodzę, Wodzę 2. Náprowadzam, Wyprowadzam, Powłaczam, Futruię, Wpisuię, Przekrzeszam, Kásuię, Námawiam, Oprawiam, Obuwam, Zmázáć 1. Einführen. Jungere si velit & varias inducere plumas. Hor. syn: āddūco, ādmitto, intrōdūco, impēllo ădigo.
Īndūco animum, in animum, Przewodzę ná sobie, Stánowię 2. Przykładam chęci. sich zu was neigen.
Īndūco calcem marmoratum, tectorium, Tynkuię. mit Kalck überziehen.
Īndūco colorem, Zámálowáć. Mahlen.
Īnducor, Námowić się daię, Uwodzę się. zugeführet werden.
Īnductio, Wprowádzenie, Wabienie, Nákłonienie, Przełożenie chęci, Kásowánie, Przekreßenie, Dowod 2 Rurmusowy row. Einführung.
Īndūctĭo calcis Tynkowánie. das Außweissen.
Īndūctor, Wprowadzaiący.
Īndūctū in mores, weszło w obyczay gewöhn:
Īndūctus, us. Wprowádzenie, Namowá. (lich.
Inducula Odzienie. Indulcitas, Niełágodność.

Indugredi pro ingredi, indupediri peo impediri, induperator pro imperator Lucret: prisca epenthesi vel Ná Præpos.
īndulgens, Łágodny, Miękki.
indūlgēnter, Łágodnie, Łáskawie. Pieściliwie.
īndūlgēntia, Pobłażánie, Przeglądánie. Popuszczánie, Odpuszczenie. Dogadzánie sobie Łáskáwość Verzeihung/Nachlassung/Erlaubnuß syn: Lēnĭtas, clēmēntia piĕtas vel vĕnia, rēmīssio. epith: Blānda, mitis.
īndūlgēntiæ, Odpust. Ablaß.
īndūlgēntīssĭmus, Pieściliwy.
īndūlgĕo, Pobłażam, Przeglądam, Rospuszczam się 2. Popuszczam komu, Dogadzam 1. 2. Dozwalam, Poddaię się. Rozgardyas stroię. Száнuię, Báwię się 1. Stroię się, & in Nie 1. Powolny iestem. übersehn/ eneinem willfahren. Item. verzeihen. Quid tantum insano juvat indulgere labori? V. syn: īgnōsco, cōndōno, pārco, vel cōncēdo, pērmĭtto. v. Parco.
Indulgitas, Łáskáwość.
Indultum, Przywiley.
īndūmēntum, Odzienie. ein Kleid. Indumenta pedum velut Moyses (Phal) P. syn: ămīctus, vēstis. v. Vestis.
indŭo, Obłoczę 1. Wdziewam, Obuwam, Ubieram kogo. Wiklę się, Uprząść postáwę Záperzyć się, Odmieniam się Podkowáć koniá, Czynię się czym. die Kleider anlegen. syn Vēstĭo, ămicio, opĕrio, tĕgo. phr: Véstem hŭmĕris īndūcĕre. Tŭnĭcaq; indūcitur ārtus, ālbēntiq; hŭmĕro īndūtus ămīctu. Mœstaq; fūnĕrea cōrpŏra vēste tĕgūnt. Aūrāto circum vēlātur amictu. v. Vestio.
īndūrātus, Zátwárdziáłość.
īndūrātus flammis, Opalony.
īndūrēsco, Drętwieię, Twárdzieię, Odrętwieć. hart werden. Sufficit aq; ipso vexatum induruit usu. Ovid. syn: Dūrēsco, īndūror.
Induro, Stwardzam, Zatwardzam, Utwierdzam, Upieram się. hart mahen.
īndusiaria, Szwaczká 1. Wäscherin.
īndūsiār9, Krawiec, Koszule szyiący der Hembd macher.

Indusi-

Induſtatus pulchrè Stroyny.
Indūſium, *Induſiata veſtis. Koſzulá* 1. ein Hembd *ſyn:* Veſtītus, us, ămĭctus lineg
Indūſtria, *Przemyſł.* Fleiß/ Geſchickligkeit *Sed non ulla magis vires induſtria firmat.* Virg. *ſyn:* Sōlertia, ārs, dēxtĕritas, ingĕnium, *epith:* Sōlērs, vĭgil, callĭda, aūdax, ārtĭfex, præſtāns. *phr:* Fēcit ŏpes, parcæq; săgax, Indūſtria vĭtæ, Prīmis sōlērs indūſtria cœptis, āddĭdĕrat.
Indūſtriā, *Umyślnie.* mit Fleiß.
Indūſtriè, *Przemyślnie, Dowcipnie.* Geſcheidt.
Indūſtriōſus, *Sztuczny.* witzig/ fleiſſig.
Indūſtrĭus, *Przemyślny, Dowcipny, Sprawny.* Fleiſſig. *ſyn:* Sōlērs, Ingĕniōſus, săgax, vĭgil, ācer, dēxter.
Indūtĭlis, *Wdziewálny, ſub wdziewam.*
Indūtus pulchrè, *Stroyny.* zierlich.
Indūtus, *Odziewány, Obłoczony,* bekleidet/ Kleider anhabend. *Exuvias indutus achillis,* V. *ſyn:* Vēſtītus, ămĭctus, tūnicātus, tŏgātus, ŏpertus.
Indŭviæ, *hæ. Odzienie, Skorka.* Kleidung. *Induvias caſa pecudes, & frigida parvas.* Prud.
Induvium Rob: Steph: ex Plin: corrig: induviæ hæ.
Inebra Omięſka, Inebræ aves, ſub Nieſzczęśliwy.
Inēbrio, *Upaiam nápuſzczam* Truncken machen *Nolentē & miſeram vinoſus inebriet aurē.* Juv.
Inēbrior, *Upiiam ſię.* Truncken werden. *Inebriati navia potu ſalis* (Jamb.) Paul. *ſyn:* Bāccho, Lyæo vīno ōbrŭor, căpĭor, implĕor, sōlvor, sĕpelĭor. *v. Ebrius.*
Inēdia, *Nieiedzenie, Poſt* 1. Enthaltung von Speiß. *ſyn:* Fămes. *v. Fames.*
Inēdia conſumor, fatigor, *Zámieram, Przemieram.* vor Hunger ſterben.
Inedia vitam finio, *Umarzam ſię,*
Inēditus, *Niewydány.* Vnaußgegeben.
Inēffabĭlis, *Niewyſtawiony.* Vnaußſprechlich
Inēfficācĭter, *Nieſkutecznie.* (tig.
Inēfficāx, *Nieſkuteczny, Nieſprawny.* nicht krafftig
Ineffigiatus, Niewykſztałtowany. Vnaußgearbeitet.
Ineffugibilis, Nieuchronny. (beitet.
Inēlābōrātus, *Niewypolerowány, Niewytworny*
Inēlĕgans, *Nieozdobny, Gruby.*
Inēlĕgānter, *Szpetnie, Grubo* 2. unzierlich.
Inēlŏquens, *Niewymowny.* Vnberedſam.
Inēlūctābĭlis, *Niewywikłány, Nieuchronny.* unüberwindlich *Venit ſumma dies & ineluctabile tempus.* Virg.
Inēmēndabĭlis *Bez popráwy, Niepopráwny, Niekárny.* der nicht zu verbeſſeren iſt.
Inemorior, Umieram 4. Erſterben.
Inēmptus, *Niekupiony.* unerkaufft *Nocte domum dapibus menſas onerabat inemptis.* Virg.
Inēnārrābĭlis, inenarratus, *Niewyſławiony.* unaußſprechlich. *Vis dare majus adhuc, & inenarrabile munus.* M. *ſyn:* Nōn ēnārrābĭlis.
Inēnārrābĭliter, *Niewymownie.* (Inſōlĭtus.
Inēnōdābĭlis, *Niewywikłány, Záwikłány.* unauffgelöſet. (unnáſſig.
Inenōrmis, *Nieſzpetny.* nicht unrichtig/ nicht
Ĭneo, *Wchodzę, Wſtępuię, Poczynam, Popadam.* Hinein gehen. *Ante leves ineunt ſi quando prælia Parthi.* Virg.
Ineptè, *nikczemnie Błazeńſko Grubo* ungeſchickt
Inēptia *Nikczemność* Gauckelerey vnnütze ding
Inēptiæ, *hæ. Bayki, Báłámuctwo, Błazeńſtwo.*
Inēptio, *is Báłámucę Plotę* ſich närriſch anſtellē
Inēptĭtūdo, *Nikczemność, Nieſpoſobność, Báłámuctwo.* Vngeſchicklichkeit.
Inēptus, *Nieſpoſobny, Niegrzeczny, nieżartowny, nikczemnik* ungeſchickt/ untüchtig *Juráſſet cupidè quidquid ineptus amor.* Tib. *ſyn* Stūpĭdus, Inſūlſus, fatŭus, ſtūltus, hĕbes, ſtŏlĭdus.
Inequitabilis, In, negante, Nieiezdny,
Inēquīto, *In, affirmante. Jádę* 2. reiten.
Inērmis, inermus, *Bez broni, Bez obrony.* wehrloß. *Vel licet armatis hoſtis inermis eas.* Prop.
Inermo, as. Odeymuię broń, Zbroie zdzieram.
Inērrābĭlis, inerrans, *Niebłędny.* Vnfehlbar.
Inērrantes ſtellæ, *Gwiazdy ſpółchodzące.*
Inērro, *Błąkam ſię.* irren.
Inērs, *adject: omne Nieuczony Tępy, Nikczemnik Nieſztuczny, Nieruchomy, Gnuśny.* unwiſſend/ faul/ trägt *Libertas quæ ſera tamen reſpexit inertem.* Virg. *ſyn:* Pĭger, ignāvus, sēgnis, tārdus, lēntus, dēſes, desĭdĭōſus sŏcōrs. *v. Piger.*
Inērtia, *Gnuśność, Nieumieiętność, Nierobotność.*

Vnwissenheit/ Faulheit. *syn:* Ignavia desidia, segnities, pigritia. *epith:* Mollis, stolida, lasciva, degener, languida, tarda. *v* Pigritia.
Inerticulus, Nieszkodliwy.
Ineruditè *nieumiejętnie ineruditio nieumiejętność*
Ineruditus, Nieuczony. Vngelehrt.
Inesco, *Zaprawiam ś. Zaiuszam, Zachęcić, Wabię nęcę.* mit speisen anlocken *Item* betriegen
Inevitabilis, *Nieuchronny.* unvermeidentlich. *Cogunt ad facinus & inevitabile mergunt.* P. *syn:* Ineluctabilis, non evitabilis, non fugiendus, non vitandus, non declinandus.
Ineunte vere, *Ná wiosnę.* auffs frühjahr.
Inevolutus, *Nierozwiniony i.* Nieczytány.
Inexaminatꝰ, *niebytány, niedoświadczony.* vnbe-
Inexcitabilis, *Nieprzebudzony.* (fragt
Inexcogitatus, Niewymyślony. Vnerdichtet.
Inexcultꝰ, *niewypráwny, nieozdobiony* vngeziert
Inexcusabilis, *Bez wymówki.* das nicht kan entschuldiget werden. *At ne te retrahas, & inexcusabilis adsis.* Hor.
Inexercitatus, inexercitus, *Niećwiczony.*
Inexhaustus, *Nieprzebrány i.* unerschöpflich. *Insula inexhaustis chalybū generosa metallis* Vir.
Inexorabilis *Nieuprosżony* unerbittlich. *Atque metus omnes & inexorabile fatum.* Virg. *syn:* Non exorabilis, implacabilis, crudelis.
Inexorabiliter, *ibidem.*
Inexpedibilis, *sub Niewywikłány.*
Inexperrectꝰ, *nieprzebudzony* Vnauffgeweckt
Inexpertꝰ, *quasi activa significatione, niewiádomy, niebiegły* unerfahren. *Dulcis inexpertis cultura potentis amici.* Hor. (niekuszony.
Inexpertus, *quasi passivo sensu niedoświadczony.*
Inexpertus malorum, *Prosty propriè nieświádom*
Inexpiabilis, *Nieubłagány* unversöhnig.
Inexplanatâ linguâ, *Niewymawiáiący.*
Inexplebilis, inexpletus, *Nienásycony nienápełniony.* unerfüllig/ unersättig. *Cernere inexpleto studio certare lavandi.* V. A.
Inexplicabilis, *niewysławiony niewywikłány zawikłány* das nicht zu erklären *Itē* verwirrt.
inexplicabiliter, *Niewykładnie, Niewymownie*
Inexplicitꝰ, *niewywikłány, záwikłány.* verwirt
Inexploratè, *Niewiádomie.*
Inexploratò, *Bez proby, Bez szpiegow.*
Inexploratus, *Nieznaiomy,* Niedoświadczony. unbekandt. unversucht
Inexpugnabilis, *Niezwyciężony, Nieprzekonány* Niedobyty unüberwindlich *Hostibus obsistens & inexpugnabile turris.* Pr. *syn:* Non expugnabilis, insuperabilis, indomitus, invictus, non exuperabilis. *v Invictus.*
Inexsaturabilis, *Nienásycony.* unersättig.
Inexpectatus, *Niespodziány.* Vnvermuthet.
Inexstinctus, inextinguibilis, *Nieugászony, nie zgászony* unerlöschlich. *Ignis inexstinctus templo celatur in illo* Ov. (zureuten.
Inexstirpabilis *niewykorzeniony.* das nicht auß
Inexsuperabilis, *niezwyciężony.* Vnüberwindlich.
Inexterminabilis, Nieskáźitelny. Apud LXX. est: in corruptione immortalis. Emman Sa.
Inextricabilis, *Niewywikłány, Záwikłány,* gantz verwirrt. *Hic labor ille domo, & inextricabilis error.* Virg.
Inextricabiliter, *Záwikłánie.* (künstlich.
Infabrè, *Nieszttucznie, Nieglądko, Grubo 2.* Vn-
infabricatus, *Niewypolerowány.* Vnkünstlich.
infacetè, infacetiæ, infacetus, *id est* inficetè. &c.
Infacundia, *Niewymowność.* böse Außrede.
Infacundus, *Niewymowny i.*
Infamatio, *Osławienie* Beschändung.
infamatus, *Osławiony.*
Infamia, *Niesławá* Schand. *Falsus honor juvat, & mendax infamia terret.* Hor. *syn:* Dedecus, probrum, opprobrium, ignominia, convitium. *epith:* Maculosa, probrosa summa, ingens, perennis. *phr:* Turpis, infamis nota, macula, labes. Famæ sinistra. Famæ, nominis damna, dispendia. Famæ jactura pudicæ, Dedecus æternum, maculosa infamia nostris inducet titulis. Mendax infamia terret.
Infamiâ flagrat, laborat, notatus, *Niepoczciwy Niesławny, Zle o nim mowią.* unehrlich.
Infamiæ est, *Sromotny.* (schandbdern.
Infamiam conflo, infero, inuro, *Osławiam* ver
Infamis,

Infāmis, *Niepoczciwy, Niesławny, Bezecny.* Verläumbdt/ unehrlich. *Hinc infamis amor versis dare terga carinis.* P. *syn:* inhŏnĕstus, fāmōsus, tūrpis, prŏbrōsus. *phr:* Quem, măcŭlōsa īnfāmia lædit. Quem tūrpi nota infāmiā spārsit cŏlor infāmis tinxit. Gĕnĕris ŏpprobrium sŭi. Sæcŭli crimen ŏdiumDĕorum, jūris ĕxitium sacri

Infamissime; *Niesławnie.*

Infāmo, *Osławiam, Rozgłaszam.* verläumbden. *Parcio infamant, nam tibi causa levis.* P *syn:* Dēdĕcŏro. *phr:* Fāmam ēripio, tŏllo, Nōmen (ŏbscūro.

Īnfanda res, *Niegodna rzecz.*

Īnfāndum, *Sroga rzecz, nieszczęsz, żal się Boże.*

Īnfāndo, *Miáno wánia niegodny, Okrutny, nie wystawiony.* unaußsaglich/ schändlich. *Infandū Regina jubes renovare dolore.* V. *syn:* Nĕfārius, īllicĭtus, vel non dīcĕndus, tăcendus.

Īnfāns, *subst: Niemowlątko, Pan młody, sub Fánic 2.* ein Kind. *syn.* īnfāntulus. *epith:* Tĕnĕllus flebĭlis *phr:* Pŭer, īnfāus Lăctens pŭer. pārvŭlus pŭer. Tĕner in cūnis, & sine vōce pŭer, ădhūc ūbĕra sūgĕns, jăcēns sine virĭbus infāns. Quĕrŭlis implēns vāgītibus aūres. v. *Puer.*

Īnfāns, *adject: Młody 1. 2. Niewymowny. Głupi, Okrutny. niemy.* Unmündig.

Infans facinus. Sroga rzecz. Ein üble Sach.

Īnfāntăria, *Położnica.* Eine Sechswocherin.

Īnfāntia. *Młodość, Dziecinstwo, Głupstwo niemota, niewymowność* unmündigee Alter/Kindheit *epith:* Tĕnĕra, rŭdis, blānda. *phr:* Prīma, prīmæva, tĕnĕra lăctēns, lactēns ætas Īncūnābula: primæ cūnæ, infantis ætas, tĕneri ānni, prīmum ævum,

Infanticidium, Zabóy płodu, Młodzi. Todtschlag der Kinder.

Īnfāntilis. *Dziecinny* kindisch. *Ti producendum potiùs censeo; quia quotquot sunt exēpla bonorū scriptorū, ab Infans substātivo, nō ab Adject: ducta sunt.*

Īnfāntŭlus, *Niemowlątko 2.* Ein Kind.

Infartio lege Infercio.

Infas, pro infans, priscè Meurs.

Īnfātīgābĭlis, *Niespracowány.* Unermüdet.

Īnfātuo, *Mamię. Błaznię, Głupim czynię.* bethören/ närrisch machen.

Infavorabilis, Nieżyczliwy. Ungünstig. *syn:* inaūspicātus, sinīster, lævus.

Infavorabiliter, Nieżyczliwie.

infaustus, *Nieszczęśliwy.*

Infectivus, Fárbowány.

Īnfectio, *in affirm. Fárbowánie, Záráżenie.*

Īnfector, *idem, & Fárbierz.* Ein Färber.

Īnfectum æs. *in negante W sztukách.*

Īnfectum reddo. *Znoszę, Psuię.* Verderben.

Īnfectus, *us. Fárbowánie* Färbung.

Īnfectus, *ti. negante sensu, Nierobiony, Niedokończony, Nieważny, Gruby.* ungearbeitet/ ungeschmiedet.

Īnfectus, *ti affirmante sensu. Zárażony, Nápuszczány iadem.* Vergifftet.

Īnfecundè, *Niepłodno. Sucho.*

Īnfecundus, *Niepłodny.* unfruchtbar.

Īnfecundĭtas, *Niepłodność.* Unfruchtbarkeit.

Īnfēlīcĭtas, *Nieszczęście.* Unglück. *v. infra Infortunium*

Īnfēlīcĭter, *Nieszczęśliwie.*

Infelicito, Nieszczęścia nábáwić.

Īnfelix, *Nieszczęśliwy, Niepłodny.* unglücklich *Quosdam infelices astris damnavit iniquis.* Pr. *syn:* Mĭsĕr, infōrtūnātus, ærūmnōsus mĭsĕrābĭlis, īnfaustus, sinīster, lævus. *phr:* Fātis ăgĭtātus īnīquis. Quem, vărĭis sors căsĭbus ūrget, prĕmit, ăgĭtat, vēxat, ēxĕrcet, āngit, ŏbruit, Quem, īnfēlix fōrtuna fătīgat Quem Jŏvis īra prĕmit, Īnīqui tŏlerans īncommŏda fāti. Rēbus cŏncūssus ăcerbis. O! mea nūllis æquānda mălis fŏrtūna. Mē mĭsĕrum trīstis fortūna tenācĭter urget. Diis nātus īnīquis, cāsu cōncūssus ăcĕrbo, tĕrque quătĕrque mĭser, *v. Infortunium.*

Īnfēnsè, *Gniewliwie, Nieprzyiáźliwie.*

Īnfēnso, *as. Niesprzyiam, Szkodzę.* fast zörnen.

Īnfēnsus, *nienáwidzący nieprzyiazny* fast erzörnt.

Infer, Niższy & sub Niski nidrig.

Inferalis, Pogrzebny zum Begräbnuß gehörig.

Īnfercio, *Nádzieiwam, Nátykam.* füllen

Īnfĕri, *hi. Piekielnicy, & sub Piekło. Herculem & visum canis inferorū.* Saph: Ser. *v. Infernus.*

Īnfĕriæ, *Obchod duszny, Zaduszny dzien, Pogrzebny upominek.* Leichb gangnuß/ Todtenopffer. *Viventes rapit inferias quas immolet urbis Vir syn:* ēxĕquiæ, fūnĕra, justa.

Īnferiāle officium, *Pogrzeb.* Begräbnuß.

Inferiālis, *Pogrzebny. Inferialia, Obchod zadußny.*
Inferior, *Niższy, Podleyſzy, Potomny, Spodni.* nidriger. *Lanea qua panis cōpeſceret inferiorem* H. *ſyn:* Mīnor, vel hūmĭlis, ābjĕctus.
Inferium vinum. ſub Ofiárny.
Inferius a. m. Pogrzebny, Ofiárny.
Infernalis, Nadolny, Piekielny Höllisch. *Infernalis aqua fulvo ſuffodit averno* M. *ſyn:* īnfĕrnus inferus.
infernas, *atis. Odziemny, Nadolny.*
Infernè, *Z dołu.* unten. Infernum, *Doł 3.*
Infernus, *adject: Nadolny, Piekielny, Niſki 2.*
Infernus, *ſubſt: an Piekło? Grob.* Die Höll. *Pœna ſed infernis hilares ſine regibus umbræ.* Juv. *ſyn:* ōrcus, ăvērnus, tārtărus, ĕrēbus. *epith:* ŏpācus, īmmānis, mœſtus, fōrmidābĭlis, lūrĭdus, tēter *phr:* Tænārĭæ sēdes, dŏmus, faūces, ſpĕcus pălūdes, ūmbræ. Tārtărei, Stygii, Achĕrōntæi; Phlĕgĕtōntæi, lăcus, sīnus. Plūtōni sūbdita rēgna. Stygĭi rēgna Tyranni. Nigri rēgia cæca Dĕi. Dīra fŭriārum lŏca. Tārtăreum bărăthrum, ſpĕcus, āntrum, īmmānes ĕrĕbi hĭātus prŏfūnda vŏrāgo, cæca tetri nigri ŏpaci rĕcēſſus, īmæ sēdēs ĕrĕbi. Dītis īnămābile rēgnum. Nōctis ætērnæ chăŏs, trīſtēs sīne sōle dŏmus, ſilēntes nŏcte pērpĕtua dŏmus, luce cărēntia rēgna, ūmbrarum dŏmus. lŏcus. Lŏca plēna tĭmōris. Ætērnæ cālīgĭnis ūmbræ. Tārtărĕus cārcer, gūrges; Stygĭæ ergāſtŭla nōctis. Vīndĭces īgnes: ūltrīces flammæ ætērni nigris fōrnācĭbus ignēs. Dītĭsq; prŏfūndi pallĭda rēgna. *v. Inferni loca.* ĕlysĭum, Limbus.
Infĕro, *Wnoſzę 1. Wpiſuię, Wtrącam. Grzebię umarłego.* Hineintragen. *Inferat, & pulchrā properet, &c.* V *ſyn:* īndūco, īntrūdo, īnvĕho.
inferre calamitatem &c. *Wynędzić.*
Infĕro me, *Wieżdżam, Wpadam, Idę wſpániále, Wdaię ſię 1. Wchodzę.* Eingehen.
Infero mortem, necem *Zábiiam.* Todtschlagen
Infĕro probrum, crimen, labē. *Zádaię co ſromotnego.*
Infervĕo, infervēſco, *Wzwieram.*
Infervefăcio, *Wzwárzyć.* heiß machen.
Infĕrus, *adject: Niſki 2. Nadolny.*
Inferus ſubſtātive pro inferorum. in Pſal: XXXXVIII. Sepulchrum intelligunt aliqui, limbum alii, ut Baſil. Aug: Orcum profundum Chryſ.
Infeſtè, *Szkodliwie.* Schädlich.
Infeſtis hăſtis venio; *Składam grot.*
Infeſtiviter, Nieſztucznie.
Infēſtīvus, *Nieſztuczny.* unholdselig.
Infēſto, *Nácieram ná kogo, Gábam, Puſtoſzę, Pſuię, Dokuczam, Nagaba mię chorobá.* unruhig machen. *ſyn:* Vēxo, ango, tōrquĕo, ēxăgito.
Infēſtus, *Nácieraiący, Nieſpokoyny, Ciężki, Nieprzyiázny, Niebeſpieczny.* Feindlich / schädlich. *ſyn:* Infēnſus, inĭmīcus, mŏlēſtus, noxĭus.
Infeſtus ſum, infeſtum habeo. *Naieżdżam, Rozbiiam, Puſtoſzę.*
Infībŭlo, *Spinam.* Einhefften.
Infĭcētè, *Nieſztucznie, Grubo 2.* Vngeschickt.
Inficetiæ, *Grubość.*
Infĭcētus, *Nieżartowny, Nieobyczayny, Nieſztuczny, Gruby 3.* unholdselig.
Infĭciālis, *ſub Zápierácz.*
inficias eo, *Zápieram ſię, Sprzeciwiam ſię.*
inficiātio *Niepozwalánie, Zápieránie* Leugnung
Infĭciātor, *Zápieracz. Inficiens, Prożnuiący.*
Inficio, *is. Zarażam, Szpecę, Brudzę, Plugáwię, Fárbuię, Nápuſzczam 2.* Eintuncken/färben. *Pocula ſi quando ſævæ infecēre novercæ.* V. *ſyn:* Cōrrūmpo, dēprāvo, vĭolo, pērdo, măcŭlo, tĕmĕro, vel tīngo, īmbŭo.
Inficior, *eris. paſſi. Zárażam ſię, Przyrzucá ſię.*
Infĭcĭor, *aris. Depon, Zápieram ſię.* Leugnen. *Inficiabor habens aliquid ſine reſte propinqui.* P. *ſyn:* Nĕgo, pērnĕgo, denĕgo, ăbnŭo.
Infidēlis, *Niewierny.* Vntreu. *Noviſq; rebus infidelis allobrox.* (Jamb. Pur) *ſyn:* Infīdus, pērfidus fāllāx: *vel* Idolŏlatra.
Infidelitas, *Niewierność* unglaub/Vntreue.
Infideliter, *Niewiernie.* untreu.
Infidibulum, Leiek & ſub Nalewká Ein Trichter
Infīdus, *Niewierny, Niepewny.* untreu / treulos. *Flexit, & infidos agitans diſcordia fratres.* V. *ſyn:* Pērfidus, Infĭdēlis.
infigo, *Utykam, Wtykam.* Hinein heffren. *Crebra relinquendis infigimus oſcula portis* Rutil. *ſyn:* Scopūlŏq; īnfīxit ăcūto. Crebra cōnfixus cūſpĭde.
Infigor, *Wpiiam ſię, Tkwi 1. 2. Utapiam mię*

Infigu-

Insignrabilis, Nie wyráżysty.
Infimas atis, & Infimalis, is Podły schlecht.
Infimatus, ab infimo, as. idem & sub Poniżam.
Infimitas, Podłość.
Infimus, Nayniższy, Podły, Pokorny, & sub Ostátek. der allerunterste/der letzte Carum Tyndaridæ fidus ab infimis (Ch. tiamb.) syn: Imus, postremus, ultimus.
Infindo, Náßczepiam. Wßczepiam, Porzę, Orzę.
Infinibilis, Nieskończony. Unendlich.
Infinitæ rei quæstio est. Wieleby o tym mowić.
Infinitas, Nieskończoność, Nieokreszenie, Nieżl czoność Unendlichkeit.
Infinite, Bez końcá, Nieokreśnie, Bez miáry.
Infinitio Nieokreszenie, Nieskończoność. Unendlichkeit.
Infinitivus, Nieokreszony.
Infinito, Dáleko, Bez miáry. Ohne End.
Infinitum tempus. Wieczność. Die Ewigkeit
Infinitus, Nieskończony, Niezmierny, Nieokreszony unendlich. Et infinito contractum habere bellum. Luc. syn: intermīnātus, innūmĕrus, innūmĕrābĭlis. phr: Fīnis expers. Sine limite. Hybernos citius nūmĕrāvĕris imbres, plūmĭfĕras quot hābet vŏlŭcres ăgĭtābĭlis āer. Quot lĕpŏres in Atho, quot apes pāscūntur in Hybla, tot prĕmor ădvĕrsis. Quæ si cōmprĕndĕre coner, Icărĭæ nūmĕrum dīcĕre coner ăquæ, Quàm mūlta in sylvis aūtūmni frīgŏre prīmo, lāpsa cădūnt fŏlia. v. Innumerus.
Infirmatio, Wątlenie, Osłabiánie, Odporsłowny, Kásowánie Schwachheit/ kranckheit.
Infirmatus, Chory 1. infirmé, infirmiter, Słábo.
Infirmis, Słáby.
Infirmitas, Słábość, niepotęgá, Chorobá. Schwachheit
Infirmo, Mdlę, Osłabiam, Nárușzam, Zbiiam do wod. Schwächen/ krafft benehmen. syn: Debilito, enervo, frango, infringo, attĕnŭo, extĕnŭo, cōnficio. phr: Vires, rōbur mĭnuo, frango.
Infirmor. Słábieię. schwach oder kranck seyn.
Infirmus, Chory, Słaby. Schwach/ Krafftloß syn: Debĭlis, imbēllis, ēnērvis, ēnērvātus, invalĭdus, languĭdus, frāctus, mōllis. phr: tōrpent in frāctæ ad prælia vīres. Invālĭdæ mănus, & Inānes lacerti. Ægrè languida mēmbra fĕrens, trăhēns. Effœto lāngŭent in cōrpŏre vīres. vide Debilis & Æger.
Infiteor, Nieprzyznawam się, Zápieram się. Verleugnen.
Infitias, infitiatio, infitior, &c. idem Inficias, &c.
Infixio, sub Pal, & Wtykánie. Einhefftung.
Infixus, Wlázło mi, Tkwi mi.
Inflabilis, sub Nádymay 1.
Inflacceo, Słábieię. welck werden.
Inflammanter, Gorąco 2.
Inflammatio, Zápalenie, Rospalenie, Pustoszenie
Inflammo Zápalam, Zarzę, Rospalam, Podszczuwam, Pobudzam. anhitzen/ anzünden Nemo novâ caluit sic inflammatus amicâ. H. syn: ūro, cōmbūro, incēndo. v. Uro Incendo.
Inflammor, Gniewam się 2. Rospalam się. Żądam.
Inflammor rabie, Wściec się.
Inflans, Opuszaiący. Inflāte, Pyszno. stoltz.
Inflatio, Nádęcie, Opuszenie, Wiatr w żołądku. Auffblasung/ Geschwulst.
inflatê Inflaties, Hardo, Pyszno, Nádęcie.
Inflatus, ti. Nádęty, Pyszny. auffgeblasen. Inflatum heste no venas, ut semper Jácho Virg.
Inflatus, us Nádęcie, Nárchnienie. Auffblasung
Inflecto, Náchylám, Náginam 1 Miękczę, Kłániam się 1. biegen/ krümmen. Colla cave inflectas ad summum obliqua theatrum. Pr, syn: Flecto, torqueo, intorqueo, contorqueo, curvo, incurvo.
Infletus, Nieopłákány.
Inflexibilis, Niegibki, Nieużyty, Nieodmienny.
Inflexio Nachylánie, Náchylenie Zakręt. biegung
Inflexus, Zakrzywiony. gebogen krumb.
Infligo, Uderzam, Zádaię, Ránię. hineinschlagen syn imprimo, infero, impingo incutio
Inflo, Nádymam 1. 2 3 4. Opuszam, Dodymam, Gram, Piskam, Dukam, Trąbię 1 2. Podnoszę się 1. Einblasen.
Inflo buccas, Gniewam się, Dąsam się.
Inflor, Nádymam się, Pysznię się. hoffärtig seyn
Influentia, Wpłynienie Influencya. Einfluß.
Influxio, influxus. us. Wciekánie, Wpłynienie.
Influxus cæli, Influencya. (Einfliessung.

 Info-

Īnfŏdio, *Wkopywam, Zákopywam.* eingraben. *Unguibus infodiunt fruges, &c.* V. *syn:* Fŏdio.
Īnfōrmātio, *Pojęcie, Przeięcie, Ukształtowánie, Formowánie, Informácya.* ein Unterrichtung.
Īnformātus, *affirmando, Uformowány, Wyrażony Cwiczony.*
Īnfōrmātus, *negando. Niedokończony.*
Īnfōrmīdātus, *Nieſtráſzny.*
Īnfōrmis, *Niekſztaltowny, Niewykſztaltowány, Gruby, Szpetny.* Ungeſtaltet.
Īnfōrmo, *Formuię, Robię 2. Wyrażam 1. Cwiczę, Uczę, Opiſuię 1. Formuię myśl.* Etwas entwerffen/ oder abbilden. *Item* unterweiſen. *syn:* Fĭngo, effĭngo, figūro, vel imbuo, erŭdio, expŏlio.
Inforo, as. à foro as. Wiercę 1. *Przewiercieć.* ein bohren. (laden.
Inforo, as. à Nomine forum, Pozywam zu Gericht
Īnfōrtūnātus, *Nieſzczęśliwy.* Unglücklich.
Īnfōrtūnium, *Infortunitas Nieſzczęście* Unglück. *Tunc tua me infortunia lædent.* Hor. *syn:* Īnfēlīcitas, ærūmna, călămĭtas, mălum, ēxĭtium, clādes. *epith:* Trĭſte, crūdele, īnfăndum, ăcērbum. *phr:* Fōrtūna ădvērſa. Triſtes, mĭſeri caſus. Lāpſæ, āfflīctæ res. Dūra inclēmēntia făti. Nūbĭla, dūra, trĭſtĭa tĕmpŏra: Nūnquid cōntrāxit vultum fortūna, rĕcedit. O sōla īnfăndos Trōjæ mĭsĕrata lăbōres. O sŏcii, nĕque ĕnim īgnāri sūmus ăntè mălōrum. O păſſi gravĭōra! dăbit Dĕus hīs quŏque fīnem. Măla cum tŭlēris plūrĭma, plūra fĕres, at tu qui lætus rides măla nōſtra căvēto; Mors tĭbi non vānus ſævĭet ipſe Dĕus. *v. Fortuna adverſa, Infelix, & mi-*
Īnfŏſsĭo, *Wkopánie.* Eingrabung. (*ſeria.*
Īnfrà, *Adverb. Nádoł, Nádole.* unten.
Īnfra, *Præpoſ. Nád 1. Pod czym.* unter. *Cogebant infraq; locum concedere cultis.* Lucr.
Īnfra ſeptimum diem, *Zá kilká dni.*
Īnfrăcta loquela vox. *Pieſzczona mowá.*
Īnfrāctio, *Náruſzenie, Słábość.* Bruch.
Īnfrāctus, *in affirmante. Náruſzony Złámány, Záłoſny, Nátyrány, Krupiáſta ſol.* gebrochen.
Īnfrāctus, *in negante Nienáruſzony.* ungebrochen.
Īnfrāgĭbĭlis, infragĭlis, *idem Niekruchy Niezłamány, Mocny 1.*

Īnfrĕmo, *Grzmot czynię.* vor Zorn die Zän auff einander beiſſen/ſchnorren. *Acrio infremuit trepidūq; exterruit orbē.* Sil *syn:* Frĕmo frēndo
Īnfrēndo, vel mĭnor, indīgnor, īrāſcor.
Īnfrēnābĭlis, *Nieuhámowány.*
Īnfrēnātus, *affirmans. Ouzdány* gezäumet.
Īnfrēnātus, *negans. Nieouzdány.* ungezäumet.
Īnfrēndeo, *Zgrzytam.* mit den zänen knirſchen vor zorn.
Īnfrēnis, *infrenus in negante. Nieouzdány, Nieuhámowány.* ungezäumt. *Illum infrenis equi, lapſu tellure jacentem.* Virg.
Īnfrēno, *as. in affirmante, Ouzdáć, Hámuię, Zátrzymywam 1 Uymuię.* Den Zaum anlegen/ zäumen *Infrenant alii currus, &c* Vir. *syn:* Frēno, coērceo, cōhĭbeo, cōmprĭmo, cōntĭnĕo, rētĭneo, dŏmo. *v. Freneo.*
Īnfrĕquēns *Zołnierz, Odbiegácz. Rzadki* ſelten. *Parcus Deorum cultor & infrequens* (Alcaic) *syn:* Rārus, Īnſvētus.
Īnfrĕquēntia *Rzadkość Niegęſtość Máłość Trochá*
Īnfrĭco, *Nácieram co, Wdrobić.* Einreiben.
Infrictus quaſi ab Infrigo: Pl. n: corr Infriatus.
Īnfrĭngo, *Nałámuię, Náruſzam, Oſłabiam, Mdlę Serce pſuię, Policzkuię. Pſuię* brechen *Rector meos infregit, & lacrymā extulit* (Jamb.) *syn:* Frāngo, cōnfrĭngo.
Īnfrĭngo lingnam, *Zaiąkam ſię.*
Īnfrĭngor, *ſub Przeſiła ſię.* infrigo, *Wdrobić.*
Īnfrōndis, *is.* infrons, *dis. Niegáłęziſty* das ohne Zweig iſt.
Īnfrūctuoſus, *Niepożyteczny.* unfruchtbar.
Īnfrūnītus, *Niewſtydliwy, PyſznyGłupi, Obżarty.*
Īnfucatum vinum *Wino mięſzáne, Przyprawne*
Īnfūcātus, *in affirmante, Zmyślony.*
Īnfūcātus, *in negante Nieprzyprawny. Niezmyślny*
Īnfūeo, *Rozważam, Mięſzam 1 3.* ein frembde Farb anſtreichen.
Īnfŭla, *Sznur do czapki, Infułá.* Ein Biſchoffs Hut. *Labentem pietas nec Appollinis infula texit* Vir. *syn:* Mitra. *epith:* Sacra, ēxĭmĭa, ſplendĭda, mĭcans, lūcēns, gēmmāta, aurĕa, īnsīgnis. *phr:* Pōntĭfĭcālis ăpex.

Īnfŭlæ,

Infŭlæ, *Zawicie*, *Záwieſzenie 2.*
Infŭlātus, *Infulat, Záwity, ſub Záwicie 3.* der mit einem Biſchoffs-Hut gezieret iſt *Hinc Sacerdotum domus infulata.* Saph: Pr.
Infŭlcio, *Nátykam, Nádziewam Wtykam, utrq- (cam.*
Infulgeo, *Zaiáśnieć.* ſcheinen.
Infumātio, *Wędzenie.* Infumātus, *Wędzony* Ge-
Infumibulum, Komin 1. Rauchloch (räuchert
Infŭmo, *as. Wędzę, Dymię* beräuchern. *ſyn:* Fūmo, tingo, obſcūro, infūſco, vel fūmo, ſicco, exſicco, ărĕfăcio, indūro.
Infundibulum, *Infudibulum, Leiek, Rurká A ptekarſka, Nalewká Koſz młyńſki* Ein Trichter
Infūndo. *Nálewá 1 Wiewam 1 Dolewam.* ein-gieſſen/ einſchencken. *Deſuper infundam, & tonitru cœlum omne ciebo.* V. *ſyn:* Fūndo, in-ſtillo, ingĕro, immitto, injĭcio.
Infurnibŭlum, *Łopátá chlebowa.*
Infūſcāt9, *Śniady, Czarniawy Mętny, & ſub Nie-ſmakuie mi 1.*
Infūſco, *Śniádo czynię, Czernię, Szpecę, Roſtwa-rzam Mącę Plugáwię Zarażam Pſtrzę.* verbun-ckelen/braun machen *Summaq; jejunia ſanie infuſcatur arena* V *ſyn:* obſcūro, infūmo, inficio.
Infūscor, *Czernieię, Fárbuię, Stábieię.* beſchwärtzt werden. (wartz.
Infūſcus, *Czarnáwy. Śniády Płowy.* braunſchw
Infūſio, Infūſus, *us. Nálewánie, Wlanie 1. Pole-wánie, Kliſterá 2.* Eingieſſung.
Infuſorium, Nalewká 1. (*fuſa tegit &c.* V.
Infūſus, *ſi Nalany.* eingegoſſen. *Nix humeros in*
Infuto, Mięſzam, Roſtwarzam.

INGE

Ingelabilis, Niemárznący.
Ingĕmĭnātus, *Dwoiáki, Podwoyny.* Zweifach *Et vox aſſenſu nemorum ingeminata remugit.* Virg.
Ingĕmĭno, *Powtarzam Przyczyniam 1 Przyby-wa.* dopplen/ zweyfach machen. *Ingeminat ictus dominus infregit minas.* (Jamb.) *ſyn:* Gĕmĭno, cōngĕmĭno, duplĭco.
Ingĕmiſcēndus, *Załoſny 1.* kläglich.
Ingĕmiſco, Ingemo, *Wzdycham 1 3* erſeufftzen *Tantum ingemiſcit ignis ad durum jecur.* Jamb.
Ingeneraſcó, Wradza ſię 10.
Ingĕnĕrātus, *Przyrodzony.* eingeboren.
Ingĕnĕro, *Wradzam, Sádzę plonki.*
Ingeniarius, Sztukmiſtrz. Ein kunſtmeiſter.
Ingĕnicla, ingĕnĭcŭlus, *Klęczeń,* der offt die knie bieget. (*Klęczę.*
Ingĕnĭcŭlātus, *idem Klęczący.* ingeniculo,
Ingĕnio, *ſam, Sámorodnie.*
ingenio natus, *Sámorodny.*
ingenio præſtans, nobilis, &c. *Dowcipny.*
Ingeniolum, Dowcip.
ingĕniosè, *Dowcipnie.* klug.
Ingĕnĭōſus, *ingeniatus, Dowcipny, Sztuczny, Chytry.* verſtändig/ſinnreich. *Inter Sauroma-tas, ingenioſus eram.* Ov. *ſyn:* Sūbtīlis, săgax, sōlērs, perſpĭcax *phr:* ācri, sōlērti īngĕnio māgnus, maximus, nōbĭlis.
Ingĕnĭtus, *Przyrodzony.* angeboren. *Ingenitq genituſq; Deus pater & patre natus.* Pr. *ſyn:* Innātus, insĭtus, ingĕnĕrātus.
Ingĕnium, *ingeniolum, Dowcip, Przyrodzenie, Właſność 1. Uczciwość, Obyczay, Wymyſł 1.* Verſtändigkeit/ natürliche Neigung *Ingenium quondam fuerat pretioſius auro.* Ovid. *ſyn:* Natūra, indōles, sūbtīlĭtās, sāgācĭtas indū-ſtria, ſolērtĭa. *epith:* Vēlōx, mōbĭle, prōmptum ūber, obtūſum, tārdum, hĕbes. *phr:* ingĕnii ăcies, ăcūmen, vis, dexterĭtas, vĭgor flūmen, vēna, făcŭltas Artĭbus, rebus ăgēndis āptum ingĕnium, prĕtĭōsĭus aūro. at non, ingĕnio quæsītum nōmen ab ævo excĭdet, ingĕnio ſtat sĭne mōrte dĕcus.
Ingeno is. Wradzam.
Ingenor eris Wradzam ſię.
Ingēns, *Wielki 1.* faſt groß. *ſyn:* Māgnus, āl-tus, prōcērus. *phr:* Corpore præſtāns, ipſe ārduus āltāque pulſat ſydera.
Ingenuatus, Obyczayny, & ſub Dowcipny.
Ingĕnuè, *Uczciwie, Swobodnie, Szczerze.*
Ingĕnuĭtas, *Wolność z urodzenia, Swobodá, Wſtyd, Uczciwość.* Freymüthigkeit.
Ingĕnu9, *Szláchetny Wolny z rodu, Swobodny, Uczciwy, Sámorodny. Urodziny, Tuteczny, Támeczny, Wyzwolony.* wolgeboren. *Aut pudor inge-*

ingenuo aut refiscēdo amor. Pr syn: Lībĕrālis hŏnestus, nōbĭlis, cāndĭdus, sīncērus, probus.
Inger, pro Ingere, Catul. aphæresis, Poëtica.
Ingĕro, Wtykam co, Potykam co komu, Kłádę 2. Wtrącam się, Ciśkam 1. Nákładam 1. Łaię, Náłewam, Przypominam. hineinbringen/ hineinstossen. Fugientibus ingerit hastas. syn: Infigo, Intrūdo, Injĭcio, Infūndo.
Ingestābĭlis; Ciężki 1. Vnerträglich.
ingigno, Wradzam.
inglŏmĕro, Wichrzę, Zagmatwáć, Mieszam. Zusammen häuffen. Inglomerant noctem tenebrosa, &c. St syn: Glŏmĕro, cŭmŭlo, accŭmulo, cōngĕro.
Inglōrius, Niesławny 1. Podły. Ehrendürfftig/ unachtbar. Palmaq; inglorius alba. Virg. syn: Ignōbĭlis, Indĕcōrus, Inhŏnōrus, abjĕctus, vīlis, Incōgnĭtus, sine nomine, nōmĭnis expers.
Inglŭvies, Gárdło, Brzuch, Obżarstwo. Gresserey. Item der Gurgel. Præclarū ingrata stringat malus ingluviem. Hor. syn: Gŭla. epith: Vōrax, ebria, fœda, Inēxplēbĭlis, Inēxplēta. v Gula.
Inglŭviōsus, Obżarty, Zarłok. ein Fraaß.
Ingrandeo, ingrandesco, Miąższeię, Rozrastam się.
Ingrātē, Nieprzyiemnie, Niewdzięcznie. Vndanckbar. (czny.
ingratiæ, Niechcęnie, Ingratificus, Niewdzięingratis, ingratiis, Na złość, Niechętnie, Bez dzięki. unwilliglich/ ungern. Effugere haud potis est, ingratis hæret & angit. L syn: Invītē, cōactē.
ingrātĭtūdo Niewdzięczność Vndanckbarkeit
ingrātus, Niewdzięczny, Nieprzyiemny. unangenehm/undanckbar. I nunc ingratis offer te irrise periclis. V. syn: Injūcūndus, mŏlestus, immĕmor. phr: Mĕrĭtōr um, ŏffĭcii, vel mūnĕris ăç cēpti Immĕmor, oblītus. Vetĕris cui grātia facti excidit, in ămīcos măle gratus, Ingrātum caput.
ingrăvescit, Pogarsza się 1. Sili się.
ingravesco, Ciężkim się staię, Drożeię, Ociężeć.
Ingravo, Obciążam. schwer werden/beschweren. Ingravat hæc sævus Drances, &c. V. syn: Grăvo, ăggrăvo, prĕmo, ŏpprĭmo, ŏbruo, vel exăggĕro.
ingrĕdior, Wchodzę, Wstępuię 3. Wieżdżam, Wdaię, Udaię się gdzie, Poczynam co, Chodzę 1. Idę 6. hinein gehen. Consilia & vi-

ta diversum iter ingredietur. I. syn: Intrŏ, Intrŏeo, Inco, sŭpero.
Ingredi ad uxorem, honesta periphrasis in SS libris. Małżeńską wá zażywáć.
ingressio, Weście 1. Wstęp. Początek Eingang.
Ingrĕssus, us. Chód. Wstęp, Weście, Początek 1. Eingang/Anfang. Unde nova ingressus hominum, &c. Virg. syn: ădĭtus, līmen, vĕstĭbŭlum, vel Ingrĕssus, grĕssus.
Ingrŭo, Nálegam, Wisżę 2 Gruchneło, Przybliża się co. Rzuca się choroba, Nád szyią co wisi. Ingruit Æneas Italos, & prælia miscet. Virg. syn: Irrŭo, Irrūmpo, Immĭneo.
Inguĕn, inis. n. Łono 2. Członek 4. Dymnice die Schaan. Et tumidum cornu durius inguen erat. Ovid. epith: Lutōsum, ōbscœnum, tŭmĭdum, crāssum, ūdum.
inguĭnālis, inguĭnāria, Gwiazdeczki ziele.
Ingūrgĭto, Wpada rzeká, Obiadam się. Upiiam się Zápił rozum, Utapiam myśl, Piię gwałtem, Zábrnąć. einschlucken. gurgitans impura in se merum avariter. (Jamb:)
ingustabilis ingustatus, Nieukąszony.
Inhăbĭlis Niesposobny, Nierázny. Vntauglich.
inhabilĭtas, Niesposobność. Vngeschicklichkeit.
inhăbĭtābĭlis, Nieosadny. nicht zu bewohnen.
Inhabitātor, Komornik 1 Obywátel Einwohner syn: Hăbĭto, Incŏlo, măneo, mŏror.
Inhabito, Mięszkam. inwohnen/ bewohnen.
Inhabitata terra. Isa. 62. in qua habitatur.
inhærĕo, inhæresco, Więznę. Przylpiam Tkwię mi, Ulgnąć, Stoi mi przed oczymá. ankleben/ anhangen. Indū nō fulgebat ebur quod inhæserat auro. P A. syn: Inhærēsco, hærĕo, Insĭdeo, inhālātus, us. Chuchánie. Anblasung.
inhālo, Chucham 3. Nápuchnąć. hinein blasen. syn: ĕxhālo, ĕxspīro, inspīro, afflo, rēspiro.
inhāmo aliquid. Zawadzam 2. Anhacken.
Inhæredito 4. Esdræ pro heredito in.
Inhiātio, Ziewánie. Gehnung.
Inhiba aves sub Nieszczęśliwy.
Inhibĕo, Wściągam, Hámuię, Zátrzymawam 1. 5 Zástánawiam 1. 2. Cofam się. verhinderen/ abhalt

abhalten. *Cursus inhibebat equorum.* Ovid. *syn*: Cŏhibeo, prŏhibeo, impĕdio.
inhĭbĭtio, *Cofnienie.* Abhaltung. *Itē* verbott
inhĭo, *Ziaię. Czuwam. Żądam bárzo.* gehnen/ fast begehren. *Defixis inhiant obtutibus, & radiorum* Prud. *syn*: Hĭo, *vel* ăvĭdè cŭpio.
Inhonestamentum, *Nieuczciwość.*
inhonestè, *Niepoczciwie.* schändlich/unehrbar
Inhonesto, as Szpecę entehren/ schänden. *syn*: Dē dĕcŏro, infāmo, dĕtŭrpo, fædo, măcŭlo.
ĭnhŏnĕstus, *Niepoczciwy.* unehrlich. *Exitus hic nobis non inhonestus erit* Prop. *syn*: Tūrpis, infimis, probrŏsus, sŏrdĭdus, ŏbscœnus, impūrus, pŭdĕndus.
Inhonoratio, *Zelżenie.* Beschimpffung.
ĭnhonorātus, *idem & Nieuczczony.*
inhonoro, *Lżę 2.* verunehren.
ĭnhŏnŏrus, *Niepoczciwy, Wzgardzony.* unberühmt. *Deripit, abjectaq; inhonorus fronde sacerdos.* Stat.
inhŏrrēsco, inhorreo *Naieżam się, Zdrygam się.* erzittern/ erschrecken. *Et inhorruit unda tenebris.* Vir. *syn*: Hŏrrĕo, ĕxhŏrreo tĭmeo.
Inhortor, Pobudzam, Szczuię. ermahnen.
ĭnhŏspĭtālis. *Bez gospody. Niegościnny Nieludzki* ungastfrey. *Sive facturę per inhospitale* Sapph:
inhospitalitas, *Niegościnność.* Unwilligkeit gegen Gästen.
Inhospitus P. Bez gospody, Nieludzki. Et Numidæ infreni cingunt, & inhosp ta Syrtis Vir *syn*: Non hăbĭtābĭlis. ĭnhăbĭtābĭlis, dēsērtus, incŭltus, ĭnāccēssus,
Inhuber lege inuber.
Inhumanè, inhumaniter, *Nieludzko.*
ĭnhūmānĭtas, *Nieludzkość.* Unmenschlichkeit
ĭnhūmānus, *Nieludzki 1. & 2.* unmenschlich/ unfreundlich *Lector inhumana, liber ab invidia* M. *syn*: Crūdēlis, ĭnūrbānus, fĕrŭs, immitis.
ĭnhŭmātus, *In negans, Niepogrzebiony.* unbegraben. *In terea socios inhumataq; corpora terra.* V.
ĭnhūmo, *as. in affirmans, Zákopywam, Zágrzebáć.* begraben.
ĭnĭbi, *Tám.* eban da.

injectiŏ, *Wrzucenie, Imánie się.* einwerffung.
Injectivus status, Wrzucony.
injecto, *Wrzucam, Imam się.* einwerffen.
injectus, *us. Wrzucenie.* Einwerffung.
iniens, *Náſtaiący,* ĭnīgo, *Wganiam.* Einjagen.
injicio, *Wrzucam, Wtrącam 3, Wbiiam, Nábawiam, Przymawiam się o co.* hinein werffen. *Luseris, injiciunt ipsis in vincula sertis.* Virg. *syn*: Jăcio, immitto, infero.
injicio catenas, *Okowáć.* In ketten schliessen.
injicio cupiditatem, ardorem *Pobudzam.* anreizen.
injicio frenos, *Uymuię Hámuię.* (tzen.
injicio manus, *Imam koge. Zágrábić.*
Inimicabilis, Nieprzyiázny. Feindlich. (źliwię.
inimicè, *inimiciter, Nieprzyiacielſko Nieprzyiá-*
ĭnĭmĭcĭtia, *a. & hæ.* inimicitiæ, *Nieprzyiaźń 1. Zaście 2. Waśń, Niesnaſká.* Feindschafft *Proti- nus ingentes sunt inimicitiæ* Mart. *syn*: Dĭssensio dĭsſĭdĭum, ŏdĭum, sĭmultas. *epith*: Hŏstĭlis, grăvis, ăcērba, atrox, sæva. *phr*: ira truces Inimĭcĭtias & fūnebre bēllum ĕxcĭtat *v. Discordia.*
Inimicitias capesso, concipio, capio contraho, gero. *Waśnię 2 3.* Feindschafft anfangen.
inimicitiis capessendis facilis. *Waśniwy.*
Inimico, P. Waśnię 1. Rozrożniam.
Inimicor, Waśnię 3. Nieprzyiaźń wiodę.
Inimicus, subst: Nieprzyiaciel. Ein Feind. *Ecce inimicus atrox magno stridere per auras.* Virg. *syn*: Hŏstis, ădversārĭus. *epith*: bēllĭger, lēthĭfer, făllax. *phr*: ecce ĭnĭmīcus atrox magno strīdōre pēr āuras īnsĕquĭtur, pœnāsq; ĭnĭmĭco ē sānguĭne sūmit. *v. Hostis.*
ĭnĭmĭcus, *adject*: *Nieprzyiázny,* feindlich. *Gens inimica mihi &c.* Virg. *syn*: Infēnsus, infēstus, āvērsus, ălĭēnus, irātus.
Inimicus, Icti, vir post divortium.
inimitābĭlis, *Niewyrázisty, Trudny.* Dem nicht nachzuthun ist.
investigābĭlis, *Niepoślákowány.* Unerforschlich
inīquè, *Niesłuſznie, Niewinnie.* unrecht.
iniquitas, *Nierowność, Nierownosć, Niesłuſzna, Trudność.* Unbilligkeit.
Iniquo, as. Obrażam 2. Poruſzam 1. 3.
ĭnīquus, *Nierowny, Niesłuſzny, Nieprzyiázny, Gniewliwy, Nieprawy* uneben unbillich/

ungerecht. *Abstrahat è nostro pulvere iniquus amor.* Pr. *syn:* īnjūstus. *phr:* Cōntēmptor æqui, scĕlĕre ante ălĭos īmmānĭor ōmnes Propāgo. Cōntēmptrix Sŭpĕrum sævæque, ăvĭdissĭmă cædis; ĭpso scĕleris mōlīmĭna Tēreus, Crēdĭtur ēsse pĭus, laūdēmque ā crīmĭne sūmit.
Initia, *orū Poświęcanie, Początek.* Einweyhung.
initialis, *Początkowy.* anfänglich.
Initiamentum, *Początek 2. Nauka chrześćiańska*
Initiatio, *Obrząd, Ofiara 1.*
initiatur, *Poczyna się* Es fängt sich an.
Initiatus, *Zaczęty, Duchowny 2 Poświęcony 1. Poczęty, Promot, Kleryk* eingeweyhet.
Initiò, *Na początku.* im anfang.
Initio, *as. Poświęcam 1. 2. Poczynam, Odsadzam od pierśi, Zaprawiam 3.* einweyhen. *Item* An
Initiator, *Święcę się, Kapłanem zostaię.* (fangen
Initium, *Początek 1.* Anfang. *syn:* Prīncĭpĭum exōrdĭum, prīmōrdĭum, exōrsa: īngrĕssus, cæptum, īncæptum, căput, ŏrīgo; tyrōcĭnĭum, rūdīmēntum. *phr:* in prīma frōnte lĭbēlli; ăb Jŏve prīncĭpĭum gĕnĕris, ā tē prīncĭpĭum tĭbi dēsĭnet, āccĭpe jūssis cărmĭna cœpta tŭis, ăb Jŏve prīncĭpĭum Mūsæ. Si prīma dŏmus rĕpĕtātur ŏrīgo. ā Lătio căput hōrum & causa mălōrum, ĭmo ăge & ā prīma dīc hōspes ŏrīgine nōbis īnsĭdĭas.
initium do, duco, facio, pono, *Poczynam 1.*
Initio, Chadzam, Wchodzę. Eingehen.
Initus, *us. Początek 1. Weśćie 1. Łączenie* das ingehen/ *Item* Anfang. *Tempore quo nobis inita est Cerealis eleusis* Virg.
Injucundè, *Nieprzyiemnie.* Unangenehm.
injucunditas, *Nieprzyiemność* Unlieblichkeit.
injucundus, *Nieprzyiemny, Nieuciesżny* unlieblich *syn:* ingrātus, insvāvis, mŏlēstus.
injudicātā causâ, *Nieprawnie* Ungerecht.
injudicatus, *Nieosądzony.* Ungericht.
injugis, *Nierobotny.* Nieuk 2. Unarbeit am.
injungo, *Nakazuię, Zdaię 7. Przywięzuię.*
injuratus, *Bez przysięgi.* der nicht geschworen
injuria, *Krzywda.* Unrecht/ Unbilligkeit
Longa est injuria, longæ. V. *syn:* īnjūstĭtĭa, īnīquĭtas, vel dĭssēnsio, cōnvĭcĭum, probrum, opprŏbrĭum, mălĕ dĭctum nŏxa, dāmnum. *epith:* Grăvis ătrox, dīra, mŏlēsta, īntŏlĕrabilis. *phr:* Mala, dūra, pŭdēnda vērba dĭcta. Mōlēstæ vōces, īnstrūcta dŏlis īnjūria. Vērbis ŏdia āspĕra mŏvi. Probris hūnc incēssit ămaris. Virus in īnsentes mīttēns Si scĕlĕris tanta īnjūria nostri. Sed nūnc quŏq; tŭrpe Lĭtĭbus ēxĕrcent lĭnguas, pūlsŏq; pudōre pŭdet hæc ōpprŏbria nōbis & dĭçi pŏtuīsse & non pŏtŭisse rĕpēlli. *v. Convitium.*
Injuriâ jactatus, injuriam passus. *Ukrzywdzony.*
Injurie, Niesłusznie. Unrecht leyden.
Injurior aris Krzywdzę kogo. einem Unrecht
injuriosè, *Niesłusznie, Z krzywdą.* (thun.
injuriosum est, *Niesłuszna.* es ist unbillich.
injuriosus, *activè. Krzywdę czyniący.* unbillich.
Injuriosis aridus ventis ferar. (Jamb.) Hor.
injuriosus, *passivè. Z krzywdą ciężony.*
Injurium Krzywoprzysięstwo. Falscher Schwur.
injurius, *Niesłuszny, Niecnotliwy, Winien.*
Injurus, Niesłuszny, Niecnotliwy.
injussus, *si.* injussus, *us. Bez rozkazania.*
injustè, *Niesprawiedliwie,* unrecht/ Unschuldig
injustitia, *Niesprawiedliwość* Ungerechtigkeit
injustus, *Nierowny, Niesprawiedliwy, Nieprawy Niezdolny. Cięzki 1.* ungerecht. *syn:* iniquus, injūrĭŏsus. *phr:* æqui, jūstitiæ, jūris, recti cōntēmptor. Fraudis ămans. *v. Iniquus.*
Inlargio, Darę. Inlatebro, lege illatebro.
Inlex, icis. Fest. corr. inlix.
Inlex, egis. idem illex egis.
inlices, *ab inlix, Rynsztok.*
incitator, *Targowni k.*
inlicium, *Nakazanie, Gromada 3.*
Inliteratus, idem illiteratus.
inlix, *icis. Wab 2.*
Inlutus, & idem illutus, &c.
Inlubrico, as. Wmykam się.
Innabilis, innavigabilis. *Nieplawny, Tardaj palus innabilis unda,* Virg.
innascor, *Wradzam się 60, Rodzę się.* einwachsen.
innato, *Wpływam. Pływam po wierzchu* hin ein schwimmen. *Innatat unda freti dulcis levior q; marina est.* Ovid.
innatus, *Przyrodzony & sub Wychowany.* angebohren. *Cecropias innatus opes amor urget habēdi.*

bědi. V. *syn*: ingěnitus, insitus. ingěněrātus.
Innecto. *Wiążę 1. Wplatam* einbinden.
Innector; *Wiklę się, Więznię się.*
Innexio, Wplecienie.
Innitor, *Podpieram się, Wspieram się 2.3. Polegam* sich anlehnen. *syn*: Nitor, fūlcio, incūmbo.
Inno, *as. Wpływam, Pływam 2 Jadę po wodzie.*
Innŏcens, *Niewinny, Nieszkodliwy, Cnotliwy.* unschuldig. *Hic innocentis pocula Lesbii.* (Alcaic.) Hor. *syn*: īnsons, innŏcŭus. *phr*: Crīmĭnis, nŏxæ, fraūdis ēxpērs, īmmūnis. Nūllius nŏxæ reus. Vitæ mŏrum lābe cărens. Vītam sīne crīmĭne duxit. Cui cōnscia mēus rĕcti est. Vīta fidesq; incūlpāta tua est, īnnŏcuaquĭbus est vitæ trānquilla quĭes. Sīne fraūde dŏlōq; Vīximus īnnŏcŭi. *v. Pius.*
Innocenter, *Niewinnie. Nieszkodliwie, Cnotliwie*
Innocentia *Niewinność Powściągliwość.* unschuld *Frontis pudorem cordis innocentiam.* (Jamb.) *syn*: intēgrĭtas. *phr*: Vita incūlpāta, innocui mŏres. insŏns anĭmus. Manus innocŭæ.
Innocuè, *Nieobrażliwie.* unschädlich.
Innocuus, *act: Nieszkodliwy, & passive Nieuszkodzony* unschädlich *Ludimo inocuis verbis &c.* M.
Innōdo, *as. Węzłem zawięzuię.* Einknüpffen
Innŏmĭnābĭlis, *Ad laudem: Niewysłowiony, Ad vituperium: Mianowania niegodny.*
Innotescentia. B. sub Obwieszczenie.
Innotesco *Wsławiam się Słynę.* bekandt werden *Fallimur an nostris innotuit illa libellis.* Ovid.
Innovatio, Odnowienie. Verneuerung.
Innovator, Nowak, Odnawiacz.
Innŏvo, *Odnawiam.* innoxiè, *Nieszkodliwie.*
Innoxius, *acti: Nieszkodliwy. Niewinny, & passiv: Nieuszkodzony, Nienaruszony.* Unschäldich.
Innūba, *Niemężatka.* unverheyrathet/ ledig *Innuba permaneo. sed jam felicior ætas.* Ovid. *syn*: innūpta cælebs, virgo.
Innub lor. Zachmurzyć się. mit Wolcken bedeckt werden.
Innūbĭlus, *Niechmurny, & in pogodá 1.* Schönheiter. *Semperque innubilus æther.* Lucr.
Innubis, *Niechmurny, Jasny 1* Ohne Wolcken *Et sole fulsit qualis innubis dies.* (Jamb.) Sen.

syn: innūbis, sine nube, pūrus sĕrēnus.
Innubo, Żenię się. sich verheyrathen.
Innumerabilis, *innumeralis.* *Niezliczony.* unzehlbar. *Possit diruere aut innumerabilis* Chor. Hor. *syn*: Innŭmĕrus, īnfīnītus. *phr*: Nŭmĕro cărens. Cui deest nŭmĕrus. nŭmĕro cōpia mājor ĕrat, ēxcēdit nŭmĕrum mĕrĭtōrum sūmma tŭōrum. Quot sălum (pĕlăgus) continent stĕllas cœlum, āstra pŏlus. *v. Infinitus.*
Innŭmerābĭlitas, *Niezliczność.* unzehlbarkeit
Innumerabiliter. *Bez liczby.* (*nietytułowy*
Innumeri, *Mowa niepoetycka, & sub Żołnierz.*
Innŭmerus, *Niezliczony.* unzehlbar.
Innuo. *is. Kiwam głową.* mit dem Haupt nicken. *syn*: ānnuo, nūtu cŏncēdo, cōnsēntio.
Innūpta, *Niemężatka.* Ledig/ unverheyrathet *syn*: īnnūba, cælebs virgo.
Innūtrio, *Zaprawiam.* innutrior, *Schowáć się.*
Innūtrītus alicujus rei. *Wychowány.*
Inŏbĕdiens, *Nieposłuszny.* ungehorsam.
Inobedientia, *nieposłuszeństwo* ungehorsamkeit
Inoblītus, *Niezapomniony.* vergessen.
Inobrūtus, *Niezawalony, Nietonący.*
Inobscūro, *Zaćmiam.* verfinstern.
Inobseptus, *Nieogrodzony.*
Inobsĕquens, *Nieposłuszny.*
Inobservābĭlis, inobservans, *Niepostrzegły.*
Inobservāntia, *Zaniedbanie.*
Inobservatè, *Niepostrzegle.* (let*
Inŏcĕidŭo, *Niezapadaiący* das nicht unterfal*
Inocco, *as. Zawłóczę, Bronuię.*
Inoculātio, *Szczepienie.*
Inoculātor, *Szczepnik, Sadownik.*
Inŏcŭlo, *as. Szczepię, Pfrzę.*
Inodor, oris. m. Bezwonność.
Inodora, Fiiołki ieśienne.
Inodorata. Firletka 1 Inŏdōro, *as. Perfumuię.*
Inŏdōrus. *niewoniaiący.* das keinen Geruch hat. *Ossa inodora dabit, seu spirent cinnama surdū.* P.
Inodorus flos. *Sasanka.*
Inoffensè, *Nieobrażliwie.*
Inoffensus, *passi Nieobrażony, & active. Nieobrażliwy.* unverletzt. *Detur inoffensa vitæ tibi tangere metam.* Ovid.

Inofficiôſus, *Nieuczynny, Nieludzki.* unhöfflich.
Inôlens, *ab Inoleo, In negante Niewonieiący*
Inôleo, inoleſco, *In affirm. Wradzam, Wradza ſię co. Zaprawiam kogo w co. Zaraſta rana* ein: wachſen. *Duritiem lapidum menſis inoleſcere*
Inôlitus, *Záſtárzáły,* (*rámis.* Sil.
Inominalis, Inominatus, Nieſzczęſliwy.
Inôpâco, *as. Záćmiam.* verdunckeln.
Inôpertus, *Niezákryty.* unverdeckt.
Inôpia, *Niedoſtátek 1. 2.* Armuth/ Mangel. *ſyn:* paûpêrtas, pênuria.
inôpînâbîlis, *Nieſpodziany.* unvermeynt.
inopînans, *Nieſpodziewaiący ſię.*
Inôpinanter, inopînatè inopinatò, *Nieſpodziá-* (*nie.*
inopinatum, *Nieſpodziana rzecz.*
inopinatus, *Nieſpodziány, Nierozmyślny.*
inôpînus, *Nieſpodziány.* unvermeynt. *O Virgo nova mi facies inopinaq; ſurgit.* V. *ſyn:* împrôviſus, înêxpêctâtus, înſpêrâtus, rêpêntînus, sûbîtus.
Inôpiôſus, *Niedoſtáteczny.* arm/ bedürfftig.
Inopportûnus, *Niewczeſny.* unzeitlich/ nicht füglich.
Inops, *opis adject. omn. Niedoſtáteczny, ubogi.* Arm bedürfftig. *Turpis inopsque ſimul miſerabile, tranſiget avum ſyn* Paûper, êgênus, êgens, Indîgus. *v. Pauper.*
inops mentis, *Głupi.* thorecht/ närri ch.
inoptabilis, *Nieżądny.* inôrâbîlis, *Nieuproßony*
Inôrâtus, *Nieſłuchány.* (tlich.
inordinatè, *inordinatim, Nierządnie.* unorden: *Inordinatio, Nierząd 1.*
inordinatus, *Nieporządny.* Inornatè, *Grubo*
Inôrior, *Wſchodzę, Wſzczyna ſię.* auffgegen.
inornatus, *Niezdobny, Gruby 2.* ungezieret *Quisquis inornatumq; caput crineſque, &c.* Tib. *ſyn:* Incônditus, incômptus, hôrridus.
Inoris, *is. Bez uſt. Inoro, as. Náleważm 1.*
Inôrus, *Bez uſt.* inos, *Niemy 1.* ſtumm.
in pulvis, inpulvis. *Bez prace, & ſub Łácny.*
inquam, *Mowię 1 Rzekę.* ſagen.
inquantum, *Ile 1. 2* in ſo weit.
inquantumcunque, *Ilekolwiek 2.*
inquies, *etis ſubſt. Niepokoy, Nieſpanie.* Unruh.
inquiês, *etis adject. Nieſpokoyny* unruhig. *et corripit Probus.* inquietè. *Nieſpokoynie.* (gung
inquiêtatio, *Przykrzenie, nagábánie.* Beunruhi
inquiêto, *Niepokoy czynię Nagabam Przebudzam 1. Poruſzam.* beunruhigen.
inquietor *Poruſzam ſię* inquiêtûdo, *Niepokoy.*
Inquiêtus, *Nieſpokoyny* unruhig. *Nam ſecuris erit nec inquieta* (Phal.) M. *ſyn:* irrêquiêtus, tûrbâtus, sôllîcitus môbîlis, împâtiens môræ.
Inquilînus, *Chałupnik, Kmieć Komornik 1.* ein Haußmann der umb Zinß wohnet. *Vicinus Novio, vel inquilinus.* (Phal J. M.
inquinâmêntum, *Plugaſtwo, Pomázánie, Poßpe*
inquinatè *Szpetnie & ſub Mowię źle.* (*cenie.*
inquinatio, *Splugáwienie* Beſudelung.
inquinatus, *Plugáwy, Sproſny.*
inquino, *Plugáwię, Szpecę, Łżę 1 Zmázáć 2.* Beſudlen/ beflecken. *Inquinat egregios adjuncta ſuperbia mores.* Cl. *ſyn:* Côinquîno. fœdo. têmêro côntâmîno, pôllûo, dêformo, mâcûlo. *v. Maculo.*
inquio, *Mowię 1.* ich ſage.
inquîro, *Dowiáduię ſię, Pytam, Szukam, Inkwizycyą czynię Inſtiguię Szperunk czynię, Ráchuię ſię. 1* nach ſehen. *Eveniet inquirant vitia ut tua, rurſq ut illi* H. *ſyn* Quæro, êxquîro, rêquîro, pêrquîro învêſtîgo, ſcrûtor. pêrſcrûtor.
inquiſitio, *Szukanie, Inkwizycya, Informácya.*
inquiſitiûs, *Pilniey.*
inquiſit r. *Bádácz, Strona powodna, Szpieg, Inſtygator, Inkwizytor, Pięść 3.* Nachſucher. *Inquiſitores agerent cum remige nullo* Juv.
Insâlûbris *Niezdrowy z inſaluraris Apulei.* ungeſund *Eſcas inſipidas & inſalubres.* Anon.
inſana, *ſ. herba. Bielun.*
insânâbîlis, *Nieuleczyſty.* unheilbar *Si tribus anticyris caput inſanabile nunquam.* Hor.
insânè, *inſaniter, Bárdzo, Szalenie* unſinnig.
insânia *Niezdrowie Szaleńſtwo 1 Roſpuſtá* Unſinnigkeit. *Sævit amor ferri, & ſcelerata inſania belli* Virg. *ſyn:* Fûror râbies, amêntia. *epith:* Scêlêrâta, præceps, fûrîbûnda. tûrpis. tûrbâns, crûciâns, râbîda, cæca amêns, viôlénta, tæva, ârdêns. êffrênis *v. furor & Stultitia.*
insânio *Szaleię 1. Páſiuię ſię. Targ m ſię. Miłuię 2. Piſzę 2. Puſtuię* unſinnig werden/ wüten

Errori

Errori similem, cunctum insanire docebo. Hor. *syn:* Füro, sævio, dēsĭpio.
Insanitas, *Niezdrowie* Vnsinnigheit.
ĭnsanùm, *Bardzo*, *Dziwnie*.
insanum quantum, *Strách z.*
ĭnsanus, *Niezdrowy*, *Szalony*, *Wielki* unsinnig/ thorecht. *Tunc insanus eris, si acceperis, an ma gis excors.* Hor. *syn:* Fŭrēns, āmēns, dēmēns, vel stŭltus.
ĭnsătĭābĭlis insătiatus, *Nienásycony*. unersättlich. *Mox acquirendi docet insatiabile votum.* Juv. *Namq; insatiatus eundi* Sil. *syn:* īnsătĭātus, inēxplēbĭlis, inēxplētus, ăvĭdus, vŏrax, gŭlōsŭs.
ĭnsătĭābĭlitas, *insatietas*, *Nienásycenie*.
ĭnsătĭābĭliter, insătŭrābĭliter, *Nienásycenie*.
Insativis, *quasi ab Insativus.* Plin. corr. *In sativis.*
insătŭrābĭlis, *Nienásycony*. unersättlich.
inscendo, *Wlażę*, *Wsiadam 1.* auffsteigen.
inscēnsor, *Wsiadácz*. inscie, *Nieumieiętnie* unwissend.
insciens, *nomen. Głupi.* (wissend.
insciens, *pro inscienter*, *Niewiádomie*, *Niechcąc*, *Nieobaczyłem się.* unwissend.
insciente me. *Bez wiádomości.* (*Grubo.*
inscienter, inscītè insc[i]tissime, *Nieumieiętnie*,
inscitia, inscientia, *Nieumieiętność*, *Głupstwo.* Vnwissenheit *Quem mala stultitia & quacunq; inscitia veri.* *syn:* īgnōrāntia, īgnōrātio, īmpĕrītiă. *epith.* Rŭdis, tŭrpis.
inscitissimus, *Nieczemnik*.
inscītus, *Nieumieiętny*, *Głupi.* *Auxilium te nemo vocas inscite magister.* Aus.
inscius, *Niebiegły* *Nieumieiętny*, *Niewiedzący*. unwissend. *Præcipitesq; trahit sylvas, stupet inscius alto.* Virg. *syn:* Nēscĭus, īgnarus, īgnōrāns, īndŏctus. v. *Ignarus*.
inscrībo, *Wpisuię*, *Przeczytam* *Napis kłádę*, *Cechuię*, *Kryskuię* *Pokreślić*. *Wyszywam* *Wrzánym* *w pámięć* *Wystawiam ná przedáy* einschreiben *Per terrā, & versa pulvis inscribitur hasta* P
inscrīptio, inscrīptum *Napis* *Zapis* *Przykowánie*
inscriptus, *in affirmans.* *Nápisany*, *Kryskowany*.
inscriptus, *inscriptilis*, *in negans*, *Niepisany*, *Niepopisany*.

Inscrutabilis, *in negat:* *Nienálezisty* unerforschlich. *Cujus judicium sit inscrutabile & altu.* P.
Inscrutor, *in affirmat.* *Dowiáduię się* *Przypátruię się*
insculpo, *Ryśuię*, *Wyryć* etwas in Ertz/kupffer Marmelstein hauen/ oder stechen.
insĕcābĭlis, *in negat.* *Niesiekány*.
insĕco, *as.* *in affirmat*, *Nacinam.*
Inseco, *is*. *pro insequo. is* *Mowię*, *Powiadam*, *Opowiádam.*
insectanter, *Nálegaiąc*, *Ostro z.* (*dam.*
insectatio, *Prześládowánie*, *Pogoniná*, *Trapienie*
insectator, *Pogoniná*.
Insectio, *Powiádánie*.
insecto, insector, *Prześláduię*, *Nálegam*, *Dokuczam*, *Dogrzewam*, *Ciskam z.*
insectum, *Robáctwo przewiziste* *Czołgaiące*.
insectum volucre, *Owad*, *Robáctwo lataiące*.
insectus, *Náciety*, *Násiekány*, *Proszkowáty*, *Przewiezisty*. eingehauen.
insectio, *Gonienie*, *Pogonia*. Nachsetzung.
Insedabiliter, *Nieuhámowánie*.
insedatus, *Nieskromny* unruhig.
insemĭnātus, *in negat.* *Niezasiany*.
insemino, *in affirmat.* *Wsiewam*, *Wradzá się.*
insĕnesco, *Zstárzeć się.* alt werden.
Insensatus, *Głupi.* *Insensate*, *Głupie*.
insensĭbĭlis, insensĭlis, *nieczuły* unempfindlich
insensĭbĭliter, *Nieczuło*.
inseparabilis, *Nierozdzielny z.* unzertrennig.
Inseparabiles Præpositiones apud Gram: quæ extra compositionem non usurpantur. ut an. Con. Di. Re. Polonis, Roz, vel Ros, Wy &c.
insepārābĭliter, *Nierozdzielnie z.*
insepultus *Niepogrzebiony* unvergraben. *Post insepulta membra different lupi(* Jamb.)H. *syn:* Intŭmŭlātus.
inseptus, *Nieogrodzony*. unbezaunt.
Insequo i dic. sub Mowię 1. *Odpowiadam*, *Powiadam 1.*
Insequenda scelera Cato: 1. *non sanda*, *Insanda.* Palmer.
insequēns, *Nástępuiący*. folgend.
Insequenter. Gelli. corr. *Infrequenter.*
Insequo, is *pr̄ secum*, *Mowię 1.*
insĕquor, *Scigam*, *Nástępuię* *Idę zá kim*, *Odpowiadam.* nachfolgen. *Insequitur causas penitus*

tentare latentes. V. *ſyn:* Sĕquor insĕctor, cōnsĕquor (*vel* pērgo.

Inſerenus P. *Niepogodny.*

Īnsĕro, *rūi.* *Wprawiam 1. Wkleśniam, Wrażam, Wtykam, Wrzucam, Ciſnę ſię, Wdaię ſię Wtrącam ſię, Wpiſuię, Wkładam. Potykam co komu. Wradza ſię co.* Etwas einthun oder ſtoſſen. *Et volo te chartis inſeruiſſe meis. Pr. ſyn:* Īmmitto, īnsĭnuo, īmmiſcĕo.

Īnsĕro, *evi.* *Sádzę płonki, Szczepię, Wſiewam Sieię 1. Záſiewam.* Einpflantzen. *Inſero Daphnipyros, &c.* V. *ſyn:* Cōnsĕro, īnsēmĭno. *phr:* Fāc rāmum rāmus ădōptet. Stetque pĕrēgrīnis ărbor ŏpāca cŏmis. Fiſſo mŏdo cōrtice lĭgnum īnsĕrit, & sūccos ălĭēno præſtat ălūmno, īnsĕre nūnc. Mĕlĭbœe pўros pone ordine vites. (*Virg. 1. Geor.*) Hūc ălĭena ex ărbŏre gērmen inclūdūnt, ūdōq; dŏcent ĭnŏlēſcĕre lībro: Aūt rūrſum ēnōdes trūnci resĕcāntur, & ălte findĭtur in sŏlĭdum cŭnĕis vĭa.

Insĕror, *ſub Wradza ſię.*

Inſerpit ſomnus, *Uſypiam.* einſchlaffen.

Īnsērpo, *Włażę, Wmykam ſię.* einkriechen.

Īnſerta, *a. ſubſt:* *Ozdobá.*

Īnsērtæ feneſtræ, *Virg: ſub Wtykam.*

Inſerto, as. Wtykam wiklę.

Inſertorium, apud Plin: l. 33. c. 1. leg: Rhodig: & intelligit partem ſcuti inter lorum arcuatum, & ſcutum ipſum, ubi brachium inſertur. Hermol. Dalec. Conſertorem, i. adverſarium in pugna.

Inſervio, *Náſługuię, Dogadzam 1. 2* auffdienen.

Inſervo, Strzegę. verwahren. Inſeſſor. *Zaſtempcá*

Inſexit, ſub Odpowiádam 1.

Inſibilo, Swiſtam. Pfeiffen/ pſifen. *Qualia ſuccinctis ubi trux inſibilat Eurus.* Virg.

Īnſiccātus, *Mokry.*

Insĭcium, *Kiełbaſa, Siekániná 1. Wątrobká.*

Īnsĭdeo, *Siedzę 1. Obſiadam, Opánowáć, Przyſiadam 1. Przywala mi, Tkwi, wpiiam ſię, Záſiadam ſię.* in oder auff etwas ſitzen. *Inſideat quantus miſera Deus &c.* Hor. *ſyn:* Hærĕo, ădhæreo, ĭnhæreo, sŭpērsĕdeo.

Īnsĭdiæ, *Zaſadzká.* Hinderliſt. *Excipere inſidiis multum latrante Lyciſca.* V. *ſyn:* Rētia, dŏli *epith:* occūltæ, făllāces, hŏſtiles, ſævæ, ĭnānes. *phr:* Fāllēndi viæ, ārma, tĕcta. Fūrta bĕlli. *v. Inſidior*

Inſidianter, *Zdrádliwie.* durch Hinderliſt.

īnſidias pono, molior, inſtruo, tendo. *Zaſiadam ſię.*

Īnſidĭātor, *Zaſadzki Zaſtępcá, Zdraycá Rozboynik,* ein Außſpäher. *Inſidiatorē præroſo fugerit hão.* V

Īnsĭdior, *Czuwam, Stoię ná gárdło.* mit fleiß nachſtellen. *Callidus extremis tantum inſidiabere plantis.* Virg. *phr:* Īnsĭdĭas pōno mōlior, tēndo, făcio, păro, ſtrŭo, īnſtruo, ēdĭtur, tēndo mĕdĭtor. Rētia, lăquĕos, plāgas tēndo. Vĭas, āngūſta vĭārum, cæcos rĕceſſus, ōccūltas lătĕbras, sĕcēſſus lătēntes fērro ōbsĭdĕo, in ſylvĭs poſitis tēlis ārmis īnsĭdĕo, sūbsĭdĕo: ārrĭpŭitq; lŏcum, & ſylvis īnsēdit ĭnĭquis. Sĕdet ēnſe rĕpoſto abdĭtus. Nōn dătur, īnsĭdias, ărmăq; tĕcta părānt. *v. Decipio.*

Insĭdiōse, *Zdrádliwie.* betrieglich.

Īnsĭdiōſus, *Zdrádliwy.* betrugkhafftig. *Inſidioſorum ſi ludis bella latronum.* Mart.

Insīdo, *Siedzę 1. Wpiiam ſię* ſich auff etwas ſetzen. *Floribus inſidunt variis &c.* Virg.

Īnsīgne, *Znak 1 3 Herb, Federpuſz.* ein Zeichen Siegel/Wapen *ſyn:* Signum īndĭcĭum, nŏta vel ſtēmma ōrnāmēntum, vel sīgnum (vēxillum

Īnsīgne naturæ. *Známię 2.*

Īnsīgne regium, *Koroná Krolewſka.*

Īnsīgnio, *Znáczę 2.* Bezeichnen *Auro inſignibat jam ſetis obſita jambos.* V. *ſyn:* Dĕcŏro, cōndĕcŏro, ōrno, ēxōrno, īllūſtro.

Īnſignis, *Znákomity, Znáczny, Wyborny. Et contra. Wádę maiący.* Fúrnehm/ fúrtrefflich. *Ipſi per medias acies inſignibus alis.* V. *ſyn:* īllūſtris exĭmĭus, ēgrĕgĭus, īnclўtus, nōbĭlis.

Īnsīgnĭtè, *Znácznie, Oſobliwie, Bárdzo.* wolge- (zeichnet.

Īnsīgniter, *idem & Wybornie.*

Īnsīgnītus, *Znáczny, Wyráźny. Wádę maiący.*

Īnsĭla, *vel* īnsĭlia, *orum.* *Podnożki tkacze.*

Īnsĭlio, *is.* *Wſkákuię.* Ein oder auffſpringen. *Inſiliat, ſit jus liceatq; perire Poëtis.* Hor. *ſyn:* Ĭrrŭo, sāltu ineo, sălio in.

Inſimul, Poſpołu. zugleich Īnsĭmŭlātio, *Zádánie*

Īnsĭmŭlātor, *Potwarcá.*

Insĭmŭlo, *Potwarzam, Udaię źle, Zádaię.* gleißnen/beſchuldigen. *Criminibꝰ falſis inſimulaſſe virū.* V. *ſyn:* ăccūſo, crīmĭnor ărguo, rĕdārguo.

Īnsīncerus, *Nieſzczery 1. Nieczyſty plugawy.*

Īnsĭnuātio, *Wemknienie ſię, Wkradánie.*

Inſinua-

Insinuator, *Arnob:* *persvasor, doctor.*
Insinuo, *Wkradam się 1. Zalecam, Wmięszáć się, Wdáię się 1.* Einschieben/ einschlicken/ zu wissen machen. *Tepere jā faciles insinuātur opes P.* *syn:* immitto, Indo, Insēro, immisceo.
Insipide, *Niesmácżno.* (macfhafft.
Insipidus, *Niesmáczny, Nieprzyiemny.* unschmackhafft.
Insipiens, *Głupi.* Vnsinnig/ närrisch. *Insipientis inest major jactantia menti* Bucch. *syn* Stultus, Insānus, excors, amens, dēmens.
Insipienter, *Głupie.* Insipientia, *Głupstwo.*
Insipio, Száleię. Insipo, *as & is. Sypię, Wysypuię,* (Násypuię.
Insistens, *Postawiący.*
Insisto, *Postáwam idąc, Stoię, Záſtánawiam się, Stánąć 1. Opieram się Usadzam się, Podpieram się, Báwię się 1 2 Odprawiam 1. Prowádzę sprawę. Stáram się Idę. Idę zá kim, Náſtępuię.* Ein oder auff etwas stehen/ antreiben. *Insistebat jaculo palmes &c.* Virg. *syn:* Consisto, *vel* innītor, *vel* infto, urgeo, *vel* pergo.
Insita arbor *Szczep.* Insitio, *Szczepienie.*
Insitium animal, *Mięszániec, & sub Bękart.*
Insitius, *Wkładany, Szczepny, Przydatny Przeſtę*
Insitium, *Kiełbása, Wątrobá.* (*pny dzień.*
Insitivus, *Szczepny 1. Przydátny, Wkładny & sub Wtykam.*
Insitor, *Szczepnik.* Ein Zweygenpflantzer *Insitor hic solvit, pomosa; vota coronat.* Prop.
Insitum, *Szczep, Látorośl do szczepienia, Látorośl wszczepiona.*
Insitus, *ti. Szczepny, Przydátny, Przyrodzony, Przychodzień.* Eingepflantzt / angeboren. *Vertere in alterius mutataq; insita mala.* Vir. *syn:* Innātus, Ingěnitus, Ingĕnĕratus, Inhærens.
Insitus, *us. Sádzenie 1. Szczepienie.* Einsaung/ Pflantzung.
Insociabilis, *nietowárzysty, niespoiſty, niekłeiſty, niezgodny, nieludzki* das nicht kan gesellet wer-
Insociabiliter. P. Bez [illegible]
Insolatio, *Bielenie, Ná słońce wyſtawiánie.*
Insolator, *Blecharz.*
Insolator, *Násłoneczny, Jásny 1 Pogodny.*
Insolens, insolitus, *Niezwyczayny, Nieprzywykły, Nieświádom* item *Rospuſtny, Rozrzutny, Pyszny.* Stoltz/ übermüthig/ hoffärtig/ ungewöhnlich. *Ludum insolentem ludere pertinax.* Hor. *syn:* Insŏlĭtus, Insvētus, Inexpertus, *vel* sūperbus, tĕmĕrārius. (*Pyszno.*
Insolenter, Insolite, *Niezwyczaynie, & Nieoſtrożnie*
Insolentia, *Niezwyczayność, Rospuſtá, Rozrzutność, Przebarszczánie, Pychá.* Vngewohnheit *Item* Vermessenheit/ Hochmuth.
Insolesco Rospuſtnie żyię, Puſtuię.
Insolo, *as. Bielę 2. Ná słońce wyſtawiam.*
insolubilis, *Niewywikłány, Nierozdzielny 1. Nierozięgny, Niewypłácony, nieprzekonány.* unauffloßlich.
insolubilis nexus, *Zadzierg.* (*dziergiem.*
insolubiliter, *Nierozdzielnie, Nierozięgnie, Za-*
Insolum, i. insolitum, priscum, sub Niezwyczayny.
insolutus, *Niezápłácony.* insomnia, *a. Niespánie*
insomniosus, *Sennik.* (gil pervigil.
insomnis *niespiący.* Wach am/schlafflesß *syn:* Vi-
insomnium, *Sen* Ein Traum *Sed falsa ad cælum mittūt insōnia manes.* V. *syn:* Somnium, visum *vel* dēlirium. *epith:* Vānum, fallax, falsum, ināne, mendax, nocturnum. *v Somnium.*
insono, *Trzáskam, Trąbię, Zágráć, Klaskam.* Erthönen Erklingen. *Insonuēre cavæ, gemitumq; dedēre cavernæ.* Virg. *syn:* sono, rēsŏno, persono, infrēpo. (*Nieczuły.*
insons, *Niewinny.* unschuldig insonus, *Cichy,*
insopitus, *Nieuśpiony* Der nicht einschläfft.
Insortio Pleu: co'r in sorte, vel in sorti vel in sortitu
inspectatio, inspectio, *Pátrzenie, Przeglądánie, Dozor, Oglądánie 1. Rewizya.* Anschauung.
inspecto *wglądam, náglądam, pátrzam* beschaue
Inspector, *oris. Dozorcá, Rewizor, Przypátrujący się.* (ung.
Inspectus, *us. Oglądánie, Weyrzenie* Besch aw
insperans *Niespodziewaiący się.* (unverhofft
insperante me, insperanti mihi, *Niespodziánie.*
insperato, insperabilis, *niespodziany* unverhofft *Insperata tuæ cum veniet pluma superbiæ.* Chor.
inspergimentum, *Potrząs.*
inspergo, *Pokrapiam. Potrząsam.*

Inſpērſus, *us. Potrząſanie.*
Inſpiciendi cauſa, *vel* inſpiciendum aliquid poſco, *Ná oglądánie.*
Inſpĭcĭo, *Náglądam, Wglądam 1. Pátrzam, Doglądam 2. Przypátruię ſię, Przeglądam ſię, Wizytuię* In oder anſehen. *Inſpicis, inſpiceris, reſonat ſine voce voluntas.* Sidon. *ſyn.* ā ſpĭcio, rēſpĭcio, ſpēcto, īnſpēcto, īntŭĕor.
Inſpĭco, *as. Náſzczepiam.* Wie ein Aehr Spitzen. *Ferroq; faces inſpicat acuto.* Virg.
Inſpīrātio, *Nátchnienie, Oddech.* Göttliche Eingebung / Einblaſung. *ſyn:* Tăcitus Dei mŏnĭtus, ĭmpŭlſus Dīvīnus, āfflātus, mōtus Nūmĭnis, aūra pŏtēns vox. Dīvīnum, cœlēſte mŏnĭtum, arcāna Dei jūſſa.
Inſpirātus, *Nátchniony.*
Inſpīro, *Chucham, Puchem, Powiewam Wietrzę Nádymam, Zárażam, Nátężam, Pobudzam & ſub Nátchnąć.* Ein oder auffblaſen. *Delius inſpirat vates, aperitq; futura* V. *ſyn:*Spīro, ēxpiro, īnhālo, āfflo. *vel figur:* īmmītto īnsīnuo, īndo.
Inſpŏliatus, *Niezłupiony.*
Inſpuo, *is, Pluię.* einſpeutzen.
Inſtābilis, *Nieſtáteczny* Vnbeſtändig/ wanckelmüthig. *Inſtabiles animos ludo prohibebis inani.* Virg. *ſyn:* Mōbĭlis, lĕvis, mūtābĭlis, Incōnſtāns. *v. Inconſtans.*
Inſtabĭlĭtas *Nieſtáteczność.* Vnbeſtändigkeit *ſyn:* Mōbĭlĭtas, lĕvĭtas, īncōnſtāntia. *phr:* Trānsībūnt cĭto, quæ vos mānsūra pŭtātis āſpĭce quid cūpĭas, trānsībunt tĕmpŏra, corpus hoc cădet & cĕdent īndīgno mĕmbra sĕpūlchro. Nec Maūsōlei, dīves fŏrtūna ſepulchri. Mŏrtis āb ēxtrēma cōndĭtiōne văcat. *v. Inconſtantia.*
Inſtans, *adject:* *Náſtępuiący, Teráźnieyſzy.*
Inſtans, *n. ſubſt:* Punkt *czáſu.* ein Augenblick.
Inſtance aliquo, *Ná przyczynę.* (*gaiąc.*
Inſtāncer, inſtantiſſimè, *Uſilnie, Chętnie. Nále-*
Inſtāntia, *Nálegánie Náciegánie.* (*Leopol, kſztałt*
Inſtar, *aris* Nomen. *Probus* Jovin. *Pontanq. Urſin*
Inſtar. *Monoptotum, Priſciano.* Jákby. *Ná kſztałt, Koło Prapoſ.* Gleich als. *Strepitus circa camitum, quantum inſtar in ipſo.* Vir (*nerung*
Inſtaūrātio, *Odnowienie, Powtarzánie.* Verne-

Inſtaūrātītius, inſtauratīvus, *Powtarzalny.*
Inſtaūrātītius dies, *Popráwiny.*
Inſtauro, *Odnawiam, Przywracam, Powtarzam, Náprawiam* Erneueren. *Ergo inſtauramq Polydo O fumq, & inges* V. *ſyn:*Rēſtĭtuo, rēſtaūro, rĕpāro, rĕnŏvo. *v. Repare.* (ſpreiten.
Inſtĕrno, *Náſcielam, nákrywam, Pokładam* überſ
Inſtīgātio, *Podżegnienie, Pobudká, Inſtygácya, Po-*
Inſtīgātor, *Podſzczuwacz. Inſtygator.* (*ruſzánie.*
Inſtīgātus, *us. Pobudká 2.*
Inſtīgo, *Pobudzam, Poduſzczam, Podſzczuwam.* Antreiben/anreitzen *preſſoq: inſtigant agmine ventos* V. *ſyn:* Inſtĭmŭlo, īncito, cōncĭto, pĕllo, īmpĕllo. sōllĭcito, ăcuo, ēxăcuo, hŏrtor.
Inſtīllātio, *Wkrapiánie* Eintröpffung.
Inſtīllo, *Wkrapiam, Nápuſzczam 1. Kápię, Kápam, Wmawiam.* eintropffen.
Inſtimulo, P. Pobudzam, Poduſzczam, Podſzczu-
Inſtīnctor. *Pobudká.* (*wam.* anreitzen
Inſtīnctus, *ti. Nátchniony, & ſub Poruſzony.*
Inſtīnctus, *us. Nátchnienie, Pobudká, Poduſzczá-*
Inſtīpo, *as. Wpycham.* einſtopffen. (*nie.*
Inſtīpŭlor, *Kontraktuię, an Obiecuię 2.*
Inſtīta, *æ. Bramá 2. Pas łoſzkowy.* Ein Bort an einem Rock. *Quarum ſub ſuta talos tegat inſtita veſte.* Hor.
Inſtītio, *Záſtánowienie ſię, Poſtawánie.*
Inſtito, as. Caſar. al. Inſto, as vide infrà.
Inſtītor, *Przekupień 1. Wendetarz 1. Kramarz.* Krämer. *Mundq demiſſis inſtitor in tunicis.* P.
Inſtĭtōria taberna, *Kramnica* eine offene Her-
Inſtĭtōrium, *Kramarſtwo.* (berg.
Inſtĭtōrĭus *Kramarſki.* inſtitrix, *Kramarká.*
Inſtĭtŭo, *Stánowię, Záczynam, Zakładam, Gotuię Poczynam, Funduię, Oſadzam, Uczę, Zámnażam, Przyuczam, Záprawiam, Wynayduię, Wdaię ſię, Sádzę płonki, Umyśliłem.* Stifften/anordnen/furnehmen. *Inſtituêre pedis crudus teget altera pocro.* V. *ſyn:* Stătŭo, cōnſtĭtuo, dēcērno, vel doceo, ērudio.
Inſtĭtŭo aſtutiam, *Sztuki zażyć.*
inſtituo iter, *Udaię ſię gdzie.* auff den Weg ſich begeben.

Inſtituo ludos, *Stroię igrzyſká.*
Inſtituo veſtigia, *Stánąć.* (weiſung
Inſtĭtutio, *Cwiczenie, Uczenie, náuká.* Vnter-
Inſtĭtūtor, *Náuczyciel, Pedagog.*
Inſtĭtūtum, *Poſtánowienie umyſłu, Stan, Uſtáwá 1. Zwyczay, Zywot,* ein Fürnehmen.
Inſto, *Nálegam, Pilnie ſię robię, Przyſpieſzam, Náſtępuię, Nácieram ná kogo, Dogrzewam, Wiſzę. Przybliżá ſię, Poczynam, Twierdzę, Przypilnowáć, Przed ſobą.* Anhalten/ beſtehen/ vorhanden ſeyn. *Atq; inſtantibus eripe fatis.* Virg. *ſyn:* inſĭſto, ūrgeo, prĕmo, irruo; *vel* incūmbo, vaco, *vel* immĭneo, impĕndeo, ădvĕnto, prŏpe ădſum, *vel* pĕrgo, pĕrſto.
Inſtrāgŭlum, *Deká 1. Pierzyná 2.* ein Decke.
Inſtratum, *idem Kołdrá, Woyłok,*
Inſtratus, *Siodłány* Bedeckt/ über ſpreitet. *Inſtratos oſtro alipedes, pictisq; tapetis* Virg.
Inſtrēnŭus, *Nieochotny.*
Inſtrĕpo, *Skrzypię Zgrzytam, Gruchnelo.* Hinein rauſchen *Inſtrepat, & junctos temo trahat aereo orbes* Virg. *ſyn:* Strĕpo, pĕrſtrĕpo, Intŏno.
Inſtrictus, Apulei. Inſtricta dolore uxor. Inſtrictus atq; inflammatus i. offenſa inflicta, perculſa, exſtimulata,
Inſtrīdo, *Skwierczę.* (*impulſat Beroal.* Colv.
Inſtringo. Wiążę 1. Sciągam 1. Hámuię ſię.
Inſtructio, *Opátrzenie, Przygotowánie, Szyk 1.* Rüſtung. *Item.* Vnterrichtung.
Inſtrūctor, *Spráwcá 2. Bieſiádnik 2. Stołowy.*
Inſtrūctus, *ti. Opátrzony. Sporządzony, Obdárzony, Gotowy, Uczony.* unterrichtet.
Inſtrūctus, *us. Przygotowánie, Sprzęt.* Rüſtung.
Inſtrūmentum, *Narzędzie, Státek 1. Sprzęt, Monimenr, Pomoc, Aparat 1. Kſięgi publiczne, Inſtrument 2.* Rüſtzeung/ Werckzeug. *Abjecto inſtrumento artis, clauſaq; &c.* Hor.
Inſtrŭo, *Sporządzam, Opátruię, Szykuię, Gotuię, Informuię, Uczę, Oznaymuię, Záprawiam, Náprawiam kogo.* zurüſten/ ordnen. *Item* unterweiſen. *Socios inſimul inſtruit armis.* Vir. *ſyn:* Păro, appăro, ordĭno, compōno, ŏrno, *vel* dŏceo, erŭdio.
Inſtudioſus, Niechętny. Inſtupens, Zdrętwiáły.
Inſuāſum, *ſub Sniády, & Okopciáły, & Farbá,*

Inſvāvis, *nieprzyiemny, nieucieſzny.* Vnlieblich/ unangenehm. *Quod niſi cōcedas habere inſvavis acerbo.* H. *ſyn;* injūcūndus, ingrātus mŏ eſto. (*ăcĕrbus.*
Inſubidè, Nieprzyiemnie, Niedbále.
Inſubidus, Nieprzyiemny, Nikczemnik.
Inſubſidiati ſtare non poſſumus 3. Eſdræ 9 i. ſub dio Emman. Sa. Ná dworze ſtáć niemożemy Vuiecus quaſi Inſubdiati.
Inſubtīlis, *Niedowcipny.* nicht witzig.
Inſubtīliter, *Niedowcipnie.* (*an Nawoy.*
Inſūbūli, *orum &* inſubula, *orum. Nici tkacze,*
Inſūccātus, *Moczony, & ſub Infuzya.*
Inſūcco *Namaczam, Nápuſzczam.* befeuchtigen
Inſvēfácio, *in affirmat. Nákładam kogo.*
Inſveſco, *idem & Nákładam ſię* Gewohnen *ſyn:* aſſvēſco, cōnſvēſco. (wohnheit.
Inſvētūdo, *in negat. Niezwyczaynosć.* Vnge-
Inſvētus, *Niezwyczayny, Nieprzywykły.* Vngewohnet *Arcadas inſvetos acies inferre pedeſtres* V. *ſyn;* inſŏlĭtus, inſŏlēns, *vel* impĕrītus.
Inſufflare, Nátchnąć.
Inſūla, *Wyſep 2. Dzielnicá.* Ein Inſul. *Inſula dives opum, &c,* Virg. *epith:* Nĕmŏrŏſa, fĕrĕtĭlis, ŏpīma, ſpătiōſa, mădĭda, irrĭgua. *phr:* Cīncta, clauſa mări te lu. quis circūmdata tĕllu, A. quārum cīncta flūentis tĕrra, Flūctĭbus, flūmine ămbīta, circum vāllāta, āmni circūmflua, Quam ſĭnŭōſo ămplēxu, inflēxis gyris ăqua cingit, circumflūit, ŏbit, ămbit.
Inſūlāris, inſulārius, *Wyſepny,*
Inſūlāris pœna, *Wygnánie.* Vertreibung.
Inſūlōſus, *Wyſpiaſty,*
Inſūlſè, *Nieprzyiemnie, Głupie* ungeſchicklich.
Inſūlſĭtas, *nieprzyiemność, nikczemność, nieſkłonność, Głupſtwo.* Vnlieblichkeit/ vnartigkeit
Inſūlſus, *Nieſłony, Nieprzyiemny, Niezartowny Nikczemnik.* ungeſaltzen/unzierlich. *ſyn:* incōndĭtus, abſūrdus, incūltus, inĕptus.
Inſultātio, *Urągánie.*
Inſūlto, *Urągam ſię, Przegarżam. Szydzę. Skaczę, Wyſkákuię & ſub Kołácę.* mit Vngeſtümm auffſpringen/ einem trotzen *Inſultare docet campis fingitq; morando.* Virg. *ſyn:* Inſĭlio, irrūmpo, *vel* illudo, rīdeo; irrīdeo, exăgito, vēxo, inſĕctor.

Insultus, *us*. *Naiazd*. Anfall.
Insūltūra, *idem* & *Wſkakowánie*.
Insunt ineſt, *Jeſtem 1. Mam 1.*
Insūmo, *Bierę w ſię*, item *Wydaię, Nákładam. Trawię 2.* Verzehren/ verbrauchen. *melius quo inſumere poſſis*. H. *ſyn*: Impēndo cōnsūmo
Insumo animum, *Ważę ſię 2.*
Insuo, *Wſzywam, Záſzywam*. Einnähen/ einflicken. *Corporis inſueris, dicam tu cōcipe dictu* L.
Insūper, *nád to, ná wierzchu*. vber das/ darüber/ weiter. *Inſuper id campi, quod Rex habet ipſe Latinus*. V. *ſyn*: ădhūc, ultĕrius, præterea.
Insūper habeo, *Gárdzę*,
Insūper jacto, *Przyrzucam*.
Insūpĕrābĭlis, *nieprzebyty, niezwyciężony, nieuleczyſty*. unüberwindlich. *Genus inſuperabile bello*. Virg. *ſyn*: Nōn ēxsūpĕrābilis, Inēxpūgnābilis, Inēlūctabilis, Indŏmĭtus, Invīctus.
Insūrgo, *Podnoſzę ſię 1. Oburzam ſię, Wſtawam Nátężam, Náciſkam*. ſich wider einen entheben. *ſyn*. Sūrgo, *vel* obſiſto.
Insuscēptus, *Nieprzyięty*. nicht angenommen.
Inſuſpicabilis, Niedomniemany, vel ut Hugo interpretatur, ab omni mala ſuſpicione alienus.
Inſuſtentabilis, Nieznośny.
Insŭsūrrātĭo, *Szept, Poduſzczánie*.
Insŭsurro, *Szumię, Szepcę, Nábliam uſzy*. in die Ohren blaſen/ brummen.
Intābēſco, *Taię, Topnieię, Schnę*. Auß oder eindörren. *Viventē videant, intabeſcantque relicta* Perſ. *ſyn*: Tābēſco, cōntābēſco; intus tābēſco.
Intābĭlis, *Niedotkliwy*.
Intāctus, *ti. Nietykány, Nienáruſzony, Nieokrzeſány 2*. unberührt/ unbefleckt. *ſyn*: intĕger, immăcŭlātus, pūrus, intāmĭnātus. *v. mox intaminatus.*
Intactus us. Niedotkliwość.
Intaminatus, P. Niepokalány. unbefleckt. *Intaminatis fulgent honoribus*. Alcaic. H. *ſyn*: intāctus, impollūtus, invĭolātus, incōrrūptus, intēmĕrātus, intĕger, pūrus, cāſtus.
Intāntum, *Ták bárdzo*. so weit.
Intectus, *in affirmans, Nákryty*. bedeckt.
Intectus, *in negans. Nienákryty*. unbedeckt.
Intĕger, intĕgellus, *Cáły 1. 3. 4. Wſzyſtek, Nienáruſzony, Zupełny. Niezepſowány, Wierny, Szczery 2. Swieży, Czyſty, Niepokalány, Niedárowány*. Gantz/ geſund. *Integer ambigua ſi quando citabere teſtis*. Juv. *ſyn*: intāctus, intāmĭnātus vel incōrrūptus pērfēctus tōtus, vel incŏlŭmis.
Intĕgo, *Nákrywam, Zákrywam*. bedecken. *Integit, Arcadii morem tenet ille Galeri ſyn*: Tĕgo.
Intĕgrāſco, integrāſcit, *Ponawia ſię* & *ſub Wznawiam*.
Intĕgrātur, *ſub Wznawiam*.
Intĕgrè, integerrĭmè, *Zupełnie, Szczerze, Cnotliwie, Bez podárkow; Bez namiętności*.
Intĕgrĭtas, *Cáłość, Cáłego co, Szczerość, Dziewictwo, Cnotá, Niewinność, Zdrowie*. Vollkommenheit/ Redligkeit/ Vnſchuld, Reinigkeit.
Intĕgrĭtūdo, *Szczerość*.
Intĕgro, *as. Znowu co czynię, Wznawiam, Powtarzam, Dopełniam, Ucieſzyć, Rozweſelam*. Erneueren. *Integrat & maſtis late loca queſtibus implet*. V. *ſyn*: inſtaūro, innŏvo, rĕnŏvo.
Intĕgrum eſt. *Wolno 2.*
Intĕgŭmēntum, *Nákrycie, Zákrycie. Zaſłoná 1. 6. Pokrywká 2. Powłoká*. ein Deck.
Intēllēctio, *Zrozumienie*.
Intēllēctus, *us, Rozum 1. Zrozumienie, Pojęcie, Wyrozumienie 2. Czucie*. Verſtand. *ſyn*: Mēns, ănĭmus, rătio.
Intēllĭgēns, *Znaiący ſię* & *ſub Przeymuię*.
Intēllĭgēnter, *Rozumnie*. verſtändig.
Intēllĭgēntia, *Rozum 1 Baczenie 1. Rozumienie 1. Wyrozumienie 1. 2. Zrozumienie, Umieiętność*. Erkantnuß, Verſtändnüß. *ſyn*: Cōgnĭtio, ſcĭēntia, prūdēntia.
Intelligibilis, Poięṭny 2.
Intēllĭgo, *Rozumiem, Wyrozumiewam, Baczę, Czuię 2. Przeymuię kogo, Dorozumiewam ſię*. Verſtehen, vermercken. *Claudi nimirum intelligit unus* H. *ſyn*: Pērcĭpio, cōncĭpio, căpio, āccĭpio, āgnōſco. *phr*: ănĭmo pĕrcĭpio Mēnte pērcĭpere, nŏtāre, ănĭmo īnfīgere, ănĭmis ădvērtĕre. Paucis, ănimos ădhĭbēre, dŏcēbo Sed ſi tāntus ămor cognōſcĕre nōſtros. Fēlix qui pōtuit rerum cōgnoſcĕre cauſas, Nec lătuēre dŏli frātrem Jūnōnis. *v. Attendo, Auſculto.*
Intemĕrāndus, *Nieżgwałcoſty*.

Inte-

intĕmĕrātus, Niezgwałcony, Nienáruszony. unbefleckt, ungefälscht. *Intemerata facis, perfecto latus honore.* Vir. *syn:* intāmĭnātus, intĕger, purus, cāstus.
intĕmpĕrāns, *Niepowściągliwie, Nieskromnie.* unmässig. *syn:* intĕmpĕrātus, immŏdĕrātus, incōntĭnēns, lĭbīdĭnōsus.
intempĕrānter, *Niepowściągliwie, Nieskromnie.*
intĕmpĕrāntia, *Niepowściągliwość.* Unmässigkeit. (wetter.
intempĕrāntia cœli, *Niepogodá.* unliebliches
intĕmpĕrātē, *Nieskromnie, Zbytnie.*
intĕmpĕrātus, *Obżárty.*
Intemperiæ me agunt, Szaleię 2.
intempĕries, *intemperia æ. Nieskromność, Niepomierność.* Witterung, Ungewitter. *syn:* Immŏdĕrātio *vel* Cœli grăvitas: Dūrum grāve cœlum: incōmmŏda cœli, āĕris inclēmentia. Injūria: grăvis tĕmpĕries, intĕmpestās.
Intemperies cœli, *Niepogodá.*
Intempero, as. Miárkuię. intĕmpĕstas, *Niepogodá.*
intĕmpestīve, *Nie ná czas, Ráno, Nieprzyiemnie.*
Intempestivitas, Nie ná czas. Aspekt zły.
intĕmpĕstivus, *Pozny, Niewczesny.* unzeitig. *Intempestivus descendit nubibus imber.* Hor.
intĕmpĕstus, *Niepogodny, Niezdrowy 2.*
Intemporalis, Bez czesny. nicht zeitlich.
intĕndo, *Usiłuię, Usadzam się, Zmierzam, Nápinam, Nátężam, Náwiężuię, Nárychtowáć, Osnowáć, Náwiiam, Zámierzam się, Stáram się Drożę, Grożę 1. Godzę. Przykładam 3. Dobywam, Pilnuię, Zákrząłnąć się, & sub Rospościeram.* spannen, strecken, fürnehmen, nachtrachten. *Possit & intentos astu cacare maritos.* Prop. *syn:* Tendo, ēxtēndo, pōrrĭgo, *vel* cōntēndo, āddūco velcōgĭto, mēdĭtor, spēcto, vel āpplico, ādmŏvĕo.
intendo aciem oculorum *Rozdzieram oczy.* die Augen auffmachen.
intendo actionem litem, *Obwiniam.* verklagen
intendo animum, *Zámyślam się, Zápátrzam się.*
intendo crimen, *Zádaię.* beschuldigen.
intendo dextram, *Sciągam rękę, Skázuię.*
intendo fallaciam, *Sztukę zażyć.* betriegen.
intendo iter, *Udáię się gdzie.* abreysen.
intĕndo nervos, *Silę się.*
intēndo, *Drożeię*
intēnsio, *Nátężánie* 1. 2. *Usilność.* das spannen. *Item.* Sorg, Anlag, Mehrung.
intēnsius, *Usilnie. intensivus, sub Spustny.*
intensus, *si, idem.* intentus, *idq; usitatius.*
intēntātio, *Mącánie, Zámierzánie 2.* Zielung
Intentator, in epistola, S. Jacobi Deus enim intentator est malorum, ipse autem neminem tentat.
intēntātus, *à tento, Nieukuszony.* nicht versucht
intēntē, intentissimē, *Pilnie.* auffmerckam.
intentio, *Nápięcie, Nátężánie, Usilność, Pilność, Nábrzmiáłość, Przyłożenie, Zadánie komu czego, an Koniec spraw.* das spannen. *Item* die Meynung des Menschen *i. e.* Sorg, Fleiß.
intēnto, *Zámierzam się, Przymierzam, Grożę 2, Stoię ná gárdło Zdaię.* drohen. *Nunc etiam manes, hæc intētata manebat.* V. *syn:* Sæpius intēndo, vel mĭnitor, minor. (fleissig.
intēntus, *ti. Nápięty, Usilny, Pilny.* geschannen,
intēntus, *us. Sciągnienie, Zámierzánie, Macánie, & sub Groźbá.* das spannen.
intĕpĕo, intĕpesco, *Zagrzewam się.* Lau seyn *Et latus æstivis intepet imber aquis.* Prop.
inter, *Między, ná 2. Przez 1. Przy.* Zwischen. *Crura sonat ferro, sed canit inter opus.* Tibull.
inter agendum, *Robiąc.* unter der Arbeit.
inter hoc, *Tym czásem.* indessen.
inter initia, *Ná początku.* bey Anfang.
inter nos dicere liceat, *Przed tobą mowiąc.*
inter opus, inter rem agendam. *Robiąc.*
inter paucos, *Rzadki.* selten.
inter Poëtas nomen dedi. *Szaleię.*
inter aliquod dies *Zakilká dni.* über etliche Tag
inter viam, *W drodze.* auff dem Weg.
inter vias, *Idąc.* gehend.
intĕrālbicans, *Nákrapiány, Pstry, Przebiia biale.*
intĕrālbĭco, *Pstrzę się.*
intĕrāmna, *s. regio civitas, sub Miedzyrzecze.*
intĕrānea, *orum. Wnętrze 1. Trzewá. Kiszká, Kruszki* das Ingeweyd
intĕrārefco, *Przesychám.* trucknen.
interatim pro interim, Pod czas.

Interbibo, *Wypiiam, Piię gwałtem.*
Interbito, priscum, Ginę & sub Wracam się.
intercalaris, intercalarius, *Przybyszowy, Wstáwiony, Przybycień, Przestępny dzień.* das zwischen gesetzt.
intercalaris mensis, *Luty.* der Hornung.
intercalatio, *Wstáwienie dniá.*
intercalator, *Przestępny dzień.*
intercalo, *as. Wkładám 1. Odkładam 2. Przybyszę, Wkładáć.* zwischen einsetzen. (nis.
Intercardinatus, ti. ab Intercardino, Wiążę & in Wiązá.
intercedo, *Wkładam się, Niedopuszczam, Sprzeciwiam się. Leżę między, Mam z kim, Przeplatam, Przypada 2. Przerywam co czym, Ręczę, an Przyczyniam się.* Fürbitt thun, darzwischen kommen, mitteln. *syn:* intervenio, vel interſum, vel obsto adversor, reluctor, resisto.
interceptio, *Przechwycenie.* das auffsahen.
interceptor, *Przeymacz.*
intercessio, *Zprzeciwiánie, Záſtawiánie, nádgcie, Przyczyná.* Widerstandt, Eintrag, Fürbitt.
intercessor, *Przeszkodnik, Sprawcá, Jednácz.*
intercido, *Ginę, & sub Zápámiętywam.* Verfallen, untergehen. *syn:* intereo, cado.
intercido *Przecinam, Przerywam 1. Zrzucam 3. Przerzucá.* von einander oder zerschneiden.
intercilium, *Miedzybrwie.* (*syn:* Divido seco.
Intercinctus, Plin. corr. interstinctus.
intercino, *Spiewam.* Darzwischen singen. *Defendat, ne quid medios intercinat actus.* Hor.
intercipio, *Przerywam 1. 2. Przeymuię.* Auffsahen. *Rhateus intercipit optime Teucra.* Vir.
interceptor, *Záchodzę.* intercise, *Drobno.*
Intercisio, Plin. corr. Item rosio.
intercisus, *sub Zrzucam kontrákt, Święto do południá.* Zerschnitten, zerhauen, zertheilt. *syn:* Divisus, scissus, sectus.
Interclamo, Krzykam przeciw.
intercludo, *Zágradzam 1. 2. Otaczam, Nieprzepuszczam, & sub Duszę, Zátchnąć się.* Verschliessen den Paß verlegen. *Interclusit hyems &c. syn:* Claudo, occludo, vel prohibeo, veto, impedio.
intercludor, *Záchodzą, Záſzły go wody.*

Interclusio, *Zaćmienie, Duszenie, wkładánie.* Ein
intercolumnium, *Miedzysłupie.* (schliessung
Interconcilio, Łágodzę. interculco, *Wtykam.*
intercurro, *Wbiegam co, Przeplatam, Wkładam się*
intercurso, *Przebiiam się, Przebiia biało.*
intercursus, *us. Wbieżenie, Wstawiánie się, Przyczyná, Przyście.* Unterkommung, Mitlung.
intercus, *utis. adject. omne. Zaskorny.* das Zwischen Haut und Fleisch ist.
interdico, *Nákázuię Zákázuię Roskázuię 4. Areſtuię, Opieram się, Wywoływam 2.* Verbieten *syn:* Prohibeo, veto, defendo.
interdictio, *Zákazánie, Záwieszenie 5. Skazánie*
interdictus, *Zakazány.* (1 Verbott.
interdiu, *interdius. Wednie.* im Tag.
interductus, *us. Przedział, Kropká.*
Interdo sub Niedbałbym.
interdum, *Podczas.* Unterweilen, zuweilen. *syn:* aliquando, nonnunquam.
Interduo, pro Interdo. Plaut. priscum.
interea, interea loci, *Tym czásem* Derzwischen unterdessen. *Paditur interea domus omnipotentis olympi.* Vir. *syn:* interim, tum hæc inter.
interemptio, *Zaboy.* Tedtschlag. interemptor, (*Zábiiak.*
interequito, *Przeieżdzam 1.*
interesse, *Interessa.*
interest, *Rożność iest, Rożny iestem, Dotego mi Roktemu, Pomaga co.* Es geht an, es liegt daran *Nil interest an pauper & infima.* (Alcaic.) H.
interest magni, pernimium, interest Reipub. *Wiele ná tym.* es lieget viel daran.
Interfacio, Robię.
interfari, *Przerywam mowę.* darzwischen reden.
interfatio, *Przerywánie 2. Skazánie 1.*
interfectio, *Zaboy.* Todtschlag. (ger.
interfector, interfectrix, *Zábiiak.* Todtschlä-
interfeminum, *Krok w ciele, Członek 6.*
interficio, *Zábiiam 1. 2.* Tödten umbbringen. *imbrem atque interfice messis.* V. *syn:* occido, neco, eneco, perimo, interimo. *v:* Occido.
interfinium, *Nosowa chrząstká.*
interfio, *Niszczeię, Zginątem, Zgorzeć.*
interfluo, *Cieknę 5. Interfluus, Ciekący przez* darzwischen fliessen.

Inter-

Interfŏdio, *Kopam & sub Wykłwał.*
interfringo, *Łámię co. Interfugio, Przepadam.*
Interfundor, *Ucjekam Interfuro, is. P. Szaleię 2.*
interfūſus, *Ciekący przez, Polewány 1.* Derzwi: ſchen gegoſſen. *Novies Styx interfuſa coerces.*
intergĕrinus, *Wkłádány.* (Virg.
Intergĕrinus paries, *Sciáná ſpolna; Sciáná przeczna.*
Intergerium, Nadzienie ſub Wkładam 1.
intergerrīnus paries, *Sciáná ſpolna.*
interjăceo, *à jaceo Leżę między* Darzwiſchen liegen werden
Interibi, Tám Tymczáſem.
Interibilis, Zgubie podległy. das kan verlohren.
Interiectibus, *Tedy, Owedy, Nierázem, Przerywaiąc,*
Intĕriectio, *Wkładánie.* (*Ratámi in Rata.*
Interjectio, Grammatica eſt pars orationis affectum mentis voce incondita ſignificans.
interjecto ſpatio, *Tym czáſem.* indeſſen.
Interjectus, *ti. Srzedni.* *Odległość. Záſtąpienie.*
Interjectus, *us. Przedział 1. Mieſzam 1, Prześciełam 1, Przybyſz, Wkładáć* zwiſchen einwerffen.
Intĕrim, *Tym czáſem, Pod czas.* Inzwiſchen/ indeſſen/ zu zieten. *Interim dum tu celeres ſagittas.* (Sap.) H.
intĕrĭmo, *Zábiiam, Niemogę, Przykrzę ſię.* vmbbringen. *Uxorē interimis matrēq; veneno.* H.
Intĕrior, *Wnętrzny. Prywatny 1. Skryty 1 Práwy.* innerer. *At domo interior regali ſplēdida luxu.* V
interiora, *orum. Wnętrzę.* intĕrĭtiŏ, *Zgubá.*
intĕrĭtus, *us. idem & Zginienie, Zátrácenie.* Der Todt/ Vntergang. *Scilicet interitu gaudeat ille tuo.* Prop *ſyn* Mōrs, ēxĭtĭum, ēxcīdium.
interjūngo, *Wyprzągam 1. 2.*
intĕriŭs, *Wewnątrz 1. 2.* inwendig.
Interlego, Przebieram 1. Przerzedzam.
interlĭno, *Wymázuię, Przekrzeſzam, Fałſzuię.*
interlŏcūtio, *Przerywánie mowy 1.*
Interlocutoria, ſub Skazánie 1. (ſchen reden
interlŏquor, *Przerywam 2. Skázuię 2.* darzwi-
interlūcĕo, *Swiecę ſię 1. Roświeca ſię. Przeyrzeć Przebiiaz* Derzwiſchen oder durchſcheinen *Acies, interlucetq; coronas.* V. *ſyn:* Intĕrmĭco, intĕrnĭteo.
Interlucatio, *Przerzedzenie.*
Interlūco, *as. Przerzedzam.*
Interlunis, Bez kśiężycżny.
interlunis nox, īnterlūnium, *Kśiężycá záśćie* wenn ſich der Mon erneuert.
interluo, *Umywam, Ciekę 5. Płynę 2.* zwiſchen durchflieſſen.
interlŭvies, *Cieczenie, Powodź, Potok 1.*
Intermaneo, Mieſzkam zdzie. Intermedium Krotofilnego co.
Intermĕdius, *Srzedni, & ſub Leżę między.*
intermenſtruus, intermeſtris luna, *Kśiężycá záśćie & Miedzy·nieśięczny.*
intermeo, *as. Ciekę przez.*
intermico, *Swiecę ſię, Błyſzczę ſię.* Darzwiſchen glitzern. *Rutilū ſquamis intermicat aurum.* C.
intermĭnātus, *ab intermino, Nieſkończony, Nieokrzeſzony, Niezmierny.* unendlich.
intermĭnātus, *ab inter & minor, aris. Zakazány. Interminato cum ſemel fixa cibo* (Jamb.)
Intermino as. Wołam ná kogo.
interminor, *Grożę, Zákázuię.* trauen. (ſchen.
intermiſceo, *Przemięſzywam.* darzwiſchen miſchen.
intermiſſio intermiſſus, *us. Przeſtánek.* vnterlaß
intermitto, *Przeſtaię 1.* unterlaſſen.
intermŏrior, *Obumieram, Umieram, Martwieię Uſtaie co, Uſycha.*
intermortuus, *Nápoły umarły, Obumarły, Umarły, Nieochotny, Zdrętwiáły.*
Intermundium, Miedzyświecie.
intermūrālis *Miedzymurny, & ſub Miedzymurze*
internaſcor, *Miedzy czym ieſt.*
Internecidium ſub Mężoboyſtwo.
internecīne, *Do czyſtá. & ſub Porażam ná głowę*
internĕcīnum bellum, *Porazká* Niderlag.
internĕcīnus, *Smiertelny 2. Zgubę przynoſzący.*
internecio, internectio, *Záboy, Porażká, Zgubá.* Außrottung mit dem Schwerdt/ gäntzliche Niderlag. *ſyn:* ŏccīſio, īntĕrĭtus, ſtrages.
internĕco, *Zábiiam.* tödten. *Internectio, Záwięzuię.*
Internectus, Zábity. Internicies, Zgubá.
Internicio lege Internecio.
internĭdĭfĭco, *Gnieżdżę ſię.* neſten.
internĭgrans, *Pſtry, Przebiia.*
internĭtĕo, *Swiecę ſię, Lſknę ſię.* darzwiſchen gleiſſen.
internŏdium, *Goleń, Członek 1. 2.*
internoſco, *Rozeznawam.* erkennen.

Internuculus. *Sodomczyk.*
internundīnum, *sub Jármák.*
internuntio, *Oznaymuię.* zuwiſſen thun.
internuntius, *Tłumácz, Poſłániec, Poſrzednik, Jednácz 1.* ein Bott.
Interna orum. *Wnętrzność 1.* Ingeweyd.
Internus, Wnętrzny. innerlich.
intero, *is.* *Drobię, Kruſzę, Wdrobić.*
interordĭnium, *Drogi, w ogrodách, & ſub Mie-dzyſilarze.* (ráwy. offen ſeyn.
interpăteo, *Otworem ſtoi, Przeyrzeć, & ſu Dziu*
Interpedio, *Przeſzkadzam.* verhindern.
interpellatio, *Przyrywánie mowy.* Unterredung Verhindernuß. (chodzień.
interpellator, *Przerywácz, Przeſzkodnik, Przy-*
interpēllo, *Przyrywam mowę, Niepokoy czynię, Nalegam, Przeſzkadzam, Niedopuſzczam, U-pominam ſię.* in die Red fallen. *Item.* umb etwas bitten. (*ſub Obdách.*
interpenſiva, *orum.* *Przypuſtnice, Krozyny &*
interpensīvus paries, *Sciána z framugámi.*
Interplico. *Przeplatam* hinein flechten. (*nie.*
interpŏlātio, *Polerowánie Wypráwá, Przerabiá-*
Interpolator, Partácz. interpolatrix, *Pompo-nia*
interpŏlatus, *Przerabiány, Nicowany.*
interpŏlis, *is.* *idem & Wymuſkány.* (*cuię.*
interpŏlo, *Poleruię, Przerabiam, Odnawiam, Ni-*
Interpolus, *Przerabiány.*
interpono, *Wkładam 1.* *Wtrącam 3.4.* *Przeplatam, Przerywam 7.* *Mięſzam 1.* *Záſtawiam ſię 3.* *Przeſtaię 1.* Darzwiſchen ſetzen. *Interponis aquam ſubinde Ruſe.* Phal. *ſyn:* intērjicio, intērsēro, intērmīſceo.
interpŏsītio *Wkłádánie Głſká.* ein atz/Eintrag
interpoſitu, *us.* *Przedział, Wkłádánie, Záſłanie-*
Interpremo, lege Interprimo. (*nie.*
interprēs, *etis.* *Wykłádácz, Przekłádácz, Tłumácz, Domyśłácz, Doktor, Profeſſor.* Ein Dolmetſcher. *Hominum divumque interpres.* Virg.
interpres cæli, *Práktykarz.* (ſager.
interpres portentorum, *Wieſzczek.* Ein Wahr
Interpretamentum, *Wykład 1.*
interpretātio, *Wykład 1 2.* *Przekład, Domyſł.*
Interpretatio, Herenni. *excrnatio oratoria.*
interprĕtor, *Wykładam, Przekładam.* Außlegen erklären. *ſyn:* ēxplico, ēxpōno, ēxplāno.
interpretor malè, ſiniſtrè *Zá złe mam* übel auff
Interprimo, Sciſkam, Dawię. (nehmen.
interpunctio, interpunctum. *Przedział, Kroſ-ká.* Unterſcheidung mit Puncten.
interpunctus, *Rozdzielny.*
interpungo, *Punktuię, Przedzielam, Przeplatam*
interpurgo, *Podſkrobáć.*
interpŭtātio, *Przerzedzánie.* (hauen.
interpŭto, *Przerzedzám.* überflieſſige áſt ab-
interquĕror, interqueſtu *Uſkarżam ſię.* klagen
interquieſco, *Odpoczywá, Przeſtaię.* darzwiſche
interrādo, *Podſkrobáć, Poleruię.* (ruhen.
interrāsilis, interraſus, *ſub Przeyrzyſta robotá, Przeſkrobány mieyſcámi.*
interregnum, *Krolewſka wákáncya.* die Zeit vom Todt des Königs zur Erwehlung eines neuen.
interrex, *Krolewſki namieſtnik.* Stadthalter des verſtorbenen Königs.
interrĭtus. *Nieleękliwy.* unerſchrocken. *Brachia q; ad ſuperas interritus exulit auras.* V. *ſyn:* intrepĭdus, sēcūrus, impērterrĭtus, aūdax v *Audax.*
interrŏgārio, interrogatiuncula. *Pytanie* Frag
Interrogationis nota orthographica, Latina & Polonica eſt talis ? Græca talis ;
Item figura Oratoria, idem Erotema. *ſłażący.*
Interrogativè, Pytáaym ſpoſobem. Interrogativo Pytáiąc
interrŏgo, *Pytam, Spráwowáć ſię każę* Fragen. *ſyn:* Quæro, īnquīro, ſcīſcitor, āllŏquor.
interrogor, *Spráwuię ſię.* (trennen.
interrumpo, *Przerywam 1.2. Zrzucam moſt.* zers
interrupte, *Przerywaiąc.* (*Apoſiopeſis.*
interruptio, *Przerwánie. Itē figura Oratoria eadē*
interruptus, *Przerwány, Zaniecháný.*
interſcalmium, *ſub Wioſłowy gozdź.* (er.
Interſcapilium, Plecy, Miedzy łopatcze. Interſcapulum. P. e
intercindo, *Przecinam, Zrzucam moſt* zerſchneiden
interſēco, *Przecinam.* Zerſpalten *interſecantur hic fac anguſti laris.* (Jamb.) A.
interſectio, *Przecinánie.*
interſēmino, *Wſiewam.* einſäen.

Intersēpio, *Przegradzam, Zágradzam, Obwodzę*
interſero, *éui. Sieię 1. Wſiewam.* einſäen. *Sic ait & mediis interſerit oſcula verbis.* Ovid.
intersēro, *ui. Przeplatam, Wkładam, Przybyſz*
interſiſto, *Záſtánáwiam ſię.* (*wkładáć*
intersitꝰ, *i ſitꝰ inter ſub Leżę między.* untergemiſcht *Omnia quæ pôis interſita dulcibus ornat.*
interſpergo, *Potrząſam co czym.* (L.
interſpirātio, *Oddech, Przeſtánek.*
intērſpīro, *Oddycham.*
interſterno, *Prześciełam 1.* unterſtreuen.
Interſtinctus, *Nákrapiány. Pſtry.* *gnor. Gáſnę.*
Interſtinguo, Gáſzę, Dawię, Przedzielam, Sádzę Interſtin
interſtitio, *Przeſtánek, Przeciąg* Vnterlaß.
interſtitium, *idem Przedział.* die weite zwiſchen zwey Dingen.
interſtitium lunæ, *Kſiężycá zaście.*
Interſto, Sapientiæ 18. Wpośrzodku, ábo między dwiemá ſtronámi ſtoię.
Interſtrepo, Chrobocę unter einander rauſchen. *Digna, ſed argutos interſtrepit anſer olores.* Vir.
interſtringo, *Dawię 1. Obieśić 1.*
Interſtruo, Buduię 1. Spaiam.
interſum, *Jeſtem przytomny, Być przy czym, Leżą między* bey gegen ſeyn/bey ſeyn. *ſyn:* ādſum
Intertaleo, as ſub Látorośl 2. (præſens ſum.
intērtexo, *Przeplatā, Pſtrzę, Wkładam,* einflech
intertignium, *Miedzybalcze.* (ten.
Intertinctꝰ, Plin. cor. Interſtinctꝰ, intertrabo, Wyciągam.
intertrīgo, *Sadno, & ſub Scierante.* (nie.
intertrīmentum, *intertritum Szkod. Umnieyßánie*
interturbatio, *Przeſzkadzánie, Zámięſzánie, Uprzykrzenie, Przykrzenie ſię.*
interturbo, *Niepokoy czynię, Przerywam mowę.*
Intervacans, Prozny 1. Intervallatus, Przeſtawaiący.
intervallo magno, *Zdáleká.*
intērvāllum, *Przeciąg, Odległość, Plác prozny, Przeſtánek, Szpára, Przedział, Czas 1. 2. Náſtężánie 2. Chwilá.* Weite von einander/ Vnterſcheid. *ſyn:* intērſtītium, ſpātium,
intervello, *Obrywam. Przerzedzam, Wyrywam.*
intervēnio, *Nadchodzę, Schodzę, Przypada co 2. Wkładam ſię, Przeplatam, Leżę między, Przedzielam, & ſub Ręczę.* Darzwiſchen kommen *Plura dolor probibes, verboq; intervenit omni.* O. *ſyn:* imprōvīſus ādſum, vel intērſum, intercedo.
intervenium, *Biel 3. Dziurá 1.*
Intervenio, Przypadek 2. (*Srzednik, Rękoymia.*
Interventor, *Przychodzień, Gość, Przeſzkodnik, Po-*
nterventus, *us. Nádeście, Obecność, Wſtawiánie ſię.* Vberfall/ zukunfft.
Interverſor, Przywłaſzczyciel, Prywatnik.
intervęrto, *Przewracam, Obracam 4. Oſzukiwam Krádnę 1. Przemárnowáć* umbwerffen.
intervīgilo, *Spię nie ſpiąc, Zuię 1. Przerywam 1.*
Intervigilus an Przerwány.
intervīſo, *Nawiedzam, Doglądam 2.* beſuchen.
intērūla, *Szátá ſpodnia, Koſzulá 1.* ein Hembd.
interula tunica, *Serdak.*
Interundatus, Wzorzyſty, Wodnowzorzyſty.
Intervolo as Przelatam. (*al. o ſenſu Rzezániec.*
intērſtābilis, *Bez teſtámentu, Bezecny 1. 2. Itē ab*
inteſtāto, *Bez teſtámentu.*
inteſtātus, *Nieprzeświadczony, Niewinny, Bez teſtámentu.* der kein Teſtament gemacht. *Item Rzezániec.*
inteſtīna *orum. Trzewá.* das Jngeweyd. *Sic cine ſubrepſti mi, atq; inteſtina perurens.* Cat.
inteſtinorum animal, *Gliſtá.*
inteſtīnum, *Kiſzká 1. 2 3. 4. 5.* Darm.
inteſtīnum cæcum, *Kiſzká kątna.* (*rzeczy.*
inteſtinum opꝰ, *Drewnia, Futrowánie, Ruchome*
inteſtinum pavimentum, *Tło ſadzone drzewem*
Inteſtinus, ſubſt: in ſub Kiſzki. (*wniány.*
intēſtīnꝰ *adject: Wnętrzny.* innerlich. *& ſub Dre*
intexo, *is. Wplatam 1. Wkładam 1. Przeplatam, Wyſzywam, Háftuię* einwäben.

intextus, *ti. Tkány.* intextus, *us. Wplecienie.*

I N T I

Intimator, Przypominácz, Nápominácz.
ntīmè, *Uprzeymie.*
Intimo, Oznaymuię. Wkładam 2. kund machen.
Intimor, Wpada rzeká.
intīmꝰ, *Uprzeymy, Wnętrzny, Potaiemny, Skryty Wiernek.* Gantz innerlich. *Intima more ſuo*

ſeſe

fese incunabula condent. Virg. *syn:* Intĕrnus, intĕrior, īmus vel chārĭſsĭmus, dēlēctiſsĭmus.
Intinctus, *us.* *Omáczánie, Przyſmák mokry, Muſztardá*
intingo, *Omoczam, Chrzczę.* eintuncken.
intolerābilis, *Nieznośny.* unerträglich. *Intolerabilisq; malis erat anxius author.* Lucr. *syn:* intolĕrāndus, grăvis, mŏlēſtus.
intolerabiliter, *Nieznośnie.* intolerandus, *Nieznośny*
intŏlĕrans, *nietrwáły & nieznośny Taciti servitq intolerans.*
intoleranter *Nieznośnie, Niecierpliwie, Pyſzno.*
intolerantia, *Ciężkość, Roſpuſtá, Przebarſczánie*
Intondeo es. *Przyrzynam.* (*Dziwáctwo.*
intŏno, *Gromię, Grzmot czynię.* Donnern/ erklingen *Intonuerè poli, & crebris micat ignibus æther.* Virg. *syn:* Tŏno, insŏno, pērsŏno.
intonſus, *niegodny, Zápuſczone włoſy noſzący.* un-
intonuit, *Zágrzmiáło, Grzmi,* (geſchoren
intorqueo, *Wykrzywiam,* Wywiiam, *Zákręcam 1. Ciſkam 2.* umbwinden/ umbdrähen. *syn:* Tŏrqueo, vel immitto, jăcŭlor.
intorta oratio, *Mowá trudna,*
intortè intortius, *Kręto, Záwikłanie, Krzywo,*
intortus, *Kręcony, Záwiły, Kończátokręty.*
intra, *Præpoſitio. Przez 1. Wdomu, Wewnątrz 2.* In/ innerhalb. *Intra caſtrorū timuit tĕtoria* (*ductor.* Luc
Intra cutem, *Zá ſkorą,*
intra jactum, ictum, *Náciśnienie,*
Intra juventam, *W młodości.* in der Jugend.
intra legem, *w młodości.* intra modū, *Pomiernie*
Intra paucōs dies, *Zá kilká dni.* in wenig Tag
intra punctum temporis, *Rychło,*
Intraclūſus, *Zamkniony.* eingeſchloſſen.
Intractābilis, *Nieogłáſkány, Niecierpliwy, Niedotkliwy, Dziwak.* übel zu handlen. *Sed fines Lybici genus intractabile bello.* V.
Intrāctātus, *Nieogłáſkány.*
Intrāmūrānus, *W murze położony, murem otoczony.* in der Maur.
Intrārĭus, *Uprzeymy.*
Intrĕmo, intrĕmiſco *Drżę.* Erzittern. *Palluit & ſubito genua intremuere.* O. *syn.* trĕmo, trĕmiſco, trĕ
intrĕpide, *Nielękliwie.* unerſchrocken. (pĭdo
Intrĕpidus, *Nielękliwy.* unerſchrocken. *Atq; adeo intrepidi quæcunq; altaria tangunt.* *syn:* Intĕrrĭtus, impĕrtĕrrĭtus, impāvĭdus, ăudax.
Intribuo, Składam ſię. Intributio, Pobor.
intrīco, *as.* *Wikłę, Więznię 1.* Verwirren. *Qui intricant manibus ſpiras, & tortile ſpartū.* Cant *syn:* illăqueo, irrĕtio, implĭco, impĕdio.
intrīgo, *inis.* *Stárcie, ſub Scieránie.*
intrīmentum, *Przypráwá 2.*
intrīnsĕcus, *Wewnątrz 1,* Inwendig. *Sudabut etiam fauces intrinſecus atræ.* Lucr.
intrīta, *æ Gliná rozczyniona, Tynk, Oblepá ściány, Mieſzánina.* Wytłoczyny, *Słodziny, Wapno zá-*
intrītus panis aquā, *Drobiánká,* (*lane, Miękiny.*
intrō *Wewnątrż, W dom.* hinein. *Mitteret ad ſe intro, ſed magis eliceret.* Catull.
intro, *as. Wchodzę, Wkradam ſię, Leżę.* Hineingehen. *Ibitis Italiam, portusq; intrare licebit.* V. *syn:* ĭneo, intrŏeo, ingrĕdior, sŭbeo. *phr:* Tēcta, pēnātes ădeo, sŭbeo. Tēctis sŭccēdo. In līmina pēdes infĕro, pōno. Tēctis jŭvĕnes sŭccēdĭte nō ſtris. Ingrĕdĕre & patri s sŭccede pĕnā: ibo hōſpes
Intro admitto, introaſpicio. *Ter. Pompa alii dividunt*
Intro admitto, *Sic alia ſimilia.*
Introcēdo, *Wchodzę. Introdo, Cic. corr. Intrudo*
intrŏdūco, *Wprowadzam 1. Daię mowę, Wnoſzę 2.* Hineinführen. *Sic animas introduxerunt ſenſibus actus.* Luc. (rung.
Intrŏdūctio, *Wprowadzánie, Początek* Einführ
Intrŏeo, *Wchodzę.* intrŏfĕro, *Wnoſzę 1.*
Intrŏgrĕdior, *Wchodzę.* Hineintretten. *Poſtquam introgreſſi, & coram data &c.* Virg.
Introĭtus, *Wejście 1. 2.* *Początek 1.* Eingang. *Introitus & bella loqui perculſa, ruinas.* Pr. *syn:* Līmen, ădĭtus, ingrĕſſus.
Intromiſſio, Wpuſzczánie, W wiezowánie koze.
Intrŏmitto, *Wpuſzczam.* einlaſſen.
Intrŏrumpo, *Wdzieram ſię, Wbiegam 1.*
Intrŏrſum, introrſo. *Wewnątrz.* hineinwerts.
Intrŏrſus ago, *Sciſkam, Zwężam.*
intrŏſpĭcio, *Wglądam, Náglądam, Mácam, Ráchuię ſię 2.* einſehen.
Introvocatus, us. *Przyzywánie,*
Intrŏvŏco, *Wołam 3.* einruffen.
Intrūdo, *Wtrącam 1. 4 Wpycham.* Hineinſtoſſen *syn.* Intrŏdūco, impĕllo, injĭcio.
Intrūſus, *ſub Wlaz.* intŭbāceus, *Endywiowy.*

Intŭbum, intubus, *Endywija* Endivien. *epith:* Hōrtēnsis, agrēstis, viridis, āmāra.
Intŭbus erraticus, sativus, *Podrożnik ziele.*
Intŭĕor, *Pátrzam, Przypátruię się.* Hefftig an-sehen. *Quid ut noverca me intueris, aut uti* Jam : pur. *syn:* Vĭdeo, cērno, īnspĭcio, āspĭcio, spēcto, cōntēmplor. *phr:* Vūltus, ocūlos, lūmina figo, in ocūlis lūstro, pērlūstro, ōbservo. *v. Aspicio*
Intuĭtus, *us. Weyrzenie.* Anschauung.
Intŭmĕo, intŭmēsco, *Nadymam się, Pulchnieię, Nápuchłó, Wylewá zbrzegow, Pyszníę się, Gniewam się.* auff schwellen *Vide virgineas intumuisse genas.* Ovid. *syn:* Intŭmēsco, tūmesco, tūmĕo, īnflor, tŭmeo turgēsco.
Intumulatus, Niepogrzebiony. unbegraben. *Occurráque oculis intumulata tuis.* O. v. *Inhumatus*
Inturbatus, *Niezátrwożony.* unverstört.
Inturbidus, *idem & Niemierny, Spokoyny.*
Intus, *Wewnątrz i z W domu, Zewnątrz, Z domu.* Drinnen. *Intus aquæ dulces, vivoq; sedilia saxo.* V.
Intusiatus, idem Indusiatus.
Intusium, Koszula i. ein Hembd. intūtum, *Nie-*
Intutus, *Niebespieczny.* (*bespieczno.*) unsicher.
Intybum intybus, & intyba. *a. Endywija.*
Invado, *Natężdżam, Porywam z. Szturmuię, Targam się, Napadam, Jmam się 2. Rzuca się choroba, Napadła mię 2. Obeymuie mię. Opánowáć, Nágába mię chorobá, Opánował go, Uderzam 5. Záchciało mu się, Pobuśę mam 2. Zácborzeć* Einfallen/ anfallen/ angreiffen. *Invadunt arcem somno &c.* Virg: *syn:* ādŏrĭor, impĕto, āggrĕdĭor: lăcēsso, prōvŏco, ōppūgno. Irruo, fĕror, invŏlo, īnsĭlio, īrrumpo in: vim facio. *phr:* Fōrti pēctŏre, māgnis ănĭmis in hōstes tēndĕre, in ādvērsos rŭere, in ōppŏsitos ferri: Invādĕre, āggredi dŏmum, ūrbem, cāstra, īrrŭere in tēcta, in mēdia ārma rŭere, in mēdium āgmen se īnfērre, īrrŭimus, ferro. Dēnsos fertur mŏritūrus in hōstes. Mēdiis se īmmīscŭit ārmis. Quin etiam bis tum mēdios īnvāsĕrat hostes, īrrŭerant Dănai, & tēctum ōmne tĕnē'bant. *v. Irruo.*
Invăleo, invālēsco, *Zamagam się, Zmacniam się Wszło u obyczay.* Gesund werden. *& crescĕt, inque valebŭt.* L. *syn:* īnvălēsco, cōrrōbŏror, vīres (crēsūmo
Invălĕtūdo, *Chorobá i.* Kranckheit.

Invalentia idem & Słábość.
Invălĭdus, *In negante Słáby Chory.* Schwach kranck. *& opposito sensu. In affirmante, Mocny. Deteret invalidos & via longa pedes* Tibull. *syn:* Infirmus, dēbĭlis, imbēcīllis, dēbĭlitātus. *v. Ægrotus.*
Invāsio, *Naiazd.* Anfall. invāsor, *Naiezdnik.*
Inūber, *Nieżyzny.* unfruchtbar.
Invectio, *W wożenie, Przywożenie, Wnoszenie, Náwożenie, Gromienie, Łaiánie zelżywe, Fuk.*
Invectitius, *Przywożny.*
Invectivas. Oz mięcz. invectus, *ti. Przywożny.*
Invectus, *us. W wożenie, Wnoßenie, Przywożenie.*
Inveho, *W wożę, W noszę.* einführen. (*nie.*
Invěhor, *W iezdżam i. Łaię, Gromię, Rozwierám gębę. Jádę ná konim, Jádę ná kogo & sub Przybijam do brzegow.* Hereinfahren/ anfahen zu schelten. *Centauro invehitur magna &c.* Virg. *syn.* Fĕror, impōrtor, īnfĕror, vel sēctor, exagito, crīminor.
Invendĭbĭlis, *Nieprzedayny, Niesłupny.*
Invĕnio, *Nayduię, Wynayduię, Doświádczam, Dostaię* Finden/ erfinden/ erdencken. *sub nubibus invenit ignes.* O. *syn:* Rĕpĕrio, cōmpĕrio, nānciscor, vel ādinvĕnio, ēxcōgito commini-
Inventarium, Reiestr 3. Register. (*scor.*
Invĕntio, *Wynalezienie, Nalezienie* Erfindung
Inventiuncula, *Wynalazek.*
Inventor, *Wynálezcá.* inventrix, *ibidem.*
Inventum, *Wynalazek.* ein erdacht Ding.
Inventus, *us. Wynalezienie.* Einfindung.
Invenuste, *Nieprzyiemnie.* nicht angenehm.
Invĕnŭstus, *Niekráśny, Nieprzyiemny, Szpetny, Gruby i. Nieszczęśliwy.* unlieblich/ unfreundlich *Quævis sordida reis & invenusta est.* P.
Invĕrĕcunde, *Niewstydliwie.* unschamhafft.
Invĕrĕcundia, *Niewstyd* Unschamhafftigkeit.
Invĕrēcundus, *Niewstydliwy.* unschamhafft. *Simul calentis inverecundus Deus.* Jamb. *syn:* ēffrons, impudens. *vide Impudens.*
Inverto, *Náchylam, Wywracam, Wiewam, Nálewá, Piię W pijam.* hinein richten/ krummen/ biegen.
Inversio, *Przewracánie, Opátrzność, Szyderstwo,* Verkehrung. *& sub Ináczey 3. Item figura Oratoria eadem Ironia.*

Inversus, *Krzywość sed propriè Przewracánie.*
Inversi, *Przewrotny, Opáczny Zámienione słowo*
Inverto, *Przewracam. Obracam 5. Wywracam 14.* umb oder verkehren. *At nos virtutes ipsas invertimus atque.:* Hor *syn:* Verto, converto, perverto. Immuto, in cõtraria verto.
Invesperascit *Ku wieczoru się ma.*
Investigabilis, Niepośládkowány. unerhor dlich.
Investigatio *Szukánie Bádánie. & sub Pośládkowáć*
Investigator, *Szukácz, Bádácz, Wynálezcá.*
Investigo, *Szukam, Wynayduię.* nachforschen/ nachspüren. *Investigato fonte lavacra dedit.* Rull. *syn:* Indago, inquiro, exquiro, perquiro, scrutor, perscrutor.
Investio, *à veste. Okrywam, Zdobię.* bekleiden.
Investio, vel investo. à Vesta. Niecę ogień.
Investis, *is. Gołotá.*
Investitura B. sub Inwestyturá.
Inveterasco, *Stárzeię się, Słábieię, Zástárzeć się.*
Inveteratio, *Zástárzenie* veraltung.
Inveteratus, *Zástárzáły.* veraltet. *Auspiciis e pulisque sacris, quas, inveterato.* Pr.
Inveteravit consvetudo, *Weszło w obyczay.*
Inveteror, *Zástárzáłym czynię, Stárzeię się.*
Invicem, *Ná przemiány.* W*záiem, Społecznie.*
Invictus, *Niezwyciężony.* unüberwindlich. *geniti, atq; invicti viribus essent.* V. *syn:* Indomitus insuperabilis, inexpugnabilis, infractus, inexsuperabilis. *phr:* Vinci nescius. Viribus invictus. Marte ferox, & vinci nescius armis, caput insuperabile bello, invictaq; bello dextera. Contemptor ferri. Cui corpus nullo penetrabile telo. Quo non bello major & armis.
Invidentia, *Zazdrość.* Neid.
Invideo, *In affirmante Nienáwidzę, Zayrzę, niedáię 3. Urzekam.* Mißgünnen. *Concepit laudem, & patriis non invidet armis.* V. *syn:* Æmulor. *phr:* Livore maligno conficior, invidia vexor crucior, impellor tabesco tumeo Torvus præcordia livor occupat, carpit, habet: lenta tabe exedit, depascitur, alienis bonis indoleo mœreo, livesco, animos subiit furor, ægraq; lætis invidia, iniquis obliquis ægris aspicere oculis. Hunc gloria Turni obliqua invidia stimulis agitabat amaris: invidia laudcia corda tument. *v. Invidus.*
Invideor, invidetur mihi, *Zayrzą mi.*
Invidia, *Invidiola, Zazdrość, Nienawiść 1. Nieprzyiemność, Mierziączká, Obrázá 2. Rozumienie złe, Skomá 2.* Mißgunst/ Neid. *Invidia Siculi non invenere tyranni.* Hor. *syn:* Livor. *epith:* obliqua, exitialis, infelix, livens, languida, irrequieta, gliscens. *phr:* invidiæ livor, tabes, tabum, virus, venenum labes, pestis, stimuli, telum, dens, impetus, vis rabies. Livor invidus, invida tabes, Livida tabes. Livor iners vitium, mores non exit in altos. Nulli pars æmula defuit unquam. Quæ gravis obstreperet laudi, stimulisq; malignis. Facta sequebatur quamvis ingentia livor. Vitium rebus commune secundis, invidiæ vis omnia rodens, extenuans, macerans conficiens ossa, medullas, corporis artus. *v. Invideo.*
Invidiosè, *Zazdrośćiwie, Obráźliwie.* mit Neid
Invidiosus, *Zazdrośćiwy, Nienawistny, Obráźliwy 1. Podeyrzány.* Mißgünstig. *Tempus & dax rerum, tuque invidiosa vetustas.* Ovid.
Invidus, *Zazdrośćiwy.* Neidisch/ Mißgünstig. *Invidus iracundus iners, vinosus amator.* Hor. *syn:* Lividus, æmulus: Zoilus. *phr:* Cujus cor pectus, medullas invidia, livor occupat, cruciat invidiæ veneno afflatus, invidiæ stimulis agitatus, alterius quam lædit honos. Cui nocens virus inspirat livor. Risus abest, nisi quem visi fecere dolores, invidia æger, laborans, alterius quem crucians. *v. Lividus.*
Invigilo, *Staram się, Mam się ná pieczy.*
Invincibilis, Nieprzekonány. unüberwindlich.
Invincibiliter, Nieprzekonánie. Invintus, Wodká i
Inviolabilis, *Nieזgwałcisty, Nietykány.* unverletzlich. *Velut inviolabile telis.* Sil.
Inviolatè, *Nieobráźliwie.*
Inviolatus, *Niezgwałcony, Nieobrażony.* unverletzt. *Stygias tulit inviolata sub umbras* Cor. S. *syn:* Intemeratus, integer, castus.
Invisibilis, Niewidomy. Unsichtbar. *Est invisibilis donum patris edere natum.* Prud.
Invisitatus, Nienáwiedzony, Niewidány.
Inviso, *is. Náwiedzam, Oglądywam.* Heimsuchen/ besuchen. *gelidos invisere fines.* V. *syn:* Viso, adeo, convenio.
Invisor oris, sub Zazdrośćiwy.
Invisus, *ab invideo primo, supra: Niewidány, Niewidomy* unge-

ungeschen. *Abdiderat sese atq; aris invisa sedebat.* Vir. (*liwy.*
Invisus, *ab invideo secundo.* Nienawistny. *Obráz-*
invitâ Minerva, *Prov:* *Niechętnie.* ungern.
Invitabilis, Łákomy 3. *Wab 2.* (*pomknienie*
Invitāmentum, *Przynudá, Pobudká, Pokusa Ná-*
invitatio, *Zapraszánie,* Wzywánie 2. *Pobudká 2.*
Picie do kogo. das Gastladen/ Anlaß.
invitatiuncula, *Picie do kogo. alioquin Zápraszánie. ut invitatio suprà.* (den/Anlaß
invitatꝰ, *us.* Nápomknienie, *pobudká.* das Gestla:
Invītè, *Niechętnie, Nie rad, Bez dzięgi,* Nád *wolą moię 2.* ungern/ mit Vnlust.
invitis vobis, *Ná złość, Rad nierad.*
Invīto, *Nápomykam, Záprászam, Wabię, Podiadam sobie* einladen/ wozuberuffen. *Invitent croceis halantes floribus horti.* Vir. *syn:* Vŏco, ădvŏco, *vel* ăllicio.
Invītus, *Niechętny.* unger/ unwillig. *Invitus Regina, tuo de littore cessi.* Virg. *syn:* Rĕpūgnans, cŏāctus, non lĭbens, nōlens.
invitꝰ pro invitè, *Nierad, Niechętnie, Poniewoli.*
invium, *Bezdrożność.* ein Orth ohne Weg.
Invĭus, *Bezdrożny.* ungebahnet/ ungangbar. *Longa procul longis via dividit invia tectis.* V. *syn:* Impērvĭus, inaccessus.
inŭla, *Oman.* Alandwurtzel. ĭnŭleus, *Młody 2.*
Inultum tulit. *Przepiekło się.*
Inultus, *Niezemszczony, Niekarány, Nieobrány.* *Nec enim moriemur inulti.* V.
Inumbratus, *Powierzchny.*
Inumbro, *Záćmiam,* beschatten.
Inunco, *Zawadzam zá co, Zágrábić.*
inunctio, *námázánie, námázywánie* Besalbung
inundātio, *Powodź.* Außlauff/ Vberlauff/ Vberschwimmung. *syn:* ĭllŭvĭes, dīluvĭum *phr:* Tōrrens cum văgos in campos frūstra prŏhĭbēntibus exit ōbĭcibus Tŭmens sŭper ăggĕre tūtas excūrrit rĭpas. Sēse patēntibus explĭcat ārvis ēdĭta cœlo prolŭvies; illŭvies fātālis ăquæ. Dīlŭvĭum meditāntur agris. Cum tōrrens ŭndis plŭviālibus aūctus per săta, perq; vĭas fērtur, nēc ut ănte sŏlēbat rīparum claūsas mārgine finit ăquas, Flūctŭat ōmnis ăger, rēmis sŏnuēre navales. v. *Diluvium.*
Inŭndo, *Oblewám 1. Zálewa rzeká, Wylewam z brzegow.* vberlauffen/vberfliessen. *nec inundant sanguine fossæ.* V. *syn:* ēxŭndo dīruo ēffūndo.
Inūngo, *Námázuię.* besalben. *idcirco contemnat lippus inungi.* *syn:* ūngo, īllĭno.
Invocatio, *Wzywánie.* Anruffung.
invōcātꝰ, *in negante Nieproszony.* nicht beruffen.
invŏco, *in affirmāte,* Wzywam Anruffen. *Invocat & duplices cæloque ereboque patentes.* Virg. *syn:* Rŏgo prĕcor, īmplōro, pōsco, ēxpōsco.
invŏlĭto, *sub Latam.*
invŏlo, *as. à volo as. Porywam zá łeb, & sub Latam, Rzucam się w oczy,* Wieżdzam 2.
invŏlo, *as. à vola, a. sub Zágrábić.* in die Hand fassen.
involucer, involucris, *Bez skrzydeł, Nielotny.* das nicht fliegen mag.
invŏlūcre, Invŏlucrum, *Tuwálnia, Zawicie, Obwicie, Powłoká* Vberzug/ alles worin man etwas wicklet. *Contentum involucris*
involucrum tramæ, *Cewká.* (*atque cubilibꝰ.C*
Involumentum, Zawicie. *Involuntas, Niechcenie.*
Invōlvo, *Uwiiam, Záwiiam,* Wiklę *1.2. Obwiiam 1 2. Zágmatwáć, Zabawiam.* Einwicklen einwinden. *syn:* īllăqueo, īrrētio, īntrico īmplĭco, *vel* ābrĭpio, dīrŭo.
involvŏlus, involvulus, *Gąsienicá 1, Robak winnicę psuiący.*
invŏlūtè, *Záwikłánie.* involutus *Záwikłány.*
inurbanè, *Nieobyczaynie, Nieżartownie.*
ĭnūrbānus, *Nieobyczayny.* unhöfflich. *Scimus inurbanum, lepido seponere dicto.* Hor. (*się.*
Inurgeo, Nácieram ná kogo, & sub Bodę. Inurino, nurzam
Inūro, Przypalā, *Cechuię* Ein oder anbrennen, *Continuoq; notas & nomina gentis inurunt.* V. *syn:* Imprimo infligo nŏto Inscrībo.
Inusitatè, *Niezwyczaynie.*
Inūsĭtātꝰ, *Niezwyczayny.* ungebräuchlich/ungewöhnlich *inusitatū fere quod populi horreāt* Jamb. *syn:* Insŏlĭtꝰ, rārus. Insŏlens, nŏvus.
Inūstus, *Przypálony, Opełzł, Smelcowány.* eingebrennt. *Fulmina declarant ictus & inusta v..* (*pore.*
Inusus, us. *Nieużywánie.*

ĭnūtĭlis, *Niepożyteczny.* innútz. *Et sibi inutilis timidi commenta retexis.* M *syn:* Vanus, inānis.
inutĭlitas, *Niepożytek.*
ĭnūtĭlĭter, *Niepożytecznie.* unnútzlich/ vergebens. *syn:* Inānĭter, frūstra, *v. Frustra.*
invulgatus, *Rozgłoszony.* (chen.
invulgo, *as. Rozgłaszam Wydaię księgi.* kundma
invulnĕrābĭlis, *Niezraniony.* unverletzlich.
invulnerātus, *idem Nieobrażony.*
ĭnŭus, *Latáwiec.*
ĭnystrum, *gr. Slaz flákowy, sub Flák.*

I O

ĭo, *Ah, Huy, Hey, Toś chłop. Dicite io Paean, & io bis dicite Paean.* Ovid.
Jobeleus, jobileus, Miłościwe láto.
jŏca, *orum. Zart 2. jocaliter Zartem.*
jŏcābundus, *Zartem sobie 1. Zartobliwy.*
jocatio, *Zart 1.* Schimpff.
jŏci, *bi. Zart 2.* jocô, *Zartem.*
jŏcor, *Zartuię, Szydzę.* Schimpffen/ schertzen/ lachen. *Carum nescio quid jubet jocari* Phal. *syn* Rīdeo īrrīdeo, lūdo, īllūdo, căvīllor.
jocosè, *Zartem.*
jŏcōsus, *Zartowny.* Schimpfflich/ kurtzweilig *Non potui melius litem finire jocosam.* Mart. *syn:* Făcētus, festīvus, lĕpĭdus.
jŏcŭlāris, *Smiechu godny, Szyderski* Schimpfflich Spöttlich *Preterea ne sicut qui jocularia rides.*
jŏcŭlārĭter, *Zartem.* joculatio, *Zart 1.* (H.
joculatius *Smiechu godny.* joculator *Zartownik.*
joculator scenicus, *Kuglarz.*
jŏcus, *Zart.* Schimpff/ Kurtzweil/ Schertz *Mox juvenes agitare jocos, & pollice dextro.* Pr. *syn:* Rīsus, lūdus lūsus sāles; căvīllātio căvīllus, scōmma. *epith:* grātus, venūstus, ĭnānis, infāmis. *phr:* jūcūndis grātia vērbis. Fēstĭva lĕpĭda prŏcācĭtas, ārgūtis cārmĭna plēna jŏcis. Mīscēnda est lætis rāra rĕpūlsa jŏcis. Cōndĭit ōrnātis & sua dĭcta jocis. Dum văcat īnsānis ebria tūrba jŏcis. Nūlla vĕnēnāto lĭttĕra mīxta jŏco est *v. Sales.*
jocundus, *corr.* jūcundus.
ĭon, *n. gr. Fiołki brunatne, Fiołkowy kámień.*
jota longum, *Szubieniczník.*

Jovis, in Recto i. Jupiter.
jovis stella, *Jowisz.*
īpes, *ab ips pis, m gr. Robacy w rogách.*
Ips pro Is in 12. Tabul. Popwia.
ipsa, *Sáma 1.2. Zoná.* Ipsa sunt, *Ták iest.*
ipse, *Sam, On, Isty Cáły, W personie.* er selbst.
Ipsiles, ipsiplices, ipsulles, ipsullices Obrazek.
ipsipse, ipsiple, ipsipsus, *Sam 2.*
ipsissimus, *Tenci, Prawdziwy.* ipsus est, *Tench*
ir, *iris. fam. Dłoni dołek.* die Höle der Hand.
īra, *Gniew 1.2.* Zorn. *Saevit amor magnoque irarum fluctuat aestu.* V. *syn:* Fŭror, răbĭes, īrăcūndia. *epith:* ăcērba, ācris, īnsāna, cōmmōta, cæca, præceps, vīvax, īnfrænis, nŏcēns, Tartărea, *phr:* vis īmpĕtus, ārdor īrārum, æstus, flūctus vēsānia sævĭties. Cæcus mēntis fŭror, īratus, furĭōsus dōlor. Cōmmōti pĕctŏris æstus, ira părens, ŏdii Præcĭpĭtans, tŭrbans, ēxcæcans mēntem. Cŏquens præcordia, ănĭmos cæca cālĭgine vērtens. Părtŭrĭens mĭnas, āspĕrŏq; cŏquēbat jam dūdum īmmītes īras. Scīntĭllāvĭtq; crŭēntis īra genis. *v. Furor, oris. Irascor.*
iracundè, *iracund ter. Gniewliwie.* zornmüthig
īracūndia, *irascentia. Gniew.*
īrācūndus, irascibilis, *Gniewliwy.* Zornmüthig/ zornig. *Impiger iracundus, inexorabilis acer* H *syn:* Prōnus, prōclīvis in īras, *vel* īratus.
īrāscor, *Gniewam się 1.* zürnen *Et tentat sese, atq; irasci incornua discit.* *syn:* Sŭccēnseo. Īndīgnor. *phr:* īrâ flagro, ārdeo æstuo, fĕrveo īncēndor, āccēndor, ēxæstuo īncāndesco, āgor, āgĭtor, īras cōncĭpio, ēxērceo, āttollo; īræ sub pĕctore flūctus vŏlvo, īræ pĕrmītto hābēnas; ēxardēsco; sūrgo in īras; īræ āssūrgunt, īgnēscūnt, ārdēnt cālēscūnt, exardēscunt īræ & dūris dŏlor ossibus ārdet; īncrēscūnt ănimis dĭscōrdĭbus īræ. Vīvĭdus ... violēntus īras anĭmus. Tŭmet ănĭmus īra, fervet īmmēnsum dŏlor. *v. Iratus & Furor.*
īrātus, *Rozgniewány.* Erzürnet/ zornig. *Aut unde iratus sylvam devexit arator.* Virg. *syn:* Răbidus, fŭrēns. *phr:* īra cōnsĭtus, cōmmōtus tŭrbidus, pērcĭtus, āctus, ārdēns, fērvĭdus, flagrāns, āccēnsus, īncēnsus, īrārum tŭrbidus æstu. Audāces tŭmĭdas ēffūsus in īras, impăciēns īræ, īra ferox dēmēns, fŭrēns; īrārum qui flūctŭat æstu. Hūc īllūc vŏlvens ŏcŭlos, īrārum vŏlvens sub pĕctore flūctus.

Ircens, Irceus, Kiełbása.
Irenarcha, a. Maiący władzą.
Irinus, Kosaccowy. Irio, onis. m. Gorczycá polna.
Iris, is. idis eos. ios. idos f. Tęcza, Zrzenice okrążek, Kośaciec. Ein Regenbogen. Irim de cælo misit Saturnia Juno. V. syn: Thaumantias epith: Junonia, imbrifera, roscida, pluvia, picta, cœrulea, discolor. phr: Cœlestis, pluvius arcus, in nubibus arcus, Varijs distincta coloribus iris. Vario circumdans nubila cincta gyro. Suos arcus per nubila circinat Iris. Nuncia Junonis. Curvata puro nuntiat nimbos sinu. Vario decorata colore. Quæ pictorato cœlum distinguit amictu, inficiens longum ingenti curvamine cœlum. v. Arcus cœlestis.
Iris sylvestris, Łániczká.
Irito ut aliqui scribunt & ab ira ducunt idē. irrito.
Irnea, Dzban. Irnella, irnola, irnula, Dzbánek, Kubek. Irneum, Ciásto smażone.
Ironia, gr. Zmyślánie, Zart, Szyderstwo. eine Verspottung.
Ironia, Item Cic. figura Oratoria.
Irpices Grábie. Broná eine Gattung einer Egge.
Irradio, Promienie wypuszczam Bestrahlen erleuchten. Irradiare dies, culmē qui nominis alti. Sedul. syn: Radio, luceo illuceo, illumino, illustro. v. Radio.
Irrado, sub Wdrobić.
Irrasus, Nieogolony, Gruby. (nünstrig.
Irrationabilis, Irrationalis, Bezrozumny. unvernünftig.
Irrationabilitas, Nierozum, Bezrozumność, Niebaczność. (pieć.
Irraucesco, irraucesco, irraucui, irrausi, Ochrápieć.
Irrecordabilis, Niepámiętny 1. ungedencklich.
Irredivivus, Nieprzywrotny. Irredux, Nieprzywrotny.
Irregularis, & Irregularitas in sacris, sub Kapłaństwá niesposobność. (bożność.
Irreligatus, Nieuwiązány. Irreligiositas, Niepobożność.
Irreligiosus, Niepobożny, Nieprzystoyny. Vngottsförchtig. syn: Impius.
Irremeabilis, Nieprzywrotny. Falleret indeprensus & irremeabilis error. V.
Irremediabilis, Nieuleczysty, irremissè bez folgi.
Irremunerabilis, Nieoddatny, sub Nienagrodny.
Irreparabilis, Nienagrodny Vnwiederbringlich unersetzlich Sed fugit interea, fugit irreparabile tempus. V.

Irrepertus, Nienáleziony unerfunden.
Irrepo, Wkradam się 1. 2. Wmykam się, Włażę, & sub Wlaz. Hineinschleichen. Quis non ingemuit quis non irrepere sacris. H. syn: Repo obrepo, adrepo, serpo.
Irreposcibilis, sub Nieodwołány.
Irreprehensibilis, irreprehensus, Bez przygány. unsträfflich.
Irrepticius, Wlaz. (sträfflich.
Irrequietus, Nieustáły. Vnruhig. Bellaq; cum multis irrequieta geris. Ovid. syn: Inquietus, conturbatus, turbulentus, sollicitus, pervigil, insomnis.
Irresectus, Nieobrzezány.
Irrevolubilis, Nierozięgtny.
Irresolutus, Nierozwiązány.
Irretio, Sidlę, Wiklę, Zniewalam. Verstricken in das Netz bringen Irretire plagis, retinacula deniq; cæcis. Pr. syn: Implico, illaqueo. phr: in retia mitto. Retibus involvo, capio, impedio.
Irretior, Więznę, Ni go tam, Ni go sam.
Irretortus, Niemrugaiący. Nie po oku pátrzący.
Irreverens, Niewstydliwy.
Irreverenter, Niepoczciwie, Nieprzystoynie.
Irreverentia, niepoważnie.
Irrevocabilis, Nieodwołány, Nieodmienny, Nieprzywrotny vnwiderrufflich Volat irrevocabile verbū. H.
Irrevocatus, nieodwołány, nieprzywrotny.
Irrevolutus, Martial. corr. involutus.
Irrideo. Smieię się, Oszczerzam się, Szydzę. Verlachen/ verspotten. Irridebit eos, justaq; loquentur in ira. Paul. pag. syn: Rideo, derideo, illudo, insulto jocor, cavillor, ludificor. phr: Risu cachinno. salsis jocis fœdis gannitibus excipio, lacesso, obstrepo. Ignotos naso suspendit aduncō, extenso, excusso. Insultantq; malis, miserisq;. Protervis vocibus illudunt. Certant illudere capto. v. Derideo.
Irridicule, Niesmieszno. Irridiculum, Szyderstwo.
Irrigatio Pokrapiánie. Besprengung Wässerung
Irrigatus plagis, Smagániec.
Irrigo, Pokrapiam. Befeuchtigen, bewässern. Corpora curamus, fessos sopor irrigat artus. V. syn: Rigo, aspergo, humecto, irroro. v. Rigo.
Irriguum, Mokrzyny, Cpárzysko.
Irriguus, Pokrapiaiący. Mokry. Gewässert. Florat irriguumq; bibant violaria fontem. Virg.
Irrio, is. al. Hirrio, Warczę.

Irrīsio, irrīsus, *us.* *Náśmiewiſko.* Außlachung.
Irrīſor, *Naśmiewcá.* Verſpotter. *Dicebat tibi venturos irriſor amores.* Prop.
Irrītābĭlis *Gniewliwy i.* Zornmúthig. *Genus irritabile vatum.* Hor.
Irrītāmen irritamentum, *Pobudká.* Anreitzung. *Adjeciſſet opes, animi irritamen avari. Effodiuntur opes irritamenta malorum.* Ovid.
Irrītātio *Rozdraźnienie, Poruſzánie, Draźnienie*
Irrītātor, *Pobudziciel, Draźniciel.*
Irrītātus, *Rozdraźniony, Roziadł ſię.*
Irrīto, *as. ab irruo, vel ab irrio, Roziuſzam, Draźnię, Pobudzam.* zum Zorn anreitzen. *Segniùs irritant animos demiſſa per aurem.* Hor. *ſyn:* Prōvoco lăcēſſo, ēxāſpĕro. *phr:* ad īram prōvŏco, ēxcĭto, impĕllo, ēxſtĭmŭlo, īras ăcuo mŏveo ēxcĭto, āggĕro, sūſcĭto, irrītātq; vĭrum tēlis & vōce lăcēſſit. Pārce irrītāre quĕrēndo. Nē quēmquam vōce lăcēſſas.
Irrĭto *as, à ratum. Káſuię, Znoſzę.* unkráfftig machen. (*wſzy nic.*
Irrĭtus, *Nieważny, Prożny, & ſub Nieſpráwi-*
Irrŏbŏro, ſub Mocnieię. Irrŏgātio, *Nákazánie.*
Irrŏgātio mulctæ, *Penowánie.* Straffung.
Irrŏgo, *Nákázuię, Náznaczam, Stánowię, Daię* Zumuthen aufflegen. *Regula peccantis quæ pœnas irroget æquas.* Hor.
irrogo legem, *Uprzywileiowáć.*
irrogo mortem, *Zábiiam.*
irrogo mulctam, *Penowáć kogo.*
Irrōro, *as. Roſzę i. Roſa pada, Nápuſzczam i. Pokrapiam.* Mit Thau befeuchtigen. *Aut cum ſole novo terras irrorat Eous.* V. *v. Roro.*
Irrubeo, irrubeſco, Czerwienię ſię, Zápala ſię.
Irrūcto, *ſub Rzygam.*
irrūgo, *as. Marſzczę.* irrŭmo, *ſub Karmię.*
Irrūmpo, *Wdzieram ſię, Wyrywam ſię, Wpadam Wtargam, Dobywam ſię.* einbrehen. *Qui curſu portas primi irrupere patētes.* V. *v. infra Irruo.*
Irrŭo, *is. Wpadam, Wieżdżam, Uderzam ná kogo* Vngeſtümlich an oder einſtúrmen/infallen *Irruimus denſis & circum fundimur armis.* V. *ſyn:* Rŭo, incūrro, irrūmpo, insĭlio, fĕror, mefēro, infĕro, injicio: me do in, invado, āggrĕdio. *phr:* Se dedit in mĕdĭas ăcies. Mĕdios mŏritūrus in hōſtes irruit. Răbĭdo fĕrtur impetu mīles, & circùm portis inſtāns tēcta ōbsĭdet. In hōſtes irruit, & quæ tēla vĭdet dēnsĭſsĭma, tēndit. Nēſcit utro prĭus ĭlle rŭat, rŭere ārdet utroq; ac vēluti mōntis săxum vērtice præcēps cum ruit āvulſum vēnto, ſeu turbĭdus imber prōluit, aut ānnis sōlvit sūblāpſa vĕtuſtas, ēxūltatq; sōlo sylvas ārmēnta, vĭrōsq; invōlvēns sēcum, dĭsjecta pĕr āgmina Tūrnus sīc rŭit. *v. Invado.*
Irruptio, *Wtargnienie.* irrūptus, *Nieprzerwánie.*
Is, *Ten, Táki.* Der/oder er. *Veſtrum prætor is inteſtabilis, & ſacer eſto.* Hor.
Isăgōge, *es. gr. Początek i. Wprowadzánie.* Kurtze Vnterrichtung
Isăgōgicum, *: lo i.* Isătis, *idis. gr. Fárbownik.*
Iſchæmon, *gr. Koſtrzewá.*
Iſcha, *adis. gr. Rzodkiew dzika.*
Iſchiăcus, iſchiadĭcus, *gr. Scyátyczny.*
Iſchiădicus dolor, iſchias, *adis. gr. Scyátyká.*
Iſchūria; *gr. Uryny záſtánowienie.*
Iſdem, Tenże. Isĕlaſtĭcon, *gr. Tryumf z.*
Isĭcium, *Nadzienie, Siekánie, Wątrobká pieczona* (*Kiełbáſa.*
Isŏcinnămos caſia, *Fiſtula.*
Iſocolon, *Græcis anceps, ſæpius longum Poëtis.*
Iſodomum, ædificium æqualiter ſtructum.
Isŏdĕtes, *is. n. gr. Rozchodnik máły.*
Isŏnŏmia, *gr. Rowność.* Isŏpȳrum, *gr Łyſczycá*
Iſoſceles, *i. æqualia crura ſeu latera habens, ut ſunt Triangula apud Euclidem varia.*
Iſtac, *Tędy.* da durch. iſtactĕnus, *Póty i.* ſoweit.
Iſte, *Ten, Iſty.* der/die/das. iſteipſe, *Tenże.* der ſelbſt.
Iſter, Iſtrus, *Gellio, Dunay.*
Iſthmus, iſthmos, *m. gr. Międzymorze.* Ein Stúck Landes zwiſchen 2. Meeren. *epith:* Bĭmăris cĭrcūmfluus, brĕvis, lātus, exīlis. *phr:* Gĕmĭno tellus, cĭrcūmdāta pōnto. Bīnis æquŏribus tērra cīncta, ōppūgnāta. Faūces gĕmini măris, in măre pōrrēcta prōjēcta tēllus, ēxĭguo dēbet quod non eſt insŭla cōlli. Hæc ſpătio cōntrācta brevi frēta bīna repēllit, angūſto dūplex mare dĭvĭdit iſthmo.
Iſthic, corrige Iſtic. iſtic, *Nomen Ten.* der.
iſtic, *Adverb. Tám.* da. iſthinc, *Ztámtąd* von da
iſtius generis, iſtiuſmodi, *Táki.* deſgleichen.
iſto, *Dla tego.* deſwegen. iſtò, iſtoc *Tám.* dorthin

Iftoc vilius. *Ityla*. iftorfum, *Tám 2*.da durch.
ifthuc ætatis, *W tych leciech* in dem Jahr.
iftula viftula, *Wiftá*. it res, *Powodzi się*.
it in melius valetudo, *Wzmagam*.
itá, *Ták*, So alfo/ ja. *Sublime expulſam eruerent, a turbine nigro* V ſyn: Sic, non aliter, haud ſecus,
Ita lubet. *Ták ſobie*. (non ſecus.
Ita me, ita te, *Boday go*, *Boday mię*, *Jákom dobry*, *Jákeś dobry*, & *ſub Przyſięgam*.
Ita profecto, ita inquam, ita vero. *Ták ieſt*.
Ita ut, *Ták iák*. Ita ut nihil ſupra, *Wybornie*.
Italia, *Włoſka ziemiá*. Italien/ Welſchland. *Italiam fato profugus Laviniaque venit*. V ſyn: Auſonia, Oenotria, Heſperia Latium. *epith*: Dives, ſuperba, Martia, generoſa, fœcunda, opulenta. *phr*: Tellus Itala Auſonia, Oenotria, Heſperia, Latia, Saturnia, Romana. Latii, Itali Auſonii fines, agri. Itala regna, Italiæ, Auſoniæ tellus. Italis ora, plaga, regio. (*Virg. 2. Æneid.*) eſt locus Heſperiam Graji cognomine dicunt, Terra antiqua, potens armis, atq; ubere glebâ, Oenotrij coluere viri nunc famminores Italiam dixiſſe duc de nomine terram.
Italicè, *Po włoſku*.
Italis, *idis*. *Włoſzká*. Italienerin. *Italides, quas ipſa decus ſibi Dia Camilla*. Virg.
Italiſſo. *Pachnę włochem*. Italus. *Włoch*.
Itáne? *Także? A (z gniewem.)* Iſt es alſo? *Itane & ſalutis public æ indicium obrues.(Jamb.)*
Itáque, *Przeto*, *Więc 1*. *A ták 2*. Derohalben/ deroweger. *Nunc itaq. & verſus & cætera ludicra pono*. H ſyn: igitur, ergo, quare quapropter, quam obrem, ideo ideirco, atq; adeo.
Item, *Záś I*. *Tákże* Auch/ desgleichen. *Conte plator ite cum ſe nux plurima ſylvis*. V. ſyn: Inſuper, prætérea, adhuc, rurſus, rurſum, iterum
Itemque, *Záś J*. *co zá tym*.
Iter, *Drogá 1.2.3.* ein Weg/ Reiß/ Fahrt. *Hinc iter incertum peragunt*, &c. V ſyn: Semita, via, callis, trames aditus, ſpatium. v. *Via*.
Iter ago, facio, *Jádę*, *Idę*. *Iterativę*, *Powtarzalny*.
Iteratio, *Powtarzánie*, *Przeoryw ánie*.
Itero, as. *Powtarzam*, *Wracam się*. *Przeorywam* widerholen. *Sic iterat voces & verba cadentia tollit*. H. ſyn: Gemino, Ingemino, duplico, Integro, redintegro repeto, reſumo.
Iterum, iterato, *Znowu*, *powtore*. wiederumb. *iterumq; iterumq; monebo*. Virg. ſyn: Rurſum rurſus, prætérea, inſuper, adhuc.
Ithyphallicum carmen, *Idem* Phaleucium, *rectius*. *Członek*. ithyphallus, *gr*. *Członek*.
Itidem, *Tákże*, *Tákiż*, *Ják w piekło*. *Omnia nos itidem depoſcimus aurea d cta*. Luc. ſyn: Pariter
Itiner priſcum, *idem Iter*.
Itinerarium, *Drogá*, *Wſiadánia*. Beſchreibung/ der wegfahrt.
Itinerarius, *Drożny*, *Nadrożny*
Itio, *onis*. *itus*. *us*. *Chod*. das gehen
Ito *as*. *Chadzam*. offt gehen itrion, *gr*. *Placek*.
Juba, *Grzywá*, *Grzebień u kurá* Die Mäne oder lange Haar an einem Pferdt oder Thier. *Denſa juba & dextro jactata recumbit in armo*. Vir. ſyn: Coma, crinis. *epith*: Fluens, comans, flava, errans, compta, rutila, leonina. *phr*: Luxuries jubarum. Diſcuſſæ capiti jubæ. Jubam cervice effundit equina, jubæ errantes ludunt, vagantur per colla per armos; jubisq; comantes excutit ille toros.
Jubar, *n*. & *m*. *Lſknienie*, *Promień*, *Słońce*, *Gwiazda zaranna*. Glantz/ Schein *In portis jubare exorto dejectio juvenus*. V. ſyn Fax, lumen, ſplendor, fulgor, lux. radii. v. *Fax & Lumen*.
Jubatus, *Grzywiáſty*. Mit Mänen. ſyn: Crinitus, comatus. *phr*: juba ornatus, decorus, munitus hirſutus.
Jubeo, *Roſkázuię*, *Przykázuię*, *Uchwalam*, *Zyczę*, *Chcę*, *Pozdrawiam*. *Witam*. Befehlen/ gebieten. *Seu Troas fieri jubeas*, *Teucrosq; vocari*. Virg. ſyn: Impero, mando, præcipio. *phr*: Parendum eſt monitis, fiat quod uterq; iubemus. Vade ſalutatum pro me liber, ire jubéris. Tuus, o Regina, quod optes, explorare labor, mihi juſſa capeſſere fas eſt.
Jubilatio, jubilum, jubilatus, *us* *Krzyk*, *Gwar*.
Jubileum, jubilus, *Miłościwe láto*. Jubeljahr.
Jubilo *Wołam*, *Krzyczę*, *Przyzywam*. frolocken
Jucunde, *Roſkoſznie*, *Weſoło*, *Smácznie*, & *ſub Przyiemny*. angenehm. Lieblich.
Jucunditas, *Weſołość*, *Roſkoſz*. *Uciechá*. Lieb
Jucundo & jucundor in SS. libris aliquoties, *jucunditate aſſicio vel aſſicior*.

Jucun-

jūcūndus, *Miły, Przyiemny, Ucieszny.* Lieblich *Sustulit esuriens, minus hoc jucundus amicus.* H. *syn:* Grātus, suāvis, accēptus, dūlcis āmænus, lætus hīlaris, fēstīvus, lēpidus, jŏcōsus.
jūdæus, *Zyd.* ein Jud. *Persvadere cupit, credat* jūdaīcus, *Zydowski.* (*judæq apella.* H.
jūdex, *hic. hæc. Sędzia 1. 2. Censor.* Ein Richter. *Judicis argutum quæ non formidet acumen.* H. *syn:* Arbiter. *epith:* incōrrūptus, Sānctus, cōrrūptus. fævus. *phr:* Lītis ārbĭter, cōgnĭtor quæsītor. Jūris, jūstitiæ præses, āntīstes Lēgum vīndex, Æqui, defensor ōbservantissimus. Cōnsūltissimus æqui Cui sunt dūbii crēdita jūra fōri.
judex sedeo, *Sędzę urzędownie.* richten.
judex extraordinarius, *Deputat.*
judex juratus, Judex quæstionis, *Woyt.*
judex strictus, *Lednacz.* jūdĭcātio, *Sąd.*
jūdĭcātō, *Rozmyślnie, Sądownie.*
jūdĭcātum, *Osądzona rzecz, Skazánie, Przesądy.*
judicatus, *ti. Zdány.* (beilen
judicātus, *us. Sąd 2. Rozsądek.* Macht zu urt
judicia, *orum. Roki 1. 2. 1 Sądy.*
jūdĭciālis, judiciārius, *Sądowy.* rechtlich *Sacra damus festis, fora judicialiá ponunt* Ovid.
jūdĭcium, *Sąd 1. 2. 3 5. 7. &c Jurydyka, Skazánie 1. Zdánie 1. Rozsądek 1. 1 2. Mniemánie* Ein Gericht. *Judicium Paridis spretaq; injuria formæ.* Virg. *syn:* ārbītrĭum, sēntēntia, *vel* prūdēntia. *epith:* Rēctum, prūdēns, grāve, verum, īmprūdens. *phr:* Jūdĭcis ōffĭcĭum, ārbĭtrĭum, officium fōri, Jūris, Lēgis vīndĭcta.
judicium capitis, capitale. *Sąd ogłowę.*
judicium damni. *Sąd o szkodę.*
judicium pertinax. *Upor.*
jūdĭco, *Sądzę o czym, Sądzę urzędownie, Mniemam, Trzymam ták, Rozeznawam, Skázuię 4.* Vrtheilen/recht sprechen/schätzen. *Et sapit, & mecum facit, & Jove judicat æquo.* H. *syn:* Stătuo dījūdĭco, dēcērno, cōnstĭtuo, ēxīstĭmo, ārbītror, cēnseo, vel jūs dico. *phr:* Jūs prōnūntio, ēxērceo, jūra do. Lītes cōmpōno dirīmo cōncīlio: Jūdĭcium stătuo, dēcērno, Caūsārum sedit ārbĭter: ārguit ābsōlvit, dāmnat. At vos īn pŏpūlis, quĭbus est pērmīssa potēstas juris, & æquārum cūltor sānctīssime lēgum.
judico sub formula. *Sądzę surowie.*

jūga *orum. Wusłowych ławy, Burtá.*
jūgābilis, *sub Spóisty.*
jūgālis, *adject. Wozowy, Járzmowy, Małżeński, Náwoiony* das an das Joch gehört. *Nawoy.*
jūgālis, *subst: Woźnik. Emeritos vertunt ad pascua nota jugales.* C.
jūgāmēntum, *Rama, Nadprożek.*
jūgārius, *Pogániacz, Sprzęgacz.*
jūgātōrius, *Staiowy,* jugeralis tabula, *Staie.*
jūgerālis, *Staiámi.*
jūgĕrum, & juger, *ris. n. Morg. Staie.* ein Morgen der Ackere. *Et labefacta movens robustus jugera fossor.* Virg. *v. Ager.*
jūges, *hi. Cugu iednego. Jarzmá iednego, Para.*
jūgis, *is. adject: comm. Ustáwiczny, Nieprzebrány* emsig/ stete. *Hortus ubi & tecto vicinus jugis aquæ fons.* Virg. *syn:* Pĕrēnnis, pērpĕtŭus, continŭus, āsīdŭus.
jūgiter, *Ustáwicznie* Ohn unterlaß. *Sodalis & convictor, hospes jugiter.* (Iamb.) Aus.
juglans, *dis. f. Orzech włoski, Drzewo owoc. u anceps, Renato.*
jūgo, *as. Sprzęgam, Podwięzuię 2 Wydaię corkę.* Zusammen binden/ vermählen. *Cui pater intactam dederat, primisq; jugarat.* V. *syn:* Jungo, vel mărīto. *phr:* Cōlla jūgis sūbdĕre, sūbmittĕre sūppōnĕre, ōneri sūppōnĕre taūros. Sub jūga cōgere, prĕmĕre jūgo.
jŭgŭla, *æ.* jugulæ, *arum. Gwiazdá S Jákobá.*
jugūla, *orum. Kość rámienna.*
jugulātio, *Scinánie, Scięcie.* Todtschlag.
jūgŭlo, *as. Zábiiam 1 Scinam, Przekonywam 2. Pokonáć.* Die Gurgel abstechen/ erwürgen *Ut jugulent homines, surgunt denocte latrones.* Juv. *syn:* Jūgŭlum rēsōlvo, faūces rēsēco sēco, fŏdio: īncīdo ōccīdo pērĭmo. *v. Occido.*
jūgŭlus, jūgŭlum, *Szyiá. Szyie przodek* die Gurgel/ oder Kehl am Halß *Tenui jugulos aperire susurro* Sil. *syn:* Faūces, guttur, cōllum.
jūgum, *Jarzmo, Nawoy, Szyiá 2 Staie 1. Wagá u wozá, Szal kołowrot, Szragi, Cug, Wał krosienny, Winniczne roszty, Soszki 2 3. Para 7. 2. Małżeństwo, Gorá, Kusza ryba, Wierzch.* Ein Joch. *Instrumentum, quo boves copulantur & jungun-*

jungantur. Hinc Sērvītus, ac etiam īmpĕrium, jugum dicitur. Robustis quoq; jam tauris juga solvet arator. V. epith: Sērvīle, ŏdiōsum dūlce, svāve mīte, grātum. phr: Sub jūga pāscēntes cōg t lōrāta jūvēncos. Bos præbet incūrvo, cōlla prĕmēnda jūgo. Dūra Tўrānni Pĕrpĕtīmur jūga. Chrīsti svāve jūgum est. Bŏves sub jūga vŏcāre, cōgere, dūcĕre emīttĕre. Plaūstro, ārātro ādjūngere, ad jūga rūrīcŏlas, ĕxponere jūvēncos.

jūgum montis. Gory wierzchołek. Die Spitz oder Gipffel eines Bergs. v. Cacumen.

jūgum accipio, subeo, Poddaię się. sich unter-(geben.

jugumento, as. Zrębuię, Klecę.

jugumentum, Nadpodrożek, Rama 2.

jugus, eris. n. Staie 1. Julapium B. Julepek.

jūlis, gr. Kniázik rybá.

jūlius, juleus, adject: Lipcowy.

jūlīus, subst: Lipiec. der Heumonat. Julius à magno deductum nomen Jalo. V. & sub Poczworny.

jūlus, gr. Rzęsa leszczynowa, Rzęsa wierzbowa, Robacy winnicę psuiący, Mech ná policzkách, (Stonog.

jūmēntārĭus, Bydlęcy.

jūmēntum, Bydlę. Bydło robotne, Sprzężay, Nárzędzie. groß Vieh. Item allerley Hülff. Ætoliis onerat plagis jumenta canesque. Hor.

jūncētum, Sitowisko.

jūncĕus, Sitowy, Suchorlawy. Szczupły. bintzin.

jūncĕus funis, Łyczak. jūncĭdus, Szczupły.

jūncīnus, Sitowy 1. jūncōsus, Sitowia pełny.

junctim, Pospołu. jūnctio, Złączenie. Fügung.

jūnctūra, Spoienie, Złączenie, Sprzągánie, Staw w ciele, Szla. Ein Fug/ zusammenfügung. Juncturis tabulata dabant, &c. V. syn: Cōmmīssūra. epith: Valida, firma, pŏlīta, lævis.

jūncus, Sit 1. Ein Bintz/ Ried. syn: ărundo scirpus: jūnci vīmen. epith: Mōllis, lĕvis, ūvĭdus. phr: Nec Mōlli jūnco nec vīmīne lēnte pērfeci călăthos, dum fiscēlla tībi flūvĭāli Tītyre jūnco texitur.

juncus angulosus, quadratus, Ostrzyż, Kazanki.

jūncus caballinus, Rzeżączká, (ziemne.

jūncus holoschœnus, Rogoż, Sit morski.

juncus odoratus, rotundus. Rayska trawá.

jūngo, Sprzęgam, Przyłączam. Záprzągam, Złączam, Żenię, Oddaię stadło. Zusammen fügen. Sternitur, hic apta jungitur arte silex. Tibull. syn: Cōnjūngo, ādjūngo, nēcto, cōnnēcto, ādnēcto, līgo āllīgo, cŏpūlo; cōmmītto, vel āddo, ādmŏveo ādjicio āpplico.

jūnīculus, Látorośl winna.

jūnīpĕrus, Jáłowiec. ein Wachholderbaum. Juniperi virides, & te Peneia laurus. Stroz.

jūnius, subst: Czerwiec. Brachmonat. Junius est juvenum, qui fuit ante senum. O.

jūnĭus, adject: Czerwcowy.

jūnix, icis, f. Jáłowicá. ein junges Kühlein.

jūno, Juno lucina, Rodzenia Bożek.

jūnonia volucris, Paw. ein Pfau.

jūpĭter, Jowisz. Ein Stern der 7. Planeten. epith: Fēlix, fœcūndus, plūvĭus, cŏrūscus, sīdĕreus. phr: Stēlla Jŏvis. Bĕnīgnum Jovis astrum. Juppiter, aliqui scribunt in carmine, sed Verrep. & Lucr. Jupiter u longo, & residens celsa Latialis Jupiter Alba. Lucan.

jūrāmēntum, Przysięgá. Schwur/ Eyd. Juramenta patri, &c. Æn. v. Jusjurandum.

jūrāmentum facio, Przysięgam. schweren.

jūrātissimus, Wierny treu. juratò, Pod przysięgą.

jurātor, Przysięgácz, Popisowy urzędnik.

jūrātus, Sprzysięgły, Przysiężny, Łáwnik, & sub Przysięgam 1. geschworen.

jūrè, Sądownie, Práwnie, Spráwiedliwie, Słusznie, Dobrze ták. rechtlich.

jūre optimo prædia, jure primo prædia, Włośne dobrá. freye Güter.

jūrè consultus, jure peritus, Práktyk.

jūrejūrāndo, Pod przysięgą.

jūrējūrāndo comprobātus, obstrictus, adstrictus, Przysiężny. (gam.

jūrējūrāndo obstringo, Przysięgam, Poprzysię-

jūrējūro, as. Przysięgam. schweren.

jūreus, Pod polewką, Rzadki 2.

Jurgatio Práwowánie Zanckung.

Jurgatorius, Jurgiosus, Swarliwy.

jūrgium. Spor, Swar, Poswárek, Práwowánie się. Zanck/ Hader. Haud justus consurgis & irrita jurgia jactas. Virg. syn: Rīxa, cōntēntio, pūgna, dīscōrdia, lis. v. Rixa. Jur-

Jurgo, jŭrgor, *Práwuiē ſię, Swárzę ſię.* Hadern zancken. *ſyn:* Rīxor, āltĕrcor, līcĭgo, contendo, certo.
jūrĭdĭcialis, jūrĭdĭcus, *adject. Sądowy, Práwny.*
jūrĭdĭcus, *ſubſt: Sędzia 2* Ein Vnter-Richter/ Rechtſprecher. *Septem juridicis reſponſa ubi reddidit annis.* E.
juris ceſſatio, *Sądow odwołánie.* (*wny.*
juris conſultg, juriſconſultg, juriſpĕritg. *Prá-*
jurisdictio, *Sąd 1. Juriſdykcya, Pánowánie, Spráwiedliwości ſpráwowánie.* Regierung.
jurisprudentia, *Práwo.* juris ſui, *Swobodny.* frey.
jūr, juro conceptis verbis, juro jurandum. *Przyſięgam 1. 2 3* Schweren *Dii cujus jurare timent & fallere numen.* Virg. *ſyn:* Adjūro, tĕſtor āttĕſtor. *phr:* Tĕſtem īnvŏco, āppĕllo. Jūsjūrāndum do, jūrāndo fidem do dīctis, pōllĭcitis. Jūrando pōllĭceor, āffirmo. Per măre, per tĕrras per cœlī nūmĭna jūro. Terram, măre, sīdera jūro. Cœlum hoc, & sīdĕra cōnſcia jūro, tĕſtor. Nūmina tĕſtāri. Tĕſte Dĕo prōmīttĕre. Dĕos tĕſtes ădhĭbēre. Per Dĕos, ſidera, patriam, părĕntes līberos, jūrāre.
jurūlentus, *idem* juſſulentus.
Jūs, *ris Sąd, Spráwiedliwość, Władza, Práwo 1. 2 3 4. Uſtáwá 1. Pobudká 1. Słuſz.* Das Recht. *Cavimus & domini jus omne remiſſimus agro* H. *ſyn:* Æquum, fās, rēctum, jūſtum, vel jūſtĭtia, æquĭtas. *epith:* Sānctum, ſacrum, īnvĭolātum, lītigioſum, clāmōſum, rĭgĭdum, firmum. *phr:* Lĕgum jura, Juris lĕges dĕcreta. Jus & Æquum Fās & jūra ſīnunt. Immōta mănent Juris decreta, ſĕveri Jūra fŏri.
jus, *ris. alio ſenſu, Polewká 1. Podlewá 1. 2.* Brüh.
jus agraphon, *Podánie.*
jus bonum æquum, *Słuſzność.* (bung.
jus conjugiale, *Słub małżeńſki.* die Eheverbin-
jus nigrum, *luchá.* jus obtentum, *przewod prawá*
jus patronatus, jus nōminandi, prodendi ſacerdotis. *Podawánia práwo, Kollacya.*
jus ſingulare, *Przywiley.* jus ſpiſſum, *Gąſzcz.*
jus ſuum, *Swobodá* Freyheit.
juſcūlum, *Polewká 1.* Brüh. *Juſcum ibidem.*
jūsjurāndum, *Przyſięgá.* Ein Eyd/ Schwur. *Fidem alligavit jure jurando ſuam.* Jamb. *ſyn:* Jūrāmĕntum, ſacrāmentum fides, rĕlĭgio. *epith;* Sa-
lĕnne, ſacratum, ſānctum, īnvĭolābile, tĕnāx.
juſſŭlentus, *Pod polewkę warzony, Rzadki 1.*
juſſum, juſſus, *us Roſkazánie.* Befehl/Gebott. *Imperio læti parēt ac juſſa faceſſunt.* V. *ſyn:* Juſſus, īmpĕrium, māndātum. præceptum.
justa, *orum. Potrzebny, Obrok, Powinność, Robotá dzienna Obrząd.*
justa exequiarum, justa funebria & justa funerum. *Pogrzeb.*
justō, *Słuſznie, Spráwiedliwie.* gerecht.
juſtificatio, *Uſpráwiedliwienie* Gerechtfertigung
juſtifico, *Uſprawiedliwiam. juſtificg, Spráwiedliwy*
juſtĭtia, *Spráwiedliwość.* Gerechtigkeit *Juſtitiane prius miror, belline laborum!* V. *ſyn:* Æquĭtas, vel Jus, Æquum. *Juſtitia præſidet.* Thĕmis & āſtræa. *epith:* Sāncta, cōnſtāns, fidēlis. *phr:* Jūris ămor, cūra, Rēcti decor, piĕtāsq; fidesq; Æqua gĕrit rectum lībrat quæ pōndĕre lāncem. Jūſtĭtia īmmōta firma tĕnāxq; mănu.
Juſtitiarius, Spráwiedliwości dozorcá.
jūſtĭtium, *Sądow wywołánie.*
juſtitium remittere. *Sądy wywołáne przywrocić*
justus, *Spráwiedliwy, Słuſzny, práwy 2. Przyzwoity, Zupełny, Sporj 1. Pełen, Powinny, Prawdziwy, Łáſkáwy, Opiſany, Mierny, Wielki 1. Cáły.* Gerecht. *ſyn:* Æquus, rēctus, vel pĭus, īnnŏcŭus, vel lĕgĭtimus, mĕrĭtus. *phr.* Juſtĭtiæ, Jūris Lĕgum ſervātor & æqui. Nec prĕtio mobilis, Jūſliq; tĕnorem Flēctĕre, non ŏdium cogit non grātia ſvādet. Cui īngens eſt rēcti rĕvĕrēntia, āſtrææ gĕnĭus Thĕmidis jūra cŏlens. *v. Pius.*
jŭvāmen, *Pomoc.* Hulff. *Et confert hæc moptoiātis hoc ſæpe juvamen.* M. V. *Auxilium.*
juvat, *Podobam ſię, Pomaga co.* es hülfft.
jŭvĕnāles ludi, Juvenalia. *Igrzyſko 2.*
jŭvĕnālis, *Młodzieńſki.* (*Decius Junius Juvenalis fuit Aquinas patre Libertino operā. dedit ſcribĕdis ſatyris & carpendis hominū vitiis.*) *epith:* Facūndus, tūrgidus, mŏrdax.
jŭvenca, *Jáłowicá, Młodká.* Ein junge Kuh. *Immemor herbarum quas eſt mirata juvenca.* Virg. *ſyn:* Bōs, būccŭla, vācca, vĭtŭla, juvĕncula. *epith:* Cōrnigĕra, tĕnĕra, petŭlca, fœcūnda.
jŭvĕncŭlus, *Młodzieniaſzek.* ein jüngling.

Juven-

Jŭvēncus, *Młodzik, Ciołek, Młody.* Ein junger Ochs. *Expecta & validis terram proscinde juvencis.* V. *syn:* Bōs taūrus, vĭtŭlus. *epith:* Tĕner, pĕtŭlāns, īndŏmĭtus, fōrtis. *phr:* Detrēctans jŭga prīma jŭvēncus, īnsūltāns cāmpo. Fōrtes vĕniūnt ad ăratra jŭvēnci, prŏfŭgi ſtĕrnunt dūmēta jŭvēnci.

jŭvĕnēſco, *Młodnieię.* Jung werden. *Marte quid largis juvenescit herbis.* (Sapph.)

jŭvĕnīlis, *Młodzieńſki, Młody 1.* Jung. *sumptis Priamum juvenilibus armis.* Virg.

jŭvĕnīlĭtas, *Młodzieńſtwo.* die Jugend.

jŭvĕnīlĭter, *Młodzieńſko* wie die Jungen. *Venatum in sylvas juveniliter ire solebat.* Ovid.

jŭvĕnis, *adject: Młody 1. Młodzieńſki.* jung.

jŭvĕnis, *subst: Młodzieniaszek, Dzieweczká.* ein Jüngling. *Mox juvenes agitare jocos & pollice honesto.* P. *syn:* Pūber, ădŏlēſcēns ĕphēbus. *epith:* ădūltus, alacris, ēgrēgius, īndŏcĭlis. *phr:* Vĭgēns jŭvĕnīlĭbus ānnis. Jŭvēnta, flōre jŭvēntæ īnsĭgnis. Ævi, ætātis, flōre jŭvēntæ. Viridi ſpēctābĭlis ævo. Vălĭdis ārdēns ănĭmis, ălacrĭq; juvēnta. *v. Adolescens.*

jŭvĕnor, *Młodzieńſko ſię ſpráwuię.*

jŭvēnta, æ. jŭvēntas *Młodzieńſtwo,* die Jugend.

jŭvēntas, *utis. Młodź, Młodzieńſtwo.* Jugend *Conjurat trepido Latium sævitq; juventus.* Vir. *syn:* Jŭvēnta, pubertas. *epith:* primæva, flōrens, jŭcūnda, īgnea, gĕnĕrōſa, dŏcĭlis, petŭlāns, īndŏmita, cæca, īmprūdens. *phr:* Juvĕnīlis ætas. Juvĕniles anni. Jŭvēntæ, ævi, ætātis flos, ver. Prīmæ lānūginis ānni. Ævum flōrēns, vĭrĭde. Flōs vĭrēntis ævi, ēgrĕgium dĕcus jŭvēntæ, Jŭvĕnīle dĕcus. Blānda juventæ tempora, ānni vĭrĭdis jŭvēntæ. Fōrtĭor ætas mĕlius ævum, Jŭvenīlis ārdor, Ætas! vērna, flōrida flōrēſcēns, fōrtĭor. *v. Adolescentia & Lanugo.*

jŭvēntus primævo flore. *Motoicc,*

jŭvo, *Pomagam 1. & sub Przyczyniam ſię.* Helffen. *Auxilio tutos dimittam opibusq; juvabo.* V *syn:* ădjuvo, aūxĭlior. *v. Auxilior.*

juxtà, *adverb: Rownie podle.* gleich/ gerad wie.

juxtā, *Præpos. Wedle Zaraz po Boku* Bey/nah bey *Ingens arte fuit, juxtaq; veterrima laurus,* V.

Juxtim, podle. gerad darbey.

Ixia, *æ. gr. Dziewięć ſił, Lepczycá.*

Ixias, *æ. m.* ixine, *es. gr. Lepczycá.*

Iynx, *gis f. gr. Kręgogłow, Pliſzká, Przyjudá, Miłośniczy podárek.*

K.

K *seu Kappá litterâ Græcam aliqui latini usurpant in Græcis dictionibus, ut cùm scribunt Kalendæ &c. aliqui etiam in Latinis Kaput Kalumnia, Kalamitas, pro Calamitas. Sed rectè utrosq; refutat Priscian. lib. 1. & eum secutus Julius Cæsar, Scalig: c. 10. de causis linguæ latinæ copiosè asserens.* K. *rejiciendum esse & C. scribendum: idem nos sentimus cum his & Quintiliano, Terentiano aliisq; quàm plurimis.*

L A B

Labandria, orum Brudne chuſty ſub Pierze chuſty.

Lăbans, *Upadáiący.* Hinfallend. *syn:* Văcillans nūtans, cădūcus. *phr:* in cāſum prōnus; caſum minans.

Lăbărum, *gr. Chorągiew 1. Grot 3. signabat labarum, clypeorum insignia Christus.* Prud.

Labasco labaſcor, Chwieię ſię 1. Słabieię, Serce tráce, Labdacismus idem Labdacismus, Labea trapeti, Catonis. An labrum?

lăbēcŭla, *Zmázá zelżywość.* klein Flecklein.

lăbĕfăcio, *Oſłabiam, Obruchác.* Verderben/ schwächen. *Membra voluptatis dum vi labefacta liquescant.* V. *syn:* Lăbĕfăcto, cŏrrūmpo, dĭſtŭrbo, quătio, cōncŭtio sōlvo, dĭruo ēvĕrto, deſtruo perfringo ſtruo pĕrvĕrto sŭbverto.

labefactio, *Náruſzenie, Oſłábienie, Obruſzenie 1.*

labefacto, *Náruſz...m, Oſłabiam, Obruchác.* schwächen.

lăbĕfio, *Słabieię.*

lăbēllum, *Wárgá, Wánienká.* die Leffzen. *Nec te pœniteat calamo trivisse labellum.* V.

labellum fictile, *Donica.*

lăbeo, *onis. Wárgáty, Głowacz rybá.*

lābes, *Upádnienie ziemi, Rozſtąpienie ziemi, Plámá, Skázá, Zmázá, Wádá, Sproſność, Grzech, Smrod 3. Szaráńcza 3,* Ein Fleck/ Schand. *Hinc mihi prima mali labes, hinc semper Ulysses.* V. *syn:* Macula, nota sōrdes; nævus, *vel* dēdĕcus, īnfāmia *vel* pĕſtis, cōntāgio lūes, *vel* ēxitium, rŭīna, clādes. *v. Malabes* pecudum, *Páſkudnik,* (cul',

Labia æ, Labea, Wargá. Labidus, Sliſki.

lābĭlis, *Upadku bliſki,* Hinfällig. *Nec monumenta*

menta tuos ſi labilis orbis amicos. Lact.

Lābiōſus, *Wárgáty.*

lăbĭum, *Wárgá* die Leffzen. *Inter ſingultus labiisq; trementibus Anna S. v. Labrum.*

labium dolii, *Szpunt u beczki.*

lăbo, *as. Upadam 1. Chwieię ſię 2. Słábieię, Serce trácę, Zaiąkam ſię.* Niderfallen. *Cuſtodes ſufferre valent, labat ariete crebro.* V. *ſyn:* Lăbāſco, vácĭllo, nūto vel lābor, cōrruo, cădo.

lābor, *eris. Upadam 1.2.9. Lecę 1. 2. Wpadam 1. Szwankuię, Potykam ſię 1. Płynę 3. Niſzczeię, Suwam ſię, Uchodzi & in Zápámiętywam ſię* Hinfallen/ fehlen. *Tempora labuntur, taci tisq; ſeneſcimus annis.* O. *ſyn:* Prōlābor cădo, cōncĭdo, prōcĭdo, ruo, cōrruo, procūmbo, *vel* fāllor, ērro, dēcĭpio. *v. Cado.*

lăbor, *oris. Praca, Robota 1. 2. Záćmienie 4.* Müh/ Arbeit. *Fronde nemus, redit agricolis labor actus in orbem. ſyn:* ŏpus sūdor, *vel* īncōmmŏdum, cūra, dŏlor *vel* cōntēntio cōnātus *epith:* ĭmprobus, ærūmnōſus, Hērcŭleus, ĭrrēquĭētus, ĭmmānis, vānus, īnfēlix. *phr:* Labōris ŏnus, ŏpĕrum lăbōres, Sērĭes lăbōrum. Tædia lōnga lăborum. Lăbor ōmnia vincit, ārtifici cēdit nātūra lăbōri: ōmnĭbus una quĭes ŏpĕrum: lăbor ōmnĭbus ūnus. Tædia mūlta pătĭens. Perdĭus ac pērnox lăbor. Nūnquam cēſſānt. Tām grăve sērvĭtĭum, tam dūros pāſſa lăbōres. *v. Laboro & Finio.*

labor illĭberalis, *Rzemięſło.*

lăbōrātus, *Wypráwiony.*

Laborifer, Prácowity. das viel Arbeit leydet. *Namq; laboriferi cum jam natalis adeſſet.* Ov.

lăbōriōsè, *Prácowicie, Trudno.*

lăbōriōſus, *Prácowity, Trudny.* Arbeitſam/ müh ſelig. *Laborioſi remiges Uliſſei.* (Jamb.) H. *ſyn:* Dūrus: lăbōris pătĭēns, lăbōri āſſvētq, lăbōrĭbus ĭnvĭctus. *phr:* Dūrum genus, ēxpĕrĭesq; lăbōrum. Dŏctus & à pŭero dūros pērfērre lăbōres, æſtum, frĭgus, nĭvem, āſsĭduo dūrātus mēmbra lăbore. Quem nūllum fātīgat lăbōris ŏnus. Mūlti pătĭens ērat ille lăbōris; at pătiens ŏpĕrum pārvōq; aſſvēta jŭvēntus.

laboris expers, fugiens, *Nierobotny.* (*v. Laboro*

lābōro, *Prácuię, Robię 2. Staram ſię, Słábieię. Choruię ná co, Szwankuię, Uſiłuię. Báwię ſię Dbam, Trapi mię, Záćmia ſię, Maią go zá & ſub Jeſt gdzie powietrze ſub Opánowáł go gniew Dokuczam, Dłużenem.* Arbeiten. *Nec cum fraternis Luna laboret equis.* Pr. *ſyn:* ēlăbōro, ŏpĕror, *vel* dŏleo cūris āngor, *vel* nĭtor conor, cōntendo. *phr:* Lăbōri văno īndūlgeo, ŏperi īnſto, Lăbōre dēfūngor. Lăborem sŭbeo, haurio, ēxhaūrio, pătior, fĕro, pērfēro tŏlĕro, exāntlo, ĭmpēndo, ēxērceo. Me do lăbōri, ipſe lăbōre mănum dūro tĕrat. *v. Laborioſus & Labor. Aut ſi plures pariter opere laborantes deſcribere velis? vide ſupra Ædifico, Apes & formica.*

lăbos, *Praca* Arbeit.

lăbōſus, *à labos Prácowity, Trudny, Ciężki.* Arbeitſam.

lābōſus, *à labes. Błociſty.* beſleckt.

lâbra, *orum.* (*Wątory.*

lâbrax, *acis. gr. Szczuká 2.*

lâbros, *gr. Pies prędkonogi.*

lâbrōſ9, *Wárgáty, Brzeżyſty.* das Kanten hat.

lâbrum, *Wárgá, Wánná, Fáſká, Stągiew, Skrzynia 4. Kániec, Brzeg 2. 4. Obrąbienie* Die Leffzen/ Lippen *Item.* ein Wanne. *Hic natat in labris, & in udo eſt Menas & Atys.* Perſ. *ſyn:* Lăbium lăbēllum. *epith:* Pūrpŭrĕum, mōlle, tĕnēllum, dĕcōrum, vĭrgĭnĕum, dĭsērtum. *phr:* Cŏlōrātis labra gĕnis Rŏsĕus pĭngit mōllia labra nĭtor. Vērba rĕfert trĕmŭlis tĭtubāntia labris.

labrum eluacrum, *Pomywálnik, Potok 2.*

lâbrus, *gr. Szczuká 2. Głowacz rybá.*

labrum veneris, *Szczeć.*

lâbruſca, labruſcum *Mácicá, Agreſt.* Ein wilde Weinrâb. *Sylveſtris raris ſparſit labruſca racemis.* V. *epith:* Sўlveſtris, dēnſa, vĭrens.

lăburnum. *Wielgokwiát drzewo.*

lăbўrintheus, *è gr. Myłny, Ne labyrintheis è flexibus egredientē.* C. *ſyn:* Lăbўrĭnthiacus.

lăbyrĭnthus, *gr. Mátnia tr.* ein Irrgang. *Proprie Labyrinthus inquit Siponi, fuit portentoſiſſimum humani ingenii opus ſeu ædificium itinerum ambages, occurſus ac recurſus inexplicabiles continens, crebris foribus ad fallendos exitus, redeundumq; in eoſdem errores. Quatuor tales fuiſſe recenſet cum Plin: Ægyptium omnium maximè mirabilem, tum Creticum, poſt Lemnium, deniq; Italicum. Ut quondam Creta fertur labirynthus in alta.* Virg.

Lāc, *Mleko.* Milch. *Lac aſinæ placidaq; bovis prodeſſe loquuntur.* Ser. *epith:* Cāndidum, tepĭdum,

dum, nectăreum, nĭvĕum pīngue, cōncrē-tum, coāctum. *phr:* Lāctis, *vel* lāctĕus hūmor. Cōpiā lāctis. Mūnera lāctis; ălĭmēnta. Lāctis sūccus, Coagula lactis Lāc mihi non æstāte nŏvum, non frīgore dĕsit. Quam dīves nive; pĕcŏris, quam lāctis ābūndans Sunt nōbis mī-tia pōma. Castăneæ mōlles, & prēssi cōpia lā-ctis.

lac agitatum, *Máślanká.*

lac pastum, pressum, *Ser.* Käß.

lac pingue, *Smietáná.* Milchramen.

lac serōsum, *Máślanká.*

lăcca, *gr. Láká.*

lăcer, *Oszarpány, Poszarpány, Niedołężny, Obcięty, & sub Ránny.* Zerrissen *Quamvis est circumcæsis lacer undiq; membris.* Luc. *syn:* Lăcerātus, dīlăcerātus, scīssus, lănĭātus, dīscērptus, cōnscīssus.

lăcĕrātio, *Drápánie, Szárpánie, Rozszarpánie.*

lăcerna *Sukmáná Szatá zwierzchniá Opończa Szátá żołnierska, Metlik, Háłas.* Regenmantel. *vestis genus. epith* Tўrĭa, pūrpŭrea, fūlgens pīnguis.

lacernatus, *Opończa, & Szátá żołnierska.*

lăcĕro, *Drápię 1. Szarpam 1 2. Rozdzieram 1. Targam 1 Roztargáć Roztarcháć Lżę 1. Kąsam, Obmawiam, Nátyráć, Trapi mię. & sub Rozrzutnie żyię.* Zerreissen. *Debueras, sed nunc cum laceravit itym.* M. *syn:* Dilăcero, discērpo, scīndo, dīscīndo, cōnscīndo, abscindo, lănio, dīlănio, sĕco, dīssĕco, frāngo, rūmpo, dis rūmpo. *phr:* Dīscērptum lătos, jŭvĕnem spār-sēre per agros Mērsis ān cōrpŏre rōstris dī-lăcĕrānt fā.si dŏmĭnum sŭb ĭmagine cērvi. Deiphŏbum vĭdit lacerum crūdeliter ōra, mă-nūsq; ambas pŏpūlātăq; tēmpŏra, raptis Aū-rĭbus & fœdas inhŏnēsto vūlnere nāres, ōra gĕnas, crīnes, ārtus ūnguĭbus digĭtis carpere, fœdāre lăniāre, rūmpere, īnvadere. *v. Voro.*

lăcerta, *æ Jászczurká.* ein Eidechs.

Lacerta orum Łokieć 1.

lăcertōsus, *Bárkowáty. Mocny w rękách.* Aderächtig/ stark von Gliedern. *Dura lacertosi fodiebant arva coloni. syn:* Tŏrōsus, nēr-vōsus, rōbūstus.

lăcĕrtus, *Bárk, Łokieć 1. Muszkuł, Jászczurká, Jászczor rybá.* Der Arm *Humeros potentes & lacertorum moras.* (Jamb.) *syn:* Torus, nēr-vi, brāchium rōbur. *epith:* Fōrtis, vălidus, teres, nĭvĕus, mōllis, nērvōsus, rōbūstus. *phr:* Lăcērtōrum tōri, rōbur.

lăcĕrus, *Niedołężny.* zerrissen/ gliedloß.

Lacessio, is. ire. itum. lăcesso, *is. ssivi. ssi. ssi. Dráźnię, Nágabam, Nágába mię chorobá, Wyzywam, Nápomykam.*

lăchănĭso, *è gr. Słábieię.*

lăchănon, *gr. Ogrodna ſtráwá.*

lăchne, *es gr. Pies kudłá*

lăcīnia, *æ. Kray száty, Połá, Sztuká 1. Wiecheć 3. Chustá 1. Brodáwká 4. Rościągłość.* Das Bort an einem Kleid.

laciniātim, *Sztukámi.*

laciniatus, *Łonisty, Nárzynány.*

lăcīnĭōsus, *Łonisty, Kobielisty, Rościągły, Szerokr.* voll Falten. *Nudus laciniosus, atq; pannosus.* (Scaz.)

Lacio, is. ere. Wabię 1. Przywodzę 4. Zdradzam. in ein Betrug führen.

Lacior, eris. Wpadam 1.

laconĭca clavis, *Wytrych & sub Zamek slepy.*

laconicum, *Pocilnicá, Sucha wanna.*

lăcōnismus, *gr. Krotkomowność, Mowá krotká.*

lăcrўma, *lacrima. Łzá, Sok.* Zäher/Thränen.

lacryma arborum, *Kley z drzew, Miazgá.*

lacrymābĭlis, lacrymabundus, *Płáczliwy.*

lacrymæ oboriuntur, erumpunt, volvuntur. *Rzuca się płacz.*

lacrymatio, *Płácz.*

lacrymas moveo, *Rozrzewniam.*

lacrymis conficior, *Płáczę.*

lăcrўmo lacrymor, vel *lacrimo.* Płáczę, weynen/ Zähren vergiessen. *Quo non ars penetrat? discunt lacrymare decenter.* Ovid. *syn:* illa-crўmo, fleo, plōro, lūgeo. *phr:* Lacrўmas fundo, ēffūndo, profūndo Sōlvi in flētum, ire in lacrўmas, flētum ērūmpĕre. Lăcrymis indūl-gēre. Flētu lacrўmis, ōra, vūltum, genas rĭ-gāre, īrrĭgāre hūmēctāre, sūffūndere, spārge-re, īmplere. Túmidis stīllat tibi rīvus ocēllis. Lacrўmis ōra sĭnūsq; mādent. *v. Lugeo, Fleo.*

Lacrymosè, *Płácżliwie.*
lacrўmosus, *Płácżliwy, Łzáwy, Soczysty* Voll Zäher. *Hic bellum lacrymosum hic mi feram famam.* (Jamb.)
lăcrўmŭla, *Łezká, sub Łzá.* Zährlein/ Thränlein. *Frustrātur falsis gaudia lacrymulis* Catul.
Lacta, *æ. Fistulá 4.* lactans, *Mleczny 1. Doyna.*
lactāria, *orum. Mleczno* lactaria bos, *Doyna Krowá.*
lactaria herba, *Wilczy mlecz.*
lactārius, *adject: Mleczysty. Mleczny.* das Milch (gibt.
lactarius, *subst: Mlecznik 1.*
lactātus, *us. Karmienie 2. Lacte is. Mleko.*
Lactens, *Mleczysty, Sſący, Osysek.*
lacteo, *Sſę.* saugen. lacteolus, *Bieluczki.*
lactes, *ha. Kiſzká cienka, Słábizná, Mlecz rybi Błoná.*
lactesco, *Mlecznieię.* zu Milch werden.
lactĕus, *Mleczny.* Von Milch. *Lucet ebur, fusos cervix cui lactea crines.* V. *syn:* Cāndĭdus, cāndens, ālbus, nĭveus dūlcis, ſvavis.
lactibus lassis, vel laxis, *Przecharsty.*
Lacticinia in Mleczno.
lactis, *is. hæc Kiſzká cienká.*
lactis coacti massa, *Twarog.*
lactis acor, lactis sedimentum, *Maślanká.*
lactis flos, lactis pingue, *Smietáná.*
lactito, lacto, *à lacte, Karmię piersiámi.* Zu saugen geben. *Cur sit ager sterilis cur uxor lactitet, edam.* M. *phr:* Ubĕra do, præbeo, ădmŏveo sūggĕro Lācte nutrio, alo. Mām-mam pōrrigo præbeo. Lāctis ălimēnta do ālterīce māmmīlla ēduco. *v. Lac.*
lacto, *à lacio, Festo, Wabię, Łudzę, Zwłaczam 2*
lactoris, *is. f. Mleczne ziele.* ? *incertum quanta*
lactūca, *Sałata 1.* Salat, Lettich. *Claudere quæ Canas Lactuca solebat Avorum.* M. *epith:* Frōndens, sўlvēstris, vĭrĭdis, vīrens, mollis
lactuca sylvestris, *Jáſtrzębiec.*
Laculatus, Száchowány.
lăcūlo, [*as. Łoniſko czynię.*
lăcūna, *Loch, Doł 2. Dołek 1. Upádnienie ziemie, Dziura 2. Sadzawka bez ryb, & sub Wárgá.* eine Pfütz. Graben. *Unde cava, tepido sudant humore lacunæ.* Vir. *syn:* Fōssa.
epith: Căva, ĭnūndans, repens, pigra. ăquis, hūmōre. *phr:* Dēnsăq; sēpĭerant trĭstem ſpīnēta lăcūnam, (*Virg. 1. Georg.*) Præsērtim īncērtis ſi mēnsĭbus āmnis abūndans ēxit & ŏbdūcto lāte tĕnet ōmnia limo, ūnde căvæ tĕpido sūdant hūmōre lăcūnæ. *v. Lacus.*
lăcūnar, *aris. n. Strop 2.* Gewölb. *Jus nullum uxori, doctus spectare lacunar.* Juv. *v. Laquear.*
lacunarius, *Grabarz, Cieślá.*
lacunātus, *Dołkowáty.* (chen.
lăcūno, *as. Sklepię & sub Dołkowáty.* Gewölb ma-
lăcus, *us & ci. m. è Græco quod geminat. Jezioro, Staw 1. Sadzawká bez ryb, Kadź, Skrzyniá 4. Wapienna ſkrzyniá, Koryto, Przegrody, Strop 2. Gruba, Doł.* Ein See. *Et lacus æstivis intepet uber aquis.* Prop. *syn:* Stăgnum, palus. *epith:* profūndus, sēgnis, trānquīllus, īlīmis, pērſpicuus, gĕlidus. *phr:* Pālūstres ăquæ Līmōsus gūrges. Hic ſtăgnat hūmor frīgōre ætērno rigens. Lacus ūlva cœnōq; rĕfertus, ūlvōsa pălus, & mūlto tōrrida līmo. Seu ſtabit iners, ſeu pērfluet hūmor.
lăcuſcŭlus, *Dołek 1. Przegrody, Grubá.*
lăcŭturris brassica, *Kápustá Głowiasta.*
Lāda, *æ. Koziłep ziele.*
lădănum, *gr. Koziłepowy ſok. Corripuit primam Marcellus è Græco.*
lădon, *onis. Pies prędkonogi.*
læa brassica, *gr. Kápustá gładka.*
lædo, *Obrażam 1. 2. Ponieważam, Przymawiam* Verletzen, beschädigen. *Carmina læsa meo est, ladere & illa potest.* M. *syn:* ŏffēndo, vĭolo, nocĕo vūlnero.
lædor, *Obrażam się 1. 2.*
lælaps, *gr. Pies prędkonogi, Wicher.*
læna, *Szátá Miąższa, Szátá żołnierſka, Szubá.*
læna hyacinthina, *Szátá bieſiadna.*
læſio, *Læsura, Obraza 2.* Verletzung.
Lætabilis, Weſoły 2. Freudenreich. *Accipiam, cunctisq; meum lætabile factum.* Ovid.
lætāmen, *Gnoy 3.* lætanter, *Weſoło.*
lætaster, *Weſołek, Weſoły 1.* lætè, *Weſoło.* frölich.
læthargus, *gr. Milczkiem kąſaiący Pies.*

Lætifi-

Lætĭfico, *Rozweselam, Gnoię ziemię.* Frölich machen. *Lætificat magni, queritur quod tut per æquor.* Luc. *syn:* Hilaro, ēxhĭlăro, ōblĕcto, recreo, dēlecto. *v. Gaudio afficio.*
lætificor, *lætiscois Wesele się.* frölich sey.
Lætificus, Wesoły 2.
lætĭ ĭæ, *lætitudo. Wesele 1* Freud. *Adsit lætitiæ Bacchus dator & bona Juno* V *syn* Gaūdium. *ep:th* Blānda, fēstīva, fēsta *v Gaudium.*
Læto as Rozweselam. Gnoię 2 Uciesżyć.
lætor, *aris. Wesele się* sich erfreuen *Lætatur gemina votorum sorte, &c.* V. *syn:* Gaudeo ēx ulto *v. Gaudeo.*
lætus, *Wesoły 1 2. Rosły* frölich/ lustig. *Dign9 patriis qui lætior esse.* Vir. *syn:* Hĭlăris ălăcer, gaūdens, ŏvans. *v. Gaudens hilaris.*
læva, læva manus, *Lewicá.* die lincke Hand.
lævatus, lævigatus, *Gładzony.* glatt gemacht.
lævigo, *Gładzenie.*
lævigo, *as Gładzę, Szoruię, Scieram 3 Wymuskáć* glatt und eben machen. *v. Polio.*
lævigor, *Gładnieię.* lævinus, *Máńkáty.*
lævis, *Gładki 1.* glatt. *Tandem inter pateras & lævia pocula servent.* M. *v. Politus.*
lævitas, *Gładkość, Lipkość.* Glätte.
lævorsum, lævorsus, *W lewą* auff die lincke Seyten.
lævum, *Lewa stroná.* die lincke Seyt.
lævus, *Lewy, Nieprzyiázny, Szkodliwy, Głupi, Nieszczęśliwy & oppositū Szczęsny* Linck. *Item* unglücklich. *Ilionea petit dextra, lævaq; Serestū syn:* Sinister. *Metaph:* īnfaūst9 īnfēlix, măl9
Lăgănum, *gr. Placuszki z rożnemi przyprawámi. Ad porri & ciceris refero, laganiq; catinum* H.
lăgēna, *Flászká, Łagiew & sub Fáská & Piiánicá 2.* Eine Flasch. *Et signo læso non insanire lagena* Hor. *syn:* āmphora. *epith:* Căpax, spūmans, plēna, frăgilis, dūlcis. *phr:* Plēna mēro, Săgūntīno pōcŭla ficta luto.
lăgīne, *es. Wołowy ięzyk 3.*
lăgōis, *idis. f. gr. m. Kuropátwá.*
lăgophthalmus, *gr. subst: Powieki podnieśienie, chorobá & adject: Oczu niezawieraiący.*
lagōpŏdium, *gr. Owieczki.*
lăgōpus, *odis. vel odos. f. gr. Idem & Kuropatwá, Snieżniczki.* ein Vogel mit haarächtigen Füssen *Produxit A Martial, corripiunt Græci. Si meus aurita gaudet lagopode Flaccus.*
Laguna, Flászká.
lăgūncula, *Ł giewká, sub Łagiew, Flászká, an Łąká?* ein Fläschlein
lăĭcus, *gr. Laik, Swiecki 2. Niepoświęcony.*
lălĭsio, *gr. Oślę dzikie.*
lalia, lallus, *Lili.* lalló, *as. ibidem.*
lāma, *Káłuża, Doł 2.* ein Senckgrube.
Lambdacism9, Labdacism9, Quinctil: est litteræ L. *crebra & odiosa repetitio. Ut Sol & luna luce lucēt leni lactea.*
lambĕro, *Szarpam Szczypię 4. Drápię, & sub Od-*
lāmbĭto, *as. Chłepcę.* (*daię wet zá wet.*
lāmbo, *Liżę, Chłepcę, Dotykam 3. Piię 4. Ima się ogień, Podbiera rzeká.* lecken. *Sibila lambebant linguis vibrantibus ora.* V. *syn.* āllambo, līngo. *phr:* Līngua lāmbo, īgnis sȳdĕra lāmbit, āttīngit.
lāmella, *Blaszká, sub Blachá 2.*
Lamenta, æ. Nárzekánie.
lāmēntabĭlis, *Smętny, Záłosny, Rzewny* kläglich *Trojanas ut opes, & lamentabile regnum.* H. *syn:* Lacrȳmābilis, lūgēnd9, lūgubris, tristis, fūnestus.
Lamentarius, Smętliwy.
lāmēntātĭo, *Nárzekánie Krzyk żáłosny.* das Wehklagen. *Limineq; in ipso vasta lamentatio.* Ja.
lāmēntor, *Nárzekam.* Wehklagen. *Cum lamentamur non apparere labores* H. *syn:* Quĕror, lūgeo, plōro flĕo gĕmo dŏlĕo. *v. Fleo.*
Lamentatrix, Płaczká.
lāmēntum *Nárzekánie.* Klag. *Lamētis gemituq; & fæmineo ululatu.* V. *v. LacrymaFlet9Gemit9Querelæ*
lāmia, *gr. Nocnicá, Iędzá, Czárownicá, Sträszydło Mięszániec, Pies morski* ein Nachtgespenst. *Non prensæ Lamiæ puerū vivū extrahat alvo.* H.
lāmĭna, *Bláchá.* kupffer/ Zinnerne Platten. *Lamina mollis adhuc tenero est in lacte quod intra.* O.
Lamina sectilis, *Posadzka ścian.*
lamium, *Pokrzywá 4.*
lamnŭla, *Lamna æ. blaszká sub Bláchá 2.*
Lampada, æ. i. lampas.
Lampada trado alteri, *Zdaię Urząd.*

Lampadarius, *Swiecznik 2.*
lampădăphŏrus, *gr. Pochodnik 1.*
lāmpas, *adis vel ados. f. gr. Pochodniá 1.2. Kágániec 1.* eine Ampel. *Argolici clypei ut Phœbææ lampadis instar.* V. *syn:* Lȳchnus lucērna, fax tæda, lūmen, tēsta. *epith:* corūſca, pēndens, trĕmula, călens, nĭtens, fūlgida. *phr:* Trĕmula lūce cōrūſcāns. Pīnguēsq; ārdēre vĭdēntur lāmpădes. Sol flāmmĭgera lūſtrabit lāmpăde tērras effūlſit ſplēndēatis lāmpădis īnſtar. *v. Fax.*
Lampetra, Węgorz morſki, Piżawká morſká, Mineg.
lampūrus, *m. gr. Pies ogonek.*
lampȳris, *idis. f. gr. Złotnik robaczek.*
lămȳrus, *m. gr. ſub Jaſzczur.*
Lāna, *Wełná 1. Kądziel.* Woll. *Ante pedes calathi, lanaq; mollis erat.* O. *syn:* Vēllus. *epith:* Căndĭda, bĭbŭla, diſcŏlor, pūlchra, tīncta, āttălica. *phr:* Lānæ vēllēra, ſtāmĭna.
lana anſerina, *Puch gęſi.* Pflaumfeder von der
lana coacta, *Pilśń.* lana lignea, *Báwełná.* (Sanſ.
lanaria, *Mydelnik ziele.* lanaris, *Wełniſty.*
lanarius, *Wełniarz, Sukiennik* ein Wüllewebèr.
lanatum malum, *Pigwá 2.* (*ſmáty.*
lanatus, *Wełniſty 1. Mchem obroſty, Pilśniány, Ko-*
lāncĕa, *Włocznia, ó ſzczep, Dárdá.* Eine Lantz/ Spieß. *Lancea cōſequitur rūpitq; infiſti bilincem.* V. *ſyn.* Hāſta, hāſtīle, jăcŭlum. *v. Haſta.*
lanceārius, *Hálábartnik.* (*czenká.*
lanceātꝰ, *Włoczniq zábity.* lanceŏla, *Wło-*
Lanceolata, Włocznia ziele, Język czki 1.
lancĭcŭla, *Miſká máła.* (*pány.*
lancinatus, *Ránny, ſed propriè podrápány, Poſzar-*
lancīno, *Szarpam, Przecinam.* Stechen. *Hoc omne quidquid lancinamur non dolet.* (jamb:) *ſyn:* Strĭmŭlo, pūngo. *v. Pungo.*
lancŭla, *Miſká máła, Szale máłe.* (*ſtat.*
lānea, lāniārium, laniatōrium, *Rzeźniczy war-*
lānea veſtis, lanearium, *Wełnianká.*
lānĕus, lāneſtris, *Wełniány.* Wüllen. *Laneus Euganei lupus excipit ora Timani.* Mart.
lāngueo, langueſco, *Nieochotnym, Gnuśnieię Słábieię.* Müd und ſchwach ſeyn. *Vita tulit triſti languebant corpora morbo.* Virg. *ſyn:* Lāngueſco, tōrpeo, tōrpeſco, mārcēſco. *phr:* Lānguĭda sēgnis cōrpŏra tōrpor hăbet, ōccŭpat, ăl-lĭgat, vīncit, cōnſtringit. Lānguent ēxhauſto rōbore vīres. Tōtum cōrpus īngēnti lānguōre jăcet sĭne vīrĭbus ægrum. Tēntāti grăvibus mōrbis. Tābĭficus cōrpŏra lānguor habet.
languidè, *Nieochotnie, Leniwo, Słábo.*
lānguĭdus, languĭdŭlꝰ *Słáby, Mdły, Nieochotny, Gnuśny, & ſub Fárbá blada* Schwach/ krafftloß. *Ac velut in ſomnis oculos ubi languida preſſit.* Vir. *ſyn:* Lānguens, tōrpens tārdus, īnfirmus dēbilis, dēbĭlĭtātus, æger, mōrbĭdus, īnvălĭdus. *v. Infirmus & Æger.*
lānguor, *Słáboſć, Mdłoſć, Chorobá.* Schwachheit/ Trägheit. *Eligit & rurſus molli languore ſolutus.* O. *ſyn:* Torpor vetērnus, mōrbus: ĭnērtĭa, sēgnities, īgnāvia sōcōrdia, pigrĭties. *epith:* grăvis, ăcērbus, frīgĭdus, lēthĭfer. *phr:* Cōrpus āttĕnŭans. Nec plūra sĭnit me dīcēre, Tābĭficus cōrpŏra lānguor hăbet. Lānguor mēmbra prĕmit, ārtus debĭlĭtat.
lăniātio, *us.* laniatus, *Szarpánie, Károwánie, Rozſzarpánie.* Zerhauung. *Diſperſa fœde membra laniatu effero.* (Jam:) S
lānĭcia, *æ. Wełniſte bydło.*
lānĭcium, *idē & Owiec ſtádo, Wełná.* Wüllwerck. *Si tibi lanicium curæ &c.* V. *ſyn:* Lānĭfĭcĭum.
lanicium ſylvarum, *Jedwab.*
Lanicutis. Koſmáty, Wełniſty.
lănĭēna, *Rzeźniczy warſtát.* Fleiſchbanck. *Laniena quando ſævit Hippocratica.* (Jamb.) P.
lānĭfica, *Przędká.* ein Wüllenſpinnerin.
lanĭfica ars, *Sukiennictwo.*
lānĭfĭcium, *Wełnq robienie, Sukiennictwo, Przędziente.* Wüllwerck *ſyn:* Lānĭſĭum. *phr:* Pāllădis Mĭnērvæ ārs, ſtūdium, ŏpus. Lānĭficam pēnſis īmpŏsŭiſſe mănum. Aut dūcunt v. trăhunt lānas, aut ſtāmĭna pōllĭce vērsānt, Sĭve rūdem prīmos lānam glŏmĕrābat in ŏrbes: Seu dĭgitis sŭbĭgēbat ŏpus rĕpĕtītaq; lōngo Vēllĕra mollībat nĕbŭlas æquantia trāctu, eſt mĭhi quæ lānas mōllĭat ăpta mănus.
lānĭficus, lanifex, *Wełniarz, Sukiennik* Wüllenſpinner. *Si mihi lanifica ducunt non pulla ſorores.*
lānĭger, lanifer, *Wełniſty.* Der Wüllen trägt *Lanigeros agitare greges, hirtasq; capellas.* Vir.

Lanigêr grex, *Owiec ſtádo.* lanign9, *Rzeznic̆zy.*
lănio, *onis. Rzeźnik.* ein Fleiſchhacker. *Quis tibi nunc lanio cernenti talia ſenſus?* Sedul.
lănio, *as. Szarpam 1. 2. Kąſam, Rozdzieram Roztargáć.* Zerhauen / zurſtücklen. *Diſciſſos nudis laniabant dentibus artus.* Vir. *ſyn:* Lăcĕro, dilăcero, dīſcērpo, dīſlero. *v. Lacero.*
lăniōnius, *Rzeznic̆zy. Lanipendia. Przędká.*
lānifcus, *Bindá 4.*
lănista, *æ m. Szermierſki miſtrz, & ſub Wyſiekácz.* Ein Fechtmeiſter. *Pinnirapi cultos juvenes, juvenesq; laniſtæ.* Juv.
lănista avium, *Ptáſznik 1.* lanius, *Rzeźnik 1.*
lanius major, *Srokos.*
lānocŭlus, *Płatek, człowiek.*
lanōsĭtas, *Koſmátość.* lanoſus, *Wełniſty 1.*
lanugine obtexo, *Mſzę.*
lānūgĭnōſus, *Koſmáty, Mchem obroſły, Zároſły.*
lānūgo, *inis. Koſmáciny, Mech 3.* Mos. *Dum nulla teneri ſordent lanugine vultus.* M. *epith:* Tĕnĕra, năſcens, nŏva, roſĕa, rīdens. *phr:* Prīma nŏva barba. Lānūgĭnis ūmbra. Dum rŏsĕus vĕnit ūmbra gĕnis. Vălĭdæ nōndum ārgūmĕnta jŭvĕntæ īrrepsēre gĕnis. Prīmæ flos jŭvĕntæ Tum mĭhi prīma gĕnas vēſtibat flōre jŭvĕnta. Cui nūlla tĕnĕri sōrdent lānūgine vūltus. Lānūgo gĕnas tĕgens, ōrnans: Gĕnis, mālis īnsērpens, per gĕnas ſerpens ēnāſcens, ŭbi flōre nŏvo pubēſcit firmĭor ætas. Sīgnābat tĕnĕras dŭbia lānūgine mālas. Per tua lānūgo cum sērpĕre cœpĕrit ōra Sūberat flāvæ jam nŏva bārba gĕnæ. Nova lānūgo faciem vēſtīvĕrat. Tĕnĕra pŭer ut lānūgine vērnat. Cum tĭbi vērnārent dŭbia lānūgĭne mālæ. *v. Juvenis & Adoleſcens.*
lanugo linteorum deraſa, *Fleytuch.*
lanugo terebræ, *Trocíná.*
lanx, *Miſa plaſka, Szala.* Ein Platte / oder breite Schüſſel. *Item* Ein Waagſchüſſel. *Dona ferunt, cumulantque oneratis lancibus aras.* V. *ſyn:* Stătēra trūtĭna, libra, bĭlanx, vel ſcŭtŭla cătinus parōpſis, pătina. *epith:* Æqua, jūſta cērta, pānda, rĕpānda, æquālis pēndula, pēndens.
lanx cavata, panda. *Miſa ſpora.* (*kobyli.*
lăpăthium, lapathum, lapathus, *hic gr. Szczaw*
lăpicida, *Kámiennik.* Steinhauer.

Lăpĭcīdinæ, *Kámienne gory.*
lăpĭdārius, *ſubſt: Kámiennik.* Ein Steinhauer *Inde ibis porro in latomias lapidarias.* (Jamb.)
lapidarius, *adject: Kámienny.*
lapidat, *Kámienny deſzcz pada.*
lapidātio, *Kámienowánie.* Steinigung.
lapidator, *Kámienownik.*
lapideſco, *Kámieię, Twardzieię.* ſteinhart werden.
lapideus, *Kámienny 1. Skámiáły.* Steinern.
Lapidicida, Kámiennik. Lapidicina Kámienne gory
lăpĭdo, *as Kámienuię.* Steinigen. *phr:* Lăpĭdĭbus, sāxis pĕto, āppĕto, ōbruo. Sāxa jăcĭo, mĭtto. Sāxōrum grāndine lacēſſo, pērcŭtio, opprĭmo, āffīgo. Lăpidum īmbre ōbruo. Lăpĭdum mōle sĕpĕlio. Hīnc ātq; īnde sŏnat cīrcum căva săxĕus imber Tĕmpŏra, Săxōrum crĕpĭtant ſub vūlnĕre mălæ, īncūſſo crĕpŭerunt pōndĕre mālæ. Crēbris īnflīgunt vūlnĕra sāxis. Īmmīſſis ĭctus īngĕminant. Hīnc ātq; īnde ferit cava tĕmpŏra săxĕus īmber Et cīrcum frōntem ſtrīdent fera mārmŏra Sāxorum Stĕphănus grāndine pūlſus ŏbit. (*Vide de Divo Stephano.*) Lăpidum ſub grăndine dira, ēflāſti fēlicem ănĭmam cœlumque pĕtīſti.
lăpĭdōſus, *Kámieniſty.* Steinächtig *Ferre pyrum & prunis lapidoſa rubeſcere corna* V. *ſyn:* Sāxoſus, petrōſus ſcrūpeus. *phr:* Sāxis frĕquens, āſper, Lāpis ōmnia nūdus ōbdūcit.
lapĭlli, *Kámyczek drogi, Kleynoty.*
lăpīllus, *Kámyczek* Ein Steinlein. *Excurſusq; breves tentans, & ſæpe lapillos.* Virg *ſyn:* Călcŭlus, ſcrūpus, *vel* gĕmma. *epith:* Lȳbĭcus, tĕres, pĕregrīnus, pērlūcens, cŏlōratus, nĭtens Scythĭcus, lūcens. *phr* Cōnchas, pĭctoſque lapīllos pōntus hăbet; pūra colorātes īntērſtrĕpit unda lapīllos. Cārpſit ĕrithræo nitidos ex ōrbe lapīllos. Eois pĕctus vărĭāre lăpīllis *v. Gemma.*
Lapio, is. Kámieię, Zátwardzam, Trapi mię.
lăpis, *idis. Kámień 1. 2. Mil znák & ſub Nagrobek 2. Nikczemnik, Munia.* Ein Stein. *Non timet hoſtiles jam lapis iſte minas.* Mart. *ſyn:* Sāxum, silex. *epith.* Grāvis rudis, īnfōrmis, rĭgĭdus, ſcăber *phr:* Māgnæ ōſſa părentis

rēntis, Qui mōlle cāvātur ăqua. Rīvus mūſcōſo prosĭlit è lăpide.
Lapis ærosus, *Kámień miedzowy.*
lapis Armenius, *Kámień ciemnozielony.*
lapis cavatus, *Rurna cząſa.*
lapis finalis terminalis, *Kopiec 2.*
lapis fiſtulōſus, bitulus, *Kámień dziarſtwiſty, Dziarſtwo, Kámień z pjány morſkiey.*
lapis Heracleus, lydius, *Kámień probny.*
lapis molaris, *Kámień młyńſki.* ein Mühlſtein
lapis quadratus, *Kámień cioſany.*
lapis ſchiſtus, lapis ſpecularis, *Kámień przezroczyſty.* lapis vivus, *Ilkrzyk.* lapis ſilex, *Krzemień.*
lapis Tracius, *Kámień ogniſty.*
lăppa & lappa major, *Łopian.* Kletten. *epith:* Tĕnax, rĭgĭda, āſpĕra, vĭridis, vĭrens.
lappa canaria, *Rzep 2.* (nowy.
lappa minor, *idem & Łopian.* lappāceus, *Łopiowy.*
lappāgo aſpera, *Oſtrzycá ziele.*
lapsābundus, *Upadaiący, Potaczaiący ſię, Słáby.*
lapſana, *a. gr. Brzoſkiew polna* wilder Kohl.
lapſans, *Potaczaiący ſię.*
lapſo, *onis. Spádnienie, Upádnienie 2.* ein Fall.
lapſo, *as. Upadam często, Pośliznąć ſię.* fallen.
lapſus animi, *Zápámiętáły.*
lapſus facultatibus, *Podupádły.* verarmet.
lapſus, *us. Upádnienie 1. Spádnienie, Pośliznienie, Suwánie.* Ein Fall. *v. Caſus.*
Lăquear, *Strop 2.* Eine gebogene oder gewölbte Bühn. *Erigitur, ſummiq; ferit laquearia tecti.* V. *ſyn:* Lăcūnar, lăquĕārium, tăbŭlātum. *epith.* pĭctum, cælitum, aūrātum, cāvum, fūlgēns, micāns, ſplēndidum, mārmŏreum, māgnĭficum cŏrūſcāns, gēmmifĕrum, cŏrūſcum, cēlſum, āmplum. *phr:* Laquĕāta tecta. Cŏmpācta trăbes. Non aūro nitĭdæ trăbes. Nec fulget āltis ſplēndidum tectis ĕbur. Nĭtet lăquearibus aūrum.
lăquĕātor, *Uſidlaiący, & ſub Wyciekácz.*
laqueatus, *à laqueari, Sklepiſty, & ſub Strop.*
laqueatus, *à laqueo, Związány.* verſtrickt.
lăqueus, *Sidło ná ptaki, Powroz do obieſzenia, Związek, Łápáczká 2. Szubienicá 3.* Ein Strick/ Band. *Et laqueis captare feras &c.* V. *ſyn:* Vĭncŭlum, rēte, *vel* dŏlus.
Lār, *aris. m Bożek domowy, Ogień, Dom, Hetman Anioł.* Die Haußgötter. *Sed patrii ſervate Lares, aluiſtis iidem.* Tib:*(Dii patrii ſunt, domorum protectores: quandoq; pro ipſis domibus ſumuntur.) ſyn:* Pĕnātes dŏmus, fŏcus *epith:* fidēles, patrĭi, bĕnĭgni, sāncti. *phr:* Dii patrĭi. *v Domus. Lar nomen proprium Ducis. Latis facit Priſcian. non Laris, ut alii.*
Laralia feſta. Feſto eadem Compitalia Scalig.
Lārārium, *Káplicá, Báłwochwálnia.*
larbaſum, *Oczna przyprawá.*
Lardaria, a. B. Trzmiel.
lārdum, *Słoniná.* Speck. lares, v. lar. *ſuprà.*
largè, *Hoynie, Dość, Obficie* reichlich/überflüſſig
Largificus, Hoyny, Szczodrobliwy. Largifluus, Obfity
Largiloquus, Wielomowny, Obiecownik.
lārgior, *iris. Daię 1.* Schencken/ frey geben. *Præſenti tibi maturos largimur honores* H. *ſyn:* Do, dōno, ĭmpērtio ĭmpērtĭor, dĭſtribuo.
lārgĭtas, *Szczodrobliwość, & ſub Rozrzutność.*
lārgiter, *largiùs, Hoynie, Dość.* Reichlich vollliglich *Largiter & morbi generatim ſecla tenere*
lārgĭtio, *Dárowánie, Podárek, Zákupowánie.* das reichlich außſchencken *Cujus apud famulos jam cum largitio pura.* Virg.
Largitionalis, Podſkarbi.
lārgitiōne cæcare, *Przedárowáć.*
lārgĭtor, *Dawcá, Zákupnik.* Der freygebig iſt. *Largitor ipſe tunc viciſſim ut naufragus.* Jamb.
largus, *Szczodrobliwy, Obfity* Freygebig. *Largus opum, & lingua melior, ſed frigida bello.* V. *ſyn.* Amplus, latus, *vel* liberalis.
lāricīnus, *Modrzewowy.* (apud Plautū.
lāridum, *Słoniná. Corripit* a. *Clavig. potiq, longum*
larignus, *Modrzewowy.*
lārignus fungus, *Modrzewowa gębká.*
lārix, *icis. f. Vitruv. maſc. gen. Modrzew.* (*Arbor duriſſima, cariem nō ſentiens.*) *Et larices, fumoq; grave ſerpentibus urunt. &c.* Luc. *epith.* Dūra, longæva, pĕrēnnis. *phr:* Et rōbuſta lārix ĭgni ĭmpĕnetrābile lĭgnum.
larix pumila; *Jwá.*
Lārva, *Máſzkárá, Obłudá.* Ein falſch bemacht Antlitz.

Antlitz *syn*:Pērsona. *epith*:Prōcāx,lūdīcra, ĭnānis *phr*. Vūltus cōnfictus, mēntītus ēmēntītus. Spĕcies fālsa, ĭnāne sĭmŭlācrum. *Pro Spectris & Manibus. v. Spectra, & manes.*
Larvæ, *ha. Stráchy nocne.* Nachtgespenst.
lārvālis, *Stráſzliwy, & ſub Máſzkárá. Projicit ac nebulis larvalibus exuit artus.* Ar.
larvalis forma, *Obludá.*
lārvātus, *Przebrał ſię, pro perſonato, Sipont. uſurpat. Oczárowány, Szalony.* Mit einem falschen Antlitz angethan. *ſyn*: Pērsōnātŭs. *phr*:Fīctus īndūtus vūltus. Făcĭem mēntītus,Fālſam ſpĕcĭem gĕrēns ălĭēnos sĭmŭlāns vūltus.
Larvialis, Stráſzliwy. lārvo, *as. Urzekam.*
Larvor, aris. Czáruię. lārus, *gr. Rybitw ptak.*
larus cinereus, *Kulig. an Łyſká.*
lăsănum, *gr. Stolcowe naczynie, Urynał.*
lāſcīvia, *Jurność, Pſotá, Roſpuſtá.* Geylheit/Uppigkeit *Floribus & foliis laſcivia læta monebat* L.
lāſcīvio, *is. Beſtwię ſię 2.* geyl/ gotloß ſeyn. *Ponite, dilecto volo laſcivire ſodali.* S.
Laſcivitas, Jurność, Roſpuſtá. Geylheit.
lāſcīvus, *Jurny, Wſzeteczny, Roſpuſtny.* Geyl/ unzüchtig. *Luxuriam laſcivus habet, vitiiq; miniſter.* Arat. *ſyn*: Pĕtūlāns, prōcāx, sălāx mōllis lūxūrĭōſus, lĭbīdĭnōſus.*v. Libidinoſus*
lāſer, *ſub Czartowe łayno & Cyreneyſkie ziele, an Dzięgiel.* (*ſerpitifer*
Laſeratus, laſerpitiatus, leſerpicifer,Catul, al. la-
laſerpitium, *Cyreneyſkie ziele.*
laſſetus, *Sprácowány.* müd gemacht. (den.
laſſeſco, *Morduię ſię, Uſtáię, Oſtabieć.* müd werlaſsĭtūdo, *Sprácowánie.* Mattigkeit. *Cave laſſitudo poplitum curſum levet.* Jamb.
lāſſus, laſsŭlus, *Sprácowány.* Müd/matt/erlegen *ſyn*:Lăſsātus, fătīgātus, fēſſus dēfēſſus. *phr*: Via, dēvĭa, lābōre frāctus, cōnfēctus, lānguens.
laſtaūrus, *gr. Wſzeteczny.* (guens.
Lātè, *Szeroko.* breit Latè patit, *Szeroki.*
latēbra, *Skrytość, Łożyſko 1. Kąt.* Ein heimlich verborgen Läger/Unterſchleiff. *Tum latebras animæ, pectus mucrone recludit.* Vir. *ſyn*: Lătĭbūlum, căverna, ſpĕcus antrum, ſpelunca ſpēlæum. *epith*: rĕcōndita, lătēns, rĕmōta, ſquālĭda, tūrpis, ĭrrĕmĕābĭlis. *phr*. Lătebrōſa domus Tĕnebrōſa tēcta lŏca, āntra. Quæ lābўrīnthæas potĕrunt vāſtāre lătebras tĕmpŏra? Cæcis ſpēlūnca lătebris. *v. Specus.*
Latebra ſcribendi, *Piſmo taiemne.*
latēbrĭcŏla, *Pokątnik.* lătēbrōſe, *Pokątnie.*
lătēbrōſus, *Skryty 2. Lochowáty.* Voll Hölen. *Cui domus, & dulces latebroſa in pumice nidi.* Vir. *ſyn*:ōbſcūrus tĕnebrōſus cæcus, lătēns, ōccūltus. *phr*: Cæcis ōbſcūrus lătebris. Sōlis, ĭnăccēſſus rădĭ's. *v. Obſcurus.*
lătēnter, *Potaiemnie.* verborgen.
lătĕo, *Kryię ſię.* Verborgen liegen. *Non latuere doli fratrē Junonis & iræ.* V.*ſyn*:Lătēſco,dēlĭtēſco, lătĭto, ābſcōndor, ābdor, ōccūltor. *v Obſcurus.*
lăter, *Cegłá.* Ein gebackener Ziegelſtein. *Conſtringunt igni lateres, operisq; futuri.* Vict.
lătĕrālĭa, *ium. Sumowanie.* lătĕrālis, *Boczny.*
lătĕrāmen, *Gliniány ſtátek.* lătĕrātia, *æ. Cegielnia*
lătĕrārius *adject.à latus eris. Poboczny* zur Seyten
lătĕrārius, *ſubſt. à later, Strycharz.* (gehörig.
lătĕrcŭlus *Cegłá, Czworográniáſta rzecz, Piernik Szach* lătĕritius, *Ceglány.* von Ziegel gemacht
lătĕrna, laterna, cornea, punica, laternarius, *Láternia.* Ein Leuchte/ Letern. *Dux laterna via clauſisſeror aurea flammis.* Mart. *ſyn*: Fāx, lychnus *epith*:Nŏctūrna, īgnifĕra. *v. Fax.*
lătĕro, *onis. Hálábartnik.*
lătrūncŭlāria, latruneularia tabula, *Száchownicá.* ein Brett zum Schachſpiel.
lătēſco, *is. Szerzę ſię.* breit werden.
lătex *icis.m.& f.Ciekąca rzecz, Wodá.* Allerley Fliesſige Ding. *Securos latices,& longa oblivia potans. ſyn*: Hūmor liquor, ăqua. *v. Aqua &*
lăthўris, *idis. gr. Skoczek mnieyſzy.* (*Fons*
lăthўrus, *gr. Cieciorká.*
lăriālis, *Włoſki, Łáciński.* Welſch.
Latibulo Latibulor, Kryię ſię,
lătĭbŭlum, *Skrytość.* Ein Unterſchleiff. *Hiantia inter latibula exeſi ſpecus.* (*kutaſ*,*mi.*
lati clavi tunica, laticlavia tunica, *Szatá z*
lăticlāvium, *Szátá Senatorſka.* ein Rathſrock
lăticlāvius, *Senator.* Lătĭfūndium, *Włość.*
lătīnè, *Po łácinie.* Leteiniſch. & *ſub Po proſtu*

Lătīnĭtās, latinum, latina lingua, *Łacina.*
latĭnitātis auctor, *Łacinnik.*
lătīnus, latīniensis, *Łaciński. Tela Latinorum, septenosq; orbibus orbes* Virg. Rēx ārva Lătīnus, & ūrbes, Jam sĕnĭor lōnga plăcĭdas in pāce gŭbĕrnat.
lātĭo, *onis Stánowienie, Noszenie.* das tragen.
lătĭtātĭo, *Krycie się.* lătĭto, *à lateo. Kryię się.* sich ver bergen. *Quis modus argenti fulvo latitaret in auro.* P.
lātĭto, *à fero, Naszam.* lātĭtūdo, *Szerokość.*
lătĭum. *Włoska ziemiá.* lătĭus, *a, um. Włoski.*
lātŏmiæ, *Latumiæ, gr. Kámienne gory.*
lātŏmus, *gr. Kámiennik.* Ein Steinbrecher.
lātor, *Postániec niosący, Oddaiący, Okurrent.* Ein Träger. *Latorem frustra credendum est æthere missum.* Mant.
lātor legis, *Práwodawcá.* latrāns, *Głodny. tr.*
lātrātor, *Szczekácz.* Ein Beller. *Retia dum cessant, latratoresq; molossi* Mart.
lātrātus, *us. Szczekánie.* Das Bellen der Hunde *Venator cursu, canis & latratibus instat.* Virg. *epith:* ăcūtus, cănōrus, hōrrĭbĭlis, tērrĭbilis clārus, hōrrĭsŏnus. *phr:* Sævit cănum latrātus in aūras: intōnat, rĕsŏnat, pĕrsŏnat latrātĭbus æther Cĕrvus cănum latrātibus ăctus.
lātrīa, *gr. Chwała Boża.* Verehrung Gottes.
lātrīna, latrinum, *Łaźnia domowa, Prywet.*
lātro, *onis. Hálábardnik, Rozboynik, Łowiec Zołnierz pieniężny, Száćh.* Ein Mörder. *Ut jugulent homines surgunt de nocte latrones.* Hor. *syn:* Fūr, raptor, prædo. *v. Fur.*
lātro, *as. Szczekam* 1. 3. *Wołam* 1. *Mowię głośno, Upominam się.* Bellen. *Explorare juvat, ventremq; explere latrantem.* Vict. *syn:* ēdo, mītto latrātum. *phr:* Latrātus tōllĕre in aūras. Cănes latrātĭbus instānt. Aūras cāmpos, æthera lātrātĭbus īmplēre. Dŏmĭnum latrātu pērsŏnāre.
Latrocinalis, Rozboyniczy.
lātrōcĭnātio, *Rozboy, Łupienie.* Mörderey.
lātrōcĭnium, *Rozboy* 1. *Zołnierska* 2. Mörderey *syn:* Fūrtum, răpīna, præda, *v. Furtum.*

Lātrōcĭnor, *Rozbiiam. Zołduię.* Mörderey treiben. *v. Furor, & Prædor,*
lātrūncŭlātor, *Rozboyniczy szpiegierz, Herszt, Woyt.* ein Blutrichter. (stin.
lātrūncŭlus, *Rozboynik, Łotr, Száćh.* Schach-
lātus, *ti. Szeroki.* weit/ breit. *Gallia nec latis audax Hispania terris.* V. *syn* āmplus spătĭōsa, pătŭlus *phr:* Lāte ēxtensus, ēffūsus, dīffūsus.
latus, *eris. Bok, Stroná* 1. *Kráwędź.* die Seyt. *Impulit in latus, & venti velut agmine facto.* Virg. *syn:* Cōstæ. *epith:* Dēxtrum, sĭnīstrum, lævum, mōlle, tĕnĕrum. *phr:* Lătĕrum jūnctūræ, pārtes, cōmpāges
lātus regionis, civitatis. *Pierzeia.*
lātus-clavus, *Senatorska godność, Szátá, Senatorska Szátá z kutasami. Prætextam & latum clavum prunæq; bătillum* Hor.
lātuscŭlum, *Bożek.*
Lăvācrum, *Wánná, Łáźnia, an Umywádlnik.* ein Bad. *avidus splendere lavacris.* Cla. *v. Balneū.*
lăvābrum, *Wánná.* ein Wanne.
lăvātio, *Mycie, Kąpánie, Kąpiel.* das Waschen.
lăvātrīna, *Pomywádlnik, Stek, Łáźnia domowa.*
laudābilia, *ium. sub Sentencya* 1.
laudābĭlis, *Chwalebny, Chwalny.* Löblich/rühmlich. *Natura fieret laudabile carmen an arte?* Hor. *syn:* Laūdāndus, hŏnōrāndus, cŏlēndus, cĕlebrāndus, mĕmŏrābilis, ēgrĕgius, īllūstris. *phr:* Plēnum laūdis ŏpus. Cūnctis mĕmŏrābile terris. Cui dēbita laus īngēns. Laūde fĕrēndus Laude dīgnus. Res dīgna Cămœnis Fāctum īngēns, pūlchrum laude ferēndum. Nullum majus ŏpus mīrātur, & æquat ŏlўmpo. Fāma vĕtus mănet hunc præclāra lăbōrem glōria. & pŭer īste fŭit cāntāri dignus.
laudabiliter, *Chwalebnie.* löblich.
laudāndus, *Chwalny.* laudatio, *Chwalenie kogo*
Laudativus, Chwalący. (das Loben.
laudātor, *Wysławiácz, Pochwalácz.* ein Lober/ *Derisor verò plus laudatore movetur.* Hor. *syn:* Laudum præco. *epith:* īngĕnĭōsus, dŏctus, industrius, īnsignis cĕlĕber, īllustris.

Laudicana, laudicenus, Pochwaláćz, Storzypiętká.
lāudo, *Chwalę 1.2. Przywodzę, Daię pokoy, Gánię & sub Toś chłop.* Loben/ preiſen. *Reſpondet, laudatur ab his, culpatur ab illis* Hor. *ſyn:* Celebro prædīco. *phr:* Laūdibus ēffēro, tōllo ēxtōllo dē ōro, ōrno, āfficio illuſtro commēndo cēlebro; ad sȳdēra, ſub āſtra in cœlum, tollo. Cœlo laudibus æquo. Hŏnōrem, laūdes trĭbuo īmpērtio, īndīco. Do mūnĕre laudem. Laudibus in āſtra fēro. Præcōnia laudum cēlebro. Hērōis nōmen laūdes căno, cōncino, carmine dīco cēlebro, ſcrībo. Laudes lȳra, cāntu cēlēbro. Vīrtūtum nōmen dīctis ēxtēndere. Tuasq; īngĕnio laudes uberīore canūnt. O qui nōmĭnibus cum ſis gĕnerōſus ăvōrum ēxsŭpĕras mōrum nobĭlītāte gĕnus. O dĕcus Aūsŏniæ, ſpes o fidīſsīma gēntis. o Clārum milĭtiæ. Frōnte, tōgæq; dĕcus. Nec gĕnus illa tŭos æquè cēlēbrābit hŏnōres. Cāntetur tōto nōmen in ōrbe mĕum. Ergo fĕram lāte tua fācta per ūrbes fīnitīmas, sēmpērq; meo cēlēbrābere cāntu. Nūlla mĭhi ſtātŭānt finem te fāta cănēndi, cārmĭnibus sēmper cēlēbrābere nōſtris. (*ziele*
lăver, *eris. hoc, aliquando hæc, herba Potocznik*
lăvērna, lavernio, *onis. utrūq; maſc. ge. Złodziey.*
lăvo, *as. & is. Umywam, Płoczę, myię ſię, Kąpię ſię, Pierzę, Oczyściam ſię* Waſchen. *Poto, cano, lavo, cœno, quieſco.* M. *ſyn:* ābluo. *v. Abluo.*
lavor, *Kąpię ſię.* (Lorbeerblat.
lāurea, *Bobkowy wieniec, Wieniec. Promocya* ein
lāureātus, *Pod maiem ſub May, Bobowym liściem ozdobiony Promot.* mit Lorbeerblättern gekrönt
laureŏla *Bobkowy wieniec, Promocya, Wilcze łyko.*
laureōtis, *is. f. ſub Moſiężne odmioty.*
laurētum, *Bobkowy ogrodek.* (*woc.*
lāureus, laurĭnus, *Bobkowy.* lauri baccæ, *Bobek owoc.*
laurĭces, *Kroliki młode.* (*&c.* Luc.
Lauricomus, Bobkowy. Lauricomos ut ſi per montes, &c. Luc.
Laurifer, a, um & Lauriger, Bobkowym liściem ozdobiony Das Lorbeerbaum trägt *Lauriferos nullo comitetur vulnere currus.* Luc.
lāurus, *us & ri. Bobek drzewo. May.* ein Lorbeerbaum. *Et non aſſiduo laurus aduſta ſono.* O. *(Arbor Apollini ſacra, victoriæ ſignum & præmium.) epith:* Vĭridis, tĕnera, frōndōſa, vĭrēſcēns, cāſta phœbea, Apōllĭnea, Dēlphĭca, Pārnāſſia, Pīeria, triūmphalis, præſcia. *phr:* ārbor Phœbi. Phœbēa, Pārnāſſia, Pārnāſſi ārbŏr. Laurus Phœbi dĕcus, Phœbo ſacra, dicāta, grātīſſima. Lauri frōndes: gērmen Apōllĭneum sērvāns ætērnum frōnde vĭrente dĕcus, utq; vīret ſemper laurus, nec frōnde căduca cārpĭtur, ætērnum ſic habet illa dĕcus. Ætērnos gĕrens frōndis hŏnōres, laurea sērta, vīctricis præmia frōntis, īte triumphāles cīrcum mea tēmpora lauri. Vīcĭmus ōrnātīq; cōmas hĕdĕris, & vīrgĭne lauro. Venturi præſcia laurus. Crēpĭtet pene laurea flāmmis. *ſic per laurū aduſtam Antiqui futura prævidebant.* Quæ Dēlphĭcōrum filia mōntium, cælo tonāntem non mĕtŭis Jŏvem
laurus Alexandrina, idea, *Jágodá bábia.*
laurus taxa, *Jágodá liſtna.*
laus, *Chwałá.* Lob/ Preiß/ Ruhm. *Laudibus immodicis Cares in aſtra ferant.* M. *ſyn:* Glōria hŏnor, dĕcus fāma, nōmen præcōnium ēncomium, laudātio. *epith:* Māgnifica, sŭpērba, pērēnnis, īmmōrtālis, ſplēndida. *phr:* Præcōnia laudum. Nomĭnis præcōnia, mōrtis. Non pārvas ănimo dat glōria vīres: & fæcunda făcit pēctŏra laudis ămor. Noſtra per īmmēnſas ībunt præcōnia laudes. Laudibus īpſa tŭis rĕsŏnānt fōra.
Lauſus, us. Płácz. lautè, *Hoynie, Chędogo.* zierlich
lautè diverſari, *Dobrze ſię mieć.* (geben.
Lautia orum. Poczeſne, Poſelſka izbá. Schencks
lautia loca, *Doſtátek, Ochędoſtwo, Rozgardyas.* Pracht und Herrligkeit. *Sis ſitiis lauticiis,*
lautiuſcŭlus, *Ochędożny.* (*Pitaneis.* Scaz.
lautŭmārius, lautumiarius, *Kámiennik 1. Nie-*
Lautumiæ, idem Latomiæ. (*cnotliwy.*
lautus, *Omyty, Ochędożny, Czyſty, Hoyny, Doſtátni Obfity, Bogáty, Roſkoſznicży* Herrlich/ köſtlich/ ſchleckerhafft. *Romanoq; foro, & lautis mugire carinis.* Virg. *ſyn:* Splēndidus, cōncĭnnus, pulcher, ēxcultus, māgnĭfĭcus, dīves, ŏpŭlēntus.

Lax, acis. f. Zdrádá. Betrug.

lāxāmentum, *Odpocznienie, Ulżenie, Przeſtwor, Roſpor* zulaſſung Ruh von der Arbeit. *& ſub Dyſpenſacya.*

laxatio, *Przeczyſzczenie.*

laxātio, *Spuſzczánie.* Auffthuung.

lāxatis curis, *ſub Sobie.* laxatus, *Wolny.*

laxè, *Przeſtworno, Szeroko, Wolno.* weit.

laxĭtas, laxitudo, *Szerokość. Przeſtwor.* Weite.

lāxo, *Popuſzczam 2. 3. Ulżywam, Uwalniam. Rozprzeſtrzeniam, Spuſzczam łuk.* Weit machen/ auffthun. *Vix primos inopina quies laxaverat artus. V. ſyn:* Rĕlāxo, rĕmītto, *vel* dīlāto, ēxtēndo prōtrăho.

laxus, *Szeroki, Przeſtworny, Wolny, Słáby.*

Lea, *latinum. Lwicá.* eine Löwin. lēa *gr. Kapuſtá*

leæna, *Lwicá* eine Löwin *Squamoſusq; draco & fulvâ cervice leæna. V. ſyn:* Lĕa. *epith:* Tōrva, gĕnĕrōſa, Gĕtula, Lўbĭca, Hīrcāna, ſæva, fĕrox. *phr:* Tōrva leæna, lŭpum sĕquĭtur, lŭpus īpſe căpēllam. Tēmpŏre non ălio cătŭlōrum ōblīta lĕæna Sævĭor ērrāvit cāmpis. Utq; fŭit cătŭlo lactēnte ōrbāta lĕæna. Sīgnăq; nācta pĕdum sĕquĭtur quem non vĭdĕt hōſtem. *v. leo*

lĕbēris, *idis. f. gr. Wężowa ſkorá.*

lĕbes, *etis. m. gr. Kocieł. Panew,* eine Keſſel. *Viginti magnos oneroſo ex ære lebetes. O. ſyn:* Cacabus ōlla, ăhēnum. *epith:* Curvus Cōncăvus, īngēns. *v. Ahenum.*

Lebiton, lebitonarium, Koſzulá ſtárych mnichow, Włoſiennicá.

lēctĭcāriŏla, *Mart. Lecticarii amica.*

lēctīcārĭus, *Lokay.* lectīcŭla. *Lektyká.*

lēctīca, *Łoże. Káretá, Lektyká.* Ein Sänffte. *Cuſtodes Lectica ciniflones paraſitæ H epith:* Fulgens, ēburnea, levis. *phr:* Lēctīca vēctus ĕburna.

lectio, *Zbieránie, Obieránie, Czytánie, Lekcya.* (das leſen

Lectiſterniator. Łożniczy 1.

lectiſternium, *an Pośćiel? Słánie łożá ibid.*

lēctĭto, *Czytam 1. Obrywam, Zbieram* offt leſen *Patriſque nomen lectitas in alpibus.* (Jamb.)

lecto, *as. Czytam 1.* offt leſen.

lector, *Czytelnik.* ein Leſer. *epith:* Stŭdiōſus, vĭgil, vĭgĭlans, īngenŭus.

Lectus, *ti. adject. Wyborny. Wybrániec* geleſen.

lēctus, *lecti ſubſt. Łoże 1. Łożko ſtołowe, Pościel.* ein Bett. *diminutivè.* lectulus. ein Bettlein. *Etn non unius ſpectator lectulus unde. Mart. ſyn:* Lēctus, thălămus, tŏrus ſtrātum, cŭbīle grăbātus. *epith:* Mollis, plăcĭdus, ſociālis, cāſtus, gĕnĭālis, nōctūrnus, ebūrnus. *phr:* Lēctī mōllĭa ſtrāta tŏris fūlgēntĭbus. Fūlcro ſtērnātur lēctus ĕbūrno. Tĕgunt ſtrāgŭla sērĭca aūrĕa vēlāmĭna lēctum. Rŏsēīsq; cŭbīlia sūrgunt Flōrĭbus & thălămo dōtālia pūrpŭra vēlat. Dōrmitet in pluma pūrpŭreōq; tŏro, īgnāvo tēmpus tĕrit ōmne cŭbīli. Grāmĭneos dĕdit hērba tŏros. Jăcet cŭbat in dūra cōrpore fūſus hŭmo. *v. Thalamus.*

lectus adverſus, genialis, *Łożnicá 2.*

lectus, *us. Zbieránie Łoże* das leſen Erwehlung.

lēcўthus, *gr. Banieczká, Słoiek málárſki.*

lēda, *a. è Græco. Pleſy.*

ledon, ledom, *è Græco, Koziłep ziele.*

lēdănum, *gr. Koziołepowy ſok.*

Lēgālis, *Práwny, Práktyk* das Geſätz angehet. *Quæ ducit tabulis legalibus indita Moyſes. M.*

lĕgārĭum, *Járzyná.*

Legatarius, Odkazánego co maiący, Teſtámentu (dochodzący.

lēgātio, *Poſelſtwo 1. 2 Wyſtánie, Poſeł publiczny.*

lēgātio libera, *Pielgrzymowánie. & ſub Kortezyan.*

Legatitium, Legativum. Poſelſka wypráwá Na- (drożne.

lēgātor, *Teſtáment czyniący* ein Erbmacher.

Legatorium, Poſelſka izbá, Goſpodá.

lēgātum, *Odkazánego co.*

lēgātus, *Poſeł 1. 2. Namieſtnik.* Ein Abgeſandter *Legati reſponſa ferunt. Virg. ſyn:* Orātor vel Vĭcārius vicem gĕrens. *phr:* Pācis āc bĕlli nuntius, Orātor in fœdera mīſſus, pācem fĕrēns ŏlīva īnsīgnis Pāllădis ārbore tēctus.

lege agere, &c. *Urzędnie, Práwnie, Porządnie.*

Legibilis, legifacilis, *Czytelny.* das leicht zu le- (ſen.

Legicrepus, Práktyk.

Legifer, legislator, *Práwodawcá.* Geſetzgeber *Optavit Minos ſimiles ſi legifer annos. Ovid.*

lĕgio, *onis. Pułk.* ein Hauffen Kriegsleuth/von 6000. Mann/ ein Legion. *Imperium. faſces,*

legio-

legiones, omnia nunc se. Juv. epith: Mārtia, bēllātrix, hōstīlis, ārmīsona, ārmifēra, nūmĕrosa, bēllĭgĕra ārmāta, mĭnax, hāstāta, pugnax. syn: Cŏhors cătērva, phălanx phr: ōmnis per muros legio, sōrtīta pĕrīclum ēxcūbat. Cætĕra dum legio cāmpis īnstructa mŏrātur. v. Caterva Agmen. (& Acies militares.
Lĕgiōnārius, Pułkowy.
legionarius centurio, dux. Pułkownik.
lēgirūpa, m. lēgĭrūpio, onis. Práwokażcá Nie- (cnotliwy.
legis beneficium, Przywiley.
legis latio, Ustáno wienie.
legis peritus, Práwá wiádomy. (jetz nach.
lēgĭtĭmè, Słusznie, Práwn e, Porządnie. dem Ge-
Legitimo, as. sub Uczciwie przyznawam.
Legitimum, Práwo.
lēgitimus, Słuszny, Práwny 2. Opisány, Ważny 3. Przyzwoity, Slubny. nach dem Gesetz/Rechtmässig Corpora legitimis imposuisse toris. O. syn Justus, rēctus, æquus, dēbĭtus, meritus.
lĕgiuncŭla, Pułk.
lēgo, as. Poselstwo wypráwuię, Posyłam, Odkázuię Zápisuię ná testámencie. Bottschafft schicken Legârat Ladius nec dicta oppone paterna. Pr.
lĕgo, is. Zbieram 1. 2. Obieram 1 2. Obrywam 1. porywam. iádę, Czytam 1. Lesen/ sammlen. Qui legitis flores, &c. Virg. Lēctĭto, perlĕgo, vŏlvo, ēvŏlvo: ocŭlis pērcŭrro lūstro, pērlūstro, ēxcŭtio, vel ēlĭgo, deligo, sēlĭgo, vel cōlligo, cārpo, ēxcērpo, dēcērpo. phr: Flōres, frūctus mānu cārpo, dēcērpo, mĕto. Plēnis poma cārpĕre rāmis. Flōres ūngue, pōllice sēco, sūbsēco. Pōmum ārbŏre dēcērpo dētrăho. Pro lectito. Lūstrāre, vēstīgāre lĕgēndo, ēvŏlvere libros. Dētĭnūere ŏcŭlos cārmĭna nōstra tŭos. Līttĕra est ŏcŭlos īlla mŏrāta tŭos. Quis te fērret pērlĕgĕretq; lĭber īlle rŏgat ut sua vērba
lēgŭleius, Práktyk, v. Plebeiusz. (lĕgas.
lĕgŭleus, lĕgŭlus, Obrywácz, Zbieracz.
legumlator, conditor, scriptor, Práwodawcá.
lĕgūmen, legumentum. Járzyná. (den Augen.
lēma, æ. gr. Oczny gnoy. weisse Feuchtigkeit in

lēmbūncŭlus, lembus. łodź. ein klein Schifflein
lēmma, n gr. Napis, Tytuł, Sumá. ein unwiderlēmnia loca, Rubryká. (sprechlicher Spruch.
lēmniscātus, Bindámi otoczony.
lēmniscus, m. gr. Bindá, Fleytuch, knot do wün. ein
lēmōnĭum, Limonia ziele. (Schnur.
lēmŭrāl s, Straszliwy.
lēmŭres, lemurales larvæ, Strachy nocne, Dusze. Lemurem habet. apulei. Nachtsgespent. Tunc nigri lemures, ovoq; pericula rapto. Pers. syn: Lārvæ, ūmbræ spēctra Mānes. epith: Nigri ātri văgi, ērrāntes, pāllēntes, tērrĭfici, īnfesti, nōctūrni.
lēna, Rufianká, Nierządem idąca. Eine Hurenwirthin. Quæ sciet hos illos vendere lena toros. Mart. epith: Tūrpis nĕfānda, īnsĭdĭosa.
lēnīmen, lenimentum, Łágodzenie służąca rzecz. Sanfftung/ Linderung. Hoc quoq; lenimen quo solo flexit amantem. Ovid. syn: Lĕvāmen fōmēntum, rĕmedium mĕdēla, sōlāmen sōlātium. epith: Blāndum dūlce, grātum jūcūndum, mōlle, svāve amicum.
lēnio, Łágodzę, Błagam, Otrącam, Cieszę, Cieszę się, Ogłaszáć, Uspokoić Miltern/sanfft machen Lenibunt tacito vulnera nostra sinu. Prop. syn: Plăco, mītĭgo, flēcto, sēdo. v Placo, & Solor.
lēnis, adject: Łágodny, Gládki 1 Gelind/ sanfft. Lenior ira quidem tanto pro crimine culpæ Pro. Mītis, clēmēns, mōllis, īndūlgēns, făcĭlis hūmānus, mānsvētus, cōmis, plăcĭdus, blandus benīgnus.
lēnis, substan: m. Czołn.
lēnitas, Lenitudo, Łágodność, Łáskáwość. Sanffte Sanfftmütigkeit. syn: Clēmēntia, bĕnīgni, plăcidi mores.
lēniter, lenè, Łágodnie sanfftiglich. Puris leniter admoventur astris. (Phal.) Mart. syn: Clēmēnter, benīgnè, placĭdè, blāndè.
lēniūsculus, Łágodniuchny.
lēno, onis. lenullus. Skáziciel, Psuiący młodzież Rufian. Ein Hurenwirth/ Kuppler. Ut patris attenti lenonis ut insidiosi Hor. epith: Īnsĭdĭōsus, ăvārus, ōbscœnus nĕfāndus, īmpĭus, phr. Tūrpis cōncĭliātor, īnternūntius.
Lenocinè, Nierządnie.

Lēnōcĭnĭum, *Przyłudá, Przypráwá, Wytwarzánie, Piękrzenie, Pieſzczotá, Łágodność, Lubieżność, Ruſiáńſtwo.* Kuplerey/ Beherbergung der Huren. *Et lenocinium vitæ præſensq; voluptas.* M. *ſyn:* ars lēnōnis, *vel* blānditiæ blāndīmēnta, īllĕcebræ.

lēnōcĭnor, *Pobłażam ı. Pochlebiam, Zálecam.* Kuplerey treiben.

lēnōnius, *Ruſiáńſki. Pſotliwy.*

lēns, *dis. f. Gnidá.* lens paluſtris, *Rzęſa ı.*

lens, *tis. f. Titin m. priſcè Soczewicá.* Linſe. *epith:* Tĕres, Nīlĭăca, pelūſiăca.

lentè, *Pomáłu, Leniwo, Stępią, Nierychło, Łágodni.*

Lenteo, es. Słábieię, Gnuśnieię. weich werden.

lenteſco, *is. Gibki ieſtem, miękczeię. Lipnę, Zlipaſię, Przylipam, Używam co.* weich werden.

lēntĭcŭla, *ſubſt: Soczewicá, Piegá, Słoiek oleykowy.*

lentĭcŭlāris, *Soczewiczny, Węgláſty.*

lēntīgo, *Plámá, Piegá.*

lentīſcĭfer, lentiſcĭnus, *Máſtykowy.*

lentiſcus, *Máſtykowe drzewo.*

lentitia, *Gipkość, Lipkość.*

lentĭtūdo, *Nieochotá, Nierychłość.* Trägheit/ Langſamkeit.

lento, *as. Gibam, Náginam,* weich machen.

lentor, *oris. miękkość, lipkość, wilgotność kleiowata.*

lentus, *Lipki, Gipki, Miękki, Nieochotny, Leniwy, Barſzczyk, Letni ı. Nierychły, Wolny, Nieſkuteczny.* Weich/ zähe/ trägt. *Nos patriam fugimus, tu Tityre lentus in umbris.* Vir. *ſyn:* Tārdus, sēgnis, pĭger, *vel* effœtus, lānguĭdus, *vel* plăcidus, lēnis, mŏdĕrātus.

lēnunculus, *Część ciáłá ſzpetna.*

Leo, *es. evi. Zálepiam.*

leo, *onis. Lew, Rák morſki ı. Rurny ſtup.* Ein Löw. *Ad quæ confugias ora leonis habet.* Mar. *epith:* Mārtĭus īndŏmĭtus, rŭgĭens, īrācūndus, ănĭmōſus, fūlmĭneus, gĕnĕrōſus, īnterritus, īntrĕpĭdus, hīrsūtus. *phr:* Fĕrārum rex māgnanimus. Vīrĭbus audax, ūnguĕ vălens ŏcŭlīſq; mĭnax. Fūlvam mināci frōnte cōncŭtĭens jŭbam. Cŏmāntes excutĭens cērvīce tŏros, frĕmit ōre crŭēnto. Gĕnus ācre leōnum. Cōncŭtit hōrrēndas ore frĕmēnte jubas, ēmĭcat ēxtēmplo cūnctis trĕpĭdāntibus aūdax Crāſſa mōle leo; īgnōta ſpēctāndum mōle lĕōnem. Crēſcēre mīratur gĕnitrix Maſsȳla lĕōnem.

leocrŏcūta, *Lew mieſzániec.*

leōnīnus, *Lwi.* Das zu einem Löwen gehört.

leontĭce, *es. gr. Miłoſne ziele.*

leōntios, *f. gemma, vel Leontius lapis, gr ſub Lwi.*

leontŏpĕtălon, *gr. Rzepá ſwinia.*

leontŏphŏnon, *gr. Lwitrut zwierzę.*

leontŏpŭdium, *gr. Język zki ſiwe.*

leontōſtomium, *gr. Orlik.*

leŏpārdus, *Lampart.* lĕpas, *adis. f gr. Pław.*

lĕpēſta, *æ gr. Konew, Dzban 2.*

lĕpĭdè, *Trefnie, Sztucznie, Roſkoſznie, Pięknie, Hoynie, Ucieſznie.* holdſeliglich/ lieblich.

lēpĭdium, *gr. Miętká Grecka, Pieprzycá ı.*

lĕpĭdotes, *æ m. gr. Łuſkáwy kamień ſub Łuſkowáty.*

lĕpĭdŭlè, *Trefnie.*

lĕpĭdus, *Trefny, Ucieſzny, Sztuczny, Grzeczny.* Holdſelig/ lieblich. *Quorum eſt lepidiſſima conjux.* Cat. *ſyn:* Făcētus, fēſtīvus, hĭlăris, jŏcōſus, ūrbānus, ārgūtus, cōncīnnus.

lĕpis, *idis. gr. Moſiężna ſkwárá.*

Lepiſta, lepiſtra, Konew, Wodny ſtátek

lĕpor, *oris. Przyiemność, Zart.* Holdſeligkeit. *Vario diſtincta lepore.* Lucr. *ſyn:* Vĕnuſtas, grātia, fēſtivĭtas, ūrbānĭtas, ēlĕgāntia ſāles. *epith:* ūrbānus, grātus, jūcūndus, mēlĭītus, īnsĭdiōſus, ſcūrrīlis, jŏcōſus, facētus, tĕner. *phr:* Sērmōnis vērba pŏlīti. Grātĭa sērmonis; nec dēſit jūcūndis grātia vērbis; nec ăbēſt facūndis grātia dictis. Mīra grātĭa mānat ab ōre lŏquēntis.

lĕpŏrārium, *Zaięczy ſad, Zwierzyniec.*

lĕpŏrīnus, *Zaięczy. Leporina luſtrant, ſenſi & rubi advena.* Jamb.

lĕpos, *oris. Przyiemność, Wdzięcznomowność, Zart.* Anmutigkeit/ Liebligkeit.

lĕpra, *gr. Trąd.* Auſſatz/ Malazey. *Mundavitq; lepras, hoſtes caligine ſepſit.* T. *ſyn:* ĕlĕphas. *epith:* Lūrida, ĕdāx, īmprŏba, fæda, pūtrida, dēfōrmis, sōrdĭda, moleſta, acerba, exitioſa, exitialis, pernicioſa, triſtis, lēthĭfĕra, īmmĕdĭcābĭlis. *phr:* Mordāci ſērpēns prūrīgĭne.

Lepro-

Leprōsus, *Trędowáty*, Parchäty. Unſätzig. *Nil tam leproſum aut putridum.* (Jamb: Dim.)
lepton centaurium, *Centurya 2. ziele.*
leptŏphyllum, *gr. Románowe ziele.*
leptŏphyllus, *gr. Skoczek 3.*
lĕpus, *oris.* lepuſculus, *Záiąc.* Ein Haſe. *Fœcundi leporis ſapiens ſectabitur armos.* H. *epith:* Aūrītus, văgus, timĭdus, agrēſtis, fugĭtivus, pērnix, prōnus. *phr:* Cūr mea ăperta văgus cūrrĕret ārva lĕpus. Timĭdos fĭgit lĕpŏres, nec pārcĕre nōvit. Rētia pōnĕre cĕrvis Aūrĭtōsq; ſequi lĕpŏres.
lepuſcŭli, *Kostká do gránia.*
lĕria, *n. plur: Pętlice.*
leſſum, *ſi*, lĕſſus, *us. Nárzekánie, Płacz żałobny*
lētālis, *Letabilis, Smiertelny.* Tödtlich.
letaliter, *Smiertelnie.* tödtlich. *Letatg, Zábity.*
lēthæus, *gr. Pámięć odeymuiący, Nieprzebudzony Ibunt lethæo perfuſv paparera ſomno.* Virg.
lēthărgia, *gr. Spiączká.* Schlaffſucht.
lēthārgĭcus, *gr. Spiączkę maiący.* ein Schlaffſüchtiger.
lēthărgus, *gr.* lethargicus morbus, *Spiączká.*
Lethum, lege Letum, Smierć. Der Todt *Tunc cōſanguineq letbi ſopor & mala mentis.* V *v. Mors.*
Lethifer, Smiertelny. Das den Todt bringt. *Arboribusq; ſatisq; lues, & lethifer annis.* Vir.
letum, *Smierć.*
lĕvāmen levamentum, *Ulżenie.* Leichterung. *Omnis cura caſusq; levamen.* V *ſyn:* Lĕvāmĕntum, lēnīmen, sōlātĭum aūxĭlium.
lĕvātio, *Ulżenie, Umnieyſzenie.* Leichterung.
leuca, *æ. gr. Mlecznik kámień.*
Leuca, æ. B. Mila Polſka, Mila Ruſka eine Meile.
leucăcanthe; *es. gr. Poſatki ziele.*
leucăcānthes, *æ. m. gr. Achatek.*
leucāntha, leucanthe, *es. gr Máruná, Oſtropeſt.*
leucānthĕmis, *idis. gr. Rumień.*
leucānthĕmum, *gr. idem & Paięcznik.*
leucārgillion, leucargillon, *Glina biała.*
leuce, *es. gr. Brzoſkiew, Topola, Srebrnik włoſki,*
leuceŏron, *gr. Język czki 2.* *(ziele, piegá,*
leucĭſcus, *gr. Płocicá.*

leucŏchrÿſus, *gr. Kámień złotáwy.*
leucŏccon, *gr. Granatowe iábłko.*
Leucocrota, Lew mięſzániec.
leucŏgæa. leucŏgrăphia, *gr. Mlecznik kámień.*
leucogrăphis, *idis. f. gr. Oſtropeſt, Pſzczelnik.*
leucoion, *gr. Fiiołki białe.*
leucōma, *tis. gr. Białek w oku.*
leucŏmænis, *idis. gr. Sieláwá.*
leucōn, *onis. gr. Pies bielás.*
leucōnarciſsōlīrium, *gr. Troykwiát ziele.*
leucŏpĕtălos, *gr. Kámień złotáwy.*
leucŏphæātus, leucŏphæus, *gr. Popieliſty, Myſzáſty*
leucŏphōrum, *gr. Kley złotniczy.*
leucŏphālmus, *vel us. m. gr. Oczko 2.*
leucos, leucus, *gr. Czaplá biała.*
leucōſtĭctos, *gr. Pſtry, Mármur czerwony.*
leucrŏcūta, *Lew mięſzániec.*
Leviathan, Wieloryb. Pro Cacodæmone ſeu Lucifero apud Job. & Iſaiam.
levi brachio, *Niedbále.* nachläßig.
lĕvĭcŭlus, *Lekki.* Sehr leicht. (kleyd.
lĕvidēnſa, *æ. Szátá rzadka, Kir.* ein ſchlecht
lĕvidenſe munuſculum, *Podárek podły.*
levidenſis, *Rzadki.* levidenſis veſtis, *Szátá rzadka.* ein ſchlecht kleyd. *Leviſidus, Niepewny.*
Levio, lege lavigo Leripes. Prędki. lĕvir *Dziewierz.*
lĕvis, *Lekki Nieſtáteczny, Chybki Łágodny.* Leicht ring. *Ante leves ergo paſcentur in æthere cervi.* Vir. *ſyn:* Grăvĭtāte cărēns, ēxpērs grăvĭtātis, sĭne pōndĕre, nil grăvĭtātis, pōndĕris habēns, *vel* ăgĭlis, ălacris, cĕler, *vel* mōbĭlis, īncōnſtāns, *vel* pārvus, ēxĭgŭus, tĕnuis. *v. Celer Inconſtans.*
Leviſomnus. Czuyny. der nicht feſt ſchläfft.
Leviſticum, Lubſzczyk ſwoyſki.
lĕvĭtas, *Lekkość 1. Nieſtáteczność.* Leichte *Et ſolum conſtans in levitate ſua eſt.* Ovid. *ſyn:* Mōbĭlĭtas, cĕlĕrĭtas, īnconſtāntia.
lĕvĭter, *Lekko 2. Podło, Łácno, Słábo, Trochę 2. Skromnie.* Leichtlich. *Audebant eadem hæc leniter & leviter.* Catull. *ſyn:* ălăcrĭter, mōbĭliter, *vel* pārum, paūlum.
lĕūncŭlus, *Lewek, & ſub Lew.*

Levo, *as. ut aliqui scribunt lege Lævo.*
lĕvo, *as. Podnoszę 1. 2 Ulżywam, Wyważam 2. Odpoczywam, Ochraniam* Aufheben. *Cum te servitio longo, curâq; levaret.* Hor. *syn:* ērigo tōllo, ēxtōllo, ēffĕro, *vel* jŭvo, sōlor.
levor, *aris Wzmagam.*
Levor, eris. lege lævor. leuson, *è gr. Fladev.*
lex. *Ustawa 1 3. Zakon. Obowiązek* Ein Gesetz. *Omnis sub leges mors vocat atra suas.* Ovid. *syn:* Jūs, mos, īnstitūtum, īmpĕrium, māndātum, dēcrētum, scītum, plăcītum. *epith:* Jūsta, īmpĕriōsa, īmmītis, rĭgĭda, ăcērba, īmpia. *phr:* Lēgum mŏderāmen īncōncūssæ hăbēnæ.
lexicon, lexicum, *gr. Dykcyonarz, Słownik.*
lexīpŷrētos, *hic vel hæc gr. sub Gorączkowy.*
lexis, *is. ios. vel os. f. gr. Słowo.* ein Wort. & *sub Mowá trudna.*
Lĭbădion centāureum, *Centurzya ziele.*
lĭbāmen, libamentum, *Kąsek 1 Ofiárá 2. Kosztowánie.* Mierley Opffer. *Nomine ab authoris ducent libamina nomen.* Ovid.
libamenta præcursoria, *Antypast.* (*kámień.*
lĭbānŏchros, *otos. vel otis. hic hæc gr. Kádzidłowy*
lĭbānotis, *idis gr. Rozmáryn, Zebrycá.* Roßmarin
lĭbănus, *Kádzidłowe drzewo y żywicá.*
libārius, *Piernikarz.* lībātio, *Ofiárá.* ein Opffer.
libatorium. 1. Machab. 1. Státek do ofiar mokrych.
lībella, *Szrodwagá, Szynwagá, Siedm pieniążkow,* Pieniądz.
lĭbēllio, *onis. Wendetarz kśiąg,* Kurser.
lĭbellus, *Kśiążeczki, Supplikácya żałobá, Pozew, List Kśiążki pámiętne.* Ein Büchlein. *Parvus, sed cura grande libellus opus.* Ovid. *syn:* ēxĭgŭus, liber, cōdex.
libens *Chętny, & pro Adverbio* Chętnie. gern/willig *Quam scit uterq; libens, censebo, exerceat artem.* H. *syn:* Lŭbens, vŏlens, non īnvītus.
lĭbēnter, libentissimè, *Chętnie, Ochotnie, Rad 1.* gutwillig/ gern. *Verum Gallicè. non libenter audis.* (Phal.) *syn:* Lubēnter, spōnte, ultro.
libentia, *lege* lubentia.
Libentia, dea libidinum, Arnobi.

Lĭbĕr, *bri subst: Kśięgá, Łyko 1. Skorká 4.* Ein Buch *Illa parit, libris est data palma meis.* Pr. *Nec si, quod moriens alta liber hæret in ulmo.* V. *syn:* Cōrtex, *vel* vŏlūmen chārta, cōdex lĭbellus. *epith:* Dōctus, lĕpĭdus, cūltus, ūtĭlis, fēcūndus, ēxīmĭus, pīctus. *phr:* Vīctūræ in secŭla chārtæ. Dōctorum scrīpta, vel mōnŭmēnta vĭrōrum. Plēna lăbōrātis hăbeas cum scrīnia libris. Tu lĕpĭdos săle tīnge lĭbēllos, ītc dŏmum, cūltumque illi dōnāte lĭbēllum at chārtis nec fūrta nŏcent nēc fæcŭla præsunt.
līber, *beri. adject: Wolny 2 3. 5 Swobodny, Bespieczny.* frey/ ledig. *Sive quod es liber, vestis quoq; libera per te.* O. *syn:* Sŏlūtus, īmmūnis ēxpedītus, līberātus, īngĕnŭus, sui jūris.
Liber, hujus liberi subst. pro filio, Sipont & Calepin. ponunt in singulari, An rectè? v. Dzieci.
Liber in folio, in octavo, &c. ineptè dicitur sub iákie liberali facie, forma. *Urodziwy.* (*modum.*
lībĕrālia, *orum & ium Mięsopust.*
lībĕrālis, *Szczodrobliwy, Urodziwy, Uczciwy, Hojny, Wyzwolony 3.* Freygebig. *Sed jam prodigus atque liberalis* (Phal.) M. *syn:* Lārgus, mūnĭfĭcus, māgnĭfĭcus, bĕnĕfĭcus. *phr.* Lārgus ŏpum. Prōdĭgus æris. Largâ bĕnīgnus mūnīfĭcēntiâ. Dīvĭtiæ, mūnĕra, dōna prōmptâ mānu lārgĭens, cōngesto non īncŭbans aūro, ābdĭtæ cĭstis lāmĭnæ *id est pecuniæ,* īnĭmīcus. Dīvĭte vēna, plēno cornu, instar Hermi aut Pactōli fūndens aūrum, ănĭmus ad præmia, mūnĕra, vēlox. Prōdĭga cūnctis dēxtĕra. Cūjus habet nūllas lārga īndūlgēntia mētas. Nūnquam piger fūit nōstris tua grātĭa rēbus. Nec mihi mūnĭfĭcas ārca nĕgāvit ŏpes. Hīc non dīvĭtias nigrāntĭbus ābdĭdit āntris. Nec tēnebris dāmnāvit ŏpes, Sed lārgĭor imbre svēvĕrat īnnūmĕras hŏmĭnum dītāre cătērvas. Quīppe vĕlut dēnso cūrrēntia mūnĕra nimbo. *v. Do.*
lībĕrālĭtas, *Szczodrobliwość, Wspániáłość.* Freygebigkeit. *Quid est an hæc sinistra liberalitas.* Jamb. pur. *syn* Mūnĭfĭcēntia, mūnĭfica nātūra, īndŏles. Mūnĭfĭci mōres.
liberalitas dissolutior, *Rozrzutność.* Verschwendung.
liberaliter, *Hoynie, Ochotnie, Uczciwie.* reichlich
liberatio, *Wyzwolenie 1.* Erlösung.

Libĕrātor, *Wyzwalácz, Wybáwiciel.* ein Erlöser

libĕrè, *Wolnie, Wolno 3. Swobodnie, Bespiecznie 2*

liberi, *hi Dzieci 1.5.* die Kinder. (freywillig.

libĕri supra parentem, *Ukwap ziele.*

lībĕro, *Wyzwalam 1.2. & sub Dyspensowáć.* Erlösen/ erretten/ befreyen. *Infernis neque enim Tenebris Diana pudicum liberat Hippolitum.* H Matt. *syn.* Sōlvo, ēxpĕdio, ēxĭmo, vīndīco. *phr.* Vīnclis, jŭgo ēxĭmo, ērĭpio, Sērvīlia vīncŭla, jŭga sōlvo, rūmpo, ābrūmpo, dēmo, lĕvo, dētrăho, ēxcŭtio redĭmo, āssērĭtur fērro cāptīvum vūlgus & ōmnes Quos sævus trāxĕrat hŏstis. *v. Salvo.*

liberta, *sub Wyzwoleniec.*

lībĕrtas, *Wolność 1. Swobodá.* Freyheit. *Nec spes libertatis erat, nec cura peculi.* Virg. *epith.* Grāta, āmīca, chāra, āmāta, prĕtĭōsa, ēxspĕctāta, fēlīx, aurea. *phr:* Lībĕrtātis honos, dĕcus. Lībĕra cōndĭtio. Vīta pŏtior, liber à servĭtio. Jŭgi īmpătiens. Sērvīle jŭgum ēxōsa, īnfēnsa Tўrānnis. Non bĕne pro tōto lībertas vendĭtur aūro. Patrīæ pietas & dūlcis āmœnæ Lībĕrtātis āmor In mortem pro lībĕrtāte pārāri.

lībertas infinita, intoleranda, immoderata, *Rospustá* Vbermuth.

libertas nimia, *Wolność.*

libertīnus, *Wyzwoleńcow syn.* von einem Freygelassenen gebohren. *Et libertinas arca flagellat opes.* Mart.

lībĕrtus, *Wyzwoleniec.* ein Freygelassener. *Sedare libertos extrema in parte sedentes.* Juv.

liberum arbitr[i]um, *Wolność woli* der freye Will

liberum est, *Wolno mi.* es ist mir frey.

lĭbet, *Verbum Impersonale. Lubię.* es gelüst mich *Mirari libet O Naiadum potens.* (Choriam.) *syn.* Plăcet, jŭvat, lŭbet.

libet, *particula adjectitia, sub Kolwiek.*

lĭbīdĭnor, *Nierządu Pátrzyć. Psotę pełnić, Cielesność pełnić.* In Wollust leben/ Geylheit treiben. *Post hac omnia cum libidinatur.* (Phal.) *phr.* Venĕris cāstra nĕfānda sĕqui Vĕnĕris tædĭssĭma crīmĭna patrāre. In Vĕnĕrem cōrpus sōlvĕre. *v. Libidinosus.*

lĭbīdĭnōsè, *Nierządnie, Lubieżnie, Psotliwie,* muthwilliglich.

lĭbīdĭnōsus, *Jurny, Psotliwy, Wszeteczny, Chciwy.* Vnkeusch/ geyl. *Libidinosus immolabitur caper.* (Jamb. pur.) *syn:* Lāscīvus īmpŭdīcus īmpūrus ōbscœnus, prŏtērvus, procax. *phr:* Lĭbīdine fērvens āccēnsus, fŭrens, pērcĭtus, cōncĭtus, cāptus vĭctus, frāctus. Stĭmŭlis lĭbīdinis āctus. Quem sæva lĭbīdo stĭmŭlat, ăgit, ūrget, pērdit frāngit, āttĕrit. Vēsāni stĭmŭlis āgĭtātus āmoris, Mōllĭbus dēlĭcĭis vīctus, sērviens. Tūrpiter vĭtĭo făvens, Cŭjus mōres ōbscœni, pĕtŭlānsq; lĭbīdo. Mōre fĕrārum in Vĕnĕrem præceps, prōnus, rŭens. Impos sui, ămore cæco. In Vĕnĕrem fœdo stĭmŭlātus ămōre. *v. Adulter.*

lĭbīdo, *Jurność, Lubieżność, Cielesność 1.3. Chciwość, Cielesna pobudká, Chęć, Żądzá, Wola 1. Kochánie 1. Uciechá, Namiętność, Nierząd 3. Chcenie.* Muthwill/ Geylheit/ Vnkeuschheit. *Ardet & ebrietas geminata libidine regnat.* Ovid. *syn:* Cŭpido, vŏlŭntas, ārbitrĭum, vel lāscīvia lŭxŭries. *epith:* fŭrĭōsa, īmprŏba, nĕfānda, īllĭcita, pērnĭcĭōsa, fŭrens, pērfida. *phr:* Tūrpis cŭpīdo, Lāscīva. Lĭbīdĭnis æstus, ārdor, stĭmŭli. Cæcus īgnis. Incēsti flamma fŭrōris, Scĕlesti ămōris flāmmæ Prŏbrōsa Vĕnus. Quam cæcus inest vitiis ămor: ōmne fŭtūrum Dēspĭcĭtur, svādentq; brĕvem præsentia frŭctum: & rŭit in vĕtĭtum dāmni sĕcūra lĭbīdo. Cōnsĭlĭis īnĭmīca bŏnis. Vĕnĕris cūra lĭbīdo. Cōnsĭlĭis īnĭmīca bŏnis. Vĕnĕris cūra lĭbīdo. Cōrpora cōmmăcŭlans, ānĭmāsq; in Tārtăra mīttens. Pullulat & sūmit vīres ānĭmōsa lĭbīdo. *v. Libidinosus Amor lascivus, Cupido, luxuria Venus, & Voluptas.*

libido est mihi. *Chce mi się, & sub Rad 1.*

libitīna, *Pogrzeb, Smierć* ein Todtenkasten.

libitinam exerceo, *i ogrzeb sprawuję.*

libitīnārius, *Grubarz 2.* ein Todtengräber.

libitinensis, *Pogrzebny.*

Libito as. sub Podiadam sobie.

libĭtum, *Upodobánie 1. Nierząd 3.* Gefällig, *Si libitum tibi erit, Lernaas pugnet ad hydras.* P.

lībo as. *Dotykam 1 3. Kosztuję 1. Smákuię iem, Kredencuię, Ofiáruię 1. Ujmuię 5. Wylewam 1 Zbieram 1* Opffern. item ver[s]uchen. *Gens epulata terris Lenaum libat honorem.* Vir. *syn.* Cōnsecro, dico dēdico, lito sa[c]rifico, *vel* dēlibo gŭsto,

Libo-

Lĭbŏnōtus, *gr. Wiátr południowemu poboczny ná zachod.*

Lībra, *a. Funt 1.2 3. Wagá 1.3 6. Librá 1. Szale, Rurmiſtrſkie práwidło, Srzodwaga, Wyſokość, Spráwiedliwy.* Pfund/ Waag *Librarum, cava pompa caputq; fuit.* Mart. *ſyn:* Pōndo vel lānx trŭtīna ſtătēra. *epith:* cērta, ănceps, pānda rēpānda. *phr:* Recto æquāto pēndens ēxāmĭne lībras sūas dēmĭttens pēndŭla lānces æquo trŭtīna mōmēnto dīſcrīmen pārtītur. *v. Libro.*

libra pondo, libræ pondo, *Funt 1. Waga 5.* ein Pfundt

lībrālis *Funtowy.*

lībramen, lībrāmentum, *Waga 8. Náwiązánie ſzál, Klubá, Szal ſtánie, wody pochopu probowánie*

libramentum palpebrarum, *Powiek brzegi.*

libramentum plumbi. *Pociſk 2.* (Kammer.

lībrāria, libraria taberna. *Kſiążnicá.* ein Buch=

lībrāriŏlus, *Piſarek 1.* ein Buchſchreiber.

lībrarium, *Spiſek, Kſiąſzki pámiętne.* Regiſter.

lībrārius, *ſubſt. Kſiążnik, Drukarz, Piſarek.* Buchſchreiber oder Drucker.

lībrarius, *adject à libro, Kſiążny.*

lībrarius, *adject. à libra. Funtowy.*

lībrātio, *Rychtowánie, Ważenie, Wyrownánie, Wody pochopu probowánie.* Abwägung.

lībrātor, *Puſzkarz 2. Rurmiſtrz, Zołnierz pociſkowy, Kuſzni ſtrzelcy.*

lībrātus, *Proſty 2. Uſtáwiony proſto ważny.*

lībri chronici, *Dzieiow kſięgi* Geſchicht.

lībri divini, *Piſmo święte.* die H: Schrifft.

lībrīle, *Klubá 2. Szala, Kołowrot, Kulá náwiązána Kuſzá rybá.* ein Waagbalcken.

lībrīlis, *Funtowy.* librilla, *Kulá 3.*

lībrīpens, *dis. m. Ważnik.*

libros ſtrictim attigit, *Przeżżak.*

lībro, *as. Ważę 1. Rozważam, Ważę ſię 1. Ciſkam 1. Uważam ſię, Dzielę 1. Záwieſzam 1 Rzucam 1.* Wieſzam *ſię, Zámierzam ſię, Wody prowádzenie, Wymierzam, Uſtawiam.* Wägen. *Libravit dextra media inter cornua caſtus.* V. *ſyn* Trŭtino pōndĕro, trŭtina pēndo, āppēndo, ēxāmĭno vel ăgĭto, jacto, vērſo. *phr.* Æquāre ad jūſtæ pōndĕrā lībræ Gĕmina lībræ sūſpēndĕre lānce.

Libs, *bis. gr. Wiátr 5. 6. 10.*

lībum, *Miodownik, Chleb 1. 4.* Lebkuchen. *ep th.* Dūle ſvāve, cĕreāle.

libum piperatum. *Piernik.* ein Pfefferkuch.

Libus, m. priſcum ſub Miodownik.

liburna, *Náwá z wioſły, Łodź.*

liburnia, *ſub Karwat.*

lībūrnĭca, liburnum, *Náwá z wioſły Łodź.*

lībўca avis *Jndyk.*

lībyſticum, *gr. Lubſzczyk 2.*

Lĭcēnter, *Beſpiecznie, Roſpuſtnie.* Frewentlich *Idcirco ne vager, ſcribāq; liceter an omn s.* H. *ſyn* īmpūnītè, īnultè īmpū .è, lībĕrè aūdāctèr

lĭcēnt a, *Wolność 1. 2 Swobodá, Dozwolenie, Roſpuſtá, Niekárność, Smiáłość 2. Lekkość 3. Swawola.* Erlaub nuß/ Freyheit *Feſcennina per hunc inventa licentia morem.* Hor. *ſyn:* Lĭbĕrtas vĕnia pŏtēſtas, făcŭltas vel lĭbīdo. *epith:* ēffrēna, sōlūta, damnōſa, fŭribūnda, præceps. *phr:* Scēlerāta aūdăcia, ſcĕlĕrum lībertas. Quodlībet aūdēndi ĭniqua pŏtēſtas īmpūnīta făcultas Sōlūta lēgĭbus. Lībĕra frœnis. Tūnc dāta lībērtas ŏdĭis rĕsōlūtaq; lēgum Frænis īra rŭit, Sūblātūsq; mŏdus. Prōclīvĭor ūſus in pĕjōra dătur ſvādĕtq; līcēntia lūxum.

licentia, *figura. Rhetoricá eadem Parrheſio.*

licentior, *Beſpieczny 3. Wolny 2.*

licentiōſus, *Roſpuſtny.* muthwillig.

līceo, *Cenię, Tárguię, Cenią mię.* gelten/ geſchätzt werden.

līceor, *Tárguię, Podkupuię.* auff ein feyl Ding bieten *Et c. ntū Græcos curto cētuſſe licetur.* P.

līcet, *Verbum. Godzi ſię, Dawny to, Niech ták będzie, Może bydź* Es iſt erlaubt/ vergönt. *Cui licet ut voluit, licet, ut volo vincere, non ſim,* Perſ. *ſyn:* Fās eſt, līcitum eſt, pērmīſſum eſt, dătur. *phr:* Fās eſt, jūra sĭnunt. Potēſtas dătur. Tūta eſt līcēntia. Nil vĕtat, prŏhĭbet. Me ſi fāta mĕis pa ĕrēntur ducĕre vītam aūſpĭcĭis. Cur dēxtræ jūngĕre dēxtram Non dătur.

licèt, *Adv Chociaż,* Obſchon/obwol *Hoc reliquū accipio licet illud & ut volo tollo.* Perſ. *ſyn.* tămĕtſī, quānquam, quāmvis.

licet per legem, *Nieprzeſzkadza* es ſteht frey

līchas, *adis f. gr. Pigdź 1.*

Lĭchen, *enis. m. gr. Liſzay, Liſzaiec, Franiá, Rzęſa ſklana 2. Licitatorium, Náwoy.*
Licinium licinius, ſubſt Knot.
Licinius, adject. Licinus, Rogow podnioſłych.
licitātio, *Targowánie.* das bieten auff ein feyl Ding.
licitat r, *Targownik.*
licitator app situs, *Podkupnik.*
licitō, *Godnie.*
licitor, *aris Tárguię, Potykam ſię, Szermuię, Cetkuię ſię, Ciſkam* Er was drauff bieten *Ludicre jactent ſaxa, inter ſe licitantur.* Ennius.
licitum eſt, *Godzi ſię.* es ſteht frey.
licitę, *us Godzświy.* Zugelaſſen/ erlaubt. *Ædibus & licito tandem ſermone fruuntur.* V. *ſyn.* Conceſſus, pērmiſſus; jūſtus, lēgĭtimus
licium, *Nić, Oſnowá, Wątek, Táśma. Ut mos eſt Phariis miſcendi licia telis.* Lucr. *ſyn.* Fīlum, ſtāmen, linum.
lictor, *Ceklarz, Kat, Szarpácz* Ein Scherg/ Hencker. *Lictoris abiget virga baſiatorē.* Scaz. M. *ſyn* āppārĭtor, sātelles vel cārnĭfex *epith* Sævus, atrox, trŭ ŭlēntus, dūrus mĭnax. *v.* (*Carnifex*
lictōrius *Ceklarſki, Kátowſki.*
liēn, *enis. hic* lienis, *is. Sledzioná.* Miltz.
liēnicus, lieno{ſ}us *Sledziony chorobę cierpiący.* Miltz ſüchtig
lienteria, *gr. Biegunká* Durchlauff. (
lientericus, *gr. Biegunkę cierpiący 1.*
lĭgāmen, *Związek, Przepáſká, Sznur do czapki.* Ein Band. *Quæ cum Sidonia nocturna ligamina mitræ.* Prop. *ſyn* Nēxus, nōdus, cătēna, vīnculum.
ligāmentum, *Scięgno* ein Band.
lĭgatūra, *Przepáſká, Noſzenie od czárow, Podwięzowánie.* ein Band ligellum, *Drewienko.*
Ligium jus B. Máńſtwo, Ligius B. Man.
ligna acapna lenia, &c. *Drewká ſuche.*
lignarium, *Drewna 1.* Holtzkammer.
lignarius, *Drewny, Drewniczy.* höltzin.
lĭgnātio, *Drew ſzukánie, Drew zbieránie mieyſce Porąb.* das ſuchen oder leſen des Holtzes.
lignātor, *Drewniczy.*
lignatum eo, *Drew ſzukam.*
lignea cuſtodia, *Ciemnicá.*
ligneŏlæ figuræ, *Łątki.* ligneolus, *Drewniány.*
lĭgnĕus, *idem & drewniſty, Sucharláwy.* höltzin.
lignor, *Drwá zbieram.*
lignōſus. *Drewniſty, Kołowáty.* holtzächtig
lĭgnum, *Drewno.* Holtz. *ſyn.* Stīpes rōbur, sūdes trābs: ārbor, ſylva. *epith:* virĭde, tōnsĭle, exeſum, cārĭoſum. *phr:* Lārga fēſtos lūcet ad lares ſylva Rōbōre sēcto īngēntem ſtrūxēre pyram, Fōvens trēmūlas flammas, in medĭis fōcis crepĭtans. Cūneis ſcīndēbant fisſĭle lĭgnum. Crīne vĭrens & tōnsĭle līgnum.
lignum infelix, *Szubienicá 2.* der Galgen.
lignum nuclei, *Łupiny.* Schal/ Hülſe der Früchten.
lignum pomorum, prunorum, olivæ *Peſtká.*
lĭgo, *as Wiążę, Záwięzuię.* Binden. *Laqueoque animoſa ligavit.* Ov. *ſyn.* āllĭgo rĕligo, vīnclo, rĕvĭnco, nēcto, ānnēcto, cōnnēcto, ſtrīngo, cōnſtrīngo. *v. Vincio*
lĭgo, *onis m. Motyká.* Ein Hane/ oder Karſt. *Longis purgare ligonibus arva* O. *epith.* Dūrus, lōngus, ōbtūſus, āttrītus, grăvis, ēxēſus, ădūncus fĕrrĕus, acūtus. *v. Aratrum.*
lĭgŭla, *à lingua. Język, Szpatelá, Kopyść, Łyſkká 1.2. Kord, Szal, Język, Czopek 2.*
lĭgŭla, *à ligando, Rzemyk 2. Wſtęgá.*
Ligula prima longa an recte. ſub Wſtęgá.
lĭgŭla tibiæ, *Stroy u ſurmy.*
lĭgŭlātus, *Obrąbiony.*
lĭgūrio, *Żrę, Smákuiąc iem, Podiadam ſobie.* Verſchlecken/ verthun/ vernaſchen. *Tractavit manibus calicem dum furta ligurit.* H *ſyn* āblĭgūrio, vŏro, dēvŏro sōrbeo. ābsōrbeo, hellŭor, cōnsūmo, ābsūmo.
lĭgurĭtio, *Obżarſtwo. Łykánie.* Schleckerhafftig= (keit.
Liguritor. Polizáć, ligurrio, *idē* ligurio.
lĭguſtĭcum, *gr. Lubſzczyk 2.*
lĭguſtrum, *Práſza zob.* Rheinweiden/ Mundholtz. *Alba liguſtra cadunt, vaccinia nigra leguntur.* V. *epith:* Cāndĭdum vĭrens, vērnans, ālbum, ārgēntēum. cāndens, lactĕum, fōrmōſum, nĭvĕum, ŏdōrum rātum, rĕdolens, ālbēſcens, hiāns, grā um, āmœnum, flōrens, frāgrans, ſpīrāns, ŏdōrĭferum, rōſcĭdum, ĭrrĭgŭum.
Līlĭāceus, *Liliowy.* liliaſtrum, *Powoy.*

Līliētum, *Liliowy Ogrod.* ein Orth wo Lilien wachsen.

līlĭnum oleum, *Liliowy oleiek.*

līlĭum, *Lilia 1. 2. 3. & tr. Dol 1.* Eine Lilg. *Lilia buteolis inter lucentia sertis.* Prud. *epith:* Candĭdum, vérnans, lāctĕum, ārgĕntĕum, pīctum, ālbícŏmum, fragrans, lūcĭdum, ŏdōrifĕrum, ămœnum, ſpīrāns. *phr:* Tĭbi līlia plēnis Ecce ferunt Nўmphæ calăthis, lūdit, & aut candĭda līlia cārpit. Hīnc vĭŏlæ florent, hīnc rōſcĭda līlia cānent. Aūreaq; Hēſpĕriis rădĭābant līlia campis.

līlium convallium, *Konwália.*

Lima, dea liminum, Arnob.

līma, *Piłá ślosarska & tr. Polerowánie.* Ein Feil. *Defuit & scriptis ultima lima meis,* Ov. *epith:* Aſpēra, dĕntāta, fērrea, rōdens. *v. Limo.*

lima ultima illi defuit, *Niewypolerowány.*

līmāceus, *Zjemisty.* limāria, *sub Tuńczyk.*

līmātè, *Gładko 1.* glatt. līmātŭlus, *Gładki 5.*

līmātūra, *Piłowánie Opiłki* das Feile/Feilstaub

līmātus, *Wypráwiony, Wytworny, Gładki 5. Gładzony.* gefeilet. limatŭlus, *Gładki 5.*

līmax, *acis. hic hæc Slimak bez skorupy, & tr. Nierządnicá.* Ein Schneck. *Implicitus conchæ, limax, hirsutaq; campo.* Col *epith:* Piger, lēntus, ſpūmōſus, rēptilis, cŏrnĭger. *phr:* Implĭcitus cŏnchæ, Cŏrnua frŏnte gĕrens. Tenĕras frŏndes ărrōdens.

Limbatus, Brámowány.

līmbŏlarĭus, *Háftarz, Kráwiec.*

limbus, *Bramá 2. Zwierzyniec, Czołn, Otchłáń.* der Vorhöll. *syn:* Elysĭum. *phr:* Innŏcuæ cīrcum sēdes, sēcrētaq; lōnge. Atria cīrcŭitu lōngo: hic īncēndia nūlla. Nūlli ōbſunt pēnitus flămmis ūltrīcĭbus īgnes. Dētĭnet hīc claūſas, (*insontes animas.*) nŏſtræ nil lūcis egēntes, Pœnārum prōrſum ēxpērtas niſi lūce cărēntes Jūcundâ, qua gēns gaudet ſtēllāntis ŏlўmpi.

limen, *Prog, Kres zawodniczy 1. Weście 2.* Ein Thúrschwell. *Liminibus peccas, nec tua furta tegis.* Mart. *syn:* Oſtĭum, pōrta, fóres, atrĭum. vēſtibŭlum jānua *epith:* trītum, aūgūſtum, mărmŏreum, prīmum. *phr:* Stantes in līmĭne prīmo. Līmĭna sēdis, āntīquāique dŏmos. *v. Janua.*

limen superum, *Naprożek* limen lethi, *Konánie*

limenarcha, *a. m. gr. Portowy 2.*

līmēntīvus, *sub Prog.*

līmes, *itis. Gránicá, Miedzá, Ulicá 2. Drogá 1.* Ein Marckstein. *Vos mala ne nostris pellite limitibus.* Tib *syn:* Termĭnus finis, mēta vel Sēmĭta, via. *epith:* Sanctus, īmmōbĭlis, fixus, jăcens. *phr:* Lăpis fixus in agris Cāmpo jăcens. Qui rĕgeret certis finĭbus arva lăpis.

Limeum, lege læmeum.

līmis, *is. adject: Krzywy.* úberzwerch durch.

līmis, *i. oculis. Po oku 1. 2.*

limis aſpicio, *Przeglądam.* durchsehen.

limis rapere, *Zayrzeć.*

līmitāneus, *Grániczny, Pográniczny, Ográniczny Zołnierz osadzony.*

limitatio, *Rozmierzenie, Grániczenie.*

Limitaris, Miedzny. līmitatus, *Rozmierzony.*

līmĭto, *Rozmierzam, Grániczę, Dzielę, Umnieyszam* Ombschreiben/ abtheilen/ die Grentzen bezeichnen. *syn* Tērmino, finio, dēfīnio, claūdo cīrcūmſcribo, dētermino. *phr:* Mētas pono, figo. Līmĭtibus, cērtis ſpătiis cŏerceo. Līmĭtibus dīſcrēvĕrat omnia cērtis. His ego nec mēta, rērum nec tēmpŏra pōno. Līmes agro pŏsĭtus lĭtem ut diſcērnĕret ărvis.

Limitor, aris. Dzielę 2. abtheilen.

līmo, *as. à lima. Piłuię 2. Poleruię, Popiełowáć 1 Scieram 2. Ucieram, Uymuię, Umnieyszam. Szkodzę, Nierządu pátrzyć.* Feilen/ glätten. *limat non odio obscuro, morsuq; venenat.* Hor. *syn:* Elīmo, līma tĕro, āttero, ſcālpo: pōlĭo, ēxpōlio, lævĭgo. *phr:* Dāte cārmina līmæ. Defuit & ſcrīptis ultima līma meis.

līmo, *as. à limus. Kalam.*

Limocinctus, Ceklarz v. Szorc in 1. Tom.

līmōnia, *gr. Sásanká, Kárciof.*

limoniates, *a. m. gr. Smarágd.*

līmōnium, *gr. Limonia ziele, Kárciof, Cwikłá.*

limonium malum, *Limonia owoc.*

limōſa, *sub Tuńczyk.*

līmōſus, *Błocisty, Mulisty.* schleimig/ kothächtig. *limosoq; lacu per noctem obscurus in ulva.* Virg. *syn:* Lūtūlentus, lūtōſus. *phr:* Līmo sŏrdĭdus, tūrpis, ſquāllens. *v. Lutulentus.*

līmpidus, *Przezroczysty, & tr. Głos wdzięczny.* Reg. 17.

Reg:17. limpidissimos lapides, leves non asperos. Wasserlauter/ lauter wie ein Brunn. *Gaudete vosq. limpidi lacus undæ* (Scaz) C *syn:* Lūcĭdus, pel'ū. ĭdus nĭt dus, pūrus, clārus, illīmis, vitrĕus, crȳstāllīnus.
Līmpĭtudo, *Przezroczystość.* Lauterkeit.
līmūla, *Piłka, sub Piłá ślosarska*
limulis, *i oculis Po obu* līmulus, *Krzywy.*
līmus, *subst: Mul 2. Kał, Błoto, Brozdá, Szcrc.* Schleim/ Koth. *limus ut hic durescit, & hæc ut cera liquescit.* Virg. *syn:* Lūtum, fæx, cœnum. *v. Lutum.*
līmus, *adject: Krzywy, Ukośny, Poprzeczny, Po oku 3.* überzwerch durch.
līnamentum, *Kreská, Nić, Fleytuch.*
līnārĭa, *Lenek, Konopká ptak. Czeczotká.*
Linarius, Płociennik. der in Flachs arbeitet.
lĭctus *us. Lizánie* das lecken *Lambitivum.*
līnea, *Kreská, Linia 2. Powrozek, Práwidło 1. Sznur ciesielski. Wędna nić, Strásztdło, Kres zawodniczy.* Ein Lini/ Richtschnur. *mors ultima linea rerum.* Hor *epith:* Lōnga rēcta tēnuis, cūrva oblīqua.
līnea ambiens, circumcurrens, *Obwod.*
līnea diagonalis, diagonia, diagonos. *Linia od rogu do rogu.*
līnea serta, *Powroz.* līneālis, *Liniowy.*
Lineamentio, lineamentorum compositio, *Twárzy ksztalt.*
līneāmentum, *Kreská, Ksztalt, Figurá.*
līneāris pictura, *Malárstwo 2*
līneas extremas circumscribo, *Rysuię.*
līneatio, *Ksztalt propr. Liniowánie.*
līneo. *as. Linuię, Pod sznur ciesżę, Prostuię Piszę.*
līneōla, *Kreská. Linia 2.* (entwerffen.
līnĕus, *Płocienny 1 Lniány.* Flächsin. *Non valuit, nodos ac vincula linea rupit.* Virg.
līngo, *Liżę co, & sub Lambitivum.* Lecken. *syn* Lambo, dēgūsto, āllambo.
līngua, *Język 1.2. Wężowy ięzyk & tr. Obmowá.* Ein Zung. *Ite igitur pueri linguis animisq; faventes.* Juv. *epith:* Lōquax, blānda, clāmōsa mēndax, vōlūbilis, mēllĭflua, dīsērta, ālĭēna, bārbara. *phr:* Līngua lōquax nūllis ōbnōxia vinclis. Līnguæ mōdulāmĭna, fācūndia; grātia. Sūpprēssa pālāto. Sonans ēlōquium mēntis Fūncta sālūtāndi mūnēre. Fācūndæ svāvīssĭma grātia līnguæ. Mālōrum fœcūnda pārens. Līnguis rem vānĭlōquācĭbus aūget Mōbĭlis ārtĭculat vērbōrum mūnera līngua Blāndæ mōdulāmina līngūæ. Crīminibus fictis Improba līngua valet. Prōmunt dōcilis mōdūlāmina līnguæ, līnguāq; cȳnnāmeum fūndet Amœna mēlos.
līngua secretior, *Mowá trudna.*
līnguâ magis quàm factis. *Ták-ci on tomowi.*
līnguæ mobilitas, solutio, volubilitas, *Prędkomownosć.*
līnguārium, *Język czność 1. 2.* (mownosć.
līnguatus, *Zwáwy, Swiegotká.* schwätzig.
Linguax, Język czny, Mowny, Mowcá schwätzig.
lingūla, *Języczek 1. Kopyść, Łyszká, Wstęgá, Szal ięzyczek, Wysep 3. Kord, Tásák.*
līngūlāca, *Wołowy ięzyk, Płászczká, Rybá ięzyczásta, Swiegotká. Swiegot.*
līngūlāta, *sub Swiegotká.*
līngulatus, *Języczny 2. Záwrąbiony.*
Lingulax, Mowny. Linguosus, Języczny. schwätzig.
līniālis, *Liniowy.*
Linifarius, linifeo, linifio onis. Płociennik 1.
līnĭger, *Płocienne odzienie maiący, Komżą noszący.*
Linio, as. lege lineo, as. (szący.
Linitio, sub Polewánie 2. Linium, Táśmá.
līnio, *is. Námázuię, Zámázuię Zalepiam, Pomuśnąć.* Salben/ schmieren. *Accipiant inimicum imbrem, memor esto linire.* Alcim. *syn:* Līno, īllinio, ūngo, īnungo.
linopsartum, *gr. Jánowiec.*
Linostima vestis, in historia S. Sylvestri, & alibi videtur esse vestis linea, ut Sinistimus apud Festum
linostrophum, *gr. Száłá biała.* (*pro sinistro*
linozolis, *gr. Szczyr ziele.*
linquo, *Opuszczam 2.* Verlassen. *Nil intentatum nostri liquêre Poëtæ,* Hor. *v. Relinquo.*
linquo animam, linquor, *eris. Mdleię.*
lintea villosa, *Obrus.* linteāmen, *Prześcierádło.* allerhand Leinwad.
Linteāmen sanctum, *Korporał.*
Linteārius, *adject: Płocienny 2.*

Lintearius, *subst*: *Płóciennik* Leinwadshändler
linteatus, *Płócienne odzienie maiący, Komżą nozący*. linteo, *onis*. *Płóciennik* 1.
lintĕŏlum, *Chustká do nosa*. Tüchlein. *Succum linteolo suggerit ebrio*. (Choriamb.)
linteolum cæsitium, *Podwiká*.
linter, *hæc hic Koryto, Czołn* ein klein Schliffstein. *Exiguus pullæ per vada linter aquæ*. Tib *syn*: Lēmbus, scapha, cymba.
linteum, *Płótno* 1. *Chustá* 1. *Scierká* 3. *Przeście-rádło, Zagiel* 1. Allerhand Leinwad. *epith*: Cāndidum, lĕve. *v*. *Telum*.
linteum extersui, *Scierká* 1. 3.
linteus, *Płócienny* 1 leynin.
lintrārius, *Przewoźnik, Czołnem ieżdżący*.
lintrĭcŭlus, *Czołnek* 1.
līnum, *Len* 1. 2. *Kądziel* 2. *Nić*, *Płótno* 1. 2. *Powroz* 1. *Sieć* 1, 2. Flachs. *Urit enim campum lini seges, urit avenæ*. Virg.
linum xylĭnum, *Báwełná*. Baumwol.
lĭpăra, *æ.gr*. *Máść*. (*Et Insula una ex Æoliis, sic dicta à Liparo rege Ausonii regis filio*.) *epith*: Fūmōsa, Vūlcāna, tĕpida tetra, hōrrida, fūrens. Ignifluisq; Līparæ, fumōsa, căvērnis (*Claud*.)
lĭpăris, *sub Jaszczor*. *Lipio, is*. *sub Kánia*.
Lippogrammaton carmen aut Pòëma est, in quo toto una aliqua litera penitus omittitur & excluditur. *Talis fuit* lippio, *is*. *Ciekąmi oczy*. (*Iliás Nestoris*. Licij &c.
līppitūdo, *Oczu płynienie*. Gebräch der Augen wenn sie trieffen. (Augen hat.
lippŭlus, lippus, *Oczu płynących*. der trieffende
lipsănothēca, *gr*. *Reliquiarz*.
līquābĭlis, *Topnisty*. (schmoltzen ist.
līquāmen, *Rosoł* 1. *Sok* 1. *Smalec*. etwas des zer:
liquāta vox, *Głos wdzięczny*.
liquatio, līquefactio, *Topienie*. das schmeltzen
liquatus, *Przezroczysty*.
līquĕfăcio, *Rostapiam, Zlewam* 1. *Catullus e produxit*. Fliessend machen/zerlessen. *Cogit hiems, eademq; calor liquefacta remittit*. Virg. O *mentum in flamma pingue liquefaciens* Ped *syn*: Līquo, ēlĭquo, sōlvo, rĕsōlvo, dīssōlvo.
liquĕfio, *Topnieię. aliqui* e *producunt*. zerfliessen *Sic mea perpetuis liquefiunt pectora curis*. Virg.

liquens, *Rozpływaiący się* Zerfliessend. *Educunt fœtus, aut cum liquentia mella*. Virg.
liquentiùs, *Jásno*. (zerfliessen.
līqueo, *Rozpływam się, Cadzę*. zerschmeltzen/
līquēsco, *idem & Topnieię, Taię* 3. *Sic mea perpetuis liquefiunt pectora curis*. Virg.
līquet *Jásna rzecz, Pewna to*. Es ist offenbar. *Quod magis ut liqueat &c*. Ovid.
Liquidæ literæ quæ Mutis postposita, communem vocalem præcedentem faciunt. *Diomed*.
liquĭdè, *Jásno, Szczerze*. klärlich/offenbarlich
Liquiditas, Rzadkość, Przezroczystość.
liquidiuscŭlus, *Łágodniuchny, Przezroczysty*.
liquĭdo, *Prawdziwie, Jásno*. offenbarlich.
līquĭdò, *as*. *Rozrzadzam*.
līquidum, *Sok, Ciekąca rzecz*.
liquidum facio, *Rostapiam* schmeltzen.
liquĭdus, *Rzadki, Rostopiony, Przezroczysty, Rozchodzisty, Szczery, Jásny, Łágodny, & sub Głos wdzięczny* flüssig/fliessend. *Conveniunt liquidis, & liquida crassis*. Luc. *syn*: Liquens, hūmidus, flūidus, dēflŭus, flūxus, mōllis, lābilis, līquēfāctus, sōlūtus, līquātus. *phr*: in liquĭdas ēxtĕnuātus āquas.
Liquōris æterni vomica, *Srebro żywe*.
līquo, *as*. *Cadzę. Kláruię, Rostapiam, Rozrzedzá*. Schmeltzen. *Ereptaq; tela liquavit*. Juv.
līquor, *aris*. *Rozpływam się*. zerfliessen. *Sumere & expressis mella liquata favis*. Ovid.
līquor, *eris*. *Taię, Rozpływam się. Niszczeię, Mdleię*. Geschmoltzen werden. *Liquitur & Zephyro putris se gleba resolvit*. V. *syn*: Līquor, āris līquēsco, līquēfio sōlvor, rĕsolvor, dīssōlvor. *phr*: in līquĭdas āquas ēxtĕnuāri sōlvi. Chālybs văsta fōrnāce līquēscit. Vēre nŏvo gĕlidus cānis cum mōntĭbus hūmor. Liquĭtur & Zephyro pūtris se glēba rĕsōlvit. Līquĭtur ut glăcies īncērto saūcia sōla rĕpēnte nĭves.
līquor, *oris*. *Sok* 1. *Ciekąca rzecz, Wodá*. Safft/ fliessig Ding/ Feuchte. *Pressit ut hauriret gelidos potura liquores*. Ov. *Pondus uti saxi, calor, ignis, liquor aquai*. L. *syn*: Hūmor, lătex aqua unda. *v* *Aqua*
Liquus vel liquis, unde Obliquus, *& sub Pal*.
Līra, *Brozda* 2. *Zagon*. Ackerfurch.
līra, *è Græco, Báłámuctwo, Bayki*.

Liratim

Lĭrātim, *Zagonámi, Rzędem 3.*
lĭrĭnum, *gr. Liliowy oleiek.*
lĭrĭnus, *gr. Liliowy.* lĭrium, *gr. Nárcyſek.*
lĭrò, *as. Brozduię, Poorywam, Porzę, Obiiam gębę.*
lĭs, *Zwádá, Swar, Spráwá 6.* Zanck/Hader. *Inſequeris tamen hunc, & lite moraris iniqua.* Ho. *ſyn:* Lītĭgium, cōntēntio, rixa, āltērcātio, dīſcōrdia dīſcēptātio, cōncērtātio, cōntrōvērſiá diſſenſio dīſsēnſus, diſſídĭum, jūrgĭum, cērtāmen pūgna. *epith:* Injūſta, æqua, sōllĭcita, fŏrēnſis, īmpōrtūna, fūneſta, triſtis. *phr:* Strīdŭla clāmōſas ēxercent per fŏra lites. Caūsĭdicos ōb ſtrépit īnsānis litibus ōmne fŏrum. Trīſtia qui lītis bella fŏrēnſis amat & fŏra Mārte ſuo lītĭgiōſa văcent. *v. Rixa.*
lis pendens, lis ſub judice, *Spráwá záwieſzona.*
lĭſa, *a. Zyłá ſzyina.* *(dobry.*
lĭtănia. *gr. Modlitwá.* lĭtans victima, *&c. Znák*
litatio, *Ofiárá 1.* das opfferen.
lĭtātò, *Po ofierze.*
litem habeo, *Roſpieram ſię.* Recht führen.
litem intendo, infero, āgo, *1.2. Práwuię ſię.*
lĭtĕra, *Literá, piſanie 2. Liſt.* ein Buchſtab. *Iſta Micenaá litera facta manu.* Ovid.
literæ, *Náuki i Liſt 3.5. Grámmátyká.* ein Brieff.
literæ Ægyptiæ, ignorabiles, *Piſmo taiemne.*
literæ primæ, *Obiecádło.* das ABC.
literæ publicæ, *Moniment.*
literalis ſenſus, *Wyrozumienie ſłowne.*
lĭterārius, *Szkolny, Naukom ſłużący.*
literatè, *Uczenie* gelehrt.
lĭtĕrātor, *Náuczyciel, Grámmátyk, Przeżak. Manus dat tibi Sylla, literator.* (Phal.) Catul.
lĭtĕrātūra. *Náuki wyzwolone, Grámmátyká.*
literatus, *Uczony, Piſany i Kryſzowány Smágá niec, Cechowány, Grámmátyk* gelehrt.
Literio onis. Grámmátyk, Uczony.
lĭtĕro, *as. Cechuię.* mit Buchſtaben zeichnen.
Literoſus, Uczony.
lites cieo, concieo ſero, *Wádzę drugich.*
lithanthrax, *gr. Węgiel 2.*
lĭthargyros, lithargyrum, *Srebrna piáná.*
lĭthĭăſis, *gr. Kámień chorobá.*
lĭthizon, *tis. Kárbunkuł 2.*
lĭthŏcolla, *Kitá 3.*

lithoſpermium, *gr. Wróble proſo.*
lĭthoſtrōta, *æ. m. gr. Brukarz.*
lĭthoſtrōtum, *gr. Bruk, Tło ſadzone kámieniem.*
liticen, *Trębácz.* ein Trompeter. litigiosè, *Spornie.*
lītigātor, *Strona 5. Zwádliwy.* *(nie.*
lītĭgiōſus, *Sporny 1.2. Swárliwy, Zwádliwy, Zwáwy.* haderich/ zanckiſch. *Auribus atq; oculis mentem niſi litigioſus.* Hor. *ſyn:* Lītis ămans, lītibus īncūmbens.
litigium, *Zwádá.* hader/ zanck.
lĭtĭgo, *Práwuię ſię, Wádzę ſię, Roſpieram ſię.* Mit einem zancken. *Litigat & podagrâ Diodorus, Flacce, laborat.* Mart. *ſyn:* Dīſcēpto, cōntēndo, rīxor, āltērcor, cērto, pūgno. *phr:* Fŏrēnſi cōntēndĕre, dīmĭcāre, cērtare bēllo *v Rixor.*
litis ſator, *Zwadzcá.*
lĭto, *as. Ofiáruię 1. Upraſzam, Błagam, Czynię dość.* Mit Opffer erwerben. *Et quid tam parvū eſt, ſed nullo thure litabis.* P. *ſyn:* Sacrĭfĭco exōro, īmpetro, vel ſacrifico, lībo.
littæ, lyttæ, *gr. Robacy w ięzyku pſa ſzalonego.*
Littera, potius litera ſcribunt eruditi Ein Buchſtab. *ſyn:* Chăracter nōta. *Littera pro ſtudiis. v. Studia.*
Litteraria navis. Łodź. littorōſus, *Brzeżyſty.*
līttŏrĕus, littŏrālis, *Pobrzeżny.* An Vfer ſich haltend *Littoreas agitabat aves, turbamq; ſonantem.* Virg.
lĭttus, *oris. n. Brzeg 1. Ląd.* Vfer am Waſſer. *Has autem terras Italiq; hanc littoris oram.* Vir. *ſyn:* Rīpa ora margo. *epith:* cūrvum, văgum, sĭnuōſum, Prŏcēllōſum, æquŏreum. rĕsŏnans, tūtum, sēcūrum. *phr:* Līttoreæ ărēnæ Flūctibus īllīſum pērcūlſum, pūlsātum sŏnans līttus. Sāxis, ſcŏpŭlis ŏppŏſitis, ŏbjectis hūmĭda flūctus līttŏra. *Littus propriè maris eſt. Ripa fluminum. v. Ripa.*
lĭtūra, *Zmázánie 1. 2. Námázánie* Durchſtreichung/ Außtilgung. *Emendare jocos una litura poteſt.* M. *epith:* Fœdā, tūrpis, atra, dŏcta.
lĭtūro, *as. Przekrześzam.* außtilgen.
liturgus, *gr. Ofiárnik.*
Litus, oris. ut aliqui ſcribunt idem Littus, oris.
lĭtus, *us. Námázywánie.* lĭtus, *ti, Nakrapiány.*

Lituum, *Kurwátura, Zakrzywienie.*
lĭtŭus, *idem & Trąbá woienna. Krzywułá Po budká.* Ein Heerhorn *Et lituo pugnans in signis obibat & hasta* Virg. *epith*: ūncus ădūncus, tŏrtĭlis, sŏnōrus, ærĕns. *v. Tuba.*
līvēdo, *inis. Siność* blau geschlagen Orth am Leib.
līvĕo, līvesco, *Sinieię, Zayrzę.* Blau seyn. *Item* neidig seyn *Nec enim livescere fas est.* C.
līvia columba, *Trukawká.*
livĭdŭlus, *Zazdrośćiwy. Omnia tunc quibus invideas si lividulus sis.* Juv.
līvĭdus, *Siny. Zazdrośćiwy.* Bleyfarbig *Item* neidig. *Factaque lascivis livida colla notis.* O *syn.* Līvens, plŭmbĕus, cŏntūsus, *vel* īnvĭdus *phr:* īmpulsus līvōre mălīgno, ŏblīqua, īnvĭdia & tŏrvo līvore crĕpabit. *v. Invideo.*
līvo, *onis Inflanczyk.* livonia *Inflanty* Liefland
līvor, *Sinośé, Zazdrość.* Ein blau geschlagen Orth am Leib/ *Item* Neid. *Urdque conspectâ livorem ducit ab una.* Juv. *syn:* Līvidus cŏlor, *vel invidia. epith:* ĕdax, īnērs, mōrdax, mălignus, Tārtărĕus, tŏrvus. *phr:* Līvor īners vĭtium mōres non ĕxit in ăltos. Dum malus ŏbtrĕctat facta īmmōrtālia līvor, īmpătĭēnsq; sui mōrbus, Līvōrq; sĕcūndis anxius. Sic īmpĭus ātram līvor ăgit bilem. *v. Invidia.*
lix, *icis. f. Łużyny, Popiol, Zolá.* Asche.
lixa, *æ. m. Haláſtrá.* am schlecht Gefolg im Kriegs-zug.
lixābundus, *idem & sub Przebiegam ſię.*
lixīva, lixivia, *subst:* & lixivia cinis, *adject:* Lug.
lixīvium, lixivius *vel* lixinus cinis, lixivum *idem*
lixivium ſaponariorum, pileonum, &c. *Kál-kus.*
lixivum muſtum, *Treść winá.*
lixivum vinum, *Wino* 2.
lixivius lixivus, *Łużny.*
Lixo inuſitatum (*unde Elixo.*) *Calep.*
lixŭla, *Obarzanek, Obarzuch.*
Loba, Plin. corr. Phobá.
lŏbus, *m. gr. Łupiná, Uchá część dolna.*
lŏca genitalia, naturalia, *Członek* 4. 5.
Localis, Mieyscá pewnego.
lŏcarium, *Gośćinne, Czyńſz* 5.
lŏcarius, *Mieyscá rozdawaiący.*
lŏcātārius, *Naymácz* 1.
lŏcātio, *Naiem* 1. *Arendá.* Außleyhung.
lŏcātor, *Naymácz* 1. 4. lŏcatus, *Naięty* 2.
Locellarius, Naiemnik.
lŏcellus, *Mięſzek pieniężny.*
lŏci, *Zywot n ewieśćie, Członek* 6.
locito, *Naymuię* 1. Geld außleyhen.
lŏco, (*ablativus*) *Miáſto kogo. Wczas.* an statt.
lŏco, *as Naymuię* 1. 3. 4. *Arenduię, Pokładam* 1. *Stáwiá* 2. *Obracam* 3. an einem Orth stellen/ vermieten. *Pocula gramineoq; viros locat ipse sedili.* Virg. *syn:* Cōllŏco, pōno rĕpōno stătŭo, cōnstĭtŭo.
lŏculāmĕntum, *Komorká* 2. *Przegrodká, Łoże* 2. *Koſz kokoſzy, Kielnia* 3. *Kachel* 2.
lŏcŭlāris, *Trunny sub Truná* 1.
lŏculātus, *Komorczáſty.*
lŏcŭli, *Mięſzek pieniężny, Szkátułá* Säcklein.
lŏcŭlōsus, *Komorczáſty, Dołkowáty*
lŏcŭlus, *Truná, Mięſzek* Ein Säcklein/Täschlein. *Hos nisi de flava loculos implere moneta.* M. *syn:* Crŭmēna, mārsŭpĭum, pēra, săcēlus *epith:* tŭmens tūrgĭdus, plēnus căpax, tŭmĭdus, ĭnānis.
lŏcŭples, *Maiętny, Doſtátni* 1. *Obfity, Poważny* 1. *Pewny. Swiádomy, Wiáry godny* Reich *In locuplete penu defensis pinguibus umbris.* Perſ. *syn:* Dīves, ŏpŭlēntus. *v. Dives.*
locupletiſſimè, *Hoynie.* reichlich.
Locupletatio, Zbogácenie. ſub Bogáctwá.
lŏcŭplēto, *Bogáćę, Pomnażam.* Reich machen *syn:* Dīto, dīvĭtĭis, ŏpĭbus aūgeo.
lŏcus, *Mieysce* 1 2 3. *Poſzánowánie, Rod* 1. *Stan, Czas* 2. *Powod, Członek* 4. *Plac.* Ein Orth/ Platz. *Pone ſubit conjux, ferimur per opaca locorū.* V. *syn:* Sēdes ſpătium, intervāllum, vel Rĕgio, tĕrra ora, vel ŏccāſio, făcŭltas. *epith:* plānus, ĕxĭgŭus, văcŭus, vicīnus, rĕmōtus.
lŏcūſta, *Száráńcza, Rák prędkonogi, & ſub Wierzchołek.* O *potius producendum cenſet Corderius.* Eine Heuſchreck. *Bruchus & excuſſo confidens crure locuſta.* Alc: *ſyn:* Brūchus. *epith:* Tĕnŭis ĕxilis,

exilis, viridis, strīdŭla, strīdens, văgă, sāltans, sălĭens. *phr:* ārva cŏlens. Tĕnues cĕreris vāstantes dōna lŏcustæ. Locusta, quæ sŭper ēxcēlsas vŏlitans, ābsūmit ăristas. Lōngo prŏcul ŏrbe lŏcustæ āctæ Euris, nŏstros sēse ēffūdĕre per agros, & sĕgetem lāte ābsūmpsēre cŏlōnis.
lŏcūtio, *Mowá 1.* Eine Rede. *Fescennina locutio* (Chor.) Catull: *v. Sermo, vox.*
Locutor, Mowcá, Językczny 3. vide infra plebejus
lōdīcŭla, lōdix, *icis. hæc Kołdra* ein Decke.
lœdŏria, *gr. Urągániec.*
lœmeum, *Wilcza knieia.*
lŏgārĭum, *gr. Regestrzyk.*
lŏgēum, *gr. Pulpit kościelny.*
lŏgi, *gr. Bayki, żárt.* (recht zu reden
lŏgĭca, *orum.* logice, *es. gr. Dyálektyká* die Kunst
lŏgista, *a. m. gr. Ráchownik.* (*zyi mieysce.*
lŏgīsterium, *gr Popisu żołnierskiego mieysce, Oká*
lŏgistŏrĭcus liber. *gr Księszki zbierálne.*
lŏgŏgraphus, *Ráchownik.*
lŏgos, *vel* logy. *Słowo, żart, Bayki, Szostak, miarká*
lŏlĭāceus, lŏlĭārius, *Kąkolny.*
lolīginis succus, *t. Nieszczerość.*
lolīgo, *inis.* lŏlīguncŭla, lolligiuncula, *Kálamarz, Pław morski.*
lŏlīum, *Kąkol.* Lülch/ Unkraut. *Infelix loliū, & steriles dominantur avenæ.* V. *syn:* Æra Zī zānia *z*, *vel* ŏrum. *epith:* Stĕrile, nŏcivum, noxĭum, īnfēlix, ămārum. *phr:* Agris, sĕ gĕti inĭmīcum, īnvīsum.
lŏmentum, *Bobowa mąká, Bielidło.*
lonchītis, *tidis. f. gr. Włocznia ziele, Páprotnik.*
longævo, *onis. m. Kiszká ostátnia, Jątrznicá.*
longævitas, *Długowieczność.* das hohe Alter.
lŏngævus, *Długowieczny* sehr alt. *Fit Beroe Ismarii conjux longæva Dorycli.* V. *syn:* Sĕnex, sĕnior, grāndævus.
Longanimis, longanimitas, longanimiter, sub Nieskwápliwy. Langmüthig. *v. Patiens.*
longè *Dáleko, Bardzo, Precz, Zdáleká.* Fern/weit *Julia quæ ponto longè sonat unda refusa* Virg
Longimanus. Długoręki. longinquè, *Dáleko.* fern
longinquitas, *Dal, Długość, Odległość.* weite Gelegenheit des Orths.
longinquum, *nomen. Dal.*
longinquum, *Adverb. Długo 1.*
longinquus, *Dáleki 3. Odległy.* Entfernet/ entlegen. *syn:* Rĕmōtus, distans, dīsĭtus disjunctus ēxtĕrus, pĕregrīnus.
lŏngĭpes, *Długonogi. Longisco, is. Dłużeię* lang werden.
Longiter, Daleko. longitrorsus, Wzdłuż.
longitūdo, *Dáleko 1 2.* Länge/ Langheit. *Non plus habere longitudinis modo.* (Jamb.)
Longitudin tas, Długowieczność.
Longiturnus, Długowieczny. longiùs, *Dáley.*
longùm, *Długo 1 Ná długi czas.* lang.
longūrio, *onis. Długosz 1.*
longūrius, *Zerdź, Dyl, Przeworá.*
lōngus, *Długi 2. Rościągły* Lang/ langwirig. *Flammarum longos à tergo albescere tractus.* V. *syn:* ŏblōngus, prŏlīxus, prŏdūctus, vel diūturnus, vel prŏcerus, āltus māgnus.
lŏpas, *adis. vel ados. f gr. idem* lepas, *Item. Misa płaska, Zágorzenie 2.*
Lŏquācĭtas, *Wielomowność.* Geschwätz. *Da sacri laticis loquacitatem.* (Phal:) Sid. *syn:* Garrŭlitas. *v. Garrulitas.*
lŏquācĭter, *Swiegotliwie.* mit langem Geschwätz. *Scribetur tibi forma loquaciter & situs agri.* Hor.
lŏquax, *acis. idem & Mowny, Swiegotliwy.* schwätzig. *Improbus ingluviem, ramisq; loquacibus explet.* Virg *syn:* Vĕrbōsus, gărrŭlus. mūltĭloqus. *phr:* Vărĭas mĕdĭtans vōces ēdens mīlle sŏnos. Non cŏhĭbēre potens līnguam. Fāllens sērmŏnībus aures.
Loquelaris, Słowny 2 Postániec, & infrà præpositio
Loquelariter, Wsłowie.
lŏquēla, *Mowá 1* Eine Rede *Circumfusa super suaves ex ore loquelas* Lucr *v. Sermo, Vox.*
loquentia, *Mowność, Wielomowność* Redung.
loqui summis labris, *Przez zęby mowić.*
Loquitor aris. Mawiam.
lŏquor, *eris. Mowię 1 & 19. Powiadam 1 Rozmawiam.* Reden. *Quidquid venerit obvium, loquamur.* Phal *syn:* Ĕlŏquor, dico, fāris. āffāris

 prōfā-

prōfāris. *sec. pers. ab inusitato For. phr:* Vērbā mīt-
to, făcio, fūndo, ēdo, ēffūndo, prōfero, prō
mo, hăbeo, rēddo, jacto, do, dēprōmo, vōcem
mitto. Vōce, sērmōne sĭlēntia rūmpo, ōre lŏ-
quēlas do cĭeo, fūndo, prōfero, ōra sōlvo, rĕ-
sōlvo, Pēctŏre vōces rĕfero rūmpo. Sic ōre
ēffātus ămīco est. Hæc ŭbi dicta *seu* vērba
dédit. Vix hæc ēdidĕrat. Grăves ēdĭdit ore
sŏnos. Grăvia, dūlci vērba sŏno rēddidit. Sŏ-
lio sic īnquit ab alto, ad quem tum Jūno sūp-
plex bis vōcĭbus his tāndem mœsta ōra rĕsōl
vit, ut prīmum fari pŏtŭit sic īncipit ōre, ād-
didit hæc vērbis ūltima vērba tuis. Hæc plă-
cĭdo, sic rēddĭdit ōre. Dĭctis āffatur ămīcis,
īmōq; trăhit de pēctŏre vōcem. Vōx ēxcĭdit
ōre. Tāles fūndēbat ad æthĕra vōces. Tālia
vōce refert. Sic mĕmorat. Vīx ea fātus erat.
Hūnc blāndisq; mŏrātur. Vōcibus, Rŏseo hæc
superāddidit ōre. Tália pērstābat mĕmŏrans.
Jūpĭter hoc ĭterum sērmōne sĭlēntia rūpit.
Tālĭbus īnde mŏdis ora īndĭgnāntĭa sōlvit.
Tum sĕnior tāles rĕferēbat pēctŏre vōces.
Nec plūra lŏcutus. Sŏlio sic īnquit ab ālto.

loquor nutu, supercilio, *Mrugam 1.*

Loquutus, us Mowá 1. eine Rede.

Lōra, *æ. à lorum, Kubeł skorzány.*

lōra, *æ. à lotura Wino pośledn e. Vel nodus tantum & signum de paupere lora.* Juv. *Corripit o Carisius.*

lōrāmēntum, *Rzemień* ein Riemen.

lōrārius, *Ceklarz. Rymarz.*

lōrātus, *Rzemieniem związány.*

lōrea, *contractum ex laurea Bobkowy wieniec.*

lōrea, *diductum ex lora, æ. Wino poślednie.*

lōretum, *Bobkowy ogrodek*

lōreus, *à loro, Rzemienny.* von ledernen Riemen gemacht. *Inde catenarum tractus, hic lorea flagra.* Pr.

lōreus, *à laureus, Bobkowy.*

lōrīca, *Zbroiá, Polepá, Parkan, Płot 3. Tynk ná ściánie, Obdách, Ostrożenie, Szańc.* Brusthar- nisch/ Pantzer/ leden Kollet. *Et loricarum vasto sub tegmine gaudes.* Alcim. *syn:* Thŏrax. *epith:* ærāta, splēndĭda, splēndens, cŏrūscans, impērvia, cruēnta. Nūlli tēgmen pĕnĕtrabĭle tēlo squāllens aūro trĭlix ăhēnis squămmea nōdis. Duplici squamma lōrīca fidēlis. Flēxĭlis, īndūctis hūmātur lāmĭna mēmbris. Pēctus ăhēna lōrīca tĕgit, mūnit, sērvat tuētur. Lōrīcæq; mŏras & pectus pērfŏret īngens *v. Thorax.*

lorica, hamata, hamis contexta, *Pancerz.*

lorica linea, *Káftan do potyczki.*

lorica plumata squammata, *Kárácená.*

lōricæ, *ha. Blánki. Kosze száńcowe.*

lōrīcātio, *Tynkowánie.*

loricātus, *Zbroyny, Páncernik, Kiryśnik.*

lōrīco, *Tynkuię, W pancerz ubieram, sub Páncerz, & sub Omulić się.* (*we. Blanki,*

lōrīcŭla, *Płot 1 Ostrożenie, Száńc, Kosze száńco-*

lōrĭpes, *Omn. Nogi Włoczący.*

lōrum, *gr. Rzemień, Rzemyk 2. Wodzá, Korbácz.*

lōtio, *Płokánie. Lotolentè, Plugáwo* das waschen

lōtium, *Uryná.* lōtŏmētra, *gr. Chleb 1.*

lōtŏphăgi, *gr. sub Obrostnicá.*

Lotor, Pracz. Lotrix, Praczká. Wäscherin.

lōtos, *Obrostnicá. idem Słonecznik. Arbor in Africa familiaris, in quam Lotos mutata dicitur.*) *epith:* īmpĭa, Mўgdōnia, Phrўgia, Sўrtĭgena, Pāllădia. *phr:* Lŏtos ămīca Lўæo in spem bāccarum flōrēbat ăquātĭca lōtos.

lōtūra, *Płokánie, Pránie.*

lōtus, *ti. f. gr. Komonicá 1. Obrostnicá. Lotus & Hesperia qui capricornus aqua.* Pr *syn:* Lăvātus.

loxia, *æ. gr. Krzywonos*

lŭbens, *Chętny, Wesoły, & pro Adverbio, Chętnie.*

lŭbēnter, *Chętnie.* Williglich/ gern. *Lascivibundum tam lubenter currere.* (Jamb.) *syn:* Lĭbēnter, spontè, ūltrò.

lubentia, *Lubość, Przyiemność, Wesołość.*

lŭbet, *Lubię co.* Es geliebet. *Heu tibi lubeat feras obire.* (Phal.) *v. Libet.*

Lubidinitas, Jurność. lubrĭcatus, *Gładzony.*

lūbrĭco, *as. Slisko czynię* schlüpfferig machen.

lubricum, *Sliskość, & tr. Młodość* das schlupffen

lūbrĭcus, *Slisk, Omylny, Niepoięt ny, Niestáteczny Niebespieczny.* Schlüpfferig. *syn:* Lābĭlis, mōbilis, fūgĭens, fāllens, fluxus, præceps pĕrīcŭlosus. (*macta. Lucr.*

lūca, *æ. m. Słoń. Ut nunc sæpe boves, lucæ ferro male*

lucabos, *idem & Jelonek robak.*

lūcānĭca, *subst: Kiełbasa.* ein Bratwurst.

Lucanica, *adject: Gentile ibidem.*
Lucanicarus, Kiełbáśnik.
lūcăr, *aris. n. Wrębne, Zapłátá krotofilnikow, Widokowy koszt. Corripit a Priscian.*
lucarius, *vel* lucaris *adject: utrumq; f. custos. Ga(iowy*
lūce. luce clara, *Wednie, Zá dniá.*
lucellārius, lucellarius servus, *Naiemnik.*
lūcellum *Zysk 1. Obrywká.* klein Gewinn.
luceo, *Swiecę, Swiecę się.* Leuchten/ scheinen. *Ut mibi perpetuo luceat igne focus* Tibul. *syn:* Lūcēsco, illūcesco, cōllūceo splēndeo, fūlgeo, ēffulgeo mīco nīteo rūtilo corūsco rădio, irrādio. *phr:* lūmen, dō dīspergo, ēffūndo, jāctō, mītto, ēmitto, iăcū'or, Rădios spārgo. Clārāq; in lūce rēfūlsit. Pūra per nōctem in lūce rēfūlsit ālma pārens, ēcce lēvis sūmmo de vērtice vīsus iuli. *v. splendeo, Lumen.*
lūcērna, *Lámpá, Swietliczká 1. Kániá morska.* ein Liecht *& sub Jaszczur.*
Lucernaria, Dziewánná. lūcernarium, *Wieczor*
lūcernarius, *Swiecznik 2. & sub Pokątny.*
lūces, *ha Dzień 1.* lūcescit, lucet hoc, *Swita.* es
Luci, Wednie. lucidè, *Jáśnie.* (wird liecht
lūcĭdus, *Jáśny 1. Przezroczysty.* Heyter hell. *Nec facundia deseret hunc, nec lucidus ordo.* Hor. *syn:* Lucens, splēndidus, splēndens, fūlgĭdus, fūlgens nĭtidus, nĭtens rūtĭlis, rūtĭlans, cŏrūscans, cŏrūscus rădians mĭcans. *phr:* Flāmmis & lūce rĕnīdens. Rūtĭlum vibrans lūmen. *v. Splendidus.*
Lucifacio lege. Elucifacio.
lūcĭfer, *adject: trium terminationum. Swiecznik.*
lūcĭfer. *subst: Gwiazdá záranna, Lucyfer.* Der Morgenstern *Et vigil Eois Lucifer exit aquis.* Ovid *syn:* Phosphŏrus. *epith:* ālbus rōscĭdus, lūcĭdus pūrus, pūrpŭrĕus *phr:* Lūcĭferi stēlla sīdus āstrum Aūrōræ nūncius, sŏcius, prævius. Mātutinis sūrgit cum rōscĭdus hōris Lūcifer. Cum jam Lūcĭfer ālbæ Aūrōræ prævia stēlla. Qui cœli stātiōne nŏvīssĭmus ēxit. Rubro sūrgebat ab æquore fūlgens Lūcĭfer, Nōbis aūrora nītēntem Lūcĭferum rō seis cāndida pōrtat ĕquis. Lūcĭfer ut nĭtĭdos prōdūcis in æthere vūltus. Fulgeat & rōseis Lūcifer ālmus equis ādmonitōrq; ŏpĕrum cœlo nitidissimus albo Lūcifer ōrtus ĕrat. *v. Diluculum Aurora, Mane.*

Lūcĭfŭga, *Pokątnik.* Liechtflüchtig. *Hic & lucifuga posuere cubilia blattæ.* Virg.
Lūcīna, *Rodzenia Bogini. Dicite, tu nobis lucem Lucina dedisti.* Ovid *v. Juno & Diana.*
Lucinia lege luscinia, lucinium. Knot, Grzyb 3.
lūcĭnus, *Slep. unde Hallucinor, Oblucino. Scalig.*
lucis confinia, primitiæ, *Swit.* (*Idē luscing.*
lucēscit, *Swita.* es wird Tag.
lūcius, *Sczuká 1* Ein Hecht. *epith:* Vŏrax răpax, āsper. *phr:* Rex atque tŷrānnus ăquārum Lūcius, obscūras ūlva cœnōque lăcūnas obsidet.
Lucrativus, Zyskowy. lūcricupido, *Łákomstwo.*
lūcrĭfăcio, *Zyskuię.* gewinnen.
lucrificabilis lucrificus, Zyskowny.
lūcrĭfio, lucrifix, *sub Zyskuię.*
lucrio, onis. Zyskownik.
lūcror, *Zyskuię* Gewinnen. *Causa mali tanti jacet interfecta lucrandi.* Pr. *syn:* Lucrifăcio. *phr.* Lucrum, quæstum făcio. Cōnsequor ŏpes Lucris aūgeor.
lūcrōsus, *Zyskowny.* gewinnsam. *Cur mihi sit damno, tibi sit lucrosa voluptas.* Ovid.
lūcrum, *Zysk 1. Obrywká.* Gewinn. *Sperne lucrum, vexat mentes vesana libido* Val. *syn:* Quæstus, cōmmŏdum. *epith.* avārum, măgnum, tĕnue, īnhonēstum, dūlce, ōptātum. *phr.* Lucrum īngens largo ditat prōventu. Fædi īnfāmia lucri dīvĭtiis īnhians ăvāro īncūmbĕre lūcro.
lūcta, *Biedzenie się, Pasowánie.* das Ringen/ Kampff. *syn.* Lūctum, lūctātio, lūctatus, cērtāmen, pūgna, palæstra. *v. Luctor.*
lūctāmen, luctatio, luctatus, *Biedzenie się,* das Ringen. *Remo ut luctamen abesset.* Virg.
luctantes, *hi Krokwy.*
luctator, *Zapáśnik.*
Luctificabilis Smętny.
Luctificus, luctifer, luctisonus, Smętliwy. da s Leyde bringt. *luctificus Titan nunquam magis æthera* ... Sil.
Luctitor, aris. Biedzę się.
Lucto, as. luctor, *aris. Biedzę się, Zapáśny chodzę.* ringen kämpffen. *Sævit, & in* ... *luctator*

arundine telum Virg. *syn:* ōbluctor, cōntrà cōnor, cērto, īnsto, nitor, ōbnītor, cōntēndo. *phr:* Cōrpus ēxerceo pālæstra. Cōntēndo, cērto lūcto pālæstra, īndūlgeo pālæstræ. Lūctæ cērtāmina, ēxērcent patrias ōleo lāmbente palæstras nūdati sōcii. Pars in gramīneis ēxercent mēmbra pālæstris. Cōntendunt ludo & fūlva lūctāntur ărēna & jam cōntūlērant ārcto lūctāntia nēxu Pēctora pēctŏribus. Pīnguēsq; in grāmīne læto inter se ădvērsis lūctantūr cōrnibus hœdi; īncăluēre ănimi dūra cērtāre pālæstra. *v. Pugno.*

lūctŭōsus, *Smętny, Zátośny.* voll Leyd/kläglich *Hesperia mala luctuosa.* (Dact. Troch.) Hor. *syn.* Fūnestus mĭser, infēlix, flēbilis, lacrȳmābilis, lugûbris, trīstis, mœstus.

lūctus, *us. Załobá 1.* Klag/ Leyd. *Luctus ut in Druso publicus ille fui.* Pedo. *syn.* Flētus, gĕmītus lacrȳmæ, quēstus plānctus, lāmēntum. *epith.* Mœstus, æger, atrox sævus, ăvidus lividus, acer, ūrgens, horrĭbilis, īnformis, querŭlus, rigidus mærens. *phr.* Tōtamq; vĭdemus Cōnsedisse ūrbem lūctu. Lūctus ăcērbus ăbest Cōntinuo lūctus rĕsonat per regia tecta. Dīverso mīscentur compīta lūctu, animus mĕmĭnīsse horret lūctuq; refugit. *v. Lugeo, Lacryma, & Fletus.*

lūcubrātio, lucubratiuncula lucubratorius, *sub Nocna robotá.*

lucubratione, *Przy świecy.*

lūcŭbro, *as. Piszę 2. Nocą co robię.* Beym Liecht arbeiten. *Hæc dat nocturnis nox lucubrata Camænis.* Mart.

lūcŭbrum, *Swiecá, Zapał 1.*

Lucula, Złotnik robaczek.

lūcŭlēnter, luculentè, *Jásno, dostáteeznie, Wyrozumnie, Ozdobnie, Drogo.* Scheinbarlich. *Mea lingua Christus luculenter differet.* Jamb. *Luculentitas, Swietność.*

lūcŭlēntus, *Jásny 2. Znáczny, Sławny, Dostátni Piękny, Wesoły. Obfity, Bogáty.* Hell/scheinbar *Nec dicat mihi luculentus artis.* (Thal.)

lūcūmo, *Szalony 1.* (*łákoci*

lūcunculus, lūcuns, *tis.* lucunter, *eris. Plácek*

lūcus, *ci. Gay 2.* Ein Lustwald. *Nulli certa domus, lucis habitamus opacis* V. *syn.* Sȳlvă nĕmus, sāltus. *epith* Săcer, sacratus, silens, īncīdŭs, verendus, hŏrrens tĕnebrōsus. *v. Sylva.*

Lucus us. Priscum. Swiátło. lūdi, *Gonitwá, Igrzysko.*

lūdia, *Kuglarká* lūdianus, *Kuglarski.* (*sko,*

ludibriosè, *Szyderśko,*

lūdĭbrĭōsus, *Szyderski, Błazeński, Smiechu godny.*

lūdībrium, *Szyderstwo. Zgwałcenie 2. Corripit di Lucr. & Sil* Spott/Spottwerck. *Ludibriū necis horrescens vis aspera Ponti. Silius Quid te vana juvant misera ludibria charta?* Mart.

lūdĭbūndus, *Graiąc, Zartem, Szyderśko, Sobie i,* Schimpfftreibender. *Hæc ludibundus dixerat.* Prud.

lūdĭcer, ludicrus *Igrzyskowy, Gráwálny, Zartowny, Szyderski, Kuglarski, Błazeński,* schimpfflich.

lūdĭcrum 1. *Igrzysko 2. Zart, Gonitwá.* Gauckelspiel. *Et versus, & cætera ludicra pone.* Hor.

Ludificabilis, Smiechu godny.

lūdĭfĭcātio, *Szyderstwo, Zárt 1.* Spott/Betrung

lūdĭfĭcator, *Szyderz.* ludifico, *Szydzę.* verspotte

ludificor, *Łudzę. Szydzę, Urągam się, Zgwałcić*

ludiMag ster, *Mistrz szkolny* ludio, *onis. m. Kuglarz,*

ludis, *Ablativus sub Dniá trzeciego.* (*glarz,*

lūdius, *substant. Kuglarz, Skoczek,*

ludius, *adject Szyderski.* lūdo. *ablativus Zartem,*

lūdo, *is. Igram 1. Gram 1. 2. Kosteruię. Zártuię, Szydzę, Piszę 5. Stawiam 7. Oszukiwam.* spielen/ kurtzweilen. *Hæc ego Pieria ludebam tutus in umbra.* Mart. *syn:* Lūdo, văco, īndūlgeo, *vel* īllūdo, rīdeo, īrrideo, *vel* deludo, fāllo, dēcipio. *phr.* Mēntem ănimum, cōrpus lūdo recreo. lāxo, rĕficio, ērigo. Vīres lūdo recreo, rĕsumo. Tēmpus lūdo trăho dūco, fallo, pērdo, tĕro. īnsumo, trāduco trānsīgo. Nocti ludum æquāre, in lucem ludum fērre. Ludum dīem, noctem ducere, Musas sĕvēras tĕmperāre ludo. Tēmpus dāre ludo.

ludus, *Igránie, Grá, Zart. Szyderstwo, Szkołá 10.* Spiel/ Schertz/ Kurtzweil *Item* allerley

Lehrschulen. *Ludus enim genuit lapidem cer tamen & iram* Hor. *syn.* Lusus, vel jŏcu vel gўmnăsium *epith.* jŏcōsus, innŏcŭus, ămœnus, dŭbius, fallax, illĭcitus. *phr.* Ludi dulcedo, sōlātia, gaudia, ōblectāmentum.

Lucla, Karanie. (*v. Ludo.*

lŭes, *is.* *Zaraza 1. Wodá, Roztok.* Ein gemein Seuch, Plag, kranckheit *Arboribusq; sătisq; lues & lethifer annus.* V. *syn.* Pĕstis, cōntāgies, cōntāgio, contāgia.

lues sacra, *Káduk thorobá.*

lugeo, *Płácz 2. Z-łuię 1. Opłákiwam, Załobę noszę.* Klagen, weynen. *Dardanus, & versis lugeret Græcia fatis.* Virg. *syn:* Flĕo, gĕmo, plāngo, lacrўmor, lāmentor, queror, dŏleo, plōro. *phr:* Lūctibus indūlgere. Dāre ănimum in lūctus. Se in lūctum sŏlvere. Lūctu vūltus cŏndere. Hŏminum cōnsōrtia vitare. Nec minus Hēliădes lūgent & inānia mōrti Munera dant lacrўmas. Non aliter, quàm si immĭssis ruat hŏstibus ŏmnis Carthāgo ălpīce dēmĭssos lūgēntis mōre căpīllos & tūnicas lacrўmis si cut ab imbre grăves. Non pŭduit rūptis ĕxŭlulāre cŏmis. Non ăliter quàm si năti pia māter ădēmpti pŏrtet ad ĕxtrūctos cōrpus inăne rŏgos. *v. Luctus & tristis.*

lugŭbre, *Záłośnie.* lugubria, *ium.* *Załobá 2.*

lugŭbris, *Záłosny, Smętny.* traurig. *Sanguinei lugubre rubent, aut Sirius ardor.* V. *Qui gurges aut quæ flumina lugubris.* (Alcaic.) *syn.* Luctuosus. lāmēntābilis.

lugubris ornatus, vestis. *Załobá.* Trauerkleid

Luitio, Zápłácenie. Losung.

luma, *Ciernie.* lumārius, *Ciernicowy,*

lumbāgo, *Krzyżá bolenie.*

Lumbare aris. n. Spodnicá.

lumbi, *Lędźwie.* Die Lenden. *epith.* Călidi, lāscivi, sălāces. (*rg kiiem.*

Lumbifragium, Krzyżá nárußzenie, & sub Biolumbrĭcus, m. Glistá, Dżdżownicá 1.tr. Smrod 3. Podwyższony prędko. Regenwurm. *epith.* tĕres, curvus, longus, vīscĭdus, edax, mōrdens.

lumbulus, *Polędwicá.* lumbus, *idem & Lędźwie*

Lumectum, lumetum, Ciernisko.

lucen, lumina, *Swiátłość 1.3. Jásność 2. Okno 1. Lampá, Obiáśnienie, Ozdobá, Dzień 1. Poyrzenie 2. Widzenie 1 Farby wydátność, Dziurá 7. Drzwi 1. Przedni 1.* Liecht. *Luminibus flammæ arrectis &c.* V. *syn:* Lūx fŭlgor, splĕndor, nĭtor, jūbar, *vel* dies, *vel* ŏculus *epith:* rădians, irrădians, flāmmans, errans, Phœbeum *phr:* Lūcis nitor, splēndor, rădii. Lūx Sōlis cŏmes: Cōnjux & filia Sōlis. Clāra lūce cōrūscum ēripiens nŏctem, ēxpēllens tĕnebras. Pīce cum fert fūmida lūmen. Tæda. Rūtilo scīntīllat lūmine lampas. Clārum ēmicuit Sōle ŏriĕnte jūbar, ignĕus āppāret per prīma crĕpūscŭla cāndor. Dant clāra incēndia lūcem. *v. Lux Luceo. Illumino Splendor.*

lumināre. *is. Swiátło 1 Swietnik.* ein Liecht. *ibid Błoná 7. & sub Zacz.*

lumināria, *Plur. tr sub Zacny człowiek.*

Lumino, Oświecam erleuchten. lumĭnōsus, *Swietny.*

Lumus, Brozdá. (*tny.*

Lūna, *Mięsiąc.* der Mond. *Defectus lunæ varios. Solisq; labores.* Virg. *syn:* Phœbe, Lātōnia, Diāna, Lūcina, Cўnthia, Dēlia, Hĕcāte, Trivia *epith:* Mēnstrua, lūcida, rōscida, frīgida, ărgēntea, inflēbilis, nŏctūrna, sĭlens. *phr:* Nŏctis sīdus, dĕcus, ignis Dea. Lūnæ jūbar, splendor, sīdus, vūltus, făcies, imāgo, cōrnua globus, cūrrus, equi, bīgæ ŏrbis. Tăcitæ mŏdĕratrix Cўnthia nŏctis. Phæbe nŏctibus impĕrans, nătiva lūce carens. Frātris Sōlis de lūmine lūcens. Nox erat & cœlo splēndebat lūna sĕrēno. Nĭveis invecta micat Lātōnia bīgis. Lūnaq; nŏctūrnos ālta regēbat ĕquos. Fūlgēntia lūnæ Cōrnua Lunāris lāmpas cūrrus. Lūnares equi. Lūnāre jubar, sīdus. Nŏctūrna Diana instābili vărians sua cōrnua mŏtu. Tăcitæ ămica silēntia Lūnæ, Cōrnu præsīgnis ădūnco Dēlia. Quam nunc in cŏrnua prīmum Sūrgere, nunc plēnam tūmido splēndēscere vūltu Cernimus. Nunc nova se cūrvans in cōrnua, nunc vĕlut ŏrbis Dimĭdium fingens. Globus Lūnæ qui tŏt mūtātur in ora. Pūra nec ŏbtusis per dēnsas Cўnthia nūbes Præbebat. Lūnāq; non gracīli sūrrexit lūcida cōrnu āstrorum dĕcus, & nĕmorum Lātōnia custos.

luna corniculă crescens, gibbosă, *Księżyc pod pełnię.* Der zunehmende, oder anwachsende Mond *phr:* Nŏva crēscēndo rĕpārābat cŏrnua phæbe Luna rĕvertēntes cōlligit ignes.

ignes. Luna rēsumebat dĕcimo nova cōrnua, mōtu, īgnes Tērtium Lunæ rĕferēntis ōrtum Luna in nova cōrnua crescit, orbem cōrnua rĕparans rĕsumens rĕnovans.

Luna decrescens, minuens, senescens, *Księżyc po pełni.* Der abnehmende Mond. *phr.* ōrbem Luna cōntrăhit, ăngustat, cogit ōrbe cōntrācto deficit, interit, lumina pĕrdit.

luna plena, *Księżyć pełnia.* Der volle Mond. *phr.* Cōrnibus in plēnum rĕdit Luna coăctis, Luna ōrbem, cōrnua, cōmplet, ēxplet; pleno ōrbe mĭcat, ōrbem Luna coăctis, junctis cōrnibus īmplet Luna demissos plena rĕcōlligit īgnes, plēno turgēscit Cȳnthia cōrnu tŭmido splēndescit vultu. Clarior quānto micat ōrbe plēno cum suos īgnes coĕunte cōrnu junxit, & curru prŏperānte pērnox ĕrit vultus rŭbicunda Phœbe.

lunare virus, *Niewieścia chorobá.*

lunăria, *Pieniężnik, podeyrzon.*

lunātis. *Księżyczny.* Das zum Mond gehört. *Lunari subjecta globo, &c.* Cl.

lunātĭcus *Lunátyk.* Monsüchtig.

lunatus, *Księżyczny okrąg.*

lunatus *Obłoczysty 1. Kosisty 1. Rogáty.* gestaltet wie ein halber Mond. *Duxit Amazonidum lunatis agmina peltis.* Virg.

Luno, as. Náginam. Nákrywam, Nápinam łuk.

lunŭla, *Pierścieniowa głowicá, & sub Księżyc 1. & Miesiączek.* lunus, *Księżyc 1.*

lŭo, ŭmy wam, *Oczyściam, Przypłacam 1.2. Płácę, Karzą mię, & sub Przyboleć* bezahlen. *Vasta-to pœnas tandem luitura profundi.* Cl. *syn.* Sōlvo, pērsolvo, ēxsōlvo, pēndo.

LUP

Lŭpa, *Wilczycá. Nierządnicá, & sub Pies.* Ein Wölffin. *Item ein Hecht. Item* ein Hur. *Adjicis & rapidæ tradis ovile lupæ* Ov. *epith.* Fĕrox, trux, īnhumāna, fŭrens, ōbscena lāscīva. *Pro Meretrice v. Meretrix.*

lŭpānar, lŭpānārĭum, *Nierządny dom & tr. Nierządnicá.* Ein gemein Frauen, oder Hurenhauß. *Intravit calidum veteri centone lupanar.* *syn.* Prōstĭbŭlum, lustrum; fōrnix Gāneum. *epith.* Spurcum, īmpurum, turpe, īmmundum, ōbscœnum, prŏbrōsum.

lupanaris, *Nierządny.* lupanārius, *Niewstydliwiec.*

lŭpārius, *Wilczy łowiec.*

lupatum, lupata frena, *Krygi.* Ein scharff Gebiß. *Verbera dura pati, & duris parere lupatis.* Vir. *syn.* Frænum, hăbēna. *v. Frenum.*

lŭpātus, *subst. vel bi.* lupati, *Krygi.*

lupatus, *adject. Haczysty. Krygowy sub Krygi.*

lŭpercālia, *n. plur. Mięsopust.*

lŭpi, *bi. Krygi, Kleszcz.*

lŭpillus, *Słonecznik strączysty, & sub Czerwono złoty márchwiány.*

lŭpīnārius, *sub Słonecznik 4.*

lŭpīnum, *Słonecznik strączysty.*

lŭpīnus, *substans. idem & Czerwony złoty 2 Pieniądz.*

lŭpīnus, *adject. Wilczy.* Das vom Wolff ist. *Nec non & jecorit queratur fibra lupini.* Ser.

lŭpor, *aris. Nierządu pátrzyć.* Hurenwerck treiben.

lŭpula, *Nierządnicá.* ein Hur.

lŭpus *Wilk, Szczuk, Hak wojenny, Pająk, Wrzod Piłá drzewna.* Ein Wolff *Torva leæna lupum sequitur, lupus ipse capellam.* V. *epith:* Mārtius, răptor, āsper, sānguineus, răpidus, tērribilis, prædo, īnfēstus, nōcturnus. *phr:* Pĕcōrum, ŏvium hōstis ārmēntis īnfēstus ŏvium prædo vŏrax, īnsĭdians ŏvīli īngens ftăbŭlit, pĕcŏrisq; lues timor. Flāmmāntia lūmina tōrquens. Lŭpōrum ēxĭtiāle genus. Pleno lŭpus īnsĭdiātus ŏvili. Nōcte sŭper mĕdia tuti sub mātribus āgni Bālātum ēxercent, ille āsper & īmprŏbus īra sævit in ābsēntes: cōllēcta fātigat ĕdendi ex lōngo rabies & sīccæ sānguīne faŭces Lŭpi quos īmproba vēntri ēxegit cæcos răbies. Rapax stĭmŭlānte fāme, cŭpidusque cruōris īncūstōditum cāptat ŏvīle lupus. Pĕcōris lupus ēxpūgnātor ŏpimi. It lŭpus in plācĭdas sānguinōlēntus ŏves Sævit ut īnter ŏvles atrox lŭpus, -ore cruento Aŭditis cĕleret bālātibus ōbvius pāstor Jam sibimet mĕtŭens, spīrāntem dēntĭbus īmis. Rejēctat prædam, & vā cuo fŭgit æger hiātu. Balāntum tĕnĕro tūrba timēnda grĕgi, īmmānis fĕritāte lŭpus namque ore crŭento crŭda per agnīnos exĕrcet fŭnera. rictus

Lupus cervarius, *Ryś 2. Ostrowidz 2.*
lupus fæmina, *Wilczycá.* ein Wölffin.
lupus fluviatilis, *Szczuká, Szczupak.* ein Hecht.
lupus salictarius, *Chmiel.* Hoppen.
lūpus vetulus, *tr: Kos 1.*
lura, *Kubeł skorzány.*
Lurca Rober. Steph: corr. lura. (*til.*
Lurcinari i helluari vox obsoleta damnata à Quin-
lurco, *as.* & lurcor, *aris. Zrę.* verschlingen.
lurco, *onis. Zarł k. Rospustnik.*
lūridus, *Blády, Zołtáwy, Śniády, Siny.* Bleyfärbig. *Lurida terribiles miscent aconita noverca.*
luridus ales, *Wywielgá.* (*Ovid.*
luror, *Bládość, Zołtość, Śniádość.* Bleichheit.
Luscifico, Oślepiam.
luscinia, lusciniŏla, *Słowik.* ein Nachtigal. *Luscinia tumulum si Thelosina dedit.* Mart. *vide Philomela.*
Luscinius, m. pro Luscinia f. apud Phædrum Tiberii Cæsaris libertum mythologum.
luscinus, *vide supra Lucinus.* luscioſus, luſcitioſus, *Slep 1.* blödsichtig. & *sub Niedoyrzę.*
lusc̄itio, *Slepiánie,* & *sub Slep 1. sci, producit Renatus.* lūscus, *Jednooki.*
lūſio, *Igranie.* das spielen.
lūſito, *Kostetuię. Gram 1.* Embsig spielen. *Imamq; dente lusit ante fimbriam.* (J.)
lūſor, *Szyderz, Oszczyrcá.* Ein Spieler *Lusori cupido semper gravis exitus instat.* Virg.
lūsōrium, *Igrzysk miejsce* ein Orth zu spielen.
luſorius, *Igrzyskowy, Krotofilny, Gráwálny, Szyderski, Błazeński.*
luſtra, *orum. Łożysko.* Läger der wilden Thier
lūſtralis, *Oczyściálny.* reinigend *Perpetui tergo bovis & lustralibus extis.* Virg.
luſtralis aqua, *Swięcona wodá.* weyhwasser.
luſtratio, *Lustramen, lustramentum. Przeglądánie 2. Náwiedzánie, Obieżdżánie urzędowe, Wizytácya, Oglądánie 2. Oczyszczenie 1. Wywodźiny, Odczárowánie.* Reinigung *Item* hin und winderfahrt.
luſtrator, *Oczyściciel, Dozorcá, Wizytátor, Biegun 1. Szpieg.*
luſtratus, *us. Oczyszczenie.* Reinigung.
luſtricus, *Oczyściálny.* das zur Reinigung gehört.
lūſtricus dies, *Miánowiny.* (*hört.*
Lustrificus. Oczyściálny. Lustro onis. Rospustnik.
lūſtro, *as. Obchodzę 1. Oglądam 1. Okaskę mieć, Zwiedzić, Oczyściam 2. Wodą święconą pokropić,* & *sub Ráchuię się 2.* Ümbhergehen besichtigen/ reinigen. *Quisquis adest faveat, fruges lustramus & agros.* Ovid. *syn.* Peragro, viſo, inviſo, pererro, obeo, circumeo *vel* expio, purgo *vel* circumſpicio.
luſtror, *aris. à lustrum, Rozgardyas stroię, Nierządu pátrzyć.* hurerey treyben.
luſtror, *aris. à lustro as. Wywodzi się białogłowá*
lūſtrum, *Cæteroletni czas, Cztery látá, Nierządny dom, Piwnicá 2. Doł 2. Káłużá vide Pięcioletni czas.* der wilden Thier Läger *Item* ein Hurenhauß *Item* fünffjährige Zeit. *Non absunt illic fælius & lustra ferarum.* Virg. *syn:* antrum caverna, ſpĕcus fĕrarum, cŭbile, latĭbŭlum, *vel* lūpanar, *vel* luſtrale, ſacrificium ſacrum, *vel* quinquēnnium, olympias.
lūſus. *us. Gra, Igránie.* Spiel/ Kurtzweil. *syn:* Lūdus, jŏcus. *phr:* Placido luſu gaudia captare. *v. Ludus jocus.*
lūtāmentŭm, *Lepianká, polepá.*
lūtārius, *Błocisty.* lūtātus, *Námázány.* (*tha.* V
lūteŏlus, *Zołty. Mollia luteola pingit vaccinia caltha.*
lūter, ēris, *m. gr. Wanná, Umywádlnik.*
lūteſco, *Błotnieię.* Zu Koat werden *Sanguine diluitur tellus, cava terra lutescit.* Virg.
lūteus, *Gliniány, Błociány, Plugawy.* leymig.
lūtĕus, *Zołtáwy. Zołty, Płowy. Aurora in roseis fulgebat lutea bigis.* Virg. *syn:* Flāvus.
lūteus ales, *Wywielgá.* (*Oblepiam.*
lūto, *as. à lutum. Kalam, Námázuię 1. 2. Lepię,*
lūto, *as. à luo, pro lito priscè Płacę,* & *Ofiáruię 1.*
lūtoſus, lutenſis, *Błocisty.* kaatig/ leymig.
lūtra, *è Græco idem lytra.*
lūtra, *à luo. Potok 2. Beczká,*
lutron, *onis.* lūtrum, *gr. Łaźnia domowa,*
lūtŭlentus, *Błocisty, Plugáwy, Sprośny.* kaatig.

Ceu, lapides varios lutulenta radere palma. H. *syn:* Cænōsus, lūtosus, līmosus. *phr:* Lūto plenus, fædātus, tūrpis, fædus, sōrdidus.

lŭtulo, *as. Kalam, Szpecę* besudlen mit Kaat.

lūtum, *Farbownik ziele. Jam croceo mutabit vellera luto.* Virg.

lŭtum, *Błoto, Gliná 1. Oblepá, Smrod 3.* Kaat/ Unflath/ Leym. *Vixisset canis immundus, lutosus.* H. *syn.* Limus cænum, sōrdes, fæx, illuvies. *epith:* Tūrpe, udum, sōrdidum, fætīdum, graveolens. *Trisyl:* pālūstre, crāssum, pingue, tenax, infectum.

Lutus priscè. Błoto. lūvio, *onis. Plugástwo.*

Luvit in præterito pro luit. Epenthesis. Poët. Lucret.

Lūx. *f. & priscè m. Swiátło 1. Widok 1 2. Dzień 1. Jaw, Oko, Obiáśnienie, Ozdobá, Zywot 4. & sub Gwiazdá, Moy ty* Liecht *Restitit Æneas, claraq; in luce refulsit.* Virg. *syn:* Lūmen; splēndor, fulgor, nitor, jūbar, fax, *vel* dies. *epith:* alma. *phr:* Lucis nitor, splēndor, radii decor. Lūcidus nitor. Candor igneus. Tremulo igne cōrūscans. Pūrpūreum lucis jubar, è mēdio lūcida flamma micat. *v. Lumen & Splendor.*

lŭxatio, *Wywinienie.* luxatus, *Wywiniony.*

luxo, *as Wywiiam nogę.* verrencken.

luxum; *xi. n Wywinienie,*

lūxuria, *æ.* luxuries, *Buynośc, Rozrzutność, Zbytek, Rozgardyas an Cielesność.* Vberfluß in Speiß und Kleydung/ *Item* Geylheit *Luxuriam premeret cum crastina semper egestas.* Mart. *syn* Lūxus, lascīvia, libido. *epith:* Prōdīga, pētūlans, deses, ignava, nōciva, dēsīdiosa. *phr:* Prōdīga rerum lūxūries Nūnquam parvo contenta paratu, inimica virtuti lūxuries, marcida deliciis. Cui semper adhærens infelix hūmili gressu cōmitatur egestas. Quæ male perdit opes. Lūxūria extincta, jam dūdum prodiga famæ. *v. Libido.*

lūxūrio, *as. Rospuszczam się. Przekwintuię, Ná wymyśl* unmässig seyn und den Wollüsten ergeben. *Luxurians animi rebus plerumque secundis.* Hor.

luxurior, *Rozgardyas stroię ná wymyśl czynię* In Wollust und Geylheit leben. *Me facit, ut tenues luxuriantur opes.* Mart. *phr:* Lūxūriare nōvis. Cum jūvēnilibus annis Lūxuriant animi cōrporaque ipsa vigent.

luxuriosè, *Rospustnie.*

lūxūriōsus, *Rozrzutny, Zbyteczny, Ná wymyśl, Buyny 1. Stroyny.* überflüssig/ geyl. *Hausisti patrias luxuriosus opes.* Mart.

lūxus, *us Rozrzutność, Dostátek 2. Zbytek 2.* Vberfluß in Speiß und Kleydung. *syn:* Lūxūries, lūxūria, *vel* pompa, fastus. *epith:* mōllis, nocens, fæmineus, sēgnis, exlex, turpis. *phr:* Pōpūlator opum. Dissvasor hōnesti lūxus. Lūxūque malo cōnjuncta vōlūptas. Regali splendida luxu infrēnum extinguere lūxum. Rura placent, luxus desidiose vale, epūlæquè ante ora paratæ rēgifico luxu.

lūxus, *xi. Wywiniony.*

lўcanthrōpia, *gr. Wilczá chorobá.*

lўcanthropos, lўcāon, *onis. gr. Wilkołek.*

lўcēum, *gr. Szkołá* Hohe Schul. *Gelidi fleverunt saxa Lycæi.* V. *v. Academia*

lychnis coronaria, *idis. f. Firletká kwiát.*

lychnis sylvestris, *Wyżpin ziele.*

lychnītes, *æ m. gr. Kámień ognisty.*

lyphnītis, *idis gr. Dziewanna ziele.*

lychnōbius, *gr. No q co robiący.*

lychnōpus, *odos, vel odis. m. gr. Lichtarz.*

lychnūchus, *gr. Lámpá. Káganiec, Lichtarz.*

lychnus, *gr. Lámpá.* Kertz/ Ampel. *Dependet lichni laquearibus aureis.* Virg. *v. Lampas.*

lycisca, *gr. Pies wilczek.*

lycium, *gr. Bukszpan ościsty.*

lўcoctōnum, *gr. Toiad ziele.*

lўcophthalmos, *adject: gr Wilczooki.*

lycophthalmos, *subst: gemma gr. Wilczook.*

lўcopsis, *is. f. gr. Czerwieniec 2.*

lўcostāphўlos, *gr. Kaliná.* (*iąk 1.*

lўcus *vel* lўcos, *Wilk 1 Szczuká 1 Widelcá, Pá*

lўdius lapis, *Kámień probny. Ad terram Hesperiam venias, ubi Lydius arva.* Virg.

lўmpha, *gr. Wodá.* Wasser. *syn:* aqua, unda. *v Unda.* (*lony 2.*

lymphāticum, *Szaleństwo 2* lymphāticus, *Szá*

lymphātio, *Stráchy nocne.*

lymphatūm vinum, *Wino mieszáne.*

Lympha-

Lymphatus, *ti. Roztworzony, Szalony 2. Przelękły.* Unſinnig. *Sine more furit lymphata per urbem.* Virg. *ſyn:* Lymphāticus, fūrens, rābĭdus, insānus, demens.
lymphātus, *us. Szaleńſtwo 2.*
lympho, *as. Szalonym czynię.*
lymphor, *aris. Szaleię od wody, Boię ſię.* unſinnig (werden.
lymphor, *oris. Wodá.*
Lympidus, lege limpidus.
lynceis oculis, *Oſtrowidz 2.*
lynceus, *idem, & Oſtropátrzący, Byſtry 2.* Luchſen. *ne corporis optima lynceis.* Hor.
lyncūrium, *gr. Burſztyn.*
lȳnx, *hic hæc gr. Oſtrowidź 1* Ein Luchs. *Lyncibus ad cœlum vecta Ariadna tuis* Prop. *epith:* Măculōſa, vērsĭcŏlor, cita, Scȳthica, acūtus, *phr:* acūto lūmine ſolers. Bācchо ſacra, Bijugum pictis inſignia frænis, Colla prĕmit lȳncum.
Lȳra. *gr. Skrzypce 1. 2. Skrzypicá rybá, Rogacz rybá, Kiryśnik 2. Kwiczek* Eine Leyr/Harpff *Et movet eursta pollice fila lyræ.* Ovid. *ſyn:* Cithara, fides, *ium*, teſtudo. *epith:* imbellis, cūrata, Threicia, Phœbea, Pieria, Biſtŏnia, Biſtŏnis, apŏllĭnea, Janthæa, Thrăcia, Clāria, Thēbāna, agănippæa. *phr:* Tractat ĭnaurātæ cōnſona, fila lȳræ. Threĭciam dĭgĭtis incrēpuiſſe lȳram. Curas attĕnuare lȳra Aurea fila lȳræ sōllĭcĭtare manu Nōvit & argūtæ tangere fila lȳræ Phœbo dūlcĭsŏnam percūtſeate lȳram. Par aganippææ ludere dŏcta lȳræ. Dēſvētæ rĕpetit fila cănora lȳræ. *v. Fides, ium Cythara.*
lyrĭcen, lȳrĭcus, *ſubſt: Skrzypek.* Ein Leyrer/Harpffenſchläger. *v. Fidicen. Et Lyrici vates, numero ſunt Mnemoſynarum.* Auſ.
lyricus, *adject: Skrzypcowy.*
lȳrion, *gr. Skrzypki ſub Skrzypce.*
lȳriſtes, *æ. m. gr. Skrzypek.*
lyrum, *gr. Anielſki trank.*
lȳſis, *is. gr. Kápitelow fugowánie.*
lȳsĭmăchia, *gr. Bázánowiec, Wilcza ogań.*
lȳta, *æ.* lytus, *gr. Licencyat, Promot.*
lȳtra, *gr. Wydrá.* lȳtrum, *gr. Okup 1.*
lytha, *gr. idem* litta.

Măcus, *è Græco, Głupi.*
Măcella, *gr. Motyká.*
Măcellārius, *Przekupień 1. Rzeźnik co przedaie.*
Macellum, *Játki ná wſzytkie żywnoſci.* Fleiſchbanck. *aliis locus horti.*
macellus, *à macer Chudy.*
măceo, *Chudnę, Schnę 2.* mager ſeyn. *His curis maceo ſum, pellis totus & oſſa.* Anon.
măcer, *eris. ſubſt: Muſzkat.*
măcer, *cri adject: Chudy, Suchy* Mager/dünn *Eheu! quam macer eſt pingui mihi taurus in arvo.* Virg. *ſyn:* Macilentus, gracilis. *phr:* Macie confĕctus, tĕnŭatus, attĕnuatus, tenŭis, pĕrēſus, hōrridus, defōrmĭtus, tūrpis, infōrmis, exeſus, ſquāllĭdus, obdūctus, enēctus, attrītus, defĭciens, lānguens, languidus, tabens, tābĭdus, exilis, attenuatus in artus. Măcie ſquāllida membra gĕrens, trahens. Dēfĭciens vix trăbit oſſa cŭtis. Mācies pallentes occūpat artus & notat informis pallida mēmbra cŏlor. Pallor in ore ſedet, măcies, in cōrpore toto Fūgerat ore cŏlor, mācies addūxerat artus. Membra turpis măcies dēpaſta eſt exēdit, fœdāvit. Auxĕrat articūlos mācies, mănuumque tūmebat orbis, & ĭmmŏdĭco prōdibant tūbĕre tali. Macie confecta ſuprema ignōti nova forma viri, misĕrandaque cūltu. *v. ſup Deſcriptionem Famis.*
măcĕrata calix, *Wapno zalane.*
măcerātio, *Moczenie, Wyſuſzenie, Schudzenie.*
măcĕratus, *Moczony.*
măcĕreſco, *Miękczeię, Moknę w wodzie.*
măcĕria, *Płot kámienny, Parkan. & ſub Mur.*
măcĕries, *Chudość, Płot kámienny, Parkan* ein kleine ſteinerne Maur.
macero, *Chudzę, Námaczam, Trapię.* Mager machen. *Maceror interdum; quod ſim tibi cauſa doloris.* Ovid. *ſyn:* Conficio, extenuo, attĕro, exedo, tabefăcio. Macie attĕnuo, defōrmo, conſumo.
măcĕror, *Schnę 2. Gryzę ſię.*
măceſco, *Maciſco. Chudnę, Schnę* mager werden
măchæra, *gr. Kord, Miecz.* ein Degen. *ames nomen victumq; machæra* Juv.
machærio, *onis. Siekácz.*
machærion, Machærium, *Kord, Mieczyk.*

măchærŏphŏrus, măchærŏpæus, *gr. Miecznik.*

māchĭna, *Báſztá 3. Taran 2. Wendeta niewolnikow, Bábá 5. Narzędzie, Sztuká 5. Koſztowánie.* Allerley Rüſtung zu de Handwercken dienlich. *Item* Betrug *Item* Ein grob Geſchütz. *Aut hæc in noſtros fabricata eſt machina muros.* Virg. *ſyn:* ars, artĭficium, dŏlus, aſtutia, fraus, moles, *vel* inſtrumentum tŏrmentum bēllĭcum, bālĭſta, aries, bŏmbarda. *epith:* Strīdens, ænea, bēllica, ingens, tĕrrĭbĭlis, Martia, Vūlcania, Mavŏrtia; rotans, *vel* dolosa, lătens. *phr:* Muris mĕtuenda Concŭtiens muros. Mænia ſubvertens, rūmpens. Saxa rŏtans. Bēllica in adverſam vibrata utrinque phălāngem. Machina, ac velut hŏſtilis cum Māchina tĕrrŭit urbem: sylvæque trĕmiſcunt, excŭtit ingente immani pŏndere mŏles, invŏlvens ſumo nigra colore diem Māchina tĕrrifico cum fūlminat ænea bŏmbo. *v. Tormentum bellicum, & Dolus, Fraus.*

machina accrobatica *gr.* circumforanea, confixilis oppugnatoria, ſcanſoria, *Báſztá.*

machina arietaria, *Szopá woienna.*

machina frumentaria, *Młyn.*

machĭna fulminea, *Działo.*

machina muralis, *Taran.*

machina petraria, *Kuſzá woienna, Procá woienna.*

machina ſpiritalis, *Orgány.*

machina triſpaſtos, Pantaſpaſtos, *Windá 4.*

māchĭnalis, *Architektońſki, Młyńſki.*

māchĭnāmentum, *Sztuká 5. taran 1.*

māchinarius, *adject: Narzędzia ſiłá potrzebuiący, Młyńſki.*

māchinatio, *Wymyſł 2. Sztuká 5. Báſztá 3. Budowánie 2.*

machinātor, *Budownik, Sztukmiſtrz, Sprawcá, Wynálezcá.* Ein Erfinder. *O Machinator fraudis! O ſcelerum artifex.* Jamb.

machinatus, *us. Sztuká 5.*

māchinor, *Wymyſlam, Sztuki zażyć, Myſlę chytro, Knuię 3. Gotuię.* etwas liſtigs erdencken erfinden. *Non tibi præterea, quod machinor inveniamq;* Luc. *ſyn:* Mōlior, excŏgito, mĕditor, ſtruo, exſtrŭo, fabrico, *ſeu* fabricor.

māchĭnŏnes, machiones, *hi, ſub Mularz 2.*

machĭnoſ9, *Narzędzia ſiłá potrzebuiący, Wielki Sztuczny.*

machlis, *is. f. gr. ſub Łoś.*

Macidatus, *Apulei corr: Madidatus.*

măcĭes, *Chudość, Uſchnienie.* Magerheit. *Cum ſubito à ſilvis macie confecta ſuprema.* Virg. *ſyn:* Tabes *epith:* infelix, infōrmis, ſquāllida, iners, arida. *phr:* Membra, artus cōnſumens, extenŭans. Dĕformans vūltum, oſſa rĕnudans, Cōnsūmens artus, duro lānguore sŏlūtos exsĕctis măcies inglŏria nervis. *v. Macer.*

măcĭlĕntus, *Chudy.* ſehr mager. *v. Macer.*

măcir, *iris.* macis, *idis in Accuſativo macida, vel macin, è Græco, Muſzkat.*

măcrēſco, macreo, *Chudnę, Schnę 2.* Mager werden. *Ne nimis exhauſto macreſceret inguine gallus.* M. *ſyn:* Tābēſco, grăcileſco. *v. Macer.*

măcritas, *Suchość.* Magerheit. măcritudo, *Chudość.*

măcrobius, *gr. Długowieczny*

măcrŏcollon, *gr. Pápier regałowy, & ſub Kſięgá.*

macrŏlogia, *gr. Wielomowność.* lange Rede.

măcror, *oris. Chudość.* Magerheit. mactator *Zábiiak.*

mactatus, *us. Zábicie, Bicie bydłá.*

macte, *Dobrze, Grzecży To ſchłop, Boże cię przeżegnay, Szczęść ci Boże.* hab Danck / wolan.

mactea, *orum.* macteolæ, mactia *orum. Łákoci.*

macticus, *Gębá.*

măcto, *as. Zábiiam 1 2. Karzę, Biię bydło, Mſzczę ſię, Gwałcę, Zátracam, Biię rzeź, Damci, Przykro mi, Spychám, Ofiáruię 1. Obdárzam, Szánuię, Czczę, Błágam, Nábawiam, Pá miętno co uczynić, Zdobię 1.* Tödten / ſchlachten. *Solennes taurum ingentem mactabat ad aras.* Virg. *v. Occido à cado: Sacrifico.*

mactra, *f. Dzieżá.* ein Multa. mactya, *Łákoci.*

mactus, *Roſły, Obdárzony. O ſity.*

Măcula, *Zmázá, Plámá, Wádá, Pſtrociná, Przygana, Zelżywość, Dziurá 3. Kray & in Serdecznik.* Ein Fleck / Mackel. *Rejice ne maculis infuſcet vellera pullis.* V. *ſyn:* Nota, labes dĕdecus, infamia. *epith:* sŏrdida, immūnda, deformis. *phr:* Scabra ſitu, tūrpiſque atra rūbigine lābes, Turpes ore fūgare nŏtas. Măcūlis diſcŏlor atris. Cærūleæ cui tĕrga notæ inficiunt. *v. Sordes.*

maculæ, *Oká w ſieci, Sádzona robotá.*

maculatio, *Zmázánie, Poſzpecenie, Szpetność.*

măcŭlo, *Lżę 2. Szpecę, Zmázáć 2.* Beflecken / beſudlen. *Edita purpureo lucens maculatur amictu.*

mistu. Vir. *syn*: Commăcŭlo, inquĭno, coĭnquĭno, lædo, polluo, cōntāmino, cōnſpūrco, turpo, detŭrpo, defōrmo, vel măculis aſpergo, noto, vario, diſtinguo, pingo, oblĭno, illino. *phr*: Maculis, labe, sōrdibus inficio, temero, aſpergo, conſpergo, ĭnquĭno. Macŭlas, sōrdes labem infero, injicio, inſpērgo, Turpi, infami labe nŏto. Labe dĕcus eximo, aufero, tōllo, fūgo.
măculoſus, *Nákrapiány*, *Pſtry*, *Sproſny*, *Plugáwy Szpetny*, *Niecnotliwy*. beflectt. *Cerulea cui terga nota, maculoſus, & auro*. V. *ſyn*: Măcūlatus, inquinātus sōrdidus, măcŭlis pīctus, aſperſus, variatus, illitus.
Madacus, *Szatá bieſiadna*.
mădarōſis; *gr*. *Wloſow opadnienie ná brwiách*.
mădărus, *gr*. *Łyſy*.
mădĕfacio, *Namaczam*. Naßmachen/ benetzen. *Virides madefecerat herbas*. V. *ſyn*: Hūmēcto, irrigo irrōro, ablŭo. *phr*: aqua ſpargo, tingo, abluo, prōluo, pērfundo, irrigo Sūperfuſis aquis irroro.
madefactus, *Moczony*.
madefio, *Moczę ſię*. *Moknę* 1 Naßwerden. *Æmathiique iterum madefient cæde Philippi*. Vir. *ſyn*: Mădēſco, mădeo, hūmēctor. *phr*: aqua aſpērgor, pērfūndor, irrigor.
mădeo, *Moknę* 2. *Przemakam*, *Nápiiam ſię*, *tr*: *Wre co*, *Uwrzáło*. Naß ſeyn. *Et Madet aſſiduo lubricus imbre lapis*. Ovid.
mădeſco, *Moknę*, & *ſub Uwrzáło*, *Wilgnę*. Naß werden. *pluvioque madeſcit ab auſtro*. Virg. *ſyn*: Mădefio.
mădĭdo, *ſub Namakam*. naß machen. *Ille novo madidantes nectere pennas*. Cl.
mădĭdus, *Mokry*, *Zmoczony*, *Wárzony*, *Piiány* 1. Naß/ Feucht. *Dum ſedet & ſiccat madidas in carcere pennas*. Cl. *ſyn*: Mădens, hūmĭdus humens, udus, uvidus. *phr*: udus aquis, aqua pērfuſus.
mădon, *vel* mados, *hæc gr*. *Przeſtęp biały*.
mădor, *oris*, *Mokrość* Naſſe Feuchte. *Excipiens nullos, Auſtro ceſſante madores*. F. *ſyn*: Humor. *epith*: Flūĭdus, rōſcidus, rĭguus, irrĭgŭus. *phr*: Mădidus deflu it humor.
Madulſa æ. m. Piiány 1. *madulſa*, *idem vitioſum*.
mæander *Krążenie*, *Wzor ná ſácie*, *Zakręt Zatoki*
mæandrātus, *Kręcący ſię*, *Krzywy*, *Wzorzyſty*.
mæandrum, & mæandrus, *idem* mæănder.

mælīs, *is*. *Zbk*. mælium, Obraz.
mæna, *æ gr*. *Sieláwá*, *Roſoł* 3. *Rybki drobne*.
mænais, *idis*. *f*. *è Græco Wężownik* 4.
Maniana, *lege Meniana*. mænis, *idis gr*. *Sieláwá*.
mænōmĕnon, *gr*. *Miod ſzalony*, *Máſtok*.
mæōtĭca unda, *ſub* mæōtis *idis &* mæotis palus, *Morze Tátárſkie*.
mæror, mæſtitia, *Smutek*.
mæſon, *onis*. *m*. *gr*, *Sługá podły*. *al*. *Meſon ut Meſ-* *Maforte*, *Mafortiū*, *B*. *Płaſzcz Podwiká*. (*ſonauta*
magadis, *gr*. *Arfa*.
măgădium, *gr*. *Podſtáwek u ſkrzypcow*.
māgālia, magaria, *orum*. *Chálupá*. Dorffhäuſer Höf/ Hütten. *Miratur molem Æneas magalia quondam*. Virg. *ſyn*: Māgāriā, attĕgiæ, Māpalia, căſa, tŭgŭrium. *v*. *Caſa*.
magas, *adis*. *gr*. *Deká* 2. *Podſtáwek* 2.
magdalia, æ. *gr*. *Otręby*.
magdălia, *orum* magdălis, *idis*. *Kołaczek*.
măgia, *gr*. *Cudotworność* 1. *Czarnokſięſtwo*. *Nec non Theſſalicæ doctiſſimus ille magiæ*. Prud *ſyn*: Veneficium, incāntatio.
magice, *es gr*. magica ars, *Czarnokſięſka náuká*.
magicus, *gr*. *Czarnokſięſki*, *Czárownicży*. Zauberiſch. *Hic magicos affert cantus hic Theſſala vendit*. H.
măgida, *æ*. *è gr*. *Miſa płaſka*.
măgīrus, *gr*. *Kucharz*. măgiriſcium, *gr*. *Kuchcik*
măgis, *idis*. *gr*. *Deſká* 2. *Miſa płaſka*; *Stoł o trzech nogách*, *Dzieżá*.
măgis, *Bárziey więcey*. *Ráczey*. mehr *Jam magis atq; magis præceps agit omnia fatum*. Luc. Magis ac magis, *Bárziey*. (ge plus.
magis, *comparativo additum In Łácniey więcey* 2. *Więkſzy*.
măgiſter *Miſtrz*, *Náuczyciel*. *Urzędnik*. Meiſter Lehrer. *Sapè tui judex*, *ſape magiſter eram*. O. *ſyn*: Præceptor, dōctor, mōdĕrātor. *epith*: mītis, benignus, mānſvetus, indūſtrius, vigil mōroſus, clāmōſus, acerbus. *phr*: Jūventæ mōderator, Rector. Rūdes anĭmos præcēptis erudiens, inſtruens, doctrina, exērcens artibus, excōlens. Cui dŏcendi mūnus & officium. Qui tĕneram ſtŭdiis fōrmare jŭventam, novit & dāndi cōmmoda præcepta Tĕneram pūbem mōderans, erŭdiens, dŏcens. *v*. *Doceo*.

Măgister certaminis, *Igrzyſk ſprawcá.*
măgister cubiculi, *Podkomorzy.* Kammerherr.
măgister curiæ, *Ochmiſtrz, Cechmiſtrz.*
magister equ'tum, *Hetmánowi namieſtnik, Rot*
măgister militiæ, *Hetman 1.* (*miſtrz.*
măgister navis, *Szyper.* ein Schiffherr/ ſteur-
măgister officiorum, *Ochmiſtrz.* (mann
măgister pacis ac diſciplinæ, *Márſzałek koronny*
măgister pagi, *Szołtys Woyt ná wſi.* Dorffmeyer
măgister peditum, *Porucznik, Rotmiſtrz.*
măgister populi, *ſub Rządcá.* Rathsherr.
măgister ſcriniorum, *Kánclerz.*
măgister ſcripturæ, *Piſarz.* ein Schreiber.
măgister ſtabuli, *Koniuſzy.* Stallmeiſter.
măgister trivialis, *Klechá.* (*tys.*
măgister vici, *Dzieſiątnik 2. Woyt ná wſi, Szoł-*
măgister vocis, *Muzyk co uczy.*
măgisterium, *Miſtrzoſtwo, Rząd 1. Urząd 1.* Meiſterſchafft/ Regiment. *Cum mea ridebant vana magiſteria* C.
măgisterium equitum, peditum, *Rotmiſtrzo-*
măgisterium militiæ, *Hetmáńſtwo.* (*ſtwo*
măgisterium officiorum, *Ochmiſtrzoſtwo.*
măgistra, *Miſtrzyni.* magiſtralis, *Miſtrzowſki.*
măgīstrātus, *us. Urząd 1. 2.* Obrigkeit/ Regenten/ Oberherrn. *Jura magiſtratusq́; legunt ſanctamq́; ſenatum.* Virg. *ſyn:* Populī mŏdĕrator: prŏceres, prīmates, *in plur. vel* măgiſtrātus officium, mūnus, faſces, *pro conſulatu. epith:* Gravis ſăpiens, cĕlebris, ūrbanus. *phr:* Cui crēdita eſt mŏderandī pŏteſtas. Cui rerum commiſſus apex. Sedeas in alto tu licet trĭbūnali, & de curūli jura gēntibus rēddas, illum non pŏpŭli faſces, non purpura. Regum Flexit Pūrpureos hăbitus, jŭvenique cŭrule indūlgebis ebur, Lēgum penes quem ſumma pŏteſtas.
Magiſtratus ampliſſimus, *Rádá 2.* (ſtas.
Magiſtro, as. Rádzę 1. meiſtern.
magma *tis. gr. Fuz, Oleykow drożdże, Ekſtrakt 2*
Magmentaria vaſa ſub Ofiárá 2. (*Perfumy.*
Magmentarius, Aptekarz.
magmentum, *Pomnożenie, Ofiárá 2.*
Magnalia ium ſub Wielmożny. Herrliche Thaten. *Det dextram mancus, loquitur magnalia mutus.* Pr.

magnănimitas, *Wielkomyſlność, Śmiáłość.* Großmüthigkeit
magnănimus, *Wielkomyſlny, Smiáły 1. Mężny, Sercá wiek ego.* Großmüthig/ tapffer. *Magnanimum Æneā neque me &c.* V *ſyn:* animoſus, fortis. *v.* Fortis. Magarius, *Kupiec.*
măgnātes, *hi, Magnati hi, Panowie przedni.* Die fürnemſte Häupter/ die groſſe Herrn. *Magnates dare parva pudet &c.* M *ſyn:* Proceres Megiſtanes, primores.
māgnes, *etis m gr. Magnes* Ein Magnetſtein. *Quem magneta vocant patrio de nomine Graii.* L. *epith:* Decŏlor, obſcūrus, niger, ater, mīrābilis potens. *phr:* Lapis fĕrrum dūcens, trahens ferro amicus. Lăpis māgneticus Hēraclius; Nigri mīracula ſaxi, Māgneſia cautes.
māgnēticus *gr. Mágneſowy.* Das zu dem Magnetſtein gehört. *Venerem magnetica gemma figurat.* C.
magni eſt, *Drogi.* es iſt theur.
magni intereſt refert, *Wiele ná tym.*
magni pendo, puto, facio, *Ważę ſobie co.*
Magnidicus, Wſpániáłomowny, Chełpliwy. & ſub Mowá nádeta.
Magnificatio, Wielbienie, Ráczenie. Großmachung.
magnificè, *Wſpániále, Páńſko, Hoynie, Szumno-świetno.* herrlich
măgnĭficēntia, *Wſpániáłość, Hoyność.* Herrligkeit/ Pracht. *ſyn:* Pŏmpa, ſplendor, mūnificēntia lĭbĕralitas.
māgnificiŭs, *ſub Wſpániáley.*
magnifico, *Wielbię, Ráczę 1. Słáwię, Rozſzerzam 2.* groß machen/ faſt rühmen.
magnificus, *Wielmożny, Hoyny.* Herrlich/ groß/ achtbar/ prächtig. *I nunc magnificos victor molire triumphos.* Ovid. *ſyn:* Splendidus, lautus, regius, liberalis.
Magniloquentia, Wſpániáło-mowność, mowá wſpániáła. Pracht der Worten.
Magniloquus, Wſpániáłomowny, Chełpliwy. Prächtig mit Worten. *Qua tu magniloquus nocte dieque ſonas.* M.
magnipendo, *al* magni pendo, *ſuprà.*
magnĭtūdo, magnitas, *idem & Wſpániáłość, Wielkość 2.* Gröſſe.

Magnitudo animi, *Męstwo.* Großmüthigkeit.
magnò, *Drogo bardzo.*
magno constat, est, stat, *Drogi. adject:* theur.
māgnŏpĕre, *Bárdzo* Sast hefftig/ sehr. *Magnopere à vera lapsi ratione videntur.* Luc. *syn:* Valde, mūltum plūrimum, vĕhĕmenter.
māgnus, *Wielki 1 Rosły 2* Groß *Aggredere, O magnos, aderit jam tempus, &c* Virg. *syn:* Grandis, ingens, amplus, vāstus, immensus, immānis, maximus, nimius, non parvus non exigŭus non tenuis, non mĕdiocris, prōcerus, altus. *phr:* Vastæ, stŭpĕndæ molis. *v. Altus.*
magnus dies *sub Wielkánoc.*
māgūdāris, *non Magnderis ut Lambin. scribit gr. sub Cyryneyskie ziele.*
măgus, *Cudotworcá 1. Czarnokśiężnik, Czárownik, Mędrzec.* Ein Zauberer *Adjutrixque venis, cantusq; artesq; Magorum.* Ov. *syn:* Venēficus, incantator. *v. Maga Veneficus.*
Māja, *æ. gr. Rák morski okrągły.*
mājestās, *Wspániáłość Uczciwość. Dostoieństwo, Powagá, Maiestat. Rostość.* Herrligkeit. *Majestas, et si funesta pecunia templo.* Juv. *syn:* Grăvĭtas, splendor, pompa. *epith:* Grăvis impĕriosa, Rēgia, sūblimis, celsa, trĕmenda. *phr:* oris hŏnos, Augusta grăvitas. Rēgius fastus imāgo. Splĕndōre percellens terrens animos Rēgiæ specimen gēntis. Tacito venerabilis ore, imperiosa vĭris mājestas. Fūlmen habet dextra majestatemque tremendum. Laxat terribiles, mājestas regia fastus.
majestatis crimen, reatus, *Kryminał, Zniewáżenie 2.*
major, *Większy 1. 2. Stárszy 1. Nierowny 2. 4. Latá práwne máiący.* Grösser. *Nate Dea, nam te major bus ire per altam.* V.
major domûs, *Ochmistrz.*
mājor quam pro numero, *Wielki 1.*
mājōres, *Przodkowie, Stárszy 4. an Przełożony?* Voreltern/ Vorfahren. *syn:* Patres anti qui, vĕtĕres, prisci, avi, prŏavi. *epith:* Prisci, antiqui, pii vĕnĕrāndi, colendi. *phr:* Priorum ætas, prisci tempŏris ætas.
mājus, *subst: disyllabum, a longo. At Trysyllabum a brevi May.* Der Monat May. *Hinc sua majores tribuere vocabula Majo:* Ovid. *Mensis à majoribus dictus, quorum consilio Resp: gerebatur; sicut Junius è junioribus, qui rem armis gerebant. epith:* Viridis, hūmidus, flōridus, lūxūrians, blandus, festivus. *phr:* ornans, flōre solùm. Hērbas gramina prōmens. Vario, depingens grāmine terra.
rajus, *adject: trisyllabum, licèt Poëtæ contrahant, Maiowy.* Mājuscula litera, *Wersal.*
majusculus, *Przysporszy.*
Māla, *æ. subst: Jágodá ná twárzy.* die Wangen *Crepitant duro sub vulnere malæ.* Virg.
mala merx, *Niewiástá zła.* *(rzecz.*
mala crux, *Szubienicá 2.* der Galgen. *& zła*
mālæ, *ba. Policzek.* die Wangen/ Backen.
mālábāthrum, *gr. Nardowy oleiek.*
mālā hè, *es. gr. Slaz 1. & malache, prono sequitur quæ vertice solem.* Colum.
malachenagria *idem.*
malacha, malāchra, maldăcon, *gr. sub Bdelium.*
mălăcĭa, *æ. gr. Miękkość pokoy 3 Morskie uspokoienie, Apetyt 3.* Windstille auff dem Meer.
mălăcisso, *gr. Niewieściuchem czynię, Miękczę.*
mălăcus, *gr. Miękki, Komplekśyi miękkiey niewieściey Roskoszniczey 1.* weich. *In Malacus: prima anceps apud Græcos* mălagma, *gr. Máść 4.*
mălasso, mălaxo, *as gr Miękczę* weich machen
malce, *es. gr. Zdrętwienie. Malchio, Pśotliwy.*
mălē *Zle, Ledwie, Bárdzo drogo, Zmyślnie.* Böß lich. übel. *Jam sibi tum curvis male temperat unde carinis. syn:* Pravè, perversè vitiosè, improbè, nefarie nequiter, non bene.
malè audit, *Niesławny, Zle o nim mowią.*
malè gerens rei, *Niegospodarz.*
malè lumĭnatus, oculatus, *Slep.*
malè moratus, *Nieobyczayny.*
malè-oleo, *Smierdzę.* stincken.
malè ominatus, *Nieszczęśliwy.* unglücklich.
malè sanus, *Nieuleczony, Szálony 1.* unsinnig.
mălēdicē, *Złorzeczliwie, Uszczypliwie.*
mălēdicentia, *Złorzeczliwość.*
mălēdico, *Złorzeczę, szczypię kogo słowy, Bluźnię.* Einem übel nachredtn/ schelten lästersteren. *Poteres vel quod maledicunt liberius vel* H. *syn:* Convicior, imprĕcor. *phr:* Malĕdictis onero, ligò, carpo, rōdo, incēsso, proscindo, vellico, obtrecto, dētrăho. *v. Imprecor.*

Maledi-

Maledictio, *Złorzeczenie, Łaiánie, Szkálowánie, Łżenie.* Fluch/ Schmachwort.
maledictor, *Złorzeczliwy.*
mālēdictum, *Złorzeczenie, Przeklinánie, Potwaz, Przekłeństwo.* Schmachwort/ Fluch. *Vocis & insane tot maledicta tua.* Prop. *syn:* Convicium, probrum, opprobrium, cālūmnia, injuria, imprĕcatio, diræ. *epith:* insānum, hŏrrendum, dirum, atrox. v. *Convicium, & Injuria.*
maledictum conjicio, dicto. *Szczypię.* übel nachreden.
Maledictus, ti, Przeklęty.
mālēdĭcus, *Złorzeczliwy, Uszczypliwy.* Vbel nachreder/ Flucher/ Lästermaul. *syn:* injurius, injūriōsus, obtrĕctator. *phr:* Lingua procax petūlans. Quemlibet opprobrijs infāmans; alterius semper laudi obstrĕpens, invida livĭda lingua. v. *Invidus.*
mālĕfăcio, *Szkodzę.* Schaden. *Malefactor, Złoczyńcá.*
malefactum, *Szkodá, Niecnotá.* Schad.
malĕficentia, *Szkodá, Przykrzenie się.* Vbelthat.
maleficiosè, *Cic: al.* malitiosè, *eodem sensu infra.*
maleficium, *Złoczyństwo, Szkodá, Złość 2. Niecnotá, Przykrzenie się, Grzech wielki, Czáry.*
mālĕficus, *adject: Szkodliwy.* Schädlich. *Dolis & astu malefica mentis jacent.* Jamb.
maleficus. *subst: Złoczyńcá, Praktykarz 1. Złodziey.*
mālĕfidus, *Niewierny, Niepewny.* Vntreu. *Nunc tantum sinus, & statio malefida carinis.* Virg.
mālētractātio, *sub Częstowánie.*
mālĕvŏlens, *Nieżyczliwy.* (Vnwill.
malevolentia, *Nieżyczliwość, Niechęć, Złość.*
mālĕvŏl9, *Nieżyczliwy, Zazdrościwy, & sub Niesprzyiam.* ungünstig. *Nā curios9 nemo est quin sit malevol9.* Jamb. *syn:* invid9, inimic9, hostis
mālicōrium, *Granatowych iábłek skorká.*
mālignè, *Skąpo, Chytro.* ungütiglich.
mālignĭtās, *Złość, Skąpstwo, Nieżyczliwość.* boßhafftigkeit. *Malignitatum vulnera.* (Jamb. Dim:) *syn:* Mālĭtia, imprŏbitas, pĕrvĕrsĭtas, nequitia, astūtia, fallācia. *epith:* Scĕlĕrata, nĕfānda, dira, prava, dŏlosa, sūbdola. *phr:* Prava, pervērsa, scelĕrata, mala, mālıgna vŏlūntas, mens, Mens cōnscia fraudis.
Malignor, aris. Złośliwie postępuię.
mālignus, *Złośliwy, Skąpy, Trudny. Płonny.* boßhafft, Arg. *Non fuit ingenio fama maligna meo.* Ovid. *syn:* improbus, malus, fallax, dolosus, scelĕratus.
Maliloquax, Złorzeczliwy.
mālīnus, *Jábłonowy.* (heit.
mălitia, *Złość, Nieurodzayność, Niepogodá.* Boßheit.
malitiosè, *Złośliwie, chytro.*
malitiosus, *Złośliwy, Chytry.* Boßhafftig.
malleator, *Blacharz.* der den Hammer braucht.
malleatus, *Bity z. 1 łuczony, Zbity.* (schlagen.
malleo, *as. Zbiiam papier, Międlę.* zusammen
mallĕŏlus, *Młotek, Látoroś do sadzenia podpały woienne, Strzałá ognista, Kulká.*
malleŏlaris, *Látoroślny.*
mălleus, *Młot, Szlaga, Kusza, rybá.* Ein Hammer. *syn:* Tŭdes, mălleŏlus. *epith:* Fĕrreus, grăvis, artifex, rigĭdus, rigens.
malleus rostratus, *Czekan.*
malleus stuparius, *Cierlicá, Międlicá.*
mallŭviæ, *Umywádlny rąk.*
malluvium, *Umywádlnik, Száflik.* ein Gießfaß.
mālo, *mavis, Wolę, Życzę.* lieber wollen. *Dicis utrum, mavis, elige, malo manum.* M.
malo tuo, *Ná twe złe.*
mālŏbăthrārius, *è Græco Aptekarz.*
mālobăthrum, *gr. Nardowy Oleiek.*
Malogranatum, Granátowe iábłko.
malca maltha, *æ. m. gr. Niewieści, Roskosznik.*
maltha, *æ. f. gr. Pies morski. Wosk z smołą, Kitá mulárska, Smołá 1. Kley ognisty.*
malthăna, *Wosk z smołą.*
malthīnus, maltinus, *Roskosznik.*
maltho, *as. è græco, Lituię co. Násmalam.*
Malthia sub Słod.
mālva, *Slaz 1.* Pappelen. *epith:* Flōrens, vĭridis vĭrens, mŏllis tĕnĕra, lĕvis.
malvāceus, *adject: Slazowy.*
malvaceus, *subst: Slaz 1.*
mālum, *Jábłko, owoc drzewny.* ein Apffel. *Malo me Galathea petit lasciva puella* V. v. *Pomum.*
mălum, *Nomen subst. Zła rzecz, Złe.* Vbel, Vnglück, Pein oder Arbeit. *Aut Deus ille malis hominum mitescere discat.* V. *syn:* Incommŏdum,

dum, dāmnum dētrīmēntum, exītium, clādes strāges, pērnĭcĭes, vel mĭsĕria, călāmĭtas īnfōrtūnium périculum: dŏlor, vel scĕlus crīmen. epith: Fĕrāle, sævum, mœstum, lacrȳmabĭle grānde, ăcērbum, dūrum. phr. Mălōrum sĕrĭes, āgmĭna, tūrba. Gĕnus ŏmne mălı. Măli dūra mōles ŏpprĭmit sĕrĭes, cŭmŭlūsq; mălōrum. Măla vel hŏsti lacrȳmas mōtūra: hŏstĭbus īpsis mĭsĕrānda. v. *Infortunium, Miseria.*

mălum, *Interjectio. By cię. & sub Smrod 2.*

mālum Assyriacum, *Cytryná.* ein Cytron.

malum aureum, *Pomáráńcza.*

malum granatum, punicum, *Granatowe iábłko.*

malum lānātum, struthium, *Pigwá 1.* Quitten apffel.

malum Persicum, *Brzoskwiniá.* Pfersing.

mălus, *adject: Zły, Szkodliwy.* böß *Terra malos homines nunc educat atque pusillos.* Juv. *syn:* īmprŏbus, pērversus nequam, scĕlĕrātus, mălīgnus. *v. Sceleratus.*

mālus, *subst: m. Mászt,* ein Mast/Segelbaum.

mālus, *subst: f. Jábłoń.* ein Apffelbaum. *v. Pomus.*

mālus Assyriaca, Medica, Citria, *Cytr drzewo.*

mālus cotonea, cidonia, *Pigwá 1.*

mālus Punica; *Granat drzewo.*

mămīlla, *Piersi 2. Brodawká 4.* Brust. *Ipsa loqui tecta facie strictisque mamillis.* Juv.

mămīllare, *Chustká białogłowskà ná szyię 2.*

mămma, *Cycek 2. Piersi 2. Guz 2 Mámá,* Brust. *syn:* Mămīlla, ūber, păpīlla, māmmŭla *epith:* āltrix, nĭvea, mōllis, fœcūnda, lāctans, turgida, plēna, tŭmens. *phr;* Tibi fōrmōsæ stānt pĕctŏre māmmæ. Læta magis prĕssis mānabunt flūmĭna māmmis āltrīces hŏmĭnum lāctāre mămīllas. *v. lacto.*

Mammatus, Piersisty, Opukáły. mit grossen Brüsten. *At gemina & mamosa Ceres est ipsa, &c.* Pr

mammōsus, mammātus, *Piersisty, Opukáły.*

mammŭla, *Piersi 2. Brodawká 4.*

Mamphur aris. m. vel n. Tokarskie wrzeciono.

Mānābĭlis, *Przenikáiący.*

Manachus, Manacus, Minucye. (*kielnà*

Manal: Manele, manālis lapis, *sub Otchłáń pie-*

mānālis, *Ciekący 1.3.* fliessend. *& in Deszczowy*

manans, *Ciekący 1.* manat sermo, *Powiádáią.*

manceps, *hic cipis. Naymácz 2.3.5. Iściec Rękoimia, Zakupnik, Celnik, Przekupień.* Zoll kauf- (fer.

manceps carceris, *Táráśowy.*

manciŏla, *Rączká.* mancīpi, *Własny.*

mancīpātio, *Przedánie wárowne, Powzdánie.* Vbergebung.

mancipatus, us. *Kupowánie wárowne, Dzierzáwá*

mancipatus, ti. *Poddány 1. Obowiązány.*

mancipatus nemini, *Pan sobie.*

mancipi, *Własny.*

māncīpium, *Niewolnik, Własność maiętności, Dzierzáwá. Przedánie wárowne, Wárunek, Práwo, Umowá* Ein leibeygene Person *Vitaq; mancipio nulli datur, omnibus usu.* L. *syn:* Sĕrvītus, vel sĕrvus, cāptīvus. fāmŭlus. *epith:* Mĭsĕrum, vīle, ēmptum, vēnale. *v. Servus.*

māncīpo, *as. Wpoddáństw oddaię 4. Poddaię 1.* zum Eygenthumb eingeben.

mancupi accipo, capio. *Odbieram kupno.*

mancupi emptio, *Kupowánie wárowne.*

mancupium, *idem* mancipium.

māncus, *Jednoręki, Obcięty, Niedołężny, Niedoskonáły* der nur eine Hand hat.

Mandatarius, Roskázuiący.

mandātor, *idem & Podszczuwacz.*

māndātum *Roskazánie Wskazánie, Mándat, Poselstwo.* Ein Befehl/ Gebott - *Ferre jubet celeres mandata per auras* V *syn:* Jūssum, jūssus. īmpĕrĭum, præscrīptum, præcēptum, cōmmīssum. *epith:* ămīcum, dulce, grāve, sævum, trīste ăcērbum. *v Imperium.*

māndĭbŭla, *Czeluść 1. & sub Cierlica.*

Mandibulum, n. sub Czeluść 1.

māndo, *is. Zuwam, Zuię, Gryzę, Kąsam, Przeżuwam.* Käuen/ mit Zänen zebreissen. *syn:* Māndūco, ĕdo, vŏro.

Mando, manduco onis. Zarłok.

mando, as *Wskázuię, Poruczam, Posyłam, Zásyłam.* Befehlen/ gebieten. *Mandavi, dices, olim, nec talia suasi.* Juv. *syn:* īmpĕro, jŭbeo, præscrībo, vel cŏmmītto.

Māndo memoriæ, *Pámiętno co uczynić, Náuczyć się.*
māndo vinculis, *Osadzam więźnia.* (*czko.*
mandra. *gr. Chlew, Tabor. Woz chłopski. Miáste-*
mandrăgŏra *a. m. gr. Pokrzyk ziele.*
māndūco, *as. Jem. Zuię.* Essen. *Illud quid faciat, quod manducamur in ore.* Luc. *syn:* ĕdo cŏmĕdo, ēxĕdo vŏro māndo is, pāscor, vēscor. *phr.* ēxpleo mē dăpĭbus cĭbis ēscis, cārnĭbus păne; ēxĭrao famem ĕpŭlis. Cĭbos căpio, sūmo, āppŏsĭtis dăpĭbus pāsci, vēsci. Dăpes ăvĭdo cōnvēllĕre dēnte. Fămem lĕvāre cĭbo sōlāri dăpĭbus, ĕpŭlis pēllĕre. Sūmĕre cĭbos. Sēdāre jejūnia cĭbis, Prĕmĕre dēnte dapes Jejūnia sōlvĕre. Dăpes ăvĭdam dēmĭttĕre in ālvum. Mēmbra cibo fŏvēre ĕpŭlis sūstēntāre rēstaūrāre. Vīctu vīres rĕvŏcāre. *v. Edo, Voro.*
Manducor aris Deponens. Jem. ***Manducum,*** *Potrá-*
mandūcus, *Zarłok, Stráſzydło 1.* (*wá.*
Mandya, a. m. & f. gr. Opończa.
māne, *nomen & Adverb: Poránek.* der Morgen/ oder morgens/ früh. *Carpamus dum mane novum, dum gramina canent.* V. *phr:* Mātūtinum tēmpus Mātūtīnæ hōræ. Mātūtīnus Sol. Sol orĭens Mātūtīni Phœbei ōrtus. Dĭes ŏrĭens. Pārs prīma dĭei, vel dīlūcŭlo Māne novo prīmo. Prīma lūce. Vĕnĭēnte die, Sōle. Aūrōra sūrgēnte rūbēnte, rĕnascēnte, ēxŏrĭēnte, Sōle nŏvo. Prīmo Eoo. Sōlis ad ōrtus. Nŏcte fŭgĭēnte. Sōle rĕcens ōrto. Clāro jam māne Cum prīmum Eōis cōnsūrgit Phœbus ab ūndis. Cum Sol æquŏrĕis sūrgit rĕdĭvīvus ab ūndis. Cœlo cum prīmum Lūcĭfer ālto ēvŏcat Aūrōram nātālĭbus ūndis. Cum prīmum ālbēscĕre lūce īncœpit cœlum. Aūrōra rĕfĕrēnte dĭem. Jamq; rūbescēbat stēllis Aūrōra fŭgātis. Prævĭus, Aurōræ Lūcĭfer ōrtus erat. *v. Lucifer, Aurora Diluculum.*
măneo, *Czekam, Trwam 1 2. Zostaię, Mięszkam gdzie, Dotrwáć.* Bleiben/ warten *Priamique arx alta maneres.* V. *syn.* Mŏror, rĕmăneo, pērmăneo, hæreo, sto rēsto, pērsto, rĕsīsto vel hăbĭto, cōmmŏror, vērsor.
mānes, *hi. Dusze, Umrapienie.* die Seelen der abgestorbenen. *Manem Apuleius.*
mangănon, *gr. Kusza woienna.*
mango, *onis. Piękrzyciel, Ludokupiec, Wendetarz Pártácz, Kuszá woienna.* (*Wendet: r-*
mangōnĭcus, *Piękrzycielski, Ludokupiecki & sub*
mangōnium, *Piękrzenie, Ludokupstwo.*
mangōnizo, *è Græco Zdobię, Piękrzę.* zieren/ schmücken. *& sub Ludokupiec.*
Mani priscum, Poránu.
mănia, *a. gr. Szaleństwo 1. Stráſzydło 2. Nocnicá, Matołká, Łątká, sub Stráſzydło, Zápámiętánie 3. Bielun.* Unsinnigkeit. *Item.* ein Gespenst. *& Szpetny.*
Manibula, manibulum, Pługowe nogi.
manibus pedibusque, *Usilnie.* mit Fleiß.
mănĭca, *Rękaw, Rękáwicá, Kárwász* Ermel/ Handschuch/ Handbond. *Et tunicæ manicas & habent redimicula mithræ. syn:* Mănûm vīnculum laqueî cătēna. *epith:* Dūra, fērrea, tĕres cōnstrīcta, ăcērba, ăhēna, grăvis. *phr:* Rēgāles mănĭcas rūpit utrăq; mănus, Mănĭcas atq; ārcta lĕvāri Vincla jŭbet. *v. Catena.*
manicæ, *hæ. Pęto 2.* (*wámi.*
manĭcata *vel* maniclata tunica, *Szátá z ręka-*
mănĭcātus, maniclatus. *Rękawy maiący.*
Manico as. Poránić się.
mānĭcon, manicum, *gr. Szaley 2.*
mănĭcŭla, *a. Pługowe nogi, Poręcze.*
mănĭfēsta, *orum. Widoki niebieskie.*
manifestarius, *Jáwny.* offenbar.
Manifestatio, Obiáwienie. Offenbarung.
manifestè, manifestò, *Jáwnie.* offenbarlich.
mănĭfēsto, *as. Oznaymuię, Obiawiam.* Offenbahren/ entdecken, bekant machen. *Insidias prodet, manifestabitque latentem.* Ov. *syn:* Dēclāro pătĕfăcio, apĕrio, pāndo rĕsĕro rĕvēlo prōdo dŏceo, īndĭco rĕtĕgo ēxprōmo ēxplĭco ēxpōno. *phr:* Lūce palam ōstēndo, in lūcem trăho. Dīctis ēxpĕdio. Lătĕbris ēdūco. Caūsas, & sīgna dŏceo īndĭcĭum făcĭet, pāndĕre res tĕnebris atq; ālta cālīgĭne mērsas. Mēntītaque sacra rĕvelat. Vēntūros prōdĕre cāsus. Dīcam ĕquĭdem, nec te sūspēnsum nāte tĕnēbo ēxpĕdiam dīctis, & te tua fata dŏcēbo.
manifēstus, *Jáwny.* offenbar.
Maniola, Matołká, & Szpetna twarz, sub Szpetny.
Maniosus, Szalony. Maniplaris, Piechotá 3.
Manipretium, Zapłátá od roboty.

Mani-

Mănĭpŭlāres, manĭpularis. *Piechotá 2.*
manipularius, *Zołnierſki.*
manipulatim, *Rotámi.* Rottenweiß.
manĭpŭlus, *Snop Wiązań, Garść 2.3. Rotá 1.* Ein Handvoll. *Item.* Zehen Kriegsleuth. *Por tabat longa maniplos.* Ovid.
manna, *a gr. in lat. f. in gr. n. Mánná ſok.* Himmelbrod. Dūlcis mellĕa, mēlīta, mātutīna.
mannus, mannŭlus, *Zmudzinek, Podiezdek.*
māno, as. *Ciekę 1. 2. Płynę 3. Rozchodzę ſię, Sączy ſię, Puſzcza drzewo.* Flieſſen, rinnen. *Semper abundare, & latices manare perennes.* Luc. *ſyn:* Dīſtīllo, dīmāno, fluo.
manon, *gr. Gębká 2.*
manſio, *Mieſzkánie 1 4. Poſtawánie, Stánowiſko 1 Podkarm. Zoſtánie.* Wohnung, Bleibung.
Manſionarius, Stánowniczy.
mansĭto, *à maneo. Mieſzkam gdzie.* wohnen.
mansĭto, *à mando. Zuię. Jadam.* embſig käuen.
Manſorius, ſub Zwánie.
Manſtutor, Dzierzawcá 1. Obrońcá.
Manſucius, manſucus, Zarliwy, Zarłok.
mănſuefăctus, *Ogłaſkány.* gezahm. (werden.
mănſuefio, *Ogłaſkáć ſię daię, Uſpokoić ſię.* zahm
Manſues, ſuis. & ſuetis. Ogłaſkány, Cichy 1.
mănſueſco, *Ogłaſkáć ſię daię, Unoſić ſię daię, Ubłagáć ſię daię, Łágodnieię, Ucicha* zahm werden. *Manſuevēre Getæ, feritaſque cruenta Geloni.* Prud.
manſuētārius, *Niedźwiednik.*
manſuetē, *Łágodnie. Manſuetor, ſub Ucicha.*
manſuētūdo, *Łágodność, Cichość, Łaſkáwość.* Demüthigkeit, Zahmheit *Mites quod manſuetudo coronat.* Juv.
mănſuētus, *Cichy, Łágodny, Ogłaſkány.* Sanfftmüthig, zahm. *Carmina manſuetus lenia quærit amor.* Prud. *ſyn:* Hūmānus, făcĭlis, lēnis, mītis, cōmis, plăcĭdus, bĕnīgnus clēmens, ūrbānus ăffābĭlis. *v. Comis.*
Manſus, ſi ſubſtant: incerta originis Morg.
manſus, *ſi adject: à mando, is. Zuty.* gekäuet.
Manta modò Poczekay iedno. (Servviet
mantēle, *is. Serwetá, Obrus.* ein Tiſchlachen,
mantēlium, mantellum, mantēlum, mantērium. *Ręcznik, Serwetá, Opończa.* Handtuch Tiſchlachen. *Item* ein Mantel.
mantes, *is. m. gr. Wrożek, Wieſzczek 1.*
mantēum, *gr. Wieſzczbiarnia*
mantīa, *gr. Wieſzczká 1.* mantīca, *Sakwy.* ein
mantica duplex, *Bieſſagi.* (Haleſack
mantīce, *es. gr. Práktyká 2, Wieſzczbá.*
mantĭchōra, manticora, *gr. Mántykorá, Corrūpuit o Calpurni.*
Mantĭcularius, Rzeźimieſzek, Dorężny.
māntĭcŭlātio, *Szálbierſtwo.* Betriegligkeit.
manticulator, *Chytry, & ſub Rzezimieſzek.*
măntĭcŭlor, *Chytrze ſię obchodzę, Szálbieruię, Sztuki zażyć, Szyplę 2. Ucieram 1.* Strechlen *Item* Betrug treiben.
mantīle, *Ręcznik. Obrus.* Ein Handzwehel, Tiſch lachen. *epith:* Nĭtĭdum, mūndum.
Mantiola, Rączká. mántiſcinor, Wieſzczę 1.
mantīſa mantiſſa, *Przydatek 1.*
Manto as. Mięſzkam gdzie Czekam.
Manuale, Manipulare. Sed apud Martialem ſunt aſſeres, quibus libri teguntur Rader.
manualis, manuārius, *Ręczny, Wyrobiony 3.*
Manuballiſta, Kuſza ręczna.
manubia, *hæc. Piorunowy raz ſub Piorun*
mănūbĭæ, *hæ. Łup* Raub, Beuth.
mănūbiālis, manubiarius, manubius *Łupowy.*
Manubriatus, Rękoieść maiący.
mănūbrĭum, *Toporzyſko, Rękoieść, Ucho u flátku, Biczyſko, Trzonek, Okładki.* ein Handhabe.
manucla, *Stroż u kuſze, & ſub Rączka 1.*
Manuclatus, Rękawy maiący. (ptak.
Manucodiata, B. i. avicula Dei, Pierius, Latawiec
mănŭcŭla, *Rękaw, Rączká 1 Stroż u kuſze.*
manufactus, manu factus, *Nieſamorodny, Kopány*
Manulea, Rączká 1 Stroż u kuſze. Rękaw.
manulearius, *Kráwiec.*
manuleata veſtis, Szátá z rękawámi
Manuleatus, Rękawy maiący, Niewieśći 2.
Manum ni ſub Zorza & Poránek.
mănumiſſio, *ſub Wyzwolenie 2.* Befreyung, Erlaſſung der Leibeygenſchafft.

Manumissor, Wyswobodziciel.
manumitto, manu mitto. Wolność dáruię, der Leibeygenschafft erlassen.
Manuor, aris. Kráduę stehlen.
manu-pretium, Zapłátá od roboty.
mănus, us. subst: Ręká 1.2.3. Pisanie, włásney ręki pismo 1. Robotá 1. Moc, Woyſko 1. Rotá 1. Zołnierz. Zołnierstwo, Wielkość liczby, Bitwá, Wygránie, Sprawcá, Hak wotęnny Ein Hand. Et manus in gremio languida facta jacet. Ov syn: Dēxtra, sĭnĭstra, læva, pālma dĭgĭti. Metaph: Tūrba, cătērva, lĕgio, cōhors mănĭpŭlus. epith: Tĕnĕra, căndens, pŭlchra, vălĭda, Mārtia, ăvāra, fōrdĭda, mūnĭfica, ārtĭfex, dēbĭlis, sŭpplex. phr: Vārĭis ārtĭbus āpta ăssuēta bēllo ēxpērsque quĭētis pōndĕre lāssa. Fōrmōsāsque mănus dūctisque lābōrĭbus āptas ĭnjĭcis āmbrŏsĭas in mĕa cōlla mănus. Jam tibi fōrmōsam pōtrĭget ĭlle mănum ĭlle căvis mănĭbus haūrit de fōntĭbus ūndam, Bēllo, ĭnsuētas cōgit ad ārma mănus. v. Caterva.
manus elephantis nasuta, Słoniowa trąbá.
Manutergium, manuterium, Ręcznik. Handtuch.
Mapa, ut aliqui scribunt, lege potiùs Mappa.
măpālĭa, orum. mapale, is. n. Chałupá Ein Hütte Hirtenhäußlein. Raris habitata mapalia tectis. Virg. syn: Māgālia, căsæ. v. Casa.
mapalia mera fecistis. Grubo, prosto.
mapēlla, Serwetá. ein Serwiet.
mappa, æ. Obrus, Serwetá. Ein Tischlachen, Serviet epith: ălba, candĭda, nĭvea, cāndens, cretāta. v. Mantile.
mappŭla, Serwętá. Serwiet.
mărasmus, gr. Suchoty.
mărăthrites, æ m. gr. sub Kopr 5.
mărăthrum, mărăthus, Kopr włoſki.
Marca B. sub Funt 3. & Grzywná 1. 2.
marcens, Zwiędły.
marceo, marcesco. Więdnę, Schnę, Gnuśnieię, Zálęgam się, Zeniećę, Nieſtrawność mam, Smierdzę. Welck werden. syn: Mārcēſco, pūtrēſco, lānguēor, cōrrūmpor.
mārcĭdus, Wywietrzały, Kłápouchy, Gnuśny, Zgniły Welck, faul. Illi marcida vina largiuntur. Phal. syn: Mārcens, flāccĭdus, pŭtrĭdus, vel lānguĭdus.

Marci-panis Marci-pastillus, Márcepan.
Marcipor, sub Pácholę. marcŏmănia, Moráwá, mărcŏmăny, Morawczyk. (Mohrenland.
marcor, Gnuśność, Spiączká, Suchoty chorobá. Verwelckung, Fäule.
marcŭlus, marcellus. appellativum, Młotek.
marculus, proprium Máráſzek ibidē. (schmied.
marcus appellat. Młot. ein Hammer der Kupffer
măre Morze 1. Umywádlnik. Das Meer. Jam maris immensi prolem &c. V. syn: Æquor, āltum prŏfūndum pōntus pĕlăgus mārmor, ŏcēănus āmphĭtrite, Nĕreus Nēptunus Thētys Thĕtis. epith: Răpĭdum, hūmĭdum, Nēptūnĭum, īnconſtans, trĕmŭlum, vădōſum, ſcŏpŭlōſum, ărēnōſum. Tūrbātum, tŭmŭltŭōſum, īrātum, plăcĭdum, cōmpŏsĭtum, tūtum. phr: Măris æquor, pĕlăgi văda. Æquŏris ūndæ ārva Nēptūnia Văda cærŭla. Nēptūni, Nĕrei ŏcēăni gūrges rēgnum. Măris ūnda, trāctus, ūnda sălis, Cāmpi lĭquēntes. Māxĭma Nĕrei ſtāgna Lāti ſtagna prŏfūndi Æquŏrēæ āquæ. Cærŭla mārmŏra pōnti. Măris æſtus. Măris, marīni flūctus Cāmpus āquārum. Vāſtum maris æquor. Strĭdens rēfluēntĭbus ūndis, ŏrbem cīngens. Lātè ēffūſum, ĭnsāna lĭcēntia pōnti.
mare Adriaticum, Africum, Libycum, Morze Europeyſkie.
mare Balticum, Morze Szwedzkie.
mare Caspium Hircanum, Morze 2.
mare ærythræum rubrum, Morze czerwone.
mare inferum, Notium, Thuſcum, Mediterraneum ſuperum. Morze Europeyſkie.
mare mortuum, Morze martwe.
mareplacida, Łodź. marga, æ. Jł. Märgel.
margarites, margărĭtides, hæ. gr. sub Dáktyl 2.
margărīta, gr. Perłá ein Perle. margaritarius Perłowy kupiec. margaritifer, Perły rodzący
margaritifera cochlea. Perłowa máciá.
margăritum, n. gr. Perłá. ein Perle.
margĭnatus, Brzeżysty, Ramáni opráwiony.
margĭno, as. Obrabiám, Náprawiam umbgiebē
mărgo, inis. Brzeg 2 Kray 1. Kráwędź, Kraniec Das Bort oder Rand eines Dings. syn: Crĕpīdo, ōra labrum, vel rīpa ep th: ēxtrēmus sūmma phr: Crĕpīdĭnis ōra Sĭnus ēxtrēmus
margopolis, gr. i. ſtulta & laſciviens civitas. Vart

Mărĭnus,

Mārīnus, *Morſki, Zamorſki, Cudzoziemſki.* Zum Meergehörig. *Naſcitur, & caſus abies viſura marin onis. Jeſiotr.* Stör. (*marinos.* Vir.

mārīs acceſſus, accrementum, æſtus, receſſus *Morſkie burzen e* das Wüten des Meers. *v. Fluxus & Fluctus, Æſtus.* (*uſ: okoienie.*

māriś malacia, mollities tranquillitas. *Morſki.*

mariſca, *Figá nieſmáczna, Szyſzká w ciele.*

mariſcus, *an Rogoż?* mārīta. *Mężátká, Zoná.* ein Eheweib. (*ſte manus.* Ov.

marītālis, *Małżeńſki* *Luſa maritali Gallica ve-*

mārītimꝰ, *Morſki, Pomorſki* am Meer gelegen

mārīto, *Wydaię corkę, przypúſzczam ſtadniká, Podwięzuię.* Verehlichen *Juſta maritandi condemnet vincula ſexus.* F. *phr:* Cōnjūgio, connūbio jūngo. Vīncūlo jūgāli sōcio. Vīro trādo āſsōcio. Sōlēnnībus Hўmēnæis sōcio. Nātam gēnēro dīgnis hўmēnæis trādo, fācto conjūngo. *v. Conjugium. Nubilis.*

māritor, *ſ: Łączy ſię. Poczyna niewiáſtá, żenię ſię*

mārītus, *adject: Małżeńſki, Zonáty, Zenin.* Ein Ehemann. *Compos maritus ut ſic elyſio jubet* Jamb. Sen. *ſyn:* Vir, ſpōnſus, Cōnjux: tōri, tālāmi, lēcti sōcius, Sōciātus fœdēre lēcti *v. Conjux.*

maritus nōvus, recens. *Pan młody* Bräutigam.

marmārītis, *idis gr Gáſnoſtká ziele.*

mārmor, *oris, gr Marmur.* Marmelſtein. *Præterea fuit in tectis de marmore templum* Vir. *epith:* Lēve, prētīōſum, sūpērbum, rīgīdum, lūcens, cōrūlcum, Phārīum, Phrўgīum, Mўgdonīum, Lўbīcum. *phr:* Phārīus lāpis. Phrўgīum sāxum. Lўbīcus ſilex, Mārmōrēus nītor Frīgēntia cērnis Mārmora quæ Spārtæ Phārīīque ōrīūntur in agris. Tum Phœbo, sōlīdo de mārmōre tēmpla īnſtītūam & vīrīdi in cāmpo tēmplum de mārmōre pōnam Mea Mygdonio fūlgēbant mārmōre tēcta.

marmōrārius, *Kámieniik, Mármurownik.*

marmoratio. *Mármurowánie.* Beſetzung von Marmelſteinen.

marmoratum, *Tynk 2. Mármurowy tynk.* Pflaſter von Marmelſtein.

marmoratus, *Mármurowány.*

mārmōrēus, *Mármurowy, Mármurowáty.* Marmelſteinen. *Marmorea referūt thalamo, &c.* V.

marmōro, *Mármuruię.*

marmōrōſus, *Mármurowáty.* (*ziele.*

marra, *gr. Rydel, Motyká.* marrūbium, *Szántá*

mars, *maſcul: Marſowa gwiazdá, Woyná, Potyczká 1. 2. Szczęśćie 1. Nieſzczęśćie, Powodzenie, Przypadek 2. Dowćip, & ſub Prokurácya.* ein Planetſtern. *phr:* Sānguīneo orbe rūbens, mīnax. Fēra martis ſtēlla rāpācis, accēnſo ſcīntīllans ſtēlla fūrōre ēnſe mīnax Rūtīlānti sўdēre Māvors. Māvōrtīus īgnis. Rūbīcunda īncēndia Mārtis, ſtēlla cīens in flūmina bēlla, nēfānda

mars *fœmin: Kuná, wierzę...*

marsūpium, *gr. Mieſzek pienięzny.*

martagum, *Máślęſká.* martellꝰ, martūlꝰ, *Młotek*

martialis, *Waleczny.* *martiaticum, Zołd.*

marticola, *Zołnierz 1.* ein Soldat.

martiobarbulus, *Halábart, Czekan.*

martius, *ſubſt Márzec.* der Monat Mertz

martius *adject: à Martio ſubſt: Márcowy.*

martius, *adject: à marte. Woienny.* Kriegiſch.

martyr, *gr. comm: Męczennik świádek.* ein Bluttzeug.

martўria, *orum gr. Męczennikow groby.* (zeug.

mārtўrīum, *gr Męczeńſtwo, Kościoł* Ein ſolch blutig Zeugnuß. *Sed madet ſanguine martyrii.* Dact: P. *epith:* Crūēntum atrox clārum, īllūſtre, fōrte *phr:* Māgna sālūtīfēri laūrea martўrii; īnclўta mārtўrii bēlla rūbēntis hābes. (*Martyrii varia genera ſic deſcribit Pontius.*) Huic ōcūlī ēffōſſi, dēntes huic ōre rēvūlſi. Aūrībus hic cārūit gēmīnis, hic pōllīce dēxtro: Hic tonſꝰ ſaxo hic ſpēcūla dējēctus ab āltā; Hic trābe sūſpenſus rēcta; Hic vīrgārum īnter crēpītus cādit; Huic līngua ēxsēcta eſt, sūccīſo poplīte, trunco cōrpōre; Cārnīfices non īrrīsēre dōlēntem ſed cōlūēre āltā rīdēntem mēnte (dōlōres

marum, *gr. Maieron Kreteńſki.*

Mās, *Sámiec, Męſzczyzná.* ein Mannsbild. *Mas eſſe ceſſat ille, nec fit fœmina.* (Jamb.) P.

maſcūleſco, *Mężnieię.* maſcūlētum, *Winnicá.*

maſculinè Arnob: i. maſculino genere aliquid profero

maſculinus, *Męſki.* männlich.

māſcūlus, *ſubſt: Męſzczyzná.* ein Männlein. *Maſculus, & totum fœmina coniugium.* Prop.

maſculꝰ, *adject: Męſki, Mężny, Wyborny, Sámiec.*

Masōvia, *Mázofze.* Masovius, *Mázur.*
maspĕtum, *gr. sub Cyreneyskie ziele*
māssa, *Brylá, Sztuká 1.* Teyg. *epith:* Dūra, plūmbea, fērrea, grāvis, vălĭda.
masságĕta, *Moskwá, an Zmudź?*
ma sār's, *idis. f. Mácicá 5.*
m ssō. *as. Spaiam, Gniotę.* dick machen.
massŭla, *Brylká, Sztuczká, Kłosek 1.*
mastax, *acis. Græcis fæm. est, Chrząszcz.*
mastichatum poculum, *sub Mástykowy.*
mastiche, *es. gr.* masticum, *Mástykowá żywica B. sub Zuię-* [illegible]auen. (*cá.*
mastĭchĭnus, *gr. Mástykowy.*
mastīgia, *æ. m. gr. Smágániec, Bicia godny.*
mastīgŏphŏrus, *gr. Ceklarz.*
mastrix, *igis. f. gr. corripuit 1. Náziazen, Bicz.*
mastos, *vel us. m. gr. Piersi 2.*
mastruca, mastruga, mastrucatus. Szubá, Kożuch.
masturbari, Psotę pełnię. masturbatio, Psotá.
masturbatus, Psotliwy. mastus, *gr. Cewká 2.*
Mataris is. gr. Pocisk 2. (*waczká.*
mătaxa, *gr. Jedwab, Powroz 1.* Wiązanká, *Płymataxo as. Wiążę 1.* (*nek, Urynał.*
mătella matellio, *Wodny státek, Wiádro, Dzbá*
măteōla mātĕriŏla; *Szlagá, Mączugá.*
māter, *Mátká, Mámká, Kwoczká.* eine Mutter.
Mater in ore tibi est non habet unda Deos. P. syn: Gĕnĭtrix, părens. *epith:* ălma, blānda, ănxia, dīlēcta, benīgna ămāra. *phr:* Prōlis stŭdiōsa ōblīvisci nēscia prōlis. Dīgna viro quæ nātum pĕpĕrit gĕnuit. Quos in lūminis aūras ēdūxit stŭdiōsa fŏvet, ălit, ēdŭcat.
mater suppofitia, *Mámká.* Säugamm.
mātercūla, *Mátuchná,* (*uczciwa.*
māterfămĭlias, *Páni 1. Gospodyni, Białogłowá*
mātĕria, materies *Máterya 1.3. Dostátek, Rzecz do mowienia, Powod, Drwá, & sub Drewno 1.* Allerley Zeug. *Sumit materiem vestris qui, &c. Ho. epith:* āmpla, dīffūsa, fœcūnda, dīves *phr:* Mātĕriam sŭpĕrābat ŏpus; apta nūmĕris. Cōnvĕniens mŏdis. Fēlix in carmĭna. Mātĕria vīres exŭpĕrante mĕas. Non mihi mātĕriam Rōma nĕgat Sūmite mātĕriam vĕstris qui scrībitis æquam Vīrībus & vērsāte diu quid fērre rĕcūsent, Quid vălĕant hŭmĕri.
mātĕriālis, *Máteryalny.*
māteriārius, *substanti Porębnik.*
materiarius, *adject: Odrębniczy, Drewniány.*
mătĕriātura, materiatio. *Ciesielská robotá, Budowánie 4, Wiązánie, Drewnia 2.* das Zimmer-materiatus, *Drewniány.* (werck.
materinus, Twardy. materio as. Drzewem robię.
mătĕrĭor, *aris. Drew szukam.* Holtz zum Bauwerfertigen.
mātĕris, *is. hæc gr. Spisa żołnierská, Pocisk 2. a longum Renato.*
mātērnus, *Mácierzyński.* Mütterlich. *Devolvunt iterum maternas impulit aures. V.*
mātĕrtĕra, *Ciotká 2* der Mutter Schwester.
măthēmătica, *gr. sub Gwiazdarská náuká.*
mathematicus, *gr. Práktykarz 1.*
măthesis, *gr. Náuká gwiazdarská. mathios ii. f.*
matresco, is. Mátki násláduię. (*Wężownik.*
mātrĭcīda, *mátkoboycá* ein Muttermörder.
matricidium, *sub Mátkobóystwo.* Todtschlag seiner Mutter.
matricula, Metryká, Reiestr.
matrimonialis, Małżeński.
mātrimōnium, *Małżeństwo.* Ehestand. *Ut eam perpetiar ire in matrimonium. (J.) syn:* Cōnjŭgĭum, cōnnubium. *v. Conjugium.*
matrīmus, *Mátkę żywą maiący.*
mātrix, *icis. f. Żywot niewieści, Máciorká. Kwoczká,* Pniak, *Mlecz w drzewách, Reiestr.* Beermutter & *sub Probá 3.*
mātrōna, *Mężátká, Białagłowá 2.* Ehrsame Frau. *Si torus in pretio est, dicor matrona tonantis. Ovid. epi.h:* Pūlchra, fōrmōsa, cāndĭda, dĕcōra cāsta.
mātrōnālis, *Mężátkom przyzwoity, sub Mężátká.* Einer ehrbaren Frauen zuständig. *Et matronales erubuere genæ.* Ovid.
matronatus, us. Apule: i. dignitas & gravitas matronalis. Beroald.
matruelis Ciotczány. geschwister Kind.
matta, *Mátá.*
mattīăca pila. *Mydło. mattiarius, Ammiano forte Spiśnik.* mattĭcus, *Zarłok, Gębá 3.*
mattya, *æ. & orum.* matteolæ, *Łákoci, Wet.*

Matula,

Matula, *Wodny ſtátek, Dzbánek, Urynał, Smro- 3 Nikczemnik* eine Brunʒkachel.
maturatè, *Spieſzno.* eylends
mātūrātio, *Spieſzenię.* Eylung.
maturè, *Ráno, Rychło, Wczas 2.* bey zeiten. & *oppoſito ſenſu. Pomáłu, Nierychło.* langſam.
mātūreſco, *Doſtaię ſię 1. Zizeię, Státecznieię* reyff werden. *Cœpit & ut primùm pleno maturuit anno.* Ovid.
maturiſſimè, *Poważnie, Rychło.*
mātūrĭtas, *Doſtáłość, Czas 2. Powagá.* Reyffe. *Fervens coquat maturitas.* (Jamb. Dim.) P.
mātūro, *as. Doſtaię ſię 1. Dozrzało czynię, Przyſpieſzam, Pomáłu co czynię.* Reyff machen. *Maturate fugam, regique hæc dicite veſtro.* Vir. *ſyn:* Mā ūrĭtātem do, āffĕro, cōncŏquo, *vel* āccĕlĕro, prōpĕro, fēſtīno, ūrgeo.
maturor, *Doſtaię ſię.*
mātūrus, *Ránny, Dożrzáły, Rychły, ſpieſzny, Státeczny, Godzi ſię.* Zeitig reyff. *Tempore item certo roſeam matura per oras Luc. ſyn* Cōctus, cōncŏctus, tē npĕſtīvus, ōppōrtūn9 āptus, ĭdōnĕus, cōmmŏd9, ĭtus, sŭbĭt9 fēſtīnus
mātūta, *Zorza. matutin lis, Poránkowy.*
matutinò, *Poránu.* des Morgens.
matutinum, *Poránek.*
mātūtīnus, *Poránkowy* Früh, morgens *Et matutinis operatur feſta lucernis.* Juv.
māvĕlim māvŏlo, *Wolę.* ich wil lieber.
maurītānia *Murzyńſka ziemiá.* maur9, *Murzyn*
mausōlēum, *gr. Kátafalk, Słup 5.*
Māxīlla, *Policzek. Czeluść* Kinnbecken. *v. Gena.*
maxillāris, *Czeluściowy, ſub Czeluść 1.*
maxillaris dens, *Zęby trzonowe.* Beckenzan.
maximitas, Ogrom, Wielkość 2.
māxĭmōpĕre maximum, *Bárdzo.* faſt heffttig.
māxĭmus, *Naywiękſzy.* Allergröſſeſte. *Maximus, Ilioneas placido ſic pectore cæpit.* Virg.
Maza æ. gr. Ciaſto ſmażone, Kłoſek.
maza panis, *Márcepan.* Marcypan.
māzŏnŏmum, *gr. Miſa ſpora.*
Meābĭlis, *Przybyty, Przenikaiący, Przechodziſty.*
meāculum, *ſub pot.* meapte cauſa, *Dla meatim facis & facitis. Priſcian. Po moyſku.*
mĕātus, *us Dziurki 1. 4. Cieczenie 1. Por, Bieg, Latánie.* Durchfahrt. *Orabunt cauſas melius, cœlique meatus.* Virg. *ſyn:* Fŏrāmen, ădĭtus, cănālis, pŏrus, tĕnŭis via.
Mēcaſtor *Zaiſte.* gewißlich
mēchănĭcā ars. *Rzemięſło.* ein Handwerck.
Mechanicè, *ſub Klubą ciągnąć, & ſub Winduię.*
mēchănĭcus, *adj: gr. Rzemięſniczy.*
mechanicus, *ſubſt: Architekt, Rzemięśnik, Powrozobiegun, mietelnik.*
mechimonium, None. lege Mæchimonium infrà.
mēcon, *onis. hic gr Mák leśny.*
mēcōnis, *idis. hæc gr. Sałatá 1.*
mēcōnĭum. *gr. Mákowy ſok, Járy mlecz.*
Mĕdēla, *Leczenie, Lekárſtwo.* Artzney.
mĕdĕor, *eris. Leczę Goię.* Heylen, curire- *Talis amor tentat, nec ſit mihi cura mederi.* V *phr:* mĕdĭcam ŏpem fĕro. Mŏrbum mĕdĭcāmĭne pĕllo ēxpĕllo dēpĕllo, mītīgo, lĕvo lēnio. Vūlnĕra cūro fŏveo ārte lĕvo Mĕdĭcas mănus āffero āpplĭco ădhĭbeo Dŏlōrem mĕdĭcāndo aūfĕro mūlceo. ārte ăpōllĭnea tēntātis ŏpĕrōſæ vīrĭbus hĕrbæ ūti. Nūnc pūrgat vūlnĕra lymphis. Nūnc mūlcet sūccis, līgat īnde ac vulnĕra mōllit Cīrcūmdat tāctu, & tōrpĕntes mītīgat ārtus. Vĕnĭenti ŏccūrrīte mōrbo: Prīncĭpĭis ōbſta sēro mĕdĭcīna părātur
mederga Nád 1. medialis, Pośrzodkowy.
mediana vox, *Tenorowa mowá.*
mĕdiānus, *Pośrzodkowy, Srzedni.*
medianus paries, *Sciáná poprzeczna.*
mediaſtīm9, mediaſtīn9 *ſubſt. Sługá podły Stroż* mediaſtīnus, *adject: Podły.* (*domowy.*
mediātor. *Pośrzednik* ein Mitler. mēdĭca, *gr.*
medibilis, Zleczony, Uleczony. (*Oman.*
mēdĭca medicinalis ars. *Lekarſkú náuká.*
mēdĭca avis, *Paw.*
mĕdĭcābĭlis, *Uleczony, Zleczony.* Heylſam, heylbar.- *Nullis amor eſt medicabilis herbis.* Ovid.
medicabiliter ſub Lekárſko.
mĕdĭcāmen, *Lekárſtwo, Piękrzydło. Fárbá 5. Bielidło.* Artzney. *Tot medicaminibus, coctaque ſiliginis offas.* O. *ſyn:* Mĕdĭcīna, mĕdĭcamēntum, mĕdĭcātus, rĕmĕdĭum, mĕdēla, fŏmēntum,

levamen

lĕvāmen, lēnīmen, phārmăcum. *epith:* Sālubre, vălĭdum, præsens, ămārum, ēxpĕdĭtum, suāve, ēfficax. *phr.* Hĕrbæ mĕdĭcæ. Hĕrbārum sūccus; vīs pŏ ēstas. Vīres ŏpĕrōsæ hĕrbæ. Hĕrba pŏtens, ăd ŏpem, rādīxque mĕdēndi ūtĭlis. Aŭxĭlĭum mūltis sūccī & hĕrba fŭit Mĕdĭcæ lўmphæ. Pæŏnĭi pōcŭla sūcci. Vīs mĕdĭcæ ŏpis Vūlnĕrĭbus ăpta pārāntur phār măca. Expĕllens mŏrbos. Tŏllens flāmmāntes pĕctŏris æstus. Quō nōn præsēntĭus ūllum aŭxĭlĭum vĕnit.

medicamentārius, *subst:* *Aptekarz.*

medicamentarius, *adject:* *sub Aptekarska nauka.*

medicamentosus, *Leczący*, *Zdrowy 2.*

medicamentum, *Lekarstwo 1. 9.* *Piękrzydło*, *Farba 2. 5.* *Trucizna.*

mĕdĭcātio, *Leczenie Czarowanie*, *Przyprawa.*

medicatus, *Lekarstwy opatrzony*, *Przyprawny*, *Leczący*, *Jadowity*, *Napuszczam iadem.*

mĕdĭcīna, *Lekarska nauka*, *Lekarstwo.* Artzney-kunst. - - *tanquam hæc sit nostri medicina furoris.* Virg. *syn:* Mĕdĭcāmen, *vel* ārs medĭca ārtes ăpōllĭnis, ārs Apŏllĭnĕă Phæbēa Pæŏnĭa Măchāŏnĭa; ārs mĕdēndi ārs ŏpĕrōsa mĕdēntum ārtis ăpŏllĭnĕæ vĭrtus pŏtēstas āuxĭlĭum glōrĭa dĕcus. *v. Medicamen.*

medicinæ, *Lekarnia*, *Choruiących mieysce.*

medicinæ doctor, *Lekarz*, *Doktor.*

medicinalis, *Lekarski.*

medicinalis ars, *Lekarska nauka.*

mĕdĭco, *Leczę*, *Farbuię*, *Przyprawiam.* Heylen arzneyn. *Sed non Dardaniæ medicari cuspidis ictum.* Virg. *syn.* Mĕdĕor, *vel* lĭno, tīngo, īmbŭo, īnficio, fūco *v. sub Medeor.*

medicor, *Leczę*, *Napuszczam iadem.*

mĕdĭcus, *adject* *Lekarski.* Heyl am. *Dum medicas adhibere manus ad vulnera pastor.* Virg *syn:* ŏpĭfer, sălūtĭfer, Pæŏnĭus, ăpŏllĭnĕus Phæbēus, Măchāŏnĭus.

mĕdĭcus, *subst.* *Lekarz.* Ein Artzt. *Protinus accedunt medici medicæque recedunt.* M. *syn.* Mĕdens *epith:* Dŏctus, sōlers, īndūstrĭus, īllūstris, fĭdēlis cāntus, pŏtēns. *phr:* ārtem dŏctus Pæŏnĭam ărte ăpŏllĭnĕā pŏtens. Măchāŏnĭa clārus ĭn ārte ārtis mĕdĭcæ pĕrĭtus. Scĭens hērbārum ārtĭfĭque mĕdēndi ārte pĕrīta mŏrbos lĕvans. Mĕdĭcāmĭne pŏllens. Ægris ŏpem fĕrre, mŏrbos fŭgāre pĕrĭtus. Scĭens pŏtēstātes hērbārum, ūsūmque mĕdēndi, ārtis ăpŏllĭnĕæ gnārus. Pĕllens ĕx ægro cŏrpŏre mŏrbos. Dĕpĕllens mĕdĭcāmĭne morbos. Dŏctus dĕpĕllĕre mŏrbos. Dāns dŏcta pŏcŭla mīsta mănu. Cŏ pŏre ăb ægrōto prŏpĕrāntia fāta rĕpĕllens. Quāntus ăpud Danăos Pŏdălīrĭus ărte mĕdēndi. *v. Medicinæ inventor* Apollo. *Medici illustres.* Æscŭlāpĭus, Măchāon. Pŏdalīrĭus, Pæon, Chiron, Mĕlampus, Hīppocrătes Gālēnus.

medicus circumforaneus, *Lekarz iarmarkowy.*

medidialis, *Południowy 1.* *medidies*, *Południe.*

mediè, *Miernie*, *Srzednie.* mĕdiĕtas, *Srzodek.*

medio, as *W poł stoię*, *Godzę.*

mĕdiŏcris, medio*c*er, mĕdiŏcrĭcŭlus. *Mierny.* Mittelmässig. *Si mediocris erit, spatium lustrabit utrumque.* J. *syn:* Mŏdĭcus pārvus paucus ēxĭgŭus.

mĕdiŏcrĭtas, *Mierność*, *Miara 3.* *Srzodek.* Mittelmaß. *Auream quisquis mediocritatem* (Sap.) Hor. *v. Modus.*

mĕdiocrĭter, *Miernie* Mässiglich. *Nec pavor & rerum mediocriter utilium spes* Hor.

med ogrŭmus *medioxumus*, *medioxumus*, *medioxumus*, *Mierny* *medioxume*, *Miernie.*

mĕdĭpont*i*us, *Lina.* *meditamen*, *Myśl 3.* *meditamentum*, *Myśl Cwiczenie* *meditate*, *Z namysłu.*

meditātio, *Myśl 2.* *Rozmyślanie*, *Cwiczenie się.*

Meditativa Verba apud Grammaticos sunt, *quæ propensionem*, *apparatum & molimen significant ut Parturio periculum.*

meditatorium, *Klasztor.*

meditatus, *ti.* *Rozmyślny*, *Umyślny.*

meditatus, *us.* *Zamysł.*

mĕdĭterrāneum, mĕdĭtullium *Odmorze Srzodek*

mediterraneus, *mediterreus.* *Odmorski.*

mĕdĭtor, *Myślę 1.* *Rozważam 1.* *Cwiczę się.* Betrachten, nachdencken. *Reginam meditor ne quo se numine mutet.* Virg. *syn:* Cōgĭto, cōnsīdĕro *vel* cāno, *vel Cogito.*

meditullium, medium, *Srzodek 1. 2.*

medium, *pro dimidio, an recte?* *sub Poł.*

mĕdĭus, *Srzedni*, *Obostronny*, *Wątpliwy* der mittelst. *Per medios, instas operi regnisque futuris.* V

Mĕdūlla, *Drzeń, Mlecz drzewny, Szpik, Treść.*
medulla panis, *Ośrzodek.* *(Tłusty.*
medulla spinalis, *Mlecz pacierzowy. medulatg*
mĕdūllitùs, *Uprzeymie, Usilnie.* Inniglich/ hertzlich.-- *Hominum, ferit ille medullitus omnes.* P. *phr:* In īmas mĕdūllas, ēx īmis mĕdūllis.
mĕgaltriarcha, *megaetæriarcha, sub Przeor.*
mĕgistānes, *hi Pánowie przedni, Senator krolewski*
mehercle, mehercule, mehercules, *Zaiste.*
mējo, *is. Pusczam wodę.*
mel, *Miod przáśny.* Honig. *Quis mel Arystæo, quis Baccho vina Falerno.* Ovid. *syn:* Fāvus. *epith:* Roscidum, dūlce, līquidum, rĕdŏlens, nĕctă rĕum, Hŷmĕtrĭum, Hyblæum, Cecrŏpĭum, āttĭcum. *phr:* Nĕctar ăpum āĕrĭi mēllis cælēstĭa dōna. Mūnĕra mēllis. Lĭquor Hyblæus, Attĭcus. Hyblæum nĕctar. Dūlcis ăpum lăbor. Mēlla thȳmo fragrāntia ēxprĕssit mēlla liquāta făvis prĕssis, cōăcta făvis. Mēllis ŏpg. Cērĕa dōna Thymi, rĕdŏlentĭa rōre. Vēlŭti plēnīs, si flōrĕa mēllă, fiunt ēxprĕssa făvis. Mĕl conficĕre. *v. Apes.*
mel arundinum, *Cukier.* melenàetos, *gr Orzeł.*
mel àereum, mel roscĭdum, *Mánná sok.*
mel anthinum, *Lipiec Miod.*
mĕlamphyllon, *v. um. gr. Barszcz 2.*
melampŏdium, *gr. Ciemiĕrzycá.*
mĕlamphraston, *vel um gr. Szátá czarna.*
mĕlampsīthium, *gr. Wino słodkie.*
mĕlampus, *odos. odis. m. gr. Pies słopká.*
melanchætes, *æ. m.* mĕlăneus. *Pies czarny kru-*
mĕlanchŏlia, *gr. Meláncholia 1. 2.* *(czek.*
melancholicus, *gr. Melancholik.* *(ká*
melancŏrypus, *gr. hic. Græcis Comm. est. Figoiad*
mĕlancrānis, *is. idis. gr. Sit morski.*
mĕlandrya, *æ. Rosołowa stráwá.*
melandryon, melandryum, *Idem & Wrzeciĕnicá, Item sub Czechrzycá, & Dąb 1.*
mĕlānia, *gr. Czarność.*
mĕlantēria, *æ. gr. Czernidło dziegieć, & sub Koperwas, & sub Mosiężna skwárá.*
melanthe, *es. f. gr ludus puerorum, sub Chrząszcz.*
mĕlanthemum, *gr. Rumień.*
melanthium, *gr. Czarnuchá.*
mĕlănūrus, *hic gr. Wielgook ryba.*

melăpia, *neutrum plurale in singulari Melapiũ. Plini i. poma & pyra simul.*
mĕlās, *anos, m. gr. sub Piegá Qua melas atq; crathis fluvii qua currit Jaton.* Prisc. *Flavus quam molli percurrit flumine melas.* Cat.
melaspermum, *gr. Czarnuchá.*
melca, *æ. f. gr. an Mleko 2.* melĭūlum, *Miodek.*
mĕlĕcygnea, *n. plur. gr. Spiewánie.*
mĕleāgris, *idis & mĕleāger, gr. Indyk. (Gratig*
mēles, *is. gr. Zbig. Producit primam Serenus &*
mēlia, *gr. Jesion.* mēlia, *gr. Ziemia lekarska.*
melica avis Paw. e quantitas incerta: quia vox corrupta est ex medica: Columel.
melicembales, hi Slimak 3.
mĕlĭcēria, melĭcēris, *idis g. Ognipiorá.*
mĕlĭchōros, *vel us.* mĕlĭchros, *hujus* melĭchrocis melichrus, *ri gr. Miednik kámień.*
mĕlĭchrȳsos, *vel us m. gr. Kámień żołtáwy.*
mĕlĭcrātum, *gr. Miod pity.*
mĕlĭcus, *gr. Przyiemny.* Ein Singer. *Et melicos lyricosque modos præfanda novabis.* A.
mĕlĭlōtos, *hic gr. Słodkie ziele.*
mĕlĭmēli, *hoc gr. sub Pigwowy.*
mĕlĭmēlum, *gr. Jábłko słodkie, pierzgnięta.*
mĕlina, *æ. gr. Mieszek 1.* mĕlĭna, *gr. Miod pity.*
melĭnum, *gr. Pszczelnik ziele.*
mĕlĭnum, *gr. Bieltdło, Bleywas.*
mĕlīnus, *gr. Pigwowy, & sub Zbik.*
mĕlior, *Lepszy, Większy 2.* Besser. *Regia & oblitos famæ melioris amantes.* Virg. *syn:* Præstāntĭor pŏrior.
melioramentum, B. melioratio Polepszenie.
melioresco, Polepszam się. melioro. Polepszam.
mĕlĭphyllum, mĕlissŏphyllum, *gr Pszczelnik ziele.* mĕlĭponĭus, *hic Lina.* mēlis, *is f Zbieg*
mĕlissa, *gr.* melitæna, *Pszczołá, pszczelnik ziele.*
melissa sylvestris, *Rádzidło ziele.*
mĕlissŏphăgo, *onis. gr. Zolná.*
mĕlita insula, *Máltá wysep.*
mĕlitæus melitensis, *Máltáński.*
mĕlītes, *æ. m gr. sub Pigwowy & Jábłkowity.*
mĕlĭtītes, *æ. m gr Słodycz, Wino słodkie, Miednik*
mĕlittis, *idis. f gr. Pszczelnik ziele.* *(kámień*

mělitton, *onis. m. gr.* melittŏtrŏphum, *gr. Pszczelnik* mělitυrgυs, *gr. Bártnik.*

mělium, *Obro-* mělius, *Lepiey.*

měliusculě, *Lepiey troszkę.*

Mella, *æ* mellina, *Miod pity.*

mellaceum vinum, Wino warzone.

mellārium, *Pszczelnik 1.* mellarium vas. *Ul*

mellārius, *substant: Bártnik.*

mellārius, melligenus, *adject: Miodowy 3.*

mellātio, *Podbieránie miodu.*

melleus, *Miodowy, Słodki, Płowy, Zołtáwy.* Dem Honig gleich/oder wie Honig geschmackt.

mellicŭlum, *Miodek.*

mēllifěr, *Miod robiący.* Das Honig trägt *Mellifer electis exercitus obstrepit herbis.* Cl.

mellĭficium, *Miodu robienie.*

mēllĭfica loca, *Pszczelnik 1.*

mellĭfico, *Miod robię* Honig machen. *sic vos, non vobis mellificatis, apes.* Virg. *syn:* Mel cōnficio, cōgo, stīpo.

mellĭficus, *Miod robiący. Mellificis apibus alveâria cuncti replentur.* Anon.

mellifluus, Słodki. Mellifluum nectar fundebat Tullius ore. mellīgo, *Sok miodowy.*

mellillus, Miodowy, mellinia, Słodkość.

mellinus, *Płowy.* mellis, *is f. Zbig.*

mellītum & mellitum edulium, *Miodownik*

mellītus, *Miodowy 1. 2. Słodki, Roskoszny, Uciesszny, Przyiemny, Miły.* Von Honig. *Pane egeo jam mellitis potiore placentis.* Hor.

mělōdes, *æ. m. gr. Miodowy.*

mělōdia, *gr. Melodya, Wdzięg.*

mēlon, *onis hic gr.* mēlŏpĕgo, *gr. Melon.*

mělos, *leos. & li gr. Spiewánie 2. Pieśń, muzyká 2. 4. Wiersz Poétycki. Homer.* e *produxit, vide infrà in indice rerum Chaos.* Ein lieblicher Gesang/ melodey. *Regina longum Calliope melos.* Alcaic. *syn:* Mělōdia, cōncēntus, cāntus, mŏdŭlātio, mŏdŭlāmen, mŏdŭli. *epith:* Svāve, cănōrum, fēstivum, dūlcĭsŏnum, Căstalĭum. *phr:* Fūdērunt lĕpĭdum rūstĭca tūrba mĕlos, ārgutumque mĕlos dīvi cĕcĭnēre că nōri. Fūndēbat plăcĭdum cælĭca Mūsa mĕlos. Smўrnæum crēdes plectra rĕfērre mĕlos, Līnguăque Cўnnămĕum fudit ămæna mĕlos. *v. Cantus Musica.*

mēlōta, *æ. m. gr. Pásterz, an Kożuch. Melotasque trahunt, maculosaque tergora Lynus.* Mant.

mēlōthron, *vel um n. gr. Przestęp biały.*

mělus, *li. gr. Spiewánie 2.*

měmæcўlon, *gr. Jeżowkowy owoc.*

membrāna, *Skorá ná drzewie, Błoná 1. 3. Kompáturá, Párgámin, Moszny, Skrzydło 1.* Ein Fell oder Haut. *Ep:* Tĕnŭis mōllis. *v. Cautis.*

membrana cerebri, *Błonká 2.*

membrana; Pargamena scriptoria, *Párgámin.*

membranacea penna, *Skrzydło 1.*

membrānāceus, *Błonowy, & sub Párgáminowy*

membrānĕus, *Párgáminowy.*

membrātim, *Członkámi Przerywaiąc.* Gliedweiß. *Et membratim vitalem deperdere sensum.* Lucr. *syn:* Per pārtes, in mĕmbra.

membrātim divido, *Rozbieram ná części.*

membrātūra, *Kompleksya, Twárzy ksztalt.*

membrum, *Członek, Część, Komorá* Ein Gleid. *syn:* ārtus. *epith:* ārgēntĕum, tĕnellum, cădūcum, mŏribūndum, fōrte. *phr:* Nūdabant liquĭdis ārgēntĕa mĕmbra sub ūndis. Cāndĭdăque in nitĭdo flumĭne mēmbra rĭgas. Lāctĕa quid laudas ac cāndĭdĭōra lĭgūstro mēmbra. Num mōrtālis hŏmo, būlla est? Num mōrbĭda cōnstat ficta Prŏmēthæo mēmbra fŭisse lŭto. *v. Artg.*

mĕmĕnto, *Pámiętayże.*

mĕmĭnī, *Pámiętam, Wspominam 2.* Bin ingedenck/ sich errinneren. *Cantando, memini, puerum me condere soles.* V. *syn:* Rĕcōrdor rĕmĭnīsco. *phr:* Sum mĕmor nōn īmmĕmor in mēntem venit. Mĕmŏri sub pectŏre sĕrvo pĕctŏre, mēnte tĕnĕo. Nōn sŭbĭēre ănĭmo nōstro oblīvia *v.* mĕmŏrī animo do māndo mēnte rĕpōno. Sub cōrde rĕfĕro rĕpōno, rĕcōndo. Mănet ālta mēnte rĕpōstum Judicium Părĭdis sprētæque injuria fōrmæ. Si rīte āudīta rĕcōrdor Fōrsan & hæc olim mĕmĭnīsse jŭvābit. Vīvĕ mĕmor nōstri. *v. Gratias ago.*

mĕmor, *Pámiętny 1. 2.* Eingedenck. *--Sævæ memorem Junonis ob iram.* Virg. *syn:* Nōn īmmĕmor, nōn ŏblitus.

mĕmŏrābilis memorandus, *Pámiętny. Non ita namque, etsi nullum memorabile nomen.* Virg.

Memoraculum, *Pámięć 1.*
mĕmŏrātiſſimus, *Pámiętny, Sławny.*
mĕmŏrātor *Przypominácz. memoratus,us. Wſpominánie*
mĕmŏria, *Pámięć 1. 2. 3. 4. Wſpominánie. Dawność 1. Stárość 2.* Gedächtnuß. *Reddit memoria tenue per veſtigium.* (Jamb.)
memoriâ meâ, noſtrâ, patrum, *Zá mey pámięci*
memoriæ, *hæ, Pámięć 3. Swięto 1.*
memoriæ magiſter, *Przypominacz, Referendarz memorialis*, *ſub Pámiętny.*
memorioſus, *Pámiętny.* mĕmŏrĭter, *Ná pámięć.*
mĕmŏro, *as. Przypominam, Wſpominam 2.* ſich beſinnen/gedencken. *Et meminiſtis enim diva, & memorare poteſtis.* V *phr:* in mĕntem rĕvŏco. *vel Memini vel* cŏmmĕmŏro, nārro.
mĕmŏror, *aris. paſſ. Wſpominam 2. 3.*
memphis, *is. gr. Kair.*
memphitēs, *æ m. gr. Mármur drętwiący.*
Menais, idis. gr. Węzownik.
menda *æ. Wádá, Błąd.* mendāciis onerare, *Námendaciter*, *Kłámliwie.* (*kłámáć*,
mendācium mendaciunculum, *Kłámſtwo.* Eine lügen. *Nec vos decipiant blandæ mendacia linguæ.* V. *ſyn:* Commĕntum. *epith:* Vānum, īmpŭdĕns, lĕpĭdum, pudĕndum, fĭctum *phr:* Fĭctus fĭctĭtius sĕrmo, fĭcta vĕrba. Vānæ fĭctæ vōces. Fāllācis mĕndācia līnguæ. Pĕrjūræ sōmnia mĕntis.
mĕndax, mendacilŏquus, *Kłámcá.* Lügner. *Quam niſi mendoſum & mendacem vir bonus eſt quis.* Hor. *ſyn:* Vānus pĕrjūrus sĭmŭlāns. *phr:* fĭctor. Mĕntīri v. fāllĕre dŏctus ōrĕ fālſo, sĭmŭlāto, blāndo v. vĕrbis vānis dēcĭpiēns. Līngua ōs pĕctus fāllax mĕndāx, ōs pĕrjūrum.
mendicabulum, *Zebrak.* mendĭcātio, *Zebránie.*
mendĭcĭtas, *mendicimenium*, *Zebráctwo.* Armuth. *Mendicitatem cui obtuliſti opera tua.* (Jamb.) *v* *Paupertas.*
mēndĭco, *as. Zebrzę* Bettlen. *Arcanam Judæa tremens mendicat in aurem.* Juv. *ſyn:* ēmēndĭco, *phr:* Stĭpem cŏrrŏgo. Vĭtam quærĭto, æra rŏgo. Precĭbus cĭbum vĭctum ălĭmĕnta rŏgo pĕto ēxpŏſco. Pārvæ ſtĭpis æra rŏgo ălĭēna lĭmĭna lūſtras, ēxĭgŭūmque rŏgas ōre trĕmĕnte cĭbum. Nūnc mĕndĭcāto vēſcitur ille cĭbo.
mendĭcŭla veſtis, *Łáchmány.*
mendĭcus, mendĭcŭlus, *ſubſt. Zebrak* ein Bettler. *Nec mendica ferat barbati prandia nulli.* Mar. *ſyn:* Pāuper ĕgens ĭnops, ĕgēnus. *v. Pau*-
mendĭcŭlus, *adject. Zebrzący.* (*per*.
mendōsè, *Obłędliwie, Fałſzywie.*
mendōſus, *Wádę máiący, Obłędliwy, Fałſzywy.* Voll Fehler. *Quem niſi mendoſum & mendacem &c.* Hor.
mendum, *Błąd.* Ein Fehl/ Irrthumb *ſyn:* Mĕnda ĕrror, ĕrrātum, vĭtium.
mēniāna, *orum Alkierz.* mēnianum, *Ganek.*
mēnis, *idis. f. gr. Mieſiączek.*
mēnnix, *gis. f. gr. Błonká 2.*
mens, *Myśl 1. Wola, Rozum 1. Pámięć 1. Duch, Duſza, Chęć, Koniec ſpraw.* Sinn/ Verſtand *Niſus ait: Diine hunc ardorem mentibus addunt?* V. *ſyn:* ănĭmus lătĭo, īntĕllĕctus, īngĕnĭum, *vel* cogĭtātio Jūdĭcĭum sĕntĕntia prŏpŏsĭtum cōnsĭlĭum vŏlūntas. *v. Animus.*
mēnſa, *Stoł, 1 2. 6. Obiad, Potráwá, Bánkieyſki kram, Nagrobek.* Ein tiſch *Menſas ut ſtrueret hoſpitibus Diis.* Choriamb. *epith:* Lauta, ălērna, māgnĭfĭca, ŏpŭlĕnta, gĕmmāta, dūlcis, fĕſtĭva. *phr:* īnſtrūcta cĭbis ĕpŭlis ŏnĕrāta. Lautis cibis ſplĕndĭda ŏnŭſta ŏpŭlĕnta. Fĕrcŭlis fatīſcens Vărĭo dapum pŏndĕre trĭūbans. Lāutos ſūppĕdĭtat prŏdĭga mĕnſa cĭbos āppŏsĭtæ mĕnſis ĕpŭlæ. Lāutis mĕnſa părāta cĭbis. *Quæ nunquam părĭunt ălăcres făſtĭdia menſæ.*
mēnſa Pythagoræ, *Ráchownicza tablicá.*
mēnsālis, *Stołowy.* mensārius, *ſubſt: Bánkierz.*
mēnsārius, *adject. Bánkierſki, Stołowy.*
menſes *hi Niewieścia chorobá.* menſio, *Mierzenie*
menſis, *Mieſiąc.* Ein Monat. *Triginta magnos volvendis menſibus orbes.* V. *epith:* Fūgax, cĕler, flŭēns fŭgĭtĭvus Lūnāris. *phr:* Menſtrŭus cūrſus ŏrbis. Mēnſtruum tĕmpus ſpătĭum Lūnæ cūrſus, cūrrĭcŭlum. Mŏra mēnſtrua.
mēnſor *Miernik Mierniczy, Stánowniczy, Oleźny*
menſtrua, *orum. Niewieścia chorobá*
menſtrualis, *Krwotoczny, Mieſięczny.* Monatlich. *Sphæram ruina menſtrualem deſtruit.*
menſtruans, *menſtruatus* *Krwotoczny.*
menſtruus, *menſurnus*, *Mieſięczny*, *Comieſięczny.*
mēnsŭlārius, *Bánkierz.* menſum, *In Morg.*
mēnsūra, *Miárá 1. 3. 4.* Maaß. *Circumſcire*

modum mensuraque roboris ulnas. Ovid.
mensurabilis, Mogący się mierzyć.
mensuro, as. Mierzę t. messen Quisque suas mensurat opes viresquè, &c. Ovid. v. Metior.
mensuraticum B. in Pomiernie.
mensuralis, sub Mierny. mēnta, Miętka r.
mentāgra, æ. è gr. Liszay, Francá.
mentāstrum, Miętká polna.
mentè, Szczerze. mente præditus, Rozumny.
mentīgo, inis Liszay. mentio onis. Wzmianká
mentior, Kłamam. Zmyślam z. & sub Podobny. 1 Liegen/erdichten An non ille fatum quo te mentiris Achilles. V. syn: Fālsa dīco mĕmoro lŏquor nărro: mēndācĭa fingo jācto: vāna fālsa cōmmĭnīscor ēmentior; Sĭmŭlo fĭngĭtor. phr: Fīcta mēndācia vērba profĕro, lŏquor āddit mēndācia culpæ ōre vānĭlŏquo jāctat. Pro vēris dīcĕre fālsa; mēndāces rēddit ab ōre sŏnos omnia mēntīris nĕque enim tŭa fāllĕre līngua īncĭpit à nōbīs. v. Decipio.
mentitio, Kłámstwo. mento, onis. Gárdłowáty.
mentula, Członek s. Szpetność.
mentum, Brodá, Podbródek. das Kinn. epith: Sē osum, ăcūtum, dĕcōrum, Insānum phr: Quibus āspĕra mēnto bārba jăcet, Sūmmōque cădit bārba āspĕra mēnto.
meo. as. Bieżę, Latam. meo more, Po moysku.
mēon, vel um. n. gr. Oleśnik ziele.
mĕphīticus, Smierdzący.
mĕphītis, is. Smrod. Ein starck stinckender Geruch von dem Erdreich/ oder faulen Gewässern herrühren. Fonte sonat sævamq; exhalat opaca mephitim. V. syn: Pūtor, fætor. epith: Pūtĭda, grăveŏlens, sūlphŭrĕa, sæva, tētra. phr: Sævam exhālat ŏpāca mĕphitim sўlva. Fœtōtem quāntum tētra mĕphītis hăbet. (Nierostworzony.
mĕrātius, mĕraclum, mĕrācŭlum mĕrācum,
mĕrācŭlus, mĕrācus, Szczery. Nierostworzony
mĕrācum vinum, Wino nie mieszáne.
mercātio, Kupczenie.
mercātor. Kupiec. Ein Kauffmann/Handelsmann. Impiger extremos currit mercator ad Indos. Hor. syn: Nĕgōtĭātor, vēndĭtor, īnstĭtor, ēmptor. epith: Vāgus, ăvārus, pĕregrīnus, prōvĭdens, īrrĕquiētus īnīquus. phr: Mērcis mūtātor Eōæ. Lūcri ăvĭdus, cŭpĭdus. Lūcris dīvitiis ŏpibus īnhĭāns. Lucri spe dūctus. Laudāns vēnāles quās vūlt ēxtrūdĕre mērces. Quem sē mērcātor ăvārus fīnxĕrat à rubri lĭttŏre fērre măris ānxĭus hæret mērcātor, cuī vōta viæ cĕlsēre sĕcūndæ & lucri fortūna fŭit, nūnc cogĭtat aūrum & gĕmmas quās pŭppe vĕhat prĕtĭōsăq; rērum. v. Mercor & Avarus.

mercātūra, Kupiectwo. Kauffmannschafft. Aversus mercaturis, delirus & amens. Hor.
mercaturam facio, Kupczę mercatus, Jármárk
mercīdicio mercedivus, Naiemnik. (Targowisko.
mercedonius mensis. Przybycień.
mercēdŭla, Dochod r. Zapłátá r.
mĕrcēnārius, subst: Naiemnik Taglöhner Mietlinck. Thesauro invēto, qui mercenario agrū. H
mercēnārius, adject: Naiemniczy, naiemny, kupny.
mērces, Zapłáta r. Dochod, Szkodá. Lohn/Sold Mitteret in pyrgum talos mercede diurna. Hor. syn: Præmium prĕtĭum mūnus. epith: Lārga, māgnĭfica, ēxĭmĭa, æqua, grāta v. Præmium.
mercidinus mensis Przybycień. (pia.
merciporus, B. sub Litkup. mērcĭmōnium, Kumērcor, Kupuię, & sub Borguią mi. Kauffen. Paulatim mercaris agrum fortasse trecentis Hor syn: ĕmo cŏĕmo nūndĭnor. phr: Mērcatūram facio. Mērces mūto ēxtrēmis făcĕre cōmmērcia tērris Mūtāndis mērcĭbus ăd Indos pĕnetrāre, pelăgo sē commīttĕre. Vĕhĕre lōngīnqua pĕr æquŏra mērces. v. Mercator.
mercŭriālis, adject: Dowcipny.
mercŭriālis, subst: Szczyr ziele.
mercŭrius, Merkuryusz gwiazdá. Kámionká. ein Planet. phr. Motūque cĕler Cyllēnĭus hērōs. Quōs īgnis cæli Cyllēnĭus ērret in ōrbes. Fæcūndum ēloquio sўdus. Fūtŭris fæcunda crĕāndis stēlla.
merda, Gnoy. merdo, Wypróżniam się.
mĕrè, Szczerze. merenda, Podwieczorek.
mĕrēndārĭus, Wychowániec.
mereor mereo, es. Służę. Zołduię, Zásługuię. Wysługuię Verdienen/würdig seyn. Si nemo præstat, quem non merearis amorem H. syn: Prōmĕreor dīgnus sum. phr: Sī bĕne quid dē te mĕrui. Sī mĕrĕor dīmītte tŭaque hic obrŭe

dēxtra quem nōn mĕrēāris ămōrem? qua pos-
sum sōla vĕnĭam rătiōne merebor ăspĭce nōs
hōc tăntum & sĭ pĭetāte mĕrēmur.

meretricie. *Nierządnie*. meretricium, *Nierząd.*

mĕretrīcĭus, *Nierządny*. mergæ, *Widły oracze*

meretricor, *Nierządu pátrzę.*

mĕrĕtrix, meretricula, *Nierządnicá* eine Hur *Perdere quis velit à turpis meretricis amore* H *syn*: Pĕllĕx lŭpa, scōrtum prōstĭbŭlum. *epith*: īnfā mis, ōbscæna, ĭnhŏnēsta, ăstūta, lŭxŭrĭosa, ĭn vĕrēcūnda, răpāx, pērfida, ĭmpĭa. *phr*: Fūcātis fāllĕre dŏcta dŏlis. Fūcāto vūltu blandis jŏcis pĕllēx. Tūrpis amīca. Mōre mĕretrīcio quæstum făcĭēns īnfāmis tūrba lŭpārum. Quos li bet ĭncaūtos fāllĕre dŏcta vĭros. Cōrpus prostĭtŭēns ĭllĕcĕbris quæ fāllit ămāntes. v. *Amica* & *Libidinosa.*

merges, *itis*. *hæc Snop*. Korngarb. *Aut fætu pecorum aut cerealis mergite culmi*. Virg.

mergo, *is*. *Ponurzam*, *Topię*. eintuncken eintauchen. *In solio puto te mergere velle caput*. V *syn*: ĭmmērgo mērso ĭmmērso sūbmergo dēmērgo. *phr*. ăquis ăblŭo, tĭngo spārgo ĭn ăquas, ĭmmĭtto præcĭpĭto do præcĭpĭtem ăquīs obrŭo prĕmo ōpprĭmo; ēxtĭnguo. Sēsē in flŭvĭum săltu dĕdit. Spārgĭte me in flūctus vāstōque ĭmmērgĭte ponto. Suppŏsĭtas ĭmmĭttĕre cōrpus in ūndas. v. *Abluo*.

mergor *Nurzam się*, *pogrążam się* *Tonę*, *záchodzę* (*Ponikam.*

mergŭlus, & mergus avis, *Nurek*, & *Látorośl*, *Mácicá*, *Obłąk płnek*.

meribibulus, *Opiły*. mĕrīdialis, *Południowy*.

mĕrīdianus, *adject*: *Południowy*. mittágig. *Interjungit equos meridianæ*. Phal.

mĕrīdianus, *subst*: *Wysiekácz.*

meridiatio, *Przesypiánie.*

mĕrīdies, *Południe 1. 2.* mittag. *Inter tepentes, post meridiem buxos*. Scaz. *phr*: Mĕdĭus dies. Mĕdĭus sōlis cūrsus. Sōl mĕdĭo āltissĭmus cælĭ dĭssĭmus ōrbe. Cum facit mĭnĭmas ūmbras à vertice Phæbus. Cum mĕdĭum cæli ōrbem sol āccēndit. Cum sōl mĕdiam cæli terit ardŭŭs ărcem. Fĕcĕrat ēxĭguas jam sōl āltĭssĭmus ūmbras. Cum sōl ăb utrāq; mēta pārī dĭstat spatio. (*piam się 3.*

meridio, *as*. meridior, *aris*. *Obiáduię*, *Przysy*

merismus, *Rutilio*. *figura Oratoria.*

mĕrĭto, *as*. *Wysługuię*, *Zołduię*. Verdienen. O *decus*: *O fama merito pars maxima nostræ*. Ov.

mĕrĭtorium, *Naiemna rzecz*, *Kárczmá*, *Komorá*, *Nierządny dom.*

meritorius, *Naiemny*, *Nierządny*, *Furmáński.*

mĕrĭtum, *Zasługá*, *Winá 1.* Verdienst/ Würdigkeit. *Gaudia laturas meritorum præmia*; *quid stas?* Hor. *syn*: Promĕritum, bĕnĕfĭcium, merces, dignĭtas vĭrtus.

mĕrĭtus, *Zásłużony*, *Powinny.*

meriuscule, *sub Nierostworzony.*

merobibus, *Opiły*, *Piiánicá*. mĕrōbs *sub Dziewánná*

mĕrops, *opis*. *m. gr Zołná*. *Regulus atq; merops*, & *rubro pectore Progne*. Ovid.

mersio, *Nurzánie*, *Zachod słońcá.*

mersito, *merso*, *as*. *Merto*, *as*, *Nurzę*, *Ponurzam.*

mĕrŭla, mĕrŭlus, *Kos ptak*, *Piszczałká wodna*. *Vidimus* & *merulas poni* & *sine clune palūbes*. H

merula lacustris, *Lin*. mĕrŭleus, *Czarny.*

mĕrum, *Wino* & *Wino nie mieszáne*. Wein. *Nocturno certare mero*, *putere diurno*. H. v. *Vinum.*

mĕrus, *Szczery 1 2*. *Wyborny*, *Práwy 2.* & *sub Głos*. Rein/ gantz lauter. *Haud aliter titubat quàm si mera vina bibisset*. Ovid.

merx, *Kupia*. mesa, *gr*. *Stoł 1.*

mēsancўlum, *gr*. *Pocisk náwiązány.*

mĕsăræum, mĕsŏcōlon, *gr*. *Błoná 5.*

mĕsaula, *gr*. *Sień podługowáta.*

mĕsentĕrium, *gr*. *Błoná 5.*

mĕsŏchŏrus, *gr*. *Marszáłek taneczny.*

mĕsŏlăbum, *gr*. *Srzednicá.*

mĕsŏleucos, *vel us*. *hæc Græcis Commune est*. *gr*. *Srebrnik włoski ziele*, & *Kámień przekobiáły.*

mĕsŏmĕlas, *anos*, *hic gr*. *Kámień przekoczarny.*

meson idem Mæson.

mĕsŏnauta, *gr*. *Powoźnik*, *Wiosłowych rządzcá*, *Sługá podły*, *Stroż domowy.*

mĕsophærum, *n*. *gr*. *sub Nardá.*

mespĭlum, *fructus n*. mespilus, *arbor gr*. *Niesplik*

mĕssis, messio, *messura Zniwo 1. 2. 3. Zboże 3.* *Urodzay*, *Rok*, *Dostátek*. Die erndte. *Thestylis* & *rubras messibus usta genas*. Mart. *syn*: Frūges, sēges Cĕres ărĭstæ spicæ. *epith*: Trĭtĭcĕa, Cĕrĕalis, frūgĭfĕra, grăvĭda, fæcūnda, flāvēscens, exe

pěctâta, ſcĭſſa. *phr*: Cĕrĕālia dona mūnĕra Mā-tūræ sĕgĕtes,plēnis ārĭſtis dīves hŏrrĕum, di tans agrĭcŏlam. Plena Ceres & vincens hŏrrĕa mĕſſis. Grăvĭdis ŏnĕrati flavĕntes mĕſsĭbus agri. *v. Seges, meto.*

mĕſſor, *Zeńcá.* Ein Schnitter. *Theſtylis & rapido feſſis meſſoribus æſtu*, V. *epith*: Ruſticus, cūrvātus, sĕdŭlus, mātūrĭnus, tŏrrĭdus, *phr*: Mĕſſem fălce sĕcans, ārva mĕtens.

meſſorius, *meſſuarius. Zeńcy.*

mēsūrānium, *gr. Połnieba.*

Met Particula, ſub że 2. Swoyże, & ſub Własny

mēta, *æ. Kres zawodniczy, do ktorego &c. Gránicá, Kupá, Stog, Kopá 2. Koniec, Kámień młyńſki ſpodni.* Ziel Zweck. *Hic vel ad Elei metas, & maxima campi*, V. *ſyn*: Līmes finis, tērmĭnus. *phr*: Cŏntĭngĕre mētam, *v. Limes.*

mĕtăbăſis, *Figura Oratoria.*

metabŏle, *gr. Zamiáná 1 & ſuprà Antimetabole.*

mĕtăcarpium, *gr. Dłoń 4. Kość dłoniowa.*

metacismus. vel motacismus.

metadorpia, *orum. gr. Wet 1.*

metalepſis, *gr. Przenoſzenie. Item Tropus Poëticus.* metallica, *orum gr Minera.*

mĕtel'a *orum gr.* metella argentaria plumbaria

mĕtăllice, *es. gr Kruſzcowa náuká.* (*Gory 2.*

metallicus, *adject*: *gr. Kruſzcowy.*

metallicus Cacodæmon, *Skárbek 3.*

mĕtăllicus, *ſubſt*: *Kruſzcowy rzemieśnik. Rudnik, Kruſzcowy gornik*, Das zu Metall gehört *Hic ergo cujus è metallica vena.* Se.

mĕtallĭfer, *Kruſzcowy.* Metall bringend. *An ne metalliferæ repetit mea mania Lunæ.* S.

mĕtăllum, *gr. Kruſzec, Kámień łámány z gor.* Metall/ erz. *Inſula inexhauſtis Chalybum generoſa metallis*, V. *epith*: Rutĭlum, grăve, fŭlgens sŏlĭdum, nitĭdum, prĕtĭŏſum. *phr*: Mĕtălli cŏn gĕrĭes, māſſa pŏndĕra. Mĕtāllŏrum vīs īngens, īmīs rĕcŏndita tĕrræ vĭſcĕrĭbus. *Præcipua metallorum ſpecies.* Aurum, ārgentum, Æs, Fĕrrum, Plŭmbum Stānnum, *Marmor etiam* Metāllum *vocatur.*

mĕtāmĕlus, *gr. Załuiący, Pokutuiący.*

mĕtămŏrphŏſis, *gr* Przekſztałtowánie Veränderung in eine andere Geſtalt. *Hac metamorphoſis non delirare Poëtas.* M. *ſyn*: Trānsfŏrmātĭo, mūtātĭo. *phr*: Văria ſpĕcĭes vĕrſæ variatæ figūræ Mūtātæ in nŏva cŏrpŏra fŏrmæ. Nŏvam formam, ſpĕcĭem fĭgūram sūmĕre, sūbīre īndŭĕre in nŏvas ſpĕcĭes. in nŏvos vūltus mūtari, trānsfĕrri, trānsfŏrmāri. Fĭgūram văriāre, nŏvare, mūtare, ēxuĕre in vărĭas trānsīre figuras in nŏva fĕrt ănĭmus mūtātas dūcere fŏrmas cŏrpŏra.

mĕtăphŏra, *gr. Zamiáná ſłow, Przenoſzenie, metaphora eſt tropus* metaphoricè, *Niewłaśnie.*

mĕtaphrăſis, *gr. Przekład.* metaphraſtes, *æ. m. gr. Przekładacz.* (*ukś.*

mĕtăphȳsĭca, *gr. Nádprzyrodzonych rzeczy ná-*

metăplaſmus, *gr. ſub Słowo.* (*matica.*

metăthĕſis *gr. Przekładánie. Item Figura Grammatica.*

metatio, Rozmierzánie.

mĕtātor, *Mierniczy 1. Obożny, Stánowniczy.* Außmeſſer. *Audax Heſperios veniam metator* (*in agros.* L.

mĕtātus, *Rozmierzony.*

metaxa, *gr. Połiedwabie, Jedwab.*

metaxarius, *Jedwábnik.*

mĕtellus, *appellativum. Zołn'erz pieniężny.*

mĕtempsȳchōſis *gr. Duſz ludzkich przechodzenie*

mĕteōra, *orum, gr. Nápowietrzne rzeczy.*

methŏdium, *gr. Sztuká 1.*

mĕthŏdus, *hæc gr. Spoſob.*

mĕtĭcŭlōſus, *Boiáźliwy.* Forchtſam *v. Timidus.*

meticulus, Boiáźń

mĕtior, *Mierzę, Idę pieſzo* Meſſen *Et jurſto bipedū curſu metitur equorū* V *ſyn*. Mēnsūro dīmĕtior, dēfinīo, pondĕro, *vel* æſtĭmo.

mĕto, *as. Suwam ſię. Czołgam ſię, Grámolę ſię.*

mĕto, *is. Żnę.* Ernbten/ Frucht abſchneiden. *Purpureoſque metunt flores, &c.* V. *ſyn*: Dēmĕto, *phr*: Mĕſſem, ārĭſtas, cĕrĕālĭa dōnā. Cĕrĕālĭa mūnĕra sĕmĭna, rĕsĕco Mĕſſem sŭccīdo, tŏndĕo, dēcĕrpo lĕgo, collĭgo. Mĕſſem făl ce rĕsĕco, prŏſtĕrno obrŭo. Tĕrram, ārva flāvĕntĭa frūgĭbus ſpŏlĭo, ārvis mĕſſem ăbdūco. Fā'cem sĕgĕti ārĭſtis matūris sūppŏno ăccĭpīt. Sūnt sŭccīſas hŏrrĕā mĕſſes: Cŏngĕſtas arĕa cēpit ŏpes. Flāvas dum tŏndet mĕſſor ārĭſtas.

metŏdium, *gr. Krotoſilnego co.*

mĕtōnȳmia, *gr. Zamiáná ſłow,*

mĕtŏpa, *æ. gr. Międzybálcze.*

Metopium, *seu metopinum oleum, Galbánowy oleiek. Migdałowy oleiek.* (*wko*

mĕtŏpium, *item gr. Galban, Amoniiákowe drze-*

mĕtŏposcŏpus, *Fizyognom.*

mētŏr, *aris. Mierzę 1. Rozmierzam, Idę piesżo* Messen *Ingerit, & latè campos metatur apertos* Nemes *syn:* tērmino, dēfinio. v. *Limito*

mĕtrēta, *gr. Latinis f. Græcis m. Dwanaście gar cy miárá, sub Korcá Sędomierskiego połowicá & Połbáryle.*

mĕtrĭcus, *gr. Proporcyą maiąc.*

mĕtrŏcōmia, *gr. sub Wieś.*

mētrŏpŏlis, *gr. Miásto głowne, Początek 1.*

mĕtrŏpŏlĭtānus, mĕtrŏpŏlītes, *a. m. Metro-*

mētrum. *gr Wiersz 3.* (*polit.*

mĕtŭēndus, *Strászliwy.* erschrocklich. *Bellicis nec te metuende certa.* (Saph.) *syn:* Tĭmēndus, trĕmēndus hōrrēndus fōrmīdābĭlis, tērrĭbĭlis. v. *Terribilis.*

mĕtŭo, *Boię się* Förchten. *Id metuens, veterisq; memor Saturnia belli.* V. *syn:* Tĭmeo hōrreo, vĕrĕor fōrmīdo păvĕo v. *Horreo & timeo.*

mĕtus, *us. Boiaźń, Zabobon.* Forcht. *Spemq; metumque inter, dubii.* Virg *syn:* Tĭmor, tĕrror, păvor. v. *Horror & Timor.*

metutus, Strásżliwy, & sub Oleśnik.

meus, *Moy, Przyiaciel swobodny.*

mezereum. B. Wilczy pieprz, an Wilcze *łyko.*

Mi, *Dativus, à mis vel à mihi, sub Mi.*

Mīca, *Okruszyná, Trochá 1. Odrobiná* Das so unter dem Sand glänttzet wie glaß *item* ein Bröcklein *Nullaque mica salis, nec amari fellis in illis.* Mart. *epith:* Tĕnŭis *phr:* Nōn ēst in tānto cōrpŏre mīca sălis.

micans, *Lśknący się.* mīceo, *es. micere, sub Kozieł.*

mĭco, *as. Błyszczę się, Lśknę się, Miga się co, Drgam, Biie puls, Pálcámi gram, Losuię.* Glänttzen funcklen / schimmen. *Crebris micat ignibus æther.* V. *syn:* Splēndeo, fulgūro, cŏrūsco, splendesco, nītĕo, nĭtēsco, fūlgĕo, rădio ĭrrădio, rūtĭlo, rĕfulgĕo. v. *Splendeo, Luceo*

mīcrŏcosmus, *gr. Máły świát, Człowiek 1.*

mĭcrŏlŏgia, *gr. Rozszerzenie, & sub* Wielmożność.

mīcrŏpsȳchus *gr. Boiáźliwy, Sercá máłego.*

mīcrosphærον, *vel um. gr. Narda.*

micrŏspicus, Domak ślep. mictilis sub Podły.

mĭctŭrio, *Ná dwor mi się chce, Pusżczam wodę.*

mictyris, Lucil. corr. mictilis. (*rzucenie 1.*

mīdas, *a. m gr Robacy w wielogrochu, & Kostek*

migdylips sub Mowá miesżána.

migma, *atis. n. gr. Miesżanká.*

migratio, *Odmiáná, Przeprowadzánie się.*

mīgro, *absolutum,* Prowádzę się, *Przenoszę się, Odmieniam się.* Auß oder abziehen / wandeten. *Nascentum acciperent proprias signisque migrarent.* M. *Diceret hæc mea sunt, veteres migrare coloni.* V. *syn:* Dēmigro, ēmigro, cōmmigro, dīscēdo, ābscēdo, ăbĕo, ēxĕo. Sŏlum vērto, mūto *vel Abeo Discedo.*

mīgro, *activum, Odmieniam 1. Przestępuię ustáwy, Opusżczam 2. Wywodzą się ptacy.*

milax, *acis. f. gr. Powoy 3. 6.*

mīles, *Comm. Zołnierz, Zołnierstwo, Woysko 1.* Ein Kriegsmann / Soldat. *Agricola nunc sum, militis ante fui.* Mart. *syn:* Bēllātor. *epith:* Bēllĭger, Mārtius, Măvŏrtĭus, rōbūstus, erŭēntus, crūdēlis, scĕlĕrātus, bārbărus, ĭnhūmanus, phălĕrātus. *phr:* Dūri mīles Mārtis Hōrrĭda cāstra sĕquens. Martis sīgna cruenta sĕquens ōre truci vūltuque minax. Sūmptis ănĭmōsus ārmis, ācer ĭn ārmis. Quem cāstra jŭvant & lĭtuo tūbæ pērmīstus sŏnĭtus ăvĭdus prædæ sitiensq; crūŏrem pūgnántum ăcĭes; Martĭa bēllĭca tūrba. v. *Bellator & acies militaris.*

mīlēsia rosa, *Roża czerwona. miliacius, Jáglány*

mĭliārium, *Kocieł, Koryto, Stągiew.*

mĭliārius, *Jáglány, Prosiány.*

mīlĭtariè, *Po żołnierśku.*

mīlĭtaris, *Zołnierski, Woienny.* Kriegerisch. *Interque signa turpe militaria.* (Jamb.) *syn:* Bēllĭcus, Mārtĭus, Mavōrtĭus.

militaris herba, *Krwáwnik 1.*

militaris rei scientia, *Zołnierska, Woienna umieiętność.* militariter, *Po żołnierśku.*

mīlĭtārius, *Zołnierski, Woienny.*

mīlĭtia, *Zołnierska 1.* Krieg / Zug. *Præmia militiæ pulverulenta sequi.* Ovid. *syn:* at Bēl-

lica

lica bĕlli, Mārtius, mavōrtius, Mīlĭtĭæ lăbor, ōfficium. v. *Bellum.*

Militiæ, *Ná woynie.*

mīlĭto, *as. Zołduię Woiuię.* **Kriegen.** *Ut militavi non sine gloria.* Alcaic. Hor. *syn:* Mĕrĕo, bēllo, as. *phr:* ărma gĕro. Gĕro Mārtis ŏpus, Bēlla, căstra, ărma sĕquor. Stīpĕndia mĕrĕo, mĕrĕor, in bĕllo, in căstris mĕrĕo. Mīlĭtĭam sŭbĕo. Mīlĭtiæ sŭbĕo, fĕro, tŏlĕro lăbōrem. Pĕrīcŭla Mārtis ĕxpĕrĭor Mīlĭtiæ ŏpus trāctŏ, sŭb ărmis sūdo.

milito, onis. Zołnierz 1. mĭlium, *Proso.*

mĭlium solis, *Wroble proso.*

mīlle, *adject:* & *subst: Tysiąc 5. Wiele czego 1.* **Tausend.** *Mille meæ siculis errant in montibus* (*agnæ.* Virg.

millefōlia, *Złocień.*

millefolium, *Kopr włoski, Krwawnik wodny, Tysiącznik 2. Orle pioro.*

millēnārius, *Tysiącznik 1.*

millĕpĕda, *Gąsienicá 1. 2 Stonog 1.*

millēsĭmus, *Tysiączny w rzędzie.*

milliāre, *Milá.* milliarensis, *Milę maiący.*

milliārium, *Mila włoska, Korzto, Stągiew.*

milliārius, *Milę maiący, Tysiączny 1. Tysiącznik* (*wielki.*

milĭes, *Tysiąckroć, Często 1.*

millio, onis. **Jástrząb.**

millĭum, *Mila.* mīllum millus, *Obroż.*

milĭtes, *a. m. gr. Krwáwnik kámień.*

miltus, *f. gr. Miniia, Rubryká 2 Wosk czerwony.*

mīlvāgo, *Kániá 2 Błyszczak, Swietliczká rybá.*

mīlvīnus, *Káni,* & *tr. Bystry 2.* **Das von einer Weyen ist.** *Nisi milvinis aut aquilinis ungu lis.* Jamb. (*czak*

milvius milvus *Kánia, Swietliczká rybá, Błyß*

mīma, mīmæcylum memæcylon, *Kuglarká.*

mīmēsis, *gr. Wyrażánie,* & *Figurá Rhetorica ibidem.* mīmiambus, *Wiersz poétycki.*

mīmĭcus, *gr. Kuglárski.* **Gauckleriſch.** *Turpe incedere mimice & moleste.* Phal.

mīmŭlus, *Sie 2.*

mīmphur, *uris. m. v. n. Tokárskie wrzeciono.*

mīmŏlŏgus, *gr. sub Kuglarz* mīmŭla, *Kuglarká*

mīmus, *gr. Kuglarz, Wiersz poétycki, Błażeństwo Podrzeźniácz, sub Podrzeźniam,* **Ein Gauckler.** *Scribere si fas est imitantes turpia mimos.* O. *syn:* Gĕstĭcŭlātor, hīstrĭo, cōmĭcus scēnĭcus. v. æmŭlus, ĭmĭtātor. v. *Histrio.*

Mīna, *adject: Owcá, Bierki, Owce.*

mĭna, *à minus, subst: Pierśi 2. Połstaie roli.*

mĭna, *è Græca vel Hebræa voce Grzywná funt.* *Mnā vocitant, nostri quaminā dixere priores* Fan

mina, *item alterius originis subst:* minatio *Groźbá*

mĭnācĭter, *Groźno. minacia, Groźbá.* **Mit draͤwen.** *Culmine cōsedit pressoque minaciter ore.* M

mĭnæ, *Blánki,* & *Groźbá.* **Dráwungen.** *Nulla in fronte minæ, nec formidabile numen.* O. *syn:* Mĭnātio. *epith:* Tŭmĭdæ, tĕrrĭbĭles, aūdāces, răbĭdæ, īnsānæ, ĭnjūstæ. *phr:* Vĕrbōrum tĕrror. Mĭnāntia, mĭnācĭa, mĭnĭtāntia, āspĕra dūra rĭgĭda vĕrba, āspĕra dĭcta Rĭgĭdæ tŭmĭdæ vōces. Vĕrba mĭnāntis. Mĭnāces ănĭmi. Vĕrbōrum fŭlmĭna. Tĕrrĭtat hōrrĕndis ĭmpĕrĭōsa mĭnis.

minatorius, mĭnax, *Groźny.* **Draͤwend.** *Primus & ire viam, & fluvios tentare minaces.* V. *syn:* Mĭnĭtans, *vel* āspĕr.

minarrio, is. Spartian. corr. minurrio.

mineo pro immineo, Wiszę 2.

minera, mineralia B. sub Minera.

mĭnĕrva, *Dowcip, Skłonność przyrodzona 1. Przędzá.* mĭneus, *Miniiowány.*

minerval, *Kwártał mistrzowi.*

mingo, *Puszczam wodę.*

mĭnĭāceus, miniarius, *Miniiowy, Ceglasty.*

mĭnĭātus *Miniiowány.* miniaria, *Miniiowe gory.*

mĭnĭātŭlus, *Miniiowány* miniatą *idē* & *Ceglásty*

mĭnĭcŭlārius, miniculātor, *Minią piszący.*

mĭnĭmē, *Naymniey, Przynamniey, Nie 1. Żadną miárą.* **Mit nichten.** *Quid minime reris Graja pandetur ab urbe.* V.

mĭnĭmŏpĕre *Naymniey.* mĭnimum *Nomen Punkt*

mĭnĭmùm, *adverb: Naymniey, Przynamniey 1.*

mĭnĭmus, *Naymnieyszy, Naymłedszy.* **Der allergeringste.** *Imbuit, & cogit minimas ediscere* (*minim.* *sordes.* Juven.

mĭnĭo, *as. minią piszę. miniscor priscum, Wspominam.*

mĭnĭster, *adject: Jn Służący.*

mĭnĭster, *subst: Sprawcá. Ministrant* **ein Diener**

Iliadum

Iliadum turbæ & Phrygiis comitata miniſtris.
V. *ſyn:* Fămŭlus, sērvus, săţēlles. *v.Servus.*
Miniſter falerni, *Nálewácz.*
miniſter publicus, *Sługá mieyſki.*
mĭniſtĕria, *orum. Posługá.* (*ſtwo.*
miniſteria publica, *Urząd. Urzędowne ſłużeń-*
miniſterialis, Barb. ſub Woźny.
minīſtĕrium, *Służbá 1. 5. Posługá.*
minĭſtra, *Służebnicá.* miniſtratio, *Posługá.*
miniſtrātor, *Sługá.*
minīſtrātorius, *ſub Nálewány.*
mĭniſtro, *Posługuię. Służę, Nálewam, Podaię 1. Dodaię. Miniſtruię* Dienen, Auffwarten. *Cæna miniſtratur pueris tribq & lapis albq* H. *ſyn:* Sūppĕdĭto, sūfficĭo, v. sērvĭo fămŭlor.
minitabiliter, minitabundus, *Groźno.*
mĭnitor *minito as, Grożę 1. 3.* Drohen. *Sæpius hanc ob rē minitatur terra ruinas* L. v. M nor.
mĭnium, *Minija, Rubryká.* Minien/Bergzinober *Sanguineis ebuli baccis minioque rubentem.* V. *epith:* Pūrpŭrĕum, rubens, rŭtĭlum, nĭtens, Ibērum, Hīſpānum. *v. Fucus.*
mĭnius, *Miniowy.*
mino as, Pędzę. Paſtor oves baculo minat, lupus ore minatur. Anonym.
mĭnor, *aris, Grożę 1. 3. 4. Chwieię ſię 1. Ma ſię ku 3. & ſub Wyniosły.* Droben. *Nec ſemper feriet, quodcunque minabitur arcus.* H. *ſyn:* Mĭnĭtor, commĭnor, īntĕnto. *phr:* Mĭnas jăcto, īncŭtĭo, āddo, ādjĭcĭo, īntĕnto. Mĭnis, Inſto īncrĕpo. Mĭnis vērbis, tĕrrĕo, tērrĭto, ūrgĕo, ōrĕ mĭnāci trŭcĭbus vērbis īncŭtĭo mĕtum. Mūltas tŭmĭdo ſpārgit ăb ōre mĭnas, ēdĭdit īmpăvĭdos ōre tŏnānte sŏnos. Præsēntemq; vĭris īntēntant omnĭa mōrtem, Quās gĕrit ōre, ſpīrat ăb ōre mĭnas.
mĭnor, *oris. Mnieyſzy, Lat práwnych niedoſzły.* Kleyner. *Non minor eſt virtus, quàm quærere, parta tueri.*
minores, *poſteri, nepotes, Potomni ludzie.*
minoratio, Umnieyſzánie.
minoratus, Nie cáły, & ſub Umnieyſzam.
minoro, as. Umnieyſzam.
minore, minoris, *Tániey.* minores, *Potomni.*

minorum gentium, *Podły.*
mintha, *gr. Miętká. mintrat,* mitrit, *ſub Piſzczę.*
minuente luna, *Ná ſchyłku.*
minuitur, *Ubywa.*
mĭnŭo, *Umnieyſzam, Ponieważam 1.* Kleinern mindern. *Creſcere res poſſet minui damnoſa libido.* Hor. *ſyn.* Dīmĭnŭo īmmĭnŭo ēxtĕnŭo āttĕnŭo ēlĕvo; dēbĭlĭto, dētraho delībo exhaūrĭo.
mĭnuo mirari, *Przeſtaię 1.* (*Terlikam.*
minurit minuirit: Grucha gołąb, Swierkocę,
mĭnŭrītio, *Swierkotánie, Terlikánie.*
mĭnŭrizo, *gr. Terlikam, Swierkocę.*
mĭnus, *adject: Máły.* weniger/minder. *Qui non eſt hodie, cras minus aptus erit.* Ovid.
minùs, *adverb: Mniey, Rzadko, Nie 1.*
minus cautus, *Nieoſtrożny.*
minus, non adeò, non uſque adeo clarus. *Przyćiemnieyſzy.* minus intelligis, *Nierozumieſz.* minus minuſque *Dáleko 1.*
minus neceſſarium, *Niepotrzebna rzecz.*
minus paucis, *Bezmáłá.* minuſcŭlus, *Máluchny*
mĭnūtal, *Siekániná 1. Bigos, Drobiazg.*
mĭnūtātim, *Drobno, Po kąſku, Po máłu.* Zu kleinen Stucken *Oſſa minutatim morbo collapſa* (*trahebā.* V
mĭnūtè, minus 9, *Drobno ſubtelnie.*
mĭnūtia, *Odrobina, Pieniądz.*
minuties, *Drobiazg máłość.*
mĭnūtim, *Drobno.* mĭnūtio, *Umnieyſzánie.*
mĭnutiſsĭmus minutŭlus, *Drobniuchny.*
mĭnūtum, *Pieniądz.*
mĭnūtus, *adject: Drobny máły.* Gemindert *Conveniebat enim fruges perſæpe minutas* Lucr.
minyenthes, *is. n. è Græco Konicz ziele.*
minyriſſo, minyrizo gr. Terlikam.
mīrābĭlis, *Dziwny.* Wunderbarlich. *Quin & caudicibus ſectis, mirabile dictis.* V. *ſyn:* Mīrus mīrāndus ādmīrābĭlis, ādmīrāndus ſtŭpēndus, mīrĭfĭcus.
mirabilitas, Cic. corr. Admirabilitas.
mīrābĭlĭter, *Dziwnie, Bardzo.*
mīrābūndus, *Dziwuiący ſię.* Sich verwunderen. *Mirabunda tamen cœlis conſiderat altis.* M

mīrăcīdium, *gr. Młodzieniaszek.*
miracula, æ. Strászydło 1' Niewiásta szpetna.
mīrācŭlum, *Cud.* Ein wunderwerck. *Omnia commutat sese in miracula rerum* V. *syn:* Mīrāclum portentum prōdĭgĭum. *epith:* īnsīgne, stŭpendum, īnsvētum, īnsŏlĭtum, īngens. *phr:* Rēs mīrānda. Mīrābĭle făctum. Dīctu mīrābĭle mōnstrum. Rēs plēna stŭpōris. Res nova, nōn ullis cōgnĭta tempŏrĭbus. Mīrācŭla rerum. Mīra rēlatu. Mīra lŏquor.
mirandè, *Dziwnie.* mirandus, *Dziwny.*
miratio, *Dziwowánie.*
mīrātor, miratrix, *Dziwuiący się.* Ein Verwunderer. *Mirator veterum senex avorum.*
miratus, us. Dziwowánie. (Phal. M.
mīrè, *adverb. Dziwnie* Wunderlich. *Mire sagaces falleret hospites.* (Alcāic.) Hor.
mīrĭficè, *Dziwnie bárdzo* wunderbarlich. *Mirifice est à te nactus utrumque malum.* Catul.
mīrĭficus, *mirificissimus Dziwny.* Wunderbar. *Quod si mirificum proferre valent genus omne.*
mirifico as. Dziwnym czynię.
mīrio, *onis. Strászydło 1. Dziwuiący się.*
miris modis, *Dziwnie.* mīrmīllo *onis. Wysiekácz.* mīro *onis. Strászydło 1.*
mīror *aris, miro as, Dziwuię się.* sich verwundern. *Miratur dona Æneæ mirantur Iulum.* V. *syn:* ādmīror, dēmīror, sūspĭcĭo stŭpĕo, stŭpēsco ŏbstŭpĕo. *phr:* ŏbstŭpet āc mōlem tĕcĭte mīrātur. Dum stupet ŏbtūtūq; hæret dēfixus ĭn uno ŏbstŭpŭit vīsu Æneas. Obstŭpŭi dŭbĭtoq; diu caūsamq; rĕquīro, ŏbstŭpŭit vārĭa cōnfūsus ĭmāgĭne rērum Tūrnus, & obtutu tācĭto stĕtit. *v. Obstupuit.*
mirum; *Dziw 1. 3.*
mīrus *Dziwny.* Wunderbar. *Qui se credebat miros audire tragœdos.* H. *syn:* Mīrāndus, ādmīrābĭlis, mīrābĭlis, ādmīrāndus, stŭpēndus.
mīsanthrōphus, *gr. Nieludzki.*
mīsargȳrĭdes *æ. m. gr. Niełákomy 2.*
miscella doctrina, *Księgzki zbierálne.*
miscellānea, *orum Idem & Mieszánina.*
miscellāneus, *Mieszány.*
miscellio onis, Niestáteczny, Nierezolut.
miscellus, *Mięszány.*

mĭsceo, *Mięszam 1. 4. Rozczyniam, Przyprawiam 3. Nálewam, & sub Day mu pić, Roztwarzam* mangen/ mischen. *Anfidius forti misceba mella falerno.* H. *syn:* ĭmmisceo, admisceo, pērmĭscĕo, cōmmĭscĕo, ĭntērmĭscĕo, tēmpĕro, āttĕmpero, cōnfūndo, tūrbo pērtūrbo. mĭscĕo corpus, *Małżeństwá záżywáć, Nierządu pátrzyć.*
mĭser mĭsellus, *Nędzny.* Armselig/ elendig. *Nec si miserum fortuna Simonem.* Virg. *syn:* Mĭsĕrābĭlis, misĕrāndus cālămĭtōsus ærūmnōsus īnfēlix, īnfōrtūnātus āfflīctus pauper egens. *phr:* Mĭsĕris cāsĭbūs āctus, sūbāctus ādvērsa fōrtūna prēssus āgĭtātus jāctātus ēxāgĭtātus. Mălis malōrum tūrba āgmĭne circumdātus cĭrcūmvēntus, ōpprēssus, ōbrūtus, in lūctu & squālōre trāhens vitam, īnfausto sīdĕre nātus. *v. infelix & Pauper.*
miserabile, *Żal się Boże.* (losnj.
mĭsĕrābĭlis *Nędzny. Użalenia godny, Smętny, żá*
miserabiliter, *Nędznie, Záłośnie.*
miserāndum in modum, *Záłośnie.*
mĭsĕrandus, *Nędzny, Biedny, Użalenia godny. Záłosny.* *miseranter, Litościwie, Záłośnie.*
mĭsĕrātio, *Litość.* Erbarmung/mitleyden *Cum subito in medium frondens miseratio campum.* P. *syn:* Mĭsĕrĭcōrdĭa, clēmēntia, piĕtas, bŏnĭtas, bĕnīgnĭtas.
miserator, Litościwy.
mĭsĕrè, *Nędznie, Bárdzo.* Armselig. *Pars cadit hamatis misere confixa sagittis.* Ovid.
mĭsĕrĕor, *misereo,* miseret, miserescit, *Lituię się.* sich eines erbarmen/mitleyden haben. *O virgo miserere mei, miserere meorum.* O. *syn:* Mĭsĕror, mĭsĕrēsco mĭsĕret mē. *phr:* Vicem īnīquam dŏlĕo, Cāsum mĭsĕrāri īnsōntis ănimi Mĭsĕrēre ănĭmi nōn dīgna fĕrēntis. Dŏlŭit misĕrans ĭnŏpem. Mălis ălterĭus tāngi mŏvēri flĕcti. Sē mītem făcĭlem prŏpĭtĭum lēnem bĕnīgnum æquum ălĭcui prabēre. Jăcēntem rēspĭcĕre æquis āspĭcĕre ŏcŭlis, sōlāri. Sūpius & nŏstram mĭsĕrātus rēspĭce sortem.
miserescо, *idem & Nędzę klepię.*
mĭsĕrĭa, *Nędzá.* Armseligkeit/ Jammer Elend. *Avarus ipse miseriæ causa est suæ.* Jamb. *syn:* Cālămĭtas, ærūmna, īnfōrtūnĭum. *phr:* Mĭsĕra sors. Rēs misĕræ āfflīctæ, egēnæ, mĭsĕræ

incom-

incŏmmŏda vītæ. Dūri lābōres, ānxĭĕtas ănĭmi, cōntĭnŭūſque lăbor. Sōrs ūltĭma rērum. Dūris ūrgens, prēmens in rēbus| ĕgēſtas. v. *Paupertas infortunium.*
mĭsĕrĭcōrdia, *miłoſierdzie*, *Litość*. Barmherzigkeit. *v. Clementia.*
miſericordiâ alienâ vivo, *Zebrzę.*
miſericordiâ ducor, moveor, *Lituię ſię.*
miſericordiæ motus, *Litość.*
mĭsĕrĭcors, *Litościwy.* Barmherzig. *Mortem miſericors ſæpe provita dabat.* Jamb. *ſyn:* Clĕmens bĕnīgnus prŏpĭtĭus, pĭus, bĕnĕvŏlus, bĕnĕfĭcus, mītis. *v. Clemens.*
miſerimonium Nędzá.
miſeris modis, *miſeriter, Nędznie.*
miſeritudo, Nędzá, Litość. miſero as. Lituię ſię.
mĭsĕrĕr, *aris. Płáczę 2. Nárzekam, Lituię ſię.* Erbarmen. *Me liceat caſum miſerari inſontis amici.* Virg. *v. ſub miſereor.*
mĭsĕrŭlus, *Nędzny.* miſerum, *Zal ſię Boże.*
miſerum in modum, *Nędznie.*
miſerum me habet aliquid, *Trapi mię co, Zal* (*mi.*
mīſon, mīſum, *gr. ſub Grzyb 1.*
miſſa Mſza. miſſale, Mſzał.
miſsĭle, *Pociſk 2.* miſsĭcŭlo, *Syłam.*
miſſile ignitum ludicrum, *Ráca.*
miſsĭlis, *Rzucalny, Pociſkowy.* Allerley Gewehr *miſſilibus longe & vaſto clamore laceſſunt.* Vir.
miſſio, *Słánie, Poſłánie, Odpráwa żołnierſka,*
miſſionem do, *Roſpuſzczam.* (*Mſza.*
miſſito, *Syłam.* miſſor, *Strzelec.*
miſſo convivio, *Poobiedzie.*
miſſum, *facio, Odprawiam 2. Popuſzczam 3. Roſpuſzczam 2. Daię pokoy.*
miſſus, *Poſłánie, Strzelenie 2. Pociſk 1. Ciśnienie, Noſzenie potraw, Zawod 2.*
miſtarius, *Krużyk.* miſtim, *Pomieſzánie.*
miſtio, *Mieſzánie 1.*
miſtūra, *Mieſzánie, Pomieſzánie.*
miſtus, *vel* mixtus, *Mieſzány.* Vermiſcht/ gemengt. *Hæc lacerat mixtos equitum cum ſanguines patre.* Juv. *ſyn.* Pērmīſtus, īmmĭſtus, cōnfūſus, tūrbatus.

mīsŭmĕnus, *Nienawiſny. Non erit in turba quiſquam miſumenus iſta.* Mart.
mĭſy, *yos. n. gr. ſub Moſiężna Rudá, Grzyb 1.*
mĭtella, *Tkánicá, Bindá, Czapká niewieścia.*
mītēſco, *Ogłaſkáć ſię daię, Ubłagać ſię daię, Unośić ſię daię, Ucicha, Łágodnieię, Uſpokoić ſię, Daſtaię ſię.* mild/ ſanfftmüthig werden. *Nemo adeo ferus eſt ut non miteſcere poſſit.* H. *ſyn:* Mānſvēſco, mānſvēſio, flēctor plācor.
Mithrax, gem̃a contra ſolem variè refulgens. Pli.
mitifico, in Ogłaſkáć, Uſpokoić.
mitificor, Ogłaſkáć ſię daię. mitificus, Łágodny.
mītĭgātĭo, *Łágodzenie, Błagánie, Uſpokoienie,*
mitigatorium, Łágodzeniu ſłużąca rzecz.
mitigātorius, *Ulżywaiący.*
mitigatur, *Ucicha.* mitigatus, *Ogłaſkány.*
mītĭgo, *Błagam, Łágodzę, Wybiiam co Ulżyć. Uſpokoić Ogłaſzáć* Begütigen/beſanfftigē. *Sylveſtrem flam̃is & ferro mitiget agrū.* H. *ſyn:* Plāco, lēnĭo, flēctō, sēdo mōllio. *v. Placo.*
mītĭgor, *Ogłaſkáć ſię daię.*
mītis, *Cichy 1. Łágodny, Łáſkáwy 2. Chowány 2.* mild/ gütig/ ſanfftmüthig. *Mitis in aprici coquitur vindemia ſaxis.* Vir. *ſyn:* Lēnis clēmens plăcĭdus, făcĭlis, mānſvetus, cōmis, bĕnīgnus *phr:* Făcĭlis, vūltūque sĕrēnus. Cōmis & ŭrbānus Cui mīte īngĕnium, plăcĭdi mōres, bĕnīgnus ănĭmus. Mājeſtas adĕo cōmis ŭbĭq; tŭa ēſt ăſpĕrĭtāte cărens. Pĭger ad pœnas Lēnem tē mĭsĕris gĕnuit nātūra, nĕc ūlli mītĭus īngĕnĭum quam tĭbi, Brūte dedit.
mitiſſimè mitiùs, *Łágodnie.*
mĭtra, *gr. Tkánicá, Czapká niewieścia, Infułá, Bindá* Ein Biſchoffs-Hut. *Ut mitra Cæſariē cohibens aurata virilem.* Prud. *ſyn:* Īnfŭla *epith.* Aūrĕa, īllūſtris, gēmmāta, dĕcōra, bĭvĕrtex. *phr:* Pōntĭfĭcālis ăpex, Sacra cŏrōna.
mitrātus, *Czapkę maiący.* mitrŭla, *Tkánicá.*
Mittó, *Poſyłam, Puſzczam 3. 5. 6. Opuſzczam 1. Roſpuſzczam, Wypuſzczam 2. Wypráwiam 5.* Senden/ ſchicken. *Aurea mala decem miſi, cras altera mittam.* V. *ſyn:* ēmĭtto jăcĭo jăcŭlor, īmmĭtto vĭbro īmpĕllo tŏrquĕo īntŏrquĕo dīrĭgo, *v.* ăblēgo, āmāndo, dīmitto, *v.* ŏmĭtto, prætĕreo.

Miurus, *Versus Heroicus.*
mixŏbarbarus, *gr. sub Mowá mieszána.*
mixtārius, *Krużyk.* mixtio, *Mieszánie 1.*
mna, *gr. Funt 2. Grżywná.* (*gr.idem.*
mnēmŏnĭca,*orum gr. Pámiętne.* mnēmŏsȳnon,
mōbilis, *Ruchomy, Prędki, Niestáteczny.* Beweglich/wanckelbar. *mobilibus frenis in aperto flectere căpo.* Luc. *syn:* Levis, vŏlūbilis, mūtābilis, vărius, irrĕquiĕtus, īncērtus, flūxus, cădūcus, īncōnstans, *vel* cĕler, vĕlox.
mobilitas, *Płochość, Prędkość, Niestáteczność.* Beweglichkeit/Wanckelmüthigkeit *Mobilitate viget viresque acquirit eundo.* syn: Lĕvĭtas, incōnstāntĭa, vēlōcĭtas. *epith:* Lubrĭca, ăgĭlis, infida, cōncĭta. *phr:* Fōrtūnæ, lubrĭca, nēscit mobĭlĭtas fixĭsse rŏtam omnĭa quæ vōlūcri dum mōbĭlĭtate fĕrūntur & cĕlĕri quævis mōbĭlĭtate vŏlant.
mōbĭlĭter, *Prędko, Porywczo, Ruchomym sposobem.*
mobilitor, *Ruszam się.*
Mŏdĕrābĭlis, *Mierny, Pomiárkowány.*
mŏdĕrāmen, *Rząd.* Mässigung. *obstupui, capi atque aliquis moderamina, dixi* Ovid.
mŏdĕrāmentum vocis, *Nátężánie 2 al Miárkowánie.*
moderanter moderatim, *Miernie.*
mŏderatè, *Pomiernie, Skromnie 1. Łágodnie, Miernie.* (*gliwość.*
mŏderatio, *Miárkowánie, Skromność 1. Powśćią*
mŏdĕrātor, Ein Regierer/Ordner.-- *Validisq sedet moderator habenis.* Tib.
mŏderatrix, *Rządzicielká.*
mŏdĕratus, *Mierny, Skromny 1. 2.* Mässig bescheiden. - *jactantur moderatis æquora ventis.* Ovid. *syn:* Pācātus placĭdus, mŏdēstus.
mŏdĕror *aris,* mŏdĕro *as, Miárkuię. Rządzę 1. Hámuię 1. 2 Steruię.* Mässigen zäumen *Majus tormentum qui non moderabitur, ira.* Hor. *syn:* ădmŏdĕror tĕmpĕro cōntinĕo, rĕtĭnĕo, cōercĕo, cōhĭbĕo. Inhĭbĕo cōmpēsco, reprĭmo cōmprĭmo fræno refræno, rĕgo gŭbĕrno. *v. modum servo.*
mŏdēstè, *Skromnie.*
mŏdēstia, *Skromność 1. Baczenie 2. Rozsądek.* Ehrbarkeit/Zucht. *Reddidit intactam, minuitq; modestia crimen.* Ovid. *syn:* Mŏdĕrātĭo; pŭdor. *epith:* Blānda, ămābĭlis, hŭmĭlis, dīvīna. *phr:* Hŏnēsti præclāra, mŏdēstĭa vūltūs. Vūltus hŏnēstus mŏdēstá făcĭes, ōs vĕrēcūndum mŏdĕrāti mōres. Sērvat ĭnōffensam dīvīna mŏdēstia vōcem.
mŏdēstus, *Skromny 1.* Züchtig/ehrbar/sittsam *syn:* mŏdĕrātus, hŏnēstus, pācātus, plăcĭdus.
mŏdi verborum, *apud Grammaticos, sunt conjugationum formæ.*
mŏdiālis, *Trzysuntowy, Trzygárncowy, non Korcowy.* *modiatio B. pomierne.*
mŏdĭcè, *Trochę 1 3. Skromnie 1. 2. 3. Miernie.*
modicellus, maluchny.
mŏdĭcum, *Trochá 1. Trochę 5. Máło subst.*
mŏdĭcus, *Máły, Skromny 1. Mierny, & sub Máło ich.* mittelmässig. *Utar & ex modico quantum res poscat acervo.* Mart.
modificatio, Formowánie. *modificor, Formuię, Miárkuię.* mŏdĭŏli, *Kubełki w kołách.*
modĭŏlus, *Piastá.*
mŏdipĕrātor, *Biesiádnik 2. Rządźcá.*
mŏdĭus, *Miárá 4. non Korzec.*
mŏdŏ, *Teraz, Dopiero 1. Tylko. ledno 3. Byle 3.* jetz bald/nur. *Cum tribus anellis, modo levâ Priscus inani.* H. *syn:* Mōx stătim, nunc *vel* dūmmŏdo sit tămen.
modulamen, modulamentum, Melodya. Weiß eines Gesangs. *Concipit aut ille est prælio modulamine parcus.* Pr. *epith:* Dŏctum, cănōrum, mĕllĕum, dūlcĭsŏnum, āltĭsŏnum *syn:* Mŏdŭlātĭo cāntus cărmĕn, mŏdi mŏdŭli cōncēntus mĕlos. *phr:* Lætum mūrmur Hărmŏnĭci dūlcis mŏdŭlătio cāntus. *v. Cantus Melos.*
mŏdulatè, modulatiùs, *Melodyinie w tákt.*
mŏdŭlātio, moduli, *Melodya, Spiewánie.*
mŏdulator, *Spiewak, Muzyk, Co uczy* Gesang Lehrer.-*omnisona modulator, & arbiter artis.*
mŏdulatus, *ûs. Melodya, Spiewánie.*
modulatus, *ti. Melodyiny.*
mŏdŭlor, *Spiewam 1, 2. Gram 1. Przygrawam Miárkuię co, Tákt daię, Wymierzam.* Singen *Compacta solidum modulatur arundine carmen.* Vir. *syn:* Căno, cōncĭno cānto. *phr:* Cānōnicas. (*Prima quæ brevis est metri causa producitur.*) mŏdŭlis cēlēbrāre ĭvāvĭbus horas & Sȳmphōnĭăco mŏdŭlāmĭne pērsŏnat aura. Dāmnōsas quērŭlo

tŭlo mūlces mōdŭlāmĭne cūras. Sed pra cōn cōrdes āgmĭna dānt mōdŭlos. Pīndărĭcīsq; mōves plēctra cānora mōdis. v. Cano.
mōdŭlus, Miárá 1. 3. Tákt, Notá, Rurna cewká, Kopyto u szewcá.
modum teneo sequor, Skromnie czynię. Weiß/ maaß syn Rătio, vel mōdĕratio, mĕdiocrĭtas, mōdēstĭa sobrĭĕtas. epith: Pūlcher, ūtĭlis aurĕus, ōptātus, rēctus. phr: Mōdus pūlchērrĭma vĭrtus. Rēctam mēnsūram sĕrvans, ōmnĭa consĭlĭo mōdĕrans ēst mōdus in rēbus sūnt cērti dēnĭque fines.
mōdus, Wierność 1 Miárkowánie, Sposob, Miárá 1 3 7 Koniec. Ton, Tákt, Notá. In Mittel/ Maaß Weiß. Quis modus argento, quid fas optare quid asper. Pers. syn Rătio vel mōdĕrātĭo, mĕdĭŏcrĭtas, mōdēstĭa, sōbriĕtas. epith: Pūlcher, aūrĕus, ōptātus, hŏnēstus. phr: Rēctam mēnsuram servans, ōmnia consĭlĭo mōderans. Vers.
modus agri. Łán. Morg. (tin.
Mæcha, v Adultera, Cudzołożnicá. Ehebrecherin
mœchia, gr Mæchimonium, Cudzołostwo.
mœchile eodem sensu apud Petronium legit Douzá
mœchisso è græco sub Zgwałcić 4.
mœchocinædus gr Psotliwy.
mæchor. Cudzołożę, Nierządu pátrzyć.
mæchus, v. adulter Cudzołożnik, Nierządnik.
Mœneis Ennius apud Festum unde plurale mœneia
mœnera pro munera priscum.
mœnia, ium, mur, Kráwędź 1. Statmauren/ Kriegmaur einer Statt. Quis ante ora patrum Trojæ sub mœnibus altis. Vir. syn: Mūrus parĭes āgger, mūnīmēnta. epith: Tūrrīta, ārdŭa, sūpērba, īnācēssa, āērĭa, sēcūra, īngēntĭa, vāllāta, cōctĭlĭa, fōrtĭa.
mæniana orum. corr. meniana.
mænio, mænitus, Murowány mærens; Smutny.
mœreo, Smucę się, Zátosny iestem, Záłuię 1. trauren Leyd tragen/ betrübt seyn erseufftzen. - - eheu translatos alio mærebis amores Hor syn: Trīstor, dŏlĕo, gĕmo.
mœri, orum Mur. Aggeribus mærorum, & inundant sanguine fossa. Virg.
mœro as. Zasmucam. mærorem affero, idem.
mæror, oris, Smutek, Żal, Żałobá 1. Kummer/ Hertzenleyd. Invenit & tota mæror in urbe locū P. syn Mæstĭtĭa, dŏlor, trīstĭtĭa. v. Tristitia.
mœror funebris, Żałobá.
mœror, affligor, conficior, urgeor, Smucę się.
mœsīlēum, ex Mausoleo corruptum, Słup 5.
mœs...n onis g. Sługá podły. mæstè mæstiter, Smutnie
mœstĭtĭa. v. mœror, Smutek, Żal. Mæstitiam prodit vultus nec fingere novit.
mœstitudo, Smutek, Osowiáłość.
mœstus, Smutny. trawrig/ betrübt leydig. Compellare virū & mæstas expromere voces V. syn: Trīstis, afflīctus, dolens, mœrens v tristis.
Mōla, Młyn 1. Kámień młyński, Niedonoszony płod, Czászká 4. & sub Słod. Sparge molam & fragiles incende bitumine lauros. V. ein Mühle. epith: rĭgĭda, vōlūbĭlis scābra, rūstĭca, fōrtis. phr: Pūmĭcĕas vērsat āsēlla mōlas.
mōlāres dentes, Zęby trzonowe.
mōlāris, subst: Kámień młyński. Phocais effundit vastos balista molares. Sil.
molaris, adject: molarius Młyński.
Moldavia, Multány, Wołosze.
moldavus, Multan, Wołoszyn.
molendarius, molendinarius adject: Młyński.
molendarius subst: Młynarz. molendinum, Młyn 1
mōlēs, is. Wielkość 2. Ogrom, Wielki 1. Támá, Grobla, Wał ná wodzie. ein/ last schwärding Ardeat & mundi moles operosa laboret Ov. syn: Pōndus, ōnus, māssa, māchĭna. epith: Sāxĕa, ōpĕrōsa, grāvis, ārdŭa, cēlsa, stūpēnda, īngens phr. Mōlis ŏnus māssæ, pōndus. Sāxĕa pīla māgnis cōnstrūcta mōlibus mūrōrum ēdūcĕre mōles ōpĕrōsa theātri: mōle sŭa stăt.
mōlestè, Przykro 2. Nálegáiąc.
mōlestia, Przykrość 3 Vnruh/ Vberlaß/ Verdruß Mühseelig keit. syn: īncōmmōdum, molestiam capio, Przykro mi. (dŏlor.
molesto as. Przykrzę się. vnruhig machen/ bekümmeren vberlästig sein. syn: Vĕxo; tōrquĕo affligo,

Molèſtus, *Przykry 4.* Vnruhig, der Einem vnruh macht mühſeelig. *Lites cum Rege moleſtæ.* H. *ſyn:* Grāvis, dūrus, īncōmmŏdus, īmpōrtūn9, ŏdĭōſ9, *v.* dĭffīcĭlis, ŏpĕrōſus.

mŏlētrīna, *Młyniá, żárná.* mŏlīle, *żarn rękoieść*

mōlīmen, *Wielkość 2. Robienie 2. Trudność, Zábawá.* Würckung/ ſchwäresfürnemmen. *Fabrica divini moliminis ipſe columnas.* P. E. *ſyn:* Cōnāmen, cōnāt9, nīſ9, tēntāmen. *v. Conat9.*

molimentum, Robotá 1. Budowánie 1. Uſilność.

molinæ arum. Młyn wodny.

mōlior, *ris, Myślę 1. Kuſzę ſię, Myślę chytrze, Robię 2. Buduię 2. Gotuię 1. 2. Poruſzam, Odmykam 1. Zámyślam, Zámierzam ſię.* ſich Arbeit vnterſtehen/ fürnehmen. *Ergo avid9 muros optatæ molior urbis.* Vir. *ſyn:* ādmōlĭor ſtrūo, ædĭfĭco, cōnſtrūo, fabrĭco: *vel* nītor ēnītor, tēnto, lăbōro, *vel Conor, vel* cōgĭto ēxcōgĭto, Mĕdĭtor, māchĭnor; mōllēſco. *ſyn:* mōllĭor, *vel* mītēſco.

mōlītio, *Budowánie 1. Robienie.*

mŏlītor, *Młynarz. Frumentum molitor molit, id vult pinſere piſtor.*

mōlītŏr, *Budownik 1. Sprawcá, Stworzyciel, Kuſiciel, Wynálazcá.*

mŏlītrix, *Młynarká.* mōlītrix, *ſub Sprawcá.*

mŏlĭtus, *Mełty.* mŏlĭtūra, *Mielenie.*

Molleſco *Miękczeię, Roſpuſzczam ſię.* Lind/oder weich machen. *ſyn:* mōllēſco, mōllĭor, *vel* mītēſco.

mollestra, *Skorá owcza.*

molli articulo, molli brachio. *Łágodnie, niedbále*

mollia, *ium. Pław 8. Bez łuſki ryby.*

mollicellus, Miękuchny, Pieśćliwy.

mollicīna, *Szátá cienka.*

mollĭcŭlus, *Miękuchny, Pieśćliwy.*

mollificātio, *Miękczenie, Pwánie.* (nie.

mollīmentum, *Miękczenie, Łagodzenie, Ulżenie.*

mollio, *Miękczę, Błagam, Niewieściuchem czynię. Mollierant animos &c* O. *ſyn:* ēmōllĭo, lēnĭo, sŭbĭgo, flĕcto, tēmpĕro, mītĭgo, plāco.

mollio flammâ *Piekę co. Warzę 1*

mollĭpes, *Miękkonogi. Mollipedeſque boves, ſpectantes lumina Cæli.* Cu.

mollis, *is. hæ ſubſt: Robacy w mące.*

mollis, *adject: Miękki 1. 2. Łágodny, Roſkoſzny 2. Pieśćliwy, Niecierpliwy, Pſotliwy, Lubieżny, Niewieści 2. Pochodziſty 2. Bez łuſki.* Lind/ weich/ Zart. *Utere lactucis & mollibus utere malvis.* Mart. *ſyn:* Tĕner, facĭlis, flĕxĭbĭlis trāctābĭlis: *vel* rĕmīſſus plăcĭdus, lenis, *vel* ſvāvis, jūcūndus gratus, blāndus, ămænus: *vel* ēffœmĭnātus īners.

mollĭter, *Miękko, Łágodnie, Roſkoſznie, Lubieżnie, Nie mężko, Nieochotnie, Niecirpliwie, Cierpliwie, & ſub 1.* Lind/ ſänfftlich. *Arcades o mihi tum quam molliter oſſa quietant.* V. *ſyn:* Lēnĭtĕr, ſvāvĭter. *v.* facĭle (*dbálſtwo.*

mollitia, *Miękkość, Pieſzczotá, Łágodność, Niedbalstwo.*

mollities, *Delikáctwo, Miękkość, Pieſzczotá.* weichheit/ Hartheit/ Faulheit des Gemüths/oder Hinterläſſigkeit. *quam puer aut validus præſumis mollitiē ſeu.* H. *ſyn:* Flēxĭlĭtas, lēnĭtas, *vel* īnērtĭa, *vel* lūxŭrĭes.

mollitudo Miękkość, Łágodność.

mollītus ager, *Rola ſpráwiona.*

molliŭs, *Gładko 1. Zá dobre.*

molliuſculus, Miękuchny.

mollūgo, *inis. f. Oſtrzycá ziele.*

molluſca nux, *Orzech włoſki.*

molluſcŭlum, *Flader.*

molo, *is, Mielę, & ſub Nierządu pátrzyć. Grana molit totidem piperis &c.* Petr: ēmŏlo, cōmmŏlo, *phr:* mŏla, *v.* sāxo tĕro, ōbtĕro, āttĕro, cōntĕro, tūndo, cōntūndo, frāngo, sŭbĭgo, dŏmo, pērdŏmo. Mŏlæ ōrbe, sāxis. *v.* āttrītu sŭbĭgo, frāngo: Quōdcūnq; ēſt sŏlĭdæ Cĕrĕris cava māchĭna frāngat, Cĕrĕris frūges, ăſpĕra sāxa tĕrent. Sŭbdĕre frāctūro sĭlĭci frūmenta. Perdŏmĭtam sāxo Cĕrĕrem, frūgēſq; rĕcēptas, & tōrrēre părant flāmmis, & frāngĕre sāxo.

mŏlŏchē, *es. gr. Slaz. Et moloche, promo ſequitur quæ vertice ſolem.* Colum. (*farbá.*

mŏlŏchĭnus, (*è Græco*) color, *Brunátnoczerwona*

mŏlŏchītes, *a. m. gr. Slazowy kámień.*

mŏloſſus, *gr.* mŏloſſicus, *Brytan. Veloces ſpartæ catulos, acremque moloſſum.* Virg.

Canis ex Moloſſia regione Epiri. Hoc Canes Poëtæ fabulantur ortos eſſe ab æneo cane quem Vulcanus fabricaverat

caverat.& Jovi dederat, sed Jupiter eum Europæ, & Europa Procridi, ac Procris Cephalo postea obtulit. epith: ācer, lĕvis, insānus latrātor mordax, trūx, fortis, vălĭdus latrans ārmĭllatus. v. Canis.

molossus pes, Quintil. tribus longis syllabis constans.

molotbros. sipont corr. Melothron.

mŏlucrum, gr. Nádgcie, Zarn rgkoieść Corripuit u Afranius contra Cavallium

mŏlў, yis, yos, n. gr Smágliczká, Rūtá gorna Moly vocant Superi. nigra radice tenetur. Ovid.

molybdæna, Ołowna rutá, Ołownicá ziele.

molybdītis, is. gr Ołowna piána.

Momar Plaut. Fest Sicula vox i. stultus, ira cundus. Scalig. Glos Isidor.

mŏmen, inis n Mgnienie oká, Skinienie, Ruszánie, Náchylánie, Nákłonienie, Chwilká Namque movetur aqua & tantillo momine fluctat. Lucr.

mŏmentāneus mŏmentārius, Krotko trwáiący, Doczesny. momento as. Wáżę.

momentosus, Máluchny, Nieznáczny, Nietrwáły.

mŏmentum, Mgnienie oká, bwil á Okruszyná, Sztuczká. Punkt 1 4. Wagá 6. 7. Ruszánie 2. pomoc, & sub Wiele nátym. ein kleine Zeit/ ein augenblick Zeit momento cita mors venit, aut victoria læta Hor. syn: Pūnctum tempŏris: tempus ĕxĭgŭum v pondus vīs aūthŏrĭtas. epith: Răpĭdum, īnstābĭle, párvum, mĭnĭmum. phr: Tempŏris ĕxĭgŭum mĭnĭmum spātĭum Brĕvis mŏra tempŏris.

mŏmus, Przyganiacz. Mome procul blattis tineisq; nocentior esto. Mart. Deus conviciorum & invidiæ Somni & noctis filius, ac frater mortis. Aliorum Deorum, hominumq; opera explorabat, & irridebat. Arbiter enim electus in Neptuni Tauro desideravit cornua ante oculos, in Vulcani Homine pectus fenestrarum, Domumq; Minervæ portatilem. ac Veneris Scandaliæ sine editione strepitus. epith: ĭners, prŏcax, stīgĭus.

Monacha, Mniszká.

mŏnăchium, mŏnăstĕrĭum, gr. Zakon 2. Klasztor Einöde einige Wohnung/ Kloster Episcopatûs Monasteriensis Metropolis in circulo Vestphaliæ ad Aam amnem sita ac pace Germaniæ ibi conclusa anno 1678. nominatissima.

mŏnăchus, gr. Mnich. Ipsi se monachos Graja cognomine dicunt. Rutil.

mŏnarcha, æ. m. gr. Jednowładzcá.

mŏnarchia, gr. Jednowładztwo & sub Rzeczypospolitey spráwowánie.

mŏnas, adis, f. gr. Poiedynek 1.

mŏnastĭcus, monachialis. gr. Mnichowski.

mŏnaulos, vel us. m gr. Surmá & Surmácz.

mŏnēdŭla, Káwá mŏnēris is. gr. Náwá.

mŏnĕo, Nápomınam, Przestrzegam 1 warnen/ mahnen. Subjiciunt epulis sic Jupiter ipse monebat. V. syn: ădmŏnĕo, cŏmmŏnĕo, nūntĭo, īndico ās: svādĕo hŏrtor, ēxcĭto præcĭpĭo.

mŏnēta, Mincá mieysce, Szale máłe. Monetá. Müntz. Et centum numeros nova moneta Phal. Mart. syn: Nūmmus, nūmĭsma, pĕcūnĭa. epith: Flāva ŏpŭlēnta fūlva, ænĕa, aurĕa, ārgēntĕa, ūtĭlis, prĕtĭōsa. v. Pecunia.

monetalis, Monetny. Monialis, Mniszká.

mŏnētārĭus, subst: Mincarz.

mŏnīle, Noszenie drogie. Halsban r. Halsband/ Halsgezierd Dat digitis gemmas dat longa monilia collo. Ovid syn: Tŏrquis, tŏrques epith: prĕtĭōsum, băccātum, splĕndens, gemmĕum, cŏrūscum, splēndĭdum. phr: Băccātus, āuro cīrcŭlus. Tŏrtĭle collŏ dĕcus. Gēmmātum ĕ cŏllo pēnsĭle tēxtum. Gēmmis cōntēxtus tŏrques. Pēndēbant tĕrĕti gemmāta mŏnīlĭa cŏllo. Băccātus mūltŏ rădĭābat ăb auro tŏrquis ŏrnābant aurāta mŏnīlĭa cŏllum.

mŏnĭmentum, Nápominánie, Pámięć, Księgá, Dzieiow ksiegi. Moniment. Kościoł. Gedächtnuß/ das ist/ allerley Gedenckzeichen so uns an etwas ermahnen/ als Gräber/Bilder/ Bücher etc Ferre sui dederat monimentum & pignus amoris. V. syn: Sĭgnum īndĭcĭum, ārgūmēntum nŏta tēstĭmōnĭum. phr: mŏnĭmēntum & pignus āmŏris. Sævi mŏnĭmēnta dŏlŏris. v. Signum & monumentum.

mŏnĭtor, Nápominácz, Powiádácz 2. Mowniczy 2. Zauszny powiádácz. Warner Ermahner. Cereus in vitium flecti monitoribus asper. Hor. syn: admŏnĭtus cŏmmŏnĭtus.

monitorius, Nápominálny.

mŏnĭtum, mŏnitus, us. monitio. Nápominánie warnung ermahnung. Dixerat, ille Jovis monitis immota tenebat. V. syn: mŏnĭtus, us.

Mŏnŏcĕros *otis. m. gr. Jednorożec.*
monochordum *instrumentum musicum unam chordam habens.*
mŏnŏchromata,*orum.*monochromateç, *eos, ei. Iedney máśći* mŏnŏchrŏmătium, monochromatum, *gr Málowánie iedną farbą.*
mŏnŏclōnos *gr. Nierozo háty.*
monocnĕmus, mŏnŏcōlus, *gr Iednonogi.*
mŏnŏcondўlos, *vel us. m. gr. Iednokłykty.*
mŏnŏcūlus, *Iednooki.*
mŏnōdia, *gr. Pogrzebna piosnká.*
monodium, *Diomedi cantus una tibia, aliis contentus paribus tibiis.*
mŏnŏgămia,*gr. Iednożeńſtwo.*mŏnŏgămç *g. Iednożeniec.*
monŏgrammus, *gr. Chudy, Szczupły.*
mŏnŏlīnum monoliūm, *Noszenie drogie.*
mŏnŏlĭthus *gr. Iednoſtawny,Cáły, Słup kamienny.*
mŏnŏlōtis *is. gr. Strefisty.*
mŏnŏmăchia; *gr.* *Poiedynek 2.*
mŏnŏmăchus, *Poiedynkiem się báwiący.*
monometer versus, qui unam habet mensuram, sed pedes duos.
mŏnophtongus *gr. sub Ná dwá głosy.*
monopodia a. vide supra sub Dipodia.
mŏnŏpŏdium; *gr. Iednonogi stoł, Stoł iadálny.*
mŏnŏpōla, *a. m. gr. Sámokupiec.*
mŏnŏpōlium, *gr. Sámokupſtwo. Divina nobis monopolia lege vetantur.* Anon.
mŏnops, *opis adject:omn:gr. Iednooki,& sub Zubr.*
mŏnŏptĕros, *Nomen est, quod tantùm in uno aliquo casu reperitur, ut Expers.*
mŏnoscĕlus, *gr. Iednonogi.*
monostichon, Sidon, uno versu constans.
mŏnŏtrŏphē,*Osobno.* monŏtrophç *gr. Sam sobie posługujący.* mŏnoxўlum, *gr. Czołn.*
mŏnoxўlus, *Nieſkłádany.*
mŏns, *Gorá 1. Wał ná wodzie. Wiele czego.* **Ein Berg.** *Romani montes. & montibus addita Roma.* Prop. *syn:* Cŏllis jŭgum, ăpex, vĕrtex, cūlmen căcūmen. *epith:* āltus, præceps înăccĕssus, ābrŭptus, nĕmŏrōsus, scŏpŭlōsus, dŭmōsus, āmbĭtĭōsus, frŏndōsus, īntōnsus. *phr:* montis cūlmen, vĕrtex, căcūmen, ăcclīve sŏlum mŏntis, *vel* clivōsi trāmĭtis sŭpĕrcĭlium, ārva mōntis ārdŭa tĕrrārum. Tŭmŭlus ābrŭptus Mōntāna căcūmĭna ārdŭa mōles, āĕrĭi sāxi vĕrtex. Sŭpĕras sē tōllit īn auras, in āstra sūrgens. Sīdĕra vĕrtīce tāngens pūlsans, pĕtens, fĕrīens. Tōllit ăd āstra căput. Căput īnter nūbīla cōndens ŏpĕrti ārbore mōntes. Frōndōso vĕrtīce cōnspĭcŭi. *v. Altus.*
monstra *orum. Stráchy nocne* monstrabĭlis, *Okazáły.* monstratio, *Pokazánie.*
monstrator, *Skázićiel 1. Wynáleźcá.*
monstratus, *us Pokazánie.*
monstrifer, Cudowny. Cudotworny, Dziwnoſtráſzny Stráſzliwy. **wundergeſtaltig** *Monstriferos agit unda sinq &c.* Luc *syn:* mŏnstrōrum fĕrax.
monstrificabilis Cudowny, Dziwnoſtráſzny.
monstrificè Cudownie, Stráſzliwie.
monstrificus Cudotworny, Dziwnoſtráſzny. Monstrifici vultus fecisti lumine caco. M. *syn:* mōnstrōsus.
monstro, *Skázuię 1. Pokázuię 1.* **zeigen.** *talia monstrabat relegens, errata retrorsum* V. *syn:* Dēmōnstro cōmmōnstro, ōstēndo īndico as mănĭfēsto. *v Ostendo.*
monstrosè, *Cudownie, Dziwnie.*
monstrosus, *Cudowny. Dziwny, Dziwnoſtráſzny,* **wundergeſtaltig, vnnatürlich.** *Monstrosiq; hominum partus &c.* Luc. *syn:* Prŏdĭgĭōsus portĕntōsus.
mōnstrum, *Płod dziwny, Poczwárá, Obłudá 2. Cud, Znák 9 3 & sub Szpetny widok 3* **Wunder, Wunderzeichen.** *Sunt & rabidis jura; insita monstris.* Stat. *syn* Prŏdĭgĭum,pŏrtĕntum, ŏstĕntum. *epith:* Hŏrrĕndum, īnfŏrme, ĕxecrabĭle, stŭpĕndum sævum, ĕxĭtiāle, tĕrrĭficum, dīctu, Gŏrgŏnĕum *phr:* mōnstrōsi, sēmĭfĕri pārtus. Tĕrrĭbĭles vīsu fōrmæ. Mōnstrosus fætus. Mōnstri mīracŭla, spĕctācŭla, Vărĭārum mŏnstra fĕrārum. Dīctu mīrābĭle mōnstrum. Vărĭa ătq; bĭcŏrpŏra monstra. Mōnstrum hŏrrĕndum, īnfŏrme īngens, cui lūmen adĕmptum īntĕrĕa āugŭrĭis, mŏnstrisque mĭnācĭbus ŭrbem, vĕrrĭtat.
montāna, *orum. Gory 1.*

Monrānālia, *ium. sub Gornik 1.*
montānus, *Gorny 1. Gorzysty. Incidit aut rapidus montano flumine torrens.* Virg. *v. Montosus.*
monticŏla, *montigena,* montĭvăgus, *Gorny 2.* Ein Einwohner der Bergen. *Et Nympha Satyriq; & montila Sylvani.* Virg. (Spond.) *syn:* mōntānus. *phr:* mōntĭbus ŏrtus.
mōnticŭlus, *Gorká.*
montis radix, pes, *Podgorze 1.*
montōsus, *Gorzysty, & sub Gory 1.* bergig. *Et te montosæ misere in prælia Nursæ.* Virg. *syn:* mōntānus, scŏpŭlōsus, clīvōsus, ăcclīvis, ărdŭus, ăbruptus. *phr:* mōntĭbus scŏpŭlus creber, frĕquens, ărdŭa săxis rĕgio. Scābra săxis lŏca, Lătĕbrōsi, cōlles.
mōnŭmentārius, *Grobowy.*
monumentārius ceraules, *Piszczek ná stypie.*
mōnŭmentum, *Pámięć s Upominek. Grob, Księgá. Accipe care puer nostri monumenta doloris.* Virg. *syn:* mŏnĭmentum, sīgnum, *vel* sĕpŭlchrum, tŭmŭli īnscrīptio.
mŏra, *Chwilá Odwłoká 1. 2. Omieszka.* Verzug. *Nostri mora longa laboris.* O. *syn:* Cūnctatĭo tārdĭtas sĕgnĭtĭes. *epith:* Tārda, īgnava, lānguĭda, ŏtĭōsa, ānnōsa. *phr:* mŏræ spătĭum tēmpus. Sēgnes rūmpe mŏras, in me mŏra nōn ĕrit ūlla. Tŏrpŭĕrant lōngā pĕctŏra nōstra mŏrā. Haud mŏra fĕstīnant, Nūlla mŏra ĕst.
mŏra rubi, *Maliny, Borowki, Jeżyny. owoc.*
moracius, *Twardy. moraceus a mora Sipont.*
moracillus, *Przytwardszy. moralis, Obyczaiowy.*
moraliter vox hæc usurpatur in scholis. moralitas, Obyczaiow wyrażenie. morimentum, Omieszká nie* mŏrātio, *idem & Mieszkánie, Zátrzymá (nie.*
mŏrārius, *sub Pomálu.*
mŏrātor, *Odwłoczyciel, Zátrzymácz, Przeworatorius. Odwłoczny. (szkodnik.*
mŏrātus, *à moribus, Obyczayny.*
mŏrāvia, *Moráwá.* morāvus, *Moráwczyk.*
morbĭdus, morbosus, *Niezdrowy 1. Chorobie pod'egły, Záráźliwy. Chory 1.* Kranck ungesund/ und/ zur Kranckheit geneigt: *Et perturbarunt cælum fit morbidus àër.* Lucr. *syn:* mōrbōsus mōrbis ŏbnōxius, lānguĭdus, ægrotus.
Morbilli B. Ospice 1.
morbus, *Chorobá 1. & sub Peruszánie.* Kranckheit. *Morborum quoq; te causas & signa docebo.* Virg. *syn:* Lānguor fēbris lūes cōntāgium. *epith:* Trīstis, pērnĭcĭōsus, pērīcŭlōsus, vĭŏlēntus, mălīgnus, sōllĭcĭtus, īntŏlĕrābĭlis, dēspērātus, lōngus. *phr:* mōrbi vis lūes cōntāgĭo, sævĭtĭes, trīste mălum mōrbi sēmĭna, mōrbi crŭcĭātus. Lānguēntĭa cŏrpŏra āttĕrens dēbĭlĭtans, ēxtĕnŭans dīscrŭcĭans, tŏrquens īnfirmo dēcērpens cŏrpŏre vīres macĭe corpus ĕdens, īmpătĭēnsque sŭi mōrbus. Pāllĭdăque ēxsāngui squāllēbant cŏrpŏra mŏrbo, V. *Ægroto, Febris, pestis Hydrops, Languor.*
morbus arquatus, morbus regius, *Zołta chorobá*
morbus caducus, morbus Comitialis, morbus herculeus, morbus major, morbus, qui insputatur, morbus sacer, morbus divinus. *Káduk chorobá.*
morbus edacitatis, *Biegunka 1.*
mordacitas. *Kąsanie.* mordaciter, *Uszczypliwie*
mordax, *Kąsaiący, Szczypiący, Uszczypliwy.* beyssig. *Mordaces aliter Solicitudines.* (Choriamb) Hor *syn:* ĕdax: dēntātus.
mordeo, *Kąsam, Gryzę, Szczypię 3 Urywam, Urażam 2. Użgnąć, Trapi mię co, Obmawiam* beyssen. *Mordebitq; tuos sordida præda canes.* Mart. *syn:* ŏbmōrdĕo, ădmōrdĕo. *phr:* mōrsus īnfĕro: mōrsu dĕpăscor mōrsu dēntĭbus ārrĭpĭo pĕto, prēnso, cōmprēndo lacero, dīlăcĕro dīscērpo dīlănĭo vēllo divēllo, frāngo cōnsūmo. Dēntes īnfigĕre, ŏccŭpat hŏs mōrsu, fīgītque in cŏrpŏre dēntes, mĭsĕro mōrsu dēpāscĭtur ărtus, dūrīque vĕnēnum dēntis, & ădmōrso signato in stīrpe cĭcātrix. *v. Manduco.*
mordeor, *Gryzę się.* mordices, *zęby & sub Kąsanie.*
morditus, *apud Plaut. legit Gruser (ubi alii Nodicibus legum.) 1 Mordicus.*
mordĭcus, *Zębomá, Do ząb 1 2. Kąsaiąc. Upornie.* mit beynen. *unguibus & pullam divellere mordicus agnam.* Hor. *phr:* Tĕnāci, mōrsu.
more, *Zwyczaynie, Ná ksztalt, Po Oycowsku, Po Włosku, Jáko bydlę.*
more genuino, *Przyrodzonym sposobem.*
mores, *bi Obyczaie.*
mŏrĕtārium, mŏrĕrum. *Tort.* ein Sooß von Wilch/ Vein/ Reeß und Kräutern gemacht

Non

Non pudet herbosum posuisse moretum. Ovid. *syn:*Lībum. *epith:* Dūlce, mōlle, cōctum.
moretum oxyporum, *Przysmak ibid.*
morigeratio, *Dogadzánie.* mōrīgĕro, *as Postu -szny iestem.* mórigeror, *aris, idem & Dogadzam.*
mōrīgĕrus, *Postuszny, Powolny.*
mōrio, *onis. m. è gr. Błazen. Morio dictus erat, viginti millibus emi.* Mart.
mōrion, *n. g. Miechunki ziele.*
morion, al. Pramnion gemma Indica nigerrima tralucens. Plini Dalecamp.
mŏrior, *Umieram, Ustaie co, Wywietrzeć* sterben. *Dum moritur nunquid major Othone fuit.* Mart. *syn:* ēmŏrĭŏr ŏbĕo ŏccūmbo cădo ŏccĭdo īntĕrĕo, ēxspīro pereo. *phr:* ănĭmam rēddo ēxhālo, ăgo, līnquo pōno ēfflo. Vĭtam ēffūndo dēsēro, profūndo, fundo, ē vīta ēxĕo, mĭgro dēcēdo rĕcēdo. Mōrtem ŏbĕo sŭbĕo ŏppĕto, ŏccūmbo. Mōrti ŏccūmbo sŭccūmbo. Fātis cōncēdo. ad mānes ĕo. Vīta fūngor, ĕo sŭb ūmbras. Pōstrēmo, dĭe fāta claudo Pĭăcĭda morte quĭēsco ēxănĭmis jăcĕo. Ævi spătĭūm fīnĭo. Lūmen vĭtāle dēsĕro. Vītam fĭnĭo. Fāta sŭbĕo. Vītāles auras līnquo, Crūdēlĭbus v. fĕrālĭbus ūmbris ŏccūmbo.
Mormyra, piscis marinus pictus maculis marmoreis, ipse argenteo candore. Plin.
mōrŏlŏgus, *gr. Głupiomowny, Blazgon.*
mŏror, *aris, Mieszkam gdzie, Báwię się. Báwię kogo. Trzymam s.* verziehen verhinderen/ auffhalten/wohnend bleiben. *Quid vitam moror invisam Pallante peremptor.* V. *syn:* īmmŏror, dēmŏror cūnctor tārdo dĭffēro prōcrāstĭno, cēsso hærĕo v. dētĭnĕo retĭnĕo sisto tārdo rĕtārdo īmpĕdĭo, v. sŭbsisto sto hærĕo cōnsisto. *phr:* Mŏras nēcto īnnēcto īntērpōno traho mōlĭor mŏras rēbus āddo. Quæ tantæ tĕnŭēre mŏræ? Quæ tē tam sēra mŏratur sēgnĭtĭes? Causas īnnēcte mŏrāndi: īncrēpat ūltro cūnctāntes sŏcĭos. Haud mūlta mŏrātus. *phr: alio sensu.* Grădum grēssum cūrsum sĭsto cōntĭnĕo cōmprĭmo cōmpēsco sustĭnĕo, cŏhĭbĕo; figo pēdem.
mōror, *Głupieię, Szaleię.* mōro, morus, *gr. Głupi.*
mōrōsĕ, *Nierychło, Teskliwie, Pilnie.*
mōrŏsycos, *vel us m. Figomorwá.*
mōrōsĭtas, *Nieobyczaynośc, Nieludzkość, Niełagodność, Dziwáctwo.*
mōrosŏphus, *gr. Napoły głupi.*
mōrōsus, *à moribus. Nieludzki, Niedogodny, Brzydki, Dziwak, Wytworny* Verzug/ hindernüß. *Difficile & morosum offendet garrulus ultro.* H. *syn:* Dīffĭcĭlis, trīstis, ānxĭus mōlēstus.
mōrōsus *à mora? Nierychły.*
morphnos, *hic gr. Orzeł 2.*
mors, *Smierć 1. Zgrzybiáły.* der Todt. *Tunc brevior diræ mortis aperta via est.* Tib. *Dea apud Ethnicos habita est filia noctis & Erebi falce armata. syn:* Fūnus lēthum īntĕrĭtus, fātum, ŏbĭtus nex, Lĭbĭtīna *Dea funerum. epith:* Frīgĭda, vĭŏlēnta, īmmātūra, īmpŏrtūna, īnēxpēctāta, īntēmpēstīva, insătĭābĭlis, trŭcŭlēnta, īnclyta, pŭdēnda, īnfēlix. *phr:* ēxtrēmus dĭes. Lēthi vis, dūra nĕcēssĭtas, ātra dĭes. Fāti sūprēma dĭes. Pāllĭda mors æquo pūlsat pĕde paupĕrum tăbernas, Rĕgūmq; tūrres.
morsico, Szczypię 2. Kąsam.
morsificatio, morsiuncula, Kąsanie, Zwánie.
morsus, *us Kąsanie, Gryzienie, Ukąszenie, Obmowá, Przymowká, Zal.* beynen. *Morsibus affixa validis, atque unguibus uncis.* Ovid. *epith:* ăvĭdus dīrus, crŭēntus, rĕpĕtītus, mŏrtĭfer, vĕnēnōsus, vīpĕrēus. *phr:* Mŏrsu lănĭāre, dĭscerpĕre, cōnsūmĕre. *v. Mordeo.*
mortales, *Ludzie.*
mortālis, *adject: Smiertelny.* sterblich/ zergänglich. *Optima quæq; dies miseris mortalibus ævi* V. *syn:* Mŏrti ŏbnŏxĭus, *v.* hūmānus, *v.* hŏmo.
mortālis, *subst: Człowiek 1.*
mortālĭtas, *Smiertelność, Smierć, Zywot, Ludzie,*
mortārĭŏlum, *Możdzierz 1.* (*Powietrze.*
mortārium, *idem & Wapienna skrzynia. Grunt do tłá, Tort, Stępá, Możdzierz.*
mortarius, Umarłemu należący.
mortĭcīnum, *Zdechliná, Trupia twarz, Trup.*
mortĭcīnus, *Zdechły, Blady, Smrod 3.*
mortifer, Smiertelny 2. tödtlich/ das den todt bringt. *Gaudia mortiferūq; adverso in limine gaudium.* V *syn:* Lēthālis, fātālis, lēthĭfer, fūnēstus, ēxĭtĭōsus, pērnĭtĭosus.
mortiferè, *Smiertelnie.*
mortificātio, *Zmartwienie, Umartwienie, Zwánie, Martwienie 1. 2.*

Morti-

Mortifico, *Martwię.* *mortuale Trup.*

mortualia, ium, mortuaria, Pogrzebna pioſnká, Fráſzká. Trunná żałobna 2.

mortualis, Umarłemu należący.

mortuaria orū. Odumarłe dobrá pogrzebna pioſnká

mortuus, *Umarły.* todt geſtorben. *Et ſi non aliquid nocuiſſet mortuus eſſem.* V. *ſyn:* ēxănĭmis ēxănĭmātus fūnctus, dēfunctus, ēxsānguis ēxtīnctus. *phr:* Vīta fūnctus. Cōrpŏre sŏlūtus. Lūmĭne vīta căſſus. Fātis ērēptus: mŏrte pĕrēmptus. Fūnĕre ēxſtīnctus. Vī raptus lēthi. Fūnĕre mērſus ăcērbo lūmĭne căſſus æthĕreo. Cælēſtĭbus auris dēfūnctus. Quem ābſtulit ātra dĭes & funĕre mērſit ăcērbo. Fāto perfūnctus. Nec jam æthĕrĕa vēſcĭtur aura. Cui vītæ lūmen ădēmptum. *v Morior, Cadaver.*

mŏrŭla, *à mora Chwilká.*

mŏrŭla, *adject: à morulus ſub Rumiány.*

mōrum, *gr. Morwá owoc.* Maulbeer. *Purpureo tingit pendentia mora colore. O. epith:* Nigrum, ātrum, dūlce, sāngŭĭnĕum, pūpŭrĕum, crŭēntum nĭgrans, ſvāve, cŏlōrātum.

mōrus, *m. adject: gr. Głupi.*

mōrus, *f. ſubſt: gr. Morwá drzewo.* Maulbeerbaum. *Ardua morus erat gelido contermina fonti.* Ovid. *epith:* Tārda, lēnta, frūctĭfĕra, fērtĭlis, ferax. *v. Arbor.*

Mōs, *Obyczay, Spoſob, Zwyczay, Przyrodzenie, Poſtánowienie, Obyczaie.* Sitte oder weiſe. *Cæſis primum de more juvencis* V. *ſyn:* Cōnſvētūdo, āſſvētudo, ūſus. *epith:* Vĕtūſtus, prīſcus, āntīquus, cōnſuetus, āſvētus, patrĭus, īnſvētus. *phr:* Tēmpus per ŏmne dēdūctus Prīſco dēdūctus ăb ævo.

moſaicus à gr. ſub Sádzenie 3.

moſchāta nux, *Muſzkátołowa gałká.*

moſchatula pyra, Muſzkateľki.

moſchŏcărion, *gr. Muſzkátołowa gałká.* (czki.

moſchus, *hic gr.* Piżmo, *Cielę. Látorośl 2. Wite-*

moſchus, *gentilitium nomen idem Moſcus m.*

moſcĭcus, *Moſkiewſki* *Moſcillus, Obyczay.*

moſchōvia, *Moſkwá.* moſcōvĭtĭcus, *Moſkiewſki.*

moſcullus, moſillus, Obyczay. moſcūs, *Moſkwicin.*

moſtellaria & moſtellam, *ſub Stráchy nocne.*

mŏtăcilla, *Pliſzká.* prima commun: ſed melius longa. *Niſus & accipiter motacilla, monedula milvus.* Honter.

mōtăciſmus, *vitium orationis.*

morator, ſub Ruſzaiący. motio, *Ruſzánie.*

mōtito, *ſub Macha ogonem.*

mōtiuncula, *Poruſzenie ſię.*

moto as. Ruſzam 2. bewegt. *Ludere tum rigida motare cacumina quercus.* Virg *v. Moveo.*

mōtor, *ſub Ruſzaiący.* ein Beweger. *Cumarum fueras motor, Charideme mearum.* Mart. *ſyn:* agĭtātor, īmpūlſor.

mōtōrĭus, *Ruchomy. Zámieſzánia pełny.*

mōtus, *us. Zámieſzánie, Poruſzánie 1. 2. Machánie Rozruch, Pobudká Namiętność, Ruſzánie 1. 2. Afekt 4. Oratorſki.* Bewegung. *Audiit inſolitis tremuerunt motibus alpes.* V. *ſyn:* ăgĭtātĭo, mōtĭo, cōmmōtĭo pūlſus īmpūlſus, īmpĕtus: *v.* tŭmūltus. *epith:* Tārdus, vēlox, cōncĭtus, răpĭdus, præceps, āſsĭdŭus, trĕmŭlus, īncērtus, īrrĕquĭētus, vărĭus.

mŏvĕo, *Ruſzam 1. 2. Wyrzucam 5. Zrzucam.* bewegen/ außſteſſen/ betrüben. *Fatorum arcana movebo.* V. *ſyn:* Cōmmŏvĕo pērmŏvĕo mōto, quătĭo, quăſſo cōncŭtĭo ăgĭto pēllo, īmpēllo, vērſo, ăgo: *vel* flēcto, ăffĭcĭo, cĭĕo ēxcĭto: *vel* tŭrbo, motu mĭſcĕo. *phr:* mōtu cĭĕo. Crēbris ăgĭto mōtĭbus. Vărĭo vērsāre mōtu. *Pro flecto.* Flēctĕre sī nĕquĕo Sŭpĕros ăhĕrōnta mŏvĕbo. Vīncŭntur mōlli, pēctŏra dūra, prĕce. Prĕcĭbus sī flēctĕris ūllis āſpĭce nos.

mōx, *Rychło, Wnet, Zaraz.*

mūcĭdus, mūcōſus, mūcŭlentus, *Smarkacz.*

mucilago B. ſub Slámowátość.

muccinium, *Chuſtká do noſa.*

mucco onis. hic Głowacz rybá.

mūccus, *Smark.* mūceo, mūceſco, *Pleśnieię.*

mucĭdus, *Spleśniáły.* mūcor, *oris. Pleśń.*

mūcro, *onis. Kończátość, Oſtrość 3. Sztych 1. Miecz.* Schwerdt. *Oppoſiti ſtat ferri acies mucrone coruſco.* V. *ſyn:* Cūſpis, ăcĭes *vel* ēnſis glădĭus, fērrum. *epith:* Strīctus, mōrtālis, īnfēſtus, fūlgens, crŭēntus, rŭtĭlus, ārdens, mĭnax, tērrĭfĭcus, ſævŭs. *phr:* Stat fērri ăcĭes mūcrōne cŏrūſco ſtrīcta părāta nĕci. *recentiores u corripiunt. v. Cuſpis Enſis,*

mucronātus, *Kończáty.* mūcŭla, *Serdecznik.*

Mūgil, is, & hic, mugilis is. *Głowacz rybá. Veríbus quidam machos & mugilis intrat.* Juv.
mūgilo, *as. Rzęzę, & sub Osieł dziki.*
muginor, *Ociągam się, Odkładam, Szemrzę, Zámilczeć, Báłámucę.*
mūgio, *Beczę, Ryczę.* brüllen/ wie ein Ochs/ Kuh/ oder Löw. *Mugiit & Caci spem custodita fefellit.* Virg. *syn:* Bōo, īmmūgio. *phr:* mūgītus, *vel* bōātus ēdo, mītto, ēmītto, dō, cĭĕo: mūgītĭbus auras, āĕra lŏca lāte īmplĕo, cōmplĕo, īmpēllo. Bŏum clāmōrem īmĭtor: mōre bŏvis gĕmo, mūgītus vĕlūti cum prīma in prælĭa cāntus tērrĭfĭcos cĭet.
mūgītus *us. Beczenie, Szum.* das brüllen. *Rumpere mugitu carmina docta boves.* Tib. *syn:* Bōātus. *epith:* Tērrĭfĭcus, quĕrūlus, rĕbŏans, rĕpĕtītus, ferox, mūltĭplex, mĭnax. *phr:* Taūrīna vox Taūrīni sŏnĭtus. Hōrrĕndus tauri clāmor frĕmĭtus. Mūgītus per sāxa resūltant. Bŏātu rĕsŏnant mōntes.
mūla, *Mulica.* mūlāris, *adject: Mułowy.*
mulāris, *f. subst. Gárbárskie ziele.*
mūlcēdo, *Głáskánie, Łágodzenie.*
mūlcĕo, *Głászczę, Łágodzę, Łechcę, Uspokoić.* Sanfft machen/ streichen versöhnen. *Mulcebatq; iras, & morsus arte levabat.* V. *syn:* Dēmūlcĕo, pērmūlcĕo, dēlīnĭo, tītīllo, rĕcrĕo, rĕfĭcĭo, rĕlāxo, dēlĕcto, āllĕcto, căpto, blāndĭor, adūlŏr, lēnĭo, mĭtĭgo, plāco. *v.* Placo. *(multa.*
mulco, as idem multo, as. mulcto as. mulcta idem
mulctra, *a. Mleko 1. Doyny státek, an Doienie.*
mulctrale. mulctrum, *Doyny státek.*
mulctus, *us. Doienie. mulgarium vas, Doyny státek*
mūlgĕo, *Doię. Popycham.* Melcken, die Milch herauß ziehen. *phr:* ūbĕra pālmis prĕmo, prĕsso exhaurio sīcco. Lāc prĕssīs māmmis ēlĭcĭo ad mūlctrām vŏco: mūlgēndo lāc ēxprĭmo. Hīc ălĭēnus ŏves cūstos bis mūlget in hōrā & sūccus pĕcŏri & lāc sūbdūcĭtur āgnĭs. Frūstra prĕnsābĭmus ūbĕra pālmis, ūbĕra dēnt sătŭræ mānĭbus prĕnsānda căpēllæ.
mulgo as. idem mulco, Biię kogo. Offenbar machen. *Prospexit tristi mulctatam morte camillā.* Virg. *Hinc:* mūlcta & mūlctatus. *syn.* Pūnĭo, cāstīgo, Plēcto, dāmno *v.* Punio.

muli mariani, *Jáſłá, & sub Prácowity.*
mūliebria, *ium, Niewieśćia chorobá.*
muliebria pallus, *Zgwałcony.*
mūliĕbris, *Niewieśći syn.* Fæmĭnĕus.
mūliĕbrĭter, *Niewieśćio, Niemęſko.* Weiblich *Perire querens nec muliebriter.* (Alc.) H. *syn:* Fæmineum in morem, *v.* tĭmĭdè, ĭgnārè.
mulebrosus, idem muliebrosus Plaut. Taubman.
mūlier, *Niewiáſtá, Niewiáſtá zła, & sub Chłop* 5 Weib. *Desinat in piscem mulier formosa superne.* Virg. *v.* Fæmina. *(rządnicá.*
mulier prostibilis, quæstuaria, quæstuota, *Nie-*
mulieraria voluptas, *Nierząd* 2.
mūliĕrārius *adject: Niewieśći* 2.
mulierarius *subst: Nierządnik.*
mūliercūla, *Niewiáſtá.* Weiblein. *Deterioré ut forma muliercula ametur.* Juv.
mūlĭĕris monstrum, *Niewiáſtá ſzpetna.*
Mulieritas, Tertul. 1. mulierum cultus & habitus mollis accuratus affectus. Sic legit Lipsius. Mulierositatem Taubman.
muliero as. Niewieśćiuchem czynię, Zgwałcić 4.
mūliĕrōsĭtas, *Jurność, Niewieśćia chęć.*
mūliĕrōsus, *Niewieśći, Jurny.*
mulierum omnium vir, *Nierządnik.*
mūlīnus, *Mułowy. Declamatoris mulino corde Vagelli.* Juven.
mūlio *onis. Mularz.* mulio castrensis, *Furman.*
mūliōnĭcus, mūliōnius, *Mułowy.*
Mulleoli, Skornie. (ná. ein Barb.
mullūlus, mullus, mullus barbatulus, *Bárwe-*
mūlŏmĕdicus, *Konował.*
mulla dicta dico, *Mowię pieśćliwie.*
mulseus, mulsus, *a, à mulceo, Słodki.* Honig süsser Geschmack.
mulsum, *Wino słodkie, an miod pity.* Weinmäte.
mulsus, *a, à mulgeo? sub Doię.*
multa, *a. Winá pieniężna, Karánie.*
multa pro multum, Bárdzo, Często 1.
multa judicaria, *Karánie* 2.
multa interposita, *Pod winą.*
multam dico, irrogo, *Skázuię winę, Penowáć.*
multam dixi, si &c. *Pod winą.*

Mu'tăngulus, *Węglisty 1.*
mu'ănia, *Multány, Wołosze.*
multatitius, *Karániu służący.*
multatio, *Karánie.*
multĕsĭm9, *Tysiączny, Jeden z wielu, Máluczki.*
multibardus, *Brodáty.*
multibibus, Opiły. Der viel trinckt.
multicavatus, multicavus, multiforis, multiforatilis, multiforis, Dziurkowáty. fast gelöchert. *Pumice multicavo, nec levibus atria tophis.* Ov.
multĭcaulis, *hic, hæc, Rosochaty, Chwáścisty.* mit viel Stengel.
multĭceps, *capitis adject: omne Wielogłowy.*
multĭcia, *orum. Szátá cienka.*
multicolor, omn. Pstry. Fárby rozmaitey. Mancherley Farb. *Multicolor fucus digerit omne nefas.* Prud *syn:* Varĭus vĕrsĭcŏlor. *phr.* Vario cŏlōre distinctus, dĕcŏrātus, mĭcāns.
multicupidus, *Chciwy.*
multĭfărĭam, *adverb* & multĭfarĭè, *Rozmaicie, Na wielu mieyscach.* Mancherley weise.
multĭfărĭus, *Rozmaity.* Mancherley.
multifer, sub Zyzny, & Drzewo płodne.
multĭfĭdus, *Nádrzynany, Rosochaty, Odnozysty, Pázurowáty, Sparzysty, Poszczepány.*
multĭformis, *Wieloráki, Rozmaity.* Mancherley Gestalt. *Imitate multiformes.* Anacr. Prud. *syn:* mūltĭgĕnus, mūltĭmŏdus văriŭs.
mūltĭformiter, *Wielokształtnie, Rozmaicie.* mancherley weise.
multigener, ri, multigeneris, ris, multigenus.
multijugus, *Rozmaity. Multijugos agitant per saxa acclivia currus.* Anan.
multĭjŭgis, *Rozmaity, & sub Pozostne konie.*
multilaudus, Chwalny.
multilicius, Cynowáty. (schwätz.
multiloquentia, multiloquium, Wielomowność. Geschwätzigkeit.
multiloquus, multiloquax, Wielomowny Schwätzig. *Multiloquos odi: turba recede loquax.* O. *syn:* gārrŭlus. (*Bárdzo.*
multĭmŏdis, *al.* multi mŏdis, *Lambin. Różnie*
multĭmŏdus, *Rozmaity. multinummus adject: Drogi.*
multĭpartĭtus, *Wielodzielny.*

multĭpĕda, *æ. f. Stonog 1. Gąsienica.* Vielfüssig.
multipes, *dis, omne, adject: Wielonogi.*
multipes, *subst: Stonog 1.*
multĭplex, *adje: omne. Wielodzielny, Rozmaity.*
multiplibabilis, P. *Rozmnożysty.*
multiplicatio, *Rozmnożenie.* Vermehrung.
multiplĭciter, *Rozmaicie.* vielfaltiglich.
multĭplĭco, *Rozmnażam 1. 2 Przyczyniam 1. Obradzam.* Mehren, vermehren. *Quas mora suspensa multiplicavit opis.* Rutil. *hinc.* multĭplĭcābĭlis. *syn:* Augeo, vărĭo.
multipotens, Wielowładny, Wielmożny Vielmächtig.
multiscius, Uczony. Vilkönnend. (tig.
multisonorus, multisonus, Rozmaicie brzmiący. Mancherley Thon gebend. *Esseda concordes multisonora trahunt.* Cl. *syn:* Sŏnōrus, rĕsŏnus.
multitia, idem multicia.
multĭtūdo, *Wielkość liczby, Motłoch, Pospolstwo.* *syn:* Tūrba, cōpĭa, cătĕrva, nŭmĕrus, frĕquĕtia, cœtus. *v.* plēbēcŭla, vūlgus plebs, pŏpŭlus. *epith:* Nŭmĕrōsa, dēnsa, plūrĭma, īngens, frĕquēns. *v. Turba.*
multivagus, Biegun 1. umbschweiffig.
multivolus, Chciwy.
multo, *as. Biję kogo, Biję kiiem, Karzę, Siekę 1. Zábiiam kogo, Wybiiam 10. Zabiiam 1. Podkupuię, Penowáć kogo, Skázuię winnię, Winę biorę, Wyganiam 2. Odeymuię 1. Liczę, Dam ci 1. & sub Obrywam 4.* (*leko 1. 3.*
multò, multò mĕximè, multopere. *Bárdzo dá-*
multor, *aris, Deponens Karzę.*
multor, *aris. Passivum, Karzą mię.*
multorum numerorum, *Drogi adject.*
multŏtĭes, *Często 1. Multoties offensa cadit mutatq; colorem.* M. *syn:* Sæpe, sæpius, frĕquĕnter. (*rzysko.*
multum, *Wiele 1. 3. Bárdzo, Długo 1. Towá-*
mūltus, *Wielki 1. Długi 2. Częsty, Pilny 2. Zbyteczny.* Viel, Embsig, fleissig. *Nec multos adhibet, liceat modo vivere fient* Juv. *syn:* Plūrĭm9, nŭmĕrōsus, crebĕr, frĕquēns, cōpĭōs9, nĭmĭ9, dēns9, lōng9: prōlĭx9, āmpl9, mūltiplĕx, īnfinīt9, innŭmĕr9, nōn paucus, haud mŏdĭc9.

Mūlus, *Muł 1. Zmudzinek &c. tr. Nikczemnik.* ein Maulesel. *emptum mulus, aprum crudi &c.* Hor. *epith:* Celer, citus, pērnix, stērnax, īndŏcilis, strīgōsus, bīformis.
mumia B. sub Mumiia.
Munctio. Ucieránie nosa.
Mundānus, *Swiecki, Swiátowy.* Weltlich. *Mundani involvat populi, damnetque &c.* P.
mundè, munditer, mundulè, *Chędogo.*
mūndĭtia, munditiēs, *Czystość 1. Ochędostwo.* Reinigkeit. sauberkeit. *Tales munditiæ decent puellas.* Phal. *syn:* Cūltus.
mundo, *Chędożę, Pomywam.* Reinigen, saubertern. *syn:* Pūrgo dētērgo. *v. Purgo.*
mundus muliebris, mundum, *n. subst: Ubior niewieści. syn:* mŭliebris cūltus, ornātus, sŭpēllex: mūliēbria ōrnāmēnta.
mundus, *adject: Czysty 1. Ochędożny.* rein sauber. *Istos ego nunc mundulos amasios.* Jamb. *syn:* Pūrus, tērsus, lōtus, pŏlītus, cūltus, nĭtĭdus. *phr:* Lābe, mācūlis cārens Nūllis sōrdĭbus hōrrēns.
mundus, *di, subst: Swiát, & sub Niebo 1.* Allerley Weibergezierd. *& lex immensi publica mundi.* Ovid. *syn:* ōrbis. *epith:* Cōnvēxus, rŏtūndus, āmplus, căpāx, īmmēnsus, mīrābĭlis. *phr:* mūndi fābrĭca māchĭnā, glŏbus, mōles. Tērrārum ōrbĭs, ŏpus mīrābile mūndi. Ætērni gĕnĭtōris ŏpus, māxĭmus ōrbis. Părēntes mūndi plagæ, ōræ mūndi spēcĭes pūlchērrĭma, tērræ, trāctūsq; mārĭs, cælumq; profūndum.
mūnĕrālis, *Podarkowy.*
mūnĕrārĭus munerator, *Podárunki rozdáiący.*
mūnĕrātio, *Dárowánie.*
muneri aliquid mitto, offero, *Wdáry.*
mūnĕro *as.* munero *aris. Dáruię, Obdárzam.* schencken, begaben. *Munerat & lauro modo pulcher adumbrat Apollo.* Ov. *syn:* Dōno, dō, mūnĕre dōno, āffĭcio, cūmŭlo, dĕcŏro, ōrno, ŏnĕro, mūnĕra, dōnā do, cōnfĕro. *v.*
mungo, *is. Nos Ucieram.*

mūnĭa, *orum, Powinność. Cætera qui vitæ servaret munia recta.* Hor. *syn.* ōffĭcĭum, mūnus.
mūnĭceps, *cipis. hic, hæc. Ziemek 1. Mieszczánin.* ein Bürger oder Landsmann.
mūnĭcĭpālis, *Mieszczánin niepráwy*
mūnĭcĭpalis homo, *Podły ziemek 1.*
mūnĭcĭpātim, *sub Po domách.*
mūnĭcĭpĭum, *Miásto.* ein Stadt.
munio, as. Uczestnikiem czynię, & sub Uczynny.
mūnĭfex, *adject: omn. Obfity, Szczodrobliwy, Robotny 2. Powszedni dzień.*
mūnĭfex, *subst: Zołnierz pieniężny, Rzemieślnik.*
mūnĭfĭcè, *Hojnie.* Reichlich.
mūnĭfĭcēntia, *Szczodrobliwość.* Freygab. *Ergo quos tui mea munificentia nummos.* Alc. *v. Liberalitas.*
munifico, as. Obdarzam.
mūnĭfĭcus, *Szczodrobliwy, Poborowy* Freygebig *Nec mihi munificas arca negavit opes* O. *v. Liber.*
mūnīmen mūnīmēntum, *Obrona 1 Opátrzenie* Bewahrung. *hoc effusos munimen ad imbres.* Virg. *syn:* mūnīmēntum, vāllum āggĕr, prōpūgnācula, mūri. *epith:* Tūtum, forte, lōngum īnēxpugnābĭle. *phr:* Prōpūgnācūla bēllo tūta, Claūsi mūnīmĭna vālli. mūnīmēn nūllo ferro frāngēndum. Quŏd nōn ūlla quĕat vĭŏlēnti māchĭna bēlli. Sŭbĭtus rūpti mūnīmĭne cēspĭtis aggĕr. *vide Turris.*
mūnĭo, *is. Ogradzam, Opátruię 3. Náprawiam 1 Obwodzę 1. 2. Obwárowáć. Uzbroić się.* Befestigen bewahren. *Et munire favos & Dædala fingere tecta.* Vir. *syn:* Fīrmo cōnfirmo vāllo. *phr:* mūnīmĭne, āggĕrĭbus vāllo, mūris, fōssis, claūdo cīrcumdo cīngo, ārma, păro, īnstrŭo. Prōpūgnācūla bēllo tūta parant. Dēnsis mūrōrum āggĕrĭbus firmānt, & ābrūpto cīrcūmdānt ūndĭquē vāllo. Sāxōrūmquĕ ōrbēs & quæ sŭpĕr ēmĭnus hōstēm tēla pĕtānt, āltīs mūrōrum tūrrĭbus āptānt, ēxtrŭĭte īmmānes scōpŭlos āttōllĭte tūrrēs. *v. Vallo.*
munio viam, *Scielę drogę 2. Przystęp daię.*
munis, Powolny, Uczynny.
mūnĭtio, *Obroná, Twierdzá, Naprawá. Szanc & sub Zwánie.*
munitiuncula, Zameczek, Forteczka,

Munito,

Munito, as. *Náprawiam i. Przyſtęp daię.*
munitas & muniter, priſcum pro communitas. & communiter, Sipont.
mūnītor caſtrorum, *Okopuiący.*
mūnītus, *Obronny, Opátrzony* Bewahrt beſeſtiget. *En ego non paucis quondam munitus amicis.* Ovid. *ſyn:* Fīrmātus, vāllātus *vel* īnſtructus. *vide Munio.*
mūnus, *Podárek, Igrzyſko, Szermierſkie igrzyſko, Widok, Dar, Powinność, Urząd.* geſchenck *Muneribus cumulat magnis &c* Virg. *ſyn:* Dōnum, præmium, mūnūſculum vel ōfficium *epith:* ōpūlentum, ēgrēgium, īngēns, māgnificum, hōnēſtum. *vide Donum.*
mūnus jugale, *Wiáno.*
Mūræna. *gr. Węgorz morſki, Minog. Quæ natat in ſiculo grandis muræna profundo.* Mart.
mūrænula. *Minog, Noſzenie drogie.*
mūrālis, *Murowy. muralium, Pomurne ziele.*
mūrārius faber, *Mularz 2.*
mūrātus, *Murowány.*
Murcia, Dea ſegnium Arnob.
murcĭdus, *Gnuśny.*
murcilum, ſub Máſtykowe drzewo.
murcus, *Domak.*
mūrex, *icis. m. Pław, Szarłat 4. 5. Skáłá podwodna, Kotewki żelázne.* ein gattung einer Meerſchnecken. *Fulgenti murice veſtis &c.* V. *ſyn:* Cōnchȳle, cōnchȳlium, ōſtrum, pūrpūra. *epith:* Rūbens, Tȳrius, Sīdōnius, āſſȳrius, ſtēllans, rūtĭlus, aūrātus, ārdēns, pūrpūrēus, pūnicēus, flagrāns. *v. Purpura.*
Murger, Sipont. lege Muger.
murinor, i tardo. Sipont: hinc mugriſco an legendum murginor?
murgiſo onis, Odwłoczyciel.
mūria & muria dura, *Roſoł 2. 3. Quod pingui miſcere mero muriaq; decebit.* Hor.
muriâ duratus, *Roſołowy.*
muriatica, *orum Roſołowa ſtráwá, Stokfiſz.*
mūrĭātĭcus, *Roſołowy.*
mūrĭcatim, *Kończátokręto.*
mūrĭcātus, *Kończáty, Kończátokręty.*
muricidus, Gnuśny, Niewaleczny.
muriciolus ſub Kończátokręty.
mūries, *Sol, Roſoł, Oczyſzczeniu ſłużąca rzecz.*
murina, lege Murtina.
mūrīnus, *Myſzáty, Popieláſty, Popieliczy.*
muriola, *Słodycz.*
murmur, *Swar, Szemránie, Grzmot, Szum, Mámránie.* das Geräuſch *Aſpice ventoſi ceciderunt murmuris auræ.* Virg. *ſyn:* Strēpĭtus, sōnĭtus sōnus, frāgor ſtrīdor sūsūrrus clāmor tūmultus. *epith:* Raūcum, quērŭlum, crēpĭtāns, clāmōſum, trēmēndum, tremūlum, gārrŭlum, sōmnĭfĕrum. *phr:* Cōnfūſæ sōnus ūrbis & īllætābĭle mūrmur. Cæcīs ſtrēpĭtant rēsōnāntĭa sȳlvis mūrmŭra: Strēpĭtat raūco mūrmūre rīvūs āquæ Flūūnt crēpĭtānti mūrmūre rivi. *v. Clamor.*
mūrmŭrātio, *Szemránie, Márkotánie*
mūrmŭrātor, *Szemrácz. murmurillum, Szept.*
murmŭro, *murmurillo, as. Márkocę, Mamrzę, Szumię, Szemrzę, Kráczę* murren, widerbellen. *Spumea ſemifero ſub pectore murmurat unda.* Vir. *ſyn:* īmmūrmŭro, ſtrēpo ſtrēpĭto sōno ſtrīdeo, frēmeo sūsūrro. *phr.* mūrmur ſtrēpĭtum &c. ēdo: mūrmur do, tōllo cĭēo. Aūras *vel* æthēra mūrmŭre īmplĕo rēplĕo, cōmplĕo, Frēmit īnsōlēnti mūrmŭre cælum. Cōnsōnat ōmne nēmūs ſtrēpĭtu cōllēſque rēsūltānt. Cūncti sĭmūl ōre frēmēbant. Sōnūs aūdītur grāvĭor tractīmque sūsūrrānt. Frīgĭdus ūt quondam sȳlvis īmmūrmūrat Aūſtēr. Māgno cĭrcum clāmore frēmēbānt. *v. Clamor & Suſurro*
mūrmŭror, *Depon Szemrzę.*
murrha, *gr. Mirá i. 3.*
murrhāta potio, murrhīna, *Słodycz.*
murrhātum vinum, *Wino ſłodkie.*
murrhatus v. murratus, idem Myrrhatus, Murrheus idem myrrheus.
murrhinus, *Mirowy, & ſub Mirá, Kámień.*
mirricidus, Plaut. corr. Muricidus.
murrina, *Słodycz, Wino przypráwne.* gewürtzter Wein.
murratum, idem Myrtatum.
murulus, *Przedmurze.*
mūrus, *Mur.* ein Maur. *Ingenio muros æſtimet ille meo.* Prop. *ſyn:* Pārĭes, mœnĭa, āggēr, vāllūm prōpūgnācŭlum mūnīmēn mūnīmēntum *epith:* āltus, ēxcēlſus, vāllātus, īnēxpūgnābĭlis īnāccēſſus. *phr:* Mūrōrum āggēr mōles vāllum mūnīmen, cōmpāgēs. Mĭnæ mūrōrum īngēntes

tes æquātăq; măchĭnă cælo. Mūnĭmen mūrāle. Sŏlĭdī fūnbāmĭna mūrī ālto ſtānt ārdŭa ſāxo Mænĭa, ārx nŏva prōptĕr ăquās pĭnnātis ardŭă mūris, Sūrgit. Vălidis exūrgunt cōnſtrūcta, vel mūnīta ōppĭda mūris.
murus ferreus, *Kiryśnik.*
murus ligneus, *Náwá.*
murteum vinum, *Myrtynek.*
murteus, idem Myrtheus,
mus, *ris. Mysz,* & *sub Kuná 1.* Mauß. *Et divina opici rodebant carmina mures.* Juv. *syn:* Sŏrex, *epith:* ēxĭgŭus, ēxĭlis, tĕnŭis, pānĭdus. Præda felis ōmnĭa cōrrōdēns. Quā brĕvis ōccūltum mus sĭbi fēcit ĭtĕr.
mus Africanus, *Jeż cudzoziemski.*
mus alatus, *Nietoperz.*
mus araneus, *Mysz Brytáńska.*
mus cæcus, *idem* & *Łáſiczká drobna.*
mus indicus, *Wydrá Egipska.*
mus major, *Szczurek domowy.*
mus Ponticus, *Popielicá.*
mūſa, *gr. Pieśń* & *ibidem alia notia.*
muſæ, muſæ manſvetiores, *Náuki wyzwolone* die freye Künſten.
mūſaĭcus, *Sádzony,* & *sub Sádzenie 3.*
muſca, mŭſcinus, *Muchá, Proźniak, Dworny, Nieſt worny.* ein Fliege, Mücke. *epith:* Lĕvis, grăcĭlis, ēxĭgŭa, pārva, mŏlēſta, pāvida, fūgāx, āĕria, vŏlĭtāns.
muſcārium, *Ogon, Ogánká, Okołki, an Szczotká 2.*
muſcārius, *Głowiáſty. muſkatuls, Muſzkátela.*
muſcerda, *a. f. Gnoy Myszy.*
muſcĭpŭla, *Łápicá.*
muſcor, Robert. Stephan. corr. emuſco.
muſcōſus, *Mchem obroſły,* Moßachtig. *Muſcoſi fontes,* & *ſomno mollior herba* Vir. *ſyn.* Mūſco ōpērtus, vĭrēns, ſquālĭāns, ſquāllĭdus, vĭrĭdus vĭrĭdāns.
muſcula a. Muchá & *sub Muſzká.*
mūſcŭlōſus, *Cieliſty.* (*woienna-*
muſculus, *Myszká, Pław 4. Muſzkał, Szopá*
muſcus, *Mech.* Mieß. *epith:* mōllĭs, vĭrĭdis, tenāx tĕnĕr tĕnŭis hūmĭdus, ūdus mădĭdus vĭrēns, Mūſcōq; ădŏpērta vĭrēnti. Mānabat ſāxō lvēna, pĕrēnnis ăquæ. Mōlli tēllus ĕrāt hūmĭda mūſco. Fāſtĭgĭa tūrpi ſquāllēbat mūſco. Liquĭdi fōntes ſtāgnōq; vĭrēntia mūſco. Fōntem vĭrĭdis mūſcus ōpācāt, cĭrcūmdăt ā. (pĕrit, tĕgit,
Muſcus intubaceus, *Poroſt:*
muſcus marinus, *Gliſtnik morſki.*
muſcus terreſtris, *Niedźwiedzia łápá ziele.*
mūſea, *orum. gr. Sádzenie, Poſadzká ścian, Pokoy.*
mūsēum, *gr. Sádzenie, Pokoy. ſed alterius originis.*
mūsēus, *sub Poéta,* & *Mowá piekna, Muzyczny.*
mūſiacus, *Sádzony 2.*
mūsĭca, muſica ars, muſicā *orum. gr. Muzyká* Muſick, Geſanck. *modulorum muſica triplex.* Aus. *ſyn:* ārs mūsĭca, cănendi ars, *vel* cōncēntus, mĕlōs, mōdŭlātĭo, mōdŭlāmen, cāntus. *epith:* Dūlcis, blāndā, canōra, plăcĭda, dūlcĭsŏna, rĕsŏna, sŏnōra. *phr:* Fēſti cōncēntus. Nūmĕri dūlcĭsŏni, ārgūti mōdŭlāmina cantūs. Grāta vōcum dĭſcrimĭna. Vōcum dĭſcōrdia cōncōrs. Dūlcĭbus mŏdis; ārgūtis vōcĭbus ānĭmōs mōvēns mūlcēns, delēctāns, recrĕāns, Fugāns trĭſti dē pēctore cūras. *v. Can.*
muſicè, *Melodyinie.*
muſicum ſtudium, *sub Poéta.*
muſicus. *ſubſt. Muzyk,* & *adject. Muzyczny.* Meiſtergſänger. *ſyn.* Cāntor *epith.* pĕrĭtus, dōctus, fēſtivus. *phr.* Cănēndi pĕrĭtus. Dōctus mōdŭlus, & cĭthăræ ſciēns. Cĭthăram cum vōce mŏvens. Vōcāli cārmĭne clārus Ingĕmĭnat lōtōs tūrba cănōra mŏdos.
mūsĭmon, *onis. gr. Mieſzániec 1. Zmudzinek, Koziel cudzoziemſki. Barán 1.*
Muſinor. Plin. corr. Muginor.
muſinarius, Sncerz, & *sub Sádzenie 3.*
mūsĭvum, *Sádzenie 3.*
muſmon, onis, idem Muſimon.
muſmonium genus vel Muſmonum, Muſmunium, muſmonum, & *muſimonium genus, ſub Mieſzániec.*
muſſatus, Varr. Noni, corr. Multi vel Multitudo.
muſſitatio, *Szemránie.*
muſſitator, *Szemrácz.* (*Strawić 2.*
muſſito, *Márkocę. Szepcę, Milczę, Zámilczeć,*
muſſo, *Sapam, Márkocę, Szemrzę, Szepcę, Milczę.*
muſtācea launus, *Bobek 2.*
muſtāceum. muſtaceus, *Placek.*

Mūstātus, *Moszczowy.*
mustēcŭla, *an Łásicá.* mustēla, *Łásicá 1. 2.*
mustēla alba, Alpina. *Gronostay.*
mustēla fluviatilis, lacustris. *Mintus, Piskorz.*
mustela fluviatilis minima, *Slisz.*
mustela major, *Kuná Zwierzę.*
mustela Scythica, *Sobol.*
mūstēllīnus. *Łásiczkowy, Siwáwy, Piegáty.*
mustella; vel mustela, *Węgorz morski.*
musteus, *adject: Moszczowy, Młody 1. Swieży 1.*
musteus, *subst: Ser 1.* (*Słodki*
mustrīcŏla, *Kopyto u szewcá.*
mustrīcŭla, *idem & Łápicá.* (*Obrzaskowáty*
mustŭlentus, *Moszczowy, Słodki, & sub Obrzask*
mustum, *subst: Moszcz. Brzeczká.* Wein Most.
Bacchū per pinguia musta fluentē. Mar. *v. Vinū.*
mustum vinum, *Wino 2.* mustus, *Młody 1.*
musurgus, *gr. Kompánistá sub Muzyk.*
mūtābilis, *Odmienny.* Veränderlich. *Sed flecti poterit mens est mutabilis illi.* H' *syn:* Mōbĭlis, vărĭābilis, īnstābĭlis, īncērtus, lĕvis, īncōnstans, mūtāri făcĭlis. *v. Inconstans.*
mūtābĭlĭtas, *Odmienność.* Unbeständigkeit. *Posse ex non sensu mutabilitate.* L. *syn:* Mōbĭlĭtas, lĕvĭtas, īncōnstāntia.
mūtābĭlĭter, *Odmiennie.*
mūta forma, *Przekształtowánie.*
mūtātĭo, *Odmiáná, Zamiáná 1. 2. Popráwá, Przedánie.* Veränderung. *syn:* Cōnvērsĭo, cōmmūtātĭo, pērmūtātĭo, mōtus. *epith:* Sŭbĭtā, rĕpēntīna, crēbra, īncōnstans, īnstābĭlis fēlix. *v. Metamorphosis.*
mūtātĭo, sedis loci, *Prowádzenie się.*
mūtātōria vestis, *Szátá do przewłoczenia.*
mūtesco, *Umilknąć.* mūtĭcus, *Gomoły.*
mūtĭlātĭo, *Obcięcie, Niedołężność.*
mutilator, Obcinácz. (*Obrzezány.*
mūtĭlātus, *Obcięty, Niecáły, & sub Ułomek 2.*
mūtĭlo, *Obcinam 2. Ucieram rogow.* ab kümlen/ stumpffen. *Trunca genas saevo mutilatis paril 9 ense.* O. *syn:* Trūnco: ābscīndo, āmpŭto.
mūtĭlus, *adject: Obcięty, Kęsy, Gomoły, Niecáły.* gestümpffet oder gestümler. *Turpe pecu mutilum, turpis sine gramine, &c.* O. *syn:* Trūncātus, trūncus, mūtĭlātus. (*Sniády.*
mutilus, subst: Hor: lege Mytulus. mūtĭnēsis,
mūtĭo, mutīre, *Trunąć. & sub Wárzę, Mruczę,*
mūtītĭo, *Trunienie.* (*Trzáskam.*
mutito, as. sub Częstowáć się ná przemiány.
muto, onis. Lucil. Horat. est membrum virile Hinc Mutoniatus Mart.
mūto, *as, activum. Odmieniam 1. 3. Mieniam się, Prowádzę się, Przewłoczę száty, Mienię fárbę.* Verändern. *Murice jam croceo mutabit vellera luto.* Virg. *syn:* Īmmūto, cōmmūto, vērto, cōnvērto, vărĭo, trānsfōrmo, nŏvo īnnŏvo. *v. Metamorphosis.*
muto, *absolutum. Odmieniam się.*
muto calceos, *Przezuwam.*
muto locum, *Przesiadam się, Przestępuię się.*
muto vestem, *Załobę wziąć.*
muttio, idem Mutio, Mutitio, idem Mutitio.
mūtua, *Społecznie, Wzaiem.*
mutuaticus, mutuatītius, *Pożyczalny.*
mutuātio, *Pożyczánie 3. 4.* mutuātus, *Pożyczony*
mūtuè, mutuiter, *Wzaiem.*
mutuitans, Pożyczalnik 2.
mutuito. as. Pożyczam 4. Częstowáć się.
mutūli, *quasi mutili Baldo. Krokszytyny.*
mutūlus, *idem* mytulus, *producit primā Renat.*
mutuò mutuūm, *Wzaiem, Społecznie.*
mūtuo, *as. Pożyczam 2. 4.* Leyhen *syn:* cōmmŏdo, mūtŭum præbĕo, trado, trĭbuo.
mūtŭor, *aris. Pożyczam 2. Ná przemiány.* entlehnen/ anderswo hernehmen. *Sed consumis & usq; mutuaris.* (Phal.) *syn:* Mutŭūm mūtŭo, āccĭpĭo, sūmo, ūtēndum āccĭpĭo.
mūtus, *Niemy, Milczący, Niewymawiaiący dobrze.* Stumm/ unredbar. *Molle pecus mutumq; metu &c.* V. *syn:* ēlĭnguis, sĭlēns, tăcēns, tăcĭtus. *phr:* Lŏqui nēscĭus, ēxpērs lŏquēlæ. Vŏce cărens. Linguæ qui pērdĭdit ūsum, ōs mūtūm gĕrēns. Cui nulla vōx, viresq; lŏquēndi, ōra quĭdem, sed mūta gĕrēns, *v. Obmutesco.*
mutŭum, *Pożyczana rzecz,*
mutuum peto, rogo, Sumo. *Pożyczam 4.*
mūtŭus, *Wzaiemny, Pożyczalny, Społeczny,*

Gelehnet/ oder entlehnet. *Mutuaq: inter se læti convivia curant.* V. *syn:* Mūtŭo dătus, ăccēptus, *vel* pār, rēciprŏcus, ăltērnus.
Myăcāntha, *gr. Iglicá 2.*
myăcanthon, *gr. Szparag.*
myăces myes, *hi gr. Pław 4. Rybki.*
myăgros; *hac gr. Krowia też ziele*
mycētias, *a. m. gr. Ryk ziemie.*
mydriăsis, *is. f. gr. in Zrzenicá.*
mȳgăle, *es. gr. Łásiczká drobna.*
myinda, *gr. Zmrużek.*
mylăcris, *idis. gr. Robacy w mące.*
mȳloecus, *ci. gr. ibidem.* (*Omięg.*
myŏbarbum, *Pułtory uncyi.* myoctŏnum, *gr.*
myoctŏnus; *gr. Niewaleczny.*
myŏparo, *onis. gr. Łodź.*
myops, *opis. adject: omn. gr. Bliskowidz, Step.*
myŏphŏnon, *gr. idem Myoctone, & Aconito. Henric. Steph. At Plinio est herba coronaria.*
myŏsōta, *a.* myŏsōtis, *idos. græcis plur vel myosote, es: & Myosoton Mysze uszká, & Kurzy Step.* Mauß ohr.
myrĭăs, *adis f gr. Dziesięćtysięczna liczbá. Myriades captis equitum bellatus utrasque* Fill.
mȳrīca *a.* myrice, *es gr. Támáryszek.* Tamarischet stand *Non omnes arbusta juvant, humilesq; myrica.* V. *epith:* ăbjēcta, tĕnŭis, ēxīlis, tĕnĕra, stĕrĭlis, pārva, sylvēstris. *phr:* Vĭrgŭltum fert ēxīle mȳrīcas.
myrinus piscis. Plini. corr. Smyrus.
mȳrĭŏphīllon, *gr. Kopr wodny, Krwáwnik wodny, Orle pioro ziele.*
mȳristica nux, *gr. Muszkátowa gałká.*
mȳristicus, *gr. Pachnący.*
myrmēcia, *gr. Mrowisko, & Wielkość.*
myrmēcias, *a. gr. Brodáwnik kámień.*
myrmēcion, *gr. Brodawká, Pająk.*
myrmēcītes, *a. m. gr. Mrowik kámień.*
myrmēcŏlĕōn, *onis. m. gr. ontic. Mrowkelow.*
mȳrŏbălănum, *gr. Bukiew Turecka.*
myrŏbălănus, *Muszkátowa gałká.*
mȳrŏbăthrārius, *sub Aptekarz.*
myrŏbrĕchārius, *ibidem* myron, *idem myrum.*
mȳrŏpōla, *a. m. gr. ibidem.* (*iek 2.*
mȳrŏpōlium, *gr. Apteká.* mȳrŏthēcium, *gr. Słomyrrha, gr Mirá 1 2.3.* Myrrhen. *Gynera. Cypri Regis filia, mater Adonidis. Hanc in arborem mutaverunt Dii. epith:* Pīnguis, rĕdŏlens, stīllans, Săbæa, Arăbs. *phr:* Mȳrrhæ lăcrȳmæ, gūttæ, ărbŏr, cōrtīx Myrrhēa gūtta, ŏdŏrāta, stīllāta lacrȳmāta, stīllans cōrtīce mȳrrha. Pīngui dē cōrtīce, manans, cădens.
myrrhātus, *Mirą przyprawiony.*
myrrheus, *Mirowy 1. 2. Cisawy.*
myrrhina, *gr. Wino przypráwne.*
myrrhinum vas, myrrhinus, *sub Mirá kámień.*
myrrhăpia, myrapia, *orum. Plin. Gruszki Mirowe.*
myrrhis, *idis. gr. Miárá ziele.*
myrrhites, *a. m. gr. Mirá kámień.*
myrsīneum, *Kopr kobyli.*
myrsȳnītes, *a. m. gr. Mirtynek kámień & sub*
myrtăcanta, *gr. Iglicá 2.* (*Wilczy mlecz.*
myrtăceus, myrtīnus, *Mirtowy.*
myrtātus; myrteŏlus, myreus, myrtīnus, *Mirtowy, Cisawy.*
myrtētum; *Mirtowy ogrodek.*
myrtīdārius, *e gr. Mirtowány.*
myrtīte vinum, myrtītes, *a. m. gr. Mirtynek wino, Wino przypráwne.*
myrtŏpētălon, *gr. Sporyż 2.*
myrtuōsus, *Mirtowy.*
myrtus, *f. Catonim. Mitr drzewo. Et gerit insigni mirtica ferta coma.* Tib. *Arbor veneri sacra.*
myrtus sylvestris, *Ostrokrzew.*
mȳrum; *n. gr. Judith 10. Olejek drogi.*
myrus Plini. lege Smyrus.
Mys, *yos, hic gr. Żołw, Pław.*
myscа, *a. gr. sub Pław.* Myscus, *ibidem m.*
mysis inferior, *Wołosze.*
mystax, *acis. f. Rhodigino, a Latini producunt, Græci corripiunt Gretser. Wąs.*
mystērium, *gr. Tajemnicá.* Heilige Geheimnüß. *Surgit & immundus, vocat ad mysteria gentes.* Pr. *epith:* Dīvīnum, săcrum, vĕnĕrāndum, ădŏrāndum, ăbdĭtum, sēcrētum. *phr:* Săcra mystīca, ărcāna sacra, res sacræ. Săcrārum pĕnĕtrālia rērum.

Mȳſtĭcus, *gr. Taiemny, Ofiárny.* heimlich. *Arbuteæ crates: & myſtica vannus Jacchi.* Virg. *ſyn:* ărcānus, *vel* săcer.
myſtrum, *g. Łyſzká Aptekarſka, pułtory uncji.*
Mytacismus, vide Motacismus.
mothyſtŏria, *gr. Bayká.*
mythyſtŏricus, *gr. Bayczány.*
mȳthŏlŏgia, *gr. Baiánie.* mythŏlŏgo, *gr. Baiacz.*
mȳtĭlus, mȳtŭlus, *Piaw. Sumitur inciſo mytilus ore mihi.* Mart.
myxa, *a. gr. Knot 1. Lámpowy noſek.*
myxon, *onis. Głowacz rybá.*
myxon, *n.* myxărion, *gr. Sliwki iedwábne.*
myxus, *xi. m. Lámpowy noſek.*

N A

Nabis, *is. Wielbłądorys.*
Nablium, nablum, *gr. Hárfa. Diſce etiam duplici genialia nablia palmâ.* Ovid.
nacca *hic.* nacta, *m. Garbarz 2. Pilśniarz, Hultay, Podły. Nacca, nacta, natta idem ſonant, ſed alii aliter ſcribunt etiam Naca.*
Nadir, Barb, ſub Pol niebá 3. næ *Zaiſte.*
nænia, *Pogrzebna pioſnká, Przypowieść.* ein Leychgeſang uber ein Leich. *Nænia quæ regnum rectè facientibus offert.* Hor. *epith:* Flēbĭlis fūnĕrĕa, lūgubris, mĭsĕra, trĭſtis *phr:* Flēbĭle, fĕrāle, fūnĕrĕum carmen. Fūnebres querēlæ Lūgubres cāntus, quēſtus.
Nam. i. non. Nie 1. nævola, Brodawká.
nævus, nævŭlus, *Známię 2.*
nævius, *ſub Známię 2.* nam *conjunctio Bo.*
namq; *ut aliqui ſcribunt idem* nanque.
nam quis, *Ktory.*
Nancio, is. nanciſcor, *Doſtaię 1.*
nancitor, nancitur i. nanciſcitur. ibidem.
nāna, *Kárlicá.* nanque, *Bo.*
nānus, *adject: gr. Kárłowáty, Zápęziáły.*
nānus, *ſubſt: Kárzeł, Szaſtik, Wiádro, Zmudzinek*
nāpe, *es. gr. Pies, Laſek. Gloria Nurſinis ſitientes cedite napi.* F. *Deq; lupo concepta nape, pecudeſque ſecutæ.* Ovid.
napellus Mordownik ziele.
naphta, *gr. Kley ogniſty.* năpīnæ, *hæ, Krzep ſko*
naptura, napura, ſub Powroſło.
nāpum ſylveſtre, *Brzoſkiew polna.*
nāpus, *hic, Rzepá podługowáta.*
napy, *yos, hoc gr. Gorczycá.*
Narciſsĭnus, *gr. Nárcyſkowy.*
nārciſsītes, *æ. m. gr. Nárcyſek 2.*
narciſſus, *gr. Nárcyſek. Szafran.* ein Narcyſſen *epith:* Pūrpŭrĕus, vērnāns, flāvēſcens, aūrĕus, flāvus, ſvāvis, rŭbens. *v. Flos.*
narcōtĭca, *orum. gr. ſub Drętwiący.* (*narda.*
nardi ſpica, nardus celtica vulgaris, *Szpikanardĭnus, gr. Nardowy.*
nardus, nardum, *gr. Nardowy oleiek.* Spica nardenul *epith:* Rĕdŏlens, fragrans, ŏlens; ŏdōrĭfĕra, ŏdōrāta. *phr:* Nārdinum gērmen, ūnguēntum, ŏlĕum, nārdo crīnes pērfundĕre, tēmpŏra mădĕfăcĕre.
nardum ruſticum, *Oblepa ziele.*
nardus ſylveſtris, *Kopytnik.*
nares conſulo, *Wącham.* (*drobne.*
nărīca *a Feſt. potiùs* narita, *Scaligero, ſub Rybki*
nāris, *hæc Nozdrza, Dziurá, Komin.*
nărīta, *gr. Zagligaybká, Rybki drobne.*
narrabilis, Wſpominánia godny.
nārrātio, *Powiádánie.* eine Sag Erzehlung. *Conſona diverſas fundet narratio linguas.* Hel. *epith:* Brĕvis, grata.
narrātiuncŭla, *Powiaſtká.* narrātor; *Powiadacz.*
narrātus *us. Powiádánie.*
nārro, *Powiadam.* Sagen. *Hic etiam inventum Priamo narrabis Achillem.* Virg. *ſyn:* ēnārro; mĕmŏro cōmmĕmŏro rĕfĕro ēxpōno dēclāro, dīco pāndo ăpĕrio ēxplĭco ēlŏquor rĕcēnſeo *phr:* Dīcēndo pāndo vērbis dŏctis ēxpĕrio. Vērbis ēnūmĕro ēxprĭmo, pērsĕquor, cōmplēctor, īntēntis ōmnĭbus ūnus fata ēnārrābat Dīvum.
narthēcia, nārthex, *hæc gr. Zapaliczká.*
narthecium, *gr. Słoiek 2.*
Năsămōnītes, *æ. m. Krwáwnik kámień.*
naſcor, *Rodzę ſię, Powſtaie wiátr, & ſub Uroſł.*
nāsātus, nāsīta, *Noſal.*
nāsĭterna, *Troyuſzny ſtátek, Wiádro 1.*
naſſa, *Wierſza, Więcierz. Mátnia.*
naſturtium, *Rzerzuchá 1. Naſturcyum.*
næſtus, *gr. Kołacz, & Trucizná.*

Nasum rhinocerotis habet, *Szyderz.*
nāsus. *Nos 1. 3. Zártowność, Szyderstwo* Nase. *Candidus excusso populum suspendere naso.* Pers. *vide suprà Nares.*
nāsūtus, *Chytry, Przechera, Nosal & Szyderz.*
Năta, *æ. subst: Corká.*
nătābŭlum, *Kąpiel, Sadzawká do kąpánia.*
nātāle solum, *Oyczyzná.*
natalem celebro, *Okupuię się.*
nātales, *hi Przodkowie, Rod 1. Szláchectwo.*
nātālis, *hic subst: Dzień národzenia, Národzenia godziná, Naśienie, Rok 1.*
nātālis, *adject: comm. Przyrodzony, Rodowy, Nászyniec, Národzeniu służący. Oyczysty. Rodzenia Bożek, Rodzący się.*
nātālitium, natalitia, *orum, Okupiny.*
nātālitius, *Národzeniu służący.*
nātālitia, *ium, Pławi 1.*
nătātio, *Kąpánie, Kąpiel.*
nătātor, *Pływácz. Pugnat in adversas, ire natator aquas.* Ovid. *phr:* idem nāvĭgium, nāvĭta vēctor ĕro.
natatoria, æ. Sadzawká. natatorium, Kąpiel.
nătātus, *us, Pływánie. - -Pulchroq; secat Galatæa natatu.* Cl. *syn:* Nătātio. *epith:* Vŏlŭcer, cĕler, præcēps, īrrĕquĭētus, aŭdax.
nătes, *hæ Pośládek 2. Zádkowe częśći. Sæpè tamen pueris abstulit illa nates.* Mart. *ep:* crāssæ dūræ (rōrōsæ.
natinatio Kupczenie.
natinator, Kupiec, Buntownik.
natino, as. Kupczę. à noto dictum.
natinor, aris. Wádzę się, Burdy stroię.
nātio, *Rod 1. Rodzay, Przypłodek, Narod, Rodzenie 2. Narrantem loca facta, nationes.*(Ph.) *syn:* Gēns, pŏpŭlus, Gĕnus.
natione, *Rodem. nationes, Pogánie.*
nātīvĭtas, *Rod 1. Národzenie, Początek.*
nātīvus, *Przyrodzony, Samorodny, Swoyski, Początek maiący, Oyczysty 2. Wiesny.* Natürlich angeboren *Littora nativis pellucent picta lapillis. vide Naturalis.*
năto, *as. Pływam 1 2. Płynę.* Schwimmen. *Vis puto cum libro Marce natare tuo.* Mart. *syn:* Nō, īnno īnnăto. *phr:* ăquas, ŭndas, æquŏra, flūmĭna, flŭvĭos năto *vel* nō, īnno, īnnăto, trāno, nāndo sĕco ăquas, *seu* flūctus ăltĕrnis mănĭbus, lăcĕrtis, brachĭis, pĕctŏre pūlso, īn ăquis, pĕr ăquas fĕror, lābor, brāchĭa in ŭndis jăcto Nāre gūrgĭte vasto. Nūdus mērgor ăquis, quas dum sĕrĭoque trăhoque. Sălsos rĕvŏmēbat pĕctŏre flūctus.
nătrix, *à no as (idem quod Natatrix à Nato) icis, fæm. Pływáczká. Io. Versin. Leopol.*
nătrix, *isis. Joan. Ursino item Rob. Steph: & Verepa utraq: brevis est Lucillio. Natricis, à Nato, as. Sipontin. format, sed hic longum icis mere verbalium habere deberet m. f.* Wąż *wodny, Zaglik rybá. Si natibus natricem impressit crassum & capitatum.* Lucil.
nătta, *m. Utrátnik, Rospustnik.*
nātu grandior, major, maximus, *Starszy.*
nātu minimus, *Naymłodszy.*
nātūra, *Przyrodzenie, Własność, Położenie, Obyczay, Zwyczay Zywioł, Istność, Człowiek, & sub Komplekśya.* Natur *Naturam expellas furca, tamen usque recurres.* Hor.
naturalia, & naturalia loca, *Wstydliwe mieysce.*
nātūrālis, *Przyrodzony, Rodzony.* Natürlich. *Naturalis apex generisq; & sanguinis auctor.* Pr. *syn:* Insitus, īnnātus, īnditus, ĭngenĭtus, ĭngĕnĕrātus nātīvus, gĕnūīnus, gĕrmānus, nōn fūcātus, nōn sĭmŭlātus, nōn fictus.
naturalis filius, *Nieprawy syn.*
naturaliter, *Z przyrodzenia, Przyrodzony, Spo-* (sobny.
nātus, *us, Rodzenie.*
natus, *ti. subst: Syn. Nec dulces natos exoptatumq; parentem.* Virg. *syn:* Fīlius.
natus, *ti adject: Przyrodzony 1. Sposobny, Urodzony 1. Natus & indomitas dicitur inter aquas.* Tib. *syn:* ŏrtus, sātus, crētus, prŏgnātus, prŏgĕnĭtus. *v. supra Nascor.*
natus agendis rebus, *Spráwny.*
natus benè, *Rodzayny.*
natus bono publico, *Pożyteczny.*
Nāvāle, *is. n. Naw budowánia mieysce.*
navales pedes, navales socii *Podróżnik.*
nāvālis, *Żeglarski, Okrętowy. Nilum & navalis surgentes ære columnas.* Virg.

Nava-

Navalis pugna, *Wodna bitwá.*
nāvarchus, *idis, f. gr. Náwá hetmáńſka.*
navarchus *gr ſubſt: Szyper, Amirał* ein Schiff-herr *Navarchus ipſe perditæ princeps ratis.* (Jamb:) *ſyn:* Naūclērus. *phr:* Navis, rătis, cārīnæ, nāvīgĭi rĕctor, dūctor, dūx, mŏdĕrātor gūbernātor măgīſter præfĕctus: nāvālis cūrſus ărbĭter.
navarchus, *adject: Zeglarſki.*
nauci, *Przegrodá, Łupiny 2 Fraſzká, Skorká.*
nauclēriăcus, *Zeglarſki, Szyperſki.*
nauclērius, *Szyperſki.* nauclērus, *gr. Szyper.*
naucum, naucus Łupiná, Łupiny 2. Fraſzká.
nāvè, *Ochotnie.*
naufrăgium, *Náwy rozbicie, Szkodá 1. & ſub Rozbity.* Schiffbruch. *Naufragia atque imas avidi &c.* Mant. *epith:* Fūnĕſtum, ăcērbum, dāmnōſum, mīsĕrāndum, īnfaūſtum. *phr:* Trīſtis jăctūra naūfrăgii. Lăcēræ sūbmērſio nāvis īrāti tēmpĕſtas măris.
naufrăgo, naufragor, naufragium facio. *Rozbiiam náwę. Ultimus ingreſſi ter currum naufragat undis.* Alcim. *phr:* Naūfrăgĭum facĭo, pătĭor Frācta sŏlūta lăcĕrāta cōnvūlſa ēvērſa quāſsāta nāve ūndis mērgor. Frācta nāve, præcēps ĭn pōntum fĕror: mĕdiis ĭn ūndis ēxpōnor. Spūmāntĭbus æquŏris ūndis ōbrŭor. Vēntis & flūctĭbus ăgor. Pēlăgi tēmpēſtātĭbus ăgor. Vēnto jāctātur & ūnda. Naūfrăgus. Nāvis īnflīcta vādis sŏlvĭtur, īllīſa ſcŏpŭlis frāngĭtur: rĕsŏlūto rōbŏre dĕhīſcit.
naufrăgus, *Rozbity ná wodzie, Topień, Náwy rozbiiaiący.* Schiffbrüchtig *Naufragus interiit, vidi agnovique manuſque.* Ov. *phr:* Naūfrăgĭum păſſus. Frācta nāve ūndis mērſus, ūndis jăctātus prŏcēllis ăgĭtātus. Pĕlăgi tēmpēſtātĭbus, *v.* prŏcēllis ăctus. Trānquīllas ĕtĭam naūfrăgus hōrret ăquas. *v. ſupra naufragor.*
naufrăgus intereo, *Tonę.*
naufragus patrimonio, *Utrátnik*
navia æ. Koryto. navicella, Członek.
nāvĭcŭla, *Łodź.* ein Schifflein. *Pruſiaca vext munera navicula.* Hel. Cit. *ſyn:* Cȳmba, phăsēllus ſchăpha, nāvĭgĭum.
nāvĭcŭlārĭa, *Szyperſtwo, Zeglarſtwo.*
nāvicŭlarium facio, *Szypruię, Zeglarſtwem ſię báwię.*
nāvicularis, navicularius, *adject: Zeglarſki, Szyperſki.*
navicŭlator, navicularius, *ſubſt: Przewoźnik, Szyper.* die Kunſt das Schiff zu regieren.
nāvĭcŭlor, *Jádę po wodzie.*
navifragus, Náwy rozbiiaiący.
nāvĭgābĭlis, *Zeglowány, Spuſtny.* Schiffreich. *Non totus uni facile navigabilis.* Jamb.
nāvĭgārio, *Zeglowánie.* navigatus, *Spuſtny.*
naviger, *Zeglowány.* Schiffreich / das Schiff tragt. *Aquarum in ore & fronte primo naviger.* (Jamb) *phr:* Nāvĭs, *vel* cȳmbæ pătĭens.
nāvĭgiŏlum, navigium, *Łodź Náwá 1.*
navigium vectorium, *Náwá z wioſły.*
nāvĭgo, *Jádę po wodzie, żegluię* Schiffen / auff dem Waſſer fahren.
nāvis, *Náwá 1. Okręt.* ein Schiff. *Vix una ſoſpes navis ab ignibus.* Alca. Hor. *ſyn:* Nāvĭgĭum phăsēllus, rătis, cărīna cȳmba, līnter. lēmbus, bĭrēmis, clāſſis pūppis prōra, trābs căva pīnus ālnus, ăbĭes. *epith:* Flūctĭvăga, vēlĭfĕra, vēlox vŏlucris, naūfrăgia, văgăbūnda, pōntĭvăga, bēllātrix. *phr:* Pīnĕa tēcta dŏmus mōles: naūtĭca pīnus: nāvis frăgĭle līgnum Vēnto ăblāta. Crēdĭta vēntis. Pĕlăgo vŏlāns, ēxpŏſta pĕrīclis. Æquŏrĕas tēntāns hōſpĭta nāvis ăquas. Præfixo cōncĭta rōſtro. Æquŏrĕas jăctāta pĕr ūndas. *vide Navigo.*
navis actuaria, *Náwá z wioſły.*
navis caudica, trabaria, piſcaroria, *Czołn.*
navis caudicaria, trabica, *Komięgá.*
navis cubiculata, *Náwá z Pałácem.*
navis fructuaria, geraria, oneraria, *Okręt.*
navis oraria, *Bat.*
navis prætoria, *Náwá Hetmáńſka, Amirał.*
navis roſtrata, ærata, *Náwá noſata.* navis tecta *Korab.* navis vectoria, navis virilis, *Łodź.*
navita P. Zeglarz.
nāvĭtas, *Pilność, Rzeſkość.*
navĭter, *Rzeſko, Práwie.* embſiglich.-- *Quoniam nec plenum naviter exſtat.* Lucr. *ſyn:* Sŏlērter, fōrtĭter, ſtrēnue.
nāvium patiens, *Spuſtny.*
naula, naulium, *gr. Harfa.* naulum, *gr. Przewoz 1.*
naumăchia, *gr. Wodna bitwá.*

Naūmăchiări9, naumachœ, gr. Zołnierz wodny.
nāvo as. Spráwuię i Odpráwiam, Urobić. Fleiß anwenden. Sero navet opus Flor. syn: Lăbōro (ădjŭvo
naupēgus, gr. Naw budowniczy.
nauplius gr. Zaglik rybká. nauſcit, Puka ſię, Ziaie
nauſea, Brzydkość, Zwiiánie, Womit 1. 2. & ſub Zgágá Vnwillen zu kotzen. syn: Făſtīdium epith: ăcērba, trīſtis, mŏlēſta.
nauſeator, Bluy. nauſeatŏr ſum, Zwiia mi ſię
nauſeo, Ckliwo mi, Zwiia mi ſię, Brzydzę ſię, Womitowáć 1. 2 Niechce mi ſię nic. (towy.
nauſeŏla, Zwiiánie nauſeōſus, Brzydki, Womi-
nauſtibulum, Stánowiſko 3. Koryto.
naūta, gr. Zeglarz, Przewoźnik. Convomit hic inter nautas & prandet, & errat. Juv. syn: Nāvīta, pōrtĭtor vĕctor rēmex nāvărchus. epith: Vīgil aūdax, flūctĭvăgus, pōntĭvăgus, ăvārus. phr: Nāvĭgii rĕctor ſeu dūctor dūx mŏdĕrātor gŭbĕrnātor măgīſter præfĕctus. Nāvālis cūrſus ărbĭter. Nāvem qui tĕmpĕrat. Qui clāvum rĕgit vĕlīſque mĭnīſtrat. Jăctātus ſpūmāntĭbus æquŏris ūndis Sўdĕra dīnŭmĕrans ŏbsĕrvans. Qui æquŏrĕas mŏdĕrātur vĕla pĕr ūndas Incĕrti nŭmĕrant ſua ſydĕra naūtæ v. Navigo.
nautea, Wodá ſmrodliwa, & ſub Przeſtęp czarny.
nautĭcus, adject: gr. Zeglarſki.
nautĭcus, ſubſt: Przewoźnik, Zeglarz. Ein Schiffherr. Nauticus exoritur vario certamine clamor. Virg. syn: mărīnus.
nautĭlus, gr. Zaglik rybká.
nāvus, Ochotny, Rzeſki, Pilny 1. Embſig. syn: Gnāvus, ſtrēnuus, sōlers, īndūſtrĭus, dīlĭgens ſtŭdĭoſus, īmpĭger.
Nē, Adverbium prohibens. Nie 2. Ne fugite hoſpitium, neve ignorate Latinos. Vir. syn: Quōmĭnus, ut nōn, ut nē.
ne, affirmans idem næ.
nĕ, Conjunctio, Aby nie 1. Ani 1. Niech 2.
nĕ Enclitica interrogans, Jeżli, Ze, Iż. Juſtitiane prius mirer belline laborum. Virg.
ne pro non, Nie 1. & ſub Umarły.
ne pro nonne, Iza? ne ūnus, Ni człowiek.
nĕbrĭdes, ha, gr. Jelenie ſkory. Varioque aſperſæ nebrides auro. Stat.
nĕbrītes, a. m. è Græco ibidem.
nĕbrŏphōnus, gr. Pies łowczy. Nebrophonusq; valens, & Trax cum Lalape Theron. Ovid.
nĕbŭla, Mgłá, Kurzáwá ſucha, Fraſzká. Nebel. Et multo nebulæ circum Dea fundit amictus V.
nebula linea, Szátá cienka. (v. Nubes.
nĕbŭlo, Szalbierz. Bałámut, Wierutny łotr, Niecnotliwy. Ein Lotter-Bub. Sponſi Penelopes nebulones alcinoiq; H. syn: Tenebrio nūgātor,
nebuloſitas, Kurzawá. (nēquam.
nĕbŭlōſus, Mgliſty, Chmurny, Subtelny. Nebelächtig. Non ut hybernos nebuloſus imbres. (Saph.) Nūbĭlus, nīmbōſus, tĕnĕbrōſus, ŏbſcūrus, ŏpācus. v. Nubilus.
Nĕc, Ani, Ni to, Ni owo. Tros ait Ænea, ceſſas nec enim ante dehiſcent. Virg. syn: nĕque.
nec pro non, Nie 1.
nec nimiò plus, Nie bárdzo.
nec non l. nec uſquam alicubi, Nigdzie 1.
necalia Meurſ. idem Nequalia.
necator, Zábiiak nec dum, Jeſzcze nie.
nĕceſsāria, orum, Potrzeby. (Dowodnie
neceſſariò, Poniewolnie, Potrzebnie, Koniecznie,
nĕceſsārius, adject: Potrzebny, Poniewolny, Powinowáty, Gwałtowny. Nothwendig Tum ſe neceſſariò adaperiunt, & timent. (Jamb.) syn: ĭnĕvītābĭlis, ĭnēluctābĭlis.
neceſſarius, ſubſt: Przyiaciel 2.
neceſſe eſt, Potrzebá ieſt, Muſi być.
neceſſe habeo, Potrzebuię.
nĕceſsĭtas, nĕceſsĭtudo, Potrzebá 2. 3. 4. Przymuſzenie. Niedoſtátek, Przyiacielſtwo, Powinowáctwo, & ſub Muſzę. Noth. ſummis verticibus dira neceſſitas. (Chor.) syn: Fātum, sors, vīs. epith: Sæva, ăcērba, īnĭmīca, ūrgens, īnſŭpĕrābĭlis. phr: Vīs nĕſcia vĭnci, ărtis măgīſtra nĕcĕsſĭtas. Nūllis ăſtrĭcta legibus. Lăbor ŏmnia vĭncit īmprŏbus, & dūris ūrgens in rebus ĕgeſtas,
nĕceſsĭtates, ſub Pobor. (
neceſſitudines, Powinowáctwo 4,
neceſſum, Potrzebá 3.
nec hilum, Nic 1. nec ne, Czy nie.
nec-mancipi, ſub Oddaleniu podległe.
nĕco, as. Zábiiam, Umarzam, Suſzę, Trácę Tödten/

ten, umbbringen. *Complexu in misero, longa sic morte necabat.* Virg. *syn:* ōccīdo cædo. *vide Occido à Cado.*

Nĕ:tŏnāntia, *gr. Wróżká 2.*

nectár, *aris n gr. Słodkość, Słodycz, Wino słodkie, Miod práśny.* eine gattung Meth auß Most und Honig gemacht. *Quinta parte sui nectaris imbuit.* Chor. *epith:* Cælēste, sācrum, nōbīle, svāve, dīvinum, ŏdōrātum *phr:* Nēctārĕus liquor: nĕctāris pōcŭla: nĕctārĕī haustus, īmmōrtāle mĕrum, cælēstĭa pōcŭla.

nectāreus, *Słodki.* Süß *Attica nectareum turbatis mella phalernum.* M. *syn* Dūlcis, svāvis.

nectārītes, *æ m. gr. Omanek, Wino robione, & sub* **nectārium,** *gr. Oman.* (*Słodycz.*

nectitur, *Wiąże się 3. Powikłáło się.*

necto, *is. Wiążę, Zwięzuię Złączam, Węzłem záwięzuię, Dzierzę sieć, Wiię wieńce.* Knüpffen binden - *Quo vincula nectitis? inquit.* V. *syn* Līgo, vīncio, strīngo, nō‿o, cōnnēcto, cōllīgo, jūngo, cōnjūngo, cōnstrīngo.

nĕcŭbi *Nigdzie 1. & By gdzie nie sub By nie.* Producit e *Jo Ursin.* Lucan. *& Verrepæ Necubi suppressus pereat gener &c.* Luc.

nĕcunde *By z kąd nie sub By nie Jo Vrsin.* e longa

nĕcydălus, *gr. sub Jedwábnicá robaczek.*

necyia, *Cicer. mortuorum festa, aut fabula.*

nĕdum, *Nie tylko, Nierzkąc.*

nĕfandum, *Niegodna rzecz, Niespráwiedliwość.*

nĕfandus, *Miánowánia niegodny, Niespráwiedliwy* schändlich. - *Vos aræ, ensesque nefandi.* Virg. *syn.* Nĕfārius, īnfāndus, scĕlĕstus, scĕlĕrātus; tēter *v. Malus.*

nefantia, ium, Niegodna rzecz.

nefans, Okrutny. Niecnotliwy.

nefariè, *Niecnotliwie.* **nefarium,** *Niecnotá.*

nĕfārius, *Bezecny, Niecnotliwy.*

nĕfas, *Niesłuszna. Niegodna rzecz, Złość, Grzech wielki, Niecnotá.* Unerhörte Schand/ oder Laster. *Credebant hoc grande nefas, & morte piandum* Juv. *syn.* Scĕlus, crīmen, flāgĭtĭum nefas est, *Niegodzi się.* (*v. Crimen*

nefastus dies, *Niesądowy, Nieszczęśliwy Bezecny 2.* verschlossene Rechts tage.

nefrendis, nefrendus, *hic, Osysek.*

nĕfrens, *hic, ibidem & Niemowlątko.*

nefrundines hi, Nerká. nefunera, non funera sub

nĕgans *Niepozwalaiący* (*Umarły.*

negantia *æ, Niepozwalánie.*

negatio, *idem. & Zápieránie się, Odmowá.*

nĕgatīvus, negatorius, *Niepozwalaiący.*

negatus, *Niedozwolony.*

negibundus, Niepozwalaiący.

negino as. Odmawiam 2.

nĕgīto *as, Zápieram się, Mowię że nie.*

neglectio, neglectus *us. Zániedbánie. syn:* Cōntēmptus. (tēmptus, sprētus.

neglectus, *ti. Zániedbáły. syn.* Dēspēctus cōn-

nēglīgens, *Niedbáły.* Liderlich. *Per quem non licet esse negligentem.* (Phal.) *syn.* Vēcors, iners, īgnāvus, piger.

negligenter, *Niedbále.* Liderlich.

negligentia, *Niedbálstwo. syn.* incūria, īgnāvia inērtia, dēsĭdia, pĭgrĭtĭes.

negligo, *Zániedbawam, Gárdzę.* Verachten. *Negligit aut horret Vulteium, &c.* Hor. *syn.* Nōn cūro, dēsĕro prætērmītto ōmītto, āspernor, spērno, tēmno, cōntēmno, dēspĭcio.

nĕgo *as. Odmawiam czego, Mowię że nie Zápieram się, Nieprzyzwalam, Nieprzyznawam się, Niechcę 1. 3 5. Nieprzypuszczam, & sub Nie 1.* Läugnen/abschlagen. *Ipse fatebatur, sed reddere posse negabat.* Virg. *syn.* Dēnĕgo, pērnĕgo, ābnĕgo, īnfĭcĭor, rĕpūgno ābnuō rĕcūso, rĕnŭo.

nego, is, ire, priscè. unde Negibundus suprà Meurs.

nĕgōtialis, *Spráwny.*

negotiatio, *Kupczenie.*

negotiātor, *Kupiec* ein Schaffner. *Vir fraudator & est negotiator.* Phal. *v. Mercator.*

nĕgōtĭātōrius, *Kupiecki.*

nĕgotiŏlum, *Sprawká.*

nĕgōtĭōsĭtas, *Spráwność.* (werb treiben

nĕgōtior, *Kupczę* Kauffmannschafft oder Ge-

negotiōsus, *Robotny, Zábáwiony, Trudny. Negotiosis rebus urbis harenti.* Scaz. M. *syn.* ŏ ĕrosŏ dīffĭcĭlis.

Něgo-

Negōtium, *Spráwá 1. Trudność, Urząd. 1.* Geſchäfft. --*aliena negotia curo.* Hor. *ſyn.* Rēs, ŏpus, ŏpĕra, lăbor, *vel* cūra, mūnus, prōvincia *epith.* ānxium, vigil, sōllicitum, impōrtūnum, grăve, mŏlĕstum, ăcērbum.

negotium eſt mihi, *Zábáwionym.*

negumate. Feſt. corr. negunate, vel neginate, à neguno, vel negino priſco. Odmawiam.

nejure, ne jure, Nieſłuſznie.

Nĕmĕſis, *is, eos, hæc gr. Pomſtá. Fama eſt arguti nemeſis formoſa catulli.* Mart.

nemeſtrinus, Deus nemorum Arnob.

nēmo, *Nikt, Ni człowieczká, Kto 2. Nikczemnik.* Niemand/ kein Menſch. *Nemo quater miſſos currere ſenſit equos.* Mart. *ſyn.* Nullus, nonnūllus, nūllus hŏmo.

nemo non, *Każdy.*

nĕmŏrālis, nemorenſis, *Gaiowy 2.*

nemorivagus, Leśny.

nĕmŏrōſus, *Gaiſty.* Waldächtig. -- *Apparet fluctu nemoroſa Zacynthos.* Virg. *ſyn.* Sylvōſus, ūmbrōſus, ŏpācus.

nemo unus, *Nikt.*

nempe, *Iście, Ták ieſt 1. To ieſt podobno, Bez wątpienia.* Freylich. *Nempe tuo furioſe, meo ſed non furioſus.* Hor. *ſyn.* Scīlicet, videlicet, nīmīrum, quīppe.

nemut, pro niſi etiam, nempe. Feſt. priſcum.

Nēnia, *idem* Nænia, e *quibuſdam magis placet à Græco* y *vel i. Byſciol.*

nēnu, *pro* non, *Nie 1. Nenum, lucil. corr. nenu.*

neo, *es, & is. Przędę.* Spinnen/ nähen *Stamina qua ducunt, quæq; futura neunt.* Tib. *phr.* Vērſo pōllice fūſum. Lānam fila, stāmina, vēllera cōlo, trăho cŏlo, dūco, dēdūco mōtis dĭgĭtis tōrquĕo. Pēnſa trăho, cārpo. Dĭgĭtis ŏpus sŭbīgo. Aut dūcunt lānas, aut stāmina pōllice, vērſant. Tōrtăque vērsāto dūcēntes stāmina fūſo. Eſt mĭhi quæ fūſum tōrquĕat āpta mānus. (*lectio duplici anceps.*

neocōrus, *gr. Kościelny. Quantitas ex Græca dia-*

neomēnia, *gr. Dzień 4.*

neŏphўton, *gr. Młodociány.*

neophytus, *gr. Nowochrzczony.*

neoptŏlĕmus, *gr. Zołnierz nowotny* ein newer Kriegsmann.

neōtĕrice, *gr. Nowo.*

neōtĕrĭcus *gr. Młodzieńſki, Nowak.*

Nĕpa, *æ Niedźwiadek robak, Niedźwiadek niebieſki, Rák niebieſki.* ein Scorpion.

nēpam imitor, *Wſpak. Ne parco, Nie żałuię.*

nēpenthes, *is, vel eos, n. gr. Oman*

nĕpĕta, *æ,* nĕpĭta, *Miętká wodna, ſub Lebiodká.*

nĕphălia, *orum. gr. Bieſiadá ſkromna.*

nĕphrĭtĭcus, *gr. Nerek bolenie maiący.*

nĕphrĭtis, *idis. gr.* Nerek *bolenie.*

nĕpos, *Wnuk, Utrátny.* Wilk *drzewny.* Enckel/ oder Kindskind. *Ut tuus ille nepos olim &c.* Perſ. *v. Filius.* (*ſtrzonek.*

nepos ex Fratre, *Synowiec.* nepos ſororis, *Sio-*

nepos veneris, nepotulus, venereus, *Bękart.*

nĕpŏtīnus, *nepotalis, Zbyteczny.* Vergendung.

nepotātus, *us. Rozrzutność.*

nepōtes, *hi Potomni ludzie.* die Nachkommende. *Tarde venit ſeris factura nepotibus umbram,* Vir. *ſyn.* Mĭnōres, pōstĕri, nati, pōstĕrĭtas. *epith.* Sēri, vēntūri, tārdi. *phr.* Pōstĕra ætas Fūtūra prŏpāgo. *v. Poſteri.*

nĕpōtor, *aris. Rozgardyas ſtroię.*

nĕpōtŭlus, *Wnuk.* neptis, *is. f. Wnuczká.*

neptis ex ſorore, *Sieſtrzenicá.*

nepus Feſt. corrigi Scalig. Nepurus i. non purus.

nēqua, ne qua, *ſub By nie.*

nēquālia, *ium. Fraſzká, Szkodá.*

nequam, *adject. Zły, Złośliwy.* ein Bub/ oder Schalck. *Arma viri nequam & ceſſator Davus, & ipſe.* H. *ſyn.* Imprŏbus, ſcelēſtus. *v. Sceleratus.*

nēquam, *ſubſt.* Nierząd *3.*

nequando, ne quando, *ſub By nie.*

nēquāquam, *Nie 1.* N*equaquam ſatis in re una &c.* Hor. *ſyn.* Haud quāquam, nōn.

nĕque, *Ani.* neque haud, *Nie 1. Quid facerem? neque ſervitio me exire licebat.* Virg.

neque hilum, *Nic 2.*

neque nihil, neque omnia, *Nienaygorzey.*

nĕqueo, *Niemogę 2.* ich kan nicht *Hæc tibi non tribuo munera, cum nequeo.* Mar. *ſyn* Nōn quĕo

non

nōn pōſſum, nōn văleo, nōn ēvăleo. *phr.* Haud ſum pŏtens. Mihi nōn licet, nōn datur, īmpar ſum, mĭhi nūlla pŏteſtas. Haud mĭhi sūfficiūnt vīres.
nĕque dum, *Jeszcze nie.*
nēquĭcquam, *Dármo, Bez karánia, nie 1.* Vergebens *ſyn:* Frūſtrā, īncāſſum. (ge.
nequinont vel nequinunt à nequino priſco. Nie mo-
nēquis, ne quis, *ſub By nie. Utere, nequis cat liber amore dies.* Ovid.
nēquĭſsĭmè, *Naygorzey, Nieenotliwie.*
nequiſſimus, *Naygorſzy, Niecnotliwy.*
nēquĭter, *Niecnotliwie, Zle, Sromotnie, Sprośnie, Sztucznie.*
nēquĭtia, nequities, *Złość, Niecnotá, Pſotá, Rozrzutność, Nierząd, Spráwá.* Schalckheit/ Buberey. *Illum aut nequities aut, &c.* Hor *ſyn:* īmprŏbĭtas.
nequitum, nequitur, Nie mogę.
Nēĭtes, *æ m gr. Zaglik rybá.*
nērium, *gr Płochowiec. nervalis, Babká ziele.*
nervia, æ. nervium, Stroná do lutni.
nerviceus, B. Zylisty. ſub Zyłowáty.
nervinus, Zylisty 1. ut in Terginus.
nervinus funis. Stroná 3. (Kurcz
nervorum conductio, convulſio, diſtenſio,
nervorum reſolutio, ſideratio, *Páráliż.*
nervosè, *Zyłowáto, Mocno. Węzłowáto.*
nervōsĭtas, *Zyłowátość, Tęgość.*
nervōſus, *Zyłowáty, Węzłowáty 2. Tęgi 2.*
nervŭlus, *Zyłká. Uſilność.*
nervus, *Zyłá ſucha, Zyłá w liściu, Członek, Moc, Cięciwá 1 2. Więzy, Stroná 3. Uſilność.* Spannader *Et decedet odor nervis inimicus, at illa* Hor. *epith:* Vālĭdus. pŏtens, rōbūſtus, ālăcer, tūrgens. *phr:* Nērvōrum vis, rōbur, nēxus, lĭgāmen, cōmmīſsūra. Rūpti vūlnĕre nērvi dēfĭcĭunt, mōrūmq; nēgant vīresq; ālăcres nērvos īntēndĕre, *vel* cōntēndĕre. Tōtis cōntēndĕre nervis *v Robur.*
nervus brachialis, *Pęto.* nervus major, *Zyłá.*
Neſapus, Głupi.
nēſcio, *Nie wiem, Nie znam, Nieumiem* Nicht wiſſen. *Neſcio quis teneros oculos mihi faſcinat agnos.* Virg. *ſyn:* īgnōro, ſum nēſcĭus, īnſcĭus, rŭdis, mē fūgit, lătet, prætĕrit.
nēſcius, *Niewiedzący, Nieświádom, Niebiegły, Nieznaiomy, & ſub niewiem 1.* Vnwiſſend.
neſi pro ſine. priſce. Feſt.
neſsŏtrŏphium, *gr. Rácznik.*
Nete, *i. ultima, & infima horda. Vitruv Sophoci.*
nētus, *Przędziony.*
Neu, neve, *Aby nie. Neve tibi ad ſolem vergant vineta cadentem.* V. *ſyn:* Meu, aūt ne *vel* ne.
nevolo, Niechcę.
neuras, *adis f. gr. Zyleniec ziele.*
neurĭus, *gr Zylną ch robę cierpiący.*
neuris, *idis. f. g Szaley wielki.*
neurŏbătæ, neurŏbăt *s æ m gr Powrozo biegun.*
neuroides, *is, u gr. Limonia ziele.*
neuroſpaſta, *æ. m gr. Łą karz.*
neuroſpaſta, *orum gr. Sámotruſzenie rzeczy, Łągláſkie.*
nauroſpaſtos, *gr Roża polna* (tłi kuglarſkie.
neuter, *Ani ten, Ani ow.* weder der noch dieſer
neutĭquam, *Nie 1.* neūtrālis, *ſub Oboſtronny.*
neutraliter i neutro genere. Cariſi. (tám.
neutrò, *Ani tám, áni ſam.* neutrōbi, *Ni ſam, ni*
neutrum genus, *ſub Płeć 1.*
Nex, nexis, neci &c. *f Zaboy, Gárło 2.* Todt/ Mordſchlag *Quam necis artifices arte perire ſua.* O *ſyn:* Mōrs, cæd s lēthum, *v. Mors*
nexĭlis, *Plecieniu ſłużący, Pleciony, Dziany* das gebunden mag werden *Nexilis ante fuit &c.* L *ſyn:* nēxus, īnnēxus.
nexio, *Wiązánie.*
nexo *is*, nexo *as*, nexŏr *aris. Wiążę 1. Wiklę.*
nexu, *Urzędownie.*
nexu me obligo, *Wáruię.*
nexum, *xi, Kupowánie wárowne*
nexum ineo, *Dług więzieniem odſiadam.*
nexus, *adject: Pleciony.* Verhafft/ verknüpft. *ſyn:* īnnēxus. cōnnēxus, nōdātus, ligātus, vīnctus rēvīnctus.
nexus *xi. ſubſt: Dłużnik 3.*
nexus, *us, Węzeł Związek, Záwiązánie, Więzy Więznienie, Przedánie wárowne. Długu wypłacánie więzieniem, Kupowánie wárowne.*

Nī, *pro* Nisi, *Jeżli nie.* Wenn nicht. *Ni teneant cursus &c.* Virg. *syn:* Nĭsi, sī nōn.

ni, *pro* ne, *prohibente apud Plaut.*

Nīcĕrōtianum, *unguentum nobile. Mart. ab auctore dictum.* (*upominek.*

nīcētērĭum, *gr.* *Podárek zwyciężny, Zwycięſki*

nīco, *is, Kiwam ręką.* nīctācŭlus, *Skolący.*

nictans, *Migaiący się, Mrużek.*

nictātio, *Mrugánie, Mgnienie oká, Skolenie.*

nicto, *as, Mrugam 1. 2. Miga się co, Drgam, Trzepiecę się.* nicto, *is. Skolę, Skowyczę.*

nictor, *aris, Drgam, Mrugam 1 2. Miga się, Silę się*

nictus, *us, Mgnienie oká 1. Mrugánie.*

nidamentum, nidificium *Gniazdo.*

nīdi, *Przegrodki.* nīddifi[illegible]ātio, *Gnieżdzenie.*

nidificium formicarum, Mrowiſko.

nīdĭfico, *Gnieżdzę się.* Nisten. *Sic vos non vobis nidificatis aves.* Vir. *syn:* Nīdŭlor. *phr:* Nīdum ædĭfico locō strŭo cōnstrŭo stĕrno, mūnĭo, āpto cōncīnno. Pārva cubīlĭa rāmo tīgnis ārbŏre, sūspéndo. Lŭtĕum ŏpus, lŭtĕam căsam cēlsa sub trăbe figo, lŏco, ĭn rāmo, cēlsa ārbŏre, ālto căcūmĭne, tēcta păro.

nīdor, *Swąd, Smrod.* Geschmack eines gebrändten oder gebratenen dings. *Nidoremq; ambusta dedit: super &c.* Virg. *epith:* Fætĭdus fragrāns, fūm[illegible]ĭficans, jūcundus *phr:* Īlli īngens bārba rĕlūxit, nīdōrēmque āmbū[illegible]dĕ

nīdŭlor, *Gnieżdzę się. Siedzę na iáycách.* (dit.

nīdŭlus, *Gniazdo, sub Gniazdko 1.* Nestlein.

nīdus, *Gniazdo 1, 2. Dom Krużyk* ein Nest. *Ore ferunt dulcem nidis immitibus escam.* Vir. *epith:* Lŭtĕus, cōncăvus, lĕvis, ărdŭus, gārrŭlus, ēxcēlsus, tēxtĭlis. *phr:* ăvĭum cŭbīlĭa, cūnæ, hōspĭtia tēcta dŏmus lăres pĕnātes, *casæ.* Lŭtĕum ŏpus. Rāmōsa hōspĭtĭa. Frōndĭfĕris sūspēnsa cubīlĭa rāmis. Nīdus pēndŭlus ālta ārbŏre. *v.* (*Nidifico*

nigella Czarnuchá.

nigellus, *Czarny, Czarnáwy.*

nĭger, *Czarny, Zły.* Schwartz. *Turbidus imber qua densą; nigerrimus Austris.* Virg. *syn:* Nĭgrans, nĭgrēscens, āter; fūscus fūrvus pūllus ōbscūrus, cālīgĭnōsus, pĭcĕus. *phr.* Fūlīgĭne cālīgĭne, fūrrūgĭne tīnctus, ĭnfēstus, ātro cŏlōre ĭmbutus, ās[illegible]ĭdua pŏstes fūlīgĭne nīgri. Nĭgranti pĭcĕa, trăbĭbusque ōbscūrus ăcērvis. *v. Nubilus.*

niger fuligine, *Okopciały.*

nigina, sub Trzyliſtnik ziele.

negor oris, Snieg. nigrans, *Czarny.*

nĭgrēdo, *nigritas*, nigrĭtia, nigritūdo, nigror *groris, Czarność.* Schwartze. *syn:* nigrities, ātror. *epith:* Pĭcĕa, ōbscūra, tĕnĕbrōsa, ŏpāca *phr:* Cŏlor nĭger, āter.

nigresco, nigrefio, *Czernieię.* Schwartz werden. *Nunc sibi mutatas liceat nigrescere vestes* Cl. *syn:* Nigrĕo, nigrĕtio. *phr:* Nigrōrem trăho, cōntrăho, cōllĭgo cōncĭpĭo nigrēdĭne nigrōre nigro cŏlōre ātro cŏlōre ĭnficĭor, tīngor. Tĕnebris nigrēscunt omnĭa cĭrcum.

nigrĕfacio, *Czerni.*, e *anceps, sæpius breve.*

nĭgreo *es*, nĭgrico, *nigro as Czernię się.* Schwartz machen *Credunt te vidisse Jovem tum sæpè nigrantem.* V. *syn:* Dēnigro, nigrĕfăcĭo fūsco, īnfūsco. *phr:* Nigritie, nigrōre, ātro, cŏlōre īnficĭo, tīngo, ĭmbŭo, īllĭno.

Nĭhil, *Nomen vel adverb. Nic 1. 2.*

nihil, *pro* non, *Nie 1.*

nĭhĭl, *indeclinab. Nikczemnik, Podły. De nihilo nihil, in nihilum nil posse reverti* Pers.

nihil facio, nihili pēndo, *Gardzę.*

nihilo-minus, nihilo secius. *Iednák rownie iák.*

nihilo melius, nihilo plus. *Iednáko nie 1.*

nĭhĭlum, *Nic 1.* Nichts. *Stultitiane erret, nihilum distabit ab ira.* Hor.

nīl, *Nic. item idem est.* nihil, *Te sine nil altum mens inchoat &c* V. *syn:* Nĭhĭl, nōn ălĭquid.

nil, *pro* non, *Nie 1.* nīlum, *Nic 1.*

nīlion, *gr. sub Topázyn.* (*dziona.*

nīlus, *appell: Rurmusowy row, Wodá przywie-*

Nĭmbrātus, *sub Bramká 2.*

nimbōsus *Dżdżáwy* vngewitterlich. *Cum subito assurgens fluctu nimbosq orion.* V *syn:* Ĭmbrĭfer, plŭvĭōsus plŭvius, plŭvĭālis, nūbĭfer.

nimbus, *Deszcz 3. Wielkość liczby, Fláſzká, Bánieczká, Promienie koło obrázow, Brambá niewieścia.* ein Platzregen. *Ipse pater media nimborum in parte corusca.* Virg. *epith:* Nigrāns, æthĕrĕus, rĭgāns, Aūstrālis, pĭcĕus, hybĕrnus hōrrĭsŏnus, glăcĭālis, ālgēns. *syn* ĭmber plŭvia prŏcēlla. *phr:* Tōto sŏnŭērunt æthĕre nīmbi.

bi. Heu quænam sūbitis hōrrēscit tūrbĭda nīmbis tēmpēstas? His ĕgo nigrāntem cōmmīsta grāndīne nīmbum. Dēsūper īnfūndam & tŏnītru cælum ōmne cĭēbo. *v. Imber & Pluvia.*
Nimbus arenæ, *Kurzáwá.*
nimie, nimiopere, nimio plus, *Zbytnie.*
nīmiĕtas, nimium, *Zbytek.*
nimiò, multò, *Dáleko więcey.*
nīmīrum, *Bez wątpienia, to iest* Ohne zweiffel/ gewißlich. *Cui placet alterius sua nimirum est odio sors.* Hor. *syn:* Nempe, scīlīcet quīppe, vĭdelĭcet.
nĭmis, *Zbytnie, Názbyt, Bárdzo.* Zu viel. *Sunt quibus in Satyra videar nimis acer & ultra.* H. *syn:* Nĭmĭum, īmmŏdĕ.āte, īmmodice: ĕxtra, præter sŭpra mŏdum, nĭmĭo plus, plūs æquo, jūsto.
nimium *adverb:* nimium multum, nimium nimiumq; *Zbytnie Názbyt, Dziw iáki*
nimium quantum, *Zbytnie.*
nĭmius, *Zbytni, Zbyteczny. Seianum, nam qui nimios optabat honores.* Juv. *syn:* Īmmŏdĕrātꝰ, īmmŏdĭcus, mŏdum excēdens: nĭmis māgnus æquo, jūsto, mājor.
Nĭngo, ningit, *Snieg pada, & sub Rzucam 1.* Schneyen. *syn:* Nives, *vel* nĭvĭbus, plŭit. *vide* Nix.
ningue, pro nive ninguis, pro nivis, sub Snieg.
ninguidus, Snieżny. ningulus, Nikt.
ninguo is, Snieg pada.
niptron, *gr. Wodá, Nis, priscè pro nobis, Fest.*
nĭsi, *Chybá 1. 2. Tylko iedno, Jeżli się nie mylę* Wenn nicht. *Et nisi me quacunq; novas incidere lites.* Virg. *syn:* Nī, sī, nōn.
nīsus, *si, Orzeł morski, & Krogulec.*
nīsus, *us. Silenie się, Usilność, Opierânie się. Stat gravis Mentellus, nisuq; immotus eodem.* Virg. *syn:* Cōntēntio, cōnātus, lăbor. *v. Conatus.*
Nĭtēdŭla, *Złotnik robaczek, Myszká 1.*
nĭtēla, *Łsknienie się, Złotnik robaczek, Myszká 1.*
nĭtēlīna salix, *an Złotowierzb.* (*Piasek ostry.*
nĭtēlla, *Piasek ostry.* nitella aurea, *Piasek złoty.*
nĭteo, nitesco, *Łsknę się, Jáśnieię.* Gleyssen. *Et nitet inducto candida barba gelu.* Virg. in Op. *syn:* Splēndeo, splēndēsco, fūlgĕo, mĭco răpio. *v. Splendeo.*
nitidè, *Swietnie.* nitiditas, *Piękność.*
nitĭdiuscŭlè, *Pięknie, Hoynie.*
nĭtĭdo, *as. Poleruię, Lsknąco czynię.*
nĭtĭdus, *Jásny, Gláncowny, Lsknący się, Piękny.* Gleyssig - - *aris nitidissimus auro* Ovid. *syn:* Nĭtens, splēndĭdus, fūlgens, mĭcans, rădĭans, *vel* cūltus, ĕxcūltus, pūlcher, fōrmōsus. *v. Splendidus.*
nītor, *eris, Silę się, Usiluię, Pnę się 2. Wspieram się 3. Podpieram się, Polegam.* Unterstehen/ sich bearbeiten. *Nitimur in vetitum &c* O. *syn* Cōnnītor, ēnitor, cōntēndo, lăbōro, mōlĭor *vide Conor, vel* īncūmbo, īnnītor, fūlcĭor, firmor, sūstēntor.
nĭtor, *oris, Swietność, Jásność, Lsknienie się, Piękność, Piękrzenie* Glantz -- *genus herbarum, viridemq; nitorem* Luc. *syn:* Splēndor, fūlgor, lūx, lūmen, rădĭus. *v. Splendor.*
nitorem induco. *Piękrzę.*
nĭtrāria, *Saletrná szybá.*
nitrātus, *Saletrzysty.* mit Salpeter gemischt, *Nitrata viridis brassica fiat aqua.* M. *phr:* Nītro spārsus, mĭxtus.
nitrōsus, *idem &c Saletrowy.*
nĭtrum, *gr. Saletrá. adjunctoq; nitro, procedit cura salubris.* Seren.
Nĭvālis, niveus, nivosus, *Snieżny, Biały iásny.* voll Schnee. *Massilia fumos miscere nivalibꝰ undis.* Mart. *Sed jacet aggeribus niveis informis & alto* Vir. *syn:* Lāctĕus, cāndĭdus, cāndens, ālbus, cānus, ĕbūrnĕus, nĭvālis, glăcĭālis. *phr:* Nĭve frĕquens, crēber, ābūndans, ŏpērtus rēctus. *v. Albus.*
nivalis tumulus, *Zámieć.*
nivālis, *Sniegowy.*
nĭvātus, *Sniegiem ochłodzony.*
nivit à nivo, pro ningit, Snieg pada.
nix, *ivis. f. & prisce ninguis,* Lucil. *Snieg.* Schnee. *Jam satis terris nivis atq;* Saph: Hor. *epith:* ālba, cădens, hȳbērna, hȳĕmālis, ālgĭda, lĭquēscens, lābens, dēcĭdŭă. *phr:* Nĭxis

nivĕus hūmor Gĕlĭdus hūmor, liquŏr. Nĭvĭi flŏcci. Nix æmŭla lānæ. Cælo dĕlāpsa, in-cāmpos dēscēndens. Tēcta dŏmos, āgros ālbo vēllĕre tĕgens, ŏpĕrĭens vĕstĭens, ĭndūens. Montĭbus ĕx āltis rēsŏlūta flūit: ĭrrĕsŏlūta rĭget Nĭvĭbus aūcta tŭmĕfācta tūrgĕntia flūmĭnat Nŏva pĕr gĕlĭdas ūsta si hĕrba nĭves. Tectaq; brumali sub nive terra latet.

nixor, *aris, Silę się, Wspieram się 3.*

nixūrio, *is, Silę się, Krzepię się.*

nixus, *us, Silenie się 1 Usilność.*

nixus, *xi, Klęczeń.* nixus, genu *Klęczący.*

nizovius, vel ni ov us sub Niż 1.

No, *as, Pływam 1. 2. Płynę 2.* Schwimmen. Năto, Innăto. *v. Nato.*

Nōbĭlis, *adject: Zacny, Szlachetny, Sławny 1.2 Znáczny, Wyborny.*

nōbĭlis,, *subst: Szlachcic, Ziemiánin.* Ein Edelmann. *Nobilis est Canace fratris amore sui.* O. *syn:* Illūstris, insignis, clārus ĕxĭmĭus ēgrĕgius, inclўtus, gĕnĕrōsus. *phr:* Nōbĭli, illūstri gĕnĕrōso sānguĭne, vel clāris pārĕntĭbus ŏrtus, nātus, creātus sātus prōgĕnĭtus. Præclāra stĭrpe creātus. Nōbĭlitate pŏtens. Nōbĭli sānguĭne, āb āntĭqua nōbĭlĭtāte prīncĭpĭum trăhens: gĕnus dūcens, dēdūcens, trahens rĕpĕtens āvis ātāvīsque pŏtens, āvītis stĕmmătĭbus clarus Tĭtūlis nōbĭlĭtātus āvōrum.

nobilissimi, *Pánowie przedni.*

nōbĭlĭtas, *Zacność. Szláchectwo, & Collectivum, Szláchtá.* Adel. *Nobilitas eadem pro nobilitate fuisse.* O. *epith:* īngĕnŭa, āntĭqua, cĕlĕbris, īllūstris, pătĕrna, ĕxĭmĭa. *phr:* Gĕnĕris *vel* nōmĭnis clārĭtas āntīquĭtas, vĕtūstas, splēndor ām plĭtūdo, fāma, glōria. Clāri nātāles īllūstris ŏrīgo. Nōbĭle stĕmma. Nōn ŏbscūra dŏmus. Genus ālto à sānguĭne Rēgum, āvĭti sānguĭnis īngens nōbĭlĭtas.

nōbĭlĭtātus, *Sławny, Szlachcic uczyniony.*

nōbĭlĭter, *Szláchetnie, Zacnie, Wybornie.*

nōbĭlĭto, *Szláchcicem czynię, Sławię. & tr. sub Psuię kogo.* Namhafftig machen. *Pocula Mentorea nobilitata manu.* M. *syn:* īllūstro, ōrno dĕcoro īnsīgnĭo cĕlĕbro. *phr:* Nōbĭlĭtāte, nōbĭlibus tĭtŭlis dōno īllūstro dĕcŏro. Cĕris cĕlĕbrĭbus, īllūstro, īnscrībo. Nōbĭlĭum īnsīgnio grādu. *v. Nobilis.*

Nocens *Szkodliwy, Obwiniony.* Schädlich. *syn:* Nŏcīvus nōxĭus, īnfēstus īncōmmŏdus, nocenter, *Szkodliwie.* (Inimicy.

nŏceo, *es. Szkodzę.* Schädigen. *Nequid Libyæ tibi regna nocerent.* V *syn.* ŏ: sum ŏbsto īncōmmŏdo. *phr:* Dāmnosum dāmnum dĕtrĭmĕntum jāctūram, ĕxĭtĭum āffĕro, īmpŏrto. Dāmno āffīgĕre. Sŏlet ēsse grāvis cāntāntĭbus ūmbra. Līngua fŭit dāmno.

nŏcīvus, *Szkodliwy vide Nocens.*

noctambolus, Pomocnik, Lunátyk.

nŏcte, *W nocy.*

nocte multa, provecta, *Dobrze w noc.*

noctes & dies, *Ustáwicznie.*

noctescit, *Mierzcha się, Chmurzy się.* Es wird dunckel, es nachtet *phr* & sōl crēscēntes dĕcēndens dŭplĭcat ūmbras. Vĕsper ŭbi è pāstu vĭtŭlos ad tēcta rĕdūcit, ŏbscūrant, īndūcunt nŏctūrna crĕpūscŭla nŏctem. Sōl rŭit īntĕrĕa & mōntes ūmbrāntur ŏpāci Mājōresq; cădunt āltis dĕ mōntĭbus ūmbræ. Aūt nŏctem dūcĕntĭbus āstris. *v. Vesper, & Hesperus.*

Nocticolor, Czarny.

nocticulus, *Varr. Corr.* noctulugus.

noctifer, Gwiazdá wieczorna Das die nacht bringt *Nimirū Eoos ostēdit noct fer ignes* Cat

noctĭlūca, *Księżyc planeta, Gwiazdá wieczorna, Lámpá, Swiecá, Złotnik robaczek.*

noctipuga, Lucil. Veneris epithetum ab effectu. Sipont. corripit u *Renatus, nempe à pupugi.*

nōctis meridies, *Pułnoc.*

noctisurgium, B. sub Nocne wstawánie.

noctĭvăgus, *Nocny, Ponocny.* Nachtschwermer. *Noctovagaq; faces flammaque &c.* Luc.

noctivida ales. Sowá 1.

noctividus, Ostrowidz 2.

noctium occursaculum, *Nocnicá.*

noctu, hac nocte, multa noctu, *W nocy.* Zu Nachts-Zeyten. *v. Nox.*

noctu & diu, *Ustáwicznie.*

[noctua], *Sowá 1.* Nacht-Eule. -- *Seros exercet noctua cantus.* Virg *syn.* ŭlŭla. būbo. *epith:* Nŏctūrna, nŏctĭvĭgil, fātālis, fū. ĕsta, Pāllădĭa. *phr.* Pallădis Pāllădĭa vŏlūcris. Nŏctis, nŏctĭvăga āvis, āles. Sīne līte lŏquax

Fūnēstis gĕmens tēctis. Prænūncia fati noctūa. Cārmen noctūa trīste cănit v. Bubi.
Noctūābundus, *Wnocy*. noctūrnus, *Sowi*.
noctu locu, *Ustáwicznie*.
noctulucus, adverbii vice Ustáwicznie.
noctilucus nomen, sub Skolący.
noctulugus, apud Lucil. in hexametro versu est. Niesżczęśliwy, Strászliwy.
nocturna quies, *Nocleg*.
nocturnius, sub Wieczor 1. (*fabulosus*
nocturnus, nomen subst: apud Plautum Deus noct. s
nōctūrnus, *nomen adject.* Nocny, Połnocny, *Wieczorny 1.* Nächtlich. *Strepitus nocturnos atq; diurnos.* Hor.
noct v gila, a, Veneris epitheton apud Plaut ab ef
nocuus, Cicero cor Noxius. (*fectu*
Nōdātio, *Sękowátość.* nodatus, *Sękowáty*.
nodi articuloru m, *Stáwowych kości końce.*
nodi vestium, *Pętlice*
nōdia, *a Gárbárskie ziele sub Gárbárskie drzewko*
nōdo, *as, Wiąże 1. Węzłem záwiązuię &c sub Obiesić* Knüpffen. *Cui pharetra ex auro, crines nodantur ad aurum* Virg. *syn:* īnnōdo cōnnōdo, nēcto, nēxo, līgo, vīncio, rĕvīncio. *phr* īn nōdos īnflēcto, līgo, cōllīgo. Nōdos nēxo, īmpēdio, īntrīco, cōnsēro. Nōdis īmplīco. *v. Ligo, Vincio.*
nodosè, *Węzłowáto.*
nōdōsus *Węzłowáty, Sękowáty.* Voll Knopffen. *Nodosa corpus nolis prohibere chiragra* Hor.
nōdulus, *Węzełek, Guzik, Pętlica, Kolánko.*
nōdus, *Węzeł, Guz 1 Związek. Kłąb 3. Kolanko staw 2. Przeguby 2. Trudność, Sęk.* ein Knopff. *Necte tribus nodis ternos Amarille colores.* Virg. *syn:* Vīncūlum, nēxus, ligāmen vinclum. *epith.* Strīctus, vālīdus, tōrtus, cōntēxtus, tōrtīlis, īrrĕsōlūbīlis, ærātus, lātens, Mănībus nōdos dīvellĕre, *seu* sōlvĕre tēntat.
nodus articulorum, *Kłykieć.*
nōdus linguæ, *Języká przyrośnienie, Zaiąkánie*
noëgenum, Podwiká
noenia, *gr. Sentencya 1.* Na non, *Nie 1.*
nōlo, *Niechcę.* ich willnicht *Nequitiaque sua noluit esse rudis.* Prop. *v. Volo.*
noluntas, *Niechcenie.*
nŏmarcha, *æ. m. gr Stárostá.*
nŏme, *es. gr. Wrzod iádowity.*
nōmen, *Imię 1. 2. Słowo, Názwisko, Przezwisko 3. Przyczyná 1. Pokrywká 2 Sławá, Moc, Dług 1. 2. Dłużnik 1.* ein Nahm. *Mendax fama noces, alius mihi nominis index.* P. *syn:* āgnōmen, cōgnōmen, *vel* fāma hŏnor glōrīa nōbĭlĭtas. *epith:* Aūgūstum mĕmŏrābĭle nōtum īllūstre, ēggrĕgīum, ōbscūrum, dīrum. *phr* Jam cănītur tōto nōmen īn ōrbe mĕum. Nōmen āb ætērna pōstĕrītāte fĕres. Æternumq; tĕnens per sæcŭla nōmen. Nōs ăliquod nōmenq; dĕcūsque. Gĕssĭmus. Dōnec ĕram sōlpes tĭtŭli tāngēbar ămōre. *v Laus.*
nomen agelli, i. agellus sub Rzecz
nōmenclātio, *Miánowánie, Názywánie.*
nomenclātor, *Słownik, Zauszny powiadácz, Miánowniczy 2.*
nomenclatūra, *Názywánie.*
nominalia ium, Miánowny.
nominaliter, Miánowicie
nominalis, sub Słowny 3
nōmĭnātim, *Imieniem, Miánowicie.*
nominatim appello persequor, *Wymieniam,*
nomĭnātio, *Miánowánie 1 2 Názywánie, Podawánie 4 Item v. Onomatopaia.*
nōminātor, *Miánowniczy 1.*
nominativus casus, subst Słow odmiány,
nōmĭnātus, *ti. Sławny.*
nominātus, *us, m Názywánie.*
nomĭnis fui, *Práwy. nomĭnito, Názywam 2.*
nōmĭno, *Miánuię, Názywam 1 2.* Nennen. *Te loquor absentem, te vox mea nominat unam.* O. *syn:* Vŏco, āppēllo, nūncŭpo, dīco, prōfĕro. *phr:* Nōmen īmpōno, dō trĭbŭo, āddo.
nŏmŏphylax, *acis, hic gr. sub Obyczáiow poprawiácz.*
nŏmŏthĕra, *æ m gr. Práwodawcá.*
nōmus, *gr. Norá, Ustáwa.*
Non, *Nie 1.* non pro ne, *Nie 2.* non non *Nie.* Nein/ nit/ nicht. *De grege non ausim quicquam deponere tecum.* Virg. *syn:* Haud, haudquāquam nēquāquam nēquīcquam nĕc nĕque nĭhĭl, nīl mĭnīme, nūnquam, nūsquam.

Non *pro* nonne, *Izali.*
non à nulla ratione, *Nie od rzeczy.*
non aliter ac, quàm si, *Rownie ták.*
non cadit in te *Nie pátrzyć to z oczu, Nie przy-stoi*
non consto lingua, mente, ratione, *Zápámię-tywam się.*
non curantia, *Niedbálstwo.*
non erit uti, *Nie 1.* non est copia, *Niemam.*
non est tanti, *Nie stoi to zá to.*
non facit ad stomachum, *Nie ku myśli, Nie moy ski.*
non infacete, *Smiesznie.*
non inulrum auferes, *Nieprzepieczeć się to.*
non item, *Nie tákże.*
non minime, non minimum, *Nie pomálu.*
non nauci homo, *Nikczemnik.*
non nemo, *Nie ieden, Niemal wszyscy.*
non procedit hoc, *Nie waży to, sub Nie ważny*
non proscissum, *Scierniśko.*
non queo, non quitum est, *Nie mogę.*
non rite, *Nierząd.* non si, *By niewiem co.*
non sponte, *Poniewolnie, Nie kmyśli.*
non solum, *Nie tylko.* non suppetit, *Niemam.*
non temere est, *Nie dármo.* nonæ, *sub Dzień 6.*
nonas tertio, quarto &c. *sub Dniá trzeciego.*
nōnāgēnārius, *Dziewięćdziesiątlerni.*
nonagies, *Dziewięćdziesiątkroć.*
nonani milites, Tacit 1. nonæ legionis, ut Decimani
nōnāria, *sub Nierządnicá.*
nōnçola; noneola, Brodawká 4.
nonna B. sub Mniszká. nōnne? *Iza? w szak.*
nonnihil, *Nieco.* Zum theil/ etwas *Hoc quoq; nonnihil est quod propinabis in istis.* Hor.
nonnullus, *Niektory.*
nonnunquam, *Niekiedy, Podczas.* Etliche mahl zuweilen. *syn.* ăliquăndo, ĭntĕrdum.
nonnusquam, *Niekiedy.*
nonuncium, *Dziewięć części, sub Części cáłey.*
nōnus, *Dziewiąty.* Der neundte. *Post ubi nona suos Aurora ostenderit ortus.* Virg.
nonussis, *sub Siedm pieniążkow.*
nōrma, *Węgielnicá, Srzodwaga, Wizerunk, Ustáwá, Kształt, Postępek práwny* Winckelmaaß *syn:* Rēgŭla, lēx. *ep* Cērta, rēcta, jūsta, fallax.
normalis, Węgłásty 2. Prosty 2.
normaliter, Prosto 1. Normatio, *Rozmierzánie.*
normātus, *Węgłásty 2. Ustáwiony prosto.*
normo as, Ustawiam. normula, Práwidło.
Nos, *de uno, an recte? sub Wy.* (*tuię się.*
noscito, *as.* noselrabundus accedo, *Przypá-*
nosco, *Znam 1. Umiem, Poznawam, Przyimuię kogo.* kennen *v. Cognosco.* (*mieysce.*
nŏsŏcŏmīum, *gr. Szpital chorych, Choruiących*
noster, *Nász, Nászyniec, Moy to.*
noster es, *Toś chłop.*
nostra ætate, *Zá mey pámięci.*
nostra lis est, *Dobra nászá.*
nostra majestas, serenitas, *sub Wászmość.*
nostras, *Nászyniec, ziomek 1. 2.*
nostratim, Po nászemu, Po moysku.
Nŏta, *Znák 1. Pismo 1. Karb 1. Rodzay, Niestá-wá, Zelżywość* ein Zeichen *Cærulea cui terga notæ, maculosus & auro.* V. *syn:* Sīgnum īnsīgne, spĕcĭmen, ărgūmĕntum, īndĭcĭum, mŏnūmĕntum, vēstīgĭum, *vel* lābes, măcŭla dēdĕcus. *epith:* Mānĭfēsta, īncērta, ŏccūlta, *vel* tūrpis, ōbscæna, ātra, fæda. *v. Macula.*
nota genitiva, *Známię.* nota publica, *Pryskowánie.*
nota res est, *Wiádomo iest.*
nŏtæ, *Noty muzyczne, Pismo taiemne.*
notæ literarum dictiōnum, *Abrewiácya.*
notæ vocis, *Nátążánie.*
nōtābĭlis, *Znáczny, Znákomity* Mercklich.; *— Candore notabilis albo* Ovid.
notabilis in pejus, *Przygánny.*
nŏtābĭlĭter, *Znácznie, Znákomicie.*
notaculum, Znák 1. Známię 2.
notam appono, *Znáczę.*
notaria, Odniesienie spráwy.
nŏtārĭus, *Pisarz 1. 2.* ein Schreiber.
nŏtātĭo, *Postrzegánie, Przygáná, Wykład 2.*
nŏtātus, *Ostáwiony, Znákowány.*
nōtesco, *Poznawalą mię.*
nŏthia, *orum. gr. Bękarcie dobrá.*
nŏthus, *gr. Bękart, Niepráwy, Niestáwny.*
nŏtĭa, *æ. gr. Dżdżownicá 3 Piorunek.*
notifico, Oznaymuię.
nōtio, *onis. Znáczenie, Wiádomość, Poięcie, Sens, Oznaymienie, Koncept.*

Nōtĭtia, *Znaiomość, Wiádomość, Poznawánie się,* Język 3. Erkändtnüß. *Notitiam pars est in ficiata mei.* Ovid.

notities, Znaiomość. nŏtĭus. *gr. Południowy.*

nŏto, *as. Náznaczam, Znáczę 1.2. Náterminowáć Obaczam co, Upátruię, Piszę prędko, Drapię, Przyganiam, Lżę, Ostawiam co uczynię.* Zeichnen, mercken. *Quod petit & memori pectore dicta notat.* O. *syn.* cōnsērvo ādnŏto, sīgno ōbsīgno, ănĭmādvērto.

notor oris, Swiádomia. notoria, æ, Odniesienie sprá- (*wy.*

nōtōrius, *Jáwny. notula, Znák 1.*

notulæ ha, Noty muzyczne.

nōtum est mihi, *Wiem 1. Znam 1.*

nōtus, *adject: Znaiomy, Swiádomy. Dona carere dolis Danaum, sic notus Ulysses?* V. *syn:* Cōgnĭtus āgnitus pēr spēctus, nōn īgnōtus, īnsīgnis, cōnspĭcŭus, cĕlĕber, clārus, īllūstris.

nŏtus, *subst: gr. Wiatr południowy práwy, & Wiátr záchodniemu poboczny ku południowi.* Der Südwind. -- *Madidis notus evolat alis.* Ovid. *syn:* Auster. *epith:* Præcēps, răpĭdus, prŏcēllōsus, plŭvĭus, nīmbōsus, fŭgāx, strīdens, viŏlēntus. *phr.* Vīdi præcipĭti cārbăsa tēnsa nŏto. Hīnc Eurūsq; Notūsque fŭrens, crēbērque prŏcēllis afrĭcus, ārbŏrĭbusque, sătisq; nŏtus, pĕcŏrīq; sĭnīster, intĕrēa tōtis nŏtus ācer sævĭet ūndis: *v. Auster.*

nŏvācŭla, *Brzytwá 1. 2.* ein Schermesser. *Quid si me tonsor? cum stricta novacula suprà est. epith.* ăcūta, lĕvis, sæva.

nŏvāle, *n. subst: &* novalis *f. subst: Nowiná, Ugor, Odłog 2.* ein Brandacker. - *Tam culta novalia miles habebit.* Virg.

novalis ager, *Ugor, Odłog 2.*

nŏvātio, *Odnowienie, Długow odmiáná.*

nŏvātor, *Odmawiácz,* Nowak

novatus, *ti, Odnowiony.* novatus, *us. Odnowie-* (*nie.*

nŏve, *Nowo.* novella, *Młodká.*

nŏvellētum, *Winnicá młoda,* Nowiná.

novello, *as, Nowinę orzę.*

nŏvēllus, Nowiuchny, *Młodziuchny, Młody 1. 2. Młodociány.* Neulecht. *Atq; mala vites incidere falce novellas.* Virg.

nŏvem, *Dziewięć.* Neune *Jamque dies epulata novem gens omnis & aris.* Virg.

nŏvēmber, *bris, subst: in Listopad.* Wintermonat. - *Octobri Autumnus, totoq; Novembri.* Aus. *epith:* Trīstis, nīmbōsus, mădĭdus, nīmbĭfer, hūmĭdus. *phr:* Quō brūmam Căprĭcōrnus ĭnērtem, per mĭnĭmas cōgit lūces, & māxĭma nŏctis tēmpŏra. Quō lăter ādstrīcto tērra pĕrūsta gĕlu. Quō cānēnt Bŏrēālĭbus ārva prŭīnis.

november *bris, adject. Listopádowy.*

nŏvēnārĭus, *Dziewięciorny.*

novenarius numerus, *Dziewiątek.*

nŏvendĭālis, *Dziewiątodniowy.*

novendium, novem dierum spatium, Sipont.

nŏvēnni, *Dziewięć 1. 2.*

novennis, *adject: comm. Dziewięcioletni.*

nŏvērca, *Máccchá* Stieffmutter. *Et mihi namque domi pater. est injusta noverca.* Virg. *epith:* ĭnvĭda, trūx, tērrĭbĭlis, bārbăra, crūdēlis, fōrmĭdābĭlis, ĭnēxōrābĭlis. *phr:* Mĭsĕrēri, flēcti, pārcere nēscia, indŏcĭlis. Nŏvērcāles mănus, īræ. Exsătĭātq; ănĭmum crūda nŏvērca sŭum. Lūrida tērrĭbĭles mīscent ăcōnīta nŏvērcæ.

novercālis, *Mácoszynny.*

nōvi, *Wiem 1. Znam 1.* Erkennen. *Cum bene te novi, jam mihi priscus eris.* Mart. *v.* Cogno- (*sco.*

Novicius, idem Novitius.

nŏvies, *Dziewięćkroć* neunmahl. -- *Et novies Styx interfusa coërcet.* Virg.

novilunium, Księżycá now.

nŏvĭssime, *Ostátnie, Náostátek, Prożno 2.*

nŏvĭssĭmus, *Ostátni* der allerletzte/ neueste. *Incubuitq; toro dixitq; novissima verba.* Vir. *syn.* ēxtrēmus, ūltĭmus, pōstrēmus.

nŏvĭtas, Nowość. neuigkeit. *Res dura & regni novitas me talia cogunt.* Virg.

noviter, Livius corr. Naviter.

nŏvītius, *adject.* Nowy, *Nie wiádomy.* Neuling. *Jam sedet in ripa tetrumq; Novitius horret.* V. *syn.* Tȳro, rūdis, īndoctus, īgnārus, īmpĕrītus, hōspes, pĕrēgrīnus.

nŏvĭtius, *subst. Nowicyusz.* (*sub nowy.*

novo exemplo novo more, *Niezwyczaynie &*

nŏvo *as, Odnawiam, Odmieniam 1. Przerywam,*

& sub

& *sub* Nowy. Erneuetten. *Servati facimus priscosq; novamus honores.* Virg. *syn*: Innŏvo Instauro, rĕnŏvo.
nŏvus, Nowy. Neu. *Postulat esse novos ebria bruma sales.* Mart. *syn.* Rĕcens, v. inaudītus, insŏlĭtus, īnsvētus. (*młody*
nŏvus maritus, novus nuptus, *Nowożeniec, Pan*
Nŏx, *Noc 1. Nocleg, Ciemność, Zámieszánie.* Die Nacht. *Noctibus his vacui ter facimus iter.* Prop. *syn*: Tĕnebræ, cālīgo. *epith*: nigra, sŏmnĭfĕra, hŏrrĕnda, plăcĭda, lăngvĭda, hŏrrĭbĭlis, intĕmpĕsta, ărcāna. *phr*: Nŏctis, nŏctūrnum tĕmpus, spătĭum. Tĕnebrŏsæ tĕmpŏra nŏctis. Nŏctis ūmbræ obscūræ nŏctis ĭmāgo. Plăcĭdum sŏmni tĕmpus. Infūsæ sūbdūcto Sŏle tĕnebræ. Nŏx sŏmni gĕnĭtrix. Tĕrras hūmĕntĭbus ūmbris ŏpĕrĭens.
nox *idem* noctu, *W nocy.* Zu Nachts Zeiten. *syn*: Nŏcte; de nŏcte, sub nŏcte, pĕr nŏctem. *phr*: Sūb ŏbscūram nŏctis. Nŏctis pĕr ūmbras, sūb ūmbras, pĕr tĕnebras ŏbscūræ nŏcte pĕr ūmbram, tăcĭtæ pĕr mūta sĭlĕntĭa nŏctis. Tĕmpŏre nŏctūrno. Cæca cālīgĭne nŏctis. Cum nŏn ŏbscūra cālīgĭne tĕrras ŏpĕrit. Cum nŏx tĕnebris, v. nĭgrāntĭbus ūmbris tĕrras ŏbruit tegit cŏndit ŏpĕrit, nĭgro pŏlos invŏlvit āmĭctu. Nŏx rŭit & fūlcis tĕllūrem āmplēctĭtur ālis. *v Vespere.*
nox intempesta, *Północny, Pierwoszy.*
nox pura, *sub Wilia.*
nox serena, siderea, *Poświátá szara.*
noxa, *Szkodá, Winá 1. Grzech, Karánie.* Allerley Missethat. *syn.* Crīmen, cŭlpa, *vel* dāmnum, pĕrnĭcĭes.
noxa, *noxius, Szkodnik.* (*o szkodę.*
noxalis actio, causa judicium, Sąd o szkodę, Sprawá
noxia, *æ. noxitudo, Szkodá, Winá 1.*
novialis, Złoczyńczy, sub Złoczyńcá 1. (*dliwy.*
noxiosus, noxiissimus, noxiosissimus. Złoczyńcá szko
noxit, pro nocent vel nocuerit. Lucil. prisc.
nŏxius, *Szkodliwy, Winny 1. Winien 1.* Schuldig. *vide* Nocens, *vel Reus.*
Nŭbēcŭla, *Obłoczek.*
nubecula frontis, *Niewesołość.*
nŭbes nubis, *is, hæc, Obłok, Chmurá 2. Ćma, Wielkość liczby, & sub Kurzáwá,* eine Wolcke -- *fluidis adopertus nubibus æther.* Ov. *syn.* Nĕbŭla, nīmbus, nūbĭla. *in plur. epith*: īmbrĭfĕra, ŏbscūra, squāllĭda, prŏcēllŏsa, tĕnebrŏsa, hŏrrĕnda, pāllĭda, vĕrsĭcŏlor, ālta *phr*: Tĕnebræ āĕriæ. Cærŭlĕus hūmor. Cælum ŏbscūro āmĭctu cālĭgine dĕnsis tĕnebris tĕgens, ŏpĕriens cŏndens īnvŏlvĕns. Plŭvĭa, vel īmbre grăvĭda. Pūlsa vĕntŏrum flāmĭne. Dĕnso glŏmĕrāta pūlvĕre. Fædam glŏmĕrans tĕmpĕstātem. Sŏlis īnārdĕscens rădiis. Cădūnt sub mutis nūbĭbus īmbres.
nubifer, Obłoczysty. Et notus insurgit cum nubifer æquore rubri Aus.
nubifugus ibidem. nubigena idem.
nubilaris, *Chmurny.* nubilar, *Stodołá.*
nūbĭlārium, *Stodołá. Szopá 1. Bróg.*
nūbĭlat, nubilatur, *Chmurzy się.*
nūbĭlis, *Dorosła.* Mannbar *Jam matura viro, jam plenus nubilis annus.* Virg. *phr*: Cŏnnūbio, cŏnjūgio nūptĭis āptus īdŏnĕus mātūrus, tĕmpĕstīvus. Vīcīnus plĕnis jam nūbĭlis ānnis. Nūbĭlĭbus qui jam mātūruit ānnis, āpta vīro, tĕmpĕstīva vīro. *v Conjugium inire.*
nubilo sup. á nubilat.
nūbĭlum, *Obłok. Chmurá.*
nūbilus *Obłoczysty.* Dunckel von Wolcken. *Tempora si fuerint nubila, solus eris.* Ov. *syn*: Nūbĭlŏsus, nebulŏsus, nīmbŏsus ŏbscūrus cālīgĭnŏsus, tĕnebrŏsus, nĭger nigrans āter *phr*: Nūbĭbus nīmbis dĕnsus grăvis cŏnditus ŏbdūctus, ŏpĕrtus Tĕnebris cālīgĭne īnvŏlūtus. Cālīgĭne dĕnsus. Cælum nigrĕscit āb Aŭstris. In nūbem cŏgĭtur āĕr.
nūbo, *Zenię się, Okrywam, Wiążę się z kim* Heyrathen. *Quæ causa offi ii? quid quæris? nubit amicus.* Her *syn.* Cŏnnūbo, mărītor. *phr.* Vīrum, mărītum, cŏnjŭgem mĭhi vīncŭlo jŭgāli, sŏcĭo, jūngo, in fædus tŏri accipio. Cŏnjŭgio, cŏnnūbĭo cŏpŭlor Jŭgāles tædas; jŭgalia vīncŭla sŭbĕo, inĕo.
nŭcamentum, *Rzęsa Leszczynowa.*
nŭcētum, *Orzeszyna lasek.*
nŭceus, *Orzechowy.* (*Orzechołom.*
nucifrangibulum, Kleszczyki do orzechow, Ząb,
nuciprunum, Śliworzech, sub Śliwá 2.
nŭclĕātus, *Jądrzysty.*

Nûcleus, Jądro 1. Jądrko 1. Pestká, Członek 3 Nußkern. *Mella dari nucleosque tibi, dulcesque placentas.* Mart.
nucleus conchæ, *Perłá.* nucleus lignosus *Pestká*
nucleus pavimenti, *Polepá.*
nŭcŭla, *Orzech láskowy.*
nuculeus, idem Nucleus apud Plaut. legit Camerar Langi. Meurs. Taubm. ut Hinnuleus, hinnulus.
nudātio, *Obnażenie.*
nŭdātus, *Obnażony. Ogołocony.* nudè, *Goło, Nágo*
nudipedalia, ium, Bose chodzenie.
nudipes, Bosák. nŭdĭ as, *Nágość*
nŭdius tertius, nudius quartus &c. *Onegday Dziś trzeci dzień*
nudius quartus, nudius quintus, nudius sextus &c. *Dziś trzeci dzień &c.*
nŭdo, as, *Obnażam Gołocę, Ogołocić Odzieram s Odkrywam, Odejmuię broń Dobywam z Wyjawiam, & sub Opada* Enblössen. *Adversa nudare solent celare secundæ.* Hor. *syn*: Dēnūdo spŏlĭo ēxŭo. *phr*: in ărēna vĕstes de cŏrpŏre pōno, dēpōno, ēx hŭmĕris ămĭctum chlămydem vēlāmĭna rējĭcio à pĕctŏre vĕstes dĭdūco. Mŭllĭa dē tĕnĕro vēlāmĭna cŏrpŏre pōnit.
nūdus, nūdŭlus, *Nági, Náguczki Goły 3. Wyrozumny & pro Adverb. Nágo.* Nackend, bloß. *Nudus in ignota Palinure jacebis arena.* V. *syn*: Nūdātus, ēvŭtus, spŏlĭātus. *phr*: Vĕstis tĕgmĭnis ēxpers. Vĕste cărens ēxūtus ămĭctu. Nūdi mĕ dĭa plūs pārte lăcērti, ēxūtum vēlāmĭne cŏrpus.
nudus pedes, *Bosak 1.*
Nugacitas, Frożność.
nūgæ, *Błazeństwo Báłámuctwo Bayki.* Unnütz Geschwätz *Non capit has nugas humilis domus, audeat ille.* Juv. *syn* Nūgāmēnta. *epith*: Lĕves, pŭĕrĭles, ĭnānes, hĭlăres, fĭctĭtiæ, vānĭlŏquæ, fæmĭneæ, fŭtĭles. *v.* *Nugor.*
nugæ bullatæ, canoræ, *Mowá nádęta, Słowá iedwábne.*
nugalia, ium, nugamentum, Báłámuctwo.
nugalis, Pletliwy, Báłámucki.
nugas, in recto nomen aclitum Błazen.
nugas, (*accusat*:) agis blattis, garris *sub Plotę 2.*
nūgātor, *Plotká 2. Báłámut, Fránt.* ein Schwätzer. *Si increpuit, cessat nugator, servitium acre* Hor *syn*: Nugax, scūrra *epith*: Lŏquāx, gārrŭlus, lĕvis, fūtĭlis, vānus, vānĭlŏquus, ĭnānis, vēntōsus.
nugatoriè, *Błazeńsko, Pletliwie.*
nūgātŏrius, *Błazeński, Pletliwy, Báłámucki.*
nūgax, *acis, omne. nugafer, Pletliwy, & sub Błazen*
nugigerulus, nugipoliloquides, a. m. Plotká 2.
nugivendus nugo *onis, Báłámut, Szalbierz Wendetarz.*
nūgor. *Báłámucę, Plotę 2.* Unnütz Geschwätz treiben. *phr* nūgas vāna, lŏquor, dīco, fūndo. Nūgas, fābĕllas nārro, vēndĭto, ēffūtio ĭnēpta Vānĭlŏquis cōnsūmo tēmpŏra nūgis, ămāntes ōtĭa nūgæ.
Nulla mora, *Wnet, Zaraz.*
nūllātĕnus, *Zadną miárą.* *nullibi, Nigdzie 1.*
nullus, *Zaden, Nikt, Ni człowieka, Nikczemnik, vel pro non, Nie 1 2.*
nullus non, *Każdy.* num? *Iża?*
numella, *Pánná, Pęto, Kłodá, Smycz. Ejusdem originis cujus Numen. Apud Lucretium tamen in fine Hexametri versus, Aldus & quidam alii legunt.* Scelerisque numela. *prima brevi, ubi alii legunt:* Scelerisque luela. *Lambin. Gifan.*
numelli bi, sub Pánná pęto.
nūmellatus, *sub Smycz.*
nūmen, *Skinienie, Nachylenie, Nákłonienie, Ruszánie 1. Moc Władza, Boska moc.* Die Gottheit. *non hæc sine numine Divum.* Vir. *epith*: Auxĭlĭare, ĭnēxōrābĭle, īnvĭŏlābĭle, sacrum, ădōrāndum. *phr*: Dĕi dīvīnus nūtus. Dīvīna vīs pŏtestas vŏlūntas. Dĕi nōn vĭŏlābĭle Nūmen. numen lævum, *Czart,* ... men. *v. Deus.*
numĕrābĭlis *Łácny do zliczenia, zliczony* Zahlbar. *Quo sanè populus numerabilis, utpate parvo*
numeralis, Liczebny. numerarius, Pisarz. (H.
numerātio, *Liczenie.*
numerato, *Pod liczbą, Zágonowe.*
numeratim idem Diomedes.
nūmerātus, *Liczony.* *numero, Rychło.*
numeri, *Kostká do gránia, Notá, Rotá żołnierska.*
numeris omnibus, *sub Doskonały.*

Numero, *Pod liczbą, Zá gotowe, Zaraz Bárdzo, Názbyt, Rychło*
numero, *as. Wliczbę policzam, Odliczam, Płácę 3. Mam go zá, Mam to zá.* Zehlen. *Atque Chao densos Divum numerabat amores.* V. *syn:* ēnūmĕro, dīnūmĕro, cēnseo, rĕcēnseo, pĕrcēnseo sūppūto. *phr:* Nūmĕro, nōto, Numerum rĕfĕro, rĕcēnseo. Nāvīta tum stellis nūmĕros & nōmina fĕcit. Fōrte rĕcēnsēbat nūmĕrum, chārōsque nĕpōtes.
numerorum ratio, disciplina, *Ráchmistrzſka náuká.*
numerosè, *Rymownie, Gromádzisto.*
numerosi, *Wiele czego.*
numerosissimè, *Gromádzisto.*
nūmĕrōsĭtas; *Wielkość liczby.*
numerōsus, *Gromádzisty, Wielki 1.* Groß/ viel. *Detinuit nostras numerosus Horatius aures.* O. *syn:* Plūrimus, frĕquēns, cōpĭōsus, mūltus, mūltĭplex, vărius, cōnfĕrtus.
nŭmĕrus, *Liczbá, Miárá 7. Waga 7. Poszánowánie, Pośrodek 2 Rym, Motłoch, Towárzystwo 2 Próżny chleb, Podły, Wiele 2. Zacz.* Zahl/Anzahl. *Effigiem duco, numero, Deus impare gaudet* Virg. *syn:* Vis, copia, ăbūndāntĭa, mūltĭtūdo, cūmūlus, tūrba. *epith:* īmmēnsus, īnfinītus, părvus, ēxĭgŭus, īngens.
nŭmĭdĭca avis. *Indyk.*
nūmisma, *atis, n. gr.* Pieniądz, *Grosz,* Pieniądze *Metalium* Münz/Geld. *Rettulit acceptos regale numisma Philippos.* H. *syn:* Mŏnēta, æs, æs, aurum, ărgĕntum. *epith:* Vĕtus, ădūltĕrīnus, īmprŏbus, ēxĭtĭālis, ărgĕntĕus, prĕtĭōsus, ēxĭtĭōsus. *v. Divitiæ.*
numeraria res; *Pieniądze.* (pĕcūnia.
nūmmāris, *Pieniężny 1. 2. Przedayny, Przedárowány, Płaciciel.*
nummatio, *an Pieniężtwo?*
nummātus, nummōsus, *Pieniężny 1.*
nummi, nummi scortei, *Pieniądze, Moneta.*
nummo addicere, *sub Przedaię.*
nummularia, *Pieniężnik ziele.*
nummulātiōsus, nummulārius, *Bánkierz, Odmieniacz pieniędzy.*
nummūlus, *Pieniądz. Pieniężnik ziele. Sit.*
nummus, *vel* numus, *Pieniądz, Monetá 2. Grosz* Geld, Müntz/ Pfenning. *Summam nummorum vitioque remotę ab omni.* H. *syn:* Pĕcūnia,
nummus plumbeus, *Fałszywa moneta, & sub*
num? *Iza?* (*ſiedm pieniążkow.*
Nunc, *Teraz.* Jetzt. *syn:* Jam, mŏdo, jam nūnc, jamjam, mōx, hac tēmpŏre.
nunc hoc, nunc illud, *To te, To owo.*
nūncĭatio, & nuncius &c. *vide infra.* nuntiatio & nuntius.
nuncubi, *Jeżeli gdzie.*
nuncūpātio, *Názywánie, Miánowánie, Twierdzenie, Przypisánie 1. Cená.*
nuncupator, *Miánowniczy 1.*
nuncŭpo, *Názywam, Miánuię, Wyliczam.* Nennen. *Nuncupat hac ætas janiculumq; vocat.* Ovid. *v. Nomino.*
nūndĭnæ, *ba,* Járm árk, *Targ.* Jahrmarck/ Messe. *Atq; obſcœni nundina mundi.* A. *phr:* Sōlēnnis, cĕlĕbrĭor mĕrcātus: fŏrum.
nūndĭnātĭo, *Kupczenie.*
nundĭnālis, nundinarius, *nundinator, Járm árkowy, Dziewiętodniowy.*
nundinum n. Járm árk.
nundinor, *Przedaię, Kupuię, Wystawiam ná nię rząd.* Feyl haben. *Reum citati nundinatum hunc arguit.* (Jamb.) *phr:* Palam. Solenni mĕrcātu vēndo, ĕmo, mĕrcor.
nunqŭam, *Nigdy, Nie 1.* Nimmer/Niemahlen. *syn:* Nōn ūnquam. *phr:* Nūllo tēmpŏre. Haud ūllo tēmpŏre. Tōto nōn āmplĭus ævo. Quam nōstro īllĭus lābātur pĕctŏre vūltus. Tērra prĭus fāllo pārtu dĕlūdet ărāntes. & cĭtĭus nigros sōl ăgĭtābit ĕquos. *v. Impossibile.*
nunquam, usquam, *Nigdzie 1.*
nunquando, Cic: lege Num quando. (*quis.*
nunquid, *Iza, Aboli 2. Nunquis, idem Numquis.*
nuntia, *æ. Poſłánicá, & sub Opowiádácz.*
nuntiatio, *Obwieszczenie.*
nuntiātor, *Opowiádácz, Obwieściciel.*
nuntiatur, *Powiádaią.*
nuntio, *as. Oznaymuię, Obwieszczam. Nowinę powiedzieć.* Verkündigen/Ansagen. *syn:* ān-

nūntio rĕnūntio, dēnūntio rĕfĕro, rĕpōrto mŏnĕo significo, īndīco scrībo. *phr:* Māndāta rĕfĕrre. Nūntium dēferre. Mittitque vīros qui certa rĕpōrtent. Mūlta patri pōrtānda dăbat māndata. Cērtĭor aūctor ādvŏlat Ænea, tĕnŭi dīscrīmĭne lēthi ēſſe sŭos & quāndo īſte mĕas īmplēbit nūntius aures. Māgnīſque ūrbem tērrōrĭbus īmplet.

nunrium remitto, *Rozbrat czynię.*

nuntium, *n. ſubſt: Nowiná.*

nuntius, *ſubſt. Poſtániec, Opowiadacz, Nowiná, Poſelſtwo.* Ein Bott. *Dixerat & velox jam nuntius aſtra tenebat.* C. *ſyn:* Tābēllārius. *epith:* Vēlox, vōlŭcris, īnfīdēlis, mēndax, īncērtus, ēxſpĕctātus mīſſus. *phr:* Fidus sērmōnum mĭnīſter. Quī dīctā făcta mandāta, nūntia fērt, dēfērt pōrtat rĕpōrtat. Quī vārias ītque rĕdit-que vīas. Răpĭdo quīſpĕde cārpit ĭter. Fēlīci, ōptāto ēxhĭlărans ādvēntu. *v. Nuntio.*

nuntius, *adject: Obwieſzczaiący, Poſelſki.*

nuo, *is, Kiwam głową.*

Nūper, nuperrimè, *Nie dawno.* Neulich. *Nec ſum adeo informis, nuper me in littore vidi.* V. *ſyn:* Haud prīdem, nĕc dūdum.

nŭpĕrus, *Niedawny.* Nau/ neulich. -*captum hominem nuperum & novitium.* Jamb. *ſyn:* Rĕcens, nŏvus.

nupta, *Mężatká. Zoná.* Eine Braut. *v. Uxor.*

nupta nova, *Páni młoda.*

nuptiæ, *arum, Gody 1.* Hochzeit. *Nuptiarum expers & adhuc proterve.* Saph: *ſyn:* Sacra jūgālia nūptĭālia, cōnnubialia. Sōlēnnes tædæ, făces Thalămi, fædus sŏciale. *v. Conjugium.*

nuptiale carmen, *Weſelna pioſnká.*

nuptialis, *Godowy.* Hochzeitlich. *Et nuptiales impii Ædipoda faces.* (Jamb.) Sen.

nuptialis cæna, nuptiarum ſolemnia, *Gody*

nuptŭrio, *is. Zá mąż iść chcę & ſub Zápuſzczam*

nuptus, *us. m. Wydánie corki, Záſtoniebie.* (*ſię.*

nuptus, *ti, Zonáty, Zenin, Plugáwy, & ſub Mowá plugawá.*

nŭrus, *us, Synowá.* Das Sohns Weib. *Hic matres miſeræque nurus, hic cara ſororum.* Vir.

nuſcitioſus, Slep. nuſquam, *Nigdzie.*

Nūtātio, *Kiwánie głową.*

nūto, *Kiwam głową, Chwieię ſię.* Nicken/ wancken. *Attollunt capita, & ſublimi vertice nutant.* V. *ſyn:* Văcīllo lābor tĭtūbo lābeſco. *phr:* Rŭīnam, lāpſum, cāſum mĭnĭtor, in cāſum in rŭīnam tĕndo, vērgo. *v. Nutus.*

nutricia, *orum, Pokarm, Mamczyne myto.*

nūtrĭcātio, nutricatus, *us, Karmienie, Zywienie.*

nūtrĭco, *Karmię pierſiámi, & ſub Uchowa tyle.*

nūtrĭcor, *Karmię 1.* nūtrĭcŭla, *Mámká.*

nūtrīmen, *Karmia. Ne deſint clara nutrimina pinguia flamma.* Juven.

nutrīmenta, *orum, Wychowánie.*

nutrimentum, *Podnietá, Wychowánie, Pokarm.* Nahrung. *Nutrimenta dabat, rapuitq; in fomite flammam.* Virg. *ſyn:* Nūtrīmen cĭbus cĭbārium, ēſca, ālĭmēntum pābŭlum. *v. Cibus, Alimentum.*

nūtrio, *Karmię 1. 2. Zywię 2. Dodaię ſercá.* Ernehren/ erziehen. *Nutribat teneris immulgens ubera labris.* Virg. *ſyn:* ălo pāſco ēdūco as. *phr:* Dăpĭbus, cĭbis fŏveo pāſco ālĭmēnta dō mĭnĭſtro, præbĕo sŭppĕdĭto cōnfĕro, trĭbŭo, pōrrĭgo, īnfāntem blāndum ălūmnum lācto, lāctĕ ālo, pāſco. Pārvos ēdūco fætus. Bīnos ălit ūbĕre fætus. *Primam communem putavit*

nutrītia *orum lege* nutricia. (*Deſpau.*

nutrītius, *Karmiciel, Piaſtun.*

nutrītor *oris, Karmiciel.* ein Ernehrer. *An Tarteſſiacus ſtabili nutritor Iberi.* Marr.

nutritus, *us. Wychowánie, Poſilenie.* Ernehrt. *Diſcipulusque ſenex ripa nutritus in illa.* Juv.

nūtrix, *icis. f Mamká, Zywicielká.* Säugemm, *Inde lupæ fulvo nutricis tegmine lætus.* Vir. *ſyn:* ălūmna, āltrix. *epith:* Sōlĭcĭta, sēdūla, lāctāns, īnsōmnis, pērvĭgil ōffĭcĭōſa. *phr:* Pŭēri fidīſsĭma cūſtos. Pŭēro māmmis ōffĭcĭōſa sŭis.

nūtus, *us, Mrugánie 2. Skinienie, Náchylenie, Wa ga, Wola, Władza.* Wincken/ ein Winck. *Verna miniſteriis ad nutus aptus beriles.* Hor. *epith:* Făcĭlis, lŏquax, tăcĭtus, grāvis, hĕrĭlis. *phr:* Vūltus sīgnum. Căpĭtis gēſtus mōtus. Sīgna vŏluntātis. Nūtus ŏbsērvat hĕrīles. Utque sŭpērcĭlio ſpōndens nūtūque loquāci ānnŭit. Et tōtum nūtu trĕmĕfēcit ŏlympum.

nutu loquor, *Mrugam ná kogo.*

 Nux,

Nux *nucis, f Orzech, Leszczyná drzewo.* **Eine Nüß** *epith:* Viridis nocens, dūra. *phr:* Clausa pūtāmine Frangēndo cōrtice dūra Nūx ēgo jūncta viæ cum sim sine crīmine vītæ: à pŏpŭlo sāxis prætĕrĕūnte pĕtor.

nux basilica, juglans, nux Persica regia, *Orzech Włoski.* *(láskowy.*

nux clava, nux coryli, nux minuta, *Orzech*

nux Græca, nux Thasia, *Migdał.*

nux myristica, moschata, odorata, nux unguentaria, *Muszkátowa gałká.*

nux pinea. *Szyszká.*

nūx prænestīna, *Orzech láskowy.*

Nyctălōpia, *æ. gr. Slepiánie.* *(czká rybá.*

nyctalops, *opis. omn. gr. Slep. Slepiánie, Swietli-*

nyctĕgersia, *gr. Nocne wstawánie.*

nystēgrĕton, *gr. Swietliczká ziele.*

nyctĕris, *idis. f. gr. Nietoperz.*

nyctycŏrax, *acis gr. Nocny kruk. Nycticorax, ulula, strix, vespertilio, corvus.* Hont.

nyctilops, *opis. gr. f. alioqui est adject: omn. Swietliczka ziele.*

nyctўmĕnē, *es. gr. Sowá. Crimine, nyctimene nostro successit hono i.* Ovid.

nyctostrătēgus, *gr. Strażniczy 2.*

nympha, *gr. Oblubienicá, Wodá 1. Páni młoda, Pszczołká, Kłobuczki, & sub Wárgá.*

nymphæa, *gr. Grzybienie.*

nymphæum, *gr. Łaźnia pospolita.*

nyssa, *gr Kret 3.*

O B

O! *exclamatio, O! Boday 1. By 1.* **O daß! Ach!** *Te Corydon o! Alexi trahit sua quemq; voluptas* V *O! utinam tunc, cum Lacedæmona classe pete-*

O *isti! o vos! ô tu! sub Siysz.* *(bat.* Ov.

ô si, *Duszkosz by.*

ô utinam! *Boday 1. 3. Gdziesz to, By 1.*

ob, *Dla, o co ubić, Zá cokolwiek, Koło. Præpositio* **Umb/ wegen.** *Cunctus ob Italiam terrarum clauditur orbis.* Virg.

Obacerbo, Jątrzę Drażnię. Obacero, Przyrywam

ŏbærātus, *Dłużeń* **Ein Schuldner, Der in Schulden steckt.** *syn:* Dēbitor. *phr:* Ære ăliēno prēssus, ŏbstrīctus. Implĭcĭtus, ŏnĕrātus, ŏpprēssus, laborans.

obambŭlātio, *Przemiánie, Przechadzká, Przebiegánie.*

ŏbambŭlo, *Obchodzę 1. Przechadzam się, Przebiegam się, Godzę, S hodzić* **hin und her spacieren.** *gemebundus obambulat Ætnam.* O. *syn:* ŏbĕo, circŭmămbŭlo, īncēdo, spătior, &c. *phr:* Tōtam gĕmĕbūndus ŏbāmbŭlat Ætnam. Nōn lupus īnsĭdĭas ēxplōrat ŏvīlia cīrcum. Nec grĕgĭbus nōctūrnus ŏbāmbŭlat. *v. Ambulo.*

ŏbāresco, *Schnę 1. obarmo, Uzbroić się.*

ŏbăro, *Oboryw am.*

ŏbāter, *Ciemny, Przyczernieyszy.*

Obatresco, Czernię się.

Obaudio, Posłuszny iestem.

obauratus, *Pozłocisty.*

obba, *Bánia 1 Dzban 2 Kufel.*

Obbibo, Wypijam. obbrūtesco, *Martwieię.*

Obbades, is, Krwie rozlanie.

obcæco, *Oślepiam, Záślepiam, Zácmiam, Zákrywam.* **Erblinden, verblenden** *syn.* Cæco, ēxcæco. *v. Cæco.*

Obcanabis, Plaut. corr. Canabis.

Obcaleo, Zágrzewam się, Obcalleo, lege Occalleo.

Obcantatus Oczárowany. Obculco, sub Odeptáć.

obdo, *is. Zamykam 1. Zapieram.*

obdormio, obdormisco, *Usypiam.*

obdūco, *Zastaniam, Zácmiam, Zálepiam, Wypiam, Zákrywam. & sub Goi się.* **Bedecken/überziehen.** *Limosoq; palus obducat pascua junco.* Virg. *syn:* Cōndo, tĕgo, ŏpĕrio, cōrrigo, ŏccŭlto. *v. Tego, Occulto.* *(wodzę 1.*

Obduco, pro adduco prisce. Przyprowadzam, Przy-

obduco callum, *Drętwieię, Odbolałem.*

obduco frontem, vultum, *Zásępić się.*

Obductio, Ecclesiastici 2. al. Inductio, caligo & offuscatio mentis ex tentatione dolore passione affectu &c. Cornel à lapide. Incursus, tribulatio: Emman: ba item Obductio, Przywodzę 1. *(Zawicie.*

Obductus. us. Ecclesiastici 25. LXX. plaga, vulnus. vr. afflictio inducta, Emman. Sa.

Obdul-

Obdul or aris. Słodnę. Obdurefacio, Zatwardzam.
obdureo, obdur sco, Twardzieię, Zatwardzieć Odrętwieć, Mocnieię, Hart werden. Gorgonus & latius fuit obdurefcere vultu.
obduro, Zatwardzam, Trwam 1 Upieram się. Erharten. Præsta atq; obdura seu rubra canicula findat. Hor.
obediens, Posłuszny. obedienter, Posłusznie.
obedientia, obeditio, Posłuszeństwo.
obedientiam abjicio, Niepostusznym.
obedio, Posłuszny iestem Gehorchen/ gehorsamen. Futura dicto obediens, an non patri. (Iamb.) syn: Pāreo obtempero obsequor sequor, audio. phr. Jussa mandata præcepta, capesso, exsequor perficio sequor. Jussis, dictis, imperio, monitis pāreo annuo. Divum ducunt,qua jussa, sequamur. Stat celer obsequio jussa ad Neptunia Triton.
obedo, is, Obiadam.
obelia. a gr. Krowy kołacz.
obeliscolychnium, Lichtarz.
obeliscus, gr. Słup 2. Rożenek. Hæc aperit primi fastigia celsi obelisci. Virg.
obelus, gr. Rożen, Znaczek 2. Ein Bratspieß. v. Veru.
obeo, Obchodzę 1 Obchodzi 1. Zachodzę, Obieżdzam, Przychodzę 1. Sprawuię 1. Stanąć 3. Chodzić, Zwiedzić, Ogarnąć, Okrywam, Stawiam 11. Odprawiam 1. Podeymuię 3. Umieram 1 Umbgehen/ sterben syn: Circumeo obambulo, perérro, perāgro, lustro perlustro, inviso, vel cingo, circumdo, vel morior. obeo numero, obeo oculis.
obequito, Przeieżdżam się 2. Obieżdżam 1.
Oberratio, Przebieganie.
oberro, Błąkam się, Okrążam 1. Hin und wieder schweiffen. Ridetur,chorda qui semper oberrat eadem. H. syn: erro pererro, vagor pervagor
obesæ auris, naris, Tępy.
Obeso, obeso, as. Nadziewam. obesitas, Otyłość.
obesus, Otyły, Niedowcipny, Ogłodany, Szczupły. Argutumque caput, brevis alvus obesaq; terga. V.
obex, icis, & Poëtice jicis, m. f. Tama, Zaporá Obartel, Zawada, Lon, Rygiel. Ein Fürschub, als Riegel/ Schloß/ Gatter Hinder nüß. Ecce maris magni claudit nos objice portus. Vir. syn: obstaculum, impedimentum, repāgulum, mora. epith: Fortis, oppositus, objectus, potens, firmus, tutus. phr: opposita, objecta moles.
obfirmatè, Upornie. obfirmatus, Uporny.
obfirmo, Upieram się, Usadzam się.
obfrenatus, Ouzdány.
Obfuscatio, Ecclesiastici 41. Offuscatio, dati & accepti, apud LXX. Pomieszánie, Zámáchlowánie ráchunkow Záwstydzenie w liczbie, Odrzucenie ráchunkow.
Obfusco, idem Offusco, Obgannio, idem Oggannio.
obhæreo, Więznę, Zawadzam zá co, Zastanawiam się. obhæresco, Przylgnąć.
obherbesco, Chwaściecię.
obhorreo, sub Naieżony.
Objaceo, Leżę przed, Zastępuię.
objectaculum, Zastona, Stawidło, Zawadá.
Objectamentum, Zarzut 1. Tamá.
objectatio, objectio, Zadánie.
objecto, as. Zadáię, Wdaię się 1. Nátrącam się.
objectum, Zarzut, Widok 3. Fürwurff. objecta movent sensus.
objectus, ti, Narażo y Wystáwiony. Fürgeworffen/ einwurff. Ille tamen clypeo objecto conversus in hostem. Virg. syn: oppositus adversus, interjectus, oblatus.
objectus, us, Zastoná 1. Zádánie 2.
Objexo pro Objecero, Plaut.
objicio, Zárzucam, Zástawiam, Rzucam 1. Nátrącam kogo, Nastawiam 1.2 Nátrącam się, Podaię 2. Wdaię się, Wyrzucam 3. Wystawiam 4. Zádaię 3. Zakładam się 1. Nabawiam, Nádaię się. Fürfferffen - oneras atque objicis hosti. V. syn: oppono, objecto, objicio, interjicio, obtrudo offero exprobro.
Obicit in tertia persona scribit Verrepaus.
obinanis, Czczy. obiratus, Rozgniewány.
obiter, Przemiiaiąc, Niedbále. Oben hin. Aut obiter leget, aut scribet, vel dormiet intus. Juv.
obitus, us, Zachod 1. Przyście, Nádeście, Smierć 1. Obchod 1. Der Todt. Ovid. v. Mors.
objurgatio, Strofowánie. Straffung. Beschelung mit Worten. syn: Reprehensio, Incusatio,

cāsātio. *phr*: Sěvēra āſpěra dūra āmāra grāvis, *vel* mŏlěſta vērba, dīcta. Sěvērae vōces. Vōx plēna mīnārum těrrōris.
Objurgator, *Strofuiący*.
objurgatorius, *Fukliwy, Strofuiący*.
ōbjurgīto, *Łaię, Strofuię*.
ōbjurgo, *Karzę, Łaię, Strofuię*. Beſchelten, mit Worten ſtraffen. *ſyn*: īncrěpo, ārgüo. īncūſo. *phr*: Vērbis cāſtīgo, reprehēndo, īnsěctor ūrgeo. Sěvēris vōcībus, īnvěhŏr īn. *v*: *Obiuro, Poprzyſięgam*. (*Redarguo*.
Oblædo, *ſub Obrażam ſię 1*.
oblangueo, *Oſtábieć, Odechciało ſię*.
oblātio, *Pobor, Ofiárá 1. Opłátek, Mſzá*.
oblativus, *Przypadkowy*.
oblātratrix, *Swiegotká. & ſub Obmowcá*.
oblātro, *Szczekam ná kogo, Swiegocę*.
oblātum, *Powod*.
oblectāmen, oblectamentum, *Kochánie, Ucieché*. Luſt/ Freud/ Ergetzlichkeit. *Terrarum ſpoliis ſtulto oblectamine librans*. P. *ſyn*: ōblēctātio, dēlēctāmēntum, dēlēctātio, vŏlūntas lūdus.
Oblectaneus, pro Oblectans. Cauſaub. ex Ver. Inſcrit
oblēctātio, *Uciechá, Krotofilá, Kochánie*.
oblectator, *Krotofilnik*.
oblectatoria anigmata. Gell 18. c. 2.
oblectio, pro oblectatione apud Arnob. Meurſius.
oblecto aliquem, *Zábawiam, Ucieſzyć*.
oblecto me: *Cieſzę ſię 1*. Erfreuen. *ſyn*: Dēlēcto, rēcrěo, ēxhīlāro. *v. Gaudio afficio*.
oblector, *Kocham ſię, Lubię*.
oblēnio, *is*. *Łágodzę, Błagam*.
oblīdo, *Dáwię, Zadłáwić*.
oblīdor, *Urażam ſię*. (*wiązek*.
oblīgātio, *Záwiązánie, Obowiązánie, Obo-*
ōbligatio linguæ, *Języká przyrośnienie, Zaią-*
oblīgātōrius, *Powinny*. (*kánie*.
oblīgātus, *Obowiązány*.
oblīgo; *Obwięzuię, Obowięzuię, Záwięzuię 1. Wiążę 1. Zaſtaiam, Zniewalam, Obiecuię 2. Dopuſzczam ſię, & in Przeklinam ſię*. Verbinden. *Crederem ſed tu ſimul obligaſti*, Saph Hor. *ſyn*: Cīrcūmlīgo līgo necto, cōnſtrīngo ōbſtrīngo dēvīncio.
oblīgūrio, *Pożeram, Przemarnowáć*.
oblīgūrītor, *Utratnik*.
oblīmātus, *Zalazł row*.
oblīmo, *à lima, Szkodzę, Przemárnowáć. Luxus & humanas oblimat copia mentes*. Clau.
oblīnio, *à limus, Zámulam, Zámydlam*.
oblīnio, *is. ere. Oblepia, Zálepiám. Oblinitur minima ſi qua eſt ſuſpicio rima* Mart.
oblīno, *idem, & Obmázuię, Pachnę*. umbſtreichen. *Nec ſocerum quærit quem verſibus oblinat atris*. Hor. *ſyn*: ōblīnio, cīrcūmlīno īnūngo īllīno ūngo īmbūo, īnficio tīngo, ōbdūco.
Obliquatio, Macrob. corr. Obligatio, alioqui vox bona eſt. ſ. Nákrzywiánie.
oblīquè, *Sło żem, Ná ukoś, Poprzecz, Krzywo*.
oblīquītas, obliquum. *Ukoś, Krzywość*.
oblīquo; *Nákrzywiam, kieruię 1. Po oku pátrzę*. überzwerg machen. *Obliquatq; ſinus in ventum, ac talia fatur* Vir. *ſyn*: īn ōblīquum flēcto, sīnuo, dūco, īncūrvo.
oblīquus, *Ukośny, Krzywy, Poprzeczny, Náchyłony*. Schlim/ ſcheib/ krum. *Quatuor anguſtas obliqua luce feneſtras*. Virg. *ſyn*: Trānſvērſus līmus īncūrvus. *phr*: īn ōblīquum flēxus, dūctus sīnūātus. (*Zároniło ſię*.
oblīteo, oblīteſco; *Taię ſię, Kryię ſię 2. Záchodzę*,
Oblitera, pro obliterata, ſub Zápámiętány.
oblītěrātio, *Wycieránie, Zápámiętánie*.
obliteratus, obliterus, *Zápámiętány*.
oblītěro, *Tłumię, Wniwecz obracam, Zápámiętywam 1*. Außtilgen. *Hæc vigeant mandata, nec ulla obliteret ætas*. Cat.
oblītus, *ab oblino, Pomazány*. Beſudelt/ beſchmiert. *Oblitus à domina cæde libellus erit*. Ovid. *ſyn*: ōblīnītus, cīrcūmlītus ōbdūctus īnfēctus, tīnctus īnūnctus ūnctus dēlībūtus, īmbūtus, īllātus fūcātus.
oblītus, *ſub Zápámiętywam*. Vergeſſen. *Et corda oblita laborum*. V. *ſyn*: Īmměmor, nōn měmor.
oblīvio, *onis*. *Zápámiętánie 1*. Vergeſſenheit. *Inde animos, caligo & magna oblivio rerum*. Juv. *ſyn*: ōblīvia. *epith*: īnērs, pīgra, dēles, lōnga, īntēgra. lēthæa. *phr*: Cæcæ ōblīvia měntis. *v. mox* oblivio *pro* obliviofo, *ibidem*. (*Oblivifcor*.
oblīvium, *Zápámiętánie*.

Oblīvĭōſus, *activè, Pámięć odeymuiący.*
oblīvĭōſus *paſſivè, Zápámiętliwy.* Vergeßlich.
Oblivioſæ avia Maſſica. (Alcaic.) Hor.
oblīviſcendus, *Zapámiętánia gedny.*
ōblīviſcor, *eris, Zápámiętywam.* Vergeſſen.-- *amiſſos hinc jam obliviſcere Grajos.* Ov. *ſyn:* Nōn mĕmĭni non rĕcōrdor. *phr:* ānĭmo, pĕctŏre mente ĕxcĭdit ēlapſum ēſt ĕx ă ĭmo. Prŏcul ăb ănĭmo pĕllo fŭgo ĕx ănĭmo dēlĕo. Nōmĭnis ānte mei vĕnĭēnt oblīvĭa nōbis. Tāntāne tē nōſtri tĕnŭēre ōblīvĭa, tāntum ūnĭca dēſpĭcĭor? Quo tĭbi nōſtri pūlſus amor? Quōniam nōſtri tĭbi cūra rĕcēſſit? Ĭmmĕmŏri pĕctŏre lāpſus ămor.
Oblivius, adject: Zápámiętány, & ſub Wyſtarzeć ſię.
oblŏco, *as. Naymuię 3. 4.*
oblocutio, *Obmowá.*
oblŏcūtor, *Obmowca, Przerywacz mowy.*
oblongŭlus, oblongus, *Przydługi.*
oblŏquor, *Obmawiam, Pomawiam, Przerywam mowę, Szepcę, Do uchá mowię, Złorzeczę, Swierkotę, & ſub Przyśpiewam.* Widerſprechen. *Obloquitur numeris ſeptem diſcrimina vocum.* Virg.
oblucino, Zápámiętywam ſię, Szaleię.
obluctātio, *Opieránie ſię.*
obluctor, *Biedzę ſię, Opieram ſię.*
oblūdo, *Figluię.* oblūridus, *Sniadáwy.*
Obmaneo, Trwam 1.
obmarceſco, *Zálegam ſię, Zlenieć.*
obmōlior, *Záwalam, Zátykam 1.*
obmoveo, pro admoveo. priſcè Feſt.
obmūrmuro, *Szemrzę, Odwracam, Mámrzę, Szumię.* Widerbrummen.- *Precibusq; meis obmurmurat ipſe.* Ovid.
obmūteſco, *Oniemłeć, Umilknąć.* Erſtummen. *Preſſoq; obmutuit ore.* Vir. *ſyn:* Mūtēſco, ĭmmūtēſco ſĭleo tăcĕo, cōntĭcĕo retĭcĕo. *phr:* Vōcem dŏlōre, mĕtu prĕmo, rĕprĭmo. Vōx faucĭbus hæſit. Tōrpūĕrat gĕlĭdo lĭngua rĕtēnta metu. Ter tēcum cōnāta lŏqui tĕr ĭnūtĭlis hæſit lĭngua, tĕr in prīmo rĕſtĭtit ōre sŏnus. Lĭnguam ſua vērba rĕlĭnquūnt. ōs mĭhi dēſtĭtuat vōx ārēſcēnte pălāto. *v. Mutus & Sileo.*
Obnāſcor, *Obraſtam.* obnăto, *Pływam.*
obnecto, *Obwięzuię.* obnĭger, *Czarnawy.*
obnītor, *Opieram ſię.* Widerſtreben/ widerſperren. Virg. *ſyn:* ōblūctor, rĕnītor, cōntrānītor, rĕsīſto.
obnixē, *Uſilnie.* obnixus, *Uporny.*
obnoxiè, *Nie wolno, Boiáźliwie, Łáſkáwie.*
Obnoxioſè, Łáſkáwie.
Obnoxioſus, ſub Poſłuſzny, Poddány 1.
obnōxius, *Poddány 1. Powolny, Nieſwobodny. Obowiązány, Boiáźliwy, Winny 1. Winien 2. Niewolnik, Poſłuſzny Podległy, ſub Podlegam, Niepoczciwy, Potrzebny 2 Słáby. Karánia gedny, Grzeſzny, Wyſtáwiony, Chory 1. Podły, Szkoduiący, Szkodliwy, & ſub Szkoduię. Przewiniam, Powinienem.*
obnūbilo, *Zácmiam, Záſępić ſię.*
obnubĭlus, *Zaćmienny.*
obnūbo, *Záſtániam 1. Okrywam, Záwiiam.* Bedecken.
obnuntiātio, *Obwieſzczenie, Przeſzkodá.*
obnuntio, *Obwieſzczam co, Wywoływam ſądy. Przeſzkadzam.*
Obodoro, Pachnę Obolaris, Pieniężny.
oboleo, *es. Smierdzę, Cuchnę, Zalata mię*
Oboloſtates, a. m. gr. Lichwiarz.
ŏbŏlus, *gr. Pieniądz, Pułſzkrupułu, Szelągi dwá*
ŏbŏrior, *Wſchodzę, Zaiáśnieć, Wſzczyna ſię, Rzuca ſię płácz, Zálewam ſię łzámi.* Entſpringen. *Inde ubi ſol radiis terram dimovit obortis* L. *ſyn:* ŏrĭor, ēxūrgo, naſcor, āppārĕo.
Obrancatus. ſub Ochrapieć.
obrēpit ſomnus, *Uſypiam.*
obrēpo, *Wmykam ſię, Wkradam ſię 2. Náchodzę z nienacká. Oſzukiwam, & ſub Zdybáć, Nieoßukaſz, Przewarcholić ſię.* Hinzu ſchleichen. *Verum opere in longo fas eſt obrepere ſomnū.* H.
Obreptio, Wkradánie ſię.
obrepto, *Náchodzę z nienacká, Przygrámolić ſię*
obrētio, *Sidlę, Otaczam. Obvia ſentimus quando obretimur euntes.* Lucr.
obrĭgeo, obrigeſco, *Martwieię, Zięb nę, Mározng.*
Obriſum, lege Obryzum, Złoto.
obrōdo; *ſub Ogłodáć.* obrogo, *Znoſzę.*
ōbructo, *Rzygam.*

Obruitur aquis, *Zálewa się.*

obruo, *Zawalam, Zásypuię, Zákopywam, Przywalam, Przyrzucam 2. Zátłumiam, Zárzucáć, Tłumię, Zágłuszáć, Zágrzebáć. Topię.*

obrutus, *Záwálony, Zásypány, Zátłumiony, Zágrzebány, Zátopiony &c.* Vberfallen, unterdruckt. *Obrutus insanis esset adulter aquis.* Ov *syn:* oppressus, vel opertus, oneratus, tectus.

obrussa, *æ. Probá 1.* obryzum, *gr. Złoto 3.*

Obsævio, Plaut: corr Obsero.

obsaluto, Witam 1. obsatulo, Zrzę.

obsaturor, Obiadam się, Przyiada się co.

obscænè, *Sprośnie.* (*ście. Znák zły.*

obscænitas, *Sprosność, Blazgonienie, Nieszczę*

obscænus, *Sprosny, Plugáwy, Frántowski, Brzydki, Nieszczęśliwy.* Vnflätig/ unkeusch. *Obscænique canes importunæque volucres.* Virg. *syn:* Fædus, impurus, sordidus, turpis, immundus.

obscæno, *Nieszczęścia życzę, Nieszczęścia nábáwić.*

obscitum, v. Piorunowisko.

obscitus, pro adscitus, prisce Fest. Scalig.

obscuratio, *Zaćmienie.*

obscurè, *Ciemno, Podło, Potaiemnie Trudno.*

obscuritas, *Ciemność, Podłość, Trudność* Dunckelheit. *syn:* Caligo, tenebræ. *v. Tenebræ.*

obscuro, *Zaciemiam, Zastaniam 1. Zátrudniam.* Verdunckeln/ verfinstern. *Ætheraque obscurant pennis, &c.* Virg. *syn:* inobscuro, obumbro, obnubilo. *phr:* Tenebris condo, tego, obduco, occulto. Tenebras, induco, offundo. *v. Tenebra Nox.*

obscuror, *Zgástem, Zácmia się, Znikaią.*

obscurus, *Ciemny, Podły, Potaiemny, Nieznaiomy Nieznáczny, Niesławny, Nie szlachcic, Skryty Trudny.* Finster/ dunckel *Migret in obscuras humili sermone tabernas.* Hor. *syn:* Tenebrosus niger nigrans ater, opacus, caliginosus nubilus. *phr:* Tenebris, caligine obductus, tectus, opertus, involutus densus mersus, obsitus, Caligine densus opaca. Domus est imis in vallibus antri abdita Sole carens: Caci detecta apparuit ingens Regia & umbrosæ penitus patuere cavernæ. *v. Tenebrosus, Abditus.*

obsecratio, *Modlitwá, Prozbá.*

obsecro, *Modlę się, Proszę cię* Ernstlich bitten, anstehen. *Obsecro & obtestor vitæ me redde priori.* Hor. *syn:* obtestor, precor, oro, rogo.

Obsecundanter, Posłusznie.

obsecundo, *Posłuszny iestem.*

Obsecutio, Posłuszeństwo.

obsepio, *Ogradzam, Zagradzam 1. 2.*

obsequela, Posłuszeństwo. Usłucháńie, Násługowánie

obsequenter, *Posłusznie.*

obsequentia, *Posłuszeństwo, Násługowánie.*

obsequibilis, obsequiosus, Posłuszny.

obsequium, *Posługa, Posłuszeństwo, Dogadzánie sobie* Willfahrigkeit/ Gehorsam. *syn:* obedientia, ministerium, vel comitas, obsequiosa mens, voluntas. *epith:* Blandum, urbanum, mite, officiosum.

obsequor, *Posługuię, Posłuszny iestem, Dogadzam 2.* Folgen/ gehorchen. *Obsequitur quæcunque iubet levis aura.* Hor. *syn:* obedio, pareo, obtempero. *v. Obedio.*

obsero, *as. Zámykam. Obserat umbrosos lucida porta rogos.* Proper.

obsero, is, Záśiewam, Zasadzam 2. Przykurzam, Okrywam, Sádzę, Obiiam gęę.

obseror, *ereris. Obrastam.*

observabilis, *Znáczny, al. pro observando.*

observanter, observate, *Pilnie.*

observantia, *Szácowánie, Czczenie, Záchowánie, Poszánowánie.*

observatio, *Ostrożność, Postrzegánie, Pilnowánie, Poszánowánie, Záchowánie, Straż nád sobą, Pilność.*

observator, *Postrzegácz, Podchwytácz.*

observatus, *us. Postrzegánie.*

observito, as. Záchowuię 1.

observo, *Pilnuię 1. 2. Przestrzegam, Strzegę 1. Postrzegam, Doglądam 3. Obaczam co, Szánuię 1. Czczę 1. Záchowuię 1. Wypełniam.* Mercken/ in acht nehmen/ in acht haben. *Observata sequor per noctem & lumine lustro.* Vir. *syn:* animadverto adverto, noto, exploro, speculor, aucupor, vel veneror, colo, vereor, revereor. *phr:* Attentis, oculis lustro, perlustro contemplor, circumspicio. Explorat ventos, atque auribus aëra captat, inque, vicem speculamur aquas & nubila cæli.

Obsĕs, *idis, m. Zakładnik.* eine Geissel/ eine Person dem Feind zu Pfand geben. *item* Ein Vnterpfund. *Obsidis unius jugulum mucrone resolvit.* O. *syn:* vas (ădis) pignus, spōn- (sor.
obsessio, *Obleżenie, Opánowánie.*
obsessor, *Oblegáiący.*
obsessor fori, *Hultay, Przekupień.*
Obsibilo, Szumię, Switam.
Obsidatus, us. Zakład 9.
obsĭdeo, *Obsiadam, Oblegam, Otaczam, Zasiadam Zástępuię 1. Siedzę 1. Ogarnąć, Pánowáć, Osiadam.* Belägren/ umbsetzen. *Obsedere alii telis angusta viarum.* V. *syn:* ōppūgno. *phr:* ōbsĭdiōne prĕmo cīrcūmsĭdeo cīrcūmdo āmbĭo, cīngo, claudo, īnclūdo tĕnĕo. Vāllo āggĕre fōssis, ārmāto mīlĭte, hōstīlĭbus ārmis cīngo ūrbem. Armāto mīlĭte īnclūdo mūros. Pōrtis cīrcum ōmnĭbus īnsto.
obsidiæ, arum. Obleżenie.
obsidianum vitrum, *sub Czerwony.*
obsĭdiānus lapis, *Gágátek.*
obsĭdio, *Obleżenie.* Belagerung. -- *Ingentiq; urbem obsidione premebant.* Virg. *syn:* ōppūgnātio, ōbsĭdium, ōbsēssio. *epith:* ārcta, lōnga, ānxiā, mōlēsta, sæva, sānguĭnēa, crūdēlis, tērrĭbĭlis, formīdabĭlis, ĭnĭmīca, hōstĭlis. *v. Obsideo.*
obsĭdĭōnālis, *Obleżeniu służący, Odsieczny.*
obsidior, *aris. Zástępuię 1. Czuwam.*
obsĭdium, *Obleżenie, Zakład.*
obsīdo, *Obsiadam, Oblegam.* Belägern/ umbsetzen *Ut bivias armato obsidam milite fauces.* Virg. *v. Obsideo.*
obsĭgēllo, obsigno, *Pieczętuię.*
obsignator, *Pieczętarz.*
obsīpo, *as. Zákrapiam, Pokrapiam, Oblewam, Chłodzę, Posypuię 1.*
obsisto, *Sprzeciwiam się,* Opieram *się, Zástępuię, Zástawiam się, Wstręt czynię, Zawadzam 3.*
obsĭtus, *Zárosły, Porosły, Záwiiány, & sub Obrastam 2. & Przykurzony.* Vmbgeben/ bedeckt. *Ibat Rex obsitus ævo.* Virg.
obsŏlēfăcio, *Szpecę, Wniwecz obracam,* e potius breve. (*starzeć się*
obsolesio, *Plugáwy iestem. Wywietrzeć 2. Wy trzeię, Niszczeię, Smierdzę, Plugáwy iestem, Wywietrzeć 2. Prześmiardł, Poszpecić, Wystarzeć się. Ustaie co, Záchodzi.*
obsŏleo, obsolesco, *Blákuię, Sniedzieię, Wie-*

obsoletiùs, *Po stároświecku.*
obsŏlētus, *Wytarty, Spłowiáły, Blákuiący, Záśmierdziáły, Wywietrzáły 2. Stároświecki, Plugáwy, & sub Farbá blada.* Abgangen. *O nec paternis obsoleta sordibus.* (Jamb.) Hor.
obsŏlĭdātus, *Zatwardziáły.*
obsōnium, &c. *lege* opsōnium &c.
obsōno, *as, à sono as.* Niepokoy *czynię, Przerywam mowę, proprium est circumsono.*
obsōno, *lege* opsono.
obsŏpio, *obsopo, is, ere, priscum, Uśpić kogo.*
obsopior, *Usypiam.*
obsorbeo, *Pożeram, Wysarknąć.*
obsordesco, *sub Prześmiardł, Zástárzeć się.*
obstāculum, *Zawadá.* Hindernüß. *Sepes & cuncta obstacula rumpunt.* Prud. *v. Obex.*
obstĕtrīco, *& or. Bábię.* obstĕtrix, *Bábá.*
obstināta mente, obstinatè, *Upornie.*
obstĭnātio, *Upor,* Nieużytość, *Stáłość.* Eygensinnigkeit. *Perdurat obstinatio.* (Jamb. Dim.) Pr.
obstĭnatus, *Uporny. Lerepæ, i anceps.* Halßstarrig/ hartnäckig. *Dic modo Lydei, quibus obstinatas.* (Saph.) *syn;* Pērtĭnax, pērvĭcax. *phr:* Prōpōsĭti nĭmĭum tĕnax. Cui ōbstĭnāta, ōbfirmāta, ōbdūrāta mēns, vōlūntas. Pēctus ōbdūrātum. Cui dūra sūpērbia. *v. Constans.*
Obstineo, pro Ostento priscum. Fest.
ōbstĭno, *Upieram się, Usadzam się.*
obstīpo, *as. Zátykam, Uprząść postáwę.*
obstīpus, *Prostoszyi 2 Twardoszyi, Kárku twardo pochyłego, Pochyły,* Náchylony, *Krzywy Stes capite obstipo multum similis metuenti.* H.
obstĭtum, *Piorunowisko, Znak zły.*
obstĭtus, *Piorunem uderzony,* Náprzeciwny, *Krzywy, Ukośny. Omnia mendosà fieri, atq; obstita necesse est.* Lucr.
obsto. *as.* obsto, *is. prisc. Zawadzam, Przeszkadzam,* Niedopuszczam, *Sprzeciwiam się.* Entgegen stehen/widerstehen. *Chara Jovis conjux*

conjux, nec famam obstare furori. Virg. *syn:* ōbsīsto, rĕnītor, ōbnītor, rĕlūctor, rĕsisto, ōbsum īmpĕdio. *v. Resisto, Impedio.*

obstrāgŭlum, *Rzemyk u obuwia.*

obstrĕpĭto, *as. Szumieię. Niepokoy czynię.*

obstrĕpo, *Chroboczę, Grzmot czynię, Szmer czynię, Zagłuszam, Zámylam, Niepokoy czynię.* Widerstreben. *Multa ubi nativis obstrepit arbor aquis.* Prop.

ōbstrictus, *ti. Obowiązány, Powinien.*

obstrictus, *ûs, Sciśnienie. obstrigillatio, Obmowá.*

obstrigillator, Obmowcá, Przyganiacz, Przeciwnik

obstrigillo, Obmawiam, Przyganiam, Przeszkadzam, Sprzeciwiam się, Zawadzam komu.

obstrigillus, Sznurowány.

obstringo, *Záwiązuię 2. Obwiązuię, Obowiązuię, Zniewalam, Dopuszczam się, Grzeszę* Zusammen stricken. *syn* ādstrīngo, cōnstrīngo, dēvīncio, ōblīgo.

obstringo prædibus, vadimonio *Rękoymią daię*

obstringor, *Dopuszczam się.*

obstructio, *Zátkánie 1 2. Zástonienie, Zastoná.*

obstrudo, Kryię co, żrę.

obstruo *Zagradzam 1. Zástániam 1. Zácmiam, Zatykam 1.2. Zaprawiam, Zawalam świátło komu odięć.* Einem die Aussicht verbauen. *Fata obstant, placidasque viri Deus obstruit aures.* Virg. *syn:* ōbsēpio, ōbtūro, cōntĕgo, præludo. *v. Claudo.*

obstrusus, Skryty 1.

obstŭpĕfăcio, *Zdumiáłym czynię, Zbukáć* e *anceps, sed potiùs brevis.*

obstŭpĕfio, *Zdumiewam się, Zápił rozum.*

obstŭpeo, obstupesco, *Zdumiewam się, & sub Wryty.* Erstummen/ erschrecken. *Obstupuit primo aspectu Sidonia Dido.* Virg. *syn:* Stŭpēsco, stupeo, mīror. *phr:* ŏcŭlos stūpor ūrget ĭnērtes. Attŏnĭtis hæsēre ănimis. Cōnvērsăque ŏcŭlos ĭnter sē ātque ōra tĕnēbant. Dum stūpet, obtūtūque hæret dēfixus ĭn ūno. *v. Stupeo.*

obstŭpĭdus, *Nie czuły 1. Zdrętwiały.*

obsum, *Zászkadzam, Szkodzi mi co.*

obsuo, *Obszywam.*

obsurdesco, *Niesłyszeć 2. Ogłuszeć*

Obtĕgo, *Zástániám 1. Okrywam, Zakładam się 1. Taię co.* Zudecken. *syn:* Tĕgo, cōntĕgo, ŏpĕrio. *v. Tego.*

obtĕmpĕrātio, *Posłuszeństwo.*

obtĕmpĕro, *Posłuszny iestem.* Gehorsamen. *Quaque sui monitis obtemperat Inda magistri.* Ovid. *v. Obedio.* (*Opinam.*

obtendo, *Zástániam 1. Pokrywam, Záwiiam,*

obtensio, *Zastoná.* obtento, *as. Zátrzymawam.*

obtentus, *us, Zastoná 1. Pokrywká, Zástonienie, Zawicie 1. Zákrywánie.*

obtĕro, *Zácieram 1. Scieram 4. Podeptáć; Zadławić, Przyzwalam, Kopyto psuię, Tłukę 3.* Zerreiben, zertretten. *syn:* Cōntĕro tĕro,

obtestātio, *Prożbá, Poprzysiężenie.* (ādtĕro.

obtestor, *Modlę się 1.2. Zawiązuię.* Beschwören. *Ipsum obtestemur, veniamq; rogemus ab ipso.* Virg. *syn:* Tēstor, ăpēllo, īnvŏco, *vel* ōbsēcro, oro, īmplōro, rŏgo, prĕcor.

obtexo, *is. Oplatam, Zákrywam, Zástániam, mšię.*

obtĭcentia, *Zámilknienie. v suprà Aposiopesis.*

obtĭceo, obticesco. *Milczę, Umilknąć.*

obtĭneo, *Mam 1. Trzymam 2. Mam u kogo, Mając go zá, Zátrzymawam 1. Uprászam Przewodzę swoię, Szkołę trzymam, Zostaię się, Otrzymawam, Dostaię 1. Trwam 2. Dokázuię 2. Wygrawam 3. Ostaię się 1. & sub Stoi zá to.* Erlangen/ erhalten. *Sceptra obtinentur, omnis in ferro est salus.* (Jamb.) *syn:* āssĕquor, cōnsĕquor, ādipīscor, īmpetro.

obtīngit, *Trafia się, Nágadzam się. Dostało mi się 1.* Es wiederfährt. *syn:* ŏbvĕnit, ădvĕnit, cōntingit, ĕvenit, ăccĭdit.

obtinniunt aures alicui, *Piszczę, propriè Brzmię.*

obtinuit consvetudo, obtinuit ea res, *Weyzło w obyczay.* (*Zdrętwiały.*

obtorpeo, *Martwieię, Niechce mi się nic. & in*

obtorqueo, *Zákręcam 1. Wykręcam, Kieruię 1. Szyię zákręcam.* (*poruwáć.*

obtorta gula, obtorto collo arripere, *Zá szyię*

obtrectatio, obtrectatus, *us. Obmowá.*

obtrectator, *Obmowcá 1. 2. Szczypacz.*

obtrecto, *Obmawiam, Przyganiam, Spzeciwiam się,*

ſię. Uwłaczam 2. Einem übel nachreden/ läſtern. *ſyn:* Dētrăho călumnĭor, cōnvīcĭor, malĕdīco. *v. Convicior.*
obtrītus, *us. Podeptánie.*
obtrūdo, *Zárzucám kogo czym, Zámykam 1*
obtruncātio, *Obcinánie 2.*
obtrūnco, *Scinam, Obcinam 2.* Erſchlagen. *ſyn:* ōccīdo, cōnficio, mūtilo, *v. Occido.*
obtueor. *Pátrzam, Przypátruię ſię.*
obtuitio, obtuitus us. Pátrzenie 1.
obtundo, *Nábiiam komu uſzy. Tępię, Zágłuſzam Tłumię, Wybiiam kogo, Obiiam gębę, Biię* (*kogo*
obtunſus idem Obtuſus.
Obtuor. *Pátrzam.*
obtūrāmēntum, *Zátyczká 1. Szpunt, Stáwidło.*
obturatio, Zátkánie. obturbator, Przeſzkodnik.
obturbo, *Niepokoy czynię, Przeryſwam, Zámyłam, Grzmot czynię, & ſub Poruſzam ſię.*
obturgeo, obturgeſco, *Nádymam ſię Nápuchło.*
obtūro, *Zátykam 1.* Verſtopffen. *Obturem patulas impunè legentibus aures.* Hor.
obtūsè, *Tępo.* obtuſior, *Przytępſzy.*
obtuſiùs, *Głupie. propriè Tępiey.*
obtuſus, *Tępy, Ciemny, Słáby 2. & ſub Obiiam gębę.* Stumpff/ abgeſchliffen. *Hoc faciunt nimio ne luxu obtuſior uſus* Virg. *ſyn:* Hĕbes, rĕtūſus, hĕbecātus.
obtutus, *us. Pátrzenie, Weyrzenie, Widzenie.* Anſchawung/ das anſehen. *v. Aſpectus.*
Obvāgio, *is. Wrzeſzczę. Kwilę ſię.*
Obvagulatio, ſub Nárzekánie.
obvagulor, Nárzekam, Skwirczę.
obvāllo, *as. Obwodzę 2.*
obvārĭcātor, *Przeſzkodnik, Záſtępcá 1.*
obvarico, Przeſzkadzam, Záſtępuię 1.
obvaro as. idem & Przekinąć 2.
obvĕnio, *Nágadzam ſię, Trafia ſię 1. Spada ná kogo, Przypada co, Doſtáło mi ſię.*
obventio, *Obrywká Spadek maiętności.*
obventitius. Przypadkowy.
obverbero, *Obiiam gębę.*
obverſatio, *Przebiegánie, Przemiiánie.*
obverſor, *Uwiiam ſię, Tkwi mi, Stoi mi przed oczymá, Przebiegam ſię.*
obverto, *Obracam 1. Obracam ſię gdzie, Obracam ſię tyłem, Sprzeciwiam ſię, Odwierżgam, Kieruię. Obracam wzad.*
obviam, *Przeciw 1. Ku 1. Ná doręczu, Ná rázie, & ſub Nagadzam ſię.*
obviam eo, *Zábiegam, Záſkákuię.*
obviam exeo, procedo, proficiſcor, *Wychodzę przeciw komu.*
obviam itio, *Potkánie, Zábiegánie 2.*
obvio, *as. Wychodzę przeciw, Sprzeciwiam ſię.*
obvium, *Stręt.*
obvium eſt, *Ná doręczu, Po drodze.*
obvius, *Naraźny, Nadrożny 2. Doręczny, Ná rázie, Poſpolity* Gegenſtoſſend/ am Weg.
obvius ſum, fio. *Potykam ſię, Wychodzę, Nagadzam ſię* Entgegen gehen/ oder kommen, *phr:* Vĕnĭēnti ŏccŭrro, ŏbvĭus prōdeo, mē ŏffĕro, prŏcēdo ēxcĭpio, ŏbvĭus ſum. Rĕdūcem læto vūltu, pāſsīs ūlnis ēxcēpiūrus ĭn līmĭne prīmo ēxſpēcto: ŏbvĭa prōdĭĕram rĕdŭcī tĭbĭ.
ŏbūmbrātio, *Zaćmienie 1.*
ŏbumbro, *Zaćmiam, Záſtániam 1. Pokrywam.* Beſchatten. *& lauro modo pulcher obumbrat.* *Apollo.G.ſyn:* ūmbro, ĭnūmbro, ōbtĕgo, ŏbſcūro, (*ſcuro,*
obunculus, obuncus, *Zákrzywiony 1.*
obundo, Wylewa z brzegow.
ŏbunctus, *ab* obungo, *Námázány, & ſub Pomázuię.* (*bię 2.*
ŏbvolvo, *Uwiiam, Záwiiam, Pokrywam, Zdo-*
ŏbvŏlūtio, *Obwinienie.* ŏbuſtus, *Opalony.*

Occa, *æ. Broná.*
Occæcatio, Oślepienie, Bronowánię.
occæco, as. idem Obcæco.
occallatus, Zdrętwiáły.
occaleo, occalēſco, *Drętwieię, Nic czuię, Odrętwieć. Zeſtárzeć ſię, ſub Stwardniáły. & ſub Przyuczam ſię.*
occano, is. Spiewam 1. Trąbię, Gramm.
occāſio, *Powod 1. Pogodá, Przyczyná 1. Dorecz.* Gelegenheit. *Sum Dea quam rara & paucis occaſio nota. A. epith:* Irrĕvŏcābĭlis, mobĭlis, vŏlūbilis, ŏppŏrtūna, cŏmmŏda. *phr:* Cŏmmŏdum ŏppŏrtūnum, ĭdŏnĕum āptum tēmpus. Cŏmmŏda tĕmpŏra. Brĕvis ēſt ŏccāſio lucri. ŏccā-

 ſio-

fio fūrtim lābĭtur, ēxcĭeit. Apta tēmpŏra. Fūrtim lābēns.
Occāsiūncŭla, *Powod 1.*
occaso, fis, ere, priscum, sub Ginę.
occasus, fi, adject. Západły, sub Zachod 1.
occāsus, *us. subst: Zachod 1. Powod 1. Pogodá, zgubá.* Untergang der Sonnen. *Solus ab occasu, Solis quaerebat ad ortum. C. syn:* Sōlis ŏbĭtus: Sōlis ŏccĭdens *epith:* Sērus, ūmbrĭfer, frīgĭdus, rūbens, nŏctĭfer *v. Sol occidens.*
occātio, *Bronowánie.* occātor, *Bronownik.*
occatōrius, *Bronowániu służący.*
Occecurrit pro occurrit. Gelli. ut memordit, spepondit, peposcit, prisce.
occēdo, *is. Wychodzę 2. Nagadzam się.*
occento, *Spiewam sobie, Nárzekam, Ostawiam, Lżę 1. & sub Czáruię.*
occentor, & sub Alt.
occentus, *Spiewánie,* Pisk, *Trąbienie.*
occepso, sub Poczynam.
occĭdens, *subst: Zachod 2.* Die untergehende Sonn/ Abend. *syn:* Sōl ŏccĭdŭus, cădens. *phr:* Sol cădens orbem ăd īmum. Rădĭos ūndis vel æquŏre cōndens *v. Vespera, & Sol occidens.*
occĭdentalis, *Zachodni.*
occidio, *onis, Porażká, Zábicie, Zgubá.*
occīdo, *Zbiiam 1. Wybiiam, Przykrzę się. Przy kro mi, Ziadam 2.* Tödten, umbringen. *Et redit ad sese, cur me occidistis, amici. H. syn:* Nĕco, ēnĕco pĕrĭmo, ĭntĕrĭmo, ĭnterfĭcio trŭcīdo, ŏbtrūnco, cædo, măcto jŭgŭlo extīnguo. *phr:* Vītam tŏllo, aufĕro, ērĭpio, ădimo. Vīta spŏlĭo, prīvo ēxŭo. Nĕci mŏrtĭ do, trādo, dēmītto. Lētho, ēxtīngno ābsūmo, pĕrimo, tŏllo. Sŭb ŏrcum ăd Stygias ūmbras mītto, dēmitto, trūdo ădĭgo. Stĕrnĕre fĕrro.
occĭdo, *Záchodzę, Niszczeię, Ginę, Umieram 1.* Niderfallen *item* sterben/ umbkommen. *Occidet ad nihilum nimirum funditus ardor. Lucr. syn:* ŏccŭmbo ĭntĕreo cădo pĕreo, mŏrĭor. *v. Morior.*
ŏccĭduus, *Zachodni, Niszczeiący, Smiertelny.*
occillator, Bronownik.
occillo, *as. Bronuię, Obiiam, gębę.*
occĭno, *is. Gram 1. Spiewam, Trąbię.*
occĭpio, *Poczynam.*
occĭpĭtium, occiput, *Tył głowy.*
occīsio, *Zaboy 1.* Mord/ Todtschlag. *syn:* Cædes, strāges ĭntērnĕcio fūnera. *phr:* Cædis, strāgis ăcērvus, Mŏrĭēntum ăcērvi, cūmŭli. Clādis cōntāgia Crŭēntum ēxĭtium. Fātum mĭsĕrābĭle bĕlli. Mīlle mŏrtis făcĭes, fŏrmæ ŭbique păvor & plūrĭma mŏrtis ĭmāgo. Crēscunt in cūmŭlum strāges Tĕpidus rĕcēnti cæde lŏcus. Plēni spūmānti sānguĭne rīvi ēxūndant ĭnūndant.
occisione occīdo, *Porażam 2.*
occisito i. sæpe occido Fest
occīsus, *Zábity.* Getödt/ umbgebracht. *Hinc alii spolia occisis direpta Latinis. Vir. syn* Cæsus. pĕrēmptus, ĭntērfĕctus, nĕcātus, trŭcīdātus, măctātus. *v. Mori in bello, & Occido.*
occlāmĭto, *Wołam 5.*
occlūdo, *Zámykám 1.* Zuschliessen. *Cum verò injectis vellent occludere glebis. M syn:* ŏbstruo, claudo, præclūdo. *v. Claudo.*
occo, *as. Bronuię.* occubitus. *us. Zachod.*
Occŭbo, *as, Polegam 1. Leżę. Umieram 1.* Umbkommen, sterben. *Nec adhuc crudelibus occubat umbris. Virg. syn:* ŏccŭmbo, cădo.
occŭlcātus, *Ubity.* occŭlco, *Udeptáć.*
occŭlo, *is. Kryię 1 Zákrywam* Verbergen. *Occulit, ipse uno graditur comitatus Achate Virg.*
occulor, *Taię się.* *(v. ex Occulto.*
occulta, *orum,* templi, *Swiątnicá.*
occultatio, *Krycie 1. 2.* *(tius.*
occultatius ab occultè. Cic: corrigit Lambin, occultius.
occultator, *Przechowywacz, propriè, sed inusitate Kryciel.*
occultè, *Potaiemnie.*
occulto, *Kryię 1. 3. Taię czego, Pokrywam Ukrywam* heimlich verdecken/ verbergen. *Infidiis raptos saxo occultabat opaco. V. syn:* Occŭlo, cōndo, rĕcōndo, ābscōndo ābdo, ŏpĕrio tĕgo, cōntĕgo, ŏbtĕgo, ŏbdūco ŏcclūdo ābstrūdo, vēlo, cēlo. *phr:* Dēnsis ūmbris, tenebris ŏbvēlo, claudo, ĭnclūdo ŏbvŏlvo prĕmo ŏbruo. Cæcis lātebris sē cōmmĭttere, sē crēdĕre. Fūrto ābscōndĕre. Sēse ĭnclūdit ŏpācis spĕlūncæ tĕnebris. Cŏrpŏra fūrtim ĭnclūdunt cæco lātĕri.
occultum, *Skrytość.*

Occultus, *ti. Skryty.* Verborgen *Eruat occultis animus, semperq; tacendis.* Juv. *syn:* ŏccūltātus ăbdĭtus cōndĭtus ābscōndĭtus tēctus ŏbtēctus cōntēctus ŏpērtus ădŏpērtus, cŏŏpērtus, ŏbdūctus, ābstrūsus, ŏcclūsus, vēlātus, lătens, lātĭtans, ŏbscū us, ŏpācus lătebrōsus ărcānus. *phr:* Lătebris ūmbris ŏbtēctus dēfēnsus clausus cōnditus. Dēnsis ŏbdūctæ sēntĭbus hērbæ. Sōlis ĭnăccēssus rădiis. *v. Abditus.*

Occumbo, *is. Polegam 1. Zostaię ná plácu, Umieram 1.* umbkommen/sterben. *Fertur & ante annos occubuisse suos.* Ovid. *syn* ŏccĭdo, cădo, mŏrĭor *v. Morior.*

Occūpātio, *Zabawá, Opánowánie, Uprzedzánie, Uięcie, Zábieżenie.* Einnehmung. *Laudandam reor occupationem.* (Phal.) Sidon.

Occupatorius ager, ibidem.

Occūpātus, *Zábáwiony.* Geschäfftig.-- *Hoc tantum lege, namque & occupatus.* Phal.

Occūpo, *Zásiadam, Osiadam, Obeymuię, Uprzedzam, Opánowáć, Ubiegam kogo, Záprzątam, Zábawiam. Záſtępuię, Uymuię sobie ludzi, Báwię kogo, Daię ná lichwę, Nápełniam, Mam 1 Padam, Zeymuie mię, Zdobáć, Rzuca się chorobá, & sub Zápátruię się* Einnehmen, erobern/besitzen. - *Et totum quæ viribus occupet orbem.* V. *syn.* Præcĭpio. ărrĭpio, ĭnvādo, *v.* prævērto, *v.* dĭſtĭneo, *v* tĕnēo, pŏsſidēo.

Occūrro, *Zábiegam, Zaſkakuię Potykam się, Nágadzam się, Nápad. m się, Trafia się, Widáć, wychodzę, Wspominam obie* Entgegen lauffen. *syn.* ŏccūrso, ŏffēro me, ădsum, ŏbvĭus eo prōdeo vĕnĭo, prōcedo. *phr:* ŏbvĭus ărdenti sēse tulit. Rĕdūci vĕnĭenti tĭbi ŏbvia prōdĭeram. Rĕdūcem ĭn lĭmĭne prīmo ēxcēptūra rŭit. Læto vel ămīco vĕnĭentem excēpit vūltu. *v. Obviam eo.*

Occursăcūlum, *Obłudá, Nocnicá, Stráchy nocne.*

Occursātio, *Zábiegánie, Doſtoieńſtwá zábiegánie.*

Occursatrix, *Obłudá 2.*

Occurso, *Nágadzam się, Przebiegam się, Potykam się, Przeieżdżam się 2.* Wspominam *sobie Płynę, Stoi mi przed.*

occursoria potio sub Pełnić. (*Potkánie.*

Occursus, *us. Zaście 1. Nápádnienie, Záſtąpienie,*

Oceănus, *gr Morze wielkie, Kąpiel Et quantum oceano properent se tingere soles* Virg.

ŏcella, *a. m. Małooki.* (*láſkowy.*

ŏcellāta, *orum* ocellatum, *Perłá, Gałká, Orzech*

ŏcellātus, *Oczkowáty.* ocelli, *tr Uciechá.*

ŏcellūlus, ocellus. *Oczko 1.* Äuglein. *Blanda quies furtim vinctis subrepit ocellis.* Ovid.

ochra, *æ. gr. Brunátna farbá, & sub Zołtáwy.*

ŏcĭmum, ocymum, *gr. Bázylia: Bázylĭká, Mieſzanká. Ocyma comprimite & gravibus densate cylindris* Pers.

ocinum, Mieſzánká. Ocale sub Perłá.

ocquinisco, Náchylam się, Uczepnąć. Quantitatem vide in Conquinisco.

ŏcrea, *æ. Bot, Cholewá, Skornie, Nágolenice, Obowżołnierſki* Stiffel. *Tum læves ocreas electro auroq; recocto.* Virg. *epith:* Hăbĭlis, aurāta, ænea, fūlgĭda, lævis. *phr:* Crūrum tĕgmen, mūnĭmen mūnĭmēntum Læves ocrĕas lēnto dūcunt ărgēnto.

ocreatus, *Skornie noszący.*

ocris, *is, ios, f gr. Skáłá, Gorá.*

Octăphorum, *gr. Káretá, & sub Ośm par. Octaphoro servis, portatur Avite Philippus.* Mart.

octans, tis subst: m Ośm części, sub Część cáły rzeczy.

octāvus, *Ośmy.* Der Achteste. (*czy.*

octāvus decimus, *Ośmnaſty.* octennis, *Ośmioletni.* octennium, *Ośmioletni czas.*

oct dialta, ium. Oktawá. (quăter bis.

octies, *Ośm kroć.* Achtmahl. *syn:* Bis quăter, octingēnārius, octingentēsĭmus. *Ośmſetny.*

octingenti, *Ośm ſet.* octĭpes, *Oſmionogi.*

octo, *Ośm.*

october, *& bris, is, subſt: Páździernik* Weinmonat. *Te tacito October fœnore ditat agros.* Aus. *epith:* ĭmbrĭfer, hūmens, nĭmbōsus, plŭvĭus *phr:* Mēnsis, quō sēras dēpōnit vīnea frōndes. Quō făcit hūmēntes Plēĭas ŏrta dĭes.

octōber, *& bris, is, adject: Páździernikowy.*

octōdecim, *Ośmnaście.*

octōgēnārius, *Ośmdzieſiątny, Ośmdzieſiątletni.*

octogēni, *æ. a. Ośmdzieſiąt.*

Octōgēsimus, *Ośmdźieśiąty.*
octōgies, *Ośmdźieśiątkroć.* (*ducunt.*
octōginta, *Ośmdźieśiąt.* a *corripit Lucil. alii pro*
octōjūgis, *Ośm par maiący.*
octominutialis, Ośmpieniężny. octōnārius, *Ośm*
octonarius numerus, *Ośmak 1.* (*krotny*
octonarius versus, *vide infrà* quadratus.
octōphŏrum, *gr. sub Ośm par & Káretá.*
octūplex, *plicis adject: omn: Ośmioráki.*
octuplicātus, octuplus, *Ośmkrotny.*
octūplum, *Ośmioro tyle.*
octussis, *is. m. subst: sub* Potroyny *grosz.*
Ocūlāria, *orum, an recte Okulary.*
ŏcūlāris, & ocūlarius *adject:* *Oczysty 1.*
ŏcūlārium specillum, *Okulary.*
ocularius, *subst:* & ocularius medicus, *Okulistá.*
ŏcūlāta, *Wielook.* (*ibidem.*
oculata die emere, *Zá gotowe.* oculatæ manus,
oculatio, *Obcinánie 2.*
oculatissimus, *Jásny 1. Ostrowidz 2.*
ŏcūlatus, *Oczkowáty, Widzący, Jásny, Oczywisty.* **Der Augen hat.**
ŏcūleus, *adject:* *Oczkowáty, Ostrowidz.*
oculeus, *subst: Oczko.*
oculi, *Oblicznosć oká 1. Ante locum capies oculis alteq; jubebis.* Virg. *syn:* Lūmina ŏcĕlli. *epith:* Blāndī, vĕrĕcūndi, scīntīllāntes, hōstīles, flām mĭfĕri, ĕrrāntes, lacrȳmāntes, hūmĕntes, fĕssi. *phr:* ŏcūlōrum ōrbes ăcīes lūx jūbar, faces, īgnes sēdes, sīnus rĕcēssus. Gĕmĭnum frōntis sȳdus īgne mĭcant sȳdĕrībus sīmĭles ŏcŭli. Vĭgĭles sub frōnte minīstri. Æmŭla lūmina stēllis. Hūc īllūc vŏlvēns ŏcŭlos tōtumque pĕrĕrrat lūmĭnĭbus tăcĭtis. *v. Circŭspicio Aspicio.*
oculi fracti, morsicantes, patrantes, *Oczy wdźięcznie zyzowáte.*
oculi herbei, nocturni, *sub Oczu modrowátych.*
oculi crepidæ hi, Oczu wybitych, sub Slepy.
oculis immobilibus contueor, *Wytrzeszczam*
oculis rectis, *Nie mrugaiąc.*
oculis infestis, torvis tueri, *Pátrzę krzywo.*
oculitus, Uprzeymie bárdzo.
ŏcŭlo, *as. Oświecam 2.*
oculos expilo, effodio, excludo, exturbo,
Oslepiam. **Die Augen außstechen.** *syn:* Cæco, excæco. *phr:* ŏcŭlos ēffōdio, lūmen ēripio, ădĭmo, Lūce ōrbāre. *v. Cæco.*
oculos hăbeo defigo in, *Wlepiam oczy.*
oculos jacto, emitto, spargo, *Swidrzę.*
ŏcŭlus, *Oko 3. Pák, Członek, Rozchodnik wielki Wiernek, Podchwytácz, Moy ty Ante locum capies oculis, alteque jubebis.* Virg.
oculus mundi, *Słońce.*
ŏcȳmastrum, *gr. Bukwicá.*
ŏcȳmĭnus, *gr. lege.* ociminus.
ŏcȳmoīdes, *is. n. Sorzyszek.*
ŏcȳmum, *Bázylia, Mieszánká, Tátarká.*
ŏcyor, ŏcȳssimus, *Prędki.* **Hurtig schnell.** *Et fulminis ocyor alis.* Virg. *v. Velox, Celer.*
ŏcyus, ocissimè, ocyter, *Rychło, Prędko* **Schnell so bald.** *syn:* velociùs, celeriùs, citiùs. *v. statim.*

ODA

Oda, *æ. gr. Spiewánie* **Ein Gesang.** *Et mirulus modulans tam pulchris concinit odis.* Ovid. *syn.* Cārmen, cāntus *epith:* Læta, dūlcis, fēstiva, Lȳrĭca *v. Carmen.*
ŏdaxismus, *m gr. Zębow pusczánie.*
odefacio, Wącham. ŏdeum, *gr Ganek. Chór.*
ŏdi, *Nienáwidzę, Brzydzę się.* **Hassen.** *Dilige præstantem, non odi Cinna negantem.* M. *phr:* ŏdio hăbeo īnsĕctor, prōsĕquor ūrgeo, pērsĕquor. Odĭa ēxērceo, īnēxōrābĭle dūrus ēxērces ŏdĭum nēc īnīquā finis īn īra ēst. Odĭis ălĭquem ēxērceo. Gĕnus ōmne fūtūrum ēxērcēre ŏdĭis. Nūllus ămor pŏpŭlis. Ætērnis cērtant ŏdĭis. Vērbis ŏdĭa ăspĕra mŏvi. Ultĕris nē tēne ŏdĭis. *v. Odium.*
odi, seu odii, odivi Plaut prisce pro Audiv ut plostrū
odibilis, Nienawistny. (*&c. Mursi.*
ŏdīnŏlyon, *tis, m. gr. Trzymonaw.*
ŏdiōsè, *Nienawistnie, Nieprzyiemnie, Obráźliwie Brzydko, Niełágodnie.*
odiosicus, B. Nienawistny, Przykry.
ŏdiōsus, *Nienawistny Obráźliwy, Brzydki, Przykry.* **Verhaßt/ unangenehm.** *syn:* īnvīsus, ēxōsus, īntēnsus, īnvīdĭōsus, mŏlēstus, ŏdĭo dīgnus, flagrans.

Odiosus

Odiosus sum, *Przykrzę się, Niepodobam się.*
odium, *Nienawiść 2. Mierżączka. Przykrość 1. Nálegánie, Przykrzenie się. Teskniçá, & pro adjectivo sub Brzydki.* Haß, zorn. *Convenien: quibus aut odium crudele Tyranni.* Vir. *syn:* Simultas ira, rabies furor. *epith:* inimicum, improbum, occultum, diuturnum, durum, atrox. *phr:* Odii signa semina terror. Sæpe tacens odii semina vultus habet. Odiis haud exsaturata quievi. Vivunt odia improba. *v. Odi.*
odontagra, *gr. Zębne klesczyki.*
odoramen ŏ̄ŏr. *Wonia* Geruch. -- *Croceos ut Tmolus odore.* Vir. *syn:* odoratus odoramentum fragrantia: suffimen. *epith:* Svavis, beneolens injucundus, dulcis, ambrosius, thureus. *phr:* odora svavis dulcis aura; odorus halitus Svavis munus odoris. Quicquid beneolentibus arvis cultor odoratæ mittit Arabs segetis. Arabo noster spirat odore rogus. *v. Oleo.*
odor liquidus, *Olejek.*
odoramentum, *Wonia 2. Wonne ziołá.*
odoratus, *Wonny 2.* odoratio, *Wąchánie.*
odorator, Węchu ostrego.
odoratus, *us. Powonienie, Wąchánie, Wonia.* Geruch, das riechen. *phr:* odora vis.
odore imbuo, *Perfumuię.*
odorem traho, *odorifer. Pachnący.*
odorisequus, Węchu ostrego, & sub Bystry.
odoro, *as: Perfumuię, Wonią pusczam, Węchem dochodzę.* Riechen/ Geruch machen. *Urit odoratam nocturna in lumina cedrum.* Virg. *syn:* Inodoro suffio, fumigo. *phr:* odore perfundo, repleo, afflo, imbuo, odores jacto, jacio, spargo, incendo, adoleo, assyrio cineres adolentur amomo: thure, mirrha.
odoror; *Wącham, Węchem szukam, Przeczuwam Zwąchać Macam, Czuię 3* Riechen *Namque sagacius unus odoro* H. *syn:* o facio. *phr:* odores sentio, percipio, hautio, naribus accipio, odor ad nares fertur, accedit, venit.
odorus, *Perfumowány, Pachnący* Wolriechend *Massyliiq: ruunt equites, & odora canum vis* V. *syn:* odorifer, odoratus, beneolens svaveolens, redolens fragrans svaviter halans spirans *v. Oleo*
odos *idem* odor.
Odrilicium, Cicer. 2. Fini. cor. illicium. Turneb.
vel as Corinthium Delicium. Muret. alii Orichalcum legunt.
Oeconomia, *gr. Rozłożenie, Száfowánie, Gospodárstwo 2.*
oeconomica, *æ. vel ce, es. gr Gospodárstwo.*
oeconomica, *orum. gr. Gospodárskie księgi.*
oeconomicus, *gr. Gospodarski, Szafarski.*
oeconomus. *gr. Szafarz, Ochmistrz, Oeconomy lanius pincernaque & Architriclinus.* Hont.
oecumenicus, *gr. Powszechny.*
oecus, *m. gr. Dom 1. Sala.*
oedema, *tis. n. gr.* Nádęcie.
oenante, *es. gr Kropidło ziele, Przyiemká, Gáłucha. sub Mácicá 4.* (*Mácicá.*
oenanthinum vinum, *Wino robione, & sub*
oenanthinum oleum, *sub Kropidło ziele.*
oenas, *adis. f gr. Winnicá, Figá, Gołąb gładki.*
oenogarum, *gr. Rosoł.*
oenomela, *orum. Winniczki.*
oenomeli, *gr. Słodycz.*
oenophorum, *gr. Winny flásek, Flászá, Dzban. Jam pueris pellem succinctus & oenophorum aptas.* Pers.
oenophorus, *gr. Piwniczny.*
oenopola, *æ. m. gr. Winny szynkarz.*
oenopolium, *gr. Winnego szynku Dom.*
oenoptes, *æ. m. gr. Biesiádnik 2.*
oenothera, oenotheris, *idis. gr.* Wiesiołek ziele.
oenotria, *gr. Włoska ziemiá.*
oenotrius, oenotrus, *gr. Włoski.*
Oesophagus, *gr. Żołądek 1.*
oestro agitor, *Gżę się.*
oestrum, *gr Gieś, Gzik.* Unsinnigkeit. *syn:* Furor rabies, insania. *epith:* Horribile, æstivum, violentum, laurigerum, divinum. *phr:* Fertur & horribili præceps impellitur æstro. Scilicet æstivis quando stimulatus ab æstris.
oesus, pro usus. Cic. prof. è. Turneb.
oesypum, *gr. Wełná niechędożona, Wełny owczey plugástwo. Oesypa quid reddent quamvis mittantur Athenis.* Ovid.
Ofella, *Pásztet, Sztuczká, kłosek 2. Tempore & exiguæ frustis imbutus ofellæ.* Juven.
offa, *Sztuká 1. Kłosek 2. Fármuszká, Guz.*

Offa penita, offa porcina, *sub Ogonowy.*
offātim, *Sztukámi.*
offatim conficere, *Ná sztuki rozsiekáć.*
offector, Fárbierz. offendices, vel offendix.
offendĭcŭlum, *Obrazá 1. 2. Zawadá.*
offendimentum, Sznur do czapki, Gałká.
offendix, *icis. f. idem & Jelcá, Reiestr iedwábny*
offendo, *is. Szwánkuię, Obrażam, Przewiniam, Obrażam się. Nápadam 1. 2. Nieszczęści mi się, Nayduię 1. Uderzam się o co, Zástaię 1. Potykam. Dopuszczam się.* Anstoffen/ erzürnen. *syn:* īncūrro, īnvĕnio, vel īmpīngo, ăllīdo, vel lædo, nŏceo, vel pĕcco, ĕrro, fallor.
offendo, inis priscum & fortè vitiosum. Obrazá.
offensa, *active vel passive Obrazá.*
offensācŭlum, *Obrazá 1. Zawadá.*
offensatio; *Potkánie.* offensator, *Potkliwy.*
offensio, *Obrazá 1 2. 3. Szwank, Szkodá, Uderzenie.* Vngunst. *syn:* ōffensa, dāmnum, vel īncūrsus, vel cūlpa.
offensiuncula, *Obrazá, Szwank.*
offenso, *as. Uderzam się o co, Potykam się.*
offensor, oris. sub Obráźliwy 1.
offensum, *si. n. Obrázá 1.*
offensus, *us. Obrazá 1. Szwank, Zawádá, Potknienie, Nápádnienie, Uderzenie, Potkánie.*
ōffensus, *si, passivè. Obrażony, Poruszony, Nienawisny, Rozgniewány.*
offensus, si. activè sub Obráźliwy.
offercio, *is. Nádziewam.*
offĕro, *Ofiáruię 1. Nádaię się, Nástawiam 1. Sprzeciwiam się, Nagadzam się, Nábawiam.* Fürtragen/ anbieten. *syn:* Dō præbeo, dēfĕro, ēxhĭbeo.
offertorium, sub Ofiárá. offertur, *Náwiia się,* offertur, offertiſſimus, *Obfity, Nátkány 1.*
offerumenta, æ. Degá offerumentum, Ofiárá 2.
officialis, Sługá mieyski, Urzędowy sługá, Woźny, Ceklarz, Oficyał.
officīna, *Warsztat, Szkołá, Robotá, Budowánie 2 Kurnik.* eine Werckstatt.
officina fusoris, *Puszkarnia.*
officina metallica, *Rudá 1.*

officinator, Mularz, Mistrz 1.
officio, *is. Szkodzę, Záwadzam komu, Záćmiam, & sub Zágástem.* Schaden. *Praterea nihil officiunt, obstantque figuræ.* Luc, *syn.* ōbsto, ōbsum, īmpĕdio, nŏceo. *v. Impedio.*
officiorum princeps, magister, *Przedni sługa*
officiosè. *Uczynnie, Ochotnie.*
officiōsus, *Uczynny, Kortezyan, Pfotliwy* Dienst haffe/dienstwillig. *Officiosaque sedulitas & opella forensis.* Hor. *syn:* ōbsĕquĭōsus, ūrbānus, cōmis bĕnīgnus *phr:* īn ōffīcĭum ăd ōbsĕquĭum pronus prōpēnsus prōmptus părātus. Cui cōme īngĕnium. *v. Comis.*
officiperda, officiperdus, Niewdzięczny.
officium, *Uczynność, Powinność, Zwierzchność, Posługá, Dobrodzieyst wo, Urząd, Usność, Księgi publiczne, Gody.* Ampt. pflicht. *Militis officium longa est via &c.* Ovid. *syn:* Mūnus, partes, vel mĭnĭstĕrium, ōbsĕquium. *epith:* Dĭffĭcĭle, ardŭum, ămīcum, svāve, grātum, pĭum, dūrum, īnjūcūndum, mŏlĕstum.
officium divinum, *sub Pacierze.*
officium feriale, *Przymierze.*
officium fictum, officiorum blanditiæ malitiosæ, *Kortezya.*
offīgo, *is. Przybiiam Nátykam, Obtykam, Wtykam*
Offlecto, Kieruię. *offoco, as. Dawię.*
offrēnātus, *Ouzdány, Obowiązány.*
offrēno, *Uymuię kogo. Zniewalam*
offringo, *Przeorywam.* *offucia, & ha offucia, Pięknydło, Mąmienie, Szálbierstwo.*
offuco as. Nápawam. à faucibus.
offūla, *æ. Sztuczká, Kłosek 2.*
offundo, *Oblewam 1. Zálewam, Pokrapiam, Zácinam, Posypuię 1. Mąmię.*
offuscatio, lege obfuscatio, offuscātus. *Spłowiáły.*
offusco, *Sniádo czynię, Záćmiam, & sub Spłowiał* Verdunckeln. *syn:* īnfūsco, ŏbfūsco, ŏbscūro, nigro, ŏbūmbro, ŏbnūbĭlo.
offuscor, *Blákuię.*
ōgălum, *gr. Jaiecznicá.*
ogdoas, *adis. f. gr. Tydzień.*
oggannio, Nábiiam uszy, Szepcę, Przegarżam.
oggĕro, *is. Okładam 1. Kłádę potráwy, Przegarżam.*

Oh, Ob, Zginąłem. ohe, O, oho.
ôhē, O,Ob. Corpq eget satur cū dicit horariq ohe. Juv. Importunq amat laudari donec ohe jam. H.
ŏlea, Oliwá drzewo, Oliwká owoc świeży. Ein Oelbaum. Arbor pacis signum triumphi decq Minervæ sacra. syn: olīva. epith: Vīrens, frōndens, pāllĭda, vīvax, pācāta, pācĭfica, vīrens. phr: Pāllădis ārbor rāmi, ārbor Pāllădia Pīcēna. Olěæ ōlīvæ fœtus, frūctus rāmi frōndes bāccæ. Pācis rāmi. Sērvans æternum frōnde vĭrēnte dĕcus. Æternos gĕrens frōndis hŏnōres, præmia prīmi āccĭpĭent, flāvāque căput nēctēntur ōlīva.
ŏleāceus, Oliwny 1 2 Oleiowy.
oleāgĭneus, oleāgĭnus, Oliwny.
oleamen, oleamentum, Oley 1.
oleāris, Oliwny 1. 2. Oleiowy.
oleārius, adject Oleiowy. oleārius, subst: Oleynik.
oleastellus, Oliwá leśna.
ŏleaster, idem & sub Bukšpan Wilder Oelbaum Indicio est tractu surgens oleaster eodem. Virg.
oleastrensis, plumbi nigri genus. Plini.
oleastrinus, sub Oliwá leśna. producit i Regnatus repugnante Analogia.
oleatus, Oleiowy. ŏlĕfăcio, Wąchám.
ŏleĭtas, Oliwek zbieránie.
ŏlens, Pachnący, Cuchnący, Śmierdzący.
olentica, orum, olenticetum, Smrodliwe mieysce.
ŏleo, es. evi. etum. & ui. itum. in compositis Priscian. Pachnę 1.2.5. Cuchnę. Śpąchác, Pátrzy mu z oczu. Riechen/ Geruch geben. Tinge caput nardi folio, cervical olebit. Virg. syn: Hālo, spīro, rēdŏleo. phr: ŏdōrem mītto, ēmitto, fūndō, dīffūndo, prōfūndo, spīro, ēxhālo, āspīro, ēxspīro, āfflo, ēfflo jācto, spārgo. Dŏmum, auras ŏdōrĭbus pērfūndo, spārgo, repleo. vide Odoror, Odoro.
oleo malè, Śmierdzę. übel riechen, stincken. syn: Fœteo: puteo grāvĭter ŏleo rēdŏleo, hālo, spīro. phr: Grāvī ŏdōre spīro, hālo āēra īnficio Tētrum, dīrum ŏdōrem mīttō, ēmītto, &c. v. Olea.
oleōsus, Oleiowáty.
ŏlĕrāceus, Ogrodny, Chwáściſty.
olerarium, Járzynny Rynek.
ŏlesco, is. Trącę, Rostę.
oleto as. Puszczam wodę, Wyprożniáć się.
ŏlētum, ab oleo. es. Gnoy 1. Pryjwet. -- veto, quisquam hic faxit oletum. Pers.
ŏlētum, ab olea, a. Oliwny sad.
ŏleum, Oley. oleum olivarum, Oliwá, Oleiek, Scintillare oleū & putres succrescere fungos. V. syn: ŏlīvum, Pāllădis dōnum. epith: Pīngue, lēntum, ŏdōrātum, Pāllădĭum, Sŷrĭum. phr: ŏlīvi pīnguis humor, liquor, lātex, sūccus Pāllădis ŏlīvæ dōnum, mūnus. Tīngĕre jam pingui Pāllāde mēmbra pūtes.
oleum incendarium, oleum medicum, oleum vivum, Kley ogniſty.
olfăcio, Wąchám, Czuię, Śpąchác przeczuwam. Riechen syn: ŏdōror, Deponens. phr: Nāre, nārĭbus ŏdōrem pērcĭpĕre haurīre, ŏdōres sēntīre, haurīre, ŏdor ăd nāres fērtur, venit, āccedit.
olfacto, Wąchám.
ŏlfactōrĭŏlum, olfactorium, Wonianká 2.
olfactus, us. Powonienie. oliditas, Smrod.
ŏlĭdus, Pachnący, Śmierdzący. Stinckend. Hic olidam clamosus ages in retia vulpem Mart.
ŏlĭgarchia, gr. sub Rzeczypospolitey spráwowánie
ŏlĭgŏthrŏnius, gr. Krotko trwaiący.
ŏlim, Kiedyś, Dawno. Potym. Vor zeiten/ vor alters. Olim truncus eram ficulnus inutile lignum. Hor. syn: Quōndam, ālĭquando. phr: Prīscis, āntiquis tēmpŏris ānnis, ăpud ăvos, priōres, vĕtĕres.
ŏlĭtor, Ogrodnik 1. Ein Gärtner. Quandoq; est Olitor verba opportuna locutus. H. syn: Hōrtulānq epith: īndūstrĭus, īmpĭger, sōlers, vĭgil, rūstĭcq. phr: Hōrti ŏlĕrum cūltor cūstos. v. Agricola.
olitōrius, Ogrodny, Járzynny.
ŏlīva, Oliwa drzewo, Oliwká owoc świeży. Oelbaum. Docta Minerva, virens hujus oliva fuit. Ovid. v. suprà oleo, oleum.
oliva è muria, vel conditanea, Oliwká przypráwna.
oliveta, a. Oliwek zbieránie.
olīvētum, Oliwny sad. olivifer, Oliwny.
olivina, Plaut. corr olivi dynamis.
ŏlīvĭtas, Oliwek urodzay. Oliwek zbieránie.
olivitor, Oliwnik, & sub Oleynik.

Olivo, āi. olivas lego, Oliwki zbieram.
ŏlīvum, Oliwá, fok, Oley. Olivan.--liquidi corrumpitur usus olivi. Virg. v. Oleum.
ōlla, Gárniec. Ein Hafen/Topff. syn: ăhēnum. epith: Fīctilis, frăgĭlis, fērvens phr: Fīgŭli făcta fabrĭcāta manu. v. Ahenum.
ollar, aris. n. Pokrywká.
ollāris, ollārius, Gárcowy 1.
ollicoquus, sub Wárzony.
ōllŭla, Garnuszek. ollus, a. um. On.
ŏlo, is. Pachnę, Trącę. (Puszczyk.
ŏlŏlȳgon, onis. hic gr. sub Skrzeczenie, Słowik
ŏlor, oris. Łábęć. Ein Schwan. Digna sed argutos interstrepere anser olores. Virg. syn: Cy-gnus. phr: Rĕsŏnans mŏrĭbūndo gūttŭre dūlce mĕlos. Cārmĭna mæsta cănens. v. Cygnus.
olor, pro odor priscè Wonia, Smrod.
olōrinus, Łábęci. Schwanen. Cujus olorinæ surgunt è vertice pennæ. Virg.
Oluatim. Fest. corr. Scalig. olus atrum.
Olvatium ibi legit Meurs. i. quod in ollis coctum est, ut Testuatium Varro, quod in testa. Orluatium scribi deberet, quia prisci non geminabant consonantes.
ŏlus, eris. n. Ogrodna sträwá. in plurali Oleorum Lucilli priscè. Allerley Garten-Kraut. Durum olus, & cribro populi decussa farina. P. epith: Agrĕste, rĭgĭdum, vĭrĭde, ŏdōratum, mōlle. phr: Laxans vĕntris ŏnus. Vĕntrīsq; rĕsōlvens ŏnĕra, ŏlus hūmānos; āssūrgit in ūsus. v. Herba.
ŏlŭsātrum. olusatri, non olus atri, nec oleris atri, Giersz, Mistrzownik.
olus cordum, Sol bábia. olus pullum, Giersz.
olus sylvestre, Czechrzycá.
ŏlŭscŭlum, Ogrodna sträwá.
ŏlȳmpiăcus, gr. sub Niebieski. Sed quid olympiaca miratus præmia palmæ. Virg.
olympias, adis. f. gr. Cztery látá. Pięcioletni czas Hic prope ter senas vidit olympiades. Mart.
ŏlympĭcus, gr. sub Niebieski. Sunt quos curriculo pulverem olympicum. (Ascl.)
olympus, m. gr. Niebo. Der höchste Berg in Griechenland.
ŏlȳra, æ. gr. Zyto, an Reż 3.
Omāsum, Flák, Wole 2. Seu pingui tentus omaso. Hor.

Omasum cænans, Podły.
ombria, æ. gr. Dżdżownicá 2. Piorunek.
ŏmēlȳsis, is. gr. Gryz 2.
ōmen. Znák 9. 11. 12. Godło, Szczęścia znák, tuchá, Proroctwo. Ein Vorzeichen/ Andeutung. Omen habes, inquit magni clarique triumphi. Juv. syn: Augŭrium, auspĭcium: sĭgnum epith: Fēlix, bŏnum, dēxtrum, īnfēlix, sĭnĭstrum, trīste, fūnēstum. phr: Læta fausta sĭgna. Trīstia cælo mōnstra. Prōdĭgĭum cănit & trīstes dēnūntiat īras. Tēmpŏre quānquam īllo tēllus quŏq; & æquŏra pōnti ŏbscænīq; cănes īmpōrtūnæque vŏlucres signa dabant.
ōmentum, Káłdun 1.
ŏmĕtis idis. f. gr. Karámiennik.
ōminātor, Prorok.
omino as. ōminor, aris. Wieszczę 1. 2. Proroku ję. v. Auspicor.
ōmĭnōsŭs, Nieszczęśliwy, Znáczący co złego.
omissor abire, Niegospodarny.
ŏmissu animus, Niedbálstwo.
ŏmĭtto, Opuszczam, Odkładam, Puszczam, Zániechywam. Daię pokoy Vnterlassen. Pleraq; differat & præsens in tempus omittat. syn: Mītto prætĕreo, līnquo, rĕlinquo, sŭpērsĕdĕo.
omentans priscum sub Mięszkam 5.
omne, subst: Rzeczpospolita, Swiát, Wszystko.
omnem aleam jacere, & omnem lapidem movere. proverb: Usilnie.
omnes, Wszyscy. Alle· ōmnes mōrtali stĭrpe crĕāti, ōmne gĕnus hŏmĭnum.
omne tulit punctum, Prob. Chwalny.
omni ope & opera, omnibus nervis, unguiculis, opibus. Prov. Usilnie.
omnia, Wszystko & Sprawcá. Alles miteinander. phr: Quĭdquĭd hăbet tēllus quĭdquĭd ŏlȳmpus hăbet. Quĭdquĭd hăbet spătĭōsi māchĭna mūndi. Quĭdquĭd hăbet cōmplēctĭtur ŏrbis. Quĭdquĭd hăbet tēllus, măre, nūbĭla Cæli. Quæ nātūra suo cōntĭnet āmpla sĭnu.
omnibus numeris. Prov. sub Doskonáły.
omnicanus Apul omnia canens, dura vox.
omnicarpus, Wszystko żrzący.
omnicŏlor, adject. omne Pstry.
omnĭfăriam, Wszelkim sposobem.

Omnifa-

Omnifarius, *Wſzeláki.* *omnifer, Wſzyſtkorodny.*

omniformis, Wſzelákokſztaltny.

omnigenus, omnimodus, Wſzeláki. (*ſpoſobem.*

ōmnimŏdè, omnimodis, omni modo *Wßelkim*

omnīnò, *Koniecznie, Zgołá, Tylko* Gäntzlich.
Non equidem omnino capta aut deſerta viderer Virg. *ſyn:* Prōrſus, pĕnĭtus, plānè.

omniparens, Wſzyſtkorodny.

omnipotens, omnipotentiſſimus, *Wßechmocny.*
Allmächtig.-- *Tityon terra omnipotentis alu-*

omnipŏtentia, *Wſzechmocność.* (*mnum.*

omnis, *Wſzelki, Każdy, Wſzyſtek.* Alle/ein Je-
der. *Omnis pro nobis gratia muta fuit.* Ov. *ſyn:* Quīsq; cūnctus tōtus ūnĭvērſus. *v. Omne.*

omnis loci & fortunæ, *Biegun 1.*

omnituens, Wſzyſtkowidzący.

omnĭvagus, *Biegun 1.*

omnium rerum, *Rozmaity, Wſzeláki.*

omnivolus, Chciwy. omnivomus oceanus, Pacuv.

omnivorus, Wſzyſtkożrżący.

ōmŏphāgus, *gr. Surowo iedzący.*

ōmŏplăta, *æ. gr. Łopatká 1.* Kość *łopatczana.*

omphăcĭnus, *gr. Agreſtowy.*

omphăcium, *gr. Agreſtowy ſok.*

omphăcŏ ărpos, omphalocarpos, *hæc gr. Oſtrzycá ziele.*

Ona æ. Plin. corr. Oenas.

ŏnăger, ŏnăgrus, *gr. Oſieł dziki, Procá woienna* Ein Wald-Esel. *Pulcher adeſt onager, mitti venatio debet.* M. *epith:* Sylvvſtris tĭmidus. *v.* (*Aſinus.*

ŏnāges, *vel us. gr. Oślarz.*

onco, as. Ryczę, & ſub Oſieł 1.

ŏnĕrārius, *Ciężarowy.* oneris magni, *Mocny.*

ŏnĕro, *Obciążam, Łáduię, Nábiiam uſzy, & ſub Drożę.* Beladen, beſchwären/ füllen. *His germana magis oneras atq; objicis hoſti.* Virg. *ſyn:* Grăvo, prĕmo. *phr:* Hŭmĕris, cērvīcĭbus pōndus, ŏnus īnĭjcio, īmpōno. Hŭmĕros, rāmos pōndĕre, mōle prĕmo, ūrgeo, dēprĭmo, ōpprĭmo, īncūrvo fatīgo. Onĕrat grăvĭbus āltāria dōnis. Aſpĭce cūrvātos pōmōrum pōndĕre rāmos, ut ſua quod pĕpĕrit vix fĕrat ārbor ŏnꝰ.

onero rationes, *Szafuię bárdzo, Wydaię 1.*

onero vinculis, *Oſadzam więźniá.*

ŏnĕrōſus, *Ciężki 1. Obciąźliwy.* Schwär.

ŏniſcus, *gr. Stonog 1.*

ŏnīrŏcrĭtĭca, *orum. gr. ſub Wrożká 2.*

ŏnīrŏpōlia, *gr. ibidem.*

ŏnītus, *idis. f. gr. Lebiodká.*

ŏnobrȳchis, *idis. f. gr.* Ko*zia rutká.*

onōcentaurus *ex aſino & tauro animal monſtrum vel Cacodæmon. v. Mięſzániec.*

ŏnŏchīles, *is. vel eos. n. gr.* onocichla, onoclia, *gr. Czerwieniec 1.*

ŏnŏcrŏtălus, *m. gr. Bąk 1.*

onomătopæia, *Tropus vel Figura, quæ rei alicui nomen idoneum, quod non habuit, confingit, imitatis aut ſignificationis cauſa ut Ealare, Coaxare, Taratantara. Patriſo. Bovinor.*

ŏnŏmaſtĭcum, *gr. Słowik.*

ŏnōnis, *is. gr. Liſi ogon ziele.*

ŏnŏpordon, *n. gr Oſet powłoczny.*

ŏnŏpyxos, *vel us. f. gr. Bukſzpan 3.*

ŏnoſma, *atis n. gr. Długoſz ziele.*

ŏnūris, *gr. Wieſiołek ziele.*

ŏnus, *eris. n. Ciężar 1 Powinność.* Eine Bürde/ Last/ Beschwärnüß *Cedentes oneri ramos, ſylvamq; fluentem.* M. *ſyn:* Pōndus, mōles ſārcĭna grăvĭtas, grăvāmen. *epith:* Grăve mōlēſtum īntōlĕrābĭle, sōlĭdum, premens, ēxĭguum. *phr:* ŏnĕrōſa mōles. Făſcis ŏnĕrōſus. Māſſa grăvis. Fĕrri hinc mōlem grăvitas vĕtat. Vīx īllud sēx hŏmĭnes cērvīce sŭbīrent. *v. Onero.*

onuſtatus, Judith *15. pro oneratus, onuſtus.*

ŏnuſtus, *Obciążony,* Pełen. Beladen, beschwärt. *Hunc tu olim cælo ſpoliis orientis onuſtum.* V. *ſyn:* ŏnĕrātus, grăvātus, grăvis. *phr:* Pōndĕre prēſſus ōpprēſſus, dēpreſſūs, cūrvātus. Sub pōndĕre ĭnīquo gĕmens, dēficĭens, labāns, văcīllans, tĭtŭbans, fatīſcens: vīx ănĭmam trahens, pōplĭte flēxo sŭbſidens. *v. Onero, Onus.*

ŏnȳchĭnus, *gr. Onichowy.*

ŏnȳchĭ; uncta, *al.* onychiponix, *gr. Jáſpid.*

ŏnȳchīitis cadmia, *ſub Moſiężne odmioty.*

ŏnyx, *ychis. m. f. gr. Onich, Alabaſtr, Kiełki, Błyſzczak, Pław, & ſub Alábáſtrowy ſłoiek* Ein Edelgestein. *Calcatusq; tuo ſub pede lucet onyx.* M. (*Gemma candorem unguis humani referens.*) *epith:* Cāndĭdus, mĭcans, cāndĭcans, mȳrrhĕus, fūlgĭdus. *phr:* Cāndĭdus ărdet ŏnyx. Tōtaq;

effūfus in aula. Calcābātur ŏnyx. v. *Gemma.*
ŏpācĭtas, *Cieniſtość*
ŏpāco, *Zácmiam.* beſchatten. *ſyn*: ŏbūmbro, ōbſcūro, tĕgo, ŏpĕrio. Dirigĭte in lūcos, ŭbi pīnguem dīves, ŏpācat Rāmus hŭmum. Dīffŭgient cōmĭtes,& nŏcte tĕgēntur ŏpāca,myrrea cīrcum Sylva tĕgit. *v. Adnubilo, Abſcondo, & Obumbro.*
ŏpācus, *Ciemny, Cieniſty.* Beſchattet. *Pone ſubit conjux ferimur per opaca locorum.* Virg. *ſyn*: ūmbrōſus, ōbſcūrus, tēctus, ŏpērtus, dēnſus. *v. Obſcurus.*
opālus, *hic vel hæc lapis, vel gemma, orpheo. Opał.* O *Græcis, aliis u. aliis o.*
ope omni, ope ſumma, *Uſilnie.* Mit Hülff *Hinc ope barbarica, variiſq; Antonius armis* V. *ſyn*: Auxĭlĭo, ŏpĕra, sūbsĭdio, vĭrtūte, făvōre, grātia.
ŏpĕlla, *Praca. Robotá 1.*
opem affero, fero, *Pomagam 1.*
ŏpĕra, *Robotá 1. 2. Pomoc, Praca, & Robotnik.* Fleiß Arbeit/ Mühe. *Sedulus importes opera vehemente miniſter.* Ho. *ſyn*: ŏpus, lăbor, cūra, ſtŭdium. *v. Labor.*
ŏpĕræ, *hæ Robotnicy, Háłáſtrá 2. 3.*
operæ publicæ, *Szarwark.*
operæpretium, *vel* operæ pretium, *Pożytek, Obrádá, Wyſługá, Wyrobek, Zapłátá 3.*
operæ pretium eſt, *Pożyteczno ieſt, Potrzebá, Ucieſzno.*
operæ pretium facio, *Zárabiam, Sprawuię 1.* (*Obrywam 3.*
operam do alicui, *Staram ſię, Poſługuię, Pomagam 1. Pilnuię 1. 2. Robię 2.*
operam vicariam impendo, *Záſtępuię kogo.*
ŏpĕrāria, *Robotnicá.*
opĕrārius, *adject*: *Robotny 3.*
operārius, *ſubſt*: *Robotnik, Rzemieśnik.*
operarum magiſter antiſtes, *Folwarkowy.*
operātio. *Robotá 2 Oſiárá 1.*
ŏpĕrātor, *Robotnik.* *operculatus, Nákryty.*
operculo as. Nákrywam, Szpuntuię. (*Szpunt*
ŏpercūlum *Nákrywká, Pokrywká*, *Wieko, wieczko*
operculum laryngis; *Krtąni błonká.*
ŏpĕrè, *Pożyteczno, Bárdzo.*
operimentum, Nákrycie, Łupiny 1.

ŏpĕrio, *Zákrywam, Nákrywam, Okrywam, Zámykam 1. 4. Sádzę ściány, Zálewá rzeká.* Bedecken. *Nox operit terras, quoties aſtra ignea ſurgunt.* Virg. *phr*: Tĕgo, ŏccūlto, ŏbūmbro, ŏpāco. *v. Occulto, Tego.*
ŏpĕror, *Robię 2. Báwię ſię 1. Oſiáruię 1.* Arbeiten. *Divini auxilii manus hoc operatur in illis.* P. *ſyn*: Lăbōro. *phr*: ŏpĕri, lăbōri văco. Manum ŏpĕri ădmŏvĕo, ădhĭbĕo. *v. Laboro.*
opĕrōsè, *Prácowicie.* operoſiſſimus, *Budowny.*
ŏpĕrōsĭtas, *Prácowitość, Robotá.*
operōſitas ſupervacanea, *Wytwarzánie ſię.*
ŏpĕrōſus, *Prácowity, Sztuczny, Mocny, Narzędzia ſiłá potrzebuiący, Trudny* Arbeitsam. *-- Moles operoſa laboret.* Ovid.
ŏperta, *orum. Taiemnicá.*
ŏpertāneus, *Potaiemny, Skryty 1.*
ŏpertè, *Skrycie, Taiemnie.*
opertio, *Záſłonienie. operto, as. Nákrywam.*
operto capite, *Wſzydliwie.*
opertōrium, *Nákrycie, Kołdrá, Pierzyná.*
ŏpertum, *Skrytość, Zámknienie, Zákrycie.*
ŏpertūra, *æ.* opertus *us. Nákrycie.*
ŏpertus, *ti. Nákryty.* Bedeckt. *Interdum tunica duxit operta moram.* Prop. *ſyn*: Tēctus, ŏccūltus, ăbdĭtus, ūmbrōſus.
opercula, Robotá. operulæ, *Rupiecie.*
ŏpes, *hæ. Maiętność, Bogáctwá, Wielmożność, Moc, Pomoc.* Reichthum. *Non hæc humanis opibus, non arte magiſtra* Vir. *ſyn*: Bŏna, ŏpŭlēntia, fŏrtūna. *v. Divitiæ.*
opes fūndatæ &c. *Nieruchome dobrá.*
ophĭaſis, *is. eos. f. gr. Włoſow opádnienie.*
ŏphĭcārdēlus gemma, *Kámień przekobiáły.*
ŏphĭdion, *gr. Węgorz 2. Piſkorz.*
ophioctŏnum, *gr. Jeleni korzeń.*
ŏphioglōſſum, *gr. Wężowy ięzyk.*
ophiomachus, *Leviti*: *11. Locuſta gens cum ſerpente pugnans.* (*vid.*) *quod etiam facit lacerta.*
ŏphiŏphăgi, *hi. gr. Wężojedź.*
ŏphioſcŏrodon, *gr. Czoſnek dziki.*
ŏphioſtăphyle, *es. gr. Kápáry.*
ŏphioſtaphȳlos, *f. gr. Przeſtęp biały.*

Ophiri-

Ophirisium aurum, Złoto szczere.
ŏphis m gr Wąż, Mánelá.
ŏphītēs, æ. m. gr Jaszczurnik 2. Wężownik.
ŏphiūchus ophiūsa, gr. Wężownik. Serpentem magnis ophiuchus nomine signis. Manil.
ophtys. yos. f. gr. Podkolan ziele.
ŏpthālmĭa, æ. Oczu płynienie, Głowizna.
ŏpthālmĭas, æ m. gr. Wielgook.
opthalmĭcus, gr. Okulistá. Hoplomachus nunc es, fueras opthalmicus ante. Mart.
ŏpĭcerda, æ Owcze bobki, Smrod.
ŏpĭcus, gr. Sprosny, Szpetny, Blázgoń. Non curanda viris opicæ castigat amibæ Juv.
opifer, Pomocnik. Ein Helffer. Cum Deus in somnis opifer consistere visus. Ov. syn. ădjūtor, (auxĭlĭātor.
opifera, æ. op fer funis, Liná.
ŏpĭfex, Rzemieślnik. Sprawcá ein Werckmann/ Werckmeister Est opifex solus sic Rex vellunt sibi barbam Hor. v Artifex. (botá 1.
ŏpĭfĭcīna, Rzemiesło. ŏpĭfĭcĭum, idem & Ro-
Opigena, æ. Rodzenia bożek Pogáńſki.
ŏpilio, onis. m. Owczarz. Venit & opilio, tardi venere bubuli. Virg. (imitatur Fest.
opilio, opulo, opunculo, avis quæ opilionis vocem
ŏpīma spolia, sub Łup.
opimè, Hoynie. ŏpīmĭtas, Obfitość.
ŏpīmo, as. Tuczę, Nápełniam, Okładam.
ŏpīmus, Obfity, Zyzny, Tłusty. Pożyteczny, Wyborny, Karmny. Feistl mästig. Aut spoliis ego jam raptis laudabor opimis. Virg syn: Pīnguis, ŏbēsus, ŏpŭlēntus, ăbūndans, dīves.
ŏpīnābĭlis, Poiętny 2. Mniemániem stoiący.
opinamentum, Mniemánie, Zdánie.
ŏpīnātio, Mniemánie. opināto, Ná domysł.
opinatissima civitas, Judith: 2. i. famosissima, celeberrima.
opinator, Wątpiciel. Fántásty k.
opinātus, us. Mniemánie.
ŏpīnio, Mniemánie, Podeyrzenie, Rozumienie. Meynung. Opinione melius res tibi habet tua (Jamb.) Fl. syn. Sēntēntia, cōnsĭlĭum, mēns ănĭmus. epith: Cērta, săpĭens, ūtĭlis, pērnĭcĭōsa, prūdens, īmprūdens, nŏva rĕcens.
opīniōsus, opiniosissimus, Fántásty k.
ŏpīnor, Mniemam Meynen/ schätzen. Hybrida quo pacto sic Persius ultus opinor. Ho. syn: Pŭto, ēxīstĭmo, ārbĭtror, jūdĭco, sēntio, cēnseo, rĕor, autŭmo. v. Sentio.
ŏpĭpăre, Hoynie.
ŏpĭpărŭs, ŏpĭpăris, Obfity, Hoyny. Kostbar. köstlich. Vino ornamentis, opiparisq; opsoniis. (Jamb) syn: ŏpŭlēntus, māgnĭfĭcus, lautus, (copĭōsus.
ŏpĭpĕrātus, ŏpĭpĕrus, Hoyny.
ŏpiscus, Bliźniak.
ŏpisthŏcŏmes, æ. m. gr. sub Czupryná.
ŏpīsthŏdŏmus, gr. Domu tył.
opisthŏgrăpha, orum Księgi pámiętne.
opisthographus, gr. Pisany z obu stron Kart 4.
ŏpisthŏtŏnĭcus, gr. Skurczony wzad.
ŏpisthŏtŏnus, gr. Skurczenie wzad, Szyie koło- (wátość.
opiter, teris. tris. Wnuk.
ŏpĭtŭlātio, Pomagánie. opitulator, Pomocnik.
ŏpĭtŭlor, Rátuię, Pomagam co. Helffen. syn: Sŭccŭrro, sŭbvĕnio, auxĭlĭor, jŭvo ădjŭvo, sŭblĕvo, ădsum, făvĕo. v. Auxilior.
opitulus, Pomocnik. ŏpium, gr. Mákowy sok.
ŏpŏbălsămum, gr. Bálsamowy oleiek.
ŏpŏcarpăthum, succus carpathi plantæ Plini: Opocarpasum legit Dalecamp. & Methiol. qui etiam Opocalpasum.
ŏpŏpănax, gr. Pánákowy sok.
ŏpŏrĭce, es. gr. Plini: succus ex sorbis cotoneis punicis croco in musto decoctus, Jesienny.
ŏpŏrīnus, gr. Jesienny. Si daret autumnus mihi nomen oporinus essem. Mart.
ŏpŏrŏthēca, gr. Owocny skład.
ŏportet, Potrzebá iest, Musi bydź. Man muß/ es gebühret sich. Pascere oportet oves deductum ducere carmen. T. syn: Nĕcēsse ēst, ŏpus ēst, cōnvĕnit, dĕcet, æquum ēst, pār ēst.
Oppando, is. Zástániam, Záwieszam 1.
oppango osculum, Cáłuię.
oppavio, Biię, Ubiiam. oppecto, is. Skrobię 1.
oppedo, is. Kurzę komu pod nos, Łżę, Gárdzę.
ŏppĕrior, Czekam. Warten. Nec tardum opperior nec, &c. H. syn: ēxspēcto, præstŏlor mănĕo.
oppessulo, as. Zápieram 1.

Oppĕto, & oppeto mortem, *Umieram.* Vmbkommen. *Contigit oppetere, ô Danaum fortissime gentis.* V. *syn:* ŏccĭdo, mŏrior, ŏccŭmbŏ.
oppĭco, *as.* *Zasmalam.*
oppĭdānus, *adject:* *Mieyski.* *subst:* *Mieszczánin.*
oppidatim, *Od miásteczká do miásteczká.*
oppĭdŏ, *Bárdzo, Koniecznie. ták iest.*
oppĭdŏ quàm, *Bárdzo dobrze.*
oppĭdŭlum, oppĭdum, *Miásteczko, & Kres zawodniczy od ktorego.* Eine Stadt/ Flecken. *Oppida cæperunt munire & ponere leges.* H. *syn:* Vīcus, pāgus. *v. Civitas & Urbs.*
oppignĕro, oppignŏro, *Zástawiam, Ofiáruię 3*
oppīlātio, *Zátkánie.* (*Przepiiam co*
oppīlo, *Zámulam, Zátykam 1. Zápieram, Zámykam 1. Támuię.*
oppleo, *Nápełniam, Pełno gdzie czego.*
opploro, *Płácę, Nábiiam uszy.*
oppōno, *Násztych kłádę, Nástawiam 1. Náprzeciwko stawiam, Zastawiam, Wystawiam 4. Sprzeciwiam się, Zakładam się 1. 2. Zárzucam.* Fürsetzen / gegensetzen. *Fortiaq; adversis opponite pectora rebus.* Hor. *syn:* ōbjĭcio, ōbjĕcto, ōbtrūdo, ēxprŏbro.
opportūnè, *Wczas 1. Ná szczęście 1. Dobrześ mi się &c.*
opportūnĭtas, *Pogodá, Pożytek, Sposobność.* Gelegenheit. *syn:* Cŏmmŏdĭtas, ŏccasio, tēmpus, ūtĭlĭtas *phr:* Cŏmmŏda ŏccăsio, Cŏmmŏda tēmpŏra *v. Occasio.*
ŏpportunum, *Sposobność.*
opportūnus, *Wcześny, Rázny, Nárázny, Przystępny, Sposobny, & sub Podlegam.* Füglich/ beo quem *Dirarum nidis domus opportuna volucrum* V. *syn:* Cŏmmŏdus, ăccŏmmŏdus tempĕstīvus, īdŏnĕus, āptus, ūtĭlis. (*unośc 2*
oppositio, *Ná przeciwko stawiánie, Przeciwność 2*
ŏppŏsĭtus, *ti. Ná przeciwny, Ná południe Leżę, Leży miásto.* Gegengesetzt. *Et miser oppositis à tergo involvitur aris.* Virg. *syn:* ŏbjĕctus, ădvērsus, cōntrārius, ŏbvĭus.
oppŏsĭtus, *us. Zástonienie, Zástáwienie 2.*
oppressio, *Obleżenie, Tyráństwo, Ucisk.*

Oppressiuncula, Scisnienie 2. Gwałt 1.
oppressor, *Potłumiciel.*
oppressus, *us. sub Sciśnienie 2.*
opprĭmo, *Tłumię, Ucisk am, Záwalam, Zágłászam, Przemagam, Przepadam 2 Uprzedzam, Podeptáć, Zdybáć.* Vnterdrucken. *Opprimet hanc animam fluctus.* Ov. *syn:* Prĕmo, ōbrŭo, ŏnĕro, sŭbĭgo, cōnficio, *vel* ŏccido.
opprimor; *Upadam, Zálewam się.*
opprobramentum, Zelżywość.
opprobrātio, *Przymowká.*
opprŏbrium, *Łaiánie zelżywe, Zelżywość, Urągánie, Przymowká* Schmach/ Red/ Schande. *Creverat opprobrium generis, fædumq; patebat.* O. *syn:* Probrum, dēdĕcus, cōnvīcium scōmma, mălĕdīctum, īnjūria, īnfāmĭa īgnōmĭnia: *epith:* Īnfāme, īngens, ĭnīquum, fædum, pŭdendum. *v. Infamia, & Convicium.*
oppugnātio, *Szturm, Dobywánie.*
oppugnātor, *Oblegaiący.*
oppugnatōrius, *Obleżeniu służący.*
oppugno, *à pugno, Kuszę, Szturmuię, Idę ná kogo, Jádę ná kogo, Dobywam, Stoię ná gardło.* Bestürmen/ bestreiten. *syn:* īmpūgno īnvādo, lăcesso, cōntra ărma fero. *v. supra Occido.* (*Obiiam komu gębę.*
oppugno, *à pugno. Zbiiam gębę. w gębę uderzyć,*
oppūto, *Obcinam.* *oppuvio, Biię kogo.*
oppuvium; Bicie, Chłostá.
Ops, *opis, f. subst: Pomoc, Ziemiá, Pomocnik.*
ŏps, *opis, adject: Bogáty.*
opsōnātor, *m. Skupień.*
opsōnātus, *us. Skupowánie, Stráwá.*
opsōnĭto, *as. Biesiáduię, & sub Potráwá.*
ŏpsonium, *Przysmák, Potrawá, Rybá.* Kost/ Speise *Omnia conductis cöëmens opsonia nummis.* Hor. *syn:* Fĕrcŭlum, lautĭtiæ, cōndīmentum, dăpes, ĕpŭlæ cĭbi.
ŏpsōno, *Biesiáduię, Kupuię. Potráwy skupuię, Gotuię, Zdobywam się.*
opsōnor, *Kupuię, Potráwy skupuię.*
opsŏpŏëus, *gr. Łákotnik.*
opsŏphăgus, *gr. Łákotliwy.*

Optābĭlis, *Pożądány, & sub Radbym* Wünschlich. *Scipio solamen properans optabile in armis.* Sil.
optābĭlĭter, optatò, *Pożądánie.* (*syn*: optāndō
optatio, optatum, *Pożądánie.* (*optamus optativo modo, apud Gramat: Prisciā: Diom: quo*
ŏptatus, *Pożądány.* Gewünscher. *syn*: Cŭpītus.
optĭca *æ.* optice, *es. gr Pátrzenie, Perspektywá.*
optĭmas, *hic, & hi* optimates, *Pánowie przedni.* Die fürnehmste Oberſten und Regenten des Volcks. *syn*: Māgnātes, prīmi, prīmōres, prō-eres, dўnāſtæ, nobĭlĭtas.
optĭmas fœmina, *Przednia Páni.*
optĭmè, *Bárdzo dobrze, Dobrze ták ná cię, Dobrześ mi się &c.*
optĭmum, *Dobro. optimitas, Pożytek.*
optĭmus, *Naylepszy.* Der allerbeſt/frommſter. *Destinat optimus hic & formosissimus idem* Juv *syn*: Jūſtīſsĭmus, īntĕgērrĭmus, lēctīſſimus *phr*: Virtūte præſtans: īnsīgnis. *v. Bonus.*
optio, *onis. f. Obieránie wolne.*
optio, *onis. m Namięstnik, Porucznik, Strażniczy Podskárbi, Budowniczy, Tárásowy, Skupień.*
ŏptionatus, *us. Porucznictwo.*
optivus, Obrány.
opto, *Żądam, Obieram, Życzę.* Wünſchen/ begehren. *Optarent sibi centies amici.* (Phal.) Mart. *syn*: ĕxōpto perōpto, dēsīdēro cŭpĭo ārdeo. *phr*: Fērri, flagrāre āmōre, cŭpidĭne. Fērt ănĭmus caufas tāntārum ēxprōmēre rērum īdem ōmnes sĭmul ārdor hăbet. Alĭquid jam dūdum īnvādĕre măgnum. Mēns ăgĭtat mihi. Mēns ōmnĭbus ūna sĕquēndi. *v. Desidero.*
Opulens, Busoni, & Apulei, pro Opulentus.
ŏpŭlentè, opulenter, *Bogáto.*
ŏpŭlĕntia, *opulentitas, Bogáctwo* Reichthum. *- cui non opulentia Cræsi.* Ovid. *v. Divitiæ.*
ŏpŭlĕnto, *as. Bogácę, Nápełniam, Obfito czynię.*
ŏpŭlentus, *Bogáty, Hoyny.* Reich. *syn*: Dīvĕs ŏpibus, ăbūndāns: dīvĕs ŏpum. *v. Dives.*
opulesco, Bogácę się. (*crissi folio.*
opulus, f. arbor corno similis, Colum: *Glossar, i.*
opunculo lege opilio 2 supra. (*crescit, Plin.*
opuntia, herba dulcis, è cujus foliis fit radix & sic
ŏpus, *eris, n. nomen. Robotá 1. 2. Dzieło, Budowánie 2. Dzienie, Księgá, Sztuká 3. Rzecz.* Ein Werck/ eine Arbeit. *Per medios instans operi regnisque futuris.* V. *syn*: Fāctum ŏpĕra, lăbor ſtudĭum cūra dĭfficultas, nĕgotium. *epith*: Dūrum, īngens, ārdŭum, pĕrīcŭlosum, mĕmōrandum, clārum, nōbĭle, ætērnum, vīctūrum, īngĕniōsum, mārmŏrĕum. *v. Factum labor.*
ŏpus, *Nomen adject: sub Potrzebá.*
ŏpus, *Adverbium, ibidem.*
opus facio, *Robię.*
ŏpuscŭlum, *Robota 2. Książeczká.* Ein Wercklein. *Scire velis mea cur ingratus opuscula lector.* Hor.
Ora, *æ. Krainá, Brzeg, Kráwądź 1. Ląd, Liná.* Das Bord/ oder End eines Dings. *Item.* Gegend. *Et mecum ingentes oras evolvite belli* Fīnis, ēxtrēmum, līmes, margo, vel rĕgio plăga, lŏcus, tērra, tēllus, vel lĭttus rīpa.
oraculorum interpres, *Prorok.*
ōrăculum, *Wyrok 1. Wrożkow odpowiedź, Wyrocznicá, Swiątnicá, Błagalnia.* Abgöttiſche Antwort/ Weiſſagung. *Non semper sacras reddunt oracula sortes. epith*: Dīvīnum ſacrum, sānctum, cērtum vērīdĭcum, fātĭdĭcum, præsāgum, īncērtum, Phæbeum, Apōllĭneum, Dēlphineum, Dēlphĭcum Pythicum Sўbĭllæum. *phr*: Dĕōrum Dīvûm jūſſa, ārcāna rēſpōnſa, mōnĭta, ēffāta dīcta. Vātum prædīcta. Cœlēſtes mōnĭtus Fātōrum ārcāna. Sacræ sōrtes. Fātōrum ōrācŭla rĕvelans.
oraria navis, *Łodź.* ōrārius, *Pobrzeżny.*
ōrārium, *Chustká do nosá, Stułá, Mánipularz, Zatyczká Niewieściá.*
ōrāta, *æ, Złotobrew rybá.*
ōrāta, *orum. Prożbá.*
ōrātio, *Mowá 1. Rzecz 2. Kazánie, Pacierz.* Eine Rede/ Gebett. *Sola frequens votis oratio præstat honestis.* S. *syn*: Sērmo, vel preces, vōtum. *epith*: Blānda, dōcta, vĕhĕmens, cōmpta, flĕxănĭma, ārĭda, hūmĭlis. *v. Preces.*
ōrātor, *Kráſomowcá, Wymowcá, Poseł 1. 2. Prosząk.* Wol-Redner/ Fürſprecher. *Centum oratores Augustæ ad mœnia Regis.* V. *syn*: *vel* Rhētor *v.* Lĕgātus. *epith*: ēlŏquens, pŏtens, făcūndus, dŏctus, vĕhĕmens, pĕrĭtus. *phr*: ănĭmo, līnguáque

que dīsērtus. Māximus ēlōquio. Dōctus mūlcere ănīmos. Fācūndo māximus ōre. Nēstŏra quem līngua vincēre pōsse pūtes. Cui vēlit ēlŏquio fācūndus cēdere Ulysses. v. Eloquens.
orator forensis, *Prokurator, Práwny.*
ōrātōria, *Krásomowstwo.*
oratoriè, *Krásomowsko.* (mowstwo.
oratoris facultas, vis, orandi scientia, *Kráso-*
oratorium, Modlitwá.
oratorius, Krásomowski. oratrix, *sub Proszak.*
ōratus sis, *Proszę cię.* ōrātum, *ti. Prożbá.*
Orbātio, *Ogołocenie. Owdowienie, Utrácenie.*
orbiculatim, *Okrągło 1. Kołem, Toczkiem.*
orbiculātus, *Okrągły 1.*
orbicŭlus, *Kołko 4. Tálerzyk, Gałeczká.*
orbicus, *Okrągły 2.* (logia.
orbīle, *Obod, Biegun 2. Producit i Renatus Ana-*
orbis, *Okrąg 2. Figurá, Krąg 1. Gałká, Koło wozowe, Kraina, Kray 1. 2. 3. Bánia, Tálerz 1. Stoł 2. Puklerz 2. Pokrywká 1. Zatoki 2. Nakrywká, Obod, Swiát; Gromádá ludzi, Kurs, Posadzká ścian.* Ein Circul/ Ring/ Kreyß *syn:* Cīrculus, gȳrus globus. *epith* Rōtūndo glŏbōsus, īnflēxus, sĭnūōsus. *v. Gyrus.*
orbis saltatorius, *Taniec 1.*
orbis terrarum, *ziemiá 1.*
orbīta, *Koley, Odbieg, Drogá 1.* Ein Wagengleiß auff dem Weg. *Castáliam molli divertitur orbita clivo.* Virg. *syn:* Rŏtæ sīgna vēstīgia, īter, vel rŏtæ cūrvātūra, cūrvāmen. ōrbis. *epith.* Trīta, vel vŏlūbĭlis, cūrva. v.
orbita vinculi; *Dęgá.* (Rota.
orbītas, *Ogołocenie, Osierocenie 1. 2. Utrácenie.* Waißlose. *O triste fractis orbitas annis malum*
orbitosus, Torowány, Ubity 2. Drożysty. (Jamb
orbitudo, Osierocenie 1.
orbitudo, Osierocenie 1. orbītus, *Okrągły 2.*
orbo, *Pozbawiam, Odeymuię, Ogołocić, Osierocić, & sub Zábiiam się.*
orbona. Dea orborum patrona Arnobi. Plini. Juni.
orbor, *Osierocić, Utracam.*
orbus, *Ogołocony, Osierociáły, Opuściáły, Bez potomká, & sub Bez. Præpositio.* Beraubt. *syn* ōrbātus, prīvātus, vel cæcus, vel ōrphănus.
orbus, luminibus, *Slepy.*
orbitas luminis, *Slepotá.*
Orca, Beczká 1. 2. Skrzynká 2. Kostkowá puszká, Bánia, Sledziowká, Swiniá morska, Kámień farb rożlicznych. (Kuglarz
orchēstōpălārius, orchistopalarius, *Zapáśnik,*
orchestra, *gr. Dziwowisko, Ławy wschodowáte.*
orchis, *itis gr. Lisie iayká ziele, Oliwká, Bánia.*
orchīte, *es.* orchītis, *idis* orchas, *adis. gr Oliwká.*
Orchites & radiis & amara pausia bacca. Virg.
orchīus orchīvus, *Piekielny.*
orci janua, ditis ostium, fauces, *Otchłań.*
orciniana sponda, *Máry.*
orcīnīānus orcīnus, *Piekielny.*
orcinus libertus, *sub Wyzwoleniec.*
orcŭla, *Dzbánek, Beczułká.*
orcum, n. Piekło.
orcus, *Lucyfer, Piekło, Czart, & sub Szaráńcza.* Höllische Finsterniß. *syn:* Dis, Plūto, *vel* īnfērno.
orcȳnus, *gr Wrzeciężnicá, Tuńczyk.* (fērno.
Ordeum, idem Hordeum.
ordia, orum? ordium, Początek 1.
ordinariè, *Pospolicie.*
ordinārius, *Zwyczayny, Pospolity 3. Sporządzony, Nowiniarz, & sub Ordynáryá.*
ordinārius homo, *Przysięgácz, Warchoł.*
ordīnatè, *ordinatim, Porządnie.*
ordīnātio, *Rząd 1. Porządek, Stánowienie. Po-*
ordinativus, sub Sporządziciel. (stánowienie.
ordinator, Sporządziciel.
ordīnātus, *Porządny, Sporządzony.*
ordīno, *Sporządzam, Rozstawiam, Szykuię 1.* Ordnen. *Ordinat inversis & frondibus explicat annum.* O. *syn.* Dīspōno, cōmpōno, dīgĕro. *phr:* in ōrdīne pōno, lŏco, cōnstĭtuo, cōllŏco. Suis quæque lŏcis stătuo, păro rītè lŏco.
ordior, *iris. Poczynam.* Anfangen. *Mater ei tunicas habiles ordita.* Mant. *syn.* ēxōrdĭor, īnchŏo, āggrĕdĭor, īncĭpio. *v Incipio.*
ordo, *Porządek, Rząd 2. Rotá 1. Bráctwo, Chorągiew 3. Stan, & sub Radá 2.* Ordnung/ Orden/ Stand. *Insere nunc Melibœe pyros.*
pone

pone ordine vites. Vir. *syn.* Sĕrĭes, rătio. *epith:* Immūtābĭlis, lōngus, ōptĭmus, fixus, cōmpŏsĭtus, rēctus, pulcher, āptus, grātus.

Orea, arum. *Wędzidło.*

orĕon, *al.* orion, *n.* *Sporyż* 2. ŏrĕosĕlīnum, *gr.*

ŏrĕsĭtrŏphus, *gr.* *Gorny* 2. *(Opich.*

ŏreſtion, *vel um. n. gr.* *Oman.*

ore tenus, *male redditur,* *Ustnie.* *Vide ibidem veram interpretationem.*

ŏrexis, *is. f. gr.* *Apetyt* 1. *Womit* 1. *Dicitur ante cibum rabidam facturus orexim.* Juv.

Orgăna, *orum. gr.* *Orgány.* Orgel. *Vocem vendentis pratoribus organa semper.* Juv. *epith.* Sŏnōra, cănōra, rĕsŏnāntia, blānda, dūlcia, īnflāta. *phr:* Rauco ſtrīdēnti dīſsŏna cantu ōrgăna. Văriis dīſtīncta dīſpārĭbȳ cōmpācta tŭbis. Argūti rĕfĕrt a ŏdūlāmina cāntŷ.

orgănārius, & organarius faber, *Orgánistá.*

orgănice, *v* *Kluką ciągnąć, & Windułę.*

orgănĭcus, *gr.* *subst.* *Orgánistá.* *(ięcy.*

orgănĭcus, *gr. adject.* *Narzędzia siłá potrzebu-*

orgănum, *gr.* *Narzędzie, Instrument muzyczny.*

orgănum Arithmeticum, *Rachownicza tablica.*

ōrgĭa, *orum. gr.* *Mięsopuſt.* *Pars obscura cavis celebrabant orgia ciſtis.* Ovid.

orgyia, *gr.* *Sążeń.*

oria, *a.* *Czołn, Łodź.* ōrībăſus, *gr.* *Gorny.*

ŏrichalcum, *gr.* *Mosiądz.* Kupffer. *Emicat effigies & sparſa orichalca renident Stat: epith:* Nĭtĭdum, ſplēndĭdum, rŭtĭlum, mĭcāns, grave, rĭgĭdum *phr:* Squāllēntes auro gălĕas nĭtĭdōque ŏrĭchālco. Spārſa ŏrĭchalca rĕnĭdent. *Hel: produxit.*

ŏrĭcilla, *Uszko* oricilla imula, *Uchá część dol-*

oricula, *pro auricula,* *Ucho.* *(na.*

oriculare ſpecillum, *Uszká.*

ŏrĭcŭlārius, *Uszny.*

ŏriens, *m. subst.* *Wschod słońcá* 2. Die auffgehende Sonn. *Hunc tu olim cælo spoliis orientis onuſtum.* Virg. *syn:* Sōl Phœbus Tītan rĕnāſcens, rĕdĭvīvus. *epith:* Rŏsĕus, nĭtĭdus, pūrpŭrĕus, clārus, sĕrēnus. *phr:* Eōis Sōl sūrgens āb ūndis. Sōle nŏvo tērras īrrōrat Eōus. Nĭtĭdo ſeſe ēffert Sōl aurĕus ōrtu. Prīmos ōrtus ēffert Tītan & rădiis ōrbem rĕtēgit. Sōl nŏctem ĕgit ſub tērras, cælūmque sĕrēna luce rĕclūſit, ālto sē gūrgĭte tōllunt. *v.* *Mane sol.*

ŏrĭentalis, *Wschodni.* ōrĭfĭcium, *Uście* 1.

ŏrĭgănītes, *a. gr. sub* *Lebiodká.*

ŏrĭgănum origanus, *gr* *Lebiodká* *Cumq; hoc absumi debebit origanus herba.* Seren.

ŏrĭgĕnes, *is. in montibus natus. At proprium nomen.* *Henrico.* *Stephano.*

originale crimen, *Pierworodny grzech.*

originalis, *Początkowy.*

originarius, *sub* *Kmieć.* *originatio,* *Wykład.*

ŏrīgo, *Początek* 1. *Rod* 1. *Rodzenie się.* Ein Vrſprung/ Anfang *Naſcetur pulchra Trojanus origine Cæsar.* Vir. *syn:* ōrtus ēxōrdium prīmōrdium īnĭtĭum prīncĭpium, ſtīrps sēmen gĕnĕris cūnābŭla: cauſa autor căput ſcătūrĭgo fōns. *epith:* Prīma bŏna măla vĕtus cērta īncērta lătēns cĕlĕbris. *v.* *Causa Genus Scaturigo Fons.*

Oriola. *Czołnek.* *oriolis, is. f.* *Łodź.*

oriolus, *Wywielgá.*

ŏrīon *gr.* *Gwiazda S. Jákobá, Kosy.* *Cum subito assurgens fluctu nimboſus orion.* Virg. o & i *anceps apud Poëtas.* *Debilis orionis dextram minitatur inermem.* Claud.

ŏrĭo, *ritis, reris.* *Wschodzę* 2. *Wszczyna się, Pochodzę, Rodzę się.* Entſpringen/ entſtehen *Hinc fidei virtus hinc flamma oriatur amoris.* S. *syn:* ēxŏrĭŏr, nāscor. ēnāscor, ŏbŏrĭor sŭbŏrĭor, prōcēdo prōdeo ēmāno ēxsūrgo ēffluo ēxeo, prōmāno dīmāno dērīvor prōficīſcor. *v.* *Naſcor.*

ŏriundus, *Rodem z kąd, Rodem z tąd, Człowiek.* Gebürtig. *Deniq; cælesti sumus omnes ſtirpe oriundi* L. *syn.* ōrtus, gĕnĭtus, sātus, nātus.

ŏrīpĕlargus, *gr.* *Orzeł podły.*

ŏrītes, *a. m. gr.* *Kámień niezgorzyſty.*

ŏrĭtur, *Poczyna się.*

orix. lege oryx. *Orminium, lege Horminium.*

ornāmēntum, *Ozdobá, Sprzężay, & sub Rama* 2. Zierd/ Schmuck. *Ornamenta parum clari lucem dare coget.* Hor. *(ścimy.*

ornatè, *Ozdobnie, Pięknie.* ornātiſsĭmus, *sub Mo-*

ornātor, *Ubierácz, Pięknzyciel.*

ornātrix, *sub* *Pięknzycielká.*

ornatu Illyrico, *sub* *Po włosku.*

ornatura, *Brama u ſzaty. Arreſa. Pętlicá.*

ornātus, *ti.* *Stroyny, Obdarzony.* Geziert Gerü-

ſtet/

stet/ Außgeputzt. *syn.* ădōrnātus, ēxōrnātus, cūltus, ēxcūltus pŏlītus cōmptus dĕcōrātus, splēndĭdus fūlgēns nĭtĭdus nĭtens mĭcāns. *phr:* Sŭpērbo splēndidus ōrnātu. Nĭtēnti ōrnātus īnstrūctus cūltu. Cūltus gēstat dĕcōros. Strāta cūbīlia Māgnifico. Nōn cūltus in illa sēgnĭor ēffigie. *v. Orno.*

ornātus, *us* *Ozdobá, Ubior 1 2 Aparat 1.* Zierd, Schmuck *Non hac capta mihi nitidis ornatibus inquit.* S. *syn:* ōrnāmēntum cūltus, dĕcūs dĕcor dīgnĭtas hŏnor, īnsīgne lūmen, splēndor. *epith:* Māgnĭficus, īnsīgnis, hŏnēstus,cōnspĭcŭus splēndĭdus, āmbĭtĭōsus, inānis.

ornīthias, *a. m. gr Wiátr pólnocny práwy.*

ornīthŏbofcium, *gr. Kociec 1.*

ornīthŏgāle, *es gr. Ptáſze mleko, & Sniedek.*

ornīthon, *onis. gr. Ptáſznik 3. Kociec 1.*

ornīthŏtrŏphium, *gr. Ptáſznik, Sadz.*

orno, *Zdobię, Ubieram, Sławię, Chwalę 1. Opátruię potrzebámi, Obiiam ściány, Zálecam, Gotuię, Uraczyć.* Zieren, rüsten/ schmucken. *Paribusq; ornaverat armis.* Virg. *syn:* Adōrno exōrno dĕcŏro hŏnĕsto, ēxpŏlio lŏcŭplēto īnstruo, dīstīnguo, cōmo ēxcŏlo. *phr:* Dĕcŏro cūltu, nĭtēnti ōrnātu īnsīgnio. Eōis lăpīllis vel gēmmis vēstes pēctus orno, vario, dīstīnguo. *v. Fuco, Gemma, monile, Ornatus.*

ornus, ornus humilior, *Jeſion, an Grab?* Ein Hagbusch. *epith.* āĕria, ārdua, vĭrens frōndens mōntāna, ēxcēlsa, cŏmans. *phr.* Nāscūntur stĕrĭles sāxōsis mōntĭbus ōrni.

ōro, *Proſzę, Modlę ſię 2. Przyczyniam ſię, rzeczmam, Spráwuię u ſądu.* Bitten/ beten. *Talibus orabat dictis: arasq; tenebat.* Virg. *syn:* Rŏgo, prĕcor ōbsĕcro ōbtēstor dēprĕcor īnvŏco. *phr:* Sŭpplĭcĭbus vērbis āffāri, Fūndĕre prĕces. Vōce prĕcāri in vōta vŏcāre. Vōtis prĕcĭbus prŏsĕqui, ēxpōscĕre, sōlĭcĭtāre. Vōtis ădōrāre vĕnĕrāri. Sŭpplice voce flexo poplĭte mānĭbus sŭpīnis ōbtēstāri. Auxĭlĭo vŏcāre. Ante pĕdes vŏlvor prŏsternor sŭpplēx. Tēndit dŭplĭces ad sīdĕra pālmas. Mœstis dŏmĭnum implōrāre quĕrēlis. *v. Adoro, & Precor, Orat: Preces*

ŏrŏbānche, *es. gr. Gęſia wyká, Zarazá ziele.*

ŏrŏbias, *a m. gr. Kádzidło, Zywicá.*

ŏrŏbītis, *is. gr. Kley złotniczy.*

ŏrŏbus, *gr. Wyká 5.*

orphănus, *gr. Oſierociáły.* Ein Wäißling/ Elterloß Kind. *syn.* ŏrbus *phr.* Părēntĭbus pătre mātre ŏrbus ŏrbātus, cărens Părēntĭbus sŭpērstes. Pŏsthŭmus hæres. (*tal ſierot-*

orphănŏtrŏphium, *gr. Sierot mieſzkánie, Szpi-*

Orphus, *Plin. Ovid. Ariſtot. piſcis marinus aliis, fluviatilis aliis, apud Geſner Cernuam vocat Gaza & alii, negant alii eandem eſſe.*

orsa, *orum.* & orsus, *us. Początek.*

Orthampĕlos *gr. Mácicá niená wiązáná.*

orthium carmen, *gr. Krzykliwy.*

orthŏdŏrum, *gr. Piędź ſrzednia.*

orthŏdoxus, *gr. Práwowierny.*

orthŏgōnius, *gr. Węgláſty.*

orthŏgrăphia, *gr. Piſánia náuká, Model przodku.*

orthŏmastĭcus, *gr. Opukáły.*

orthŏpnœa, *gr ſub Proſtoſzyi.*

orthopnŏĭcus, *gr. Proſtoſzyi.*

orthostătes, *a. m. gr. Słupiec, Kleſzcze 2.*

orthrăgŏrĭscus, *gr. Oſeſek, Wieprzek morſki.*

ortīvus, *Wſchodni.* ortu, *Rodem.*

ortus, *us. Początek 1. Pochodzenie.* Geburt/ Urſprung/ Anfang. *Agitq; in ortus, unde non atrum caput* (Jamb.) *syn.* ēxōrtus, ŏrīgo, prīncĭpium, nātivĭtas.

ortus solis, *Wſchod ſłońcá 1. 2.* Auffgang der Sonnen. *syn.* Phæbus Eōus, mātūtīnus ŏrtus. *epith* Pūrpŭrĕus, rŏsĕus, nāscēns, tĕpĭdus, splēndens. *phr.* Phæbi lūmina prīma. Lūx prīma dĭei. *v. ſuprà Oriens Sol & Aurora.*

ortÿgŏmētra. *gr. Przepiorká wielka. Hic avidos carnis miſſa ortygometra refecit.* Help.

ortyx, *ygis. f. gr. Przepiorká 1. Babká ziele.*

ŏrÿx, *ygis. hic gr. Wrotoſierć, ſub ſarn, Szopá woienna, Kámienniczy młotek.*

ŏryza, *gr. Ryż. Quid ceſſas? agedum, ſume hoc ptiſanarium oryzæ.* Hor.

Os, *oris Gębá 1.2. Twarz 1.2. Obliczność, Páſzczęká, Uście 1. Nos 2. Język 2. Obecność, Smiáłość, Niewſtyd.* Der Mund/ das Maul *Componens manibusq; manus atq; oribus ora.* Virg: *syn:* Vūltus făcĭes, frōns vel cōnspectus præsentia. *epith:* Pūrpŭrĕum, pulchrum, ēgrĕgĭum, mŏdēstum āmbrŏ-

āmbrŏsĭum, fātĭdĭcum, crŭēntum, vocāle. *phr:* ōris hĭātus ōris lĕpor mŏdēſtia vĕnūſtas mājēſtas decus fācūndia Sĕdet mūltus in ōra lĕpor. Tīngit īgneus ōra rŭbor. Cūlti ōris fācūndia præſtāntia Tēter ſpīrĭtus ōris Ore rĕfert patrem. Pēndet ab ōre lŏquēntis. Nātum ante ōra părēntis ābrĭpit. Cōnvērſi inter ſe ocŭlos ātque ōra tĕnēbant Orăque cōrtĭcĭbus sūmunt hōrrēnda căvātis, Sŭbēſti nĭveo lēnis in ōre rŭbor, Orīſque micans ſplēndore vĕnūſti.

os durum, ferreum, impudens, obtuſum, nullum, *Niewſtydliwy, Niewſtyd.*

os fornacis, *Czeluść 2.*

ŏs, *oſſis* Kość 1 *Drżeń, Peſtká.* Ein bein *Exoriare aliquis noſtris ex oſſibus ultor.* Vir *epith:* Dūrum, vălidum, nōdōſum, cāndĭdum, sĭccum, carum. *phr:* ōſsē cōmpāges dūrĭties mōles ōſſa ſuis ādſtrīcta nērvis ārtĭcŭlus. Măcilēnti ārtus vix ōſsĭbus hærent. Vix hăbeat tĕnuem quæ (tĕgat ōſſa, cŭtem.

os terræ, *Kámień 3.*

os coxæ, osĭlium, os pubis, os ſacrum. *Kość (kuprząſtá*

os ſublimo, *v de* Subiino.

Oſcè, *Sprośnie.*

oſcēdo, *Ziewáczká, Warg oſypánie, Szkorbut.*

oſcen, *inis. m. Ptak śpiewaiący.*

oſchŏphŏria, *a. gs. Kwietnia Niedzielá.*

oſcilla, *orum. Kołyſká, Kurow grá.*

oſcillātio, *Kołyſanie.*

oſcillo, *as. Obiiam gębę.*

oſcillum, *Obrazek; Obraz, Kołyſká, Kołyſanie, Wierzchołek, Gębká.*

oſcĭnis, *is. m. al. omne adject. Ptak śpiewaiący.*

oſcinum. Cicero corr. obſtitum.

oſcitans, *Niedbáły, Oſpáły, Gnuśny, Ziewacz.*

oſcitanter, *Oſpále, Niedbále.*

oſcitantia, *Niedbálſtwo.*

oſcĭtātio, *Poziewánie, Ziewánie, Niedbálſtwo.*

oſcitationes traho, *Poziewam.*

oſcĭtātor, *Ziewácz.*

oſcĭto, *Poziewam, Otwieram ſię, Ziaię*

oſcitor, *aris. Poziewam.* oſcŭlātio, *Cáłowanie*

oſcŭlor, *Cáłuię.* Küſſen. *phr.* ōſcŭla lībo, dēlībo figo pōrrĭgo fĕro ōffĕro răpio lĕgo cārpo cŭpio os ōri frōnti labris ādmŏvĕo āpplĭco jungo īmprĭmo. Prōno vultu preſſis lăbēllis bāſĭa pōrrĭgo fĕro. Mūlta tamen răpĭes ōſcula, multa dăbĭs īnter ſe ōſcŭla mīſcent Excĭpit āmplēxus fēlīciaque ōſcŭla jūngit. Oſcula īngĕmĭnāre rĕpĕtīta dăre. Ille mănūs lāmbit, patriiſque dat ōſcŭla pālmis. *v. Amplector.*

oſcŭlum, *ab ore, Gąbká, Wárgá, Cáłowánie, Dziurki.* Kuß/ Mündlein *Oſcula dat ligno, refugit tamen oſcula lignum.* Ovid. *ſyn:* Svāvium bāsĭum āmplēxus vel ōſcĭllum, parvum os. *epith:* Dūlce, ămīcum, mŭtŭum, mātērnum, ĭnhŏnēſtum, hŏneſtum *phr:* Mēlle āmbroſia nēctăre dulcius ſvāvius ōſculum. Mollia nūſquam ōſcŭla dēlēctant căſtos. Fŭge tu ſunt nōxia bāſia in īpſis mūſta vĕnēna lăbris. *v. Oſculor.*

(zgoń.

oſcus, *Stároświecki, Niewſtydliwy, Plugáwy, Bláz*

oſiris, Plin: corr: Oſyris.

ōſor, *Nienáwidzący.* Ein Haſſer. *Efficitur vitiis invictus, & oſor iniqui.* Mamert.

Oſsārium, *Koſtnicá, Truná. Oſſe, is.* Kość *1.*

oſſeus, *Kościány, Kościſty.* Beinen. *Inſequar & vultus oſſea forma tuos.* Ovid.

oſsĭ ŭlātim. *Koſtkámi.*

oſsĭcŭlum, *Koſteczká, Koſtká.*

oſsĭfrăga, *Orzeł łomignat.*

oſsĭfragus, *idem, & Kleſk, Łomikoſt.*

oſſilago, Arnobi ſolidatrix oſſium Dea. Ethnicorum (more.

oſſillo, *as. Obiiam gębę.*

oſſu, acliton, pr, ſc. Kość *1.*

oſſuārium, *Kośnicá, Truná.*

oſſum, ſi Kość *1.*

Oſtēndo, *Pokázuię 1. 2. 3. Skázuię 1.* Zeigen/ Weiſen. *Poſt ubi nona ſuos Aurora oſtenderit ortus* Virg. *ſyn:* Mōnſtro dēmōnſtro dēclāro īndĭco as mănĭfēſto pāndo rĕtĕgo dētĕgo ăpĕrĭo ēxpromo, ēxpono rĕvēlo pătĕfăcio ārgŭo dŏcēo sīgnifico. *phr:* in lūcem trăho. Lătēbris ēdūco īndĭcĭum do; āffĕro, ēxĭtĭi pătĕfēcit sīgna. *v. Manifeſto.*

oſtenſionalis miles, Okazáła aſſyſtencya.

oſtēntārius, *Szalbierz, Ciarlatan.*

oſtēntātio, *Pokázowánie ſię, Chełpienie, Pozor.*

oſtentator, *Storzypiętká, Chełpliwy.*

oſtento, *as. Pokázuię 1. 2. Zmyślam, Chełpię ſię* Rühmen, prangen. *Et ſimul his dictis faciem oſtentabat & udo.* Virg. *ſyn:* jacto, jāctĭto, vēndĭto, glōrior. *v. Superbio.*

oſtentum, *Płod dziwny, Cud, Widok, Znák,*

Ein Wunderzeichen. v Monstrum, Prodigiũ.
Ostentus, us. Pozor, Szyderstwo, Pokrywká.
ostiārium, Podymne. ostiārius, Odźwierny.
ostiātim, Od domu, Do domú.
ostigo, inis. f. Lisżay.
ostii vacuum, Drżwi 1.
ostiorum latera, Podwoie.
ostium, Drżwi 1. 3. Weście, Uście. Eine Thür.
Jānŭa līman ădĭtus, fŏres pōrta. v. Janua.
ostĭum Ditis, ōstium Orci, Otchłáń.
ostrăcias, a.m. ostrăcītes, a.m.gr sub Skorupiásty.
ostracinda, Junio, Polluci. Eustat, Skorupek grá.
ostrăcion, vel um. gr. Kiryśnik rybá.
ostrăcismus, u. gr. Wygnánie 1.
ostrăcītis cadmia, sub Mosiężne odmioty.
ostrăcium, gr. Kiełki. Ostrea bajano deliciosa (lacu.
ostrea, orum. Pław.
ostreārix, ha, idem. ōstreārius, ibidem.
ostreātus, & ostreōsus, Chropowáty, & sub Pław
ostreum, gr. Pław.
ostrīfer, sub Szarłatny.
ostrīnus, Szarłatny, i longum ab Ostreo prisce:
Nec timet ostrino Tulle subire thoro Proper.
ostrum, gr Szarłat máterya. Zarłat farbá. Ein Meerschneck. -- Sidonia fulget sublimis in ostro. Ovid. syn: Mūrex Pūrpūra cōccus. v. Purpura.
ŏstrȳa, a. vel ostrȳs, yos. Plin. arbor fraxino similis in aquosis saxis crescens.
ōsus sum, Nienáwidzę.
ŏsyris, idis. f. gr. Lenok.
ŏsȳrītes, a. m. gr. Jáśnotká ziele.
Otăeusta. m. gr. Podchwytacz.
ŏthonna, gr. an. Zawilec ?
otia, a. lege Otium Græcum.
otio marcescere, Zlenieć. ōtiōlum, Czas.
ōtior, aris. Prożnuię. müssig gehen / faulentzen. syn: Văcor, fērĭor, quĭēsco. phr: Nĭhil ăgo otia dūco ăgo pĕrăgo fĕro cōlo sĕquor, sēctor, in ōtia sōlvor. torpeo otio languĕo, mārcēsco diffluo fīrīsco, ōtĭo văco, in iūlgeo; ōtia vitæ dēsĭdĭōsa sĕquī: Vītam pĕr ōtia dūco. Sŭb ĭnērti tĕrit ōtia lŭxu. Mollia sēcūræ pĕrăgebant ōtia gēntes. Măle tēmpus perdĕre. v. Quiesco.
otiosè, Prożnuiąc, Niedbále, Bespiecznie, Pomáłu, Spokoynie sobie co czynić, Nieochotnie.
otiositas, Prożnowánie.
ōtiōsus, Prożnuiący, Bespieczny, Spokoyny. Müssig / item Sorgloß. Turbam non habet etiosiorem. (Phal.) Mart. syn: Văcŭus fērĭātus lēntus sēgnis ĭnērs īg āvus dēsĭdĭōsus pĭger. phr: Cūrīs līber, lĕvātus, văcŭus sŏlūtus ēxpĕdītus, ĭnānis ōtia dūcens ōtio tōrpens, ōtio văcans. Dēsĭdia lānguens, tōrpens. Cāntāmus văcui pēctŏre mōlles Stānt cūræ. v. Piger & Otior.
otiosum reddo, Usktramiam. ōtis, idis. gr. Drop.
ōtium, gr. sub Pław. Uszko.
otium, Prożnowánie, Czas 1. Pokoy 1, 3. Odpocznienie, Wákácya. Müssiggang / Ruh / Feyerung von Arbeit. O Melibæe, Deus nobis hæc otia fecit. Vir. syn: Quĭes, ĭnērtia desĭdia, lāngnor tŏrpŏr īgnavia sēgnĭtĭes epith Pigrum īgnāvum, dēlĭciosum, īgnōbĭle, trānquīllum āmænum. phr: Vīta sēgnis. Lūxus inērs. Dēsĭdis ōtĭa vītæ. Ignāva quĭes ĭnērs sĭtus. Dēsĭdiæ mōlles, ĭnērtis sōmni sĭtus, tīlīta blāndĭtiis ōtia. v. Pigritia. Quies, & Otior.
ōtus, gr. Nocny kruk, & sub Sowá łężna.
Ova farcta, sub Pásztet.
ōva fricta frixa, Jáiecznicá.
ōva piscium, Ikrá rybia.
ŏvālis, ab ovando, Tryumfowy.
ovalis, ab ovis, sub Okrągłáwo podługowáty.
ŏvātĭo, ab ovando, Tryumf máły.
ovatio, ab ovis. Plin: corr. Operatio.
ŏvatus, us. Tryumf 2.
ŏvātus, ti. Okrągłáwo podługowáty.
ŏviāria, a. Owiec stado.
ŏviārĭcus, ŏviārius, Owczy.
ŏviarĭca, Owieczká.
ŏvīle, Owczarnia. Schaffstall. Incustoditum captat ovile lupus. Ovid. syn: Caula stābŭlum sēpta ovium epith: Clausum, sēcūrum, fæcūndum tĕnĕrum. phr: Clausis bālānt in ŏvīlibus āgni.
ovilio, ut Opilio. Owczarz.
ŏvillus ovinus, Owczy. Schaffin.
ŏvĭpărus, Ikrorodny.

Ovis Owcá. Ein Schaaff *Instituit, Pan curat oves, oviumq; magistros.* Virg. *syn:* Bālans, bīdens āgna. *epith.* īmbēīlis, plăcĭda, pavĭda, cāndĭda, mānsuēta. *phr:* Lānĭgĕrum pĕcus. Innŏcuæ, Lānĭgĕræ pĕcŭdes bĭdēntes. Lānĭgĕri grĕges, Mītis bālantum grex: Mōlle gĕrit tērgo cāndĭda vēllus ŏvis. Sæpe in cōlle tondēntes pascŭa læta lānĭgĕræ rēptānt pecŭdes. Cavo Pŏlўphēmus in āntro Lānigĕras claudit pĕcŭdes ătque ūbĕra prēssat. *v. Grex.*

ovis aurea, *Głupiec.*

ovis fera, *Wielbłądoryś.*

ŏvo, *as. Krzyczę, Tryumfuię Buiam.* Von Freud springen/ triiumphiren *Quæ nunc Turno ovat spolia.* V. *syn:* Triumpho gēstio, ēxulto lætor *v. Triumpho Gaudeo* gaudetq; potitus.

ōvum, *è Græco* Jaie. ein Ey. *Longa quibus facies, ovis erit illa memento* H. *epith:* Tĕres, læve, nŏvum, rĕcens salūbre *phr:* Gāllīnæ fætus, fœtura diūrna dona mūnĕra ovi, ālbumen, vitēllus tēsta seu pūtāmen.

ovum serpentinum, *Wężysko.*

ovum urinum, hypalum, &c. vide sub H. U. &c.

Oxălis, *idis gr. Szczaw.* oxalme, *es. gr. Rosoł.*

oxia, *vel* oxya, *gr. Łodź.*

oxyăcantha, oxyacanthos, *gr. Głog.*

oxўbăphum, *gr. Octowy stázek.*

oxyblatia, in Cod. blatta seu purpura eximia exquisitioris luminis, Casaubon.

oxўcrātum, *gr. Ocet z wodą.*

oxўgăla, *æ. gr. Mleko kwáśne. Máślanki.*

oxўgăla, *orum. gr. Mleko kwáśne.*

oxўgărum, *gr. Rosoł, Kwaskowáty przysmák, ter lactucas oxygarumque liber.* Mart.

oxўgăros, *adject: sub* Kwaskowity.

oxўsăpăchum, *gr. Szczaw kobyli.*

oxўmel, oxўmĕli oxўmelli, *n. gr. Ocet z miodem.*

oxўmōros, *gr. Ostrogłupi, Głupiesztuczny.*

oxўmyrsīne, *es. gr. Ostrokrzew.*

oxўmyrsīnus, *Rusczkowy, sub Iglicá.*

oxўodontes, *hi, ab oxyodus, ontis. gr. sub Zębáty.*

oxypæderotīna vestis, *Vopisco coloris pæderotini saturi: Pæderotinus autem similis pæderoti, i. acantho vel opalio gemma. Casaubon.*

oxўphænix, *gr. Dáktyl.*

Oxyp repolis Plin. corr. Oxypori obolis.

oxўporos, *gr. Przenikaiący.*

oxўpŏrum, *gr. Kwaskowy przysmák, salsa.*

oxyrrhŏdīnum, *aqua rosæ cum aceto.*

oxyrrhynchus, *gr. Ostropysk, Czeczugá.*

oxys, *yos, gr. Szczawnik, Sit morski.*

oxўsacchărum, *gr. sub Ocet z miodem.*

oxyschænos, *vel us m. gr. Sit morski.*

oxўtrīphillon, *gr. Szczawik,* Konicz.

Ozæna, *gr* Nozdrzy *chorobá.*

ozænītis, *idos. f. gr. sub* Narda.

oze, *es. gr.* Cuchnienie *z ust.*

Ozimon, lege Ocymon.

Ozymum, Persi. corr. ocimum.

P A B

Pābŭlāris, *Sniedny, Strawny.*

pabulārius, *Obroczny.*

pabulātio, *Pasza, Zerowánie.*

pabulationes apum, *Pszczelnik 1.*

pabulātor, *Obroczny.* pabulatōrius, *Strawny.*

pabŭlor, *Pásę się, Zeruię, Gnoię 2.* Dem Vieh Futter suchen. *item* weyden. *syn.* Frūmēntor. *vel* pascor. *phr:* Pābŭla cārpo, lĕgo mĕto, quæro cōnquiro păro cūro cōnvĕho sūbveho cōnvĕcto cōnporto. Cāstris pābŭla frūmēnta cūro prōvĭdeo. Me cāstrensis, vel frūmentāria cūra mănet ēxērcet.

pābŭlum, *Pasza, Karmia, Stráwá bydlęca. Pobudká.* Weyde Futter. *Pabula gustassent Trojæ Xantumque bibissent* V. *syn* Pāscŭa ōrum, pāstus ēsca. *epith:* Pīngue, ōptimum, lætum, amœnum, grāmĭneum, vĭrĭde. *v. Pascua.*

Pacalis, Pokoy czyniący.

pācātè, *Spokoynie.*

pācātor, *Iednácz, Uspokoiciel.*

pacatum reddere, *Uspokoić.*

pācātus, *Łágodny, Spokoyny. Pacatumque reges patriis virtutibus orbem.* Virg.

pāce, *Spokoynie.* pace tua, *Spokoynie z Przeprosze-niem.*

Pacifer, Pokoy czyniący Friedfertim.

Pacifica, orum. in lib. Regum &c. hostiæ pro pace, Zapokoyne. Vuieco.

Pācĭficātio, *Iednánie, Ugodá.*
pacificator, *Iednácz.*
pacificatorius, *Iednoczący 2.*
Pacificè, Spokoynie, Łágodnie, Łáskáwie.
pacifico, *Iednam 1. Pokoy z kim czynię.*
pācĭficus, *Pokoy czyniący Łágodny, Spokoyny.* Fried,am *Perpetuam pacem, pacificumq; ducē.* O *syn:* Pācĭfer, mītis lēnis, trānquīllus Pācis ămīcus, pācis ămāns Pācis author, dător
Pacio, anis, prisce, pro pactio. Fest. Sipont.
păcisco, păciscor, *Wymawiam sobie Rządzę 2. Rządzę się, Zrękowáć 1. Umawiam się, Stárgowáć się, Ważę ná co.* Ein Vertrag ma chen. *vitam pro morte pacisci* Vir *syn:* Cōnvĕnio, cōntrăho prōmītto. *phr:* Fœdus īnĕo cōmpōno, fĕro păngo īco. Dĕxtram dō iūngo, tăngo, cōntīngo. Fĭdem do & ăccīpio. Sŏcĭo ăcīmos. Vītam pro laude păcīscor *v. Fœdus facio, & pax.* (*Pango Meursi*
Paco, is. Priscian. (*unde pdcisco*) *prisce pro Pago vel*
păco, *as Błagam, Przeiednywam, Ogłáskáć 1. Uspokoić.* Befriedigen/ stillen versöhnen. *& inculta pacātur vomere silva* Hor *syn:* Sēdo mŏdĕror mūlcĕo, cōmpōno, cōncīlio.
pacta, *æ. Zrękowána.*
pactilis, *Pleciony, Wity.*
pactio, *Umowá, Zmowá, Zrękowiny, Formułá.*
pactionem conficio, conflo, facio *Umawiam się*
pactītius, *Umowny I. longum à Supino.*
pactor, *Stánowiciel.*
pactum, *Umowá* Vertrag/ Abred. *Pacta ligat pactis ipsa futura comes.* Prop. *syi* Fædus cōnvĕntum cōnvĕnrus cōndĭtio lēx, pācta fi- (des. *v. Fædus.*
pactus, *Umowiony.*
Pæan, *anis. m. gr Pieśń, Wiersz Pòętycki, Zwycięzka piosnká, Krzyk żołnierski.*
pæan pes, *idem* pæon.
pæantis, *idis gr. Kámień położniczy.*
Pædagium, Seneca Plini. Juni, corr. Pædagogum
pædăgōgīa, *orum. gr. sub Sodomczyk.*
pædagogianus, Czeládny.
pædăgōgīum, *gr. Szkołá, Dziecinna komorá, Czeladź, Czeládne mieszkánie.*
pædăgogo, *as. gr. Ćwiczę.*
pædăgōgus, *gr. Pedágog, Náuczyciel.*
Pædatura lege infrà Prædatura.
pæderos, *otis. m. gr Bársczc 2. Trzebułá, Opał, Sodomczyk, & sub Trzebułá.*
pæderōtion, *gr. sub Trzebułá.*
Pæderotinus, v supra (x) pæderotinus.
pædia, *gr 1. Ćwiczenie 2 Cetno licho.*
pædīca tibia, *Surmá à Græco, v Dziecinny.*
pædīco, *onis. m. Sodomczyk.*
Pædidosus, Prochem przypádły, Smierdzący.
pædīdus, *Brudny, Plugáwy*
pædŏnŏmus. *gr. Pedagog.* pædon, *Brud, Smrod.*
pædŏtrība, pædŏtrĭbes, *æ gr. Mistrz szkolny. Quantitatem vide in Diatriba.*
Pæminosus, Prochem przypádły, Smierdzący.
pænè pænissimè, *Bez máłá, Máło nie Zgołá.* Schier fast.
pænūla, *Opończa.*
pænula gausapina, mulonia, *Gunia 1.*
pænula sacra, *Kapa kościelna.*
pænūlārium, *sub Opończa.*
pænūlārius, pænulātus, pænūlcus, *ibidem.*
Pæon, onis. Diomed. Quintil. Cic. o Paion. Pæan Cic: paian. Arist. pēs metricus tetrasyllabus, una longa & tribus brevibus constans quatuor formas ejus ponit Diomed. & alii. ut Conficere. Receptio. Remittere. Humilitas. At Pæon. pro medico onis.
pæōnia, *gr. Piwonia.*
pætūlus, *Oczu wdzięcznie zyzowátych.*
pætus, *idem & Blaskooki.*
pagānālia, *n. plural.* paganalis, *sub Wieyski.*
paganica pila, *Piłá.* pāgānicus, *Wieyski.*
pāgānus, *idem, Nierycerz, Wieśniak, an Pogánin,*
pāgātim, *Po wsiách, sub Po domách.*
pāgella, *Kárty stroná 1. 2.*
pāgĭna, *Kárty stroná 1. Posádzká 1. Drogi w ogrodách.*
Paginata navis Paulin: compacta.
pāgĭnŭla, *Kárty iedná stroná.*
pagmentum, *Szpągá spoienie.*
pāgo, *is. pepigi, Umawiam się.*
pāgrus, *gr. Pagr.*
pāgurus, *gr. Rák morski okrągły.*
pāgus, *Wieś, Powiat 2.*

Pāla, æ. *Łopátá chlebowá, Rydel, Opráwá. Pierścieniowá głowá, Op. łki.*
pālācra, palacrana, *Bryłá. est ramentum auri.*
pālæphātus, *gr. Przerzeczony.*
pālæstes, æ *m. gr. Zapáśnik.*
pālæstra, *gr. Zapáśki, Zapáśków mieysce, Szkołá 1. Obrotność, Jestow náuká.* Ein Fechtplatz/ Fechtschul. *Exstruerent patrias oleo labente palæstras.* Virg. *syn:* Lūcta gўmnāsĭum. *epith:* grāmĭnea jūncta, dūra, vălĭda robūsta, sæva, ăspēra, cēlēbris sōlēnnis agilis, ōlўmpiaca. *phr:* Cērtāmina dūra pălēstræ.
palæstrica ars, *Zapáśki.*
palæstricè, palæstricos, *Zapáśnicze.*
pălæstricus, *subst: Zapáśnik, Jestow mistrz. adject. Zapáśniczy.*
palæstrīta, æ. *m. gr. Zapáśnik.*
pălam, *Jáwnie* öffentlich. *Ipsa palam fari omnipotens saturnia jussit. Produxit primam Propert: corripiunt Virgil. Ter alii. syn:* Mănĭfeste ăpērtè ĭn lūce. ŏcŭlis, in cōnspēctu in ōre ānte ōra vūlgo.
pălanca, *Wáłek.* palanga, *idem & Drąg.*
pālāngarius, *Trągarz.* pălango, *as. Tożę 2.*
pālans, *Błąkaiący się.*
palara Ovid. corr. Pelora.
pālāria, *Kołek grá, Strzelnicá.*
pālāria, *orum. sub Strzelnicá.*
pālāris, *Palowy. palasca sub Ogonowy.*
pălātha, *in SS. libris gr. Figá 2.*
pălatii curā, *Marszałkostwo.*
pālātim, *Tu y owdzie.*
palatinatus, Woiewodztwo.
pålātīnĭdes, æ. *m. Woiewodzic.*
palatinis, idis. hæc Woiewodzanká.
palatinum officium, *Rádá 1.*
pålātīnus, *Pałácowy, an Woiewodá.* Das zum Palast gehört. *Scripta Palatinus quæcunq; recepit Apollo.* Hor. *Ad Palatinas acipensera mittite mensas.* Mart.
pālātio, *onis. Palow bicie, Támowánie, Ubiiánie.*
pålātium, *Pałác* Ein Pallast. *Inde sacro veneranda potes, palatia clivo.* Mart. *Illic quas tolerant nemorosa palatia frondes.* Ov. *v Regia,*
pălātum, *Podniebienie, Gębá, Smák. Humor.* Der Rache. *Poscentis vario multum diversa palato.* Hor. *epith* Tĕnĕrum, ăvĭdum pătŭlum, ăpērtum, pătens. *phr.* Sūpprēssa pălāto līngua, ēscas gūstāre pălāto ēsca tămen mōlli ēst nōn cōntēmnenda pălāto.
pălātus, *ti subst. Podniebienie.*
pălātus, *tæ. adject. à palo as. Nábity, Ubity.*
pălātus, *ti. adject: à palor, aris Błąkaiący się, & sub Rozpraszaią się.*
pălea, *Plewá, Opiłki, Grzebień* Spreu. *Surgentem ad Zephyrum paleæ jactantur inanes.* Virg. *syn:* Călāmus cŭlmus, stĭpŭla. *epith:* Lēvis, ĭnānis, fragilis, sīcca, trĭtĭcea. *phr.* Pălĕāria sēges. Stērnēbat, frăgiles călāmos pălĕasque volāntes.
pălear, *aris. n. Podgardłek.*
pălĕārium, *Plewnik.*
palearibus revocare herbas, *sub Przezuwam.*
pălĕārius, *Plewisty.*
pălīlia, *orum sub Połog, Sobotká.*
pălīlitium sidus, *Dżáżownice.*
pălīlōgia, *gr. Powtarzánie, & figura eadem Anadiplosi.*
Palimbacbius pes Diomed: idem Antibachius suprà.
pălimpēga, *orum. gr. Stárzyzná.*
pălimpissa, *æ. gr. Smołá.*
pălimpsestus, *gr. Ksiąszki kámienne.*
pălingĕnĕsia, *gr. Odradzánie, Dusz ludzkich przechodzenie.*
pălĭnōdia, *æ. gr. Odwołánie fałszu.*
palinodiam cano, *Odwoływam.*
palintona *orum.* palintonos, *gr. Prostuiący się.*
pălinxestus, *gr. Ksiąszki kámienne.*
pălīto, *as. Błąkam się.*
pălĭūrus, *gr herba, arbor, Paliur, Ostrokrzew.* Ein dornächtige Staud. *Carduus & spinis surgit paliurus acutis* Virg.
palla, *Szátá białogłowska, Mętlik, Pálá ołtarzowa, Korporał.* Ein Frauen-Mantel. *Et tegit auratos palla superba pedes.* O. v. *Vestis.*
pallăca pellăce, *es. gr. Cudzołożnicá, Nałożnicá.*
pallăcāna *Cebulá 1.*

Palleo

Palleo pallesco *Blednieię* Erbleichen/erblassen *syn:* expallēsco, exalbēsco. *phr.* Pāllor ōra ōccū pat ōbit nōtat. Sānguis īndūcto pāllōre fūgit ore cōlor fūgit ēxsānguī, āmīsso sānguīne palleo. Sūffundor pāllōre gēnas. Orilīvīdus ex hausto sānguīne pāllor īnēst. Pāllor īn ōre sēdet mācies in cōrpōre toto. Cōlor oris erat, quī frōndībus ōlim ēsse sōlet sēris quas nova læsit hyems. *v. Macies.*

palliastrum, *Płaszczyk.*

palliātus, *Płaszczem odziany.*

pallĭdŭlus pallidus, *Blády* Bleich/ blaß. *Pallidior fiet jam pariente lup9* Mart *syn:* Pāllens dēcolor. *phr.* Pāllore dētōrmis. Būxo sīmīllĭmus, ora būxo, cēris nōx s, cēra re cēnti pāllīdiora gēren.! *v. Palleo.*

pallio, *as.* *Pokrywam, Zdobię.*

palliolatim, *sub Płaszczem odziany.*

palliŏlatus, *Płaszczem odziany.*

palliŏlum, *Płaszczyk.*

pallium, *Płaszcz, Páliusz, Szátá Biesiádá, Koł drá.* Ein Mantel. *Cultum palliolo, mulier nempe ipsa videtur.* Juv. *v. Vestis.*

pallor, *Bládość.* Bleich=Farbe/ bleiche Gestalt. *epith* Lūrĭdus, mārcĭdus, līvĭdus, gēlidus, tērrībĭlis, hōrrĭdus. *phr:* Cōlor sīne sānguine. *v. Palleo.*

pallūla, *Metlik.*

Palma, *Palmá, Dłoń 1. 4. Ręká 1. Mácicá 3. Zwycięstwo, Przodkowánie.* Ein Palmbaum *epith:* Olȳmpica, īnsīgnis, vīrĭdans, Mārtia, trĭūmphālis, Ægyptia, Indīca. *phr:* ārbor Idūmæa trĭūmphālis vīctrix. Vīctōrum īnsīgne dēcus laus honor glōria mērces præmĭum Vīctrīcis dēxtræ trĭumphalis pugnæ īnsīgnia. Vēndĭcat ipsa vīro dūlcis fācūndia pālmam.

palma compressa, *Pięść 1.*

palmam hăbeo, *Przodkuię.* (dzisty.

palmāris, *Palmowy, Dłoniowy, Zwycięski, Pię-*

palmarium, *Podatek zwycięzcy, Wygrána.*

palmārius, *Dłoniowy, Piędzisty, Zwycięski.*

palmata toga, *Szátá senatorska, Szátá ná tryumf.*

palmātus, *a palma, Zwycięski. Palmataeq, ducem, sed cito redde togæ.* Mart.

palmātus, *à palmus. Uoity 2.*

palmatus cervus, *Jeleń zamorski.*

palmes, *itis. m. Látorośl winna, Winna rozgá.* Rābschoß/ Rābzweig. *Palmitis hoc rigua ductile flumen aquæ.* Ovid. *epith:* Vīrĭdis, tēner, pāmpĭneus, rāmĭfer, rēnāscens, fæcūndus. *phr:* Gēnĕrōso sēmĭne pālmes. Pāmpĭneo vēstīti sēmĭne cōlles. Grāvĭdo dē pālmĭte gēmma tūmet, tūrget. Pālmes īnēxhaūstis tērras qu complēat ūvis Læto tūrgens in pālmĭte gēmma. *v. Ramus.*

palmes emissārius, præsidiarius, subsidiarius. *Látorośl zostáwiona.*

palmes pampinarius, *Látorośl winna.*

palmētum, *Pálmowy ogród.*

palmeus, *Pálmowy, Cisawy.* (kánie

palmĭcus, *gr.* palmicum augurium, *sub Ska-*

palmĭfer, *Pálmowy.* das Palm=Baum trägt. *Palmiferos Arabos, Panchæaq; rura relinquens.* O

palmĭpēdālis, *Pięciodłonny, & sub Stopy iedney.*

palmĭpes, *Płaskonogi, Pięciodłonny.*

Palmiprimum vinum Figowe wino.

palmo, *as. à palmus. Dłoń wyrażam.*

palmo, *as. à palmitibus, Podwięzuię 2.*

palmos palmus, *gr. Skakanie.*

palmōsus, *Pálmorodny* Voll Palmbäum.

palmŭla, *Rączká, Dáktyl Piorá u wiosłá.*

palmulārius, *idem* parmulārius, *Turnob.*

palmus, *Miárá piędź.*

palmus minor, *Dłoń 2.*

palmus rectus, *Piędź średnia.*

Pālo, *as. adject: Biię koły, Nátykam winnicę, Podpieram 1. Obtykam. Podwięzuię.*

Palo, as. absolutum, erro, vagor, sub Rozgłasza się.

pālor, *aris. Błąkam się, Rozprászam się.* Hin und her gehen. *Fœmina palantes agit atque hæc agmina vertit.* Virg. *syn:* ērro, vāgor fūgio. *phr:* pāssim sine ōrdĭne, sine lege tĕror. Pēr ārva pēr agros vāgor.

Palpamentum, Pochlebstwo.

palpātio, *Mácánie, Pochlebstwo.*

palpātor, *Pochlebcá, & sub Ogłaskánie.*

palpēbræ, *Powiek włosy, Powieká.*

palpitātio, *Drganie, Drżęnie, Skakánie.*

palpitātus, *us. Drganie.*

Palpito, as. Drgam, Miga się co, Biię ciemie. Zittern syn: Tremo mico, exilio. phr: Crebro moveor. Multiplici motu salio. Motu exulto frequenti. Multo vibramine mico.
Palpo, as. vel palpor, aris, pochlebuię, Macam, Gláſzczę, & ſub Ciokáć. ſtreichlen. ſyn: Tango, tracto. v. Tango.
Palpo, onis. m. Pochlebcá.
Palpo, qui cæcum ducit. Iſidor. Marcil.
Palpum, pi. Głaſkánie, & ſub Ciokáć, Głaſzczę.
Palpum obtrudo, Oſzukiwam.
Paluda, quid ſit, v. Szátá białogłowſka.
paludamentum, Szátá Krolewſka, Szátá zwierzchnia. ein panter hembd. Szátá żołnierſka, Szátá białogłowſka.
Paludapium, Opych.
paludatus, ſub Szátá Krolewſka, Szátá żołnierſka.
Paludifer, Błociſty.
paludoſus, Bágniſty, Błociſty. Moſſächtig. Ille paludoſos memoret, ſervire Sicambros. Pr.
Palum, n. Pal 1.
palumba, f. palumbes, m. f. Grzywacz. Eine wilde Taub. - raucæ tua cura palumbes. Vir. ſyn: Columbæ. epith: Raucæ, teneræ, pavidæ, cythereiæ. phr: Dulcia figunt gemmé bundis oſcula roſtris. v. Columba.
palumbinus, Grzywaczy. palumbulus, Turká (wká.
palumbus, m Grzywacz.
palus, li, m. Pal 1. Koł 1. Tycz, Słup. 2. Pfal. Hic docuit teneram palis adjungere vitem. Tib. ſyn: Pedamentum, ſtatumen, vacerra, paxillus, sudes, ſtipes, truncus, vallus, vallum. epith: Ligneus, durus, robuſtus, firmus. phr: Fraxineas aptare sudes, exacuunt alii vallos furcasq; bicornes atque amarina, parant lentæ retinacula viti. Ferratasque sudes & acuta cuſpide contos.
palus, udis f. Bágniſko. Ługowſko. Pfütz. Cocyti tardaq; palus, innabilis unda. Virg. epith: Craſſa, torpens, ſtagnans, sordida, piſcoſa, ſpurca. ſyn: Lacus ſtagnum lacuna. phr: Denſis obsęſſa ſalictis. Limoſa palus, & multo turbida cæno. Atque venenoſas habitam ceu rana paludes. v. Lacus.
palus numellarius, Prągá.
paluſtria paſcua, Trząſawicá 1.

paluſtris paluſter, Błociſty, Błotny, Bágniſty. Moſſächtig. - Loca fœta paluſtribus undis. O.
Pambaſilia, gr. Iednowładztwo.
pamphagus, gr. Zarliwy, Pies żarłok.
pampillum Lamprid: corr: Papilla.
pampinaceus pampinarius, Winny.
pampinarius palmos, Wilk 4.
pampinatio, Obcinánie, Przerzedzánie.
pampinator, Winiarz.
pampinatus, Liściſty, & ſub May, Winny.
pampineus, pampinoſus, ſub Winny. Das von Räben-blätern iſt.
pampino, as. Obrywam 1. Obcinam Przerzedzam
pampinus, hic, hæc Látorośl winna, Winny liſt, May 2. & ſub Pletwá. Weinblat. - nec meruit ſurgentes pampinus Auſtres. V. epith: Tenerviridis, lentus, opacus. phr: Dulces inducens, collibus umbras Pampinus Læt:is veſtiens, velans defendens, frondibꝰ uvas.
pampinus fructuarius, racemarius, Látorośl winna.
Panacea, gr. Pának ziele, Sól, Lekarſtwo powſzechne. Ein heylſames Kraut. (Herba cujus ſuccus opopanax vocatur à ſanandis omnibꝰ morbis) epith: odorifera, potens, ſalutifera.
panaces, n. gr. Panak, Złomignat ziele,
panaces angelicum, Dzięgiel.
panaretus, gr. Cnotliwy. Primam produxit Ovid: corripiunt alii.
panariolum, Chlebowy koſz, Koſzyk, Podatek 3. Panariolus apud Jacob. Pontanum legitur, neſcio an mendoſe?
panarium, Chlebowy koſz, Podatek od Páná.
panax, acis, f. gr. Pának ziele, Centurzya, Dzięgiel 1. Lubſzczyk 2.
panax Heracleos, Złocień,
pancarpiæ, gr. Mieſzánina, Wieniec 1.
pancarpum, gr. Zapáſki, Łowy, Igrzyſko.
panchreſtarius, Marcepannik.
panchreſtos ſtomatice, gr. ſub Zyłá.
panchreſtum, gr. Łákoci, Lekárſtwo powſzechne.
panchreſtus, gr. Krwáwnik kámien.

Pancrātiaſtes, *æ. gr. Szermierz.*
pancrātīce, *es. Szermierſtwo, Zapáſki, Podrożnik 1. Sniedek.*
pancraticè, *Szermierſko.*
pancrātium, *Podrożnik ziele.*
pancratium, *ſub Zapáśnik.*
pancros, potiùs panchros, *gr. Kámień farb rożlicznych.*
pandātio, *Uginánie.*
pandātus, *Ugięty ná plaſk.*
pandectæ, *hi. hæ. gr. Kſiąſzki zbieralne.*
pandēmos, *vel us. gr. Powſzechny.*
pandīcūlāris dies ſub Wſzech świętych dzień.
pandīcūlātio, *Przeciągánie.*
pandīcūlor, *Przeciągam ſię.*
panditur, *Rozchodzi ſię, Rościąga ſię.*
pando, *is. Otwarzam 1. Rościągam, Roſpuſzczam.* Aufftbun/ öffnen. *Dividimus muros & mœnia pandimus urbis.* Vir. *ſyn:* ăpĕrio rĕſero, pătĕfăcio. *Metaph:* ēxplīco mănifĕſto dēclāro, īndīco. *phr:* Anchīſen făcio cērtum, rēmqe ōrdīne păndo. Pāndĭtur īntĕrea dŏmus ŏmnĭpŏtentis ŏlȳmpi. Păndĭte nŭnc Hĕlĭcōna Dĕæ, cāntuſque mŏvēte. *v. Aperio & Janua.*
pando, *as.* pandor, *aris. Uginam ſię.*
pandochīum, *gr. Goſpodá 1.*
pandūra, *gr. Kobzá.*
pandurista, & pandurizo, *gr. ibidem.*
pandus, *Ugięty, Náchylony, Dołkowáty, Krzywy.*
Pane, n. pro panis in Recto, apud Plautum legunt Noniq, Meurſi. Lābin priſcè, rejicit hoc Camerar.
pănēgȳrici ſermones, *Zbior pochwał.*
pănēgȳris, *is. f. gr. Zgromádzenie 2. Jármárk, Kiermáſz. juxta Herodotū.* (*Kámień.*
pănĕros, *otis. gemma vel lapis gr. Płodziſzek*
pango, *Biię koły. Wbiiam 1. Wtykam, Szczepię, Sypię kopce, Umawiam ſię, Stowárzyſzyć ſię, Wyrażam 1. Piſzę 1. 2. Pokoy czynię 2.* Einſtecken, pflantzen. *ſyn:* Fīgo, plānto, vel cōmpono.
pango inducias, *Przymierze czynię.*
pango oſculum, *Cáłuię.*
pangōnius, *gr. Węgláſty.*
Paniceus, icius. Chlebowy.
pānĭcūſa, *Pierzyſko, Rzęſa, Cewká 1.*
pānĭcum, *à panicula Bertło. Koſtrzewá.*
pānĭcum, *à pane, Strácby prożne.*
pānĭcus, *adject: gr ibidem.*
panifica, Piekarká. panifex, Piekarz.
pānĭficĭum. *Piekarſtwo.*
pānis, *Chleb 1. Bochen chlebá, Gruczoły.* Brod. *Mucidæ cærulei panis conſumere fruſta.* Juv. *ſyn:* Cĕres. *epith:* Trĭtĭcĕus, ūtĭlis, lætus, cŏctus, fĕrmĕntātŭs. *phr:* Cĕrĕāles ŏpes ĕpŭlæ dăpes. Lăbōrāta mănu mŏllita īgne tŏſta Cĕres. Cĕrĕris Cĕrĕalia mūnĕra dōna. Tōſtæ frūges Hūmānis ūsĭbus apta Cĕres. Mollītāmque mănu Cĕrĕrem tōrret in īgne fŏcus.
panis aceroſus, *Chleb gruby.*
panis agelæus, panis autopūrus, panis gregarius, panis furnaceus, panis ſpeuticus, *vel* ſubcinerius, panis ſecundarius, ſecunus, panis focorius, panis militarius, *Chleb* (*ſrzedni.*
panis azymus, *Podpłomyk.*
panis cibarius, *Chleb gruby.*
panis excoctus, panis nauticus, *Podpłomyk.*
panis Marci ſaccharius, *Marcepan.*
panis primarius, panis niveus, candidus. *Chleb pſzenny.*
panis preſſus, *Bielidło.*
panis ſiligineus, ſimilaceus, ſimilagineus, ſitanius. *Chleb pſzenny.*
Pannārius, *Sukiennik 2.*
pannellum, Cewká 1. panneus, *Sukienny.*
pannicula, *Pczycie Pierzyſko.*
pannĭcŭlāria, *orum. ſub Złocz yńcá.* (*neſa.*
pannĭcŭlus, *Płat, Szmátá, Sukno, Chuſtka do*
pannis obſitus, *Szárek, prop. W łátách, w łáchmánách.*
pannŏnia ſuperior. *Rákuſy.*
pannŏnicus, *Rákuſanin.*
pannŏnius, *Węgrzyn.*
pannōſus, *Oſzarpány, Szárek, Zmarſzczony.* übel gekleidet. *Pannoſam fæcem morientis ſorbet aceti.P. ſyn:* Lăcer nūdus. *phr:* Măle vēſtītus tēctus. Lăcĕris vēſtĭbus īndūtus. Sī tŏga ſōrdĭda, ēſt, & rūpta, cālcĕus ălter pēlle pătet. *v. Pauper,*
pannuceus, Szárek. Zmarſzczony.

Pannucea, pannucia vestis, *Łáchmány.*
Pannuciatus, O*szárpány, Zmarszczony.*
Pannūcium, *Łáchmány.*
Pannucius, Szárek.
Pannuleium malum, *Jábłko rychło więdnące.*
Pannulus, *Płatek.* pannum, *n. Sukno.*
Pannus, *Sukno, Szmátá, Fleytuch.* Tuch. *epith:* Tēxtĭlis, pīctus, sērĭcus, īntextus, textus pūrpūreus vilis āsper squāllens.
Pannȳchismus, *gr. Wilia.*
Pānŏplĭa, *æ. gr. Kiryś, Zbroiá.* (*piástey.*
Pansa, *æ. m.* Pláskonogi, *Szerokostopy, Głowy kę-*
Pansĕbastos, *vel us. f. vel m. gemma, vel lapis. gr. Płodzi szek.*
Pantex, icis. lege Pantices.
Panthēra, *hæc gr.* panthēr, *eris hic gr. Ryś 1. Sieć ná zwierzá, Obłow, Spieg.* Ein Pan-therthier. *Diversum confusa genus panthera camelo.* Hor. *epith:*Pĭcta, fĕrox, vērsĭcŏlor, velox. *phr:* Tērgōre pānther mūltĭcŏlor.
Panthera confusa camelo, *Wielbłądoryś.*
Panthērīnus, *Ryśi, Pstry, Fládrowáty.*
Panthēron, *gr. Sieć 1. 3.*
Pantīces, *hi. Błoná, Brzuch, Kiszká 1, Biegunká Wrzod 2 & sub Wrzodowáty. Quod cum panticibus laxis & cum pede grandi.* Mart.
Pantŏlăbus, *gr. Nienásycony. Pantolabo scurræ Nomentanoq; Nepoti.* Hor.
Pantŏmimĭcus, *gr. Kuglarski.*
Pantŏmīmus,*gr.Kuglarz, Kuglarski, Morski,plę-*
Pantŏphellos, *gr. Pántoflá.* (*sacz sub plęsy.*
Panucellium, panucla, Cewká 1.
Pānŭcŭla, *idem* panicula.
Panuellium, panuellum, idem panuelium.
Panuelium, Cewká 1. Spięń 2. Wrzeciono.
Pānŭla, panulia, panulla, *Cewká 1.*
Pănurgia, *gr. Chytrość.* pănurgus, *gr. Chytry.*
Pānus, *m. Cewká, Myszká, Gruczoły, Dymięnica.*
Pāpa, *æ m. Papież* der Pabst. *Rorantes saxorum apices video, optime Papa.* Prud. *epith:* Sānctus, vĕnĕrāndus, vĕrēndus, cŏlēndus, ālmus. *phr:* Sūmmus Pontĭfex. Pōntĭficum māximus. Māximi divini Păstor ŏvīlis, grĕgis Chrīsti Vĭcārius. Dĕi săcer īntĕrpres. Rōmānis dāns jūra păter Sūmmūsq; săcērdos. Trĭplici căput dĭădemate cīnctus, īnfŭla tērgĕmĭna rĕdimit cui sacra cŏrona tēmpŏra. Triplĭcem qui frōnte cŏronam & duo sacrāta gĕrit ārma mănu. Vĕnĕrābilis ōrbis Nāvĭta, Cui sūmma pŏtēstas tērrārum cæliq; dăta ēst. Quem poplite flēxo Terra cŏlit, Cūjus vēstīgia adorat Cæsar, & aurāto vēstīti mūrĭce Rēges.
pāpa, *æ. f. Papu.* păpæ, *gr. Wey, Báwey.*
păpāver, *Mák* Moanfahmen. *Candida purpureis mista papaveribus.* Prop. *epith:* Sŏpōriferum, sōmnĭfĕrum, lēthĕum, cerĕale, frīgĭdum, tōrpens, gravĭdum, fæcūndum. *phr:* Căput grăvans. Sōmnum īndūcēns. Grātum Cĕrĕri plēnumque sŏpōre, Lēthæo rōre sōmno pērfūsum mĕdĭcātum. Crebra sŏpōriferum grāna papaver habet.
papaver erraticum, papaver rhæas, *żer ziele.*
papaveratus, Mákowy 2. papavereus, *Mákowy 1.*
papaverina, Mákolągwá.
papaveris caput, *Mákowká.*
pāpia pappæ, à papias, *æ. m. gr Oyciec.*
pāpĭlio, *Námiot, Motyl.* Sommer-Vogel.
papilla, *Cycek, Cewká.* Brustwartze. *v. Mamma.*
pappa, *Pápu.* pappare, *Pápáć.*
pappas, *æ gr. Piástun.* pappazo, *gr. Tátam.*
pappias, *æ. gr. Oyciec.* pappo, *as. Pápáć.*
pappus, *gr Dziad, Stárzec. papie, Przymiotowe ziele.* păpŭla, *Krostá 1.* păpŭlæ, *Ośpice 1. 2.*
papulæ rubentes, *Odrá.* (*Petocie.*
Păpȳrācĕus, păpȳrĭfer, păpȳrīnus, *Pápierowy.*
papyrio onis. Sitowisko.
păpȳrŏpōla, *æ. m. gr. Pápiernik 2.*
păpȳrum, *n. Pápierowe drzewko.*
păpȳrus, *f. Pápier.* Papier. *Omnibus & crescit multo damnosa papyrus.* Juv *syn:*Charta.*epith:* Levis, frăgĭlis, bĭbŭla, Nīlĭăca, Ægȳptia. *phr:* Tĕnui cōmmīttĕre vērba păpȳro pērgīte Nīlĭacas Mūsæ mēa dāmna păpȳros.

PAR

Păr, *subst: n. Ablat. pari Pará czego, Stadło, Cetno.*
păr, *paris, Ablat. pare & pari, adject: omne parissimus, Rowny.* Gleich. *Ludere par impar, equitare in arundine longa.* Hor. *syn:* Cōmpar, sūppār, nōn īmpar, părĭlis sĭmĭlis æquālis.

Par, impar, *Cetno*, *Licho*.
pār est, *Słuszna*. pāra, *æ* & *sub Czayká*.
pärăbăsis, *gr*. *Przestąpienie*.
parabia, *Piwo* 1.
pärăbilis, *Łácny do nábycia*. leicht zu über kom-men. *syn*: párātu, vel īnvēntu făcĭlis.
pärăbŏla, *gr*. *Przypowieść*, *Rownánie*.
pärăbolānus, è græco. *à gleba*. *Kmieć*.
pärăbŏlus, *gr*. *Desperat*.
păracătăbŏle, *gr*. *Zakład* 1.
parăcentēsis, *gr*. *Przekłocie*.
pärăcharacta, *æ*. *vel es*. *m*. *gr*. *Fałszerz monety*.
pärăchăragma, *gr*. *Fałszywa moneta*.
pärăelētus, *gr*. *Pocieszyciel*, *Przyczyńcá*.
parada B. *Náwá* 1. 5.
paradiastole, *gr*. *Rozłączenie*. *Item exornatio Rhetorica quæ res plures similes disjungit cōtrariis redditis*, & *quatū distent ostendit Rutilius*.
pärădigma, *tis*. *gr*. *Przykład*. *Continuit*, *quin luxuriæ paradigma senilis*. Alc. & *Rufinian*.
pärădīsus, *gr*. *Ray*, *Sad* Paradeiß-Garten. *Jam te circumstant paradisi millia sacri*. Sidon. *epith*. Flōrēns, fōrtūnātus, fēlīx, cælēstis, sacer. *phr*: Părădīsiăcæ, părātæ sēdes, Elȳsii campi, læta ārva. Felīces plăgæ. Amæna vīrēta. Rēgna īnvīa vīvis Fōrtūnāta piōrum rēgna cōncīlia. Prīmorum sēdes gēnērosa pārēntum. Scĕlĕris lŏca cōnscia prīmi ēst lŏcus Eoōs Phæbi nāscēntis ăd ōrtus ārduus attollens vicina căcūmĭna cælo illic pērpĕtuo vērnāntia grāmĭne rūra. Pērpĕtui frūctus æternăque grātia flōrum. *v*. *Cæl*.
pă-ădoxum, *gr*. *Niespodziana rzecz*, *Nád pospolite rozumienie co*.
pärădrŏmis, *idis*. *gr*. *Zapáskow mieysce*.
pärænĕsis, *eos*. *ios*. *f*. *gr*. *Nápominánie*.
parænĕticus, *gr*. *Nápominalny*.
pärætŏnium, *gr*. *Kley złotniczy*, *Gips*.
paragauda, *æ*. *Strefa*, *Tkánicá*.
paragaudis, *Strefa*. *paragaudius*, *Strefisty*.
părăgōge, *es*. *Adductio figura Grammatica* & *Poëtica*, *literam vel syllabam fini dictionis addens*. *Diomed*. *Donat*.
părăgrăphe, *es*. *gr*. *Przypisanie*, *Wyięcie*.
părăgrăphus, *f*. *gr*. *Pátágraf*.
părăcion, *gr*. *Mák*.
părălīpŏmĕna, *orum*. *gr*. *Opuszczone rzeczy*.
părălĭus, *gr*. *Pomorski*.
paralius tithymalus, *Wilczy mlecz*.
părallēla, *orum*. parallelus, *gr*. *Rowno odległe od*
părălŏgismus, *gr*. *sub Dowod*. (*siebie*.
părălȳsis, *gr*. *Párálíż*.
părălȳticus, *gr*. *Párálıżem záráżony*. *ly producunt quidam Græco more*, *ob plures breves concurrentes*.
paramese, *es*. *Vitru*: *chorda mediæ proxima*.
paranete, *Vitru*: *chorda imæ proxima*.
parangaria, *Podwodá*. (*Plin*.
paranītes, *æ*. *m*. *amethisti species*, *eandem Sapinos*.
părănȳmphus, *gr*. *Dziewosląb*.
parapechy, *jos*. *n*. *Varro vestis cubitali purpurâ circumdata*.
parapegmata, *tum*. *gr*. *Gwiazdarskie naczynia*.
părăphŏrum, *gr*, *Hałun*.
părăpherna, parapheriālia, paraphernīcæ, *orum*. *è Græco Wypráwá corki*.
parâphrăsis *gr*. *Wykład* 1. *Rozszerzánie słowne*.
paraphrastes, *æ*. *m*. *gr*. *Wykładacz*.
paraphyses, *adis*. *f*. *gr*. *Przyrostek*.
parâplegia, parâplexia, *Párálíż*.
paraplis, *idis*. *gr*. *Misa spora*.
pararium an. *Przygotowánie*?
părārium æs. *Żołd*.
părārias, *subst*. *à paro as*. *Iednácz kupcá*.
părarius, *adject*: *à par*. *vel à paribus*. *i duobus* *Turneb*. *Podwoyny*.
părarrhēncho, *al*. pararrhinchus, & pararryncon, *ontis*. *gr*. *Chrápáłá*, *Drzemiący*.
părăsanga, *æ*. parasanges, *æ*. *m*. *gr*. *Milá Polska*.
părascēnium, *gr*. *Dziwowisko*.
parasceve, *es*. *gr*. *Przygotowánie*, *Wielki piątek*.
parasiōpēsis, *is*. *gr*. *Zámilczenie*. *Item Exornatio Oratoria*, *cum nos dicimus aliquid præterire*, *vel dicere nolle quod tamen dicimus*; *Aquila*. *Rutilius*. *Occupatio ad Heren*, *melius recentiores Præteritionem vocant*.
părăsīta, *æ*. *f*. *quia Comm*: *est*. *Græcis*. parasitaster, *Pásorzyt*. parăsītica ars, *Pásorzyctwo*.

Părăsītor, aris. Pochlebuię.
părăsītus, Pochlebcá, Páforzyt Ein Tellerlecker/ Schmarotzer/ Schmeichler. *syn:* ădūlātor āssĕntātor. *epith:* blāndus, tūrpis, ĕdax, īmpūrus, subdŏlus *phr:* ōre blāndus Verba assĕntāntia fingens. Sūbdola vērba fĕrēns. Vēntris māncĭpium. Cŭlīnæ dīvĭti auceps *v. Adulator.*
părastădes, *ba. gr.* Filary ná przodku.
părăstătes, *a m. gr.* Przystaw, Podstawek.
Părastĭchis, *idis Gell. Sveton: de illustribus Grammaticis ex versuum initialibus literis conflata dictio; ut in Sibillinis & aliquibus Hymnis Græcis, i initialis cōtinuata series parastichidion idem Acrostichis.*
părăsȳnanche, *es. gr.* Skwinancya.
părăsȳnaxis, *is. gr* Schadzká.
părāta, *Gotowo. paratio, Gotowánie.*
paratitla orum. gr. Tytuł.
paratragœdio, as gr. Rozszerzam.
părātum, *subst:* Gotowizná. paratura, *Sprzęt.*
părātus, *ti.* Gotowy, Dostátni *1.* Rezolut, Sercá wielkiego. Bereit/ fertig/ willfährig. *Ad freta Sicaniæ salvem sedetq; paratus.* Virg. *syn:* prōmptus, ēxpĕdītus, īnstrūctus, mūnītus ōrnātus, āccīnctus, ălăcer.
părātus, *us.* Gotowánie, Aparat, Potrzeby, Sprzęt, Ubior *1.* Przygotowánie.
paraveredus, Powodnik, Koń powodny, Nareczny
părăzōnium, *gr. sub* Pulnał. (koń.
Parca, *a. sub* Bieg świátá.
parcat tibi Deus, *sub* Boże mu odpuść.
parce, *Verbum* parce credere, parce precio, *sub* Nie *1.*
parcè, Oszczędnie, Skromnie, Skąpo.
parcè parcus, Skąpy. parce promus, Oszczędny.
parcilоquium, Máłomowność.
parcimonia, lege Parsimonia.
parcipromus, Oszczędny
parcitas, Skępstwo, Rzadkość. Kargheit/ Abbruch. *Jejuniorum parcitatem sobriā.* (Jam.) P. *syn:* Pārsĭmōnĭa frūgālĭtas mŏdĕratio. *phr:* Pārcus rerum ūsus. Pārca īmpēnsæ rătio. Sūmptus vel īmpēnsæ mŏdĕratio.
parciter, Skąpo.
parco, Przepuszczam *3.* Folguię *1.* Odpuszczam, Ochraniam, Szánuię *1 2.* Oszczędzam, Skąpię, Záłuię, Hámuię się. Záchowuię *2 & sub* Przewodzę co ná sobie. Verschonen/ sparen. *Parcere subjectis & debellare superbos.* Virg. *syn:* Ignōsco cōndōno rĕmitto īndūlgeo. *phr:* Nōxam rĕmĭtto, vĕnĭam do, trĭbuo, rŏgānti pĕtēnti cōncēdo. Prĕcĭbus flĕtūque mŏvĕor. Blanda ēxcĭpio īndulgēntia. (*Ovidius 2. Tristium Augustum quem ostenderat, hunc in modum alloquitur.*) *His precor, exemplis tua nunc, mitissime Cæsar Fiat ab ingenio mollior ira meo; illa quidem justa est nec me meruisse negabo; Sed nisi peccassem, quid tu concedere posses? Materiam veniæ sors tibi nostra dedit. Si quoties peccant homines sua fulmina mittat Juppiter exiguo tempore inermis erit.* (*Ibidem*) *Parce precor, fulmenque tuum fera tela reconde. Parce pater patriæ nec nominis immemor hujus, olim placandi spem mihi tolle tui. v. Placo.*
parcus, *adject:* Oszczędny, Skromny, Skąpy, Krótki. sparsam/haußlich/ karg. *Tanquam parcus homo & rerum tutela suarum.* Juv. *syn:* Sordidus, cūpĭdus, ăvārus. *v. Avarus* vel tĕnŭi vīctu cōntēntus, pārvo cōntēntus ābstĭnēns.
parcus, subst: sub Czayká. (
pardăliánches, *is. e.s. n. gr.* Omięg.
pardălios, *vel pardaleos, vel us. lapis, aut gemma gr. sub* Ryśi.
pardălium, *ibid:* pardălis, *is.* Ryś *1.*
pardus, *gr.* Ryś *2.*
părecbăsis, *gr.* Odstąpienie od rzeczy.
părectatus, *gr.* Młodzieniaszek.
părĕdrus, *gr.* Łáwnik, Czart.
parelcon, Donat Servio. i attractio syllabæ vel dictionis ad extendendum verbum, ut Adesdū. Tute-
părēlia, *orum gr.* Słońce podwoyne. (*met.*
parenchiresis, *Cic: Quint: 1 conatus: cùm præter legitimum opus vel offi ium aliquid addimus, vel cùm aliquid ab iis scriptum aliter scribimus: vel novi quid circa idem excogitamus. Turneb.*
parendi dedignatio, *Niepostuszeństwo.*
părendum est, *Muszę.*
părens, *subst commune* Rodzic, Początek Vater oder Mutter. *Indiscreta suis gratusque parentibus error.* V. *phr:* Sānguinis author. *v. Pater*
părens, *adject:* omne Posłuszny. (*aut Mater*

Părentālia; *um.* *Pogrzebny obiad, Obrządek.*
părentālis, *Oycowſki, pogrzebny.*
părentālis mos, *Pogrzeb.*
parentatio, *Obchod zaduſzny.*
părentēla, *Powinnowáctwo i & ſub* Przyimuię.
parēntes, *hi. Przodkowie.*
părenthesis, *gr. Wkładánie, Przerywánie.*
parenthesis nota Orthographica, conſtat duobus ſemicirculis ad ſe verſis (i) *quibus includuntur ea quæ continuatæ orationi interponuntur.*
părentĭcīda, *Oycoboycá, ſub Męzoboycá.*
părento, *as. Parentor Pogrzeb ſpráwuię* Opffeꝛen vor die abgeſtorbene Eltern. Leichbegräbnüß begehen. *Annua ſolenni cæde parentat avis.* Ov. *ſyn:* Jūſta sōlvo, pērsōlvo. Fūnus duco, ēxĕquĭas făcio Tŭmŭli hŏnōres rēddo. Suprēmo hŏnōre ēxtīnctum ĕffĕro. Ex quo rĕlĭquĭas dĭvīnīque ŏſſa părentis cōndidimus tērra, mœſtāſque ſacrāvimus āras. *v. Sepelio.*
pāreo, *Poſłuſzny ieſtem; Dogadzam.* Gehorchen. *Parebit pravi docilis Romana juventus.* Hor. *ſyn:* ōbsĕquor auſculto mōrem gĕro. *v. Obedio.*
părergon, *vel um. gr. Przydatek, Figiel 2. Niepotrzebna rzecz.* pāret, *Pokázuie ſię co.*
păres, *hi. Dwá, Jądro u zwierząt.*
părĕsis, *gr. Omdlewánie.*
părhippus, *gr. Naręczny koń.*
părhўpătē, *es. Subprincipalis. Capellæ Chorda in heptachordo ſecunda à ſumma ſeu ab hypate.*
pari jūgo, momento. *Rownie.*
pari libra cum, *Rowny.*
paria facio, *Rownam, Ráchuię, Nágradzam. Wyráchowáć ſię.*
pariambus pes, idem Pyrrichius Diomed.
păriānus, *Jaſzczur rybá.*
pariatio, ſub Wyráchowáć ſię, Rownam.
pariator, Reſzty proźen.
paricida, lege potius parricida &c.
paricidus, al. Paricus Woyt 1.
parientia, Poſłuſzeńſtwo.
păries, *etis. Sciáná.* Eine Wand Mauer. *Quam fixam paries illos ſervabat in uſus.* V. *Hærent parietibus ſcalæ, poſteſq; ſub ipſos.* V. *v. Murus.*
paries formaceus, *Lepianká.*
paries fornicans, paries interpenſivus, *Sciáná z frámugámi.*
paries medianus, *Sciáná poprzeczna.*
paries ſolidus, *Sciáná cáła.*
părĭĕtāria, *Pomurne ziele.* parietarius, *Lepiarz.*
părĭĕntīnæ, parietum ruinæ, *Rozwáliny.*
parili ratione, *Rownie.*
părĭlis, *Rowny, & ſub Obraz. Concharumq; genus parili ratione videmus.* Lucr.
părīlĭtium ſid9, *Dżdżownice.* părĭlĭtas *Rowność.*
pario, as. ſub Wyráchowáłem.
părio, *is. Rodzę, Nábáwiam, Doſtaię 1. Zádaię trudność.* Gebären/ eines Kindes geneſen. *Lucinam novies, novies paritura vocavit.* Ovid. *ſyn:* Părtŭrio, gīgno gĕnĕro prŏcrĕo, ēnītor. *phr:* Fatum vel pārtum vel prolem ēdo do fūndo prōdūco ēmītto: In lucem ēdo ſub lūmĭnis auras edo. Do prolem pārtu. Utĕro fœtus ēdūcĕre. Et gĕnĭtrix facta eſt partus ēnīxa gĕmĕllam. *v. Genero.*
părippus, *gr. Naręczny koń.*
parire à pario, *per quartam. In. Rodzę, nieſie ſię.*
părĭſthmia, *orum. gr. Slinne iagody.*
părĭtas, *Rowność*
părĭter, *Rowno 2. Poſpołu, Ták ieſt, Zaraz 2.* Miteinander/ zugleich. *Infundunt pariter, ſulcos &c.* Virg. (*iák.*
părĭter ac ſi, pariter atque, pariter ut *Rownie*
părito, *as. Gotuię: Paritura, lege: partura.*
părius lapis, *Marmur biały.* Ein Goldſtein. *Hæret ut è pario formatum marmore ſignum* O.
parix, icis. Sikorá.
parma, *Páwęzá.* Ein Sechtſchild eines Fußknechts. --*crudæ tardarunt tegmina parmæ.* S. *ſyn:* Clўpĕus, ſcūtum ūmbo, pēlta. *Clypeo.*
parmarus, *Páwęźnik.*
parmenſis caſeus, *Parmezan.*
parmŭla, *Tarczka,* pārmulārius, *Páwęźnik.*
parnacides, potius, lege Arnacides.
Păro, *as. Gotuię 1. 2. Doſtaię 1* Ziednáć *2* Ma

się ku 2. & sub Pogadzam się. Zurüsten/ bereiten. *Dixerat ille patris magni parere parabat* Vir. *syn:* āppāro compāro īnstruo ādorno mē āccingo vel cōmpāro ācquīro, cōnsequor. *v. Acquiro.*
pāro, *onis. vel* pāron, *onis. m. gr. Łodź.*
pārōchia, *gr. Gospodá, Páráfia, Plebánia.*
pārōchialis, *Fárski.*
pārōchus, *gr. Gospodarz 3. Przystaw, Podwodny urzędnik, Dziewosłąb, Godownik, Pleban.*
pārōcūlus, *Sveton: paribus oculis. Rownooki.*
pārodia, *Quintil. cantici aut carminis similitudo* (*Turneb.*
paræcia, *gr. Páráfia.*
paræcus, *gr. Páráfian.*
pārōlēne, *es. gr. Kość bierkowa.*
paromœum, Donat. vitium cum ab iisdem literis verba aliquot incipiunt In verbis fit.
paromologia, Rutilio, Concessio. quæ postea evertitur
paronomasia Cicer. Annominatio. Donat. Collusio vocum cum aliud nomen ex alio formatur similitudo soni in nominibus fit: Paronomasiam in eodem verbo, alio sensu repetitio, ponit Quintilian, aliquantum mutato, Cicero.
pārōnychia, *gr. Zanokcicá, Ruta skalna.*
pārōnychium, *Zanokcicá.*
pāropsis, *idis. gr. Misa spora, Polewká 2. - quàm multa magnaq; paropside cænat.* Juv.
pāropsīmātion, *gr. Polewká.*
pārōtis, *idis f. gr. Wrzod podusżny.*
pāroxysmus, *gr. Silenie się 2. Zarazá.*
Parra, *Puszczyk, & sub Czayká.*
parrhēsia, *gr. Bespieczeństwo, Wolnomowność. Item Exornatio Oratoria, cum apud eos quos vereri debemus liberius dicimus, Licentia Cicer.*
parrīcīda, *Oycomorderz, Oycoboycá, sub Mężoboycá.*
parrīcīdalis, *parricidialis, Mężoboyski.*
parricidialiter, parricidiosè. Mężoboysko.
parrīcīdium, *Oycomorderstwo, Mężoboystwo.*
parrus, Sikorá.
pārs, *Część 1. Członek 1. 4. 5. Stroná 1. 4. 5. Sztuká, Sektá, Sens, Przemożenie: Krainá, Rozróżnienie, Miárá.* ein Theil/Stück *Partibus æquabat justis, aut sorte trahebat.* Vir. *syn:* Pōrtio, *vel* ālii, nōnnūlli, quīdam, hī īlli pārtim, *ut* sē pārtim scōpulis cōndunt pārtim æquōre vasto.
pars plena, *sub Wielki 1.*
parsīmōnia, *Oszczędzánie, Mierność w życiu, Skromność 3. Skępstwo, Ubostwo.*
parsis, pro Peperceris Plaut.
Parta ōvis, *Máciorká.*
parte, *Częścią.* (*części.*
parte plus justa, parte plus media, *Po wielkiey*
partes, *Powinność, Mieysce, Rozróżnienie, Persona 2. Stroná 1 4 5* Ampt. *syn:* Mūnia, mūnus ōfficium, prōvincia.
partes alicujus ago, sustineo, *Zástępuię kogo.*
partes genitales, obscœnæ, *Mieysce nie przystoyne.*
partes habeo magnas, *Záciągam 2.* (*ne.*
partes habeo priores, *Przodkuię.*
partes obtineo, sustineo, *Jestem tym.*
parthěniæ tibiæ, *sub Surmá.*
parthěnis, *idis. gr. Bylicá 1.*
parthěnium, *gr. Máruná. Szczyr Pomurne ziele.*
parthenium mas, *Wrotycz.*
parthěnius, *gr. Pánieński, Dziewiczy.*
parthěnōn, *onis. m. gr. Klasztor.*
partiārius, *Społkuiący, Udzielony, & sub Kmieć.*
partibus, *Częściámi.*
partīceps *cipis, adject: omne Uczestnik.* Theilhafftig/Mitgenoß. *quare participem Lethi quoq; convenit esse.* Luc. Cōnsors, cōmpos, sōcius, cōnscius, nōn expērs, nōn exsors.
particeps fio, *Dostało mi się 2.* (*ctwo.*
participatio, participatus us Społeczność, Uczestni-
participia in NS & DUS, variè explicantur vg. Stoiąc Stánąwszy.
participialis. Quintil. Dictu, factu, vocat Participialia Verba, quæ alii Supina.
participialis modo, v. infra in secundo Indice Modi 3
participium, *Uczestnictwo. Est quoq; pars orationis apud Grammaticos nota in scholis.*
partīcĭpo, *as Uczestnikiem iestem, Dostáie mi się, 2. Item aliter. Uczestnikiem czynię. Ossaq; uti dentes quoq; sensus participentur.* Lucr.
partīcula, *Cząstká, Członek.*

Particularis, *Osobny 1.* *particulariter*, *Osobno.*
particulātim, *Członkámi*, *Częściámi ná sztuki.*
particulo, *onis. m.* *Spoldziedzic.* *(Osobno.*
partilis, *Rozdzielny 2.*
partiliter. *Częściámi*, *Osobno.*
partim, partim partim partim, *Częścią 1. Niektory.*
partio, *is* *Dzielę 1. 4.*
partio, *onis* *Rodzenie.*
partior, *Dzielę 1 4. Dzielę się, Dwoię.* Theilen. *Hinc potum petit & socias partitur in omnes.* V *syn:* Dīvĭdo, dĭstribuo. *phr:* in pārtēs, in frūstra dĭstĭnguo sepăro, sĕco. *v. divido supra.*
partītio, *Rozdzielenie* partītor, *Dzielcá.*
partitudo, *Rodzenie.* partītio, *Dział*, *Podział.*
partītò, *Rozdzielnie.*
partium secundarum, tertiarum, *Nieprzedni.*
partor, *oris:* *Nábywácz.* *partura*, *Rodzenie.*
parturiens, *Położnicá.*
parturio, *Rodzę*, *Gotuię.*
partum, *subst:* *Zbior*, *Płod 2.*
partum abigere, elidere, ejicere, *Poronić.* *(się*
partum do, edo excludo, enitor, *Rodzę, Ocielitá*
partus, *ti.* *Nábyty.*
partus, *us.* *Rodzenie*, *Płod 1. 2.* Geburt. *Eumeni desq; satæ, tum partu terra nefando.* Virg. *syn:* Pŭerpĕrium. *epith:* Dīffĭcĭl s, ăcĕrbus, mŏlĕstus, faustus, trīstis, quĕrulus lēthifer, mātūrnus, īllūstris. *v. Pario.*
partus, *sive* proles, *Potomstwo.* Kind, Leibesfrucht. *syn:* Fætus, sŏbŏles, prōles, prŏgĕnĭes, prŏpāgo. *v. Soboles.*
parva dictu, *sub Podły.*
parvi est aliquid, *Fraszká.*
parvi facitur, *sub Gárdzą mną.*
parvi pretii, *Podły.*
parvi refert, *Máło ná tym.*
parvissimus, *Máluchny.*
parvitas, *Máłość*, *Subtelność 1.*
părūlis, *idis. f. gr.* *Dziągná. Lepra, elephantiasis, cancer, gangræna, parulis.* Hont.
părùm, *Trochę 1. 2. & sub Máły & Nie.* wenig. *Naso parum prudens, arte dū tractat amandi.* O *syn:* Paūlīsper, lĕvĭter, paulum pauló, mŏdĭcum.
parum abfuit, *Máło nie*, *Bez máłá.*
parum vir, *Niewieści.*
parum virilis, *Nie męski.*
părumper, *Trochę 2.* Weniglich. *His dictis curæ emotæ, pulsusq; parumper.* Virg.
păruncŭlus, *Łodź.*
pārus, *Sikorá*, *& sub Czayká.*
pārus monticula, *Bárgiel.*
parvŭlum, *Trochę 1.*
parvŭlus, *Máluchny.* Klein Kind. *Ante fugam soboles si quis mihi parvulus aura.* Virg.
părum, *subst:* *Máło*, *& Trochá 1.*
parvus, *Máły* Klein. *Sæpè oculos, memini, tingebam parvus olivo.* Pers. *syn:* Pārvulus, exiguus, grăcĭlis, tĕnuis exilis, mĭnūtus angūstus pusillus, mĭnĭmus, contrāctus, mŏdicus, brĕvis nōn māgnus.
pascale pĕcus, *sub Wełnisty.*
pascālis, *Trawny.*
pasceŏlus, *Mięszek pieniężny.*
pascha, *atis. n. vel æ. f.* *Wielkánoc.*
paschalis, *adject:* *com.* *Wielkánocny.*
pascito, *as.* *sub Pásę się.*
pasco, *Karmię*, *Pásę 1 2. Ocisnąć się.* Weiden. *Dictæo cæli Regem pavere sub antro.* Vir. *syn:* Pāscor, pābŭlor ĕdo vĕscor *vel* nutrio alo, *vel* recrĕo dēlĕcto. *phr:* Grāmĭna cārpo āttōndeo, tondĕo mĕto ōre lego ad pāstum ēdūco āgo īmpello cogo in pāscŭa mitto cōmpello dūco. Hĕrbas pābŭla; ălimēnta grĕgĭbus sŭppĕto sŭfficio mĭnĭstro præbeo do pŏrrĭgo Herbam pābŭla cārpĕre. Pĕr herbas cāmpos ĭn montibus in săltĭbus ĕrrāre pāsci. Dēpāscĕre tondere dētōndere grāmĭna mŏrsu. Mīlle grĕges īllic tŏtĭdēmque ārmēnta pĕr herbas ĕrrābant. Lōngum per vālles pāscĭtur āgmen Pāssimque sŏlūti per cāmpos pāscūntur ĕqui. *v. Gregē pasco*
Pasco linguam. i. compesco Milczę.
pasco lumina, *Pátrzam.* *(cham się.*
pascor, *Pásę się. Item Zázywam, Wyiadam.* *Kopascua, æ. vel* pascua, *orum.* *Pástwisko.* Weide. *Quid tibi pastores Lybiæ quid pascua versu.* Vir. *syn:* Pāpŭla pāstus. *epith:* Læta, pīnguĭa, hĕrbida, ămæna roscida. *phr:* Viridāntia lāte pāscua agri pīngues & pāscua rura Rigŭis hūmentia rivis. Nŏctūrno tīncti rore Herbosi cāmpi. Virides herbæ

herbæ Pāſcua. *adject:* prāta grāmīna. Frīgīda nōctūrno tīngūntur pāſcūa rōre. *v. Herba pratū,*
Paſcuālis, *adject: comm: Trawny 2.* (*& paſco.*
Paſcūarius, *adject: comm: Trawny 2. Páſterny.*
Paſcuārius, *ſubſt:* N*aymácz.*
Paſcuè Hoynie. Paſcuum, *Błonie.*
Paſcuus, *Páſtewny. paſiates, æ. Paſza.*
Paſſa verba, *Mowá niepoetycká.*
Paſſa virum, N*ie pánná.* paſſa uva, *Rozynek.*
Paſſale pecus, *ſub Wełniſty 1.*
Paſsālis, *Trawny.* paſſaria ficus, *Figá 1.*
Paſſer, *Wrobel, Ptáſzká, Flądérká.* Ein Spatz. *epith:* ārgūtus, exīguus, tĕnŭis, vŏlŭcer, sōlĭvăgus. *phr:* ārgūto pāſsĕre vērnat ă. ger. Lāſcīvus vŏlĭtat pēr nūbila pāſſer.
Paſſer marinus, *Struś.*
Paſſer ſepium, *Pokrzywká.*
Paſſercŭlus. *ſub Wroblik.* paſſere ſalacior, *Jurny*
Paſsĕrinum prandium, *ſub Ná ząb.*
Paſsĕrīnus, *Wrobli. paſſernices, hæ ſub Oſtá.*
Paſſibilis, Cierpiętliwy.
Paſſibilitas, Cierpiętliwość.
Paſſim, *Wſzędy, Poſpolicie, Cżęſto, Nieporządnie.* Allenthalben/ hin und her. *Strata jacent paſſim ſua quæque ſub arbore poma.* Virg. *ſyn:* ūbique, ūndique, hūc illūc, tĕmĕre, sīne lēge, dīſcrīmine nūllo.
Paſſio, *Cierpienie, Cierpliwość, Namiętność, Bòl, Męká 1. Chorobá 1. Przymiot.*
Paſſionatus, B. ſub Namiętny.
Paſſivitas, à paſſim ſub Poſpolitość.
Paſſivus, *à patior, Cierpliwy, Namiętny.*
Paſſivus, à paſſim. Poſpolity *1.*
Paſſu admiſſo, *Biegiem.*
Paſſu deſide, inerti, tardo, *Stępią.*
Paſſum, *Słodycz, Wino ſłodkie.*
Paſſus, *ſi. adject: à pando. Rościągły, Suchorláwy Zmarſzczony.*
Paſſus, *ſi, à patior. Zgwałcony, & ſub Przetrwáć.*
Paſſus, *us. Krok 2* Schritt. *-Sequitur patrem non paſſibus æquis.* V *ſyn:* Grēſſus, grădus. *v. Grad.*
Paſſus minor, *Krok miárá.* paſſus major, *Sążeń.*
Paſſus admiſſus, citus, rapidus. *Zawod.*

Paſtillico, as. Otwieram ſię.
paſtillum, *Miodownik, Opłátek.*
paſtillus, *Bochenek chlebá, Kołaczek, Márcepan, Opłátek, Makáron, Páſztet, Perfumy & ſub Trociczká.*
paſtīnāca, *olus varium, Páſternak 1 2. Márchew 1. 2. 3. Et paſtinacæ virtus in ſemine tantum.* Mac. *1. alii producunt, alii corripiunt.*
paſtināca, *piſcis Páſternak rybá, Płaſzczká.*
paſtinātio, *Rycie, Uprawiánie, Uprawa roli.*
paſtinātor, *Grácownik, kopacz, & ſub Wkopywam.*
paſtinātum, *Uprawna rola, Rola ſprawiona.*
paſtinatum ſolum, *Pulchna ziemiá.*
paſtinātus, *us. Uprawá roli. Rycie.*
paſtīno, *Ryię 1. Uprawiam, Sádzę płonki I Renat, & Verrep: alii corripiunt ut Paſtinum.*
paſtinum, *Rola ſpráwiona, Uprawna rola Motyczká.*
paſtĭo, *Páſienie, Páſtwiſko, Paſza.*
paſtio apum, *Pſzczelnik. Paſtomis melius poſtomis.*
paſtophorium *Thalamo præpoſiti templo: Hieron: atrium templi. Vet. Onomaſtic. Tabernaculum. Aquilæ. Suidæ vide & Cyborium.*
pāſtor, *Páſterz.* Ein Hirt. *Nam ſæpe incautis paſtoribus excidit ignis.* Vir: *ſyn:* ārmēnārĭus opilĭo, būbūlcus. *epith:* Rūſtĭcus, ſilvēſtris, fidēlis, pauper, mātūtīnus, īncūltus, lætus. *phr:* Pĕcōris ŏvium vel grĕgis dūx, dūctor, cūſtos măgiſter ŏves in pāſcŭa dūcens. Tĕnĕros dĕpĕllēns fætus. Lānigĕras qui dūcit ŏves ārgūtum tenui modŭlātur mēdĭtātur arūndine cārmen arundĭnĕo cārmĭne mūlcet ŏves, ārmēnta dūcit agit cūſtōdit sērvat. Vīgĭlans ŏvium cīrcum āgmīna cūſtos in ſua rĕſtĭtŭens paſcŭa sēmper ŏves. *v. Gregem paſco.*
paſtorale baculum, *Páſtuſza laſká.*
paſtōralis, *Páſterſki.* Dem Hirten zugehörig. *Paſtorale canit ſignum; cornuq. recurvo.* Virg.
paſtoralis res, paſtorĭtia res, *Páſterſtwo.*
paſtoritius, paſtorius, *Páſterſki.*
paſtus, *ti. Karmny, Náſycony.*
paſtus, *us. Paſza, Karmia, Pokarm.*
paſtu immoderatus, *Obżarſtwo 2.*
pătăgiārius, *Krawiec.* patăgiatus, *ſub Kołnierz.*
pătăgium, *Kołnierz, Krezy.*

Pătăgus, *gr. Apoplekſya, ſpáńie oczy otworzywſzy.*
pătălis, *Rogáty. Media anceps: pro diverſa origine: ſed potiùs longa.*
Pătĕfăcio, *Odkrywam, Otwarzam* Aufſthun/zu wiſſen thun. *Ille meos ſomno laſſos patefecit ocellos.* Prop. *ſyn:* Mōnſtro, īndīco oſtēndo, mănifeſto, ăpĕrio, rĕſĕro, rĕclūdo, rĕsīgno, pāndo, dēclāro, rĕtĕgo, rĕvēlo dīvulgo.
patefacio aditum; feneſtram, *Nápomykam.*
pătĕfactio, *Odkrycie.*
pătĕfio, *Otworem ſtoię, & ſub Wyiawia ſię co.*
pătella, *Miſa płaſka, Miſa máła, Czára 1. Czaſzká 4. Táćá, Pátelá, Zágorzenie 2 Pátyná kościelna.* Ein Batelle/ein Schüßlein/Töpfchen *epit:* Dūra, pīnguis, ŏpima, ŏnūſta, ūncta, frūgĭ.
pătēllarius, *Miſowy, Podleyſzy. ibidem.* (lis.
pătēna, *Miſa płáſka, Pátyná Kościelna.*
pătens, *Otworzyſty, Jáwny.* Auffgeſpert/offen. *ſyn:* ăpērtus, *vel* pătŭlus, lātus, vel manifēſtus, vūlgātus.
patenter, *Otworzyście, Jáwnie.*
pătĕo, *ui Otworem ſtoi, Rościąga ſię, Pokázuie ſię co.* Offenbar ſeyn. *Omnibus ut natis triſte pateret iter.* Mart. *ſyn:* Pătēſco pătĕſio, āppāreo rĕtĕgor, dētĕgor, nūdor, rĕvelor.
păter, *Ociec.* Vatter. *Indicitq; forum & patribꝰ dat jura vocatis.* Virg. *ſyn:* părens, gĕnitor, sător. *epith:* Chārus, vĕrendus, cŏlēndus, vĕnĕrandus, făcĭlis, grandævus. *phr:* Gĕnĕris sānguĭnis auctor. Fōns gĕnĕris, Gĕnĕris mihi Jūppiter, auctor.
pater cœnæ, *Bieſiádnik.*
pater conventicius, *Nierządnik.*
pater familiæ, paterfamilias, *Goſpodarz.*
pater patratus, *ſub Poſeł 2.*
pater patrinus, *ſub Oyciec* pater patrum, *Papież.*
pater quartꝰ quintꝰ, ſextꝰ, *Prádziádow dziad.*
pătĕra, *Czárá, an Táćá.* Ein Trinckſchaal Becher. *Vinaq; fundebat pateris animumq; vocabat.* Virg. *ſyn:* Scȳphus, călix, crāter, pōcŭlum. *epith:* aurea, ărgĕntea, gĕmmāta, pătens, mĭcans. *phr:* Căpāces vina grăvant pătĕras. Pătris vīna pătēntĭbus, prŏpīnat īmplēvitq; mĕro pătĕram, īmpĭger hauſit ſpūmāntem, pătĕram, āc plēno ſe prōlu t auro. Nūnc pătĕras lībāre Jŏvi. *v. Crater.*
pătercŭlus, *Oyczeńko, ſub Oyciec, Tátá.*
paterna, *orum, ſubſt: Eccleſiaſtici 24. ea quæ patris ſunt: domus opes.* Res paternas. *vocat Horat.*
păternitas, *Oycoſtwo.*
păternus, *Oyczyſty, Oycowſki.* (*tworem ſtoi*
pătēſcit pateſco, *Rozwiia ſię, Jáſna rzecz. Otworem ſtoi,*
pătet, *Otworem ſtoi, Rościąga ſię, Pokázuie ſię co, Przyſtępny, Nieobwárowány.*
pătēron, *gr. Dáktyl.*
păthētĭcus, *gr. Afektu pełny.*
păthicus pathiciſſimus, *Sodomczyk, Sproſny.*
păthos, *eos. gr. Poruſzánie 2.*
Pătiamur, *Pácyencya 2.*
pătĭbĭlis, *Cierpiętliwy, Znośny.*
patibula, æ. Szubienicá 2.
pătĭbŭlārius, *Szubienicznik, Wyświecony.*
pătĭbŭlum, *Drąg 2. Powerek, Zaporá, Krzyż 3 Drábiná 2 Szubienicá 1. 2. 3.* Ein Galg *eſt, non patibulum aſcendimus.* (Jamb.) *ſyn:* Crūx găbălus fūrca. *epith:* īnfāme, triſte, dūrum probrōſum, fūnĕrĕum, ăcērbum, fātāle. *phr:* Trābs fūneſta, infāmis trūncus Fātālis ărbor. *v. Crux.*
patibulus, ſub Szubienicá 2.
paticus ut aliqui ſcribunt: lege Pathicus.
pătiens, *Trwáły 1. Prácowity. Poddány, Cierpliwy, Czuiący, Pácyent.* Gedultig leidend. *Te patiente, mea conflavit imaginis aurū.* Prop. *ſyn:* Tŏlĕrans. *phr.* Facĭlis īnfrāctus malis ădvērſæ fōrtūnæ cēdĕre nēſcius. *v. Conſtans.*
pătĭēnter, *Cierpliwie.* Gedultiglich. *Ignoſcat conjux & patienter, amet.* Prop *ſyn:* Plăcĭdē fōrtĭter cōnſtānter. *phr:* Mēnte placĭda æqua, cōmposĭta fōrti, trānquĭlla. Pătĭēnti ănĭmo, mēnte, cōrde, pĕctŏre īnvĭcto cōrde păti; æquo fōrti īnfrācto plăcĭdo trānquĭllō, fērre anĭmo. Fērre caſus pătĭēntēr ăcerbos. *v. Patior.*
pătĭentĭa, *Nomen Znoſzenie, Cierpliwość, Trwáłość.*

ość. Gedult. *Contra quem duplici panno patientia velat.* Hor. *syn:* Tŏlĕrāntia. *epith:* īnvīcta, trānquilla, īnfracta, lēnta, fortis. *phr:* Dūris gaudēns īnfrācta malis. Prōmpta pāti. Cēdĕre nēscia, ālta spērnēns convīcia mēnte. Medios īnter trānquīlla tŭmūltus. Sēmper trānquīllo pĕctŏre Plācĭdo vūltu cōmpŏsĭta mēnte. Fōrtis ăd omnes tēlōrum nīmbos. Quæ nŏvit forti pĕctŏre fērre mālum. Per mĕdias, īmmōta ăcīes vāriōsq; tŭmūltus, dūrum pātīēntia cōrpus instrŭit ut nūlli cupĭat cēssīsse lăbōri ōmnĭbus ūna cŏmes virtūtĭbus; Nam vĭdua ēst virtus quam nōn pātīēntia firmat.

Patientia, *an Interjectio sub* Pácyencya *2.*

Patientia præstat, *Trwáły 1.* (*trwam.*

Patientiam abrumpere, rumpere, *Nie wy-*

Patĭna, *Misa 2. 3. Pátelá, Pátyná kościelna Esto age sed grandes patinæ tucetaq; crassa.* Pers. (*łok.*

Pătĭnārius, *adject: Misowy.* patinarius, *subst:* Z*ar*

Pătior, *Cierpię 1. 2. Dopuszczam, Daię, ultimum Wytrwáć.* Leyden/dulden. *Me si fata meam paterentur ducere vitam. syn:* fĕro tŏlĕro, pērpĕtior sŭbĕo sūstĭneo vel sĭno pērmītto. *phr:* Dūros tolĕrāre labōres, īniquis cāsĭbus jāctāri vexāri tŏrquēri. Paupĕrĭem, & duros pērferre lăbōrēs, exhăurīre pĕricŭla. Cāsibus ĕxercēri, ăgi, ăgĭtārī jāctāri. Fērre mălum sōrtem ăcērbam cāsus īnīquos. Casus fērre & multa pĕricŭla rērum: īmmānia mōnstra pērfĕrīmus. Nōn tālia pāssus Ulȳsses Audax ōmnia pērpĕti. *v. Patientia.*

Patitur ævum, *Trwáły.*

Pator, *oris. Otwor, Dziurá.*

Patrans ocellus. *Oczu wdzięcznie zyzowátych.*

Pătrātio, *Spráwienie.*

Pătrŏr, *Sprawcá.* patrator necis, *Zábiiak.*

Pătratus, *Dokonány, sub Dokonywam.*

Pătres, *Przodkowie.*

Patres conscripti, *al. P. C. Rádá pospolita.*

Pătria, *Oyczyżná.* Vatterland. *Nos patriæ fines, & dulcia linquimus arva.* Virg. *epith:* Dīlĕcta, ămābĭlis, ŏptāta, cōmmūnis, vĕtus. *phr:* Patriæ fines sēdes. Pātria tēllus, tērra. Patrĭum nātāle sŏlum. Nātālis ŏrīgo. Nātālia ārva. Patrii lāres, pĕnātes, fines, lŏci. Patriæ dūlcia rūra. Nēscio quā natāle sŏlum dūlcēdĭne cūnctos dūcit & īmmemŏres nōn sĭnit ēsse sui. Pătērna līmina. Sēdĭbus in patriis. Tāctūsq; lŏci nātalis ămōre. Mœnĭbus in patriis ... īnter tēcta domōrum, à lăribus patriis ēxī ... pĭgēbit. Lĭttora tum patriæ lăcrȳmans pŏrtusq; rĕlīnquo, ŏptet fūmum dē patriis ... vīdēre fŏcis.

pătrĭarcha, *gr. Pátryarchá. Nobilis & tali felix, patriarcha nepote.* Prud.

patrica, sub Oyczysty.

patrice, Páńsko, & sub Senatorskiego rodu.

patricida, lege Parricida.

pātricie, *Páńsko.* pātrie, *Po oycowsku.*

pātrimōnialis, *Oyczysty.*

patrimōnium, *Oyczyzná.* Vätterlich Erbtheil. *Non propter vitam faciunt patrimonia quidam.* Juv. Ovid. *syn:* Hærēdĭtas, cēnsus. *epith:* āmplum, dīves, māgnum, pārvum, tĕnŭe. *phr:* Bŏna pāterna, ăvīta, patrīmōnia lauta. Patriæ ŏpes. *v. Divitiæ.*

patrimes, sub Rodzony.

patrīmus; *producit ī Scallig: & Renatus. Oycá żywego maiący, Oyczysty.*

patrimus matrimus, *Rodzony.*

patrissо, *sub Oyciec, Po oycowsku.*

patrĭtitius, *us. Senatorska godność.*

pātrĭtius, *subst Szláchcic, Senatorskiego rodu Urodzony zacnie.*

patritius minorum gentium, *sub Rayca.*

patritius, *adject: Senatorski, Szláchecki.*

patritus, Oyczysty.

patrius, *Oycowski, Oyczysty 1. 2. Obywátelski.* Vätterlich. *Et patrias audite preces.* Virg. *syn:* pătērnus, ăvītus.

pătro, *as. Spráwuię, Wykonywam, Spełniam, Dopuszczam się, Zbroić, Pokoy z kim czynię.* Begeben mißhandlen. *syn:* Făcio, pērpetro, ădmītto, cōmmitto.

patror pro patro, Wykonywam.

pătrŏcĭnium, *Obroná, Bronienie.* Verthätigung Schutz. *Difficilis causa mitte patrocinium.* Ov. *syn:* Dĕfēnsio, tutela, tūtamen præsĭdĭum. *epith:* Fīdēle, vălĭdum, sălūtĭfĕrum, grātum, exspĕctatum.

pātrŏcĭnor, *Pomagam zá kim, Bronię z* Beschü-

men/

men/ schützen. *syn:* Tŭĕor, tūtor, cūstodio, dēfĕndo, sērvo, tego, prōtego: sum tulēla, sūscipio patrōcĭnium.
patrōna, *Obronícielká.* *patronalis, Opiekuńſki.*
patronatus, us. Opieká. pătrōnus, *Opiekun. Obrońcá Pátron, Prokurator, Przyiaciel możny, Komendor, Podawcá* Ein Fürsprecher. *Quos patronorum reliquos probavi.* Saph. *ſyn:* Cāusidĭcus, ōrātor. *epith.* Sōllĭcĭtus, făcund9, ĭngĕnĭōsus, vĕhĕmēns, vāfer. *v. Cauſidicus.*
patronym'cum Nomen quod ab aliqua perſona ob cognationem generis formatur & Filium vel nepotem ſignificat. Priſcian.
pătruēlis, *ſubſt comm. Stryieczny. Nec minus eſt iſto Teucer patruelis Achilli.* Ovid.
patruelis, *adject. Stryiowſki.*
patruelis cognatione, *Powinowáty, Po oycu.*
patruiſſimus, ſub Stryi.
pătruus, *adject. Stryiowſki.*
patruus, *ſubſt. Stryi.*
patruus major, *ſub Prápradziad.*
patulico, Otwiera ſię co.
pătulus, *Nienákryty, Otworzony, Rozłożyſty, Szeroki, & ſub Rogáty. Hujus dum patulos alludens tentat hiatus.* M. *ſyn:* pătēns, ăpērtus, (diffus9.
pāva, *Pawicá.* pauci, *Máło ich.*
pauciens, paucies, Rzadko.
paucillatim, Po kąſku. paucis, *Krotko.*
pauciloquium, Máłomowność.
paucis diebus, *Wkrotce.*
paucissima septem ova, *Namniey.*
paucitas, *Máłość 2. Trochá 2.*
paucorum verborum, *Máłomowny.*
paucŭla, *Trochę.*
paucŭlus paucus, *Máło ich.*
păvĕsio, *Przelęknąć ſię E ſæpius breve.*
păveo pavesco, *Boię ſię* Sich erschrocken förchten. *Quæres quando iterū paveas iterūq; perire.* H. *ſyn* Tĭmĕo; mĕtŭo, vĕrĕor, fōrmīdo rĕfōrmīdo, hōrreo, hōrrēsco, trĕpĭdo. *v Timeo.*
paveratus, Nátkány. paverus, Twardy.
pavi æmulus, *Indyk.*
pavibunda, trepidatio Arnob. i. pavida.

păvĭcŭla, *Klepádło.* păvĭdè, *Boiáźliwie.*
păvĭdus, *Boiáźliwy.* Forchtsam/ erschrocken. *Stant pavidæ in muris matres, &c.* Vir *ſyn* păvēns, tĭmĭdus, trĕpĭdus. *v. Timidus.*
pavimentatus, *Tło ubite maiący.*
pavimento, *as.* păvio, *is. Ubiiam ziemię.*
păvimentum, *Tło.* Ein Estterich/ Steinpflaster auff der Gassen. *Verre pavimentum & nitidas oſtende columnas.* Juv. *ſyn.* Strātum. *epith:* Marmŏrĕum, mĭcāns, magnĭficum. *phr:* Strātum, solum, strata viarum.
pavitatio, Lękánie, Trzęſienie, Drzęnie.
pavitenſis, Nátkány 2.
pavitenſis veſtis. Szátá miąźſza.
păvīto, *Boię ſię,* pavitus, *Ubity 2.*
paulatim, *Pomáłu.* Allegemach/ langsam. *Deterior donec paulatim, & decolor ætas.* Vir. *ſyn:* (Sēnsim.
paulisper, *Trochę 2.*
paullus, *Proprium & Appellativum. meliùs paulus, ſub Máły* paulò. *Trochę 1. 2.*
paulò ante, *Dopiero 1. Niedawno, Trochę przed*
paulo momento, *Łácno.* (*tym.*
paulò pòst, *Po chwili, Trochę potym.*
paululum paulum, *Trochę, Trochę 1. 2.*
paululus, *Máluchny.*
Pavo, *m. Paw, & pavo, f. Pawicá.* ein Pfau. *Et crudum pavonem in balnea portas.* Juv. *epith:* Pĭctus, splēndĭdus, splendens, Jūnōnĭus, Sămius. *phr:* ăvis, āles, vōlucris Jūnōnia, Quī cauda sydĕra pōrtat. Stēllāntĭbus ālis se rotat in gyrōs & sē mīrātur ĕūntem Certāntia Phœbo pāndit ăgens gyros, varia spĕctacŭla caudæ. Fulgūrat aurāto cui vēllĕ plumĕa tĕrgo & lōngo caudæ sȳrmăte vērrit hūmum. Pēnnārum fulgent ŏcūli stĕllātăque lāte cauda mĭcat.
pavo agrestis, *Czayká.*
pavo Indicus, pavo gallus, *Indyk.*
pāvōnāceus, pāvōninus, pavonius, *Pawi.*
păvor, *Lękánie.* Forcht. *Pergentes humilis traxit pavor, ille flagranti.* V. *v. Formido Timor.*
pauper, *Ubogi.* Arm/ nothdürfftig. *Pauperis & tuguri congeſtum ceſpite culmen.* V. *ſyn:* ĕgēnus egens, īndĭgus ĭnōps mēndĭcus. *phr:* Paupertate, ĕgēstate prĕssus, oppressus æris inōps. Nūdus opum

ŏpum pānnis ōbsītus. Rērum ōmnium egēnus paūpĕrior Iro, īnopis rērum quās flāgitat ūsus Cui sunt hūmili dē plēbē părentes. Cūjus vir tūtibus ōbstat rēs āngūsta dōmi. Quem tenūis Fortūna sua calīgīne cēlat. Paupertas quem sæva dōmat Cuī pārva dōmi fōrtūna rēlīcta est. Cui pauca rēlīcti jūgēra rūris ĕrant. Quem rērum sōrs īndiga vērsat. Cuī sunt ēxīgūi cēnsus, āc cūrta sūpēllex. Paupĕr ĕnim non ēst cui rērum sūppētit ūsus. v. Casa.

pauper ambitiosus, *Storzypiętká.* (*chny.*

pauperatus, sub Podupadam. pauperculus, *Ubožu-*

pauperies, *Ubostwo, Szkodá.* Nunc & *pauperiem & duros perferre labores*, Virg.

paupero, as. Zubożyć, Szkodzę.

paupērtas, *Ubostwo* 1 3. 4. Armuth. *paupertas atq; æris inops qui nocte, &c.* Juv. *syn:* pauperies, ĕgestas, īnōpia penūria, īndigēntia. *epith:* Sōrdida, īncūlta, immūnda, īmpōrtūna, cōntrācta, īnimica, īndīga, sōbria. *phr:* Rēs pārva āngūsta dōmi ōpum tĕnūītas, āngūstia ōbsīta pānnis, tĕnuis fōrtūna. Sōrdida pārvæ fortūna dōmus. Sōbria mēnsa: āngusti lāres frīgens & sīne lūce focus. Indīga paupērtas rēbūsque īnīmica sēcūndis. O vītæ tuta fācūltas paupĕris āngūstīque lārēs: Paupĕriem & dūras pērfērre lābōres. v. Pauper.

paupertates, sub Ubostwo. *paupertinus, Ubogi.*

pausa, *è Græco Przestánek, Pauzá.*

pausam facio, *Przestáię pausantes, hi. sub Niebo-*

pausārius, *Włostowych rządcá.* (*szczyk.*

pausia, *Oliwká.* pausīcāpe, *es. gr. Ogłowká.*

paufillulum, *Plaut: idem* pauxillulum.

pauso, as. Przestáię 1. pavus, *Paw.*

pauxillum pauxillulum, *Trochę, Troche 1.*

pauxillūlus, vel pauxillūli, *Máło ich.*

pauxillus, vel pauxilluli, *ibidem.*

Pax, *Nomen. Pokoy, Odpuszczenie* Fried/Ruh. *Egregiæ pacis fidissime custos.* Clau. *syn:* Concordia fœdus āmīcītia vel quĭes ocium. *epith:* Plācida, cāndīda, gĕniālis, blānda, sāncta, ōptābīlis, ēxpēctāta, cōmpōsita, stābīlis. *phr:* Pācis īnviōlābile pīgnus. Pācis vel āmīcītiæ fædus, ōptīma præstantīssīma rērum ārtīum. Mūsārum nūtrix ālūmna Grāta Cāmœnis Spīcis cīncta ūna trĭūmphīs īnnūmĕris pōtĭor. Dāns præbēns lārgīens fēssis ōtia. Cærūlēæ rāmum prætēndens ōlīvæ; quæ, dat bēllīgēris fœdĕra gēntībus, & cōrnu rētīnet dīvīte cōpia, quā vigent ārtes. Qua haud quīdquam dūlcius orbis hābet, īmpia sānguīnei bēlla pĕrōsa Dei. Prĕcībus ēxpōscēre pācem, rŏgāre vēniam. Pācem hānc ætĕrno fædere jūnges.

pax castrensis, pax sequestra, *Frysżt.*

pax, *Adverbium, vel Interjectio, Dość 1. Cyt, Nie ták srogo, Smyk 2*

paxamas, paxamatium, paximatium paximas atis Biskokt, Bułká chlebá, Podpłomyk.

paxillus, *Kołek 1. Lon, Kłontcá, Palcat.*

Paxim, pro pepigerim, apud Plaut: legit Meurs. Faxim eade forma.

Pe, *particula addititia Sam 2.*

Peccator, Grzesznik. ein Sünder/Ubelthäter/ *Det peccatori veniam peccator & æqua.* Prosp. *syn:* Nōcēns Sons. *epith:* Tūrpis, nĕfāndus, perversus īniquus, scĕlĕratus. *phr:* Scĕlĕrīs ādmīssi rĕus. Æqui cōntēmptor. Trānsiliēns jūssa verēnda Dei Peccāti gurgīte mersus īmmēnsa vitiōrum mōle grāvātus. Pĕccāti lābe nōtatus. Cōnscīndēns mōrdāci cōnscia cōrda dōlōre. Agnōscēns vitii tētra vēnēna sui. v. *Sceleratus.*

peccātum, *peccamen, peccatus us. Grzech.* eine Sünd Misserhat. *Noctem peccatis & fraudibus objice nubem.* Hor. *syn:* Dēlīctum nōxa, cūlpa crimen scēlus flāgītium vītium pīāculum nĕfas. ērrātum mālum. *epith:* Nĕfāndum, Inexcūsābile, īnfandum, nōxīum, ātrox. *phr:* Ausa nefānda. Fāctum tūrpe. Rēs odiōsa Dĕō. Fœdæ cōntāgia labis Scelĕrātæ crīmina vītæ. Dētēstānda lūes & īnēxcūsābīle crīmen. Pōst mihi nōn sīmili pœnā cōmmīssa lūētis. Huīc ūni fōrsam pōtui sūccūmbēre cūlpæ. v. C. P.

pecco, *as. Grzeszę, Chybiam, Zgwałcić.* Sündigen. *Illiacos intra muros peccatur, & extra.* H. *syn:* Dēlīnquo ērro. *phr:* Crimen scēlus nefas admītto cōmmītto patro pērpetro fācio audeo ausus sum ēdo sūscīpio. Mē crimīne īmplīco mācūlo. Fās ōmne ābrūmpo. Rūo in scēlus. Rūo per ōmne fāsque nefasq;. Dēum nūmen lædo cōntēmno. Grāssari impūne pēt omne flāgītium, & lāxo scēlĕri pērmīttēre frœna. Nīhil inausum nihil īntēntātum scelerisve dōlive rēlīnquit. Sīc mea sic tūrpi mēns ēst ōbnōxia fāctō. Læsit māgnos īmpia līngua Dēōs. Sīc cōr sōllīcītant facta nĕfanda meum. v. *Peccatum.*

Pĕcŏrārius, *Bydlęcy gospodarz.* pĕcŏrīnūs, *Bydlęcy.*
pecorosus, Bydłá sitá máiący.
pĕcten, *Grzebień Gręplá, Broná, Płochá, Łono w ciele, Smyczek, Brzękácz 2. & sub Páw.* ein Kamb. *pectinibus patulis jactat se molle Tarentum.* H. *epith:* ĕbūrnus, aurĕus, dĕntatus, mūltifidus, sĕctus. *phr:* Būxus mūltĭfĭdo dĕnte. Būxus dĕntāta, secto qui comit dente capillos. Thĕſsălĭcō tōsĕo nĕctēbat pĕctine crines.
pecten arborum, *Słoiowátość.*
pectinatim, *Ząbkowáto.*
pectinatum tectum, *Dách 3.*
pectĭnatus, *Nárzynány, Zembowáto, Schodzisto.*
pectĭno, *as. Bronuię.*
pectĭnatus, *Czesány, Uprawna rola.*
pecto, *Czeszę, Gręplulę, Wybiiam wełnę, Wybiiam kogo, Obiiam gębę, Biię pięścią. Pecte batq; ferum puroq; in fonte lavabat.* V. *phr:* Crīnes cŏmam, cæsăriem, căpīllos pĕctine cŏmpōno discrīmīno, dĭdūco, ōrno, Cæsărĭem būxōdĕpēcto como. Dēdūco pĕctĭne crīnes sĕcto, dēnte como.
pectŏrāle, *Załogá, Bechtyr.*
pectŏrālis, *Nápierśi, & sub Pierśi.*
pectoralis tunica, *Káftan.*
pectore toto, *Uprzeymie.*
pectŏrōsus, *Pierśisty.*
pectunculus, *sub Grzebień & Páw.*
pectus pectuscŭlum, *Pierśi 2.* Brust. *Ille parum cauti pectoris egit opus.* Prop. *epith:* Nĭveum, lāctĕum, māgnănĭmum, pūlchrum, dĕcōrum, călĭdum. *phr:* Sed vīrĭbus ensis ădāctus, trānsădĭgit cŏstas, & cāndĭda pĕctora rumpit: sanguĭnis & vītæ fōns dē pĕctŏris āntro vītalem spārgit per cætĕra mēmbra cālōrem. Cōrdātō sērvāns in pĕctŏre mēntem īnnŏcuam.
pĕcu, *Bydlę, Rybá.* pecu balans, *Owcá.*
pecua, n. plur. sub Bydlę. (*stwo.*
pĕcuāria, *a & pecuaria res. Bydlęce gospodar-*
pecuāria, *orum Bydło, Stádo, Pástwisko.*
pecuaria equaria, *Końskie stádo.*
pecuaria loca, *Oborá, Pástwisko.*
pĕcuārius, *Pásterz, Bydlęcy gospodarz.*
pecuarius, *adject: Bydlęcy.*
pecuatus, à pecuo, as. Bydlęcy.
pecuda, n. plur. Bydlę.
pĕculātor, *Złodziey dobr pospolitych.*
peculatorius, Własny.
peculatus, *us. Kradzież z skarbu.*
pĕcūliāris, *Osobliwy 1. Własny 1 Wiernek.*
peculariter, *Osobliwie.*
pĕcūliātus, *adject: Maiętny, Pieniężny, & sub Członek.*
peculio, as. Dáruię.
pĕcūliōsus, *Dostátni 1, Bogáty.*
pĕcūlium, *Własna rzecz, Wyrobek, Wysługá, Obrywká, Żołd, Pieniądze leżące, Członek.* Werbgeld. *Nec spes libertatis erat, nec cura peculi.* Virg.
pĕcūlor, *Krádnę rzeczypospolitey.*
pĕcūnia, *Pieniądze, Maiętność.* Gelt. *Et genus & formam regina pecunia donat,* H. *syn:* Nummus ŏpēs divĭtiæ, æs, āurum, ārgēntum. *epith:* prĕtĭōsa, flūxa, īnsĭdĭōsa, scĕlĕrāta, mŏdĭca. *phr:* æs cŏngĕstum cŏnflātum, cŏllēctum Regīna pĕcūnia. Făciens pĕrvia quæ sunt īnvia: Rĕgens īmmēnsum mūndum Quā vīncĭtur ōrbe quod tōto sub axe ĕst. Prīma pĕregrīnos ŏbscœna pĕcunia mŏres īntŭlit. Vitii fœcūnda pārens solīūmq; dŏmānti īmpĕrĭōsa jugo rēgīna pĕcūnia: ō lŏcūli dūlces jūcūnda pĕcūnia. *v. Divitiæ, & Avaritia.*
pecunia attributa, *Żołd.*
pecunia fundata villis. *Nieruchome dobrá.*
pecunia multatītia, *Rok ná sądách.*
pecunĭa occupata, *Pieniądze nie leżące.*
pecunia otiosa, *Pieniądze leżące.*
pecuniam cogo, conficio, facio, redigo ex, *Pieniądze zbieram.*
pecūniam occupo, *Pieniądzmi robię.*
pecuniaria condemnatio, pœna, *Winá 2.*
pecuniaria res ampla, pecuniariæ rei copiæ *Pieniężstwo.*
pecuniariè pecuniariter pecuniose pieniężno.
pecūniōsus, pecuniarius, *Pieniężny 1. Bogáty 2* Gelt reich. *Artes discere vult pecuniosus* P. M.
syn:

syn: ŏpŭlēntø,dives,& una ārgēnti auri.*pec:*
Pĕcus, *oris. n. Bydlę, Bydło, Niedonoszony płod. Ryba, Stado.* Allerley Vieh. *Aut fœto pecore aut Cerealis mergite culmi.* V. *syn.* ārmēntum grēx. *epith:* īmmūndum, vagābundum, pĕtŭlcum, timĭdum, lascīvum, plăcĭdum. *phr:* Mūtum & turpe pĕcus, Rūris ŏpes. Pĕr īncŭltos errans cāmpos. Sȳlvas habitāntia dēnsas, prōnam spĕctāntia tĕrram brūta: Cănum latrātibus ācta pĕcus. Vĕllĕra dūra fĕrunt pĕcŭdes. Pecŭdum cūstōdia solers. *v. Armentum & Grex.*
pecus aquatile, pecus Neptuni, Nerei, *Rybá.*
pecus ignavum, *in apibus Trąd.*
pecus squamigerum, squamosum, *Rybá.*
pecus volatile, *Kokosz.*
Peda, æ Stopá. pedagium B. sub Cło 1.
pĕdāle, *Obow 1.* pedale spatium, *Stopá.*
pĕdalis, *Stopy iedney.* pedalis longitudo, *Stopá.*
pĕdamen, pedamentum, *Podporá. Tycz.*
pĕdāneus, *Stopy iedney, Sędzia 1. Pieszy.*
pĕdārius, *Pieszy, Podły, & sub Raybá.*
pĕdātim, *Stępią.* pĕdātio, *Podwięzowánie.*
pĕdato tertio, pedatu tertio, *sub Raz. Nomen.*
pedatum, Naiazd. pĕdātūra, *Rozmierzánie.*
pĕdātus, *us. Podwięzowánie winá, Naiazd.*
pĕdatus, *ti. Nogi maiący, Náwiązány,* Winnicá, *Podwiązána, & sub Mácicá.*
pedatus malè, *Krzywonogi.*
pedelavis, pedeluis. Miednicá 2.
pĕdēma, *n. gr. Skok, sub Szách*
pĕdĕpreſſim, *Cicho 2 Pomáłu.* pĕdes, *bi 1. famuli (Sługá 1.*
pedes navales, *sub Wiosło.*
pedes, *itis. Pieszy. Piechotá, Hayduk, Pieszo* Fuß= knecht Fußgänger. *Seu campo pedes ire paras, &c.* S. *syn:* pedeſter. *phr:* ābnuit, in liquidis ire pĕdēſter ăquis. *Mart. v. Miles.*
pĕdēſter, *stris, Pieszy.* Zu Fuß. *Turmasq; inferre pedestres.* Virg. *syn.* Pĕdes.
pedester adject. hic, hæc pedestris, hoc pedestre. Item hic & hæc pedestris, & hoc pedestre.
pĕdēſtris, *Pieszy, Podły.*
pedeſtris acies, miles, *Piechotá.*

pĕdĕtēntim, *Pomáłu. Paulatim docuit pedetentim progredientis.* Lucr.
pĕdeuma, *atis. n. sub Szách.*
pedibus, *Pieszo, Stoię o swey mocy.*
pedibus trahantur iſta, *prov.* *Niedbam.*
pĕdĭca, *Sidło, Pęto ná nogi. Tum gruibus pedicas, & retia ponere cervis.* Virg.
pĕdicinus, *Czop.* pĕdĭcōſus, *Wszáwy.*
pedidosus, lege pædidosus.
pedicularia, *herba.* pedicularis, *herba Gnidosz.*
pĕdīcŭlaris, pĕdīcŭlōſus, *Wszáwy.*
pĕdīcŭlus, *Wesz 1. 2.*
dĕdīcŭlus, *Noszká, Szypułká, Podporá.*
pedidus, idem pædidus.
pedilavium, Umywánie nog.
pediŏlis, *Noszká.* pĕdis, *Wesz.*
pĕdīſĕqua, *Służebnicá.*
pĕdīſĕquus, *Páchołek, Sługá.*
pĕditātus, *us.* pedites, *bi. Piechotá.*
peditum n. peditus, us. Wiátru przyrodzonego upuszczenie.
pĕdo, *as. Podwięzuię 2 Nátykam winnicę.*
pĕdo, *is. Wiátru przyrodzonego upuścić. Quàm quod me coram pedere Crispe soles.* Mart.
pedo, onis. Szerokostopy.
pĕdūle, *is.* pedulia, *ium. Obow 1. Suleiáty.*
pĕdūles, *ba. & pedulla, orum. Obow 1.*
pĕdum, *Pástusza laská, Kurwáturá.* ein Hirten= stab. *Aut tu sume pedū quod mecū ferre rogaret,* V. *epith:* paſtorale, incūrvum, formoſum. *phr:* paſtoralis bacŭlus. Fōrmōſum, pārĭbus nodis ātq; ære īnnīxus, trūncōs, sȳlvēſtris (ōlīvæ.
pedunculus, Wesz 2.
peduſculus, Plin. *corr. ponduſculum.*
pegaſarius, Goniec, Podwodnik.
pegma, *tis. gr. Bászta woienna, Ruchome budowánie, Száfa, Kátáfalk.*
pegmares, al. pegmates Sveton corrigit rectè. Lavin. pegmatis, *1. pegmatibus,* cives honeſtos ſubjiciebat.
pējĕro, *Krzywoprzysięgam.* Meyneidig/ wer= den. *Pejerat hyberni temporis esse moras.* Prop.

Pejor,

Pējor, *Gorszy.* böser/ ärger. *Mutius indignum quod sit pejoribus ortus.* Hor.
pejoro, as. Gorszę pejūs, *Gorzey, Bárdziey.*
Pĕlăgia, *æ. gr. Pław.* pĕlăges, *es. gr. Morze.*
pĕlăgĭcus, pĕlăgius, *gr. Morski 1.*
pelagium, *Szarlat farbá*
pĕlăgus, *m & n. gr. Morze.* das Meer *Ut pelagus tenuere rates &c* V. *syn:* Æquor, Măre, frĕtum; gūrges, pōntus, altum, prŏfūndum, ōcēănus. *epith:* pătens, spūmosum, tūmĭdū, sĭnūōsum, flūctĭsonum. *phr:* Spūmōsum lāte pĕlagus cānēscĕre cērnens. Vēntōrum rĭdet rābĭem, pĕlăgiq; fūrĕntis. *v. Mare, Æquor Fretum.*
pēlămis, *idis.* pelamys, *ydis. f. sub Tuńczyk.*
pĕlargus, *m. gr. Bocian.*
pĕlĕcan, *anis. m gr. Bąk.* (*necznik.*
pelĕcīnus, *f.* pelecinum, *Siekiernicá ziele, Słopĕlĭcān9, m. gr. Bąk non pelikan Qualis inaccessas maret pelican9 ad arces* Cru. *v. anceps Verrepæo*
pellacia, *Chytrość, Obłudá 1.* Przyłudzenie.
pellārius, *Kuśnierz.*
pellāx, *acis. adject. omne, Wab 2.*
pellecebra, *Przyłudá.*
pellecto, idem perlecto Pellego, *idem Perlego.*
pelles, *hæ. Futro Namiot 1.*
pellex, *icis f. Nałożnicá Cudzołożnicá* ein Kebs
pellicator. Wab *1.* (weib *v. Meretrix.*
pellĭcātus, *us. Cudzołostwo, Nałożnictwo.*
pellicea vestis. *Kożuch pelliceo, es. Wyłudzam*
pellĭceus, *adject. Skorzány.*
pellicia tunica, *Szubá. Kożuch 1.*
pellicio, *is. Wabię, Przewabiam, Wyłudzam, Odwabiam, Ciągnę 1. Náwodzę* Anteitzen locken. *Subdola pellicere in fraudem ridentib9 undis.* L. *syn:* Allicio, āllecto, prōlēcto, dēlinio, īndūco, īmpēllo, ēxcito. *v. Allicio.*
pellicius, *Skorzány.*
pellicrepus, Seneca corr. pilicrepus.
pellĭcŭla. *Skorká.* Häutlein. *Disce in pellicula, cerpellĭcŭlātio, Wabienie.* (*do tenere tua.* M.
pellĭcŭlo, *as. Skorą obłoczę, Oprawiam 3.*
pellio, *onis. Kuśnierz.*

pellis *Skórá odarta Rzemień, Kozuch.* Fell/Haut *Pampineasq; gerunt incinctæ pellibus hastas* V. *syn:* Cūtis *pecudis* corium, tēgmen: *leonis* ēxūvĭæ, vēllus. *epith.* Hīrsūta, măcŭlōsa, cāndens tĕnūis, rūgōsa. *phr:* Pēllis vīllōsa, sētis hōrrēns, Vēllēra exuta, hōstis spolium pĕcūdis ĕxūviæ. Măcŭlosum tēgmen lyncis. Velāmīna caprī sētĭgĕri. Pēllis dēnsa pĭlis. Hōrrĭda vīllis. Fĕris ērepta. Cōstis dētracta fĕrārum Hīrsūta sētis vēllēra, hōrrēntisq; Lĕōnis ĕxuviās Fūlviq; īnstērnor pēlle lĕōnis; īnde Lupæ fūlvō nūtrīcis tēgmine lætus.
pellītus, *Skorą oblećzony, Kożuchem odziany.* Mit peltz angethan. *Pellitos habui rustica corda patres.* Pr.
pello, *is, Odganiam, Wyganiam 2 Uderzam* Treiben/ vertreiben/ außstossen *Mecum sæpe viri nunc vino pellite curas.* H *syn* Depĕllo ēxpēllō propēllo pūlso, prepūlso dētūrbo ĕxtūrbo dētrūdo ejicio, dējicio, ārceo. rĕlēgo, amando, vel īmpēllo, ăgito. *phr:* Cūras pĕllĕre vīno. Pellĕre glānde fămem. Morbos arte Māchāōnia pellére. Mæstĭtĭam segnes sōmnos, mōras, vānos mētus, tĭmōres pellĕre. Rĕgnis āvītis īn ĕxilium pellere, dētrūdĕre. Pĕllere āb ōris patriis ădimĕre patriam ălĭcui. Lōngĭus amandat vāstasq; rĕlēgat in oras Sī jūbĕat patrĭa dāmnātum ĕxcēdĕre tĕrra ăgrĕssi sūpĕrīsq; Jŏvem dētrūdĕre rēgnis. *v* Exu-
pellos, *f.* pellus, *gr Czáplá.* (*lo.*
pellucens, *Przezroczysty.*
pellūceo, *Lśnę się, Przeyźrzeć, Wydaie się co.* Durch scheinen. *Sic tua suppositis pellucent præla lacernis.* M.
pelluciditas, Przezroczystość.
pellucidus pellūcidulus, *Przezroczysty* Durchscheinig.
pelluo, lege perluo.
pellŭviæ, *Umywádliny nog.*
pellŭvium, *Miednicá 3 2. Pelorá, Drozd.*
pĕlōris, *idis. gr. Pław, & Zieleć.*
pĕlta, *æ. gr. Tarcza.*
peltasta, *m. gr.* peltātus, peltifer, *Páwężnik.*
pelvis, *f. Miednicá 1. 2.* Becken. *Pelvis olet nam sic tanquam alta in dolia longus* J. *syn:* pēllūvium, cătīnus. *epith:* Căve, āmpla, pătūla, căpax, nĭtēns, mĭcāns, ăhēna, ăquārĭa.

Pomi-

Peminosus, lege paminosus.
pemma, *tis. gr. Androt, Wet 1.*
Pēnāria, *æ.* penaria cella, *Spizarnia.*
Penārium, *Spizá, Spizarnia.*
Pēnārius, *adject: Spiżarniowy.*
Penarius, subst: Fest. pro penarium corr: Penarium n
Penas, tis. & penatis is htc. Festo & hi pēnātes, *Dom i Bożek pogáński.* die Haußgötter. *Effigies sacra Divûm Phrygiiq; penates. V. (Dij domestici domus foci, præsides.) syn:* Dii patrii Dii dōmēstici *epith.* Fidi, chāri sacri vĕnĕrandi, cūstōdes. *v. Lares.*
Pēnātor, *oris. Száfarz,*
pendens, *Zawiesisty.*
pendeo, *Wiszę 1. Ważę 3. Wątpię, Prożnuię, Oglądam się, Niewiem co czynić, Polegam 2. Ni go tám ni go sam Obwiniono mię* hangen. *Narrantis conjux, pendet ab ore viri. Ov syn:* Dēpēndo, sum suspēnsus. *phr:* à trābe sublīmi trīste pēpendit ŏnus. Membra pĕpēndērunt cūrvato ēxsānguja rāmo. Vītām lăqueo finire. Pārs ănĭmam lăqueo claudunt Malo pendēbat ab ālto, ōra virum trīsti pēndebant pāllīda tābo. Exōrsusque sŭas lăqueō sibi sūmĕre pænas, effūdit vītam ātq; altè mānente cruōre. *v. Strangulo.*
pendet, *Zależy.* pendīgo, *inis Zasłoná.*
pendo, *is. Ważę, Odważam, Płácę, Przypłacam, 2. Karzę mię, Rozważam 1.* wägen *syn.* ēxpēndo, pōndero *vel* lŭo, *vel* sōlvo, *vel* æstimo
pendŭlus, *Zawiesisty, Uwisły, Wiszący.* hangende. *Copia neu fluitē dubiæ spe pēdulg horæ H syn.* pēndēns, dēpēndens, sūspensy pēnsīlis.
Pēnes, *Wedle, Przy 1.* Bey. *Me penes est unum vasti custodia mundi. O: Pene, lege Pæne.*
penētrābīlis, *Przebity, Przenikaiący.* durchtringig. *Boreæ penetrabile frigus adurat. Virg.*
pĕnĕtral, penetrale, *Pokoy, & Mieszkánie skryte, Swiątnicá, Kaplicá* Der innerste und heimlichste Ort eenes Hauses oder Kirchen. *Apparent Priami & veterum penetralia Regum. V syn.* adўtum, sacrārium *epith* ārcānum, rĕcōndĭtum, obscūrum, īnterĭus *phr.* Lŏcus ābdĭtus, Secrētum cŭbīle, ābditūs ī-mis. Tēcti ārcāna subit pĕnĕtralia, Ætērnūmq; adўtis ēffert pĕnĕtrālibus īgnem.
penetralis, *adject. Wnętrzny, Domowy 1. Przenikaiący.*
penetratio, *Przeniknienie.*
pĕnĕtro, *Przenikam, Przedzieram się, Doieżdżam Wchodzę, Zdzieram się, Wyłożyć się, Wieżdzam, Wchodzę, Wdzieram się, Wtłoczyć się, Wcisnąć się, Dográmolić się, Przebić 3. Przyimuię 3. Domácáć się, sub Przemárznąć, & Przyrzuca się.* Durch oder hinein tringen. *Illyricos penetrare sinus atque intima tutus. V. syn.* Pērvādo, permeo, subeo īrrēpo, īllabor, me īnsinuo.
penetro me in fugam, *Uciekam.*
pēnīcillus penicīllum, *Pędzel, Kiść, Knot do rány.* Ein Pensel.
pēnīcŭlamēntum, *Ogon, Łáchmány, Członek, Kray száty.*
penicŭlum, *n. Szmátá.* (*Ogonek.*
pēnicŭlus, *Gębka 1. Kiść, Szmátá, Knot do rány,*
pēnīnsŭla, *Wyspę wodą nieobeszły. Quo gremio ejiciet Cimbros peninsula gentem.* Mant.
pēnis, *Ogon, Członek, Pędzel málárski.*
pēnissimè, *pen tissimè, Zgołá.*
pēnītus, *Wewnątrz, Zgołá, Zupełnie, Głęboko.* Innerlich *Et causas penitus tentare latētes. V*
pēnītus, *ti. à penitus* penitissimus, *Wnętrzny, Skryty, Głęboki.*
penitus, ti. adject: à pene longum juxta Anal: ut in Auritus ab aure. Sic & Lambinus censet; Ogonowy. Penitusq; suos aliquando ducere sulcos. Fil.
pēnna, *Pioro 1. Skrzydło 1.* Eine Feder. *Dixit, & in sylvam pennis ablata refugit. V. v. Ala.*
pennæ, *ba. Pierze.*
pennacula, orum. 4. Esdræ 11. Máłe pioreczká.
pennāria theca, *Pisárská szkátułká.*
pennas incido, *Podskubuię tr.*
pennāta, *orum. Proverb. c. 1 v. 18. Ptástwo.*
pennātus, *Pierzysty, Skrzydlásty, Ościsty.*
penniger. pennifer. Pierzysty, Skrzydlásty. Gefedert *Non nos pēnigeris pharetrā implevisse Sagittis. O*

Penni-

Pennipes, edis. omne. Pieronogi 2. Skrzydláśty
pennipotens, Piorolotny.
pennŭla, Piorko.
pensa lana, Kądziel 2.
pensābĭlis, Nagrodny.
pēnsat vicem, Stoi zá to.
pensātio, Nagrodá. pensātor, Ważnik
pensi est, habeo, vel non. à pando Ważę sobie, Dbam, Niedbam, Gárdzę, Zacz mam.
pēnsĭcŭlātè, Bacznie, Rozmyślnie.
pensĭcŭlo, Rozważam.
pensilem se facere, Obiesić się.
pensĭlis, hic hæc. Wiszący: Zawiesisty, Uwisty, Frámbużysty, & sub Budowánie ná słupách. Schwebend/ hangend. sed pullo atq; hœdo tum pensilis uva secundas. Hor.
pensim, Wytwornie.
pensio, Ważenie. Wagá, Czynsz 1. 4.
pensior à pensus. Lepszy, Drogi.
pensis affixa, sub Prządká.
pensitatio, Nagrodá, Czynsz 2. Poboru oddawánie.
pensĭtātor, Ważnik, Sędzia 1.
pensiuncŭla, Czynsz 1.
pensiuncula fænoris, Lichwá 2.
pensĭto, penso, as. Ważę, Rozważam, Szácuię.
pensum, si. Robotá dzienna. Przędza, Kądziel.
pensum conficio perago, Zá dzień robię, Dokonywam.
pensūra, Ważenie. pensus, Miły.
pentăcontarchus, gr. Pięćdziesiątnik. In 1. Macchabæor: sed Græci scribunt Pentecontarchos.
pentădactylos, gr. Pięćpálcowy, Slimak.
pentădōrum, gr. sub Piędzisty.
pentăgōnus, gr. Pięćgránisty.
pentăgramma, ibidem.
pentălōris, sub Strefisty.
pentalpha, gr. sub Pięćgránisty.
pentăpharmăcum, gr. sub Potráwá.
pentăpětes, is. n pentaphyllum, & pentaphyllum, gr. Pięciornik.
pentăphyllos, vel us. gr. Pięćlistny.
pentapolis, Ecclesiastæ 10. regio quinque civitatum.
pentaproti, in Cod: Quinque Summates. Quinque viri. Quinque primi: Cicero. Komisarz Poseł ziemski.
pentaprotia, munus quinquevirorum, Quinqueviratus, us. Cicer: sub Komisarz.
pentaptotum nomen Prisciano, quodquinq; tantum casus dissimiles habet, licet integre flectatur, ut Dominus.
pentaspastos, commune Græcis Klubá, Windá.
pentastĭche, es. gr. sub Filarowánie.
pentāthlum, gr. Zapaśki, Szermierstwo.
pentāthlus, gr. Szermierz.
pentēcoste, es. gr. Swiątki.
penthēmĭmĕris, gr. lege Cæsura.
pentĭrēmis, Nawá 12.
pentŏrobon, gr. Piwonia.
Pĕnu, Acliton n. Diomed. Spizárnia, Spiżá.
pĕnuārius, Spiżarny.
pēnŭla, Opończa. Ein Wettermantel. epith: ŏnĕrōsa, grăvis, tūta, ūtĭlis, picta, dēpīcta, scōrtea. phr: Mŭlto stĭllābat Pēnŭla nimbo Ingrĕdĭāre vĭam cœlo lĭcet usq; sĕrēno, ad subitas nūnquam pēnŭla dēsit ăquas, Mūnĭmen ĭn ĭmbrēs pēnŭla.
penula gausapina, mulonia, Gunia 1. 2.
penula sacra. Kapá Kościelna.
penularium, sub Opończa.
pēnŭlārius, penulatus, penuleus, sub Opończa.
penultimus, Wtory od końcá. e breve si à penes: longum si à Pane ducas; ut aliqui volunt.
pĕnum, hoc Afrani. Carisi Spiżá 2.
pēnūria, Niedostátek. Mangel. Exiguam in Cererem penuria adegit edendi. V. syn: ĕgēstas paupĕrtas.
pĕnus, ni. f. & n. Priscian, Donat. Caper, penus, oris eris. iteris. n & penus, us. m. & f. sine plurali Spiżá, & Spiżarnia, Prowiant. Vorrath an Speiß und Tranck. syn: Vīctus, ānnōna, ălĭmēnta, cĭbāria. epith: Cōpĭōsa, ăbūndans, lārga, ūtĭlis, cōmmŏda, dŏmĕstica. phr: ĕpŭlæ cōndĭtæ, rĕcōndĭtæ. Dapum cĭbōrum cŭmŭlus, acērvus. Māgna pĕnus pārvo spătĭo cōnsūmpta pĕrĭbit.
pepliŏn, gr. Kurza nogá ziele.

Peplum, *gr. Płaszcz. Szátá białogłowſka, Rántuch.* Ein Frauenſchleyer *Exuitur nudata peplo, diſcuſſa trahuntur.* Prud. *epith:*pēndēns cāndĭdum, pūrpŭrĕum, lŏngum, gāmmatūm, ĭnaurātum. *phr:* Cāndĭda pūrpŭreo vēlantur cŏrpŏra peplo. *Virg. 1 Æneid. interea ad templum non æquæ Palladis ibant crinibus Iliades paſſis peplumq; ferebant.*
pêplus, *hic gr. Járy mlecz, szátá białogłowſka.*
pĕpo, *onis. m. gr. Melon.*
peposci pro poposci priſce vel more Græco. Gelli Pepugi *pro pupugi idem.*
pepſis, *gr. Trawienie* peptĭcus, *gr. Trawiący.*
Pĕr, *Przez 1. 5. Czáſu tego Dla 2.* Durch. *Tranſtra per & remos & pictas abjete puppes.* Virg.
per accidens, *Treſunkiem.*
per ætatem, *Dla 3 4. Nieprzeſadza.*
per avaritiam, *Łákomie.*
per caliginem, *Niepewnie, Niewyráźnie.*
per calumniam, *Potwárzliwie.*
per capita, *Krotko.*
per cavillationem, *Szyderſko.*
per cauſam, *Rzekomo, pod pokrywą ſub Pokrywká 2. Sromotnie.*
per contumeliam, *Zelżywie.*
per deridiculum, *Szyderſko, Ná błazeńſtuo.*
per digitos loquor, *Mrugam ná kogo.*
per Dionyſia, *W mięſopuſty.*
per diſſimulationem, *Nie ſzczerze.*
per fidei commiſſum, *Niewárownie.*
per fraudem & inſidias, *Zdradliwie.*
per genera, *Rozdźielnie.*
per gratiam abiit, *Kontent.*
per hoſticum, *Nieprzyiacielſko.*
per ignaviam, *Sromotnie., Et ſic ſimilia Adverbia poſſunt verti.*
per imprudentiam, *Nieoſtrożnie.*
per interpoſitam perſonam, *Przez ręce dáć.*
per intervalla, *Tędy owędy, przeſtawaiąc.*
per jus, *Urzędownie.*
per naturam, *Przyrodzonym ſpoſobem.*
per nebulam, *Niewyráźnie, Niepewnie.*
per nomina, *Imieniem 1.*
per nūtum loquor, *Mrugam ná kogo.*
per officium, *Pod pokrywką, ſub Pokrywká, Zu-* *(czynności.*
per otium, *Pomáłu Robie 2.*
per purum, *W pogodę.*
per rationem fiduciæ, *Ufaiąc.*
per ſe ſurgentia, *Sámoruſzne rzeczy.*
per ſpecies, *Rozdzielnie.* *(rzeć co.*
per tranſennam, *Niedbále, Niewyráźnie, Zay-*
per tuam nobilitatem, *Jákoś dobry.*
per ultimam neceſſitatem, *Poniewolnie.*
Pēra, *gr. Mántyká, Torbá.* Eine Hirtentaſch. *Dormiat, & tetrico cum cane, pera reget.* Mart. *ſyn:* pĕcūla săccūlus.
pĕrābsūrdus, *Niegrzeczny, Nikczemnik.*
pĕrăcerbus, *Cierpki.*
pĕrăccommŏdātum, *Ná rękę mi to.*
pĕrăcēſco, *Kwáśnieię, Przykro mi, & ſub Roz-* *(gniewáć ſię.*
pĕrăcer peracris, *Byſtry 2.*
pĕrāctiō. *Dokonánie, Správienie.*
perăcuō, *Zákończam.*
pĕrăcūtè, *Oſtro 1. Subtelnie, Dowcipnie.*
pĕrăcūtus, *Oſtry 2. Dowcipny.*
pĕrădŏlēſcens peradolēſcentŭlus, *Młodziu-* *(chny*
pĕrædĭfico, *Dobudowáć.*
pĕræquè, *Rownie.* peræquare, *Zrownáć.*
pĕræquus, *Rowny 5.*
peragito, *Poruſzam, Mieſzam w gárcu.*
peragitur, *Toczy ſię.*
pĕrăgo, *Dokonywam, Odpráwuię 1. Wykonywam; Spráwuię, Przyprowadzam.* Außmachen/vollenden. *Natalisq; tui ſic peragamus iter.* Prop. *ſyn:* ăgo pĕrficio, cōnficio, ēxĕquor, ābsōlvo.
pĕrāgrātio, *Jázdá.*
pĕrăgro, *Przeieżdżam ſię. Chodzę 1. Wędruię, Przechodzę przez. Obchodzę, Zwiedzić, Schodzić.* Durchwandern. *Avia Pieridum peragro loca nullius ante.* Luc. *ſyn:* Lūſtro, pĕrĕrro, ŏbĕo, percūrro, pĕrlūſtro. *v. Peregrinor.*
pĕrāmans, *Przyiázny.*
pĕrāmanter, *Mile, Chętnie.*
pĕrāmbūlo, *Przechodzę przez. Chodzę 2. Zwiedzić.* Spacieren *Rectè necne crocū floresq; perambulet Atta.* H. *ſyn:* ŏbāmbŭlo, ŏbeo, pĕrĕrro

Pĕrămo, *Miłuię.* pĕrāmplus, *Wielki.*
pĕranceps, *Wątpliwy.*
pĕrangustè, *Ciáſno, Wąſko.*
pĕrāngūſtus, *Wąſki, Ciáſny.*
peranna, idem, Perenna, *Peranno as. lege* Perenno.
pĕrāntīquus, *Dawny.*
pĕrappoſitus, *Przyſtoyny,*
pĕrarduus, *Trudny.* pĕrāreo perareſco, *Uſychám*
pĕrargūtus, *Dowcipny.*
pĕraridus, *Przeſchły.*
pĕrāro *Orzę, Piſzę, Pokreślić, Schodzić Zwiedzić.*
pĕraſper, *Chropáwy.*
peraſtūtè, *Chytro.* peraſtūtŭlus, *Chytry.*
peraticum *ſub Przywoźny, & Bdelium.*
peratim ducto, ſub Szkodzę.
perattentè, *Pilnie* perattentus, *Pilny.*
perauriga, lege potiùs Peruriga.
perbacchor, Buiam, Rozgárdyas ſtroię, & ſùb Gorę.
pĕrbellè, *Szczęśliwie.* perbĕne, *Dobrze.*
perbĕnĕvŏlus, *Chętny, Łaſkáw 1,*
perbĕnignè, *Łágodnie.*
perbibeſia, ſub Opilſtwo.
perbibo, Wypiiam, Nábieram w ſię.
perbito as. is. priſcum pro Perito as. Ginę.
perblandè. *Łágodnie.* perblandus, *Łágodny.*
perbŏnus, *Dobry 2.* perbrĕvi, *Wrorce.*
perbrĕvis, *Krotki.* perbrevĭter, *Krotko.*
perca, *æ. Gr Okuń 1. 2.*
percaleſio, percaleo, *Zágrzewam ſię.*
percalleo, *Odrętwieć, Umiem, Dochodzę.*
percandĭdus, *Jáſny 1.*
percantrix, Plaut. corr. Precatrix.
percārus, *Miły.* percautus, *Oſtrożny.*
percĕlĕbratus, *Znaiomy.*
percelĕbro, *Rozgłaſzam.*
percelebror, *Słynę* percĕler, *Prędki.*
percĕllo, *Przerażam, Przeſtraſzam, Obalam 1. 2. Zeymuie mię.*
percellor, *Lękam ſię. ſub Przeráziło mię.*
percenſeo, *Wyliczam.*
perceptio, *Połęcie, Zrozumienie, Zbieránie.*
percerpo, Obieram *3.* percīdo, *Obiiam gębę.*
percieo, *Przerażam, Poruſzam, Wymieniam.*
percingo, *Opáſuię, Otaczam.*
percio, *Poruſzam, Wzruſzam, Przerażam.*
percipio, *B orę 1 Zrozumiewam, Czuię 2. Popadam 1 Zeymuie mię. Przenikam.* Bekommen *Percipiant animi dociles, teneantque fideles. H.* *ſyn:* Căpio cōncipio, īntēllĭgo, cōmprĕhēndo, & cōmprendo, *triſyll:* āſsĕquor, vel colligo frŭor, pŏtior.
perclamanda. Plaut al Pericla amanda, Pericla vitanda meanda & contracte manda, i. tranſeunda aut ſubeunda. v. Taubman.
percnoptĕros, *f. nempe aquila quæ Græcis maſcul: eſt. Gr. Orzeł podły.*
percnos, *vel us. f. gr. Orzeł mnieyſzy.*
percoarcto, *Sciſkam 1.*
percoctus, *Dowrzáły, Doſtały, Spiekły, Wárzony.*
percognoſco, *Doświadczam 2. Zwiedzić.*
percōlo, *as. Cedzę. Percolatur enim virus utroq; remanat.* Lucr.
percŏlo, *is. Czczę 1. Popiłowáć.*
percōmis, *Ludzki 11.* (*Dobrze.*
percōmmodè, *Wczas 1. Ná ręku im to, Poręcz*
percōmmŏdus, *Wczeſny.*
percontatio, *Pytánie.* percontator, *Pytácz.*
percontatorius, Pytániu ſłużący.
perconterreo, 4. E.ſdræ, pro Perterreo.
percontor, *Pytam kogo o co* Nachfragen/erkündigen. *Inter cuncta leges, & percontabere doctos.* Hor. *ſyn:* pĕrcūnctor ſciſ itor, quæro, īnquiro, pĕto, pōſco, rŏgo rŏgito, poſtulo, īntĕrrŏgo. *phr:* pĕrcōntando mŏror, Cauſam rĕquīro. Quæ ſit sĕntĕntia pōſco. Tum vēro ardēmus ſcitari & quærĕre cauſas. Quŏniam ſcīſcitaris dīgna rĕlatu.
percontŭmax, *Uporny. percopioſus, Obfity.*
percŏquĭtur, *Dowiera, Spieka ſię.*
percŏquo, *Wárzę 1. Dowarzam 1 Przepalam.*
percrĕbeſco, *Rozgłaſzam ſię, Słyſzeć.*
percrebuit, *Powiádaią.*
percrĕpo, *Brzmię, Spiewam. Rozlega ſię.*
percreſco, Quintil: corr: ſemper creſco.
percrŭcior, *Gryzę ſię.* percrūdus, *Surowy.*
percūdo, *Przekowáć 2. Przekluwam.*

Perculsus, *Przelękły.*
percunctor, percunctatio, *idem* percontor &c.
percupidus, *Miłośnik 1. Radbym.*
percupio, *Żądam 1.* percuriosus, *Dworny.*
percuro, *as. Zleczyć.*
percurro, *is. Przebiegam 1 2. Dobiegam, Przybiegam.*
percursatio, *Przebiegánie.*
percursio, *Przebieżenie*
percurso, *Przebiegam się.*
percussio *Uderzenie, Bicie, Tákt, Nátężánie.*
percussit animum, *Wlazło mi to w głowę.*
percussor, *Uderzyciel, Zábiiak.*
percussura, Stłuczenie
percussus, *us. Bicie, Puls.*
percutio, *Uderzam 1. Biię kogo, Biię pieniądze, Poruszam się, Zeymuie mię. Przerażam, Przestraszam.* Schlagen. *Percutiat lapis aut ferrum &c.* Lucr. *syn:* Verbero, ferio, tundo, pulso. *v. Verbero.*
percutio foedus, *Przymierze czynię.*
percutio follem, *Kopam. Poloni dicunt: Rzucić, Puścić row.*
Perdeam, pro peream, Plaut. metri causa. Camerar. Lambin, Taubman.
perde orus, *Przystoyny.*
perdelirus, *Szalony.*
perdensus, *Gęsty, Twárdy.*
perdepso sub Zgwałcić, sed translatum est, nam propriè sonat Ugnieść.
perdespuo, *Gárdzę.*
perdicium, *gr. Miruná, Pomurne ziele.*
perdifficilis, *Trudny.*
perdifficiliter perdifficulter *Trudno.*
perdignus, *Godny.* perdiligens, *Pilny.*
perdiligenter, *Pilnie.*
perdisco, *Uczę się, Douczam się, Náuczyć się, Przewiedzić.*
perditè, Desperácko, Szalenie.
perditio, *Utrácenie, Zgubá.* perditor, *Skáziciel.*
perditus, *Strácony, Skażony, Zły, Niecnotliwy, Desperat. Utrapiony* verlohren. *Perditus in quadam tardi pallescere curis.* Pr. *syn:* amissus, deperditus, *vel* improbus *vel* amens.

perdiu, *Długo.* perdives, *Bogáty.*
perdius, Iednodzienny, Cáły 2.
perdiuturnus, *Długowieczny.*
perdix, *gr. f aliquado masc: Nonius ex Varrone. Kuropátwá* Ein Feldhun/ Rephun. *Seu fel perdicis parili cum pondere mellis* S. *epith:* Garrula, Daedala, timida, pennigera, agrestis. *phr:* Jovi sacra. Latonaeque volucris, Deciduam legens frugem, prope humum volitans, non alte corpora tollit nec facit in rimis, altove cacumine nidos. *v Avis.*
perdix montana, *Járząbek.*
perdix rustica, *Párdwa.*
perdo, *Gubię, Utracam 1.2. Zátracam, Zábiiam 1 Przemarnowáć, Ginę, Zdradam 2. Przewodzę & sub Psuie się człowiek.* verlieren. *Qui zonam perdidit, inquit.* Hor *syn:* Deperdo, amitto *phr:* Jacturam facio, damnum, dispendium fero, patior *v. Amitto.*
perdo carnem, *Schnę.* perdoceo, *Uczę.*
perdocte, *Uczenie.* perdolesco, *Boleię.*
perdolitum est perdoluit, perdolet. *Zábolálo.*
perdomo, *Uskramiam.*
perdormisco, *Przespiam.*
perduxint, pro perduant vel perdant ut Adaxint. per adigant Plaut.
perduco, *Doprowadzam, Przywodzę 4. Wywodzę, Przeciągam, Przyprowadzam, Dokonywam, Nábawiam, Prowádzę, Dochowáć* durchführen *Carmē ad iratū dum tu perducis Achillē.*
perducto, *Prowádzę.* perductor, *Psotliwy.*
perdudum, *Dawno.*
perduellio, *Krymnał, Odpowiedź.*
perduellionis crimen, *Kryminał.*
perduellis, *Nieprzyiaciel 1. Uporny.*
perduellium, Poiedynek 2.
perduo. pro perdo. Plaut.
perduro, *Dotrwáć.* Außdauren. *Probitas longum perdurat in aevum.* Ovid.
Pereant, Boday mię! *peredia Obżarstwo.*
peredo, *Wygryzuię.* Allzumahlauffessen. *Longa dies molli saxa peredit aqua.* Tibull: *syn:* exedo edo, consumo.

Peregere, Fest: corr: pergere.
pereffluo, Przeciekam.
pĕrĕgrè, *Nie domá, Wgościnie. Zgościny, precz, Zkądeś, Zkąd inąd.* an frembdamOrt *Cultaq; tum peregre est animus sine corpore velox.* Hor.
peregri, Wgościnie pĕrĕgrīnābundus, *Pielgrzym*
pĕregrīnātĭo, *Pielgrzymowánie.*
peregrinātor, *Pielgrzym 1. 2.*
peregrinitas, Cudzoziemstwo, Obywátelstwá utrácenie, Mowá niepráwa.
peregrinitatis reus, *Mieszczánin niepráwy.*
pĕrĕgrīnor, *Pielgrzymuię.* Wandlen reysen/in die frembde ziehen. *phr:* Pĕrĕgrē eo, prŏficiscor. Peregrīnas, lōnginquas, rĕmōtas tĕrras lūstro, īnvīso, pĕrăgro ŏbeo, pĕto. Lōngīnquas īn ōras tĕndo, ŏbeo Per tĕr ras lōngīnquas ĕrro, văgor. Mūltum tĕl lūris ŏbĕo īn extremos Indos pĕnĕtro, Īgnōtas trāns pōntum quærō tĕrras ĕxtremo dāmnata, sūb āxe ārva peto, lōca īnhōspita. Tĕrras ălio sub sōle repōstas īnvīso, pĕto, ădeo, ārva pĕrēgrīna pĕtere, quærĕre, ădire: īgnōtas tēndere in oras, & prŏcul à pātriis dīsīta rĕgna fŏcis. Pĕregrina bĭbĕre flūmīna. Erret, ēxtremos ālter scrūtetur ĭbēros. Nōndum cæsīs sūis pĕregrinum ut visĕret ōrbem Mōntĭbus in liquĭdas pīnus dēscēnderat ūndas, (*Propertius lib. 3. Amori suo longinquâ peregrinatione mederi constituens sic loquitur.*)
pĕrĕgrīnus, *subst: Cudzoziemiec, Przychodzień, Mieszczánin niepráwy.* an *Pielgrzym* Außländisch/Frembdling. *Quisquis ad hæc vertit peregrinam littora puppim.* O. *Prima peregrinos obscœna pecunia mores.* Juv. *syn:* Advĕna hŏspes, ăliēnus, ēxtērnus ēxtĕrus, ēxtrānĕus. *epith:* Fēssus, ĕgēnus, ĕrrāns. *phr:* ēxtērnas quærens tērras, ēxŭl spōnte sua, ăliēni ōrbis hŏmo, Lōngis ĕrrōribus actus.
perēgrīnus, *adject: Cudzoziemski, Niebywáły, Nieświádom, Przewoźny, Wędrowny.*
pĕrelĕgans, *Piękny.*
pereleganter, *Pięknie, Chędogo.*
pĕrēlŏquens, *Wymowny.*
peremne auspicium, *sub Rok temu.*
peremo i. prohibeo Cincius, i. vitio. Cato Fest. priscū
peremptalis, Niszczący, & sub Piorun.
peremptor, *Zábiiak.* Umbbringer. *Et quis peremptor inclyti regis fuit.* (Jamb.)
peremptorius, *Smiertelny 2. Záwity rok.*
peremptus macie, *Chudy.*
perendie, *Trzeciego dniá.*
pĕrendĭnus, *Trzeci.*
perenna, *Dea Ethnicorum, & Rok temu.*
perennè, *Ustáwicznie.*
perennia, *orum. Cic. sunt Ceremoniæ auspiciorum*
pĕrennis, *Wieczny, Ustáwiczny, Trwáły 1* Immerwerend/ewig. *Monumenta perennia facti* Ovid. *syn* Pĕrpĕtuūs, ætĕrnus jūgis, sĕmpĭtērnus cōntĭnŭus, assĭdŭus, cōntĭnuatus nōn īntĕrmīssus. *v. Perpetuus.*
perennisérvus, Niewolnik.
perennĭtas, *Wieczność. Ustáwiczność, Trwáłość*
perenticida, Utrátnik, sub Szalbierz.
pĕreo, *Ginę, Zginąłem, Podupádł, Miłuię 2. Psuie się człowiek. Utracam 1. & sub Zábity.* Vergehen/verderben. *Si fas est; omnes pariter pereatis avari.* Prop. *syn:* Dīspĕreo, īntereo cădo, ōccido, pērdor.
pĕrequīto, *Przeieżdżam.*
pĕrērro, *Błąkam się, Chybiam czego, Łaię, Zwiedzieć, Schodzić* Durchschweiffen. *Serpentis furiale malum totumq; pererrat.* Virg. *syn:* ŏbērro ĕrro, circūmĕrro.
pĕrērudītus, *Uczony.*
pĕrēsus, *Wyschły. Nec tondere quidem morbo illuviaq; peresa.* Virg.
perexcruciabo, Plaut. corr. probè excruciabo.
pĕrexĭguus, *Máluchny, Krotki.*
perexīlis, *Szczupły.* perexpedītus, *Wypráwny.*
perfabrĭco, *Oszukiwam.*
perfăcētè, *Zártownie* perfacetus, *Zartowny.*
perfăcĭlè, *perfaculter, Łácno.* perfăcĭlis, *Łácny.*
perfătuus, *Głupi.* perfectè, *Doskonále.*
perfectio, *Dokonánie, Doskonáłość.*
perfector, *Dokończyciel.*

Perfectus, *Doskonáły, Dołożony, Zupełny.*
perfero obstinata mente, *Pácyencyá.*
perfēro, *Donoszę Cierpię 3. Wytrwáć.* Leyden/ dulden/ übertragen. *Nec fraus te in columem fallaci perferet anno.* V. *syn:* Pătĭor sūstĭneo, ēxāntlo, ēxhaurio tŏlēro. *v.* Patior *Tolero.*
perfertur, *Dochodzi mię 1. Powiádáią, Słyszeć.*
perfervĭdus, *Gorący 1.* (*sæpiq breve*
pērfervēfio, *Przegorywam,& sub Przegorzáły, e*
perfica, *vel perficus sub Dokończyciel.*
Perfice, apud Lucr.(ubi legunt Parfica)legit Nonio, & Gifani, pro perfecte: Et perficissime apud Plautum eodem sensu idem Gifan. legit, ubi Lambin: Taub. *legunt præficissimè, vel potius prafiscine.*
perficio, *Dokonywam, Wykonywam, Spełniam, Dokázuię, Trawię.* Vollenden/vollbringen. *Centum qui perficit annos* Hor. *syb:* Pĕrăgo ābsōlvo, cōnficio, ēxĕquor, ēxpleo, exĭgo: pŏlio, pērpŏlio. *phr:* Fīnem mŏdum făcio, pōno, ĭmpōno, stătŭo, ad finem pērdūco, Sūmmam, ēxtrēmam mănum ŏpĕri āddo, ădhibeo, āffero, ādmŏveo, *v. Finio.*
perfidè, *Zdrádliwie, Niewiernie.*
perfidēlis, *Wierny.*
perfidia, *Niewierność, Zdrádá.* Treulosigkeit *Perfidiæ cumulum falsis perjuria verbis.* Ovid. *syn:* Fraus, dŏlus. *epith:* ōccūlta, dētēstabĭlis horrēnda, īnfānda, scĕlĕrāta, pūnica. *phr:* pērfida mēns Pērfida cōrda, Fīctum pēctus. *v. Fraus.*
perfidiosè, *Niewiernie, Zdrádliwie.*
perfidus perfidiōsus, *Krzywoprzysiężcá, Niewierny, Wiárołamny.* Treuloß *Dissimulare etiam sperasti, perfide tantum* Virg. *syn:* Īnfīdus dolōsus, malĕfīdus, perjūrus. *phr:* Vir ficto pēctŏre, plēnus pērfidiæ, Fīdem vĭolāns fāllens nōn sērvans, Dŏli mĕdĭtātor, Dolis īnstructus, & arte Pĕlāsga. Qui dīrum nĕfas in pēctore vērsat. Dŏlos fraudes in pēctŏre, cōrde, animo vērsans vŏlvens, ăgĭtans, tĕgens, vēlans dissĭmulans. Nōn vĕrĭtus fāllĕre dēxtras Dēcipĕre & sŏtios gaudens, & fallĕre ămīcos perfida lĭngua, Ficto pēctore, mēndāciōre dŏlo, mĕdĭtāns. *v. Mendax fallax, fraus.*
perfigo, Przekładam, Przebiiam 1.
perfinio. Dokonywam. perfixus, *Przekłoty.*
perflabilis, *Wiátrom otworzysty, & sub Przewiewa.*
perflāgitiōsus, *Fsotliwy.*
perflātĭlis, *Náwietrzny, & sub Przewiewa.*
perflātus, *us. Przewiewánie.*
perflo, *Przewiewam, Dmucham 1.*
perfluctuo, *Pływam po wierzchu, & sub Robacy*
perfluens, *Obfity.* (*mię toczą.*
perfluo, *Przeciekam, Ciekę 3. Przekładam 1.*
perfŏdio, *Przekopywam, Przebiiam 1. Przekowáć 2. Dziurawię.* Durchgraben/ durchstechen. *Perfodiunt alii portas & saxa sudesque.* Syl. *syn:* Fŏdio, cōnfŏdĭo, trānsfŏdio, pērfŏro, perfrīngo, ăperio, īntĕrĭora rīmor.
perfoliata, perforata, Dzwonki ziele.
perfōratus, *Przewiercony.*
performidatus, Strasżliwy.
perfore, Cic. corr. Per fore accommodatum, i. per-accommodatum fore.
performo, Quintil. corr. Præformo.
perfŏro, *Przebiiam 1. Dziurawię, Wiercę, Przewiercieć.* Durchbohren. *Loricamq; moras & pectus perforat ingens.* Virg.
perfossor, *Podkopnik 2. Złodziey 1.*
perfortiter, *Mężnie.* perfrĕmo, *Szumię.*
perfrĕto, *Przepłynąć 2.*
perfrico, *Pocieram, Nácieram co, Drápię.*
perfrictio, *Zdrápnienie.*
perfricui frontem, *Niewstydzę się, Niewstydliwy.*
perfrīgĕro, *Oziembiam, Chłodzę.*
perfrigeror, *Ochłodnąć.*
perfrigesco, *Stygnę, Przeziębnąć.*
perfrīgĭdus, *Zimny 1.*
perfringo, *Łámię co, Przerywam 1. Przetrącam, Wyłupuię 1. Wyłámuię.* Durchbrechen. *syn:* ēffrīngo, rūmpo, frāngo, vĭŏlo. *v. Frango.*
perfrio, as. Scieram 3.
perfruitus sum, perfruor, *Zażywam.*
perfūga, *Zbieg 1.* perfūgio, *Zbiegam, Uciekam.*
perfūgium, *Ucieczká.* Zuflucht. *Præsidium reges ipsi*

ipsi sibi perfugiumque. Lucr. *syn:* prōfūgĭum, refūgium, pōrtus, ăsȳlūm, sōlātĭum. *epith:* Tutum, quĭētum, faustum, ōptābĭle. *phr:* Tūtus lŏcus: Tūta sēdes: Stătio grātīssĭma.
Perfuit, Gelli. corr. Per fuit familiaris, perfamiliaris. (*natum eloquio.*
perfulcire, Luca: aut Ovid. corr. Permulcere Se-
perfunctio, *Dokonánie, Znoszenie.*
perfunctorie, *Ná oko 1. Niedbale, Byle zbyć.*
perfunctorius, *Niedbáły, Ladaiáki.*
perfundo, *Oblewam, Polewam.* Begieſſen/ naß machen. - *Visisq; animos perfuderat ardens.* Ju *syn* ăſpērgo, īrrĭgo, rĭgo, īrrōro. *v. Rigo.*
perfundo aceto, *Przymawiam komu.*
perfungor, *Odprawiam, Pozbywam, Zażywam,*
perfūro, *Szaleię 1.* (*Przeżyć*
perfusio, *Pokrapiánie, Polewánie, Oblanie.*
perfusorius, sub Polewam 1.
Pergaudeo, *Wesele się.*
perge, *Dáley, Mow, Nuż.*
pergigno, Catul. corr. progigno.
pergin? *Idziesz że? Agniewasz się.*
perglisco, *Tyię, Dorastam.*
pergnārus, *Biegły.*
pergo, *Idę 1. 2. Konam co, Nieprzestaię, Postępuię, Jadę 1. Prowadzę, Popędzić się, sub Budzę.* Fortfahren. *Pergite Pierides Chromis, &c.* Virg. *syn:* pērsĕvēro, pērsīsto, nōn cesso, nōn īntermītto, cōntĭnuo: ĕo, tēndo. *phr:* pergĕre ĭter per măre ōrdine cūncta suo pērgunt Cæptis ĭnhærēre, ăd finem dēdūcēre prōpŏsĭtum ūrgēre Quō măgis īncēptum pērgam pertēxēre dictis. Quo pĕde cæpisti, sic bĕne sĕmper eās, Non bĕne qui cæpĭt, sed qui bĕne perstĭtit, & qui pērtĭgit ad mētam, dōnātur hŏnōre cŏronæ. (*wáć.*
pergracilis, *Szczupły* pergræcari, *Przemárno*
pergrandesco, Rozrastam się. pergrandis, *Wielki*
pergrandis natu, *Stáry.* pergrăphicus, *Strojny.*
pērgratus, per mihi gratus, *Przyiemny.*
pergrăvis, *Cięszki.* pergrăvĭter, *Cięszko, Bárdzo*
pergŭla, *Chłodzenie 3. 4. Ganek 1. Podsienie.*

pergŭlanus, *sub Máciczá, & sub Chłodnik.*
Perhauro exhaurio, Duszkiem wypiiam.
pĕrhĭbeo, *Názywam, Daię 1.* Furgeben/ſagen. - *Si modo quod perhibes pater est Tymbreus Apollo.* Virg *syn:* Dīco, nārro, rĕfēro, mĕmŏro, cōmmĕmŏro. *v. Dico, Narro.*
pĕrhibent, perhibetur, *Powiadaią.*
perhiemare, *Przezimować.*
pĕrhīlum, *i. paululum. Trochę 1.*
perhonorificè, *Poczciwie.*
pĕrhŏnōrĭficus, *Poczesny.*
pĕrhorreo, perhorresco, *Zdrygam się, Boię się.* Zittern, erſchrecken. *v. Timeo, Horreo.*
perhorridus, *Strászliwy.*
perhospĭtālis, *Gościnny.* pĕrhūmānus, *Ludzki 1.*
Pĕrĭboĕtus, *gr. Sławny.*
pĕrĭŏlus, *gr. Blanki, Ganek.*
pĕrĭārdium, *gr In Sercá podnoszenie.*
pericarpium, *gr Łupiny 2. skorká, Mánelá.*
pericarpum, *gr Sniedek 2.*
pĕrĭclĭtatio, *Kuszenie się, Doświadczánie.*
periclĭtor, *Odważam się, Wdaię się 1. Doświadczam, Przychodzę o niestawę, Idzie o to. Choruię 2. & sub Niebespieczna, & Niebespieczny.* in Gefahr ſeyn/ wagen. *syn:* ēxplōro, tēnto, prŏbo. *phr:* pĕrĭcŭlum făcio, vel Dīscrīmen ădeo, sŭbeo, in dīscrimĭne, ĭnter pĕricula vērsor. Prōpiōre pĕrĭcŭlo prĕmor ūrgĕor, cōnflīctor Mē ōffero, ēxpōno, ōbjĭcio, Căput ōbjēcto pĕrĭclis. Mē in ăperta pĕrĭcŭla mītto, rējĭcio īnsīdiis hŏmĭnum pĕlăgīque lăbōro Făta mĕa in præceps mitto. Fōrtūna pĕr sūmma pĕrīcŭla ēxērceo. *v. Post periculum.* (*ny.*
pĕrĭclȳmĕnon, periclymenos, *gr. Powoy wonny.*
pĕrĭcrānium, *gr. Głowia kość, Skorá ná głowie.*
pĕrīcŭlōsè, *Niebespiecznie.*
pĕrīcŭlosus, *Niebespieczny.* Gefährlich.
pĕrīcŭlum, *Niebespieczeństwo, Doświadczánie, Szanc 1.* Gefahr. *Quis te nate dea, per tanta pericula, casus.* Virg. *syn:* dīscrīmen, ālĕa, cāsus. *epith:* Sævum dubium ancēps, fūnēstum, ēxĭtĭāle, hōrrēndum, præsens, sĭnīstrum,

ſtrum, înēxtrīcābĭle, înēvītābile, ăpērtum. phr. Pĕrīcŭlōſus cāſus Dubia sōrs, ānceps fortūna, īnſtāntia fata, īnſtāntis præsāgia mōrtis, īnter vītæ mărtīſque vĭas, Pĕlăgi cœliq; minæ, Vării cāſus, mīlle & diſcrī mīna rērum. Dīra pĕricla tibi trīſtis fōrtūna mĭnātur, īntēntat. Tōtque mă-ris, vāſtæq; ēxhauſta pĕrīcŭla tērræ, deīn-de pĕrīcŭla cērnis.

pĕrĭdōneus, *Spoſobny.*

pĕrĭdromis, *idis f. gr. Ambit, Chodzenie 2.*

periergia, *gr. Dwornoſć, & ſub Náuki pilny.*

periergos, *vel us. gr. Dworny.* perieris, *Idź do kátá*

pērjĕro, *triſyllab. Krzywoprzyſięgam.*

Periet, pro peribit 4. Eſdra.

perilluſtris, *Swietny, Sławny.*

perimbecillus, *Słáby.*

pĕrĭmo, *Zábiiam, W niwecz obracam.* Vmbbrin-gen. *Aut ſubiti perimunt imbres, &c* Virg. *ſyn.*

īntĕrī mo īntērficio, ŏccīdo, nĕco. *v, Occido.*

perincertus, *Niepewny.*

perincommodè, perincommodum eſt, *Nie ná* (*rękę.*

perincommŏdus, *Niewczeſny.*

perinconsĕquens eſt. *Nie idzie zá tym.*

pĕrindĕ, *Rownie.* perindĕ ac ſi, quaſi, *Rownie* (*ták, Jákby*

pĕrindulgens, *Łágodny.*

perinfamis, *Bezecny.* perinfirmus, *Słáby.*

peringenioſus, *Dowcipny.*

pĕrīniquum, pĕrinjūrium, *Nieſłuſzna.*

pĕriniquus, *Nieſłuſzny.*

perinſignis, *Znáczny* perintĕger, *Zupełny.*

perinvītus, *Niechętny, Poniewolny.*

pĕriŏcha, *gr. Summa 2. Obbieg.*

pĕrĭodĭcus, *gr. Kolący 2. Odwrotny.*

pĕriŏdus, *f. gr. Obbieg. Okrągłoſć 2.*

pĕrīpătētĭcus, *gr. Chodak.*

pĕrīpĕtaſma, *gr. Obicie, Oponá, Kortyná.*

pĕrīphĕria, *gr. Koło 1. Okrągłoſć.*

periphrăſis, *ios. eos. f. gr. Okrążenie 2.*

perīplŏce, *gr. Obwoiná ziele.*

perīpneumatĭcus, *gr. Płucna chorobá.*

perīpneumŏnia, *gr. Dycháwicá.*

peripneumŏnĭcus, *gr. Dycháwiczny, Płucną chorobę cierpiący.*

pĕripſema, *gr. Oſkrobiny, Smieci, Szmátá.*

pĕriptĕros, *gr. ſub Filarowánie.*

pĕriſcĕlis, *idis. gr. Podwiązká,* [illegible]*ńczochy. Sæpe periſcelidem raptam ſibi, flentis, uti mox.* Hor.

pĕriſſeuma, *gr. Nádmiarz.*

periſſologia, ſuperflua locutio, Poëtica figura ut Ore locutus Servi.

periſſon, *vel um. gr. Szaley wielki.*

periſtĕreōn, *onis m. Gołębieniec, Koſzyſzczko.*

pĕriſtĕreon, *vel um n. &* pĕriſtĕreos *f. Koſzyſz-*(*czko.*

pĕriſtĕrŏtrŏphium, *gr. Gołembieniec.*

pĕrīſtrŏma, *atis. n. gr. Obicie, Oponá.*

pĕriſtȳlium, pĕryſtīlum, *gr. Ambit, Krużga-nek, Filary w koło maiący.*

pĕrītè, *Roſtropnie, Umieiętnie.*

pĕrītia, *Biegłoſć.* Erfahrenheit. *Illinc diverſo nocitura peritia fructu.* Virg.

perito, as. Ginę.

pĕrītŏnæum, *gr. Brzuchowa ſkábizná.*

perĭtrăchēlium, *Kołnierz.*

pĕrītus, *Biegły, Uczony.* Erfahren/ gelehrt. *ſyn.* Dŏctus, ſcīēns, gnārus, haūdīgnārus, prūdens. *v. Doctus.*

pērjūcundè, *Ucieſznie.*

perjucundus, *Przyiemny.*

perjuratiuncula Krzywoprzyſięſtwo.

perjurioſus, *Krzywoprzyſięzcá.*

pĕrjūrium, *Krzywoprzyſięſtwo.* Meineyd. *Leo-medonteæ luimus perjuria Trojæ.* V. *epith* īm-pĭum, hōrrēndum, fædum, tūrpe, dŏlō-ſum, exēcrāndum. *phr.* Pērjūra dīcta, vērba. *v. Perfidia, mendacium, fraus.*

pĕrjūro, *Krzywoprzyſięgam.*

perjurus, *Krzywoprzyſięzcá.* Meineydig. *Ta-libq inſidiis, perjuriq; arte Sinonis* V. *v. perfidus.*

perīxȳŏmĕnos, *vel us. m. gr. Scieraiący ſię.*

pĕrīzōma, *n. gr. Spodnicá.*

Perlābor, *Przebiegam 1. Przychodzę, Migá ſię co, Przelatam, Przechodzę przez.*

perlætus, *Weſoły.* perlatè, *Szeroko.*

perlātor literarum, *Poſłániec.*

perlĕcēbra, *Przynętá.*

perlecto, Cicero, cor. Prolecto, à perlicio apud Apu-leium

leium legit Colojus & Beroald. & Prolecto.
Perlĕgo,*is. Przeglądam 1. Przeieżdżam 4. Przeczytáć*
perlĕpĭdus, *Trefny, Ucieszny.*
perlĕvis, *Lekki 1.* perlĕnĭter, *Trochę 3.*
perlibens, *Chętny.* perlibenter, *Chętnie, Rad 1.*
perlībĕrālis, *Urodziwy, al. Szczodry.*
perliberalĭter, *Uprzeymie, Hoynie.*
perlībrātio, *Ustawiánie prosto. Wyrownánie, Rychtowánie, Wody pochopu probowánie.*
perlibrātus, *Rowny 1.*
perlībro, *Trafiam, Zmierzam, Wyrownywam, Wody prowádzenie wymierzam*
perlicio, idem Pellicio Perligatus; Plaut: cor. preligatq.
perlĭnio, perlĭno, *Námázuię.*
perlĭto, *as. sub Ofiáruię.*
perlitus, *Pomázány.*
perlongè, perlonginquum, *Długo.*
perlongus, *Długi.* perlūbens, *Chętny.*
perlūbet, *Podoba mi się.*
perluceo perlucidus, lege pelluceo, &c.
perluctuōsus, *Smętny, Záłosny.*
perlūdo, *Igram,*
perluo; *Płoczę, Umywam, Purgacyą bráć.*
perlusorius, Zmowni áktorowie.
pērlustro, *Przeglądam 1. Oglądam 1. Przypátruię się, Rozważam 1. Zabobonmi opátrzyć.*
permăcer, *Chudy, Suchy.* permacero, *Chudzę.*
permădeo, *Przemakam, Skąpáć.*
permagni est, *Wiele ná tym.*
permagnificum convivium. Esther 2. Hoyny bánkiet
permagnus, *Wielki 1.* permananter, *Rozchodziśto*
permăneo, *Trwam 2. Zostaię się 1.* Beharren. *Nostraq; nonnullis permanet aura locis. Prosper. permanescere à permano, ejusdem significationis, aliter sub, Słyszę 2.*
permāno, *as. Przenikam Przechodzę przez. Przychodzę 3. Rozchodzi się.* durchfliessen *Permanare animam nobis per membra solere.* Lucr.
permansio, *Trwánie, Stáłość.*
permarinus, i. per mare sparsus, Morski.
permāturesco; *Dostaię się.*
permaturus, *Dostáły.*
permĕdĭocris, *Mierny.*
permeo, *Przenikam, Przelatam, Przechodzę, Przeciekam.*
permerdo, *Plugáwie.*
permereo, *Wysługuię się.*
permētior, *Przemierzam 2. Mierzę 1.*
permĕtuo, *Boię się.*
permīlĭto, *Wysługuię się.*
permingo, *Mokrzę się, Plugáwie, & sub Puszczam wodę.*
permĭnūtus, *Drobniuthny.*
permīrus, *Dziwny.* permīsceo, *Mięszam 1. 3.*
permissio, *Dozwolenie 1.*
permissivus modus, vide suprà Modi 21.
pērmissu, *Zá dozwoleniem.*
permissum, permissus, *us. Dozwolenie.*
permissus aries, *Niegolony.*
permistè, *Pomięszánie, Nierozdzielnie.*
permistio, *Pomięszánie, Mięszánina.*
permītis, *Cichy 1.*
permītto, *Dopuszczam 2. Dozwalam, Porzucam Daię ná wolą, Spuszczam 2. 3. Zdaię się ná 1. podaię się, Zrzucam.* Zulassen, vergönnen. *Suo Cæsar permisit Ephebo.* Mart. *syn:* Cōncēdo, sĭno pătior, dō indulgeo. *phr:* Pŏtestātem, lĭcēntiam, cōpĭam, vĕnĭam do, trĭbuo concēdo, lārgior. Cūr dēxtræ cōnjūngĕre dextram Nōn dătur? sī quā fāta sinunt. Cōram dăta cōpia fāndi. *v. Licet.*
permitto vela ventis, *Puszczam się ná szczęście.*
permixtum, *subst. Mięszánina.*
permŏdestus, *Skromny 2.*
permodicè, *Trochę.* permŏdĭcus. *Máluchny.*
permolestè, *Przykro.* pērmŏlestus, *Przykry.*
permŏlo, *is. Mielę, Nierządu pátrzyć, Cudzołożyć.*
permōtio, *Porusząnie 2. Námiętność.*
permotus mente, *Szalony 1.*
permŏveo, *Wzruszam.* bewegen. *Doctrina, sed vim permovet insitam.* (Alcaic.)
permoveor, *Poruszam się.*
permūlceo, *Głaszczę. Łagodzę. Błagam, Słucháć miło, Łechcę, Rozweselam.* sänfftigen. *syn.* Mūlceo, mītigo, mŏllio, lēnio, plāco.
permulceor, *Roskosz mam.*
permulsio, *Głáskánie.*
permultò, *Dáleko więcey.*

Permultùm, *Wiele 1. Wiele czego i.*
permundus, *Czysty 1.*
permundare, Przeczyścić.
permūnio, *Obwárowáć.*
permūnītus, *Obronny.*
permūtātio, *Odmiáná, Zamiáná, Przesi-dánie.*
permūto, *Mieniam się ná co, Kupuię, Przewłoczę szátę, Oddaię przez bánk.* verändern. *Vitus ut hoc alio fallax permutet odore.* Mart. *syn:* Mūto cōmmūto.
Perna, *Szołdrá, Pław, Szynká.*
perna fumosa, *Wędzonká.*
perna stolonum, *Látorośl do sadzenia.*
pernāvĭgo, *Przeieżdżam, Przebywam.*
pernecessārĭus, *adject: Potrzebny, subst: Przyiaciel*
pernĕgo, *Przę się, Zápieram się.*
perneo, sub Przędę.
perniciabilis perniciális, Szkodliwy, Smiertelny, Zgubę przynoszący.
pernĭcies, *Zgubá, Zátrácenie, Szkodnik, Szá-rańcza.* Verderbnuß/ Schad. *Pernicies & tempestas barathrumq; macelli* Hor. *syn:* ēxĭtĭum, dētrīmēntum, dāmnum, clādes, rŭina. *epith:* Grāvis, trīstis, ēxĭtĭosa, metūenda, flēbilis lacrymābĭlis, lāmēntābĭlis, īngēns, īnfānda, ăcērba, dūra. *v. Damnum.*
perniciosè, *Szkodliwie.*
pernĭcĭōsus, *Szkodliwy Zgubę przynoszący.* verderblich/ schädlich. *syn:* Dāmnōsus, ēxĭtĭōsus ēxĭtĭālis ēxĭtĭābĭlis, fātālis. *phr:* ēxĭtĭum; strāgemq; ferens. Vos ēstis nostri māxĭma causa māli.
pernicitas, Prędkość.
pernīcĭter, *Prędko.* Schnell/ behend. *Sic certe vides, ut perniciter exsiluère.* Catull.
pernĭger, *Czarny.*
pernĭmium interest, *Wiele ná tym.*
pernio, onis, hic perniunculus, Oziembienie nog.
pernix, *icis. omne. Prędki.* Schnell/ geschwind. *Progenuit pedibus celerem & pernicibus alis.* V. *syn:* Cĕler, præpes cĭtus.
pernōbilis, *Wyborny.*
pernōcto, *Nocuię, Noc cáłą leżę.*
pernosco, *Przeymuię 5. Przewiedzieć.*
pernotesco, sub Ogłaszam. (*noc.*
pernox, *omne, Noc cáłą będący, Niespiący cáłą* pernox luna erat. *Poświátá 1.*
pernŭmĕro, *as. Odliczam, Zliczyć.*
Pēro, *onis, hic, Cholewá, Kurpie, Wor 1. Skornie.* Ein Baurenschuch. *per glaciem perone tegi qui submovet Euros.* Juv. *epith:* ālĭus, crūdus vīlis, ābjĕctus, rūstĭcus, sōrdĭdus. *phr:* Crūdusq; ŏpĕrit vēstīgia pēro.
perobscurus, *Ciemny, Trudny.*
pĕrōdĭōsus, *Przykry 4.*
perōffĭciosè, *Chętnie, Ukłádnie.*
pĕrŏleo, *sub Przesmiardł.*
pērōnātus, *Kurpie maiący. Navim si poscat sibi peronatus arator.* Pers.
pĕrōnis, *idis. Plauto. Epithetum laridi per Appositionem, s. cum perna vel à perna lardum. Gruter Taubman. Laridum peronidem.* (*sił*
peropportunè, *Ná rękę mi to, Dobrześ mi się trá-*
pĕropportūnus, *Náráźny, Ná rękę, Wczesny 2.*
perŏptātò, *Ku myśli, Pożądánie.*
peropto, *Żądam.*
pērŏpus est, *Potrzebá iest.*
perōrātio, *Mowá.* pērōrīga, *Koniuch.*
perorno, *Zdobię 1.* pĕrornātus, *Ozdobny.*
pērōro, *Rzecz mam, Kończę rzecz, Odmawiam. Cretice & hanc vestem populo mirante perores.* J
pĕrōsus sum, *Nienáwidzę. Insontes peperere manu lucemq; perosi.* Virg.
Perpacare, Uspokoić.
perparcè, *Skąpo.* perpărùm, *Trochę.*
perparvŭlus perparvus, *Máluchny.*
perpauca, *Trochę 1.*
perpaucus perpauculus, *Máło ich, Trochá.*
perpăvĕfacio, *Przestraszam.*
perpaulum perpaulŭlùm, *Trochę 1. 3.*
perpauxillum, *Trochá 1.*
perpauper, *Ubożuchny.* perpecto, *Czeszę.*
perpello, *is, Przepieram, Przynukać. Wyklektáć.*
perpendĭcŭlāris, *Prosty 2.*
perpendiculariter, *Prosto.*
perpendiculariter, sub Modá.

Perpendĭcŭlum; *Modá, Práwidło 1.*
perpendo, *Rozważam 1. Mierzę 2.*
perpensa, Obłápá wonna.
perpensātio, *Rozważánie.*
perpenso, *Rozważam 1.*
perpĕtam, *Zle, Fałszywie, Opák 2. Upornie.*
perperitudo, Głupstwo.
perpĕrus, *Głupi 1. Niepożyteczny.* Nikczemnik.
perpes, *etis. omn. Cały 2 & sub Cáłą noc.* beharr:
perpessio, *Cierpienie, Znoszenie 2.* (lich.
perpessitius, Cierpliwy.
perpetem, perpĕtim, *Ustáwicznie.*
perpĕtior, *Cierpię 1. Wytrwáć 1.* Erleyden. *In terraq; patris cur telum perpetiuntur.* Luc. *syn:* pătior, pērfero, tŏlĕro, fĕro. *v. Patior.*
perpeto is, Zgdam bárdzo.
perpĕtro, *Dokonywam,* Wykonywam, *Dokázuię 2. Dopuszczam się* begehen/thun. *syn:* patro, ădmītto, cōmmītto, făcio.
perpetualis, Powszechny.
perpetuarius, Wieczność dzierżáwy maiący, & sub Wieczny.
perpetuĭtas, *Wieczność, Ustáwiczność, Stáłość, Trwáłość.*
perpetuitasso, is, Rob, Steph. corr. perpetuito, *as. Trwam 1.* (ku.
perpetuo, *as, Wiekuię, Nie przestáię, Bezprzestan-*
perpetuò, *Wiecznie, Ustáwicznie. Stále.* Allezeit/ewiglich *syn:* sēmper. *v. Semper.*
perpĕtuus, *Wieczny, Ustáwiczny,* Nieprzetrwá-*ny, Zupełny, Cáły 3. Wszystek, Powszechny, Długi 2. Trwáły 1. Stały.* Immerwehrend/ewig. *Ad mea perpetuum deducite tempora carmen.* Ovid. *syn:* Ætērnus, pērpes, pĕrēnnis, jūgis, cōntinŭus, assĭdŭus *phr:* īmmūnis făti: Fāto mājor. Sēmper, ætērnum mănens, flōrens. Nūllo pĕrĭtūrus in ævo: Mŏnŭmēntum ære pĕrēnnius opus quod nec Jŏvis īra, nĕc īgnēs, Nec pŏtĕrit fērrum nĕc ĕdax ăbŏlēre vetūstas. *v. Æternus.*
perpexus, *sub Czeszę.* perpictus, *Upstrzony.*
perplăcet, *Podoba mi się.*
perplexabilis, *Záwikłány.*
perplexabiliter, Záwikłánie, Wątpliwie.
perplexè, *perplexim, Trudno,* Wątpliwie, *Záwi-*
perplēxim loquor, *Wykręcam.* (*kłánie.*
perplexor, *aris, Wiklę, Wykręcam 2. Mowię záwikłánie.*
perplēxus, *Záwikłány.* verwirrt. *syn:* invŏlūtus, īmplĭcĭtus, dŭbius, ānceps. *v. Dubius.*
perplĭcatus, *idem & sub Powikłáło się.*
perpluo, *Przeciekam, Kápię 1.*
perplūrĭmum rēfert, *Wiele ná tym.*
perpol, per pol, Zaiste.
perpŏlio, *Poleruię, Popiłowáć.* Außbutzen. *syn:* pŏlĭo, ēxpŏlio, ābsolvo pērficio.
perpolitio, *Polerowánie.*
perpŏlītus, *Gładki 1. Ozdobny, Uczony.*
perpopulor, *Pustoszę.* Perpoto, *Piciem się bawię.*
pērpŏtātio, *Picie ustáwiczne.*
perprimo, Tłoczę 1. Dolegáć sobie.
perprosper, *Szczęśliwy.*
perpruriſco, Swierzbi mię. Beſtwię się.
perpugnax, *Uporny 1.* perpulcher, *Piękny.*
perpurgo, *Chędożę, czyszczę.*
perpŭto, *Obcinam 1. Wykładam 2.*
Perquādrātus, *Czworográniáſty.*
perquam, *Bárdzo.*
perquīro, *Szukam.* Durchsuchen. *Cum pater ignarus natam perquirere Cadmo* Ovid. *syn:* ēxquīro, īnquīro, vēstīgo, īndāgo, scrūtor, rīmor.
perquīsītor, *Bádácz.* perquisitè, *Pilnie.*
Perrarò, *Rzadko.* perrārus, *Rzadki.*
perrĕcondĭtus, *Skryty 3.*
perrēpo, *Czołgam się, Przyłażę, Złáźić.*
perrepto, *Łażę, Pnę się 1. Schodzić.*
perridiculè, *Błazeńſko.*
perridĭcŭlus, *Smiechu godny.*
perrŏdo, *Przegryzam.*
perrŏgo sententiam, *Wotowáć każę.*
perrumpo, *Przerywam 1. Przedzieram się, Wyłámuię 1. Przebiiam się przez, Przebyć co, Zwyciężam 1.* Durchbrechen. *syn:* Rumpo, frāngo, vĭŏlo. *v. Frango.*
Persa, *Pers.* Persia, *Perſka ziemiá.*

Perſæpe, *Częſto.*
perſalsè, *tr. Zártownie.* perſalſus, *Zartowny.*
persăluto, *Pozdrawiam.*
perſanctè, *Swiątobliwie.*
persāno, *Goię, Zleczyć, Goi ſię.*
persăpiens, *Mądry, Przemądry.*
perſapienter perſcienter. *Mądrze.*
Perſcabere apud Lucilium legit Fulvi. Urſin. ubi alij legunt perſcribere manu.
perſcindo, *Rozdzieram 1. Przerywam 1.*
perſcitus, Cicer. corr. Per, S C Senatuſconſultum alioqui vox proba eſt i. valdè ſcitus.
perſcrībo, *Wpiſuię, Opiſuię, W wodzę w kſięgi.*
perſcribo pecuniam, *Płacę przez liſt, Oddaię przez bánk.*
perſcriptio, *Określenie. Roſpiſanie, Formułá, Za reieſtr płácenie, Intercyzá.*
perſcriptor, *ſub Formułá, & Práktyk podły.*
perſcruto, Dowiáduię ſię.
perſcrūtor, *Trzęſę, Dowiáduię ſię, Szperam. Roztrząſam. Nec perſcrutari primordia ſingula quæque.* Lucr. *ſyn:* Scrūtor, pērquīro.
persěco, *Przecinam, Ucinam, Docieram.*
perſectǒr, *aris. Sciągam.*
persěcūtio, *Dochodzenie, Poſtępek práwny, Prześládowánie.* (der.
persěcūtor, *Inſtygator, Prześládowcá* Durchſu-
perſedere, Przeſiedzieć, ſub Przeleżeć.
perſefacul. Feſt. corrig. Per ſe facul. Perſacul & per ſe facul. antiqui dicebant i. ut iſta vox ſimplex facul. ſonet facilè. ſic per facul perfacilè.
perſegnis, *Gnuśny.*
persěnex. persěnīlis, *Zgrzybiáły.*
perſentio, perſentiſco, *is. Czuię, Przeczuwam.*
persěquor, *Scigam. Náśláduię, Konam co, Chwytam 1. Dochodzę ſwego. Dościgam, Dokuczam, Prześláduię, Spráwuię, Wyliczam, Wymieniam Powiadam 1 Prowádzę ſpráwę. Opiſuię, Mſzczę ſię, Łowię zwierzá.* Verfolgen/ nachjeylen *Perſequitur curvo ſaturni dente relictam.* Virg. *ſyn:* īnsěquor, īnsěctor, cōnsěctor, ūrgeo. īnſto, vel progrědior pērgo, pērsīſto. *v. Per*
persěro, *evi. Záſiewam, Sieię.* (go
persěro, *rui. Przetykam 1.*
perſevērans, *Trwáły 1. Stały.*
perſeveranter, perſeverantiſſimè, *Stale.*
perſeverantia, *Trwáłość, Dotrwánie.*
persěvērātio, *Trwánie, Dotrwánie*
persěvēro, *Trwam, Dotrwáć.* Beharren/ verbleyben. *Poſt manes tumulūq. perſeveret.* (Ph:) *ſyn:* pērſto, pērsīſto, pērgo. *v Pergo.*
persěvērus, *Surowy 2.*
perſibè, Chytro, Dowcipnie.
perſibus, Chytry. Dowcipny, Przemądry.
persĭca arbor, *Brzoſkiew.*
perſica nux, *Brzoſkwiniá.*
perſicaria, Rdeſt 1. 2.
perſicum & perſicum malum, *Brzoſkwiniá.*
persīdeo, *Oſtaię ſię, Trwam 1.*
persīdo, *is. Przenikam. Fruges perſidit in ipſas.* (Luc.
perſigno, Znáczę.
perſillum, *Máżnicá.* persĭmĭlis, *Podobny.*
perſipio, Przeczuwam. perſiſto *Trwam 2.*
persŏlāta, *Łopian.*
perſolennis, Odświętny.
persŏlido, *Zátwárdzam. perſolla, Oſobká.*
perſolvo, *Płácę.* perſolvo epiſtolæ, *Odpiſuię.*
persōlus, *Sam ieden.*
persōna, *Oſobá 1 2. Máſzkárá, Powagá, Poſtáć, Powinność, Perſoná 2. Aktor 1. Człowiek.* Ein gemacht Antlitz/eine Perſon. *Perſonā capiti detrahet illa tuo.* Mant. *ſyn:* Lārva. *epith:* fālſa, mēndax, dŏlōſa, hōrrĭda, tērrĭfica, ūmbrātilis. *phr:* Fĭcta, confĭcta făcĭles.
perſonale verbum, quod perſonam aliquam ex tribus Grammaticis adſonat.
persōnālis, *Oſobny.*
perſonaliter, Oſobiſcie.
persōnāta, perſonatia, *Łopian.*
persōnātus, *Máſzkárnik, Powierzchni, Nieſzczery 2. W máſzkárze.* Verkleidte Perſon. *Quo perſonatus pater hic ego &c.* Hor.
persŏno, *Wołam 1. Brzmię, Krzyczę 1. Spiewam* Durchthönen/ erklingen. *Eſt mihi purgatam crebro qui perſonet aurem.* Hor. *ſyn:* sŏno, rěsŏno, cōnsŏno, īnsŏno sŏnum ēdo emitto,

ēmitto, īngĕmīno, vel rĕmūgio, rĕbŏo. Persŏnus, Brżmiący. persorbeo, Biorę w się.
perspectè, Bacznie.
perspecto, Przeglądam 1. Oglądam 1. Dotrwáć.
perspectus, Doświadczony, Znaiomy.
perspĕcūlor, Wypátruię.
perspergo, Pokrapiam, Posypuię 2.
perspĭcābĭlis, Przeyrzyſty. perspicacè, Byſtro 3.
perspicācia, perspicācitas. Przezorność.
perspicax, acis omne. Báczny. Byſtry 2. Oſtrożny.
perspicibilis, Przezrzoczyſty.
perspicientia, Poznawánie.
perspicilia B. sub Okulary.
perspĭcio, Przeglądam 1. Oglądam 1. Przypátruię się, Doświadczam 2. Przeymuię, Ráchuię się 2. Erſehen/ erkennen. syn: īnspĭcio āgnōsco cōgnōsco, obsĕrvo. v. Aspicio.
perspicuè, Jáśno. perspĭcuĭtas, Jáśność.
perspĭcuus, Jáſny 2. Przezrzoczyſty. Jáwny. durchſichtig, klar/offenbar Prodat perspicuo ne duo vina calix Mant. syn āpĕrtus mănĭfe ſtus clārus, lĭquĭdus, pĕllūcĭdus, vĭtrĕus.
perspiratio, Páry wypuſzczenie.
perspiſſo Plaut. cor. Turneb pro spiſſo evenit, i. tardè.
persterno, Brukuię, al: sonat Ścielę.
perſtillo, Przeciekam.
perſtĭmŭlo, Poduſzczam.
perſtino, Apulei. corr. præſtino.
perſto, Trwam 1. Konam co, Prowádzę ſpráwę.
perſtrĕpo, Trzáſkam, Gruchnęło, & sub Szeleſt. Saſt rauſchen. Rumor in arcana jam dudum perſtrepit aula. S.
perſtringo, Przerażam, Przeſtraſzam, Dráſnąć. Dotykam się, Szczypię, Zárzynam 2. Porzę 2. Mamię, Scigam 1. Scina się, Tykam przyjmawiam, & sub Bláſk.
perſtudiosè, Chętnie Pilnie.
perſtŭdĭōſus, Chętny, Kocham się.
persuādeo, Námawiam kogo, Wmawiam, Mniemam. überreden, bereden Quisquam persvadeat author M. syn: Svādĕo, ēxcĭto ĭmpĕllo īndūco. phr: In mēntem dūco: Fĭdem făcio.
persvadeor, Námowić się daię, Uwodzę się.
persvāsĭbĭlis, Namowny 2.
persvaſibiliter. Namownie 1.
persvaſio, persvaſus. us. Namowá, Mniemánie.
persvāſor, Námawiácz.
persvāſorius, Namowny.
persvaſtrix, ſub Námawiácz. (Mniemam.
persvaſum, persvaſiſſimum mihi eſt, Pewna to,
persvaſus, ſi, Zniewolony.
persubtilis, Subtelny.
persulto, Przeſkakuię, Skaczę.
pertædeſcit, Przyiada się, Teſkno nád czym.
pertæſum eſt, pertæſus ſum, Teſkno mię.
pertĕgo, Nákrywam, Pobiiam, Poſzywam.
pertendo, Przewodzę ſwoie, Dokázuię 2. Upieram się, Dokonáć. Dotężdżam. Jádę.
pertento, Kuſzę kogo, Doświadczam, Obeymuie (mię.
pertĕnuis, Cieniuchny, Sláby, Máły
pērtĕpĭdus, Letni 1. pertĕrĕbro, Wiercę.
pertergeo, pertergo, Pocieram, Scieram 1. pertermine dicebatur auſpicium, cùm de fine Romano in agrum peregrinum transgrediuntur. Victorin. de Orthographia.
pertero, Wygładzić, Scieram, Piłuię.
perterrefacio, perterreo, Przeſtraſzam.
perterricrepus, Trzáſkliwy, Straſzliwy.
pertica, Drąg 1. Grzędá 2. Żerdź. Tycz, Sidło, Miárá, Miernicży pręt, & ſub Cepy Ein langer Stock/ Stang. Pertica pictorum, veri nihil. omnia ficta. Lucil. syn: Scīpĭo, băcŭlus. epith: Lōnga, ōblōnga, tĕres, dūra, fīrma, nōdōſa, rēcta. (Ovid de nuce.) Pērtĭca dat plēnis īmmītis vūlnĕra rāmis.
perticālis, Tyczny, Drągowy.
pertĭmeo, pertimeſco. Przelęknąć się.
pertĭnācia, Upor. Halßſtarrigkeit. Tu pertinaciam eſſe archilochè hanc prædicas (Jamb:) syn: Pērvĭcācĭa, ōbſtĭnatio. phr: Mēns, vōluntas ōbfirmata. Tĕnax sēntēntia.
pertinacĭter, Upornie.
pertĭnax, Uporny 1 Stáły, Trwáły. halßſtarrig syn: ōbſtĭnātus, pērvĭcax, tĕnax, cōnſtans, īmmōtus, īmmōbĭlis phr: ōbtūſa gerēns pēctora. Mēns nēſcia flecti. Mēns īmmōta mănet,

net, Lūdum īnsŏlēntem lū'dĕre pērtīnax.
Pertĭneo, & pertinet. *Dostaię, Przestaię ultimū. Do tego mi. Przynależy Rościąga się.* angehen/angehören. *Quorsum pertinuit stipare Platona Menandro?* H. *syn:* āttĭnĕo, spĕcto.
Pertingo, *Dostaię.* pertiscul9, *Wiostowych rząd-*
Pertŏlĕro, *Przetrwáć, Wytrwáć 1.* (*cá.*
Pertorqueo, *Wykrzywiam, Zákrzywiam.*
Pertractatè Plaut. Hæc non pertractatè facta est fabula, *i. non pervulgatè. al. Nam pertractatè i. diligenter. al. Non prætextate. i. non obscæne. al. non parectate i. non juveniliter. Mensi.*
pertrăctatio, *Wartowánie, al. Dotykánie.*
pertractatus, Swiádomy.
pertracto, *Głaszczę, Báwię się 1. Dotykam się.*
pertraho, *Przyciągam.*
pertranseo, *Przemiiam.*
pertranslucidus, *Przezrzoczysty.*
pertrecto, *Macam 1.* pertrĭbuo, *Daię 1.*
pertristis, *Smutny.*
pertrīcōsus, *Záwikłány.*
pertŭmultuosè, *Ztrzaskiem.*
pertundo, *Przebiiam 1. Przekluwam, Dziurawię, Przetykam 1.*
perturbatè, *Zámięszánie.*
perturbātio, *Zámieszánie, Poruszanie, Namiętność, Zament, Zátrwożenie, Nierząd.*
perturbatio cœli, *Niepogodá.*
perturbator, perturbatrix, *sub Wárchoł.*
perturbatus *Poruszony.*
derturbo, *Mięszam z Trwożę, Wzruszam, Niepokoy czynię, Pomięszáć.* verstören/verwirren. *syn:* Tūrbo, cŏmmŏvĕo, cōnfundo, mīsceo.
perturbor, *Frásuię się, Poruszam się, Obrażam się.*
perturpis, Sprosny. *pertusus, Dziuráwy.*
Pērvādo, *Przechodzę przez. Przebyć co, Rozchodzi się, Rozlega się.* durchgehen. *Conceptum summum ætatis pervadere finem* Lucr.
pervăgātus, *Pospolity 1. Sławny, Znaiomy. Wiadomo iest*
pervăgor, *Przebiegam się, Spospolitowáło się, Zwiedzieć.* Hin und her schweiffen. *v. Vagor.*
pervăgus, *Błąkaiący się.*
pervăleo, *Przemikam.*
pervalidus, Gwałtowny.
pervalidus apud Livi: lege Prævalidus.
pervărie, *Rozmaicie.* pervasto, *Pustoszę.*
pervěho, *Dowożę, przywożę.*
pervehor, *Doieżdżam 1.*
pervello, *Szczypię 2. Ganię, Nápominam, Apetycznie przyganiam.*
pervěnio, *Doieżdżam 1. Przychodzę 1. Wpadam 1. Dostaię, Zostaię czym, Dochodzi mię, & sub Doczekał.* an ein ort kommen. *syn:* Dēvĕnĭo, tăngo, āttĭngo, pērtĭngo, āccēdo, tĕneo. *v. Advenio.*
pervenio ad opulentiam, *Zamagam się.*
pervenire ad suum, *Odyskuię.*
pervēnor, *Pryciam.*
perversè, *przewrotnie.*
perversitas, *przewrotność, Opáczność, Złość.*
perversus, *przewrotny, Opáczny, Zły.* Verkehrt böß/gottloß. *syn:* īmprŏbus, perdĭtus, nēquam. *v. Sceleratus.*
perverto, *przewracam, Oszukiwam, przeniknąć 2 & sub pustoszę.*
pervesperi, w Wieczor 2.
pervestigatio, *Slákowánie.*
pervestigo, *Slákuię, Szukam, Spąchać.*
pervětus, pervětustus, *Dawny, Stáróświecki.*
pervĭcācia, *Upor.*
pervicaciter, *Upornie.*
pervicax, *Uporny, Stały.* Hartneckig. *syn:* pertinăx. *v. Suprà.*
pervĭdeo, *Przewidzam, Uyrzeć z Rozumiem, Przypátruię się.*
pervĭgeo, *Trwam 1. Kwitnę.*
pervĭgil, *Niespiący, Czuyny.* fleissige Nachtwachter. *Pervigil alterno paret custodia signo.* Luc. *syn:* Virg. vĭgĭlāns, sēdŭlus, ācer.
pervĭgĭlātio, *Niespánie, Wigilia.*
pervĭgĭlia, *æ.* pervigilium, *Niespánie, Wigilia.*
pervĭgĭlo, *Czuię 1 & sub Wigilia. Non vigilare leve est, pervigilare grave.* Mart.
pervīlis, *podły, Táni..*
pervĭrĭdis, *Zielony.* pervīvo, *Doczekał.*

Pervius, *Przechodzisty, Przebyty.* Durchgengig, offen. *syn:* Pĕnetrābĭlis, ăpērtus, pătēns *phr:* Quo ēst ădĭtus Quo pĕnetrāre dătur, īnvĭa virtūti nūlla ēst via.
pērŭla, *Torbeczká, Mántyká.*
perula, extrema pars nasi, Isidor, & interpres Horat. Perulas, pro Margarita, B. Casubon. ex Vet. Horatii interprete.
pĕrungo, *Smáruię, Námázuię.*
perunctio, *Námázywánie.*
pervolgo as, Rozgłaszam, Przelatam, Przelátuię się.
pervŏlĭto, *Latam, Przelatam, Przelátuię się.* durch fliegen.
pervŏlo, *pervis, Żądam.*
pervŏlo, *as. Latam, Przelátuię, Przebiegam się, Przelatam, Przybiegam.*
pervolvo, pervolūto, *Przewracam, Wártuię.*
perūro, *Przepalam, Przepárzyć.* verbrennen. *Validoq; perurimur æstu.* Ovid. *v. Uro.*
peruror, *Goreię, v. Dogrzewa mi.*
perustus, *Zágorzáły.*
perustus latera funibus, *Smágániec.*
pĕrūtĭlis, *Pożyteczny.*
pervulgata res, *Jasna rzecz.*
pervulgatè, *Po prostu.*
pervulgātus, *Pospolity 1. Podły, Zwyczayny, Znaiomy, & sub Wiádomo iest.*
pervulgò, *Rozgłaszam, Wydaię księgi. Nierządu pátrzyć, Przebiegam 1.*
pervulgor, *sub Spospolitowáło się.*
Pēs, *edis. m. Nogá 1.2. Stopá 3. Wesz 1. Zágiel 1. Páchołę, Szypałká, Rosádá.* der Fuß. *Ense minax ensis, pede pes & cuspide cuspis.* St. *syn:* Plānta. *epith:* Tĭtŭbāns, tĕner, tārdus, fīrmus, vŏlucris. *phr:* Fīgēns vēstīgia, ăgĭles fērt ămor īpse pĕdēs: Īmpĕdĭūnt tĕneros vīncŭla nūlla pĕdes, ĕrrāmŭsque văgo per lŏca sacra pĕde. Fluxēre īntĕrea pĕde tēmpŏra lāpsa fŭgāci.
pes aversus, īmus. *Podeszwá, Stopá.*
pes in torculari vini, *Columel. est cumulus vinaceorū brisæ prælo torcularis subjectorum. Turneb.*
pescere linguam i. compescere, sub Milczę.
pescium, *Káptur.* *pesestas. Powietrze.*
pessarium, *Fleytuch.* pessimè, *Nagorzey.*
pessimo, as. Szkodzę. pessimor, aris Szkoduię.
pessimum, *Złe.*
pessimus maximè pessimus, *Nagorszy.*
pessŭlus, *Zaporá, Rygiel 1.*
pessum abit, *Psuie się.*
pessum eo, *Ná doł, Pogrążam się.*
pessum do, pessum premo, *Podepłáć.*
pessum sido, *Upadam 1.*
pĕssundo, *Tłumię, Zrzucam 2. Pokonáć.*
pessus, *si, gr. Fleytuch, Plastr 2.*
pestibilis, Záráźliwy.
pestifer pestiferus, pēstĭlens, *Záráźliwy Szkodliwy* pestilentzisch. *Mutant pestiferos æstus & tetra venena.* Val. C. *syn:* Cōrrŭptus vĭtĭātus pēstĭlēns.
pestĭlēntia, *Powietrze, Zarazá 1. Száráńcza.* Pestilentz *Relegare nec te pestilētia possit.* Sca:
pestilentiosus, pestilentus, pestilis, Zaraźliwy.
pestilitas, Powietrze 4.
pēstis, *Powietrze, Zárázá, Zgubá, Zła rzecz, Száráńcza 3. Skaziciel, Szkodnik.* die Pest/ gifftige und ansteckende Seuche. *Festis, & ira Deûm Stygiis sese extulit undis.* Virg. *syn:* Lūēs cōntāgia, ōrum, cōntāgia, vel pērnĭcĭes, ēxĭtium, labes, rŭina. *epith:* Īgnĕa, Stȳgia, mōrtĭfĕra, crūdēlis, mĕtŭēnda, immĕdĭcābĭlis, cōntagĭōsa, īmpōrtūna. *phr:* Dīra lūes. Sævi cōntāgia morbi. Lēthālis flāmmea. Lēthĭfer æstus Pĕr ūrbes grassans. Pĕr ūrbes ērrāns. Pĕr omnia vīscĕra sērpens. Tōtō dēscēndens cōrpŏre. Lătēns īntĕriōrē mĕdūlla. Dīra lūes quōndam Latias vĭtĭavĕrat auras. Pāllĭdăque exsāngui squāllēbant cōrpŏra morbo, Tābĭda mĕmbris. Cōrrūpto cœli trāctu, mĭsĕrāndăque vēnit ărbŏrĭbūsq; sătīsq; lūes; Lēthĭfer ānnus; sȳlvisque, agrisque, vĭīsque, cōrpŏra fæda jăcēnt, variāntur ŏdōrĭbus auræ. Me crūciat sœvo pēstis vĭŏlēnta venēno: Dīra pĕr īncautum sērpunt cōntāgia vūlgus. Indīgnas

gnas premĕret pestis cum tābĭda fauces, Cōncĭdĕre īnfelix vălĭdos mīrātur ărātor īnter ŏpus tauros; medĭŏque recūmbĕre sūlco. Lābēntes răpĭēns pŏpŭlos, jūngit, & nātis patres Fūnēsta pēstis, Dē ēst tĕrră tŭmŭlis, tum rŏgos sylvæ nĕgant: Nec locus in tŭmŭlos, nec sūfficit ărbor ĭn īgnes. Tūrbăque cădēntum, Aucta lŭēs dum mista jacēnt incōndita vīvis cŏrpŏra.

pestes, *hæ. Cic. Seneca.*

pestitas, *Powietrze.*

Peta Dea rebus petendis præsidens. Arnob.

pĕtălium, *Nardowy oleiek.*

pĕtălum, *gr. ibidem, & Wietrznik.*

pĕtălus, *Białonogi.*

pĕtāmĭnārius, *Powrozobiegun.*

pĕrăsātus, *Kániásty.* pĕtăsio, *Schab.*

pĕtăsītes, *æ.m.Łopion,Lepiężnik, sub Kániásty.*

pĕrăso, *onis. m. Schab.* **Rippbraten vom Schwein.** *Nam mihi cum vetulo sit petasone nihil.* Mart.

pĕtăsuncŭlus, *idem & Kápelusz.*

pĕrăsus, *gr. Dászek, Kápelusz.*

pĕtaurista, *æ. gr. Powrozobiegun, Kołysacz Mietelnik.*

petauristarius, Mietelnik.

pĕtaurum, *gr. Mietelnicza obręcz,* Powroz *kuglarski, Siodło, Kołyská. Quam rota transmisso toties impacta petauro.* Mart.

pĕtaurus, *Kołyská, an Mietelnik?*

pĕtax, *acis. Proszak.*

petesco, potius lege petesso, Udaię się gdzie, Zą dam 1. Lecę 1. Wzgorę iść, Proszę 1.

pĕtīgo, *Liszay.* pĕtilius flos, *Belweder drugi.*

pĕtīlus, pĕtĭlus, *Subtelny, Szczupły. Chudy, Białonogi, Cienkonogi. Insignis variis est cruribus atq; petilis.* Lucil.

pĕtīmen, *Sedno, Wrzed, Mostek, Miedzyłopátcze, Rosołowa stráwá. Ut petimen naso, aut lumbos, cervicibus tangens.* Lucil.

petiolus, Noszká, *Szypułká.*

petisco, potius lege petisso, vide potesso

pĕtītio, *Prozbá, Uderzenie 2. Dostoieństwá zábiegánie, Raz 12.*

petītor, *Proszak, Stroná powodna, Prokurator Dostoieństwá porządnie zábiegaiący.* **Ein Bitter, Begehrt.** *Clarg Hyanthææ stella petitor aquæM*

petitoria actio; quâ res vindicatur. Petitorium iudicium quo dominium rei perpetuum persequimur ICti Cajus, &c.

petitrix, sub Proszak, & Stroná powodna.

pĕtītum, *Prozbá. petiturio Proszę 1.*

pĕtītus, *us. Prozbá & sub Upádnienie 1* **begehrt/ erfordert.** *Ipsa petita lacu jam mihi dulcis aqua est.* P.

peto, *is. Proszę 1. Modlę się 1.2. Jádę 1.4. Idę 1. Udaię się gdzie, Biorę, Ciskam, Zbieram, Dostaię 1 Obieram 1. Upominam się, Upadam 2.* **bitten fordern/ begehren.** *Si genere externa petitur de gente Latinis.* V. *syn:* pōstŭlo, pōsco, ēxpōsco, dēpōsco, quæro, rŏgo, stăgĭto ēffla-gĭto, ēxĭgo, vel vērbĕro, cœdo, pērcŭtio, *vel* ĕo, vādo prŏficīscor vel scīscitor pērcōntor. *v. Oro precor posco.*

peto caput jugulum alicujus, *Stoię ná gardło.*

peto secretum, *Schrantam się.*

peto veniam, *Odpuszczenia proszę.*

peto volatu, *Lecę.*

pĕtŏrītum, *Woz 1. Pascendi ducenda petorita nunc mihi curto.* Hor.

pêtra, *gr. Skáłá, Opoká* **ein Felß/ Stein.** *Fretus amore petræ, castis & pervigil armis.* Prud.

petreus; *gr. Skalny.*

petrāria & petraria machina, *Praca woienna.*

petrarius, *Kámienny 2.*

petræleum, *gr. idem* petroleum. *Kley ognisty.*

petricosus, Opoczysty.

petro, onis, m. Chłop, Gornik 2.

pĕtrŏselīnum, *Pietruszká, Opich. Pietrasznik.*

pêtrosus, *Kámienisty, Opoczysty.*

petteuma, *gr. Warcab, Szách.*

petteutĭce, *es. gr.* pettia, *æ. gr. Bierki.*

pĕtŭlans, *Rospusty, Pusty, Zuchwáły, Niewstydliwy, Uszczypliwy.* **Muthwillig/geyl.** *Ebrius ac petulans qui nullum forte cecidit.* Juv. *syn:* pĕtulcus, prŏcax, prŏtērvus, lāscīvus, īmpŭdēns.

Pĕtŭlantia, *Rospustá, Lekkość, Zuchwalstwo. Niewstyd, Jurność, Nálegánie* Muthwill/ Geylheit. *Te non ulla meæ læsit petulantia linguæ* P.
petulantia mollis oculorum. *Oczu wdzięcznie przymilaiących.*
pĕtulcus, *Jurny.* muthwillig/ geyl. *Neq; oves hædiq; petulci.* V.
pĕtŭlus, *Białonogi, Koń subtelny.*
pĕtŭmen, *Wrzod 2. vide sprà petimen.*
pētus, *ut aliqui scribunt, idem* Pætus.
peucĕdanum, *gr. Wieprzyniec ziele.*
peumene, es. Plini. spumæ argenteæ genus. Sed corrigit Dalecampus Agricola, & Pneomene, i flatus, i, flatu impulsus, scribit.
pexa vestis, *Szátá kosmata.*
pexatus, ibidem, & Bárwisty.
pexitas, Kosmátość, Bárwá 1.
pexus, *Kosmáty, Bárwisty, Czesany.*
pezicæ, pezitæ, *hi. gr. Grzyb 1.*
Phăcos, *gr. Szałwia 2.*
phæcăsiānus, *sub Obow 1.*
phæcăsiātus, *Kurpie maiący. Phæcasia, torum vetera ornamenta deorum.* Juv.
phæcăsium, *Kurpie, & sub Obow.*
phænium, *gr. Sasanká.*
phænon, *tis. hic gr. Sáturnus.*
phāĕton, *tis. gr, Słońce, Jowisz gwiazdá: Auroram Phaëtontis equi jam luce vehebant.* Virg.
phæus color, *gr. Szary, Myszáty.*
phăgĕdæna, *gr. Wilcza chorobá, Apetyt. Wrzod Káncer, Rdzá miodowa. Provocat urinam, phagedævica vulnera sanat.* Macer.
phăgĕdænium ulcus, *Wrzod iádowity.*
phager, *gr. m. Pagr.*
phăgo, *onis. gr. Zarłok.*
phăgros, *vel us. gr. pagr. Zębak.*
phăla, *æ. idem* Fala, Falla.
phălăcrŏcŏrax, *gr. Kruk wodny.*
Phalaecium carmen lege Phaleucium.
phalena, *gr. Złotnik robaczek. Wieloryb.*
phălangæ, *hæ. è graco. Tragi.*
phalangārius, *Tragarz, Hayduk.*
phalangītes, *æ m.gr. Hayduk, Rosadki, Paięcznik.*

phălāngium, *gr. Paiąk, Paięcznik ziele, Rosadki.*
phălangius, *gr. Paiąk.*
phălangx, *gis. f. gr. Półk, Rotá 1. Przegubÿ pálcowe, Przeźmian, & sub Kopiynik.* Schlacht ordnung. *Proceres Agamemniaque phalanges.* V. *syn:* Lĕgio, āgmen, mănĭplus ēxĕrcĭtus. *v. Acies militaris, Cohors.*
phălārĭca *lege* Falarica.
phălăris, *idis. gr. Łyská, Ber myszy.*
phălărismus, *gr. Okrutne pánowánie.*
phălĕræ, *hæ. gr. Hálżbant 1. 2 Podpierścień, Náczelnik.* Roß: Gezierd/ Pferds: Schmuck. *Et læti phaleris omnes, & torquibus omnes.* Juv. (*Ornamenta equorum.*) *epith:* Nĭtēntes, fulgentes, gēmmātæ, splendidæ, dĕcōræ, rŭtĭlæ. *syn:* ĕphippĭum. *phr:* Nōn ălăcres lăvāmus ĕquos phălĕrāsq; nĭtentes, prīmus ĕquum phălĕrīs īnsignem victor hăbēto.
phalerāta dicta, *Mowá nádęta, Mowa piękna, Słowá łágodne.*
phaleratus equus, *Koń Stroyny.*
phălĕris, *idis. gr. Łyská.*
phălēre, *is.* phălērum, *gr. Támá.*
phalius, *gr. Łysy 2.* phallŏvĭtrŏbŏlus, *Szklarz.*
phānaticus, *lege* Fanaticus.
phanes, *etis. m. gr. Słońce 1.*
phantasia, *gr. Fantázya.*
phantasma, *gr. Widok* Gesicht/ Erscheinung. *aëreusq; & de phantasmate visus.* Per. *syn:* Vīsum spĕctrum fōrma, spĕcies, ĭmāgo. *epith:* Nōctūrnum, hōrrēndum, fāllax, văgum, pāllĭdum. *phr:* Tăcĭtæ nōctis ĭmāgo. Vărĭas ĭmĭtāns fōrmas Sōpītos īllūdens sēnsus. Mūlta mŏdis sĭmŭlacra vĭdet vōlĭtantia mīrīs: *v. Somnium.* (num.
phantasticus, *gr. Fantásтyk.* phanum, *lege* Fa-
phărĕtra, *gr. Saydák, Słoneczník zegar.* ein pfeil-köcher. *Pars læves humero pharetras, it pectore summo.* V. *syn:* Corytus. *epith:* Īnsīgnis, săgĭttĭfera, pēndens, Gnōsia, Apōllĭnea, Lўcia, Scўtĭca, Crēssa. *phr:* Săgĭttis, plena, grăvida. Pūlsāns terga, ex hŭmĕro sŏnans, pēndens, suspēnsa. Corўtique lēves hŭmĕ-

hŭmĕris, & lethifer ărcus. Dēq; săgĭttĭfĕra prōmpsit duo tēla phăretra.
pharetrātus, *Saydak noszący, Koń przybrány.* mit einem Köcher versehen. *Latus pugnæ pharetrata Camilla.* Virg.
Pharias, a Lucano, serpens terram sulcans.
Pharicon Plini Scribonio, venenum à loco vel inventore. Dioscor.
phărĭsæus, *Hebræa vox sonat Separatum. f. à vulgo, Pharisaica secta, virorum à vulgo segregatorum & religiosorum Hieronymi Divisos à populo, & i. traditionum humanarum observantes vocat Isidor.*
pharmăceutria, *gr. Czárownicá 1.*
pharmăceutrice, *es. gr. Lekarska náuká.*
pharmăcītis, *idis. gr. Rudá ogniſta.*
pharmăcŏpōla, *a m gr. Aptekarz.* ein Apotecher. *Ambubarum collegia pharmacopolæ.* H.
pharmacopolium, *gr. Apteká.*
pharmăcum, *gr Lekárstwo, Trucizná, Fárbá málarska.* Artzney. *v Medicamen.*
pharmacus, *gr. Czárownik.*
pharnăceon, pharnăcium, *gr. Pának.*
phăros, phărus, *ri. hæc gr. Látarnia morska.*
phascōlum, *gr. Mieszek pieniężny.*
phase sub Wielkánoc.
phăsēlīnum, *Liliowy oleiek.*
phasēlīnus, *Liliowy.* phăsēlium, *Łyszczycá.*
phăsēlus, phăsellus, *m. f. Łodź, & Bob 2.* Ein schnell fahrend Schiff, Rennschiff. *Et circum pictis vehitur sua rura phaselis.* V.v.Cym (*ba Navis.*
phrăseŏlus, *gr. Bob 2.*
phasgănium, *gr. Mieczyk ziele.*
phăsiăna, phăsiănus, *gr. Fázyan.*
phasiănarius, & phăsiănīnus, *ibidem.*
phăsis, *idis. gr. Fázyan. Si Libycæ nobis volucres & phasides essent.* Mart.
phăsiŏlum, *Łyszczycá.* phasma, *gr. Widok 4.*
phasiăchātes, *a, Plin. Achates palumbi colore.*
Phecasium, Phecasiatus, lege Phacasium &c,
phecla, *gr. Gorzałká.*
phellandrion, *gr. Kruszykámień ziele.*
phellŏdrys, *ys. f. gr. Więzożołd 2.*

phengītes, *æ. m. gr. Kámień przezroczysty.*
phēnion, *Sasanká. pheretrum, lege Feretrum.*
phĭăla, *gr. Rostruchan, Czará. Varro tenet phialas, tibi non committitur aurum* Juv.
phīdĭtĭa, *orum. gr. Biesiádáj skromna.*
philanthrōpia, *gr. Ludzkość, Græcis in philos longa, anceps Poëtis ob liquidam.*
philănthropion,*vel um. gr. Podarek z ludzkości*
philanthropos, *subst. fæm. de herba gr. Ostrzycá.*
phĭlanthrōpus, *adject: gr. Ludzki.*
philargўria, *gr. Włásnomiętność.*
philargyrus, *gr. Włásnomiętny.*
philautĭa, *gr. Miłość sámego siebie.*
philĕuthĕrus, *gr. Swobodny.*
phĭleutæria. *gr. Stosił ziele, Ostrzycá.*
philippeus, *sub Złoty czerwony. Una philippeo sanguine adusta nota* Prop.
phillўrea, *gr. Trzemchá.*
philŏchăres, *gr. Szátá biała.*
philogræcus Varr philemir. inos, i. amans Græcorū.
phillologia, *Rozmowność.*
philŏlŏgus, *gr. Rozmowny 1.*
philŏmēla, *a.gr. Słowik,& sub Tuńczyk Flet philomela nefas incesti Tereos,& quæ.* Mart.
phĭlŏmusus, *Martial, i, amator musarum.*
phĭlŏsŏphaster, *Filozof.*
phĭlŏsŏphia, *gr. Filozofiá, Náuki 2.*
philosophia moralis, *Obyczáiow náuká.*
phĭlŏsŏphicus, *gr. Filozowski.*
philosophor, *Filozofuię.*
philosophus, *gr. subst: Filozof.* Ein Weltweiser in Liebhaber der Weißheit.*primâ ob necessitatem productâ: Nec mihi Philosophus sed philosomphus eris.* Muret *Pingere philosophi victricem Laida cæpit.* Sid. *syn:* Sŏphus. *epith:* Dŏctus, prūdēns, sōlērs, pĕrītus. *phr:* Sŏphiæ ălūmnus, ămāns, ămātor. Tūrba Clĕanthea, Sōcrătica, Arĭstŏtĕlĭca: ōrdo Sōcraticus. Nātūræ verīque īndāgātor. Sŏphĭæ īntēndens, Mente pŏlos căpiēns. Svetus in æthĕreos īre mĕātus, īgnifĕros ōrbes rădio dēscribens, mēnte pĕrerrans. Dŏcēns quæ nōrma boni, quis lī-

 mes

mes honēſti. Dīctāq; mīrāntum, māgni prīmōrdia mūndi & rerum cauſas,& quid nātūra, dŏcēbat, Quid Dĕus, ūnde nives, quæ fulmĭnis ēſſet ŏrigo.
philoſophus, *adject: Filozowſki.* (*Dworny.*
phĭlosŏtheōros, *vel us. gr. Widokow miłośnik*
phĭloxĕnus, *gr. Gościnny 1.* (*Czáry 3.*
philtrum,*gr. Podárek zaletny, Miłośniczy podarek*
phĭlura, *gr. Arkuſz 1.*
phĭlўra; *gr. Lipá, Łyko, Pápier 1. Arkuſz.*
phīmus, *hic gr. Koſtkowá puſzká.*
phĕbŏtomia, *gr. Puſzczánie krwie.*
phlebotomon, *n. gr. Puſzczadło.*
phlegma, *atis. n. gr. Flegmá.*
phlegmătieus, *gr. Flegmiſty.*
phlĕgmŏne, *es. gr. Zapalenie.*
phlĕgontis, *idis. gr.*] *Płomyk 2.*
phleos, *al.* phlæos, *n. gr. Chaber wielki.*
phlŏgĭnos, *vel us. m. gr. Kámień złotáwy.*
phlŏmos, *hæc. gr. Dziewanná.*
phlox; *ogis. f. gr. Płomyk.*
phlyctæna, *gr. Kroſtká.*
phŏba, *a.; gr. Pierzyſko.*
phōca, *a. gr. Cielę morſkie. Armenta, & turpes paſcit ſub gurgite phocas.* V.
phōcæna, *gr. ſub Swinia morſka.*
phœbas, *adis. gr. Wrozká 1.*
phœbeus; *gr. Słoneczny. Argolici clipei, aut Phœbeæ. lampadis inſtar.* Virg. *ſyn:* Phœbēius, sōlāris, Apollĭnĕus.
phœbus, *gr. Słońce.* Die Sonn. *Pater omnipotens mihi* Phœbus *Apollo.* V. *ſyn:* Apŏllo Sōl, Titan. Dēlius, Cȳnthĭus, Tȳmbræus. *v. Sol aut Apollo.*
phœnicea, *Jeczmień myſzy.*
phæniceum, *vel* Fœnicium, *Scribonio, corium rubrum. Turneb vel tergum cruentatum, apud Plautum; ubi Lambin. Puniceum legit. Pœniceum in Vet. Lexico miniatum.*
phœniceus, phœnicius, *gr. Płowy, Czerwony, Ciſáwy, Szarłatny. Cinnamon interior profert phœnicea tellus.* Draconi.
phænīcīātus, *Ciſawy.*
phænīcŏbălănus, *gr. Dáktyl.*
phænīcūrus, *gr. Gil.*
phænīcoptĕrus, *gr. Czerwonak.*
phœnix, *icis. m. & f. gr. Ogniwáczek.*
phōnaſcus, *gr. Muzyk co uczy.*
phōnos, *gr. Krokos dziki; vel us. gr. herba Græcis*
phŏtĭmon, *hoc gr. Háłun.*
phormio, *onis. gr. Rogoża.*
phoſphŏrus, *gr. Gwiazdá zaránna.* Morgenſtern. *Phoſphore redde diem, quid gaudia noſtra moraris.* M. *v. Lucifer.* (*Trzciná.*
phragmites, *a. adject: hic gr. Płotowy, & ſub*
phrăſis; *is. vel eos. gr. Mowy kſztałt.*
phrator, *oris gr. Brát 2.* phratria, *gr. Bractwo.*
phren, *enis. f.* phrĕnes, *hæ gr. Myśl, Rozum, Wnętrznośći.*
phrĕnēſis, *is. gr. Szaleńſtwo: cum furor haud dubius, cum ſit maniſeſta phreneſis.* Juv.
phrĕnētĭcus, *gr. &* phreniticus, *Szalony 1. Quid mirum rabido ſi corde phreneticus æger.* Proſp.
phrĕnĭtis, *is. & itidis. vel dos. gr. Szaleńſtwo.*
phrŏnēſis, *is. gr. Roſtropność.*
phrўgănĭŏn, *gr. Chrośćik robaczek.*
phrygianus, Háftowány, Kutnerowány.
phrygiacatoga, Szátá ná tryumf.
phrўgio, *onis. gr. Haftarz, Wyſzywácz.*
phrygium. Infulá, quòd phrygio opere conſtaret, dicta ſic primo infula Præſulis Alexandrini à Scriptoribus, quod S. Cyrillo conceſſum fuit, quando in Concilio Epheſino Cœleſtini Papæ Romani Vicarius erat. A Cyrillo ad ſucceſſores quoq; Phrygium ſeu mitra venit. Fit etiam Phrygii mentio in diplomate Conſtantinianæ devotionis apud Gretſerum in Commentar ad cap. 1. Codini.
phrīnion, *n. gr. Zyleniec.*
phrȳnus, *m. gr. Zabá ziemna.*
phryxiana veſtis, *toga. Szátá kutnerowata.*
phryxianus, *Kutnerowáty.*
phthīrĭăſis, *f. gr. Wſzawa chorobá.*
phthĭsĭcus, *gr. Suchoty cierpiący.*
phthĭſis, *is. eos. gr. Suchoty chorobá. Et phtiſis & vomicæ putres, & dimidium crus.* Juv.
phthŏngărium, *gr. ſub Ton.* phthongus, *gr. Ton.*
phthŏrium vinum, *gr. Poronienie czyniące.*

Phu Nomen acliton n. gr. Rozłki ziele.
phū, phuy, vel phi, Interjectio Pfe.
phȳ, Pfe.
phȳcis, idis. gr. piſcis, ſub Poroſtowy.
phȳcītes, æ. m. gr gemma; ſub Poroſtowy.
phȳcos.eos.n gr Poroſt phȳgĕthlon,gr.Gruczoły.
phȳlăca, æ. gr. Więzienie.
phylaciſta, æ. gr. Táráſowy.
phȳlactĕrium, gr. Straż 1. Obroná 1. Apud S. Matthæum phylacteria erant membranæ, legem ſcriptam continentes, quidam religioſiores in fronte & brachiis ſuperſtitiosè geſtabant, tanquam memoriam, cuſtodiam & obſervationē legis hoc ſigno profitentes.
phȳlarchus, gr. Połkownik.
phyllanches, n. gr. Dryakiew polna.
phyllītis. idis. gr. Jeleni ięzyk ziele.
phyllon, phyllum, Rodzeniec.
phȳlūra, phȳlȳra, gr. Arkuſz papieru niełámány.
phȳma, tis. gr. Nádęcie. Szyſzká 2.
phȳsēma, tis. gr. Nádęcie, & Conchá Plinio, quæ audito tonitru contrahitur.
phȳsēter, eris. gr Sikawká rybá.
phȳsĭca, æ. vel ce es. phyſica, orum. Filozofia, Przyrodzonych rzeczy náuká.
phyſicè, ibidem Náturálnie.
phȳsĭcus, adject: gr. Przyrodzonym rzeczom ſłużący. In phyſicis tria prima: Deus, mundus, data forma. Hor (Filozof.
phyſicus, ſubſt. gr. Przyrodzonych rzeczy miſtrz.
phȳſiognomia, gr Fizyognomia.
phyſiognōmus, gr. Náturę poznaiący.
phȳſiŏlŏgia, gr. Przyrodzonych rzeczy náuká.
phȳſis, gr. Przyrodzenie. Item Phyſes apud Plinium gemmæ arte factæ, ad ſimilitudinem naturalium, y anceps apud Poëtas Græcos & Latinos ſæpius tamen breve, & rectius.
phȳteuma, tis. gr. Szczep, Látorośl, Zerwá ziele.
Piabilis, ſub Oczyściálny.
piacularia ſacra, Ofiárá 1.
piācŭlāris, Oczyściálny, Pokutuiący, Smiertelny.
piācŭlum, Grzech, Oczyścieniu ſłużąca rzecz. Ofiárá 2. Karánie. Sünd-Opffer. ea prima piacula ſunto. V. v. Crimen.

piaculum eſt, Niegodzi ſię.
piaculus, Oczyściálny.
piam, particula additia, ſub Kolwiek.
piamen, Oczyścieniu ſłużąca rzecz.
piatio, Grzech, Oczyścienie 2.
piatio eſt, Niegodzi ſię.
piatrix. Bábá Czárownicá.
Pīca, Sroká. Eine Atzel. Pica loquax certâ dominum te voce ſalutat. M. epith: īmprŏba, quĕrŭla, cănōra, sălutātrix. pīcta. phr: Pĭĕria ăvis, vŏlucris, āles Prōmens hūmānos gārrŭla pica sŏnos, Ov. 6. Met. Nūnc quoque īn ālĭtĭbus făcūndiă prīſca remănſit. Raūcăque garrŭlitas, ſtŭdiumque īmmāne lŏquēndi.
pica glandiaria, Sujká.
picaria Smolány piec.
pĭcātum vinum, Wino przypráwne ſmołą.
pĭcātūra, Náſmalánie.
pĭcātus, Smolny, Polewány.
pĭcea, pĭceaſter, Swierk. pĭceāria, Smolány piec.
piceata manu homo, Smyk 2.
pĭceātus, Smolny, Lipki. gepicht. Non fuit Autolyci tam piceata manus. Mart.
piceus, Smolány, Swierkowy, Czarny.
picĭnum oleum, picis flos, Smołá 1.
pĭcĭnus, Smolány. pĭco, as. Naſmalam.
pĭeris, idis gr. Podrożnik, Sałata, Jáſtrzębie ziele.
pictĭlis, Málowány. pictōrius, Málárſki.
pictor, Málarz. Ein Mahler/ Schilderer. Reddantur formæ pictoribus atque Poëtis. H. epith: Pĕrītus. īndūſtrĭus, pērfēctus. clarus, præclārus. phr: ārtis ăpēllææ gnārus. Arte Pārrhăſia dŏctus, pŏtēns. Pingēndi, clariſsĭmus ārte. Qui mīro pingēndi ĕxcĕllit hŏnōre: ārtifici pīngens vīx imĭtānda mănu. Natūræ æmŭlus. Nāturam ārte æquāns, ārtĭfice mănu sŭpĕrans.
pĭctūra, Máłowánie 1.2. Málárſtwo 1 2. Sztuká, Wzor. Gemähl. Ut pictura poëſis erit, quæ ſi propius ſtes. H. epith: Nŏbĭlis, ădmīrānda, læta, īnsĭgnis, Apēllæa. phr: Tăbŭla, tăbēlla pīcta, ārs ăpellæa pārrhăſia, æmŭla nā-

la nātūræ; in tăbŭla pīctōre ēffigies.
Pictura tessellata, *Sádzenie.*
pictura textilis, *Háftowánie 2.*
picturātus, *Upstrzony, Wyszywány.*
pictus, *idem & Málowány Ozdobny.*
picus, *Dzięcioł, Gryf. Martia picus avis gemino pro stipite pugnans.* Ovid.
picus arborarius, picus Martius, *Dzięcioł.*
picus nidum suspendens, *an Wywielgá.*
piè, *Nabożnie, Pobożnie.*
pieris, *idis. sub Podrożnik ziele.*
piĕtas, *Nabożeństwo Pobożność Miłość, Chwałá Boża.* Andacht/ Frombkeit Gottseligkeit. *Insignem pietate virum, tot adire labores.* V. *syn:* Rĕlĭgio, *vel* bĕnīgnĭtas. *epith:* Sāncta, Illustris, spēctāta, clēmēns, officiosa. *phr:* pĭĕtātis hŏnos, āmor, ŏpus ōffīcĭum, cūltus, rĕvĕrēntia, pia facta, pia vĭrtus, cælo Dĕo āccēpta grātĭssima, Cui sūnt cœlēstia cūræ.
pietatis cultrix, cultor sub Pobożny.
piger, *Gnuśny. Leniwy.* faul Träg. *Sed piger & senior, Pieridumq; comes.* M. *syn:* īgnāvus, inērs, sōcōrs, vēcōrs, dēses lānguĭdus, sēgnis, dēsĭdiosus, lēntus. *phr:* Tūrpi dēsĭdia tārdus, ēnērvus, lānguēns, mārcēns Vītam īgnāvam dūcens ŏtiŏ lānguĭdus. Sēgni tŏrpŏre ligatus. Pēctŏra cūjus tŏrpor hăbet. Lātum trăhens inglorius ălvum. Cui pūlchrum in mĕdĭos dŏrmīre dies, īgnāvo vix membra lĕvāns jam frācta cŭbīli. Tēstūdĭneo gradu ādrēpens. Vix sēse fĕrens. Quem nunquam lūx excĭtat ălma. Nec mātūtīni vŏlucrum sub cūlmīne cāntus. (*Pers, sat.* 5.) Crās hŏc fiet, idem crās fiet? Quid quăsi māgnum? Nēmpe dĭem donas? Sed cum lūx āltĕra vēnit Jam crās hĕsternum cōnsūmpsĭmus. *v. Otiosus, Otior.*
pĭget, *Lenię się, Zal mi.* es Gereuet/ bedauren. *Te tamen ut videam duo millia non piget ire.* M.
pigmentārius, *Aptekarz.* (*práwá.*
pigmentum, *Bárwiczká, Piękrzydło, Fárbá, Przy*

pignerātio, *Zastáwá 1. Areszt 1.*
pignerātītius, *Zastáwny, & sub Zastáwnik.*
pignerātor, *Zastáwnik, Ciążacz.*
pignĕro, *Zastawiam.*
pignĕror, *Zákupuię, Zastawiam. Zágrábić. Konfiszkowáno go, Zastáwę biorę, Obiecuię dobrym (słowem.*
pignŏrātio, *Zastáwá 1*
pignoriscapio, *onis f. Ciążánie.*
pignŏro, *idem pignero.*
pignus, *eris. & oris. Zadatek, Zastáwá 1. 2. Zakład 2. 4 Ciąża, Upominek 1. 2 Dziecię.* Ein Unterpfand *Pignora cara sui, qua nunc ego limine in ipso.* V. *epith:* Exĭmium prĕtĭōsum, magnificum, ămīcum. *phr:* Tu dic mecum quo pīgnŏre cĕrtes. Haud mūlta mŏrātus, dat juvĕni ātque ănimum præsēnti pīgnŏre firmat, fidei mŏnĭmēntum, & pīgnus ămōris.
pignus obsidiatus, *Zakłádnik.*
pīgrè, *Leniwie.* pigrĭdo, *Leniſtwo.*
pigresco, *Gnuśnieię, Leniwo co czynię.*
pigritia, *Gnuśność* Faulheit/ Trägheit. *Ludere cum liceat currere, pigritia est.* M. *syn* Pigrĭtĭēs, īgnāvia, ĭnērtia, sōcordia, vēcōrdia, dēsĭdia, languor, sēgnities, tŏrpor vĕtĕrnum, ŏtium. *epith:* īgnāva ĭners, lenta, lānguida, lānguēns, ĭmbellis, tŏrpēns fœda, tūrpis, sŏmnĭfĕra. *phr:* Fūgĭens lăbŏres: Pārca lăbōris. Pēstis jūvĕnum. Hĕbetāns sēnsus. Cŏrpus ĕnērvāns, Sŏmni īgnavia mater. Dāmnātrix ŏpĕrum, ĕxosa labŏrum. *v. Otium.*
pīgrĭtor, *Lenię się.*
pigro as. Zwłaczam, Pomáłu co czynię, Mieszkam
pigror, aris. Lenię się. pigror, *oris. Gnuśność.*
Pīla, *Piłá, Gałká, Gałuszká. Stráſzydło, Łętká.* Ein Ball. *Terra pilæ similis nullo fulcimine nixa.* O. *epith:* Rŏtūnda, vŏlūbĭlis, sŏnāns, cōncĭta. *phr:* Lūsōria sphæra Pīla rĕcūssis īcta sălit băcūlis. Vĕlōces, fallunt per brāchia jāctus. Si forte volāntem, aut gĕmĭnāsse pĭlam jūvat, aut rĕvŏcāre cădēntem Cœlo, *vel* āere vŏlans, ĕxāgĭtāre

pilas filtro, citrōque vŏlantes.
Pila, æ. Stępa, Támá, Filar, Słup 1. Säul/Pfeiler
Nulla taberna meos habeat, neq; pila libellos H
pīla fullonica, *Folusz.*
Pilæ ars, *Pilá. pilani, Spiśnicy.*
Pilanus, *Zołnierz przedni, Zołnierz pocifkowy.*
Pilaris, *Pilny 3.*
Pilaris lusio, *Pilá.* pīlarius, *Kularz.*
Pilasca, Kubek skorzány.
Pilata legio cohors, *Spiśniczy.*
Pilatrix, sub Złodziey. pilates, a, m. Kámień biały.
pīlātim, *Scisle, Filarami podpieram.*
pilatus, *Scisty, Zołnierz pocifkowy, Spiśniczy.*
pīlĕārius, *Pilśniarz.*
pīlĕātus, *Czapkę maiący.*
pīlei umbraculum, *Kápelusz.*
pīlentum, *Káretá.*
pīleo, *onis, m Czepnik.*
pileŏlus, *Czapeczká.*
pīlĕtes, *a. m. gr. Złodziey.*
pīleum, *Czapká 1 Czepek 1.*
pīleus, *Czapká & tr Wolność* Ein Hut *Hanc nobis pilea donant.* Perſ. *ſyn:* Gălērus. *epith:* tēxtilis, lăbōrātus, cōmmŏdus, facilis, lĕvis, ōrnātus, cōmpŏsĭtus, lānĕus vīllōsus.
pīli non facio, *Gárdzę*
pilicerpus, sub Bárwierz, & sub Włosowski.
pilicrepus Pilarz. pilleus, lege pileus. (*lupuię*
pilo, as, à pilus, Włosami obrastam. Obrywam, Wy-
pīlo, *as. à pilam. Pustoszę. Wyłupuię, Scifkam, Sci-*
pilŏpæus, *gr. Czapnik.* (*skáć fię.*
pīlōsus, *Kosmáty, Zárosty.* Haarächtig. *Sed quid & hircosis sævumq; & turpe pilosis.* M. *ſyn:* Pilis tēctus, ŏpērtus crebēr, ăbūndans.
pīlŭla, *Gałeczká, Pigułká, Owcze bobki, Rzęsa 1.*
pīlum, *Spis 2. Rohatyná. Porisk, Dzidá, Stąpor, Tłuk. Rotá, & sub Glewiá.* Ein Wurffpfeil. *Signa pares aquilas & pila minantia pilis* Luc.
pīlum catapultarium, *Belt.* (*v. Pilum.*
pīlum ruidum, *Stąpor.*
pilus, *Włos, Sierć.* ein Härlein. *Sed fruticante pilo neglecta & squallida barba.* Juv. *v. Capillus.*
pīlus terræ, *Przęślká.*

pimpinella, Biedrzeniec, Sowia strzała.
pīnăcŏthēca, *gr. Száfá.*
pinastellus, Wieprzyniec ziele.
pīnaster, *Sosná 1.*
pincerna, *Podczaszy.* pīnea, *Sosná sadzona.*
pinea sylva, *Bor, Sośniná.*
pīneæ, *Liubowe orzeszki.*
pīnētum, *Bor, Choiná, Sośniná. Tu canis umbrosi subter pineta Galesi.* Prop.
pīneus, *Sosnowy* Das von Fichten ist *Februa poscenti pinea virga data est.* Ovid.
pingo, *Máluię, Zdobię, Pstrzę, Wyszywam, Sadzę ściány* mahlen. *Pingeret aut alius Lysippo duceret are* H *ſyn:* Dēpingo, pīctūro adūmbro. *phr:* Pīctūra ēxprīmo, ēffingo, ădūmbro Casus ēffingĕre in auro. Pīctis ēffingĕre bella tăpetis. Quæ mānus ŏbſcœnas dēpīnxit prīma tăbĕllas & pŏsuit casta tūrpia vīsa dŏmo. Nōn īstis ŏlim vărĭābant tecta fĭgūris Pīngĕre si nōstram pīctor mĕdĭtāris ălūmnam, æmŭla Cecrŏpias ārs ĭmĭtētur ăpes.
pingue, *Łoy, Tłuste.*
pinguēdo, *Tłuste* Feiste/Feistigkeit *Et corrupta satis dira pinguedine tellus.* Al. *ſyn:* ădēps crāſsĭties.
pinguēfăcio, pinguefacere facio. *Tuczę.*
pinguesco, *Tłuścieię.*
pingui Minerva, *Prov. Grubo 2.*
pinguiarius, Tłusto rad iadaiący.
pinguis, *Tłusty, Gruby, Miąższy, Smolny, Gęsty Niedowcipny* Feist/ fett *Quid non Latino sanguine pinguior* (Al.) *ſyn* Rŭdis, hĕbes, ŏpīmus crāſsus. *Metaphr.* Rŭdis, hĕbes, tārdus.
pinguis toga, *Szátá miąższa.*
pinguiter, Tłusto. pinguitudo, Tłuste.
Pinifer, Sośnorodny. Das Fichten tregt. *Actus, aper, multos Vesulus quem pinifer annos.* Virg.
pinifer locus, *Borowizna, Sośniná.*
pinna, *a. Latinum. Pioro, Skrzydło 1. Pletwá.* Feder Keyhl. *Szpicá, Wietrznik, Łopatká w kole młyńskim Blanki.*
pīnna, *gr. Zieiec ziele, Pław 4.*

pinnāculum, *Szpicá w budowániu, Wieżá.*
pinnātus, *Pierzysty, Skrzydlásty, Nárzynány.* Mit grossen Federn. *Pinnatus graditur Zephyrus, vestigia propter.* Lucr.
pinniger, Pletwisty. pinitrapus, Wysiekácz.
pinnŏpȳlax, pinnŏtēres, *gr. Rák 3.*
pinnŭla, *Pletwá, Uchá część zwierzchnia.*
pinsātio, *Ubiiánie, & Otłukánie, sub Otłukam.* pinsatione solido. *Ubiiam.*
pinsīto, *Otłukam.* pinsītus, *Tłuczony.*
pinso, *as. Uderzam 1. Tłukę 1.*
pinso, *is. pinsere, pinsui, pistum, insitum; Uderzam 1. Tłukę, Biię kogo, Otłukam ięczmień, Siekę 1. Dziubię, Piekę chleb.*
pinsor, *Młynarz, Piekarz.*
pinus, *us. & ni.* pinus sātiva, *Sosna sadzona.* Fichtenbaum. *Faxinus in sylvis pulcherrima pinus in hortis.* V. *epith:* ālta, vīrens, Cȳbēlēia, sȳlvēstris, Bĕrĕcȳnthĭăca, pīnguis. *phr:* Sūdānti cōrtīce, ēlāto vērtīce pīnus, Lītus ămans. Lĭttŏrĭbus gaudens Grāta Dĕūm mātri: āntēnnis āpta sĕrēndis. Sūccīncta cŏmas hīrsūtăq; vērtīce pīnus.
pinus nautica, pinus nigra, *Swierk.*
pinus sylvestris, pinus suæ spontis. *Sosna borowa.*
pio, *as. Oczyściam, Lekuię, Odczárowáć, Szalonego uzdrawiam, Miłuię, Czczę.* Büssen. *Effigiem statuere, nefas qua triste piaret.* V. *syn:* ēxpio, lŭo, pūrgo.
pipatio, pipatus, *us.* *Pisk, Wrzask.*
pīper, *eris. Pieprz.* Pfeffer. *Grana peregrini piperis diffundito quinq;* Ser. *epith:* Mōrdax; ŏdōrum, ācre, nigrum, ŏdōrĭfĕrum, Eōum.
piper apum. *Tátárskie ziele.*
pīpĕratus, *Pieprzny.* piperitis, *Pieprzycá 1. Paw*
pīpĕro, *Opieprzyć.*
pīpillo, pīpĭlo, *as. Swierkoce ptak.*
pipio, *is. Piszczę. De Philomela finis Pentametri versus.* Tristia flēndo pīpit. *corrigit Andr. Schot. Solstitia. recolit. ne i in pipit: corripiatur.*
pipio, *onis. Ptaszę, Gołąbię.*
pīpo, *as. Skwierczę, Wrzeszczę, & in: Jástrząb.*
pipulo, *as. sub Swierkoce ptak.* (*Paw.*
pīpulo differo posco, *Skwierczę 2. Ostawiam.*
pipulum, *Nárzekánie, Skwierczenie.*
Pīrata, *æ. m. gr. Rozboynik.* Ein Meer/ oder See-Rauber. *Omne fretum metuens pelagi pirata reliquit* L. *syn:* Nauticus prædo, latro.
pīrāterium, *gr. Rozboynia.*
pirātica, *gr. Rozboy 1. 2.*
piraticam facio, *Rozbiiam.*
piratĭcus, *Rozboynicży.* Meerrauberisch. *Post piratica damna destinaret.* (Phal.)
pirum, pirus, lege pyrum &c.
pisaculum, Stąpor.
pisatio, Ubiiánie, Utłukánie. (*Rybne iátki.*
pīscāria, *æ.* piscarium, *vel* piscatorium forum;
piscarius, *subst: Rybny przekupień.*
piscātio, *Łowienie ryb.*
piscātor, *Rybak.* ein Fischer. *Edicit piscator uti pomarius auceps.* H. *epith:* Æquŏrĕus, sĕdŭlus, flūctĭvăgus, vĭgil. *phr:* Æquŏrĕus pŏpŭlātor. Qui rĕgit ărgūtis æra rĕcūrva cĭbis, īmplĭcĭtos ēscis jacĭens lēthalĭbus hāmos. Quōs ĭgnāra dŏli văga tūrba nătāntum Rĭctĭbus īnvādit: & nūnc heu! vīles hāmo sĭbi quærĕret ēscas; aut tenui lătĕra farcīret vīmĭne nāssas Pauper & īpse fŭit, līnōq; sŏlēbat & hāmis decĭpĕre & călămo sălĭēntes dūcĕre pīsces, ars īllī sua, cēnsus ĕrat.
piscātŏrius, *Rybitwi, Rybny.*
piscatorum feriæ *Międopust* piscatrix, *Rybaczká*
piscatus, *us. Łowienie ryb połow.*
piscatus hamatilis, *Wędzenie.*
pisces, *Ryby.* Fisch. *Et nova longinquis piscibus esca notat.* P. *epith:* ăquōsi, mărīni, ūndĭvăgi, squammĭgĕri, æquŏrei. *phr:* Gens squāmmĭgĕra, gĕnus, pĕcus æquŏreum. Tūrba, āgmĭna tūta nătāntum. Genus ŏmne nătāntum Saucius ărrēpit, rĕtĭnetur piscis ab hāmo. Quem sua crēdŭlĭtas trīsti sūspēndit ăb hāmo Hi jacŭlis pīsces īlli căpĭuntur ăb hāmo, Hos căva cōntento retia fonte trăhunt: percūrrūnt nătĭtāntes flūmĭna pīsces.

Pisculi

Pisculi minuti, minutuli, pisium fétus, *Drob* (*rybi.*
pisculus, *Rybká.*
piscīna, *Sadzawká, Kurmusowá skrzynia, Kąpiel, Chrzcielnicá.* ein Fisch-Behältnüß/ Fisch-Teich. *Piscina rhombum pascit & lupos vernas* (Scaz.) Căva fĕrax. *v. Stagnum.*
piscina lignea, *Skrzyniá, Kadź.*
piscīnālis, *Sadzawká, & sub Kąpiel.*
piscīnārius, *adject: Sadzawkowy.*
piscīnārius, *subst. Sadzawnik Rybák.*
piscinensis, Sadzawkowy.
piscis inveterati tomus, *Stokfisz.*
piscosus, pisculentus, Rybny 2. voll Fisch. *Arcadia cui piscoso circum flumina lernæ.* Virg.
pisculenta orum ibidem.
pīsinus, *Grochowy.*
pisinnus i filius. Isidor: usus est hac voce Labeo Pò ēta interpres Homeri, quem irridet Persius tan (*quam ineptum*
pisito, sub Szpak.
pīso, *pisas, Otłukam, Uderzam 1.*
pīso, *is. Otłukam ięczmień. Humida, calosa cum pinseret horrea dextra.* Ovid.
pisor, oris. Młynarz, & Otłukacz, sub Piekarz.
pissa, *gr. Smołá 1.*
pissasphaltos, *vel us. m. gr. Smołá kleiowáta.*
pissasphaltum factitium, *Mumiia.*
pissĕlæum, *gr:* pisĭnum oleum, *Smołá.*
pissŏcēros, *f. gr. Pierzga.*
Pistācia, *a. sub Kłokoćiná 2.*
pistācia, *orum gr. Limbowe orzeszki. Quin & amygladeos subeunt pistacia ramos.* Pallad.
pistāna, *Uszycá ziele.*
pīstĭcus, *Joan: 12. Maria accipiens libram unguenti nardi pistici pretiosi veræ puræ non vitiatæ nardi. Nardus autem hic fæmininum est, alioqui verò & neutro genere usurpatur. Polonice: Oleyku nardy prá wey, drogiego fuut wzięwszy; aliqui: Nardi spicati interpretantur, ob similitudinem vocis corruptæ, ut apud S. Palum} pænula Sic Vuiecus. Oleyku spikanardowego drogiego ábo nardu práwego. Et apud Marcum 14. vulgata editio habet Spicati; quod probar Brugensis, & Emanuel Sa.*
pistillum, pīstillus, *Tłuk.*
pistŏlŏchia, *gr. Slaz 2. Kokornak.*
pistor, *Piekarz.* Ein Becker.
Pistorensis, pistoricus, pistoriensis, pistōrius, *pistrinalis, Piekarski.*
pistrīlla, pistrella *a.* & pistrīnā, *a. Piekarnia, Zarná 2. Młyn 2.*
pistrinarius, Młynarz.
pistrinarum opera, *Chleb 1. Ciásto 1.*
pistrinensis, *Piekarski, Młyński, Zarnowy.*
pistrīnum, *Piekarnia, Zarná, Młyn 2. Kierat 2. & non pistrino traditur atq; asino.* Catul.
pistris, *is. f. gr. sub Wieloryb.*
pistrix, *f. à pistor. Piekarká, Młynarká.*
pistrix, *icis f. alterius originis incertæ, fortè Græcæ: Wieloryb, & Sidus piscis.*
pistura, *Otłukánie.* Beckerwerk. pīstus, *Tłuczony*
pīsum, *gr. Groch.* pīsus, *adject: Tłuczony.*
Pīthaules, *a. m. gr. Gaydá surmácz.*
pīthaulĭcus, *gr. Gaydowski.*
pīthēcium, *gr Małpá 1. Niewiástá szpetna.*
pīthēcus, *hic gr. Małpá 1.*
pīthītes, *æ. m.* pītheus, *i. gr. Miotłá ná niebie.*
pitillus. Plaut. lege potius: putillus, *v. & Mały.*
pītisso, *as Kosztuię, Popiiam sobie, & sub Smákuiąc.*
pittācium, *gr. Plastr lekarski. Łátá 1. Księżki kámienne. Księżki pámiętne, Tabliczká, spisek, Reiestr, Kártá 3.*
piteuma, *gr sub Szách.*
pituīta, *Sliná, Flegmá, Pypeć.* Rotz oder das wasser im geblüt. *prima syllaba positione longa Lambino, qui hanc vocem apud Horatium trisyllabam legit per Synerefin u & i. Pituita, Verrepæo autem Cordero, Renato, Clato & alijs prima est anceps imo & tertia & vox ipsa quadrisyllaba, ut & apud Catullum,* Somnia pituitæ qui purgatissima mittunt, Pers. Lenta feret pituita, vides ut pallidus omnis. Hor.
pituita crassior, pituita nasi, *Smárk.*
pituitæ eruptiones, *Ospice. pituitas, sub Sliná.*
pītuītāria, *Gnidosz ziele.*
pituītōsus, *Flegmisty, Sliniásty.*
pitys, *f. gr. Sosnowa żywicá, Szyszká.*
pītyŏlisma pitysma, *sub Szach.*
pitylus, m. gr. Plusk 2.
pītyocampe, *es. gr. Robacy w drzewie.*

Pĭtȳrias, *æ. m. gr. Chleb gruby.*
pĭtyusa, *gr. Sosnka.*
pius, *Pobożny, Nabożny 1.* Andächtig/ Fromb/ Gottsfürchtig. *Et placidi servate pios.* V.*syn:* Relĭgĭōsus, Jūstus, sānctus. *phr:* Relĭgĭōnis pĭĕtātis æquī āmāns. Pĭĕtātis cūstos, cūltor sērvātor, tĕnax, sērvātissimus, ōbsērvāntīssĭmus Cūltor Nūmĭnis. Nūmen cōlens. Cui īngēns Dĕi, Relĭgĭōnis, āmor rĕvĕrēntia. Pĭĕtāte īnsīgnis, pĭa cōrda gĕrēns. Rēcti cūstos, ĭmĭtātor hŏnēsti Tĕnāx sērvātor, sērvāntīssĭmus, ōbsērvāntīssĭmus æqui Nūlla scĕlĕrum lābe nŏtātus, ēxpērs dŏlī. Sĭne crīmine vīvēns. Dĕi māndata, jūssa, sĕquens, cōlens sērvans Vĭrtūtis veræ cūstos, rigĭdusque sătēlles, ōbsērvāns māndāta Tŏnāntis.
Piissimus vox Cicer: à Latio proscripta. Utitur hac voce Curt; Sen: Auson: Apulei: Valla: quoq; mavult: dicere piissimus quisque, quam pius quisq; Non est ergo, ait Rader: & nos cum illo, pro barbara, ducenda vox: piissimus quia nec barbarus Curtius.
pīx, *icis. Smoła.* Pech *Sed picis in morem ad digitos lentescit habendo.* V. *epith:* Nigra, pīnguis, lĭquĭda, Īllȳrĭca, Nārȳcia. *phr:* Pĭce nigrĭor atra. Pīngui ūncta pĭce.
Plācābĭlis, *Łácny do przeiednánia.* Versönlich. *O quoties dixi, placabilis ira Deorum est!* Ovid.
placabilĭter, *Łágodnie.* placabilĭtas, *Łáskáwość.*
plācāmen, *Błagánia służąca rzecz.*
placamentum, *Błagánie, Łágodzenie.*
placatè, *Skromnie 1.*
placatio, *Błagánie, Ukoienie.*
plācātus, *Cichy, Łágodny.* Gestillt/ befriedigt/ versöhnet. *Placatūq; nitet diffuso lumine cœlum* L. *syn:* Plăcĭdus, sēdātus, trānquīllus, quiētus, lēnis, mĭtis, cōmpŏsĭtus, mŏdĕrātus.
plăcenta, *Plácek.* Kuchen, Tarten.
placentārius, *placeminus, Kołaczowy piekarz.*
placentia, Podobánie.
plăceo, *Podobam się, Kocham się* Gefallen/belieben. *omni tibi dote placebam.* O. *syn:* Jūcŭndus grātus, āccēptus sum, ārrīdeo, prŏbor.

plăcĭda mente, *Łáskáwie.*
plăcĭdè, *Łágodnie, Łáskáwie, Spokoynie, Cicho 2. Skromnie 1. 2.*
placiditas, Cichość 1. Łáskáwość 1. 2.
placido vultu, *Łáskáwie.*
plă[c]ĭdus, *Łágodny, Łáskáwy, Spokoyny, Pogodny, Ogrodny.* Still *Sedibus ut saltem placidis in morte quiescam.* Virg. *v supra: Placatus.*
plăcĭtis cadmia, *gr sub Mosiądzowe odmioty.*
placito as. Podobam się.
placitum est, *Podoba mi się.*
plăcĭtum, *Zdánie 1. Ustáwá 1.*
plăcĭtus, *Ulubiony.* Gefällig. *Est virtus placitis abstinuisse bonis.* Ovid.
plāco, *as. Błagam. Przeiednywam.* Versöhnen/ befriedigen. *Hic nostrum placabo Jovem, laribusq; paternis.* J. *syn:* Lenio mītigo, flēcto sēdo mōllio, mūlceo, pērmulceo, tempĕro, cōmpōno dēlīnio cōmpēsco, cōmprĭmo, mŏdĕror. *phr:* Răpĭdas, tumĭdas īrās flēcto, īrām mītīgo vōcĭbus mūlceo plăcĭdis, dictis lēnio, tēmpĕro ănĭmum, ăb ira rĕvŏco. Jubĕo mānsvēscĕre cōrda. Lacrȳmis, prĕcĭbus īram frāngo, sēdo: īramq; mĭnāsq; sūpplĭcĭbus sŭpĕrat vōtis, plūrima mūlcēndis aurĭbus, āpta rĕfert. Tūmĭda ex ira cōrda rĕcidunt, paulātim cădit īra fĕrox, mēntēsq; tĕpescunt Nūmĭnis ōffēnsi fit mānsvĕtĭor īra ōrāndo flēctĕre īram ălicūjus, prĕcĭbus vīncĕre, sūpplĭcĭbus vērbis sŭpĕrāre, plăcĭdum ălĭquem rēddĕre, mōllīre, Cōrda āspĕra mŏvēre, plācāre, sēdāre, ăb īra rĕvŏcare. Prec ĭbus mānsvēscĕre. Pōssūnt tŭa nūmĭna flēcti. *v. Moveo. Iram deponere. Partes & precationes variæ.*
placor, oris in Ecclesiastico, id est, placabilitas benignitas favor. Emman: *- Sa, Słodkość: Vuitςo apud LXX. c. 19. est: lubentia, placitum, propēsa voluntas, &c. lætitia, placiditas, suavitas.*
placussa, è Græco Pław 5.
plăga, *Kraina, Kray, Podwiká, Przeskieradło,*

Kołdrá, & sub Nawłoká, & Pętlice. Weite deß Erdreichs. *Quatuor in medio dirimit plaga solis iniqui.* V. *syn:* Rĕgio, trāctus, ōra.
plāga, *Bicie, Uderzenie 1. Ráná, Dęgá, Náciecie: Raz. nomen 2. Guz 1. & sub Daię raz.* Eine Wund. *Multa reluctanti obstruitur, plagisq; perempto* V. *v. Vulnus.*
plagatus, sum sub Ránię.
plagæ, *ba. Oká 2. Sieć 3. Retia rara, plaga & lato venabula ferro.* Virg.
plăgiălos, *al.* plagiaulos, *gr. sub Surmá.*
plăgiărius, *Ludokradzcá.*
plagier, plagipatida, Smágániec.
plăgium, *Ludokradztwo Armorum Casses plagiiq; exordiar astus.* Gratius.
plagosa, Smágániec, Mordercá, & sub Dęgá, Ránny.
plăgŭla, *Podwiká, Prześcierádło, Kołdrá, Łoszkowa zasłoná, Arkusz pápieru nie łámány, & sub Pápierowe drzewo.*
plăgusia, *è gr. Pław 5.*
plānāria cognitio, *sub Sędzia.*
plancæ, *Tárcicá, Deská 1. Dyl, Wáłek 2.*
planctus, *Bicie,* Nárzekánie. *Krzyk żáłosny.*
plancus, *adiect: Látinum, Płáskonogi.*
plancus, *subst: Græcum, Orzeł 2.*
plānè, *Zgołá, Koniecznie Zápełnie, Zupełnie, Práwie, Wyrozumiánie.* Gäntzlich. *Communi sensu planè caret, inquimus, eheu.* H.
plănēta, *æ. m. gr. Plánetá.* Ein Planetstern. *Quemq; habeat casum quisque planeta dabo.* O. *epith:* ērrāns, văgus, mĭcāns, cōrūscus, rūtĭlus. *phr:* ērrāns āstrum. Văgum sīdus. Pālāntes pŏlo stēllæ īnstābĭles āstris volvēntĭbus ōrbes. Văgi īgnes Nōctis văga lūmĭna, Vagos dūcēntia lūmĭna gyros & quăcūmque văgos ēxercet stēlla rĕcūrsus.
plănētarius, *Práktykarz 1.*
plangere alicui dico, *Rozbrat czynię.*
plango, *Uderzam 1* Nárzekam, *Płáczę 2.* An die Brust schlagen/ klagen. *ingenti vento, nunc littora plangunt.* Vir. *phr:* Pēctŏra pālmis, utrăq; mănu pērcŭtio, fĕrio, tūndo vērbĕro plāngo. Pāssos lănĭāre căpillos. Vērbĕrat ōra mănu, pēctora nūnc fœdas pūgnis nūnc ūnguĭbus ora. Tērque quătērque mănu pēctus pērcūssa dĕcorum, Părĭterque ābscīssa cōmas; Proh, Jūppiter īnquit. Părĭterque sĭnum părĭterq; capīllos rupit. *v. Lugeo.*
plango pectus, *sub Záłámuię ręce.*
plangor, *oris. Uderzenie, Trzepietánie, Krzyk 2 Płácz.* Hertzenleyd/ das heulen weh klagen. *Miscentur penitusq; cava plangoribus ædes* V. *syn:* Plānctus, gĕmĭtus, ŭlŭlatus *epit:* Sævus, pērvĭgil, fœmĭnĕus, fœdus, quĕrŭlus. *phr:* Fœmĭneo cum plānctu mīstus clāmor. *v. Luctus, Fletus.*
planguncula, Łątká. planiloquus, Wyrozumiány.
planipes, Płáskonogi, Bosak, Pospolity 3. Podły.
planissimè, *Koniecznie, Zaiste, Wyrozumiánie.*
planitas sententiarum, Tacit: al. plenitas.
plānĭties, plānĭtia, *æ.* planĭtūdo, *Rownia, & Płáskátość.* Ein eben Feld. *Planitiem ad speculi veniens tum offendit imago.* Lucr. *syn:* Cāmpus, æquor. *epith:* Spātiōsa, āmpla, ăpērta, flōrĭda, ămœna. *phr:* Cāmpus ăpērtus, lātus: ăpērta lōcōrum, Īll’c sēse īngēns plānĭtĭes ăpĕrit, ēvolvit, pāndit, ēxplicat, ēxpāndit. *v. Campus.*
plano situ, *Ná płask. Plano, as. Rownam.*
planta, *Stopá, Podeszwá 1. Látorośl do szczepienia Krzew, Naśienie* Ein Zweig/pflantz. *Figat humo plantas, & amicos irriget imbre.* V. *syn:* ărbor. *epith:* Tĕnĕra, pārva, fœcūnda, virens, lūxŭrĭans *phr:* Pārvo dē sēmĭne sūrgēns, Lūmen īn āĕrium tāndem sua cūlmĭna mīttēns. *v. Planto, Arbor, Flos & Herba.*
plantăgo, *Babká ziele.* plantago longa *Iezyczki*
plantanimal, plantanimans. Ziołozwierz.
plantāris, *Stopny, summa pedum, propere plantaribus alligat alis.* Stat.
plantārium, *Płonnik, Látorośl do sadzenia.*
plantārius, *Szczepny,* plantata arbor, *Szczep.*
plantātio, *Sadzenie 1. Szczepienie.*
plantiger, Látorośly.
planto, *Szczepię, Sádzę płonki.* Pflantzen. *phr:* Hūmo, terræ măndo cōmmitto; Scrōbibus dēmītto, Sūlco, ōbruo. Scrōbĭbus trūncum măndāre sŭbăctis. Fĕraces fīgĕre hūmo plāntas injĕctis ābscōndere glōbis: ārva vitĭbus ŏlĕis

consĕrĕre, vĕstīre Pōnĕre vites. Hic plāntas tĕnĕro ābscīndens de cōrpŏre mātrum. Dēpŏsūit fūlcis, hīc stīrpes ōbruit ārvo. v. *Infero*.
plānŭla, *Hebel.*
plānum, *Płazá, Pláſkátość, Rownina.*
plănus, *ſubſt: gr. cujuſdam ſycophanta, Szálbierz.*
plānus, *adject: Latinum. Pláſkáty, Rowny, Wyrozumny.* Eben. *Qui canit, in plano. vix hoc tamen evenit ipſum*, Ovid.
plānus ſitus, *Plaſkátość.*
plaſea Ogon, & ſub Ogonowy.
plāſma, *atis. n. gr. Formierſka robotá, Głoſu przyprawá,* Wyćwierki, *Stworzenie.*
plaſmatio Tworzenie, Stworzenie.
plāſmator, *Formierz; Stworzyciel.*
plaſmo, as. Formuię, Tworzę, Stwarzam.
plaſtes, *æ. m. gr. idem.*
plaſtĭce, *es. gr. Formierſtwo.*
plaſticus, *gr. Formierz.* plătălea, *Czáplá 2.*
plătănĕtum, *Jáworowy gaiek.*
plătăniſta, *piſcis. Gangeticus 15. cubitorum, roſtro delphini. Plin.*
plătănīnus, *gr. Jáworowy.*
plătănon, *onis. m. gr. Jáworowy gaiek.*
plătănus, *gr. Jáwor 2. Klon* Maßholder *Hæc platanis humus, hæc herbis C. (Arbor latè ſpargens ramos, umbra tamen gratia expetita.)epit:* Sterĭlis, ūmbrans, sȳlvēſtris, frōndens, ūmbrĭfera, ŏpāca. *phr:* ēxplicat, hic frōndes, plătănus gĕniālis opācas.
platanus aquatica, *Kálina.*
plătĕa, *gr. Ulicá 1. Dłoń.* Eine Gaß. *Pura ſint, platea nihil ut meditantibus obſtet.* H. *Nuntiet excubiis plures arſiſſe plateas.* Stat. *epith:* pŏpŭlōſa, lāta; āmpla, capax, *v. Via.*
plătea, *incertæ originis Czáplá 2.*
plăteſſa, *è Græco. Fladerká.*
plătice, *es Firmic. generalia fundamenta, explicat Rhodigin.*
platicè, Ogołem, Powſzechnie.
platicus, Ogolny, Powſzechny.
platus, Kłápouchy.
platȳcĕros, *otis. m. gr. Jeleń zamorſki.*
plătyophthalmum, *gr. Oczná przyprawá.*
platȳphyllon, *n. gr. Czartowe mleko.*
platyphyllos, *f. gr. ſub Dąb, Potoſt.*
plaudo, *Klaſkam rękomá, Klepię, Trzepiecę, Klekocę, Głaſzczę.* Mit den Händen frolocken. *Rara coronato plausêre theatra Meandro.* M. *phr:* Plauſum dō, edo, īngĕmino. Certātim īngenti celebrānt nŏva gaudia plauſu, exultatque, & vīx ănimo ſua gaudia differt, rĕtinet, cŏhibet. Læto teſtari gaudia plauſu, īngens lætitiæ fertur ad aſtra sŏnus. *v. Gaudeo.*
plaudus, Kłápouchy.
plāusĭbĭlis, *Przyiemny, Udátny.*
plauſito, ſub Grzywacz. plauſor *Klęſkacz, Pochwał...*
plauſtrārius, *Kołodziey, Woźnicá.*
plauſtrum, *Koláſa nákryta, Woz chłopſki, Woz niebieſki, Kárá.* Ein Wagen. *Nec plauſtris ceſſant vectare & Vir.* *ſyn:* Cărpēntum, cūrrus āxis, vĕhĭcŭlum, rhēda. *epith:* Volvens, tremens, quĕrŭlum, sŏnorum, ...cum, rōbūſtum. *phr:* Contēnta cērvīce trahūnt ſtrīdĕntia plauſtra, bŏvēs, Dum quĕrŭlo vĕhĭtur plauſtro.
plauſus. *us. Klaſkánie, Trzepietánie, Krzyk, Rádość, Pochwał...* Gruchot Das Frolocken *ingenti celebrant nova gaudia plauſu.* V. *ſyn:* āpplauſus, ācclamatio; clāmor, mūrmur ſtŭdĭum pŏp...li. *epith:* Lætus, sŏlennis, trĭūmphālis, pūblĭcus, pŏpŭlāris. *phr:* Plāusūque canōro Cœlēſtes sŏnūere chori Plauſu sŏnat rĕsŏnat pērsŏnat æther. Plauſu rĕſonant căva tĕcta sŏnōro. *v. Plaudo.*
plautiniſſimus 1: plauti, genuinus, ſub Prawy.
plautus *adject: Pláſkonogi, Kłápouchy. (ſtra.*
Plebany ap Pleban. plĕbĕcŭla, *Poſpolſtwo, Hałá-*
plēbeius, *Gminowy, Poſpolity 3. 4. Nieſzlachcic* Des gemeinen Volcks. *Rex ſum, non ultra quæro plebejus & æquam.* Hor. *Hanc vocem Poetæ triſyllabam faciunt & be. producunt, vel contrahentes e & i. in diphtongum, Plebejum, vel i conſonantem trahentes ad us. Plebejus, ut in ejus, majus, &c. poſſet tamen & tetra ſyllabum Plebejus produci more Græco, ut Elĕgēia apud Ovid. ſic Leguleius, Luculeius Satureta, &c.*
plebes ei. per quintam idem plebs.
plēbĭcŏla, *Poſpolſtwá obrońcá.*
plebiſcītum, plebis ſcitum, *Wielkierz, Poſpolſtwá*

stwá ustawa. Vis erat hinc leges & plebiscita (codita L.

Plebitas, *Pospolstwo, Podłość.*

plebs, *bis. Pospolstwo. Pospolity* Das gemeine Volck/ Pewel. *Fortunam & mores antiqua plebis & idem* Hor. *syn:* Plēbēcŭla plēbēs, ĭs, vŭlgus, pŏpŭlus. *epith:* ĭgnāra, rŭdis, incōnstāns, crēdŭla, tūrbĭda. *phr:* Fæx īnfĭma vūlgi, Tūrba stŏlĭda īncŭltæ plebis. Varĭum āc mutābĭle vūlgus. Flūctu māgis mobĭle vūlgus: Sēdĭtiōnis āmāns, & rēbus āmīca nŏvāndis. Quæ mŏdo hūc, mŏdo flēctĭtur īlluc. Cōmmōtā fervens plēbēcŭla bīle. *v. Vulgus.*

plecta, *æ. gr. Koszałek máterya.*

plectæ *3. Reg 7. Plecienice Ornamenta ex ære, in basibus literis contortâ figurâ.*

plectĭlis, *Plecion* plecto, *à plecto gr.* Wiię, Plotę

plecto, *à plecto gr. Karzę, Scinam* straffen.

plector, *Karzą się.*

plectrum, *gr. Brzękácz 2. Smyczek, Kláwiátúrá.* Ein Gidelbogen. *Pulsavit tremulo modulantia tympana plectro* O. *syn:* Pēctēn *epith.* Sŏnāns, mŏdŭlāns, tĭnnŭlum, fēcundum, cănōrum, gārrŭlum, Mæŏnium. *phr:* Cār men Apŏllĭnei tēntānt a ŏdŭlāmĭne plēctri. Fācundo mēditāri tārmĭna plēctro. Mŏvet, ārgūtæ mollia plēctra lyræ, aŏniocūm tentat cārmina plēctro. *v. Pecten. Cytha*- (ra.

plegma, *atis. n. gr. Plotká.*

plējades, *hæ. gr. Báby.* Siebengestirn. *Plejades incipient humeros relevare paternos,* Ovid.

plemina, *num. in manibus vel pedibus callosi sulci. Velius Longus.*

plena manu, *Choynie, Dostátecznie.*

plēnē plenissimè, *Obficie, Dostátecznie, Zupeł* (nie.

plēnilūnium, *Księżycá pełnia.*

plenitas. *Tacit: Napełnienie.*

plēnĭtudo, *Nápełnienie. Doroślienie.* Vollkommenheit.

plēnum, *Nápełnienie, Zpełná.*

plēnus, *Pełen, Cáły, Zupełny.* Voll/ ganß. *Plenior ut si quos delectet copia justo* H. *syn:* Cōnfertus, ăbūndāns, frequēns, āffluens, cŭmŭlātus, replētus, vel īntĕger, pērfēctus

Pleonasmus est, cùm sententia verbo non necessario abundat. Carisi. Diomed. Donat. leges diffusè illustratum exemplis apud Verrepæum.

pleta, *pro pleraq; priscè sub Wielki 1.*

pleri, pleriq; *Niemáło ich, Wiele ich, Niektory.* Mehrentheils. *Ut pleriq: solent, naso suspendit adunco.* H. *syn:* Mŭlti, nōnnūlli, non pauci, maxĭma pārs.

pleriq; omnes, *Niemal wszyscy.*

plērumq; *Pospolicie, po wielkiey części.* mehrentheils/ gemeiniglich *parto agricolæ plerūq; fruuntur.* V. *syn:* Sæpe, sæpius, frequēnter, (crebro.

plērumq; noctis, *Niemáło.*

plērus, *Wielki, Większy, Po wielkiey części, &* (sub Wiele 2.

plerusq; *Wielki 1.*

plēthōra, *Wilgotności zbytek.*

plēthrum, *gr. Staie 1.*

plevitas, *apud Nonium. potiùs lege plebitas.*

pleurītĭcus, *gr. Bokow bol cierpiący.*

pleurītis, *idis. gr. Bokow bol.*

pleurītĭdes. *tabulæ hæ gr. Regestr u organ.*

plexus, *Plecony.*

plīca, *Kołtun, Fałd, plica incuborum, Goździce.*

plī ā. ĭi s. *Składány* (*żenie 1.*

plĭcātūra, *Fałdowánie, Plecienie, Składánie, Złożenie 1.*

plĭco, *as. Składam z. Przeginam* Falten/ zusammen fügen. *Quandoq; cœlum, ceu liber, plicabitur.* (Jamb.) *syn:* Cōmplĭco, rēplĭco, collĭgo, īntōrqueo, cōnvŏlvo. *phr:* In gyrum, spīram, in nexus, in nōdos dūco, flecto, tōrqueo, īmplĭco, cōllĭgo. Plīcas necto, nodos nēcto. Gyros indūco.

plinthis, *idis. gr.* plinthus, *Podstáwek, sub Cegłá, & sub Regestr u organ.*

plinthium, *gr. Strop, Wárcabnicá,* Czworográniasta *rzecz.*

plisima, *i. plurima Fest.*

plistolochia, *Plin. corr. pistolochia.*

P L O

plŏcămos, *m. gr. Wárkocz ceu plocamum digitis discerniculumq; capilli.* Lucil.

plocamos Isidis, *sub Koral.*

plŏcia, plŏcias, plŏcimos, *gr. Trzciná.*

Plodo, priscè idem plando.

Plōrābundus, *Płácżliwy.* plorator, *Płáczek.*
plōrātus *us Płácz, Skwierczeni e* Das Weynen. *syn:* Flētus, lacrymæ, lūctus.
plōro, *as. Płácżę, Krzyczę, Záłuię, Skowyczę.* Weynen *Ploratur lacrymis amissa pecunia veris.* Juv. *v. Fleo, Lacrymor, Lugeo.*
plostellum Wozek 1 2.
plostrarius, plostrum, idem plaustrum, &c.
plota, *gr. idem* Pluta, *an Płocicá?*
plotus, idem plautus.
ploxēnum, ploxĭmum, *è gr. Połkoszek.*
Plūma, *Pioro, Puch ná gęsi* weiche Feder. *Pensilibus plumis atq; illinc deficiet nos* Juv. *syn:* Pēnna. *epith:* Vērsĭcŏlor, mōllis, trĕpĭda, micāns. *phr:* Vēstis nā īva vō ucrum. Plūmæ vērsĭcŏlōris ăves. Vŏlat pēnnis trĕpĭdāntibus āles, Vēlōces ăgĭtat pēnnas. Văgis fĕrit æthĕra pēnnis: ācta vŏlat plūma nĭvis rītu. Trĕpĭdas dēnso cum mūrmūre pēnnas quāssat ăvis.
pluma haud interest, *Máło ná tym.*
plumacium, Pierzyná. plumæ, *ha, Pierze.*
plūmāria, *Háftarstwo, Szwaczká.*
plumārius, *adject: Pierzány, Háftárski.*
plūmātilis, *Pierzány, Pierzem sádzony, Háftowány.* Von Federn gemacht. *Ars quod texuerat vario plumatilis orsu.* L (*wány.*
plumatum, *subst: Pierze, Háftowánie & Háwto-*
plūmātus, *Pierzem sádzony, Háftowány.*
plumbāgo, *Ołowny proch, Ołownicá śinośc.*
plumbaria officina, *Ołownia.*
plumbārius, *Ołownik.* (*Pocisk 2.*
plumbāta, *Ołowianká Kulá náwiązána, Básałyk.*
plumbātūra, *Ołowiem spaiánie, Lutowánie.*
plumbātus, *Ołowiány.*
plumbea, *Ołowianká, Kulá 2.* Bley-Kugel. *syn:* Lēthĭfĕra, lēthālis, fātālis, fūlmĭnea ēmissa. *phr:* Pila plūmbea. Plūmbĕus glŏbus, glŏbulus. Mīssile, vŏlātile plūmbum.
plumbeum, *Ołowny státek.*
plumbeus, plumbōsus, *Ołowiány, Siny, Modroblády, Tępy, Głupi, Niedowcipny.* Das von Bley gemacht, bleyen.
plumbeus color, *Sinośc.*
plumbeo, *as, Ołowiem spaiam, Lutuię co.*
plumbum, *Ołow, Ołownicá, & sub Sinośc.* Bley. *Et cantata tenet cum fusa licia plumbo* L *epith:* Līquĭdum, liquēns, livēns, grăve, flĕxĭle, trāctābĭle, sŏlĭdum, vūlnĭfĭcum. *phr.* Sŏlĭdo frēgit cáva tēmpŏra plūmbo.
plumbum candidum, *Cyná.*
plūmesco, *Pierzę się.*
plūmeus, *Pierzány, Puchowy, Háftowány. Indumenta novis texentem plumea telis.* Prud.
plumiger, Pierzysty. plumipes, Pioronogi.
plūmo, *as. Pierze puszczam, Háftuię.*
plūmōsus, *Pierzysty.* Gefedert. *Sic plumosa novis plangentis pectora pennis.* Ovid.
plūmula, *Puch gęsi, Pioro 1.*
pluo, pluit, *Deszcz pada, Padam 1.* Es regnet. *Dum pluit in terris, ut possit sole reducto.* Vir. *syn:* Grăvĭdis, rēsŏlūtis cădunt, è nūbĭbus īmbres Jupĭter īmbrĭbus rĭgat ārva. Præcĭpĭānt nīmbi. Tōto rŭit æthĕre nīmbus, cœlo demĭttĭtur. Nūbes se vŏlvit ĭn īmbrem. Nūbĭbus Auster fūndit ăquas. Immēnsūm cœlo vēnit āgmen ăquārum. Plŭvĭas sē sŏlvit ĭn ūndas æther. Dēnsi fūndūntur ăb æthĕre nīmbi, āctus cœlo māgnis ăquĭlŏnĭbus īmber, lārgis ăquis, cădit rŭit, præcĭpitat. Lārgæ præcĭpĭtantur ăquæ. Fœdam glŏmĕrant tēmpestātem īmbrĭbus ātris cōllectæ nūbes, ruit ārdŭus æther. Plūrĭmus Auster inglŏmĕrat nōctem, & tĕnĕbrosa vŏlūmĭna torquet, Dīffūnditq; īmbres. Imbrĭbus īmmŏdĭcis cœlum nam fōrte rŭēbat. Vīx hæc edĭdĕrat cum ĕffūsis īmbrĭbus ātra Tēmpĕstas sĭne mōre fŭrit *v. Imber & Grādo*
pluor, oris. Deszcz. plūra, *Dłużey, Więcey 1.*
plūrālia, *v. Wielki 1.*
pluralitas, Carisio. pro Numero plural. Grammaticorum.
pluraliter. Caris. l. numero multitudinis.
plurativus, sub Wielki plures, *i mortui sub Umarły*
pluria, Więcey 1. plurè, *Drogo.* (*ły.*

Pluries, Często 1. plurifariam, Rozmaicie. Offt
plurifarius. pluriformis, Rozmaity.
plurima, Naywięcey plurimi est, Zacz.
plurimo, Drogo.
plūrimum, Pospolicie, Często Nayczęściey Wiele
plūrimùm esse alicubi, Przeleżeć, Przebywáć.
plūrimus, Wielki 1. Chętny 1. Gar viel. Jamq; ascendebat collem, qui plurimus urbi. Virg.
plūs, Więcey 1. 2 3. Bárdziey, Dłużey, Nád. mehr.
plùs minùs, Koło, Præpositio.
plùs, plùsq; Bárdziey. Więcey 2.
plusculum, Więcey, Trochę przed tym.
plusculus, Większy 3.
plusimus, 1. plurimus priscè Fest.
plūteālis, Ramámi opráwiony.
plūteus, Łożkowá deską, Kráwądź łoską, Rama, Lisztwá. Pulpit pisarski Szafa. Szopá woienna, Miedzyfilarze, Przegrodá, Płot ein Pultbrett Nec pluteum cadit nec demorsos sapit ungues. P.
plūto plūton, gr. Lucifer, Czart, Skarbek 1. der Höllische Gott/ ein Sohn Saturni.
plūtōnia, orum. gr. Otchłáń.
plūvia, Deszcz 1. Regen. Cæruleus pluviam denuntiat igneus Euros. Virg. syn: Imber, nimbus. v Imber, Ros & pluit.
pluviāl s, Deszczowy. Dżdżowy das von Regen ist. Quātq ab occasu veniens pluvialibq undis. V
pluvius, pluviosus, pluviātilis, Deszczowy, Dżdżowy. Regenächtig. & pluvius describitur arcus. H. syn. Pluviālis, imbrĭfer, nūbĭlus.
Pneuma, atis gr. Dech, Duch Duszá, Tchnienie,
pneuma divinum, Duch święty. (Wiatr.
pneumătĭcus, gr Wnętrzny, Dymálny Duchowny
pneumŏnicus, gr. Płucny.
pneustĭcus, gr. Wietrzny.
pnigălĭon, onis. m. gr. Duszenie nocne.
pnigeus, ei. gr. Kominek 2.
pnigītis, idis. gr. Ziemiá lekarską.
Pocillātor, Nalewacz, Podczászy.
pocillum, Kieliszek.
pocillum fictile, Krużyk.
pōcŭlentum, Napoy. poculentus, Pity.
pōcŭlum, Kielich, Kubek, Rostruchan. Trinckgeschirr, Becher/ Kelch. Pocula si quando sæva infecere noverca. Virg. syn. Scȳphus, calix, crātēr, pātĕra cārchēsium. epith: Fūmāns, ărgĕntĕum, lūcĭdum, cāndĭdum, ænĕum, cælātum. phr. Vālĭdo spūmāntia Bāccho pōcŭla. Perfecta ărgĕnto ātque āspera sīgnis Mīscet, præbet, lībat, cīrcūmfĕrt pōcŭla dextra. Pārs ĕpŭlas mānĭbus, pārs aurĕa gĕstāns pōcŭla. Discūmbunt. ălacres, & pōcŭla lībānt.
poculum immane Heracleum, Kurowá skleńcá.
pŏdāger, gri m. Podágryk.
podagra, gr. Podagrá. Das Podagra/ Zipperlein. Scabiemq; ferat, turpesq; podagras. Virg. Litigat & podagra Diodorus, Flacce laborat. Mart. epith: Tūrpis, īmmĭtis, lāpĭdōsa, mŏlēsta, īnsŏmnis, quĕrŭla. phr: Strīngens, cōntūndens ārtĭcŭlos. Pĕdes mānus sævo rĭgōre lĭgāns. Nūllis mĕdĭcābĭlis hĕrbis: pæŏnia mājus ārte mălum. Tōllĕre nōdōsam nĕscit mĕdĭcīna pŏdagram. Sĕcat īndĭgnos sæva pŏdagra pĕdes.
pŏdăgrĭcus, gr. podagrosus, Latinè. Podagryk.
podalgicus, No gchorych człowiek.
pōdārgus, gr. Pies prędkonogi.
pŏdēris, is. eos. gr. Szátá długa, Sutánná Albá & sub Do kolan 2.
pōdex, icis. m. Odbyt. Promittunt atrocem animum, sed podice lavi, Juv.
pŏdismus, gr. Rozmierzánie.
podium, Alkierz, & sub Dziwowisko.
podlachia & podlasia B. Podlesiec ki
poema, tis. gr. Wiersz poetycki Gedicht in Reimen gestellt. Postibus affixum dulce poema sacris. Rut. syn. Cārmen. epith. Pūlchrum, dīvīnum, tŏrnātum, pīĕrium, dūlce. phr: Gēstiet īnnŏcŭo dīvīna pŏēmăta cāntu, Vōlvēbam lĭbros, & sacra pŏēmăta vates. Dum Vĕnĕri lāscīva pŏēmăta nōstræ pāngo, ēcce īnter pōcŭla quærūnt Rōmŭlĭdæ sātŭri quid dīva Pŏēmăta nārrent. v. Carmen.
pœmĕnis, is. vel idos. hæc gr. Pies pásterzy.
pœna, gr. Karánie, Męká, Pokutá 3. 4. Straff. Quam timeo victus ne pœnas exigat Ajax. Juv.

syn: Sūpplĭcium, crŭciatus dŏlor lăbor. *epith*: Mītiganda, dūra mĭsĕrābĭlis, trīſtis, fūnēſta ſæva, dēfōrmis, hōrrĭbĭlis, īmmānis, vehĕmens, īntŏlerābĭlis, īnandīta. *phr*: Pœnārum gĕnus ōmne: Pœna ſcĕlĕrum vīndex Crīmĭnis ūltrix. Gĕnus mĭsĕrābĭle pœnæ. Nīl timet, & pœnis ŏccūrrit atrōcĭbus ūltro. Dīſtŭlĕrātque grăves īn ĭdōnea tēmpŏra pœnas. Tē trīſte mănēbit sūpplĭcium, vōtisq; Dēos vĕnĕrābĕre sēris. Nīmĭum crūdele lūīſti sūpplĭcĭum; Id crūdele gĕnus nĕcis, hōc īmmāne, fĕrōxq; supplĭcĭum. Trīſte prōpinquat sūpplĭcĭum. *v. Paulo, Labor, & Dolor. Supplicium.*

pœna æſtimata, pœna pecūniaria, *Winá 2.*

pœna capitis, *Scięta śmierć.*

pœna ſumma, ultima, *Záboy 1.*

pœna, (*r. Punica adject.*) avis, *Struś.*

pœnalis, *Karániu ſłużący.*

pœnālis opera, *Pokutá 4.*

pœnaliter, Boleśnie, & ſub Zábity.

pœnārius, *Karánia godny.*

pœniceus, Lucret. pro puniceus, priſcè, Lambin.

pœnio, Lucret. priſcè idem punio.

pœnĭtendus, *Opłakány.*

pænitentia, *Zal, Pokutá 1.* Reu, Buß. *ſyn.* Mæſtitia. *epith.* Trīſtis, quĕrūla, frēndēns, īmpātĭens, īrrĕquĭēta, ūtĭlis. *phr*: Crīmĭnis ādmīſſi dŏlŏr. Placatum mĭsĕris quæ facit ēſſe Deūm, in mĕlius vĭrum cōmmutāns. Quā pĕccātor hăbet pōſſe vĭdēre Dĕum. Quæ sōntes lachrÿmis ēfficit īnnŏcŭos, Quæ trahit īnnŏcŭos īmo de pēctore flētus.

pœnitentia vitæ, *Wzgardá świátá.*

pœnitentiam ago, pœniteo, *es. Záłuię zá co.*

pœnitet, *Zal mi, Wſtydzę ſię,* Nie *kontentuię ſię.* Es gereuet. *Nec te pœniteat calamo trivisse libellum.* V. *ſyn.* Tædet, pīget. *phr.* Mōrtem ōrat, tædet cœli cōnvēxa tŭērī. Nī rēfŭgis, tĕnŭēsq; pīget cōgnōſcĕre cūras. Fāta pĕtunt, pīget īncēpti lūcīsq;. Tanta mĕæ sī tē cēpērunt tædĭa laudis. Quō fĕret īra, sĕquār, fācti fōrtāſſe pīgebit, & pīget īnfido cōnsŭlŭiſſe vĭro.

pænĭtūdo, *Zal.* Reu.

Pæniturus, pro Penitentiam acturus. Saluſt. Quintil. inuſitatum.

poēſis, *is. gr. Wierſz poetycki, & ſub Wierſzow piſanie.* Kunſt zu dichten/ zu reymen. *Ut pictura pōēſis erit, quæ ſi propius ſtes. Hor. epith* Dīvīna, săcra, gĕnĕrōſa, īnclÿta, ingeniōſa. *phr* Apōllĭnis, Phœbi, Mūsārum ſtŭdĭum. Pĭĕrĭum decus, Apōllĭnei hŏnōres. Pōēſis; divīna vīs, blănda pŏtēſtas, săcer hŏnos, Sacras pāngēns laudes *v Pōēta.*

Pœſna, i. pœna priſcè, ut Caſmena conſmitto caſna duſmoſus pro Camena &c. Feſt.

pōēta, *æ. gr. Wierſzow piſarz. Poetá.* Ein Reymen-Dichter/ Poet *Sæpe Pōētarum mendacia dulcia finxi.* Maxim. *ſyn* Vātes. *epith.* Sōlērs, dōctus, dĭsērtus, īngĕnĭōſus, cōncīnnus, ēxīmĭus, Pīĕrius, Phœbēus, Apōllĭnēus. *phr*: Phœbi săcērdos. Mūsārum cōmes āfflātus, ăgĭtātus, nūmĭne Phœbi Dīgnus āōnĭo chōro. Sacro pērcĭtus oſtro. Apōllĭnea clārus īn ārte. Fēlīci cārmĭne clārus. Quem dōctus nōn āvĕrsārus Apōllo. Cui sūnt făcĭles in cārmĭna Mūſæ. Cui dōctus, pōcūla Caſtālĭis plena mīnīſtrat ăquis. Quem pārnāſſi dēſerta pēr ārdŭa dūlcis rāptat amor. *Pōētæ illuſtres.* V. O. Catul. Hōmē. Mārt: Prōper: Tīb: II.

pōētica, *æ gr. Wierſzow piſanie.* poēticē, *ſub Poetá.*

pōēticus, *gr. Dziełowy, Poetycki. ſub Poetá.*

pōētificus, *Poetycki, ſub Poetá.*

pōētor, aris. Wierſze *piſzę.*

pōgōnias, *æ. m. gr. Miotłá ná niebie, Brodáty.*

pogonatus, i. barbatus. Zonara, & Cedrēno teſte, dictus erat Conſtantinus Imp. Catholicus Conſtantis filius à barba prolixa.

Pol, Zaiſte. pola, æ. Pilá 2.

pŏlĕmarchus, *gr. Hetman 2.*

pŏlĕmōnia, *gr. Dyptan 1. Srofil ziele,*

pŏlenta, *Krupá, Káſzá 1. Gryz 2. an Prázmo.*

polentārius, *adject. Krupny.*

polentarius, *ſubſt. Krupnik.*

poleſſia, Podlaſze. Poleſie. Cromero.

pŏlĭa, *gr Siwizná, Siwioſtká, Kámień.*

pŏlia, *gr. Stádo. poliendrum. v. ſuprà Cicilendrum.*

pŏlimen, *Glanc.*

pŏlīmenta, *orum. Jądrá 2.*

Pōlingo, *idem pollinceo.*
Pŏlio, *is. Poleruię, Okrzesuię, Gładzę, Strugam, Ocieśuię, Przesiewam, Wyprawiam, Piłę gram & sub Piłá 2* Glatten, polieren. *Squammis, auroque polibat.* Vir. *syn:* Expŏlĭo pērpŏlio, lævo, lævĭgo, cōmplāno, ēxōrno, ēxcōlo, ōrno, ādōrno, rādo, ābrādo æquō, ēxæquo.
Pŏlio, *onis. Płatnerz, Wyprawiácz.*
Pŏliorce, *es. gr. Taran 1.*
Pŏliorcētes, *æ. m. gr. ibidem.*
Pŏlīcè, *Gładko, Ozdobnie, Wytwornie.*
Pŏlĭtia, *gr. Rzeczpospolita.* pōlĭtĭca, *gr. Polityká*
Polĭtĭcus, *gr. Mieyski polityk 1. 2. Zgromádny.*
Pŏlītio, *Polerowánie, Wypráwá 3.*
Politio agri, *Oránie.*
Pŏlītor, *Piękrzyciel, Snycerz, Pytelnik, Oracz, Kmieć, Wyprawiácz.*
Pŏlītūra, *Polerowánie, Gładzenie, Wyprawá 2. Uprawá roli.* das polieren.
Politurae ars, *Snycerstwo.*
Polītus pŏlītū'9, *Gładzony, Wypráwiony, Gładki 1. 2. Ozdobny, Ochędożny, Uczony, Gálant.* geglättet poliert/ blanck. *Sedibus in mediis Indo, quod dente politum.* Cat. *syn:* ēxpŏlītus lævis ōrnātus nitĭdus, plānus, æquus.
Pŏlium, *gr. Siwiosnká ziele.*

POLL

Pollen, *inis, hoc. Omieciny we młynie. Mąká pszeniczna przednia.* Semmelmeel, Staubmeel.
Pollens, *Mocny 1.* pollentia, *Moc.*
Polleo, *Mogę, Przemagam, Mam u kogo mieysce, Pomagá co, Ważę u kogo.* vermögen.
Pollex, *Pálec wielki 1. 2.* der Daume *Nec duris ausim lædere pollicibus* Prop. *epith:* Nĭvĕus, tĕner hăbil s, ālbens. *phr:* Purpŭrĕas tĕnĕro pōllĭce tānge gĕnas, Hæc quĕrŭlas, hăbili prætentat pōllĭce chōrdas. *v. Digitus.*
Pollicaris, *Ná pálec miąższy.*
Pollicem premo, *prov: Sprzyiam.*
Pollicem converto, *prov: Niesprzyiam.*
Polliceor, *Obiecuię, Upewniam.* Verheissen/versprechen. *Pollicitus quæ te genitor sententia vertit.* Vir. *syn:* Pōllĭcĭtor, prōmĭtto, spōndeo. *v. Promitto.*
pollicitatiō, pollĭcĭtum, *Obietnicá 1.*
pollĭcĭtor, *aris. Obiecuię.*
pollĭnārius, *Mączny 1.*
pollinceo, *es.* pollincio, *Námázuię 1 2. Umárłego chędożę, Przesiewam.*
pollinctio, Sipontino est farina in pistrina divisio. Pollicionem scribit Calepin: & Catonem affert, apud quem recentiores legunt Politionem.
pollinctor, *Grubarz, Pustelnik, & sub Umarłego chędożę.*
pollinctorius, sub Grubarz.
pollinctura, *sub Umarłego chędożę.*
pollingo, ibidem. Pollintio, onis, Cato cor. Politio.
pollintor, *oris. Pytelnik, & sub Przesiewam.*
pollio, *is Przesiewam.*
pollis, *inis. hic Phocæ. hæc Prisciano & Carisio: Omieciny we młynie.*
pollūbrum, *Miednicá 1. 2.*
pollūceo, *Biesiaduię Ofiáruię, & sub Pierwiastki.*
pollucibilis, Hoyny. pollucibilis cœna, Bánkiet.
pollucibiliter, polluctè, Hoynie.
polluctum, sub Biesiádá.
pollinctura, Biesiádá, Dziesięciná, & sub Umarłego chędożę.
polluctus, Pospolity 1. & sub Ofiáruię 1.
polluctus virgis, Smygániec pollulus, Máluchny.
polluo, *Plugáwię. Zmázáć.* Verunreigen/ besudeln. *Polluit ore dapes, socii tunc arma capessant.* V. *syn:* Cōntamĭno, īnquĭno cōīnquĭno, vĭŏlo, mācŭlo, tĕmĕro, pĕformo fœdo, turpo. *v. Maculo.*
pollūtio, *Pomázánie. Psotá.*
pōlōnia, *Polská.* pōlōnis, *idis Polká.*
polubrum, ut aliqui scribunt idem pollubrum.
polvinar, Wezgłowie, Piłá 2. polula, Piłá 2.
pōlulus, Máluchny. o longa ex contracto paululus ut Clodo, ex Claudo &c.
pōlus, *gr. Biegun, Obrot, Niebo* der Angel des Himmels. *Intonuere poli, & crebris micat ignibus æther* Vir. *Duo sunt poli unus Borealis Australis alter; duo autem sunt puncta immobilia in cœlo, circa quæ, tanquam circa cardines quosdam totum cælum volvi videtur. syn:* āxis *epith.* Frigĭdus, ālgēns, glā ĭālis, īnhōspĭtus ĭnāccess9, nĭvōsus, vel cœlum, æther ōlўmpus' cœli

cœli cārdo, vērtex, cōnvēxa pŏlōrum. v. *Calum.*
Pŏlyăcanthos, *f. gr. ſub Ciernie.*
pŏlyandrium, *gr. Cmentarz.*
pŏlyanthĕmum, *Jáſkier.*
pŏlȳchreſtus, *gr. Krwáwnik kámień.*
polȳchronius, *gr. Długo wieczny.*
pŏlȳcnēmum, *gr. Wielonog.*
pŏlȳcoccon, *gr. Jemiołá.*
pŏlȳcrătia, *gr. Wielowładztwo.*
pŏlȳgăla, *gr. Wyczká konicza.*
pŏlĭgămia, *gr. Wielożeńſtwo.*
pŏlȳgămus, *gr. Wielożeniec.*
pŏlȳgōnăton, *gr. Kokorzyczká, Sporyż 1.*
polygōnia camera, *Sklep łámány.*
polygōnius, *gr. Węglaſty 1.*
pŏlȳgōnoīdes, *gr. Bárwinek.*
polygonothely, *yos. n. gr. Płonnik.*
pŏlȳgōnum, *gr. Sporyż 2. 3. 4.*
pŏlȳgrammos, *hac gr. Kámień przekobiáły.*
pŏlȳgȳnæcōn, *vel os. onis. al.* polygynæconitis, *idos. gr. Francmer.*
polyhiſtor, *oris gr. Uczony* polymita, *orum. Cwelich.*
polȳmĭtarius, *ſub Wzorzyſty.*
pŏlȳmĭtus, *Wzorzyſty.*
pŏlȳmyxus, *ſub Knot, & Lámpowy noſek.*
polyonyma Nomina Diomed, eadem Synonima.
pŏlȳphēmus, *gr. Sławny.*
polypŏdium, *gr. Páprotká.*
pŏlȳplūſius, *gr. Bogáty.*
pŏlȳpōſus, *produxit o primum Mart. more Græcorum Pöetarum hic ponentium, ut & in Polypus Noſaty koń, & ſub* Nozdrzy *chorobá.*
polȳpragmŏsȳne, *es. gr. Spráwność.*
polyptoton Cariſio Diomed. Aquilæ. Oratio multos caſus ſeu varietates habens ejuſdem vocis in una ſententia, multa genera, numeros &c. eadem Traductio.
pŏlȳpus, *pi.&* pŏlȳpus, *podos, vel podis. gr Wielonog morſki, Pław, Stonog, Nozdrzy chorobá, Łákomy. Horat: produxit o ex Græco.*
pŏlȳrrhizon, *n. gr. Ciemierzycá.*

polyrrhizos, *hac gr. Kokornak.*
pŏlȳsēmus, *gr. Wieloznáczny.*
pŏlyſpaſtos, *gr. ſub Windá 4. Klubá 1. Commune eſt apud Græcos.*
polyſyndeton, i. multas Conjunctiones habens oratio
polyſyntheton multa membra habens, Rutilius, Cato
pŏlȳthrĭcha, *a. vel che gr. Rzęſa ſkalna.(Diomed.*
pŏlȳtrĭchum, *gr. Rząſa ſkalna, Włoſki P. Máryi*
pŏlȳthrix, *chis. adject: gr. Koſmáty.*
polȳthrix, *ſubſt: f. Rząſa ſkalna 2. Włoſopad kámień, per antiphraſin.*
pŏlȳzōnos, *gr. Kámień przekobiáły.*
Pōmārium, *Sad, Owocny ſkład.* Ein Baumgarten. *Eſt aliquid plenis pomaria carpere ramis.* O. *ſyn:* Hōrtus, Pōmētum. *epith.* Fœcūndum, fragrāns, ŏdorum, *phr:* Lŏca cōnsita pōmis. Pŏmĭfer hōrtus.
pōmārius, *adject: Jábłonowy.*
pomārius, *ſubſt: Jabłek przekupień, Owocnik.*
pomerania, Pomorze. pomeranus, Pomorczyk.
pomeridiano, *Odwieczor, Z południa.*
pomeridianum tempus, *Odwieczor.*
pomilus, *idem.* pumilus.
pōmĕrīdĭānus, *Odwieczorny.*
pōmērium, *Podmurze, Międzymurze.* Zwinger. *Longa per extremos pomeria cingere fines.* Luc.
pōmērum, *Sad.*
pomifer, *Owocny.* Das Obſt trägt.
pomilio, Feſt: idem pumilio.
pōmĭlĭus, *Kárłowáty.*
pomona Dea, ſub Sad.
pomoſus, *Owocny.*
pōmpa, *gr. Pokázowánie ſię, Prowádzenie pocześne, Tryumf, Poſtawá, Oſobá 5. Wſpániáłość, Swietność, Orſzak, Mouá nádęta.* prächtiger Einzug/ groſſe pracht. *Tempus adeſt plauſu, aurea pompa venit.* Ov. *epith:* Sōlēnnis, trĭūmphālis, magnifica, īllūſtris, ĭnānis, fūnĕrea *phr:* Sōlēnnes dūcĕre, ăgĕre pŏmpas. Scīpio præsīgni pōmpa properābat ăd ūrbem. Quæ pōmpa chōro tam clāra rĕfūlget. *v. Triumphus.*
pompabelis, Swietny 2. *pompalis, Wſpániáły.*

Pompabiliter, *Swietno, Stroyno, Wspániále.*
pompaliter, *Swietno.* pompātĭ è, *Wspániále.*
pomphŏl x ygis f. gr. *Mosiężne odmioty, Tucyia*
pompĭlus, gr *Przynawek ryba, Prowádziciel* *Qui semper spumas sequeris pompile nitentes.* O
pomulatus, *Tárántowáty.*
pŏmum, *Owoc drzewny, Jábłko.* Ein Apffel. *Caulibus & pomis & aperto viveret horto.* Juv. *syn:* Mālum. *epith:* Rŏtūndum, dūlce, mĭte, dūrum, ăcērbum, fragrāns, odōrātum, Neuſtriācum. *phr:* Pēndens rāmis. Mōtis rāmis cădēns. cēdens. Incūrvos grăvāns. prĕmē.s pōndĕre rāmos. Dēdūcēntia rāmos p ndĕre poma suo, Fœtus ārbŏrei, dēmpti ăb ārbŏre. Autūmni pōndus. Strāta jă ent pāſſim ſus eque ſub arbŏre pōma: Lĭceat pēndēntia ramis cārpĕre poma mănu. *v. Fructus.*
pomum Cybeles, *Szyszká 3.*
pŏmus f. *Jábłoń* Ein Apffelbaum. *Tunc ictus abiere feri, tunc consita pomis* Tib. *syn:* Mālus, *epith:* Fœcūnda, fĕrāx, fērtĭlis, frōndens, ămœna, ſterilis agrēſtis, Neuſtriăca. *phr:* ārbor pōmĭfĕra. *v. Arbor.*
Ponamus casum. Ná przykład.
ponderatio, Ważenie, Wádá 5.
ponderator, Ważnik.
ponderitas, Powagá, Wagá 6. 7.
pon dĕro, *Mierzę 2. Rozważam 1.* Ważę 1. Wiegen. *Quem vicisse velit tacite preponderat exul.* S. *syn:* pendo, ēxpēndo, āppēndo, pērpēndo, lĭbro. *Metaph:* ēxcŭtio, ēxamino æſtimo.
pondĕroſus, *Ciężki,* Ważny. pondo, *Waga,*
pondo libra, *Waga 5.* (*Funt.*
pondus, *Ciężar 1. Wagá 6. 8 Gwicht, Wielkość 1. Powagá, Poszánowánie* Ein Gewicht. *Ponderibusq; suis consuerunt concita ferri.* L. *syn:* ōnus grăvĭtas, sārcĭna, moles, vel mōmēntum, vīs, authōrĭtas. *epith:* Grăve, lĕve, īngens, dūrum, ūrgens, prōnum, ĭnīquum, ŏnĕrōſum. *phr:* Hŭmĕros, mēmbra grăvāns, prĕmens. Mōles īmmēnſa, văſta, vīx ferēnda. *v. Onus.*

ponduſculum, *Wagá 6. 8. Ciężar 11*
pōnè, *adverb: Pozad. Zá kim* hinter. *Ponè subit conjux ferimur per opaca viarum.* Virg. *syn:* Pōſt, à tērgo retro.
pone, *Prepos: Pozad. Zá kim.*
pōne, *Verbum Daymy te.*
pōno, *Kłádę 1 2. Pokładam 1 2 Stawiam, Niesie się, Obracam 3. Zwłoczę 2. Mam to zá, Ucichá, Ustaie co.* Setzen legen. *Sevibat, levitérq; minas ponebat inanes.* L. *syn:* Dēpōno, rĕpōno, cōllŏco, lŏco, ſtătuo, cōnſtituo, vel insūmo, īmpēndo.
pons, *Most 1 2. 3.* Eine Brück. *Pontibus ut crebris possint consistere, & alas* Virg. *epith:* Vălĭdus, sŏlĭdus, sūblīmis, cămĕratus, flūvĭalis, sūbſtrūctus, săxĕus pēnsĭlis. *phr:* Pōntis arcus, fōrnix, cūrvāmina mōles, sĕmĭta. Săxĕus īngēnti quem pōns āmplēctitur ārcum. Rūēntis, vĕnĭentis ăquæ vim sūbĭtam tŏlĕrans. Mănibus, pōns ſtrūctus ăvorum.
pons arrectarius, ſubductilis, ſubductarius. *Wzwod.*
pontalia, B. sub Mostowe.
pontes, *Kámienie przezdrożne.*
pontĭcŭlus, *Mostek 1. Podstawek 2.*
pōntĭfex. *Biskup* Der obriſte Prieſter, Ihro Päpſtl Heyligkeit. *Dicite Pontifices in sancto quid &c. v. syn:* Antiſtes, Săcērdos, Flāmen, Præſes, Præſul. *epith.* Relĭgĭōſus, pĭus, sānctus, vĕnĕrāndus, vĕrendus, māxĭmus lōngævus. *phr.* Sacrōrum āntĭſtes. Vĭttis īnsīgnis. Pūra īn vĕſte rĕfūlgēns, Tēmpŏra frōnde, lāna vīnctus, ēvīnctus, rĕdĭmĭtus. Vĭtta crīnes ălbēnte rĕvīnctus. Cui nĭvea cīngūntur tēmpŏra vittâ. Vīctĭma pōntĭficum tīnget cērvīce sĕcures.
pontĭfĭcālis, *pontificialis, pontificus, Biskupi.* Das Ihro Päpſtl Heyligkeit zugehörig. *Numine polluerant pontificale caput.* Virg.
pontĭfĭcātus, *us. Biskupstwo.*
pontificia, *orum. Pontyfikał.*
pontĭficium, *Biskupstwo.*

Ponti-

Pontica gemma sparsa sylvis, montibus punctis variis Plini.
pontica radix, *Rá pontyk.*
ponticus, *gr. Morski.*
ponto, *onis, hic.* pontonium, *Pram.*
pontus, *gr. Morze.* Das Meer bey Constantinopel *Multa tamen lætus tristia pontus habet.* O. *v. Mare, Pelagus Æquor, Fretum &c.*
pontus Euxinus, *Morze czarne.*
Pŏpa, *Pop pogáński. Succinctiq; calent ad nova lucra popæ.* Prop.
popa venter, *Tłusty.*
pŏpănum, *gr. Placek, Opłátek.*
pŏpellus, *Ludkowie, Pospolstwo.*
pŏpīna, *Kárczmá, Garkuchnia.* Ein Zechhauß, Garküch. *Quæcunq; imundis f rvent allata popinis* H. *syn.* Gānĕa, cŭlīna. *epith.* īmmūnda, ūncta, tĕpĭda, pīnguis, nigra, tētra, (īnfāmis.
popinæ, *Łákoci.*
popinalis, sub Kuchenny 2. & sub Łákotliwość.
popīnārius, *Kuchenny, Kárczemny.*
popīnātio, *Rozgárdyas.*
popinātor, *Kárczmarz. Garkucgniarz.*
pŏpīno, *onis. idem. & Ro pustnik, Łakotliwy.*
popīnor, *aris. Rozgárdyas stroię.*
pŏples, *itis. hic Podkolánek.* Die Kniescheib. *Brachia palpebraq; cadunt, poplitesq; procumbunt.* L. *syn.* Gĕnus. *epith.* Trĕmēns, trĕmŭlus, lābāns, vălĭdus, nĕrvōsus, nōdōsus, cūrvus, īncūrvus, sŭccidŭus. *phr* |Vĕnĕrāri poplĭte cūrvo; flēxo, ; Qua mōllia nōdōsis facit īntērnōdia poples. *v. Genu.*
pŏplicŏla, *Pospolstwá obrońcá.*
poplus, 1. populus Plaut.
poppysma, *n. gr. Kláśk 1. Ciokánie, klaskánie.*
poppysmus, *gr. Ciokánie, Klask, Gwizdánie.*
poppizo, *gr. Gwiżdżę.*
populabilis, Pustoszeniu podległy.
popularia, *ium. Fraszká 1. Pospolstwá mieysce, Łáwy wschodowáte, & sub Dziwowisko 1.*
pŏpŭlāris, Wzoęty *u ludźi, Pospolstwu miły, Pospolstwá obrońcá, Jednegoż stanu, Pospolity, Gminowy, Ziemek podły.* Das dem Volck zugehört. *gaudens popularibus auris.* Virg.
pŏpŭlārĭtas, *Pospolstwá chęć, Pospolstwa przyiá-*
popularĭter, *Pospolstwu ku myśli, Poprostu.* (*nie.*
populatim, *sub Po domách.*
populātio, *Pustoszenie.* Verwüstung.
pŏpŭlātor, *Pustoszyciel.* populatrix, *ibidem.*
populātus, *us Pustoszenie.*
pŏpŭlētum, *Topolowy gay.*
pŏpŭleus, *Topolowy.* von Pappelholtz. *Populeis adsunt evincti tempora ramis.* V. *v. Populus.*
populifer, Topol rodny.
populifugium, Porażká.
pōpulneus, populnus, *Topolowy.*
pŏpŭlo, *as.* & populor, *aris. Pustoszę, Bujam, Pospolstwu kumyśli mowię* Berauben, verwüsten *Non nos aut ferro Libicos populare penates.* Vir. *syn.* Dēpŏpulor, vāsto, răpĭo, prædor.
populositas, Ludność.
pŏpŭlōsus, *Ludny.* Volckreich. *Tota curatur populosum funus in urbe.* Alc. *phr.* Pŏpŭlo īngĕnti cĕlebris, cĕlebrātus pŏpŭlis, frĕquēns
pōpŭlus, *Topola* Poppelbaum *Populus in fluviis, abies in montibus altis.* V. *epith.* Bicŏlor, ālba, glauca, vĭridis, ālta, prōcēra, ārdŭa, vĭrēns, frōndēns, lācrўmōsa, flŭvialis. *phr.* ārbor Hērculea, Alcīdæ gratĭssima. Flŭviis āmīca. Flumĭnĭbus gaudens. Nūtrīta pŏpŭlus ūnda alba cŏmis. Prætēxit virides tibi pŏpulus ūndas pŏpŭlĕis īnstrĕpit aura cŏmis, Susūrrānti crĭspātur pŏpŭlus aura.
pŏpŭlus nigra, *Osiká.*
pŏpŭlus, *Lud, Pospolstwo.* Volck, Gemeind. *Victor ab auroræ populis & littore rubro.* Vir. *syn.* Gēns, nātio, plēbs, vŭlgus. *epith.* Dīves nŭmĕrōsus, fŏrtis bēllĭcus, bēllātor. Mārtĭus Māvŏrtius, pŏtēns, ārmĭpotens, audax, ĭgnāvus, īmbēllis. ĭnērs, īncōnstāns, lĕvis, tŭmĭdus fŭgax, mollis, hebes, stŏlĭdus cĕlebris, clarus, ūrbānus, cōmis hŏnēstus, cūltus, bārbărus, fĕrox, fĕrus, crŭdēlis. *v.*
pŏpŭlus apum, *Roy pszczoł.*
Por, *particula addititia, i. puer sub Pácholę.*
porca, *Swinia, Brozdá 2. Zagon, Skibá 1.*

Porcārius, *adject. Wieprzowy 1.*
porcārius, *subst. Swiniopas, Wieprzow karmiciel*
porcellāna concha, *Pław 4.*
porcellia, Prosięcznik ziele. porcellio, *Stonog.*
porcellus, *Prosię, Wieprzek, Jażdz.*
porceo, es. Niedopuszczam.
porcetra, *Swinia pierwiastka.*
porci puri sinceri, *sub Prosię 1.*
porcīna, *Wieprzowina.*
porcīnārius, *Wieprzowy przekupień.*
porcīnus, *Wieprzowy 1.* porcula, *Swinka.*
porculātio, *Wieprzow karmienie.*
porculātor, *Swiniopas, Wieprzow karmiciel.*
porculena, Swinka.
porcūlētum, *Grządka, & sub Zagonem.*
porcūlus, *Prosię 1. Wieprzek, Jażdz,* Windowy (gożdź.
porcūlus marinus, *Jesiotr.*
porcus, *Wieprz 1 5. 7. Tłusty.* ein Schwein. *syn.* Sūs. *epith* Sōrdĭdus, hōrrĭdus, sētĭger, spūmĭger, vūlnĭfĭcus, hīspĭdus, ōbscœnus, spūrcus, lāmōsus, glāndĭlĕgus ūdus. īgnāvus cœnōsus. *phr* īmpătĭens fāmis, īmmūndo sē flumĭne vōlvēns. Lūto sē vōlūtāns, Gaudēns cœno īmmūndāque pălūde Sēmper ămĭcus sōrdĭbus. Prīma cĕres ăvĭdæ gāvīsa ēst sānguĭne porcæ; īmmūndi mĕmĭnēre sŭēs jăctāre mănĭplos. Glāndilĕgōsq; sŭes jŭgŭlant, pīnguēsque jŭvēncos.
porcus castratus, *Wieprz 2.*
porcus dimidiatus, *Połeć.*
porcus lactens, *Prosię 1.*
porcus fœmina, *Swinia.*
porcus marinus, *Wieprz dziki morski.*
porcus spinosus, *Jeż cudzoziemski 1.*
porcus trojanus, *Prosię nádziewáne.*
pōrōcela, *æ. gr. Kiłá.*
porphyrio *onis. Græcis est masc. Latinis fœmin. respectu avis; Czerwonak.*
porphyriăcus, *Ovid. produxit metri necessitate sed & in porphyro, y producunt Græci v. Rumiány*
porphyris, *Idis. gr. Szarłat 4.*
porphyrītes, *æ. m gr.* porphyrēticum marmor, *Mármur czerwony.*
porphyrītis, *idis. gr. Figá 2.*
porrāceus, *Łuczkowy zielony.*
porrecta, *orum à porricio Ofiárá 2.*
porrecta fronte, *Wesoło.* porrectē, *Rościągło.*
porrectio, *Sciągnienie, Rościągnienie.*
porrectius, *Dáley.* porrectus *à porrigo. Rościągły*
porricia, Ofiárá 2. porricio, *is. Ofiáruię 1.*
porrigitur, *Rościąga się.*
porrigo, *inis. f. Otręby ná głowie.* Erbgrind.
Unius scabie cadit & porrigine porci. Juv.
porrigo, *is. Podaię, Rościągam co, & sub Uśpić.* Darreichen, außstrecken. *Porrigitur rostroq; immanis vultur adunco.* V. *syn.* ēxpōrrigo, tēndo, īntēndo ēxtēndo, prōtēndo, ēxpāndo.
porrigo manus, *Przystaię ná co.*
porrīna, *æ. Łuczkowy ogrodek.*
porrō, *ro. anceps, A, Bardzo, Záś, Dáley 1. Rátá.* Weiter, ferner.
porrum, porrus, *Łuczek ziele.* Lauch. *epith.* Sēctīvum, sēctĭle, ŏlēns ŏlĭdum, sălāx, grăve, căpĭtātum. Tārēntīnum.
Porta, *Bramá 1 3 Drzwi 4. 5.* Eine Thur, Pfort *Portarum vigiles & cæco marte resistunt.* Virg. *syn.* Jānua, vālvæ, fores, ōstium, līmen, ădĭtus. pōstēs, vēstĭbūlum, portĭcus. *epith.* Ærāta, stăbĭlis, strīdēns, clausa, līgnĕa, ăpērta, ōcclūsa, Māgnĭfica, ădămāntina, rōbūsta. *phr.* Præclūdĕre pōrtas Postibus āddĕre sēram. Pāndĕre pōrtas, Pōrtas prǣbēre pătēntes, Pōrtam cōnversō cārdine tōrquet, Cāstra vel æratas hōsti reclūdĕre portas fērro & cōmpāgibus ārctis claudēntur belli pōrtæ. *v. Janua.*
portarius, *Odźwierny.* portātus, *us. Noszenie 1.*
portēndo, *Przeznaczam.* Künfftige deuten. *syn.* Prædīco, præmōnstro, ostendo. *v. Prædico.*
portentificus Cudotworny. (co is.
portentōsus, *Cudowny Dziwnostraszny, Poczwará*
portēntum *Płod dziwny, Cud, Poczwárá, Znák 9 11. 12. Widok, Wymysł 1.* Warnend Zeichen Wunderding. *epith* Hōrrēndum, tērribĭle, stūpēndum. *v. Monstrum.*

Porthmeus, *gr. Przewoźnik.*
porthmos, *vel us. m. gr. Morze ciásne.*
porticula, *Sálká, Krużgánek.*
portĭcŭlus, *Wiostowych rządzcá.*
portĭcus, *f. Krużgánek, Sale.* ein bedeckter Gang. *Heu quàm penè novum porticus ausa nefas.* Mart
portio, *Część, Sztuká 2. Proporcya.*
portionalis. Esdræ 3. c. 9. Portionales principatus. Przełożeństwá z działem, działowe Idem apud Esdram ibidem vocantur Præpositi secundùm suas patrias, i. familias aut tribus, Duces tribules.
portisculus duplici sensu. sub Wiostowych rządzcá.
portito, *as. Naszam, Noszę.*
portĭtor, *Tragarz, Przewoźnik, Celnik, & sub Bádácz* Ein Zöllner. *Portitor has horrendus aquas & flumina servat.* Virg.
portiuncula, *Cząstká.*
porto, *as Niosę 1. Wiozę* Tragen. *Et quos officio portaverit illa juventus.* Ped. *syn.* Gĕro, gĕsto, féro, ĕffero, sūstĭneo, tōllo. *v. Tollo.*
portorium, *Cło 1. Furá 2. Przewoz, Dowod.*
portŭla, *Fortká.*
portŭlāca, *Kurza nogá, u. Macer. produxit. alii corripiunt. Andrachne græcè quæ portulaca, latinè.* Mart.
portum tango, *Przybiiam do brzegu.*
portunus Cic. Virg. Deus ethnicorum portuum præses Portumnus, *Fest.*
portuōsus, *Portowy.*
portus, *us. Port, Ucieczká, Dom.* Ein Seehaaff/ Anfahrt. *syn* Lĭttus, rīpa, ōra, stătio, fundus, *Metaph:* Pĕrfŭgium, lŏcus tūtus. *epith:* Tūtus, plăcĭdus, rĕcūrvus. *phr:* Stătio tūtĭssĭma nautis. Sedes grātĭssĭma nautis, bĕnĕfida cărīnis. Hŏspĭta tellus. Pōrtus in ărcum cūrvātus, sĭnŭatus. Pōrtus ăb āccessu vĕntōrum immōtus Pōrtus ŭbi vēxit nūlla prŏcēlla rătem. Pōrtus ăb Eōō flŭctu cūrvatus ĭn ărcum. Sulcāba rōstris, pōrtūsque īntrābat ŏpērtos. Tūtăque cōntĭngūnt ŏptati lĭttŏra pōrtus. Cōmmēndat plăcĭdum măris īnclemēntia pōrtum. *v appello, & navē solvere. Accipitur quandoq; portus pro fine, ut:* Cōntĭgĭmus pōrtum, quo mĭhi cūrsus ĕrat.
portus corporis, *Grob.*
pōrus, *gr Kámień dziarstwisty, Dziarstwo.*
pŏrus, *gr. Dziurki 1.*
Pos. potens adject. omne Mocny iestem.
posca, *Ocet z wodą poscenium, lege postscenium.*
posco, *Żądam 4. Upominam się, Pytam, Proszę, Pozywam, Potrzebuię 1. Wyzywam, Wołam, Piię do kogo, Podaię w targu, sub Targuię 1.* Fordern bitten. *Ad regia gravem gemmis auroq; poposcit.* V. *syn:* Rĕpōsco, pĕto, pōstŭlo, ĕfflagĭto ādpōsco, ēxpōsco, rŏgo. *phr:* Sī plūs ādpōscĕre vīsus. Pā ēmq; ēxpōscĕre dīcit s Nūlla sălus bĕllo, pācem tē pōscimus ōmnes. Quæ sĭt sēntentia pōsco, ātque tŭam sūpplex pōscĕre cōgat ŏpem. Nec me quærēntem plūra mŏratur. Nōctumq; ēfflāgitat ĕnsem. *v Sciscitor. Oro, Peto.*
pŏsĭtio, *Kłádzienie, Położenie, Sádzenie, Zkłádánie 1. Rzecz, Koniec 2. Spuszczánie 1. Słow końcowe odmiány.*
positio, apud Grammaticos & Poëtas, est duarum consonantium concursus aut una duplex vocalem præcedentem longam faciens. Diomed. Probus. Positus, us Terentiano.
positiva Theologia. vulgò latinè Ratio interpretandi sacros libros, Divinorum librorum interpretatio.
positivꝰ gradꝰ apud Grammaticos qui nullā sonat cōparationē. quare gradum esse negat Cledonius.
pŏsĭtor, *Fundator.* positura, *Położenie.*
positura stellarum, *Konstellácya.*
pŏsĭtus, *ti. Położony, Umarły* Gesetzet. *Reddite corpus humo, positâq; in gurgite vita.* Prop.
positus, *us. Położenie, Kłádzienie się.*
Possessio, *Dzierżáwá 1. 2. Maiętność, Osiádłość.* Besitzung.
possessiuncŭla, *Maiętnostká.*
possessivus, *Dzierżáwę znaczący.*
possessor, *Dzierżawcá.* ein Besitzer.
possessorius, *Dzierżáwie służący.*
possessus, *us. Własność maiętności.*

Possĭ-

Posſĭbĭlis, *Podobny.* möglich. *Poſſibile eſt jus omne Deo, multiſque &c.* Sed.
poſſibilitas, Podobieńſtwo, Moc, Przemeżenie.
Poſſideo, *Mam, Oſiadam, Trzymam, Opánowáć.* Beſitzen *Et vacuum Zephyri poſſidet aura nemus.* Pr *ſyn.* Tĕnĕo, hăbĕo, potior, frŭor.
poſſideo homin s, *Ujmuię ſobie ludzi.*
poſsīdo, is ſub Opánowáć. Inter corpora quod fundas poſſidat inane. Lucr.
poſſum, *Mogę, Zdrowem, Pomaga co.*
Pŏſt, *adverb: Potym, Pozad* hernach.
poſt, *Præpoſ. Po, Pozad, Zá kim* nach/
poſt hominĕs natos, Poſt hominum memoriam. *Ják żywo, Od po zgtku świátá.*
poſt illa, *Potym, & ſub Poſtylá.*
poſt inde, *Potym.*
poſt paulò, poſt aliquantò, *Po chwili, Po kilká dni.*
poſt terga revinctus, *Opák ręce.*
pŏſt unquam, *Od tego czáſu.*
poſtea, *Z áś potym.* Darnach. *à corripit Ovid. Poſtea mirabar cur non ſine litibus eſſent.* O. *ſyn:* Deĭnde, tum, prætĕrĕa, īnde, ĕxĭnde.
pŏſtĕăquam, *Skoro.* nach dem. *à corripit Victorin. Poſteaquam rurſus ſpeculatrix arva patere* Virg. *ſyn:* Pŏſtquam.
poſtcœnium, *Wet 1 poſtela. Podpierſień.*
poſtĕri, *Potomni ludzie.* die Nachkömling.
poſtĕrior, *Poſledni.*
poſteriora, *orum. Poſládek.*
poſteritas, *Potomność, Potomni ludzie.* Die uns nachkommen. *Poſteritas eadem cupiunt faciuntq; minores.* Juv. *ſyn:* Pŏſtĕri vĕntūri, fŭtūri nĕpōtes, mĭnōres. *epith:* Tārda, sera, vĕntūra. *phr:* Sĕquens, fŭtūra, sŭpĕrſtes, ætas, gĕns, prŏpāgo. Gĕns lōnga, dēmĭſſa ab ŏrĭgĭne. Et nāti nātōrum et qui naſcēntur ăb īllis. Mānĕant noſtros ĕā fāta nĕpōtes; ărbor vĕntūris făctūra nĕpōtĭbus umbram. Nōmĕn æternum pŏſtĕrĭtāte fĕres. Nūlla dies mĕmŏri vōs ĕximet ævo. Quem nĕque pŏſtĕrĭtas, nĕque tāngit fāma sŭpĕrſtes. *v. Immortalis, & Gloria.*
Poſtĕrĭùs, *Poſlad. Potym.*
Poſtĕrius duco, *Pozad kłádę.*
Poſtĕrò, & poſtero die, *Názáiutrz.*
poſtero, as. Opóźniam ſię, Schodzi mu, Chybia co.
poſtĕrula, *æ. Drzwi tylne.*
poſtĕrum, *Názáiutrze, Potomność.*
poſtĕrus *Názáiutrzny, Potomny* Nach kommend *Poſtera Phœbea luſtrabat lampada terras.* Virg.
poſt faſellus, *Łodź.*
poſtfero, *Pozad kłádę.*
poſt geniti poſtgeniti, *Potomſtwo.*
poſthabeo, *Pozad kłádę.*
poſthac, poſthoc pŏſthinc, *Záś, Nápotym.* Hernach. *O magnus poſthac inimicis riſus, uternam, &c.* Hor.
poſthŭmo, *as. lege melius.* poſthŏmo, *as.*
poſthŭmus, *adject: Pozoſtały, Poſledni.*
poſthŭmus, *ſubſt: Pogrobek.* nach ſeines Vaters Todt geboren.
poſtīca, *æ. Domu tył, Drzwi tylne.* ein hinder (thür.
poſtīca pars, *Poſládek 2.*
poſtīca ſanna, *Szyderſtwo.*
poſtīcŭla, *Drzwi tylne.* poſtīcŭlum, *Domu tył.*
poſtīcum, *Drzwi tylne, Odbyt, Poſladek 1.*
poſticus, *Tylny. Occipiti cæco poſtica occurrite* (ſanna.P.
poſtidea, poſtidem, po poſtea, Potym.
poſtilena, Podpierſień, Pochwa *końſka.*
poſtilio, onis. ... Żądánie.
poſtillia, Poſtylá. poſtis, *is. m. Podwoy.*
poſtlīmĭnio, *ſub Práwo.*
poſtlīmĭnio recipio, *Od ſkuię.*
poſtlīmĭnium, *Práwo 1 & ſub Odyſkánie.*
poſtlīmĭnium mortis, *Zmartwychwſtánie.*
poſtmitto, Opuſzczam 2.
poſtmodò, poſtmodŭm, *Potym* Nach mals. *Poſt modò quæ votis irrita facta velit.* Tibul.
poſtŏmis, *idis. gr. Kágániec 2.* Naggbek.
poſtpartor, oris. Náſtępcá.
poſtpōno, *Pozad kłádę, Odkłádam.* Hinten an ſetzen/ ſchlechter ſchätzen. *Non reget ignavus poſtponitur ambitus omnis.* S. *ſyn:* Pŏſthăbeo, nĕgligo, ſpĕrno.
poſtpoſitivæ literæ vel vocales, Priſciano: quæ poſt ponuntur in compoſitione ſyllabarum, & Græcis ypotactica arthea, poſtpoſitivi articuli.

Poſt-

postprincipia,*orum. Postępek,& sub Náſtępuiący.*
postputo, Pozad *kłádę.*
postquam, *Skoro, Gdy, Jáko.* Nachdem *Postquam exempta fames epulis, &c.* Virg. *ſyn:* Pōstĕa quam, ŭbi, cum ut stătim.
postremiſſimus, Napośledniejſzy, *Ostátni.*
postremitas, Ostátek czego, Koniec 1.
postrēmō, *Ostátnie, Náostátek.*
postremum, *Ostátnie.*
postrēmus, *Ostátni, Podły, & sub Ostátek.* Der letzte, hinderste. *Hoc primus repetas opus, hoc postremus omittas.* Hor. *ſyn:* ŭltĭmus, ēxtremus nŏvīſſĭmus.
postrīdie, postriduo, *Názaiutrz.* am nechsten/
postſcenium, *Zákrycie 1.* (Tag hernach.
postſideratio, ſub Zimá uſtaie.
postſidero, as. ibidem.
postſignani, ſub Kopiynik.
postvenio, Opoźniam ſię, Pozad idę.
postularia fulgura, Festo, quæ votorum aut ſacrificiorum ſpretam religionem deſignant vel postulant, ethnicorum erant ineptiæ.
pōstŭlātio, *Żądánie, Modlitwá, Uſkarżánie.*
postulatio ignoſcendi, *Przepraſzánie.*
postŭlātītius, *Uproſzony.* postulator, *Proſzący.*
postŭlātum, *Żądánie, Upominánie ſię, Kondycya.*
postulatus, *us. Żądánie, Prozbá.*
postulatio, *onis. Żądánie.*
postŭlo, *Żądam, Proſzę, Modlę ſię, Potrzebuię 1. Obawiam, Odnoſzę kogo, Pozywam, Domagam ſię, Przyczyniam ſię.* Fordern/heiſchenbitten begehren. *Tu comes exterior, ſi postulet ire, recuſes.* Hor. *ſyn:* Pĕto, rŏgo, prĕcor, ōro. *v.*
postumo, 1 as. ſub Pośledni.
postumus, *ibidem, & Pogrobek.*
Potamancia, potamantis f. ſub Szaley wielkiey.
pŏtămŏgēton, *gr. Rdeſt wodny.*
pōtātio, *Picie 1.* Das Trincken.
pōtātor, *Piiánicá.* Trincker. *Voluptarii, atq; potatores maximi.* (Jamb.) Plin.
potātus, *us. Opilstwo 2.*
pote, ſub Może bydź.
pŏtens, *adject. Mocny, Możny, Wielmożny* mächtig/ gewaltig. *Scilicet hoc motum, ſtimulisq; potentibus acti* Gr. *ſyn:* Vălēns, vălĭdus pŏllens. *phr:* pŏtēstāte vălens. Tōtum qui vīribus ōccŭpat ōrbem ăvis atăvīsq; pŏtens. Sī Rōmāna pŏtēns Ităla vīrtūte prŏpāgo.
potens, *participium. Mogąc.*
potens, *ſubſt: vel potentes, Pánowie przedni.*
pŏtentātus, *us. Pánowánie.*
potenter, *Mocno.* mächti. *ſyn.* vălĭdè.
potentia, *Przemożność, Wielmożność, Pánowánie, Moc.* Mächtigkeit. *Ludit in humanis divina potentia rebus.* Ov. *v. Potestas.*
poteratur, ſub Mogę.
pŏtērion, poterium, *gr. Kubek, Kufel, Zieleniec.*
poteſſe, poteſſum; poteſunt, ſub Mogę.
potestas, *Moc, Władza, Możność, Wolność 1. Swobodá, Dozwolenie, Urząd 1. 2. Podobieństwo Pánowanie, Doręcz.* Vermögen/ Macht/Gewalt. *Scire potestates herbarum, artemq; medendi.* V. *ſyn:* pŏtēntiă, vel īmpĕrium, dĭtio, vel făcŭltas, cōpiā lĭcēntia, lĭbērtas, vel vīs vīrtus. *epith:* Măgna, sūmma, fīrma, īndŏmĭta, īnsŭpĕrābĭlis, īmpĕrĭōſa. *phr:* Nōn eă vīs ănĭmo, nec tānta Pŏtēntia vīctis. Vērum ŭbi nūlla dătur dēxtram ăffēctāre pŏtēstas. Tānta ĕrit & vīrtus, & cum vīrtūte pŏtēstas. Tōtōsquè pĕr ărtus Mājor īn exĭgŭo rēgnābat cōrpŏre vīrtus. Nāte, mĕæ vīres, mĕa māgna pŏtēntia sōlus, ăt nūlla pŏtēntia sūmmo ēst ăquanda Dĕo. Nūlla fides rēgni sŏcĭis, ōmnisquè pŏtēstas īmpătiēns cōnsōrtis ĕrit.
potestates pánowie przedni. potestur ſub Może bydź.
pŏthos, *gr. Żądánie, Żądza, Miłość nieuczciwa Członek, Powoy płodowy, Orlik. & ſub Jáźmin.* potin, *ſub Mogę.*
potina, Dea potus infantum, praeſes. Donat, Noni Auguſtin al. Potua, Potica.
potio is, Nábawiam.
pōtio, *onis. Picie, Napoy Trunek, Syrop* ein Tranck
potionor, aris. Nápawam.
pŏtiŏr, *oris. Przednieyſzy, Lepſzy,* Beſſer. *Hæc alterati potior ſententia viſa eſt.* V. *ſyn:* Mĕlĭor, præstāntior, chārĭor.
pŏtĭor, *iris. Otrzymawam Oſiadam Dostaię Záżywam, Pánuię, Poymuię.* Eroberen, erhalten

Serviet & juvenis palma potietur honore. At. *ſyn*:F. ŭor hăbeo, tĕnĕo poſ ĭdeo ōccŭpo.
Potior fatorum, leti, mortis. *Umieram.*
Potis *ſum, adject: hic & hæc potis, hoc pote, Priſcia: Mogę, Mocen ieſtem.*
Potiſſimè, *potiùs lege* potiſſimum, *Naybárdziey*
Pŏtīſſimus, *Przedni.* Der mächtigſte *Præfandum veneror quippe potiſſimus* (Alc.) *ſyn*: ōptĭmus, vel vălidīſsĭmus.
Pŏtĭto, *Nápiiam ſię, Piiam.*
Potitor, *oris. alicujus rei, apud Plaut legit Aldus Pius Lambin. Lengol. Gruter. Farius (alii legunt potior) idem quod compos, à potior Verbo ſume interpretationem. Doſtawácz, Zázywácz, Dzierzawcá, &c.*
Potĭuncŭla, *Trunek 1.*
Pŏtiùs, *Ráczey* vorab/ vielmehr.
Pōto, *as. Nápiiam ſię 1. Biorę w ſię. Nábieram w ſię, Piię 1. Nápiiwam.* Sauffen/ trincken *Si non potares, Sextiliane, merum.* Mart. *ſyn*: Bĭbo, pērpōto, haūrio, *phr*: Vīno, mero, cўăthis, văco, īndūlgeo, ŏpĕram do, pōcŭla văcŭo, ēvăcŭo, haurio, ēxhaurio, sīcco, ēxsīcco. Crātēres māgnos ſtătŭūnt, & vīna cŏrōnant, āmnem ăquam fōntem, flūmĭna libāre, haurīre ārēnte fauce, trăhĕre, sīccare, dūcĕre Nūda mănu fōntem cāptāre. Fōnte rīvo sĭtim extīnguĕre, ēxp ere, sēdāre, cōmpeſcĕre; ōra fontĭbus ādmŏvēre. Sĭtim dē fonte lĕvāre. Vīno sē prōlŭĕre. Nōn părcĕre cadis, Tōtōs evăcŭāre cădos. Tōtō ūrgēre die pōcŭla plēna mĕro Sĭtim mūlta cōmpēſcŭit ūnda. Tōtum prŏpe faucibus ōccupat āmnem. Nōn fontibus ūllis āſſvetus prŏhĭbēre sĭtim: păſſim posĭtaque pŭdōre Fōntibus & flŭvĭis, pŭtĕisq; capācibus hærēnt. *v. Haurio, & Ebrius.*
Pōtor, *oris. Piiánicá.* Ein Tringer/ Sauffer. *ſyn* Bibax pōtator.
Pōtorius, *Piiálny.* pōtui eſt, *Pity.* potui dare medicamentum, *W trunku lekarſtwo.*
Pōtulēntum, *Napoy.*
Potulentus, *Piiálny, Pity.*
Pōtūra, potus, *us. Picie 1.*
Pōtus, *ti. adject: Piiány.* bezecht, truncken. *Pompa, ſenem potum pota trahebat anus.* Ov. *Quo plus ſunt pota plus ſitiuntur aqua* Ovid. *ſyn*: pōtatus, vel ebrius.

Practicè vox trivialis caret auctore bono, vulgo uſurpatur pro re ipſa. Reſpectu operis. In Opere Si opus ſpectes Cùm ad opus venitur, etiam Græcis aliud eſt. v *Spráwnie, Skutecznie.*
prăcticus, *gr. Spráwny, Skuteczny, Bezdzielny.*
practor, *oris. gr. Poborcá.*
pramnium, *Wino ſłodkie.*
Præ, *Nád 1. Dla 2. Przed ſobą 1.*
præ manibus, præ manu, *Do ręki.*
præ me fero, gero, *Przenoſzę ſię.*
præ quām, præ ut, *Niż, Względem.*
præ ſe uno, *Oprócz.* præăcuo, *Oſtrzę 1.*
præăcūtus, *Oſtry 1. 2.* ſehr ſpitzig. *Quos, ubi viderunt præacutæ cuſpidis haſtas.* Ovid.
præaltus, *Wyſoki 1. Głęboki.*
præauditus, Przeſłucháný. Præbenda, æ. prebenda.
præbenda, *orum. Potrzeby, Stácya 1. prebenda.*
præbendarius, vulgò Prebendarz.
præbeo, *Daię 1. Náſtawiam 2. Stawiam 2. 3. 4. & ſub Nieopuſzczam,* darreichen/ geben. *Præbebant caſi balthea lenta boves.* Prop. *ſyn*: Do tribŭo, pōrrĭgo offĕro, lārgĭor, sūppĕdito, mĭnīſtro, ēxhĭbeo.
præbet tranſpectum apertum, *ſub Przeyrzyſty.*
præbet vicem hujus, *Stoi zá to,*
præbia, orum. Noſzenie od czárow
præbĭbo, *Piię do kogo. præbita, orum. Potrzeby*
præbitio, *Dodawánie, Częſtowánie, Stácya.*
præbitor præeo, prævenio priſcè Scalig.
præbĭtor, *oris, Dawcá Goſpodarz.*
præcalvus, *Łyſy ná czele.*
præcantātio, *Czáry.*
præcantatrix, præcantrix, *Czárownicá 1.*
præcanto, *Przepowiadam.* præcānus, *Siwy.*
præcapes, pro præceps ſub Tycz.
præcarus, Terent corr. percarus.
præcăvens, *Oſtrożny.*
præcaveo, *Przeſtrzegam 1.*
præcauto opus eſt, *Oſtrożnie.*
præcautor, *oris. Przeſtrzegácz.*
præcedaneus, Poprzedzaiący.
præcēdo, *Uprzedzam, Przewyżſzam.* Fürgehen

gehen. *Nec tardum opperior, nec præcedentibus insto.* Hor: *syn:* āntĕcēdo, prævērto, āntĕĕo, præcurro, prægrĕdior, præĕo *phr:* Tūrnus, ŭt ānte vŏlāns tārdum præcēſſerat āgmen.
præcĕler, *Prędki* præcelero, *Uprzedzam.*
præcēllens, *Przedni.* præcello, *is. Przodkuię.*
præcelſus, *Wysoki 1.*
præcentio, Przegrawek, Záczynánie.
præcentor, *Záczynaiący, Kántor, Spiewak.*
præcentoria tibiæ. Surmá.
præceps, *adject: omne, cipitis, Skwápliwy, Rychły Nierozmyślny, Przykry. Przepáściſty, Nagły. Porywczy.* Gäh/ unbeſonnen *Præcipites ut saxa jugis abrupta, &c.* Juv *syn.* præcĭpĭtans rŭens, cădēns vel ārdŭus, prærūptus, præaltus. *Metaph.* Tĕmĕrārĭus incōnsūltus, imprūdēns.
præceps, *subst. n. Przepáść 2*
præceps, abeo, cado, eo, feror. *Spadam, ná szyię* (*spadam.*
præcepsit, pro præceperit sub Przykázuię.
præcepta do, lancio, inſtillo, *Uczę.*
præceptio, *Zadatek, Náuká 1. Uprzedzenie.*
præceptivus, *Przykázuiący.*
præcepto as, Rozkázuię.
præceptor, *oris. Náuczyciel, Rozkáziciel* Lehrmeiſter. *Disce libens tetrici nec præceptoris habenas* Auſ. *epith:* Dōctus, sōlērs, sōllĭcĭtȳ. ămīcus, sĕvērus. *v. Magister.*
præceptorius, *Uprzedzaiący; Poprzedzaiący.*
præceptum, *Przykazánie, Roſkazánie, Náuká.* Gebot/ Befehl, Lehr. *Sed tu desine velle, Deûm præcepta secuti* Vir. *syn:* Māndātum, jŭſſum, jūſſus, ūs, īmpĕrĭum, plăcĭtum, mŏnĭtum præſcriptum. *epith:* Dūrum trĭſte, mŏlēſtum, grăve.
præcerpo, *Biorę uprzod.*
præcertatio, Koſztowánie się.
præceſſor, Poprzednik, Przełożony.
præcia, m. vel præcia, hi Poprzednik, Woźny.
præciam tator, lege præclamitator.
præcidaneæ feriæ, Wigilia.
præcidaneus præcidarius, Ofiárny, *Poprzedzaiący*
præcīdo, *is. Ucinąm, Urzynnm, Przecinam, Przerywam, Skracam, Okrzesuię, Odeymuię 1 Zakrzesuię, Odmawiam 2 Ofiaruię 1. Uymuię się.* vor abhauen/ abſchneiden. *Antenor censet belli præcidere causam. syn:* Sĕco, rĕsĕco, ſcĭndo cædo, ĭncīdo, āmputo, ēxsĕco, dīſcĭndo, rĕvēllo. *v. Scindo.*
præcinctio, *Przepaską 1. & sub Dziwowiſko.*
præcinctōrium, *Przepaska 1.* (*ny.*
præcinctura, Przepasanie. præcinctus, Przepasa-
præcingo, *Przepásuię, Opásuię.*
præcingor, *Przypásuię.*
præcĭno, *Przygrawam, Záczynam, Przepowiadam, Przyśpiewuię.* Vorſingen. *Carmine cum magico præcinuiſſet anus.* Tibur.
præceps, cipis vel cipitis. Skwapliwy.
præcipio, *Uprzedzam, Przed czáſem biorę, Biorę uprzod. Ubiegam kogo, Przeczuwam, Przestrzegam, Uczę, Czytam 2. Oznaymić, Wpadam, Przykázuię, Rozkázuię 1. Opánowáć.* Gebieten/ befehlen. *Quidquid præcipies esto brevis, ut citò dicta.* H. *syn:* māndo, jŭbeo, īmpĕro, præſcribo, īnjūngo, ēdīco *v. Jubeo.*
præcĭpĭtans, *Bystry 1. Upadku bliſki.*
præcipitanter, *Skwápliwie.*
præcipitantia, *Skwapiánie się.*
præcipitatio, *idem & Nierozmyślność.*
præcipitem ago, do, dejicio, deturbo, *Ná szyię* (*spychám.*
præcĭpitem ferri, *Ná szyię spadam.*
præcipiti autumno, *Ná schyłku roku.*
præcĭpĭtĭum, *Przepaść 2. Przerwá.*
præcĭpĭto, *activum & absolutum. Ná szyię zepchnąć, Ná szyię spadam, Przyspieszam, Skwapiam się, Przepadam 1. Spadam 1. Uchodzę 2.* Herab ſtürtzen/ übereylen. *Præcipitat, suadentque cadentia sydera somno.* Vir. *Activè syn* Dētūrbo, dējĭcio, dērŭo, ēxcŭtio, ēxtūrbo, prōjĭcio *Paſſive.* Rŭo, cădo, cŏrrŭo, prōlābor, cōncĭdo. *phr:* Præcĭpĭtem mĭttĕre, ăgĕre, ădĭgĕre, prōjĭcere, īmpĕllĕre, ĕx ālto dētrūdĕre, prōpĕllĕre cŏrpus, Vōlvi in præcĕps, præcĕps ăgor, fĕror, in præcĕps rŭĕre, lābi, Sē dăre præcĭpĭtem, præcĭpĭtem liquĭdas prōjĕcit ĭn ūndas, in măre præcĭpĭtem pūppi dētūrbat āb ālta, īnvīſum hōc dētrūde căput ſub tārtără cælo. *v. Mergo, Sperno: Cado, & Ruo.*
præcĭpuè, *Osobliwie, Naybardziey, przednie.* Fürnehmlich. *syn.* Præsērtim, īmprīmis, pŏtīſsĭmum.

Præcipuum, *sub Uprzedzánie.*
Præcipuus, *Przedni, Wyborny, Osobny.* Fürnehm fürtrefflich *Ipsis præcipuos ductoribus addit honores* V. *syn:* Maximus, eximius, præclarus.
Præcisè, *Jak uciął, Krotko Ostro, Wyráźnie.*
Præcisio, *Ucinánie, Skrocenie.*
Præcisor, *sub Zemby przednie. alioqui sonat, Ucinácz.*
Præcisum, *Okrawek. Flák.*
Præcisus, *Odcięty, & Rzezániec.* Abgehauet. *Stabat acuta silex præcisis undiq; saxis.* Virg.
Præcius, *Rány.*
Præclamitator, *præclamitor oris. Poprzednik.*
Præclarè, *Wybornie, Pięknie, Dobrze.*
Præclaritas, *Zacność. præclariter, Wybornie.*
Præclarus, *Wyborny, Znáczny.* Herrlich, berühmt. *syn:* eximius, insignis, præstans, clarus, conspicuus, illustris inclytus.
Præclavum; *lege præclavium.*
Præclavium, *pars vestis quæ ante clavū texitur.* Nonias ex Afranio clavg hic de quo *Szátá z kutasámi*
Præcludo, *Nieprzypuszczam, Zagradzam i.* Zuschliessen/ versperren. *effugium præcludit & omne* L. *syn:* Claudo, intercludo, occludo, obstruo.
Præcluis, *Sławny. præcluo, es. Słynę.*
Præco, *Opowiádácz, Woźny.* Ein Außruffer. *syn* Buccinator, edictor, *vel* laudator.
Præco actionum, *Práktyk podły.*
Præcogitatus, *Przeyrzány.*
Præcogito, *Przemyślam.*
Præcognosco, *Przeczuwam.*
Præcolo, *is. Poleruię.*
Præcompositus, præconceptus, *sub Wprzod.*
Præconium, *Ogłoszenie, Chwalenie i Woźnego urząd, Woźnego zapłátá.* Lob/ Außruff *Carmina vestrarum peragunt præconia rerum.* Ov *syn:* encomium, laus.
Præconius, *Woźnemu Należący.*
Præconsumo, *Trawię z*
Præcontrecto, *sub Przemacywáć.*
Præcoquo, *Przewarżam, Podwarzam.*
Præcoquis, *is. comm. adject: Rány, Rychły.*
Præcoquus, *Rány owoc* Frühzeitig. *Vilia Mater nis fueramus præcoqua ramis.* M.
præcordia, *orum. Wnętrzności gorne, Błoná i. Trzewá.* Das Netz umbs Ingeweyd. *Mollia cinguntur tenui præcordia libro* O. *syn* Viscera, intima cordis, pectoris, *v cor. Viscera.*
præcorrumpo, *Psuię z Przedárowáć.*
præcox, *ocis & oquis. omne Rány, Skwápliwy. Insita præcocibus surripere persica prunis.* Cal. *syn:* Præcoquus immaturus, crudus, præmaturus.
præcrassus, *Miąszy.*
præcultus, *Wypráwiony.*
præcurro, *Uprzedzam, Wyścigam kogo.* Vorlauffen. *Dei perennis præcucurrit filium.* (Jamb.) P. *syn:* Currendo præeo. anteeo, præcedo.
præcursio, *Uprzedzánie, Kosztowánie się.*
præcursor, *Poprzednik.*
præcursorius, *Poprzedzaiący, & sub Antypast.*
præcursus, *us. Uprzedzenie.* Vorlauff.
Præda, *Łup, Łupiestwo Plon, Szárpániná.* Raub Beuth *Convectare juvat prædas, & vivere rapto.* Virg. *syn:* Exuviæ spolia, rapinæ, furtum. *epith:* Dives, opima, nocturna, violenta, hostilis. nefanda, dira. *phr:* Victo ex hoste, rapere prædam, hostibus eripere. Spolia hosti detrahere, ab hoste referre. Spoliis gaudere. Exuvias deleto ex hoste referre. Spoliis onustum reddere. Non habet eventus barbara præda bonos. Fit magnus divite præda. v. *Prædor, Furtum & Triumphus.*
prædaceus, *Łupowy, Rozboyniczy.*
prædamitator, *sub Poprzednik.*
prædamno, *Sędziemu pochop daię.*
prædamno spem, *Nádzieię strácić.*
prædas, facio, agito, *Rozbiiam.*
prædaticus, *Rozboyniczy.*
prædatio, *Łupienie, Plądrowánie.*
prædatitius, *Łupowy.*
prædator, *Łupieżcá, Rozboynik, Plondrownik & sub Gwałciciel.* Rauber.
prædatorius, *Łupieżny, Drapieżny, Rozboyniczy.*
prædatura *3. Esdræ 5. al. Pædatura, i. catalogus filiorum. Emman. Sa. Regestr. Vuieco.*
prædelasso, *Morduię.* prædensus, *Twárdy, Gęsty.*
prædes, *bi. Rękoymia dobr, lege &* præs.
prædestinatio, *Przeyrzenie Boskie.*

Prædestino, *Stánowię 2. Przegląda Bog.*
prædia, & prædia bona, *Rękoymie dobrá.*
prædiator, *Komisarz, Rękoymia.*
prædiatoria lex, *sub Rękoymiá.*
prædiatorium jus, *Rękoimskie práwo sub Rękoymia.*
prædiatorius, Folwárkowy, prædiatus, Maięt ny.
prædicabilis, *Chwálny, Sławny.* löblich.
prædicamentum. Sipont. Rhodigin. Prædicamenta vulgò Dialectici vocant; quæ Aristotel Quintilian. Decem elementa rerum, recenset ex Aristotele. Rhodigin. primas voces, prima genera rerum significantes, ad quas infinita alia revocantur. Prædicamenta dicta ait Sipont quod de omnibus prædicentur, affirmentur. vel negentur. Hoc, est hoc, vel non est.
prædicatio, *Sławienie, Chwalenie 1. Ogłoszenie.*
prædicativi generis conclusiones Apulei i. syllogismus categoricus.
prædicativus syllogismus. Isidor. i. categoricus, in quo aliquid de alio dicitur affirmando vel negando.
prædicator, *Opowiádácz, Káznodzieiá.*
prædicatum, Sipont. Categoremata, Cic. interpretatur quæ de aliquo vel aliquibus dicuntur i. prædicantur Apposita Sipont. Attributa alij, Universalia alij. Prædicatum est pars posterior Enuntiationis quæ subjecto attribuitur. ut Homo est animal. Homo sentit.
prædico, *as, Obwoływam, Opowiadam 1. Sławię, Ogłaszam.* Offentlich verkünden/ rühmen. *Tollitur, antistes prædicat unde| Deum.* Prud. *syn:* Cělěbro, měmŏro, cŏmměmŏro, laudo, jăcto, jăcto. *v. Laudo, Concionor.*
prædīco, *is. Przepowiadam, & sub Ná deszcz.* versagen, vor an künden. *De cœlo tactas memini prædicere quercus.* Virg *syn:* Prænūntio vātĭcĭnor, præcino, āntĕmŏneo, præmŏneo, *phr:* Fŭtūra aperĭo, pāndo, ĕxpĕdio. căno, mŏneo nūntĭo, dēnūntio, Cāsūsque fŭtūri Sīgna dăt. Pāndĕre fātĭdĭcis vĕnĭēntia sæcŭla dictis. Prōdĭgium cănit, & trīstes dēnūntiat īrās. Vēntūrăque bēlla ēxpĕdiet. Tālia dīvino fūdērunt cārmĭne fāta. Sīc māgna săcerdos est mĭhi dīvīno vātĭcĭnāta sŏno: obscœnive cănes, impōrtūnæq; vŏlucres sīgna dăbant. Veatūram mĕlĭus præsāgit nāvita noctem. Tunc ĕtĭam fātis ăpĕrit Căssāndra fŭtūris ōra Dĕi jūssu. Vātes, cum mūlta hōrrēnda mŏnerent Hōs mĭhi prædīxit frūctus. Sæpe mălum hoc nōbis, sī mens nōn læva fŭīsset. Dē cœlo tāctas mĕmĭni prædīcĕre quĕrcus, Sæpĕ sĭnīstra căve, prædixit ăb īlĭce cōrnix. Quōd sī vĕra cănūnt sacris ōrācŭla tēmplis. *v. Auguror.*
prædictio *Przepowiedzenie, Práktyká, Proroctwo.*
prædictio augurum, *Wieszczbá 3.*
prædictio hariolorum, *Wieszczbá 2.*
prædictum, *Przepowiedzenie, Proroctwo, Znák.*
prædictus, *Przepowiedziány, Przerzeczony.*
prædisco, *Przeymuię, Poduczyć się.*
præditus, *Obdarzony, Obfituiący, Maiący.*
prædives, *Bogáty.* garreich. *Jamvero in tectis prædivitis urbe Latini.* V. *syn:* Dīves, ŏpūlĕntus
prædivinatio, *Przeczuwánie.*
prædivino. *Przeczuwam, Przepowiadam.*
prædivinus, *Wyborny.*
prædiolum, *Folwáreczek.* Eigenes Gütlein.
prædium, *Folwárk, Dziedziná.* ligend Gut. *Servius Oppidus Canusi duo prædia dives.* Hor. *syn:* Vīlla, fūndus pŏssēssio ager. *epith:* Cūltum, ŏmnĭferum, ferāx, fērtĭle, fæcūndum, ĕxcūltum, prĕtĭōsum, ĕxĭmĭum dīves. *v. Agger.*
prædo, *onis. Rozboynik.* Ein Rauber. *Hic colluctamur, prædonibus & sacra nobis.* P. *syn:* Prædātor, fūr, latro grāssātor. *epith:* Īnsĭdĭōsus, scĕlĕrātus, īnfēstus, fūnēstus, grāssāns. *phr:* Īnsĭdĭāns, vĭātōribus. Fŭrĭis prædōnis ăcērbi Sūbjēctus, ăvĭdus prædo per sīngŭla sævit. Prædōnem Sŭpĕri nūnquam pătĭēntur ĭnūltum. *v. Fur.*
prædo, as. in SS. Libr. idem prædor. aris.
prædŏceo, *Obwieszczam.* prædŏmo, *Używam.*
prædonulus, Rozboynik.
prædor, *aris. Rozbiiam, Łupię 2. Plondruię.* Rauben/ stehlen. *Prædariq; lupos jussit, pontumq; moveri.* Virg. *syn:* Dēprædor, spŏlio, pŏpūlor, dēpŏpŭlor, dīrĭpio, răpio, ērĭpio, cōmpĭlo, ĕxpilo *phr:* Prædas ăgo, răpĭo, aufĕro, vērto: ăvērto, cōnvĕho, cōnvĕcto. Hōstīles ĕxĕrcere răpīnas Vī prædas quæro. Trīsti spŏliāre răpīnas īnfēstā-

infēſtāre vĭās. Prædam făcĕre, præda pŏtīri Răpīna tōllĕre, ērĭpere, ſpŏlĭāre. Viŏlēnta răpīna vitam ăgĭtāre, Viātōres bŏnis ſpolĭāre, ăgros lāte vāſtāre, pŏpŭlāri, āſſvēſcēre prædæ, răpīnæ. At vōs ēxĭgŭo pĕcŏri, fūrēſque lŭpīque, Părcĭte, dē măgno ēſt præda pĕtēnda grĕge. Nōn nōs aut ferro Lĭbўcos pŏpŭlāre pĕnātes Vēnĭmus, aut răptas ăd līttŏra vērtĕre prædas, ărmāti prædam ēxercent. Cōnvĕctāre juvat prædās: & vīvĕre răpto: arva aliena jŭgo prĕmĕre, ātque āvērtere prædas, & ſpŏlĭis vītam, & vĭŏlēnta ăgĭtare răpīna. v. *Præda Furor aris. Vaſto, Rapio.*

prædūco, *ſub Obwodzę, Prowádzę, Przeciągam*

præductoria lora, Szla. prædulcis, *Słodki.*

prædūrātus, *Zátwárdziáły.*

prædūror, *Twardzieię, Zſycha ſię.*

prædūrus, *Twárdy.* præemineo, *Przewyżſzam.*

præeo, *Uprzedzam, Wprzod idę, Mowię z kim, Powiadam.* fürgehen. *Et venit ſtella non præeunte die.* Pedon. *v. ſuprà Præcedo.*

præfăcĭlis, *Łácny.*

præfamino, ſub Przemawiam.

præfāri, *Przedmowę czynię, Mowię z kim, Przemawiam, Odpuſzczenia proſzę, Przepowiadam.* vorreden.

præfātio, *Przedmowá.* eine Vorrede.

præfatus, *Przerzeczony, Præfatis dives ſolio Rex inſit ab alto V.*

præfectianus. ſub Ceklarz.

præfectio, *Przekładánie, vel potiùs Przełożenie.*

præfectorius, Stároſci.

præfectus, *Przełożony 2. Stároſtá 1. Przeor.*

præfectus cubiculi, *Podkomorzy.*

præfĕctus finium, *Podkomorzy 2.*

præfectus moribus, *Obyczaiow poprawiácz.*

præfectꝰ prætorio auguſtali, *Márſzałek krolewſki.*

præfectꝰ provinciæ, ſatrapæ, *Woiewodá,*

præfæcundus, *Zyzny, Płodny.*

præfericulum, ſub Miednicá 1. E noſtro more Præfericulum dici poſſet, quod in pompis præferri ſolet, ut eſt: vexillum, labarum, crux.

præfĕro, *Przenoſzę przed ſobą, Pokázuię po ſobie.* vortragen/ höher achten. *Præferimus manibus vittas, & verba precantum.V. ſyn:* Præpōno, āntĕfero. *phr:* Pŏtĭus dūco plūris făcio, æſtĭmo.

præfero facem, lumen, tædas, *Swiecę.*

præfĕrox, *Zuchwáły, Popędliwy.*

præferātus, *Okowány, Okowániec, Z żelázem.*

præfeſtinatiùs, præfeſtinatè, *Skwápliwie.*

præfeſtino, *Skwapiam ſię, Przyſpieſzam.*

præfica, *Płaczká.*

præficarum voces, *Pogrzebna pioſnká.*

præficio, *Zwierzchność daię.* Einen vorſetzen/ über etwas ſetzen. *Cuſtos præficitur lateri.* Cl. *Sed me cum lucis Hecate præfecit avernis.* Vir. *ſyn:* Præpōno. *phr:* Cūram mando, dēmāndo, īmpĕrĭum do, trĭbŭo. Cum sūmmo īmpĕrio mītto. Rĕgĕndum trādo, cōmmītto, īmpĕrĭo, ditiōni sūbjicio ūrbem, (prōvīncĭam, &c.

præfido, *Ufam.*

præfigo, *Wtykam,* Naznaczam, *Przybiiam.* fürhefften *Pacem orare manu, præfigere puppibus arma.* Virg.

præfigūro, *Przepiſuię 2.*

præfinio, *Naznaczam, Okryślam 1. Stánowię 1.*

præfinītio, *Okreś enie rzeczy.*

præfinitò, Określnie, Z regeſtru.

præfinītus, *Określony, Umowiony.*

præfiſcĭne, præfiſcīni, *Nie chwaląc ſię, W dobry czas.*

præfiſcīno, *W dobry czas.* (*bry czas.*

præfixus, *Przekłoty.* præfixus ferro, *Okowány.*

præflōrātus, *Zgwałcony.*

præflōreo, *ſub Kwitnę.*

præflōro, *Kwiát obrywam, Koſztuię w przod.*

præfluo, *Cieką mimo.*

præfōcātio, *Dawienie* præfōco, *Dawię.*

præfōdio, *Przekopáć, Zákopáć.*

præformīdo, *Boię ſię.*

præformo, *Przepiſuię 2. propriè primus formo.*

præfractè, *Upornie.*

præfrāctus, *Surowy 2. Uporny, Złamany.*

præfrīgidus, *Zimny 1.*

præfringo, *Nálámuię, Przełámuię, Łámię co.*

præfulcio, *Podpieram.*

præfulcio negotiis *Zwierzchność daię.*

præfulgeo, *Lſknę ſię.*

præfulgūro, *ſub Błyſka ſię.*

præfurnium, *Czeluść 2. præfuro, Szaleię 2.*

Prægělĭdus, *Zimny* 1.
prægermino, *Pąkowie puszcza drzewo.*
prægestio, *Żądam bárdzo.*
prægīgnor, *sub Rodzę się.*
prægnans, *prægnas, atis.* *Brzemienna, Cielna.* Schwanger. *Cisseis prægnans, ignes enixa jugales* V. *syn;*Grăvĭda, fœtu grăvis. *prb:*Grăvem fĕrens mātūro pōndĕre vēntrem. *v.* (Gravĭda.
prægnātio, *Brzemienność.*
Prægradat, Pacuvi, pro prægreditur. Noni:
prægrandis, *Wielki* 1.
prægrāvis, *Cięszki.* gar schwär. *Decidit hyberno prægravis unda gelu.* Mart.
prægrăvo, *Obciążam, Przeważam.*
prægrĕdior, *Uprzedzam* 1. *Przewyższam.*
prægressio, prægressus, *us.* *Uprzedzánie.*
prægustativa comestio, Sniadánie 1.
prægustativus, Kosztowániu służący.
prægustātor, *Podczaszy, Kraycży, Kuchmistrz.*
prægusto, *Kosztuię wprzod, Kredencuię komu, Przekęsuię czego.*
præhibeo, pro præbeo. Daię 1. *Przyodziewam.*
præjaceo, *Leżę przed.*
præjăcio, *Przecistawam, Otaczam.*
præiens, *euntis.* *Záczynaiący.*
præjūdĭcātio, *Osądzenie przed dekretem.*
præjudicātus, *Uprzedzony, Osądzona rzecz.*
præjudicium, *Osądzenie przed dekretem, Sędziemu dánie pochopu, Niesłuszna, Uymá.*
præjūdico, *idem & Sądzę przed sądem.*
præjūrātio, *sub Przysięgam* 1.
præjurator, *Przysięgácz.*
præjūro, *Przysięgam* 1.
præjuvo, *sub Rátuię, Wspomagam* 2.
Prælābor, *eris.* *Przemiiam* 2.
prælambo, *Obliżuię, Kredencuię.*
prælargus, *Szczodrobliwy, Szeroki.*
prælăvo, *is.* *Płoczę.* prælautus, *Hoyny.*
prælectio, *Czytánie.* prælector, *Czytelnik.*
prælĕgo, *as.* *Odkázuię.*
prælĕgo, *is.* *Czytam* 2. *Przeieżdżam.*
præliālis, præliāris, *Woienny, Potyczkowy.*
præliātor, *Potykácz, Walecznik.*

prælibātio, *Kosztowánie.*
prælībo, *Kosztuię wprzod, Kredencuię komu, Zairzeć.*
prælicenter, *Smiele Názbyt.*
præliganeum vinum, Wino podwiązáne.
præligatus, sub Oczárowány.
prælīgo, *Obwiężuię, Záwiężuię* 1. *Przewiężuię, Przywiężuię.*
prælīno, *is.* *Oblepiam.* prælior, *Potykam się.*
prælium, *Potyczká.* Ein Streit/ Feldschlacht. *Quemq; sua rapiunt scelerata in prælia causæ.* *syn:* Certāmen, pūgna, cōnflīctus. *epith:* Hōrrēndum, fĕrum, scĕlĕrātum, īnfāndum, vĭŏlentum. *phr:* Clāngĭte vōcāli prælĭa rauca tūba, Īngrŭit Ænēās Itălis & prælĭa mĭscet. Prīma lĕves ĭnĕunt sī buāndo prælia Pārthi. *v. Pugna.*
præloco, Wprzod osadzam.
prælongo, *as.* *Przedłużam, Rościągam.*
prælongus, *Długi* 2. *Długosz* 1.
præloquium, *Sentencya* 2.
prælŏquor, *Przedmowę czynię, Wymawiam, Przepowiadam.*
prælūceo, *Swiecę, Rozświeca się.*
prælūcĭdus, *Jásny, Lśkniący się.*
præluditur, *Poczyna się.*
præludium, *Przegrawek, Utarczká* Vorspiel. *Hæc sunt præludia ad Astra.* M.
præludo, *Przegrawam* 3. *Kosztuię się, Hárcuię.* verspielen. *Ictibus & sparsá ad pugnam præludit arena.* Virg.
prælum & prēlum, *Práſa pápiernicza, &c.* Ein Kelbterbaum. *epith:* Spūmāns, Fălērnum, Cāmpānum, Pēlīgnum. *phr:* ēbria spūmābānt cālcātis præla răcēmis. Nōn hæc Pēlīgnis ăgĭtur vīndemia prælis ēlīsa Fălērnis, & prælis nōn īnvĭdet ūva Fălērnis.
prælumbo, as. Wybiiam, Obronić.
præluo, Sipont: & Calepin. pro abluo ante, vel præterfluo.
prælūsio, *Poczynánie się.*
prælustris, *Swietny* 2.
Præmăcĕro, *Námaczam.*

Præmando, *as. Rozkázuię 1.*
præmaturus, *Rychły, Ránny.* unzeitig. *Non præmaturi cineres, nec funus acerbum. J.*
præmedicatus, *Lekárstwy opátrzony.*
præmeditatio, *Przemyślanie.*
præmeditor, *Przemyślam.*
præmetero, præmegero *divide* præ me fero &c. *ut supra.*
præmensus, à prametior, apud Tibullum aliqui legunt, corrigit Scalig. Permenso tempore lucis, (i. transcurso à Permetior.
præmessum, *Prażmo.*
præmetium præmetivum, Pierwiestki, Prażmo.
præmetuo, *Boię się.*
præmiator, Płatcá, Pomocnik, Łupieżcá.
præmiatrix, sub Płatcá.
præmicans, *Swietny.* præmigro, *Uchodzę 1.*
præminens, Wydátny. præmineo, Przewyższam.
præminister, *Poprzednik, Sługá 1.*
præministro, *Posługuię.* præminor, *Grożę.*
præmior aris, Płácę 1. Zysku szukam.
præmiosus, Bogáty, Pieniężny, & sub Zysk 1.
præmissa, *orum. sub Pierwiastki.*
præmissio, *Przesłánie wprzod.*
præmitto, *Przesyłam*
præmium, *Zapłátá 1. Podarek 3. Zysk. Łup, Wysługá.* Gabe/ Vergeltung. *meritaq; exspectant præmia palmæ.* Virg. *syn:* Merces, pretium, munus, donum, fructus *epith:* Magnificum, amplum, largum, pretiosum, memorabile, justum, solenne, vile, parvum. *phr:* pretii merces, exacti laboris, impensæ virtutis honos, fructus solatia. Præmia justa laborum. Meritæ præmia palmæ. Largaque magnanimus statuet tibi præmia Princeps. Præmia quanta, bonos maneant. Quæ digna viro pro talibus ausis præmia posse rear solvi? Mihi si merces erepta laborum est, Hic saltem longi non cum duce præmia belli reddantur. Invitat pretiis animos, & præmia ponit.
præmoderor, Miarkuię. præmodum, *Názbyt.*
præmolestia, *Przykrość.*
præmolior, *Przemyślam.*
præmollio, *Miękczę, Przeczuwam.*
præmollis, *Miękki.*
præmoneo, *Przestrzegam 1.*
præmonitor, *Przestrzegácz.*
præmonitus, *us. Przestrogá.*
præmonstrator, *Náuczyciel.*
præmonstro, *Przeznaczam, & sub Przepowiadam.*
præmonstrum, *Znák.*
præmordeo, *Ukęsuię. Præmorsi Plau. priscè.*
præmorior, *Umieram wprzod.*
præmortui pudoris, *Niewstydliwy.*
præmortuus, *Martwy, Ná poły umarły.*
præmunio, *Opátruię, Obwárowáć, Zábiegam 3.*
præmunitio, *Przestrogá, Ochroná.*
Prænarro, *Powiadam 1.*
prænato, *Płynę 2.* prænavigatio, *Zeglowánie.*
prænavigo, *Przepłynąć.*
prænimis, *Názbyt.* prænitens, *Jásny 1.*
prænomen, *Przezwisko* prænomino *Názywam*
prænosco, *Przeczuwam.*
prænotio, *Przeczuwánie, Przeięcie 2.*
prænubilus, *Chmurny.*
prænuntia, *orum. Senec. aliter Prognostica, legitur.*
prænuntiativus, *Opowiádácz.*
prænuntio, *Przepowiadam, Opowiadam 2.*
prænuntius, *Opowiádácz.*
Præoccido, *Záchodzę 9.* (*żenie.*
præoccupatio, *Ubieżenie, Uprzedzenie, Zábieżenie.*
præoccupo, *Uprzedzam, Uymuię sobie ludzi, Obeymuie mię.*
præopto, *Wolę, Przenoszę 3. Obieram.*
præordino, sub Przegląda Bog.
Præpando, *Zastániam 1.*
præparatio, *Gotowánie, Przygotowánie.*
præparatò, *Z przygotowániem.*
præparatius, *Przygotuiący.*
præparatus, *us. Gotowánie.*
præparcus, *Skąpy.*
præparo, *Gotuię.* Bereiten. *Sulcos & vineta crepat mera, præparat ulmos Hor. syn:* Paro, apparo, comparo, instruo, orno, adorno, ordino,

dĭno, cŏmpōno. *phr:* ănĭmos āptēnt ārmis pūgnǽque părēnt; illi sē pūgnæ ăccīngunt, āccīngunt ŏmnes ŏpĕri. Prŏpūgnācŭla bēllo tūta părant. Rēbus jam tī te parātis. Cūrsumq; părāri īmpĕrat.
præpĕdīmentum, *Przeszkodá.*
præpĕdio, *Obciążam, Przeszkadzam.*
præpĕdior, *Wilklę się.* præpendeo, *Wiszę.*
præperatus, us. præparatus, us. Przygotowánie.
prapero, pro praparo. priscum sub Przygotowánie.
præpes, *etis. subst:* *Ptak 1. Ptak wieszczy, Orzeł.*
præpēs, *adject:* *Skrzydlásty, Prędki, Poprzedzaiący* Geschwind. *Et volucrum linguas, & præpetis omnia pennæ.* V. *syn.* Cĕler, vēlōx, citus, pērnix, cōncĭtus. *v. Celer.*
præpĕto, *Uprzedzam, Żądam 2.*
præpīlāta, *orum. Bez grotu.*
præpīlatus, *à Præpilo, as.* *Tępy Bez grotu, an Okowány, vel Kończyty.*
præpīlo, *as. Przecisk‍iwam Sed propriè, ut vulgo explicatur exacuo vel hebeto. vide Præpilatus.*
præpinguis, *Tłusty.*
præpollentia, Przemagánie.
præpollens, *Zamożny,* Przemożny.
præpolleo, Przemagam.
præpōndĕro, Przeważam, *Ważę, Rozważam.*
præpōno, *Kłádę wprzod, Przenoszę, Zwierzchność daię.* Fürsetzen. *Undique decentam fronti præponere olivam.* Hor. *syn:* Præfĕro, āntĕfero, *vel* præficio.
præporto, N*iosę przed sobą.*
præpŏsĭtio, *Przekłádánie.*
præpositio, *Grammatica Cic. Quintil. apud Carisium, Diomedem, Priscianum, est pars orationis indeclinabilis &c. &c.*
præpositivus, ut apud Carisium & Priscianum. Præpositivæ vocales, quæ in diphtongis præponuntur: apud Græcos Articuli præpositivi.
præpositura, Przełożeństwo, *an* Proboſtwo.
præpŏsĭtus, *adject:* *Przedni 1.* Wyborny. *Horam præposita qua foret apta via.* Ovid.
præpositus. *subst:* Przełożony *1.* Przeor, *an Proboszcz.* Fürgesetzt.
præpositus classis *Amirał 1.*
præpositus cubiculi, *Komornik 2.*
præpositus familiæ, *Ochmistrz.*
præpositus militum, *Rotmistrz.*
præpossum, Przemagam.
præpostĕro, *Opák 2. Opácznie, Niaporządnie.*
præpostĕrus, *Opáczny, Nieporządny.* Hinter sich verkehrt. *syn:* prevērsus, præmātūrus, præcōx, īntēmpēstīvus. *phr:* ōmnia nātūræ præpōstĕra lēgĭbus ībūnt, Pārsque sŭūm mūndi nūlla tĕnĕbĭt ĭter.
præpŏtēns, *Przemożny, Wielmożny, Zamożny.*
præprŏpĕra festinatio, *Skwápienie się.*
præpropĕranter, præprŏpĕre, *Skwápliwie. Innumero numero certareq; præproperanter* Luc.
præprŏpĕrus, *Skwápliwy, Niedoyzrzáły.*
præpūtium, Obrzezek *2.*
præquam, *Oprocz.*
præquestus Ovid 4. Metam. Multaq; præquestus *i. ante questus, al Conquestus.*
Prærābĭdus, *Ziádły, sub Gniewliwy.*
præradio, *Swiecę, Zaiásnieć.*
prærādo, *Przeskrobáć.*
prærancĭdus, *Zgniły,* Nieprzyiemny.
prærăpĭdus, *Prędki.* præreptus, *Przed czásem.*
prærigeo. Márznę. Odzięblć.
præripia orum. à ripa. Pobrzeże.
prærĭpio, *is. à rapio. Ubiegam kogo, Przeymuię.* vorbin weegreissen. *Littora præripere & venientes pellere terra* Virg.
prærōdo, *Nákęsuię, Ugryznąć, & sub Obliżuię co.*
prærogativa, *Przodek 2. Otuchá, Przywiley.*
prærŏgātīvus, *Przodkuiący.*
prærogo, *sub Wydaię, &* Przed czasem.
prærumpo, *Przerywam 1.*
prærupta rupes, *Przerwá.*
prærupte, *Przykro 1* Z przerwániem.
præruptum, *Przepáść 2. Przerwá 1.*
præruptus, *Oderwány, Przepáścisty, Zawiesisty.*

PRÆS

Præs, *dis. m. Rękoymia. vide &* prædes.
præs sum. Jestem przytomny.

Præſagio & præſagior, *Deponens* *Przeczuwam* & *ſub Ná deſzcz.* Zuvor mercken, weiſſagen *Venturam melius præſagit navita noctem.* P. præsēntio, præsēntīſco, prævīdĕo, augūror, vatĭcĭnor, prædīco.

Præsāgītio, *Przeczuwánie.*

Præsāgium, *idem & Znák.* Wahrſagung. *doctæ ſpirant præſagia rupes.* Cl.

Præsāgus, *Przeczuwaiący, Wieſzczący, Byſtry.* Weiſſager. *heu mens præſaga futuri.* Cl. *ſyn:* præſcīus, prænūntĭus, vātes, augur. *v. Au-*

Præsānātus, *Zleczony.*

Præſanaſco Calepin. Rob. Step. corrige. præſaneſco, *ſub Goi ſię.*

Præsāno, *Goi ſię, Goię.*

Præſcātens, à Præſcateo Obſity.

Præſcientia, *Przeyrzenie Boſkie.*

Præſcindo, Urzynam, Ucinam.

Præſcio, præſciſco, *Przeczuwam, Wiem przed-*

Præſcitio, *Przeyrzenie Boſkie.* (*tym.*

Præſcītum, *Przeczuwánie, Znák.*

Præſcius, *Przeczuwaiący.* Zuvor wiſſend *Præſcia venturi da non indebita, poſco* Virg.

Præſcrībo, *Przepiſuię 3. Opiſuię 1 Napis kłádę, Obreślam 1. Dawnością używánia práwá doſtawę, Stánowię 1.* vorſchreiben. *Quid faciam præſcribe quieſcas.* Hor. *ſyn:* dēfinio, præfinio, dēsīgno, vel ſtatūo māndo, jŭbĕo, impĕro, præcĭpio

Præſcriptio, *Opiſanie, Określenie, Dawności używánia práwá, Pokrywki 2. Wybiiánie ſię z práwá, Przeyrzenie Boſkie.* Vorſchreibung.

Præſcriptum, *Formułá, Określenie.*

Præſcriptus, *Opiſany.*

Præſegmen, *Ucinek 1. Obrzezek, Oſtrzyżek, Látorośl do ſadzenia.*

Præſeminatio, t. Vitruv. i. præparatio. (*ſieię.*

Præsēmĭno, *Prześciełam. alioqui propiè, Wprzod*

Præſens, *Obecny, Ninieyſzy, Teráźnieyſzy, Gotowy 1. Pewny, Skuteczny. Et pro Adverbio. Obecnie.* Gegenwärtig. *Tu pro germano, ſi præſentius audes.* Virg. *ſyn.* Spĕctāns, ſpĕctātor, tĕſtis, ārbiter, *vel* īnſtāns, īmmĭnēns, vel prōmptus, ălăcer, vel īntrĕpĭdus, īmmŏtus

præſens animus, *vel* præſentia animi. *Śmiáłość*

præſens pecunia, *gotowe.* Gegenwart.

præſenſa, orum Proroctwo.

præſenſio, *Przeczuwánie, Przeyrzenie Boſkie.*

præſentāneus, *Obecny, Pewny, Skuteczny, Smiertelny.*

præſentārium argenteum, *Gotowe.* (*telny.*

præſentārius, *Gotowy.* præſentia, *Obecność.*

præſēntia animi, *Śmiáłość.* Gegenwart

præſentio præſentiſco, *Przeczuwam, Czuię.*

præſentio futura, *Wieſzczę.*

præſento, *ás. Stawiam.* Fürſtellen.

præsēpe, *is. hoc, Chlew, Żłob, Stáynia, Stánie 2. Nierządny dom, Stoł. Przegrodá.* Eine Kripp *Stabant ter centum nitidi in præſepibus altis.* V. *ſyn.* præsēpium, ſtăbŭlum. *v. Stabulum.*

præsēpĕlio. *Grzebię 2.*

præsēpes, *is. f. Żłob, Stoł.*

præſepia, n. tr. Stoł 6.

præsēpio, *Zágradzam, Ogradzam 1.*

præsēpium, *Żłob.* eine Kripp.

præfero Colu. cor. præfero.

præſertim, *Ile 3. Zwłaſzczá* fürnemlich.

præſervio, Náſługuię. præſervo, *Záchowuię.*

præſes, *idis. Przełożony 2. Rządcá, Stároſtá 1. Pátron.* Ein Landvogt/ ein Schirmer. *Et ſumpſit vultus præſidis ipſa ſui.* Mart.

præſes, præſens eſt. Obecny.

præsīdalis, *Stároſtá.*

præſidiarum regens, *Przełożony 2.*

præſidīatus, *us. Stároſtwo 1.*

præsīdeo, *Zwierzchność mam, Rządzę 1. Obſiadam, Opánowáć.* verſtehen. *Præſidet & viridi gaudens Feronia luco.* V. *ſyn:* præſum īmpĕro, (dominor.

præſideratio, ſub Zimá powſtaie.

præsīdĕro, *ibidem.* præsīdiālis, *Obronie ſłużący.*

præſidiālis, *idem & Stárośći.*

præſidiarium medicamentum, *Przerwá.*

præſidiarius miles, *Żołnierz ná ſtrozy.*

præſidiarius palmes, *Látorośl zoſtáwioną.*

præsīdium, *Obroná 2. Oſádá 2. Twierdzá* Beſetzung/ Hülff, Schutz. *Tutetiſq; tuo fidentem præſidio qui.* H. *ſyn:* Cūſtōdia, mīlĭtum legio,

legio, cŏhŏrs, ſtătio, vel prōpŭgnācŭlum, mūnīmēntum, tūtēla, sūbſidĭum, auxĭlium epith: Tūtum, sălūtāte, mūnītum, vălĭdum, vāllātum, tŭrrītum. v. *Auxilium.*
præſignĭfico, *Przeznaczam.* (*ſny.*
præſignis, *adject commune Znáczny,& ſub Krá-*
præſigno, *Przekreſzam, Zegnam ſię.*
præſilio, *Skaczę 1 & ſub Rzuca ſię płácz.*
præſipio, apud Feſtum, incertum, proprio an translato ſenſu, ſonat Præſapio: Przeczuwam; vel valdè ſapio. Przemądry ieſtem, & Tręczę
præſpargo lege præſpergo.
præſpĕculor, *Przeczuwam.* vorſehen.
præſpergo, *Potrząſam.*
præſtăbĭlis præſtans, *Zacny, Wyborny.*
præſtabilis ſuper malitia Deus, Joël apud LXX. i. pænitens mali ſeu pænæ: quod cogitâsat inferre: vel revocans ſe à pæna, caſtigatione Emman Sa.
præſtantia, *Zacność, Wybor.* Fürtrefflichkeit.
præſtantior, *Lepſzy.*
præſtat, *Lepiey*
præſtat ingenio, *Dowcipny.*
præſtatio, Pobor.
præſtauro, Diomed: i. præſtruo. Robert. Conſtantin.
præſtĕga, *æ. Przedſionek: Præſter, Sipont. corr. Pre-*
præſterno, *Gotuię 1. 2.*
præſtĕs, *itis. Przełożony 2.*
præſtigia, Mamienie, Szalbierſtwo.
præſtigiæ, *arum, idem & Łápáczká w mowie, Omamienie* Zauberey/ Augenblendung. *Operta quæ fuêre, ſunt, patent præſtigia.* (Jam.) *ſyn*: īncāntatio, vĕnēficĭum, măgia. *epith*: Fāllāces dŏlōſæ, nĕfandæ, măgĭcæ, ārcānæ, ĭnānes, ſcĕlĕrātæ, crūdēles, īnfāndæ, vĕneſi æ, hŏrrēndæ, tĕrrĭbĭles, Thēſſălĭcæ, Tārtărĕæ, Stўgiæ. v. *Magia.*
præſtĭgĭātor, *Szalbierz, Czárownik.* Zauberer. *ſyn*: Măgnus, vel cĭrcŭlātor, hĭſtrio.
præſtigiatrix, *Czárownicá.* Zauberin.
præſtĭgĭōſus, *Szálbierſki.*
præſtinguo idem Præſtringo.
præſtĭno, *Kupuię.* kauffen.
præſtĭtor, *Dawca, Płatcá.* præſtĭtuo, *Naznaczá.*
præſtĭtūtus, *Umowiony.*
præſtò, *Obecnie, Przytomnie. & ſub Oſobá.* Gegenwārtig. *Pauper erit præſtò tibi, præſtò pauper abibit.* T.
præſtò eſt vel ſum, *Łácno ieſt, Przytomny ieſtem.*
præſto, *as. Czynię 1. Daię 1. Dokázuię, Przodkuię Przewyżſzam, Stawiam ſię, Wáruię 1. Biorę Zwierzchność daię, Záchowuię 2. Ochraniam, Nágradzam, Odpráwiam 1. Hámuię, Dochowáć Zábiegam, Obiecuię 1. 2. Spełniam, Spráwuię Záſtępuię kogo, Stoi zá to, Ręczę.* geben/leiſten. *Præſtiterit totidem lectas de more bidentes* Virg. *ſyn*: Excello, pŏllĕo, văleo, vel præcĕllo, sŭpĕro, vīnco, præĕo, āntĕĕo, prævĕrto, ſum præſtāntĭor, vel ēxĕquor, ĕfficio perăgo, vel prōmitto, pollĭceor.
præſtolatio, Oczekiwánie.
præſtōlor, *Czekam.* warten. O multi producunt plures corripiunt. *Terrenasq; acies me præſtolare ſed hoſti.* Alcin. *Quem præſtolare Parmeno hic ante oſtium.* Teren.
præſtringo, *is. Przerażam, Blaſk mi, Miga ſię coś, Zácmiam, Mamię, Zámydlam oczy, Ścigam 1. Tępię, Drájnąć.*
præſtruo, *Zagradzam 1. Náprawiam kogo.* Für et-
præſudo, ſub Poćę ſię. (was bauen.
præſul, *Przełożony, Márſzáłek taneczny, Prałat* ein Vorſteher. *ſyn*: Antĭſtes, Pōntĭfex. v. *Antiſtes.*
præſulſus, *Słony.*
præſultātor, *Marſzáłek taneczny.*
præſulto, *Skaczę 1.*
præſultŏr, *oris. Hárcownik, Márſzáłek taneczny.*
præſum, *Zwierzchność mam, Jeſtem tym.*
præſumo, *Biorę wprzod. Uprzedzam, Przemyſłam, Dorozumiewam ſię, Tuſzę, Mam to zá pewną, Nádziewam ſię, Przekęſuię. ſyn*: præſĭdĕo, īmpĕro.
præſumpta opinio, *Otuchá.*
præſumptio, *Uprzedzánie, Spodziewánie, Nádzieiá, Otuchá, Pierwiaſtki. Itē figura Prolepſis.*
præſumptor, *Śmiáły 2.*
præſumptum, *Otuchá pewna to.*
præſumptus, *Uprzedzony, Domniemány.*

Præſŭo, *Obſzywam.*
Prætĕgo, *Okrywam.*
Prætendo, *Záſtániam 1. Szczycę ſię kim, Udáię ſię zá. Nioſę przed ſobą, Zdobię 2. Trzymam 1 Pokrywam, Pokázuię 2. Ogrǎdzam, Wymawiam ſię 2 Záſtawiam ſieć.*
Prætĕner, *Szczupły, Miękki.*
Prætenta, æ. Czárá.
Prætentāmentum, *Probá 2.*
Prætentatus, *us. Mácánie, Probá 2.*
Prætento, *Mácam 2. Doświadczam, Koſztuię, Zmácáć, Przegrawam 3.*
Prætentūra, *Kobylenie, Oſtrożenie, Czárá.*
Prætĕnuis, *Wąſki, Cieniuchny, Szczupły.*
Prætĕpo, *Zágrzewam ſię.*
Præter, *Oprocz, Mimo, Nád, Nád to, & ſub Ráczey*
Præter æquum & bonum, *Surowie.*
Præter, ex cauſa, præter ſi, *Oprocz.*
Præter expectationem, opinionem, ſpem. *Nieſpodzianie.*
Præter morem, conſvetudinem, ſolitum, *Niezwyczaynie.* (*Niekmyśli*
Præter ſententiam, votum, *Niepoſzło mu,*
Præter ſi, *Chybá.*
Prætĕrăgo, præter ago, *Miiam, Przeieżdżam.*
Prætĕrbito, as. vel is. potius, idem priſcum.
Prætercurro, *Przeieżdzam, Miiam 1.*
Præterdūco, *Prowádzę 1. Mimo,*
Prætĕr ĕa, præterea, *Nád to.* uber das. *Multaq; præterea votum prædicta priorum.* Virg. *ſyn.* sŭper, ĕtĭam ădhuc, ăd hæc, tum deīn, deīnde, quīn ĕtiam.
Prætĕreo, *Miiam co, Opuſzczam 1 Przemiiam 2. Przewyżβam, Przeieżdżam, Uchodzi 2* vorŭber gehen/ unterlaſſen. *Et nunc Priſtis abit, nunc vitem præterit ingens.* Virg. *ſyn:* Prætĕrgrĕdĭor, vel mĭtto, ōmĭtto, lĭnquo, prætĕrmĭtto, miſſum făcĭo, tăcĕo, rĕtĭceo, sĭlĕo, cŏntĭcĕo.
Prætĕrĕquĭto, *Przeieżdżam.*
Præterfĕro, *ibidem.*
Præterfluo, *Ciekę mimo, Przemiiam 2.*
Prætergeo, es. prætergo, *is. Przecieram, Pocieram.*
Prætergrĕdior, *Przeieżdzam, Uprzedzam.*
Prætĕriens, *Przemiiaiąc.*
Præterita, *orum. Przeſzłe rzeczy.*
Prætĕrĭto, *as. à præter & ito Przeieżdżam.*
Prætĕrĭtus, *Upoſledziony, Odrzucony, Przeſzły.* vergangen. *O mihi præteritos referat ſi Jupiter annos.* V. *ſyn:* ēlāpſus, trānsāctus, ēxāctus, vel ōmĭſſus, prætērmiſſus, rēlictus.
Præterlābor, *Przeieżdżam 4* fürrinnen, fürflieſſen. *hanc pelago præterlabare neceſſe eſt.* V.
Præterluo, *Apulei idem.* præterfluo, *ut Coluius legit* prætermeo, *idem.*
Prætermiſſio, *Opuſzczenie.*
Prætermitto, *Opuſzczam.* fahren laſſen/ überſehen.
Prætermonſtro, Pokázuię 1. (*hen.*
Præternāvigatio, *Przepływánie, Zeglowánie.*
Præternāvĭgo, *Przeieżdżam.*
Præterpropter, *i. præter, quàm propter, Koło. Præpoſitio 3. Dla czego inſzego, Zyię dzień po* (*dzień.*
Præterquam, *Oprocz.*
Prætĕro, *ſub Głodzę 2. Wygłodáć, al. Przecieram*
Præterrado, *ſub Oſkrobuię.*
Præterſus, *ſub Ochędożny.*
Pretervectio, *Przemiiánie.*
Prætervĕho, prætervehor, *Przeieżdżam. Miiam.* fürüber fahren. *Miſſus adeſt, vivo prævehor oſtia ſaxo.* Virg.
Prætervertọ, Cicero corr. Præverto.
Prætervŏlo, *as. Przelatam, Przemiiam.*
Prætexo, *Zákrywam, Záſtániam 1 Pokrywam, Wymawiam ſię 3. Kłádę wprzod, Zámyślam 2, Brámuię 1.*
Prætexta, vel prætexta toga, *Szátá Senatorſka, Szátá zwierzchnia, Szátá dziecinna, & ſub Brámowány.*
Prætextata ætas, prætextati anni *Dzieciństwo*
Prætēxtātus, *Szarłatno chodzący, Uczciwy, Sproſny, Plugáwy, & ſub Mowá plugawa.*
Prætēxtum, *Nákrycie, Pokrywká.*
Prætextus, *us. Pokrywká 2.*
Prætextus, *ti. Brámowány,*
Prætimeo, Boię ſię. (*Rządzcá.*
Prætor, *Woyt w miáſtách, Sędzia 2. Hetman.*

Prætor vici, *Szołtys.* (*lewſki.*
prætor comitatus auguſtalis, *Márſzáłek Kro-*
prætoria navis, *Amirał.*
prætoriani milites, *Janczárowie, Háłábárdnicy.*
prætōriānus, *Hetmáńſki żołnierz, Przechodni, Háłábardnik.*
prætoriola navium Ezech. 27. *interpretatur Emman. Sa. ex Chaldeo codice. Coopertoria inſtar theatri, Budy, Komory z deſk apud LXX. legimus domos vel habitationes inſtar lucorum, Chłodniki z chroſtu żywego ábo świeżego.*
prætoritius, Hetmáńſki, Woytowſki.
prætōrium, *Ratuſz, Dwor 2. Namiot 2. Rádá poſpolita, Koſz Tátárſki, Sądowa izbá, Pałac.* Das Rath=hauß. *Et circa regem atq; ipſa ad prætoria denſa.* Virg.
prætōrius, *Hetmáńſki, Woytowſki.*
prætorquēo, *Zákręcam.*
prætrĕpĭdans, prætrĕpĭdus, *Bojáźliwy.*
prætrunco, *Ucinam.* prætŭmĭdus, *Pyſzny.*
prætūra, *Woytoſtwo.*
Prævalentia, Przemożność.
prævăleo, *Przemagam, Mocnieię.* Mehr vermögen. *Quiſquis equo jaculoq; poteſt, qui prævalet arcu.* Stat.
prævalet, *Lepiey.* prævalidè, *Mocno.*
prævălĭdus, *Mocny.* Gar feſt/ ſtarck. *Non ſe prævalidum primis oſtentat ariſtis.* Virg.
prævallo, *as. Obwodzę murem, Wáłem.*
prævārĭcātio, *Przeſtąpienie, Wydánie ſpráwy, Zmowá, Oſzukánie.*
prævārĭcātor, *Zdraycá, Prokurator, Przeſtępnik.*
prævārĭcor, *propriè. Wykraczam.*
prævārĭcor, *tr. Wydaię ſpráwę, Przeſtępuię uſtá-* (*wę.*
prævārus, *ſub Krzywonogi.*
prævĕhor, *Miiam co, Uprzedzam.*
prævello, *is. Urywam.*
prævēlo, *as. Zákrywam.* prævēlox, *Prędki.*
prævĕnio, *Uprzedzam, Zaieżdżam.* vorkommen *Præveniunt ceſſantis opem, nec ad omne gerendū.* P. *ſyn:* prævĕrto, prægrĕdĭor, occŭpo.
præventor, *Poprzednik.*
præventus, *Uprzedzony.*

præverbium, Varroni eſt Prapoſitio cum Verbo compoſita, vel componi ſolita. Adverbium Scaurus & Fronto: vocant.
prævĕrto, *Uprzedzam, W przod idę, W przod co czynię, Wyciągam kogo, Uchodzę 1. Udaię ſię do czego, Powiadam, Przenoſzę, Opuſzczam.*
prævertor, *Przenoſzę, Udaię ſię do czego w przod*
prævĕtĭtus, *Zakazany.*
prævĭdeo, *Przeglądam, Obaczam co.* Vorſehen. *Cunctaq; mens oculis prævidet illa meis.* Ovid. *ſyn:* Prōſpĭcio, vĭdeo, præsēntio, præsāgio vātĭcĭnor augŭror prædīco.
prævincio, Związuię. præviridans, Zielony.
prævīſus, *Przejrzány.* prævĭtio, *Zárażam.*
prævius, *Poprzedzaiący.* vorgehend. *Nunc præcedentem ſequitur, nunc prævius anteit.* Ov.
præumbro, *Zaſłániam.*
prævolo, *as. Uprzedzam, Wyścigam kogo.*
prævorto, & or. priſcè, idem Præverto, & or.
prauro, Opalam. præut, præ ut, *Względem.*
Pragma, *gr Spráwá 1.*
pragmatica ſanctio. In C. eſt reſcriptum Principis de conſilii ſententia in cauſa publica, alicui univerſitati, collegio, corpori datum. ICti.
pragmătĭcus, *adject: gr. Spráwny.*
pragmaticus, *ſubſt: gr. Praktyk 2.*
pragmatŏgrăphia, *Opiſanie rzeczy. Item exornatio Oratoria illuſtris.*
pramnion, lege ſuprà Morion 2.
pramnium, *Wino ſłodkie.*
prandiculum, prandiolum, Obiad ránny.
prandeo, *Obiaduię.* zu Mittag eſſen.
prandium, *Obiad.* Mittags=Eſſen. *epith:* Lautum, pīngue, ŏpīmum. *v. Convivium.*
prandium abſtemium caninum, *Poſtna potráwá, Bez winá, Bieſiádá ſkromna.*
pransīto, *as. Obiáduię.*
pranſor, *Obiádownik, Gość 1.*
prānsorius, *Obiádowy.* pranſum, *Obiad.*
pranſus, *Gotowy, Już po obiedzie.*
Prăñnatus, *ſubſt: Zielony 1.*
prăsĭnus, *adject: Græcum, Zielony. Et nomen praſini Porphyrionis habet.* Mart.

Prăsĭnus, *sub Leszcz.* Pressem.
prăsium, *gr. Szata biata.*
prăsius, *gr. Kámień zielony.*
prăsoides gemma, *gr. sub Topázyn.*
prăson, *gr. Porost.*
pratensis, *Łączny.* prātulum, *Łączká.*
prātum, *Łąká, & tr. Ksiąžki zbieralne.* Eine Wiese. *R parumq. thoros & prata recentia rivis. epith:* Flōrēns, flōrĭdum, vērnāns, pīctum, gemmāns, hērbĭdum, grāminĕum, hūmĭdum, ămœnum, cūltum, rīdēns, fragrāns, bālāns, ŏdorum. *phr:* Pratēnse viretum. Vĭrĭdāntia prāti jūgĕra. Hērbosus, grāmĭnĕus cāmpus. Hērbĭda, flōrĭda rūra. Hērbis vērnāns hūmus, plānitĭes. Hērbosi plānissĭma cāmpi ārea. Lŏca vĭrĭdāntibus hērbĭda prātis. Vĭrĭdi, vărio fūlgens cŏlōre. Pērpĕtŭis flōrĭbus ŏdōrum, ŏdōratum. Pĭctum vērnantĭbus hērbis. Vēre nŏvo rīdēns, āntè nŏvis rŭbéānt quàm prāta colŏrĭbus. Nōn mōllia dēsūnt prāta tĭbi; Zĕphyris ĭlli mĕlĭōrĭbus hālānt. Perpĕtui flōres. Hīc rădĭānt flōres & prāti viva vŏlūptas ĭngĕnĭo vărĭāta sŭo. Ver pingit vărio vĭrĭdāntia prāta cŏlore. Læta săgīnāti depāscūnt prāta jŭvēnci. Cōllis ĕrat, cōllemque, sūper plānĭssĭma cāmpi ārea quam viridē făcĭēbānt grāmĭnis hērbæ, ītur in æternō vestītos grāmĭne cāmpos, sūnt ŭbi mūscōso lūrĭda prāta sĭtu, āspĭce & hēstērno rōrāntia prāta cŏlōre. *v. Gramen.*
pravè, *Zle.*
Pravicordius, Ecclesiastici 32. in vet: editione, qui parvo est corde: similiter S. Augustinus finxit vocem Torticordius. Sed in editione Sixti est: Qui insidiosè agit: apud LXX. verò est: ò pocrinomenos i simulans Vuieco. Obłudnik.
prāvĭtas, *Złość 1.*
prāvus, *Krzywy,* Zły. Krumb/ böß. *Tam ficti pravique tenax, quàm nuntia veri.* Vir. *syn:* Dīstōrtus, pērversus, mălus. *v. Sceleratus*
prăxis, *is. eos. gr. Czynienie, Dziátánie, Sprawowánie.*
precandi salutem formulæ. Božeć day zdrowie, Bože mu day długie látá.
precario, *Z prožbą.* durch Bitt.
prĕcāriò rogo, precarium quæstum facio, *Zebrzę.*
prĕcārius, *Uproszony.* Das auß Bitt wird gegeben/ auß Gnaden. *Arma aliena movet, quem forma precaria celat.* Ovid.
precarius liber, an rectè? Modlitwy.
precarius quæstus, *Zebránina.*
prĕcātio, *Modlitwa, Prožba, & sub Przežegnánie* Eine Bitt. *syn:* Rŏgātio prĕces. *epith:* Blānda, hŭmĭlis, mōllis, īmpōrtūna, cōntĭnŭa, flexanĭma, rĕpĕtīta, sūpplex, flēbĭlis, īrrĭta, ĭnānis. *phr:* verba prĕcāntia rŏgāntia. Sūpplĭcia vōta. Flĕctēns ănimos. Dūrăque mēllīta flectĕre cōrda prĕce. Sūpplĭci nĕc ăbēst hūmĭda gūtta prĕci.
precativè Prosząc. precativus, Proszący.
prĕcātor, *Proszak, Przyczyńcá.*
precatorius, sub Modlitwy.
precatrix, sub Poószący. prĕcatus, *us. Prožbá.*
prĕces, *hæ. Prožbá, Modlitwá, Przeklęctwo, an Modlitwy.* Gebett. *Concipit, illa preces & verba precantia dicit.* Ovid. *syn:* Prĕcātio, ōrātio, ōbtēstātio, vōta. *epith:* Blāndæ, hŭmĭles, āttēntæ, īmpōrtūnæ, cōntinuæ, ĭtĕrātæ, pŏtēntes, īrrĭtæ, vānæ, sūpplĭces tĭmĭdæ, sŏlennes. *phr:* Vērba Prĕcāntia, rŏgāntia, sūpplĭcia, Sūpplex vōtum. Prĕcum pĭĕtas, ūsus vis, murmur. Flēctitur īrātus vōce rŏgānte Dĕus.
prĕcĭa uva. *Rany 1.*
prĕcium vinum, *Wino poślednie.*
prĕcor, *Proszę, Modlę się 1. 2 Życzę, Błogosłáwię Żegnam 1.* Bitten flechen. *Ignoscas, capiti sint precor illa meo.* Tibull. *syn.* ōro ōbtēstor, ōbsĕcro, rŏgo dēprĕcor, īnvŏco, īmplōro pōsco, pĕto, pōstŭlo, sūpplĭco, sūpplex pĕto. *phr:* Vōce prĕcor, in vōta vŏco. Vōtis precĭbus prosĕquor, expōsco, sōllicĭto, fatīgo, ădōro, vĕnĕror. Prĕces fūndo fĕro. Auxĭlio, vŏco. Sūpplĭce voce, flēxo poplĭte, mănĭbus sūpīnis ōbtēstor, ānte pĕdes vōlvor, prōstērnor sūpplex Blāndas manus ad genua tēndens, vōce mĭsĕrānda rogat. Duplĭces tēndit ad sydĕra pālmas Dum vōce sūpplex, dumque thūre placābit Nūmen. *v. Auxilium imploro, Oro.*

Prĕcor malè, *Przeklinam.*
prĕhendo, *Porywam, Ujmuię, Imam kogo, Chwytam 1. Przekonywam 1. Zdybáć, Zábiegam, Záchwycić.* Faſſen. *Arentisque rosæ quantum manus una prehendat.* Ovid. *ſyn:* Prĕndo, căpĭo.
prehenſio, *Imanie, Areſzt 2.*
prēlum, *Praſa 1 2 3.* Ein Kelterbaum. *Vinaq; funduntur prelis eliſa falernis.* Prop. v. *Prælū.*
premislia, non Præm. Przemyśl, Miáſto Polſkie.
prĕmo, *Tłoczę, Tłumię, Práſuię. Náciſkam, Nalegam. Nácieram ná kogo, Dościgam, Dogrzewam, Ucíſkam 1. 2. Popieram, Doię, Gnębię, Sciſkam 1. Tworzę.* Preſſen/ niderdrucken. *Contentus late jam tum ditione premebat.* V. *ſyn:* Cōmprĭmo, cōnſtringo, cālco prōtĕro, opprĭmo, urgeo, īnſto, vēxo.
prēndo, *cōtractū Poëtice ex Prehendo: idē ſignificat*
prensātio, *Doſtoieńſtwá zábiegánie.*
prenſo, *Zábiegam. Doſtoieńſtwá zábiegam.*
presbўter, *Kapłan, Starſzy.* ein Prieſter. *Presbyter attigerat, noſtra ſequenda negans.* Prud.
presbyterium 1. Tim. 4. i. Cœtus Epiſcoporum, qui olim presbyteri dicebantur. Emman Sa. aliis Ordo presbyterorum, aliis ſacerdotium ipſum.
preſsè, *Sciśle, Subtelnie, Krotko.*
preſſim, Adverb. Apulei. idem Premendo.
preſsĭus, *Sporo 1.*
preſſo, *as. Náciſkam, Tłoczę 1 2. Doię.*
preſsōrium, *Práſa 1.* preſsōrius, *Práśny.*
preſſula rotunditate, Okrągławy. preſſulè, *Sciśle*
prēſsūra, *Práſowánie, Tłoczenie, Robienie, Utrapienie.*
preſſus, *us. Sciśnienie, Uciſkánie.* (pienie
preſſus, *ſi Tłoczony, Sciſły, Subtelny, Krotki.*
prēſter, *ēris. m. gr. Wicher, zmiiá.*
pretioſitas, Drogość, Cena.
prĕtiōſus, *adject: Drogi* Köſtlich/ koſtbar/ theuer. *Ingenium quondam fuerat pretioſius auro.* O. *ſyn:* Cārus, māgni prĕtĭi, sūmptŭōſus, sŭpērbus māgnĭficus, ēxĭmĭus, ēxcēllēns, præſtāns ēxquīſitus, præclarus.
prĕtium, *Zapłátá 1. Cená, Furá 2. Pieniądze.* Der Preiß/ wärth. *Mors pretium tardis, ea lex certaminis eſto.* Ovid. *v. Præmium.*

pretium curæ vel operis eſt, *Stoi zá mole.*
pretium pro capite, *Okup.*
pretium retrò abit, detrahitur, *Tánieie.*
Prĭāpiſmus, *gr. Ciękotki.*
prīdem, *Dawno.* Vor etlicher Zeit/ lengſt. *Primus ad extremum ſimilis ſibi non ita pridem.* Hor *ſyn:* Dūdum jamdūdum, jāmpridem.
prīdiānus, *Przeſzłodniowy.*
prīdie Calendas, *Dzień przed tym Dzień mieſiąca oſtátni.*
pridie Cinerum, *Mięſopuſt.* (*cá oſtátni.*
prīma, *orum. Początek 1. Przednia rzecz.*
prima face, *Z mrokiem.*
prima fronte, *Ná weyrzeniu.*
prima cœpta luce, *Ráno, Ná początku.*
prima occaſione, *Rychło.*
prima ſpecie, *Ná weyrzeniu.*
prima veſpera, *Ná początku 2. Z mrokiem.*
primæ, & primæ partes, *Przodek 1. Mieyſce.*
primæ claſſis, primæ notæ, *Przedni.*
primævus, *Młody 1. Nayſtarſzy.* Der Erſt geborne/ der elteſte. *Et lycus elapſi quorum primævus Helenor.* Virg. *ſyn:* Sĕnĭor, vel lōngævus sĕnex.
prīmānus, prīmārĭus, *Przedni.*
primarum partium, *idem.* (mates.
prīmas, *atis. Pátryárchá, Arcybiſkup lege & primas ago, fero teneo, Przodkuię.*
primas lineas duco, *Ryſuię.*
prīmātes, *hi. Pánowie, Przedni.* Vornehmſte/ Oberherren. *Diſcite Primates orbis qui ſceptra tenetis.* M. *v. infrà Proceres.*
primatum obtineo, *Przodkuię.*
prīmātus, *us. Przodek 2.*
primiceps, primicipitis à caput Scalig. q. i rejicit voces in Varrone corruptas primicepſo ſeptocepſos, quarticeps &c. à caput; nam à capio, cipis habent talia, ut particeps municeps, &c.
primicerius, Przedni z rownych.
primĭgĕnia, *orum. Pierworodny.*
primigenitus, *Pierworodny.*
primigenius, *Pierwſzy, Przodkowy, Pierworodny*
primigenus, Pierworodny.
primigenus dies, Dień národzenia.

primĭpāra, *Pierwiastká.*
primĭpīlāris, *sub Rotmistrz 1.*
primipīlārius, primipilus, *Rotmistrz Herszt.*
prīmĭpīlātus, *us. sub Rotmistrz 1.*
primipotens, Możny.
primis tenebris. *Z mrokiem.*
primiscrinius, Przedni 2.
prīmĭtiæ, *hæ. Pierwiastki.* Erstling. *mittere primitias & fingere liba Priapo.* Calphur.
primiter, Naprzod. primitius, an Przedni?
primitiva, orum. Pierwiastki.
primitivum Nomen aut Verbum quod à nullo alio derivatur, ut mons lapis, lego, facio, Diomed.
prīmĭtīvus, *Początkowy, Pierworodny.*
primĭtūs, *Naprzod. Tunc quibus ætatis freta primitùs insinuantur.* Lucr.
primnēsium, primnēsius, *gr. Liná, Koł 2.*
primò, *Naprzod, Ná początku, Pierwey, Z przodku 1.* Zum ersten. *Ah miser & si quis primo perjuria celat.* Tibull.
primo diluculo, primo mane, *primo lucu, cum lucu simul Ráno.*
primo quoq; die, tempore, *Ják naprędzey, Rychło.*
primodum, *Naprzod.*
primogenitus, *Pierworodny o anceps quibusdam.*
primopīlus, *Rotmistrz, przedni, Herszt.*
prīmordia, *orum.* *Początek 1.*
primordialis, Początkowy, Przedni.
prīmōrdiis, *Ná początku 2.*
primōres, *hi. &| hic. primoris, Przedni 1. Pánowie przedni, Zęby przednie, Przodek 1. Przodkowy, & sub Koniec 2.*
Primoribus labris attingo, gusto, *Dotykam się, Kąsek kosztuię czego, Powierzchnie.*
primŭla veris, *Bukwicá 2.*
primŭlo diluculo, *Ráno.*
primŭlum, *Dopiero 1.*
prīmŭlus, *Pierwszy.*
prīmum, *Nomen subst: Przednia rzecz przodek*
primùm, *Adverb. Pierwszy raz, Naprzod Dopiero 2.*
prīmus, *Pierwszy, Przedni 1. Kochan, Pánowie przedni.* der Erste. *Stricta parata neci vix primi prælia tentant.* Virg.

princeps, *adject: Pierwszy, Przedni 1.*
princeps, *subst: hic. Kſiążę, Kſiężna, Pánowie przedni, Początek 1.* Ein Fürst. *O dulce invicti Principis ingenium.* Mart. *syn:* Prīmus Præsēs, Rēx, Dūx. *epith:* pūrpūrātus, pēllītus, īnclytus, bēllĭger, īllustris, jūstus, fōrtis. *phr:* Mārte fērox. Vīnci nēscius ārmis, rērum cui māgna pŏtēstas, pŏpŭlos sub dĭtiōne tĕnēns Quī metuenda tĕnet scēptra jŭbente Dĕo, ad præmia vēlox, ad pœnas tārdus. Qui nōvit sērvāre pĭos & plectĕre sōntes. Vīctricĭbus īnclytus ārmis, īngĕnŭās, qui fŏvet, prōtĕgit ārtes Cui pŏpŭli īncūmbit cūra pātērna sui. Dīctans pŏpulus; jūra cŏlēnda suis; Jūstĭtia frænans pŏpŭlos Cœli qui mūnĕre pŏssit pārcĕre sūbjectis, & dēbēllāre sŭpērbos. *v. Rex, Dux.*
princeps, principum, *Monárchá, Cesarz, Krol.*
princĭpālis, *Przedni, Kſiążęcy.*
principalitas, *Przodek 2.*
princĭpālĭter, *Przednie, Osobliwie, Páńſko.*
principātum habeo obtineo, teneo, do, *Przoduię.*
princĭpātus, *Początek 1. Przodek 2. Pánowánie Godność 3.*
princĭpia, *Przodek 1. Sąd, Czoło woyſká, Zołnierz przedni.*
principalis, Początkowy.
princĭpiò, *Ná początku, Naprzod.*
principio lucis, *Ráno.*
principium, *Początek 1. Pánowánie, Przedmowá.* Ein Anfang. *Ab Jove principium Musæ, Jovis omnia plena.* V. *syn:* ĭnĭtium prīmōrdĭum: ŏrīgo, fons, cāput, auctor, causa, *vel* cœptum, īncœptum.
prīnus. *gr. Więzożołd, & sub Jedliná.*
prior, *Pierwszy ze dwuch, Przednieyszy, Przeszły.* Der forderer. *Verbis Roma prioribus loquaris.* (Phal.) Mart.
priora, *orum. Przodek 1.*
priore loco, *Pierwey.*
priōres, *hæ. Mieysce 2. Przodek 1. prior sum. Wprzod 2.*

Prifcè, *Stárożytnie, Po ſtároświecku.*
prifcus, *Stároświecki, Surowy.* Alt. *Buccina cogebat priſcos ad verba Quirites.* V. *ſyn:* āntīquus, vĕtus, vĕtūſtus, lōngævus, ānnōſus sĕnex.
priſtĭnè, *priſtini, Dawniey przedtym.*
priſtĭnus, *Dawny.* Vorig/vorher. *In nemus umbriferum conjux ubi priſtinus illi.* Virg.
priſtis, *f. gr. Sikawká ryba, Wieloryb.*
prīvātim, *Oſobno, Prywatnie.*
privātĭo, *Niemienie, Ogołocenie, Pozbycie.*
privatum, *ſubſt: Prywatá.*
prīvātus, *à privus, Domowy, Oſobny, Prywatny, Właſny, Prywat* Beraubt. *Privatas ut quærat opes, & tangere ridet.* Hor. *ſyn:* ōrbātus, cāſſus vel proprĭus sīngŭlāris, vel mūnĕris ēxpers, prīvātam vītam ăgens.
prīvātus, *à privo as. Ogołocony.*
priveus, *Właſny.* privigna, *Páſierbicá.*
prīvignus, *ſubſt: Páſierb.* ein Stieffsohn. *Pocula privigno non nocitura ſuo.* Prop.
privignus, *adject: Páſierbiczy.*
privilegiarius, privilegiatus, B. Uprzywileiowány.
prīvĭlegium, *Przywiley, Uſtáwá przeciw prywatnemu.*
prīvo, *Pozbawiam, Gołocę, Odeymuię.* Berauben. *Impoſita haud unquam miſera formidine privet.* Hor. *ſyn:* Spolĭo, exſpŏlĭo, ōrbo, nū-do, dēnūdo, ērĭpĭo, āufĕro, ădĭmo.
priùs, *Pierwey, Przedtym.* Ehender/ehe. *ſyn:* āntè, cĭtiùs.
priuſquàm, priùs quàm, *Pierwey niż.*
privus, Oſobny, Właſny, Kaждy z oſobna, Priwat.
pro, prô, proh! *interjectio Prze Bog, Rátá. Flaventesq; abſciſſa comas, prô! Juppiter ibit.* V.
pro! dolor, *Ah, O. J. Nieſtetyſz.*
pro! fidem veſtram! pro fidi! *Rátá 1.*
pro, *præpoſitio, Według, Wedle, Zá, Dla 2. 6 Zá cokolwiek, Zá kim 2. Zá mną to, Do czaſu, Względem, Miáſto kogo.* Für. *Pro molli viola pro purpureo Narciſſo 1.* (Sp.)
prō aliquo, *Zá kogo.* prò aliquo eſt, *Zacz.* pro amico, *Jáko człowiek mądry.* pro beneficio, *Mam to zá 1.* pro bono, *Ná dobre,* pro ceremónia, *Ná oko.* prò certo, *Pewnie, Zápewnie & obiecuię.* pro certo affirmo, dico, pono, *Twierdzę.* pro certo eſt, *Pewna to.* pro certo habeo, *Wiem pewnie, Pewna to.* pro certo confirmo, polliceór. *Upewniam.*
pro comperto, *Zá pewne.*
pro comperto affero, *Twierdzę.* pro conſvetudine, *Zwyczaynie.*
pro concione, *Z kazálnice.*
pro-conſul proconſule, *ſub Namieſtnik.*
pro dignitate, *Jáko ſię godzi.*
pro explorato eſt, pro explorato habéo, *Pewna to, Wiem pewnie.*
pro facto eſt, habeo, *Pewna to.*
pro forma, inepta locutio, ſub Imieniem 2. Ná oko.
pro hoſte, *Mam go zá.* pro inſano, *Jáko ſzalonego, Mam go zá.*
pro introitu, *Wſtępne.*
pro ludibrio abiit, *W ſzyderſtwo.*
pro magiſtro equitum, *Pułkownik.*
pro magiſtro officiorum, *ſub Ochmiſtrz.*
pro rata, pro rata parte, *Pomiernie 2.*
pro ſemel pro ſemper, ineptè dicitur, ſub N raz.
pro magnifico accipio, *Ważę ſobie.*
pro malis temporum, *Jáko teraz czáſy.*
pro me eſt, *Po ſobie mam.*
pro meliore fuit, *Lepiey, Ráczey.*
pro meo jure, *Surowie.* pro milite, *Zołnierz.*
pro monſtro, *Zádziw.* pro muro, *Ná murze.*
pro Oſtio, *Przed Kościołem.* pro peccato, *Zá karánie.* pro portione, *Pomiernie.*
pro poteſtate, *Urzędnie* pro præfecto *Podſtároſci.*
pro ratione temporis, *Jáko kiedy.*
pro re, *Ják ſię tráfi.* prò re ac loco, *Jáko kiedy*
pro re nata, *Rzeczy.* (*Jáko baczę.*
pro re noſtra, *Ná moy mięſzek.* pro roſtris, *Z kazalnice.*
pro rudi, *Mam go zá.*
pro ſalute bibo, *Piię przez zdrowie.*
pro ſano, *Jáko człowie mądry.* pro ſe quisq; *Zá ſię kaźdy ochotnie.* pro ſe omnes ſedulo, *ochotnie*
pro ſpiſſo, *Nierychło.* pro ſuggeſtu, *Z kazalnice.*
pro tempore, *Do czáſu.* pro tempore & loco, *Jáko obaczę.* pro tranſitu dare, *Zácokolwiek.*
pro tua prudentia, *Jáko Człowiek mądry.*
pro tuo jure, *Słuſznie.*

prō viríli parte portiōne, *Według przemożenia*
pro vivo, *Jáko się godzi.*
proaedificatum sub Wybiegły.
proagogia, æ. proagogium, *gr. sub Sodomczyk.*
proāmīta *sub Prádziad*
Proaries, in G. lege pro ariete.
proaſma, *tis. Gr. przegrawek.*
proaſtia, *orum, Gr. przedmieście.*
proauctor Przodek 4.
proăvia *Prábábá,*
proăvītus, *prádziadowſki.*
proăvuncŭlus, *sub Prádziad.*
proăvus, *prádziad. Cui genus à proavis ingens, clarumq; paterna* Juv. *v. Avus.*
prŏbābĭlis, *Dowodny, przyięmy Chwalny 1. podobny* Glaublich *Capi ut valeret hic probabil fide* (J.P.)
prŏbābĭlitas, probabile *podobieństwo 7.*
prŏbabiliter, *podobnie 1. Dowodnie.*
prŏbătica prŏbātĭcus, *Gr. Owczy.*
probātio, *Dowod 1. Doświadczenie.*
prŏbātor, *pochwalácz; Dowodziciel.*
prŏbātus *Doświadczony*
prŏbĭtas, *Cnota* frommigkeit *Tanta tibi est animi probitas, orisq; Sophroni M. syn.* Bŏnĭtas intĕgritas, pĭetas, vīrtus. *epith:* gĕnĕrōſa, dulcis, mītis, lēnis, ĭngĕnŭa, hŏnĕſta, vĕnĕrānda inculpāta, laudānda, īnſons, unĭcŏlor, sĭmplex. *vide Virtus Pietas.*
probiter, prŏbē, *Cnotliwie. grzeczy*
prŏblēma, *tis. Gr. Gadká. rudność Mirantum vario tenuit problemate turbam.* Man.
prŏbo, *Chwalę, Doświadczam 1. Dowodzę 2. Udáię pięknie, Wymierzam się, podobam się 1. pokázuię 1. 3. Mierzę 2. Uchodzę za kogo Zálecam się.* Billigen loben. beweisen. *Idq; probat, sed & Æneas probat auctor Acestes* Virg. *syn:* āpprŏbo, cōmprŏbo, laudo, cōmēndo, āpplaudo, āſsĕntio, vel dēmōnſtro, ſuādeo cōnfirmo, vel tēnto, ēxpĕrĭor.
prŏbŏli, *Gr. Izbice.*
prŏboſcis, *idis m. Słoniowa trąbá Pyſk, Noſek komorzy,* Der Rüssel eines Schweins, Elephanten. *epith:* Longa mŏbĭlis. *A pueri vespa, culicisve proboscide vexor G.*
prŏbrōsē, *Zelżywie.* probroſiſſĭmus, *Bezecny.*
prŏbrōſus, *Obelżywy, Zelży:* Unehrich schändlich. *O magna Carthago probrosis* (Jāb: cum syll.) *syn.* pŭdēndus, ĭnhŏnĕſtus, īgnōmĭnĭōſus, tūrpis, īnfamis.
prŏbrum *Lżenie Zelżywość, Łáiánie zelżywie, Nierząd 3. Wſtyd. Cudzołoſtwo.* Schand/ Unehr. *Aut posse à turpi mentem inhibere probro,* Cat. *syn.* ōpprŏbrĭum, īnfāmia. dēdĕcus, īgnomĭnia, cōnvĭcĭum.
prŏbus. *Dobry 1. 2. Cnotliwy.* fromb/ gut. *Vir justus probus, innocens timeris.* (h) M. *syn.* Bŏnus, pĭus, juſtus, æquus. *v. Pius.*

PROC

prŏcācia. *Zuchwálſtwo, Chciwość. przekora.*
prŏcācĭtas, *ſierdzitość, Zuchwálſtwo, Nálegánie.* Muthwill/ Geylheit. *Ludit qui stolida procacitate* (Phal.) *syn.* Prŏtērvia pĕtŭlantia, lāſcivia. *epithr:* Stŏlĭda, lĕpĭda, ĭmprŏba, turpis, fœda, ĭnhŏnĕſta, hĭlāris, lāſcīva.
procaciter, *Zuchwále. Niewſtydliwie, śmiele.*
prŏcălātio, *Wyzywánie; procălātor, poprzednik.*
prŏcălo. G. Wyzywam sed si à Latino, pro, longū (erit o.
prōcăpis, *is. f. pokolenie*
procaſtria, *orum: przedmieście.*
prŏcax. *ācis. omn: Jurny, Niewſtydliwy, Chciwy, proſzak, Niezbyty, Zuchwáły, Roſpuſtny, Ciekáwy.* Muthwillig/ geyl *petitusq; procacibq Austris.* V. *syn.* protērvus pĕtŭlāns lāſcīvus (ĭmprŏbus.
prōcedit, *powodzi się.*
procēditur, *Proceſſya idzie.*
prŏcēdo, *poſtępuię 1. 2. Poieżdżam, Wychodzę 12. Uchodzę co drogi, Wyſtępuię pomaga co. Idzie płaca, Nie idzie w liczbę,* herfür gehen *Tum pater Æneas procedere longius iras* Virg.
Proceleusmătĭcus; pes quatuor syllabarum, ex duobus Pirrhichiis constans ut Valeri:, oppositus Dispondeo, quasi celensieos, & aptus celusmasin. i. hortantibus, jussis, Diomed: *Henric. Steph.*
prŏcella, *Náwałność, Burzenie 2. Niebespieczeństwo.*

ſtwo, Zamieſzanie Ungeſtümmig keint, Sturmwind Subitæ ſaliunt in vela procella S. vide Tempeſtas.
prŏcellōſus, Burzliwy, ungeſtümm, windig. Albæ procelloſos vela referre Notos O. ſyn. Nimbōſus, vĕntōſus, prŏcĕllis plēnus creber frĕ
prŏcer ĕris adject. maſ Herſt. Panowie. (quens.
procērē unde procĕriŭs. Wyſoko.
prŏcĕres, bi Balki, przedni Panowie. Die fürnehmſte Herren. Surgitur & miſſo proceres exire jubentur. Jur. ſyn. Māgnātes, nōbĭles, patrĭcĭi, prĭmōres, prĭncĭpes prĭmi, prĭmātes, dūces, dūctōres, epith: præcĭpui, lēcti, dēlēcti, lectĭssĭmi, phr. Pŏtentes, clāri, verēndi ūrbis dūctōres. Māgnanĭmi dūces Dĕcus ūrbis, Flos pŏpŭli. Dūcum, gĕnĕrōſa illuſtris cŏhōrs, cōnſēſſus.
prŏcē: itas, Wyſokość, Wzroſt Höhe.
prō ĕriŭs, Dłużey.
Proceritus Plaut. corr. ro cerritis injectabat lapidibꝰ
prō ērus, Wyſoki 1. Długi 2. hoch lang, gerad Proceros odiſſe lupos, quia ſcilicet illis H. ſyn Māgnus, ăltus, ĕxcelſus, Ingens. v. Altus.
procesſio, wyś ie 1 Cʒata Proceſſy, ein Sürgang
proceſſui canere, Wſiadáng gráć.
prŏceſſus us Wychodzenie poſtępowánie poſtępek powodzenie, Nieſzczęście.
prŏceſtria, orum. Báſztá 1. przedmieście.
prŏchīmăſis, is. Gr. ſub zima uſtaie Znak.
prō īdentia, æ Upadnienie 1. Wpadłość.
pro idenda, ium Wydęcie.
prŏ īdo, Upadam 2. niderfallen Poſtquam r li ctis mœnibus Rex procidit. (Jamb)
prōcĭdua ſedes, Wydęcie.
prōcĭduus, Upadaiący Upadły.
prŏcieo, es prōcitum. Wyzywam.
procincta acies. Szyk 2.
prōcinctūs, ti; Gotowy.
procinctus, us; Wſiadanie, Wybieranie ſię.
prōcingo. Paſuię.
prŏcio, Zalecać ſię. Pro: lon: ex Pro & Cio ſi à Procus, o breve erit.
prŏcĭo, as Wyzywam: prŏcĭtus Nieważny.
prōclāmātio, Obwołanie; Zawołanie.
prŏclāmātor, Obwoływacz, Wołacz, woźny, Prokurat r 2.
prōclāmo, Wołam Obwoływam Offentlich auß ruffen Adjuvat & magna proclamat voce Diones V.
prōclīnātio. Nachylenie, Wyprężenie, Zboża po łożenie.
prōclīnātus, Nachylony. (łożenie.
prōclīnor, Nachylam ſię für ſich ſincken. In proclinatas omne recumbit onus. Ovid.
prōclīvis, is; Pochodziſtość.
proclīvè, Pochodziſto Łacno 2.
prō līvis, Nachylony Skłonny, Łacny, Pochodziſty pochopny. Geneigt Hinc via labendi proclivior, & via vitæ Paul: E. ſyn: prōpēnſus, Inclīnātus: ā: līvis.
prōclīvĭtas Pochodziſtość, ſkłonność 1.
proclīvĭter, Pochodziſto Łacno.
proclīvus, idem proclīvis.
prŏco as, proſzę 1. Zalecać ſię. (koſz.
prŏ œtion. n.Gr. procœton, onis m. gr przed po
prōconſul, pro Conſule, Burmiſtrzow Namieſtnik.
prōconsŭlāris, proconſultus ibidem. (ſtnik.
prŏcor, aris Proſzę 1. Pochlebuię werben umb et. was, unzüchtiglich begehren.
procrāco, is gr. Obwołyuam. (włoka.
procraſtinando Odwłocznie procraſtinātio, Odwłoka.
prōcraſtĭno, Odkładam 2. Zwłaczam 1. Von tag zu tag verziehen. ſyn. Dĭffero, cūnctor, tārdo, mŏror, phr. Tēmpus prōtēndĕre, prōdūcĕre, Rem ſūſpēndere. Mŏdo vēnāndo, mōdo rūs gĕnĭāle pĕtēndo. Pōnĭtis in văria tempŏra lōnga mŏrā. Sed prŏpĕra, nec te vĕntūras dĭffĕr in hōras. Qui nōn ēſt hōdĭe, crās minus āptus ĕrit vide Piger. & Feſtino.
procreātio Rodzenie, procreator, Rodzic, Stwórca.
procreātrix, Rodzicielka. (rzyciel.
prōcreo, Rodzę, Płodzę, Ocieliła ſię, Nabawiam Gebähren herfür bringen Continet amplexu terram quod procreat ex ſe L. ſyn. Gĕnĕro, prōduco, pārio.
procreſco, pochodzę z kąd, Rodzę ſię.
prōcŭbĭtor, Strażniczy 2. Straż 2.
prōcubo, as. Leżę 1.
prōcūdo, Kuię co. Knuię 2. Wyprawiam 1. Rozmuą-

mnażam Sztuki zażyć, popycham, ćwiczę się Mits dmieden außtreiben *Maturare,datur, durum procudit arator.* Virg: *syn.* Cūdo,ēxcūdo.*ph.* Ferrum īgne mōllīre,recŏquĕre; fōrnācē,īncū de nŏvāre. Quīnque adéo māgnæ pŏsĭtis īncū dibus ūrbes,rĕcŏquunt patrios fōrnācĭbus ēn ses; Curvæ rīgĭdum fălces fōrmāntur īn enfem Nĕc ēnsemimmīti sævusdūxĕrat ārtefaber.Tela rĕpōnūntur manibus fābrĭcāta Cȳclopum.Dū rum prōcūdit ărātor vōmĕris obtūsi dentem(8. Æn.) *Ferrum exercebant vasto Cyclopes in antro, arma acri facienda viro, nunc viribus usus; nunc mo-ræ, nec plura effastus: as illi ocyus incubuere omnes pariterque laborem fortiti: fluit æs rivis, aurique metal lum. Vulnificus que chalybs vasta fornace liquescit, ingentem clypeum informant unum omnia contra tela Latinorum, septenosque orbibus orbes impediunt, alii ventosis follibus auras accipiunt, redduntque alii, stridentia tingunt æra lacus,gemit impositis incudibg antrū*

Prŏcudo vitam *żyię.*

Prŏcul, *præpositio, Dáleko 1.* Z dáleká Fern, von weiten. *I procul hinc,dixit nec sacros pollue fontes.* O. *syn.* Lōngè longĭùs, rĕmōtè,prōcĭnꝰ.

Procul; *Adverbium, Precz.*

Procul est ut credi possit, *Niepodobny ku wierzeniu.*

Prōcŭlcātio, *podeptánie.*

Prōculco, *podeptáć, potrącam.* Ser oder nider: tretten. *Proculcavit ovans nec lubrica saxa deosą;C. syn.* Culco, cōncūlco, prōtĕro āttĕro cōntĕrō, tĕro, cālce tĕro. *Metaph:* spĕrno,cōntĕmno

Procul dubio, *Bez wątpienia* ohne Zweiffel.

Prōcŭlĭnunt & *proculiunt,i. promittunt Fest:prisc:*

Prŏcŭlus. *syn z nierządu Irascor proculo cujus facundia tanta est.* Hor.

Procumbo. *Polegam 1. pokładam się, Gbalam się, Upadam 2.3.8. pokłada się, siedzę u stołu, Klękam.* Niderligen, fallen. *Brachia palpebræq; cadunt poplitesq;procumbunt* L. *syn.* prōcĭdo, prōstĕrnor, lābor, dē ĭdo, rŭo, cōrrŭo.

Prōcūratio, *Opátrowánie, Spráwowánie 1. 5. Odwracánie, Odczárowánie, Oczyscienie 2. prokurácya, Ofiárá 1.* Verwaltung.

Procuratiuncula, *Spráwowánie. 3.*

Prōcūrātor, *Spráwcá, Plenipotent.* ein Scheffner

Procurator fisci, *Podskarbi.*

Procurator litis, *prokurátor w spráwach.*

procurator peni, *Száfarz 1.*

procuratōrius, *procurátorski.*

prōcūro, *as, Opátruię, Ofiáruię, Odwracam co złego.* Ver schaffen, verwalten. *Procurare bonis praque cavere malis* Paul. *Ipse procuravi ne possent sæva nocere* Tert' *syn.* Cūro, gĕro trāctō ādmĭnīstro, rĕgo gūberno, mŏdĕror Pro. *Tibull. Tertul Accius corripuerunt.*

procurro, *Wybiegam 1.3. Wycickam 2 Zábiegam 1.* Vorhin außlauffen. *Manum & procurrere longius audent.* Virg: *syn.* Cūrro, ēx ūrro.

procursātio, *Wycieczká.*

procursātor. *Wyciekacz Elear.*

procursio, *Wybiegánie.* procursio, *as Wyciekā 2*

procursus *us Wybieganie, Wycieczká, Wydátność Rozbieżenie się.* Außlauff. *Præcipitem & procursu concitus.* Virg.

procurvus, *Krzywy, Exoritur procurva ingens per littora fletus.* V. *syn.* Cūrvus, īncurvus.

prŏcus *substant. Zaletnik 1. Nierządnik* Ein Freyer. Buhler. *Turbarunt in me luxuriosa procum.* Ovid *syn.* Blāndus vīgi', cūpĭdus. lŭxŭrĭōsus īmpōrtūnus, miser, dubius, sōllicitus; pervĭgil īnsomnis, pāllēns; tĕner. *phr.* Dīfficilis blāndis nesciat ēsse prŏcis. Mīror ĕgo ūnde prŏcis tōt mē Gălātēa mīsĕllum prætĕrĕat; Mūltorum frūstra vōtis ōptāta prŏcōrum, Māle prŏcos hābuit bīs sēptem nūbĭlis ānnis, īn tĕnĕri grĕmĭo dum jacet īlla prŏci. *v. Amans Procum apud Fest: significat Procerum. corr: Procerem. à procer.*

prŏcyŏn, ŏnis *hic Gr Gwiazdá psia mnieysza.*

PROD

prōdeambŭlo, *przechadzam się.*

prōdeo, *Występuię, Wychodzę 1* Herfürgehen. *Umbraneq;hac magicis mortua prodit aquis* P. *syn* ĕo prōcēdo. ēxĕo.

prōdīco *is. przepowiádam, Náuczam.* versagen

prodictātor, *sub Rządcá.*

prodictus, *Náznáczony, & sub przepowiádam*

prodĭgālitas, *prodigitas Rozrzutność.* Verthulig keit, verschwendung *syn.* prōfūsio effūsio. Īmmŏdĕrātus ŏpum ūsus, nīmĭa lārgĭtas v.

prŏdĭgè, *Rozrzutnie* überflüssiglich (*Luxuria*

prŏdĭgentia, *Rozrzutność.* prodi-

prōdĭgiālis, *Cudowny Odwretny. Quæ tantam auxilium per prodigiales signa.* Prud.

prōdĭgialiter, prodigiōse, *Cudownie.*

prodĭgiātor, Wieszczek 4.

prōdĭgiōsus *Cudowny, Dziwostraszny.* widernatúrlich/ wunderlich. | *Prodigiosa loquor veterū mendacia vatum.* C. *syn.* pōrtēntosꝰ, monstrosꝰ.

prodigiosus partus *Płod 6.*

prōdĭgium, *Cud, potwora Znák.* Ein Wunderzeichen. *Nec tantis mora prodigiis, en quatuor ara.* V. *syn.* Pōrtēntum, mōnstrum *v: Monstrū.*

prōdĭgo, *is. Száfuię bárdzo. Wydáię 1. Rozrzutnie żyię, Trawię 2. przemárnowáć. Wyganiam 3.* verthun.

prōdĭgus, *à prodigo Rozrzutny, Nieżáłuiący, huyny, żyzny* Geudig, verthunlich. *Sed tam prodigus atq; liberalis* (ph.) M. *syn.* prōfūsus, ēffūsꝰ, dīssolūtus, *v. Liberalis. Gulosus.*

prodigus à prodigium. Cudotworny.

prodigus animæ, *Desperat.*

prodiguus, śniedny.

prodīnunt, is. prodeunt; priscè Wychodzę 1.

prodispāro, as sub Upaiam kogo: pomieszáć.

prōdĭtio, *Wydánie, Zdrádá Odstąpienie* Verrätherey *Falsa sub proditione Pelasgi.* V. *syn.* Fraus, dōlus, pērfĭdia *epith:* pērfĭda impia, scēlĕrāta, ārcāna ōccūlta sēcrēta, tăcĭta, lătens.

prōdĭtor, *Wydawacz, Zdraycá.* Verräther *Nunc & latentis proditor intimo.* (Alcaic.) *epith:* īmpĭus, pērfĭdus, scĕlĕrātus īnfīdus, īnsĭdĭosus caucus fallax dŏlōsus dētestāndus, pērnĭcĭōsus. *v. Perfidꝰ.*

prōdĭtōrius, *Zdrádziecki.*

proditum est *Nápisano.* proditor, *powiádáią.*

prōdĭtus, *Wydány, Strácony, Náznáczony.* verrathen. *Agnoscit lacrymans primo qua prodita somno.* V.

prōdim, Wewnątrz.

prōdo, *is, Wydáię 1. 4. Zdradzam Ogłaszam pámiętno co czynię, Zostawiam 1 Rozmnażam, Utracam, Niedotrzymáć, Naznaczam, piszę 2. 2. Zwłaczam 1. Wydáie kśięgi, pokázuię 2. Odkłádam 2. Wydáie się co, przentowáć.* Auß stossen verrathen. *Qua tam festadies ut cesset prodere furem.* J. *syn* ōstēndo, pāndo, ăpĕrio vel māndo scrībo, ēdo, vel trādo, dēstituo dēsēro.

prodo vitam, *Wdáię się w niebespieczeństwo.*

prōlŏqueo, Uczę Czytam 2.

prŏdrŏmi, *orum Gr. Wiátr coroczny.*

prŏdrŏmos. *Gr.* *Poprzednik.*

prŏdrŏmus ficus *sub Rány 1. Figá 1.*

prōdūco, *Wywodzę 1. 2. 5 przedłużam, prowádzę umárłego, Rodzę, Zwłaczam Stawiam, Wystáwiam 2. Rozciągam przywodzę 4. Odkładam 2. Ciągnę.* Herfür führen/ bringen. *His ita demissis alius producitur ager* S. *syn.* Gĕnĕro părio, vel prōtēndo; prōtrăho, prōfĕro. prōrŏgo dĭffĕro, tārdo v. prōvĕho, prōmŏveo.

productè, *przedłużenie.*

Productilis, Kowány.

productio, *przedłużenie rozciągłość* Längerung.

productor, *Rufian Lubieżnik.*

Productum, apud Arithmeticos, Columella Latinè appellat: Sumam ex multiplicatione effectā.

prōductus, *Długi 2.* Rozciągły.

produnt, *powiádáią.*

proebeo, proibeo, sub Niedopuszczam.

pròebrá, pròebia, orum Noszenie od czárow.

pròegmĕna, *Gr. Cic: 3. Tusculan: przednia rzecz.*

P R O F

prŏfānātio, *Sprofanowánie. Zgwałcenie 1.*

prŏfānātus, *Zgwałcony.*

prŏfāno, *as. Gwałcę Sprofanowáć 1, Zgwałcić 2. poświącam. Ofiáruię 1.* Verunreinigen/entheiligen. *Scilicet omne sacrum mors importuna profanat.* O. *syn.* Rēs sacras vĭŏlo, pōllŭo.

prŏfānum *poświątne Zgwałcone 1.* (temĕrō

prŏfānus *Nieświęcony, Niepoświęcony, Swiecki 2 Sprofanowány*)(*poświęcony.* Ungeweyhet, unheilig. *Mistaq; erat flamma flamma profana pia.* O. *syn.* Nōn săcer, īmpĭus, scelĕrātus.

profanus literarum Nieuczony.

prŏfāri, *Mowię 1,* Heraußreden. *Vultum Dido demissa profari:* Virg: *v. Loquor.*

profatum, *Sentencya 2.*

prŏfātus, *us. Wymawiánie.*

prŏfectio, *Jachanie, Jázdá 1. ciągnienie, Odiazd.*
prŏfectitia dos, & profectitius *Wypráwa.*
prŏfectò. *Koniecznie Záiste.* Warlich/fürwahr.
Partes in bellum missi ducis, ille profectò. H. *syn.*
prŏfectus, *us. postępek.* (Certè, certò.
prŏfĕro, *Wynoszę 1. Wywieszam 2. Wyiawiam. Wychylam, Wyszczyniam pokazuię po sobie, po mykam, wydáię táiemnicę Wymawiam 1. Od kładam 2. 3. przywodzę, przedłużam. Zwłaczam 1.* Herfür bringen/vermelden. *Profert imperiū jacet extra, &c.* Virg. *syn.* prŏnuntio cōmmĕmŏro dico, rĕfĕro. rĕcēnseo, vel ŏstendo, mōnstro, pătefăcio, vel prōdŭeo.
prŏfĭteor, *Umyślę się.*
prŏfessio, *Zeznawánie. powinność* Bekentnüß.
professio agrorum, professio censualis, *Popis.*
professò, *Umyślnie Z urzędu.*
prŏfessor, *Mistrz 2. Professor.*
Prŏfessorius. sub Klechá.
prŏfessus, *Jawny, & sub Profes* Bekennet. *Non est de tetricis, non est de magnis professis* Ovid.
prŏfestus, *Nieświęcony, powszedni, swiecki 2.*
prŏficio, *postępuię 2. polepszam się, poduczyć się, Sprawuię. pomaga co, wskoráć* Fortfahren/zu nehmen/nutz schaffen. *Crescit vita hominis & longo proficit usu.* Pr. *syn.* prægrĕdior vel prōsū
prŏfĭcīscor, *Jadę 1. Idę 1. 9. Udáię się gdzie, poczynam pochodzę z kąd* Gehen/reysen. *Ut proficiscentem docui te sæpe diuque.* Hor. *syn.* ĕo, vādo, prŏcēdo. dīscēdo, ăbeo, ēxĕo. tēndo, cōntēndo. *phr:* Viam ĭter tēndo corripio, ingredior in vādo mōlĭor. Mē ăgo, cōnfĕro, in gressus dīrĭgo, ire paro. pĕregrinas ōras pĕtĕre. Cārpĕre ĭter. Cŏr, ripere vĭam. Ferre pĕdem. Dīrĭgĕre gressum. Cōnfĕrre grădum. Cūrsus cĕlĕrare. Grĕssus glomĕrare, ĭter incēptum peragĕre, cĕlĕrāre. Quō vĕ teneris iter? Tūmque invādo viam Mox sese ad lĭttŏra præcĕps contŭlit. Haud mōra, festīnānt jŭssi, răpĭdīsque fĕrūntur pāssibus: pĕrge mŏdo, & te Rēgīnæ ad lĭmĭna pĕrfer. Mēque ēxtra tecta fĕrebam. Jamque ălĭo mŏlīris iter, nec dēsĭde pāssu ire păras, Sed jam age, cārpe viam, & sūscĕptum pērfĭce gressum ad ăltos tēndēbat muros, grĕssumque ad căstra fĕrēbat: prōfŭgus ad pătrios sūa fert vestigia vultus. Itălīăm pĕtĕre, & tĕrras tēntāre rĕpŏstas, ille dătum mōlĭtur iter, jămque ărva tĕnebat ŭltĭma. Hæc ŭbi dĭcta dĕdit, pŏrtis sēse ēxtŭlit. *v. Eo. Abeo. Navem solvo. Peregrinor, & Fugio.*
prŏfindo, Szczepam.
prŏfĭteor, *Zeznawam 2. Opowiadam się, popisać się dáię, Odpowiadam komu, Wpisuię się, Báwię się tym, Ofiaruię się, Czynię się czym. Zostaię czym, Obiecuię 1. Czytam 2 Pokazuię co po sobie* Bekennen. offentlich sagen *Furtivos timidè profitetur amores.* Ovid. *syn.* Cōnfĭtĕor, făteor vel præmē fero, vel dēnūntio, tēstor, sīgnĭfico, vel ēxĕrceo, vel ēdŏceo.
Proflātus, *us, powiewanie, Dęcie 1.*
proflīgator, *Utratnik.* (*tliwy.*
proflīgātus *Skażony, Utracony, Upadły, Niecno-*
proflīgo, *porażam 1. Dokonywam, Zbiiam czyi dowod* vertreiben/zur Erden werffen *Profligaretur populi, stetit orbe recurvo.* M *syn.* āflīgo, stērno prōstĕrno dējĭcio, cædo cōncīdo, dīssĭpo, fundo. fŭgo, vīnco, dŏmo.
proflo, *Wydymam Wydmuchnąć, Wybuchnąć wylewam 1. Zlewam, Sapam.* Heraußblasen. *Exstructus, toto proflabat pectore somnum.* Vir:
profluens, *adject: omne, płynący.*
profluens, *substant: m. Rzeka.*
profluenter, *Obficie.*
profluentia, *Obfitość Mowność.*
profluo, *ciekę 1. płynę 2 pochodzę z kąd* Außrinnen *In medium seu stabit iners, seu profluet humor* V. *syn.* Lŭo, māno prōmāno, lābor, ēfflŭo, dēflŭo, dēlābor fūgio, feror, cūrro, dēcūrro. *v. fluo.*
proflŭviū, *cieczenie 2. płynienie 2. potok z nosa.*
profluvium ālvi, *Biegunka 1.*
profluvium fæminarum, *Niewieścia choroba.*
proflŭvius, *sub Niestateczny.*
profluus, *ciekący.*
prŏfŏre, vel profuturum esse, *pożytecznie iest.*
prŏfŭgio, *Uciekam 1. Zbiegam 2.*
prŏfŭgium, *Ucieczká 1.* ein Ortḧ da man hin fliehen mag.
prŏfŭgus, *Zbieg 1* Ein Landstreicher *Et Scythicum profuga scindere puppe fretum.* O. v. *Exul*

prŏfundātus, *Wydrożony*.
profundè, *Głęboko*. prŏfundĭtas, *Głębokość*.
prŏfundo, *is Wylewam* 2. *Száfuię bárdzo,prze-márnowáć, Wydáię się ná oko. Wydáie ziemiá, wysypuie się, Mowię* 1. *Zálewam się, Rodzę, & sub Dármo* 1. Außschütten, außgiessen. *Æquora profudit toto nascentia ponto* Man. *Vexea,cum lacrymas oculis diuturna profudit* V *syn.* Fūndo, ăffūndo, vel dĭspĕrdo; dĭssĭpo prōdĭgo.
profundo animam, vitam, *Umieram* 1.
profundo vires, *Wysilam się.*
profundum, *Głębokość, Morze, Brzuch, Trzoś*
prŏfundus *Głęboki Nienásycony & sub Szátá dłu-ga* Tieff. *Nemus & sylvæ intonuere profundæ* V. *syn.* āltus, cāvus, deprĕssus, īmus *phr.* Vāsto prōfundus hiātu, āltius in præcēps pătĭēns.
profusè, *Hurmem, Rozrzutnie.*
prŏfūsio, *Rozrzutność, Potok* 2.
prŏfūsus, *Rozrzutny, Zbyteczny* verzehrt, vergossen. *Fletus super ora profusus.* Ovid.

PROG

prŏgĕmmo, *as, pąkowie puszczam.*
prŏgĕner, *progenerum apellat avus neptis suæ vi-rum Fest.*
prŏgĕnĕrātio, *Rodzenie.*
progenero, *Rodzę.* Weiter gebären. *Progene-rant aquilæ columbam.* (Dact: Troh:)
prŏgĕnies, *potomek potomstwo, pokolenie* Ein Geschlecht. *Progeniem sed enim Trojano à sanguine duci* Virg: *syn* Prōles. *v. Genus.*
prŏgĕnĭtor, *Rodzic* Ein Vatter. *Et forti genito-re & progenitore Tonante* O *syn* Gĕnĭtor, pārēns (păter.
prŏgermĭno, *pąkowie puszczam.*
prŏgĕro, *Wynoszę* 1. *wylewam.* 1.
progigno, *Rodzę.*
Prognarè, i. *aperte Fest priscum.*
prognārĭter, *Rzesko, śmiele* 1.
prognāti, *Dzieci.* prognātus, *Urodzony.*
prognōstĭcum, *Gr. Znák pogody,&c. Minucye.*
prŏgŏnus, *Gr. Páśierb.*
prŏgramma. *Gr. Wyrok* 1. *Wywołánie* 2.
Prograxe. Lucret: Meursi. alii Procrave legunt, è Procraco supra, i. proclamasse.
progrĕdior, *Wywodzę* 1. *Idę dáley, postępuię* 1. *poieżdżam, Zabrnąć* 3. *przychodzę* Derfür ge-hen *Progredior portu, classes & littora linquens* Virg: *syn.* Prō-ĕdo, prōdĕo, regrĕdior.
progressio, *postępowánie. postępek* 1.
progressioris ætatis, *podstarzał sobie.*
progressu firmo, maximo, *Spieszno.*
progressu ævi *Zá czasem.*
prōgressus, *us, postępowánie postępek* 1.
Progymnasius, corr. progymnastes, *m. Gr. Społ-*
prŏgymnasma, *Gr. sub przećwiczam (gráiący.*
proh *AhO.* J. *Flaventesque abscissa comas, proh Juppiter. in quit.* Virg: *idem* Prò.
prohĕbra, Noszenie od czarow.
prŏhĭbeo, *Zákázuię, Niedopuszczam, Nádaię* 1. *Nieprzypuszczam Ochraniam.* Verbieten verhindern, wehren. *Instabiles animos ludo pro-hibebis inani* Vir: *syn.* Vĕto, ĭmpĕdio, ŏbsum; ŏbsto, ŏbsisto tārdo, retārdo mŏror. dĭstĭneo, ārceo. exclūdo rĕpello; sŭmmŏvĕo. *v. Impedio*
prohibitio. Zákazánie.
prohĭbĭtor, *Broniciel Ogániácz, powściągacz.*
prohibĭtōrius, *Zákázuiący.*
prŏhĭbĭtus, *Zákazány.*
prohibo, priscum sub Niedopuszczam.
projecta, *orum Alkierz.*
projectio, *Rzucanie* 1. prŏjectĭtius, *porzutek.*
Projecto. Plaut: corr: Prolecto.
projectum. *Alkierz.* projectūra, *Obdách.*
prōjectus, *porzutek, Wzgárdzony, Wydány. Wybiegły, Długi, Rozciągły, porywczy, Nieu-hámowány śmiáły* 2. *Desperat.* weg oder hin geworffen *Hinc altas cautes, projectaq; saxa pa-chyni* V *syn* Jăctus vel ābjĕctus, vel prōtēnsus
projicio, *porzucam* 1. 4. *Zárzucam* 2 *Wyrzucam* 1. *ciskam* 1. *porywam się, Wypadam* 3. *przetykam* 2. *Odstępuię* 2 *Wydáię, & sub psuie się człowiek* weg werffen. *Projice tela manu, sangvis meus &c.* Virg: *syn.* Jăcio, conjicio jăcŭlor, vel ābjicio, afflīgo, prostĕrno.
proin, proinde, *przetoż, więc.* 1 *A tak* darumb
proinde ac proinde ut, *Rownie iak, Tak iak, Tak iest. Proinde tonare eloquio solitum tibi-*

tibi, & V. vel Proinde omisi regimen è manibus meis. (Jamb. Sen.)

P R O L

prolābor, ēris. *Wpadam, padam na, Spadam Szwankuię, Uwodzę się* für sich hinfallen/ niderfallen. *Flumina & intenti prolabitur a quoris unda.* Aus: *syn:* Lā or, rū, , cādo.

prolapsio, *Upadnienie 1 2 Potknienie Pośliźnienie.*

prolapsus, *Upadły Skażony* nidergefallen. *Prolapsum leviter facili traxere liquore P.*

prolatæ res. *Sądow wywołanie.*

prolātatio, *Odwłoka.*

prolatatus, *Odłożony.*

prolātio, *Rozciągnienie, Rozszerzenie 1. przywodzenie,* Odwloka *1. 2.* Sądow *wywołanie* Verlängerung.

prolāto, *as Odkładam, 2. Pomykam Rozszerzam, 1. Zwłaczam 1. przedłużam.*

prolātus, *Z wleczony* herfür gebracht *Non deest prolato jejunus venditor auro.* L.

prolectabile, Pobudka, Przynęta.

prolecto, *Wabię Nagabam* Lechcę Herzu reitzen. *Ast aliæ quas nullus amor prolectat edendi.* Prud: *syn:* allicio, pellicio.

prolēpsis *gr. Zabieżenie 1 Uprzedzanie przeięcie 2. Prolepsis figura Grammatica, Carisi: Dicom: cum in primo membro orationis dictio ponitur, quæ in sequentibus membris subauditur, non repetitur. Itē cum rei alicui attribuitur quod illi posterius accidit.*

Prolepsis Oratoria cum quod objici poterat sponte occupamus Præoccupatio *Anteoccupatio Cicer. Præsumptio. Quint l. Anticipatio. Rufinian.*

prōles, *is, Płod 1. potomek, potomstwo* Geschlecht/ Zucht/ Kint. *Exigat & pulchra faciat te prole parentem* V *syn:* Progĕnies, Sŏbŏles, prōpāgo, lĭberi, nati, fīlius, fīlia. *epith:* Chāra, dīlecta, dūlcis ămāta, ēgrĕgia, īnclўta gĕnĕrosa, māscŭla vīrīlis *v. Soboles.*

Proles, *hæ Jądro* proles mascula, *Mołoiec.*

Prolētāneus Komornik, prolētārius, *Podły.*

proletarius sermo, *Mowa gruba.*

prolībatio, *Kosztowanie.*

prolībo, *as, Kosztuię, Ofiaruię 1.*

prolitio, Wabię. prolixè, *Rozciągło. Ochotnie.*

prolixitas, *prolixitudo, Długość 1. 2.*

prolixo as Rościągam.

prolixus, *Długi 1 2. Rozciągły, Wysoki 1. Szczodrobliwy, Chętny.* Lang/ weitläufftig. *Squallida prolixis qui tegit ora comis.* Ovid. *syn:* Longus, prodŭctus, extēnsus.

prŏlŏgium, prologus, *przedmowa.*

prōlongo, *przedłużam odkładam 2.*

prōlŏquium, *przedmowa, Sentencya. 2.*

prōlŏquor, *Wymawiam 1. Mianuię, przedmowę czynię, przemawiam 1.* Heraus sagen *Proloquar atq; utinam patriæ sim vanus aruspex* Prop.

prōlūbīdo, *prōlubies, Lubość.*

prōlūbium, *Pożądliwość, Lubość, Szczodrobliwość.*

prolūceo, *świecę.*

prolūdium, *Zaczęcie woyny.*

prolūdo, *Harcuię: Igram przed potkaniem; Kosztuię się z kim, ściśle 3.* Vorspielen. *Et sparsa ad pugnam proludit arena V.*

prōlŭo, *polewam płoczę; Wypłokać przepiłam, przemarnować purgacyą brać.* Wol waschen *Et pleno se proluit auro. V.*

prolūsio, *Utarczkowy, & sub Zmowni Aktorowie*

prōlŭvies *Wylewek powodź Gnoy 1.* Außgeschütteter Wust Vnflath. *Proluvies, uncaque manus, &c.* Virg: *syn:* Elūviēs; sōrdes.

proluvies alvi, *Biegunka.*

prōlŭvium, *Powodź Szczodrobliwość.*

prōlŷta, æ. *Gr. Promot.*

promāno, *pochodzę. Wypływam*

promātertēra, *sub pradziad.*

Promellere, est litem promovere." Fest: priscum Mellere vel melere à Græco Mellen. cujus vestigium in Remeligo. i. cunctari, Scalig.

prōmercāles res, *Kupia.*

promercālia, *ium; przedayna rzecz.*

promertium, przedawanie.

prōmĕrĕo, *vel or. Zasługuię, Dobrze czynię przysługuię się.* Verdienen. *Semper & effectus promeruēre bonos.* Prop:

prōmĕrĭtū, Zásługá, dobrodzieyſtwo. Verdienſt
prōmĭco Błyſzczę ſię, prōmĭnens adjectiv: wydatny
prōmĭnens, ſubſtan: Wydatność.
promĭnentia, vel prominentiæ, hæ. Farby wy-
prominentia, ium. Rycie wypukłe. (datność.
promĭneo, wybiegam 2. wychylam, wychodzi 1. herfür gehen. Prominet in pontum collis, &c. Ovid: ſyn. ēmĭneo, āſsūrgo, āppāreo.
promino, as. Pędzę, poganiam.
promĭnūlus, wydatny.
promiſcam, promiſcè, prōmiſcuè. Feſpołu Nieroz-
promiſceo, Mięſzam 1. (dzielnie, Bez braku.
promiſcua doctrina Kſiąſzki zbierálne.
promiſcus, Społeczny, & ſub poſpołu.
promiſcuum genus, ſub płeć 1.
prōmiſcuus, Mięſzany Społeczny. Vermiſcht. Et ſexus utriusq; choros promiſcua fama M. ſyn. Confūſus, mĭſtus, ĭncērtus.
promiſcuus uſus, Społeczność. (ſpełniam.
prōmiſſa exſolvo pacro, præſto, ſolvo, obietnicę
promiſſio, Obietnicá Verſprechung.
promiſſio damni infecti, warunek.
promiſſivus modus, Obiecuiący. (iący
promīſſor, Obiecownik, kontraktnik, przyzwalá-
promiſſum, Obietnicá Verheiſſung/Zuſag. Dar danida reddiq; viro promiſſa jubebant Vir: ſyn. Prōmīſsĭo, pōllĭcitum, epith: Grātum mā-gnĭfĭcum, prĕtĭōſum, ămīcum, jūcūndū, lēve ĭncērtum, ăneeps, dūbĭūm, fāllax dŏlōſum, mēndāx pellēx. phr: Rēs prōmīſſa Dătă fĭdes Fœdĕra līngvæ. Pignŏra pollĭcĭti. prōmīſsī fĭdes pĭgnŏra. Vērbōrū fĭdes.
prōmiſſus, Obiecány. Verſprochen. Non ſervata fides cineri promiſſa Sichæo, Virg: ſyn. pōllĭcĭtus.
prōmitto, Obiecuię, 1. 2. Noſzę e. pokazuię po ſobie Verheiſſen/ verſprechen. Infelix recipis, non quem promiſerat ipſe P. ſyn. Pōllĭcĕor, ſpōndeo, rĕcipio, pōllĭcitor, phr: Fidem prōmīſſa do, Fidem ōbſtrīngo, Dēxtram fĭdēmque dĕdit. vide Promiſſum.
promitto ad aliquem, promitto alicui ad pran-
dium. Obiecuię ſię ná uczte.
promitto barbam, crinem Zapuſzczam włoſy.
promneſtrĭa, f. Gr. Dziewoſłębicá.
prōmo, Dobywam 3. Biorę 1. wydáie ziemia, wydaię taiemnicę. Toczę Toczynam wino, mowię. herfürthun. Falvaq; de rubro promeremella cado Matt. ſyn. ēxprōmo, dēpromo, edūco is ēx-
promonſtrum Znák 9. (traho.
promontōrium, Gorá. Ille legit Capreas promontoriumq; Minervæ Ovid: Apud Ovid. ſyllaba ium contrahuntur in unam, ut o longa maneat.
prōmōtio, pomykanie, podwyżſzanie wynieſienie, Forytowanie páſowánie, promocya. Fürderung.
prōmōtus, pomkniony, promot, Kreatura.
prōmŏveo. pomykam poſtępuię 1. Odkładam 2. páſuię. Fürdern/ fürrücken. Ut tamen his ſtudiis auditor promoveatur. P. ſyn. prŏvĕho, prōdūco.
promoveo patūm, Nie ſporo mi.
promptè, promptiſſimè, Ochotnie Rychło.
promptitūdo, Ochota.
prompto, as. Bieram wydáię 1.
promptuaria cella, Spiżárnia.
promptuārius, adject: Schowálny.
promptum eſt, Má doręczu.
promptus, ti. Gotowy Ochotny, Skłonny, Łácny, Rezolut Fertig/ gerüſt/ bereit. Promptus & Iſæo torrentior ede quid illum. Juv. ſyn. ălăcĕr, hĭlărĭs, părātus, ārdens vēlox.
promptus, us. Gotowość, Golizná.
promulcus, m. Liná. (bung.
prōmulgātio, Obwołánie, Ogłoſzenie, Außkun-
prōmulgo, Obwoływam. außkünden ſyn. Vūlgo dīvulgo ēdĭco, prōdo mănĭfeſto, ăpĕrio, rĕtēgo, phr: præcōnis vōci cōmmitto. Vōce præcōnis ēdīcto pălam făcĕre, pălam ref rre ſub aura Dăre facta lătēntia lūcĭ v. Manifeſto
promulſidar, promulſidarium Antypaſt: 1. 2.
prōmulsĭdārius, ſub Antypaſt: 2. & Słodycz.
promulſis, idis Słodycz. Antypaſt. 2. przedobiedny trunek. Miſa 1. ein Tranck von Honig gemacht.
promuntorium lege promontorium. (macht.
prōmūrale, Przedmurze Vormaur.

pro-

prōmūs, *Száfarz 1. 2.*
Promus magis, quàm condus; *Rozrzutny.*
Prōmuſcis, *idis f. Słonio wa trąbá.*
Prōmūtuum, *ſub przed czáſem kłádę.*

PRON

Prona manus, *Dłoni wierzch.*
Pronaus, *ai. m. Gr. Bábiniec.*
Prōnēctō, *Nádwiężuię.*
Prōnēpos, *Práwnuk.* Urenckel. *Eſt Neptunus avus, pronepos ego regis aquarum Ovid.*
Prōneptis, *Práwnuczká.* prōnītas, *Skłonność.*
Prono animi, *ſub po wietrze.*
Prōnæa, *Gr. Opátrzność.*
Prōnōmen, *apud Grammaticos pars orationis, quæ loco nominis ponitur, licet, quod illud ſit, non exprimat. Cariſ.* Priſcian. *Antonomia. Provocabulum. Varr.*
prōnōmĭnātio, *Zamiáná ſłow.*
prōnūba, *Dziewoſłębicá.* eine Brautführerin. *Et Bellona manet te pronuba nec face tantam V.*
prōnūbus, *ſubſtant, Dziewoſłąb adject:* v. *Zápalenie ciáłá.*
pronum mitto, *Ná ſzyię ſpychám.*
prōnuntiātio, *wymawiánie, wyrok, wyrzeczenie 1. Sentencya 1. wydánie gest Orátorſki.* Außſprechung.
pronuntiator, *powiádácz.*
pronuntiatum, *wyrzeczenie 1. Sentencya.*
pronuntiatur, *Powiádáią.*
pronuntiatus, us, wymawiánie 1.
prōnuntio, *wymawiam 3. wymieniam, Mowię 1. Miánuię, Obwieſzczam, Obwoływam, Obiecuię Skázuię 2. 4. Zdáię 2.* Außſprechen. *ſyn.* prōfĕro, dīco. vel nūntio.
Pronuntiativus modus. Diomed. 1. Finitus.
prōnūper, *Niedáwno* nicht längſt.
prōnūrus, *ſub Wnuk,* meines Enckels Ehefrau. *Pronurus & magni Laomedontis ĕro Ov.*
prōnus, *Ná nos. Ná płaſk 3. Náchylony, Skłonny, Snádny, Ná południe Leżę, ná wſchod* geneigt. *Pronus & auratam Junoni cæde juvencam J. ſyn.* prōpēnſus prōclīvis, īnclīnātus curvus, īncūrvus; īnclīnāri făcilis, părātus.

prooecōnomia, *Gr. Rozłożenie.*
prooemior, *aris. Przedmowę czynię.*
prooemium, *Gr. Przedmowá przegrawek* eine Vorred. *Miſeræ cogn ſce proœmia rixæ.* Juv.

PROP

prŏpædeuma, *tis. Przećwiczenie*
prŏpāgātio, *Rozmnożenie, Pomnożenie, Przedłużenie, Krzewienie, Roſzerzánie.* Erweiterung. *O primum quibuſdam anceps.*
propagatio temporis, *życie 1.*
propāgātor, *Rozſzerzacz.*
prŏpāges agis, idem prŏpāgo inis.
prŏ ago, *as. Rozmnażam, płodzę, Krzewię Rozſzerzam, pomykam* Erweiteren / fortpflantzen. *Efficis ut cupide generatim ſecla propagent* L. *Ut propagando poſſit producere ſecla* L. *ſyn:* prōdūco, prōfĕro, prōtēndo prōtrăho, ămplĭfĭco, dīlāto, extendo, āugeo *vel Imperium:* Pro. *apud Lucret. Anceps.*
prŏpago. vitam, *żyię 3.*
prōpago, *inis, Látoroſl winna.* ein Rebſtock. *Longum hic o aliqui faciunt, aliqui anceps. ſyn:* Vilis palmes, Sarmentum.
prŏpāgo, *inis. alio ſenſu, Pokolenie, Potomſtwo, Gniazdo 3 Plemię, Krzewienie pokolenie* Ein Geſchlecht / Pflantz / Zucht *Ovium teneræque propaginis agnum* P. *ſyn.* Gĕnus, ſtīrps, prōgenies, sōbŏles. *vide Soboles.*
prŏpāgor, *Krzewię ſię.* erweitert werden.
prŏpāla, *æ m. przekupień 11.*
prōpālam, *Jáwnie, Ná goli co.* offentlich.
prŏpālo as. wyiawiam. offenbahren.
prōpătruus, *ſub prádziad.* Alt-Vatter.
prōpătŭlum. *Gola, widok 2. podworze.*
propatulus, *widoczny.*
prŏpè, *adverb:* *Zbliſká, Bez máłá. Ledwie Máło nie, Bliſko* nahe. *At nos horrifico cinefactum ſe prope buſto* Lucr.
prŏpe, *præpoſitio, wedle.* Bey / nahe bey *Cubat is prope Cæſaris hortos.* Sen: *ſyn.* Juxta, prŏpter, sĕcūndum, nōn prŏcul, penes, fĕrme.
prope periculum. *Niebeſpiecznie.*

prŏjectŏ, *is Rozczesuię* auffkämmen. (Go.
p ŏpē itum. *Co dzień, w krotce, oto* nechstenTa
prŏpello, *is. popycham, potuszam, wyganiam 2. Od ganiam* Fort stossen *Percussa est, exin corpus propellit,& cit L. Est procul à tergo qua prove hat, atque propellat* Lucr: *syn:* prŏpūlso, pel lo, ārcĕo, *v. Pello. Pro potius longum est.*
prŏpĕmŏdum, *Bez mała.* bey nahe.
prŏpemptĭcus, *Gr. sub prowadzić 3.*
prŏpendeo, *Skłaniam się 3 Nachylam się.* für sich hangen.
propenduli crines, Czupryna przydłuższa.
prŏpendŭlus, wiszący, prŏpensè, *Chętnie.* mit geneigtem Willen.
prŏpensio, *Skłonność 1.* geneigter Will.
prŏpensus, *wydatny, Chętny 1. Skłonny ważny 1. wielki 1* Geneiget. *Lancibus impositum specta propensior auri.* E. *syn:* prŏclīvis prŏnus.
properam, spieszno 1.
prŏpĕrans, properatus, *ti. Spieszny.* eylend.
properanter, properatim, properatò, *Spieszno.*
properantia, properatio, properatus *Spiesznie*
prŏpĕrè, *properiter Spieszno 1.* eylends.
prŏpĕro, *Absol Spieszę się, przyspieszam* Eylen. *Tu quid consortem properas evadere casum? syn:* Fēstīno mātūro, cĕlĕro āccĕlĕro *phr* Mŏras, rūmpo tōllo pēllo, præcĭpĭtārī er viam ūrgĕo, præcipĭto. Răpĭdo cūrsu, răpĭdis pāssĭbus feror, āvŏlo. Nil mŏror. *v. FestinoCurro*
propero, *activum. Gotuię*
prŏpĕrus, *Spieszny.* Behend/geschwind *Terga sequi properosq; jubet conjungere cursus.* Val. *syn:* prŏpĕrāns, cĕler, vēlox, citus, pērnix āgĭlis. *vide Celer.* (Latino:
prŏpes, *edis. Lina o breve à Græco.* pro *longum à*
prŏpĕtro, *as. Roskazuię 1.* prŏpexus, *Roszczosany*
prophanus, lege Profanus.
Prŏphēta, *æ gr. Prorok* Ein Prophet/Weissager
Forte Prophetarum nati dum ligna recidunt Pr: *syn:* Săcer vātes, Dĕi īntērpres *epith.* Sānctus prænūntĭus, fātĭdĭcus, vērĭdĭcus, săcer, jūstus, præscĭus, præsāgus, prōvĭdus, sāgāx, ŏbscūrus, lōngævus, vĕnĕrābĭlis. *phr:* Fŭtūri ævi venturi doctus, nōn īnscĭus, præscĭus. Fŭtūri, fātōrum præscia, præsāga cui mens dīvīno cōncĭta mōtu, Præscia cŏrda gĕrens. Fāta cănens, īntērpres Dīvûm. Qui prŏcŭl ĕvĕntūra vĭdet, Vĕrĭdĭcis ætas præ dicta Prŏphētis. Quam vōces vĕtĕrum, & sānĕti cĕcĭnēre prŏphetæ. *v. Prædico, is.*
prŏphetæ, *hi Proroctwo Collectivum.*
prŏphetia, *orum. Proroctwo.*
prŏphetĭcus, *Gr. Prorocki.*
prŏphētis, *idis.* prophetissa, *Prorokini.*
prŏphētizo, prophetisso, *Gr. propheto, as. Prorokuię* weissagen.
Propilatum, Siponi est acutum à propilo, acuo, vel quasi ad formam pilæ factum hoc verius sed sine
prŏpīnatio, *picie do kogo, częstowánie. (auctore.*
prŏpīnātor, *sub piię do kogo.*
prŏpīno, *piię do kogo, podaię 1. Daię 2. Kredensuię komu & sub. Boże day zdrowie* Zuntrincken darbieten/darreichen. *Nemo propinabat Callidiore tibi.* Mart. *Hos quoque non nihil est quod propinabis in istis* M. *Pro: apud Martialem communis*
propīno aliquem deridendum, *Wytykam.*
prŏpīnquè, *Blisko.* nahe.
prŏpinquissimus, *Naybliższy.*
prŏpīnquitas, *Bliskość mieysca, powinowactwo 1.* Nahe.
prŏpinquo, *przybliżam się.* zunahen.
prŏpīnquus, *Bliski 2. powinowaty.* Ein naher Verwandter *Luce propinquorum, qua plurima &c.* M. *syn:* Prŏpĭor, prŏxĭmus vīcīnus, fīnĭtĭmus, cōntērmĭnus, *v. Vicinus vel cōnsāngvĭnĕus,* āffinis.
prŏpior, *Bliższy* Naher. *Nec metuit Lethes jam propioris aquas* P.
Prŏpĭtĭābĭlis, Ubłagany, versöhnlich pro, *Prudent: producit metri causa. licentia.* P.
prŏpitiatio, *Błaganie.* Ver söhnung.
Prŏpĭtiator, apud Damasum, pro *longa. Błagalnik, Jeduacz.*
propitiatorum, *Błagalnia.* Ein Orth da man versöhnet.
Propitiatum peccatum Ecclesiastici 5. Odpuszczony grzech, apud LXX. propitiatio peccati.

propitiis auribus, *Z otpuszczeniem.*
propitio, *as, & or. Deponens, Błagam, przeiednywam.* berfrieden/ versöhnen.
propitius, *Miłościwy, Łáskáwy 1.* Gnädig/günstig. *Et si propitios attamen lentos Deos (Jamb.)* S. *syn:* Fāvēns, secūndus, dexter, facilis, mitis, amicus, benīgnus, clēmens, Pro. *Juven: produxit licentia* P.
propius, *Bliżey, máło nie.* näher.
propius stirpe m, *przy ziemi.*
propius accedo ad, *przybliżam się.*
proplasma, *Gr. Wizerunek, Formá 4.*
proplastice, *es. Gr. Formierstwo.*
propnigeum, *Gr. Czeluść 2.*
Propo, Plaut. *i. propero ut* Lambo, *i. Lambero* Me-
propogonium, *Gr. Wąs.* (*urs priscum.*
propola, *a. m. Gr. przekupień.* Ein Fürkauffer. *Ut cum primitiis ficos propola recentes.* Lucil.
propolis, *is. Gr. przedmieście, pierzga* das Fürgebäu des Immenkorbs.
propoma, *Gr. Antypasti 2. przedobiedny trunek, Słodycz.*
propono, *Stánowię 2. przekładam 4. Wystáwiam 1. 2. Okreslam 1. 2 Stawiam 3.* Fürsetzen/ fürlegen *Geminum pugnæ proponit honorem* Vir: *syn:* ēxpono objicio.
propono mihi extremum, *Odważam się.*
propontis, *idis. Gr. Morze Cárogrodzkie.* Das schwartz Meer. *Augusta trahitur qua fauce propontidis unda* Prisc: *varò prima longa epith:* Lāta, ālta longa, sæva, minax, hōrrida fū(rēns.
proporrò, *Dáley 1.* weiter.
proportio, *podobieństwo, proporcyá.* ein Vergleichung.
propositio, *Stánowienie, Określenie rzeczy, Propozycya, Postánowienie umysłu, gadká 3.* fürgenommener Spruch zu erläutern.
Propositio, aliter Quintil prima pars Syllogismi. Prothasis Arist: Intentio. Quintilian, vulgò Major, vel propositio Májor.
propositum, *Rzecz do mowienia, postánowienie umysłu, Koniec spraw, propozycya* Ein Fürnehmen/ Fürsatz/ Anschlag *syn* Cōnsilium, sēntentia. *epith:* Tenax, firmum, prūdēns, providum, *v. Consilium Sententia.*
propositus, *Wystáwiony.* Fürgestellt *Propositumq́ premit, flagratq́; cupidine currus* Ovid.
propræses, podstárości. propraetor, *sub Namiestnik.*
propriasset, lege propriassit, à proprio, as, przywłászczam.
Propriatim propritim, *Właśnie.*
propriè, *Właśnie, Osobno.* eigentlich.
proprio, as. przywłaszczam.
proprium, *własna rzecz.*
proprium quid alicui trado, *przywłaszczam.*
proprius, *własny, przyzwoity, Trwáty.* Eigen. *Connubio jungam stabili, propriamq́; dicabo* V
propter *vel* prope, *Adverb: podle & sub R-czey*
propter, *præpositio. Dla 2. wedle.* Wegen/ umb.
propterea, *wedle.*
propterēa, *Dla tego* Darumb/ derhalben/ deswegen *Non tu propterea, sed Matho pauper erit* M. *syn.* ideo. idcirco, quāre, quāpropter.
propudianus porcus, *Oczyściénia służąca rzecz.*
propudiosa fœmina, *Nierządnicá*
propudiosus, *Niewstydliwy, Bezecny Nierządny Niecnotliwy.* schändlich.
propudium, *Niewstyd Niewstydliwy Nierządnicá*
propugnaculum, *Twierdza, Básztá Obroná 2. Obrońcá* Vestung/ Bollwerck *Exercet portus ve aut propugnacula bello:* Virg: *syn:* Præsidium munīmen, mūnīmentum, vāllum, āgger, mūri turres, fōssæ, arx. *epith:* Vālidum, lōngum, rigidum, sēcūrum, tūtum, fōrte, mūnītum, īnexpūgnabile. *phr:* Nūllo fērro, nullis viribus frāngendum mūnīmen. Propūgnācūla bēllo tūta. Fortis, īnaccēssa rūpes. Cāstra tūrrigero circūm dāta vāllo. Nōn sī tē fērrēus āmbiat. *v. Munimen*
propugnatio, *Bronienie Obrona 4.*
propugnator, *Obrońcá.*
propugno, *Bronię 1. Zástawiam się.* beschirmen verwachten.. *Propugnat nugis armatus scilicet ut non H. syn.* tūeor, dēfendo. *v. Munio.*
propulsatio, *Obiiánie 2. Oddalánie.*
propulsator, *Odganiácz.* (treiben
propulso *Odganiam, Oddalam, Obronić* hinweg.

pro potius longum est.
prōpulsus, us. Poruszenie.
Propurgo, Ecclesiastici 7. i. expio Propurga te cum brachiis, i. offerendo armos pecorum.
prōpylæum, Gr. Przysionek.
prōquæstor, pro quæstor, Podskarbi & sub Na
prōquirito, Obwoływam, Skmierczę. (mieśtnik.
prora, Gr Náwprżodek Vorderteil des Schiffs
Tela legunt socii & proras ad littora torquent. V epith: Æ ĕa, fĕrrāta cūrva, ădūnca, acūta rĕ ūrva, cūrvata, vālĭda ærāta. v. Navis.
prōreta a. prōreus, ei. Gr. Sternik.
Prorex, Namiestnik.
prōriga Kontuch.
prōripio, porywam się, wyrywam się, wypadam 3. Sich hinweg machen Æneas quo deinde ruis, quo proripis? inquit V.
prorīto, as, pobudzam, & sub Rusza ilekárstwo.
prōrogatio, Odwłoká 2. przedłużenie Verstre-
prorogativus, Odwłoczny, & sub piorun. ckung
prōrōgo, Odkładam przedłużam, Trwam. Verlängeren/verschieben. Et longum noto scriptori prorogat avum Hor: syn: Prodūco, prōtraho
prorogo vitam, żyię 2. leben. (dĭffĕro.
prōrostra, orum Kazálnicá.
prorsa facundia, Mowá nie poetycka.
prorsum, Wprzod, Zgołá, Práwie.
prorsùs, i. prorsum Arverb: Zgołá, Koniecznie práwie presto i. gäntzlich / gar.
prorsus, sa, nomen. Prosty 1.
prōrumpo, Wydáie się co, Wybuchnąć wytryska, Wyrzucam 1. Wypadam 5. herfür brechen. Hoc ait & medius densos prorumpit in hostes. V syn: Rūmpo vel īrrūmpo.
prōruo, Obalam 1. 2. wypadam 5. niderfallen.
prōruptor, wyciekácz.
proruptus, porywczy.
prōsapia; pokolenie Dom 2. Linia rodu. Posthac generis prosapia vestri Ter.
prōsa oratio, & prosa. absolutè Mowá nie poetycka. eine Red/die nicht in Reimen gefaßt ist.
prosapia nobili æditus. Szlachcic.
prosāpiæ claritudo. Szláchectwo.
prosāpies, Pokolenie. Geschlecht.
prosaïca oratio, sub Mowa nie poetycka.
prōsātus, Urodzony 1.
prosēnium, Gr. Dziwowisko 2.
proscholus, Gr Lokat.
proscindo, Rąbię, pocinam, Orzę, Tykam. vorneu
proscissio terræ Oránie. (auffhauen.
proscissum, Rola sprawiona.
proscribo, Obwieszczam pismem Wystawiam na przedáy, wywoływam 2 pisaniem ogłaszam, ſą dy zápowiedzieć Feyl bieten/ ins Elend jagen. Proscripti Regis Rutulipus &c. Ho: syn: Vēnāle prōpono, vel ădjūdĭco, vel dāmno ex. lio, morti addīco dēvŏveo destino.
proscriptio, wywołánie.
proscriptor, wywoływácz.
proscriptūrio, wywoływam 2.
proscriptus, wywołaniec, Banit.
prōsĕco, as. & Profico, is. v. Exsico. Rąbie posiekał
prōsecta a. & prosecta, orum, Sztuká.
prosector, Anatomik. prosectum, Okrawek.
prosectus, us. Zranienie, cięcię.
prōsēda, a. nierządnica.
prosēdāmum, Plenio vitium equorum, & arietum quod eos ineptos ad generandum reddit, pellitur Satyrio.
prōsēlytus, in przychodzień 1. & Nowowierny ein Frembdling.
prōsēmino, Rozmnażam.
prosēminor, pochodzę zkąd.
prōsentio, Przeczuwam.
prōsēquium, prowadzenie potzesne.
prōsēquor, prowadzę 3. 4. Odprowadzam Rozwodzę się, piszę. 2. ścigam. Nachfolgen Prosequitur surgens à puppi ventus euntes. Vir: syn: Insēquor sēquor.
prōsĕro, sieię prōserpens bestia, wąż 1.
prō serpinaca Sporyż 2. A proserpo longum O quia in Proserpina commune ut in Pastinaca
prōserpo, wyłażę, Krzewię się. herfür/ kriechen pro longum à Pro Latino à Græco, breve, & à Serpo, Adrepo sonat.

prose-

prŏſeucha, *Gr. Modlitwa, Bożnicá, Bábiniec, Szpital chorych. Ede, ubi consistas, in qua te quæro proseucha.* Juv.
Proferatur Lucil: corr: proferatur à profero,ers
prŏsĭcia, orum: Prŏsĭcies, ei. Prŏsĭcium, Sztuká 1. Okrawek.
prŏsĭcia, arum. Okrawek. Pierwiastki.
prŏsĭlio wypadam 3. wyskákuię 1 wyrastam 1. śpie się. Herfür springen/ *Haud mora, prosiluere suis, ferit æthera clamor* Virg.
prosimurium, prosmurium, promurium, promurum. podmurze
prositus, i. propositus, Paulus *Festi. Sipont.*
prŏsŏcer, *prádziad & sub świekier.* des Schwähers Vatter. prŏsŏ rus. *sub prádziad.*
prŏsōdĭa *Gr Náćżánie słow. Item Grammatices pars, circa syllabas dictionum occupata, accentum earum docens, quam ad rem quia cognitio quantitatis syllabarum necessaria est. ideo passim scriptores præcepta eis cognoscenda adjungunt ex regulis, & auctoritate conflata, quibus aliqua de pedibus, de carminum generibus, & figuris ex Poëtica desumpta subjiciunt.*
prolonomasia, Annominatio! *figura Quintil cum eadem vox commutata ponitur, sicut aliud quam prius sonet, Aliis Paronomasia.*
prŏsōpītes, *æ. m. Gr. Łopian.*
prŏsōpŏpæĭa, *Gr. i. persona fictio, figura personam fictam inducens, eadem* Confirmatio, *supra.*
prospectātor, przeczuwáiący.
prospecto, *wyglądam 1. 2. Upátruię 1. Ma się ku* offt außsehen.
prospector, *Stroż 1, Opiekun.*
prospectus, *us. poyrzenie z wzgląd & sub świátło*
prospĕcŭlor, *wypátruię szpieguię, Oglądam 1. (3.*
prosper, *& prosperus Szczęśliwy* Glücklich. *Cursum mihi prospera dixit.* V. *syn:* Felix faustus fortunātus sĕcŭndus. *v. Infelix.*
prospĕrè, prosperrimè, *Szczęśliwie.*
prospĕritas, ātis. *Szczęśliwe powodzenie* Glück, wolfahrt. *Spes hominum placidâ prosperitate juvat. Pr. syn:* Fēlīcĭtas, Sōrs prōspĕra, fōrtūna sĕcūnda, făvēns, ămīca, rīdēns. Rēs sĕcūndæ, prōspĕræ. *epith:* ōptāta sĕcūnda blānda, sĕcura, jŭcūnda, grāta, beāta, plăcĭda ămīca, sēgnis, ĭnērs ŏtĭōsa, pigra, dēsĭdiōsa, fluxa, cădūca, fŭgāx, fŭgĭtīva, lūbrĭca, fallāx, ĭncōnstans, pĕrĭtūra, īnstăbĭlis. *v Fortuna prosperæ.*
prospĕro, *as Szczęścię,* glück geben.
prospergo, *pokrapiam, potrząsam.*
Prospicies. prospice, Festi: corrigit Scal. *& Gotfret legitq; Prospica. vide Perspico as.*
prospicienter, *Opátrznie.*
prospĭcio, *Przeglądam 2. widzę 2. Upátruię 2. przeczuwam, Opátruię 2 3. Dorozumiewam się Zábiegam 3 wyglądam Rácę.* f hen/fürsehen *Et me Cæsareum prospicit ante thronum M.*
prospicio patrem, *Niedoyrzę.*
prospĭcuo as priscum i. prospicio Opátruię.
prospĭcus prispĭcuus, pilny & Okazáły.
prospīro, *Oddycham, pucham.*
prostans, *wydátny 1.*
prostātes, *æ. m. Gr. przełożony. Unum non licuit prostatem præter Jesbam.* Fill.
prosterno, *porażam 1. Obalam 2. pokładam się Upadam. pokłon czynię.* Zu Boden schlagen/ nider werffen. *syn* Hŭmi stĕrno, āffīgo, ābjĭcio dēprĭmo, ēvērto, dīrŭo, dējĭcio prōtero.
prostibilem facio, wystawiam ná nierząd.
prostĭbĭlis, adject: wystáwisny ná nierząd.
prostĭbĭlis mulier. prostĭbŭla, æ Nierządnicá.
prostĭbŭlum, *al prostibilum, Nierządnicá, Nierządny dom.* Eine gemeine Hur.
prostĭtuo, *wystawiam 2. 5. Nierządu pátrzyć.* herfür setzen, item/ sein Leib feyl bieten zur Unkeuschheit.
prostitutio, Nierząd 2. Oszpecenie.
prosto, *wystawiáią mię, Nierządu pátrzyć.*
prostŏmis, *idis. f. Gr. Nágębek.*
prostrāta pŭdīcĭtia, *Zgwałcony.*
prostratus, *Upádły, Utrapiony 1. Nędzny* zerstörd/ umbgerissen.
prostylos, *o. i. Gr. sub Filárowánie.*
prōsŭbĭgo, *Depcę 1.*
prōsum, *Verbum. pomagam 1.2. pożyteczny iestem* Nützlich seyn. *Sanavit prosunt & amica papavera somno.* Ser: *syn:* Adjŭvo ŭtĭlis sum.
prōsum, Adverb: Zgołá.
prosus

prosus. nomen podniosły, & in Mowá niepoetycka.
prosùs. Adverb: Zgołá prosùmia, æ, Łodź.
prŏcāŭs, is. eos. f. Gr. propozycya
prōtector, Obrońcá, Hálábardnik ein Beschirmer
prōtectum, Obdách.
protectus, ti. wydátny. beschirmet. Dum genitor nati Parma protectus abiret Virg.
protectus, us. Zástonienie.
prōtēgo, Bronię, 2. Zástaniam, 1. Zákrywam, Wydáię, Obronić kogo Beschirmen, beschützen. Qua vicit, victor protegit ille manu, O. syn: Tēgo. cōntēgo, tūtor, dēfēndo.
prōtēlatus, Wygnány.
prōtēlo, as, Wyganiam 2. porażam 1. przekonywam 2. Gromię Odkładam 3. Odganiam. przesláduię. hinweg treiben.
prōtēlum, ciąg 2. Cug. Nálegánie, pobudká 1.
protenam, Záráz.
prōtendo, Rościągam co, ściągam rękę, podáię 1 Wychylam. Herfür strecken. V. syn. prōdūco prōfero, protraho, ēxtēndo, pōrrīgo.
protendor, Wybiegam 2.
prōtentus, protensus. Wydátny. Außgestreckt Huic à stirpe pedes temo protentus in octo Virg.
protēnus, przed sobą, Záraz 2.
prōtēri:us, Gr. Rány & sub Figá 1.
prōtermīno, as, Gránic pomykam.
prōtēro, potrącam, ściéram, porażam podeptáć. Zertretten. Quid inanem proteris umbram O. syn. prōcūlco, calco tēro, v. Conculco.
prōterreo, Strászę, Odstrászam, schrecken.
prōtervè, Zuchwále, Rospustnie, Złośliwie. widerspánstig.
prōtērvia, przekora, Zuchwálstwo, Widerspánstigkeit, Frechheit. Capripedes agitat cum leta protervia Panas. L. syn. Pētūlāntia, prōcāci tas. Audācia lāscivia.
proterviam facere, sub przemárnowáć.
protervio pustuię B stwię się. 3. & sub przekory.
prōtervĭtas, Zuchwálstwo. przekory.
prōtervĭter, Zuchwale widerspánstig.
prōtervus, Zuchwáły, Rospustny złośliwy. widerspánstig, frech Jam tibi de timidis iste protervus erit. Prop: syn. pētūlāns, prōcāx īmpŭdēns tēmerārius audax, lāscīvus. sálax.
prōtestatio, Oświadczenie öffentliche Bezeugung.
prōtestor, Oświadczam się protestuię się.
Prōteus, apud recentiores Poëtas genus versus artificiosi, cujus verba variè transposita plurimosversus diversos consistuunt, quale est illud perfide, te divos sperasti fallere Proteu. Et illud ante paucos annos in laudem B. MARIÆ à Bernardo Bahusio scriptum. Tot Tibi sint laudes Virgo quot sidera cælo. Qui versus millies & vicies (juxta numerum stellarum apud Mathematicos conspicuarum) variari potest, experire, fateberis.
prōthĕsis, Gr Stánowienie, propozycya. Item figura Grammatica, quæ literam vel syllabam initio dictionis præponit.
prōthȳmè Ochotnie, prōthȳmia, Gr. Chęć.
prōthȳtīdes, hæ Gr. Krokszłynki.
prōthȳrum, Gr. portyera przedsionek Slup.
prōtīnus, protinam, Záraz Przed sobą Ustáwicznie, prosto 2. Von Stand an, alsbald. Protinus hinc fuscis tristis Dea tollitur alis Virg. syn: Cōntinuo, cōnfēstim illico, sŭbĭtò stătim
prōtŏcollum, gr protokol, & sub. Księgá.
prōrollo, ściągam rękę pomykam, Odkładam 2. Ruszam.
prōtŏme, es, Gr Obraz 8. 12.
prōtŏmēdia, Gr. Winne ziele.
prōtomysta, æ. m. Biskup Prōtŏno as Gromię.
pro oplastus apud SS scriptores, Adami epitheton 1, primo formatus.
P ● spathȧrius, sub H. álabardnik.
Protosyncellus Codino, Curopalatæ, præcipuus syncellus de quo infra.
Prototocos, quæ prima peperit. Evæ epitheton.
prōtŏtŏmus, Gr. subświrostek. podczás Et faba fabrorum prototo mique rudes Matt.
prōtŏtȳpon, Forma 4. ein Vorbild.
prōtrăho, Odkładam 2. zwłoczę i przedłużam. Herfür ziehen. Protrahitur, nequeunt expleri corda videndo Vir: syn: ēxtrăho, vel prōfēro.
prōtēndo, ēxtendo pōrrigo.

protrepticus, *Gr. Napominálny.*
protrimentum *Drobionká, siekánina, przypráwá 2.*
protropum vinum, *Gr. wino 2. Treść winá, wino słodkie.*
protrudo, *popycham* Fürstossen *Et quæres tantum hoc oneris protrudere nostri* L.
proturbo, *Zwalam 1. Spycham wypycham.*
protūtela, protūtor, *sub Opiekun.*
protypon, *Gr.* protypus, *Probá 3. Formá* ein

PROV Vorbild.

provectus, *ti. adject: Wyniesiony, powieziony 2. Leźni, podstárzáły* weiter geführt, gefördert *Cum provectus equo longævi Regis ad aures* V. *syn.* invectus, vectus, vel promotus.
provectus, *us. subst:* præsentia domini provectus agri est: *Palladius i. adjumentum profectus ubertas*
proveho, *wynoszę 3. pomykam, pásuię* weiter führen *Provehat & felix dominam perducat ad urbem*
provehor, *Poieżdżam, postępuię 1 Unoszę się, Zabrnąć 3. Záieżdżam 1. Zámowić się. Zá czytáć się, Rzucam się do czego.*
provenio, *Wychodzę 1. Pochodzę z kąd Rodzę się* herfür kommen. *Proveniant medii sic mihi sæpe dies* Ovid.
provenit benè, *powodzi się.*
proventus, *Dostátek 1. Dochod, Urodzay, Obrodzenie.* Gewachs *Semper crede, polus variis proventibus annos.* Pr. *syn:* Redditus copia.
proverbium, *przypowieść* Sprichwort *Hæc quoq; de causa si te proverbia tangant.* Ovid: *syn:* adagium. *epith:* Vetus commūne, vulgāre, brēve, vērum, certum, antiquum. *phr.* Sermo trītus, vulgātus.
proverbium est, *Pospolicie mowią.*
proversus, *prosto 1.*
providè, providenter, *Opátrznie.* fürsichtig.
providens, *Opátrzny.*
providentia, *Opátrzność.* Fürsichtigkeit/ Fürsorg *Ut illa quondam providentia Dei.* (Jamb) Prūdentia, sāpientia, cūra, providum nūmen *phr:* Mens haud ignāra, ac non incauta futūri. Quæ plācido regit omnia nūtu Sacris ārcānis, quæ mōderātur legibus ūrbes.
provideo, *Opatruię 2. 5. Upatruię 2. Zabiegam 3* Obwárowáć. *Stáram się, przeglądam 2. Dorozumiewam się.* Fürsehen. *Providisset eam, sic ignovisse putato.* Ovid. *syn.* prospicio, caveo.
providus, *Opatrzny.* Fürsichtig. *Qui domitor Trojæ multorum providus urbes.* Hor: *syn:* prūdens, sapiens, prospiciens, cautus.
provincia, *Powiat 2 Urząd 1, Sprawa 1.* Eine Landschafft. *Redditaq; est omni populo provincia nostro.* Ovid.
provinciæ præfectus, præses, *Woiewoda.*
provincialis, *Powiatowy.*
provincialis præses, *Prowincyał.*
provinciam trado, *Zdaię urząd.*
provinciatim; *sub po domach.* Von einer Prowintz zur andern.
provisio, *Opatrowanie Przeglądanie 1 prowizya.*
provisio annonaria, *Spiżárniáná prowizya.*
proviso, *is. Wyglądam 2.*
provisor, *oris. Dozorca, & sub Opátrzny.* Verseher/ Fürsorger. *Utilium tardus provisor prodigus æris.* H.
provisus, *us. Opatrzność.* Fürsehung. *Si bona librorum, & provisa frugis in annum.* H.
provivo, *is. przeżyć, Doczekać.*
Provocabulum *Varroni est Pronomen; & Articulus*
provocatio, *Wyzywanie 2. Apellacya.*
provocator, *Wyzywacz, Harcownik, wysiekacz.*
provocatorius, *wyzywalny.*
provocatrix, *sub Draźniciel.*
provoco, *Nagabam, wyzywam, przyzywam, pochop czynię, Sprzeciwiam się, piię do kogo, Appelluię, Draźnię.* Hinauß ruffen/außforderen *atq; omni fortunam provocat hora* Lucr: *syn.* Lacesso, oppugno, irrito aspero, injicio.
provolantia tabulata *sub podsienie.*
provolo, *as. wylatam wypadam 3.* außfliehen.
provolvo, *wywalam, zwalam 1.*
provolvor, *Upadam 3.*
provomo, *womitować.*
proversus, *nomen; Niepewny.*
provorsus *Adverb:* Prosto 1.
prout res, ac tempus, *Jako się trafi.*

Prox

Prox Głos 1.

proxĕnēta, *æ. m. Gr. Jednacz' 3. 4. Litkupnik,* (*Sprawcá.*

proxĕnēticum, *Gr. Litkup.*

proxenētria, *Gr. Dziewosłębicá.*

proxĕnia, *æ. Gr. sub przystaw.*

prōximè, *Blisko Niedawno, Dopiero 1. Naybliżey, podle.* am nechsten.

proxĭmĭtas, *Bliskość.* proximò, *Niedawno.*

proxĭmo, *as. Przybliżam się.* zunahen.

proxĭmum, *Naybliżey.*

proxĭmus, *Naybliższy, Bliski 2. Powinnowáty, Sąsiad, przeszły. podleyszy, & sub podle, wedle.* Allernechst. *Proximus huic longo sed proximus intervallo.* (Sp.) *syn:* Vīcīnus, fīnĭtĭmus, propīnquus.

proximus, *posterioris saeculi usu, Podskárbi, Odźwierny, Domownik, Referendarz.*

P R U

prūdens, *Rostropny, Bacżny, Mądry, Biegły, Et loco Adverbii, wiedząc.* Fürsichtig/ klug/verständig. *quidquid agis, prudenter agas, & respice finem syn:* Prōvĭdus săpiens, cautus, sōlērs, cāllĭdus, săgāx, cīrcūmspĕctus, prōspĭcĭens, indūstrĭus, pĕrĭtus, *phr:* Cōnsilio, sōlērtī mēnte prædĭtus, pŏtēns, pollēns, præstāns: ănĭmi, vel ánĭmo mātūrus, ōmnia prōspicĭens, Mēnte săgāci ănte nŏtāns, lōngo ēdŏctus ūsu: Cōnsĭlĭo Nĕstor Căto, ānte ānnos ănĭmūmq; gerens, cūrāmque, vĭrīlem: ōre pŭer, puerīque hăbĭtu, sed cōrde săgāci æquābat sĕnĭum, ātque astu sŭpĕrāverat ānnos. Mēntem sua nōn căpit ætas. Cōsĭlĭis hăbĭtus nōn fūtĭlis author. O facunde sĕnēx, ævi prūdēntia nōstrī, āngūstis ănĭmus rōbūstĭor ānnīs. Scilicet īngĕnĭum et rērum prūdēntĭa vēlox. *vi Adolescens Sapiens.*

prudenter, *Rostropnie, Mądrze.*

prūdēntia, *Rostropność, Mądrość, Biegłość, Rozsądek* Klugheit/Weisheit/Fürsichtigkeit. *aut rerum fatô prudentia major.* Virg: *syn:* Săpiēntia, sōlērtia, săgacĭtas, cōnsilĭum, perĭtia, ăstūtia, cāllĭdĭtas *epith:* Matūra vĭgil, vigĭlāns, cīrcūmspēcta, sĕnīlis, præscia, cauta, săgāx, sōlērs, cāllĭda, mīra, dīvīna, *phr:* Prōvĭda mēns Săgāx ănĭmus, Vĭgĭles sēnsus, ănĭmī. Sĕnīlis anĭmi grăvĭtas, cūra, cnutēla, Vĭgilănĭmus, ĕt săgāx. Dīvīnæ pārs mēntis. Rērum fātô prūdēntia mājor, Præsāga fŭtūri. Nīl tĕmĕre ăgens. Cōnsĭlio nīxa. Cūncta ēxpēndens. Omnia cōnsūlta mente gĕrenda rĕgens. Cautè prævisa pĕrīcŭla vītāns. Nūllum nūmen ăbest sī sit prūdentia præsēns. Te mātūra sĕnem prūdēntia reddit. Cĭrcūmspēcta grăves sĕquitur prūdentia cānos.

prŭina *Szron* Der Reiff. *Arvaque Riphais nunquam viduáta pruinis* V. *vide Gelu, Glacies.*

pruina infestor, *Sędzieię.*

pruinōsus, *Szronisty.* Reiffächtig. *Longa pruinosa frigora nocte pati.* Ovid.

prūna, *æ. węgiel.* Eine glüende Kohl. *Subjiciunt verubus prunas & viscera torrent* Virg: *syn* Cārbo, *epith:* ārdēns, āccēnsa rŭbēns, torrēns, cǎlēns *phr:* Călĭdis āssābunt viscera prūnis. *v. Ignis.*

prūna asinina, cerea, *śliwki wielkie.*

prūna rugosa, *śliwki suche.*

prūnæ, *hæ żarzewie.* prūnetum, *sub śliwá 1.*

Prūnĭtius, żarzysty.

prūnum & pruna, *orum śliwá owoc.* Ein Pflaum *& spinas jam pruna ferentes* Virg: *epit:* Dūlce, cērĕum, cānum, Dămāscēnum.

prunum spini, *Tárnośliwká.*

prūnus, *f. śliwá drzewo.* Ein Pflamenbaum *epith:* vĭrens, frōndēns. *v. Arbor.*

prunus sylvestris, spinifera, *Tárn drzewko.*

prūrīga. Koniuch. prūrigĭnōsus, *świerzbiący.*

prūrīgo, *inis świerzb.* Das beissen/ jücken. *Si tibi morosī prurigine verminet auris* M. *syn:* Prūritus *epith:* īmpătĭēns, īmpōrtūna, mŏlesta, ūrens, mōrdax ōbscena. *v. Desideriū & Libido*

prūrio, *świerzbi mię, Bestwię się.* Beissen jücken *Incipiant prurire choro, plausuq; prolata* Juv.

prūrītus, *us. świerzb.* Das Beissen/ jücken. *Pruritus autem falsos levat.*

Prussia, *Prusy.* Preussen.

Prussus, Prŭthēnus, *Prusak.*

prymnēsium, prymnēsius, *Kołostry.*

prÿtănēum, *Gr. Szpital stárych.*

prytanes *æ.* prytanis, *eos. vel is. m. Gr. Podwoiewodzy* (*wodzy*

P S

psallo, *Gr. Gram; 1. Brzękam 1.* Singen. *Psallimus*

mus, & luctamus Achivis doctius undis. Prop:
syn: Căno: hymnos cōncīno. fidibus cano
psallŏcĭthărista, *Gr. Lutnistá.*
Psalmistá æ. Rybałt. psalmōdia, *Gr. sub Psalmy.*
Psalmŏgrăphus, Davidis epitheton, qui Psalmos conscripsit. Psalmographus David magnus rex, atq;
psalmus, *Gr. sub psalm.* (*Propheta* Tert.
psaltēriumGr. *Harfa, żołtarz, & in Kláwicymbał*
psaltes. *æ. m. Gr: Muzyk ná stronách. & in Orgánistá.*
psaltria, *Gr. ibidem.*
psārōnius, *Kámień z złotopstry, Możdzierzowy ká mień.*
psĕcas, *adis. Gr. Deszcz 2.*
psegma, *tis. Gr: Mosiężne odmioty.*
psēphisma, *Gr: Pospolstwá uchwálá, wyrok.*
pseudāmōmum, *Gr: Ormusz fałszywy.*
pseudanchūsa, *Gr: Czerwieniec 2.*
Pseudisodomon ædificium. Vitru. i. mentiens æqualem structuram.
pseudo, *Gr. falso Gelli. Mascellan.*
pseudoăcoron, *Gr. Mieczyk żołty.*
pseudoăpios, *Gr. Wilcze wezły ziele.*
Pseudoapostolus. 2. Corin: falsus mendax Apostolus
pseudobūnium, *Gr: Barbora ziele. Rzepniczek.*
Pseudochristus, Math: 24. i. falsus, mendax Christus.
pseudŏcostus, *Gr: Dzięgiel 2.*
pseudŏcypīrus, *Gr: sub Ostrzyż wonny.*
pseudŏdictamnum, *Gr: Dyptan 1. Trzemdáłá.*
pseudoellĕborum, *Gr: Podkolan.*
pseudŏgrăphia, *Gr: sub pisania náuká.*
pseudolōtus, *Gr: Obrostnicá.*
pseudŏmĕlanthion, *Gr: Kąkolnicá.*
pseudomyăgrum, *Gr: Lnicá.*
pseudōnardus, *Gr: Spikánardá, & sub Láwendá.*
pseudŏprŏphēta, *Gr: fałszywy Prorokein* falscher (Prophet.
pseudŏpŏlĭtĭcus, *Gr: Polityk 2.*
pseudorchis, *Gr: Podkolan.*
Pseudos, eos. mendacium & Pseudes Gr: i. mendax unde composita plurima Pseudodidascalus, Pseudologus, Pseudoporticus, pseudomantis, Pseudomartyr, Pseudosophista, &c.
pseudosmyrnium, *Gr: Giersz.*
pseūdŏsycŏmŏrus, *gr: Kłokociná 1.*
pseudothyrum, *gr: Drzwi.*

psiathion, *Gr: in historia Cassiani, Rogożká.*
psīla toga, *Szátá niekosmáta.*
psīle, *es. i. Tenuis Nota vocalis carentis adspiratione. Priscian. vulgò Spiritus lenis.*
psīlŏcĭthărista, *Gr: Lutnistá.*
psīlŏthrum, *Gr: Przestęp biały, Włosow wyrywániu służąca maść.*
psimmўthium, psimmўthum, psĭmўthus, *Gr:* (*Bleywás.*
psitta, *Gr: Płaszczká.*
psittăce, *es. gr.* psittăcus, *Pápugá* Eine Papagey
*Psittacus, è vobis aliorum nomina discam. M*epit
Lŏquāx, gārrŭlus, cănōrus, vōcālis pĕrĕgrīnus, Eōus. īndĭcus, vērsĭcŏlor, vĭrĭdis, pĭctus. *phr:* Īnda, Īndĭca, ăvis, vŏlucris, ālēs, Eōis āles mīssus ăb Indis. Hūmānæ vōcis. līngvæ ĭmĭtātor. sĭmŭlātor āles. Loquāx hūmānæ vōcis ĭmāgo ăvis dŏcta lŏqui. Psittăce dux vŏlŭcrum, dŏmĭni făcŭnda vŏluptas. Hūmānæ sōlers ĭmĭtātor psĭttăce līngvæ ĭlle sălūtātor Rēgum. nōmenque lŏcūtus Cæsărĕum. Hūmānæ vocis ĭmago psĭttăcus, ĕxtrēmo mūnus ăb ōrbe dătum.
psōrā, *Gr: świerzb 2. Dryakiew polna* Grind.
psōrĭcus, *Gr: świerzb máiący.*
psўchŏmantia, *Gr Wrożbá 2.*
psўchŏmantium, *ibidem.*
psўchŏtrŏphon, *Gr: Bukwicá 1.*
psўchrŏlŏgia, *frigidus sermo.*
psўchrŏlūtes, *Seneca qui frigida lavatur zimno kąpány.*
psyllion, *Gr. Psi len. Szláchtawa.*
psўthium, *Wino słodkie.* psўthia vitis, *ibidem.*
pte *particula addititia, sub Sam & sub Włásny.*
ptermica, *Gr: Kicháwiec ziele.*
ptĕrēlas, *æ. è Græco, pies prętkonogi Et pedibus, pterelas & naribus utilis ægre* Ovid.
ptĕris, *idis. gr: páproć.*
pterna, *æ. gr: Másztowy odziemek, Kość piętná.*
pternix, *icis m. gr: Karciofu łodygá sub Kareiof:*
ptĕrōma, *tis gr. pachy w budowániu Szczyt. Filárowány.*
ptĕron, *ri. gr: Szczyt.*
ptĕrōtos, *gr: Skrzydiasty Uszáty.*
ptĕrўgion, *Gr: Rospádliná páznokci zárośliná, Błonka 4.* Gerstentranck.
ptīsāna, *Gr: ptyzana. pęczak: Frumentum milium, ptisanamq; fabamq; solebas* Mart.

ptisanarium, *sub ptizaná, & Kászá 3.*
prōchŏ lŏchium, prōchŏtrŏph um, *gr: Szpital*

PUB

pūbens, *Záráſtáiący, Młody 1. Mchem obroſty* erwachſend.
pūbeo pūbeſco, *Záráſtam Wyráſtam, Obráſtam Kwitnę*, Mannbar werden *Pubentes herbæ ni gri cum lacte veneni* Vir: *ſyn* crēſco jŭvĕnēſco.
pūber, ĕris *adject: omne, Záráſtaiący, młody, Záróſty 1.* Mannbar. *Atque hilares oculos, & formam puberis ævi* Nem.
pūbertas, *Záráſtánie 1. Młodość 3. Młodzieńſtwo, Doſtáłość*. Mannbar Alter. *Pubertate valent & jam facundior, &c.*
pūbes, *bis f. ſubſt: Łono w ciele 1. Mech 3. Młodź, Záráſtáiący młodzieniec.* Jugend. *Cuncta tibi, Cererem pubes agreſtis adoret* Virg: *ſyn:* jŭvĕntus. *v. Juventus.*
pūbes eris. *adject: gen: om* Prob: *Záróſty Młody.*
pubes veſticeps, pubes agreſtis, *Mołoiec.*
pūblĭcānus, *Naymácz 2. 3. Celnik Dzieſiętnik.*
pūblĭcātio, *Obwołánie Konfiſzkowánie.*
Publicatrix, Arnob.
pūblĭcē, *Jáwnie, poſpolitym imieniem, Urzędnie Z urzędu, Zſkárbu.*
publicitus, *poſpolitym imieniem, Urzędnie.*
publicius, *ij. Budowniczy.*
publico, *as. podáię 3. Rozgłáſzam, Konfiſzkowáć Nierządu pátrzeć.*
publico carens abſtinens, *Prywatny.*
publicola, *æ. poſpolſtwá obrońcá.*
publicum, *Rzecz poſpolita, poſpolite mieyſce, poſpolita rzecz, poſpolite dobro, świát Jaw 2. Urząd 1. Cło 1. Dochod 2. Kſięgi publiczne pobor*
publicus, *adject: poſpolity 2. Urzędowy.* Gemein *Quod legeret, terreretq; viritim publicus uſus* H. *Publicy Budowniczy 2. Podwoiewodzy.* Publīpor
pūsĭnum vinum, *Rywułá.* (*Páchołę.*
pŭdĕſio, *Wſtydzę ſię* ich Schäme mich.
pudendus, *vel* pudens, *Uczciwy Wſtydliwy 1.* Voll Scham. *magna fides, at non Evandre, pudendis.* Virg.

pudenter, *Wſtydliwie.* Klug/ Weyßlich.
pudeo, *Wſtydzę ſię.* ich Schäme mich.
pudere dedidici, *Niewſtydzę ſię.*
pudet me, pudeſcit me, *Wſtydzę ſię, żal mi* Ich ſchäme mich. *Ah pudet ingrata pudet ah male divitis arcæ* M. *ſyn:* Vĕrecūndor, ērŭbēſco *phr:* pūdōre tārdor, sūffūndor, Cŏhĭbet vīres, īngĕnĭūmque pūdor, Vūltum pūdor grăvat, ŏcūlos dējicit, ōra sūbit. *Æſtuat* īngens īmo in cōrde pūdor plena pūdoris lumīna fixa sōlo tĕnēt Dējēctos, rūcēōs gĕrit pūdōre vūltus. *vide Erubeſco.*
pŭdĭbĭlis, *Wſtydliwy 2.* (*dliwe.*
pudibunda pars *vel* membrum, *mieyſce wſty-*
pūdĭbundus, *wſtydliwy 1.* Züchtig, ſchamhafftig. *ſatyris paulum pudibunda protervis.* H *ſyn.* Vērecundus, pūdēns, pŭdīcus, mŏdēſtus.
pudīcē, *Uczciwie.*
pūdīcĭtia, *wſtyd 1.* Schamhafftigkeit/Reüſchheit. *Læſa pudicitia eſt deperit illa ſemel.* O. *ſyn.* Căſtĭtas, vīrgĭnĭtas, īntegrĭtas, purĭtas, pŭdor. *phr:* pūdīcĭtiæ laus, hŏnor, dĕcus īnsīgne, pūdīca, hŏnēſta, vĕrecunda, vīta vŏluntas Mŏres pūdīci: *vide Caſtitas.*
pudicitia publicata, *Nierząd 2.*
pudicitiam expugnare, imminuere, *Zgwałcić.*
pūdīcus, pudicitior. *Wſtydliwy.* Schamhafft/ züchtig/reuſch *Et qua parte velit pudicitiorem* (Phal.) Mart: *ſyn:* Caſtus, purus, īntĕger, pūdēns, vērēcundus.
pŭdor, ōris. *wſtyd 1. 2. 3. 3. Dziewictwo* Scham/ Zucht. *Quid faciam ſi plus ille pudoris habet* M. *ſyn:* vērēcūndia, rūbor, vel mŏdēſtia, pūdīcĭtia. *epith:* Tĭmĭdus, pūrpūrĕus, sūbĭtus, rĕpĕntinus, rŏsĕus, īngĕnŭus, mŏdēſtus, hŏnēſtus vĕrēcūndus, căſtus, virgĭnĕus, tăcĭtus, tĕner, sŏlĭcĭtus, trĭſtis, æger, cōnſcius pāllĭdus, īmpŏllūtus, rūbēſcēns, nĭvĕus, pūlcher, īnnŏcŭus. *phr:* Qui se mănĭfēſtat in ōre ōra cŏlōrāns. Dējĭciēns ŏcŭlos; īndĕx īngĕnŭæ mĕntis. Quis pŭdor ora sŭbit, In ōre sĕdet pŭdor. Mānat trīſtī cōnſcius ōre pūdor ōra quoque īngĕnuo rădiānt sūffūſa rūbore.
pudor projectus, proſtitutus, præmortuus, *Nie*
pūdōrĭcolŏr. *Rumiány.* (*wſtyd.*
Pudoratus, wſtydliwy.

puella, *Dziewecżká Niewiástá.* Ein Mägdlein/ Töchterlein. *syn:* Virg: *epithr:* Formōsa, tĕnĕra, vĕnūsta, cāndĭda, nĭvea, cūlta, vĕrecūnda, ĭngĕnŭa, ĭntāctā, cāsta. pŭdīca, hŏnĕsta, crēdula, tĭmĭda, ĭmbēllis, cōmpta, ĭnnūba. nūbĭlis.
puellāris, *Dziewczy, Dziewczęcy* Kindlich. *Præda puellares animos oblectat inani.* Ovid:
puellāriter, Dziewczym sposobem.
puellasco, sub Dziewczętom podobny.
puellātōria tibia v. Surma.
puellatorius. Odmładzáiący się. (*num est.*
Puellitari, Laberio Suidæ explicat Scalig: sed obscæ-
puellŭla, *Dziewczę.* puellus, *Chłopię Dzieciątko*
puer, *Dziecię. syn,pacholę.* Ein Kind/ Knab. *Differat in pueros ista trophea suos.* P. *syn:* Jŭvĕnis, ĭmpūbes. *epith:* Tenĕr blandus ĭmbēllis, fōrmōsus, cāndĭdus vĕnūstus cōmptus ĭngenŭus, vĕrecūndus, ĭntōnsus, mollis lĕvis, rŭdis, decōrus, prōtervus ĭmbērbis, cautus, lāscīvus. *phr:* Incautis nĭmĭum tĕmĕrārĭus ānnis ĭmpūbes ēt ad hūc nōn ūtĭlis armis. Cūjus lānūgĭne nōn dum vĕrnant vūltus. Necdum prīma nŏvā lanūgine vērtĭtur ætas. *v. Infans. Juvenis,& Adolescens.*
puer vetus, *Stáry á głupi.*
Puera, Dzieweczká. pueri frūstum, *Chłopię.*
puerarius, Sodomczyk. puĕrāsco, *Dziecinieię.*
puerculus, Dziecię 1.
puĕrīlis, *Dziecinny.* Kindlich. *Tela manu jam tum tenera puerilia torsit.* Virg:
puerilĭtas, *Dziecinność. Dziecińſtwo.* Kindheit.
pŭerīlĭter, *Dziecinnie.* Kindlich *Qui modo decerpens tenero pueriliter ore* Pr.
puĕrĭtia, *Dziecińſtwo.* Kindheit. *Acta non alio rege pueritia* (Ascl) Hor: *epit:* Infīrma, mōllis tĕnĕra ĭmbēllis, rŭdis, debilis. garrŭla; vĕnūsta. *phr:* pŭĕrīlis, tĕnera ætas pŭĕrīles. prīmi, mōlles ānni Ætātis prīmum tēmpus Tēmpus pŭĕrīle jŭvĕntæ. Ætās infīrma, mōbĭlis, āpti mōrĭbus ānni. Prīma cum pārte, vīrēscĕret ævi.
puerpĕra, *położnicá.* Kindbetterin. *Laudantur simili prole puerpera* (Ascl:)
puerpĕrium, *połog, płod 1.* Kindbett. *Cruda puerperia & populos umbrosa creavit.* St. *v. Pario.*

puĕrŭlus, *Dzieciątko, Chłopię.* Kindlein.
puerus, Dziecię.
pūga, *a. Gr: Zádkowe częśći.*
pūgil, *Szermierz,* Ein Kempffer/Fechter. *Aut ursum aut pugiles, his nam &c.* Hor: *syn:* Lūctātor. āthlēta gladĭātor.
pūgĭlātio pūgĭlātus, *us, Szermierſtwo.* Kampff-
pugĭlātōrius, *Szermierſki.* (ſpiel.
pugilatu decerto, exerceo me. *Szermuię.*
pūgĭlĭcè, *Szermierſko.*
pūgĭllar, *hoc.* pugillares, *hi.* pūgĭllāria, *hæc, ium Kſiąſżki kámienne* Schreibtaffel. *Pugillarem S. Lucas cap 1.*
pūgillāris, *adject:* & pūgillātorius, *Pięśćiány, Gárśćiány. Juvenal:* u. *produxit: Sed aliqui ibi legunt Pupillares non Pugillares.*
pūgĭllo, *as. Biię pięśćią.*
pūgillus, *Garść, Garzſtká.*
pūgilo, *as. Szermuię iáko ſzermierz.*
pūgio, *ōnis.* pūgiūncŭlus, *Puginał.* Ein Dolch. *Pugio quem curvis cingit brevis orbita venis.* Mart: *syn:* Sīca glădĭus, ēnsis.
pugna, *Bitwá, przegádywánie się.* Ein Streit/ Kampff/ Schlacht. *Æquemus pugnas, Erici tibi regna remitto* Virg: *syn:* Cērtāmen, prælium, cōnflīctus. *epith:* āncēps, ĭnīqua, trīstis fĕrox, āspĕra, dūra, sævā, cæca, ārdens, crŭēnta, atrox sāngvĭnea fērvens, flagrans, crūdēlis. *phr:* At tōrva fronte mĭnāces, præ tēntānt pūgnas. Crūdēlem āvērtite pūgnam ūrgetur pūgna cōngrēssus ĭnīqua, Hōrrĭbĭlemq; fĕrus Māvōrs cĭĕt ūndĭque pugnam. Mārtia fērvĕntes āccēndunt clāssica pūgnas ārdĕntes āccīngat dīcĕre pūgnas *v. pugno.*
pugna singularis, *poiedynek ſam ná ſam.*
pugnācĭtas. Sporność, Upor Roztaſżenie ſierdzenie. Streitbarkeit.
pugnācĭter. Spornie. Upornie, Doząb 2.
pugnāculum Báſztá 1. pūgnans, *przeciwny.*
pugnātor, *Wáleczník Bitny, Kokotliwy* Ein Kampffer, Streitter. *Pugnatori operit caput ingens oris hiatus* V,

pugnātōrius, woienny. pugnatur, *Biią się.*

pugnax. *wileczny, Swárliwy Bitny, Zwádliwy, Uporny, Sporny* Streitbar. *Vel tibi Medorum pugnaces ire per hostes P.*

pugneus, *pięściany, pugnitus, pięścią.*

pugno, *Potykam się, Biię się, Usiłuię Domagam się Zástawiam się z Niezgadzam się.* Streitten kämpffen. *Digredimur, lentaque fori pugnamus arena* Juv: *syn*: Cērto, dē ērto; cōnflīgo cōngredior, prælior, dīmīco *phr*: pūgnam tēnto, cōmmītto, ŏbĕo lăcĕsso, Mănus cōnsĕro, cōnfĕro; pūgnās inĕūnt et prælia tēntant Cōnsērtæ cāmpis ăcīes mūltūsque pēr ăva. Fērvēbat Mavōrs, Cōncūrrĕre fĕrro, prælia mīscēre Dĕcĕrnĕre fĕrro: Crūdo pūgnam cōmmīttere æstu. *v. Bellū gero, & Luctor.*

P U L

pulcer, *ut scribunt eruditi, idem Pulcher.*

pulchellus pulcher, *piękny* Schön, wolgestaltet.

Taurum Neptuno, taurum tibi pulcher Apollo. V. *syn*: Fōrmōsus, vĕnūstus, decōrus. spĕcĭōsus, *phr*: Făcie, forma dĕcōre præstāns. īnsīgnis, cōnspĭcŭus spĕctābĭlis. cōnspĭcĭendus, ēgrĕgĭus, ēxcĕllēns, præsīgnis. Fōrma præstānti, ēgrĕgia. Cuī ēgrĕgio dĕcus ēnĭtet ōre Fōrmā cūm vincĕret ōmnes. Quō pūlchrĭor ălter nōn fŭit. Cuī dĕcus ēgrĕgĭum fōrmæ. Cuī plūrĭma frōntis mājēstas et hŏnōs. Fōrmæ dĕcōre, nĭtōre præstans, insīgnis făciē juvĕnis ōs hūmĕrōsque Deo sīmĭlis ēxcĕllens mūnĕre fōrmæ, præstānti cōrpŏre. ēxīmia spĕcie. Phrȳx, pūer in sȳlvīs făcie spĕctābĭlis ăltis. Cuī plăcĭdo fūlget in ōre dĕcor Clārĭor est auro jūvĕnis cui lævia fūlgent ōra. *vide Pulchra Forma Pulchritudine formæ præstantes quibus Poetæ alios conferunt aut præferunt.* Băcchus, Apōllo, Hȳăcĭnthus, Nērĕus.

pulchrālia. ium. Czáczko.

pulchrè, *Pięknie, Dobrze 1.*

pulchrĭtūdo, *pulchritas, Piękność.* Schöne, Schönheit. *syn*: Fōrma, vĕnūstas, dĕcor, spĕcies. *phr*: Dĕcus ēgrĕgium fōrmæ. Frōntis ōrĭs. vūltus mājĕstas, hŏnŏr, nĭtor. Gĕnārum dĕcor, ĕt frōntis hŏnos. Pūlchræ fōrmæ mūnus, dōtes, dĕcor, nĭtor, ōs fōrmōsum, vĕnūstum Fōrmæ īllĕcebræ, blāndĭtiæ, blandīmenta. Fōrma plăcet, nĭvĕūsque cŏlor. flāvīque căpīlli. Fūlva cōma est. lōngæque mānus. Nūlla factus ăb ārte decor. Forma sīne ārte decēns Nātīvum fōrmōsi cōrpŏrĭs dĕcus. *vide Forma.*

pūlēgium, *puleiacium* pūleium, *Poley* puleium Cretense, *Dyptan 2.* (*puleiatum ibidem.*

pulenta lege polenta.

pūlex, *icis hic Pchłá.* Ein Floh. *Parvulus en pulex irrepens dextre lacesset.* Colum *epit*: Părvūlus, īncūltus, mŏlēstus, mōrdēns, pūngēns. *phr*: Pērtūrbāns, sōmnum. Dēnte lăcessens Lūes īnĭmīca quĭēti. Quī tĕnĕros morsu dēpāscitur ărtus. Quī lătĕri mŏrsum dēfīgitācutum. Non pulīce dūlces īnfesto sōmni vĭŏlētur. Dēfēndit mănus hæc scăpŭlas mōrdēnte mŏlēsto pūlīce.

pulīcaria, *Szláchtáwa.*

pūlĭcāris herba, *psi len.*

pūlĭcōsus, *Pchlisty sub Pchłá.*

pūlla vestis, *żałobá 2.*

pullaria manus Práwa ręká.

pullārius, *Wieszczek 3.*

Pullasco Colu. corr: pullulasco.

pullaster, *Kurczak.*

pullastra, *Kokosz młoda.*

pullātio, *Kurczqt chowánie.*

pullātus, *żałobę noszący, Szárek 2.* Schwartz bekleidet. *Pullati proceres differt vadimonia praetor J.*

pulleiaceus, Kurczę, & sub poley.

pulleiatum, sub poley. non rectè.

pullescens ovum, *Jáie záległe.*

pullesco. *sub Záległe iáie.*

pullĕtra, *Kokosz młoda e ut in fulgetra, Porcetra anceps.* pulli, *Dzieci.*

pulli apum, *Roy pszczół.*

pullĭcēnus, *Kurczę, Kurczątká.*

pullīgo, *młodość. Rá[illegible].*

pullīni dentes, *Zęby trzonowe 1.* junge Zän

pullīnus, *Źrzebięcy.*

pullĭprēma pulliprēmo, ōnis. m. Sodomczyk.

pullĭties, *Kurczę, Kurczątko; pszczołká.*

Roy

Roy przezoł. junge Zucht der Vogel.
pullitra, *Kokosz młoda i. ut in Calcitra anceps.*
pūllŭlo pūllŭlāsco, *Krzewię się.* Auffwachsen/herfürprüssen. *Tam sæva facies tot pullulat atra colubris.* V. *syn:* Gērmĭno, frŭtico, Sŭcrēsco.
pūllŭlus. *Wyrostek, Wilk drzewny, Sodomczyk.*
pullus, *adject:* *śniady, czarny (Młody płod.*
pullus, *substánt:* *Młody Płod Látorośl i. wyrostek Kurczę, wilk drzew gołąbię, gąsię, Sodomczyk.* Ein jung Thierlein/ Vögelein/oder Füllen. *Vt assidens implumibus pullis avis* (Jacob) *epith:* Tener implūmis, ēxĭgŭus, mōllis, ēxĭlis. tĕnēllus, lŏquāx, gārrŭlus trĕpĭdus, fŭgāx *phr:* ăvĭum prōgĕnies. prōles. natī, pūllis īmplūmĭbus āles āssĭdet.

PULM

pulmentāris, *Kászány.*
pulmentum, pulmentārium. *Kászá i. Potráwá* Allerley dick Gemüß/ Brey. *v.* Puls.
pulmo, *ōnis płucá, Wrzod 2. pław, płucnik 2.* Die Lung. *Exhalans animam pulmonibus æger agebat L. epith:* Mōllis, tŭmĭdus, tŭmēns, tŭmēscēns īnflātus, īrrĕquĭētus. spīrāns, sĭccus, ārĭdus ārens *phr:* Spīrāmenta ănĭmæ Cōrdis flabra. flabēlla. Pūlmōnis fĭbræ, spīracŭla vītæ Pūlmo ănĭmæ prælārgus ănhēlat, āēris āltērnōs ăngustāns pūlmo mĕātus
pulmōnācæ, pulmonāria, *płucnik i.*
pulmonārius, *płucny, płucną chorobę cierpiący, Dychawiczny.*
pulmoneis pedibus homo, *Leniwy, Ciástoch.*
pulmōneus. *Płucny, Wrzodowáty.*
pulmunculus, *Płucá Wrzod 2.*

PULP

pulpa, *Mięsista część.* ein jedes Fleisch das ohne Bein ist.
pulpa arboris, *Biel 2.3. Mięsistość. 2 v. Szczepam*
pulpāmentum, *Mięsista część przysmák, Łákoci.*
pulpitum. *Kazálnicá, pulpit Kościelny.* ein Canzel. (tzel.
pulpo, *as sub paw* pulpoſus, *cielisty.*
puls, *tis. Kászá i. Krupá* Brey Muß. *Amplior, & grandes fumabant pultibus ollæ* Juv: *syn:* Pulmentum, pūlmentārium. *epith:* Cāndĭda. lāctēa. dēnsa. tepĭda cālēns, rĕcēns.
pulsātĭlis, *pulsowy.* pulsātio, *grzmot, Kołátánie*
pulsatilla, *Szawká Czarne ziele.*
pulsātor, *Brzękácz i.*
pulso, *Kołácę Biię kogo Tłukę i. Uderzam i. gram i. Dzwonię, Brząkam i. 2. Wybiiam kogo Pozywam i,* Schlagen/stossen/ treiben. *syn:* pēllo, propulso. *vide Pello Quatio.*
pulsor, *aris. Nápada mię.*
Pulsula, *Mart: Domitio corr:* Pusula *vel* pustula.
pulsus *ūs Kołátánie Bicie, Uderzenie. Brząkánie, puls, pchánie 2. Trzęsienie Tąpánie, Zdroj* Trieb

PULT

pultārium, *gárniec i.*
pultarius, *adject:* *Krupny.*
pultarius, *substan:* *Krupnik, Item gárniec i.*
pūltĭcula, *Krupki Kászá i.*
pultĭfĭcus, *Krupnik.*
pultĭphăgōnides, pultĭphăgus, *Krupiarz, podły.*
pulto, *as. Kołácę.*
pulver *Priscian idem Pulvis.*
pulverat, *Kurzy się.* es staubet.
pulvĕrātĭcum, *Mierniczne.*
pulvĕrātio *Bronowánie, Z skopywánie, proprie, Piáskowánie.*
pulverationem facio, *ścieram w proch.*
pulverātrix avis, *sub piásku.*
pulverem excito, moveo. *Kurzę i.*
pulvĕresco, *w proch się obracam* zu Staub werden
pūlvĕrĕus. *Kurzáwy pełny, prochu pełny, miáłki 2.* Staubig. *Pulveream nubem, & fulgentes ære catervas.* Virg.
pulvĕro, *kurzę 2. Bronuię, piáskuię. Walam się, Grábię. Z skopywam.* zu Pulwer stossen.
pulvĕrŭlentus, *prochu pełny, kurzáwy pełny, prochem przypádły.* Voll Staub/staubig. *Pulverulenta fuga glomerant &c.* V. *syn:* pūlvĕrĕus. *phr:* Pŭlvĕre fœdus, dētūrpātus, tūrpis, squallĭdus, squāllens, perfusus ăspersus, cōnspērsus. *epith:* Pūlvĕrŭlenta fŭga dare tĕrga per agros, pūlvĕrulēnta cŏquit mātūris. Solĭbus

æſtas Cānĭtĭem īmmūndo perfūſam pūlvĕre tŭrpāns.
pulvīnar, pŭlvinārium pulvillus & pulvinus. *poduſzká, Wezgłowie, Grządká, wyſep, wálek* 2. *Támá.* Ein Hauptküſſen. *Haud ſecus inſertis ad pulvinaria palmis S. ſyn:* Pŭlvīnis, cĕrvīcāl, cŭlcitral, cŭbĭtal, fŭlcrum. *epith:* Mōlle, tenĕrum, plūmĕum, pūrpurĕum, aurātum, sŭpērbum, sŭppŏsĭtŭmtŭmēns, tŭmēſcēns, tūrgēſcēns: Căpĭti sŭppŏsĭtum.
pulvīnātus, *Wydány 2. Brzożyſty Okrągłáwy.*
pulvinatus calyx *Łupiny 1.* pulvīnŭlus *grządka*
pulvis *is. & eris. m. & f. proch 1. plac do czego* Pulver/ Staub. *Pulveris exigui jactu compreſſa quieſcent.* Virg: *ſyn:* Sīccus, ārĭdus, lĕvis, tĕnŭis. vŏlĭtans, craſſus, obſcurus. ŏpācus, glomĕrāns, nĭger, cæcus. ater, sŏrdĭdus, putris īmmūndus, tūrpis. lūtĕus, æſtīvus, sĭtĭēns bibŭlus: nŏbĭlis ŏlympĭcus. *phr:* pŭlvĕris, pūlvĕrĕus, glŏbus tūrbo. pŭlvĕrĕa nūbes, pūlvĕris ŏbſcūro tūrbine nūbes Exĭlis ărēnæ ăgĭtātæ vēnto.
pulvis coctus, *Wapno.*
pulvis fulmineus, nitratus, pyrius *proch ruśnicźny.* Pulwer zu ſchieſſen.
pulvis ſcriptorius e galla. *pulweres.*
pulviſcŭlus, *Proſzek. pŭlŭlo. as. ſub Paw.*

P U M

pūmex, *m. & f. kámień z piány morſkiey, Opoká 2 & in Loch:* Bimßſtein/ Tuchſtein. *niveo de pumice fontes C. epith:* Lătĕbroſus. cavus. mŭltĭcăvus, ĕxēſus, frăgĭlis, ārĭdus, sīccus. cāndĭdus ăſper, ſcāber, mūſcōſus. *phr:* ăſper ăb ăſsĭdŭo lymphārum vērbĕre pūmĕx, ĕſt ĕx ĕā ſtrūctūræ pūmĭcis īnſtar. Căvērnoſus gĕnĕrātur in æquŏre pumēx.
pūmĭcātor, *pięknyciel.* pūmĭcātus, *Gładzony.*
pūmĭceus, *Kámienny & Kámień z piány morſkiey* Gelöchert wie ein Bimßſtein. *Et quæ pumiceis fontibus antra calent M.*
pūmĭco, *as Gładzę.* mit einem Reibſtein glätten.
pūmĭcōſus, *Dziurkowáty.*
pūmilio, *onis. Zápęziáły, Kárzeł, Kárlicá, Kurczak.* ein Zwerg *Parma tibi Scutum pumilquis erit Mart:* u. *communis Verrepao.*
pumilio arboris, *Drzewko karłowate.*
pūmĭlĭtas, *Máłość 1. Niſkość.*
pūmilius, *Kárłowáty.*
pūmĭlo, *onis.* pūmĭlo, *Verrepao.*
pūmĭlus, pŭmĭlus, *Statu Kárzeł.*
pumĭlus, *Máły Karłowáty.*

P U N

puncta, a Sztychowána ráná & ſub Rurmiſtrz.
punctiſtitie, apud Arnob: corrigit Meurs puncti ſpatio.
punctim, *Sztychem.* mit Stich.
punctim peto, *Sztycham.*
punctio, *Kłocie 1. Sztych 2.* das Stechen.
punctiuncŭla, *Kłocie 1. 2. Stykánie, Zákłocie, ſtepánie.*
puncto temporis, puncto uno, *Wocemgnieniu.*
punctulum, *Sztych 2.* (im Augenblick.
punctum, *Kropká, Punkt 2. 3. 4. Mgnienie oká 2, Chwilká, Kłocie 1. Wotum, Przykowánie,* ein Punct/ das ſtechen.
punctura, *Kłocie 1. Zákłocie, przekłocie.*
pūnctus, *ti. adject: Sztychowy.*
punctus, *ti. ſubſtan: Punkt 5.*
punctus, *us. ſubſtant: m. kłocie 1. 2.*
pungo, *kolę 1 Sztycham. ſzczypię, przymawiam Tykam gubi mię, Trapi mię co, Uſzczknąć.* Stechen. *ſyn:* Cŏmpūngo, ſtĭmŭlo, lāncĭno, fŏdĭo.
punica punicea roſa, *Roża czerwona.* (
pūnĭcans, *Rumiány, punicanus ſub ſzárłátny.*
pūnicea purpura, *ſzárłat 5.*
pūnĭceus, *ſzarłátny. Ciſawy.* Roth/ purpurfarbig. *Puniceis invecta rotis auroræ rubebit.* Ovid: *ſyn:* Rūbĕus, rŭber, rŭbĭcŭndus.
pūnĭcum, & punicum malum. *Gránatowe iábłko.*
punicus. ſub ſzárłátny.
pūnio, *Karzę.* Straffen/ Buß aufflegen *Quod videt hæc lucem, quod non ego punior ipſa.* Ovid: *ſyn:* Căſtīgo, mulcto, plēcto, ānĭmādvērto ĭn, pœnas sūmo, rēpēto, rĕcĭpio, ĕxīgo. pŏſco, rĕpŏſco ab vel de ălĭquo. pœnās īnflīgo, īmpōno, īrrŏgo sanctio, pœnas ĕxērcĕo, crŭcĭo, vĕxo,

xo, tōrquēo, āffligo ūrgēo, prē no crīmen pœnis ulcīſcor, vīndīco. Vīndīce pœna mūlcto. ēxigit digna ūltrix Rhāmnūſia pœnas Dōmītos pœnis, dūrōque lābōre cōmpēſcam, et plagis ūſque ēxērcēbo rēbelles. Rōmānos crūcībus rīgīdos dēdit. āſq; Lātīnis ābſcīdit mērīta trēpidāntia cōlla sēcūri. Dīgna mērītos mūlctāvērit ōmnes. Marte ſimul. Si det tot læſis sūa nūmīna quiſque Dēōrum, vīndīcet. in pœnas nōn ſātis ūnus erit. v. *Ulciſcor*.

Punior, *Karzą mię*. Geſtrafft werden/Straff

Pūnītio, *karánie* pūnītor, *Karzący*. (leyden

Pupa, *a. al.* puppa, *Auſonie*, u. *breve in pupa. Dziewczę Łątká*.

Pūpilla, *Dziewczę Zrzenicá*. pūpillāris, *ſieroty*.

Pūpis, *as. ſub paw. puppis*. *Nawy tył*.

Pūpūla, *Zrzenica*. pūpūlus, *Dziecię 1*.

Pupus, *al.* puppus, *pucek*, *Dzieciątko*.

PUR

Pūrè *Czyſto*, *Szczerze* rein.

Purefacio, *Oczyściam 2.* Reinigen.

Purgābilis, *Łácny do oczyśćienia*.

Purgāmentum, *Plugáſtwo*, *Chwaſt*, *Chláſtrá 2. Wypałki, Oſkrobiny, Gnoy 1. Oczyśćieniu ſłuzą-* (*cą rzecz*

Purgatè, *Chędogo*. rein.

Purgatio, *Oczyśćienie 2.3. Chędożenie*, *Umiatánie Wyprożnienie ſię, purgácya*. Reinigung.

Purgātor, *Chędożyciel*, *Umiatácz*.

Purgātōrium, *Czyśćiec*. das Fegfewr.

Purgātorius, *Oczyśćieniu ſłużący*, *Oczyśćielny*,

Purgatorius ignis, *Czyśćiec*. (*Czyſcowy*.

Purgatorius locus, *Oczyśćiálnia*.

Pūrgito, *Oczyściam 3. Wymiatam*, *Wyprożniam*, *Chodzę*, *Łámuię*, *Obieram 6*. *Spráwuię ſię*. reinigen/Item entſchuldigen. *Dii patrii purgamus agros purgamus agreſtes*. Tib: *phr:* Expurgo, mūndo, ēmūndo ēlŭo, ābſtērgo, pio, ēxpio vel excūſo, cūlpa ēximo. *phr:* Sōrdībus ābſtērſis ē lūo, ōmnia, pūrgat ēdax īgnis, vītīumq; mētalli ēxcōquit. Turpes ōre fūgāre nōtas mācūlas. Dēmēre crīmīna vītæ ēlūēre ōmne nēfas. Sōrdībus ābſtērſis ſcēlus ōmne pīāre. Sūbdē cāput, cōrpuſque sīmul, ēlūe crīmen. v. v. *Ablue Lavo*.

Purgo per alvum, *purgácyą bráć*.

Pargus, *Gr: Wieżá*, *Koſtkowa puſzká*.

puri, *i. pueri Dzieci 1*.

purificātio, *ChędożenieOczyśćienie*. Reinigung.

purīfīco, *Oczyśćiam*. pūritas puritia, *Czyſtość 1*.

purimè, pūrīter Czyſto. *pūro, as*. *ChendożęOfiáruię 1*

purpūra, *gr: Szárłat 5*. *Pław 5*. *Szárłátna ſzátá*.

Porpur. *Purpura Mæandro duplici Melibœa cucurrit*. Virg: *ſyn* Mūrex, ōſtrum cōccus. *epith:* Fūlgēns, īgnēa, rūtilāns, pūnīcea, pīcta, ardens, rūbēns, corūſca, fūlgīda, ſplēndens, micāns sāngvīnēa, māgnīfīca, sūperba, rēgia, rēgālis, prētīōſa, nōbīlis, trīūmphālis, īnsīgnis. Tўrīa. Sidōnia āſsўria, Oēbālīa, Cōā, Phœnīcīa. *phr:* Tўrīum cōnchўle, vel Tўrīus, pūrpūrēus sūccus, ſūccus rūbor, cōlor: Purpūrēum. Tўrīum, āſsўrīum vēnēnum, vel Tўrīum flāmen. vellus, tēgmen. Tīncta mūrīce lāna. Sīdonīa vēſtis. āſsўrīus āmīctus. Sīdonio īnsīgnis āmīctu. Tўrīo dīſtīncta mūrīce vēſtis. Aurātæ mūrīce vēſtes. Tўrīo cōnſēctus īn ōſtro Nōn tē pūrpūrēo vēllēnt vaccīniā sūcco. Nōn eſt cōnvenīēns lūctībus īlle cōlor.

purpura candida, *ſub Szárłat*.

purpuræ flos, fucus, ros, ſuccus, ſangvis, ſanies *Szarłat farbá*.

purpurārius, *adject*: *Szárłátny*.

purpurarius, *ſubſtant*: *Szárłátnik*.

purpurēſco, *BrunátnieięCzerwienię ſię* roth wer-

purpūrātus, *Szárłátno chodzący*, *Senator*. (den.

purpūreus, *Szárłátny*, *Brunátny Rumiány Szárłátno chodzący piękny*. Purpurfarbig. *Purpureum pennis*, *& pictæ virginis oſtro* Virg: *ſyn:* Pūrpūrātus, cōccīneus, cōnchўlīātus, vel rūbēr, rūbēus, rūbēns, rūbīcūndus, pūnīceus, rōſēus *phr:* Mūrīce, ōſtrō. Tўrīo sūcco tīnctus; īmbūtus. fūcātus, īllūſus, dīſtīnctus, clārus, fūlgēns, ſplendīdus, rādīans, cōrūſcāns, īnsīgnis, sūpērbus. Tўrīo vēſtis ōſtro rādīat et auro. Pūrpūreo cōlōre fūcātus tīnctus Pūrpūreo fūco mādīdus, tinctus, pūpūrei crīſtis jūvēnes, aurōque purpūriſſum, *Bárwiczká*. (corūſci.

purpuriſſatæ buccæ, *ibidem*.

purpūriſſo, as. *Szárłátno czynię*, *Brunatno czynię Szárłátnieię*, *Zdobię 1*.

purulentè, *Ropiſto* pūrūlentus, *Ropiſty*. (*1. 2.*

pūrus *Czyſty 1.2*. Jáſny *1*. *Przezroczyſty*, *Szczery*

purus putus, *Szczery 1. 2. Nieroztworzony*, *práwy 2*.

wy 2. Tenci. Lautenrein. Pugior electro campum petit amnis, ad ima. Virg: *syn*: Mūndus castus, īntĕger, īntĕmĕrātus, tĕrsus, lautus pŏlītus, nĭtĭdus, cūltus, līmpĭdus. *phr*: Sĭne lābe: sōrdĭbus măcŭlīs cărēns.
pūs, *ūris. n. Ropá, Smrod 3.* Eyter. *Proscripti regis Rupuli pus atq; venenum* Virg: *syn*: Tābum sănĭēs, vĭrus, *v. Sanies.*
pus moveo, pus coire facio, *Ropię.*
pūsa, *Dziewczę.* pusca, *Ocet z wodą.*
pūsĭla, *Krosta 1.*
pusillaminis Serca małego. Kleinmüthig. *syn*: Timĭdus, īgnāvus, īmbēllis.
pusillanimitas, Serce małe.
pūsillum, *Trochę, 2.* pūsillus, *Maluchny. Sed qui bellus homo est, Cotta, pusillus homo est.* Mart:
pūsio, *Dziecię 1. Pucek. Nonne putas meliùs quid secum pusio dormit* Juv.
pūsiŏlus, Pucek, pūsitat sturnus Szpak.
pustŭla, *Krosta 1. Pęcherz 1.* Ein Blatter. *Laderet & teneras pustula rupta manus.* Tib:
pustŭlātus, pustulosus, *Spryszczony Krostáwy.*
pustulatum argentum, *Srebro szczere.*
pūsŭla, *Krosta pryszczel, Ogień piekielny.*
pusulam facio, *Pryszczę.*
pūsŭlātus, *Spryszczony* pūsus, *Dziecię 1. pucek.*

P U T

puta, *Verbum, Na przykład.*
pūta, *æ. Nomen. vox quæ blandiuntur nutrices puellæ infanti sub Karzel.*
pūta, *Dea putandis arboribus præsidens* ī. *Arnobi*
pūtāmen, *Łupiny, 2. Okrawek, Skorupa 1.* Fuß *1*
pūtātio, *Obcinánie 2.*
putator, *Obcinácz, Sádownik.*
pūtātōrius, *Obcinániu służący.*
pūtātus, *Szczery 1.*
pūteal, & pūteale, *Studziánne wieko.*
pūteālis, pūteānus, *Studziány.* Dem Brunnen zugehörig *Et quos dux pœnus mersit putealibus*
pūteārius, *Studziennik 2.* (*undis.* Ovid.
pūteo, *Smierdzę, Z śmierdnąć się.* Stincken. *Nil Rhombus, nis dama sapit putere videntur* Juv
pūter, *Sprochniáły, Zgniły.*

pūtesco putisco, *Wśmierdnąć się.*
pūteus, *Puteum Studnia 1. 2. ciemnicá, & sub Kurowa skleńcá* Ein Brun/Schöpffbrum. *Ad puteos aut alta greges ad stagna jubeto* Vir: *epit*: āltus, prŏfundus, căvus, pătēns, hĭāns; ăpērtus cōncăvus, pătŭlus, *v. Fossa & Fons.*
pūtĭcŭla, pūtĭcŭli. *Grob.*
pūtĭdē, *Brzydko, Nieprzyiemnie, Wystáwienie* (*Zbytnie.*
pūtĭdiùs, *Smrodliwiey.*
pūtĭdiusculus, *Smierdzący, pilny 1.*
pūtĭdŭlus, *śmierdzący, Wśmierdły,* Brzydki.
pūtĭdus, *Wśmiárdły, śmierdzący, Zgniły, Brzydki, Wystáwny, pilny. 1.* stinckend.
pūtilla & pūtillus voces blandientes, sub Kárzeł.
putilucus; lege puticulus.
pūto, *as. Obcinam, Chędożę, przerzedzam Mniemam, Rozumiem, Wybiiam wełnę, Rozważam, mam to zá, Przegádywam się, Ráchuię.* Vermeynen. *Et Domini Triton esse putavit equos* Mart: *syn*: ārbĭtror, cēnseo, sēntio, ēxīstĭmo, rĕpŭto, rĕŏr, āutŭmo, jūdĭco, vel āmpŭto, rĕsĕco. *v. Sentio.*
pūtor, *ōris, Smrod, Wśmiardnienie.* Gestanck *Corripuit Statius.*
pūtōrius, *Tchorz.*
pŭtrēdo, *Zgniłość.* Vermoderung faule. *Estis ut occulta vitiata putredine navis.* Ovid: *syn*: Caries, Sănĭes, cōrrūptio, tābum. *epith*: cōrrūpta, sŏrdida, tērra pēstĭfēra, īmmūnda, fœtĭda, tūrpis *vide Tabum.*
pŭtrĕfăcio, *Gnoię 1.* faulmachen.
pŭtreo putrēsco, *Gniię.* Faul seyn/ Verfaulen. *Blattarum ac tinearum epulæ putrescat in arca* H. *phr*: Pŭtrēdĭne vĭtĭor, cōrrūmpor rĕsŏlvor, tābesco.
Putricava corpore raro. Lucret: *corrigit Turneb: Lambin. Gifan.* Mollia lenta, fragosa. *putri cava corpore raro.*
pŭtridus putrefactus, *Zgniły.* Faul/vermodert *Putrida multivagis populatur flatibus antra.* C. Putris putrĕfactus, pūtrēscens, cōrrūptus, cărĭosus, rābĭdus *phr*: Putrēdĭne, sănĭe vĭtĭatus, rĕsolutus, corrūptus.

putrīlāgo, Zgniłość. pūtris, Zgniły. verdorben.
pūtror, oris. Zgniłość. Faule.
Putitius, vel putitus, Plaut. i. stultus, Fest corr: Potitius, sed proprium est Nomen.
pūtus, Szczery 1. 2., Czysty 1. Piękny. lauter / gesaubert. Pauca licet portes argenti vascula puti Juv: u. alii corripiunt.
putus, Karzeł. ein Zwerg.
Pycnocomon, herba Plini. Dioscor spicula corpore extrahens, nunc ignota. pocnocomos sonat, densis foliis, Gestalist.
Pycnostylos, Gr. v. Na filarach.
pycnōtīcus, gr. Zawieraiący. pycta, æ. m. Szermierz.
pyctatium, idem pittatium.
pyctanum vinum Rywuła.
pyctes, æ. m. gr. Szermierz, Kokotliwy, Kur.
pyctomacharius, Szermierz. Fechter.
pyelus, m. gr. Wanna 1. pyga, æ. gr. Zadkowe.
pygargus, Gr. Orzeł 2. Sarn. (części.
pygmæus, substant: Łokietek. Zwerg.
pygmæus, adject: Łokciowy.
pyla, æ. Gr. Brama. 1. das Thor. (darm.
pylōrus, m. Gr. żołądek, Kiszka miąższa Mestdarm.
pyra, æ. Gr. Stos. 2. Holtzhauffen / Scheiterhauffen. Innumeras fluxere pyras, & corpora partim Virg: syn: Rogus, bustum, sepulchrum. v. Rogus & Sepulchrum.
pyralis, idis. f. Gr. a pyros triticum, Synogarlica.
pyrālis, idis. f. Gr. à pyr: ignis Ognik.
pyrămĭdătus, śpiczasty. spitzig.
pyramidum ludus. Kregle. Kegelspiel.
pyramis, idis. Gr: śpiczastograniasta figura, Słup, Kończasta rzecz ku gorze. Steinerne viereckige Säul wie ein Kegel außgespitzt. Non mihi pyramidum tumulis. Luc: syn: ŏbĕlīscus epith: ālta, ārdua, ēxcēlsa, āeria, phăria, nōbilis, sŭperba, prĕtĭōsa mārmŏrĕa, rēgia, mīra. phr: Pyrămĭdis mōles, nōbile ŏpus, mēta, cōnus ăcumen. Pyrămĭdum sĭleat mīrācŭla Mēmphis, Phărio nutāntia pōndĕra saxo. Summo cœlum fĕrĭēntia culmĭna cōno vērtice. Audācia sāxa pyrămĭdum.
pyrausta, æ. m. Mucha 2. Ognik, Synogarlica Vulgo y. corripiunt. longum Æschilo.
pyren, enis. m. Gr: Oliwkowy kamień. Oliven (stein.
pyrĕthrum, Gr: Zębne ziele.
pyrethrum silvestre, kichawiec.
pyrĕtus, m. Gr: Gorączka hitziges Fiber.
pyrgus, m. Gr: kostkowa puszka.
pyrĭmăchus, Gr: kamień niezgorzysty.
pyrius pulvis, proch ruszniczny. schieß-Pulver.
pyrītes, æ. m. Gr: Iskrzyk kamień.
pyrŏbŏlus, Gr: Raca, Moździerz 1. Racket.
pyrōdes, Gr: Iskrzyk.
pyrŏmāntia, Gr: sub Wróżka.
pyrŏpus, m. Gr: Rubin. Mosiądz, an karbunkuł 2. Ein feurrother Edelgestein / Rubin. Clara micante auro flammasq; imitante pyropo Ov: syn: Cārbuncŭlus epith: clārus. mĭcāns rŭber. īgnĭvŏmus flāmmivŏmus. ārdens, splēndēns, rŭbēns, rŭbeus rŭbēscēns, flāmmās ĭmĭtāns. vide Carbunculus, gemma.
pyrōtus, m. Gr: Ognik.
pyrrhĭcha, æ. pyrhiche, es. Gr: Skakanie żołnierskie.
pyrrhĭcharius, ibidem. (
pyrrhĭchius, pes Poëticus Bibrevis. Dibrachys. Diomedi constat duabus brevibus.
phyrhŏcŏrax, Gr kruk cudzoziemski.
pyrrhonij. v. Sceptici.
pyrrhŏpœcĭlus, Gr: kamień złotopstry. Moździerzowy kamień.
pyrum, Gruszka owoc. Ein Byr. Non pyra quæ lenta pendent religata genista M.
Pysma. Quæsitum: Aquilæ, figura Interrogationum species. Conglobationem interrogationum, aliqui (vocat.
pythion; Gr: śniedek 2.
pytho, us. & onis Gr: Straszydło 1. 2 Gespenst.
pўthon, onis. m. gr: Wróżek, Wąż 1 Warsager.
pўthōnĭcus, Wróżek. pythonissa, Wróżka.
pytisma, n Gr: Slina Speichel & sub Szach.
pyxăcanthos Chyronia, pyxăcanthum Gr: Bukszpan ościsty.
pyxĭdătus, Słoiowaty 2. Zawrąbiony.
pyxĭdĭcŭla, æ. pyxidula, Słoiek 1. Zuckerglaß.

Pyxis, idis gr: puſzká, Słoick, Tok 2. Stáwowych kośći końce Ein Büchs/Salb-Büchs. Et centum jaceas conditâ pyxidibus. Mart: epith: Că va parva, & ērta nautica.
Pyxis, urna theca Eucharistica, puſzká do Nayświętſzego Sákrámentu. Tabernackel.
pyxis nautica, Kompas morſki. Schiff-compaß.

QUA

Quâ Ktorędy, Ile z Częśćią wodurch.
Qua, ad, pro Quo ad, apud Varron; aliquoties legit ex Vet. Codic Victorius.
Qua gratia, po coś. qua impudentia ést Iáko to on
qua late tenditur. Wſzerz. in die quer.
qua qua: Ták, iák, quaqua, Gdziekolwiek.
quācūnque; Ktorędykolwiek.
Sic turno quacunque viam ſecant. Virg.
quādantĕnus, Poniekąd.
quădra, Tálerz 1. Sztuká 1. a prius ante dr. hic & in omnibus ſequentibus ancipitem volunt eſſe aliqui ſed plerumq; longam leges.
Quadragena, a in divinis libris fuit caſtigationis modus 40 plagis perſcribens Deuteron 25.2. Corinth: 11. A Judæis quinquies quadragenas una minus accepi. ſ plagas. Judæi enim caventes ne excederent numerum quadragenarium à DEO præſcriptum, unam plagam reo donabant.
quādragēnārius, Czterdzieſtoletni, Czterdzie
quadragēni, Czterdzieśći 4. Vierzig (ſtny.
quadrāgēſimus, Czterdzieſty.
quadragies Czterdzieśći kroć. Vierzigmahl.
Quadrāgintādiālia, orum ium; poſt wielki
Quadrangulatus, quadrangŭlus, Czworográniáſty. viereckich.
quādrans, czwarta część ſub częsci cáley rzeczy. Kwarta, ćwierć 1. Kwátera godziny, Kieliſzek Pieniądz 1. & ſub Siedm pieniąſzkow, ſub kwártnik Per ſingula ſigna quadrante. Manil
quādrantal koſtká, figura, Czworograniáſta rzecz. Korcá Krákowſkiego ćwierć.
quadrantālis, ćwierćiowy, kwartowy.
quadrantaria, Nierządnicá nier Ellen hoch.
quadrantārius, Kwartowy, Ćwierćiowy, pieniężny 3. Tani, podły.

quadrantè, Tanie. quadrantaria res; wolfeyl.
quadrantes centum; ſub Oſmak.
quadrārius, czworográniaſty. viereckich.
quādrat, Przyſtoi, Zgodzi ſię. es ſchückt ſich.
quadrata litera Werſał.
quadratārius, Kámiennik.
quadratilla, Nierządnicá unkeuſches Weib.
quadrātim: Czworográniſto. viereckich.
quadratis angulis, czworográniáſty. viereckich.
quadrato corpore, ſiádły. unterſetztes Leibes.
quadrātūra, czwártowánie, Szybá poſadzká ściany
quādrātus, czworograniáſty, ſiádły Wyprawiony, Gładki. & ſub Kámień ćioſany.
Quadratus, vel quadratis numeris factus verſus Gellio eſt, Trochaicus vel Iambicus octo pedibus conſtans pro 4 computatis; quare Terentianeum etiam Ononariū vocat, ſed duos Iambos initio poſtulat
quādrīcēni, czteryſtá ich. ri. longa ut in Triceni.
quadriceps, cĭpitis Czworogłowy, Mit vier Köpff
Quadricepſos, poczworny in 1. Tomo. (hoch
quadricubitus, Roſły, czterołokćiowy. vier Ellen
quadridens czworozęby. mit 4. Zähnen.
quadriennis, czteroletni. 4. jahr alt.
quadriennium, cztery Latá.
quādrifāriam, Ná czworáko. in 4. Theil.
Quadrifariter, Czworáko vierfältig.
Quadrifinium, ſub Grániczá & Czworká.
quadrifluvius diſparatus, Flądrowaty, żyłowáte drzewo.
quadrifluvium, czterech rzek zbieżenie, Słoiowatość, czworká,
quādrifŏris, Czworoſkrzydláſty, ſub Drzwi.
quadrifŏrus, Czworodziury. mit 4 Löcher.
Quadriga, Poczworny woz 2. ein wagen mit 4 Pferd
quādrīgæ. Poczworny cugi poczworny woz. Woźnik, Woz 2. cztery Vier Roß neben ein ander. Inde citò Metum in diverſa quadriga. Virg: ſyn: Quadrijuges equi, vel cūrrus epit: Vēlōces, pērnīces, volucres præcipites răpidæ, cĕlĕris, citæ, concitæ, fălcātæ. epith:

Ære sub imposito volucres agitare quadrigas, v. Currus.
quadrigæ albæ sub prędko.
quadrigales equi, Woźniki. 4. Pferd.
quadrigarius, subst: Woznica ein Kutsche.
quadrigarius, adject: Woźniczy.
quadrigatus, sub Poczworny grosz.
quadrigeminus, Poczworny. vierdoppelt.
quadrigeni, czterysta ich, ri. ut in Quadriceni.
quadrigis, albis, citis, argis, Proverb: prędko.
quadrigula, poczworny cug, w zek. 4. Pferd.
quadrijuges, hi Poczworny cug. Woźnik. Quadrijuges in vestibul s, atq; ipse feroci. Juv:
quadrijugus currus, Woz 2. Poczw rny woz. Quadrijugus vehitur currus, cui &c. v. Quadriga. ein Wagen mit 4. Pferd.
quadrilibris cztero funtowy, quadrimãnusczwo
quadrimatus, us. Cztery láta. 4. Jahr. (roręki
quadrimestris, cztermiesięczny. 4. Monatlich.
quadrimulus, quadrimus, czteroletni. 4 jährig
quadringenarius, Czterosetny.
quadringeni, Czterystá ich vier hundert
quadringentesimus, Czte o etny. der vier hundertste.
quadringenti, Czterystá. (mehl
quadringenties, Czterystá kroć. vier hundert
quadrino quadrini, Czwor poczworny Cztery dni
quadripartitor, Czwartuię. in 4. Theilen.
quadripartitio, Czwártowánie in 4 Theilung
quadripartitus, Czwor, Czwártowány. in 4 ge-
quadripes, Czworonogi. vierfüssig (theilt.
quadripli atus, Czwor.
quadriremis is. com. Náwá. 12 ein grosses Schiff mit 4 Ruder.
quadricotis, is com. Czworokoły.
quadrivium, Krzyżowá drogá, Rostánie drog Drogá. ein Ort wo 4. Weg zusammen kommen
quadro, as Czworgránástą czynię Zgadzam się Kleię 2. Trafia się z viereckich machen (Ding
quadrum, Czworgrániástą rzecz: ein viereckich
quadru e ians adject: Czworonogi, substant Bydlę ein vierfüssiges Vieh.

Quadrupedatim, Czteremá nogámi,
Quadrupedo; Bieżę 2. & sub Czworonogi.
quadrupedum impurissimus, Czworonogi.
Quadrupedus, quadrupes, adject: Czworonogi.
quadrupes, substant Bydlę koń 1. Vierfüssig Vieh
Quadrupes & frena jugo concordia ferre, Vir: syn: equus, sonipes, cornipes. v. Equus.
quadrupes ovipara, żołw Schildkröt
quadruplator Oskárzyciel. Instygator. Verklager
quadruplex, Czwor. vierfältig
quadruplicatio, Czworkowánie Vierfaltigung'
quadruplicato, Czwornasob. vierfaltig.
quadruplico, as, Czworkuię
Quadruplo, as. Czwarnasobną winę kłádę.
quadruplo, Weczwornasob. vierfaltig.
quadruplor, aris. Obwiniam 2. verklagen.
quadruplum, Czwornasob.
quadruplus, Czwornasobny. vierdoppelt.
quadrurbs civitas Athenæ Attio apud Fest. Terrapolis quatuor habens civitates, ut Cracovia nostra.
Quadrus, 3. Regum 6. Opere quadro, i. quadrato.

QUÆ

Quæsito, as, Szukam, Wyrabiam żywność Suchen.
quæritur, Pytánie i-st es ist die Frage. (chen.
quæro, Szukam. Pytam, Zábiegam. Dostáię 1. Gonię 2 Inkwizycyą czynię Suchen, nachfragen syn: Vestigo. investigo. scrutor, perscrutor, indago, rimor, exquiro, vel perquiro. disquiro, vel sciscitor, percontor, rogo peto, vel acquiro. phr: oculis lustrando vestigo Causas penitus tentare latentes. Vestigia sequor, observo; observata sequor Solum densa in caligine Turnum vestigat lustrans Natam Solis ad occasus, Solis quærebat ad ortus. Præteritus Cereri nullus in orbe locus, Huc turbidus, atque huc lustrat equo muros, aditumque per avia quærit, omnibus est terris; omnia quæsita profundo. Tunc es quæsita per omnes Nata mihi terras. Vos montes inter opacos quærimus et magna dispersos Et rite repertum carpe manu, erroresque feras per devia mersa nare leg t, tacitoque premens vestigia rostro, Lustrat inaccessos venantum indagine saltu.
quæsitio, Szukánie. Frag Suchung.
quæsitissimus, Wyborny.

quæsitoria, *żebraczka.* Betlerin.
Quæsitatum, à quæsito Plini. corr. quæsitatum à quæro. Quæsito à quæso habet Priscian.
quæsitor, *szukacz, sędzia 2. Inquisitor, Woyt 1.* Ein Verhörer der maleſtzischen Händel. *Quæsitor Minos urnam movet. &c. vide Judex*
quæsitum, *Pytanie, Zbior, & supra pyſma* Frage.
quæsitus, *ti. Zmyślony Wytworny* gesucht. *Quæsitas ad sacra boves Junonis & aris.* Virg: *syn:* investigatus. *vide Quæro.*
quæsitus. *us. Szukanie.* Suchung.
quæso, *Verbum Modlę się 1.2. Błagam Szukam, proszę* bitten/ beten.
quæsò, *Interjectio, Proszę 7.* ich bitte.
quæsticulus, *Zysk 1.* Nutz/ Gewinn.
quæstio, *pytanie, Gadka 1. 3. Wątpliwość, Szukanie, Rzecz 4. Sprawa, Inkwizycya & sub przypadek 3.* Frage.
Quæstio est, quæstionis est, quæstionis aliquid habet
quæstionem exerceo, *Objadzam prawo.*
quæstionem habeo, *Męczę 2. pytam.* richten,
quæstiones, *pytki pytanie.* (befragen.
quæstiuncula; *pytanie & sub przypadek.*
quæstor, *podskarbi, Sędzia 2. Woyt 4* Richter
quæstor ærarius, *podskarbi.* Schatzmeister.
quæstor parricidii, *Woyt 1.* Blut Richter.
quæstorium, *Namiot 2. & suo podskarbi.*
quæstorius *Skarbowy 2. & sub podskarbiego urząd*
quæstuaria ; quæstuosa mulier, *Nierządnica.* unzüchtiges weib.
quæstuarius, *Zyskowy.* gewinnhafft.
quæstuosè, *Zyskownie.* quæstuosissimè, *Sowicie*
quæstuosus, *Zyskowny,* nutzbar.
quæstum corpore facere, *Nierządu patrzyć* unzüchtigkeit treiben.
quæstura, *Podskarbiego urząd.*
quæstus, *as. Zysk 1. 2. Lichwa 2.* Gewinn/Nutz. *Gravis Libitinæ quæstus acerba.* Hor: *syn:* Lucrum, commodum utilitas *v. Lucrum.*

QUAL

Qual, pro Qualis Jaki 1. Was vor einer.
qualibet, *ktoredykolwiek. Na wszystkie strony. wszędy* von allen Seyten.
quālis, *Jako 1* was vor einer. *Qualis & arentes cum findit Sirius agros* Tib:
quāl s, *pro* qualiter, *Jako 2.* wie.
qualiscunque, qual slibet, qualisqualis. *Jaki taki 1.* es magsen welcher will.
qualitas, *Jakoś, Własność 1. Przymiot. kształt. Położenie Sposobność komplekſya; Postanowienie 2.* Weise, Gestalt.
qualitate aliqua præditus, *Osobliwego przymiotu.*
qualiter, *Jako 2.* wie.
qualitercunque qualiterqualiter, *Jakokolwiek* wie es doch sey.
qualubet, quà lubet *wszędy* wo es beliebet.
qualus qualus, *kosz 1 Cedziworek Chlebowy kosz* ein geflochtener Korb.

QUAM

Quam, *Niż, Ile 1. Im, Jako 4. Aż, Jedno 3. Jak bardzo,* als wie.
quàm breviter, quàm brevissimè, *Jak naykrocey.* am kürtzesten.
quam dudum, *Jak dawno?* wie lang.
quamlibet. *Acz, Choć.* quam mox, *Skoro* gleich.
quam mult, *wiele ich;* wie viel.
quam obrem, quam ob rem, *Czemu 1. Dla tego, Przetoż* derowegen. (viel.
quamplures, *Nie mało ich, wiele czego.* sechr
quamplurimo vendere, *Drogo 1.* theur verkauffen.
Quamplurimus apud Columel: est: Quamplurimam brassicam ederit tam &c. Quam plurimam. ut aliqui scribunt; sub Im.
quam pridem, *Jak dawno* wie lang.
quam primùm, *Rychło. Co nayprędzey.* So bald eo möglich/ von stund an. *Invisam quærens, quamprimum, &c.* Virg: *syn:* Statim illico Protinus, subito, cito.
Quamquam, lege potiùs Quanquam, scribitur tamen bene & quamquam Accusativus à Quæquā.
quam quam in partem, *Dokądkolwiek.*
quam si, *Jako 4.* als wan.
quamvis, *Acz Jak naywięcey.* wiewol. *Quamvis Elysios miretur Græcia campos.* Vir: *syn:* Quanquam, etsi, licet.

quando, pol: Długoż to ie lang.
quando, kiedy 1.2 ponieważ. wenn. Quando pauperiem missis ambagibus horret. Hor: Quando morae dulces longusque à Caesare pulvis.
quandō unque, kiedykolwiek 1. wen es sey.
quandōque, kiedykolwiek 2. Podczas. Unter weilen Indignor quandoq; bonus dormitet, &c. Hor: synaliquando, nonnunquam, interdum.
quandōquidem. Ponieważ Sintemal. Dicite quandoquidem in molli, &c. Virg.
quanquam, Acz. wiewol. (glich.
quanta potest maxima sub wielki. soviel mo-
quanti? Za co 1. quanti? i. quot; Jak wiele. wie theur.
quanticunque, Za co za to umb wie viel es sey
quantillum Jak mało. wie wenig.
quantillus, Ilaczki sub Ili wie klein.
quantitas, Ilkość Grösse/ oder Viele.
quantivis, Za co za to. umb so viel du wilst.
quantò, im. so viel. At quantò meliora movet, pugnanti q; istis.
quantocyus, prędko am geschwindsten.
quantò ère, Jak bardzo. wie sehr.
quantulum, Jak mało Ile 1.
quantulus, Jak mały. wie klein.
quantuluscunq; quantuluslibet, Ili tyli.
quantùm, Ili 1.3. Jak wiele 1.2. wie viel. (kan
quantumcunque, Ilekolwiek 2. So viel es seyn
quantùm maximùm, quantùm plurimùm, Jak naywięcey.
quantumvis, Acz: dość 1. obschon.
quantus, Ili 1.2 wie groß. syn: Quamvis.
quantuscunque quantuslibet. quantusvis. Ili.
quauvis lege quamvis. (so groß es sey.
quapropter, Czemu 1. Dla tego przetoż. derowe-
quàqua, Gdziekolwiek es sey was es sey. (gen.
quàquam, ktoręykolwiek. auff welche Seyte
quaqua versus, Na wszystkie strony. (manwil.

QUAR

quare, Czemu Warumb. Sic habet accendis quare cupiam magis illi Hor: syn: Cur, quoniam, ecur, curnam, quàpropter.
quartàdecimani, sub połek.
quartāna quartāna febris. Czwartaczka. das viertägige Fieber.
quartānārius, Czwartaczkę cierpiący. der das viertägige Fieber hat.
quartani, sub połek.
quartanus, ibidem & Czwartodniowy, ćwiercio-wy viertägig.
quartārius, adject: Czwartkuiący.
quartārius, subst: ćwierć 1. kwarta, & in Uncya.
quas ob res, Przetoż. derowegen.
Quartāto, Czwarty raz. & sub Zaiąkam się.
Quartūapes, Czwarty.
Quarticeps; poczworny v. primiceps.
Quartilla, Nierządnica. unzüchtiges Weib.
quartò, quartum, Czwarty raz das vierdte
Quase pro quasi sub Mowa mięszana, (machl.
quāsi, Jak. Jakby, koło, Praepositio 3. Rzekomo. Wiegleich/ als/ wie. Et de victa quasi cogetur ferre patique Lucr: Sed quasi naufragiis magnis, multisq; coortis. Lucr:
quasi si, iakby Gleich als. quasillum, quasillus. koszyk. Ein geflochten Köblein. Sit tibi cura togae potior, pressumq; quasillo Tibul:
quassabilis, Słaby. Obruszony.
quassābundus, in: potaczaiący się.
quassagipenna, sub kaczka. (Beben.
quassātio, poruszenie 1. trzęsienie. Erschütterung
quassātus, Naruszony, Zwątlony, Skołatany. Zerbrochen/ zerschmettert. Quassatam ventis liceat subducere classem Virg:
quasillāria, hae. al. quasillaria sub Służebnica.
quasso, potrząsam 1. Szamocę, Obruchać, & sub Skrzecząc żaby. Erschüttern, Offt bewegen.
quassus, adject: Skołatany, Zwątlony. Zerbrochen
quassus, us. Poruszenie 1.

QUAT

quatefacio, Obruchać. Erschüttern.
quatenus, Ile 1. 5. Aby 1. Poki ponieważ. Wie viel wie ferrn. Quatenus ima petit volvens aliena vitellus. Hor.
quater, Cztery kroć. viermahl. Subsistit atq; uterosonitum quater arma dedere. Virg.

quăterdeni, *Czterdzieści 2.* Vierzig.
quăterdĕcies, *Czterdzieści kroć.* Vierzigmahl.
quăternārius, *Czworká, Poczwórny 1.* zu Vier.
quaterni, *Czworká, Cztery dni.*
quaternio, Czworká, Cztery kárty.
quăternus, *Czwor.*
quătio, *Trzęśę 2. Potrząsam 1. poruszam 1. Trzepięcę Tłukę 1. Biię z dział.* Bewegen schüttlen, *Sanguineam tremulâ quatiebat lampada dextrâ. P. syn:* Cŏncŭtio, mŏvĕo, quăsso, sŭccŭtio. agito, cŏmmŏveo, pūlso. excŭtior, frango. *Metaphr:* Vĕxo, mŏlĕsto. *phr:* Tērrĭfĭcam căpĭtis cŏncŭssit terque, quătĕrque Cæsărĭem, cum qua terram, măre, sȳdera movit, & tōtum nūtu trĕmĕfēcit ŏlȳmpum: ecce pĕdum pūlsu vīsa ēst mĭhi tērra mŏvēri. Nec de cŏncŭssa tāntum plŭit īlice glāndis, pūlsŭque pĕdum trĕmit ĕxcĭta tēllus. Aut rāstris terram dŏmat, aut quătit ŏppĭda bēllo.
quattuor. *scribe potiùs* quatuor, *Geminant, qui brevem esse a uno t sequente, putant; cujus exemplum vix aliquod reperitur. Sic Derivativa sequentia à Quatuor, a longo; a Quater, a brevi.*
quatrĭceps, *Czwarty poczworny.*
quatrĭduānus, *Czterodniowy* Viertägig.
quatrĭduo, quatrĭduum, *Czterj dniZá kilká dni*
quatrio, onis. m. Kwádra ná kośćce (in 4. Tagen
quătuor, *Czterj,* Vier. *Sis bonus, o felix. quætuis, en quatu r aras* Virg: *Credunt ter quatuor de Cælo corpora Sancta* Ennius
quatuordĕcim, *Czternaście, & Łáwy wschodowáte, Szláchecķie mieysce* Vierzehen.
quatuordecim ordines, *Szláchecķie mieysce Łáwy wschodowáte.*
Quatuor viratus, Cicer. officium quatuorvirum, aut Quinquevirum.
Quaxo, idem Quaxo infrà.

QUE

Que, *Particula, Conjunctio, I* Und. *Arma virūq; cano, Trojæ qui &c.* Vir: *sanè*t ātque, nec nōn *Queantur pro Queant. Plaut: Nec subigi queantur quam Lucretius, Suppleri summa queatur. eis pro quibus Varr: &c.*
qu em ad finem. *Poki* quĕmadmŏdum, *Jáko 4* *qu* Gleichwie.

quec, quivi. & quitus sum, ibidem differunt, Mögen Vermögen/ können. *v. Possum. quor, ibidem*
quercēra febris, *zimnicá.* quercĕrus, *idem.*
quercētum: *Dębiná.* Eychen-Wald.
quercĕus, quercĭtus quercŭlānus *Dębowy.* Eychin.
quercus, *us.* & *querci per secundam Verrepæo, Dąb* Ein Eyche. *Exuviasq; viri tua quercus habebit.* Virg: *syn:* īlex, rōbur, æscŭlus *epith:* Dūra rĭgĭda, ūmbrōsa aprīca, vĭrĭdis, dēnsa, ālta ārdua, prŏcēra: āĕria. sūblīmis, glāndĭfĕra: pătŭla. rāmōsa, ārnosa, căva sȳlvēstris, frōndosa, Dōdōnia, Dōdōnæa, Chāŏnia *phr:* Dōdōnis, Chāŏnis ārbos, ārbor Chāŏnia ārbor ămīca, sacra Jŏvis ārbor, Quĕrnea stĭpes ārbor quĕrna. Quĕrnum rōbur. Māgna Jŏvis āntīquo rōbŏre quĕrcus. Dūris cūrvāta, ŏnūsta glāndĭbus īlex. Sūblīmi grātīssĭma quĕrcus. Lāte brăchia tēndens, Sūblīmi vertĭce nūtāns īnfīxis ālte rādīcĭbus hærēns, āttŏlēns īntōnsa căcūmĭna cœlo; fōrte fŭit jūxta pătŭlis rarissĭma ramis. Sacra Jŏvi quĕrcus, Dē sēmine Dōdōnæo, consūrgunt gĕmĭnæ quercus, īntōnsāque Cœlo āttōllūnt căpĭta, & sūblīmi vērtĭce, nūtant, ārdua rōbūstis quĕrcus rādīcĭbus hæret. *v. Arbor.*
quĕrēla, *żałobá 5. Uśkarżánie* Eine Klag *Rusticâ judicio nostra querela tuo.* Ovid: *syn.* Quĕstŭs quĕrĭmōnia; lāmēntum: plānctus. *epith:* Mœsta, mĭsĕra lūgubris, flēbĭlis fērālis, trīstis, ægra, lacrymōsa, lōnga, āssĭdua, sūpplex mulĭebris, fœmĭnea īnsāna, vesāna, grăvis. atrox, vana, ĭnānis *phr:* Trīstia vērba. Quĕrŭli flēbiles sonī. Quĕrulæ vōces. Sīngūltūque pĭās īntĕrrumpente quĕrēlas *v. FletusGemitus Lacrymæ, Querol*
quĕrelæ, *Roki 3.*
quĕribundus, *Skwierczek.* Klagend. *Atque hic queribunda senectus.* Sil.
quĕrĭmōnia *żałobá 3. Uśkarżánie.* Eine Klag. *Impariter juncti s querimonia primum.* Hor: *vide. supra Querelæ.*
querneus, quernes *Dębowy.* Eychin.
quĕror, quĕrĭtor, *Uśkarżam się, Żalę się.* Sich beklagen, wehclagen *Amissos queritur fœtus quos durus arator.* Virg: *syn:* Cŏnquĕror lāmentor, plāngo. *phr:* Quĕstus, quĕrēlas fūndo, ēffūndo, prōmo, dō, prōfĕro, ĕdo, jācto, prōfundo. Querēlis, quĕstŭbus, lāmĕntis auras, ăĕra, cœlum cōmplĕo, īmplĕo, repleo, tūrbo, mŏveo

commŏveo, incendo; *Ædes querŭlis sŏnis im*pleo, Quĕstus è pectŏre dūco. rūmpo. Questu pectŏra rampo Trīstia vērba, flebīles sŏnōs jacto Tūrbāto rumpĕre quæstus pŭta. Tāles effundit re questus. Sæpe quĕri, longas in flētum dūcere pectŏre vōces. Multo prōfundĕre pectŏre voces Quācunque ingrĕditur, misĕris loca cūncta quĕrēlis implet. ut āmīssam cum gemit āles Ithym Hæc pōstquam querŭla mēcum sub vōce pĕrēgi Flet noctem et mœstis lāte lōca quĕstūbus implet. *vide Gemo, Suspiro, Fleo.*

querquedŭla, *Cyránká.* (te Sieber

querquĕra, querquera febris, *zimnicá* Das kal*ter*

querquĕrum, *idem* querquĕrus, *ibidem.* (*wy.*

querquerŭlānus, querquerulārius *sub Dęmbo*

querquĕtum, *Dębiná.* Ein Eychen-Wald.

Queru[l]osus, Skwierczek Kläglich

querŭlus *Skwierczek Krzykl[i]wy* Jmmerklagend

Te tulit & querulo jurgia nostra sono Prop.

questus, *us.* *Uskarżanie* Klag. *v. Querela.*

QUI

Quī, *Ktory 2. Jaki 1. 2.* Wer.

quī, *i. cur Czemu 1.* Worumb. *2.*

quī, *i. qua, Ktorędy 2.* Wodurch.

quī, *i. quis, Kto 1 Ktory 2. Z kąd 2.*

Quī, *quomodo, Jako iuż.*

Quī, *unde Z kąd?*

Quī, *1. ut Aby i. 2.*

quī, *i. utinam. Boday mię.*

quī, *ipso. Ktory.*

quī, *omnibus generibus additum In: ktory 2. Ktora*

quī pro, *i pro quo. Za cokolwiek.*

quiă *Bo, że 2.* Darumb daß/dieweil. *Et quia de[s]perfis invicti membra Glyconis* Hor: *syn:* Quŏniam, quŏd; nam, namque, enim, ĕtĕnim.

quia enim, *Bo;* in dem.

quiănam, *Czemu 1.* Warumb. *Heu quianam tanti cinxerunt æthera nimbi V. syn:* Cur quare

Quiane, apud Virgil i. an quia, explicat Turneb: Revera Servius.

quiăthus, *i.* cyathus, *Kieliszek & sub Rayske truna*

quicquam, quicque, *Cokolwiek* Etwas.

quicquid tibi nomen, *On ty.*

quīcum, *pro, cum quo, cum qua, cum quibus Z kim 1. 2.* mit wem.

quīcunque, *Ktokolwiek, Ktorykolwiek.* Jegli*cher*

Seu quicunq; furor, quid tum si &c. Vir: (*cher*

quīcunq; sunt. *Wszyscy 1.* Alle.

quid, *Co, Coć, Czemu, Co ich, Co zacz? Coża, Kto 1 Jak wiele! A co? A rozne, A subtelnego.* Was

Daphni quid antiquos signorum suspicis or- (*tus. V.*

quid f[e]cisti Scipione? *Gdzieś podział.*

quid ita? *Czemu* Was ist dan.

quid modi? *Poki* Wie lang.

quid malum? *Jáko?* Wie.

quid pro quo, Rowney mocy: quid quod, *A kiedy*

quid si, *ibidem.* (*ieszcze.*

quid tum? *Co na tym?*

quīdam, *Ktoryś Niektory.* Einer, Jemand.

Quatenus id facit, ut quidam. &c. Hor: *syn:* ă. quis: nōnnūllus.

quiddam, *Coś,* Etwas.

quīdem, *Prawdziwie Zaiste, Iuż* Zwar *Idquidem ago. & tacitus, Lycida, Mecum ipse voluto.* Vir:

quidnam? *Coż 1 coli?* Was dan.

quidni? *Czemu nie? Dosztoby.* Warumb nicht.

quīdpiam, *Cokolwiek.* Etwas.

quidq, *Każda rzecz.*

quīdum? *Czemu?* Warumb.

quīes, ētis. *adject: omne. Spokoyny.*

quiēs, ētis *f pokoy Odpocznienie Uspokoienie Wczas* Ruh/ Rast *O mihi grata quies, o blánda Telesphore cura* Mart: *syn:* Rĕquies vel ōtium. vel sōmnus vel pāx vel mŏra. *epith:* Plăcĭda, sēcura. blānda. jūcūnda, dūlcis, trānquīlla, svavis, āmīca, grāta, pācāta, ōptāta, tăcĭta, noctūrna pīgra, mōllis, īgnāva sēgnis, inērs, lāngvens, lāngvĭda dēsīdiōsa dēses, sōmnĭfĕra sōpōra sōpōrĭfĕra. *phr:* Cōmpŏsĭtæ grāta ōtia mentis. Plăcĭdum, quietum tēmpus Sēcrēti quiēta ōtia rūris. Pācis ālūmna āmīca quiēs. Tūrbārum fūgiēns. Mēmbra, cōrpus recrēans, refĭciēns, rēstaurāns, lēvāns, Vīres rĕparāns. Lībĕra ōtia. Cūrārum dōmĭtrix cēpērat ālta quiēs Rēstĭtūēns lāngvĭda mēmbra quiēs. Rĕcrēāns dēfēssi cōrpŏris ārtus. ōtia cōrpus ālūnt, ānĭmus quŏque pāscĭtur īllis, īmm ŏdicus cōntra cārpit ūtrūmque lābor. at vĕlut in sōmnis ocŭlos ūbi langvida prĕssit nōcte quiēs, *vide Somnus.*

quies inumbrata *Mżenie.* *quiescentia. Odpocznienie.*

quiesco, *Odpoczywam 1. Dáię pokoy, Przestáię 1. Stoię 2 Ustáie co. Dopuszczam, Zániechawam Mięszkam 3. Umieram 1.* Ruhen rasten.. *Vix partu placido tuta quieverat.* Ch: *syn:* Rĕquĭesco, ōtĭŏr. *phr:* Quĭētī īndūlgĕo, văco. Quiēte frŭŏr, pērfrŭŏr, potĭor. Quĭetem cārpo, căpĭo. Quĭēte mēmbra rĕlāxo, rĕfĭcio, lāxo, lĕvo, recrĕo. Labore ābstĭnĕo. Quĭēte vīres frāctas recrĕāre, rĕpărāre. Plăcĭda membra levare quĭēte, īn ōtĭa tūta rĕcēdĕre. Placida lāxātunt mēmbra quĭete. Tū lēntus rĕfŏves jūcūnda mēmbra quĭēte. Strātus hŭmi dulcem căpĭēbat cōrde quĭētem. Hīc tămen hac mēcum pŏtĕris requĭēscĕre nōcte. Frōnde sŭper vĭrĭdi &c. mollĭa crūra rĕpōnit. Vīvite felices quĭbus ēst fōrtūna pĕrācta Jam sŭa. Vōbis pārta quĭēs, nūllum măris æquor ărāndum. Vōs ĕrĭtis nōstræ pōrtus rĕquĭēsque sĕnēctæ.* Nūnc plăcĭda cōmpōstus pace quĭēscit. *vide Otior Cesso & Dormio.*

Quietālis, quietālus, Lucyfer.

quiētè, *Spokoynie.* Ruhig. quiētes, *hæ. Łożysko 1*

quiētus, *Spokoyny.* Ruhig/ still. *Sedes ubi fata quietas* Virg: *syn:* Quĭēscēns, rĕquĭēscēns, trānquīllus, plăcidus, sēdātus, ōtĭōsus.

quīlibet, *Ktorykolwiek, Káżdy, ktokolwiek, & in Ládá co 2.* Ein Jeder. *Dum tamen ædificet, quilibet ille facit* Mart:

quīmātus, *ut. pięcioletni czás.* Fünffiährig Alter

quīn, *Wżdy, Aby nie I owszem Bá, Czemu 2 Więc 2.* Daß nit. *Imperium sine fine dedi quin aspera Juno* Virg:

quin tamen, *Ale iednák* jedoch.

quina-dena, *Piętnaście.* quīnārius, *adject: popięt(ny).*

quīnārius, *subst: piętak, podwoyny grosz.*

quīne, *Aby nie* das nicht

quinctīlis, *subst:* Lipiec. Heumonath. *adject:* (Lipcowy.

quinctus, *Piąty.* der Fünffte

quincunciālis, *Cynowáty, Pułstopny, Czworograniásto ukośny, Száchownicze rozsadzenie.*

quincunx, *cis. m. Cynek kostká 2.5. kieliszek, Pięć części swo Części rzeczy cáłey.* Fünffältig.

quincŭpĕda, *a.* quincupedal, *Mierniczy pręt.*

quincŭplex, *pięcioráki.* Funff fältig.

quincuplices, *kśiążki kámienne.*

quincŭplus, *pięciornajobny.* Fünffältig.

quindĕcies, *piętnaście rázy.*

quindĕcim, quindeni, *Piętnaście.* Fünffzehen. *Quindecim Dianæ preces virorum.* (Saph) *syn.* Ter quinque, tēr quīni.

Quindecimviri Romæ Ceremonias, oracula, ludos seculares curabant Plini *Tacit.*

quin etiam, *I owszem.* Ja vielmehr. *Quin etiam cæli regionem in cortice signant.* Virg.

quingēnārius, quingentarius. *Pięćsetny 1*

quingēni, quingenti, *Pięć set.* Fünff hundert.

quingentēsĭmus, *Pięć setny 1* Fünff hunderste

quingenties, *pięć set kroć* Fünff handert mahl

quini, *pięć.* Fünff. quinimo, *Jowszem.*

quinquāgēnārius, *Pięćdziesiątny, pięćdziesiąt le(tni.)*

quinquāgēni, *Pięć set.* Fünff hundert.

quinquāgēsies, quinquāgies, *Pięćdziesiąt razy*

quinquāgēsĭmus *pięćdziesiąty.*

quinquāgīnta, *Pięćdziesiąt.* Fünffsig.

quinquartium, *Zapáski Gonitwy.*

quinquātria, *ium, & orum. &* quīnquātrus, *uum hæ sub Dzień miesiącá piętnasty.*

quinque, *Pięć.* Fünff. *Quinq; ter implebas, nec non & cætera tantum* Ovid.

quinque, Aby 2. quinquĕcŭbītus, *Pięćłokietny.*

quinquĕfōlium, *Pięciornik ziele.*

quinquĕlībrālis, quinqueliaris, *pięćfuntowy.*

quinquĕmestris, *pięćmiesięczny.* Fünff Monathlich. (jährig.

quinquennālis, quinquēnnis, *pięcioletni* Fünff-

quinquennium, *pięcioletni czás.* 5. jahr.

quinquepartitò, *Ná pięć części, pięciorzysto.*

quinquepartitus, *pięciorzysty.* in 5. getheilet

quinquĕprimi, *Cicer leg:* pentaproti,

quinquĕrēmis, *Náwá* Ein Schiff.

quinquertio, *onis.* Szermierz. Fechter.

quinquertium, *Zapáski, Szermierstwo.*

quinquessis *podwoyny grosz.*

Quinquĕvĭri, lege supra Pentaproti.

Quinqueviratus suprà Pentaprotia.

Quinquiceps, Bosquero 1. Quintuplex.

quinquies, *Pięćkroć.* *quinquiplico, ibid.*

Quintădĕcĭmāni, Tacit: milites è legione decimaquinta. v. Pułek.

quīntāna, v. *Targowisko*. quintæ classis, *Podły*
quintānus, *Piąty*, *Piątodniowy*.
quintārius, *Popiętny*, & *sub Części cáłey rzeczy*.
quintĭceps, *capitis*, *Piąty*, *popiętny*.
Quinticepsos corr: Quinticeps.
quīntīlis, *idem* quinct lis. *Quintipor sub Páchołę.*
quintus, *Piąty* zum fünfften mal.
quintusdecimus, *Piętnasty*. der fünffzehende.
quippe, *Bo*, *Iście*, *Jáko to on*, *Jáko człowiek mądry*. dann/ darumb. *Quippe fecerunt secum rapidi, vertantque &c.* Virg.
quippe quoniam, *Poniewaž*. Dieweil.
quippini, pro quippeni, *Czemu nie*, *Ták iest*.
quiquam, pro *Quoquam*, *Kto 2*. Wer.
quiqui, *pro* quicunq; *Ktokolwiek*.
quĭritātio, *Skwierczenie*, *Wrzask*, *Powoływánie*
quĭritātus, *us*. *Kwilenie się*, *Wrzask*.
quĭrīto, *Krzyczę*. *Uskarzam się*, *Ratá wołáć*. *Concursus velut aurai clarcq: quiritans.* Lucil.
quĭrītor, *Skwierczę*, *Uskarzam się*.
quĭrīto, *al*. quirrito, *Krzyka*.
quis, *pro quæ. f. gen.* *Ktory*. Wer/ Welcher. *Et quis erit modus, inquit, amor non talia curat.* V.
quisnam, *Ktory 1*. *Ktoś*. Welcher dan.
quis hoc potest videre? *Niemogę na to pátrzyć*.
quispiam, *Ktoś*, *Ktokolwiek*, *Ktoryś*. Einer.
quisquam, *Kto 2*. quisque, *Každy*, *Kto 2*.
quisque, *pro* quicunq; *Ktokolwiek*. dieser oder jener.
quisquĭlia, *æ*. *Śmieci 1*. außgekehrter staub.
quisquiliæ, *arum*. *Śmieci*, *Hałástrá 2*.
quisquĭliāta vestis, *Szarłatna szátá*.
quisquilium, *Szarłat 3*. *Kármázynowe iágody*.
quisquis, *Ktokolwiek*. *Ktorykolwiek*, *Jáki táki 2*. *Každy 2*. *Kto 1*, quis tandem? *Ktož?*
quitur, *quitus*, *in: Mogę* es kan seyn.
quīvīs, *Ktokolwiek*, *Ktorykolwiek*. Jeder. *Jure mihi invideat quivis ita te quoque amicum* H.
Quō, *Adverb*. *Dokąd*, *Im: Ná co 1*. Wohin. *Quo fugis Ænea &c.* V. *Quo facere id possis &c* Idē.
quò, *Conjunctio* *Aby 1*. *Dla tego*. derowegen,
quoad, *Aż*, *Poki*, *Do kąd 2* *Ile 1* *Długoż*.
quoadusque, *Aż*, *Poki 1*. Wie lange zeit.

quoaxo, *sub: Skrzeczą žáby*.
quōcirca, *Przetož*. Quo-cum, *Z ktorym*.
quōcunq; *Dokądkolwiek*. Wohin en auch seyn. *Quo me cunq; rapit tempestas, &c.* Hor.
quod, *Pronomen Co*, *Ile 1*. *O co*. Welches. *Prima quod ad Trojam pro caris gesserat armis.* Virg.
quòd, *Conj: Ze 2*. *A przydaiąc*, *A ieżli*. dieweil.
quòd, *Adverb*. *Jáko 2*. *Czemu 1*.
quod commodo tuo fiat, *Možeszli*. Wo es (seyn kan.
quod est, *Istotá*, *to iest*.
quod genus? *Jáki*.
quod nisi, *pro* Nisi. *Lucret*. *Terent*. *Livi Lucret: Æmil. Probus* V. *apud Cerdam ad Eclogam 9*.
quod scis, nescias, *Wiedz niewiedząc*.
quod tibi bene vertat, *Szczęśliwie*.
quod super est, *Náostátek*. was übrig bleibet.
quod ŭtinam, *Day Boże*. es sey also.
quodammŏdo, quodam modo, *Jákoś*.
quodcunq; *Cokolwiek*. dieses oder jenes.
quoi, *pro cui*, & *quoius*, *pro cujus priscè*.
quom, *Kiedy*. quo minus *áby nie*. auff das nicht.
quōmodo, quo modo, *Jáko 1.2* *Ják 1*. *Jákokolwiek*. Wie/ in was maß *Cum victore sequor metanas quomodo tecum.* Hor.
quomodocumq; *Jakokolwiek*. es sey so oder so.
quomòdonam, quonammodo, *Jáko 2* wiedan
quōnam, *Dokąd 1*. wohin. (vorzeiten.
quondam, *Kiedyś 1*. *Pod czas*. Vorher/ eimal/
quŏniam, *Ze 2*. *Bo*. *Poniewaž*. Darumb/ daß. *Aut quoniam agrestem detraxit ab ore figuram* Prop. *syn:* Sĭquĭdem, quia, quŏd.
quōpiam, quoquam, *Dokądkolwiek*, *Gdzie*.
quŏque, *I Też*. auch. -- *Damnabis tu quoque votis.* Virg.
quoquo, *Dokądkolwiek*.
quōquōversum, quoqueversus, *Ná wszystkie strony*. Auff alle seitten.
quorsum quorsus, *Ná co to 1*. *Ku czemu*, *Do kąd*. wozu.
quot? *Wiele ich?* *Ják wiele*. Wie viel. *Et quot Troja tulit, vetus & quot Achaia format.* H.
quŏtannĭs, *Co rok*. Jährlich. *Hinc illum vidi juvenem Melibæe, quotannis.* Virg.

Quot Calendis, *Co miesiąc.* Alle monatch.
quot diebus, quot dies, *Co dzień.* Täglich.
quot vicibus, *Co raz.* Wie viel mahl.
quotannis *Wieloroczny.* wie viel jährig.
quotenus, *vel potius,* quoteni? *Ják wiele?*
quotidiana, *orum. Dziennik 1. Sentencya 1.* ti. *communis quibusdam.*
quotidiano, quotidie, *Co dzień.* Alle tage.
quotidianus, *Codzienny, Pospolity. Conjugis in culpa flagrabat quotidiana.* Catul. *Levis pro pace tu quotidiana* Phal. Mart.
quoties, *Iekroć.* Wie offt. *O quoties & quæ nobis Galatea locuta est.* Virg.
quotiescunq; *Ilekroćkolwiek* Jedes mahl.
quot mensibus, *Co miesiąc.* Monathlich.
quotquot, *Ilekolwiek.* So viel als auch seyn. *Non si tricenis, quotquot eunt dies.* Alc.
quotquot annis, *Co rok.* alle Jahr.
quotquot mensibus, *Co miesiąc.* alle Monath.
quotumus, quotus? *Ktory w rzędzie?* Welcher in der Ordnung.
quotuplex? *Wielodzielny* Wie viel doppelt.
quotuscunq; *Ktokolwiek w rzędzie.* dieser oder jener in der ordnung.
quotusquisq; *Jak máło ich.*
quovis, *Dokądkolwiek* es sey hin wo es wolle.
quoviscunq; loco, *Gdziekolwiek* Auff jedē Ort.
quousq; *Długoż, Poki 1.* wie lange.
Quum Kiedy 2.

RAB

Rabbi Rabboni, Hebrææ voces 1. Magister. Magister mi.
Rabini, vulgò Magistri Hebræorum. Rabbiner.
Rabidè, *Wściekliwie.* Wütend.
rabidus, *Wściekły, Roziádły.* Wütend/ tobend. --*Si qui rabidarum more ferarum.* St. *syn:* Furiosus, furens, furibundus, insanus. *phr.* Furore accensus, ardens flagrans, percity. Rabie cæcus, tumidus, inops animi; ecce furens animis aderat. Talia fervebat rabidus, nimioq; dolore insanus. Indomitos gestans in corde furores. *v. Iratus Furens* rabidus fio, *Wściec się.*
rabie feror, *Szaleię, Wściec się.*
rabie stimulatus, *Roziádły.*
rabiem objicio, *Wściekłym czynię.*
rabies, *Jadowitość. Gniew 2. Wściekzenie.* Wüttigkeit/ Unsinnigkeit. *Et belli rabies, & amor successit habendi.* Virg. *syn:* Furor, ira violentia, vesania. *epith:* improba, præceps, pervicax, cruenta, infanda, perniciosa, immitis, malesana, concita, ferox. *phr:* Spuma tantum primum rabies vesana per ora. Nigro rabies armata veneno. At postquam in rabiem dolor hic se vertit acerbam. Horribili rabie, & diro stimulante veneno. Spectabat princeps, rabieque ardebat amara, Gliscitque per ora infrendens rabies. Rumpit in omne nefas rabies germana furoris. Rabiem sitiare ferinam, immitem animi rabiem possuisse juvabit. Non satiata tamen rabies inimica resedit. Rabies decreverat esse cunctis. Sinite ire nefandam hanc rabiem. *v. Ira & Furor oris.*
rabies ventris, rabies edendi, *Głod.* Hunger.
rabies illi venit, *Roziádł się.*
rabio, is. ere. Roziadł się, Wściekł się.
rabiose, *Wściekliwie. Rabiosulus, Gniewliwy.*
rabiosus, *Roziádły, Gniewliwy. Wściekły. Szalony, Zuchwały.* Rasend/tobend. *syn:* rabidus.
rabo, is. Szaleię 2. Wściec się, Roziadł się.
rabo onis, pro arabo. Zadatek. ein Pfand.
rabula, *Warchał, Swarliwy, Prokurator.*
rabulana pix, *Smołá skrobána. v.* Radulana.
Racca, Chaldæa vox, sonat vacuum, s. cerebro, i. fatuum, Emman. Sa.
raccat tigris, sub Tygr: racemarius, Gronisty.
racematio, *Ostátkow zbieránie.* Letzte trauben lesung.
racemationes, tr. Ksiąszki zbierálne.
racematus, *Gronisty. Racemifer, idem.*
racemor, *Ostátki winá zbieram.* die trauben lesen.
racemosus, *Gronisty.* voll trauben.
racemus, *m. Grono.* Ein Zweig mit Trauben.

Et tumidis Bumaste, racemis. Virg. *syn:* Uva, hortus. *epith:* Tŭmidus, pāmpineus, prædūlcis, sūspēnsus, rūbicūndus, pēndŭlus. *phr:* Mădĭdis incumbunt præla rācēmis. Vēstit pāmpĭnēis Bācchēia dōna rācēmis. Dum gravĭdos ŏnĕret vīndēmia læta racēmos *v. Uua.*

Racha, lege Racca.

Rădians, *Promienisty.* das Strahlen hat.

Radiamentum, Opiłki, Piasek złoty. Feylspöhnen.

Radiatio, *Błyszczenie. Lsknienie* das Glantzen.

Radiatus, *Promienisty, Szpiczásty.* spitzig.

Rădīcātus, *Korzenisty, & sub Zákorzenito się.* Eing wurtzlet.

Radicem concepit, mittit, *Przyimuie się.* einwurtzlen.

Radices ago, mitto, rādicesco, *Korzenię się.* Grund fangen.

Rădīcitŭs, *Z korzeniem, Zgruntu, Do czysta.* Auß der wurtzel. *Huic fluctus vivo radicitus abstulit ungues.* Prop. *syn:* Stirpĭtus à rādice, à stīrpe.

Rădīco, rādīcor, *Korzenię się.* fest wurtzlen.

Rădīcosus, *Korzenisty.* mit vielen Wurtzlen.

Rādīcŭla, *Korzunek, Rzodkiew, Mydelnik ziele.*

Rădio, *Promienie wypuszczam, Promienisto czynię, Swiecę się, Błyszczę się.* Straalen geben / funckeln *Argenti bifores radiabant lumina valvæ* Ovid. *syn:* īrrădio, rūtĭlo, cŏrusco, splēndeo mĭco, fūlgeo, lūc o. *phr:* Rădios, rādiorum spīcula mitto, spārgo, vibro. *v Luceo & Splendeo.*

Rădiŏlus, *Promyk, sub Promień, Oliwká.*

Rădiōsus, *Promienisty.* Glantzend.

Rădius, *Promień, Szpicá 1. Ptecha, Sztychulec, Czołnik 2. Oliwká Graska, Kość łokciowa mnieysza.* Glantz, oder Sonnenstrahl. *Non radiis solis neque lucida tela dies,* Luc. *syn:* Lūx lūmen, jūbar, splēndor. *epith:* Mĭcāns, cŏrūscus, trĕmulus, Phœbēus, Apōllineus, ăcūtus, flāmmans, illustris, flāmmĭfer, rubēscens, penetrans, ārens, *phr:* Radiōrum lūx, splēndor, fūlgor: cum sōl ārdentes rădios in nūbila misit Quum pĕpŭlit rădiis obstāntia nūbila clāris l hæbēis clāra est tōta dŏmus rădiis. Tum prīmūm gĕlidi călŭēre Triōnes.

rādix, *f. Korzeń, Początek 1. Rzodkiew 1. Podgorze 1.* Ein Wurtzel. *Hujus odorato radicis incoq; Baccho.* Virg. *syn:* Stirps, fibra. *epith:* Profunda, dēmissa, ērrans, inflēxa, fixa, tĕnax. *phr:* Rāmōsa, fibræ, Plāntæ, trunci, arboris firmāmina. Pŏrrĭgĭtur rādix longi firmāmine trūnci, āltiùs ārbor rādīces ăgit ēxtendit. Vălĭdis rādicibus hæret. Pērstat & īnfixis ā'tè rădīcĭbus hæret. Nam quæ prima sŏlo rūptis rādicibus ārbor vēllĭtur.

rādo, *Oskrobuię. Wyskrobuię, Golę, Drápię, Poręzę 2. Obrażam 1. Zárzynam 2. Grábię 1.* Schaben, kratzen. *Radit iter liquidum, celeres neque commovet alas.* V. *syn:* ābrādo, ērādo, cōmplāno, sēco, rĕsĕro.

rado aures, *Strofuię.* Schelten.

rādŭla, *Skrobaczká.* ein butzer / schaber.

rādŭlāna pix, *Smołá skrobána.*

rāia, *Płaszczká rybá.*

rālla, *subst:* rallum, *li, Kozicá.*

ralla vestis, *adject: Szátá rzadka.* rallus, *Rzadki*

Rāmāle, *Gáłąź 3. Łom*

ramália, ium. orum Kwietnia niedzielá.

rāmenta, *a. Opiłki.* Feylspöhne / feylstaub.

ramentum, *Strużyná, Trociná, Oskrobiny, Heblowiny, Opiłki, Piasek złoty.* Was vom feylen / hobeln abgehet.

rāmeus, *Gáłęziowy. Sic positum inclauso linquunt, & ramea cestis.* Virg.

rāmex, ĭcis. *m. Zyłá w piersiách, Kiłá, Zerdź.*

rami, *Rosochá.*

ramices rupi, *Krwią pluię.* Blut speyen.

rāmĭcōsus, *Kiłowáty.*

ramosus, ramŭlosus, *Rosocháty, Gáłęzisty.* voll Aesten / ästig. *Certas ramosis palmas fruticare lacertis.* S. I.

rāmŭlus, ramusculus, *Gáłąszká.* Ein Aestlein / Zweiglein, *Myrteis Asia ramulis.* (Glyc.)

Catull. *syn:* Rāmūſcŭlus, pālmes, rāmus, *Gáłąź, Odnogá gory* Ein Aſt/ Zweig. *Quis procul, ille autem rami, insignis olivæ.* Virg. *syn:* Rāmŭlus, rāmūſculus, termos, rāmāle, palmes. *epith:* Tĕner, frăgilis, cŏmans, vĕrnāns, pēndens, trĕmŭlus, frōndōſus, ūmbrifer, frūctifer, tōrtĭlis, ārĕſcens. *phr:* ărbŏris brāchĭa, mănus pōndĕra rāmi. Rāmōrum ūmbræ, Arbuſta frōndentĭa. Pēndēns ārbore rāmus. Brachia tōrtilibus rāmis fūndebat ăcānthus. Māgno ămbĭtu dīffūſa rāmis ărbor. Frūctĭbus rāmi grăves, in tērram rŭūnt. Excelſos tendebat ăd æthera rămos Pomăq; pēnsĭlĭbus mĭcŭērunt aurea rāmis.

Rana, *Zábá 1.4. Język á przyrośnienie.* ein Froſch. *Et veterem in limo ranæ cecinere querelam.* Virg. *epith:* Loquax, quĕrŭla, vĭridis, crĕpĭtans, sōrdida, pălūſtris, ſtagnĭcŭla. *phr:* Quæ cănit in limo vetĕrem de more querelam. Sēmĭna līmus hăbet virĭdes genĕrāntĭa rānas. Limōſoq; novæ sălĭunt in gŭrgite rānæ.

rana major, *Ropuchá*

ranceus, *Wśmiardły, Smierdzący.* Stinckender

ranceo rancesco, *Gorżknieię, Wśmiardnąć*

ranceo, *item aliter.* v. *Jeleń.* (*się.*

rancidè, *Brzydko. Smrodliwie.*

rancidŭlus. *Zgorżkniáły, Zgniły, Smierdzący. Wśmiardły.* Stinckend.

rancidus, *Idem. Ranco, as. sub T. gr.*

rancor ōris, *m Zgorżknienie, Wśmiardnienie, an rectè* Nien*awiść 1. & sub Jeleń.* der Schymel,

rangifer, *Ieleń Zamorſki.* ein Hirſch. (Säule.

ranuncŭlus, *Zabká, Zábá, Jáſkier, Język á przyrośnienie, Podły.* Ein kleiner Froſch.

Rāpa, *æ. Rzepá okrągła.* eine Rübe. *Rapas brumales, epulas hominumq; boumq;* Mart.

răpāeia, *orum. Rzepnanáć. rapacida,* Porywácz.

răpācĭtas, *Drapieżność, Wydzieránie, Wydzierſtwo.* Raubgirigkeit. *Dura, filius aſt rapacitatis.* (Phal.) Mart.

răpax, *acis. adject: omne Drapieżny, Porywácz, Bystry. Łákomy, Drapieżcá.* Raubgirig/räubeꝛiſch. *Fuga fluvioſá, innare rapaces.* Virg.

răphănus, *Chrzan.* Rettig. *Non comedo raphanos, non caules, non colocyntos.* Mart. *epith:* agreſtis, sătīvus. *phr:* Rădīce pŏ·ēns. Sēnſus qui rēddit acūtos. Văcŭam replēnt vēntos fōllibus ălvum.

răpĭcĭus, *Rzepny.* rapidè, *Bystro 1.* gehig.

răpĭdĭtas. *Bystrość 1.* Geſchwindigkeit.

răpĭdus, *Porywczy, Bystry, Prędki.* behend/ ſchnell. *Nunc manibus rapidis omni nunc arte magistra.* Virg. *syn.* Celer, cĭtus, cĭtātus vēlox, præceps, viŏlēntus, vēhemens.

răpīna, *æ. Drapieſtwo, Drapież, Wydzierſtwo 2.* Raub/ Diebſtal. *Barbara pars lævo eſt, avida ſubſtructa, rapinæ.* Ovid. *syn:* Răptum prædā, fūrtum. *epith:* Hōſtīlis, cŭpĭda, violenta, prŏterva, crūdelis, nĕfānda. *phr:* Tot, bōna quam cĕleri mihi ſunt erēpta răpīna. Dīcĭtur audāci quōndam, viŏlaſſe răpīna. Jam pridem Sŭpĕri crūdēlem ŏdēre răpīnam. v. *Furtum.*

răpīna, *æ. Rzepiſko.* Rübenfeld.

rapinator, Wydzierácz, Porywácz. Rauber.

răpĭo *Porywam, Unoſzę,* W*łoczę 1.* Rauben wegnehmen. *In præceps prono rapit alveus amni.* V. *syn:* ērĭpio, ăbrĭpio dīrĭpio, prærĭpio, sūrrĭpio, aufero, ăbdūco sūbdūco: tōllo, ădĭmo, ĕxtōrquĕo, furor, prædor. v. *Prædor.*

rapior, *Unoſzę ſię Uwodzę ſię, Biorę 2.* Genommen/ geraubet werden.

rapiſtrum, Rzepnicá.

rapiſtrum ſylveſtre, Brzoſkiew. wilder Kohl.

răpo, *onis. m. Porywácz, Wydzierácz. Zártok.*

raptim, *Porywcze 1. Urywczą, Ná prędce, Duſzkiem.* Geſchwind.

raptio, *Porwánie.* Beraubung.

rapto, *as. Szarpam, Włoczę 1. Számocę, Zwłoczył go, Wálę 1. Zádaię 8.* Schleppen.

raptor, *Porywácz Drapieżcá, wydzierácz, unoſiciel*

raptum, *Wydzierſtwo, Drapież.* Diebſtal.

raptus, *Porwánie, Záchwycenie, Drapieſtwo, & ſub Skurczenie 1. 2.* Rauberey.

răpŭla, ancria, *Rzodkiew 2.* Reetig.

răpŭlum, rapum, *Rzepá okrągła, y korzeń.*

Rapun-

Rapunculus, *Kolnik, Rzepá dziká.*
raré rarenter, *Rzadko* rārēfacio, *Rozrzedzam.*
rārēfio raresco, *Rzedzieię.* Dünn werden. *Jure igitur pereunt cum rarefacta, fluendo.* Lucr. *Ventus & angusti rarescent claustra Pelori.* V.
raripilus, *Rzadkowłosy.*
rāritas, raritudo, *Rzadkość, Dziurkowátość.*
rārò, *Rzadko 1.* Selten. *Jejunus stomachus rarò vulgaria temnit.* Hor.
rārus, *Rzadki 1. 2. 3.* Dünn/ rahr/ selten. *Qui velit ingenio cedere, rarus erit.* Mart. *syn:* infrĕquens, insvētus, paucus. *Metaph:* exquīsitus ēxcēllens, ēximius.
Rasa vestis, *Szátá rzadka.* rāsāmen, *Oskrobiny.*
rāsilis, *Skrobány, Gładzony, Gładki 1.* Glatt.
rāsilis pix, rasis, *Smolá 3.* rāsīto, *as. Golę.*
rāsor, *oris. Skrobácz, Bálwierz, Skrzypek.*
rastelli, *bi.* rastellum, *Grábie.*
rastra, *orum.* rastrii, rastrum, *Grabie.* ein Karst. *Massica, qui rastris & quos de collibus altis.* Vir. *epith:* Mōrdax, tēnax, dūrum, cūrvum. *ph:* Rāstri ōnus, pōndus dentes dēntalia, Rārum pēcten, glēbas frāngens, vērsans. *v. Aratrum*
rastralia, *B. Podymne.* Grundzinß.
rastris frango, *Grábię 1. 2.*
rāsūra, *Skrobánie, Golenie, Opiłki, Zraz.*
rāsus, *us. Koszenie, Golenie.*
rāsus, *a, Ogolony.* Geschabt/ geschoren. *Nota leges quadam sed limo rasa recenti.* M. *syn:* abrāsus, dērāsus: sēctus, rĕsēctus. (*gá*
rātiānæ, rātiariæ naves, ratiaria navis, *Komięgi.*
ratiārius, *Traftarz, Flis, Przewoźnik.*
ratifico, *Potwierdzam.* Befestigen/ gutheissen.
ratihabitio, *Zá dobre mienie, Ufność.*
rātio, *Rozum 1. Zamysł, Sens; Przyczyná, Dowod 1. Ráchunek, Postępek, Wzgląd, Ksztáłt, Rádá, Náuká, Proporcya, Spráwá 3. 5. Sposob Dochod.* Vernunfft Verstandt/ ursach. *Arma amens capio, nec sat rationis in armis.* Virg. *syn:* Mens, ănimus jūdĭcium, cōnsĭlium, vel ārgūmēntum, vel modus, via, vel rēspectus. *epith:* Săpĭens, solērs, cælestis. *phr:* rātionis mĕntis sōlertia, vis lūmen, vigor, dēxteri tas facūltas, Æthĕre nāta Pars mĕlĭor nōstri. Cōgnata pōlo. Rātio, & māgnæ cælēstia sēmina mēntis. Mūnĕre sunt concessa Deūm. Cui cōmes & pars est ādjūncta vŏluntas Dŏmĭnans excelsa in cōrpŏris ārce.
ratio expensi *Ráchunkowe księgi.* Rechenbuch.
ratio quadrat, constat, comparet, putata, *Ráchunki dobre.* Gute berechnung.
ratio non apparet, *Ráchunki niedobre.*
ratiōcinātio, *Dowod, Rozważánie.* Vernünfftige Folge.
ratiocinātivus, *Dowodny 1.* Verständiger.
ratiōcinātor, *Ráchownik, Rozmyślaiący.*
ratiōcinium, *Ráchunek.* (*Ráchuię.*
rātiōcinor, *Ráchuię 1. Rozważam 1. Dyszkuruię,*
Rationabile, Słusz. rationabilis, Rozumny.
Rationabiliter. Rozumnie, Słusznie, Podobnie 2. Bacznie, Mądrze. Klug/ verständig.
Rationale, *Exodi 18.* Rationale, & rationale judicii *Erat plagula (pectorale alii vocant) è collo summi Sacerdotis pendens in pectore, habens 12. lapides pretiosos, quibus insculpta erant nomina 12. tribuum Israël. Hoc ferens Sacerdos habebat spiritum prophetiæ & oracula seu responsa à Deo suggesta dabat. eratq; plenus ratione & judicio, doctrina & veritate; & hoc ornatus: judicium exercebat, potens verum à falso & bonum à malo discernere.*
rationalia, *ium. Ráchunkowe księgi.* Registerbuch
rationālis, *adject: Rozumny, dowodny.*
rationalis, *subst: Ráchownik, Pisarek, Podskarbi.* Registerschreiber.
Rationaris, rationum præfectus, *Podskarbi.*
rationarium, *Reiestr 3. Ráchunkowe księgi.*
rationārius, *Ráchownik, Pisarek 2* Registrierer
ratione jactor, *Mam rozum*
ratione utens, rationis particeps, *Rozumny.*
rationem alicujus dūco, habeo, *Ochraniam.* Etwas schonen.
rationem ineo, comparo, deputo, subduco, deduco, dicto, *Ráchuię się.*
rationem parem facere, *Wyráchowáć się.*
rationem supputo, reposco, accipio, confero, disputo, pono, *Ráchuię się z kim.*

Rationes benè expedire, *Wyráchowáć się.*
rationes expunctæ, subscriptæ, expeditæ confectæ consolidatæ, subductæ in ærariū, *Ráchunki dobre.* gute berechnung.
rationes refero, depono, edo, *Ráchunek oddaię.*
rationis sumptuū redditio, *Ráchunkow oddanie*
rationum summa excurrens *Ráchunki niedobre*
rătis, *is. f Pływaczká, Komięgá, Tráftá.* Ein Schiff. *Agricola, & pandas ratibus posuêre carinas.* Virg. *syn:* căva trābs, navis, na vĭgium. *v. Navis.*
rātītus, *ti subst: Przewoz.* Vberfahrt. & *sub Siedm pieniążkow.*
ratiuncŭla, *Ráchunek. Reiestrzyk, Dowod, Zbior*
rătum est, *sub Nieodmienny, & Potwierdzam.*
ratum facio, *idem.* befestigen.
ratum, firmum, fixum est, *Ważna iest.* gültig.
ratum habeo, *Potwierdzam.*
rătus, ratissimus, *Ważny, Pewny, Stały, Nieodmienny. Sum ratus esse feram, telumque volatile misi* Ovid. *syn:* Arbĭtratus, pŭtans vel firmus, fixus, statūtus, cōnstans.
Raucæ, *Robacy w żytie, Robacy w drzewie.* Baum Würm.
raucēdo, raucitas, *Chrapká.* Heiserkeit.
rauceo, raucesco, *Chrápieię.*
raucio, *is. Sipont, lege* Rauceo. (schallen.
raucum sonat, tinnit, *Szczeká.* nicht hell
raucus, raucisonus, *Chrapek.* Heisch. *Urgeri volucrum raucorum ad littora nubem.* Virg.
raudum, æs. *W sztuká h.*
raudus, *eris. subst: Pieniądze 1. Miedź, Sztuká.*
raudus, di, *adject: Gruby.* Dick.
raudusculana porta, i. aurea vel rudis Fest.
rauduscŭlum, *Pieniądze 1. & in W sztukách.*
rāvidus, *Száry.* Grau. rāvilia ravilla, *Oczu szárych*
rāvio, *Chrapieię.* rāvis, *hæc. Chrapká.*
ravis oculis, *Oczu szárych ravistellus, idē & száry*
ravo. is. v. Ochrápieć. heiser werden.
rāvus, *Oczu szárych, Płowy, Száry, Głuchy, Chrápek.* Grau.
re, re ipsa, re vera, *Rzeczą samą, Prawdziwie, W rzeczy.* fürwahr/ in der warheit
readopto, *lege Redadopto.*
reædifico, *Przebudowáć.* Wieder bauen.
Realis, Rzeczywisty reapse, Rzeczą samą Redlich
reassumo, *Powtarzam.* Wiederholen.
reātus, *us. Winnego postáć, Obwinienie, Sprawiánie się* Währende klag/ ein Schuld.
rebellātio, rebellio, rebellium, *Bunt.*
rĕbellis, *Odpadaiący, Uporny.* Widerspenstig/ auffrühri ch. *Et tamen iste labor sit fortè rebellibus asper* P *syn:* Sedĭtĭōsus, indŏmitus, indŏcĭlis, sŭpērbus *phr* Jŭga dētrectans, excŭtiens, rēcūsans. Sēditiōne pŏtens, indŏcĭlis rēgi.
rĕbello, *as. Odpadam, Oburzam się, Wojnę wznawiam, Ponawia się, Buntuię.* Widerstreiten.
Rebeto rebito, as. vel is. potiùs, priscum. Wracam się.
rĕboo, *Beczę, Brżmię, Rozlega się* Widerschallen. *Cum gemitu reboant, sylvæque & magnus Olympus.* Virg. *syn:* rĕmūgio, vel rĕtōno, reclāmo. *v. Mugio.*
Rebrachiatorium, Barb sub Pácyencya mniska.
rebullio, *sub Kipię, & Wykisnąć.* überkochen.
rebus relictis, *Pilnie.* (mit Glück.
rebus secundis, bonis, prosperis. *Zá szczęścia.*
Recalcĭtro, *Odwierżgam, Niepostuszny iestem.*
rĕcalco, *Depcę s* Tretten. (wärmen.
rĕcāleo, recalesco recalefio. *Zágrzewam się.* sich
recalvester, recalvus, *Łysy 1.* Kahl.
Recalvatio, Łysiná Kahlheit des haupts.
recandeo, recandesco, *sub Znowu co czynię.*
rĕcāno, *Odwabiam, Odczárowáć.*
recanto, *Odwołyiwam 2. Odczárowáć, Odbiia się.*
Recapitulatio, Sumowánia. recapitulo, Sumuię.
Recauta, a B. sub Cyrograf 2.
recēdo, *Odchodzę, Odstępuię, Odległy iestem, Tęchnę, Umieram, Przestaię.* Abweichen/ weg gehen. *Multa recedentes adimunt &c.* Mart. *syn:* Regrĕdior, cēdo, excēdo, decedo, cōncedo, dīscēdo, sēcēdo, ābeo, exeo ābscedo. *phr:* Gressus rĕmŏveo. Pĕdem rĕfĕro, reprĭmo, rĕvŏco. Trĕpĭdūsque rĕpente rĕfūgit. Retroque pedem cum vōce reprĕssit, in sylvam pēnnis āblāta rĕcĕssit Cede ăgedum & tūta lĭmĭna līnque; fūga. *v. Fugio Abeo.*

Recello, *Náchylam 1 Uważam co, Uważam się, Ustępuię wzad.*
recens, *Swieży 1. 3* Nowy, *Iędrny,& sub Gorą ce práwo.* Neu frisch. *Spargite me lymphis, carnemq; recentibus aris.* Prop. *syn:* Nŏvus, ĭnauditus, īnsŏlĭtus.
recens, *pro Adverbio Swieżo.* nicht längst.
rĕcenseo, *es. ere Wyliczam Liczę, Spisuię, Zleczyć, Powiadam, Cen uruię, Przeglądam.* Erzehlen *Forte recěsebat numerū carosque nepotes.* V *syn:* Nārro,rĕfĕro rĕcĭto, nūmero. *v. Num:*
recensio, is. ire Przeglądam, Spisuię Werben.
recensio, *onis Wyliczánie, Popis 1. Spisek.*
recensĭtio, *Popis 1.* Werbung Musterung.
recensītus, *à recensio is. sub Spisuię Prisca recensitis evolvit sæcula fastis.* Cl.
recensus, *us Spisowánie, Okáská, Popis.*
recenter, Swieżo. Nicht längst.
recentiore negotio, tempore. *Záświeżá.*
Recento, Nonio, pro novo, unde Recentatum vinum, renovatum addito musto, & modice refrigeratum. Pontan: *ex Mercuriali.* (*wiam.*
recentor, aris. Ponawia się,Odnawiam się, Wznaw
rĕceptācŭlum, *Skłonienie, Ucieczka, Sadz rybny, Skrzyniá, Stek, Kurmusowa skrzynia, Státek.* Zuflucht, Auffhebung, Verherbergung.
receptator, *Przechowywácz,Przyimácz.* Heler.
recēptator locus, *Ucieczká.* Zuflucht.
receptibilis Ecclesiastici 2. Acceptabilis s. Deo.
receptio, *Przyięcie.* Auffnehmung.
receptĭtius, *Wyięty,& sub Wracam 3 & Wymawiam sobie.* Außgenommen, vorbehalten.
recepto, *Przyimuię, Skłaniam się, Przytulam.*
receptor, *oris. Przyimácz.* Annehmer.
receptrix, *idē* receptui signū, *Odwrotowy znák*
receptui cano, *Trąbię na odwrot.*
receptum, *Obietnicá 2.* Das versprechen.
receptum est, *Weszło w obyczay.* Gebrauchlich
receptus, *us. Skłonienie 1. 3 Odwrot 1. Ucieczká 1. Wracánie 3. Nawrocenie się.* Abzug, *Planities ignota jacet turianæ receptus.*
recessus à malis consiliis, *Upámiętánie.*
recessim, Wspák. hinder sich gehend.

rĕcessus, *us. Odeście,Osobność, Ustronie. Wnętrze, Morskie burzenie, Loch, Reces, Kosztownie* Abweichung Zurückkehrung *Namq; videbatur tenebroso objecta recessu.* Cl. *syn:* Dīsĕssus abĭtus exitus, vel sēcēssus, lătebræ, sōlĭtūdo, vel pĕnĕtrāle, aditus. *epith:* ărcanus, ăbditus, cavĕrnosus, călīgans, gratus. *phr:* Per sāltus, per ŏpāca lŏca ūmbrōsŏsque rĕcessus Nunc vos ad vĭrĭdes vŏcat ărbor densa recēssus.
recessus pisc inæ profluus, *Upust* ein Außgang dadurch man ein Wasser durchlest.
rĕchămus, *Klubá 1.* Eine Klaube
Recharmida te sicut Charmidatus es, apud Plaut ficta vox, i. ut te Charmidem, seu nomen Charmidis sumpsisti, ita illud depone.
Rechedipnum, è gr. sub Sząłá biesiadná.
recidiva, *orum. Odrostek Odnowienie.*
rĕcĭdīvus, *Powstáły, Wracaiący się.* banfällig. *Et recidiva manu posuissem pergama victis.* V *r.* recidivus morbus, *Choroby ponowienie.*
rĕ īdo, *Wycinam, Strzygę,Odcinam.* Abhauen. *Quam primum longas Phœbe recide moras.* M. *syn.* īn īdo, rĕsĕco.
rĕcĭdo, *Odpadam 1 3. Obracám się 3. Wraca się, Przychodzi.* Hinter sich fallen,Zurück fallē. *Prima tamen ob necessitatem longa. In quem recidimus, quidquid mortale creamur.* Ovid.
recinctus, *Rospasány.* Abgegürtet. *Unum exuta pedem vinclis, & veste recincta.* Virg.
rĕcingo, *Opásuię, Odpásuię się* entgürten.
rĕcingor, *Rospásuię się,& Opásuię się.* (*mantel.*
rĕcinĭātus, *Płaszczem odziany.* bedeckt mit einem
rĕcinium, *Płaszcz, Szátá zwierzchnia* Mantel.
rĕcĭno, *Spiewam 1. Brzmię.* Wieder singen.— *hæc recinunt juvenes dictata senesque.* Hor.
Recinus, Płaszcz. Reciperatio, Odyskánie.
Reciperator,is. Wyciągacz Fischtel. (*muntern*
Recipero me i. reparo. Pokrzepiam się. Sich auff
rĕcĭpio, *Przyimuię. Biorę na się, Obiecuię, Podeymuię się czego. Wymawiam sobie.* Widerumb nehmen.— *Recipitque ad limina gressum.* Vir. *syn:* Accĭpio, căpio, sumo, āssumo, ădmītto, vel pŏlliceor, prōmitto. (*dycham.*
recipio anhelitum, animum, aures naribꝰ, *Od-*

Recipio me, *Idę 1. Wracam się 1. 2. Uchodzę 1. Schraniam się, Pokrzepiam się, Przychodzę kſobie, Uſpokoić się 2.* Ich komme wieder. *ſyn:* Me confero: eo, abeo, redeo in. (*dzę.*

recipio vires, *Wzmagam. Do zdrowia przychodzę*

re iprocatio, *Odbiianie, Wracanie 3 Wzad obracanie, Suwanie* Wiedergebung.

reciprocatio ſpiritus, *Oddech.* Athemholung.

reciprocatus, *Odwrotny 2. Wzad obrocony.*

reciprocicornis, *Kręторogi. Rogow zakręconych.*

reciproco, *Obracam wzad, Oddycham, Podnoszę, y puszczam, Gracuię, Suwam co* wider holen.

reciprocor. *Odchodzi morze, Podnoszę y puszczam*

Reciprocum Pronomen *apud Grammaticos, Priſcianum &c, eſt quod ad eam perſonam tertiam quæ præceſſit redit. Ut orare juſſit hera, ſi ſe ames, ut ad ſe venias, id eſt ad heram. Talia ſunt duo ſui & ſuus.*

reciprocus, *Odwrotny, Obrotny wzad, Wzad ſię obracaiący.* Das wiederkehret/ abwechslend *Fertque refertque fretū. ſequiturq; reciproca Thetis.* Silius *ſyn:* alternus, mutuus.

Reciprocus, *ſeu recurrens verſus, Diomedi. ſ. retrogradus, Rob: Conſtant, qui à fine ad initium recurrit eodem genere metri, vel diverſo; ſenſu item eodem, vel diverſo, atq; etiam oppoſito, quale eſt illud.*

Laus tua, non tua fraus; virtus, non copia rerum, Scandere te fecit, hoc decus eximium.

Retro legens ſic interpunge: Eximium decus hoc fecit te ſcandere: rerum Copia, non virtus, fraus tua, non tua laus. Sed & literaria ſeu elementaris reciprocatio reperta eſt, ut ex illo.

Signa te ſigna temerè me tangis & angis: Roma tibi ſubitò motibus ibit amor.

Alia exempla leges apud Diomed & Victorin: Sed talia, inquit Diomed, otia curioſa repererūt.

recisamentum, *Okrawek, Ucinek 1.* ein ſpʒon.

recisio, *Obcinanie 1.* Abhauug.

recitatio, *Czytanie.* Erzehlung/ das leſen mit

recitator, *Czytelnik.* (lauter ſtimm.

recito, *Obwoływam, Ogłaſzam, Przywodzę, Czytam na pamięć &c.* Laut leſen/ herſagen. *Impune ergo mihi recitaverit ille togatos.* Juv. *ſyn:* Narro, enarro; dico, refero.

reclamatio, *Krzyk przeciwny* widerſprechung.

reclamito, *Krzykam przeciw komu, Sprzeciwiam ſię. Odwoływam.*

reclamo, *idē, & Obiia ſię głos, Proſtuie ſię przeciw* wider prehen.-- *ſcopulis illiſa reclamant.* V.

reclango, *Krzyczę, Rozlega ſię.* widerſchallen.

Reclinatorium, Poręcze, & Skłonienie głowy. Seſſel/ Zuflucht. *ſub Łoſzkowa deſka 1.*

reclinatur, *Pokłada ſię.*

reclinatus, *Wſparty, Leżący.* hinter ſich geneigt. *Feſtis reclinatū beatis* (Jamb. cū Syl.)

reclino, *Nachylam czego, Pokładam ſię, Wſpieram ſię 3. Polegam 2. Uważam ſię.* Anlehnen *At Cepheus humeros palmaſque reclinet.* G. *ſyn:* Inclino, inflecto, reflecto.

reclivis, *Leżący.* rückwerts geneigt. *Inque ſinu juvenis poſita cervice reclivis.* Virg.

reclivus, *idem, & Wſparty.*

recludo, *Otwarzam 1. Zamykam 5. Wyiawiam.* Auffſchleiffen. *Quid nō ebrietas deſignat? operta recludit.* H. *ſyn:* aperio, patefacio. refero. *phr:* Veteres tellure recludit theſauros.

reclūſus, *Otworem ſtoiący* Auffgeſchloſſen. *animam, ut foribus ſpectare recluſis.* L.

recoctus, *Odmłodniały, Biegły, Cwiczony Kos tr. & ſub Przewarzam.* wider gekocht. *Et Velabrenſi maſſa recocta foco.* Marc.

Recano, as. ſub Wieczerzam.

recogito, *Rozważam.* nachſinnen/ bedencken.

recognitio, *Przeglądanie, Poznawanie ſię, Przypominanie, Wſpamiętywanie, Rewizya, Cyrograf. 2.* das widerkennen.

recognoſco, *Rozeznaię, Doglądam, Wizytuię, Rachuię ſię, Spiſuię, Okaſkę mieć.* Wider kennen. *Dona recognoſcit populorum &c.* V.

recolligo, *Zbieram 1 Przeglądam 3. Wzmagam.* Zuſammen ſamlen. *In florem redeat primosq; recolligat annos.* Ovid.

recolo, *as. Cadzę.* Durchſieben.

recolo, *is. Powtarzam, Wſpominam, Odnawiam Wznawiam, Rozważam, Repetuię, Orzę Przeorywam, Poleruię, Cwiczę ſię.* Widerumb in Gedächtnüß bringen. *Luſtrabat ſtudio recolens, omnemq; ſuorum.* Virg. (dencken.

recomminiſcor, *Wſpominam.* Offt an was gedencken.

Recompono, *ſub Znowu co czynić.*

Recom-

Recompenso sub Nagradzam. Vergelten den
rĕconcĭliātio, Iednánie 1. (schaden.
reconciliator, Iednácz 1. Persóner.
rĕconcĭlio, Iednam 1. Przeiednywam, Przywracam 2. 3. Wiederumb versönen. syn: Cōncilio, pāco, fœdus facio.
rĕcōncinno, Náprawiam 1. Przerabiam 1. Nágradzam. verbessern.
rĕcondĭtus, Skryty. Potaiemny. verborgen. Ast alia quoties aulaa recondita cessant. Juv. syn: Conditus, ābscōnditus, ōccūltus, ābditus.
rĕcondo, Chowam 6. 7 Kryię 1. 2. Verbergen Aut super Idalium, sacrata sede recondam. V. syn. ābscondo, cōndo, ābdo, tĕgo, cōntĕgo, dēculto. v. Occulto.
rĕcondūco, sub Znowu czynię.
rĕconflo, Wzniecam, Wznawiam.
rĕcōnvĕnio, Pozywam.
Reconventio Cal. mutua actio; & quidem Conventio, est Actoris. Reconventio, rei coram ordinario vel delegato judice.
rĕcŏquo, Przewarzam 1. Przerabiam 1. Odmładzam, Cwiczę, Poprawiam, Znowu co czynię. Widerumb kochen. Cessit amor, recoquunt patriis &c. Virg.
rĕcōrdātio, Wspominánie, Przypominánie, Pámięć 2. Wiedergedächtnuß.
recordo, prisce. rĕcōrdor, Wspominam, Pámiętám, Wieder gedencken/ erinneren. -- Anchisa magni vultumque recordor. Virg. syn: Rĕmĭnĭscor, mĕmĭni. v. Memini.
rĕcorrigo, Poprawiam 1. Verbesseren.
rĕcrastĭno, Odkładam 2. auffschieben.
recreatio, Wzmagánie, Odżywiánie się.
rĕcrēmentum, Obsiewiny, Zużel.
rĕcreo, Znowu co czynię, Wznawiam, Pokrzepiam, Cieszę, Posilam, Odmieniam urzędniki. Ergötzen/ erfreuen. Ter pure lecto poterunt recreare libello. Hor. syn: Rĕlāxo, rĕficio, lĕvo, rĕlĕvo, sūblĕvo, sōlor, excĭto, oblēcto, dēlĕcto, hĭlaro, ĕxhĭlaro. phr: Lūdo cāntu mentem rĕficio: vīres recrĕo, rĕparo. Sēgni tepore jācentes ĕxhĭlărare ănimos. Recrĕat, & lætum rĕvŏcat per membra vigōrem. Frāctos ănĭmos rĕficĕre. v. Gaudio afficio.

recreor, Odrastam, Narastam, Odżywiam się, Wzmagam; Cieszę się, Kochánie mam, Przyrĕcrĕpo, Brżmię. erschallen. (chodzę.
rĕcresco, Odrastam. Wiederumb wachsen. Luna quater latuit, toto quater orbe recrescit. O. syn: Augesco, augĕor.
rĕcrīmĭnatio, Zárzut recriminor, Odpor daię.
rĕcrūdesco, Odnawiam się, Ponawia się, Odpadam 2. Wider auffbrechen. Fugissem, inhæret, ac recrudescit nefas (Jamb.) ĭngravēsco, ægrēsco, augēsco, augĕor.
recta, Zaraz 2. Prosto 1. gerad.
rectangulus, Calepin: qui rectos angulos habet.
rectè, Prosto 1. Dobrze 1. 2 Porządnie 2. 3. Słusznie, Obrządnie. recht/ wol. Rectiùs atque etiam meliùs persæpe rogate. Hor.
rectè dare literas, W dobre ręce.
rectè ei est, Dobrze się dzieie, Zdrowiem.
rectè factum, Uczynek dobry. ein gutes Werck
rectè sanè, Bárdzo dobrze. gut.
rectènè? Iáko się masz? (schung.
rectio, Rząd, Spráwowánie. regierung/ Harr
rectĭtūdo, Práwość, Prostość. Richtigkeit.
rector, Rządcá. Ein Regierer/ Regent. Recto rem vacuo sinu remittes. (Phal) M. syn: Gŭbernator, Dūx, dūctor, mōdĕrātor, dŏmĭnus, măgĭster, Præses. Rex.
rector militiæ, exercituum, ducum. Hetman.
rectrix, Rządzicielká.
rectum, Práwość Uczciwość recht/ billich. Usquàm justitia est, & mens sibi conscia recti. V. syn: Jūstum, æquum, bŏnum, jus. v. Laus.
rectum est, Przystoi.
rectura agri, Aggeno i. separatio, limes.
rectus, Prosty, Dobry, Nieprzypráwny.
rĕcŭbĭtus, Leżenie, Kłádzenie się.
rĕcŭbo, Leżę. Liegen/ ruhen Illius aptus eris croceo recubare cubili Ped. v Recumbo.
rĕcūdo, is. Przekowywam. umbschmieden.
recula, Rzeczki, sub Rupieci. ein klein Ding.
rĕcumbo, Leżę, Siedzę u stołu sich niederlegen. debet aricino Conviva recumbere clivo. M. syn: rĕcŭbo, dĕcŭmbo, procŭmbo, dĭscŭmbo, jaceo quie-

quiesco. *phr.* Patulæ recubant sub tegmine fagi. Sub qua nunc recubas arbore, virga fuit. Pulchrosq; per artus it cruor, inque humeros cervix collapsa recumbit. Quum cæpit quassata domus subsidere partes in proclinatas omne recumbit onus.
recuperatio, *Odyskánie.* Wieder bekommung.
recuperativus, *Odyskuiący.*
recuperator, *Komisarz.*
recuperatorium judicium, *Komissya.*
recuperatorius, *Komissarski.*
recupero, *Odyskuię, Dochodzę swego, Wyciągam, Odzywam się, Posiłam. Wskoráć.* Wiederumb bekommen. *Textum studet, uti natum recuperet.* Jamb. *syn:* Recipio, repáro, redimo, *recuro as, Leczę.* (resarcio.
recurro, *is.* & recurso, *as.* *Wracam się 1. Bieżę nazad.* Wiederumb hinter sich kehren/zurück lauffen. *Rectam vocatis cum recurrit ad canam.* Se *syn:* Recurso, redeo reverto*r*.
recursus, *Wzad obracánie, Wyboczánie.* Wiederkehrung. *Pontibus exponunt multi servare recursus.* Virg.
recurvatus, *Zákrzywiony 1.* Gebogen. *Quisque recurvatis ludis Mæander in undis.* Virg.
recurvo, *Zákrzywiam, Záginam, Odginam co, Rosprostowáć, Wracam 2. Obracam wzad.*
recurvus, *Zákrzywiony 1. 2. 3.* hinter sich gebogen. *Pastorale canit signum, cornuque recurvo.* Virg. *syn:* Recurvatus, incurvus, curvus, reflexus.
recusatio, *Zbranianie 1. Zrzucenie kontráktu.* Abschlagung.
recuso, *Niechcę, Odmawiam, Zbraniam się, Odrzucam 2. Niepostuszny iestem.* abschlagen. *Cedo equidem, nec nate tibi comes ire recuso.* Virg. *syn:* Detrecto, refugio, abnego, renuo, gravor, indignor. *v. Nego abnego.*
recussus, *si, à Recutio sub Wstrząsam.*
recussus, *us. Odbitánie 2.* Abschlagung.
recutitus, *Zárosty, Obrzezaniec żyd.*
Redabsolvo, Plaut. corr. Ted absolvo, i. Te absolvo.
redactus, *us. Zbior, Dochod.*
redactus, *Przymuszony, Zniewolony.* gezwungen, dahin gebracht. *Ad bene dicendum, delectandumque redactg* H. *syn:* adactus, coactus, compulsus.
redadopto, *sub Przysposabiam.*
redambulo, *Wracam się* zurück gehen.
redamo, *Miłuię wzaiem, Oddaię dobrodzieystwo* wiederumb lieben. *Quo redametur amens, & amet quem &c.* Pr.
redamptruo, redandruo, redantruo, Wracam się 1. v & Amptruo, in Rey wodzę.
redardesco, *sr* Wznawiam.
redarguo, *Zbiiam do wod, Strofuię.* mit Worten straffen. *Verba redargueres, nomen tamen haud &c* Virg. *syn:* arguo, increpo, increpito, reprehendo, objurgo, vel refello, refuto, confuto. *phr:* Verbis castigare, reprehendere, insectari, urgere. Sæveris vocibus invehi in aliquem. Dictis amaris castigare, corripere, increpare. Murmure jam sævo verberibusq, tonans. Tu cave defendas quamvis mordebere dictis. Increpor à cunctis, totumque immurmurat agmen. Corripies nimirum, & castigabis acerbo clamore. Carpere causidicus fertur mea carmina. Degeneros animos timor arguit, Sic prior aggreditur dictis, atque increpat ultro. Increpat his victor Æneas; Lausum increpitat, Lausoq; minatur.
redargutio, Odpor Straffung mit worten.
redauspico, redauspicor, Powtarzam.
reddidisti me mihi, *Ucieszyłeś mię.* du hast mich erfreuet.
reddit aliquem, *Podobny.*
redditio, *Oddánie 1.* Abgebung.
Redditiva nomina sunt, quæ se respiciunt, & sibi respondent in oratione: ut Is, qui: Talis, Tot, quot Saturnin. ex prisciano; qui etiam Relativa apellat. Redditor *Oddawcá.*
reddo, *Oddaię, Nadgradzam, Wracam, Przywracam, Wzaiem 3, Przykładam, Czynię 1, Sprawiam. Wyrażam 2 Podobny 1. Stoi to za to, Urodzi się tyle, Ná pámięć powiadam, & sub odchodzi co.* Wiedergeben. *Et raptas fatis reddidit iste colos.* Mart. *syn:* Restituo, repono, reporto, refero, solvo, persolvo, exsolvo, remuneror, do, trado, tribuo.
redemptio, *Odkupienie, Wykupienie, Zákupienie.*

nie, Okup 2. Naiem 3. 4. Erlösung.
redemptito, Wykupuię. außkauffen.
redemptor, Odkupiciel, Naimacz, Celnik. Erlöser. Sæpe Redemptoris prodere furta solet. M.
redemptūra, Naiem 3. 4. & sub Odkupienie.
rĕdeo, Wracam się 1. Przychodzę kſobie, Przychodzi mi tyle, Obracam się, Polepszam się, Upámiętywam się, Urodzi się wider kommen, zurück kehren. domus redeamus ad antra Pru. ſyn: Regrĕdĭor, rĕvertor, rĕvetto, remĕo, rĕmigro, me rĕcipĭo. phr: Sum rĕdux, ĭter rĕpĕto, rĕlego. Pĕdem, grĕſſus, grădum, vēſtīgia rĕfero, reflĕcto, rĕtŏrqueo, rĕvŏco. Retro grădum torqueo flecto. Itque rĕdīrq; viam tŏtīes vēſtigia retro ōbsērvāta sĕquor. Retrorſum vēla dăre, ătq; iterāre cūrſus cogor rĕlĭctos. Repĕtere Pĕnates. Limĭna pĕde rĕdŭci tăngere. Rĕvīſere patrios lares. Quà greſſum extŭleram, ipſe, ūrbem rĕpeto. v. Patria.
redeo in memoriam, Wſpominam 1.
rĕdhibeo, Wracam kupno, Oddaię 1. Przyimuię. etwas gekaufftes dem Verkauffer wieder (geben.
rĕdhibitio, Wratánie 1.
redhibitorius, ibidem.
redhoſtio, is. Oddaię dobrodzieyſtwo, Odpowiadam 3. Oddaię wet zá wet.
redhoſtire apud Noni: redire. corr. reddere.
rĕdĭgo, Przywodzę 4, Podbiiam, Przychodzi 1. Wgániam, Obracam 6. 8. Poniżam, Konfiſzkowáć, Wſtawiam 5. mit Gewalt zu etwas nöthigen. ſyn: ădigo, cŏgo. impello. Quod ſi communis, vilem redigatur ad aſſem. Hor.
rĕdĭmĭcŭlum, Przepaſká, Bindá, Tkánicá. Ein Hauptgezierd & habens redimicula mitra V.
rĕdĭmio, Przypáſuię, Otaczam, Obſtawáć. bezieren/ bekrönen Infula cui ſacrâ redimibat tempora vittâ. Virg ſyn: Corōnis cingo, præcingo. v. Corono. (ben
redimītus, ti. Przewiązány. geziert/ umbgeredimītus, us. Przewiązánie, Zawicie Gezierd
Vittis & ſacrâ redimitus tempora lauro. Virg.
redĭmo, Odkupuię, Wykupuię, Zákupuię Naymuię wieder entlösen/ außkauffen. pretio redimenda fuiſſem. Ovid. ſyn: Lībĕro, prĕtio ăſſĕro, vel rĕcŭpĕro, rĕpăro, rĕſārcio. phr: Gĕnĕris lāpſi sārcīre rūĭnas. Si frātrem Pŏllux ăltērna morte rĕdemit. Heu tāntis nequaquam ērepte pĕrīclis, āmīſſam claſſem, ſociōſq; à mōrte rĕdūxi; ille ego, per flammas & mille ſequēntia tela erīpui his hūmĕris, mĕdĭoq; ex hoſte rĕcēpi.
redintegra, Liv. corr. Redintegrata.
redintegratio, Odnowienie. Erneuerung.
redintegratus Odnowiony. erneuert.
rĕdintĕgro, Odnawiam, Wznawiam, Pokrzepiam 2. Szykuię 2. Náprawiam, Wzmagam. Ergäntzen/ erneueren. ſyn: īntegro, īnſtauro, rĕnŏvo, rĕparo.
rediunt, i. redeunt ſub Wracam się 1.
rĕdipiſcor, Odyſkuię wiederumb erlangen
redit, Przychodzi mi tyle 2. (kommen.
redit animus, Przychodzę kſobie. wieder auff-
redit cibus quà intraverat, Womituię.
rĕditio, rĕdĭtus, us. Wracánie 3. Dochod 1. Przywrocenie. widerkunfft.
redito, apud Plaut. à Redeo; corrigunt recentiores. Rebito, legentes.
rĕdivia, redivium, Roſpádliná. Zanokcicá Abweichung der Haut und Fleiſch vom Nagel.
redivio 1. Reſolvo, Sipontin. priſcum apud Feſtum eſt. Reluo, reſolvo.
redivioſus. ſub Roſpádliná 2. rĕdĭvius, vermiculus qui infixo ſanguini, capite vivit, cui uni ex omnibus animalibus cibi exitus non eſt ſed uſque adeo intumeſcit ſatietate, ut ab ipſo alimento moriatur. Kleſzcz. robak.
rĕdĭvium, Gruz 2. Rozwáliny, Budowánie.
rĕdĭvīvus, Ożyły, Zmartwychwſtáły. Odnowiony, Przerobiony. wiederumb erneweret/ wiederumb lebend.
redivivus lapis, Gruz 2 Rozwáliny.
rĕdŏleo, Trącę, Páchnę 2 3. nach etwas riechen. Fervet opus, redolentq; thymo fragrantia mella. Virg. v. Oleo.
redoleo fœtorem, Smierdzę. Stincken.
rĕdōno, Oddaię 1. (fangen
rĕdordior, Znowu co czynię. auffs newe an-

Redormio, *Przesypiam się.*
redormitio, ibidem, Redoſtio, *lege Redhoſtio.*
Rēdūcem facio, *Przywracam 3,*
rēdūco, *Przywracam, Odprowadzam Wskrzeßam* Wieder hinter ſich fuhren. *Æthere miſiſtis poſt longa reducite vita.* Cal. *ſyn:* Reveho, rēsēro, vel revōco, vel rētrāho, retrodūco.
rēduca auras naribus, *Dyszę, Oddycham, Sapam.*
reduco calculum, *Prov. Odmieniam zdánie.*
rēduco ſenſus, *ſub Roztrzeżwić.*
reductio, *Odprowadzánie.* das wieder einſetzen
reductiora, orum. Cieni. reductor, *Przywróciciel*
reductus, *ti. Uſtronny* rēdulcērātur, *ponawia się.*
rēdulcēro, *Odnawiam 1.* ein wundernewern.
reduncus, *Zakrzywiony.* über ſich gekrümbt. *Viribus uſus avis, pennis roſtroque redunco.* O. *ſyn:* rēflexus, rēcūrvus, ădūncus.
rēdundans, *Obſity, Zbyteczny.* überflüſſig.
rēdundantia, *Nadmiar, Mownosć.* überfluß.
redundatio, *Cofnienie się, Zwiiánie ná wnętrzu*
rēdundo, *Przepełniam, Opływam, Obſituię, Zbywa co. Wylewa z brzegow. Zoſtaie.* überlauffen/ überflüſſig ſeyn. *Gutture fac pleno, ſumpta redundet aqua.* O. *ſyn:* ēxūndo, efflūo, (ăbūndo.
reduro, Noni. corr. Returo.
rēdūvia, *Zadzkcicá, Rozpádliná.*
rēdūviæ, *Wężowa ſkorá, Skorupá.*
reduviæ flagri, *Smágániec.*
redux, *ucis, omne. Wracaiący się.* Zuruck kommender. *Namq; tibi reduces ſocios, claſſemq; relatam.* Virg.
rēdux ſum, *Wracam się.* zürück kommen.
Reexſpecto, Iſai. 28. i. amplius exſpecto, Exſpecta *reexſpecta, i. promittit toties, & non præſtat.*
Refacere, Plaut. corr. Re facere. (*ktarz.*
rēfectio, *Naprawá, Poprawá, Poſilenie 1. 2. Refe-*
refector, *Poprawiácz.* refectus, *us. Poſilenie 1.* Erlabung/ Erquickung.
refectorium, ſub Refektarz.
rēfello, *Zbiiam czyi dowod.* Widerlegen. *Et ſolus ferro crimen commune refellam.* Virg. *ſyn:* Rēfūto, cōnfuto, rejicio, explodo, dilūo, īnfirmo, cōargŭo, diſsōlvo, frango. *phr.* Crīmen rēmōvēre, ēxcūſare. Haūd mētuo ne non pōſſim defēndere crimen cum tanto cōmmūne vīro. Neq; te tēneo, neq; dicta refello.
rēfertio, *Napełniam, Nátykam 1. Nábiiam uſzy.*
referendarius, B. ſub Referendarz.
referinus corr. Referivus *ſub Prożno.*
rēfērio, *Odbiiam komu, Oddaię się 2.* wiederſchlagen.
referiva, Prażmo. (ſchlagen.
rēfero, *Odnoſzę, Oddaię, Powtarzam, Polecam, Powiadam, Przekładam, Wznawiam, Wyrażam, Wradzam się w kogo, Wracam się, Wpiſuię, Powiadaią, ſub* Podobny, *& ſub Przyimuię ſługę.* wiederbringen/ erzehlen/ ſagen. *Muſa, Palatini referamus Apollinis ædem* P. *ſyn:* Rēveho, rēpōrto, vel renuntio, vel profero, vel repōno rēddo, vel rēſpondeo, vel adſcribo.
rēfert, *Pomaga co, Máło ná tym. Wiele ná tym. Do tego mi.* Es iſt daran gelegen/ es geht mich an. *nec enim numero comprendere refert* Vir. *ſyn:* īntērēſt, ārtinet, pērtinet, ſpectat.
rēfertur, *Powiadaią.* man ſagt.
rēfervens, *Gorący 1. 2.*
rēfertus, *Nátkány, Pełen, Ludny.* Voll. *ſyn:* Plēnus, cōnfertus, abūndans, replētus,
rēferveo, refervesco, *Stygnę, Znowu co czynię.*
refibūlo, *Odpinam* Roſpinam auffhefften.
rēficio, *Náprawiam 1. Poprawiam, Pokrzepiam 1. Nágradzam, Poſilam, Odżywiam się. Podiadłem ſobie. Odmieniam urzędniki, Urodzi się &c.* wieder machen. *Item* Erquicken. *corpora nec miſeros operata refecerit ægros.* Ara. *ſyn:* relāxo, recreo, vel rēparo.
Reficio, pro Reficior, durum, ſub Poſzczę.
rēficior. *Cieſzę się, Urodzi się tyle, Przychodzi mi tyle Horis me refici vix puto poſſe decem.* Mart.
rēfīgo, *Odzdzieram, Zdeymuię, Odbiiam, Znoſzę, Wbiiam. aulaſque & cerea regna refigunt.* Vir.
refiguro, ſub Przekſztaltować.
refixio, *Odbiianie 1.*
rēflāgito, *Upominam się.* Wiederumb begehren. Re. *hic & in ſequentibus ante ſl. anceps, ſed ſæpius brevis.*

rĕflātus, us. Oddech, Oddymánie wiátru. Gegenwind.

rĕflecto, Záginam. Odbijam, Oglądam się 1. Obaczam się. Hinter sich krümmen/ biegen. Et mollia coll reflectunt V. syn: Recurvo, rĕtorqueo, replĭco, rĕclīno, repercutio, resilio

rĕflexus, Zákrzywiony hinter sich abgebogen. reflexa prope in summo fluctare liquore. Luc.

rĕflo, Wypuszczam miechy, Obdymа wiátr

rĕflo aërem, Oddycham die Lufft schöpffen.

rĕflōreo, refloresco, sub Kwitnę wiederumb blühen. Re producit Silvius.

rĕflorescens, Odmłodniały.

rĕfluo, Odchodzi morze, wzad idę. Hinter sich fliessen. Dum restuis campis, & jam se condidit alveo. Virg.

rĕfluum mare, Morskie burzenie.

rĕfluus, Wzad się obracaiący. Das hinter sich fleußt. Sive alio resluo nostro collіditur orbe. Ru.

rĕfluxus. us. Upadánie wody syn: recursus, refluum, refūsum, relābens æquor, reflŭus æstus, ŭnda rĕlābens. v. Fluxus.

rĕfōcillātīvus, Odżywiaący. (schen.

rĕfŏcillo, Pokrzepiam, Posilam. Erquicken/erfri-

rĕfŏdio, Wykopywam, Wskopáć, Dokopáć się.

rĕformatio, Odnowienie. Erneweruug.,

reformator, Odnawiácz. Naprawcá.

refōrmīdātio, Obawiánie się, Boiaźń. Forcht.

reformīdo, Obawiam się, Wzdrygam się, Boię się fast förchten. Ante reformidant ferrum &c. Virg. v. Timeo.

reformo, Przerabiam co, Náprawiam. verneueren. syn: īnstauro, restauro, repăro.

refŏveo, Posilam, Zágrzewam, Odchowáć.

refrāctāriŏlus, Sporny, Re, hic & in sequentibus ante tr. anceps, sed rarò producitur.

rĕfrāctārius, Uporny; & sub Koń twardouſty. widerſpänſtig.

refragator, Przeciwnik. widerſpänſtiger.

rĕfrāgor, Przeczę, Sprzeciwiam się, Nie po temu monię, Wotuię przeciwko komu. widerſtreben Tua te comprimens manu refragantem. (S.) syn: Relūctor, rĕsisto rĕpūgno.

rĕfrēnātio, Hámowánie.

rĕfrēno, Hámuię, Zátrzymawam 1. Martwię 3. Najmuię kogo einen im Zaum halten zurück. halten. Hic natura suum refrenat viribus auctum. L. syn: Freno, cŏerceo, cŏhibeo, reprĭmo contineo.

refrequentavit. Fret. corr. Frequentavit.

rĕfrīco, Odnawiam Wznawiam Wspominam

rĕfrīgeratio, Chłodzenie, Ochłodá, Studzenie.

refrigeratorius, Chłodny 1 Refrigeratrix, ibid.

refrigeratus, Ostygły, Chłodny 1. erfriſcht.

refrigerium, Ochłodá. Abkühlung/erfriſchung. Stillavit digito frena refrigerii. Paul. Epi.

rĕfrīgĕro, Oziębiam, Chłodzę. Studzę, Zákropić. kalt machen, ab külen/ erfriſchen. inclusa suo, membra refrigerat unda. Ovid. syn: Frīgĕfacio. phr: Æstum, călōrem tēmpero, lēnio, frango, sēdo, levo, rĕlevo, mitigo, mĭnuo. Nimĭos sōles frāngo. Pătŭla ārbŏre sōles dē. fendo; sub ārbor s umbra in vālle redūcta, redūctos ĭnter rĕcēssus amænum cāptare frīgus; opāci quærere frīgŏris umbras. Flūvio, ūmbrōsa rīpa æstum tēmpero. Frondĭbus, & patŭla dēfēndimus arbōre soles. Gĕlĭdo tūnc flūmĭne soles frāngebat nĭmĭos. Æstātem nūlla tĭbi mitigat umbra.

rĕfrigeror, Chłodzę się, Ochłodnąć, Ucicha.

refrigesco, Stygnę, Oziębnąć, Ochłodnąć. kül werden/erkalten. Refrigescit enim cunctando plaga per auras. L. syn: Rĕfrigeo, refrīgĕror, frīgesco, dēfrigēsco dēferveo, dēfervesco. phr: Calōrem pērdo, amītto, pono, dēpono, mĭnuo. Frigore cŏrripior.

refrina, refrinas, sub Prażmo.

refringitur, Odbiia się 2.

rĕfringo, Wyłámuię, Odbiiam 8. 9. Wyłupuię 1. wiederumb auffrechen. & sub Kruszę.

refuga, Wzad się obracaiący, Zbieg 1. einer der fliehet.

refugio, Zbraniam się, Uchodzę 3. Uciekam 1. 3. Chwieię się, Umykam się, Rozbrát czynię. Hinter sich fliehen/ meiden. Ni refugis, tenuesque piget cognoscere curas. Virg syn: Aufugio, ēffŭgio, fugio, vel āvērsor, rĕcūso, dētrecto.

Rĕfūgium, *Ucieczká 1.* Schutz.
rĕfūgus, *Wzad się obracaiący, Wzad obrocony.* Feldflüchtig. *Torta caput, refugosq; gerens à fronte, &c* L. *syn:* rĕdiens, refluus, rejectus.
refulgentia, Lśknienie się.
rĕfūlgeo, *Zaiáśnieć.* fast scheinen, glänzen. *Splendidaque à docto fama refulget avo.* Prop. *syn:* Rĕniteo, renideo, rŭtilo, mico, fulgeo, corusco, radio.
rĕfundo, *Wylewam 1. 2. Oddáię 1. 6. Womituię* Wiedergiessen/wiedergelten *Lateriq; illi sa refunditur alga* Virg.
refusè, refusiùs, *Obficie.* überflüssiglich.
refusio, *Sciekánie.* (legung.
rĕfūtātio, refutatus, *us. Odpor stawny.* wider-
refutator, Odpornik. refutatorius, Odporny.
rĕfūto, *Odpor daię, Zbiiam czyi dowod* widerlegen. *Italia ad mortem si te mors dira refutet.* V. *syn:* Refello, rĕdārguo, cōnfūto. *v. Confuto, Refello.*
Regalbulus, B. sub Wywielgá.
regalia, ium, Trzech Krolow święto, Wákáncya,
rēgālĭolus, *Krolik ptak.* (Podymne.
rēgālis, *Krolewski,* & *Regał.* Königlich. *At domus interior regali splendida luxu.* Virg.
regaliter, *Krolewsko, Po krolewsku* Königlich.
regelātio, *Roztok, Rozmarznienie,*
rĕgēlo, *as. Rozmrożić, Mroz opuszcza.* auffrieren. *Candidus, apricà. Zephyrus regelaverit aurà.* Colum.
regelor, *Rozmarznąć* aufffrieren.
regenĕrātio, *Odradzánie.* Wiedergeburt.
rĕgĕnĕro, *Odradzam 2.* wiedergebären.
rĕgerminātio, *Odrastánie.* regermino, *Odrastam.*
rĕgĕro, *Oddaię 1. Zárzucam, Spisuię, Wpisuię, Zwalam Opuszczam.* Wiederumb werffen: tragen. *Natura, vertet, regeret in fontem citas.* (Jamb) *syn:* rējicio, rĕfĕrō, rēddo.
regestrum, *Regestr. Regestrum & Registrum B*
regestus, *ti. Sypány.*
regestus, *us. Odrzucánie.*
rēgia, *Pałac.* Königlicher Pallast. *Jam pridem cali Te regia Cæsar.* Virg *syn:* Palatium.
epith: Dives, mārmorea, splendens, nobilis, ārdūa, ēximia, sublimis. *phr:* Rēgia tēcta, Rēgālis, rēgia domus, sēdes. Augustum Regis tēctum, hōspītium. Sūperba Rēgum ātria, Rēgāle palatium, Rēgālis princīpis aūla, Angūsta fāstīgia tecti. Superba ædium mōles. Domus rēgali splēndida lūxu. Nōbīlis & vāsta cōndita mōle domus. Rēgāli lumīne clāra dōmus. Dōmus māgnifica Dædalea ārte strūcta, fabrīcata. Cēntenis īncūmbunt tecta cōlūmnis.
regia virgo, *Krolewna.* Königliche Tochter
rēgibĭlis, *Powolny.* leicht zu regieren.
Regiefo, Fest. corr. Regliſco.
regificè, Krolewsko Regificus, Krolewski, Práktyk.
regifugium, Ucieczká. Schutz.
rēgigno, *Odradzam* wiedergebären.
rēgignor, *Odrastam.*
rēgilla, regillum, *Szátá krolewska.*
regillus, *Krolewski.*
rēgimen, *regimentum, Rząd* Eine Herr chung Regierung. *Hic regimen natura dedit. &c.* Manil *syn:* Mŏdĕrāmen, gŭbērnāculum, īmpĕrium.
rĕgĭmen cruentum, *Tyráństwo.* grausame Regierung.
rēgina, *Krolowa.* elne Königin. *Reginasq; parit, reginarumq; maritos.* Cl. *syn:* Rēgnātrix, dŏmĭnātrix *epith:* Pŏtens, augūsta, venūsta, clēmens, pia. *phr:* Rēgia cōnjūx ūxor, spōnsa, Rēgni cōnsors.
rēgio, *onis, Kray 1 4. Kraina, Okolicá. Gránicá, Koley, Dzielnice, Grządká, Dzielnica 2* Ein Land oder Landschafft. *Paniteat, tunc & Siculis regionibus urbes.* Virg. *syn:* Plaga, tērra, telus ōra tractus, fines.
regionaliter, sub Po domách.
rēgionatim, *sub Dzielnicá, & Po domách.*
registrum corr. regestrum.
Regitare, Varr corr. Regelare.
rēgius, *Krolewski, Pániący, & sub Poczworny,* Königlich. *Regius accitu cari genitoris ad urbem.* Virg *syn:* Regālis, rēgĭficus, magnificus, splēndidus.
regius morbus, *Zołta chorobá.*

Regle-

Reglĕĉo, regl'ſco, Odnawiam ſię, Zarzę.
Reglūtino, Odkleiam.
Regnator, Krol. Ein Regierer. Regnatorem Aſiæ, jacet ingens littore truncus. Virg. ſyn Domĭnātor, Rex. (ſcherin.
Regnatrix, Krolowa. Ein Regentin/ Herr; Regno, Krolnię, Przodkuię. Pánuię. Regieren/ herrſchen. Priamiden Helenam Grajas regnare per urbes V. ſyn: Impĕro dŏmĭnor, præſum. phr: impĕrĭum, ſcēptra tĕnĕo gero. Regno, impĕrio, ſcēptro, pŏtĭor. Regni, impĕrii clāvum hăbēnas fræna tĕnĕo, mŏderor, flecto, rĕgo trăcto. Pŏpŭlos impĕrio rego gŭbĕrno prĕmo, sŭbĭgo, fræno, mŏdĕror, ditiōne tĕnĕo. Pŏpŭlis jūra do, lēges impono, do, ſcribo, indico, ſtătŭo. Sub lēgĭbus, ſub ditiōne pŏpŭlos trăho teneo: dĕcus impĕriumq; Latini Te pĕnes. v. Impero.
Regnum Krolestwo Dziedzina, Władza, Hardość, Pánowánie Ein Königreich. Arma Jovis, fugiens, & regnis exul ademptis. V. ſyn: Ditio, impĕrium, dŏmĭnātus, ſcēptrum. epith: ŏpulentum, flōrens, ſpătĭoſum, āntiquum, pătrĭum. phr: Regni ditio, poteſtas, mŏderamen fræna, jūra, jus: majeſtas, dĕcus, honor mōles, pōndus, onus. Regni fines, Regia pŏteſtas Sceptri dĕcus. Sceptra per innŭmeros miſſa tŭentur avos. Regni ſtătus. v. Imperium.
Rĕgo, Rządzę 1. regieren/ herrſchen. Æternis regis imperiis, & fulmine terres. V. ſyn: Gŭberno, mŏdĕror, dīrigo, dŏmĭnor, impero, imperĭto. v ſuprà Regno.
Rĕgrĕdior, Wracam ſię. Zurück gehen. v. ſuprà Redeo.
Rĕgrĕſſus, us. regreſſiô, Wracánie. Wiederkunfft. o Nec habet fortuna regreſſum. Virg.
Rēgŭla, Práwidło 1.2. Uſtawa 1. Reguła zakonna. Richtſcheid/ richt chnur. Regula peccatis pœnas irroget æquas. ſyn: norma lēx, ēxēmplum, vel rĕgĭmen. epith. Rēcta, jūſta, cērta cōnſtans fāllax.
Regulæ organorum, Regeſtrá organ.
Regulæ tranſverſæ tecti, Łátá dáchowa.
Rēgŭlatis, Porządny, Proſty item ſub Zakonnik.
Regulariter, Pod ſznur, Porządnie ordentlich.
Rēgŭlus, Krolik 1 2. Krolewicz, Bazyliſzek, Pſzczoł matka, Przedni ć.

Rĕguſto, Smákuię ſobie, Czytam. Wiederumb ſchmäcken.
Rehālo, as Oddycham. Athen ſchöpffen. Terraq; cum fumant, humorem tota rehalat. Luc.
Rei ſuæ inimicus, male gerens, Niegoſpodarny.
Reice diſſylabum, pro Rej ce. Lucret. Virg. Poëtic.
Reicŭla, rĕicŭlus, idem rejicula, rejiculus.
Rējectānea, orum. Odrzutek.
Rējectāneus, Odrzutny. (werffung
Rējectio, rejectus, us. Odrzucánie, Womit. Verſ
Rejecto, Odbiia ſię, Womituię.
Rejectus, Odrzucony. Vermorffen. Bis rejecti armis, reſpectant terga tegentes. Virg.
Reji pro rei Lucret. Poëtic.
Rejĭcio, Odrzucam 1 2 Odbiiam, Odſyłam 1.3. Odkładam 2 Przerzucam 2. Wſtręt czynię, Odganiam, Odkładam ręce, Pokładam ſię. Hinwerffen, zurück werffen. Oculos Rutilorum rejicit arvis. V. ſyn ābjicio, rĕpello, rĕmoveo, vel rĕ ūſo, rēſpuo, cōntĕmno, āſpĕrnor.
Rejicŭlus, Podły, Odrzutny. ſchlecht.
Reinvito Luc. 14. Wzaiem zapraſzam ſ. Ná u-
Reipſa, Wrzeczy. (czte.
Reitĕrātio, Powtarzánie. wiederholung.
Rĕlābor, Odpadam 1 Wracam ſię 1. Wiederumb fallen. Ad portum fluitans cymba relabitur. Choriamb, (den.
Relangueo, relāgueſco. Oſtábieć. ſchwach wer-
Relata, orum, Exornatio Oratoria, v. Antitheton ſuprà. Relata Dialecticorum v. Relatio 2. infrà.
Relatio, Odnieſienie. Oddánie, Powiadánie, & ſub Pozywam 2. Anbringung/ Bericht.
Relatio apud Dialecticos Ariſtot: 1. Reſpectus ad aliud Sipont: Nomina ad aliquid dicta. Quintil. Donato 1. relationem ad aliud ſonantia, ut Dominus & ſervus, Pater & filius, Relativa & Relata hæc vocant Dialectici, quæ ità alia reſpiciunt, & referunt, ut ipſa ſine illis eſſe non poſſint. Sipont.
Relativa Grammaticorum Pronomina, quæ Nomina, aut Pronomina ſuperius poſita referunt, ut ille, qui ſuprà Reddit va eadem.
Relātor, Powiádácz 1. Relatus, us. Powiádánie.

Relavaris, Lucret. corr. Relevaris, vel ut Lambin. Gifan: cunctere lavaris.
rĕlaxa humus, Pulchna ziemia.
rĕlāxatio, Popuſzczánie, Ulżenie. Nachlaſſung.
relāxo, Popuſzczam 2. Rozwiezuie, Przeſtaie 2. Pobłażam; Pokrzepiam 2. Odpoczywam, Ułacniam ſię. Nachlaſſen. Diſſolvunt nodos omnes & vincla relaxant. L. ſyn: Lāxo; rĕmītto, sŏlvo, dīſſolvo, vel recrĕo, rĕficio.
rĕlēgātio, Odeſłánie, Wygnánie. Verſchickung.
rĕlēgo, as. Odſyłam 1. 3. Záſyłam, Wygániam 2. Weit hinweg ſchlecken verjagen. - Tauros procul, atq: in ſola relegant. Virg. ſyn: āblēgo, amando, rējicio, rĕmŏveo, pēllo. v. Pello.
rĕlĕgo, is. Rozczytywam. Czytam, Wracam ſię 1. Wzad idę, Rozważam 1. Repetuię, Przebieram. Wiederumb leſen. Cum relego, ſcripſiſſe pudet quia &c. Ovid. ſyn: Lĕgĕndo, vel ŏcŭlis reſolvo.
rĕlĕgor, Wygnánie podeymuię.
relentefco, Słábieię, & ſub Znowu to czynię.
rĕlĕvo, Ulżywam, Podnoſzę, Odpoczywam,
rĕlĕvor, Wzmagam. rĕlīcīnus, Łyſy 2.
rĕlictio, Opuſzczenie. Verlaſſung.
rĕlīctus, Pozoſtáły, Opuſzczony. Verlaſſen. Solus relictus, ille, qui veſter comes. (Jamb.) ſyn: Dēsērtus, vel omiſſus.
religātio, Przywiązowánie. das anbinden.
rĕlīgĭo, Bogoboyność, Nabożeńſtwo, Religia. Cześnie, Wierność. Gottesdienſt. Antiqua populum ſub religione tueri. Virg. ſyn: pĭĕtas, dīvīnus cultus. epith: Sacra, ădōranda, vēra, pūra, dīvīna. phr: Rĕlīgĭonis āmor. Sacer cūltus. v. Pietas.
religio ficta, religio ſcrupea, Zabobon.
religio mihi eſt, Sumnienie mam. religione conſtringor idem. religione contactus dies, Nieſzczęśliwy. Religione adjecta affirmo, Przyſięgam. Religionem, fidem dictis addo, idem. Religione devincio, obligo, Poświęcam. Religione obſtringo, Sumnienie obowięzuię. Religionem eximo, ſolvo, tollo. Sumnienie złożyć. Religionem injicio, objicio, incŭtio offĕro, Sumnienie czynię. Religionem tollo, polluo, ēripio. Sprofanować.
religioſam dŏmum facere, Poświęcam.
religiosè, Bogoboynie, Boiáźliwie, Nábożnie, Wiernie, Swiątobliwie fromm gotesfórchtig.

rĕlĭgĭōſitas, Nabożeńſtwo. Gottsfórchtigkeit.
religioſum eſt, Niegodzi ſię.
religioſus, Bogoboyny, Nabożny 1. Poświęcony 1. 2. Wierny, Nieſzczęśliwy. Niezgwałciſty, Zakonny, an Zakonnik, & quomodo? Fromm Gottsfórchtig, Geiſtlich. ſyn: pius. phr: Rĕlīgionis āmāns, cūltor: Deo addictus, dēvotus, pia ſacra cŏlens. v. Pius.
rĕlĭgo, as. Zwięzuię, Przywięzuię, Sciągam, faſt binden. Nauta piger laxo religat, ſtertitq; ſupinus. Hor ſyn: Lĭgo, āllĭgo, revīncio. v. Vincio
rĕlīno, Otwarzam, Odpieczętowáć, Odſzpuntowáć, poczynam wino. auffbrechen. Theſauris relines prius hauſtus, ſparſus aquarum. Virg.
rĕlīnquo, Zoſtawiam, Opuſzczam 1. 2. Przeſtaię, Odſtaię, Daię ná wolą, Odumarł. Verlaſſen. --Medio ſermone reliquit. Virg. ſyn: Linquo, desĕro, dēſtĭtuo, vel omītto, mitto.
relinquor, Pozoſtaię.
rĕlĭqua, orum. Długow oſtátki, Y co zá tym.
reliqua contrăho, Zoſtaię ná liczbie.
rĕliquātor, Długow oſtátki winien.
reliquiæ, Reliquia, a. hæc, Oſtátki 1. Niedoiadki, Kości zmarłych, Relikwie. überbliebene Dinge. Troas reliquias Danaum, atque &c. Virg. Hac reliquias venire cari corporis. (Jamb.) Reliquiarium, B. ſub Relikwie.
rĕlĭquor, aris. Zoſtaię ná liczbie
reliquum, Oſtátek długow, Oſtátki, & ſub Z inſzey miáry. das letzte.
reliquum făcio, Zoſtawiam 1.
rĕlĭquus, Pozoſtáły, Náſtępuiący, & ſub Oſtátek. überblieben/ übrig. Texantur reliqua tecta palude tibi. M. ſyn: Sŭperſtes, vel alius.
Rellicuus Lucret. i. reliquus, miri cauſa P. Turneb
relŏco, as. ſub Naymuię 1.
Reloquor, eris. Odpowiadam 3. antworten.
rĕlūceo, Oświecam ſię. Widerſcheinen. Ucalegon Sigea igni freta lata relucent. Virg. ſyn: Refulgeo, rĕnīteo, rĕnideo, reſplendeo.
Relucefco, apud Eſarum, idem.
reluctante natura, Niechętnie, ungern.

Relu-

Reluctatio, *Opieránie, Sprzeciwiánie się.*
reluctor, *Opieram się.* widerstehen. *Multa reluctanti obstruitur.* &c. Virg. *v. Resisto,*
reludo, *sub Odszydzić. Reluo, Wykupuię 1.*
reluvia, reluvium, *Rospádliná pálcá.*
Rem age, *Przystąpmy do rzeczy.*
remacresco, Schnę 2. mager werden.
remaledico, *Odzłorzeczyć wzaiem 3.*
remancipo, *Wracam kupno.*
Remando, as. Isaiæ 28. Manda remanda i.cunctatur, differt dici, manda: rursus item manda, tanquam facturus mandata, & nihil præstas apud LXX est, i spes post spem, adhuc modicum.
remando, *is. Przeżuwam.*
remaneo, *Zostaię.* Dahinen bleiben. *Parvulus exusto remanebit stipite fumus.* Virg.
remano, *as. Wzad idę.*
remansio, *Zostánie* das hinten bleiben.
remansor, Zołnierz, Odbiegácz,
Remant, apud Festum vel contractum est ex Remeant, vel Revitant legendum, pro rebitant prisco i reitant, redeunt. Scalig. Gotifred.
remeaculum, *remeatus,us. Wrácánie się* wieder
remedialis, Lekarski, Leczący.
remediatio, Leczenie. remedio, as. Leczę.
remedium, *Lekarstwo 1 2. Pomoc.* Hülff/ Artzney. *Cujus dolori remedium est patientia.* (Jamb.) *v. medicamentum.*
remeligo, *Omieszka, Trzymonaw.* (*wánie.*
rememoratio, in titulis Psalmorum. Rozpámiętyrememor in divinis literis, pro Reminiscor.
remeo, *as. Wrácam się 1.* Wiederkommen. *Atque obitu remeare suos, nec cedere luci.* Help. *syn:* Rĕdeo, rĕvertor.
remetior, *Odmierzam, Oddaię, Wracam się, Przeglądam, Ráchuię się.* Wiedermessen. *Si modo ritè memor, servata remetior astra.* Virg.
remex, *igis. Powoźnik. Wiosłowy 1. Flis.* ein Ruder knecht. *Sive opus est remo, remige carpis iter.* Ovid. *epith:* Robustus, validus, fortis, dexter. *v. Nauta, & mox remigo.*
remigatio, *Wiosłem robienie.* Ruderung.
remigero, Plaut. corr. Remigro.

remigium, *Wiosłem robienie, Collectivū sub Powoźnik. Remigiis subigit, si brachia fortè remisit.* Vi.
remigo, *Jádę po wodzie, Zegluię, Wiosłem robię, Powożę 2.* Rudern. *Eminet, & lævâ tacitis subremigat undis.* Virg. *phr:* Rēmos dūco, impēllo, mŏveo, ăgito, Remis incūmbo, insŭrgo, ūtor, brachia intendo. Remigio incŭmbere, remis. Rēmis aquas, ūndas æquŏra, flūctus pūlso agito, fātīgo verro sollicĭto, ferio, īmpēllo, sĕco findo divido, torqueo, verto; remis, rēmigio nāvem mŏvēo duco, rĕgo pello, prōpello impēllo. *v. Navigo, Remus.*
remigro, *Wracam się, Przychodzę ksobie.* zurück
remiligo, *in's. Trzymonaw.* (kommen.
rem.llus, Zákrzywiony 3 (denckung.
reminiscentia, *Wspámiętywánie.* Wieder ge*s*
reminiscor, *Wspominam,* Sich eines Dings besinnen *Aspicit, & dulces moriēs, reminiscitur Argos,* V. *syn:* Rĕcōrdor, mĕmini. *v Memini.*
remipes, edis. Wiosłoruszny, sub Wiosło.
remis velisq; *Prov. Usilnie.* embsiglich.
remissreo, *Miefzam 1,* remissorius *Spustny.*
remissè, *Słabo, Niedbále, Pomálu 1. Wesoło, Wolno, Nie tęgo.* nachlässig.
remissio, *Popuszczánie, Spuszczánie, Przestánek, Ustawánie 2. Niedbálstwo 4. Ostábienie, Odpoczynienie. Ulżenie, Odpráwá 2.* Nachlassung/
remissimus, *Niezabáwny.* (Verzeyhung.
remissivus, *Spustny.*
remissus, *Niedbáły 1. Słáby, Niezmarszczony, Wesoły 1.* hinläßig. *Anchisæ magni, manesq; Acheronte remissos.* Virg.
remitto, *Odsyłam 1.2.3. Ulżywam, Słábieię, Upuszczam 6. Ustępuię 7. Spuszcza mroz, Spuszczam głos, Spuszczam 2. 4. Odpuszczam, Odstępuię 2. Odpoczywam, Odgniewać się, Ostábieć, Przestaię, Ulżywa co, Uwalniam, Rospuszczam się 2. Popuszczam, Odechciáło się, Rozgrzeszam się, Wypuszczam, Wyrzucam, Przywracam, & sub Łupi się* wiederschicken/ nachlassen. *Persæpe remittit acutum.* Hor. *Mitto vel Relaxo,*
remitto animos, *Rozweselam.*
remitto legem alicui, *Wolnym czynię od czegó.*

Remitto nuntium, societatem, amicitiam, *Rozbrát czynię* sich von einem trennen.
remitto saporem, *Wywietrzeć.*
remitto spiritus, *Składam pychę.*
remittor, remittitur, *Ustaie co.* (weg thun.
remivagus, sub Wiosło. rĕmolior, *Odwalam.* hin-
remollesco, *Mięknę, Odmiękam, Odgniewáć się.* wiederumb weich werden.
remollio, *is. Miękczę Odmiękczam* wiederumb
remo as. vide suprà remant. (erweichen.
rĕmŏra, *Omieszkanie, trzymonaw* Verhinderung Auffhaltung. *Prolypus est Protheus, remoram me licerta tenebat* M.
remoræ aves, *sub Nieszczęśliwy.*
remoram facio, *Trzymam 6.* auffhalten.
remorbesco, Wpadam w chorobę.
rĕmordeo, *Odgryzam się, Trapi mię co.*
remores remoris sub Nieszczęśliwy.
rĕmŏror, *aris. Báwię kogo, Przeszkadzam, Báwię się 2.* Verhindern/ verweilen. *Paulum remoratur & altum.* Virg. *syn.* Mŏror, rĕtar-
rĕmōtio, *Oddalenie, Odwod.* (do, tardo.
rĕmotus remotissimus, *Odległy, Skryty, Naydalszy.* Fern/ weit abgesondert/ entfernet. *Tithonusq; remotus in auras.* H. *syn.* Dīstans, disjunctus, ābsens, dissitus, sēmotus, lōnginquus, ēxternus, vel alienus ăbhŏrrens.
remotus à pietate, *Niepobożny.* gottloser.
remŏveo, *Odkładam* }*1. Odmykam 1.2. Oddalam 1.* Hinweg thun oder rücken. *abnueret, tabulas à te removere memento.* Hor. *syn.* āmŏveo, dimŏveo, submoveo, abdūco, āvērto, rĕvŏco, ārceo, detorqueo, amāndo, aufĕro, sūbdūcō, rējicio, rĕpello.
rĕmūgio, Wiederschallen. *--Sequitur clamorq; calumq; remugit.* Virg. *syn.* Rĕbŏo, reclamo vel rĕsono. *phr.* reddere mugitum. Gĕmitu nĕmus omne rĕmugit. *v. Echo.*
remulceo, Błagam, Stulam. besänfftigen.
remulco, as. Ciągnę. remulcus, *Liná.*
remuncŭlus, *Czołn.* ein klein Schifflein.
remuneratio, *Oddánie, Zapłatá.* Vergeltung.
remunerator, Oddawcá. Vergelter.
rĕmunero, remuneror, *Oddaię, Dobrodziejstwo, Obdarzam* Wiedergelten/ wieder belohnen. *A te bis suppliciis, remunerabor* (Ph.) C. *syn.* Compēnso, pēnso. *phr.* Grātiam, vicem rĕfero, rependo, rĕpono, reddo, retribuo. Prĕtĭum, mĕrcedem rĕpendo, persōlvo. Par, præmia dĭgna refero, officiis prĕtĭum mĕdiocre rĕpēndere māgnis. *v. Gratias ago.*
rĕmurmuro, *Odwarkam, Szumię.* wiederbellen *--Sperat, nec fracta remurmurat unda.* Virg. *syn.* obmūrmuro, rĕtŏno, vel ōblŏquor.
rĕmus, *Wiosło.* ein Schiffruder. *Agmine remorum celeri, ventisque vocatis.* Virg. *syn.* Tōnsa ārbor rēmigium. *epith.* Lōngus, æquŏreus, hūmĭdus, pĕndens, levis, velox. *phr.* Rēmi palma, palmŭla: vērber, flagellum, ālæ. Rēmōrum āgmen, vĭces. Lævas stringat, sĭne palmula cautes; in lēnto lūctantur mārmore tōnsæ. Æquŏra vērtens! Qui flūctum verbĕrat. Fregit hyperbŏreas remis; audācibus undas. Frēta lāta citis spūmāntia rēmis. *v. remigo.*
rĕmūto, *Odmieniam.* wiederumb veränderen.
Rēn, *enis m. Nerká.* die Nieren.
renancíscor, Odyskuię.
rĕnarro, *Rospowiadam.* wiederzehlen.
rĕnascor, *Odradzam się, Odrastam.* Wiedergeboren werden. *Cogitat, occulto sub corde renascitur ardor.* St. *phr.* Redeo ad lūmina vitæ.
rĕnavĭgo *Wracam się, Wzad idę* zurück schiffen
renavo, Cic. corrigit Manus. Lambin. Navo.
rĕnidens, *Wesoły 1.*
rĕnīdeo, renidesco, & rĕnīteo, *Lśnię się, Uwieszam się, Uśmiecham się, Pokrywam.* Glantzen. *Ære renidēti tellus necdū horrida miscet.* V. *syn.* Rĕfulgeo, reluceo, resplēndeo, cŏrusco. *v.*
rĕnītens, *Nágináńiu przeciwny.* (Luceo.
rĕnītor, *Opieram się.* Sich wider setzen/ wider sperren. *syn.* ŏbnītor, nītor, resisto, rĕluctor, ādvērsor. *v. Resisto.*
renīxus, *us. Odpieránie.* Widerstand.
rĕno, as. Wracam się Wzad idę. zurück schwimmen
renodis, Węzłowaty 1. (men.
renōdo, *Oddzierżgam. Rosplatam, Wiążę* zusammen an einen knopff knüpffen/ an knüpffen
renovamen, renovatio, *Odnowienie.* Erneurung.
Renova-

Renovativus. *sub Odnawiácz.*
rĕnŏvello, *Odmładzam 1.*
rĕnŏvo, *Odnawiam, Wznawiam, Przeorywam, Pokrzepiam, Wspominam, Przypominam,& sub Przyświecam.* ernéueren. *Sanguineam rastris jam renovabis humum.* M. *syn:* Repăro instauro, rēstauro, rĕficio, īntegro, rĕdīntegro, ĭtĕro. *phr:* Semicrĕmoque nŏvat repĕtitum stīpite vūlnus; Ĭnfāndum Rēgina jŭbes, renovare dolorem.
rĕnumero, *Odliczam.* wiederumb außzehlen.
renunculus, sub Nerka.
rĕnuntiatio, *Obwieszczenie, Rozbrát, Odstánie, Zrzucenie kontráktu.* ein Verkündung *Item* Anffsatz eines Contracts. *(iwány.*
rĕnuntiātor, *Odpowiádácz*, renuntiatus, *Miáno*
rĕnuntio, *Obwieszczam, Ogłaszam, Oznaymuię, Odpowiadam, Rozbrát czynię, Rozwod czynię, Wymawiam się, Zrzucam kontrákt, Składam z siebie.* Widersagen/ Antwort bringen. *Quasi non renuntiata sint hæc sic fore.*(Jamb:) *syn:* Dēnuntio, nārro, rĕfero, vel rĕlinquo.
rĕnuntius, *Odpowiádácz.*
rĕnŭo, *Nieprzyzwalam, Odmawiam, Odkiwnąć, Odstępuię, Wymawiam się, Niechcę.* Abschlagen. *Fingitur, an renuis? vis tu gaudere relictis?* Perf. *syn:* ābnŭo, rĕcuso, nĕgo. *v. Abnego.*
rĕnūto, *as. Nieprzyzwalam, Niechcę.* nicht einwilligen. *Incolumis transire potest, simulacra renutant.* Lucr.
rĕnūtus, *us. Odkiwánie, Mrugánie 2.* das Abwincken mit dem Haupt.
rĕor, *Mniemam.* Achten/ meynen. *Jam reor hoc ipsos edidicisse Deos* Tibull. *syn:* Puto; censeo, ŏpinor. judĭco, ēxīstimo.
rĕpāgŭlum, *Repages, is. Zaporá.* ein Riegel. *Pedibusq; repagula pulsant.* O. *syn:* obēx *v. Obex*
repandirostrum, repandus. *Zákrzywiony.*
rĕpando, *Otwarzam 1.* aufthun.
rĕpango, *Sádzę płonki.*
rĕpărābilis, *Naprawny, Nagrodny.* Wiederbringig. *Tu quoque clamabis nulla reparabilis arte.*
rĕpărătio. *Naprawá.* Verbesserung. (O.

rĕparator, *Naprawcá. Odnawiácz.*
reparco, is. Nieżáłuię, *Záłuię.*
Reparito, & priscè reperito à Reparo, Var. l. 2. R. *Indicabo à quibus scriptoribus reperites, i. repáres suppleas Scaliger.*
rĕparo, *Naprawiam 1 Odyskuię, Wznawiam & sub Odżywiam się.* Erneueren/ außbessern. *Damna tamen celeres reparant cælestia lunæ.* Hor. *syn:* Reficio, rĕnŏvo, restauro, integro, rĕdintegro, sārcio, rĕsārcio, recupero. *phr:* ad āntīquum, seu prīstīnum rĕvŏcare dĕcus. Vĕtĕres sārcire rŭinas. Lāpsas, lābentes ædes attōllere: nŏvo decorare, vel stabilire saxo Dōnec templa restaures ædesque lăbantes Dĕorum, & fœda nigro sīmŭlacra fūmo. Templa vĕtusta Dei revŏcasti in cūlmĭna prisca. Postque suum lāpsum nūnc mĕliora plăcent.
rĕpāstinatio, *Przeorywánie.*
rĕpāstinātum; *Rola sprawiona.*
repastīno, *Nowinę orzę, Przeorywam.*
repatrio, as. Wracam się 3.
rĕpecto, *Roztárgáć.* wiederumb kämmen. *vide & Czesany.*
repedo, as Wracam się 1. zurück gehen. *Ac propriamq; domum repedat, jam certa futuri.* Juv
rĕpĕllo, *Odpycham, Odganiam, Odbiiam.* Zurück stossen/ abtreiben.--*Solusque repellitur error,* Arat. *syn:* Rejicio, rĕmoveo? ārcĕo, prohĭbeo, pello, prōpello, prepūlso, expello, depello, āmollor, amoveo āmando. *phr:* Judice me fraus est cōncessa rĕpellere fraūdem, armaque in ārmatos sūmere jura sīnunt. Quæque feros rĕpuli dŏctis mĕdicantibus ignes. *v. Pello.*
rĕpendo, *Odważam 1 Oddaię 6. 7 Nágradzam.* Vergelten/ erstatten. *Solabar, fatis contraria fata rependens.* Vir. *syn:* Reddo, retrĭbuo, solvo, persolvo, rĕpōno, rĕfĕro. remūneror. *phr:* ingĕnio fōrmæ dāmna rĕpēndo meæ. *v. Remuneror*
rĕpens, *Nagły,* repens animal, *Gádzina.*
rĕpensio, *Odważánie, Wagá.* Vergeltung.
rĕpenso, *Nagradzam.* vergelten.
rĕpēntè, repentinè, *Nagle, Wnet, Zaraz.* Gehling/ schnell/ plötzlich. *Concreto rigu t vita repente gelu* M. *syn:* Sūbĭto, statim, extemplo, cōnfēstim, aċtūtum, prōtinus, cōntinuò, illico. *v. Statim.*

Repĕntinus, *Nagły, Podwyżſzony nagle.* ſurplöcʒlich. *Sumq; repentinas ejaculatus aquas.* O. *ſyn:* Sŭbĭtus, rĕpens, īmprōviſus, inŏpīnus.
rĕpercuſſus, *ſi. Obity.* Zurück geſchlagen. *Sole repercuſſo aut radiantis imagine lunæ.* Virg. *ſyn:* Reflexus, resūltans:
rĕpercuſſus, *us. Odbiiánie, Wſtręt 1. Głoſu odbiiánie, Łuná.*
rĕpercutio, *Odbiiam, Zbiiam czyi dowod.* wieder ſchlagen. *Naſcens aurora repercutit Indos.* Aſ. *ſyn:* Rĕverbero, reflecto. *phr:* Sicut ăquæ trĕmŭlum labris ubi lūmen ahenis Sole rĕpĕrcŭſſum, posĭtæque ex ōrdine gemmæ, clāra rĕpercŭſſo rĕddebant lūmina Phœbo.
rĕperio, *Nayduię 1. 2.* Finden. *Nulla fugam reperit fallacia victus.* Virg. *ſyn:* invenio, nanciſcor, cōmperio, deprĕndo.
reperito, as. v. Reparito ſuprà.
rĕperītur, *Nayduie ſię·* es findet ſich.
rĕpertitius, *Należny.* repertor, *Wynalężcá.*
repertorium. Regeſtr 3. repertum. *Wynalazek.*
repertus, *us Nálezienie. Wynalazek.* das finden.
repetentia, æ. Pámięć 2. Wſpominánie.
repetītio, *Powtarzánie.* Wiederforderung.
repetitio verbi, figura, eadem Anaphora ſuprà.
repetītor, *Wyciąggácz.*
Upominam ſię, Powtarzam, Dochodzę wego, Wyciągam 3. Wracam ſię, Odbiiam 2. 4. Wſpominam 1. Odyſkuię, Repetuię, Wraca ſię, wiederhollen. *Si repetas, & ſi creditor eſſe velis.* Mart. *ſyn:* itĕro, īngĕmino rĕlumo, vel repōſco, pĕto, vel redeo- *phr:* Viciſſim dīco loquor. Vērba, vōces sŏnos reddo, rĕmitto, rĕfero, ĭtero Rurſus ĭtĕrum dico, facio āggredior, īncĭpio: repĕtens ĭtĕrumq́, mŏnēbo. Nec quĭcquam īngĕminans, ĭtĕrūmq; vocāvi. v. *Echo.*
repeto morſu, *Odgryzam ſię.* wieberbeiſſen.
rĕpĕtundæ, *Zdzierſtwo urzędowne.*
repetundarum damno, *Przez ſąd nákázuię.*
rĕpexus, *xi. Czeſany.* auffgekambt.
repīgnĕro, repignoro, *Wykupuię.* außlöſen.
repigro, repigratur impetus, Zátrzymawam.
replando frontem. Uderzam 1.
rĕpleo, *Nápełniam, Náwożę.* erfüllen. *Foſſa repletur humo, plenaque, &c.* Ovid. *ſyn:* īmpleo, cōmpleo, ădīmpleo, ŏppleo. *phr:* Fŏſſa replētur hūmo, talia vōciferans gemĭtu tectum omne rĕplebat. Littora vōce rĕplet ſub utroque jacĕntia Phœbo.
repleta, Brzemienna. repletio, *Nápełnienie.*
rĕplicatio, *Zágięcie, Odpor ſłowny, Odwracanie.*
replicatus intus, *Brzeżyſty.*
rĕplico, *Záginam, Zákrącam, Rozwiiam, Rozpłatam, Wywracam, Odnawiam 2. Odbiia ſię.*
replum, ſub Kwáterá 4.
replumbo, *Odlutowáć co.* entlöthen.
repluo, *Sikawkámi pryſkáć.*
rĕpo, *is. Łażę, Czołgam ſię, Pnę ſię.* Kriechen/ ſchleichen. *Sic variat natura vices, infantia repit.* Prud. *ſyn:* Rēpto ādrepto, sērpo. *phr:* Cōrpus hŭmi trahere. Vertĕre pĕctore tĕrram. Per vāda reptabat pronus. Serpit humi tūtus, īnfantia repit.
rĕpōlio, *Opałam, Znowu co czynię.*
rĕpōno, *Pokładam 1. Przywracam 5. Znowu co czynię, Oddaię 1. Polecam, Wſtawiam, Poprzątam, Chowam.* Hinſetzen/ legen. *Arisq; repōnimus ignem* V. *v. Pono vel Reddo.*
reportatio, *Odnieſienie, Popráwiny.* Abtragung.
reportia, orum. ſub Popráwiny.
rĕporto, *Odnoſzę.* Davontragen. *Nuntius ingentes ignota in veſte reportat.* Vir. *ſyn:* rĕfĕro rĕvĕho, vel obtĭneo, ăcquīro, cōmparo.
reporto, *Upominam ſię, Sprawowáć ſię każę.*
repoſco, onis. Upominácz, ſeu Pożyczalnik przyſkrzący ſię dłużnikowi.
rĕpŏſitorium, *Schowánie, Skład 2. Policá, Stołowe nogi, Służbá ſtołowa, Noſidło.* ein Schaff.
repŏtātio, *Popráwiny.*
repotia, *orum. Miánowiny, Popráwiny, Przenoſiny.* die Mahlzeit ſo den andren Tag nach der Hoch zeit gegalten wird.
repotialis, ſub Popráwiná.
repræſentatio, *Wyrażánie, Stawiánie, Płácenie przed czáſem, ſub Płácę 2. & Przed czáſem.*
repræſentatione, *Zá gotowe.*
repræſento, *Wyrażam 2. Stawiam, Przywracam 3. Nagrádzam, Płácę 1. 2. 3. Powtarzam, Spełniam*

niam, Stoi to zá to,& sub Przed czásem, Podobny. Fürtragen/beweisen Repræsentet moresq; Catonis H. syn: exhibeo, ostēndo, mōnstro.
rĕprĕhēndo, Zátrzymawam, Uymuię, Hámuię, Cofam się, Pogonić, Gonię Wracam wiederumb ergreiffen mit worten straffen. Prudēs versq reprehendet inertes Hor. syn: arguo, objūrgo, īncuso, īncrēpito. phr: Dīctis cārpo, cōrrideo, rĕdārguo. v. Objurgo Redarguo.
Reprehensibilis, Przygánny. straffwürdig.
reprehensio, Strofowánie, Przygáná, Gánienie, Odpor 2. straff mit worten.
reprehenso, as. Zabiegam komu.
reprehensor, oris. Gániciel, Strofuiący. bestraffer.
repressalia, ium Odpor, B. sub Areszt 2.
repressor, Powściągácz.
rĕprimo Wstręt czynię, Odpor daię, Zástanawiam, Hámuię, Zátrzymywam, Ukrámiam, Uymuię Zurück halten, zurück treiben. Et reprimit fluidos miro medicamine cursus S. syn: Cōmprĭmo, cōhĭbeo, cōntĭneo, cōmpēsco, cōērceo, fræno, refræno: sisto, tĕneo, retĭneo, retar- (do. v. Fræno.
reprobatio, Odrzucenie.
reprŏbatus, Odrzucony.
rĕprobo, Odrzucam, Gánię 2 Verwerffen. syn: īmprŏbo, rejicio, ābjicio, damno.
rĕprŏbus, Zły, Fałszywa monetá der verworffen ist. Mente ipsâ reprobi, penetrastis ad intima mortis. Tertul.
reprocus, Obrotny wzad. (Obietnicá.
repromissio, Kontráktniká wtorego odpowiedź,
repromissor, Rękoymia. (Odpowiadam.
repromitto, Obiecuię, Kontráktnikowi wtoremu
repropitio, Przeiednywam. versönen.
repropitior sub Ubłagáć się daię.
reptābundus, Ná báłuku łażę.
reptatus, us. Czołgánie. das kriechen.
reptilia ium. Gádziná. ein kriechends Thier.
rēptĭlis, reptitius, Czołgaiący się, & Właz.
repto, Czołgam się, Łażę, Suwam się.
repto per manus, & genua, Ná báłuku.
repubesco, Odmładzam się. wiederumb jung (werden.
repŭdiatio, Pogárdzenie.

rĕpŭdio, Rozwod czynię, Gárdzę, Odrzucam 2. Verwerffen. - Sum hospes, repudio hospitium tuum. (Jamb.) syn: Recuso, respuo, ābjicio, rejicio, repēllo, vel aspernor.
repudiosus, sub Rozwod czyniący.
rĕpudium, Rozwod. Ehescheidung. Hæc sunt repudia nec potest fieri nocens. (Jamb.) (czynię repudium dico, remitto, renuntio, Rozwod
repuĕrascens, Zdziecinniáły. Kind werden/wie:
repuerasco, Dziecinnieię. (die alte Leut.
repugnans, Przeciwny Sporny 1. widerstreben.
repugnante natura, Niechętnie. ungern.
repugnanter, Niecierpliwie, Niechętnie ungern
repugnantia, æ. Przeciwność 2. Nierymowność. widerstrebung.
Repugnantia verba, & argumenta, apud Rhetores, & Dialecticos sunt, quæ nulla certa lege sibi opponuntur, vel diffident, ut amare, & lædere.
repugnatio, Sprzeciwiánie, Przeciwność. das wi:
repugnatorius, Odporny. (derstreben.
repugnax Cicer. corr. Perpugnax.
repugno, Opieram się, Nieprzyzwalam, Przeczę, Sprzeciwiam się, Odpor daię. widerstreben. Qua vulnus lethale ferat cōtra ille repugnans V.
repullŭlāsco, repullulesco, repullulo, Odrastam. wiederauffwachsen.
rĕpulsa, Wstręt 2. Odmowá Abschlag/das abweisen. Exiguum censum turpemque repulsam. H. epith: ăcerba, trīstis, atrox, āspera, injūsta, tūrpis: Nullam patiere repulsam.
repulsam affero, Wstręt czynię nicht erlagen.
repulsam ferre, pati, Nieotrzymáć. Odmawiaią
repulso, as. Odbiia się. repulsorius, Odsieczny. (mi
repŭlsus, us. Odbiiánie 2. Wstręt 1. Oddalenie. Wiederstoß.
repŭmĭcatio, Gładzenie, Skrobánie. Glattung.
rĕpūngo, Odszczychnąć. wiederstehen.
repurgium, Chędożenie.
rĕpurgo, Chędożę, Wyczyścić. Außbungen/außsaubern. Dumque repurgat humum, collectaque &c. Ov. syn: Pūrgo, mūndo, ēxpūrgo.
repūtatio, Rozważanie. Betrachtung.
rĕpūto, as. Mniemam, Rozważam. Betrachten.

Cura tua, sed enim reputa tecum ipse furores.
Syl *syn:* Pŭto: meditor. (Todten.
requiem, *Msza zá umarłe.* dieh Meß vor die
requiem do, *Odpoczywam komu.*
requies, ēi, & etis, *ha requietes Ciser Przestánek,*
Odpocznienie, Pokoy 3 Ruh. *Quod caret al-*
terna requie, durabile non est. Ovid. *Tu tamen*
anxiferas curas requiete relaxa. Cic *v. Quies.*
requiesco, *Odpoczywam 1. Spię, Odłogiem leży.*
ruhen. *Et si quid cessare potes, requiesce sub*
umbra. Virg. *v. Quiesco.*
requiesco, in. *Cieszę się.* requietio, *Odpocznienie.*
requietus, *Odpoczęły, Nieświeży.*
requietus ager, requitum arvum, *Ugor, Od-*
rĕquirito, *Pytam* fragen. (*Lg 3.*
rĕquīro. *Szukam, Pytam, Pátrzę kogo. Żądam 3.*
Dowiáduię się, Potrzebuię 1.2 Niebaczę. Su-
chen/ fragen. *Injice, namq; potes, portusq; re-*
requīsīta, *orum Potrzeby.* (*quare Velinos* V
requīsītio, *Bádánie.* Erforschung.
Res, *Rzecz 1. 4. Sprawá, Uczynek, Maiętność.*
Prawdá, Skutek, Fánt, Pieniądze, & sub Ro
skosz, Członek, Gospodárstwo 2, Ein Sach/
Handel Geschäfft. *Incertaque rei Phalaris*
licet imperet, ut sis Juv. *Felix qui potuit re*
rum cognoscere causas O. *syn:* Negotium ŏ 9
opera factum facinus, vel bona, divitiæ.
res adversæ, afflictæ, miseræ, contrariæ.
Nieszczęście Vnglück.
res asperæ, calamitosæ, turbidæ, *Przeciwność.*
res belli, *Woysko.* (Widerwärtigkeit.
res cibaria, *Stráwá.* res cibi, *Pokarm.*
res Divina, *Ofiárá, Msza.*
res domestica, *Gospodárstwo.* Haußrath.
res familiaris, *Gospodárstwo 1. Domostwo.* Hauß-
res humanæ, *Swiat.* (rath.
res immobiles, *Nieruchome dobrá.* unbeweglil-
res magna, *Wielkość, Wiele.* (che Güter.
res mancupi, *Kupno.*
res mobiles, res moventes, *Ruchome rzeczy.*
res modicæ paupereulæ, malæ, *Ubostwo.* Ar-
res parva, *Máłość, Máło.* (muth.
res paterna, patria, patritia, *Oyczyzná 2.*

res prolatæ, rerum prolatio *Sądow wywołánie.*
res rustica, *Folwárk.* ein Landgut.
res soli, *Nieruchome dobrá, Resacro lege Resecro.*
resævio, *Odbiiam.* resălūtatio, *Odpowiedź.*
rĕsălūto, *Odpowiadam 3.* wiederumb grüssen.
resanare. *Zleczyć.* heylen.
resarcio, *Zszywam, Łatam, Nágradzam.* Wieder
erſetzen/ repariren. *syn:* Sărcio, rĕficio, rĕ-
păro, rĕnovo, restauro. *v. Reparo.*
rĕsartio, *Przyszywam, Poorywam.* überacken.
rescindo *Ucinam, Przecinam przerywam, Kássu-*
ię, Zrzynam, Otwarzam, Zrzucam 5. Znoszę.
Abschneiden. *Rescindit ense malum &c.* Rut.
syn: Rĕsĕco, sĕco, ămpŭto, scindo, *v. Scindo,*
vel dissolvo, revĕllo, ăboleo, ābrogo, ān-
tiquo, irrito, īnfirmo, dĕstruo.
rescio, rescisco, *Wyrozumiewam,* erfahren.
rescissio, *Kássowánie, Zniesienie, Zrzucenie, Ro-*
zwod Abschneidung.
rescissorius, Kássowániu służący.
rescribo, *Odpisuię, Oddaię przez bánk, Płácę*
przez list. Wiederschreiben *Detes hoc etiam*
rescribere, si tibi cura H.
rescriptum, *Odpis. rescula sub Rupieci.*
rĕsĕco, & *resico, is, Odcinam, Ucinam, Urzynam,*
Obrzezuię. abhauen/ abschneiden.
resĕcro, *Wypuszczam z przysięgi, Degrádowáć.*
resectio, *Ucinek.* rĕsĕda, *a. Bukiew Hiszpáńska*
rĕsĕdo, *as. Uśkramiam.* wiederumb stillen.
resegmen *Ucinek, Okrawek, Obrzezek, Ostrzyżek.*
resemino. Sieię 3. Odrażam się.
resequor, Odpowiadam.
rĕsero, *as. Otwarzam.* aufftun/ auffschliessen.
Insignis reserat stridentia limina consul Virg.
syn: ăpĕrio, reclūdo, rĕsīgno, pāndo, vel
rĕtĕgo, dēclaro, mănifesto, ŏstendo.
rĕsero, *is. Sieię 3. Znowu co czynię.*
reservo, *Chowam, Záchowuię, Odkładam.* hinter
sich halten. *Incolumem Pallanta mihi si fata re-*
servant. V *syn:* Servo, ăsservo, rĕcondo.
rĕses, *idis. Stoiący, Prożnuiący, Zleżáły, Gnuśny.*
Müssig/ faul. *Jam pridem resides animos desve*
taque corda. Virg. *syn:* Deses, ŏtiōsus piger.

Reflex, eris Látorośl zostáwiena.
residens nusquam, Niespokojny unruhier.
resideo, Siadam, Jestem, Zostáię, Prożnuię Ustáię co, & sub Załobę nosić. Niedersitzen Ferre suis rebus, cum resideret opem. Alen.
residia, à reses Gnuśność. Faulheit.
resido, is. Upádam ná dół, Ustáie co, Upada morze Tęchnę. Sich wiedernieder setzen. Gente sub Assaraci fato ventura resident Virg. syn Resideo sedeo, vel requiesco, plácor.
resido ferias, mortuos, sub Załobá, Załobę nosić.
residua, orum. Ostátki. der ubrige Rest.
residuum, Ostátek. (ist.
residuus, Ostátni, Pozostáły, Gnuśny. das übrig
resignatum æs militare, sub Zołnierz skárány.
resigno, Otwarzam, Odpieczętowáć, Kásuię, Oddaię, Oddaię przez bánk Das ziehen ouff breichen. Adimitque, & lumina morte resignat. V.
resilio, Odskákuię, Zrzucam kontrakt. abspringen. Frangasque cuneos resilit excussus chalybs. (Jamb) syn: resulto, reflector, retorqueor, repercutior, repellor, retro exilio, salio.
resimus, Zakrzywiony 3 (feror. v. Echo.
resina, Zywicá, e & i, non est anceps ibid Hartz Resinâ, Vento nec resecare luto. Mart.
resinaceus, Zywiczny.
resinatum, Wino przypráwione. (wyrywánie
resinatus, Zywicą nápuszczány, & sub Włosow
resinosus, Zywiczny, Smolny. vol Hartz
resinula, Zywicá. Resipio, Trącę czym (müths
resipiscentia. Upámiętánie. Besserung der Geresipisco, Upámiętywam się, Przychodzę k sobie. Wieder witzig werden, wiederumb zu verstand kommen. Nunc demum vasto fessi resipiscimus, æstu. P. syn: ad mentem redeo, colligo
resisto, Opieram się, Sprzeciwiam się, Odciągam się, Przeczę, Zastánawiam się, Powstawam, Stánąć. Widerstehen. Portarū vigiles & cæco Marte resistant Virg. syn: Repugno, reluctor, renitor, adversor obsto, obsum. phr. Contra nitor sto, sisto. Hostem instantem, oppositum, hostilem incursum, sustineo, sustento, retardo: Inexpugnabilis obstat. Sustinet incursus, instantumq; ora retardat, immobilis hæret, ceu fluctibus obvia rupes. Velut pelagi rupes immota resistit. Perstitit ille animo, vultūq; immotus eodem. Hostisq; minas ridet, & instantis metuenda pericula mortis. Nil timet, est animo constans, Denis obsistere turmis. Resistere, pro Sistere. Restitit ad nostras fessa labore fores. Incipit effari, mediaque, in voce resistit.
resolvo, Rozwiązuię, Rozrabiam, Rozpędzam, Odpieczętowáć, Płácę, Niewieściuchem czynię, Rozsypuię się, Odbywam, Nágradzam, Rospuszczam perły Roztáigáć. Aufflösen. Zephyro patris se gleba resolvit. V. syn: Solvo, dissolvo, rescindo, violo.
resolvo in pulverem, Scieram 3 zerreiben.
resolvor, Słábieię.
resolutio, Rozwiązánie, in: Postánowienie.
resolutio alvi, Biegunká 1.
resolutus, an, Rezolut? Auffgelöst Scilicet huc reddi, deinde ac resoluta referri. Virg.
resolutus somnô, Rozespał się.
resona, æ. Głosu odbitánie.
resono, as, & priscè, is. Brzmię, Rozlega się, Spiewam Ertönen, Wieder schallen. Formosam resonare doces Amaryllida sylvas. Virg. syn: Consono, personō, assono, sono, vel reboo, remugio. phr: Sonum remitto; refero, reddo. Sole sub ardenti resonant arbusta cicādis Resonet clamoribus æther. v. Echo.
resorbeo, Pożeram, Znowu co czynię. Verschlucken. Retro atq; æstu revoluta resorbens. Virg.
resorbeo vocem, Zaiąkam się. stamlen.
resorbeor, Połykam, Odchodzi morze.
resortior. Pożywam 2 3 Znowu co czynię.
Respectio Sapient: 3. (apud LXX. est visitatio) alioqui propriè sonat Spojrzenie.
respecto, Oglądam się. embsiglich umbhinsehen.
respectu, Względem. (hen.
respectum ago, habeo, Oglądam się 4.
respectus, us. Weyzrzenie, Oglądánie 4. 6. Wzgląd, Widok 3. Anschauung. Item Hochachtung Achtung chnf hen.
respergo, Pokrapiam, Potrząsam, Posypuię. besprengen syn: Perfundo, aspergo, spargo.
respersio, Pokrapiánie. respersus, Pokrapiány.
respicio Pátrzam, Oglądam się, Lituię się, Szánuię Wzgląd.

Względ mam; *Ráchuię się.* Sich umbsehen Respice, cui regnum Italia &c. Virg. *syn:* áspicio, conspicio, specto, áspecto, intŭĕor spĕcŭlor, cĕrno, vĭdeo, inspĭcio, suspĭcio, despĭcio despĕcto, cĭrcŭmspicio, prōspicio. *phr:* ŏcŭlos fĕro, conjicio, in ŏcŭlis lustro, ŏbĕo, lĕgo, perlĕgo, ŏcŭlos pasco, reficio, recrĕo, pictūra, tabella &c. ŏcŭlos vŏlvo verso, ādvĕrto. v. *Aspicio.*

respirāmen, *Krtąń w gardle.*

respīrātio, respiratus, *us. Oddech, Wytchnienie, Przestánek.* Erholung der Athems.

respīro, *Oddycham, Przychodzę ksobie, Przestaię, Wytchnąć sobie, Wydaie ziemi:* Lufft schöpffen, Athem holen. *Loquitur, & piceum (nec respirare potestas)* Virg. *phr:* Spiritum aūram traho, dūco. Aūras capio, capto, āccipio, rēddo. Calorem æstum aūra rĕfrigero, v. *Refrigero*, vel cesso dēsīsto, quiesco.

resplendeo, *Swiecę się, Zaiáśnieć.* scheinen.

rĕspōndeo, *Odpowiadam, Oddaię, Odsługuię, Odżywiam się, Iszczę się. Odbiia się, Dogadzam i Zgadzam się, Przypodobywam się, Spráwuię się, Wyrażam, Wyrownáć, Stánąć, Zrownáć.* Antworten. *Et certare pares, & respondere parati.* Virg. *syn:* Responso. *phr:* Rēsponsa do fĕro reddo, rĕfĕro, rĕmitto, jācto. Vocem, dicta refĕro, reddo. Cōntra ŏrdĭor, rēddo. Dĭctis āddo vĕrba, īllĭŏneus sic voce sĕcūtus. Addidit hæc vērbis ūltima vērba tŭis. Altĕrnis reddĕre vērba notis. Paūca rŏgānti, subjicio. Tūrnus adhæc, Rēgīque jūbet rēsponsa Lātino cĕrta rĕfērre viros, & pācis dicĕre lēges. v. *Colloquor, loquor.* (*się.*

respondeo asperè, ferociter, malè, *Obruszam*

respondeo, *in captivis Plaut ambiguo, seu duplici sensu pro: responsum do, & pro, iterum spondeo; Lambin Taub.*

respondet, *Podobny. Nieprzeciwny, Rowny wagą.*

respondet malignè, *Szczeká.*

responsio, *Odpowiedź.* antwort.

responsĭto, *Odpowiadam.* antworten.

responsivè, Odpowiádánym sposobem.

responso, *Odpowiadam, Odwarkam, Sprzeciwiam się, Rożlega się, & sub Kiesmákuie.*

responsor, *oris. Odpowiádácz, Práktyk 2.*

responsum, *Odpowiedź.* Antwort. *& sub Przeczenie.*

responsus, *us. Proporcya.* (*czenie.*

respublica, respublicæ, *Rzecz pospolita.*

respuit ictum; securim, *Twardy.* Hart.

respuo, *Wypluwam, Odrzucam, Brzydzę się, Wyrzucam, Odbiiam, Nie imie się go.* Verachten, verwerffen. *Respueris etiam Phœbo gratissima dona.* Tibul. *syn:* Rejicio, rĕcuso, āspērnor, fastīdio. v *Aspernor.*

respuor, *Odskákuię.* restagnatio, *Powodź.*

restagno, *Wylewa z brzegow.* darauß fliessen.

restat, *Zostaie i.* restaurātio, *Odnowienie,*

restauro *Náprawiam, Wznawiam, Przybudowáć* Erneuren *syn:* īnstaūro, repāro, rĕsārcio. v. *reparo.*

restiarius, *Powroźnik.* Ein Seyler.

restibilis, *Odrastaiący, Co rok rodzący, odmłodniáły, Płodny Zyzny. & sub Rola co rok rodząca.*

restibilis seges, *Zboże nie siane.*

resticula, *Resticus, Powrozek ut resticulus.*

restinctio *Gászenie, Uskromienie* außlöschung.

restinguo *Gászę* außlöschen.

restio, *onis. m. Powroźnik.* ein Seyler.

restire, Colu. corr. Maturescere.

restis, *is. hæc, Powroz 2* Strick Seyl.

restipulatio, *Kontráktniká pierwszego pytánie.*

restipulor, *Kontráktniká pierwszego pytam.*

restito, *as Ociągam się, Opieram się, postawam idąc*

restitrix, *apud Plaut, quæ consistit, restitit. Turneb. Palmer. Lambin. Taubman.*

restĭtuo, *Przywracam, Wracam, Náprawiam i. Przyprawiam. Szykuię, Poprządam, Przybudowáć, Pokrzepiam,* Wieder geben *Antiquus mensis restituatur honos.* Mart. *syn:* Reddo, refero, rĕpāro, rĕnŏvo. (ge und machen

restituo sanitati, restituo salutem, *Uzdrawiam*

restituor, *Przychodzę ksobie.* (bung.

restitūtio, *Wracánie i Przywrocenie.* wiederge-

restitūtor, *Przywrociciel.*

restitutorius, Przywrotny.

restitutrix, *Przywrocicielká.*

resto, *as. Záſtánawiam się, Opieram się, Postawam idąc, Odpor daię, Sprzeciwiam się.* übrig seyn. *syn:* Sūper sum. *phr:* Jamque duæ restānt nocti de mĕn-

de mēnſe ſĕcūndo. Contra ego vīvendo vīci mea fata sūpērſtes rēſtārem ut gĕnĭtor. Me tamen extincto fama sŭperſtes erit. Poſt mea mānsūrum fata ſūperſtes opus Aūxĭlĭoque urbes pŏpulīque sūpērſunt.

restrīctè, *Sciśle.* enḡ.

restrictum, reſtrictiſſime, Krotko 1.

restrictus, *Sciſly 2. Surowy 2. Skąpy.* enḡ.

restrigo, as. ſub Odpoczywam, communis. v. Strigo.

restringo, *is. Otwarzam, Rozdziewiam, Rozwięzuię Zwięzuię, Przywięzuię, Zatrzymawam.* Wieder zubinden/ wieder zuſtricken. *ſyn:* aſtringo ligo, relĭgo, revincio: cŏērceo, cŏhibeo, comprimo.

resulto as *Odſkakuię, Odbiia ſię, Rozlega ſię.* wieder auff bringen. *Saxa ſonant, vocisque offenſa reſultat imago.* Vir. *ſyn:* Rĕsĭlio. *v. ſuprà Reſilio.*

rĕsūmo, *is Znowu bior ę, Znowu co czynię, Wracaw ſię* Wieder nehmen. *Inſtat anhelanti, prohibetque reſumere vires.* Ovid. *ſyn:* Rĕcipio.

resuo, *Porzę 1 Rozſzywam* trennen.

rĕsŭpino, *Wznak kogo ciągnę, wywracam wznak Náchylam, Przewracam Otwarzam.*

rĕsŭpīnus resupinatus, *Wznák leżący* der auff dem Rücken liegt. *Quaq; vult ſpectat reſupino ſydera vultu,* Mat. *ſyn:* Sŭpinus, resŭpinatus: reclinis, recūmbens, jacens. *v. Recumbens.*

rĕſurgo, *Powſtaię 1. Odraſtam.* Auffſtehen. *Oſtendunt, illic fas regna reſurgere Troiæ.* V.

reſurrectio, *Zmartwychwſtánie* Aufferſtehung

reſuſcito, *Znowu co czynię, Wſkrzeſam.* Wieder auffwecken, erwecken. *Poſitamque reſuſcitat iram.* Ovid. *ſyn:* ēxcito, ſuſcito. *phr:* ēxtinctum, fūnctum cădaver mŏrtuum ad vitam rĕvŏco, rĕduco ēxcito sūſcĭto, ŏbita à morte, ab īnfernis ūmbris rĕduco, rĕvŏco, ēxtrăho. Vītam ademptam, ănimam reddo, reſtituo Vitæ, sŭpĕris auris rĕddo; ad lūcem ſub lūmĭnis auras in cælum Mānes ſepūltos rĕvoco.

Reta, *æ. Kárpá w rzece.*

rĕtalio, *as. Oddaię wet zá wet.* (dernuß

rĕtārdatio, *Zátrzymánie.* Saumung Verhin

retārdo, *Báwię kogo, Hámuię, Zatrzymawam.* Auffhalten/ zurück halten. *Virgines nuptæ tua ne retardet.* (Saph.) H. *ſyn:* Tardo, remŏror, dēmoror, rĕtĭneo, detineo, sĭſto. *phr:* Moram facio affĕro, infĕro. *v. Moror.*

retaxare, *Odſzydzić.*

rēte, *is. Sieć, Siatká paięcza, Paięczyná, Sák, Sztuká prawna* Netz/ fiſchergarng. *Si dum tu ſectaris apros, ego retia ſervo.* V. *ſyn.* Laquei caſſes lĭna tēndĭcula, pĕdicæ indĭgo, *epith:* Appoſitum, diſpŏſitum. *phr:* Plăgarum fraus dŏlus, rari anfrāctus. Hūmentia lina, Nodoſi căſſes. Dūcentia retia pīſces.

rēte, jaculum, *Sák 2.* Więcierz, *Toń 2.*

rĕtĕgo, *Odkrywam. Obnażam, Wyiawiam.* Auffdecken. *Conſiliū retegis Lyæo.* (Dac. Troh.) *ſyn:* ăpĕrio, derĕgo, recludo, rĕſero, pāndo, ēxplico.

retentio, *Zátrzymánie.* Abhaltung.

retento, *as. Zátrzymawam, Hámuię, Wznawiam,* Znowu *co czynię.*

retentor, oris. Zátrzymácz.

rĕtēxo, Rozſypuię 2. *Znowu co czynię, Porzę, Wyliczam; Kuſzę. Odwoływam* das Gewäb wieder auff admen. *Orbes explent curſu, totidemque retexunt* Virg.

retia, æ. priſcè, Sieć rybia. retiacūlum, *Siatká 2. Sieć ná zwierze.* rētial s, *ſub Siatkowy.*

retiarius, ſubſt: Wyſiekácz 1. al. propriè. Siatkacz, Sietnik

rĕtīcēntia *Zamilczenie.* Verſchwiegenheit. *Item figura eadem Apoſiopeſis.*

reticeo, *Zámilczeć* Verſchweigen. *Non potuerunt juvenes noſtro reticere ſepulchro.* P. *ſyn:* Tacĕo, conticēſco, sūbtĭceo, vel sūpprimo. (*v. Obmuteſco*

rētĭcŭlatus, *Siatkowy.*

retĭculum, *Siatká 1. Czepek 3. Worek ſiatkowy, Pytlik* Rzeſzoto, *Toń, Sito 2 Reticulumq; comis auratum ingentibus imples.* Juv.

reticulum odoramentorum, *ſub Rowniánká.*

reticulum ventriculi, *Siatká flákowa, ſub Flak.*

rētĭcŭlus, *Siatká 1. 3. Ogłowká*

rĕtĭnaculum, & retinaclum, *Uwiązek, Lec. Liná.* allerley Gezeug damit man etwas hebet. *Amerina aptant lenta retinacula viti.* V. *Elaqueanda animi conſtantia; ne retinaclis.* Prud. *epith:* Rārum, sĭnŭoſum, extenſum, sūbdŏlum, occūltum, abditum, nimicum, pŏsĭtum.

Retinentia, Zátrzymánie 1. Pámięć 2.
rĕtineo, Trzymam, Zátrzymawam, Záchowuię, Przestrzegam, Więżę. Behalten/ hinter sich halten. Possunt retinere magistri. Virg. syn: Teneo, contineo, vel tārdo, rĕtārdo,
retineor, Zátrzymawam się, & sub Przewodzę
retingo, Stat. corr. Recingo. (co ná sobie.
retula, Siatká. Retis, is. Sieć rybia.
reto, as. Slámuię, & sub Kárpá.
retondeo, sub Przypasam, Znowu co czynię.
retono, as. sub Grżmi.
retorqueo, Obracam wzad, Odbiiam, Zákrącam, Oglądam się. Zurück schlagen Adversos totiens cursus diuturna retorsit. V. syn: Reflecto rĕpēllo, flecto. phr: ille dŏlore ferox, căput in sua tērga rĕtōrsit.
rĕtorreo, retorrescit, Usycha, Zágorywa. verdürren. & sub Znowu co czynię.
retorridè, Sucho, Zágorzále. verdürrt
retorridum facio, Suszę 2. (gedürret.
retorrĭdus, Wygorzáły, Suchy. Zágorzáły. auß-
rĕtōrtus, à retorqueo, Kręcony, & sub Opákręce. Krumb umbgebogen. Concursu lacrymisque immobilis ille retorto.
retostus, à retorreo, Przypiekány. gebraten.
rĕtrāctatio, Odwoływáć. widerruffung.
rêtractātus, Wypráwiony, Gładki. (ziehung.
retractio, Umknienie, Wschodowe plácyki. Weg
rĕtracto, Odnawiam, Powtarzam, Odwoływam, Wznawiam, Poprawiam. Znoszę, Przeglądam Rozwalam, Czytam, Poprłowáć, & sub Urażam. Widerruffen Semianimesq; micant digiti, ferrumque retractant Virg.
retractus, Zbiegły, Zbieg. retrado is. Oddaię.
rĕtraho, Odciągam, Przywłoczę, Zátrzymawam, Cofam się, Umykam, Powracam, & sub Pogonić. Hinter sich ziehen. Impediunt, retrahitq; pedes simul unda, &c. Virg
rĕtrectans, Zuchwáły, Odciągaiący się.
rĕtrecto; as. Ociągam się, Sprzeciwiam.
rĕtribuo, Oddaię 1 Wiedergeben/ erstatten. Corpora retribuat rebus, recreetque fluentes. Luc. Nec retributa suis, nec potienda tibi.

Paul. ep. syn: Reddo, fero. v. Remunero.
retributio, Oddánie 2. Zapłátá. (Rom. 2.
retrices, apud Festū, aquæ rivi ad rigandos hortos
rêtrīmentum, Miękiny, Wytłoczyny, Fuz, Gnoy
rĕtro, retrorsum, Wzad, Pozad, Wspák hinter sich/ dahinden. Abduxêre retro longè capita ardua ab ictu. syn: à tērgo, post tērga.
retrò aures, Zá uchem. retrò quis, Przeszły.
retrò valet, Obrotny wzad.
retrò ago, Obracam wzad.
retrocessus, us. Cofnienie się. Abweichung.
retroduco, Odprowadzam. abführen.
retrò eo, Wracam się, Wzad idę zurück gehen
retro fero, Odnoszę, Wracam się.
retro gradior, Wzad idę. zurück gegen
rêtrogradus, Opáczny, Wzad idący. der hinter sich gehet wie ein Krebs.
retropenduli crines, Apulei
retrorsum, Wzad, Wspák. Omnia te adversum spectantia, nulla retrorsum. Hor.
retrorsum do vela, Wracam się. zurück kehren.
retrorsus, Nomen adject: Tylny 1.
retroriæ mentes, pro voce, Retrograda. Lampridius legit, Put:&Caus.i.refractariæ retro ferētes pedes.
retrorsa respiciens subsistit, Apulei.
rĕtrorsùs, Adverb: Wzad, hinderwertz.
rêtrudo, Odpycham, Odtrącam, Odkładam, Krycie (zurück stossen.
retrusus. Skryty 5.
Retuba Nomi: Corr: Rutubá.
retūndo, Odbiiam, Odpor daię, Uskramiam, Tępię, Zbiiam dowod czyi. wiederschlagen/ wieder stumpffen. Ducere & indomita virtute retundere mentes. F.
retūro, as. Odtykam, Otwarzam 1.
retūsus, Tępy. Neu ferro lade retuso. Virg.
rĕvālesco, Wzmagam. revānesco, Niszczeię.
reveho, Odwożę. Zurück führen. Quis revehis nobis, aeternaque pergama servas. V. syn: Refero, reduco.
rĕvehor, Wracam się 1. (Entdeckung
rĕvelatio, Obiáwienie. offenbahrung/ entdeckung
rĕvello, is. Oddzieram, Wyrywam, Wyłamuię, Odbiiam, Obalam, Przerywam, sub Zrzucam ...
most.

most. abreissen. *Insequar & quos Sidonia vix urbe revelli.* Virg. *syn:* āvello, abstraho.
rĕvēlo, *as. Odkrywam, Obiawiam 1.* Entdecken. *Cui sic sancta Deus pādens arcana revelat.* Vict: *syn:* aperio, dētĕgo, recludo, rĕfero, dēclāro, pando, explico, mănifesto, pătefăcio, prodo, indico. *v. Manifesto.*
rĕvendo, *Znowu co czynię.*
rĕvēneo, *Przedaią mię* ich werde verkaufft.
rĕvenio, *Wracam się 1. 3.* zuruck kommen.
rĕvēra, re vera, *Rzeczą samą zostaię.* vorgewiß
rĕvērbero, *Odbiiam 5. 6.* wiederschlagen.
rĕverendus, *Czci godny, Uczciwy.*
rĕvērens, *tior, issimus, Szánuiący.* Ehrbeweisend
rĕverenter, rĕverentissimè, *Uczciwie, nabożnie*
rĕverentia, *Uczciwość, Czczenie, Szánowánie kogo. Obawiam się, Wstyd 1. 2 Wzgląd* Ehrerbietsamkeit/ Ehrwürdigkeit. *Nulla reverentia dandi.* Mant. *syn:* Venĕrantia, observantia, cūltus, hŏnor.
rĕverentia *Tua, Sua Reverentia, Vestra. sub Wászmość, in Latine recte.*
rĕvereor, *Obawiam się, Wstydzę się.* einen forchten. Verĕor, colo, honoro. *v. Veneror.*
rĕverro, *Rozmiatam.* außfegen.
rĕversa, *æ. B. sub Cyrograf 3.*
rĕversio, *Wracánie.* Wiederkunfft.
rĕversionem facio, *Wracam się 1.*
rĕverso, *as. Przewracam.* offt/ kehren.
rĕverticulum, *Wracánie 3.* Náwracánie *1.*
rĕvertitur vomitu, *sub Womituie.*
rĕverto, revertor. *Wracam się.* Wiederkehren. *Ad tua magne pater, consulta revertor.* Virg.
rĕvideo, *Doglądam.* revilesco, *sub Tánieię.*
rĕvincio, *Záwięzuię 2.* hinter sich binden. *Errantem Mylone celsa, Gyaroque revinxit.* V. *syn:* Vincio līgo rĕligo. *v. Vincio.*
rĕvinco, *Przykonywam, Zbiiam czyi dowod.*
rĕvinctus, *Przewiązány.* hinter sich gebunden --*Iuvenem inter ea post terga revinctum.* Virg.
rĕvīresco, *Odmładzam się. Powstaię, Znowu co czynię, Wskoráć.* wieder grunnen. *Arte suum parili revirescere posse parentem.* Ovid.

rĕvirido *apud Esdram Ożywiam suche drzewko. Czynię że się záźielewi.*
rĕvisito, *Bywam gdźie, Doglądam 2.*
rĕvīso, *Doglądam 2. Náwiedzam, Bywam. Dowiáduię się.* besehen.
rĕvīvisco, *Ożywiam, Wzmagam,* Przychodzę *ksobie, Odrastam.* wiederumb lebendig werden.--*Alloquiis anima hæc moribunda revixit.* Ovid. *syn:* Resūrgo ad vitam rĕsūscitor, vel rĕcrĕor. *v. Resuscitor.*
reum facio, *Obwiniam, Winuię.* beschuldigen.
reunctor, Łáźiębnik.
revocabilis, *Odwrotny, Nagrodny.*
revocamen, Odwodzenie 1. Wracánie 2.
rĕvŏcātio, *Odwołánie, Odwodzenie 1. Wracánie 1. Przypowieszczenie,* Przypozywánie. Zurück ruffung/ widerruffung.
rĕvŏco, *Przywracam, Odwodzę, Odwoływam, Odciągam, Wracam, Wracam się, Odmieniam zdánie, Odradzam, Kássuię. Hámuię, Náwracam kogo, Cofam się, Powtarzáć każę. Posilam, Wskrzeszam, Wstawiam, Przywodzę, Záprászam, Wznawiam, Przypominam, & sub* Przypozywam. Zurück ruffen/ widerruffen. *Sed revocare gradum superasque evadere ad auras.* V. *syn:* Reduco ābdūco, avoco, retraho āvērto, ābstraho, rĕmŏveo.
revoco me ad mediocritatem, *Umniuię się sam.*
revoco in dubium. *Wątpię 1.* zweifflen.
rĕvŏlo, *Wracam się, Wzad 2.* zuruck fliehen.
rĕvolvo, *Odwalam, Przewracam Wártuię* Vmb weltzen. *Redde, oro miseris, iterumq; revolvere* revolvor. *Wracam się, Obracam.* (*casus.* V.
rĕvŏmo, *Womituię, Wyrzucam* Wiederspeyen. *Et falsos ridens revomentem pectore fluctus.* V.
rĕus, *Obwiniony, Winien, Winny, Stroná odporna, & sub Grzeszny, & sub Przewiniam.* ein verklagter/ beschuldiget. *Nec tibi mitrarum, nec sit tibi barba rearum.* M. *syn:* Sōns, nocens, nŏxius, ăccusātus. *epith:* Tristis, păvĭdus, sŏllicĭtus, trĕpidus, miser. *phr.* Scĕleris, criminis conscius, crīmine iniquo delatus. Crimĭnis rĕus āctus Immensa vitiorum mole grāvatus. Peccati labe notātus. *v. Accuso Sceleratus.*

Reus majestatis, perduellionis *Zbrodzień.*
reus nocens, reus rei capitalis, *Złoczyńcá.*
revulsio, *Odárcie, Odciągánie.* das abreissen.
Rex, *Krol, Pan 1. Chlebodawcá, Przedni dobrodziey, Przyiaciel możny* Ein Königt. *An nescis longas Regibus esse manus?* Ovid. *syn:* Prīnceps Impĕrātor, Regnātor, Rector. *epith:* Fōrtis, gĕnĕrosus, Martius, Māvortius, armipŏtens, modĕratus, æquus. *phr:* Pŏpuli rĕctor mŏdĕrator, dŏminator, rēgni princeps, summus præses rēgna scēptra tĕnens, gĕrens regali jure pŏtens. Sceptra qui manu gĕrit, gĕstat, totquet, mōdĕrātur. Quem rēgalis pŭrpŭra tĕgit, ornat. Quisquis sŏlio fūltus eburno Jūra det & leges pŏpŭlis. Rex est qui posuit metus, regis diădema coronat. Quem pĕnes est lēgum vĕnĕranda pŏtestas. *v. Princeps.*
rex avium, *Krolik ptak.*
rex convivii, mensæ, *Biesiádnik.*
rex īnfans, *Krolewic.* ein Sohn des Königs.
rex sum, *Dobra nászá,* Wygrałem 4.
Rha, *Wolgá.*
rha barbarum; *Rábárbárum do lekarstw.*
rhacōma, *gr. Rápontyk.* Rhabarbara. Nam *à ratos, i. Łáchmány. breve.*
rhāgādes, *hæ. gr. Popádánie nog.*
rhāgion, *gr.* Paiąk.
rhagoides, Cels. tunicula oculi perforata in medio, acino expresso similis.
rhăgŏpŏdes, *gr. sub* Popádánie nog.
rhamnus, *hic. gr. Bodłak.* Ein Dornstaud.
rhamnus catharricus, *Szakłak.*
rhaphănin9, *Rzotkwiány, Chrzanowy* von Rettig.
rhăphănītis, *gr. sub Rosaciec.*
rhaphanos agria, *gr.* Rzotkiew.
rhăphănus, *gr. Rzotkiew, Chrzan.* Rettig.
rhăponticum, *Rápontyk.*
rhapsodus, qui heroicos versus in scena recitabat, Turneb. vel enarrabat. Rhodigin.
rhēda, *æ. Woz, Káretá, Kolásá* ein Karren/ Kutsche/ Karoße. *Inde caput morbi, rhedarum transitus arcto.* Juv. *v. Currus.*
rhēdārius, *adject: Wozowy.*
rhedarius, *subst. Woźnicá. Kołodziey.* Kutscher
rhēno, *onis, hic. Kożuch, Szuba.* ein Pelzrock.

rheon, *rhei n. gr. Rabarbarum.*
rhētor, *gr. Krásomowcá, Wymowcá, Kráso-mowski mistrz.* Ein Wolredner. *Quid cum Grammaticis, Rhetoribusque mihi.* Mart.
rhētorica, *æ. gr.* rhetorice, *es Kráso-mowstwo,* dies Kunst wol zu reden.
rhetorica ars, rhetoris ars. *idem.*
rhetorica forensis, *Prokuracya.*
rhetoricè, *Wspániále.*
rhetŏricor, *aris. Krásomowstwá zażywam.*
rhētŏricŏteros, *gr. sub Krásomowcá.*
rhētŏrĭcus, *gr. Krásomowski.*
rhetŏrisso, *Krásomowstwá zażywam.*
rheuma, *Cieczenie* Fluß sonderlich vom Haupt
rheumăticus, *gr. Cieczenie cierpiący.* Hauptflüs-
rheumatisma, *gr. Rymá.* (sig.
rheumătismus, *gr. Idem quod rheuma.*
rheumatismus ventris, *Biegunká 1.*
rhexia, *Czerwieniec*
rhīna, *f gr. eadem* Squātina, & *Piłá ślosárska.*
rhinārion, *gr. Piłká, sub Piłá ślosárska. Paulo Æginetæ est Collyriū egregie abstergens instar limæ*
rhīnion, *gr. Piłká, ibide, Celso idem Collyrium.*
rhīnēma, *tis. gr. Opiłki.*
rhinŏcĕros, *otis. gr. Nosorożec, Zębáty.* ein Thier mit einem Horn auff der Nasen.
rhīnŏchysia, *gr. Czerwieniec, Obrazki.*
rhīnŏclisia, *gr. Obrazki.*
rhiscus, *gr. ut scribunt aliqui* v. Riscus.
rhizias succus, *gr. Korzeniowy, & sub Cyrweyskie ziele.*
rhŏdīnum, *gr. Rożány oleiek.* Rosenoel.
rhodinus, *gr. Rożány 1.*
rhŏdites, *æ. m. gr. Rożány kámień.*
rhŏdŏdăphne, *gr.* rhododendros, *gr. Płochowiec*
rhŏdōnia, *æ. gr Rożány ogrodek.*
rhŏdōra, *æ. Srebrnik drugi ziele.*
rhoea, *æ.* rhoeas, *adis. gr. Mák.* Mohn.
rhōites, *æ. m. gr. Granatowe wino.*
rhombus, *hic. gr. Czworográniśtá ukośnie figurá, Cewká, Wrzeciono, Płászczká, Uwiadło.* ein Geometrische Figur wie ein Fenster rauten ge-

ten gestalten. *Item Sagarum instrumentum, sub Wrzeciono.* (long schwerdt.
Rhomphea, *gr. Miecz, Włocznia, Głownia.* ein
Rhonchisŏnus, *Chrapáłá, Parskaiący.*
Rhonchisso, *è gr. Chrapam.* schnarchen.
Rhonchus, *gr. Chrápánie, Parsk, Szyderstwo.*
Rhŏpālicus, Rhopalius versus, *Servio est in quo verba ut sequuntur per syllabas crescunt, clavæ similis, ut* Rem tibi concessi dulcissime convenientem. *Talem Homer. Muret. ait esse illum, Idem Fistularis Rhopalicus à fine.* Vectigalibus armenta inferre jubet Rex.
Rhŏphălon Herculeum *gr. Grzebienie.*
Rhus, *gr ex reos. Gárbárskie drzewko, Borowki 2. Genere m. f & n. Græci & Latini usurpant.*
Rhyntăce, *es. gr. Latáwiec ptak.*
Rhўpărŏgrăphus, *gr. sub Málowánie.*
Rhythmus, *gr. Marszczenie. rythmicus, Rymowny.*
Rhytmus, *m. gr. Rytm. Puls, Tákt.* ein Reym.
Rhўthiŭm, *diminut à* rhyton, *gr. sub Dachowká, vario significatu.*
Ribes, B. Porzeczki. (*Chustká 1.*
Rīca, *Podwiká Bendá 2. Szátá białogłowska,*
Ricīniatus, *Płaszczem odziany, Załobę noszący.*
Ricīnium, ricīnum, *Płaszcz żałobny, Ráńtuch.*
Ricinus, *Ráńtuch.*
Ricīnus, *Kleszcz robak, Kleszczowiná: Corripit i. utrumque Serenus: Sanguine seu ricini, quem bos gustaverit ante.* Seren.
Ricta fremunt, sub Wárczę.
Ricto, as. in Lampart. rictum, Pászczeká 2.
Rictum diduco, distendo, *Oszczerzam się.*
Rictus, *us. Gębá, Pászczeká otworzona, Wárk. Oszczerzánie.* das auffsperren oder krům̃men des Mauls. *Oblitus est spumis & sanguine rictus.* Ovid. *epith.* Hians, ăpertus, immānis, avidus, terribilis. *phr:* ingens ŏris hiatus. Rictus, *propriè ferarum est; avium* rostrum, os *hominum.* (*godny.*
Rīcula, *Podwiká. Zatyczká, i.* rīdendus, *Smiechu*
Rīdeo. *Smieię się.* Lachen. *Ridet amatorem Lyda puella suum.* Ovid. *syn:* Cachinnor. *phr:* In risus, in cachinnos sŏlvo, ora in rīsus solvo os rīsu dīdūco, lāxo. Risum colo, edo ingĕmino

Risu concutior quatior gestio. Risu lāxare ābella Ridet demisso Navia vultu.
Rīdibundus, *Smiszek.*
Ridīca, *Kol, Tycz, Zerdź.* Rebsteck. di *producit Renat. alii corripiunt.*
Rīdicularium, *Zart 2.* Schertz.
Ridicularius, *Smiechu godny.* ridiculè, *Smiesznie*
Ridiculissimus, Zartowny, Smiechu godny.
Ridiculōsus ridiculosissimus, *idem.*
Rīdiculum, *Szyderstwo, Smieszna.* etwas lächerlichs.
Ridiculus, *Błazeński, Zartowny.*
Ren, ēnis, *m. Nerká.* Nieren.
Renōsus, *Nerek bol cierpiący.*
Rĭgatio, *Pokrapiánie.* Besprengung.
Rīgens. *Zdrętwiáły, Chropowáty.* erstarrend.
Rigentes oculi, *W'stup idące oczy.*
Rigeo, *Martwieię, Nateżam się, Twardnieię, Márznę, Ztębnę, Wstaią włosy.* Vor Frost erstarren. *Terra boum plumbo insuto ferroque rigebat.* Virg. *syn:* Rĭgesco, ālgeo, frigeo, hōrreo. *v. Frigeo Horreo.*
Rigesco, *rig dor, aris Twardzieię* erstarren.
Rigidus, *Nie gibki, Náginaniu przeciwny, Twárdy, Zdrętwiały, Srogi, Surowy, Zimny.* Steiff von Kälte. *falces, rigidum conflantur in ensem.* Virg. *syn:* āsper, dūrus vel frigidus.
Rigo, *Pokrapiam.* wässeren / benetzen, begiessen. *Disjicit & sparso lat rigat arma cruore.* V. *syn:* Irrigo, irroro humecto. *phr:* āquis, āspergo, spārgo, perfūndo, mādĕfācio āquas spārgo. Rōrem lātè dispērgere. Spārgere semen āqua Herbĭferis rōrem dissemĭnat agris. Vūltum lacrymis atq; ora rīgavit. Mōllis erat tellus rorata mane prŭina. Jūppiter ūtilibus, quŏties rigat imbribus agros, est mihi fœcundus eotalibus hōrtus in agris.
Rigor, *oris. Twárdość, Nieużytość, Zdrętwienie, Bystrość, Surowość, Miedzá, Niegibkość, sub Niegibki, Stalenie.* Kältr. *Item* Strengigkeit von der Kälte. *Prima coloris enim pars; & postrema rigoris.* Luc. *syn:* āspeiitas, dūritas, vel frigus. *epith:* Aūsterus, dūrus, mārmŏreus, immitis, metŭendus. *phr:* Dum mens austeri plena rīgōris erat. Tēnet exsangues rīgor hōrrīdus ārtus, Depōne rigorem mar-

mŏreum, virgo, inflĕxi pietas ădamanta rĭgŏris mōllīret.
rigoratus, rigoro, Utwierdzam.
rĭguum, *Mokrzyny, Pokrapiánie.*
rĭguus, *Mokry.* das leichtlich gewässert kan werden. *Rura mihi, & rigui placent in vallibus amnes.* Virg. *phr:* irrigŭus, ūdus, mădĭdus, hūmidus.
rīma, *Rospádliná 1. 2.* Ein Spalt/Ritz. *Accipiunt inimicum imbrem rimisque fatiscunt.* Virg. *syn:* Hiātus, fissūra, scīssura, spīrāmentum meātus, foramen. *epith:* Patens, apĕrta, ăngusta. *phr:* lăbantes jūncturæ. Mūrale vitium. Rimōsus păries. Dissiliunt agri, rīmisque vīdentur apertis. Flĕxilibus rimis stridentes scindere agros.
rimas ago, *Pada się, Rysuie się.* von einander spalten.
rīmor, *aris. Szperam, Grzebię 1. Perciam, Szukam.* Ersuchen/ forschen spalten. *Dulcibus in stagnis rimantur prata Caistri.* V. *syn:* Quæro, scrutor. *v Quæro.*
rīmosus, *Rospádły, Dziuráwy.* Spaltig. *Tu tamen & evi r mosa cubilia limo* Vir. *syn:* De hīscens, hians, pătens, apĕrtus, hiūlcus.
rimula, *sub Rospádliná 1. ringo is. Wárczę.*
ringor, *eris. Wárczę, Oszczerzym się, gryzę się, Gniewam się 1. Dąsam się.* das Maul zersperren *Item* sich erzürnen.
rīpa, *Brzeg 2.* Gestad eines Wassers/ Uffer. *Riparumque toros, & prata recentia rivis.* Virg. *syn:* Littus ora, margo. *epith:* ărenosa, grāmĭnea, mădĭda, mūscosa, frŏndens, spūmans, declīvis flŭvĭalis. *phr:* Ripæ mārgo, agger, crēpīdo; clivus tŏri. Virīdissĭma grāmine ripa. Aquas obliquo mārgĭne cīngens claūdens fuiens Grāmine vērnans. Tacta, præcīncta ărbŏribus. Mōllis dēclivi trāmite ripa. Arēnosæ in mārgĭne ripæ, ad ripas lene sŏnāntis ăquæ, oras & līttŏra circum. Vīcinæque frĕmunt ripæ crĕpitantibus ŭndis, rīpārum claūsas mārgine finit ăquas. *v. Littus.*
riparensis, Pográniczny, Pobrzeżny.
riparіola, Grzebielucha.
rīpārius, *Pobrzeżny.* rīpūla, *Brzeżek.*
rīscus, *gr. Mátelzak, Szkátułá, Skrzynká 2.*
rīsibilis, *Smiechowi podległy.* risio, *Smiech 1.2.*
rīsor, *Smieszek.* Ein Lacher. *Verum ita risores, ita commendare dicaces.* Hor. *syn:* Dērīsor.
risorius honor, Fulgentio.
rīsu excīpere, obruere, *Wyśmiać.* außlachen.
rīsu vultum solvere. *Rośmiać się.*
rīsum capto, concito, facio, moveo, *Smieszę.*
rīsus, *us. Smiech 1 2. 3.* Ein Gelächter. *Incipe parve puer risu cognoscere matrem.* Virg. *syn:* Cachinnus. *epith:* Lætus, blāndus, trĕmŭlus, vĕnustus, sŏlūtus, procax. *phr:* Dum rīdes lapido tanta est tibi gratia rīsu. Blāndo laūdem prætēxere rīsu. Căsta fides, rīsus hĭlares mōresq; sĕreni. Nunc ălacres risus, nūnc & jŏca læta părēntur. Frons lœta & facilis gestus, risusque sĕrēni.
rīsus erumpit, *Rośmiać się.*
rītè, *Obrządnie, Porządnie 3. Słusznie, Przystojnie.* Nach Gewohnheit/ gebührlich. *Ergo rite suum Baccho dicemus honorem.* Vir. *syn:* De mōre, ex more, ut dĕcet.
rītes, *is. m. Obrząd.* ritu, *Ná ksztalt.*
rītuālia, *ium, rituales libri. Agendá.*
rītuālis, *Obrządkowy.* gebräuchlich.
rituāliter, *Obrządnie, Z ceremoniámi.*
ritus, *us. Obrząd, Sposob.* Eine Gewohnheit/ weiß. *Hinc populi ritus edidicere novos* Ovid. *syn:* Mos, consvetūdo, ratio mŏdus. *epith:* sŏlennis, vetustus, ăntiquus, novus.
rīvālis, *subst: Spułrurnik, Konkurrent, Fryierz, Zawiśn k, Spolzaletnik, Społprosżący, Społstadnik, Miłośnik, Spolny* Ein Mitbuhler. *Quin sine rivali, teque, & tua solus amares.* Hor. *syn:* Æmulus.
rivālis, *adject: Rzeczny.*
rivalitas, *Zawiść 2. Konkurrencya.* Mitbuhlschafft. *& sub Społzaletnik.*
rivalitia lex, Społrurnik.
rivatim, Strumieniem.
rivi sanguinis, *Zyłá krewna.* Blutader.
rīvulus, *Strumyk.* Ein Bächlein. *Aridus ut magnas impellat rivulus undas.* Arator.
rīvus, *Strumień 1. 2 Zrzodło, Wodá przywieziona, Rurmusowy row.* Ein Bach.-- *tenuis fugiens*

fugiens per gramina rivus Virg. *fyn*: Rīvulus. *epith*: irrīgūus, fūgiens, ferpens, quĕrūlus, sŭsūrrans, līmpĭdus, cryftāllinus, præceps, ftrĕpitans, pronus, lapĭdōfus, ărgūtus, crĕpĭtans, vāgus. *phr*. Flūens per prata virentia rivus, Flūunt querulis sĭnūofo trāmite rivi. Defluit īncerto lapidōfus mūrmūre rivus. Læta sū sūrrantes fugiunt per grāmina rīvi. It præceps per faxa fpumantia rivus. Dūlcis aquæ fallente sĭtim reftinguere rivo. v. *Fluvius Fons, Torrens*.

rixa, *Swar* Zanck/Hader. *Vecordem parat excitare rixam*. (Phal.) *fyn*: Jurgĭum, ăltĕrcatio contĕntio, dĭfcordia dīfsĭdium, lis, pūgna. *epith*: Clāmofa, vēfana, īmprŏba, inimica, probrofa, mŏlĕfta, fervĭda, crŭenta. *phr*: Linguæ contĕntio, prælia, jurgia Litigiofa vĕrba, dicta amāræ prælia linguæ. Studia irārum, atq; odii. v. *Convicium & injuria*.

rīxam committo, *Swárzę fię*. zancken.

rixas injicere, *Pofwárzyć drugich*. Zanck' ma:

rīxator, *Wárchol*. (chen.

rixo, *as*. rixor, *aris*. *Swárzę fię*. Haderen zancken. *fyn*: ăltercor, jūrgor, cōntendo lĭtĭgo, difcepto, pūgno, certo. *phr*: Dĭffidiis contĕndo, jurgia mifceo. Linguâ mĕditor: Linguam in jūrgia folvo, ā uo Verbis, pugnis mānibus contendo. Rīxas excito, sūfcito, mifceo, Studiis ārdere nĕfāndis, irārum atque odii amāræ, prōtĕrvæ, clamofæ inire, lăcĕffere prælia, cĕrtamina lĭnguæ. Hos inter afpĕra rixa ĕxūrgit, fævit Misĕras fic imprōba rīxas sūfcitat.

rīxofus, *Swárliwy*, *Zwádliwy*. zänckifch.

Robeus, *Robius*, *Płowy*.

Robigalia, *ium*, *orum*. *fub Krzyżowe dni*.

rōbigo, *Rdza w zbozu*. die Röthe oder Roſt des Korns. *Flamen & antiquum lacum robiginis ibat*. Ovid

robor, *idem* robur.

rōbŏreus, *Dębowy*. Von harten Eychen gemacht. *Mittere roboreo fcripea ponte folet* Ovid *fyn*: Quernus, quĕrnĕus, ilignus.

rōbŏro, robŏrāfco, *Pokrzepiam* 1. *Utwierdzam*, *Pofilam*, *Mocnię* Stärcken. *Et validas auget vires*, *& roborat ictum*. Luc *fyn*: Cōrroboro, firmo, cōnfirmo. *phr*: rōbur, vīres do, āddo, sūppedito, sūfficio, sūggĕro, mīniftro,

robŏratium, *Zwierzyniec* 1.

rōboror, *Mężnieię*, *Mocnieię*. Starck werden.

rōbur, *oris*. *Dąb*, *Kłodá*, *Pal* 3, *Ciemnicá*, *Moc*, *Krzepkość*, *Twárdość*. Eychbaum *Item* ſtörcke des Leibes. *fyn*: Stipes, quercus, ĭlex. *epith*: fylveftre, dūrum, impĕnetrabile. *phr*: innataque rūpibus altis rōbŏra, Tot circum firmo fylvæ fe rōbōre tōllunt, rōboribus dūris jānua fulta rig t. v *Quercus*.

robur animi, *Męſtwo*. Großmüthigkeit.

rōburneus, *Dębowy*. Robus, *bi*, *fubft*: *n* *Pfsenicá*

rōbus, *bi*. *adject*: *Lifowáty*, *Czerwony*, *Płowy*. roth

rōbuftus, robuſteus, *Dębowy*, *Mocny*, *Krzepki*, *Pofilny*. Baumſtarck. *Poſt ubi robuſtis adolevit floribus ætas*. Virg. *fyn*: Fōrtis, valens, valĭdus lăcertōfus. *phr*: robore, viribus infignis, præftans, egregius, præditus sūperbus aūdax, fidens. Vir firmo pĕctore viribus, cui cōrpus rōbūftum, vigōre plenum, rōbore præftans, dūrum, patiensq; lāborum. Cui bello vivida virtus. Vīnci nĕfcius armīs. Cui integer ævi sānguis ineft, sōlidæq; fuo ftant rōbore vires Quantas ōftentat robūfto cōrpore vires. *Fortis*.

Rochetum, *B*. *Rokiet*.

Rodo, *Gryzę*, *Przymawiam*, *Podbieram*, *Głodzę*, *Odmawiam*. nagen. *Sæpè caput fcaberet*, *vivos*, *& roderet ungues*. Hor. *fyn*: Cōrrodo, arrōdo, circumrodo exedo, cōnsūmo tōndo tondeo. *phr*: Huic rōftro immānis vultur ădunco immōrtale jĕcur tundens fæcundāque pœnis vīscera. Rimaturque ĕpūlis habĭtatque, fub alto pectōre nec fibris rĕquies dātur ūlla renātis. *De Tytio cui jecur femper reviviſcens vultur perpetuo rodit*.

rodum æs, *Miedź w fztukách*.

rōdus, *di*. *adject*: *Gruby* 4. *idem*. rŭdus, *di*, *& raudus*, *di*.

rodus, *eris*. *fubft*: *n*. *W fztukách miedź*. *Idem* rudus, *raudus*, *eris*.

roduſculum, *idem rauduſculum*.

Rogalis. *Stosowy, sub Zgliszcze.*
rogātio, *Pytánie, Prozbá, Pospolstwá ustawa, Przywiley, Ustawá, Náradzanie się.* ein Bitt *Item* ein Gesatz.
rogationum dies, *Krzyżowe dni.*
rŏgātĭuncula, *Pytánie, Náradzánie się.*
rogator, *Pytácz, Prosiciel.*
rŏgātus, *us.* *Prozbá.* ein Bitt.
rŏgĭtātio, *Náradzánie. Ustáwá 1.*
rŏgito, *as.* *Proszę, Pytam.* Embsig bitten. *Priamo rogitans super Hectore multa.* Virg.
rŏgo, *Proszę. Modlę się, Náradzam się, Pytam, & in Pożyczam, Stánowię.* Bitten. *Sæpè roges aliquid, sæpè repulsus eas.* Prop. *syn:* ŏbsĕcro, precor, pĕto. *1. Precor, Oro.*
rŏgus, *Zgliszcze, Stos drzew &c.* ein Hauffen Holtz die Todten darauff zu verbrennen. *Conscendit furibunda rogos, ensemq; recludit.* Virg. *syn:* Pȳra, bustum sĕpūlchrum. *epith:* ardens, crepitans, lūgŭbris, ĕxcēlsus, ŏdorifer, ſtrūctus erēctus. *phr:* Lignōrum ſtrues, cŏngĕries congēſtus agger. Fūneris ligna ara ſepūlchri Fūnerēæ ſepulchrales flāmmæ Compōno flammas & vāſtum āggĕrem; āltos cōnſcendit furĭbunda rogos. Ardentemq; rŏgum media ſpĕctābat ab undi. Cōnflagrānte rŏgo non eſt detērrita flammis. *v. Ignis.*
Rōma, *Rzym.* Die herliche Stadt Rom. *Per Latium postquam in partem data Roma Sabinis.* (Virg.
rōmāneus, romanieus, *Rzymski.*
romano more, *Po rzymsku, Cnotliwie.*
romanus, *adject: Rzymski.*
romānus, *subst: Rzymiánin.* ein Römer.
rombotinum lege Rumpotinum.
rombotinus, *sub Topola.*
romŭleus, romŭlus, *Rzymski.*
rōmŭlida, *Rzymiánin.*
ronchus, roncus, *Pársk.* das schnarchen.
Roralis, *Rosisty.*
Roramenta auri, apud Capitolin. corrigit Causab: Ramenta.
rorans, *Rosisty, Kroplisty.* (*carz*
rōtārius, *Zolnierz lekki, Zołnierz pocisskowy, Prororat, Rosa pada.* rorate, *sub Roraty.*

rōratio, *Mácice zarazá.* Fall des Thaues. *Item* Schaden an Weinreben. *& sub Roszę co.*
rōreſco, *sub Roszę się.*
rōrifer, *Rorifluus, P. Rosisty.* das Thau bringt. *Rorifera gelidum tentaverat aëra biga.* Stat *syn:* Rĭgŭus, irriguus.
rōro, *as.* *Pokrapiam & sub Roszę* Thau geben thauen. *Per sylvam, & sparso rorabant sanguine vepres.* V. *syn:* irrōro, rigo irrigo, āſpergo, hūmecto, rōre pērfundo, vel rōreſco, rōre ſtillo, dēfluo rōrem emitto, pargo.
rōrulentus, *Rosisty.*
Ros, *roris Rosa, Kroplá.* der Thau. *Sanguineis stillavit roribus Arbos* Luc. *epith:* Mātutīnus, nŏctūrnus, vitrĕus, hūmēns, gĕmmeus, lăcrymōſus, grātus. *phr:* Roralis aqua, līquor, hūmor, prūina, Roſcidus, mātūtinus hūmor. Rōrales, matutinæ guttæ aquæ Noctis lēntus hūmor. Roris lăcrymæ, gūttæ, aquæ. Auroræ lacrymæ. Roris ārgēnteus īmber. Sparſa rōre cæleſti madet, mădeſcit, hūmus. Tĕnues in guttas ſolvitur āër.
ros Syriacus, *Mánná, Sok.* ros vitalis, *Mleko.*
rōſa, *Róża 1.* Eine Rose. *Quam longa una dies, ætas tam longa rosarum* Virg.
roſa conditanea, *vel* conditura, compoſita ein gemachte Rose. *sub Konfekt.*
rŏſāceus, *Rożowy.*
rŏſārium, *Rożány ogrodek, an Rożániec.* ein Rosengart. *Vidi Pestano, gaudere rosaria cultu* V. *epith:* amænum, vĭrens, viride, ŏdorum ŏdorātum, gratum, pīctum, pūniceum, rŭbicundum Pæſtānum.
roſātum, *Konfekt, Rożány konfekt.* ein gemachte Rosen.
roſcidus, *Rosisty.* mit Thau bedeckt. *Ergo iris croceis per cælum roscida pennis.* Virg.
rŏſetum, *Rożány ogrodek.* Rosenstock, oder Garten. *Puniceis humilis quantum saliunca, rosetis.* Virg. *syn:* Lŏca rŏſis cōnſita. Hortus roſis abūndans, frĕquens.

Roseus, *Rożáney máści, Rumiány, Cielisty, Szarłatny.* rosenfarbig. *Dixit, & avertens rosea cervice refulsit.* Virg. *syn:* Rŭbens, tŭbĕus, ruber, pūrpureus, rŭbicŭndus.
Rōsĭdum solum, *Columell.* Pallad: *Commelin: in roscidum.*
Rōsio, *Gryzienie z.* das beissen.
Rōsmărīnum, *rosmarini*, rosmarinus, *rosmarini*, ros marinus, ros maris, *Rozmaryn* Roßmarin
Rosomaca, *rosomacus B. Rosomak.*
Rossōlani, *Ruś.* Rußländer.
Rōstellum, *Nos z. Pyszczek.*
Rōstra, *orum. Kazálnicá.* ein Cantzel.
Rōstrātus, *Kończáty ná przodku*, & *sub Czekan.*
Rōstro, *as. Kluię, Dziubię, Pyszczę w ziemi, Orzę Porzę 1.* mit dem Schnabel bicken.
Rōstro everbero, ferio, *Kluię.*
Rōstro terram ruo, *Pyszczę.*
Rōstrum, *Nos z.* P*ysk.* Ein Schnabel. *Hic stupet attonitus rostris, hunc &c.* Virg. *epith:* ūncum, mŏrdax, curvum, dūrum, ærātum. *pfr:* Rōstri acūmen, rōstrōque immānis vultur adūnco, rōstrum lateri dēfigit acūtum, rōstrōque redūnco, hāmatisque viri lăniārunt unguibus ora.
Rŏta, *Koło wozowe, Koło ná złoczyńcę Probá 3. Okrąg 1. an Kozá dzika, & tr. sub Przypráwá.* Ein Rad. *Hac erit admissa meta terenda rotâ* Ovid. *syn:* ōrbis, orbita. *epith:* rŏtunda, īnstabilis, prŏpĕrans, volubilis, fervida, stridens. *phr:* Rŏtæ ōrbis, āxis, cūrvātura, cūrvāmen, gȳrus, Fērrātus ōrbis. Citato axe vŏlubilis. Perpetuum, quæ cīrcumvērtitur āxem. Rapidis rotis cōncĭtus aufērtur cūrrus. Volat vi fervidę āxis sūmmæ cūrvātura rotæ. Vertuntque rŏtis prŏpĕrāntibus aūras, rŏtis flammas lĕvībus, pērlabitur ūndas. *v. Currus & Gyrus.*
Rŏta aquaria haustoria, *Rurmusowe koło.*
Rŏtābilis, *Obrotny w koło.*
Rŏtalis rotātus, *Ná kołách.* auff Rädern.
Rŏtāns, *W Koło kręcący rotatim, Kołem.* rund.
Rŏtātio, *Obracánie.* das Rollen.
Rŏtātus sermo, *Mowá piękna, Okrągłość.*
Rŏto, *as. Obracam, Szermuię z Wykrącam, Roztacza paw ogon.* rollen, wältzen. *Proturbant, instant non segnius, ac rotat| ensem.* Virg. *syn:* Verto verso, circumvŏlvo, gyrō. *phr:* in orbem dūco, cīrcumdūco. *v. Gyrm.*
rŏtula, *Kołko 1. Et coit in rotulam tereti quo lubricus axis.* Calph,
rŏtūndātio *Obracánie, Okrągłość* Rundmachung
rotundè, *Okrągło 1. Gładko 1.* rund.
rŏtūnditas, *Okrągłość 1.* Runde.
rŏtūndo, *as. Okrągło co czynię, Toczę 5.* rund machen. (rund.
rŏtundum in habitum figuratus, *Okrągły 1.*
rŏtundus, *Okrągły 1. Gládki Doskonáły.* rund, kugelächtig --*Grajis, dedit ore rotundo* Hor. *syn:* Glŏbōlus, sphærīcus, ōrbīcŭlātus, tĕres. *phr:* in ōrbem cōnditus, rĕvŏlutus glŏmĕrātus, sinuatus, āctus, dūctus, versātus fōrmatus, ēffōrmātus, figūrātus, in ōrbis figūram ēffictus.
rotundus sermo, *Mowá piękna,* gezierte Rede.
Roxāni, Roxŏlāni, *Ruś z.* Rußländer.
roxolānia, *Ruś 1.* roxolānus, *Kuśniak.*
Rubecula Gil. Płocicá. rubēdo, *Czerwoność.*
rubefacio, Czerwonieię. roth machen. *Atlantiadum rubefecerat ora sororum.* Sed.
rūbella, & rubelliāna vitis *sub Wino czerwone.*
rūbelliānus, *Czerwony 1.* Roth.
rūbellio, *Jaz, Karp.* ein Meerfisch.
rūbellus, *subst: Płocicá, Wzdrenká.*
rūbellus, *adject: Czerwony 1.*
rūbens, *Rumiány, Czerwony 1.* Roth.
rūbeo, rubesco, *Czerwienię się Zápalam się. Zapala się zorza, Wstydzę się.* roth seyn. *Puniceis invicta rotis aurora rubebat* Virg. *phr:* Rubore rubeo colore tīngōr, Inficior, imbūor, pērfūndor, illinor. Rūbōrem trāho, cōlligo concĭpio, āccipio. *v. Erubesco.*
rūber, *Czerwony 1.* roth. (frosch.
rūbeta, *Żába ziemna, Zabá wodna.* Ein Laubrūbētum, *Ciernisko* Ein Brombeerstraub *Cornaque & in duris nascentia mora rubetis.* Ovid. *syn:* Spinētum, dūmetum. *v. Spinetum.*
rūbeus, *à robus, Płowy.*
rūbeus, *à rubeo, Rumiány, Czerwony 1.* roth.

Nunc facilis rubea taxatur fiscina virga. Virg. *syn:* Rŭber, rŭbicŭndus, rŭbens, rŭbēscens pūrpŭreus. rŏseus pūnĭceus, igneus, sānguineus. *phr:* Rŭbore tīnctus, infectus, imbūtus, pērfusus, illitus.

rubeus, *à rubo,* Virg. *Robert: Stephan. nec rejicit Cerda. Ciernïowy.*

rŭbia, *Márzáná ziele.*

rubiculus, rubeoculus. ruboculus, Płocicá.

rŭbĭcundulus, rubicundus, *Czerwony i.* roth.

rŭbĭdus, *Czerwony.* schwartzroth. *Vide & Gruby Hujus vocis varia est lectio & interpretatio, quare & quantitas, apud* Plautum *tamen* Panis rubidus, *in Casin.* Ru. *brevi,* sed ampulla rubida, *Sticho,* Ru, *longo.*

rubigine scaber, *Zárdzewiáły.* Verrost.

rubiginem sentio, traho, *Rdzewieię.*

rubigino, as. Zárdzewiam co, Rdzewieię Ru. *quantitatem, vide in Rubigo.*

rubiginor, *aris. Rdzewieię* rosten.

rŭbīgĭnosus, *Zardzewiáły, Rdzáwy, Rudáwy.*

rŭbīgo, *Rdzá 3. 4. Zębow poźołknienie.* Rost. *Condere vaginâ gladium ne tecta rubigo.* Pr. *Uteris ore aliter, nimiaq; rubigine captus.* Mart. *Exesa inveniet scabra rubigine pila.* Virg. *syn:* Ærūgo, ferrugo situs. *epith:* atra, nigra, putris, āspēra, scabra, squallida, tūrpis, ĕdax. *phr:* Scabræ mōrsus rubiginis. Férrum rubīgo inficit, ōbdūcit, ĕxĕdit, cōrrumpit fædat, inquinat. Plēni rubīginis enses. Nigræ rubigine falces.

rŭbīgus, *sub Rdzá.*

rŭbor, *Rumiánośc, Czerwonośc, Bárwiczká. Wstyd.* Röthe. *Et mihi de nullo fama rubore placet.* Mart. *epith.* Sanguineus, punīceus, flāmmeus, cŏrŭscus, micans. *phr.* Cŏlor rŭbens, rubrŏpūrpŭreus, &c. *v. suprà rubeus,* ora quŏque ingĕnuo rădiant sūffusa rŭbore. Sŭbest rosĕo lēnis in ore rūbor; inficit ora: sĕdet in nĭveo dĭscolor ore rūbor.

rŭbrīca, *Rubriká, Glinká czerwona, Sznur ciesielski. Bárwiczká, Ustáwá, Stil, Ziemiá czerwona* Rötelstein. *Masuri si quid rubrica notavit.* Per.

rubricatus, à rubrico in Exodo sæpe, Czerwono farbowány.

rubrica Lemnia, Sinopica, *Rubryká 2.*

rubricceta, *sub Bárwiczká.*

rubrīcosus, *Rubrus, Czerwony* roth/

rŭbus, *hic, hac. Ciernie i. Jeżyny i.* Hagdorn/ Brombeerstand. *Munera mordaces interiit rubi.* Ovid *syn.* Sĕntis, vepris spina. *epith.* asper, mōrdax, vūlnificus, vilis, hīrsutus. *phr.* Mēlla fluant illi ferat & rŭbus asper amomum. Rĕttŭlit hīrsūtis brāchia tecta rubis. Hŏrrentesque rŭbos, & amantes ardŭa dŭmos. Cŏlligit & rĭgĭdis viscĕra spārsa rubis.

rubus caninus, *Róża polna.* Feldrose.

rubus Idæus, *Málinowy krzak.*

ructamen, Rzygánie. rŭctātor, *Rzygliwy.*

ructitare, Colu. corr. Caput agitare.

rŭcto, ructor, *Deponens. Rzygam* schlucken.

rŭctuōsus, *Rzygliwy.* rŭctus, *Rzygánie* das

Rŭde æs, *Wsztukách 2.* (schlucken.

rŭde donatus, rudem meruit, *Wysłużony.*

rudem accepit, meruit, *Wysłużony, & sub Wy*.

rudem do, *Wypuszczam z służby.* (czam si

rudeata loca, *Rozwáliny.* verfallener Orth,

rūdeatus, *Gruzłowáty.* rūdĕctum, *Rozwáliny.*

rŭdens, *m. f. Lina, Záglowá liná.* ein dicke Schiffseyl. *Clamorq; virûm, stridorque rudentum.* Virg. *syn:* Fūnis, rĕtĭnācula. *epith:* Nauticus, rĭgĭdus, longus, intortus, extensus, nōdōsus. *phr:* Aut laquĕum cōllo, tōrtōsque aptare rŭdentes. Lāxi jactantur ubiq; rŭdĕntes, excŭssosq; jŭbet lāxare rŭdĕntes. *v. Funis.*

rudentisibilus, Skrzyp i.

rūdĕrārius, ruderatus, *Gruzowy.*

ruderatio, *Gruzem nábiiánie, Tynkowánie.* das Estrig mit zerschlagenen Stein besetzen.

rudes, *is. ut aliqui scribunt, idem* rudis *f.*

rūdero, *as. Gruzem náwożę, Tynkuię.*

rūdetum, *Rozwáliny, & sub Gruzowáty.*

rūderus, *Gruzowáty.*

rŭdiārius, *à rudis adiectivo,* *Pártácz.*

rŭdiarius, *à rudis subst. Wysłużony, Szermierz wysłużony.*

rŭdicŭla, *Wárzechá. Kopyśc.*

rŭdīmentum, *Początek, Cwiczenie.* Anfang. *Prima rudimenta, & primos &c.* Virg.
rŭdis, *subst. f. Laska 1. Przodek 3.*
rŭdis, *adject. Prosty 3. Prostak, Niebiegły.* Nie-*uczony, Nieświádom, Gruby 1 3.4. Nieuk.* Vnwissend/ bäurisch. *Ad mala jam pridem non sumus ulla rudes.* O. *syn.* ignārus, tyro, vel hēbes tārdus, stŭpĭdus.
rŭdĭtas, *Prostość 2.* rŭdītus, *us. Ośli ryk.*
rŭdo, *is. rudivi. Apulei. Ryczę.* schreyen wie ein Esel. *Findor, ut Arcadia pecuaria rudere credas.* Pers. *ut rudit à scabra turpis asella mola.*
rŭdor *tubæ, Apulei.* (Ovid.
rŭdum æs, *W sztukách miedź* Ertz in Stücken.
rŭdus, *di, adject. Gruby 3.* Vngeschickt.
rŭdus, *eris. subst. n. Gruz, Tynk, Miedź, Nawoz, Pieniądze.* Steingemürsel. *Ruderibus latis tecta sepulta carent.* Rutil. *syn:* Cæmēntum părietinum. *phr.* Disjectæ, dīrŭtæ mōles, Vĕtŭsti fragmīna templi, āvūlsa sāxis sāxa, ēvērsæ dŏmûs tristes rēlliquiæ.
rŭdus novum, *Gruz do tła.*
rŭdusculum, *Pieniądze, Miedź, Mażnicá.*
rŭfesco, *Lisowácieię.* feurroth werden.
rŭfo, *as. Lisowáto czynię.* feurroth machen.
rŭfulus, *Czerwonáwy, Lisowáty.*
rŭfus, *Zołtoczerwony, Lisowáty.* Feurroth. *Roma magis fuscis, vestitur Gallia rufis.* Mart. *syn.* flavus, crŏcēus, lūteus, flavens, rŭtĭlus, aūreus.
rŭga, *Zmarsk, Fałd, Chropowáciná.* Runtzlen. *Jam venient rugæ, quæ tibi corpus arent.* Ovid. *epith:* Aspera, infōrmis, fūnesta, Rugosa, Gĕnārum sŭlci. *phr:* Rūgarum sŭlci. Rūga āspera frōntem vūltum, făciem gĕnas, os, cutem fædat, nŏtat, findit, sŭlcat, ărat, crispat; lāxat. Cum sit tibi dens ater, & rūgis, vĕtus frōntem senēctus ēxaret. Tristis sŭrgunt tempŏra rūgæ, aspera sulcat ruga cŭtem.
rūgas cogo, traho, duco, *Niewesoły iestem, Marszczę się.* traurig seyn.
rūgātus, *Zmarszczony.*
rūgio, *Ryczę.* Brüllen wie ein Löw. *Primum Marmarici norunt rugire leones.* Text. Ru-*plerique omnes producunt, licèt Auctor Philomelæ corripiat.*
rūgītus, *us. Ryk 2* das Brüllen *Cùm fera rugitu vox fremit æquoreo.* M. *epith.* Hōrrēndus, hōrrĭsonus, raūcus, fremens. *phr.* Leōnis horrēndus gemitus clāmore hōrrĭsŏnis cælum rugitibus īmplet terrĭbĭlis leo.
rūgo, *as. Marszczę 1.* runtzlen. *v. Plico.*
rūgosus, *Marszczony, Chropáwy.* gerunțelt. *Rugosiorem cum geras flora frontem.* (Scaz.) *syn:* Rūgis āsper, fædus. *v. Ruga.*
ruĭdum pilum, *Stąpor.* ruĭdus, *Gruby 4.*
rŭīna, *Obalánie, Wálenie, Upadek 1. Szkodá.* Ein Fall/ Vntergang. *Hæc loca vi quondam & vastâ convulsa ruina.* Virg. *syn:* Cāsus, lāpsus, prōlapsio, excidium, vel pernĭcies, ēxĭtium, clādes, infōrtūnium. *epith:* Sūbita, præceps, īnfaūsta, flēbĭlis, răpida, irrĕpărābĭlis. *phr:* Diram fati sēnsere ruinam. Cūnctāque tĕrrificis volvit natura ruinis. Sēcūmque rūinis invōlvunt gravĭbus reges Ne fātalī cūncta rūinâ quassa labent; Lethifera quæris rēgnum stābilire rŭina, & vos clivosæ vĕtĕrum mŏnŭmenta rŭinæ. *v. Rudus, Ruo & Cado.*
ruinam do, facio, *Upadam 2.*
ruinam impello super aliquid, *Przywalam Zawalam.* umbwerffen.
ruinas do, edo, făcio, *Obalam 1. 2.* umbwerffen. *& sub Runeło,*
ruīnosus, *Upadku bliski Wálący się.* Fällig. *Vita ruinosis tumulis sine fine jacebit.* Am. Rūens caducus, labens, ruptus. *v. Labans.*
rulla, *Kozicá.* (Mamme
Rūma, *Piersi 2. Cyc 2. Wole 2.* Frauen-Brust
rumbotinum, *idem rumpotinum,*
rumbōtĭnus, *Topolá.*
rūmen, *inis. n. Wole 2. Gárdło 1. Cyc 2. Pierś 2. Wymię.* Frauenbrust *Item* die Knöblein an der Keelen. (*kobyli.*
rūmex, *icis. Pocisk 2. Kotewki żelázne, Szczaw*
rumentum priscum, Przerwánie.
rumicestri, idem rumigestri.
rumifero, rumifico, as. Wspominam, Sławię, Rozgłászam. außruffen/ kund machen.

Rumigeratio, *Rozgłoszenie, Sławienie.*
rumigero, *as.* & *or.* *Rozmawiam, Rozgłaszam.*
rumigerulus, *Nowiniarz.* Zeitungbringer/Post
rumigestri, *Pociſk 2. Grábie.* (Knecht.
rumin, *idem rumen.*
rūmigo, *pro Rumino, Apulei, Beroald. Colu.*
rūminālis, *sub Przeżuwam.*
rūminātio, *Przeżuwánie, Zucie.*
rūminātor, *Przeżuwácz 1. 2.* Nachsinner.
rūmino, *Przeżuwam 1. Rozważam 2.* Speiß so einmal gessen/ wiederum keuen. *Item.* Wieder gedencken. & *sub Wole.*
rūminor, *Przypominam, Wspominam 1. Myślę 1. Rozważam.* nachdencken.
rūmis, *Pierſi 2. Cyc 2. Wymię.* Frauenbrust.
rumito, *Rozmawiam 1. Tarkam, Rozgłaszam.*
rūmo, *as. à rumen, Przeżuwam.*
rūmo, *as. à rumis vel ruma. Karmię 2.* saugen.
rūmor, *oris. Wieść.* Ein Gerücht, gemein Geschrey. *Quid miserum torques? rumor acerbe tace.* T. *ſyn:* Fāma, mūrmur ſermo. *epith:* Vagus, vŏlans, dubius, garrŭlus, pĕrnix, præceps, rĕpentinus. *phr:* It rūmor ad urbes: Dīcitur, fertur vīcina per ŏppida rūmor. Ità rūmor in ūrbe sŏnat. Lābĭtur hic ſubĭto Rōmāna per ŏppĭda rūmor. Rūmōresque sĕrit vārios. Si trĕpĭdus vūlgavĕrit ŏmnia rūmor. *v. Fama.*
rūmorum auceps, *Nowiniarz.*
rumpo, *is. Rwę 2. 3. Przerywam 2. Urywam 1. Rozsadzam 2. Psuię, Zrzucam 3. Zerwáć się, Szkodzę.* Brechen, reissen. *Fato me & vincula rupi.* Virg. *ſyn:* Pĕrrūmpo, diſrūmpo, frāngo effringo, refringo, diſcĭndo, dīſſolvo. *v. Frango.*
rumpo ſilentium, *Przemawiam 2.*
rumpor, *Padam się, Rozpuknąć się, Zerwáć się, Puka. Gryzę się, Skomá mi.* Zerrissen werden.
rumpōtĭnētum, *sub Mácicá náwiązána, Winnicá 1. Topola. I. producit Rob Steph.*
rumpōtĭnum, *Máciçá náwiązána,* & *sub topola.*
rumpus, *m. Látoroſl 5.*
rumus, *Pierſi 2. Cyc 2.*
rumuſcŭlus, *Wieść.* Zeitung.
Rūna, *a. Rohatyna. runatus, ibidem.*

runcaſtri, *Grábie.*
rūncātio, *Plewidło.* Außrenttung.
runcator, *in Plewiárká.*
runcīna, *Hebel, Piłá.* Ein Hobel/ ein grosse Seege. *Item* ein Haü. *1. producit Renat,* & *Robert. Stephan. Crimina ſerratum Sectrix runcina peremit.* Fill. *ſed Scaliger ex Graeci breviat.* (chen.
runcino, *Hebluię I. ut in runcina.* Glatt ma-
runco, *as. Pelę, Skubię, Wyrywam.* Außrupffen.
runco, *onis. Motyká.* ein Erdhacke.
Rŭo, *Neutrum, Upadam 2. Ciſnę się, Wypadam 3* Fallen. *Quò ruitis? quæve iſta recens diſcordia ſurgit.* V. *ſyn:* Cado, cōncido, dēcĭdo prōcido, labor, delābor, collābor, prŏlābor, cŏrrŭo præcipitor, prōcumbo. *phr:* in præceps, ad terram labor, fĕror, vŏlvor. Præceps fĕror, ăgor impellor: Gravi caſu, ruina, māgno impetu, immani tūrbine, devēxo pōndere prōlabor ad terram, pōndere vāſto cōncĭdit Domus lāpſa rĕpente ruinam cum ſonitu trahit. Scopulí ingentem traxere ruinam. Sīc illa ruinam prona trăhit, pĕnitusque vādis illiſa recūmbit. *v. Cado.*
rŭo, *Activ: Obalam 2. 3. Walę 2. Sypię 2. Strychuię, Wyrywam* Vmbwerffen.
rūpes, *Skálá 1 3.* Ein ſpitziger Felß. *Ille velut pelagi rupes immota reſiſtit.* Virg. *ſyn:* Cautes ſcopŭlus sāxum, ſilex. *epith:* ardūa, inacceſſa, hōrrenda, ſcŏpŭloſa, immānis, ſylveſtris, aprica. *phr:* Jugum sāxōſum sāxēum, ſcŏpŭloſum. Sāxum præcēps. Sāxēa mōles. Prærūpti vertex, crepido sāxi: prærūptum sāxis jūgum. Scōpŭloſi căpita aſpēra mōntis. Sūſpenſa saxis rūpes Stābat acūta ſilex præcīſis ūndique sāxis ālta rūpes arduo ſurgit jūgo. Scŏpŭli rūpis ābrūptæ. Scrūpoſæ cōncava rūpis. Rūpis excĕlſæ ſpĕcus, antrum. Scŏpŭlis pēndentibus antrum. Cælo attollens juga sāxea rūpes. Prærūpta moles. Saxis ardua caūtes. *v. Saxū & Mons*
rupĭcāpra, *Kozá dziká.*
rūpĭceps, *à rupex. Chłop, Gornik.*
rūpico, *onis. Zerwánie, Przerwánie, Przepuklina, Zył otworzenie.* Zerreissung/ Trennung.
ruptor, *oris. Przerywácz, Gwałciciel 2.*
ruptura, *Przepuklina.* Ein Brach im Leibe.
ruptus, *Przepukły, Zerwány.*

Rūrālis

Rūrālis, rureſtris, *Wieyſki.* des Felds. *Munera dat lauros carpens ruralis Apollo.* Rum.
ruratio, Wieyſki żywot. Baur-Leben.]
ruricola, *Wieśniak, Wieyſki, Robotny.* Baur *Tempore ruricolæ patiens fit taurus aratri.* O.
rurilula, acredula, ſub Słowik.
rūro, *as.* ruror, *aris. Wieyſki żywot wiodę.* auff dem Feld wohnen.
rurſum, *Znowu, Wżad 1.* wiederumb.
rurſum, prorſum, *Tám y ſam.*
rurſus, *Znowu.* Wiederumb abermal. *Rurſus in arma feror, &c.* Virg. *ſyn:* Rūrſum, iterum, dēnuo, ab integro.
rurſus, prorſus, *Tám y ſam.*
Rūs, *Wieś, Grubość* Ein Dorff/ Ackerland. *Hoc petit eſſe ſui nec magni ruris arator.* M. *ſyn:* ager campus, vel villa. *epith:* ămænum, nĕmoroſum, aūricomum, flōridum, ſpatiōſum. Cĕrĕale cămpēſtre, flagrans, aquātĭcum. *phr:* Rūrĭs dēliciæ opes ōtia sīlentia, picti viridantia cămpi. Fæcūnda rura bĕata sōli; apes per florea rura ĕxercet ſub ſole lābor. Cūncta vigent nĕmus omne viret vīrens aūricomum rus Quum vīret omne nemus, rĕſonant cum frondea rura, pĕrpetuo vērnāntia grāmine rura. *v. Ager & Hortus.*
rus merum, *Grubość.*
ruſcarius, *Ruſzczkowy, ſub Iglicá 2.*
ruſceus Feſt: corrigit Scalig: Ruſſeus.
ruſcūlum, *Wioſká.*
ruſcum ruſcus, *Iglicá ziele.*
ruſcus ſilveſtris, *Oſtrokrzew.*
ruſpo, ruſpor aris. Szperam, Grzebię, Szukam.
ruſsātus, roſſeolus, *Żółtoczerwony;*
ruſſeus, *idem & Rydzáwy.*
ruſſi, *ht. Ruś 2.* Ruſſia, *Ruś 1. Podgorze.*
ruſsūlus, *Szarłatny, al. Liſowáty.* Roth.
ruſſus, *ſubſt: Ruśniak.* Ein Ruß.
ruſſus, *adject: Żołtoczerwony, Liſowáty.* roth.
ruſtarius, Cato, corr. Turneb. Ruſcarius.
ruſticanus, *Wieyſki Chłopſki, Gruby 2, Wieśniak.*
ruſticarius Varr. corr. Ruſcarius.
ruſticatim. Wieyſko, Po wieyſku. (ben.
ruſticātio, ruſtica vita, *Wieyſki żywot* Dorffleruſticationis ſcientia, *Goſpodárſtwo 1.*
ruſticātus, *us. Goſpodárſtwo 1. Wieyſki żywot.*
ruſticè, *Chłopſko, Wieyſko, Grubo 2.* Ungeſchickt.
ruſticitas, *Wieśniactwo, Chłopſtwo Grubość, Nieobyczayność.* Grobheit/ Ungeſchicklig keit: *Hirſutum & durâ ruſticitate trucem.* Mart. *ſyn:* āſpĕritas mōrum. *epith:* incūlta, hōrrĭda, immītis, indocta. *phr:* Aggrĕſtes, incūlti mōres. Nĕſcia mōrum. Dura tāntum rūſtĭcĭtate văles Horrĭda rūſticitas, Fĕritas ināmabilis, incūlta quam ſis ruſtĭcitate fĕrus.
ruſticor, *Wieyſki żywot wiodę.* auff dem Feld (wohnen.
ruſticula, *Pardwá.*
ruſtĭcŭlus, *adject: Wieyſki.* bauriſch.
ruſticulus, *ſubſt: Chłopek, Wieśniaczek.*
ruſtĭcus, *adject: Wieyſki, Chłopſki.*
ruſticus, *ſubſt: Wieśniak, Chłop 1.* Ein Dorffmann, Baur. *Romæ rus optas, abſentem ruſticus urbem.* Hor. *ſyn:* Rūrĭcola agrĭcola, colōnus īncŏla ruris. *epith:* agrĕſtis, sylvēſtris, vel inūrbānus, hōrrĭdus, bārbarus. *phr:* Rūſtĭcĭtate rudis incūltus. *v. Agricola.*
ruſus, pro rurſus, priſcè Ennius.
Rūta, *æ. Ruta ziele.* Rauten *Inde comam apii graciles, rutamque virentem.* Virg. *epith:* Rigens, viridis, vīrens, amāra, flōrens, flōrida. *phr.* Sūperans mĕritis grāmĭna cūncta ſuis jūcūnda ocūlis, acūens lumĭna, Fellea venena. Cujus odor firmat căput atque cerebrum. Vigens multiplici virtute medelæ, Quæque grăves leni āttactu diſperdit odōres, ūtilius, sūmĕre; acūentes lūmina rutas.
rūta, *orum. Rozwáliny.*
ruta cæſa, *Ruchome rzeczy 1.*
rutabri, h. Grábie.
rūtābŭlum, *Koſtor, Ożog, Pogrzebáczká.*
rūtātus, *Rutą przyprawiony.*
rūtellum, *Strychulec, Szufla.*
rūthenia, *Ruś 1.* Rußland. *Ruticilla, Gil.*
rutilātus, *Żołtoczerwony, Rydzáwy* gelbroth.
rūtileſco, *Żołcieię, Liſowácieię.* glantzen/ roth werden.
rūtilo, *Żołcę Liſowáto czynię, Fárbnię, Lſknę ſię.* Glantzen. *Per ſudum rutilare vident, & pulſa*

pulsa sonare. Virg *syn:* Mico, corūsco, splendeo. *v. Splendeo, Luceo.*
rūtilus, *Zołtoczerwony, Lisowáty, Rydzáwy, & sub Wzdrenká.* goldfarb, gelbroty.
rūtrum, *Grácá 1. Strychulec, Motyká. Rydel Szuflá* ein Hau.
rutuba, Zámießanie. rutubatri, rutubri, Grábie.
ruvidus, sub Gruby 4. & Zmarszczony.

S A B

Sa, pro Ipsa. v. On: Sabáia, in Piwo 1.
Săbănum, *gr. Botuch. Tuwalnia.* (*Isidor.*
Sabaoth in SS libris, i. exercituum, virtutū nomen
Sabbăta, *orum.* Sabbatum. *al. Sabbathum, Sobotá.* Sonnabend.
sabbătārius, *Zyd.* Ein Jud.
sabbati sexta, *Piątek.*
Sabbatismus Hebr. 4. Sabbati celebratio, Sabbatizo, in Exodo, Sabbatum celebro.
sabīna, *Sábiná 1 2.* săbŭlētum, *Piaski.*
săbŭlo, *onis. Piasek 1.* grober Sand.
sabulo masculus, Dziarstwo.
sabulosus, *Piaszczysty.*
săbŭlum, *Piasek 1.* Grober Sand. -- *Humi sabulisq; fimo, atq; sucerda.* L. *syn:* săbŭlo, ărena glărea
săburra, *Piasek gruby 2. Ładunek.* Schiffsand.
At cymbæ instabilis fluctu jactante saburram. Sil.
săburro, *as. Ładuię, Nátykam 1. 2. Roztykam.*
saburror, *Obiadam się.*
Saccāria, *Wendeta 2. Miechowni̇ctwo.*
saccharites, *vide* panis sacchar.
saccārius, *Tragarz, Miechownik.* Seckelträger.
saccărum, saccharum, *Cukier 1. 2. 3.* Zucker.
saccatum vinum, *Wino łágodne.* süsser Wein.
saccātus, *Cedzony.* Durchgesiebet. *Totius humorem saccatum ut corpore, &c.* Plaut.
saccellarius, vel sacellarius, *Podskarbi v. Tom. 2.*
saccello, *as. Cedzę.* saccellus, *Mieszek.*
Saccinus, Zachar 13. Pallium saccinum, ex ea materia, è qua sacci, vel cilicinum. Gruby, Ostry, Kosmaty LXX. pellis villosa, cilicina.
saccĭpĕrium, *Tarstrá 2.* sacco, *as Cádzę.*
saccŭlārius, *Rzezimieszek, Szalbierz.*
saccŭlus, *Mieszek pieniężny, Torbá.* Ein Säcklein
saccus, *Wor 1. Torbá, Ciáło 1. Ceaziuet k.* Ein Sack/ Beutel. *Interea pleno cum turget sacculus ore.* Prosp. *syn:* saccŭlus, crŭmena, lŏcŭlus.
saccus cucullatus, *Kapa.* Eine Münchenkapp.
saccus salignus sparteus, viminarius, vinarius, nivarius, *Kosz do cedzenia.*
săcēllum, *Káplicá.* Ein Capell. *Flore sacella tego, verbenis compita velo.* Pers. *v. Templum.*
săcēna, *Toporek.*
săcer, *Poświęcony, Wyklęty, Przeklęty, Bezecny.* Heilig/ geweyhet. *Finge duos angues: sacer est, pueri, locus, extra.* P. *syn.* Săcrātus, cōnsĕcratus, rĕlĭgĭōsus, augustus. *phr.* Deo dĭcātus, săcer, devōtus, ăddĭctus, sacratus consecrātus
sacer ager, *Poświątne.*
sacer ignis, *Ogień piekielny.*
sacer morbus, *Káduk choroba.*
Săcerdos, *hic. Kapłan, Pop 1. 2.* Ein Priester. *Quam ferro mactaverat, ante Sacerdos.* S. *syn.* Presbўter, mўsta, *olim apud Ethnicos* Flāmen, sacrificulus pōntifex. *epith.* Pūrus, relĭgiosus, vĕnĕrābilis, vĕnĕrandus, lōngævus, divinus. *phr.* Vir săcer, săcrōrum præses, cŭltor, sacris ŏpĕratus, Cui cūra sacrōrum est. Prŏpŏnens sŭmmi mўstica sacra Dei, sacratus Dei mĭnister, sŭmmi trădens orācŭla Rēgis, sacra dŏgmata trăctans. Verbĭpŏtens, sacroque sălutĭfer ore, sacri quibus est permissa pŏtēstas.
sacerdos, *hæc.* Popadya pogáńska.
sacerdotalis, *Kápłáńśki.* Priesterlich.
Sacerdotissa, Sacerdotula, Popádya.
sacerdōtium, *Kápłáństwo, Prelatura, Beneficyum.* Das Priesterthumb.
Sacodion, Plin. Amethysti species ad hyacinthum accedens.
săcōma, *atis. n. Gwicht.*
sacra cocytia, stygialia, *Czáry.* Zauberey.
sacramento, *Pod przysięgą, Práwnie.* fest.
sacramentó adigo, obligo, cogo, *Przysięgą obowiązáć.* mit dem Eyd verbinden.

Sacramentô contendo, *Zakładam się o co.*
sacramento solutus miles *Zołnierz odpráwiony*
sacramento, & sacramentum dico, *Przysięgam*
sacramentum, *Sákráment 1.2. Przysięga, Rok na sądách, Zakład 1.3 4. Przysiężny, Zołnierstwo Zołnierska.* Ein Sakrament. *Item* Eyd.
sacramentum corporaliter præstitum, *Przysięgá.*
Sacramentum Cereri, i. sacratus, Casaub. ex Vet. Inscriptione.
sacrārium, *Zákrystya, Káplicá, Kościoł 2.* Sacristey. -- *Deum infernum & diri sacraria ditis.* Virg. *syn* Săcellum, templum.
sacratio, Poświącánie 1. Einweyhung.
sācrātus, *Swięty, Poświęcony.* geweyhet.
sacres porci, *à Sacris, vel Sacres, Recte. Prosię 1. Ofiárny.*
sacricola, Kapłan. Ein Priester. *v. Sacerdos.*
sacrificulus, Ofiárny sacrificatio, *Ofiárá.*
sācrĭficium, *Ofiárá 1. Msza.* Ein Opffer. *syn.* Sacrum libamen, vĭctima, hōstia, piacŭlum. *epith:* Pium, thūriferum, odorum, ōblātum, sānctum, divīnum. *phr:* Res sacra, divina, sacra mūnĕra dōna. Dīvīni, sacri, pii rītus. Cŏlenda Dei mȳsteria. Tēmplorum honos, sōlennes pompæ, aræ, vel āltāris honores, mūnera. Thūrea dona. Fūmosis exta crĕmata fŏcis. Prīmus Abel pingui cōluit tua Nūmina sacro. Sæpè Deos aliquis pĕccando fēcit inīquos & pro dēlĭctis hōstia blānda fuit; Sæpè Jovem vidi cum jam sua mīttĕre vĕllet fŭlmina, thū re dato. sūstĭnuisse mānum. *v. Victima.*
sācrifĭco, *Ofiaruię.* Opfferen/ Gnad begehren. *monet & forti sacrificare Deæ.* Ovid. *syn:* Lito, facio ŏpĕror, libo. *phr:* Faciam vĭtula pro frugibus, *i, e, vitulum sacrifico.* Lætis ŏpĕrantur in hērbis *i, e, sacrificant.* Săcra facio, fĕro rĕfero, pĕrāgo, cĕlebro, sacris opĕror, sacra libo; aris hōnōres, mūnera dona impōno, aris hōnōres māctō, sacris Deum veneror, adōro, placo. Diis vota făcio, sōlvo; pium honorem rĕddo, fero, rĕfero, indico, persōlvo, dĭco. Mūnĕribus dōnis altaria cūmŭlo, ŏnĕro. *sterno:* sacras ad aras Nōmen ădoro; ad templa, ad aras mūnera fĕro, sūpplĭcibus donis Deo lito. Thūris honōres fero, ădōleo; sacris adōlere altaria flammis. Patĕras, pōcŭla carchesia Diis, libo. Pātĕris libo. Pecus aris ādmoveo, ante aras cōnstituo, statuo sisto. Vĭctimam jŭgulo macto, libo, cædo. Vōtivæ pĕcudi cūltros sūbjĭce, sacrum jŭgŭlis ēmitte crŭorem. Cruore pio aras tĭngere, illius āram sæpe tĕner nostris ab ovīlibus imbuet āgnus. Dōna fĕrunt, onĕrāntque āras, māctantque juvencos. Mūlta tibi ante aras nostrâ cadat hostia dextra. *v. Thus adoleo. adoro, victimam macto.*
sacrificulus, *Kapłan.* Ein Priester.
sacrificus, adject. Ofiárny, subst. Kapłan. Das zum Opffer gehört. *Martia sacrifico deductum nomen ab Anco* Ovid.
sacrĭlĕgè, *Swiętokradzko.*
sacrilegium, *Swiętokradztwo.* Kirchenraub.
sacrilegus, *Swiętokradzca, Niezbożny.* Ein Kirchendieb. *Nec nos sacrilegos templis admovimus ignes,* T. *syn.* impĭus, nefandus.
sacrĭma, atis. *n. sub Pierwiastki.*
sacris astringo, *Poświącam 1.*
Sacristianus, B. sub Kościelny. sacrium, *Bursztyn*
sācro, *Poświącam 1. Przeklinam, Ofiáruię.* Weyhen, Gott zueygnen. *Sylvano fama est, veteres sacrâsse Pelasgos.* Virg. *syn.* Cōnsecro, dico, as, dedico.
sācrŏsanctus, *Swięty.* o *anceps quibusdam Nietykány, Niezgwałcony, & Poprzysiężony.*
sācrum, *Ofiárá 1, Msza. Kościoł 2.* Ein Opffer/ die H. Meß.
sādum, *Rozchodnik wielki.* Clich.
sæcŭlāris, *Stoletni, Doczesny, Wieczny.* Weltlich.
sæculum, *Wiek, Swiát 2 5. & sub Sto. Rodzay 1. Rod 2. Wieczność.* Hunderjährige Zeit. *Aspera tum positis mitescunt sæcula bellis.* Vir. *syn.* Sæclum, ævum, ætas. *epith.* Fŭgax, fŭgiens, rĕcŭrrens, vărĭabile. *phr.* innumera ætĕrno vōlvuntur sæcŭla cūrsu. Titan fœcūndus cēntum rĕnōvaverat annos. Si nŭmero non fāllor, ait, centesĭma cūrrit bruma. Facit quos ætas aspicit una semel. *v. Tempus.*
sæpè, sæpenumero, *Często 1.* Offtmahl, offt. *Sæpè tener nostris ab ovilibus imbuet agnus* V. *syn.* sæpius, crebro, frequenter, non răro.

Sæpes,

Sæpes, *lege Sepes.*
sæpicule, sæpiſſimè, ſæpiuſcŭle, *Częſto 1.* offt
sæpiſſimus, *Częſty. ſævidicus*, *ſub Srogi.*
ſævio, *Srożeię*, *Páſtwię ſię.* Wuten/toben. *Sævibat, leviterque minas ponebat inanes* L. *ſyn.* Fĕrōcio, furo, băcchor, inſānio: iraſcor.
ſæviter, *Srogo.* Grauſum. ſævĭtudo, *Srogość.*
ſævitas, ſævitia, ſævities, *Okrucieńſtwo* Grauſamkeit. *Sævitiam, & vires; irâmque, &c.*Ov. *epith.* Nefānda, ĭnēxōrābilis, sānguinŏlenta, viŏ'ēnta, ăcerba. *ſyn.* Crūdelitas, fĕritas, bārbaries *phr* Nulli viŏlenta pepērcit ſævities. Capĭtale ŏdium, & fĕritatis ăcerbam ſævĭtiam exērcens. Quid enim mea tela reliqui, ſævitiam & vīres iramque animōſque mĭnaces *v Crudelitas.*
ſævitia annonæ, *Drogość 1.* Theurung.
ſævus, *Srogi, Okrutny.* Grauſam *Triſtius haud illis monſtrum; nec ſævior ulla.* Virg. *ſyn.* Crūdelis, fĕrox, efferus.
Sāga, *Czárownicá.* Eine Hex/Zäuberin. *Exoret noctes dum mihi ſaga tuas.* M. *ſyn.* Māga, ĭncantātrix, venefica ſamia, præſtĭgiatrix. *epith.* Præſaga, fatĭdica, impia, ſcelerata, făllax, inferna. *v. maga, venefica.*
ſaga, æ. *Saian.*
săgacitas, *Byſtrość 2.* Czułość, *Dowcip.*
săgăciter, *Dowcipnie.* Witzig/ merckſamlich.
săgăpēnum, *Ságápeńſki ſok.*
săgăria, ſagaria negotiatio, *Wendetá 2.*
săgătiam facio, *Wendetę trzymam.*
săgărius, *adject. Szátny 2. ſub Wendetá.*
săgărius, *ſubſt. Wendetarz ſzat.*
săgătus, *ſub. Szátá żołnierſka, Káptur, Kápicá, Saian.*
săgāx, *Dowcipny, Czujny, Byſtry 2. Oſtry, Węchu oſtrego, Swiádom.* ge'pürig. *Item* klug. *Nunc leporem pronum catulo ſectare ſagaci.* Ovid, *ſyn* Prūdens, ſolers căllĭdus, indūſtrius, perſpicax, acūtus.
săgēna, *Mátnia 1.* Niewod. Ein Fiſchgarn. *Excipitur vaſta circumvallata ſagena.* Mart.
Sagimine, quaſi à Sagimen; Colu. corrigit Sanguine.

săgĭna, *Karmienie 1. Tuczenie, Oſpá. Karmnik, Tłuſte & ſub Karmny.* Maſtſpeiß, Mäſtung. *propera ſtomachum laxare ſaginis.* Juv.
săgĭnārium, *Karmnik.* Mäſtſtall.
săgĭnārius, *Karmny, Koń ná ſtaniu.*
săginātio, *Tuczenie.*
săgĭnātus, *Karmny.* Gemäſtet. *Parva ſaginati luſtrabant compita proci.* Pr. *ſyn.* ădipātus, săgina pinguis.
săgino, *as. Tuczę.* Fett machen.
săgio, *Przeczuwam, Węchem czego ſzukam.*
săgitta, *Strzałá 1. Uſzycá ziele, Látoroſl 1.* ein Pfeil. *Non ſecus ac nervo per nubem impulſa ſagitta.* Virg. *ſyn.* Telum, ſpiculum, jacŭlum, ărūndo, călamus. *epith:* Cĕler, pernix, lĕvis, pennĭgera; ſcĕlĕrata, vĕnenata, irrĕvŏcabilis. Threicĭa, Parthica, Getica, miſſilis, emiſſa. *phr:* Vŏlatile fĕrrum, Pĕnetrabile telum. Horrendo fugiens ſtridōre per auras. Velōces tōrquent poſt terga ſagittas, Stridet radiantĭbus aura ſagittis, ipſe mănu rutilam gēſtabat ab ore ſagittam, at Venus aūratis hŭmeros armāta săgittis, effugit, hōrrendum ſtrīdens elāpſa săgitta. *v. Sagitto, Telum.*
săgitta lūſoria, *Tłuk, Strzałá, Swiſzcz.*
săgittarius, *ſubſt. Strzelec 2 4.* Ein Bogen-Schütz *ſyn.* Jăculor. *epith,* Dēxter, indūſtrius, peritus, acer. *phr.* arcum tendere, săgittas vibrare doctus, pĕritus.
săgittārius, *adject. Strzałowy, & ſub Trzciná.*
Sagittatus, Strzeliſty, ſub Przenikaiący.
Sagittifer, Strzelec 1. Ein Pfeil-Träger. *Caraſque ſagittiferosque Gelonos.* Virg.
Sagittipotens, Strzelec 2, der mit Pfeilen ſchiſſet.
Sagitto. as. Strzelam z łuku. mit einem Pfeil ſchieſſen. *phr.* Cĕleri cērtare săgitta, intendunt arces arcus, & ſpīcula vibrant; arcus obvertit in illum. Cērtaque lēthifera dirēxit ſpicula dēxtra. Rūrſuſque trĕmentia fōrti Tela mănu torſit. Tela ferox hōrrentia quăſſat, Pāræe pŭer, ſævas in me tōrquere săgittas, ſtringe in me glădium, dūras jăcŭlare săgittas. Aūgeat infeſtis pū-

gnam

gnam instaurare sagittis. v. *Jaculor & arcum tendo, Sagitta.*
sagittula, *sub Strzałá, Strzałká.*
sagma, *n. gr. Siodło 1.2. Burdy, Powłoká.*
sagmarius *Ciężarowy. Siodłány, Tłomokowy.*
sagmatarius, samarius, *sub Tłomokowy.*
sagmen, *Koszyszczko.*
sagochlamys, *Szátá żołnierska.*
sagulatus, *sub Saian.*
sagulum, *Saian, Szátá żołnierska.*
sagum, *Deká 1. Welens, Szátá żołnierska, Gunia* Ein Filtzmantel oder Kleid das man über den Hartzisch legte. *1 (Vestis militaris quæ armis superindui solebat syn:* Sagulum. *epith:* Castrense, sericum, candidum, virgatum, nobile, pictum *phr:* undique suspendit chlamydes saga serica, & enses Virgatis lucent sagulis, & lactea colla auro innectuntur.
sagum urbanum, *Saian.*
sagus, *m. Saian.*
sal, *salis,m.& n. Sól (sales, hi in plur. tm infrà) Mądrość.* Saltz. *Et sale tabentes artus in littore ponunt* Virg. *epith:* acre, album,æquoreum, sapidum, saporum. *phr:* G ana salis, Mica saliens. Ciborum condimentum.
sal decoctus, factitius, marinus, *Grádowká.*
sal fossilis, nativus, *Sol ziemna.* Saltz.
sal Indicus, *Cukier.* Zucker.
sal nitri, sal petræ, *Sáletrá.* Salpeter.
salacia, *Morskie burzenie, & sub Morze.*
salacitas, *Jurność.* Salaco, *idem. Salacon.*
salacoma, *gr. Chełpienie.*
salacon, *onis. gr. Storzypiętká, Dumny.*
salaconia, *gr. ibidem.*
salamandra, *gr. Salamandra,* Salemander. *Seu salamandra potens; nullisque &c.* Ser.
Salapitta, Policzek 2.
salapusius, salaputa, salaputium *Kárzeł, Swiegot.*
salar, *aris. Pstrąg.* salariarius, *Jurgieltnik.*
salarium, *Jurgielt, Obrok.* Arbeitslohn. *Custodit cineres, densisq; salaria bustis.* Prud.
salarius, *subst: Rosołowych rzeczy przekupień, prasoł*
salarius, *adject: Solny.*
salax, *Jurny.* Gey/ Unkeusch. *Non minus erucas aptum est vitare salaces.* P. *syn:* Lascivus, luxuriosus. *v. Luxuriosus.*
Sale, is. n. Sal n. Morze.
salebra, *Nierowniá, Chropowáciżná, Gęstwá.* unebener rauhe weg.
saleberitas, *Chropowáciżná.*
salebrosus, *Nierowny, Rowisty.* uneben/ rauch.
Lectores tetrici salebrosum ediscite &c M.
sales, *hi. Zart 2.* Schertz-Rede / liebliche Schimpffwort. *Et salibus variare novis constanter omitto.* Sulpit. *syn:* Joci, scommata, facetiæ. *epith:* Faceti, ingeniosi, subtiles, jucundi, mordaces, scurriles. *phr:* Verborum lepor, gratia, venustas, festivitas, argutiæ. Lepore, jocis tincti sales, Dicta lepido sale tingere, aspergere, condire. Salsis indulgere jocis, jucundo movere ore sales risum modesto. Temperies doctique sales & grata senectus. *v. Jocus.*
sales amari, *Sznypká.*
salgama, *n. plur: gr. Owoc przypráwny, Konserwá* eingemachte Frucht.
salgamarius, *Owocnik.*
saliaris, *sub Skoczek.* saliaris cæna, *Bánkiet.*
Salitator, lege Salisator.
saliatus, *ut, in Skoczek.* salicastrum, *Máciczá.*
Salicetum usitatius est Salictum.
salicippium, *Kárzeł, Swiegot.*
Salicortex, sub Dąb. salictarius, *Wierżbowy.*
salictum, *Wierżbiná, & sub Gęstwá 2* Ort voll Weydenbäum *Hybleis apibus florem depasta salicti.* Virg.
salientes, *hi. Rurny słup, Cewká 2.*
salifodinæ hæ, *Solna gorá.* Saltzgrub.
saligneus, salignus, *Wierzbowy, Rokicinowy,* Weydin. *Dumq; sacerdotes verubus defixa salignis.* Ovid.
salillum, salina, *æ. Solnicá.* Saltzgrub.
salinæ; *hæ,* salinaria area, *Solna gorá.*
salinaria officina, *Solna hutá.*
salinarium emporium, *Komorá.*
salinarius, *adject: Solny.*
salinarius, *subst: Prásoł, Przekupień.*

sălinātor, *Solnik*, *Zupnik*. ¶ *Solę.*
sălīnum, *Solnicá*. Saltzfaß. sălio, *salivi*, *salitum*
sălio, *salivi*, *salii*, *saltum*. *Skaczę i* Springen/ tantzen. *Dulcis aqua saliente sitim restinguere rivo*. Virg. *syn*: Sălto, exsilio, prōsilio, emico, transilio, *phr*: Săltu corpus tollo. Me do, me præcĭpito, in săltu trānsmitto, sŭpero fŏssam. Cŏrpora săltu ad terram misēre. Toto præceps se corpore ad ŭndas misit. Vŏlucri sŭper agmina săltu emicat. Seque rĕpente per ignem præcĭpiti săltu jecit, misit, dĕdit, immisit. Corpus pernici tŏllere săltu. *v. Salto.*
saliputium, *salipusium*, *sub Kárzeł.*
salis flos, *Sol przednia*, *Solna kurzawá*.
salis fodinæ, *Solna gorá*. Saltzgrub.
salis grumi, grumuli, *Grádowki*.
sălĭsātor, *Salisatores qui ex saltu aut palpitatione membri alicujus (ut supercilii &c.) aliquid prosperum vel adversum prædicunt. Salitores legit Muretus & Joa. Grialui, qui saliatores lectionem Vallæ & Rhodegini damnat.*
salisatio, *Glosar*: *Skakânie*.
salitoribus, *quasi à salitor*, *Cic. corr. A littoribus.*
sălitura, *Solenie*. das saltzen.
sălītus, *R. sołowy 2. Solony*. gesaltzen.
sălīva, *Sliná*, *Sok*, *Smák*, *Skomá*. Speichel. *Nam primum tacta designat membra saliva*. *epith*: Mōllis, putris, lūstralis, vĕnēnosa. *phr*: Labentemque pluit per mensem bārba salivam, & mollem è labiis noras sōrbere sălīvam Vultus & insignis sănie, putrique săliva. *v. Sputum.*
saliva siderum, *Mánná*, *Sok*.
salivam movet mihi aliquid, *Chce mi się. Skomá mi.*
salivarium, *Wędzidło*.
salivatius, *Sliniásty*. vom speichel.
salivatum. *sub Smáczny*.
săliunca, *Virgilii Plinii, est herba folliosa, brevis, densa, velut manu pressa. & cespes: non est Nardi spica, nec Lavendula, ut vulgò putatur. Crescit in Pannoniæ Noricis & Alpibus, nobis ignota. Puniceis humilis quantum saliunca rosetis. Virg. In Isaia pro voce Saliunca, apud LXX. est herba mollis apta stibadiis & calcitis jumentorum in Hippiatricis Aculeatum folio eam facit Plini. & eandem cum Phleo, me & Dioscor, qui negat esse aculeatam & an.. canton, vocat; Chaber wielki. quibusdam videtur. Vuiecus reddit Głog & quidem aptius ad sensum & contextum orationis Prophetæ.*
sălivo, *Slinię się*, *Leczę*, *Nápawam*. Speichel auß werffen. & *in Smáczny*, & *Iskrzę się*.
sălīvōsus, *Sliniásty*, *Smáczny*. sălius, *Skoczek 2.*
salius hircus, *Kozieł Stadnik*.
sălix, *Wierzbá 1. Witwiná*, *Iwá 1.* Ein Weyd/ Weydenbaum. *Mecum inter salices lenta sub vite jaceret*. Virg. *syn*: sălictum. *epith*: amara, pallens. ūmbrosa, viridis, flūminea. *phr*: Sălĭcis sălicti flos, frondes, salignæ frŏndes, umbra, irrigui fontis amīca sălix. Flumina littora amans. Florentem cўtĭsum, & salĭces cārpetis ămaras.
Salix Græca. *Złotowierzb*.
salix viminalis, *Rokitiná*.
sallio, sallo, *is*. *Solę*, *Násalam*. saltzen.
Sallitus, *idem Salitus supra*.
salmacidus. *Słony*.
salmacis aqua, *sub Słony*.
salmăcius; *Ibidem*. salmo, *Łosoś*. ein salm/ Lachs.
salmo fluviatilis, *Pstrąg*. Forellen
salnitrum, *Sáletrá*. sălo, *is*. *Solę*. saltzen.
salpa, *gr*. *Złotostrefa rybá*, *non Stokfisz*. Stockfisch (*Genus piscis circa Ebusium Hispaniæ insulam*) *epith*: immunda, vīlissima, obscœna. *phr*: in vastum pontum, scŏpŭlos quos ablūit unda alga conspersos; & mūlto mūrice tectos salpæ hăbitant, variis dīstantia tergora; signis obscœnæ mădida sălpæ nascuntur in alga.
salpistes, *es. gr. Trębácz*, *Niedźwiednik*.
salpŭga, salpunga, *Mrowká*.
salsamen, *commixtio è quadrinis frugibus in sacrificiis Ethnicorum. Arnob.*
salsamenta arida, *Stokfisz*. Stockfisch.
salsammentārius, *adiect*: *Rosołowy 1.*
sallamentarius., *subst*: *Rosołowych rzeczy przekupień*.
salsāmentum, *Rosołowa stráwá 1.*
Salsa parilla B. sub Powoy kolący.

salsè, *Zartownie.* Gesaltzene/ scharffsinnig.
salsēdo, *Słoność.* Gesaltzene Feuchte.--*Aquam spargens salsedine Thethyos usque.* F.
salsicortex, *Dąb.* salsilāgo, *Rosot* 2. *Słoność.*
salsitium, *Kiełbása.* *salsior, sub Słony.*
salsitūdo, *Słoność.* gesaltzene Feuchte.
salsūgo, *Rosot* 2. *Słoność.* Peckel/ gesaltzene Brüh. *Udaque sudorisque oritur salsugine* (*flumen.* F.
salsum, *Słono* 1.
salsūra, *Solenie, Rosołowá stráwá.* Saltzung.
salsus, *Słony, Zártowny.*
saltātio, *Skakánie.* das Tantzen. *syn:* saltus. v. *Chorea, Saltus.*
saltatio armata, *Skakánie żołnierskie,*
saltatio gesticulatrix, *Pięsy.*
saltator, *Skoczek, Mietelnik.*
saltatoriè, *sub Skokiem.* saltātōrius, *Skoczny.*
saltatorius orbis, *Taniec* 1. ein Tantz.
saltātrīcula, saltatrix, *Skoczká, Taneczniczá.*
saltātus, *us. Skakánie* 1. das Tantzen.
saltèm, *Wżdy, Przynaymniey* zum wenigsten.
Salti a puella Skoczká.
saltim, *Przynaymniey, y owdzie,* zum wenigsten.
salto, saltīto, *Skaczę, Podskakuię.* Tantzen/ springen. *Pastorem saltaret uti Cyclopa rogabat.* Mar. *syn:* Sālio, vel trīpudio. *phr:* Chŏreas ago, dūco, ēxerceo, cēlebro. Chŏreis, chŏris indūlgeo, vaco, lūdo, pĕdes mŏveo alterno pĕde terram pulso, quatio. Læto se tŏllere saltu. Chŏreis implĭcare mănum. Sāltat, & īmmiscet rĕvŏlūtas arte chŏreas. Dūcebant ad plĕctra chŏreas Fēstivāque dicunt cārmina, ad Cŷtharæ cantus āgiles cēlēbrare chŏreas Tunc alacres Mēdea chŏros, & ŏvantia duxit āgmīna, omnis quam chŏrus & sŏcii cŏmitantur ovantes. v. *Salio.*
saltuāris, *Skoczny.* *saltuarius, Gaiowy.*
saltuātim, *Skokiem, Tu y owdzie, Przestawáięc.*
saltuensis, Gaiowy 1. (springend.
saltum do, *Skaczę* 1. springen.
saltuosus, *sub Gęstwá, & Zárostły,*
saltura, Plaut: corr. salsura.

saltūs, *us. Skok* Ein Sprung. *Non saltu superare viam sit passus, & atri* Virg. *ep ith:* Celer vŏlucer, præceps, rāpĭdus, lĕvis, pĕrnix, concĭtus, cōmposĭtus tremŭlus.
saltus, *Gay* 1. *Gęstwá* 2. Ein dicker wild r Wald. (*locus incultus propter sylvas.*) *epith:* Profundus, sylvĕster, inăccessus, occūltus, fœcūndus, dēvĭus, excēlsus, incūltus, rĕcŏnditus. *syn:* Sylva nĕmus, lucus. *phr:* Sāltūsque sĭlentes. Dēvia qua vastos apĕrit Gāndāvia sāltus. Quis tibi mōnstrābit sāltus vēnātibus aptos? Vēnatu saltus exērcet opācos Quĭētos ūmbrārum saltus & grata silentia captas; lætus in herbosos saltus, armenta reclūsis Pāstor āgit stăbulis. Māgnos cānĭbus cĭrcumdare saltus. v. (*Sylva.*
sāltus damni, *Wiele czego* 1.
saltus in caput, *Koziełek* 4.
salva epistola, *Nieodpieczętowány list.*
salva gratia, *Z Łáską, bez náruszenia.* mit Erlaubnuß.
salva lege, salva magnitudine, *Bez náruszenia, Z przeprószeniem.*
salva reverentia, *Z odpuszczeniem.*
salva spes, salva res est, *Dobra násza.*
Salvatio, Zbáwienie 1. Heylmachung.
Salvator, Zbáwiciel, *Wybáwiciel.* Seligmacher.
sălūber, *m.* salūbris, *comm:* *Tertia utrumque Zdrowy, Dobry* 3. Gesund/ Heyl am. *Nec potuit curas sanare salubribus herbis.* Tib. *syn:* Sălūtaris, sălūtifer, sānus sānans.
sălubritas, *Zdrowość.* Heylsamkeit/ Gesundheit. *Salve, Narbo potens salubritate.*
salubriter, *Zdrowo* Heylsamlich.- *Iniqua mea, rursusq; salubriter infit.* Ar.
salve, *Verbum, Pomaga Bog. Zdrow bądź, Zegnam & sub Pozdrawiánie, Jáko się mász.* Seygegrüßet *syn:* Ave. v. *Saluto*
salve, *Adverb. Zdrowo, Jáko się mász.*
salvenè *Jáko się mász* salvēo, *Zdrowem.*
salvere jubeo, *Pozdrawiam* 2. grüssen.
salvia, *Szałwiia* 2 Salwey
Salviatum melius Salivatum Salvifico, Joan: 12 pro
Salvifolium, Szałbá. (*salvo.*
Salvio, as. melius Salvo.

sălum, gr. Rzucánie 3. Morze 1. Stánowiſko 3. Wątpienie. das Meer. Fit ſonitus ſpumante ſalo, &c. Virg. v Mare.

ſalvo, Zbawiam 2. au Záchowuię? befreyen/ ſelig machen. ſyn: Lībĕro, Sĕrvo. phr: Medio Diſcrimine mortis, vel à morte, rĕdūco, rĕvŏco rĕdĭmo, erĭpio: rĕvŏcatum, incŏlŭmem, sălvum, tūtum ſervo. Mĕdio ex hoſte rĕcĭpio, libero. Pericl̄is, morti sūbduco, ex pĕriclis erĭpio, amĭſſam claſſem ſŏcĭoſque à morte rĕdūxit.

ſalvo capite, Z ochroną zdrowia.

ſalvo jure, Bez náruſzenia.

ſalus, li. m. gr. Morze.

sălus, li. Latinorum recentiorum, Czeczotká.

sălus, lutis. Zdrowie, Záchowánie, Zbáwienie, Pozdrawiánie, Cáłość. Heyl/ Wolfahrt/ Geſundheit. O ſocii quæ prima, inquit, fortuna ſalutis. V. ſyn: incŏlumĭtas, integrĭtas, ſecūrĭtas, ſanĭtas. epith: Spērata, optata, expectata, tuta, abjecta. phr. Nulla sălus bello, pacem te pŏſcĭmus omnes, una ſalus ambōbus erit. Tūrne, in te ſuprema sălus, miſĕrere tŭōrum Te ſcilicet omnis in uno noſtra ſalus poſita eſt: una sălus victis, nūllam ſpĕrare sălūtem, ea vita sălus moriĕntibus una.

ſalutare, Zbáwienie 1.

sălūtāris, Zdrowy 2. Zbáwienny, Záchowuiący, Dobry, Pożyteczny, & ſub Pozdrawiacz. Heylſamlich. Qui ſalutari levat arte feſſos. Saph. ſyn: Sălūtĭfer, sălūbris, ſanus.

ſalūtāris digitus, Pálec wtóry.

ſalutariter, Zdrowo, Pożytecznie.

ſalutarius digitus, Pálec wtóry.

ſalūtatio, Pozdrawiánie, Witánie 1. Zegnánie.

ſalutationem do, accipio, Witam ſię.

sălūtātor, Pozdrawiácz. ſalutatorium, ibid.

ſalutatorius, Pozdrawiálny, Witalny. ſalutatorium, Ibid.

ſalute bona noſtra, Dali Bog zdrowie.

ſalutem dico, impertio, mitto &c. Pozdrawiam.

ſalutem multam dico, Rozbrat czynię.

ſalutifer, Zdrowy, Zbawiony. Heylſam. Forte ſalutiferi miſeris ſuccurrere rebus Ovid.

ſalutiger, ſalutigerulus, Pozdrawiacz.

sălūto, Pozdrawiam, Witam, Zegnam. Grüſſen/ Heylwünſchen. Ante ſalutabat Rhetor Apollonius. (Pentam.) M. ſyn: Sălūtem do, nuntio, dico, affero, rŏgo. Sālvere jūbeo, ave fĕro Sălutem, læta verba fero, rĕfero. Sălūtandi mūnus, pōrtantia vērba sălūtem Lætâ dat voce ſalūtem. Tibi reddita noſtra ſalus, Dămnis altĕrnas, accĭpimūſque prĕces. Larga dōnare sălūte. Mātūtinum ave ferre, pōrtāre. Dicta acceptaq; sălūte. Itālĭam læto sŏcii clāmore sălūtant Tu diceris eſſe ante sălūtatus. Vade sălūtatum pro me lĭber, Ut tāmen ăcceſſit natus mātrīque sălūtem attulit.

ſalvus, Zdrow, Zdrowy, Cáły, Nieześpſowány. Geſund/ friſch. Huc ades o Melibœe, caper tibi ſalvus & hœdus Vir. ſyn: incŏlŭmis, illæſus integer, sōſpes, sēcūrus, tūtus, ſanus. S m i ipſam ut On.

sămărum, ſamaris, ſub Wiąz.

ſambūca. gr. Harfa, Szopá woienna. ein Muſicſ inſtrument. Sambucam citius caloni aptaveris

ſambūceus, Bzowy. (alto. Pers.

ſambucina, ſub Harfiſtá.

ſambūciſta, gr. Harfiſtá. (Derbaum.

ſambuciſtria, ibidem. ſambūcus, hæc Bez. Holder

ſambucus aquat ea montana, Kálina 4.

sămĕra, ſub Wiąz.

sămia terra, Ziemiá lekarſka.

sămiarius, Płatnerz, & ſub Oſtry.

sămiātor, ibidem. sămiātus, Oſtry 2.

ſamio, as. Oſtrzę 1. sămiŏlus, Gliniány 1.

sămius, Gliniány 1. Oſtry 2.

sămŏgitia, Zmudź. ſamŏlum, Sáſańká.

sămŏthracia gemma, Kamień lekki.

ſamothracia ferrea, n. plur: Noſzenie od czárow.

ſamothrācius annulus, i idem.

ſampſa, ſanſa, Peſtká 1.

ſampsūchum, & us, gr. Maieran.

ſanæ mentis, Przy ſobie. (Verderb.

sānābilis, Uleczony, Zleczony. das kan geheylet

Sanamunda, B. ſub Czyściec 2. Benedykt.

sānātio, Leczenie, Zleczenie. Heylung.

Sanator. Lekarz 1.

ſancio, is. Stanowię, Daię w to ſłowo, rękę, Zákazuię

kázuię. Beschliessen gebieten. *Posteriore suis cupiens sancire salutem.* Prud. *syn:* Dē-cērno, stătuo, definio.

sanctè, *Swiątoblıwie, Wiernie.* heilig.

Sanctesco, sub Swięty 1.

sanct ficatio, Poświącánie, Poświęcenie, Swiątnicá. Swiątobliwość.

sanctificator, Poświęciciel.

sanctificium, Psal. 77. pro sanctuario.

sanctifico, *Poświącam 1* helligen.

sanctimōnia. *Swiątobliwość.* Heiligkeit.

sanctimonialis, B. non sub Mniszka Closter-Jungfrau

sanctio, *Stanowienie. Ustawa 1.*

sanctitas, sanctitudo, *Swiątobliwość.* Heiligkeit.

sanctor, *Stánowiciel.* (Heit.

sanctuarium, *Sanctum Sanctorum, Swiątnicá, Kościoł, Swiątość* ein heiliger Orth.

sanctus, *adiect: Ustawiony, n Sr now ę, Nie zgwałcisty, Nienáruszony, Nietykány, Swięty 1. 2. Wtáry godzien* Heilig. *Ingreditor sanctos ausus recludere fontes.* Virg. *syn:* Religī-osus, pius innocens.

sandalarium, *Gelli forum vel officina, ubi sandalia* (*vendunt.*

sandaligerula, Służebnicá. Magd.

sandalina, Jáskołcze ziele.

sandalis palma. *Daktyl 3.*

sandălium, *Pátynká, Obow stárośwíecki. Sandalio innixa digitis primoribus.* Turpil. *Argentata tuos etiam sandalia talos.* Virg. Da; *quidam producunt, tu potius corripe cum Turpilio Scal g Antesignanis.*

sandăpila, *Máry. Cum tamen hæc tua sit Zoile sandapila.* Mart.

sandapilarius *Grubarz.* Todtengräber.

sandărăca, sandaracha, *gr. Sandaraká, Pszczelnik 3. &, Rdzá miodowa.*

sandarachātus, sandarachinus, sandaracinus, *Sandarákowy.* (*zdzisty*

sandaresus, sandeser, sandastros, Kámień gwiazdy (?)

sandyx, *gr. ycis. Propertr ycis Gratioycis Joan: Ursino, Szarłat ziele, Sandáráká.*

sanè, *Zdrowo, Iście, Tak iest, Zaiste.* Warlich/ gewißlich. S. *syn:* Certè, prōfēcto, quidem.

sanè quàm, *Bárdzo.* sanè quidem, *Zaiste.*

sanesco, *Goi się, Dostaie się wrzod.*

sangènon *vel* sangenos, *Opal kámień.*

sangualis, *Orzeł łomignat.*

Sanguen, inis. n. Krew ciekąca,

sanguiculus, *Juchá. sanguilentus, Krwáwy 2.*

sanguĭnālis, *Krewny 2.*

sanguinālis, *herba. Krwáwnik 1. Sporyż 2.*

sanguinăria, *s. herba Krwáwnik 1. 2. Płownik 2 Sporyż 2 Tásznik.*

sanguinārius, *Krwie rozlewca, Okrutny, Gárdłem grożący.* Blutdürstig.

sanguine ac vulneribus, victoria stetit, *sub Przypłacam czego 2.*

sanguine suffusus, *Rumiány* roth. (*krew*

sanguinem mitto, emitto, minuo, *Puszczam*

sanguinem rejicio, spuo, vomo, *Krwią pluię.* Blut speyen.

sanguineus, *Krew w sobie maiący, Rumiány.* Blutig/ Blutreich/ Blutroth. *Sanguineis ebulit baccis, minioq; rubentem.* Virg. *syn:* vel rūbens pūrpūreus. *v. Sanguinolentus.*

sanguineus frutex, sanguinea virga, *Głog drzewo, & sub Trzmiel. Swidwá.*

sanguino, *as. Krwią płynę 1. 2. 3. Rumiány Czerwony.* bluten.

sanguĭnŏlentus color, *Rumiánosć.* Röthe. *Ille color vere sanguinolentus erat* Ovid. *syn:* Sān-guinĕus, cruentus, crūēntātus. *phr:* Sān-guĭne crūore pērfūsus, spārsus, āspērsus, imbūtus, rĭgātus, mădĭdus infēctus, fœdātus, tūrpis, măcŭlatus, squallens, mānans, stīllans, rŭbens, cōncrētus, cōāctus, pīnguis; infando pōllūtus sānguine. Stetit imbre crūento interm is facies,

sanguis, *Krew 1. Rod 1.* Blut. *Romulus Assaraci quem sanguinis Ilia mater.* Virg. Cruor. *epith:* Pūrpŭreus, pūnĭcus, fūmans fervĭdus, cōncretus, effusus, būlliens, spūmans. *phr:* Sanguineo crūentus ros Sānguineæ gūttæ. Sānguĭneus imber. Sānguĭnĕum, cālidum flumen. Sanguis per membra diffūsus, fūsus, membra, permeans. Venis būlliens, ebūlliens, fluens, &c. Venas im-

nas implēns. Sanguine terram rigat, hūmectat, aspērgit, pērfundit, inficit, fœdat, tūrpat, mācūlat, madēfacit. Per cāndĭda membra it fūmans crŭor. Toto cōrpōre sanguis māuat, stīllat fluit. Vōlvĭtur ille vōmens cālĭdum de pēctore flumen,
sanguinibus, Sanguinum, in Ss. libris.
sanguinis integer, *Molojec, nienáruszony.*
sanguisūga *Pijawká.* ein Egel/Blut auger
sanicula, Zankiel,
sănies, *Posoká, Fuz, Ropá, Plugástwo.* Eyter & *sanie taboque fluentes.* Virg. *syn:* Tabum, tābes crŭor. *epith:* Crāssa, crŭenta, sōrdida, pēstĭfera, sănies. *phr:* Tūrpi tābo sănie fluens, liquans, stillans, manans, aspērsus, infectus, squāllĭdus, ēliso ventre per ora ejectat săniem permistus vŭlnere sanguis
sanies auri, *Kley złotniczy.* (*v. Tabum*
sanies pretiosa, *Rosoł s.*
sănĭosus, *Posoczysty.* vel Eyter.
sanĭtas, *Zdrowie s.* Gesundheit. *Pars sanitatis velle sanari fuit.* (Jamb) Sen. *syn:* Vălētudo, vĭgor, incŏlūmĭtas; sălus. *epith:* integra, expēctata, ămābilis, vivida, pērpetua, constans. *phr:* Cōrpŏris expectata sălus, vĭgor, integra virtus. *v. Robur.*
sanitatem reddo, *Uzdrawiam.*
sanitatis dubiæ, *Nápoly głupi.*
saniter, sanius, *Zdrowo,* gesund.
sanna, *Szyderstwo,* Verspottung.
sānnas, *a. gr. Głupiec,*
sannio, *Błazen, Smieszek,* ein Narr.
săno, *Uzdrawiam, Lecze, Goie.* Heylen. *Vulnera sanabunt vel tua vira malum.* Prop. *syn:* Salutem do, reddo, rēstituo. Firmas restituo vires. Morbum pello. *v. Medeor.*
sano carmine & verbis, *Odczárowáć.* entzauberen.
sanquālis, *Orzeł łomignat.*
sansa, idem sampsa, sansuchus, lege sampsuchus,
santalum. Cyndał,
santerna, *Kley złotniczy.*
santŏnica, *Glistnik ziele.*
sanum facio, *Uzdrawiam.*

sanus, *Zdrowy s. Nienákażony, Przy sobie.* Frisch Gesund. *Diluit insignem baccam qui sanior ac si.* Hor. *syn:* Vālens, integer, incolūmis, sospes, & integer, salvus ac vālens, mōrbo liber, immūnis. Mĕdicis hērbis non egens. Cui constat vāletūdo, săno vălido cōrpore, Firmis viribus. *v. Robustus, incolumis.*
sapa, *Wino wárzone.* sapa purpurea, *Słodycz.*
saper, *è Græco Zgniły.* (*wa stráwá.*
saperda, *gr. Káráś. Mędrek, Storzypiętká, Rosołowa*
săpĭdè, *Smáczn e.* schmackfaht.
săpidus, *Smáczny* wolgeschmackt *syn:* Săporus.
săpiens, *Mądry, Przemyślny, Mędrzec.* verständig/ weiß/ klug *Nive putes alium sapiente bonoque beatum* Hor. *syn:* Prūdens, vel doctus, ērŭditus pĕrītus. *v. Prudens.*
sapienter, *Mądrze.* verständiglich. *Muneribus sapienter uti.* (D ctyl. Tr)
sapientia, *Mądrość, Smák, Náuká & pro sapiente in Mądry.* Weißheit/ Verstandt *Ducere quo vellet, fuit hac sapientia quondam* H. *syn:* Prudentia, vel doctrina, scientia. *v. Prudentia.*
sapientiæ d ct r, profess r. *Filozof* Lehrmeis
Sapientipotens, v. Mądry. (ster.
săpineus *In Jedliná. Swierk,*
Sapinos gemma, Amethysti species, dilutior Sacopdio Plini,
sapinum, *vel us. Zywicá. In Swierk.*
săpīnus, *hac Swierk, Jedlinowy odziemek.* Dannbaum. *sub Jedliná,*
săpio, *Smákuię s. Mądrzeię, Mądry iestem, rozumny, Trącę.* Schmäcken *Quum sapimus patrui, &c.* Pers *syn:* Gūsto vel redŏleo.
sapit, *Smákuie tá rzecz.* es schmackt.
sapit ad genium, *Łákotliwy.*
sapium, *idem* sapinum.
sapo, *onis. Mydło.* Seyffen. *Attrito sapone genas purgare memento.* Seren.
saponaria, Mydelnik ziele.
sapōnārius, saponopæus, *Mydlarz* Seyffmacher
sapor. *Smák s.* Geschmack *huc tu jussos asperge sapores.* Virg. *syn:* Gūstus, *epith:* Dūlcis, jūcundus,

ĩnſulſus, nāſcitreus, injūcūndus, inſvavis: phr: aſper in ore ſāpor. Minīſtra sāpōrum lingua. Pālātum sāpōris arbiter, jūdex, ōbvia diverſo cūncta ſāpōre lēgens.
ſapore imbuo, *Słodzę.* Schmack geben.
ſaporum intellectus, *Smák 2.*
ſapphiratus, ſapphīrīnus, *Szafirowy.*
ſapphīrus, *gr. Szafir.* ein Edelgeſtein Saphyr genant. *Hinc ſibi ſapphirum ſociaverat, inde berillum.* Prud.
ſapophrago, *is gr. ſub Zię.*
Saprum ſubſt: Plin: *corr: Saprum caſeum, adject:*
ſapſa, Sámá 1. (*à Sapor.*
ſaracum, idem ſarracum, ſoracum.
ſarāballa, *orum.* ſarabara, *orum. gr. vel B Gácie.*
ſarcaſmos, *gr. Urągánie ſię.* ein Verſpottung.
ſarcīmen, Szew.
ſarcīna, *Tłomok.* ein Bürd/ ein Bündlein. *Si te forte mea gravis urget ſarcina charta,* Hor. *ſyn:* ōnus, pondus, faſcis *epith* Grāvis, mōleſta, ingens, prēmens. *v. Onus.*
ſarcinālis, *Ciężarowy.*
ſarcīnārius, *Tłomokowy, Robotny.*
ſarcīnātor, *Krawiec,* ein Flicker.
ſarcīnatrix, *ibidem duplici ſenſu.*
ſarcīnātus, *Tłomokámi obłożony.*
ſarcinūla, *Tłomoczek.*
ſarcinoſus, *Opukáły, Tłomokámi obłożony.*
ſarcino, *Łatam, Popráwiam. Nápráwiam. Nagradzam.* Flicken/ beſſeren, lappen, vergelten. *Incumbent generis lapſi ſarcire ruinas.* V *ſyn.* Re-ſarcio rēpāro, penſo, compenſo *v. Reparo.*
ſarcion, Plin: carnoſa vena gemmarum.
ſarcītes, *a, m. gr. Kámień mięśny.*
ſarcocēles, *es. gr. Kilá.* (*kolá.*
ſarcōcōlla, *gr. Máść goiąca. Bielmok żiele, Sarko-*
ſarcōphāgus, *gr. adject: Mięſo rad iadaiący.*
ſarcophagus, *ſubſt: Truná. Kámień trunny, Grob.* ein Todtenbar. *Sarcophago contentus erit mors ſola fatetur.* Juv.
ſarcūlatio, *Grácowánie.* das Egen.
ſarcūlo, *as. Wſkopywam. Obcinam.* Egen jätten.
ſarcūlum, ſarcūlus, *Grácá ogrodnicza, Rydel, Motyká.* ein Egg.

ſarda, *Sardela, Tuńczyk, Sardyk kámień.*
ſardachates, *a. m. gr. Achátek.*
ſardella ſardina, *Sardela.*
ſardius lapis, *Sardyk kámień.*
Sardo, 'as, priſcum, Rozumiem.
ſardoa. ſardōnia, ſardōnica, *Jáſkier.*
ſardonius riſus, *Smiech iáłowy.*
ſardōnychātus, *ſub Sardonik.*
ſardonўchus, ſardonyx *gr. Sardonik.* ein Gattung Edelgeſteins gefärbt wie ein Menſchennagel.
ſargus, *Plini, Piſcis Melanuro ſimilis oculis magnis rotundis, carnoſus, capras amat.*
ſari, n. ios. frutex.- Nili, cujus radix carbonarlis utilis. Plini.
ſārio, *is. Grácuię. ſarlo, onis. Pſtręg.*
ſāriſſa, *gr Kopia, Drzewce.* ein langer Spieß
ſarītio, *Grácowánie.* das jätten.
ſaritor, *Grácownik.*
ſārmāta, *gr. Tátárzyn.* ein Tartar. *Venit & à poto Sarmata paſtus equo.* M *ſumitur etiã pro Pol:*
ſarmātice, *Po Tátárſku.* ſarmāticus, *gr. Tátárſki.*
ſarmatis, *idis Tatarká.*
ſarmentarius, *Spalenia godny.*
ſarmenticus, *idem & Chroſtowy, Látorośliny.*
ſarmentōlus, *Gáłęziſty, Krzewiſty.*
ſarmentum, *Látorośl winna. Suſz, Winna rozgá,* unnütz abgehauene Zweyg.
ſarmentum ēruncidum. *Wierzchołek 1*
ſarpo, is. Obcinam 1. ſarptus, *Obcięty.*
ſarrācum, ſarraculum, *Kárá. Taczki, & Woz chłopſki,* Woz 2, *Woz niebieſki.* Laſtwagen. (*Plauſtrũ quo ligna & lapides vehi cõſueverũt.*) *epith:* Grave, rōbuſtum, tārdum, gemens. *phr:* Longa cōruſcat sārraco veniente ābies.
ſarranus, *Szarłatny.*
ſarrio, *as. Wſkopywam, Grácuię, Porzę 1. Macinię vertit Falę.*
ſarrītio, *Skrzpywánie, Grácowánie.*
ſarrītor, *Grácownik, & ſub Wykopywam.*
ſarrītūra, *Grácowánie.* das jätten.
ſarſura Naprawá.
ſartāgo, *Brytfanna, & n: Przykrość.* ein Bratpfann.

pfann. *Fiunt urceoli, pelves, sartago, patella.* J.
sarta tecta, *Budynku opatrowánie,& sub Zupełnie*
sartè, *Zupełnie* gänßlich.
sartor, *Grácownik. Kráwiec.* ein Schneider. &
sartrix, *Szwaczká 2.* (*sub Wkopywam*
sārtūra, *Grácowánie, Naprawá.* Verbesserung
sartutillus, Fest: lege Scrutillus.
Sarveris, à Sario, is sub Wskopywam.
sat, *Dość 1.* Gsgnug. *Hoc sat erit, diva vestrum cecinisse Poëtam.* Virg. *syn:* Satis, abūndè, ab ūndanter, sūfficīenter.
săta, *orum.* *Zasiew, Zboże 2.* Saat auffm Feld *Et pluvia ingenti sata læta boumq; labores* Virg. *v. Ager & Seges.* (*iam się*
sătăgo, *is Usiłuię, Pieczołuię Fráfuię się. Uwi*
sătan, sătānas, *Czart.* der Teuffel. *Pestiferis sa tanæ legionibus imperitate.* Ter. *Tum demū inferius vastanda satanibus ora.* Mart. *Græcis S*
sătărius, *Siewny, Sádzen u służący.* (*long*
sătelles, *it s Hálábartnik.* Gwardiknecht/Tra bant. *Ille Dea custos, ille satelles erat* Ov *s n* Stīpātor, cūstos, miles mīnīster *epith:* ārmatu, vălĭdus, strēnuus, īnsŏmnis, trux, ferox. *phr:* Militum cŏhors, cŏrona, cūstodia, tūtela, præsīdium, āccinctus glādiis lōrīcātusque sātelles
sătellĭtium, *Hálábartnicy.* Hauffen der Trabau
satianter, *al.* satienter, *Do sytu.* (ten
satias, *atis f. Násycenie.* satias me tenet, *Sytem*
sătiĕtas, *saties. Násycenie.* Gnüge Verdruß *Neque ulla orandi satietas est* *syn.* Săturătio, vel făstidium, tædium, naūsea. *epith:* Mŏlēsta, făstīdĭosa. *phr:* ēxempta plācata, fāmes.
satin salve, *Jáko się masz.*
sătio, *as. Násycam.* Ersättigen. *v. mox Saturo.*
sătio, *onis. sianie, Sádzenie.* das Säen/ Pflan:
sătior, *aris Násycam się, Przyda się.* (Bung.
sătior, *oris. Lepszy. Satira, idem, Sátyrá.*
satis, *Dość 1.* *Dostátecznie.* Gnug *Solvite me pueri, satis est potuisse videri* V. *syn:* Sat ābundè ābūndanter, sufficienter.
satis acceptio, *Rękoymie przyięcie*
satis accipio, *Rękoymie przyimuię.*
satisdatio, *Rękoymie dánie, Wárunek.* (*iący*
satisdato, *Pod rękoymią.* satisdator, *Rękomią dá-*
satisdatum, *Rękoiemstwo.*
satis dignè, *Jako się godzi.*
satisdo, satisdo, *Rękoymią daię, Ręczę, Wáruię.*
satis facio, *Czynię dość, Spełniam, Iszczę się komu, Wymierzam się, Dogadzam komu, Przypłacam czego* Gnug thun *Et jurare jubes, malo satisfacere* (Pent.) *s.n* Facio satis, placeo, debitum sŏlvo, ex ŏlvo, pĕrsolvo.
satis facio naturæ, *Umieram 1.* sterben.
satisfactio, *Oczyszczenie słowne Spráwowánie, Pokutá s Uiszczenie.* Gnugthuung.
satis mihi, *Dość mi się staie.*
satis habeo, *Przestaię ná tym.*
satis præsto, *Rękoymią daię.*
satis (uperq; *Náżbyt, & sub Nábiegałem się.*
satis tempore, *Wczas 2.* zeitlich.
satius, *Lepiey.* besser. *nunc fuerat satius tristes Amaryllidis iras?* Virg. *syn:* Pŏtiŭs meliŭs.
sativum tempus, *Siew 2.*
sătivus sătōrius *Siewny, Sádzony 1 Ogrodny 2*
sător, *Siewcá, Stworzyciel.* sătōr itis, *Któnik.*
să rāpes, *æ. m. gr. Pan wielki. Woiewodá.*
sătrāpia *gr. Páństwo, Stárostwo 1. Woiewodztwo.*
să rus, *an Stáry?* (Landschafft.
Satullè, Syto. sub Násycam.
Satullo, Násycam. satullus, Násycony.
sătum, *Czwarta część miáry.*
sătur, *Násycony, Pełn, & sub Farbá iásna* Ersättiget. *Dux aries saturas ipse reduxit oves* Pro. *syn* Sătŭrātus, sătiatus, rēfectus ēxplētus, replētus. *phr:* Cibis ēxpletus, gravis.
sătūra, *Mieszániná, Misa plajka Máciek nádziewány, Obyczaiow złych gánienie.*
sătūrātus, *Násycony.*
sătūrēia, satureium, *n. Cząbr ziele.*
sătūrio, *onis. Násycaiący się.*
sătūritas, *Násycenie Gnoy* Völle/ Ersättigung.
săturni stella, sāturnus, *Sáturnus.*
sătūro, *Násycam, Gnoię.* Ersättigen füllen. *Illīgnis melius saturatur glandibus alvus.* Prud. *syn:* Sātĭo, ēxsăturo, expleo. *phr:* Cibis famem depello, rĕpello, eximo, extinguo, restinguo, comprĭmo, sedo, placo levo, solor,

sāturo expleo. Postquam exēmpta fames & amor cōmpressus ēdendi. Jamque cībo, vinoque grāves, somnoq; jācebant. v. Manduco, Edo, Epulor.
saturor, *Nasycam się, Obiadam się.*
sātus, ti. *Siany, Urodzony 1.* Gesäet/ gebohren. *Tunc sic orsa loqui Vates sate sanguine Divûm* Virg. *syn:* Nātus, creātus ortus genitus.
sātus, us. *Sianie, Sadzenie, Rodzenie, Płodzenie, Nasienie, Ród 1.* das säen/ pflantzen
sātyra, *Wiersz poetycki, Obyczaiow złych ganienie, Misa plaska, Ustawa, Nosa płaskiego.* Ein Gedicht wider die Laster. *Sunt quibus in satyra videar nimis acer & ultra* Hor. *epith:* Mōrdax, dentata, prōcax, pētūlans. *phr.* Mōrdax, Līvens carmen. Mōrdaces nūmeris, Plena convitiis, opprobriis carmina; carmine mōrdaci pōpuli depīngere mores. Līvēntem sātyram nigra rūbigine turbes.
satyri, ales. *Kruk* Ein Raab.
sātyriasis, sātyrismus, *gr. Przyganá.*
sātyricus, satyrōgrāphus, *gr. Satyropisz.*
sātyrium, *gr Storozyk Rąski.*
satyrium bibit, satyrorum rex, *Jurny.*
sātyrus, *gr. Dziki mąż* Wilqirmann. *Saltantes satyros imitabitur Alphesibaus.* Virg.
Savanum, Tuwalnia.
sauciatio, *Zranienie.* sauciātus, *Ránny.*
saucio, *Ranię, Drápię.* Verletzen/ verwunden
Sauciumfacio, *Ránię.* (*v. Vulnero.*
saucius, *Ránny, Obrażony.* Verwundet.
savillum, *Makaron.*
savior, savium, *idem* svavior, svavium.
saura, *gr. Jaszczurká*
saurion, *è gr. Gorczycá 1.*
saurītes, *a. m. gr. Jaszczorczy kámień.*
saurocτōnos, *Plini, qui lacertum occidit.*
sauromata, *gr Tátarzyn.* Ein Tartar. *Sauromataq; truces, aut immanes Agathyrsi.* Juv.
sauroter, *gr. Tok 2.*
saxatilis, Kámienny 3. Skálny.
saxetanus, *Kámienny.* saxetanus piscis, *Iaszczor.*
saxētum, *Kámionká, & sub Kámienisty.*
saxeus, *Kámienny* Steinen.
saxificus. Skámiaiący Dar etwas in Stein verwandlet *Saxificos vultus quacūque ea tolle &c.*
saxīfrāgo, *Rozłup, Łomikámień ziele.*
saxīfrāgus, *Łomikámień* Stei brechend. *Saxifragam seu frontigenam succurrere credunt* Ser
Saxitanus, lege saxeatus.
saxo, ōnis. *Sas* Ein Sachs.
saxonia, *Saska ziemiá* Sachsen *Non longinqua docent, domito quod Saxone Tethys* Claud.
saxorum structura, *Mur.* Eine steinmaur.
saxosus, *Kámienisty* Steinächtig. *Nascuntur steriles saxosis montibus auri.* Virg *syn* Lāpidosus petrosus scrūpeus salebrōsus scōpūlōsus *phr:* Sāxis, scōpūlis, sālebris asper, creber frequens plenus refertus, hōrrens, Sȳlvis hōrrentia saxa frāgosis.
saxulum, *Skałká*
saxum, *Skałká Kámień łámány z gor* ein Stein. *syn:* Silex, lapis rupes scōpūlus. *epith:* Dūrum, gēlidum, lātebrōsum, hōrrīdum, ūndīsonum, sālebrosum, scrūpēum. *phr:* Spūmea circum saxa frēmunt, multaq; rubentia cæde Lubrica saxa madent. Non me lā ebrosa mōvēbunt saxa. Non scrūpea saxa lōcōrum præclūdunt aditus. *v. Rupes.*
saxum contusum, *Gruz.*
saxum vivum, *Skałá 1 Opoká.* Ein Felß.
Scābēllum, *Ławeczká Podnożek.* Ein Bäncklein Fußschemel. *syn:* Scamnum, sedile, sēdes. *v. Sedile.*
scāber, *Párcháty, Chropowáty, Plugáwy* Schäbig unglatt. *Et tophus scaber & nigris exesa colubris* V *syn* asper, rigīdus, rudis, scrabrosus.
Scaberat, præteritum perf. à scabo, Drápię 2.
scābies, *Swierżb, Liszay.* Krätzigkeit/ Raud. *Ut mala quem scabies, aut morbus, &c.* Hor. *syn:* Pōrrigo, scabrities. *epith:* Mala tūrpis, fætida, aspera *phr:* Cutem scabies rodit, edit, exedit. Grex tōtus in agris unius scabie cadit, & porrigine porci Morbida facta pecus totum corrumpit ovile.
scabies fera, *Párch.* Grind auff dem Haupt.
Scābīle, scabilum, *Podnożek, Ławeczká.*
Scabinus, B sub Łáwnik.
Scabiosa, *Dryiakiew ziele.*

Scăbiōſus, *Swierżb maiący* Krätzig/ ſchäbig/ grindig. *namque eſt ſcabioſus, & acri.* Perſ. *ſyn:* Scăber, ſcabie infectus. *v Scabies.*
ſcăbo, *is. Drápię.* Kratzen. *ſyn:* Frico.
ſcabitudo animi, Petro, tr: i. aſperitas, ſeveritas.
ſcabrātus, *Chropowáty.* Vnglatt/ das rauh gemacht iſt.
ſcabrè, *Chropáwo.* raulich. (
ſcăbredo, *Chropowácina.*
ſcabreo, *es. Chropowácieię.*
ſcabres, *is. Chropowácina, Plugáſtwo.*
ſcăbrities, ſcabritia, *Chropowácina.* Rauhigkeit Item Schäbigkeit *Scabritiemque animi fluvialibus abluit undis.* M. *ſyn:* āſperitas, vel ſcăbrīties *epith:* Dura, ăſpera, rŭdis, ingrata.
ſcabroſus, *Chropáwy.*
ſcabrum, *ſubſt: Chropowácina.* Rauhigkeit.
ſcachi, B in Szach: Scachia a. B. Száchy.
ſcæa, *gr. ſub Nieſzczęśliwy.*
ſcænicula, Varr: corr: ſchænicula.
ſcæva, *m. ſub Máńkáty.* ſcæva, *f. Lewicá.*
ſcæva bona, *Znák dobry.* gutes Zeichen.
ſcæva mala, *Znák zły, Nieſzczęście.*
ſcævōla, *m. Máńkáty.* ſcāla, *Drábiná 1* Leiter
ſcālæ, *Wſchod 1. 2.* Leiter/ Steige. *Hærent parietibus ſcalæ poſteſque ſub ipſos.* Virg. *epith:* ărduæ, tĕretes, erectæ, penſiles. *phr:* Scāndit inacceſſas ſcālārum mūnere tūrres.
ſcalæ geſtatoriæ, *Drábiná.* Leiter.
ſcalari forma, *Pochodziſto, Wſchodowáto.*
ſcalmorum duorum navicula, *Náwá.*
ſcalmus, *Wioſłowy gożdź* (*Lignū teres, cui nautæ remos loro alligant.*) *phr:* Prora per ădvērſum ſcalmis ſtīpantibus amnem vix agitur.
ſcalpellum, *Rzezak, Brżytwá 1.* (maſſer.
ſcalpellus, *Brżytwá, Puſzczádło.* Ein ſcheer-
ſcalper, *Nożik piſarſki, Brżytwá 1. Puſzczádło*
ſcalpo, *Drápię 2. Strugam, Grzebię 1. Porzę 2. Dłubię, Ryię 2.* kratzen/ ſcharren.
ſcālprātus, *Zákrzywiony 2* gebogen/ krumm.
ſcalprum, Rzezak, *Nożyk piſarſki, Dłubáczká, Puſzczadło, Brżytwá 1. Gnyp, Siekacz.* Allerley Zeug zu ſchaben dienlich. *ſyn:* Cælum. *epith:* acutum, ăduncum, exile. *v. Cælum.*
ſcalptŏr, *Sznycerz 1.* Schnitzer.
ſcālptura, *Rycie.* Stechung.
ſcalptorium, *Drápácz.* (*ſadzony*
ſcalpturatum pavimentum, *Tło wytworniſ*
ſcalptūratus, ſcālptus, *Ryty.*
ſcalpturio, *is. Grzebię 1.* ſcharren.
ſcalptūro, *Ryię 2.* graben.
ſcalpūrigo, *Swierżb 1. Łechtánie.*
ſcalpūrio, *is. Grzebię 1.* charren.
ſcalus, Plin: corr. ſqualus.
Scambus, *gr Krzywonogi, Zyzowáty.*
ſcămēllum, ſcamillum, *Ławeczká, Podnożek* & ſcamilli, *hi. Wſchod, Podſtáwek 3 Łáſkowánie.* ſub *Podnożek.* Ein Bänckel/ fußchemel.
ſcamma, *atis. n. gr. Row, Szranki 1.*
ſcammonia, ſcammōnium, *gr. Socznicá ziele.*
ſcammonium tenue, *Wołowy ięzyk 2.*
ſcāmmōnīes, *a m. gr. Wino robione.*
ſcamma, *orum Gáłęzie, Piętro, Drogi w ogrodách*
Scamnatus ager ſub Miedzá.
ſcamnūlum, *Ławeczká.* Ein Bäncklein.
ſcamnum, *Łáwá, Podnożek, Opuſta, & ſub Zagon.* Ein Banck. *ſyn:* ſedile, ſedes.
ſcammoneum, *gr. Socznicá ziele.*
Scandalizo, *gr. Gorſzę.* Ergeren.
ſcāndalum, *gr Zgorſzenie.* Ergernuß. *Scandala proculcat pedibus, nec fronte ſeveros.* Prud.
ſcandix, *icis. hæc. gr. Czechrzycá ziele.*
ſcando, *Wſtępuię 1.* ſteigen. *Cohors gigantum ſcanderet impia.* (Alcaic.) *v. Aſcendo.*
Scando verſum i. menſuro Terentian. Priſci. durā translatio. Dic cum Cicer. Digitis dimetior, & Hor. Legitimū ſonum digitis callemus, & aure.
ſcandūla, *Szczebel, Stopień, Gont.*
ſcandulāca, ſcandulata, *Gont.* Schindel das mit man Häuſer deckt.
ſcandularius, *Gontowy.* ſcanſīlis, *Wſtępny.*
ſcanſilis annus, *Rok podeyrzány.*
Scanſio verſuū, Sipont, mēſura, Bedæ potius dimenſio.
ſcanſoria machina, *Drábiná 2.* Ein ſteigleiter.
Scăpha, æ. ſcaphe, es *Łodź, Szkutá, Dubas, Komyas 1.* Ein klein Schifflein. *Tu me biremis præſidio ſcaphæ.* Alc. H. *ſyn:* Cymba, lēmbus. *epith:*

epith: Lĕvis, vŏlucris, biremis, tenuis. *v. Cymba.*
scaphisterium, *è Græco, Wieiaczká.*
scaphita, *qui scapha navigat. Rhodigin.*
scaphium, *gr. Czárá 2. Stol owe naczynie, Urynał, Kompas 1. Motyká. Kocieł, Miedni cá 2.* Brunnzkachel. *Item.* ein Gattung Trinckgeschirrs.
scaphŭla *Wánienká. Scapilium Sipont: tergum, scapula, unde interscapilium Rhodigin.*
scaptensula *scaptesula, Srebrna gorá.*
scapŭla *Łopatká.* scapulæ, *Pleczy.* die schultern.
scapulare, *Pácyencya 1.* scapularis vestis, *ibid.*
scāpus, *Łodygá. Słup, Płocha krosienna, Wschodu kręconego słup. Szal, Kołowrot, Sztaby, Siąg,* & *sub Bobowiny.*
scapus cardinalis, *Zawiasowy słupiec.*
scărăbæus, *Chrząszcz, Jelonek robak, Krowká, Robak.* ein käfer. *Non caper, aut aries sed scarabæus erit.*
scarabæus parvus, *Kántárydá.*
scărăbălăphus, *Jelonek robak.* (*zaskorniey.*
scarificatio, *Frocie, Skrobánie Puszczánie krwie*
scărifico, *Drápię 2 4. Porzę 2. Oskrobuię, Wzdrapáć.* schräpffen. *Scarifico, à Scarus, ducunt aliqui, cujus à Latinis anceps, Græcis breve.*
scarifio, *sub Zdrápáć.*
scarītes gemma, *gr. sub* Przezuwácz.
scārrōsus, *Chropáwy.* unglatt.
scārus, *Przeżuwácz rybá.* Ein Meerfisch. (*Piscis nobilissimus Carpathio frequens*) *Nec scarus aut poterit peregrina juvare lagois.* Hor. *epith*: obesus, æquoreus, Cārpăthius, mōllis, avĭdus. *phr*: Hic scarus æquŏreis qui venit ŏbesus abŭndis, *à longa Ennio, brevis* Ovidio.
scātebra, *Zdroy, Cieczenie 1.* Wytryskánie. Ursprung. *Saxa ciet, scatebrisq. arentia tempe rat arva.* Virg. *syn*: Scaturigo fons.
scăteo, *Ciekę 1 2. Obfituię* Wydaię. *Wytryska,* & *sub* Pełen. Auffwallen / herfür quellen *Qui scatet & salsas circum sese promovet un das* L. *v. mox scaturio* (ben
scateo vermibus, *Robacy się toczą.* Wurm ha-
scăto, *is Ciekę 2. Wydaię.* scatum, *gr. Gnoy 1.*
scāturex, scaturix, *icis. sub Cieczenie 1.*

scătūrigo, *Cieczenie, Zdroiowisko.* Brunnquell. *syn*: Scatebra, fōns ŏrigo. *epith*: Lătens, occulta, līmpĭda, pĕrennis, săliens *phr*: scatens rivus, rīvŭlus Vena pĕrennis aquæ: Jugis aquæ fons, ortus, origo, Fontis caput, aquōsus meatus. *v. Fons.*
scătūrio, *Ciekę. Wytryska.* Auffwallen / herfür quellen. *Crines vermiculis scaturientes.* Phal. Prud *syn*: Scăteo, effluo, ēmano, māno, ērumpo exilio, derivor, ŏrior, ēbullo.
scaurus, *subst*: *Colu idem. scarus.*
scaurĭpĕda, *Krzywonogi,*
scaurus, *gr. Krzywonogi. Kostek krzywych.* der grosse knotten an füssen hat.
scazon versus, *Martialis, i. Claudus. Senarius Jambicus, sexto loco Spondeum* & *quinto Jambum habens. Idem.* Hipponacteus, & Choriambus. *Fortunatiano, Miurus, Diomed.*
scelerata herba, *Jáskier.*
scelerate, *Niecnotliwie.* Gottloß.
scĕlĕratus, *Niecnotliwy. Złośliwy, Nieszczęśliwy* Lasterhafftig / Boßhafftig *At sceleratum exquirere frigus.* Virg. *syn*: Scelestus, nĕfandus, malus, improbus, flagitiosus nequam, perditus malignus, noxius, īmpius. *phr*. Sceleris, criminis, artifex Aūthor, consciŭs. reus, nŏcens, hŏrtator, scĕlĕrum sectator. Sceleri addīctus, assvetus, æqui cōntemptor, scĕlĕrum cōnscĭus. Pravi cui conscia mens est, scelerum mole grăvatus, obrŭtus. Ausu nĕfando tĕmĕrarius, Sontes aŭdax in ausus. *v. impius.*
Scelero as. Zmázáć durch Schelmerey schänden.
scelĕrōsus, sceleftus, *Niecnotliwy.*
scĕleste, *Niecnotliwie.* Gottloß.
scĕlĕtos, *m. gr. Kości z mięsá obráne.*
scĕlĕtyrbe, scelotyrbe, *gr. Szkorbut.*
scĕlus, *Grzech wielki, Niecnotá, Niecnotliwy.* ein Laster, Ubelthat *Unquam sceleris errori indidit* Jamb. *syn*: Crimen făcinus, flagitium noxa, culpa, delictum, nefas, piācŭlum, *epith*: infandum, sævum, nĕfarium, cruentum, imprŏbum, pŭdendum, sanguineum, mŏrtiferum. *phr* S celĕstum nĕfandum, audax factum. sontes ausus Scelĕratæ

ratæ crimina vitæ. Culpæ crimen atrox. Vetitum nefas, Scĕlerum infandi cōnatus, scelerum labes, lues, sordes, dedecus probrum. Nitĭmur in vĕtitum. Certat in omne ausa scĕlus.
scelus pueri, *Złe chłopię, Złośnik.*
scēna, *gr. Dziwowisko 1. Widok 2. Komedya 1. Látá, Chłodnik 1. Przygotowánie, Dumá 2. Persona 2.* Ein Hütte/ Zelt/ Theatrum. *Æquora tuta silent, tum sylvis scena coruscis.* Virg. *syn:* umbrosa frōndens; grāta, vĭrens, vĭridis, ămæna, lūdicra. *phr:* scēna patet deliciosa jŏcis.
scēna, *Lat: Toporek, & sub wieczerza*
scēnālis scēnārius. scenātĭcus, scenātĭlis, *Komedyiny.*
scēnĭcè, *Komedyinie.*
scēnicus, *adject: Komedyiny.*
scēnĭcus, *subst: Kuglarz.* Ein Comediant. *Et sola tantum scenicus arte feror. M.*
scenīta, *m. gr. Namiotnik 1.* Ein zelt.
scēnŏgrăphia, *gr. Malowánie, Budowánia, Model drzewiány.*
scēnŏpēgia, *gr. Kuczek stawiánie.*
scenoma, *atis. n gr. Jata, Namiot.*
sceptici, *i. quæsitores, consideratores, Gellio. Philosophi, qui semper quærebant, nihil definiebant, nihil sciri posse, docebant, omnia refutabant. Iidem Pyrrhonii, à Pyrrhone auctore.*
sceptrifer, *Berło trzymaiący.* der ein Scepter trägt. *Primus sceptriferis colla tonantibus.* (Chor.) *syn:* Scēptriger. *v. Rex.*
sceptrum, *gr. Berło. ciernie 3.* Ein Scepter/ Königlicher Stab *Gessit honorata regia sceptra manu* Ovid. *epith:* Aūreum, aūratum, ĕbūrnum, insigne, splĕndidum, sūperbum, dĕcorum cŏrūscum, prĕtĭōsum, gĕmmans, verendum, rēgium. *phr:* Regium, Regis insigne, gĕstamen, Virga nobilis. Sceptri decus, honor grăvĭtas, ebur, Nōbile dextra tŏrques ebur. Rēgālis dextræ rēgĭmen, Auro, gĕmmĭsque dĕcorum. Quidnam scēptra jŭvant tōtum invidiosa per orbem? gessit hŏnorata regia scēptra manu. Aūrea cum dextræ sceptra dĕdere meæ.

sceptūchus, *gr. Poseł 2. propriè sceptrifer supra.*
scepusium, *Spis 1. Scesna, in Wieczerza.*
schāstēria, *a. gr. sub Liná.*
schĕda, *a. gr. Kártá 2. 3. Arkusz pápieru nielámany, Pisanie 4.* Ein Schrifft.
schedia, *a. gr Komiegá, Traftá, Most prędki.*
schĕdicus, *gr. Nierozmyślny.*
schĕdium, *gr. Porywczo co zrobionego, Pisanie 2. & sub Niewypolerowány.*
schĕdūla, *Kártká.* ein schrifft.
schēma, *a. Kształt, Postáć.* Gestalt.
schēma, *tis. gr. Figura 2. Kształt* Gestalt. *Schemate nec dubio, sed aperto nominat illa. M.*
schemătismus, *gr. Postawá, Kształt, Księżycowe odmiány.* Figur/ Bildnuß.
Schesis. vel Chesis onomaton. i affectio, relatio nominum, figura Poëtica potius, quàm Oratoria, cum epitheta singulis nominibus adduntur, vel cum plures simul Antonomasiæ ponuntur. Caris. Diomed. Aliter Rufiniano.
schenophylax, *Zakrystyan.*
schidia, *orum gr. schidia, a. Trzaska.* Spähn.
schīnus, *gr. Mástykowe drzewko, Cebulá 3.*
schīsma, *gr. Odszczepieństwo. & Rospádlina, Rozrożnienie.* Zwey spalt/ Trennung.
schismaticus, *gr. Odszczepieniec.*
schista. *a. gr. Cebulá 1.* Ein Zwibel.
schistum, *gr. Zśiádłe mleko, Hatun, Jaie záległe.*
schistus, *gr. Krwáwnik kámień, Kámień przezrzysty.*
schæniclus, *m. gr. an. Wrobel trzcinny.*
schænicŏla, *Nierządnicá.* unkeusch Weib.
schænismus, *gr. Ciągnienie 3.*
schænŏbătes, *v. gr. Powrozobiegun.* Seylentanzer.
schænŏbătica, *a. gr. ibidem.*
schænon, *vel um. gr. Rayska trawa.*
schænŏplŏcos *us m. gr. Powroźnik.* Seyler.
schænus, *gr. Sito 1. Powroz 1. Milá polska, Milá ruska.* Ein seyl/ strick.
schænis odoratus, *Rayska trawá.*
schŏla, *gr Szkolá 1 2 Lekcya, Sala, Stanie, Rozmowá.* Ein Schul. *Novitis, & dotata uxoris*

domus

domus, & schola culta. Auf. syn: Gymnasium. palestra. lūdus epith. Docta, celebris, insignis phr. Doctrinæ sedes, magistra Musarum sedes locus. Discipulus frequens.
scholaris. Zak. Ein Schuler.
scholasticus, gr. subst: Zak, Krásomowcá Ein Schrifftgelehrter Item Schüler. epith: Peritus, doctus, disertus, ingenuus. phr. Musarum castra secutus; artibus ingenuis excultus. Quem Musæ studiis excoluere suis Cui curæ est doctis invigilare Camænis.
scholasticus, adject. Szkolny.
scholiastes, æ m gr. Wykładácz. Außleger.
scholicus, gr. Zak, Zakowski, Szkolny.
scholion, gr. Wykład i Außlegung.
sciadeus, gr Karás morski.
sciadion, vel sciadeum, gr. Ciennik.
sciæna, æ. gr. Kruk morski.
sciamachia gr. Szermierska.
sciapus, odis gr. Jednonogi. Einfüssig.
sciatheras, æ. sciathericum, gr. Stoneczník.
scibam scibo sub Wiem 1.
scibon, Gell: corrigit Turneb. Sibyna.
sciens, Wiedząc, Biegły Uczony, Umieiętny. Wissend, gelehrt, erfahren Sciens ut cris carmine. (Jamb. Dim) Hor. syn: Doctus, gnarus peritus, non ignarus. v. Doctus.
scienter, Biegle, Umieiętnie, Wiedząc wissend.
scientia, Wiadomość, Nauká i Umieiętność 1. Nauki 2. Wissenschafft, Wissenheit. Jam iam efficaci do manus scientiæ (Jamb.)H. syn: Notitia, cognitio, vel disciplina, ars studium, vel doctrina eloquentia. v. Doctrina Eloquentia, Studia, Artes.
scientia numeralis, ratiociniorum, Ráchmistrzska náuká Rechenkunst.
scientia rei familiaris, rusticationis, Gospodárstwo
scientiæ, Náuki. Wissenschafft.
scientiola, sub Umieiętność Umieiętnostká.
scientissimè, Mądrze Verständig, weißlich.
scilicet, Iście, Tak iest 1.2. Bez wątpienia. Jonet wlich, freylich ohnezweiffel. Scilicet hoc etiam reflabat, adultera dixit. Ovid. syn: Videlicet, nimirum nempe, quippe, nam enim.
scilla, gr. Cebulá 3. scillinus, gr. ibidem.
scillite & scillites vinum, ibidem.
scilliticus, gr. ibidem.
scincos, scincus, gr Krokodyl.
scindo, Kraię, Rąbam, Siekę 1. Drápię 1 Szczepam, Strzygę 1. Rozdzieram 1. Przerywam, Rysuie się Rzeżę 1. Zárzynam. schneiden, hauen. Aut scidit; & media fecit sibi littore &c. L. syn: abscindo, discindo, rescindo, seco, reseco, excido, recido, amputo, trunco, mutilo, lacero, dilacero, cædo, ferio. phr: Ferro, falce, securi, bipenni ferro. Vires incidere falce novellas. Cuneis scindebant fissile lignum. Nec poterit rigidas scindere remus aquas Immedicabile vulnus, ense recidendum est. v. Lacero, Caput amputare.
scindor, Rozdwaiam się.
scindula, idem scandula.
scindularis, vide scandularis.
scintilla, Iskrá & tri Szczątek. Ein Füncklein. Ergo ignem, cujus scintillas ipse dedisti. Juv. epith: ignita, rubens, tenuis phr: parva sub inducta latuit scintilla favilla. Crebræ scintillæ exiliunt, micant, volitant. v. Ignis.
scintillatio, Błyszczenie, Iskrzenie. Glantzung.
scintillo, Błyszczę się, Iskrzę się, Swiecę się, Pierzę. glantzen, scheinen.
scintillula, Iskierká.
scio, Wiem 1. Umiem, Wyrozumiewam, Przeymuię kogo. Wissen. Insequitur causas tanti sciat illa furoris. Virg. syn: Novi, teneo, cognosco, nosco, calleo, intelligo.
sciographia gr. Malowánie, budowánia model drzewiány.
Sciolus, Mędrek, Klügling. Ipsius, & sciolo quicquam suadere popello. M.
sciomachia, gr. Szermierska náuká Fechtkunst.
sciomantia, divinatio ex umbra.
sciopus, gr. sub Jednonogi.
sciothericum horologium, Stoneczn k.

Scipio, *onis Kosztur, Laska.* Ein stab. *scipio, Latinum, in Szypulka.*
scirpea. *Kosz. 1.* Ein Korb. scirpeus, *Sitowi.*
scirpicula, *Wasąg.* scirpiculus, *subst: Sit 1.*
scirpiculus, *adject: Sitowi 2.*
scirpula vitis. lege scripula.
scirpus. *Sit 1. Mowa trudna.* ein glatte Ring ohn knotten *Item* verborgene Frag. *epith:* enodis, palustris, sterilis, teres *v. Incus.*
scirrhus, *gr Kostka martwa.*
sciscitativus, *Pytániu służący.*
sciscitatio, *Badánie.* sciscitator *Badácz.*
sciscitor, sciscitor, *Pytam, Dowiáduię się.* Forschen, nachfragen. *Ut ab Aquitanis ista sciscitaretur* (Scaz.) *syn:* Scitor, percontor, quaero, postulo, rogo, interrogo.
scisco, *is Stánowię 1. Uchwalam, Dowiáduię się* wissen *Item* erkennen, ordnen.
scissilis, *Łupny, Rzezány 2 Oszarpány.* spaltig.
scissio, *Rzezánie, Strzyżenie* Zertrennung.
scissor, *oris. Kraycży.*
scissura, *Nárzynánie, Rospor. Rospádliná.*
scissus, *si. Rospádły.* scissus, *us. Rąbánie.*
scitamenta, *orum. Łakoci, Przypráwá.*
scitatio, Badánie. scitator, Inkwizytor.
scite, *Sztucznie, Grzeczy, Mądrze, Pięknie.* Fein, geschicklich. *Atq; sepulchrales scite incantare favillas.* Prud.
scitissime, *Umieiętnie, Wytwornie.*
scito, as. Wiem 1. wissen.
scitor, *aris. Dowiáduię się.* Nachfragen, erforschen. *Eurypilum scitatum oracula Phoebi.* V.
scitule, *Pięknie.* scitum, *Ustawa 1.*
scitum facio, *Stánowię* ordnen. (schafft.
scitus, us. Wiádomość. Wissenschafft, kundscitus, *ti. Sztuczny, Grzeczny, Mądry, Pełny, Uczony, Umieiętny, Gálánt.* Künstlich - *Membrisq; valens scitusq; vadorum* Ovid. *syn:* sciens, doctus, *v.* argutus venustus.
sciurus. *gr. Wiewiórka.* Ein Eychhorn.
scius, *Biegły.* sclavinus, *Słowak.*
sclavonia *Słowiáńska ziemiá.* Sclavonienland
sclavonicus, *Słowiáński,* sclavus, *Słowak.*

sclopus, *Klaska 1. Pukawbá, & sub Klaskam.*
scnipes, à scnips, *hic gr. Robacy w drzewie.*
scobina, *Piłá ślósarska, Rásplá.*
scobis & scops, *his. f. & m. Trociná, Opiłki.*
Scana przy um Wieczerza.
scaenicula, *sub Nierządnicá.* (Liedr.
scolace à scolax gr Lana św ecá ein gegoss
scolecia aerugo, *Mosiężny pro b.*
scolecius, *gr. Robaczkowáty.*
scolopax scoloppax *gr Pardwá, Graecis. est mas*
scolopendra, *gr. Gąsienniczá, Stonog morski.*
scolopendrion, *gr Stonogowiec.*
scolymus, *m. gr Kárciof.* (ryba.
scomber scombrus. *gr. Jaszczur, Wrzeciennicá*
scomma, *atis n. gr. Przycinek, Szyderstwo.*
Scopa, scopae, *hae. Miotłá 1. Wiązanká.* Ein Besem. *Vilibus in scopis, in mappis, in scobe quantus.* Hor.
scopa manualis. *Garść ziela.*
scopa regia. *Iglicá ziele. scoparia, Lenek.*
scoparius, *Umiatácz.* Ein außkehrer.
scopelismus, *gr. Gránicżenie.*
scopelus, *gr. Kopiec 1.*
scopio, *onis. Szypulká gron.*
scopium, Cato. Comel n: d. scopio: corr. Scaliger de
scopo, *as. Umiatam.* außfegen. (*Scopiene.*
scops, *opis. m. gr. Sowá 1.* Nachteule.
scoptulum opertum, *Kość łopatczana.*
scopulae, *Miotełká.*
scopulosus, *Skálisty, Niebespieczny, Trudny.* Felßachtig. *Neptuno debere genus, scopulosus in undis.* Mart. *v. Saxosus.*
scopulus, *gr. Skálá 3. Niebespieczeństwo, Cel, Trudność.* Ein hoher Felß, steinklippen. *Deduxit scopulos, & montem rupit aceto.* Juv. *syn:* saxum, cautes, silex, rupes *epith:* immanis, frondosus, muscosus, tumidus. *phr:* Immanem scopulum medias permisit in undas. Scopulus raucis pendet adesus aquis. Muscosoq; situ scopulos. *v. Rupes, scopulus praeruptus.*
scopulus praeruptus, *Progi.*
scopus, *gr. Cel, Koniec spraw.* Ein ziel, Zweck.

Scōpus, *Latinum, Szypułká 2. Cel.*
scōrdălus, *è Græco, Smrod 3. Ziewácz.*
scordastus, arbor, *sub Bdelium.*
scordion, *gr. Czosnkowe ziele.*
scordiscarius, Siodlarz. *scordiscum, Skorá.*
scordiscus, Siodło 1. Woyłok, Skorá.
scordŏtis, *is. gr. Czosnkowe ziele.*
scŏrdŏn, *gr. Czosnek.*
scordŏprason, *gr. Czosnek, Łuczek.*
scoria, *æ gr Zużel.* Schaum das Metals.
Apud Virg: in Ciri versum illum Sordibus & scoria patiar tabescere tali, corrigit Scalig & scabre patiar &c.
scorpæna, *gr sub Niedźwiadek 2.*
scorpio, *gr* Niedźwiadek *2. Procá woienna, Bełt, Kuszá ręczna.*
scorpio, 3. Regum 1. 2. pro flagello vel virga aculeata pungente scorpionis instar.
scorpiōnidēs *gr. Pacierzyczká.*
scorpion, *gr. Omieg.*
scorpionius, *Niedźwiadkowy.*
scorpītes, *æ m. sub Niedźwiadek 2.*
scorpiunculus, *Kuszá ręczna.*
scorpiūrion, *gr. Brodáwnik.*
scorpius, Niedźwiadek *rob-k, Pacierzyczká, Procá woienna, Krzyżowniczki, & sub Płoty* Scorpion. *syn:* Scorpio, nepa, *epith:* Vĕnēnosus, nŏcens, infestus, acer. *phr:* ăcūto ūnguē cauda unca vĕnēnĭfer, insĭdias sub caute tēndens Diro venēno mōrtĭfer. Quem non ăffectat lethali scōrpius ictu Viōlentus acūmine caudæ.
scōrpius, *Niedźwiadek niebieski.* Ein von den 12 Himmlischen Zeichen/Scorpion genant. *epith:* Minax, Martihorrēns, dirus *phr:* āltra Nepæ. Chēlæ mĭnāces, sævăque circŭitu qui curvat brāchia longo scōrpius.
scortātio, *Nierząd 2.* Unzucht/ Hurerey.
scortātor, *Nierządnik. Porubnik.*
scortātus *us. Nierząd 1.* Unzucht/ Hurerey.
scortea, *æ. Mieszek pieniężny*, Oponcza.
scortea, *orum. Zdechlina.*
scortes, hæ, Festo, testium arietinorum pelles.
scorteum, *Saydak*, scorteus, *Skorzány.* Lederin.
scortillum, *Nierządnicá.* Hur/ Metz.
scortor, *Nierządu párzyć.* Hurerey treiben. *syn:* Mæchor. *v. Adultero.*
scortum, scortum diobolare, *Nierządnicá.*
scōtĭna scripta, *Mowá trudna.*
scōtĭnus, *gr Ciemny; Trudny.*
scŏtŏdinia, *gr.* scŏtomia, *Zamierzch:*
scŏtomărĭcus, *gr. ibidem.*
scōtus, *Szot.* Ein Schottländer.
Scracere, Chracháć, sub Nierządnicá.
Scraciæ, scractiæ, scranciæ, Seraptæ. scratiæ, sub Nierządnicá.
screatus, *us. Chrachánie.* Rüßperung.
screo, *Chracham.* screator, *Chrachałá.*
scriba, *Pisarz, Pisarek, Podpisek.* ein Schreiber.
Et voto lectibus quærebat scriba, quod esset.
scriba ærarius, *Podskarbi.* Schatzmeister.
scriba regis, *Kánclerz.* der Cantzler.
Scribatus.us. Pisarstwo. scribilita scribl ta, Kołacz.
Scribligo lege stribligo, scriblitarius, *Łakotnik.*
scrībo, *Piszę, Zápisuię, Máluię.* Schreiben.
Scribamus epos, capisti scribere, cessi Mart. *syn:* Pērscribo, cōnscrībo, inscrībo, pīngo, ēxaro. *phr:* Notas digĭtis stylo călămo, grăphio exaro. Chārtis, ceris verba noto, committo, mando. Nŏtis vērbis chārtam sĭgno; noto, inscribo: Ceram incīdo, scrīptis, libellis mando, commicto. Nŏtas, verba tabellis exaro. Tābēllas signo. Jam satis invălidos călămo lassăvĭmus artus, & manus officium lōngĭus ægra negat. (Pożyczam 2.
scribo alicui pecuniam, *Oddaię przez bánk,*
scribo aliquem hæredem, *Testáment czynię.*
Scribsitor, scribitor, ut scribit Meursi &c. lege Scriptor &c.
Scriniarius, Referendarz, Kánclerz.
scrīnĭolum, *Skrzynká.* Ein Kasten.
scrīptilis, *Pisany 1.* geschrieben.
scriptio, *Pisanie, Kompozycya.* schreibung.
scriptito, *as. Pisywam.* schreiben.
Scriptoria, an. Piszę. scripulum, Szkrupuł 1.
scriptô, *sextus casus. Ná piśmie, Listownie.*
scriptor, *Pisarz 1. Pisarek 1.* schreiber.

Scriptorius, *Pisarski.*
scriptūra *Pisanie 1. Pismo 1. Kompozycya, Do chod, Pastwisko pospolite.* Schrifft *Scriptura quanti constet, & tonus vilis.* (Scaz.)
scriptūrarius, *adject: Pastewny.*
scripturarius, *subst Pisarz.* ein Schreiber.
scripturio, sub Zapuszczam się.
scriptus, *us. Pisarstwo.* Das Schreiben.
scripula vitis, al. scirpula vitis, Plin: acino rugoso passo vino utilis, Hermol.
scrīpūlum, *Uncya 1.* Szelągi cztery, *Bierka*
scrīpūlus, Szkrupuł *& sub Uncya 3.*
scrōbiculus, *Dołek 1.* Ein Kleine Grub
scrobs, *bis. hic, hæc &* scrobes *is. Doł 1.* Ein Grub. *epith:* atra căva, concăva, obscæna fœda, tūrpis, humĭda, uda, profunda *syn:* Fōssa, Fovea *v. Spelunca.*
scrofa, *Swinia* *scrofipascus, Swiniopas.*
scrōfŭla, *Swinka Gruczoł* Eine Seu.
scrofularia B. Trędownik ziele. (*rzqdnica.*
scrōtum, *Moszny.* Hodensack. *Scrūpēda, Nie*
scrūpeum, *Kamienisty, Scisty, Zabobonny* Stein achtig. *Scrupea tota lacu nigro, nemorumq;* V.
scrūposam commeo viam. *Trudzę się.*
scrupōsus, *Kamienisty, Chropawy. Trudny, & sub Zycie nędzne.* steinachtig, rauh.
scrūpŭlaris, *sub* Szkrupuł:
scrūpŭlatim, *Po kąsku.*
scrupulōsè, *Frasobliwie. Wytwornie, Pilnie, Subtelnie, Ostro 2.* angsthafftiglich
scrupulōsitas, *Wytwarzanie, Subtelność Sumnienie trwożliwe.* Angsthafftigkeit/ zweiffel
scrupŭlōsus, *Chropawy, Wytworny, Zbyteczny, Trudny, Subtelny, Sumnienia trwożliwego.* voll Zweiffels. *Primam syllabam corripit Accias apud Nonium.*
scrupulum, *Szkrupuł, Szelągi cztery, Trzecia część, lub Części całey rzeczy.* ein Gewicht.
scrupŭlus, *Kamyczek 3. Szkrupuł, Trapienie 1 Trudność, Sumnienie trwożliwe.* ein stein lein *item.* Angst/ Zweiffel
scrupus, *Kamień łamany, Bierka* ein Steinlein.
scrūta, *orum. Rupieci.* alt Gerümpel.

scrūtāria, *Wendetá.* scrūtārius, *Wendetarz.*
scrūtātor, *Szukacz, Kruszcowy gornik, Inkwizytor.* Ein Nachfrager. *Deus, solusque Animi scrutator operti* Al.
Scrutillus, Maciek nadziewany.
Scrutinium, Szperanie, Szkrutynium. das Erforschen Nachforschen
Scrutino pro scrutor 4. Esdra B.
Scruto, scrutor, *Szperam, Sladuię, Macam* Erforschen/ Nachforschen *Arcanum neque tu scrutaberis ulli.* H *syn:* Rimor quæro, investigo.
Scul a. Szkwestrem co biorący.
sculpo, *Strugam. Ryię.* Graben/ schnitzeln *syn:* Scālpo, incīdo, cælo. *phr* Scālpro, vel cælo effingo, fōrmo, ēxcūdo, lăboro, exprimo. incido *v. Simulacrum.*
Sculpōnea. Trepki, Kurpie, Kieścień. Filtz schuch.
Sculp neatus, Kurpie maiący.
Sculptile. Bałwan 2. etwas geschnitztes.
sculptĭlis, *Ryty* geschnitzlet *Sed pulchra res est forma in ære sculptilis.* (Jamb)
sculptor, *Snycerz.* Ein Schnitzlet, ein Bildhawer *v. Statuarius.*
sculptura, *Dłubanie, Rycie, Snycerstwo* das geraben oder Schnitzlen *syn:* Cælātūra, stătūaria. *phr* Phīdĭacæ artes, Pŏ ycleti ars, lăbor ŏpus.
Sculptetus. B. sub Szołtys.
scurra, *Błazen, Szyderz, Błazgoń Smieszek.* Lotterbub *epith:* Turpis, prŏcax, lŏquax, garrūlus, infidus, facetus.
scurrīlis, *Szyderski, & sub Błazgoń* Schimpfflich. *Scurrili strepitu, quicquid & audit, ait.* Ph. *syn:* jŏcōsus, fă ētus, jocŭlāris.
scurrīlĭtas, *Szyderstwo.* Leichtfertige Schimpffwort.---*scurrilitate ac nepotatu nobilis.* (Jamb.) Af.
scurrīliter, *Szyderśko, Lekko.* leichtfertiglich.
Scurror, Błaznuię.
Scurrula, Szyderz, & Smieszek.
scŭtāle, *Proce nawiązanie, Proce łoże.*
scutārius, *adject. Pawężny, sub Pawężnik 2.*
scŭtārius, *subst: Pawężnik, Halabartnik.*

scūtatūs, *Zbroyny 2.* der ein Schilt führet
scūtella, *Miſka mała.* ein Schüßlein.
scūtĭca, *Bicz, Kánczug* ein lederne Geyſſel. *Diceret infelix scutica tremefactus habenis.* Ovid.
scutigerulus, *Giermek, Páwężnik 2.*
scutilus, *Chudy.* – ſcūtra, *Miſa 1. Pátelá.*
scutriscum, *Miſká máła.*
scutŭla, *Miſká máła, Zrzaz, Poſadzká 3. 5. Pulſzoſtaká.* ein Schüſſel.
scūtŭlāta vestis, *Wzorzyſta ſzátá, Száta ná try-umf.* (dzone.
scutulatum pavimentum, *Tło wytwornie ſa*
scūtŭlātus *Szachowány, Wzorzyſty, Jáblkowity Cętkowáty.* wie ein Schilt geſtaltet.
scūtŭlum, *Tarcza.* Schiltlein.
scūtum, *Páwęza, Tarcza.* Schilt. *Scuta virum, & galeas, & fortia corpora volvit.* Virg. *ſyn:* Clypeus umbo, pārma. *v. Clypeus.*
scutum Galli um Ligustum, *Kondelá.*
Scybălon, *n. gr. Gnoy, Odrzutek śmierci.*
scylax, *m. gr. Szczenię, Pies.*
scylla herba, *lege* scilla.
scylla avis. *ſub Czerwonak. & Rybitw ptak.*
scylla, *Piſcis, Plin: eadem Squilla Gener.*
scymnus, *m. gr. Lwiątko, Pies morſki.*
scyphus *gr. Kubek* Ein Trinckgeschirr. *Implevit dextram ſcyphus ocyus omnes.* Virg. *ſyn.* Calix, crater, pōcŭlum. *v. Poculum.*
scytăle, *es gr. Wąż nákrapiány, Korbacz, Myſzbrytáńſka, Piſmo taiemne, Maczugá, Torbá, Po-*
scyталides *gr. Przeguby pálcowe.* (*werek*
scytha, *a* scythes, *a m. gr. Tátárzyn* ein Tartar
scythia, *Tátárſka ziemiá* die Tartarey *Boſphorus, & Tanais ſuperant Scythiaą; paludes.*
scythica, *a.* scythice, *es. gr. Lákrycya.*
scythicus, *gr. Tátárſki. Nomen ama, Scythicus cætera pontus habet.* Ovid.
scythis, *idis. gr. Tatarka.*
Se, *Się* Sich. *Intereà Æneas ſe matutinò agebat.* V.
se *omiſſum, ibidem.* ſe *eleganter redundat, ibid.*
se, *particula, in compoſitis diminuit, ſub* Selibra.
se, *pro fine, Bez 2.*
sebāceus, *Łoiowy, & ſub Swiecá 3.*

sebo, sebum, *idem* ſevo, ſevum.
secāle, *Mieſzanká, żyto.* Roggen.
secālĭtius, *Zytny.*
secāmenta, *orum. Klepki, Ucinki, Wiory.*
Secarias ſportas, Dato corr. ſecarias.
secēdo, *Uchodzę, Uſtępuię ná ſtronę, Odwodzę kogo ná ſtronę.* abweychen. *Quos habuit, vacuos ſecedere in hortos* Ovid. *ſyn:* Recēdo, discedo abscēdo.
secērno, *Odłączam, Wyłączam, Rozeznawam, Roztaczam, Obieram.* Abſondern, ſcheiden. *Nec natura poteſt juſto ſecernere iniquum.* Hor. *ſyn:* Divido, sēpāro, dīscerno, sēgrēgo. *phr.* Justo sēcērnēre inīquum. Fuit hæc săpiĕntia quōndam; Pūblĭca prīvātis sēcernēre, sacra prŏfanis.
secēspĭta, *Noż, Toporek.* ein Opffermeſſer.
secessio, *Uſtąpienie 1. Odwożenie 2. Rokoſz, Rozrożnienie, Powiádánie.* Abweichung.
secēssus, *us Uſtronie, Oſobność, Uſtąpienie 1. Odeśćie, Prywet* Abweichung/ Abtritt. *Eſt in ſeceſſu longo locus, &c.* Virg *ſyn.* Recessus. *epith.* Tūtus, sēcūrus. *phr:* Cārmĭna sēcēssum scrībēntis, & otia quærunt.
Secidi. pro ſcidi. Accius Gellius.
secium, *Piernik,*
secius, *Mniey, Gorzey.* Minder *Interea toto non ſecius aëre ningit.* Virg.
seclūdo, *Wyłączam, Odłączam.* Außſchlieſſen. *Solvite corde metum Teucri, ſecludite curas.* V.
seclum, *P. Swiát.*
seclusorium, *Zámknienie 1. Komorá 1.*
seclūsus, *Skryty, Oſobny.*
sēco, *as Siekę, Rąbam, Rzeżę, Znę, Sztukuię 1. Łámię 3 Rozſtrzygnąć 2* Abhauen. *Littus arenoſum Libyæ ventoſą; ſecabit* V. *v Scindo.*
seco, *is. Mowię 1.* secordia, *Głupſtwo.*
secors, *idem* socors.
Secretarium, Skrytość, Uſtronie, Rádá taiemna, heimlicher ort. *de loco.*
Secretarius, Sekretarz. ein Schreiber.
Secretim, Potaiemnie. ſecretio, Rozłączenie.
secrētò, *Oſobno, Potaiemnie.* heimlich.

Sēcrētum, Osobność, Taiemnicá, Pokoy.
secrētus, Potaiemny, Osobny. Abgesondert/ heimlich. At procul in sola secreta Troades acta. Virg. syn: ārcānus, abstrūsus, ōccūltus, lātens mȳsticus. v. Arcanus.
secta, Stroná 4. Szkołá 3. Sektá, Towárzystwo 2. ein Sect/ Anhang.
sectacula a. Apulei à secta Beroald: vel potius Notacula natalium i. signa Colui.
sēctarius, sub Skop, & Czyszczony.
sectatio, Náśládowánie 1. (Nachfolger.
sectator, Náśládowcá, Błazen. Nachfahrer/
sectile pavimentum, Tło wytwornie sadzone.
sectilia, ium. Posadzká 2.
sectīlis, Łupny, Sálzony z Geschnitten. Cujus conche tumes, qui tecum sectile porrum Juv.
sectio, à seco. Cięcie, Dział, Dzielnicá, Rzezánie, Puszczánie krwie, Instygácya. Schmitt.
sectio, à sequor Konfiszkowánie rzeczy. Przedaj.
sectius, à seco. pro secius vel sequius legit Palmer, & 1. Gulielm, apud Terenti. Plautum & Virgil.
sectivus Podrzynány.
sector, aris. Scigam, Idę zá kim. Biegam, Łowię zwierzá. nachfolgen.
sector, oris. à sequor, Konfiszkowánych rzeczy przedawácz, Instygator.
sector, oris. à seco, Siekácz.
sector zonarius, Rzezimieszek.
sectūra, Siekánie, Ucinek 2. Rycie. Schnitt.
secubitus, us. Leżenie osobne, & sub Wilia.
sēcūbo, Leżę osobno. secula, æ. Kosa ein Sichel.
sēcūlaris seculum, ut aliqui scribunt lege sæculū.
secum, Z sobą. mit ihm sælbst. Et sola in sicca secum spatiatur arena. Virg.
secum esse, Uspokoić się.
secum vivere, Prywatnym być.
secundæ, Błoná 4. Wtore mieysce.
secundæ notæ, Nieprzedni, Podleyszy 2.
sēcundæ partes, Wtore mieysce.
secundante vento, Szczęściem.
secundānus, Wtororzędny, Pomocnik.
secundarium, Wtora rzecz.
secundarius, Wtororzędny, Nieprzedni, Podleyszy trochę.
Secundarius, Pomocnik, Reient.
secundarum partium, Nieprzedni, Wtororzędny, Podleyszy, Pomocnik.
secundi loci rector, Namiestnik.
secundi meriti, Podleyszy.
secundicerius, Podpisek. secundina, a. B. Błoná 5.
secundis auribus, Łáskáwie.
secundis rebus, Zá szczęściá.
sēcundo, as. Szczęszczę, Dogadzam Glück geben glücken. Nam liquidum nautis aura secundat iter. Prop. syn: adjūvo, propero. v. Auxilior.
secundò, Potym, Powtore. hernach.
secundùm, Wedle, Pozad. Potym, z onę stronę Zá mną to, Zá kim 1.2. Po Bogu. Bey/ neben. Vacuis pascant & plena secundum. Virg. syn. jūxta, v. propè.
sēcundus, Wtory, Pierwszy, Szczęśliwy, Przytomny, Dobry. der Ander. Item glücklich Studium dum sacra secundus aruspex. V. syn: alter vel prosper, faustus. phr Tūrnus, ego haud ulli vētērum virtute sēcundus.
secundus & decimus, Dwanasty. der zwölffte.
securè, Bespiecznie. sicher.
securicla, a. Szpągá. securiclata. Siekiernicá.
Securiclatus, Siekierowáty, & sub Szpągá.
sēcūrīcula, Siekierká. ein Beylein.
Securidaca, Siekiernicá, Wytrych ziele, & sub Kokowká ziele J. a. produc. ut in Pastinaca, alioqui, i. anceps.
secūrīfer, securiger. Hálábártnik Der ein Beyl trägt.
sēcuris, Siekierá, Hálábart. Ein Ert/ Beyl. Sonat icta securibus ilex. Virg. syn: Bipēnnis ascia. epith Æ:rata, ānceps, curva, cruenta, Scȳthīca, amāzonia. phr Ferrum bipēnne. Ferro sōnat icta bipēnni Fraxinus. Rūmpere sacrifica molitur cōlla securi.
securis aversa, securis caput, Obuch.
securis dolobrata, Oskard.
securis lunata, Berdysz.
securis Romana Amazonia, Hálábart.
sēcūrītas, Bespieczeństwo. Sicherheit. Secure vive, mors mihi est securitas. (Jamb.) S syn: Quies.

Quies. *epith*: tūta, quieta, tranquilla, plăcĭda. sĕcūrus, *Bespieczny, Pewien, Niedbáły*. ruhig/ sicher sorgloß. *Mollia secura peragebant otia gentes*. O. *syn*: Tūtus, impērterritus, fidens, cōnfidens, cōnfidēntissimus. *phr*: Cūris liber, văcuus. Văcŭo mōlles stant pēctŏre cūræ, sēpōsĭtis curis, quies.

sĕcus, *Præpos: an: Wedle? bey/ nahe bey. Haud secus ac jussi faciunt, &c.* Virg. *syn*. alĭter, vel juxta, prŏpè. secundùm.

sĕcus, *Nomen, Płeć 1.*

sĕcùs, *Adverbium Zle, Ináczey.* anderst.

sĕcus ac secus atq; secus quàm, *Ináczey nie*.

secutio. sub Náśládowánie. Nachfolgung.

secūtor, *Wyśiekácz 1. Pozad idący.*

secutuleius, Naśláduiący.

Sed, *Conjunctio, Ale 1.* Aber/ sondern *Ipsa sed horrificis juxtà tonat Ætna ruinis.* Virg. *syn*: at, ast, vērum, sedenium, etenim.

sed, vel potiùs sed (ut & Te d) pro fine sub Bez 2.

sed tamen, *Wszakże.* sed, *pro Nam sub Bo.*

sedacius, B. Sendácz. sedatè, *Skromnie.* ruhig

sĕdātio, *Uśkromienie, Uspokoienie.* Stillung.

sĕdātus *Spokoyny 1. Poważny 2 Skromny 1.* Besänfftiget/ still/ ruhig. *Olli sedato respondit corde Latinus.* Virg. *syn*. Pācātus, tranquĭllus, plācātus, quĭētus, plăcĭdus, lēnis, mĭtis.

sĕdĕcies, *Szesnáście kroć.* sechßehenmal.

sĕdĕcim, *Szesnáśćie.* sechßehen.

sĕdĕcula, *Krzesełko.*

sĕdentarĭus, *adject: Siedzący.* (beitet.

sedentarius, *subst: Rzemieślnik* der sitzend ar:

sĕdeo, *Siedzę 1.3 6. Prożnuię. Bespieczny ieśtem, Przystaię ná co, Wyprożniáć się, Nierządu pátrzyć, Báwię się gdźie, Leżę, Ultimum, & sub Załobá 1.* Sitzen. *Districti pendent, sedet, æternumq; sedebit.* Virg. *syn*: Sido, cōnsideo, assideo, resĭdeo, cōnsido. *Metaph*: hæreo, moror, maneo *phr*: Sŏlĭoque alto subnīxa rĕsēdit. Assidet & căthĕdris mœsta jŭventa tŭis, sēdibus optātis gemina super arbŏre sidunt ante fŏcos olim scamnis cōnsidere lōngis novērat.

sēdēs, *Stolec 1. Pośládek 2 Staw, Mieszkánie 1. Zedel* Sitz/ Sessel/ Stul *Sedibus optatis gemina super arbore sidunt.* Virg. *syn*. Scăbellum, sĕlla, scămnum, sūbsellia, orum, căthedra, sūggēstum, solium, vel stătio, sēssio, lŏcus. *epith*. Lignea, aurĕa, ebūrnea, pĭcta, dĕcora, ōrnata, ālta, cūrūlis. *v. Sedeo.*

sēdĭcula, sediculum, *Krzesełko.* (hat.

sēdĭgitus, *Sześć pálcy maiący.* der sechs Finger

sĕdile, *Stolec, Krzesło, Zedel. Luctus, Aristæi, vitreisq; sedilibus omnes.* Virg.

sedile gramineum, *Łożko słołowe.*

sĕdimentum, *Ustánie się 3. Uryny obłoczek.*

sĕdītio, *Rosterk, Bunt.* Auffruhr/ Aufstand.

Seditio sævitque animis ignobile vulgus. Virg. *syn*: Dissĭdium, dĭscōrdia, dĭssēnsio; turba mōtus, tumūltus, factio. *epith*: Tūrbĭda, pōpŭlāris, răbida, pērnĭciosa, hōrrĭbilis, nefaria, misera. *phr*: Sēdĭtĭosus rūmor. Cĭvicus pōpŭlaris mōtus, tŭmultus, fūror. Cĭvica sēcta răbies. Civilis turbæ, partes. Civilia bēlla, Fūrens vūlgi mōtus. Pacis inĭmica. Māgno in populo cum sæpè cŏorta est seditio, sævitque anĭmis ignōbile vūlgus. Jamque făces & săxa vŏlant, fūror arma ministrat, insano cūncta tŭmūltu mĭscens, urbem pērmiscens. *v. Discordia.*

seditiosè, *Buntownie.* mit Auffruhr.

sēditiosus. *Buntowny.* Auffrührisch. *syn*: Tūrbŭlēntus, tūrbidus. *phr*. Seditiōnis amans, aūthor, căput, origo fax. Sēdĭtĭone fūrēns indŏcĭlis, tŏlĕrāre tŏgam, pācēmque pērōsus, ĕxōsus. Gens inĭmica păcis, quietis.

sēdo, *Uśkramiam, Błagam, Uspokoić* Stillen/ miltern/ sanfftigen. *Imodicos sedarat in arce dolores.* Pr. *syn* Mitigo, plāco, lēnio. *v. Placo.*

Sedo passivè pro sedor, Ustaie co.

sēdūco, *Odwodzę, Oszukiwam, Osobnośći szukam.* Verführen. *Quippe ubi non liceat vacuos seducere ocellos* P.

seductio, *Odwodzenie ná stronę.* Abführung/

Seductor, Zwodźiciel. (Verführung

seductus, *ti. Osobny, Ustronny.* verführt.

seductus, *us Osobność.* ein abgesondeter Orth

Seduculum, Fest. corr. Suduculum.

sēdūlaria, *orum. Stolec.*

sēdŭlē, ſedŭlo, *Pilnie, Ochotnie.* ernſtlich/ fleiſſig.
sēdŭlĭtas, *Pilność.* Fleiß/ Sorg/ Ernſt. *Et non ſentitur ſedulitate labor.* Ov. *ſyn*: Vĭgĭlāntia, ſtudium, indūſtria. *epith.*Gnava vĭgil,prōvĭda. *v. Diligentia.*
ſedulitas operoſa, *Wytwornosć.*
sēdŭlus, *Pilny, Pracowity.* Fleiſſig/ ſorgſam *Examinat lentus. ſpectator ſedulus inſtat.* Hor. *ſyn*: Diligens, impĭger, aſſidŭus, vĭgilans, ſtŭdiōſus, attēntus, gnāvus, indūſtrĭus.
ſedum,pro ſede Varr. corr. Turneb.& Scalig. ſolum.
sēdum majus, *Rozchodnik wielki.* Haußwurtz.
sēdum minus, *Rozchodnik mały.*
ſedum minimum, *Roiownik.*
ſeges, ĕtis, f. *Rola ſprawiona, Zboże, Trcia, Powod 1.* Auffgewachſener Samen/ Saat. *Hic ſegetes, illic veniunt feliciùs uvæ.* Virg. *ſyn*: Sata, frūges, ăriſtæ, ſpicæ, frūmēntum, trĭticum, ceres. *epith*: Spīcea, vĭrĭdis, fertĭlis, frūgĭfĕra, abūndans, matura. Optāta, expĕctata cŏllĕcta. *phr*: Terræ, ruris, tēllūris mūnĕra, opes. Cĕrĕalia mūnera, opes. Cĕrĕalia mūnera dona. Sĕgĕtum mūnus prōventus acērvi, copia lūxūries Cĕrĕris dōnum, opes fœtus. Nitidæ sūrgunt fruges, rāmīque vireſcunt. Campi lætis ariſtis ditēſcunt dītantur rident. Pingui flāvēſcit cāmpus arıſta Gravidus prōcūmbit cūlmus ariſtis. Votis ſeges rēſpōndet avari agrĭcolæ. Primis sĕgĕtes mŏrĭuntur in hĕrbis expĕctata sĕges vānis elūſit ariſtis, infelix lōlĭum & ſtĕriles domināntur avenæ: imbribus acta bĕnīgnis; invălĭdas sĕgetes tŏrrēbit sīccĭor āēr. v. *Meſſis, & meto fruges.*
ſeges reſtibilis, *Zboże nie ſiane.*
sĕgeſtre, *is. Rogoża, Obicie, Kołdra. Kompátura.*
ſegeſtria, *ium Mata.*
ſegeſtrum, *Kołdra, Mata.* ein Decke.
ſegmen, *Okrawek, Obrezek, Roſpádlina, Wior.*
ſegmentarius, *Hafterz, Złotogłownik.*
ſegmentatum opus, *Sádzenie 3.*
ſegmentatum pavimentum, *Tło wybornie ſadzone.*
ſegmentatus, *Háftowány, Sádzony.*
ſegmentum, *Hafto wánie, Okruſzyná, Kray świátá, Noſzenie drogie, Krayká.* abgehauen Stück/
ſegmentum piſcis. *Szrot, Dzwono.*
ſegmentum ventriculi, *Flák.*
Segnipes, Leniwy. faul/ langſam.
ſegnis, *Leniwy, Gnuśny, Nieſkwápliwy, Nieochotny, Niezaſiane pole.* Träg/ faul. *Conjicit in latebras, nec Turnus ſegnior inſtat.* Virg. *ſyn*: Tardus, ignāvus, pĭger. *v. Piger.*
ſegnitas, Gnuſność Hinläſſigkeit/ Trägheit
ſegnĭter, *Niedbále, Nieochotnie, Gnuśno.*
ſegnitĭes, *Gnuſność, Niepłodność.* Trägheit/ Faul/ heit. *Segnities, alii rapiunt incenſaq; fernntq;.* V. *ſyn*: ignāvia, dēſĭdia, pigrĭtia. *epith*: Sera, immūnda, iners, triſtis. *phr*: Lānguĭda sēgnĭties. Vĕneris nūtrītia tractat ōtia, dīlātrix operum, diſſvāda lāborum.
sēgregātio, *Oſobno* abſonderlich.
sēgrĕgo, *Odłączam, Oddalam, Wyłączam.* Abſonderen/ ſcheiden. *Per maria intenderet nec enim ſe ſegregat ipſa* Pr, *ſyn*: Sēpăro, sēpōno, dīſgrĕgo, sējungo.
sēgrex, *ſegregus, Auſonio, Cſobny.*
sēgrex vita, *Oſobność.* abgeſondert Leben.
sēgūllum, *Złotożyłá ziemiá.*
ſejūgis, *Poſzoſtny powoz.*
sējugo, *Rozłączam.* ſejunctio, *Oddzielenie.*
sējūngo, *Odłączam.* Scheiden, trennen. *Diſſ. dio ſejungi perniciali.* Lucr. *v. Segrego.*
Sela, ſelach, Hebræa vox. Boże day to.
sēlāche, *n. plur. gr. ſub Pies morſki.*
sēlāgo, *Kámforá ziele.*
Selava, B. ſub Sieláwá.
sēlectio, *Obieránie* Außleſung.
ſelectus, *Obrány, Wyborny.* auſerleſen. *Unum ex judicibus ſelectio objiciebat.* Hor. *ſyn*: Elēctus, lēctus.
sēlenites, *æ. m. gr. Kſiężyczny kámień.*
Selenitium, Bluſzcz 1.
ſelenōtropium, *gr. Mieſięcznik ziele.*
sēlībra, *Półfuntá, Grzywná, Kwáterká, & ſub Siedm pieniążkow* ein halb Pfund.
sēlĭcāſtrum, *Stolec 1. à ſede, e longum, aliqui Selliquaſtrum ſcribunt.*
ſelĭgo, *Obieram 1.* auff ein Orth ſammlen/ abſonderen. *Mea ſemper erit tu ſelige tantum.*

tum. Virg. *syn:* eligo, deligo, lego.
sĕlīnas, *adis. vel potius.* sĕlinoidos, *deos. gr.* *Kápuſtá kędzierzawa.*
sĕlīnum, *gr. Pietruſzká.* Peterſilien.
ſelinum agreſte, *Gierſz.* (*rzawa.*
sĕlīnūſia, *gr. Ziemiá lekarſka, Kápuſtá kędzie-*
sĕliquaſtrum, *Stolec 1. Quantitas ut ſelicaſtri.*
ſella, *Stołek.* ein Stul/ Banck/ Seſſel.
ſella curulis, *Stolec dygnitarzow maieſtat.*
ſella equeſtris, *Siodło* ein Sattel.
ſella familiæ, ſella familiarica, *Prewet, Stolec.*
ſella geſtatoria, *Lektyká.*
ſella pertuſa, *Stolec 4. 5.*
ſellaria, *æ. & orum. Siedzenie.* Orth da man denſtul hinſtelt.
ſellaria, *ſub Nierządnicá.*
ſellār ŏlus, *Siedzący.*
ſellarius, *ſubſt:* *Siodlarz.*
ſellarius, *adject: Siodłowy.*
ſellicaſtrum, *lege Selicaſtrum, Seliſternium, l. Soliſternium.*
ſellula, *Krzeſełko* ein klein Bäncklein.
ſellŭlarius, *ſubſt: Rzemieślnik.*
ſellularius. *adject: Rzemieślniczy.*
ſemaſſias, Spalenia godny.
ſembella, *Połfuntá, Szale máłe.*
sĕmel, *Raz 1* Einmal. *Quo ſemel eſt imbuta recens, ſervabit odorem.* Hor.
sĕmen, *Naſienie, Jądrko, Plemię, Látorośl 2 3. Proſzek, Rod 1. Początek 1. 3 Orkiſz.* Samen. *Miſit in ignotam qui rude ſemen humum.* Ov. *ſyn:* Sementis. *epith:* Fœcundum, frūctĭfe-rum, Cĕrĕāle, fertile, ferax. ſparſum. *phr:* Sēminis herba, granum, vis. Plāntœ in-crēmenta fūturæ, obrue verſata Cĕrĕālia sēmina terra: sēminibus poſitis ſupereſt dēdūcere terram ſæpius. *v. Gramen & Sero.*
ſemen ſatui, *Wyſiewek.*
ſemen trimeſtre, *Iarká.*
ſementāturus, *Naſienny 1.*
ſementem facio, *Sieię 1.* ſaen.
ſementem adjicio, *Przeſiewam.* zuſaen.
ſementeſco, *Wyraſtam 2.* außwachſen.

ſēmentĭcus, *Siewny. ſementifer, Naſienny.*
ſementīnus, *Naſienny 2. Siewny.*
sēmentis, *is. f. Siánie, Siew 2. Naſienie, Záſiewam, & ſub Oránie.*
ſementiva ſiligo, *Oziminá.*
sēmēntivus, *Siewny, Ozimi.*
ſemento, *Naſienie rodzę, Ziarno rodzę. Wyraſtam.* ſamen tragen.
Semeimis, lege ſemiermis.
ſemeſtris, *à ſex. Sześćmieſięczny.* ſechſmonatlich
sēmeſtris, *à ſemi. Pòłmieſięczny, Pòłkſiężycá.*
ſemeſtrium. *Pòłmieſiącá.* ein halber Monat.
sēmēſus, *Ogłodány.* Halb auffgegeſſen. *Semeſos piſces: tepidumque ligurierit ius.* Hor.
Sēmi, *n. indecl: vide* ſemis. halb.
sēmiă erbus, *Niedoyrzáły.*
sēmiambuſtus, *Nápoły ſpalony, Opalony.*
ſemiamictus, *Nápoły nági, ábo odziany.*
sēmiănĭmis, *ſemianimus, Nápoły żywy.* Halb todt. *Semianimes volvuntur equi &c.* Virg. *ſyn:* ſemiănĭmus.
ſemiapertus, *Nápoły otwarty, & ſub Przywieram*
ſemiaſſus, *Niedopieczony. Nápoły upiekły, Przypiekány.*
sēmiatrātus, *ſub Wieli.* halb ſchwartz.
ſemibarbarus, *Nie polityk, Przygrubſzy.*
sēmĭbos, *Mieſzániec 1.* Ein halber Ochs. *Gygem, ſemiboremq; virum.* Ovid.
ſemĭcādium, *gr. Połkadek.*
sēmicaper, *Mieſzániec 1.*
sēmĭcăput, *Głowizna.*
sēmĭcinctium, *Szorc, Fártuch 1 Pas 1. Chuſtká.* ein Fürſchürtz.
sēmicĭrcŭlaris, *Pòłcerklowy.*
ſēmicircŭlātus, ſemicirculus, *adject: Połcerklowy*
ſēmicircŭlus. *ſubſt: Połcerklá, Połkołá, Gromada ludzi.* ein halber kreyß/ Circkel.
ſemiclauſus, *Nápoły zámkniony, Przywárty.*
ſemĭcōctus, *Nápoły uwrzáły,* halb gekocht.
ſemiconſpicuus, *Nápoły widomy.* (chen.
sēmĭlŏquo, *Podwarzam, Odwarzam.* halb ko-
Semicorporalis, ſemicorporeus, Firmico, de ſignis Zodiac: Poł cielny. Poł cieliſty, voces inutiles nobis.

sēmicrēmātus, *semicremus*, *Nápoły spalony.* halb verbrennt.
sēmicrūdus, *Nápoły surowy.* halb roth:
sēmicūbitalis, *Poł łokietny.* von einer halben (Ehl.
semicūris; *Oskard.*
semideus, *ep thetum deorum indigetum*, *Ovid Regum Statio.*
semidōctus, *Nie douczony.* halb gelehrt.
semidrachma, *Połdráchmy*, *Połgroszá.*
semiebrius. *Nápoły piiány.* halb truncken.
semiermis, *Uzbroiony.* *semifactus*, *Niedokonczony.*
sēmifer, *subst: Poł zwierzá*, *Dziki mąż.*
sēmifera species, *Poł zwierzá.* halb wild.
semifērus, *adject: Nápoły zwierzęcy dziki.*
semiformis, *Niedonoszony*, *Połksiężycá.*
semifultus, *sub Sparty.* *semifunium*, *sub Powroz.*
semigermanus, *sub Rodzony.*
semigræcus, *sub Greczyn.*
sēmigrăvis, *Przycięższy.* halb schwar.
semigro, *Sprowadzam się.* abziehen.
semihŏmo, *Poł człowieká*, *Poł męża*, *Dziki mąż pokrzyk.*
semihora, *Połgodziny.* halbe stund.
semiinanis, *lege seminanis.*
semiinteger, *Nápoły cáły.* halb Zerrissen.
sēmijūgĕrum, *Połstaie.*
sēmilăcer, *Poszarpány.* semilăter, *Połcegły.*
sēmilautus, *Nápoły umyty.*
semiliber, *Nieswobodny.* halb frey.
semilixa, *Hałástrá.*
semilixŭla, *Obwarzánek*, *Obártuch.*
semimădidus, *Nápoły mokry.* halb naß.
sēmimas, *Rzezániec.* semimas capus, *Kapłon.*
semimaturus, *Nápoły doyrzáły.*
semimĕdimnus, *sub Korcá połowicá.*
semimitra, *sub Czapká niewieścia.*
sēmimortuus, *Nápoły umarły.* halb todt.
sēmināIis, *Nasienny 2.* gut zu saen.
sēminānis, *Nápoły czczy.* halb ledig. & *in Poł.*
sēminaria, *a. sub Siewcá.*
sēmināriuṃ, *Nasiennik*, *Płonnik*, *Początek*, *Gniazdo.* Orth/ da man junge Bäum pflantzet.
seminarius, *Nasienny 2.*
seminatio, *Sianie*, *Płodzenie.* Säung.
seminator, *Siewcá*, *Początek.*
semĭnĕcis, *is. Nápoły zábity.* Halb todt.
Seminiverbius, *Mowcá.*
seminium, *Nasienie*, *Plemię*, *Rod 2.* Samen.
sēmino, *Sieię.* Säen. *Fronde virere nova quod non sua seminat arbos* Virg. *syn:* Sĕro, insĕro, cōnsĕro, insēmino, plānto, *phr:* Sēmen, sēmĭna, spargo, mitto, jăcio, jăcto, in agros anni spem crēdere sŭlcis. Nec semper crēdĕnda Cĕres fāllacĭbus arvis, obrūĕre sūlcis sēmina quæ magno fœnŏre ager reddat. *v. Sero.*
sēminōsus, *Nasienny.* sēminudus, *Nápoły nági.*
sēmiŏbŏlaris, *Połpieniężny.*
semioboli dimidium, *sub Kwartnik.*
semiobolus, *Połpieniążká.*
semiorbis, *Poł cerklá*, *Połgałki.* ein halber Cirkel.
semĭpāgānus, *Przygrubszy*, *Gruby.* halb bäurisch Schuch lang.
Semipater, *sub Oyczym.*
semipĕdālis, semipedaneus, *Połstopny.*
semiperfectus. *Nápoły skończony*, *Niedokończony.*
semĭpes, *sub Połstopny* ein halber Schuch.
Semiphalarica, *teli genus*, *Gelli: Confer: cum Phalarica.*
Semipiscina, *Sadzawká 2.*
semĭplăgium, *Siatká.*
semiplenus, *Nápoły pełny.* halb voll.
Semiplotium, *Obow stároświecki.*
Semiplotus, *adject:* Crura semiplota, *Catul. brevia obesiuscula. Scaliger.*
semĭpūratus, *Obcięty* halb behauen.
semiquīnārius, *vide* Cæsura, *suprà*
semĭ ăsus, *Náp ły goły*, *ogolony.* halb geschoren.
Semireducta manus, *Ovid. potest reddi. Trochę umkniona*, *ábo skurczona ręká.*
semirefectus, *Nápoły náprawiony.* halb verbessert.
semirŏtundus, *Poł cerklowy.* halb rund.
semirūtus, *Nápoły obálony*, *sub Rozwáliny.*
sēmis, *subst: hic. hujus semissis*, *quidam acliton faciunt. Poł*, *Druga część*, *sub Części cáłey rzeczy*, & *sub Siedm pieniążkow.* halber Theil eines Dings.

Semiscrūpŭlum, *Szeląg dwá.*
semisenex, Podstarzał sobie.
semisĕpultus, *sub Pogrzebiony* halb vergraben
semisextarius, *Poł sżostaká* ein halber Sechster
semisiccus, *in Suchy.* semis jugeri, *Poł staia.*
semisomnis, *Nápoły śpiący, & in Spię nieśpiąc.*
semisomnus, *Gnuśny, Napoły śpiący.*
semisonarius, Robert: Steph: ex Plauto: corr: Semizonarius.
semisŏpitus, *Nápoły śpiący.* halb entschlaffen/ schlummerend *Purpureo jacui semisopita toro* O.
semispătha, semispăthium, *gr. Tasak, Puinał.*
semisquartus, *Poł czwartny.*
semissem supra duos habens, *Połtrzecia.*
semisestertius, *sub Połgroszá.* (rzeczy.
semissārius, *Połdziedziczny, sub Części cáley*
semissis, *is. subst: m. Sześć części, sub Części cáley rzeczy, Połowicá, v. Poł, & in Siedm pieniąszkow, & sub Kieliszek, & sub Uncya, Złoty czerwony.*
semissis, *is. adject: Poły, Złoty czerwony.*
semissis usura, *i. dimidia centesima sub Lichwá.*
semis tertius, *Połtrzecia maiący.*
semisupinus, *sub Wznák leżę.*
sēmĭta, *Ściesżká, Drogi w Ogrodách.* Ein Fußpfad. *Rara per occultos ducebat semita calles.* Virg. *syn:* Cāllis trāmes, via iter. *v. Via.*
semitalis semitarius, *Ściesżkowy.*
semitatim, Ściesżkámi.
semitātus, *Ściesżkowy, & sub Strefisty.*
sēmitectus, *sub Nápoły nági, Abo odziany Nákryty*
sēmĭtērtiana febris, *Trzeciaczká.* dreytägig Fieber.
semino, as. Drogi czynię sub Drogi.
sēmĭtŏgatus, semitogium, *sub Kurtá.* (fici.
sēmĭtŏnium, *Boëtio*, Junio. *Dimidia pars toni musici.*
semitonium majus, Boëtio, Sesquioctavo dimidium die si vicinum, Juni. (Diesis.
semitonium minus, Boët. semitonii dimidium, idem
sēmĭvĭetus, *Przewiędły.*
semivir, *Rzezániec, Wnętr, Połmężá, Niewieści.* Ein halber Mann/ verschnitten. *Et nunc ille Paris cum semiviro comitatu* Virg.
sēmivīvus, *Napoły żywy.* halb todt.

Semivocale instrumentum agricolarum, Varro appellat boves. (quasi Połmowne) Vocale, servos; Mutum, Plaustrum.
Semivocales literæ apud Grammaticos, Servium, *Priscian quæ vocalium auxilio pronuntiantur, sic ut à vocali incipiant, & in se desinant. Contra Mutæ in vocalem desinunt, à se incipiunt semivocales. Mutæ Semivocales, Terentian: vocat Semisonantes.*
semiustŭlātus, semiustus, *Nápalony, Spalony, Opalony, Przegorzáły.* Halb gebraten/ verbrant. *Spectant socios semiustaq; servant.* V.
sēmīzōnārius, *Páśnik.*
sēmnion, *gr. Páwieniec ziele.*
sēmŏdiālis, & sēmŏdius, *sub Połtora gárcá, & sub Korcá połćwierci.*
sēmōtè, *Ná stronie.* abgesondert.
sēmŏveo, *Odkładam 1. Oddalam.* neben sich rücken/ wegräumen *A contemplatu semoveoq; mali.*O. *syn.* Remŏveo, amŏveo, sēpōno.
semper, *Záwsze* Allezeit/ alleweil/ immer. *Semper ego auditor tantum, &c.* Juv, *syn:* Æternum ūsq; perpĕtuo, nūnquam non, cōntinuo. afsĭduo. *phr:* omni tēmpore. Nŏctēsque diēsque. Nŏctes atque dĭes. Nŏctes atque dies, omnes per annos, in omne tempus ævum. Per innŭmĕros annōrum trāctus, in finitas vĭces, sĕries. Sēmper hŏnos nŏmenque tuum laudelque mānēbunt, in frēta dum flŭvii cūrrent oceano claūsum dum flūctĭbus āmbiet orbem. *v. Immortalis, & Æternitas.*
semper florens, *Kwitnący.*
semper lenitas, *Łáskáwość.* Mildigkeit.
semper-vivum majus, *Rozchodnik wielki.*
semper vivum minus, *Rozchodnik máły.*
semper-vivum minimum, *Roiownik 1.*
Sempiternè, sempiternò, Wiecznie. ewig.
Sempiternitas, Wieczność. Ewigkeit.
sempiternus, *Wieczny.* Ewig. *Relegendas olim sempiterno judici.* (Jamb.) *syn:* Pĕrpetuus, æternus.

Semuncia *Łot.* ein Loth. & *sub Uncya, Koszyk, Tłomoczek.*
semuncialis, semunciarius, *Łotowy.*
semustus, *Nápoły spalony, Przegorzáły, Opalony.* halb gebraten/ verbrant.
sena B. Sená ziele.
senaculum, *Ratusz, Rádziecki dom, Schadzká, Poselska Izbá.*
sēnārius, *Szostak 1 2. Item. v Trimeter.*
sēnātor *Radzcá, Senator. Krolik ptak* Rathsherr *Pascebatq; suas ipse Senátor oves* Ov. *syn:* Jūdex. *epith:* Longævus, prūdens, prōvīdus, aūgūstus, pūrpūreus, vĕnĕrāndus illūstris. *phr:* Pŏpŭlo dans jūra. cōnsīlio potens, ingĕnio māgnus, Jūdīcii dexteritate grāvis, inter jūstos pars optima cives.
sĕnātōrum conventus, *Rádá 2.*
senātōrius, *Rádziecki, Senatorski.*
senaturit, Cic. i. Senatui studet. Senatum vult restitui, ut Syllaturit. Lambin: optimo sensu Scaturit, legit. Manut. i. ebullit. duro vel nullo bono sensu.
sĕnātus, *us. Rádá 2. 3. 4. Rádziecki dom.* Der Rath einer Stadt. *Floreat & claro cingatur Roma Senatu.* Cl. *syn:* Curia, vel Senātores. *epith:* Prūdens, jūstus, æquus, sānctŭs pūrpūreus. *phr:* Sĕnātōrum, Patrum concīlium, cætus, tūrba, sācer ordo. Vĕrēndi Patres, Sanctum concīlium Patrum. Lēcti, pūrpūrei prōcēres Patriam consilio tuentes. Jūra magīstrātūsque lĕgunt sanctūmque sĕdātum. Sĕnātorum aula cūria. senatûs consultum, senatus decretum, *Uchwała Pánow Rádnych.* Rathsspruch.
sĕnĕcio, *onis Staruszek, Przymiot ziele.*
sĕnēcta, *Stárość 1. 2. Stárzyzná.* das Alter.
senectus, *utis. subst: Stárość 1. 2* das Alter. *Jam senior sed cruda Deo, viridisq; senectus.* V. *syn:* Sĕnēcta, sĕnium, cānities, vetūstas. *epith:* Cāna, trĕmens, trĕmĕbunda, lōngæva, quĕrĭbunda, squāllens, ærūmnosa, injūcūnda, provida. *phr:* Sĕnēctæ tempora, ætas, dāmna, tædia, rūgæ. cāni, cānities. Pars vitæ deterior seræ tædia vitæ, lōngævi tēmpŏris ætas. Letho vicina aĕtas, adjuvans bācŭlo grădum. Mĕmbra tardans, căpillos inficiens, cōrpŏris debīlitans vires Cōnsiliis melior, sed vīrĭbus ægra, sera & sāpientior ætas. Robōris damna sāgāci, vel prūdenti cōmpensans anīmo. v. *Canities & Senex.*
senectus, *a. um. adject: Stáry.*
senectus anguium, *Wężowá skorá.*
senectus præceps. *Zgrzybiáłość.* das hohe Alter.
senectus confitus, *Stáry.*
senectute summa, *Zgrzybiáły.*
senescente hyeme, *Na schyłku.*
sĕneo, *es.* senesco, *Stárzeię się. Slábieię. Ustáie co Schodzi wiesiąc.* Alt werden *Studii, & amore senescit habendi.* Hor *syn:* Cōnsēnesco, sĕnex fio. *phr:* Jam vires sĕnectus debīlitat, frangit. Jam mihi, dĕtĕrior cānis aspērgitur ætas. Frōntem sĕnīlis ruga notat Jŭvĕniles rĕcēdunt, abscēdunt anni firmusque vigor, & vĭrile rōbur.
sĕnex, *is. & is. Stary, Stáruszek, Dawny,* ein alter Mann *Es sentibus medicantur anhelis.* Virg. *syn:* Senio, lōngævus, annosus grandævus, vĕtŭlus dĕcrĕpitus. *epith* Fēssus, mufcōsus, infirmus, lōngævus, dĕcrĕpĭtus, exhaustus, frīgĭdus. *v. Senectus. phr:* Sĕnecta, sĕnio, annis, ævo, ætate, sĕnīlibus annis gravis, senio grāvior, cōnfectus, lāguidus, languens, tardus debilis, infirmus invalidus, frīgidus gĕlidus, ōbsĭtus, iners, pāllens Longis consumptus ab annis. Ævo māximus, grandior inutīlis annis. Vicinus, prōpior lētho: senio debili tremens. Cui cōrpus annis confectum: sĕniles artus titŭbant, Raris spārsus tempora cōmis. Cui plurima mento cānities incūlta jacet. Cui rugis contracta cūtis. Cūjus frontem ruga sĕnilis arat, nōtat: effœto lassæ lānguent in cōrpore vires, Claūdicat ingĕnium, dĕlirat, līnguaque mĕnsque, omnia dĕficiunt, canis aspersus. Jam resipīce cānos, invalidasque mānus. & inanes cerne lăcertos. Cum mea rūgōsa pallēbant ora senecta, & referam pueris tēmpora prisca senex.
sĕni, *bi. Sześć.* sechs. sĕnīca, *Stárzec 1.*
sĕnīlis, *Starcowski.* Altächtig *Membra levans baculis, tardiq; senilibus annis.*
senīliter, *Po stáremu.*
senio dexter, *Kostek rzucenie szczęśliwe.*
senió confectus, *Zgrzybiáły.*

Sĕniŏs

sēniōres, *Rádá pospolita.* Rathsherren.
senipes, edis. Sześćstopny.
sēnium, *Starość 1 2. Wężowá skorá, Zgrzybiáły, Siwizná, Przykrość,* Smutek. das Alter. *Deformis seniis limina transeat.* (Alc:) *v. suprà*
senium lunæ, *Księżycá zschod.* (Senectus.
sensātus, *Baczny, Bystry 2.* Vernünfftig.
sensĭbĭlis sensilis, *Zmysłem pojętny, Czujący 1.* Empfindlich. *Tantaque sensibili quovis est tempore in uno.* Lucr.
sensibilitas, Nonio, Sipont: est sententia, i. intellectg verborum &c. Recentioribus autem, Czułość.
sensĭcŭlus, *Sentencyjka 1.*
sensiloquus, sub Łágodniuchny.
sensim, *Pomáłu.* gemächlich sittlich/ Fuß vor Fuß. *syn.* Paulātim, pĕdĕtentim.
sensualis, Lubieżny, Pieściliwy, Czuły, Zmyślny 1. Roskosznik. Zmysłem pojęty.
sensualitas Lubieżność, Pieszczotá, Zmyślność.
sensum, *Pojęcie, Zdánie 1,*
sensus, *us. Zmysł. Czucie 2. Myśl Zdánie, Mniemánie, Rozumienie.* empfindlichkeit/Sinn. *epith:* acūtus, vigil: vivus tĕnŭis, sūbrilis
sensus animi, mentis, *Myśl.* (mollis.
sensus eripere, avertere, *Oczárowáć.*
sententia, *Mniemánie, Rozumienie, Zdánie, Postánowienie umysłu, Sens, Sentencya, Wotum, Skazánie, Sumá, Myśl.* Meinung/ Urtheil/ Spruch. *Sententiarum notus & integra.*(Al:) Hor. *syn:* Cōnsilium, mens, anĭmus, sensus, opĭnio, vel judĭcium, dēcretum. *epith:* Certa, fixa, cōnstans, incerta. *phr:* animi sensa sēnsus Prūdens animis sententia at quorum mĕlior sententia menti & quæ sit sententia pos:o Nec mihi mens dubia est,
sententia est, stat, *Umyśliłem.*
sententia sanguinaria, tristis, *Skazánie przeciw*
sententiæ dictio, *Wotowánie.*
sententiam rogo, perrogo, *Wotowáć każę,*
sententialiter, sententiosè, *Sentencyámi.*
sententiŏla, *Sentencya 1.*
sententiōsus, *Sentencyámi mowiący.*
senticētum, *Ciernisko.*

sentĭcōsa verba, *Mowá trudna.*
sentĭcōsus, *Ciernisty.*
sentīna, *Stek 4. Łotrostwo.* Der underst Orth im Schiff/ da sich aller Unfläth hin sammlet. *Tunc sentina grav s, tunc summum vertitur aër.* Virg *epith.* Fætida, olĭda, ōlens, putrĭda turpis, putr s. *v. Cloaca.*
Sentinator, Złotnik nocny, & sub Wylewam.
Sentino, as. Wylewam z náwy, Umykam się r. Wyśliznąć się.
sentio. *Czuję 2. Przeczuwam, Zrozumiewam, Obaczam co, Rozumiem, Znam 1. Mniemam. Trzymam o kim, Trzymam z kim.* Empfinden/ fühlen/ davor halten. *Crede mihi numen sentit & ille tuum.* Mart. *syn:* Sensu pĕrcĭpio, video, audeo, odōror, gusto, tango, vel intelligo, căpio, vel indico, cēnseo, pŭto, ārbĭtror, exīstimo opīnor, rĕor, autŭmo. *phr:* Hæc mihi mens est, hæc animo, menti, sēntentia sĕdet, constat. Sic fert animus. Mens omnibus una est, omnibus idem anĭmus. Hoc animo sĕdet, stat, fixum est. Hæc anĭmo sententia surgit.
sentio odore, *Spąchác.* riechen.
sentis, *is m. Ciernie* Ein Dorn Virg. *syn:* Vepris, rŭbus, spina. *v. Spina.*
sentis canis, *Róża polna.*
Sentisco, Czuię 2. sentix is. hæc Ciernie 2.
Sentus, Naieżony, Kolący 1. Oszarpány.
seorsum, *Osobno, Bez. Præpositio*
seorsùs, *Adverb: Osobno.* sonderbar.
seorsus, *Nomen adject: Osobny.* sonderbar.
Sēpāceus, *Łojowy.*
Separ, aris, i. separatus, Prudent. Priscian. à se i. sine & par.
separabilis, *Rozłiemny.* leicht abzusondern.
separatim, *Osobno* sēpărătio, *Rozłączenie.*
Separator, Oddzielácz. separatus, *Osobny.*
separatus, *us Rozłączenie.* Absonderung.
sēpăro, *Odłączam, Rozłączam.* Absonderen/ scheiden *Separor à Domina nocte jubente mea.* Ovid. *syn:* Secĕrno, segrĕgo, sēpono, rĕmŏveo, disjungo, dīstraho, dīvello, dīstermī-

stermīno, discrimino, dīvĭdo, dispertior, dīssĕco, distinguo.
sĕpătius, *in Łoiowy.* sepĕlibilis, *sub Pogrzebiony*
sĕpĕlio, *Grzebię umarłego, Tłumię, Zawalam, Zátłumiam, & sub Obiadam się. Zátracam* begraben *syn:* Humo, inhŭmo tŭmŭlo, contŭmulo. *phr:* Terræ, humo, solo infero. Tērræ māndo, credo, sūppono, infŏdio. Tērræ humo, solo cōndo. Sē ūlchro vel tumulo infĕro, impono, do, rĕfero, reddo, cōmpōno. Tumulo, sepulchro condo, abscōndo, tego, contĕgo, ōbruo. Terra, aggĕre terræ onero; obruo ossa aggere. Funus cădāver ingĕsta, vel cōngesta humo, sĕpĕlio. Tūmuli hŏnorem do, reddo, rĕfero, exhĭbeo Decŏrare sĕpūlchro, exĕquĭas facio, pĕrago cĕlebro. Justa manĭbus, umbris solvo, pērsolvo. Nigræ sŏlēnnia pōmpæ duco, cĕlebro. Fūnebre, funereum, pium officium, fūnĕreos hŏnōres rĕfero. *v. Parento; Funus Exequiæ.*
sēpes, *edis. Sześcionogi.* der sechs Füß hat.
sepes, *is. Płot, Parkan, Dylowánie.* Ein Zaun. *Sepibus in nostris parvam te* V. *syn:* Sēptum, vāllum. *epith:* alta, sȳlvestris, frūticosa, hīrsuta, sēntibus hōrrens.
sepes viva, *Płot samorodny.*
sēpia, *æ gr. Káłamarz 3. Ptaw Inkaust.*
sēpĭcula, *sub Płot.* sēpīmen, *Grodź, płot.*
sēpīmēntum, *idem, & Płot 2. 3. 4. Dylowánie, Parkan Szańc.*
sēpio, *Grodzę, Ogradzam, Otaczam Ociernjam, Oblegam, Obwodzę, Obwárowáć.* Verzäunen. *Attica Cecropii sepsit doctrina, &c.* S. *syn.* obsēpio, vallo, as. *phr:* Sēpem prætendo, sepĭbus, spīnis, dūmĕtis prætexo, cīrcūmdo, ambio, cīngo, cŏrōno, inclūdo, stipo, munio. Sĕgeti prætendere sepem. Prætexit sēpibus hōrtos, cīrcumdare sēpibus agros.
sēpiola, *Káłamarz 3.* seplasia, *Apteka.*
seplasia dignus, *Galant.*
sēplāsiārius, *Aptekarz.*
sēpōno, *Odkładam 1 Chowam* Hinlegen/ ablegen *Scimus inurbanum lepido seponere dicto.* Hor. *syn:* Semŏveo, rēmŏveo, repōno.
sēpositus, *Odległy.* neben sich gelegt. *Seposti cineris, nec longa invidit avenæ.* Hor. *syn:* Sēmōtus, rēmōtus, amotus.
seps, *epis. m. gr. Padalec, Jaszczurka.* Eine Schlang. *Serpens exiguus. Quidquid hic momorderit resolvitur in putredinem. v. Serpens.*
seps, *epis, f. Latinum,* Plot. ein Zaun.
september & septembris, *adject. Wrześienny.*
september, *subst: Wrześień.* Herbstmonat. (*Mensis septimus à Martio, à quo Romani olim annum suum auspicabantur.*) *epith.* Frūctifer, onerātus, racemifer. *phr:* Mensis quo fæto de palmīte poma nitent, Præbens fērcūla mille. Mēnsis quo vāstas pinguis vindemia cellas distēndit. Mēnsis quo presso spūmat vindemia Baccho, Mēnsis, quo plenis spūmat vindemia lābris.
septemcastra, *Siedmigrod.*
septemgĕminus, *Siedmioraki.* siebenfältig.
septempĕdālis, *Siedmstopny.* siebenfüssig.
septemplex, *adject: omn. Siedmioraki* siebenfältig. *Clypei extremos septemplicis orbes.* Virg.
septempliciter, *Siedmiorako.*
septemtrio, *Wiátr polnocny. Połnoc.* der Nordwind. *Talis hyperboreo septem subjecta trioni.* Vir *phr:* Gĕlidus axis, Bŏteus axis. Gelidi triōnes. Gĕlida plăga, arctoa terra, tēllus, ora Bŏreæ, dŏmus Parthesiæ virginis axis, arctos Mænālia Strymōnia, gĕlida, glăcialis, ubi hōrrifer regnat Boreas.
septemtrionalis, septemtrionarius, *Połnocny 2. Wiátr połnocny prawy.*
septemtriōnes. *bi.* septem stellæ, *Wóz niebieski.*
septemvir, *Stopień urzędnikostwá, Kurfirst.*
septemvirālis, *sub Komisarz.*
septemvirātus, *ibidem, & Kurfirstwo.*
Septemuncialis, sub Siedm część, Posiodmny.
septēnārius, *Posiodmny.* septennis, *Siedmioletni*
septĭceps, *septicipis,* septĭcollis, *Siedmibysty.*
septĭcus, *gr. Gnoiący.*
Septiens, septies. *Siedm kroć.* siebenmahl.
septifāriam. *Siedmiorako.* siebenfach.
Septimana, Tydzień, & sub Swiątki.

Sēptimanārius, *Tygodniowy*. wochentlich.
septimanus, *Siedmiodniowy*.
septimatrus, uum ha. sub Dzień 7.
septimensis, Siedm miesięczny siebenmonatlich.
septimusdecimus, *Siedmnasty*.
septimontialis, & septimontium, *sub Pośiodmny*.
septimùm, *Siodmy raz*. das siebende mal.
septingenārius, *Siedmsetny*. derſiebenhunderſte
septingenta, septingenti, *Siedmset*.
septingēntesimus, *Siedmsetny*.
septio, Ogrodzenie. *septipes, Siedmstopny*.
septuāgēnārius, *Siedmdziesiątoletni*, *Siedmdziesiątny*.
septuāgēnus, septuagesimus, *Siedmdziesiątny*.
septuāgies, *Siedmdziesiątkroć*. siebenzigmal.
suptuaginta, *Siedmdziesiąt*. siebenjährig.
septennis, *Siedmioletni*. siebenzig.
septum, *Ogrodzenie Grodza, Obora, Płot, Stáwidło*.
septum apertile, *Slozy, Upust*.
septum transversum, *Błoná 3*.
septuncialis, *sub Siedm części, Pośiodmny*.
septunx, *cis. m. subst: Siedm części, Kieliszek*, & *sub Części cáłey*.
septuōsè, *Záwikłánie*. septus, *Ogrodzony*.
septŭplo, septŭplum, *Wsiedmiornasob*. siebenfaltig. *sub Siedmioráko*.
sepulchrum & sepulcrum, *Grob Nagrobek*. ein Grab. *refer ante suis*, & *conde sepulcro*. Virg. *syn:* Tumŭlus, mŏnŭmentum, būstum. *epith:* Triste, fūnĕrĕum, obscūrum, mārmoreum, exstrūctum. *phr:* Sepūlchri sedes urna, mōles, quies, hŏnos, decus, dona. Sĕpūlchralis urna, domus, fŏvea, lăpis. Sepulcrale mārmor, saxum. Terreno ex aggere būstum, ingens aggĕrĭtur tŭmŭlo tellus. Quæ tĕgat extincti fūnĕris umbra locum; affert huc unguēnta mihi, sĕrtisque sepūlchrum ornabit cūstos ad mea būsta; sĕdes, sĕdibus ut saltem placĭdis in morte quiescam. *v. Sepelio*.
sepulchrālis, *Grobowy, Pogrzebny 1*. Das zum Grab gehört. *Ante sepulcrales infelix astitit aras*. Ovid.

sepulcrum commune, *Ziemiá*. die Leb.
sepulcretum, *Grobowisko, sub Cmentarz*.
sepulcri titulus, *Nagrobek*. Oberschrifft des Grabs. (*git sepultosi*
Sepulto, as. Fortunat: Quosq; sepultat humus, t te-
sĕpultūra, *Pogrzeb* Begräbnuß. *Postque sepulturam comitatus conjuge natus* Fill. *syn:* Tumuli, sepŭlcri honor Tŭmuli dĕcus.
sepultus, *Pogrzebiony*. Begraben. *Lumina rara micant somno, vinoque sepulti*. V. *syn:* Humatus, tumulatus. *v. Sepelio*.
sepultus sum, *Zginąłem*. Sepum, *meliùs sevum*.
Sĕquācĭter, *Następnie, Porządkiem. Zá tym*.
sĕquāx, *Zá kim idący, Nástępujący Násláduiący, Násládowcá, Ciągły, Lepki*. Das leichtlich folget. *Ore fove fumosque manu prætende sequaces*. V. (*datek*.
sĕquela. *Nástępowánie, Hałástrá, Orszak, Przy*-
sequestra, *Jednaczká. Nierządniczy sługá*.
sĕquēstrārius, *Sequestrem co biorący*.
sequestratio, *Sequestr*.
sĕquēster sequestris, *Sequestrem co biorący, Zákupnik, Pośrzednik. Jednacz*. Pfandhalter. *Item* ein Mittler/Scheidsmann. *Bisq; senos pepigere dies, & pace sequestra*. Virg.
sequestro, *as. Odłączam*. außsöndern.
sequestrum, *Sekwestr*. sĕquior, *Gorszy*.
sĕquĭtur, *Idzie zá tym*. sequiùs, *Gorzey*.
sĕquor, *Idę zá kim. Násláduię kogo. Przystrzegam, Gonię, Nástępuię, Łowię zwierzá, Mowię, Trzymam się czego, Trzymam z kim*. Folgen nachfolgen *Volvitur Ixion, & sequiturq; fugitq;* Virg. *syn:* Sĕctor, subsĕquor, insĕquor, insto. *phr:* Terga, à tergo sĕquor, Vĕstīgia sĕquor, lego, urgeo, fero; Pedem pĕde urgeo. Vādentem passibus æquo. Păssibus euntis insto Æquo sĕquitur vĕstigia pāssu. Me pēnnis sĕctāre dātis, ego prævĭus ibo sit tibi cura sequi, me duce tūtus eris: sĕquitur vĕstīgia fūrtim. Et longè sĕrvat vĕstigia conjux.
sĕquūtor, sequutus, *idem*. secutor &c.
ser, eris, *m, gr. Jedwabnicá robaczek*.

Sĕra, *a Zaporá, Zamek.* Ein Thürschloß. *Tempora noctis eunt, excute poste seram.* Ovid *syn:* Claustrum, obex, fērrum. *epith:* Fĕrrea, ærāta, firma, fida, sēcura, sēpŏsita. *phr:* Sera obex, mūnīmen. Clausæ munimenta portæ. *v. Janua.*
sera literata, sub Pismo taiemne. serà, P. Poźno.
sera mobilis, pensilis, *Kłotká.*
serācŭlum, *Zamek, Zaporá.* Ein Thürschloß.
Seraphim, Hebræa vox sonat, ignitos, cădentes, Item est ordo Angelorum in SS. libris. m. & n. plur.
sĕrāpias, *adis. f. gr. Lisie iayká, Rączki, ziele.*
serăpĭon, *gr. Syrop.* serārius, *Serwatkowy.*
seratrina. Nonio, an ubi sera parantur?
serbus, *Serb.* serbia, *Serbska ziemiá.*
sēr-n, *enis. gr. Trąd 3.*
serena tempestate, *W pogodę.*
sērenat, *Wyiaśnia się, Pogodá.* hel und klar (werden.
serenator, Pogodny 2.
serenissimus, *Nayiaśnieyszy.*
sĕrēnitas, *Pogodá 1.* Hell, klar, schön Wetter, *Puræ carmisi es serenitatis.* (Ph) *syn:* Sĕrenum nūdum. *epith.* Trānquilla, plăcida, amica, amæna, favens. *phr:* Sĕrenus, pūrus, cāndidus, clārus, trānquillus, dies, aer, polus, sol. Dies innūbis, sérēnus. *v. Serenus.* Trānquillus sine nube dies sĕrēnum cælum. Plăcidi cæli indūlgentia, clementia amica tēmpĕries. Cælum pūro lumine ridens, sereno lumine, serenato axe clārum jūbar micat, irradiat splēndescit. Pūrgātus nitet discŭssis nūbibus æther, Trānseat hic sine nūbe dies, stent áëre venti. Făvet in nūbis clementia cæli. Sol nūbila disiecit, fŭgāvit, evicit, victis è nubibus exit. Cælum largo diffuso lūmine ridens. Sol tristi depellit nubila cælo. *v. Mare tranquillum.*
serenitas tua, sub Nayiaśnieyszy.
sereno, *as Pogodę czynię, Rozweselam.* Hell und klar machen. *Vultu quo cælum tempestatesq. serenas.* V. *syn:* Trānquillo, sedo, placo. *phr:* Spem fronte serenat.
sereno, sereno cælo, *W pogodę.*
sĕrēnum, *Pogodá.*
serenus, *Pogodny. Wesoły.* Heiter schön. *Inferiore tenet nube serenat opex.* Mart. *syn:* Sĕrenatus, innūbilus. *phr:* Nulla nūbe tĕmĕrātus, nūllis nimbis, tĕnebris cōnditus, opērtus, obdūctus densus grăvis, obsĭtus, àér tranquilla lūce serenus. Æstivi facies innūbila cæli.
sĕresco, *Wodnieię, Schnę.* sēria, *Gárniec, Bániá.*
seria olearia, seria vīnaria, *Bániá.*
sērica vestis, *Jedwábnicá* ein Seyden kleid.
sēricārius, *Jedwábnik.* sēricatus, *sub Jedwábny*
sērĭcŏbaptes an serici tinctor? nam aliter alij.
sēricum, *gr. Jedwab* Seyden. *Doctus sagittas tendere sericas.* (Alc.) Hor. *epith:* Dīves, nobile; prĕtiosum. *phr:* Sērĭcum stāmen, vēllus, sērica fila. Vellera sĕrum, vel sērica vēstis. *v. Stamen.*
sērĭcus, *gr. Jedwábny.* seyden.
sĕries, *Rząd 2 Porządek.* Gefolg Ordnung. *Debilitat series immensa laborum.* Ov. Ordo, *epith:* Longa, immensa, continua. *phr:* Sēries lōngisŭma rerum seriem evŏlvere. Fīnis altĕrius măli grădus est fŭturi.
serilla, Łodź. serille, vel serile, Powroz 1.
sēriò, *Bez żartu, Po prawdzie, Nie żartuię.*
sĕrĭola, *Garnuszek.* sĕriŏla, *Endywiia ziele.*
sĕriphium, *gr. Piołun.*
seris, *is gr. Endywia, Podrożnik ziele.*
seris porcina, *Prosieniczká.*
sērium, *Poważna rzecz.* ernsthaffte Sach.
sērius, *Bez kunszt tny, Poważny.* Ernsthafftig. *Posthabui tamen illarum mea seria ludo.* V.
sermo, *Mowá, Język, Przypowieść.* Ein Red, Gespräch. *Populus sermone replebat.* Vir *syn:* oratio, lŏcūtio, voces, verba, dicta, lŏquela, cōllŏquium, allŏquium. *epith:* Cūltus, amænus, dŏctilŏquus, cănorus, fēstivus. *phr:* Vivit adhuc, completque vagis sērmonibus aures. Lĕpido sērmōne lŏcuta est. Mūlta jŏcans, cōmīque tenens sērmōne sĕdentes. Ille ut erat grāndi elŏquio, & sermōne canoro. *v. Vox, Oratio, Eloquium & Eloquens.*
sermo est. *Powiadaią.*

Sermo intimus, *Myśl 2* Gedancken.
sermōcinātio, *Rozmowá.* ein Red.
sermocinatrix. *Swiegotká.*
sermocinatrix vis, *Rozmowność.*
sermō ĭnor, *Mowię. Rozmawiam* Rad halten
sermones iniqui *Obmowá.* übel Nachred.
sermonor, aris Rozmawiam.
sermunculus, *Powiastká.*
sĕro, *as. Zakrywam, Zámykam.*
sĕro, *is. evi. Sieię, Sádzę, Zamnażam, Nárybić, Szczepię & sub Wádzę drugich.* Säen/pflantzen *Tecta serat late circum, cui talia curæ.* Virg. *syn:* Sēmĭno, insero, cōnsero *phr:* Sēmen spārgere, mĭttere, jăcĕre, jāctare in agros, semen hŭmi, hŭmo in humum, in sŏlum spārgere, sēmina sūlcis arvis terræ, mandare, cōmmĭttĕre, anni spem crēdere sūlcis. Cĕrĕrem jactāre per arva. Dare sēmina tĕrræ, obtrudere sūlcis sēmina quæ magno fænŏre rēddat ager, Nec semper crēdenda Ceres fāllacĭbus arvis. *v. Semen Sero pro spargo.* (Virg.) Rūmōrēsque sĕrit văriōs ac talia fatur.
sĕro, *is. rui. Rozsadzam 1.*
sērò, *ultima anceps, Poźno,* Wieczor *2.* Spāth *Heu sero revocatur amor seroque juventus.* Tib. *Sero memor thalami mæstæ solatia matri.* Stat. *syn:* Tārdè, seriùs, tardiùs.
sērōsus, *Serwatkowy.*
sĕrōtĭnus, *à sero vespere. Wieczorny.* Spāthig *Et caliganti premeret serotina nocte.* Hilar. *syn:* Serus, vēspertinus. (chend
serpens, *adject: omne. Czołgaiący się.* Schlei
serpēns, *subst: m f Wąż, Gádziná ogień piekelny.* Ein Schlang *Cinctamq; gerit serpentibus hydram.* Virg. *syn:* Anguis, draco cŏlŭber, cōlubra, hydra, aspis, chĕlydrus, vīpĕra. *epith:* Venēnōsus, squālĭdus, hŏrribilis, sinŭōsus, squāmmōsus, vĕnēnifer, versĭcolor, Gŏrgŏnĕus, Lĭbycus. *phr:* Mūltiplices sinuatur in orbes, sinŭoso flēxu elabitur anguis. Per immēnsos sinuat crebra vŏlūmina gyros. Tōrto cōrpŏre vērtit hŭmum, squāmmea cōnvŏlvit sūblato pēctŏre terga, sinŭans immensa vŏlūmine terga, se in sua mēmbra plicans Lingua vĭbrānte mĭnāx. Trĭfidam lĭnguam exĕcrans, Lōngŭsque torta sibilat caūda drăco. Cristis præsignis, & aūro, arrectis hōrrens squāmmis, Lethifero tactu, mŏrsu mĕtūendus, occūpat hos mŏrsu, lōngis amplēxibus illos.
serpentaria, *Wężownik gniazdo 3, 4.*
Serpentigena, sub Wężowy
Serpentiger, Wężownik 2.
serpentina, *Kłosienniczká.*
serpentis catulus, *Wężyk.*
Serperastra orum. Chodaczki dziecinne, Hałastrá.
Serperastri, hi. Hałastrá 3.
serpo, *Czołgam się, Pnę się, Rościąga się, Szerzy się, Rozchodzi się.* Kriechen/ schleichen, rütschen. *Inter victrices hederam tibi serpere lauros.* Virg. *syn:* Repo, rēpto, adrēpto, insérpo. *phr:* Humi serpo, cōrpus trăho, cōrpore hŭmum, terram verro. *v. Repo.*
serpula, *æ. Wąż 1.*
serpullum, serpyllum, *gr Macierzanká.* Quendel/ wilder Poley. *epith:* odōreum, odorum fragrans, grātum, jūcundum, svāve, amænum vĭrens, vĭride lūxŭrians.
serpyllum sylvestre, *Miętká czerwona.*
serra, serrula, *Piłá drzewna, Wężyk, Sikawká rybá.* Ein Sage *epith:* arguta, acūta, dēntāta, lōnga. *phr:* argūta lāmina serra. Pēndeat in mĕdio rŭtilāntis lāmina sērræ. Dædălei signum ingĕnii, ēxtēnso rāmos sērra secāre potest.
serra molaris, *Piłá młyn.* ein Sehneidmühl.
serraculum, *Piłká żelazna, Kárá 3. Taczki.*
sērrācum, *Kárá 3 Taczki.*
serrāgo, *Opiłki, Trociná.*
serram reciproco, *Trę 4.*
serranæ tibiæ, *sub Surmá.*
sērraria officina, *Piłá, Młyn* ein Schneidmühl
serrarius, *Tracz.* der da säget. serrata, *Ożanká.*
serratim, *Ząbkowáto.*
serratoria machina, *Kozły drew, Piłá drzewna*
serrātorius, *Piłowániu służący, su Piłowánie.*
serrātula, *Bukwicá 1. Jeleni ięz k ziele.*
Serratus, Nárzynány. Serro, *Trę.*
serta, serta corona, *Wieniec 1.* ein Krantz.

Sertam duco, *Sprzeczam się. sertor, Wybáwiciel.*
sertu'a Campana, *Komonicá włoska.*
sertūm, *Wieniec.* Ein Krantz. *Rutilibus sertis omne rubebat iter.* Mart. *syn:* Cŏrona, corolla *epith:* Florēns, festum, grāmĭnĕum, fragrans, amāranthæum, pūnĭceum, rōscĭdum. *phr:* Sērti dĕcus, hŏnor, odor. Flōres intexĕre, fingĕre. Varĭos in serta flōres jūngo, stringo, vincio, cōnnecto, Prima cŏrōnārum rĕdolentibus atria sertis, Primitiis sertīsque Deos hālantibus ornat, alta cŏrōnatis rĕdĭmita umbrācŭla sērtis. Flōridŭlis implēre manus, & tempŏra, sērtis. *v. Corona.*
sertus, *Wity.*
Serva, *Służebnicá.* Ein Dienstmagd. *syn:* ancilla, fāmula ministra. *v. Servus.*
servābilis, *Trwáły 2.*
servaculum, Kotsicá, Iter, Łodź, Spreys, Port.
servaculum piscium Sadzawká, Sadz rybi.
servaculus, Sternik.
servatio 4. Esdræ, pro custodia: alioqui sonat Záchowánie, Chowánie.
sērvator, *Zbáwiciel, Ochroniciel, Zdrowia dawca. Wybáwiciel.*
servia, *æ. Wieniec:*
servientia, æ. Niewola. Dienstbarkeit.
servilis, *servilicola, Niewolniczy 1.* Knechtisch *Cerea suppliciter stabat servilibus, atq;.* Hor.
servīliter, *Niewolnicze.*
servio, *Służę, Dogadzam, Rádzę okim, Staram się.* Dienen *syn:* Fămŭlor, ministro, obedio, pāreo, obsequor. *phr:* Sum mĭnīster servus fămŭlus, māncĭpium, opĕram mĭnīstro, servī implēre vices; sērvitium, jugum sŭbĕo, pătior, pērpĕtior, fero, Dominum patior, sērvitio prĕmor, sævi dŏmini iras părior. Lībera Rōmānæ sŭbjecit cōlla cătēnæ, sēro rĕcūsat ferre, quod sŭbiit jŭgum Quæ tibi jūcūndo fămŭlatur serva lăbore, Prō quibus ut mĕritis rĕfĕrātur gratia, jūrat se fore māncipium tempus in omne tŭum.

servitia, *orum sub Niewolnik.*
servĭtium, *Niewola Służbá 1. Czeladź, Niewolnik* Dienst/ Leibeygenschafft. *syn:* Sērvĭtus fămulātus, mĭnisterium, jugum. *epith:* Grăve, ægrum, dūrum, immite, mălignum, mĭsĕrabile, mŏlēstum, onĕrōsum, hŭmile, abjectum, vile. *phr:* Servilis labor, Famulare onus, iniquum jŭgi pōndus, onus. Dūrum nĭmis jŭgum Tўrānni. Tam grăve servĭtium, tam dūros passa lăbōres. Dūroq; nĭmis cālcata prĕmētur servitio.
Servitritius, Niewolniczy 1. Quantitas (ut in Nutritius) à servitor, vel à Servitrix, inusitatis, vel à servi-i.m, vel à servitus.
Servitudo, Niewola.
servĭtus, *idem, & Ciężar 2. Práwo.* Leibeygenschafft. *Quisq; cervices dare servituti.* Saph. *syn:* Sērvitium, famulātus, mĭnistĕrium jŭgum. *epith:* Grăvis, ægra, tristis, dura, misĕra, mŏlesta, căptiva, onerōsa, hŭmilis, abjecta sordida, vilis, inglōria tūrpis, infamis, intŏlerābilis, ærūmnosa acērba, egena, flebilis, tўrānnica. *phr:* Servitii jugum, sērvilis herilis, lăbor. *v. suprà Servitium.*
Servitutius, sub Niewolniczy 2.
sĕrum, *Serwatká,*
serum, serum diei, *Wieczor 1.* Abend.
serum est, *Poźno.* es ist Abend, spät.
servo, *Chowam, Chowam się, Strzegę 1. Przestrzegam, Przypátruię się, Pilnuię 2. Záchowuię, Zbawiam 2 Zywię, Páśę 2.* behalten, bewahren *is e Galle: tuos monitis servabis amores.* Prop. *syn:* asērvo, cōnservo cūstōdio, tutor salvo. *v. Custodio, salvo.*
servo de cælo, *Wieszczę 1.*
servorum amore, *Niewolnicze.*
serus serissimus, *Poźny, Nierychły, & in Opoźniam się.* Spät. *Serus inoffensum rettuleritq; pedem.* Tib: Tardus.
servŭla, *Niewolnicá.*
servŭli sordiduli, *Háłástrá 1.*
servŭlus. *Niewolnik an Sługá?*

Servus,

Servus, *sust*: *Niewolnik*. Ein Knecht/ Diener. *Detrimenta fugat, servorum incendia ridet* Hor. *syn*: Famŭlus, minister vērna, māncipium, puer, vel cāptīvus. *epith*: Fīdus, strĕnŭus, offi-iosus, impĭger, prōmptus, Infelix, abjectus, sordidus. *phr*: Fămŭlāris, fămŭlorum tŭrba, ordo. Fămŭlæ tūrbæ, nŭmerus ingens. Fămŭlōrum nŭmĕrosa manus, obsĕquio cĕler, intentus, ad jūssa, ad arbitrium domini părātus, prōmptus, accīnctus, alăcer. Nūtus hĕrīles obsērvans, jŭga detrēctans, rĕc-sans, excŭtiens: Pārere, pati jŭgum indŏcilis, impatiēns, arbitrium dŏmini spēctans. Făcilis ad jūssa măgistri. v. *Captivus*.

servus, *a um. adject*: *Niewolniczy, Obowiązány*.

Sēsămŭm, æ. Sesamum *Sesam, Rodzay oleynego śiemienia*.

sesamĭnus, *Sesamowy*.

sēsāmoĭdes, *eos. n. gr.* *Ciemierzycznik, Czuryło, Trzeszczki ziele*.

sesamum sylvestre, *Kleszczowiná*.

seseŭlyſſes, *t. Kos 2*.

sescuncia, *Półtory uncyi, Osma część, sub Częśći cáłey*.

sescuncialis, *sub Półtory uncyi*.

sescunx, *cis. m* *Półtory uncye, Ośm częśći, sub Częśći cáłey*.

sescuplex, *adject. omne. Sześćioráki*. sechsfältig.

sescŭplum, *Półtorá*. sese, *Się* sich.

sĕseli, *gr. Czarnogłow*.

seseli creticum, *Jeleni ogon*.

seseli Cyprium, *Kleszczowiná*.

seseli peregrinum, *Zebrzycá*.

sĕsĕlis, *is. gr. Czarnogłow*.

Sesqui, *subst*: *n. indeclin*: *singulare tantum, Io. Ursino*: *Półtorá czego*. anderthalb.

sesqui, *adject*: *additur subst*: *is. masc*: *fem*: *& neutr. generis*. *Półtorny*. anderthalb.

sesquialter, *idem*.

sesquialtera pars, *Półtorá*, anderthalb Theil.

sesquicongius, *Półtorá gárca*.

sesquicŭleāris, *Półtorokufny*.

sesquĭcyăthus, *Półtorá kieliszká*.

sesquihora, *Półtory godziny*. anderthalb stund.

sesquijugerum, *Półtoryworki*.

sesquĭlībra, *Półtora funtá* anderthalb Fund.

sesquimensis, *Półtoromieśięczny czas*. anderthalb Monat.

sesquĭmina, *Półtory grzywny*, *sub Półtorá czego*.

sesquĭmŏdius, *sub Korcá ćwierć*.

sesquiŏbŏlus, *sub Grosz 1*.

sesquioctavus, *Osmą częśćią większy*.

sesquiŏpera, *sub Półtorá czego*.

sesquiŏpus, *sub Półtorny*.

sesquipĕdalia verba, *Mowá nádęta*.

sesquipedalis, sesquipedaneus, *Półtorostopny*

sesquipes, *Półtorastopna miárá*, *Łokieć 3*. anderthalb Schuch.

sesquiplaga, *sub Półtorá czego*.

sesquiplaris sesquiplex, *Półtorny*.

sesquiplum, *Półtorá*. sesquiplus, *Półtorny*.

sesquisenex, *Zgrzybiáły* alt.

Sesquisestertius, *Półtorak*.

sesquitertius, *Trzecią częśćią większy*.

sesquiŭlysses, *tr. Kos 2*.

sesquiuncia, *Półtory uncyi*.

sessĭbŭlum, *Sidło, Siedzenie*. ein Sitz.

sessilis, *Siadły, Siadálny*. gesetzt.

Sessim, *Siedząc*.

Sessimonium, *Siadło, Siedzenie, Kośćioł 2*.

sessio, *Siedzenie 1. 6* das sitzen.

sessito, *Siadam 5*. sessor, *Siedzący*.

sestans, *idem* sextans.

sestantārius, sestarius *idem*. Sextantarius &c.

sestertia, *orum*. *sub Grosz 1*.

sestertiārius, *Groszowy ibidem*.

sestertiŏlum, *vel us*. *Grosz 1*.

sestertium, *Motyczká, Kurtá, Sumá, Półtrzecia 2. & sub Grosz 1. Szubienicá*.

sestertius, *sub Grosz 1. Półtrzecia maiący*.

Sestiordium, *an Kurtá*.

sĕsŭvium, *Rozchodnik wielki*.

sēta, *Szczeciná*. Schweinsbürst. setania, *Cybulá*

Sētāns-

Sēcănion, *gr. Sniedek 2. Zboże iare.*
sēcanium, *gr. Jarka, Niesplik.*
setiger, sētōsus, *Szczeciſty.* Bürſtragend. *Setosi caput hoc apri, tibi Delia parvus.* Virg. *ſyn*: Sētis, aſper, hōrrens, hōrridus.
ſetim ligna, *Exod. 15 Cedri genus quibuſdam. Sed longè diverſa eſt hæc arbor, in deſerto Arabiæ creſcens, ex qua Moyſes arcam & tabernaculum fecit & omnia ejus inſtrumenta, lignum ejuſmodi leviſſimū eſt, ſed imputribile & ſolidum ac nitidum. ſed quia colore & folio ſpinæ albæ frutici ſimilis eſt, ideo ſpina alba à quibuſdam vocatur. Corneli à Lapide ex S. Hieronymo & (alii.*
ſetula, Szczecina. Seu *Abo.*
ſevaceus, idem Sebaceus.
Sevectus, Catul: corr: Scalig: Evectus.
sēvērè, *ſeveriter, Surowie. Oſtro 2. Poważnie.* rauh/ ſtreng/ ſcharff.
sĕvēritas, *Srogość, Surowość.* Strengigkeit Ernſthafftigkeit. *Quare Sepoſita ſeveritate.* (Phal.) Hor. *ſyn*: Aūſter:tas acērbītas aſpěritas, dūrities atrōcītas, inclēmentia.
ſeveritudo, Srogość. (ſævitia.
ſeverus, *Surowy, Oſtry, Poważny.* ſtreng.
sēvir, ſevīralis, *ſub Komiſarz.*
ſevium, Feſt: Robert: Steph: corr: Secium.
sēvo, *as. Łoię, & ſub Swiecá 1.*
sēvŏco, *Odwodzę 3.4. Odłączam, Wywoływam 1.* an ein ſeit beruffen *Sevocat hunc genitor, nec cauſam faſſus &c.* Ovid. (Talch.
sēvoſus, *Łoiowáty.* sēvum, *Łoy, Sádło* Unſchlit/
Sex, *Sześć.* ſex aut ſeptem, *Kilá.* etliche.
ſexagēna, *an Kopá?* das ſechßig in ſich hat ein Schock.
sēxagēnārius, *Sześćdzieſiątny.*
ſexāgeni, *Sześćdzieſiąt.* ſechßig. *& ſub Kopá.*
ſexagēsĭmus, *Sześćdzieſiąty.*
ſexāgies, *Sześćdzieſiątkroć.* ſechzigmal.
ſexāginta, *Sześćdzieſiąt.* ſechzig. *Kopá 1.*
ſexăngŭlātus, ſexangulus, *Sześćwęgielny.*
ſexatrus, uum. hæ. ſub Dzień 7.
ſexcentārius, vel ſexcenteſimus, *Sześćſetny.*
ſexcēni, ſexcenteni, ſexcenti, *Sześćſet.*
ſexcentæ cauſæ, *Wiele czego.*
ſexcenties, *Sześćſetkroć.* ſechshundertmal.
ſexcentoplagus, Smágániec.
ſexdĕcies, ſexdecim, *Szeſnaście kroć, Szeſnaście.*
ſexennis, *Sześcioletni.*
ſexennium, *Sześcioleni czas.* Zeit von 6. jahr.
ſexies, *Sześć kroć.* ſechsmal ſexīgies. *Poſzoſtny.*
Sextanus, lege ſextanus. Sexequipedalis lege Seſquipedalis.
ſexta feria, *Piątek.* Freytag.
ſextans, *hic. ſubſt: Szoſta część. ſub Części cáłey rzeczy. Item Dwupálcowa miárá, & ſub Siedm pieniąſzkow, & Kieliſzek.*
ſextans ſeſtertii, *Kwartnik.*
ſextāntar os, *Dwie uncye maiący. Szoſtak.*
ſextārius, *Szoſtak, Miarká.* ein Schoſtack.
Sextertius locus, Szubienice.
ſextiecps, *Szoſty, Poſzoſtny, & ſub Popiętny.*
ſextīlis, *ſubſt. Sierpień. adject: Sierpniowy.*
ſextŭla, *ſub Uncya, & Poczworny groſz.*
ſextūm, *Szoſty raz.* ſextᵒ, *Szoſty, & ſub Szubienicę.*
ſextᵒ ab undecimo, *Siedmnaſty.* der ſechszehende.
ſextus decimus, *Szeſnaſty.*
Sexu, n. ſexus *m. Płeć.* Geſchlecht/ als Männlich und weiblich Art.
Sexungula, trop: ſub Smyk 2.
Sī, *Jeżli 1.2.3.4. &c Gdy. Li, By 1.5. Chociażby, Bądź to, Bądź owo.* Wann. *Si potuit manes areſcere conjugis Orpheus* Virg.
ſi commodo tuo potes, *Możeſzli.*
ſi forte, *Podczas, Aza, Abo więc.*
ſi quando, *Podczas.*
ſiălōchus, *Plwacz, Sliniáſty.*
Sibetum, Zybet. Sibi, *Sobie 3.* ſich. *Teque ſibi generum Thetys emat omnibus undis* Virg.
Sibilatio, Kſzyk 1. ſibilator, Kſzykácz.
sībĭlo, *as. Kſzykam, Gwiżdżę, Swiſtam.* pfeiffen/ pſiſen. *Diriguêre oculi tot Erynnis ſibilat hydris.* Virg. *ſyn*: aſſibilo. *phr*: sībila do edo; fūndo; mitto, tōllo, vibro. Stridula vibrātis fūndebant sībīla linguis. *v. Serpens.*
sībĭlus, *ſubſt*: & ſibilum, *Kſzyk, Swiſt: Gwizdánie* Das pſiſen/ pfeiffen. *Nam neq; me tantum venientis ſibilus Auſtri.* Virg. *epith*: Stridŭlus, ſtridens

ſtridens, horridus, terribilis,quĕru'us, frĕquens. *phr:* ſerpentum vōces, sūſurrus. Vipereus sŏnus, ſtrīdor.

ſibīlus, *adject.* *Kſzykaiący Sibus, Chytry, Dowcipny*

Sibylla, *gr.* *Syb lá.* *Præſidet horrendæque procul ſecreta ſibyllæ.* *ſyn:* Phœbas. *epith:* Căſta, annōſa, fatĭdica, prænuncia. Phœbea, Cūmæa, Dĕlphica. *phr:* Vates fœmĭna, Fatĭdica vātes, Phœbi ſăcerdos, amphrȳſia vātes? anus, virgo. Venturi præſcia, prænūntia, interpres Cæleſti affla ta nūmine; Phœbi lŏngæva săcerdos. *v. Vates.*

Sibylla legeт, *Prov;* *Niewyrażny,*

Sibyllīnus liber, *ibidem.*

Sibȳna, *gr.* *Włocznia 1.*

Sic, *Tak,* Ja/ ſo/alſo *Sic ait & dicto citius tumida æquora placat* V *ſyn:* ita, haud sĕcus, vel hac via, hac rătione, hoc pācto, hōcce modo.

Sīca, *Puinał* ein Dolch. *Illirici reſtant ſicis, ſibynisq. fodente.* Enn: *ſyn:* Pūgio, glăd us, enſis.

Sicarius, *Z bijak* ein Mörder, Todtſchläger *Quod mœchus foret aut ſicarius, aut alioqui.* H.

Siccāneus, ſiccānus, *Suchy 1.* trucken.

Siccātio, *Suſzenie.* das trucknen ſiccè, *Sucho.*

Siccesco, *Schnę 2.* *ſiccificus, Wyſuſzaiący.*

Siccĭnĕ, *A (z gniewem,) Takli, Zeby z.* So? alſo? *Ore ſuo, & dixit ſiccine lente jaces?* P.

Siccĭtas, *Suchość* Truckne/ Dürre *ſyn:* arĭdĭtas. *epith:* Fĕrvida, tŏrrens, flammans, sēgnis, lēthifera. *phr:* Flūmina sĭcca vĭdentur. Cum prīmum ſiccis fērvōribus ūrĭtur āēr Fervōre & nĭmio dēnſæ tŏrrēntur arĭſtæ. Pabula cānescunt, cum frōndibus uritur arbor. Tērrăque cœleſtes arĭda sŭrbet aquas. Tantălus in mēdia gārrūlus aret ăqua, arēbant hērbæ & sēges ægra nĕgābat, aruit & medio sĭtiens ſub gūrgite limus. *v. Calor. Æſtus.*

Sicco, *as.* *Suſzę 1: Ucieram 1. Wyſuſzam, & ſub Wypijam.* Trucknen *Lactanteſque urens herbas ſiccaverat amnem* Nem. *ſyn:* exſĭcco, arefăcio, exhaurio, ebibo: uro, aduro, pĕrūro. *phr:* Hūmorem, aquas nĭmius călor ex trăhit, exprimit, ebibit ſorbet, exhaurit. Sic. is fervoribus agros urit exurit, arentes æſtus hiūlcat agros. *v. Siccitas.*

Siccoculus, *Suchooki. Niepłáczliwy, & in Łzá.*

Siccor, *aris,* *Schnę 2.* ſiccum, *Suche mieyſce.*

Siccus, *Suchy, Niepiiány, Trzeźwy, Ná czczo.* Trucken/ dürr. *Te tractare voles, accedes ſiccus ad unctum.* Hor *ſyn:* arĭdus, arens, arēſcens, sĭccatus, exſiccātus, ſitiens, sĭtibūndus, uſtus, adūſtus, perūſtus. *phr:* Hūmōris egēns, egēnus, expers, ărūōre dēhiſcens. *Ef*ſĕruit amnes humor, atque herbas călor ſiccus perūſſit. Sicco tērram ſpuit ore viător aridus. *v. Sitio, & Siccitas.*

Sicel, *Petron:* *Eucheri.* *idem* Siclus.

Sicĕliōn, *n.* *gr.* *Pſi len.*

Sĭcĕra, *gr* *Trunek piiany* ſtarcker Tranck.

Sĭcīla. *Koſa,* *Zeleżce ſtrzáły.*

Sicileo. lege. ficilio sĭcĭlices, *ba.* *Zeleżce ſtrzáły.*

Sicili ūla, *Koſeczká, Poſadzka 2.*

Sĭcĭlĭcum, ſicili us, *Oſmak 2. & ſub Uncya.*

Sicilicus ſi ilicium, Poſadzká 2.

Sĭcĭl mentum, *ſub Potraw.*

Sĭcĭlio, *is.* *Koſzę drugi raz* Grummet abhauen.

Sĭcĭlĭquus, *Skoyciec, Oſmak 2.* *& ſub Uncya.*

Sĭcĭliſſo, ſiceliſſito, ſiciliciſſito, *Plaut. i. ſiculos imitor.*

Sicinista, *al.* ſicinnista, *Piſzczek 2.*

Siclus *gr.* *Srebrnik moneta, & Waga ibid.*

Sĭcūbi *Jeżli gdzie.* Wo etwan. *Sicubi magna Jovis antiquo robore quercus.* Virg.

Sĭcūla, *Puinał.* sĭcundĕ, *Jeżli z kąd.*

Sĭcut, ſicŭti, *Jáko 2.4.* Wie/ gleich wie. *Sicut aqua tremulum labris ubi lumen ahenis.* V.

Sĭcȳia, *gr.* *Bańká 2.*

Sĭcȳōnia, *orum.* ſicyonii calcei, *Pántofle.*

Sidera errantia, palantia, *Plánetá.*

Sidera inerrantia, infixa, inhærentia cœlo, sĭdĕ ălis *Gwiazdny.* (*Gwiazdy ſp łchodzące.*

Sīdĕrātio, *Zmartwienie ciáłá, Apoplekſya, Uſ.hn enie, Zgorzenie 2.* *Konſtellácya.*

Sideratı nem ſ. rt t, *Zagorzwa.*

Sīdĕrātus, *Apoplektyk.* *Zagorzałe drzewo.*

Sīdĕreus, *Gwiazdny, Gwiaździſty* vom Geſtirn. *Sidereo fl grans clypeo & cæleſtibus armis* Virg.

Sīdĕrion, *gr.* *Pánák.*

Sidĕrites *a. m. gr* *Magnes, Dyáment, Zeleźnik kámień niezgorzyſty.*

Sīdĕrītis, *is. f. gr. Pomurne ziele, Złocień, Kárbieniec.*
sīdĕrītis quarta, *Zywiczká 2.*
sideropæcilos. *gr. Zeleźnik kámień.*
sīdĕror, *Mártwieię, Zágoryjwa drzewo.*
sīdo, *sīdi, sedi*, Sadowię się, *Upada co ná doł, Pogrążam się, Ulega się, Upada morze, Stánie tu, & sub Klękam.* Sich setzen. *Sedibus optatis gemina arbore sidunt.* Virg.
sīdus, *Gwiazd pewna liczbá, Aspekt 1. 2 Gwiazda, Párálisz.* Gestirn *Convexa polus dum sidera poscet.* Virg. *syn:* astrum stella, sideris ignes. *v. Astrum.*
sĕlīsmus, *gr Slinogorz.*
siet, pro sit, prisce, Plaut Ter. Cato Lucret.
sifilator, Kszykácz. sifilo, Kszykam, Swistam.
sifus. sifunculus, Rurá 1,
Sĭgĭllār a, *orum. sub Obrazek. Łątká 2.*
sigillaria argilla, *Wosk do pieczętowánia.*
sigillaris, *Formerski, Pieczętny.*
sigillaris cera, *Wosk do pieczętowánia.*
sigillāritia, *orum. sub Obrazek.*
sigillaritius. sigillarius, *Pieczętny, Łątkarz.*
sigillatim, lege potius ut recentiores critici scribunt Singillatim.
sĭgillātus, *Ryty.* sigilliŏlum, *Pieczątká.*
sĭgillo. *Pieczętuię Zámykam oczy, Otwarzam 3.*
sĭgillum, *Obraz 5. Obrazek. Znák 1. Pieczęć 1. 2. Łątk. 2* Ein Siegel/ Pitschier. *Odi claves & grata sigilla pudico.* H.
sigla, ha. sub Abrewiá ya.
sigma, *gr. Stoł a á ny. & sub Cyt.*
sigmătiſſo, sigmatizo, *gr Szeplunię.*
signăcŭlum, *Pieczęć* Ein eingedrucktes Zeichen *Post inscripta ole fron is signacula, per signa fero, rzodkwię* vorgehen. *(quæ Pr.*
signarius, Chorąży 1. signata, Dziewicá.
signatè *Wyraźnie* signatio, *Znáczenie.*
signātor, *Pieczętarz.* signātorius, *Pieczętny.*
signātūra *sub Pieczęć.*
signatus, *tı. Znákowány, Robiony 1.*
signatus, *us. Znáczenie* das zeichnen.
signifer, Chorąży 1. Herszt, Zwierzyniec 2 Ein Fähnrich *Romanæq; quila signifer hostis erat.* Ovid.
Signifer orbis. Zwierzyniec 2.
signifex, *Snycerz 1.*
significanter, *Wyráźnie.* Klärlich.
Significantia, a Znácznie, Wykład 2.
significātio, *Znáczenie, Znáć dánie, Skinienie, Obwieszczenie. Pokazánie, Znák 1.* Anzeigung Bedeutung.
significatus, *us. Znáczenie, Rozumienie 1.*
significo, *Znáczę, Oznaymuię, Pokázuię po sobie.* Andeuten/ anzeigen *significatque manu, & magnos simul &c.* Vir. *syn:* indico, noto, connoto, adnoto, denoto. ostento, mōnstro.
signum do, *v. Ostendo Manifesto.*
Significus, Snycerz 1.
signina opera, *sub Tło nábiiánt.*
signinum pavimentum. *ibidem.*
signīnus, *Skorupiásty.*
signo, *as Znáczę 2 Naznaczam, Cechuię, Nápiſkłádę, Bię pieniądze, Daię znáć, Piszę, Zegnam stoł. Zegnám się* Zeichnen/ versiegleln *Ablutas signavit oves quibus affuit almus.* Arat. *syn:* Dēsigno, vel imprimo, vel obsigno, sigillo, vel noto significo.
signum, *Znák 1 3. 5 9. Cechá, Hásło, Godło. Chorągiew, Wiechá. Pieczęć, Bałwan 1. Obraz 5. Skinienie, Mrugánie 2. Gwiazd pewna liczbá.* Ein Zeichen/ Fahne. *Daphni quid antiquos signorum suspicis ortus.* Virg. *syn:* indicium, argumentum, mōnŭmentum, testimōnium, nota insigne specīmen, vēstīgium, vel omen, augūrium, vel sīgnācŭlum sigillum vel vēxillum. vel imago, effigies sī ulacrum, vel mirā ŭlum. prod gium. *epith:* Manifestum, obscūrum, ambĭguum, secūndum. mīrandum, stūpendum. *phr:* atque hæc ut certis possis dīgnōscere signis. Signa tibi dicam, tum cōndita mente teneto.
signum belli, *Wici woienne.* *(to-*
sil, *Brunatna farbá.* ein gelb leymecht Erdreich
sīlăceus, *Modry, Zołty.*
sīlānus, *Rurny stup, Cewká 2.*
silātum, *Sniadanie.* silaus, *Przyiemká.*
sile, *is. Czarnogłow.* sīlens, *Cichy 2.* still.

silenter, silentio, *Milczkiem.* in der still.
silentiarius, *Sekretarz, Marszałek krolewski.*
silentiosus, *Cichy 2.*
silentium, *Milczenie, Przestanik, Audyencya.* Stille/ das stillschweigen. Per *amica silentia Lunæ* Virg *syn:* Rěticēntia, tăcĭtūrnitas. *epith:* Tacĭtūrnum, sēcretum, trānquillum, sōmniferum, lōngum. *phr.* silens, tăcĭtum, prēssum, cōmpressum, rĕprēssum os. Vōces repressæ, abruptus sermo, Tacitur na silentia rumpit, Quid me alta silentia cōgis rūmpĕre? Tranquilla silentia noctis. *v. Sileo.*
silentium lunæ, *Księżycá zaście.*
silentium noctis, *Pierwospá.*
silentus, *i. silens.* Navius *apud Gellium.*
sileo, silesco, *Milczę, Przestaię, & sub Pąkowie puszczam.* Stillschweigen. *Jura theatralis cum siluēre loci.* Mar. *syn:* Tăceo, rĕticeo, cōnticeo, obmūtesco vel omitto, prætĕreo. *phr:* Silēntia præsto, teneo, servo. Vōcem prĕmo, supprĭmo, reprĭmo, cōmprimo, cōmpēsco, e xĭmia est virtus, præstāre silēntia dictis. Fă vere lĭnguis. Silent, arrēctisque aūribus astant. Cōntĭcŭere omnes, intentique ora tĕnebānt. sĭlet, dŏlor ora repressit. Tum facta silentia lĭnguis. Pars ŭltima vocis in mĕdio sūppressa sōno est. Contĭcuit tandem făctōque hinc fine quievit. Pŏstquam voce, mānuque mŭrmura cōmpressit, tĕnŭere silentia cūncti. *v Obmutesco.*
siler, *Witwiná, Bagno.* ein Gattung Weyden-(baums.
siler montanum, *sub Czarnogłow.*
silesia, *Sląsko* Schlesin. silesius, *Slężak.*
silex, *m. f. Krzemień* Ein Kißlingstein *Stabat acuta silex præcisis undique saxis.* Virg. *syn:* Caūtes, rūpes, sāxum. *epith:* Dūrus, rĭgidus, grăvis acutus. *v. Rupes.*
silicernium, *Zgrzybiáły. Pogrzebny obiad, Kiełbasa.*
silicernius, *Zgrzybiáły.* silicĕus, *Krzemienisty.*
silicia, vel silicula, *Boża trawka.*
silicius, *in Posadzka.*
silicon, *Słodkie strącze.*
silĭgĭnarius, *Piekarz, Szafarz.*
siligineus, *Zytny, Pszeniczny.*
silĭgo, *Zyto, Mąká.* ein Gattung kleines weissen Korns. *Sed tenet ex niveo molliq; siligine factus.* Juv.
siligo cocta, *Bielidło.*
siligo sementina, *Ozimina.*
sĭlĭqua, *Łupiná, Łupiny, Strąk 1. 2 Szupinká, Słodkie strącze, Wagá naymnieysza.*
siliqua Græca, prædulcis, *Słodkie strącze, Boża trawká.*
sĭlĭquæ, *Słodziny, & sub Zgoniny. Vivet siliquis & pane secundo.* Hor.
sĭlĭquastrum, *Pieprzycá 1.*
Sil quastrum, pro sede Hygino, corr: sciliquastrum.
sĭlĭquor, *aris. Strączę puszczą.*
silli, *hi gr. Sznypká, Zart.*
silo, *onis. Brwisty, Nosa ná końcu zákrzywionego.* der grosse Augbrauen hat. *à Sileno dicit Varro.* (*łayno.*
silphium, *gr. Cyreneyskie ziele, & sub Czartowe*
silva *vel potius* sylva, *Las, Chwast, Łowy, Kupá, Dostátek, Mieszániná, Księgi zbierane. Pisanie 3 Rzecz 4* Ein Wald. *v. Sylva.*
sylva aqualis, *Trzciná.*
sylva cædua, *Porąb.* silva pinea, *Bor.*
sylvānus, *Dziki mąż, Rurny słup.*
sylvāticus, *Leśny.* (werden.
sylvesco, *Leśnieię, Chwaścieię.* zu einem Wald
sylvester & sylvestris, *adj ∂: abundans terminatione in recto singulari. Leśny, Polny.* wild/
sylvia, *Gil.* (bauri ch.
Sylvicola Leśny der in Wälden wohnet *silv cu-*
Sylvifragus, Łoskot czyniący. (*trix ibidem.*
Sylviger, sylvōsus, *Leśny, Drzewisty.*
Silunculus, Nosa zákrzywionego.
silūrus, *gr. Sum, ryba.* ein Gartung Fisches.
sīlus, *Zakrzywiony 2. Nosa ná końcu zakrzywio-* (*nego.*
sylvula, *Lasek, sub Las.*
sīmātus, *ti. Wklęsły.*
sīmia, *Málpá 1. Niewiástá 3. Náśládowcá.*
Simil, Podobny 1. (*Przednia.*
sīmila, *Zemlá. Mąká przeniczna średnia al.*
sĭmĭlāgo, *Mąká 3.* similagineus, *Pszenny.*
sĭmĭlis, *Podobny 1.* Gleich. *Os humerosque Deo similis, &c.* Virg. *syn:* Consĭmilis, părilis,

rilis, æquālis, æquus, par, non impar, non dissĭmĭlis, haud absĭmĭlis, sĭmillĭmus. *phr:* ore, cŏlore, vūltu, voce rĕfĕro, imitor, sĭmulo. Virginis os hăbitumq; gĕrens, animis æquālis, & annis. Hujus erat facies, in qua mātremque patremq; nōsses; sic oculos, sic ille mānus, sic ora ferebat. Nūllo dĭscrimine distat, differt, ore patrem rĕferens. Patrii non dĕgener oris. omnia Mĕrcūrio simĭlis, vōcemque cŏlorĕmque, & crines flăvos & mĕmbra dĕcora juvĕntæ. Simillĭma proles indiscreta sŭis, grātusque părentĭbus error, in utroque sŏror, sĭmilis chlămys effluit auro.

Simil st. *pro similis est*, *Podobny.*

Similitas, *Podobieństwo 1.* Gleichheit.

similiter, simillime, *Cic.* *Podobnie.* Gleich/gleicher weiß *syn:* părĭter, æquè, æquāliter.

sĭmĭlĭtudo, *Podobieństwo 1* Gleichheit.

similo, as. *Mart: corri simulo.*

sĭmĭnĭnus, *Málpi.* simiola, *Niewiásta.*

simiolus simius, *Málpa 3. Náśládowcá, Nikczemnik.* Ein Aff. *Callidus emissas eludere simius hastas.* Mar. *epith:* Căllĭdus, vafer. sĭmŭlator, hirsūtus, prŏtervus. *phr:* oris hūmani sĭmulator, imitator, moris humani sequax, imitator. Hūmanos artifex sequi, simŭlāre mōres Hūmani sĭmius oris.

sĭmĭtas, *Wklęsłość.* *simĭtu*, *pro simul, Zaraz.*

simo, as. *Wklęsło czynię.* *simonia*, *Swiętokupstwo.*

simoniacus, *Swiętokupiec.* der heilige Dinge kaufft oder verkaufft.

simpĭnium, *Kufel.* *Ampułká.*

simplaris, *simplarius*, *Poiedynkowy.*

simplator, *sub* *Dziewośląb.*

simplex, *Prosty 1. 3. 4* *Prostak, Nieprzyprawny, Szczery, Poiedynkowy.* Einfältig. *Et pugnet virtus simpliciore manu* Marr. *syn:* Pūrus, nūdus, haud cŏncretus vel căndĭdus, sincerus, vel crĕdŭlus, incautus, hebes.

sĭmplĭcitas. *Szczerość, Prostość.* Einfältigkeit. *Nudaque simplicitas purpureusque pudor* Ovid. *syn:* Sĭncĕritas, candor, vel crĕdŭlitas, hĕbetūdo. *epith:* Nuda, incūlta, puĕrilis, puellaris, insons. *phr:* Nescia fraudis. Digna favore, ævo rarissima nostro. Vera simplicitate bonus. Fraudibus elūsa, est crĕduli simplicitas. Tua Nescia fraūdis sĭmplicitas, săpiens, facundia præstans.

simpliciter, *Po prostu Szczerze* einfältiglich.

Simplicius, *Po prostu.* *simplo onis* *Gość 1.*

Simpludearia orum. Festo. (*quasi simpli ludiaria*) *funera dicebantur, in quibus simpli ludii adhibebantur, seu saltatores, quos Verrius Cernuatores, Festus Corv tores vocat. Scalig.*

simplus, *Poiedynkowy.* *simpo, onis.* *Hewar.*

Simpulator, *simpulo onis.* *Dziewośląb, Gość.*

Simpulatrix *Bábá, & sub Ampułká.*

simpullum, simpŭlum, simpuvium, *Ampułká.*

sĭmul, *Zaraz 1. 2. Rázem, Tudzież, Pospołu, Sporo* miteinander/ zugleich *Quam simul ex tali præsensit peste teneri.* Virg. *syn:* insimul, una, pariter, jūnctim, in unum.

sĭmūla, *Nosa wklęsłego.*

Simulachrum, *potius simulacrum.*

simulācrum, *Wyrażenie, Podobieństwo 3 Obraz 1. Bałwan 2. Znák 1.* *Kształt, Smierć.* Ein Bildnuß/ Gleichnuß. *Fragili simulacr ni-tentia cera.* Hor. *syn:* effigies, signum, imāgo, stătua, vel umbra, spectrum, lārva. *v.*

sĭmŭlāmen, *Obraz.* (*Statua & Larva*)

simulatè; simulanter, *Zdrádliwie, Nieszczerze, Zmyślnie.* durch falschen schein.

sĭmūlātio, *Nieszczerość, Zmyślánie* Gleißnerey *Atq; aliud verum est, aliud simulatio veri.* Hor. *syn:* Fictio, confictio, fallăcia, mĕndacium, *phr:* Picta, sĭmūlantia verba, Fĭctitius sermo. *v. Fallacia, & Mendacium.*

simūlātor, *Zmyślácz, Zartownik.* Ein Gleißner. *Compositus simulator ait: fare improbe custos. Sed.* *syn:* Dissimūlātor, fictor, simūlātus, fingens, fallax, mendax *phr* Cui simulans animus, mens, indoles, simūlatum cor, pēctus. Haud sincerus.

simulatrix, *Bábá 4.*

simulatus, *Malowány 3. al. Zmyślony.*

sĭmūlo, *Zmyślam co 1. Pokázuię po sobie, Wyrażam, Podobny iestem, Przedzierzgnąć się* Gleich gestalten/ gleißnen/ sich nur so stellen.

Spem

Spem vultu simulat premit altum corde dolorem. Virg *syn:* Dissimulo, fingo, tego, celo, occulto, mentior fallo, vel imitor, assimulo. *phr:* Læta celat sub fronte dolorem, fraudem prætexit risu. Premit altum corde dolorem. Gemitus expressit pectore læto, & lacrymis Cæsar non sponte cadentes effudit. Verbis cautus simulator amicis affatur, tacitumque nefas in pectore versat perfidus. *v. Dissimulo.*

simultas, *Niechęć, Niesnaska.* Neid/ Groll/ Feindschafft. *Vetus atque antiqua, simultas.* Juv. *syn:* inimicitia, dissidium, odium.

simultè, simulter Podobnie gleich.

simulus, *Nosa wklęsłego, sed* ! *pud Martial: melius Crispulus, pro Simulo legitur.*

simus, *Nosa wklęsłego* Flachnaß.

Sin, sin autem, sin minus *Jeżli nie.* wenn aber *Sin abrupta salus, & te pater optime Teucrum.* V.

sin aliter, *Jeżli żás.*

sinape, *n.* sinapi, *n.* sinapis, *is, f. Gorczyca czarna* Senff. *Seque Lacessenti fletum factura sinapis.* Colum *ep th* Calens, urens, salubris, lacrymosa, tristis *phr:* Fletum factura sinapis: i *corripit Columella, sed apud Græcos anceps est; quin potiùs longa; à sines, nocumentum, & sino: no eo.* (*flum.*

sincera fide, *Szczerze sinceraftum, lege Syncera-*

sincerè, *sinceriter, Szczerze* auffrichtig.

sinceritas, *Szczerość, Zdrowość.* Lauterkeit.

sincerus, *Szczery* 1. 2. *Zdrowy* 1 *Czysty, Nieprzyprawny* 1 Lauter/ rein. *Sincerum est nisi vas, &c* H. *v. Syncerus.*

sincinia æ. Pieśń.

sinciput, *Głowá, Głowizná, Ciemię.*

sindon, *onis f. gr. Prześcieradło, Płotno cienkie Szátá cienka* feine Leinwand/ Leylacken.

sine, *Præpos Bez* Ohn. *Me sinè sola vides, ah te ne frigora lædant.* Virg.

sine, *verb. Niech* laß.

sine arbitris, *Ná osobności.* heimlich.

sine capite, sine authore, *Wieść niepewna.*

sine commeatu, *Swowolnie.*

sine controversia, *Z ... ...* einhelliglich.

sine fuco & figmentis *Szczerze, Poprostu:*

sine mora, *Rychło, Wnet, Zaraz.* ohne Verzug.

sine nomine, *Podły.* unachtbar.

singillatim, *Osobno, Potedynkiem.*

Singla, singulæ, *Abrewiacya, Poiedynczy.*

singularis, *Osoblwy, Osobny, Poiedynkowy, Wyborny, Własny.* Sonderbar/ allein/ einig. *Qui secant fluctus rate singulari* (Saph.) *syn:* Solus, singulus, vel peculiaris, proprius, vel eximius, excellens, insignis, summus, rarus, infrequens, inauditus.

singularius, *adject.* Szczegulny, *Osobny, Funtowy.*

Singularius. subst: Pisarz 3.

singulatim, *Osobno, Poiedynkiem.*

singuli, *Każdy z osobná. Po iednemu, Po iedynkiem, Po funcie, Po groszu.* Jeder allein/ ein jeder. *Singula de nobis anni prædantur euntes.* H. *syn:* Quisque, unusquisque.

singultantia verba, Słowá nie domawiáne.

Singultim, Łkaiąc, Szczkaiąc, Przerywaiąc.

singultio, *vel* singulto, *as Szczkam, Łkam, Pypeć ma, Kwokam* Schlucken *phr:* Singultus emitto, cieo. Longis, crebris singultibus ilia pulsat, atque in os murmura pulsant. Cum tibi singultu fortia verba cadent, oraque singultu concutiente sonat.

singultus, *us. Szczkánie* 1 2. *Łkánie, Gdakánie, Kwokánie, Pypeć.* Das schlucken. *epith:* acer, durus, frigidulus, noxius, lethifer,

singulus, *Jeden* 1. *Poiedynkowy.* ein jeder.

sinister, *Lewy, Opáczny, Nieżyczliwy, Nieszczęśliwy, & Szczęsny,* Linck verkehrt. *Sæpe sinistra cava prædixit ab ilice cornix.* Virg. *syn:* Lævus. *Metaph:* infaustus, infortunatus, infelix. *v. Infelix.*

Sinistra, Lewa strona, & Wlewą.

Sinisteritas, Nieszczęście, Złość, Surowość. Unglückseligkeit/ widerwertigkeit.

Sinistimus, Lewy.

sinistra, *Lewicá, Wlewą.* Die linck Hand. *syn:* Læva, *v. Manus.*

Sinistrationem, Scaliger ad Manilium, vocat interiorem

riorem sideris fluxum, vel cum signum meta currit acuta, ut ait Manilius.
sinistrè, Zle, Nieprzyiemnie. unglücklich.
sinistrorsum, sinistrorsùs, Wlewą 2.
sinistrum, Lewa strona. Nie ná rękę.
sino, is. Daię pokoy, Day to, Dopuszczam Lassen. Non bene conveniens tu sinis esse jugum. P. syn: Permitto, patior, concedo, do. v. Permitto.
sinodon, sinodus, lege Synodon, &c.
sinōpica rubrica, sinopis, idis. gr. Rubryká.
siňuātio, Łonistość. sinuātus, Łonisty.
sinum, ui Dzban 2 Státek 2.
sinuo, Łonisto czynię, Náginam, Powiewam, Wyciągam, Snuię się. hin und her winden/krümmen. Impositis cala nis patu os sinua erat arcu. Ovid. syn: Cūrvo, incurvo, flecto. v. Gyro.
sinuor, Suwam się, Snuię się, Kobieli się.
sinuosè, Záwikłánie, Wężłowáto.
sinuōsus, Kobielisty, Łonisty, Locho wáty Dołko wáty, Wężykowáty, Kręcący się, Krzywy, Obłączysty 1. Szeroki, Zanadrzysty. das viel Krummen hat. Saucius ac serpens sinuosa volumina versat. Virg. syn: inflexus, incurvus cūrvatus, revolutus.
sīnus, us. m. vel sinum, Dzban 2. Státek 2. ein Gattung Geschirrs. Sinum lactis, & hac te, liba, Priape, quotannis. Virg.
sinūs, us. m. Łono 2. 3 Wypukłość, Zagiel, Mátnia 1. Miednicá 1. Zanádrze, Zatoki 1. Odnogá morska. Wylewki, Brzeg 1. Der Busem. Te tenet in lepido mollis amica sinu. Ovi syn: Gremium pēctus, complēxus, ulnæ, ve spira, flexus, gȳrus sinuamen: ambages mæandri, vel frĕtum, cūrvātum littus. e pith. Lāctĕus, cəndĭdus, maternus, repĭdus amīcus, phr: Calido me tĕge, quæso, sinu. Quem fovet in molli virgo pŭdica sinu.
sīnus, Brzeg Sicanio prætenta sinu jacet insula cōntra Virg.
sion, idem sium.
sīpārium, melius quàm sippatium Obicie, Z słoná.
sīpărum, Chorągiew 2. Zagiel 1.
sīpho.sīphon, gr. Hewar, Trzćionká, Sikawká 1. Cewká 2 Członek.
sīphuncŭlus, Cewká 2. Pukawká.
sipla tapeta, ex una parte villosa quasi Simpla Isidor ex Lucillio, apud quem malunt eruditi legere: Psila. è Græco.
Sipo, as. Rzucam 1. sprengen.
sīquāndo, so etwan siquid, lege si quid &c.
siquĭdem, Poniewaž. dann. Qua mihi ventura est, siquidem ventura senectus. Ovid.
Sīræum, gr. Wino wárzone.
Sirapa, a B. Syrop.
Sirempse, sirempse, priscum. Podobny 1.
īren, enis gr Trąd 5. Est & monstrum marinum apud Poëtas, & avis Indica. Plin. Jemij; adeo scopulos sirenum advecti subibas. Virg.
sīrius, gr Gwiazdá psia w ększá. der Hundsstern. Nec calido latravit sirius astro St. (Stella in ore canis, quæ à Latinis Canicula dicitur.) v. Stella.
siromaltes, gr. sub Włoczenká.
sirpe, n. Cyreneyskie ziele.
sirpea, a. Wášig, Kosz. ein Korb von Binz.
sirpeus, Sitowi 1. sirpia, Koszyk 1.
sirpices, hi. Broná
sirpīcŭla, Koszyk, Połkoszek, Wierszá.
sirpicŭlum, Koszyk, Pułkoszek.
sirpicŭlus, subst: Sit. sirpicŭlus, adject: Sitowi.
sirpo, as. Plotę, Oplatam. mit Binz binden.
sirpus, Sit 1. Mowá trudna tr.
sirrhus, sīrus, hic gr. Grubá, Ziemianká.
sis, si vis, Chcesz li. mo du wilst.
sis felix, Szczęść Boże. leb wol.
Sisama, lege sesama.
sisăr, gr. Wrzos.
sisărum, gr. Kuczmerká swoyska.
siser, è Græco, n. & hi siseras: Plini: Kuczmerká 1 2. Pásternak. gelbe Rüblein.
siser secundum, siser luteum, Marchew.
sisi n agrium, gr. Wieprzyniec ziele.
Sistentare, Plaut Tru ul. pro ostentare, Lipsi Taubm. Taci
sisto, Stawiam 10. 11. Wystawiam 3. Ostaię się Stánąć, Utykam, Wywracam, Zastawiam, Padam ná głowę. stillen/stellen still halten.

Susten-

Suſtentare valet telis aut ſiſtere contrà. Virg. *ſyn:* Detineo, rĕtineo, diſtĭnĕo, cohibeo, moror, vel arceo, vel exhĭbeo, vel firmo, fūlcio, ſtăbĭlio.
ſiſtratus, ſub Brzękácz.
ſiſtrum, *Brzękádło, Gruchodká, Cymbał.* ein krummes Horn *Hæc quatiat tenera garrula ſiſtra manu* Mar. *epith* Tinnūlum, Ægyptium: ærĕum, Phărium, pērsŏnum, dulce
ſiſymbrium, *gr. Miętká czerwona, Rzeżuchá z.*
ſiſyrinchium *gr Sniedek z.*
Sītānia, ſitanium, *Nieſplek, Járká.*
ſitanion, *gr Járká.* Sommerkorn.
ſitānius, *adject gr Járy.*
ſitārchia, *Szafarſtwo, Gumienniká urząd, & ſub Torbá, Strawá.*
ſitarchus, *gr. Gumienny.*
ſitartia a. al ſitarcium Ciſtarcium. Torbá, Toboła
ſitĕlla, *Wiádeiko Worowa ſkrzynká.*
ſitibūndus, *Prágnący* durſtig *si Mart: corripit.*
ſitĭcen, *inis. Piſzczek ná ſtypie.*
ſiticūlōſus, *Prágnący Pránienie czyniący, Suchy.*
ſitiens, *Prágnący, Suchy* 1. Dürſtend *Et nos hinc alii ſitientes ibimus Afros.* Virg *ſyn:* Sitibundus *Metaph:* arĭdus, areſcens, ſiccus *phr:* Siti lābōrans, preſſus, trāctus, perditus *v. Sitio.*
ſitienter, *Cuciwie* begierlich.
ſitientia, *ium Suche mieyſce* dürre örther.
ſītio, *Prágnę, Schnę, Żądam.* Dürſten *Ipſe puer nobis ipſe ſitiret aper* M. *phr:* Siti lăboro, urgeor prĕmor, uror, exuror, incendor, tōrqueor. Fauces, guttur, ora ſitis urget Fauces ſitis premit urit. Sitis exhauſerat artus ſicco tōrres ſitis ora palato, ſītī ora rīgent, faūces arent, labia hiant Flagrat incenſum, ſiti cor & perustis flamma vi ſcĕribus micat. ſicca hiant pendula labra ſiti. His ſitis & nullo rabies extinguitur hauſtu, explenda eſt ſītis iſta tibi qua perditus ardes orăque ſicca rīgent, ſquāmmōſis aſpĕra linguis.
ſitis, *Prágnienie.* Durſt *Qui potus, dubium eſt ſiſtat alatve ſitim.* Ovid. *ſyn: Metaph:* Cūpido, amor. *epith* ignea, fervens, arĭda, vĕhemens, insătiabilis, Tantălea. *phr:* Bibendi, potus cūpido, ſitis ardor, æſtus flamma, răbies, urens guttūra ſicca. Cum răpido fērvens ſitis urget in æſtu. Pocŭla plena mănus ſĭtis implācābīlis haurit. *v. Sitio.*
Sititor, Prágnący (*Sitio.*
ſītŏcŏmia, *gr Szafarſtwo.*
ſītōnia, *gr ibidem.*
ſītoſtăſius, *è gr. Podwoiewodzy.*
ſittybæ, *arum Kompáturá.*
ſituātus, *Położony.* geſetzt.
ſitŭla, *Wiádro 1 Loſowy ſtatek.*
ſitŭlus, *Wiádro 1.*
ſitulus barbatus, *Száſtik.*
ſitum duco, traho, *Pleśnieię.*
ſitum eſt *Záwiſło co ná czym, Zależy, Należy.*
ſitus, *Położony, Pogrzebiony, Wyſtáwiony, Zbudowány, Leżę.* Gelegen, geſetzt. *Aurum irrepertum & ſic melius ſitum.* (Alcaic:) *phr:* Poſitus lŏcātus, jacens.
ſītus, *us. Położenie, Rozłożenie, Ułożenie, Przykurzenie. Pleśń, Plugáſtwo Nieruchánie.* Gelegenheit eines Orths *Item* Schimmel. *Nec revocare ſitus, aut jungere carmina curat.* Virg. *ſyn:* Poſĭtus, locus. vel ſquālor, rūbigo, sōrdes, vel vĕtūſtas. *epith:* Pallens, iners, immundus, ſquāllidus, putris. *phr:* Cāneſcunt turpi tecta ſitu, ſquāllentique ſitu, turpis ſītu hōrridus Quem sītus informis premit & desērta vetuſtas.
ſīve, *Abo 1. Bądź to.* Oder. *Sive quis Antilochum narrabit ab Hectore victum* Ovid.
ſium, *gr Potocznik.*
Slāvicus, slāvŏnicus, *Słowieńſki.*
slāvonia, *Słowieńſka ziemiá.*
slavus, *Słowak.*
Smaragdĭnus *in Apoclypſi, Smárágdowy.*
ſmărăgdus, *gr Smaragd, Sárdonychas Smaragdos adamantas, Jaſpidas uno.* Mart. *Tu poteras virides pennis hebetare ſmaragdos.* Ovid. *epith:* Vĭrĭdis, vĭrens, Scythicus, erythreus. *phr:* Scythicus lapis. Vĭrĭdis gemma. *v Gemma*

Smăris,

Smăris, idis. gr. Rybki drobne, Sieláwá.
smectĭcus, gr. sub Scieráiące lekárstwo.
smegma, n. gr. ibidem & Mydło. Seyff.
smegmaticus, gr. Scieránia służący.
smerdăleos, vel us. m. gr. Smrod.
smila, gr. Nożyk pisárski, Rzezak.
smīlax, acis. f. gr. Ci, Więzożoid, Bob.
smilax aspera, Powoy kolący.
smilion scalprum asperum, vel pharmacum acre, item Brzytwá.
smīris, vel potius smyris. idis. Szmergiel, Kámień
smurna, al. smyrna, gr. Mirá 1.
smyrneum, Giersz.
smyrnium, gr. Dzięgiel 2. Mistrzownik ziele.
smyrnium Creticum, Przewłoká.
smyrrha, Mirá 1.
smyrus, gr Węgorz 1.
Sŏbŏles, Plemię, Dzieci, Płod, Przypłodek, Látorośl winna, Látorośl zostáwiona. Stamm/ Geschlecht/ zucht. Dignatur soboles inter amabiles (choriamb.) H. syn: Prōles, progenies, propago. plur. Libĕri, nati. epith: Chāra Deum soboles, magnum Jovis incrementum,
soboles è radice. Wilk 4.
soboles nova, Przypłodek. soboles, hæ. Columen.
sŏbŏlesco, Płodzę sich mehren.
sobriè, Trzeźwo wässiglich.
sobriefieri, Roztrzeźwieć.
sobrietas, Trzeźwość. Nüchterkeit/ Mässigkeit. His se sobrietas & totus sobrietatis. F. syn: Mŏdĕrātio, tempĕrantia, abstinentia, pārcitas: v. Temperantia.
sōbrīnus, Cioteczny, Stryteczny, Wuieczny.
sōbrius, Trzeźwy, Niepiány. nüchtern/mässig. Saturnalibus huc fugisti sobrius ergo. Hor. syn: Mŏderatus, abstinens pārcus. v. Temperans.
Soccātus, sub Pátynká. soccŭlus, Pátynká.
soccus, Pátynká, Kápcie. Filtzschuch. Calceamentum muliebre à Comœdiis usurpatum. epith: Hŭmilis, tĕnŭis, immundus, mŭliebris.
sŏcer, socerus, Swiekier.
socer magnus, Pradziad.

socia, Towárzyszká. sŏciābĭlis, Spoisty.
sŏciālis, Towárzyski. Calcatamq; tenet bellis socialibus unam. Juv.
socialĭtas, Towárzyskość. Gesellschafft.
sociāliter, Towárzysko.
sociati, Spolem. mit Gesellschafft.
Sociemus, sociemus, Towárzysz 1.
sŏciĕtas, Towárzystwo, Bráctwo, Złączenie. Gesellschafft/ Gemeinschafft syn: sodālitas, sodalĭtium, consōrtium, cōnvictus, cōmitatus, cōncōrdia, cōmmĕrcium, cōllegium phr: Jūs sŏdalitii. Jus sodalitium.
sŏcio, Złączam, Sprzęgam, Stowárzyszyć, społkuię. Gesellen/ zusammen fügen Ne cui vincla velle n sociare jugali. Virg. syn: Jungo, conjungo, adjūngor, assŏcio consocio. phr: sŏcium, cŏmitem. do, addo, adjungo.
Soci fraudus, Niecnotliwy, Zdrayca ein Betrieger.
sŏcior, aris Stowárzyszyć się. (ger.
sŏcius, subst: Towárzysz, Pomocnik. Ein Mitgesell. Exercens illi socia commercia linguæ. O. syn: Cōmes, assecla, sodalis amicus: vel cōnsors, particeps, consciŭs epith: unānimis, fidus, sincērus candidus, mitis, gratus phr: opĕrum labōrum, vitæ sŏcĭus, sŏcietate junctus, cōnjunctus. sŏcius hōspes Jure sŏdālitii qui mihi junctus eras, illa manus quōndam stŭdiorum fida meorum. v. Sodalis.
socius, adject: Towárzyski, Pomocny.
socordia, Gnusność. Hinlässigkeit Trägheit. Vive igitur nec te societ socordia lentum. M syn: Stŭpĭditas, stupor, hĕbĕtudo, vel ignāvia, inertia lānguor, vēcordia desidia pigritia.
socordite r, Gnuśno. nachlässiglich.
socōrs Gnuśny, Niedbáły. unbesonnen/hinlässig träg. Vita socordis opprimat (Jam. Dim) Pr. syn: Stupĭdus, hĕbes, vel ignāvus, piger
sŏcrus. hæc. Swiekra. socrus, hic de viro ibidem.
sŏdāles, Towárzystwo 1. Gesellschafft.
sŏdālis, sub Towárzysz 2. Zakupnik ein Mitgesell. Gaudentem patrisque sodalibus, & Lare certo

certo. H. *ſyn*: Sŏcius, cŏmes, aſſecla. *epith*: unănimis, fidelis, amicus. *phr*: Quos ego dilexi fraterno more sŏdales. Doctus & una nimis odiis, turbare ſodales. *v Amicꝰ & Sociꝰ*

ſodalis, *adject: commune. Towárzyſki.*

ſodalitas, *Towárzyſtwo 2. Bractwo, Cech 1.*

sŏdalitium, *Towárzyſtwo. Bráctwo, Cech* Geſellſchafft. *Fraternum verè dulce ſodalitiū.* Cat

Sŏl, *Słońce 1 2. Plác do czego.* die Sonn. *Per duodena regit mundi Sol aureus aſtra.* Virg. *ſyn*: Phæbus Titan. Hypĕrion, Cīnthius, Deliꝰ, Apollo. *epith*: Aureus, aurĭcŏmus, blandus, purpureus, flammifer, occiduus, obſcūrus, tenēbrōſus. *phr*: Sōlis jubar, ſidus, aſtrum rădius, lux, lumen, flamma ardor, ignis fax, potentia vis, fulgor, ſplendor, nitor. Solis vultus os Solis axis, rota, currus equi. Solāre Phœbeum. Phœbeium. Tītānium jubar, sīdus. Sōlāres, vel Phæbei rădii, ignes, Phœbeæ flammæ, Tītanius ardor. Phœbea fax, lūx Phæbi lūcidus orbis. Sydĕreum, æthĕreum, cæleſte jubar. Rŏta fērvida sōlis. Rex aſtrorum, ſæcula ducens. Lūcis, ſeu lūminis author, parens. Clārum dividens orbi diem. Qui dat æſtātis, brūmæque notas, immenſi lux publica mūndi, Cŏruſcum lucis æthĕreæ jubar. Māximum cæli, mundi decus. Jubar rădiis inſigne cŏruſcis. Rădiis frontem circum vāllātus acūtus. Pūrpŭreo qui movet axe diem. Certo mŏdĕrans currentia tempora motu. Qui longum metitur annum. Signa regens duodena vŏlūbĭlis anni Bis ſena cūrſu ſigna qui vario regit. Cujus ad ortus noctis opacæ decus omne fugit.

ſol admonet, *Czas 2* es iſt zeit.

ſol adultus, *Południe 1.* mittag.

sŏla, *orum*. sŏla terræ, telluris, *Ziemiá.* die Erd

sŏla loca, *Puſtynia.* Einŏde

ſolæ triginta minæ, *Tylko.* sōlānum, *Pſinki.*

ſolānum manĭcum, *Szaley wielki.*

ſolanum monococcon, *Wronie oko, ziele.*

ſolānus, *Wiátr wſchodni práwy.*

ſolaris *Słoneczny.* der Sonnen zugehörig. *Dumq; quo breve à ſit, lumen ſolare videbo.* Ovid *ſyn*: Phœbeus, Titanius.

ſolaris herba, *Brodáwnik.*

ſolārium, *à ſole Sala, ná ſłońcu ſala, Blech, Słonecznik zegar.* Sonnenuhr.

sōlārium ex aqua, *Zegarek ciekący.*

sōlātium, ſolātiŏlum, *Pociechá.* Troſt. *Intacta fueratis aves ſolatia ruris.* Ovid. *ſyn*: Solāmen lēnīmen, lĕvāmen, auxĭlium. *epith*: Dulce, gratum, mŏlle, optātum, lentum, sŭbitum, fōmèntum. Cūrarum. *v. Infra Solor.*

Solator, Pocieſzyciel. sōlātum, *Zágorzenie.*

sōlātus, *Zágorzáły, Ogorzáły.* (*ny.*

Soldus, lege ſolidus, ſoldurii, Máſtokowie. Rękodaysŏlea, Pántoflá, Pátynká, Trepká, Podwliná, Płaſzczká, Podkowá. Sohlen eines Schuchs *Nec ſoleas fecit, ſartor verùm ſapiens, quo?* Hor.

ſolea Græcanica, *Pántoflá.*

ſolea lignea, *Trepká.* sŏleæ, *Obow ſtároświecki.*

ſoleæ ligneæ, *Kłodá.* ſoleæ ſparteæ, *Kurpie.*

Solearis, sŏleārius, *Szwiec.*

sŏleātus, *Pántofle noſzący. Solemnis Idem ſolennis*

sōlen *enis h. c gr. Błyſzczak, Pław, Pacierzowa dziurá, Rurá 1. Rynſztok.*

sōlenne, *Zwyczay, Swięto uroczyſte.*

ſolennia, *orum. Swięto uroczyſte, Zwyczay.*

ſolennia Indorum, *Obrząd.*

ſolennis, *Zwyczayny, Uroczyſty, Odświętny.* Jährlich/ herrlich. *Imperium ſolenne ſocer mihi mania Teucri.* Virg.

sōlēnnitas, *Uroczyſtość, Swięto uroczyſte,* Jährliches Feſt *Feſt.*

ſolenniter, ſolennitùs, *Uroczyście.*

ſolens, *Zwyczaynie.*

ſoleo *es. Zwykłem co.* Pflegen/ gewohnt ſeyn. *Qua ſolet irato ducere tuta loco* Pr. *ſyn*. aſſoleo, ſvevi, conſvevi. *phr*: Sŏlitus, ſvetus, conſvetus, aſſvetus ſum. Mos eſt mĭhi, eſt mihi crēber uſus, ſœpe, frequenter ago. *v. Aſſveſco.*

sōlērs, *ertis. Dowcipny, Przemyślny* Geſcheyd/ ſcharffſinnig/ klug *pecudum cuſtodia ſolers.* Virg. *ſyn*: ſagax, sūbtilis, prūdens, ingĕniosus, indūſtrius. *v Prudens, Ingenioſus.*

ſolerter, *Dowcipnie, Przemyślnie.*

ſolertia, *Dowcip, Przemyſł, Byſtrość* Scharffſinnig:

sinnigkeit. *Utq: artes pariat solertia, nutriat usus*. C *syn*: indūstria, dexterĭtas. *epith*:acuta, subtilis, prūdens, vigil, ingeniosa. *phr*: omnia conando dŏcilis sŏlertia vincit. Pervigil insomnes, ducit sŏlertia curas Nullis adeo vivax animis solertia. *v. Prudentia.*
sŏlet, *Bywa to.* es pflegt zu seyn. soli loci, *Pustynia.*
sŏliar, *Nákrycie 1. Wanná.*
sŏliāris, *Wánienny.* sōlicitatio, *Nálegánie.*
solicitator, *Námawiácz.* ein Anwerber.
solicitè, *tius. tissimè, Pilnie, Fráſobliwie.*
solicĭto, *Námawiam 2. Nálegam. Nagabam, Poruſzam, Kuſzę Fráſuię, Wabię, Przemawiam, Námawiáć ná nierząd.* bekrümmeren *Item* einen tringen/ ernstlich anhalten.
solicitudo, *Fráſunek.*
sŏlĭcĭtus, *Pieczołowity, Fráſobliwy. Nieſpokoyny.*
solidago, Zywokoſt, Złomignat, Proſiana włoć.
Sŏl damen um, Utwierdzenie.
sŏlĭdātus *adject: à ſo ido as. Ubity, Twardy.*
sŏlĭdatus *ſubſt: à ſolidus ſubſtantivo. Zołnierz pienięzny. Jurgieltnik.*
solidè, *Gruntownie, Doſtátecznie.* gründlich/ gäntzlich.
sŏlĭdeſco, *Zraſta ſię.* fest/ hart werden/ gantz (werden.
solidipes, Kopyt cáłych.
solidĭtas, Twardość, Gruntowność, Niedętość, Tęgość, Stáłość die Gäntze/ Festigkeit.
sŏlĭdo, *Utwierdzam, Pokrzepiam, Spaiam, Zlepiam.* Fest machen. *Et vertenda manu, & creta ſolidanda tenaci.* Virg. *ſyn*:Fīrmo, stăbilio.
sŏlĭdum, *Ląd, Cáłego co, Koſtká figurá, Iściżná, Do pieniążká, Zupełnie, Zpełná.*
solidus, *adject: Cáły, Twardy, Nieczczy, Niedrożony, Gruntowny, Stały, Gęſty, Zupełny, Cdlewány:* Gantz/ fest. *ignes ſolidoque adamante columnæ.* Virg.
sŏlĭdus *ſubſt: Uncya, Złoty czerwony, Poczwórny groſz, Szeląg.* ein Pfennig.
solĭdus aureus centenarius, *Portugał.*
solifer Słońconośny, ſub Słoneczny.
solifera plaga. *Wſchod 2.* Morgenlaud.
soliferreum, Pociſk 2. ſolifuga, Mrowka.

Soligena, Słońcorodny ſub Słoneczny.
Solino, as. priſcum, Rodzę 1. Zwykł.
Soliunt. i. ſolent. priſcum ſub Wracam ſię.
Solipuga, u. breve à pupugit Solipugia, ſolipugna, ſolipungna. ſolipaga, Mrowká.
Soliſternium, Nákrycie.
sŏlistimum tripudium, *Wieſzczbá 3.*
sŏlistĭmum auſpicium, *Znák dobry.*
sŏlĭstimus, *Ziemny, ſolita ſub Zwyczaynie.* gewöhnlich.
Solitaneus morbus, Marcel: Cauſabon: pro conſveto ſolito.
solitārius, *adject: Oſobny, Odludny, Bezludny, Puſtelniczy.* eintzig/ der allein ist. *ſyn*: Monăchus. *phr*: Relligione săcer, Fīdei sĕctator avitæ. Verus, veræ pietatis amator. Patrum vestigia sectans, exemplar venerabile morum. *v. Pius.*
Solitas, Opuściáłość propriè & inuſitatè, Samość.
Solitaurilia, um Feſto ſacrificium ex verre ariete, tauro, vel ex ſue Aſcon Quintil: Caſiſ: qui legunt ſuovetaurilia apud Liv. ſuovitaurilia apud Caton & Varronem Commelinus & alii.
Solito, as. Zwykł. gewohnt seyn.
sŏlĭtūdo, *Szczegulność, Opuściáłość, Oſierocenie, Puſtynia, Puſtki 2. Oſobność, & ſub Niemaſz, Niełowárzyſki* Einöde. *O jucunda Copine ſolitudo.* (Ph.) *ſyn* eremus, desertum, secessus, recēssus. *epith*: vasta, tăcita, tranquilla, umbrōsa, stĕrilis, inhospita, impervia, ignota, remota, dissĭta. *v. Deſertum.*
solitus, *Zwyczayny.* Gewohnt. *Utinam timerem ſolitus ex longo eſt metus.* (Jamb.) *ſyn*: Svetus, assvetus, consvetus. *v. Aſveſco.*
solĭvagus, *Sámopas, Szczegulny, Oſobny.*
sŏlium, *Stolec, Zedelek, Trunna, Wánná.* Thron/ königlicher Stul. *Praſatus divos, ſolio Rex infit ab alto.* Virg. *ſyn*: Thrŏnus. *epith*: Rēgāle, sŭperbum, măgnĭficum, gemmĭferum, conspĭcuum, sublime. *phr*: Regalis Regum sēdes. Regale trĭbunal, sēdis auratæ torus. Pūlchro sĕdet illa recessu, sublimi sŏlio. Sŏlioque trĕmendus măjestate sĕdet. Sŏlio fultus eburno.

Solemnia, ſolemnis,*ſub Uroczyſty. v.ſuprà ſolennis.*

ſollicurius, Dworny.

ſolliferreum, apud Feſt gemino ll. ſcriptum. idem Soliferreum.

ſolliſternium, idem Soliſternium.

ſollum, *Stolec 1. Zedelek, Wánná.*

ſollum, adject. à ſollus, Oſce, eſt totum & ſolidum. Feſtus Lutil.

ſolo, as. Puſtoſzę. ſolo tenus, *Przy ziemi.*

ſolŏciſmus, ſolæciſmus, sŏlæcŏphănes, *gr. Mowá łácińſka zła.* ein Fehler in einer Sprach.

sŏlor, *aris. Cieſzę.* Tröſten? *Urgebam & tela curas ſolabar aniles.* Virg. *ſyn:* Conſolor. *phr:* Cūras, lūctum, dŏlōrem, triſtitiam levo, lēnio, mitigo, plāco mūlceo. Dŏlorem, aſpera fata ſolando levo. Dūlcibus, blandis vērbis ſolor, Blāndis dictis, vōcĭbus, allŏquiis jacentem sōlor: ſpem lapſam, abjectam erĭgo, ademptam redūco. Tu potes insānos animi compeſcere lūctus. Căpe dicta memor duri ſolatia caſus. Quis jam ſolatia feſſo, Conſiliumve ferat? v. *Curis eximor, Hortor, & Hortandi formulæ.*

sŏlox, *ocis adject. videtur eſſe hic, hæ, hoc apud Feſtum Twardowłoſy Plugáwy, & ſub Gunia 2*

ſolpūga, ſolpunga, *Mrowká.*

ſolſequium, Nagietek.

ſolſtitiālis, *Słoneczny, Nietrwáły.*

ſolſticialis dies, nox, *Przeſielenie 2.*

ſolſticialis herba, *Brodáwnik, & ſub Rzep.*

ſolſtitialis morbus, *Zágorzenie, Apoplexya.*

ſolſtitium, æſtivum, *Przeſilenie dniá.*

ſolſtitium brumale, impropriè ſic vocari probat Cerda ad 1. Georgic. Przeſilenie nocy.

ſoluerat, i. ſolitus erat, ſub Zwykł.

sōlūm, *Tylko.* Allein/ nur *Nec calamis ſolùm æquipara ſed voce magiſtrum* Virg.

sŏlum, *Ziemiá 2 Ląd, Dno, Grunt, Podeſzwá. Kołáczowa podeſzwá. Stolec.* der Erdboden/ Erd. *Inque ſolum quod texerat herba, jacebat.* Ovid. *ſyn:* Terra, tellus, hūmus *v. Terra.*

ſolvo, *Płácę, Rozwięzuję Wyprzęgam, Oſtáwiam Odbiiam od brzegu, Roſpuſzczam, Wypełniam Łámię. Wyzwalam, Spuſzczam z łáńcuch Spełniam, & ſub Ruſza lekarſtwo, Purgácyą czyni, Dyſpenſowáć.* Ledigen/ aufflöſen bezahlen *Vota Deum primo victo ſolvebat Eoo.* Virg. *ſyn:* Perſolvo, pendo, reddo, nŭmero, vel lībĕro, eximo, expĕdio, vel diſſolvo, rĕſolvo, vel liquĕfacio, vel enodo, explico. *phr:* Sūſtŭlit exutas vinclis ad ſydera palmas. Nec Lēthæa valet Thēſeus abrumpere chāro vĭncula Pirithoo. Qualis ubi fugit abruptis præſepia vinclis.

ſolvor, *Taię.*

sōlus, *Sam 1. Jeden 1. Puſty, & ſub Tylko* Einig/ einſam/ allein. *loca ſola nocent, loca ſola cavero* Ovid. *ſyn:* incŏmitatus, unus, unicus, desērtus.

ſoluta lingua, *Wolny ięzyk.*

ſoluta oratio, *Mowá nie poetycka.*

ſoluta terra, *Pulchna ziemiá.*

ſolutè, *Swobodnie. Niedbále, Wolno* frey/ ledig.

ſolūtilis, *Roziemny, Łácny 1. 3.* aufflöſig.

sŏlūtio, *Rozwiązánie, Płácenie, Zápłacenie.*

Solutor, ſub Płatca.

sŏlūtus, *Wolny, Roſpuſtny, Wyzwolony, Przerwány.* Entbunden/ gelöſt *molli languore ſolutus.* O. *ſyn:* Pērſolutus, vel lĭbĕrātus, liber, immunis vel resŏlutus diſſolūtus.

sōmătōphȳlax, *gr. Hálábartnik.*

Sommurna, Va: Robert: Steph: *corr:* Somnorina.

ſomniator, *Sennik 2.* sōmnicŭlosè, *Oſpale.*

ſomnicŭlŏſus *Oſpáły, Spiący wiele, Spiączkę czyniący.* Schläfferig. *Somniculoſos ille porrigit glires.* Scaz.

Somnifer, ſomnificus, Spánie czyniący. Spiączkę czyniący. Schlaff bringend. *Somnifera & Martis quæſita, in &c.* Virg.

sōmnia, *Sni mi ſię 1. Plotę 2. Przyśniło mi ſię.* Träumen. *Nec in bicipiti ſomniaſſe Parnaſſo.* (Scaz.) Perſ. *ſyn:* Per sōmnum vĭdeo, vel deliro, inēptio, fingo. *phr:* Mentem sōmnia lūdunt, exercent agitant, tērrent, turbant, Sopitos delūdunt sōmnia sēnſus Vani tērrēmur imāgine viſus Quæ me ſūſpēnſum insōmnia terrent; Somnia falſā i lūdunt tĕmĕrāria nocte, & pavidas mēntes falſa timere jŭbent, & fera dūctoris turbabant sōmnia mentem, omnia quæ ſenſu vōlvūntur vita diurno. *v. Somnium.*

somniōsus, *Sennik 2.* träumig.
somnium, & somnus, *Sen 2. Bayki.* ein Traum. *amant, ipsæ sibi somnia fingunt.* Virg. *syn:* insomnium, vīsum. *epith:* Nōctūrnum, sōllicitum, fallax, hōrrendum, terrificum. *phr:* somni, nōctis spĕcies, imago; somni visa, simūlacra. Mendax somnus' Noctis vani timores. Vāni visus, imago. Nōctūrnæ imāgines.
somnōlentus, *Ospāły.* Schläfferig. *Et somnolentus increpat.* (Jam. Dim.) And.
somnorinus, Senny 2.
somnus, *Sen 1.* Schlaff. *Ac velut in somnis oculos, ubi languida pressit.* V. (*Hunc fingunt Poëtæ, Noctis filium, Martis fratrem.*) *syn:* Sopor, requies quies. *epith:* Nōcturnus, blāndus, tranquillus, gravis, impavidus, mātūtīnus. *phr:* somni quies otia mūnera. Nocturna quies, Dulcis & alta quies, Pax animi Cūrārum quies Noctis amīca quies, cūrarum, lābōrum domitor sōmnus. Pĕctora mulcens. Corpus, vires reficiens, recreans, Letho sĭmillĭmus, Gelĭdæ mortis frater languidus. Mortis imago. Consanguineus lethi sŏpor Noctis amicus, Veris miscens falsa, futuri certus & idem pessimus author. Nox sĭmiles morti dederat placidissima somnos. *v. Dormito, Nox, & Lectum peto.*
somphos, *gr. Kolokwintydá.*
sonábilis, Brzmiący. hallstimmig.
sonans, *idem, &* sonax, *Głośny.*
sonchus, *gr. Mlecz ziele.*
sonchus levis, *Krowi mlecz.*
sonipes, adject: omne Kłáponogi, substant: m. Koń. ein Roß. *Stat sonipes, ac frena ferox spumantia mordet,* V. *v. Equus.*
sŏnĭtus *us Dźwięk, Brżmienie. Gruchot, Trąb dźwięk.* Thon/ Geröß. *syn:* Sonus, strĕpitus clamor, murmur, fragor, stridor. *epith:* acūtus, hōrrendus, hōrrisŏnus, văgus, stridŭlus. *phr:* omnis & instrĕpuit sonĭtus campana boanti, arrectasque impŭlit aures. Contusæ sŏnus, & illætabile mūrmur. Fit sŏnus, ingĕnti concussa est pondere tĕllus. *v. Murmuro, & Clamor.*
sonipium auspicium Znák dobry. sonivius, Brżmiący

sŏno, *as. & is. priscè Brżmię, Szumię, Pukam, Głos, Znák wydaię, Brząkam.* Thönen/ klingen. *ingenti sonuerunt omnia plausu.* Vir. *syn:* Rĕsono, persono. *phr:* sŏnum do edo, reddo, refero, cieo. *v. Resono, Murmuro, Clamo Sonitus.*
sonor, *Brżmienie.* Ein starcker Thon. *magno veluti cum flamma sonore.* Virg.
sonorè, *Głośno.*
sŏnōrus, *Brżmiący, Głośny.* Hellstimmig. *Luctantes ventos, tempestatesq; sonoras* Virg. *syn:* Rĕsŏnans, strĕpens, stridens, strīdŭlus, canorus
sons, *Winny 1.* schuldig sträfflich. *Continuo sontes ultrix accincta flagello.* V. *syn:* Nŏcens
sontĭca causa, *Przeszkodá prawna.* (noxi9.
sontĭcus, *Szkodliwy, Prawdziwy, Słuszny.*
sonticus morbus, *Káduk chorobá, Duszenie nocne, Chorobá 1. 4.* die fallende Sucht.
sonus, *ni, & priscè us. Brzmienie, Dźwięk.* ein Thon/ Schall *Dat sine monte sonum, &c.* Virg. *syn:* Sŏnitus, sŏnor, strĕpitus, mūrmur, clangor, tinnītus, clāmor, vox. *epith:* stridulus, raucus, vocalis. *v. Sonitus.*
sonus vocis, sonus vocal or, *Nátężenie.*
Sŏphĭa, *gr. Mądrość.* sŏphisma, *gr. Wykręt.*
sophista, sophistes, *æ. m. gr. Wykrętarz,* Szalbierz, *Kráśomowski mistrz.*
sŏphistica, *gr. Wykrętności náuká.*
sophŏcles, *gr. Pochwalácz.*
sŏphron, *onis. gr. Skromny 2.*
sŏphrŏsўne, *es. gr. Mierność w życiu.*
sŏphus, *gr. Mędrzec.*
sŏpio, *is. sub Uśpić.* einschlaffern. *Herbis superest sopire draconem.* Ovid. *syn:* Sŏporo. *phr:* sŏmnum sopŏrem indūco, infero, irrito, in sŏmnum solvo, sŏpōrem per mĕmbra spargo, irrigo.
sopior, *Usypiam, Mdleię.* einschlaffen.
sŏpitus, *Zdrętwiáły.* Entschlaffener. *Et sopitorum nocturna strage triumphans.* Pub. Ep. *syn:* Sŏporatus. *phr:* Sŏmno, sopore sĕpultus,

ſus, gravatus gravis, preſſus, victus, devictus, torpens, languens, jacens Plenus sŏporis. Mŏlli, languōre sŏlūtus. Preſſus gravitate ſopōris. v. Somnio & dormio.
sŏpor, Sen i Spiączká, Drzymánie, & ſub Spiączkę czyniący. Schlaff. pecudumq; genus ſopor altus habebat. V. v. Somnium
sŏpōratus, sŏporifer, Spiączkę czyniący Schlaff bringend. mella. ſoporiferumq; papaver. V.
sŏpōror, ſub Uśpić sŏpōror, Drzymię.
ſoporus, Spánie czyniący, Umbrarum hic locus eſt ſomni noctiſque ſoporæ Virg.
Sorabia, Serbſka ziemiá.
sŏrācŭlum, Taczki. ſorā um, Kárá.
ſorbeo, Sarkam Biorę w ſię, Połykam, Pożeram. verſchlingen Verſchlucken. Ille quoq; in corpus pariter ſorbere neceſſe eſt. Luc. ſyn: absŏrbeo, deglūtio, voro, haurio. phr: De glūtire merum, fauces implere capaces: Terraque cæleſtes arida sŏrbet aquas. v. Haurio. Voro, & Hiatus.
ſorbĭlis; Rzadki i.
ſorbillo, as. Popiiam ſobie, Wyſarknąć. ſupfflen.
ſorbillum ſorbilum, Polewká.
ſorbitio, Sarkánie, Połykánie, Polewká, Káſzá tar-
ſorbitiuncula, Polewká 2. (ta
ſorbum, Járzębiny iágody. ſorbus, Járzębiná.
ſorbus aucupalis, torminalis, Járzębiná leśna.
ſorctus, pro ſurrectus, priſc. Podnioſły.
ſordeo, Smierdzę, Gárdzą mną. unflāthig ſeyn/ ſtincken. Quoniam ſordent tibi munera noſtra. V. ſyn: Squalleo, sŏrdeſco. phr: ſordibus ſcateo, horreo, oleo, ſquālleo, ſum defōrmis, ŏbſcœnus. v. Sordidus.
ſordes, is hæc Plugáſtwo. Wuſt.
ſordes, ium, hæ. Plugáſtwo, Smrod, Zmázá Gnoj Zmindáctwo, Skępſtwo, Łákomſtwo, Załobá Vnflath/ Miſt. Commiſſum a b trio ſine ſordibus extrue funus O. ſyn: Fæx, fæces, immundities, vel es: lūtum, cænum, illuvies collŭvies: ſpūrcities, ſquallor, pædor, sĭtus, fæditas; vel mă ula lābes, vel dēdĕcus. epith: Fœdæ, putridæ, immundæ, graveōlentes, ſquallĭdæ. phr: Sordida collŭvies ſquāliens ſitus, olidæq; fœces. v. Cloaca.
ſordeſco, Smierdzę. unflāthig ſeyn.
ſordidātus, Plugáwy, Pomazány, Brudny. Sproſny, Szárek, Załobę noſzący. beflecket/ beſudelt. Non ſorditati aut deb les. (Jamb. Dim:)Pr.
ſordĭdè, Sprośnie, Plugáwie, Szpetnie, Smrodliwie.
Sorditas, Celſo l. 6. c. 7. corr. ſurditas.
ſordido, Brudzę, Plugáwię. beſudlen.
ſordĭdus. ſordidŭlus, Plugáwy, Zmindak. Skąpy, Łákomy. Vnflāthig. Sordidus ex humer s nodo pendebat amictus. Virg ſyn: Obſcœnus, ſquallidus, ſquāllens, tūrpis, fædus, fœdātus, immūndus, ſpūrcus. phr: sōrdibus illŭvie, ſquallōre aſperſus, cōnſperſus pērfūſus, fædātus, inquĭnātus, măcŭlātus, infectus, teter, horrēns, hōrrĭdus, dēformis, olens, &c. Plēnus, atq; sĭtu, ſquāllēntique sĭtu, ſpūrcāq; in veſte jăcēret Hūnc tūrpis ſquallor tēgit, aſpergit, inficit, fædat contaminat. v. Turpis.
Sordiſcum Vet. Onomaſtic: lege Sordiſcus.
Sorditudo: Plugáſtwo Vnflath.
ſorex, Myſz polna. Spitzmauß. sŏrĭcīnus, Myſzy.
Soriculatus, & ſorriculatus, Streſiſty.
Sorilla lege ſerilla. sŏrites, æ. m. gr. Dowod i.
ſorŏdæmon, gr. Márchułt.
sŏror, Sioſtrá, Miłośnicá, Podobny. ein Schweſter. Credere quæ poſſit ſurrepta ſororibus afris. Juv. ſyn: Gērmana. epith: Chara, Dĭlecta, amāta, căſta, fida phr: Gērmana Jŏvis, Satūrnique altera prōles.
sŏrŏricīda, Sioſtrobojcá, & ſub Mężobojcá.
sŏrōrius, Sieſtrzenny.
ſorrăcum, Rzeta 3. apud Plautum in fine Jambici Senarii, Sorracum ponitur a breve, apud Juvenal: longa eſt.
ſors, Los, Szczęście, Stan, Kondycya, Powodzenie, Trefunek Nieſzczęście, Przypadek, Powinność, Część Nágrodá, Wyrok Glück/ Fall/ Loß Corpora natorum ſtat ductis ſortibus urna Virg. ſyn: Fōrtuna, fatum, caſus. epith: ambigua, fallax, inſtabilis, irrĕquieta, incērta. phr:

Et mecum illius sortem miseratus iniquam. v. *Fortuna Fatum, Sortior.*
sortes, *ha. Los 3. Wróżká 2. Podárek gościnny.*
sortiarius, *Czárownik.*
sorticŭla, sortis, is & sortītus, us, *Los 3.* Loß.
sortilĕgus, & sortītor, *Losownik.* ein Loßer.
sortio, sortior, *Losuię, Obieram losem, Trefunkiem dostaię, Zmierzam.* das Loß werffen/ losen. *sobolem armento sortire quotannis* Virg. *syn.* Sŏrtes mitto, dūco, sŏrte utor, sŏrte eligo, divido, partĭor, vel sŏrte căpio, sumo, obtineo, cōnsĕquor, assĕquor, nāncīscor, sŏrte dari. Sic fata Deûm. Rex sŏrtitur vōlvitqueviĉes, hic vertitur.
sŏrtitio, *Los 1. Obieránie losem.* Loßwurff.
sortitò, *Losem, Szczęściem.* durchs Loß.
sortium taberna, *Fortuná 3.*
Sortutillus, Fest. lege Scrutillus.
sŏry, *gr. sub Mosiężna skwárá.*
Sos pro suos, & pro eos, Enni, Fest. priscè.
sospes, *itis. omne. Záchowány cáło, Zdrowy 1. 2. Szczęśliwy, Cáły, Zdrowia dawcá, Wybáwiciel.* gesund/ schadloß. *Teucrorum ductor quo sospite nunquam.* V. *syn:* Sălvus, incŏlŭmis intĕger, superstes. *v. Incolumis.*
sospita, *sub Zdrowia dawcá.*
sospitālis, *ibidem & Záchowuiący.*
sospitas, *Zdrowie 1.* Heyl.
sospitator, Zdrowia dawcá, Odwrotny, Zbáwiciel.
sospito, *as. Záchowuię, Pozdrawiam, Nádzieię czynię.*
sostra, *orum. gr. Podárek lekárzowi.*
Sotadeum carmen: quò Sotades usus plurimum est. Jonicum à majori Diomed. ejus exemplum Marius Victorin: hoc ponit Carmen: lepidæ Pierides dabant sorores. Servius trochaicum, trimetrum acatalectum & tetrametrum: catalecticum, Sotadeum vocat.
soter, *gr. Wybáwiciel.* Erlöser.
sōteria, *orum. gr. Podárek wymagaiącemu, Podárek lekárzowi.*
Spadicarius. sub Cisawy.
spādĭceus & spadix, *adject: Cisawy, Szarłatny.*
spadix *subst: Cisawa farbá, Gáłąská.*
Spadix, instrumentum musicum. Quintil: Polluci, incertum quale.
spădo, *gr. Rzezaniec, Wáłách, Wilk, Trzciná, & sub Niewieści 2.* ein Verschnittener. *syn:* Eunūchus. *epith:* Rugosus, tĕner, flūxus. spado falsus *Wnętr.* spadonia laurus, *Bobek 2.*
spădōnium, *Sałata 1.* spadonius, *Niepłodny.*
Sparagus Varro. Noni. lege Asparagus.
sparganium, *Trawa teża, Wilcze bobki.*
spargo, *Rozrzucam, Posypuię, Pryskam. Pokrapiam. Sieię, Potrząsam, Rozgłaszam.* streuen/ sprengen. *prima novo spargebat lumine terras.* V. *syn:* Dīspĕrgo, dīffundo, fundo, effundo, dissĕmino: extendo, projicio emītto, aspĕrgo, conspĕrgo.
sparsim, *Tu y owdzie, Rzadko 2.* hin und her.
sparsio *Czádź, Kropienie, Cisnienie* Sprengung.
sparsus, *Rzadki 3.* sparsācus, *Rozboynik.*
spartārium, *sub Janowcowy.*
sparteus, *Janowcowy.* sparteus funis, *Łyczak.*
spartium, *gr. Zarnowiec.*
spărtŏpŏlios, *gr. Siwy ná poły.*
spartum, *gr. Janowiec, Zarnowiec.*
spărulus, *Płaszczká.*
spărum, sparus, *Maczugá, Pocisk 2.*
spasmus, *gr. Kurcz.* der Krampff/ Gicht.
spăstieus, *gr. Kurcz cierpiący.*
Spataro, Afranii, i. contemptus vim habet: Carisi:
spatalocinædus, *Pieszczony.*
spătha *gr. Miecz, Szpadá, Szpatelá, Pálmowa roszczká.*
spatha lignea, *Kopyść.*
spăthălium, *gr. Gáłąská 3. Pálmowa roszczká.*
spăthŏmela, *gr. Szpatelá.*
spărhŭla, *idem & Kopyśtká, & sub Kosáciec, Narámiennik 2.*
spătiātor, *Błąkácz, Przebiegácz.*
spăciŏlum, *Plácyk sub Plác 4.*
spătior, *Przechadzam się, Przeieżdżam.* spatzieren. *Aggere in aprico spatiari quomodo tristis.* Hor. *v. Ambulo.*
spatiosè, *Szeroko.* weitläufftig.
spatiosus, *Długi 1. Szeroki.* weit, breit/ groß. *Dederis spatiosum tempus in iram.* Ovid. *syn:* amplus,

amplus, vāstus, capax, ingens, latus, immensus, patŭlus. *phr:* Latè patens, porrectus, effusus, extensus, ingentis turbæ capax lŏcus, spătiosum, vastum pătentem in circum extensus. Lōngo patens circŭitu, ambitu.

ſpatium, *Plac prożny do czego, Odległość, Przeciąg, Czas, Miára, Chłodzen e, Ciąg, Mieysce & sub Dzień, Żywot.* Weite, oder Ferne, Raum *adversis spatiis, alternosque orbibus orbes* Virg. *syn:* intervallum, lŏcus: discrimen, vel regio, vel cūrrĭcŭlum. *epith:* amplum, vāstum, lātum, immensum, pārvum, brĕve. *phr:* Lŏcus interjectus, spatium pūgnæ d scriminat àër.

ſpatium item apud Cicer. Pedum Poëticorum mensura & tempus.

ſpatula, Pálmowá rozczká 1.

ſpeca, æ priscè, Kłos.

ſpeca pro specu Priscian ex Catone obsoletum.

ſpecialis, Włásny. specialiter, Osobno.

ſpecialitas, specietas idem quod species, i. divisio generis Cornel Fron.

ſpĕciārius, *Osobliwy.* spĕciātim, *Osobno.*

ſpĕcies, *Postáć, Pozor, Postáwá, Piękność, Wspániáłość, Twarżność, Podobieństwo 3. Obraz 1. Ksztaɫt, Wizerunek, Weyrzenie, Model, Fántázya 2. Kazus, Przypadek 3. Zioła rozmaite, Korzenie apt kárskie, Koncept, Rodzay, Pokrywká 2. Widok, Urodá.* Gestalt. *Vertuntur species animorum &c.* Virg. *syn:* Fōrma, figūra vel ĭmāgo, vel spectrum, larva, persōna, vel vultus, os, vel pūlchrĭtudo, vĕnūstas, vel aspectus, conspectus.

ſpecillatus, Ryty. spĕcillum, *Szpatelá.*

ſpecillum ocularium; specillum quo aspicimus. *Okulary.* Brill.

ſpecillum oriculare, *Uszká.*

ſpĕcĭmen, *Przykład, Sztuká 3. Doświadczenie, Probá 2 Znák 1.* ein Probstück/ Muster. *Filia tu specimen censura nota paterna.* P. *syn:* indicium sīgnum, nota, exemplum. *v. Signum.*

ſpecio, xi, ire. priscum. Pátrzam. sehen.

ſpĕciosè, *Udátnie, Pięknie.* schön.

ſpĕciōsus, *Piękny, Kráśny, Urodziwy, Swietny 2. Ozdobny, Okazáły, Uczciwy.* schön/ wolgestaltet. *Hac in laude sonos, quantum speciosior esset.* A. *syn:* Pūlcher, vĕnūstus, decōrus, vel spectabilis, conspĭcuus, illustris, eximius. *v. Pulcher.*

Spectto, as. Plaut: corrigit Lambin spectо.

ſpĕcium, *Szpatelá.*

ſpectābilis, *Widomy, Widoczny, Okazáły, Mościwy.* Achtbar/ ansehnlich. *Ipse super currum placido spectabilis ore.* Ovid. *syn:* Conspĭcuus, spectābilis, illustris.

ſpectācŭlum, *Widok, Dziwowisko, Igrzysko, Komedya 1. Przypátrowánie.* ein schauspiel. *& sub Przypátruiący się, Przeglądam się.*

ſpectāmen, *Doświadczánie.* Probstück.

ſpectamentum, Widok 1.

ſpectatio, *Pátrzenie, Probá, Widok* Schauung.

ſpectatissimè, *Pozornie.* ansehnlich.

ſpectativus, Przypátruiący się, Rozmyślaiący.

ſpectātor, *Prob erz, Dozorcá, Pátrzacz, Przypátruiący się, Rozmyślaiący* Zuseher/ Schauer. *Quod spectatorem te tua laurus habet* M.

ſpectatrix, *sub Przypátruiąca się.*

ſpĕctatus, *Doświadczony, Znaiomy, Swiádomy, Cnotliwy, Uczciwy.* wolbekant/ fürnehm/ hoch geachtet. *Pectora sunt, animi, & rebus, spectata juventus* Virg. *syn.* Cōgnitus, perspectus, prŏbātus, vel nobilis, illūstris, insignis, celebris.

ſpĕctile, *Wymię.* *spectio. Pátrzánie.* das sehen.

ſpecto, *Pátrzam, Upátruię 2. Doświadczam 1. Szácuię, Kaszę się, Oglądam się, Leżę ná wschod, Ná południe ściąga się co, Przynależy, Ma się ku wierze.* Eigentlich besehen/ betrachten. *Quicquid & in circo spectatur & amphiteatro.* M. *syn:* aspecto, cōnsidero, contemplor, intueor, aspicio, cĕrno, video, respicio. *v. Respicio, Video, Aspicio.*

ſpectrum, *Podobieństwo 3. Ołudá 2. Stráchy nocne, Smierć 3.* Einbildung/ Gespenst.

Spectus, us. Weyrzenie. ſpecu, *neutr. Acilton.*

ſpĕcŭ-

ſpĕcŭla, *à ſpe Nádzieiá* Kleine Hoffnung.
ſpĕcŭla, *à ſpecio, Strażnicá, Przypátrowánie* ein hoher Thurm/ darauff man Wache hält. *Præceps aerii ſpecula de montis in undas.* Virg. *epith*: Celſa, sūblimis, excelſa *phr*: exploratoria tūrris. ſtatio, cuſtodiâ, Turris excūbiæ ſpĕcŭlarius ignis Fax ſpecŭlaris. *v. Turris.*
ſpĕcŭlar ſpecŭlare, *Błoná, Szkło.* Glaßfenſter
ſpĕcŭlāris, *ſub Okienny.*
ſpecularis lapis, *Kámień przeyrzyſty.*
ſpecularius, *ſubſt: Szklarz adject: Strażniczy.*
ſpeculatio, Przypátrowánie ſię das beſehen.
ſpeculativus, Przypátruiący ſię Rozmyśláiący
ſpĕcŭlator, *Strażniczy 2. Podſtrzegácz. Wygłądácz, Szpieg, Przypátruiący ſię, Rozmyśláiący, Bogomyślny, Ceklarz, Hálábartnik.* Spaher/ Wächter. *Quid tu matutinus ais ſpeculator amice* Pr.
ſpeculatorius, *Szpiegierſki.*
ſpeculatrix, *ſub Czárt.* ſpeculātus, *us. Poſtrzeżenie*
ſpĕcŭlor, *Przypátruię ſię, Szpieguię, Wypátruię.* ſchauen/ ſpähen, betrachten *obitus ſpeculamur & ortus* Virg. *ſyn*: Cōntemplor, consīdero, ſpĕcto, intŭeor, reſpicio, obsērvo, exploro. *phr*: Tūrri ſpĕcŭlator ab alta; omnem acceſſum lūſtrans. Tacitis ocŭlis penetrāns, ocŭlos per omnia volvens.
ſpĕcŭlum, *Zwierciádło* ein Spiegel. *Eligat & ſpeculum conſulat ipſa ſuum.* Ovid *epith*: Leve, pellūcidum, ſplēndidum, Fāllax, fidele, argēnteum. *phr*: Spĕcŭli vitrum, æquor, orbis, ſplendor, nitor Formas ſpĕcies acceptas refĕrens Simmul ſacra imitāntia verum exhibens, refĕrens, reddens. Iſta repercuſſæ, quam cernis, imāginis umbra eſt. Mēndaci ſpecŭlo fragĭli ne credite formæ.
ſpecum, n. pro ſpecu. Priſcian. Cato. obſoltum.
ſpĕcus, *us m f. n. Jáſkinia* ein Höle. *Hic, vel hæc, vel hoc ſpecus, in obliquis. Et ſpecus in medio ſylvis & vimine denſus.* Ovid. *Hic ſpecus horrendum & ſævi ſpiracula Ditis.* Virg. *ſyn*: Spelunca, ſpelæum, căvĕrna, antrum, ſpeluncæ receſſus, clauſtra, viſcera, lătebræ, concava, āmbitus. *epith*: Dēfōſſum, lātebrōſum, sĭnuoſum, obſcūrum, fūmĭficum, cūrvum, nigrum. *phr*: intrat iter, curvumq; ſpecum nebulaſque vŏmentem. *v. Caverna. Antrum.*
ſpecus, *n Nominativo, Accuſativo, & Vocativo ſingulari tantùm.*
ſpēlæum, *gr. Łożyſko i* Höle. *Certum eſt in ſylvis inter ſpelæa ferarum.* Virg.
Spelta, Orkiſz.
ſpēlūnca, *Jáſkinia, Pieczáry* Höle. *Spelunca alta fuit vaſtoq; immanis hiatu* V. *v. Specus.*
Sperabilis, Spodziány das man hoffen mag.
ſpĕrata, *Oblubienicá zrękowána.*
ſperātus, *Oblubieniec, Spodziány.*
ſpermŏlŏgus, *gr. Gáwron, Zobiący, Mowcá, Plotká*
Spernax, Gárdziciel.
ſperno, *Gárdzę, Odłączam.* verachten. *ſyn.* aſpernor, temno, contēmno. *v. Contemno Aſperno.*
ſpēro, *Spodziewam ſię, Ufam Boię ſię.* verhoffen. *Sperabam, nunc arma volunt fœdusq; &c* Vir. *ſyn*: expecto, confido. *phr*: Spem căpio, concĭpio, habeo, foveo, animo, nutrio, paſco, ago, alito. Spe ducor, capior, lactor, excitor, accendor. Spe animum paſco, lăcto, anĭmum, mentem ſpes excĭtat, Credula mentem ſpes habet, ſubit, fŏvet, lactat dūcit. Spes mihi magna sŭbit, eſt. Fallaci ſpem ponit in auro, Sperabam tamen, atq; animo mea vota fovēbam Qua ſpe inimica in gēnte mŏratur? pendet ab officio ſpes mihi magna tuo. Crēdŭla vitam ſpes fŏvet & mĕlius cras fore ſemper ait. Spes alit agrĭcolas Spem mihi neſcio, quam vultu prōmĭttit amice. *v. Fido*
ſpes, *ſperes is. f. priſcum. Feſtus ex Varrone, Nádzieiá* Hoffnung. *Multa magis ſimulans vana ſpe luſit amantem.* Virg. *ſyn*: expectātio, fidūcia, vota. *epith*: Crēdula, ambigua, immŏdica, ſcĕlĕrata, sūblāpſa, conſtans. *phr*: Fūturi credula ſpes. Mens. animus ſpētans, fidens, confidens. *v. Spero.*

Spetile. Wymię.
speustĭcus, *gr.* Spieszny, *&* *sub* Podpłomyk.
sphăcĕlismus, *gr.* Zágorzenie 1.
sphăcĕlus, *gr.* Szatwiia 1. Kalvey
sphăcos, *gr.* Mech 2.
sphæra, *gr.* Okrąg 1. Gałká, Pączek, Kół niebie-
skich konterfekt ein Kugel.
sphærālis, Kólny, Okrągły 1.
sphærĭca, Kołacz.
sphærista, *æ. m. gr.* Pilarz.
sphæristerium, *gr.* Pilá 3. *&* *in* Łaźnia 1, Gałek
sphæristicus, *gr.* Pilarz. (grá
sphærīta, *æ.* *&* spherītes, *æ. m. gr.* Kołacz.
sphærŏmăchia, *gr.* Gałek grá, Pilá 3.
sphăgītis, *idis. gr.* Żyłá szyiná.
sphagnos, *gr.* Miech.
sphigmos, *gr.* Puls. sphinx, *gr.* Málpá.
sphondȳlis, sphondȳlium, *gr.* Niedźwiedzia
stopá, Barszcz.
sphrăgĭdŏphȳlăcium, *gr.* Pierścienniczá.
sphrăgis, *gr.* Rubryká 2.
sphyræna, *gr.* Kulá rybia.
Spīca, Kłos 1. Ość 1. Członek 3 Posadzká ná
storcz ein Ähre. *Et cererem in spicis interci-*
pit &c. Ov. *v.* Arista, Seges, Messis.
spica mutica, Kłos 2.
spicatum pavimentum, Tło 5.
spicatus, *spicifer*, Kłosowáty *v* *Pistlicus.*
spīceus, Kłosiány. von Kornähren. *Spicea jam*
campis cum messis inhorruit & cum. Virg.
spicilegia, *orum.* Kśiąszki zbierálne. (ren
spicīlĕgium, Kłosow zbieránie. Lesung der äh-
Spicio, spexi, Pátrzam. sehen. (dzam 2
spīco, *as.* Kłosy wypuszczam, Zákończam, Násá-
spīcŭlātor, Ceklarz, Hálábartnik.
spīcŭlo, *as.* Zákończam. etwas spitzen.
spīcŭlum, Strzáłá. Strzáły żelezce, Grot, Żądło,
Pocisk 2. ein Pfeil. *Spicula converso fulgentia*
dirigit arcus. V. *syn:* Jăcŭlum, telum, săgit
ta, ărūndo. *epith:* ăcūtum, pēnnātum, fĕr-
rĕum, rĭgĭdum, Intōrtum, crūdum. *phr:*
Hāstāsque rĕdūctis Prōtēndunt lōngè
dēxtris & spicŭla vibrant. Ascănius cūrvo
dīrēxit spīcŭla cōrnu. Aut ăcres tēndunt
ărcus aut lēnta lăcērtis spīcŭla cōntōr-
quent, cūrsūq; īctūque lăcessunt. *v.* Sagitta.
spiculum, affixum, defixum, Postrzał.
spiculum ballistæ, spiculum pennatum, Bełt.
Spicum, n. spicus, ci. m. Kłos 1.
spīna, Tarn 2, Ość u ziół, Szczeciná, Szpilká 1.
Ciernie, Pacierzowá kość, Trudność, Ość rybia.
ein Dorn. *Item.* der Rückgrat. *Item.* wer
wirrte Sach. *Certemus, spinas animone ego*
fortius, an tu? Hor.
Spina, vel spinus Isaiæ 41. Exod. 25. *al.* Setim
arbor odorata & imputribilis.
spina acuta, spina alba, spina appendix, Głog.
spina alba, Bodłak.
spina argentea, Zębna szpilká.
spina cervina, spina infectoria, Szekłak.
spina fullonica, Gárbárskie drzewko, *&* *sub* Gręp
spina sacra, Pacierzowá kość. (plá
Spinachium B. *sub* Spinak.
spīnālis, Pacierzowy.
spīnētum, Ciernisko. Dornbusch. *Nunc virides*
etiam occultant spineta lacertos. Virg. *syn:* Dū-
mētum, veprētum, rūbētum. *epith:* Dēnsum,
Impērvium, sylvēstre *phr* Spīnōsīs dūmōsīs,
lōcīs, ăger, cāmpīs, sāltus, spīnōsa lōca, ārva.
spīneus, Cierniowy. Dörnin. *Esset iter melius*
cum dextrum spinea sylva. Pr.
spīnĭfer, Ciernisty. Dorn tragent. *Spiniferum*
subter caudam pistricis adhæsit. Cic.
spīnōsus, Ciernisty, Trudny. voll Dörner/dörn-
ächtig. *Spinosas Erycina ferens in pectore cu-*
ras. Cat. *syn:* Spīnĭfer. *Metaph:* Dĭffĭcĭlis,
dūrus, āsper. *phr:* spīnis, rūbis, sēntibus plē-
nus, refērtus, fœtus, cōnsĭtus, ōbsĭtus, hōr-
rens, hōrridus, densus, āsper.
spinter, *teris. n.* Kolcá u száty, Naramiennik
białogłowski.
spinthărrix, *igis. gr.* Wąglik ptak.
spinther, *n. Latinis,* Naramiennik białogłowski,
Armgezierd der Weiber. *Græcis m.* Iskrá.
spinthurnix, *icis. è gr.* Wąglik ptak.
spintria, *æ. m.* Sodomczyk.

 Spintur-

Spinturnicium, *Niewiástá szpetná.*
spinturnix, spintyrnix. *gr. ibidē & Wąglik ptak.*
spīnus, *hæc Tarn 1. Cedr, Tárnośliwá.* ein Schlehenbaum. *Eduramq; pyrum, & spinos jam pruna ferentes.* Virg.
spinus, *hic gr. Czyż* spinus alba, *Tárn.*
spīra, *Kręgi powrozow, Kłąb, Zatok, Záwiłość, Motek, Sznur do czapki, Rotá, Kołacz, Gromádá ludzi, Podstáwek, an Obwarzánek.* ein gewundener Ring. *Item.* der Fuß an einer Saul *Porrigat & longo jactetur spira galero.* Juv. *syn:* Gyrus, sīnus, ōrbis. *epith:* Cūrva, cūrvāta, ōblīqua, mūltiplex.
spīrābilis, *Oddechowy, Oddychaiący żywy.* lieblich/ das unß Athem giebt. *Per superos atque hoc cæli spirabile numen.* V.
spirabilis natura, *Powietrze 1.*
spīrācŭlum, *Oddechowa dziurká, Piwniczne okno, Komin 1.* -- *Et sævi spiracula Ditis.* V.
spīraculum ditis, *Otchłáń piekielna 2.*
spiraculum fumi, *Komin 1.* Schorstein.
spiræon, *gr. Hordowid. Spiramen, Krtąń.*
spīrāmentum, *Dziurá, Piwniczne okno, Oddechowá dziurká, Rospádliná 1. Dziurki 1. 4. Krtąń, Komin 1.* Lufftloch/ Rauchloch. *Spiramenta linunt, fucaque &c.* Virg. *syn:* Fōrāmen, spīrācŭlum. *(chaiący.*
spīrans, *Zyiący, Zywemu podobny, Zywy, Oddyspirillum, Brodá kozia.* lebend.
spīrĭtalis, *Duchowny, Wietrzny.* geistlich.
spiritalis machina, *Orgány.* eine Orgel.
spīrĭtuālis, *idem.* spiritalis.
spiritualiter, Duchownie.
spīrĭtus, ûs *Duch, Dech, Dmuchnienie, Tchnienie, Oddech, Párá, Wiátr, Woniá, Duszá, Myśl 6. Pychá, Siły.* Geist/Lufft/Athem. *Ardentesq; notant oculos qui spiritus illi.* V. *syn.* Aura, flāmen flātus vel hālĭtus, rĕspīrātio spīrātio spīrāmen, rĕspīrāmen, afflātus, ănhēlĭtus ănĭma. *phr:* Spīrĭtus ănhēlĭtus otis. Vītālis aūra, Pūri æthĕris haustus.
spiritus angustiæ. Dycháwicá. das Keychen/ Engbrüstigkeit.
Spiritus cæli, spiritus communis. Powietrze.
Spiritus insincerus, Czart. der Teuffel.
spīro, *Oddycham, Zyię 2. Tchnę, Sapam, Wieię 1. Wydaie ziemiá, Dyszę, Kaszę się, Pnę się, Pátrzy mu co z oczu.* Athmen/ anßblasen. *Spirare pedes vestis defluxit ad imos.* Virg. *syn:* Flo, pērflo ăspīro, ēxspīro, ēxhālo: īnspīro, ăfflo, inhālo, hālo: ŏlĕo, rĕdŏlĕo, vel rēspīro, ănhēlo, ănĭmam, spīrĭtum trăho: vīvo.
spīrŭla, *Podstáwek 1* Füßlein einer Seul.
spissāmentum, *Gęsta materya, Zgęstnieniu to ßużącego, Pá:oká* dicke Matery von außgedruckten Dingen. *(der.*
spissātus, *Zgádły, Gęsty, Spiekły.* dick in einanspisse spissiùs, *Gęsto, Miąższo. Nierychło, Poźno.*
spissesco, *Gęścieię.* dick werden.
Spissigradus, issimus, Leniwy. faul.
spissitas, spissĭtūdo. *Gęstość.* Dicke.
spisso, as. *Zgęszczam.* dick machen.
spissor, *sub Zgadá się.* spissum, *Niesporo.*
spissus, *Gęsty 1. 2. 3. Nátkany 2. Nabity, Twárdy, Nierychły, Wielki.* dick.
spithăma, *gr. Piędź wielká.* ein Span.
spithămæus, *gr. Łokietek, Piędzisty.*
Splēn, *enis m. gr. Sledzioná, Plastr.* die Miltz. *Et trita illinitur vel splen apponitur hadi.* Ser.
splēndens, *Błyszczący się* glänzend.
splendeo, splendesco, *Lśnię się, Swiecę się.* Glänzen/ scheinen. *Posterius claro in terris splendere colore.* Luc. *syn:* Rĕsplĕndeo fūlgeo effūlgeo rĕfūlgeo cŏrūsco nitĕo nitēsco rŭtĭlo mĭco, ēmico, radio irrādio, fūlgūro scĭntĭllo lūceo, relūceo, cōlluceo. *phr:* Cŏrūscam lūcem vibro, jăcio spărgo. Rădĭānti lūce renīdeo splēndesco fūlgēo cŏrūsco mico ārdĕo fūlgūro splēndōre, rădĭis cŏrūsco. Rădiis ārdeo lūcis, & auro. *v. Luceo, & Illumino.*
splendĭco, as *Lśknę się, Lśknąco czynię.*
splendidè, *Jásno, Swietno, Zacnie, Ozdobnie, Páńsko, Hoynie.* scheinbarlich/ prächtig.
splendidus, *Jásny 1. 2. Swietny 2. Glancowny, Oświecony 2. Zacny, Wspániáły.* Glänzend/ herrlich/ köstlich. *At domus interior regali splendida luxu.* Virg. *syn:* Splēndens, splendescens

descēns &c. v. *Splendeo.* Fūlgĭdus, cŏrūſcus, nĭtĭdus, rūtilus, lūcĭdus pĕllūcĭdus, clarus *phr:* Nĭtida lūce rĕfūlgens, cŏrūſcans rūtilāns &c. ſplendōre flagrāns, ārdens, flāmmeus, īgnĕus, dĕcōrus, pērſpĭcŭus Splēndōre nĭtēnti. Gēmma mĭcans, Frōns fūlgōre, chlămis ſplēndōre īneandŭit ālbus.

ſplendor, *Jáſność, Swietność, Lſknienie, Btyſzczenie, Mogotánie, Zacność,* Ozdobá. Schein/Glantz. *Audebit quacunq; patum ſplendoris habebit.* Hor. *ſyn:* Fūlgor, nitor, lūx, lūmen, rădĭi jubar. *epith:* Nĭtĭdus, flāmmĕus, cāndĭdus, fūlgens, nĭtens, &c. *v. Splendeo. phr:* Splēndĭdus nĭtor ſplēndida lūx Lūcida flāmma Dĕcor īgnĕus, Cŏrūſcus ſplēndor īrradiat, ēxŭlit ēmĭcat, fūlgūrat ſcĭntĭllat, ēxŏrĭtur, āppāret, ŏcŭlos, ŏcŭlōrum ăciem pērſtrīngit. *v. Lux.*

ſplēnĕtĭcus. ſplēnĭcus. *gr. Sledzione chorobę cierpiący.*

ſplēniātus, *Plaſtrowány, ſub Plaſtr.*

ſplēnium, *gr. Plaſtr lekárſki,* Ożanká, *Stonogowiec.* Pflaſter ſo man auff die Wund legt wie ein Miltz geſtaltet.

ſpŏdion ſpodium, ſpodon. *gr. Moſiężne odmioty.*

ſpŏdos, *gr. idem, & Tucija.*

ſpŏliarium, Zzuwalnia, *Rozboynia, Kátownia.*

ſpoliatio, *Łupienie, Wyłupienie, Ogołocenie, Złupienie,* Beraubung.

ſpŏliātor, *Łupieżcá.* ſpoliatrix, *ibidem.*

ſpŏliātus, *Obnażony, Ogołocony.* Beraubt. *Et ja culum & galeam ſpoliatis arma ſuperſunt.* Juv. *ſyn:* Nūdus nūdātus exūtus prīvātus.

ſpŏlio, *Łupię Obnażam. Wyłupuię, Wyzuwam, Odzmuię, Rozbiiam, Plondruię, Składać kogo, Ogołocić.* berauben. *Addit equos & tela quibus ſpoliaverat hoſtem.* Virg. *ſyn:* ēxſpŏlio nūdo dēnūdo ēxŭo, prīvo ŏrbo prædor fūror, rāpio aufēro. *v. Prædor.*

ſpŏlium, *Łup, Skorá odarta.* ein Raub. *Et ſpoliis igitur longe minus utilis illi.* Juv.

ſpolium ſerpentis, *Wężowa ſkorá.*

ſponda, *Latinè Kráwędź, & Łoſzkowa deſká z. Græcis eſt Ofiárá, Przymierze* Spannbeth. *Tabulæ quæ utrinq; lectum ſuſtinent. epith:* Rōtūnda nĭtens, lūcĭda, cūlta, dĕcōra. *phr:* Nōn Tўrio ſūbnīxa tŏro ſpōndæque nĭtēnti.

Spondaus, lege potius ſpondeus.

Spondaicus, lege infra ſpondeus.

ſpondaicus, *è græco, ſub Surmácz.*

ſpondeo, *Ręczę, Obiecuię, Kontrákt czyniąc odpowiadam, Zrękowáć.* Verheiſſen/zu agten. *Spondeo digna tuis ingentibus omnia cæptis.* Vir. *ſyn:* Pŏllicĕor, prŏmĭtto, rĕcĭpio. *v. Promitto.*

Spondeo juramento. Przyſięgam.

ſpondeon, *gr. Kieliſzek.*

Spondeus Cic: pes duabus ſyllabis longis conſtans dictus ſic, quod libationibus ob gravitatem aptus ſit, quod vox ſpondeus ſonat, Hinc ſpondaicus verſus Diomedi ſpondaicon metron, omnibus locis vel in Hexametris heroicis quinto præſertim loco ſpondeum habens ſpondaizon verſus Mario Victorino.

Spondialis, tibicen longas tibias ſpōdialibus modis inflans Iſidor. quam vocē Turneb: legit etiā apud Cic. & Mariū Victorinū. Spondalis aliqui legunt, minuſ. rectè.

Spondўlis, is. *Plini, al: Spondyle: Plinius ſerpentē vocat addit Eraſmus fætidū Verticillū ex Ariſtos reddit Gaza Vermē herbas & arbores præcipuè vites corrodentem interpretatur Dalecā. Heſychioſelis: apud Atticos.*

ſpondўlium, *gr. Niedźwiedzia ſtopá, Guzicá Wartaczká.*

ſpondўlus, *gr Pacierz u zwierząt Kárciofa głowá ſub Kárcioſ, Wartaczká, Mięſiſta częśc, Pław.*

ſpongia, *è gr. Gębká, Pław. Kámień z piany morſkiey, & ſub Gębkowy kámień. & in Szparag.* ein Schwamm *epith:* Lēvis, rūmĭda, bĭbŭla, hūmens, mădĭda. *phr:* Tērgēndis ſpongia mēnſis ūtilis ēxprēſſo cum lēvis īmbre rŭmet, lēvis āccēpa ſpōngia tūrget āqua.

Spongiarius, ſpongiator. Gąbkarz.

Spongio, as. Gębką ocieram mit Schwamm abwüſchen.

ſpongiŏla, *in Szparag.*

ſpongiōſus, *Gębczáſty. Dziurkowáty, Pulchny.*

ſpongītea, *æ. m. Gębkowy kámień.*

ſponſa, *Oblubienicá.* Braut, Verlobte/Hochzeiterin. *epith:* Vēnūſta, ŏrnāta, ſplēndĭda, sūpērba. *phr:* Dēſpōnſa pŭēlla. Nŏva nūpta.

ſponsālia, *orum Zrękowiny* Heyrath Beredung

Sponſalis, ſponſalitius, Zrękowány.

ſponſio, *Obietnicá, Slub, Zakład, Rękoiemſtwo, Zrękowánie.* gutwillig Verheiſung.

Sponſo, as. Zrękowáć corkę.

ſponſor, *oris Kmotr, Rękoymia.* ſponſum, *Obietnicá z.*

Sponſus, ſi. Oblubieniec, Nowożeniec. Bräutigam. ſyn: Cōnjux, mărītus, vĭr. v: Marītus.

ſponſus, us. Obietnicá 3. Zrękowiny, Zrękowinny ſąd. Verheiſſung.

S ontalis ſpontaneus Dobrowolny.

ſpontaneè, Dobrowolnie.

ſpontè, Adverb: Dobrowolnie, Gmyśli Po woli ſwey Swobodnie Freywillig. ſyn· Ultro, lĭbēnter, lĭbēns, vŏlens. phr: propria ſponte, æquo, lĭbēnti ănĭmo. Nōn īnvītus, non cŏāct us.

ſponte, (Nomē.) mea, tua, ſua. Dobrowolnie, Sam. Sponte ſua ſandix paſcētes veſtiet agnos. V.

ſponte Naturæ natus, proveniens. Sámorodny.

ſpontis ſuæ, Sámorodny, Swobodny.

ſporta, Koſz 1. Stolec geflochtener Korb.

ſportella, ſportula, Koſzyk, Sędziemu podárek, Obrok. Mieyſkie 7. Wſtępne, Podárek weſelny, Podárek od páná. Jálmużná, Zakład 3. Koc ná ſądách, Prebendá.

ſportŭla feecaria, Cedziworek.

ſportulans, ſportularius. Prebendarz.

ſpretor, Gárdziciel. Verachter. Temporis impatiens ſenſus ſpretorque morarum. Ovid.

Spūdāſtes, æ. gr Miłośnik 1.

ſpūma, Pianá. Schaum. Sudabit ſpatia & ſpumas aget ore cruentas V. epith: ālba, cāndens, tŭmens, fērvĭda, crŭēnta. phr: Cānĭtĭes ēmōta măris, ſpūmæque rĭgēntes, īngēntes făcĭunt cŭmŭlos. v. mox; ſpumo.

ſpuma Batava, cauſtica, Mydliny.

ſpumam ago. Piánę toczę, Pienię ſię.

ſpumam excito. Pienię.

ſpumare deſiit Odkipiáło.

ſpumans, ſpūmātus, ti, & ſpūmeus, Pienisty. voll Schaums/ ſchaumig. Spumeus in long cuſpide fumet aper. M. ſyn Spūmōſ9, ſpūmĭfer ſpūmans. phr: ſpūmis plēnus, grăvĭdus.

ſpūmātus, us. Pięnienie. ſpūmeſco, Pięnię ſię.

ſpumifer, ſpumiger. Pięnisty. ſchaumend. Illi ſpumiferos glomerant à pectore fluctus. St.

ſpuo, Pluię 1. 2. ſpeutzen/ ſpeyen ſyn: Spūto, ēxcrēo. phr: Sōrdēnte mădēſcĕre ſpūto. Tērram ſicco ſpuit ōre viātor, exereat & fācti dat mĭhi sīpna nŏta. Cūmque ătro miſtos ſpūtāntem sānguĭne dēntes, īnque sŭos mīttit ſpūta sŭbīnde sĭnus.

ſpurcātus, Sproſny.

ſpūrcè, ſpurciſſimè, Sprośnie. unflätiglich.

Spurcidicus, Blázgoń, Sproſny, & ſub Mowá plugawá.

Spurcificus, Plugáwy.

Spurciloquium, Blázgonienie.

ſpurcĭtia, ſpurcities. Plugáſtwo. Unflat. Spurcities eadem porcis hæc munda, &c. Luc. ſyn: Fœdĭtas, măcŭlæ sōrdes vitĭum.

ſpurco, as ſpurcor Deponens. Plugáwię. Beſudeln. ſyn: Fædo, măcŭlo, vĭtio, cōntāmĭno. v. Maculo.

ſpurcus, Plugáwy, Stráſzliwy.

ſpŭrius, gr. Bękart, Niewłaſny, Mieſzániec Huren kind. Quiq; notas ſpuries verſibus appoſuit. A.

Sputamen, Judic. 16. Quomodo ſi rumpat quis filum de ſtuppa tortum ſputamine. Lectio eſt vetus quam etiam tolerat L. Brugenſis, & explicat filum de ſtuppa tortum ſputo adhibito ut mos eſt nentium. Sed vulgata Sixti editio quam idem præfert: habet: de ſtuppæ tortum putamine i. cortice lini. nam & in Hebraico codice eſt filum ſtuppæ & apud LXX. Polonus interpres. Jáko nić z pażdzierzy zgrzebnych kręcona.

Sputalicus, Błażeńſki, Plugáwy.

ſpūtator, Plwácz, Spluwácz.

ſpūtiſma, Plwociny.

ſputo, as. Pluię, Krwią pluię, Lekuię. faſt ſpeuen.

ſpūtum, Plwociny. Speichel. Inque ſuos mittit ſputa ſubinde ſinus. M. ſyn: Sălīva. epith: Sordĭdum, cāndĭdum, īmmūndum. phr: ōris ēxcrēmenta, sălīvæ, Tĕnŭis ſpūma ōris. v. ſpuo.

Squālens, Pośniedziáły, Ukurzony, Nátężony, Chropáwy, Lſknący ſię. unſauber.

ſquāleo, melius quàm ſqualleo, Brudny ieſtem, Náieżam ſię, Załobę noſić, Smęcę ſię, Lſknę ſię. Unflätig ſeyn. Dignus honor ſqualent abductis arva colonis Virg. ſyn: Sōrdeo, sōrdēſco. phr: ſquālōre āſpergor, fædor, hōrreo. v. Sordeo.

Squales, is. f. Brud.

ſqualens ager, campus. Odłog.

ſquālĭdè, Brudno 2. unſauber, unflätig.

ſquālĭdus, Brudny, Plugáwy, Blády, Chropáwy, Pośniedziáły, Ukurzony, Lſknący ſię. Unflätig

Squali-

Squalidus in ripa Cereris sine munere sedit. Ov. *syn*: Squālens, sōrdĭdus. *phr*: squālōre ăspērsus, fædus, hōrrĭdus ātēr. Sōrdĭda lūctu Māter. Hōrrēndo pædone ōbsĭtus, pāllens. *v. Sordidus, Macer, Squalor.*

squalitas, *squ-litudo. Brud.* Unsauberkeit.

squālor, *al.* squallor. *Załobá i. Brud Chropowáciná.* Unflat. *Terribili squallore Charon &c.* V. *syn*: Sōrdes, sĭtus, pædon vel mæror, trīstitia, lūctus. *epith*: Tūrpis, sōrdĭdus, tērrĭbĭlis. *phr*: Tērrĭbĭli squālōre jăces. Cæsăries īncōmpta dĭu, squālōrque tĕgēbat Lūrĭdus ēffigĭem. *v. Sordes.*

squālus, *adject*: *Plugáwy.*

squalus, *subst*: *Głowacz rybá, Pies morski. Et squalus tenui suffusus sanguine nullus.* Ovid.

squāma, *vel* squamma, *Łuská, Karácená.* Schupen. *In plumam squamis auro conserta tegebat.* Vir. *epith*: Dūra, crĕpitans, splēndens. *phr*: squāmmārum nēxil s ordo, sĕries.

squama æris. *Miedźna skwárá.*

squāmātim, *Łuskowato.*

squāmĕus, *squamiger Łuskowáty* Schupächtig. *Squameus in spiram tractu se colligit anguis* V.

squamigerum pecus *squamigerum genus squamosum Rybá.*

squamōsus, *Łuskowáty.* voll Schupen. *Squamosusq; Draco & curva cervice &c.* Virg. *syn*: squāmĭger, squāmĕus. *phr*: squāmis tēctus ōbtēctus cōntēctus, ōbdūctus hōrrens, mūnitus armātus Drăco squāmmis trepĭtāntĭbus hōrrens. Hūnc pēllis ăhēnis in plūmam squāmis aūro cōnsērta tĕgebat, Duplĭci squāma lōrīca fidēlis.

squamŭla, *Łuská.*

squarōsus, *Chropáwy, Plugáwy. Squarosum, & rupicum squarosa condita rostra.* Luc. (*nati.*

squātīna squatŷ *Rászplá rybá. Quantitas est Re-*

squilla, *Cebula, Pław, & sub Rak morski okrągły*

squīnanthon, squinanthos. *Rayska trawká.*

St, *Milcz, Cyt.* still. stabile est, *Pewna to.*

stabilimen, *Utwierdzenie.*

stabilimentum, *Podporá, Utwierdzenie.*

stăbĭlio, *Ustawiam, Utwierdzam.* Befestigen. *Hic situ uastas stabilire turres* Sap. S. *syn*: fīrmo cōnfirmo cōrrōbōro stătŭo, cōnstĭtŭo, fīgo.

stăbĭlis, *Stáły, Trwáły i. Gruntowny, Mocny, Krzepki Pewny.* steiff/ beständig. *Qua maneat stabili cum fugit illa pede.* O. *syn*: Fīrmus, cōnstans, fīrmātus, cōnfīrmātus, īmmūtābĭlis, īmmōbĭlis, īmmōtus, cērtus pĕrēnnis pērpĕtŭus, ætērnus, īmmōrtālis. *v. Constans, & Immortalis.* (digkeit.

stăbĭlĭtas, *Stáłość, Trwáłość, Krzepkość.* Beständ-

stabĭle, is. *i. stabulum pavonum, apud Varr. 3. R. R. c. 6. legit Scalig: ut mobile, orbile, quanquam priscè genere fem. intra stabilem infert, ut apud Plaut. in bubilem, pro in bubile Siádło.*

stăbŭlārium, *Chlew* Schweinstall.

stabŭlārius, *Koniuch, Staienny, Gospodarz.*

stăbŭlatio, *Stánie, Podkarm, Stánowisko, Zimowánie bydłá.* das einstallen des viehs.

stabuli comes; stabuli tribunus; *Koniuszy.*

stăbŭlo, as. *Stánowisko mam, Bydło gdzie zgániam, Stánowię, Mieszkam gdzie, Łożysko mam* Zur Herberg seyn/ einstallen. *Nec mos bellantes una stabulare, sed alter.* Virg. *phr*: in stăbŭlum ādmīttĕre, in stăbŭlum claūdĕre Gĕlĭdōque pĕcus stăbŭlāre sub āntro, Pĕcudes stabŭlāntur in āntris.

stabulor, *Łożysko gdzie mam, Mieszkam gdzie, Stánowisko gdzie mam.*

stăbŭlum, *Chlew, Obórá, Stánowisko, Gospodá i. Siádło, Stek, Staynia* Ein Stall. *Ipse velut stabuli custos de montibus olim.* Virg. *syn*: Sēptum, præsēpe. *Equorum* ĕquīle, *boum* būbīle, *ovium* ŏvīle, caul *porcorum* sŭīle hāra; vŏlūtābrum; *hædorum* hædīle *epith*: īngēns, spătĭōsum, mūnītum, īmmūndum, ŏpīmum. *phr*: Stăbŭli claūstra, sēpta sēpes, Fĕrārum tēcta, hōspitium, căsa.

stabulum avium. *Ptaszník i.*

stăchys, *gr. Szałwiia.*

stacte, *es gr. Mirá i. Mirowy oleiek.*

stacte liquor, *Mirowy oleiek.*

stactea myrrha, *sub Mirá i.*

Stadialis, stadiatus, Staiowy, Zawodniczy.
stadiata porticus. Zapáskow mieysce.
stadiŏdrŏmus, *Zawod 3, Zawodnik, Wyciekácz.*
stădium, *gr. Staie, Zawod, Miárá, Plac do' cze-go.* Ein Lauffplatz. *Fugisti & primo captus es in stadio.* Auson. *epith:* amplum, spătĭō-sum, ŏlympiacum, ŏlympicum.
stadium currere. Wzawod bieżeć.
stadium rectum. Zapáskow mieysce,
stadius, Staie 2.
stagneus, *Cynowy, Polewány.*
stagno, *Wylewá z brzegow, Zálewa, Rozlewá rzeká Polewa 1.* überlauffen, und die Erd mit Wasser beschwemmen.
stagnum, *Jezioro, Staw 1.* Ein See. *Sunt liquidi fontes, & stagna virentia musco* Vir. *syn:* Lăcus pălus. *epith:* Virēns, cĕrŭlĕum pĭscōsum, ūndōsum, līmōsum. *phr:* stāgnāns, stāns tōrpēns ăqua, ūnda: stāgni līttŏrei gūrges. Hærēnt stāgna lŏco plēnas æquēntia rīpas, præscrīptumque tĭmēnt ĕxīlīrĕ mŏdum. *v. Palus, Lacus.*
stăgŏnias, *æ. m gr. Kádzidło, Zywicá.*
stăgŏnītis, is. *gr. Galban drzewko.*
stălagmia, *æ. gr. Koperwas.*
stălagmium, *Náuszká.*
stămen, *Włokno, Nić, Osnowá, Przędzá, Kądziel, Prącie, Drot.* Garn/Faden. *Gracili que intendens stamine telas.* Ov. *syn:* Fīlum, līcium, sūbtēgmen. *epith:* Tĕnŭe, ĕxĭgŭum ŏpĕrōsum, pūrpŭrĕum, līnĕum. *phr:* Fili stāmen. Cūrrĭte dūcēntes sub tēgmĭne cūrrĭte fūsi, Vărio dīstīncta cŏlōre stāmĭna. Lævia vērsāto dūcēbat stāmĭna fūso. Grăcĭli gĕmĭnas īntēndunt stāmĭne tēlas. *v. Filum, & Neo.*
stāmĭneus, *Nićiány, Włoknisty.*
stamnos, *gr. Polbáryle.*
stanneus, *Cynowy.* stannum, *Cyná 2,* Zinn.
stannum Anglicum, *Kontrysał.*
stans, *Stoiąc, & sub stánąwszy.*
stapeda, æ. f. stapes, edis. m. Strzemię 1,
stapedum lora, Puślíská.

stăphis agria, *gr. Gnidosz, Jágodá winna leśna.*
stăphylŏdendron, *gr. Kłokocina leśna.*
stăphylīnus, *gr. Pásternak dziki.*
Stapia, æ. Strzemię 1.
stătārius, *Stoiący, Nieochotny, Spokoyny, Poważny.*
stăter, *eris. gr. Srebrnik moneta. & Wagá ibidem.*
stătēra, *æ. Przezmian, Szale, Rozsądek, Wagá wozow, u drfzlá* ein Waag. *Regit languidus quadrupes statera* (Phil.) Sc. *v. Libra, Lanx.*
stathmus, *gr. Stánowisko.*
stătīce, *es. gr. Zawściąg ziele.*
stătĭcŭlum, *Woz 1.* (*nym Rhodigin.*
Staticulum salis fit uxor Loth: 1. statua S. Hiero-
staticulum do, *Skaczę 1.*
stătĭcŭlus. *Skakánie 1. Kuglowánie.*
stătim, *Stoiąc, Stále, Wnet, Spokoynie. Eligit aërium corpus statim sibi corpus adaptant.* A.
stătim, *Zaraz, Wnet.* Alsbald/ gleich. *Stultum est fides celare quod prodes statim.* (Jamb.) *syn:* Cōntĭnuo, rĕpĕnte, sŭbito, īllĭcō, prŏtĭnus, ĕxtemplo, ăctūm, cito, cōnfēstim ŏcĭus īlĭcet, quam prīmum, mox, jam-jam. *phr:* Nec mŏra, Nec lōngum in mĕdio tĕmpus, cum.
Statim atq;, statim ut. Zaraz skoro.
Statim rem gero. Dostawam.
statilio, *Zástánowiciel.*
stătĭo, *Stánie 1. Stania mieysce, Stácya, Stánowisko 1. 2. 3. Straż 1. 2. Strażnicá, Położenie, Schadzka, Tret, Post.* Stand *Succedunt servantq; vices statione relicta.* Virg.
statio agraria, *Czata. stationalis, Stoiący.*
Stationarius, Strażniczy 2. Podwodny urzędnik, Zołnierz osadzony. (Wasser.
stătīva & stativa aqua, *Wodá stoiąca.* stehend
stătīva, *orum. Popas, Stánowisko 2. Szańc 1.*
stativa castra, stativa. *orum. Stánowisko 2.*
stătius, *servile nomen, à stando Gelli. Stoiaczek dicas. At proprium Poëta Nomen a producit.*
Stativæ feriæ, *Stácya 1. Swięto nieruchome.*
stativum dolium, *Stągiew.*
stătīvus, *Stoiący 1. Postáwiony, Uroczysty.*
stator, *Zástánowiciel, Sługá mieyski, Stroż, Sługá.*

Stătŭa, *Obraz, Bałwan.* Ein Bild von Holtz/ Ertz, Stein *Infantes ſtatuas, ſeu pingui tentus gmaſo.* Hor. *ſyn:* ēffigīes sĭmŭlācrum sīgnum ſpĕcĭes, ĭmāgo. *epith:* Aūrāta, ārgēntĕa, ēxsānguis, pūlchra, ſcūlptĭlis, ſpīrāns. *phr:* Aūrum, ārgēntum æs, mārmor sāxum lĭgnum ſcūlptĭle, ſcūlptum, lăbōrātum, ſpīrans. Lăpis cedrus cēra ſcūlptĭlis. Lŏcūtūrum emēnto cŏrpŏre mār mor. Vūltum sĭmŭlāntia, ĭmĭtāntia, vivis cērtāntia vūltĭbus æra *v. Simulacrum.*

ſtatuaria, *Snycerſtwo.* Bildhauer-Kunſt. *ſyn:* Cælātūra, ſcūlptūra *phr:* Stătŭāria ārs, pĕrītia. Phīdiæ Pŏlyclēti. Prāxĭtĕlis, Mŷronis ārs, lăbor, ŏpus. Phīdiacæ Mēntorĕæ ārtes.

ſtătuārĭus. *ſubſt:* Snycerz. *adject:* Snycerſki. Ein Bildhauer/Schnitzler *ſyn:* Cœlātor, ſcūlptor. *phr:* ārtis Phīdĭăcæ pĕrītus, dŏctus ſpīrāntes ănĭmāre figūras cēras, vūltus sīgnorum ārtĭfex. Cælandi pĕrītus, Phidĭaca ārte pŏtens, cĕlebris. Qui dūcit pŏllĭce cēram, ſpīrāntes, ănimāvit ĭmāgĭne cēras, & ūngue, ēxprĭmit, & molles ĭmitābĭtur ārte căpĭllos, ēxcūdent ălii ſpīrāntia mŏllĭus æra

Statuliber, *Statu liber, Statuliber. Wyzwolony.*

ſtătūmen, *Podporá, Tycz, Grunt 2 Podſzewká, Náwy ſzpągi, Bruk.* Stütz, Pfahl.

ſtătūmĭnātio. *Utwierdzenie, Wſpieránie.*

ſtătūmĭnātus, *ſub Macica, & Brukuię.*

ſtătūmĭno, *Utwierdzam, Nátykam w mnicę Podwięzuię 2. Brukuię, Obrąbiam 2.* den Weingarten mit Råbſtecken beſetzen.

Statunculus à ſtatua, ut ranunculus à rana formant Grammatici, Rhodigin Donat.

ſtătŭo, *Stánowię 1.2. Stawiam 2 5. Wyſtawia 3. Naznaczam, Sądzę o czym. Sądzę, urzędownie, Poſtępuię z kim Szácuię, Mniemam, Uymuię, Zdaię 2.* gäntzlich fürnehmen, ſtellen. *Urbem praeclaram ſtatui, mea moenia vidi.* Vir. *ſyn:* Cōnſtĭtŭo decērno, vel pōno, lŏco, cōllŏco, figo, firmo, ſtăbĭlio.

ſtatuo de me. *Myślę ſobie co złego, Zabiiam ſię.*

ſtătūra, *Wzroſt.* Leibs Långe.

ſtatura quadrata, *Siádłość.*

ſtătus, *ti. Pewny, Náznáczony, Umowiony, Opiſany, Uroczyſty, Mierny.* gewiß, beſtimbt.

ſtătus, us, *Stan, Wzroſt, Dorośnienie, Stáłość, Poſtáwá, Sranie.* Stand, Zuſtand. *Hic ſtatus in medio multos permanſit ad annos.* Ov. *ſyn:* Cōndĭtio, fōrtūna, ōrdo, grădus lŏcus. *epith:* Fēlix, īnfēlix, trānquīllus, plăcĭdus, ōptātus, dĕcōrus, tūrpis.

ſtatus cauſæ, *Wſtąpienie w práwo.*

ſtătūtum, *Poſtanowienie umyſłu,* ein Beſchluß.

ſtatūtus, *Umowiony, Opiſany,* Roſły, *Wzroſtu niezwyczaynego.* Beſtimbt. *Cautum & ſtatutum juſſerat:* (Jamb. Dim.)

Steătītes, *æ. m. gr. Łoiowáty kámień.*

ſtĕatōma, *tis. gr. Guz 3.*

ſtĕga, *gr. Pokład w budowániu.*

ſtegnus, *gr. Sciſły.*

ſtēla, *gr. Słup 5 Słupik, & ſub Stąpor.*

ſtēlĕphūros, *gr. Babká ziele.*

ſtēlis, *idis. gr. Jemioła.*

ſtella, *Gwiazdá, Pław 8. 9.* ein Stern. *Poſtera cum primo ſtellas oriente fugarat.* Virg. *ſyn:* Sŷdus, āſtrum. *epith:* Cœlēſtis, ārdens, lūcĭda, ſplēndĭda. rădĭāns. *v. Aſtrum.*

ſtella cincinnata. crinita, *Miotłá na niebie.*

ſtella fatalis, *Gwiazdá narodzenia.*

ſtella herba, *Wronia nogá.*

ſtella marina, ſtella polaris *Gwiazdá zeglarſka.*

ſtella vagans, errans, *Planetá.*

ſtella Veneris, *Gwiazdá zaranna, Gwiazdá wieczorna.*

ſtellaris, *Gwiaździſty.* geſtirnt.

ſtellans volatus, *Złotnik robaczek.*

ſtellaria, *Przywrot ziele, & Gwiazdeczki ziele.*

ſtellāris, *Gwiazdny, Gwiaździſty.*

ſtellata, *Salámándrá.* *ſtellatura Żołdu ubliżenie.*

ſtellātus, *ſtellifer, ſtelliger. Gwiaździſty.* geſtirnt. *Conſpicit atq; illi ſtellatus Jaſpide fulva.* Virg. *ſyn:* Stēllĭfer, ſtēllis mĭcans rădĭans, diſtīnctus.

Stellimicantia ſigna Zodiaci Varr. Gwiazdoiáſny, Gwiazdámi ſię błyſzczącey.

Stellio,

Stellio, *onis. Krzeczek, Zazdrośćiwy.* ein ge-sprenglete Erdspinn. *Item.* ein Thier dim Eydechs gleich.

stellionatus, us. Oszukánie. Szalbierstwo. Betrug.

stello as. Gwiazdámi zdobię, Swiecę się 2. glän-

stellŭla, *Gwiazdeczká.* (tzen wie ein stern.

stemma, *gr. Linia rodu, Obrazy przodkow, Rod, Wieniec poczesny, Herb, & sub May 1.* ein Krantz. *Item.* Waapen der Vorfahren. *Atria Pisonum stabant cum stemmate toto.* Mar *syn:* Insīgne. *epith:* Nōbĭle, pŭlchrum, sŭpērbum, gĕnĕrōsum, ăvītum. *phr:* Mājōrum prīscæ ĭmāgĭnes Gĕntīle sĭgnum ēmblēmăta, Stēmmăta quid făcĭunt, quid prōdēst Pōntĭce lōngo sānguĭne cēnsēri, pīctōsq; ōstendĕre vūltus Mājōrum. *v. Nobilitas.*

stĕphănītæ, *hi gr. sub Wieniec noszący.*

stĕphănōmăta, *gr. Wieńcowe ziołá.*

stĕphănŏplŏcos stĕphănŏpōlis, *gr. Wieńczarká.*

stercŏrārius, *Gnoiowy.* stercŏrātio, *Gnoienie.*

stercŏrātus, *Gnoisty, Nágnoiony.* bemister.

stercŏreus, *Smrod 3. & sub Gnoiowy.*

stercŏro, *Gnoię, Tŭszą ziemię czynię* bemisten *phr:* săta fimo tego, ŏbdūco, săŭro, replĕo.

stĕrcus, fimum, cinĕrem ĭmmŭndum jāctāre per agros. Fæcŭndat stĕrcŏre tērram. Quæcūnque prōmes vĭrgŭlta per agros spārge fimo pīngui & mūlta mĕmor ŏccŭle tērra.

stercŏrōsus, *Gnoisty.* voll Mist.

stercus, *Gnoy 1.* Mist/ Koth/ Dreck/ Wust *syn:* Fĭmus. *epith:* Tētrum, ŏlidum, fœtens.

sterculīnum, sterculinium Gnoiewisko. Mistgrub

sterculius, stercutius, Gnoiek 1. (*piáná.*

sterelytis Plin: corr. stĕreōtis, *idis gr. sub Srebrna*

stĕrĕŏbăta, *gr. Podstáwek 3.*

stergethron, *gr. Rozchodnik wielki.*

stĕrilesco, *Wyradza się.* unfruchtbar werden.

stĕrĭlis, *sterilus. Niepłodny.* unfruchtbar. *Infelix lolium & steriles dominantur arena.* Virg. *syn:* Infœcūndus, ēffœtus, ārĭdus *phr:* Dĭffĭcĭlis ārēnōsus, trīstis, ĭners, sēgnis, mălus, mălè fœcŭndus, ĭnvīsus ăger, Frūgĭbus īnfēlix tēllus, Rĕgio nec pomis fœta, nec ūvis. Dĭffĭcĭles terræ cōllēsque mălīgni. Ægra sōlo măcies, Trīste sŏlum, cūltōre carens, stĕrĭlis prŏfūndi văstĭtas squālet sŏli. Fūndus mēndax. Nūlla pĭgnŏra rēddit hŭmus ārbor nūllis frūctĭbus āpta ferēndis.

stĕrĭlitas, *Niepłodność.* Unfruchtbarkeit. *phr:* Nūllas tērra frūges, pārturit, părit, fērt, mĭnĭstrat, stĕrĭles æstus ădūrit agros. Vitio mŏriens sĭtit āĕris hērba stĕrĭles, trīstes agros nūllus ĭrrĭgat ĭmber.

stērnax equus, *Koń zrzucaiący.*

sterno, *Sćielę, Nákrywam, Stodłam, Tarcicámi pokładam, Obalam 1. Porażam 1. Brukuię.* Spreiten/ streuen *syn:* Prōstērno, afflīgo, dējĭcio, ēxcŭtio. *v. Dejicio.*

stērnon, *gr. Kość mostkowa.*

sternor, *Polegam 1. Obalam się, Upada morze.*

stērnŭtāmentum *Kichánie Kichawká.* Niesung

sternuo, is sternūto, *Kicham.* Niesen. *Sternutant totoq; adnixa pectore anhelant.* Rufus.

sternūtātio, *Kichánie.* Niesung.

Sternutatorium. Kichawká.

sterquilinio effossus, *Smrod 3.*

sterquĭlīnium, *Gnoiewisko, Smrod.* Mistgrub.

sterto, *Chrapam, Spię 1.2. Parskam.* schnarchen.

stĭbădium, *gr. Siedzenie 7. Stoł iadálny, Łoszko stołowe.*

Stibinus, Antymoniowy, Alábástrowey máśći.

stĭbium, *Antymon um, Oczná przypráwá.*

Spießglaß.

Stica, a. Muszkátelá, Muszkátele iágody.

Stica item seu sticharium. Meurs. & Gloss. ar. Isidor. est tunica candida & purpurea, Patriarchis & Episcopis Græcorum usitata, insignita figuris literam T *exprimentibus. Unde & Balsamon: & Anastasi. in Leon. 3. hæ vestes dicuntur Gammadia seu Gammatia.*

stĭcte, *es. gr. Pies pstry.*

stĭgma, *gr. Krysłowánie, Cechá, Niesławá.* Ein Brandmal. *epith:* Rĭgĭdum, dūrum, flāmmans, prēssum, fœdum, tūrpe. *phr.* ĭnūstum frŏnti, sĭgnāns vūltum frŏntēmque perūrens,

tens' Rigido signatam stigmate frontem, Dūrisque pěrūstum stigmătibus.
stigma impono, tr. Ostáwiam. verlaumbden.
stigmătias, æ. stigmăticus, gr. & stigmōsus, Krystowány.
stilla, Kąpká, Kroplá 1. ein Tropffe.
stillātītium vinum, Ukápki.
stillatitius, stillātus, Kapány. triepffend.
stillicidium, Kápánie, Kroplá, Dách. Stillicidii casus lapidem cavat uncus aratri. Luc.
stillio, onis. legè stellio.
stillo, Kápam, Kápię, Sącze się. Cieke, Puszcza drzewo Tropffen syn Flūo, ēfflūo. phr:Gūttātim cădě e stillābat ămīcis ex ŏcūlis,rōrem, stī lāvit rōrībus ărbor.
stilus, lege stylus.
stimmi, gr. Antimonium, Oczna przypráwá.
stimŭla dea, sub Pobudká 2. & Rzeszkość.
stimŭlātio, Sturſanie, Pobudká 2.
stimŭlātor, Sturſacz, Pogániacz, Pobudká.
stimuleus, Plaut. corr. Ulmeus, Lambin.
stimŭlo, Sturſam. Kolę, Pobudzam. Kopie mię, Trapi mię. Antreiben/ anreitzen. Thias ubi audito stimulant Thrioterica Baccho. Vir. syn: Pūngo, lāncĭno, fŏdĭo, ēxcĭmūlo, ēxcĭto, cōncĭto. phr: stĭmūl s fŏ ĭo tūndo Stimūlum ădmŏvĕo, adhibĕo, stimūlis, ago, īncito, īmpēllo, ūrgĕo, ăgĭto.
stĭmŭlor, Pokuſę mam 2.
stimŭlus, & stimulum, n Bodziec, Pobudká, Pogániácz, & sub Przykrzę się komu. Ein Stachel -- Et cæci stimulos avertere amoris. Virg. syn: Acŭlĕus, cālcar. epith: ācer, pūngēns, dīrus, sævus, crŭēntus phr:Stĭmūli cūspis, fĕrrum, ăcūmen, ăcŭlĕus, stĭmūlis ăgĭtāntur ĕqui, stimūlis ăgĭrābat amāris, ūrget stĭmūlis aūrīga crŭentis, sōllĭcĭtat stĭmūlis cæca lĭbĭdo fĕris, stĭmūlis haud mōllĭbus īncĭtat īras. v. Calcar.
stingo Calepin. Rob. Steph: corr. stinguo, Gáſzę.
stinguor Gáſnę, Blákuię.
stipa. æ. Zgrzebie. Abwerck/ es sey von Hanff oder Flachs. Itē diversæ originis, Formierſki koł.
stīpātio, Sciśnien e, Skupienie, Gęſtwá, Zátwardzenie, Orſzak, Tłum. enger Vmbstand/ und Getreng umb einen. (bie.
stīpātor, Sługá, Halábartnik, Utykácz, sub Zgrzestīpātus, Natkány pełen.
Stipem cogo, colligo. Zebrzę. Bettlen.
Stipendiarium facio. Podbiiam pod moc.
stipendiārius, adject: Hołdowny Żołdowny.
stipendiarius, subst: Hołdownik.
stipendiarius miles, Żołnierz pieniężny.
stīpendior, aris. Żołduię. umb Sold dienen.
Stipendiosus Żołdowy, Żołnierz ſtáry.
stīpendium, Żołd, Hołd, Pobor. Kriegssold/ Steuer. Indomito nec dira ferēs stipēdia tauro C.
stīpes, hæ à stips. Pieniądze. Müntz Geld
stīpes, itis m Koł 1. Pal 3. Słup 2. Pniak Nie kczemnik, Głupiec Ein Pfahl/ Zaunsteck Stamm Stipitibus duris agitur sudibusve præustis V. syn: Trūncus, sūdes pālus. epith:Dūrus, rōtūndus īmmŏbĭlis, sĭccus, ārēns. v. stipes defoss s, sub Kop ec 2. (Palus.
stipes infamis, Szubienicá 1. ein Galgen.
stipes noxialis, Probá 4.
stīpo, Kupię, Nátykam, Zác eśniam, Nápełniam, Odſtępuię einen eng umbgeben verstopffen. Circūſtant fremitu denſo stipātque frequentes.V. syn: āmbīgo, cīngo, cīrcūmsto, sēpio, vāllo.
stips, ipis. & hæc stipis, is Pieniądze, Czadz, Kolędá, Jałmużná. Müntz, Geld. Sed miſeram parva stipe focilat ut pudibundus Ovid.
Stipis theſaurus Puſzka pieniężna.
st ps un iar a, Pieniądz. stiptĭcus, lege stypticus.
stīpŭla, Zdźbło, Rżyſko Stoppel. Halm Stridenti miserum stipula disperdere carmen. V. syn: Cūlmus, cālămus, pālĕa, strāmen. epith:Lĕvis, āgrēstis, frāgĭlis, grācĭlis. phr: Lĕvem stīpulam crĕpĭtāntibus ūrĕre flāmmis. v. stipŭlārius, Zdzieblny. (Culmus.
stīpŭlātio, Kontráktowy ſpoſob Ob etnicá, Umowá Zrękowiny. Verheissung eines gelobten
stipulatiuncŭla, Kontráktowy ſpoſob. (Dings.
stipulator, Kontraktnik żądaiący.
stipulatus, us. Kontráktowy ſpoſob.

stĭpŭlor, *Kontrakt czyniąc pytám, Umawiam się & sub Obiecuię.* helffen oder fordern. *Quātum vis stipulare, & protinus accipe quod do.* Ju.
stĭria, *Sopel.* stīrĭcĭdium, *Kápánie.*
stirpesco, *Chwáśćieię, Leśnieię, Zdrewnieć.* ohn Stengel und Frucht bleiben.
stirpĭtùs, *Z korzeniem, Z gruntu, Do czystá.* Von Grund auff. *Stirpitus atq; nemus commissaque &c.* F. *syn:* Rādĭcitus, à stirpe, à rādīce.
stīrps, *m. f. Látorośl 3. Korzeń, Krew, Trzáská.*
stirps, *f. Ennio, m. priscè Rod 1. Pokolenie, Początek.* Stamm, Vrsprund des Geschlechts. *Deposuit sulcis & stirpes obruit arvo.* Vir. *syn:* Rādix, vel ŏrīgo, gĕnus *phr:* Heu stīrpem invīsam! Quæ vōs à stīrpe pārēntūm Prīma tŭlit tēllus? *v. Genus, & radix.*
stīva, *Pługowe nogi, an Kożicá* Pflugsterz. *Stivaq; quæ currus à tergo torqueat imos.* Virg.
stilata, Komięgá.
stilatar a purpura. *Szátá z kutasami.*
stilatarium bellum. sub Wolny 7
stilatarius, Przywoźny, Szeroki, & Flis.
stilembus, stilentus, Leniwy.
stloppus, stlōpus, *Klásk 1.*
Sto, *Stoię, Stoi zá tyle, Polegam, Pokázuię się, Trwam, Ostaię się, Szczycę się, Po sobie mam, Przychodzi mi, Przestaię, Zdaię się, Służę, Pomagam zá kim, Płużę, Trzymam z kim, Przypłacam czego.* stehen. *In medium seu stabit iners, seu profluet humor.* V. *syn:* Cōnsīsto cōnsto, vel pĕrmăneo, pērdūro, vel vĭgĕo, flōrĕo. Rēctus, ērēctus sum mănĕo.
sto conventis, in senteria, in fide. *Stoię przytym,*
sto usq; *Wystoieć co.* (*Trzymam się słowá.*
stœbe, *es. gr. Chaber wielki.*
stœchas *adis. gr. Kocanki 2 3.*
stŏla, *gr. Szátá długa, Szátá białogłowská Letnik an rectè Stułá?* Ein lang Kleid. *Ad talos stola demissa, & circumdata palla.* H. *v. Vestis*
stŏlātus, *sub Letnik, & Szatá białogłowská.*
stŏlĭdè, *Głupie.* stŏlĭdus, *Głupi,* närrisch, thöricht *Rursus erat domino stolida præcordia mentis.* Ovid.

stŏlo, *onis. Wilk drzewny, Głupiec, Stáry á głupi.* Nebenschoß bey dem Stamm.
stŏmăcăce, *es. gr. Szkorbut.*
stomachi mei est. Moyski. Gmyśli.
stŏmăchĭcus, *gr. Zołądká chorego.* magenssüchtig.
stŏmăchor, *Gniewam się, Dąsam się, Zołądkuię się.* zornig, ungedultig seyn. -- *Sectum stomacharis ad unguem.* Hor. *v. Irascor.*
stomacho mihi est. *Márkotno mi.*
stomacho suo vivere. *Gwoli sobie, Po woli, Swobodnym być.*
stomacho sum alicui, stomachum facio. *Dráżnię, Przykrzę się.* (mütbig.
stomachōsus. *Gniewliwy 1. 2. Niedogodny* zorn
Stomabhum erumpere Rozgniewáć się.
stŏmăchus, *gr. Zołądkowe uście, Zołądek 1. 2. Gárdło, Gniew, Przykrość Myśl, Apetyt, Humor.* der Magen. *Latrantem stomachum benè lenit cum sale panis.* H. *syn:* Pēctus. *Metaph:* īra *epith:* ăvĭdus, fămelĭcus, rĕfērtus. *phr:* Cĭbo grăvis. Fērvēns vīnōque cibōque. Jējūnus rāro stŏmăchus vūlgāria tēmnit.
stomachus latrat *Łaknę.*
stŏmătĭcus, *gr. Ustá cuchnące maiący, Ustá leczący.* der ein Geschwär im Mund hat.
stŏmōma, *gr. Stal, Hart, Opiłki.*
Storax, *Officinis idem Styrax, o producit Renat.*
stŏrea, *Mátá, Rogoża* allerley Decke so man auff die Erd spreitet, Matte.
strabismus, *gr. Zyzowátość.*
străbo, *gr. Kozooki, Zyzowáty.* einer der schel ist. *Si quod sit vitium non fastidire strabonem* H.
strabonem fieri, *sub Po oku pátrzę, Zayrzę.*
străbus, *gr. Zyzowáty.*
strāgĕs, *Porażká, Łom, Kupá, Zboża położenie.* Niederlag als wan viel erschlagen werden *Aggeribus tantas strages impunè per urbem.* Virg *syn:* Clādes, cædes, ōccīsio ruīna pērnĭties, ĕxĭtium. *epith:* Crŭēnta, īnfānda, hōrrenda, dĕfōrmis. *phr:* strāgis cædis ăcervus. Mŏrĭēntum ăcērvi cŭmŭli. Mīlle mortis făcies, fōrmæ. Lūctus ŭbīque pavor, & plūrĭma mŏrtis ĭmāgo. Crŭēntum ĕxĭtium. Fātum mĭsĕrābĭle bēlli, Quāntas ăcies, strāgēsque ciebunt. Prōcŭbuīsse sŭper

per cōnfūsæ strāgis ăcērvos. Pleni spūmānti sānguĭne rīvi ĕxūndant. Tērra crūōre mădet sævam nūllo dīscrīmine cædem sūscĭtat Plūrĭma Pērque vĭas stērnūntur ĭnērtia passim cōrpŏra pērque dŏmos. v. Occisio, Cædes.
Strages muti *Gruz.* (*nie.* allerley Decke
străgŭla, *æ. subst. & adject: Obicie, Kołdrá, Odzienie,*
stragula pellicea, *Szubá.*
străgŭlāta vestis, *sub Obicie.*
străgulum, *Kołdrá, Obicie, Deká, Odzienie.* Allerley Decke *epith:* Vīllōsum, pūrpŭrĕum, prĕtĭōsum, hŏnēstum. *phr:* Strāgŭla purpŭrĕis lūcens vīllōsa tăpētis. Aūrĕa rēgāli mīrāta est strāgŭla lŭxu.
strāmen, *Słomá, Mierżwá, Poszycie.* Stroh. *Hic juvenem agresti sublimem in stramine ponunt.* V. *syn* Strāmentum, stĭpŭla, pălea. *epith:* Mōlle, dūrum, rĭgĭdum, sīccum.
strāmentārius, *Słomny, & sub Słomiány.*
stramentītus, *Słomiány.* ströhin.
stramentitius homo, *Straszydło 1.*
strāmentum, *Słomá: Bárłog, Rżysko, Poszycie, Wiecheć 1.* Streue, Läger.
strāmineus, *Słomiány.* Ströhin. *Straminea posset dux habitare casá.* Prop.
strangŭlātio, *Dawienie, Duszenie* Erwürgung
strangulator, Dawiciel.
strangulatus, us. *Dawienie.* Erwürgung.
strangŭlo, *Dawię, Duszę, Trzymam co skąpo, Zátłumiam, Taię, Zátrzymawam 4.* Erwürgen. *Strangulas & cuncta exuperans, &c.* Juv *syn:* sūffŏco sūspēndo. *phr:* Faūces gūttur lăquĕo prĕmo Faūces ŏbstricto nōdo, fūne, rĕste, prĕmo, cōmprĭmo, īnnēcto, ēlīdo, frāngo ănĭmam ănĭmæ Aĭam, vōcis ĭter lăqueo, claūdo, præcludo, ŏbstrūo. Lăquĕo, cōlla ĭmplĭco, à trăbe sublīmi trīste pĕpēndit onus. Pārs ănĭmam lăquĕo claūdunt mortĭsque tĭmōrem mōrte fūgant, ūltrōq; vŏcant vĕnĭēntia fāta.
strangūria, *gr. Uryny trudność* Harnstrenge.
strāta, æ strata via viarum. *Bruk.*
strătăgēma, vel strategema *ut aliqui malūt scribere è græca origine, gr. Sztuká żołnierská.* Kriegslist. *Mulieris audi belgicæ stratagema.* S
strătēgia, *gr. Hetmáństwo.* Hauptmanschafft.
strătēgus, *gr. Hetman, Bujádnik.* Hauptmann.
strătiōtes, *a. m. gr. Zołnierz, Krwáwnik.*
strătiōtĭcus *gr. Zołnierski.* (*dom.*
strătŏpĕdum, *gr. Oboz, Woysko, & sub Rádziecki*
strator, *Másztálerz. Stratoria vestis. Kołdrá.*
Stratorius, Scielenia służący.
strātum, *Pokład, Bruk,* Pościel, *Deská, Woyłok.* Ein Beth/ oder Streu *Mollibus è stratis opera ad fabrilia surgit.* Virg. *syn:* Lĕctus, cŭbīle, thălămus. *v. Lectus.*
strātūra, *Pokład 2. Scielenie Prześcielánie, Brukowánie.* das Gassen besetzen.
strātus, us, *Scielenie, Pościel.*
streblīta, *Kołacz, Ciásto 2.*
Strebola, strebula, strebulum, Udowá pieczenia.
strēna, *Kolędá.* ein Geschenck zum neuen Jahr. *Curam pro strenis exhibuisse tuis.* Aus.
strēnua dea. *sub Rzeskość.*
strēnŭē, *Ochotnie, Rzesko, Obrotnie.*
strēnuitas, *Rzeskość.* Strenge/ Dapfferkeit. *Strenuitas antiqua manet nec terga colorem.* O.
Strenuo, as. Plaut: i. strenuum me ostento, alij aliter & legunt, & explicant.
strēnuus, *Rzeski.* Streng/ dapffer.-- *Dederat faciendis strenua jussis.* Ovid. *syn:* Dīlĭgens, ĭmpĭger, nāvus, īndūstrĭus.
strĕpĭto, *Trzepiecę się.* rauschen/ tösen.
strĕpĭtus, us. *Chrobot, Gruchot, Kołat, Grżmot, Puk, Trzask, Szum, Skrzyp. Szmer, Trzeszczenie, Szelest. Dźwięk, Brżmienie, Zgiełk, Gwar, Wiátru przyrodzonego upuszczenie, Szept, Szemránie, Trząskánie, sub Trzask 2.* ein Getöß/ Geräusch. *Fit strepitus tectis vocesq; perampla volutant.* V. *v. Murmur.*
strĕpo, *Chrobocę, Grżmot czynię.* rauschen schwaderen.-- *Strepit omnis murmure campus.* Virg. *syn:* Strĕpĭto, sūsūrro, mūrmŭro. *phr:* Mūrmŭra mīscēre. Fit strĕpĭtus, tēctis vōcēsque per ămpla vŏlūtant, ātria, tēcta frĕmunt. Rauco strĕpŭērunt cōrnŭa cāntu.
strepsĭcĕros, *otis. vel tis. hic. gr. Kręторog.*
streptos uva, *gr. sub Obrotny 1.*

Stria, *Fałd. Laſkowánie, Skibá, Żyłá w liściu.* ein Hohlkehl / wie an den Säulen *& ſub Zagon.*
ſtriātūra, *Laſkowánie.*
ſtriātus, *Laſkowány, Fałdowány, Zmarſzczony.*
ſtribiligo, ſtribligo, Mowá łácińſka zła. ein Fehler der Red.
ſtrīblīta, *Kołacz.*
ſtrĭbŭla caro, *Udowá pieczenia.*
ſtrictabilla, ſub Wymuſkány.
ſtrictè, ſtrictim, ſtrictiſſimè. *Sciśle, Krotko, Słozem, Niſko.* engiglich.
ſtrictipella, ſtrictinella. ſub Wymuſkány
ſtrictīvus, *Rwány.*
ſtrictor, *Obrywácz.* ſtrictūra, *Iſkrá.*
ſtrictūræ, *hæ Zelázo roſpalone, Zelázo zlane.*
ſtrictus, *Sciſły 2. Surowy 2. Dobyty miecz.* eng.
ſtriculus, Dziecię 2.
ſtrīdeo, *es. ere. Zgrzytam, Skrzypię, Trzeſzczę, Skwierczę 1. Parſka.* Kirren / knirſchen. *Ut mare ſollicitum ſtridet reſluentibus undis* V. *ſyn:* Strīdo, crĕpito, frĕmo. *phr:* ſtridōrem do, ēdo tōllo, ciĕo āttollo Fŏrĭbus cārdo ſtrīdēbat ăhēnis ſanguine tērra mădet, ſtrīdēntq; haſtīlĭbus auræ at tŭba tērrĭficis frēgit ſtrīdōrĭbus aūras.
ſtrīdo, is *ere. Skrzypię, Tarkocę, Trzepiecę ſię, Szmer czynię, Skwierczę, Zgrzytam, Trzeſzczę*
ſtrīdor, *Zgrzytánie, Trzeſzczenie, Przykrość, Skrzyp, Szum, Kwiczenie, Kſzyk.* das Kirren. *Ecce inimicus atrox magno ſtridore per auras* V. *ſyn:* ſtrĕpĭtus mūrmur *epith:* ăcūtus, hōrrĭſŏnus, hōrrēndus, tērrĭbĭlis, hōrrifer. *phr:* īmpŭlit ācri cum ſtrīdōre fŏres. Frĕmit ūndĭque ſtrīdor hōrrĭbĭlis. *v Strido*
ſtrīdŭlus, *Skrzypiący, Przykry 3. Trzeſzczący, Skwierczący.* rauſchig. *Stridula Sauromates plauſtra bubulcus agit.* Ovid. *ſyn:* ſtrīdens, ſtrĕpĭtans, sŏnōrus.
ſtriga, ſtriges, *Ciąg 2. Rząd 3. Skibá 1. Pierzeia.* ein Maaß *Conſuluit ſtriges noſtro de Sanguine, & in me* Prop. *Et ſtrigis inventæ per buſta jacentia plumæ* idem.
ſtrigatus ager Aggeno Urbico, qui à Septemtrione ad meridiem currit, cardinibus creſcens, ſeu per ſtrigas & ſcamna diviſus.
ſtrigatio, Odpocznienie. ſtriges, *hæ vide.* ſtrix.

ſtrīgil, is. *hæc Grzebło, Drápáczká* ein Striegel Roßkampff *& alumnis genus pumicoſa & fiſtuloſum inſtar ſpongiæ, Iepont. I puer, & ſtrigiles Criſpini ad balnea defer.* Perſ.
ſtrigillēcŭla, *Grzebło, Drápáczká.*
ſtrigiles, *hæ à ſtrigil, vel à ſtrigilis, Laſkowánie 2 Piaſek złoty, & ſub Scierká.*
ſtrigilis, is. *hæc Iſidoro hic Grzebło Drápáczká Uſzká, Rurká áptekarſka* Striegel / Roßkam. *epith:* Dēntāta, fĕrrĕa, dūra, rĭgĭda.
Strigilum, Grzebło.
ſtrigillum, *Rurká áptekarſka Uſzká.*
Strigium, Szubá. (*rybi.*
ſtrigmentum, *Oſkrobiny, Strużyná, Brud, Klej*
ſtrīgo, *Odpoczywam komu, Kieruię 1 Producit* Propert: *corripit Virg.*
Strigones, hi al. ſtrigores, ſub Mocny 1. Suchorláwy.
Strigoſitas, Oſowiałość.
ſtrīgōſus, *Suchorláwy Koń chudy, Ociągaiący ſię, ſub Niewymowny.* faſt mager / außgemergelt.
ſtrīngo, *Sciſkam, Sciągam, Zwięzuię Obrywam 1. Oſkrobuię, Omykam, Draſnąć, Dobywam, Náſtrzyć, Dościgam, Przywięzuię, Kuię, Przeráżam, Strugam, Obcinam, Zlewam, Podbieram, Ocieram ſię.* Strengen, zuſammen klemmen / zuſtricken. *Tot paribus ſtreperet clypeis, tot ſtringeret enſes.* V. *ſyn:* āſtrīngo cōnſtrīngo cōmprimo ārcto in ārctum cōgo cōārcto, ligo, vīncĭo, vel dīſtrīngo nūdo è vāgīna ēxtrăho: ēdūco, is dīrĭpio, ērĭpĭo.
Strigulus, Dziecię 2. ſtringo, oris. Zdrętwienie.
ſtrinx, *gis. gr Kozodoy ptak.*
Strio, as. Laſkuię, Fałduię, Marſzczę 2.
Stritavus, pro tritavus, priſcum Feſt, (*pro Tritavus*
Strito, a. Łażę. priſcè pro trito as. à tero, tr. tum Stritavus
ſtrix, *igis. hæc gr. Kozodoy ptak, Sowá łężna, Laſkowánie. Stráſzydło, Czárownicá 1* Ein Nachtvogel. *epith:* Nōctūrna, īmprŏba, ſinīſtra, nĕfānda, præſāga. *phr:* Quod trĕpĭdus būbo, quod ſtrix nōctūrna quĕrūntur *Ovid. 6. Faſt.* eſt illis, ſtrigibus nōmen ſed nōmĭnis hūjus caūſa quod hōrrēnda ſtrīdĕre nōcte sŏlēnt.
Strŏbĭlus, *gr. Szyſzká 1. Kárcioſ, Krąglicá; Soſná 1.*
Strobulus, ſub Soſná 1. (*Pław, Wicher.*
ſtrŏbus, *f. gr. Drzewo wonne.*

Strōma, gr. n Obicie. ſtrombus, gr. Pław.
ſtrombus flūviatilis. Slimak 2. Schnecke.
ſtrongӯle, es. Hałun. Alaun.
ſtrŏpha, gr. Sztuká prawna. Schalckheit/List.
Cæsar circuas jam ſtropha talis abi Mart.
ſtrŏphæ, Wioſtowe wici, Mowá trudna, Wykręcánie
ſtrŏphiārius, Wieńczarz.
ſtrŏphiŏlum, Chuſtká 1.
ſtrŏphium, gr. Wieniec 1. Chuſtká 2. ein Tuch/ ein Bruſtriem. Non tereti ſtrophio lactentes vincta pupillas. Mart.
ſtrŏphos, vel us. gr Gryzienie 2.
ſtroppus, ſtrŏpus, Wieniec 1. Wioſtowe wici.
ſtructilis, Robiony 1. Składány 1. Auß viel Stücken zuſammen gebauet. Non ſilice duro, ſtructilive cemento. Staz.
ſtructio, Budowánie, Bauung.
ſtructor, Budownik, Mularz, Stołowy, Stolnik.
ſtructum, ſub Kámionká, & Mur.
ſtructūra, Budowánie, Składánie, Fałdowánie, Mur, Klecenie. Bau/ Auffrüſtung. Et ſtructura mei carminis eſſe poteſt. Ovid.
ſtrues, is. Stos. Kupá, Miodownik Kołacz. Ein zuſammen getragener Hauff. ſyn: Cōngĕries āgger cŭmŭlus, cōngĕſtus agger.
ſtrufertarius, ſtrufertum, ſub Ofiárá 2.
ſtruices, à ſtruix. Kupá 1. Stos 1. Noſzenie.
ſtrūma, æ. Wole 1. Słinne iágody. Gruczoły.
ſtrŭmāria, Rzep. ſtrumāricus, Gruczołowáty.
ſtrūmea, Jáſkier. Geyſſblumen.
ſtrumentum, pro Inſtrumento Tertull. Colvius.
ſtrūmōſus, Gruczołowáty. Kröpffig.
ſtrūmum, Pſinki. Struncus, Bek 3.
ſtruo, Buduię 1. Gotuię, Szykuię 1. Kuię 2. Kupię, Kopię 2. Układam 1. Nábawiam, Sypię 2. Muruię, Sztuki zażyć, Idę ná kogo, Myślę chytrze. Náprawiam 2. Ordnen/ bauen. Sacrilegum ſtrueret cum Catiliná nefas. Mart. ſyn: Mōlĭor cōnſtrŭo, ēxſtruo ædifico, vel păro āppăro īnſtrŭo.
ſtrupearia; feſta, ſub Wieniec. Wieniec 1.
ſtruppus, ſtrŭpus, Wiązanká, Wioſtowe wici,
ſtrūthea, orum vel ſtruthia mala, gr. Pigwá.
ſtrutheum, gr. Członeк 5. ein Gleid.
ſtrūtheus, gr. Struſi. ſtrūthio, hic Struś 1. 2.
ſtruthiocamelinus, Struſi.
ſtrūthĭŏcămēlus, & ſtruthocamelus, gr. Struś.
ſtruthion, gr. Mydelnik.
ſtrūthium malum, Pigwá 2 ein Quittenapffel
ſtrūthŏpus, odis. gr. Máłonogi.
ſtrūthos, m. gr. Wrobl. ſtrychnum, hoc gr Pſinki.
ſtrychnum manicum, Szaley wielki.
ſtrychnum ſoporiferum, Miechunki ziele.
ſtrychnos, vel us. f. gr. Pſinki.
Stubulus Plin. corr. ſtrobilus.
ſtŭdeo, Uſiłuię, Staram ſię, Sprzyiam, Uczę ſię, Zábiegam, Báwię ſię. Studiren/ Fleiß anwenden. Qui ſtudet optatam curſu contingere metam. Hor. phr: ſtŭdĭīs, ārtĭbus īngĕnŭis văco, īndŭlgĕo īncumbo, īnvĭgĭlo. ſtŭdĭīs tēmpus, ætātem, ŏpĕram do dĭco, vŏvĕo, ſtŭdĭīs ănĭmum īntendo, Mūſis sērvĭo, ſtŭdĭa trăcto, cŏlo ēxcŏlo, ſcholas frĕquento, Pĭĕrĭis īnvĭgĭlāre choris.
ſtŭdia, orum. Náuki. Das ſtudiren/ freye Kunſt. Illa manus quondam ſtudiorum fida meorum. Ov. ſyn: Lĭtĕræ, ārtes. epith: Dŏcta, Pāllădia, Pĭĕria, hŏnēſta. phr: Dŏctæ ingĕnŭæ. Pāllădiæ ārtes, ſtŭdia dŏctrīnæ. Dŏctārum ſacra sŏrōrum, Mūſārum.
ſtŭdiŏ, Umyślnie mit Fleiß.
ſtŭdiōsè, Pilnie, Chętnie, Ochotnie. fleiſſig.
ſtŭdioſus, Chętny. Sprzyiázny, Pilny, Prácowity, Chciwy, Miłośnik, Przyiaciel, Náukpilny. Student Szkolny & ſub Ko ham ſię Der den freyen Künſten obliget/ Student / der fleiſſig. Nec fuit arborei ſtudioſior altera fœtus. Ov. ſyn: ămāns, cŭpĭdus, obsērvāns, vel ſtŭdĭīs āddĭctus āſſidŭus, invĭgĭlans, āſſvētus. v. Doctus.
ſtŭdium, Chęć, Uſilność, Myśl, Ćwiczenie, Náuká, Zabáwa, Przeciwienie ſię, Łáſká, Uſádzenie ſię. Fleiß/ Ubung. Molliter auſterum ſtudio fallente laborem H. ſyn: ămor, lăbor, cūra cōntēntio, ŏpera.
ſtultè, Głupie. thöracht.
ſtultiloquentia, ſtultiloquium Głupomowność.
ſtultitia, Głupſtwo. Narrheit. Miſces ſtultitiam conſiliis brevem. Choriamb. ſyn: īnsānia, āmentia, dēmēntia, vēcōrdĭa vēsānia, dēlīria, in plur. tĕmĕrĭtas. epith: Pĕtŭlāns tĕmĕrāria, fŭrĭbūnda. phr: Mēns dēlira ſtūlta, īnsāna. Măla mēns, fŭrōrque vēcōrs. v. Furor & Stultus.
Stultividus. Slep.
ſtultus, Głupi. ein Narr. Stultus & improbus hic amor

amor est, &c. H. *syn:* Insānus, āmēns dēmēns, fătŭus dēlīrus, mălēsānus, vēcōrs, ēxcōrs, īnsīpĭens tĕmĕrārĭus. *phr:* Mēntis rătiōnis īnōps,ĕgēns, ēxul āmēns ănĭmi impos sui īmpos ănĭmi mēntis.Nōn sānæ mēntis Mēnte cāptus, cărens.

ſtūpa, *Páczeſi, Zgrzebi, Powroz 1.* Abwerck es ſey von Hanff oder Flachs. *Caſtoreum ſtupa hebenum, thus, lubrica coa.* Perſ.

ſtupārius, *Zgrzebiowy.* (*tius breve*

ſtupĕfăcio, *Zdumiáłym czynię*, e *anceps. sed po-*

ſtŭpeo,ſtŭpeſio *Martwieię,Zdumiewam ſię, Tępieię* Erſtummen/ ſich entſetzen *Jamq, no vum terræ ſtupeant luceſcere ſolem.* V. *syn:* Stŭpēſco, ōbſtŭpēſco. *phr:* ſtŭpēfāctus, hærĕo, ſtō, torpĕo, cōmpēſco, ſtŭpet inſcia tūrba.

ſtupeſco, *Zdumiewam ſię.* ſich entſetzen.

ſtupĕus, *Páczeſny, Zgrzebiány.* dem Werck zugehörig. *Subjiciunt laxſus, tot ſtupea vincul*

ſtŭpĭdĭtas, *Nieczułość* Thorheit. (*collo* V.

ſtŭpĭdus, *Nieczuły, Zdrętwiáły, Głupi Nikczemnik.* Erſtummet/ unverſtändig/ toll. *Jam certè ſtupido, non dices Paula marito.* N. *syn:* ſtŭpĕfāctus,vel ſtŏlĭdus hĕbes, tārdus bārdus,Sōcōrs īgnāvus, īndōctus. *v. Hebes & Indoctus.*

ſtŭpor, *Zdrętwienie, Zdumiewánie, Nieczułość, Zápámiętywánie ſię, Głupſtwo, Mania.* Erſtummung/ Erſtarrung/ Verwunderung. *oculos ſtupor urget inertes.* *syn* Stŭpĭdĭtas, tōrpor, hĕbĕtūdo, vel īngens ādmīrātio, vel ērror, păvor, fōrmido mĕtus.

ſtuppa, & ſtypa, idem ſtupa. (ſchänder.

ſtuprātor, *Cudzołożnik, Gwałciciel.* Weiber

ſtuprātus, *Zgwałcony. ſtuprè, Sprośnie.*

ſtupri conciliatrix, ſtupri ſequeſtra, *Ruſianká.*

ſtupri pretium, *Nierządnicze.*

ſtŭpro, as. *Cudzołożyć, Zgwałcić 4.* Ein Frauenbild ſchwächen. *Natam meam quis integre ſtupraverit.* (Jamb.) *syn:* Cōnſtupro, viŏlo, cōrrŭmpo, vĭtio. *phr:* ſtuprum īnfĕro. Căſtum ēripio pŭdōrem.

ſtuprōſus, *Gwałciciel, Cudzołożnik* hüriſch.

ſtŭprum, *Nierząd, Spráwá, Cudzołoſtwo, Gwałt* Hurerey/ Weiberſchändung *Nullis polluitur caſta domus ſtupris.* (Choriamb.) *syn:* ădūltĕrĭum. *epith:* Tūrpe, ēxecrāndum, lāſcīvum. *phr:* Nĕfāndum Vĕnĕris, fūrtum. Tūrpe cōmmīſſum Lāſcīvum crīmen, Læsī sīgna pŭdōris. Răptæ dĕdĕcus Vīrgīnitatis. ſtuprum afferre, facere inferre, *Zgwałcić.*

ſtŭrio, *Czeczugá.* ſturio major, *Jeſiotr.*

ſturnīnus *Szpakowáty.* ſturnus, *Szpak.* Stahr.

Styli naſus, *Przymowka.*

ſtȳlītes, *a. m. gr. Słupnik.*

ſtȳlŏbăta, *a m. gr. Podſtáwek 3.*

ſtylum exerceo, *Piſzę 6.* ſchreiben.

ſtȳlus, *gr* Pal *1. Pniak, Koł oſtry, Kołek oſtry, Łodygá, Rylec, Pioro, Piſanie 4. Przymowkáj Mowy kſztałt, Obyczaie w złych gánienie, Skáziciel 2.* Ein Schreibgriffel/ eine Art oder Weiß zu reden *Sæpe ſtylum vertas, iterum quæ digna legi ſint.* Hor. *syn:* Grăphĭum, ăcūmen, vel pĕnna, călămus, ărūndo, vel dīcēndi fōrma, mōdus rătio.

ſtymmăta, *gr n plur. Perfumy.*

ſtymphălis, *idis f. gr. Bocian 2.*

ſtympteria, *a. gr. Hałun.*

ſtyptĭcus, *gr. Zatwárdzaiący, Záwieraiący.*

ſtȳrax, *acis. m. Græcis f. Styrak, Mirowy oleiek.*

Sua morte defunctus, *in Umierám.*

ſua ſalute, *Zdrowy 1. Chwałá Bogu.*

ſuāda, *ſub Námawiacz, & ſub Namowá.* Beredung, Vermahnung. -- *Populi ſuadaéq; meâ ulla.* Ennius. (*Perſuaſionis Dea quam Græci vocabant.* Pitho.) *syn:* Svādēla, Pītho. *epith.* Dōcta, flēxănĭmis, mēllĭflŭa, dūlcis. *phr:* Præſtans, dūlcēdĭne līnguæ. Dōcta mōvēre anĭmos. Cui dūlcis cōpia fāndi. Cōmpta cŏlōrānis fōrmis.

ſuādēla, *Namowá.* Beredung.

Suadenter loqui, Arnob. Namowmie.

ſuādeo, *Námawiam, Rádzę, Stánowię 2.* Rathen, überreden *Suadet enim veſana fames, mandatáq; trahitque.* Virg. *syn:* Pērſvādeo hō tor, īndūco, īnvīto, īncīto, īmpello, aūthor ſum. *v Hortor.*

Suadibilis, Nawowny. ſualternicum, Burſztyn.

ſuaptè, *ſub Swoyże.* (hirt.

ſuārius, *adject:* Swini *ſubſt: Swiniopas.* Schwein

Suas, atis, rectè poſſe dici docet Jul Scalig ut noſtras, veſtras.

Suaſio,

Suasio, *Namowá*. suasionis opifex, *Namawiácz*.
suaso infectus, *Okopciáły*.
suāsor *Radzicięl*, *Námawiácz*. ein Rathsgeber Bereder. *Suasore id factum fratre, perfecit libens* (Jamb.) *syn*: Aūthor hōrtātor, Impūlsor, suādēndi ārtifex.
suasor sum, *Rádzę*. rathen,
suāsōrius, *Namowny i Rádzący*.
suāsum, *Farbá, Czerniádło*. & *sub Okopciáły Sniády*
suāsus, us. *Namowá* Beredung.
Suātim, *Swińsko*. svāvè, *Przyięmnie*. lieblich.
suave olens, *Pachnący*. lieblich riechend.
suāviātio, *Cáłowánie* das Küssen. (*mowny*
suavidicus svaviloquens, svaviloquus, *Wdzięczno-*
suāvilōquentia, *Wdzięcznomowność*.
suaviludius, *Krotofilnik*.
suāvio, as svavior, *aris*. *Cáłuię* Küssen.
suāu ōlum, *Całowánie*.
suāvis, *Łagodny*, *Przyiemny*, *Smáczny* Süß, lieblich freundlich *Tum casia atque aliis intexēs svavibg herbis*. V. *syn*: Grātus dūlcis, jūcūndg, ācceptg blāndg, lætg vel bēnīgng, cōmis ūrbānus.
suāvisōnus, *Wdzięcznie brżmiący*.
suāvitas, *Łágodność*, *Przyiemność* Lieblichkeit.
suāviter, *Przyięmnie*, *Smáczno*
suāvitūdo, *Przyięmność*. Lieblichkeit.
suāvium, *Całowánie*, *Wárgá*. Ein Kuß. *Svavia conjunxit furca fi liva tua*. Cat.
Sūb, *Pod czym*. *Ná*, *Zaraz potym*. *Czásu tego*, *Koło*, *Præpositio* 2 *Pod gárdłem*, *Pod przyśięgą*, *Pod kluczem*. *Przy*. Unter. *Arma sub adversa posuit radiantia quercu*. Virg.
sub Alexandro, *Zá Alexandrá*.
sub aspectum, *Przed oczymá*.
sub cultrum, *Náprásk*. (Himmel.
sub dio sub divo, *Ná dworze*. unterm blauen
sub exitu, *Ná schyłku przy końcu*. beym End. sub
sub fræno, *Ná wodzy*. (finem *idem*
sub hoc tempus, *O tey dobie*. *tym czásem*.
sub horam cænæ, *W wieczerzą*.
sub ictu, *Ná rázie*. sub ictum, *Ná prásk*.
sub Jove, *Pod niebem*. unterm Himmel.
sub Jove frigido, *Ná dworze*.
sub jugum abeo, eo, *Poddaię się* sich untergeben
sub jugum mitto *Podbiiam pod moc* unterthänig
sub manu *Ná doręczu*. *Do ręki*, *Prędko* (machen.
sub nocte. *Wnocy*. Nachts. (Nachts.
sub noctem, *W wieczor*, *Wnocy* des Abends,
sub novis, *apud Cic*. & *varr subaudi Tabernis*.
Sub veteribus, *Apud Plaut*: & *Sueton similiter*, *pars ædificiorum in foro*, *vocabula pervetusta*, *ut* & *nova*, *via*, *quæ jam diu vetus est*, *ait Varro*, *sic apud nos Nowe Miásto etiamsi ante trecentos annos exstiterit*, & *Stáre Miásto*, *etiamsi nuper post incendium*, *nova ædificia ineo erecta sint*.
Sub obedientia, *Pod posłuszeństwem*.
sub persona, *Nieszczery*. Falsch.
sub signo & claustro habeo, *Zámykam*.
sub tunica & sinu, *Potáiemnie*. verborgen.
sub victoria, *Po woynie*.
subabsurdè, *Przygrubszym*. (schickt.
subabsurdus, *Przygrubszy*. ein wenig ungeschickt
subacidus subacidg, *Przykwáśny* etwas saur
subaccuso, *Uskarżam się*.
subactio, *Podbicie*. *Rozczynianie 1*. *Zaczynánie*, *Polerowánie*, *Uprawá roli*. Ubung. & *sub Subactor*, *Sodomczyk*. (*Zwánie*.
subactus, us. *Rozczynianie 2*.
subactus, *ti*. *Ubity*, *Rozczyniony*, *Wyczosany*, *Cwiczony*. *Przymuszony* Bechertschet. *Ternaque transierint Rutil sub berna subactis*. Virg.
subactus ager, *Rola spráwowana*.
Subadjuvo, *Pomagam*: *subadjuvus*. *Pomocnik*.
subadmōveo, *Pomykam*, *Przymuszam*.
subœrātus, *Pozłocisty*. *Nieszczery 2*.
subāgitātio, *Nierząd*, *Sprawá*.
subagitātrix, *Nierządnicá*.
sūbāgito, *Nierządu pátrzyć*.
subāgrestis, *Przygrubszy*. subālaris, *Podpászny*.
subalbicans, subalbidus, *Białásy*.
subāmārus, *Gorzławy*. subaqueus, *Podwodny 1*.
subaquilus, *Sniádáwy*. subarator, *Oracz*.
subāro, *Orzę* subargūtulus, *Mędrek*.
subarmalia *um*. *Koszulká Pod zbroię*, *Szátá długá*
subarrŏganter, *Przypyszniey*.
sūbātio, *Bestwienie się*, *Krzektánie*, *sub Krzeká*.
subauratus, *Pozłocisty*. etwas hoffärtig.

Subauſculto, *Podſłuchywam.*
ſubballio, *ſub Namięſtnik.* (*Przyſięgácz.*
ſubbăsĭlicānus, *Prożnuiący,* *Nowiniarz, & ſub*
ſubbello, pro ſubvello priſcè legit apud Lucret: Ju-
ſubbĭbo, *Podpiiam.* (*nius &c.*
ſubblandior, *Pochlebuię.* ſchmeichlen.
ſubcæruleus, *Modráwy.* ein wenig blau.
ſubcandidus, *Biáłáſy.* ſubcăvus, *Dołkowáty.*
ſubcentŭrio, as. *Namięſtniká daię.*
ſubcentŭrio, *onis.* *Porucznik, Namięſtnik.*
ſubcernĭcŭlum, *Sito.* ſubcerno, is *Przeſiewam*
ſubcĭnĕrĭtius panis, *Podpłomyk,*
ſubcingo, ſubcingulum, *idem.* ſuccingo, &c.
ſubcīsīvus, *Dorywczy, Oſtátni.*
ſubcoacts, *orum.* *Pilśń, Gunia 1.*
ſubcoboneum, lege ſuccuboneum.
ſubcano, ſub Wieczerzam.
ſubcommune genus, ſub Płeć 1.
ſubcontŭmēliōsè, *Zelżywie.*
ſubcraſsŭlus, *Przygrubſzy.* ein wenig grob.
ſubcriſpus, *Kędzierzáwy* ein wenig grauß.
ſubcrūdus, *Przyſurowſzy.*
ſubcruentus, *Krwáwy.* ſubcūdo, *Podbiiam.*
ſubcŭneatus, *in Pokładam.*
ſubcuneo, *Podbiiam 1.*
ſubcurator, Namięſtnik. ſubcūſtos, *ibidem.*
ſubcŭtāneus, *Zaſkorny.*
Subdapifer. Podſtoli. ſubdēbĭlis, *Przyſłabſzy,*
ſubdebilitatus, Cic. corr. Debilitatus.
ſubdiālis, *Nadworny 2.*
ſubdialis locus, *Podniebie.*
ſubdifficilis, *Przytrudnieyſzy.*
ſubdiffido, is. *Niedowierzam.*
ſub dio, *Ná dworze 1.*
ſubdiſtinctio, *Punktowánie.*
ſubdiſtinctivus, ibidem.
ſubdĭtītius, ſubdĭtuus, *Podrzucony.*
ſubdito, as. Pokładam, Pobudzam.
ſubdĭtus, *Poddány 1. Náſtępcá.* Ein Unterthan.
-- *Avidis ubi ſubdita flamma medullis* Ovid.
ſubdo, is. *Poddaię, Pokładam, Podrzucam. & ſub*
Pyſznię ſię. Unterwerffen. *Subdideratq; rotas,*
pontesque inſtraverat altos. V. *ſyn:* Sŭbjĭcio
sŭppōno, sŭbjŭngo, *vel* ſubſtĭtŭo, sŭfficio.

Sŭbdŏceor, *Uczę ſię.*
Subdoctor, Lokát. ſubdolè, *Chytro.*
ſubdŏlus, *Chytry Zdrádliwy* Betrüglich/liſtig.
Fac titubet blæſo, ſubdola lingua ſono O. *ſyn:*
Dŏlōſus, āſtūtus, cāllĭdus fāllax. *v. Fallax.*
ſubdŭbito, *Wątpię nieco.* ein wenig zweifflen.
ſubdūco, *Umykam, Uwodzę, Uymuię, Podnoſzę,*
Uchodzę Wyciągam Schraniam ſię, Odſadzam,
Krádnę, & ſub Rachuię 1o. Hinwegführen.
Quaſſatam, ventis liceat ſubducere, claſſem. V.
ſyn: sūbtrăho aūfĕro, tōllo, rĕmŏvĕo.
ſubductārius, *Ciągnieniu ſłużący.*
ſubductarius funis, *Liná, Windowe liny.*
ſubductio, *Windowánie, Rachunek.* Rechnung
ſubductus, *Uſtronny.* (*Ite* ein Auffführung
ſubdulcis, *Słodkáwy, Przyſłodſzy.*
sŭbĕdo, *Podgryzuię, Podbiera* unterfreſſen.
sŭbeo, *Podchodzę, Podieżdżam, Wchodzę, Poddaię*
ſię, Ponoſzę, Pokázuię ſię komu, Dźwigam, O-
balam ná ſię, Náſtępuię, Wdaię ſię Záchciáło
mu ſię, Cierpię, Rátuię. Hinunter geben *Pro-*
greſſi ſubeunt lucos, fluviumq; relinquunt Vir.
ſyn: īngrĕdior, pĕnetro, īntro pērvādo, pēr-
mĕo, vel ŏbĕo, āggrĕdĭor, sūſcĭpĭo, vel sū-
ſtĭneo, fĕro, tŏlĕro, pătĭor.
sūber, *eris. n.* *Korek. Korá ná drzewie Skorká 5.*
Pływáczká. Pantoffelholtz *Ut ramale vetus*
prægrandi ſubere coctum. Perſ.
sūbĕreus, *Korkowy 1.*
sūbĕries, *Korek 1. Pływaczká.*
Suberigo, Podnoſzę.
Subero, as. Barbara vox, ut & dictum illud triviale
ineptum. Dum ſubera ſuberant, ſubera ſuberare
memento. Bo korek iáko i korá, nie da ſię drzeć,
ále ſię pada. Suberro, Błądzę.
Subex, icis & Subex icè jicis, m. Strzemię, Podſtáwek.
Subexhibeo, Stawiam przed oczy.
ſubfervĕfio, *Podwieram.*
ſubflāvus, *Płowy.* (*mnie.*
ſubfrigidè, *Przyzimno, Chłodno.* *Nikczem-*
ſubfrīgĭdus, *Przyzimnieyſzy.* ein wenig kalt.
ſubfuſcŭlus, *Sniádáwy.*
Subgenuale, S. in. Podkolánek 1.

Subgran-

Subgrandis, *Przysporszy.* subgrăvis, *Przycięższy.*
subgrunda, *lege suggrunda.*
sŭbhæreo, *Przystaię 1. Przypsneło.*
subhirci, *Podpaśe.* subhorrescit mare, *Burzy się*
sŭbhorrĭdus, *Niewesoły.*
sŭbjăceo, *Podlegam. Podspod iestem. Leped.* Unterliegen. *Subjacuit quam Palladium, quam Vesta Penates Prud.*
subjacto, *Lucret: corr: subjecto.*
subices, *à subex, Podstáwek, Strzemię, Murláty.*
subicito, *as sub Nierządu pátrzyć 1.*
sŭbĭcŭlum, *Podstáwek 1.*
subiculum flagri. *Smágániec.*
sŭbĭdus, *Nieprzyiemny, Nikczemny.*
subjectibilis, *Poddány.*
sŭbjectio, *Poddáństwo, Podrzucánie, Podkładánie, Przydánie, Wystáwiánie ná oczy, Podstáwek 1.* Unterwerffung / Unterthänigkeit.
Subjectio figura Rhethorica ad Herenn. cùm interrogamus adversariũ, & quod nobis comodum est, respondendo subjicimus. Idem vide Diatyposis.
subjectissimè, *Pokornie.* unterthänig.
subjectivus, *sub Podrzucony.*
sŭbjecto, as. *Podrzucam 1. Rzucam wzgorę.*
Subjectum apud Dialecticos prior vox seu pars orationis, seu Enuntiationis, de qua posterior prædicatur, Aristot: ut Virtus est laudabilis.
subjector, *sub Fałszerz 2.*
subjectus, *ti. Poddány* unterthänig.
subjectus, *us. Podkładánie.*
subigatrix, *Plaut: corr: subagitatrix.*
sŭbĭgĭto, *Nierządu pátrzyć 1.*
sŭbĭgo, *Podbiiam pod moc, Gniotę, Popycham, Pocieram, Orzę, Ostrzę, Rozczyniam, Zniewalam, Powożę, Zwalczyć, Przymuszam, Kieruię.* beherrschen / bezwingen. *Arvina pingui, subigunt q. in cote secures V. syn:* sŭbjĭcio sŭbjŭgo, dŏmo, vel cŏgo, adĭgo, vel tĕro, attĕro cōntĕro extĕnuo, minuo, vel mollio, ēmōllĭo.
subigo ratem conto *Szybuie.* (*O błok.*
subjices, *bi. Podstáwek, Strzemię, Powietrze 1.*
sŭbjĭcio, *sed* sŭbĭcit *multi scribunt Podkładam, Poddaię 1. Podrzucám 1. Podbiiam pod moc, Dodaię, Przydaię, Stawiam, Przypominam, Powiadam do uchá, Násadzam, Podeymuię 1. Stawiam, Odpowiadam, Fałszuię.* Unterwerfsen. *Quantum vere novo viridisse subjicit alnus. Virg. syn:* sŭbstĕrno, sŭbmītto, sŭbdo, suppōno, sŭbjŭngo, sŭbĭgo.
subjicior, *Podlegam.*
Subjicito, as. Nierządu pátrzyć.
sŭbimpŭdens, *Nieustydliwy,* unverschambt.
sŭbĭnānis, *Márny.*
sŭbinde, *Pod czas, Potym.* unterweilen. *Si dicet rectè primum gaudere subinde Hor.*
Subinferens 2. Petri 1. Curam omnem subinferentes, pro adhibentes. Pilności wszelákiey przykładaiąc Vuieeus.
subinfluo, *Wciekam.* subinsulsus, *Przygrubszy.*
Subintro, Wchodzę.
subintroeo, *Wmykam się.*
subinvideo, *Zayrzę.* mißgönnen.
subinvīsus. *Nienawistny.*
subinvīto, *Nápomykam, Zapraszam.*
subīrascor, *Gniewno mi, Markotno mi.*
Subis Plinio, lege subris.
sŭbĭtāneus, *Nagły* schnell.
sŭbĭtārĭus, *Nagły, Nierozmyślny, Porywczy, Náprętce 2.* schnell.
subitarius miles, *Posiłek woienny.*
Subitellum, Podpłomyk.
Subitatio insperata salutis, Sapientiæ 4. Prędkość nie spodzianego zbáwienia, vel Nagłość. Apud LXX una est dictio pro duabus prioribus.
sŭbĭtò, *Nagle, Zaraz* plötzlich / eylends. *Alitis in parvæ subito collecta figuram V. syn.* Stătim, rĕpēnte, prōtĭnus, cōnfēstim, ēxtēmplo.
sŭbĭtus. *Nagły.* schnell *Tum vero Æneas subitis exterritus umbris V. syn:* Rĕpēntīnus, ĭmprōvīsus, ĭnōpīnus, cĕlĕr velox fēstīnus, cĭtus.
sŭbitus panis, *Podpłomyk.*
Subjugalis, Járzmowy. *subjugator, Uskromiciel,* der einen bändig macht.
sŭbjŭgia, *orum, Sprzężay, Rząd końśki, Sznur.*
sŭbjŭgis, *Járzmowy, Wozowy, Robotny* 3 das zum Joch gewohnet.

Subjŭgô, as. *Podbiiam pod moc.* unter das Joch bringen/ überwinden. *Cōfeſſos animo quoque ſubjugat hoſtes* C. *ſyn:* Vīnco, dēvīnco, dēbēllo sŭbigo sŭpĕro. *phr:* ſub jŭga mītto. *v. Debello.*

ſubjugor, *Poddaię ſię.*

Subjunctivus modus apud Grammaticos, Priſcian: Diomed. qui cum Adverbio vel Cōjunctione ſub jungitur alteri Verbo, aut ei alterum Verbum ut ſenſum impleat, ut cùm fecero, aſpicies. Adjunctivum etiam vocat Diomed. Dubitativum, Priſcian. Conjunctivum Servius.

ſubjungo, *Przydaię 1. Podbiiam.* darzu geben.

Sublābor, *Podpadam, Podbiera rzeká, & ſub Upá-dły.*

Sublābro, as. Kłádę S. 12.

Sublamina, æ. Bláchá cienka, Blaſzká.

ſublātè, *Wſpániále, Chełpliwie, Pyſznie.*

Sublateo, es. Kryię ſię. verborgen unten liegen.

ſublātio, *Podnieſienie, Wynieſienie, Znieſienie, Pychá.* Erhöhung. *Idem vide Arſis ſuprà.*

ſublatiſſima vox, *Krzykliwy, & ſub Głośno.*

ſublātus, *Podnioſły, Pyſzny* auffgehoben. -- *Volat & ſublatus ad æthera clamor.* Virg.

ſublecto, as. in Szydzę, & ſublecto os. *idem.*

ſublectus, *ti. Namięſtnik.*

ſublēgo, *as. Namięſtniká obieram, Krádnę, Podſłuchywam, Obaczam co, Wyſłucháć.*

ſubleſtus. Słáby.

ſublēvo, *Podnoſzę, Podbieram, Podwodzę.* Wſpomagam, *Pomagam, Ochraniam.* Auffrichten. *Cunctantes ſocios & terra ſublevat ipſum.* Virg. *ſyn:* āllēvo, jŭvo adjŭvo: sōlor, vel sŭſtōllo, mīnŭo, īmmīnŭo, ēxtĕnŭo, ēlēvo.

ſublīca, æ. *ſublices, hæ.* ſublicum. *Pal 1. 2.* ein höltzin Pfahl.

ſubliciæ turris, *Ruchome budowánie, Báſztá.*

ſublicius, *Palowy, & ſub Pal.* was auff Pfahl ſtehet.

ſublicius pons, *Moſt ná palach.*

ſublīgācŭlum, ſublīgar *Spodnicá, Ubránie.* ein Unterkleid.

ſublīgātio. *Podwięzowánie.*

ſublīgo, *Podwięzuię, Przypáſuię* unter etwas binden. *Tum lateri atq; humeris Tegeum ſubligat enſem* Virg.

ſublimè, ſublimiter, *Wyſoko, Wzgorę 1.* hoch.

Sublimen, ſublimentum, Nadprożek.

ſublīmis, *Wyſoki, Wſpaniáły.* Hoch. *Sublimes in equis redeunt pacemq; reportant.* V. *ſyn:* āltus ēxcēlſus ērēctus, īngēns, prōcērus. *v. Altus.*

ſublīmĭtas, *Wyſokość.* Höhe.

ſublīmo, *Podnoſzę, Wynoſzę. Wzbiiam ſię* erhöhen. *Aut tumidū largo ſublimat flamine bombū.* Prud.

Sublimus, ſublima. idem ſublimis.

Sublingo, onis. Polizácz.

ſublīno, is. *Podmázuię.* unterſtreichen.

ſublino os. *Szydzę, Oſzukiwam.*

ſubliſæ, *al.* ſublȳſæ, *Kápitelow fugowánie.*

ſublīvĭdus & ſublūrĭdus, *Sináwy.*

ſublūcānus, *Przededniowy.*

ſublūceo. *Jáśnieię, Przebiia białe, Zapala ſię.*

ſublūco, as. *Przerzedzam.*

ſubluo, *Podmywam, Podbiera rzeká.*

ſublustris, *Przyświetnieyſzy.*

ſubluvĭes, *Brod. Spzetny wrzod, Káłuża, Plugá-ſtwo.*

Submano, lege Summano.

ſubmentum, *Podbrodek.*

ſubmergo, *Topię.* untertuncken. *ſyn:* Mērgo, īmmērgo, dēmērgo. *v. Mergo.*

ſubmergor, *Tonę, Pogrążam ſię.*

ſubmērus, ſubmerus. *Nierozrworzony.*

ſubmerſio *Utonienie* Verſenckung in die Tieffe.

ſubminiātus, ſubminius, *Czerwonáwy.*

Subminiſtratio, ſubminiſtratus, us. Dodawánie. Zureichung einer Sach.

ſubminiſtrātor, *Dodawácz.*

ſubmīniſtro, *Dodaię.* etwas Zureichen.

Submiſſe, idem ſummiſſe.

ſubmiſta, *Tibul. Succincta corr: Scalig. alii Subnixa.*

Submitto, lege Summitto.

Submœnianum, lege Summœnianum.

ſubmoleſtè, *Nieprzyiemnie.* etwas ungern.

ſubmōleſtus, *Przycięższy, Przykry.* ein wenig müheſelig.

ſubmōneo, *Przypominam.*

ſubmontānus, *Podgorzánin.* der unter den Bergen wohnet.

ſubmōrōſus, *Przygrubszy, Dziwak.*

ſubmōtor, *Hálabartnik, Odźwierny, Márſzałek, Seklarz.*

Submōs

Submŏveo, *Odpycham, Odsadzam. Wstręt czynię. Uprzątam, Rum czynię.* heimlich bewegen. *Submovet oceano & si quem extenta plagarũ.* V.
submutatio, Zamiáná 2.
submūto, *Zámieniam 2. Mieniam się ná co.* Verändren.
subnascor, Narastam. subnato, Pogrążam się
subnavigo, Poieżdżam. (binden.
subnecto, is. *Podwięzuię 2. Przydaię 1.* unter:
subnego, Odmawiam.
subnervo, *Podcinam, Ochromić, Osłabiam.*
subnĭger, *Przyczernieyszy, Czarniawy.*
subnitor, eris. Podpieram się. (nowáć.
subnŏto, *Podpisuię, Wbiiam w pámięć, Nátermi-*
subnūbĭlus, *Przyciemnieyszy, Pochmurny.*
subo, as. *Krzekam, Bestwię się.* rüchlen wie ein Schwein in der Brust.
subobscœnus, *sub Plugáwy.*
subobscurus, *Przyciemnieyszy.*
subŏdiŏsus, *Nienawistny.*
suboffendo, *Náruszam.*
subŏleo, subolet mihi *Zálata mię co, Dorozumie wam się, Przeczuwam, Spąchác* ein wenig rie: chen.
suboles. prisce Lucret: Fest: pro Soboles.
subŏrior, *Rodzę się.* herfür Kommen.
subornator, *Náprawiácz.*
suborno, *Náprawiam kogo.* ein wenig zieren.
Subornat capitur ille sperat nuptias. (Jamb.)
syn: īnstrŭo, sŏllĭcito, cŏrrūmpo.
subortus, us. Wschód 4.
subpacta, *orum. Podeszwá, Łátá.*
subpallĭdus, *Nabládły.* (ut 3. ad 2.
subparticularis numerus, Boëtio qui Græcis imiolos
subperno, Podcinam 2.
subpinguis, *Przytłustszy.*
subpræfectus, *Podstárości.*
subrādo, *Zárzynam 2.*
subrancĭdus, *Nágniły, Przyśmiardły.*
subraneum, *Chrápliwie. subrefectus, in Ciesze się.*
subregŭlus, *Namiestnik kroleuski.* ein Statthalter des Königs.
subrēmĭgo, *Garnę się.*
subrēpo, *Włażę, Podłażę, Wmykam się.* heimlich unterschleichen. *Jam subrepet iners ætas nec amare docebit.* Ovid. *syn:* īrrēpo, īllābor, me īnsĭnŭo.
Subrepsit paulatim. Weszło w obyczay.
subreptio, *sub Umknienie.*
subreptĭto, *Wmykam się.*
Subreptitius, idem surreptitius.
subrīdeo, *Uśmiecham się.* Ein wenig lachen.
Ad quem subridens mista Mezentius ira. Vir.
syn: arrīdeo. *v. Rideo.*
subridiculè, *Smiesznie.* lächerlich.
Subrigo, idem surrigo, subrĭgŭus, *Mokry.*
Subripio, idem surripio: subrogo, idem surrogo.
subris, idis. f. gr. Sowá 1. Nocny kruk.
subrostrānus, *Prożnuiący, Nowiniarz, & sub Przysięgácz.* (hat.
subrŏtātus, *Ná kołách, Potoczny.* das Räder
subrŭbeo, *Czerwienię się.*
subrŭbĭcūndus, *Czerwonáwy.*
subrūfus, *Lisowáty, Czerwonáwy.*
subrūmo, *Przypuszczam 3.*
Subrumpit, Podrywa.
subrūmus, *Osesek, Cudzy, Corripit* ru *Robert. Steph: sed Varro à Ruma* ru *longo ducit.*
Subruncivi limites sub Miedzá.
subruo, *Podkopuię, Wywracam* umbwerffen.
subrūptus, *Poderwány.* subrusticus, *Przygrubszy.*
subrutilis, *sub Żółt czerwony.*
subsalsus, *Przysłońszy.*
Subsannatio, Szyderstwo. subsannator, Szyderz.
Subsanno, Podrzeźniam, Szydzę, Urągam się.
Subsarcinatus, Opukáły, Tłomokámi obłożony.
subscrībo, *Podpisuię, Przypisuię, Pochwalam, pomagam, Poświadczam, Przystaię ná co, Sprzyiam. Popisuię, Náterminowáć.* unterschreiben
Neve precor magni subscribite Cæsaris iræ. syn: ădscrībo, ădjūngo subjūngo, vel ānnŭo, cōncēdo, vel ăssēntĭor, prŏbo, cōmprŏbo, vel sūbsīgno.
subscriptio, *Podpis.* Unterschrifft.
subscriptor, *Namiestnik, Potwierdziciel.*
subscus *udis. Szpągá.* ein Bălckenband.
subscus, axis. *Biegun 2.*

Subsĕcīva, orum. Okrawek, Ostátki. abgeschnittene stücklein.
subsecivis temporibus, W dorywczą.
subsĕcīvus, Dorywczy, Ostátni.
subsĕco. Podcinam 1. Podrzynam, Szczykam.
subsecundarius, Dorywczy.
subsellares, hi. vel hæ B. sub Strzemię 1.
subsellia, orum. Ławy, Ławicá, Ławnik, Sędzia.
subsellium, Ławeczká.
subsentio, Dorozumiewam się, Spąchác. mercken.
subsĕquens, Nástępuiący, Drugi nachfolgender
subsĕquenter, Nástępnie, Potym.
subsequitur, Idzie zá tym.
subsĕquor, Idę zá kim, Przystaię ná co, Po kim, Nachfolgen Vix ego lecticam subsequar ille ferit M syn: insĕquor, cōnsĕquor, sĕquor.
subsĕrīcum, Pół dwabie. halb seyden.
subsĕrīcus, ibidem subsĕro, sub Sádzę, Szczepię.
subservio, Násługuię. subsessa, Zasádzká.
subsessor, Zasádnik, Cudzołożnik.
subsicco, Przysuszam. subsiccor, Podsycham.
subsicivus, in Dorywczy. (bleiben
subsīdeo, Zástánawiam się, Ostaię się. stehen
subsidialis manus. acies. Posiłek woienny.
subsidiaria cohors, idem. subsidiarius, ibidem.
subsīdiārius palmes, Látorośl zostáwiona.
subsīdior, aris Posiłkuię.
subsīdium, Pomoc, Posiłek woienny Zuflucht/Hülff. Subsidiis aucti, pars altera promere ferrum. Juv syn: Aŭxilium, lĕvāmen, jŭvāmen sūppĕtiæ, præsīdium. v. Auxilium.
subsīdium, Stanowisko.
subsīdo, is. Pogrążam się, Upada co ná doł, Upada morze Ustaie się co. Ustáie co. Zástánawiam się. Zatrzymawam się sich setzen Subsidunt undæ, tumidumque sub axe tonanti. Vir. syn: Rĕsīdo. (żony.
subsignanus, Zołnierz pod chorągwią, Wysłużony.
subsignātio, Podpis. Unterzeichnung.
subsigno, Podpisuię, Wwodzę w księgi.
Subsiles, hæ Obrázek. Záwieszenie 2.
subsilio, Podskakuię Auffspringen. Nec cum subsiliunt ignis ad tecta domorum, Luc.

Subsilles hæ. idem subsiles.
subsimilis, Podobny gleich gestaltet.
subsīmus, Nosa wklęstego.
subsīpio, Trącę, Smáruię.
Subsistentia. Bytność. Bestechung. infra suppositum
subsisto aliquid, activè Zástánawiam co. etwas auffhalten.
subsisto, absolutè. Zástánawiam się, Pozostawam idque Opieram się. stehen bleiben --Refluens ita substitit unda. Vir. syn. sŭbsto rĕsīsto. v. Moror.
Subsistit lingua. Umilknąć. still werden.
subsōlāneus, Podsłoneczny. (mny.
subsōlāneus, Podsłoneczny, Podziemny, Naziemny
subsōlānus, Podsłoneczny, Wiátr wschodni prawy der Windvon Morgen.
subsortior, Ná to mieysce stawiam, & sub Losuię.
subsortītio, sub Los 1.
substāmen, & substemen, Wątek.
substantia, Istność, Máiętność, Sumá z Rzeczą B. stehung & sub Duo
Substantialis, Istotny.
Substantivum Nomen est Verbum Grammaticum
substerno, Podściełam Ścielę, Poddáię się. Gárdzę
substernor, Leżę pod. (untertstreuen
substillum, Uryny trudność 2.
substillum tempus. Wilgotno feucht Wetter.
substituo, Ná to mieysce stawiam, Nam ęstnieká ob eram. Podrzucam 2 an eines andern statt setzen. (ram.
substitūtio, Zasadzenie & sub Namiestnika obie-
substo, as. Ostoię się.
substrāmen, Barłog, Mierzwá, Pościel, Máterác.
substrāmentum, Mierzwá. (Folgá 2.
substratus, us. Pościel, Podściełánie. substrātum
substrictus, Przyciśnięty, Podkásány, Szczupły
substringo, Podkásuię, Podwięzuię, Gubię się.
substructio, Podbudowánie, Podwáliná, Budowánie 2. Untergebäu.
substructio ossea. Pacierzowa kość.
substruo, is. Buduię Podmurowáć. unterbauen
subsultim, Podskakuiąc. mit Auffspringen. in
Poskakuię
subsulto, Podskákuię, Poskakuię. auffspringen.

Subsulum Oczu drgánie.
subsum, *Podległy iestem.* unter seyn.
subsuo, *Podszywam.* subsurdus, *Głuchy* 2.
subsūta vestis. *Szátá podszyta.*
Subtel alis n Stopy dołek, Podeszwá 1. *Wątek.*
subtegmen, *Wątek, Podszewká.*
subtĕgo, is. *Okrywam* bedecken.
subtegulaneus, *Poddáchowy.*
subtegŭlaneus locus. *Poddásze, Strzechá.*
subtēmen, *Wątek, Podszewká. Non modo fulgentem Tyrio subtemine vestem.* Tib.
subtendo, *Podciągam, Podwiązuię.*
Subtento as Plaut: Truc ul: Subtentatum adveniſti sic vulgares editiones habent. Ostentatum Acidal: Nos tentatum Lambin Sistentatum pro ostentatum prisce, Lipsi Taubman.
subtentus *Nawiązány* subtenuis, *Przycieńszy.*
subter, *Pod czym, Pod spod.* unter. (ist.
subterrāneus, *Zęsko ny* das unter der Haut
subterdūco, *Uchodzę* 1 entführen.
subterfluo, *Cieke* 4 *Podbiera. Podcieka.*
subterfŭgio. *Schroniam się, Umykam się, Uciekam, Uchodzę, Chronię się* entfliehen *Ne subter fugias puer labore* Ph. *syn.* Vīto ēvīto, devīto, ēlūdo, dēclīno, fŭgio: effŭgio.
subterjăcio, *Podrzucam.* unterwerffen.
subterlābor, *Płynę* 2. *Cieke* 4.
subterlino, *Podmazuię.*
subterm eo, *Cieke* 4 *Podcieka.*
subtero, *Scieram* 3. *Wiercę* 2. *Wygłodźić.*
subterrāneus subterreus. *Podziemny.*
subtersum, *Podspod* 2.
subtertenuo sub Wygł dány & Wycięra się.
subtexo, *Przydaię* 1 unten anweben.
subtil: Subtelny ut simel sub Podobny 1.
subtilis, *Subtelny. Chytry, Cząśćy.* Sein dünn klug *Quaelibet una animum nobis subtilis ima go.* Lu r *syn:* Tenŭis, vel perspicax, sāgax sōlers, ingĕniōsus industrius, ăcūtus gnārus, cautus, callĭdus prudens.
subtilitas, *Subtelność.* Dünnheit Klugheit, Geschwindigkeit & *sub Wytwarzánie.*
subtiliter, *Subtelnie, Wytwornie.*
Subtimeo, *Boię się.*

subtrăctio, *Ujęcie, Schronienie.* Abziehung.
Subtractus ab hac luce. Umarł.
Subtrahitur, Umyka się,
subtrăho, *Umykam, Ujmuię, Krádnę, Unoszę; Umniejszam. Odeymuię, Uchodzę, Schraniam się, Chronię się* Abziehen. *Aspectu ne subtrahe nostro.* V. *syn:* Subdūco, sūbrĭpio, sūffūror, aufero, răpio, ēripio.
Subtraho alvum. Wyprożniáć się.
Subtraho invidiae Ochrániam.
subtristis, *Przysmutnieyszy.* ein wenig traurig.
subtrītus, *Wytárty, Wychodzony.*
subtundo, *Podbiiam oczy.*
subturpiculus, subturpis, *Przyszpetnieyszy.*
subtus, *Podspod* darunden.
subtus suggrundas locus. *Strzecha.*
Subvădes, sub Namiestnik. Subūber Osesek.
sŭbūcŭla *Koszulá, Serdák Szátá spodnia Miodownik, Placek.* ein wüllin oder leinen kleid.
subvectio, subvectus, us. *Przywożenie, Woźbá.* Zur über Land. (Land führen.
subvecto, & subveho *Wożę, Przywożę.* über
subvello. is. *Podskubuię, Obrywam.*
subvēnio, *Rátuię, Wspomagam, Pomaga co* Zu Hülff kommen *Subveniunt oculis dira cal gine pressis* Ser *syn:* Sŭccurro, auxilio, sūbeo, auxilior.
Subvenite subventa, Ratá.
subventāneum ovum *Jaie czcze.*
Subvento, as. Ratuię embsiglich helffen
Subverbustus, Pryskowány.
subvĕreor, *Obawiam się.*
subversio, *Wywrocenie.*
subversio, as. *Wywracam* offt Umbwerffen.
subversor, *Przewrotnik.*
subverto, *Wywracam, Obalam, Przewracam.* Umbkehren. *syn:* Destrŭo, ēverto, tollo, dēlĕo, sūbverto. *v Everto.*
Subverbustus Pryskowány. (noc.
Subvesperus, Wiatr zachodniemu poboczny ná pułsubvexus, Pochodzisty w zgorę.
subviridis, *Zielonáwy.* (rapit. Mart.
sūbūla, *Szydło. Quodq; tibi tribuit subula sica*
sūbula aotes. *Szwaycá.*

Súbulcus, *Swiniopas.* Ein Sau-Hirt -- *Tardi venêre subulci.* V. *epith:* Sōrdĭdus, ēgēnus, fætĭdus, tārdus. *phr:* Sūum cūstos.
sūbūlo, *onis. Surmácz, Jeleń 1. Sodomczyk.* ein Hirsch. *Subulo finitimas propter arabat aquas.*
subvolamina n. Plur. Podsienie. (Enn.
subvŏlo, *Wzlatam, Wzbiiam się.* ein wenig auffliehen.
subvolvo, *Podwalam.* (der Vorstädt
suburbanitas, *Przedmieście.* Nachpaurschafft
subūrbānum, *Folwark 2. Przedmieście.*
suburbānus, *suburbicarius. Przedmieyski.*
sūburbĭum, *Przedmieście.* Vorstadt.
suburgeo, *Przypieram.* sūbūro, *Opalam.*
subuulsus, *Podskubány, Goły.*
subaultūrius, *Snieżáwy.*
Succamerarius, B. in. Podkomorzy.
succēdáneum, *Podstáwek 1.*
succedaneus, *Następny.* (gehet glücklich.
succēdit, *Powodzi się, Trafiá się, Zręczno iest.* es
succēdo, *Náſtępuię Pochodzę, Schraniam się, Wchodzę po kim.* Aneines Statt kommen, Succediren.-- *Nostris succedo penatibus hospes.* Vir. *syn:* Subĕo, vel Sūbstĭtŭor ālĭĕrīg in lŏcum cōmmīttor, ālĭĕrĭus lŏcum ŏccŭpo, vel ā-cĭdo, ēvĕnio cōntīngo cădo.
succendo, *Zápalam, Podpalam, Pobudzam.*
succenseo, *Gniewam się* erzürnen.
succensio, *Podpalánie.* Anzündung.
succentivus, Przyśpiewywaiący.
succentor, v. *Bás w śpiewániu.*
succentūriātus, *Następuiący.*
succentūrio, *as Ná mieysce stawiam, Dopełniam*
succerda, *Gnoy świni.* Saudreck.
succerno, *is. Przesiewam, Pytluię.* absondern.
succernus fluctus, *sub Strzępię.*
succescit, Soczy się.
succeſſio. *Náſtępowánie.* Nachkommung.
succeſſio per vices. *Przemiana.* Abwechslung.
succeſſio necessaria, *in Ogrod.*
succeſſivè, Następnie. succeſſivus, succeſſorius, Następny. succeſſor, *Następcá.*
succeſſum, Powodzenie, & in Nieszczęście.
succeſſus, us. *Jáſkiniá, Jámá, Weś ie, Powodzenie.* Glücklicher Fortgang / Außschlag. *syn:* ēvēntus ēxĭtus casus ēvēnta, ōrum. *epith:* Fēlix, faūstus, spērātus, īnfelix. *phr:* Prōspĕra faūsta sōrs fōrtūna sĕcūndus, fortūnātus cāsus ēxĭtus. Faūstis rērum lætus ēvēntis. *v. Fortuna Secunda.*
succeſſus, *si. Szczęśliwy.* (ne Woll
succida lana, *Wełná niochędożona.* abgeschor-
Succidaneus, Następny. succīdia, *Połeć.*
succīdo, *à cado, Podcinam, Podrzynam, Znáz* Unten abschneiden. *At rubicunda Ceres medio succiditur æstu.* Virg.
succīdo, *à cado, Upadam 1. 2 Upada morze, Słábieię, & sub Drgam.* Einfallen. *Succidimus non lingua valet, non corpore notæ.* V. *syn.* Cōncĭdo, cădo, sūccūmbo. (schorne Woll.
succĭdum vellus, *Wełná nieochędożona.* abgeschorne
succĭdus, *Wilgotny.* feuchtig. *Succida palliolo vellere quinque petit.* Mart.
succĭduus, *Upadaiący, Namiętny.* hinfällig.
Succinctorium, Szorc. ein Schurtz.
succinctus, *Sládły, Gotowy.* Kurtz.
succingo, *Opásuię, Przypásuię, Otaczam.*
succingŭlum, *Pas rycerski.*
succĭneus, *Bursztynowy.*
succĭno, *Przyśpiewywam, Spiewam, Przydaię 1.* *Succinis ambages, tibi luditur, effluis amens.* Pe.
succĭnum, *Bursztyn.* Agstein. succĭno, *Bursztynowy. Implicuit tenuem succina gutta ferā.* Mar.
succīſio, *Podcinánie, Rąbanie.* Abschneidung.
succīſīvus, *Doryważy.* succlamatio, *Krzyk 1.*
succlamo, *Krzykam pochwalaiąc.* zuschreyen.
succollo, as. *Dźwigam.*
succōsus, *Soczysty, Jędrzny, Wilgotny.* safftig.
succreſco, *Narastam Następuię.* von unten zu-
succrētus, *sub Przesiewany* (wachsen.
Succrotillus, succrotilus, succrotulus. Cieniuchny Miły, Szczupły.
succūba, *Nałożnicá, Cudzołożnicá, & sub Namiętnik. Quod gemit Hypsipyle, lecti quoque succuba nostri.* Ovid.
succūbo, *Leżę pod, succuboneum, Nałożnicá.*

Succūbus, *Ná ſpodzie leżący.*
ſu-cūla, *Swińká, Windá 2.* (*dowy wał*
ſuccula axe jacente *Windá poprzeczniá, Win-*
ſuccumbo, *Upádam. Uſtáię, Serce tráce, Poddaię ſię, Daię ſię zwyciężyć, Nierządu pátrzyć, Łączy ſię.* unterliegen. *Quos videt invitos ſuccubuiſſe tibi.* Tib. *ſyn:* Sūccīdo prōcīdo, cādo rūo, ōpprīmor obrūor. *v. Ruo.*
ſuccurrit mihi, *Wſpomaga.* ſuccurrite, *Ratá.*
ſuccurro, *Podbiegam. Rátuię* zu Hülff kommen. *Inſtaurati animi regis ſuccurrere tectis* V. *ſyn:* Sūbvĕnio ſublĕvo aūxĭlior *v Auxilior.*
ſuccus, *Sok, Treść, Exſtrakt, Fárba.* Safft. *Spiramenta, novas veniat qua ſuccus in herbas* V. *ſyn:* Hūmor lĭquor. *epith:* pīnguis, sūdāns lĭquĭdus *phr.* Sūccōſy hūmor expreſſus vĭ-
ſuccus radiorum ſolis, Burſztyn. (*gor.*
ſuccuſarius, ſuccusātor, *Kon cięſzko noſzący Kłuſak*
ſuccuſſatura, ſuccuſſatus us. Trzęſienie.
ſuccuſſo, *Wſtrząſam, Trzęſę ſię.* erſchüttelen.
ſuccuſſus, *Trzęſienie.*
ſuccūtio, *Wſtrząſam.* unten auffſchüpffen. *Ferratos utrinque rotarum ſuccutit orbes.* Luc. *ſyn:* Cōncūtio, quătio, quăſſo.
ſuccūtior, *Trzęſę ſię. Trzęſiatam ſię, Podſkakuię.*
ſūcērda, *Gnoy świni.* Sauḋreck. *Hic in ſtercore humi, fabulisq; fimo atq; ſucerda.* Lucil.
ſuctus, us *Ssánie* das Saugen. *ſucula idem ſuc-*
sū ūlæ, *Dżdżownice.* (*cula*
ſudaculum & ſudiculum, Winnik.
sūdāriŏlum, ſu :ariumChuſtka einSchweißtuch,
sūdātio, *Pocenie, Pocielnica.* das ſchwitzen.
sūdātor, *Pocący ſię.*
ſudatoria cella, *Łáźnia 1.* Badſtube.
sūdātorium, *Pocielnica, Wierzchnica.*
ſudatōrius, *Potowy.*
sūdes, *dis. hæc Koł, Trcz.* Ein Zaunſteck/ Pfahl. *Quadrifidaſque ſudes & acuto robore vallos.* V. *ſyn:* Trūncus ſtīpes pālus i. vāllus. *epith:* ăcūta tĕres, præūſta, frāxĭnĕa rōbŏrea.
sūdētum, *Oſtrożenie, Okop.*
ſudificus, Pogodny 2. ſudifixio, Pal 4.
sūdis, is. *f. Koł 1, Kulá ryba.*

sūdo, *Pocę ſię, Uſiłuię, Prácuię, Trudność mam, Cieke.* Schwitzen. *Multa tulit fecitque puer ſudavit & alſit.* Virg. *ſyn:* Dēsūdo exsūdo. *phr:* Sūdōrem mītto fūndo, sūdōre māno pērfūndor, mădĕo. Sūdor per ārtus it, mānat, flūit, lābitur. Sūdor ōccūpat ārtus Sālſæ flūūnt de cōrpōre gūttæ. Gĕlĭdus tōto mānābat cōrpŏre sūdor In rōremque pĕdes & brāchia mānant.
sūdor, *oris. Pot, Praca.* Schweiß.-- *Et multo phaleras ſudore receptas* V. *epith:* sālſus, cālĭdus, æſtīvus, īmmūndus, lārgus. *phr:* Sūdōris hūmor gūttæ, lātex sūdātus hūmor lĭquor. Flūēns de cōrpōre tōto. *v. Sudo.*
Sudorus, Pocący ſię.
sūdum, *Pogodá, Wyiáśnienie. & in Wilgotno.* ſchön Wetter. *Per ſudum rutilare vident &c.* *ſyn:* Sĕrēnum. *phr:* Trānsĕat hic sĭne nūbe dies ſtēnt āĕre vēnti. Pōnat & in sĭcco mōllĭter ūnda mĭnas .*v. Serenus.* (Rutil.
Sūdus, *Pogodny. Lutea protulerat ſudos aurora jugales.*
Suecus, *Szwed.* ein Schwed. ſveo, *ſub Zwykł.*
ſuera, à ſuerus ſub Swini.
ſueris, i. ſuis. ſub Swiniá. ſveſcō, *ſub Zwykł.*
ſuetus, *Zwyczayny, Przywykły.* Gewohnt. *Svetus hinc tantum, ſeu pullus hirundinis, ad quem.* L. *ſyn:* aſſvētus, cōnſvētus, sŏlĭtus.
ſvēvus, *Szwab.* ein Schwab.
Sufes, etis ſummus pœnorum magiſtratus, idem Græcis Ephorus. Scalig. Conſul. Livio.
ſuffarcĭnātus, *Opukáły.* (*pen.*
ſuffarcino, *Okładam, Okładam ſię.* unterſchop=
Suffarraneus, Furman, & Ciurowie.
ſuffectio, *Námázánie, Pokładánie, Dodawánie.*
ſuffectus, *Fárbowány, & ſub Zápala ſię 1.*
ſuffercitus, *à ſuffercio, Lucil. al. ſuffractus, al. ſuffectus, ſuffertus, an Nátkány, Opukáły.*
Sufferentia, Cierpliwość. Gedult.
ſuffĕro, *Ponoſzę, Cierpię, Podeymuię 3. Opieram ſię, Wytrwáć.* ertrager/ erdulden.
Suffertus, Senec: corr. Muret: Suffectus Apud Sueton in Nerone: Aliquid ſufferti vel ſuffertim aut ſuffertum tinnire plenius quid & ſonantius cantare? Turneb: Lævin: Aliter ſufferri.
ſuffervefacio, *Podwarzam.* ein wenig ſiedend
ſufferveſio, *Podwieram.* (machen.

Suffer-

Suffervere faciunt plin. *corr: ſuffervefaciunt.*
ſuffibŭlum, *Spodnicá, Záſłoná.*
ſufficiens, *Doſtáteczny, Zdolny.* gnugſam.
ſufficienter, *Doſtátecznie.*
ſufficientia. Doſtáteczność. Gnúge/ Vŏlle.
ſufficio, *Zdołam. Nádążam. Dodaię, Wyſtarczyć, Ná to mieyſce ſtawiam, Namieſtnıká daię, Zoſtawiam ná rozmnożenie. Wytrwáć, Nápuſzczam, Námaczam Fárbuię* gnug ſeyn an eines andren ſtatt ſetzen. *Sufficiet Baccho vites hic fertilis uva* V. *ſyn:* Sătis eſt, ſat eſt, ăbūndè eſt ămplĭus īnsŭper haud quĭcquam eſt (ŏpus.
ſufficit, *Doſtáie mi, Dość 1.*
ſuffigo, *Podbiiam. Krzyżuię, Wdziewam.*
ſuffimen, ſuffimentum. *Kádzenie, Kádzenia máterya* Ráuchwerck.
ſuffio, *Podkurzam co, Kádzę* beráuchern. *Ignibus æthereis terras ſuffire feraces.* Luc *ſyn:* Fūmĭgo (ĭnŏdōro. v *Odoro*
ſuffiſcus, Mięſzek 2.
ſuffitio, ſuffitus, us *Podkurzánie, Kadzenie.* Ráu(cherung.
ſuffitor, *Kádziciel.*
ſufflāmen, *Hámulec, Odwłoká.* ein Radtſperre.
ſufflāmino, *Hámuię woz* die Ráder auffhaltě.
ſufflātio. *Nádęcie, Bąbel, Poddymánie.*
ſufflatorium, Miech 2. (tig.
ſufflātus, *Nádęty, Pyſzny.* angeblaſen/hoffár-
ſufflavus, lege ſubflavus.
ſufflo, *Nádymam, Poddymam, Do uchá mowię, Podſzczuwam, Szepcę.* anblaſen. *& ſub Gnie-*
ſufflor, *Pyſznię ſię.* (*wam ſię*
ſuffŏcātio, *Zátchnienie, Dáwienie.* Erſtickung.
ſuffōco, *à faux. Dawię, Trapię.* Erſticken/würgen. *Suffocent animam dira venena ſuam.* Ov. *ſyn:* Præfōco, ănĭmam, īntĕrclūdo.
ſuffŏco, *à focus. Kádzę. Suffocat, & purâ lumina* (*tergit aquâ.* Pr.
ſuffŏcor, *Trapi mię co.*
ſuffŏdio, *Podkopuię, Podryć, Przybiiam.* unter(graben.
ſuffoſſio, *Podkop, Podbicie oczu.*
ſuffoſſus equus, *Koń potkliwy.*
ſuffrāgātio, *Pomagánie zá kim, Wotowánie, Przyczyná.* Hülffleiſtung mit ſeiner ſtimm.
ſuffrāgātor, *Pomocnik, Wotownik,*
ſuffrāgātōrius, *Wotowny.*
ſuffrāgĭnes, *Ochwat.*
Suffragino, as. Podcinam 2.
ſuffrāgĭnōſus, *Przeguby chore maiący, Koń ná poślednie nogi upadaiący.*
ſuffrāgium, *Wotum, Ochwat.* ein Stimm ſo man Obrigkeit erwehlet/ oder Vrtheil ſprechen. *Tempus erat, cum te geminæ ſuffragia terra.* S. (*corr. Suffugiū.*
Suffragium, apud Ovid. de nuce, a *correpto, vitiosè*
ſuffrăgium fero. *Wotuię.*
ſuffrāgo, *inis Przeguby, Wilk.* die Kniebúck an den hinterſten Beinen der Thieren.
ſuffrāgor, *aris. Pomagam 1.3. Wotuię, Gotuię 2,*
ſuffrēnātio, *Ankrowánie.*
ſuffrĭo, *Wzdrapáć.* ſuffringo, Podłámuię,
ſuffringo talos, crura. Ochromić.
Suffrio vaſa, Coln. lege potiùs ſuffrico.
Suffrutex, icis Byle, Krzew.
ſuffūgio, *Schraniam ſię, Uchodzę, Uciekam.* ſ(ch (entziehen.
ſuffūgium, *Ucieczká.*
ſuffulcio, *Podpieram, Podſilam, Podiadam ſobie.*
ſuffūmĭgo, *Podkurzam.* (unterſtützen,
Suffundo, as, Podmurowáć. unterbauen.
ſuffundo, is. *Podlewam co, Nápuſzczam.* unter(gieſſen.
ſuffundor, *ſub Zapłonąć ſię.*
ſuffunduntur oculi. *Zaciekaią oczy.*
ſuffūro, *Krádnę 1. Umykam.* ſtehlen.
Suffuſculus, Sniadáwy.
ſuffuſio, *Podlewánie, Infuzya.* Vntergieſſung.
ſuffūſio oculi, *Kátáraktá.*
Suffuſorium, Nalewká 1.
ſuffūſus, *Rumiány, Zaiątrzony. Krwáwy, Zápalone oczy.*
Suggĕro, *Dodaię, Ná to mieyſce ſtawiam, Przypominam, Powiadam do uchá.*
Suggeſtio, Poduſzczánie. Dargebung.
ſuggeſtum, *Podſtáwek, Kętnáry.*
ſuggeſtus, us. *Poduſzczánie, Podſtáwek, Choch(ał, Kazálnicá.* eine Cantzel. (untergehen
ſuggrĕdior, *Pochodzę 1, Szacuię ſię.* heimlich
ſuggrunda, æ. ſuggrundia *orum, &* ſuggrundatio. *Obdách, Alkierz.* (*Grob.*
Suggrundari, Rob: Steph: corr. ſuggrundarĭum,

Sūgil-

Sūgillātio, *Náſkoczenie guzá, Podbicie oczu, Siność, Przymowká, Przygáná, Obmowá.* Schān (dung
sūgillātus, *ti. Siny.*
ſūgillo, as *Podbiiam oczy, Sino czynię. Przyganiam Uwłaczam, Szczypię, Szydzę, Oſławiam, Zámykam oczy.* Maßflecken auffſchlagen.
sūgo, Sſę, *Nápiiam ſię tr.* Saugen. *Marte ſatos ſcires timor abfuit, ubera ſugunt* L. *ſyn:*ēxsūgo *phr* sūccum ōre labris haūrio, trāho ēxtrāho, ēxprĭmo.
Sui, *ſub Się, Sobie* 3.
ſui arbitrii, *Swowolny.* der nach ſeinem Willen thut.
ſui juris, ſui juris Dominus *Pan ſobie.*
ſui juris ac ſententiæ eſt nimiùm. *Uporny.*
ſui mancipii, *Swobodny.*
ſuile, *Swinnik, Kármnik.* Schweinſtall.
ſuillis is. Wydrá Egipſká.
ſuillus, *ſubſtant. Wyz, Wydrá Egipſká.*
ſuillus, *adj. ſt: Swiny* ſchweinin. *ſuillus Varr: corr:*
ſuis viribus. O ſwey mocy. (*ſuillus.*
Sulcamen, *Oranie, Brozdá.* Ackerbrechung.
ſulcātim, *Brozdámi, Zagonem.* mit Zuhren.
ſulcātor, *Oracz, Zeglarz.*
ſulco, as. *Brozduię, Orzę, Kopam.* das Erdreich braachen, pflügen *Sulcare terram, læſa qua fruges ſuas.* (Jamb.) Sen. *ſyn:*Prōſcīndo. *phr:* Sūlcos īnfindo īmprĭmo, īnfigo, īnſcrībo, sīgno, dūco prōdūco, protrāho.
ſulcus, ſulculus *Brozdá, Rozdwoienie* Ackerfuhr
ſulfur, vel ſulphur, *Siarká.* Schwefel.
ſulfur ſacrum, *Piorun* ein Donner.
ſulfuraria, æ. Siarkowá hutá.
ſulfūrarius, *Siarkowy rzemieśnik.*
ſulfūrāta, *orum. ſub Siarká, & ſub Proch do krzeſania ogniá.* Schefelhöltzlein.
ſulfurātio, *Siarczyſtość.*
ſulfuratum ramentum, ſulfuratum, *abſolutè Siarká do krzeſania ogniá.*
ſulfuratus, ſulfureus, *Siarczyſty.* geſchwefelt.
ſultis, idem ſi vultis. Plaut. P.
Sum pro Eum, priſcè Enni.
ſum, *Verbum. Jeſtem* 1. *Zwykłem, żyię* 1. *Było widzieć, Mam z tobą.* ſeyn.
ſum aſſenſor, *Przyzwalam.* einwilligen.
ſum bene, *Dobrze ſię mam.*
ſum ferendo. *Zdołam.* vermögen.
ſum in vita, in rebus humanis. *Zyię.* leben.
ſum ne ego nihili? *I ia błazen?*
ſum penes me, apud me. *Przy ſobie ieſtem.*
ſum ſolvendo par. *Mam zkąd.*
ſum validus ſuſtinere *Zdołam* vermögen.
sūmen, *inis m Wymię, Pierſi, Cyc, & ſub Zyzność Łono w ciele. Cænat boletos, oſtrea, ſumen, aprum. M.*
Sumenalia, ium, orum. Plácek.
sūminātus, *ſub Wymię.*
ſumma, *Sumá* 1. 2 *Iściżná, Tytuł, Swiat.* die Summ, Vberſchlag eines Dings.
ſumma hyemis. *Wſrzod zimy.*
ſumma ſummarum, *Sumá* 1. *Swiat.* (nen.
ſummam conficio facio. *Sumuię.* zuſamenrechnen.
ſummam duco *Ráchuię ſię.* rechnen.
ſummam manum impono. *Dokonywam.*
Summanalia, ium Obártuch. ſummano as Umykam.
Summanus, Lucifer, Złodziey 1. *& ſub Piekło.*
ſummārius, *ſub Sumá* 1.
ſummarium, *Sumowánie* Kurtzer Begriff.
ſummas, *atis*, ſummatis, *omne* ſummatis. is. *hæc hic* ſummātes, *hi. hæ. Pánowie przedni, Páni.*
ſummātim, *Krotko* Kurtz. ſummè, *Bárdzo.*
ſummis labiis *Powierzchnie.*
ſummiſſio, *Zniżánie, Spuſzczánie, Pokorá, Cichość.* Vntergebung Vnterthänigkeit.
ſummiſſus, *Podły, Łágodny, Niſki, Cichy* unterthänig.
Summitas, Wierzch Höhe.
ſummitto, *Zniżam. Schylam. Spuſzczam oczy, Spuſzczam głos, Zapuſzczam włoſy, Noſzę brodę, Ná to mieyſce ſtawiam, Zoſtawiam, Poſiłkuię, Zápuſzczam las, Podaię ſię, Kłaniam ſię Najsyłam, Nádſyłam. Dodaię, Przypuſzczam, Przełęknąć ſię, Náprawiam kogo, Dogadzam* 1. *Wydaie ziemiá, Klękam, Uſtępuię.*
ſummo, as *Sumuię.* zuſammen rechnen.
ſummo, *i. in fine. Ná końcu.*
Summo jure Surowie.
ſummœniāna fæmina. *Nierządnicá.*
ſummœnānum. *Nierządny dom.*
ſummœniānus, *Podmurowy.*

Summœniānum, *Podmurze.* Vntermaur.
ſummŏpĕre, *Bárzo.* ſummŭla, *Sumá 1. Zbior.*
ſummum, Nomen, *Wierzch.* Höhe.
ſummùm, *Adverb:* Naydáley *iutra.* auffs höchſte.
ſummùm ſemel. Zraz.
ſummus, *Naywyżſzy. Nawiękſzy, Oſtátni, & ſub* Początek, *Oſtátek, & ſub* Przyiaciel der Höchſt *ſyn:* Māxĭmus, vel āltīſsĭmus, ſuprēmus, vel (ēxtrēmus.
ſummuſſus, Szemracz.
ſummūto, *idem* ſubmūto.
sūmo, *Biorę z ſobą, Kłádę 14.* Przyczytam, *Podeymuię 3 Wáżę ſię,* Jem, Piię, *Trawię czas, Biorę, Czynię ſię 2. Obłoczę, Kłádę zá pewną, Trzymam o ſobie, Záwziął ſię, Kokoſzę ſię.* nehmen/ erwehlen.
ſumpti-facio. *Wydaię, Utracam.* außgeben.
ſumptio, *Bránie.* Nehmung.
ſumptio, *Dialectica & Rhetorica. Cic. limma. Sumptiones ſyllogiſmi ſunt propoſitiones quæ præcedunt & inferunt concluſionem ſymteraſma Vulgo Præmiſſas vocant, & priorem quidem Majorem, poſteriorem Minorem.*
ſumptĭto, *Bieram.*
ſumptuārius, *Wydatkowy.* (lich.
ſumptuōsè, *Koſztownie, Rożrzutnie, Drogo* Köſt
ſumptuōſus, *Koſztowny, Rozrzutny, Doſtátni, Przeważny, Hoyny.*
ſumptus, us. & *ſumptus, ti. ſubſt: Nakład, Bránie.*
ſumptus itinerarius, *Nadrożne.*
ſunat, i. deprimit Lucil: Noni: corr: Simat, à ſimo as.
ſuo, *is. Szyię 1. Háftuię 2.* nåen.
ſuo cibo. O ſwey ſtráwie. ſuo ſibi. Własny.
Sŭpărium, *Obicie.*
ſuparum, lege ſupparum. ſuparus, lege ſupparus.
ſuppellectĭcārius, *Sprzętowy.*
ſupellectilis, is. hæc. ſupellectile hoc, Sprzęt.
sŭpellex, *ctilis. Sprzęt, Graty.* Haußrath. *Vilis cum patera guſtus campana ſuppellex.* M. *epith:* Prētĭōſa, ŏpŭlēnta, pŭlchra, lauta, ēxcūlta *phr:* Jam dūdum ſplĕndet fŏcus, & tĭbi mūnda sŭpēllex. Tēcum hăbĭta & nōris quam ſit tĭbi cūrta sŭpellex.
sŭper, *Ná, Nád, Zá, Wyżey, O to, Bez przeſtanku, O to ubić, Więcey, Ná wierzchu, O tym, Zá gorę, Przy wieczerzy.* Auff/ über. -- *Fama ſuper æthera notus.* V. *ſyn:* Supra, dēsŭper, sŭpērnè.
ſuper, *Adverb:* Wzgorę, *Zgory, Názbyt.*
ſuper, *ri. Nomen. Gorny 2. Wyſoki 2.* hoch.
ſuper, *pro ſuperans,* Pozoſtáły.
ſuper, *pro ſupereſt, in Zoſtaie 1.*
Superà, pro ſupra Adverb: Wyżey.
Supera pro ſupra Præpoſitio. Nád.
ſupĕra, *orum.* sŭpera alta, *Gorá 2.*
sŭpĕræ res. *Nápowietrzne rzeczy.*
sŭpĕrābĭlis, *Zwyciężny,* Przebyty, *Łácny do zwyciężenia.* überwindlich. *Scilicet ut per vim non eſt ſuperabilis ulli.*
Superabundanter, Nadmiarz, *Zbytnie.* überflüſſig.
Superabundantia, Nadmiarz Zbytni. Vberfluß.
Superabundat, Zbywa *co.* überflüſſig haben.
Superabundo, Obfituię.
ſuperaddo, *Przydaię,* Przykładam *2.* zugeben.
ſuperadjicio, *Przydaię 1.* zuwerffen.
Superadultus, Wyroſty. ſuperadifico, buduię. überbauen.
ſuperaggĕro, *Náſypuię.* ſuperallĭgo, *Przywię*(zuię.
Superamenta orum. Odrobiny, Oſtátki 1.
Superamentum, Ucinek 1. Zbytek.
Superanteactus, Przeſzły.
ſuperbè, *ſuperbiter, Pyſzno.*
ſuperbia, *Pychá.* Hoffart/ Hochmuth. *Non ea vis animo, nec tanta ſuperbia victis.* O. *ſyn:* Fāſtus, āmbĭtio. *epith:* ēlāta, trŭcŭlēnta, īmpĕrĭōſa, dāmnōſa, aŭdax. *phr:* sŭpērbus vēntoſus, ĭnānis fāſtus, tumor. Fāſtus vēsānia ĭnānis glōria jāctāntia. Tŭmĭdæ mēntis făſtus Mēntis ēlātæ tŭmor. Pōnĭte īnflātus tŭmĭdōſque vūltus. Tērrārum dŏmĭnum pōne sŭpērcĭlium. Vēntōſo vāna sŭpērbia făſtu. Vēntōſo tūrgĭdo flātu īmpatiensq; sŭpērbia fræni īnquĭnat ēgrĕgĭos ādjūncta sŭpērbia mōres ămāta sŭpērbia dūlces vix hăbet evēntus à nōſtris procul eſt ōmnis vēsīca lĭbēllis Mūſa nec īnsāno sȳrmăte nōſtra tŭmet: *Ubi nota ipſam Veſicam pro tumore, ſive tumido & ſcripti genere uſurpari. v. Ambitio, Superbio.*
Superbio, Popiam po czym.
Superbiloquentia, Pyſznomowność.
ſuperbio, *Pysznię ſię.* Hoffartig ſtolzſeyn *Tumefacta ſuperbiat umbria libris.* Prop. *ſyn:* īnsōlēſco, glōrĭor.

glōrĭor.' *phr:* ănĭmo ănĭmis ēffĕror. Fāſtu tŭmĕo, tŭmēſco tūrgēſco ĭntŭmēſco. Pēctŏra fā ſtu plēna gĕro, āltos ſpīrĭtus ănimos gĕro. Pē ctŏra, cōrda fāſtus hăbet, pōſsĭdet ĭnflat. Vēntōſo, ēxtōllit ſe vana sŭpērbia flātu. Căput vērtĭcem cælo ēffērt ērĭgit, ēlāta frōnte sŭpērbit. Sūblātis sŭpērcĭlĭis ălĭos ſpērnĕre dēſpĭcĕre. Cērvīcem ēlātam gĕrit. *v. Superbus.*

Sŭperbus, *Superbificus*, *Pyſzny*, *Wſpániáły*, *Swietny*, *Wyborny*. *&* *ſub Umarły*. Hoffārtig/ſtoltz *Quos illi bello profugos egere ſuperbo*. V. *ſyn:* ārrŏgāns, īmpĕrĭōſus āmbĭtĭōſus *phr:* Fāſtu tumens tŭmĭdus tŭmĕfāctus tūrgĭdus tūrgens ēlātus sūblimis ĭnsōlēns, fĕrox: aŭdāx tĕmĕrārius Vāno tŭmĭdus præcōrdia fāſtu ōmnia māgna lōquens ănĭmis ēlātus. Cui sŭpērba mēns, Quem sŭpērbia dēmens ĭnflăt sĕquĭtur sŭpērbos, ūltor à tērgo Dĕus. *v. Ambitioſus & Superbio.*

ſupercado, *Spadam*. ſupercalco, *Depcę*. tretten.

ſupercerno, *Potrząſam 4.* (*certo.*

ſupercertor, *in Ep ſtol: Judæ adlaboro*, *contendo*, *de-*

ſupercilia parietum. *Gzemſy*.

sŭpercĭlium, *Brew*, *Skinienie*, *Pychá*, *Powaga*, *Brzeg*, *Wierzch*, *Storcz*. Augbrauen. *epith:* Hĭrsūtum, sŭpērbum, ārdŭum. ătrum. *phr:* Hĭrsūtumq́, sŭpērcĭlĭum prōlīxaq́; bārba.

ſupercontego, *Nákrywam*. überdecken.

ſupercorruo, *Upadam ná drugich*.

ſupercreſco, *Náraſtam*. überwachſen.

ſupercŭbo, *Leżę ná czym*. überliegen.

ſupercurro, *Przewyżſzam*.

ſuperdico, *vel ſuper dico Cicer. corr. Lambin. Superiores dicebant*, *loco*, *ſuperdicebant*. V. *Przy-*

Superdo, *Przydaię 1.* (*daię.*

ſuperduco, *Przyprowadzam*.

ſupereditus. *Wyniesły*. hoch. *ſuperedo*, *Poiadam*.

ſuperēmĭco, *ſub Wynurzam ſię*.

ſuperēmĭneo, *Przewyżſzam*, *Pokázuie ſię co*, *Wychodzi*. übertreffen/ herfür gehen. *Gradiensq́; deas ſupereminet omnes*. V. *ſyn:* Sŭperēmĭco, ēxsŭpĕro sŭpĕro, ēmĭco, ſum ſupra, vel ēxcĕllo. *phr:* Căput tōllo, āttōllo, ēffĕro. Inter Vĭctōrque vĭros sŭpĕrēmĭnet ōmnes, Ipſe cătērvis. Vērtĭtur in mĕdĭis & tōto vērtĭce ſupra eſt: Namq́; ōmnes sŭper ēxcēllēns atq́; āltĭor ibat,

Sŭpērĕnăto, *Wynurzam ſię*. über dem Waſſer liegend ſchwimmen.

ſupereo, ſuper eo. *Chodzę 2.*

Supererogatio, *Przydatek 1.*

Supererogationis opera, *Uczynki dobre*.

Supererogo, *Wydaię 1.* außgeben.

Supereſcit, ſupereſt, ſuperſit. *Zbywa co.*

ſuperēvōlo, *Wylatam*. *ſuperexalto*, *Wywyżſzam*

Superexcurro, *Wybiegam 2.*

Superexigo, *i. nimium exigo*, *&* *Superexactor*. *in Cod: ultra debitum exigens*.

Superextendo, *Rozſzerzam ſuperextollor Wynoſzę ſię*

ſuperfĕro, *Przenoſzę*, *Przeſtępuię co*. übertragen.

ſuperfĕtătio, *ſub Kocą ſię 2.*

Superfetatum, *ibidem*. ſuperfeto, *as*, *ibidem*.

Superficiaria ædes Budowánie 3.

Superficiarius, *Powierzchni*, *Buduiący 1*. *Uſrząść*.

ſuperficies, *Powierzchność*, *Szerokość*. ein ebener

Superficio. *ſub Zbywa co*. (Plan eines Dings

Superficium: Budowánie 3.

ſuperflōreſco, *ſub Kwitnę*.

ſuperfluens, *Opływaiący*, *Obfity*, *Zbytni*.

ſuperfluĭtas, *Zbytek 1*. *Nadmiarz*. Vberfluß.

ſuperfluo, *Cieknę*, *Przepełniam*, *Opływam*, *Zbywa*. überflüſſen.

ſuperfluus, *Opływaiący*, *Zálewaiący*, *Zbytni*.

Superfulgeo, *Stati: i fulgeo ſuper*.

ſuperfundo, *Polewam*, *Wylewa z brzegow*.

ſuperfūſio, *Polewánie*.

Supergaudeo, *Urągam ſię*. *Weſelę ſię*.

ſupergĕro, *Kłádę 3*. *Náſypuię 1*.

Supergloriofus. *Dániel 5*. *Przenaychwalebnieyſzy*.

ſupergrĕdior, *Przeſtępuię 1* *Przewyżſzam*.

Superhumerale, *Narámiennik 1*.

sŭpĕri, *Niebieſcy* die himmliſche Geiſter. *Si placeat ſuperis*, *ut conjuge gaudeat uno*. Mart.

Superjacio idem ſuperjicio.

ſuperjēctio, ſuperjectus. *Przyrzucenie*.

ſuperjĭcio, *Przyrzucam 2* *Przydaię 3*. *Kłádę*, überwerffen. (zuię überſtreichen.

ſupĕrillĭgo, *Przywiązuię*. ſuperillĭno, *Námá-*

ſuperimpendens, *Zawieſiſty*. überhangend.

Superimpendo, *Wydaię 1*.

Superimpono, *Przykładam 1. Kładę 3.* überle: (gen.
superincido, *Spadam 1.*
superindico, Ulpian lege superdico.
superindictio, superindictum, sub Pobor.
superindūco, *Násypuię 1 Zasypuię, Powłaczam & sub Przyprowadzam.*
superinductio, *Kásowánie, Przekreślenie.*
superinduo, *Obłoczę 2* überziehen.
superinfusio, *Polewánie.* Vbergiessung.
sūperingĕro, superīnficio. *Násypuię 1.*
superinsterno, *Tárcicámi pokładam.*
superintĕgro, *Nákrywam, Przyodziewam.*
superintōno, *Grzmot (z)nię.*
superinvalesco. 4. Esdra pro valdè invalesco.
superinungo, *Námázuię.* übersalben.
sūpĕrior, *Wyższy, Dawnieyszy* Oberer *an Starszy*
superior locus, *Kazálnicá.* Cantzel.
superiōres, *Przodkowie.* die Oberer.
superjumentarius, Pásterz. Hirt sūperiùs, *Wyżey*
superlacrymo, sub Scieka, Sączy się.
sūperlatio, *Wyniesienie.*
Superlativus gradus Grammaticorum, quod Nomen aliquod ad plura sui genera comparatum, præfertur omnibus, Priscian.
superlātus, *Wyniosły.*
superlaudabilis, Dan el. 3 Przenachwalebnieyszy.
superlimen, sūperlīmĭnāre. *Naprożek*
superlino, *Námázuię superlucror, sub Zyskuię.*
supermando, is. Poiadam. supermico, Przewyższam
supermunire, Obwárowáć.
sūpernas, *atis Wierzchołkowy.*
supernus ventus *Wiátr połnocnemu poboczny ku (wschodowi*
supernascor, *Nadrastam.*
sūpernăto, *Pływam po wierzchu.*
supernaturalis, Nádprzyrodzony. übernatürlich.
superne, *Z góry. Wzgorę, po wierzchu*
supernumerarii, Żołnierz lekki, Pośiłek, Żołnierz. Pośiłkowy, Tytułowy (*vit Rhodigin.*
Supernumerarium, pro additione corollario usurpa-
supernumerus: vel supernumerum militia genus, sub Żołnierz tytułowy.
supernumerus, Nadliczony.
supernus, *Gorny, Z wierzchni.* das oben ist.

Superordino, sub Stánowię.
sŭpĕro, *Przewyższam, Zwyciężam, Przemagam, Przechodzę kogo, Przebyć co. Przestępuię Przeskakuię, Zostaię. Zyię, Uchowa się, Zbywa.* Vberwinden, übertreffen. *Amissa solus palma superabat Acestes* Vir. *syn:* Vīnco, sŭbīgo, vel præsto, excĕllo, vel ăscendo, vel rĕsto, sŭpĕrsum. *v. Vinco, & Excello.*
superobruo, *Przywalam.*
Superpelliceum, B. in Komża.
superpendens, *Zawieszisty.* überhangend.
Superpondium, Przydatek.
superpono, *Przykładam, Kładę.* überlegen.
superquàm quod, *Oprocz tego.* ohne das.
superrādo, *in Skrobię.* superscando, *Wstępuię.*
superscribo, *Napis kładę.* überschreiben.
Superscriptio, Napis.
supersēdeo, *Przestaię, Zániechawam, Siedzę.*
Supersemino, supersero. Sieię 3. übersäen.
supersilio, *Wskakuię supersolaneus, Naiemny.*
superspargo, *Potrząsam.*
Superspero, Psal 118. i. valde spero.
superstagno, *Wylewá z brzegu.*
superstatumino rudus. *Tynkuię.*
supersterno, *Nákrywam.* überstreuen.
sūperstes, *Pozostáły, Swiádek żyw, Obecny.* überlebend. *Et meliore tui parte superstes eris.* Mart. *syn:* Sālvus, īncŏlŭmis, sospes, vel rĕlĭquus.
Superstitibus præsentibus. Swiadecznie.
sūperstitio, *Zabobon.* Aberglaub. *Vana superstitio veterum &c* V. *epith:* ănīlis. īnā..s, īmprŏba. *phr:* Vāna īnānis fālsa rellĭgio. Vāni rītus Stūltæ rĕllĭgĭonis ămor, īnāne cōmmĕntum. Sibi quæ vărīis finxit sīmŭlācra fĭgūris. Crēdŭla cōrda fătīgāns Vāna sŭpērstĭtio mīsĕras cōmplevĕrat ūrbes *v. Idolatria.*
superstitiosè, *Zabobonnie, po bábsku.*
sūperstĭtĭōsus, *Zabobonny, Wrożek.* Abergläubig
Superstitiosus hic quidem est &c. Jamb.
superstito, *Zostaię żyw, Przeżyć, Zachowuię.*
supersto, *Stoię 3. 4.*
superstruo, *Przybudowáć 2.* überbauen.
supersum, *Pozostaię, Bronię, Nazbyt, Ná ostátek*

Zdołam. & *in Obecny.* überbleiben *Auxilioq; urbes Italæ, populiq; supersunt.* V. sum sŭper, sŭpĕro, ĕsto, sum rĕliquus, sum sŭpĕrstes.
supertĕgo, *Nákrywam* überdecken.
sŭpervăcāneus, *Prożny, Zbytni.* unnütz.
supervăcat, *Zbywa.*
supervacuitas, *propriè sonat* Zbytek, Zbyteczność. *Sapientiæ 14. Prożna marność.* Vnnutz/ Vberfluß. *reddit Vujecus, apud LXX.*
supervacuè, supervacuò. *Názbyt.*
supervacŭus, *Zbytni, Prożny* Vergebens/ unnütz/ überflüssig. *Mitte supervacuos honores.* (Dactyl.Troch.) *syn:* sŭpĕrvăcānĕus, inūtĭlis, ĭnānis, vānus
supervaganeus, Wysokolotny.
supervăgor, *Buyno rostę.*
supervaleo, Ecclesiastici 43. pro prævaleo, præpolleo. super valesco. Esdræ 4. idē Przemagā, Przewyżßam.
superveho, supervehor. *Przeieżdżam.*
supervenio, *Nádchodzę, Następuię, Łączy się.* überfallen. *Grata superveniet, quæ non sperabitur hora.* Hor.
superventus, us. *Nádeście* Vberfall/Zukunfft.
supervestio, *Okrywam, Przyodziewam.*
supervivens, Pozostały. supervivo, sub Doczekał.
superum, *Góra 2.*
superungo, *Namázuię co.* überfalben.
supervŏlito, & supervŏlo, as. *Latam* überfliegen. *Infelix sua tecta supervolitaverit alis.* V. *ille astu subit, ac tremebunda supervolat hasta.* idem.
supervolvo, *Taczam.*
superus, Gorny, Wysoki, *Zwierzchni, Niebieski.*
Supinæ manus orantis *Viri palmis cælū spectātes*
supinatio Wznák leżenie das liegen auff dem
sŭpīnātus, *Wznák leżący.* (Rucken.
supinè, *Wznák, Niedbale.* hinlässiglich.
supinitas, Wznak leżenie, Niedbalstwo
sŭpīno, as *Wznák ciągnę, Przewracam Kokoßę się.* über sich Kehren.
Supinum, Supina apud Grammaticos Priscian: Probum *sunt Verba sine personis & numeris ideoq; Infinitis sociantur. Participialia verba vocat Priscian & Donat. Nomina. Augustin Saturnius Suntq; duo in Um activæ significationis, ut Eo visum. i. ut videam ad videndum. In U passiva ut dignus visu, i. videri, ut videatur Hæc à nominibus non differre censet Priscian: intellige saltem in quibusdam. Carent iis Græci & Poloni.*
sŭpīnus, *Wznák leżący, Spodni, Zależały, Niedbáły, Gnuśny, Gruby 3.* rückling liegend. *Cubat in faciem mox deinde supinus.* Juv *syn:* Rĕsŭpīnus, rĕclīnis, rĕsŭpīnātus, prostrātus, rĕcūmbens, īnvērsus.
Supo, as. Rzucam. (pætuli.
suppætuli oculi. *Varro Coluius, i aliquantum*
sŭppar, *aris. Rowiennik* gleich.
suppărăsītor, *aris.* *Pochlebuię.* schmeichlen.
suppărium, *Obicie.* Beschlag.
suppărum, *Chorągiew, Zagiel, Szátá białogłowska, Gzło, Ciásnochá.* ein Schürtz.
suppărus, *Szátá białogłowska, Gzło, Ciásnochá.*
suppeditat, *Dostaie mi.*
suppĕditātio, *suppeditatus, us. Dodawánie.*
suppĕdīto, *Dodaię, Nákładam komu, Uchowa tyle, Zdołam.* Zusteuren/ fürstrecken. *Suppedita mihi tela vadis liventis averni.* S. *syn:* effĭcĭo, sŭggĕro, mĭnīstro.
Suppeditatus es mihi apud Cic: aliqui legunt. Deponens sed variant lectiones: al: suppeditatum est mihi &c (tzen. feisten.
suppēdo, *is* *Wiátru przyrodzonego upuścić.* fur-
Suppello, Cicer. corr. suppedo.
Suppendo, Wiszę 1 supperno as. Podcinam.
suppĕtiæ, *Posiłek pomoc* Hülff/ Succurs. *Qui dare suppeti s modo ne fiducia cessef.* A. v. *Au*-
suppĕtias, *sub Ratá.* (xilium.
suppetias advenio, eo venio *Posiłkuię.*
suppetias affero, mitto. *Rátuię.*
suppetiatum proclamare. *Ratá wołáć.*
Suppetiatus, us. Pomoc. Hülff.
Suppetior, aris. Ratuię. helffen.
suppĕto, suppĕtit *Dostaie mi. Zostaię żyw, mam co dáć, Mam z toba* Verhanden/ bereit seyn. *Pauper enim non est cui rerum suppetit usus.* H. *syn:* Præsto sum, adsum sŭffĭcĭo.
suppīlātus, *Okrádziony.*

Suppīlo, *Krádnę Umykam.* heimlich berauben.
ſuppingo, *Podbiiam 1. Podſzywam.*
ſuppinguis, *idem* ſubpinguis.
Supplantatio, tr. Oſzukánie, propriè Przewinienie przez nogę. Betriegung.
ſupplānto, *Szczepię, Przewiiam przez nogę, Oſzukiwam.* unterpflantzen/ betriegen.
ſupplanto verba. Mowię pieśćliwie, Pieſzczę ſię.
ſupplementum, *Pośiłek, Dopełnienie.* Außfüllung/ Erſetzung.
ſuppleo, *Ná to mieyſce ſtawiam, Dokonywam, Dopełniam, Dokładam.* erſetzen/ erfüllen was
ſupplet vicem. Stoi záto. (abgehet.
ſupplex, *Pokorny* Demüthig bittend. *Supplicibq ſupra votis &c.* Virg. *ſyn:* ăbjĕctus, jăcens, prŏſtratus, sūbmīſſus, vel ōrāns, rŏgāns.
ſupplex libellus. *Supplıká.* demüthige Bitt.
ſupplicamentum, Apárat 1 Ofiára 2. ein Opffer.
ſupplicaſſis, i. ſupplicaveris, Plaut.
ſupplicare, Pokłon *czynić.*
ſupplĭcātio, *Prożbá, Proceſſya.*
ſupplicia, Proceſſya, Ofiárá 2. & Láſká poſelſká. demüthige Bitt.
ſupplĭcĭter, *ſupplicitùs, Pokornie.* Demüthiglich. *Suppliciter venerans demiſſo lumine Turnus.* Vir.
ſupplĭcium, *Prożbá, Karánie Męká.* Birt *Item* Leibs Straff/ Pein *Supplicia hauſurum ſco pulis, &c.* V. *ſyn:* Tŏrmĕntum pœna crŭcĭātus. *epith:* ăcĕrbum, ĭnīquum, dūrum, hŏrrĕndum, ĕxquīsītum, lēthāle, ĭnaūdītum. *phr:* Gĕnus mĭsĕrābĭle pœnæ, ſcĕlĕrum vīndex, vel ūltrix pœna. *v. Pœna.*
ſupplĭco, *Modlę ſię, Ofiáruię, Przyczyniam ſię 2.* Demüthig bitten. *Arida nec dubio ſupplicat herba Jovi.* Tib *ſyn:* Dēprĕcor, sŭpplex, ăccēdo, ōro, rŏgo, prĕcor. *v. Precor, genua flecto.*
upplicue, i. ſuppliciter. Apuleius.
ſupplodo, *tr. Tłumię.* bolderen.
ſupplōdo pedem. *Tąpam.*
ſupploſio, *Tąpánie.* (ein wenig.
ſuppœnĭtet me. *Zal mi nieco* es gereuet mich
ſuppōno, *Podkładam, Ná to mieyſce ſtawiam, Podrzucam 2. Namieſtniká daię, Naſadzam 1, Záſtępuię kogo, Fałſzuię, Podeymuię.* Vnterlegen. *Falcem maturis quiſquam ſupponat ariſtis.* Virg. *ſyn:* Pōno vel sūbmĭtto.
Suppono, recentiores Philoſophi uſurpant eo ſenſu quo Ariſtot: i. pro principio pono Sic. Ariſt: Theophra: ex ſuppoſitione.
ſupporto, *Ponoſzę, Przywożę.*
ſuppoſititia mater. *Mámká.* Säugamme.
ſuppŏſĭtio, *Podkładánie, Podrzucánie.*
ſuppŏsĭtīvus, *Podrzucony, Namieſtnik.*
Suppoſitorius, Spodni. ſuppoſitorium, Czopek.
Suppoſitum apud Grammaticos eſt Nominativus antecedens Verbum inter duos rectos in Conſtructione poſitum. Apud Theologos ſuppoſitum eſt, ut in Chriſto Naturæ Divinæ juncta eſt natura humana non ſolùm in Perſona, ſed etiam in ſuppoſito divino ſeu hypoſtaſi, Subſiſtentiam aliqui vocant.
ſuppŏsĭtus, *Podrzucony, Namieſtnik.* Vntergelegt *Tranſeo ſuppoſitos, & gaudia votaque ſæpe.* I.
Suppoſtrix, ſub Podrzucam. (ckung.
ſuppreſſio, *Duſzenie nocne, Obrywká.* Vnterdru-
Suppreſſor, Zátrzymácz, Przeymácz.
ſuppreſſus, *Cichy 3*
ſupprimo, *Tłumię, Zátrzymawam, Záſtánawiam, Hámuię ſię, Topię, Taię co.* Vnterdrucken. *ſyn:* ŏccŭlto, ābdo, sūbdūco, vel cŏërcĕo, sĕdo, plāco. *v. Abdo.*
Supprono, Plaut: corr. ſuppromus es.
ſupprōmus, *ſub Nálewácz, & Namieſtnik.*
ſuppromus ſum. *Nálewam.* eingieſſen.
ſuppŭdet, *Wſtydzę ſię.* ſich ſchamen.
ſuppūrata, *orum. Ropá, Wrzod 2.*
ſuppūrātio, *Ropienie Jątrzenie.* ein Geſchwär.
ſuppuratōrius, *Ropiący, Jątrzący.*
ſuppurātus. *Ropiſty, Zaiątrzony.*
ſuppūro. *Jątrzę, Ropię ſię* zu Eyter werden.
Suppus, Wznák leżący.
Supputatio, Ráchunek. ſuppŭtātor, *Ráchownik.*
ſuppŭto, *Podcinam, Ráchuię ſię.* rechnen.
Sŭpra, *præpoſitio, Ná 2. Nád 1. Ná wierzchu.* darüber/ über. *Olli cæruleus ſupra caput aſtitit imber.* Virg *Serra ſupra quæ ſe ſunt, concutit omnia motu.* Luc.
Sŭprà, *adverb. Nadto, Wzgorę, Po práwey.* droben.

Supradictus supra dictus, suprapositus, supra-scriptus, supra scriptus. *Przerzeczony.*
suprēma, orum. *Skonanie, Smierć 1. Pogrzeb 1. Kości zmarłych.*
supremitas, *Wierzch 1. Smierć 1.*
supremò, *Ostatnie.* zu letzt.
supremum tempus. *Konánie, Smierć 1.*
suprēmus, *Naywyższy, Naywiększy, Ostatni, & sub Ostatek.* Allerobrist/letzte. *Clara dies regnis illa suprema fuit.* O. *Flebunt, & cineri ingrato suprema ferebant.* V. *syn:* Sūmmus ūltĭmus (ēxtrēmus.
supus, *idem suppus.*
Sūra, *Łyst Kość goleniowa mnieysza.* die Waden am Schenckel *Purpureoq; alte suras evincta* (cothurno. V.
suræ frons, *Goleń.*
Surclus *Varr: idem Surculus.*
surcŭlāceus, *Drewnisty, Gałąźásty.*
surculata vestis, *Szátá ná tryumf.*
surculatus, *Strefisty.* surcŭlo, *as. Obcinam.*
surcŭlōsè, *Gałęźisto.*
surcŭlōsus, *Drewnisty, Rozochaty, Głąbiásty.*
surcŭlus, *Látorośl, Gáłąłká, Trzaska, Kołek 1.* Schößeines Gewächs/ Zweig. *Pomaq; & aliinoi sylvæ nec surculus idem.* Pr. *syn:* Rāmŭlus frŭtĭces gērmen. v. *Ramus.*
surdaster, *Głuch.* übel hörend. *& sub Przycie-mnieysży.* (*chorá* Taubheit.
surdeſcò *Głuszeię* taub werden. surdĭtas, *Głu-*
surdùm, *Głucho.*
surdus, *Głuchy, Słaby, Nieznáczny, Niewysłuchany.* taub. *& sub Głos 12. & Fárbá blada.*
surgo, *Powstaię, Wstaię, Podnoszę, Wschodzę 2. Wszczyna się.* Auffstehen *Postera jamq; dies primo surgebat Eoo.* V. *syn:* āssūrgo, cōnsūrgo, īnsūrgo. *phr:* Mē, vel cōrpus, tōllo, āttōllo, lēvo, ēffēro ērĭgo, hŭmô tōllo, sedem līnquo. Hŭmo mēmbra lĕvāre. Tēt sēse āttōllēns, cŭbĭtōque īnnīxa lĕvāvit. Tollit sē ārrēctum quādrŭpes.
surio, *is. Bestwię się.*
suroreclatus, *suroriculatus, suroregulatus, suro reculatus. Strefisty.*
surpiculus, *melius sirpiculus.*
Surpio, *contractè Porywam.*
surrectus, *Podniosły, & Macicá nie wsparta.*
Surrego, *pro surgo, priscum Fest:* Sipont. (*Fest.*
Surremo, *i. sumo, & surrempsit pro sustulerit, priscū*
Surrepo, *idem* Sur epo. *Subreptio, suprà* Subreptio.
surrēptitius, *Kradziony, Doryuczy.* verstohlen
Surrexe, *pro surrexisse, Horat. contractio Poëtica.*
surrĭgo, *is Podnoszę, Násterczyć, Strzępię* Auffrichten. *Totidē ora sonant tot surrigit aures* V
surrĭpio, *Krádnę, Porywam.* Verstehlen *Surripuēre viros exactaque viscera ferro.* Pers. A. *syn:* Fūror, răpio ērĭpio, sūbdūco.
surrŏgātio, *Zásadzenie.* Surrogator, *Námiestnik*
surrŏgo, *Ná to mieysce stawiam, Następcę daię, Ná to mieysce obieram.* an eines andren statt stellen. (*idem.*
sursum, *Wzgorę 1. 2.* über sich. sursum versus,
sursum deorsum, *Tám y sam.*
sursum loca, *Gorá.* sūrus, *Kół 1.* ein Pfahl.
Sūs, *suis, & sueris comune Swiniá* ein Schwein Sau. *Fiet enim subito sus horridus, atraque tigris.* V. *syn:* Pōrcus, pōrca. *epith:* Immūndus, lucūlēntus, ōbēsænus, īgnāvus, sētōsus, hīspĭdus vōlūtāns. v *Porcus.*
sus fœta, sus plena *Prośna świniá.*
susceptio, *Podeymowánie, Záczęcie 1. Przyięcie.* Annehmung. (*macz, Kmotr.*
susceptor, *Przyimácz, Przechowywacz, Nay-*
suscēptus, *Przyiaciel. sus.cio. Plaut. corr. scio.*
suscipio, *Przyimuię: Podeymuię się, Biorę, Poczynam, Uymuię się zá co. Obáłam na się, & in Dopuszczam się. Wezło w obyczay.* Auff sich nehmen. *Mi legatus suscipe causam.* Ov. *syn:* ēxcĭpio, rēcĭpio, ādmĭtto, vel āggredior, adŏrior, īncĭpio. *phr:* Rēs āntīquæ laūdis & ārtis īngrĕdĭor. Nōbĭle ŏpus mōlĭri: Nŏvos āssūrgĕre in aūsus Nŏvo tēntāre mōlīmĭne vīres. v. *Aggredior, & Incipio.*
suscitābŭlum, *Pobudká 1. Wáchel, Proch 2.*
suscĭto, *Budzę, Pobudzam, Rozdymam, Poruszam* Erwecken/ auffwecken. *Sopitos suscitat ignes.* V. *syn:* ēxcĭto ēxsūscĭto. v. *Somnium excutio: Excito.*

Suspectio, *Podeyrzenie.* Argwohn.
suspectò, Podeyrzliwie.
suspecto, as. Wzgląd mam, *Podeyrzenie mam.*
suspectus, ti. *Podeyrzány.* verdacht.
suspectus, us. *Wzglądánie, Pátrzenie ukośnie, Przypatrowánie, Podziwienie.*
suspendeo. es. Wiszę. suspendiculum, Kołyskę.
suspendiósus, *Szubienicznik.*
suspendium, *Szubienicá 1. Obieszenie.*
suspendo, *Záwieszam:* Obwiesić, *Odkładam 2 Trzymam 5.* & *sub Krzyżuę.* Aufshencken *Laurento divo,* & *votas suspendere vestes.* V. *syn* Fūne in altum tōllo ērīgo ēffēro, vel strān gūlo. *phr:* Lāqueo cōnstrīngēre faūces: āp tāte vincūla cōllo Cum aliquis lāqueō cōllum nūdātus ămātor, à trăbe sūblīmi trīste pēpēndit ŏnus. *v. Strangulo, Pendeo,* & *Crux*
suspendo lance. *Ważę.*
suspendo spiritum. *Odpoczywam.*
suspensa bona. *Przedayna rzecz.*
suspensa manu. *Wątpliwie, Bez nácisku.*
suspensio, *Záwieszenie 1. Wątpienie,* Sklep.
suspensis passibus *Dybkiē, suspenso gradu,* Zcicha.
suspensum ædificium, *Budowanie ná palach.*
suspensura, Sklep *1.*
suspensus, *Záwieszony,* Wątpliwy, *Ni go tám ni go tam.* Auffgehenckt/zweiffelhafftig. *syn:* Sūblātus ērēctus, pēndens pēndūlus vel dūbius sōllĭcĭtus ănĭmi pēndens īncērtus ancēps āmbĭgŭus.
Suspicabilis, i. probabilis, opinabilis, Eccles: 11. ut aliqui legunt pro Insuspicabilis, quæ lectio melior est apud LXX.
suspīcātrix, suspīcax. *Podeyrzliwy.*
suspicio, *onis. Podeyrzenie.* Argwohn/ Muthmassung. *Oblinitur minima si qua est suspicio rima. M. Suspicione paris, ne credite ludimur inquit.* Co: Nep: *syn:* Cōnjēctūra, ŏpīnio dŭbium. *epith:* Fălsa, īncērta, prūdens.
suspīcio, is *Podeyrzenie mam, Wzglądam,* Skomámi, *Dziwuię się. Ważę sobie.* Ob sich sehen/ von unten auff ansehen *Æneas ait* & *fastigia suspicit.* V. *syn:* Sūrsum āspicio. *v. Aspicio.*

Suspicio'e assequor. Dorozumiewam się.
Suspiciosè, Podeyrzánie.
suspīciōsus, *Podeyrzliwy, Podeyrzány.*
suspĭcor, *Podeyrzenie mam* Argwohnen. *Et mi-ser in tunica suspicor esse virum. Prop. syn:* Augŭror, cōnjĭcio, ŏpīnor, ărbĭtror.
suspīrātio, suspīratus, us. *Wzdychánie.* das seuffzen.
suspīriōsus, *Dychawiczny.* (ufftzen.
Suspiritus, us. Wzdychánie.
suspīrium, *Wzdychánie. Dychawicá* Seufftzung *dederit tota suspiria nocte.* Tib. *syn:* Gēmitus, sīngūltus lūctus, lāmentum. *epith:* Ægrum gĕmebūndum, strīdūlum.
suspīro, *Wzdycham, Dyszę* Seufftzen *Te tenet absentes alios suspirat amores.* Ti. *syn:* Gēmo. *phr:* sūspīria do, edo dūco trăho mītto ēmitto tōllo, jăcto, sūspīrans, īmōque trăhens à pēctōre vōcem ānxia pērvīgili dūcit sūspīria cūra Lōngis sīngūltibus īlia pūlsat Sūspiria pēctōre ab īmo, cūra, dŏlōrque trăhit. *v. Gemo.*
Susque deque, Gárdzę, Niedbam & *sub Fraszká.*
Sustendo insidias, Zasadzam się.
Sustentacula pedum, Strzemię *1.*
sustentātio, *Zatrzymánie,* Odwłoká, *Zywienie, Ożywienie, Oczekiwánie.* Verzug.
sustentatus, us. *Wspieránie.*
sustēnto, *Podpieram, Wytrzymáć, Wspomagam, Zywię, Podeymuię, Záchowuię, Nakładam komu,* Wytrwáć, *Trzymam ná sobie wychowywam się. Pobłażam* Ernehren/auffenthalten *syn.* ălo, nūtrio pāsco. *v. Nutrio*
Susterna, meliùs Fusterna. sustinentia. Cierpliwość.
sustĭneo, *Zátrzymawam, Podeymuię, Hámuię, Zwłaczam, Opieram się. Podpieram, Otrzymáć się, Wytrzymáć Dostawam, Pocierpieć Ponoszę Przewodzę ná sobie, Cierpię Zywię, Záchowuię Trzymam ná sobie, Pokázuię się komu, J. stem tym o swey mocy, Odkładam, Prácuię, Mogę Wytrzymáć, Zástępuię kogo, Urząd mam, Niedoię. Edidit, æthereos humero qui sustinet orbes.* V *syn:* Fēro, gēro, vel tōlēro, pătior, vel fūlcio, sustēnto, vel tuĕor, dēfēndo, prōpūgno.

Suſtollor, *Pyſznię ſię.*
ſuſum, pro ſursùm, & ſuſus verſus. Wzgorę.
ſŭſurratio, ſuſurramen, *Szept* Gemnrmel.
ſuſurrātor, *Szemrácz. Zauſznik,* Obmowcá.
ſŭſurro, as. *Szepcę* rauſchen/Murmelen. *Tum ſonus auditur gravior tractimq; ſuſurrant.* Vir. *ſyn:* Mūrmŭro ſtrĕpĭto crĕpĭto *phr:* Sŭsūr rum ēdo cĭĕo, Plācĭdis īmmūrmūrat ūnda sŭsūrris. Quĕrŭlo cedit ūnda sŭsūrro.Sŏpōrĭfĕros tĕnŭi ſtrĭdōre sŭsūrros ūnda cĭet ārgūto ſtrĕpĭrant mūrmūre rīvi, sībĭlat mōlli ſylva sŭsūrro & Zĕphyro nemus omne dăbat ſpīrānte sŭsūrros ūnda lĕvi sŏmnum ſvādēbit īnīre sŭsūrro, vel Tăcĭtas aurĭbus cōmmītto vōces ŏccūlto crīmen māndāre sŭsūrro.
ſŭſurro, *onis. Szemrácz. Podſzczuwácz, Zauſznik, Obmowcá* 2 ein Nachreder.
ſuſurrus, *ſubſt:* Szept, *szum.* Gemurmel/ Geräuſch. *Stridere ſecreta diverſos aure ſuſurros.* Hor. *ſyn:* Mūrmur ſtrĕpĭtus sŏnĭtus sŏnus. *epith:* Lēnis, sŏpōrĭfer, quĕrŭlus, flŭvĭālis. *phr:* ārgūtus rīviſtrĕpĭtus vel fūrtivæ mūrmūra vōcis Tăcĭtæ vōces. v. *Murmur,& Suſurrus. adject: Obmowny.* (ſurro.
ſutans, atis. sūtas, *atis. ſub Szwiec.*
sūtēla, *tr. Sztuká, al. Szew, Szycie.*
sūterna,sūtrina *Szewſki wárſtat.* eines Schumachers Werckſtatt
sūtĭlis, *Szyty.* Genäet/ geflickt. *Sutilis aptetur decies roſa crinibus ut ſit.* M.
sūtor, *Szwiec.* ein Schumacher. *Sutor & elixi &c.* Juv.
ſutorium atramentum. *Czernidło.*
ſutōrius,ſutrinus,*Szewſki.* ſutrinum,*Szewſtwo.*
sūtūra, utum. *Szew, Szycie, Przeſzywánie.*
ſutura vulneris, *Háft.* ſutus,*ti.* Szyty genäet.
ſuum, *Właſna rzecz, Majętność.*
ſuum arbitrium, ſuum jus Swobodá.
ſuus, Swoy ſeyn. ſuuſmet, *Swoyże.*
Syăgrus, *gr. Wieprz dziki morſki, Dáktyl 1.*
sycămīnon, *n.* ſycaminos, *f. gr. arbor & fructus Morwá & Figomorwá.*

sycē, *es. gr. Cieczenie uſtáwne, Jary mlecz.*
sycītes, *æ m. gr Figowe wino, Wino robione, Figowáty kámień.*
sycŏmōrum, *gr. Figomorwá owoc.*
sycŏmōrus, *f. gr. Figomorwá drzewo, Figomorwá.* ein Gattung Feygenbaums.
sycŏphanta, *æ m gr. Szálbierz, Frant, Oſkárżyciel Potwarcá* ein Hinderreder.
sycŏphantia, *gr. Szalbierſtwo.*
ſycophantiosè, *Szalbierſko.*
ſycophantiſſo, ſycophantor. *Szálbieruię.*
Sydus, vide ſidus, vel ſtella.
Syllabæ longæ nota lineola tranſverſa, vocali incumbens, ā *Priſcian: Donat.*
Syllabæ brevis nota, dimidii circuli pars ima, vocali imminens ă *Priſcian: Donat.*
ſyllăba, *gr* *Słowá część.* ein Sylb.
syllăbārĭus, *ſub Sylábizuiący, & Gregoryánek.*
ſyllăbātim, *Wyráźnie, & ſub Słowá część.*
ſyllăbizo, *gr. Sylábizuię.*
ſyllăbus, *gr Rejeſtr 1.* ein Regiſter.
ſyllepſis, *gr.* Poczęcie.
Syllepſis item Grammatica figura Donat. Diomedi 2. Comprehenſio ſeu Conceptio cùm Verbum vel Adjectivum cùm digniore genere, perſona numero convenit vel cùm diſſimiles clauſulæ uno Verbo copulantur, quod digniori reſpondeat.
ſyllŏgiſmus, *gr. Dowod.*
ſylva, *ut al qui ſcribunt ex Græca origine rectè, idem ſilva Las.* Ein Wald *Sylvarumque tremor tacitâ qui fraude ſolebat.* M. *ſyn:* Nĕmus ſaltus, lūcus. *epith:* Nĕmōrōſa, frōndens, umbrifica, prōfūnda, ſpătĭōſa, hōrrēnda, jūcūnda, laurĕa. *phr:* Sylvarum nĕmōrum sēcēſſus, sīnus lătēbræ, ūmbræ dūmēta, vīrēta nĕmōrum săltus săxoſis nĕmōra ălta jūgis ūmbrōſi nĕmōris lătēbræ sēcreta ābdĭta jūga frōndĕa ſylvis săltus & lūſtra fĕrārum Nĕmus arbitribus dēnſum.
Symbŏla, *vel è gr. Skład 1. Zbieránie rzek Spuſzczánie* 5 ein Mahlzeit von zuſammen getragener Speiß. (ein Theil geben
ſymbolam do. *Dáię ná rząd, Składam ſię ná co.*
ſymbŏlĭcè, *Taiemnie.*
ſymbolĭcus, *gr. Taiemny.*

Symbolones, bi. sub Składácz.
symbŏlum, gr. Godło, Grot, Herb, Hásło, Intercyzá, Pierśćień, Znák, Cechá, Inwestyturá. ein Wahrzeichen. an Skład 1.
symbŏlus, Cyrograf, Znák 9.
symmestes, æ. m. gr. Sekretarz.
symmĕtria, gr. Proporcya, Gleichmässigkeit.
sympăthia, gr. Skłonność, Przyrodzona.
symphōnia, gr. Melodya, Gránie. Zusammenstimmung. Ut gratas inter mensas symphonia discors. syn: Cōncēntus. v. Musica.
symphōniăca, gr. Bielun.
symphōniăcus, gr. subst: Muzyk.
symphoniacus, symphonicg, adject: gr. Muzyczny.
symphrādæ, symphrātides, symphrātores gr. in (Rodowy.
symphȳrum, gr. Oman, Zywokost.
sympinium idem simpinium.
symplēgas, adis. symplegma, atis. gr. Splecienie, Powikłánie. Zusammenfügung.
sympŏsiarchus, gr. Márszáłek weselny.
sympŏsium, gr. Biesiádá. ein Mittzech.
symptoma, gr. Choroby przybywánie.
sympulum, lege simpulum.
Sȳnærĕsis, figura Grammatica & Poëtica; i. Contractio, eadem. Episynalæphe conglutinatio & contractio Diomed: cùm duæ vocales in unam contrahuntur non mutatæ (quo à Crasi differt, quæ duas vocales aut diphtongos in tertiam diversam contrahit) eadem Mario Victorin. & Phaeton dissyllabum, pro Phaëton, trisyllabò.
sȳnagōga, gr. Kośćioł stárego zakonu. Versammlung. Discedit synagoga suo fuscata colore. Sed.
sȳnăgris, idis. gr. Zębak rybá.
sȳnallagma, gr. Kontrákt, Zamiáná.
sȳnălephe, Quintil: Carif: Figura cum duæ vocales diversis in dictionibus concurrunt, & altera, nempe prior, eliditur. v. Apostrophus.
sȳnanche, es. gr. Skwináncya.
sȳnăpothnescontes, gr. sub Másłokowie.
sȳnathrœsmus; gr Kupá, item figura Rhetorica Quintil & Rutilio plures dictiones similices vel conjunctas ad idem significandum congerens.
synaxis, is. gr. Konwent.
Syncellita, æ. B. Społnieszkániec.
Syncellus, sygcellus, syggellus, proximus Patriarcha & mortui successor, Congellus in Martyrologio, idem à cella. c. in g. verso Meurs.
syncĕrastum, Potráwá śniedna rzecz.
synceraftus, gr. Tłusty, & in Potráwá, & in Wy-(biiam.
Syncerus, lege potiùs sincerus.
synchōrēsis, gr. Dozwolenie, itē figura eadē Epi-(trope.
synchrŏnus, Rowiennik 2.
synchrȳsis, gr. Pomieszánie, item figura Donato; Hyperbati species, valdè confusa & obscura.
syncletĭcus, gr. Senator. Synciput lege sinciput.
syncŏpe, gr. Omdlewánie, Upádnienie, Zsiekánie, Itē figura Donatio Priscian. literam vel syllabam in medio dictionis tollens ut Pericla. Dixes pro (dixisses.
syncrētismus, gr. Káptur 3.
syncrĭsis, gr. Rownanie. Item figura Rufiniano eadem Anthithesi.
syndĭcus, gr. Syndyk. der verordnet ist von einer Gemein für Gericht zu handlen.
Synecdoche, Figura Gramatica, & Rhetorica Carisi Donat. Diomed. plus minusve pronuntians quam significans, vel unum ex alio quomodocunque intelligens. Denominatio, Cicero.
synecphonesis, vide synæresis.
sȳnĕdria, gr Siedzenie, Zgromádzenie, Rádá.
synedrion, gr. Rádá pospolita.
synedrus, gr. Senator.
sȳnĕphēbus, gr. Rowiennik 1.
Synephites, corr. synnephites.
syngrăpha, gr. Cyrograf, Intercyzá. Handschrifft.
syngrăphum, Idem.
syngraphus, m. idem. & Pászport.
synnĕphītes, æ. m. gr. Mleczny kámień.
sȳnŏchitis, id s. gr. Czárownicży kámień.
Synodale, B. sub Swiętopietrze.
synodia, gr. Rozmowá, Schadzká.
synodica luna Księżycá zaśćie.
synŏdicus, Hieron: ad synodum pertinens, Synodo-
synodite, æ m gr Spoiidący. (wy.
synodium, concentus utraq; tibia Diom: concentus imparibus tibiis Donat.
sȳnŏdon, synŏdontes æ. gr. sub Zębak.

Synŏ-

Sȳnŏdontis, idis. *gr. Tuńczyk rybá.*
Sȳnŏdontītes, æ. *gr. sub Zębak.*
Sȳnŏdus, di. f. *gr. Ziazd,* Zusammenkunfft. *Non primeris Synodo, ne te pœnæ metus urget.*
ſynodus ontis. *m. gr. Zębak rybá.* (Prol.
ſynœceosis, *figura diversas res conjungens Quintil. Rutilio.*
Sȳnonȳmia, *nominis communio. Aquilæ Figura verba idem sonantia, congregans.*
Sȳnonȳmum, *Synonyma Carisi. Diomedi, sunt, quæ pluribus loquelis idem significant. Ensis. Mucro Gladius, eadem Polyonyma, & Univoca vocantur oppoſita his Homonyma.*
Sȳnopsis, is. *f. gr. Rejestr.*
ſyntagma, *tis. n. gr. Księgá.*
ſyntaxis, *n. gr* Skład *1. Pobor Szyk, Księgá.* Syntaxis *item pars. Grammatices voces simplices ex regulis vel usu bono jungens ordinans.*
ſynte&ticus, *gr. Suchoty cierpiący.*
ſyntērēsis, *gr. Záchowánie, Sumnienie.*
ſyntexis, is. es. *gr. Suchoty chorobá.* (*Hásło.*
ſynthēma, *n. gr. Pászport, Godło, Znák woienny,*
ſynthĕsis, *gr. Składánie Szátá biesiadna Synthesis hæc prodest unda decocta calenti.* Ser. *Ibidem alia significatio Puzdro.*
ſynthesis, *item apud Grammaticos recentiores figura cum verbum vel Adjectivum cum Substantivo significatione non voce consentit, Poëtis & Historicis frequentior.*
ſyntŏmia, *gr. Zsiekánie, Krotkomownosć. Item Figura Oratoria Circumcisa expoſitio, Quintil. Energiæ aliqui subjiciunt.*
ſyphĭlis, *idis f Frá ncá.* ſyræum, *lege potiùs siræum*
ſyrbe, *gr. sub Koś koś.* ſȳrĭeum, *gr. Sándárakä.*
Sȳrīngias, *æ. m. gr. Trzciná.*
Sȳringites, æ. m. *gr. Zdziebłny kámień.*
Sȳries. æ. *gr. Wilczy kámień.*
ſyrma, tis n. *gr Rucho, Szátá komedyálna, Szátá długa.* der Schwantz den Kleidern. *Musa nec insano syrmate nostra tumet* M. *epith:* lōngum flūēns trāgĭcum, māgnifĭcum, pūrpŭreum. *phr:* Lōngo ſyrmate vērrit hūmum.
ſyrpe, *lege sirpe, syrpus lege sirpus.*
ſyrtis nivalis, ſyrtis arenoſa, *Zámieć.*
ſyrtītes æ. m. *gr. Gwiazdeczka kámień, & sub* (Kárbunkuł.
Syrupus, Syrop.
ſyrus, *Gruba 1. Miotłá 1.*
Syrus, pro suro, priscè. Enius, Varr. Turneb.
ſyſsītos, *gr. Społżyiący.*
ſyſsītiĕtæris, idis. *gr. Winne ziele.*
ſyſtŏle, *gr.* Skurczenie *Item figura Poëtica Donato, Carisio, quæ, longa ob metri necessitatem corripitur, oppoſita ei Ectasis.*
ſyſtȳlos, *gr. in Filarowánie, & Nisilaráeh.*
ſyzȳgia, *gr. Złączenie. Para wołow.*
Sz, pro Sed, vel scilicet nota fallax in veteribus Apuleij editionibus, Columus v. Verrepæum l 5. de Orthographia, ubi plura talia inepta ponit & damnat.

T A B

Tabaca, Bielun cudzoziemski.
Tăbānus, *Bąk 1, non Gzik.* ein Bremß/ grosse Flieg. *Tristis perspicua sit cum perdice tabang.*
Tabefacio, Wysuszam. dürr machen. (Eu.
Tăbella, *Deszczká. Tabliczká, Wotowá tabliczká Księgá, Grzanká, Obrazek, Posadzká.* Täfflein
Tabellaria lex, *sub Wotowá tabliczká.*
Tābellarius, *subst: Kursor, Pocztarz, Podpisek.*
Tabellarius, *adject: Poselski.*
Tabellio, *onis. Kursor.* Brieffträger.
Tābeo, *Schnę 2. Niszczeię.* dürr werden. *Bis quantum decies non toto tabuit anno.* Mart.
Tăberna, *Budá, Kramnicá, Drewnia, Gospodá.* Ein Herberg. *Fixa catenatæ siluit compago tabernæ.* V. *syn:* Cāupōna, pŏpīna *epith:* Fūmōsa, cōmmūnis, mādĭda, pīnguis.
Taberna carnaria. *Játki mięśne.* Fleischbanck.
Tăberna coquinaria, *Kuchnia mieyska* Garküch
Taberna diverſoria, *Gospodá 1.*
Taberna libraria, *Księżnicá.*
Taberna meritoria, *Kárczmá.*
Tabernācŭlum, *Namiot, Pałac, Kuczká, Mieszkánie, Przybytek* ein Hütte/ Zelte
Tăbērnārius, *subst: Szynkarz, Krámarz. Budkarz.* ein Krämer der in den Hütten feyl hat.
Tabernarius, *adject: Podły, sprosny.* schlecht.

Tăbernŭla, *Kramnicá, Karczmá.*
tābes, *Suchoty, Suſzenie, Uſchnienie, Zaraza, Stárość, Jad, Sok.* Schwingſucht. *Item* Eyter. *His quos durus amor crudeli tabe peredit.* V. *ſyn:* Măcĭes, vel tābum. *epith:* Pāllĭda, hōrrĭda, dēfōrmis, pēſtĭfĕra, flŭĭda. *phr:* Tīnctăque mōrtĭfĕra tābes săgītta mădet. Hos nĕcat afflāru fūnēſta hos tābe vĕnēni.
tabes ſalſa, *Roſol 3.* Salzwaſſer.
tābeſco, *Topnieię, Schnę, Suchoty mam, Taię 3. Niſzczeię, Ubywa.* Schwinden/ verdorren. *Tabeſcat neq; ſe majori pauperiorem* Hor *ſyn:* Tābĕo, cōntābēſco extābēſco, lānguēſco, lānguĕo, tābe pĕrēdor, cōnficior. *v. Macer.*
tăbĭdus, *Suchoty cierpiący, Taiący Itē Suchoty czyniący, Niſzczący. Pſuiący.* Faul/ Schwindſüch-tig verdorret. *Dabā ſubito cum tabida mēbris.* V. *ſyn:* Mā-er măcĭlēntus vel tābĭficus.
tabificabilis, Suchoty czyniący, Niſzczący.
tabificus, Zaráźliwy, Suchoty czyniący, Pſuiący. Niſzczący. Topiący.
tabitudo, Suchoty choroba. Schwindſucht.
tăblīnum, *Száfa, Metryká.*
tăbŭla, & tabulæ. *Tablicá, Morſele, Kſiegá, Za pis, & Reieſtr prywatny, Málowánie, Plac prożny, Cyrograf, Trocicá, Grządká, Spiſek, Moniment, & ſub Faldowánie. & Flak.* Ein Taffel, Brett. *Exiguis tabulis & Gemma fecerit uda.* Juv. *ſyn:* Tăbēlla. *epith:* sēctĭlis, ōrnāta, pŏlīta, ſplēndĭda, ăpēllæa.
tabula auctionaria, *ſub Przedày.*
tabula cerata, *Kſiąſzki kámienne.*
tabula damnatoria, *Skáżenie 3.*
tabula geographica, hydrographica. *Mápá.*
tabula marginata. *Ramá z deſką.*
tabula sectilis. *Deſká 1.*
tabulæ pleuritides, *Reieſtr u'organ.*
tabulæ ſupremæ, *Teſtáment.*
tăbŭlāris, *Tabliczny.* (Zeley.
tabŭlārium, *Káncelárya, Metryká, Probá.* Canz-
tăbŭlārius, *Piſarz 2. Rachownik, Pieczętarz.* Schreiber
tabulata provolantia, *Podſienie.*
tabulata veſtium, *Faldowánie.*
tabulātim, *Tablicámi, Rzędámi, Czworográniaſto, Rozdzielnie.*
tabŭlātĭo, *Pokładánie 1. Futrowánie.*
tăbŭlātum, *Tárcicámi nákrycie, Pokład, Piętro, Przęſło, Roſztowánie, Faldowánie ſiádło, Gáłęzie, Rząd, Altáná.*
tabulatum veſtium, *Strefa.*
tăbŭlātus, *Tárcicámi pokładány.*
tăbŭlīnum, *Wieczernik.*
tabulo, as Tárcicámi pokładam. vertäfflen.
tabum, Poſoká, Ropá. Eyter. *Sanie taboq; fluentes.* Virg. *ſyn:* Sănĭes, tabes. *epith:* Cōrrūptum, crūēntum, īnfāndum, pēſtĭferum, līquĭdum. *phr:* Stīllāntis tābis sănĭes. Vūlnĕre mānans ſtillans flŭēns sănĭes. Tūrpi tābo flŭēns ſtīllāns āſperſus īnfectus ſquāllĭdo. Craſſo ſquāllēntia tābo. Cōrpŏra tāngēbant flŭ do ſtīllāntia tābo.
tabus. Ropá. Poſoká.
tăceo, *Milczę, Zámilczeć.* Schweigen. *Fingere quæ non viſa poteſt commiſſa tacere.* Hor. *ſyn:* Sĭleo, cōntĭcĕo, ōbmūtēſco. *v. Sileo.*
Tacere æquo animo. *Cierpieć.*
tacĭtè tacĭtò. *Milczkiem.* ſtill.
tacĭtum, *Taiemnicá.*
tăcĭtūrnĭtas, *Milczącość, Milczenie, Zátrzymánie.* Verſchwiegenheit.
taciturnulus, Milczący.
taciturus, apud Tarr. lepit Lambin.
taciturnus, taciturniſſimus. *Milczący, Powściągliwy 2.* Verſchwiegen. *Qui ſermone placet taciturna ſilentia vitet.* Ovid.
tăcĭtus, *Potaiemny, Skryty, Cichy 2.* Der da ſcheiget, ſtill. *Monſtrarit tacitas hoſtibus ille vias.* M. *ſyn:* Tăcens, sĭlens, mūtus, tăcĭtūrnus, vel obſcūrus, lătĭtans, ăbdĭtus, sēcrētus ārcānus vel ŏmĭſſus, prætērmĭſſus.
tactĭlis, *Dotkliwy.* tactio, *Dotknienie.*
tactus, us. *Dotykánie, Dotknienie, Łechtánie.*
tactus, ti. *Poruſzony 1. Piorunem uderzony.*
tæda, *Soſna ſtuſta, Łuczywo, Pochodnia, Gody.* ein Baum der brennt wie ein Fackel. *Item* Ein Fackel.

Sackel. *Ardentes tædas alii ad fastigia jactant.* Vir. *syn:* Fāx Lāmpas lȳchnus fūnāle. *epith:* Pīnguis, cērēāta tēres. *phr:* Tædīsque vīa ōrnāre cōrūscis Castis ădōlet dum āltāria tædis. *v. Fax.* (ckel.

tæda cereata, *Swiecá woskowá* ein Wachsfa-

tædet me, tædescit *Tesknię, Mierżę się czym.* Es verdreust mich *Mortem orat, tadet cœli convexa tueri* Virg. *syn:* Pīget, pērtæsum est *phr:* Tædio fāstīdīo, āffīcior, ănīmum tædia sūbēunt căpīunt Tanta mĕæ si te cēpērunt tædia laūdis.

tædio as. Tesknię tædīōsus, *Teskliwy.*

tædium. *Tesknicá.* Verdruß. *Tanta meæ si te ceperunt tædia laudis.* Vir. *syn:* Fāstīdīum, să-cīĕtas, mœror, mæstītia. *epith:* Lōngum, lānguīdum, ăcērbum, mŏlēstum.

tædulus, Teskliwy, Ckliwy, Brzydki, Nienawi-*stny, Przekwintarz.*

tænia, *gr. tana, Przepaská, Bindá, Wieniec poczesny, Tkánicá, Korona krolewska, Glista, Plámá, Pręgá, Zámieć. & sub Páp.er, Srzot* ein Haar schnur. *Aurum ingens coluber fit longa tania vitta* Mart. *epith:* Tēnŭis, lōnga. *v. Vitta.*

tæniacæ, hæ *Szrot 2.*

tænīŏla, *Przepáská 1. Bindá 3.*

Tæpocon, apud Festum est genus scribendi deorsum versus, ut nunc dextrorsum, scribimus. Antoni Augustin Gotfred: putant hoc tale quid esse qualis est Acrostichis Sibyllæ apud Cicer: 2. de Divinat. Oedipode opus est ait Scalig.

Tater idem Teter.

Tăgāx, *Ruszaiący rad Smyk 2.*

tăgēniæ pisces, *gr. sub Smáżony.*

tago, is. priscum Dotykam się, Ruszam.

tālāria, *orum. Obow, Choboty, Kostká.*

tālāris, *Do kostek, sub Do kolan.*

talaris tūnica. *Szátá długa.*

talarius, *Katowy, Kosterski.*

talarius ludus. *Katow grá, Kosterstwo.*

talassio, Scalig. idem Thalassio.

tālea, *Látorośl do sadzenia, Ankrá, & sub Zworá Karbowa laská.*

tālentārius, *Tálentowy.*

tālentum, *Tálent* Ein Gewicht hält *60. minas* welche thun *600.* Cronen. *Pychias emuncto lucrata Simone talentum.* Hor.

tālĕola, *Látorośl do sadzenia.*

talia Fest: corr. Talla.

talio, *as. Taliari dicitur lignum, cùm scinditur in taleas, (an Knowáć?) intaliari cùm præcidendo formatur (an Zákończyć do szczepienia pniak) Varro Juni. Sepontin.*

tālĭo, *onis. hic Wet, Oddánie zá wet.* gleiche Wiedergeltung.

talipedo as. Łażę, Włoczę nogi. (rugas. Ju.

talis, *Táki.* solch. *Pendentesq; genas & tales aspice*

taliter, *Ták.* also. taliter qūaliter, *Ták iák.*

tālītrum, *Szczudłek.*

talla, *Cebulna skorká, Cebulney głowki listki.*

talpa, *f. m. Kret.* Scheermauß, Maulwerff. *Aut oculis capti fodere cubilia talpa* V. *epith:* Cæcūs, ērrans, aūrīfĕr. *phr* ō ūlis cāptus Tērram fŏdiēns, sub tē ra fŏdiens, cūbīle seu lārem.

tālus, *Kostká nogi, Kut. Cum steterit nullus vultu tibi talus eodem.* Mart. ein Knod vm Fuß. *Item*

talus suppus, *Kut 4.* (ein Spielwürffel.

Tam, *Ták bárdzo.* tam atq; tam quam. *Ták iák*

tăma, *Ociekłość, Zyłá ociekła.*

tama pro Tam, Ták bárzo. tămārīce es. *Támáryszek.*

tamarindi, Dáktyl 3. (szek.

tamariscus, tamarix, *icis. f. Támáryszek.*

tamdiu idem Tandiu. also lang.

tămen, *Wszakże, Acz, Przynamniey* Doch/nichts besto weniger. *Hic tamen ille urbem Patavi &c.* Virg. *syn:* āttamen, vērum.

tămenne? *A przedsię* und dannoch.

tamenetsi, tametsi, *A.*

tămīnea, *vel taminia uva. Jágodá winna leśna.*

taminia vitis sub Przeszkę biały, & Wino przednie.

tamino, Pomázáć beflecken.

tamnăcus, *Máruná.* tamne, *Ták bárdzo.*

tamnus, tāmus. *Przeszkę czarny.*

Tanacetum, B. Wrotycz 1.

tandem, *Nákoniec, Wżdy kiedy, Zá czásem* Endlich/ zuletzt. *syn:* Pōstrēmo, dēnīque dēmum

tandiu, *Ták długo.* so lang.

Tandiu, donec, *Poki 1.* ſo lang biß.
tandiu, quandiu, *Poki, Poty.* ſo lang biß.
tango, *Dotykam. Traſiam, Przymawiam, Poieżdżam, Tykam, Oſzukiwam, Ogołocić, Dociſnąć. Pomuſnąć, Uśpić, Zgádnąć, Nierządu pátrzyć, & ſub Daię raz, & Dochodzi, Pulſu macam, Ránię.* Anrühren. *Vota tamen tetigêre Deos &c.* Ov. *ſyn:* āttīngo, trecto, āttrecto, cōntīngo, vel ſtrictim, lēvĭter āttīngo pērſtrīngo dēlībo, vel mŏveo, cŏmmŏveo. *phr:* Mănĭbus cōntīngere Mănĭbus jam tāngĕret æquis āttrēctāre nĕfas dōnec me flūmĭne vīvo ăblūero. Tāngĕre ĕnim & tāngi niſi cŏrpus, nūlla poteſt res.
taniatæ, *Szrot 2.* tanquam, *Jákby* gleich als.
tanti, *in ſingulari genitivo, Za tyle, Ták drogo, Po-* tanti, *in plurali recto. Tyle czego.* (*temu.*
tantīdem, *Zá tyleſz, Po temu Corripuit mediam Varr. apud Scalig. in Catalectis.*
tantillum, *i. Tyluczko.* tantillus, *Tluczki.*
tantiſper, *Poty, Tym czáſem, Trochę* ſo lang.
tantò, *Tym więcey.* ſo viel mehr.
tantò ante. *Ták dawno* ſo lang zuvor.
tantŏpĕre, *Ták bárdzo.* ſo ſehr.
tantŭlo, *Ták tánie.* tantŭlum, *Tyluczko.*
tantŭlus, *Tyluczki, Ták máły.*
tantùm, *Tylko, Tyle, Ták bárdzo* ſo viel, allein.
tantum abeſt Nierzkąc. Tantum alterum Tyle
tantum eſt, Kończy ſię. (*drugie.*
tantummodo, *Tylko.* tantùm quòd, *Tylko nie.*
tantùndem, *Tyleż 1. 2.* eben ſo viel.
tantusdem, *Tylkiſz.* eben.
tantus, *Tyli, Ták máły wielki.* ſo groß/ ſo klein.
tantus quantus, *Wſzyſtek.*
tanus, Columel corrigit Turneb. Tamus.
Tăpes, *etis. m.* tăpete *n.* tăpētum. *Tapetus. Kobierzec* ein gewirckte Decke/ Teppich. *In ſtratos oſtro, alipedus, pictosq; tapetes.* Virg. *ſyn:* Tăpētia aūlæa pĕrĭſtrōmata, ſtragŭla ſtrāta. *epith:* Pīcti, ēxquīsīti, māgnĭfici. Bārbarĭci, Aſsȳrii, Băbȳlōnĭci, Phrȳgii, Bēlgĭci, Flāndrĭăci. *phr:* Mūltĭplĭci cŏlōre varĭāti, diſtĭncti. Mīra ărte dŏcta mānu pīcti lăbōrāti cōntēxti, ăcu Bārbărĭca lăbōrāti, Grāves auro, văriis ſpīrāntes fĭguris Bārbāra fūlgēntes vēlant, vel ōrnant aūlæa
Taphiūſius, *Kámień orli.* (*pĕnātes.*
tăpīnōſis, *gr. Pokorá.* Erniderung *Item figura Rhetorica Donato Humilitas magna rei, Cariſio & Priſc. rei magna contra dignitatē humilis ex-*
tārāndus, *Jeleń koſmaty, an Kur?* (*poſitio.*
tarantula, 3. ſub Krzeczek tă ătanrăra, *Trąb dźwięk.* ein Trompeten Thon.
tărax, *acis. m. Cietrzew.*
tarda, *ſubſt: Drop.* tardè, *Poźno, Nierychło.*
tardeſco, Gnuśnieię, Martwieię. ſaumen.
tardigemulum ſen. ū. Gelli quaſi tardum & gemens bradyſcnus, aut barrſonos, graviter gemens.
tardigradus, & tardipes. Leniwy langſam.
tardiloquus, Nieporywczy w mowie.
tardit s. *Leniſtwo, Gnuſność, Niechotá, Tępość.*
tardities, Nieręczość, Nierychłość
tarditudo. Gnuſność Langſamkeit.
tardiuſcŭlus, *Przyleń*
tardo, as. *Opoźniam ſię, Zátrzymawam, Zwłaczam, Pomáłu czynię, Leniwym czynię, Bawię kogo, Odrażam, Mieſzkam.* Saumen/ verweilen. *Tardatur caroq; oneri timet omni tecum* Hor. *ſyn:* Mŏror, rĕtārdo, rĕmŏror, mŏram āffĕro.
tardor, aris. *Ociągam ſię.* tardor, oris. *Gnuſność.*
tardus, *Poźny, Leniwy, Nierychły, Ocięzáły, Nieſkwápliwy, Niedowcipny, Tępy, Wolny.* Langſam Faul. *Deſidia tardos & multo frigore pingues.* J. *ſyn:* Lentus pĭger, īgnāvus. *Metaph.* Hĕbes ſtūpĭdus. (*pień.*
tărĭchŏpōla, *a. m. gr. Roſołowych rzeczy przekup*
tărīchos. tarichus, *gr. Wędzonka. Roſołowa ſtrá*
tarmes, tarmus. *Robacy w mięſie.* (*wá.*
tarſus, *gr. Przyſzwá.*
tartăra, orum, tartaria domus. *Piekło.* die Höll.
tartăreus, tartarius. *Piekielny.* Hölliſch. *Tartareas etiam ſedes, alta oſtia Ditis.* V. *ſyn:* Inſērnus Tænărĭus *v Infernus.*
tartărus, *gr. Piekło.* die Höll. *Tartarus horriferos eructans &c.* Luc.

Taſco:

Tasconium, *Gliná zduńska.*

tat, *apud Plautum quidam pulsans ostium dicit:* tat ecquis est? ecquis apĕris hoc ostium?

tatæ, *A*, *Prztykaiąc.*

taura, *Krowá iałowa.* ein unfruchtbare Kuh.

taurea, *Korbácz.* ein lederne Geissel.

taureus taurifer, *tauriformis, taurigenus,* taurīnus, *Bykowy, Wołowy.*

taurini ludi, *Wołow gonitwá.*

Taurobolium, ubi taurus sacrificio mactabatur. Turneb: ex Vet. Inscript

taurus, *gr. Byk, Jelonek rebak, Korzeń.* Ein Ochs Stier *Eheu quam pingui macer est mihi taurus in arvo.* Vir. *syn:* Jūvĕncus, bōs. *epith:* īndŏmĭtus, bēllātor, fŭrĭbūndus, tūrbĭdus, horrĭdus, agrestis. *phr:* Cŏrnĭbus pŏtens: Mūgit horrĭfĭcans cœlum: Frŏnte mĭnans Tĕrrĭfĭcis mūgitibus āĕra cōmplens ārmĕnti dūctor. Prŏlūdens pūgnæ pĕdĭbus qui spārgit ărenam. Prīmo taūrus dĕtrĕctat ărātro. Post vĕnit assuĕto mōllis ad ārva jūgo *v.* Bos.

tautologia, *& omoologia. Quintil: ejusdem verbi aut literæ eut sententia nō necessaria iteratio ut Euripides inducens Medeam exprobantē sua opera Jasoni servato.*

tax *Plásk, Trzask.* das lauten von einem Schlag mit einer Geissel. *& in Smyk. Wy-* (*biiam.*

taxa, *a Bobek drzewo.*

taxa laurus, *Jágodá listna.*

taxātio, *Szácowánie.* Beschätzung.

taxator, *Szácownik, Szacowpácz.*

taxea, *Słonimá.* taxeus, *Cisowy.*

taxicum, *lege* toxicum.

taxillus, *Kur 2. taxim, Pomáłu.*

taxo, *Szácuię, Obmawiam* schätzen.

taxus, *Cis* Eyberbaum. (*Arbor procera abieti similis, baccas ferens venenosas.*) *epith:* Noxia, lethifera, vĕnĕnōsa, bāccĭfĕra. *phr:* Tāxus sūcco mĕtūĕnda āmāntes frīgŏra tāxi.

Te volo, *Chodź sam.* Komm her.

technā, *gr. Zdrádá, Sztuka* Kunst *Item.* Betrug.

technīcus, *gr. Rzemięśnik.* Kunstreich.

tecŏlĭthus, *Kámień, Ná kámień chorobę Gębkowy kámień.* (gedeckt.

tectē, tectĭus. *Zákrycie, Pokrycie, Potaiemnie.*

tector, *Tynkarz, Cieśla.*

tectōriŏlum, *Tynk 2.* tectōrius, *Tynkowy.*

tectōrium, *Tynk, Posadzká, Polepá, Piękrzydło, Przyprawá 5.* Gepflaster es sey von Gyps oder Kalck.

tectum, *Dách, Sukmáná.* ein Dach. *epith:* ārdŭum, ēxcēlsum, lăquĕātum. *phr:* Tĕcti cūlmen fāstīgium, ăpēx, vērtex, sūmmi fastīgia tĕcti sūmmāque fĕrit lăquĕaria tĕcti Tūtrim in præcĭpĭti stantem, sūmmīsq; sub āstra ēdūctam tēctis Nōn sĕcus hæc rĕsĭlit quam tĕcti à cūlmĭne grāndo.

tectūra parietis. *Tynk 2.*

tectus, *Skryty, Nákryty, Brodáty.* bedeckt/ verborgen. *syn:* ōbtēctus, cōntēctus ŏpērtus, ădŏpērtus, cŏŏpērtus, vēlātus ŏbdūctus, vestītus, vel ŏccūltus, lătens, ŏbscūrus.

tēcum, *Z tobą* mit dir *De grege non ausim quicquam deponere tecum.* Virg.

tecum pars. Dzielmy się.

teda, idem Tæda.

ted erga, te derga, te-d-erga Nad.

Te-dignuloquides Plaut: *i qui te digna loquitur, quasi patronymicum joci causa fictum Lips: legit Technĭloquides, qui astutè loquitur.* (żone.

Tĕgănītes, *æ m gr. Makáron, Kreplá, Ciásto (smá-*

tĕges, *etis hæc Rogoża, Matá, Pukłat.* ein Matte.

tĕgĕrĭcŭla, *Rogożká, Nakrycie.*

teg tisŭla cannabina. *Płachtá.*

tegīle, *Sukmáná.*

tegillum, *Nákrycie, Chálupká, Sukmáná, Káptur.*

tĕgĭmen, *Nákrycie, Odzianie, Zasłoná* ein Decke.

tegmen, *Zasłoná, Nákrycie, Odzianie.* ein Decke.

Tegmina tuta cavant capitum &c. Vir. Tĕgŭmen, tĕgŭmĕntum vēlamen, vēlamēntum vēstis, ămĭctus, īnvŏlucrum, ŏpĕrcŭlum.

tĕgo, *Zákrywam, Pokrywam, Zásłaniam, Taię Bronię* Decken/ beschirmen. *Sic tibi terra levis molliq; tegaris arena.* Hor. *syn:* ŏbtĕgo, ŏpĕrio, ădŏperio, cŏŏperio, vēlo ŏbdūco, vēstio, vel ŏccūlto, vel protĕgo, tŭeor excūso.

tĕgŭla, *Dáchowká, Posadzká.* ein Dachziegel. *Ultimus ardebit quem tegula sola tuetur.* J.

epith:

epith: Cōcta, dūra, lĕvis, cōncăva,cōctĭlis.
Tegŭlāria, *Czárowwnicá.*
tĕgŭlum,*Pofzycie e breve à tego,ſi à tegula longū.*
tĕgŭmen, *Zaſtoná 1. Załogá* ein Decke.
tegumenta vehiculorum. *Pukłat.*
tĕgŭmenta oculorum. *Powieki.* Augbrahn.
tĕgumentum, *Nákrycie, Zaſtoná, Odzienie, Powłoká.* ein Decke.
tegus oris. priſcum. Grżbiet.
Tēla, *a. Płotno* Geweb/leinen Tuch. *Laſſaret viduas pendula tela manus* Ovid *epith*: Tĕnŭis Phăria, Achēmĕnia, Dīōnæa, Memphīt s. Stămĭna tēlæ, ſtantes rădio, pĕrcūrrere tēlas. Tĕnŭi tēlas dīſ-tēvĕrat aūro Nec tĕnŭem tĕxēns sūblīmis ărānĕa tēlam.*v. Te-*
tela araneæ,*Pajęczyná* Spinneweb. (*xo.*
tela jugalis, *Kro'ná, Tela orum idem.*
tela trilix. *Cwelich propr* Dreylich.
tĕlămōnes, *hi. gr. Odrżwi, Bindá, Obraz, Pendent.*
tĕlĕphĭum, *gr. Wronie máſto.*
telephium ulcus. *Wrzod nieuleczony.*
tēlia, *a. gr. in Sitowy.*
tĕlĭcardios, *gr.* Serdecznik *3.*
telĭfer puer. *Germek.*
tēlĭnum, *gr. ſub Boża trawká.*
tēllīnæ, *gr.* Pław *4.*
telluris pondus, *Prożny chleb.*
tellus, *uris. Ziemiá.* Die Erd. *Vix è conſpectu Siculæ telluris in altum.* Virg. *v. Terra.*
telo onis. Zoraw 1.
tĕlōnārĭus, *Celnik.* ein Zöllner.
tĕlōnium, *gr. Celnictwo.* ein Zollbank.
tĕlos, *gr. Koniec.*
tēlum, *Broń,Pociſk,Strzáłá,* *Kolká w boku & ſub Siekierá, Narzędzie.* ein Pfel. *Corripuit fidus quæ tela gerebat Achates.V. ſyn:*Mīſsĭle ſpīcu-lum, jăcŭlum hāſta, hāſtīle, phălārĭca săgītta, fĕrrum, frāxĭnus pīnus cōnus ăbĭes. *materia pro toto. epith*: Mīſsĭle, vĭbrātum, cōntōrtum, īmmēdĭcabile, īnfēſtum, vŭlnĭficum, lēthĭfĕrum, bĕllicum. Mārtium sānguĭneum, frāxĭnĕum. *phr*: Tēli cūſpis ăcūmen rōbur. Telum fĕrro mĭcāns: vĕnēno īmbūtum Rūrsūſque tremēntia fōrti tēla mānu tōrſit. Tēla fĕrox hōrrēntia quāſſat. Tua cōnjēctis fodiēntur pĕctōra tēlis, ēxcūſſis tōrquēntur tēla lacērtis.Tēlum īntōrſit in hōſtem Telum rōtat atri tūrbĭnis īnſtar. *v. Speculum, Haſta,& Jaculor.*
telum anſatum, *Pociſk 3.*
telum miſſile īgnitum, *Rácá.*
tĕmĕrārius, *Bezrozumny,Zuchwáły* Verwegen frewentlich unbeſonnen. *Abſtulerat totam temerarius inſtitor urbem.* Hor *ſyn*: Imprūdens, īnconsūltus, præceps, ănĭmi fidens. Quo mōrĭtūre rŭis, mājōraque vīrĭbus
temerarie, *Nierozmyślnie.* (au es.
temerator, Gwałciciel.
tĕmĕrè, *Bezrozumnie, Nierozmyślnie, Niebacznie, Nieporządnie, Niedbale, Bez przyczyny, Porywczo, Beſpiecznie.* Verwegen. *Immemor ille Dei, temerè committere tale.* Pert.
temĕrĭtas, *Nierozmyślność, Niebáczność, Zuchwalſtwo* Frewelheit/Vermeſſenheit. *Hinc temeritate fertur in præceps ſua.* (Jamb) *ſyn*: Imprūdēntia, aūdācĭa. *epith* Cæca,dēmens, nŏcens. *phr*: Præceps, fūrĭālis aūſus, Aūſa tĕmĕrāria. Fūror præcēps.
temeritate, *temeriter Nierozmyślnie.*
tĕmĕro, *as. Gwałcę, Záráżam 1.* Frewentlich ſchänden. *Fluvios temerare venenis.O.ſyn*:Cōrrūmpo, cōĭnquĭno cōntāmĭno. *v. Maculo.*
tēmētum, *Wino. De corcyræa temetum duxerat.J.*
temno, Gárdzę Verachten. *ſyn.* Cōntēmno,nēglĭgo deſpĭcio, rēſpuo. *v. Aſpernor.*
tēmō, *onis. Dyſzel, Płużowy dyſzel, Zerdź.* Deiſſel/ Zwerchholtz *Excutit & longè ipſum temone relinquit.* Virg.
tempe, *n. plur. gr. Poyrzenie weſołe.*
temperaculum, Przypráwá 1.
tempĕramentum, *Miárkowánie, Pomiar, Geſtość, Poſtáwienie.* Mittelmäſſigkeit,Rechtmäſſigkeit.

Tempe-

Tempĕrans, *Powściągliwy*, *Oszczędny*, *Skromny*. mässig *syn*: Sobrĭus, mŏdĕrātus, ābſtinēns, pārcus, tĕmpĕratus *phr*: Pārvo cōntēntus, tenŭi vīctu ūtēns, cōntēntę. Cui sōbria mēns. Cui tĕmperati mōres *v. Abstinens.*

temperanter, temperatè. *Miernie, Skromnie* 3.

tĕmpĕrāntĭa, *Mierność w życiu, Powściągliwość* Mässigkeit. *syn*: Sōbrĭĕtas, mŏdĕrātio, tĕmpĕrāntia parcĭtas. *epith*: rēcta, ūtĭlis, pārca, sāncta pia *phr*: Mēnſæ mŏdēſtia. Sōbrĭus mŏdēſtus mŏdĕrātus pārcus, modĭcus ūſus cūltus Sōbria mēns. Sōbrii mōrs Mŏdĭcæq; dapes & sōbria pocula. Hŏnēſtus tēmpe-rātus victus. *v. Abstinentia, & Castitas.*

tĕmpĕrātio, *Miárkowánie, Pomiar, Przypráwá, Rząd Pogodá. Komplekſya.* Mässigung.

tĕmpĕrator, *Rządzcá, Przyprawiácz.*

tĕmpĕrātūra, *Przypráwá, Pogodá, Rychtowánie Postánowienie, Gęstość, Komplekſya.* Milterung.

tĕmpĕrātus, *Mierny, Skromny.* mässig. *Crispe Sallustri, nisi temperate.* (Sapph.) Hor.

tĕmpĕrĭēs, *Mierność, Pogodá* Milterung. *Item* mittelmä sig Wetter. *Temperies effusa minùs vel plùs aget iſtos.* Hor. *syn*: Mŏdĕrāta, verna, bĕnīgna, sălūbris grāta. *phr*: Tĕmpĕrātus bĕnignus, āer tĕmpĕrātum cœlum īnter ūtrāmque lŏcāvit, tĕmpĕrĭēmque dĕdit mīſta cum frīgŏre flāmmā. Tĕmpĕrie cœli cŏrpūſque ănīmūſque jŭvātur. Trānquīllăque mōrum tĕmpĕries tĕnĕrōque ănĭmus mātūrior ævo. Mēntīlque bĕnīgna Tĕmpĕries dŏctīque sāles. Vēr nāq, tĕmpĕrĭes semper sĭne nūbĭbus āēr.

tĕmpĕries morum. *Układność.* Demuth.

tĕmpĕrĭūs, *Rániey, Rychło.* zeitlicher.

tĕmpĕro, as. *Miárkuię. Rządzę, Przyprawiam, Roztwarzam, Przepuszczam, Zagrzewam, Hámuię ſię, Uymuię ſię, Wytrwać.* & *ſub Nie* Mässigen/ vermischen/ sich enthalten. *Et vastas aperit Syrtes, & temperat æquor.* Virg.

tempeſtas, *Czas, Pogodá, Niepogodá, Dzień i. Niebezpieczeńſtwo, Zámieszánie.* Zeit/ Wetter *Item.* Ungewitter. *Quid tempeſtates autumni & ſidera dicam?* Virg. *ſyn*: Prŏcĕlla, nīmbus tūrbo, hyems. *epith*: Strīdēns, āſpĕra, hŏrrenda, rĕpēntīna, tĕrrĭbĭlis, præcēps, ēffūſa, æquŏrea. *phr*: Măris æſtus, pĕrīcŭla, făcĭes āſpĕra, īra, fŭror, rabĭes frăgor hŏrror. Non trāctābĭle tĕmpus. Cœli āſpĕra tĕmpēſtas. Hibernæ mĭnæ prŏcellæ. Cœli rūīna Hўĕms āſpĕra pŏnti. Mărīnus căſus, ūnda mĭnax Vĕntōrum fŭriæ, īmber nŏctem hўĕmēmq; ferens Tĕmpēſtas ăgēns hўĕmem, īmbrĭbus atris ſæva tĕmpēſtas. Tŏto tĕmpēſtas fŭrit, ſævit æquŏre. Nīmbis & grāndĭne fĕrvēns. Strīdēntĭbus hŏrrĭda nĭmbis, tĕmpēſtas vēntōſa furit Fĕrtur ab īmmēnſo tĕmpēſtas hŏrrĭda cælo, ēffūſis īmbrĭbus ātris. Tĕmpēſtas ſĭne mŏre fŭrit, tŏnitruque tremĭſcūnt Ardua tĕrrārum, & cāmpis rūit æthĕra tŏto. Tūrbĭdus īmber, ăquaj dēnſiſque nĭgĕrrĭmus ūndis.

tempeſtas pelagi. Nawałność, Burzenie morza.

tempeſtiva viro Dorſłá.

tempeſtivè, *Wczas z Záwczáſu.* zeitlich.

tempēſtivitas, *Wczas, Pogodá.* rechte zeit.

tempeſtiviūs, *Rániey.*

tempeſtīvus, *Rany, Wczeſny, Pogodny, Mierny, Ucieſzny, Spoſobny.* recht zeitig. *Et tempeſtivum pueris concedere ludum.* Hor. *ſyn*: Mātūrus, vel cŏmmŏdus, ŏpportūnus.

tempeſtuoſus, Burzliwy, Niepogodny. voll Ungewitter.

tempeſtus, Feſto, pro Tempeſtivo.

templum, *Rownia, Krainá, Podniebie, Podniebienie, Niebo, Wyſokość, Kościoł, Grob, Łátá dáchowa.* Eine Kirch, Tempel. *Eſſe aliquod numen templis aræque rubenti.* Juv. *ſyn*: Dēlūbrum, fānum, ædes ſacrārĭum, ſacēllum, ădўtum. *epith.* Rĕlĭgĭōſum, mārmŏrĕum, īnclўtum, vĕnĕrabĭle, măgnĭfĭcum, ŏpĕrōſum, ſpătĭōſum, āntīquum. *phr*: Sacra dŏmus, ædes sēdes ſacrātæ ārces, ſacræ ædes, ſacra tēcta, līmĭna, Tĕmpli penetralia ſacrāria ſacræ tēcta vĕrēnda dŏmus Tĕmplum dŏnis ŏpūlentum. Thūre văpŏrātum. Aūro lăquĕātum Sŏlĭdo de mārmŏre templa īnſtītūam. Rĕlĭgĭōſa Dei līmĭna. Strūctum Pārio de mārmŏre templum. Tum mĕdĭum clāro sūrgēbat mārmŏre tĕmplum. Tĕmpla mănēnt hodie vāſtis īnnīxa cŏlūmnis pērque quătĕrdēnos ītur in illa grădus.

tempŏrālis, *Docześny, Záwity rok.* zeitlich.

temporaliter, temporariè. Docześnie.

Temporaneus, *sub Ránny*.
temporārius, *Doczesny*, *Nieſtáteczny*. zeitlich.
tempore, *Zá czáſem*, *Wokámgnieniu*, *Wczas*. mit der zeit.
tempore difficili, triſtiſſimō. *W zły czas*.
tempore ſummo. *Wczas*.
tempori, *Zá czáſu*, *wczas*.
temporibus duris graviſſimis, miſeris &c. *W zły czas*.
temporis cauſa, *Ná czas*, *Nieſzczerze*.
temporis proceſſu. *Zá czáſem*.
temporius, *Rychło*.
temptor, *Gárdziciel*.
tempus eris. *ſub Rychło*.
tempus, *oris*. *n*. *Czas 1. 2. 3. 7. 8*. *Przypadek 2*. *Skroń*. Die Zeit *Temporibus defuncta videt faſtidit & odit*. Hor. *ſyn*: Ætas, ævum. *epith*: irreparabile, fūgītivum, rāpĭdum, dīūtūrnum, irrĕvŏcābĭle. *phr*: Tēmporis ætas ſpătĭum, ævum, ōrbis, ānnōrum mŏra ſēriēs ōrdo. Lūcis, nōctīsq; vīces. Ævi lōngīnqua vĕtūſtas. Lōnga dĭes, aūgūſti tērmīnus ævi. Mūlta dĭes vărĭūſque lăbor mūtābĭlis ævi. Tēmpus ĕdax rerum āſsĭduo lābūntur tēmpŏra mōtu. Dāmnōſa quid non īmmīnūit dĭes? Vāno sērmōne lĕves cōnſūmĭtis hōras Cūncta vŏrāns, ōmnia mutāns vĕlut ūnda labēns. Tēmpŏra lābūntur, tăcĭtīſque ſĕnēſcĭmus ānnis, & fūgĭūnt fræno non rĕmŏrānte dĭes. Vēntūræ mĕmŏres jam nūnc ēſtote ſĕnēctæ. Sic nūllum vŏbis tempus ăbībit ĭnērs. Lōnga dĭes hōmĭni dŏcūit pārēre leōnes. Lōnga dĭes mōlli sāxa pĕrēdit ăqua. Nec quæ prætĕriit cūrſu rĕvŏcābĭtur ūnda. Nec quæ prætĕrit hōra rĕdire pŏtēſt. *v*. *Ævum*, *Annus*, *Dies*.
tempus alienum, importunum. *Nieczas*.
tempus commodum; opportunum, congruum. *Pogodá*.
tempus in noctem præceps. *Wieczor*.
tempus ſibi ſumere. *Uſpokoić ſię*.
tempus ſupremum. *Konánie*.
tempus turbidum *Niepogodá*.
temulenter, *Popiiánu*.
temulentia, *Opilſtwo 2*. Trunckenheit.
tēmŭlentus, *Piiány 1*. Truncken. *Hic abſtemię ille temulentus*.(Phal) *ſyn*: ēbrĭōſus. *v*. *Ebrius*.

Tena, *lege Tana*. tĕnāces, *hi*. *Kleſzcze*.
tĕnācia, *æ* *Skępſtwo*, *Ociągánie ſię*. Häbigkeit
tĕnācia, *orum*. *Szypułká*. (Jargheit.
tĕnācĭtas, *Krzepkość*. tĕnācĭter, *Uſilnie*.
tenaculæ, *Kleſzcze*. *1*. tĕnācŭlum, *Rękoieść*.
tēnaſmus, *gr*. *Silenie ſię 3*.
tĕnax, *acis*. *m* *ſubſt*: *Sknerá*, *Kleſzcze*.
tĕnax, *acis*. *adiect*: *omne* *Lipki*, *Krzepki*, *Mocny*, *Trwáły*, *Sciſły*, *Tęgi*, *Uporny*, *Nieodmienny*, *Stáły*, *Surowy*, *Twárdouſty*, *Skąpy*, Jurny. Klebrig, zäh/ karg *Excudunt ceras & mella tenacia figunt*. Virg. *ſyn*: ădhærēns, hærēns, vix sūpĕrābĭlis, vel ăvārus, vel ōbſtĭnātus, pērtĭnax, propŏsĭti tĕnax.
tendĭcŭla, *Sieć 1. 3*. *Sidło*, *Kroſnká*, *Ramá*.
tendo, *inis*. *onis*. *Zyłá 3 10*.
tendo, is. *Idę*, *Poſtępuię*, *Ciągnę*, *Pnę ſię*, *Udaię ſię gdzie*, *Rościągam*, *Zaſtáwiam ſieć*, *Skłádam ręce*, *Podaię*, *Sciągam*, *Idzie drogá*, *Rozbiiam námiot*, *Ma ſię ku*, *Nábiera mleká*. Sich recken/ ſpannen *Et dextras tentamus inermes* Virg. *ſyn*: extēndo. pōrrĭgo, īntēndo, cōncēdo, vel eo vādo, prōfĭcĭſcor.
tendo caſſes, inſidias, dolos *Záchodzę nákogo*.
tend r oris. *Rościągłość*.
tene tibi. *Schoway ſię*. *Tenebra æ*. *Ciemność*.
tĕnĕbræ, *bæ* & *tenebra*, *æ*. *Ciemność*, *Kąt*, *Zámieſzánie*. Finſternuß/ Dunckelheit. *Poſcimur & fulget tenebris aurora fugatis*. Ovid. *ſyn*: Călīgo. nōx, ūmbra. *epith*: ōpācæ, prŏfūndæ, ōbſcūræ, hōrrēndæ, sōmnĭfĕræ, Cīmmĕriæ, infernæ, Stygiæ Tārtăreæ. *phr*: Spiſſæ ūmbræ. Cālīgĭnis hōrror ōpācæ nūbes ōffūſæ tĕnebræ cœlum, diem, lūcem ērĭpĭunt. Pōnto nōx incūbat ātra. Cœlum nōx ūmbris tēxit ōpācis, dēpūlērat gĕlĭdas aūrōra tĕnebras. Tĕnebris nĭgrēſcunt ōmnia cĭrcum āfflīctus vĭtam in tĕnēbris lūctūque trăhēbam. Sōllĭcĭtāque mănu tĕnebras ēxplōrat ĭnērtes. Densāntur tĕnebris æquŏria trīſtĭbus Quid făcĭam? ōbdūctis cōmmĭttam mĕne tĕnebris? Quis glōbus ō cĭves, cālīgĭne vōlvĭtur atra? Tres ădeo īncērtos cæca cālīgĭne sōles ērrāmus Pĕlāgo tōtĭdem ſine sȳdĕre nōctes. Nōx ūbi tērribĭlis tērras cālīgine tēxit. *v*. *Nox*, *Noctis tempora Fumus Nubes & Umbra*.

Tenebræ primæ. *Mierzch.*
tenebrarius, Podły, *Pokątny.*
tenebresco, *Zácmia się.*
tĕnĕbrĭcōsus, *tenebricus.* *Ciemny.* dunckel.
tĕnĕbrio, *onis.* *Pokątnik.* ein Nachtdieb.
tenebris, *Wpociemku.*
tenebrōsus, *Ciemny.* Finster/ dunckel. *Dicitur & tenebrosa palus Acheronte refuso.* Virg *Pingue tenebrosa cælum subtexitur æthra.* Av. *syn:* ōbscūrus, nigrāns, niger, āter, cālīgĭnōsus, ŏpācus cæcus nūbilus. *phr:* Tĕnebris, cālīgine ōbdūctus tēctus ŏpertus, īnvōlūtꝰ dēnsus mērsus obsitus ŏpācus cæcus tūrbĭdus. Dōmus est īmis in vallĭbus antri ābdĭta sōle cārens, ūmbrōsæ pĕnĭtus pătūēre căvērnæ. *v.* *Nubilus,* & *Obscurus.*
tĕnellŭlus, tenellus. *Młodziuchny.*
tĕneo, *Trzymam* 1. 2. 3. &c. *Zatrzymawam.* *Báwię kogo,* *Wygrawam* 3. 4. *Rozumiem,* *Znam* 1. *Umiem,* *Trwam* 1. 2. *Rádzę* 1. *Obskákuię,* *Hámuię się,* *Opánowáć,* *Otrzymáć się,* *Záchowuię* 1. *Dostawam* 2. *Dochodzę* 4. *Pámiętam,* *Przestrzegam,* *Przekonywam,* *Zámykam* 2. *Otrzymawam,* *Wiem* 1. *Więznę* 2. *Zeymuie mię Mieszkam gdzie.* Halten. *Ar golicos mediosque fugam tenuisse per hostes.* Vir. *syn:* Retĭneo, cōntĭneo, cōērceo, cōmprĭmo, cōhĭbeo, vel trācto mănĭbus, vel pōssĭdeo, ōbtĭneo, vel mŏror, rētārdo, dĭstĭneo, rĕtĭneo. (*Rządzę.*
teneo clavum gubernacula. *Steruię,* & *tr.*
teneo, me, *Zátrzymawam się.*
teneo primas, *Przodkuię.*
teneo propositum, *Przewodzę swoie.*
teneor, *Powinienem,* *Winien,* *Ułowić się Lubię,* *Páśę czym oczy,* *Rad* 1. & *in* *Obowiązány,* *Stoię kim.* *Zeymuie mię.* verbunden seyn.
těner, *Subtelny,* *Miękki,* *Młody,* *Szczupły,* *Słáby,* *Roskoszny,* *Rozkoszniczy.* Zart/ weich. *Lumine jam teneras acerbans vincula palmas.* Virg. *syn:* Tĕnellus, mōllis, flēxĭbĭlis, trāctābĭlis, făcĭlis, lēntus, flēxĭlis.
tĕnĕrāsco, & tenerescо. *Subtelnieię,* *Cienczeię,* *Miękczeię.* zart werden.

tĕnĕrè, tenerrimè. *Subtelnie.*
tĕnĕrĭtas, teneritudo. *Miękkość,* *Subtelność.*
tenesmus, *gr.* *Silenie się ná stolcu.*
tenet, *Ważno iest.*
tenet me cupiditas. *Chce mi się.*
tenno, is. i. Tendo. *Rosczepierzam,* *Zástawiam się.*
tĕnon, *tis. gr.* *Zyłá* 3.
tĕnor, *Tryb,* *Iednostayność.* *Kształt,* *Porządek,* *Sposob,* *Natężanie,* *Postępek práwny,* *Głosu nátężanie;* *an Tenor w muzyce.* Weiß/ Ordnung/ Thon. *Servatque cruenta tenorem.* Vir. *syn:* Tŏnus, vel Sĕries, ōrd.
tensa, *æ.* *Woz kościelny.* tensarii, *ibid.*
tensio, *Rościągnienie,* *Ciegorki.*
tensus, *Nadęty,* *Nápięty.*
tentamen, tentamentum. *Kuszenie.* *Doświadczánie.* Versuchung, Prob. *Hæc in primitiis tentamina parva manebunt.* Juv. *v.* *Conatus.*
tentamenti gratia, *Ná probę.*
tentatio, *idem,* & *Nágábánie,* *Ograżká.*
tentātor, *Kusiciel.*
tentīgo, *Ciegorki.* Begierd zur Unlauterkeit. & *sub* *Jurność.*
tentio, à teneo. *sub* *Trzymánie.*
tentipellium, *Krosuká,* *Kopyto,* *Piękrzydło,* *Obłąk*
tento, *Doświadczam,* *Kuszę kogo,* *Kuszę się o co* *Probuię,* *Kosztuię,* *Kosztuię się,* *Macam,* *Pulsu mácáć,* *Trapię,* *Rzuca się chorobá,* *Zawracá* *Zapłátá,* *Námawiáć ná nierząd.* Versuchen probieren. *Tentamusque viam & velorum pandimus alas.* Virg. *syn:* ēxpĕrĭor, prōbo, ēxplōro, pĕrĭcŭlum făcio, vel cōnor, mōlĭor, vel pērtēnto tāngo āttĭngo.
tentor, aris. *Pokuszę mam,* *Nágába mię chorobá,* *Choruię od czego,* *Zapłátá,* & *sub* *Służę* 9.
tentor, oris. *Trzymácz.*
tentōrĭŏlum, tentorium. *Namiot.* ein Zelte.
tentōrius, *Námiotowy.*
tentum, *Członek.* tentus, *Nápięty.* außgestreckt.
tenuiculus, *Cieniuchny,* *Skromny* 2.
tĕnuis, *Cienki* 2. *Subtelny,* *Słaby,* *Rzadki* 1. *Máły,* *Słáby,* *Skromny* 2. *Ubogi,* *Szczupły,* *Nieznácżny,* *Podły.* Klein, dünn. *Cum tenues hamos*

hamos abdidit ante cibus Tib. *ſyn:* Mĭnūtus, ēxĭlis, grăcĭlis, āngūſtus, pārvus, ēxĭgŭŭs, sūbtĭlis, pūrus, lĕvis, rārus āttĕnŭātus, vel ăcūtus, ācer, vel paūper, hŭmĭlis, ābjēctus.
tĕnŭĭtas, *Subtelność, Szczupłość, Vboſtwo,* Seine/ Subtiligkeit.
tenuitas frugum. Nieurodzay.
tĕnuĭter, *Cienko, Subtelnie, Podło.*
tenum, in. Sidło..
tenuo, as. *Subtelno czynię, Wycieńczam, Chudzę.* Fein/ dünn/ mager machen. *Diceris & macie vultum tenuaſſe ſed opto.* Pr. *ſyn:* ēxtĕnuo, mĭnuo, īmmĭnuo, rārefacio.
tĕnŭor, *Cieńczeię, Wyciera ſię.* dünn werden *Nocturnâ ſi quid craſſi eſt, tenuabitur aurâ.* Lu. *ſyn:* ēxtĕnŭor, mĭnŭor, rārēſco, rārēſio.
tĕnus, us. *Nomen. Sidło.* -- *Capulo tenus abdidit enſem* Virg.
tenùs, *Præpoſitio.* Poty 2. *Tylko, Do kolan 1. 2.* biß. & *ſub Sámym odzianiem.*
tĕpĕfacio, *Zágrzewam, Zlecić wodę.* Lau machen. *Interea tenoris tepefactus in oſſibus humor* (Virg.
tepens, *Ciepły 1. Letni 1.* lau.
tĕpeo, es. *Ciepłoletni ieſtem.* Lau ſeyn. *Cæde tepebat humus foribusq; affixa ſuperbis.* V.
tepeſco, *Zágrzewam ſię.* Lau werden *Odit & hybernos, ſi tepuêre dies.* Mart.
tephria, *gr. Mármur popieláſty.*
tepidaria cella. *Łáźnia 1.*
tĕpĭdārium, *Izbá 1. Kośćioł 1. & in Łáźniá, &*
tĕpĭdo, as. *Zágrzewam.* (*Spodnice*
tĕpidus, *Letni 1. Oſtygły, Nieochotny.* lau/ halb warm. *Unde cava tepido ſudant humore lacunæ* Virg. *ſyn:* Tĕpens, tĕpĕfāctus, călĭdus.
tĕpor, oris. *Letnie ciepło* Lauigkeit *Quæ neq; dant flammas, leniq; tepore cremantur.* Ovid.
tĕpōrātus, *Cſtygły.*
Tĕr, *Trzykroć, Bárdzo, Obrządnie* Dreymal. *Ipſe ter adductâ circum caput egit habena.* Virg.
ter tantò, *Wetroynáſob, Weczwornáſob.*
tĕrăgus, *ſub Kniazik rybá,* terāmnus, *gr.* Wrzący.
tercentēni, tercentum *Trzyſtá,* dreyhundert.
terdĕcies, *Trzydzieśći,* dreyzehnmal.
terdeni, *Trzydzieśći.* dreyſſig.
tĕrĕbellum, ſub Swider. (*wicá?*
tĕrĕbinthĭna, *Terpentyná, an Modrzewowa żywicá?*
terebinthĭnus, *Terpentynowy.* (baum.
tĕrĕbinthus, *Terpentynowe drzewo.* Terpentinbaum.
tĕrĕbra, *Swider, Taran 1* ein Bohrer.
terebrātio, *terebratus us. Wiercenie.* das bohren.
tĕrĕbro, *Wiercę,* Námawiam. Bohren. *Fundimur & lumen telo terebramus acuto.* Perſ.
tĕrēdo, inis. & onis. *Robacy w drzewie, Mol.* Schaab oder Wurm in Holtz oder Kleidern.
tĕres, etis. omne. *Okrągłodługi, Gładki, Doſkonáły.* Langt und rund *Incumbens tereti Damon ſic capit olivæ.* Virg. *ſyn:* ōblōngus, in lōngum rŏtŭndus, pŏlĭtus.
tĕretizo, tereto, *gr. Terlikam.*
tergeminus, Troy. Troiſty, Wielki 1. Podobny. Dreyfaltig. *Tergemini nece Geryonis ſpoliisque &c.* Virg.
tergīnum, *Korbácz.* terginus, *Skorzány.*
tergiverſor, *Ociągáiąc ſię.*
tergiverſatio, *Ociągánie ſię, Wykręcánie.* Außflucht/ Verzug. *Tergiverſator, Ociągaiący ſię.*
tergiverſor, *Ociągam ſię, Kręcę ſię 2.*
tergo, is. & *tergeo, es. priſcè Ocieram, Ucieram, Chędożę, Scieram.* Abwiſchen/ ſäuberen. *Tergere nec ſacras, nec ceſſat lambere plantas.* Sed. *ſyn:* Pūrgo, mūndo, āblŭo, ābſtĕrgo, dētĕrgo. *phr:* Cōte nŏvat nigras rubīgine fălces, ēxēsōsq; sĭtu cōgit ſplēndēre lĭgōnes Plenos rubīginis ēnſes tērgĕre. *v. Abluo.*
tergoro, as. Grzbiet opátruię.
tergum, *Grżbiet, Tył, Tylec, Skorá, Powierzchność.* det Rücken. *Tergora diripiunt coſtis & viſcera nudant.* Virg. *ſyn* Dōrſum, pōſtĕrĭora, pārs pŏſtĕrĭor, vel cŏrĭum, pēllis.
tergum ſuis. *Połeć.* Seite ſpeck.
tergus, gi. m. Grżbiet. der Rücke.
tergus, ŏris, n. Skorá odártá. Leder/ Haut.
termen, inis. in: Koniec, Gránicá.
termentarium linteū. Scierká grubá, Przeſcierádło.
termentarius, Scieránia ſłużący.
termentum, Szkodá.

Termes,

Termes, *itis n. Gáłąſká 3. Robácy w drzewie.* Fleiſch oder Holtzmaden. *Mater & inculto ſylvanus termite gaudens.* Grat.

terminalia feſta Termini, Cic. Horat.

terminalis, Gránicżny, Miedzny. endlich. & *ſub Kopiec.*

termĭnātio. *Koniec, Okreſzlenie, Zámierzenie.* Vnterſcheidung/ Endigung.

terminatus, *Okreſzlony.*

termĭno, as. *Kończę rzecz, Okreſzlam.* Enden/ umbgräntzen/ untermarchen. *Imperium oceano, famam qui terminat aſtris.* Vir. *ſyn:* Fīnio lĭmĭto, ābsŏlvo, clauđo *v. Dimitto.*

termĭnus, *Koniec, Gránicá, Kopiec.* Ein Ziel/ End. *Et ſi fata Jovis poſcunt, hic terminus hæret.* Virg. *ſyn:* Fīnis, līmes, mēta, ōra, rĕgio. *v. Finis, Limes.*

terminus tactus. B. ſub Pozwánie.

termo, onis. m. Gránicá.

terna dena ova. *Trzydzieśći.* dreyſſig.

ternārius, *Troiſty, Potroyny.* dreyfaltig. *ſub Kwartnik.*

terni, *Trzey.* drey mit einander. & *ſub Po trzey.*

terni æris. *Półtorak.* ternio, *onis. Dryia.*

tero, terui, trivi. Trę, Młocę, Drę ſzátę, Mielę, Ucieram 2. Scieram 3. Trawię czas 2. Głodzę. reiben/ ſchleiffen. *Ipſe labore manum duro terat, ipſe feraces.* V. *ſyn:* āttĕro, cōntĕro, mŏlo, vel īnsūmo, ābsūmo, pērdo.

tĕrra, *Ziemiá, Swiát, Kráiná.* Das Erdreich/ die Erd. *Terrarum Dominum pone ſupercilium.* Mart. *ſyn:* Tēllus, hūmus, sōlum cāmpus, āger ārvum, vel ōrbis, tērræ ōrbis. *epith:* Frūgĭfĕra, fœcūnda, flōrēns, hērbĭda, pīnguis, mādĭda, sĭtĭēns, tūrrĭgĕra, ărenōſa, īgnōta, glŏbōſa, pēndŭla. Dædāla, ōmnĭpărēns. *phr:* Tērræ sĭnus grēmiūm vīſcĕra āger, sĭtus. Māgna frūgum părens, māter. Fœcūndæ tēllūris ŏpe Frūgĭfĕrum păndēns sĭnum. Pārtu fœcūnda bĕnigno īnnūmĕras ēffūndit ŏpes. Nōn ōmnis fert ōmnia tēllus. Tērra pīlæ sĭmĭlis. Flōrĭfĕro quæ grāmĭne vērnat. Quæ părtūrit hĕrbas. Vărio ſe flōre cŏrōnāns ălma pārēns frūgum. Vărĭis fœcūnda bŏnis, ūdăque pērpĕtuo grāmĭne tērra vĭret.

terra bituminoſa, *Rudá ogniſtá.*

terra figularis, *Gliná zduńſka.* Leym.

terra glutinoſa, uliginoſa. *Ligáwicá.*

terrâ mariq; *Wſzędy.*

terrâ ortus. *Ziemiánin.*

terra ſigillata, *ſub Rubryká 2.*

terræ filius, progenies. *Podły.*

terræ odium. *Smrod.*

terraneola. B. ſub Skowronek.

terrēnum, *Ziemiá 2. Grunt.*

terrenum iter. *Ląd.*

terrēnus, terreus *Ziemny, Ziemſki.* Irrdiſch. *Terrenis oculis habitu ſe oſtendere noſtro.* Pr. *ſyn:* Tērrēſtris tērrĭgĕna. *phr:* Tērrâ ōrtus sătus ex tērra cŏāctus cōnflātus vel tērræ īncŏla.

terreo, terrefacio. *Stráſzę.* ſchrocken. *Æternum latrans exangues terreat umbras.* Vir *ſyn:* Tērrĭto contĕreo, ēxtĕrreo, tērrĭfico tūrbo, contūrbo. *phr:* Tērrōrem ăffĕro mŏveo incŭtio. Fōrmīdĭne tērrōre mŏveo. Nūnc ōmnes tērrēnt auræ, sŏnus ēxcĭtat ōmnis sūſpēnſum & părĭter cŏmĭtīque ŏnĕrīque tĭmēntem. Hōrror ubīque ănĭmos sĭmul ipſa lĭcēntia tērrēnt. Vărĭis pōrtenta Dĕūm tērrōrĭbus ōbſtānt. Cæcīque in nūbĭbus īgnes Tērrĭficans ănĭmos & tūrbĭda tērret ĭmāgo.

terrĕor, *Boię ſię.* Erſchreckt werden *ſyn:* Hōrreo păveo trĕpido. *phr:* Tērrōre mŏvĕor pērcēllor, cōncŭtior trĕpĭdo ſtŭpeo. Tērrēntur vĭſu ſubĭto āttŏnĭtum tantæ sŭbĭto tērrōre rŭīnæ. Hūmānum genus eſt tōtūſque pērhōrrŭit ōrbis. Gĕlĭdōque cŏmæ tērrōre rĭgēbant. *v. Timeo.*

terreſtre iter. *Ląd.* zu Land.

tĕrreſtris, *Ziemſki, Ziemny, Podziemny.* irrdiſch.

terribĭlis. *terrificus, terriſonus. Stráſzliwy.* Erſchrecklich. *Terribilem criſtis galeam, &c.* V. *ſyn:* Hōrrĭdus hōrrēndus, hōrrĭbĭlis horrĭficus tremēndus mĕtŭēndus, ſtūpēndus, tĭmēndus fōrmīdābĭlis, vel mĭnax ſævus crūdēlis. *phr:* Tērrōrem īncŭtĭēns. *v. horrid9*

terribiliter, Stráſzliwie.

Terribovium, B. ſub Powiat 2
terrĭcŭlum, *terricula, a. Stráſzydło 1. Strách.*
terrĭcŭlāmentum, *Stráchy nocne.* etwas das Schrecken machet. (ſchrecken.
terrificatio, Stráſzenie. Terrifico, Przeſtraſzam.
terrigena, Ziemny, Ziemiánin. Aut ſi terrigenæ tentarent aſtra gigantes. Luc.
terrigenus, Rob: Steph: corr. Terrigená.
terriloquus, Groźny, Straſzliwy.
terripavium, terripudium. Puk 2.
territio, Przeſtrách. terrīto, *Stráſzę.*
terrĭtōrĭum, *Okolicá, Powiát 2.* Landſchafft einer Stadt.
terrĭtus, *Przelękły, Przeſtraſzony.* Erſchrocken. *Territus ad Nili dum fugit ille caput.* Pedo. *ſyn:* Cōntērrĭtus ēxtērrĭtus, āttŏnĭtus pă-vĭdus trĕpĭdus, păvĭtans păvēns ſtŭpēns ſtŭpĕfāctus. *phr:* Tērrōre pērcŭlſus.
terror, *Strách 1.* Das Schrecken. *Sed variis portenta Deûm terroribus obſtant. v. Timor.*
terroſus, Ziemiſty.
tertia, *Trzeci raz.* das dritte mal.
terſus *ûs. Scieránie.*
tertiæ notæ, *Trzeci.* tertiāna, *Trzeciaczká.*
tertianus, *Trzeciodniowy, Trzeciodzienny.*
tertianus miles, tacit, ex tettia cohorte. Zołnierz przedni.
tertiarium, *n.* Szczyt, *Wiązánie dáchowe.*
tertiarium ſtannum. *ſub Cyná 2.*
tertiarius, *adject: Trzeci 2.*
tertiarius, *ſubſt:* Pomocnik, *Trzecia część, ſub Części cáłey rzeczy. & ſub Uncya.*
tertiata verba, Słowá niedomowione, Zaiąkánie ſię
tertiātio, *Trzecie tłoczenie, ſub Trzeci raz czynię*
tertiātò, Po *trzecie, & ſub Zaiąkam ſię.*
tertiatus, ſub Trzeci raz 2. & ſub Zaiąkam ſię.
terticeps, cipis, cipitis. Trzeci, Potroyny *1. & in* Popięrny.
tertiò, *Trzoci raz,* Potrzecie. das dritte mal.
tertio, as Trzeci raz czynię, Przeorywam. das dritte mal was thun.
teruncia, Cic: Nizoli *corr. ex teruncio.*
teruncium, *Trzy części, ſub Części cáłey rzeczy.*
teruncius, Pieniądz, *& ſub* Przewoz *& Siedm pieniąſzkow.*
Teſca, teſcua, teſqua, *n. plur. Gęſtwá 2. Knieia,* Przepáść, *Puſtynia, Wieſzczbiarnia.* Dornächtig Oerther. *Loca agreſtia, aſpera & inculta, Deo cuipiam conſecrata. epith:* Nĕmŏrōſa. dēsērta, frondōſa, āſpĕra, īncultā. (*Hor 1. Epiſt: 14*) Nam quæ dēsērta, & ĭnhōſpĭta tēſqua credis, ămœna vŏcat mēcum, qui sēntit, & ōdit, Quæ tu pulchra *teſſit, Noni. corr. Exſit habes ſupra.* (vŏcas
teſſaracoſton, Cenſorino, Rhodig: 40. dies puerperarum ante & poſt partum quo expleto feſtum agebant eodem nomine dictum Teſſaracoſton.
teſsărădĕcas, *gr. Czterdzieſtnik.*
teſſella, *Koſtká w robocie, Zrzaz.*
teſſellator, *Wyſadzaiący.* teſſellatus, *Sádzony.*
teſsēra, *Czworográniſta rzecz, Poſadzká, Cechá, Haſło, Godło, Karbowa laſká, Koſtká 2. 5 6 7.* Ein Würffel *Bellica jamq; ſonans it bello teſſera ſignū. V*
teſſera palliorum. *Łátá.*
teſſeraria ars. *Koſterſtwo.*
teſsĕrārius, *adject: Koſtkowy.*
teſſerarius, *ſubſt: Koſterá, Háſtowy.*
teſsĕrŭla, *Koſtká w robocie, Poſadzká, Cechá 3. Kárbowa laſká, Wotowa tabliczká.*
teſta, *Skorupá 1.3. Slimacza ſkorupá, Pław, Gárniec Káchel, Łodź, Cegłá, Kość, Lámpá* Irrden Geſchirr/ Scherben. *ſyn:* āmphŏra, cādus. *epith:* Fragĭlis, terrea, lūbrĭca. *phr:* Fragĭli cĭrcŭmdăta teſta Mœnia mīrātur. Lūbrĭcaq; īmmōtas tēſta prĕmēbat ăquas. Quo sĕmel eſt īmbūta rĕcēns sērvābit ŏdōrem tēſta diu.
teſtabilis, Swiádek. teſtacea. *orum Pław 3.*
teſtāceum pavimentum. *Tło nábiiáne.*
teſtaceum opus. *Gárnczarſka robotá.* irrdin Geſchirr.
teſtāceus, *Skorupiány, Gliniány, Gliniáſty.*
teſtāmentārius, *adject: Teſtámentowy.*
teſtamentarius, *ſubſt: Teſtámentarz, Fałſzerz.*
Teſtamentô commendo, ſcribo. Teſtáment czynię, Zápiſuię ná teſtámencie, Dziedzicem czynię.

Teſtāmentum, *Teſtáment* ein Teſtament/letzter Will, Erbgemächt. *Teſtamenta ſenū neu ſi vafer, &c.* Hor. *ſyn:* Tēſtāmen *phr:* Tēſtātæ ſupræmæ tābūlæ. Teſtāta bōna Sūprēma vōlūntas, ūltĭmæ vōces. Sūprēma sĭgna vōlūntatis.

teſtans, *Teſtáment czyniący, Swiadczący.*

teſtatim, Wſkorupki, Skorupiáſto, ibidem Drobno.

teſtātio, *Oświadczánie, Swiádectwo, Moniment.*

teſtatō, *Swiadecznie.* (Zeügnuß.

teſtātor, teſtatrix. *Teſtámentarz.*

teſtātus, *Swiadeczny, Znaiomy, Pewny, Jáwny.*

teſteus, *Skorupiány.*

teſtĭ ūlor, *Przypuſzczam ſtadniká, & in Swiad*

teſtĭcūlus *Jądro 2.* (*częſ 1.*

teſtĭfĭcātio, *Swiadczenie, Oświadczenie, Swiádectwo.* Bezeugung.

teſtĭficor, *Oświadczam ſię* bezeugen.

teſtimoniales litera B. In: Swiadeczny liſt.

teſtimonio ſum Poświadczam

teſtĭmōnium, *Swiádectwo, Moniment.* Zeugnuß *ſyn:* Tēſtātio, *vel* īndĭcĭum, sĭgnum.

teſtimonium dico, perhibeo. Swiadczę zá kim, Wyświadczam.

teſtis, *comm: Swiádek, Litkupnik, Jądro.* Ein Zeug. -- *Et divos quanquam nil teſtibus illis.* V. *ſyn:* Spēctātor, ārbĭter, conſcĭus. *epith:* Vērax verus īncōrrūptus, īntēger fālſus, ſuſpēctus cōrrūptus, ōcūlatus, fidus, fidēlis, vōcātus, cĭtātus. *phr:* Quis pūtes hoc, niſi ſit pro tēſte vētūſtas Nōn tēſte cĭtato eſt ōpus, ācta pātent.

teſtis comicus, *i. vilis. ſub Przyſięgácz.*

teſtor *aris Swiadczę, Oświadczam ſię. Teſtáment czynię. Twierdzę, Opowiádam ſię.* Bezeugen. *Teſtatur moritura Deos, & conſcia fati.* Virg *ſyn:* Tēſtĭficor: vel tēſtes do, profēro āddūco prōdūco, vel tēſtes vōco āppello, īnvōco. *v. Juro.*

teſtu, n. indeclinabile. Skorupá. tēſtuāceum *teſtuacium. Mákáron.* teſtuaceus panis. *Chleb 1.*

tēſtūdĭneātum tectum *Dách.* ein Schildtach.

teſtūdĭneātus, *Sklepiony.* Zugewölbt.

teſtūdĭneus, *Żołwi, Leniwy, Sádzony.*

teſtūdo, *Żołw, Żołwia ſkorupá, Sklep. Szopá woienna, Lutnia & ſub Puklerz.* ein Schiltkrott *Item.* ein Laute *Saxa movere ſono teſtudinis, & prece blanda.* H. *ſyn:* Lȳra, Chĕlys, cĭthăra. *v. Cithara, Fides ium, vel* cămĕra, fōrnix

teſtudo lutaria, *Lamus.* (ārcus.

teſtudo vehiculorum, *Pukłat.*

teſtūla, *Skorupá, Wotowá tábliczká.*

teſtum, teſtus, us. *Piecyk, Piec chlebowy, Skorupá 2. Brytfanná, Pokrywká.* ein Oefflein darunter man etwas backet.

Tĕtănĭcus, *gr. Twardoſzyi, Proſtoſzyi 1.*

tĕtănos, tĕtănus. *gr ſub Proſtoſzyi, Szyie kołcowátość* Halßſtarre.

tĕtrănōthrum, *gr. ſub Piękrzydło, & Obłok.*

tetartæus, *gr. Czwarty 1. Podleyſzy, Czwartodniowy, & ſub Czwartaczká.*

tĕtăr ēmŏrion, *Cwierć 1.*

tĕter, *Sproſny, Srogi, Sępetny, Okrutny, Smierdzący Straſzliwy Wielki 1.* Schnöd/ greulich/ heßlich. *Teter ut immunda carnis abiret odor.* Mar *ſyn:* Fœdus, tūrpis, vel lævus, ſcĕlĕrātus, dīrus. (rus.

tesertimè, *Okrutnie.*

tĕthea, *a & orum.* tēthya, *a. & orum gr. Grzyb morſki, Pław 3. 9.*

tetinerit, pro tenuerit, Accius, Pacuv: Noni.

tetrā hordum anni. *gr Roku cztery częśći.*

tetrācolum, *Senec: quatuor membrorum metrum aut periodus, quæ apud Oratores rotunda, quadrata, & elegantiſſima.*

tĕtrădōrum, *gr Cztery piędzi, & in Piędziſty.*

tetradrachma, *a.* tetradrachmum, *gr. Srebrnik*

tetrāgōnia, *a. gr. an Trzmiel?* (*monetá.*

tetragōnum, *Czworográniſta rzecz.*

tetragōnos, *gr. Czworográniſty.* das 4Winckel hat

Tetrāgrammăton, *quaſi quadriliterum nomen Dei quòd in omnibus linguis quatuor literis ſcribebatur Vetus Lexic: & Rhodig: Sed peculiariter apud Hebræos erat nomen Dei glorioſum & ineffabile ait Iſidorus; quod proferri religioſum erat explicat illud eleganter Rhodiginus l. 1. c. 1. & l. 22. c. 9. Litera ex quibus conſtabat hoc nomen erant Jod, He, Vau, He, ſed germana ejus pronuntiatio Babylone periit, quia ſine punctis olim, ut*

lim, ut alia scribebatur, puncta Rabini Tyberiadis anno 467. invenerunt vulgò Jehovah legitur non rectè. meliùs ait Perer: legitur ishie i. erit. erat, est, vel Jeheve Emman Sa.
Tetrālīte, es. gr. Wrzos.
tetrāmeter versus, *Diomed.* Tetrāmetrus *Terentiano Ex 4. mensuris seu pedibus constat in Heroicis: in Jambicis ex 8. pedibus, quare & Octonarius.dicitur; Diomed.*
têtrans, *Cwierć 1.Czwarta część, in. Części cáley rzeczy, Czworográniasta rzecz.*
tetrao, *onis. m. gr. Głuszec.* (*wá wyborna.*
tetrāphārmăcum, *gr. Lekárstwo wyborne,Potrá-*
Tetraptoton, Nomen. Prisci: quod quatuor tantùm casus dissimiles habet licet integrè declinetur, ut puer Diomedi vel quod duobus casibus caret. ut Jovis.
têtrarcha, *a. gr. Pan wielki.* ein Fürst.
tetrarchia, *a. gr. Páństwo* das vierdte Theil einer Prowintz. (*nie.*
tetrastichos, *gr. sub Sześćrzędy,& sub Filarowa-*
tetrastichon carmen. *Mart: quod quatuor versibus diversis recurrentibus vel semel positis constat.* Sic *Distichon Tristichon, &c.*
tetrāstȳlos, *gr sub Filarowánie.*
tetrax, *ăcis. gr. Cieciorka 1. Cietrzew.*
tetrè, *Sprośnie, Okrutnie.*
tetricitas, Niewesołość Rauhe/ Vnfreündligkeit. *Nec flendū,læta sed tetricitate decorū.Ov.*
têtrĭcus, *Niewesoły.* Herb/ rauch. *At quàm non tetricus, quàm nulla nubibus ira.* Mart.
tetrinnio, sub Káczká. tetritudo, Srogość.
tetro, as. Plugáwię, Szpecę.
tētrĭgŏmētra, *gr. sub Konik robak.*
tetrĭgŏnia, *gr Konik robak.*
tetuli auxilium; Accius, pro tuli.
Teuchītes, *a. m. gr. Rayska trawá.*
teucrion, *gr,* Ożanká.
teuthălis, *idis. è gr. Kokoryczká.*
teuthis, *idis. Aristot: i. Loligo, Gaza, Oziphias. Piscis corde carens: alij Sepia, alij vilis pisciculg hiemis gravis præsagus. Etiam Libum, Rhodig.*
teutlŏmălăchæ, *gr. Szpinak.*
teuto, *gr. Niemiec* ein Teutscher.
teutonicus, *Niemiecki.*

Texo, *Tkę, Plotę, Dzieię sieć, Wiię, Piszę, Buduię* Wäben. *Texitur & costis panda carina suis.O. syn:* īntexo cōntĕxo īnsērto insĕro īntersĕro nĕcto. *phr:* Percūrro pēctīne tēlam. Stāntes rădio percūrrĕre tēlas. Stāmīna telæ pēctīne dēnsāre.
Texterna, *Tkaczownia.*
textile, *Tkana rzecz, Oponá.* ein gewäbte Sach.
textilis, *Tkány, Dziany, Háftowány, Pleciony, Plecieniu służący.* Gewäbet/geflochten *Textilibusq; onerat donis &c.* Virg.
textivillitium, sub Szuszfałki.
textor, *Tkacz.* ein Wäber. textōrius, *Tkaczy.*
textor lacernæ. *Sukiennik 1.*
textrīcŭla, textrix. *Tkaczká.* Wäberin.
textrīna, *Tkaczownia.* Wäberstatt. *an Tkáctwo?*
textrīnum, *Tkaczownia, Naw budowánia mieysce*
tēxtum, *Tkana rzecz, Płotno, Mowy kształt.* das
textum vimineum *Koszyk, Płotká.* (Gewäb
textūra, *Tkánie, Twárzy kształt,* Spoienie, *Tkána rzecz.* das Gewäb. *Texturas inter sese primasque figuras.* Luc.
textus, *ti. Pleciony.* gewäbt. (*świętełextus,ûs. Tkánie Plecienie.* gewäb. *& sub Pismo*
textus pellucidus. *Szátá cienka.*
textus scutulatus, *Wzor.*
Thălămēgus, *gr. Náwá z pałacem.*
thălămus, *m. gr. Łożnicá małżeńska.* der Eheleuth Schlaffkammer,Ehebeth. *Post ubi jam thalamis se composuēre siletur. v. Lectus.*
thălassōgle, es. *gr. Szaley wielki.*
thălăssĭcus, thalassinus. *gr. Modry:*
thălassio, *onis. gr. Koszyk, Weselna piosnká, & sub Psotę pełnić.*
thălassŏmĕli, *gr. Miod pity.*
thăliarchus, *gr. Mársząłek weselny.*
thălĭctrum, thălĭētrum, *gr. Wrzedowiec.*
thallus, *gr. Łodyga, Pioro, Cebuli łodygá, Szczypior.* Stengel an kräutern.
Thamnus, *gr. Chrośćiná. Apud Columellam certam plantam sonat. Sed legitur & thamnus,& rhammnus,& rhamnus. v. Przęstęp czarny.*
thapsia, *gr. Łoczydło.*
thaumaturgus, *gr. Cudotworcá.*
theamēdes, *gr. sub Magnet.*

Theatralis. theātricus. *gr. Widokowy.* das zum Schauplatz gehört. *Jura theatralis dum siluēre loci.* M.

theātridium, *gr. Dziwowisko 2. Siádło.*

theātrum, *gr. Mieysce Widoku Dziwowisko.* Ein Schauplatz/ Schau-Bühne. *Non redeunt iterum spectanda theatris.* Hor. *syn:* Cāvea cīrcus, spĕctācŭlum scēna sūggēstum. *epith:* Mārmŏrĕum, ōrnātum, ēxcēlsum, spătiōsum, fēstum, clāmōsum. *phr:* Strūxĕrat hic ŏpĕre īngĕnti sūblīme thĕātrum. Cīvīca nōbīlibus plēbs eft īmmīxta thĕātris. Quid rĕfĕrt māgni sĕdeat quā părte thĕātri? Ēgrĕdĕre, ātque ănĭmos pŏpŭlosi pāsce thĕātri. Lætūmque thĕātris aūrea pēnsīlibus dīffūdit tībia cārmen, Cārmina fēstīvis sēmper rĕcītānda thĕātris.

thēca, *gr. Schowánie, Puzdro 1. Szkátułi, Pochwá 1. Szupinká. Pisarska szkátułá, Kálamarz.* ein Kistẽn/ Schachtel.

thēlȳgŏnum, *gr. Rodzeniec.*

thēlȳphŏnon, *gr. Om eg.*

thēlyptĕris, *gr. Páproć samicá.*

thĕma, *gr. Rzecz do mowienia, Propozycya, Przypadek, Konstellácya, Erekcya, Pokład 1 Nosżenie 2. Zastawá.* ein Spruch zu handlen fürgenommen.

Thema, item apud Grammaticos origo vocis in Verbo vel Nomine, à qua tempora, modi, perso-næ, casus, derivata, compofita descendunt: sic recentiores. Varro originem appellat.

thĕmis, *idis. is. istis. gr. Słusz.*

thĕnar, *aris. gr. Brzusiec 2.*

thensa, lege Tensa.

theŏcles, is. *gr. Bogusław.*

theŏdōrus, *gr. Bogdan.*

theŏlŏgia, *gr. Teoloia.* theologus, *gr. Teolog.*

theologium, *supra scenam deorum locq. Rhodigin.*

theombrŏtion, *Pawiniec.*

theŏphănia, *orum. i. Dei apparatio, Gregor. M. ita vocat diem Epiphaniarũ. Tateophania, Nazian:*

theŏphĭlus, *gr. Bogumił.* (ny.

theŏphŏrūmĕnos, theophneustos. *gr. Nátchnio-*

theorēma, *atis. n. gr. Rozważánie, Przypátrowánie.* Beschauung.

theōrĕticus, *Rozmyślaiący.*

thĕphria, *Mármur popielásty.*

theraphim, Judic: 17. Id la.

thēriăca, *gr. Dryiakiew 1.* Theriacks.

theriaca matis. *Porost.* (*szeniá.*

theriaca, vel theriace vitis. *sub Wino od ukq-*

thērima, *n. gr. Szyszká 3.*

thēriŏnarce, es. *gr. Dryiawnik, Drętwik.*

thētriŏtrŏphium, *gr. Zwierzyniec 1.*

thĕristrium, thĕristrum. *gr. Letnik.*

thermæ, hæ, & thermūlæ *gr. Cieplice.* Warme Bäder von Natur/ Badstuben. *epith:* Călentes, călĭdæ, sălūtāres. *v. Balneum.*

thermŏpōlium, *gr. Kuchnia mieyska.*

thermŏpŏto, *Ciepło piię,* po *breve est, à potis, longum à poto Latino.*

thermopȳlæ, *Cicer: i. calidæ portæ, ab aquis calidis in faucibus ejus montis.*

thēron, *onis. gr. Pies łowczy.*

thēsaurārius, *subst: Podskarbi.* Schatzmeister. *adject: Skarbowy 1.*

thesaurizo, as. *gr. Skárbię* Schatz sammlen.

thēsāurus, *gr. Skarb, Schowánie* Schatz/Reichthumb. *Thesauros ignotum argenti pondus, & auri.* V. *syn:* Gaza dīvĭtiæ ŏpes pĕcūnia. *epith.* Lătens, ābscōndĭtus, rĕcōndĭtus. *phr:* ŏpum cūmŭlus, ăcērvus, cōngĕrĭes, āggĕsti cōllĕcti, cōngĕsti pōndus aūri.

thesaurus mali, *sub Wiele czego.*

thĕsis, *gr. Położenie 2. Rzecz 4.*

Thesis Terentiano, Diomedi, est depressio syllabæ in pede Poët co vel in pronuntiatione. Positio Quintil: Diomed.

thesmŏthĕtes, *æ. m gr. Práwodawcá.*

theuthălis, *Sporyż 2.*

theta vel chita. *græca liter. Item in Skazánie.*

thlaspi, *eos. gr. Tobołki ziele, Gorczycá.*

thŏlus. *gr Kopułá, Rożá ná podniebien u, Kruzganek.* Ein Schild mitten im Gewölb/da die Balcken oder das Gewölbs Bogen zusammen stossen. *Suspendive tholo aut sacra ad fastigia fixi.* Virg.

thōmex, ĭcis & thōmix, f. *gr. Łyczak.*

thōrācātus, *Páncernik 1. Zbroyny.*

Thorăcŏmăchus, *gr. Kaftan.*
thorax, *Kaftan, Założká, Pierśi, Serdak, & sub Zbroiá, Kolet.* Ein Brustharnisch. *Imam inter galeam summi thoracis, & oras.* V. *syn:* Lorīca. *epith:* ăhenus, mūltĭplex, flāmmĕus, pīctus, ærĭsŏnus, fĕrrĕus. *phr:* Fērrĕus āmbībat lūmbos ātque ărdua thōrax pēctŏra. Vīvĭda pēctŏra mūnit thōrāce ærĭsŏno, āccĭpe Vūlcānis mă nĭbus thōrāca pŏlītum Nēxilis īnnūmĕro chălÿbum sub tēgmĭne thōrax. Grăvem sūbeunt thōrāca lăcērti Sūccēdunt thōrāce ōmnes ărdēnte cŏrūsci. *v. Lorica.*
thorax laneus, *Serdak.* thorax nexilis, *Páncerz.*
thōrÿbētron, *Języczki śiwe ziele.*
thos, ōis. m. *gr. Ostrowidz 1.*
thōus i. *gr. Pies prędkonogi.*
thrācias æ. m. *gr.* thrācius lapis. *Kámień ognisty.*
thrascias æ. m. *gr. Wiátr pułnocnemu poboczny ná zachod.*
thrax, *appellat. tr. acis. Zábiiak.*
threcidica, *orum Cicer: arma thrachum gladiatorum Lambin. Manus.*
thrēnus, m. *gr. Załosna pieśń.* ein Beweynung.
thrīdăcĭas, æ, m. *gr. Pokrzyk*
thrips, pis. m. *gr. Robacy w drzewie.*
thrŏnus, *gr. Stolec, Tron.* Ein Königlicher Thron/ Stul/ Sessel. *syn:* Sŏlium *epith:* Rēgālis, ĕbūrnĕus, sūblīmis, cōnspĭcŭus, cŏrūscus, māgnĭficus, fūlgens. *phr:* Rēgālis rēgia sēdes Rēgāle trĭbūnal: Sēdis rĕgiæ fŏrus. Sūblīmīque sĕdet. Sōlio fūltus ebūrno. Sŏlĭōque tremēndus mājēstāte sĕ- (det.
thryallis, *idis. gr. Dziewánná.*
thunnus, *idem* thynnus.
thurārius, *Kádźielnik.* thūreus, *Kádzidłowy.*
thūriānus, *sub Ostropysk.*
thūrĭbūlum, *Kádzielnicá.* Weyrauchfaß *Thuribulo & patera, qua tertia vasa &c.* A. v. *Acerra.*
thuricremus, sub Kadzidłowy.
thurifer, Kádzidłowy. Weyrauch tragend. *Totaq; thuriferi Panthaia dives aheni.* Virg.
thurilegus, Kadzielnik.
thus, *ris. n. Kádzidło, żywicá* Weyrauch. *Angulus iste furit piper & thus ocyus, ura.* Hor. *epith:* Săbæum, Eŏum, Năbăthæum, Pānchæum, Pānchāĭcum, ŏdōrĭfĕrum, fragrans, văporeum, vŏtīvum. *phr:* Thūrea mīca Thūris ārēnæ glŏbŭli, lăcrÿmæ Thūrea grāna, dōna mūnĕra Thūris ŏdōrēs, hŏnōres. Thūris ăcērvus cŭmulus ŏdōrāta sēges. Săbæus Afsÿrĭus ŏdor. Săbæa mērces, Arăbum gāzæ Thūris ŏdōrāti pīnguis văpor fūmus.
thus terræ. *Iwá.* thūscŭlum, *Kádzidło.*
Thya, æ. *gr. Cedr 1. Kádzidłowe drzewo.*
thyas, adis. Virg: Bacchi sacrificula.
thyăsus, m. *Virgil thyasos, chorea Baccho.*
Thyinus 3. Regum 10. Ligna thyina, i. Brasilica vel Hebenum, vel Corallium, nam & hoc ex frutice lapidescit.
thyītes, *æ. m. gr. Modr eiowy kámień.*
thymallus, *gr. Lipien.* thymbra, *gr. Cząbr.*
thymĕles, es. *gr. Łáwy, Ganek 2.*
thymĕlæa, *gr. Wilczy pieprz.*
thymĕlĭcus, *gr. Kuglarz.*
thÿmĭāma, *gr. Kádzenia máterya.* ein süsser Geruch von edlen Spicereyen.
thymiāterion, *non Thymiamaterion, gr. Czolnek 3. Kádzilnicá.*
thÿmianus, thÿmĭnus, *gr. Dzięcielniczny.*
thÿmion, *gr. Brodawká 2.* (*wne 2*
thÿmītes, *æ. gr. Dzięcielniczny; Wino przyprá-*
thÿmō us, *Dzięcielniczny.*
thÿmum, thÿmus. *m. gr. Dzięcielin. Redolētque thymo fragantia mella.* V. *epith:* ŏdōrum, rĕdŏlens, Attĭcum, Cecrŏpium, Hÿblæum, mŏlle. *phr:* ăpĭbus, grātum. Inde thÿmo păscūntur ăpes Lūxūrĭat sic mōlle thÿmum.
thÿnicus, *Pierśćionek złoty* thynnus, *gr. Tyńczyk*
thÿroreum, *gr. Odźwiernego komorá.*
thyrsĭcŭlus, *Łodygá.* thyrsiger, *sub May.*
thyrsophŏria, *gr. Kwietnia Niedźielá, & May 2.*
thyrsus, m. *gr. Nić u ziół, Łodygá, Piorá, Pobudká* ein Spießmit Ebheu umbwickelt. *& sub May*
thÿsŏnus, m. vel on. n. *gr. Węzeł.*
Tiāra, & tiaras, æ. m. *gr. Koroná krolewská, Zawoy, Infułá, Jámułká.* Hauptzierd/ Turckischer Hut: *Sceptrumq; sacrosq; tiaras.* Vir. *syn:* Mitra gălērus. *epith:* Lūnāta, gēmmāta, Eōa, Bărbăra, Bărbărĭca. Phrÿhia. *v. Mitra.*

Tībia, *Goleń, Kość goleniowa więkſza, Rurá 3. Surmá.* Schinbein. *Item* Ein Pfeiff. *Incipe Manalios mecum mea tibia verſus.* Virg, *phr:* Tībĭam īnflārè, tībia sŏnāre, cănĕre mūrmur grātum ēdĕre. Tībia cum tĕnĕros fūndit ĕbūrna mŏdos. *v. Fiſtula.*

tibia utricularis, *Gajdá.*

tibiæ dextræ ſiniſtræ, *&c. ſub Surmá.*

tibialia; *ium n.plur. Pończochy, Sulcêaty.* ſtrûmpff.

tibialis, *Surmáczy.*

tībīcen *Surmácz, Podpora, Słup, Zaſtrzał* Ein Pfeiffer. *Tibicen traxitq; vagus per pulpita veſtem.* Juv. *epith:* Cănōtus, pĕrītus, blāndus, rūſtĭcus, hilăris. *phr:* Călămo lūdĕrĕ dōctus, pĕrītus. *v. Citharædus.*

tibicida an recte ſub Miſtrz ſzkolny.

tībīcĭna, *Surmaczká.* Eine Pfeifferin. *Ebria nos madidis rumpit tibicina buccis.* Mart.

tibicinium, Surmáctwo,

tibulus, Plin; corr. Strobylus

tĭchŏbătes, *æ. m. gr. Mietelnik.*

tichedriſus, B. tīchŏdiphrus, *gr.* Szopá *woienna.*

tigillum, *Báleczká, Łátá dáchowa, Zerdź, Drąg* *i. Polednia.*

tignarius, *Drewny, Bálkowy.*

tignarius faber, *Cieślá* ein Zimmermann.

tignum, *Bálká, Drewno wyrobione, Płatwy.* ein Balck. (*Tignum.*

Tignus, Calepin: Rob. Steph: Joan: *Urſin ſed corrige*

tigrīnus, *gr. prop. Tygrowy tr. Fladrowy, Moręg.*

tigris, *f. hujus tigris, vel idis. gr. Tygr. Ryś prędkonogi.* Tigerthier (*Animal velociſſimum ac ſæviſſimum*) *Tigridis exuviæ per dorſum a vertice pendent.* V. *Armeniæq; tigres, Auſtroq; agitata Charybdis.* Ovid. *epith:* Armĕnia, Pārthĭca, Caūcăſea, Gāngētĭca, Inda, Hȳrcāna, măcŭlōſa, ăcērba, vēlox, tērrĭbĭlis, prædātrix. *phr:* Fĕræ tĭgres, nūnquam pŏsŭēre fŭrōrem. Hȳrcānæque ādmōvērunt ubĕra tigres. Armĕnias cūrru sūbjūngĕre tigres. Sĭtĭens ut tigris ăcērba crŭōrem.

tĭlia, *Lipá, Łyko i.* Lindenbaum. *Nec tiliæ molles, nec fagus, & innuba laurus.* Ovid.

tĭliāceus, tiliagineus, tiligneus, *Lipowy.*

Tĭmĕfactus, *Przelękły.*

tĭmendus, *Stráſzliwy.* erſchröcklich.

tĭmeo, *Boię ſię.* Förchten. *Saxa, nec obliquo dente timendus aper.* O. *ſyn:* Fōrmīdo, vĕrĕor mĕtŭo ēxtĭmēſco pērtĭmēſco păveo trĕmo trĕmīſco cōntrĕmīſco trĕpĭdo, rĕfōrmido hōrreo perhōrrēſco. *phr:* Tĭmōre, mĕtu pērcēllor, tūrbor, păveo, trĕpĭdo, trĕmo, pāllco, hōrreo. Tĭmor ārtus ōccŭpat, mēntem prĕmit, trĕmĕfācta nŏvus per pēctŏra cūnctis īnſinŭat păvor, āttōnĭtos sŭbĭtus trĕmor ōccŭpat ărtus, ōbſtŭpŭêre ănĭmi, gĕlĭdŭſque per īma cŭcūrrit ōſſa trĕmor. Sŭbĭta gĕlĭdus fōrmidĭne sānguis dīrĭguit, cŏīvit. Păvĭdus cum mente cŏlōrem pērdĭdĕrat, ēxtĭmui, sēnsīque mĕtu rĭgŭīſſe căpīllos, Gĕlĭdus tōto mānābat cōrpŏre sūdor āttŏnĭtis hæsēre ănĭmis. Sŭbit hōrrīda mēntem fōrmido trĕpĭdat păvĭda fōrmidĭne pēctꝰ Mēns trĕpĭdo pālpĭtat ægra mĕtu. Tūnc vēro ăncĭpĭti mēntem fōrmīdĭne prēſſus Obſtŭpui ſtĕtĕruntque cŏmæ & vox faūcĭbus hæſit. Cĕcĭdērunt cōrda, trĕmōrque ōmnĭbus īncēſſit gĕlĭdus. *v. Timor.*

tĭmĭdè, *Boiáźliwie.*

tĭmĭditas, *Boiaźń.* Forchtſamkeit.

tĭmĭdus, *Boiáźliwy.* Forchtſam *Illæſum timidis unguibus eſſet onus.* Mart. *ſyn:* Trĕpĭdus, păvĭdus, vel īmbēllis īgnāvus. *phr:* Mĕtu ēxsānguis trĕpĭdāns, pāllens, Fōrmidĭne căptus, amens. Mēntis ĭnōps ănĭmi, tērrōre păvens vel pĕrīcŭla, vūlnĕra, tĭmens, rĕfōrmīdans. *v. Territus.*

tĭmor, *Boiaźń.* Forcht. *Res eſt ſolliciti plena timoris amor.* Ovid. *ſyn:* Mĕtus fōrmīdo, păvor tērror trĕmor hōrror. *epith:* āncēps, trĕpĭdus, ēxsānguis, sōllĭcĭtus, ăcērbus, mŏlēſtus, rĕpēntīnus, īrrĕquĭētus, hōrrēndus, sūſpēnſus, tăcĭtus, fæmĭnĕus. *phr:* păvĭdus hōrror. Gĕlĭdus tōrpor. Pēſsĭmus in dŭbĭis angor tĭmor ēxpērs quĭētis. Mālus īntērpres rērum mĕtꝰ. Pēctus cōnſtrīngens glăcĭans. Cūras gĭgnēns. Sēmper ānxĭus, ōmnia sōllĭcĭto sūnt lŏca plēna mĕtu. Pĕdĭbus tĭmor āddĭdit ālas. *v. Timeo.*

timoratus, Bogoboyny, Boiáźliwy

timorem injicio, incutio. Stráſzę.

Tina, *Beczká. Quantitas incerta.* Tinca, *Lin.* Tincti.

tinctilis, *Omáczálny, Fárbowány* das sich färben läst.
Tinctor, *Fárbierz 3.* ein Färber.
tinctor purpuræ, *Szarłatnik.*
tinctoria vel tinctoris officina. *Fárbiernia.*
tinctorius, *Fárbierski.*
tinctūra, tinctus, us. *Omáczánie, Fárbowánie* Färbung, Eintunckung.
tinctus, ti. *Fárbowány, Ozdobiony, sub Uczony,* & *sub Przeżżak.*
tinea, *Mol, Robak, Ulowy owad, Robacy w wosku.* Schaab/ Motte, Kleiderwurm. *Caperis aut tineas pasces taciturnus inertes.* Hor. *epith:* ăgrĕstis, ĭnērs ĕdax hŏrrĭda, fœda, turpis. *phr:* īllic ærūgo, & tĭnĕæ dŏmĭnāntur ĕdāces, Mĭsĕrābĭle tūrpes ēxēdĕre căput tĭneæ.
tineo, as. i. tineas sentio, tineis consumor. Baruch 6. sipoma apud LXX. porphyra sipomeni, Butwieią szarłaty, reddit Polonus interpres è Græca voce; è Latina dicendum esset: Mole ie iedzą. è Græca: Szarłat butwieiący.
tineōsus, *Molow pełny.*
tingo, & *tinguo priscum Omaczam, Fárbuię, Pokrapiam, Nápuszczam, Chrzczę.* Eintuncken. *Ferret iter, celeres nec tingeret æquore plantas.* V. *syn:* īmbuo, fūco, cŏlōro, īnficio săturo, līno, īllino, mĕdĭcor, vĭtĭo, mădĕfăcio, īmmĕrgo. *phr:* Lānam, seu vĕllĕra cŏlōro, fūco, vĕnēno vel mūrĭce tĭngĕre mĕdĭcāri fūcare īmbŭĕre ălbēntes īnvĕrtĕre lānas. Văriōs dĭscit mēntīri lāna cŏlōres.
tinia, orum Noni, Festo, meliùs tina æ.
tinaria, Siwiosnka. tinnīmentum, *Brząkádło.*
tinnio, is, *Brżmię.* Klingen/ hell schallen/ thönen. *syn:* Tīntĭno. *phr:* tīnnītum ĕdo, tīnnītu āera pūlso.
tinnito, *sub Ptak Swierkocz. Corripit* i. *A Philom: quæ longa est à Tinnio, ut Vagito, à Vagio quidsi legatur in Philomela Tintinat.*
tinnītus, us. *Brżmienie.* Klang *Tinnitusq; cie & matris quate cymbala circum* Vir. *epith:* ăcūtus, sŏnans, cōnfūsus, creber.
tinnŭlus, *Brżmiący.* Klingend.
tinnunculus, idem tinunculus.

tintinaculum, Dzwonek. Schell.
tintinnio, *Brżmię, Dzwonię, Piszczę.*
tintinnabulatus grex, sub Dzwoniarz.
tintinnābŭlum, *Dzwonek, Wozek.* Schell/ Glöcklein.
tintinnācŭlus, *Brząkácz 1. Dzwoniarz, Kát.*
tintĭno, *Brżmię. Dzwonię, Grżmot czynię.*
tintĭnŭlo, *sub Zołná,* & *Swierkocę.*
tinuncŭlus, *Pustołká.* tinus, *Bobek.*
tĭpha, *gr. Pałká ziele.*
tippula, tĭpulla, tĭpŭla & tippulla. *Muchá nawodna, Robaczek náwodny.* & *sub Lekki 2.*
tīro, *Nieświádom, Młodzik, Mołoiec, Młodzieniaszek, Zołnierz nowotny, Nowak.* Nieucżony *Pellere inermis adhuc & tiro paventis amici.* S.
tirōcĭnium, *Cwiczenie, Początek, Gonitwá,*
tīruncŭla, *Młodká.* (*Nieumieiętność.*
tīruncŭlus, *Gregoryánek, Nowak.*
tithymallus, potiùs. tĭthўmălos, vel us. *gr. Skoczek 3. Wilczy mlecz, Mák leśny,* & *in Kotowrot ziele,* & *Czartowe mleko.*
tithymalus dendroides. *Románowe ziele.*
tithymalus leptophyllos. *gr. Skoczek mnieyszy.*
tītillātio, tĭtillātus, us. *Łechtánie, Lubieżność.*
tĭtillo, *Łechcę, Luboiest* Kitzlen. *Titillare magis sensus quam lædere possunt.* Luc. *syn:* Mūlcĕo, dēmūlceo, pērmūlceo, ŏblĕcto, dēlĕcto, dĕlīnio, āllĭcio, āllĕcto.
titillor, *Lubię co.* titinnio, *Dzwonię.*
tĭtĭo, *onis. m. Głownia gászona* ein Feurbrand. *Pulla quies datur à stultis titionibus ignis.* B.
titivillitium, Szuszfałki.
tĭtŭbans, *Zaiąkliwy, Potaczaiący się.* stamlend.
titubanter, *Boiáźliwie.* titubantia, *Zaiąkánie.* Schwanckung Stamlung.
tĭtŭbātio, *Boiáźliwość, Szwank, Zaiąkánie.*
tĭtŭbo, *Potaczam się, Szwankuię, Zaiąkam się.* schwancken. *Ille mero somnoq; gravis titubare videtur.* Ovid. *syn* Văcīllo, lābo, nūto, lăbāsco, hæsĭto. *v. Nuto & Ebrius.*
tĭtŭlāris, *Tytułowy 2.*
tituli milites, *Zołnierz osadzony.*
tĭtŭlus, *Napis, Tytuł, Dostoieństwo, Sławá, Pokrywká.*

krywká, tr. Zołnierz osadzony. Ein Titel/Vberschrifft. Utilitas tua si titulus donetur amicæ. Ovid.
Tmesis figura Grammatica & Poëtica id est sectio unius dictionis præsertim compositæ unius dictionis vel plurium interjectione; ut Septem subjecta trioni. Donatus. Diacope eadem Carisio. Durior est in simplicibus verbis ut, Et saxo cere comminuit brum. Enni: Item Missili portant juvenes ad litora tanas, Donat.
Tŏcūllio, gr. Lichwiarz.
todellus todillus Máły. todi, sub Ptaszek.
Tœcharchi, Hygino, qui lateribus navis præsunt & curant ut remiges simul pitylum remis faciāt, Turneb. Toicharconi ad pitylum sedent. Higin.
tofus, idem Tophus.
tŏga, Szátá 7 8 &c. Kurtá,Chałupká, Pokoy. Ein langer Reck. Eminet effuso cui toga laxa sinu. Tib. epith. Rŏmāna, Būsōnia,Lătia, lōnga, flŭens lāxa, păcĭfica, ūrbāna v. Vestis.
togata, Białegłowá w szácie osobliwszey
togatarius, Sueton August: 25. Stephanionem togatarium. (i. Comœdiarum togatarum histrionem) relegavit. Levin legit. Togatarum saltatorem, qui primus togatas saltare instituit.
tŏgātŭlus, sub Szátá. (Plin. l.2.c.25.
tŏgātus sub Szátá z wierzchnia mit einem langen Ehrenrock gekleidet. Romanos rerum dominos, gentemq; togatam. Virg.
tŏgŭla, Sukienká.
tolæ, hæ. Slinne iágody o ex contractione longum.
tŏlĕrābĭlis Znośny. erträglich.
tolĕrābĭlĭter, toleranter. Znośnie. (dend.
tolerans, Cierpliwy, Trwáły. ertragend/erduld
tolerantia, toleratio. Znoszenie. das Leyden.
tŏlĕro, Cierpię, Znoszę, Podeymuię, Zywię się i. Erdulden, ertragen. Pallanta adjungam sub te tolerare magistro. V. syn: Fĕro pĕ fĕro pătior, pērpĕtior sūstĭneo sŭbeo, ĕxhaūrio, ĕxāntlo. phr: Cāsibus ĕxĕrcĕor ăgĭtor, jăctor. Fōrti, cōnstānti, pătiēnti pĕctŏre, ănĭmo ferre mălum, sōrtem ăcērbam, cāsus īnīquos. Mălis īnfrāctus, facĭlīsque păti.
tolæ, hæ. & tolia, Slinne iágody.
tolenno, tolento. onis. m. Zoraw studziänny.
tolles, hi vel hæ. Slinne iágody.
tollo, is. Podnoszę, Znoszę, Wyrzucam, Wsadzam, Zabiiam, Zwłaczam, Pysznię się. Auffheben Item wegnehmen. Iidem venturos tollemus in astra nepotes. Vir. syn: ēvĕho, ēxtōllo ēffĕro, ērĭgo, ēxtōllo, vel aufĕro dētrăho.
tollo, onis. m. Zoraw. ein Wipp/ das ist ein Instrument damit ein Ding leicht zu hebē.
Tollonus, Plaut. Tolloni gratia corr Polemocratia.
tolutaris, tŏlūtārius. Iednochodnik, Kłusak. das eine leichten und geschwinden Gang hat.
tŏlūtĭlis gradus, Kłus.
tolutiloquentia, Prędkomowność.
tolūtim, Iednochodem. tolutim tortor. Kłusam.
tŏmācŭ æ tŏmaclum, tŏmācŭlæ, tŏmāc ŭlum. Wątrobká pieczona, Kiszká nádziewána.
tŏmentum, Bárwicá, Kocanki. Scheerwoll.
tŏmex, icis. f. Tomica. Łyczak, Wić, Powroz, Chomont. grobhänffenseyl. Itē. Roßkommet.
tŏmĭci dentes, Zęby przednie.
tŏmus, gr. Tom Ksiąg. ein Theil eines Buchs.
tomus piscis. Szrot, Dzwono ryb.
Tonārium, gr. sub Incepta.
tŏnat, tŏnescit. Grzmi. es donnert. Aspera vel paribus bella tonare modis. M. phr: Cœlum tŏnat omne frăgōre, īngens frăgor æthĕra cōmplet. Tŏnitru cœlum ōmne cĭētur. Cœlum īntŏnat, Māgno mĭscētur mūrmŭre cœlum. Cœlo frăgor īntŏnat īngens. Tŏnĭtru cœlum tēllūsque trĕmĭscit. Tōto rĕsŏnant tŏnitrua cœlo Jūpĭter fūlmĭna, tŏnitrua vibrat mĭttit torquet jăcŭlātur. Māgnus ab æthĕre pērsŏnat īgne frăgor. Sūbĭtōque frăgōre īntŏnŭit cælum. Tŏnat ālti rēgia cœli Tē mpĕstas sīne mōre fŭrit, tŏnitrŭque qne trĕmīscūnt ārdua tērrārum, & cāmpi. v. Fulgur & Tempestas.
tŏnātio, sub Grom.
tondeo, Golę, Strzygę, Postrzygam, Koszę, Gryzę, Obcinam, Jem. Scheeren. Tondebit pueros jam nova nupta tuos. M. syn: āttŏndĕo, dētŏndeo Fērro sĕcāre, rĕsĕcāre, ābscīndĕre. Tŏndent dūmēta, jŭvĕnci. Lætus in umbra tŏndēbat nĭveæ cāndēntia vēllĕra lānæ.
tongeo, es. priscum, sub Umiem.

Tongio onis.
tonitralis, tonitrualis. Gromowy.
tonitralis candela, Gromnicá.
tŏnĭtru, tonitruum & tonitrus, us. *Grom, Grzmot.* Donner. *Desuper infundam, tonitru cælum omne ciebo.* Vir. *epith:* Grăve, tĕrrĭfĭcum, cŏrūſcum, hŏrrĭsŏnum, tĕrrĭbĭle, cŏmmōtum.*phr:* Æthĕrĕus frăgor tŭmūltŭ ſtrĕpĭtus, frĕmĭtus, sŏnĭtus. Æthĕrĕum mūrmur, ĭĉti sŏnĭtus āĕris. Sŏnus āĕris ĭĉti, Hūmānas mōtūra tŏnitrua mĕntes Frāĉto ĕxplōſa tŏnitrua cœlo. *v. Fulgur & tonitru* Claudianum. *Bęben 2.* (*Fulmen.*
tono, as. *& tono, is. tonere priſce Gromię, Brzmię, Mowię głośno. Runęło, Bębnię.* donnern/thônen.
tŏnor, *oris. Natężánie 2.*
tŏnōrium, *ſub Ton.* tonſa, *Wioſło.* Schiffruder
tonſilis, *Poſtrzygány.* tonſilla, *Koł oſtry.*
tonſillæ *Winne iágody.*
tonſio, *Strzyżenie.* das Scheeren.
tonsĭto, *Poſtrzygam, Strzygę 2.*
tonſor, *Poſtrzygácz, Bárwierz.* Ein Scheerer Balbierer. *epith:* Fīdus, fidēlis, dŏĉtus sŏlers, vĭgil, ĭndūſtrĭus, cūltus *phr:* Dŏĉtus rĕsĕcāre căpĭllos. Tŏnsōrem căpĭti non eſt ădbĭbēre nĕcēſſum. Vir tāngĕnte văgos, fĕrro rĕsĕcāre căpĭllos Duĉtus, & hĭrsūtas ĕxcolŭĭſſe gĕnas.
tŏnsōrius, *Bárwierſki.*
tonſtrīcŭla, tonſtrix. *Bárwierká.*
tonſtrīna, *Bárwiernia.* Scheerſtub.
tonsūra, *Strzyżenie, Obcinánie, Poſtrzyżyny 3. Koroná kápłáńſka 1.* das ſcheeren.
tonſus, *ſ. Poſtrzygány, Oſtrzyżony.* geſchoren.
tonſus, us. *Strzyżenie, Włoſow noſzenie.*
tŏnus, *gr. Nátężenie, Fárby wydátność, Incepta, Grom.* Ein Thon/ Gelaut. *Tædia dulciſonis auferat illa tonis.* Cap. *epith:* Dūlcis, ſuāvis, grātus, Aonĭus, flēbĭlis, lūgubris
tŏparcha, *æ. gr. Stároſtá.* tŏparchia. *gr. Stároſtwo.*
tŏpazius, *gr. Topázyn.*
tŏphācĕus, tophācius, tŏphĭcius, tŏphĭnus. *Dziarſtwiſty.*
tŏphus, *Dziarſtwo, Kámień dziarſtwiſty.*
topiaria *Wirydarſkie rzemieſło, & ſub Chłodnikarz.*
tŏpiārium opus. *Chłodnik 2.* Gartengezierd mit Kreutern gemacht.
tŏpiārius, *Chłodnikarz, Wirydarżnik.*
tŏpica, æ. topice, es. topica orum. *Cic: Ariſt: Ars inveniendi & ducendi argumenta è locis. Dialecticæ pars.*
tŏpĭcus, *gr. Mieyſcowy.*
topium, *Chłodnik 2.* Gartengezierd mit Kreutern gemacht.
tŏpŏgrăphia, tŏpŏthĕſia, *gr. Opiſanie mieyſcá.*
topper priſcum. Rychło.
tora, Mordownik ziele.
tŏra', *Kołdrá, Łoſzkowa zaſłoná.* Bettdecke. (*nen.*
toral villoſum, *Gunia 1. Koc 1.*
torāle, *ſub Łoſzkowá zaſłoná.*
torale linteum, *Prześcierádło.* tŏrālis, *Łoſzkowy.*
toralium, *Kołdrá, Obrus.*
torcŭlar, tŏrcŭlare & torcŭlum. *Práſa 2. 3. 4.* Traubenkelter. *Secunda correpta apud Hont: ſicut & torculum apud. Fillol.* Torcular ac prælum & dentatæ lamina terræ. *Hont.* At ſecedentem, qua torcula præla vacabant. *Fillol. Alii producendam volunt, ut Priſcum cum Fortunato,* Calcaturus erat qui torcularia ſolus *Fortum. Sed quidam ſic legunt.* Calcaturus erat qui ſolus torcular altum. *ſyn:* Prælum. *epith:* Strīdens, prĕmens, ſtrĕpens, ūdum, mădĭdum *v. Prælum.*
torcŭlaria cella, torcularium. *Práſownia.*
torcŭlārius, *adject: Práſowy, Tłokarſki.*
torcularius, *ſubſt: Práſownik, Tłokarz.*
torculus, *ſub Práſowy.* (*ziele.*
tordīle, es. tordўle, es tordўlum. *Jeleni ozor*
tŏreuma, *gr. Toczone rzeczy, Kubek.* Außgeſtochene Arbeit. *Tolle puer calices tepidiſque toreumata Nili.* M.
tŏreutes, *æ. gr. Tokarz.* tŏreutĭce, *gr. Tokarſtwo.* die Kunſt außzuſtechen.
tormentum, *Męká, Dręczenie, TrapienieCiągnienie, Bol, Łáńcuch, Liná, Dziáło, Powroz,* Folterung/ Peinigung. *Item.* Allerley grob

grob Geschütz. *syn:* Māchĭna bēllĭca, bēllĭstra. *epith:* Mūrāle, fūlmĭnēum, īmmāne, Vūlcānium, Māvortium. *phr:* Māchĭna fūlmĭnis æmŭla. Fūlmĭneo vălĭdos quæ deiicit īmpĕte mūros. Sŏnĭtum cōncūssi ĭmĭtātur ŏlȳmpi. Māchĭna tĕrrĭfico cum fūlmĭnat ænea bōmbo Tŏnat & raūcis ærea fūlmĭna bōmbis Īnstrūmēnta nĕcis dīrīmēntia mūros Fūlmĭnĕas jăcŭlantia glandes. Tōrvăq; sūlphŭrĕas ăgĕrent tōrmēnta făvīllas. *v. Balista & Machina.*

tŏrmina *inum, Gryzienie, Begunká* Darmgicht.

tormĭnālis, tormĭnōsus, *Gryzienie czyniący.*

tormines, hi. Gryzienie.

tŏrnātĭlis, *Toczony.* gedrähet.

tornātor, *Tokarz.* ein Dräher.

tornatura, Toczenie 2. gedrähet werck.

tornātus, *Toczony. Gl dki*

Torneamentum quasi Tro amentum inversè Herman: Hugon, vox recentiorum ex Italicâ vel Germanicâ formata latinè ludum Trojæ vocat sæpe Sveton. Ludus puerorum equestrium militia præludentium. idem equestria aliquibus. Torneamenta à Turniern Germanico deducit Jac: Ponta quod equestrem decursionem significat

torno, as Toczę drähen. torno rasilis, *Toczony.*

tornus, *Tokarskie dłoto.*

tŏrŏsulus, *Młodziec, Gálánt.*

tŏrōsus, *Cielisty i Siadły.* fleischächtig. *Hic populus ridet, multumq; torosa juventus.* Pers. *syn:* Lăcĕrtōsus, nērvōsus.

torpēdo, *Gnuśność, Zdumiewánie, Drętwik.* Faul beit. *Qui nō indomitā miræ torpedinis artē* Cl.

torpens t rpĭdus *Zdrętwiáły.* Faul/ und träg.

torpeo, *Gnuśnieję. Tępieię, Słábieię.* schlaffen/ als wenn ein Glied eim einschläfft. *Item.* Träg seyn/ starren. *Nec torpere gravi passus sua regna veterno.* Virg. *syn:* Tōrpēsco, stupeo stūpēsco.

tŏrpor, *Zdrętwienie,* Gnusność. Trägheit. *Sed te torpor iners, & mors imitata quietum.* S. v. *Stupor, Pigritia, Languor.*

torporo, as. Drętwię.

tōrquātus, *sub Łáńcuszno.* Eine Halßkette tragend. *Aspice torquatum & referentem signa* torquatus palumbus. *Grzywacz.* (&c. V.

torqueo, *Kręcę, Zákręcam, Kieruię, Męczę i. Náginam, Obracam, Ciskam, Odwracam, Wywracam, Rzucam okiem, Cofam się.* Winden, biegen. *Item* peinigen. *Annua & ex ima sibila torquet humo.* Pr. *syn:* Īntōrqueo, flēcto, īnflēcto, vel crūcio, vēxo, ēxcrūcio, ăngo, vel vĭbro, jăcŭlor.

torqueo fusos. *Przędę.* spinnen.

torqueor, *Kręcę się. Trapię się, Wyprzężá się co. Trapi mię co.* gepeiniget werden

torques, *is m. f. & f. Łáńcuch złoty, Wrzeciono.* Ein Halßkette/ Halßband. *Sæpe Deûm nexis ornatæ torquibus aræ.* V. *v. Monile.*

torquilla, B. Pliszká, Krętogłow.

torquis, *is. m. & f Łáńcuch złoty.*

torrēfăcio, *Suszę Wędzę, Prażę.* dürr machen braten. *e potius breve.*

torrens, *subst: Potok.* Ein Regenbach. *Dardanius, torrentis aquæ, vel turbinis atri.* V. *epith:* Răpax præceps, vĭŏlēntus, tūrbĭdus, hybērnus, sŏnŏrus, mōntānus. *phr:* Rŭens de mōntĭbus āmnis, ūndis plŭvĭālĭbus aūctus Rīpis căpācĭbus. Răpax cădit pārtesque lāpsi mōntis ēxēsas, rŏtat răpĭdus mōntāno flūmĭne tŏrrens. *v. Fluvius Inundatio.*

torrens, *adject: Ciekący i. Bystry, Palący, Gorący, Obfity, Opływający.*

torreo, *Piekę i. Smáżę, Suszę i. Wędzę, Palę, Ożdzę. Párzę, Siekę, & sub Powárzył.* Dörren/ braten brennen. *Et torrere parant flammis & frangere saxo.* Virg. *syn:* āsso, vel ūro, crĕmo, adūro pĕrūro ēxūro. *phr:* infĕrre igni, tŏrrēre ēxsānguia vīscĕra cæsārum pecūdum, ōrdĭne āhēna lŏcant ălii, fūsīque per herbam sūbjicĭunt vĕrūbus prūnas & vīscĕra tŏrrent.

torreor; *Gorę, Gorąco mi.*

torresco; *Gorę.* dürr werden.

torridare, est comburere, Noni inepta vox.

torridus, *Ogorzáły, Gorący, Suchy, Palaiący.*

Verdúr-

Verdürret, trucken. *Semper sole rubens & torrida semper ab igne.* V. *syn:* ūſtus, ēxūſtus, perūſtus, vel ārĭdus, sĭccus, ārens.
torris, *Głownia żywa.* Ein glüender Brandt. *syn:* Titio. *epith:* ārdens, fūmāos, flāmmĭfer, īgnĭtus, rŭbens, īgnĭfer. *phr:* Tōrrem āmbūſtum rŭtĭlānte fāvīlla āccĭpit. Fūnĕreum tōrrem mĕdĭos cōnjēcit in īgnes.
torrus, al. torus, i. torſidus. Feſt: Sipont Priſcum.
torſio, *Gryzienie 2. Ciągnienie.* Peinigung.
torta, *Kołacz.* tōrtĕ, *Krzywo.* Krumb.
tortĭlis, *Kręcony, Zátoczyſty* Krumb/ gewunden. *Hunc aut tortilibus vibrata falarica nervis.*
tortiloquium. Mowá trudna. (Luc.
tortinus *Tłoczony. tortio, Ciągnienie.* Peinigung
torto, as Męczę 1 folteren.
tortor, aris. Trzpiotam ſię, Kłuſam, & ſub Rzucam
tortor, *oris. Morderca Kát, & ſub Kuſzni ſtrzelcy.* Ein Folterer/ Hencker *Tunc felix quoties aliquo tortore vocato J. v. Carnifex*
tortŭlus, *Chochoł. Zatyczká, & ſub Zaponká.*
torcum, *Probá 4.*
tortuōſus, *Záwiły, Kręcący ſię, Zatoczyſty. Záwikłány, Swidrowáty* Krumb/umbgewicklet.
tortus, *ti adject: Kręcony, Toczony.* Krumb/ gewunden.
tortus, *ſubſt. Skręt, Powroz 1.*
tortus, us. *Zwiiánie 2. Zatoki 5.*
torva, torve, torvĭter, *Srogo,* grauſam.
torvidus, Arnob: i. torvus. torvĭtas, *Srogość.* Scheußligkait.
tŏrŭlus, *Zaponká, Guziki, Chochoł, Nacięcie, Drżeń, Międzyſta część, Muſzkuł.*
tŏrus, *Siedzenie, Łoże, Łożko ſtołowe, Pas łoſzkowy, Pościel, Máterac, Rogoża, Łyko, Międzyſta część, Cieliſtość, Nádęcie, Zaponká, Guzik 3. Związek, Powroz, Skręt, Wypukłość.* Ein Beth. *Viridante toro conſederat herbæ.* Virg. *syn:* Lĕctus cŭbile, vel lăcērtus, nērvus.
torus herbæ, *ſub Kupá.*
torvus, *Krzywy, Srogi.*
toſillæ, hæ. Slinne iágody.
toſtus, *Opalony, Pieczony.* gebrennet/gebraten.

Tŏt, *Tyle 1.* So viel. *Inſignem pietate virum, tot adire labores.* Virg.
tot modis, Ták rożliczny. totfārĭam, *Ták rożlicznie.* ſo vielfältig.
tŏtĭdem, *Tyleż* Eben ſo viel. *Erramus pelago totidem ſine ſidere noctes.* Virg.
tŏtĭes, *Tylekroć.* ſo offt. *Nec populum extremâ toties exoret arena.* Hor.
totiuga invitamenta, Apulei: i. tam multa.
toto, pro toti; ſub Wſzyſtek.
tōtum, *Swiát 1. Wſzyſtek.*
tōtus, *Wſzyſtek, Cáły 1. 2.* Gantz. *Inſtabat totâ cui tua nocte canis.* Tib. *syn:* ōmnis cūnctus, unĭvērſus, vel īntĕger, pērfēctus: plēnus, sŏlĭdus.
toxicon, toxicum. *gr Koźilepowy ſok. & Trucizna* Gifft *Et dare campano toxica ſæva mero* M
Trăbālis, *Bálkowy, Wielki.* balckig.
trăbea, trăbeāta veſtis. *Száta kroleuſka, Száta na tryumf* Königliches Kleid *Succinctus trabea, lævaque ancile gerebat.* Virg. *v. Veſt. s.*
trabeatio, *Wiązánie 2*
trăbeātus, *Streſiſty, & in Száta ná tryumf* Fürſtlich gekleidet. *Hoc igitur vidit trabeati cura Quirini.* Ovid.
trăbecula, trabicula. *Báleczká.*
trabica navis. Komięgá.
trabicus, Bálkowy, ſub Kłodziná: Trámowy, ſub Tram.
trābs, ăbis. *f. & trabes is Tram, Bálká, Płatwy, Náwá* Ein Balck. *Hic trabibus contextus acernis.* Vir *ſyn:* Tīgnum, tĭgīllum, rōbur. *epith:* Lōnga, firma, sŏlĭda, vălĭda, ārbŏrea, frāxĭnea, quērna, ăcērna, cōntēxta, ōmpāctĭlis. *phr:* āggrĕdĭor, trăbĭbus quērnis, & rōbŏre sĕcto. *Trabi pro Navi.* Vāltumque căva trăbe cūrrĭmus æquor.
trăchālus, *gr. Pław.* trăchea *gr. Krtań.*
trăchālum, trachēlus, *gr. Máſztu śrzodek.*
trăchōma; *gr. ſub Powieká.*
trăchūrus, *gr. Jeſzczur rybá.*
trăchybalſamum, *Balſam.*
traclepo, is. Uchodzę 1.

Tracta, æ. & tracta. orum. *Kołaczowe listki.*
tracta lanea. *Przędzá.*
tractābilis, *Dotkliwy, Powolny. Głáskliwy.* mit dem gut zu handlen/umbzugehen ist. *Quassataq; rates, & non tractabile cœlum.* V. *syn:* Dŏcĭlis făcĭlis, mānsuētus, bĕnīgnus. *v Comis.*
tractătio, *Miárkowánie, Obieránie się, Ogłáßkánie, Częstowánie Dotknienie.* Handlung/Beschrei(bung.
tractātor, *Scierácz, Mowcá.*
tractatrix, *f. ejusdem significationis.*
tractātus, *us. Dotknienie, Pisánie, Obieránie się.* Handlung/ Beschreibung.
tractim, *Z przewłoką, Bez przestanku, Słózem raz, Nomen & sub Daię raz* eines zugs, ohn (unterlaß
tractītius, *v Ciągnieniu służący.*
tracto, as. *Dotykam się, Mácam 1. Ogłáßkáć, Spráwuię 1 2 Opátruię, Száfuię 1. Opisuię 1. Spráwuię się, Báwię się 1. Piszę 2. Postępuię, Rospráwiam, Odpráwiam 1. Szánuię 1. Częstuię.* handlen. *Tractari non invenio cur non sit acerbum.* Luc. *syn:* āttrēcto, cōntrēcto, tāngo, mănĭbus, pērtēnto, vērso, vŏlūto, vel mūlceo, dēmūlceo, lēnio, dēlīno, vel dīspūto, dīssēro, dŏceo *phr:* īlle mănu mūlcet prōpēxam ad pēctŏra bărbam.
tractōria machina. *Koło, Windá.* eine Winde.
tractoria ratio. *Windowánie.* Auffwindung.
tractoriæ, *hæ. Podwodny list.*
tractorium organum. *Windá 1.* eine Winde.
tractōrius, *Ciągnący, Ciągnieniu służący.* das zum ziehen gehöret.
tractu, *Pásmem.* tractum, *ti. vide* tracta, *orum.*
tractus, *tr. Rościągły.*
tractus, us. *Ciągnienie, Przeciąg, Rościągnienie, Suwánie, Włoczenie, Kráiná, Okolicá, Toń, & sub Chwilá.* Zug/Gegend. *Itē* Gelegenheit. *syn:* ōra, plāga, rēgio, tēllus, tērra, sŏlum.
trādĭtio, *Podawánie, Podánie, Powzdánie.* Ubergebung. (*somowski mistrz.*
trādĭtor, *Podawcá 1. Zdraycá, Mistrz, sub Krá*
traditum, *Podánie 2.*
trādo, *Podaię, Wzdawam, Wydaię. Zdaię, Podaię się, Udaię się ná co, Uczę, Piszę, Rozgłá(szam* übergeben.-- *Nuper mihi tradidit Ægon* Vir. *syn:* Prōdo, vel do, præbeo, tribŭo vel dŏceo dico nārro rĕfĕro, mĕmŏro cōmmĕmŏro.
trādūco, *Przeprowadzam, Prowádzę, Przepráwiam 2, Przeciągam, Podaię, Poniżam, Ostáwiam; Odwodzę się. Pokazuię 1. Daię się abo kogo ná pośmiech.* überführen. *Atque satas alio vidit traducere messes.* Virg. *syn:* Trānsfĕro; ābdūco, cōnvĕrto, rĕfĕro, cōnfĕro vel prōdūco, prōtrăho, ăgo, dūco, cōnsumo, vel trājĭcio, trānsvĕho. (den.
trādūcor. *Szydzą ze mnie.* verläumbdet werden.
traductio, *Prowádzenie, Przeprowadzánie, Ponizánie, Niesławá.* Uberbringung. & *sub życie.*
Traductio figura. Cicer: ejusdem vocis immutata repetitio, eadem Polypteton.
traductor, *Przeprowádziciel. Wyśmiewcá.*
tradux, ăcis. *m. f. Látorośl 5.* Rebschoß.
trăgăcāntha, *gr. Dragant ciernie 2.*
trăgĕlăphus, *gr. Jeleń brodáty.*
trăgēma, *gr. Wet 1. Cruda Ceres puris imitata tragemata granis.* Mill.
tragicè, tragicum. *Wspániále.* ernsthafftiglich.
trăgĭcus, *gr Okrutny, Afektu pełny.* Tragisch. *Carmine qui trag co vilem certabat ob hircū.* H
trăgium, *gr. Kozodzik ziele.*
trăgædia, *gr. Traiedya, Zámieszánie, Burdá.* ernstlich Schauspiel. *Effutire leves indigna tragœdia versus.* H. *epith:* Trīstis flēbĭlis, lăcrȳmōsa sĕvēra. ănĭmōsa. *phr:* Trăgĭcum cārmen. Trăgĭca mūsa Cămœna. Grānde sŏnans. Trăgĭci trăgĭcos dĕcet īre cŏthūrnos. Quæ grăvidus vērbis ănĭmōsa trăgœdia vīncit (*Ovid. 3. amor Eleg. 1.*) Vēnit & īngenti vĭŏlēnta trăgœdia pāssu, Frōnte cōmæ tŏrva pālla jăcēbat hŭmi. Læva mānus scēptrum lāte rēgāle tĕnēbat. Lȳdĭus āpta pĕdum vīncla cŏthūrnus ĕrat.
trăgœdiŏgrăphus, *gr Wierszow pisarz.*
trăgœdus, *gr. idem & Aktor 1.* ein Schauspieler. *Hæc de comœdis te consulit, illa tragœdum.* J. *epith:* Grăvis, vōcĭfĕrans mæstus. *phr:* Stābat Rōma grăves sĭmul aūdītūra trăgœdos.
trăgŏpan, tragopānas, tragopānon. *Rogal ptak.*

Trăgŏpōgon, *onis.gr Kozia brodká, Czechrzycá.*
trăgŏrīgănum, *gr. Lebiotká.*
trăgos, *& tragus. gr. Sit morſki, Párkot, Koziel 1. Jurność, Gębká.*
trăgŏsĕlīnum, *gr. Biedrzeniec.*
trăgŭla, *Pociſk 2. Sánie 2. Wozek młociebny, Włok.* ein Gattung Pfeils.
trăgŭlarii, *Kuſzni ſtrzelcy.* (Schleiff.
traha, *& trahea. Włoká.Sánie* ein Schlitten/
trahārius, *Kołodziey.* trahax, *Porywácż.*
trăho, *Ciągnę, Włoczę, Wlokę, Wyciągam, Przeciągam, Przedłużam, Zwłaczam, Záciągam 2. Powoływam, Wabię, Przędę, & ſub Przyczytam.* Ziehen, ſchleiffen. *Ne trahat & menſa ducat in orbe rotas.* Tib. *ſyn.* ĕxtrăho haurio, vel răpĭo, dūco ābdūco vel āllĭcio āllēcto īmpēllo. *phr:* Me Pārnāſſi dēsērta per ārdŭa dūlcis răptat ămor. Trăhit ſua quēmque vŏlūptas Nēſcio qua nātāle sŏlum dūlcēdĭne cūnctos Dūcit & īmmĕmŏres non sĭnit ēſſe ſui.
traho animam. *Zyię.* leben.
traho ſpiritum. *Oddycham.*
traho ſuſpirium. *Wzdycham.* ſeufftzen.
traho vultum, rugas. Marſzczę ſię, Záperzyć ſię.
trahor, *Uwodzę ſię, & ſub Wlecze ſię.*
trahŭla, *Sánie 2.* Schlitten.
trājectio, *Przekładánie, Przetknienie, Przenoſzenie, Przemiiánie, Przeiazd.* Vberfahrt.
trajectitius, Przewoźny.
trajecto, as. *Przekalam, Przebiiam* durchſtechen.
trajēctūra, *Przetknienie.* Durchſtechung.
trajectus, us. *Przewoz, Przeiazd.* Vberfahrt.
trājĭcio, *is. Przetykam 1. Przekalam, Przebiiam 1. Przeieżdżam, Przeprawiam, Przepłynąć 2. Przewożę, Przeciſkawam, Przelewam, Przenoſzę, Przebyć co, Przebrnąć, Przeſtrzelić, Náwłoczę, Zwálam, Odkładam, Składam wi nę. Przekładam.* überfahren/ durchſtechen/ durch chiſſen - *Æthereo curſu trajecerit axe.* Virg. *ſyn:* Trānſeo, trānſgrĕdĭor, vel trānſmitto, trānsfigo, trānsădĭgo.
tralatio, eadem eſt translatio.
tralatitius &c. idem translatitius, &c.
traloquor, *Wyliczam.*
traluceo, idem transluceo.
trāma, *Wątek, Szátá cienka.* ein Eintrag.
trameo, idem traſmeo.
trāmes, *itis. m. Scieſzká, Linia rodu.* Fußpfad/ Zwergweg/ Steg *Quæ facit aſſiduo tramitt vulgus iter.* Pr. *v. Callis Via.*
tramitto, tramuto, idem tranſmitto, &c.
trāno, as. *Przepłynąć, Przebrnąć, Przebyć co, Przelatam, Przenikam, Przebiiam.* Vberſchwimmen.-- *Et magnos erebi tranavimus amnes.* Virg. *ſyn:* Trānſno trānſnato vel tranſeo trānſmeo. *phr:* Nāndo nātātu trājĭcio trānſnāre sŏnōras tōrrēntem fŭrĭas. Sŭpĕrant mōntes,& flūmĭna trānant, īntērrĭta Tibrim trānāvit frāngens ūndam pŭĕrĭlĭbus ūndis ōbsĕquio trānāntur ăquæ nec vīncĕre pōſſis Flūmĭna ſi cōntra quam sĭnit ūnda, nātes. *v. Nato.*
tranquille, *Spokoynie.* ruhig.
tranquillitas. *Ciſzá, Spokoyność, Pogodá.* Stille/ Ruhigkeit. *ſyn:* Pāx, quĭes. *v. Quies. Pax mare, tranquillum, Serenum, Sudum.*
tranquillitate, *W pogodę.*
tranquillō, *idem & Spokoynie.* ruhig.
tranquillo as. *Uſpokoić* ſtillen/ruhig machen.
tranquillor, *Uſpokoić ſię, Ucicha.*
tranquillum, *Ciſza 2.*
tranquillus, *Spokoyny.* Ruhig/Windſtill. *ſyn:* Quĭētus, plăcĭdus, plācātus.
trans, *Z onę ſtronę, Zá gorę.* hinüber.
tranſabeo, Miiam co, Chybiam, Przenika ná wylot.
tranſactio. *Roſpráwá.* Außmachung.
tranſactor, *Sprawcá.* her außrichtet, Verwalter.
tranſadigo. Przebiiam ná wylot. Durchſtechen. *Tranſadigit coſtas, & candida pectora rupit.* V. *ſyn:* Trānſvērbĕro, trānsĭgo, trānſfŏdio.
tranſcendo, *Przeſtępuię, Przechodzę przez co, Przenoſzę ſię.* Vberſteigen. *ſyn:* Sŭpĕro, trānſgrĕdior, āſcēndo. *v Aſcendo.*
tranſcenſus, us. Przeście 1. Vberſteigung.
tranſcido, à cædo. Przecinam, Siekę durchhauen.
tranſcindo, Plaut. corr. tranſcido.
tranſclepo, Schraniam ſię.

Transcribo, *Przepisuię*, Przenoszę, *Rospisuię z.* *Policzam*, *Wlewam*, *Wzdawam*, *Oddaię przez bank*, *Wystawiam ná przeday*, *Biorę dług ktorym winien.* abschreiben/ übergeben Vberlassen. *Et sua Dardaniis transscribi sceptra colonis.* Virg. (*an Wymowká.*

transcriptio, *al. transscriptio. Zmawiánie ná kogo.*

transcurro, Przebiegam *1. 2. 4*, Przemiiam.

transcursus, us. *Przebieg*, Przemiiánie. ein

transdo, *Nabawiam.* (schneller Lauff

transduco, *Przeprowadzam*, *Przenoszę*, *Przesadzam płonkę*, *Chełpię się.* überführen.

transenna, *Przemiiánie*, *Okno*, *Linia*, *Powroz kuglarski*, *Sidło*, *Kratá*, *Siatká w budowániu.*

transeo, *Przechodzę*, *Przebiegam*, *Przeieżdżam Przestępuię*, *Przemiiam*, *Przebieram*, *Przebrnąć*, *Przepłynąć*, *Prowádzę się*, *Wyścigam kogo*, *Zámilczeć*, *Opuszczam*, *Uchodzi*, *Postępuię*, *Miiam co*, & *sub Przybolec.* fürüber geben. *Et maris Ionii transieritis aquas.* Ov. *syn:* Trānsgrĕdior trānsmeo, trānsmīgro, trājĭcio, pērmeo trānscēndo; trānsmītto, pĕnĕtro, pērvādo, rūmpo pērrūmpo, trānsĭlio, vel omītto prætĕreo *phr:* Vīam făcio, ăpĕrio, ĭter, mōlior, tēnto, tĕneo. *v. Eo.*

transeunter, *Niedbále.*

transero, *Robert Steph: corrr: transsero.*

transfĕro, *Przenoszę*, *Przesadzam*, *Przestępuię*, *Przypisuię*, *Prowádzę się*, *Odkładam*, *Biorę ná się*, *Składam winę*, *Przekładam*, *Zámieniam słowá*, *Przystosuię*, *Dług długiem płácę Lichwę*, Przenoszę. von einem Ort zum andern tragen/ hinüber tragen. *Transferet, & longā multa vi muniet Albā.* V *syn:* Trānvĕho, trānspōrto, trājĭcio, trānsmītto, trādūco.

transfigo, *Przebiiam 1.* Durchstechen. *Meq; pectus stricto medium transfigere ferro*, M. *syn:* Trānsădĭgo trānsfŏdio trājĭcio, trānsvérbĕro cōnfŏdio. *phr:* Cōrpus, pēctus, lătus viscĕra fĕrro, fĭgo, fŏdio, pērfŏro trānsfigo. Fērrum per vīscĕra per pēctus ăgo, ădĭgo ēxĭgo. Fērrum in illo mērgo, ēnsem pēctŏre cōndo. Dēxtrāque cōrūscum extŭlit, ac lătĕri căpŭlo tĕnus ābdĭdit ēnsem, Vīrĭbus ēnsis ădāctus Trānsădĭgit cōstas, & cāndĭda pēctŏra rūmpit.

transfiguratio, *Przekształtowánie.* Veränderung in ein ander Gestalt.

transfigūro, *Przerabiam co*, *Przekształtowáć.*

transfiguror, *Odmieniam się*, *Przedzierzgnąć się.*

transfluo, *Przeciekam*, *Przemiiam 2.*

transfŏdio, *Przekopywam*, *Przebiiam.* Durchgraben *v. suprà transfigo.*

transformis, *Przekształtowány.*

transformo, *Przedzierzgnąć się*, *Przekształtowáć.* in ein andere Gestalt bringen. *syn:* Trānsfigūro, mūto vărio. *phr:* Vĕtĕres mūtāre figūras. Fōrmas vărĭātur in ōmnes, Ille suæ cōntra non immĕmor ārtis ŏmnia trānsfōrmare sēsē in mīrācŭla rērum, īgnemque hōrrĭbĭlem, flŭvĭūmque lĭquēntem. Vērtĕre quo pŏtĕrat hŏmĭnes in mīlle figūras.

transfŏro, *Przebiiam 1.* durchbohren.

transfretātio, *Przepłynienie* Vberschwimmung.

transfrĕto, *sub Przepłynąć.* über Meer fahren.

transfŭga, *Zbieg.* Ein Abtrünniger. *Nudus castra peto, & trasfuga divitum.* (Chor.)

transfugio, *Zbiegam.* von einem zum anderen

transfŭgium, Zbieżenie *2.* (fliehen

transfumo, *Dymię*, *Przebiia się dym.*

transfundo, *Przelewam*, Zlewam, *Wlewam* übergiessen. & *sub Przyczyniam co komu.*

trānsfūsio, *Przelewánie*, *Przenoszenie.* Abguß/ Abschüttung.

transgrĕdior, *Przestępuię*, *Zwyciężam*, *Przebić co* übergehen. (tung.

transgressio, *Przeście*. *Przestąpienie* Vberschrei

Transgressiva Verba apud Grammaticos sunt ea quæ formam & regulam conjugationis non servant, sed à generè activo in passivum vel deponens in conjugatione transgrediuntur ut Audeo, gaudeo, ausus sum &c.

Transgressor, *Przestępcá.* (*Diomed.*

transgressus, us. *Przeście 1.* Vberschreitung.

transjacio, *lege transjicio.*

transjectio, *idem trajectio.*

transĭgo, *Spráwuię*, *Odprawiam*, *Rospráwiam się*, *Dokonywam*, *Dozieram*, *Przebiiam ná wylot*, Vertreiben/ außmachen vertrag machen. *Simul miserabile transiget ævum.* Virg.

Transjicio, is. Przecifkawam. überwerffen.
Transil s palmes Plinio idem videtur qui trad ix Rob: Steph: transilientem alios interpretatur, & tamen sub Derivatis à Transeo ponit.
transilvania, Siedmigrod. Siebenbürgen.
transistulanum, Zawiśle.
transitio, *Zbieżenie, Przechodzenie do kąd, Przeście 2.* Vberfahrt/ Durchzug.
transitio. figura Rhetorica, eadem Metabasis.
Transitio apud Grammaticos, cum Verbum velNomen habet post se casum, aliter, Rectio, Regimen, Transitiva constructio.
transitionem facio. Zbiegam.
Transitiva Syntaxis, aut. Verba, apud Grammaticos Priscian: quæ post se casum habent cujuscũq; sint generis, regiminis syntaxis vel verba etiam dicuntur, ijs opposita sunt Intransitiva & Absoluta dicta, vel Concordantia.
transito, as. *Przechodzę przez.* offt durchgehen.
transitorius, *Przechodziśty, Przemiiaiący.* zergenglich.
transitus, us *Przeście, Przeiazd, Przemienienie Przekształtowánie.* Durchzug/Vberfahrt.
transjungo, *Przeprzęgam.*
translabor, *Przelatam, Przepadam.* überfahren.
translatio, *Przenoszenie, Przesadzánie; Zmawiánie się ná kogo; Wybiiánie się z práwá, Zamiana słow.* Verwendung/ übersetzung auß einer Sprach in die ander. *item v. suprà Metaphora.*
translatitiè, *Ná oko, Niedbále.*
translatitium, *Fałsz.*
translatitius, *Przenośny, Zámieniony, Pospolity, Podły, Zwyczayny.*
translativè, Zámienná, Ná oko.
translativus, *Przenośny.*
translator, *Przenośiciel.*
translatus, *Zámieniony.* verwendt/verändert. *Eheu translatos alio mœrebis amores.* H.
translego, *Przeczytáć.* durchlesen.
transluceo, *Przeyrzeć* durchscheinen.
translucidus, t ansiucens. *Przezroczysty* durchscheinend.

transmarinus, *Zamorski, Cudzoziemski.* das über Meer ist, außländisch.
transmeo, *Przelatam, Przebyć co.* überfahren.
transmigratio, *Przeprowádzenie.* Vberziehung von einem orth an den andren.
transmigro, *Przeprowádzá się.* Hinüber ziehen *v. Transeo.*
transmissio, transmissus, us. *Przeiazd, Przesłanie, Przepuszczenie, Przewoz 1.* Vberschickung/ Durchfahrt.
transmissus, *si Przeszły.* transmittens, *Dziuráwy.*
transmitto, *Przepuszczam, Przesyłam, Przeieżdżam, Przecifkam, Przebiia pápier, Przepłynąć, Cáłą noc, Podaie, Przelatam, Przebyć co. Uchodzę, Zámilczeć, Zdaię.* Durchlassen/ Vberschicken. (ist.
transmontanus, *Zagorny.* das über Bergen
transmoveo, *Przenoszę, Przeprowadzam, Przetaczam, Przyczytam.* verrücken.
transmutatio, *Odmiáná.* Verzauschung.
transmuto, *Odmieniam co, Mieszam.* vertauschen, Verwechselen. *--Ima locans, transmutat dextera lævis.* Luc.
transnato, transno. *Przepłynąć.* Vberschwimmen. *syn:* enato *v. Trano.*
transnominatio, *sub Przechrzcić się.*
transnomino, *Zámieniam słowá, Názywam co ináczey, Názywam się od, Przechrzcić się.* den Nahmen veränderen.
transnumerare, *Zliczyć.*
transpectus, us. Przeyrzenie.
transpicio, *Patrzę przez co, Przeyrzeć.*
transpiratio al transspiratio. *sub Párá 2.*
transplanto, *Przesadzam zioła.* übersetzen.
transpono, *Przekładam, Przepisuię* versetzen
transportatio, *Przenieśienie.* Vbertragung.
transporto, *Przenoszę 1. Przewożę 1. Przepráwiam 2. Záwożę 1.* hinüber tragen.
transsero, *à Sero serui, Przetykam, Przekalam.*
transsero, *à Sero, sevi. Przesadzam płonkę.*
transsilio, & transilio. *Przeskákuię, Opuszczam Przeglądam 4.* überspringen
transsulto, *Przeskákuię, Przesiadam się 1.*

Tranſſuo, *Przekałam, Przeſzywam.*
tranſſumo, *Przemieniam.*
tranſſumptio, *Quintil: Tropus ex alio in aliud ducens, vel ut Caris ait: ad propriam ſignificationem per gradus homonym a deſcendens. Metalepſis idem Quintilian.*
tranſtillum, *Baleczká.*
tranſtra, *orum Wioſł wich ławy. Burtá.* Ruder banck. *Item.* ein zwergbalcken.
tranſtrum, *Bálká.* (ben.
tranſvadeo, as. Przebrnąć. durch ein Waſſer ge-
tranſvaſo, as Przeſypuię 2. (nie.
tranſſubſtantiatio, tranſubſtantiatio. Przeiſtoćze
tranſvectio, *Przewożenie, Przewoz, Okáſzka*
tranſvěho, *Przewożę, & ſub Przelatam, Przeieżdżam 1.* überführen.
tranſveh or, *Przeieżdżam, Przemiiam 2.*
tranſverběro, *Przebiiam* Durchſchlagen. *Et jacit illa volans clypei tranſverberat ara.* Vir. *ſyn:* Trānsfōdio, trānsfigo. *v. ſuprà Transfigo.*
tranſversārius, *Poprzeczny*
tranſverſarius, paries. *Sciáná zdeſk.*
tranſverſus, *Poprzeczny, Krzyżowy.* Ober-zwerch *ſyn:* Oblīquus.
tranvſerto, *Wywracam.* überkehren.
tranſultus, Przeſkakowánie. das überſpringen.
tranſvŏlito, *Przelatam.*
tranſvŏlo, as. *Przelatam, Przebiegam, Przepadam 2. Zbiegam 2.* überfliegen.
Tranſvoro, Arnobius & Apuleius t. penitùs devoro.
trăpes, *etis m* trăpētum, trăpētus, *gr. Zarná, Stępá* ein Oelmüle *epithi* ūnctum, mădĭdum, pāllădium, mārmŏreum, rūde.
trăpezŏphorum, *gr. Stołowe nogi, Nogá ſtołowa*
trapezophorus, *gr. Stołowe nogi.*
trăpeza, *gr. Stoł, Bánk.* ein Wechſeltiſch.
trăpezīta, *gr. Bánkierz* ein Weßler.
travebo, i. idem tranſvebo.
trăvio, *Przenikam.*
traulīſſo, *gr. Szeplunię.*
traulus, *gr. Szepluń.*
trăvŏlo, *Przenikam. idem.* tranſvolo.
Trĕcēni, trĕcenti, trĕcēntēni. *Trzyſtá, Wielkiego.* Dreyhundert. *Non ſi trecenis quodquod eunt dies.* (Alcaic.) Hor.
trĕcēnties, *Trzyſtákroć* dreyhundertmal.
trĕchĕdĭpnum *gr. Szátá bieſiadna, Szátá koſmata*
tredecies, Cic. corr terdecies. dreyſſig.
tredecim, *Trzynaście.* dreizehen treis, *Trzey.*
trĕmĕbundus, *Drżący,* zitterend.
trĕmĕfăcio, *Zátrząſam, Przeſtraſzam, Poruſzam* Zitterend machen. *Annuit, & totum nutu tremefecit olympum.* Virg. *ſyn:* Tĕrreo, ēxtĕrreo trĕmōre cōncŭtio.
trĕmĕfio, *Boię ſię, Drżę.*
trĕmendus, *Straſzliwy.* Erſchröcklich. *ſyn:* Horrĭdus, hōrrĭbĭlis, hōrrēndus, tĕrrĭfĭcus.
tremipes, ſub Káczká.
trĕmiſco, *Drżę 2 Trzęſę ſię.* erzittern.
trĕmiſſis, is. m. *ſub Złoty czerwony, & ſub Uncya.*
trĕmo, *Drżę, Trzęſę ſię* Zitteren/ erſchrecken ſeyn. *Amorum & radiis p cta tremebat aquá.* P. *ſyn:* Trĕmīſco cōntrĕmīſco trĕpĭdo hōrreo vel văcillo nūto lābo. *phr:* āttŏnĭtos sūbĭtus trĕmor ŏccŭpat ārtus. Vāgus per ārtus ērrat tremor, & cōrde, & gĕnĭbus trĕmit. Cōr āttŏnĭtum sălit. Păvĭdumque trĕpĭdis pālpĭtat vēnis jĕcur. Gĕlĭdūſque cūcūrrit īma per ōſſa trĕmor. *v Timeo.*
trĕmor, *oris. Drżenie, Trzęſawicá chorobá, Migotánie.* Das Zitteren/ Forcht, Schrecken. *--Subitus tremor occupat artus.* Virg. *ſyn:* Trĕpĭdătio: hōrror, păvor, Tĭmor. *v Timor.*
tremulus, ſubſt: ſub Oſiká.
trĕmŭlus, *adject: Drżący, Migocący ſię, Trzęſący.* Zitterend *--Oculi tremulo fulgore micantes.* Ovid. *ſyn:* Trĕmens trĕmĕfăctus, trĕpĭdans trĕpĭdus trĕmĕbūndus păvĭdus, tĭmĭdus, tĕrrĭtus, cōntĕrrĭtus. *v. Timens.*
trepidanter, trepidè. *Boiáźliwie.* forchtſam.
trepidātio, *Drżenie.* das Zitteren.
trĕpĭdo, *Drżę, Boię ſię, Spieſzę ſię, Przyſpieſzam, Uwiiam ſię.* fürchten, angſtiglich zablen. *Ingenti trepidare metu, &c.* Virg. *ſyn:* trĕmo, hōrreo.
trĕpĭdus, trĕpĭdŭlus. *Drżący, Przelękły, Wąpliwy,*

pliwy, Prędki. Erſchrocken. Accepi, trepidos ſed Niſum dicere juſſit V. ſyn: Trĕmēns, trĕmĕfactus, trĕpĭdans, trĕmĕbūndus, păvĭdus, tĭmĭdus, tērrĭtus, cōntērrĭtus, cōncūſſus, ēxtērrĭtus, văcĭllans.
trĕpondo, Trzy funty. tres, Trzey.
treſſis, m. ſubſt: & adject: ſub Siedm pieniąſzkow, Trzy funty. (żny.
treſſis, adject: Podły, Trzyfuntowy. Trzypięnię-
treſviri, treviris lege infra triumviri.
trĭangŭlāris Troywęglaſty. dreyeckig.
trĭāngŭlum, Trzygrániſtość.
trĭāngŭlus, adject: Troywęglaſty. dreyeckig.
triārius, Zołnierz przedni,. Jánczáro wie.
trias, adis. gr. Troyká. Dreyfaltigkeit.
trĭbacca, Nauſznicá.
trĭbas, adis. in Sodomczyk.
trĭbŏlāra plumbata. Pocićk rogáty.
trĭbŏli, gr. Kotewki żelázne.
Tribrachus, Tribrachys, pes, ex tribus brevibus conſtans. Quintilian. Tribrevis Triorches, Brachiſyllabus, Chorius, Diomedi.
trĭbŭārius, Cechowy.
trĭbŭla, a Wozek młociebny. ein Dröſchwagen.
tribularia, orum. Probá.
Tribularium, ubi tribulæ ſervantur Rub: Steph. ex Columella Ego apud eum non reperi.
tribulatio, transl: Utrapienie. Trübſal. propriè
trĭbŭlātus, Zębáty. (Młocba.
trĭbŭlis, Rodowy, Cechowy, Ziemek. Ut cum pileolo ſoleas conviva tribulis. Ovid.
tribŭlo, Młocę, Trapię. dröſchen. Item. betrüben
trĭbŭlum, Wozek młociebny.
trĭbŭlus, gr. Kotewki, Orzech wodny. Węzidło. ein Gettung Diſtlen/ Stralen genant. Aſperior tribulis, fatâ trucidentior urſa. O epit: ăcūtus, hōrrĭdus, rĭgĭdus. phr: Et pĕdĭbus nūdos trĭbŭli cālcābis ăcūtos Lōlĭum trĭbŭlīque fătīgant trĭtĭcĕas mĕſſes.
trĭbūnal, Stolec ſądowy, Sąd, Forum, Trybunał, Inkwizycya. ein Richterſtul. Quod faciat magnas turpe tribunal opes. Ov. ſyn: Thrŏnus sŏlĭum. epith: Sŭblīme, jūrĭdĭcum, æquum, jūſtum. phr: Jūdĭcis, jūrĭdĭcum sŏlĭum, sĕdīle. Fŏrēnſis sēdes Stat jūdĭcis ante trĭbūnal pāllĭdus. Jūdĭcūmque rĕos cōgit pallēre trĭbūnal.
tribūnātus, us. ſub Poł ziemſki.
trĭbūnĭtius, ibidem.
trĭbūnus, Cechmiſtrz, Poſpolſtwá obrońcá, Kát. Ein Zunfftmeiſter. Sumere depoſitum clavum fierique tribunum. Hor.
tribunus ærarii Podſkárbi. Schatzmeiſter.
tribunus militum. Połkownik, Rotmiſtrz. ein Hauptmann. (obrońcá,
tribunus plebis. ſub Poſeł ziemſki, Poſpolſtwá
tribunus vapularis. Smágániec.
trĭbuo, Daię, Przyczytam, Dozwalam, Dzielę i Dopuſzczam, Przyznawam, Trzymam o kim Ważę kogo, Doię. Geben. zulaſſen/zumeſſen. Riſerunt faciles & tribuêre Dei M. ſyn: Dŏ, præbeo, trādo lārgior, īmpērtior, vel dĕfĕro, cōncēdo, vel ăttrĭbuo, ădſcrĭbo.
trĭbus, us. f. Pokolenie. Powiat Cech. Zunfft oder Außtheilung des Volcks.
tribus verbis. Krotko. (bar.
trĭbūtārius, adject: Poborowy Hołdowny. ſteur-
trĭbūtārius, ſubſt: Hołdownik.
tribūtim, ſub Cech. trĭbūtio, Dział. Zugab.
trĭbūtor, Dawcá, Dzielcá. (hert.
tributōrius, Dzielny. das zum außtheilen ge-
trĭbūtum, & tributus, us. Pobor, Pogłowie, Pędymne. Geltſteur. Et ſoli domino ferre tributa poteſt. O. ſyn: Vĕctīgal, pōrtōrĭum v. Vectigal.
trīca, Powrozek.
trīcæ, Bayki, Matánıná, Trudność, Szuſzwałki.
tricameratus, Trzypiętrny.
trīcēnārius, Trzydzieſtny, Trzydzieſtoletni.
trīcēni, Trzydzieści. dreiſſig. Sed apud Horatii Ode 14. libri 2. corrige. Trecenis, nam Tricenis trilonga. Bis tibi triceni fuimus Mancine vocati.
tricennium, Trzydzieści lat. dreyſſig jahr. (M.
tricenti, tricenteni. Trzy ſtá. dreyhundert.
tricenties, Trzyſtá kroć. dreyhundertmal.
triceps, cipitis. adject. omne. Troygłowy. Drey köpffig. Tuq; triceps Hecate, Init. Hexam O:

tricesimus, *Trzydzieſty.* der dreyſſigſte.
trichapton, *gr.* *Száta, cienka.*
trichias, *gr* *Sárdelá, ſledź.*
trichiasis, *gr* *Włoſow wyraſtánie.*
trichila, æ. *gr.* *Chłodnik, Wánienká, Chłodzenie.*
trichilum, *Ochłodzenie 2.*
trichilum, *ſub Troyuſzny.*
trichinus, *gr.* *Szczupły, Nieſpory, Záwikłány.*
trichis, *idis f. gr.* *Sledź.*
trichitis, is. *vel idis. f. gr.* *Háłun.*
trichomanes, *gr.* *Rzęſa ſkálna 2.*
trichorum, trichorus. *gr.* *Troiſty.*
trichrus, ri. *gr.* *Kámień farb rożlicznych.*
tricies, *Trzydzieśći kroć* dreyſſigmal.
triclinarium, *idem* triclniarium.
triclinarius, *idem* tricliniarius, *Stołowy.*
tricliniarcha æ. m. *gr* *Stołowy.* Tiſchdiener.
tricliniare v. ſtmentum, Szátá *bieſiadna.*
tricliniaris, *Stołowy* zum Tiſch gehörig.
tricliniarium, *Stołowá izbá, Szátá bieſiadna, Obicie.* ein Taffelſtuben.
tricliniarius, *adject. Stołowy, ſubſt: Stołownik.*
triclinium, *Stołowa izbá, Refektarz, Łoſzko ſtołowe.* Gemach darimmen iſſet, Taffelſtuben. *Nunc jam luxuriæ p rs & triclinia templis H.*
trico, *onis Wárchoł, Báiá, Zmigroſz, & ſub Mata*
trico nummarius. *Dłużnik.* (*niná.*
tricorcum, *gr.* *Brodáwnik.*
tricoccus, *gr.* *Trzyziarniſty.*
tricolum, *tricolon, Senec. i tria membra, aut trium membrorum periodus, metrum, ſententia Trimembris. Sipont.*
tricondylus, *gr.* *Troykłykty.*
tricongium, *ſub Trzygárcowy.*
tricongius, *gr. ibidem & Piiánicá.*
tricor, *aris Wádzę ſię, Máchluię, Tárguię ſię.* unnütz Geſchwätz treiben, zancken.
tricor, *dis adject. omne. Troiſtego ſercá.*
tricornis, *Comm. Troyrogi.* dreyhörnig.
tricorpor, *hic. hæc. hoc. Mieſzániec.* das drey Leib hat, Dreyleibig *Geryonis peteret cum longa tricorporis arva. S.*
tricosus, *Swárliwy, Ociągaiący ſię.*

tricubitalis, tricubitus. *Trzyłokciowy, Sążniowy.* drey Ehlen lang.
tricuspis, *adject: omne. Troygrotny.* Dreyſpitzig *Poſitoq; tricuſpide telo.* Ovid.
tricuſpis telum, *Ość do łowienia ryb.*
tridens, *adject: omne. Troyzęby ſubſt: Ość, & ſub Widły.* Dreyſpitzige Gabel. *Fudit aquam magno tellus percuſſa tridenti.* V. *ſyn:* Fuſcina. *epi b:* Sævus, æquoreus, aduncus, terrificus, Neptunius. *phr:* Triplex triſuca cuſpis, haſta. Telum tricuſpe triplex Tergemina cuſpide telum. Neptuni ſceptrum Fuſcina dente minax æquora mulcens. Quod temperat æquor Fudit aquas tellus percuſſa tricuſpide telo. Non illi imperium pelagi ſævumque tridentem ſed mihi ſorte datum.
tridentifer, *ſub Widły, Regnavagæ, dixi ſortire Tridentifer, undæ* Ovid.
tridrachmum, *gr.* *Wiadrunk.*
triduo, *ſub Zá kilká dni.*
triduum, *Trzy dni* Drey Tag. *Si totus tibi triduo legantur.* (Phal.) Mart.
triennis, *Trzyletni.* dreyjährig.
triennium, *Trzy látá.* drey jahr.
triens, *ſubſt: m. Trzecia część.* der dritte Theil eines Dings. *ſub Części cáłey rzeczy, Dłoniá, Kieliſzek, & ſub Siedm pieniąſzkow.*
triennis *adject: Trzyczęściowy.*
triens ſeſtertii, *Szeląg.*
triental, *alis. hoc ſub Kieliſzek.*
trientalis, *Trzyczęściowy, Czteropalcowy.*
trientarius, *ſub Lichwá, & Siedm pieniąſzkow.*
trierarchus, *gr. Amirał 1.*
trieris, *is. vel eos. f. Náwá 12.* Galéen mit 3. Rudern auff einer Banck.
trietericus, *gr.* *Trzyletni, Cotrzecioletni.*
trieteris, *idis. f. gr. Trzy látá.* drey jahr.
trifariam, *Troiáko, Ná troie.* auff dreyerley weiß.
trifarie, *Troiáko.* *trifatidicus, Wieſzczy.*
trifaux, *adject: omne. Troypáſzczęki.* Dreyſchlündig *Cerberus hac ingens latratu regna trifauci.* V.

Trifax, ăcis. adject: omne sub Bełt.
trĭfer, triferus, Trzykroćrodny.
trĭfidus, Troisty, Troygrotny, Roztroiony. Drey-spaltig Najades Hesperia trifida fumantia flă(ma Ov.
trĭfilis, Mart. melius tripilis.
trifilum, Noszenie drogie.
trĭfinium, sub Gránicá.
trĭfŏlium, Konicz trawá.
trifolium, acuto folio. Szczawik. Klee
trifolium odoratum. Komonicá pachnąca.
trifolius, Trzylistny. trĭformis, Trzykształtny
trĭfur, Złodziey, Arcyzłodziey. ein Ertzdieb.
trifūrcĭfer, Złodziey, Szubienicznik Ertzdieb.
trĭfūrcus, Troisty, Troygrotny, Rosochaty, Roz-troiony. das 3. Furchen hat.
trīga, Potroyny cug, Woz 2. drey Roß bey ein-ander geschirret/ ei Wagen.
trigarium, sub Potroyny 2.
trīgātius, Woźnicá. ein Kutscher.
trĭgemini, hi. Troiacy. dreyling.
trĭgĕmĭnus, trigemmis. Troisty.
trīgĕsĭmus, Trzydziesty. Dreissigst Bis jam pene tibi consul trigesimus instat. Mart.
trīgĭnta, Trzydzieści. Dreyssig Ter triginta quadrum partes per sidera reddant. Manil. Trigiinta magnos volvendis mensibus orbes. Virg.
trĭgla, gr. Bárwená. ein Barb.
trĭglites, ïtriglitæ m. gr. sub Bárwená.
trĭgon, ōnis. hic gr: Piłá 2.
trĭgōnālis, Troywęgłásty, & sub Piłá 2.
trĭgōnĭcus, gr. Troywęgłásty.
trĭgōnus, subst: gr. Trzygrániástość, adject: Troywęgłásty.
trihorium, Trzygodzinny czas.
trĭlĭbris, Trzyfuntowy.
trĭlinguis, Trzyięzyczny Dreyzüngig Caudam & recedentis trilingui. (Jamb cum syll.)
trĭlix, adject: omne ĭcis. Troynitny, Trzywzorzyny, Wzorzysty. von 3. drähten gedrähet. & sub Cwelich.
Trĭmăerus, pes Calep: n idem Molossus, Desyllaba MA. vide Macrobi.
trimalcio, Psotliwy, Roskosznik.
trĭmātus, us. Trzy látá. drey Jahr.
trimembris. idem Tricolos.
trĭmĕdimnus, Cwiertniá 1.
trĭmēnon, gr. Jarká.
trĭmēstre spatium. Kwartał 1. drey Monat.
trĭmestris, Trzymiesięczny, Jary. von 3. Monat
Trimeter versus. Trimetrum carmen, Sipont, Diomed ex tribus mensuris, vel pedibus constans in Monopedia, & sex Dipodia Senarius, Sipont.
trĭmŏdia, æ. trimŏdium. Korcá połowicá.
trimodia satoria. Kosz.
trĭmŭlus, trimus. Trzyletni. dreyjährig.
trĭnĕpos, Práprawnuk.
trīni, Trzey. drey zu sammen. trinus. Troi.
Trĭnĭtas SS. Troycá święta Die Heilige Dreyfaltigkeit. Monstrans honorem Trinitatis hospita. Jamb. Pr. syn: Trĭas. epith: Sancta, ălma, vĕnĕrānda, ădōrānda. phr: Æternus Gĕnĭtor, Prōles æquæva pă-ēnti. Spīrĭtus ōmnĭpŏtens ămbōrum mūtŭus ardor Pĕrsona triplex idem Dĕus sed sĭmplex & ūnus Pĕrsōna triplex æquālis cōnsors atque cōæva sibi ūna trium Dĕĭtas & ūna est ĕssēntia, Vērbi, Spīrĭtus atque Pătris. ūna eădĕmque trium quŏniam est ĕssēntia quæque nunquam vel mājor vel minor ĕsse pŏtest, ōmnĭpŏtens Gĕnĭtor Nātūsque & Spīrĭtus ălmus, ūna in pĕrsōnis par tribus est eadem Vīrtus ūna manēns, eădem tribus ūna pŏtēstas. Quæ Păter hæc gĕnĭtus Spīrĭtŭs ĭlla pŏtēst. Patris & æquævæ prōlis Flātūsque săcrāti splĕndĕat ætērna laūde pĕrēnnis hŏnor Glōria sūmma Pătris, Nātīque & Flāmĭnis ălmi.
trĭnoctĭālis, Trzynocny. dreynähtig.
trĭnoctium, Trzynocny czas. drey Nachten nach einander.
trĭnōdis, Trzysęczny. dreyknötig.
trinso, as. Swierkoc.
trinum nundinum, trinundinum, sub Jármárk
trīnus, Troisty. triobolum, Podweyny grosz.
triōnes, hi. sub Woł, Robotny woł, Woz niebieski. das Gestirn der Wagen genant. Item Pflug Ochsen.
triophthalmos gemma, sub Troisty.
triŏpis, idis. ibidem.
triorches, æ. m. gr. Jástrząb, Centurzya 1. & supra Tribrachus.

Trĭpālis, is. *sub Mácicá náwiązáná.*
trĭparcus, *Zbyt ſkąpy.* gar Karg. (Theil.
tripārtitò, *Ná troie, ná trzech, Troiáko.* auff drey
trĭpārtītus, *Trotſty.* dreytheilig.
trĭpārtīnum, *Ná trzy miſy, Rozgardyas, Noſzenie.*
tripectorus, pro Tripector, apud Lucret. Giſanius.
trĭpēdālis, tripedāneus. *Trzyſtopny.*
tripedo, as. Jednochodą iádę.
trĭpes, *Trzynogi* der 3. Füß hat. es. *corripit Au-* (*ſonius.*
trĭphōnus, *gr. ſub Głos 8.*
tripilis, is. Trzywłoſy. trĭplāris, *Potroyny.*
triplaris nummus. *Potroyny groſz.*
trĭplex *adject: Troy, Troiáki.* Dreyfaltig/dreyfach *Nec vani triplices, brevisq; mappa* (Ph.)M
Triplex, *ſubſt: Scribon: ad ſingulorum libram pondo olei triplex adjicitur, i vas tres habens menſuras, incertum quales. Item v. Triplices.*
trĭplīcatio, *Troienie.* Dreyfaltigung.
tripliciter, Troiáko dreyfaltig,
trĭplīco, *Troię 1.* dreyfaltigen.
triplinthius paries, *Sciáná we trzy cegły.*
trĭplò, *Wetroynaſob* dreyfach. *ſub Wecz wornaſob.*
trĭplum, *Tyle troie.* triplus, *Troynaſobny.*
trĭpŏlĭum, *gr. Turbit 1. Odmienikwiat.*
tripellicaris, Trzypálcowy.
tripondium, Trzy funty.
tripertentum, Cud. ein Wunder.
Triptota Nomina Priſciano ſunt, quæ tres tantum diverſos caſus habent, etiamſi integrè declinentur, ut templum, & neutra utroque numero. Diomed: & recentioribus, quæ tres tantùm caſus in alterutro numero habent, cæteris autem deficiunt, ut Opis Rura.
trĭpŭdio, as. *Skáczę 2* Tantzen/ hüpffen. *ſyn:* ēxŭlto, sālto. *v. Salto: Choreo.*
trĭpūdium, *Skakánie weſołe; Wyſkákowánie, Puk 2.* ein Tantz.
tripudium pullorum, tripudium ſoliſtimum. *Wieſzczbá.* (*nogi.*
trĭpus, *adject: gr. Latini Tripos reddunt Trzy*
trĭpus, *odis. vel odos. ſubſt: Trzynogi* des 3. Füß hat. *Stantibus, anophorum, tripodes, armaria, ciſtas.* Juv. *Tryſus, Wyrocznicá.*
trĭquētra forma, *Trzygrániſtość.*
trĭquētrum triquetrus, *ſub Troywęgliſty.* dreyeckichte Geſtalt.
trĭrēmis, is. *f. Náwá, Gálerá.* Galeeren mit 3. Rudern auff einer Banck. *Nauſeat ut locuples, quam ducit prima triremis v. Navis.*
tris, pro tres. Trzey.
Triſagion. Canticum ter vocem agios i. Sanctus, repetens, triſagion.
triſchœnus, m. *gr. Trzy mile.*
triſcurrium, Zart nieuczciwy.
triſeclıſenex, Zgrzybiáły.
triſpaſtos, *gr. ſub Windá 4.* Klubá 4.
triſſat hirundo, ſub Jáſkołká.
triſſago, Ożáńká.
triſtēgus, *gr. Trzypiętry.*
trĭſtĭculus, *Przyſmutnieyſzy, Smutny,*
triſtificus, Smutliwy.
trĭſtĭtia, *triſtitias, atis. Triſtities, ei. & triſtitudo; Smutek.* Traurigkeit/ Betrübnüß *Pectora triſtitia diſſolvenda dedit* Tib. *ſyn:* Mœror, mæſtĭtia, dŏlor: ăngor ſquāllor lūctus ærūmna, ānxĭĕtas. *epith:* Grāvis, mōleſta, intōlĕrābĭlis, vĭŏlēnta, ŏdĭōſa, pĕrpĕtua, atrox. *phr:* Trĭſtĭtiæ ŏnus nūbes Dūri lābōres ănĭmi. Cūræ triſtes, Triſte vŭlnus mĕntis. Trĭſtis sōllĭcĭtūdo ănĭmi angor, dŏlor īmplācābĭlis. Squāllens cūltus Cōntrāctæ nūbĭla frōntis mærēntia pectŏra;
trĭſtis, *Smutny żáłoſny, Ponury, Nieſmáczny, Stráſzliwy, Poważny, Okrutny, Srogi, Gorżki.* Traurig/ betrübt. *Poſt tamen & miſero triſtis & aſper amor.* Tib. *ſyn:* Mœſtus mœrens dŏlens āffĭctus ānxĭus, sōllĭcĭtus cōntrĭſtātus, *phr:* Mærōre trĭſtĭtia ærūmnis prēſſus dējēctus gĕmens. Trĭſtĭtia, mæror mēntem prĕmit vēxat āngit Mœrens ĭncōnsōlābĭle vŭlnus mēnte gĕrit tăcĭta Arēſcunt mæſti ſquāllent cīrcum ōmnia lūctu. *v. Dolor.*
trĭſtiùs, *Smutniey.* (*leo & Triſtitia.*
trĭſulcus, *Troiſty, Roſocháty.* Dreyſpitzig. - *- Linguis micat ore triſulcis.* Virg.
trit ſub Myſz.
trĭtāvia, *Prádziádowa babká.*
trĭtāvus, *Prápradziádow dziad, & ſub Dziad 1.*
trĭthāles, *gr. Rozchodnik máły.*

Trithemimeres, gr. vide ſuprà, ſub Cæſura.
triticeius, trītĭceus, *Pſzenny* von Weytzen. *At ſi triticeam in meſſem robuſtaq; farra.* Virg.
tritici vitium, *Zyto.* (tum.
trītĭcum, *Pſzenicá.* Weytzen. *ſyn:* Fār, frūmen-
triticum aquâ incoctum. *Piwo.* Bier.
triticum frictum. *Słod.* Maltz.
triticum trimeſtre. *Jarká.*
trito, pro ſtrito. Łáżę.
trīton, *gr. Trąbá, Morſki człowiek, Wietrznik, Tuńczyk, Kurek ná kościele, Sadzawnik.*
trītor, *Trzący, Skáziciel, Tracz.*
tritor compedum. *Okowániec.*
trītūra, *Młoćbá, Sádno.* Dröſchung.
trituro, Młocę. dröſchen/ zerreiben/ zerſtoſſen.
trītus, ti. *Wytárty, Utárty, Poſpolity.*
trītus, us. *Tárcie, Scieránie 1.*
trivenefica, Czárownicá 1. eine Hex.
trĭvĭālis, *Trzydrożny, Poſpolity, Podły.*
trĭvĭum. *Drog zbieżenie, Rozſtánie drog, Tręt, Drogá* Orth da 3. Gaſſen zuſammen ſtoſſen.
trĭvius, *Trzydrożny.*
triumphalia, *orum. Tryumf.*
triumphālis, *Tryumfowy, Zwycięſki, Tryumfem ſławny.* herrlich. *Saxa triumphales fregêre Capharea puppes. P.*
triumphātor, *Tryumfuiący.* Sieghaffter/ Triumphierer. *Ergo triumphator latitante ex hoſte togatus. P. ſyn:* Trĭumphans ŏvans, vīctor. *phr:* Trĭumpho cĕlĕber, elātus, īllūſtris trĭūmphos mĕrĭtus. *v. Victor.*
triumphātus, *a um. Zwyciężony.* Uberwunden. *Ille triūphatâ Capitolia ad alta Corinthô. V. ſyn:* Vīctus dēbēllātus, dēvīctus sŭpĕrātus dŏmĭtus.
triumpho, *Tryumfuię, Weſelę ſię.* Sieghafftiglich einreiten/ triumphieren. *Victor ab hoſte redit lætaque triumphat in urbe.* (Prop.) *ſyn:* ŏvo, vel ēxūlto, lætĭtia gēſtio: Trĭumphum ăgo dūco. Trĭūmpho īnvĕhor cēlſa ad Căpĭtōlia. Victor ăgit, dūcit cūrrum ad tēmpla Dĕûm Trĭumphāli dēvīnctus tēmpŏra laūro. Cui laūrus ætērnos hŏnōres Dālmātĭco pĕpērit trĭumpho. *v. Victor. Triumphus.*

triumphus, *Tryumf.* Ein herrlicher und prächtiger Einritt/ Triumph/ Sieg. *Nullus & antiquo Marte triumphus erat.* P. *ſyn:* ŏvātio. *epith:* Clārus, magnĭficus, sŭpērbus, fēſtīvus, laūrĭger, āmbĭtĭōſus. *phr:* Trĭūmphi pōmpa dĕcus hŏnor. Trĭūmphālis pōmpa, fēſti hŏnōres Pārtōque ībit Rēgīna trĭūmpho īngrĕdior cūrru lætos ĭmĭtānte trĭūmphos. Sic tāndem inſvēto Căpĭtōlia cēlſa trĭūmpho īngrĕdĭtur grātesque Dīis pērsōlvit ămīcis īmmēnſumq; aūri mōntem, īngēntesq; rĕcōndit Thēſauros in tēmpla Jŏvis tēmpūſque per ōmne. Dītavit patrĭam. *v. Victor, Trophæum.*
triumvĭrālis, *Horat: ad triumviros pertinens.*
triumvĭrātus, *Cicer. Officium triumvirorum.*
triumvĭri, *Cic. Liv.* Treſvĭri, *Plaut. (Treviri Cic. in ambiguo) magiſtratus Romæ varius quem tres cives adminiſtrabant, Erant enim Capitales carceris cuſtodes nocturni. Tacito Menſarij Monetarij Epulonæs. Coloniarum deducendarum Livio.*
triuncis, is. *m ſubſt: vel* trĭunx, *cis. ſubſt: Pieniądz & ſub ſiedm pięniąſzkow, & ſub Częśći całej rzeczy, Trzy częśći. & ſub Uncya.*
triuncis, is. *vel* triunx, *adject: ſub Uncya.*
trixago, Ożańká. trīxis, is. *Pogorzelizná.*
Trochæus, pes. *Cic. à rotæ curſu dictus, quod ſit rotundus & volubilis, Diomed. qui eundem Rotulum vocat cordax Ariſtot. Cordax Cic. Par eſt Syllabis duabus & Temporibus tribus Jambo, ſed ſitu eidem oppoſitus - ◡ - Trochæus - ◡ - Jambus.*
trochaīcus verſus. *Trochaicon Metron. ex Trochais conſtans.*
trōchĭlus, *Krolik ptak. Kokoſzká błotna.* ein Vogel Königlein genant.
trochiſcus, *Kołaczek, Trociczká.*
trŏchlea, *gr. Klubá.* die Roll an einem Brunnen daran das Seyl hanget.
trochulus, Plaut. corr. Torulus.
trochus, *gr. Krąg, grá.* Krenſel.
trōgālia, *orum. gr. Wet, & ſub Szczodrak.*
trōgès, à trox. *gr. Kobacy w iárzynie.*
trōglŏdўtes, *a. m. gr. Stryżyk.*
trōgon, *enis. m. gr. Krzywonos.* (ſkie-
trōja. Trojæ ludus. *Gonitwá, Skakánie zołnier-*
Tropæus, Sueton, ut legit Beroald: & illuſorem explicat. Copreus i. vilis: legit Turneb. Capreus, pro ſcurra. Lavin. v. *Błazen.*

Tröphæum, *gr. Zwyciestwo, Zwycięski znák.* Ein Siegzechen. *Mezenti, ducis exuvias tibi, magne, trophæum.* Virg. *syn:* Spŏlia, ēxŭviæ. *epith:* Lætum, fēstum, dīves, sōlēnne, sŭpērbum, māgnĭficum, hŏstīle.
tröphĭma, *tis. & orum. gr. Mámczyne myto.*
tropica signa. *Przesilenie 2.*
tropici circuli, *sub Kotá niebieskie.*
tröpĭcus, *gr. Odwrotny, Niewiásny.*
tröpis, *is. gr Naw dno.* Schiffboden. *Fumosa feret ipsa tropin de fæce lagenæ.* Mart.
tröpŏlŏgia, *gr. Zamiáná słow, Obyczaiom służąca mowá.*
tröpus, *gr. Zamiáná słow, Sposob, Zwyczay, Obyczay, Obyczaie.* Weiß der Red.
trŏssŭlus, *Siádły, Gálant, Hálábartnik.*
Trua, *Wárzęcha, Miednicá.* ein Wäschgeschirr *Item.* Bruntzkachel. *& sub Kielnia.*
trŭcidātio, *Kátowánie.*
trŭcīdo, *Zábiiam 2.* Tödten *Fit via, vī rumpunt aditus, primosque trucidant.* Virg. *syn:* īnterficio, īntĕrīmo, jŭgŭlo, cædo, ŏbtrŭnco, nĕco, ŏccīdo. *v. Occido.*
tructa, *Pstrąg.* Forellen. *truculo, sub Drozd.*
trŭcŭlentiūs, *Srożey.* grausam.
trŭculentus, *Okrutny, Srogi, Strászliwy.* Grausam / tyrannisch. *Nulla Getis toto gens est truculentior orbe.* Ovid. *syn:* Trux, fĕrus, atrox, fĕrox, crŭdēlis, īmmānis, ēffĕrus, sævus, tĕrrĭbĭlis, ĭnhumānus, īmmītis, āsper. *v Crudelis.*
trŭdes, is. *f. Tłuk.* ein Schalt / ein Stang damit die Schiff geschaltet werden.
trūdo, *Trącam, Pcham, Popycham.* stossen. *Spes jubet esse ratas, in prælia trudit inermem.* H *syn:* Pēllo, īmpēllo, cŏmpēllo, ădīgo.
trulla, *Wárzęchá, Kielniá, Czárá, Stolcowe naczynie* Pflasterkellen. *an Urynał, Sklep.*
trulleum, *Miednicá 1. Nalewká 2.*
trulleus, *Lucil. adject: à Trulla Sipont. i. trullæ similis, Sed incertum cujus significationis, cum trulla multas habeat, fortè tamen. Czárowy à Czárá, vel à simili poculo, cum Lucilius de potoribus loquatur, quibus Trulleus postomis, inquit à naribus pendet. Kágániec czászany konwiány vel Czászá, Szklenicá, Konew iak kágániec wisi pod nosem* v. *Miednicá.*
trullistatio, *Tynkowánie.* (*fen.*
trulisso, *Tynkuię.* mit einem Pflaster verwerfen
trullium, *Miednicá.*
truncatio, *Ucinánie, Niedołężność.* Abstümlung
truncātus, *Obcięty. Niedołężny.*
trunco, *Scinam, Ucinam.* bestümlen / tödten *syn:* ŏbtrūnco, āmpŭto, mŭtĭlo, scīndo ābscīndo
trunculi, *Drobki.* truncum opus. *Tułow.*
truncus, *subst: Pniak, Pień, Pniaczek, Korzeń, Kłodzina, Kikut, Tułub & tr. Głupiec, Nikczemnik.* Ein Stamm / Stumpffer klotz. *Indutosq; jubet truncos hostilibus armis.* V. *syn:* Stīpes. *Metaph:* Stŭpĭdus, hĕbes tārdus. *epith:* Dūrus, vălĭdus, stăbĭlis, rŏtŭndus rāmŏsus *phr:* Trūnci rōbur. Sūrgit trūncus & īngēntem rāmŏrum sŭstĭnet ŭmbram *v. Palus.*
truncus, *adject: Obcięty, Niedokończony, Niedołężny, Niecáły* Gestümpffet. *Auribus & truncas inhonesto vulnere nares* V *syn:* Trūncātus ŏbtrūncātus, āmpŭtātus, mŭtĭlus, scīssus, ābscīssus.
truo, as. *Mieszam w gárcu.*
trŭtĭna, *Wagá, Przeźmian, Klubá, Szal klubá, Szale máłe, Rozsądek.* Ein Wag *Si valet, hac lege in trutina ponetur eadem.* Hor. *syn:* libra, stătēra, bĭlanx, lānx. *v. Libro.*
trutinator, *Ważnik.*
trutino as. *Ważę.* Wägen. *Atq; experrecto trutinantur verba labello* Pers. *syn:* Lībro, pŏndero, pendo. *v. Libro.*
trutinor, *idem & Mamrzę.* trutta, *Pstrąg.*
trux, *ucis. omne. Srogi, Straszliwy, Okrutny.* Grausam / grimmig. *Ita truces inimicitias, & funebre cellum.* H. *v. supra Truculentus.*
trybŏlium, *gr. Misa 1.*
trychnon, vel Trychnos, *gr. idem* Strychnon.
trўgĭnus, *gr. Droždżany.*
trўgon, *f. gr. Synogárlicá, Pásternak rybá.*
trўpăne, es, trўpănum. *gr. Swider.*

Tryſſo, as. *ſub Syngarlicá.*
tryxallis, al. troxallis. *idis. gr. Swierſzcz.*
Tu. *Ty.* Du *Tu mihi quodcunq;, hoc regni, tu ſceptra, Jovemque* Virg.
tu dicis, tu dixiſti. Ták ieſt.
tu tu, *Hu hu.*
Tua clementia, tua dominatio, tua reverentia. Wáſzmość. (*mocy.*
tua facultas, tua poteſtas, ejus rei eſt. Wtwey to
tuam fidem. Ráta, Prze-Bog.
tuatim, Po twoyſku.
tŭba, *Trąbá 1. 2. Pobudká, & ſub Puzan.* Ein Trompet/ Poſaun. *At tuba terribilem ſonitum procul ære canoro.* Virg. *ſyn:* Claſsĭcum lĭtŭus, cōrnu, būccĭna. *epith:* Clāra, clāngēns, ănĭmans, clāſsĭca, ſtrīdens, trŭcŭlēnta, tērrĭbĭlis, grandĭſona, māgnănĭma, Mārtia, tērrĭfica, hōrrĭbĭlis, sānguĭnea, fūnēſta. *phr:* Æs, cōrnu căvum, cănōrum, raucum. Cōrnu tūba flēxĭlis ŭnco. Mārtius æris cănor. Tūbæ sĭgna sŏnĭtus mūrmur. Martia clāſſica. Dāns bēllo sĭgnum. Thyrrēnum cōrnu. Quæ fēra bēlla cănit. Tērrĭficis frāngēns clāngōrĭbus aūras. Strīdor lĭtŭum clāngōrque tŭbārum. Tūba tērrĭfico ſtrīdens clāngōre ĕxŏrĭtur clāmōrque vĭrûm clāngorque tŭbārum, at tŭba lŭctĭficis pūlſat clāngōrĭbus ūrbem. Jam hōrrĭda clāngūnt sĭgna tŭbæ. Clāſsĭca māgno ĭnflāntur sŏnĭtu ĭncrĕpŭēre sĭmul fērālia claſſĭca sĭgnum. Tŭbārum clārēſcunt sŏnĭtus ārmorumque ĭngrŭit horror Ære cĭēre vĭros, Mārtemque ăccēndĕre cāntu.
tŭbārius, *Trąbnik.*
tūber, *eris. hic. fructus. Jábłko Afryckie. Et verni tuberes, quid tibi cum Libycis.* Mart.
tūber, *hæc arbor, in Jábłoń Afrycka.* ein Knorre am Baum.
tūber, *eris. hoc. ſubſt. Grzyb 1. Garb 1. Guz 1. 2. & Jelenia bedłká.* Geſchwulſt. *Item.* Buckel. *& ſub Nápuchły. Tubera boletis poma ſecunda ſumus.* Mart.
Tuberans ſinus, à Tubero Apulei, i. tumens.
tūbercŭlum, *Guzik 1. Wrzodek.*
tubĕrōſus. *Nápuchły.* geſchwollen. *ſub Nápuchło.*
tŭbĭcen, *Trębácz.* ein Trompeter, Poſaunbläſer *Qua jacet & Troja tubicen Miſenus arena.* Pr. *phr:* Cum bēllĭcus ære cănōro sĭgna dĕdit tŭbĭcen: ēxcĭtat ad pūgnas tŭbĭcen ære sŏnōro sĭgna canit.
tubicen ſymphoniacus. *Puzániſtá.*
Tubiluſtria orum. Varroni. dies quo tubæ ſacrorum luſtrabantur.
tŭbŭlātio, *Zwinienie 2. Nádęcie.*
tŭbŭlātus, *Wydrożony.* außgehölet. *& ſu Fałdowánie.* (*ſub Pukawká.*
tŭbŭlus, *Rurá wodna, Rurny ſłup, Pończochy, & tŭburcĭnor, Zrę, Rozgárdyas ſtroię.*
tŭbus, *n. Rurá wodna, Kiſzki 1. Pioro; Cewká.* Ein Kanal/ Waſſerrohr. *Modo qui per omnes viſcerum tubos ibat.* (Scaz.) *ſyn:* Fiſtŭla, cănālis.
tŭccetum, tucētum. *Szołdrá, Siekániná. Drápániná, Gáláredá.* Paſteten. *an Kontuz?*
tucia, B. Moſiężne odmioty.
tŭdes, *is. vel itis.* tŭdis, *is. vel itis hæc hic. Młotek.*
tŭdĭcŭla, *Stępá, Warzechá.*
tŭdĭcŭlo, *Mieſzam w gárcu, Toczę.* umbrühren.
tŭdĭtanus, *Głowá.* tŭdĭtes, *hi. ſub Młot.*
tŭdĭo, as. *Tłukę 1. Knuię 1.*
tŭĕor, *Bronię, Záchowuię, Przeſtrzegam, Podeymuię kogo, Przyſtrzegam, Opátruię, Pátrzam.* Beſchirmen/ behüten. *Huc tandem concede hæc ære tuebitur omnes.* V. *ſyn:* Tūtor dēfēndo cūſtōdio, tĕgo, prōtĕgo, sērvo, cōnsērvo, āſſērvo, vel ĭntŭĕor. *v Defendo & video.*
tŭgŭriŏlum, *Chałupká.*
tŭgŭrĭum, *Chałupá, Játá.* ein Hütte/ Bauren hauß. *Pauperis & tuguri congeſtum ceſpite culmen.*V.
tuitio, Bronienie. Beſchützung.
tulipa, Lilia Turecká, & ſub Storczyk. (*ká*
tullius, tullus, *Rurny ſłup, Strum eń. & in Szczer-*
tum, *W ten czas, Tedy 3. Dopiero 2. Nád to, Więc 2.* Dann, darnach/, alsdan. *ſyn.* Tunc dĕĭnde, prætĕrea.
tum autem, *Nád to.*
tum, tum. *Częścią 2. To idą, to ſtoią* theils
tumba, è Græco, Gruba, Grob, Trunná. ein Grab.
tumefacio, Nád to czynię. Ge ſchwellen machen. *Extenſam tumefecit humum, &c.* O *ſyn:* Inflo tŭmōre rĕplĕo.

Tumeſ-

Tumefactus, tr. Pyszny. tŭmens, *Nábrzmiáły.* auffgeschwollen.
tŭmeo, tūmesco. *Nádymam się, Puchnę, Pysznię się, Wre co.* geschwollen seyn. *Lataq. prospicio vela tumere sinu.* Mart. *syn:* Tūrgēsco tūrgeo, īntūmēsco īnflor ēxtubēro prōtūbēro. *phr:* Cōrpus tūmet ōmne vĕnēno & tua, jam flētu lūmĭna fēssa tūment. Cōntĭnuo vēntis sūrgēntĭbus aut frēta pōnti Incĭpĭunt ăgĭtāta tūmēscĕre, jam læto tūrgent in pālmĭte gēmmæ.
tūmex, *icis. f. Dęgá.*
tūmex, *icis. f. pro tomex, priscè Łyczak.*
tūmicla, *Łyczak.*
tumiditas, Nábrzmiáłość, Nádęcie.
tūmĭdus, *Nádęty, Pyszny.* Geschwollen, auffgeblasen. *Item* hoffärtig. *Clamabat tumidis audax Leander in undis.* M. *syn:* Tūmens, tūmĕfăctus, tūrgĭdus, īnflātus, ēxtūbĕrans, prōtūbĕrans.
tūmor, *Nadęcie, Nábrzmiáłość. Nádętość, Pychá, Puchliná.* Geschwulst. *Custodum & nullo septa tumore placet.* Prop. *syn:* īnflātio, tūber.
tūmŭlo, as. *Grzebię umarłego.* begraben. *Omnibus injecta tellus tumulabit arenâ.* Virg.
tūmŭlōsus. *Págorkowáty.*
tūmultuārĭè, *Porywczo, Zámieszánie, Hurmem.*
tūmultuārius, *Nagły, Porywczy, Nieprzebrány, Dorywczy, Ná prędce.* Ungestümmigkeit.
tumultuatio, *Rozruch.*
tumultuo, as. sub Burdy stroię.
tumultuor, *Zgiełk czynię, Buntuię.* ungestümb auffrührisch seyn.
tumultuosè, *Nieporządnie*, mit Geschrey/ Auffruhr.
tūmultuōsus, *Nieporządny, Buntowny, Porywczy, Burżliwy, Niespokojny, Zámieszánia pełny, Krzykliwy.* Auffrührisch. *Tumultuosum sollicitat mare.* (Alcaie.) H.
tūmūltus, us. *Rozruch, Zgiełk, Trwogá, Zámieszanie.* Auffruhr. tumult. *Huic rem Romanam magno turbante tumultu.* V. *syn:* strĕpĭtus, murmur, frăgor, vel sēdĭtio, tūrba, mōtus. *epith:* Pōpŭlāris, clāmōsus, sūbĭtus, rĕpēntīnus. crŭēntus. *phr:* Sēdĭtiōsus rūmor, Cīviles tūrbæ Fūrens vūlgi mĕtus īnsāno cūncta tūmūltu mīscēntur, strĕpunt.
tūmŭlus, *Págorek, Grob.* ein Bühel/Grab. *Sibi- let in tumulis, & super ossa cubet.* Prop. *syn:* āgger: cōllis, vel sĕpūlchrum. *v. Sepulchrum.*
tumulus nivalis. *Zámieć.*
Tunc, *W ten czas.* dann/ dazumal.
tunc temporis. *ibidem* als dann.
tundo, *Tłukę 1.3. Biię kogo. Uderzam 1. Młócę, Mielę, Tępam, Zbiiam, Wybiiam, Nábiiam użyj Nálegam.* Klopffen, zerstossen, stampffen. *Gens effrena vi ûm Ripheo tunditur Euro* Virg. *syn:* Cōntundo cædo, vērbĕro, fērio, pērcŭtio pūlso, tĕro, āttĕro, frāngo.
tūnĭca, *Szátá 3. 4. 5. 6. Sukmáná, Skorká 1. 2. 4. Łupiná, Błonká oczu, Jądrek skorká, Łyko, Moszny, & sub Fápierowe drzewko.* ein Leibrock ohne Ermel. *In tuni as eat, & totum simul exp et annum.* J. *epith:* Mōllis rădĭans, lāxa, ōstrīna, sōlūta. *v. Vestis.*
tunica adamantina. *Zbroiá.* ein Harnisch.
tunica ex annulis ferrea. *Páncerz.*
tunīca forensis, *Szátá do ludzi.*
tunica interior, interula, *Serdak.*
tunica intima, *Koszulá 1.* Hembd.
tunica pectoralis, *Káftan.*
tunica pulla, *Załobá 2,* Trauerkleid.
tunica tecta, *Zbroiá, & sub Nieszyty.*
tūnĭca, *Ubieram.* anbleiben.
tūnĭcūla, *Sukienká, Błonká oczu, Dzianká.*
tunsus, *Tłuczony.* zerstossen. *& sub Tłukę 3.*
tuo merito, *Dobrze tak na cię.* nach deinem Verdienst.
tuopte, *sub Twoy.*
tuor, oris m. Widzenie.
turba, *Pospolstwo, Tłum, Kupá, Wielkość liczby, Hałástrá, Rozruch, Burda, Zamieszanie, Podły.* der gemeine Pöffel/ein Hauff der Leut, Getümmel. *Huc omnis turba ad ripas effusa ruebat.* Virg. *syn:* Cătērva cŏhors phălānx

āgmen glŏbus, mănus, frĕquentia mūltĭtūdo cōpia vis nŭmĕrus, cŏrōna, cœtus, cōnvēntus, cōncio, vel plĕbs, vel tumūltus. *epith:* Nŭmĕrōsa, cōnfūsa, plūrĭma, cĕlebris, lŏquax. *phr:* Tūrbæ glŏbus. Jŭvĕnum nŭmĕrōsa cŏhōrs, Lēcta mĭnīstrōrum mănus. Vis hŏmĭnum cōllecta, ēffūsæque rŭunt ĭnŏpīno tūrbĭne tūrmæ Vĭri dēnso cōmplērunt āgmĭne rīpas. Plūrĭma tūrba vĭrûm. Vix pŏtĕrit tūrba tăcēre lŏquax. Nōxia mūltĭvŏlæ fúgĭas cōnsōrtia turbæ. Præcĭpĭtēsque rŭdis tūrbæ cōmpescŭit īras. *v. Seditio.* (Vnruh.

turbamentum, Mącenie, Zámieszka. Betrübnuß,

turbatè, *Nieporządnie.* unordentlich.

turbator, *Buntownik.* Auffrührer Verwirrer.

turbatus, *Poruszony.* (rung.

turbēla, turbella. *Zámieszánie, Burdá.* Verwir-

turben, *inis. hic Krąglicá.*

turbidè, *Mętnie, Zámieszánie, Nieporządnie, Niespokoynie, Burżliwie.* unordentlich.

turbĭdus, *Mętny, Zámieszánia pełny, Burżliwy, Chmurny, Niepogodny, Niespokoyny, Buntowny, Poruszony.* Verwirret/ betrübt. *Lumine nos afer turbidiore notat.* Mart. *syn:* Tūrbātus, mīstus, cōnfūsus, vel īmpūrus, sōrdĭdus, vel tērrĭtus trĕpĭdus āmens vel īrātus, īrâ cōmmōtus.

tūrbĭnātio, *Kończata okrągłość.* gewirblete Gestalt wie ein Birn.

turbinatus, *Pochodzisty okrągło ku dołowi.*

turbĭneꝰ, *Kończáto okrągły, Spiczásty kręcący się.*

turbo, as, *Mieszam, Mącę, Trwożę, Buntuię, Niepokoy czynię, Burzy się.* Beunruhigen/ verstören. *Usq; adeo turbatur agris, en ipse capellas.* Virg. *syn:* Cōntūrbo, pērtūrbo, mīsceo, pērmīsceo, cōnfūndo.

turbo, *inis. m. Krąglicá, Kończata okrągłość, Wiiadło, Wit, Wicher, Cewká, Chochoł, Wrzeciono, Kręto głow, Pliszká, Paw* Windwirbel/ Sturmwind. *Dissultant crepitus, volat atri turbinis instar.* V. *epith:* ater, vērsābūndus, ftridŭlus, īmmānis, rapĭdus, pūlvĕreus, fūlmĭnĕus, prŏcēllōsus, īndŏmĭtꝰ. *phr:* Frĕmĕbūndi tūrbĭnis īra. Vis sævi tūrbĭnis. Nigrāns ōbdūxĕrat āĕra tūrbo.

Tūrbĭne jāctātus vŏlucri & nigrĭtānte prŏcēlla. Nigrántem tōrquens strīdentĭbus Aūstris. Pōrtat tūrbo glŏbum, pĭcĕāque è nūbe rŭīnam, pēndēntem tērris părĭter pōntōq; mĭnātur ōmnis & agrĭcŏla, nŭmĕrōso vērtĭce, pastor & pĕlăgo trĕpĭdat sūbdūctis nāvĭta vēlis. *v Ventꝰ. & Tĕpest.*

turba onis. Carist Calig. idem Turbo inis. in Krą-

tūrbŭla, *Tium.* (*glicá.*

turbulentè, turbulenter. *Nieporządnie, Zámieszánie, Porywczo, Zuchwále, Burżliwie.*

turbulento, as Niepokoy czynię. Vnruh machen.

turbŭlentus, *Burżliwy, Niespokoyny, Zámieszánia pełny, Buntowny.* Vnruhig/ schwürig/ erzürnt. *Mihi turbulenta tempestas evenerat.* Jamb. *syn:* Tūrbĭdus, vel sēdĭtĭōsus. *phr:* Sēdĭtĭōnis āmāns. Tūrbārum aūthor, căput sēdĭtĭōnis fax. Pācem, quĭētem ēxōsus. Pācem, perōsus. Pācis ĭnĭmīcus.

turca, turcus. *Turczyn.* ein Turck.

turdēla, turdēlla. *Kwiczoł* ein Krametsvogel.

turdus major, maximus, viscivorꝰ *Jemiołuchá.*

turdus marinus, *Drozd morski.*

turdus, minor, mĭnimus *Drozd, Kwiczoł,* ein Krametsvogel *epith:* ĕdāx, ăvĭdus, raūcꝰ. *phr:* īnter ăves tūrdus, gūstu grātīssĭmꝰ, īnter ăves tūrdus prīmos sĭbi jāctat hŏnōres.

turgens, *Nábrżmiáły.* schwellend.

turgĕo, turgesco. *Nádymam się, Pęcznieię, Mięszeię, Pysznię się, Gniewam się, Dąsam się, Ták owie puszcza drzewo.* Auffgeblasen/ geschwollen seyn *syn:* īnflor *v. Tumeo.*

turgĭdus, tūrgĭdŭlus. *Nápuchły Nádęty.* Auffgeblasen. *Turgidus alpinus jugulat dum Memnona &c.* H. *syn:* tŭmens, tŭmĭdꝰ, tŭmĕfāctꝰ, īnflātꝰ.

tūrio, *onis m. Látorośl.*

tūrma, *Poczet, Rotá* eine Schaar Kriegsleut Schwadron *epith:* Mĭnax, răpĭda, crīstāta, hōstīlis, sĕquax, fōrtis. *syn:* Cŏhōrs phălānx cătērva. *phr:* Fĕrvet crīstātis ēxērcĭtus ūndĭque tūrmis. Pūgnāces ĕquĭtum tūrmæ, pĕdĭtūmq; cătērvæ īmplēbat vălĭdas nŭmĕrōso mīlĭte tūrmas, cum lĭbet & fōrtes

rĕvŏcāte ad prælia tūrmas.
Turmālis, *adject. Pocztowy, Gminowy, Konny.* Zu einer Schaar gehörig. *Excitet infestos turmalis buccina somnos,* Cl.
turmalis, *subst: Towárzysz.*
turmātim, *Rotámi.* Schaarenweiß. *Ederet turmatim certanti &c.* L.
turpĭcŭlus, *Przyszpetniejszy.* turpificatus, *sub* turpificor, *Poszpecić.* (*Szpetny.*
Turpiloquium, apud S. Paulum aliqui legunt sed vulgata editio id non habet Græcè aichrologio.
turpilucricupido, inis. f. Łákomstwo. Geitz.
turpilucricupidus, Zmindak, Łákomy.
turpis, *Szpetny. Sprośny, Okrutny Nieczysty.* Häßlich, schändlich, unflätig. *Turpis in arcana sonuit cum rixa taberna.* Prop. *syn:* Fœdus dēfŏrmis, īnfŏrmis tĕter squāllĭdus vel ĭnhŏnĕstus ĭmpūrus vel īnfāmis probrōsus pŭdēndus ĭnhŏnōrus ābjĕctus vīlis īnglōrius īndĕcōrus; īgnōbĭlis. *v. Sordidus.*
turpĭter, *Sprośnie, Sromotnie.* Unflätig/ schändlich. *Turpiter obticuit sublato jure nocendi.* H. *syn:* Fœdè, dēfōrmĭter.
turpĭtūdo, *Sprośność.* Schand/Unehr/ Unflath. *Bona turpitudo est, quæ periclum vindicet.* Jamb. *syn:* Dēfōrmĭtas, fœdĭtas, măcŭla, lābes, sŏrdes, vel dēdĕcus, īnfāmia, nŏta, vel ĭnhŏnĕstas, vĭtium. *v. Macula, Sordes.*
turpo, *as. Szpecę.* besudlen, Verwüsten/ schänden. *Turparunt humeros imodico mero.* Chori. amb. *syn:* Dētūrpo, fœdo: *v. Maculo, Infamo.*
turricola columba. Gołąb 2.
turrĭcŭla, *Wieżyczká, Kostkowá puszká.*
turrifer, turriger. Wieżysty. Thürntragend. *At cur turrifera caput est onerata corona!* Ovid.
turris, *Wieża* ein Thurn. *Romanæ turres, & vos valeatis amici.* Prop *syn:* ārx cāstĕllum, spĕcŭla cāstrum, prōpūgnācŭlum mūnīmen. *epith:* āĕria, sūblīmis, vāsta, Inĕxpūgnābĭlis, āmbĭtiōsa, vallāta. *phr:* Tūrris mūnīmen. Tūrritum prōpūgnācŭlum Stat tūrris mūnīta lŏcō mūrōq; tĕnāci. Sūblīmi vĕrtīce tāngens sydĕra. Tūrrigĕræ ārces. Vălĭdæ bĕllo Cārthāginis ārces, *v. Vallo.*

turris ambulatilis, turris subrotata. *Báſztá.*
turrītus, *Wieżysty.* mit Thürnen besetzt. *Tanta mole viri turritis puppibus instant.* Virg. *phr:* Tūrrĭbus mūnītus, ārdŭus, cīnctus.
tursio, *sub Swinia morska.*
turtur, *ris.* turturis, is *m. Sinogárlicá.* Turteltaub *Nec gemere aëria cessabit turtur ab ulmo.* V *epi:* Pŭdīcus, gĕmĕbūndus, fidēlis, quĕrŭlus, lŏquax. *phr:* Cōnjŭge qui ērēpta nŏcte dīēque dŏlet āmīssa cōmpāre mœstus ăgens. Mūnus ĕrat vĕtĕri de mōre pŭdīcus Tūrtur, cui cāntus gĕmĕre est. Dūlcēsque misĕr sūspīrat āmōres.
Turturillæ, turturilli al. Turdilli. Senec. i. molles, impudici Turneb. Turdilli legit Lipsi. eodem sensu Turturilla Isidori Glossor. locus ubi impudicitiæ dabantur opera, & alioqui turtur apud Veteres obscœnum etiam. (*sensum habet*
Tūrunda, *Fleytuch. Kłosek.*
turundus, *Czepek 3.*
Tus, ut aliqui scribunt, lege Thus.
tussēdo, tussĭcŭla. *Kászel.* der Husten.
tussillæ, *Slinne iagody.* *tussillum, pro pistillo. Lambin*
tussĭcŭlāris, *Kászlowy.*
tussīcularis herba. *Lepiężnik.*
tussicus, *Kászlący.*
tussĭlāgo, *Podbiał, Lepiężnik, Kwiat.*
tussio, is. *Kászleię, Wykászláć.* Husten. *Jam secura potes totis tussire diebus.* M. *syn:* Tussis. *phr:* pūlmōnem, pĕctus, quătit, quāssat, cōncŭtit. Faūcĭbus in sālsis ācērba sŏnat, & quătit ægros. Tūssis ănhēla sĕnes & faūcĭbus āngit, ŏbēsis. Nil īsthinc quod ăgat tertia tussis habet.
tussis, *Kászel.* der Husten. *Expuit una duos tussis & una duos* Mart. *syn:* Tūssēdo. *epith:* Frĕquens, āspĕra, ăcērba, ægra, vĭolēnta.
tutamen, tutamentum. Obroná i. Schutz.
tutanus, sub Obrońcá.
tūte, tūtemet. *Ty sam.* tutè, *Bespiecznie.* sicher
tutēla, *Opieká, Obroná, Naw herb, Grodź.* Schutz. Vormund schafft. *Rerum tutela mearum.* Ho. *syn:* Tūtāmen, dēfēnsio; cūstōdia, patrōcĭnium, præsĭdium. *epith:* Fīdēlis, fīda, āmīca, blānda. *v. Auxilium.*

Tūtēlaris, *Opiekuńſki, Obronny, Tytułowy, Pátron, Opiekun.* das zum Schutz gehört.
tutēlarius, *Dozorcá, Opiekuńſki.*
tutēlīna, *ſub Obrońcá, & tutilina idem.*
tutemet, *Ty ſam.* (ſchützen
tutō, *Beſpiecznie.* ſicher. *tuto, as. Bronię.* be-
tutor, *aris. Bronię, Oſłaię ſię, Obwárowáć.* Beſchirmen/ beſchützen. *Hanc primum tutari domum, cui parvus Julus.* Virg. *ſyn:* Tūĕor, dēfēndo, prōtego. *v. Defendo.*
tutor, *oris. Opiekun, Obrońcá.* ein Vogt/Pfleger Vormund *Tutor opum, vindex ſcelerū, largitor honorum.*Prif *ſyn:*Curātor, patrōnus dēfēnſor.
tutūlātus, *Chochołowaty.* (
tutūlus, *Chochoł, Czapká, Zatyczká, Kołpak.*
tutus, *Beſpieczny* Sicher/ wol verwahrt. *Diſpliceas aliis, ſic ego tutus ero.* Tib. *ſyn:*Sēcurus, tēctus. *phr:* Mĕtu văcŭus, văcāns, in tuto pōsĭtus, lŏcātus. *v. Servus.*
tuum, *Twoy obyczay, Właſna rzecz.*
tuus, *Twoy, Przyiaciel 2.* dein.
Tȳlas, *adis. gr. Drozd.* tȳlus, *gr. Stonog 1.*
tymbas, *adis. gr. Czárownicá.*
tymbus, *gr. Grob.* ein Grab.
tympănicus, *gr. Puchlinę żywotá cierpiący.* der die waſſerſucht hat.
tympaniolum, ſub Bęben, Bębenek.
tympănĭſta,*gr. Bębeniſtá* ein Trommenſchläger
tympaniſtria, *gr. Bębeniczká.* (ſucht.
tympănītes, *a.m. gr. Puchliná żywotá.* Waſſer-
tympănizo, *gr. Bębnię.* Trommen ſchlagen.
tympanotriba, a. m. gr. Bębennicá, Niewieści 2. *Ciągniony 2.*
tympănum, *gr. Bęben, Koło, Czárá, Kołko, Pu klat. Rurmuſowe koło, Kwáterá, wedrzwiách, Kiy.* ein Trumme/Heerpaucke. *Tympana vox buxuſque vocat, &c.* V. *epith.* Taurīnum,rĕsŏnāns tĕrrĭfĭcum, crēpĭtans, bēllĭcum, Mārtĭum. *phr:* Tĕrgŏra tēnſa bŏum., Fŏrti tympăna pūlſa mănu. Pūlsĭbus hŏrrēndis, tȳmpăna raūcă ſtrĕpunt, frĕmunt, rĕbŏānt sŏnānt; raūcis sŏnis ŏbſtrĕpunt. Rĕsŏnāntia tȳmpana pūlſat ŏbſtrĕpunt. Rĕsŏnāntia tȳmpana pūlſat, īmpĕllit, fĕrit pĕrcŭtit.
tympanum dentatum. *Kołko ząbkowáte.*
Typha, lege ſuprà tipha.
Tȳphon, *onis gr.* W chr. Sturmwind *y pręducit Verepæ: Cerder: Clajus. anceps eſt Renato Græcis autem etiam brevis.*
ȳphōnĭcus, *gr. Wiátr północnemu poboczny ku* (wſchodowi.
tȳphus, *gr. Pychá*
tȳpĭcus, *gr. ſub Táiemny 2 Amplexus præcepta Dei typicique cruoris.* Sedul.
tȳpŏgrăphĭce, *es gr. Drukarſka náuká* die Kunſt zu Drucken.
tȳpŏgrăphium, *gr. Drukárnia.* Buchdruckerey.
tȳpŏgrăphus, *gr. Drukarz.* ein Buchdrucker.
tȳpus, *gr. Kſztałt, Obraz formierſki, Rycie 2, Litery drukarſkie, Rozmierzánie.* Vorbild/ Modelwerck.
tȳrannicē, *Tyráńſko, Okrutnie.*
tȳrannĭcīda, *Tyránnoboycá.* ein Todſchläger eines Witeriche.
tyrannĭcĭdium, *Tyránnoboyſtwo.*
tȳrannĭcus, *gr. Tyráńſki, Okrutny.* Tyranniſch. *Nunc flammam Satyræ, tyrannicarum.* Ph.
tȳrannis, *idis. gr. Tyráńſtwo, Okrutne pánowánie.* Wüttterey, Tyranney. *Odioq; tyrannidis exul.* Ovid. *epith.* Sæva bārbăra, īnvīſa, vĭŏlēnta, īmmĭtis, īmmānis, āmbĭtĭōſa, īntŏlĕrābĭlis, hŏrrēnda, nĕfānda, fătālis.
tȳrannoctŏnus, *gr. Tyránnoboycá.*
tȳrānnus, *priſco, uſu Pan 3.*
tȳrānnus, *ſenſu Communi. gr. Tyran, Okrutnik pánuiący.* ein Tyran. *Pars mihi pacis erit dextram tetigiſſe tyranni.* V. *epith:* Crūdēlis, īnhūmānus, fŭrĭōſus, īnēxōrābĭlis, īmmānis, atrox, īmprŏbus, bārbarus, īnjūſtus. *phr:* Rex rēctor dŏmĭnātor, prīnceps īnĭquus crūdēlis sŭperbus; rēgni, pŏpŭli ŏpprēſſor ērēptor lĭbērtatis, īmpatĭens frænī & sĭne lēge tȳrannus. Regna per atrōces ōlim vēxata tyrannos. Patriam tȳrānnĭde ŏppĭmens, cālcāns, prĕmens.
Tȳras, & tyra. *a. m. gr Dnieſtr. Linquitur obruptus pelago Tyra, linquitur & mons.* Valer. *Fluvius Poloniæ celebris, in Danubium profluens.*
tyria purpura, *Szarłat 4,*

Tyrian-

Tyrianthinus color. *Brunatnoczerwona farbá.*
tyrius succus. *Szarłat farbá.*
tyro ut aliqui scribunt; vide Tiro tirocinium. ein neuer Kriegsmann/ Lehrjung. *Maltaq;* *Tyroni non patienda feret.* O. *syn:* Rudis novus imperitus; *epith:* ignarus, imperitus, attentus. *phr:* Rudis armorum, arte rudis.
tyrocnestis, *is. vel eos. gr. Tarká.*
tyrographus, *gr. sub. Obraz.*
tyrotarichus, *g. Ser z robaczkámi, Mákáron.*
tztangarius, *Szwiec.*
tztanga, tztanca, &c. calceamenti genus, *ibid.*

VAC

Vacans, *Niezabáwny, Prozny, Niestany, Prywatny, Zolnierz tytułowy, Wdowá.* Müssig.
Vacat. *Prozen, Wolny.*
Vacat mihi, *Łácno mi.*
Vacat culpâ, *Niewinny*
Vacatio, *Odpocznienie, Przestánek, Wolność, od urzędu, Odpusczenie, Wákácya.* müssige Weil/ Ruh. & *sub Dypsensacya.*
Vacationem do *Wyzwalam.*
Vacax, *acis. adject:* omne *Krzywonogi.*
Vacca, *Krowá.* ein Kuh. *Constitit ante oculos candida vacca meos.* Ov. *syn:* Bos bucula, juvenca vitula, juvencula. *epith:* Tenera, petulans, lactifera, fœcunda. *phr:* uberibus succum lactis gerens Lactis alimenta ministrans suppeditans. Quæ gerit uberibus, niveum nectar. Quæ jacet, & lente revocatas ruminat herbas atque iterum pasto pascitur ante cibo.
Vaccinium, *Márcowy kwiát an Borowki.* Ritterspörn *epith:* Nigrum, pullum purpureum. *phr:* alba ligustra cadunt, vaccinia nigra leguntur. Nec te purpureo velent vaccinia succo, Non est convenięns luctibus ille color.
Vaccinus, *Krowi.* vaccula, *Krowká bydlę.*
Vacesco, *Czczym się staię. Wyprozniam się.* leer werden. (*Item.* ein Heureuff.
Vacerra, *Przeworá, Szalony, Głupi.* unsinnig.
Vacerrosus, *Szalony* 1.
Vacesco, *Wyprozniam się.* leer werden.
Vacia, *æ. Krzywonogi.*

vacillans, *Słáby, Niestáteczny* 1. *Nie rezolut, Drzący.* (schwancken.
vacillatio, *Chwiewánie.* das hin und her
vacillo, *Chwieię się, Słábieię, Potaczam się, Szwankuię, Rucha się. A Lucretio, communis.* Schwancken. *Denique sed pedibus tellus cum mente vacillat.* L. *syn:* Titubo, nuto, labo, labasco, hæsito. *v. Titubo.*
vaeinia, *a. sub Márcowy kwiat.*
vacivitas, Vacivus, lege Vaccus.
vaco, *Prozznię, Przestaię, Łácno mi, Wolny z. Niemam, Dogadzam, Báwię się.* etwas abwarten, Pflegen. *Ite* müssig seyn. *Hoste vacare domos, sedesque adstare relictas.* V. *syn:* Careo, sum vacuus, vel otior, cesso, ferior, vel studeo invigilo, insudo, incumbo, operam
vaco sermóni *Słucham.* (do.
vacua, *Wdowá. Vacuefactus, Pusty* 1.
vacuefacio, Wyprozniam.
vacuitas, *Przestánek, Wolność* Leere/Ledigkeit.
vacuna, sub Proznowánie.
vacuo, *Wyprozniam.* Leeren/ ledig machen. *Elysium liceat si vacuare nemus.* M. *syn:* evacuo, exhaurio, vel cavo, excavo.
vacuum, *Prozne mieysce.* ein lediger Orth.
vacuus, *Prozen, Prozny, Proznuiący, Niezabáwny, Wolny, Czczy, Niezásiane pole, Łácno mi.* Leer/ledig. *Perque domus Ditis vacuas & inania regna.* Vir. *syn:* inanis, vacuatus: exhaustus, vel jejunus, vel expers, inops, carens egens, vel cavus, cavatus. (*daiący.*
vadatus, *Záręczony, Rękoymie biorący, Rękoymie*
vadimonium, *Rękoymia Rękoiemstwo, Obietnica, Rękoiemstwá dzień. Stánie, Pozew.*
vadis, is. Rękoymia Bürgschafft.
vado, as. *Brnę, W brod* durch ein Wasser gehen
vado, is. *Idę.* Gehen. *Vadimus immisti Danais, haud numine nostro* Vir. *syn:* eo, tendo, contendo. *v. Eo, Proficiscor.*
vador, *aris Pozywam* 1. *Rękoymią biorę.*
vadosus, *Brodzisty, Zbrodzony, Miálki* 1.
vadum, & *vadus. Bród, Dno, Niebespieczeństwo.* eine Wasserfahrt/ da man durchgehen kan.

Illiditq; vadis, atq; aggere cingit arena. Vir. *ſyn:* Brēvia, um Sȳrtes, um: āgger, ărēnæ. *v. Syrtes* vel flūmen, flŭvĭus, rĭvus, āmnis. *v. Fluvius.*

Væcors, væneo, væſanus *Idem.* vecors, &c.

văfer, *Vafellus, Chytry.* Liſtig / ſchlau *Teſtamenta ſenum non ſi vafer unus & alter.* H. *ſyn:* āſtūtus, cāllĭdus, cāutus, dŏlōſus, vērsĭpēllis (vērsūtus.

vaframentum, Chytrość.

văfrè, *Chytro.* Liſtig.

văgābundus, *Błąkaiący ſię.* ein Landlauffer / Landſtreicher *ſyn:* Văgus, văgans, ērro, ērrans ērrātĭcus, ērrābūndus, pālāns, ăbērrans, fŭgĭtĭvus: prōfŭgus.

vagatio, *Błąkánie.* das Vmbſchweiffen.

văgē, *Tám y ſam, Tu owdzie,* Krzywo.

vāgĭna, *Pochwá, Zdzbłá pochwy, Szupinká.* Ein Meſſer oder Schwerbſcheid *Gnoſius atq; habilem vagina aptaret eburna.* V. *epith:* Pēndēns pēndŭla, ĕburnea, căva *phr:* ēnſis tēgmen. Văcŭum căvum ĕbur Lătĕri āffixa ānnexa hærens. Cīngebat ĕbūrnea fērro ārmātum vāgīna latus.

vaginor, priſcè pro Vagor, aris.

vāgĭnŭla, *Szupinká, Pochwá.*

vāgio, *vagilo,* vāgīto, *Kwilę ſię.* ſchreyen wie ein Rind. *Vagierant ambo pariter &c.* Ovid. *ſyn:* vāgīto fleo plōro lacrȳmor. *phr:* Vāgītus ē do ēmītto, trăho fūndo īntus ut īnfānti vāgīat ōre pŭer. Tĕnĕris jam nūnc mūlcet vāgītĭbus aūras. Cōntĭnuo aūdītæ vōces vāgītus & īngens īnfāntumq; ānīmæ flēntes. *v. Lacryma.*

văgio, *aliter Vagiunt lepores, ſub Zaiąc.*

văgor, *aris. Błąkam ſię, Buiam, Przebiegam ſię.* Herumb lauffen / umbſchweiffen. *Votum pro reditu, ſimulant ea fama vagatur.* V. *ſyn:* ērro ăbērro Văgabundus pāſſim fēror vŏlĭto. Văgus ēxul in ōrbe ērrābit tōto. Tērras lōngīnquas pĕregrīnas ŏbeo pĕragro pĕrērro, īnvīſo. *v. Exulo & Aberro.*

vagītus, *oris.* & *vagor, us. Kwilenie* Kindergeſchrey *Continuo auditæ voces, vagitus & ingens* V. *epith:* Tĕner, ăcūtus, flēbĭlis, lugūbris. *phr.* Pŭērīlis īnfāntīlis flētus, plōrātus. *v. Lacryma Gemitus, Fletus.*

vagulatio, Nárzekánie.

văgus, vagŭlus. *Błąkaiący ſię, Hultay, Niepewny* Vmbſchweiffend. *Iam vaga proſiliet frænis natura remotis.* Hor. *ſyn:* văgāns, văgābūndus, dĭſpērſus.

văh, *Wey, Báwey, Otoż tobie.*

Valachia, Wołoſka ziemiá.

Valachus, Wołoſzyn.

valdè, valde quàm, valde eſt opinio. *Bárdzo.* Sehr / hefftig *Hoc valdè vitium periculoſum eſt* Phal. *ſyn:* Mūltum, vĕhĕmēnter.

valdiùs, Bárźiey.

vālē, *Miey ſię dobrze. Zegnam cię, Zegnánie* Leb wol, hab dich wol. *Et longum formoſe vale, valeat, Porwon.* (*vale inquit Jola* Vir. vale dico alicui, *Zegnam kogo, Opuſzczam świat* Abſcheid nehmen. *phr:* ēxtrēmum āffāri, āllŏqui: Suprēmum văle dīcĕre, Hœc gĕnĭtor dīgrēſſu dīcta ſuprēmo fūndēbat. Sūprēmumque văle plāno, sĭngūltĭbus ōre vix dīxit. Vix potuit trīſtis dīcere līngua văle ăccīpĕre, & părĭli rēddĕre vōce văle. Dīxit tĕnui mūrmūre līngua văle. Vix illud potui dīcĕre līngua văle. Sălve ætērnum mĭhi māxīmè Pālla æternumque văle.

valedictio, Zegnánie. Valefacio, Zegnam.

vălens, *Mocny, Poſilny, Zdrowy* geſund / ſtarck.

valenter, *Mocno, Krzepko* Kräfftig.

valentia, Moc Stärcke. *valentulus, Mocny.*

văleo, *Zdrowem, Mam ſię dobrze, Mogę, Płużę, Znáczę, Mam mieyſce, Ważę.* Geſund ſeyn vermögen *Sive animis ſive arte vales, opta ardua pennis* V. *ſyn:* Pōſſum, queo, vel pōlleo vel vĭgeo: ſum sānus, īncŏlŭmis, vel æſtimor.

valeria, Orzeł muieyſzy. (mor.

valeriana, B. ſub Koziołki ziele.

vălēſco, *Mocnieię.* geſund werden.

vălet, *Pomaga co, Zgodzi ſię, Dobry doczego, Stoi zá tyle, Stoi zá to, Ważno ieſt, Przygodny.*

Valet ingenio, *Dowcipny.* (*Mocny ż.*

Valet ſtomacho *Trawi dobrze.*

vălētŭdinārium, *Chorujących mieyſce.* Kammer vor die Krancken.

vălētudinarius, *Chorobie podległy.* offt Kranck.

Vālētūdo, al. valitudo. *Zdrowie 1. 2. Chorobá 1.* Gesundheit/ oder Kranckheit. *Gratia fama valetudo contingat abundè.* H. *syn:* Sānītas, sălūbritas, sălus, vel morbus.

Valgiter, Krzywo. valgius, *Krzywonogi.*

Valgus, *Krzywogęby, Krzywonogi.*

Validè, validissimè, *sub Bárziey.* fest/ mächtig.

Vălidus, *Mocny* Starck/ mächtig *Neu patriæ validas in viscera vertite vires.* Vir *syn:* Vălens, rōbūstus, firmus, fōrtis. *v. Robustus.*

Vallāris, *Wáłowy.*

Vallescit, vel Vallessit sub Wyrzucam 1.

Vallicŭla, *Dolinká 1.*

Vallis, & valles. *Doliná 1. 2.* ein Thal. *Rura mihi & rigui placeant in vallibus amnes.* Virg. *syn:* Cōnvāllis. *epith:* Căva, præceps, dēprēssa, frōndōsa, vīrīdans, hērbōsa, résŏnans. *phr:* Vāllis īrrīgua lŏca. Curvi vāllis ānfrāctus. Vāllis āngūstæ faūces lātebræ, ădĭtus mălīgni. Æstĭbus in mĕdiis ūmbrōsam ēxquīrite vāllem.

Vallis cava, concava. *Wąwoz.*

Vallo, as. *Otaczam, Obwodzę co wáłem, Obwáro wáć, Opátruię czym, Ográdzam* Verschantzen/ befestigen/ Wall umbgeben. *Quam pater in vitis Nereus vallaverat undis.* C. *syn:* ōbvāllo cīngo, āmbio cīrcūmdo sēpio. *phr:* Vāllo cīngo, cōrōno mūnio Vāllum dūco Dūcto vāllo fīrmo tūtor tūĕor prōpūgno. Vālli tūto āggĕre cīngo. Mūris, fōssis claūdĕre cīngĕre, cīrcūmdăre. Tūrrītis īncīngĕre mœnĭbus ūrbes. Nūlli vāllārunt ōppĭda mūri Duo procul āggĕre vālli. Cīngĕret īgnōtis dīffūsum cōllĭbus hōstem ēxtrūĭte īmmānes scōpūlos āttōllīte tūrres. Cīngĭte vos flūvĭis vāstas ōppōnĭte sylvas Prōpūgnācūla bēllo tūta părant. *v. Munimē.*

Vallum, *Wał. Opałká* Wall/ Bolwerck. *Ast legio Æneadum vallis obsessa tenetur* V. *syn:* Prōpūgnācūlum, āgger, mūnīmen, vel vāllus.

Vallus, *Koł, Opałká, Wał.* Bolwerck von Pfälen/ Schrancken. *Non arces, non vallus erat, somnumque petebat.* T. *syn:* Pālus stīpes sŭdes, vāllum. *epith:* Fīrmus, ăcūtus, rōbōrĕus, dūrus. *phr:* ăcūto rōbŏre vāllo figunt, ēxăcūunt ălii vāllos fūrcāsq; bĭcōrnes.

Vālor, *Cená 1.* Wertschafft.

Vălvæ, *Drzwi dwuskrzydláste.* Ein getheilte Thür/ Fensterlade. *syn:* Pōrta. *epith:* Vōlūbiles, pătēntes, dĕcōræ. *phr:* vālvis ădāmāntīnæ ēbūrnis pōrta pătens, ārgenti bĭfōres rădĭābant līmĭne valvæ.

Valvolus, valvulus, *Strąk czczy.*

valvŭlæ, *Łupiná, Strąk 2.*

vanè, vanè, *Dármo 1.* eitel; umbsonst.

vānesco, *Niszczeię, Znikam, Wyradza się.* Vergehen/ verschwinden. *Carmine læta Ceres steriles vanescit in herbas.* Ovid. *syn:* ēvānēsco, ăbeo in aūras. *v. Evanesco.*

vanidicus, Próżnomowny.

vāniloquentia, *Vaniloquium. Próżnomowność.*

vaniloquidorus, Vaniloquus. Próżnomowny.

vānĭtas vanitudo. *Próżność, Niestáteczność, Fałsz, Kłamstwo.* Eitelkeit. *Persuasionis vanitas.* J. Dim Prud. *syn:* īnānĭtas, lēvĭtas, fāllācia, mēndācium, fābūla: sūpērbia, āmbĭtio.

vanno, as. & *is. Opałam, Wieię zboże.* wannen.

vannus, *Opałká.* ein Wann. (triegen.

vano, as. Omylam 1. Oszukiwam. Zwłoczam. be-

vānus, *Márny, Próżny 1. Czczy, Omylny, Niepewny, Niestáteczny.* Leer eitel. *Expectata seges van's elusit aristis* Virg. *syn:* fūtĭlis lĕvis, cădūcus fūgax, īrrĭtus, fĭctus, fūcātus, sĭmūlātus, mēntītus, fālsus, fābūlōsus.

Vapidè, *Sbabo, Zle.* (Dunst bringet.

văpidus, *Wywietrzáły, Kurzáwy pełny.* Das

văpor, & *os. Párá Mgłá, Ciepło, Kurzáwá mokra.* Danst, Dampff. *Impiger excutiat dominique vaporibus urat.* A. *syn:* Hūmor hālĭtus fūmus călor. *epith:* Nēbūlōsus, ōbscūrus, hūmĭdus, călĭdus, fūmāns, spūmĕus, īgnĭfer. *phr:* Qui tĕnūes vānēscit in aūras vōlat văpor āter ad aūras *v. Fumus*

vapor flammæ, *Dym, Kopeć.* Rauch.

văpōrārium, *Czeluść, Izbá, Kámionká.*

vaporātio, *Kurzáwá mokra* Dāmpffung.

vaporātus, *Vaporeus, Vaporifer,* & văpōrōsus, *Ciepły 2. Wilgotny.*

văpōro, *Wilgotność wydaię, Zágrzewam, Nápázam, Wysapam, Kádzę, Kurzy się* Dämpffen Dampff von sich geben. *Latum defeedens*

currû fugiente vapores. Hor. ſyn: Fūmīgo, ſūffio, cālĕfăcio. phr: Văpōres, exhālo, ſpīro, ēmītto ēffūndo, vápōre īmpleo.
vappa. Wino kwaſkowáte, Wino ſłábe, Wywietrzáły 1. item tr. Nikczemnik, Wániek, Utratnik, Barſzczyk. verrochener Wein.
vapularis, ſub Smágániec.
vapulo, Biią mię, Utracam, Obmawiáią mię, Mowią o nim. Geſchlagen werden. Non ego, ſed tenuis vapulat umbra mea. P. ſyn: Vĕrbĕror, fĕrĭor, pĕrcŭtĭor, cædor. phr: Verbĕra păti.
Vāra, æ. Soſzká, Szopá woienna, Szpąga.
vāri, Węgry, Soſzki 3. Widły 1. Chłopſtwo, Oſpice. Kindblattern.
variantia, æ. Rożność. Rozmaitość. Vielfältig- (keit.
variatim, Rozmaicie. vielfältiglich.
variatio, Rożność, Pomieſzánie. Veränderung.
variātus, Upſtrzony; Ozdobny, Wyſzywány. mit Veränderung geziert.
varicator, Zdraycá. varicitùs, Roſkráczywſzy ſię.
varico, Rozkraczam ſię Bein von einander thun
varicōſus, Krzywonogi, & ſub Zyłá ociekła. Rampffaderig. A. I. Juvenal corripit & Perſi cùm Varix A producit.
vārĭcŭla, Zyłá ociekłá.
varicus, Krzywonogi, Rozkraczaiący ſię.
varicùs, Rozkráczywſzy ſię.
vărië, Rozmaicie, Rożnie, mancherley Weiß.
variegatus, Pſtry.
vărĭĕgo, Pſtrzę. mit Veränderung zieren.
varietas, Rozmaitość, Rożność. Vielfältigkeit.
vărio, as. Odmieniam ſię, Mięnię farbę, Nieſtáteczny ieſtem, Niezgadzam ſię, & ſub Rozmaicie 1. 3. Item Zdobię, Pſtrzę, Odmieniam co, Przeplatam. Ná przemiány, Siekę, Wyzywam. Veränderen. Callidiore modo tabulá variatur apertá. Luc. ſyn: Mūto, cōmmūto, diſtīnguo vel diſcrĕpo: dīffĕro, vel tĭtŭbo, văcīllo, hæſito, nūto, ſum dŭbĭus, ănceps, īncōnſtans.
vărius, ſubſt: Pſtrąg.
vărius, adject: Rozmaity, Pſtry, Nakrapiány, Modrąg, Bękart. Veränderlich/ mancherley. Et varias uſus meditando extundere artes. V. ſyn:

Multĭplex, dīvĕrſus mūltus, vel ālternus vel dīſsīmĭlis dīſpar, vel āmbĭgŭus, ănceps, īncĕrtus, mūtābĭlis, īnſtābĭlis, īncōnſtans.
varius ex aureolo, Mieniony.
vārix, icis m. f. Zyłá ociekła. Rampffadern.
vāro, Gruby 2. Munia.
varri, Soſzki, Widły 1. Soſzká, Chłopſtwo.
varro, Gruby 2. Chłop.
vārus, adject: Krzywonogi, Rożny.
vārus, ſubſt: ſuprà ſub vari.
Vās, adis. m. Rękoymia. ein Bürge. Ille datis vadibus qui rure extractus in urbem eſt. Hor. ſyn: Spōnſor, ōbſes.
vās, vaſis. n. Státek 1. Członek. ein Gefäß/ Geſchirr. Quod ſi forte canis, cunctatis vaſibus hæſit C. ſyn: Văſcŭlum ūrcĕus hȳdria ăquālis, pōcŭlum pătĕra, cȳăthus, āmphŏra călix crātĕr, crātēra, ſcȳphus vel cālăthus cănīſtrum cīſta quālus. epith: Ænĕum ærĕum cōncăvum cāvum, āmplum căpāx, fūmans: pŭlchrum prĕtĭōſum aūrātum, ſplēndĭdum, cælātum, crȳſtallīnum. phr: Aūro rĭgens, Sīgnis āſpĕrum, Mīra dŏcta ārte lābōrātum ſculptum. Pĕrfĕctum ārgēnto. Gēmmis cŏrŭſcum. v. Pocula.
vas congiarium, Gárniec 4.
vaſallitium, B. ſub Máńſtwo.
vaſallus, B. ſub Máń.
vasārium, Státek, Nadrożne, Ręczenie Silbergeſchirr/ ein Credenz.
vaſatus, ſub Członek 5.
vaſcæ tibiæ, ſub Surmá.
vaſcŭlarĭus, Złotnik 1. ein Goldſchmid, ſed latiùs poteſt uſurpari pro aliis artificibus.
vaſcŭlum, Státek, Członek. ein Gefäßlein.
vaſtatio, Puſtoſzenie. Verwüſtung.
vaſtator, Puſtoſzyciel, Burzyciel.
vaſtatrix, ſub Puſtoſzycielká.
vaſtatorius, Puſtoſzeniu ſłużący.
vaſtè, Rozwoziſto, Szeroko. übergrüßlich.
vaſteſco, Puſtoſzeię, Chwáściéię.
vaſtificus, ſub Puſtoſzyciel.
vaſtĭtas, Szerokość, Wielkość; Spuſtoſzenie, Puſtynia. übermäſſige Größe. Sterilis] profundi vaſtitas ſqualet ſoli. (Jamb.) ſyn. īmmēnsĭtas vel

tas vel sōlĭtūdo, vel vāstatio pŏpŭlātĭo, rŭīna, pērnĭtĭes, ēxĭtĭum, vāstĭtūdo, vāstĭtĭes.
Vastities, Opuściałość, Wielkość 3. Pustoszenie.
Vastitudo, idem, & Osowiałość, Pustynia.
Vāsto, as. *Pustoszę* zerstören/ verwüsten. *Tydides multâ vastabat cade cruentus* Vir. *syn:* Pŏpŭlor, pŏpŭlo, dēpŏpŭlor, ēxpīlo dīruo, ēvērto. *phr:* īncŭltum, vāstum dēsērtum făcio, vāstum do Fŭndĭtus ēvērtĕre, dīsjĭcĕre & lātos vāstant cŭltōrĭbus agros, Cŭncta lĭcet fērro lātè pŏpŭlētur & īgni. *v. Everto & Prador.*
Vastor, *aris. Pustoszeię.*
Vastus, *Szer ki, Wielki, Pusty, Gruby.* übergroß/ mächtig weit *Funditur & vastos umbo vomit aureus ignes.* V. *syn:* īmmēnsus, īngēns, prŏcērus īmmānis, vel vāstatus, dēsērtus.
Vasum, Státek 1. Miednicá 1.
Vātes, is. *commune. Prorok, Prorokini.* ein Weissager/ Prophet. *Hic amor, hic nostri vatis Alexis erat.* M. *syn:* Poēta v. *Poëta.* vel Săcērdos Pŏntĭfex v. *Sacerdos Pontifex* vel Aŭgur ărūspex, prŏphēta. *epith:* Săcer sānctus Prænūncius, prŏvīdus, incērtus, mēndax, lŏngævus, vĕnĕrābĭlis. *phr:* Fŭtūri ævi vēntūri dŏctus præscīus, præsāgus, prŏvīdus prænūncĭus haud ĭgnārus, non īnscĭus. Fŭtūra pāndens. Dei Dīvûm īnterpres. Cui mēns fŭtūri fātōrium præscia præsaga dīvīno cōncĭta mŏtu. Cui fŭtūri ævi præscĭus ārdor īnēst. *v. Augur, & Prædico is.*
Vatesco, Nonius, corr: Vatesco.
Vātĭcĭnatio, *Proroctwo.* Weissagung.
Vatĭcĭnium, *Wróżkow odpowiedź.* Weissagung
Vaticinor, *Prorokuię, Szaleię* Weissagen. *Figat, erat verax vaticinata soror.* Ov. *syn:* Dīvīno, aŭgŭror, prædīco. *v. Prædico is.*
Vaticinus, Vaticinus. Prorocki, Wróżkowy. das zur Weissagung gehört.
Vatillus, Kádzielnicá. (Zyłá ocieklá
Vătĭus, vătrax, vătrĭcōsus, *Krzywonogi & sub*
Uber, *eris. adject. omne Zyzny, Obfity, Bujny, Plenny, Obrodziły, Tłusty.* Frůchtbar, überflüssig. *Donaq; promissis uberiora feram.* Cl. *syn:* Fērtĭlis, fœcundus, ăbŭndus.

Ūber, *uberis. subst: n. Pierś, Cyc, Zyzność, Plenność, Cewká, Roy.* Brust. *Bis venit ad mulctrā, binos alit ubere fœtus.* Virg *syn:* Mămma, ūbērtas. (barmachen.
ūbĕro, as. *Zyznym czynię, Obradzam.* fruchtbar
ūbērtas, *Zyzność, Plenność Urodzay, Obrodzenie, Obfitość.* Völle/ Menge/ Vberflüssigkeit. *syn:* ūber, *subst* Fērtĭlĭtas, vel ăbŭndantia, cŏpia.
ubertim, uberrimè, *Obficie, Bujno.* reichlich/ völliglich/ überflüssig.
ūbertus, *Zyzny.* fruchtbar.
ūbi, *Gdzie 1 2 Kiedy 2. Gdy, Skoro 1.* Wo. *Hæc ubi dicta dedit &c. V. Laurus ubi bona &c.* T.
ūbi ubi, *Gdziekolwiek, Gdzie wziąć, to wziąć.*
ūbicunq; ubilibet. *Gdziekolwiek.* es sey wo es wil. *Clamat io! matres audite ubicūq; Latinæ.* V. *Servor ubicunq; est, uni mea gaudia servo* Ovid.
ŭbīq, ŭbīvis, ŭbīvis gentium, *Wszędy.* Allenthalben.-- *Nec quicquid ubiq; est.* Virg.
Uda litera, Terentiano est. Liquida litera Gramaticorum.
ūdo, as. *Odwilżam.* (
ūdo, *onis. Kápcie.* ein alte Gattung Kleids.
udus, *Wilgotny, Mokry.* Feucht/ naß. *Nigra subest udo tantum cui lingua palato.* Vir. *syn:* Hūmĭdus, mădĭdus, mădens, mădĕfactus.
Vĕ. *enclitica sub Aho. Et enclitica supra hic.*
ve, *particula augens minuens cōposita sub nieplenny.*
vēcōrdia, *Szaleństwo 1.* Unsinnigkeit, unbedachtsamkeit. *Iurgimus, & primus, quæ te vecordia* Thes *syn:* Stŭltĭtia, vel īgnāvia, pigrĭtia.
vecors, *Szalony 1. Głupi.* Unsinnig.-- *Scribit mala carmina vecors.* H. *syn:* Stŭltus, āmēns vel īgnāvus, dēses, pĭger.
vectābŭlum, *Kolásá, Wozek.* Karren/ Wagen.
vectārius, *Jezdny, Ciężarowy, Robotny.* zum Wagen gehörend.
vectātio, *Jazdá 1. Wożbá, Przeieszczká, Wsiádánia grá.* das führen.
vectiārius, *Tragarz, Winderz, Prásownik.*
vectibilis, Woziebny, Przywoźny.
vectĭcŭlārius, *Złodziej 1.*
vectīgal, *hoc plur: horum vectigaliorum, & vectigalium, Dochod, Pobor, Hałd, Cło 1. Grobelne.*

Zoll/ Steur. *Jungatur verbis ego vectigalia magna.* Hor. *syn:* Trĭbūtum, pŏrtŏrium: rĕdĭtus, prŏvĕntus. *epith:*Dēbĭtum,ānnŭum, tĕnue, ĭnīquum, dūrum, īnjūstum, mŏlĕstum. *phr:* vĕctīgāles rĕdĭtus.

vectigal doliare, *Czopowe.*

vectigaliarius, Naymacz, Celnik.

vectigālis, *Czynßowy, Hołdowny, Naiemny, Dziesięcinny, Celnicki, item Hołdownik.* zinßbar.

vectio, *Wożbá.* das führen.

vectis, *hic Drąg 2. Powerek, Windowy drągi.* Windstang/ Wagbalcken/ ein Heber. *epith:* Fĕrratus, fĕrrĕus, ăhēnus, dūrus, rĭgĭdus (*Virg 7. Æneid.*) *phr:* Cĕntum ærei claudūnt vĕctes ætērnăq; ferri rŏbŏra nec cūstos ābsĭstit lĭmĭne Jānus.

vecto as. *Wożę 1.* stets führen.

vector, *Jeździec, Wozem iádący, Przewoźnik, Furman, Przewożący się, Zeglarz 1. Koń wie rzchowy, Nosiciel.* Fuhrmann.

vectōrius, *Woziebny. Furmáński.*

vectūra, *Wożbá, Przewoz 1. Furmáństwo, Furá 2.* ein Fuhr.

vegeo. es. Czerstwię, Poruszam, Poddymam, Uciesżyć, Czerstwie ę. Kräfftig seyn

vĕges, *etis.adject·omne.Czerstwy* frisch muthig.

vĕgĕtatio, *Czerstwienie, Ruszánie 1.*

vĕgĕto, as. *Czerstwię* frisch/ muthig machen *Intèmerata salus, vegetat viresque min strat.* J.

vegĕtus, *Czerstwy, Rzeski, Ochotny, Zdrowy tr.* Muthig/ frisch/ gesund. *Membra dadit vegetus, præscripta, &c.* Virg. *syn:* Fīrmus, vălĭdus, vălens, rŏbūstus, fŏrtis, sānus.

vegrăndis, *Spory 1. Szeroki, Wielki.* groß und ungestalt. *& contra Máły, Drobny, Niepełny, Pionny.*

Vĕha, veia. *Drogá 1. Woz chłopski.* ein Weg.

vĕha brevis. *Wozek.*

vĕhĕmens, *Popędliwy, Gorący, Krzepki, Wielki 1 Buyny, Ostry 3.* Hefftig.-- *Operá vehemente minister.* Hor. *syn:* ātĕr, vălĭdus, grăvis, vel răpĭdus, præcēps, cĭtus, īncĭtātus, vel fĕrox, īmmŏdĕrātus, ēffrēnis.

vĕhĕmēnter, *Gorąco, Bárdzo, Ostro.* Hefftiglich *Continuo simul ac paulo vehementius aura* Luc. *syn:* ācrĭter, grăvĭter, vel ăcērbè fĕrōcĭtèr; vel ĭmmēnsè vāldè, mūltum.

vĕhĕmentia, *Moc, Ostrość* Hefftigkeit.

vĕhes, *is. vel Vehis, is. f. Fura 1* ein Fuder.

vehia, Woz chłopski. vehiatura, *Wożba.*

vĕhĭcŭlāris, *Wozowy.*

vehicularius. *subst: Kołodziey.* ein Karrner/ Wagenmann.

vehiculārius, *adject: Woziebny, Wozowy.*

vehiculatio, Wożbá.

vĕhĭcŭlum, *Woz, Wozek.* Ein Karren/ Wagen *syn:* Currus, rhēda, pl.ūstrum, cărpēntum *v. Plaustrum Currus.*

vehiculum pensile *Káretá.* ein Kutsche.

vĕho, *Wiozę 1* Führen *Classe veho mecum, fama super æthere notus.* Vir. *syn:* Vĕcto, īnvĕho, fĕro dēfĕro, ēffĕro, pŏrto dēpŏrto, gĕro, gĕsto dūco trăho. *phr:* Dēfĕrre plaūstro, ĕquo, nāvi: Hūnc Vĕnus in cælum cūrru vēxĭsset ĕbūrno, ārmĕtq; rătes pĕlăgōque vĕhātur.

vehor, *Jádę 2.3.* fahren.

veiarij stipites, in Kłonicá.

veiarius, Wozowy. veiatura, veitura. Wożbá.

veiovis, *Czart. Vis ea si verbi est, cur non ego vejovis adem* Ovid.

Vel. *Albo 1 4. Choć 1 Przynamniey.* oder. *Illa vel intactæ segetis per summa volaret* Virg. *syn:* Aūt, vĕ,*postpositiva particula,* sīve seu.

vel maximè, *Naybardziey.*

vēlābrum, *Ol wny rynek Wietaczká, & in Jezioro*

vēlāmen, velamentum. *Zasłoná. Zawicie, Odzianie.* allerley Deck. *Et circum, textum croceo velamen acantho.* Virg. *syn:* Tēgmen, āmĭctus tĕgŭmĕntum.

velanda corporis, *Mieysce nieprzystoyne.*

vēlāris, *Zaglowy, Oponny 3,*

vēlārium, *Zagiel 2. Cięnnik.* ein Fürhang,

vēlāti, *hi. Zołnierz lekki, Posiłek.*

vēlātūra, *Wożbá, Przewoz.*

vĕles, *itis. Zołnierz lekki, Kozacy.*

Velifer.

Velifer, Velificus. Zaglowy, Zeglowny. Das Segel hat Hic ubi velif eram nautæ advertere carinam. Ovid.
velificatio, Zeglowánie das segeln.
vëlifico, Jadę po wodzie. Segeln Nauta per urbanas velificabat aquas. Prop. syn: vela do, făcio. v. Navigo.
velificor, idem & Golę 2. Dogadzam 1. Náciągam 2.
velim, Radbym.
vëlis, à volo Rácz, sub Ráczę.
vëlitāris, Kozácki, Utarczkowy, & sub Zołnierz lekki. (mutzlung.
Velitaris pugna, vëlitātio. Utarczká Scharmützel.
vëlitātim, Utarczkámi. vëlitor, arris Uganiam się. Scharmützlen min einander fechten.
velivolans, Velivolus. Zaglowy, Zeglowny.
vella, æ. Wieś. vellātūra, Formáństwo.
vellemen, n. Runo. vellens, Wełniány.
vëllĭcātim, Szczypką, Przestawaiąc.
vellicātio, vellicatus. Szczypánie, Skubienie, Przymowká. das Rüpffen.
vellĭco, as. Szczypię 2.4 Skubię, Rwę, Przeganiam. Przymawiam, Obawiam. rüpffen Vellicet absentem Demetrius aut quod ineptus. Hor.
vallĭmen, in Runo. vellico, Skubię.
vello, is. Rwę 2. Wyrywam, Skubię 1. Obrywam 1. 2. Obalam 1. rupffen, ausreissen. Velluntur huic atro liquuntur sanguine guttæ. Virg syn: āvëllo, cōnvëllo, ābstrăho, ēxtĭrpo, ēxtrăho, ēruo, aūfĕro.
Vellus, vellumen. Runo, Wełná 1. Abgeschorne Woll. Molle gerit tergo lucida vellus ovis. Tib. v Lana.
vēlo, as. Zastániam, Záwiiam, Zákrywam, Okrywam, Pokrywam, Obwiiam, Obiiam ściány, Nákrywam. Verdecken. Purpureo velare comas adopertus amictu. Vir. syn: ōbvēlo, tĕgo, ămĭcio ŏccūlto, ābdūco, ŏpĕrio. v Abscondo.
vēlōcitas, Prędkość. Geschwindigkeit.
vēlōcĭter, Prędko Behendiglich, schnell, geschwind. Cumve renascentem teretes velociter hydram. Ped. syn: Cĭtō, ōcyūs, sūbĭto, tĕpēnrè, quamprīmum, fēstīnè, dicto citius. v. Statim, & Celeriter.

vēlox, Prędki. Behend, schnell, hurtig. Veloces, sparta catulos acremq; Molossum Virg. syn: Cĕler, vŏlūcer, cĭtus pĕrnix, præpes, lĕvis răpĭdus, prŏpĕrus præceps prōmptus vŏlans. phr: Pĕdibus cĕler, & pernicibus ālis jăcŭlo săgītta, vēnto, fūlmĭne pĕrnīcior: Trĕpĭdos fuētus prævērtĕre cĕrvos. Qui cūrsĭbus aūras provŏcat ŏryor & jăcŭlo, & vēntos æquante săgītta ēxŭpĕratq; mŏras; & pōntes trānsĭlit āltos. v Celer
vēlūm, Zastoná, Námiotek, Zagiel. Vorhang. Tentamusq; viam & velorum pandimus alas. V. syn: Tĕgĭmen, vēlāmen, ămĭctus v Vestis.
vēlūt, Jáko. Gleich als wie. Impulit in latus ac venti velut agmine facto.
velūti, Jákby. Wie. Ac veluti ventis, Cyclopes fulmine missis. Virg. syn: Vĕlut, ut sīcut, non sĕcus, ac haud ăliter.
Vemens. Vementer, pro vehementer, Lucret: Valer. Cicer: Gifan.
Vēna, Żyłá 1. 4. 5. 11. 12. 13. Strumień, Przymiot 2 Skłonność przyrodzona. ein Blutader Incaluit quoties saucia vena mero. Mart epith: Tūrgĭda, trĕpĭda, sānguĭnea, tĕnŭis, călens. phr: Hæc lătĕbris sălit & būllēntĭbus īncīta vēnis. Trĕpĭdæque sīne ūlla pĕlle mĭcant vēnæ. Să iunt tĕntă æ pōlice vēnæ
vena alba, Żyłá uryiná
venam incido, ferio. Krew puszczam.
venæ arborum, Słoiowátość.
vēnābūlum, Oszczep ein Jägerspieß. Retia rara plagæ luto venabula ferro V. epith. Lātum ăcūtum, vūlnĭfĭcum, fūlgens. phr: Rōbur ăcūto fĕrro. Lāto vēnābŭla fĕrro. Lōngo vēnābŭla rōstro. v. Telum, Hasta.
vēnālis, à Vena Żylny. aderächtig.
venālis, à Veneo, Przedayny, Kupny, Táni, Niewolnik. Feyl. Plena domus libris venalibus accipe & istud. Juv. syn: vēnalitius, ēxpŏsĭtus.
Venaliter. Seneca corr: Vernaliter.
vēnalitiarius, Ludokupiec, Niewolnikámi kupczący. ein Kauffmann der Sclaven
venalitium, Niewolnik kupny, Wendeta niewolnikow.
Vēnalĭ-

Vēnalītius, *subst: idem & Ludokupiec.*
venalítius, *adject: Przedayny.* feyl.
venātĭcus, *Łowczy, Mysliwy.* Das zum jagen gehörig. *Ite viam quā monstrat eques venaticus, & quo.* Hor.
vēnātio, *Łowienie, Łowy, Łowczy widok, Myślistwo.* Jagd. *Pulcher adest onager mitti venatio debet.* M. *syn:* Vēnātus. *epith:* Læta grāta, blānda, jūcūnda, dīfficilis, dūra, pĕrīcŭlōsa. *phr:* Vēnāndi cūra, stŭdĭum, lăbor, Fĕrārum sēctātio īnsēctātio, īndāgo. Diānæ stŭdium, lūdus, pălæstra. Sāltus vēnātĭbus āpti. *v. Venor.*
venātor, *Łowiec, Podchwytácz.* ein Jäger. *Ignotis, & equo venator Japige fertur.* V. *syn:* Vēnans. *epith* Vĭgil, sēdŭlus, săgīttĭfer, phărētrātus, sȳlvēstris, ērrābundus. *phr:* Fĕrārum sēctātor, prœdātor, ăgĭtātor vēnātui, Diānæ stŭdiis āddīctus, dēdĭtus, āssuētus āptus īnvĭgĭlans. Diānæ nĕmŏrum cūltor stŭdĭōsus. Cædis fĕrīnæ stŭdĭōsus ămans ăgĭtans in sāltĭbus āpros. Jăcŭlo īnsīgni cēlĕrīq; săgītta Dūmēta văgis lătrātĭbus īmplēns, āvŏlat & præceps cūrsu vēnātor ănhēlo.
venatorius, *Łowczy, Mysliwczy.* zum jagen gehörend.
venātura, venatus, us. *Łowienie.* Jagd.
vendax, adject; omne. Przedaiący rad der gern verkaufft.
vendibilis, *commune. Przedayny, Skupny.* zu verkauffen
vendibiliter, *Przedaynie.*
vendicātio, *Dochodzenie swego práwem, Odyskánie, Przywłaszczánie.* Zueygnung.
vendicator, *Przywłaszczy iel cudzego.*
vendĭco, *Przywłaszczam.* Ihm selbst zumessen zueygnen. *Nec vendicabit cella sæpiùs clausa.* Scaz. Mart. *syn:* ādscribo, āttrĭbuo, ārrŏgo, āssūmo, vel āssĕro, lībĕro, ēxĭmo.
vendĭtarius, *Przedayny.*
venditatio, *Przedawánie, Pokázowánie się,* Ruhm gierigkeit.
venditator, *Chełpliwy.*
venditio, *Przedawánie.* das Verkauffen.
vendito, *Przedaię, Zálecam się komu, Chełpię się.* Seyl haben *Item* sich anbieten/sich rühmen. *Tota creditor urbe venditabat.* (Phal.) Fur. *syn:* Jăcto, jactito, ōstēnto.
[v]ndĭtor, *Przedawácz.* ein Verkauffer.
venditrix, *Przekupká.*
vendo, *Przedaię, Udaię pięknie, & in Borguię.* Verkauffen. *syn:* ălĭēno, dīstrăho, vēnūndo.
Vendosia, B. Ukleyká.
vĕnēficium, *Trucie, Czáry, Czárowánie.* Zauberey/ Verzauberung. *Deme veneficiis, carminibusque fidem.* O. *syn:* Măgĭa præstĭgiæ cārmen, īncāntatio. *epith:* Măgĭcum, Thēssălum, Thēssălĭcum, Cōlchĭcum, Cĭrcæum, Mēdæum Æoum, Æmŏnium: scĕlĕrātum, nĕfāndum, dŏlōsum, īnvălĭdum, Tārtărĕum, Stўgĭum. *phr:* Vĕnēficii ārs īmpia Vox Thēssăla, Măgĭcum mĭnistĕrĭum Nŏxia vĕnēfica vērba Mēdēĭdes hērbæ. Cīrcæi ārs vĕnēficii Măgĭcæ vīres, ævīque fūtūri præscĭus ārdor Fūnēstārumque pŏtēstas hērbārum. *v. Venefica. Circe, & Transformo, Magia.*
vĕnēfica, *Czárownicá, Trucicielká.* Eine Zauberin, Hex. *Barbara narratur venisse venefica tecum.* O *syn:* Măga săga īncāntātrix *epith:* īmpūra, scĕlĕrāta, tūrpis, īmprŏba, dīra. *phr:* Thēssăla ănus Thēssălĭcis pŏtens vĕnēnis: Măgĭci dŏcta mĭnīstra dŏli. Quæ pŏllet măgĭco săga mĭnīstĕrio. Cārmina quæ măgĭco dēmūrmūrat ōre. *v Maga.*
vĕnēficus, *subst: Czárownik 2. Truciciel.* Ein Zauberer/ Schwartzkünstler *syn:* Măgus, īncāntātor, præstĭgĭātor. *v Magus & Venefica.*
venenĭcus, *adject: Czárowniczy, Urzekaiący.*
venenaria, *a sub Czárownik 2.*
vĕnēnarius, *Truciznę robiący, Czárownik 2. Truciciel.* der Gifft zurichtet.
vĕnēnarius calix, *Trucíznowy, sub Truciznę robiący.*
vĕnēnātus, *Jádowity, Nápuszczány iádem.* Vergifftet. *Nec venenatis gravida sagittis.* Saph. H. *syn:* Vĕnēnōsus, vĕnēnĭfer, venefĭcus, *phr:* Vĕnēno. venēni tābe, fēlle, tābo sănie, sūcco spūmā īnfēctus, īllĭtus āspērsus īmbūtus

būtus pērfūsus Vĕnēno ārmātus mĕtŭēndus Vĕnenum, vīrus fĕrens fpārgens, Infpīrans, Vĕnēno lūrĭdus vīrens tŭmens, nōxĭus nŏcens Vīpĕreo sūcco i... būtq fpū
Vĕnēnĭfer, *Jadowity*. gifftragend. (mans
Vĕnēno, as. *Napufzczam iádem, Trucizną nápufzczam Záražam, Fárbuię*. vergiffen/
Vĕnēnōfus, *Jádowity*. gifftig.
Vĕnēnum, *Jad, Trucizna, Czáry, Fárbá*. Gifft. *Alba nec Assyrio fucatur lana veneno*. V. *syn*: Vīrus tōxĭcum ăcōnīta ŏrum tābum *epith*: Tābĭfĭcum Māgĭcum, Thesfālĭcum, &c. *vide fuprà* Vĕnēfĭcium *in epith*: Lērnæum, Gōrgŏnēum, lūrĭdum ātrum tetrum nigrum vīpĕrĕum dīrum crāffum līvens, sōmnĭfĕrum, lēthāle lēthĭfĕrum fātāle fūnēftum ēxĭtĭāle, īmmēdĭcābĭle īnsānābĭle ācre, præfens nōxĭum, hōrrēndum trīfte vĭōlēntum pēftĭfĕrum fūrtīvum lātens ārcānum, sērpēns fpūmans, Tārtărēum, Stȳgĭum. *phr*: Vĕnēni tābes fel, tābum sānĭes, sūccus fpūma. Vĕnēnōfi vīpĕrei fūnēfti, lēthĭfĕri, lēthāles sūcci. Vīpĕrĕus vīpĕrīnus crŭor, sānguis. Sērpēntum sānĭes. Nēffi crŭor. Cānthārĭdis sūccus. Trĭtis ăcōnīta cĭcūtis, Fāllax hērba venēni. Lēthāles hērbæ. Vīpĕreæ fpūmæ, āvērnāles āquæ, Nīgra pōcūla trīfti grāmĭne mifta. Cōrpus tŭmet ŏmne vĕnēno īmpia fub dūlci mēlle vĕnēna lātēnt.
Vēneo, *veneor*. *Przedaią mię* Verkaufft werden. *Corruptus vanis rerum quia veneat auro* Hor.
Vĕnĕrābĭlis, venerandus, *Uczciwy, Czci godny, Wielebny* Ehrwürdig. *Illud amicitiæ fanctum & venerabile nomen*. Ovid. *syn*: Vĕrēndus, rĕverēndus, cōlēndus ădōrāndus, aūgūftus. *phr*: Mājēftāte vĕrēndus.
Venerābĭlĭter, venerabundè, *Uczciwie*. ehr-
Venerarius, *Práktykarz*. (würdig
Vĕnerātio, *Czczenie, Szánowánie, Chwalenie*. Verehrung. *Tum quia quæ vivis veneratio regibus ante*. M. *syn*: Rĕvĕrēntia, ōbsērvantia,
Venerator, *Szánuiący*. (cūltus, hŏnor.
Venerea lues, *Fráncá*. die Frantzosen.
Venĕrĕus, *Jurny*. *Cielesny 2*. *Fryierz*.
Vĕneris dies, *Piątek*. Freytag. (czorna
Veneris ftella, *Gwiazdá zaranna, Gwiazdá wie*
Venerivagus, *Nierządny*.

vĕnĕror, *Czczę 1. 2. Modlę fię, Chwalę 3*. Verehren. -- *Veftrofque Deos venerabere fer.s* Vir. *syn*: Honoro, ōbsērvo, cŏlo, rĕvĕrĕor, ădōro. *v.* *Honoro & Adoro*.
vĕnĕrus, *adject*: *a. um. Modry*.
vĕnia, *Odpufzczenie Dozwolenie*. Vrlaub/Verzeyhung/Vergebung. *Orantes veniam & templum clamore petebant* V. *syn*: Līcēntia cōpia pŏtēftas făcūltas, lībertas vel īndūlgēntia, īmpūnĭtas, cōndōnātio. *phr*: Vĕnĭam pĕto, ōro prĕcor, vĕnĭam dō trĭbuo, rŏgānti cōncēdo. Nōxam rĕmĭtto cōndōno, extrēmam hānc ōro vĕnĭam mĭferere sŏrōris. Nāmq; dābunt, pācem vōtis īrāfque rĕmĭttēnt īpfum ŏbtēftēmur, vĕnĭamque ŏrēmus ab īpfo. *v.Pax & Parco*.
venia fit *Z odpufzczeniem* veniā do *Odpufzczam*
veniam peto. *Przeprafzam*.
vĕniālis, *Odpufzczenia godny*. nachläſſiglich. &
veniens, *Przyfzły*. (*fub Pewfzedni grzech*.
venibo pro veniam prifcè.
vĕnīliā, *æ. Morfkie burzenie*.
vĕnio, *Idę, Przychodzę 1*. Kommen. *Momento, cita mors venit, aut victoria læta*. Ho. *syn*: ădvĕnio ădvēnto, ăccēdo prōpīnquo dēvĕnio ădeo pĕto, ăccĕlĕro, advŏlo, āpprŏpĕro vel rĕdeo, rĕvērtor, vel īnfto. īmmĭneo. *phr*: Huc cōncēde flēcte grăđum. Sēdem vĕnĭēmus in ūnam, Quĭbus Hēctor ab ŏris ēxpēctāte vĕnis: īlĭăcas vēnĭftis ad ŏras prōpīnquābant pŏrtis *v. Advenio*
vĕnio, in &c. *Przychodzę o niefláwę, Przyfláię, Przybiiam do brzegu, Idzie o to Ucześnikiem fię fláię, Stoi árzyfzyć fię, Szláchcicem zoftáć, Pomaga co; W dáię fię, Weszło w przypowieść*, & *fub Przypłacam czego 2*.
venio falutatum *Nawiedzam*.
venito, *futurum fub Więc 4*.
veno exerceo. *Przedaię*. verkauffen.
vēnor, *aris*. *Łowię 2 4*. *Chwytam 1*. *Zdobywam fię, Podchwytawam, Dorozumiewam fię*. dem Wild nachjagen *Sed præceps virtus ipfa venabitur aula*. Grat. *phr*: Fĕras īnfēctor pērsēquor, sēctor ăgo, ăgĭto, ēxăgĭto căpto, latrātu turbo clāmōre prĕmo cătŭlis sāgācĭbus fătīgo. Fĕris īnfto insĭdĭas mŏlĭor caffes lăquĕos, plăgas, rētia, līna tēndo pōno fylvas sāltus, nĕmŏra rētĭbus, īndāgĭne cānĭbus īnsĭdiis claūdo, cīngo

 fepio

sæpiè, circumdo corono fatigo vênâtum exerceo Vênâtui, vênâtibus, invîgilo, vênândo per sylvas vâgâri insidiis cursuq; fêras âgitâre in rêtia cêrvos. Vênândi ftûdium cölêre. Dêmêre cêleri fêrrea vincla, câni. Lâqueis captâre fêras & fâllêre viſco. Aûrîtôsq; sêqui lêpôres, & figêre dâmas Dêjicêre însignem râmôſo vêrtice cêrvum. Vênâti cânibus lêpôres Vêlôces jâculo cêrvos cûrsûque fâtigans Sæpè citos êgi per jûga sûmma cânes. v. *Venator, & Canis venaticus.*

vênôſus, *Zyłowáty.* aderâchtig.

venter, *Brzuch, Żołądek, Wypręźenie, Wypukłość, Płod. Brzucháty, Zarłok.* Der Bauch *Læserat venter apertus equi.* Prop *ſyn:* âlvus ûtêrus viſcêra ilia. *epith:* jêjûnus, impröbus, vörax, vâcuus, inânis, fâmêlicus, âvidus cavus, câpax, tûrgens, tûrgîdus, tûmens, tûmidus grâvîdus gravis, fœtus, êpûlis inflâtus.

venter *valiſcus. Máciek nádziewány.*

venter imus, *Łono w ciele.*

ventigenus, Wietrzny.

ventilâbrum, *Wieiáczká.* Würff-schauffel.

ventilâtio, *Wietrzenie.* Erlüfftung.

ventilâtor, *Wieiácz, Kuglarz.*

ventilo, *Wietrzę, Wieię, Wiewam, Powiewam Poddymam, Wáchluię. Macham, Wykrącam 2. Potrząſam 1, Szermuię ná wiátr, Pobudzam, Chłodzić.* Erlüfften/ schwingen, Lufft Wind machen. *Mens in cerebro ventilatur ebrio.* Jamb. P. *ſyn:* êvêntilo, vel vêrſo âgito. *phr:* Vêntos, aûram cieo, êxcito, Aûra rê

ventio, *Przyścię.* Zukunfft. (frigêro.

ventito, *Chadzam, Bywam, Przychodzę 1,*

vento, as. *Przychodzę 1.* offt Kommen.

ventô fêrente ſecundo, *Po wietrze Szczęśliwie.*

vento ſeparo, *Wieię 2.* ventosè, *Nádęto.*

ventôſus, *Wietrzny, Wietrzysty. Wiátrowy, Płochy, Nietrwáły, Nieſtáteczny 1. Niſzczeiący. Aſpice, ventoſi ceciderunt murmuris auræ.* V *ſyn:* Vênto plenus, fætus grâvîdus, tûmens, vel lêvis, inânis, vanus, fûtîlis! tûmîdus, tûmens tûrgêns, tûrgidus, inflâtus, sûpêrbus.

ventrâle, *Fártuch, Szuſtal, Kálctá, Wáczek, Trzos.* Schurtz de Weiber.

ventralis, *Brzuchowy, Żołądkowy.*

ventrîcûlus, *Żołądek 1. Flák, Kſieniec, Wnątrzy*

ventriloquus, Wrożek. (Maglein.

ventriôſus, ventrôſus, *Brzucháty.*

ventûlus, *Wiátrek, Wiátr łágodny.*

ventum facio. *Wieię.* blaſen.

ventûrus, *Przyſzły.* der da Kommen ſol.

ventus *Wiátr, Pochwiściel. Pochwałá.* der Wind *Proſequitur ſurgens à puppi ventus euntes.* V. *ſyn* Aura, ſpîrîtus flâmen flâtus flabrum. Auſter Aquilo Bôreas. Notus Africus Eurus, Zêphyrus, Fâvônius, vel tûrbo prôcêlla *epith:* Lênis, plâcidus, sêcûndus, viôlêntus, raûcus, fûlmineus, glâciâlis, frigîdus, mâdîdus, brûmâlis, prôcêllôſus, inimîcus, æôlius. *phr:* Vêntôrum flâmîna, flâbra flâtus, ânimæ ſpirâmîna. Vêntôrum vis, minæ, fûror; fûriæ, râbies bêlla discôrdia ſtrêpitus mûrmûra. Vêntôſæ ſpirant aûræ vênti tûrbo. Vâlidi vis incita vênti. Prôcêllæ ftrîdor, Têmpêſtâtes sônôræ. Vênti frêmunt ſilvis & cæca vôlûtant mûrmûra. Vêntôſi mûrmûris aûræ ſpîrant. Cœlo tûrbîne vênti præcipitant. Môntibus âltis Audîtur frâgor vêntis sûrgêntibus frêta pônti âgitâta tûmêſcunt: Nêmôrum increbêſcit mûrmur. Vênti vôrticibus râpidis vel ſœva prôcêlla. Cælum mâre têrram côncûtiunt, âgitânt, tôrquent. Pûlvêrêam nûbem nîves ûndas rôtant, glômêrânt intôrquent. Têrris pêlâgóque minântur êxitium, ôbvia quæque rûunt, ſtêrnunt êvêrtunt. Vêntus æôlio cârcêre miſſus âgitans æquôra. v. *Turbo, Tempeſtas, Aquilo Boreas, Notus, Zephyrus, Eurus, Auſter, Aura.*

venûla, *Zyłká.*

venum do, *Wyſtawiam ná przedáy.*

venum eo *idem & Przedáią mię.*

venundo, *Przedáię.* verkauffen.

vênus, *eris. Gwiazdá wieczorna, Gwiazdá zárannà, Cieleſność 1 3. Miłość nieuczciwa, Łáczenie, Nałożnicá, Piękność, Przyiemność, Ozdobá, Kuł 4. Sic Venus: at Veneris contra ſit filius orſus* Virg.

vênus, al, vænus, us. *Przedawánie.*

venus illicita. *Pſotá.*

vênuſtas, *Kraſa, Piękność, Przyiemność.* Schönheit. *Sexta venuſtatis colloque & verticis auxilium.*

rum. Prop. v. Pulchritudo, Lepor, Forma.
venustè, Pięknie. schön. vĕnūstŭlus, Piękny.
Vĕnustus, Piękny, Kráśny, Przyiemny. Schön/holdselig.--Tum flore venustior omni. Prud. syn: Pŭlcher, dĕcōrus, fōrmōsus. v. Pulcher.
Vēpallidus, Blády, Nábládły.
Vĕprēcŭla, Ciernie. (Dorn.
Vĕpres, is. hic vel hæc Ciernie 1. Płot samorodny.
Vĕprēta, æ. vepretum. Ciernisko. Dorngehöck.
Vĕpris, is. m. f. Ciernie 1. Dorn. Corna vepres & pruna ferunt, & quercus, & ilex. Hor. v. Spina.
Vēr, eris. n. Wiosná, Rok. Der Frühling. Ver adeo frondi nemorum ver utile sylvis. V. epith: Nŏvum plăcĭdum, sĕrēnum. pūrpŭrĕum, jūcūndum, ŏdōrum, lūxurians, mădĭdum, ĭmbrĭfĕrum. phr: Vērnum tēmpus. Vērni dĭes vērna tēmpēstas. Tēmpŏra vēris Nŏva tēmpŏris ætas. Vēris clēmēntia Ĭndŭlgēntia hŏnos Flōrĭfer ānnus. Pārs ānni mĕlior Vēris āmæna dĭes, quĭes. Ver gĕniāle nŏvis quod dat prīmōrdia rēbus. Ver ĕrat ætērnum blāndĭque rĕpēntibus aūris. Mūlcēbant Zĕphyri nātos sĭne sēmĭne flōres Vēre frŭor, sēmper nĭtĭdīssĭmus ānnus ărbor hăbet frōndes; pābŭla sēmper hŭmus.
Vera fronte Szczerze.
Vĕrācĭtas, sub Prawdá. Warhafftigkeit.
Vĕrācŭlus, Wróżek.
Verātrix, icis f. Wróżká 2. Czárownicá 1.
Vĕrātrum, Ciemierzycá.
Verax, adject: omne Prawdziwy Warhafftig---erat verax vaticinata feror. Ovid. syn: Vērus, sĭncērus.
Verba, Bayki, Formulá, Słowá łagodne.
Verbalia Nomina apud Grammaticos, à Verbis ducta, ut à Dico, Dictio Caris.
Verbālis, Słowny 3.
Verbasculum, Knáfliczká. (czká.
Verbascum, Dziewánna, Szálbá, & in Knáfli-
Verbēna, verbenāca, verbenāta, Koszyszczko
Verbenæ, ba May 2.
Verbēnālia, in Kwietnia Niedzielá.
verbēnārius, sub May 2.
verbērtus, Pod maiem, sub May 2.
verber, eris n Bicie, Leská 1. Bicz, Guz 1. Ein Ruth/ und allerley damit man schlägt. Concusśere jugis, pronique in verbera pendent. V. epith: Tortum, contortum, crūdum, vĭŏlēntum, crĕpĭtans, īnsānum, fērrĕum, ārdēns, mĭnax, mōrtĭfĕrum. syn: Flāgēllum, vīrga, băcŭlus fūstis. v. Flagellum.
verberabilis, issimus. Bicia godny, Smágániec.
verbĕrātio. verberatus, us. Bicie Oderzenie. das schlagen.
verberea statua, Verbereum caput Smágániec.
verberens. Bicia godny. verbĕrito, Biiam.
verbĕro, as. Biię kogo, Biię z dział, Siekę, Stroſuię, Łaię, Nábiiam uszy, Záwstydzam, Zalatamię. Schlagen treffen. Erigit alternos, & sydera verberat unda V. syn: Cædo tūndo, fĕrio pērcŭtio dīvērbĕro, pūlso. phr: Vērbĕra do Ĭnflīgo, Ĭctus Ĭngĕmĭno Ĭnstāre vērbĕre Ĭnsŏnāre flăgēllo ĕques Ĭnsāno vērbĕre vĕxat equum, Fērre clāmābat dāre vērbĕra līctor ēxpĕdit, Lĕve mōrtĭfĕro dēlĭctum vērbĕre pūnit ōra prŏtērvis Ĭnsĕquĭtur mănĭbus gĕnĕrōsāque pēctŏra pūlsat. v. Cædo, Flagello: Ictus.
verbĕro, onis. Bicia godny, Smágániec. Streichwürdig. (Exempel.
verbi causa, verbi gratia Náprzykład. zum
verbo Rzkomo wslowie mit einem Wort.
verbosè. Wielomownie, Szeroko schwätzig.
verbōsĭtas, Wielomowność Schwätzigkeit. a. Garrulitas.
verbōsus. Wielomowny, Mowny 1. 2. Słowny 1. Schwätzig. Cedunt verbosi garrula bella fori. Ovid. syn: Lŏquax, gārrŭlus, mūltĭlŏquus v. Garrulus.
verbotenus. Wslowie, Ná oko, Niebále.
verbulum Słowko.
verbum. Słowo, Sens, Kondycya, Uczynek, Przypowieść. Ein Wort Ut præceptori verborū regula constat. Juv syn Vox. dĭctio. dĭctum, vōcābŭlum sŏnus lŏquēla, sērmo. v. Vox Loquor

Verbum apud Grammaticos, est pars orationis seu dictio agere vel pati aut neutrum cum tempore & persona sine casu significans, Donat. Priscian.
verbum de verbo, *Dosłowá.*
verbum vetus *Przypowieść* sprüchwort.
verculum, *Wiosná & tr. Moy ty.*
verè. *Prawdziwie.* Wahrlich. *O verè Phrygiæ, nec enim Phryges, ite per alta.* Virg.
verecundatio, *Wstyd 2.* Schamhafftigkeit.
verecūndè, *verecunditer Wstydliwie*, schamhafft.
verecūndia, *Wstyd.* Scham/ Zucht. *v. Pudor.*
verecundor. *Wstydzę się.* Sich schämen. *Verecundari neminem ad mensam decet.* (Ja.) Pr. *syn:* Pŭdet me, ērubēsco. *v. Erubesco.*
vērēcūndus, *Wstydliwy 1. Uczciwy, Skromny.* Schamhafftig/ züchtig. *Illa verecundis lux est prabenda puellis.* Ovid. *syn* Pŭdens, pŭdīcus, pŭdībūndus, mŏdēstus.
verecundus color. *Rumiánosć.* Röthe.
vērēdārius. *Goniec, Podwodnik.* Postbott.
vērēdus, *Koń wierzchowy, Powodny.* ein Post-Roß *Stragula succincti venator sume veredi.* M.
vērenda, *orum. Mieysce wstydliwe.*
vērendus, *Czci godny.* ehrwürdig.
vērĕor, *Obawiam się, Boię się.* Förchten, in ehren haben. *Equidem de te nil tale verebar.* V *syn:* Tĭmeo, metuo fōrmīdo hōrreo. *v. Timeo.* vel ōbsērvo cōlo hŏnōro vĕnĕror rĕverĕor. *v. Honoro.*
Veretilla. æ. Apulei. concha marina veretro similis.
vērētrum, *Członek wstydliwy 5.*
vērgīliæ, *arum Baby.*
vergo, *Náchylam się. Ma się czemu 2 3 Leżę ná wschod, Nálewam, Wylewam 1.* Sich neygen. *Vergebant nunc dant illis solertius ipsi.* L. *syn:* Prōpĕndeo, īnclīno, pĕndeo, īnclīnor, dēclīno: tēndo īnspēcto.
vericola, & Vericulus. Wrożek.
vērīcūlum, *Glewiia, Rylec, & sub Rycie 2.*
veridicè, Prawdziwie.
veridicus. Prawdziwy. Warhafftig in Worten *Seu tua veridica dicunt responsa Sorores.* M.
veriloquium, Prawdá, Wykład. Warheit im re-(den.
verimonia, Plaut. corr. Querimonia.
verisimile est *Podobienstwo iest.*
verisimilis, veri similis. *Podobny.* der Warheit (gleich.
vērīsīmīliter, *Podobnie.*
verissimè, *Prawdziwie.*
vēritas, *Prawdá.* Warheit. *Vox veritatis testis extingui nequit.* (Jamb.) *syn:* Vērum. *epith.* Cāndĭda, simplex, sāncta, fidēlis, sōncōts. *phr:* Nēscia fraudum. Nescia fāllĕre virg. Vēri fides. Vērax dīctum non fūgiens lūcem īnscia fūci, īncōrrūpta fides nūdaq; vērĭtas Fāma nec à vēri dīssīdet īlla fide.
veriverbium, Prawda 1. Wykład 1.
vermen, inis. n. Robak. ein Wurm.
vērmiculata vestis, *Szarłatna szátá.*
vermīcūlātio, *Robáczywość.* Schad von Würmen in Bäumen und Samen.
vermiculatum opus, *Sadzenie.* (sdzone-
vērmiculatum pavimentum, *Tło wytworne*
vermīcūlātus, *Robaczkowaty, Sadzony 2* mit Platen außgelegt. *Atq; emblemate vermiculato.* Luc.
Vermīcŭlor, *Robacy mię toczą.* wurmstichig (werden.
vērmicūlōsus, *Robaczywy.* wurmstichig.
vermīcūlus, *Robaczek, Kármazynowe iagody.*
vermina, *inum Gryzienie, Robacy.* das Krimmen in Bauch. (krimmen.
verminātio *Robáczywość, Robacy. Kłocie* Bauch-
vermino, *Gryzienie cierpię, Robacy mię toczą.* das Bauchkrimmen haben.
verminosus, *Robáczywy, Gryzienie cierpiący.*
vermis, is. *m. Robak.* Ein Wurm. *Vermibus & privas in corpora posse venire* L. *syn:* Vērmĭcŭlus lūmbrīcus. *epith:* ēxĭgŭus, ēxīlis, lōngus, tērrēstris, sōrdīdus infestus. *phr.* Fœdo sē in pŭlvēre vōlvens.
vermis àëris. *Pająk.* vermis limi, *Zołw.*
verna, *Niewolniczy syn, Wyzwoleńcow syn, Rodowic, Szyderz, & Swoyski* Ein Leibeigener Knecht. *syn:* Fămŭlus, sērvus mĭnīster, māncipium. *v. Servus.*

Vernāculus, *Domowy 1. Swoyski, Obywátelski, Własny, Szyderz.* inheimisch.
vernāliter, *Szyderfko, Pochlebnie* schalckhafftiglich/ bößlich.
vernans, *Pogodny.* grünend.
vernātio, *Odmłodnienie, Wężowa skorá.*
vernatione, *Ná wiosnę.*
vernīlis, *Lekki 2. Niewolniczy.*
vernīlītas, *Pochlebstwo, Szyderstwo, Lekkość.* Schalckheit, Arglistigkeit.
vernīliter, *Pochlebnie, Zmyślnie, Lekko 2.*
Vernilius, Petron. Scalig. i. vernilis.
Vernisera, Festo. sunt auguria mensalia, qualia recenset Plin: l. 28. c. 2.
Vernix, icis. hic Pokost.
Verno, as *Kwitnę Zielenię się, Liniię, Rozwiia się drzewo Wyćwierkuię, Lśknę się, Zaraſtam, Roią się pszczoły, Weselę się, Spiewam, Wiosnuię.* im Frühling grünen.
vērno s. *tempore Wiosennego czásu.* im Frühling
vernūla, *Niewolniczy syn, Rodowic, Szyderz.*
vernus, *Wiosenny* das zum Frühling gehört.
vero, as Prawdę mowię. die Warheit sagen
verò, *Prawdziwie, Po prawdzie, Ták iest że 1. Iście. A, Záś.* Aber *Egregiam verò laudem & spolia ampla refertis. Virg.*
Vero prop us, verosimilius Podobny, Ku wierzeniu. der Warheit gleich.
verpa, *æ. sub Członek 5.* das männlich Gleid
Verpus. *Obrzezaniec, Zyd, Palec trzeci.* der Mittelfinger.
Verres, *Kiernoz.* ein Eber. verrinus, *Kiernozi.*
Verriculatus, Columel: Verriculata falx, verriculo similis Sed verriculum multa significat: forte dentata
Verrīculum, *Kłomia, Drugubicá, & in Włok, Szczotká 2.* ein Zuggarn/ Kehrbürst.
Verro, is *Umiatam Garnę, Włoczę, & sub Włoczy się co* schleiffen, wüschen, fegen, kehren.
Verrūca, *Brodawká, Pagorek.* ein Wartz. *Postulat ignoscat verrucis illius æquum est.* Hor.
Verrūcāria, *Brodawnik, Nogietek.*
Verrūcōsus, *Brodawczáty, Gruby.* voll Wartzen.
verrucūla, *Brodaweczká, Brodawká.*
verrunco, as. *Obracam 3.*
versābilis, *Obrotny 1. Odmienny.* das gekehrt
versabilitas, Obrotność 1. (kan werden
versabundus, *Obrotny 1.*
vērsātilis, *Obrotny 1.3* Umbwendig *At vigiles mundi magnum & versat le templum* M.
versātio, *Obracánie* Umbkehrung.
versatus, *Bywálec Biegły, Uczony* umbgekehrt. *Item* wol geübet/ erfahren. *Altera non diferunt tenui versata favilla.* M. *syn:* Gnārus, pĕrītus, sciens, doctus.
versĭcŏlor, *Pstry, Mieniony, Rozmaity, Nábrápiány.* das mancherley Farben hat. *Assur e quo fidens & versicolor bus armis.* V. *syn:* Mūlticŏlor, dĭscŏlor, vărius *phr:* Vărĭo cŏlōre distinctus.
versicolorius, Spłowiáły.
versicolorus, Rozmaity.
versĭcŭlus, *Wierszyk, Wiersz 2. 3.*
versidicus, Wierszow pisarz.
versificātio, *Wierszow pisanie.* (ter.
versificator, *Wierszow pisarz.* ein Spruchdichter.
versĭfico, versifi or. *Wiersze piszę* Spruch
versificus, Wierszow pisarz. (dichten.
versiformis, Wierszowy.
versipellis, *Chytry, Szálbierz. Wilkołek.* unbeständig/ betriegig.
verso, as. *Obracam, Przewracam, Wártuię, Wykrącam, Kręcę się, Myślę, Szydzę. Szafuię.* Hin und her kehren, waltzen *Seu versare dolos seu certâ occumbere morte,* Vir *syn:* Trăcto, tăngo, vel cōnvĕrto, vŏlvo, flĕcto, cŏnvolvo, vel ăgĭto, mŏveo, tŏrqueo.
versor, *aris. passivum. Obracam się.*
versor, *aris. Deponens. Mieszkam gdzie, Báwię się, Wikle mi się, Myślę 1. Uczę się, Jestem 1. Stoi mi przed oczymá: Versatur Atreus tota jam ante oculos meos (Ja.)S. syn:* Măneo, mŏror hăbĭto, sum, hæreo, vel studeo, incŭmbo, invĭgilo, insūdo, ŏpĕram do.
versōria, *Zeglowá liná.* versum, *Ku, Wzad.*
versūra, *Lichwy przenoszenie, Obracánie, Uwroć ciąg 2.*

ciąg 2. Zakręt, Kąt 1. Węgieł. Ombwendun
versus, *si à Verro sub Umiatam.*
versus, *si à Verto*, versă vice, *Wzaiem.*
versus, us. *Wiersz 1.3. Rząd 2. Ciąg 2. Uwroć 1. Pieśń.* Vers/ Spruch. *Versibus incomptis ludunt, risuq; soluto.* V. *syn:* Carmen mŏdi *epit:* Cānōrus, fācūndus, ēx ūltus. *phr.* āltĭsŏnos grāto mŏdŭlāmine vērsus īntŏnat Māgna Dĕum ēxcūlto præcōnia vērsu nārrābat, ī nūnc & vērsus tēcum mĕdĭtāre cānōros. Cārmĭna sūccēssum scrībēntis & ōtia quærunt. *v. Carmen & Carmina scribere.*
versùs, *Adverbium, & Præpositio, sub Ku, Od, & Na południe* gegen.
versus Homeri, qui omnes partes orationis continet.
versutè, *Chytro.* listig.
versutiæ, *Wykręty.* Listigkeit.
versutiloquus, Chytromowny, Wykrętarz.
versūtus, *Chytry, Dowcipny Obrotny.* listig. *Non Nomus ar. anas tollat versuta salivas.* Prop. *syn:* Vāfer, callĭdus, astūtus, dolōsus, mālīgnus.
vertāgus, verträgus *Chart.* ein Jagthund.
vertēbra, *Pacierz u zwierząt, Obrot.* ein Glied, Gewerb am Leib.
vertebratus, *sub Pacierz 4.*
vertens, *Schodzący, Cały.*
vertex, *icis. m. Biegun 3. Obrot 2. Wierzch, Wir.* Spitz/ Gipffel. *Tigridis exuviæ per dorsum verti e pendent.* Virg. *syn:* Căcūmen, cūlmen, fastīgĭum, āpex. *v. Cacumen.*
verrĭbulatus, *sub Obrot 3. Pacierz 4.*
vertĭbŭlum, *Biegun 2. Kołowrot 1. Pacierz u zwierząt.*
vertĭbula, *æ. Kręgogłow.*
vertĭcillātus, *sub Pacierz 4.*
vertĭcillum, vertĭcillus. *Wartaczká, & Gwoździk u lutni.* Spinnwirtel
verticordius, sub Nawracam kogo.
vertĭcōsus, *Wirowáty.*
vertĭcŭla, *æ. Pacierz 4. Staw 2. Stáwowych kośći końce.*
vertĭcŭlum, *Pacierz 4. Kołowrot 1. Wartaczká, Obrot 2. Biegun 2. Gwoździki u lutni.*
vertigino, as, Obracam, Swidrzę.
vertīgō torta, *Wir.*
vertīgo, *inis. Zawrot głowy Obracánie, Wrzeciono.* Schwindel.
vertilabundus, Upadaiący.
vertillabundus, Vertillans. Obrotny.
verto, *Obracam, Przewracam, Wywracam, Zwalam, Przekładam Obalam ná się, Náciągam ná. Przyczytam, Dysputuię, Spodziewam' się, Szczęść ci Boże, Bodey mię, Odmieniam, Przedzierzgnąć się, Szczęśliwie.* Kehren/ wenden/ verwandlen. *Neu patriæ validas in viscera vertite vires.* Virg. *syn:* Cōnvērto, flēcto, tōrqueo, vōlvo, vērso vel vārio, mūto, cōmmūto, vel ēvērso, dīruo.
vertraha, vertrahus, vertragus *Chart.* ein Jagthund.
vertumnus, Przefiadácz, Odmienny.
vēru, *Rożen, Glewiá.* Bratspieß. *Et tereti pugnans mucrone veruq;* Sabello. V. *epith:* Lōngum, tēres ferrēum. *phr:* vīscēra & in vērūbus sūdant vērsāta cōtūrnis. Sūbjĭciunt vērūbus prūnas, & vīscēra tōrrent ōblōngis, vērūbus cōnfigere.
veruactum, *Odłog 2. Rola spráwiona.* Land das
vērucŭlum, *Rożenek, Rylec, Szwaycá, Glewiiá.*
verveceum caput, *Głupiec.* thorecht.
verveceus, vervēcīnus. *Skopowy.*
vervex, *Skop.* ein Hammel.
vervecīna, *Skopowiná.*
verūīna, *Rożenek, Glewiia, Pocisk.*
verum, pro veru, Rożen. ein Bratspieß.
verūm, *Conjunctio. Ale* Aber/ sondern *Verumetiā invisos si quos tētaris amicitio* V. *syn* Sĕd ăt, ăst.
verum, *Prawdá, Prawdziwie, Służ.* warhafft.
verùm enimvero. *Ale iednák.*
verumtamen, *Iednák. Wszákże.* aber doch.
vērus, *Prawdziwy, Słuszny.* Wahr/ warhafftig. *Non datur, ac veras audire & reddere voces.* V. *syn* Gērmanus, sincērus, vērax, ingĕnŭus, cāndidus.
vĕtūtum, *Glewiia.* vērūtus, *Glewiynik.*
Vēsānia, *Szaleństwo* Unsinnigkeit. *Ipsa tibi est hostis vesania, seque furendo.* Pr. *v Stultitia.*
vēsānio, is. *Szaleię 1.* wütend seyn.
vēsānus, *Szalony 1.* Unsinnig *Suadet enim vesana fa:*

na fames, &c. V. *syn:* Stūltus fŭrĭōsus *v. Stultus*
vescor, *Jem, Pożywam, Zażywam, Używam 2.* *Widzę* Essen, geniessen *Ac potius foliis parcus vescatur amaris.* H. *syn:* Pāscor ălor nūtrĭor, sūstēntor, vīvo. *phr:* vīctu pāsc. ūntur sīmplĭcis, hērbæ. Frōndĭbus ārbŏrĕis & ămāra pāscĭtur hērba. Nōn nĭsi dēlēcta pāscĭtur ĭlle fĕra.
vescūlus, vescus *Chudy, Mały, Niepełny, Drobny, Sniedny, Siadły, Brzydki.* Kleinlächt/mager
vēsīca, *Macharzyna, Pęcherz.* Wasser oder Harnblaaß *Nam displosa sonat quantum vesica*
vesicæ morbus, *Uryny trudność.* (*pepedi H*
vēsīcāria, *Miechunki, ziele.*
vēsīcŭla, *æ. Macharzyna, Gałuszka.*
vespa, *m. Grubarz 2.*
vespa, *f. Osa.* Wespe. *epith:* Strīdŭla, strīdens, strĕpens. strĕpĭtans. *phr* īnvīsa cĭcadis. Dūlcĭsŏnam, cōntrīstans vōce cĭcādam.
vesper, *subst: m.* vespera *æ. Wieczor Gwiazda wieczorna.* Der Abend *Mutat transversa fremunt & vespere ab atro* V. *syn:* Vēspĕrūgo, hēspĕrus, vel vēspertīnum tēmpus. *epith:* Nōctĭfer, ūmbrĭfer, frīgĭdus, rubens, pĭger. *phr:* Sērum vĕnĕris sīdus, āstrum. Nōctis nūntius, īndex, āstrum.
vesper, *a. um. adject: Wieczorny.* abend.
vespĕrā prima, *Wieczor 2.* des abends.
vesperæ *Nieszpor.* vespĕrālis, *Wieczorny.*
vesperna, Wieczerza.
vespero, as. Wieczor nadchodzi. abend werden.
vespertĭlio, *Nietoperz, & tr. Falit, Nieszczerny, Ponocnik.* ein Fläbermauß.
vespertīnis, *Wieczor 2.*
vespertīnus, *Wieczorny.*
vespĕrūgo, *Gwiazda wieczorna.* Abendstern.
vespires, Gęściwa. (gräber.
vespillo, *onis. Grabarz 2. Grobowiec.* Todten-
Vestiarium, *Szatnica, Odzienie.* Kleiderkasten.
vestiārius, *subst: Szatny 2. Wendetarz szat.*
vestiarius, *adject: Szatny.*
vestībūlum, *Przedsionek, Przystęp, Wstęp, Foczątek, Wejście.* ein Vorhoff. *Vestibulis abeunt*
veteres lassique clientes. Juv. *syn:* Pōrticus ātrium. *epith:* Mārmŏrĕum, sŭpērbum, māgnĭficum, pīctum, lātum.
vestīceps, *cipis. Zarastaiący, Młodzieniaszek.*
Vesticontubernium, Petroni: sub eadem veste mansio Turneb.
vēstīcŭla, *Sukienka i. ut in Siticula.*
vestifluus, sub Szata długa. (Jäger.
vestīgātor, *Sladownik, Łowiec.* ein Spürer/
vestigia exstant. *Znać.*
vestigia sequor, premo *Sladem idę.* nachspüren.
vestigiis, *Sladem*
vestigiis ipsius, iisdem. *Wteż tropy.*
vestigio temporis *Tudzież.*
vestigium, *Slad, Stępa, Kopyto wyrażenie, Podeszwa, Łapa, Krok, Znak, Szczątek, Wyrażenie & sub Koley.* Fußstapffen/ Fußtritt *Agnosco veteris vestigia flammæ.* Virg. *syn:* Sīgna pĕdum vel sīgnum, rĕlĭquiæ vel pes, plānta pāssus grădus. *epith:* īmprēssum, sīgnātum, fīxum, rĕcens, mănĭfēstum. *phr:* Pĕdum īmprēssum īndĭcium. Sīgnātæ pĕdum nŏtæ. Sīgnă nŏtæque pĕdum. Viæ sīgna īndĭcium. Vēstīgia sēqui lēgĕre ūrgĕre, sērvāre ōbsērvāre.
vestigium ædificii. *Model gruntu.*
Vestigium plagæ. Szram.
Vestigium suspensum. Dybię.
vestīgo, as. *Upatruię, Szukam, Swidrzę oczyma, Węchem szukam, Węcham.* Nachforschen, nachspuren *Vestigemus & à portu diversa petamus* V. *syn:* īnvestīgo, īnquīro quæro.
vestīmentum, *Odzienie* Kleid.
vestīmentum è villis. *Koc 2.*
vestio, *Odziewam, Ubieram, Obłoczę, Obiiam ściany, Zarastam, Okrywam, Przyodziewam.* bekleiden *Sponte sua sandix pascentes vestiet agnos.* V. *syn:* īnduo Vēste tego, cīrcūmdo, ămĭcio. ŏpĕrio, vēlo, hūmĕros īndŭo, ōrno, ēxōrno, dĕcōro, īnsīgnio. *v. Induo.*
vestior, *Obrastam, al Odziewaią, Ubieraią mię.*
vestior pilo, *Zarastam 1* bewachsen.
vestis, *Odzienie, Szata, Wężowa skora, Mech 3.* ein Kleid *Et Tyria vestes & dulcis tibia cantu* *syn:* Vēstīmēntum vēstītus tēgmen, ămĭctus velamen

vēlāmen vēlamentum chlāmys tūnīca tŏga. pāllīum. *Mulierum Vestis.* cārbăſus, līnum peplum. *epith:* prĕtīŏſa pūrpurea cōncīnna pīctūrāta, măgnīfica, vērsicŏlor, ſplēndĭda, vīrĭdis, rŭbens, crŏcea, lūgubris, ſquāllēns, sīnŭōſa. *phr:* ārte tēxta lăbōrāta ŏſtro, mūrice tīncta ſplēndens Aūro rĭgens āſpĕra, ſquāllens sŭpērba īnsĭgnis, īntĕrtēxta, īllīta. Bēne cōnvĕnĭens & sīne lābe tŏga ārte lăbōrātæ vēſtes ŏſtrōque sŭpērbæ. Fērt pīctūrātas aūri ſub tēgmĭne vēſtes. Nōn dĕcet aūrata pēctŏra vēſte tĕgi.
veſtis aranei, *Pajęczyná.* Spinneweb.
veſtis denudans, *Szátá cienká.*
veſtis famularis, *Sukmáná.*
veſtis funebris, funeſta, lugubris, pulla. *Załobá.* Trauerleid.
veſtis nexilis, *Dzianká.*
veſtis nil celatura, Szátá cienka.
veſtis ſerpentis, *Wężowiſko* 2.
veſtipica Służebnicá, & ſub Szátny.
Veſtiſternium, in Ramis palmarum Boſquer vel le- (*ctiſterniū.*
veſtītīſſimus, *ſub Szátny* 4.
veſtītor, *oris Ubierácz, Kráwiec.*
veſtitrabus, ſub Szátá długa.
veſtītus, us. *Odzienie, Ubior.* Kleidung.
veſtitus terræ, *Porośliná.*
veſtitus, *Koſmáty, & ſub Szátny.* bekleidet. *Itur in æterno veſtitos gramine campos* Gl. *ſyn:* īndūtus, ămīctus tūnĭcātus *phr:* vēſte tēctus, ōrnātus, dĕcŏrātus, sŭpērbŭs.
veſtitus terræ. Porośliná.
veſtra reverentia, majeſtas, &c *ſub Wáſzmość.*
veſtras, *atis.* *Wáſzyniec* ewer Landsmann.
Veſtrorum, pro Veſtrûm priſcè Plaut. Pars veſtrorum. Contra Saluſt: Milites noſtrûm. Majores veſtrûm. Jul: Scaliger. Plaut. Noſtrûm ſaluto ſocium. Et majore meûm gloriam, pro noſtrorum, meorum. Priſcian. qui affert plura ex Cicer. Virgil. Terent.
Vĕter *ris.* veterior, veterrimus. *Stáry, Dawny.*
vĕtĕrāmenta, *orum. Stárzyzná.*
veteramentarius, *Partácz.*
vĕtĕrīnus, *Stáry, Dawny, Zołnierz ſtáry.* alt.
veterarium, Szpichlerz.
vĕtĕrāſco, *Stárzeię ſię, Więtſzeię* alt werden
veterātor, *Szálbierz, Kos* 1. ein alter Schalck
veteratoriè, *Chytro, Szálbierſko.*

Veterātōrius, *Szálbierſki.* liſtig.
veteres, *hi. Przodkowie.* veterētum, *Odłog.*
vĕtĕrīna, *orum. Robotny woł.*
vĕtĕrīnāria medicina, *Konowálſtwo.*
veterinārius, *adject: Bydlęcy, ſubſt: Konował.* ein Viehartz.
vetĕrīnus, *Ciężarowy, Robotny.*
vĕternōſus, *Śpiączkę maiący, Puchlinę cierpiący,* *Záſtárzáły, Sprochniały, Leniwy.*
vĕternus, *ſubſt: Śpiączká, Gnuſność.* Schlaffſucht. *Nec torpere gravi paſſus ſua regna veterno* Virg. *v. Pigritia.*
Veternus, adject: Záſtárzáły.
Vetero, as. Stárzeię ſię, Więtſzeię. veralten.
vĕtĭtum, *Zákazána rzecz, Zakazánie* Verbott.
vĕtĭtus, *Zakazány, Nierządny.* verbotten.
vĕto, *Zákázuię* Verbieten. *Relligio vetuit ſegeti prætendere ſepem.* Virg. *ſyn:* Prŏhĭbeo, vel īmpĕdio, ŏbſto, ŏbſum. *phr:* Prīmaque vĕtant cōnsīſtĕre tĕrra: Quippe vĕtor fātis.
Vettōnica. *Bukwicá à Vettonibus ubi Lucan prōducit o contra analogiam Gentilium nominum.*
Vĕtŭla, *ſubſt Bábá* ein alt Weib. *Omnes aut vetulas habes amicas.* (Phal.) M. *ſyn* ănus *epit:* Frīgĭda, cūrva, mārcĭda, mŏrbōſa, lāngŭĭda, dēfōrmis, trīſtis. *phr:* Grāvis ānnīs, ānnōſa părens Grāndĭor ævo māter. Sĕnio cōnfĕcta, mĕmbris sĕnīlĭbus tĭtŭbans. *v. Senex.*
Vĕtŭlus, *adject: Dawny, Stáry* altlecht.
Vetulus, *ſubſt: Stárzec* ein alter Mann.
Veturius, ſub Bydło robotne.
Vĕtus, *eris. adject: omn. Dawny, Stárodawny, Wiotchy.* Alt. *Diximus amiſit verum vetus Albula nomen.* V. *ſyn:* Vĕtūſtus, āntīquus, prīſcus, vel sĕnex, ānnōſus, lōngævus.
Vĕtuſtas, *Dawność, Stárość, Stárożytność. Stárzyzná, Wężowá ſkorá.* Alte Zeit/ Veraltung. *Tuq; invidioſa vetuſtas.* O *ſyn:* āntīquĭtas, vel sĕnēctus. *epith:* Lōngīnqua lōngæva, ānnōſa, venĕrānda, sēra. *phr:* Tantum ævi lōngīnqua vălet mūtāre vĕtūſtas Nūnc sĭtus in-

tus īnfōrmis prēmit & lōngæva vĕtūftas. Cūncta rōdens, Mĕmōrānda cānens. Tot nōva cōmpōsūit mēndax figmenta vĕtūftas. Tēmpus ēdax rērum, tūque īnvĭdiōfa vĕtūftas, ōmnia dēftrūĭtis. Quicquid hōnōrato sāpĭens cānit ōre vĕtūftas. Tabĭdo cōnsūmit fērrum lāpĭdemque vĕtūftas. Nūllāque res mājus tēmpŏre rōbur hăbet.

Vetuftè, *Dawno.* von Alters.

Vetuftefco, *Stárzeię się, Wyftawa się wino.* alten

Vetuftifco, Wywietrzeć 1. (veralten.

Vetuftiffimè, *Z dawná.* von Alters.

Vĕtuftus, *Dawny, Stároświecki.* alt.

Vēxāmen, *Nágábánie, Trzęſienie.*

Vēxātio, *Szárpanie, Trápienie, Nágábánie 2. Utrapienie, Prześládowánie, Puſtoſzenie, Przykrzenie ſię.* Plag, Peinigung.

Vexātor, *Szárpácz, Dráżniciel, Prześládowcá, Puſtoſzyciel* ein Plager.

Vexātus, *Utrapiony, Okrzeſany.* geplagt.

Vexillarius, *Chorąży 1* ein Fähnrich.

Vexillatio, *Połek, Rotá 2. Skrzydło 3. & ſub Wyſłużony, & Chorągiew 2.* Kriegsleut zu einem Fähnlein gehörend.

Vexillifer, *Chorąży 2.* ein Fähnrich.

Vexillum, *Chorągiew 1.2 Znák* Ein Kriegsfähnlein/ Panier *ſyn:* Sīgnum, Īnsīgne bēlli. *Romanorum.* āquĭla. *phr:* Mārtĭum Māvōrtĭum bēllĭcum pīctum, vŏlans, flūitans vŏlĭtans, ēxpānfum, ēxplĭcitum ūndans lĕve mĭnax tērrĭfĭcum, aquĭla. *phr:* ādvērfis cōncūrrĕre sīgnis. Cāftris āvūlfa mŏvēri sīgna jŭbet dūctor. Vēxīlla ūndatim mēdĭas pāndūntur in auras.

Vexo, *Nágabam, Szarpam, Dráźnię, Plondruię, Trapię, Naieżdżam. Puſtoſzę, Obracam, & ſub Drożę* hin und her ziehen. *Item.* quälen, plagen. *Summa fuit duo ſi diſcordia vexat inertes.* H. *ſyn:* Tōrqueo crŭcio ēxcrŭcio; dīſcrŭcio, āngo, āgĭto ēxāgĭto afflīgo, afflīcto. *phr:* Pœnis crŭcĭatĭbus afficio cōnficio prĕmo ŏpprĭmo ēxāmĭno, vel vafto, dĭruo, quāffo pŏpŭlor ēvērto.

Via, *Drogá, Tor, Spoſob, Tryb, Przeſkoki Dziurá, Poſtępek práwny, Powod.* Weg/ Straß. *Quo te Mœri pedes? an quo via ducit in urbem?* Virg. *ſyn:* ĭter, cāllis, trāmes femĭta, cōmpĭta, bĭvĭum trĭvĭum, quadrivium. *epith:* Trīta, plāna, āmbĭgua, ŏccūlta, pătens tuta, fpātiōfa, sălebrōfa, cœnōfa, īnvia. *phr:* Strata viarum. Trītum fpătium Sēmita cāllis āngūfta vĭārum Viæ cōmpēndia trĭvĭus cāllis. Per attrītas fit sătis īre vĭas. Qua nūlla hūmāno fit vis trīta pĕde. Nōn eft è terris mōllis ad āftra via: Eft māla fed cūnctis īfta tĕrēnda via fācit aſsĭduo trāmĭte vūlgus ĭter Vĭrĭdes dīfcērnit fēmĭta cāmpos. Sēmper lōngam īncōmitata vĭdēris īre viam

Via vitalis vocis, *Krtąń.* Via urbis, *Ulicá.* gaſſe

Viālis, viarius. *Drożny.*

Vians, *Podrożny, Pielgrzym.* ein reiſender.

Viatica cœna *Gościnny obiad, Wáletá.*

Viātĭcor, *aris. Ná drogę ſię opatruię.*

Viātĭcŭlum Viaticum. *Nadrożne* wegzehrung -- *Aut ſubducta viatica plorat.* H. *ſyn* Cĭbi aūxĭlium viæ. (hörend.

Viāticus, & viatōrius. *Nadrożny.* zum weg ge-

Viatim, ſub Po domách.

Viātor, *Podrożnik, Sługá mieyſki* ein Reiſender/ Wandersmann. *Omnis & agricola & tutâ latet arce viator.* Vir. *ſyn:* Pĕrĕgrīnus, ădvĕna. *epith* Laffus, dēfēffus, sĭtĭens vāgabūndus, pūlvĕrŭlēntus, mĭfer. *phr.* Qui carpit ĭter. Fĕrens tædia lōnga viæ ēxposĭtus mīlle pĕrīclis.

Vībex, *īcis. f. Dęgá.* ein Striem. *Si pureal multa cautus vibice flagellas.* Perſ.

Vībia, *Zerdká poprzeczna, ſub Soſzká.*

Vibium animal, *Wodoziemne zwierzę.*

Vībrans, *Mikocący ſię, Przenikaiący, Drżący.*

Vibratio, *Strzelánie 1* das ſchwingen.

Vibratus, *Kędzierzáwy, & ſub Kędzior.*

Vibriſſæ, *& Vibricæ. Włoſy w nozdrzách* die Härlein in den Naßlöchern.

Vibriſſo as. Wyćwierkuię.

Vibro, *Potrząſam, Rzucam, Ciſkam, Zánoſzę ſię, Trzęſę ſię. Miga ſię co, Strzępię, Kędzierzáwię Przenikam, Błyſzczę ſię* ſchwingen *Spiculaque in ſylvis tuta vibrabat amor.* Gal *ſyn:* Quătio cŏrŭſco tŏrqueo, īntŏrqueo cōntŏrqueo mĭtto, jăcŭlor, cōnjĭcio vel trĕmo, mĭco. *v. Jaculor & Luceo.*

Vĭburnum, *Hordowid Pręcie gitkie.*

Vĭcānus, *adject: Wieyſki ſubſt: Woyt ná wſi.*

Vīcāria præfectūra & vicariá. *absolutè, Podstároſtwo.* (ter.
Vīcārius, *ſubſt: Namieſtnik, Plenipotent* ſtadthal:
Vīcārius, *adj: Namieſtny.* Vīcātim, *ſub Po domách.*
Vīce, *Miáſto kogo, Zá kogo, Koley ná kogo, Przemianá, Ná kſztalt, Raz. Nomen.* an ſtatt.
Vīcem, *Miáſto kogo, Zá kogo, Dla.* an ſtatt. & *ſub Nieſzczęście, Przypadek, Urząd.* Unfall.
Vicēmāgiſter, *Zá kogo urząd ſpráwuiący.*
Vīcēnārius, vicennarius. *Dwudzieſtoletni.*
Vīcēni, *Dwádzieściá.* zwanzig. *Tricenos puto bis, vicenos ter puto nummos.* Matt.
Vīcennium, *Dwudzieſtoletni czas.* zwanzig (jahr.
Vicēris, *Niech tak będzie.*
Vīces, *ha. Koley, Przemiány, Wet zá wet, Oddánie 3. Raz.* Nomen.
Vīcēsīma, *æ. Pobor, Cło.* der zwanzigſte Theil eines Dings zu ſteur aufferlegt.
Vicesimani, *ſub Polek.*
Vicesimarium aurum, *ſub Pobor.*
Vīcēsīmātio, *Dwudzieſtkowánie.*
Vicesimo, as. *ibidem.* den zwanzigſten Theil abnehmen.
Vīcēsīmus, *Dwudzieſty.* der zwanzigſte. *Deperit & nondum viceſima veneris æſtas.* Ovid.
Vīcia, *Wyká 1. Ledzwiec.* Wicken.
Vīciārius, *Wyczny.*
Viciarium, Colu. ſubſt: corr: Vitiarium.
Vīcibus, *Koleią, Ná przemiány, Tedy owedy, Co trzeci dzień, Raz,* Nomen.
Vīcies, *Dwádzieściá kroć* zwanzigmahl. *Non plenum modo vities habebas.* (Phal.) M.
Vīcīnālis, *Sąſiedzki, Wieyſki.* nachbarlich.
Vīcīnia, *Bliſkość mieyſca, Sąſiedztwo, Okolicá.* Nachbarſchafft. *Quare Peregrinum vicinia pauca reclamat* H. viciniæ proximæ. *Podle.*
Vīcīnitas, *Bliſkość, Sąſiedztwo.* Nachbarſchafft.
Vīcīnium, vicinum. *idem.*
Vīcīnus, *ſubſt: Sąſiad. adject: Sąſiedzki, Bliſki.* Nachbar. *Vicinum pecus grandius uber habet.* Ov. *ſyn:* Proximus, propinquus contiguus contérminus finitimus, própior, affinis. *phr:* Terræ domus eſt contérmina noſtræ. Fini-timi prōcērēs cōēūnt, ūrbēsq; prōpinquæ. Cōgnātasq; ūrbes ōlim pŏpūlosque propinquos.
Vīcis *vide* vice, vicem. *ſuprà apud S. Lucam. in ordine vicis, verbum verbo. Wrzędzie, kolei, vel Gdy przyſztá nań koley kápłáńſka ofiarowáć.*
Viciſſatim, Viciſſim. *Wzaiem 1. Ná przemiány, Społecznie, Záś.* Eins umbs ander. – *Quid poſſit uterq; viciſſim* V. *ſyn:* Per vices, in vicem altērnātim pāriter mutuo āltērna vice, ālternis vicibus. *phr:* Inque vicem ſpēcūlāntur āquas ālternantq; vices. Excūbat exercētq; vices. Sūccēdunt, sērvāntq; vices. *v. Alternatim, Certatim.*
Viciſſitas, Wzaiem 1. Abwechſelung.
Viciſſitudo, *Przemianá, Oddánie.* eine Abwechſelung *ſyn:* ālternātio. *phr:* Succēdunt, triſtia lætis. Nūbe sōlet pūlſa cāndidus ire dies. Nōn sēmper tūmidis fērvent vēxāta prōcēllis æquōra, nec gēlida rīget hōrrida tērra prūīna, Inq; vicem pōnunt vēnti, māre ſtērnitur, aūra mitior in flōrem tōrpēntes ēvōcat hērbas.
Vicomagiſter, Dzieſiątnik 2.
Vīctima, *Ofiárá.* ein Schlachtopffer. *Victima quæ dextra cecidit victrice, vocatur.* O. *ſyn:* Hōſtia piāculum. *epith:* ōpīma, pīnguis, plācābilis, īnsōns, ſolēmnis. *phr:* Fūnēſtum lībāmen, vōtīvus sānguis, vōtīvæ ſacræ pēcūdes, vōtīvæ cædis hōnor, altāris hōnōres. Sacris addita flāmmis.
Vīctimārius, *Ofiernik, Pop pogáńſki.*
Victimo, as. Ofiaruię. opfferen. Victito, *Zyię.*
Victor, *Zwycięzcá.* Oberwinder. *Victor erat quamvis æquus in hoſte fuit.* J. *ſyn:* Trīumphātor trīumphāns, ōvans. *epith:* Célebris clārus illūſtris fōrtis, māgnānimus, sūpērbus. *phr:* Dōctor hōſtium. Sūpērātor victor ab hōſte. Spōliis hōſtilibus insīgnis, dēcōrātus, ōrnātus, ſūperbus. Pālmam victo hōſte rēfērens. Hōſtili præda ſpōliiſque pōtītus. Victrici redimitus tēmpōra lāuro Spōliis insīgnis ōpīmis. Militiæ ōſtentans fōrtia gēſta ſuæ. Rēdiens fūſo lætus ab hōſte. *v. Vinco.*
Victōria, *Zwycięſtwo.* Sieg, Oberwindung.
Victorialis, Zwycięzki.

Victor

Victoriātus, *ti. Podwoyny grosz.*
Victōriola, *sub Zwyciestwo.*
Victoriōsus, *Zwycięski.* sieghafft.
Victrikus, ut Modestin. IC. scribit: lege potius Victricus
Victualis, *Zywności służący.*
Victus, *ti. adject: Zwyciężony.* Vberwunden. *Victus abit, longeque ignotis exulat oris* Virg *syn:* dēvictus, dēbellātus, sŭpĕrātus dŏmĭtus, sŭbactus strātus fūsus. *v. Vinco.*
Victus, ti subst: & victus, us. Zywność, Strawa. Nahrung. *Tunc victus abiere feri, tunc insita pomus.* Tib *syn:* ălĭmēntum cĭbi.
Vīcŭlus, *Wioská.*
Vicus, *Wieś, Ulicá ciasna, Pierzeia, Dzielnicá.* Ein Gasse/ oder Straß *Et tua patritius cul mina vicus habet.* Mart.
Vĭdē, *Wey.* Vĭdĕ, *Pátrz tego 2. E breve è prisco Vido, is. Hoc vide ne rursum levitatis crimine damnes.* Cato
Vĭdēlicet, *Ták iest 2. To iest, Iście, Jasna rzecz Bez wątpienia, Musi bydź.* ja/Gewißlich. *Item* als nehmlich. *Sic illa videlicet olim.* Man *syn:* scīlĭcet, nīmīrum, nēmpĕ.
Vĭdēn! *Báwey* siehest du. *Educit, viden ut geminæ stant vertice cristæ.* Virg.
Vid:ndi studio. *Nádziw.*
Vĭdeo, *Widzę, Pátrzam, Przeczuwam, Czuię, Uyrzeć się z kim, Pátrz tego n, śni mi się, Opátruię 2. Staram się.* Sehen. *Ipsa videbatur ventis regina vocatis.* V. *syn:* ăspĭcio, cērno, intŭĕor vel sēntio intēllĭgo, āgnōsco ādvēnto. *phr:* ŏcŭlis pērcĭpio āccĭpio, haŭrio, ŏcŭl s ōbsēr vāre prōsĕqui. Visu lēgĕre. Nūlla tŭārum aŭdīta mihi nĕque vīsa sŏrōrum. Si quæ forte fĕrant ŏcŭlis sēse ōbvia nŏstris ērrābūnda bōvis vēstīgia. In quāmcūnque dŏmūs ādvērti lūmina pārtem; īmmēnsæ spēctāntur ŏpes. Æquŏra, prōspĕctu mētĭor ālta meo. Te vĭgĭlans ŏcŭlis ănimo te nŏcte vĭdēbam, ac lēgĕret vīsu cūncta, & pĕnetrāret in ōmnes spĕctāndo pārtes & ōmnem prōspēctum lāte pĕ āgo pĕtit āntea. Sūmque tŭos ŏcŭlos ūsque sĕquuta mĕis: ut te nōn pŏtĕram, pŏtĕram tua vēla vĭdēre. Vēla diu vūltus dētĭnŭēre mĕos ut pōst quam nec te nec vēla fŭgācia vidi. & quod spē ctātum nil nĭsi pōnto ĕrat; &c. *v. Aspicio, Respicio.*

Vĭdeor, *Zda mi się, Mniemam, Sni mi się, Zeydzie mi się.* mich dunckt.
videre eo. *W náwiedziny.*
videre est *Jasna rzecz* videre videor, *Zda mi się*
vide sis *Pátrz tego.*
videtur, *Podoba mi się.*
Vĭdŭa, viduata *Wdowá.* Ein Witwe/ Witfrau *epith:* Mĭsĕra, rĕlĭcta, dēsērta, trīstis, lūgens. *phr:* ōrbāta, spŏlĭāta vĭro, cōnjŭge cōnsōrte, mărīto. Pārte sui mĕliōre cărens. Vīvens sine cōnjŭge cœlēbs Quæ jăcet in vĭduo fœmĭna mæsta tŏro. Vĭduo fūndens sūspīria lĕcto.
Viduatus, *Ogołocony, Bez 2.* verlassen.
Viduertas Szkodá, Nieurodzay.
Vidŭitas, *Wdowstwo, Ogołocenie, Niedostátek.* Witwenstand. *Item.* verlassenheit.
Vĭdŭlus, *Tor á Tłomok. Mieszek 1. corripit in Renat. apud Plautum potius longa est.*
Viduō as. *sub Ogołocić.* berauben *Jam dudum viduum geminâ viduaverat urnâ.* Sed. *syn:* ōr-(bo. spŏlio.
Viduor, *sub Owdowieć.*
Vĭduus, *Ogołocony, Wdowi, Bez Præpos:* beraubt/ einsam. *Cogor adire lacus viduos à lumine Phœbi* Vict *syn:* Vĭdŭātus, ōrbus, ōrbātus, spŏlĭātus.
Viduus vir. *Wdowiec.* ein Witwer.
Vieo, *Plotę, Wiię 2. Wiążę 1. Náginam, Pobiiam 2* binden mit weyden.
Viētor, *Bednarz* ein Faßbinder.
Viĕtus, *Zwiędły, Zmarszczony, Nietęgi, Słáby, Gibki, Wilgotny.* welck. *Quis sudor vietis & quam malus undiq: membris.* Hor. *Nec supra caput ejusdem cecidisse vietam.* Lucr.
Vĭgens, *Swieży 2. Czerstwy, Jędrny* grünend/ Kräfftig. frisch.
Vĭgeo, *Czerstwieię Mocnieię, Zyię, Płużę Trwam Kwitnie, Jędrznieie, Stoię z kim, Popłacam, Słynę.* Grünen/ Grün seyn. *Mobilitate viget viresque acquirit eundo* V *syn.* Vigēsco, văleo, flōreo, flōrēsco, vĭreo *phr:* Vigōre plēnus, sum præsto, Vegĕto sum cōrpore. Vīrĭbus văleo.
Vĭgesco, *Czerstwieię, Mocnieię.*
Vīgēsĭma, vigesimarium, *&c. idem.* vicesima.

Vīgeſſis, is. *m. Oſmak.*

Vigil, *adject: omne, Priſcian Czuyny.* wachſam.

Vigil, *ſubſt: commune Stroż.* Wachender/ Wächter. *Portarũ vigiles & cæco Marte reſiſtunt.* V. *ſyn:* Pĕrvĭgil, īnsōmnis, īnsōpītus, pērnox. *v Vigilo vel* dĭlĭgens, ācer, sēdŭlus āttēntus.

Vigilabilis, Czuyny. Vigilanter, *Czuyny.*

Vĭgĭlans, *Ná iáwie, Czuyny, Pilny. Zywem.*

Vĭgĭlantia, *Czuyność, Nieſpánie, Pilność.* Wachſamkeit/ Sorg/ Fleiß, das Auffſehen. *At ſi quos haud illa viros vigilantia fugit.* Virg. *ſyn:* Vĭgĭles sēnſus, vel vĭgil cūra, ſtŭdĭum, dilĭgēntia, cūra, sēdŭlĭtas.

Vigilate. Bacznie. Vigilatus. ſub Nieſpiący.

Vigilax acis. adject: omn. Czuyny.

Vigilia, *Vigilium Nieſpánie, Jaw, Straż.* Nachtwacht *ſyn:* īnsōmnia, vel ēxcubiæ. *phr:* Vĭgil nox vĭgĭles horæ. (Wächter

Vigiliæ, *Straż, Wilia.* Nachtwacht. *Item.* die

Vigilarius, al. Vigilarius, Stroż.

Vĭgĭlo, *Czuię 1. Staram ſię* Wachen *Præcipites vigilate viri & confidite tranſtris.* V. *ſyn.* Pĕrvĭgĭlo, ēvĭgĭlo, vel ēxcŭbo ēxcŭbĭas ăgo vel invĭgĭlo īncŭmbo. *phr:* īnsōmnem nŏctem dūco vĭgĭlem dūco. Vĭgĭles pērdūcĕre nŏctes Núlli sŏmno sŭccŭmbo, ſomno ĭnĭmīcus & quĭēti ŭsq; ŏpĕri īnſtat. Quid seros hўbērni ad lūmĭnis ĭgnes pervĭgĭlant? Vário nŏctem sĕrmōne tráhēbant.

Vigilum præfectus. *Strażniczy 2.*

Vīginti, *Dwádzieściá.* Zwantzig. *Viginti tauros, magnorum horrentia centum.* Virg.

Vigintiviri & Viginti viratus, us. *Magiſtratus ex 20. viris conſtans creatus ad æſtimationem agri Compani. Manutius. Aliter Turneblus Vigintiviros componit ex Decemviris haſtæ centumviralis ex Quatuorviris curatoribus viarum ex Triumviris capitalibus, & Triumviris monetalibus.*

Vĭgor, *Czerſtwość, Zywość* Krafft/ Macht *Senectus debilitat vires animi, mutatq; vigorem.* V. *ſyn.* Vīs vīres, rōbur. *epith:* ĭgnĕus, móbĭlis, vīvus, flāgrans, vivĭficus. *phr:* iſta quidem făcĭes ănĭmōſi plēna vĭgōris. Si quid & in nōbis vīvi fŭit ānte vĭgōris, Vīvĭficum āmīsēre vĭgōrem Pl9 quandōque sĕnex vĭgōris hăbet.

Vileſco, *Tánieię & Podleię, ſub Gárdzę mnę.* in Veracht kommen. *Theſaurus nigrante oculis vileſcit honore.* P.

Vīlis, *Podły.* unachtbar/ Schlecht/ gering. *Vilius argentum eſt auro, virtutibus aurum.* Hor. *ſyn:* ābjēctus, dēſpēctus, cōntēmptus nēglēctus, hŭmĭlis sōrdĭdus.

Vīli vilissimè, *Tanie, Podło.* wolfeyl.

Vīlĭtas. *Taniość,* Wolfeyle/ gutter Kauff.

Vilito, as Lżę 2 & ſub Podły.

Vīlla, *Wieś, Dwor.* Bautenhoff/ Meyerhoff. *Et jam ſum̃a procul villarum culmina fumant,* V *ſyn:* Prædium dŏmus rūſtĭca. *v. Ager, Hortus.*

Villa fructuaria, *Folwark.*

Vīllānus, villaris, *Wieyſki.*

Villātĭcus, *Folwárkowy 1. Wieyſki.*

Villĭca, *Dworká. Włodarká.*

Villicatio, vīllicationis officium, *Włodarſtwo.*

Villico, onis Folwárkowy 2.

Villĭco, as villĭcor, aris. *Włodáruię Wieyſki żywot wiodę* Baurenwerck treiben.

Vilĭcus *Włodarz Folwárkowy.* ein Baursmann *ſyn:* Cŏlōnus, agrĭcŏla, rūſtĭcus. *v. Agricola.*

Villōſus, *Koſmáty* voll Haarlocken. *Præcipuumq; toro & villoſi pelle Leonis* H *ſyn:* Pĭlōſus sētōſ9 *phr:* Villis cŏmāns, tēctus, ŏpērtus, vīllōſum sētis pēctus Terrĭbĭlis sēta ĭmpēx9, hōrrens Comantes ēxcŭtiens cērvĭce tŏros, jŭbas.

Villŭla, *Wioſká.* Villum, *Winko.*

Villus, *Koſm, Koſmáciny, Sierć, Strzępek.*

Vim aſſero. *Zgwałcić.*

Vīmen, *Prącie, Rokiciná, Wić.* weiche Bänd von Weyden/ Bircken. *Arbuteis texunt virgis & vimine querno* V. *epith:* Lēntum, īntōrtum, vĭrĭde, frūtĭcōſum, ăcūtum. *phr:* Vimĭnea vīrga, Vīmĭnei frŭtĭces. jūnci. Dum tĭbi de vĭrĭdi fiſcēllam vīmĭne tĕxo: Claūdebat tōrtum flēxĭle vīmen ŏpus.

Vimenta orum. Prącie.

Vīmĭne9, vimĭnālis, & vimine texto. *Prącláný Rokicinowy* das auß weichen Bänden gemacht iſt *Vimineaq; trahit crates &c.* Virg.

Vīnācea, *æ.* vinacea, *orum. Jądrko, Wytłoczyny.*

Vīnāceus, *adject:* Winny *2.*

Vinacēus, *subst: Jądrko 2. Wytłoczyny.*
Vīnāgo, *inis. Gołąb dziki.*
Vīnālia, *n. plur sub Winny 2. & Dniá trzeciego.*
Vīnālis, *Winny.* vinaria, *orum Winny ſtátek.*
Vinarium crimen, *Opilſtwo 1.* Trunckenheit.
Vinārius, *adject: Winny 2.*
Vinarius, *ſubſt Winny ſzynkarz, Piánicá.*
Vinca, vinca pervinca *Barwinek.*
Vincea potio. tr. ſub Powroz do obieſzenia.
Vincetoxicum, Toieść ziele.
Vincia, Powściągliwy Vincibilis, *Zwyciężny.*
Vincio, *Wiążę 1. Zádzierżgam, Pobiiam 2.* Binden. *Namque ubi non certo vincitur fœdere lectus.* Prop *syn:* Dēvīncio rēvīncio līgo āllīgo cōllīgo, rēlīgo rēdīmio, ſtrīngo obſtrīngo, āſtrīngo cōnſtringo nēcto ādnēcto cōnnēcto. *phr:* Vīnclis cōērceo cōhībeo rētīneo prēmo ōnēro. Vīncŭla injīcio īnīēndo Mānĭbus pēdĭbus cōllo vīncŭla cīrcumdo īnjīcio. Cōnnēxis īnter ſe vīncio nōdis, ā recto nēxu vīnclōque tēnācia ſtrīngo. Vīnctus eram vērſis in mea tērga lātēnis. Aŭrēas pūrpŭrēam sŭbnēctit, fibŭla vēſtem. Quam sĭmul ad dūras rēlĭgātam brāchia cautes vīdit, Cēntum vīnctus āhēnis pōſt tērgum nōdis. Vērum ūbi cōrrēptum mānĭbus, vīnclīſque tēnebris, Ecce manus jūvēnem īntērea pōſt tērga rēvīnctum. Nam tēnēras ārcēbant vīncŭla pālmas. Et in dīgno cīrcŭmdat vīncŭla cōllo. Dūra cōm ēde crūra sōnant Pōndēre lāſſa cātēnæ eſt mānū Spes ētiam, vālīde sōlātur cōmpēde vīnctum.
Vinco, *Zwyciężam 1. 2. 3. Przekonywam 1. Przemagam, Przewyżſzam, Wygrawam 1. 2. 3. Dowodzę 2. Zbiiam dowod, Otrzymawam, Mam ná cię, Ir...ę 1 Przeżyć 3. Hámuię ſię, Przegádáć, Uymuię ſię, Wyciągam, & ſub Przewodzę co ná ſobie.* überwinden/ überwältigen, übertreffen *Vincebant nec qua turba Seropin amat.* M. *ſyn:* Dēvīnco dēbēllo sŭpēro sŭbīgo dŏmo ēxpūgno fūndo ſtērno. *phr:* Pālmam fēro rēfēro ōbtīneo. Vīctōrem, præmia, dēcus, hŏnōrem rēfēro: ē cērtāmine? vīctor mūlta cum laūde rēdeo Dōmui tērras hōmīnēſq; rēvīnxi Lēgĭbus ad sōlem vīctrix ūtrumq; cūcūrri. Tēmpŏre tam parvo tot prælia sānguīne nūllo pērficis ōmnia vīncit āmor. Lābor ōmnia vīncit īmprŏbus & dūris vergēns in rēbus ēgēſtas. *v. Victor, & Triumphus.*

Vinclum, Hor: Poëtica Syncope, idem Vinculum.
Vinctio, *onis. ſub Związánie.* das binden.
Vinctor *ſub Związuię.* Vinctura, *Wiązánie,* das binden. (Gurt.
Vinctus *ti, Więzień* vinctus *us. Związek.* Band
Vincŭla, *orum Więzy, Więzienie.* Band. *Item* Gefangnuß.
Vinculum, *Związek, Suwoiá, Kláuzurá.* Band/ Gurt. *Lumina, nam teneras arcebant vincula palmas.* Vir. *ſyn:* Vinclum cātēna nēxus līgamen lāqueūs, mānīcæ cōmpago nōdus, cōmpes, rētīnācŭlum, fūnis rēſtis, lōra. *epith:* Fīrmum, īnēxtrīcābile, ſaxum, nōdōſum, ādāmāntīnum, āhēnum *phr:* Vīnclōrum arāti nōdi nēxus cōmpāges rētīnācŭla ōrbes, vōlūmīna, īmpliciti fērrāti cōmpēdis ōrbe. *v. Catena, & Solvo.*
Vindemator, lege Vindemiator.
Vindēmia, *Winá zbieránie, Winá obrodzenie, Zbieránie 2.* Herbſtung/ Weinleſung.--*Spumat vindemia labris* Virg. *ſyn:* ūvæ, ūvārum mēſſis. *epith:* Pīnguis, fērax, ſpūmāns, fœcūnda, mītis *phr:* Prēſſos pēdibus dēdit ūva līquōres Pede ſub cēleri cāndida mūſta flūunt, ēbria cum ſpūmānt cālcātis prælia rācēmis. Raūco ſpūmānt fērvēntia mūſta sūsūrro. Pīnguiaque īmprēſſis dēſpūmānt mūſta tācēmis. Fertilis & prēſſo ſpūmāns vīndēmia Bāccho. *v. Vinea & Autumnus.*
Vindemia frugum. *Tłaká.*
Vindemia mellis, *Podbieránie miodu.*
Vindēmiālis, *Winniczny, Winiarſki.*
Vindēmiātor, vel vindēnītor, *oris Winá zbieracz.* Weinleſer. (leſen.
Vindēmio, as. *Wino zbieram, Obrywam.* Wein
Vindēmiōla, *Winá obrodzenie, Mácicá.*
Vindex, *Mściciel, Karzący, Obrońcá, Odkupiciel, Przywrociciel, Wyſwobodziciel, Poręcżyciel.* Ein Rächer/ Erretter/ Schirmer. *Hic voluit docti vindicis eſſe Deus.* Mart. *ſyn:* ūltor, pūnītor, vel āſsērtor, dēfēnſor. *epith:* ācer, īratus, grāvis, īnfēnſus, jūſtus, æquus.

Vindĭcātio, *Pomſtá*, Wyzwolenie 3 Rach. *Item* Freylaſſung. (*ſub Sporny* 2.

Vindicia, *æ. Sekweſtrowána rzecz, Imánie ſię*, & vindiciam fero, *Przyſądzono mi, Wygrawam.* vindicias dare, *Sekweſtrowáć. Wolność daię.*

Vindiciæ, *hæ. idem & Wolność 1 Swobodá, Wyzwolenie 3. Wypuſzczenie 3. Sekweſtr, Ręki czyiey uięcie.* Freylaſſung.

Vindĭco, as *Mſzczę ſię, Wolność dáruię, Bronię 1. Sekweſtrowáć, Wywikłáć ſię. Wyzwalam 1. Niedopuſzczam, Kárzę.* Rächen/ erretten von Gewalt und Vnbilligkeit. *Promiſit, Grajumque ideo bis vindicat armis* V *ſyn:* ūlcīſcor, vel lībĕro, āſſervo, dēfēnſo, vel ārrŏgo, āttrĭbuo, āſsūmo. *v. Ulciſcor.*

Vindicta, *Pomſtá, Karánie, Bezkwiát ziele.* Rach. *ſyn:* ūltio, pœna, sūpplĭcium. *epith:* jūſta, ĭnīqua, crūdēlis, atrox, tērrĭbĭlis, tārda, hōrrēnda, fūnēſta. *v. Ultio.*

Vindoſa, B. ſub Uklejká

Vīnĕa, *Winnicá, Szopá woienna.* Weingart/ Weinberg. Non *raſtros patietur humus, non vinea falcem* V. *ſyn:* Vīnētum vītis pālmes pāmpĭnus. *epith:* Fértĭlis, cūlta, fæcūnda, pūrpŭrea, frōndōſa, mōntāna, vīnĭfĕra. *phr:* Pāmpĭnĕum, vitĭfĕrum nĕmus ămīcti pālmĭte cōlles Vītĭfĕrī cōllis ămœna prædia eſt tĭbi rūre bŏno gĕnĕrōſæ fērtĭlis ūvæ Vīnea. Lārgô pūbēſcēns vīnea fœtu, Pāmpĭnēîs jŭgîs pīſta ārva. Virĭbûs cōnsĭti cōlles ārva fēlīcia Bācchî ūvis, răcēmis pīcta dīſtīncta.

Vinea canteriata, characata, maritata. *Winnicá podwiązána.*

Vineālis, vineārius *Winniczny, Winiárſki.*

Vīneācĭcus, *Winniczny.*

Vīnētum, *Winnicá 1 2.* Weingart/ Weinfeld. *Aut ſubjecta terunt curvæ vineta carinæ.* Ovid *ſyn:* Lŏca, vītĭbûs cōnsīta. *epith:* Lætum, dūlce, cūltum, fœcundum, fĕrax. *phr:* Dūlcia fūndum Pīnguĭbus in cāmpis late vīnēta cŏrōnant. Nēve tĭbi ad Sōlem vērgant vinēta cădēntem.

Vinibua, Pitánicá. Winny.

Vinipotor, Pitat. corr. Potor. ſ. vini.

Vīnĭtor, *oris. Winiarz.* Ein Weingärtner. *Mature vinitor uvæ.* V. *epith:* Vĭgil, mădĭdus, cūrvus.

Vīnĭtōrius, *Winiarſki.*

Vinitor, or s. Varro Dij ſolent vinitari. i. vinum bibere.

Vinnula oratio, *Słowá łágodne.*

Vinnula vox, vinnulata vox. *Wyćwierki.*

Vinnŭlātus, *vinnulatus. Łágodniuchny.*

Vinnŭlus, *à vinnus. Łágodniuchny, Niewieśći 2.*

Vinnus, *ni Kędzior.*

Vīnŏlentia, *Opilſtwo 1. 2.* Trunckenheit.

Vīnŏlentus, *Pitany 1.* Truncken. *Quas vinolenta ſomnis fingunt anus* (Jam.) *v. Ebrius.*

Vīnōſus, *Opiły, Pitanicá, Winny.* Weinſüchtig.

Vinŭlum, *Winko.*

Vīnŭlus, *Łágodniuchny, Roſkoſznik, Niewieśći.*

Vīnum, *Wino.* Wein. *Vina novum fundant calathis Arviſia nectar.* V. *ſyn:* Mĕrum mūſtum ūva vītis Bacchus Jācchus Fālĕrnum. *epith:* Dūlce, ſuāve, gĕnĕrōſum, jūcūndum, vĭōlēntum, călĭdum, rŭbicūndum, ŏdōrātum, Māſsĭcum, Fālērnum, Cæcūbum, Mārĕōtĭcum, Sūrrēntīnum. *phr:* Mūnĕra Bācchi. Pōcŭla Bācchi Bācchĭcus Lўæus, Lēnæus Māſsĭcus hūmor Recrĕans, ēxhĭlărans ănĭmos cōrda, Cūras pēllēns ſolvens; ārcāni prodĭtor. Lætĭtiæ dător Cūra fŭgit, mūlto dīlŭĭtūrque mĕro. Mūlto cĕlĕbrant cōnvīvia Bāccho. Vīna parant ănĭmos ſtūdĭis, nĭſi plūrĭma sūmas & ſtūpĕant mūlto cōrde sĕpūlta mĕro. Aūrea nūnc prēſſos pĕdĭbus, dĕdit ūva lĭquōres. Chāre pŭer mădĕant gĕnĕrōſo pōcŭla Bāccho & nōbis prōna fūnde fălērna mănu. *v. Epulor & Ebrius.*

Vinum anuiſium, *Małmázya.*

Vinum aſpendium, vel aſpondium. *Wino nie Kośćielne.*

Vinum Apianum, Falernum. *Muſzkátelá wino.*

Vinum cereale, *Piwo.* Bier.

Vinum crematum, *Gorzałká.* Brandwein.

Vinum Creticum. *Alákánt. Małmázya.*

Vio, as. *Idę, Przebyć.* reiſen.

Viocurus, Drogi opátruiący.

Viŏla, & viola alba, flammea, purpŭrea. *Fijołki 1. 2. 3.* Violblum *Pallentes violas & ſumma papavera carpens.* V. *epith:* Pūrpŭreæ, pallēntes, flōrēntes, ſvāves, ămœnæ, ŏdōrĭfĕræ, ŏdōrātæ, fragrāntes, bālāntes, fōrmōſæ. *phr:* Prima

ætate

ætāte cădĕntes. Pūrpŭrĕæ pāſsīm vīŏlas & cāndĭda cārpit Līlia. Vīŏlæ ſuāves, hic līlia nūllis mārgĭnĭbus dēſunt. v. *Flos.*
Viŏlabĭlis, *Zgwałceniu podległy.*
Violacea purpura. *Szarłat.*
Viŏlāceus, *Fiiołkowy, Brunatny.* violblaun.
Violārium, *Fiiołkowy ogrodek.* Violgarð.
Violārius, *Fárbierz 1. Fiiołkowy, Fárbierz.* ein Violbraunfärber (derbung.
Violātio, *Zgwałcenie 1 2* Gewältigung/ Ver-
Viŏlātor, *Gwałciciel, Wyłupiciel, Swiętokradzcá,*
Violens, *Bystry. Natrętny.* (*Przestępcá.*
ViŏlenterGwałtem. Mit Gewalt *Littore Hetrusco violēter undis(S)H.syn.*Vī, per vim, īmpĕtuosè.
Viŏlentia, *Gwałt, Pąd. Popędliwość.* unbilliger Gewalt/ Nothzwanck. *Adjicias, nec in ullius violentia vincas.* V. *syn:* Vīs īmpĕtus. *epith:* Răbĭda, atrox, īnīqua, præceps, rapĭda, furiōsa, hostīlis. *phr:* Vi irruo, īrrūmpo īmpĕto. Vim facio. Fit via vi rūmpunt ădĭtus, Fērtur răpĭdo impĕtu miles. v. *Impetus Ira, Invado.*
Violentiŭs, *Nieładgodnie, Przynatrętniey.*
Vĭolentus, *Gwałtowny, Bystry 1. Popędliwy.* Gewaltſamb/ungeſtümm *Priſce nec in lepores tā violētus eas.*Mart. *syn:* Vĕhĕmens, ācer, vel præceps tĕmĕrāriꝰ, īmpătĭens, fĕrox, īrātus.
Viŏlo, as. *Gwał ę, Lżę, Nachodzę 1.2.3. Przestępuię 2. Lánię 1. Nárufzam, Szarpam, Szpecę, Krzywdzę & sub Ránię* Verletzen/gewältigen/ nothzwingen. *Quicunque Il acos ferro violaverit agros* V. *syn:* Tĕmĕro, lædo, ōffĕndo cōntāmĭno, măcŭlo, fædo, vel rūmpo, ăb rūmpo, pērfrīngo rĕſcīndo, dĭſsŏlvo lăbĕfăcto, vel ſtuprum īnfĕro, cōnſtupro.
Vīpĕra, *Zmiiá, nó Jászczurká* ein Natter *Vipera delituit, cœlumq; exterrita fugit.* V *syn:* Mălă, īnsĭdĭōsa. ātra mōrtifĕra, lĕthālis, mōrdax, īmprŏba, ſcĕlĕrāta, vĕnenōſa. v *Serpens.*
Vīpĕrĕus, viperīnus, *Zmiiowy.* der Natter zugehörig. *Nec qua vipereâ tela cruore madēt.* O.
Vipiōnes, *bi. Zorawki. Vipreta, æ. Ciernistko.*
Vir, *Mąż 2, Męszczyzná, Małżonek, Człowiek, Chłop 4. Sámiec, Członek 5* Ein Mann. *Præsentemq; viris intentant omnia mortem.* V. *syn:* Mās, māſcŭlus, vel hŏmo, vel cōnjux, ſpōnſus mărītus. *epith:* Fōrtis, gĕnĕrōſus, īmpăvĭdus, prūdens, præſtans, īllūſtris. *phr:* Fīrmāta vīrum cum jam te fēcĕrit ætas, ănĭmum gĕrens vĭrīlem. *Hic vir hic eſt, tibi quem promitti ſæpius audis.* V.
Vira, Niewiáſtá 1 2 ein Weib.
*Viracia, à viro. Niewiáſtá, Mężna.*ein hertzhafft Weib *ſub Mężny, & ſub Mocny.*
Viraceus, Mocny 1. ſtarck.
Vīrāgo, *Niewiáſtá.* ein hertzhafft Weib.
Viratus, Mężny. Virens, *Zielony.*
Vīreo, es. *Zielenię ſię, Mocnieię.* grünen. *Fronde virere novâ quod non ſua germinat arbos,* V. *ſyn:* Vīrēſco, vērno, rĕvīrēſco, flōreo, frōndēſco.
Vīreo, *onis. Wywielgá.*
Vīres, *hæ. Moc, Siłá 2. Zdolność, Przemożenie.* Krafft/ Stärcke/ Macht. *Sic fatus, validis ingentem viribus haſtam.* V *ſyn:* Rōbur vīrtus vigor, vis pŏtĕntia. *epith:* Vălĭdæ, ingĕntes īnfrāctæ, ălacres. Hērcŭleæ, Gīgānteæ *phr:* Fīrmæ jŭvĕnīli in rŏbŏre vires. Vīres ăddit sŭfficit mĭnĭſtrat. Tōtis in vŭlnĕra vīrĭbus ĭtur. Frīgent ĕffœta in cōrpŏre vīres. Mārs ārmĭpŏtens ănĭmum vīreſque Latīnis ăddĭdit, ăgmĭna cōncŭrrunt, junctique & vīrĭbus æquis. v. *Robur, Fortis, & hortandi.*
Vīreſco, *à vi Mocnieię.* mächtig werden.
Vireſco, *à virore Zielenię ſię* grünen.
Vīrētum, *Wirydarz, Chróściná.* Ein grünend Orth. *Devenēre locos lætos & amœna vireta.* V. *ſyn:* Vĭridārium, prātum hōrtus *epith:* Ămœnum, fōrmōſum, ūmbrōſum. ŏpācum, flōrĭdum, mōlle, hērbōſum. *phr:* Ămœna vīrēta Fōrtūnātōrum nĕmŏrum. v. *Hortus.*
Virga, *Laſká 1. Rozgá 1. Strefa, Prega, Plámá, Rutá 5. Ciſtawká.* Ein Ruth. *Arbuteis texunt virgis & vimine querno.* Virg. *ſyn:* Băcillus, vel flăgĕllum, vērber, vel vimen, virgŭltum, rāmūſcŭlus. v. *Flagellum, Vimen & Ramus.*
Virga aurea ferratis foliis. Proſiana włoć.

Virga censoria, *tr. Rozsądek surowy, Censurá.*

Virga lictoria, *Laská ceklarská.*

Virga sanguinea, *an Swidwá.* Virgātor, *Ceklarz*

Virgatum, sub Rozg *rzezánie.*

Virgātus, *à Virgo, as. Prąciány, Prąszkowáty, Strefisty, Bury, Rozgámi ścięty.*

Virgea, *Wásąg.*

Virgea area, virgetum, *Chròścinà.*

Virgeus, *Prąciány, Chròstowy, Pleciony.*

Virgidēmia; *Rozg rzezánie; Chròstu zbieránie.*

Vīrgĭnal, *Fraucymer.*

Virgĭnālis, virginārius, virgineus. *Dziewiczy.* junfräulich.

Virginĭtas, *Dziewictwo,* Jungfrauschafft. *Et mea Virginitas avibus libata sinistris.* Ovid. *syn:* Cāstĭtas, pŭdor, pŭdīcitia. *epith:* Cāsta, sāncta, cāndĭda, innŭba, īntegra illæsa *phr:* Vīrgĭnei flos pŭdōris, vīrgĭnĭtātis hŏnos, dĕcus, glōria *v. Pudicitia, Castitas.*

Virgo, as. unde Virgatus suprà.

Virgo, *Dziewicá, Pánná, Pánie, Młodká, Niezepsowány.* Ein Jungfrau *Virgineis palmis ipsa canistra premunt* P. *syn:* Pŭēlla. *epith:* Innūpta īnnŭba: Intĕmĕrāta, īntācta, pŭdīca. *phr:* Vĭri thălămi ēxpērs pēpĕtua vīrgĭnĭtate frŭens gaŭdēns, Vīrgĭnĭtātis ămāns, stŭdiōsa. Castum rĕtĭnens īnvĭŏlāta dĕcus. Intĕmĕrāta viro, vīrgĭnĭtātis ămōrem īntĕmĕrāta cŏlit Laŭdem quæ cāstæ vīrgĭnĭtatis hăbet. Quæ sĭne crīmĭne cāstos pērpĕtua sērvat vīrgĭnitāte fŏcos. *v. Casta, & Conjugium odisse, & Puella.*

Virgŭla, *sub Laská.*

Vigŭlātus, *Prąszkowáty, Strefisty, Bury.*

Virgultum, *Chròst 2. Chròścinà.* Stauden/ Gesträuch das allein Ruthen traget. *syn:* Frŭtex, ārbŭstum. *epith:* Tĕnĕrum, sŷlvēstre, īmplĭcĭtum, cōrnĕum, tŭrgēscens frŭtĭcōsum. *phr:* Dum tĕnĕra āttōndent sīmæ vīrgŭlta, căpēllæ: avia tum rĕsŏnant ăvĭbus vīrgulta cănōris Frŭtĭcōla levi īncrĕpant vīrgŭlta sŭsurro. Quæcŭnq; biemes vīrgŭlta per agros, spargo fimo pīngui.

Vīrguncŭla, *Pánienká.*

Viria, æ. vel viriæ. *arum. Narámiennik 1. 2. Noszenie drogie,*

Viriātus, *à vi vel viribus. Mężny, Mocny.* mächtig. *Primam syllabam correptam legunt apud Lucill. Scalig & Hadei. Junius à viro puto.*

Vīrĭcŭlæ, *sub Siłá 2.* Vīrĭcŭlum, *Rylec.*

Viricum, al. Viricæ. Gelli corr: In rica.

Vĭridans, *Zielony.* grünend.

Viridarium, *Wirydarz.* Blumgarten/ Lustgarten. *Quid longinqua juvat viridaria, quid juvat hortus?* M. Vĭrētum, prātum, hŏrtus.

Vĭrĭdārius, *Wirydarznik.*

Viride, *subst: Zielone, Trawá 1.* Graß.

Viridè, viridius, *Zielono.* grün.

Vĭrĭdĭcātus, *Zielony.*

Viridis, *Zielony 1.2. Swieży* Grün. *Nunc virides etiam occultant spineta lacertos.* Vir. *syn:* vĭrens, vĭrĭdans, vĭrēscens, flōrens, frōndens.

Viriditas, *Zielonosć.* Grünheit.

Viridium, *Wirydarz.*

Vĭridor, *aris. Zielenię się.* grün werden.

Virilia, *ium. Członek 5.* männlich Schaam.

Virīlis, *Mełki. Mężny.* Männlich *Item* dapffer beherzt. *Cum his officiis Gradive virilibus aptus.* Ov. *syn:* Māscŭlus, gĕnĕrōsus, aŭdax, īntrĕpĭdus īntērrĭtus, cōnstans.

Vĭrīlĭtas, *Męstwo, Członek 5.* Männlichkeit/ männlich Schaam.

Vĭrīlĭter, *Mężnie.* Männlich/ beherzt *Quid, qui pervenit, fecitne viriliter? atqui.* Hor. *syn:* Fōrtĭter, gĕnĕrōsè, aŭdăcter.

Viriŏlæ, *Narámiennik 1. 2. Noszenie drogie.*

Viriōsus, *Jádowity* gifftig.

Viripotens, Mężny, Dorosły. Mannbar.

Viritanus, Poiedynkowy.

Virītim. *Poiedynkiem. Sam á sam, Co do ostátniego męszczyzny, & sub Każdy. Cum minor esset agri multò modus ante viritim.* Lucr.

Vĭror, *oris Zieloność* Grünheit.

Vĭrōla, *à Vir, sub Jurny.* Manns begierig.

Virōsus, *à Virus, Jádowity, Smierdzący.*

Virtuosè vixit, Ptolomaeus Flavius Romae in Vet. inscriptione sepulchri legit.

Virtus, *Cnotá, Moc władność, Męstwo, Przymiot, Doskonáłość.* Die Tugend. *Item.* Gattin der Tugend. *Virtutes habeat, sic collige, vatis a varus.* H. *syn:* Prōbĭtas īntēgrĭtas, pĭĕtas, æquĭtas māgnănĭmĭtas prūdēntia, vel vis vīres rōbur, vel ărs făcūltas. *epith:* Vĭvĭda, memŏrānda splēndĭda, īncōncūssa; ēxcēllens, īntērrĭta, pătiens, pĕrēnnis, cĕlĕbris, ămābĭlis, mīrānda. *phr:* Vĭrtūtis hŏnos, dĕcus splendor, ŏpes ŏpus. Māgnæ rōbur mēntis. Ipsa sĭbi prĕtĭum vĭrtus. Vĭrtus sĕpūlchri nĕscia: Fāto mājor: Fātōrum dŏmitrix, vĭrtūti īmmŏrtālis hŏnor, sōla bĕātos ĕfficit cœlo īnsĕrit Dūro nītĭtur ad laudem virtus īntĕrrĭta clīvo. Cœlo Dĕo ăccēpta, grātīssĭma. Nēscia fŏrtūnæ cēdĕre. Vīvēns pōst fāta sŭpērstes. Vĭrtūsque sĕrēna frōnte grăvis. Vĭrtus est, vĭtĭum fŭgĕre, & săpĭēntia prīma stūltĭtiā cărŭisse. Paūci quos æquus ămāvit Jūpĭter, aut ārdēns ērēxit ad æthĕra vĭrtūs; ūnĭca pōst cĭnĕres vĭrtus vĕnĕrānda bĕātos ĕfficit; ŏmnia nam vĭrtus īmpĕrĭōsa dŏmat, Sōla mănēre pŏtest ŏccāsūs nēscia vĭrtus. Fāmam ēxtēndĕre factis, Hoc vĭrtūtis ŏpus. *v. Pietas, Patientia, Castitas, Modestia, Clementia, Prudentia, Justitia, Generositas, Temperantia &c.*

Vīrŭlentus, *Jádowity.* giffcig.

Vīrus, *Jad, Smrod, Moc, Gorżkość, Fárbá.* Gifft. *Virus habe, nos hac novimus esse nihil.* Mart. *v. Virus alarum, Párkot.* (*Venenum.*

Vis Particula additiția sub Kolwiek.

Vis, *Nomen, Moc, Gwałt 1. 2. Wiele 2. Wielkość, Znáczenie, Wielki.* Gewalt/ Krafft/ Macht. *Utraq; vis ap bus, pariter metuenda, neq; illa.* IV. *syn:* Vĭolēntia, vel robur. *v. suprà Vires.*

Viscātus, *Lipki, Lepem oblepiony.* mit Vogelleim bestrichen *ibidem.*

Viscĕra, *Wnętrzności gorne.* Ingeweyd. *Magna tamen res est, errans cum viscera febris.* M. *syn:* Īntestīna, īlia, ēxta, præcōrdia *epith:* īntĭma pĭnguia, spīrāntia, tĕpēntia, fĕrvēntia. *phr:* Mōllia cōncēptis tōrrēbant viscĕra flāmmis Jŭgŭlānt pĕcŭdes & vīscĕra vīvis ērĭpĭunt. Lōngis singūltĭbus īlia pūlsat.

Visceratim, Sztukámi. Viscĕrātio, *Obrok.*

Viscero, & Visceror sub Obrok.

Viscidus, Viscosus, Lipki. Leimächtig. *Conscendunt reduces, multas viscosus inescat* Prud.

Viscus *ci m* viscum, *n. Lep, Sieć ná zwierzá, Jemiołá, & sub Drápániná, Mięsista sztuká.* Vogelleim.-- *Nec dicam viscus aprugnum.* L. *syn:* Glūten, glūtĭnum. *epith:* Pĭnguis, lēntus, strīngens, vălidus. *phr:* Vīsci glūten. Vīrgæ călămi vīsco īllĭti, ŏbdūcti vīscāti, vīsci; īlla dŏlis vīscōque sŭper cōrrēpta sĕquāci. Tum lăquĕis căptāre fĕras, & fāllĕre vīsco. Vŏlucres viscātā fāllĕre vīrga.

Viscus. *eris. hoc Kiszki Wnętrze, Mięsista sztuká.*

visendi studio. *Ná dziw, W náwiedziny.*

visendum, visendus. *Jest się czemu dziwowáć.*

Visere eo. visum eo. visendi causa. *Wnáwiedziny, Woględziny.*

Vīsĭbĭlis, *Widomy.* sichtbar. *In qua visibilis stat tibi gl ria.* (Ch ri mb.)

Visio, *onis Widzenie 2.* das sehen.

Vīsio, *is sub Wiátru przyrodzonego upuśćić.*

Vīsĭtātio, *Náwiedzenie.* Besuchung.

Vīsĭtātor, *Dozorcá, Wizytátor.* (suchen.

Vīsĭto, *Náwiedzam, Oglądam 1. Witam.* heim

Vīsum, *Wiatru przyrodzonego upuszczenie: V snaga, Bucień.*

Vīso, *is. Náwiedzam, Oglądam 1. D owiáduię się, Doglądam, Ná dziw.* Gehen zu besehen/ heimsuchen. *Pendula quod patriae visere tecta libet.* M. *syn:* Cōnvĕnio, ădeo īnvīso, vīsĭto.

Vīs r, *Spieg. Visorius, Wzrokowy.*

Vistūla, visūla. *Wisłá.*

Visum, *Widok 3 5* ein Gesicht *Talibus attonitus visis, ac voce Deorum.* Virg.

visum est. *Podoba mi się, zda mi się.*

Vīsus, us. *Widzenie, Widok* Gesicht/ Gestalt das Ansehen. *Rite secundarent visus, omnemque levarent* Vir *syn:* āspĕctus. *v. Aspectus.*

Vīta, *Zywot, Zycie, Swiat, & sub Miły.* Das Leben *Vitaq; mancipio nulli datur, omnibus usus.* Luc. *syn:* Spīrĭtus, lūx. *epith:* Fŭgĭens, cădūca, āngūsta, lānguĭda, īnfēlix, lōnga. *phr.* Vĭtæ mūnus, vĭtāles aūræ, ānni, dĭes. Lūcis ūsūra. Vĭtāle lūmen. Vītæ tēmpus, cōrpŏra, dĭes, spătium, cūrsus sĕrĭes ratio mŏdus āngūstiŭer.

 mĭnus

minus ævi. Vitæ summa brevis. Semita vitæ: Lucis dulce munus plena laboris vita. Tristibus anxia curis, variis exposita objecta periclis Labens more fluentis aquæ. Da spatium vitæ multos da Jupiter annos. Stat sua cuique dies: breve & irreparabile tempus omnibus est vitæ, fugiens ceu fumus in auras, Variis jactata procel-
Vitæ, *Dusze zmarłych, Sprawy ludzkie.* (lis.
Vita cursus curriculum Życie.
Vitabilis, *Uchronny.* Vitalia, *ium. Trzewa.*
Vitalis, *adject: Żywotny, Żywy, Niezwątlony.* lebhafft/ leblich *Nam quacunq; vides vesci vitalibus*
Vitalis, *subst: Rozchodnik wielki.* (*auri.L.*
Vitalitas, *Żywność.* das Leben.
Vitaliter, *Żywotnie.* vitam ago *Żyię.*
Vitatio, *Chronienie się.* das Meyden, Scheuen.
Vitator, sub Chroniący się.
Vitellina, *Cielęciná.* Kalbfleisch. *& sub Złoto-*
Vitellus, *Żołtek.* (*wierzb*
Vitescat, Columel: corrigit, vitis citet radices.
Viteus, *Mácicowy.*
Vitex, *icis. f Wierżbá włoska.*
Vitiarium, Płonnik.
Vitiatio, *Zgwałcenie 2.* Schwächung.
Vitiator, *Gwałciciel.* Vitiatus, *Skáżony.*
Viticapifer, sub Nożyce.
Viticula, *Mácicá 3. Witeczki, Łodygá, Przestęp*
Viticulum, *Witeczki.* (*biały.*
Vitifer, Vitigineus, Mácicowy. das Weinraben trägt. *Hæc de vitifera venisse picata Vienna.* M.
Vitile, *Plorká 1.* Vitilia, *ium. Wić.*
Vitiligo, *Piegá, Párch.* Flecken an dem Leib von mancherley Farben.
Vitiliginosus, *Piegowaty, Párchaty.*
Virilis, *Gibki, Miękki, Pleciony, Plecieniu służący.*
Vitilitigator, *Wárchoł, Przyganiacz, Prokurator*
Vitilitigo, as. *Przyganiam, Szydzę.* leichtfertiglich schelten.
Vitio, as. *Psuię, Fałszuię, Zárażam, Zgwałcić.* Schwächen/ beflecken/ schänden. *Corpora fœda latent, vitiatur odoribus aura.* Ovid. *syn:* Corrumpo, violo, depravo.
Vitiò, *Nomen. Nieobrzędnie.*
Vitiosè, *Źle, Mowię źle.* Mangelhafftiglich.
Vitiositas, *Skażenie, Złość.* Fehl/ Mangel.
Vitiosus, *Skażony, Zły Wádę maiący, Obłądliwy, Chory, Nieporządny.* Lasterhafft *Non vitiosus homo es Zoile sed vitiū* Mart. *syn:* improbus flagitiosus, perditus, corruptus. *phr:* vitiis deditus, addictus. *v. Sceleratus & Libidinosus.*
Vitis, *Mácicá 3 4 5.* Weinräb/ Räbstock. *Vitis ut arboribus decori est ut vitibus uva.* V. *syn:* uva, vinea palmes pampinus *epith:* Tenera, obliqua, gravida, purpurea, læta. *phr:* Fertilis uvis. Racemis gravida, tumens picta, distincta. Tenero dans palmite fructum, Gravidos fructus, fœtus læta munera præbens. Plenaque purpureo subrubet uva mero Plenis tumet uva racemis. Pampinea dulcis latet uva sub umbra. *v. Vinea.*
Vitis alba, *Przestęp biały.*
Vitis centurionis, *Laská.*
Vitis nigra, *Przestęp czarny.*
Vitis Idæa, rubra. *Borowki 3.*
Vitis major, *Mácicá 3.*
Vitis minor tenera, *Látorośl winna.*
Vitisator, *Winiarz.* Räbpflantzer.
Vitium, *Wádá, Wina 1. Niedostatek Nakáżenie, Grzech, Złość, Błąd, Łupiny, Skorká. 2.* Ein Laster/ Untungend *Tu vitiis hominum crudelia pabula præbes.* Pr. *syn:* Defectus labes vel crimen, culpa noxa scelus flagitium. *epith:* Turpe, fugiendum, detestandum, perniciosum, nefandum, impium *phr:* Vitii labes macula. Corrupti scelerati mores. Mentis animi turpis fœda labes. *v. Scelus.*
Vito as. *Uchodzę, Chronię się.* Meyden/ scheuen fliehen *Judice nam frustra vitiū vitaverit illud* H. *syn:* evito, devito, fugio, effugio declino, (detracto.
Vitraria herba. *Fárbownik.*
Vitrarius, & vitriarius, *Szklarz.*
Vitrea, *orum. Szkło, Szklenicá.*
Vitrea toga, *Szátá cienka.*
Vitreamina, *inum. Szkło.*
Vitrearia, Pomurne ziele.
Vitreus, *Szklány, Modry, Przezrzoczysty.* Gläsern *Luctus Aristæi, vitreisque sedilibus omnes.* Virg. *syn:* ex vitro crystallinus, vel *Met:* clarus, nitidus, limpidus, pellucidus,

Vitrĭcus, *Oyczym.* ein Stieffvatter.
Vitro æmulus, *Modroblády.*
Vitrum, *Szkło, Farbownik.* Glaß. *O fons blandusiæ splendidior vitro.* A. *syn:* Crystallus. *epith:* Clarum, lucidum, pellucidum, splendens, splendidum, purum, perspicuum.
Vitta, *Czepek, Zawicie, Bindá.* ein Hauptbinde, Haube. *Perfusus sanie vittas, atroque veneno.* V. *syn:* Tænia fascia tænia. *epith:* Torta, pendens, purpurea, albens, crinalis, linea. *phr:* Crinalis fascia Capitis tænia, redimiculum. Tempora cingens, crines capillos astringens coërcens, ligans; omnibus his nivea cinguntur tempora vitta. Gemmatis cinguntur tempora vittis. Vitta coërcebat neglectos alba capillos.
Vittatę, *Bindámi otoczony, & sub Maj. & Zawicie.*
Vitula, *Jałowicá* Ein Kuh/ Kalb *Cum faciam vitulæ pro frugibus, ipse venito.* V. *v. Vacca.*
Vitula, *Wesołość, & sub Krzycze.*
Vitularis, *Ofiárá.* vitulamen, *Látorośl 1. Wilk*
Vitulina, *Cielęciná.* Kalbfleisch. (*drzewny*
Vitulina, *sub Krzycze* vitulinum, *sub Cielęcina.*
Vitulinus, *Cielęcy.* Kalber.
Vitulor, *aris i. à vita: longum Ennio, Noni. Festo à vitulo breve, Varroni Navio, Scalig. Krzycze 1. Dzierżę, Bestwię się 2.*
Vitulus, *Cielę 1.3. Płod młody* ein Kalb. *Tum vitulus bima curvans jam cornua fronte.* Virg. *Juvencus, Taurus.*
Vituperabilis, *Przygánny* scheltbar.
Vituperatio, *Przygáná, Gánienie.* Scheltung.
Vituperator, *Gánienie*
Vitupero, as. *Gánię.* Schelten/ verachten/ schmähen *Isti id vituperant factum &c.* Ter. *syn:* Damno, culpo, improbo, arguo. *phr:* Dictis amaris severis vocibus castigare cor ripere, increpare, acerbis verbis arguo, objurgo Communis culpæ cur reus unus agor?
Vitupero onis *Przygániácz,* ein Schelter.
Vitus, *ti, Szyná 2. Kołko bez szpic.*
Viva calx, *Wapno niegászone* ungeloschener
Viva terra, *sub Kopány.* (Kalck
Vivacitas *Zywość, Czerstwość.* Lebligkeit.
Vivarium, *Zwierzyniec, Karmnik.* Thiergarten
vivarium glirium. *Szczurży sadz.* Ratzennest.
vivarium piscium, *Sadz rybi, Sadzawká.* Teich.
vivet, *Poriwon.* *Vivatus. Zywy 2.*
vivax, *Zywy, Zyiący, Czerstwy, Trwáły, Długowieczny, Nieśmiertelny, Niezwątlony, Zielony* Lebhafftig. *Palladia gaudent sylva vivacis olivæ.* V. *syn:* Viridus longævus, immortalis.
vivo, *Zywo.* vivens *adject:* *Zywy, Zyiący.*
vivens, *subst: n. Zywociná, Tchnąca rzecz* ein
viverra, *Łásicá leśná.* (lebhafft Ding.
vivesco, is. *& vivisco, Zyię 1. Zarzę 1. 2.*
vividus, *Czerstwy Zywemu podobny, Zywy.* Lebhafft/ frisch, muthig *Mille fugit refugitq; vvis, at vividus umber* V. *syn:* Vivax, vegetus validus, animosus, vigens fortis robustus.
vivifico, *Ożywiam.* Lebendig machen. *Infundendo Deum mortalia vivificantem.* Pr. *syn:* animo, vitam do, vel roboro, vires do.
Viviparus, Zyworodny.
viviradix, *Látorośl do sadzenia.*
vivo, *Zyię, &c Zdrowem. & sub Niestrawny.* Leben. *Ille marmoreum caput est, tua vivit imago.* V. *syn:* Spiro respiro. *phr:* Vita luce fruor. Vitales auras carpo, duco traho. Æthĕrea aura fruor, vescor. Lumen vitale video. Diem, lucem aspicio. Vitam duco ago protraho profero. Vitam, ævum ætatem annos, transigo Ætatis, ævi vitæ tempora, spatium transigo exigo traduco perago decurro, consummo. Vivendo vicit sua fata superstes. Vixi & quem dederat cursum fortuna peregi, vivo equidem vitamque extrema per omnia duco, afflictus vitam in tenebris luctuque trahebam.
Vivus Scalig: Vios deos legit apud Solinum Servium & in Vet. Epigrammate Fortuna Prænestinæ & eos intelligit quos semitales vocat Virgil: in Catalectis, & Plautus Viales Lares.
vivum, *subst: Zywe, Iściząá.*
vivus, *Zywy, Zdrowy, Zyiący, Swieży, Zielony, Ciekący, Niegászony. Sámorodny, Zywemu podobny.* Lebendig. *Tacta juvant & fons vivus & herba rudis.* M *syn:* Vivens, animatus spirans (superstes.
vivus lapis, *Iskrzyk 2.*
Vivus præsens. Wżywe oczy.
Vivus vultus. Obraz żywy. warhaffte Gestalt.

Vix, *Ledwie, Bez máłá, Skoro.* Kaum.
vix, *Nomen Raz.*
Ulcĕro, ūlcĕrōſus, *v. Hulceroſus.* Voll Geschwär *Sævit & circa jecur ulceroſum.* (Saph:)
Hor *phr:* ūlcĕrĭbûs fœdus, rĕfĕrtus, ſcătēns, tēctus, ōbdūctus, crŭēntus, ſtīllans.
ūlciſcor, *Mſzczę ſię.* Rächen. *Gentemq; ulciſcar iniquā* Vict: *ſyn:* Vindico pūnio *phr:* Vīndĭctam, pœnas sūmo, rĕpĕrio, rĕpōſco. Jūſta Deō um ūltio pērsĕquītur sōntes Patrīsq; nĕcem jūſtīs ūlcī'cītur armis. *v. Punio.*
ūlcus, *eris.* *Wrzod.* Geschwär. *Ulceris os alitur vitium, Vivitque tegendo.* V. *epith:* Stīllāns, pūtrĕfāctum, ſquālēns, tābĭficum, sōrdĭdum, dīrum *phr:* Tābō sānie plēnum, flŭēns: ūlcĕra mēmbrōrum ſcābie putrefāctā. Hōrrĕat ūndānti sānĭem trāctāre Māchāon ūlcĕre. *v. Vulnus.*
ūlex, *icis. m* *Złotochroſt.*
ūlīgĭnōſa terra. *Ligawica, Rędziná.*
ulīginoſus, *Ilowáty, Wilgotny.* feucht.
ulīginoſus campus, *Rędziná.*
ūlīgo, *Ił, Wilgotność* Feuchte der Erd *At quæ pinguis humus, dulcique uligine læta* Virg.
ullus, *Kto 2.* jemand. (baum b. ſetzt.
ulmārium, *Więzowy las.* ein Orth mit Ulmen-
ulmeus, *Więzowy.*
Ulmitrība, ulmorum acheruns. *Smágániec.*
ūlmus, *Wiąz.* ein Ulmenbaum. *Pampineæ vites & amica frondibus ulmi.* Ov. *epith:* Frōndōſa, prōcēra, mōntōſa, pāmpĭnea, tēxtĭlis, frōndēns. *phr:* Vītĭbus ārbor ămīca, Rāmos, annōsăq; brāchia pāndēns.
ulna, *Łokieć 1. 3.* *Kość łokciowa większa.*
ūlŏphōnum, *gr.* *Dziewięć ſił, & in Lepczycá.*
ulpĭcum, *Czoſnek 2.* groſſer Knoblauch.
Uls, i. Ultra. Dáley.
Ulterior, *Dalſzy.* Weiterer, ferner. *Tendebantq; manus ripæ ulterioris amore.* Virg.
ūltĕrius, *Daley, Dłużey, Więcey.* weiter.
ultĭma, *orum.* *Oſtátnia:* ultima cœli, *Záchod 2.*
ultimæ ceræ, *hæ.* *Teſtáment.*
ultimò, *Oſtátnie, Ná oſtátek.* zuletzt.
ultimum, *Nomen ſubſt: Oſtátek, Początek przedniá rzecz.*

ultĭmùm, *Oſtátnie, Ná rozſtániu* zum letzten mal
ultimus, *Oſtátni, Przedni, Pierwſzy, Náwiękſzy, & ſub Oſtátek.* Der letzte. *Ultimus Æthiopum locus eſt, &c* Virg. *ſyn:* Pōſtrēmus, ēxtrēmus, nŏvīſsĭmus.
ultio, *onis.* *Pomſtá.* Rach *ſyn:* Vīndĭcta, pœna, sūpplĭcĭum *epith:* Sæva, crūdēlis ātrox, tĕrrĭbĭlis, hōrrēnda, ĭnīqua jūſta mĕrĭta. *phr:* ūltrīces, iræ, cūræ flāmmæ, pœnæ. *v. Supplicium, & Nemeſis.*
Ultis pro ultra. Pompon. IC. Ultis Tiberim.
ultor, *oris.* *Mściciel.* Ein Rächer. *ſyn:* Vīndex, pūnītor. *epith:* Īrātus, īnfēnſus, grăvis, sĕvērus, crūdēlis, ātrox. *phr:* Pœnārum ēxāctor, ūltricem pronus ad īram, ūlta vĭrum pœnas ĭnĭmīco à frātre rĕcēpi.
ultra, *Præpoſitio, Nád, Nád to, Bárziey, Precz z tąd, Zonę ſtronę, Zá górę.* über. *Quos ultra citraque nequit conſiſtere rectum* Virg.
ultrà, *Adverb: Dłużey, Więcey.* weiter.
ultra modum. *Názbyt,* zuviel.
ultra quàm, *Dáley, Więcey niż zbytnie.* mehr.
ultra citrave, *Tam y ſam.*
ultrāmundanus, *Záświátowy, ſub Záświecie.*
ultrix, *ſub Mściciel.* Rächerin.
ultrò *Dobrowolnie, Sam. Z drugiey ſtrony* Freywillig, ungezwungen. *Ultro contemptus rogat, & peccâſſe fatetur.* Prop. *ſyn:* Spŏnte lĭbēnter vŏlēns lĭbēns. *phr:* Nūllō cōgēnte. Nūllīs cōgēntĭbûs ĭpſe vŏlēns făcĭlīſque sĕquētur. Nūllīs hŏmĭnum cōgēntĭbûs ĭpſæ ſpōnte ſuā vēnĭūnt. Sūffĭcĭunt nūllō pōſcēnte trĭbūtum, Spōnte ſuā sĭne lēge fĭdem rēctumque cōlēbānt. *v. Sponte.*
ultrò citrove *Społecznie, Z obu ſtron, Tam y ſam* hin und wieder.
ultrōneus, *Dobrowolny.* freywillig.
Ultrotributum, Zapłátá 1.
Ulua, *Poroſt.* ŭlūla, *Puſzczyk, & ſub Płácz* an ululābĭlis, *Záłoſny.* (*Słowik?*
ŭlŭlātus, ûs. *Krzyk, Wycie, Skrzeczenie.* Das Heulen. *Implevit querulis ululatibus Idem.* Ovid. *ſyn:* Clāmor quĕſtus gĕmĭtus. *epith:* Trĕmŭlus, fœmĭnĕus, clāmōſus, hōrrĭsŏnus, flēbĭlis, tĕrrĭbĭlis, Tārtărĕus, ăcūtus.

ŭlŭlo, as. *Krzyczę, Wyię, Nárzekam.* Heulen. *Sylvarum, visæq; canes ululare per umbram.* V. *syn*: ēxŭlŭlo, vōcĭfĕror. *phr*: ŭlŭlātu, quĕrelis quĕstĭbŭs, clāmore cœlum tĕrras æthĕra īmpleo; ŭlŭlātum mĭtto, ēmĭtto, fŭndo, ōre do spārgo in aūras. Ædes ūrbes aūras cælum æthĕra trĕmŭlis ŭlŭlātĭbŭs cōmplēre. Aūdītur mœstus vāstis ŭlŭlātus in āntris. Tĕrrĭbĭlemque vāgas ŭlŭlātum spārgit in aūras. Crēbrĭs fĕrĭunt ŭlŭlātĭbŭs aūres. *v. Gemo, Clamo Queror*

umbella, *Ciennik, Okołki ziol.*

umber, *m. Mieszániec.*

ŭmbĭlĭcātus, *Pukłasty.*

umbĭlīcus, *Pępek 1. Pukiel 2 Srzodek, Guzik, Wierzchołek, Kámyczek głádki, Zegára pręt, Koniec 1.* der Nabel.

umbilicus diei. *Południe* Mittag.

umbilicus fornicis. *Kámień, Sklep záwieraiący*

umbilicus Veneris *Rozchodnik ziele, Rzęsá 3.*

umbo, *hic Puklerz, Wydátność, Wypukłość.* das Mittel eines Schilts.

umbra, *Cień, Obłudá 2 Podobieństwo, Pokrywká, 2. Gość 4. Zásłoná, Lipień Fráſzká 1. Niepro-szony, Kruk morski, Budá.* Schatten. *Nunc etiam pecudes umbras & frigora captant.* Virg *syn*: ŭmbrācŭla, ōrum, vel cālīgo tĕnĕbræ *epith*: ōpāca, dēnsa, nĕmŏrālis, vĭrĭdāns, frōndōsa flūmĭnea, mōllis, āmæna, hōrrēns, hūmēns, nōctŭrna, nōctĭvāga, tĕnebrōsa, sōmnĭfera. *phr*: Rāmorum ŭmbræ lātebræ frīgus frīgōra, tēgmĭna ŭmbrācŭla, ŭmbrōsæ frōndes. Frīgus ōpācum āmābĭle! Lūcus in ūrbe fŭit, mēdia lætĭssĭmus ŭmbrâ. Majōrēsque cădunt āltis de montĭbus ŭmbræ. *v. Refrigero.*

umbræ, *Cienie, Dusze zmarłych, Strachy nocne, Chłodnik 2.* die Seelen der verstorbenen.

umbrācŭlum, *Ciennik, Játá, Chłodnik 3. Kąt 2. Kápelusz.* Vberschattung/ Sonnen oder Licht schirm *Et lenta texunt umbracula vites.* V. *syn*: ŭmbra vel lŏcus ŭmbrōsus, ōpācus, nĕmŏrōsus, sȳlvēstris, ārbŏrĭbŭs tēctus.

umbrarum facies. *Smierć widoma.*

umbrarum locus. *Piekło.* die Höll.

Umbraticola, Pokątny.

Umbrātĭcus, *Pokątny, Domak, Niesławny, Podły.*

umbrātĭlis, *Prywatny 1. Pokątny Niesławny.* Schattächtig *Quantū veris umbratile specumbri, ab umber, sub Mieszániec.* (cũ ŭ.M.

Umbrifer, Cienisty. Schatten bringend. *In nemus umbriferū, conjux ubi pristinus illi* V *syn*: ŭmbrōsus, ōpācus, ŭmbrātĭlis, ŭmbras fĕrens.

Umbro as. Zácmiam. Schatten machen/ beschatten *Atq; umbrata gerunt civili tempora quercus* V. *syn*: īnŭmbro ōbŭmbro ōpāco, tĕgo. *phr*: ŭmbro tĕgo; ōbtĕgo, ŭmbras īnduco, sŭfficio præbeo ēxplĭco, tēxo. Lēntæ tēxūnt ŭmbrācŭla vītes. Spārgĭte hŭmum fŏlĭis, īndūcĭte fōntĭbŭs ŭmbras. *v. Refrigero.*

umbrōsus, *Cienisty* schattächtig.

Unà, *Pospołu, Zaraz.* Mit einander/ zugleich. *Tuque ades inceptumque unà decurre laborem.* Virg. *syn*: Sĭmul, părĭter.

una, *Nomen, Jedná.* una eademq; *sub Jednaż.*

una forma percussi, Podobny gleich gestaltet.

unanimans, Zgodny.

ūnănimis, *Jednomyślny, Zgodny.* Einhellig/ einmütig *Unanimes hic ore jubet flagrare docentes* Arat. *syn*: Cōncōrs, cōncōrdi ănĭmō.

ūnănĭmĭ as, *Iednomyślność, zgodá.* Einmütigkeit

unanimĭtes, *Iednomyślnie, Iednostaynie, Zgodnie.*

ūnănĭmus, *idem.* unanimis.

Unciat ursus. sub Niedźwiedź.

Uncia unciola, *Uncya 1. 3. Pálec, Miárá, Staie* zwey Loth & *in. Szostak.*

Unciæ partes, Uncya, & in Części cáłey rzeczy &

unciæ as est pes. *Stopá 5.* (*sub Lichwá.*

uncĭālis, *Uncyowy, Ná pálec wiąższy.*

unciaria usura, unciarium fœnus. *Lichwá ro-*

unciārius, *Uncyowy, Ná palec.* (*zmaita.*

unciatim, *Uncyámi, Po kąsku.*

uncĭnātus, *Haczysty.* gehacket. uncinus, *Hak.*

unctio, *Námázywanie.* salbung.

unctio extrema, *Pomázánie.* die letzte Oelung.

unctĭto as *Oleykuię* offt salben. (lung.

unctiusculè, *Tłusto.*

unctiŭsculus, *Okraszony, Tłusty.*

unctor, *Smárownik.* ein Salber.

Unctorium hypocaustum, *Smárownia.* Ein Kammer wo man salbet.
unctōrius, *Námázowániu służący, Smárowánia służący,* Oleykowy. das zum salben gehört.
Unctulum, Máść. unctum, *Okrasa.*
unctūra, *Námázywánie.* Salbung.
unctus, *ti. Námázány, Oleykowany, Tłusty, Okraszony, Gładki s. Pomázániec, Bogży.*
unctus, *us. Námázánie,* Salbung.
uncus, *subst. Hak 1.3. Osęka. Kluczká 1. Kotwica Klamrá.* ein Haack. *syn:* Hārpāgo, ūncīnus, hāmus. *epith.* Tēnax, fērrĕus, ăcūtus, cūrvus, trĭdēns. *v. Harpago & Hamus.*
uncus, *adject: Zákrzywiony, Haczysty.* Gehacket krumm. *syn:* ădūncus, īncūrvus, īnflēxus.
Unda, *Wodá, Wał ná wodzie, Zámieszánie Tłum, Sok, Kápitelow &c.* Wasserwall. *Fecerat igni potens undis & Iapyge ferri.* V. *syn:* ăqua lȳmpha lătex, flumen flūvĭus, rīvus fōns, vel flūctus, æstus. *epith:* Dūlcis sālĭēns, līmpĭda, prŏpĕrans răpĭda, sōrdĭda, pălūstris, fluvĭālis, plūvĭālis, spūmāns, tūmĭda. *phr:* Flūmĭnei lātĭces. Spūmōsæ īmpĕtus ūndæ, ūndārum cūrsus lāpsus mūrmur, sŏnĭtus. *v. Fluvius Fons, Mare, Aqua.*
undabundus, *Opływaiący.*
undans, *Opływaiący, Powiewaiący się, Wałnisty, Węzykowáty, Wodnowzorzysty.*
undātim, *Wałnisto, Hurmę & in Sypią się.* Wallenweiß *Nubis ruētis nimbus undatim nigro. J.*
undātus, *Wałnisty 2. Wodnowzorzysty.*
undĕ, *Zkąd 1.2. 5 4. Od kogo, U 1. ktory.* Woher. *Qui genus? unde domo? pacemne huc fertis an arma?* Virg. (un und neunzig
ūndecentum, *Dziewięćdziesiąt y dziewięć.* ne:
undĕcies, *Jedenaście kroć.* Eilffmahl: *Undecies una surrexit Zoile, cœna.* Mart.
undĕcēni undĕcim, *Jedenaś. ie.* eilff.
undĕcĭmus, *Jedenasty.* der eilffte. *Alter ab undecimo jam tum me ceperat annus.* Virg
undĕcirēmis, *Náwá maiąca wiosel wiele.*
undĕcunq; undelĭbet. *Zkądkolwiek.* es sey woher
undēni, *Jedenaście* eilff. (herwil.
undequadraginta, *Trzydzieści y dziewięć* neun und dreyssig.
unde-octoginta, *Siedmdziesiąt y dziewięć* neun
undequaque, *Zewsząd.* (und siebenzig.
Undevicesimus, undevigesimus. Dziewiętnasty.
undevīginti, *Dziewiętnaście.* (neunzehn.
undĭq; *Zewsząd.* Allenthalbenher. *Atdique ora quatit, sudor fluit undique rivis.* Virg.
undique fecus, undique versus. *ibidem.*
Undisonus, Wodoszumny Brausend *Cogor & undisonos nunc prece adire Deos.* Ovid.
undo, *as. Obfituię, Opływam, Oblewam, Wylewam z brzegow, Powiewam się, Wre o, Wybuchnąć, Zálewa, Rozlewa* Wasserwallen machen. *Virgea suggeritur costis undantis aheni.* Virg. *syn:* Flūctuo, æstuo, īnūndo. *phr:* ēxæstŭat vōrtĭcĭbus Măre, ĭtrīdet spūmāntĭbus ūndis Sĭnūōso vōrtĭce vōlvĭtur ūnda. *v. Fluctuo.*
undōsus, *Wałnisty.* Voll Wällen *Troja per undosum peteretur classibus aquor.* V *syn:* ūndāns flūctŭāns, æstŭāns, æstŭōsus, ūndĭvŏmus, *phr:* ūndis tūrgĭdus, tŭmens, sŏnōrus.
undŭlāta toga. *Czámlet.*
undŭlātus, *Wałnisty 2. Wodnowzorzysty.*
Une, *ab Unus. Jeden 1.*
ūnĕdo, *onis f. Niesplik,* die Erdbeer. *non Jeżowká, e corripit Verrepag Robert: Stephani. sed analogia produci postulat & Jo. Ursin. produxit.*
Ungaria, &c. idem Hungaria &c Ungernland.
Ungentum, priscè. Oleiek,
ungo, *unxi Námázuię, Oleykuię, Okrasić.* Salben, schmieren *Ungere tela manus, ferrumq; aptare veneno.* V. *syn:* inūngo, pĕrūngo lĭno oblĭno tĭngo ĭmbuo. *phr:* ūnguĕnto spārgo pērfūndo mădĕfăcio ŏdōro, ŏleo pērfūndĕre tĕmpŏra sacro. Tīngĕre sūccis frāgrāntĭbus ārtus. Nūdātōsque hūmĕros ŏleo pērfūsa nĭtēscit.
Unguedo, inis. Máść. *Unguellula. Páznogieć.*
unguen, *inis. n. Máść, Okrasa, Maź, Lipkość* Salb
unguentaria, *Aptekárká, Aptekarska nauka* Salb
unguentā ius, *adj: Oleykowy.* (macher Kunst.
unguentārius *subst: Aptekarz, adject Oleykowy.* ein Salbmacher.

Unguen-

Unguentātus, *Oleykowáty, Perfumowány.*
unguēntum, *Oleiek ná máść.* Salb, wolriechende Salb. *syn:* ărōmăta *vel* mĕdĭcāmĕntum. *epith:* Călĭdum, ŏdōrātum, prĕtĭōsum, sălūtĭfĕrum, ūtĭle. *phr:* Bălsămo nārdo, ămōmo myrrha stillant, dēstīllānt tĕmpŏra crīnes. Stīllānt ūnguēnta căpīllis. Pērfūsus ŏdōre spīrāntis ămōmi. *v. Odor, vel Medicam:*
unguilla, Máść. unguĭnōsus, *Máziſty, Tłuſty.*
unguis, unguĭcŭlus, *Páznogieć, Kopyto, Hak, Onich, Látorośl, Rożanego kwiátu ſpodek, Ptaw 4. Błyſzczak, & ſub Kápitelowáć.* Nagel an Fingern, und Füſſen. *Unguibus ora ſoror fœdans & pectora pugnis. Vir. epith:* ădūncus, īncūrvus, cāndĭdus, vūlnĭfĭcus, hōrrĭdus, ūncus. *phr:* Lăcĕrans gĕnas ōra sĕcāns: ăvĭdōsque tĭmet quĭbus hæsĕrat ūngues, īngĕmit & crūdis ūnguĭbus ōra sĕcat. *v. Lacero.*
unguito, as. Námázuie. alben.
ungŭla, *Kopyto, Hak kátowſki, Onich.* Huff/ ein Fuß der Thier ſo nicht zehen hat. *Putrĕ ſonitu quatit ungula campŭ. V. ſyn:* ūnguis. *epith:* Cōrnea, sōlĭda, bĭsŭlca, ădūnca *phr:* Pedum cōrnu ăcumen, Pĕdes ūnci rĕcūrvi ădūnci.
ungulæ, Páznokty żelázne.
Ungŭlātus, *Paznrowáty.*
ungulum, ungulus. Pierśćień.
unguo, nis. Námázuię. ſalben.
unguſtus, fuſtis uncus, Feſto.
ūnĭănĭmus, *Zgodny.* einmütig, einhellig.
ūnĭcălămus unicaulis. *Nieroſocháty.*
unĭcè, *Iedynie, Oſobliwie.* einzig.
ūnĭcŏlor, *unicolorus. Iedney máśći* einer Farb.
ūnĭcornis, *adject: Jednorogi. ſubſt: Jednorożiec.*
unicorporeus, Jednoſtayny.
ūnĭcus, *Iedyny, Iednorodzony, Oſobliwy, Wyborny.* Einig *Poſſe ſed appellat puer unicq, ut Polyphemus.*
ūnĭformis, *Iednoſtayny* einer Geſtalt. *mi J.*
uniformitas, Iednoſtayność. gleiche Geſtalt.
uniformiter, Iednoſtaynie.
ūnĭgĕna, *unigenitus Iednorodny.* eingebohrner.
ūnĭjugus, *ſub Winnicá podwiązána.*
unimamma, ſub Cycek 1.
ūnĭmănus, *Iednoręki.* der nur eine Hand hat.
Unimodus, Iednoſtayny.
Unio, is ſub Zjednoczyć. Zuſammenfügen, vereinigen. *Talis & uniti vox agminis aeri complet. Juv. ſyn:* Jūngo, ădjūngo, cōnjūngo, cōnnecto cōllĭgo, āllĭgo, *as,* cōpŭlo.
ūnio, *onis. f. Ziednoczenie.* Vereinigung.
ūnio, *onis m. Perłá, Cebulá, Es ná koſtce, Koſtek rzucenie nieſzcześliwe* ein Perle *Jurat Gallia ſed per uniones (Phal.) M. ſyn:* Mārgărīta, băcca: gĕmma *epith:* Prĕtĭōsus, nĭtens, cŏrūscus, Gāngētĭcus. *phr:* Gāngētis gĕmma. Lăpis Gāngētĭcus. *v. Bacca, Gemma.*
Unioculus, lege unoculus.
Uniſonus ſub Ná dwá głoſy. (*Pniak.*
ūnĭstĭrpis, is. *adject: comm: Nieroſocháty, & ſub*
ūnĭtas, *Iedność, Iednákość, Ziednoczenie, Podobieńſtwo, Poiedynek.* Einigkeit. *Cain cruentus unitatis invidus.* Jamb. M. *ſyn:* ōmnis, tōta, cūncta.
Unitè, Poſpołu. Uniter. Iednoſtaynie.
Unitus, Ziednoczony vereinigt.
ūnĭversālis, *Powſzechny.* allgemein.
ūnĭversăliter universè, *Ogołem, Powſzechnie.*
ūnĭversi, *Wſzyſcy.* alle. (ſammentlich.
universĭtas, *Powſzechność, Poſpolitość, Swiat.* allgemeine Verſammlung.
universum, *Wſzyſtko, Swiat 1.* die Welt.
ūnĭversus, *Wſzyſtek, Ogolny.* Allgemein, gantz und gar *Hermes gloria Martis univerſi. Phal. ſyn:* Tōtus, ōmnis, cūnctus.
Univirá, ſub Iednożeniec.
Univoca apud Grammaticos, eadem quæ Synonyma. Apud Dialecticos verò, ea ſunt quorum & nomen commune eſt & ratio ſubſtantiæ eadem, ut hominum equorum, &c.
ūnius & semiſſis, *Połtorá czego.*
ūnŏcŭlus, *Iednooki.* der nur ein Aug hat.
Unomammius, ſub Cycek 1.
unos ſex, *Tylko. unosè, Rázem.* unquam, *Kiedy 2.* immer, etwan/ je.
Unverſum, Lucret: pro univerſum.
ūnum, *ſubſt: Jedno 1. 2.*
Unumquidque, Plaut unumquodque.
ūnus, *ieden, Niektory, Iednáki, Sam.* Tenże. Einer.

Einer. *Unus erat toto natura vultus in orbe.* Ovid. *syn:* ūnĭcus, sōlus.
unus alĭquis, *Ktoryś.* einer.
unus semipes, *Półtorostopna miárá.*
unusquisque, *Káżdy z osobná.*
Unxor priscè pro uxor Scalig.
Vŏcābŭlum, *Słowo, Názwisko.* ein Nam. *Quæ nunc sunt in honore vocabula, si volet usus.* H.
Vŏcāles, *apud Grammaticos literæ sunt, quæ solæ per se singulæ proferri possunt, & literam ac syllabam quin & dictionem constituunt multò magis autem Consonantibus junctæ. Sonantes. Diomedi.*
vŏcālis, *Brzmiący, Głośny, Mowiący.* hallstimmig. *Nunc te vocales impellere pollice chordas* T
vocalitas Głosu brzmienie. gut und lustig Gelaut
vocamen, Názwisko 1. Imię 1. ein Nam.
vŏcātio, *Wzywánie, Pozwánie, Powołánie 1. Záprászánie.* Ruffung.
vŏcā īvus casus. *Przyzywániu służący, & sub Słow odmiány.*
vŏcātor, *Záproszonych przyzywácz.*
vŏcatus, *us Wzywánie, Powołánie.* Ruffung.
voce, *W słowie.* mit einem Wort.
vŏcĭfĕrātio vŏcĭfĕrātus *Wrzask, Wołánie, Krzyk 1.* das laut schreyen.
vŏcĭfĕro, vociferor. *Wrzeszczę, Wołam, Pokázuię po sobie* laut schreyen. *Nam simul ac ratio tua cæpit vociferari.* Luc. *syn:* Clāmo, ēxclāmo cōnclāmo. *phr:* Vōce, vōcĭbūs aūras, cœlum, æthĕra cāmpos, dŏmum īmpleo, vōcĭbūs cōmpleo. Aūsus vōces jăctāre per umbram, īmplēvi clāmōre vĭas.
vocifico, Wołam 1. vŏcĭto, *Názywam.*
vŏco. *Wołam, Przyzywam, Názywam, Pozywam Záprászam, Zámawiam, Wyzywam, Wzywá, Nábawiam, Obwiniam.* ruffen/ nennen. *Dicamus leges sociosq; in regna vocemus.* V. *syn:* āppēllo, ādvŏco, cōmpēllo āccērso, āccĭeo āccio vōce, vōco, vel īnvīto, āddūco vel āppēllo nōmĭno; nūncūpo. *phr:* Māgnīsque vōcānt clāmōrĭbus hōstem. *v. Accerso Nomino.*
vŏcula, *Słowko, Głosek,* ein Wörtlein.
vocula falsa, *Fistuła 3. Wycwierki.*
Voculatio, Nátężánie 2. (Hand.
vŏla manūs, *Dłoń spodnia.* Mittelhole der
vŏla pedis, *idem; & Podeszwá, Dołek* Fußsole
vŏlātĭca mulier, *Czárownicá 1.* eine Hex.
volaticus, *Lotny, Prędki.* hin und her fahrend unbeständig.
vŏlātĭle pecus, volatilis bestia. *Latáiąca rzecz.*
vŏlātĭlis, *Lotny,* Fliegend, *Liquitque volatile ferrum.* Virg.
vŏlātūra, volatus, us *Latánie.* ein Flug. *Si tam præcipiti fuerant ventura volatu.* Mar. *epith:* Præceps, cōncĭtus, cĭtātus, răpĭdus, sūbĭtus, prōpĕrus, prōpĕrāns, ālăcer, sūblīmis, fūlmĭneus, āĕrĭus.
vŏlens, *Chętny, Łaskaw, Umyślnie, & in Przysł-*
volenter, *Ochotnie.* (mny günstig/gutwillig
volgiŏlum, *Wał 3. Volgivagus lege Vulgivagus.*
Volgo & volgus priscè idem vulgo &c.
vŏlīgo, *inis. hæc. Kałamarz 5.* (lekki.
Volinia, & Volhynia Wołyń. Volites, bl. Zołnierz
vŏlĭto, *Latam, Przebiegam się, Przeieżdżam.* flatteren/ hin und wieder fliegen.
vŏlo, *as. Lecę, Latam, Bieżę, Jadę 4.* Fliegen. *Finibus arceret, volat ille per aëra magnum.* Vir. *syn:* Vŏlĭto. *phr:* āĕra, aūram æthĕrā, nūbĭla, æthĕreus tractus pennĭs ālis, rēmĭgiō ālarum sēco scīndo, verbĕro, trāno pĕ'o. Pennas, ālas per āĕra, &c. mŏveo quātio. Vŏlātu per ĭnāne fĕror. Me crēdo cœlo. Per vel in āĕra aūras &c. pēnnis āssūrgo, lābor, pĕrlābor. Pēnnis in āĕra me libro: ērĭgo fĕro tōllo, āttōllo. Vŏlāns in āltum fĕror, ĭter liquĭdum tēndo, tĕneo, mōlĭor. Præpĕtĭbūs pēnnis aūsus se ferre per aūras.
vŏlo, *onis. hic. Zołnierz dobrowolny.*
vŏlo, *vis. Chcę Zyczę, Żądam, Znáczę* wöllen. *Cæpère alternos Musæ meminisse volebant.* V. *syn:* Cŭpio, ŏpto, ăveo ārdeo vel plăcet vel jŭbeo īmpĕro. *phr:* Fērt ănĭmus, est ănĭmus Mēns est. Sic fert cōrde vŏluntas. *v. Placet Desidero, Voluptas.*
vŏlsella, *Wł sowki Kl szczyki bárwiersk¡e.* ein
vollgra, sub Nieszczęśliwy. (Rupffzänglein.
vŏlsus, *Oberwány. voltus, idem vultus.*
vŏlva, *Błoná, Máchárzyná, Jabłká śrzodek.*
vŏlūbĭlis, *adject: Potoczny 1. Obrotny, Bystry 1. Płochy, Niestáteczny, Mowny* das gewältzet mag werden. *Impubesque manus mirata volubile buxum.* Virg. *syn:* Vērsātĭlis, lēvis, mōbĭlis, īnstābĭlis, īncōnstans.
Volubilis, subst. Powoy.

Vŏlūbĭlĭtas, *Potocznośč, Obrotnośč, Niestáteczność, Prędkość, Prędkomowność, Odmienność.* Umblauff, Beweglichkeit. *Fracta volubilitas capitis, &c.* Ovid. *syn:* Mōbĭlĭtas, lĕvĭtas.

vŏlubilĭter, *Potocznie.*

vŏlūcer, *is. adject: m. Lotny, Prędki.* Schnell/ behend. *Interea volucer, motis conterrita pennis.* Pet.Alb. *syn.* Vŏlāns, cĕler, vēlox cĭtus cōncĭtus.pĕrnix. *v.Celer.* (Graßwurm.

vŏlūcra, *Gąsięnicá, Robak winnicę psuiący.* ein

vŏlūcre *Lataiąca rzecz.* das da fleiget.

vŏlūcris, *adject: comm: sæpius fæm. Lotny, Skrzydlásty, Prędki* schnell/ behend.

vŏlūcris, *subst: f. Ptak, Lataiąca rzecz.* Ein Vogel. *Hæc laqueo volucres, hæc captat arundine pisces.* Tib. *syn:* ăvis, ālĕs. *v. Avis.*

volucris scythica *Fázyiáń.* (Hauptbinde

vŏlūcrum, *Błoná, Zásłoná, Zawicie.* eine Decke/

volucrum, majus vulgo. *Powoy wonny.*

volvens, *Schodzący, & sub Stoiąc.*

volvendus, *Obracaiący się, sub Obracam.*

vŏlūmen, *Obracánie, Zatoki, Wał, Płotna postaw, Tom księg, Księgá, Kręgi powrozow, Záwikłánie.* Theil eines Buchs/ ein Buch. *Itē* Wältzung -*Sinuatá; imensa volumine terga.V. syn:* Lĭber,cōdex,lĭbĕllus. *v. Liber:vel* Sȳrus, spīra,ōrbis, glŏmĕrāmen, rŏtātus. *epith:* Sĭnŭōsum, glŏmĕrātum, flĕxum. *v. Gyrus.*

voluntariè, voluntariò. *Dobrowolnie.*

vŏluntārius, *Dobrowolny, Sámorodny, Zołnierz dobrowolny.* freywillig.

vŏluntas, *Wola, Chęć, Sprzyiánie, Testáment.* Will.-*Adero, & tua sit mihi certa voluntas.* V. *syn:* ărbĭtrĭum vel mēns ănĭmus, vel ămor stŭdĭum,vel cŭpīdo dēsīdĕrĭum vōtum, ŏptātum vel cōnsĭlĭum prŏpŏsĭtum sĕntĕntia. *epith:* Ŏffĭcĭōsa, prōpēnsa, lĭbĕra, prōna, ămīca hŏnēsta. *phr:* Quæ rĕgit ĭmpĕriō mōtus in cōrde văgāntes Si fĕrt ĭta cōrde vŏlūntas Mēns ŏmnĭbus ūna est Mēns ĭmmōta mănet. Nōn ūlli est ănĭmus strĭcto cōncŭrrere fĕrro. *v.Desiderium, Cupido*

voluntas ultima. *Testáment.* der letzte Will/ ein Testament.

voluntate, *Dobrowolnie, Z chęcią* freywillig.

volvo, *Taczam, Toczę, Obracam, Mieszam 1. Myślę, Rozważam, Wártuię.* Wältzen. *Item* betrachten. *Volvitur Ixion, & se sequiturque fugitque.* Ov. *syn:* vŏlūto, vĕrto, vĕrso mŏveo, ăgĭto cōnvŏlvo, tŏrqueo,rŏto, ĕvŏlvo pĕrvŏlvo. *epith:* in gȳrum ŏrbem tŏrqueo vĕrto, ăgĭto cĭrcŭmăgo. *phr:* vŏlvĕndo dūcĕre. Mănĭbus sŭbvŏlvĕre săxa. Huc ĭlluc vŏlvēns ŏculos.

Volvolæ, Robacy winnicę psuiący.

volvolus, *Gryzienie 2. Wał 3.*

volvor, *Taczam się, Toczę się, Kręcę się.*

volvox, *ocis.m Gąsięnicá, Robak winnicę psuiący.*

Volup, volupe est Roskosz. 2. Lubię co.

Voluptabilis, Roskoszny 1 Uciesżny, Przyiemny.

vŏluptarius, *subst: Roskosznik.*

vŏluptārius, *adject: Roskoszny 2 Lubieżny 1. 2. Pieścliwy, Roskoszniczy* lieblich/ lustig.

vŏluptas, *Roskosz 1 Uciechá, Kochań, Násienie.* Wollust. *Siqua voluptatis: nec tacuisse duos.* Prop. *syn:* Lætĭtia, gaūdĭum, vel lĭbido, lūxŭrĭes lūxus dēlĭciæ, lāscĭviæ. *epith:* Blānda, brĕvis, mĭsĕrānda, prōdĭga, dămnōsa, jūcūnda, īnsĭdĭōsa, mălĕsāna. *phr:* Tūrpes, dēlĭciæ, ĭllĕcĕbræ. Măla mĕntis gaūdia. Blāndæ vĭtæ lēnōcĭnium. Vŏlūptātis făllāces blāndĭtiæ: Vĭrtūti ĭnĭmīca vŏlūptas: hŏstis hŏnēsti, esca mălōrum. Scĕlĕrum măter, gĕnĭtrix Dēsīdĭæ nūtrix măter. fĭlia. Cūrārum ĭgnāra ĕnervāns vīres. *v. Gaudium, Libido; & Luxuries.*

Voluptificus, Roskoszny 1. lieblich.

Voluptor, aris. Roskosz mám, Roskosznie żyię.

vŏluptuārius, *subst: Roskoszniczy, subst: Voluptuor, idem voluptor.*

voluptuosè, *Roskosznie.*

vŏluptuōsus, *Roskoszny, Lubieżny.* wollustig der Wollust ergeben.

vŏlūtābrum, *Walánia mieysce.* Kaothlachen.

volutābrum pulvereum, *Piaskownia ptaszą.*

vŏlūta, *æ Zwiiánie 1.* volutatis, *Kałużany.*

vŏlūtātim, *Kulaiąc, sub Toczkiem.*

vŏlūtātio, volutatus, us. *Taczánie, Walánie*

vŏlūtātus, *ti tr. Biegły.* (*Cielesność 3.*

vŏlūto, *Taczam, Czołgam się, Rozważam, Myślę 1.* embsig Wältzen. *v. suprà Volvo.*

volutor, *Taczam się. Walam się, Upadam, & in Wártuię.*

Vŏlūtus, us *Czołgánie.* das Wältzen.
volvŭlus, *sub Koliká 1*
Vōmer, & vōmis, *eris m. Lemiesz, Rádło.* Ein Pflugeysen *Vomeris obtusi dentem. &c* Virg. *epith.* ūncus, fērrĕus, preſſus, rĕtūſus, ōbtūſus, dūrus. *phr:* ărātri dēns, vōmĕris dūrus dēns, fērrum *v Aratrum.*
vŏmĭca, *Wrzedzienicá,* Wrzod, *Skázá, Dziub, Zyłá kruszcowa, & tr Mięszek pieniężny.*
vŏmĭcus morbus, *Niezleczysty, Wrzedzienicá.*
vomitio, *Womit 1.*
vŏmĭto, as. sich offt erbrechen. *sub Womitowáć*
vomitor, *oris. Bluy.*
vŏmĭtōrium, *Bramá 1 & sub Dziwowisko 1.*
vomĭtōrius, *Womitowy.*
vŏmĭtūrio, Zwiia *mi się, Womitowáć mi się chce.*
vŏmĭtus, us. *Womit 1. 2. & pro adject: in Brzydki, & Smrod 3* das Rotz n.
vŏmo, *sub Womitowáć 1. Sypie się lud* Sich erbrechen, übergeben/ speyen. *Purpuream vomit illa animam &c.* ēvŏmo, ējĭcio, ējēcto: ēgĕro, ērŭcto, vŏmĭto, rĕvŏmo rējĭcio rējēcto: rĕmĭtto, ēffio. *phr:* Rējēctāntemque crŭēntas ōre dăpes, & frūſta mēro glŏmĕrāta vel cōmmiſſa, vŏmēntem. Nōn sĕmel eſt ſtŏmăcho naūſea făcta meo. Mīſtum ſpūmis vŏmit ille crŭōrem.
vŏpiſcus, *Bliźniak.*
Vŏrācitas, *Obżarstwo.* voraciter, *Łákomie.*
vŏrāgĭnōſus, *Przepáściſty, Wirowáty.*
vŏrago, *Wir, Przepáść, Topiel, Przerwá, & tr. Zarłok.* ein Wirbel/tieffer Schlund *Turbidus hic cœno vaſtáque voragine gurges.* V. *ſyn:* Bărăthrum ăbyſſus gūrges tēllūris hiātus. *epith:* īmmānis, ōbſcūra, prōfūnda, īngēns hōrrĭda, hōrrĭbĭlis. *phr:* Spēcus īngēns. Vāſta vŏrāgĭne gūrges Cæcæ vŏrāgĭne faūces. *v Hiatus, Gurges, Charybdis Barathrū.*
Voratio, Catul: corr: Vocatio, Voratrina, Przepáść.
vŏrax, *Obżarty, Nienáſycony, Zárłowy.* Fräſſig. *Húic uſura vorax avidumq; in tēpore fœnus* Luc. *ſyn:* ĕdax, hēlluo, gŭlōſus. *v. Guloſus.*
vŏro, *Zrę, Cierpię.* Freſſen/ verschlingen *Et rapidus vorat æquora vortex.* Virg. *ſyn:* Dēvŏro, sōrbeo, ābsōrbeo, dēglūtio ĕdo, exĕdo pĕrēdo, cŏmĕdo, māndo dēpāſcor, hēllŭor cōnsūmo, ābsūmo. *phr:* ăvĭdo, vŏrāci dēnte ōre hiānte, pătūlo, pătēnti dīrĭpio, lăcĕro, dīlăcĕro, cōnvēllo, māndo. Faūcĭbus, īnvādo sīccis, ăvĭdam in ālvum, dēmītto īmmītto, dēmērgo. Dīlăpĭdat patrias hēlluo tūrpis ŏpes. *v. Abſorbeo.*
Vorſa facundia, i. Poëtica ſub Wierſz 1.
vorsōria, *Zagłowa liná.*
Vorſura Vorſus priſcè, idem verſura, verſus.
vortex. *Wir, Wihr.* Ein tieffer Schlund/ Wirbel *Proluit inſano contorquens vortice ſylvas.* Virg. *ſyn:* Tūrbo vel gūrges vŏrāgo. *epith* Viŏlēntus, præcēps cōntōrtus, sĭnŭōſus, tūrbĭnĕus, sŏnōrus *v Gurges Charybdis.*
vortĭcōſus, *Kręcący się, Wirowáty.*
vos, *Wy,* ihr. *Vos, an rectè uni dicatur Et, Vos ipſe? Ibidem.*
Vōta exſecrantia *Przeklenſtwo.* Verfluchung.
Vōta nefaria. *Czáry* Zauberey.
Votita, f. à votitus. adject: Poślubiony.
vōtum, *Ślub, Slubne záwieſzenie, Zadánie, Pożądánie, Záwieſzenie, Ofiará 1 ſub Moy ty & Pożądány.* Gelübd/Verſprechung Wunſch. *Romulus & votis occupat ante ratis.* P. *ſyn:* Prōmīſſum vel dōnārium, vel ōptātum dēsīdĕrium. *epith:* Pīum, ſacrum, īrrĕvŏcābile, lūſtrāle. *Pro deſiderio.* Cupīdum, avārum. *phr:* Vōtum mūnus. Vōti mūnus dēbīta; vīncŭla, Vōtīvæ prĕces *v. Oro Deſiderium.*
vōtus, *adject: Poślubiony.* Verlobt.
vŏveo, *Ślubuię co Bogu, Wydaię się zá kogo, Obiecuię, Zgądam Zyczę.* Geloben/Gelübdthun/ verſprechen *Voverat & ſpolium, corruit ille Jovi.* Prop. *ſyn:* Prōmītto vel ōpto, dēsīdĕro, vel dēvŏveo cōnſecro dĭco as. *phr:* Vōtum făcio, nūncŭpo cōncĭpio sūſcĭpio căpēſſo, sĕro; dĭco, vŏveo; vōto ōblīgo, ōbſtrīngo, dāmno.
Vōx, *Głos 1 2 3 4. 5. 6* Stimm. Stimm *Submiſſa fugiens voce clientis opem* Ov. *ſyn:* vĕrbum sŏnus vŏcābŭlum lŏquēla sērmo, ōrātio. *epith:* Cănōra, trĕmŭla, blānda, sūbmiſſa, cōntēnta, īntērmiſſa, mŭlĭēbris, făcūnda, fēſtīva: mĭnax, rīgida, sŭperba, tĕnĕrāria, mŏlēſta, flēbĭlis, trĕmens,

mens, lacrўmōſa, lugubris, dēmīſſa, mĭſĕrānda, ſupplex. *phr:* vōcis sŏnus, mŭrmur, clamor, vōcis, līnguæ ūſus, pŏtēſtas, vōcālis sŏnus. *v. Loquor.*

Upilio, Owczarz. ein Schaaffhirt. *Venit & upilio tardi venēre bubulci.* Virg.

ŭpŭpa, *Dudek 1. Młot. Cum upupisq; petunt excelſa volando.* Mant.

ūræum, *gr. Roſołowa ſtráwá.*

ūrănŏgnōmon, *gr. Duchowny 3.*

ūrănŏpŏlis, *f. gr. Niebo 2.*

ūrănŏſcŏpus, *gr. Niebowid rybá, Rozmyślaiący.*

urbanatim, Po Mieyſku.

urbanè, *Ludzko.* ſtádtiſch. *Item.* hoͤfflich.

urbanicus, Mieyſki.

ūrbānĭtas, *Obyczayność, Układność, Ludzkość, Zart, Mieyſki żywot.* Hoͤffligkeit. *ſub Mieyſki.*

ūrbānus, *Obyczayny, Zártowny, Układny, Mieyſki Galant Domak Ludzki.* Stádtiſch/ hoͤfflich. *Hic tibi comis & urbanus liberq; videtur.* H *ſyn:* Cīvīlis, cīvĭcus, ŭrbis īncŏla vel lĕpĭdus: mītis, affābĭlis, bĕnīgnus.

urbicapus, in Burzyciel.

urbicarius, ūrbĭcus, *Mieyſki,*

urbina, æ. Plaut: corr: Veruina.

ūrbs, *Miasto.* Ein Stadt. *Condidit hic variis munitis turribus urbes.* V. *ſyn:* ŏppĭdum cīvĭtas moenia, ārces. *epith:* Tūrrĭgĕra, āntīqua, sŭpērba, māgnĭfica, Martia, Māvŏrtia, ĭnēxpŭgnābĭlis, īnvīcta *prhr:* Sĭtu āmpla, clāra, ēxcelſo ſtāns in vērtĭce mōntis. Mœnĭbus mūris; ārcĭbus tūrrĭbus ārdua, cīncta, præcīncta, cīrcumdāta, vāllāta, mūnīta, ĭnēxpŭgnābĭlis. Tēmplis īnclўta. Cēlebri hōſpĭta portu. Dŏmĭbus dēcŏrāta sŭpērbis. Pŏpŭlōſa vĭris, pŏpŭlo frēquens. Sŭpērba fŏro. Lēgĭbus æqua. Dīves ŏpum, ŏpĭbus pŏtēns, Pāce flŏrĭda: hŏrrĭda bēllo. Mērcĭbus vĭgēns Stŭdĭis āſpērrĭma bēlli. Tēmplis rēlĭgĭōſa pĭis.

urbum aratri, vel in aratro. Naſad.

urbus, Zakrzywiony 3.

ūrceŏlāris, *Krużykowy, & Pomurne ziele,*

ūrceŏlus, *Krużyk, Dzbánek, Nalewká.*

ūrceus, *urceum. Wiádro, Krużyk, Nalewká.* Ein Waſſerge ſchirr *Hanc tibi virtutem fractâ facit urceus anſa.* Mart.

ūrēdo, *Palenie, Zágorzenie, Srzeżogá, Swierzb.* Das Brennen des Neſſelkrauts.

ūrendus, *Spalenia godny.*

ūrēter, ēris. *m. gr. Żyłá urynná.*

ūrētĭcus, *gr. ſub Uryny cieczenie.*

urgens, *Nálegaiący, Gwałtowny.*

ūrgeo, *Nálegam, Przynaglam. Dokuczam, Prę, Popieram, Dogrzewam, Przyciſkam Konam co, Popycham, Pilnie robię, Nácieram ná kogo, Domagam ſię, Przynukáć, Idzie tym ná mię. Gotuię Uciſkam.* Treiben, ängſten/ nöthigen *Urgebam & telâ curas ſolabar aniles.* V. *ſyn:* Prĕmo īnsĕquor īnsĕctor, īnſto, cŏmprĭmo vel īmpello, ădĭgo, cŏgo, vel ēxăgĭto, vēxo.

urgeor, *Ciężko mi, Ciáſno mi, Nágába mię.*

ūrica, *Zágorzenie 2.*

ūrīgo, *Palenie.* Brand an Geſchweren.

ūrīna, *Uryná.* Harn/ Brunz. *Auribus atque oculis concepta urina movetur.* Juv *ſyn* Lōtĭum *epith:* Fæda, tūrpis, grāveŏlēns, ŏlēns.

urina genitalis. *ſub Naſienie.*

urinæ ſtilli idium, *Uryny trudność.*

urīnārius; *Urynny.*

ūrīnātor, *Nurek 2.* ūrīnātrix, *ſub Nurek.*

ūrīno, as. *Nurzam ſię* unter dem Waſſer ſchwimmen.

ūrīnor, *idem & Nurkiem pływam.*

ūrna, *Wiádro, Loſowy ſtátek, Wodny ſtátek. Wotowá ſkrzyneczká, Wiádrá ćwierć. Koſz, Truná, & ſub Relikwiarz.* Ein Schöpffeymer ein Hafen darin man die Aſchen der verbrenten Todten inhielt. *Veſtalesq; urnas & Tuſcum fictile mutat* Per *ſyn:* ūrceŭs, hydria, ăquālis, āmphŏra, vas *v Vas.*

urna Romana *ſub Korcá ćwierć.*

ūrnālis, *Wiádrowy.*

ūrnārium, *Wiádrowy ſtoł, Pomywálnik.*

ūrnŭla, *Wiáderko, Dzbánek.*

ūro, *Palę, Párzę, Dogrzewam, Suſzę, Dokuczam, Powárzyć, Przykrzę ſię Trapię, Uciſkam Siekę, Pożeram Swierzbi mię, Przyświecam.* Brennen. *Urit enim campum lini ſeges, urit avenæ.* V. *ſyn:* ēxūro, ădūro, cŏmbūro, pĕrūro, crĕmo, tŏrreo, īnflāmmo, īnceudo, sŭccendo,

cēndo, cōncrēmo. *phr*: Flāmmis īgne īgnĭbus dēleo, ăbŏleo ābsūmo cōnsūmo ēxstīnguo dīruo īnvŏlvo, ēxuro in cĭnĕrem făvīllas vērto, in īgnem mītto. *v. Incēdo*
Urogallus, Głuszec. ūrŏpȳgion, *gr. Guzicá.*
ūror, *Gorąco mi, Dogrzewa mi, Márznę, Skomá mi Cielesną pokusę cierpię.* Verbrennen. *Ureris ipse miser: quod si non pulchrior ignis.* Hor. *syn.* ădūror, &c. *v. Uro.* ārdeo, ēxārdeo, ārdesco. ēxārdēsco: flagro. *phr* Flāmmis, īgne dēlĕor, ăbŏlĕor, &c. ĭg. ĭbus pĕreo, cădo. *v. Flammesco,* (*Ignis, Ardeo.*
urpĭces, *hi ab Urpix Broná.*
urruncum, urruncus. *Zdźbłá wierzch.*
ursa, *Niedźwiedzicá.* ein Bärin.
ursa major, *Woz niebieski.* ein Himmelszeichen Heerwagen genannt. *Glacialis portitor ursæ.* S. *syn.* Pārrhăsis; Cȳnŏsūra, Hĕlĭce; ărctos. *epith*: Parrhăsia; Erȳmānthis; Mænălis; Lȳcāŏnia; Hȳpērbŏrea; Scȳthica; frigĭda, pigra. *phr*: Quæ nōctūrna suo sȳdĕre vēla rĕgit. Sīdonĭis fidĭssĭma (naūtis.
ursa minor *ibidē, & in Gwiazdá żeglarska.*
ursibranca, Barszcz.
ursīnus, *Niedźwiedzi.*
ursūlus, *Niedźwiadek, Zwierzę.*
ursus, *Niedźwiedź* ein Bär. *Rictu caput asperat ursæ.* V. *epith*: Īnfōrmis, tĕrrĭbĭlis, īmmānis; vĭllōsus, mĭnax. *phr*: ănĭmātus ūnguĭbus, ūngue mĭnax, Sȳlvis lătĭtāns.
ursus mellivorus, *Bártnik 2.*
urtīca, *Pokrzywá, Pław.* Nessel; Brennessel. *Hæc tetigit, Gradive tuos urtica nepotes.* Juv. *epith*: Mōrdax, ăspĕra, ăcūta, pūngēns, ăcris.
ūrūca, *Gąsienicá.*
uruo, as. Podnoszę y spuszczam.
ūrus. *Tur.* ein wilder Ochs. *Uruum, Najad.*
uruus, Zákrzywiony 3.
Usia, *æ. gr Istność.* das Wesen.
usia, æ. Latinum, Robacy w świniách.
ūsio, *onis. f. Używánie 1. Rozchod, Potrzebá.*
ūsĭcātē, *Zwyczaynie.* nach gemeinem Brauch.
ūsĭtātus, *Zwyczayny, Pospolity.* Gebräuchlich. *Non usitatis, Vare, potionibus.* (Jacob.) H.
usitor, aris. Używam 2 brauchen.
uspiam, usquam. *Gdzie 4.* irgends,
Usque, *Aż 1. 2. Poty 1.2. Bez máłá, Bárzo, Prawie, Dłużey, Nieprzestaię.* biß.
usquequaque, *Wszędy.* allenthalben.
usquequo, *Poki 1. Aż 1.* biß wenn.
Ustio, *Palenie, Opał, Kauteryzowánie.* Brennung
ustor, *Palácz, Grubarz 2.*
ustrīna, *Zgliszcze s. Pogorzelisko.*
ustŭlāndus, *Spalenia godny.*
ustŭlātus, *Opalony.*
ustŭlo, *Palę, Spalić, Kędzierzáwię.* brentzlen.
ūsuālis, *Używalny, Rozchodowy.*
ūsuārius, *adject*: *Używálny, subst*: *Dzierżawcá.*
usucapio, *is. Dawnością używánia práwá dostáię.*
usucāpio, *onis. Dawności używánia práwá.*
usufructuārius, *Dzierżawcá, Pożytek biorący.*
usu fructus, *Wytrzymánie.*
ūsūra, *Używánie 1. Zycie, Lichwá 2.* Wucher. *Hinc usura vorax, aviduṁq; in tempore fænus.* L. *v. Fœnus.*
usura centesima Dodrans, Quincunx. Semissis Sextantaria, Vinciaria, &c. *Lichwá.*
usura temporis *Czas.*
usuraria pecunia, *Lichwá.* Wucher.
ūsurarius. *adject*: *Lichwiarski, Pożyczálny.*
usūrārius, *subst*: *Lichwiarz.* Wucherer. *Alcmenam uxorem cepit usurariā.* (Ja.) Pl. *v. Fœnerator.*
usurpātio, *Nazywánie, Miánowánie, Używánie, Wspominánie. Dawności trzymánia przerwánie*
usurpatus, *Zwyczayny.* (Brauch.
usurpo, *Używam, Mawiam, Wwięzuię się, Przywłaszczam, Dawność trzyminia, Przerywam, Názywam.* Brauchen/ sich zumessen. *Usurpare oculis, nec voces cernere &c.* L. *syn*: ūtor, frĕquēnter utor, vel īnvădo, ŏccŭpo.
ūsus us. *Używánie 3, Zwyczay, Pożytek, Społeczność, Ćwiczenie, Potrzebá, Postępek Rozchod.* Brauch, Gewohnheit. *Tempora dispensant usus & tēpora cultus.* Ped. *syn*: Mos, cōnsvētūdo vel ēxpĕrĭēntia. *v. Assvesco.* (brauch.
usus accepit. *Weszło w obyczay.* es ist der Gebrauch.
usus est. usus venit, *Potrzebá iest.*
usus fructus, *Dzierżáwá, Wytrzymánie.* Gebrauch eines Grundes.

Ut, *Aby, Aż, Jáki. Jáko 2.3.5. Jáko kiedy, Ile 1. Kiedy 2. Ze 2. Skoro 1. Chociażby, Bodaj mię.* auff daß/ damit. (sagen

ut ad pauca redeam, *Krotko mowiąc.* Kurtz zu

ut assolet, *Zwyczaynie* wie gebräuchlich.

ut maximè, ut multum, ut plurimū. *Nay więcey*

ut minimùm, *Przynaymniey.* zum wenigsten

ut nunc fit, *Jáko teraz czáſy.*

ut poteſt, *Jáko może bydź.* wie es kan seyn.

ut putas, Ná *przykład.*

Ut, pro qualis. Jáki. gleich wie.

Ut, pro ubi; Gdzie.

ut quid? *Czemu?* warumb.

ut res dant ſeſe, *Jáko się tráfia* wie es sich trifft.

ut ſi, *Jákoby.* ut ſi qui, *Jáko.*

Ut ſimitu, Skoro. (mit du wisset.

ut ſis ſciens, *Byś wiedział, twć powiádam.* da:

ut te abſolvam, *Krotko mowiąc.*

ut vales. *Jáko się masz.* wie befindest du dich.

ut ut, *Jákokolwiek. Jáko táko.*

utcunque, *Jákokolwiek, Jáko się tráfia, Kiedykolwiek, Gdziekolwiek, Kontekąd.* es sey wie es

utens, utentior, *Używálny.* (sey.

utenſĭle, *vel* utenſilia, *ium. Sprzęt, Zywność.*

ŭtĕr, *eri. Zywot niewieści.* Beermutter.

ŭter, *utris m. ſubſt: Kubeł ſkorzány, Wor ſkorzány.* Schlauch/ zusammen genähete Haut dar in man Wein fasset.

ŭtĕr, *utrius. m. adject: Ieden ze dwu, Ktory ze dwu 1 2* Welcher unter zweyen.

ŭtercŭlus, *Brzuſzek, Machárzyná.*

ŭtercunq; *Ktorykolwiek ze dwu.*

ŭtĕrīnus, *Polbrát, & Rodzony* von einer Mutter herkommend. (zweyen man wil.

ŭterlĭbet, *Ktorykolwiek ze dwu.* Welchen von

ŭternam? *Ktory ze dwu 1. 2.*

ŭterq; *Obá, Jeden 3.* Beyde.

ŭtervis, *Ktorykolwiek ze dwu.* welchen man von

Uterum, Zywot niewieści. (zweyen wil.

ŭtĕrus. *Wnątrze, Zywot niewieści.* Beermutter. *Semina fert utero, conceptaque crimina portat.* C. *ſyn:* Vēnter, ālvus, vīſcĕra, īlia. *v. Venter.*

ŭti, *Aby 1. Jáko 4.* gleich wie.

ūtĭbilis, *Używálny, Pożyteczny, Przygodny.*

utĭlis, *Pożyteczny, Dobry 3.* Nützlich. *Ver adeò frondi nemorum, vel utile ſylvis* Vir. *ſyn:* Cōmmŏdus, āccōmmŏdus, ōpportunus, āptus, ĭdōnĕus, sălutāris, sălutĭfer.

utĭlĭtas, *Pożytek, Używánie.* Nutz. *Atq; ipſa utilitas juſti prope mater & æqui.* H. *ſyn:* Cōmmŏdĭtas, ōppōrtunĭtas, cōmmŏdum, uſus, fructus, lucrum, quæſtus ēmŏlŭmēntum. *epith:* Māgna, īngēns, ēxĭgua, prīvāta, publīca, cōmmunis. *phr:* utĭlĭtātis ŏpes, bŏna.

utĭlĭter, *Pożytecznie.* Nützlich.

ŭtĭnam, *Oby, Boday, Boże day to.* O daß, wilte Gott *O utinā tunc cū Lacedæmona claſſe petebat* O. *ſyn:* O ŭtĭnam! O ſi! quam vēllem! Dĭi făciant, Dĭi prĕcor, hoc jŭbĕānt. Hoc prĕcor, Fāta ſinānt. Dĭi tĭbi dēnt, fāxit Dĕus.

ŭtĭque, *Wżdy, Bez wątpienia, Wszakże.* gewißlich/ nemlich. (*ſub Obádwá.*

ŭtis, *idis. f. gr Drop* ein Trapgaß utis, *inos. gr.*

Utito, pro utitor, ſub Używam 2.

utor, *Używam, Zażywam, Zywię się, Stawiam się & ſub Zażyć czáſu.* Gebrauchen. *Utimur exemplis ut non pejora ſuperſint* Juv. *ſyn:* uſurpo, ădhĭbeo, vel pōſsĭdeo, ōbtĭneo.

utor fruor, *Zážywam.*

utpote; *Jáko to. ſub Jáko człowiek.* angesehen

ŭtrārius, *Wodnik, & ſub Kubeł 2.*

ŭtrĭbi, *Ná ktorym mieyſcu.* an welchem auß zwey

ŭtrĭcŭlārius, *Surmácz.* (en Orthen.

ŭtrĭcŭlus, *Kázub, Brzuſzek, Machárzyná, Łupiná, Szupinká, Gryz 1.*

utrinde, *Cato: apud Cariſ: i. ex utra parte duabus poſitis ſub Przyiacielſtwo.* (Beederseyts.

ŭtrinq: *utrinq; laterū. Z obu ſtron,* N*a obu ſtronach.*

ŭtrò, *W ktorą ſtronę.* auff welche Seyt.

utrŏbi, vtrŭbi. *Ná ktorym mieyſcu.* auff wielchem auß zweyen Orthen.

utrobidem, *Plaut. i. in eodem utroq; loco Lamb.*

utroque, utroqueverſum. *Ná obie ſtronie.*

ŭtrum, *Ieżeli, Izali, Bądź to, & ſub Li.* ob.

utrumcunq; *Bądź to, Bądź owo.* es sey dieses oder jenes.

ůtrumlibet, utrumvis, *Jedno ze dwoygá, Bądź to, Bądź owo.* es seyoiese oder jenes.
utrumnam, *Jeźli 1.*
Uva, *Grono, Jágodá, Slinne iágody.* & *sub Członek* Weintraube. *Duceret apricis in collibus uva colorem.* Vir. *syn:* Răcēmus; bŏtrus; *figur;* vītis, vīnea; vindēmia; vīnum. *epith:* Răcemĭfĕra, rŭbicŭnda; pūrpŭrea; dūlcis, sapōra; tĕnĕra, tŭmēns, tūrgĭda, grăvĭda; sŭspēnsa, pēndēns *phr:* Vītis frūctus; fœtus; pĭgnŏra; mūnĕra. *v. Vindemia*
uva apum, *Roy pszczoł.*
uva crespina, uva spina. *Kosmatki.*
uva lupina. *Psinki, Wronie oko.*
uva passa, *Rożynká.* Rosinen.
uvesco, *Wilgnę.* feucht werden.
uvidus, *Wilgotny, Mokry.* Feucht/ naß.
uvifer, *Jágodorodny.* das Trauben trägt.
Vulga, *Torba.*
vulgāris, *Podły, Pospolity 1 2* gemein.
Vulgaritas, Pospolstwo Jejunus stomachus rarò vulgaria temnit. Hor. *syn:* Pŏpŭlāris, plēbeius, cōmmunis, trītus, frĕquens, quōtĭdĭānus pērvăgātus, non rārus.
vulgārĭter, *Po prostu.* vulgārius, *Pospolity 3.*
vulgātor, *Wyiawiácz.*
vulgātus, *Pospolity 1. 3. Sławny.*
Vulgivaga Venus, Nierząd 3.
Vulgivagus, Biegun 1. Pospolity 3. Podły.
vulgo, as *Rozgłaszam, Wydaię księgi, Spospolitowáć, Mieszam, Nierządu pátrzyć.* Außkünden/ lautbar machen. *Rumpere & obductum verbis vulgare dolorē.* V. *syn:* Dīvulgo, ēvulgo, pērvulgo: dīspērgo, dĭssēmĭno, spārgo, dĭssĭpo. *phr:* in vulgus in pŏpŭlum spārgo, ēdo.
vulgò, *Pospolicie, Wszędy, Jáwnie.* Gemeinlich. *Occidet, Assyriam vulgo nascetur amomum.* V *syn:* Pālăm, ūbīque, pălam, ăpērtè: vel sæpe sæpĭus, plērumque, crebro, frĕquēnter.
vulgor vulgatur *Przyrzuca się, Spospolitowáło się*
vulgus, *n.* & *m. Pospolstwo, Motłoch, Podły, Pospolity* Das gemein Volck/ Pöfel. *Tum studio effusæ matres & vulgus inerme.* V *syn:* Turba. plēbs, pŏpŭlus. *epith:* Incautum, ßŏlĭdum, īncēttum, mĭsĕrābĭle, mĭsĕrum, īnfĭdum, prŏfānum, īndŏctum, mutăbĭle, ĭnīquum, īnstabĭle văriābĭle, trĕpĭdum, īncōnstāns, rĕbĕlle. *phr:* Non trāctābĭle vulgus. Quod nunc huc, nunc flĕctĭtur īlluc. *v. Plebs.*
vulnĕrārius, *adject: Ránny 2. Bárwierski.*
vulnĕrārius. *subst: Bárwierz.* ein Wundartzt.
vulnĕrātio, *Zránienie.* Verwundung.
vulneratus, *Ránny 1.*
vulnĕro, *Ránię, Obrażam, Przerażam. Lżę.* Verwunden *An potiùs peream, quàm crimine vulnerer isto* O. *syn:* Saucio, lædo, viŏlo *phr:* ēnse fērro, fuste, fĕrio. pĕrcŭtio, īco, cædo. Vulnus inflīgo, īncŭtio, do, fĕro, īnfĕro Vulnĕre vulnĕrĭbus cŏrpus lædo, viŏlo, fĕrio fŏdio, cōnfŏdio nōto, fœdo, rumpo; lăcĕro, ŏccīdo Dăre cuspĭde vulnus. Glădio pērfrīngĕre pēctus *v. Vulnĕ Trāsfigo, Lacero & Occido.*
Vulnificus, Rániący. das Wunden macht.
vulnus, *Rána 1. Náćięcie, Skrobiná, Szczerbiná, Obrazá, Szkoda, Żal, Utrapienie, Grzech Gniew* ein Wund. *Affixa venis, animasq; in vulnere ponunt.* V. *syn:* Plāga, ĭctus, vībex ŭlcus cĭcatrix. *epith:* Immĕdĭcābĭle, crŭdēle, īmmāne, īnfēstum, crŭēntum, sævum, ăpērtum, viŏlentum, Mārtium, īnflīctum. *phr:* Vŭlnĕris ĭctus, dŏlor & ăspĕrĭtas lēthāle mălum. Vŭlnĕris ōs, hĭātus cĭcatrix sănĭes, cruor īnfixum strīdet sub pĕctŏre vŭlnus. Via făcta fĕrro. Sŭōque Mārte cădunt sŭbĭti per mŭtua vŭlnĕra frātres. Heu pătior tēlis vŭlnĕra facta mĕis; ĭcta grăvi tēlo cōnfŏssăque vŭlnĕre măter. *v. Vulnero.*
vulnusculum, *Ranká.*
vulpes, & vulpēcŭla. *Lis,* & *tr Chytry.* ein Fuchs *Astuta ingenuum vulpes imitata leonem.* Hor. *epith:* ăstuta, dŏlōsa, cauta, vafra, călĭida, vērsuta, făllax, săgax, sŏlē s, īnsĭdĭatrix, sæva, prædātrix, ăvida, răpax.
vulpīnor, *aris. Lászę się.* Listigkeit brauchen.
vulpīnus, *Lisi, Chytry tr.* füchsin.
Vulpio onis. Chytry tr. (fungs
vulsura, *Obrywánie, Rwánie, Skubienie.* Rupfung.
vulsus, *a. Oberwány.* Rupffung.
vulticŭlus, *Twarzyczká.*
vultuŏsus, *Twárzy postawney, Niewésoły.*

Vultur, *uris m.& vulturi*o,*onis.Sęp,& tr.Dzie-d.ictwá zabiegácz.* Ein Geyer *Porrig.tur rostroq; immanis vultur aduneo V. syn:* Vūltŭrius. *epith:* ĕdax, ăvidus, răpax; prædātor, ŏbscœnus, mōntānus, Caūcăsĕus, Prŏmēthe:us. *phr:*Rōstro īmmānis vūltur ădūnco ūnguĭbus ădūncis mĭ. nax. Cōnsūmēns cōrpŏra vūltur. Prædātor ădūncis ūnguĭbus & dūro dīscērpēns vīscĕra rōstro. *v. Tytius.*

Vultŭrīnus, *Sępi Vulturis, is Sęp.*

vultŭrinus, *subst: Sęp,Porywácz,Drapieżcá. Kostek rzucenie nieszczęśliwe, Kur.* ein Geyer.

vultŭrius, *adj.ct: Sępi.* (*ludniu.*

Vulturnus, *Wiátr wschodniemu poboczny ku po-*

Vultus, *us. & Vultum n. pri.ce, Twarz.* Geberd Angesicht *Certior in nostro carmine vultus erit* Mart. *syn:* Făcĭes. ōs. *phr:* ōra, frōns ăspēctŭ. *epith:* Dĕcōrus, fōrmōsus, īnsīgnis, hĭlăris,blāndus, hŏ.ēstus, bĕnīgnus, hŏrrĕndus, mĕtŭēndus, tĕrrĭfĭcus, sanguĭneus, ĭgnītus, jūvĕnīlis, vĕrecūndus. *phr:* Vūltus dĕcor vĕnūstus, dĕcus, mŏdēstia, mājēstas, hŏnos. *v. Facies.Frons,frontis Os, oris.*

Vulva, *Zywot niewieści.* Beermutter. *an Wy-*

Uvor, *oris. m. Wilgotność.* (*mię.*

Uxor, *Zoná. Sámicá* Ein Eheweib/ Ehegemahlin. *Quartus, uxori nubere nolo meæ.* Mart. *syn:* Cōnjux spōnsa. *epith:* Chāra, ămāta, vĕnusta, fōrmōsa, pŭdīca,fidēlis.*phr:* Tōri thălămi cōnsŏrs, sŏcia, pārticeps. Juncta cōnnubio. Vīnclo sŏcīāta jūgāli.

Uxorcŭla, *Zonká. sub Zoná.*

Uxorculo as. sub Zgwałcić 4.

Uxorium, *sub Bezżeństwo.*

Uxorius, *Zonie dogadzáiący, Zonin, Niewieści 1.* Des Eheweibs/ weibisch. *Pulchrăq; uxorius urbē* Virg. uxoris ămāns, uxōri āddīctus.

X

Ab hac litera in-hoata vocabula,omnia Græca sunt X literæ species sub Krzyż. xanthium, *gr. Rzep.*

xĕnăgogus, *gr. Przystáwá.*

xĕnĭum, xĕnĭŏlum. *e gr. Podárek 1. Poczesne.* Ein Ehrengeschenck. *Omnis in hoc gracili Xeniorum turba libello.* Mart. *syn:* Munus, dō num. *v. Donum.*

xĕnŏdŏchium, gr xenon. *onis. gr. Szpitál pielgrzymow.* ein Spital.

xĕnŏpărŏchus, *gr. Podwodny urzędnik.*

xĕrampĕlĭnus, *gr. sub Szarłat 4.*

xĕrŏlŏphus, *gr. Mogiłá 5.*

xĕrŏphăgia, *æ. gr. Post suchy.*

xĕrophthalmia, *gr. O czu zápalenie.*

xĭphĭas, *æ. m. gr. Ostropysk, Miotłá ná niebie.*

xĭphĭdion, *gr. Wilcze bobki ziele.*

xўlalŏe, *es. gr. Aloe 1.*

xylina tela, *Barchan* Burchel so von Baumwollen gemacht.

xўlĭnum peplum, *Báwełnicá* Allerley Baumwüllns. *epith.* Mŏlle, nĭvĕum,tēxtĭle, tīnctum. (*woll.*

xўlĭnus *gr Drewniány,Báwełniány.*von Baum

xўlŏbalsămum, *gr. Bálsamowe drzewo.*Baumwollenbaum.

xўlŏcĕrăta, *orum gr. Słodkie strączę.*

xўlŏcinnămōmum, *gr. Cynámonowe drzewo.*

xўlon, *gr. Drewno, Báwełniány.chrost.* Baum-

xўlŏphŏrus, *gr. Drewnięczy.* (*woll.*

xўlostrōtum, *gr Tło sadzone drzewem.*

xyris, *is. f. gr. Mieczyk 3.*

xystĭcus, *gr. Zapáśnik.*

xystis, *idis. f gr. Szatá białogłowska.*

xystum, &c xystus, *m. gr. Zapaskow mieysce, Przechadzka, Zawod,Chodzenie.* ein bedeckter Gang zu spatzieren.

Y

Hæc litera cùm Græca sit, nullam Latinā dictionem inchoat Græcas multas; sed eas sub litera H. supra require nam y Græci initio semper denso spiritu afficiunt cum quo dictiones Græcæ ad Latinos transeunt.

Z

Zaba, B. Páncerz. Zabolus, Zabulus. *Czárt.*

Zacinthos, Brodáwnik.

Zæta, Wieczernik. Zæticula, *diminut.*

Zathuri Hispanorum, Ostrowidz 2.

Zambathinum, Jáźminowy olejek. (*ponitur.*

Zamia, *gr. Szkodá 1. ibidem altera significatio*

Zea,

Zea, gr. *Orkisz.* *Zedoaria, Cytwar.*
zēlo, *as. gr Gorliwy iestem, Zawistny iestem.* eyf
Zelosus, B. sub Gorliwy. (fern.
zēlōtes, *a. m. gr.* ein eyfferer seines Weibs
ibidem. (ferige Lieb
zēlōtypia, *gr. Zazdrość, Zawiść małżeńska* eyf:
zēlōtȳpus, *gr. Zawistny, Zazdrościwy.* Ein Eyf:
zēlus, *gr. Gorliwość.* Eyffer, (ferer.
zema, *a. gr. Gárniec 2.*
zephyrium ovum, *Jaie czcze.*
zĕphȳrus, *gr. Wiatr zachodni prawy. Item Wiatr zachodniemu pobocżny ku połnocy.* West wind. *Sive sub incertas Zephyris motantibus umbras.* Virg. *syn:* Făvōnĭus. *epith:* ŏccĭdŭus, plăcĭdus, mōllis, blāndus, gĕnĭtālis, gĕnĭtābĭlis, fœcūndus, spīrāns. *phr:* Zĕphȳri Făvōnii aūra: plăcĭdæ, tĕpĕntes lĕnes aūræ: mōllis flātus: lĕve flāmen blāndum frīgus: mītis, jūcūnda ămœna tēmpĕrĭes. Vērni clĕmĕntior aura Făvōni. Vĕris păter, vel cŏmes gratĭsĭmus. Vēntōrum plăcĭdĭsĭmus. Tĕpĕntĭbus aūris mūlcēns ārva. Mōllior aūra spīrāns. Grāta Făvōnii tēmpĕrĭes. Lēnĭbus īmpūlsæ Zĕphȳris aurāque sălūbri. Spīrat ŏdōrātus Zĕphȳris spīrāntĭbus āer. v. *Favonius.*
zēta, *gr. Wieczernik, Stołowa izbá.*
zētēcŭla, zetŭla. *Wieczernik,* (czenie.
zeugītes, *a. m. gr. Trzciná.* zeugma, *m gr. Złą Zeugma figura Grammatica est, cùm pluribus substantivis diversi generis, numeri, &c. additur Verbum vel adjectivum initio, medio, vel fine, cum viciniori conveniens.*
zēus, *gr. Kowal ryba.* *Zebethum, B. Zybet.*
Zima, *In pulcherrima illa Ecclesiastica Oda rhythmica.* Mittit ad Virginem *Missa Rorate dicta, verba illa:* Et Zima scoriæ *corr ge* Zema scoriæ tollit de medio *i. decoctionem, combustionem excrementi metallici à zeu fervefacio, decoquo, ut videatur allusisse auctor Prosæ ad verba Isaia:* Excoquam ad purum scoriam tuam.

Zingiber, zingiberi Zimpiperi, zinziber, B. Imbier. Imber. *Zinzinulat Progne, A. Philomel. corrigit Andr. Schef: legens Tintinulat.*
zizānia, æ zizanium *Kąkol* Unkraut. *Ab izano brevia. Producit Pruder. Fortunat, corripit Prosper. De satione Dei Zizania vulsit amara Foris Spinis fulta suit seges horrida zizaniorū.* Pros.
zizȳphum, *gr. Jujuba owoc.*
zizȳphus, *gr. Jujubá drzewo.* (mels:
zōdiăcus, *gr. Zwierzyniec.* ein Circkel des Himɛ
zoīlus, *Obmowcá urzonych* frebder Arbeit Tadeler. *Quisquis es ex illo zoile nomen habes.* Ov.
zōna, *gr Pas, Strefá, Trzos, Wrzod pomykaiący się, Ogień piekielny! Poprąg* ein Gürtel. *Ds teretem zonam, quæ modo cincta fuit.* Ov. *syn:* Cīngŭlum; cīnctus fāscia *epith:* Aurea, aurāta, dĕcōra, fulgēns, tĕres *phr:* Nōn ŏpus est ārctis strīngāntur cŏrpŏra zōnis Fās sit & aurāta pŭĕrum te cīngĕre zōna.
zona mundi, *Kráy 4.*
zōnārius, *adject. Pasowy, subst. Paśnik.*
zōnārium, *Kotczy.* zōnŭla, *sub Pas.*
zōŏphȳtum, *gr. Ziołozwierz.*
zōophthalmos, *gr. Rozchodnik wielki.*
zōphŏrus, *gr. Zwierzyniec.*
zōpissa, *gr Smołá skrobána.* Pech von Meerschiffen abgekratzt.
zōpȳrum, *gr. Storysżek.*
zoroastræi susurri. *Czáry.*
zoster, *eris. gr Ogień piekielny, Porost.*
zȳgæna, *gr. Kuszá rybá.*
zȳgia, *gr. sub Trzmiel.*
zygiæ tibiæ, *gr. sub Trzciná.*
zȳgostătes, *a. m. Ważnik* ein Waagmeister.
zyphra *B. Cyfrá.*
zȳthum, *gr Piwo.* Bier. *Ut Pelusiaci proritet pocula zythi.* Col. *syn:* Zȳthus, cērvisia, vel cērvīsia. *epith:* Fōrte, svāve, vălĭdum, lĭquĭdum pūrum. *phr:* Cĕrĕāle pōcŭlum, vīnum. Cĕrĕālis potus. Lūpŭlo cōcta Cĕres.

FINIS.

)F(†)B(

APPENDIX
INDICIS G. CNAPII.

Continens Hiſtorias & Fabulas Pòëticas. Item Nomina Propria Jlluſtrium Virorum, Regionum, Inſularum, Urbium, Fluviorū, & Montium, Aliorumque Multorum.

A

Aăron onis nomen proprium ſummi Sacerdotis apud Hebræos, qui unà cum fratre Moyſe Iſràëlitas eduxit ex Ægypto.

Abă æ Xenophontis Filia. Item Aba, vel Abæ arum Civitas Phocidis. Abāntēs dicuntur incolæ hujus urbis. Item Aba mons Armeniæ.

Abăcænă æ, vel ăbăcænum i, Oppidum Siciliæ. Abăcænīnī Einwohner dieſer Stadt/ *Obywàtele tego Miáſtá*.

Abacion ăbăciūm urbes Bavariæ.

Abălă opp: Trogloditarum non procul à mari rubro. Abălītēs ſinus exiguus ibid ſitus.

Abălus Inſula Oceani Germanici.

Abănă æ fluv: Damaſci qui in radicibus Libani exortus effunditur in mare Syrīacum.

Abărīm mons excelſus dividens terram Amon & Euphrates à terra promiſſionis contra Jericho, ad Jordanem uſque fluvium protendens radicem.

Abarimon Regio montis Imai in India in qua ſylveſtres homines degunt, averſis poſt crura plantis.

Abăris nomen viri, quem ferunt, ſagittam per orbem terræ circumtuliſſe, nihil omninò veſcentem.

Abăs antĭs Rex duodecimus Argivorum Pater fuit Præti & Acriſii, Avus Perſei. à quo poſtea Argivorum Reges Abantiadæ dicti. Abas alius fuit Trojanus quidam comes Æneæ. Abāntĭădēs tiadis ein Tochter Abăntis oder ſeiner tochter Kind/ *Corká, álbo wnuczká Abáſowá.*

Abāntĭs Inſula quæ etiam Eubæa dicitur. Abāntēs plu.num. Die Einwohner derſelbigen Inſul/ *Obyw tele tey wyſpy.*

Abătos Inſula in finibus Ægypti circa Memphim circumdata Stygia palude, in qua ſepultus fuit Oſiris Rex.

Abdēră urbs Thraciæ & Hiſpaniæ. Abdera pulchra Teiorum colonia. Pròverb. Anderſtwo iſt auch gut ſeyn/ *Ygdzie indziey może żyć dobrze, chleb ieść.* Abdērītă, æ, Einwohner dieſer Stadt/ *Obywátel tego Miáſtá.* Abdērīcĭūs, a, um, ut: Abderitica mens, Proverb: Ein toller Verſtandt/ *Tępy dowcip*. Qui homines à natura ſtupidæ mentis fuêre. Abdērĭtānus a um ut: Abdĕritana plebs, Abdērītæ, populi Thraciæ qui cum à muribus & ranis vexarentur, coacti ſunt naturalem locum deſerere & alias ſedes quærere.

Abdon indeclinab: nomen proprium. Unus è Judicibus *Iſràël*.

Abdŭă æ, Fluvius Italiæ.

Abĕăcŭs Syracorum Rex.

Abenona, mons Germaniæ circa Vittenbergenſem Ducatum, in quo oritur Danubius.

Abŏrĭgĭnēs, Gens antiquiſſima Italiæ, qui cum Romanis Romam condiderunt. Abŏrĭgĭnĕŭs a um.

Abſȳrthŭs Colchorum regis filius, & alius Scriptor Græcus.

Abūdĭăcūm urbs Germaniæ non procul ab Auguſta Vindelicorum.

Abuſiacum Rhetiæ opp ad Leccam fluvium, Füſſen/ *Miáſto w Recyi przy rzece Lekka.*

Abȳdŏs & Seſtŏs i. g. fæm. Duo opp. in introitu Helleſponti dicitur & Abytum i. g. neu. *Oſtriferum, Leandrium antiquum.* Abidæus & ăbȳdēnŭs a um nomen patrium Leandri. Abydum ne temerè, ſc, naviges, Gibdich nicht muthwillig in gefahr/ *Nie uday ſię w niebeſpieczeńſtwo bez ſłuſzney przyczyny.* Abȳdānă pl. nu. Vnnöthige/ unnütze Sachen/ *Rzeczy niepotrzebne*, ab Abydenorum mollitia & laſcivia,

ſcivia, nomine ducto. Abydæna illatio, Pro-
verb. Ein mühſeliger vberlegener Einwurff/
Zádánie trudne.

Abўlă, mons in Africa, una columnarum Her-
culis. Ptolomæo Abylis dicitur.

Acădēmĭă, æ fuit locus nemoroſus, mille paſ-
ſibus diſtans ab Athenis, & ab Academo quodam
Heroë denominatus. *Sancta, umbrifera.* In hoc lo-
co fuit villa, ubi Plato natus & philoſophatus
eſt. Unde Academici Philoſophi dicti ſunt qui
Platonem ſequebantur. Erant enim novi Aca-
demici, qui nihil affirmabant, & nihil ſciri poſſe
aſſerebant. Item Academia fuit villa M. Tull.
in Campania juxta Puteolos. Acădēmĭcŭs, a,
um, ut: Secta Academica.

Acarnŏn, mons Atticæ lapidoſus. Quandoq;
Fluvius. *Vagus, corniger, durus, aſper.*

Accaron urbs Palæſtinæ in Judæa.

Acca Laurentia, Fauſtuli uxor, quæ Romu-
lum & Remum lactavit & materna ſolertia gu-
bernavit. Hæc vocata eſt lupa, eò quod nobile
ſcortum fuerit: Vocantur enim ſcorta lupæ ob
avaritiam, cujus cauſa pudicitiam proſtituêre,
& cellæ earum lupanaria.

Acēsīnŭs. ein Fluß Indie/ an welchem
Rohr wachſen un aglicher gröſſe/ *Rzeká w*
Indyi, gdzie trzciná ſroga rośćie. Tantæ ma-
gnitudinis, ut ſingula internodia incolis præ-
ſtent vicem navigii, darin auch Edelgeſtein
zu finden/ *Gdzie też kámienie drogie ſię znay-*
duią.

Acēstēs, is. Filius Criniſis fluminis, ex Ægiſta
muliere Trojana, Rex factus Siciliæ. *Dardanius*
Trojâ generatus, Hectoreus, Siculus.

Achæmĕn, Primus Rex Perſarum *Dives.*

Achāiă, æ, Ein Theil des Griechenlandes/
ietzt, Morea genandt/ *Część Grecyi, ktorą*
teraz Morea zowią. Danaa, Ægialis, Ægialæa.
Achæus & Achīnŭs, Item, Achāĭcŭs, a, um,
Das aus dem Land iſt/ Griechiſchen, *Rodzic*
z tego kraiu, Greczyn. Infenſus Teucris, pu-
gnax, ſævus, unctus.

Achāntŭs, i, fuit puer regius, converſus in ar-
borem. Eſt item ſpina Ægyptia ſemper fron-
dens. Epith, vide in Appell.

Achātēs, æ, fluv: Siciliæ. Item, Gemma,
Agſtein/ *Achátek kámień*, apud illum fluvi-
um primo reperta. Fuit quoq; Achates ſe-
cundùm Virg. lib. 1. & 6. comes Æneæ. *Fidus.*

Achĕlōŭs, Ætholiæ Rex, & fluvius ab eodem
ſic dictus. *Calydonius, tumens, Naupactæus, turbidus,*
deformis, luctator, undoſus, Ætolus, Acarnanus. Hoc
nomen à Veteribus quoq; pro quavis aqua uſur-
patum eſt quod hic fluvius omnium primus poſt
diluvium terram eruperit. Poëtæ fabulantur fi-
lium fuiſſe Oceani & terræ, gemino cornu inſi-
gnitum, certâſſeq; cum Hercule pro Deianira,
filia Oenei regis Calidoniæ & ad extremum ex-
cuſſo altero cornu ſuperatum in fluvii formam
tranſiiſſe. Achĕlōĭŭs, á, um, quod modò poſſeſ-
ſivum eſt, modò pro Aqueus ponitur.

Achĕrŏn ontis Poëtæ dicunt eſſe Cereris fili-
um, & fluvium inferorum, ein Hölliſcher
Fluß, *Piekielne iezioro.* *Avarus. Tartareus,*
imus, aduſtus, profundus, mæſtus, nefaſtus. durus,
ferox, ater, languidus, miſer, opacus, infernus, pi-
ceus, triſtis, mortuus. Secundùm Plin. eſt fluvius
Lucaniæ & locus juxta Avernum lacū. Servius
autem ſcribit eſſe locum in Campania montibus
ſeptum ubi Necromantia exercebatur. Accipi-
tur etiam pro Inferni loco, die Höll, *Piekło.*
Acheruſius & Achĕrōntĭŭs, a, um. Achĕrōntīni
Populi juxta Acherōtē fluvium habitantes. Achĕ-
rūsĭă æ & Achĕrūs is ſidis vel ſĭdŏs g. f. palus
juxta Comas oriens ex Acheronte. Item locus
Theſprotiæ in Epiro ex quo lacu profluit amnis
Acheron qui in Ambratium ſinum defertur.

Achīllēs is Heros Græcorum fortiſſimus. *Impi-*
ger, immitis, criſtatus, ſævus, Lariſſæus, Pelides,
armipotens, æquoreus, filius Thetidis, inſolens,
clarus, Phtius, Nereius, pervicax, impiger, ira-
cundus, inexorabilis, animoſus, Æmonius, fortis,
magnanimus, Theſſalus, indomitus, pugnax, au-
dax, violentus, ferox, ſanguinolentus, durus, bel-
lax, belliger, Danus, Oelleus, expers terroris, a-
trox, indocilis, fatalis, ſuperbus, Chironis alumnq.
Achīllēŭs, a, um, ut: Achilleum argumen-
tum, Kräfftig und vnwider ſprechlich Ar-
gument/ *Argument niezwyciężony.* Achīllēæ,
arum, pl. nu. Bloſſe Mansbilder, mit einem
Spieß/ *Obraz męſczyzny nágiego z kopią* Achil-
leon urbs juxta tumulum Achillis. Item, Ein
gattung eines Schwams/ *Gębká.* Achilleos
ſive

five Aquillion, vel Achillea herba. Gerwel/ Schaaffrip/ *Złocień ziele.*

Achivi, vide Achaia.

Acīdālĭŭs, Fons Bœotiæ in Orchomeno, urbe Veneri sacra.

Acontĕŭs, ei, Venator egregius.

Acontĭŏn, urbs est Arcadiæ, nomen habens ab Acontio Licaonis filio.

Acontĕŭs, Bœotiæ mons est. Item, Adolescentis nomen, ex Cea Corycii maris insula oriundi. Qui cùm in Dianæ templo Cydippen conspexisset, ejus amore captus devolvit ad pedes ejus malum hujusmodi carmine inscriptum.

Me tibi nupturam (Felix eat omen) Aconti,
Juro, quam colimus numina magna, Deæ.

Acăgās, nobilis artificis nomen.

Acrĭā, urbs Hispaniæ in conventu Hispalensi. Item urbs in Peloponneso.

Acrillā urbs Siciliæ non procul à Siracusis. Incolæ dicuntur Acrillæi.

Acrĭsĭŭs, Rex Argivorum, ein Vatter Danaes: welche Jupiter beschlaffen hat/ als er sich in einen gülden Regen verstellt hat, *Ociec* Danaes, *do ktorey się Jowisz we złocie spuścił.* Fuit & Acrisius alter, Ulyssis avus paternus. Acrĭsĭōnæus, a, um, adject. Acrĭsĭōnĭădēs, æ Patronym. g. m.

Acrŏcĕraūnĭā, orum, excelsi montes Epiri dividentes Jonium mare ab Adriatico.

Acrŏcŏrinthŭs, mons altus sub cujus radice urbs Corinthus.

Acrŏmŭs, five Acronius lacus. Der Costniter oder Bodensee/ *Jezioro Akroniackie.*

Actæŏn, Aristei filius, qui, cùm post venationem petiisset secretum fluvium, vidit ibi Dianam se nudam lavantem, quæ indignata, mutavit eum in cervum, & cùm domum redire vellet, laceratus est à canibus suis, Ovid. *Nepos Cadmi, celer, Cadmæus, Autoneus.*

Actæŭs a, um, id est Atticus.

Actĭŭm, Epiri promontor: ubi Augustus Antonium vicit navali prælio unde Actĭŭs, & Actĭăcŭs, a. um.

Adăm, Hebr. lingua, idem est quod ruber: quoniam è rubra terra factus. *Sons, antiquus, protoplastus, primævus, luteus.*

Adămĭānī, vel Adămitæ, pl. num Hæretici ab Adam nominati, cujus imitantur nuditatem, quâ ulus fuit in Paradiso ante peccatum.

Admetŭs, fuit rex Thessaliæ, cujus armenta novem annis pavit Apollo, *Pheretialis, Thessalus, Pheræus, Thessalicus.*

Adōnĭs is & idis, Filius fuit Cinyræ Cypriorum & Myrrhæ, regis, à Venere ob elegantem formam adamatus quem in Idalio nemore venantem, primo ætatis flore aper occidisse fertur. Mortuum verò Amasium multis deflevit lachrymis, quibus cum nihil proficeret, ad doloris lenimen pueri cruorem commutavit in florem. *Ploratus Veneri, aptus sylvis, formosus, Cinyrejus, pictus murice, pulcher, tener, dulcis, mollis, miserandus, Cythereius, niveus, purpureus.* Adōnĭa, orum, g. n. Festa Adonidi sacra.

Adrastēā, five Adrastia, Regio non longè à Troade. Item, Dea necessitatis, & Jovis filia scelerum ultrix. Hinc Adrastia Nemesis, scil aderit. Priv. Es wird übel gehen/ es wird ein Straff des Hochmuths kommen/ *Pomstá ná cię przyidzie.*

Adrāstŭs Rex Argivorum, *Thalaonides, Inachius Perseus, longævus, potens.*

Adrĭā æ, fuit urbs Italiæ, ad mare, quod ab ea vocatur Adrĭātĭcum, vel Adrĭăcŭm, Das Adriatisch oder Venediger Meer, *Morze Adryátyckie, ábo Weneckie.* Adria, à quibusdam per aspirationem scribitur in masc: genere, pro sinu Adriatico & ipso mari frequentissimè accipi solet. *Raucus, inquietus ventosus, iracundus, præceps, longus, tumidus, minax, vagus, magnus.*

Æā; civitas est Colchidis.

Æăcŭs Jovis filius ex Ægina. *Judicans, Asopiades, severus, juridicus torvus, justus, inexorabilis.*

Æās Æantis g, m, fluvius Epiri, *Purus.*

Aēdŏn, Luscinia, ein Nachtgal/ *Słowik. Suavis, tristis, vocalis.*

Æētēs vel Æēta. æ, Rex fuit Colchorum, & filius Solis ex Persa Oceani filia, qui cùm aureum Vellus à Phryxo Athamantis filio in luco Martis suspensum diligentissimè asservaret à Medea filia proditus, vellere & duobus insuper liberis spoliatus est. *Soligena, Ææus, ferus, Sole satus, Hyperionides; Phasiacus,*

Ægæŏn, gigas fuit, Titani & Terræ filius, quem 100. manus, & 50. ventres habuisse fabulantur. Homer. 1. Iliad. *Cruentus, centumgeminus.*

Ægæŭs Thesei pater, Athenarum Rex. Ægæum mare, Das Meer zwischen Griechenland und Asia, *Morze między Grecyą, y Azyą.* ab

Ægæo dictum. Ægæum navigare, Proverb. Kein Gefahr scheven, Smiele się w co w dać. Nie bać się niebespieczeństwá.

Ægĕrĭă, Nimpha, cum qua Numa Pompilius fingebat se nocturnum habere connubium & colloquium de religione, & sacris ceremoniis, ut leges suas, quas Romano condebat populo, sanctiores redderet, quo mortuo, ipsa præ fletu versa est in fontem. Ovid. metamorph. *Romula, nocturna.*

Ægeus Filius Pandionis fuit, & Rex Athenarum.

Ægīnă, Æsopi Bæotiæ regis filia quam Jupiter in specie ignis gravidavit & ex ea Æacum & Rhadamantum genuit, à qua etiam Ægina urbs Peloponeso adjacens dicta. Ægīnēnsĭs, e, Ægīnātĭcŭs a, um. ab ea Ægea urbe.

Ægium oppid. Achaiæ in Peloponeso, quo in loco Jovem à capra nutritum ferunt.

Ægȳptŭs, g, f, Regio Affricæ, Egyptenland, Egipska ziemia. *Hiulca, trigonalis, cæli studiosa, parens terrarum, dives, fœcunda, fertilis, sagax, demens, horrida, Memphitis, mater artium.* Ægȳptĭī, Die Einwohner Egyptenlands / Obywatele Egiptscy, Egipcyanie. *Linigeri, fistrati, ventosi, Pharaoniadæ, Lagidæ, calvi, fusci, sapientes.* Ægȳptĭŭs, & Ægȳptĭăcŭs, a, um, ut: *Ægypriæ* coronæ. Winter kräntzlein / so nicht von natürlichen Blumen seynd, sondern durch Kunst gemacht / *Wieńce nie z ziół ogrodnych, ále z kunsztownych uwite.* Ægyptiaci dies, Verworffene Tag / *Złe dni.*

Ægȳptŭs g. m. Beli Prisci filius fuit: qui cùm quinquaginta haberet filios, totidem eos fratris sui filiabus matrimonio conjunxit: quæ à patre Danao instructæ, prima à nuptiis nocte suum quæq; maritum interfecerunt, præter unam Hypermnestram, quæ Lynceo marito viro suo pepercit, postea pulso Danao Argivorum regnum invasit: unde adagii figura Ægypti nuptiæ, Unglückliche Hochzeiten / *Wesele nieszczęsne.*

Ægĭs, ĭdĭs g. f. Clypeus fuit Palladis seu pectoris munimentum factum Amalteæ capræ corio, in cujus medio erat caput Gorgonis dirum ac terribile, quod qui intuebantur, lapidescebant protinus. *Horrifica, sonans, cruenta, fulva, terrifica, Medusæa, terribilis, cruda, sanguinea, serpentigera, Palladia, superba.*

Ælĭă, urbs est Palæstinæ quæ prius Hierosolyma: ita dicta ab Ælio Adriano.

Aëllō una Harpiarum. *Ales.* Est & nomen canis Actæonis.

Ænēās æ Nobilis Trojanus, Anchisæ & Veneris filius qui in excidio Trojano Patrem senio confectum suis portavit humeris, filium Ascanium adhuc impuberem manu traxit & patrios penates secum detulit. uxoremq; suam Creusam discedens, amisit. *Magnanimus, Dardanius, Trojus, Trojanus. Anchisiades, Anchisa generatus, ingens, Laomedontius, acer, Dardanides, fatalis, pius. Phrygius, Rhætius, castus, Cythrejus, penatiger, impiger, fluctivagus, bonus, Phryx, Iliacus.*

Æneĭs, Æneĭdŏs, liber de gestis Æneæ. Æneius a, um.

Ænŏbārbŭs, heist der Käyser Domitius, von wegen seines rothen und Kupfferfarben Barts / Domitius *Cesarz, ktory miał brodę lisowatą.*

Ænŭs fluvius Germaniæ Vindelicos à Noricis dividens. Ptolom.

Æŏlĭă Regio Asiæ, inter Mysiam & Joniam. Alia ab Æoliis septem insulis inter Siciliam & Italiam.

Æŏlĭs, lĭdĭs Regio Hellesponto adjacens, ein Landschafft der kleinen Asiæ, *Kraina w Azyi mnieyszey.*

Æŏlŭs, hunc Poëtæ dicunt Jovis esse filium ex Sergesta Hyppotæ Trojani filia. Ist für ein Gott der Winde gehalten worden, *Bog przełożony nád wiátrámi. Rex tempestatum, Hippotades, imperiosus, ventipotens.*

Æpŭlo Rex Istriæ, teste Livio qui à Romanis victus, ferro se maluit occidere, quàm vivus in potestatem Romanorum venire.

Æræ, oppid. Macedoniæ cujus incolæ Æræi dicuntur. Alterum est Helespontum à quo gentile Ærates. Tertium in Jonia.

Aërŏpē uxor Atrei ex qua Thyestes duos suscepit filios, quos postea Atreus fratri comedendos posuit. Quorum scelerum turpitudine ne pollueretur. Solem aversum fabulantur Poëtæ Ovid. 1. Trist.

Æsă Thraciæ oppid, quorum incolæ Æsæi.

Æsăcŭs Priami filius, qui cùm Hesperies amore captus eam per avia fugientem insequeretur, accidit ut serpens â puella calcatus pedem ejus mordicus apprehenderet: quo ex vulnere cum

illa

illa interiisset, Æsacus doloris impatientiâ sese in mare præcipitavit. Quem Thetis miserata (ut Ovidius lib. 11. metamorph.) in Mergum avem convertit.

Æschĭnēs, Orator Atheniensis, æmulus Demosthenis.

Æschȳlūs, Poëta Tragicus Atheniensis, necatus ab aquila testudinem super calvum caput ejus dormientis demittente *Pictus facibus*. Æschȳlūs, Gnidus Rhetor Ciceronis præceptor. Æschȳlēūs, a um adject. Propert.

Æscŭlānus Deus & Argentinus dicti sunt Dii æris & argenti id est locupletandorum hominum potestatem habentes. Bud.

Æscŭlapiūs Apollinis & Coronidis nymphæ filius medicinæ Deus habitus. Idem, à Jove fulmine occisus eò quod Hyppolitum arte medica reduxisset ad vitam. Colebatur in specie serpentis *Phœbigena, salutifer, Phœbeius, opifex Epidaurius Coronide natus, Pergameus, Cotyleo, archiatros.*

Æsērnĭă Samnitum urbs in Italia.

Æsĭs Umbriæ fluvius. Ptolom.

Æsōpūs, ein fabeldichter/ *Baiek fabuł pisarz*. Philosophus, Phryx genere. Crœso Lydorum Regi fabulas suas dicavit; has qui non legisset, nihil scire videbatur, unde Proverb. Ne Æsopum quidem trivisti, ein Ungeschickter Ungelehrter, einer der nichts weiß/ *Nieuk, nic ieszcze nie umiesz.* Fertur hunc nihil commeritum interemptum fuisse à Delphis: qui obortâ pestilentia gravissimas pœnas dedêre: unde adagium; Æsopicus sanguis, unschuldig Blut/ *Krew niewinna.* Æsopius, & Æsōpēūs, a, um, ut: Æsopiæ fabulæ.

Æthĕrĭī, pl. nu. Die Mohren. *Murzynowie.* Populi subter Ægyptum, postea ab Æthiope Vulcani Filio, Æthiopes vocati sunt. Plinius. *Nubei, vagi, nigri, Philæni, divites arenarum Usti Ægyptini Simi torridi & Philopotæ.* Æthĭopĭă regio inter Arabiam & Ægyptum, Mohrenland / *Murzyńska Krainá.*

Æthōn unus ex equis Solis, *Velox croceus.* Fuêre autem quatuor equi Solis. ut fabulis fertur: Phlegon, Pyrocys, Eous & Æthon quibus significantur quatuor diei horæ. Ovid. 2. Metam. Æthon alius fuit equus Pallantis Filii Regis Evandri, qui in exequiis Domini sui collachrimâsse fertur. *Bellator.*

Æthră Filia Pitthei Regis, & uxor Ægei, materq; Thesei Ovid. in ep. ad Thes. *Syderea, rubra, Pitheis, liquida, albens, levis, rutila, supera, celsa, aperta fulgida flammans, nitida ignea tenuis, flammea* Item pro Æthere vel aëre, Poëticum est. Æthra alia fuit Oceani & Tethios filia uxor Atlantis.

Æthruria vide Hetruria.

Āētĭūs Medicus fuit insignis discipulus Eunomii tempore Constantini Imperat. Atheos cognominatus quod diceret nullum esse Deum.

Ætnă, Ein Berg in Sicilien der Fewr außwirfft/ *Gora w Sycylii ktora ogień z siebie wyrzuca.* *Fervida, Trinacria, ardens, Sicula, alta Typhois, parens florum flagrans ignifera fumans, gravis floricoma, odora, fervens, monstrifera, fumosa, calida. Trinacris lucens Vulcania sonans Cerealis torrida horrifica flammifera sulphurea fera Sicilis.* Hinc Ætnēūs, a, um, Est & Ætna urbs Siciliæ, non procul à Catana.

Ætōlĭă, ein Landschafft in Griechenland/ *Krainá w Grecyi.* Ætōlūs, sive Ætōlĭus a, um, Der daraus ist/ *Rodzic z támtąd.* Ætōlūs, i, Martis fuit filius. Plin. lib. 9. c. 59.

Ætūs, Der Fluß, Nilus in Egypten, *Rzeká Egipska.* Nilus.

Afranĭūs Poëta latinus fuit, Togatarum fabularum scriptor.

Afrĭcă, der dritte Theil des Erdbodems; *Trzecia część świátá.* *Fertilis, ardens, vadosa, frequens belluis.* Africa semper aliquid novi fert, Prov. in homines novandarum rerum avidos.

Afĕr, ra, rum, ut: Afra avis Proverb. refertur à Suida, de rebus prægrandibus quod ex ea regione deportentur aves imani magnitudine. Item, Afer cui ex Africa est. Afrĭcūs, & Afrĭcānūs, a, um, Feræ Africanæ, sunt ex genere Pantherarum.

Afrĭcūs, i, Venti nomen est, Südwestwind/ *Wiatr zachodniemu poboczny ku południowi. Creber procellis, præceps, pestilens, protervus, nubifer, ater.*

Agămēmnōn, nŏnis, Obrister des Kriegszugs der Griechen vor Troja, *Hetman Woyska Greckiego przeciw Troi woiuiącego.* Atrei filius, Rex Mycenarum. *Mycenæus, Atrides, Tantalides.* Agamemnonia hostia Proverb. in duros & pervasu difficiles, Hartbändig, *Uporny.* Quadrabit quoque in illos, qui nolentes & adacti quippiam agunt. Agămemnŏnĭūs a, um, ut: Agamemnonei putei. Proverb. Newe herrliche Werck / *Nowe páńskie dzieło.*

Agănippē es, g, fæ. Fons est Bæotiæ, Musis sacer, quem Poëtæ fabulantur factum esse Pegasi equi alati ungulâ. *Hianthea, Permessea.* Agănippæus, a, um, denominativum. Agănippis, pidŏs, patronymicum fœmininum.

Agapius, Alexandrinus medicus fuit, qui Byzantii medicinam docuit.

Agăr, ancilla Abrahæ, à qua Agareni populi Arabiæ, qui nunc Saraceni dicuntur à Sara uxore Abrahæ.

Agărūs. urbs & amnis in Samaria.

Agăthă vel Agăthopŏlĭs Galliæ Narbonensis urbs, **Montplier.** *Miasto Francuskie w Narboni.*

Agăthŏclēs, Tyrannus Siciliæ, **einer hafffners Sohn,** *Syn garncarski,* qui vasis aureis frequenter figulina solebat admiscere, ut ostenderet sordidissimæ etiam conditionis hominibus per virtutem ad honores iter patere.

Agăthūsă Insula unguento nobilis, aliàs Telos dicitur, Plin. lib. 4. cap. 12.

Agathyrsum i, sive Agathyrsă æ, urbs est Siciliæ, Plin. lib. 4.

Agăthyrsi, Populi Scythiæ, cæruleo capillo. *Picti, depicti, immanes.*

Agāvē, Cadmi & Hermionis filia uxorque Echionis, quæ filium Pentheum Regem Thebanorum, cùm hic abstemius esset ac propterea Bacchi sacra despicaretur, dilaniavit. Horatius. *Cadmeis, Cadmea, Thebana, cruenta, Penthei, attonita, & furens. Bassanis.*

Agēnor, nŏrĭs, Beli fuit filius, & Rex Phœnicum & pater Cadmi. *Sarranus, imperiosus, Lybicus.*

Agĕsandĕr, **Ein berühmter Bildhawer auß dem Rodiß bürtig,** *Snycerz, Rodem z wyspy Rodu.*

Agyllă, vetus urbs Thusciæ.

Agĭs Lacedæmoniorum Rex qui cum Athæniensibus crudelissi na bella gessit, à suis civibus tandem in carcere necatus, quod Lycurgi leges reducere, & bona publicare vellet. Plutarchus in vita ejus, & Cic: offic: 2.

Aglais idis, Megaclis filia, mira gulositate & voracitate mulier, utpote, quæ carnium libras 10. panis chœnicas 4. vini choam hoc est Romanum congium, sive sextarios sex, unica cœna absumeret Cæl. Rhod. lib. 25. cap. 19.

Agōnālĭă, lium vel, liorum festa erant apud Romanos quotannis celebrari solita in honorem Jani Ovid. 1. Fast.

Agrăgās vel Acragas, urbs, Sicil. quæ & Agrigentum dicitur. Agragantinus, vel Agrigentīnus, a, um, ut: Sal agrigentinus, qui igni fluit.

Agria munitissimum superioris Hungariæ propugnaculum, sæpè à Turca tentatum; tandem sub Mahometo tertio expugnatum & captum Anno 159.

Agriophagĭtæ, Cyclopes dicuntur vel monoculi; qui unum habent oculum in media fronte ad modum Cycli. Hos India gignit.

Agrippă Sylvius Tyberini Latinorum Regis filius, qui submerso patri successit in regnum Livius lib. 1.

Agrippĭăs adis, urbs prius Anthedon dicta, postea ab Herode Agrippias dicebatur.

Agrippīnă, M, Agrippi filia, & neptis Augusti, & uxor Germanici.

Agrippina, sive Agrippinensis Colonia, **Die Stadt Kölln am Rhein,** *Kolno miasto nád Rhenem.* urbs celeberrima ad Rhenum fluvium, Germaniæ inferioris metropolis, nomē habens ab Agrippina Neronis matre. Tacit. annal. lib. 12.

Ajax, jācĭs, Telamonis filius ex Hesione filia Laomedontis, fortissimus Græcorum post Achillem, sed Achille occiso, cùm illius arma peteret Ajax & Ulysses eloquentiâ sua illa accepisset, Ajax præ ira insaniens pecora multa occidit, credens Ulyssem cum sociis illius se occidere. Ie inde etiam se ipsum occidit, de cujus cruo (ut ait Ovid.) flos Hyacinthus crevit. *Telamonius, insanus, interritus, ferus, Telamone satus, temerarius, Telamoniades, stolidus, invictus Salamonius ferox.* Eodem tempore alter Ajax fuit Otlei filius & Locrensium Rex qui capta Troja Cassandram virginem Vatē in templo violavit. Quâ injuriâ permota Pallas, eundem ab expeditione Trojana redeuntem in mari fulmine percussit. Virg. 1. Æneid.

Alābāstrūs, fluvius est in Ætholide minoris Asiæ regione, Plin. lib. 5. cap. 30.

Alabastrum civitas Ægypti. Plin. l. 5. c. 9.

Alānŭs. Scythiæ fluvius, à quo Alani populi dicti sunt. *Ardentes, implacati, Caucasigenæ, feri leves duri.*

Alata castra, urbs Britanniæ Insulæ. quam alii castra puellarum vocant. Creditur nunc urbem esse Scotiæ, quæ illorum lingua **Edinburg,** *Rozumieią iż teraz jest* **Edimburg/** *miasto w Szkocyi.*

Alaūnă urbs Britanniæ, Ptolom.

Albā, urbs est in Latio, quam condidit Ascanius filius Æneæ. Virg. *Iliaca, celsa, Dardania, Romana. Trojana, longa vetus.* Hinc Albani populi dicti. Est & alia Alba civitas Longobardiæ, à qua Albenses dicuntur. Additur & aliam Albam esse in Pannonia olim Taururum & Belgradum appellatum, nunc Albam Græcam, Griechisch Weissenburg, *Białogrod.* Item aliam quæ Alba regalis dicitur, Stulweissenburg/ *Miasto stołeczne tamże, Białogrod wielki.*

Item tertiam in Transylvania quæ Alba Julia dicitur Principum Transylvaniæ sedes & habitatio perpetua.

Albāniā, Regio in oriente, in qua Albana civitas, & fluvius Albanus.

Albīī, Das Alpgebirg, *Gory Alpes.* Albi etiam dicti fuerunt liberi Galliæ populi in quorum agro etiam conditum est Lugdunum, Plin. lib. 4. cap. 18.

Albīōn, Insula Britanniæ, Engelland, *Wyspa Anglia.* ab albis rupibus quas mare abluit dicta.

Albion & Bergion zween Riesen, die Jupiter/ den Herculem zu erretten, mit Steinen hat zu todt geworffen/ *Dwá Olbrzymi, ktorych Jowisz áby Herkulesa wybáwił, ukámienował.* Pomp. Mela, & Diod. Siculus.

Albis, Fluvius nobilissimus, Die Elb/ *Rzeká Elbá.* Oritur ex montibus, qui Moraviam à Bohemia dividunt: suscepto deinde Molta fluvio, Pragam Bohemorum metropolim præterlabitur: Influit in mare juxta Hamburgum. Luc. l. 2.

Albŭlă, fluvius ab albo colore qui postea Tyberis à Tyberino Sylvio, Albanorum Rege, qui ibidem submersus, dicitur, Die Tyber / *Tyberys Rzeká.* Vetus.

Albūnĕā Fons & nemus juxta Anienem *Resonans, alta, opaca.*

Albūrnŭs Lucaniæ mons. *Virens.*

Alcē, canis nomen. Xenoph. de Venat.

Alcēnŏr, vir Argivus fuit.

Alcēstē ēs, seu Alcēstis tidis, fuit uxor Admeti regis Thessaliæ, quæ pro viri salute se morti tradidit. Nam Rege ægrotante, responsum fuit ab oraculo quod brevi morietur, nisi quis amicorum pro eo morti se traderet, quod cum omnes recusarent, ipsa promptissimam se obtulit. Juven. & Eurip. in Alcest. *Pegasea. Thessala.*

Aceūs, dissyllab. Pater Amphitryonis & avus Herculis à quo & Alcides appellatur.

Alcĭbĭădēs, pulcherrimus nobilissimus eloquentissimus & bellicæ rei peritissimus; sed ità plenus omnibus vitiis, ut nescias, utrum virtute an malitia fuerit insignior.

Alcida, bellua fuit terribilis, & ignem vomens, à Pallade tandem occisa.

Alcīdēs dicitur Hercules, à bellica virtute quæ Græcis Alce dicitur. *Magnanimus, infans ferus, trux, clarus, ferox, vagus, bipater, insignis bellator, cruentus, magnus.*

Alcĭnŏūs Rex Pheacum, in Coryra Insula, diligens hortorum cultor, qui Ulyssem naufragum perhumaniter excepit Virg: l. 2. *Munificus; Coreyreus, Phaax, Corycius, ferax.* Alcinoi mensæ, Prov. Ein köstliche Mahlzeit/ *Bánkiet Páński,* Alcinoi apologus, Proverb. Lange unnutze Fabel, *Długa niepotrzebna bayká.* Fuit etiam Alcinous Philosophus Platonicus, qui Epitomen composuit decretorum Platonis.

Alceppē es una ex Halcyonei gigantis filiabus quæ Halcyonidas dictæ sunt. Suidas.

Alcippŭs, Ein fürnehmer Bürger zu Athen welcher auß seinem Vaeterland vertrieben ward/ *Przedniejszy z Mieszczan w Athenách, z ktorych potym był wygnány.* Lacedæmonius Civis fuit inter suos maximæ authoritatis, patriæque studiosissimus, qui ab inimicis contrarias in Rep: partes foventibus in exilium actus fuit. Huic uxor fuit nomine Damocrita: quæ cùm virum in exilium euntem prosequi prohiberetur, filiæq; jam viro maturæ, publico edicto matrimonio arcerentur ne quis ex illis injuriæ avo illatæ ultor nasceretur: concepit animo facinus supra omnem muliebrem audaciam. Nam cum ex more fæminæ urbis primariæ ad nocturnum facrum in andronem quendam convenissent, Damocrita à filiabus adjuta, magnam vim lignorum, quæ ad sacrificia parata erant ad fores congessit, ignemq; injecit? ut omnes intus exureret: Accurrentibus auxilio viris, illa filias primà, dein seipsam interfecit. Ex Plutarch narrat:amatoriis.

Alcĭthŏē, es, Thebana mulier fuit, quæ cum Bacchum, ejusq; orgia contemneret cæterisq, mulieribus sacra celebrantibus, eum sororibus & ancillis lanificio operam daret, ab irato Baccho in vespertilionem mutata est: telæ autem in vitem & hæderam. Ovid. 4. metamorph.

Alcmān Poēta Lyricus primus pediculari morbo mortuus.

Alcmē-

Alcmenā, Electrionis filia, & Amphitrionis uxor, ex qua Jupiter genuit Herculem. Aliquando scribitur Alcumena, prout versus exigit. Hosiod. in Aspid.

Alcmæōn, filius Amphiarai auguris, qui matrem suam in ultionem patris, quem illa dolo occiderat, interemit, *Amphitraides, Amphilochi frater, crudelis.*

Alcōn Sagittarius Cretensis, cujus filium cùm draco complexus esset, tantâ arte sagittam direxit ut illæso filiô necaret Draconem. Virg. 3. Eclog.

Alcyŏnē es. Æoli Regis ventorum filia fuisse creditur & uxor Ceysis, quæ desiderio mariti, qui naufragio perierat, in mare se dejecit, versaque est in avem sui nominis. Ovid. 11. metam. Altera fuit Alcione, Eveni fluminis filia, uxor Idæi, antè Marpessa appellata: quam Apollo cùm rapuisset, non dubitavit maritus sumpto arcu & sagittis uxorem vi ab eo repetere: quod cùm frustra conatus esset, parentes filiæ casum lugentes commutato nomine Alcyonem eam appellârunt. Homerus 9. Iliad, alii scribunt Halcyone.

Alcyŏnes aviculæ sunt colore cyaneo paulò majores passere. Fætificant brumâ, nidos faciunt septem diebus ante brumam, & totidem sequentibus pariunt. *Desertæ, Ceycis aves, mæstæ.*

Alectō Una ex tribus furiis infernalibus. *Luctifica, atra, sata nocte, infecta venenis, furibunda, tristis, Cocytia, impia, mater belli, atrox, ministra Plutonis.* Reliquarum nomina sunt Megæra, & Tisiphone, & dicuntur filiæ Acherontis & Noctis.

Alēctēr, filius Anaxagoræ Iphim genuit & Capaneum, qui fuit unus ex septem ducibus Argivorum apud Thebas. Volaterr.

Alectryōn onis, Der geheime Kämmerling. Martis, *Komornik Marsow.* ad lescens fuit (ut Lucian.) Marti adeo familiaris, ut adulterii, quô Veneri ille commiscebatur, conscius adhiberetur, foribusq; custos apponeretur, ne Solis interventu deprehenderetur adulter. Verùm cùm ille somno oppressus negligētiùs excubias ageret, amantes ejus fiduciâ in utramq; aurem dormientes à Sole deprehensi sunt & ad Vulcanum delati, adamantinis catenis multò antè eum in usum paratis sunt impliciti. Qua de causa indignatus Mars Alectrionem in avem sui nominis commutavit.

Alĕmānnī, Die Teutschen/ *Niemcy.* Populi Septemtrionales qui & Germani dicuntur. *Truces, feroces, Lancranij.*

Alemannus Fluvius apud Rysios, originē à rupro castro, Rothenburg/ trahens hinc ad Kelheim/ oppidum jungitur Danubio *Rzeká od Rottenburgu płynąca á z Dunaiem u Kelheim miásteczká się łącząca*, vulgò Altmola, Altmül, appellatur, vide Althamerum in Tacit.

Alēsā, Civitas Siciliæ, hinc Alesinus, a, um,

Alēxāndĕr, ri, Der grosse Alexander, König in Macedonien *Alexander wielki, Krol Macedoński, Emathius, Pelleus, fortis.*

Alexandrā, quæ & Cassandra, Priami filia, ac Vates. Est & Alexandra Alexandri, Judæorum Regis uxor. Egesip. 1. c. 12.

Alēxāndrīā, ein Stadt in Egyptenland/ nicht weit von einem Außlauff des Nili, am Meer gelegen/ ab Alexandro Macedone condita. *Miásto w Egipcie nie dáleko od Nilowego wyciekánia, przy morzu leżące. Páretonia, noxia.* Habuit olim scholas omnium disciplinarum liberalium: fuitq; ob commoditatem, maximum totius orbis emporium. Constructum autem fuit ante Salvatoris adventum. Anno 320. intra spatium 17. dierum (Just. l. 11.) cum 6000. murorum passibus.

Alexandrīum, Judææ oppidum.

Alexandrŏpŏlīs, Parthorum civitas, sic ab Alexandro Magno conditore nuncupata. Plin. lib. 6. cap. 25.

Alistūs. oppidum Germaniæ, in tractu maritimo Saxoniæ. Ptol.

Alīsūm, oppid in Septentrionali plaga Germaniæ, non procul à Sicambris.

Alliā, Fluv non longè à Roma distans, apud quem Romanus exercitus olim deletus fuit à Gallis Senonibus, duce Brenno, 15. Calendarum sextilis. Lucan.

Allŏbrŏgēs, Die Savoyer, *Allobrogowie. Sabaudowie, Rodánei, montani, infideles.* Allobrox, in singulari, Allŏbrŏgicūs, a, um, ut: Vinum Allobrogicum.

Allotriges, Populi in tractu Septentrionali Hispaniæ, Strab: lib. 5.

Alōeus, fuit gigas Titani & Terræ filius. *Impius, asper.* Ex cujus uxore Ipimedia Neptunus genuit gemellos, scilicet Oetum & Ephialtem, qui dicuntur Aloidæ, fuerunt maximi gigantes. Virgil. *Immanes.*

Alogiani, Ketzer/ welche Christum das

Wort des ewigen, Vatters/ das ist/ waren GOttes sohn seyn/ verleugneten, und das Evangelium Joannis verworffen/ *Kácerze ktorzy przeli Chrystusa być słowem Oycá przed wiecznego y synem prawdziwego Bogá, á przytym Ewangeliq Jana S. odrzucáli.*

Alpēs, Alpgebirg Schneegebirg, so Italien und Franckreich vom Schweitzerland absondert, *Gory ktore Francuzy y Włochy od Szwaycárow dzielą. Aëriæ, gelidæ, nubiferæ, devexæ, celsæ, ventosæ, latebrosæ, frondosæ, sylvosæ, frondiferæ nubiferæ, nivosæ, saxosæ, gelatæ, austrinæ, scabrigeræ, horridæ, jugosæ, Teutonicæ, Pœninæ, Hyperboreæ, nubi geræ, Pyreneæ, sævæ, pruinosæ, altæ, nubigenæ, Cottæ.*

Alpinūs, a, um, adject: Alpinis, nidis, patrony micum.

Alsā, fluv. est Venetiæ, Aquileiam præterfluens, Plin. l. 3. c. 18.

Alsfēldīā urbs Hassiæ.

Alsĭūm, urbs est Tusciæ littoralĭs, quam hodie sanctam Severinam vocant.

Althēā, filia Thestii, & uxor Ænei Regis Ætoliæ, & mater Meleagri, quæ filium fatali stipite combussit, ut infra de Meleagro.

Altīnum, urbs olim in littore Venetiæ florentissima fuit: à qua Altinates populi dicti sunt Plin. l. 3. Epist.

Altīsĭŏdōrūm, vel Antissiodorum, quod Cæsari Vellenodunum. Ptolom, Austricum, urbs Galliæ, vino generoso nobilis.

Altūtă Alutius fluv. Hungariæ in Danubium fluens, Olt oder Alt/ *Rzeká Węgierska w Dunay wpadaiąca.*

Alūtrensēs, Istriæ populi, Plinius.

Alȳbă, Regio non longè à Mysia.

Alybantis hospitis munera, Proverb. Grosse Verheissung/ wenig Leistnung/ *Wielkie obiecowánie, máłe dánie.*

Alæxŏthŏē, es, Nymphæ nomen, ex qua Priamus Æsacum suscepit. Ovidius lib. 11. metamorph.

Amææ, apud Trœzenios Ceres dicta Proserpina verò Azesia Auth. Didymo unde Prov Amæa ad Azesiam ein Ding lang ge ucht/und nicht funden, *Rzecz długo szukana á nie ználeziona.*

Amălthæā, Nutrix Jovis infantis. Est & nomen Sybillæ, apud Tibull.

Amānūs, Pars Tauri montis; qua Syria à Cilicia dividitur, Strab. lib. 11.

Amărăcūs, Puer regius, qui pretiosa ferens unguenta cecidit, & mortuus dicitur mutatus in herbam odor.feram ejusdem nominis. Meyeran/ *Maieran.* quæ & Samsucus vocatur. Virg. Hujus Epith. vide in Appellat.

Amacamis, fuit nomen patris Moysis.

Amarbi, populi Scythiæ, Hircanis proximi, Plin. lib. 6. c. 13: Stab: l. 11. Amordos vocat,

Amārdūs, Mediæ fluv. Ptol.

Amārȳllĭs, lidis, nomen rusticæ. Virg. Eccl: 2. *Formosa tenera.*

Amārȳnthūs, vicus est Eubœæ insulæ, juxta Eretriam, in quo Diana colebatur, quæ inde Amarusia dicta est Strab l. 10.

Amăsēnūs, fluv. Volscorum, Alius Siciliæ, de quo Ovid, 15. metam.

Amasias, idem quod Amisius, v. inf.

Amăsis, Rex Ægypti, cujus tumulus fuit in una Pyramidum Lucan. lib. 9.

Amath, Nomen filii Chanaan, qui (auth. Joseph.) Amathones instituit, qui & Amathei dicuntur.

Aămthūs, thuntis, Cypri civitas metallifera. Veneri sacra, in qua Adonis colebatur. Virg. lib. 10. *Fecunda metallis.* Amathunteus, & ămăthūntiŭs, a, um, adject: Amăthūsĭī, Cypri sunt, Strub: lib. 8.

Amathus, thi, fluv: Pylon urbem, Nestoris patriam, præterlabens.

Amăthūsĭă Insula in mari Cilicio ab Amathunte urbe venustissima sic appellata. Nunc Cyprus dicitur. Plin. l. 5. c. 31. Amăthūsĭăcūs, a, um, adject.

Amăzŏnēs, Scythicæ fœminæ, bellicosæ sine viris habitantes. Ne tamen gens periret, finitimis congrediebantur. Si qui mares nascerentur, interficiebant. Infantibus dexteriores inurebant mammas, nè sagittārum ictus impedirent. Virgines non otio, neque lanificio, sed armis, equis, venatoribus, & contorquendis jaculis exercebant. Peltam & securim primæ omnium invenerunt. Vescebantur lacertis & testudinibus. *Threiciæ securigeræ, peltigeræ, Martiæ, Thermodontiacæ, Pellatæ, Mavortiæ, sævæ, truces, feroces, bellatrices, masculæ, Scythicæ, crudæ, antiquæ.*

Amăzŏnĭă, illarum regio dicitur. Amazonum cantilena, Prov. in delicatos & parùm viros, dicitur, Undapffer/ *Nieumieściuch*, Amazonicūs & ămăzŏnĭūs, a, um. Amazonides pl. numidem quod Amazones.

Amāzōnĭŭs, ii, mons Cappadociæ.

Ambivariti, Brabant, populi, qui nunc Antverpienses.

Ambrā, Rhetiæ fluv: Item. ein Stadt/ in Vindelicia, Amper, Miasto w Windelicyi.

Ambrăcĭā, urbs in Epiro, pòst ab Augusto cùm vicisset Antonium, Nicopolis dicta. Unde Ambraciorides naves.

Ambrōnes, Gentes quædam Galliæ, quæ subita inundatione maris, cum sedes suas amisissent, rapinis se alere cœperunt.

Ambrōsĭa, Vicus celebris Vilugianæ Provinciæ Angliæ.

Ambrȳsŭs, nomen urbis in Phocide, & alterius in Bœotia.

Ameriā, urbs Umbriæ, inde Amĕrīnŭs, a, um ut: Salix Amerina.

Amĕrĭŏlā, æ. urbs in Latio.

Ameftrā ūs Sicil. urbs, cujus incolæ dicuntur Ameftratini. Steph.

Ameftrĭs, Regina fuit Perfarum, uxor Xerxis de qua multa Herodot.

Amida, frequentiffima Mefopotamiæ urbs hodie Caramida dicta, id eft, Nigra, propter soli fertilis & atri naturam.

Amīsĭŭs, Die Embs, fluv: Germaniæ, fleuſt durch Heſſen und Weſtphalen/ in mare Germanicum, *Rzeká Niemiecka, przez Haſſyą y Weſtfaliq w morze Niemieckie wpadaiąca* Amafias à Strab, vocatur.

Amita Pediculorum, urbs, Ager autem Pediculorum eft Brundufio contermiuus

Amĭternŭm, urbs Campaniæ, hodie Aquila dicitur, Plin. lib. 3. c. 5. Amĭtērnŭs, a, um, ut Amiternus ager.

Ammon, onis, alii Hammon malunt. Dicitur Jupiter, in fpecie Arietis, ficut colebatur in Lybia. Nam Bacchus cum exercitu in Lybia fitiens, ductu arietis invenit fontem. Credens igitur arietem illum Jovem fuiffe, templum ibi ftruxit in quo pofuit fimulacrum arietis: Et vocatur Ammon, id eft, Arenarius, quia templum fitum eft in arenofo loco *Corniger, Syrticus, Garamanticus, Marmaricus*. Ammōnĭā, regio illa, in qua Jupiter Ammon colebatur. Ammothĭā, Nymphæ nomen eft, quafi per arenam currens.

Ammonia & Amothea, v, Ammon.

Amŏrrhæi, populi dicti funt, ab Amor patre Sichen, vel ab Ammorrhæo filio Canaan.

Ampē urbs Arabiæ, non procul à mari rubro, Herod: l. 6.

Ampela, urbs, Cretæ Inful. Pl. l. 4.

Ampĕlŏs, urbs Macedoniæ, Pl. l. 4. c. 10. Item Infula, five promontorium in Samo. Strab, l. 14.

Amphe, una Cycladum.

Amphiarāŭs, Oilei filius, Argivus vates & augur, maritus Eriphiles, qui cum Adrafto Argivorum rege ad expeditionem Thebanam profectus, ibidem hiatu terræ abfumptus eft. Quod futurum antè prævidens fefe occultaverat. Sed Eriphile corrupta monili aureo quod acceperat ab Adrafto, eum latentem prodidit. *Oiclides laniger, Argolicus, augur facer.*

Amphictȳŏnēs, Der ambſung der Rathsherrn und Landrath in Griechenland, *Zgromádzenie Pánow radnych w Grecyi.* Amphictyŏnicŭs, a, um, ut: Leges Amphictyonicæ.

Amphidamas, Bufiridis fuit filius quem Hercules, cum patre hofpites immolante, interfecit.

Amphĭgĕnĭā, æ, opp. Peloponefi in tractu Meffeniaco. *Fertilis.*

Amphĭlŏchī, Arcananiæ populi.

Amphĭlŏchŭs, Athenienfis Philofophus, & agriculturæ fcriptor.

Amphiōn, Filius Jovis ex Antiope Rex Thebarum & Inventor mufices, unde dicitur cantu faxa compofuiffe in murum Horat. *Dircæus dociliss, Aonius, animans cautes, natus Jove, Phæbeus, lepidus, dulcis, muficus.*

Amphĭpŏlĭs, Civitas in ea parte, quâ Thracia Macedoniam contingit.

Amphĭsbænā, vel (ut aliis placet) Amphifibæna, ferpens in Lybiæ defertis, duo habens capita, *Gravis, biceps.*

Amphȳtrĭōn, Thebanus Princeps, maritus Alcmenæ, matris Herculis.

Amphĭtrĭtē, es, g, fæm. Des Neptuni Weib, das iſt/ das Meers, *żoná Neptunowá, to ieſt : morze. Neptunia, dives aquis, fluctivoma, Nereia*

Amphĭtŭs, Alter ex Caftoris & Pollucis aurigibus. Plin. lib 6. c 5.

Amphrȳsŭs, fluv. Theffaliæ, juxta quem Admeti regis armenta pavit Apollo. Lucan. lib. 6. *Lenis.*

Amphrīsĭcŭs, & Amphryfiacus, a, um, adj:

Amsānctŭs, locus eft in medio Italiæ apud Hirpinos, fulphureas habens aquas Hinc factus locus fabulæ, in Amfancti vallibus inferorum fpiraculum effe Cic. 1. de Divin.

Amsterodama, Ambsterdamm in Hollandt, *Ambsterdam miásto Olenderskie.* urbs.

Amūlĭŭs, Porcæ filius, & Numitoris frater, qui regnum fratri abstulit, atque omnem ejus stirpem virilem necavit, Liv. 1. ab urbe.

Amȳclæ, arum, pl num: urbs Laconiæ, Tyndari regia, in qua nati sunt Castor & Pollux. *Alia* est Italiæ, à Laconibus condita, qui cùm secundùm Pythagoream sectam, à cæde omnium animalium abstinerent, & vicinis paludibus natos serpentes occidere nefas putarent, ab iisdem interempti sunt. *Fatuæ, antiquæ, armiferæ, Ledææ, Apollineæ, virides, tetricæ, Theraputæ, Graiæ ærjonæ, Fundanæ.* *Amyclæus*, a, um, adject. *Amyclis* perdidit silentium, Prov. in taciturnos nimium.

Amȳdōn, Civitas Pæoniæ, quæ auxilia misit Trojanis Juven. Sat. 3.

Amȳgdălŭs, arbor, Mandelbaum, *Migdadrzewo* Pòétæ fabulantur in hanc arbore mutatam fuisse Phyllidem commiseratione Deorum, cùm illa, doloris impatientia, quam ex perfidia Demophoontis contraxerat, laqueo se suffocasset. *Phillidis arbor.*

Amȳntas Pater fuit Philippi Macedonis.

Amȳrum Thessaliæ urbs.

Ană vel *Anas* fluv: Hispaniæ.

Anăchărsĭs, Philosophus ex Scytharum gente, sapientiæ admirandæ.

Anăcrĕōn, Pòéta Lyricus ex Tejo urbe Ioniæ hic acino uvæ strangulatus dicitur. *Tejus Lyricus, vinosus, cupidineus.* *Anăcrĕōncĭŭs*, a, um, ut: *Anacreoncius* versus.

Anæa, urbs Cariæ contra Samum.

Anaetis, sive *Anaitis*, tidis, Dea Lydis culta.

Analitæ, pop. *Arabiæ* Plin. l. 6. c. 28.

Anāpĭs, fluv: Siciliæ.

Anaūros, fluv: Thessaliæ, ex Pelio monte fluens.

Anăxăgŏrās, Philosophus Claromenius, qui Philosophiæ causâ patriam reliquit, opesque contempsit, nam patriam sibi cœlum esse dicebat. *Physicus, magnanimus, Claromenius.*

Anăxāntĭnī, populi Italiæ.

Anăxărbānī, pop. Ciliciæ.

Anāxărchŭs, ein Nam eines Philosophi, welchen der Königt in Cypren mit eysenen Stampfflen lassen verstampffen, *Filozof, ktorego Krol w Cyprze kazał w moździerzu tłuc* Adeò toleranter pertulit asperrimos cruciatus, ut verbum illud memorabile conduplicarit: Tunde, tunde *Anaxarchi* follem. Plura Laer.

Anăxărĕtē, es, Puella fuit Cypria, formâ insignis, & regia stirpe superba, quam cum Iphis infimæ sortis juvenis perditissimè amaret. & ab ea ludibrio haberetur, doloris impatientiâ sese ad fores ejus suspendit: cujus funus cùm *Anaxarete* siccis, immotisque oculis intueretur, in saxum est conversa Ovid: l. 14. metam.

Anăxĭmăndĕr, Milesius Philosophus Thaletis auditor & successor. Qui primus cæleſtia signa docuit.

Anaxĭmĕnēs, auditor, & successor *Anaximandri*, & magister *Anaxagoræ*.

Ancæŭs, Samiorum rex, qui strenuissimus agricola fuit. Hinc cum servos nimio labore premeret, prædictum fuit à servo, nullum illum ejus vineæ, quam tum plantabat, vinum bibiturum. Paucis pòst annis, coacta ejus vineæ vindemia jussit sibi ex lacu vinum hauriri, increpans eum, qui futurum prædixerat, ut nunquam ejus vineæ vinum biberet. Jamque calicem ori admoturo, nunciabat quidam, aprum miræ magnitudinis vineam vastare. *Abjecto* itaque poculo, cum aprum vellet interficere, illius dente ictus interiit.

Anchiale Civitas Ciliciæ.

Anchīses, æ, Trojanus nobilis filius Capyos, qui à Venere adamatus cum ea concubuit, unde natus est Æneas, qui ardente Troja patrem Anchisen senio confectum humeris imposuit, secumque vexit in Siciliam usque. Vi. g. 1. Æneid *Dardanius pius, magnanimus, Phryx. Phrygius.*

Anchīsĭădēs, patronymicum.

Ancōn, onis, sive ăncōnă æ, urbs in Piceno ad mare Adriaticum, *Dorica, celsa.*

Ancus, quartus Roman, rex *Pauper*.

Andabatæ, populus clausis oculis pugnans.

Andēgavi, populi Galliæ, qui & Andes.

Andēs vicus prope urbem Mantuam, ubi natus Virgilius, unde Andinus Vates vocatur.

Andes, ium, idem quod Andegavi.

Andrĭă, Phrygiæ urbs.

Andrĭcŭs Ciliciæ mons.

Andrŏgĕōs, gei. Filius Minois regis Cretæ, occisus dolosè ab Athenienfibus & Megarensibus. Quare Minos Megarem vastavit, & Athenienses coëgit, quotannis mittere septem adolescentes, & totidem puellas devorandas à Minotauro, Andrŏgĕōnæŭs, a, um.

Andrŏmăche, es, fuit uxor Hectoris, quam post excidium Troiæ Pyrrhus filius Achillis abduxit

duxit in Græciam & ei Helenum filium Priami, virum dedit.

Andrŏmĕdă, Filia Cephei Regis Æthiopum, & Cassiopes, quæ propter superbiam matris, à Nymphis alligata fuit saxo, & exposita Ceto marino monstro in urbe Joppe. Sed Perseus, eam, liberavit, & uxorem duxit. Propert l. 1. *Cepheia Cepheis, Threicia, mœrens, Perseia, famosa, tristis,* Est etiam Sydus cæleste. *Astrigera, infortunata, radiosa, fulgens.*

Andrŏs, Insula & urbs in Myrtoo mari, prima Cycladum.

Anemo, fluv. Italiæ. Pl. l. 3. c. 15.

Anemorea, urbs Phocidis.

Anemurium, urbs in Cilicia.

Aneticus Asiæ locus, arundinibus abundans.

Anĕtūsă, urbs Libyæ.

Angaris Mons Idumææ. Pl. l. 5. c. 13.

Angeron, voluptatis Dea, quæ & Volupia dicebatur.

Angilæ, populi in Africa ad Garamantes. Fertur, eorum fœminas, nocte qua nubunt, omnium stupro patere, reliquum pudicas esse.

Anglĭă, Engellandt, *Anglia,* quæ Britannia à Veteribus dicta, *Clara opibus. Albion, dives pecorum.* Anglī Die Engellander/ *Angelczycy. Bruciada, Angligena, armipotentes.*

Angrĭvārĭī, Pars Westphaliæ, Die im Bistumb Padelborn oder Hileßheim. *Część pewna Westfalczykow.*

Ania; ein ehrlich verständigt Römisch Weib, *Uczciwa y rozumna białagłowá w Rzymie.* quam cùm propinquus moneret, ut alteri nuberet: Esse enim ei & ætatem integram & faciem bonam: Nequaquam hoc faciam (inquit) Si enim virum bonum invenero, ut antè habui, nolo timerè, ne perdam; si malum, quid necesse est, post bonum pessimum sustinere!

Anīgrŭs fluv: Thessariæ, in quo Centauri ab Hercule vulnerati, abluerunt sua vulnera.

Aniŏ, onis, vel ănĭēn, enis fluv: ex Alpibus fluens in Tyberim. *Gelidus, præceps, pomifer, Tiburnus* Anĭenŭs, a, um, Anĭenĭcŏlă, æ, qui incolit Anienem.

Anĭŭs, Apollinis fuit filius, Rex in Delo qui habuit filium, Virg. lib. 3. Est & lacus Puteolis vicinus.

Anna Beli fuit filia, Soror Didonis *Sidonis* Item, Anna, civitas Judææ supra Hierichuntem.

Annĭbăl, balis. Carthaginensis dux clarissimus, qui 10. annis bellum cruentissimum gessit in Italia cum Romanis, neque pelli potuit, donec à suis revocaretur. Tandem in Africa victus à Scipione, fugit in Asiam ad regem Antiochum, deinde ad Prussiam regē Bithyniæ, sollicitans illos ad bellum Romanis inferendum. Tandem cùm Prussias Rex eum Romanis tradere vellet, venenū quod in annulo habebat, sumpsit. *Pœnus, cruentus, durus dirus, perfidus, afer, Tyrius, Puniceus, belliger, furibundus, Elisæus, vagus, rector Lybiæ, Sydonius, Agenoreus, Lybicus: infestus, barbaricus, indocilis pacis; magnanimus, Nasamoniacus, atrox, ferox Barcæus, audax, barbarus, luscus, fulmineus, immanis, callidus.*

Anitus, fuit Atheniensis dives, qui cum Melito a Lycone Socratem accusavit, & occidi curavit.

Anŏlŭs, urbs Lybiæ.

Anŏpŏlĭs, urbs Cretæ.

Ansanctus, idem quod Amsanctus, v. supra.

Anspachium Franconiæ urbs.

Antæŏpŏlĭs, urbs Ægypti, cujus incolæ Antæopolitæ dicuntur.

Antæŭs, Gygas in Lybia, vel Mauritania, qui cum Hercule singulari certamine congressus, quoties ab Hercule prostratus, terram tetigit, toties fortior surrexit. Nam terra mater ejus, vires ei auxit. Quod notans Hercules, illum à Terra continuit, & sic tandem occidit. *Terrigena, pugnax, superbus.*

Antĕnŏr, Trojanus fuit, patriam prodidisse existimatur. *Phrygius, profugus, Mavortius, Trojanus, Dardanius,* Patavium quoque in Italia condidit.

Antĕrōs, ōtĭs Veneris & Martis filius. Cicer. l. 3. de Nativ. Deor.

Antes mons est Achaiæ, non procul Argis, Plin. lib. 4 c. 6.

Antĕvŏrtă Dea Romanorum est, quod futura prospiceret.

Antharis, Rex Longobardorum.

Anthēdŏn, urbs est Bœotiæ.

Anthĕmis Insula est Traciæ adjacens, quæ & Imbrasius vocata fuit, & Parthenia aliquando.

Antheŭs, Antenoris filius fuit, quem Paris amavit, & imprudens interfecit.

Anthŏs unus ex filiis Nestoris; Et latinè Flos interpretatur.

Anthrŏpŏphăgi, Menschen fresser, seynd grawsame Völcker in der Newen Welt, oder Indien, *Sámotedź w Indyi.*

Antiă, Uxor fuit Præti Argivorum Regis, Abantis filia.

Antiātæ dicti sunt populi Italiæ, qui Antium urbem Latii incolebant.

Anticlēă, fuit mater Ulyssis.

Anticyră, Insula circa Phocidem, ubi Helleborum multum nascitur.

Antīgŏnē, Filia Oedipi Regis Thebarum, quæ parentem utroq; captum lumine, ducebat prævia. *Thebana* Eadem quoq; fratrem suum Eteoclem, in bello peremptum, sepelivit, invito Cleonte Tyranno, ob quam pietatem postea jussu Tyranni interfecta est. Hæmon quoq; nobilis adolescens, qui mutuo ejus amore tenebatur, sua sese manu ad tumulum ejus jugulavit. Alia fuit Antigone soror Priami, quam ob superbiam formæ Juno vertit in ciconiam.

Antigoniă, urbs Troadis Romanorum colonia, quæ & Troas, & Alexandria dicta est. Plin. lib: 5. c. 33.

Antīmăchŭs, Poëta Græcus, Elegiarum scriptor, *Tumidus.*

Antīŏchiă urbs Syriæ, à Seleuco Nicanore, filio Antiochi facta, Antīŏchŭs, Nomen secundi Regis Syriæ.

Antiŏpă, filia fuit Nyctei, quam Jupiter, mutatus in satyrū, compressit, & ex ea suscepit geminos Zetum, & Amphionem *Nicteis, barbara.*

Antĭphătēs, Rex fuit Lestrigonum, Lami filius, qui Formiarum urbem condidit. Hic cum cæteris Lestrigonibus humana carne vescebatur. *Lestrigon, cruentus, Lamius, trux, horrendus, ferus.*

Antĭphră urbs prope Alexandriam.

Antĭpŏdēs, Die Einwohner des Erdreichs so ihre Füsse den unsern entgegen wenden, *Podziemni ludzie.* In sing: Antĭpŭs, podis, vel pŏdŏs.

Antĭsthĕnēs, Princeps Cyriacæ sectæ, Socratis auditor, acutus magis, quàm eruditus, præceptor Diogenis.

Antĭtaŭrŭs, Tauri montis pars est.

Antivēstæum, Promontorium Britanniæ, quod etiam Bolerium dicitur apud Ptolo: Diodoro Belienium.

Antium, urbs vetus in Latio, juxta mare nunc penitùs dirutum. Habebat hæc urbs celeberrimum Fortunæ templum. Antiātes incolæ dicti.

Antōnīnŭs, cognomento pius Romanorum Imperator. Fuit alius cognomine Caracalla, qui post Severum Romanum tenuit imperium. Alius item, cognomento Heliogabalus, qui Opilio Macrino successit.

Antōnĭŭs, Nomen viri proprium. Antoniorum familia Romæ nobilissima vetustissimaque fuit, utpote quæ ab Antone, Herculis filio, & nominata, & oriunda proditur.

Antrōnĭă, ein Stadt in Thessalien bey deren man viel Mühlstein gegraben hat / *Miásto w Thessalii gdzie wiele iest kámieni młyńskich* Circa hanc urbē procerissimi nascebantur asini; unde Antronius asinus, Ein grosser Esel, das ist, fast ungeschickt, *Wielki osieł, to iest głupi, niedowcipny.*

Antvērpĭă, urbs est Brabantiæ, & Belgiæ totius emporium quondam celeberrimum, Antorff, *Antwerp.*

Anūbis, is, vel ănūbĭdĭs, Filius Ofiridis & Isidis, qui, quia canibus gaudebat, ab Ægyptiis in specie canis est cultus. *Latrator, verendus, latrans.*

Anus, Portugaliæ fluvius, tam masc: quàm neutr: gen: urbs Italiæ, alio nomine Tarracina, Dicitur autem Anxur (ut Servius) quia illic colebatur Jupiter Imberbis, ideoque Anxurus Jupiter dictus.

Aōnĭă, Pars montana Bæotiæ, Servius, Unde Aōniŭs, a, um, adject. Aōnĭs, ĭdĭs, patronym; fœm.

Apelles, pictor præstantiss: ex Insula Coo vel Epheso. Ei fuit perpetua consvetudo, ut nullum diem, quibuscunque etiam negotiis occupatus esset, dimitteret præterire, quin lineam aliquam ducendo, exerceret artem. Hic moriens reliquit Venerem imperfectam, quam nemo ausus est perficere. *Cous insignis.* Apēllēŭs, a, um.

Apēnnīnŭs, vel Apœninus, Das Gebirg so sich mitten durch Italien, wie ein Ruckgrad zeucht, *Gorá, ktora przez pośrzodek Włoskiey ziemie się ciągnie, iák pacierze grzbietne.* *Celsus, nubifer, longus, nivalis aërius, nimbifer, gelidus, frondens, saxosus, durus, altus, magnus.* Apenninigena, vel Apænīnīgĕnă, æ, qui Apenninum inhabitat. Apēnnīnĭcŏlă idem.

Apĕrāntiă, urbs Thessaliæ.

Apĕlus, funtis, mons super Nemeam. Aphĕsās, antŏs, idem.

Aphrica, vide Africa.

Aphrŏdĭsĭās, Insula est in mari Persico, sic dicta, quod in ea Venus, quàm religiosissimè coleretur. Est præterea Aphrodisias Ciliciæ urbs. Item Insula in Oceano Hispanico, non procul à Gadibus.

Aphrŏdīsĭum, urbs fuit in Latio maritima, quæ postea mutato nomine *Antium* dicta est. Itē, apud Græcos statua Veneris. *Aphrodisia*, sacra Veneris. & res Venerea, Vnkeuſcheit, *lubieżność*. Est & Aphrodisium, urbs Africæ. Item Hispaniæ Tarroconensis promontorium, Ptol.

Aphrŏdīte, es, Veneris cognomen est, à spuma. Venerem enim ex spuma maris ortam esse Poëtæ fabulantur.

Apidanūs Fluvius Thessaliæ velocissimus, *Herbosus*.

Apīnā & Trīcā, Duæ urbes *Apuliæ*, quas Diomedes evertit tantâ ignominiâ, ut in Proverb: ludibrii transierint. Quoties enim rem nullius pretii ostendere volumus, *Apinas* & Tricas nominamus, Nichtswürdige, vnnutze Ding, *Rzeczy ladaiákie, nikczemne.*

Apīs, lingvâ Ægyptiacâ bos dicitur, & erat vivus bos, quem colebant Ægyptii, sed certo tempore ipsum submergentes, alium quærebant cum luctu.

Apīcīus, nobilis Romanus, valde gulosus, unde pro guloso quocunq; accipitur. *Miser.*

Apœninus, vide *Apenninus*.

Apollo inis & *Apōllos*, decl: Græca, Jovis & Latonis fuit filius, alio nomine Phœbus, habitus Deus Sapientiæ, & vaticinii, & carminum. Item, Bellieus Unde & Citharam & *Arcum* gestare dicitur. *Formosus Cynthius, Grynæus, Thymbræus, carminis author arcu potens, pulcher, Delius, Phœbus augur Actius, crinicus, intonsus, divus. Letous. Patareus, Agileus, Palatinus Delphicus, Milesius, fatiloquus, Sandalius, arcitenens, vaticinus, Laucadius, conspicuus fide, flavus, Clarus, jurisperitus, Pharetriger, Cirrhæus Latoides roseus, Latonius, mitratus, certus Lyceus pater vatum, vates citharæ pulsator, sagittipotens, sagittiger, Delphicola, lauripotens, doctificus, ruralis, pastoralis, facundius, canorus, bubulcus, fatidicus, veridicus, faticinus, Latonigena, Pythius Nomius, Didymæus, Smyntheus, Pandioneus, mitis, divinus, Cyrrhæ dominus, sagax. Pythicus, Tegeæus, nitidus, Phanes, medicus. Chrysocomus, Latialis, imperiosus, dulcicanens, vocalis, proles Latonia, Palantæus, doctus, Actiacus. Latoicus, placidus Ismenius, Ephebus pulcricomus, Alexicacus, Tægyræus citharœdus, Tuscanius, Jonicus, Capitolinus, Carystius, Delphicus, musicus, lauriger.*

Apōllĭnēūs, a, um, adject: *Apōllĭnārēs* ludi, qui in honorem *Apollinis* fiebant.

Apōllonĭă, urbs in Epiro, vel Macedoniæ parte, quæ *Albania* dicitur. *Alia Apollonia* est in Syria, *Alia* item in Creta, *Apōllōnĭātæ*, populi Apolloniæ.

Apōnŭs, Fluvius Venetiæ juxta Patavium, seu fons calidis aquis, *Fumifer, calidus*, vel Vicus ipse in quo balneæ sunt.

Appĭānŭs, *Alexandrinus* nobilis Historicus, qui *Adriani* Imperatoris temporibus claruit.

Appius Claudius, qui postea Cæcus cognominatus fuit, à Cicerone inter Oratores numeratur.

Appĭăs, pĭădĭs, Patronymicum. Unde *Appiades* Deæ, quæ sunt (ut Grammatici putant) Pallas, Pax, Concordia, Venustas, Vesta.

Apsȳntŭs, Civitas Thraciæ, & regio *Absynthis* dicitur.

Apŭlĭă, Regio Italiæ, mari *Adriatico* vicina, in qua sunt urbes, Barrum, Beneventum, Luceria, & Mons Gargantis, *Siticulosa*. *Apŭlŭs*, sive *Appŭlŭs*, a, um, adject.

Aquæbūrgŭm, urbs Bavariæ, Wasserburg, *Miasto Báwárskie*.

Aqua Augustæ, urbs in Gallia *Aquitanica*, vulgò Barona dicta.

Aquæ calidæ, urbs Britanniæ.

Aquæ Flaviæ, vel, *Aquiflavia*, urbs Lusitaniæ

Aquĭlă, urbs est *Aprutii*, vel Brutiorum post Romam.

Aquĭlēĭă, vel, *Aquĭlejă* fuit olim clara urbs Venetiæ, & Transpadanæ regionis caput, sed à Gothis diruta, cives Venetias migrarunt, & pauper vicus piscatorum nunc est.

Aquilo, Ventus vide in *Appellat*.

Aquīnŭm, urbs Campaniæ.

Aquīsgrānŭm, Germaniæ nobilissima civitas. Aach/ *Akwisgran*. Caroli Magni sepulchro nobilitata.

Aquitānĭa, Pars Galliæ propinqua Hispaniæ, in-ter Tholosa & Burdigala civitates. *Aquitānŭs*, a, um.

Aquula urbs Hetruriæ.

Ară, civitas *Arabiæ* regis, necnon & insula *Arabiæ* adjacens. Ptolom.

Arăbĭă, Ein Landschafft in Asia/ zwischen dem Jüdischen Land vnd Egypten gelegen, *Ziemia w Azyi między żydowską ziemią y Egyptem leżąca.* Est autem triplex Arabia, scilicet, Felix, Petræa, & Deserta.

Arăbēs, plu: nu: Populi sunt *Asiatici*, unguentis & aromaticis fructibus abundantes. *Odorum divites, palmiferi, thurilegi, molles, teneri. Eoi divites nigri, æstuosi, opulenti, odorati, thuriferi, longinqui, picti, mitra velati, extremi.*

Arāchne, es, Puella in Lydia, quæ ausa est venire

nire in certamen cum Minerva in lanificio, quod ægré ferens Dea, *Arachnen* radio percussit victrix & in tantum animi dolorem compulit, ut illa suffocaverit se laqueo, in araneam postmodum commutata. Plin. lib. 6. metamor. *Mæonia, Idmonia, animosa, solers, operosa, Lyda, perfida, docta.*

Arachtus, Fluvius est Epiri, non procul à Nicopoli.

Aracynthus, Mons *Arcaniæ*. Est & alter mons in *Attica*.

Aræ Flaviæ, urbs Germaniæ, non procul à Danubio fluvio. *Miásto w Niemczech niedáleko Dunaiu, ták názwáne.*

Aræ Solis, Hispaniæ Promontorium.

Aræ Bacchi, urbs Germaniæ ad Rhenum, nobilitate vini celebris, Bacharach, *Báchárách Miásto nád Renem leżące, sławne dla win przednich, tám się rodzących.*

Araris, & per *Apocopen*, *Arar*. Fluvius Galliæ Narbonensis defluens in Rhodanum, adeo lentus, ut difficile sit judicare, utram in partem defluat, nostro tempore vocatur Sagona. *Segnis, piger, tardus, lentus, ferax, longinquus, Gallus.*

Arator, Poëta Christianus, Romanus Subdiaconus fuit.

Aratus, Poëta Cilix, Astronomiæ peritissimus. *Doctus, sagax, astriloquus.*

Araxa, urbs Lyciæ.

Araxes, fluv: *Armeniæ*, super quem *Alexander* Magnus, & *Augustus* Cæsar pontes fecerunt *Armenius, barbarus, gelidus, Medus, vagus, ferus, impacatus, Scyticus, niveus, fluitans, rapidus.*

Arbace, urbs Celtiberiæ.

Arbaxani, Populi Liguriæ.

Arbela, urbs Siciliæ. Steph.

Arbeła, Civitas Persica Steph.

Arbius, mons Cretæ, & montis incola similiter. Steph.

Arcadia, Peloponesi regio, & *Achaiæ* pars, in ea sunt asini grandes. *Arcadiam* postulare, Prover: Gar zu grosse oder vnnütze Ding begehren *Wielkiey ábo niepotrzebney rzeczy pożądáć.* *Arcadicus*, qui est ex *Arcadia*. *Arcas, adis*, Jovis & Calistonis filius, à quo *Arcades* pl. nu. quos, quia vetustissima gens est, fabulantur ante solem & lunam fuisse ex arboribus natos. *Glandiphagi, Proselini, veteres, antiqui.* Arcadium germen ein grosser Esel oder fast vngeschickt, *Wielki osieł, Głupi.* Arcades imitari Andern Leuthen nützer seyn dann ihm selbs, *Komu inszemu służyć, dogadzać bárdziey, niż sobie.* Proverb: Arcades enim solebant alienis auspiciis, & nomine tituloq; bella gerere.

Arcesius, Jovis fuit filius, pater Laërtis. Ovid. 13. Metamorph.

Archandropoles urbs *Ægypti*.

Archelaus, Philosophus *Atheniensis*, à quo Socrates philosophiam audivit.

Archemorus, Poëta *Antiochenus*.

Archeptolemus Hectoris fuit auriga.

Archidamus, Princeps Lacedæmoniorum, vir bello clarus, Telidis filius. *Archidamicum* bellum, de bello sævo crudeliq; dicebatur.

Archilochus filius Nestoris, occisus ad Trojam. *Alter* fuit Poëta Lacedæmonius, jambici carminis inventor. *Spartánus, obscænus, immortalis, Parius.* Cùm Lycambes quidam *Archilocho* filiam suam despondisset, ac deinde alteri tradidisset, Poëta tam graviter in illum scripsit, ut ille se suspenderet.

Archimedes, Syracusanus Philosophus, & maximus Geometra, qui primus sphæræ inventor. *Syracusius.* Unde cùm rem mira arte factam, atq; perfectam significare volumus, proverbio utimur: *Archimedes* non posset meliùs describere. Hinc veluti Deus terrenus mechanico artificio sphæram vitream fecit, in qua mira arte dissimiles motus circulorum visebantur. Claudius Marcellus in expugnatione Syracusarum interdixit, ne Archimedes unus violaretur: Verùm cùm Syracusæ caperentur, & ipse animo ac oculis in terra defixis formas geometricas describeret, à milite ignaro quis esset, interfectus est.

Arctos, *Arctophylax* & *Arcturus* v. in appell.

Ardea fuit urbs Rutulorum in Latio, quasi ardua, id est alta, & in monte posita, distans à Roma CLX. stadiis.

Arecanum Oppidum Geldriæ, Arnhenim, *Miásto w Geldryi.*

Areopagus, Ein Platz zu Athen/ genandt vom Tempel Martis in welchem man über das Blut, vnd andere wichtige Sachen richtete, *Mieysce w Athenach, miánowáne od Kośćiołá Márfowego, ná ktorym głowne spráwy sądzono.* Areopagitæ, Judices integerrimi Athenis, qui de capitalibus causis pronuntiabant. Metaphor. Ernsthaffte Leuth, *Su-*

rowi ludzie. Areopagicâ taciturnior, vel subticentior, Proverb. Der verschwiegensten einer. *Milczący.*

Arēthūsă Fons apud Syracusas, urbem Siciliæ. Fuit enim (ut fabulantur) virgo venatrix, quæ cum in Alpheo flumine se lavaret, ab illius fluminis Deo amata fuit. Cujus vim, ut evaderet, fugiens, invocavit Dianam & in fontem est mutata. *Frigida, Arcadia, velox, quadruplex.* Est etiam fons in Messa.

Arētium, Civitas Thusciæ.

Argantē, ēs, Civitas Indiæ.

Arganthon, Rex fuit Tartessiorum, qui annis 300. vixit. *Vetus, dives, belliger.*

Argathon, mons Mysiæ, ubi raptus Hylas.

Argēă, Loca quædam Romæ appellantur, quod in iis sepulti essent quidam Argivorum illustres viri.

Argēliă, Misniæ urbs, Torgaw, *Torgaw.*

Argēntīnă, vel Argēntŏrātum, Straßburg, *Strażburg.*

Argentŭārĭă, Sequanorum urbs in Burgundia, Hornburg, *Hornburg.*

Argīă, Adrasti regis Argivorum filia, & uxor Polynicis, quæ cùm viri sui in bello cæsi funus curaret, à Creonte tyranno necata fuit.

Argīæ Insulæ sunt numero 20. Cariæ adjacentes. Plin. lib. 5. cap. 31.

Argīphōntēs, Ein Zunam Mercurii, welchen er bekommen hat das er den Argum ombbracht hat, *Náżwisko Merkuryuszowe, ktorego dostał potym iák zábił Argusa.*

Argo, fuit navis longa, quâ Jason cum 54. Heroibus navigavit in Colchum ad afferendum vellus aureum. *Rudis, Pegasea, Tritonis, Pelias, Magnesis, Thessala, Palladia, temeraria, Thessalica, Argoa, Peliaca, audax, Argiva, nobilis, ratis heroum, Argolica, Jasonia, Magnisias, Æmonis, Pegaseia, Æmania, celebris, improba.*

Argŏnautæ, dicuntur illi viri, qui ab Argo navigaverunt in Colchon, quorum præcipui fuēre: Jason, Typhys, Castor, Pollux, Hercules Theseus, Orpheus, Nauplius, Mepsus, Zetes, Calais, &c. *Jasonii, Æmonii, Argolici, Argui, semidei, Graii, audaces, Pelasgi.*

Argŏlĭcŭs, a, um, idem quod Argivus.

Argos, in sing: neut: in plurali masc: gen: Civitas Achaiæ. *Nobile, aptum equis, Achaicum, superbum, Hippium.*

Argŭs, Filius Aristoris, qui centum oculos habere fingitur, quorum tantùm bini somnum acceperunt *Custos virginis, Aristorides, stellatus, custos Jonius, centeno lumine cinctus, vigil, vigilans, centum oculis.* Hunc Poëtæ dicunt adhibitum fuisse à Junone ad servandum Jo filiam Inachi, quam Jupiter commutaverat in vaccam: sed Mercurius à Jove missus, dulcedine cantûs sopitum illum occidit. Oculos tamen Argi Juno indidit caudæ pavonis, quæ dicitur avis Junonis.

Argīlētŭm, erat locus Romæ juxta palatium ubi dicitur Argus sepultus, Ovid. 1. metam.

Arĭă, fuit Romana mulier, quæ damnato Pæto marito, fodit corpus suum gladio, quem vulnere educens, ipsi Pæto quærenti dedit, ut idem faceret. Mart. l. 1.

Casta suo gladium cum traderet Aria Pæto,
Quem de visceribus traxerat ipsa suis.

Arĭādnă, fuit filia Minois Regis Cretæ, quæ Theseum ingressurum labyrinthum adjuvit & redeuntem in patriam secuta est. Quam tamen ille deseruit in insula Chio, vel Naxo. Deinde Bacchus eam accepit in uxorem Cui Venus dedit coronam, quam Bacchus novem stellis ornatam cælo imposuit. Unde est cæleste sydus, quod Corona Gnosia dicitur. *Minois, Gnosis, Minoia, Cressa, lucida Gnosias, siderea.*

Arīcĭă, fuit urbs in Latio, post Albanum montem in Appia via, distans à Roma stadiis 160. *Nemoralis.* Arīcīnŭs, a, um.

Arīmāspī, Völcker in Scythien so nur ein Aug haben, *Ludzie iednooczy w Scytyi,* assiduè, cum Gryphis præliantur. *Gelidi.* Arīmāspŭs, fluv. est Scythiæ aureis arenis abundans.

Ariodūnum, urbs Bavariæ, Erdingen, *Miásto w Báwáryi.*

Arīōn, Citharædus ex Lesbo insula, & Poëta Lyricus, qui dum patriam peteret, videretq; insidias, & conjurationem parari sibi à sociis, quibuscum navigabat, propter opes, quas ferebat secum, raptâ citharâ modulans in mare se conjecit. Cujus captu illectus Delphin, dorso exceptum portavit ad littus, & exemit à periculo Ovid. lib. 2. Fast. prolixius. *Methymnæus, vocalis, Apollineus Cytharædus, doctus, dulcis.* Fuit & Arion equi nomen *Adrastæus, vocalis.*

Arīstădium urbs Turingiæ, Arnstadt, *Miásto w Turyngii.*

Aristæŭs filius Apollinis, & Cyrenes filiæ Penei

nei Rex Arcadiæ qui apum & mellis usum, lactisque coagulum primus invenit. *Arcadeus, procax.*

Arīstīppūs, Cyrenes auditor Socratis, hic voluptatem statuit summum bonum, cujus sectatores dicti sunt Cyrenaici. Hic etiam primus Philosophiam quæstui habuit, & Dionysio tyranno adulabatur, quare Diogenes eum vocavit regium canem, *Græcus, Socraticus, Lacedæmonicus.*

Arīstŏbūlūs, einer auß den 72. Dolmet, schender Heiligen Schrifft, *Jeden z 72. tłumáczow Pismá Swiętego.*

Aristŏphanēs, Comicus fuit Poëta, inventor Tetrametri, & Octametri, in carpendis hominum vitiis liberrimus & mordacissimus, Socratis fuit æmulus. Tres habuit filios itidem comicos. *Salsus, prægrandis.*

Aristŏtĕles, Philosophorum præcipuus, filius fuit Nicomachi medici. Platonis auditor. Stagirita patriâ, sectæ Peripateticæ Princeps, qui libros, supra trecentos reliquit. *Peripateticus, Stagirites, divinus, doctus, Stagiræus, Anagnostes.*

Aristŏxĕnūs, Musicus & Aristotelis auditor.

Armĕnĭă, ein fürnehme Landschafft in Asia zwischen dem Berg Tauro und Caucaso gelegen, stosset an das Hircanisch Meer. *Kraina przednieysza Azyi między gorą Taurem y Caucasum leżąca, ku Hirkáńskiemu morzu. Montosa, horrenda* Armenii, Die Einwohner, *Obywátele támeczni. Odorati:* Armĕnĭūs. & Armĕnĭcūs, a, um, Das draliß ist, *Pochodzący z támtąd.*

Armīnĭūs, mons Hispaniæ.

Arnūs, Arnfluß in Italien so durch Florentz fleüst, *Rzeká Włoska przez Florencyą bieżąca. Præceps, Hetruscus, Tuscus; nobilis, vitreus frigidus, gelidus, lucidus, leniter fluens, rapidus, resonans.*

Arpī urbs Apuliæ, à Diomede condita, quæ & Argryrippa dicitur. *Æoli.*

Arpinum, urbs Volsceorum in Latio, unde Marius Consul, & M. Cicero fuerunt orti.

Arthă urbs Arabiæ felicis.

Arrhēntĭă, urbs Italiæ.

Arrbia, idem quod Aria, v. sup.

Arĭūs, Hæresiarcha fuit. *Infelix,*

Arsăcēs, fuit primus Rex Persarum, vel Parthorum, unde omnes Parthorum reges vocantur Arsăcĭdæ.

Arsȳſsă, Armeniæ palus.

Arsūs, Thraciæ fluv.

Artabri, Hispan populi in extremis finibus Lusitaniæ.

Artaūnūm, urbs Germaniæ, hodie Herbipolis, Wirtzburg, *Wirceburg.*

Artăxĕrxēs Filius Xerxis Regis Persarum, qui ex pellicibus habuit filios 115. & ex justo matrimonio tres: Darium, Ochum, & Ariaratem quorum Dariùs à patre Rex factus contra patrem levi causa cum 50. fratribus conjuravit, qui omnes cum uxoribus & filiis à rege sunt occisi. *Justin.*

Artĕmĭs, Diana, sive luna.

Artĕmīsĭă, Mausoli Cariæ regis uxor, quæ insignis pudicitiæ fuisse perhibetur & virum ultra humanæ affectionis fidem amâsse creditur. Nam & mortui cineres vino commisto ebibit & memoriæ ejus tam splendidum erexit sepulchrum, ut magnifica omnia monumenta, Mausolea deinceps ab illius nomine fuerint appellata.

Artobriga minor Germaniæ urbs Artzberg alias Veltenburg, *Miásto w Niemczech ták rzeczone.*

Arvales fratres, Heydnischen Priester zu Rom/ so den Göttern opfferten/ damit Wein und Kornwol geriethe, *Popi Pogáńscy w Rzymie ktorzy Bogom ofiáry czynili zá urodzay winá y zboża.*

Arūncă, urbs fuit antiquissima in Italia ab Ausone condita Arūncī populus ejus sunt.

Asama, Africæ fluvius.

Asarus fluv: Macedoniæ.

Ascalingum, urbs Germaniæ, Hildeßheim *Hildesema Miásto w Niemczech.*

Ascalōn urbs in Idumæa vel Palæstina. Hinc Herodes Rex Judæorum dictus Ascălōnītă.

Ascănĭūs filius Æneæ ex Creusa conjuge, dictus ab Ascanio fluvio Phrygiæ. Alio nomine vocatur Julus, & Ilus. *Regius, Æneides, Dardanius ducis, binominis.*

Ascĭbūrgĭūm, urbs Germaniæ, Emerich/ *Miásto w Niderlandzie.*

Asclēpĭades, fuit Philosophus cæcus, quem ferunt (ut Cic. l. 5. Tusc: quæst.) quum quidam quæreret, quid ei cæcitas attulisset, respondisse, ut puero unô esset comitatior. Fuit & alius Prusiensis medicus, qui lapsu scalarum interiit. Alius Poëta, à quo carmen Asclepiadeum dictum est.

Ascrā, Vicus Bæotiæ, Hesiodi patria, *Vetus*, *Parmassis*. Ascræus, a, um, Ovid. 9. Fast. Ascreæ, oves.

Asdrŭbāl, Gener Amilcaris patris Annibalis.

Asiā, Tertia pars terræ in descriptione orbis. *Magna. potens, dives*. Est autem duplex Asia major & minor. Asia minor est pars Asiæ quæ fuit sub Imperio Romano, quæ hodie Turcia dicitur, & in se continet Phrygiam, Cariam, Lyciam, Lydiam & Lycaoniam. Asiăcŭs, *Asiātĭcŭs*, & *Asiānŭs*, a, um.

Asīlās, Auguris nomen, qui *Æneæ* in auxilium venit contra Turnum.

Asōpŭs, fluv: Achaiæ, *Herbosus*.

Aspaltūs, sive aspālītēs, Est lacus Judææ in Provincia Pentapoli, in quo nihil grave submergi potest, & nihil gignit nisi bitumen. Unde mare mortuum vocatur. In eo loco fuerunt olim Sodoma & Gomorrha, ac aliæ tres urbes, quæ propter nefandam populi luxuriam atque libidinem cælitus exustæ sunt.

Aspavia, Hispaniæ urbs ad salsum fluv: propè Cordubam.

Asărăcŭs, Trois Regis Trojani filius fuit, avus Anchisæ & pater Capyos, Virg: 3. Georg.

Assidona, Hispaniæ urbs.

Assīrĭā, ein Landschafft in grösseren Asien gellegen, *Krainá w Azyi większey leżąca*, *Dives*. Assyrĭŭs, a, um, Das daraus ist / *Z tamtąd pochodzący*.

Astārtē, ein Abgott der Syrien / *Bog pogáński w Syryi*.

Astĕrĭā filia Cœi Titani, & soror Latonæ, quas ambas vitiavit Jupiter.

Astĕrūsĭā mons Cretæ.

Astice, Regio est Thraciæ

Astŏmī, Völcker in Indien, die kein Mund haben, und nur vom Geruch leben, *Ludzie u Indyi bez ust samym wąchem tylko żyią*.

Astræā Filia Astræi gigantis, & auroræ. vel secundùm alios filia Jovis & Themidis, quæ ob æquitatem suam Justitia dicta est Ovid. *Exul terris, divina & misera, profligata, extincta, Cælicola, maritata Deo, ultima cælestium*.

Astræŭs, unus ex Titanibus, qui contra Deos arma sumpserunt. Hic cum Aurora fertur concubuisse, & ex ea ventos generâsse, qui ab eo Astræi fratres dicti sunt. Ovid. 14. metamor.

Astūrĭā, Regio Hispaniæ in Tarraconensi, equis tolutariis nobilitata, qui ab ea Asturcones vocati sunt. Zeltroß, *Jstpak*. Astur, turis, qui ortus ex Asturia, urbs Germaniæ, Boden hausen, *Miásto Niemieckie*. Asturica Augusta urbs Hispaniæ in finibus Asturiæ.

Astyăgēs, Ultimus rex Medorum. à Cyro nepote suo, quem infantem exposuerat, regno privatus est. Just. in 1.

Astyănax, hujus est Astyănāctŏs, Hectoris & Andromache filius, quem Ulysses è fastigio turris mira inhumanitate dedit in præceps, ne quid superesset reliquiarum, quod excidium *Trojæ*, & populi ruinam aliquando ulcisceretur. Ovid. lib. 1. c. 3. *Hectoreus parvus*.

Astydāmīā, Ormeni filia, quam Hercules patre priùs occiso, rapuit. Ovid. *Ormenis*.

Astylŭs, unus fuit ex Centauris.

Atălantā, Virgo venatrix in Arcadia, filia Jasi, quæ conservandæ virginitatis studio, Dianæ se dedit comitem. Hæc cum proceribus venit ad occidendum aprum devastantem Ætoliam, quem etiam ipsa prima vulneravit. Quare Meleager filius regis Ætoliæ ipsam adamavit, & uxorem duxit. *Nonacria, Mænadalia fugax, Calydoniaca, Meleagria, Jasis, Abantias*. Alia fuit filia Schæni Regis in Scyro insula, quæ cum præstaret pedum agilitate, cursu certabat in procos ea lege, ut, nuberet à quo vinceretur. Puellæ forma captus Hippomenes adolescens, venit in certamen, acceptis à Venere tribus malis aureis, quæ currens sensim proiecit in terram, ut in his colligendis occupata Virgo, tardiùs attingeret metam, & vinceretur, ut victa est. Itaque pactâ conditione eidem nupsit. Ambo tandem mutati sunt in leones, quod in templo Cybeles, neglecta religione, coivissent Ovid. in fin. 10. metam. *Pernix, Schæneia, Schænis, Schæneis*.

Atrāx, fluv: Galliæ Narbonensis.

Athămās, antis, Rex Thebarum, qui furore correptus Learchum filium occidit pro leone sagittis. Quod videns ejusdem uxor Ino, territa aufugit cum Melicerta altero filio, & in mare se coniecit. *Infelix, torvus*. Est & Thessaliæ mons Plin. l. 4. c. 8. Item Athamas fluvii nomen, qui decrescente luna, ligna sibi admota incendit Ovid. 15. metamor.

Athanasius, Præsul Alexandrinus, olim, Diaconus in Concil. Nicen. *Arianorum* deindè maximas perpessus insidias, ad Constant. Galliarum Principem aufugit. Volaterr.

Athēnæ,

Athēnæ, arum, Civitas fuit totius Græciæ clarissima, inter Achaiam & Macedoniam, à Cecrope Rege condita, cui Minerva nomen imposuit, Fuit autem hœc urbs omnium bonarum artium inventrix, Philosophorum & Oratorum mater, & Pöëtarum alumna. *Cecropiæ, Erechtææ, Atticæ, claræ, bonæ, Palladiæ, Pandioniæ, doctæ, fertiles, sublimes Actææ, illustres, veteres, Graiæ, celebres, altiloquæ, florentes, Mopsopiæ.* Athenēum, locus erat Minervæ dedicatus, ad quem Pöëtœ, aliique Scriptores Grœci scripta sua deferebant, quemadmodum Pöëtæ Latini ad *Apollinis* templum. *Accipitur* item, pro auditorio publico, ad quod conveniebant studiosi, ut, aut Pöëtas recitantes, aut Rhetores declamantes, aut Philosophos, aliarumve disciplinarum Professores audirent. Est & *Athenæum*, Promontorium Campaniæ.

Athenīōn, onis, Pictor insignis, qui nisi invenis obiisset, omnes pictores superasset, ut ait Plin.

Athĕsĭs, fluv: Venetiœ, Tridentum tendens, deinde Veronam dividens.

Athōs, mons Thraciœ tantœ altitudinis ut usq; ad Insulam Lemnon umbram porrigere dicatur. *Vastus, Æmonius, præruptus, salebrosus, glacialis velificatus, magnus.*

Atlās, lantis, Mauritaniœ Rex fuit, qui primus cursum Solis & Lunæ, omniumque siderum rationes dicitur invenisse. Item, Atlas mons Mauritaniæ, tantœ altitudinis, ut cacumen ejus prospici nequeat. Propterea Pöëtœ fabulati sunt eum esse Gigantem, qui fustineat cælum humeris. *Durus, cælifer, gelidus, validus, asper, ferreus, Maurusius, Pænus, longævus pinifer, Marmaricus, Libycus arduus, pruinosus, occiduus, pretiosus, olympifer, Caspius astrifer, nubifer, stellifer, nemorosus, barbarus, sublimis magnus, Maurus,* Atlas cœlum, scil: sustulit Pro verb. **Er hat ein schwere Sach auff sich genommen/** *Wielką rzecz ná się wziął.* Est etiam fluv: Thraciæ. *Atlāntĭdēs*, æ, & per Epenthesin, *Atiāntĭădēs* Pöëtœ utuntur pro Mercurio Maiœ filio & nepote *Atlantis*. Ovid 8. metam. *Atlantĭs* idis, sive *Atlantiăs*, adis, Filia vel neptis *Atlantis*. *Atlas* enim ex Pleione Oceani filia habuit quindecim filias, quœ uno vocabulo *Atlantides* dicuntur. *Verum* 5. ex his Hyades sunt nominatœ, reliquœ Pleiades à matre dictœ. *Atlanticus*, & *Atlānteŭs*, a, um.

Atrax, fluv: *Æto*liœ, à quo *Atraces* populi cognominati sunt: est item Thessaliœ urbs.

Atrăcĭŭs, a, um, adject.

Atrĕbătēs, **Vòlcker in Niderland, so gemeinlich Arras oder Artolis genennet werden/** *Ludzie pewni między Niderlandámi.* Atrebatum, urbs quæ vulgò Picardia.

Atrēus, & Thiestes filii fuerunt Pelopis, in se invicem adeò sævi, ut Thiestes cum Europa fratris uxore concubuerit, & incestum hunc ægrè ferens *Atreus* liberos proprios ei comedendos apposuerit. Ob quæ facinora, Sol, ne pollueretur, cursum retrorsum dicitur convertisse. Hinc Proverb. Atrei oculi. **Schcußlich Gesicht/** *Twarz sroga okrutna, Tantalides, crudus, Pelopeius, ferus, furens, dirus.* *Adrīdœ*, filii sunt *Atrei*, Agamemnon & Menelaus, *Tumidi, gemini.* *Atrēŭs*, a, um.

Atrŏpŏs, una ex Parcis, quas Pöëtœ dicunt metiri vitam hominum. *Ferrea, dura, funesta.*

Attălŭs, Rex *Asiœ* vel Pergami. Hic, cùm pecunia ditissimus esset, & liberis careret, populum Romanum testamento suo hæredem instituit.

Attălĭcŭs, a, um, ut: Attalicæ vestes. **Gülden stück, oder Kleider mit Gold gestickt/** *Száty złotem haftowáne.* Item, Attalicus, id est, opulentus.

Atticā, vel *Atte*, Regio est Achaiæ, urbes præcipuas habet, Athenas, Eleusinem, Marathonem & alias nonnullas. Atticŭs, a. um, quod ex Athenis est, vel ad Athenas pertinet.

Attȳlā, Hunnorum Rex fuit qui subacta Pannoniā, Italiam ingressus, Aquileiam subvertit, & in Germaniam transiens, plurimas vastitates edidit, indeque domum reversus dum novis nuptiis operam dat, vino plenus, effuso sanguine è naribus, suffocatus est. Hic tot cladibus rem Christianam afflixit, ut apud omnes Dei flagellum appellatus fuerit.

Atȳs elegans formā puer, quem Cybele casto amore adamavit, eumq; sacris suis, præfecit, ea lege, ut postremò castitatem, conservaret. Sed cum postea voti sui parùm memor, Sangaritidem Nympham compressisset, ab irata dea in furorem actus, cultro se ipsum excastravit; cumque adhuc manus, afferre conaretur, miseratione Cybeles in pinum arborem mutatus est *Cybeleius, Berecynthius. Phrygius, Semivir,* id est, *emasculatus, tener Celenæus.*

Avantici, populi Helvetiis finitimi, **Die Weisels Bürger,** *Lud pogránicżny Helwetom álbo Szwaycarom*, Aventicum, **Die Stadt Wifelsburg,** *Miásto tych ludzi.*

Avenio onis urbs Narbonensis Galliæ, Avignon, ein Provintz Päbstl/ herligket zu gehörig. *Miásto w Fráncyi Narbońskiey Papie żowi należące.*

Avernus, vide in apellativis.

Augusta, & urbes quæ ab Augusto denominatæ sunt. v. in Apellat. Augustus.

Aulōn, urbs est Laconica. Item, mons Calabriæ. *Baccho fertilis.*

Aureatum, urbs German. Aystatt, *Aystad.*

Aurēliă, urbs Galliæ, Orlientz, *Aurelia.*

Aurelianum, Austriæ urbs, Lintz, *Linc.*

Aureopolis, Jngolstadt/ *Ingolstad.*

Auroram filiam fuisse, Titanis ex Terra Poëtæ dicunt. Quidam non Titanis filiam, sed uxorem & matrem Ventorum. Ovid. Epith. quære in appellat, Aurora.

Ausŏnĭă, pars Italiæ primùm dicta, deinde tota Italia. *Dives, nobilis, armipotens, superba,* Ausŏnēs Ausŏnĭă,& Ausŏnĭdēs, dicuntur Itali *Antiqui* Ausonium mare, Das Meer so von Sonn Auffgangt an Sicilien stosset. *Morze ku Sycylii się rozciągające.*

Auster ventus, v. in appellat.

Austrĭă, Regio Germaniæ ad Danubium, Oesterreich, *Austrya Rákuskie Páństwo.*

Axēnŭm mare, Das vngeheur Pontisch Meer von wegen der Graumsamkeit der vmb liegender Völcker/ *Morze Pontskie.*

B

Băbўlōn, onis, Die grosse und gewaltige Haupt Stadt Babylon in Chaldea am Fluß Euphrate gelegen, *Głowne Miásto w Cháldii nád rzeką Euphratem.* Habebat hæc civitas amplitudinem 380. stadiorum, vel (ut ait Plin: 6000. passuum. Muri erant alti 200. pedibus, crassi verò 50. pedibus: *Superba, Persæa, alta, rebellis, potens, truculenta, Semiramia, eximia, antiqua purpurata, meretrix, medamnis portentosa, magnifica.* Alia Babylon est in Ægypto à Cambyse rege Persarum condita, ut Josephus ait. Băbўlōnĭă Regio est majoris Asiæ ita dicta à Babylone, urbe splendidissima. Babylonicus, & Băbўlōnĭus, a, um.

Bacchus filius Jovis ex Semele, qui Jndiam bello vicit, & usum vini tradidisse dicitur, v. in appellat.

Bacchæ, dicuntur Bacchi sacerdotes & sacrificia noctu celebrāt in Cytherone monte Bæotiæ. *Thebanæ, Cadmeæ, Mimallonia, Ogygiæ, sævæ, Edoniæ.*

Bæodurum, vel Bacodorum, vel Boladorum, vel Barabis, urbs Bavariæ, Passaw, *Pássow.*

Bœtĭcă, Das Königreich Granaten in Hispanien, *Część Krolestwá Hiszpáńskiego.* Bœtis ein Fluß in Hispanien des Königreichs Granaten/ *Rzeká w tey części Hiszpánii.* Bætĭcŏlă, Accola Bætis fluvii, Bœtĭcŭs, a, um.

Bœtŭlon, Hispaniæ fluvius. Est & urbis nomen in eodem tractu.

Bājæ, arum, opp. Campaniæ, ita dictæ à Bajo Ulyssis socio, illic sepulto. In hujus agro aquæ calidæ sunt, & ad voluptatem, & ad varios morbos commodæ. *Liquidæ, amænæ, tepentes, calentes, salaces, felices, molles, vaporiferæ; æstuantes, desides*

Bājānŭs, a, um.

Baldraca, Puella generis obscuri, peregrinæque conditionis, quæ quamvis multarum rerum ob paupertatem esset indiga: noluit tamen corporis sui facere copiam Othoni Imperatori, quamvis multa promittenti. Volaterr.

Bălēārēs, Duæ insulæ juxta Hispaniam, quæ nunc Majorica & Minorica dicuntur. Bălēārĭs, re, & Bălēārĭcus, a, um.

Bălthĭă, insula est in mari Germanico, quæ mari Balthico nomen dedit.

Bămbergă, urbs Episcopalis Franconiæ, Bamberg, *Bámberk.*

Baptæ, Athenis erant Sacerdotes Cotytrus Impudicitiæ deæ, cui nocturna sacra peragebant saltationibus, & omni voluptatum genere indulgentes, Suidas & Politian. miscellan. c. 10.

Bărbărĭă, Barbarorum regio, & gens fera. *Inhumana, ferina, dissona, furens, horrida, cruda, fera, atrox, scelerata, aspera, immanis.*

Barcenis, sylva German. Schwartzwald/ *Bor w Niemczech, Czarny las názwány.*

Bărgŭs, Traciæ fluv: in Hebrum cadens, unde Bargusii.

Bărŏvĭă, æ, Provincia Ungariæ, sive Pannoniæ inferioris.

Băsĭlēa. Rauracorum urbs celeberrima, ad Rhenum fluv: sita. Basel, *Bázyleia.*

Băsĭlēă insula in Oceano Septentrionali, immensæ magnitudinis.

Băsĭlĭdēs Nomen propr cujusdam hæretici, qui

qui 365. cœlos esse credebat, quo dierum numero annus includitur: cujus sectatores Basilidiani dicti sunt.

Băsĭlĭūs, ein Bischoff zu, Cæsaria, *Biskup w Cezaryi.* de quo Ruffin.

Băsărĭs, ĭs, vel idis, Bacchi sacrificula, Pers: lat. I. *Enthea, tremula, vaga.* Est etiam vestis genus ad talos usque demissa, qua in Bacchi sacrificiis utebantur sacerdotes.

Bătāvĭā, Germaniæ provincia, Hollandt *Olenderska ziemia,* Unde Bătāvī, *Olendrzy. Truces. auricomi, feroces, indomiti.* Bătāvŭs, a, um, Batava auris, Proverb. Toll und unverständig, *Niedowcipny Gruby.*

Baūcĭs, anus fuit paupercula, quæ cum viro suo Palæmone Jovem & Mercurium hospitio susceperunt: & tandem mutati sunt in arbores, Ovid. l. 8. metamor. *Panutia.*

Bĕātrīx, Virg. Rom. & mart.

Bĕbrĭăcūm, Vicus est inter Cremonam & Veronam. Bĕbrĭăcēnsĭs, e, adject.

Beda, Anglus natione ob vitæ modestiam Venerabilis cognomento.

Bĕlgæ, a um, Die Niderländische Völcker, *Niderlandczycy.* Populi Galliæ, proximi Germanis & Rheno, scil. Treviri, Colonienses, Moguntini, Rhemi. Brabantini, Flandrienses, & Hannonienses. *Armiferi, audaces, pugnaces, crudi.*

Bēlīdēs, æ, patronym. masc. quo significatur filius, vel aliquis de genere Beli. Belis, idis patronym. fæm. significatur filia vel neptis Beli. Belides pl. nu. dicuntur quinquaginta filiæ Danai filii Beli fratris Ægypti Nam Ægyptus habens 50 filios &c. v. Ægyptus. *Danai puellæ, impiæ, scelestæ, Danaides, miseræ, iniquæ, cruentæ.*

Bĕllĕrŏphōntēs, æ, vel is, fuit Glauci Regis Ephyræ filius inclyto decore conspicuus, & virtutis maximæ. *Castus, tetricus, Isthmiacus, proles Glauci.* Bellerophontis literæ, Brieff wider den der, sie trägt, *List przeciwny temu co go niesie.*

Bellōnă, Dea belli, soror & auriga Martis, multa gaudens strage. *Furens, tartarea, hastata, atra, mavortia, vindex, implacabilis, impia, ardens, tristis, ferox, inferna, atrox, fera, sæva, truculenta, cristata, fremens, turbida, aspera, horrenda, sordida, sanguinea.*

Berbecomagus, urbs, Speyer, *Spira* dicta.

Bĕrĕcўnthŭs, mons Phrygiæ, & nomen urbis, Berecyntius, a, um.

Bĕrĕnīcē, es, Regina Ægypti. Berenices crines, septem stellæ ad leonis caudam, velut in triangulo collocatæ.

Bērlīnūm, urbs Marchiæ Brandenburgicæ, Berlin, *Berlin.*

Bērnārdŭs, Abbas, sub Abbate Stephano, qui tertius fuit in cœnobio Cisterciensi paulò antè instituto, unà cum 30. sociis monachum professus, vide plura apud Volater.

Bĭās, antis, Philosophus Prienensis, qui fuit unus ex septem Græciæ sapientibus. *Prienæus.*

Bībiana, virgo Romana & mart. sub Juliano, quæ unà cum parentibus martyrum corpora sepeliebat.

Bĭblĭs, filia Mileti, nefando amore sui fratris exarsit, ejusque concubitum, cum non posset assequi, laqueo spiritum intercepit. *Phæleja, incesta sororia, Miletis.*

Bibracum urbs Sueviæ, Biberach, *Miásto w Szwábskiey ziemi.*

Bibrucum, Daniæ urbs, Biburg, *Miásto w Duńskiey ziemi.*

Bicurgum, urbs German. Erdford, *Miásto Erdfor w Niemczech.*

Bīngĭūm, urbs ad Rhenum sita, Bingen, *nád Rhenem Miásto.* Ubi, natus fluvius in Rhenum exit.

Bĭsūrgĭs, fluv German. Die Weeser, fleust durch Sachsen, und Land Braunschweig, *Rzeká Wisera przez Sáską ziemię y Brunświcką bieżąca.* aliàs Visurgis.

Bīthȳnĭă, Regio minoris Asiæ adversa Thraciæ. *Dives.* Bīthynŭs, a, um, Bithynium, civitas regionis.

Bĭturgĭă, urbs fuit Tusciæ. Hodie Pontificum villa.

Bĭtūrĭges, populi sunt Galliæ Aquitanicæ, Hi uno die 100. urbes incenderunt, ut Cæsarem pabulatione, & commeatu prohiberent. In nominat sing. Biturix.

Blemmiæ Monstrosi homines in Æthiopia welche kein Haupt sondern das Maul und Augen an der Brust haben, *Ludzie bez głow, oczy y gębę ná piersiách maiący.* Hi alio nomine lænæ, vel Bleptæ appellantur.

Bŏbōnĭă, urbs Italiæ.

Bodincus fluv: Italiæ, Die Poo, *Rzeká we Włoszech.*

Bŏēmĭă, Böhmerland, *Czeska ziemia*, Hujus

jus incolæ, Boëmi. *Sævi, acres, albitolæ.* Vide Æneam Sylv: qui Boëmorum historiam scripsit.

Bœōtĭă, est regio in Attica non procul ab Athenis, in qua sunt Thebæ, nunc tamen à Vandalis ex Africa pulsis, occupata, vocatur Vandalia Bœōtĭūs, & Bæotus a, um.

Bōlī, populi fuerunt Galliæ Lugdunensis. *Truces.*

Bōlogesĭă, urbs juxta Euphratem à Bologesso rege condita. Steph.

Bonaventură, Theologus Franciscanus.

Bonicius, Præsul Avernensis, vir sanctitate clarus, cujus tunica etiam hodie monstratur, qua à Diva Genitrice fuit donatus. Volaterr.

Bŏnŏnĭa, Princeps Hetrur. colonia.

Bootes & Boreas, v. in apellativis.

Borion sive Bŏrēŏn, Africæ promontorium.

Bōrmīscūs, regio Macedoniæ, ubi canes Euripedem lacerârunt Steph.

Bōrsippă, urbs Mesopotamiæ, Dianæ & Apollini sacra. Circa hanc urbem maxima est vespertilionum copia, qui ad esum condiuntur. Strab. lib. 16.

Bosphorus, v. in appellat.

Brăchmānēs, vel mānæ, Indorum sapientes fuerunt, qui dicebant præsentem vitam esse veluti conceptum vitalem, mortem verò, egressum ad veram vitam. Item, mundum habere tempus initiale, tendereque ad interitum. Deum uni versorum opificem per cuncta meare. In omni carnis cibo. Subdiales agebant, & veritatem præcipuè amplexabantur. Lineis utebantur amiculis. *Indi.*

Branchus, filius fuit Apollinis, & Vates peritissimus.

Brasidas, Lacedœmoniorum dux fuit.

Brasiæ, urbs Laconiæ.

Branum, urbs Hisp. Tarraconensis.

Bregmentanæ, Asiæ pop: in Troade.

Brema, urbs Saxoniæ, Bremen/ *Brema.*

Brenus, Gallorum Senonum dux potentissimus, qui cum trecentis armatorum millibus in Italiam irrumpens, Romam cæpit, totamque exussit præter Capitolium, & sic Romanam superbiam retudit. Postremò Apollinis Delphici templum prædæ causa ingressus, irâ numinis se interfecit. *Sacrilegus, magnanimus.* Unde proverb. Quid victis, nisi dolor.

Brĭārēūs, filius terræ, gigantum maximus, quem Poëtæ finxerunt habuisse 100. brachia, & 50. ventres. *Centum geminus, immensus, sævus, vastus, centimanus.*

Brigantes, Hyberniæ populi.

Brigāntiūm, Brigentz am Bodensee, *Miásto w Recyi* urbs Rhetiæ.

Brigida, mulier vitæ sanctitate insignis, Romā venit à Svecia Urbano V. Pont. Max. quatuor liberos mares, totidemq; fœminas omnes sanctos, habuit. Volaterr.

Brimo ein Schreckteuffel, *Piekielney kśieni imię*, unum est ex, Hecates, sive Proserpinœ nominibus.

Brītannĭă Engelland, *Sæva, dira, ignara lucrum generosa, dives, flava, diducta, nostr. mundo picta* Britanni, Die Engelländer/ *Angelczycy. Flavi, Caledonii, feri hospitibus, remoti, æquorei, virides, minima nocte contenti, cærulei, picti, extremi pugnaces, gelidi; audaces, semoti, occidui, duri, Neptuni colæ, sepositi, Arctoi, fortes auriferi, horribiles.*

Brĭtŏnēs, pop. min. Britann.

Brixĭă urbs Italiæ, Brixien, *Brykśya Dives, animosa.*

Brixillum, urbs Hetruriæ.

Brŏmĭūs, Bacchi cognomen.

Brŏntēs, einer auß den Schmidknechten Vulcani, so dem Jupiter die Straalen schmieden/ *Jeden z towárzyszow Wulkánowych ktorzy w iego kuźni pioruny kuią. Olens.*

Brŏthēūs, Ein Sohn Vulcani. *Syn Wulkánow*, qui irrisus propter oris deformitatem conjecit se in ignem, & vitam incendio finire maluit, quàm omnium ludibrio esse expositus Ovid. in Ibin.

Brundunum, urbs Bavar, Branaw/ *Miásto w Báwáryi.*

Brundusium, urbs Calabriæ ad mare Adriaticum sita.

Brunsuicum, Die Stadt Braunschweig, *Brunświk Miásto.*

Brūtĭi, Italiæ populi ultimi Siciliam versus, Brūtĭūs, a, um. Brūtĭūm, Promontorium Italiæ extimum, ubi Sicilia olim agro Brutio adhæsit.

Brutus est nomen plurium Romanorum consulum: Junius Brutus, primus consul Romanorum. Marcus Brutus, &c.

Bruxellă urbs Brabantiæ celebris Brüssel, *Miásto w Brábáncyi.*

Byrges, populi Thraciæ fuerunt.

Byrsæ, Thraciæ populi.

Bubalus, Pictor quidam, Hipponacten Poëtam

turpi

turpi facie, risûs causâ depinxit. Quare Poëta tam graviter in illum scripsit, ut ille se suspenderet.

Bubona, Boum Dea habita est.

Bûccĭnă, urbs in Sicilia.

Bucephalus, v. in apellat.

Buda, Ungariæ sive Pannoniæ metropolis, Ofen, *Budzyń.*

Budda, Gymnósophistarum apud Indos Princeps extitit, quem illi ex virginis latere natum fuisse credi voluerunt. Cælius Rhodig. lib. 14. cap. 1.

Budorgis. *idem* Wratislavia, Breßlaw in Schlesien, *Wrocław ślą[ki].*

Budoris, German. urbs, Heydelberg, *Heydelberk.*

Bŭnŏmŭs Macedon. urbs.

Bupalus, idem Bubalus.

Burgundia, Hertzogthumb Burgund/*Burgundya.*

Busactores, des Land Ever/Jsel/*Ziemia w Niderlandzie nád rzeką Isulą.*

Būsīris idis, Rex fuit Ægypti crudelissimus, quos hospitio susceperat, solebat interficere. Ad extremum tamen interfectus est ab Hercule, qui easdem illi parabat insidias, *Illaudatus, tristis, Mareoticus, cruentus, ferus, dirus, Niliacus.* Est & Busiris nomen urbis in Ægypto ad Nilum fluvium.

Byrsa, cum Jarbas Getulorum rex vellet expellere Didonem ex Lybia, illa callidè emit tantū soli, quantum teneri possit bubulo corio; verum corium in tenuissimas corrigias sectum tetendit, occupavitque stadia 22. Propterea Carthago quam condidit ex ejus facti nomine dicta est Byrsa, Græcè corium significat Virg l. 2 Æneid. *Tyria, Punica, potens, Sidonia, Barbarica, Libyca, Elisæa, torrida.*

Byzāntĭum, urbs Thraciæ postea à Constantino Constantinopolis, & nova Roma, Constantinopel, *Konstantynopol.*

CAbyle, mons in Thracia. *Polybus.*

Cācŭs, latro in Italia erat, qui etiam villas incendebat, unde dicebatur filius Vulcani. In Aventino monte, boves & armenta suffurabatur quæ versis vestigiis cauda trahebat in suam speluncam, ne furtum agnosceretur. Tandem ab Hercule, cui armenta sustulerat, occisus est Virg: l. 3. *Semihomo, flammigena, ferox, rapax, immanis, ferus, raptor.*

Cādmēă, arx fuit Thebana, licèt nonnunquam pro ipsa urbe sumatur. Cādmēus, idem quod Thebanus. Cādmēĭs, idis Regio est Achaiæ. Cadmŭs filius Agenoris regis Phœnicum qui à patre jussus quærere Europam sororem suam à Jove raptam, jussusque sine ea non reverti, desperato reditu Thebas in Bœotia condidit. Ab hujus nomine ipsæ etiam Thebæ, Cadmeæ dicuntur à Cadmo conditore. Post ipse Cadmus cum Hermione uxore sua mutatus in anguem. *Agenorides, Agenore natus, Sydonius, Hyantius, exul, gener draconum, vetus, dirus, trux, Aonius,* Cādmēĭŭs, a, um.

Caducifer, nomen Mercurii.

Cādurcī Asiæ populi, *Fortes.*

Cænæŭs, Elati filius, à prima ætate puella fuit forma venustissima, adeo ut Neptunus illius formâ tactus cum ea concubuerit, in mercedem autem concubitûs petit illa, ut in virum mutaretur, & esset invulnerabilis, quod factum est. Cænæus in superbiam elatus, tandem interiit, & post mortem in avem mutatum dicit Ovid. l. 12. metam. Sic è Cænide puella factus est Cænæus.

Cœre, indeclin. vel Cærēs, ītis, urbs Thusciæ, quæ & Agilla dicitur.

Cæsar, v. in appellat Cæsārĭŭs, a, um.

Cæsar-Augustana, urbs Hispan. Tarraconensis antea Numantia dicta.

Cæsārēă, urbs Palestinæ, & altera Philippi, Tertia Cappadociæ; Quarta Mauritaniæ.

Cæyx, Rex Trachinis urbis, filius Luciferi, & maritus Halcionis, qui navigans ad Apollinis oraculum submersus est, Cujus corpus in aqua videns uxor ejus, & ipsa se in mare demisit & ambo mutati dicuntur in aves marinas, quæ vocantur Halcyones.

Cājētă, nomen mulieris Trojanæ, quam alii Æneæ, alii Ascanii, alii Creusæ nutricem faciunt, à qua Opp. Cajeta ædificata, & portus Campaniæ nomen habet. Virgil. lib. 7. *Dardanis, Æneia Dardana.*

Căīcŭs, vide Caycus.

Călābrĭă insula, quam Veteres Mesapiam, & Peuceriam vocârunt, Siciliæ proxima. Călābĕr, bra, brum, Călābrĭs, bre, & Călābrĭcŭs, a, um, ad Calabriam pertinens. Călābrī, Calabriæ populi.

Călæ, arum, urbs in India.

Calapis, Pannon: amnis in Savum influens, duobus alveis insulam efficiens.

Calaris, Die Hauptstadt in der Jnsul Sardinia, *Miasto stołeczne ná wyspie Sárdynii* Hinc

Calari-

Calaritani. Sardiniæ populi. Calaritanum, Sardiniæ promont. Africam spectans.

Călchās, antis, Græcus augur, Testoris Trojani filius qui in initio belli Trojani ad Græcos transiit Idem prædixerat Græcos omnes Troja diruta in patriam sospites redituros, quod secus accidit. *Augur, Thestorides, verus, vates, providus veri.*

Călēdŏnĭă, sylva, in ea parte Britanniæ fuisse putatur, quæ hodie Scotia dicitur, sævissimis olim ursis nobilitata.

Calegia, civitas in Saxonia, quàm vulgò Wittenbergam vocant.

Calena, Oxenfurt/ *Miásto w Anglii.* Angliæ urbs.

Călēnŭm, opp. Campan. inde Caleni populi dicti sunt. Hoc etiam opp: Cales, lium, in plur. appellatum invenitur. Călēnŭs, a, um, adject.

Calis, ium, urbs in Gallia.

Căllĭmăchŭs, Poëta fuit Cyreneus, qui multa scripsit in omni genere carminis, *Clarius, Battiades.*

Căllĭŏpē, una Musarum It. urbs Parthorum.

Călĭstē, Insula maris Ægei.

Calisto, ûs, Lycaonis, Arcadiæ regis filia, ex qua Jupiter genuit Arcadem, quam gravidam videns Juno, eam in ursam vertit, quam cùm filius ignarus rei vellet invadere, occisus ab ea fuit. Jupiter ambos in cœlū sustulit & inter sidera posuit *Nonacrina, Lycaonia, Tegæa, Lycaonis, Parrhasiæ.*

Calpe, mons altus in fine Hispaniæ Bæthicæ situs ad mare quod Europam secernit ab Africa altera ex columnis Herculis, in cujus radicibus urbs est nomine Calpe. *Herculea, Tartessia, occidua Ibia, Maurusia, Hesperia, excelsa, ardua, alta* Est & Calpe mons Hisp: ad Gaditanum fretum.

Călphŭrnĭă, mulier fuit importunissima, quæ sexûs sui verecundiæ oblita, per seipsam causas egit, adeoq; molestam se judicibus præbuit, ut occasionem dederit edicti: quo cautum est, ne mulieri imposterum causas agere liceret.

Călȳdŏn, vel Calȳdŏnĭă, est urbs Ætoliæ, & Regis Onei patris Meleagri.

Călȳpso, Nympha Oceani, & Thetios filia, quæ insulam de se appellatam in Ionio vel Africo mari habitabat. Ad quam venit Ulysses naufragus, & septem annos apud eam fuit. *Æquorea, Atlantis, famosa, Atlantias.*

Calysto, vide Callisto.

Cămărīnă, ein giffriger/ übel stinckender Weyer oder See in Sicilien, *Jezioro śmierdzące w Sycylii.* juxta urbem ejus nominis. Aliis est frutex, qui commotus tetrum reddit odorem. Unde Proverb. Camarinam promovere, Ein Ybel erwecken, *Złego poruszyć.*

Cambodunum Vindelicorum urbs est in Germania, München in Beyerland/ *Miásto w Bawáryi.*

Cămbȳses, Rex Persarum, filius Cyri.

Cameracum, urbs Galliæ Belgicæ in finibus Picardiæ, vulgò, Cambrey/ *Kámbrya.*

Cămĭllă Regina Volscorum, quam Metabus pater in mediis sylvarum latebris ferino pavit lacte. Ea demùm provectior facta, ferinis amicta pellibus fundas cæpit circumagere, complicare arcus, sagittas torquere, cervos & capreas lassare cursu. Cui virtuti adjecit studium virginitatis. Orto demum inter Turnum & Æneam bello Rutulis adhœsit, fuitque ductrix copiarum Virg: in fia l. 7. *Prierniæ, fortis, Volsea, bellatrix.*

Cămĭllŭs, magnam gloriam virtute bellica sibi comparavit: Faliscos obsedit, Veios decennali obsidione domuit. Gallos Senones Româ pepulit, eisque Romanorum vexilla extorsit. Unde assertor, id est, patriæ libertatis vindex dicitur à Martiale, *Fortis ferus, magnus, fatalis Gallis, assertor.*

Cămītŭs, urbs fuit in Rhodio.

Cămœnæ, arum Musæ Jovis & Memoriæ filiæ à cantûs amœnitate ita dictæ. Dicimus etiam Camena, æ. *Dulces, divæ Aoniæ, Castaliæ, vocales, Cecropiæ, multiloquæ, sacræ; Pieriæ, divinæ, doctæ, ingenuæ, æternæ; Actææ, lepidæ, Mæoniæ, Argutæ.*

Cămpānĭă, Ein fruchtbare Landschafft in Italien/ in welcher Neapolis gelegen *Kámpánia, żyżna część Krainy Włoskiey.* *Dives opum, provida,* Cămpānī, Die Einwohner/ *Obywátele támeczni.* Cămpānŭs, a, um.

Campidonia, urbs Germaniæ, Kempten/ *Miásto Niemieckie.*

Campus lapideus Steinfeldim Delphinat/ drittehalb grosser Teutschen Meilweg breit/ *Pole kámieniste w Delphinacie.*

Cănăcē, ēs, filia Æoli regis ventorum, quæ ex fratre suo Machareo clam concepit & peperit. Quo cognito, pater infantem jussit exponi, vel projici, & filiæ gladium, quo se necaret misit. Machareus autem fugit Delphos, Sacerdosq; Apollinis factus.

Canæ, urbs Euboiæ, vel Locridis, juxta promontoria Lesbi. Eſt & Canæ, mons, & civitas, & ſtagnum.

Cănăchē, ēs, numeratur inter canes Acteonis, ab Ovid. 3. metam.

Cănăn, dicta Arabia à Cam: à qua Caninæi, Cănănæă, Das Gelobte Land/ *Krainá Kánáneyſka, Ziemia obiecana.* Regio Syriæ, à Canaan filio Cham. Canănītis, tidis, ut: Règio Cananitis.

Cănărĭă, una ex inſulis fortunatis, à multitudine canum ingentis magnitudinis dicta.

Cāndāvĭă, mons eſt in ea parte Macedoniæ, quæ in mare Adriaticum vergit, 70. paſſuum à Dyrrachio diſtans *Devia.*

Cāndaulēs, Lydorum Rex, qui cùm uxorem haberet formoſiſſimam, non contentus ſecreta voluptatum ſuarum conſcientia, eam Gygi, amico nudam oſtendit, quo facto ſodalem formâ reginæ captum, ex amico hoſtem fecit, & tanto propoſito præmio in necem ſuam pellexit, uxoremque & regnum dotale, veluti in manum tradidit.

Cāndĭŏpē, es, Oenopionis filia, quam cum frater in venatione in antrum traxiſſet, vim illi intulit, & ex ea Hyppolagum ſuſcepit; Quod cùm Oenopion reſciviſſet indignatus filium exulatum abire juſſit. Theodot.

Cănēns, entis, Nympha fuit, Pici Laurentum regis uxor, quæ cùm virum à Circe in avem mutatum, ſupra modum lugeret, extabuit, & loco cuidam ad ripam Tyberis, ubi hæc contigerunt nomen ſuum reliquit, Plura Ovid. 14. Metam.

Caninius, Septem horarum Conſul fuit, in quem ſcomma illud Ciceronis jactatum eſt: Mira fuit Caninii conſulis vigilantia qui toto ſuo conſulatu ſomnium non vidit.

Cānnæ, arum pl. nu. tant. Vicus in Apulia, apud quem Hannibal Romanos grandi clade affecit, occiſis 34. millibus hominum. *Celebres, graves, cruentatæ ſpumantes ſanguine, ferales, inſignes ſanguine* Cannenſes, pop: inhabitantes Cannas.

Cănōpŭs, urbs Ægypti, à Canopo, gubernatore navis Menelai, illic aſpidis ictu defuncto. In de Nili oſtium, quod propinquum eſt, vocatur Canopicum, Veteres dicebant Canobus. Unde Canobita, ut nunc Cānōpĭtă, dicimus qui Canopum inhabitat. *Pelleus, Peleuſiacus, Amyclæus, Theraphnæus, inceſtus,* propter libidinem Cleopatræ, *Pharius, Iſiacus, Spartanus, Argivus, famoſus, Lagæus.* Canopicus, a, um. adject.

Cāntăbrī Hiſpaniæ Tarraconenſis populi, Aſturibus finitimi. Cantabrius & Cāntăbrĭcŭs, a, um, adject.

Cāntĭræbrĭs, urbs Germaniæ, Lamburg/ *Hamburg.*

Canturia, Angliæ urbs.

Canytis, urbs Syrorum magna.

Capæ urbs Helleſponti.

Capara, urbs Hiſpaniæ.

Căpēnă, urbs vicina Romæ, *Madida.* Item Porta Romæ à Capena urbe.

Căpēnās, atis, Fluvius, qui Feroniam præterlabitur. Silius lib. 13.

Căpētŭs, Albæ Rex.

Căphārēŭs, Eubœæ mons eſt altus, Helleſpontum verſus, *Ultor importunus, durus, Euboicus ſaltus procelloſus, fallax, dirus, ſcopuloſus, triſtis.* Căphārēŭs, a, um.

Capharnaum, ſeu potiùs Capernaum, totius Galileæ metropolis fuit, multis Chriſti Servatoris miraculis nobilitata.

Căpĭtōlĭă, mons eſt totius Indiæ altiſſimus.

Capitolium, vide in appellativis.

Capote, Aſiæ mons eſt.

Căppădŏcĭă, regio Pontica, confinis Armeniæ. Căppădŏcŭs, & Căppădŏcĭŭs, a, um, Căppădŏx, dŏcĭs, populus ille dicitur.

Cappugum, Hiſpan. urbs in Bætica provincia.

Căpprārĭă, Inſula in mari Tuſco, ſeu Liguſtico, capris abundans.

Căprĕæ, arum, inſula contra Surrentum, urbem Campaniæ.

Căpŭă, totius olim Campaniæ urbs præſtantiſſima, quam Vulturnus amnis inteſluit. *Sublimis, optima, dives.*

Căpys, nomen Trojani, qui Capuam ædificavit hinc nomen Campanæ ducitur urbi.

Cărchēdŏn, Die gewaltige Stadt Carthago in Africa/ *Miáſto ſtołeczne w Afryce Kártago.*

Carcheſis, Inſula una Cycladum.

Carpytus, urbs magna Syrorum.

Cărīnæ, arum, Vicus in urbe Roma, ubi ſunt vincula S. Petri.

Cārmēlŭs, mons Phœniciæ, inter Cæſaream & Tyrum.

Carmenta, & Carmentis, mulier vaticinatrix, mater Evandri regis. *Arcadia, docta, Parrhaſia, Tegæa,*

gea, Mænalis, fatiloqua, [illegible]idica, fatidica, Evandria.

Carmina, Insula [illegible].

Carnana, urbs Minæorum.

Cārnē, Phœnices urbs est.

Carni, populus Alpinus, Die Kernter/ *Narod pod Alpes mieszkaiący ták nazwány.*

Cārnŏdūnūm, urbs Vindeliciæ.

Carnūtum, urbs in confinio Germaniæ & Panoniæ. Cārnūtēs, sive Carnuti Incolæ dicuntur.

Carolobergomum, Karlßperg, *Miásto w Niemczech.*

Carolostadium, Karlstatt *Miásto Niemieckie*

Carpāthūs, Insula inter Ægyptum & Rhodum, unde Carpāthīūm mare. Cārpātūs sine aspirat: Der Krumbach, das Gebirg zwischen Polen und Vngern, *Krępak, Tátry góry między Polską á Węgrámi.*

Carræ, urbs Mesopotamiæ vel Assyriæ, *Assyriæ, turrilegæ.*

Carpīs, Scythiæ fluvius.

Carrhă, urbs Arabiæ ad mare rubrum, unde Carrhæī dicti sunt populi.

Carthāgŏ urbs nobilis in Africa, à Didone filia Beli Regis Tyri condita longè ante Romam. Tria grandia bella cum Romanis gessit, & tandem à Scipione combusta fuit. *Libyca urbs Agenoris, Tyria, Sidonia, alta, magna, impia, ferox, perfida, acerba tumida, Byrsica, æmula Romæ, antiqua, superba.* Est & alia Carthago in Hispania, quam Asdrubal condidit, vulgò Carthagena. Cārthāgĭnensĭs, e.

Carucus qui & Pyrenæus, Germaniæ mons, Der Prenner/ *Gorá w Niemieckiey ziemi.*

Caryſtos, sive Cărȳstŭs, Insula in Ægeo *Saxosa, undosa, ferax, lapidosa, Argiva.* Una Cycladum, in qua est marmor varii coloris, quod Charistæum dicitur. Cărĭstēŭs, a. um.

Cārtiī, populi Persiæ.

Căsandră, Insula in Oceano meridionali contra Persidem.

Casius, altus mons Syriæ, prope Seleuciam in cujus summitate solis splendor quarta vigilia videri potest. Alter est eodem nomine mons in finibus Ægypti.

Caspiæ portæ, Ein enge Clauß durch den Berg Taurum in Media, welche zwo gemeiner Teutscher Meilwegs lang ist das kaum ein Wagen dadurch kommen mag/ *Ciásne przeście przez górę* Taurum in Media.

Caspii, Populi Scythiæ ad Caspium mare immensæ magnitudinis lacus, inter Caspios & Hircanos montes.

Casſandră, Priami & Hecubæ filia, quæ cùm ob formæ elegantiam, ab Apolline amaretur, eidem corporis sui copiam promisit, si Vates ab illo fieret: quod Apollo se facturum juramento firmavit. Sed cum illa promissis non staret, iratus Deus, fecit, ut ejusdem vaticiniis fides nulla adhiberetur, cum ex Helenæ raptu futura incommoda prædiceret. *Priameia, Phœbas, Iliaca, Phrygia, effrena, Ilia, Pergamea.*

Casſandrīă, urbs Græciæ.

Casſilium, urbs Hassiæ, Cassel/ *Kássel.*

Casſĭŏdōrŭs, Ravennis fuit, Theodorici Gothorum regis præceptor, qui ex senatore factus monachus. Volaterr.

Casſĭŏpē, seu Casſĭŏpēă, fuit Cephei Æthiopum regis uxor, vide supra Andromeda.

Cassovia Superioris Ungariæ civitas primaria, Cassaw/ *Kászow.*

Cāstălĭŭs, Fons Musis sacer in radicibus Parnassi montis.

Castalo, maxima civitas Britanniæ.

Castellum, Menapinorum, Belg. civitas, vulgò Kassel/ *Miásto w Niderlandzie.*

Castellum Morinorum urbs Flandriæ, Kassel ob dem Berg, *Miásto w Flandryi.*

Castor & Pollux, gemini fratres, filii Jovis, & Ledæ, qui mare tueri solebant à Piratis, unde dicuntur Dii maris. Item Castor dicitur fuisse mortalis, Pollux immortalis. Ergo cum Castor obiisset, Pollux cum fratre divisit immortalitatem suam, ità. ut alternis diebus vivant, Hoc ideo fingitur, quia sunt duo sydera, quæ sic vocantur, quorum uno oriente, alterum occidit. *Castor, Ledæus, Amycleus, Oebalides, Therapnæus, Oebalius, Tyndereus, Lacon, bonus, frenis, Tyndarides, Cycnigena.*

Castrum Octavianum, urbs Hispaniæ.

Casurgis oppidum in Septemtrionali parte Germaniæ Prag in Böhmen, *Prágá w Czeskiey ziemi.*

Cătăuă Oppidum Siciliæ ad radicem Ætnæ montis situm, Patria sanctæ virginis Agathæ.

Cataleunium urbs Galliæ Belg.

Cathi, populi German: die Hessen, *Hasso-wie.*

Cātīlīnă, Romanus nobilis, sed vitiosus, qui cum multis aliis conjuravit contra Romanam Rempubl. sed deprehensus, & urbe repulsus à Cicerone tunc consule, congregavit enim exercitum, cum quo victus & occisus fuit, *Minax saevus.*

Catthi, iidē qui Cathi, vid. suprà Cattimelibóci, Germaniæ oppidum in Hassia, Katzenelbogen: *Miásto w Hasskim Ksiestwie.*

Cātūllūs Pŏēta Veronensis. *Lascivus, doctus, tener, facundus, argutus, suavis, nitidus, mollis, doctiloquus, tenuis.*

Cāucăsūs, mons est Scithiæ altissimus, & multis scopulis frequens: Herodotus ait esse altissimum montium, riget perpetuis nivibus, abundat arboribus, herbis veneficis & vulturibus. *Horrens caulibus, inhospitalis ingens nivalis, multifidus, frigidus, asper cautibus* Caucăsīūs, a, um.

Caunūs, filius fuit Mileti filii Apollinis ex Cyane Nympha, filia Mæandri, nefando amore à sorore sua Byblide adamatus, à quo cum esset repulsa, sibimet mortem conscivit. Ovid. 9. metamorph. *Apollinæus, Mæandrius.*

Caurus, Ventus, vide in appellat.

Cāÿcus, fluvius est Mysiæ in cujus ripa frequenter feruntur esse Cygni *Gelidus Teuthrautæus. Mysus.*

Cāÿster, fluvius Lydiæ, Sardibus proximus Cygnis abundans. *Oloriger, olorinus, mollis*

Cea sive Cēōs, Insula est sub Eubœa bombycinarum vestium textrinis olim nobilitata.

Cecia, Austriæ urbs, Zeisselmaur, *Miásto w Rákusiech.*

Cecius, mons Austriæ.

Cecrops, Primus Atheniensium rex, qui annis 50. regnavit. Hic Athenas instauravit, unde Cecropidæ, Athenienses. Cecropia est Athenis.

Cĕlænæ, arum Civitas principalis in Phrygia. Item, Collis est Asiæ, propriè dictæ. *Alta, Phrygiæ, illustres.*

Cĕlænŏ, una ex Harpiis, à nigredine ita appellata. *Jejuna dira.*

Cĕlēnŏ, una ex Pleiadibus Atlantis & Pleiones Nymphæ filia, cum qua Jupiter concubuit. Ovidius.

Celtæ, arum, populi Galli, inter Garumnam, Sequanam, & Rhodanum flumina comprehensi, *Vaniloqui, mutabiles,* Cēltĭcūs, a, um.

Cēltībērī, populi Hispaniæ, Das Königreich Navarren. *Krolestwo Náwárskie w Hiszpánii.* Quorum regio Cēltĭbērĭă dicitur, *Cuniculosa.* Et inde adjectivum Cēltĭbērĭūs, a, um.

Cĕmēntŭs, mons Narbon. Galliæ.

Cēnchriūs, fluvius est Joniæ.

Cēneus, fuit virgo, quæ à Neptuno pro stupri pretio meruit sexûs mutationem. *Pellæjus, Elceeius, validus, magnus, ephæbus.*

Cēnōmānī populi Galliæ Cisalpinæ.

Centauri, Völcker in Thessalien / so die Roß von ersten gezähmet und geritten haben / *Lud Tessalii Krainy, ktorzy naypierwey koni zażywáć poczęli y inszych národow nauczyli.* unde orta est fabula quod Centauri fuerint animalia composita ex homine & equo. Vocantur enim Hippecentauri, id est, equorum stimulatores. *Furentes, biformes, nubigenæ, minaces arcu bimembres, Ixione nati, semimares, truces, Ossæi feroces superbi.* Est etiam Centaurus navis nomen apud Virg. 5 Æneid Cĕntaūrĭŭ. & Centaūrĭcūs, a, um. Item Centaurus, fluvius Ætoliæ est, qui prius Evenus dicebatur.

Cĕphălŭs, filius fuit Æoli, qui Procrim uxorem suam, filiam Etechtei regis interfecit, dum illa furtim maritum in sylvas secuta esset, ut experiretur, an alteram adamaret ille fœminam Fuit Venator magni nominis Ovid. in Epist. *Proles Cyllenia, Æolides Æteus.*

Cēpheus, Æthiopum rex, Andromedæ pater, translatus inter sydera, vide Andromeda *Æquoreus, Jasides, Impius, stellatus.* Oritur Cepheus in 15. parte Capricorni.

Cēphīsŭs fluvius per Bœotiam fluens, ortum habet in radicibus Parnassi montis. *Impiger.*

Cĕrăsus, suntis, ein Stadt in Ponto, vom welcher man zum ersten die Kirschen in Italien bracht hat / *Miásto w Krainie Ponto leżące, zkąd naypierwey wiśnie do Włoch się dostáły á od tegoż miástá w ięzyku Łacińskim názwáne są.*

Cĕraunĭă, æ, sive orum, plu. nu. Montes sunt Epiri, separantes Jonicum mare ab Adriatico. *Violenta, alta, scopulosa, prærupta, excelsa ignea,* Vocantur etiam Acroceraunia. Cerauni, populi sunt Dalmatiæ.

Cērbērūs ein Hund mit dreyen Köpffen/
ſ: vor der Höllen ligt/ und deren hütet/ Pie-
kielny pies, trzy głowy maiący á piekła ſtrzegący
Inhians ingens, janitor orci, immanis, hians, Meduſæq;
viperens tergeminus, inſomnis, impavidus, malus, tri-
ſtis, aſper tartareus, turbidus triceps ater pervigil, Sty-
gius informis, triformis, inquietus, terrificus, cuſtos
umbrarum, impius, Plutonius, vorax, trilinguis, trifaux,
avernalis horridus, cruentus, inferus, latrator horrificus,
ſævus. atrox, triplex, niger, audax, improbus, horribilis.

Cercopes, populi fuerunt in Simias à Jove
commutati, Doloſi Ovid. 14. metamor.

Cērcȳōn Ein groſſer Mörder und Straſ-
ſenräuber in Griechenland/ welchen Theſeus
umbgebracht / Morderz y Zboycá w Grecyi,
ktorego Theſeus zábił. Infandus.

Cerdo, nomen fuit Hæretici, à quo Cerdonia-
ni, qui Chriſtum nec natum ex virgine, nec ha-
buiſſe carnem, nec verè mortuum vel quicquam
paſſum, ſed ſimulâſſe paſſionem, dicebant.

Cĕrēs, Saturni atq; Opis filia, Inventrix fru-
gum, Dea credita. Flava, Eleuſina, munda, falcifera.
legifera, pulverulenta, pia, tædifera, ruricola, frugum,
genitrix, munifica, potens, frugum, Eluina, Æthnæa,
Ennea, fæcunda, ſeptifera, alumna, terrarum, cincta, ſpi-
cis, Sicula, frugifera, annoſa, triticea, Catanenſis, fla-
vens, culta, Celenæa, Sicana, Teſmophora, ſpicata, paleis
armata, cupida, herbifera. Cĕrēāl s, le, quod ad Ce-
rerem pertinet. Cĕrēālĭă, orum, dicuntur ſacra
Cereris, à Triptolemo inſtituta. Hæc autem fe-
ſta tanta religione celebrabantur, ut feriæ pol-
lutæ crederentur, ſi quis eo tempore cum uxo-
re concubuiſſet.

Cē īnthūs Ein Ketzer zu der Zeit S. Jo-
hannis des Evangeliſten, welcher die Gott-
heit Chriſti verleugnet hat/ Kácerz zá czá-
ſu Ewangeliſty Jana S. ktory Boſtwá Páná
Chryſtuſowego przał.

Chaīx, īcĭs maritus fuit Alciones, rex Trachi-
næ urbis Theſſaliæ, qui ad Oraculum navigans,
naufragium fecit, poſtea in avem mutatus. Tra-
chinius, Oeteus vide Halcyone.

Chālcēdōn ŏnĭs ein Stadt im Land Bi-
thynia, des mindern Aſiæ gelegen/ gegen
Conſtantinopel uber, Miáſto Bitynii, w mniey
ſzey Azyi leżące, przeciwko Konſtántynopolim.
Chālcēdonĭūs, civis. Chālcēdŏnĭs, g. fæm.

C

Chălcĭs, cidis, urbs Eubœæ præcipua. Euboica.
Chālcīdĭcus, a, um.

Chāldæa, Aſiæ majoris Regio, in qua Babylon
civitas magna.

Chărĭtēs, Die Göttinn der Gutthätig-
keit. Boginie łáſki, quarum tres finguntur à
Pòëtis, Aglaia, Thalia, Euphroſine vel Paſi-
thea. Dulces, Blandæ, cultæ, lætæ, decentes gratæ.

Charitini Germ: Popul: Virtembergenſes ita
nominat Pyramus.

Chărōn ontis, Der Höllisch Schiffmann/
ſo die Seelen der Abgeſtorbenen uberfuhrt
Piekielny przewodnik, ktory duſze zmarłych przewozit,
Portitor horrendus, ſquallidus, avarus, pallidus, ſenex,
horridus, dirus, durus, Stygius, ater, lethæus, triſtis,
tenebrans ora, teter.

Chărȳbdĭs, locus maris periculoſus, inter Ca-
labriam & Siciliam. Metuenda, implacata, vaſta, atra
Taurominitana, inimica ratibus, agitata auſtro, irrequie-
ta, Zanchæa, Panchæa, avida, torta, dira, torva, ſæva,
rapax, oblatrans, humida, minax, Sicula, concava, im-
pacata, trux.

Chēlōnŏphăgī, Schneckenfreſſer, ſeynd
Völcker in Carmania, żołwioiádowie, non a-
lia, quàm teſtudinum carne veſcentes, ea-
rumque teſtis caſas regentes, Plin. l. 6. c. 25.
& Strab. lib. 16.

Chemniza urbs Myſniæ, Chemniß / Che-
mnicá.

Chērūſcī, Die Völcker in Deutſchland
umb die Elb als da ſeynd Sachſen und Me-
ißner / Lud w Niemczech około Albim, iako
Saſſowie, &c.

Chīlo, Philoſoph. Lacedæmonius, unus ex
ſeptem ſapientibus Græciæ.

Chĭmæră, mons eſt Lyciæ, leonibus & ſerpen-
tibus inhabitabilis, flammas quoq; in modum Æ-
tnæ emittens. Armata flammis triformis, ignea tre-
menda, ignifera, flammivoma, Lycya, furens, triplex
fera, rabida, ardens.

Chīrōn, onis fuit centaurus, filius Saturni ex
Phyllira Nympha. Tandem cum ſagittas Hercu-
lis admirando teneret, ab illis læſus obiit, muta-
tus in cœleſte ſignum, quod Sagittarius appel-
latur. Armatus arcu, Semifer, Phyllyriſtus, geminus,
Phylirides Semivir, Amithaonius doctor Achillis Satur-
nigena, Peliacus, biformis, Æmonius, ſagittifer, herbi-

potens,

potens, torvus, longævus, Thessalus, doctus.

Chlōris, idis Florum Dea. Eadem est quæ à Romanis Flora dicta est: quæ cum Zephyro nupsisset, à marito muneris loco impetravit ut florum omnium haberet potestatem. Ovid. 4. Fast. *Zephyritis, candida, verna.*

Chŏrœbŭs, Athaniensis quidam qui primus figulinam artem invenit. einer der die Haffner kunst erst erfunden/ *Ktory wynalazł gárcarskie rzemięsło.*

Chronus, Prussiæ fluv: propè montem regalem in mare effluens.

Chrysas, fluv. Siciliæ.

Chrysius, Hungariæ fluv.

Chrysostomus, Nobilissimi Scriptoris Ecclesiastici cognomen, Latinè, Os aureum.

Cibiniŭm, urbs Daciæ, Hermanstadt, *Miásto w Wołoszech.*

Cĭcĕro, ein hochbegabter Redner/ auch Bürgemeister zu Rom/ *Kráśomowcá Rzymski y Burmistrz támże. Varicosus, disertus facundus, consularis, divinus, pater eloquii pater patriæ.* Cĭcĕrōniānŭs, a, um, quod ad Ciceronem pertinet.

Cĭlĭcĭă, Regio est minoris Asiæ, Ciliciæ populi Cilices appellantur. *Vagi, feri, inconsi, crocoma didi.* Cĭlĭcēnsĭs; e, denominativum est, Cĭlĭcĭŭs, a, um, possessivum.

Cĭllărŭs, fuit equus Castoris & Pollucis, secundum Virg.

Cimbri, Populi sunt Germ qui lingua Gallica latrones dicuntur auth: Festo: Hos C. Marius profligavit. *Bibaces, bellisoni, terribiles, ferentes juribundi, fortes, Arctoi.* Cĭmbrĭcŭs, a, um.

Cĭmmĕrĭĭ, populi Scythiæ, & omnes præfrigida loca habitantes. *Latebrosi.* Cimmeriæ tenebræ, Prover: Grosse Dunckle, *Wielka ciemność.* O cæcum pectus, ò mentem Cimmeriis, ut ajunt, umbris atriorem Lactant. lib. 4.

Cinga, Hisp: fluv: in Iberum influens.

Cinna, civit. Thessaliæ. Item. civit. Hispan: in regno Castellæ.

Cinxĭa Juno dicebatur, quod nuptiis præesset Initio enim conjugii solvebatur cingulum, quo nova nupta erat cincta. Festus.

Cĭnўrās, Cypri rex fuit, qui ex Myrrha filia sua nescius Adonidem genuit, quem Venus postea in delitiis habuit.

Circē Filia fuit Solis, & Perses Nymphæ, quæ quod venefica esset peritissima, dicta est commutasse socios Ulyssis in porcos. *Ææa, Solis, filia, Dædala, vitrea, Titanis Sole sata, Titania parens Thelegoni, venefica, callida, Phæbeia, magica, insidiosa docta, pulchra, meretrix.*

Ciris, dicitur Scilla Nisi regis filia, mutata in avem Cirim, id est, Alaudam.

Cisalpina Gallia, quæ & Citerior Callia, & Gallia togata dicitur, Das theil Italien/ so ietzt Lombardey genant wird, *Część Włoskiey krainy, ktorą teraz Lombardyą zowią.*

Cĭspĭŭs, mons in urbe Roma.

Cithærōn, ein Berg in Bæotia dem Baccho, zugeeignet *Gora w Beocyi, Báchusowi ofiárowána.* Cĭthærēĭdēs, Musæ dicuntur, à Cithærone monte prædicto.

Cladianum, urbs Germaniæ ad Danubium Welck, *Miásto nád Dunaiem.*

Clārŏs, Ioiæ civitas, Apollinis oraculo nobilis. Item, Insula una Cycladum. *Phæbea, facunda.*

Clāudiă, Norici civitas, Closter Newburg *Miásto w Báwáryi.*

Clāudĭānŭs, Poëta; Ægyptius.

Claudius, Nomen Romani Imperat. & Caligulæ patrui. Hic Britaniam insulam in deditionem accepit, & Orcadas Romano adjecit imperio. Postremo ab Agrippina uxore venenato boleto sublatus est. Fuit alius, item Imperat, qui Gothos Illyricum vastantes bello adortus, incredibili clade superavit.

Claudius, mons Hungariæ.

Clausemburgum, Transylv: urbs.

Clĕārchŭs. Philosophus quidam.

Clĕānthēs, Asianus Philosophus Stoicus, pauper & laboriosus, qui noctibus aquam hauriendo, & pinsendo victum quærebat.

Clĕŏdora, Nymphæ nomen, matris Parnassi, à quo Parnassus mons nomen accepit.

Clĕŏmĕnēs, Lacedemoniorum Dux fuit, qui ab Antigono victus ad Ptolomæum Regem confugit, à quo primùm magno in honore habitus, mox calumnia cujusdam Nicagoræ regi suspectus redditus, in carcerem plenum captivorum conjectus est, qui omnes instinctu Cleomenis mutuis concurrentes vulneribus, spontanea morte se tyranni crudelitati eripuerunt. Cujus facinorum, cum Cleomenem autorem fuisse Ptolemæus comperisset, mortuum excoriari jussit, & cruci affigi. Plura Plutarch: in vita ejus.

Clĕōnæ, arum, Opp: Arcadiæ, ubi Hercules leo-

leonem interémit. *Turrita, humiles.* Clĕōnæūs, a, um.

Clĕōpātrā, Ægypti regina, mulier impudicissima Quam cum Antonio superavit Augustus Quare ipsa se interfecit, serpentibus admotis uberibus suis, ne in triumphum captiva raperetur. *Ægyptia, Ptolemais, Actias scelerata, intosta meretrix.*

Clībānus mons in extremis Italiæ finibus.

Clīō, una novem Musarum.

Clītōmāchūs, Athleta & Pancratiastes nobilis fuit, qui pudicitiæ tantæ fuisse dicitur, ut canes si forte coëuntes vidisset, statim vultum averteret: in convivio, si quis sermo lascivus incideret, statim surgens abiret. Ælian.

Clītŏr, oris, Oppid: mediterraneum Arcadiæ à quo vicinus fons Clitorius appellatur, ei, qui gustaverit, vini fastidium inducens, Ptol. lib: 3. cap. 16.

Clītumnūs, Agri Falisci fluv. cujus aquæ potatæ candidos faciunt boves, Plinius lib. 2 c. 103.

Clītūs, Mantii fuit filius, qui ab Aurora raptus, nunquam postea apparuit.

Clōthō una Parcarum, præsentis temporis curam habens. *Ferrea, grandæva, improba, sedula.*

Clūnīā. Oppid: Hisp: in extremis Celtiberorum finibus.

Clupea, quæ & Clypēā, Civit Africæ in Mercurii promontorio sita: ita dicta à clypei figura.

Clusium, opp: Thusciæ mediterraneum.

Clymĕnē, Oceani & Tethyos filia, Japeti uxor Virg: l. 4. Georg: Fuit alia mater Phaëtontis, Ovid. l. 1. metam.

Clypea, eadem quæ Clupea.

Clytemnestră, uxor Agamemnonis, quæ ob amorem Ægisthi virum occidit. Unde etiam ab Oreste filio in patris ultionem fuit occisa. Eurip: in Oreste, & Homer. in Odyssea. *Sæva, formosa, cruenta.*

Cōcytūs, lat, Luctus, quo nomine dictus est inferorum fluv: à Styge profluens. *Ater, inamænus iners, palustér, niger.*

Codania Daniæ metrop: Koppenhagen / *Kopenhag stołeczne Miásto w Dánii.*

Cōdrūs. Rex Atheniensis, qui pro patriæ salute certissimæ se morti objectavit.

Cælōs, Thraciæ portus est, ubi Lacedæmonii ab Atheniensibus navali prælio superati sunt. Mela. lib: 2.

Cæūs, Terræ filius fuit, frater Japeti, & Typhæi, quos omnes uno partu à Tellure quinta luna genitos fabulantur Virg: l. 1. Georg.

Cogamus, fluv: est Mæoniæ ad radicem Tmoli montis.

Colaca, Valentia hodie, Hispaniæ urbs in regno Legionensi.

Cōlchis, idis, Regio Asiæ juxta Pontum. Hujus regionis incolæ dicuntur Colchi. *Phryxei truces, sævi Ææi, feroces, algentes, impii.* Cōlchĭcūs, & Cōlchĭăcūs, a, um.

Cōlīdōs Insula in Oceano Indico Veneri sacra, quæ tantæ altitudinis esse perhibetur, ut illuc aves non advolent.

Collatina dea quæ collibus præsidebat.

Collis libera Urbs Galliæ Narbon.

Colmaria, urbs Alsatiæ, Kolmar, *Miásto w Alsacyi.*

Colocaurum, urbs Germaniæ.

Colonia Agrippinensis, Cölln am Rhein / *Kolno nád Renem.* Ubiorum civitas potentissima, cis Rhenum fluv: sita. Ita dicta ab Agrippina Neronis matre.

Cōlŏphōn, urbs est Joniæ. Cōlŏphōnĭī populi, qui tantùm olim belli gloria valuerunt, ut ubicunq; bellum gereretur, quod confici non posset, ipsorum auxilio profligaretur. Hinc Proverb: Colophonem addere, ein Werck außmachen, *Dokończyć roboty.*

Cōlōssæ, arum sive Colossis, ein Stadt in Phrygia/ dahin auch S. Paulus seine Sendbrieffan die Colosser geschicket hat/ *Miásto w Frygii, Páweł S. list tám do Kolossenzykow pisał.*

Cōlōūs, Lacus est Lydiæ.

Cōlūbrārĭa, Insula in mari. Ligust.

Columna Regia, Civitas in agro Brutio.

Comana, orum, civit. est in convallibus Antitauri montis, insigni Bellonæ fano celebris Inde Comani dicuntur sacri servi Bellonæ.

Comata Gallia, uno nomine appellata est omnis Gallia Transalpina, à studio nutriendæ comæ.

Compostella urbs Hispaniæ.

Cōmpsācūs, fluv: est Thraciæ.

Comum civit. Galliæ Cisalpinæ.

Cōmūs, Deus apud Veteres habitus, commessationum, nocturnarumque saltationum præses; in cujus militia authorabantur juvenes qui coronati noctu cum facibus, musicisq; instrumentis ad amicarum fores saltandi, canendiq; gratiâ concurrebant, procaciterque lasciviebant, ut fores non-

nonnunquam effringerent, quod optimè describit Philostratus.

Concordia, Venetiæ civit. non procul ab Altino, & flum Liquentia.

Condrusi, populi ditionis Leodiensis, quorum caput Hoyum ad Mosam amnem.

Confluĕntĭă, urbs sita in loco ubi Mosella Rheno miscetur, **Coblentz/** *Konfluencya.*

Conimbrica, urbs Lusitaniæ.

Cōnōbās, minimæ staturæ nanus fuit duorum pedum & palmi altitudine, quem Julia Augusti neptis in deliciis habuit. Plin: l. 6. c. 16.

Conopion, opp: fuit ad Mæotin.

Constantia, urbs, Germ: **Constentz am Boden See,** *Konstancya miasto w Niemczech* Constantia Julia, opp: est Hispaniæ Bæticæ.

Constantīnopŏlis, alias Byzantium, **Constantinopel /** *Konstantynopol.*

Coas, sive Cos, sive Coa. Insula in mari Icario, Rhodo proxima, & Cariæ opposita Cōūs, a, um.

Cōpæ, arum, urbs est Bœotiæ ad Cephisum amnem, & lacum, quem à nomine urbis Copaidem appellant.

Còppenhagen, præclara urbs Daniæ.

Cora, æ, urbs Latii.

Coras opp: Volscis.

Cŏrax, acis, vel acos, Rhetoris nomen. Est item Ætoliæ mons.

Cŏraxī, Colchidis populi.

Cŏrcȳră, Insul: in Jonio mari, Ulyssis naufragio, & Alcinoi hortis clara.

Cŏrcȳrĭs urbs Ægypti.

Cŏrdŭbă, civitas Hispaniæ. *Facunda, docta, dives, fæcunda.*

Cŏrdȳlūs, urbs Pamphiliæ.

Corinium, Liburniæ urbs. Est & urbs Britanniæ.

Corĭnthus urbs Achaiæ *Bimaris, Graia, alta, vetus; felix, uncta, superciliosa, prisca* Unde Corinthius & Cŏrinthĭăcŭs a,um. Qui ex Corinho sunt, vel qui Cŏrĭnthum habitant. Corinthienses, qui ibi negotiantur. Corinthi, vasa dicuntur ex ære Corinthio fusa. Cŏrinthiārĭŭs, a,um, pro amatore nimio Corinthiorum vasorum. Habuit autem hæc urbs montem præruptum ijsdem mænibus conclusum, in quo Arx fuit nomine Acrocorinthus; & Pirene fons Musis sacer.

Cŏrĭsŭs, urbs Ephesiæ.

Cornelia, urbs Gĕrman. **Wimpen/** *Miásto w Niemczech.*

Cŏrnēlĭa, Matrona nobilissima fuit Sempronii Gracchi uxor; & Tiberii ac Caji Gracchorum mater. Fuit hæc mulier doctissima & latinæ puritatis diligentissima observatrix Quintil: plura.

Corneliorum, familia, Romæ fuit illustris.

Cornu Byzantium olim Galata, urbs Thraciæ prope Constantinopolim.

Coræbus, filius fuit Mygdonis, qui incensus amore Cassandræ, quam etiam Priamus pater ei desponderat, ad Trojam venit, socero & Phrygib. laturus auxilium, quamvis ei à sponsa ipsa exitium, nisi abiret, esset prædictum. Nam ea nocte, qua Ilium cecidit, occisus est à Penelao quodam Græco Virg: 2. Æneid.

Corona, vel Stephanopolis Segetusa, urbs Hungariæ, **Cronstadt,** *Miasto w Węgierskiey ziemi.*

Cŏrōna, urbs est Bœotiæ, non procul ab Helicone, in colle sita. In hujus agro negant talpas gigni aut aliunde illatas vivere posse.

Cŏrōnĭs, idos, alias Arsinŏē, Nympha fuit Phlegiæ, vel ut alii tradunt, Leucippi filia, quæ cùm forma esset non ineleganti, Apollini placuit, à quo & vitiata, & gravida facta est. Verum cùm postea Ischidi cuidam Thessalo, mutuo ejus amore capta sui copiam faceret, à corvo deprehensa est. ex quo cùm Appollo amicæ perfidiam cognovisset telis eam confodit: puerumque (qui postea Æsculapius appellatus est) ex utero ejus exemptum Chironi centauro tradidit educandum Ovid: l. 2. metam.

Corontă, urbs Acarnaniæ.

Cŏrŏpē, es, urbs Thessaliæ.

Corpilli, populi sunt Thraciæ.

Cŏrsĭcă, Insula maris Ligustici.

Cortina, sive Gortina, urbs Cretæ.

Cŏriŏn, Thessaliæ civitas.

Cŏrȳbāntēs, fuerunt ministri Cybeles, qui in Ida monte Phrygiæ saltando & canendo sacra faciebant. Iidem feruntur fuisse custodes Jovis adhuc infantuli. *Truces, Cybeleii, Clamosi, Idæi, armigeri.*

Cōrȳcŭs Nomen urbis & montis excelsi in Cilicia optimum crocum ferentis. Cōrȳcĭŭs, a, um.

Cōs, Insula in mari Ægæo, una Cycladum, quam Hercules olim diripuisse fertur.

Cōsŭs mons Bithyniæ. Incolæ Cossæi dicti.

Cŏsȳră, Insula in mari Libyco. *Sterilis, parva,* cujus incolæ Cosyræi dicuntur.

Cotys, Thraciæ rex, de quo tradit Plutarchus,

quod cùm sibi esset conscius modum se in castigandis servis egredi, pocula quædam, pretiosa quidem, attamen fragilia, ab hospite dono accepta, ubi donatorem benignè remuneraverat, universa confregit, veritus ne si à ministris frangerentur, in iram excandesceret, & nimis atrocem in illos pœnam statueret.

Cous, vide Coos.

Cracovia, urbs nobilissima Polon: metrop: Cracau, *Krákow.*

Crāgŭs, mons & urbs Lyciæ. *Viridis.*

Cranaus, Athenarum rex; à quo regionis incolæ, Cranai dicti sunt.

Craneus, primus Macedonum rex.

Crassus, prænomine Marcus Romanus, appellatus est dives, qui in agris suis possedit sestertium bis millies, hoc est, quinquagies centena millia aureorum coronatorum. Idem negabat divitem esse, nisi qui reditu annuo legionem posset alere. *Dives, Agelastus, cupidus.*

Crates, Philosophus Thebanus; qui ut Philosophiæ vacare posset, projecto in mare non parvo auri pondere: Abite (inquit) pessum malæ cupiditates: Ego vos mergam, ne ipse mergar à vobis. Neque putavit se posse & virtutes & divitias simul possidere.

Crāthĭs, thĭdĭs, fluvius Archivorum. Et alius Calabriæ, cujus aquis albescunt pecora, & flavescunt capilli. *Longinquus.*

Cratĭs, Africæ fluvius.

Cremē, ēs, urbs Ponti.

Crĕmĕrā Fluvius Thusciæ, apud quem 306. Fabii pugnantes à Veiensibus occisi sunt. *Rapax, turbidus.*

Crĕmōnā, ein Stadt in Lombardien nicht weit von Mantua, *Miásto w Lombardyi niedáleko od Mantuy. Culta, pulchra, frumentifera, turrita, misera, dives.*

Crĕōn, ontis, nomen Corinthiorum regis, qui Cremiam filiam Jasoni desponsavit. Alter fuit Thebanus tyrannus à Theseo necatus, quod cadavera occisorum vetuisset humari. *Sævus, immansvetus.* Item alius Thebarum Rex à Lyco occisus.

Cresĭum, urbs Cypri.

Crēsā urbs Paphlagoniæ.

Crētā, æ, Crēte, ēs, ein grosse Insul im Aegeischen Meer gelegen/ jetzt Candia genant/ *Wyspá wielka ná morzu Egeyskim teraz Kándyą zowią. Minoa, Minia, circumsona, aëria, spaciosa, cærula. Hecatompolis, potens, Oaxis Curetis.* Poëtæ fabulantur Jovem in ea natum, & à Curetibus æris tinnitu conservatum, ne à Saturno patre devoraretur. Nullum in ea noxium est animal. Cupressos alit. auth. Plin. & nigras populos. Habitatores ejus omnes claruerunt arte sagittandi.

Crētæus, Crētĭcŭs a, um, & Crētēnsĭs, ē, adject. Cretizare cum Cretensi, Proverb: Lug und Trug umb Lug und Trug treiben/ *Sztuki ná sztukę zażyć.* Cretēs, vocantur populi sagittiferi, & mulieres Crēssæ: Cressēus & Crēsĭŭs, adject. sunt autem hæc nomina, quæ ex masculino fœmininum mittunt sic Phænix, Phænissa.

Crētheus, hujus Crētheŏs. Æoli filius fuit. Cretheius, a, um.

Crēūsā, filia Priami, uxor Æneæ. *Dardanis, mater Juli.* Alia Creontis filia, uxor Jasonis. *Ephyræa, nata Creontis.*

Crīnĭsŭs Siciliæ fluv: Segestæ urbi vicinus.

Crŏcŏdīlŏn, sive Crocodilorum civitas. Oppidum Phœnices ad Carmelum montem.

Cræsŭs, Ein König in Lydia so überschwenglich reich gewesen ist, *Krol Lydyiski bogaty niezmiernie*, qui propter bonorum copiam putabat se omnium mortalium felicissimum. Unde ostendens thesaurum suum Soloni, interrogavit, An viveret quisquam felicior? *Dives, Lydus, pollens, dis, superbus, magnus.*

Crōmmā, urbs Paphlagoniæ.

Crŏnĭā, orum, Festtage so man dem Saturno zu Ehren begieng, *Swięto Saturnowi ná cześć*, quæ festa 4. Kalend. Februarii celebrabantur.

Crŏs, urbs Ægypti, Croites civis.

Crŏssā, urbs juxta Pontum.

Crŏtōn, urbs in sinu Tarentino, tanta salubritate aëris, ut inde ortum fit Proverb: Crotone salubrius, de re nequaquam noxia, sed undequaq; salutifera. *Longæva, alta.* Crŏtōnĭātæ, incolæ dicti sunt.

Crŏtŏpŭs, Rex Argivorum fuit.

Cruni, orum, Thraciæ urbs.

Crūstŭ-

Crūstūmīnum, Oppidum juxta Veios, Crustuminus & Crūstūmīŭs, a, um.
Cryssius Hispaniæ fluvius.
Crĕmĕnē, urbs Thessaliæ.
Ctēsiphōn, nomen Architecti, qui templum Dianæ Ephesiæ traditur extruxisse. Etiam fuit locus Parthorum.
Cuma. Æolicarum urbium maxima & optima, & ferè metropolis cæterarum civitatum, ab hac civitate cognominata est Sybilla Cumea.
Cūmæ, arum, Civitas Lucaniæ ad mare juxta Puteolos, condita ab hîs, qui ex Chalcide urbe Eubœæ venerunt. *Teneræ, tepidæ, dulces, soporæ, segmentatæ, molles.*
Cūpæ, urbs Mysiæ.
Cūpīdŏ, dinis, ein Gott der Liebe, oder Freundligkeit ein Sohn Martis und Veneris *Bog miłości, Syn Marsa y Wenery. Ferus, flagrans, fervidus, sordidus, ales, dulcis, pennatus, formosus, volatilis, gratiosus, lascivus, volucer, Pharetratus, parvus, præpes, aliger, Idalius, incestus, illex voluptatis, procax, sagittifer, agilis, immitis, teliger, impiger, tener, crudelis, minax, instabilis; flammis armatus, lacteus, audax, ludens ferox, callidus, mellifluus, improbus, ignifer, malus Gnydius, cautus; pulcher; sceleratus, blandus; titillans animam, trux, vanus, atrox, sævus, rapax; Nectareus; flammigena; cæcus; splendidus; pennatus; volans; nudus; cultus; invictus; versiformis vagus; armiger; edax; dirus; vesanus; aureus; Paphius; argenteus; insuperabilis,* Cūpīdĭnĕŭs; a. um.
Cūprā, Piceni civitas, non procul ab Asculo. Urbs Italiæ, in littore Apulo.
Cūrēs, pl. nu. urbs Sabinorum.
Cūrētēs, Populi Cretæ insulæ. *Phrygii, Dictæi, imbrigenæ.*
Cūrīī, orum, fuit familia Romæ admodùm pauper, sed nihilominus commendabilis virtute, Præcipuam in ea laudem meruit. M.Curius, quē rapa in foco torrentem cùm legati Samnitum reperissent, eique multum obtulissent auri, Malo, inquit, hæc in fictilibus meis comesse, & aurum habentibus imperare. *Mares, graves, pauperes, pugnaces, veteres, tetrici.*
Cūrĭŏ, prænomine Quintus, insignis Orator, qui Cæsarem in quadam oratione omnium mulierum virum, & omnium virorum mulierem appellavit.
Curium, urbs Cypri. Est etiam Ætoliæ urbs.
Cūrtă, Hungariæ regia ad Danubium sita, Buda, Ofen, *Budzyń.*

Curtius, prænom: Marcus, qui in mortem se dedit pro salute populi Romani. Nam cùm in foro Romano terribilis hiatus terræ subito, esset exortus, dixerunt Vates, quòd nobilissimam victimam peteret Pluto, & nisi nobilissimus vir in illum hiatum se mitteret, grande periculum urbi immineret. Quare Curtius armatus in illum equitavit, & mox hiatus ille desiit.
Curtius præterea Quintus, nobilis Historicus fuit qui Alexādri Magni gesta memoriæ prodidit.
Cȳănē, ēs, Nympha Sicula fuit, quæ in fontem sui nominis conversa est. Ovid. l. 5. metam. Fuit præterea Cyane quædam puella Syracusana, quæ à patre in tenebris vim passa, cum postea ex annulo cognitum capillis ad aram pertraxit, illumque primùm, deinde seipsam interfecit, Plutarch. in paralellis.
Cȳănĕæ, insulæ sunt in Ponto, lapidosæ, quæ sine periculo navigantur. *Instabiles, patulæ; errantes; præcipites; furentes.*
Cyanippus, Syracusanus fuit, qui filiæ suæ Cyane in tenebris vim intulit, v. supra Cyane.
Cȳbĕlē, uxor Saturni ità dicta à Cybelo Phrygiæ monte ubi ejus sacra primò sunt instituta, *Berecynthia, turrita. Phrygia; Entheata, mater Deûm; Idæa; Pesinuntia; turrigena; Cybeleia; veneranda; grandæva. Enthea; Diudimene torva; sacra.*
Cȳclădēs Insulæ sunt maris Ægæi. *Ægeæ, altæ, vadosæ, sparsæ, fulgentes,* Sunt autem numero 53.
Cȳclōpēs, Einaugige Risen bey den Berge Aethna in Sicylien, so das Schmidwerck sollen erfunden haben, *Iednooocy Olbrzymowie przy Ethnie gorze Sicyliyskiey, ktorzy kowalskie rzemięsło wynálezli.* Hinc factus est locus fabulæ, ut Vulcani ministri credantur, & Jovi fulmina fabricare. *Æthnei, infandi, vasti, agrestes, unoculi, immansveti, æriferi, ærisoni, rapidi, portentosi, cruenti, sanguinei, feroces, Siculi, Gasterochires.* Cȳclōpēŭs, a, um.
Cȳdnŭs, Siciliæ fluvius. amœnus & saluber, ex tauro monte oriens. *Cæruleus, flexilis, conspicuus.*
Cydōn, Insignis Cretæ civitas, *Cretica. inclyta, sagittifera.* A qua Cydōnĭŭs, a, um. Cydōnēs, dicuntur hujus urbis incolæ.
Cȳdōnia, Insula ante Lesbon.
Cȳgnŭs, (ut Poëtæ fabulantur) Ligurum Dux fuit, Phaëtontis amator, qui post illius interitum diuturno fletu in hanc alitem mutatus esse fertur. *Amyclæus, Dyrceus, amans flumina, Cyastrius flumi-*

fumineus, Apricus, Ledæus, blandus, vagus. Plura epitheta vide in appellat. Fuit & alius Cygnus, Neptuni filius, omni ex parte invulnerabilis, cum quo Achilles Trojani belli tempore congressus, cùm frustra eum jaculis appetiisset: tandem re intellecta, humi eum prostravit, genibusq; collo innixus, animam eripuit, cumq; cadaver spoliare vellet, arma vacua invenit, Cygnumq; in avem sui nominis vidit commutatum. Ovid. 12. metamor.

Cyllēnē, es, mons Arcadiæ, in quâ Maja à Jove compressa, Mercurium peperit, Virg: 8 Æneid. *Cupressifera felix.*

Cymodŏcē, vel Cymodŏcēā, nympha marina.

Cynŏcĕphălī, **Völcker in Morenland mit Hunds köpffen,** *Ludzie w Murzyńskiey ziemi ze psiemi łbámi.*

Cynosura, vide in appellat.

Cynthŭs, Deli mons, usq; adeò editus, ut totam insulam dicatur obumbrare, in hoc monte Apollo & Diana nati dicuntur.

Cyparissa, oppidum est agri Messeniaci, ad mare situm, à quo vicinus portus Cypărīssŭs. Fuit & nomen pueri Telephi filii, quem Apollo amavit, postea in sui nominis arborem convertit.

Cyprŭs Insula in Carpatico mari. *Cynareia, violenta, Cythereia, circumflua, Idalia, fœcunda, tellus Veneris, Belliaca, Neptunia, beata, opima.* Cyprĭŭs, a, um.

Cyprŏgĕnīă Veneris epitheton.

Cypsĕllă, oppidum est Thraciæ.

Cyrēnē es, & Cyrenæ, arum Insigne Libyæ oppidum. Cyrēnăĭcŭs. & Cyrēnæŭs, a, um, & Cyrēnēn,ĭs. ē Cyreneica, regio Africæ est.

Cyrnŭs Insula in mari Ligustico, quæ & Corsica dicitur Cyrnĕŭs, a, um.

Cyrrhă Oppidum est in Phocide situm in radicibus Parnassi montis. *Scopulosa, Apollinea, opaca, celsa, docta, Parnassis, Phœbæa.*

Cyrus, primus rex Persarum, Cambysis filius, qui devicto Astyage ultimo Medorum rege imperium à Medis ad Persas transtulit. *Titanius, Astyagis nepos.* Item. Cyrus, nomen duorum fluviorum, quorum unus Armeniæ & Hiberniæ fines interluit, & per Albaniam labitur; Alter juxta Pagasardas per cavam Persidem.

Cythērŏn, mons est Bœotiæ, Apollini & Musis sacer, à quo Cytherides.

D

Dāciā, est regio Scythica, vicina Thraciæ vel inter Thraciam & Germaniam, nam Dacos à Germanis Ister fluvius separat. Sunt autem Daci, qui nunc Transilvani vocantur. *Truces levis, atroces, sylvicolæ, crudi.* Dācŭs, & Dācĭcŭs. a um.

Dædălă, urbs Lyciæ; appellata à monte vicino, seu à Dædalo ibi sepulto. Dædălia urbs Ital.

Dædălŭs, **Ein gefeiter Werckmeister von Athen/ welcher allerley Instrument/ als Seegen/ Hobel/ Börer etc. erfunden hat/** *Rzemieślnik przemyślny z Athen, ktory Instrumentá wszelkie wymyślił, jáko Dłotká, Hebel świder, &c. Ingeniosus, faber, volucer, Cres, labyrinthæus, callidus, doctus, Cecropius.* Hic in Insula Creta fecit labyrinthum, & tandem sibi & Icaro fecit alas (ut fabulantur) quibus pervenit in Siciliam & Italiam. Quod ideo fingitur, quia primus vela navium reperit Fecit & ligneam Venerem, quæ infuso argento vivo movebatur.

Dālmătĭă, Regio est Illirica, in qua aurum inventum est sub principatu Neronis, tantâ quidem copiâ ut 50. quotidie libras effunderet. Nunc Slavonia dicitur. *Montana, frondens, aurifera.* Dălmătă, æ, qui ex Dalmatia est. Dālmătĭcŭs, a, um. adject.

Dămāscŭs, urbs fuit Syriæ, palmis fecundissima, & prunis, quæ adhuc ætate nostra vocantur Damascena. *Ventosa, bellipotens, peregrina, palmifera, pia, antiqua, prisca.*

Dāmocrita, Alcippi uxor vid. Alcippus.

Dănăe, es **Ein Tochter Acrisit, welche Jupiter geschwächt hat als er sich in ein gulden Regen verwandlet hat,** *Corká Akryzego ktorą Jowisz w deszcz złoty się obrociwszy, z gwałcił, Acrisionæis, Acrisonæa.* Perseum peperit, qui avum suum occidit. Ovid. 2. de Trist.

Dānăŭs, Filius Beli, qui in Ægypto regnavit, sed tandem Ægypto fratri suo regnum, relinquens venit Achajam, & ibi regnavit. Unde Achaia dicta est Danaas, & ipsi Achæi vel Græci vocantur Danai. Hic habuit filias 50. quæ nocte una maritos suos Ægypti filios interfecerunt, præter Hypermnestram. Puteos in Græcia primus reperit, autb: Plin. *Jasides, Belides.*

Dania, **Dennmarck,** *Duńska ziemia.* Septentrionalis Oceani peninsula est maritimæ Saxoniæ lateri adhærens.

Dantiscum, Nobile Prussiæ emporium est, ad mare

ad mare Balthicum situm, Gantzig, *Gdańsk*, ubi Vistula in Oceanum influit.

Dānūbĭūs, maximus Europæ fluvius, die Donaw/ *Dunay*. *Profundus, capax, ferox, rapidus, rigidus, retortus.*

Dāphnē, Penei fluvii filia fuit, quæ cum vim Apollinis non posset effugere; implorato paterno nomine, conversa est in laurum. Ovid. l. 1. metam. *Peneia, Peneis, fugitiva, rigida, Apollinea, protervva, fugax, nivea, Phœbæa, Thessalis, odorata.*

Dăphnĭs; Mercurii filius, formosissimus & dives pastor

Dārdānŭs, Jovis filius ex Electra uxore Coriti, qui cum Jasium fratrem occidisset, inde fugiens in Samothraciam primùm, & deinde in Asiam venit, locaq; tenuit Hellesponto proxima, urbemq; ibi Dardanum condidit; regionemque totam Dardaniam appellavit: quam postea Tros Erichtonii filius Trojam appellavit. *Auctor, Trojæ.*

Dardănĭdæ, sunt Phryges & Trojani sic dicti

Dārdănĭs, ĭdĭs, Mulier Trojana.

Dārīūs, Rex Persarum, cui Xerxes filius successit. *Persa niger* Dārĭcŭs, Numisma priscum, Darii imagine percussum.

Daruernum, Douer/ *Miásto portowe w Anglii.* Portus est Britanniæ insulæ, unde brevissimus ad Caleres trajectus.

David, Judæorum Rex & Propheta, Salomonis pater *Psalmographus, Jesseia proles, Vaticinus, fatidicus, pius, Sanctus, musicus, Psalmicen, argutus, resonus, Deiloquus, Jesseus.*

Daunia, est regiuncula juncta Apuliæ, à Dauno Rege sic dicta. *Dives.* Daunus, fluvius *Pauper aquæ.*

Dĕcăpŏlĭs, est regio Syriæ, propinqua Judææ, quæ habuit decem urbes

Dĕcĭūs, fuit Romanus consul. qui in bello se se devovit, id est, morti obtulit pro patria. Idem fecit filius ejus, qui etiam Decius fuit dictus

Dēĭănīră, Filia Onei regis Calidoniæ & uxor Herculis, cui & Hellum filium perperit. Cùm autem Hercules transiturus esset Hellum fluvium, Nessus Centaurus se sponte obtulit traduce re Deianiram, quam deinde, cùm violare vellet, Hercules in eum misit sagittam. Nessus autem, ut mortem suam vindicaret, dixit Deianiræ, ut suo sanguine liniret Herculis vestem, quo illum retineret in amore sui Paulò post, cùm Hercules Jolem virginem rapuisset, Deianira memor verborum Nessi, vestem cruore illo linitam Herculi misit. Quâ ille indutus tam graviter cruciatus est, ut tandem se in ignem immitteret. Ovid. *Calidonis, Ætolis, Oeneis, impia.*

Dēĭdămīă, Filia Lycomedis regis Syriæ, ex qua Achilles in habitu muliebri apud Lycomedem latens genuit Pyrrhum. *Scyrias, Scyria, regalis, pudibunda, pulchra.*

Dēĭŏnē, Mater fuit Mileti ex Apollinis concubitu.

Dējŏtărŭs, Galatiæ rex fuit, Romano populo amicissimus.

Dēĭphŏbē, es, Nomen proprium Sibyllæ Cumanæ, quæ Æneam ad inferos duxit. Virgil: 6. Æneid. *Cumana, filia Glauci, Cumæa, Aphrysia, longæva, vates, docta, Chalcidiaca, Euboica.*

Dēĭphŏbŭs, Filius fuit Priami & Hecubæ, qui interempto Paride Helenam duxit uxorem, cujus tamen dolo & proditione interfectus est à Græcis quos illa in cubiculum dormientis intromisit. Virgil. lib. 6. Æneid. *Priamides, armipotens, acer.*

Dēlŏs, Insula est maris Ægæi, Cycladum omnium clarissima in qua Latona Apollinem & Dianam dicitur esse enixa. *Mollis, imbellis, mala, fastidiosa, ignava, tristis.* Dēlĭăcŭs, a, um, Delius Apollo dictus, & Delia Luna dicta.

Dēlphī, Oppid. in Phocide, ubi Phæbus vel Apollo clarissimum templum habuit, & oracula edebat. Delphi tam pro Opp: quàm pro Odpidanis in plur. tant. Dēlphĭcŭs, a, um.

Deltă, ein dreyeckichte Insul wie der Griechische Buchstab Delta so der Nilus in Egypten macht an dem Ort da er sich anhebt in seine Außgang zutheilen/ *Wyspá troygraniásta, iák litera Grecka Delta. iáką Nilus w Egypcie ná iednym mieyscu czyni, gdy się dzieli ná swym wypásciu w morze.* Est item Delta urbs non procul à Sýria.

Demŏcles, sive Dāmoclēs, Adulatoris cujusdam nomen fuit, qui quum coram Dionysio regum felicitatem supra modum exaggerasset quòd & splendidissimè amicirentur, & lautissimè victitarent; Rex quæsivit, velletne suam cum eo conditionem permutare? Quumque annuisset; ornatum regiâ purpurâ jussit eum accumbere mensæ omni genere deliciarum copiosissimè instructæ: sed supra caput strictum ensem de tenuissimo filo jussit suspendi. Metuens itaque Democles, ne fracto filo ensis sibi in caput recideret, maluit ad pristinum vitæ genus redire, quàm tam mani-

 nife-

nifeſtum vitæ adire periculum,intellexitque quod
rex erat, regum vitam in ſpeciem quidem feli-
ciſſimam videri; ſi tamen propius inſpicias, ple-
nam eſſe ſolicitudinis & periculi.

Dēmŏcrĭtŭs, Abderites Philoſophus, & ma-
gus, qui omnes actus hominum tanquam ſtultos
ridebat, tandem ſeipſum excæcavit ut ſubtiliùs in-
dagaret naturæ ſecreta. *Phyſicus, Abderites, ſiccus præſens.*

Dēmōſthenes, Athenienſis Orator maximus, in
adoleſcentia balbus ſed vitium naturæ ſummo
làbore & induſtria ſic emendavit, ut nemo meli-
ùs loqueretur. Tandem cùm libertatem patriæ
contra Philippum defenderet, ab illo morti eſt
addictus, fugiens ergo cum deprehenſus eſſet,
venenum ſumpſit. *Tumultuoſus, gravis, diſertus, torrens.*

Dēūcălĭōn, fuit rex Theſſaliæ, cujus ætate
contigit maximum diluvium, in quo multos ho
mines fabricatis navibus tutatus eſt. Hinc Pöétæ
finxerunt, jactis in tergum lapidibus, reparâſſe
genus humanum. *Promethides.*

Deverra dea. v. Verro appellat.

Dīā, inſula eſt maris Ægæi, una Cycladum
Aliis nominibus Naxos, & Strongilos vocatur
Brevis.

Dīānă, Jovis filia ex Latone, eodemq; cum
Apolline partu edita. Eadem & Luna dici
tur. Der Mon/ *Księżyc. Delia. Dictynna, Lu-
cina, caſta, trivia, cuſtos nemorum, cultrix nemo
rum, Scythica, Micenæa, integra, montium cuſtos, tri
formis, Elithyta, ſtudioſa pharetræ, honeſta, ſuccincta
Dea ſylvarum, pharetrata, jaculatrix, Latonigena, ter
va, Latois, Oreſtea, conſors Phœbi, incincta, agilis, ani-
moſa, ſancta, Thoantea, verecunda, pulchra, venatrix
Epheſia, Magneſia, arcitenens, Latonia, innupta, potens
nemorum, nemoralis, mitis niveá, Mænalia, montivaga,
Aventina, Tiburtina, Piſæa, clara, Lucifera, candida,
Latoia, vaga, Segeſtanea, omnivaga, aſpera, inviolata
ſylvipotens, Mænalis, montanicola, ſagittifera, nemoroſa,
nemoriſequa, decora, Ortygia, Euxina, Faſcelis, Ama-
zon, taurica, Pergæa, tergemina, Enbodia, ſylveſtris,
pharetrigera, intemerata.*

Dĭcæarchĭă, urbs olim celeberrima, in ora Lu-
caniæ, quæ nunc Puteoli.

Dĭctē, mons & civitas in Creta. Unde Di-
ctæŭs a, um. Cretenſis.

Dīdō, ŭs, vel onis, filia Beli regis Tyri, & uxor
Sichei Pontificis, quem cùm Pigmalion Rex, Dido
nis frater ob divitias ejus occidiſſet; Dido cum
theſauro navigavit in Africam, & ibi Carthagi-
nem condidit. Deinde cum Hiarbas rex eam ſibi
nubere vellet, & Carthaginenſes etiam id coge-
rent, igni & enſe ſe occidit, ob quod dicta eſt Di-
do, id eſt, virago. Nam prius Eliſa dicebatur. *Sido-
nia, pulchra, dives, infelix, candida, Sidonis, miſerabilis,
ſanguinolenta, miſera, profuga, advena, ſenera, furiata,
Tyria, lacrymoſa Phœniſſa.*

Dĭndўmŭs, in ſing: maſc: gen: & in plur: neut:
gen. Dindyma, montes ſunt Phrygiæ, in quibus
colebatur Cybele, quæ propterea vocatur Dindy
mene. *Ululantia, alta.*

Dĭŏgĕnēs Philoſophus fuit contemptor huma-
narum divitiarum. Habitabat in portarum veſti-
bulis, & civitatum porticibus. Torquebat ſe in
dolio quod hyeme vertebat in meridiem, æſta-
te ad ſeptentrionem, & quacunq; ſol ſe inclina-
ret, volubilem convertebat domum. Quotidiè
cibum emendicabat. Ad eum cùm acceſſiſſet Ale-
xander, rogâſſetq; an re aliqua indigeret: Nulla
inquit ille, niſi ut ſolem quo apricor, non occu-
pes, quod videns Macedo, Diogenes, inquit, eſſe
vellem, niſi Alexander eſſem. Utebatur pallio
duplici adversùs injuriam frigoris. Adjuvabat
gradum baculo, ob corporis infirmitatem. Mo-
riens juſſit ut corpus ſuum feris obijceretur. *Cy-
nicus, animo fixus, Sinopeus.*

Dĭŏmēdes Rex fuit Ætoliæ Græcorum fortiſſi-
mus. Qui in bello Trojano congreſſus eſt cum Æ-
nea, & Venerem ipſam læſit. *Ætolus, Tydides, im-
pius, fortis, Oenidis, Calydonius, Ætolius.* Alter Dio-
medes fuit rex Tracum ſanguinolentus, qui ſuos
equos paſcebat carnibus advenarum, quem tan-
dem Hercules ſuis equis devorandum objecit O-
vid. *Thrax, Biſtonius, crudus, Geticus, ſanguineus, cru-
entus, immanis, immitis, impius, Threicius, aſper.*

Dĭōnē ēs, Hanc Pöétæ faciunt Oceani & Tethy-
os filiam, matremq; Veneris, & pro ipſa Venere
accipiunt. *Iſthmia, Latia, blanda, aurea, pulchra, laſci-
va, turpis, Therapnea, fœminea.*

Dŏnўsĭŭs, dictus eſt Bacchus. Et Dĭonўsĭă,
orum. Bacchanalia.

Dionyſius Areopagita, Præſul Athenienſis, A-
poſtoli Pauli diſcipulus fuit. Hic cum eſſet in
Ægypto, quò ſe diſciplinæ cauſa contulerat, vide-
retq; eclypſim, nulla ratione, cum Chriſtus paſ-
ſus eſt unà cum Apollophane ſophiſta præcepto-
re ſuo, dixit: aut Deus naturæ patitur, aut mun-
di machina diſſolvetur.

Dĭrcē, es, fuit uxor Lyci regis Thebarum,
quam repudiata Antiopâ duxerat. Sed hæc veri-
ta, ne Antiopam revocaret, impetravit à marito,
ut poſſet illam in vinculis detinere. Antiopa ve-

ro, tempore partus soluta, gemellos, quos ex Jove conceperat, peperit, Amphionem videlicèt & Zetum, qui postea Lycum interfecerunt. Dircen verò caudæ indomiti equi alligarunt, quæ diu ità per terram raptata, tandem Deorum commise ratione in sui nominis fontem conversa est, non procul à Thebis. Propertius lib: 3. *Cadmea Ismenis, sonora, cærula, angusta, Aonia, Cadmeia. antiqua.* Alia fuit Dirce, mulier Babylonica & formosa, quæ quoniam Palladi conviciata fuerat, cùm se lavaret conversa est in piscem. Ovid. 4. metamorph.

Dircenna, fons est gelidissimus in Hispania Tarraconensi.

Dīrĭs, mons est Mauritaniæ, quem propter altitudinem, cæli columnam vocârunt.

Dis, ditis, vide in appellat.

Divitense munimentum, vel monumentum, Pagus trans-rhenanus è regione Coloniæ, Teutsch, *Wieś zá Renem náprzeciwko Kolnu*

Divodurum, nunc Theonis villa, Diedenheven / *Miásto Niemieckie.*

Dōdōnă, fuit Epiri sylva, Jovi sacra, in qua arbores vocales fuisse dicuntur, *Ferax, grandifera, celsa, vetus.* Dōdōnæus, a, um.

Dodracum, urbs Hollandiæ, Dortrecht / *Dortracht, Miásto Olenderskie.*

Dŏlōn, onis, nomen proprium viri Trojani, velox pedibus, qui noctu missus explorator ad castra Græcorū, pro præmio poposcit equos Achillis, sed deprehensus à Diomede & Ulysse, qui & ipsi exploratum exierant, consilia Trojanorum illis aperuit, spe vitæ conservandæ, quæ tamen spes ipsum fefellit. *Antiquus, imbellis.*

Dōrĭs, ĭdĭs, vel idos, Nympha, Oceani & Tethyos filia, & uxor Nerei. Et quandoq; pro mari solet accipi *Amara, cærula, spumosa, glauca, diffusa, Neptunia, formosa, grandæva, cærulea, late vagans, diffluа humida, auricoma, æquorea, spatiosa.* Est item Doris vel Dorica, Regio juxta sinum Maleacum, quæ à tergo habet Oetam montem: à qua incolæ Dorii, vel Dorienses, vel etiam Dorices appellantur. Inde Dōrĭcŭs, a, um.

Drausi, Thraciæ populi, qui puerorum recenter natorum futuram calamitatem deflent commemorantes omnia mala. quæ vitam ingressos necesse est perpeti: contrà autem, defunctorum exequiis summa celebrant alacritate, gratulantes illis, quòd tot malorum myriadibus semel sint defuncti, Herodot.

Drĕpănă urbs Lyciæ. Et Drepana, plu: num: urbs Siciliæ.

Drepanum, oppidum Siciliæ & mons.

Drusilla, Filia Herodis Agrippæ, quæ interfecit Apostolum Jacobum.

Drўădĕs pl: nu: Nymphæ sunt sylvarum vel arborum. Nam Drўăs, ădĭs, g. f. Græce, Latinè arborem significat. *Semideæ, cultæ, formosæ, procaces.*

Dubis, Galliæ fluvius, Die Dub, fleust gen Bisantz und Doll / Dubis, *rzeká w Fráncyi*

Dŭīllĭŭs, sive Duellius, civis Romanus: qui primus Romæ navali certamine triumphavit. Is jam senex, & trementi corpore in quodam jurgio audivit exprobrari sibi os fætidum, & tristis se domum contulit. Cumq; uxori questus esset, quare nunquam se monuisset, ut huic vitio mederetur: Fecissem (inquit illa) nisi putâssem omnibus viris sic os olere.

Dūlŏpŏlĭs, Knechtstadt in Lybien gelegen, *Miásto niewolnicze w Lydyi.*

Dūrĭă, sive Durias, nomen fluvii. Valentiæ proximi. *Formosus.*

Dўrrăchĭŭm, urbs est in ea parte Macedoniæ, quæ mari Adriatico incumbit. Hanc urbem Cicero exilii sui tempore amicissimam expertus est, & officiosissimam, in qua & commoratus est, donec Senatus consulto revocaretur. Steph.

E

Ebion, Hæreticus, tempore Trojani Imper. qui docuit, Christum tantùm esse hominem, ex Joseph & Maria natum, & observationem ceremoniarum Moysis ad salutem necessariam esse.

Eboracum, Britanniæ civitas.

Eburones, Galliæ Belgicæ populi, Die Lütticher / *Lud w Niderlándzie ták názwány.*

Ebūrum, seu Olomucium oppid Moraviæ, Germani vocant. Olmutz in Mehren / *Miásto w Moráwie.*

Ecbătănă, plu: num. Metropol: Mediæ.

Echo, Nympha fuit, quæ cùm à Narcisso, cujus amore deperibat, sperneretur, longo mærore contabuit, & corpore demùm in saxum converso, nihil nisi vocem retinuit. Ovid. lib. 3. metamorphs.

Edōm, Esau dictus, ob concoctionem rufæ lentis, cujus edulio jus primogenituræ perdidit.

Edōn mons est Thraciæ. Edōnĭ, vel Edōnĭī, Pop: monti vicini. Edonĭŭs, vel Edōnŭs, a, um.

Edōnĭdēs, mulieres bacchantes. quæ furore divino agitatæ mysteria Bacchi celebrabant.

Egĕlāstă, æ. Oppidum est citerioris Hispaniæ, copiâ nativi salis nobilitatum.

Egĕrĭă, Nympha fuit, cui sacrificabant prægnantes, quod eam putabant facilè fœtum utero egerere.

Egestă, æ, Civit. Siciliæ quam Æneas condidit, & ab Acesti matre Egesta nominavit. Erat autem Egesta filia Hippotæ Trojani quam pater, ne marinæ belluæ traderetur, impositam naviculæ, Diis & ventis commisit, quæ tandem in Siciliam delata à Crimneso amne compressa, Acesten edidit. Hæc postea Segesta dicta fuit. Et Segestani, incolæ.

Egra, oppidum Arabiæ, est & alia, Eger am Böhmerwald/ *Miásto Egrá w Lesie Czeskim.*

Elæă, Civitas in Creta insula.

Elĕă, urbs Græciæ in Æolica regione ubi natus fuit Ze..o, qui ab ea vocatur Eleates. Hinc Eleatica doctrina dicitur Logica, quam Zeno Eleates invenit, ut ait Arist.

Electrĭdēs, insulæ sunt in mari Adriatico, ad ostium Padi.

Electră, filia fuit Atlantis, ex qua Jupiter suscepit Dardanum.

Elĕlēūs dictus est Sol. Est & unum ex Bacchi cognominibus.

Elĕphāntĭnă, Insula Nili supra Syenen, oppidum habens ejusdem nominis, & puteum ad Nili ripam ex eodem oppido, in quo Nili incrementa solent incidi Strab. lib: 17.

Eleusĭs, Civitas in Atticæ provincia, in qua regnavit Eleusinus, qui cum Cererem filiam quærentem liberalissimè hospitio suscepisset, illa pro munere ostendit ei omne genus agriculturæ: filium etiam Triptolemum recens natum, per noctem igne fovit, per diem divino lacte nutrivit quumq; grandiusculus factus esset, currui suo quem alati trahebant serpentes, impositum, pertotum orbem misit ad usum frumentorum hominibus indicandum, ob cujus beneficii memoriam Eleusini Cereri solennia sacra instituerunt, quæ Thesmophoria appellantur. Eleūsĭnūs, a, um.

Elĭs, ĭdŏs, Arcadiæ urbs ubi 5to anno Jovi Olympiaco, Olympiaci ludi erant. *Nobilis equis, Olympiaca.*

Elĭsă, est proprium nomen Didonis Reginæ id est Carthaginensis.

Ellŏpiă Regio Eubœæ, & ipsa insula, ab Ellope Jovis filio.

Ellŏpĭūm, urbs Ætoliæ.

Elōrŭs, Siciliæ urbs est.

Elpēnŏr, nomen comitis Ulyssis, qui à Circe cum aliis sociis in porcum conversus fuit & deinde pristinæ formæ restitutus, delapsus de scalis, cervicem fregit Homer. 10. Odyss.

Elysium quære in appellat.

Emmaus, mai, sive Emmaûs, ûntis. urbs Palestinæ, postea Nicopolis dicta.

Empāndă, Paganorum Dea fuit: ità dicta, quod patentibus pagis, non clausis urbibus præesset.

Empĕdŏclēs Poëta fuit Siculus qui immortalitatem novo mortis genere affectans, traditur, clam relictis sociis Æthnam Siciliæ montem ascendisse, & in ardentem ejus craterem se conjecisse, eo consilio, ut cùm nusquam appareret, crederet factus esse immortalis: sed ejectis impetu ignis ferreis ejus crepidis, rem fuisse deprehensam. *Agrigentinus, Siculus.*

Empŏrĭum. Una urbs Celtica. Altera Macedoniæ. Tertia Siciliæ. Quarta Campaniæ.

Encĕlădŭs, Titani & Terræ filius, Ein gewaltiger Ryß, welchen Jupiter mit dem Straal zu bodem geschossen hat, und den Berg Ætnam auff ihn geworffen, *Olbrzym ktorego Jowisz piorunem strącił z niebá y pod Etnę wrzucił.* Virg. l. 3 Æneid. *Jaculator, ferox, centipes, etrox, Trinacrius, trux.*

Endўmion, Pastor formosus quem adamavit Luna adeo, ut cælo relicto in montem Latinum ejus osculandi gratiâ plerumque descenderet, Cæterùm Luna, ut Poëtæ fingunt à patre Jove precibus impetravit, ut quid optasset Endymion, id fieret. Optavit autem, ut perpetuum dormiret somnum, immortalis & expers senii. Hinc Proverb: Endymionis somnus. *Latmius, dormitor, venator, tener, Dulcis.*

Enĭŏpeūs, Hectoris auriga fuit, à Diomede lancea confixus.

Enīpeus Fluvius Thessaliæ, apud quem: Cæsar & Pompejus congressi sunt, *Tumidus, dilectus virginibus, undans pulcher, Hæmonius, Thessalicus altus.*

Ennă, Civitas Siciliæ Ennæus, a, um. ut: Ennæa Ceres.

Ennĭŭs, Poëta antiquissimus apud Romanos *Gravis, arte carens, rudiorum alumnus, ferox, difficilis, pater, doctus, magnus.*

Ennŏsigæŭs, dictus est Neptunus, quasi concutiens terram. Nam Enno significat concutio, Gæan, Terram.

Enўo Furor belli, seu Bellona ipsa, Martis auriga. Sa-

ga. *Sæva, Martia, navalis, furialis, feralis, crudelis, dira.*
Epāmīnōndās, princeps fuit. *Thebanus.*
Epēūs, Nomēn proprium Endymionis filii & Pœonis fratris, qui primus in muralibus machinis equum reperit, qui & aries dicitur. Plin. l 7 c. 56. quæ res locum fecit fabulæ: Epeum fabricatorem fuisse equi lignei, quō Troja prodita est.
Ephesūs urbs Asiæ, & metropolis Joniæ, ab Amazonibus condita. Ēphēsīnūs, a. um.
Ephȳrē, ēs, urbs Achaiæ, quam Corinthum dicimus. *Bimaris.* Ephȳrœūs, a, um, id est. Corinthius. Ephȳreiās, adis. mulier, quæ est Ephyrâ.
Epīcharmūs, Siculus Pōēta, cui inventum Comædiæ tribuunt nonnulli. *Siculus.* Alter Epicharmus Philosophus. *Pythagoricus.*
Epīctētūs, Nomen Philosophi Stoici, qui dicere solebat: multos esse Philosophos, non re, sed verbotenùs. Insuper, tolerandam esse injuriam & abstinendum à voluptate. *Stoicus, claudus.* Unde sic apud Macrobium, inquit.

Servus Epictetus, genitus sum corpore claudus.
Paupertate Irus, Diis sed amicus ego.

Epīcūrūs, Atheniensis Philosophus. So. dn Wolluſt des Gemüths für das beste Gut hielt, *Ktory rozkosz mysli za naywiększe dobro miał.* *Doctus: Gargetius, Neoclides, voluptarius, Cecropius, Cynicus.*
Epīdāmnūs, sive Epidamnum urbs Macedoniæ aliàs Dirachium.
Epīdāphnē, ēs. urbs insignis Syriæ, aliàs Antiochia dicta.
Epīdaurūs sive Epidaurum, urbs Achaiæ, ubi colebatur Æsculapius, qui ob hoc dicitur. Edaurius. *Medica.* Item, est urbs. marìtima, in Dalmatia, vel Illyria, quæ nunc Ragusium vocatur.
Epīmēnīdēs, Cretensis, à patre suo missus in agrum ut ovem afferret, divertens in specum, dormivit annis 57. deinde excitatus, ovem quæsivit putans se paululùm dormisse, postea philosophari cæpit. Vixit annos 157. secundùm alios verò 299.
Epīmētheūs, à Pōētis Japeti filius fuisse fertur & frater Promethei, qui ingenio valens, hominis statuam primus ex luto finxit: quare indignatus Jupiter, eum vertit in simiam, atque in insulas Pithecusas relegavit. Ovid.
Epīrūs, regio inter Illyricum & Macedoniam, vulgo Arton vocatur. *Herbida, potens, sylvosa,* hinc Epīrōtă, aliquis ex Epiro. Epīrōticūs, a, um.

Equēstris, Colonia, Galliæ Belgicæ urbs est.
Equi solis. *Alipedes, animosi, volucres, ignipedes, alati, radiantes, purpurei, nivei, flagrantes, lucentes, anhelantes, gemmei, luciferi, flammigeri, flammipedes, Eoi, fumantes, rubentes, sonipedes anheli.*
Equus Trojanus. *Immanis, fatalis arduus ingens, durateus. Dardanius, abiegnus, Palladius, fallax.*
Erāsīnūs, fluv: Achaiæ magnus.
Erātō, una Musarum.
Erātosthenes, Cyrenæus. Plāto minor à quibusdam ob doctrinam vocitatus. Cosmographus insignis; qui primus universum totius orbis circulum ducentorum quinquaginta duorum millium stadiorum esse prodidit: unde & orbis terrarum mensor appellatus est.
Erēbūs, v. in appellat.
Erembī, Populus ferus, in finibus Arabiæ, in specubus montium nudus degens & sine opibus.
Ergētium, Opp: Siciliæ, cujus incolæ dicuntur Ergētīnī.
Erīchtheus, Rex Athenarum, quem Minerva, è rure ubi natus erat, suscepit, educavit, & Atheniensi populo pro rege tradidit. Ab eo Athenæ Erichtheæ dictæ sunt. Virg.
Erīchtho, Maga fuit Thessala, multis veneficiis famosa. Unde ponitur pro qualibet maga, vel incantarice. *Effera, profana, grata deis herebi, onerata comis, Thessala, Thessalis, venefica, tristis.*
Erīchthŏnīūs, vel ērīchthēūs, Atheniensium rex fuit ex semine Vulcani in terram projecto editus.
Erīdānūs, fluv: Italiæ notissimus ab Alpibus veniens, alto nomine Padus. Hunc Pōētæ fabulantur, quum paternum currum regendum suscepisset, aurigandique imperitia orbem terrarum in discrimen adduceret, à Jove fulmine ictum in Padum fluvium decidisse eique Eridano nomen fecisse. *Rex fluviorum auratus; Phœtonteus. superbus stellifer; rapax. vagus. nobilis. ingens. corniger: princeps fluminum. inundans. turbidus. Venetus. violentus parens, amnium.* Est item Eridanus sydus arieti proximum.
Erīgŏnē, es, filia fuit Icari, quæ audita patris morte, quem Attici pastores inebriati interfecerunt, seipsam laqueo suspendit, sed miseratione deorum mutata fuit in cæleste signum, quod virgo dicitur. Virg: *Flebilis; Marathonia, Icariis; pia; Iraria* Erīgŏnēīūs, a, um.
Erimanthus, vel Erymanthus est mons sylvosus Arcadiæ, in quo aprum horribilem Hercules cepit, & vivum detulit Euristheo Regi. *Phocaicus, gelidus,*

gelidus; cupressifer; monstrifer. Est etiam fluvius ab illo monte defluens.

Erinnys, Furia infernalis. *Tristis, feralis, fera, insana, atra, crudelis, nocturna, flammifera, torva, sæva, minax, tenebrarum incola, anguibus implicata, anguifera. furialis, stygia, dira, impatiens, funesta, rabida, scelerata, improba, discors, tragica, anguicoma.*

Eriphile, uxor Amphiarai Vatis, quæ accepto à Polynice aureo monili maritum latentem, ne ad bellum Thebanum, ubi se moriturum sciebat proficisci cogeretur, Polynici prodidit. Virg. 6. Æneid. *Perfida, nefanda, impia, avara, mœsta.*

Erisichton, quidam Thessalus, qui Cererem spernens, & ejus lucum succidens, tam famelicus factus est, ut consumptis omnibus bonis venderet pro cibo etiam filiam, quæ ope Neptuni in varias species mutata, semper refugit emptorem suum. Tandem Erisichton propria membra præ fame comedit. Ovid. l. metamor. *Triopeius, sacrilegus, profanus, avidus.*

Erphordia, oppidum Thuringiæ, **Erffurt,** *Erford.*

Erymanthus; v. Erimanthus.

Erythia, Insula est in Oceano, proxima Gadibus. In ea, tanta aëris benignitas esse fertur; ut homines pariat pene immortales Strab. l. 5. Plin: l. 4. cap: ult.

Erythra; insula est maris rubri, pro quo non-nunquàm solet accipi. *Barbara, tepida, sagittifera.*

Erythreum mare, id est rubrum mare, **Das rothe Meer,** *Czerwone morze.*

Eryx, rycis filius Neptuni & Veneris, Item mons Siciliæ. In hoc monte Venus habuit templum sibi dicatum, unde dicitur Ericina. *Altus, celsus, invius saxis, nimbosus, Siculus.*

Esis, fluv. Umbriæ.

Essedones, populus Scythicus, qui funera cantu efferebant, & carnes mortuorum mixtis pecudum carnibus edebant. Item de ossibus humanis pocula faciebant.

Eteocles, filius Oedipi regis Thebarum & frater Polynicis. Quibus quum pater moriens regnum alternatim regendum dimisisset, & Eteocles peracto sui principatus anno, fratri cedere noluisset, mutuis vulneribus ambo se confecerunt, & alter ab altero interfecti sunt. Quorum cadavera, cum in uno rogo comburerentur flamma se divisit in duas partes, quasi illi nondum finissent odia Stat: in Thebaide. *Labdaicus, durus, infandus, Oedipedonius, sævus, Tyrius, nefandus, Cadmæus.*

Etruria, v. Hetruria.

Evadne, filia fuit Martis & Hyphiæ, quæ in rogum mariti sui Capanei, apud Thebas interfecti, dum celebrarentur exequiæ, se conjecit. *Capaneie, audax, fida.*

Evan: est cognomen Bacchi, *Thyrsifer, semeleius, nviser.* Hinc Bacchæ dictæ sunt Evantes, quæ Liberi patris Orgia celebrantes Evantis nomen identidem acclamabant.

Evander, Mercurii & Nicostrati Carmentis filius, cum fratrem suum imprudens occidisset, fugit in Italiam, & in Palantino monte fecit civit. nomine Palanteum. *Arcadias, Palatinus Tarrhasius Arcas, exul, Nonacrius.* Evandrius, a, um.

Eubæa Insula adjacens Atticæ & Bæticæ valde propinqua. Est & urbs in eadem, quæ hodie dicitur Nigropontus. Euboicus, & Eubœus a, um.

Euclides, Megarensis Philosophus, auditor Socratis, & insignis Geometra.

Eudora, Nympha Oceani, & Thetios filia. Item una ex Athlantidibus.

Eudoxus, magnus Astronomus, & Medicus & Geometra, qui primus annum deprehendit & conscripsit.

Evenus, fluv: Ætoliæ. *Turbidus.*

Euganei, populus vetus in Venetia. Nam Veneti pepulerunt Euganeos. *Veteres.*

Euhyas, id est, Bacchus. Euhyas, g. f. Sacerdotula Bacchi.

Eumenides, sunt Furiæ infernales. *Turbidæ, sævæ, ferales, stygiæ, cruentæ, angvicomæ, truces, tartareæ crudeles, horrendæ, diræ, furentes.*

Eumæus, Subulcus fuit Ulyssis qui dominum à bello Trojano reducem, operâ suâ adjuvit contra procos uxoris. Homer. l. 22. Odyss.

Euphrates, fluv: Mesopotamiæ grandis. *Altus, fertilis, vagus, tumidus, celer, flexuosus, Assyrius.*

Euphrosina, æ, vel Euphrosine, es: est una de tribus Gratiis, & interpretatur, lætitia.

Eupompus, **ein berümbter und kunstreicher Mahler,** *sławny malarz,* Hujus discipulus fuit Pamphilus Macedo, qui Apellem instituit.

Euporus, C. Gracchi servus fuit, qui dominum ex Aventino fugientem, quandiu potuit, tutatus est: Occiso deinde domino super cadaver prostratus, sibi quoque mortem conscivit. Valer l. 6. c. 8.

Euripides, Poëta tragicus insignis fuit; Castitate autem vitæ tanta fuit, ut mulierum osor fuerit co-

rit cognominatus: tandem à canibus laceratus. *Cothurnatus, tragicus.*

Eurīpūs, est pars maris inter Eubœam & Bœotiam, ubi fluctus septies in die, & toties in nocte mutatur, tam vehementer ut naves plenis velis cursentes retrahat secum, *Euboicus, fusilis, fugax, vagus, varius, tenuis, instabilis, æstuans, lubricus.*

Eurōpă. Tertia pars orbis terræ, incipiens, à Tanaa vel Hellesponte, & desinens in Atlanti cum fretum. *Dives, potens.* Fuit & filia Agenoris Regis Phœnicum, quam Jupiter forma bovis aut vituli raptam abduxit in Cretam. *Tyria; Sydonis, Cressa, Agenoris, rosea.*

Eūrōtās, fluv: Laconiæ. *Tenareus, frigidus, esper, oliver, viridis, Lacedæmonius.*

Eūrȳăle. Regis Minois filia fuit, quæ Neptuno Orionem peperit.

Eūrȳbătēs, Ulyssis præco ab Agamemnone missus ut ab Achille auferret Briseidem. Ovid. in epist: Briseid: ad Achil.

Eūrȳclīă, Opos Pisenoridæ filia pulcherrima quam Laërtes in prima existens pubertate viginti boum pretio emit: Quæ & facta est Nutrix Ulyssis. *Longæva.*

Eūrȳdĭcē, es, Orphei uxor fugiens Aristeum (à quo adamabatur) morsu colubri in herba latentis interfecta est. Pro qua recuperanda Orpheus inferos adiit, & carminibus illos flexit ut eam sibi redderent hac lege, ne respiceret illam donec ad superos redisset Virg: 4. Georg: *Nitens, nivea, formosa, pulchra, Threicia* Fuit & alia Eurydice uxor Nestoris.

Eūrȳlŏchūs, Phlegyarum rex, & conditor Thebarum.

Eūrȳmĭdes Telemus, Eurymi filius, inter Cyclopes Vates egregius, qui Polyphemo prædixerat omnia quæcunque ab Ulysse passus est. Ovid. 13. metam.

Eūrȳsthēūs, filius Stheneli regis Mycenarum, qui astutia Junonis Herculem ad arduas resagendas induxit, ut sic ille periret, licèt Hercules virtute sua semper victor evaderet.

Eūrȳtūs, Rex Occhaliæ, pater Joles, quem Hercules urbe capta occidit, eò quod filiam desponsatam sibi negasset. Fuit & Eurytus unus ex Centauris, qui cum Hippodamiam vi rapere vellet, à Theseo est occisus.

Eūsĕbīă, Civitas Cappadociæ, Cæsarea pòst dicta.

Eūtræă, urbs Arcadiæ.

Eūtĕrpē, es, Una Musarum ab Euterpo, quod est bene delector. *Sancta.*

Eutinius, Pôëta Locrensis, semper victor in Olympia, & Jovis & Apollinis jussu vivus consecratus.

Eūrȳchēs, Hereticus Constantinopolitanus Abbas, qui negabat Christi carnem nostræ similem esse.

Eūxīnus, est pars maris juxta Byzantium, alio nomine Pontus. Prius Aonus vocabatur, *Gelidus*

Exquĭlĭæ, arum, plu: num: tantùm. Mons & vicus in urbe Roma, sic dictus, quia ibi erat arx & excubiæ regis Tulli, qui illum montem urbi addidit. *Gelidæ, aquosæ.* Exquilinus, a, um. Exquilina porta, quæ in Exquilias ducit.

F

Făbărĭs, fluv: Sabinorum.

Făbĭī, Fabiorum Romæ familia fuit illustrissima & admodum populosa. *Strenui, Romulidæ, docti.* Făbĭūs & Făbĭānūs, a. um.

Fabius Maximus. Consul: Rom: qui cunctando vires Annibalis attrivit Claud: *Solers, invictus mora, cunctator, morans, lentus.*

Făbrĭcĭūs, Consul Rom: qui contra Samnites & Pyrrum regem bella gessit, valde sobrius & fidelis. Nam munera hospitum sprevit, & regis medicum sibi pollicentem necem domini sui, legatum remisit ad regem, scribens etiam quid ille facere voluisset. *Gravis, pauper, rigidus, tristis, invictus donis, fidelis, Romanus.*

Fābŭlĭnūs, Deus, qui pueris primo fari incipientibus præesse putabatur, cui etiam Romani sacrificabant, cum primùm liberi eorum fari incipiebant. Nonius.

Falĕrĭī, urbs Faliscorum, nunc vicus in Hetruria. Falisci, populi Hetruriæ.

Fălērnūs, mons Campaniæ; ubi vinum generosissimum nascitur. Falcernum dictum.

Falisci, v. Falerii.

Fāma. Pôëtæ fabulantur Titanis & terræ filiam, editam à matre, ut deorum scelera patefaceret, quod Gigantes interfecissent. Virg: l. Æneid. *Mendosa mendax volucris, vaga incerta turbida, turbatrix improba, garrula memor, superstes, velox celebris, insignis. maligna procax, mundivaga memorabilis, sagax vivax conspicua, celer, verbosa, magnifica.*

Famem, Herebi & Noctis filiam doctè & ingeniosè depingit Ovid: 8. metam. *Vesana, Perusina, ambitiosa, Saguntina, mortis alumna, inops, imperiosa, mæsta, anhela, perniciosa:* Plura Epith: vide in appellat

Fārfārūs, sive Farfar, Syriæ fluv: qui ex radi-

cibus Libani montis emittitur, & per Anthiochiam fluens Syria commiscetur.

Faunus, antiquissimus Aboriginum Rex in Latio, filius Pici Is genuisse fertur Faunos Satyros, Pana, & Sylvanū rusticorum numina, quos Poëtæ fingunt cornigeros & caprinis pedibus. *Sylvicolæ, agrestes, bicornes, cornipedes, Lycæi Menalii semi capri, Apennicolæ, placidi, cornigeri, ruricolæ cicutici-nes, rigidi, prodigiosi, noctivagi, capripedes, celeres, leves, frondentes, sagaces, Parthenii, Arcanii, monticolæ, procaces, madidi, lascivi.*

Favonius, quære in appellat.

Fēlsīnă, urbs Italiæ, postea Bononia dicta.

Fērĕntīnum, Oppid: Tuscorum, juxta Fesulas, non procul ab Arno fluv: Ferentini incolæ dicti.

Fērōnĭă, Nemorum dea.

Ferraria, urbs Ital: celeberrima, ad veterem padum sita.

Fēscēnnĭă, Opp: Hetruriæ, ubi nuptialia carmina dicuntur inventa. Fēscēnnīnŭs a. um. ut Versus Fescenninus. *Dicax.*

Flamen Flaminia Flaminica, & Flaminium, v. in appellativis Flo.

Flāndrĭă Regio in finibus Belgarum, Flandern, *Flandrja.*

Flevo Rheni fluminis ostium, Die Waal/ *Usc e rzeki Renu.*

Flexum, Oppidum Pannoniæ, Preßburg, *Presźburg.*

Flōră, meretrix fuit ditissima, quæ Romanum popul: constituit hæredem, unde & in deorum numerum relata est. Capitur & pro dea florum, *Jocosa, rustica, odora, delicata, decens, Zephyritis, lactucina, pulchra.* Flō-ālĭă, lium Festa eidem constituta. Flōrālītiŭs, a. um quod ad Floralia pertinet.

Flō ĕntĭă, olim Fluentia, urbs insignis Hetruriæ. Florentz in Italien, *Florencya Miásto we Włosze. h, Syllena.*

Fons Sol's, Der Sonnenbrunn, in desertis Lybiæ, welches Wasser Abends und Morgens lau ist, zu Mittag gantz kalt, zu Mitternacht gantz heiß/ *Stok słoneczny ná puszczy w Lybii kedy wodá wieczor y ráno letnia bywa, w południe zimna, o pułnocy goraca.*

Foriculus, v. in appellat Fores.

Fortuna, dea credita est Antiquis. *Rhamnusia, omnipotens, Rhamnusis, Lenocinans, imperiosa, jocans, deceptrix hominum Prænestina.*

Fortunatæ insulæ, in Occidente contra Mauritaniam.

Fŏrŭlĭ, orum. Opp: Sabinorum.

Forum Appii, Mediterr, Latii opp, Forum Bibalorum, Hispan: Tarraconensis, oppid: Forum Cassii Thusciæ mediterr: opp: Forum Cellæ Heturiæ opp: Forum Claudii opp: Alpinum Centronū metropol: Forū Cornelii, opp: in Flaminia, quod & Forū Syllæ, forū Julii Civitas quæ & Aquileia dicitur. Forum Semproniū, urbs in Flaminia, aliàs Faventia. Forum Tib rii. opp: Helvetiorum, Keyserstul, *Miásto w Szwaycarskiey ziemi.* Forum Vibii, Villach, *Miásto w Szwaycarskiey ziemi.*

Francofordia ad Mœnum, Franckfurt am Meyn, *Frankfort nad Menem.* Est & alia urbs ejusdem nominis ad Viadrum fluvium sita, Franckfurt an der Oder, *Frankfort nád Odrą.*

Franconia, Regio German, inter Hassiam & Sveviam, Franckenlandt, *Frankońska ziemia, między Hassyą y Szwabámi.* Francones, Die Francken, *Frankowie.*

Friburgum, urbs alia in Brisgoia, alia in Vehtlandia, alia in Misnia.

Frisii, die Frießländer/ *Obywátele Fryzyi.*

Fruxinum, Freysingen, *Miásto w Bawárskiey ziemi.* urbs Vindel.

Fūcĭnŭs, lacus Italiæ magnus, prope Albenses, Et alius Volscorum.

Fūgālĭă orum, Römische Festage, so man hielt zur Widergedächtnuß der vertriebenen Königen, und der erlangten Freyheit, *święta Rzymskie, ná pámiątkę wygnánych Krolow y przywroconey wolności.*

Fulvia, fuit uxor quatuor turbulentorum civium, qui pestes fuère patriæ. Quorum unus Antonius triumvir, cujus jussu cùm Cicero orator interfectus esset, Fulvia uxor Antonii adeò lætata est, ut linguam exemptam, ex interfecti capite, aciculis confoderit.

Fundi, orum urbs Latinorum mediterranea, unde Vina Fundana.

Fūrĭæ, arum dicuntur tres filiæ Acherontis & Noctis, scil, Alecto, Tisiphone, & Megæra quæ torquent inferos, pro capillis habent angues. Vocantur etiam Diræ, Eumenides, & infernæ canes. *Ultrices, diræ, colubrifera, infernæ viperæ crinitæ*

trinita anguibus, immanes, tartarea, horrenda: stygia, anguicomæ, ardentes, deformes, tristes sonoræ, Gigantheæ; rebelles. squallida horrida, ministra ditis, nefanda, noxia, acerbæ crudeles, Acherunti gena, comantes angue. Plutonides. præcipites; severæ Hydrigeræ, atræ, profanæ Alcmæoniæ, noctigenæ.

G

GAba, Oppid Galilææ.

Gabasum, Opp: Avernorum in Gallia Aquitania, unde Gabalici, populi.

Gabba, urbs Syriæ.

Gābīī, orum, urbs Volscorum, unde Gabinus. a. um. & Gabinensis, e.

Gabreta sylva, Der Böhmer Wald, *Las Czeskq ziemię w koło obchodzący.*

Gaddir, g. neu: urbs Gadibus.

Gādēs dium, plur: num. Duæ insulæ sunt, & utramq; tam sing: numero Gadam, quam plurali Gades appellamus. Sunt autem in fine Bethicæ Provinciæ ad occidentem. *Tyriæ, Herculeæ, occiduæ, Hesperiæ, vadosæ, jocosæ.* Hinc Gādītānūs, a. um.

Gæon est fluv: per Ægyptum & Æthiopiam fluens, alias Nilus & oritur à fonte Paradisi.

Gætūlĭă Africæ interioris regio, cujus incolæ Gætūli, dicuntur.

Gagates, seu Gages fluv: Siciliæ.

Gālāctŏphăgī, pop: Syriæ.

Gălănthĭs, Alcmenæ ancilla fuit, quam Juno in mustelam dicitur transformâsse. latius Ovid. l. 9. metam.

Gălătēă, Nympha marina, filia Nerei adamata à Polyphemo. *Nerine, Nereis, viridis, procax, candida.*

Galatia, regio minoris Asiæ, hinc Galatæ.

Gălēnūs, Medicus præstantiss: Fama est eum 140. annos vixisse.

Gălēōtæ, in Sicilia dicebantur portentorum interpretes. Cic.

Gălēsūs, fluv: juxta Tarentum; Aqua ejus pota oves candidas reddit. *Theraphnæus, Lacedæmonius piger, imbrosus, Oebalius, Phalanthæus, liquidus; albus niger, Spartanus.*

Găllăīcī, sine Gāllæcī, populi Hispaniæ, Gallis finitimi.

Gāllæcĭă, Provincia Hispaniæ, habens ab Oriente Sequanam fluvium, à Meridie Lusitaniam, à Septemtrione Oceanum.

Galli Cybeles vide Gallus fluvius.

Gāllĭă, Das Gantze Land zwischen dem Rhein/ Alpen/ Hispanien und dem Meer. *Francuska ziemia między Rhenem y górámi* Alpes *Hiszpániq, y morzem leżąca. Animosa, ferox, dives, armipotens, fertilis, fæcunda, flava ferax vini.* Galli, dicuntur populi, in sequentes gentes, regionesq; divisi *Feroces, bellicosi, truces, Romanis infesti, armorum avidi, rebelles, acres, stolidi, fortes, tumidi, leves, alacres, sævi, atroces, efferi; ardentes.* Gallia cometa & Transalpina. Idem Gallia togata & Cisalpina, Lombardy/ *Lombardya.* Gallia Narbonensis, sive Braccata, Die Provintz Delphinat und Langendock, *Prowincya Delfinat, y Langendok.* Gallia Aquitanica. Gaßkonien, *Gaskonia.* Gallia Belgica, Was zwischen der Sequanen und dem Rhein ist, *Część leżąca między Sekwaną y Rhenem.* Gallia Lugdunensis. Das übrige zwischen den obgenandten/ *Pozostáłá część po mianowánych.* Dicitur & Celtica. Gāllŭs, Gāllĭcŭs, & Gallĭcānŭs, a, um. quod ex Gallia est.

Gallogræcia, vide Galatia.

Găllŭs, Phrygiæ fluvius, cujus aquam potantes fecit furere. Hinc dicebantur Galli sacerdotes Cybeles Deæ Phrygiæ, qui sese castrabant & inter sacrificandum furiosè se habebant. *Phryges, sanguinei, resupinati, Celænei, secti.*

Gamphasantes, populi Lybiæ, sine ullis vestibus viventes, præliorum inexpertes, ideoq; obvios fugiunt. Plin. Lib: 5. cap: 8.

Gandavum, urbs Flandriæ, Gend, *Gandawa.*

Gāngē; urbs Indiæ regia.

Gāngēs, is. & etis. Magnus fluv: Indorum ex fonte Paradisi ortus. *Pulcher; rapidus; spatians; immensus; tepidus; Indicus; corniger; cæruleus; latè undans Eous; dives; aurifer; arenosus; terreus; magnus.* Gāngēticŭs; a. um, id est; Indicus.

Gannodurum Costentz am Bodensee, *Konstáncya Miásto w Szwabskiey ziemi.*

Gānўmēdēs, Poëtæ dicunt puerum fuisse Trojanum, elegantis formæ & propterea raptum ab aquila, dum venaretur in Ida monte Troidis, adhibitumq; mensæ Jovis. ad præministranda ei pocula. *Dilectus Jovi; Trojanus; regius; flavus; pocillator; catamitus; Phrygius; Iliades; raptus Jovi Idæus; Phryx: Iliacus; gracilis; Sangarius; Dardanius; Ephebus; Troicus; Tros; aureus; roseus; urniger; pulcher; cinædus.*

Garămantēs, pop: Lybiæ & Africæ, Matrimoniorum expertes, passim cum fæminis degunt.

 Nullas

Nullas certas habent sedes. Sub cilicijs semper agunt. Mulieres servilia ubiq; ministeria semper faciunt. *Nudi, perusti, inculti, sævi, veloces, inopes, nigri, arenivagi, matrimoniorum, expertes, infelices*

Gărămāntĭcūs, a, um. adject: Gărămāntĭs, tidos. Patronym fœmininum.

Gārgărūs, ri, in plur. Gargaras, orum, mons & opp: sub monte in Mysia. *Ardua, Pangæa, flavescentia, eulta, Priameia.* Ponitur & pro tota regione. Alii volunt esse cacumen montis Idæ.

Gărūmnă, æ. fluv: Galliæ, à Pyreneis montibus defluens, qui Celtas ab Aquitania separat. *Æquoreus, validus, velivolus, refluus, celer, rapidus magnus.*

Gaulĕōn, Insula est Lybiæ objacens, in qua serpens, neq; nascitur, neq; invectus vivit, pulvisq; ejus, quocunque gentium jactus, angues scorpiones perimit.

Ganodurum **Lauffenburg**, in Helvetiis *Miásto w Szwaycarskiey ziemi.*

Gaurūs, mons Campaniæ, *Bacchæus.* unde Gaurinum vinum.

Gāză, urbs Palestinæ, vel Judeæ, ubi olim regia gaza, id est, pecunia, velut munitissima arce erat. *Eoa, Persis, Lyda, nobilis, extrema Ptolemaïs, Persica, caduca, Asialica, fluxa, dives, Asiatica.* Gāzæus, & Gāzætĭcūs; a. um.

Gĕhēnna, mons qui hodie dicitur Geneure, **ein Berg in Franckreich**, *Gorá w Francyi.*

Gedanum, **Dantzig**, *Gdańsk*, urbs in Prussia Regali ditionis Polonicæ, emporio & fortalitio celeberrima.

Gĕdĕōn, Judex in Israël, *Magnus.*

Gĕlă, fluv; & urbs in Sicillia.

Gĕlōnī, sive Gĕlōnēs, pop: Scythiæ, nunc Getæ vel Tartari dicuntur. *Acres, sagittiferi, volucres pharetrati, flavi, imperiosi, equimulgi, dispersi, picti.*

Genadium, urbs Hungariæ.

Geneva, **Genff in Saphoy**/ *Geneva.*

Genezara, lacus Galileæ: 16. mill: passuum latus, atque multis oppidis septus. Etiam dicitur mare Galileæ, & mare Tiberiadis, nam Tyberias urbs ei adjacet.

Genius deus. v: in appellat.

Gĕnuă, **ein gewaltige Gewerbstadt in Liguria gelegen**/ *Miásto w Liguryi nád morzem.* quæ vulgo Janua dicitur, quod à Jano conditam dicant *Armisona, potens.*

Gērgĭs ithos, vel Gergithos thi: opp: Troadis; sive Æolidis, à quo Sybillarum una Gergithia dicta est.

Gērmānĭă, **Deutschland**, *Niemiecka ziemia Horrida, fera bellatrix, dira, perfida ferox, audax flava, frigida, nebulosa. effera, dives, bellax, armipotens, pugnax, atrox, fortis, barbara* Germani dicti sunt pop: Germaniæ. **Die Deutschen**, *Niemcy. Invicti, transrhenani, potentes, atroces, bellaces, truces, cærulei.* Dicti sunt Germani quasi fratres Gallorum, quibus solent pares esse moribus. Gērmānĭcūs, a. um.

Gērră, nomen trium urbium. Unius in Syria, alterius prope Traconitas, tertiæ in felici Arabia quæ turres habet ex salis quadratis molib.

Gērrūs, fluv: Scythiæ.

Gēryōn, Rex Hispan, qui propter tria regna sua Tricorpor dictus est, quem Hercules superavit, ut Pōétæ fingunt. *Tricorpor, tergeminus, teramplus, liberus, triformis, ferus, minax, triplex,* Alii dicunt fuisse tres fratres ita concordes, ut unus putarentur. Gēriŏnăceūs a. um.

Gĕsŏriăcum, vel Iccius portus. **Caleo in Flandern**/ *Kales Miásto we Flándryi.*

Gessoriacum navale, **Gent**, *Gent Miásto we Flandryi.* vulgo Gandavum.

Gĕtæ, arum, populi sunt Scythiæ, moribus inurbanis, & barbaris. Nullos habent in agris limites, sed fruges communes. Gaudent sagittis & pharetris. Integuntur ferarum pellibus. Bibunt equinum sanguinem permisto lacte. Non vescuntur carnibus. Solebant olim mortuis viris uxores interficere. *Hiberni, astuti: infesti, pharetrati, rigidi, crudi: Marticolæ, stolidi, squallidi, duri, inhumani, hirsuti, truces: feroces, indomiti, duri, intonsi, sævi: feri, pelliti, armiferi, flavi, fortes: vagi gelidi, belligeri, barbarici, Threicii. infr. nes, truculēti: illepidi.* Gĕtĭcūs a. um.

Getuli, Populus vagus, in Africa.

Gĭgāntēs, à Pōétis finguntur fuisse filii Terræ & Titanis, tanta superbia, ut impetum fecerint in deos, eosq; cœlo detrudere conati sint, cujus rei causa, dii omnes mutatis delituerunt formis in Ægypto, *Conjurati, Ætnei, Tytanii, sævi, Terrigenæ, anguigandes, serpentigeri, Phlegræi, Pallenæi, furentes, indomiti serpentiferi, centimani, ventrimani, superbi, Theomachi,* vide Gigas in appellativis.

Gindes, flu: per Dardanos in Tygrim fluens.

Gion, id est, Nilus fluv: Ægypti.

Gĭtră urbs Palestinæ.

Glanis, Hetruriæ fluv: in Tyberim influens

Glaucus, qui piscator fuit, quum pisces captos in ripa explicuisset, subitò contacta quadam her-

ba se colligentes, in fluvium prosiliérunt. Admiratus itaque Glaucus herbæ illius vim, quum & ipse degustâsset, pisces sequutus in aquam insilivit marisque deus factus creditur. *Euboicus, bi formis viridis, Minous* Hinc Prov: Glaucus comesâ herba habitat in mari, dictum apparet per jocum de iis, qui quum perierint, tamen vulgo creduntur vivere. Alius fuit Glaucus Sysyphi filius, qui quum equas suas humana carne pasceret; ab illis etiam & ipse devoratus est. Unde adagiū, Glaucus alter, quasi dicat: Glaucus alter ab equis devoratus. Quadrabit in hominem alendis equis exhaurientem facultates suas.

Glessoburgus, urbs Angliæ.

Gnĭdŭs, urbs insignis Cariæ. Gnĭdĭŭs, a, um. ut: Gnidia Venus.

Gnōsŏs, urbs Cretæ. Gnossius & Gnōsĭăcŭs, a, um.

Gnōsĭs, idis. patronym. fœmininum.

Gōrdĭŭs, Phrygiæ rex fuit, rusticus alioquin & ignobilis.

Gordum, urbs Flandriæ: **Gent,** *Miásto w Flandryi.*

Gōrgŏnēs: Filiæ fuerunt Phorci: quarum hæc sunt nomina Scylla; Medusa; Stheno, Euryale. Habitabant Gorgades insulas in Oceano Æthiopico. *Sævæ, anguicomæ, asperæ, anguiferæ, rigidæ, terrificæ, serpentigeræ, duræ: saxificæ; rigidæ; Mauræ: Phorcinides.* Gōrgŏnĕŭs, a, um.

Gōrtȳn, sive Gortis, ynis, sive Gortina, æ Opp: mediterraneum Cretæ inf: ad Letheum fluvium.

Gŏthĭă, **Gottlandstoſt an Schweden und Norwegen**/ *Gotska ziemiá.* Gothi. **die Völcker auß Gottlandt,** *Obywátele tey krainy.* qui nunc Svedi, Svecei & Rusci vocantur. *Sævi armipotentes immanes, infrenes, feri.* Hi tempore Honorii Imperatoris multas provincias Alarico rege olim pervagati. Italiam armis subegerunt, Romamq; ipsam solo æquârunt, summamque in toto orbe invexerunt barbariem.

Gracchi, erant duo Romani fratres nobiles, & eloquentissimi, sed seditiosi, & concitantes plebem contra senatum, quare occisi sunt à senatu Juven. *Rabidi.*

Grădīvus, id est Mars Deus belli, Gradivicola, qui colit Martem. *Trux, ferox, sævus, fervidus, horrendus, potens, furens, ferus, fortis, torvus, fulmineus, belliger, ardens.*

Græcia, **Das Griechenlandt, jezt Türckey/** *Grecya. Mendax, fallax, vindex. solers, docta. ultrix vana, vetus. Hellas, garrula, insolens.* Græci sive Grăī, dicuntur populi. *Parentes mendaciorum loquaces, facundi, mendaces.* Græcus a, um, adject: Græcè, **Griechiſch**/ *Grecki.* Græcari. **dem Freſſen und Sauffen obligen**/ *Jeść y pić,* ab eo quod Græci genio plurimum indulgerent, & intemperantius in cōviviis se gererent. Græcissare; id est, Græcos imitari. Græciēnsĭs e, pro Græco. Ad Calendas Græcas, proverb. **Nimmer,** *Nigdy,* quia Græci calendis carent. Græca fide, Proverb: **Untreulich,** *Niepewnie.*

Grāĭŭs, idem quod Græcus. Grājŭgēnæ, arum, Græci dicti sunt.

Grānātă, Hispan. urbs celebris. *Dives, altæ, superba.*

Granta, Britan: Oppid.

Gratiæ tres sunt, quæ filiæ Jovis dicuntur: Aglaja lætitiam, Thalia virentem, Euphrosine delectationem sigificantes.

Gygēs, is Cæli & Terræ filius, & frater Briarei gigas maximus & centimanŭs. *Centimanus, tumidus* Est etiam Gyges Lacus Lydiæ. Alius fuit rex Lydiæ, qui consuluit Apollinem Delphicum, An aliquis esset se felicior. Apollo autem prætulit illi Aglaum quendam rusticum & pauperem.

Gymnasiæ, sive Gȳmnēsĭæ, Insulæ duæ sunt ante Hispaniam à Latinis Baleares appellantur.

Gȳmnŏsŏphīstæ, Philosophi Indorum, sic dicti, quod nudi in sylvis agerent, voluptatum omniū expertes, quibus mortalium vita corrumpitur Plin: lib: 7. c. 2. *Sylvicolæ, nudi.*

H

Hadrĭă, sive potiùs Adria, fuit urbs maritima in Italia, à qua dicitur Hadriaticum mare, quod est inter Italiam & Illyricum. Sine h, potiùs scribendum videtur, Unde adjectiva Hadrianus, Hadriacus, a, um. & Hadriensis, e.

Hadriŏpolis, urbs Bulgariæ.

Haginoia, Belgii regio. **Henegow**/ *Krainá w Niderlandzie.*

Hălcȳŏnē, es, filia Neptuni, uxor Ceycis, vide sup. Ceyx, qui ambo mutati in aves, quæ vocantur Halciones, & hyeme circa mare nidificant, & pullos tunc excubant.

Hălæsă, urbs Siciliæ, unde Hălæsĭānŭs, a, um. Halæsiani, incolæ.

Halæsus, fluv: & mons non longe ab Ætna. Est &

Est & in Jonia Asiæ regione fluv: Colophonem præterfluens.

Haliacmon, fluv: Macedoniæ.

Hălĭcārnassus urbs Cariæ maritima, Die Hauptstadt in Caria, Miásto stołeczne w Káryi.

Hălĭzōnēs, populi Paphlagonum.

Hălȳs, fluv: ex Tauri montis radicibus profluens per Cappadociam.

Hămādryădēs, Waldgöttinnen von welchen die Alten gehalten haben/ daß sie mit den Eychbäumen auffwüchsen/ und da so lang lebten, als die elbigen bestünden/ Boginie leśne, o ktorych Pogánie rozumiel, że z Dębu wyrosły, y ták długo żyią poki dąb trwa.

Hamburgum, urbs in finibus Saxoniæ, Hamburg, ein Seestadt, Hamburg.

Hărmŏnĭă, Martis & Veneris filia, Cadmi uxor, cui Vulcanus pulchrum: sed exitiale monile dedit, eò quòd ex conjugis adulterio fuisset propagata. Plura Ovid: l. 4. met.

Harmŏnĭdēs, Trojanus faber, qui naves Paridis fecit.

Hărpăsă, orum, Opp: Asiæ.

Harpe, falcatus ensis Persei, quo Medusam & Cetum dicitur occidisse. epith: v. in appellat. Harpe.

Hărpŏcrătēs, simulacrum erat, quod digito labiis impresso silentium imperare videbatur, *Ægyptius*.

Hărpȳiæ, dicuntur aves rapaces monstrosæ Virg: l. 3. *Æneid. Stymphalides diræ rapaces Arcadicæ, tartareæ, truces, Herculeæ, avidæ, Phineæ, palustres, Stymphaliæ, infestæ, Typhonides, immundæ* Poëtæ dicunt eas à diis immissas fuisse ad polluendas dapes Phinei regis Arcadiæ, quòd is filios interfecisset. Earum nomina sunt. Aello, alienum tollens. Ocypete, citiùs auferens, Celæno, nigrorem significans. Quartam Homerus addidit Thyellam.

Harudes, Opp: German: Costentz, Konstáncya Miásto.

Hasdrubal, v. Asdrubal.

Hēbē, es, filia Junonis pincerna Jovis ante Ganymedem. Tandem facta uxor Herculis deificati & dea juventæ dicitur. *Junonia, nobilis, formosa, cælestis.*

Hebræi, dicti sunt Judæi, Hēbræūs & Hēbraĭcus, a. um.

Hēbrūs, fluv: Thraciæ ortum habens ex Pindo *Oeagrius, Volucer, gelidus, arenosus, facer, corniger, spumifer, murmurans, dives, undans, spumans, Odrisius, rapidus, fluvialis, Getes, vagus, turbidus, Thracius, impiger nitidus, Rhodopeius.* Poëtæ fabulantur in hunc fluv: Orphei caput, cum Cicones eum confecissent, projectum esse; unde & Oeagrius dicitur, ab Oeagrio Orphei patre Virg: l. 4. Georg: Ovid: l. 12. met. Martian. l. 6.

Hĕcălē, es, nomen anus paupérculæ, quæ Theseum adhuc adolescentem hospitio suscepit. Hinc proverb. Nunquam Hecale fies, id est, Nunquam te inopia opprimet. Ovid. de Amor.

Hĕcătē, es, Proserpina, uxor Plutonis, & inferorum regina, ob hecatos, quod est centum, quia centum victimis sacrificabant, quod sacrificium vocatur Hecatombe. *Tergemina, Perseis, triceps, Phœbea, Persęia, nocturna, triformis, audax.*

Hecatombe, v. Hecate.

Hĕcătŏmpȳlŏs, urbs Parthorum, regni caput. Centum habuisse portas dicitur.

Hĕctŏr, Trojanus dux fortissimus, filius Priami, & Hecubæ, post multas Græcorum cædes occisus est ab Achille. *Ferox homicida, Priamides, splendidus, inclytus, impiger, flebilis, fortis, magnus, ferus, venalis, setosus, armipotens, sanguineus, Priameius, Troicus, belliger, Mavortius, atrox, Phrygius, Trojus, furibundus, barbarus.* Hĕctŏrĕūs, a, um.

Hĕcŭba, fuit filia Cyssæi regis Thraciæ, uxor Priami regis Trojæ, quæ post excidium Trojanum viro cum filiis occiso, mutata dicitur in canem. *Cyssæis, Priamæia conjux, fœcunda.*

Hĕdŭi, Die im Hertzothumb Burgund/ *Burgundonie.* Olim Romanorum fratres dicti.

Hegesias, Cyrenaicus Philosophus qui mortem adeò laudabat, ut auditô illô, multi se occiderent.

Hĕgesĭppūs, Historicus Ecclesiasticus.

Hegitinatia, urbs German. Lignitz/ *Legnicá.*

Hĕlĕnă, æ. vel Hĕlĕnē, es, filia Jovis ex Leda uxore Tyndari Regis Laconiæ, hæc ob eximiam pulchritudinem bis rapta fuit. Primùm adhuc puella à Theseo, secundò jam Menelao nupta à Paride, propter quam recuperandam Græci cum Trojanis decennale bellum gesserunt. *Argiva Tyndaris, Lacæna, Ledæa, Spartana, infamis, adultera Gratia, Venerea, Iliaca Oebalia, candida Lacedæmonia, infesta, pulchra, Jove nata, perfida, auricoma, iniqua, blanda, formosa, bis rapta, Cyno generata, Therapnæa, Mæcha alumna Spartæ, Oebala.*

Hĕlĭădēs filiæ fuerunt Solis & Clymenes. scil. Phäétusa, & Lampetia, quæ casum fratris sui Phaëtontis

fontis adeò fleverunt, ut in arbores mutatæ sint, quæ electrum manant. Ovid. 2. metam. *Clymeneides, frondosæ, mæstæ.*

Helice, v. in Appellativis.

Hĕlĭcōn, onis, mons est Bœotiæ non procul à Parnasso, Phocidi vicinus, Apollini sacer & Musis, quæ propterea Heliconiades vocantur à Persio. *Amœnus; canorus, Aonius; Pierius, sacer, celsus, laurifer, virgineus, doctus, divus, organicus.*

Heliogabalus, Imperator fuit Romanus turpis vitæ.

Hĕlĭŏpŏlis, civit. Ægypti, Græcis Thebe dicta, & altera Ciciliæ.

Hĕllăs, adis, dicitur Græcia, olim disciplinarum omnium nutrix. Ab Hellene rege filio Deucalionis. Hellenes, ipsi Græci dicti sunt.

Hēllē, es, Filia Athamantis regis Thebarum & Nepheles, quæ cum Phryxo fratre suo novercales insidias fugiens, arietem aurei velleris ascenderunt, ut veherentur in Colchon, Cùm autem venissent supra mare, juxta Bizantium. Helle territa se dejecit, submersa est, unde mare illud dicitur Hellespontum.

Hellon, Deucalionis filius.

Hĕllēspŏntŭs: Der enge Meerschlund zwischen dem Aegeischen Meer, vnd Propontide gelegen, *Uście morskie* v. Helle. *Rapidus, longus Leandrius,* Hĕllēspŏnticus a, um.

Hĕlōrŭs, vel Elorŭs, fluv: Siciliæ. *Stagnans, clamosus.*

Hĕlvĕtĭă, unde Helvetii, populus nobilis Galliæ, qui hodiè Svceti, vel Svitenses dicuntur. Die Eydgenoss. n oder Schweitzer. *Szwajcarowie. Feri, armipotentes, sævi, truces.*

Hēmŭs, mons in Thracia, qui excelsitate sua 6000. pass: continet.

Hērā Junonis nomen Græcis.

Hĕraclēā, civit. Bosporiana, priùs dicta *Perinthus.* Alia in Thracia, maximum habens amphitheatrum, alia in ponto ad Lycum fluv: Alia item in Italia in finib. Campan. Hinc Hĕraclĕōtes, id est, de Heraclea.

Heracleopolis, nomen trium civitatum, una in Ins. quadam Nili, Herculis opp: appellatur. Est & alia in Ægypto ex qua Theophanes Physicus fuit. Tertia juxta Pelusium.

Hĕrăclīdēs, Philosophus ex Heraclea Ponti valdè tumidus, qui moriturus, jussit quendam, ut draconem à se nutritum, lecto suo, cum mortuus esset, imponeret, & corpus clam tolleret scil. ut putaretur Deus factus.

Hĕrăclītus, Ephesius Philosophus superbus, qui de Theologia librum valdè obscurum scripsit nolens scil. à vulgo intelligi. *Scotinus,* quasi tenebrosus, ab obscuritate sic dictus.

Herbipŏlis. urbs Franconiæ Episcopalis; Würtzburg/ *Wirczburg.*

Hercēus, dictus est Jupiter.

Hĕrcŭlānĭŭm, urbs Campaniæ.

Hĕrcŭlēs, Filius Jovis ex Alcmena conjuge Amphitrionis Thebani. Ob fortitudinem & gloriam creditus est inter Deos relatus. *Tyrinthus, Amphitryoniades, vagus, magnus, Alcmenâ, creatus, Jove natus, laborifer, Oetheus, falsiparens, magnanimus, profugus, intrepidus, fortis, anguitenens, hirtus, violentus, ferox, trux, horridus, indomitus, domitor ferarum, victoriosus, auctor pacis, Alcmenâ genitus, audax, domitor orbis, ubiq; notus, inclytus, impiger, proles Jovis, Alexicacus, tremendus, bellipotens, invictus, turbidus, torvus, Doricus, Amphitryonius, Thebanus, Thyrsigena, eximius; auxiliaris: cælifer, victor.* Hĕrcŭlĕŭs: a, um, quod ad Herculem pertinet.

Hercynia, Der Schwartzwald, *Bor ciemny w Niemczech,* Est omnium Germaniæ sylvarū maxima. Plura de hac sylva apud Cæsarem.

Hĕrmăphrŏdītŭs, Mercurii & Veneris filius. *Satus Mercurio, semivir.* Nam dicitur ab Hermes & Aphrodite id est, Venus. Hic fuit Androgynus; id est, vir & mulier, de quo talis est fabula. Nam Hermaphroditus cùm adolescens se lavaret in quodam fonte Cariæ, cui inerat Salmacis Nympha, illa eum amans amplexa, Deos oravit: ut ex ambobus unus fieret. Idq; factum est Hinc omnes Androgyni vocantur Hermaphroditi.

Hērmēs, dicitur Mercurius, Deorum interpres Nam hermes Græcè, Latinè interpres est.

Hermes Trismegistus. Philosophus in Ægypto post Moysen claruit, eo tempore, quo Philosophiæ studia in Ægypto cœperunt efflorescere: cum antea tantùm circa Astronomiam, & Mathematicas versarentur.

Hērmĭŏnē, es, filia Menelai & Helenæ, quæ puella Oresti desponsata fuit. Sed cum Pyrrhus Achillis filius eam duxisset, Orestes illum occidit, & sponsam recepit. *Lodæa. Spartana.* Altera Hermione fuit filia Martis & Veneris, uxor Cadmi, cui Vulcanus pulchrum, sed perniciosum monile formavit. Tandem cum marito mutata dicitur in serpentem.

Hermĭŏnēs, populi dicuntur Germaniæ, Die Pomeren/ *Pomorczycy.*

Hērmūs, fluvius Lydiæ, qui aureas arenas habere fertur. *Turbidus auro, Lydius, fordidus auro, felix, dives, metallifer, Lydus vagus.*

Hēro, puella fuit speciosissima, Veneri sacerdos, ex Sesto urbe Hellesponti, propinqua Abido. Hæc correpta amore Leandri adolescentis Abydeni, lucernam accensam noctu ponebat in vestigium turris ad cujus lumen natabat Leander ipse. Sed tandem furentibus ventis, & tempestate sub orti, extincta est lampas, & submersus natator. *Seftias, Sesta, formosa, venusta, speciosa, spectabils.*

Hērōdēs, Antipatris Idumæi filius, à Romanis Judæorum rex declaratus. Hic vir strenuus Samariam olim in cineres redactam è fundamentis erexit, eamq; in honorem Augustam appellavit. Crudelissimus tamen fuit. Nam omnes legis interpretes, & parvulos Bethlehemitas interemit. *Malus, barbarus, crudelis. Idumæus, trux, cruentus, ferus turbidus.* Huic filius eodem nomine successit, de quo S. Lucas in Actis Apostol. Qui scatentibus toto corpore vermibus, miserando genere lethi periit. Fuit alius Herodes Antipas, hujus filius, Præfectus Galilææ, qui impiissimus etiam fuit. Nam in cives sicarius, in nobiles latro, in socios populator habitus est, uxorem Philippi fratris duxit, Joannem Baptistam occidit, & Christum illusum Pilato remisit. Quartus Herodes dictus Agrippa, Aristobuli filius, qui Apostolum Jacobum occidit.

Hērodōtūs, Historiographus Græcus, *Torrens dulcis.*

Hērŏphĭlă, proprium nomen fuit Sibyllæ Eretriæ, quæ Tarquini superbi tempore Romam venit, tresq; secum libros attulit, heroico carmine conscriptos; quorum nomine, quum magnam pecuniæ summam à Rege petiisset, nec obtinuisset, duos exussit; uniusq; qui reliquus erat, nomine tantundem obtinuit, quantum paulò antè, pro tribus poposcerat. Suidas.

Hērŏstrātūs fuit vir, qui ut famam sui nominis dilataret, templum clarissimum Dianæ Ephesiæ incendit, & seipsum mox prodidit.

Hēsĭŏdūs, Poëta natus in Bœotiæ vico. Hic missus à patre ad ovium custodiam, dormiens somniavit repentè factum Poëtam. Jugulatus ab Antipho & Crumeno fratribus. Primus agriculturæ præcepta tradit. Primus fabulas scripsit. *Bœotius, Ascræus, præceptor arandi, agricola. Heliconius.* Hesiodus, a. um. quidquid Hesiodi est.

Hēsĭŏnē, ēs, Laomedontis regis Trojæ filia, & Priami soror, quam Hercules expugnata Trojâ uxorem dedit Thelamoni.

Hēspĕrĭă, dicitur Hispania, ab Hespero stella occidentali. Etiam Hesperia dicitur Italia, ab Hespero rege, fratre Atlantis. Sed cùm Hispaniam intelligimus, additur, ultima.

Hēspĕrūs Rex Italiæ, frater Atlantis. Est stella vespertina quæ aliter etiam Vesper & Vespergo dicitur. Cujus Epitheta quære in Apellativis.

Hesperĭdes, erant filiæ Hesperi, vel (ut alii scribunt) Atlantis, scil. Ægle, Erethusa, & Hesperusa. Poëtæ fabulantur eas amænissimos hortos habuisse auriferis arboribus consitos, cui custodem adhibuerunt draconem pervigilem Hercules autem ab Eurystheo missus, dracone sopito, vel occiso, aurea poma abstulit. *Afræ pomicolæ.*

Hētrūrĭa, Regio Italiæ, modò Thoscania dicta. Quam ab Heteron dictam putat Servius. Alii ab æthra. *Solers.* Hetrusci dicuntur incolæ.

Hiārbās, vel Jarbas, Rex Getuliæ, procus Didonis qui cùm viduam Didonem cogere vellet, ut sibi nuberet, eam ad inferendam sibi mortem compulit. *Procax, Gætulus, Libycus Maurus, zelotypus.*

Hĭbērnĭă. Insula in mari Atlantico.

Hidra, urbs Siciliæ.

Hiero, Rex Siciliæ.

Hiērōnȳmūs, **Ein Kirchenlehrer/** *Doktor kościelny, Trilinguis, Stridone satus.*

Hiērŏsŏlymă, **Die Stadt Jerusalem ein Hauptstadt des Jüdischen Lands/** *Jeruzalem Miasto stołeczne w żydowskiey ziemi. Opulenta, magnifica.* Hiĕrŏsŏlȳmītă, æ, & Hiĕrŏsŏlȳmītānūs, qui ex Hierosolyma est.

Hīmĕră fluvius Siciliæ, qui in duas partes dividitur. Altera dulcem, altera salsum saporem retinet. Est & Oppidum ejusdem nominis.

Hīppārchūs fuit Mathematicus insignis. Primus instrumenta Mathematica invenit.

Hīppē, ēs, Chironis Centauri filia fuit, quæ quum in monte Peho sese venando exerceret, gravida facta est: & ob id patris indignationem timens, Deorum miseratione in equam, conversa est, & in cælum translata. Nonnulli Vatem fuisse fabulantur, sed quia Deorum consilia hominibus patefecit, in equam esse conversam.

Hippo. Civitas Africæ, ubi D. Augustinus fuit Episcopus

Hīppocentauri, vide Centauros.

Hīppŏcrēnē ēs, Fons est in Bœotia, sacer Musis & Apollini, quem equus Pegasus, Neptuni & Medusæ Gorgonis filius, ungula pedis elicuit. Unde

& tra-

& traxit nomen: alio nomine vocatur fons Caballinus. *Aganippis, camœnalis clara vitrea, pallida, sacra Phrocynis, Heliconis,* Hīppŏcrēnĭdēs, dicuntur Musæ ab Hippocrene.

Hippŏdămē, ēs, & Hīppŏdămīă, æ Filia Oenomai regis Arcadiæ, *Pisæa, Attracis* Cui propheta-tum erat se periturum, cùm filia sua nupsisset, quare cum procis filiæ instituit currule certamen, istâ lege, ut si quis eum vincere, filiam acciperet; quis quis autem ab eo victus esset mortem subiret. Multis igitur procis victis & occisis, Pelops Tantali filius Hippodamiæ nuptias anxiè petens, Myrtillum regis aurigam promissione corrupit, nam promisit ei Virginis primam noctem si victor fieret. Tunc Myrtillus axes currûs Oenomai fecit cereos, & sic fracto curru Pelops victor evasit, tunc Oenemaus seipsum interfecit & Pelops regno & regina potitus. Myrtillū promissa petentem projecit in mare, quod ab eo Myrtoum appellatur: Alia fuit Hippodamia uxor Pirithoi. Propter quam pugna fuit inter Centauros & Lapithas. *Lytnessis, Ischomachia.* Item alia Brysæ, quœ & Briseis dicitur.

Hīppŏdŏrŭs. Atheniensis fuit, qui filiam cum mæcho, deprehensam, duabus quadrigis jussit alligari, & in partes discerpi. Ælian.

Hīppŏlўtus, Filius fuit Thesei, & Hippolytes. Amazonis, ab equis discerptus *Virbius, pudicus, Thesčius Amazone natus, Amazonius, Thesides severus castus intactus, insons, rigidus, verecundus.* Nam Phædra noverca, cùm ad coitum flectere Hippolitum non posset eum falsò accusavit apud Theseum quasi se opprimere voluisset, Theseus autem credulus uxori, rogavit Ægeum patrem suum Deum marinum, ut filium occideret. Quare cùm Hippolytus veheretur curru juxta mare, Ægeus Phocas, id est belluas marinas emisit, quibus equi territi, currum ruperunt, & Hyppolitum discerpserunt, sed Æsculapius rogatu Dianæ, vitæ eum restituit, quem Diana in nemus Aricinum juxta Romam deduxit, & nomen ei Virbius, dedit, quasi bis vir. Hippolytus autem interpretatur ab equis dissolutus, vel discerptus.

Hīppŏmĕnēs, Nobilis juvenis & nepos Neptuni. *Aonius, proles Neptunia, Megareius cupidus* Qui Veneris ope superavit Atalantam, vide supra Atalanta.

Hīppōnāx, Pŏēta Græcus, facie deformis, acer stylo, vide supra Bubalus. *Acer, ferus.*

Hīppŏphăgī, Scythiæ populi in Asia, Roßfresser, *Konioiádlo wie.*

Hīppŏpŏdēs, populi in Oceano Scythico qui teste Solino, humanam usq; ad vestigium formam tenent: sed in equinos pedes desinunt. Plin: l. 4. c. 13.

Hippūs, Fluvius est Colchorum. Est & mons Bithyniæ, It: Insula Eretriæ. Item. Urbs Siciliæ.

Hirpi, pop: Valiscorum, juxta montem Soracte, qui in sacrificiis per ignem currebant illæsi.

Hīspālĭs, civitas ulterioris Hispaniæ, hodiè Sevilia dicitur.

Hīspānĭā, est Europæ regio ampla inter Africam & Galliam. *Fertilis frugum, pugnax, bellax, horrida, audax, populosa.* Hispani dicuntur incolæ. Die Spanier, *Hiszpánowie. Venales, feroces.* Hīspānūs, a, um, & Hispāniēnsis, e, adject. Sed qui in Hispania natus, dicitur Hispanus. Hispaniensis; qui alibi ortus, & negotiatur in Hispania.

Histria, vide Istria.

Hŏmērŭs, Græcorum Pŏëtarum maximus, antè dictus Melesigenes quòd ad Meletum fluvium natus esset, sed à cæcitate vocatus est Homerus, quod Jonica linguâ cæcum significat. Vixit ante Romam conditam annis circiter 160. ut Cornelius Nepos in lib. Chronic. tradit. *Colophoniacus Smyrnæus, Mæonicus, magnus, vinosus, insignis, æternus antiquus, Achæus, Conditor Iliados, magniloquus, cæcutiens, cæcus, tonans, oculis captus, mæonides, sapiens, divinus, doctus, Salamaniacus, sacer; divus, gravis, grandis, altisonans, altiloquus; Colophonis alumnus, sublimis, jucundus Melesigenes, Colophonius florens immortalis solers.*

Hŏmērĭcŭs, a, um, ad Homerum pertinens Hŏmērŏmāstix, cognomen Zoili cujusdam, quasi Homeri flagellum, id est, Homeri oblocutor dictus.

Hŏmŏlē, ēs, mons Thessaliæ est.

Hŏrātĭŭs, Qu. Horat. Flac. natus est in Venusio Apuliæ oppid, patre Libertino, Lyricorum & Satyrorum scriptor. *Fidicen, numerosus, vafer; Calaber, mordax, Venusinus, acer, doctus, lippus, suavis.*

Hŏrŏdēs, sive (ut alii volunt) Orodes, Rex Parthorum, qui M Crassum occidit.

Hŏrtēnsĭŭs, Romanus Orator. Cujus filia Hortensia, eloquentissima: quæ, cùm matronarum ordo gravi tributo à Triumviris premeretur, nec virorum quisquam liberiùs loqui auderet, causam constanter egit, impetravitq; ut major pecuniæ pars eis remitteretur.

Hūnnī, Gens Scythica, ferocissima prope Gothos. *Turpes, pestiferi, minaces, feri, torvi, belligeri.*

Hўăcĭnthŭs, fuit puer dilectus Apollini, quem

cùm Apollo imprudens disco necâsset, convertit in florem rubrum,qui etiam vocatur Hyacinthus vide in Appellativis. Alii scribunt Hiacinthus.

Hȳades, quære in Appellativis.

Hȳărŭs, Asiæ fluvius.

Hȳāntēs, Græci populi, postea Bœoti appellati.

Hyantĭūs, a, um.

Hȳas, Atlantis filius, ex Æthra uxore, qui quum adhuc puer venationibus sese exerceret, à leone devoratus est.

Hȳbērnĭă. Insula non procul ab Anglia, ab hyberno tempore sic appellata (ut quidam putant) propter hyemis magnitudinem. Hinc *Hyberni*-cus, a, um.

Hȳblă, æ, vel Hȳblē, ēs, mons & regio Siciliæ, abundans apibus & optimo melle. *Crocea, florida, Trinacris, alta, Sicula, fertilis, mellifera, Sicanis, floricoma, dives herbosa.* Hyblæus, a, um.

Hȳdaspes, magnus fluvius in Oriente, qui per Parthos currit, & Indo fluvio miscetur, dictus ab Hydaspe, rege Medorum. *Nysæus, fabulosus, aurifer, gemmifer, Nabathæus, dives, lenis, longinquus, Medus, clarus, tumidus.*

Hȳdră fuit, serpens in Lerna palude prope Argos, Cui cùm Hercules caput unum amputabat, duo protinus renascebantur. Hanc tamen interemit Hercules ipse. Epitheta, vide in Apellat. Hydor.

Hydrus, untis, vel Hydruntum, i, urbs Calabriæ ad Adriaticum mare.

Hȳdrusa, Insula inter Cyclades, ab aquarum copia dicta.

Hȳlactŏr, nomen unius ex canibus Actæonis.

Hȳlās, Filius Thyodomantis dilectus Herculi cùm quo Hylas profectus, cum aquam hauriret, submersus est. *Tener, multum quæsitus, Herculeus, Thyodomanteus, pulcher, clarus, parvus, Tyrinthius, Thyodomante genitus, formosus.*

Hȳlŭs, Filius Herculis ex Deianira.

Hymen, seu Hymenæus, filius fuit Veneris, & Liberi patris, Deus nuptiarum creditus ab Antiquis, quod primus certas nuptias instituerit. *Vinctus sertis, formosus, floricomus, pulcher, lætus, mitis, dulcis, mollis blandus, dux veneris: conjugator amoris, clarus connubialis, bonestus, tædifer, festus, errorivagus.*

Hȳmēttŭs mons Atticæ pulcherrimus, floribus abundans, & apibus. *Actæus, semper florens, dulcis, Cecropius, olens, Theseus, vernus, Erichebeus, pulcher, semper viridis, Cerealis, tepidus,* Hymettius a, um.

Hȳpanĭs, fluvius magnus Scytharum, *Sonans, bisapor.*

Hȳpērbŏrēī populi Scythiæ ultra Rypheos montes, qui, miram & felicem leguntur vitam degere, & diu vivere. *Hyperboreus*, um, id est, Scythicus, vel Septemtrionalis.

Hȳperīdēs, Atheniensis Orator, æmulus Demosthenis, jussu Antipatris execta lingua interfectus. Plutarch: in vita Demosth.

Hȳpērmnēstră, una ex 50. filiabus Danai. Plura vide supra: Ægyptus.

Hȳpērĭōn, ĭōnĭs, Titanis & Terræ filius, paterque Solis, & Lunæ, & Auroræ secundùm Poëtas, Ponitur quandoq; pro Sole.

Hȳpsĭpȳlē, filia Thoantis, regis Lemni. Cum autem mulieres in Lemno viros omnes, communi consilio necarent, ipsa patrem servavit & dimisit. Deinde cum Argonautæ Lemnum venissent, ex Jasone gemellos peperit. Postea cum Lemniades ob servatum patrem vellent eam supplicio afficere, fugit, & à Piratis capta, Lycurgo regi Nemeæ data est, cujus filium Opheltem cum nutriret, & Argivis Thebas petentibus fontem ostenderet, puer in herba relictus, necatus fuit à serpente. Cumq; pater perderet eam vellet occidere, à regibus Argivis fuit defensa. *Thoantis, pulchra, Lemnias Lemnia, effera, Thoantias.*

Hȳreŭs, rusticus quidam Bœoticus; qui cum Jovem, Mercurium, & Neptunum hospitio suscepisset, jussus petere quicquid vellet, mox voti compos futurus: respondit se quidem nihil æque cupere, ac filium: Uxorem tamen ducere nolle. Quo intellectô, tres Dii in bubulum tergus, quod ille juvenco detraxerat, quem Jovi recens immolaverat, lotium reddidêre; ex quo 10. mense natus est puer: quem ille ab urina Urionem vocavit: qui postea primæ literæ mutatione Orion dictus.

I

IA, dissylab, Filia fuit Athlantis, soror Majæ matris Mercurii.

Jăchŭs. id est, Bacchus *Dulcis, Ogygius, lenis, tumidus, cornutus, mitis, corymbifer, mollis, spumans, vitalis, pulcher.*

Jăder, g, neut Fluvius est in Adriaticum mare defluens. *Tepidum* juxta quem est urbs, quæ Jadere dicitur.

Jănĭră, Nymphæ nomen, Oceani & Thetios filia.

Jăntē, ēs, puella fuit Cretensis, ex Phæsto oppido Telefte filia, uxor Iphidis, qui pro nuptiarum die ex fœmina mutatus est in marem Ovid: lib: 9. metamor.

Jānŭs Antiquissimus Italiæ rex, qui Saturnum accepit socium regni, hic ob prudentiam di-

am dicitur der Gott Janus, ward gemahlet mit zweyen Angsichten, von ei nander gewendet. Sein Tempel zu Rom stund offen solang sie Krieg führeten, zu Friedens Zeit aber ward er beschlossen/ *Tego maluią dwugłowowego, Tego Kościoł, w Rzymie czásu woyny był otwarty, czásu pokoiu záwárty. B frons, belliger matutinus, anceps, biceps, biformis, sacer, patulentus clariger, geminus, pacificus, antiquus, Quirinus, Junonius*, Janālĭs, lĕ adj. ct.

Janiculum, Oppidum fuit à Jano olim factum deinde fuit pars urbis Romæ & mons in ea.

Janyx, vide in Appellativis.

Jāpygĭă, Regio est in finibus Italiæ, alias, Messapia dicta.

Jārbās, Getulorum rex; *Procax, Getulus, Libycus Maurus, Zelotypus.*

Jăsŏn, filius Æsonis, fratris Peliæ Regis Thessaliæ, qui Pelias misit Jasonem in Colchum, ut afferret aureum vellus, quod etiam juvante Medea acquisivit. *Candidus clarus Æsonides, Æso-ne natus, Hæmonius, Pegaseus, peregrinus, fallax, efferus, asper, Thessalicus, Thessalus, Albanus, Achivus, superbus, trux, magnanimus, prædo, acer, armipotens, perjurus, Æsonius, formosus, perfidus.*

Jazyges, Die Siebenbürger/*Obywátele Siedmigrodzkiey ziemie.* Regio illa partim ab Hungaris, partim à Valachis colitur.

Ibērŭs fluv: est ulterioris Hispan. *Dives, Tartessiacus, velivolus, aurifer, extremus, rapidus.*

Ibērĭă, dicitur Hispania, & Iberi dicuntur, Hispani, *Feri, duri.* Iberus, a, um. adject.

Icārĭă, sive Icărŏs, Insula maris Ægei.

Icārĭŭs, filius Oebali regis Laconiæ, pater Penelopes, & Erigones. Qui comes Bacchi didicit ab illo usum vini, quod cùm dedisset messoribus suis, & illi inebriati sunt, postquàm tandem ad se reversi sunt, Icarium occiderunt, putantes, quod venenum sibi dedisset. Erigone autem filia Icari mortem patris ita doluit, ut se suspenderet.

Icărŭs filius Dædali, qui cum patre volâsse dicitur ex Creta, sed cum nimis altè volaret, liquata cera, qua pennæ erant compositæ, cecidit in mare, quod ab eo vocatur Icarium, licet alii ab Icaros insula denominatum hoc mare dicunt. *Dædaleus, audax, infelix; temerarius, Dædalides.*

Icŏnĭŭm, urbs Siciliæ, item; urbs Phrygiæ & Lyconiæ.

Ida, mons Phrygiæ. In hoc Monte Paris sententiam tulit pro Venere, de pomo aureo adversus Palladem & Junonem, *Phrygia, frondosa, aquosa, humida, umbrosa, ardua, amœna, opaca, sacra alta, pinifera, clivosa, nemorosa, Dardania, gelida, fæcunda, Rhæteia, multifons, frontifera. Sigea, cupressifera, Iliaca, Dardana, viridis, perfida, injusta.* Idæŭs, a. um. id est, Trojanus. Etiam est Ida mons in Creta Insula. *Acrisona, Cretæa.* Hinc Idæus, a, um. id est Cretensis.

Idalĭŭs, est mons in Cypro. Idalium nemus est appellatum. *Frondosum.* Idălĭŭs, a, um. unde Venus, Idalia dicta.

Idŏmĕnæ, urbs Macedoniæ.

Idŏmĕneŭs Rex Cretæ, qui cum Græcis ad Trojam pugnavit, in reditu verò tempestate vexatus promisit, si sospes in regnum rediret, se hoc immolaturum, quod exeunte sibi de nave primùm occurreret. Itaque cum filium suum qui primus occurreret, immolâsset, aut (ut alii dicunt) immolare voluisset, à Cretensibus ob crudelitatem pulsus, navigavit in Apuliam, & urbem Petiliam condidit super Salentinum montem Calabriæ.

Idūmæa, Regio Syriæ. Idumæi, Incolæ dicti. Idūmē, urbs in Idumæa, palmis abundans *Palmifera, florens, ferax, palmæ, dis, opulenta.* Inūmæŭs, a, um.

Jēsūs, *Salutifer, clarus, victor lethi, Nazarenus.*

Ilĭă, Mater Romuli & Rhemi, filia Numitoris regis Albani, quem Amulius frater regis expulit regno, & filiam ejus Iliam fecit sacerdotem Vestæ, quæ Ilia cùm ex Marte concepisset gemellos Remum & Romulum, Amulius eam cum filiis in Tyberim projici jussit. filii tamen evaserunt. Alii dicunt Iliam fuisse vivam defossam. Alii verò in carcere obiisse scribunt. *Troica, Romana, Dardana, Martia.*

Ilĭŏn, vel Ilĭŏs, fuit urbs Trojana, ab Ilo rege dicta. *Sacrum, crematum, ustum, superbum, altum,* unde. Ilĭăcŭs, a, um. Trojanus. Ilĭădæ, Trojani dicti Ilĭădēs. Fœminæ Trojanæ, & Ilias, opus Homeri, de Ilio Trojano bello.

Illyrĭs, idis sive Illyrium, Lata regio inter Italiam, Germaniam, Thraciam & Macedoniam, vel Epirum, habens ab uno latere mare Adriaticum, ab altero Danubium Hæc regio nunc dicitur Slavonia. & Bosnensis, Illyricŭs, a, um.

Imāŭs, Caucasi montis pars. Indiam à Scythia dirimens.

Inăchĭă, Peninsula est Europæ totius clarissima, Pe-

ma, Peloponnesum dicta. Inachium. Peloponense oppid.

Inăchŭs, primus rex Argivorum, pater Isidis, qui à nomine patris dicitur Inachus. *Antiquus, Argivus.* Item, Inachus, fluv: est Achaiæ. Inăchĭdēs patronym, masculinum. Inăchĭs, patronym fœmininum.

Inărĭmē, es, ein Insel/ nicht weit von Neaples gelegen. *Wyspa niedaleko od Neapolim* habens montem, qui ignem emittit. Unde ajunt Poëtæ, quod Typhæus gigas sub illo sepultus sit. Virg.

India, est prima & maxima regio Orientalis abundans auro, argento, & lapidibus pretiosis. *Dives, decolor, Thyrsigera, discolor, prodiga gemmarum, nigra, tosta.*

Indus, maximus fluv: Indiæ, qui 60. fluvios in se recipit, torrentes autem ultra 100. in eodem sunt Crocodili, ut in Nilo.

Inŏ, filia fuit Cadmi, & Hermionis, uxor Athamantis regis Thebarum, quæ videns maritum insanientem & Icarchum filium occidetē, fugiens cum altero filio Melicerte, se tandem de Scyroniis saxis in mare præcipitavit cum filio, & ambo dii maris, effecti sunt, mutatis nominibus. Nam Ino dicta est Leucothea, Melicertes autem Palæmon Ovid: 4. met *Flebilis, nutrix Bacchi, Cadmeia.*

Insŭbres, populi Cisalpinæ Galliæ. Hac etiam ætate sunt, qui Mediolanum metropolim habitant.

Inŭtrĭŭm, opp: in finib: Vindeliciæ, non procul ab Alpibus. Inspruck, *Miásto w Tyrolskiey ziemi.*

Jŏ, hujus Jus filia regis Argivorum. *Vaga, candida, Memphitis.* Quam Jupiter amavit, & subitò interventu Junonis mutavit in vaccam, Juno tamē suspicione non carens, oravit Jovem, ut eam vaccam sibi daret, quam & Argo centum oculos habenti custodiendam tradidit, sed cum Mercurius à Jove missus Argum (ut sup: Argus) necâsset, irata Juno, œstrum, animal bobus infestum misit, ut Jo vexaret. Jo igitur ab Oestro stimulata, huc & illuc cucurrit, & in Ægyptum veniens, in pristinam formam restituta. Osiridi regi nupsit, & Isis vocata, post mortem dea facta est.

Jŏcāstā, filia Creontis, & uxor Lai regis Thebani, post cujus necem ignorans nupsit Oedipodi filio suo, & ex illo genuit Polynīcem & Eteoclem filios, qui quum in prælio mutuis vulneribus eoccidissent, ipsa quoq; se necavit.

Jŏlāŭs. Iphicli filius fuit, qui Herculi Hydram interficienti adfuit, ferroque candenti cruorem restinxit, atque cohibuit. Hic quum ad decrepitam ætatem pervenisset, Herculis precibus, juventuti restitutus est. Ovid. 4. met.

Jŏlē, es, filia Euryti regis Oechaliæ, quam Hercules tam ardenter amavit, ut ei serviret, sicut ancilla dominæ, & ipsa jubente muliebri veste indutus neret. *Eurytis Coa.*

Jŏnĭă, Regio Græcorum in Asia. *Mollis, dives,* Hujus incolæ Jones dicti sunt. Jŏnĭcŭs, ĭŏnĭŭs, a, um. quod ex Jonia est. Mare Jonicum.

Jŏpās, Africæ regulus, unus ex procis Didûs *Crinitus, jucundus, pulcher.*

Jŏppē, urbs maritima Palestinæ, & vetustissima ante diluvium condita. In ea saxum est; ad quod Andromeda, filia Cephei, ceto exposita, fertur alligata fuisse.

Jŏrdānĭs, Amœnus fluv: Judææ, qui oritur (ut Plin.) e fonte Peneade, & Galilæam à reliqua Judæa separans, tandem labitur in mare mortuum.

Iphĭgēnia, Agamemnonis & Clitemnestræ filia. *Micenis, Pelopeia Agamemnonia, Iphianassa.*

Iphĭmedĭă, uxor fuit Aloei, quæ compressa à Neptuno filios geminos peperit, Otum & Ephialtem, qui singulis mensibus novem digitorum longitudinem staturæ suæ adjiciebant: cumq; paucis annis in summam corporis molem excrevissent, una cum cæteris gigantibus adversus Superos bellum moventes, Apollinis & Dianæ telis confixi sunt.

Iphĭs, puer fuit formæ venustate conspicuus: qui cum Anaxareten puellam efflictim amaret, neq; illa ejus amori responderet, impatientia amoris, vitam laqueo finivit. Cumq; jam ad sepulturam efferretur, Anaxarete è fenestra prospiciens, in saxum mutata est. Latiùs hanc fabulam Ovid. 14. metam.

Irĭs, Teumantis fuit filia, nuncia Junonis quam & plerique accipiunt pro arcu cœlesti, qui certissimam promittit pluviam. *Thaumantis, nuncia Junonis, Thaumantias, Junonia, Thaumantæa, nata Athamantis.* Plura epith: v. in Appellat Iris.

Irŭs, fuit Ithacensis mendicus corpore grandi, sed debili, qui cum aliis domum Ulyssis absentis exhauriebat, sed Ulysses reversus ab expeditione Trojana, illum ictu pugni interfecit. *Famelicus, miser, inops, egens, Dulichius.* Irus ponitur & pro quolibet paupere.

Isāpĭs, fluv: Flaminiæ.

Isāuria, regio Asiæ minoris; proxima Ciliciæ, ad

ad Taurum montem: Isauri, populi dicti. Isaura orum, urbs Isauriæ.

Isaurus, fluv: in Pyceno, prope urbem Pisaurum.

Isis, is, & idis, Filia Inachi regis Argivorum prius Jo dicta, v. Jo. *Inachia, Pharia, linigera, Niligena, Memphitis, Inachis, Niliaca, Argiva, vaga. Phoronis, agricola, profuga, Isiaca.*

Ismarus, masc: in plur: g. n. mons Thraciæ. *Nimbosus.* in quo fuit urbs Ismara, quæ & Maronia dicitur. Ismarius, a. um.

Ismenus, fluv: Bœotiæ, circa Thebas, unde Ismenius, id est, Thebanus. Ismenides, Fœminæ Thebanæ. *Celer, rapidus.*

Isocrates, Nomen maximi Rhetoris, vixit 106. annis.

Ispalis. v. Hispalis.

Israel, interpretatur vir videns Deum, quod nomen impositum fuit Jacob Patriarchæ, à quo Israelitæ.

Ister, tri, maximus fluv: Europæ, qui inter Germaniam & Hungariam, & Scythiam labitur aquilonem versus; & tandem septem ostiis ruit in Pontum. Dicitur etiam Danubius. *Turbidus. Scythicus, multifidus, latus, Binomius, gelidus, barbarus. Jeptenus, frigidus, septem geminus, torvus. undans opacus vitibus, sævus, septemplex, canens, torrens, vagus. Mavortius, sinuatus, magnus, rigidus, septifidus, flucti vagus, Babylonius sonans, currens glacialis, corniger, Germanicus, spumans, vastus, undisonans, Rheticus. arcticus, algidus.*

Isthmos, dicitur angusta terra inter duo maria, quatuor millium spatio Ægeum mare ab Jonio separans. Et hic vocatur Corinthiacus, *Gracilis, bimaris, Sisyphius, Doricus, angustus, dives, exilis, tenuis.* Est & alter Thracius, cujus littora urbes utrinq; secus ostentant.

Istropolis, Thraciæ urbs non procul ab ostiis Istri.

Istria. Est regio inter Istrum & Italiam: nam ab Italia separatur Adriatico sinu. Istri sunt populi Istriæ.

Italia, Regio nobilis & fertilissima, inter Adriaticum mare & Tuscum. Inter Alpes & Siculum fretum. Dicta est ab Italo rege, quum prius vocaretur Hesperia magna. *Saturnia, gravida bellis, fertilis, terrarum alumna, fortunata, potens, decora: armentosa, sceptrifera, vellifera, frequens urbibus, pulchra, populosa.* Italus, & Italicus, a, um. ut Gens Itala, vel Itali; populi Italiæ. *Superbi, præfulgidi.*

Ithaca, Insula aute Achaiam sita, & fuit patria Ulyssis qui ob id dicitur Ithacus.

Ithome, es, opp: in Phthiotide Thessaliæ regione, *Montana.*

Itylus & Neis, filii fuerunt Zethi ex Aëdone conjuge, quorum Itylum mater noctu per errorem interfecit, putans eum esse Amaleam Amphionis filium: invidebant enim uxori Amphionis, quod jam viro, filios sex mares peperisset. Quæ quum errorem suum cognovisset, optavit mori, sed deorum commiseratione in Carduelem versa, Itylum deflet.

Itys, Terei & Prognes filius fuit, qui (ut est fabula) interfectus à matre, & patri epulandus appositus, in phasianum mutatus est. *Ismarius, Threicius, tristis.*

Juba, Rex Mauritaniæ *Sceptrifer. Maurus, infidus, Cinyphus, potens magnanimus. Pompeianus.*

Judas Apost: olim, proditor Christi. *Furens, proditor. nefandus, iniquus avarus, scelestus truculentus.*

Judæa. Regio majoris Asiæ, Das Jüdisch Land/ *żydowska ziemia, Tenax.* Judæi, Die Jüden, *żydzi. Apellæ, curti, recutiti, superstitiosi, profani, Levigenæ, infidi, molesti: rebelles perfidi, diri, feroces, perjuri, superbi, ingrati. verpi,* à Juda filio Jacob dicti sunt. Nam licet fuerint duodecim tribus, quæ à duodecim filiis Jacob descenderunt, à Juda tamen primogenito omnes Judæi sunt appellati. Judaicus, a, um.

Ivernia, Insula est in Septemtrionali Oceano, Irrland/ *Wyspa ná pułnocnym morzu.*

Jugurtha, Rex Numidarum, callidus, bellicosus & perfidus, victus tandem à Mario Consule Romano, & Romæ in carcere necatus inediâ. Salust. *Triumphatus, immanis, Nasamonius, terribilis.*

Julianus, Imperat Romanus, Apostata factus.

Juliopolis, urbs Misiæ.

Julius Cæsar, omnium Romanorum Imperatorum clarissimus.

Juno, filia Saturni & Opis, soror Jovis, dea regnorum habita. Dicitur etiam à patre Saturnia. *Regia, Saturnia, Argiva, Lucina, pronuba omnipotens, Gabina, Moneta, Feronia, Zigia, iniqua sancta, sceptrifera, Romana, aspera, gravis, Agricola: furibunda, altitonans, Lucetia Ilithya, interduca, domiduca, Unxia, Cinxia, Pelasga, tumida: socigena, populonia, matrona; fluonia, februa, Samia, sospita, Pharigæa: Acræa: Hera.*

Junonium templum, Hisp: Opp.

Jupiter, tris, vel teris non Jovis qui genitivus est non à Jupiter, sed à nominativo Jovis. Nam à principio Jovis appellatus est à juvando; postea

ftea adjun&o altero vocab. di&us eft Jupiter,quafi Jovis, five juvans pater, filius Saturni & Opis, rex Cretæ, fummus deorum habitus. *Et residens celsus Latialis Jupiter Alba* Luc: *Chaonius; Dictæus, coruscus, omnipotens, rex cœlicolum, Saturnius, Idæus, Anxurus, magnanimus, Latialis, Taranis, Casius, Dapalis, corniger, Diespiter, fulminans, tonans, invictus, Olympius, Lucetius procerus, Olympicus; Capitolinus, Ceneus, Panomphæus, Elicius, Tarpejus, Latius, adulter, Hercæus, Libycus, Genidius, Piseus, Molossus, minax, severus, Agenoreus, Phidiacus, Pluvius, Pharius; ætherius, Genetæus fæcundus, terrificus, altipotens, astrisonus, Saturnigena, benignus, Sceptrifer, terribilis, coruscans, omniprocus, fulmineus, fulminifer, lascivus, Elysius, opulentus, Dodonæus, Elæus, Heliapolites.*

Jūrā, mons Galliæ, Sequanos ab Helvetiis dividens.

Jūtūrnā, Nympha Latina, foror Turni Rutilorum regis, a Jove vitiata. Quam Jupiter pro erepta virginitate, immortalitate donavit. Virgil: lib: 12. Æneid.

Ixīōn, ŏnis, Rex Theffaliæ, qui perfidus fuit. Nam focerum, cui multa promiferat, in foffam igneam demifit, *Perfidus, Thessalus, dirus, impius, miser.* Ixionides, Patronymicum.

L

LAbda, æ, Amphionis cujusdam ex Bacchidarum genere filia fuit, quæ quod clauda effet, & ob id a Bacchiadis cæteris fperneretur; Erioni nupfit, eique puerum peperit, quem ab eventu Cypfelum nominavit.

Lăcĕdæmŏn, onis, Nobilis Laconiæ urbs, alias Sparta dicta. *Libidinosa, armipotens, prisca, clara, invida, ferrea, immitis, immanis.*

Laciburgum, **Roſtock im Hertzogthumb Meckelburg,** *Rostok Miásto w Xięstwie Mekelburskim.*

Lăcōnĭā, Regio in Achaia, unde Lăcōn, dicitur vir, & Lăcænā, mulier ex Laconia. Lacōnĭcŭs. a. um.

Lādās Alexandri Macedonis curfor fuiffe traditur, tanta pedum velocitate, ut veftigia ejus in arena non apparerent.

Lādŏn, fluvius Arcadiæ, lauris circum pofitus, juxta quem fabulantur Poëtæ Syringam Nympham in fiftulam fuiffe mutatam. Ovid: lib: 1. metam. *Arenosus, rapax, Apollineus, Parrhasius, castus: Pythius.*

Lăĕrtēs, is, fuit pater Ulyffis, *Socer Penelopes*, qui inde dicitur Lāĕrtiădes. Eft & Laërtes Caftellum Ciliciæ. Laertius, a. um, ut Regna Laertia.

Læftrȳgŏnēs, erant homines in fine Campaniæ, qui humanis carnibus vefcebantur. *Duri, inculti immanes.*

Lāgūs Pater fuit Ptolomæi, fucceffores Alexandri, cui Philadelphus fucceffit in regno. *Pharius, Pelusiacus.*

Lāĭs, idis, meretrix fuit elegantiffima, habitavitque Corinthi. Ad hanc ditiffimi quique adolefcentes turmatim ex Græcia confluebant neque admittebatur quifquam, nifi qui dabat,quod pofceret. Unde profe&um creditur Proverb. Non cujusvis hominis effe, adire Corinthum. *Ephyreia, Ephyrea, famosa.*

Lamiæ, v. Lamia in appellat.

Lāmpĭă, fluv: & urbs Arcadiæ.

Landavium, urbs Palatin, **Landaw/** *Miásto w Pálátinátu.*

Landeshuta, Landesberga, Landunum, Civitates funt in Ducatu Bavariæ.

Lāŏcŏōn, filius fuit Priami ex Hecuba. & Apollinis Thymbræi facerdos, qui primus haftam in equum ligneum torfit: ob quod fa&um, Virgil. lib: 2. Æneid. ait, ipfum cum duobus filiis periiffe.

Lāŏdāmīā, puella fuit eximiæ formæ, quæ fummopere adamavit Protefilaum. Quem, cum audiffet cecidiffe apud Trojam, tanto dolore intabuit, ut noluerit fupervivere. Priufquam tamen interiret, in folatium mœroris optaverat, ut mortui umbram videret. Quod quum impetraffet, in illius amplexibus expiravit Ovid: epift: 1. *Hæmonis, Philacia, formosa, pia.*

Lāŏdĭcēā, urbs celeberrima Afiæ, ad Lycum fluvium fita.

Lāŏmĕdŏn, Rex Trojæ filius Illi, & pater Priami, qui perjurus fuit Nam Apollini & Neptuno, qui muros Trojæ fecerant, promiffam juramento pecuniam negavit. Quapropter illi Filiam ejus Hefionem ceto expofuerunt, quam Hercules occifo ceto liberavit, pa&us, ut Rex equos nobiles fibi daret in præmium. Sed cum Laomedon promiffa non folveret, Hercules Ilium expugnavit, & Laomedontem occidit. *Fraudulentus, Idæus*

Lāŏmĕdontĭădēs, patronymicum. Lāŏmĕdŏntēŭs a, um. adje&.

Lăpīthæ, populi fuerunt Theffaliæ, continua bella cum Centauris gerentes. *Centaurei, sævi, feri, miseri, sylvestres, Peletronii, cruces.* Hi primi omnium frænos & ftrata equorum creduntur inveniffe. Virg: 3. Georg.

Lārā, Nympha Latina, quia furtivos amores

Jovis Junoni indicaverat Jupiter ei linguam abscidit, & ad inferos duci jussit per Mercurium qui ex ea gemellos genuit Lares vocatos, vide in Appellativis.

Lārēntĭă, eadem quæ Flora, vid. supra.

Lārīſsă, civitas fuit Thessaliæ, prope quam natus est Achilles, qui propterea vocatur Larissæus. *Opima, potens.* Alia Larissa urbs Ætoliæ.

Lărīūs Lacus est totius Italiæ amplissimus, Der Chumer See, *Jezioro we Włoszech.*

Lātīnūs, Pater fuit Laviniæ, cujus causa ortum fuit bellum inter Æneam & Turnum. *Faunigena, Ausonius, prædives.*

Lătĭūm, Regio Italiæ, in qua Roma est, à Tyberi ad Lyrim fluv: *Hisperium, forte, antiquum, agreste, pulchrum.* Dictum autem Latium putatur, quod illic latuerit Saturnus dum Jovem fugeret. Ovid. lib. 1. Fast. Lătĭūs, a. um. & Lătĭālĭs, lĕ, quod est ex Latio. Latinus, a um. ideLătīnæ, ārū, Festtäge, an welchen die Latiner dem Jovi für ihre Wolfahrt opfferten/ *święto, w ktore Latynowie Jowiszowi ofiáry oddawáli.*

Lātmĭūs, mons Joniæ vel Cariæ, in quo dormientem Endymionem Luna dicitur osculata: Unde Endymion Latmius dicitur. Ovid. lib: 7. de Arte.

Latois, vide, Latona.

Lātōnă, Filia Cæi Titanis, mater Apollinis & Dianæ. *Gemellipata, filia Cæi, Calaurea, puerpera, candida, Titanis, Thea.* Unde Apollo dicitur Lātōūs, vel Lātonĭūs, vel Lātōĭdēs, & Diana dicitur Lātōnĭă, vel Lātōĭs, ĭdĭs.

Lāvērnă, Dea fuit apud Romanos, in cujus tutela fures esse putabantur, qui ab ea Lavermones dicti sunt.

Laviacum, urbs Austriæ, Lauffen/ *Miásto w Rakusiech.*

Lāvīnĭă, filia Latini regis; propter quam Turnus & Æneas bellaverunt: sed ut Virgilius ait, Æneas Turnum occidit.

Lavīnĭūm, vel Lavīnūm, urbs fuit in Latio ab Ænea condita, & à nomine uxoris ità dicta.

Lăurĕacūm, urbs Austriæ, Ens, *Miasto w Rákusiech.*

Laŭrēntĭă, uxor Faustuli fuit, pastoris Amulii, quæ Romulum & Remum expositos nutrivit & quoniam se omnibus prostituebat, Lupa dicta est; & hinc locus datus est fabulæ, Romulum & Remum à lupa esse nutritos. Hanc aliqui Larentiam vocant.

Laŭrēntālĭă, Festa erant in honorem Laurentiæ, quæ nutrix fuit Romuli & Remi instituta.

Laurentum, Civitas Latii, non procul à Lavinio: ita dicta à sylva laurea, qua excisa, ædificata est. Laurentes populi dicti sunt.

Laurētum, Oppidum est in Piceno, ubi celeberrimum templum est B. Mariæ Virginis, in quo est conclave Mariæ portatum ab Angelis.

Lēāndēr Juvenis ex Abydo Asiæ oppido speciosus fuit, in littore Hellesponti sito, qui cum Erus puellæ amore captus esset, quæ in oppositi littoris opp: Sesto habitabat; noctu ad eam transnabat. Quod ubi aliquoties non infeliciter cessisset, jam audacior factus, quum mari tumido & impacato se commisisset; vi ventorum, fluctuumq; victus in Helesponto submersus est. *Abydinus, Ephebus, pulcher, infelix, miser.*

Lēarchūs, Filius Athamantis & Inois, quem pater furiosus factus pro cervo necavit. *Inous, parvus.*

Lēdă, Uxor Tyndari regis Laconiæ. *Pulchra, fecunda, formosa, candida, Graja.* Cùm qua Jupiter in forma cygni coivisse dicitur, & illa fabulatur duo ova protulisse, ex uno ovo nati sunt Castor & Helena immortales. Ex altero ovo Pollux & Clitemnestra mortales. Hinc Pollux & Castor vocantur Ledæi.

Lĕmānūs, Der Genffer See/ *Jezioro pod Genewą. Cavus, lividus, gelidus Ostrifer.*

Lēmnōs, Insula maris Ægæi. Lēmnĭūs, a. um ut Lemnia terra. *Vulcania, ærisona, circumfluua, æquorea, ardens, tumida; Vulcanis, calens, alta, ingeniosa.*

Lēnæūs, cognomen Bacchi.

Lērnă, æ sive Lērnē, ēs, Palus fuit Græciæ, in qua Hercules hydram interfecit. *Cerula, nocens fæcunda Veneno, gelida, impacata, stagnans, trux, Arcadia, Graja cava.*

Lēsbōs, Insa est maris Ægæi amplissima. *Methymnæa, severa, superba, Baccica.* Lēsbĭus, a, um. Lesbĭdēs, dicuntur mulieres ex Lesbo.

Lestrigones, vide Læstrigones.

Lethē, ēs. Fluvius est inferorum, cujus aqua pota præteritarum rerum oblivionem fertur inducere. *Stygia, soporifera, secura inferna atra, præceps, mala, tranquilla, quieta, torpens, tartarea, obscura, somnifera.* Lēthæūs a. um. Est & Lethe fluvius in Africa.

Leūcās, ădĭs, oppidum est in Leucadia peninsula *Excelsa.* Leūcădĭūs, a. um.

Leūcăces, æ, promontorium eſt Arcaniæ, ad ſinum Ambracium. *Nubifer.*

Leūcē, ēs, oppidum eſt non procul à Smyrna *Nivea.*

Leuci, **Die Lothringer bey Dohl und Nantze /** *Lotarynczycy przy mieście Dohl y Nancy.*

Lēucōn, onis, Rex Ponti, à fratre Oxylocho necatus, quod cum ejus uxore adulterii & inceſtûs conſvetudinem haberet. Ovid. in Ibin.

Leūcŏpĕtiă, **Weiſſenfels,** *Skáłá Sycilijſká.* Promontorium eſt è regione Siciliæ, à candore nomen habens.

Leūcŏpŏlis, **Weiſſenburg in Aſia/** *Biáłogrod w Azyi.*

Leūcŏthĕă, quam & Matutam Latini vocarunt eadem eſt cum Aurora Leucothea dicta, quaſi alba Dea.

Leūcŏthŏē, es. Filia Oceani Babylonii, quam à Phœbo gravidatam pater crudeliter defodit vivam. Sed Phœcus eam mutavit in arborem thuriferam. Ovid. lib. 4. metamorph. *Thebana candida.*

Leūctră, orum, oppidum Laconiæ, Leūctrĭcŭs a. um. ut: Leuctrica pugna.

Lēvī, Nomen Patrīarchæ, à quo Lēvītă ſeu Lēvītēs, pro eo qui eſt de tribu Levi.

Lībănŭs. Mons Phœniciæ, inter Syriam & Phæniciam. *Tepens, cedrifer odoratus.*

Līber, bĕrī, Bacchus, quod liberat à curis Hinc Līberalia, id eſt, Bacchanalia, Liber interdum uſurpatur pro ipſo vino: ſicut Ceres pro frumento.

Lībĕră Proſerpina filia Jovis.

Lībethră, æ. Fons Muſis ſacer, in Magneſia. Lībethrides, dictæ ſunt Muſæ.

Lībĕthrŭs, mons Macedoniæ.

Lĭbĭtīnă, Dea, in cujus templo vendebantur & locabantur ea, quæ ad ſepulturam pertinebant, ità dicta à Libitu, vel à Libidine. *Acerba, triſtis.* Alii malunt eſſe Proſerpinam Plutonis uxorem. Quandoque pro ipſo apparatu funebri legimus poſitam, quem Libitinarii in uſum exequiarum locabant. Liv: lib. 40.

Lĭbūrnĭă, Regio inter Illyricum & Dalmatiam Nunc vulgò nominatur Croatia, & poteſt eſſe pars Slavoniæ. Hinc Liburni dicuntur habitatores Liburniæ.

Lĭbўă, æ. & Lĭbўe, ĕs, Regio Africæ Ægypto contermina. Ponitur & pro tota Africa, quæ eſt tertia pars mundi. *Æſtifera, ſitiens, arens, arida ſcopuloſa, ſterilis, flava, anhelans, aduſta, ardens, calens, fervens, ſicca, peruſta, arenoſa, potens, torrens flagrans, rebellis, fertilis.* Libўs, ўŏs; Gentile eſt maſculinum, cujus fœmin. eſt Libўſſă, Hinc Libyſtis, tĭdĭs, & Lĭbўcŭs a. um.

Lĭger, ĕris, qui & Ligeris in nominativo, fluvius Celticæ, circa Bituriges & Aquitanos.

Lĭgŭrĭă Italiæ regio ab Apœnino ad mare Tuſcum. Ligur, vel Lĭgŭs, ŭrĭs. virum vel mulierem ſignificans ex Liguria. Lĭgŭſtĭcus a. um. quod ad Liguriam pertinet.

Lĭngŏnĕs, pop: Galliæ. In Provincia Lugdunenſi. *Pugnaces, indomiti, audaces* Lĭngŏnĭcŭs, a. um

Lĭnŭs, Duo fuêre hujus nominis: Alter Crotopi filius, qui à matre apud Nemeum fluvium expoſitus, ibidem à canibus laniatus eſt. Stat. lib. 1. Theb. *Crotopiades.* Alter fuit filius Apollinis, & Uraniæ, Muſæ Lyricæ peritiſſimus. Hunc ab Hercule plectro & Cithara occiſum ferunt, dum eum rusticus canentem acerbe nimis corripuiſſet *Inachides, Thrax, perceleber Inachius.*

Lĭpăris, Siciliæ fluvius.

Lĭpsĭă, urbs Miſniæ.

Lirimis, **Die Stadt Lübeck/** *Lubek.*

Lĭrĭs, Fluvius Campaniæ.

Livius Nobilis hiſtoriæ Romanæ Scriptor.

Locoritum, urbs Germaniæ, **Forchheim,** *Miáſto w Fránkonii.* in Franconia.

Lŏcrĭs, ĭdis, Græciæ regio, utrinque Parnaſſo incumbens. Cujus incolæ Locri dicuntur, *Narycii.*

Londinum, **Londen in Engelland,** *London Miáſto w Anglii*

Lŏngŏbārdī, populi Ciſalp: Galliæ à Germanis oriundi.

Lŏtĭs, tĭdĭs Nympha, quæ Priapum fugiens, in arborem Loton fingitur tranſmutata. Ovid: 9. metam. *Mygdonia, amica, Lyæo, Palladia unca, capillata, aquatilis, ſacrata, Cynthio, Syrtygena.* Plura Epith: vide in appellat. Lotos.

Lŏtŏphăgi, populi Africæ, quod Lotò veſcantur.

Lubecum, Urbs Saxoniæ, **Lübeck,** *Lubek.*

Lūcă Urbs Tuſciæ, vel Hetruriæ. *Vetus, nobilis.* Hinc Lūcēnses populi.

Lūcānī, populi inter Calabros & Apulos ſiti.

Lūcānŭs, Poëta & Tragædiarum Scriptor fuit natione Hiſpanus. Qui juſſu Neronis venâ inciſâ periit, jam conſul deſignatus: propterea quòd inter eos nominatus eſſet, qui cum Piſone conju-

ratunt. Cujus vita latiùs apud Crinitum. *Dedaloquus*, *Annæus*, *ardens*.

Luceres, five Lucerenses, Milites Romuli; vel tertia pars populi Romani tempore Romuli Regis, à Lucerio Principe, dicti.

Luceria, Urbs Apuliæ.

Lucerna, Lucern, *Miásto Szwajcarskie*, in Helvetiis.

Lucetius, dictus est Jupiter, à luce, quam præstare hominibus putabatur. Sic Juno Luceria, quod lucis causa sit, parturientes adjuvans.

Lucifer, vide Lux in Appellat.

Lucilius, Hic primus apud Romanos scribere cæpit Satyras. Mortuus est Neapoli annos natus 40. *Facetus*, *Luculentus*, *Aurunca alumnus*, *amarulentus*.

Lūcīnā, Dea partuum præses, teste Servio quæ & Juno & Diana dicitur.

Lūcrētĭă, Uxor Collatini nobilis, Romanæ castitatis præcipuum lumen, quam Arvus Regis Tarquinii filius per vim stupravit. Quod ipsa cum patri & viro indicâsset, cultro, quem sub veste occultum habebat, se occidit. & causam dedit, ut rex cum prole expelleretur, & urbs libera fieret. *Bella*, *casta*.

Lūcrīnum, urbs Dauniorum in Apulia.

Lucrinus, Lacus Campaniæ à lucro propter copiam piscium dictus. *Mollis*, *Baianus*:

Ludfurdum, urbs Mysniæ, Meissen/ *Miásto w Miśnii*.

Lūentinum, Urbs Britanniæ.

Lūgdūnum, Lyon in Franckreich, *Miásto we Francyi*.

Lugdunum, urbs Silesiæ Glogaw/ *Głogow*

Lumnimia, urbs Lusitaniæ.

Lūnă, Ein Stadt in Hetruria am Meer gelegen bey deren man schon und weiß Marmelstein grabt, *Miásto w Hetruryi nád morzem, gdzie piękny marmur ciosząą. Vetus*, *Hetrusca*, *metallifera*. Lūnēnsĭs, ĕ. ut Lunensis caseus. Erat autem hoc casei genus, sola magnitudine laudatum, ut quod librarum mille pondus nonnunquam æquaret.

Luneburgum, Stadt Lüneburg/ *Luneburg*

Lŭpercăl, à Lupa dicitur, erat locus Romæ & specus sub monte Palatino, ubi colebatur Faunus vel Pan Lyncæus contra lupos. Lūpercī, Sacerdotes erant Panos, Pastorum Dei, qui die Lupercaliorum nudi per urbem cursitabant, prægnantiumq; mulierum manus, uteroſq; caprina pelle feriebant, quare & fœcunditatem, & facilem partum fieri putabant *Succincti*, *agiles* Hinc Lŭpĕrcālĭānorum, Festa, quæ mense Februario à Lupercis fiebant in honorem Panos, Pastorum Dei.

Lūpĭa, Germaniæ fluvius, Die Lipp, *Rzeká Lipá w Niemczech*.

Lusitania, est regio & pars ulterioris Hispaniæ, nunc Portugalia dicta.

Lūsĭŭs, Arcadiæ, fluvius frigidissimus.

Lūtēcĭa, Paryß die Hauptstadt in Franckreich/ *Paryż*, *Stoleczne Miásto we Francyi*. *Populosa*.

Lutzenburgum, Lützelburg, urbs in Gallia Belgica sita.

Lyæŭs, Cognomen Bacchi. *Campanus*, *Ogygius jocosus*, *dulcis*, *corniger*, *mollis*, *madidus*, *commessator*, *viticomus*, *formosus*, *Thyrsiger*, *undans Pampineus*, *vetus*, *mitis*, *ardens*, *rabidus*.

Lybīssā, urbs Bithyniæ.

Lybābētŭs, Atticæ mons est.

Lycæŭs, Arcadiæ mons, Jovi sacer. *Umbrosus gelidus*, *piniger*, *angustus*, *Parrhasius*, *nemorosus*, *Cyparissifer horrens*, *excelsus*.

Lycambes, is, vel æ. vide Archilochus.

Lўcāōn. ōnĭs Arcadiæ rex fuit, pater Calistonis Pelasgi filius. Qui solitus necare hospites, à Jove, cum idem facere tentaret, est mutatus in lupum. Ovid. 1. metam. *Arcadicus*, *sævus*, *immanis ferus*, *dirus*.

Lўcāōnĭă, Regio minoris Asiæ, juxta Ciciliam.

Lўcaōnes, populi, qui & *Lўcāōnĭs*, appellantur, *Lўcaōnŭs*, & *Lycaonius*, a. um.

Lўcāstē, Filia fuit Priami ex concubina. Fuit & meretrix nobilis apud Diepanum Siciliæ urbem, ob formæ excellentiam Venus appellata.

Lўcāstŭs urbs Cretæ à luporum copia dicta.

Lўgnīdŭs, urbs Macedoniæ, sub Candavia monte situm.

Lўnītĭs, tĭdĭs, lacus est in occidentali tractu Macedoniæ, sub Carnania monte.

Lўcĭā, regio minoris Asiæ, inter Pamphyliam & Cariam sita, à *Lyco* Pandionis filio dicta. *Lycius*, a. um.

Lўcĭŭs. Apollinis cognomen.

Lўcōpŏlĭs, urbs Ægypti, à lupis dicta, Wolffsstadt/ *w Egipcie Miásto*.

Lўcōstĕnē urbs *Lydiæ*. Gentile, *Lycosthenens*, & *Lycosthenites*.

Lyctûs, Cretæ urbs. Inde *Lyctius*, id est, Cretensis.

Lÿcurgûs, Rex Thraciæ, qui Bacchum, contemnens, cum vites amputare vellet, sibi crura amputavit. *Acer, Thrax bipennifer, Pentheides. Inæchius, sacrificus, maganimus, securifer, rigidus, illaudatus, vesanus* Alius fuit *Lycurgus Lacedæmonius* Princeps, & Legislator. *Amyclæus, fortis, legifer, veridicus, Theræphnæus, Lacedæmonius.* Alius item fuit rex Nemeæ, pater Opheltis.

Lÿcus, Rex Thebanus. Antiopæ maritus. vid. sup. Antiopa & Dirce, Est & *Lycus* fluvius Asiæ.

☞*Lÿdĭă*, regio in Asia minori. *Dives, ferox, viridis.* A *Lydo* Atyos filio dicta. *Lydi*, incolæ dicuntur.

Lÿncestĭs, Macedoniæ fluvius cujus aqua pota non minus ebrietatem inducit, quàm, si quis vino se ingurgitâsset. Plin. lib. 2. c. 10. *Lyncestius*, a. um.

Lÿncēŭs, hujus cĕī, vel ĕŏs, unus ex Argonautis, tanta oculorum acie præditus, ut diceretur, vel parietem visu penetrare, & (ut ex Historicis, nonnulli prodiderunt) novissimam lunam primamque eodem die in signo Arietis conspicere. *Lynceus*, a. um.

Lÿnx, Rex Scythiæ, qui Triptolemum à Cerere missum, ut frumenti usum hominibus demonstraret, occidere tentavit, ut inventi frumenti gloriam in se transferret. Sed à Cerere mutatus in bestiam varii coloris, cujus Epit. vide. *Lynx* in Appellat. Est & urbs *Lydiæ* juxta Gades, post Atlantem.

Lysbona, **Ein Königliche Hauptstadt in Portugal Lyßbon**/ *Lisbona miásto stołeczne w Portugalii.*

Lÿsĭŭs, cognomen Bacchi. Item.

Lÿthĭrămbus cognomen Bacchi.

Lythus, fluvius Arcadiæ.

M

Măcărcē, Urbs Arcadiæ, à Macareo *Lycaonis* filio condita.

Măcăreūs, Æoli filius. *Æolides, Pelethronius, Neritius.* Qui cum sorore Canace concubuit. v. sup. Canace.

Măcĕdŏnĭă, Regio est Græciæ, inter Thraciam & Thessaliam. Măcĕdo, onis, qui ex Macedonia ortus. Macedonicus, & Măcĕdŏnĭŭs, a. um, adjectivum.

Măcellă, urbs Italiæ.

Măcellŭs, fluvius est Mysiæ.

Măcră, Fluv: *Liguriam* separans ab Hetruria.

Măcrŏbĭī, populi *Æthiopiæ*, ultra Meroen.

Mæăndĕr, qui & Meandrus, Fluvius est Asiæ, vel Phrygiæ, crebris flexibus ita curvatus, ut in se reflecti credatur. *Errans, Phrygius, vagus, sinuosus, sibi obvius, pinguis.*

Mæchlinia, **Mechlen**/ *Miásto w Brábáncyi*, Brabantiæ urbs.

Mædi, populi sunt supra Macedoniam siti.

Mænădes, apud Græcos dicuntur mulieres insanientes, & Bacchi sacerdotes. Hæ passis capillis instar furentium celebrant Bacchanalia. Juvenal. Satyra 6. *Evantiæ, bederigeræ, Enthea, furentes, ovantes.*

Mænălus, in singu: masc: gen. in plu. Mænălă, orum, gen. neut. Mons est Arcadiæ altissimus. *Pinifer, altus, frondens, umbrans, horridus, Tegeæus.* Est & Civitas Arcadiæ a Mænalo Lycaonis filio. Mænălĭŭs, a. um. quod ex Mænalo & Menălĭs, ĭdŏs, patronym. fœmin.

Mænărĭă, Insula in mari *Ligustico*, à mænis piscibus dicta, quorum ibi magna copia capitur Plin. lib: 3. cap. 6.

Mæŏn, onis, Pater fuit Homeri, unde & ipse dictus est Mæŏnides.

Mæŏnĭă, Regio minoris Asiæ, alio nomine Lydia dicta. Mæŏnĭŭs, a. um.

Mæŏtĭs, tidis Palus est Scythiæ, in regione septentrionali, juxta Phasidis ostium, hyeme congelascens. *Gelida, Scythica, pigra gelu, longinqua.* Mæŏtæ, accolæ dicti sunt. Mæŏtĭcŭs, a. um.

Magdeburgum, urbs præclara fuit Germaniæ, vulgò **Meydenburg**, *Maydeburg.*

Măgnēsĭă, Regio Græciæ, annexa Thessaliæ cujus populi Magnesii, vel Magnetes dicti sunt.

Maguntiū Maguntiacum, **Mentz am Rhein**, *Moguncya, nád Rhenem.*

Măjă, Filia Athlantis, ex Pleiona Nympha mater Mercurii. *Athlantis, Pleias, sata Pleione, lucida, candida, formosa, Atlantica, Atlantæa, Atlantias, florifera.*

Mălea, Promontorium est *Laconiæ*, 50. millibus passuum in mare protensum, juxta quod fuit olim periculosa navigatio. Nomen sumpsit ab Argivorum rege Maleo. *Curva, spumans, raucà, recurrens truculenta, horrida, Spartana, sæva, Oebalia, undisona.* Malĕăcŭs, a. um.

Mălĕvĕntum, urbs Campan. Postea boni ominis causa Beneventum dicta.

Maliacum mare, quod est circa Thessaliam à Malcia urbe dictum.

Malĭmus, Siciliæ mons est.
Malli Indiæ populi, à Mallo monte vicino, ità dicti.
Māllŏs, Ciliciæ oppid: clariss: à Mallo conditore ità appellatum.
Mallŏrēs mons Ida ab ovium multitudine ità dictus.
Mālvă, Africæ fluv.
Māmbrē mons juxta Hebron.
Māmērtinī, pop: Campaniæ.
Mandragora, Asiæ urbs.
Māndrō, fuit navicularius quispiam, qui aspirante fortuna, tandem factus est Imperator.
Māndrŏpŏlĭs, urbs Phrygiæ.
Manes, Hæresiarcha fuit, tempore Aurelii Cæsaris, gente Bracchmanes, tantæ dementiæ, ut se Spiritum Paraclitum esse assereret, à Christo promissum, à quo Manichæorum secta fluxisse traditur. Hic tandem à Persarum rege, quòd ejus filium, quem repulsis omnibus medicis sanandum susceperat, interemisset, vivus excoriatus est. Suidas.
Manethusa, urbs Cretæ Insulæ.
Manichæi Hæretici, v. Manes.
Māniŭs, prænomen est, quo Romanorum quidam appellati sunt, quòd manè nati essent; quēadmodum Lucii dicebantur, qui prima luce nascebantur.
Māniiānă, urbs Lusitaniæ.
Mānnŭs filius fuit Tuiscōnis Dei, aliàs Teutonis Der ander Deutschen König / *Wtory Krol Niemiecki*, à quo Alemanni se dici gloriantur.
Mānrīneă, urbs Arcadiæ, quæ postea Antigonia dicta fuit, Māntīneŭs, a. um.
Māntō, ŭs, mulier fatidica fuit. *Saga Tiresia in nuba, Phæbea, vittata, præscia fatorum, fatidica, Ogygia fatorum gnara, Cadmeia, Inclyta, Thebana.*
Mantŭă, urbs est Venetiæ clarissima, vel Galliæ Italicæ, quam cōdidit Oenus filius, Mantûs & à nomine suæ matris appellavit. *Vetus, præpotens, aquatica, turrigera, urbs Tiresiæ, Thebana, antiqua, urbs Bianoris.* Hæc patria fuit Virgilii Poëtæ, Māntuānī, incolæ dicti sunt. *Oenæi, Bianorei.* Mantuanus, a, um.
Mărăthōn. Campus Atticæ, & Civitas. Mărăthōnĭŭs a, um.
Mărăthōnĭa, opp: Thraciæ non procul ab Abderis. Marathoniatæ, incolæ dicti sunt.
Mărăthūsă, nomen Insulæ, quæ & Clazomenia dicitur.

Mārcēllĭă nōmēn mulieris Romanæ, quæ quū matre rogata esset, gauderetnè se nupsisse: Ità valdè, respondit, ut amplius nolim.
Mārcodūrum, opp: in ditione Juliacensi, Düren / *Miásto w Xięstwie Juliackim.*
Mārcŏmānī, populi Germaniæ, Die Mehrer und Böhmen / *Morawcy y Czechowie.*
Mārēa, Lacus est, Alexandriam à meridie alluens.
Mārĕōtĭs, tidis, regio Lybiæ Ægypto vicina. *Fusca.* unde Marcoticus, a, um. Item, Mareotis, pars Epiri, unde Mareotides uvæ.
Mārgĭānă. regio Asiæ Majoris.
Margus, fluv. Asiæ.
Mariæburgum, urbs Prussiæ. Alia verò Livoniæ.
Marianæ fossæ: Narbonensis Provinc: opp: est. quod hodie Aquas mortuas vocant.
Mārĭānŭs Hisp: Bæticæ mons.
Mārīcă, fuit Nympha quædam marina, uxor Fauni. *Umbrosa, flava, Laurens.*
Marīōnĭs, German. civitas, Lunæburgum, Lüneburg, *Luneburg.*
Marĭŭs. C. Marius, inimicus Lucii Syllæ urbe potitus post exilium, ad cædem principum animum convertit. Octavii consulis caput exposuit pto rostris, Antonii item caput mensis apposuit. Cæsarem, & Fimbriam in penatibus domorum suorum trucidavit. Crassi pater & filius, in mutuo alter alterius aspectu jugulati sunt. Bebius & Numiterius per medium forum, uncis carnificum tracti. Catulus haustis carbonibus hostili se exemit ludibrio, Archarius, & Merula flamendialis confossi sunt. Quæ omnia crudelitatis exempla Januarii calendis intra Idus absolvit. Victus à Sylla delituit in Minturnensium paludibus. Inventus, & in carcerem conjectus, percussorem Gallum sola vultûs majestate deterruit. Exulavit demum in Africa. Natus annos 37. morbo decessit in septimo suo consulatu. Ejus filius fusus item à Sylla cum toto exercitu se Pontio Telesino, fugæ comiti, jugulandum dedit. *Ferox, trux, tristis, acer, barbaricus, exul.* Mărĭānŭs, a. um.
Marmarica. Regio Africæ. Marmaridæ, populi sunt.
Mārŏ, onis, Opifer fuit figulus, (sive ut alii volunt) magi cujusdam viatoris mercenarius, Virgilii, Latinorum Poëtarum principis pater.

Mārpēsūs, mons lapideus in Paro insula, à quo, Marpesius, a, um.

Marpurgum, Marpurg in Hessen, *Marburg.*

Mars, Martis, Deus belli, filius Jovis & Junonis, vel (ut alii) Junonis tantùm. Nam ut fabulatur Ovid. Flora Dea Junoni petenti florem ostē dit, cujus tactu concepit, & Martem peperit. *Durus, impius, sævus Quirinus, insanus, cæcus, armipotens, bellator, bellipotens, cruentus, durus, amarus; vagus, funestus nefandus, torvus, rigidus, ferox, impavidus, belluus, ferus, sangvineus terribilis infaustus, ambiguus, incertus, armiger; deploratus tristis, egregius, infidus, anceps, velox, Odrysius, inclytus, Geticus, belliger, lascivus, turbidus, luctifer violentus, asper, generoso Sithonius, Threicius, ensifer, Bistonius, efferus, crudus, homicida, indomitus, horrendus, belliger, truculentus, armisonus, invictus, improbus, rabidus, ferreus, potens acer hostilis, atrox, armisonans, fulmineus, superbus horridus iniquus, vasanus, Saturnigena, furens, horrificus, fremens, implacabilis, immanis, inhumanus, Strymonius, immitis, magnanimus, fervens, fortis, audax, rapax.* Mārtīcŏlă, qui Martem colit. Cætera. v. in appellat.

Marsi, orum, populi Italiæ.

Mārsīppūs, urbs Phæniciæ.

Mārsȳās, Tibicen fuit è Phrygia, ea temeritate ut ipsum etiam Phœbum ad cantûs certamen auderet provocare: à quo & victus & excoriatus est. Ovid. lib. 6 Fast. *Velox, improvidus, Phrygius.* Est & Marsyas, sive Marsya, Asiæ minoris fluvius.

Marsaris, Bacchi cognomen est.

Māssăgĕtæ, populi sunt Scythiæ, qui per deserta discurrunt, & equorum suorū sanguinem cum lacte bibunt. *audaces, incursaces, truces.*

Māssĭă, Oppid: Hispaniæ ulterioris.

Māssĭcūs. mons est Campaniæ feracissimus optimi vini. *Uvifer, vetus, felix Baccho.*

Māssĭlĭă, Marsilien/ *Massylia*, urbs in Narbonensi Provincia. Ubi Beatæ Mariæ Magdalēnæ corpus habetur. *Graia.* Māssĭlĭēnsēs, incolæ dicti. *Duri, Phocaici Graii.*

Māssylĭă Regio est Libyæ *Decolor* Māssȳlī populi dicti. Māssȳlus, & Massilius, a. um.

Mātrōnă, fluv: est Galliæ, ortus in finibus Lingonum, & Celtas à Belgis separans, *Glaucus.*

Mātīnus mons Apuliæ, *Calidus.*

Māvōrs, qui & Mars, quod magna vertat. *Sanguineus, insanus, armipotens.* Plura Epith: v. Mars Māvōrtiūs. a. um.

Mauritānĭă, est Regio Maurorum in fine Africæ Hispaniam versus. Mauri populi, qui Mauritaniam incolunt. *Leves, Occidui, concolores. Indici, Libyci, nigri, terrifici, adusti, atroces, incocti, refugi truces, Bætigenæ, celeres.*

Maūrūs, Gentile, ut Gallus, mauritanus, a. um ut Bellum Mauritanum.

Mausōlūs, Rex Cariæ, cui mortuo Artemisia uxor fecit sumptuosissimum sepulchrum, quod dicitur Mausōlēum, & inter septem orbis miracula numeratur. Maūsōlī, dicti sunt Cares, Asiæ populi.

Mēārūs, fluv: Hispaniæ.

Mēcænās Eques Rom. fuit, & vir in provehendis cùm omnium disciplinarum, tum præsertim poëticæ cultoribus ita benignus, ut ab eo etiam hodie studiorum patroni, qui in sublevanda doctorum hominum egestate, se munificos præbent, Mecænates appellentur. *Supinus, Tuscus doctus, tener.* Mēcænātīcūs, a. um.

Mēdēă, insignis incantatrix fuit, Aëtæ Colchorum regis filia, *Barbara, impudica, ferox, Colchis, Æetias, Phasias, callida, impia, venefica, adultera, Phasis, torva, fera, Æetis, turbida, noxia, infesta, dira, effræna nefanda, furibunda, docta, profuga, furiata, maga, sagax, iniqua saga, sequax, cruenta, sæva, scelerata* Mēdeis, idis, g. fæ patronym, pro possessivo positum.

Mēdĭă. Regio majoris Asiæ, Assyriæ & Persidi adjacens Inde Medūs, id est, aliquis ex Media, & mēdēūs, a. um.

Mēdĭō:lānūm, urbs Metropolis Cisalpinæ Galliæ. Meyland/ *Medyolan*, Mediolānensis, e, quod ex Mediolano est.

Mediōmatrīcēs, Metenses sunt, & his vicini Lotharingiæ populi, die Metzer oder Westricher, *Meteńscy obywátele.*

Mēdūllīnă, puellæ cujusdam Romanæ nomen, quæ à patre in tenebris vitium passa, quum ex detracto ei annulo stupratorem agnovisset. cap. lis eum ad aram pertraxit, patremque primùm, deinde etiam seipsam, ad expiandum flagitium interfecit. Plutar. in Parali.

Mēdūsă filia Phorci una Gorgonum, quæ à Neptuno in templo Palladis violata fuit Quare Pallas irata, capillos ejus mutavit in angves, fecit etiam, ut omnes eam inspicientes mutarentur in lapides. Quod propter ejus pulchritudinem fictū est. *Saxifica, Phorcynis, stillans tabe, horrenda, Gorgon, invisa, sæva, Gorgonea', anguitenens, Phorcys.* Mēdūsæūs, a. um.

Mēgābȳzī, sive Megalobysi, dicebantur Ephesiæ

fiæ Dianæ facerdotes, quos eunuchos esse oportebat. Unde & pro imbecillibus & mollibus poni consveverunt, quales sunt Spadones.

Mégæră, una de tribus Furiis infernalibus. *Tartarea, torva, atra, rabida, improba, ferox, scelerata, sæva, tetrica, virulenta, dira, venenosa, viperea, crinita colubris, odiosa, inferna.*

Mĕgă ŏpŏlĭs, Regio German, **Meckelburg**/ *Mekelburskie Państwo.* Megalopolitæ, incolæ dicti.

Mēgără, filia Creontis, & uxor Herculis quam ille furens occidit. Est & Megera urbs Achaïæ, Patria Euclidis Geometræ, à Megario Apollinis filio sic dicta.

Mĕgărĭs, idis Pars Atticæ; in qua est urbs Megara. Est etiam urbs Siciliæ.

Mĕlænă, **Die Insel Corfu**/ *Wyspa Torcira* Alio nomine Corcira dicitur.

Mĕlānēs, Nigri montes juxta deserta Arabiæ

Mĕlāneūs, numeratur inter canes Actæonis, Ovid. 3. metam.

Mēlānge, es, Asiæ emporium, D. Thomæ Apost: sepulchro clarum.

Mēlānthiă, filia fuit Deucalionis ex Pyrrha & soror Hellenis.

Mĕlānthĭūs, pastor caprarum Ulyssis, qui quod & rem domini absentis una cum procis absumpsisset, & heræ filioq; herili semper se molestum præbuisset, post reditum Ulyssis à Telemacho trucidatus est Homer Odyss. l. 22.

Mēlas fluv: in Bœotia, qui à Parnasso profluens Minervæ sacer dicitur à Poëtis; quia ripæ ejus olivis sunt refertæ. *Palladius, Grajus Mygdonius.* Hujus fluminis aquas, oves nigras efficere scribit Plin: l. 2. c. 103

Mĕlĕāgĕr, & Meleagrus, gri, filius Oenei regis Ætoliæ. Cum autem grandis aper Ætoliam devastaret. Meleager ad illum occidendum convocavit proceres, inter quos fuit Atalanta virgo, quæ aprum prima vulneravit, Meleager autem ejus amore captus, cum aprum ipse occidisset, illi caput apri dedit: Quod ægrè ferentes duo avunculi Meleagri, caput Virgini volebant auferre, sed Meleager illos occidit. Ovid: 8. metam. *Calydonius; Oenides; Mavortius; Thestiades; Calydone satus; ferus; flavus; ferox.*

Mĕlēsĭgĕnēs, v. Homerus.

Mĕlĭcerta, vel Melicertes, v. Ino.

Mĕlīssa, Melissi Cretensium regis filia, quæ unà cum sorore Amalthea, Jovem caprino lacte aluit. Fuit item Nympha, quæ mellificium primò invenit; unde data est occasio fabulæ, Melissam in apem fuisse conversam. Columel. lib: 6. cap: 2.

Mĕ īsšūs, Vetus rex Cretensium, qui primus diis sacrificavit; cujus filiæ Melissa, & Amalthea fuerunt.

Mĕlĭta, æ. vel Melĭte, es. Insula inter Africam & Siciliam, melle abundans. *Fertilis.* Mĕlitēus, a, um. & Melitensis, e.

Mĕlla; fluv: Galliæ; *Saxosus; flavus.*

Mĕllārta, œ. urbs Hispaniæ.

Melocabus, **Germ: urbs: Coburg**, *Miásto Niemieckie.*

Mĕlŏs, Ins. est Cretæ adjacens, una Sporadū, Et est urbs in ea insula.

Mĕlpŏmĕne, es. una ex Musis.

Mĕmnŏn, filius fuit Tithonis & Auroræ, qui Trojanis ex oriente ferens auxilia, & fortiter pugnans, ab Achille occisus fuit, ad cujus sepulchrū, quod est propè Ilium, quotannis ex Æthiopia volant aves; quas vocant Memnonias. *Niger; filius Auroræ, Eous; coloratus; nocticolor; Æthiops.*

Mĕmphĭs Nobilis & regalĭs urbs in Ægipto ad Nilum sita. *Ægyptia; vana; barbara; dis. Dedala; Babylonia; fatidica; Nilaica; torrida; pia; turrica; secreta.* Mĕmphi, incolæ dicti. Mĕmphītes, æ. patronym. masc. & Mĕmphītis, tidis, fœmininum. Mĕmphīticus, a. um.

Mĕna, apud Roman. fuit Dea, quæ menstruis fluxibus præesse putabatur.

Mĕnălīppa, æ. vel Menă ippe, es. Reginæ Amazonum soror, ab Hercule capta in bello, quod contra Amazones gessit.

Mănălīppūs Thebanus quidam fuit, qui Tydeum in pugna apud Thebas lethaliter vulneravit; Qui cùm mortem appropinquare videret, adeò impatienter tulit: ut ferè in rabiem versus, sociis jusserit, ut vulneratoris caput ad se deferrent; Qui postquàm illud multo sanguine fuso detulissent, mordicus arripuit, ac cervici non aliter ac canis rabidus, dentes infixit, cumque illud bestiali ritu devoraret, occubuit.

Menandĕr, Poëta comicus, discipulus Theophrasti: Arabs fuĭt, mente acutus, amore in mulieres insanus. *Jucundus; facundus; amabilis; doctus; blandus.*

Mĕnăpii, **Die Geldrer, und im Hertzogthumb Gülich**, *Geldrowie.*

Mĕnĕdĕmĭum, urbs Lyciæ.

Mĕnĕdĕmūs, Lampsacenus Cynicus: qui in tam prodigiosam venerat superstitionem, ut sum-

sumpto habitu Furiæ prodiret, dictitans, se exploratorem ex inferis venisse, delaturum dæmonibus mortalium peccata. Pullatus ambulabat in tunica talari adstricta baltheo puniceo. Arcadicum pileum gestabat, cothurnos tragicos, virgam in manu. Laertius.

Mĕnĕlāus, filius Atrei, frater Agamemnonis Rex Spartæ civitatis, & maritus Helenæ, quam rapuit ei Paris *Atrides, Doricus, Mycenas.*

Mĕnes, primus omnium hominum in Ægypto regnavit. Herod.

Menium, Saxon: opp: hodie Magdeburgum, v. Magdeburgum.

Mĕnĭus, Lycaonis filius, qui cum patre in lupum verso, & domo conflagrante, Jovem detestaretur, ab eodem fulmine percussus est.

Mĕnŏdŏtŭs, medicus insignis.

Mĕnœceus, Nobilis Thebanus, filius Creontis. Argivis autem Thebas valdè oppugnantibus, Tyresias Vates ait: urbem non expugnandam, nisi aliquis de progenie illorum, qui nati fuerant de dentibus serpentis occisi per Cadmum, morti se traderet. Itaque Menæceus super murum stans ense suo se transfixit, & in hostes se demisit. Et mox illô visô hostes abierunt Stat: Thebaidos l. 10

Mĕnŏn onis, arrogantissimus Sophista.

Mĕnŏphĭlus. Eunuchus fuit, cui Mithridates à Pompeio victus, filiam servandam dedit in arce quadam: quam cum Manlius Priscus obsedit, defensoresq; deditionem parantes Menophilus sentiret, puellâ interfectâ, gladium in viscera sua compegit, veritus, ne captiva raperetur, & violaretur. Ammian. Marcel: l. 16.

Mĕnŏthārus, fluv: in Mæotim influens.

Mĕntereōsa, civit: Hispan.

Mĕntēsa, opp: Hispan.

Mĕntŏas, Die Thonav *Dunaj.* fluv: quem Danubium, sive Istrum appellamus,

Mĕra, sacerdos Veneris. Stat. l. 8. Item Præti & Antiæ filia fuit.

Mĕrcŭrĭus, filius Jovis & Majæ filiæ Athlantis Hic dicitur Deus eloquentiæ, & interpres aut nuncius deorum. Habet in pedibus talaria, galerū in capite, in manu virgam, Maximè colebatur olim in Arcadia. *Maja genitus, Cyllenia proles, Cyllenius, Teutales, author citharæ facundus, vocalis, Arcadius, Athlantiades, deus Arcadiæ, caducifer, nepos, Athlantis; Maja creatus; pacifer. Pleiade natus; impiger; volucer, Teges alumnus; Mænalus; aliger. Tegeaticus; Arcus; Galerius; Tegæus; Majugena; Cyllenides filius Maiæ; penniger; solers Argicida; lucrificus; fur; vafer; vagus; deceptus, talâriger; altisonans; furax; callidus venator opum Athlantius; magister furum; trigrandis; Memphiticus; Hermes.* Est etiam Mercurius unus ex septem Planetis, cujus corpus cunctorum syderum minimum Cic: l. 3. de Natur. deor. Quinq; Mercurios commemorat. Mercuriales, videntur fuisse sodales ex collegio aliquo, in honorem Mercurii instituto. Mĕrcŭrĭŏlus, dimin.

Mĕrmĕros, Unus ex Centauris.

Mĕrmēssus, Troadis. Sibyllæ Erythreæ patria

Mĕro, per jocum dictus est Tyberius Cæsar, pro Nerone, quod impendio vinosior esset.

Mĕrŏe, Insula Nili, & Metropolis in ea Sunt enim ibi fœminæ grandibus mammis. *Niliaca, Cephea, arinita.*

Mĕrŏpe, ēs. Una filiarum Athlantis, ex Pleione Nympha, cujus stella ex septem Pleiadibus obscurissima apparet, quod cùm sorores omnes Diis nupsissent, sola Sisypho nupserit homini mortali. Ovid. 4. Fastor.

Mĕrŏpĭa; Insula una Cycladum.

Mĕrōpis, Insula Cariæ adjacens, quæ notiore nomine Cos appellatur.

Mĕrōpus, mons Græciæ, juxta Thessaliam, variis præruptus anfractibus, qui undique referiente Eccho, voces diversas edit.

Mĕses, æ, Ventus, Nordwesten, Nordwind *Wiatr pulnocny.*

Mĕsŏmēdēs, Poëta Lyricus.

Mĕsŏpōntĭŭs, dictus Mercurius.

Mĕsŏpŏtămĭa Regio inter Tigrim & Euphratem sita.

Mĕsāna Urbs est Siciliæ, propinqua Peloro promontorio. Incolæ Messanenses dicti.

Messapia, Regio Italiæ.

Mĕsēi, Thessaliæ fons est.

Messonium, Meydenburg, *Maydeburg*, Germaniæ urbs, vide Magdeburgum.

Metaurus, & Mĕtaūrum, Fluvius, est Umbriæ inFlaminiam decurrens, juxta quem Claudius Nero consul cum Salinatore, Asdrubalem interfecit, *Vagus, velox.*

Mĕtēlis, Oppidum Ægypti, non procul ab Alexandria.

Methōne, urbs Thraciæ. Alia est Macedoniæ. Alia Laconiæ Quarta Persidis, Quinta Eubœæ.

Mētis, Metz/ Metis *Miásto w Lotaryngii,* urbs in Mediomatricibus sita.

Mĕzēntius Thyrrenorum Rex, summus Deorum contemptor. *Thyrrenus, ferox, sacrilegus, dirus.*

Mīdās, Gordii filius, rex Phrygiæ ditissimus. *Bo-*

tecyn-

recynthius, dives, Mygdonius, auratus, miser, cupidus, marmoreus, magnificus Phrygius.

Milciades, sive Mĭltiădēs, Dux clarus Atheniensis, qui cum undecim millibus suorum, profligavit sexcenta millia Persarum, in campis Marathoniis.

Mīlētūs, Urbs metropolis in Jonia, aut Asia. Alia in Creta. Alia in Lesbo. Milesii, populi dicti.

Mīlŏ onis tantæ fuit fortitudinis, ut in Olympia bovem, retentô anhelitu, per stadium portaverit, quem ictu pugni interfecit, & uno die integrum devoravit. *Crotoniensis, fortis, Calaber.*

Miltiades, vide Milciades.

Mĭmāllŏnes, dicuntur fœminæ bacchantes, id est, Bacchi sacra peragentes, Mĭmālĭŏnēus, a. um.

Mĭmās antos, mons Jnoiæ, in minori Asia. Est etiam Gigantis nomen, quem Jupiter fulminavit. *Sævus, ferox, validus.*

Minæi, Populi sunt in regione Arabiæ, mari rubro adjacentes, qui primum commercium thuris fecere; nec præter hos Arabes alii thuris arborem vident. Unde ab ipsis thus ipsum Minæum dictum est Plin: l. 12. c. 14.

Mincĭus Fluvius Venetiarum est qui ex Bænaco scaturiens delabitur Mantuam. *Flexuosus, tardus; meatu. piger, quietus, viridis.*

Mĭnērva, id est, Pallas filia Jovis, ex cujus cerebro nata dicitur, id est, Dea sapientiæ & artium, & bellorum Ponitur pro Natura, Ingenio, & Arte. *Inventrix oleæ, casta, innupta, armipotens, Trojana Cecropia, operosa, præliaris flava, bellica, bellatrix, Phrygia, armifera, armigera, ingeniosa, pugnax; Bistonia, Tritonis, Laomedontæa, Dotica, Tyrrhena, unigena, Palatina, belligera, tetrica, ferox, Ægisona, aurata, Dædalia, Actæa, nitida, Aonia, altiloqua Latia, facunda cruda, culta, la ifica pavida, ætheria, truculenta, artidoca Athenæa, olivifera, Graja, dulcis, docta, nata Jove, dia Budæa, Jonia, Sais, cerebrigena.* Minerval: v. supra in Appellat: Minerva.

Mineus, Vir quidam fuit Thebanus cujus filiæ in vespériliones mutatæ fuerunt, eò quod Bacchi sacra spernerent nec illum pro Deo haberent. Ov. 4. Metamor. Hinc Mineias, & Mineis, Patronym: fœmin.

Minĭo, Fluvius Tusciæ; non procul à Cærere oppido.

Minĭus, Fluvius Hispaniæ.

Minōis, ĭdis Insula est una Cycladum, quæ notiore nomine Baros appellatur.

Mīnŏs Filius fuit Jovis & Europæ, rex Cretensium, qui propter extremam severitatem, quam vivens exercuit, post mortem judex inferorum fictus est à Poëtis Ovid. in ibin. *Gortynius, Europæus, Dictæus, Cnossiacus, legifer Agenoreus niger, juridicus Cnosius, rigidus, funereus, torvus, Cretensis, justus Cyaoniacus, magnanimus, quæsitor. arbiter Orci.* Mīnōus & Mīnōĭus, a. um. Mĭnōis, idis, patronym fœmin.

Mīnōtaurus, ut Poëtæ fabulantur, erat monstrum natum ex Pasiphaë uxore Minois, habens formam partim hominis, & partim tauri, quòd Pasiphaë concepit ex tauro, unde vocatum est Minotaurus. Quod inclusum labyrintho, carnibus humanis vescebatur. Plura vide supra Androgeos: *Semibos, semivir, semifer, Cnossius, biformis, Cressius, labyrinthæus sævus, indomitus, informis.*

Minthe, Cocyti filia fuisse fingitur, quam cùm Persephone cum Plutone deprehendisset, in herbam sui nominis commutavit, Müntz, *Miętka*, Ovid. metam. ad finem.

Mīntūrnæ, Urbs Campaniæ septem paludibus, in quibus delituit Marius metu Syllæ victoris. *Palustres.*

Misnўæ, populi fuerunt Thessaliæ, qui cum Argonautis navigarunt Colchos ad rapiendum vellus aureum *Fortes, magnanimi.*

Mīsēnūs, fuit tibicen Hectoris. submersus à Tritone, quod ad certamen Deos marinos irritâsset. *Æolides*, Est & promontorium Italiæ in Campania a Miseno dictum.

Mīsnia, Germaniæ urbs, Meissen/ *Misnia, Misnińska ziemia y Miásto tákże náżwáne.*

Mithrīdātes, maximus Rex Ponti, qui 66. annis bellavit cum Romanis, nam sæpè victus semper rebellavit. Tandem cùm eum filius, quoq; persequeretur, seipsum occidit. *Indomitus, Ponticus, rex Ponti ter victus, magnanimus.* Alius fuit rex Parthorum. Mithridaticum Antidotum, Einbesondere Artzney für Gifft/ so der König Mithridates erstlich sol erfunden haben/ ein Thyriack, *Lekarstwo ná truciznę od Mitrydátesa Krolá wymyslone, dryakiew.*

Mitys, Vir quidam cujus statua eum a quo interfectus fuit Mitys, collapsa oppressit, Arist: cap: 10. de arte Poëtica.

Mnemosyne vide in Appellativis.

Mnēster, Agrippinæ, matris Neronis libertus.

Mnēvis, Bos Soli sacer, quem Heliopolitæ pro Deo colebant, in septo eum nutrientes. Stril: 17.

Mŏāb, Arabiæ civitas, Moabitæ, Populi dicti sunt, a Moab filio Loth.

Mocenia, Urbs Germaniæ ad Danubium, Moncfig, *Miásto Niemieckie.*

Mœnus, sive Mœnis, Fluvius German, der Meyn, *Men Rzeká.*

Mæsĭa, Provincia est Europæ juxta Danub: Sirfy oder Woffen, *Krainá w Europie podle Dunaiu.*

Mŏgūntĭa urbs Transalpinæ Galliæ ad Rhenum fluvium, Maynz/ *Moguncya.*

Mŏlōrchus, fuit pastor ejus loci, qui Herculem hospitio suscepit, rogavitque, ut leonem castissimum ibidem interficeret. *Cleonæus, pauper.*

Mŏlōssĭa, Regio, pars Epiri, à Molosso Pyrrhi & Andromachæ filio nominata, cujus incolæ Molossi appellantur.

Mōmūs, Nocte matre ac Somno patre progenitus. Huic adeo mos est, ipsum quidem nihil operis edere, sed aliorum Deorum opera curiosis oculis contemplari, & si quid omissum, aut perperàm factum, id summa cum libertate carpere. Vide Lucian, in Dialog: de hæresib.

Monacum, urbs Bavariæ, München/ *Miasto w Báwáryi.*

Monasterium; urbs Vestphaliæ, Münster in Westphalen/ *Monáster w Westfalii Miásto.*

Mŏnœcus, Arx & portus Liguriæ, ubi templum Herculis fuit.

Mons ferratus, Montferat/ *Krainá we Włoszech,* Regio Italiæ.

Monspessulum, urbs Galiæ Narbonensis, Monpelier in Langendock, *Miásto we Francyi.*

Mons regius, Königsberg in Preussen/ *Krolewiec.*

Mons S. Annæ, S.Annenberg, *S. Anny góra,* in Mysnia.

Mōnica, Mater D. Augustini.

Mŏrpheus, Filius aut minister Somni Dei, qui Morpheus inducit dormientibus varias formas & apparitiones. Ovid. 11. metam. *Simulator figuræ, fictor hominum, levis; formipotens, pictus, doctus.*

Mortuum mare, Das todte Meer, *Martwe Morze,* Lacus est in Pentapoli Syriæ, qui nihil præter Bitumen gignit: nihil in eo grave submergitur, & corpora viva ei innatant, tutaque sunt à submersione.

Mŏsă, Die Maaß, *Moza Rzeká,* Fluvius insignis Galliæ Belgicæ.

Mōses, sis, est Nomen inclyti Judæorum Ducis *Legifer, typicus, clarus, fignifer, sacer fatidicus, corniger, Blæsus, Deiloquus, Legislator, Hebraicus, eximius.* Quidam Moyses dicunt, prima Syllaba contra artem correpta.

Mūlcĭber bĕris, & per Syncopen, bris, Vulcanus, Deus ignis; sic dictus, à mulcendo, id est, molliendo, quod ferrum molliat.

Mūlūcha Fluvius Mauritaniæ.

Mūmāstes urbs Cariæ, Incolæ Mumastitæ dicti

Munda, urbs Hispaniæ Bœticæ, ubi Cæsar pugnavit contra filios Pompeii.

Mūrcĭa, Socordiæ Dea habita fuit, quæ sacellum habuit sub monte Aventino, qui & ipse antiquitus Murcus appellatus est.

Mūrrānus, fuit priscus Latinorum rex, è quo deinde alii reges Latini omnes dicti sunt Murrani.

Musæ, sunt novem filiæ Jovis & Mnemosines id est, Memoriæ, quæ Poëtis & Musicæ præsunt, & cunctis bonis artibus. Musarum nomina sunt: Clio, Euterpè, Thalia, Melpomene, Erato. Polymnia, Calliope, Urania. Epith: quære in Appellat. verbo Musa.

Mūsæus vetustissimus Poëta Græcus, Orphei tempore.

Mūtius, nobis Romāni priscis temporibus, qui Porsenna rege Romam obsidente solus fuit castra regis ingressus, ut illum occideret; Sed cùm regem non cognosceret, & alium pro rege necasset, comprehensus, & conjuratos prodere jussus manum suam diu in igne tenuit, ut ostenderet nullâ pœna se vinci posse; Rex autem admiratus ejus fortitudinem, eum liberum dimisit; Tunc Mutius pro gratia regi dixit, ut sibi caveret, quia trecenti Romani conjurâssent ita facere, sicut ipse fecerat. Quapropter Rex pacificatus est cum Romanis.

Myiagros, muscarum Deus, qui & Myodes dicitur.

Mycăle, ēs, mons Joniæ, inter *Mæandrum* & Caystum fluvii, non procul ab Epheso: ad quem Jones universi convenire solent sacrificiorum causâ Herod: lib: 1. Est & Insula Joniæ adjacens.

Mycēnæ, arum, & Mycēna, æ, urbs Achaiæ, à Perseo condita prope Argos, quæ quandoque habuit imperium Achaiæ, & tandem ab Argivis eversa. *Agamemnoniæ, Thyesteæ, dites, Pelopeiades, magnæ, veteres caligantes, diræ; Inachiæ, Lacedemoniæ, fortes; claræ, indignæ sole:* Mycēneus, a, um. Mycēnis; idis, patronym fœmin.

Mycŏne, ēs. & Mycŏnos, i. insula una Cycladum, non procul à Delo. *Humilis*. Sub hac insula fabulantur Pöëtæ, sepultos esse Gigantes, postremò ab Hercule interfectos. Mўcŏnĭus, a. um.

Mўgdŏnia, Regio littoralis Macedoniæ, in qua Niobe, Tantali filia, uxorque Amphionis in saxum versa est, à Mygdone rege sic dicta. Est & alia Asiæ regio.

Mylæ, urbs Siciliæ.

Mўrica, cæ. Insula măris rubri.

Myrina Regina fuit Amazonum, quæ 30. millia peditum, & 2. millia equitum in exercitu dicitur habuisse, Diod: l. 4.

Myrinus, Apollinis cognomentum.

Mўrmĭdŏnes Populi Æginæ insulæ, quos fabulantur ex formicis ortos: Nam *Myrmix* græcè formica dicitur. Revera tamen ità vocantur, quia sunt laboriosi, ut formicæ.

Mўrrha, Cinyræ Cypriorum regis filia, quæ patri suo concubuit, ex eoq; coitu suscepit Adonidem. Pöëtæ fabulantur eam in plantam aromaticam fuisse commutatam commiseratione Deorum. Cujus Epith: vid: in appellat. Myrrha.

Mўrtĭllus, Auriga Oenomai regis, De quo supra Hippodamia. *Perfidus, deceptor.*

Myssa, vel Mœsia superior, vulgo Bosnà & Servia, Insula minoris Asiæ ad Hellespontum, Trojadi conterminа. Mysia inferior, Die Bulgarey zwischen Thracien/ Ponto vnd Thonaw, *Bulgárowie między Thracyą, Pontem y Dunaiem*. Mysi, vel Mœsi, populi dicti. Mysorum ultimus Proverb. Vnter den verachteten der verachteste/ *Między podłemi naypodleyszy.*

Myus, myuntus, Una ex duodecim Joniæ urbibus.

N

NAārda, urbs Syriæ juxta Euphratem Inde Naardanus.

Nābāthæa, Regio orientalis, inter Arabiam & Indiam sita, dicta à Nabath filio Hismaël. Nabathæi, populi dicti sunt *Nigri*. Sol eis sacratissimum numen est. Nabāthæus, a. um.

Nævĭus, Pöëta antiquissimus fuit.

Nājădes, pl. nu. Dicuntur Nymphæ fontium & fluviorum, In num: singul: Naias; vel jădis. *Lubricæ, dominæ undarum, cerulæ, udæ, procaces, candidæ, fugaces, undosæ.*

Nais Nomen Nymphæ aquaticæ, à Nao quod est fluo. Item, fluvius, ex Tauro monte nascens.

Naim, urbs Galilææ.

Nāpææ, sunt Nymphæ sylvarum. Nam Nape sylva dicitur. *Faciles, teneræ, placidæ, virides, formosæ, pictæ. lasciva, innocuæ, hilares.*

Nār, Sabinorum fluvius, in Fiscello monte nascens qui per urbem Narniam fluens, Tyberi immiscetur. *Præceps, sulphureus vitiatus.*

Nārbāsĭs, urbs Hispaniæ.

Nārbo Clara civitas Galliæ, ad ostium Rhodani, à qua denominata est Gallia Narbonensis, Das Delphinat/ vnd Langendock, *Delfinat, y Langedok, Część Francuskiey ziemie. Mautus*

Nārcĭssus, Filius Cephisi fluminis, & Lyriopes Nymphæ, qui juvenis pulcherrimus & venator, cum à multis Nymphis, & præcipuè ab Echo Nympha amaretur, omnes tamen superbè contemneret tandem suâ ipsius formâ captus ast. Nam cùm formam suam in fonte vidisset, ac Nympham esse putâsset, cùm ea potiri non posset, nimio desiderio contabuit, mutatus in florem purpureum. Ovid. 3 metam. Epitheta v. in Appellat; Narcissus.

Naron. sive Naro, önis, Fluv. Dalmatiæ, sive Illyriæ juxta Epidaurum in mare Adriaticum influens.

Nārses Eunuchus, Justiniani Principis cubicularius: Bibliopola priùs, deinde ob animi virtutem Patritiatûs honore auctus. vir religione, pietateq; præditus QuiGothos insigni prælio fudit, Volaterr.

Nāsămŏnes, Populus ferus & crudelis in Africa. In singulari dicitur Nasamon. *Inops, pauper durus, populator, æquoreus, bellator, semihomo, alacer.*

Nasium, Galliæ Belgicæ urbs.

Nātio, onis, Nomen Deæ, nativitatum præsidis Cic: 3. de Nat.

Natiso, Venetiæ Fluvius.

Navalia, urbs Germaniæ, Schwoll/ *Miásto Niemieckie.*

Navaria, Pars Hispaniæ Septentrionalis

Naupactus, Oppidum est Ætoliæ, per Turcas Venetis ereptum. Naūpactĭus, a. um.

Naūplĭus, Pater Palamidis, vide Caphareus.

Naūplĭădes, patronymicum masculinum, quod pro Palamide Nauplii filio accipitur.

Nauportus. Fluv: est Istriæ inter Æmoniam & Alpes nascens, nomen habens ab Argo nave, quā Argonautæ humeris eò usq; delatam, per hunc fluvium subvexerunt. Plin: l. 3. c. 18.

Naxos, Insula in Ægæo, una Cycladum, vini ferax, quæ & Dia dicitur. & Strongile. *Thesea, genialis, Bacchata, vitigena, Bacchica.* Nāxĭus, a. um.

... ratus, consecratus dicitur. Et à Nazareth Năzărēnus, Christus dictus est.

Nĕăpŏlis, insignis urbs Campaniæ, ad mare sita, quæ & Parthenope dicitur. *Cumæa, inquieta, fumosa, dulcis, docta*: Nĕāpŏlītānŭs, a um qui ex Neapoli est.

Nebis. Tarraconensis Hispaniæ fluvius.

Nĕbrōdes, *Mons* in Sicilia, cui damarum copia nomen dedit.

Nĕbrĭdes, vocantur damarum, seu cervarum pelles, quibus Veteres utebantur in Bacchi sacrificiis: In singul: Nĕbrēs. *Erithræa, maculosa, villosa.*

Nĕcrŏpŏlis urbs Ægypti, distans ab Alexandria 30 stadiis, ubi Cleopatra anguibus admotis uberibus, se extinxit, ne in triumphum duceretur ab Augusto.

Neleus, filius Neptuni, & pater Nestoris, qui Pylon urbem condidit in Laconia, & 12. filios genuit, quos omnes præter Nestorem Hercules occidit, & urbem evertit. *Dives.*

Nemĕă, æ. vel Nemĕe, ēs, sylva est Achaiæ, inter Cleonas & Phliuntem, in qua Hercules leonem occidit, & illius pelle induebatur. *Frondens, frondosa, sylvosa Cleonæa frondifera.* Hoc etiam nomine dicta est tota regio sylvæ huic vicina. Nĕmĕæa, pl: num dicta sunt sacra, quæ in honorem Herculis celebrari consveverunt. Nĕmĕæus, a, um.

Nĕmĕsis, Dea indignationis, quæ de felicitate superbientes ulciscitur. Interpretatur enim indignatio. Ea quoq; Rhamnusia dicitur. *Adrast.æ, Rhamnusia, exosa, potens, sæva, trux calva, vehemens.* Dicitur Nemesis Tibulli amica. *Formosa lasciva, celebrata.*

Nemetes, Das Bistumb Speyer, *Szpeyerskie Biskupstwo.*

Nĕŏbūle ēs. Lycambis filia, v. sup: Archilochus.

Nĕŏbūrgum, urbs ad Danubium, Alia in Thuringia sita est.

Nĕŏcæsarĕa, urbs Cappadociæ.

Nĕŏdūnum, Galliæ Lugdunensis civitas.

Neomagus, Die Stadt Speyer / *Szpeyer Miasto Niemieckie.*

Nĕŏptŏlĕmus, Filius Achillis ex Deidamia, alio nomine Pyrrhus Interpretatur novus miles, Ein newer Kriegsmann. *Młody, nowotny żołnierz.*

Nĕphĕle, es. lat: nubem sonat. Nomen proprium uxoris Athamantis, & matris Phryxi & Heles, quæ ob id Nepheleias dicitur Nĕphĕlæus, a, um.

Nĕptūnŭs, filius Saturni ex Ope, habitus deus maris. *Saturninus, æquoreus, pater ventorum, maris deus, bibernus, furens, cæruleus, tridentifer, rector maris, deus æquoris, rex maris, Tænarius, glaucus, pater aquarum, spumans, liquens, profundus salsipotens, liquidus.* Nam Saturnus tres filios habuit Jovem, Neptunum & Plutonem, qui regiones ita diviserunt, ut Jupiter habeat loca superiora, Pluto inferiora, Neptunus marina, vel insulas. Unde finxerunt Poëtæ Jovem esse deum superiorem, Plutonem inferiorem, Neptunum verò aquarum. Nĕptūnĭŭs, a, um. Nĕptūnālĭă, orum. pl. num. Neptuni sacra.

Nĕreĭdĕs, plur. nu. Meergöttinen, *Bogienie morskie*, Nerei & Doridis filiæ humanam effigiem habentes, quarum nomina sunt: Nesæe & Cymothoe. *Virides, lasciva, udæ Oceanides, æquoreæ pictæ.* Nominat sing: Nereïs, idis.

Nĕreus, Oceani & Tethyos filius marinus deus, & pro ipso mari quandoque solet accipi. *Grandævus spumans violentus, cærulus, magnus, cæruleus profundus, placidus. advena velifer, ventosus, trux, vagus refusus, frequens scopulis, spumans.*

Nĕrĭtŏs: mons est in insula Ithaca, à quo Ulysses vocatus Neritis. *Alta, ardua.*

Nĕrĭum, Promont. Tarraconensis Hispaniæ, juxta Atrabos.

Nĕrŏ, Imperat. Romanus crudelissimus A quo proprium nomen nunc in appellativum commutatum est, ut Nerones nunc crudeles dicantur. *Calvus sævus, ingratus, ferus piger, crudelis matricida, dirus, incestus, durus, indignabundus, sanguineus, superbus crudus, pravus.*

Nĕrvĭi, fuerunt populi inter Belgas, Das Hennegaw oder Dorneck / *Lud pewny między Niderlándámi.*

Nesa, regio montana juxta Ætnam.

Nĕsæē sive Nĕsæă, æ. Nympha marina, Nerei Doridis filia.

Nĕssŭs, fuit rex Centaurus, quem Hercules occidit *Ferox, violentus; semivir, semifer, perfidus, sævus, trux.* De hoc v. sup. Deianira. Inde Nessenus & Nĕssēŭs, a. um.

Nĕstŏr filius Nerei rex Pyli qui cum 50. navibus ad Trojam venit cum Græcis, cùm esset natus annos ampliùs 200. nam tertiam ætatem hominum vivebat, eratq; facundus & dulci loquela. *Pylius, annosus ter ævo functus, trisæclis, facundus, fidus; Neleius, longævus, prudens, Neleides decrepitus grandævus maturus.*

Nestŭs Thraciæ fluv: est. in Hemo monte nascens. *Strymonius.*

Nicea, celebris urbs Bithiniæ metropolis cujus

cujus ambitus 60. stadiorum fuit, in figura quadrata in campo sita.

Nicephorium, opp: Mesopotamiæ, non procul ab Euphrate fluv.

Nicetes Smyrnæus Sophista.

Nicias Pyrrhi medicus, qui olim ad Fabricium veniens, ei promisit, Pyrrhum se veneno necaturum. At ille aversatus facinus, Pyrrho rescripsit, ut à Nicia sibi caveret.

Nīcŏmăchŭs, nobilis medicus pater Aristotelis.

Nīcŏmēdēs, Rex Bithiniæ qui olim raso capite sumpsit pileum, & se Romanorum libertum vocavit.

Nicŏmēdīă urbs Bithyniæ, à Nicomede rege qui eam condidit, appellata. In hujus urbis villa Magnus Constantinus obiit: qui quum vellet in Jordane fluv: baptizari, atq; idcirco Hierosolimā peteret morte præventus, ab Eusebio Nicomedēsi Episcopo, Arrianæ perfidiæ sectatore baptizatus est. Quæ res Christiani Principis fidem apud plerosq; in dubium vertit. Sed non est verisimile eum Principem, qui per omnem vitam Ariani dogmatis host.s fuerat in extremo spiritu ei dementiæ consensisse quam summo studio de suo imperio primus eliminaverat.

Nīcŏphănēs, Pictor insignis.

Nīcŏpŏlĭs, urbs in Epiro quam ità vocavit, Augustus à victoria, quam habuit ibi, de Antonio. Item alia urbs in Ægypto.

Nīcŏstrătă, Evandri mater, quæ quod fatidica esset à carminibus latinè Carmenta est appellata.

Nigrĭs fluv: est interioris Æthiopiæ, ejusdem cum Nilo naturæ. Item fons in Æthiopia, quem nonnulli caput Nili crediderunt.

Nīlŭs fluv: est Ægypti cujus origo incerta est. *Stagnans, septemgeminus, Lagæus tepidus, dividuus vagans, tumidus septemfluus papyrifer, septemplex, advena, dives, fatifer, sacer, ærisonus, placidus, refluus, vendosus, Phaëthonius, paludosus, æstifer, fertilis, imbrifer, apricus torrens æstivus, devius arcanus, Pharius latus longisonus, portentifer limosus, vagus, undans. Pellæus, præceps, limifer, Australis pinguis irriguus ferax extremus, fallax, nigrans, tepens.* Nīlōtĭcŭs, Nīlĭăcŭs & Nīlĭgĕnŭs, a. um.

Nīnĭvē, es. urbs Assyriorum, ad Tigrim fluv: sita. Cujus populi Nīnĭvītæ, dicti sunt.

Nīnŭs, Filius Beli secundus, aut potiùs primus Rex Assyriorum Nam Belus solam habuit Babyloniam, Ninus verò totam Assyriam.

Nĭŏbē, es. Filia Tantali, & uxor Amphionis regis Thebarum, quæ septem filios, & totidem filias præstantibus formis habens, superbivit & Latonæ matri Apollinis & Dianæ se prætulit. Quapropter Apollo omnes ejus filios & filias sagittis occidit, & Niobe præ nimio dolore facta immobilis, mutata dicitur in lapidem. Ovid. 6. metam. *Tantalis, Sapyleia, mœsta, frigida, infelix, ardua rigida, superba.*

Mīphatēs, Fluvius in Armenia. Et mons. *Arduus tigrifer.*

Nireus, Rex Naxi formosissimus post Achillem in exercitu Græcorum ad Trojam. *Divinus pictus.*

Nīsă, civitas Ægypti propinqua Arabiæ, in qua Bacchus nutritus fuit. Alia civitas Indiæ à Baccho condita. Item pagus in Helicone monte. Hinc Bacchus vocatur Nȳsæŭs. Est & Nisa nomen puellæ rusticæ.

Nīsŭs Rex Megarensium, qui (ut Poëtæ fabulātur) à Scylla filia sua fatali capillo spoliatus, in avem sui nominis conversus fuit. Virg: 1 Georg: Ovid: 8. metam Fuit & alius Hyrtaci filius, & summus amicus Euryali, ut satis copiosè Vir. 9 Æneid

Nitiobrigēs populi Narbonensis Galliæ, vulgò Montpelier/ *Lud we Francyi Narbońskiey*

Nŏă, urbs Siciliæ.

Nŏas, Thraciæ fluv: ex Hæmo monte nascens & in Istrum influens.

Nola, urbs Campan, quæ priùs Sidicinum dicebatur.

Nomădes, Africæ populi inter Zeugitanam regionem & Mauritaniam siti, qui postea Numĭdæ appellati sunt. Sunt & alii Nomades in Scythia, ultra Rascianos. nunc Tartari dicuntur.

Nōmēntum, Oppid in Latio. non procul à Roma à Nomento conditore. Hinc Nomentana via, quâ itur ad Nomentum.

Nŏnĭŭs, dictus est Apollo, quasi pastor: sive quod cælo exulans (ut Poëtæ fabulantur) Admeti regis pecus paverit, sive (ut se res habet) quòd Solis calore omnia hæc inferiora pascantur & vegetentur.

Nona, una ex Parcis, Latini Nonam Decimam & Mortem, Parcas dixere.

Nōnăcris, mons Arcadiæ à quo Atalanta dicitur Nonacrine, quasi filia Nonacris vel arcas, Nōnăcrĭus, a. um.

Noricia, civitas Sveviæ imperialis, Weissenburg/ *Miasto w Szwabskiey ziemi.*

Nōrĭcum, est regio Germaniæ, Das Beyerland mit sampt dem Inhalt/ *Ziemia Bawarska maiąca granice, od zachodu rzeki In, á od*

Putnecy Duncy. Habens ad Occasu Ænum fluv: à Septent. Danub: Nōrĭcus, a. um.

Nōrmānnia, Regio Galliæ, ultra Sequanam fluv: quæ à Carolo Magno devicta fidem Christianam suscepit.

Norvegia Regio in Europa Septemtrionalis sub imperio regis Daniæ, versùs Oceanum Germān, Norwegen/ *Norwegia.*

Notus v. Appellat.

Nova Mœnia, Sarmatiæ urbs in Europa. Hodie Album Castrum, Weissenburg/ *Białogrod.*

Novesium, opp: German: ad Rhenum, Neyß, *Miásto w Niemczech przy Renie.*

Noviomagum, Oppid: Belgii, Nimwegen/ *Miásto w Niderlandzie.*

Noviomagus, opp: in agro Moguntino, Ingelheim/ *Miásto niedáleko od Moguncyi.*

Novius fluv: Britanniæ.

Nŏvăgerra, Aquisgranum, Aach/ *Akwisgran*

Numa Pompilius, Secundus fuit Rex Romanorum, ex Curibus oppido Sabinorum electus in regem, qui populum Roman. à ferocia bellorum convertit ad cultum deorum. Nam multas superstitiones induxit. *Sacrificus, munificus, intonsus, fatidicus, pacificus, sanctus, legifer, Romuleus, Oebalius antiquus, sceptrifer, placidus, vetus, justus.*

Nŭmāntĭa, urbs Hispan: in Celtiberia, quæ à Romanus obsessa per annos 14. cum haberet tātùm quatuor hominum millia, non solùm sustinuit sed etiam vicit 40. millia, Romanorum Tādem tamen à Scipione posteriore post longam & arctissimam obsidionem deleta. Cùm enim fame laborarent, nec eis daretur justi certaminis copia, omnia sua & seipsos igni immiserunt. Nūmāntīnus, a. um.

Nūmīcĭŭs, fluv: in Latio, in quo repertum cadaver Æneæ, & Anna soror Didus sese submersisse fertur. *Corniger.*

Nūmĭdĭă, pars Africæ, inter Cæsariensem Mauritaniam & Carthaginensem regionem: Cujus populi, Numidæ dicuntur. *Infreni, vagi, fugaces, Maurusii, indomiti, belligeri inffrenes, acres.*

Numĭtŏr, filius Procæ, Albanorum regis, & Remi avus maternus.

Nyctĕlĭŭs, Cognomen Bacchi.

Nyctеus Neptuni filius fuit.

Nyctilеia, Sacrificia quæ Baccho fiebant, à nocturno tempore dicta.

Nyctĭmĕnē es. Puella, quæ cum patre concubuit, mutata ob id in noctuam. Ovid. 2 metam.

Nymphæ v. Nympha in appellat.

Nўmphæŭs, Italiæ fluvius.

Nysa, v. Nisa.

O

OAxis, fluv: Cretæ insulæ, ab Oaxe filio Apollinis dictus. *Rapidus.* Unde Oaxia tellus Creta appellatur. Oaxus, Civitas Cretæ.

Obrĭs, fluv. est Gall: Narbonens.

Oceănŭs, Cæli & Vestæ filius & maritus Tethyos, quem Poëtæ maris deum efficiunt Virg: 4. Georg: Oceanus item mare universam circuit terram. Epith: v. in appellat. Oceanus.

Ocnŭs, Filius Tiberini regia Tuscorum & Mantûs filiæ Teresiæ, qui Ocnus Mantuam condidit, & alio nomine Bianor dicitur.

Ocrĭŏn Britann: Insulæ promontorium. Vulgò Mont S. Michel/ *Gorá w Brytánnii rzeczona S. Micháłá gorá.*

Octāvĭă, soror Augusti, quam M. Antonius uxorem habuit, sed post repudiavit Alia fuit filia Claudii Imperat, quam Nero habuit uxorem, & eam occidit.

Octāvĭŭs, pater Augusti, qui ex hoc dicitur Octavianus, & quandoque Octavius.

Odĭtēs, unus, ex Centauris Ixionis ex Nube filius. Ovid. 12. metam.

Odra fluv: in Silesia German.

Odrўsæ, vel Odrisii populi sunt Thraciæ, Odrysius, a. um. idem quod Thracius.

Oeagrŭs, nomen est patris Orphei. Est item fluv. Thraciæ.

Oebalĭa, est Laconia, ab Oebalo rege sic dicta. Inde adject: Oebalĭus, a, um. Item Tarentū urbs Calabriæ dicitur Oebalia, quia à Laconibus condita fuit, Oebalidæ dicti sunt Castor & Pollux ab Oebalia Laconiæ regione, in qua nati feruntur. Ovid. 5. Fast.

Oechălĭa, urbs Laconiæ, quam Hercules evertit propter Jolem filiam Euriti regis, qui eam sibi desponsam postea negârat.

Oedĭpŭs podis, podi, Laii regis Thebani & Jocastæ filius, quo nondum nato pater Apollinem consuluit, qui respondit eum à filio nascituro necandum, quare Lajus infantem mox ut natus fuisset pastori necandum dedit. *Miser impius, cæcus, infaustus, patricida, orbus luminibus.* Oedipodĭōnius, a. um.

Oedĭpodĭonĭdes. patronym. masculinum.

Oenĕus, Rex fuit Ætoliæ, & pater Meleagri qui inde dicitur Oenĭdēs, *Parthaone natus, Calydonius superbus.* Oenĕus, & Oonēĭus, a. um.

Oenomaus Filius Martis, rex Arcadiæ. *Phrygiŏ.* v. supra Hippodame.

Oenone, es, Nympha Phrygia, amica Paridis, antequam raperet Helenam. *Pegafis.*

Oenotria Regio Italiæ, & ipsa Italia, vel à copia & bonitate vini, vel ab Oenotro filio Lycaonis, qui ex Arcadia in Italiam venit. Oenotrii populi dicti sunt.

Oetha, mons inter Macedoniam & Thessaliam unde Hercules Oetheus dicitur, quoniam in Oetha fuit exustus, & sepultus. *Herculea, nemorosa, alta, ardua, frondosa, Æmonia, gelida* Oetus, a um. adject.

Oeta Rex fuit Colchorum, pater Medeæ, sed meliùs scribitur per æ. *Æeta.*

Oetus Fuit Gigas, Aloi filius, frater Ephialtis, qui in Creta bellum gessit. *Immanis*, vide supra Aloeus.

Ogydes, Rex antiquissimus Bœotiæ, Thebas ædificavit. Ogygius, a. um. id est, Thebanus. Ogygidæ, ipsi Thebani dicti.

Ogygia, Ins: Phœnicii maris, ubi Calypso regnabat. v. sup. Calypso.

Olbiapolis, oppid: Galliæ Narbonensis.

Olbiopolis, civit. *Sarmatiæ Europeæ.* Hanc Milesii condiderunt.

Olenus, urbs Arcadiæ, vel Achaiæ, ubi nutrita fuit capra Amalthea, quæ Jovem infantem aluit Hinc ipsa capra in cœleste fignum relata, dicitur Olenia. Olenius, a. um.

Oliaros, insula in mari Ægæo, una Cycladum Virg: l. 3. Æneid.

Oliba, Hisp: Tarraconensis urbs.

Olicana, urbs Britanniæ.

Olizon, onis, urbs Thessaliæ.

Olympe, es, urbs Illyridis, cujus incolæ Olympei dicuntur.

Olympia, æ Locus in Achia, inter Eliden & Pisam urbes, ubi erat templum Jovis Olympii. Ubi etiam Hercules instituit ludos curules & gymnicos, qui celebrantur in quinto quoque anno, & illi ludi vocantur Olympia, orum plu. nu Olympias verò est tempus quatuor annorum, scil: spatium ab unis Olympiis ad altera.

Olympus, mons altissimus in Græcia, inter Thessaliam & Macedoniam, qui nubes transcendit & dicitur abolos, quod est totus, & lampas quod est splendens, unde pro cœlo capitur, ut in quibusdam sequentium epithetorum *Frondosus, celsus, clarus, devexus, æthereus, omnipotens, opacus, altus summus, volucer magnus, curvus, fulvus, cæruleus, gelidus, pruinosus, rapidus, stillans, convexus, flammiger, splendens, Atlantiacus, ignifer, stelli-fer, obliquus, nemorosus, Emathius, profundus, sidereu s, sublimis, flammifer, pulcher, cælestis, astrifer, fulgens, Æmonius, vitalis, glacialis, ardens, flammans, radians, lucens, mollis, rutilus.* Est & alius Olympus in Gallogræcia. Alius in Mysia. Alius in Æthiopia a Amare rubrum Olympicus, a. um quod ad Olympum pertinet. Olympius, a, um. id est, Cœlestis.

Olynthus, urbs Traciæ, juxta Beticam, ab Athenienfibus tandem eversa. Olynthiacus, a um.

Olyras, fluv: est propè Thermopylos, quem fabulantur conatum esse Herculis rogum extinguere. Strabo lib. 9.

Olysippo, Lusitaniæ urbs, quæ nostris temporibus Ulysipona appellatur, vulgò Lisbo na.

Ombrios una & prima ex fortunatis insulis, habens in montibus stagnum, & arbores ferulæ similes. Plin. l. 6. cap 32.

Omphale, es, puella & regina Lydiæ, cui Hercules propter amorem servivit ut ancilla dominæ. *Mæonis, Lyda Lydia, impudica formosa, adultera.*

Onochonus Thessaliæ fluv. unus ex iis, quos Xerxis exercitus dicitur ebibisse. Herod. lib. 4.

Oonæ, insulæ in Oceano septemtrionali, in quibus incolæ ovis avium, & avenis vivunt. Plin. l. 4. c. 13.

Oopel'um, urbs Britann.

Opheltes. Filius fuit Lycurgi regis Thracum, & alumnus Hypsipyles, alio nomine Archemorg appellatus: quem quum, nutrix Argivis Langiam fontem indicatura, in herba reliquisset serpens interemit. In cujus honorem Argivi Nemæ à certamina instituerunt, quorum victores apio coronabantur, v. supra Archemorus.

Ophiræ; Hæretici quidam fuerunt, qui Christum sub specie serpentis colebant. Interim tamen habebant & vivum serpentem, quem venerabantur, & nutriebant.

Ophiuchus, Est signum cœleste, quòd alii putant Herculem esse, alii Æsculapium & interpretatur Anguitenens, Male scribunt aliqui Ophiolchus, v. Ophis in appe'lat.

Opis, opis, Nympha Dianæ comes.

Opitergium, Venetiæ mediterraneæ oppid: Opitergius, a um.

Oppia, una fuit ex Vestalibus, quæ convicta stupri viva defossa est.

Oppianus, Grammaticus & Poëta insignis.

Ops, opis, filia Cœli & Vestæ; soror & uxor Saturni *Turrigera, idæa.*

Opus, untis, urbs Locrides, à quo Locrensi vocantur Opuntii.

Orbē-

Orbēlus, Thraciæ mons est.

Orbīlīu, Beneventanus. Grammaticus fuit, Horatii in pueritia præceptor quem l. 2. epist. ob nimiam in pueros sævitiam Plagosum vocat. Huic in senectute accidisse ferunt, ut omni prorsus memoria destitueretur. Itaque per jocum, literarum oblivio est appellatus.

Orcădes Insulæ multæ in Oceano Boreali, ultra Britanniam. *Sylvosæ, incultæ, naufragæ.*

Orchămus, Rex Assyriorum fuit. v. Leucothe.

Orchŏmĕnus, Thessaliæ fluvius, item urbs Bœotiæ. Orchomenius, a. um.

Orcus, Pluto dicitur, & pro inferno ponitur. Epith: v. in Appellat: Est etiam fluv. Thessaliæ.

Orcădes, plu. nu. Nymphæ montanæ. *Agrestes comptæ, salientes.*

Orĕsĭtrŏphus, unus ex canibus Actæonis.

Orĕstes, Filius fuit Agamemnonis regis, & Clitemnestræ, qui matrem occidit eò quod illa patrem suum occiderat. Deinde Pyrrhum Achillis filium, qui Hermionem sibi prius desponsam uxorem duxerat, occidit clam in templo, & Hermionem recepit. *Agitatus furiis, Agamemnonius, tristis, sceleratus, insanus, Agamemnone natus, ultor patris, Argolicus, Sarmaticus, inanis mente, miser, turbidus patris, matricida, rapidus, furiosus Argivus, timidus, Pelopeius, demens, Agamemnonides.*

Orīgĕnes, Theologus magni nominis, qui tempore Philippi I. Christiani Imper. fidem Evangelicam & scriptis, & vivâ voce non parùm illustravit. Incidit tamen in aliquot errores ab Ecclesia Catholica damnatos, quos nonnulli suspicantur ab æmulis ejus libris fuisse inspersos.

Orīon, est Sydus cœleste, cujus Epith: v. in Appellat. Est & Orion filius Neptuni ex Enyale, filia Minois, secundùm Hesiodum. Alii fabulantur eum ex urina Jovis, Neptuni & Mercurii genitum, &c. vid. supra Hyreis.

Orīthȳia Filia Erichtei Regis Atheniensis, quam Boreas raptam tulit in Thraciam, & ex ea genuit Cethum & Calaim, qui cum Argonautis Colchos navigaverunt, & Hardyas fugaverunt ex regno Phinei. *Pandionia, rapta, Attis, Emolpis, Eumolpæa, Erechthis.*

Ornēus, unus ex Centauris, Ixionis & Nubis filius. Ovid. 12. metam.

Ornithygiæ, vide in Appellat.

Orŏētes, Rex fuit Parthorum, qui Polycratem Samiorum regem victum suspendit. *Crudelis.*

Orōntes Fluvius, qui dividit Syriam ab Antiochia. *Celer, Babylonius, Syrius, Eous, imbcuis, motus, longinquus, rapidus.* Est & nomen montis, inter quem & Orontem fluv: urbs Antiochia posita est. Est & nomen viri Trojani.

Orpheus, Thrax, Filius Oeagri, vel Apollinis & Calliopes Musæ. Pöëta vetus & Citharœdus optimus, qui dulcedine cantûs dicitur feras & saxa, & inferos movisse & alia id genus incredenda. Quod ideo fictum est, quoniam agrestes & belluino prope ritu degentes homines ad meliorem vitæ cultum redegisset. *Thracius, Threicius, vocalis, Rhodopeius, Apollineus, Ismarius, Geticus, Oeagrius, blandus, citharista, Biston, mollifluus, dulcisonus, melicus, sonorus, blandiloquus, dulcicanens, Pangæus, Riphæus Bistonius, Thrax, canorus.* Orpheus, & Orphēicus, a. um.

Orthŏcŏrȳbāntes, populi sunt Medis & Hyrcanis finitimi.

Ortȳgia Insula in Ægæo mari, omnium Cycladum clarissima, Apollinis alumna, templo & mercatu nobilis Delus insula priùs vocabatur. *Brevis.*

Osa, Hetruriæ fluvius.

Osci, Italiæ populi.

Osīris, is, vel idis Jovis & Niobæ filius, Rex Argivorum primò. Deinde relicto fratri eo regno, profectus in Ægyptum, ubi regnavit & Isim duxit uxorem. Tandem à Typhone fratre suo clam occisus fuit, & ab Iside diu quæsitus. Quæ inventum tandem corpus sepelivit in Insula, quæ dicitur Acatos, *Sanctus, frugifer, pius, Pharius, auricomus, cælestis lacer, corniger, nudus.*

Ossa, mons Thessaliæ pinis plenus, ubi Centauri morabantur, Ossæus, a. um.

Ostia, æ. Oppidum olim Latii, in ostiis Tyberinis sita. Ostienses, Populi dicti sunt.

Otho, onis, fuit Imperator, qui Galbæ successit Homo mundiciarum penè muliebrium, vulso corpore faciem quotidiè rasitare & pane madido linire solitus, ne barbatus fieret. *Mollis, lascivus, sævus, famosus, turpis, Pathicus.*

Othrys Thessaliæ mons non procul ab Oeta, Centaurorum olim sedes. *Nemorosus, nivalis, canus piniger, Emathius, nivosus, Thessalicus, nubifer, gelidus, nubilus.*

Otus & Ephialtes, filii Neptuni fuerunt, ex Iphimidea Aloe uxore, quos Pöëtæ fabulantur, nono ætatis anno in novem jugerum altitudinē excrevisse &c. vid. sup: Iphimidia.

Ovilabis, urbs Austriæ, Lambach/ *Miásto w Rákuskim Páństwie.*

Oxus, sive Oxo Amnis in lacu Oxia.

Oxȳrinchus, Civitas Ægypti dicta ab Oxyrincho

rincho pisce qui ibi templum habuit. Nam Ægyptii universi colebant duos p sces proDiis Lepidorum & Orynchum. Item duas aves sc: Accipitrem & Ibim. It. tria terrestria scil. Bovem Canem & Felem Quidam etiam coluerunt Crocodilum, & alii Ichneumonem; parvum animal quod occidit Crocodilum. Strabo.

P

Pāchȳnus Promontorium Siciliæ.

Pācŏrus, Rex Parthorum, Occisus in Syria per Ventidium Romanum.

Pactōlus Fluvius Lydiæ.

Pācuvius, Brundusius, nobilis tragœdiarum scriptor, & nepos Ennei Poëtæ. Claruit Romæ temporibus Scipionis & Lælii.

Pādua Venetorum urbs à Padi vicinitate dicta, quæ & Patavium dicitur.

Pādus, maximus Italiæ fluvius, vocatur etiam Eridanus, vulgò il. Po.

Pādusa, fluvius, quem alio nomine Massanicum quidam Padi brachium esse dicunt. *Phaëthonteus, raucus.*

Pæan, vide in Appellativis.

Pæon, medicus præstantissimus, Unde Pæonis, pro medicinalis accipitur.

Pæonia, Regio, est Macedoniæ, à Pæone ità dicta. Pœŏnes, populi dicti sunt.

Pæstum Oppidum Lucaniæ, ubi est mollissimus aër, unde & rosaria ibi bis florent. Hinc Pæstanus a. um.

Pāgasa Thessaliæ urbs, alio nomine Demetrias Pāgasēus, a. um.

Pălæmon, Athamantis & Inûs filius fuit, &c. vid. sup. Ino Alius fuit Grammaticus Romæ, temporibus Quintiliani.

Pālæstīna: Regio Syriæ, conjuncta Arabiæ. Eadem & Judæa dicitur. *Graminea, Olympiaca, liquida, nitida, uncta, pinguis, catenata nuda Ledæa, mollis fortis, Herculea, Argiva, dura, Spartana, madida, agilis, decora, Amphionia.*

Pălămēdes, Filius Nauplii. rex Fubœæ insulæ, occisus ab ipsis Græcis ad Trojam fraude Ulyssis. *Naupliades miser*

Pălāntēum, vel potiùs Pallateum, urbs in Palatino monte à Pallante Evandri proavo.

Palantia Oppidum Hispaniæ Tarraconensis.

Pălāntīum, Oppidum Arcadiæ, Evandri regis patria de quo vide. sup Evander.

Pălātīna, æ, urbis Romæ quarta fuit regio circa Palatinum montem, unde & nomen accepit, Palatinus, a. um.

Palatium, vide in appellativis.

Pālēs Dea pastorum. *Fæcunda, rustica, pastorum domina, sacra, grandæva montana, placida.* Cujus festa primo Pălīlia, pl num. deinde parilia dicebantur. *Fumosa, puerilia.*

Palici dicti sunt gemini fratres, Jovis filii & Thaliæ Nymphæ, sive (ut alii volunt) Ætnæ, quæ cùm à Jove gravida facta esset, timore Junonis oravit, ut sibi terra dehisceret, quod & factum est sed pòstea tempore partûs instante, rursus aperta tellus, gemellos peperit, qui Palici dicti sunt & in Sicilia pro Diis colebantur.

Pălĭnūrus Lucaniæ promontorium, haud longè ab oppido Helia, quæ postea Velia dicta, dictus, à Palinuro gubernatore classis Æneæ ibi sepulto, qui per somnum in mari de nave ceciderat. *Iasides.*

Pāllădĭus, nomen viri, qui de agricultura 12. libros scripsit.

Pāllāntia Oppidum citerioris Hispaniæ.

Pāllas, ădis, Filia Jovis, sine matre, quæ ex cerebro Jovis dicitur nata. & dicitur esse virgo, & artium & armorum dea. Inventrix olei & lanificii, unde olea dicitur Palladis arbor. Vocatur etiam Minerva, & Tritonia. *Docta sæva. Sais, armisona, Tritonia, bellipotens, bellipræses, intacta bellica; Tritonis bellatrix, torva, severa, innuba, Ægisona, innupta, aspera, corusca, armata. doctifica, prudens, animosa, bellicosa, filia Jovis, fera, furens, casta, doctiloqua. Ausonia, amœna, armigera, belligera, anguitenens Dædalia, Dædala, prædocta, Scyrias, litorea, ferox Itonia, glaucopis, provida, Halea.* Plura Epith: v. Minerva. Pāllădĭus, a. um Item, Pāllas antis Evandri filius, qui Æneæ in suppetias missus adversus Turnum, ab eo occisus est. *Nivens.*

Pāllēne, es. Oppidum in finibus Macedoniæ. Item, Vicus Atticæ regionis.

Pālmæra, magna urbs Assyriorum, inter imperia Romanorum & Tartarorum sita, & à Salomone condita.

Pamisus, Thessaliæ fluvius, unus de quinque principalibus. Est & alter in Thracia, ex Hemo profluens.

Pāmphăgi, Æthiopiæ populi, quibuslibet rebus vescentes.

Pamphilus, Neoclidis filius, Platonis auditor, quem testatur Plato in Phædone, inter eos, qui in acie ceciderant, decē dies jacuisse; triduoque postquam inde sublatus fuerat, impositum rogo revixisse, ac mira quædā tempore mortis visa narrâsse

Pāmphȳlia, Regio in minori Asia, ab ortu Ciliciam, & partem Cappadociæ: ab occasu Lyciam habens: à Septentrione Galatiam: à meridie Mare, quod ab ea Pamphilium appellatur.

Pan,

Pan, Rusticus, pastorum Deus cornutus & ca prinis pedibus. *Custos ovium, Tegeaeus Lyceus, hirtuosus, rusticus, Deus pecoris, velox, montanus proter vus, Arcadius, potens nemorum, Maenalides, tellurister semifer, capripes, montivagus, Arcas, cicuticen, pavidus, montanicola, rurester; cornua longus, rubens, ruricola, bicornis, Arcadius, solivagus, sylvivagus, arvivagus corniger, lupercus, agrestis, semicaper, querulus.*

Pānætōlium; mons est Ætoliæ altissimus, ità dictus quasi totam occupet Ætoliam. Plin. l. 4. cap. 2. Pānætōlicus, a. um.

Panceus mons, Thraciæ promontorium.

Pāachaia, Regio Arabiæ, scil. Sabæa ubi thus nascitur. *Pinguis, dives.* Unde Pānchæus, a um. id est, Sabæus.

Pāndana, Porta Romæ quæ antea Saturnia: ità dicta à verbo pando, quòd semper pateret ad res, quæ in urbem ferebantur, excipiendas.

Pāndion, Rex Athenarum, pater Prognes & Philomelæ.

Pāndōra, æ mulier formosissima, & gratiosissima, cui singuli Dii sua dona dederunt, scil. Pallas sapientiam: Venus decorem: Apollo musicam Mercurius eloquentiam. Unde dicitur Pandora quasi o..nium donum, vel ab omnibus donata. Hanc (ut ait Hesiodus) Jupiter in terram misit, ut homines deciperet. Hesiod. in Theogon.

Pandōræ populi sunt in convallibus Indiæ, qui 200. annos vivunt, in juventa capillos candidos, in senectute nigros habent Plin. l 7. c. 2.

Pāndōsia, civit. in Epiro, non procul ab Acheronte amne. Alia in Lucania Italiæ regione, quæ & ipsa Acheronte quodam fluvio irrigatur.

Pāneus, fons est sub Libano monte, in quem si quæ natantia projiciantur, in lacu, cui Phiala nomen est, cuncta reperiuntur.

Pāngæus, Promontorium est Thraciæ, Bessis conterminum, & Macedoniæ conjunctum: ad cujus radices Nestus amnis defluit. Et in singul. g. masc. In plur. g. neut.

Pānnōnia, Regio duplex est: Superior Pannonia est, quæ nunc Austria: Inferior autem dicitur H.ngaria. Pānnōnii, Die Vngern, Węgry Hi tribus fluviis, Dravo, Savo, & Istro vallantur. Pānnōnĭcus, a. um.

Pānōmphæus, Jovis Epitheton.

Pānōpe, ēs. sive Pānōpea, æ. Nympha marina, Nerei & Doridis, filia.

Pānōrmus, latinè Statio: Quo nomine dicta est Sicil. insignis civitas propter multitudinem navium, quæ undiq; illuc conveniunt. Dicitur & Panormū. Hinc Pānormīta, & Pānōrmītānus, a, um. qui ex Panormo est.

Pāntāgĭas, Fluvius, qui cùm plenus incederet, totam Siciliam sonitu implebat: post raptum autem Proserpinæ, cùm Cereri filiam quærenti obstreperet, tacere jussus, paruit Numinis voluntati. Servius.

Pantheon, Templum Romæ, à M. Agrippa conditum Jovi ultori, & vocatur Lat. omnium Deorū

Pānthōus & per contractionem Panthus, Filius Otrei, fratris Hecubæ. Vocativ. facit Panthu more Græcorum. Hinc patronym. Pānthōĭdes.

Pauticapes fluv: est Scythiæ quintus ab Istro.

Paphages, Rex Ambratiæ Is quum obviam factus esset leænæ catulis suis stipatæ ab eadem occ(isus est.

Paphlagonia Regio Asiæ minoris,

Pāphus urbs in Insula Cypro Veneri sacra, unde Venus, dicitur Paphia. *Florifera, Cypria, celsa.*

Papia, Pavey, *Páwia Miásto w Lombardyi* Civitas Insubrum.

Pāppus Philosophus Alexandrinus, qui scripsit de situ orbis, de fluviis Africæ, & Commentarios in Ptolomæum.

Pārcæ, arum, tres Deæ fatales, scil. Clotho, Lachesis, Atropos. quæ quidquid homini addixerunt, id fieri necessarium esse, fabulantur Poëtæ. *Concordes, iniquæ, veraces, veteres, nentes, dura, nigra immites, celeres, nocentes, inimicæ, sævæ, lanificæ, tetricæ, veridicæ, avidæ, malignæ, crudeles, invidæ, severæ, impiæ, feræ, immotæ tenaces, inamatæ, Stygiæ, rapaces, tristes, feroces, Mæræ.*

Parēntĭum, urbs Istriæ.

Paretunium, urbs & grandis Portus in Ægypto Paretonius, a. um.

Pāris, Filius Priami regis Trojæ, ex Hecuba uxore, quæ cum esset gravida, somniavit, quod pareret facē, quæ Trojam combureret Quare territus Rex, jussit, ut puer mox, ut natus esset, occideretur. Hecuba verò materna pietate mota, curavit illum clam educari apud pastorem. Et cùm adolevisset, Juno, Pallas. & Venus de pulchritudine contendentes, propter aureum pomum, in quo scriptum erat: Detur pulchriori, à Jove ad Paridem arbitrum missæ sunt. Cui, cùm Juno regnum, Pallas sapientiam, Venus voluptatem, & pulcherrimam mulierem promisisset, ipse pro Venere sententiam tulit, postea à patre agnitus, in gratiam susceptus, Spartam navigans, Helenam uxorem Menelai regis rapuit, ob quod ortum est bellum Trojanum, Tandem Achillem dolosè occidit. *Dardanius, Phrygius, famosus, perfidus, Alexander,*

der, Trojanus, Priamides, Idæus, Phryx, adulter, lascivus, Priameius, Troicus, judex Dearum temerarius, potens, fatalis, Iliacus, roseus, procax Dardanus, incestus semivir, pulcher, formosus

Părĭsii, Die Pariser in Franckreich, *Páryż Miasto sławne, y Páryżanie we Francyi.*

Părma. Civ: Galliæ Cisalpinæ à Fluvio Parma dicta. *Martia armigera.* Parmensis dicitur Incola.

Parnassus mons in Phocide Appollini & Baccho sacer. *Arduus, biceps, bicornis, bivertex, nivalis, bifidus, bicollis, Gorgoneus altus.* Parnassus, a um. adjectivum.

Parnus, nauta fuisse fertur pauperculus qui ob amissam naviculam, cum obviis quibusq; litigabat Hinc Proverb: Disceptare ob Parni scaphulam, id est, ob res minutulas multum movere litium & querelarum.

Păros, Insula est una Cycladum, ubi candidissimum habetur marmor, quod Parium dicitur. *Marmoreus, candens, rigida, Delphica, nivea.*

Părrhăsia, Regio in Peloponnesio alio nomine Arcadia. Unde Parrhasia, a. um. Parrhasius patronym. fœmininum.

Părrhasius, pictor, vide Zeuxis.

Părthĕnŏpe es, Una Syrenum, quæ præ dolore, quod prætereuntem Ulyssem cum sociis in scopulos cantu pellicere non potuissent, in mare se præcipitaverunt. *Euboïs, decora, inclyta, egregia, alta, insidiosa.* Părthenopeius, a. um.

Părthĕnŏphēus: filius fuit Meleagri & Arcadiæ, qui pene puer profectus est ad bellum Thebanum & occisus est. *Arcas, Erymanthius, Tegeæus, audax.*

Părthia, Regio Assyriæ, à quo Parthi populi qui sagittis adeò claruerunt, ut fugientes à tergo jacularentur, aversiq; sequentes hostes læderent, perindè, ac adversi *Leves, pugnaces, animosi, ferroces, pileati, refugi, fugaces, Martii, truces, volucres, potentes, celeres, fluxi, sagittiferi, immanes.* Parthicus, a um.

Părthīni populi sunt Macedoniæ.

Păsĭphae, es, Filia Jovis & uxor Minois regis Cretensis, quæ turpi amore Tauri arsisse & inclusa ligneæ vaccæ cum Tauro coisse, & ex illo concepisse monstrum Taurino capite, quod Minotaurus dicebatur. Servius ait, ipsam coisse cum scriba regio, qui Taurus nominibatur. *Asinaria, filia Solis, minoa, monstrifera, Cnossa dira adultera.*

Păsĭthea, una ex tribus Gratiis, alio nomine Euphrosyne.

Păsĭthoë es, Nympha marina, Nerei & Doridis filia.

Patavia Oppidum est Germaniæ, Passaw *Miasto Niemieckie.*

Pătăvĭum, urbs Venetiæ, alio nomine Padua ab Antenore condita. *Antenoreum latum* Extat hodie in eadem urbe Antenoris sepulchrum. Patavinus, a. ū.

Păthmos, Insula parva in Ægeo mari, una Sporadum, in qua D. Joannes Evang: exulans Apocalipsim scripsit.

Patræ, atrum. urbs Achaiæ. Unde Patrianus, a. um. In hac urbe D. Andreas Apost passus fuit.

Pāträgia, Fluvius Siciliæ.

Pătūlcius, dictus est Janus, quòd tempore belli portæ templi ejus paterent.

Pausānĭas, Dux Lacedæmonius, in bello contra Xerxem proditionis damnatus. Alius nobilis, adolescens in Macedonia, qui Philippum regem, patrem Alexandri occidit, eò quod justitiam sibi sæpè rogatus exercere noluisset.

Pax Julia, Lusitaniæ urbs.

Pēgăsæ, arum. Oppidum Thessaliæ, quod postea Demetrias dictum est, propter quod navis longa Argonautarum Pegasæa nuncupatur.

Pēgăsĭdes, Musæ dicuntur, à fonte Heliconis illis dicato, quem Pegasus pede suo fecisse fertur.

Pēgăsus, equus alatus Neptuni & Medusæ filius, (ut alii dicunt) ex cruore occisæ Medusæ natus, qui in Heliconem volans, & pede terram feriens, fontem fecit, Musis sacrum, nomine Hippocrenem Deinde cùm in Pirenem, fontem dulcem caput inclinaret, Bellerophon ipsum ascendit, & in cœlum volare volens, tandem decidit Pegasus autem in cœlum perveniens, inter sydera positus est *Ales, volatus, aerius, Medusæus, Gorgoneus, praceps, volans, cornipes, volucer, celer, aliger, fugax, Bellerophonteus.* Pegaseius, a. um.

Pĕlāsgonia, pars Macedoniæ septemtrionalis, Triballis proxima.

Pĕlāsgĭa, olim. dicta Thessalia. Dicta Pelasgia à Pelasgis populis vetustissimis qui ab Arcadibus originem traxerunt. Strab. lib. 55. Plin. l. 4. c 4.

Pĕlāsgis, Regio Achaiæ, Arcadia quoque dicta. Pĕlāsgus a. um.

Peleus, Æaci & Æginæ filius, qui ex Tethide genuit Achillem, qui Pelides dicitur. *Æmonius, Neptunius, Phthius.*

Pelĭas, adis, filius Neptuni, Rex Thessaliæ, patruus Jasonis, Etiam Pelias est patronymicum, & quasi adjectivè ponitur.

Pelides v. Peleus.

Pelĭgni, populi Italiæ in Sabinis, ex quibus natus erat. Ovid.

Bēlion, mons Thessaliæ sylvosus. *Altus umbrosus, gelidus, Thessalicus, frondifer, Æmonius lapidosus,*

Pēlŏpea, Thyeſtis filia, quæ à patre gravida facta, inſigni forma infantulum peperit: quem recenter natum, ne turpitudo ſua palam fieret feris devorandum in ſylvis reliquit.

Pĕlŏpŏnnēſus, nobiliſſima eſt totius Europæ peninſula, Iſthmo anguſtiſſimo Græciæ annexa, inter duo maria Ægæum & Jonium, platani folio ſimilis. Olim Apia & Pelagia appellata. Poſtremò Pelopenneſus dicta a Pelope Tantali filio.

Pĕlōps, lopis, filius fuit Tantali regis Phrygum & Taygetæ, quem pater coxit & bis comedĕdum appoſuit: ſola tamen Ceres humerum, reliquis abſtinentibus, comedit. Vitæ demum reſtitutus Pelops, humerum eburneum recepit, deinde cum Oenomao rege Achaiæ certavit, & vicit v. ſup: Hippodamia. *Tantalides, truncatus, Dardanus, ſævus, perjurus, Phrygius, Lacenus.*

Pēlōrus, Das Vorgebirg Siciliæ gegen Italien gelegen, *Gora przy morzu w Sycylii ku Włochom.* Promontorium dictum à Peloro gubernatore navis Annibalis ibidem ſepulto. *Piſcoſus, anguſtus, Siculus, Auſonius, celſus, Sicanius, tumidus, Altus.*

Pelta vide in Appellativis.

Pēltæ, arum. opp. Phrygiæ, à quo vicinus campus Peltinus appellatus.

Pēlūsīum, unum ex ſeptem oſtiis Nili Arabiā ſeparans ab Ægypto. *Paludoſum,* Pēlūsīus, & Pēlusīăcus, a. um. Peluſiotæ, incolæ dicti ſunt.

Pĕnātes, ium, tibus. plur: num: tantùm, dicti ſunt dii domeſtici, Haußgötter, *Domowi bożkowie,* quòd penes nos nati ſint, vel quod non longè abſint ab hac vita, ſive quòd penitùs inſident. *Nitidi, patrii, caſti.*

Pēnĕlŏpe filia fuit Icari. caſtitatis adeo interruptæ, ut abſente 20. annos marito Ulyſſe, nullis procorum blanditiis nullis pollicitationibus ad violādam, quam marito promiſerat, fidem, potuerit induci. *Dificilis procis, candida, Icaris, pudica, caſta, Icariotis Pia fidelis, Argolica.* Penelŏpæus, a. um.

Pēnēus, fluv: Theſſaliæ, inter Oſſam & Olympū montes In ejus ripa Pòétæ fabulantur Daphnem in laurum fuiſſe converſam, quæ propterea vocatur Peneia. Fluit ex Pindo monte. Ovid. l. 1. metā. *Staguans, Theſſalus, canorus, amænus.* Pēneīus, a. um.

Pĕntăpŏlis Regio Africæ, quæ & Cyrenacia dicitur, habens quinque civitates, inter quas principalis eſt Cyrene.

Pĕnthĕſilēa, Regina fuit Amazonum, ab Achille occiſa in bello Trojano. *Furens, Martia, ſanguinolenta, fera, furibunda, mæſtis bellatrix.*

Pĕntheus, rex Thebanus, filius Echionis & Agaves. Qui cum ſacra Bacchi contemneret, à matre ac ſorore, cæteriſque fœminis bacchantibus laceratus fuit. *Echionides exlex, ſuperbus.* Pēnthēus, a. um.

Pērcōte, vel Percope, es. urbs Troadis.

Pērgama, orum, Arcium Trojanarum nomen; *Alta, Neptunia Teucria, Rhæteia, Dardana, Phœbæa, ardua, Troica.* Pērgămēus, a. um.

Pergamum ſive Pergamus clariſſima urbs Aſiæ vel Troadis, quam Silenus fluv: intermeat. Hæc eadem urbs Troja vocatur, dicitur etiam Pergama in numero plurali.

Pĕrĭānder, Cypſeli filius, unus ex ſeptem ſapientibus Græciæ, & Corinthiorum rex qui aliquando interrogatus, quare quum ſapiens eſſet, in tyrannide perſeveraret? Quia (inquit) & ſpontè, & invitum cedere, eſt periculoſum.

Pĕrībæa, Eurymedontis gigantis filia fuit, ex qua Neptunus Nauſithoum ſuſcepit, Alcinoi patrem. Hom: 7. Odyſſ.

Pĕrĭcles, Athenienſis viri clariſſimi nomen qui annos 40. in adminiſtratione Reipubl: principatum tenuit. *Græcus, Argolicus.*

Pĕrīllus, Athenienſis faber, ingenio præſtans, qui Phalaridi, tyranno Agrigentino taurum ex ære fabricavit, in quo reus clauderetur, ac ſubjecto igne mugitum bovis ederet: cujus muneris nomine, cùm ampliſſimum à Tyranno, qui novis ſemper tormentis excogitatis delectabatur ſperaret munus, incluſus tauro, ſuppoſitîsq; ignibûs, primus ſuæ artis experimentum præbuit Ovid. 1. de Arte Plin: l. 34. c. 8. *Tauri aheni fabricator, violentus. opifex tauri, infelix, ſævus.*

Pērīnthus, clara urbs Thraciæ in Propontide, alias dicta Heraclea, in qua fuit Amphitheatrū, quod inter ſeptem Spectacula orbis computatur. Nam fuit ex uno marmore factum. Perinthius, a. um.

Pérīpătétĭci, Philoſophi quidam Athenis fuerunt, è Platonis ſchola profecti, quorū princeps fuit Ariſtoteles: ita dicti, quòd inambulantes docerent.

Permeſſus, ſive Pĕrmēſſis idis, vel idos, fluv: Bœotiæ ex Helicone mōte fluēs Phœbo & Muſis ſacer

Pērsēis idis, Nympha Oceani & Tethyos filia.

Pērsĕphŏne, es vel melius Perſephones dicitur Proſerpina, filia Jovis & Cereris, quam Pluto rapuit & uxorem duxit, unde dicitur inferorum regina. *Severa, acerba, regina Erebi, mala, turbida, ſedula, callida, dura.*

Perſes, rex Macedonum, qui ab Æmilio victus, & in acie captus, ductus eſt in triumphum Romam cum liberis; periitque in carcere, animi mœrore

confe-

confectus, vel (ut alii tradunt) vigiliis maceratus.

Pěrseus, ei & Pěrses, is. vel si, Jovis filius fuisse fertur, ex Danae, Acrisi Argivorum regis filia, quam Jupiter commutatus in speciẽ aurei imbris, vitiavit. Ex quo concubitu natus est Perseus qui postea avum imprudens interfecit. Hic Andromedam saxo alligatam & à ceto devorandam liberavit, ac uxorem duxit. multosque hostes ostenso capite Medusæ convertit in saxa. Tandem Argos reversus Acrisium regem patruum suum (à quo cum matre infans fuerat expositus) occidit, & pro eo regnavit. Vide Danae & Medusa. *Jove natus, Inachiades, Abantiades, Danaeius, Aristoniades, aurigena, aureus, celer, Daphneius, aerius Inachius, alatus, Stenobejus, ferox, Abantius natus Danaes, Danaea propago, victor Medusæ Acrisionæus, pennipes, pennifer.* Pěrseus, a. um.

Pěrsis, idis, seu Persea æ regio orientalis, à Perse, seu Perseo rege sic dicta. *Gemmifera, pharetrata, barbara, Danaeia, Eoa, divel.* Persæ populi dicti sunt *Infidi, vaniloqui, Achæmenii Arsacidæ.*

Pěrūsia, Hetruriæ civit. ab Achæis condita Perusinus, a. um.

Pěssinos, untis, Emporium Phrygiæ, cujus fertur tẽplum maximum (ait Strabo) magnæ venerationi Matris deũm, quam Andigistan vocant.

Perilia, Magnæ Græciæ urbs est, à Philoctete condita.

Petra, urbs Nabathæorum in Arabia, montibus & desertis circumdata & inaccessa. Hinc dicta Petræa, pars Arabiæ.

Peũce, insula Borealis in Istro. Item, Peũcis, Ostium Istri.

Phæāces, populi fuerunt Corcyræ: unde Corcyra Phæacia dicta, quæ est Insula in ostio maris Adriatici.

Phæācum, civit. est in planitie Phæaciæ insulæ quæ ab utraque parte duos editissimos vertices habet, in quibus adhuc sunt arces. Phæācus, a. um.

Phædon, Atheniensis, in convivio à 30 Atheniensium tyrannis necatus fuit, cujus filiæ virgines quum adversus quorundam vim pudicitiam alioqui illibatam servare non possent, invicem se complexæ, in puteum desilientes, necem sibi consciverunt.

Phăěthon, thontis, filius Solis & Clymenes qui multis precibus à patre impetravit, ut currum Solis, qui quatuor equis trahitur, uno illo die regeret, sed tanti operis impar, equis eum non audientibus sed extra viam currentibus, mundus ardore solis incensus est. Quare Jupiter etiam cœlo timens, fulmine ipsum dejecit in Padum, ibique submersus est. *Ambustus, Sole satus, magnanimus proles Clymeneia, infelix, Hyperionius, pronus, Eneaustus, audax, devius, rutilus errans, stolidus, temerarius, Clymeneius, puer Clymenes, combustus flammatus.* Phăěthōntiădes, fuerunt sorores Phaëthontis, de quibus vide, Heliades. *Clymeneides, virides, populea, frondosæ, misere, nobiles, longæ.*

Phaětusa, filia Solis, vide supra Heliades.

Phago, **Ein Fraaß/Fressack.** Incredibilis edacitatis homo fuit, quem Fl. Vodiscus in Aurel tradit, mensæ imperatoris adhibitum, aprum integrum, centum panes, vervecem & porcellum uno die edisse, bibisseque vini orcam.

Phălāntus Lacedæmonius; fuit, quo auctore & principe, Spartani Tarentum condiderunt *Tenagrius, Ledæus, clarus, Lacon.*

Phălăris Tyrannus Siciliæ crudelissimus in Agrigento urbe, de quo sup: Perillus. *Siculus, trux, crudelis, ferox.*

Phălērnus, mons Campaniæ prope Puteolos, ubi nascitur multum & optimum vinum, quod phalernum dicitur. *Uber, Latius, vetus.*

Phălĭsci, Populi Hetruriæ. *Pomiferi, Junonicolæ.* Quorum opp: Phalerii vocabatur sunt qui arbitrantur Phaliscos esse, qui eam Hetruriæ partem inhabitant, ubi situm est opp: quod hodie montem Fiasconem vocant, quum potius montem Phaliscum dicere debeamus.

Phānæus, mons est in Chio ferax optimi vini. *Antiquus.*

Phāon, fuit pulcherrimus hominum, quem inter lactucas Venus occultavit. *Conspicuus, marmoreus, formosus, durus.*

Phārao, onis antiquus rex Ægypti, a cujus nomine omnes reges Ægypti usque ad tempora Salomonis dicti, Pharao significat regem, teste Josepho *Ægiptius, demersus, superbus, Pharius, sævus.*

Phāros, vel Phārus, parva insula Ægypti contra ostia Nili & propè Alexandriam urbem *Clara, palmifera, excelsa, nocturna, Ptolemæa, nuda.* Pharius & Phariaticus, a um.

Pharsalos, seu Pharsalum opp: Thess: in ripa Enipei fluminis situm. Pharsalia Regio Thessaliæ Pharsalicus, a. um. Hinc campi Pharsalici, in quibus duorum maximorum bellorum civilium procellæ detonuerunt: primum inter Cæsarem & Pompeium: alterum inter Augustum & percussores Cesaris. Brutum & Cassium.

Phāsēlis, Pamphiliæ urbs in monte sita, piratarum olim perfugium.

Phăsis, is vel idis. celebratiſſimus Colchorum fluv. *Ponticus, nivoſus, limoſus, ferus horridus gelidus, Colchus, rapidus, magnus, Scithicus, cœnoſus, barbarus, aſper, altus* Ab hoc fluvio Phaſiani nomen ſum pſerunt quod ibi maximus eorum proventus feratur. Phaſiacus, a. um. adject: Phaſias, adis, patronym fœmininum.

Phēmŏnoe,es. Sybillæ nomen,quæ prima Apollinis Delphici Vates dicitur fuiſſe,& carmen Heroicum inveniſſe. Sunt qui Phœbi filiam dicāt fuiſſe.

Phēnĕus, lacus Arcad: cujus aqua nocturno tempore perniciosa, interdiu ſalutaris eſt. Ov: 15. metam.

Phēræ, arum, civit Theſſaliæ, alia Laconiæ, alia Bœotiæ.

Phĕrĕcy̆des Philoſophus & Pŏëta tragicus, pediculari morbo conſumptus. *Tragœdus.*

Phīla urbs Macedoniæ Eſt & marisGallici Inſula.

Phĭlădĕlphia, Civit. in Myſiis. In hac fuit una ex ſeptem Eccleſiis in Apocalypſi, commemoratis.

Phĭleum, vulgo Gröningen, *Groninga*, oppid. German. ſeptemtrionalis.

Phĭlētas, Pŏëta floruit ætate Philippi & Alexandri Macedonum, Præceptor fuit Ptolomæi Philadelphi. Fuiſſe fertur corpore adeò tenui,ut neceſſe fuerit plantis ejus plumbum adhibere,ne ventorum flatu raperetur. *Cous Samius.* •

Phĭlĭppi urbs Theſſaliæ, quæ Dathos antea dicebatur: quam Philippus Macedonum rex inſtauravit, & à nomine ſuo Philippus nominavit. Phi-lippicus, a. um. & Philippenſis, e.

Phĭlĭſtĭon, Pŏëta comicus, Socratis ætate floruit; nimio riſu mortuus fertur. Suid.

Philoctētes, hujus tes,vel tæ, Pæantis filius,& comes Herculis, quem ſepelivit, & ſagittas illius habuit. Cumq; iret ad bellum Trojanum, unâ ſagittarum illatum in pede vulneratus, in Lemno manſit. Tandem in Calabria urbem Petuliam condidit. *Pœante ſatus Laertiades, Pœantius.*

Philomela,vel Phĭlŏmēna, filia Pandionis regis Athen quam Theſus rex Thraciæ violavit, & linguam,ei abſcidit & mutata fuit in avem ſui nominis. v. Progne. *Daulias Pandione nata, Getica Ædonis, Attica, Iſmaria.* Plura Epit. v. in appellat. Philomela.

Phĭly̆ra, Nympha, ex qua Saturnus Chironem genuit qui Chiron Philyrides appellatur à nomine matris.

Phīneus rex Arcadiæ, qui cùm filios ſuos impulſu ſecundæ uxoris ſuæ cæcâſſet, irâ divinâ etiam cæcatus fuit, & Harpiæ aves rapaciſſimæ cibos ejus aut rapuerunt, aut fædaverunt. Sed poſtea Zethus, & Chalais à Phineo humaniter tractati fugaverunt illas. v. Strophades. *Cretus Agenore, fatidicus.* Phineus & Phineius, a. um.

Phiſŏn, Der Fluß Ganges in Indien / *Rzeká w Indyi.*

Phlĕgĕthon, thontis, fluv: inferorum ſemper ardens. *Furens, uſtus, tartareus, ſævus ardens fumidus, apertus, ſonorus inamœnus igneus, violentus acer, avarus, Stygius niger inferus flammeus, Tænarius.*

Phlegon, unus æquorum Solis.

Phlĕgra, æ vel Phlĕgre,es, urbs Macedoniæ. *Tumida vetus.* ubi Jupiter cum Gigantibus bellavit. Alii ſunt campi Phlegræi in Campania, ubi Hercules cum Gigantibus bellâſſe dicitur.

Phōcis, idis parva regio Græciæ, inter Atticam & Bœotiam. *Trifida ſonora larga, obliqua, humida, parva, Aonia,* in qua Delphi oppid: fuit. Item fons Caſtalius, Cephiſus amnis, Mons Parnaſſus & Apollinis templum, Phocenſes incolæ dicuntur.

Phōcus, filius Æaci. Ovid. l. 7. metam. *Æacides, Nereius.*

Phæbas, adis, Phæbi ſacerdos, ſcil. mulier vaticinans. *Effrena.*

Phœbe,es. Phœbi ſoror, hoc eſt Diana ſive Luna, Der Mon, *Kſiężyc, Aurea, Latonia jaculatrix, lucida, gelida, nemoralis, clara, candida, nocturna, innuba, menſtrua, pallida, vaga, argentea, pulchra, velox, humida, multivaga Titania, roſcida.*

Phæbus, id eſt: Apollo, filius Jovis & Latonæ & ſignificat Latinè purus & ſplendidus unde ponitur pro Sole vid: ſupra Apollo. *Aureus, candens, roſeus, fatidicus, calidus, tener, augur inſignis, canorus lautiſer, ſaluber, terrificus, doctus, lauriger, fatidicus, multifidus; Parnaſſæus, coruſcans, potens numeris, auricomus, ſagittarius, flammilucus, palatinus, ephebus candidus, Actiacus, Lycius, rutilans, ſagittifer, ſalutifer, ſonorus, ſublimis, purus, crinitus, velox, caleſcens, intonſus, nitens nitidus igneus, vaniloquus, rabidoſus, lucifluus, calens, clarus, rubicundus, fervidus, ignifluus, ignivomens, roſcidus, vagans, lucidus, flammiger, rapidus, Delphicus, comatus, ardens, Clarius Mitra, vagus, genialis, coruſcus, comoſus, Titanius, decorus, Actius.* Phœbeus, a. um.

Phæmon, onis, Lacus Arcadiæ.

Phœmŏne, es, filia Phœbi, quæ prima carmen Heroicum cecinit. *Arcana vaga.*

Phœnix, avem unam in toto orbe habet Arabia vivit annos 660 *Reparabilis, vivax nobilis, pharius longævus unicus, avis ſolis Gangeticus, Aſſyrius, ſoligena, Ti-*

us, Titanius, vividus alumnus Phœbi, æternus flagrans. Item Phœnix quidam rex Phœniciæ, à quo Phœnicia vel Phœnice, es, regio majoris Asiæ & pars Syriæ propinqua Judeæ, & valdè fertilis frugum Phœnicia. Phœniceus, v. in appellat. Item, Phœnix, Thessaliæ fluv: in Asopum influens. Item, Pædagogus & Magister Achillis.

Phŏlŏe, es. mons est Thessaliæ, in quo habitant Centauri. *Opaca nivosa*

Phŏlus, unus ex centauris fuit.

Phorcyon, vel Phorcis, idis Rex Corsicæ vel Sardiniæ insularum, & pater Medusæ, quæ ab eo dicitur, Phorcinis, idos, Phorcys autem in mari submersus, marinus deus habitus est.

Phorōneus. Rex Argivorum filius Inachi fluvii, qui initio dispersos populos in urbem coëgit. Phoronis, idis patronym, fœmininum, quod Poëtæ usurparunt pro Iside Inachi filia & Phoronei sorore. Ovid. 1. metamor. Phoroneus, a. um.

Phrўgia, Regio minoris Asiæ, habens ab Oriente Cappadociam, a meridie Lycaoniam, ab Occidente Troadem, à Septentrione Galatiam, quæ tamen pars ejus est. Et propter vicinitatem pro Troade ponitur, unde Troes, vel Trojani dicuntur Phryges. *Primigenii, semiviri.* In nomin. sing; Phryx; phrygis Phrygiones, qui acu pingunt, vel qui vestes auro intexunt, Phryges enim primi invenêre talem texturam. Phrygianus a. um. quod Phrygionum opera textum est, ut: Phrygianæ vestes, hoc est, acu pictæ.

Phryxus, filius Athamantis regis Thebarum ex Nephele uxore priore. *Nubigena, æquoreus profugus, Æolius, portitor Helles* Phryxeus, a. um.

Phȳllis, ĭdis, filia fuit Lycurgi Regis Thracũ quæ ægrè ferens, se relictam & spretam à Demophoonte filio Thesei, quem unicè deperibat, & ab expeditione Trojana redeuntem hospitio susceperat, vitam laqueo præfocavit in amygdalum postea conversa. *Rhodopeia Threicia, Sithonis, misella, frondosa, impatiens misera, dives.*

Phyllus, li. vel untis, urbs Thessaliæ.

Pīcēnum, est regio Italiæ, quæ nunc appellatur Marchia Anconitana, ab Ancone civitate. Picentes sive Piceni populi dicũtur Picenus, a. um. adject.

Pīcēntīni, populi sunt ad mare Tyrrhenum, Lucanis proximi.

Picus, filius Saturni primus rex Laurentum. Circe autem amore illius capta, sed spreta, ipsum carminibus suis mutavit in avem sui nominis. Ov. 13. metamorph.

Pīĕria Regio in finibus Macedoniæ. Est item urbs Syriæ Antiochenæ celeberrima. Pieres, populi Macedoniæ dicti sunt. Pierius. a um.

Pīerus, mons Thessaliæ, post Pheras, atq; in Macedoniam usq; protensus.

Pīĕrĭdes dicuntur Musæ, vel à Piero monte Thessaliæ, in quo natæ fuerant, vel à novem filiabus Pieri quas canendo vicerunt. Ovid. 5. met.

Pīlūmnus Qui pinsendi frumenti, usum invenit, Jovis (ut putant) filius & Dauni pater. Serv. in lib. 9. Æneid. Pilumnus (inquit) & Picumnus fratres fuerunt, Dii. Horum Picumnus stercorandorum invenit usum agrorum: unde & Sterquilinius dictus est: Pilumnus verò pinsendi frumenti: unde à pistoribus colitur, & ab ipso pilum dictum est.

Pīmpla, Thraciæ mons Musis sacer, *Virens, Pieria.* Pimplæus, a. um. adject. Pimplæides, sive Pimplææ Musæ dictæ sunt.

Pinarus fluvius Siciliæ in sinum Issicum influẽs

Pīndarus, Thebanus Poëta, Lyricorum princeps cujus domui, vel posteris pepercit rex Alexander, quum Thebas everteret. *Thebanus, Achrivagus.*

Pīndus, mons in finib. Thessal. *Celsus, Thrax, nivalis, pinnifer gelidus, nubifer.* Pindus est, & fluvius & oppidum.

Pion, onis, mons est Joniæ.

Pīræcus, Portus est Athenarum, quadringentarum capax navium, muro 2000. passuum urbi conjunctus.

Pīrēne, ēs. Fons ad radicem Acrocorinthi, non copiosas quidem, sed tamen perspicuas, potuque suavissimas habens aquas. Strab. l, S.

Pīrīthŏus, filius Ixionis Rex Lapytharum cum Theseo amico suo descendit ad inferos, ut Proserpinam raperet, sed à Cerbero devoratus fuit. Theseus autem captus. *Ixionides, Ixione natus, audax.*

Pīsa, urbs & regio Arcadiæ vel Achaiæ, ubi quinto quoq; anno exercebantur ludi curules, in honorẽ Jovis Olympici. *Undosa, Hetrusa.* Pisæus, a. ũ.

Pīsæ, arum urbs Thusciæ maritima. *Alphea.* Inde Pisanus a. um.

Pīsaũrus fluv: Umbriæ, à quo vicinum oppidum Pisaurum appellatum est.

Pĭtane. es sive Pĭtănа, æ. urbs *Æ*olidis in Asia non procul à Caici fluminis ostio. Pitanæi sive Pitanitæ, incolæ dicti sunt Est & Pitane urbs Laconiæ

Pīrho, ûs. persvasionis Dea à Veteribus credita. *Facunda.*

Pīthōnos, cōme locus in Asia, in campis patentibus, ubi primo adventûs sui tempore ciconiæ congregantur, & eam, quæ ultima advenerit,

 lani-

laniant universæ, atq; ità abeunt. Plin. l. 10. c. 23.

Pittăcus, Mitylenæus Philosophus unus ex septem Sapientibus. *Satus, Lesbo, satus Mitylene, Lesbius*

Plăcentia, urbs in Italica Gallia, id est: in Longobardia, ad Trebiam amnem in Padum influentem. Placentinus, a. um.

Placia. Oppid: Misiæ, a tergo habens Olympium montem, Mysis dictum Plin. l. 5. c. ult.

Plătææ, arum, urbs Bœotiæ. Platæenses, populi dicti sunt.

Plăto, onis Philosophus ab humerorum latitudine ità nominatus cum antea ex avi paterni nomine Aristocles vocaretur, *Doctus, Cecropius Aristonis filius.* Platonicus, a. um.

Plăvia, Oppidum German. **Plawen in Vohtland**, *Miásteczko w Niemczech.*

Plaūtius, Poëta comicus.

Plaūtus, M. Plautus natus in urbe Umbriæ, cui nomen Sassina, operam primùm pistori locavit, ad comparandum victum in agendis molis illis, quas trusantiles vocant. Composuit in ipso pistrino quasdam fabulas. *Jocosus, disertus, antiquus* Plautinus, a. um. Hinc superlativū, Plautinissimus.

Plĕiades, septem sunt filiæ Atlantis, ex Pleione Nympha, cum quibus Jupiter concubuit. & postmodùm retulit inter Sydera, ne vim paterentur ab Orione quarum nomina sunt: Electra Alcyone Celæno, Merope Asterope, Taygetae, Maja, quarum ultima vix cerni potest. Ov. 4. Fast. In singnum. dicitur Plejas, adis, id est, una septem stellarum. Epith: vide in Appellat. Pleiades.

Pleiŏne, vel Pleione, es, Nympha Oceani & Tethyos filia, & uxor Atlantis, qui ex ea Pleiades suscepit. Ovid. 5. Fast.

Pleūton, urbs Ætoliæ, *Meleagria.*

Plīnius Veronensis, tēporibus Vespasiani vixit. Opus de rerum natura cōscripsit. *Salebrosus, fecūdq.*

Plŏtæ. Insulæ duæ in Ægeo, & Strophades. De hisce Plin. l. 4. c. 12.

Plūtarchus Cheronensis Philosophus, floruit sub Trajano & Adriano Imp;

Plūto onis, filius Saturni, & frater Jovis, rex inferorum, vide suprà Neptunus. *Immitis, ater Stygius, sævus, dirus, profundus, opertus, letheus, illachrymabilis, niger, imus, Saturnius, infernus; rex umbrarum summanus tartareus, torvus, regnator noctis, raptor dis dux ferus, arbiter nectis, animarum rector tertius hæres, teter, feron avidus opacus, Vejovis avarus horridus, umbrosus, superbus, crudelis, cupidus, fervescens, implacidus, rapax, ferreus, tremendus, Phlegethonteus, averni lis, flammiger, lacrymabilis, adamantinus, impius, severus, ceruleus, immanis, calidus, sulphureus, Agesilaus, Cymenus, gener Cereris, Elysius terrenus.* Plutonius a. ū

Pŏdā̆lyrius, filius Æsculapii, insignis medicus, à pedum magnitudine ità dictus.

Pœān, antis, Pater Philoctetis, qui ideo Pœantias dicitur.

Pœni Carthaginenses, quasi Phœni, quia à Phœnicibus orti. *Perfidi, fallaces, infidi truces leves, rebelles fulminei, feroces, ficci, fœdifragi.* Hinc Punicus a. um. œ in u commutata.

Pōla Civitas in Istria.

Pōlĕmon, onis Philosophus Atheniensis Philostrati filius, Fuerat in adolescentia luxuriosus, sed à Xenocrate emendatus.

Pōllĕntia Dea potentiæ, quæ à Romanis colebatur.

Pōllux. ūcis, vide sup: *Castor, Amyclæus, Tyndarides, Ledæus Lacon, pius Oebalides, Tyndareus, pileatus Dioscorus.*

Pōlycārpus. Joannis Evangelistæ discipulus, & Smyrnæorum Episcopus.

Pōlyclētus, statuarius clarissimus.

PōlycrātesTyrannusSamiorum fortunatissimus, qui ut aliquid adversitatis habuisse videretur, annulum projecit in mare, quem tamen coquus ejus redinvenit in pisce, tandem ab Oronte Præfecto Darii regis cruci affixus in excelso monte.

Pōlydōra insula Propontidis, Item, Nympha Oceani & Thesyos filia.

Pōlydōrus filius Priami & Hecubæ, causa villâ di belli à Priamo cum multo auro missus ad Polymnestorem regem Thraciæ. Sed Trojâ captâ Polymnestor, ut auro potiretur, occidit puerum, quô cognito Hecuba Polimnestori oculos eruit.

Pōlymnēstor, Rex Thracum, qui Polydorum Priami filium ayaritia impulsus interfecit, de quo vide immediatè sup: Polydorus. *Rex Thracum, Odrysius, Ismarius, Thrax perfidus, immitis.*

Pōlymnia, sive Polimneia, una Musarum, significat multæ memoriæ, vel multum canens, à Poly & Hymnos

Pōlynīces, vid. sup. Etheocles. *Oedipaniades, Thebanus, Dirceus, Ismenius, Echionius, Cadmeius, infandus, Argivus, Oediponiadus.*

Pōlyphēmus, quasi multæ famæ, fuit filius Neptuni & unus Cyclopum, scil. Gigas unoculus, carnibus humanis vescens. Qui cum aliquot sociorum Ulyssis comedisset, Ulysses ei optimum vinum propinavit, quo inebriatus. cùm graviter dormiret, Ulysses cum sociis ejus, eum hastis necaverunt. *Terribilis, ferus, Ætneus, madidus cædurus, Siculus, neptunius, lumine fraudatus.*

Pōly-

Pōlyĕna filia Priami & Hecubæ, quam Pyrrhus filius Achillis jugulari fecit ad tumulum patris sui, qui propter illam occisus fuerat. *Priamēia, audax.* Polyxemius a. um.

Pōmōna, æ. Pomorum Dea apud Romanos, adamata à Vertumno. Ovid. 14. metam.

Pōmpēii, populi dicuntur, quos Sarnus amnis alluit, incolentes oppidum ejusdem nominis Inde Pŏmpēiānum i. prædium circa *Pompeios.*

Pompeius Magnus, Nobilis Romanus qui multa bella gessit. Tandem civili bello victus à Julio Cæsare, profectus in Ægyptum, ut ibi repararet exercitum, occisus dolosè fuit.

Pōmpēlōn. Oppidum est Hispaniæ, sub Pyrenæis montibus.

Pōmpōnia Mater Scipionis ex congressu Jovis (ut credi volebat) in anguem muta i. S lius l. 13.

Pōntūs, g. masc. Nereī & Neptuni filius, alii Pontum dici existimant mare, cujus Epith: vide in appellat *Pontus.* Propriè autem ideo mare *Pontus* appellatur, quòd à *Palude Mœotidis* usque in Tenedum protenditur. Item, Pontus, i. g fœ *Provin*cia Asiæ minoris, à *Ponto* rege sic cognominata, crudelitate Medeæ & maleficarum herbarum proventu nobilitata. Pōntĭcus, a. um.

Pōrcia, Nobilis Romæ matrona fuit, Porcii Catonis Censorii filia: sive (ut alii malunt) neptis quæ cùm matrem familias quandam, quæ secundas inierat nuptias, pudicitiæ nomine laudari audiret casta (inquit) matrona non nisi semel nubit. *Por*cia alia fuit Catonis Uticensis filia, & uxor Bruti, quæ cum viri sui consilium, quod de interficiendo Cæsare, ceperat, cognovisset, cultello tonsorio sese vulneravit Qua de re quum à viro increparetur: Non est (inquit) hoc temerarium factum meum, sed in tali statu nostro mei erga te amoris certissimum indicium, experiri enim volui, si tibi propositum ex sententia parum cessisset, quā æquô animo me ferro essem interemptura. Hæc postea cùm audisset virum suum post infaustum illud prælium adversus Antonium, Augustūq; in campis Philippicis gestum, mortem sibi consci visse, mori & ipsa statuit. Sed cùm arma à domesticis subtraherentur haustis prunis, oreque obstructo, confestim extincta est. Valer: l. 3. c. 2.

Pŏrdŏsēlēne, Insula ante Ephesium, cum urbe ejusdem nominis.

Pōrphȳrio, Gigas quidam fuit, qui unà cum reliquis Gigantibus adversus Superos conspiravit. Claudian in Gigant.

Pōrphȳris Insula in sinu Laconico mari, alio nomine Cythera dicta.

Pōrsena, vel Pōrsēnna Rex Thusciæ, qui Romam obsedit, conatus Tarquinium regem ejectum reducere, tandem pacificus recessit. *Minax, magnanimus, Tuscus, Hetruscus.*

Pōrtūnūs, Deus maris habitus est ab antiquis, ità dictus à portubus, quibus prodesse credebatur.

Pōrūs, Indiæ rex fuit, ab Alexandro Macedone superatus, deinde & suorum dolo interemptus. Claudian.

Posideum, vel *Pŏsīdium*, oppidum in finibus Macedoniæ, est & oppidum in Syria.

Prænēste; g. neut: & *Præneslis*, is g. f. Oppidum Italiæ in monte positum. *Prænēstīni*, Incolæ dicti sunt.

Prāxĭtēles, Optimus statuarius, & nobilissimus marmorum sculptor, qui inter alia Gnidi fecit Venerem artificiosissimè.

Prĭamus, Laomedontis filius rex Trojæ, qui habuit filios 50. *Post* eversionem Trojæ omnibus filiis ejus occisis, & ipse à Pyrrho, senex occisus fuit. *Laomedontius, dives, Dardanius, potens, pulcher.*

Prĭāpūs, filius Bacchi & Veneris. Deus hortorum turpissimus. *Hellespontiacus, fallax, ruber, rubicundus, Lampsacides, Lampsacenus, procerus, alacer frugifer, verpus, infamis, Orneus.*

Prĭēne, ēs. Oppidum Joniæ in Asia, Patria Biantis. *Prĭēnæus*, a. um. & *Prĭēnēnsis*, e. adject.

Priscĭānus, Grammaticus Cæsariensis fuit, qui tempore Justiniani Principis floruit.

Privērnum, urbs Volscorum in Latio, Incolæ *Privernales* dicti.

Prŏcas, Rex Albanorum fuit, pater Amulii & Numitoris, & avus Romuli & Remi.

Prōcrīs, filia Erithei Regis Athenarum, & uxor Cephali, quem venantem clam secuta est, latens inter frutices, & observans eum; Nam audierat, quòd ibi ille amicam habere solebat. Cephalus autem motum in fruticibus videns, feram esse putans, uxorem, ignorans, occidit. Ovid. 7. metamorph.

Prœtĭdēs, *Prœti* Argivorum regis & *Antiæ* filiæ fuerant: quæ cum formâ essent præstantissimâ, se Junoni ausæ sunt præferre: quare irata Dea, talem eis immisit furorem, ut vaccas se esse arbitrarentur, & ad sylvas confugerent. *Postea* autem Helleboro sanatæ à Melampode dicuntur, unde quoddam Hellebori genus Melampodi nomen accepit. *Plin*: l 25. c. 5. Virg: in Sileno. Ov: autem dicit eas à Venere, quam spreverant, primò in vaccas pòst in lapides conversas.

Prōgne, ēs, filia *Pandionis* Regis Athenienfis & uxor

uxor Therei regis Thraciæ, quæ cum jam filium Itym nomine peperisset, flagrans desiderio sororis suæ Philomelæ videndæ, virum oravit, ut illam ex Athenis sibi adduceret Quod Thereus cum faceret, eam in itinere virginem violavit, & ne flagitium cuiquam diceret, linguam ei abscidit, ac in quodam loco conclusit, Progne putavit quod soror in itinere obiisset. Philomela autem omnia quæ gesta erant acu in tenuissima tela depinxit: hanc ancillæ Prognes clam deferendam tradidit. Progne autem Bacchanalia simulans, sororem attulit, & filium suum occidens Tereo comedendum dedit Tereus re cognitâ, quum Prognem persequeretur, illa in hirundinem mutata fuit. & Tereus in upupam, Philomela etiam in lusciniam mutata est, & Itys in Phasianum, quæ avis habet aures plumosas & pennas depictas, & frequens est ad Phasium fluvium. *Dauli-as querula impia, Rhodopeia, Pandionia, Getica, sæva, dura, Attica, minuriens, cruenta, Ismaria, garrula, domestica, acerba, Cecropis.*

Prōmētheus, Japeti filius, qui primus finxit ex luto simulacra. Unde dicunt eum homines fecisse *Callidus; ignifer, satus Japeto, dirus, miser, Japetioniades, vigil infelix, consultus.*

Promontorium Minervæ, est juxta Surrentum, in quo olim Sirenes habitâsse feruntur.

Prŏpērtius, Sextus Aurelius Propertius ex Mœvania oppido Umbriæ oriundus; quum patrem puer amisisset, Romam se contulit, ubi propter ingenium statim amatus est. *Blandus, tener, lascivus, facundus, amabilis, Callimachus, Umber.*

Prŏpōntis tidis, est pars maris, inter Hellespōtum & Pontum. *Lata, alta, longa.* Prŏpōntĭăcus, a, um.

Prŏsa dea, quæ ad impetrandum facilem partum Romæ colebatur. Gel: lib: 16. c. 16.

Prŏserpina, filia Jovis & Cereris, quam Pluto ex Ætna rapuit in uxorem. *Inferna, Ennæa, sæva furva horrenda, Phlegethonteis, Stygia, regina Erebi, averna, Sicula, triformis, Ætnæa, profunda, infera ter gemina, noctis hera, ferox, Plutonia, invida, Persephonea: tartarea, Phlegethontea, imperiosa, torva, Trinacria, Deois.*

Prōtăgŏras, Rhetor & Sophista.

Prōthesilāus, unus Ducum Græciæ, ex Phylace urbe Thessaliæ Qui cum datum esset Græcis oraculum, ut qui primus ex classe descendisset in terram Trojanam, periret; ipse magnanimus primus in terram descendit & ab Hectore occisus est Quem uxor ejus ità flevit, ut ipsa moreretur. *Hæmonius, Phylacides.*

Proteus, filius Oceani & Tethyos, marinus Deus pastor Phocarum, & vates, sed nisi coactus, nulla dans responsa. Idē se transformavit in quamcunq; formam, ut Virg. in 5. Georg: fabulatur. Fuit autem rex Ægypti temporibus Priami regis Trojani *Cæruleus, æquoreus, marinus, ambiguus, Carpathius, udus, famosus, sceleratus mutans vultus, vates mirabilis.*

Prŏtŏgĕnes, pictor nobilis fuit, patria Caunus.

Prūsĭās, adis. Bithiniæ oppidum, olim Cius dicta, à Prusia rege condita, apud quem Annibal exulavit; victus à Romanis.

Psylli populi sunt Africæ, quorum corpori ingenitum fuit virus exitiale serpentibus, ex cujus odore sopirent eos. *Pæni.*

Ptŏlemæus filius Lagi militis gregarii in exercitu Alexandri Magni. Sed Ptolemæus ità se gessit, ut inter duces esset, & post Alexandri mortem rex Ægypti factus adeò clarus fuit, ut omnes sui posteri ab ipso denominati sint, & dicti Ptolemæi usq; ad tempora Augusti. *Niliacus, Pharius, Pellæus Phrygius.*

Ptŏlĕmāis idis, vel dos. Oppid. in ora rubri maris. Est urbs Ægypti. Item Phœniciæ urbs.

Punicus Carthaginensis. Unde Punica bella dicuntur quæ Romani gessêre cum Carthaginēsibus.

Pŭtĕŏli orum, Oppid: Campaniæ, a multitudine puteorum, propter aquas calidas ita dictum.

Pȳgmæi, **Kleine Erdmännlein nur eines Elenbogens hoch.** *Lokietkowie, Ludzie wzrostu ná łokieć co z żurawiámi walczą.* in extrema parte montium Indiæ habitantes Horum mulieres pariunt anno quinto, & senescunt octavo. Assiduè certant cum gruibus, & vincuntur sæpenumero. *Parvi, breves.*

Pȳgmălĭon, Rex fuit Tyri urbis Asiæ, qui Sichæum uxoris suæ maritum interfecit, ut auro ejus potiretur. *Impius, avarus.*

Pȳrŏs, fuit urbs Laconiæ, in qua regnaverunt Neleus & Nestor. *Nelæa, Nestorea, Neleia, senilis.*

Pȳrăcmon, fuit unus ex ministris Vulcani, *Ferrugineus, durus, Æmonides, flammeus, igneus.*

Pȳramīdes. Turres grandes & sumptuosissimæ apud Memphim Ægypti urbem, a regibus pro monumentis factæ. Sed & Rhodope meretrix maximam fecit pyramidem, *Phariæ superbæ nubigeræ celsæ.*

Pȳrămŭs, adolescens fuit Babylonius, qui Thesbes vicinæ puellæ mutuô amore captus, amicæ persuasit, ut deceptis custodibus, in solitudinem quandam extra urbem se conveniret: quò quum puella prior venisset, conspecto leone, trepida profugit ad sylvas, relicto præ festinatione ami-

culo

culo, quod inventum leo dilaceravit. Veniens deinde ad locum constitutum Pyramus, quum Thesbes amiculum à fera dilaceratum, agnovisset, arbitratus ipsam à leone esse devoratam, doloris impatientia, eo quo accinctus erat, gladio seipsum interemit: Thesbe quoque, quum posito timore ex sylva rediisset, Pyramumque ex vulnere adhuc palpitantem agnovisset, exemptô ex vulnere gladio sibi etiam mortem conscivit. Item, Pyramus fluv: Asiæ. *Undisonus*.

Pȳrēne, es. nomen puellæ Bebrycis filiæ, in Pyrenæo monte ab Hercule compressæ atque à feris laniatæ & ibi sepultæ. Qui mons quoque à Poëtis Pyrene nuncupatur, Galliam ab Hispanis dirimens. *Aeria, nivosa, fera ferox, occidua, pallida.*

Pȳrēneus, Phocidis, rex fuit, qui cum musas ex Helicone in Parnassum proficiscentes, hospitio suscepisset, vim iis inferre est conatus: cumq; illæ assūptis aliis effugissent, Pyreneus conatus insequi è fenestra delapsus, fregit cervices. Ov: 5. metam.

Pȳrōdes Cilicis filius, qui primus è silice excussisse ignem dicitur quemadmodùm asservâsse in ferula Prometheus. Plin: l. 7. c. 56.

Pyrōis, unus est equorum Solis. *Rutilus rubens.*

Pyrrha, Deucalionis uxor, quæ post diluvium una cum marito, jactis post terga lapidibus humanum genus fertur reparâsse. Ovid: 1. metam. *Epimethis, Titania.*

Pyrrhūs, Achillis filius ex Deidamia Lycomedis filia: ità dictus à fulvo colore capillorum teste Servio *Achilleides, Scyrius, ferox Æacides, Graius Pelasgus*, Fuit & Pyrrhus Epyrotarum rex, materno genere ab Achille, paterno ab Hercule oriundus. Periit ictu tegulæ percussus, cùm Thebas cepisset. Vitam ejus latiùs Plutarchus. *Molossus immanis.*

Pȳthăgŏras, Samius Italiæ, Philosophiæ princeps, qui discendi causa mundum peragrabat. *Samius, Panthoides, pandens, doctus, celeber, divinus.* Pythăgŏræi & Pythagorici, dicuntur, Doctrinæ & præceptis Pythagoræ insistentes.

Pȳthĭa, orum. Ludi Apollinares, qui ad Apollinis honorem fuerant instituti ob cædem Pythonis serpentis nocentissimi. Ovid. 1. met. Pythiōnītes, Pythjorum victor.

Pythĭus. Apollinis Epitheton, à Pythone serpente inditum, quem jaculis suis adhuc puer fertur interemisse.

Pȳthōn, onis. Poëtæ dicunt fuisse serpentem natum ex putredine terræ post diluvium Deucalionis hunc, ut volunt, Apollo interfecit. *Tumidus, viridis, cæruleus, atrox, sanguinolentus, horrens squamis, Deucalionæus, vetus,*

Pȳus, untis. opp: Lucaniæ à Latinis Buccentum appellatum. Plin. l. 4. c. 5.

Q

Quadi, Bohemorū olim gens, die Marck/felder / *Marfeldczycy.*

Quadrata Lazio, Austriæ oppidum, Keunlichen, *Miásto w Rakuziech.*

Quădrātus Apostolorum discipulus, Præsul Atheniensis, unà cum Philippi filiabus, prophetico spiritu clarus perhibetur. Christianos magnis ea tempestate terroribus dispersos, suâ prudentiâ redintegravit.

Quari, pop: Galliæ Narbonensis.

Quīntĭlĭānus, Rhetor ortus in Hispania, ex Civit. Calagula.

Quĭrīnus, dictus est Romulus, eo, quòd semper utebatur hasta, quæ Sabinorum linguâ quiris appellatur. Quirinus etiam Martem significat. *Armifer, Ausonius, Martigena.* Quĭrīnālis, le. ut. Quirinalis collis, dictus est, quod in eo Quirini templum erat. Quĭrīnālĭa, orum, Romani vocabant diem, quo sacra Quirino fiebant.

Quĭrītes, tium, vel tum, Dicuntur Romani à Quirino primo rege urbis conditore. Antè etiam Sabini appellabantur. *Bellicosi.*

R

Răbĭlus, Arabiæ rex. Qui Antigonum Macedonem in vico, cui nomen deinde factum est Motho, interfecit. Steph.

Răvēnna, urbs Italiæ in Flaminia ad mare Adriaticum. *Paludosa, antiqua, paludicola, ulvosa, annosa, æquorea, longæva, humilis.*

Raūrăci, Gall: Belgicæ populi, non procul à Rheno, Tribocis, Helvetiis, & Sequanis finitimi.

Regium, Opp: Cisalpinæ Galliæ, à Lepido ædificatum: unde & Regium Lepidum vocatur.

Rēmus, Filius Martis & Iliæ, quem frater ejus Romulus occidit, qui per ludibriū muros novos transilierat, vel quia uterque regnare volebat, & ob hoc, orto inter eos certamine Remus occisus est. *Iliades, antiquus, Ausonius, miser, Martigena, Aventinus.*

Remis, urbs Galliæ Belgicæ inter Treverim & Metensem urbem, Reimig / *Miasto w Francyi* in qua urbe Francorum Rex ungi solebat.

Rhadămāntus, Filius Jovis ex Europa, & frater Minois, qui ambo dicuntur esse Judices apud inferos. *Gnosius, immitis, juridicus, torvus, Agenorides, inexorabilis.*

Rhæti, populi sunt Germaniæ Italiam ver-

fus, die Grawpündner/ *Retowie*, qui duce Rhæto à Gallis pulsi Alpes occupârunt. *Servi.*

Rhætia Europæ regio est. Dividitur in duas partes; superiorem & inferiorem. Superiores Grisones appellantur Grawpündner oder Thurwahlen *Recya wyższa.* Inferiorem hodie Bojarii incolunt, Das Beyerlandt. *Recya niższa, inaczey Báwárya.*

Rhāmnūsia. Dea indignationis, quæ superbientes ulciscitur, Alio nomine Nemesis, quod significat indignationem. *Iniqua crudelis.* Rhamnusia autem dicitur à Rhāmnys oppido Atticæ, Rhamnusis, sidis, patronym, fœmininum.

Răphēa, urbs Palestinæ, ad Jordanem fluv: hodie Rama dicta.

Rhēa, Filia Cœli, & Vestæ soror, & uxor Saturni, alio nomine Ops. Dicitur & Cybele mater deûm. Hæc Rhea dicitur Ilia, mater Romuli, de qua sup Ilia.

Rhebās, fluv: est Bithyniæ. *Pulcher, Longinquus.*

Rhēmi, populi Galliæ Belgicæ, Mediomatricibus & Leucis finitimi.

Rhēnus, Der Rhein/ *Ren rzeká*, Fluv. nobilis, qui dividit Belgas à Germanis, *Bicornis spumans, rebellis, minax, gelidus, tumens, ferox, saxosus, sævus, flavus, tumidus, citatus, impiger, succiduus, rapax, rapidus, vagus, algens, turgidus, audax, Teutonicus, paluster, asper, corniger, latus, spumeus, undisonus, glacialis, nitidus, Gallicus, barbarus, clarus, Appennigena, Violentus.* Rhenus est etiam fluv: In Italia circa Bononiam.

Rhēsus, rex Thraciæ, qui cum equis albis veniens in auxilium Trojanorum; à Diomede & Ulysse noctu in suis castris occisus fuit. *Bellicosus, Thrax, Thracius, Sithonius, Odrysius.* Est etiam fluv circa Trojam non procul ab Ilio fluens.

Rhetia, v. Rhætia.

Rhīphæi montes, Mitternächtisch Schneegebirg, *Pułnocne gory w Tátárskiey ziemi ná ktorych śnieg przez cáłe láto trwa* Rhīphæus, a, um.

Rhīphēus, ei. unus ex Centauris, Ixionis & Nubis filius.

Rhoda, urbs Hisp: quæ & Rhodope.

Rhŏdănŭs, fluv: Galliæ, in Alpibus, & lacui Lemano mixtus, & iterum egressus, Lugdunum & Viennam urbes adit, deinde in Liguisticum mare tribus ostiis influit. *Tumidus, incitus, furens, præceps, spumans, celer, præcipitans.*

Rhŏdŏgūne, fuit filia Darii, quæ post mortem viri, nutricem, quæ illi secundas nuptias suade-

Rhŏdŏpe, ēs. mons in Thracia altissimus, *Threicia, aëria, glacialis, cava, nimbosa. Thressa gelida, alta, nivalis.* Rhŏdŏpēius, a, um. Fuit & meretrix in Ægypto sic dicta, conserva quondam Æsopi quæ grandem construxit Pyramidem.

Rhŏdos, die Insul Rhodis, *wyspa Rhodus.* Clara Insula in mari Carpathio, opposita Lyciæ & Ægypto. *Phæbeia, Phæbea, aspera, clara, irrigua auro, aurea, pulchra, fertilis, auro, colossicola, nobilis, fulva, insula solis.* In ea fuit Colossus 70. cubitis altus & alii Colossi minores centum. Est, autem Colossus ingens statua.

Rhœtus, Marrubiorum rex fuit in Italia, pater Anchemoli, qui vitiatâ noyercâ sua, Rhœti patris furorem metuens, confugit ad Turnum. Serv: in 10. Æneid. Est autem Rhœtus apud Poëtas nomē gigantis, qui cum Jovem de cœli possessione, dejicere conaretur, à Dionysio in leonem trāsmutatos interemptus est Horat. lib. 2 Carmin. ad Bacchū.

Rōbīgo, ginis, dea quædam & Rōbīgus deus apud Romanos, qui avertendæ rubiginis causâ colebantur. Ovid. 4. Fast.

Rōma, Die Stadt Rom in Italien, *Rzym Miásto we Włoszech.* Regina urbium, & totius propemodùm orbis olim caput. *Inclyta, ferox, potens, Dardania, bellatrix, Romulea, Saturnia, Dardana, libera, dominans, vallata, septemgemina, Ausonia, æterna, Martia, vetus, Martigena, ardua, Phrygia, Mavortia, ferax, antiqua, prisca, cæli vicaria, Latialis, Rhœteia, Troica, prodiga, Æneis, Quirinalis, rerum domina, Trojugena, bellicosa.* Rōmānus, a, um.

Rōmŭlus & Remus gemini filii Martis & Iliæ, vide sup: Ilia, & Remus. Romulus ergo fuit conditor Romæ, & primus rex. *Quirinus, Romanus, Mavortius Iliades, trabeatus, Martigena, potens, augur.* Rōmŭleus & Rōmŭlus, a. um. Rōmŭlides, idem quod Romanus.

Rŏthŏmăgus, sive Rhothomagus urbs Vellicassiorum in Gallia Lugdunensi, ad Sequanam fluvium.

Rŭbĭcon, onis fluv: Italiæ, separans Galliam à Flaminia, a rubore aquæ appellatus. *Parvus, puniceus, alpinus, amœnus.*

Rubrum mare pars Oceani, Arabiam à meridie alluens, Das rothe Meer. *Morze czerwone.*

Rŭdiæ, arum. Vetus opp: Apuliæ patria Ennii Poëtæ *Vetusta.*

Rŭsæ, opp: Campaniæ.

Rusiana, urbs Germaniæ ad Rhenum Oppenheim/ *Miásto w Pálátinatu nád Renem rzeką.*

Rŭfinus, Vir consularis, à Fabricio Censore damna-

damnatus, quod decem pondo auri apud eum inventa essent.

Rūmia, sive Rumina, ut alii malunt, dicta est dea quæ rumis, id est mammis hoc est pueris lactentibus præsidebat. Cujus & meminit D. Augustinus lib. 4. de civit. Dei. Varr. lib: 2. de re rust. cap: 11

Rūncīna a Romanis Dea credita est, quæ runcationi præesset, cujus meminit & August. lib. 4. de civit. Quum runcantur segetes id est à terra herbæ auferuntur, deam Runcinam præfecerunt.

Rŭtŭli antiquissimi Italiæ populi, qui Latii partem tenuerunt, Ardeæ proximam.

S.

Săba, urbs metropolis in Arabia, in monte sita *Turrifera, Arabica, custralis, ferax.* Săbea, Regio dicitur, in qua sola Thus nascitur. Săbæi populi dicti sunt. *Molles, fatilegi, odoriferi, dites, thuriferi, pingues, uncti, thurilegi, leves.*

Săbæi pop: felicis Arabiæ, ditissimi sylvarum fertilitate odorifera, quorum metropolis est Saba.

Sabaria, oppidum Austriæ ad Angrum fluviū, Stamm, *Miásteczko w Rákuskim páńst wie.*

Sabasius, Bacchi cognomen.

Săbelli, populi à Sabinis orti. Săbellus, & Săbellĭcus, a. um.

Sabis, Arabum deus, cui decimas mensurâ, non pondere persolvunt.

Săbīni, & Sabinæ, vetus Italiæ pop: inter Latinos Umbros rigidis moribus. Quorum filias in spectaculo rapuerunt primi Romanorum, carentes uxoribus, ob quod Sabini multa bella gesserunt cum Romanis. Sed multi ex eis victi Romam migraverunt. *Prisci, rigidi, veteres, duri, intacti, fortes.*

Săbrīna, fluv: Britann: Insulæ.

Sacæ, arum Scythiæ Asiaticæ pop: nemora & speluncas inhabitantes.

Sacer mons, est trans Anienem fluv: tertio ab urbe miliario, quem montem olim occupavit plebs Romana, cùm à divitibus nimium gravaretur & ibi Tribuniplebis creati sunt. Dicitur autē sacer mons, quia Jovi sacratus fuit.

Sacra, via in urbe Romana vocitata est, quòd in ea ictum fœdus inter Romulum & Tatium regem Sabinorum.

Sacra, certamina Græciæ quatuor erant, quæ à Tacito ludicra vocantur, scilicet: Olympia, Isthmia, Pythia, & Nemæa.

Sagæ, Scythiæ pop: iidem qui Sacæ.

Săguntus, vel Saguntum, Hispaniæ urbs ultra Iberum fluvium mille ferme passus a mari quā Romanis faventem Annibal evertit. Sed cùm viderent cives urbem capiendam, primores, aurum, & argentum omne in ignem jactaverunt, ne hostis illo potiretur. In quem ignem multi etiam civium se miserunt. Nam alii omnes pugnantes occisi sunt. Livius. *Grata, rutila, animosa, misera, rigida Hispana, Neritia, metallisera, fidelis.* Săgūntīnus, a. um.

Săis, urbs Ægypti juxta unum ex Ostiis Nili, ab ea Saiticum dictum Săites, vel Săī:a gentile.

Săla, fluv: in Germania. Est & urbs Mauritaniæ ad occidentem.

Salaciam antiqui deam aquæ dicebant, quam putabant salum ciere, id est, mare movere. Quo vocabulo Poëtæ pro aqua usi sunt Pacuv: Hinc sævitiam Salaciæ fugimus.

Sălămis vel Salamin. minis, vel Salamina æ. Insula in mari Euboico, contra Athenas sita, in qua est urbs ejusdem nominis. Est etiam urbs in Cypro. *Antiqua, superba, Cypria.* Sălāmīnius, & Salaminiacus, a. um.

Sălanga, mons altissimus, mari imminens, inter Britanniam & Hyberniam: Hodie mons D. Dominici appellatur, è monasterio à D. Dominico ibi extructo.

Salantīnum Promontorium Italiæ ad opp: circa Beneventum. Sălentīni, populi ab hoc monte dicti putantur.

Sălii Sacerdotes Martis Romæ à Numa rege instituti, qui lustrantes urbem saltabant portantes ancilia, id est, scuta. Sălĭāris, re, quod ad Salios pertinet, item Salii Germaniæ populi, qui & Franci dicuntur. Ab his Saliis Alciatus putat legem Salicam nomen duxisse quasi dicat Francicam.

Sălmăcis, fons in Caria, fabulantur fuisse Nympham, quæ Hermaphroditum, Veneris & Mercurii filiū in fonte nudum repertum amplexans, deos oraverit, ut unum è duobus corpus fieret, idque factum esse. Salmăcidus a. um.

Sălmāntĭca, opp: est in Orientali tractu Lusitaniæ in Hispan. Vettonum

Sălmōnĕus, Æoli filius & rex Helidis, qui ut Deus esse crederetur: fulmina & tonitrua se movere fingebat, quare tonitruo & fulmine ad inferos missus. *Æolides, audax.* Sălmōnis idos filia Salmonei

Sălo, onis, fluv: est apud Celtiberos, qui & Biblidis dicitur.

Sălōmon vel ut alii Solomon, Rex sapientissimus Judæorum, filius fuit Davidis ex Bersabea qui patri in regnum successit, Deoq; ter Opt: Max templum primus ædificavit. *Potens mentis opumq; Solymus, spectabilis.* Sŏlŏmōnĭus, a. um.

Sălōnæ, arum, urbs Dalmatiæ. *Littorea Dalmatica.*

Salyes, lyum, pop: sunt Narbonensis Galliæ, Liguribus finitimi.

Sămăria urbs Syriæ vel Judææ, caput vel metropolis decem tribuum Isráël. Quibus tandem captis & abdúctis, remissi sunt illuc gentiles ad terram colendam, qui Samaritani quoque vocati sunt & tota illorum regio dicta Samaria. Item, Samariam Herodes vocavit Sebasten. vide infra.

Samarobrina, Amiens/ein Stadt in Picardy/ *Miásto we Fráncyi.* Samarobrini, incolæ dicti sunt. Hanc urbem Cameracensem non nulli autumant, quam Scaldis fluv: interfluit. Cambrey, *Miásto w Niderlándzie.* Alii urbem S. Quirini dicunt, hanc Samara fluv: præterfluit.

Sămnium Regio Italiæ inter Picenum Campaniam & Apuliam, cujus populi Samnites dicti sunt.

Sămos, Insula est in Ægæo mari circa Thraciă, unde & Samothracia vocatur, ubi Juno summè colebatur. *Threicia Junonia, vetus, fecunda, pulchra, illustris, sterilis, Thrax concinna.* Altera est in eodem mari insula Samos contra Ephesum sita. Sămĭus, a. um. Sămĭŏlus, a. um. dimin.

Săngăris, fluv: est Phrygiæ.

Săntŏnes vel Santoni populi Galliæ in Aquitan Völcker in Langendock, *Obywátele Krainy Francuskiey ták názwáni. Infrenes.* Săntŏnĭcus, a. um

Santonum portus Gal: urbs ein Meerhafen in Gasconien, *Miásto we Fráncyi portowe.*

Săppho, mulier Lesbia, id est: de Insula Lesbo, quæ Lyrica carmina scripsit, fuit enim docta Po ëtria. Tandem amore Phaonis cujusdam capta cùm ille eam fugeret, ipsa impatientiâ animi se præcipitavit in mare de monte Leucate. *Mascula poëtica, Pelasgis, Lesbia, temeraria, Lesbis, amatrix Æo'ia, Æolis.*

Sara Asiæ oppidum.

Sārdănăpălus, ultimus Assyriorum rex luxuriossimus, muliere corruptior. Contra quem conjuravit Arbactus præfectus Medorum, quia viderat regem muliebri habitu inter mulieres versari. Victus igitur prælio Sardanapalus fugit in regiā, & cum illa seipsum combussit. *Imbellis, Assyrius.*

Sārdĭnia, Insula in Libyco mari, à Sardo Herculis filio ità dicta *Ferax, dives. pestilens.* Sārdi, orum, incolæ dicti. Sārdus, & Sardorus a. um. vel Sārdĭnĭēnsis, e, adject.

Sārdis, tantùm plur. Urbs Lydiæ magna, habet nominat, & accusativum in Is productum Sārdĭānus, a, um.

Sărĕpta, urbs Phœnices, in quā divinus Vates Elias esurientem viduam miraculo pavisse scribitur in libris Reg: & Plin: l. 5. c. 29. Sărĕptānus a. ū

Sārmătæ, arum, Populus Scythicus, prope Tanaim, qui & Sauromatæ dicuntur, nunc, vulgò Poloni & Litvani, & Prusienses, &c. *Veloces, truces vagi mutatores domorum, flavi intonsi fortes, frigidi, gelidi, feri, crudi, hirti, bellaces, Hamaxonistæ.* Sārmătis tidis, patronymicum.

Sārnus fluvius Campaniæ, ex monte ejusdem nominis fluens. *Campanus, sonans.*

Sārpēdon, filius Jovis, rex Lyciæ, occisus apud Trojam.

Sārra, urbs Phæniciæ, alio nomine Tyrus dicta. Unde Sărrānus, a. um. id est. Tyrius.

Sārrāca, nomen est duarum urbium, quarum una est in media, altera in felici Arabia.

Săsōn, Insula est inter Epirum & Brundusium. *Adriaticus, piger.*

Sătārchæ, populus in Scythia Europæa, juxta Mæotidem qui damnato auri & argenti usu se à publicâ avaritia abdicârunt, ut Solinus refert.

Sătūrio, onis, nomen est parasiti apud Plautum in Persa, captandi joci gratia à contrario impositum. Solet enim hoc hominum genus perpetuò esurire & nunquàm saturum esse.

Sāturnus filius Cœli & Vestæ, vel Terræ, qui ex Ope sorore sua genuit Jovem, Junonem, Neptunum & Plutonem, Item dicitur filios mox ut nati sunt, comedisse, Item, Cœlo patri suo genitalia abscidit. Tandem à Jove filio pulsus ex Creta, venit in Italiam & ibi agriculturam docuit. *Aureus, falcifer, Leucadius, falcitenens, falciger, omnipotens potens falce, profugus, gelidus, falcatus, sterculius, tristis.*

Sātūrnius, a. um. Sātūrnālia, orum Festa septem seu quinq; dierum mense Decembri Saturno dicata, quibus Romani synthesin vestem sumebant, servisq; discumbentibus inserviebant, munera ultro citroq; mitti, remittiq; solebant. Sveton. Saturnālitius a. um. quod ad Saturnalia pertinet.

Satyri, vide in Appellativis.

Savo onis fluvius in finibus Campaniæ.

Sauromatæ, vide Sarmatæ.

Saus, fluvius est apud Carnos ortum habens, Die Saw in Ungern/ *Sáwá rzeká w ziemi Węgierskiey.*

Săxŏnes, German. populi. *Infrenes, duri, rigidi.*

Scævŏla, qui sinistra manu pro dextra utitur, & sic appellatus fuit Mutius postquam exussit dextram, vide supra Mutium.

Scāldis, Insignis fluvius est in confinio Germaniæ

maniæ & Galliæ Belgicæ, Die Schelde, ein Fluß in Brabandt, Rzeka w Brabancyi.

Scămănder Fluvius Trojæ. *Phrygius, phasalis* It. Filius Hectoris alio nomine Astyanax Item, Scamandria, urbs Trojæ.

Sciŏpŏdes, monstrosum hominum genus, non procul à Troglodytis singulis cruribus miræ pernicitatis ad saltum: sic dicti quòd in majori æstu humi jacentes umbra pedis se protegant.

Scipiode idem quod Scaldis.

Scīpio, cognomen fuit Corneliorum, cui P. Cornelius initium dedit qui, quòd patrem luminibus orbum vice Scipionis regeret, primus id cognominis sortitus est & deinde ad posteros suos trāsmisit. Scīpiăde, patronymicum pro Scipionibus.

Scōti, Die Schottländer, *Szoci* Britanniæ insulæ populi. *Truces.*

Scȳlla. Filia Nisi regis Megarensis, quæ capta nefando amore Minoi regis, qui Megaras obsidebat, ut illum sibi conciliaret, purpureum capillum patri abscissum, illi attulit. Fatalis namq; erat ille capillus Niso, ut illo amisso, regnum etiam amitti necesse esset. Minos autem Scyllam ut sacrilegam sprevit, nec secum ducere voluit. Sed cùm illa in navem ejus irruisset, Minos eam resti illigatam de puppe suspendit in aqua. Homerus autem ait. Scyllam habere sex capita & 12. pedes & more canis latrare. Revera est grāde saxum in Siculo fretocontra Charybdim, effigiem humanam referens, & collisione fluctuum repræsentans latratus canum *Rapax, impia, Niseia informis filia Nisi ferox, Nereia vorax, immanis, truculenta, triformis, latrans, Sicula Phorcis.*

Scȳrus Insula in Ægæo mari, ubi Achilles à matre fuit absconditus habitu muliebri, ne vocaretur ad bellum Trojanū, vide supra Deidamia. *Scopulosa*

Scyronia, saxa sunt in Attica, non procul à Megaris ad mare, per quæ transitus est difficilis, dicta à Scyrone latrone.

Scȳthia, ampla & barbara regio septentrionalis, ab India ad Germaniam porrecta, ab uno latere Pontum, ab altero Ripheos montes habens. *Glacialis, nivosa, gelida, rigens.* Scythæ, populi dicti sunt *Errantes, profugi campestres, gelidi acerbi vagi indomiti, sævi. ærisoni.* Scythicus, & Scȳthius, a um Scȳthis patronym fœm.

Scȳthŏpŏlis, urbs Syriæ, vel Judææ. Scytopolis, sine aspiratione, Lybiæ civitas est.

Sĕbaste, es. urbs Judææ olim dicta Samaria. Sed Herodes eam appellavit Sebasten, quod significat Augusta.

Sĕbĕnnȳtus. urbs est in Ægypto, ubi palus &|am nis cognomines Unde Sebennyticum, Nili ostium.

Sĕbĕthos. fons apud Neapolim.

Sĕgĕsta, æ. Oppidum est pervetus in Sicilia, quod ab Ænea fugiente à Troia, atq; in Italiam veniente, conditum fuit. Item Segesta, sive ut aliis placet Sĕgĕtia, Deæ nomen à Segetibus quibus præesse putabatur.

Seia Dea habita fuit Romæ, quæ sationi præesse putabatur, quemadmodum Segesta sive Segetia.

Sĕir Mons in terra Edomi, in quo habitavit Esau in regione Gebalena: quæ ex eo, quod Esau pilosus esset, & hispidus, Seir: id est, pilosi nomen accepit.

Sĕleŭcia, Syriæ Antiochenæ oppidum est, ab Antiocho Seleuco conditum.

Sĕleŭcus, unus de principibus Alexandri, & post ejus obitum primus Rex Syriæ.

Sellæ, arum Oppidum est Ediri, cujus Incolæ Sellani dicuntur.

Sēlȳmbria, Civitas in Propontide, propinqua Bizantio.

Sĕmĕle, es. Filia Cadmi Regis Thebarum. *Cadmeis, improba, miserabilis, Thebana formosa.*

Sĕmīrămis is. vel Idis. Regina Assyriorum uxor Nini primi Regis post cujus mortem ipsa virili habitu, ut filius regis putaretur, diu regnavit, & regnum bellando etiam auxit, & muros Babyloni circumdedit. Fuit etiam libidinosa, & tandem cum filii sui concubitum petiisset, ab illo necata. *Pharetrata, formosa, Babylonia, longæva.*

Sempronius Gracchus pater fuit Tiberii & Caii Gracchorum. Plutar.

Sena, urbs Hetruriæ, vel Thuscīæ à Roma 800 stadiis distans. Profertur etiā in plurali, Senæ. arū.

Sĕnĕca, natione Hispanus fuit, patriâ Cordubēsis Academicus Philosophus, & Neronis præceptor à quo divitiis ingentibus auctus cùm in Pisonianæ conjurationis suspicionem venisset ejusdem jussu incisis venis mortem obiit. *Facundus, prævidens, acutus, tetricus,* Fuit & alter Seneca Traicus Poëta.

Sennaar Campus Babylonis, in quo à Nimrod gigante extructa est turris illa celsissima, divortio linguarum notissima.

Sĕnŏgăllia, urbs Umbriæ Italiæ.

Sĕnŏnes, Populi Galliæ Celticæ, qui olim in Italiam armata manu venientes exercitum Romanum deleverunt, ac Romam præter Capitolium ceperunt.

Sēnta Deæ nomen apud Romanos, quam & Fonam Deam vocabant. Hanc Varro scribit tantæ pudicitiæ fuisse, ut nemo illam, dum vixit præter virum suum, viderit, nec nomen ejus audierit.

Propter quod illi in operto mulieres sacrificabant & Bonam Deam nominabant.

Sēquăna Fluvius Galliæ Belgas à Celtis dividens Die Seine ist das Wasser so in Franckreich durch Paryß laufft, *Rzeka we Francyi przez Paryż płynąca.*

Sēquăni, Die Sundgöwer und Burgunder. *Obywatele w Francuskiey Krainie tak nazwani.* Populi sunt Galliæ Heduis, Lingonibus, & Helvetiis finitimi, à Sequano fluvio, qui apud eos oritur, nomen sortiti. Sēquănus & Sēquănicus a. um:

Sĕrapis, is. vel pidis, Deus Ægyptiorum qui & Apis & Osiris dicitur. *Pharius.* Sĕrapēum, Serapidis templum Alexandriæ, atriis & columnis amplissimis signisq; spirantibus omniq; opum varietate ità exornatum ut toto orbe terrarum, uno Capitolio excepto, nihil unquam visum sit ambitiosius. Amm. Marcelli in Alexandro.

Sēres pl. nu. populi sunt Orientales, qui ex suis arboribus depectunt lanas tenuissimas, de quibus fit sericum. *Eoi, colorati, vestifici, vellere nobiles, longinqui, extremi.*

Sĕrīphus, Insula in mari Ægæo, una Cycladum in hanc mittebant nocentes sicut in Gyaron. *Parva humilis plana.* Sĕrīphius a. um.

Sēstos urbs ad Hellespontum sita, contra Abydum Patria Erûs puellæ quæ & Sēstias, âdis, appellatur, vide Leander. *Claria.*

Sētia, urbs Campaniæ, non procul à Tarracina à qua Setinum vinum. *Pendula, clara.*

Sĭbylla, dicitur, omnis fœmina divinans, vel prophetans & interpretatur divinum consilium. Varro & Lactant enumerant 10. Sibyllas, scil. Persica, Lybica, Delphica, Cumæa Erithrea Samia Cumana quæ Tarquinio superbo Regi Romano attulit 9. libros Prophetiis plenos pro quibus poscebat 300. Philippeos aureos: Cùm autem Rex ob magnitudinem pretii rideret, illa in præsentia ejus tres libros exussit. Deinde Regem interrogavit, an eodem pretio sex reliquos libros emere vellet; Illo renuente ipsa iterum tres combussit. Et cùm pro tribus residuis adhuc peteret pretiū, rex mulieris constantiam admiratus pecuniam dedit, & libros accepit qui Romæ diligenter servabantur à 15. viris ad hoc ordinatis & periculosis temporibus legebantur. Postea tamen aucti sunt hi libri carminibus aliarum Sibyllarum. De hac præcipuè intelliguntur hæc Epitheta. *Rabida, casta, Amprysia, longæva, vivax Grynea Phœbea, vetus, Cumæa, astraloqua, diviniloqua fatiloqua tremula; Delphica.* Octava Sibilla fuit Hollespontica in agro Trojano nata. Nona fuit Phrygia. Decima Tyburs vel Tyburtina. Et omnes Sibillæ de Christi incarnatione scripserunt.

Sĭcāmbri, Populi Germaniæ finitimi Menapiis ad utramq; Rheni ripam & putantur esse Geldrienses, & Clivani. *Feroces flavi gaudentes cæde, indomiti, paludicolæ procellosi, sævi paludosi terribiles duri, fortes, proni inarma, infrenes criniti intonsi, torvi.*

Sĭcania, Sicilia sic appellata. *Trifida, frugifera.* A Sicanis populis qui ex Hispania primo in Italiam iverunt, deinde in Siciliam progressi sunt. *Trimares immites.* unde Siculi vel Sicilienses, *Acuti immites,*

Sĭcăris, Fluvius Hispaniæ.

Sicelis, vide Sicilia.

Sĭcĭlia Nobilis insula, angusto, sed periculoso freto distans ab Italia, cui olim fuerat adjuncta. Hinc Siculus & Sicilienses, vide supra Sicania Græci verò Sicelia per e scribunt, unde patronym, fœmin. Sicelis idis Virg: Sicelides musæ &c. *Trinacris, trifida Æolis.* Sicilissare, pro: linguâ Siculorum loqui.

Siculi, vide supra Sicania.

Sĭcĭnnius, Dentatus, Strenuus bellator, qui ob ingentem fortitudinem Achilles Romanus appellatus ast. Is centum & viginti præliis pugnavit: cicatricem aversam nullam, adversas quadraginta quinque tulit: coronis aureis octo donatus fuit. Triumphavit cum Imperatoribus suis triūphos novem. vide Gell: lib. 2. cap: 11. & Plin. 7. cap. 28.

Sicoris, idem quod Sicaris, vide suprà.

Sĭcўon, onis, vel Sĭcўōnia, æ urbs vetus Achaiæ in Laconia, apud quam oleæ multæ sant. *Oligera alta Grata.* Est & insula in Ægeo contra Epidaurum

Sīdōn ōnis urbs maritima Phœniciæ à copia piscium sic appellata, ubi primum factum fuit vitrum. *Piscosa, vetus, potens, Tyria, pretiosa, Cadmea.* Sidonius, a. um.

Sīgēum, ei. est promontorium & Oppidum Troadis vel Trojæ. Sigeus & Sigeius, a. um.

Sīlēnus, fuit nutritius & pædagogus Bacchi. *Ebrius, vetulus, Arcadius, Spumans, Iaccho.*

Sĭler, vel Silerus, Fluvius Lucaniæ alluens Salernum oppidum, & Campaniam à Lucania separans, qui fluvius cùm alibi saluber sit, tamen ultra Surrentum oppidum quidquid in eum projicitur, durescit in lapidem. Plin.

Sillia, vide Silla, Stagnum quoddam Indiæ.

Sīllūra, Insula in Oceano Britannico, cujus incolæ pecuniæ ignari, permutationibus commercia exercent.

Silva, urbs Lusitaniæ.

Silys, Tanais fluvius Europam ab Asia separans

Sĭmŏis, entis, Fluvius Trojanus ex Ida monte proflu-

profluens & tandem Xantho miſcetur. *Phrygius, rapidus, lubricus pinniger. Iliacus, Idæus* Simoeſius a. um.

Sĭmōnĭdes Lyricus Pòéta fuit è Cea inſula oriundus Et fuit primus Lyricus apud Græcos, aptiſſimus ad movēdas lacrymas, flebile carmen invenit.

Sina urbs Meſopotamiœ. Item mons eſt Arabiæ, qui conjunctus eſt ei, qui nunc eſt Hieruſalem.

Singidunum, urbs eſt Hungariæ, Zenderin *Miáſto w Węgrzech.*

Sĭnon, onis nomen eſt Siſyphi, nepotiſque Autolici furis. *Fidens animi, perjurus; pellax. fallax, dirus.*

Sĭnōpe, es. Aſopi filia dicitur, quam Apollo raptam in Pontum traduxit & ex ea genuit Syrum, unde Syri poſtea appellatī ſunt, Item urbs Ponti. Sinopeus gentile.

Sĭpōntum ī. ſive Siphus, untis, Clara urbs īn Apulia ad montem Garganum à Dionide conſtructa

Sĭpȳlus, urbs eſt Phrygiæ.

Sīren, ēnis monſtri marini genus Pòétarum fabulis celebratum, ſuperiori ſui parte virginis formam referens inferiore in piſcis caudam deſinens. Has Pòétæ tres filias, fuiſſe fabulantur Acheloi fluminis, & Calliopes Nymphæ: Parthenope, Ligea & Leucoſia, quæ habitabant in quadam inſula inter Italiam & Siciliam, & dulcedine cantus ſui navigantes alliciebant, & deinde necabant. *Acheloides, Siculæ leves, Tyrrhenæ, volucres, Theſſalæ, Acheloiæ improbæ vagulæ, dulces, natantes blandæ, ſubdolæ, molles.* Sireninus a. um.

Sĭris, idis Fluvius Græciæ magnæ cum oppido ejusdem nominis Siritæ incolæ dicti ſunt. Siris ab Æthiopibus appellatur Milus.

Sirius, vide in Appellativis.

Siſigambis, uxor fuit Darii, quæ nulli ætatis ſuæ fœminæ pulchritudine ceſſit. Quam tamen victo Dario Alexander non ſolùm non violavit, ſed & ſummam adhibuit curam, ne quis captivo corpori illuderet.

Sīsȳphus, Æoli filius, latro fuit in Iſthmo quē Theſeus occidit. Et apud inferos hac pœna plecti dicitur, ut ſaxum ſemper relabens portare cogatur in montem Ovid. 3. metam. *Æolides, laſſus, inquietus. infelix defeſſus.* Siſyphius a. um.

Sithonia, olim Thracia vocabatur. Hinc Sithonius, a. um. id eſt, Thracius.

Smīlax, puella, quæ amore Croci juvenis tabeſcens, mutata fertur in herbam ſui nominis, quæ ſimilis eſt Hederæ.

Smȳrna, urbs Joniæ clariſſima, Quam Meles fluvius circumfluit. Hæc à quibusdam dicitur Homeri Patria.

Sōcrătes, Athenienſis Philoſophus, qui cùm acris eſſet ingenii, & Phyſicen atq; facundiam ſine virtute nihil prodeſſe videret illis artibus, quæ ſolæ tunc in uſu erant, relictis, ad Ethicam ſe convertit, & Sophiſtas vehementer irridebat. Hujus diſcipulus fuit Plato & alii permulti. *Anytireus, ſapiens, loquax, Actæus, contumax.*

Solis menſa, Das Schlauraffenland, *Sáráńſka ziemia w ktorey wſzytká robotá ieść, pić, á być dobrey myśli.* Æthiopiæ locus apparatis epulis ſemper refertus. Pompon.

Sōlon, onis, Athenienſis, legislator, & unus de ſeptem Sapientibus, qui Crœſum regem monuit, ut ſe felicem non putaret, quamdiu viveret *Juſtus, Atticus, Actæus, Cecropius.*

Sŏlȳma, æ vel Solimæ arum, urbs nobiliſſima Judææ, quæ & Hieroſolyma dicta eſt. Solymus a. ū.

Sophron, Syracuſanus, Xerxis & Euripidis tempore ſcripſit Mimos viriles & fœmininos linguâ Doricâ & ſoluta oratione, cujus ſcripta erant admodùm obſcura. Hujus ſcriptis tantopere delectatum ferunt Platonem, ut etiam moriens capiti ſubjecta habuerit. *Implicitus.*

Sophrōnia Matrona Romæ fuit, quam ob inſignem pudicitiam Lucretiam Chriſtianam vocant. Hæc quum ſe vim Decii principis videret non poſſe effugere, conſentiente viro, arreptô gladio ſeipſam transfixit, & in divorum numerum eſt relata Euſeb. in Hiſtor. Eccleſiaſt.

Sora, Oppidum Volſcorum in Campania.

Sōrācte, vel Soractis, is. mons Hirpinorum in Faliſcis 20. millibus paſſuum à Roma *Pheben, Sanctū.*

Spārta, æ. Nobilis urbs Laconiæ, alio nomine Lacedemon *Clara, Herculea, animoſa, libidinoſa, vetus, Menelaæa potens.* Spartanus, a. um. idem quod Lacedemonius.

Spārtăcus Gladiator fuit, Thrax genere, magnis viribus præſtans, & ſervus cujusdam Romani qui tandem cum 82. ſociis ſuis effugiens è carcere multa ſervorum millia congregavit, & multis damnis affecit Italiam. Tandem à M. Craſſo in præliis occiſus eſt. *Vilis acer.*

Spērchius, Fluvius Theſſaliæ in monte Pelio ortus. *Populifer, minax, tenuis.*

Speūsippus, Philoſophus Athenienſis, Platonis ex ſorore nepos. Primus invenit quo pacto ex gracilioribus lignis fierent vaſa capacia.

Sphīnx ſphīngis, vel gos, monſtrum facie virginis, pennis avium & pedibus leonis, quondam ad Thebas veniens hoc ænigma propoſuit: Quod eſt animal bipes idemq; tripes & quadrupes? Qui

hoc ænigma solvere nequibat, eum sphinx occidebat. Tandem Oedipus ità solvit, ut hominē esse diceret, qui in infantia manibus & pedibus nitens quadrupes est at in senectute baculo utens, tripes est. Tunc Sphinx se de saxo præcipitem dedit. Revera Sphinx, est, animal monstrosum, in Æthiopia de genere simiarum, fusco pilo, mammis in pectore geminis, & homini persimile nisi quod pilosum est, & solitudinem colens Epith: v. in Appellat.

Spōlētum, Die Stadt Spoleto in Italien/ *Spoletum miásto we Włoszech.* Spolētanus a.um.

Spŏrădēs, i. e. Spartæ sunt insulæ multæ in Ægæo, vel Myrtoo mari, inter quas est Pathmos.

Spurina, Adolescens fuit egregiâ formâ, quicū se fœminas, virosq; ad libidinem aspectu decoro videret invitare, oris pulchritudinem vulneribus sponte dehonestavit, Valer. de Verecundi.

Stăphylūs, Stheni filius, primus aquam vino miscere docuit. Plin: l. 7. c. 56.

Stătānus, Deus puerilitatis præses credebatur Antiquis, in cujus tutela pueri esse putabantur, quum stare atq; incedere inciperent. Non, deliber: educand.

Stēlla, Aruntius, Poëta Patavinus lepidissimus familia consulari ortus, Violantillam amavit, puellam Neapolitanam, quam tandem duxit uxorem: Hæc in deliciis habuit columbam avem dicatam Veneri, quam Stella flevit defunctam pulcherrimo carmine: Opusq; ipsum Columbam inscripsit, Martial 12. *Dulcis Pierius, canorus, facundus.*

Stentor, quidam Græcus in bello Trojano tam vocalis, ut tantum faceret sonum, quantum alii quinquaginta. Sunt qui dicant ipsum interfectum à Mercurio, quocum magnitudine vocis certabat, Juven: Sat: 13. *Ferox, magnanimus.*

Stĕrcūrius Dictus Saturnus, quod primus stercorandi agri rationem invenerit. Macrob.

Stĕrŏpe es. Atlantis filia, una Pleiadum, quam alii Asteropen vocant v. sup: Pleiades.

Stĕrŏpes, is. unus ex Vulcani ministris, à fulgure nomen habens, Virg Æneid. *Niger.*

Stēsichorus, Siculus, Poëta Lyricus. qui cum Helenam Menelai uxorem quodam carmine vituperâsset, oculos amisit, sed cum palinodia, id est: contrario carmine eam laudâsset, visum recepit. *Ferox.*

Sthĕnŏbœa, Uxor Prœti regis Argivorum, quæ cùm Bellorophontem eximia forma puerum, sed tamen castissimum, cujus amore tota defervebat ad coitum non posset inducere, eum falsò apud Prœtum ipsum detulit, ut insidiatum suæ castitati. Prætus sceleratæ mulieris accusationi fidem adhibens, Ariobatem regem Lyciæ & Sthenobœæ patrem literis monuit ut injuriam illatam filiæ vindicaret, sumeretq; supplicium de Bellerophonte. Itaq; jussu Ariobatis Bellerophon variis hostibus & portentis objectus est. Quorum pericula cùm semper evaderet victor, venit in gratiam cum Ariobate adeò ut alteram ejus filiā acceperit uxorem. Quod audiens Sthenobœa, se ipsam laqueo suffocavit. *Perfida.*

Stilbon, v. in Appellat.

Stīlpo, onis. Megarensis Philosophus.

Stīphĕlus, unus ex Centauris, Ixionis & Nubis filius, à Cæneo interfectus ea in pugna, quæ in Pirithoi nuptiis commissa est inter Lapithas & Centauros. Ovid. 12. metam.

Stœchădes, Insulæ sunt numero tres, Massiliensium littori vicinæ, sic dictæ propter ordinem, quo sitæ sunt, scil. Protea, & Mesen, quæ & Pomponiana vocatur: tertia Hypæa.

Strābo, insignis Geographus, qui temporibus Augusti & Tiberii claruit.

Strătĭus Jovis cognomen.

Străton, Philosophus, Lampsacenus, magister Ptolemæi Philadelphi.

Strŏngўle, es. insula est maris Thyrrheni non procul à Sicilia, una Æolidum, cujus incolæ triduo ante, ex fumo prædicere solebant, quinam flaturi essent venti.

Strophădes, Insulæ duæ in mari Jonio, in quo Harpyas habitare dicit. Virg. lib. 3. Æneid. Nam Phineus rex Arcadiæ, cum filios suos uxoris suasu cæcâsset, irati dii ipsum quoq; excæcarunt; & Harpyas aves rapaces & fœdas immiserunt, ut eum vexarent. Sed cum illuc venisset Jason cum Argonautis, & Phineus eos humaniter tractâsset: miserunt Zethum & Calaim filios Boreæ alatos, ut Harpyas pellerent ex regno Phinei. Quod illi facientes, cùm venissent ad has insulas, moniti sunt, ne canes Jovis, id est, Harpyas ulteriùs persequerentur. Ob hoc insulæ, quæ priùs Plotæ dicebantur; appellatæ sunt Strophades, id est, conversiones. quia illic Zethus & Calais cōversi sunt à persecutione Harpyarum, eas ibi relinquentes.

Strūthŏpĕdes, mulieres sunt in India tantæ brevitatis, ut nomen acceperint à passerculorum pedibus. Sipont.

Strȳmōn, onis fluv: Thraciæ ex Æmo monte profluens, & Thraciam à Macedonia separans. Inde Strȳmŏnĭus, a. um.

Sturii; populi ad Oceanum Galliæ. Rhenii quasdam Insulas incolentes.

Stymphalus, Lacus aut palus Arcadiæ apud opp Stymphalum, in quo lacu erant aves tantæ magnitudinis, ut radios solis obumbrarent, quæ totam Arcadiam devastabant. & à lacu dicebantur Stymphălides, quas Hercules sagittis occidit

Styx, v. in Appellativis.

Subur, est Hispaniæ Tarraconensis civit. à flumine rubricatum.

Sŭbūrra, Vicus in urbe Roma. Subūrrānus, a. um. ut. Regio suburrana, in qua meretricum diversoria erant, quæ ob id suburranæ à Poëtis dicuntur Marr: lib: 6.

Sŭēssa, urbs Campaniæ non procul à Liri amne

Sŭēssiōnes. Galliæ Belgicæ popul.

Suevi bellicosissimi quondā Germaniæ populi. Die Schwaben, *Szwabowie. Flavi, intonsi, gelidi, criniti, truces, acres.*

Suēvia, Das Schwabenlandt / *Szwabska ziemia.*

Sūlmo, oppidum Pelignorum in Brutiis, Ovidii Poëtæ patria. *Gelidus, riguus, aquosus.*

Sūmmānŭs, Pluto deus inferorum, ità dictus. quasi summus deorum. Manium.

Sūnĭum, Promontorium & Oppidum in Attica:

Sūrrĕntum, Opp: Campaniæ unde Surrentinus, a. ū.

Susă, orum. urbs nobilissima inter Persidem & Babyloniam sita.

Sūsiāna, Asiæ regio, Persicæ ditionis à Susis urbe nobilissima dicta.

Syene, es. ūrbs in confinibus Æthiopiæ, atq; Ægypti, non procul à Nilo, supra Alexandriam, sub æstivo tropico constituta. Propterea sole existente in Cancro medio solstitii die, supra verticem civitatis cadens, nullam prorsus in ea umbram facit

Syla, mons & sylva Lucaniæ.

Sylla, Nobilis Romanus, qui Mithridatem regem debellavit, & contra Mariū Romanū cruentissimū civile bellum gessit, & Marianos, id est, fautores Marii crudelissimè necavit. Deinde cum fuisset Dictator, id est, solus Romæ princeps, deposita dictatura, obiit morbo pediculari, vel (ut alii volunt) irâ nimia sanguinem vomens.

Sylvānus, sylvarum Deus qui Cyparissum puerum in deliciis habuisse dicitur, eundemq; in arborem sui nominis, hoc est, in cupressum trasformâsse. Fabulantur enim Poëtæ, Cyparissum, cervam habuisse mansvefactam eamq: unicè adamâsse quàm cum Sylvanus imprudens occidisset, puer doloris impatientiâ contabuit. Cujus mortem ægrè ferens Sylvanus, in arborem cupressum eum commutavit, quam amasii desiderio semper dicitur circumferre.

Sylvia, quæ & Rhea, Ilia dicitur Numitoris filia, quæ à Marte compressa (ut Romani credi voluerunt) Romulum & Remum peperit, urbis Romanæ conditores. Livi i. ab urbe.

Sylvius, Ascanii filius, Æneæ nepos: ità dictus quod casu quodam in sylvis natus esset à quo deinceps Albanorum reges omnes Sylvii dicti sunt sicut Romanorum Imperatores, Augusti.

Sўmblēgădes, duo sunt scopuli in mari qui dicūtur Hellespontus. inter quos est difficilis & periculosa navigatio. Vocantur etiam Syndromades id est, concurrentes, qui eminus videntur concurrere. Etiam vocantur Cyaneæ. *Instabiles vagæ.*

Sўphāx, acis Rex Numidiæ, victus à Scipione *Dirg*

Sўrācūsæ, arum, urbs pulcherima & nobilissima in Sicilia, juxta Pachynum promontorium, quæ tres muros & tres arces habebat, & portum marmoreum. Syracusanus, & Syracusius, a. um. *Arethusides.*

Syrenes, v. Siren.

Syria Regio majoris Asiæ, juxta Judæam. Quidam tamen Syriam vocant totam illam regionem quæ continet Phœniciam Palæstinam Mesopotamiam & Babiloniam, quæ & Assyria dicitur. *Pinguis, mollis.* Syri, orum. populi ejus regionis dicuntur. *Grandes, longi leves.* Syrissa, æ Mulier è Syria. Syrius, & Syriacus, a. um. adject.

Syritha Filia fuit Danorum regis Sylvaldis, tantæ pudicitiæ, ut cùm ob elegantiam formæ magna procorum frequentiâ peteretur, spretis tamen omnibus, prætulerit cœlibatum. Saxo. l. 4.

Sўrtes. tium, Duo sunt sinus periculosissimi in mari Lybyco, quas inaccessas facit vadosum & reciprocum mare.

Sўrus, Insula Joniæ. Asiæ regioni opposita, Syricus. a. um.

T

TAbæ, arum, urbs Ciliciæ.

Tabis, mons Scythiæ.

Tabor, mons est in medio Galilææ campo, mira rotunditate sublimis.

Tăbūrnus, mons est Campaniæ, ferax olivis. *Viridis, magnus.*

Tænărŭs, Promont Laconiæ juxta Spartam urbem, in quo fertur esse vorago, per quam Poëtæ finxerunt patere descensum ad inferos. *Spartanus.*

Tænum, fuit urbs in Laconia.

Tāges, is, Primus omnium haruspicii disciplinā dedit Hetruscis. *Tuscus, haruspex, genitus terræ.*

Tāgus, fluv: Lusitaniæ, qui ramenta quandoq; aurea fertur evolvisse. *Aurifer aureus, dives.*

Tālăssio,onis. vel Talassius,apud Romanos carmen nuptiale & deus ipse nuptiarum præses.

Tamara vel Tamaris, fluv: Hispaniæ Tarraconēsis.

Tamarus, Britanniæ fluv.

Tănagrus, sive Tanages fluvius Lucaniæ.

Tănăis, fluv: septentrionalis in Scythia qui Europam ab Asia separat, & in Mæotim paludem labitur. *Navalis Scythicus, rigens, gelidus superbus, frigidus, nivosus, bicornis.* Tănăītæ, Accolæ sunt fluvii Tanais.

Tănăquil, Tarquinii Prisci uxor fuit, magni animi mulier, & Hetruscæ disciplinæ peritissima, Plin. l 6. c. 7. *Præscia fatorum.*

Tanis Civit. Ægypti, à qua Tanicum sive Taniticum Nili ostium dictum est.

Tāntălis, idis Oppid. fuit Magnesiæ, terræ hiatu absorptum Plin. l. 2. c. 91.

Tāntălus, Jovis filius ex Plote Nympha, rex Phrygiæ, qui diis hospitio susceptis apposuit Pelopem filium suum membratim discerptum comedendum. v sup. Pelops Idem quoq; Tantalus secreta Deorum hominibus indicavit, quapropter apud inferos ità cruciari dicitur ut ad amœnum fluvium stans, & arborem dulcibus pomis onustam ante se videns semper tamen esuriat & sitiat. Nam quoties ad potandum se inclinat, aut ad carpendum pomum manus extendit, fluvius & arbor ab ipso ità discedunt, ut attingere ne queat. Ovid. Tantăleus, a um. Tantalis, patronymicum fœmininum est.

Taphiæ, quædam insulæ in mari Jonio ante Leucadiam, prope Echmades.

Taphias, adis,Insula exigua in mari Jonio, ante Leucadiam, una Taphiarum.

Tāprŏbăne, es. Insula remotissima ultra Indiā inter ortum & occasum solis, ad quam navigantes quoniam septentriones non vident aves secū vehunt, quarum aliquas sæpiùs emitunt, ut sequantur volatum illarum. Est autem auro argento & gemmis ditissima.

Tāpsus Insula 10. stadiis distans à Sicilia.

Tāras, antis, fuit Neptuni filius, qui primus Tarentum condidisse creditur, & à nomine suo appellāsse.

Tārĕntum, nobilis urbs Calabriæ. Incolæ Tarentini dicti sunt. Tārĕu̅īnus, a. um.

Tārne,es fons est in Lydiâ inTmolo monte nascens.

Tārpēia, puella Romana, filia Tarpei custodis Capitolii tempore Romuli quæ Tacio regi Sabinorum & tamen hosti Roman. prodidit Capitolium, pacta ut quod in sinistra ferrent Sabini sibi darent,putans, sc: armi las aureas. At illi scuta suā in eam conjiciētes ipsam necaverunt Hinc Capitolium dicitur Tarpejus mons, vel Tarpeia rupes & arx.

Tārquīnii, orum. vetus oppidum Campaniæ Tārquinīensis, e. ut:Ager Tarquiniensis,pro quo & Tarquiniense legimus absolute. Plin. l 8. c. 52.

Tārquīnius Priscus, fuit quintusRex Romanorum; qui ubi se in patria nullo in honore esse videret quod peregino patre esset prognatus, svasu uxoris (ea mulier fatidica erat, nomine Tanaquil) Romam sese contulit, ubi brevi propter opes ingeniiq; dexteritatem in Anci regis amicitiam insinuatus, ab eodem relictus est liberorum ejus tutor, quorum tamen commoda propriis rationibus posthabuit: brevique perfecit, ut magno plebis consensu rex crearetur.

Tarquinius superbus. septimus & ultimus rex, à Romanis expulsus ob superbiam suam & ob nequitiam Sexti Aruntis filii sui qui Lucretiam nobilem matronam violaverat. *Injustus, dirus.*

Tārăcīna, Opp: Volscorum in Italia, alio nomine Anxur dicebatur.

Tārrăcon, sive Tārrăco onis Hispaniæ citerioris urbs olim clarissima. *Romana vitifera.*

Tārsus urbs clara Ciliciæ quam Cythnus amœnus fluv:præterfluit.Condita fuit à Perseo Jovis & Danaes filio.In eo natus D.Paul·Apo: Tarsensis. e.

Tārtări, **Die Tartaren**/ *Tátárzy*. Populus Scythicus, olim Nomades dicti.

Tārtēssus, Opp: in fine Hispan: juxta columnas Herculis, alio nomine Tarteia, & Gaddit. Inde Tārtēsĭus, & Tartesiăcus, a. um.

Taurus, ri. Cisalpinæ Galliæ fluv.

Taūrĕus, Neptuni epitheton.

Taūri, orū Sarmatiæ Europeæ pop:Bosphorum Cimerium peninsulā inhabitātes. Taūrĭcus, a. um.

Taūrini, populi ItaliæTranspadanæ, sub Alpium radicibus, à Lugubris oriundi, quorum urbs Augusta Taurinorum.

Tautisci Populi Germaniæ, Carnis & Pannonis finitimi.

Taūrŏmĭnĭum, urbs Siciliæ, non procul à Drepano promont.

Taūrŏpŏlos, Dianæ cognomen.

Taūrŏpŏlĭum, Dianæ templum in Icaria Insula Strab. l. 14.

Taurunum, Oppid: Pannoniæ inferioris ad Danub: situm ea parte qua Saus & Dravus, Danubio imiscētur, **Griechisch Weissenburg**. *Białogrod.*

Taūrus, magnus & altus mons Ciliciæ, sed Plinius inquit, quod sit mons maximus & immensus ab India porrectus per Asiam usque ad Mæotim paludem Scythiæ, cujus pars est Caucasus mons sed & alia multa diversis in locīs habet nomīna.

Tāy̆gĕte, es, vel Tāy̆gĕta, œ Atlantīs filia, una Pleiadum Quæ Jovi peperit Lacedæmonem urbis sui cognominis conditorem.

Taygetus, i. g. m. & Taygeta, orum. pl, num. mons est Laconiæ.

Tĕārco, Æthiopiæ rex potentissimus, qui bonam Europæ partem dicitur subegisse, & ad Herculis usque columnas esse progressus Strab: l. 15.

Tĕārus, Thraciæ fluv: duo de quadraginta nascens fontibus.

Tēctŏsāges, Gall: Narbonensis populi. Die Vŏlcker des Ertzbischthúmbs Tolosa in Langendocken. *Ludzi we Fráncyi Nárbońskiey.*

Tĕgea, oppid: Arcadiæ, Inde Tĕgæēus a. um.

Tĕlāmon, Æaci filius, frater Pelei, & pater Ajacis, rex Salaminis Insulæ.

Tēlĕgŏnus filius Ulyssis ex Circe, qui patrem secutus in Ithacam, imprudens illum necavit incognitum. Deinde fugiens in Italiam, condidit, ibi urbem Tusculum. *Ææus, parricida.*

Tēlĕmăchus filius Ulyssis & Penelopes, qui patri in regno successit. *Penelopeus.*

Tēlĕmus, Vates inter Cyclopes qui Polyphemo prædixerat cæcitatem ab Ulysse illi inferendam. *Eurymedes.*

Tēlĕphus, filius Herculis ex Auge Nympha, nutritus à cerva. Postea rex Mysiæ factus. Gracos per suam regionem transeuntes ad Trojam prælio adorsus ab Achille vulneratus fuit in femore Deinde facta pace cum Græcis, dum sanari nō posset, consulait Oraculum, quod respondit, ut ab eadem hasta peteret salutem, à qua acceperat vulnus, Cum ergo in eodē loco rursus eum Achilles percussisset, sanatus est: quod sic intelligitur, quia de rubigine ferri Achilles fecit emplastrum, quo illius vulnus sanavit, *Mysus, Lyrnessius.*

Tellias, Vates fuit Eleus qui Phocensibus cum Thessalis bellum gerentibus rem hujusmodi commentus est: sexcentos viros è Phocensibus præstātissimos, gypso tam ipsos, quàm arma illinit, eosq́, sub noctem in Thessalos demisit, dato præcepto, ut quemcunque albicantem non cernerent, eum obtruncarent. Hos primùm Thessalorum excubitores prodigium quoddam esse arbitrati, deinde ipsi exercitus adeò exhorruerunt ut tribus millibus cæsorum, atq; scutorum Phocenses potiti sint.

Tēmpe, neutro genere, & num: plurali. Locus amœnus in Thessalia, montibus & arboribus cinctus per quem Peneus fluvius leniter fluit: Ponitur pro quocunq; loco amœno.

Tĕnĕdos, Insula non procul à Troja post quā latuerunt Græci, cum insidias tenderent Trojæ. Virg. Tenedius a. um.

Tenos Insula una ex Cycladibus & in ea oppidum, ejus nominis.

Tēnty̆ra, orum, sive Tentiris, idis, urbs Ægypti, cujus incolæ Tentiritæ, dicuntur habere naturalem vim contra Crocodilos.

Teos, civitas Joniæ, patria Anacreontis Pòëtæ Lyrici, qui inde dicitur Teius.

Tĕrāpnæ, plu. num: tantùm, urbs Laconiæ in Thebanis finibus.

Tĕrentia, Ciceronis uxor fuit.

Tĕrēntius Pòëta Comicus, natione Afer, patria Carthaginēsis libertus fuit Romæ Terentii Lucani.

Tereus, Rex Traciæ maritus Prognes vide supra Progne. *Bistonius, Treicius, Odrysius.*

Tērpsīchŏre. ēs. una Musarum, quasi delectans choros. *Canora, musica.*

Tērtūlliānŭs, Scriptor Ecclesiasticus eloquēs quidem, in nonnullis tamen ab orthodoxæ Ecclesiæ fide nonnihil aberrans.

Thēthys, Ty̆ōs, filia Cœli & Vestæ uxor Neptuni, fluviorum & Nympharum mater. Quandoque pro ipso mari ponitur.

Teucer, vel Teūcrŭs, Filius Scamandri Cretensis Trojam condidit, unde Troja dicitur Teucria, & Trojani Teucri. Alius fuit Teucer filius Telamonis regis Salaminis insulæ, ex Hesione filia Laomedontis, qui cum Ajace fratre suo ex alia matre profectus fuit ad bellum Trojanum. Sed cum Ajax se ex ira necâsset, & Teucer solus domum redîsset, iratus pater illum expulit regno. Ergo Teucer in Cyprum profectus, ubi urbem Salamina condidit. *Salaminius, Laomedontiades.*

Teūcrīs, urbs & Regio Troadis, Dardania postea dicta.

Teuderium, urbs Germāniæ, Paderborn *Miásto w Niemczech.*

Teūmēsīs, mons & regio Bæotiæ, ubi Hercules adhuc adolescens occidit leonem cujus pelle utebatur pro veste. Leo autem à Jove in cœlum translatus dicitur, ut gloriæ Herculis consuleret, qui eum inermis occiderat. Postea alium leonem necavit apud Cleonas. Teūmēsīus, a um.

Teuthramia æ. Regio Asiæ minoris.

Teutones, seu Teutoni, Die Teutschen/

Niemcy, Germaniæ populi. Ita dicti à Teutone ipsorum Deo, quem indigenam & terrâ ortum æsti-mabant. *Immunes, terribiles, duri.* Teûtŏnĭcus, a. um.

Thabis, Scythiæ mons in Asia, Apud Plin: l. 6. cap: 17. legitur sine aspiratione.

Thais, nobilis meretrix fuit Alexandrina, quæ Atticam juventutem in sui amorem pellexit.

Thălēs, una Musarum. *Comica, arguta, lasciva, docilis, tenera, blanda casta, culta.* Item, Una Gratiarum a Græco verbo Tallo, id est, Vieo.

Thămy̆ras, sive Thămiris, Tracius Citharœdus, qui sua arte superbiens, provocavit Musas ad certamen, a quibus oculis & arte privatus est. Ovid. *Luminis orbus, Thrax, cantor, cæcus.*

Thăsōs, Insula est in Ægæo mari, una Cycladũ. *Nemorosa, venenosa, fertilis.* Habuit autem maculosum marmor, quod Thasium dicitur.

Thaūmāntĭas tĭadis, vel Thaumāntis, tĭdis Dicitur Iris filia Thaumantis, & Electræ filiæ Oceani, nuntia Deorum in rebus malis, & Mercurius in rebus bonis. Virg: 9; Æneid.

Thaumasion, mons Arcadiæ, in quo Saturnus lapidem devoravit. Incolæ Thaumasi dicti sunt.

Thēa, Nympha Oceani, & Tethyos filia.

Thēbăis, Regio superioris Ægypti, vicina Æthiopiæ. Dicitur etiam mulier Thebana. Item, Liber Papinii Statii Pöétæ de bello Thebano.

Thebe, ēs, Thēba, æ Thebæ, arum, Grandis urbs Ægypti, ab Osiride rege condita, & tota pensilis, id est sub se habens vias subterraneas Hæc 100. habet portas. Alia Thessaliœ, a qua Thebani, & Thēbæi. *Draconigenæ, anguigenæ* est & Thebe nomen virginis è cujus gremio geminæ columbæ (ut est in fabulis) cùm evolassent, altera ad Hammonis fontem tetendit, & ibidem responsa dedit: Altera ad sylvam Dodonæam ubi futura mortalibus præcinuit.

Thēmis, is, & ĭdĭs, vel etiam Thēmĭstis, is Cæli & Terræ filia fuit, quœ Jovis nuptias fugiens ab eo in Macedonia compressa fuit. Hæc Dea putabatur quæ præciperet hominibus id petere, quod fas est. *Fatidica, alma, longæva.*

Thēmĭstŏcles, Athenienfis, Dux clarissimus qui Xerxem regem navali prælio vicit. Postea per invidiam exul factus ad Xerxem confugit, a quo honorificè exceptus, & dux belli Athenienfis constitutus est, cum neq; Regi benè de se merito vellet negare, neque patriæ, licet ingratæ cladem inferre, seipsum peremit hausto sanguine tauri, quem sanguinem ideo pestiferum esse scribit Cælius, quod celerrimè cöéat, & obdurescat. *Oeoclides.*

Theodosia, Thauricæ Chersonessis urbs.

Thĕŏphĭlus, Cæsareæ Palestinæ præsul, Severo imperante. Alius quoq; Præsul Alexandrinus, qui scripsit adversus Origenem.

Thĕŏphrāstus, Peripateticorum eloquentissimus fuit, Aristotelis discipulus Habuit discipulos 2000

Thēra, Insula una ex Cycladib, in Ægeo. Hæc olim Calista dicebatur.

Thĕrāmne, ēs, sive Thĕrămnæ, arum, urbs Laconiæ.

Thĕrāpnæ, arum, pl. nu. tantùm, urbs Laconiæ in Thebanis finibus, Alii sine aspiratione scribunt. Thĕrāpnēus, a. um.

Thērme, ēs, Civitas in Thracia unde Thermaicus sinus. Item, Thērmæ, arum, urbs Siciliæ.

Thērmŏdōon, vel Thērmŏdon, ontis. fluv: in Pontica regione, apud quem habitavere Amazones. *Citus, Amazonius, Martius, celer.* Thērmŏdoonteus, a. um. sive Thērmŏdŏntēus, a. um. Dicitur & Thēmŏdōntiăcus, a. um.

Thērmŏphy̆læ, arum mons longissimus Græciam transiens, & eam dividens, in quo sunt angusti meatus, apud quos scaturiunt aquæ calidæ à quibus denominatus est ipse mons. Nam Termos Græcè calidus, Pyle porta dicitur. *Oethææ.*

Thĕrne, urbs Thraciæ.

Therpsichore, una Musarum, quasi delectans choros.

Thĕrsītes, quidam Græcus ex Ætolia profectus ad Trojam, nobilis, sed deformissimus & ignavus ab Achille pugno necatus. *Protervus.*

Thēseus, Ægæi Atheniensis Regis filius, vir fortis, qui more Herculis magna fecit. Nam adhuc adolescens, cum Hercule pugnavit contra Amazones. Etiam Creontem Thebanum, qui in prælio mortuos sepelire prohibebat, occidit. Item terribilem taurum devastantem Atticam, apud Marathonem necavit. Item Minotaurum occidit, rapuit Helenam adhuc puellam, sed reddidit. Ex Creta secum adduxit Ariadnem & Phædram filias Minois regis, sed in Insula Naxo reliquit Ariadnem ut sup: Tandem cum Pirothoo amico suo ivit ad inferos, ut Proserpinam raperent, sed Pirothoum Cerberus devoravit, Theseus ibi detentus est, donec ab Hercule liberaretur. Ovid. lib: 8 metam.

Thēsēus, a. um. adject. Thēsēis, idis, Pöéma Thei sei gesta complectens. Thēsīdes, æ, patronymicum masculinum.

Thēsmŏphŏria, plurinum: Cereri sacra, quæ & Cerealia à Latinis & Initia dicuntur.

Tēspis sive Thēspĭus Atheniensis, Erichthei regis filius fuit, è pluribus fœminis filias genuit 50. Cum quibus vocatis ad epulas Hercules singillatim concubuit: suscepitq; totidem liberos mares; qui Thespiades dicti sunt.

Thēsā-

Thĕsălia, Regia Græciæ, inter Atticam & Thraciam sita. Alio nomine Æmonia, & est montosa & famosa veneficiis. Thessalus & Thessalicus, a um.

Thĕsălŏnica, urbs Macedoniæ. Thessalonicēses incolæ dicuntur.

Thĕtis ĭdis fuit uxor Pelei regis Thessaliæ, filia Nerei, Achillis mater. Accipitur nonnunquam, pro mari. *Filia Nerei, marina, uda, æquorea.*

Thĭsbe, es. Puella fuit ex Babylone, quæ incredibili amore dilexit Pyramum vid. sup: Pyramus. *Babylonia, miseranda, infelix.*

Thŏas antis Fuit rex in Taurica regione. Ad quem delata est Iphigenia, Agamemnonis filia & ab eodem Dianæ Tauricæ sacris præfecta. Hunc postea occidit Orestes, à sorore adjutus, quum illum quoq; Thoas Dianæ aræ destinasset. Ovid. l. 3. de Ponto. *Clarus. Minous.*

Thorax, acis, mons est Libycus, Hesperiis vicinus, Lethæo fluvio imminens, Strab. l. 14. In quo dicunt crucifixum fuisse Daphitam Grammaticum: propterea quod Reges versibus incesseret: Unde Proverb: Cave à Thorace, quo utimur, quoties linguæ petulantiam frænandam volumus significare, ne voces petulantes emissæ aliquando per jugulum redeant.

Thrāce es, & Thracia, Europæ regio, Macedoniæ ad Occasum proxima, à Septentrione Istrum habens: ab Oriente Pontum: à Meridie Ægæum mare. Olim Scython, postea Thracia, à Thrace Martis filio, seu ab asperitate dicta. *Gelida, armifera, sæva, barbara, horrida, lapidosa, nivosa, Mavortia.* Thraces populi dicti. *Indomiti, feri, armigeri, Bosphorei, Bosphoridæ, Acrocomæ, Parmularii, Hippomologi.* Thrassa fœmin. sive Threissa, Thracius & Threicius, a. um:

Thūle, ēs. Insula est in ditione Scotorum, in septemtrionem vergens, ultra Orgadas.

Thūrĭum, urbs magnæ Græciæ, olim nobilissima ad sinum Tarentinum sita, inter Crathin. & Sybarim amnes, à Thuria vicino fonte nomen habens. Hujus incolæ Thurii dicti sunt &. Thurini.

Thūscia, Italiæ regio, quæ & Hetruria dicitur Thusci sive Tirrheni dicti sunt incolæ.

Thȳas adis, Thyades, vocantur Bacchi sacrificæ. *Teumesia sordida, amans, Bæotia improba, vaga.* Thyasus, i. g. masc: plur: Thyasi, Choreæ in honorem Bacchi dicuntur. *Terribiles, cauci, Opygii, volātes leves*

Thyēstes filius Pelopis & Hippodamiæ, qui aspirans ad regnum, corrupit uxorē regis Atrei fratris sui. Quare Atreus filios ejꝰ sibi coxit. v. sup. Atreus. At Thyestes Oraculū cōsuluit, quomodo ulcisci posset, & jussus est cum filia sua Pelopeia coire, ex qua natus est Ægisthus, qui Atreum occidit. Thyesteus a. um.

Thȳmœtes, Priami filius fuit ex Arisbe, cujus uxor cum filium peperisset, eodem die quo Hecuba Paridem, asserentibus Hariolis eo die natum esse puerum, cujus causa Ilium everteretur jussit Priamus utrumque interfici. Et Paris quidē matris astu clam traditus est educandus: Thymœtis autem puer est interfectus Cujus injuriæ ultione in multos annos dilata, Thymœtes quum equi lignei dolum sentiret, commodum sibi vindictæ tempus oblatum ratus primus author fuit, ut in urbem reciperetur. Servius.

Thȳŏneus, dicitur Bacchus, quasi impetuosus Nam Thyo Græcè significat, impetum facio.

Thyrsagetæ, populi sunt Scythiæ, ultra Sauromatas, ex venatione victitantes.

Tĭbĕrias, adis. urbs Judææ, ad lacum Genezareth, ab Herode condita, & in gratiam Tiberii Cæsaris ità appellata.

Tĭbĕrĭus, Liviæ Augustæ filius, & privignus Augusti, ejusdemq; in imperio successor, omni avaritiæ, libidinis & crudelitatis genere contaminatissimus Vitam ejus, vide apud Sveton. Fuit & Sophista ejus nominis, cujus scripta enumerantur à Suida. Tibereius a. um adject.

Tĭbĕris is. qui & Thybris, est fluvius Italiæ, qui ex Apennino defluens & Hetruriam ab Umbria dividens Romam transit & deinde apud Ostium mare illabitur. Primùm ab aquæ albedine vocabatur Albula. Deinde à Tibri Rege Tuscorum circa eum occiso, dictus est Tibris. Postea à Tiberino rege Albanorum in eo submerso, appellatus est Tiberis, vel Tiberinus. Tiberinus, a. um.

Tĭbĕrīnus. i. Capeti filius & Albanorum Rex, qui in fluvio Tiberi submersus. v. sup: Tiberis.

Tiberis, fluvius est ex Hæmo monte nascens & Septētrionem versus Istrum influens, Herodot l. 4.

Tĭbīscus, Fluvius Daciæ juxta Tibiscum urbem in Danubium influens.

Tĭbūllus, prænomine Albius, & Poëta Elegiographus fuit Romæ ubi obiit virenti adhuc ætate, non sine gravi eruditorum omnium mœrore.

Tibur buris g. neut. Vetus oppidum Italiæ, à Roma 16. millia passuū distans in colle conditum tribus fratribus Thebanis, scil: Tiburto Corace, & Cathyo filiis Catylli, filii Amphiari, Vatis Thebani. *Pomosum, udum, fertile Herculeum gelidum, hibernum, amœnum humidum pronum.* Hic & hæc Tiburs & hoc Tiburte quod ex Tibure est. Tiburtinus

tinus a. um. idem Alii per y scribunt.

Ticinum, Pawey in Italien, Páwia we Włoszech. a Ticino fluv: præterlabente nomen habens.

Tifernus fluvius est in secunda Italiæ regione, Apulos dividens à Frentanis Plin. l. 3. c. 11.

Tigillinus Ophonius, vir fuit Romanus, vitæ corruptissimæ, qui Neroni intimarum libidinum conscientia cum esset familiaris plurimis summis viris, per calumniam exitium machinatus, est. Postea rerum potito Othone ad aquas Svessanas supremæ necessitatis nuntio accepto inter concubinarum oscula fauces sibi præcidit. Tacit. lib: 17.

Tigrane, urbs Mediæ mediterranea. Ptolomæus lib. 6. cap: 2.

Tigranes, nis. proprium nomen Regis majoris Armeniæ, qui auxilium ferens Mithridati Regi victus primò à Lucullo: deinde à Pompeio Magno cujus sæpe mentionem facit Cic. in Orat. pro lege Man. Lucan lib. 2.

Tigranocerta, tæ Oppidum in montanis majoris Armeniæ, quasi Tigranis civitas. Nam certa Parthorum lingua urbem sonat. Stephan in urbium Onomastico.

Tigris, gridis, rapidissimus fluvius Armeniæ, qui à velocitate nomen habet. Incertam habet originem. Ecclesiastici fontem ejus ponunt in terrestri Paradiso.

Tigurum, Die Stadt Zürich/ Tygur. Tigurini, Die Züricher/ Tygurczycy.

Timanus nomen fluminis juxta Aquileiam.

Timoclea, mulier Thebana fuit, quæ vim à Barbaro passa dissimulato dolore finxit se illi velle ostendere magnum auri pondus perductumq; ea spe ad altissimum puteum, qui erat in interiore parte domûs, cùm pronus puteum inspiceret præcipitem se dejecit, & saxis obruit.

Timotheus, fuit Pauli Apostoli discipulus patriâ Licanius, mulieris viduæ filius: postea Præsul Ephesius. Apostolicis epistolis & martyrio clarissimus.

Tinda Thraciæ urbs, in qua Diomedes equos suos humana carne pascebat Plin: l. 14. c. 11.

Tisiphone, es dicitur una de Furiis infernalibus.

Tilobis, Fluvius Britanniæ.

Titan, vel Titanus filius fuit Urani & frater Saturni major natu, qui Saturnum bello adorsus cepit. Jupiter autem filius Saturni Titanas id est, Titanum cum suis prælio vicit, & patrem suum liberavit. Ex Titane nati sunt Gigantes qui cum Jove bella gesserunt. Fuit etiam Titan avus Solis, unde Titam dicitur Titanis id est, filia Titani, scil: Latona. Capitur etiam pro Luna Titanius, a. um. Titaniacus a. um. adject.

Tithonus, Filius Laomedentis, Regis Trojæ ab Aurora adamatus, & in virum electus, quæ ab ipso genuit Memnonem filium, unde Titonia conjux Aurora à Poëtis appellatur Titonius autem auditâ filii nece ità doluit, ut tandem mutatus sit in Cicadâm. *Canus*, *Migdonius*. Titonius, a. um.

Titi, Sacerdotes fuerunt Apollinis: à Titiis avibus, quas in auguriis certis observare solebant.

Tityus filius Terræ & maximus Gigas fuisse perhibetur, ut jacens novem jugera occupaverit. Ovid. 4. metam. Qui cum Latoniam violare vellet ab Apolline sagittis necatus, & ad inferos detrusus est Cujus jecur à vulture occidi perhibetur, & quotidie renasci in pænam: Virg. 6. Æneid.

Tmolus, mons Lydiæ ferax vini, mellis & croci Dicitur etiam Thmolus. *Dives*, *arduus*. Tmolius a. um.

Tolentum, Oppid. Italiæ in Picenis à quo Tolentinates populi.

Toletum, ein fürnehme Stadt in Hispanien. *Miásto przednie w Hiszpánii.*

Tolosa, ein Stadt in Langendocken/ *Miásto w Langendoku we Fráncyi:* Incolæ Tolosani dicti sunt.

Tomarus, mons Epiri 100. fontes circa radices habens Dicitur & Tmarus per concisionem.

Tomyris, Regina Massegetarum quæ Cyrum Regem Persarum occidit. Nam Cyro cum ingenti exercitu Scythiam ingresso, Tomyris ei filium suum adolescentem obviam misit quem Cyrus per invidiam cum suis interfecit, tunc regina, quasi diffidens retrocessit & Cyrum in angustias ductum, cum omnibus suis copiis interfecit, caput etiam Cyri in urnam cruore plenam misit dicens: Satia te sanguine, quem sitisti cujusq; insatiabilis semper fuisti.

Tornacum civit: Galliæ, Tornay in Niderland/ *Miásto w Niderlandzie.*

Torquatus, Manlius Torquatus filium securi percussit, quòd in Samnites contra edictum pugnasset, quamvis hoste profligato equestria spolia ad patrem tulisset. *Sævus*, *securifer*, *trux*. Alius fuit Mediolanensis, qui spectante Tiberio Principe, tres vini congios uno impetu hausit, unde & tricongii cognomen accepit. Plin. lib. 14. c. 22.

Trachonitis Regio Syriæ ad Arabiam.

Tralleis, um ibus, plur: num: tantùm. Urbs Asiæ minoris.

Trebia, flumen Italiæ, juxta Placentiam circa quod Annibal Romanos superavit duobus præ-

lis primo Scipionis exercitum, deinde Sempronii consulis profligando.

Trecæ, arum, urbs nobilis & potens in Campania Gallicana.

Trēvĭri, Die Trierer, Trewirowie. Populi Galliæ sunt inter Belgas ad Mosellam fluvium.

Triboci, Die Elsaßer, Alsatowie, Galliæ Belgicæ populi, inter Rhenum & Vogesum montem incolentes, non procul à Rauracis, quem tractum hodie incolunt Alsatii.

Trĭdentum, Opp: Rhetiæ, ad Athesim fluv: Die Stadt Tritendt/ Trydent.

Trīnacria, vel Trinacris, id est. Sicilia dicta, à tribus promontoriis, quæ sunt, Pachinus, Pelorus & Lilybæum. Undisona, triquetra Trinacris: is patronymicum fœmininum. Trīnacrĭus, a. um.

Trĭnŏpolis, Regio Phœniciæ tres habens civitates: Tirum, Sidonem & Arum, à quarum numero & nomen accepit.

Trĭptolemus, Eleusii filius, & rex Atticæ, qui in illis locis usum frumenti primus docuit. Poëtæ fabulantur, quod Ceres eum infantem aluerit, ac currui suo imposuerit, ut sationem frumenti ubiq; doceret.

Trăquĕtra, Insula maris Thyrreni olim Italiæ annexa, à trianguli figura ità dicta quæ notiore nomine Sicilia dicitur.

Trĭsmēgĭstus Latiter maximum sonat, Quo cognomine dictus est Mercurius superioris mercurii nepos, quem fabulantur fuisse filium Nisi.

Trĭton, onis. marinus Deus, Neptuni filius & Tubicen. Ovid. 4. metam. Canorus, cæruleus, celer, rapidus, pistriger squammeus, vagus, saxicola, semifer madidus. Item, Triton est fluv: Africæ defluens in paludem, Deinde in mare Libycum unde & Pallas appellatur Tritonia, quia juxta paludem Tritonidem nata fertur, aut apparuisse.

Trōas, adis, Regio minoris Asiœ ad Hellespōtum, quæ Troja dicitur. Item, urbs est in Troade. Item; fœmina dicitur Trojana, à masculino Tros, trois.

Troglōdÿtæ, populi in finibus Africæ, ultra Æthiopiam, qui velociores equis sunt & in cavernis habitantes, carnibus serpentum vivunt Pl: l. 5. c. 8.

Trōja, Regio minoris Asiæ. quæ & Troas, ut sup: in qua fuit regia urbs Ilium, vel Ilion, quæ etiam Troja dicitur. Trōjānus, & Trōĭcus, a. um. Trōjūgena æ. id est, Trojanus, quasi in Troja genitus.

Trōĭlus filius fuit Priami & Hecubæ, cujus vita inter Trojanorum fata numerabatur: nam eo vivo Troja capi non poterat. Hic adhuc adolescētulus ausus fuit cum Achille Græcorum omnium fortissimo congredi, ab eo occisus est Virg: 1. Æneid

Trōs, ois sive ios, Erichthonii filius & nepos Dardani a cujus nomine Troja dicta est Dardania. Trois filii erant Ilus & Assaracus. Tros etiā dicitur vir Trojanus.

Tugi Vetustissimi Helvetiorū populi juxta lacū Lucernatē incolentes: quorum opp: Tugium est.

Tuliphordum, oppid: in inferiore Germaniæ climate, Göttlingen, Miásto w Niemczech.

Tulisurgum, oppid: in inferiore Germaniæ climate, Brannschweig, Brunszwik miásto.

Tullum, Toll in Burgund/ Miásto w Burgandyi. Leucorum urbs inter Belgas.

Tūnēs, eris, urbs est Africæ totius præstantissima. Alii Tunetum, vel Tunitum vocant.

Tungri. Populi inter Belgas. Horum urbs fuit Arvacum.

Turcæ, Die Türcken, Turcy. Infidi, immanes, improbi, atroces, immites, feroces, potentes, armipotentes, minaces, audaces, horribiles, truces, Machometigenæ, Othomanigenæ,

Tūrnus Rutulorum dux, qui propter Laviniā filiam Latini regis, & Amatæ, bellum movit in Æneam, a quo tandem interfectus est: Laviniāq; illi desponsatam uxorem duxit.

Tūrōnes, die Turoner in Franckreich, Lud we Francyi. Lugdunēsis Galliæ populi ad Ligerī fluv

Tūscĭa, celeberrima Italiæ regio, quæ & Hetruria dicitur, vide supra. Tuscus, a. um. adject.

Tybris, v. Tiberis.

Tȳdeus, filius Oenei regis Ætoliæ, vel Galidoniæ, vir fortissimus. Qui cum Menalippum fratrem suum in venatione imprudens occidisset, patriam fugiens, adiit Adrastum regem Argivorum, qui dedit ei Argiam filiam suam: a Polynice, qui alteram Adrasti filiam habebat, legatus missus Thebas ad Eteoclem regē fratrem Polynicis, ut pacti memor regnum Fratri redderet Cumque Eteocles se regno cessurum negaret, & Tydeus propter hoc ipsum durè argueret, indignatus Eteocles 50. milites misit, qui in sylva latētes Tydeum recedentem clam aggrederentur & occiderent. Sed Tydeus omnes occidit præter unum, quem nuncium cladis remisit. Tandem post multa fortia facta in bello Thebano fuit occisus a Menalippo Thebano quem tamē ipse cum mortaliter ab eo vulneratus esset occidit, & caput ejus dentibus discerpsit Stat.

Tȳdĭdes, æ id est, Diomedes Tydei filius, v. sup: Diomedes.

Tymena, urbs seu vicus Lyciæ, sic dictus ab

hirco, qui grege relicto barba madēte rediit, quēm postea secuti, fontem in quodam fruteto repererunt, ac inde nomen fonti & loco indiderunt.

Tyndărus, Rex Laconiæ, maritus Lædæ, & pater putatitius saltèm Helenæ, quæ ob hoc dicitur Tyndaris: id est; filia Tyndari, dicitur & Tyndareos seu Tyndăreus.

Typhis, excellens faber lignarius, & gubernator navis Argonautarum, qui Colchos profecti sunt ad rapiendum vellus aureum, Ovid. l. 1. de Arte. *Audax, Pegasæus, navarchus.*

Typhōeus, fuit gigas, Titani & Terræ filius, qui Jovem ad certamen provocans, ab eo fulminatus dicitur, & sub Insulam Inarimen trusus. Omnium gigantum fere maximus fuit, quem Poëtæ centimanum fuisse scribunt. Alio nomine vocatur Typhon, & Typhos, Typhōeus, a. um.

Typhon, frater Osiridis regis Ægypti, qui ipsū Regem clam necavit, & in 25. partes corpus ejus discerpsit, ab Iside Regina, & ipse, pro maritis occisus. Ponitur & pro Typhoeo ut sup.

Tyra sive Tyras, fluv: est sub Borifthene Sarmatas dirimens à Dacis non procul ab Istri ostiis in Pontum Euxinum illabens: ubi & oppidum ejus nominis Plin: lib: 4. c. 2 & Ptolom. lib. 3. c. 5.

Tyrĕsias, Vates Thebanus, qui cùm coëuntes angues baculo percussisset mutatus fuit in fæminā Post annos autem undecim, cùm iterum percussisset, coëuntes angues virilem naturam recepit.

Tyro, Virguncula fuit Thessala. Salmonei filia, ex qua Neptunus Neleum & Peliam suscepit. *Salmonis, candida, Pegasæa,* Fuit & Tyro, nomen liberti Ciceronis, in omni literarum genere exercitatissimi ad quem extant multæ Ciceronis epistolæ.

Tyros, sive Tyrus, urbs vetus & nobilis in Phænicia ad mare sita; olim Insula. Sed magnus Alexāder, cum eam obsideret, mare clausit. Qui etiam cives propè omnes crucifixit, eò quod servi essent, & dominos suos, id est, veros cives olim occidissent ut ait Justin. Item, apud Tyrum capiuntur conchylia quæ purpuræ vocantur, quarum sanguine tinguntur vestes purpureæ, quæ ob id dicuntur Tyriæ. Item Carthaginenses appellantur Tyrii, quoniam conditores Carthaginis venerunt de Tyro, scil. Dido cum suis. Thebani quoque dicuntur Tyrii eò quòd Cadmus Thebarum conditor fuit de Phœnicia, Tyrius a. um.

Tyrrhēni, sunt Thusci pop: Italiæ, dicti à Rege suo Tyrrheno, cum quo venerunt olim de Lydia & Tyrrhenia est, Tuscia & Tyrrhenus a. ū. est Tuscus

Tyrrheus, rhei, Latini Regis armĕtarius, cujus servus māsvetus ab Ascanii comitibus occisus, primā belli causam præbuit inter Trojanos & Latinos.

V

VAccæi, populi Hispaniæ citerioris.

Vacorium: urbs Norici, Villach, *Miásto w Niemczech.*

Vălasta, Insignis fœmina inter Bohemos fuit; cujus ductu ejus regni mulieres occisis viris sese in libertatem asseruerunt, & sine viri adminiculo regnum multos annos affixerunt.

Vălentia, ein Stadt in Franckreich am Rhoden/ Valenß. *Wálencya Miásto we Fráncyi nád Rodánem. Formosa, geniosa.*

Vălĕria, provincia, circa Pannoniam, Die Steyrmarck, *Styria ziemia w Rákuskim Páństwie* Itē, opp: Hisp: Tarraconēsis in tractu Celtiberorum

Văndălia Regio Europæ Septĕtrionalis, à Vandaliò fluvio, qui regionem interfluit. A qua populi Vandali. Die Schwaben oder Lächthaler umb Augspurg, *Wándálczycy, około Auszpurgu mieszkaiący. Immanes, feroces.*

Văngiones, die Volcker im Bisthumb Wormbs oder Wormbser Göw. *Obywátele Biskupstwá Wormáskiego w Niemczech.*

Varus, fluvi dividens Galliam ab Italia, à quo Liguria incipit.

Văscones populi Hispaniæ Tarraconensis qui quondam ab hostibꝰ angustati, vescebātur humanis carnibus. Juven. Sat: 15. *Leves, atroces immanes;*

Vaticanus, S. Petersberg zu Rom/ *Gorá S. Pietrá w Rzymie.* Ubi nunc palatium est summi summi Pontificis, & Basilica S. Petri, dictus à Vaticiniis ibi datis olim.

Ubii, pop: Germ: ad Rhenū, scil. Coloniēses & finitimi.

Ubisci, Aquitaniæ populi.

Vĕctŏnes pop: Hispaniæ citerioris. *Leves.*

Veii, urbs fuit Hetruriæ, non procul ab urbe Roma. Vĕijĕtānus, a. um.

Vĕlĭtræ Civit: fuit insignis Volscorū, ovis abundans. *Ovisera,*

Vĕnāfrum, Civit: Campaniæ abundans oleis. *Unctum, viride, Campanum, Palladiū,* Vĕnāfrānus, a. um.

Vĕnĕti, Pop: sunt Italiæ, Die Venediger/ *Weneci.* Quorum regio Venetia dicitur.

Vĕnĕtiæ, arum, Civit: insignis in mari Adriatico. Venedig/ *Wenecya.* Condita 454. Annō à Christo nato. *Aquosa.* Vĕnetus, a. um.

Vĕnus neris, Amorum Dea, unde pro amoribus accipitur. Ponunt autem tres Veneres. Prima fuit filia Cœli & Diei quæ ex Jove vel Baccho genuit Cupidinem & Gratias, Alteram ex virilibus Cœli natam

natam dicunt. Nam Saturnus (ut ajunt) Cœlo patri ſuo amputavit virilia, quæ in mare projecta & fluctibus agitata ſpumam fecerunt, de qua nata dicitur Venus, quæ ob id Aphrodite vocatur: Tertia Venus fuit Jovis & Dionisi filia, Æneæ Trojani mater. Venerus, ſive Vĕnĕrĭus a. um. quod ad Venerem pertinet. Item, pro Salaci & Veneri dedito.

Vērbānus, i. lacus Ciſalpinæ Galliæ, quem lacum majorem appellant.

Vertellæ, arum, urbs Tranſpadanæ Italiæ Werzell / Werżel.

Vērgĭliæ, Septem ſunt Stellæ in genu tauri. Tardæ

Vergilius Maro, Der fürnembſt Lateiniſcher Poet von Mantua bürtig. Łáciński Wierſzopis nayprzednieyſzy. Alii Virgilius, vid. infra.

Vēro. fluvius Celtiberiæ, cujus accolæ Verones dicuntur.

Vērōna, Dederich Bern in Lombardey Miáſto Weneckie. Civitas Venetiæ à Gallis condita Duce Brenno, a quo Brennona primò deinde mutatis literis Verona. Ferax frugum, parva.

Verticordia, Venus colebatur, ut corda mulierum ad Viros proprios converteret. Valer. Max. lib. 8. cap: ult: de Sulpit.

Vĕsēvĭus, qui & Vĕsūvius mons eſt Campaniæ Nolœ vicinus flammam & fumum evomens Ætna Siciliæ.

Veſpaſianus pronomine Flavius, decimus Romanorū Imperator, multis inſignis virtutibus sed quas omnes uno avaritiæ crimine fœdavit. Titus Veſpaſianus Flavii filius, & imperio ſucceſſor fuit omnibus omnium ordinum hominibus adeò charus, ut Amor mundi, & Deliciæ humani generi cognominaretur. Vide latiùs Tranquillum.

Veſta Filia Saturni, Dea Virginitatis quorumdā habita, cujus in templo erant ſex virgines, quæ Veſtales dicebantur, quia Veſtæ ſerviebant, cuſtodiētes ignem perpetuum. qui ſi fortè fuiſſet extinctꝰ per negligētiam, verberabantur à Pontifice. Item ſi quæ fuit corrupta, defodiebatur viva. Nam circa portam Collinam erat ſpecus clauſum, in quo deponebantur Capiebatur autem id eſt eligebatur Virgo Veſtalis intra ſextum ſuæ ætatis & decimum; & 30 annis oportebat eam manere virginem, poſtea nubere licebat. Fuit & alia Veſta mater Saturni & Veſtales virgines vide Veſta. (Titani.

Vĕsŭlus, mons eſt Liguriæ juxta Alpes. Pinifer

Veſuvius, vide Veſevius.

Vicentia urbs Venetiæ inter Veronā & Pataviū

Victoria, urbs Hiſpaniæ. (Strenua,

Vĭēnna, Auſtriæ metropolis, Wien in Oeſterreich, Wideń, Miáſto ſtołeczne w Rákuſiech. Item, urbs metropolis quondam Allobrogum ad Rhodanū propè Lugdunū in Delphinatu. Opulenta,

Vīndelĭtia, Die Landſchafft zwiſchen dem Lech, Ihn, Donaw, und Dochgebirg, die Augſpürger. Ziemiá około Auſzpurgu ták rzeczona. Ejus civitas inſignis eſt Auguſta Vindelicorum. Augſpurg / Auſzpur. Vīndēlĭci, Incolæ Vindeliciæ. Die Linſtgöwer Obywátele tey Krainy.

Virbius dicitur Hippolitus vid. ſup.

Virgĭlĭus Maro, natus eſt Mantuæ in vico, qui Andes vocatur, Poëta celeberrimus. Vīrgĭlĭānus a. um. Alii Vergilius dicunt.

Viriatus Luſitanorum Ducis nomen fuit, calliditatis acerrimæ viri, quippe qui ex Venatore latro, ex latrone ſubitò Dux & Imperator factus univerſam Luſitaniā occupavit. M. Ventidium Prætorē fuſo ejus exercitu, cæpit. Pòſt Cn. Plancius Prætor nihilo felicius rem cum eo geſſit, tantumq; terrorē hoſtis hic Romanis intulit, ut adverſus eum conſulari opus eſſet duce & exercitu. Deniq; à proditoribus Scipionis interemptus eſt. & multum ploratꝰ, tumulatusq; nobiliſſimè. Florus.

Vīſtŭla nobilis Poloniæ fluvius dicitur & Viſula & Iſtula, in Carpatho monte naſcens. Weixel. Wiſłá. (Rzeká w Niemczech.

Vĭsūrgis, Fluvius Germaniæ, Die Weeſer.

Vitruvius, Architectus Veronenſis, cujus opera adhuc extant.

Ulȳſsēs, Laërtæ & Ætolia filius Rex Thraciæ & Dulichii Inſularum calliditiſſimus & facundus Hic cum expeditionem in Trojam Græci pararent, ut domi maneret, ſimulavit ſe furere. vid: ſupra Palamides.

Ulyſſipo, vel (ut alii ſcribunt) Olyſſipo & Ulysbona, Luſitaniæ metropolis, eſt, vulgo Lisbona. Hinc Olyſſipponenſis, e. adject.

Umbria Ein Landſchafft in Italien / ſo ierſt das Hertzogthumb Spoleth begreifft / Krainá we Włoszech, Spoletáńſkie Xięſtwo w ſobie zámyka. Montana, Antiqua, fertilis, vetus. Umbri, omnium Italiæ populorum antiquiſſimi. Priſci.

Vōlătērræ, Hetruriæ oppidum, non procul à mari Hinc Volaterrani incolæ dicti.

Volcæ pop: Galliæ Narbonenſis trans Rhodanū, Langendocken, Obywátele we Fráncyi Kráiny Lángedok, rzeczoney.

Volſinium, ii. vel Volſinii, orum, plu: num.

Oppidum mediterraneum Hetruriæ. in quo primum molæ versatiles sunt inventæ.

Vŏlŭpia Voluptatis Dea, quæ sacellum habeba Romæ circa navalia non procul à portaRomanul.

Urănĭa, æ sive Urănie es una Musarum quasi cœlestis, ab Uranos, quod est cœlum. *Astreans.*

Urănŏpŏlis urbs in finibus Macedoniæ, ad radicem montis Acho.

Urănus Pater Saturni, alio nomine Cœlus cui Saturnus filius amputavit virilia. ut supra: Venus.

Urbŏnum, urbs Italiæ, à quo Urbinates.

Uria oppidum Hispaniæ Bœticæ. Item, oppidum in ora Apuliæ.

Wittemberga, urbs Germaniæ, **Witten-berg/** *Witemberg.*

Vŭlcānus, Jovis & Junonis filius qui cùm deformis natus esset, nec ei Juno arrisisset præcipitatus est à Jove in Insulam Lēnum, ubi secundùm quosdam nutritus à simiis. Et ex casu illo factus est altero pede claudus. Dicitur esse faber Deorum, qui Jovi fulmina & Diis arma formavit contra Gigantes, nec tamen admissus est ad mensam Deorum, Quin etiam Minervam petens, repulsam passus est Postea Veneris maritus factus est; cùm vidisset eam adulterari cum Marte fecit tenuissimas catenas, quibûs ipsos colligavit ità, ut separari non possent donec ab omnibus Diis & Deabus visi & derisi essent Est etiam Vulcanus Deus ignis, & sæpè ponitur pro igne. Vulcanus a, um. adject. Vulcanalia, orum, Festa Vulcano dedita. Vulcaniæ insulæ Siciliæ adjacentes quæ & Æoliæ dictæ sunt quòd Iliacis temporibus Æolum in iis putetur regnasse Vulcaniæ autem idcirco dictæ quod rerum omnium natura sulphurosa sit, ignem per intervalla tanquam è fornacibus quibusdam evomens. Plin.l.3.c.8.& 9.Et Strab.l.6.

Vulsinii sive Vŏlsĭnii Hetruriæ oppidum mediterraneum, olim locupletissimum sed postea fulmine totum cōcrematum. Plin. lib. 2. cap. 52.

Vulturnum Oppidum Campanorum à Vulturno fluvio, qui ipsum præterfluit.

Vulturnus Ventus. *Altitonans, sonorus, cæruleus rapax* Est & fluvius.

X

Xănthe es Nympha marina, Oceani & Thethyos filia, à rufo sive flavo colore dicta. Item, Asiæ regio sic appellata fuit, quæ postea Troas dicta.

Xāntĭppe es, Socratis uxor morosa & rixosa cujus tamen morositatē Socrates mirâ patientiâ toleravit; rogatusq; ab Alcibiade, cur mulierem tam molestam domô nō expelleret? Quoniam (inquit) dum domi talem perpetior, insvesco & exerceor, ut cæterorum quoq; foris petulantiam, injuriamq; faciliùs feram. Gellius lib. 1. cap. 17.

Xănthus, Fluvius apud Trojā, cujus aqua pota rufas facit oves Nam Xanthus græcè rufum significat. Fuit & proprium nomen cujusdam Trojani Item nomen equi Hectoris secundum Homer.

Xănxii, populi Asiæ, qui ab Harpago Præfecto Cyri regis obsessi, uxores & pueros, & omnem supellectilem suam arci imposuerunt & igne adhibito cremaverunt, ipsi verò in hostes irruentes, universi occisi sunt. Herodot.

Xĕnĭus Jovis Epitheton.

Xenocrates, Chalcedonius Philosophus & Duxingis Atheniēsis

Xĕrxes Rex Persarum Darii filius, ultus Græcos, qui copias patris sui profligaverunt, cum maximo exercitu venit in Græciam. Sed Græci relictis urbibûs, navali prælio Regem in angusto loco adorti vicerunt duce Themistocle. Justinus ait Xerxem in Græcos armasse septingenta millia de regno, & trecenta millia de auxiliis. Item naves decies centum millia habuisse dicitur. Victus autem navali pugna, trepidus unâ naviculâ refugit in regnum suum, occisus deinde ab Attabano Præfecto.

Z.

Zabulon, fuit unus duodecim filiorum Israël & ponitur pro una tribu Judæorum.

Zăcynthus Insula in Græco mari contra sinum Corinthiacum. *Dulichia, nemorosa, parva, alta.*

Zăleucus Legislator Locrensium fuit, qui cùm in adulteros hanc pœnam statuisset, ut in adulterio deprehēsi utroq; orbarentur oculo: oblato filio multisq; testibus adulterii convicto cum neq; paternum animum posset exuere, neq; solus pœnas quam in alios statuerat, immunis esse vellet: sibi primum unum oculum, quamvis plurimum reclamante plebe, & filii crimen, patris virtuti condonante, deinde & filio alterum jussit erui. Valer.l.6. cap. 5. unde Zaleuci lex, proverbialiter dicitur de rigido & severo mandato.

Zăncle, urbs Siciliæ, alio nomine Messena, nō procul à Charibdi, unde Charybdis Zanclea cognominatur Fuit & alia urbs Achaiæ.

Zēno, Eleates id est, de Elea urbe, Philosophus & inventor Dialecticæs, teste Aristotele. Qui cùm vellet patriam suam oppressam liberare, deprehensus & captus à Tyrāno, cùm torqueretur, ut conscios conjurationis nominaret, linguam sibimet dētibus abscidit & in os tyranni injecit. *Eleates.*

Zĕphўrus, Ventus occidentalis, **Der West-wind/** *Wiátr záchodni.* Zephўrius, a. um.

Zētes fuit filius Boreæ ex Orithya, & frater Calais. Hi duo fratres ex Argonautarum numero fuerunt,

erunt, & quoniam alati fuisse feruntur, ad pellendas Harpyias missi sunt, Serv.

Zēthūs Filius Jovis ex Antiopa, frater Amphionis, rex Thebarum.

Zeūxis, Heracleotes egregius pictor, qui cum Parrhasio de artificio certās, attulit in scenam uvas à se tam artificiosè pictas, ut aves advolarent, putantes esse veras uvas Parrhasius autem attulit velum tam artificiosè formatum, ut Zeuxis verum linteum esse putaret, & tolli à pictura jubebet itaque Zeuxis aves: Parrhasius Zeuxin fefellit.

Zigarum, ea terra fertur, ex qua populi exierint, qui nostra ætate cum liberis & uxoribus Europam pervagarunt, Die Ziegeyner, *Cygani*.

Zōīlūs, quidam malignus Poëta, Hoc uno facinore nobilitatus, quòd Homerum Poëtarum omnium principem libris adversus eum scriptis ausus sit reprehendere: unde & Homeromastix nomen accepit, id est, Homeri flagellum. Quæ scripta cùm recitasset Ptolomæo Regi, Rex indignatus, nullum ei verbum fecit. Cumque Zoilus inopia pressus, Regem rogaret, sibi daret aliquid, quo viveret, ait Rex: Homerus multos pascit, quare tu, qui illo doctior es: saltèm te ipsum pasce. Tandem Zoilus parricidii damnatus, jussu Regis cruci affixus est. Omnis quicunq; doctis viris detrahit, vocatur Zoilus.

Zōpȳrus, Nobilis Persa qui cùm Darius Rex Persarum Babyloniam diu & frustra oppugnaret ipse sibi nasum, aures & labia amputavit, & sic ad Babylonios quasi transfuga ivit, conquerens de crudelitate sui Regis. Receptus igitur à Babylonis, & Dux belli constitutus, urbem Dario tradidit.

Zōrōāstēs Primus rex Bactrianorū, qui artes magicas dicitur invenisse, occisus à Nino Rege Assyriorum in prælio. Item, Zoroastes eodem quo natus est die, risisse legitur, cum omnes homines risum differant in diem sexagesimum secundum.

Adjiciuntur eruditionis gratiâ huc spectantia.

ORbis quatuor sunt partes: *Europa, Asia, Africa & America*, *Europa* obtinet Septemtrionem. *Asia* Orientem. *Africa* Meridiem. *America* Occidentem. Inter has; Europa principatum tenet, quæ licèt sit illis inferior, bellicæ tamen magnitudinis glo riâ, artium humanitatis & literarum culturâ, morum ac vitæ politioris disciplinâ, aliisq; prærogativis illas superat. Novem complectitur partes majores. 1. *Scandiam* seu *Scandinaviam* peninsulam includentem in se *Norvergiam & Sueciam*, cui adjūgitur *Dania*. 2 *Moscoviam* seu *Russiam* 3. *Poloniam* 4. *Turciam Europæam* 5. *Germaniam*. 6 *Britanniam Magnam*, hoc est *Angliam & Scotiam* adjunctâ *Hiberniâ* 7. *Italiam* 8. *Galliam*. 9. *Hispaniam*, cui additur *Lusitania* seu *Portugalia*. Novem itidem minores partes habet. 1. *Belgium*. 2. *Lotharingiam* 3. *Helvetiam*. 4. *Sabaudiam*, quæ Galliam inter & Germaniā sitæ sunt. 5 *Hungariam* 6. *Transylvaniam*. 7 *Valachiam*. 8. *Moldaviam* 9. *Tartariam* minorem, quæ Poloniam & Turciam Europæam interjacet.

Urbes & Fortalitia principaliora Europæ. In Moscovia *Moscua* urbs caput Imperii *Moskwá miásto, główá cáley Moskwy*, *Peterburgum* Sedes Imperatorum. *Peterburg Stolicá Cárow*. In Polonia *Cracovia* Metropolis Regni, sedes Regum antiquissima. *Kráków, Miásto Stołeczne Krolestwá*. *Krakaw*. *Leopolis* Metropolis Russiæ Polonæ, *Rubra* dictæ. *Lwow Stolica cáłey Rusi*. *Gedanum* urbs celeberrima, Emporium nobilissimum ad mare Balticum inter prima Europæ Fortalitia. *Gdáńsk*. *Portowe Miásto nád morzem Báłtyckim*. *Camenecum* urbs munitissima in Russia Rubra. *Kámieniec Forteca Polská sławna od granicy Tureckiey*. *Gnesna* primorum Poloniæ Ducum antiquissima sedes, *Gniezno*. *Posnania* urbs celebris, sedes Majoris Poloniæ *Poznań Woiewodztw Wielkopolskich Stolica*. *Varsavia* ad Vistulam fluvium sita, nunc sedes Regum. *Wárszáwá, teraz Krolow Stolicá*. In Lithvania *Vilna* Metropolis Magni Ducatus. *Wilno główá W. Xięstwá L.* In Germania: *Vienna Austriæ*, Cæsarum sedes *Wiedeń Stolicá Cesarstwá*. In Anglia: *Londinum* Metropolis Regni, sedes Regum. *Londyn, Stolicá Páństwá y Krolestwá*. Gallia habet Metropolim urbem, *Parisios*, ordinaria tamen sedes Regū, *Versalum*. *Páryż Stołeczne Miásto*. In Hispania: Caput regni urbs *Toletum*, Regum sedes *Madritum*: *Toletgłowá Krolestwá, Madryt Stolica Krolow*. In Lusitania *Lisbona* Regum sedes. *Lisbona Stołeczne Miásto*.

Fluvii Europæ præcipui sunt. *Tanais* in Moscovia, *Tanais rzeká w Moskwie*. In Polonia 1. *Vistula*, ex montibus Carpatiis originem ducens vastis fluminibus auctus in mare Balticum evolvitur. *Wisłá*. 2. *Tiras* vulgò *Neyster*, Russiam rubram scindens, in Danubium, & in mare deinde nigrum influens. *Dni-ster, w Dunay, potym w czarne morze wpadáiący*, In Lithvania *Borysthenes*, secundum Istrum Sarmatiæ fluvius maximus, Ukrainam Polonici & Moschovitici juris dividens; cujus aquæ svavissimæ sunt ad potandum, & ma-

gnos pisces alunt, nulla habentes ossa. *Dniepr rzeká słáwna, Ukrainę Palską od Moskiewskiey dźielącá* Sunt & alii plurimi fluvii Poloniæ & Lithvaniæ, in dictos tres profluentes, ferè navigabiles, sequentibus expressi versiculis.

Sanus, Varta Bugus, Nemen, Duna, Vistula, Prut, Brda
Pripetius, Motlava, Tyras, Radunia, Vinda,
Nava. Srzeniava Notes Styrus, Obra Boristhenis unda

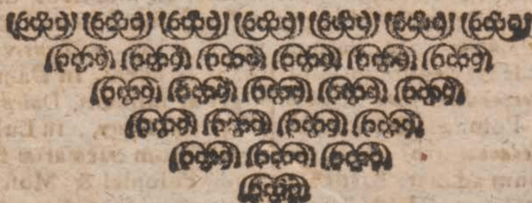
In Germania. 1. *Danubius* celeberrimus fluvius in Euxinum mare seu Nigrum sex meatibus erumpit. *Dunay w czarne morze sześcią odnogámi wpływaiący.* 2 *Rhenus*, Belgas à Germanis dividēs, in Oceanum septemtrionalem, tribus ostiis defertur *Ren rzeká Niderlanczykow ábo Belgow od Niemiec dźieląca.* *In Italia* 1. *Tiberis* quadraginta duobus fluviis augetur *Tyber 42. rzek w siebie zábieraiący.* 2 *Erydanus* seu *Padus. Erydan rzeká.* In Anglia, *Temesis.* In Gallia *Rhodanus, Sequana, Ligeris.* In Hispania, *Iberus* cadit in Mare Baleaticum, & *Bætis.* In Lusitania, *Tagus & Durus.*

Montes celebriores Europæ præ omnibus sunt. 1. *Alpes*, qui Italiam à Gallia & Germania sejungunt. *Alpes Gory, Włochy od Francyi, Niemiec dźielące.* 2. Montes *Carpathii*, seu *Gigantei* Poloniā ab Hungaria, Bohemiam à Silesia disterminantes.

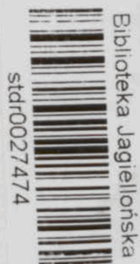
Europæ longitudo numerat milliaria Germanica circiter nongenta, latitudo ampliùs quingenta.

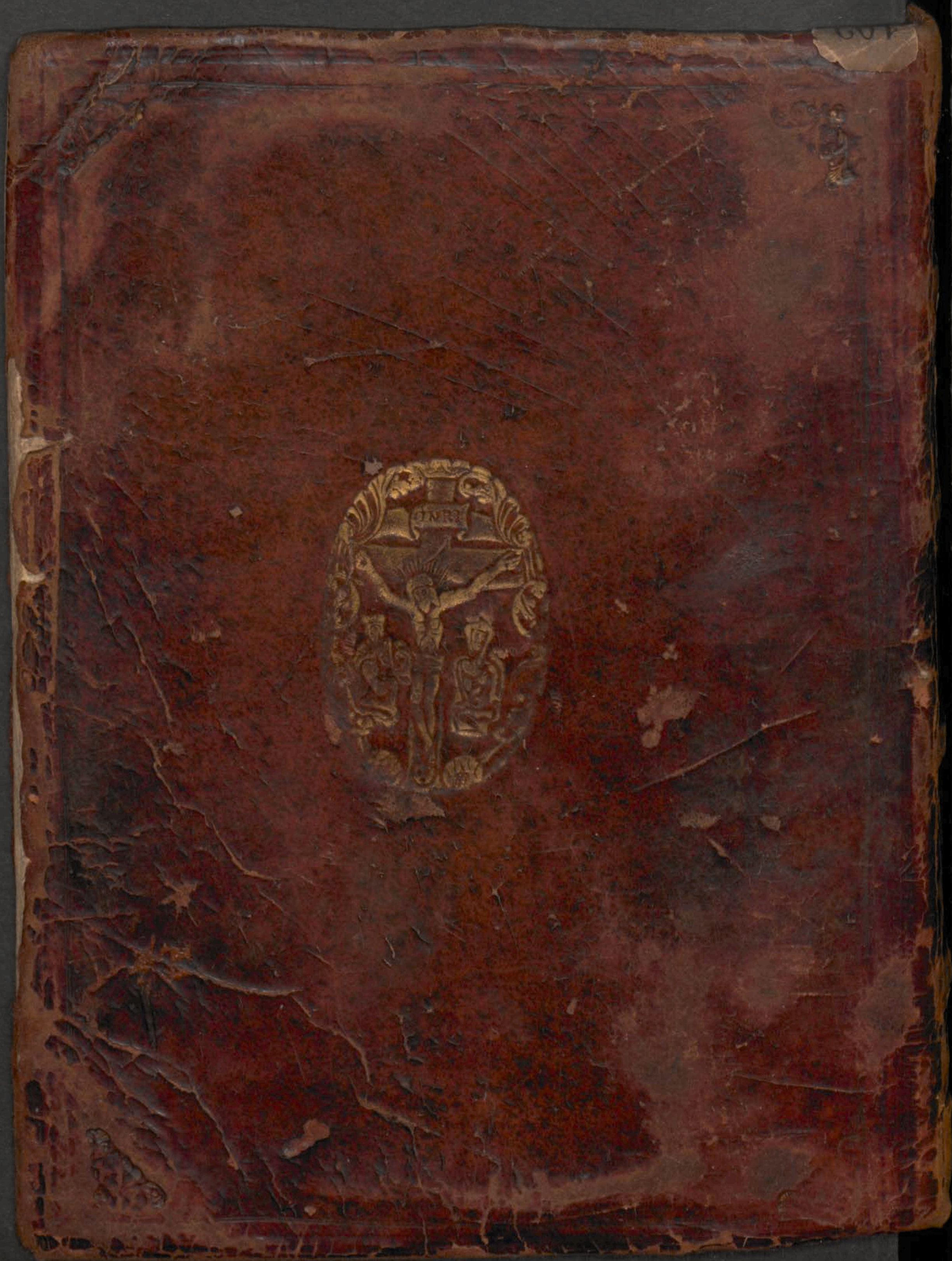
Oceanus est universa aquarum moles, Orbem totum immenso prope ambitu circumplectens. A quatuor Orbis partibus, & à variis Regionibꝰ, quas alluit, varia trahit nomina sic. *Oceanus Septemtrionalis* sive *Glacialis*, qui in septemtrione vehementi frigore congelascit. *Ocean Pułnocny álbo lodowáty.* *Oceanus Orientalis*, seu *Eous Indicus*, qui Orientem versùs, ultra Asiam & Chinam porrigitur. *Ocean wschodni zá Azyą y Chinámi.* *Oceanus Australis* sive *Æthiopicus*, qui Æthiopiam partēq; Africæ Australem alluit. *Ocean Południowy álbo Murzyńſki.* *Oceanus Occidentalis* seu *Atlanticus*, qui ultra Hispaniam & Lusitaniam Occidentem versùs procurrit, nomenq; trahit ab Atlante, monte maximō, qui ab ea Oceani parte per totam Africam se extendit. *Ocean zachodni zá Hiszpánią y Luzytánią ná zachod słońcá.* Tandem in varia *maria & sinus* distribuitur, Sic. *Mare Mediterraneum*, est pars Oceani Atlantici, qui à Solis occasu per Fretum Gaditanum irrumpens, inter Europam, Africam & Asiam medius quasi diffunditur, unde *Mare Mediterraneum.* dicitur. *Mare Nigrum* seu *Pontus Euxinus* in Turcia Europæa, Asiam versùs, in quod Danubius se evolvit; dicitur *Nigrū* ob perpetuas fere nebulas, mari huic incumbētes. *Mare Album* septemtrionem versùs ad extrema Moscoviæ littora situm, appellatur & *Ægæum*, ad distinctionem *à Mari Nigro.* *Mare Rubrum* seu *Erythræum* est, Ægyptum inter & Arabiā sic dictum: vel ob rubras arenas, vel potiùs ob rubram plantam in mari hoc copiosissimè germinantem. Vel à Rege Erythra in Insula Ogyri ibidem sepulto. *Mare Balticum*, interjacet Daniam, Sveciam, Livoniam, Prussiam, Pomeraniam, Poloniam.

Sinus, est maris pars. Fretum est mare inter duas terras angusto tractu decurrens, & duo maria conjungens. *Euripus* est vorago seu gurges maris, ubi aqua cochleæ instar, in se contorta, proxima quæq; magno impetu absorbet. *Bosphorus* sive Bosporus, quasi bovis trajectus duplex celebratur. Unus *Thracius*, qui est *Fretum Angustum* inter Byzantium in Europa; & Chalcedonem in Asia, quatuor stadiis patens, unde utrinque cantus gallorum, latratus canum, hominumq; clamores exaudiri possunt. Alter *Bosphorus Cimmerius* appellatur: estq; *Fretum Angustum* inter Tauricam Hersonesum in Europa, & Sarmatiam in Asia. *Syrtes*, dicuntur duo loca periculosissima in Mari Africano, sub aquis latentes, quibus allisæ naves pereunt, *Syrtes* vocari solent. *Portus*, locus ad sinuosum maris littus, à natura ita aptatus, ut inde solvi, appelliq; navigia, atq; à Pyratarum & hostium insidiis, cœli item marisq; injuriis, secura esse possint.

Laczny

INRI